Bibliothèque numérique
medic@

Hippocrate / Van der Linden, Jan Antonides (éd.). **Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac diligentia Joan. Antonidae Van der Linden volumen primum**

Lugduni Batavorum : apud D., A. et A. a Gaasbeeck, 1665.
Cote : 33153x01

PARIS biu Santé

Licence ouverte. - Exemplaire numérisé: BIU Santé (Paris)
Adresse permanente : http://www.biusante.parisdescartes.fr/histmed/medica/cote?33153x01

MAGNI HIPPOCRATIS COI OPERA OMNIA.

GRÆCE & LATINE

EDITA,

Et ad omnes alias Editiones accommodata.

Industriâ & diligentiâ

JOAN. ANTONIDÆ VANDER LINDEN,

Doct. & Professoris Medicinæ Practicæ primi in Academia Lugduno-Batava.

TOMUS PRIMUM.

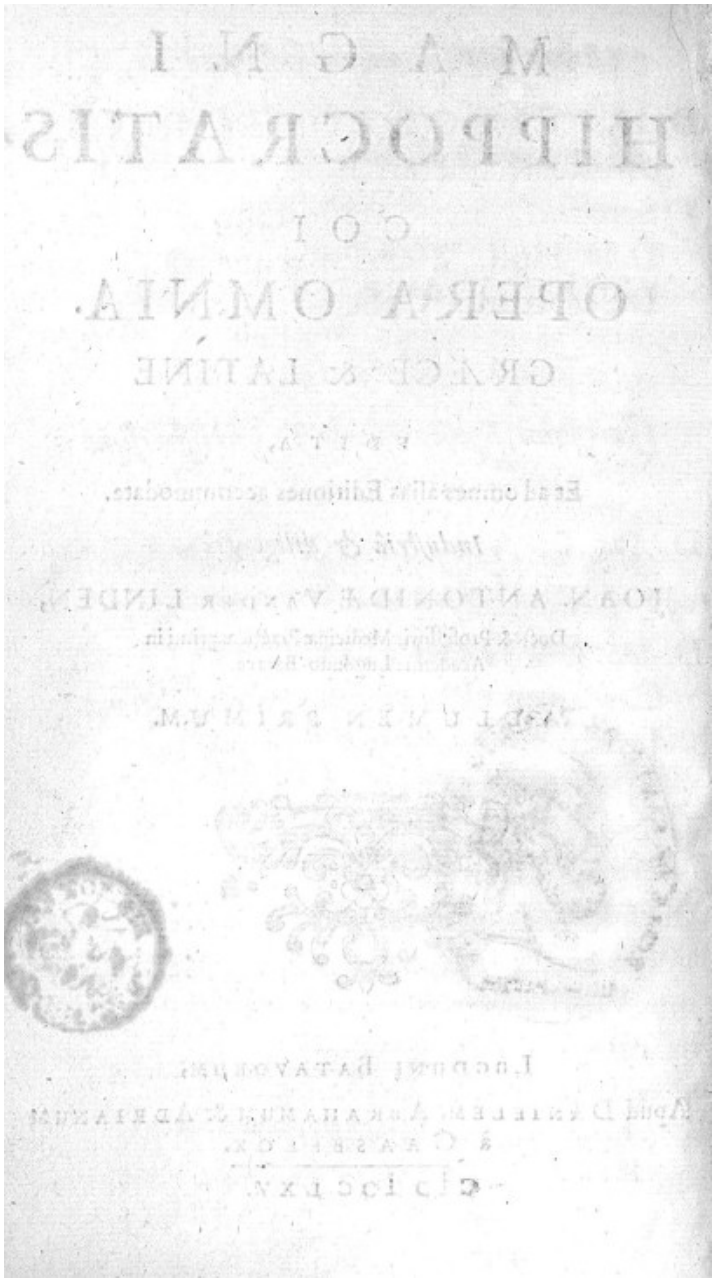

BIBLIOTHEQUE DE MEDECINE

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud DANIELEM, ABRAHAMUM & ADRIANUM à GAASBEECK.

CIↃ IↃC LXV.

Ampliſſimo, Prudentiſſimoque Viro,

D. D. NICOLAO TULPIO,
Amſtelædamenſis Reip. Ex-Conſuli & Senatori, nunc verò Illuſtr. & Præpot. D.D. Holl. Weſt-Friſiæque Ordinum Delegatorum Collegio adſcripto.

UT ET,

Clariſſimis, Spectatiſſimis, Expertiſſimiſque
VIRIS,

D. D. FRANCISCO DE VICQ,
Collegii Medici h. t. DECANO,

D. D. ARNOLDO THOLINX,
Cauſarum, ex bonis quæ non ſolvendo, Judici.

D. D. GUILIELMO PISONI,
Coll. Med. Præfecto,

Medicis Practicis Excellentiſſimis,

Dominis, Fautoribus & Εὐεργέταις ſuis perpetuo obſequio venerandis, colendis,

Hunc Parentis ſui poſthumum laborem
Dicat Conſecrat & Offert
HENRICVS ANTON. VANDER LINDEN,
JOAN. FIL.

Ampliſsimi, Clariſsimique

V I R I,

MAGNA & ineffabilis eſt æterni Dei erga genus humanum bonitas & munificentia. Poſtquam enim infelices parentes noſtri protoplaſtæ, infelici comeſtione fructus vetiti, ſe omneſque ſuos poſteros juſtiſſimæ ſummi Numinis iræ obnoxios reddidiſſent, ac præter alia innumerabilia mala, (heu quantam!) morborum Iliadem cervicibus ſuis ſuperinduxiſſent; clementiſſimus Iſraëlis Medicus eorum calamitatum miſertus, omnis generis pharmaca non ſolum è terra creare perrexit, ſed & horum accuratam adminiſtrationem, qua amiſſa ſanitas

nitas reſtaurari poteſt, homines docuit. Sanitatis autem ea eſt excellentia, ut omnia quæ hominibus obtingere poſſunt bona, æſtimentur viliſſima, abſque ea ſi ſint: ita ut nullus vel uſus vel utilitas ſit divitiarum, ſive corporis, ſive cujuſcumque alterius rei, citra ſanitatem; quaque ſine ſi vita eſt, tantum non mors eſt. Et certe nihil eſt, quo propius accedere ad Deum datur, quàm ſanitatem hominibus dando. *Medicina ergo omnium artium præſtantiſſima eſt.* Verum propter ignorantiam eorum, qui eam exercent, & ob vulgi ruditatem, quod tales pro Medicis judicat & habet, jam eo res devénit, ut omnium artium viliſſima cenſeatur. Vulgus quidem non poteſt non amare tales, cum ſimilitudo mater ſit benevolentiæ, conſuetudinis & familiaritatis conciliatrix, ut ſcilicet ſimiles habeant labra lactucas. Cum autem ſæpius errando *fama-Medici* (ut eos ſcite appellat Cous) exiſtimationem tandem amittere incipiant, fatuum vulgus idem fert judicium de doctis, eoſque eodem loco habet, atque ita nobi-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 5 sur 917

lissima ars vilescit & immerenter damnatur. Supina illa ignorantia in arte, nisi vehementer errem, non est aliunde arcessenda, quam à neglecta librorum Hippocrateorum lectione. Dolendum sane, & serio deplorandum, tam negligenter tractari scripta tanti viri, quem dici non potest, quam inæstimabili nostro bono Divina providentia atque benignitas dederit nobis, & in hunc usque diem servaverit. Certe non est verisimile, quum Deus donum illustre dederit mundo, & ingenium magnum excitaverit ad salutarem artem investigandam, & ejus pleraque utilissima dogmata gentibus lingua, (quam omnibus discere promtissimum est) pandendum; eum approbare neglectum tanti doni, & quovis tempore cuivis velle dare, ut novam artem suo Marte construat. Nonne igitur necesse est adire hos fontes, exque illis potiùs haurire aquam limpidissimam, quã rivulos graveolenti variarum opinionum cœno turbidissimos consectari? Certe indubitatus & omnium calculo probatus ser-

mo

mo eſt: *Purius ex ipſo fonte bibuntur aquæ* Quæ ergo malum! iſta dementia eſt, nolle ſequi eum, quo certiorem ſibi ducem legere in Medicina poteſt nemo: quemadmodū qui medicinam poſt ipſum fecerunt, & hujus divini doni participes fuerunt, prudentiſſimi omnes libenter faſſi ſunt. Quiſquis itaque, ſpreto Medicinæ Parente, artis deformatores admiratur & colit, inevitabili neceſſitate in mare funeſtorum errorum præceps fertur. Omnium certe conſenſu omnis boni in Medicina auctor eſt Hippocrates, ſed quotuſquiſque eſt qui eum ſibi imitandum proponat? Reperias licet multos, qui Virum omni laude majorem mirifice laudent, tamen nihil minus agunt, quam ut, quem tantopere extollunt, æmulari ſtudeant. Alii inani metu perculſi, ab ejus lectione abſtinent, quorum ſcilicet animos prava dementavit opinio, quaſi βραχυλογία, cujus Hippocrates fuit ſtudioſiſſimus, obſcuritatem ſecum trahat: cum meminiſſe eos deceret, quod nullibi veneranda illa χυδιολογία quæri & certius inveniri poſſit,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 7 sur 917

quam grato in breviloquio. Et quare incuſamus obſcuritatem, & non potius noſtræ deſidiæ litem intendimus? Quia refugimus induſtriam, non fruimur emolumentis, *Qui è nuce nucleum eſſe vult, frangat nucem.* Quiſquis enim Medicinæ ſcientiam ſibi vere comparare volet, eum Præceptor laboris amantem eſſe jubet: non Philypnon, ſed Philoponum requirit. Si manum admoverimus, quî fieri poteſt, ut voto noſtro non potiamur? nihil quippe tam difficile eſt, nihilque tam arduum, quin inquirendo, & ſtudii aſſiduitate, inveſtigari poſſit: nam, *Labor omnia vincit improbus.*

Non quiſquam fruitur veris odoribus,
Hyblæos latebris nec ſpoliat favos,
Si fronti caveat, ſi timeat rubos.
Armat ſpina roſas, mella tegunt apes.

Nimirum, difficilia quæ pulchra. Minime profecto ferenda eſt criminatio illorum, qui non verentur divinum Hippocratem, medicorum omnium ac philoſophorum primum, imperfectionis arguere. Meruit ille ante multa ſecula, non ſolum, dici Parens

rens medicinæ, ſed etiam is, qui primus perfectam apud Græcos medicinam in lucem protulerit. Quæ ergo illa invidia eſt, optimum illum Senem de ponte dejicere, illique famam, quam jam tot eruditorum ſuffragiis obtinuit, eripere? Sed barbara ingenia leviſſimis momentis impelluntur ad divini atque incomparabilis Herois obtrectationem. Habet hanc ſortem cum optimis communem. Quis enim tam felix aut ſapiens, qui fuerit ab obtrectatione liber? Maxime huic ſunt obnoxii, qui magni. Petulantiſſimi illi Theones, ut ego quidem judico, ignavum imitantur Heroſtratum, qui celeberrimum Dianæ Epheſiæ Templum ſuis manibus incendit, ut ea re nominis immortalitatem ſibi compararet: ita temerarii hi reprehenſores, ex maledicentia contra columen artis ſibi famam quærunt. *Verum eſt*, (inquiebat meus p. m. Parens) *& grati agnoſcimus, multa nos poſteritati, plurimaque hujus præſertim ſeculi Naturæ Scrutatoribus debere, quæ eſſe ex uſu medicinæ queunt. Verum, inter multiplicem illum profectum,*

ctum, Hippocratis, in tradendis medicinæ præceptis, tum ratione fundata ſoliditas, tum experimentis comprobata veritas, tum linguæ omnibus gratiis exornatæ venuſta gravitas, ſuam facile retinet & retinebit auctoritatem. Et quam verum eſt Cl. Heurnii judicium: *In Hippocrate verborum preſſa proprietas, ſententiarum conciſa ſubtilitas, ſermonis veneranda antiquitas, artificii commendabilis dignitas, in cujus ſcriptis nihil ſuperfluum, otioſum nihil; ſed arguta brevitate rotunda omnia & ſignificantia. ita ut ubertas & amplitudo rerum, verborum numerum longe vincat. Hæc genuina & propria ſunt Hippocrati. cujus tanta fuit benignitas, ut nihil ſciverit, quod nos neſcire voluerit: tanta autem ſolertia & ſapientia, ut nemo poſt ipſum ſciverit, quod ipſe ignoraverit. In eo enim cuncta medicinæ ſemina animadvertas.* Sed deſino plura pro lectione ſummi Viri in medium proferre, cum, qui exactioris ſunt judicii, quibuſque *de meliore luto finxit præcordia Titan*, minime dubitent calculum ſuum adjicere ſponte. Huc igitur ſemper collimabat deſideratiſſimus Parens meus p. m. tam viva voce, quam

quam ſcriptis ſuis, ut nimirum Auditorum ſuorum animos ad ſedulam admirandi ſcriptoris lectionem excitaret. Juventutis autem induſtriæ conſulere, ejuſque conatus adjutare pro virili cupiens, novam Hippocratis editionem meditatus eſt. Cum enim injuria temporis nobiliſſimus Auctor, etiam poſt tot factas editiones & emendationes, multis in locis deprehenderetur adhuc mendoſus: ne lectores remoram aliquam hac in parte paterentur, adhibitis vetuſtiſſimis manu ſcriptis exemplaribus, quæ ſummo ſtudio ſibi comparaverat, aliquot millena loca reſtituit, quo tandem priſtinus illi nitor, ſi pote, redderetur. Commiſit eum typis, ſed ad finem, quem videre valde deſiderabat, non perduxit. Nam ſub brumæ exitũ, triſtiſſimi anni præteriti, ſupremus rerum Arbiter, pro ſua ſanctiſſima & imperſcrutabili voluntate, pientiſſimum Parentem ex hac miſeriarum valle ad beatiſſimas ſedes tranſtulit. Nunc autem, bono cum Deo, ſummâ manu operi impoſitâ, quærendi erant Patroni, quorum tutelæ

tutelæ partus, patre ſuo orbus, commendaretur. Vos vero, VIRI EXCELLENTISSIMI, ad hanc curam deligere debui, volui. Debui: quia olim in ampliſſima veſtra urbe non ſolum τὸν μαιευτὴν habuiſtis per aliquot annos Collegam veſtri amantiſſimum; ſed etiam deinceps, cum illinc ad erudiendam juventutem Dei providentia vocatus eſſet, quouſque fata ſiverunt, coluiſtis amicum fidelem & ſincerum. Volui; quia, quibus majori jure eximii hujus operis deberetur inſcriptio, ignorabam. Ego enim toto feror animo in veſtrorum nominum gloriam, ſi modo is ſum, qui VOBIS, in maximo virtutis & doctrinæ faſtigio diu jam conſtitutis, ad laudem aliquid poſſim adjicere. Suſcipite ergo, VIRI HONORATISSIMI, fœtum hunc recens editum, in quo enitendo Parens ſpiritum efflavit, ac clientelæ Veſtræ commendatum eſſe ſinite. Valete & vivite quam diutiſſime, Patriæ, Rei litterariæ; Veſtroque me favore dignamini, qui

quamdiu

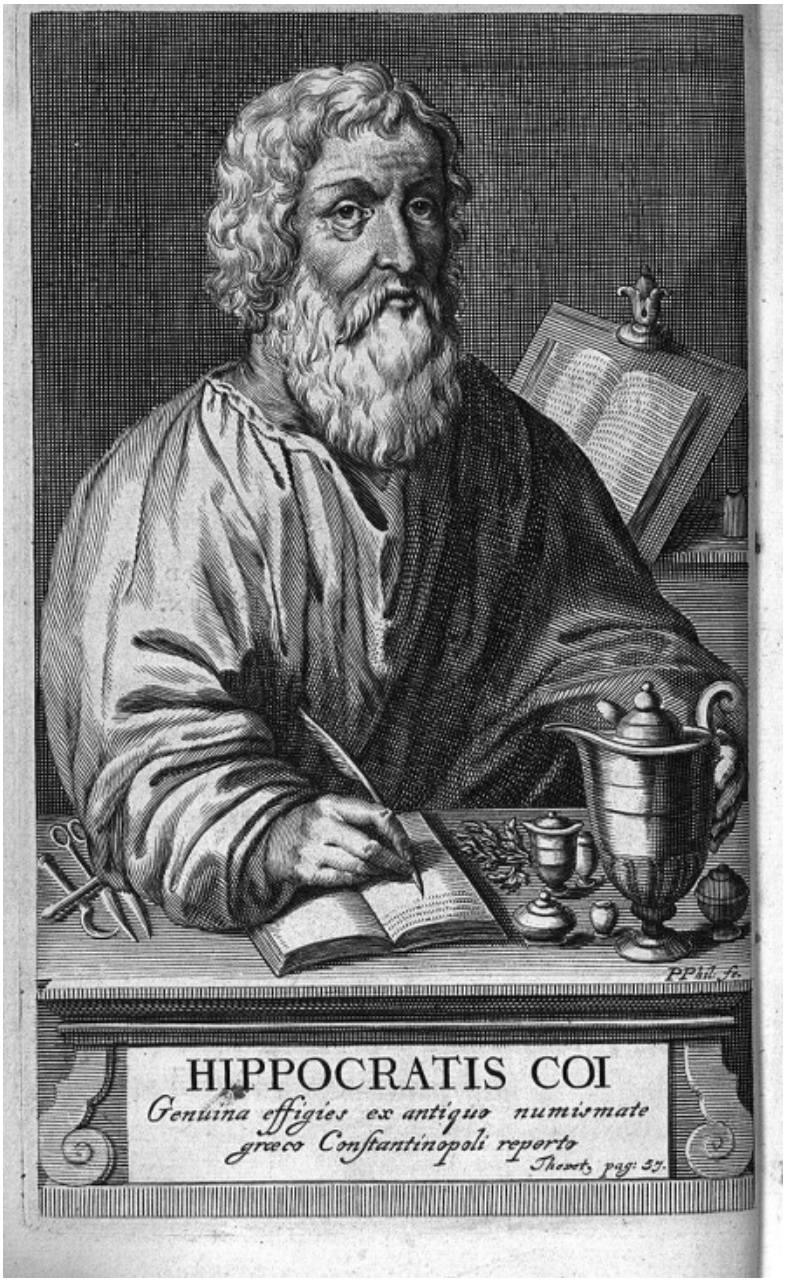
DEDICATIO.

quamdiu mei
Vivam memor, pectusque sincerum geram,
Vos mente fida semper observans colam,
Vesterque dici gloriabor

Dabam Lugd. Bat. 18. Aprilis
cIↃ IↃC LXV.

HENRICUS ANTONIDES
vander LINDEN.

IN

PPiil. fc.
HIPPOCRATIS COI
Genuina effigies ex antiquo numismate
græco Constantinopoli reperto
Thevet, pag: 37.

IN
Novam Editionem Operum Magni
HIPPOCRATIS,
Orthodoxorum Medicorum Principis,
à Viro Cl.
JOANNE ANT. vander LINDEN
Eximio Doctore restauratam.

Cum Dictatoris summi lex mystica tradat,
Fallere vel falli, grande nefas Medico,
Multa laude librum cumulandum censeo, nam qui
Spectat Lindanum, spectat & Hippocratem.

GVIDO PATIN, Bellovacus, Doct. Med. Paris. & Profess. Regius.

Consummatissimi Parentis gloriosè æmulo Filio,
D. D. HENRICO vander LINDEN,
cum Hippocratem sollicitâ beati Patris curâ emendatum publicaret.

Assere te, Medicum jam longâ ab origine germen,
Cygneumque Patris profer in ora melos:
Suave melos, doctis quod & os titillat & aures,
Anteque Sirenas, Ambrosiamque placet.
Nectar suave Diis, & terræ mella colonis,
Suave exsurdatæ lacryma Thusca gulæ.
Suave coloratus mittit quod saccharon Indus,
Suave Calabrini roscida manna soli.
Suavius Antonî sapit ultima cura cerebri,
Et modulis ultra luscinium exit olor.
Phillyridum testor genios, animasque Pelasgûm,
Illa Machaonii prima elementa chori.

* * *Jam*

Jam demum Hippocrates proprio exſplendeſcit in oſtro,
Ipſe nitor Grajus, formaque prima redit.
Vere novo brutam ponit cum pelle ſenectam
Anguis, & in juveni veſte volumen agit;
Cous *at in ſquammis tot ſecula dormiit iiſdem,*
Rara avis, exuvias quæ removeret, erat:
Foëſium *ſupra nemo aſſurrexit, at ille,*
Proh ſuperi! quàm infra maſcula cœpta jacet.
Illius à nitidâ vitalior exiit ulnâ,
Spemque reſurgendi ſemineci ore bibit;
Oraculo propior tamen exiit: aſpera multa,
Multa abrupta, ſitu trunca & hiulca vides:
Sed meritò Hippolyti ſe collectore Batavus
Jactitat, Oedipodæ nomina, **Linde**, *meres.*
Mens immixta Diis, Te per ſine veſte Diana
Cernitur, & Coi quicquid Eleuſis habet:
Pelle novâ in priſcum ſpirarum Epidaurius aurum
Voce tuâ, & calamo ſuppetiante redit.
Quin, niſi ſpe citius laceraſſent ſtamina Parcæ
Doctorum Antiquis reddere nata diem,
Ipſo ſe Hippocrates ſapientior iſſet in auras,
Ipſo ſe Celſus celſior uſque foret.
Patris adi pluteos celebrati nominis hæres,
Fac prœli excipiant Dia reperta ſtylum,
Cantemuſque: Pater fuerat cos maxima Coo,
Coſque ſimul Patri maxima Natus erat.

l. m. q. p.

Olaus Borch, Med. Doct. & in Acad. Hafn. Profeſſ. Regius.

I N

IN

Novam Hippocratis editionem

JOH. ANTONIDÆ vander LINDEN

Viri Cl. Studio adornatam,

ODE.

Morborum dubias quiſquis origines,
Et caſus varios, & medicamina,
Noſtri noſſe cupit munera Cynthii;
LINDANI tumulo purpureas gemens
Inſpergat violas, albaque lilia,
Auditumque procul nomen ad æthera
Certet perpetuis tollere laudibus.
Quem nuper Batavûm terra opibus potens,
Multumque ingenuis artibus inclyta,
Admirata choros inter amabiles
Doctorum, gravido quos alit ubere.
Coi preſſa ſenis dicta recludere,
Curandique vias pandere doctior
Ecquis, moribus aut ſanctior extitit?
Solers quin etiam ſecta refingere
Summi Aſclepiadæ membra habilem in modum,
Quò geſtare ſinu ſit facile omnibus,
Quem vaſto priùs haud corpore mobilem
Servabant plutei; ceu tepidus gravi
Victum membra ſitu lectulus alligat.
Nunc poſtquam ſenium & pondus inutile
LINDANI eximiis artibus exuit
(Vernus ceu poſitis exuviis draco
Segni carcere prorumpit alacrior)
Muſarum exiliet ſedibus intimis,
Quò fors cumque feret, perpetuus comes
Doctorum, irrequies quos amor ingenî
Noctes atque dies ſollicitos tenet.

Singularis amici memoriæ dicabat

P. PETITVS, Medicus Pariſ.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 17 sur 917

Εἰς ἀκριβεστάτην, τριζμεγίστου

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ,

μεγίστου Λινδάνου ἔκδοσιν.

Ἱπποκράτης Κῶος πολ' ἐρύσατ' Ἐρεχθέος ἀστούς,
Δημοβόρον παύων νοῦσον ὀπισσαμένους·
Πλουτεῖ δ' αὐτὸ σίτησιν ἐνὶ Πρυτανείῳ
Ἱπποκράτει χρυσέῳ δῶκαν ἀνὰ στέφανον·
Κῶον δ' Ἱπποκράτης σώσας Σωτῆρος Βασιλῆος,
Ἄξιος ὁ πλέθρῳ ἄξια δῶρα φέρειν;
Ἄξια δῶρ' οἷσιν, Μακαρίτης, αἰὲν ἐόντα
Οὐνομά τ' ἠδ' αἶνον, καὶ κλέος ἀθάνατον·
Τοῦτο γὰρ ἐστι γέρας χαριέντων ἐσθλὸν ἰητρῶν,
Φαῦλος ἄγαν χρυσὸς, φαῦλα τραπεζα πέλει.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΣΑΓΔΟΣ,
ἰατρὸς Ἀμστελοδαμαῖος.

Ad Cl. Virum

HENR. ANTONIDEM vander LINDEN, JOH. FIL. Med. Doct.

Beati Parentis ſui poſthumum opus edentem.

Acceptam Patri reddis cum fœnore vitam,
Parte ſit extinctus ne meliore caves:
Spirat adhuc certe ſimili Te prole relictâ
Quam vultu Patrem, pulchrius arte, refers.
Extabant alii fœtus, ſervaſſe decorum
Hippocratem, binos ſic periiſſe vetas.
Poſthumus hic lucem, veteri jam pœne ſepulto
Addere cum Patris nomine dignus eras.

Lut. Pariſ. 14. Octobr. LXIV.

L. M. A.

CHR. CONSTANTINUS ROMPF.
Med. Doct.

CELEBERRIMI VIRI,

JOH. ANTONIDÆ vander LINDEN

MEMORIÆ S.

JOHANNES ANTONIDES VANDER LINDEN

MORTUUS EST.

An mortuus?

SI MORI EST QVIESCERE A LABORIBVS, MORTVVS.

SI VIVERE EST FRVI ASPECTV DEI NON MORTVVS EST

SED VIVIT.

Vrbi ereptus sed non Orbi ablatus.

VETAT HOC INCLYTA VIRI VIRTVS

MENS COELO RECEPTA.

Terra in Terram rediit.

Manet

PIETAS APVD CONSCIOS

MEMORIA APVD GRATOS

FAMA APVD POSTEROS

Anima inter Myriadas sanctorum glorioſè in Cœlo triumphat.

IS NON SEGNI OTIO TORPESCENS

OMNES DIES ANNOS HORAS REBVS

SEMPER PROFVTVRIS IMPENDIT.

Legit ut intelligeret, scripsit ut legeretur.

Erecturus sibi industriæ, posteris utilitatis, omnibus imitandum monumentum.

NON ARENAS AVT VANA COGITATIONVM,

DVBITATIONVM, SVSPICIONVM

Sed marmora materiarum sumpsit

Inscripturus quæ perennarent literas non quæ delerentur lituras.

SECVLA ELEGIT VICTVRVS IN SECVLA.

Semperne dubitantes & Platonicos Mundos instaurantes?

O semper pueri! Hoc Ægyptii ad Solonem, hoc tibi à nostro dictum sit:

Quisque scilicet novum sibi mundum, elementa, causas, remedia, morbos, mortes,

omnia nova struit: mox destructurus iterum omnia:

Et hoc seculum vocatur.

SED IACES!

ΚΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ

Com

Commune id tibi cum parvis, medioxumis, magnis.
Sola hæc regula exceptionem non habet
SED IACES IN TVMVLO SALVTIS QVIA DEVM COLVISTI.
IN TVMVLO FAMÆ QVIA VIRTVTEM AMASTI.
Mors nihil abſtulit niſi quod ſuum erat, peritura brevi, mox reſurrectura omnia.
ERAT IN TE HOFMANNI ILLVD PENETRANS ET ACVTVM
PERSPICVITAS MONTANI EXPERIENTIA CRATONIS
ET MAIOR COI SENIS CVLTVS QVAM IN FOESIO.
Quanta reconditæ Lectionis Copia!
Nec medicos modo in numerato habebas ſed quicquam uſpiam eruditi & ſolidi
ſive antiquitas reliquit ſive recentior ætas ſuperaddidit.
SCRIPTA MEDICORVM QVOT MILLIA DESCRIPSISTI, TOTIDEM
MENTE PECTORE MEMORIA VSV TVA REDDIDERAS.
Ita aliena legebas diligenter, ut accurate ſimul intelligeres.
Obſcuris & nulli hactenus intellectis fax eras præfulgida:
Omnes diſpellebas tenebras luce ingenii & perſpicuitate dictionis
RESTITVISTI DIVINO SENI CIRCVITVM SANGVINIS
QVEM INCVRIOSA VETERVM HÆC ÆTAS,
PROH STVPOR!
ALIIS ADSCRIPSERAT
Repererant Margaritam in ſimeto ignari à quo recondita fuiſſet.
Et quid hoc ad illos novos Heroſtratos?
Maneat illa laus qui primus ſcripſit Hippoc. Lindano qui primus reſcripſit perennis gloria.
TIBI VERO TVMVLTVM ERIGET ACADEMIA
Non Memphiticas Pyramides
QVIPPE SIMPLEX FVIT TVA PROCVL FVCO
PROCVL VANITATE CONVERSATIO.
Non Mauſoli luxurioſam molem
MENS TVA ET FAMA TOTO ORBE SPARSA NON CAPITVR ILLO
QVANTVMVIS MAGNIFICO ARTEMISIÆ APPARATV
Non Coloſſum Rhodium
MAIORA TIBI LABORIOSVM TVVM OTIVM ET HIPPOCRATES
REDIVIVVS PRÆSTITIT.
Studioſa juventus quæ viventem copioſa frequentia coluit eadem ſublatum ex
oculis gemebunda ſæpè & errabunda quæret.
VTINAM PAREM INVENIAT!
Sed reliquiſti quæ abſentis vicem fungantur opera tua emenda ſemper & amanda
IN ILLIS TOTVS QVALIS QVANTVS FVIT LINDANVS SVPEREST.

Pof. G. HORNIUS.

TYPOGR. LECTORI S.

STITUR *tibi, Studioſe Lector, magnus Hippocrates: omnium confeſsione, Medicorum à multis ſeculis parens & princeps. Cujus ſcripta vivere & illuſtrari, & legi & intelligi, plurimum refert: tum, quia plurima humano generi utilia præcepta continent, tum, quia multiplici ſapientia abundant, quæ ſpecimen eſt ejus ſapientiæ, quam Deus gentibus impertivit, per quam non invenerunt Deum. quanquam alii aliis longiùs à Deo receſſerunt. Nam Hippocrates noſter & à Deo & virtutibus ejus cognoſcendis proximè abfuit. Taceo, quantum ſit, eam linguam, per quam Deus nobis poſtremo tempore loqui voluit, etiam hujus Auctoris beneficio illuſtrari. Sed, quod medicinam attinet, quis non videt, quantum munus ſit divinæ benignitatis, quòd, quæ tot ſeculis à viris prudentiſsimis & ſagaciſsimis prolata ſunt in lucem, ea confertim expoſita ſunt Studioſorum oculis, ut tanquam ad epulas paratas veniant; quum priores mira ſolertia, tamen in magna ἀπορίᾳ, ea paullatim colligere neceſſe habuerint. Ea verò negligere, quid aliud eſt, quàm ſeipſum ad priſtinam redigere paupertatem? Nam, qui ſe exiſtimet per ſe inventurum omnia feliciùs, quàm omnes fecerint, quum ars longa ſit, vita brevis, experientia periculoſa, quomodo non deſipere exiſtimabitur? Habeant nova ſuam laudem; ſed & vetera, ſine quibus nova non exſtiterunt. Sed non eget Hippocrates noſtra commendatione, ſi quis veterum, commendatus ab omnibus. At de editione hac, benigne Lector, pauca ſunt, quæ tecum diſſeramus. Formam vides. Ea brevior eſt, quàm earum editionum, quæ præceſſerunt. Quæſitus eſt uſus. Et domi & foris libri exiliores ſunt tractabiliores iis, qui & magnum menſæ occupant ſpacium, & vix tolli poſſunt, & oculis non admoventur commodè. Typi elegantia & claritas ſe ipſa commendat. Qui hanc editionem magno ſtudio & labore, & cum diſpendio valetudinis ſuæ, paravit vir Clariſsimus Jo-*

hannes

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 21 sur 917

hannes Antonides vander Linden, nuper Medicinæ Practicæ Professor in celeberrima hac Academia primus, Hippocratis studiosissimus, consilium susceperat, hanc editionem ut pararet, suis aliorumque studiis commodissimam. Libros ordine aptissimo digessit. Eos distinxit in Capita, secutus τὴν πόδας Cornarium ejusque Versionem, utpote doctis familiarem: non quod citra ullam reprehensionis aleam sit, sed ut vetustati hic bonos habeatur. Capita rursus in parva tmemata secuit. Hæc distinctio comparata est ad citandi, & citata inquirendi atque inveniendi, facilitatem. Utinam illis, qui auctores bonos primi excuderunt, id venisset in mentem, & doctis hominibus placuisset, quæ citant, notato loco citare; major esset studiorum facilitas & profectûs ubertas. Decreverat vir optimus & boni publici amantissimus imposterum Hippocratem & cum Hippocrate, & cum aliorum doctorum scriptis, & nominatim cum Celso, comparare, majori etiam, quam hactenus fecerat, diligentia, & suas Observationes singulari tomo cum Studiosis communicare. Eam curam & laudem alii relinqui voluit divina providentia. Cæterum, quantum potuit, operam dedit, ut Hippocrates à Studiosis promtissimè legi & intelligi posset. Igitur, quæ ad manum fuerunt, exemplaria, etiam manuscripta, diligentissimè contulit, doctorum animadversiones collegit, &, quæ optima ex iis judicavit, sæpe etiam cum doctis habita consultatione, in textum recepit; interpunctione plerumque sensum aperuit: ex conjectura minimum ausus est. Manuscripta multis pleraque scatere mendis, in confesso est. Ea satis ingenuè repræsentant primæ editiones. Doctis ea utiles sunt, ut inde judicent, quid legendum sit. Quando igitur boni auctores hoc fato usi sunt, & ita ad nos pervenerunt, ut non sine studio & judicio seu crisi legi possint, necesse est, vel nos eorum pleno fructu carere, vel accuratam & modestam minimeque temerariam in eis restituendis exerceri crisin. Sine cujus ope imperitioribus vetusta exemplaria ferè inutilia sunt. Ideò sint vetusta exemplaria in manu doctorum, iique ex illis, ut ex pulvere aurum, sapientia dicta & sensum auctorum eruant: at codices novi habeant correctionem non audacem, ad intelligentiam tironum. Cæterum nunc res ipsa postulat, ut, non solum Autoris, sed etiam hujus Editionis utilitatem propiùs Lectori patefaciamus. Neque enim credendum

dendum eſt, Cl. Viri ὃ μακαρίτης hanc fuiſſe mentem, ut omnes alias Hippocratis Editiones è doctorum manibus excuteret, ut hæc ipſius ſola Triumphum ageret; quin potius hoc operæ dedit, ut, qui prioribus editionibus eſſent inſtructi (præſertim quibus doctiſſimorum virorum, Zuingeri, Foëſii, Mercurialis, &c. adjuncta erant Commentaria) earum uſum ſibi redderent facilem & expeditum. Quod ſanè inventum Cl. Viri, ut eſt ſummè ingenioſum, ita etiam grata mente à Poſteris accipi & agnoſci par eſt. Hæc autem ſunt, ad quæ attendere oportet eum, qui cum fructu hanc Editionem manibus ſuis terere volverit.

Primò, quia Theodorus Zuingerus Baſileenſis, Anno 1579. evulgavit viginti duos Hippocratis libros, Tabulis & Commentariis judicioſiſſimis (ut loquitur ὁ μακαρίτης noſter Phyſiol. Med. p. 781.) illuſtratos; iccirco, ne illorum uſus intercideret, græco textui, ad initium cujuſque libri, exterius ponitur numerus, virgulâ ſubjuncta diſtinctus à proximè ſequenti. Indicat autem ille numerus, qua pagina in editione Zuingeriana incipiat libellus Hippocratis. Qui autem hanc Zuingeri editionem, ut auro contra æſtimandam (verba ſunt quæ ex ore ὃ μακαρίτης ſæpiſſimè audita ſunt) ita quoque rariſſimè inveniendam, poſſidet, illum numeri in textu Zuingeri denotati, ad ejuſdem commentarios, Tabulis inſparſos, manu ducent. Exemplo res evadet clarior. Liber primus de Diæta in hac editione extat p. 179. vol. 1. apud Zuingerum vero reperitur pag. 390. Liber de Natura pueri, in hac Editione incipit p. 133. ejuſd. vol. in Zuingero autem p. 150. Cum verò in paucissimos libros commentatus ſit Zuingerus, ubicunque in hac editione liber occurrit, quem Zuingerus non illuſtravit, ut eſt, ex. gr. liber de Humoribus, ibi ſolummodo ſcriptum eſt pag.

Deinde, quia in doctorum manibus paſſim verſatur Editio Græca, quæ Baſileæ prodiit ex officina Frobeniana Anno 1538. voluit ejus quoque rationem habere Cl. Autor. Eapropter in eodem latere externo ſiniſtrove hæc verba ſuperſcripta ſunt. Baſil. græc. Numeri autem ſubjecti, & quidem majores, paginam denotant dictæ Editionis; minores verò, perque quinarios diſtributi, reſpondent paginarum diviſioni: quæ tamen licet in exemplari Græco inſtituta ſit per decades, in hac Editione per Pentades facta eſt, ut facilius, quic-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 23 sur 917

quid occurrit, inveniri posit. Sic ex.gr. liber primus Popularium, *qui in hac Editione extat p. 653. in Frobeniana reperitur sub finem p.301. cui numero subjectus est alter 45. denotans, quadragesimam quintam paginæ regulam illic incipere. Si deinceps vertas paginam, invenies ad latus numerum 302. respondentem paginæ Frobenianæ. Et, quod monere insuper necesse est, in citato nostri exemplaris loco, h.e. p.654. juxta regulam appositam numero 302. & ante vocabulum χωῦνα, vides virgulam simplicem: quæ ubicunque occurrit, denotat, à tali vocabulo, quam juxta posita est, incipere Frobeniani exemplaris paginam.*

Tertio, *in medio paginæ, sub initium cujusque libri, vides scriptum esse* Foësius sect. *Hic est ille autor, quo passim nunc utuntur, quotquot Hippocratem Græcè & Latinè habere in suis pluteis desiderant, cùm nullum aliud, excepto Hippocrate Mercurialis, simile exstet exemplar. Foësius autem Hippocratem nova quidem versione decoravit, & plurimis notationibus variisque lectionibus illustravit, sed libros Hippocratis diversimodè in Classes sive Sectiones distribuit, præterquam ab aliis factum est. Quia autem geminæ extant Editiones una Francofurtana anni 1595. quæ paginas numerat ab initio cujusque sectionis, adeò ut ubi nova incipit sectio, ibi novum numerationis fiat exordium; altera Genevensis Anni 1656. quæ continuata serie paginas numerat à capite libri usque ad calcem; proinde duplex quoque numerus appositus est. Nam ex.gr. pag.415. vol.11. hujus editionis, extat* liber primus de Morbis mulierum, *in quem Zuingerus commentatus non est, propterea que à sinistro latere tantum scribitur pag. 231. Edit. Frobenianæ: in medio autem habentur hæc,* Foësius sect. v. 152. *intellige editionis Francofurtanæ, & 588. edit. Genevensis. Quos autem numeros positos vides medio inter textum Græcum & Latinum spatio, illi inserti sunt textui Foësiano, & respondent ejusdem notis, quas singulis sectionibus adjecit. Ut autem Lector unâ operâ cognoscere possit, in quasnam peculiariter voces Foësius commentatus sit, singulis appositæ sunt geminæ virgulæ " ex gr. in libro* de Affectionibus *pag. nostra 161. apparet Foësium commentatum esse in vocem χρὴ deinde in ἢ ὅταν τὸ φλεβὸς. & sic porro.*

Quarto, *quoniam Hieronymus Mercurialis primus Hippocratem græco-*

græco-latinum edidit Venetiis 1588. in fol. & novo, ſibique peculiari ordine in quatuor Claſſes digeſſit, hinc eſt, quod videamus in externo margine textus Latini, ſub initium cujuſque libri, appoſitum eſſe Numerum Romanum, qui deſignat Sectionem, & ſub eo numerum Barbaricum, qui deſignat paginam, in qua, apud Mercurialem, Hippocratis libellus reperiri poſit. Sic ex.gr. in noſtra Editione liber de Fracturis reperitur pag. 708. vol. 11. in edit. Baſil. Græca idem reperietur pag. 456. apud Foëſium verò ſect. VI. pag. 15. aut 750. in editione autem Mercurialis ſect. 1. pag. 259. ſub quo numero ſubducta eſt virgula, ſeparans & diſtinguens eum à numeris ſubjectis.

Quinto notandum, prodiiſſe quoque ex officina Frobeniana Anno 1546. Editionem Latinam majuſculo charactere, in fol. ex verſione Cornarii. Hæc quoque noſtræ adaptata eſt, ejuſque paginæ, circa initium cujuſque libri, ſtatim tranſverſa virgula (-) ſunt notatæ. Numeri autem, qui ſequuntur, per Pentadas expreſsi, & ſæpe ultra trecenteſimum excurrentes, denotant diſtributionem regularum, non quidem paginæ, ſed totius contextus ab initio libri uſque ad finem. Licet autem in illa Frobeniana editione Latina (ut factum quidem eſt in Græca) numeri illi ad marginem appoſiti non ſint, integrum tamen eſt ei, cui vacat, eos apponere. Præterea, in Latino noſtræ Editionis textu è regione numerorum, ſimplex virgula ' quibuſdam vocabulis appoſita eſt, deſignans ab illa voce regulam in Frobeniano exemplari incipere, ex.gr. Liber de Vulneribus capitis in noſtra Editione habetur pag. 687. vol. 2. in Baſil. græc. pag. 445. in Foëſio ſect. VI. pag. 172. aut 895. in Mercuriali ſect. 1. pag. 242. in Baſil. Lat. pag. 590. in quâ linea quinta incipit à voce parum, decima à dicendum & ſic porrò. Vnum notare ſpecialiter convenit: quòd in hac editione multi libri in ſectiones ſunt diremti, qui tamen continuata textus ſerie in edit. Baſil. Lat. ſcribuntur. ex.gr. Liber de Locis in homine incipit in noſtra editione pag. 363. vol. 1. in Zuingero pag. 343. in Baſil. Græc. pag. 63. in Foëſio ſect. IV. pag. 78. aut 407. in Mercurialis edit. ſect. II. pag. 1. in Baſil. Lat. pag. 88. cujus linea 5. incipit magis, 10. ſtatim. continuantur hi regularum numeri uſque ad num. 320. quem reperies apud nos pag. 381. ubi ſimul vides poſitum eſſe numerum Romanum II. qui indicat, ſecundam libri

de

de Locis in homine ſectionem hic incipere, & ſimul numerationem à principio inchoari. Idem in aliis libris occurret.

Ultimò, *quandoquidem laborioſiſsimus Foësius edidit* Oeconomiam Hippocratis *Francofuri impreſſam anno* 1588. *quod eſt veluti Lexicon præcipuarum atque obſcuriorum dictionum apud Hippocratem, quemque utiliſsimum Laborem ὁ μακαρίτης noſter continuare atque augere in animo habebat, ideò voluit etiam, ut novæ huic editioni Oeconomia Foësii uſui eſſe poſſet. At verò magna ſe hic obtulit difficultas. Etenim Foësius, ut (quamvis paulo obſcurioribus verbis) in præfatione fatetur, citat quidem paſsim Codicem Græcum Frobenianum, juxta paginarum & linearum ſeriem: ubicunque autem citat verba librorum Hippocratis, in quos Galenus commentatus eſt* [*quales ſunt* de Natura hominis. De ratione victus ſalubris. De ratione victus acutorum morborum. Prænotiones. Prædictiones. Aphoriſmi. De morbis paſſim graſſantibus liber primus, tertius, ſextus. De fracturis. De articulis. De Medici Vulnerarii munere. *Qui extant tomo quinto operum Galeni Græcè editorum Baſileæ* 1538.] *neceſſe eſt Lectorem adire, eaque loca quærere in tomo iſto quinto operum Galenicorum: quod opus quia non omnibus in promtu eſt, ideò dedimus operam, ne quid hac in parte Studioſis Hippocratis deeſſet. Ex. gr. occurrit in Oeconomia Foësii pag.* 267. *ſub litt.* Θ, *vox* θεῖον. *allegat Foësius librum Hippocratis de Natura Muliebri pag.* 213. *l.* 40. *Ex indice autem librorum Hippocratis ad calcem adjecto patet, eum librum reperiri in noſtra Editione pag.* 358. *vol.* 11. *ubi ſimul reperies, in edit. Græc. Baſileenſi librum incipere pag.* 213. *atque eadem opera, è regione numeri* 40. *vocem illam* θεῖον *ſcriptam videbis. Cum verò allegatur regula, quæ intra quinarium numerum eſt poſita. ex. gr. pag.* 15. *lin.* 34. *lib. de Decenti Ornatu: quo loco extat vocabulum* καθαρσίων. *Quæro in noſtra Editione, ubi invenio pag.* 15. *Frobenii incipere à verbis* ἢ ἀλγέ, *lineam autem* 34. *Frobenianam apud nos incipere pag.* 55. *Oportet autem, propter noſtrarum regularum brevitatem, conjectura quadam aſſequi, quo loco talis vel talis regula, extra vel intra quinarium numerum poſita, incipiat. Hanc ſaltem moleſtiam cogitur devorare Lector, ut neceſſe ipſi ſit textum Græcum ab uno quinario in alterum legere, donec voca-*

vocabulum à Foësio in Oeconomia citatum ipsi occurrat. Quod vero concernit voces occurrentes in libris Hippocratis, in quos Galenus commentatus est, in iis inquirendis paulò major est difficultas. Non enim tam præcisè paginarum numerus in nostra Editione potuit iisdem adaptari. Vt autem & hac in parte studium Lectoris juvemus, hoc damus ipsi consilium, donec melius aliquod tempus nobis suggesserit. Primo, ut titulos eorum librorum (sunt enim pauci) memoria teneat, aut saltem eorum brevem Indicem ob oculos habeat. Deinde, recurrat ad Tabellam in fine libri ante Indicem positam, quæ ostendet, quibusnam paginis tomi quinti operum Galeni respondeant paginæ Codicis Frobeniani, & consequenter numeri laterales ad marginem textus Græci extrinsecus in hac nostra Editione appositi, & per πεντάδας distributi. Ex. gr. in tabella habetur.

Hippocrat. de Fracturis.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
456. — — — —	526.	penult.
457. — — — —	528.	56.
458. — — — —	533.	13.

quo significatur, lin. penult. 526. item lin. 56. pag. 528. & lin. 13. pag. 537. incipere in Frobenio pag. 456. 457. 458. Quod si illum numerum in nostra editione inquisiveris, idem comperies. Vt autem vox in Foesii Oeconomia citata Lectori occurrat, necesse est ipsum legendo percurrere totam paginam, i.e. à numero nostro laterali 456. legere usque ad num. 457. & sic porro. Hactenus enim præcisè magis id exprimendi, nobis non occurrit ratio: quam ubi invenerimus, Studioso Lectori communicabimus. Vides autem sæpe (& hoc auget difficultatem) uni paginæ Frobenianæ plures Galeni paginas respondere, ut ex. gr. in lib. de Rat. Victus acutorum morborum.

369. — — — —	41. — —	24.
370. — — — —	49. — —	17.
371. — — — —	56. — —	11.

inter pag. 369. & 370. intercedunt octo pag. Galenicæ, inter pag. 370.

370. & 371. *intercedunt paginæ ſeptem. Quicquid igitur octo, & ſeptem illis paginis Galenicis continetur, in una pagina extat Frobeniana. Vt autem Lector ſciat hujus differentiæ rationem, eam hanc damus: quia reliquum paginæ in Galeni Editione Bebeliana occupatur à commentariis, ad quos Oeconomia nos nequaquam remittit, ubi verba Hippocratis, in quæ Galenus commentatus eſt, allegat, ſed ad ipſum textum Hippocratis majuſculis litteris in dicta editione Galenica expreſſum. Cætera Lector ſuo marte haud difficulter inveniet.*

Ferè exciderat, poſſe quoque hanc noſtram Editionem inſervire iis, qui Petri Matthæi Pini *Indicem in Hippocratis opera, Venetiis impreſſum Anno* 1597. *poſident. Hic ſanè Pinus in Præfatione ad Lectorem non obſcure indicat, hunc à ſe confectum eſſe, primò ut reſponderet Operibus Hippocraticis Baſileenſibus Latinis: deinde, ſe cogitaſſe eum ita componere ut aliis quoque Editionibus omnibus adaptari poſſit. Quamobrem, ait, non paginas operis, ſed verſus cujuſlibet libri ſe citaſſe. Sed bonus ille vir, (non malè alioquin de Hippocrate meritus) non animadvertit, nullam Editionem extare, in qua verſibus aut particulis Numeri ſint adjuncti; quod illi faciendum eſſet, qui ad dictam Baſileenſem, aut aliam quamcunque, vellet Indicem Pini adhibere. Deinde, non cogitavit, ab aliis quoſdam libros in Sectiones diſtingui, (quod ſupra à nobis demonſtratum eſt in monito* Quinto) *quibus tamen ſectionum diſtinctionibus illud Baſileenſe exemplar caret. Nunc vero repertus eſt commodiſſimus utendi hoc Indice modus. Qui enim numeri deſignantur à Pino, illos quærere oportet in Numeris, lateri verſionis Latinæ appoſitis, ibique in textu juxta poſito deſignatus à Pino locus reperietur. Exemplo idem clarum fiet. quære in Pino ſub lit. H.* Humiditas alimenti vehiculum. *videbis allegari locum in* lib. de Alim. v. 120. *quære itaque in hac noſtra lib. de Alimento pag.* 592. *vol.* 1. *& invenies ſub finem libri numerum* 120. *& paulo poſt eadem verba.*

Mirabitur forſan Lector, quòd tam in Græco noſtro textu, quàm Latino, Numeros ſibi reſpondentes inveniat; ſed id factum eſt, partim ut prodeſſet imperitioribus, qui Græca ſine interprete legere haud norunt (Illi enim principium ſenſus in Græco & Latino ſibi invicem reſpondere

spondere facilè hoc pacto invenient,) partim doctioribus inserviet qui aliquando propius locum à se allegatum designare cupient, aut iis, qui notas & commentaria ad Hippocratem aliquando scribere satagent, quod μακαρίτης noster (cujus præmaturam lugemus mortem,) semper in votis habebat.

Ne id quidem latere Lectorem debet, quasdam particulas, quæ in aliis editionibus in alienum locum translatæ fuerant, in hac editione γνησιώτερος & genuinis restitutas esse. Quæ enim in fine libelli περὶ σαρκῶν *habentur in Frobeniano Codice pag. 43. lin. 30. quorum initium est:* ὁ δ' αἰὼν ἐστι, *usque ad finem; ea hac editio habet vol. 1. pag. 312. sub titulo:* περὶ αἰῶνος. *Quæ in Frobeniano exemplari habentur pag. 74. lin. 6. in extremo libri* περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, *inde usque ad libri calcem, in hac editione posita sunt in initio lib. de morbis mulierum vol. 11. pag. 526. Verba sic incipiunt:* αἱ ὑστέραι πάντων τῶν νοσημάτων αἴτιαί εἰσι. *Iterum Frobenius pag. 75. lin. 34. in lib.* περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων *asteriscum* * *ponit, post quem editio nostra inserit ea, quæ reperiuntur pag. 452. lin. 27. incipiuntque ab his verbis,* καὶ ὀκόσαι μὲν τῶν πολέων, *usque ad lin. 15. pag. 456. quibus præterea immediate subjunguntur, quæ Frobenius habet pag. 451. lin. 37. ab his verbis,* ὅτι τὸ παχύτατον καὶ χολωδέστατον, *usque ad verba* ταῦτα τὰ νοσήματα ὅτι πίπλην. *Post quæ sequi debent illi textus, qui in Frobenio post asteriscum ponuntur. Ea namque aptiùs repræsentantur vol. 1. pag. 341. in lib.* περὶ ἀέρων ὑδάτων καὶ τόπων, *utpote huc magis pertinentia. Quæ Frobenius habet pag. 505. lin. 24. in initio Mochlici ab his verbis incipientia* ὁσίων φύσις *usque ad p. 506. lin. 8. inclusivè; & hæc verba* ὑπέφυκε καὶ περαίνεται, *ea translata sunt ad principium libelli de Ossium Natura, quem pag. 98. lin. 42. apud Frobenium, in nostra verò editione pag. 294. reperies: adeo ut principium Mochlici incipiat ab his verbis* ἧς δὲ καλεαγέσι. *Sed, quæ in Frobenio habentur pag. 58. lib.* περὶ ὁσίων φύσιος, *in lin. 46. & sic incipiunt,* τὸ δὲ σπέρμα, *ab iis incipit libellus Hippocratis* περὶ φλεβῶν *seu de Venis in nostra editione inscriptus. Atque hæc sunt præcipuè, quæ possint videri loco mota. Unum superest. Quandoquidem omnes editiones Hippocratis longis vocalibus, ubi id analogia postulat,* τὸ ἰῶτα *non sub-*

ſubſcribitur, ideò id etiam in hac editione neglectum eſt. Infiniti laboris fuiſſet, eum defectum explere, & non neceſſarii. Neque enim ad Hippocratis lectionem accedunt pueri & rudes initiorum linguæ Græcæ.

Atque hæc, Amice Lector, te monendum duximus, ut & Editoris ſtudium juvandi grata memoria & benedictione nominis ipſius proſequaris, & hujus exemplaris uſum laculentum agnoſcens, Hippocratis ſapientia & doctrina affatim fruaris, imò, quantum pote, ex ipſius fontibus deductos rivos uberrimos ad plurimorum utilitatem ſtudio tuo (longè faciliori impoſterum futuro) effundas. Vale, & memoriæ ejus, qui tua cauſa laboravit & ſibi non pepercit, fave.

HIPPO-

HIPPOCRATIS,

Quæ duobus iſtis voluminibus exhibemus,
Alia ſunt

Τεχνικὰ: eaque vel
. liberalia. quæ continent
. . σκολιογράφια, de
. . . Arte medicina:
. . . . εἴ ἐστι: DE ARTE. 1.
. . . . πῶ ἐστι: DE VETERI MEDICINA. 14.
. . . Artifice medico:
. . . generatim,
. . . , theorice: LEX. 40.
. . . . practice: IVSIVRANDVM. 42.
. . . ſpeciatim,
. . . tirone: DE MEDICO. 44.
. . . provecto, quod ad
. . . perſonam: DECENTI ORNATV. 52.
. . . officium: PRÆCEPTIONES. 60.
. . σκολιογράφια
. . universalia: APHORISMI. 68.
. . particularia: de
. . Subjecto, ejuſque
. . . ortu,
. . . . philoſophice: DE PRINCIPIIS aut CARNIBVS. 118.
. . . . medice, ut
. . . . in utero
. . . . . concipitur: DE GENITVRA. 124.
. . . . . geſtatur DE NATVRA PVERI. 133.
. . . . in lucem editur tempore
. . . . legitimo: DE SEPTIMESTRI.
. . . . . νόθον. 165.
. . . . . γνήσιον. 167.
. . . . non-legitimo: DE OCTIMESTRI. 175.
. . . ſtatu,
. . . promiſcue, naturali & præternaturali, DE DIÆTA. I. 179. II. 210. III. 241.
. . . diſtincte, tum
. . . naturali, quod ad
. . . . conſtitutionem, ejuſque
. . . . . exiſtentiam: DE NATVRA HVMANA. 263.
. . . . . eſſentiam,
. . . . . univerſim, & quidem
. . . . . theorice: DE NATVRA HOMINIS. 284.
. . . . . practice &
. . . . . generalius: DE STRVCTVRA HOMINIS. 284.
. . . . . ſpecialius: DE RESECTIONE. 287.
. . . . particularim,
. . . . DE CORDE. 289.
. . . . DE OSSIVM NATVRA. 294.
. . . . DE VENIS. 297.

*** dura-

. . . durationem: DE ÆTATE. 312.
. . . Fragmentum ex Philone. 314.
. . præternaturali, ejuſque
. . affectionibus: DE HVMORIBVS. 315.
. . cauſis
. . . externis: DE AERIBVS, AQVIS, ET LOCIS. 327.
. . . internis:
. . . DE LOCIS IN HOMINE. 363.
. . . DE FLATIBVS. 399.
. . . DE GLANDVLIS. 414.
. . ſignis, in
. . genere
. . externis: DE SIGNIFICATIONE VITÆ ET MORTIS. 414.
. . internis: DE DIEBVS IVDICATORIIS. 432.
. . ſpecie, & vel
. . promiſcue, quod ad Morborum
. . . motum: DE IVDICATIONIBVS. 438.
. . . eventum,
. . . diexodice:
. . . . PRÆNOTIONES. 447.
. . . . PRÆDICTIONES. I.471. II.487.
. . . aphoriſtice: COACÆ PRÆNOTIONES. 522.
. . diſtincte: DE DENTITIONE. 590.
. . Inſtrumentis
. . . diæteticis: DE ALIMENTO. 592.
. . . pharmaceuticis, tum
. . ſimplicibus:
. . . DE HVMIDORVM VSV. 599.
. . . DE PVRGANTIBVS. 607.
. . . DE VERATRI VSV. 610.
. . compoſitis:
. . ANTIDOTVS ex
. . Actuario. 612.
. . Nic. Alexandrino. 614.
. . . chirurgicis: OFFICINA MEDICI. 614.
. . Fine faciendo: ſive de
. . ſanitate tuenda, vel
. . . omnium:
. . . . DE SALVBRI DIÆTA. 626.
. . . . DE INSOMNIIS. 633.
. . . unius:
. . . DEMETRII. 645.
. . . ANTIOCHI. 646.
. . . MOECENATIS. 650.
. . Morbis curandis
. . promiſcue: EPIDEMIA. I.653. II.684. III. 712. IV. 742. V.766. VI.798. VII.824.
. . diſtincte ac
. . generatim:

VOL. II.

. . . DE MORBIS. I. 1. II. 36. III. 96. IV. 120.
. . . DE AFFECTIONIBVS. 161.

ſpeciatim

ſpeciatim
internis, cum
communibus cuicumque ſexui:
DE INTERNIS AFFECTIONIBVS. 196.
DE VICTV ACVTORVM. 268.
DE MORBO SACRO. 324.
DE INSANIA. 345.
DE HÆMORRHOIDIBVS. 347.
DE VISV. 551.
propriis
virginibus: DE VIRGINVM MORBIS. 555.
nuptis, tum
ſterilibus: DE STERILIBVS. 615.
fertilibus:
DE NATVRA MVLIEBRI. 358.
DE MORBIS MVLIERVM. I. 415. Notha. 520. II. 526.
DE SVPERFOETATIONE. 645.
DE FOETVS EXSECTIONE. 662.
externis:
DE VLCERIBVS. 664.
DE FISTVLIS. 680.
DE CAPITIS VVLNERIBVS. 687.
DE FRACTVRIS. 708.
DE ARTICVLIS. 756.
VECTIARIVS. 851.
illiberalia: VETERINARIA. 875.
ἄξω τ πέχνης: eaque vel
adſcripta, & quidem
quaſi ſua:
EPISTOLÆ. quarum aliæ
de ſe:
ARTAXERXES ad PÆTVM. 896.
PÆTVS ad ARTAXERXEM. 897.
ARTAXERXES ad HYSTANEM. 898.
HYSTANES ad ARTAXERXEM. 899.
ARTAXERXES ad COOS. 899.
COI ad ARTAXERXEM. 899.
ad ſe & à ſe:
HYSTANES ad HIPPOCRATEM. 900.
HIPPOCRATES ad HYSTANEM. 900.
ad DEMETRIVM. 901.
ABDERITÆ ad HIPPOCRATEM. 901.
HIPPOCRATES ad ABDERITAS. 904.
ad PHILOPOEMENEM,
prior: 906.
poſterior: 908.
ad DIONYSIVM. 910.
ad DAMAGETVM,
prior: 911.
poſterior: 913.
ad CRATEVAM. 918.
ad DEMOCRITVM. 933.
DEMOCRITVS ad HIPPOCRATEM. 931.
HIPPOCRATES ad THESSALVM. 933.

ORATIO ad ARAM. 935.
aliorum
pro ſe:
DECRETVM ATHENIENSIVM. 936.
THESSALI ORATIO AD ATHENIENSES. 937.
de ſe: VITA & GENVS, ex
SORANO. 951.
VARIIS. 956.
deſcripta:
FRAGMENTA & ELOGIA
VARIORVM. 978.
GALENI. 994.
CONTRADICTA & DEFENSA.
CONTRADICTIONES.

LEC-

ELENCHUS

Librorum in Primo Volumine Hippocratis contentorum.

I.	ΠΕΡΙ Τέχνης.	De *Arte.*	1
II.	Περὶ Ἀρχαίης ἰητρικῆς.	*De veteri Medicina.*	14
III.	Νόμος.	*Lex.*	40
IV.	Ὅρκος.	*Jusjurandum.*	42
V.	Περὶ Ἰητροῦ.	*De Medico.*	44
VI.	Περὶ Εὐσχημοσύνης.	*De Decenti ornatu.*	52
VII.	Παραγγελίαι.	*Præceptiones.*	60
VIII.	Ἀφορισμοί.	*Aphorismi, I.*	68
IX.	Περὶ Ἀρχῶν ἢ Σαρκῶν.	*De Principiis aut Carnibus.*	112
X.	Περὶ Γονῆς.	*De Genitura.*	124
XI.	Περὶ Φύσιος Παιδίου.	*De Natura pueri.*	133
XII.	Περὶ Ἑπταμήνου, νόθον.	*De Septimestri, liber spurius.*	165
XIII.	Περὶ Ἑπταμήνου γνήσιον.	*De Septimestri, liber genuinus.*	167
XIV.	Περὶ Ὀκταμήνου.	*De Octimestri partu.*	175
XV.	Περὶ Διαίτης, τὸ πρῶτον.	*De Dieta, liber I.*	179
XVI.	τὸ δεύτερον.	*lib. II.*	210
XVII.	τὸ τρίτον.	*lib. III.*	241
XVIII.	Περὶ Φύσιος Ἀνθρώπου.	*De Natura humana.*	263
XIX.	Δημόκριτος Ἱπποκράτει περὶ Φύσιος ἀνθρώπου.	*Democritus Hippocrati de natura humana.*	281
XX.		*Hipp. de structura hominis.*	284
XXI.	Ἱπποκρ. περὶ Ἀνατομῆς.	*De Resectione.*	287
XXII.	Περὶ Καρδίης.	*De Corde.*	289
XXIII.	Περὶ Ὀστέων Φύσιος.	*De Ossium natura.*	294
XXIV.	Περὶ Φλεβῶν.	*De Venis.*	297
XXV.	Περὶ Αἰῶνος.	*De Ætate.*	312
XXVI.	Περὶ Αἰῶνος τμῆμα.	*De Ætate fragmentum.*	314
XXVII.	Περὶ Χυμῶν.	*De Humoribus.*	315
XXVIII.	Περὶ Ἀέρων ὑδάτων, τόπων.	*De Aëribus, aquis, locis.*	327
XXIX.	Περὶ τόπων τῶν κατ' Ἄνθρωπον.	*De Locis in Homine.*	363

XXX.	Περὶ Φυσῶν.	*De Flatibus.*	399
XXXI.	Περὶ Ἀδένων.	*De Glandulis.*	414
XXXII.		*De Significatione vitæ & mortis.*	421
XXXIII.	Περὶ Κρισίμων.	*De diebus Judicatoriis.*	432
XXXIV.	Περὶ Κρίσεων.	*De Judicationibus.*	438
XXXV.	Προγνωστικὸν.	*Prænotiones.*	447
XXXVI.	Προῤῥητικὸν. ἀ.	*Prædictorum lib. I.*	471
XXXVII.	τὸ δεύτερον.	*lib. alter.*	487
XXXIIX.	Κωακὴ προγνώσις.	*Coacæ Prænotiones.*	521
XXXIX.	Περὶ Ὀδοντοφυΐης.	*De Dentitione.*	590
XL.	Περὶ Τροφῆς.	*De Alimento.*	592
XLI.	Περὶ ὑγρῶν χρήσιος.	*De Humidorum usu.*	599
XLII.	Περὶ Φαρμάκων.	*De Purgantibus.*	607
XLIII.	Περὶ Ἐλλεβορισμοῦ.	*De Veratri usu.*	610
XLIV.	Ἀντίδοτος.	*Antidotum.*	612
XLV.	Ἀντίδοτος ἄλλη.	*Antidotum aliud.*	614
XLVI.	Καθ' Ἱητρεῖον.	*Officina Medici.*	614
XLVII.	Περὶ Διαίτης ὑγιεινῆς.	*De salubri Dieta.*	626
XLVIII.	Περὶ Ἐνυπνίων.	*De Insomniis.*	633
XLIX.	Ὑγιεινὸν πρὸς Δημήτριον.	*De Sanitate tuenda, ad Demetrium.*	
L.		*ad Antiochium.*	646
LI.		*ad Mœcenatem.*	650
LII.	Ἐπιδημιῶν α'.	*Popularium Lib. I.*	653
LIII.	τὸ δεύτερον.	*Lib. II.*	684
LIV.	τὸ τρίτον.	*Lib. III.*	712
LV.	τὸ τέταρτον.	*Lib. IV.*	742
LVI.	τὸ πέμπτον.	*Lib. V.*	766
LVII.	τὸ ἕκτον.	*Lib. VI.*	796
LVIII.	τὸ ἕβδομον.	*Lib. VII.*	824

ELEN-

ELENCHUS

Librorum in Secundo Volumine Hippocratis contentorum.

LX.	Περὶ Νούσων. α'.	*De Morbis liber primus.*	
LXI.	τὸ δεύτερον.	*secundus.*	361
LXII.	τὸ τρίτον.	*tertius.*	96
LXIII.	τὸ τέταρτον.	*quartus.*	120
LXIV.	Περὶ Παθῶν.	*De Affectionibus.*	161
LXV.	Περὶ τῶν ἔσω Παθῶν.	*De Internis Affectionibus.*	196
LXVI.	Περὶ Διαίτης Ὀξέων.	*De Victu Acutorum.*	268
LXVII.	Περὶ Ἱερῆς Νούσου.	*De Morbo Sacro.*	324
LXVIII.	Περὶ Μανίης.	*De Insania.*	345
LXIX.	Περὶ Αἱμορῥοίδων.	*De Hæmorrhoidibus.*	347
LXX.	Περὶ Ὄψιος.	*De Visu.*	351
LXXI.	Περὶ Παρθενίων.	*De Virginum Morbis.*	355
LXXII.	Περὶ Γυναικείης φύσιος.	*De natura Muliebri.*	358
LXXIII.	Περὶ Γυναικείων τὸ ά.	*De Morbis Mulierum liber I.*	415
LXXIV.	Νόθα ἢ Προσκεφάλαια περὶ γυναικείων βιβλίς ά.	*De Morbis mulierum Notha seu Adjecta.*	520
LXXV.	Περὶ Γυναικείων τὸ β'.	*De Morbis Mulierum liber II.*	526
LXXVI.	Περὶ Ἀφόρων.	*De Sterilibus.*	615
LXXVII.	Περὶ Ἐπικυήσιος.	*De Superfœtatione.*	645
LXXVIII.	Περὶ Ἐκβολῆς Ἐμβρύου.	*De Exsectione fœtus.*	662
LXXIX.	Περὶ Ἑλκῶν.	*De Ulceribus.*	664
LXXX.	Περὶ Συρίγγων.	*De Fistulis.*	680
LXXXI.	Περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων.	*De Capitis Vulneribus.*	687
LXXXII.	Περὶ Ἀγμῶν.	*De Fracturis.*	708
LXXXIII.	Περὶ Ἁρθρων.	*De Articulis.*	756
LXXXIV.	Μοχλικός.	*Vectiarius.*	851
LXXXV.	Ἱππιατρικά.	*Veterinaria.*	875
LXXXVI.	Ἐπιστολαί.	*Epistolæ.*	896
	Ἀρταξέρξης Πατρί.	*Artaxerxes ad Patrem.*	896
	Πατὴρ Ἀρταξέρξῃ.	*Pater ad Artaxerxem.*	897

Arta-

Ἀρταξέρξης Ὑστάνῃ.	*Artaxerxes ad Hyſtanem.*	888
Ὑστάνης Ἀρταξέρξῃ.	*Hyſtanes ad Artaxerxem.*	899
Ἀρταξέρξης Κώοις.	*Artaxerxes ad Coos.*	899
Ἀποκρισις Κώων.	*Coi ad Artaxerxem.*	899
Ὑστάνης Ἱπποκράτει.	*Hyſtanes ad Hippocratem.*	900
Ἱπποκράτης Ὑστάνῃ.	*Hippocrates ad Hyſtanem.*	900
Δημητρίῳ.	*ad Demetrium.*	901
Ἀβδηρῖται Ἱπποκράτει.	*Abderitæ ad Hippocratem.*	901
Ἱπποκράτης Ἀβδηρίτ.	*Hippocrates ad Abderitas.*	904
Φιλοποίμενι, α'.	*ad Philopœmenem. I.*	906
Φιλοποίμενι, β'.	*poſterior.*	908
Διονυσίῳ.	*ad Dionyſium.*	911
Δαμαγήτῳ, α'.	*ad Damagetum, prior.*	910
Δαμαγήτῳ, β'.	*poſterior.*	913
Κρατεύᾳ.	*ad Cratevam.*	928
Δημόκριτος Ἱπποκράτει.	*Democritus ad Hippocratem.*	931
Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ.	*Hippocrates ad Democritum.*	933
ἀπὸς τ ὑὸν Θεσσαλὸν.	*ad Theſſalum F.*	934
Ἐπῳδὴ ἀμῳ.	*Oratio ad aram.*	935
Ψήφισμα Ἀθηναίων.	*Decretum Athenienſium.*	936
Πρεσβευτὴς Θεσσαλῶν.	*Theſſali Oratio ad Athenienſ.*	937
LXXXVII. Ἱπποκράτους γένος καὶ βίος καὶ Σωρανοῦ, καθ' ἄλλους.	*Genus & Vita Hippocratis ex Soranо. 951. ex variis.*	956
LXXXVIII. Τομαὶ καὶ Ἐγκώμια ὅτε τ Ἰατρῶν καὶ μὴ Ἰατρῶν.	*Fragmenta & Elogia ex Authoribus medicis & non medicis.*	978
LXXXIX. Ὁμολογούμενα ἐκ τῶν Γαλήνου.	*Conſentientia ex Galeno.*	994
XC. Ἀντιλεγόμενα καὶ Ἀπολογούμενα.	*Contradicta & Defenſa.*	1012

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE ARTE.

Basil. græc. Foesius sect. 1.2.2. Basil. lat.

1 pag. 1 ΕΙΣΙ " πνες, οἱ τέχνην πατρίλλω), 1 τὸ τὰς τέχνας αἰσχροπρεπέα· 2 ὡς μὲν οἶον), ἐ τοῦτο δοκέω, ἀλλ' ἰσορέης οἰκείης ἐπίδειξιν ποιεύμενοι. 4 "ἐμοὶ δ' τὸ μὲν πᾶν τῶν μὴ εὑρημένων ἐξευρέσκειν, ὅ, τι καὶ εὑρεθὲν κρέσσον ἢ ἀνεξεύρετον, ξυνίσιν δοκέω ἐπιθυμημά τι καὶ ἔργον εἶναι· 5 τὸ δὲ τὰ ἡμίεργα ἐς τέλος ἐξεργάζεσθαι ὡσαύτως. 6 τὸ δὲ λόγων ἐ κακῶν τέχνη τὰ τοῖς ἄλλοις εὑρημένα ἐκχωρέειν εὐθυμίεσθαι, ἐπαινορθοῦντα μὲν μηδέν, 7 ἁμαρτάνοντα δὲ τὰ τῶν εἰδότων ἐς τοὺς μὴ εἰδότας ἐξενρημένα, δοκέει μοι δοκέειν ξυνίσιν ἐπιθυμημά τι καὶ ἔργον εἶναι, 8 "ἀλλὰ κακοτεχνίη μᾶλλον φύσιος, ἢ ἀτεχνίης. 9 μούνοισι γὰρ τοῖσιν ἀτέχνοισιν ἥ ἐργασίη αὕτη δόμος ἔζει, 10 φιλοτιμευμένων μὲν, ἐδαμῶς δ' δυναμένων κακίης ὑπερβάλλειν, 11 εἰς τὸ τὰ τῶν πέλας ἔργα ἢ ὀρθοῦν ἐ ἐνίοτε ἁμαρτάνειν. ἢ δοκέει μοι μανίεσθαι. 12 τοὺς μὲν ἐν ἐς τὰς ἄλλας τέχνας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐμπίπτοντας, εἰσὶ μέλλει τι, καὶ σὺ εἰς μέλλει, εἰ δυνάμενοι κω-

1 SVNT quidam, qui artem putant, reliquas artes turpiter incessendo dehonestare: 2 atqui id quidem, veluti putant, non transfigunt, ut ego sane assero, 3 sed propriam cognitionem ac scientiam ambitiose ostentant. 4 Mihi vero invenire aliquid eorum, quæ nondum inventa sunt, quod ipsum notum, quam occultum esse præstet, scientiæ votum ac opus esse videtur: 5 similiterque & semiperfecta ad finem perducere & absolvere. 6 At verò verborum inhonestorum arte ad ea, quæ ab aliis inventa sunt, confundenda promptum esse, nihil quidem corrigendo: 7 eorum vero, qui aliquid sciunt, inventa apud ignaros calumniando, non sane scientiæ votum aut opus esse videtur, 8 sed proditio magis naturæ suæ, aut ignorantia artis. 9 Solis enim artis ignaris hoc ipsum factum convenit, 10 qui contentiose quidem gestiunt ac conantur, nequaquam vero possunt maliciei sufficere, 11 ad hoc ut aliorum opera, quæ quidem recta sunt, reprehendant. 12 Eos quidem igitur, qui in alias artes hoc modo irruunt, quibus hæ curæ sunt, quorumq; id interest, & præstare

1 pag. 1 10 pag. 1 5 10 15

A hoc

κωλυόντων. [13] ὁ δ' παρεὼν λόγ@ τοῖς ἐς ἰητρικὴν ὅπως ἐμ- 7
πορδομβρόις ἐναντιώσεται, [14]
θαρσυνόμβρ@ μὲν ἀφ' τυτέων,
ἐς ψέγα, [15] ἀπορέων δ' ἀφ' τῶν
τέχνεων, ἢ βοηθεῖ, [16] διωκόμβρ@
δὲ ἀφ' σοφίων, ἢ πεπαίδευται.

11. Δοκέῃ δή μοι τὸ μὲν σύμπαν τέχνη εἶναι ἀδρηίη ὅστις ἐστὶ ἐῶσα. [2] καὶ γὰρ ἄλογον τῶν ἐόντων τὸ ἡγεῖσθαι μὴ ἐὸν. 3 ἐπεὶ τῶν γε μὴ ἐόντων τίνα ἂν τις ἔστιν θεησάμβρ@ ἀπαγγείλειν, ὡς ἔστιν; [4] εἰ γὰρ δὴ ἔστι γ' ἰδεῖν τὰ μὴ ἐόντα, ὥσπερ τὰ ἐόντα, [5] ὅσα οἶσί', ὅπως ἄν τις αὐτὰ νοήσαι μὴ ἐόντα, ὥσπερ τὰ ἐόντα. [6] ἃ γε εἴη καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, καὶ γνάμῃ νοῆσαι, ὡς ἐστιν. [7] ἀλλ' ὅπως μὴ ὅσα εἴη τοῦτο τοιοῦτον. [8] ἀλλὰ τὰ μὲν ἐόντα αἰεὶ ὁρᾶται καὶ γινώσκεται· [9] τὰ δ' μὴ ἐόντα ὅτε ὁρᾶται, ὅτε γινώσκεται.

111. Γινώσκεται τοίνυν δεδέγμβρα ἤδη τῶν τεχνέων, καὶ ἀδρηίη ἐστὶν, ἥτις ἐκ πάντ@ εἴδε@ ἐκ ὁρᾶται. [2] οἶμαι δ' ἔγωγε, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτὰς ἀφ' τῶν εἰδέων λαβεῖν. 3 ἄλογον γὰρ, ἀπὸ τῶν ὀνομάτων τὰ εἴδεα ἡγεῖσθαι βλαπτόν, καὶ ἀδύνατον. 4 τὰ μὲν γὰρ ὀνόματα φύσι@ νομοθετήματά ἐστι· [5] τὰ δὲ εἴδεα, ἐ νομοθετήματα ἀλλὰ βλαστήματα. [6] ταῦτα μὲν ἔν τισιν εἴρηταί τις μὴ ἱκανῶς ἐκ τῶν εἰρημβρων ξυνίησιν, [10] ἐν ἄλλοις ἂν λόγοις σαφέστερον διδαχθείη.

1v. Περὶ δ' ἰητρικῆς, ἐς τοῦτ@

hoc possunt, prohibeant, [13] Præsens vero sermo his, qui medicinam eo modo invadunt adversabitur, [14] confidens quidem & animatus propter utilitatem eorum, quos infectatur: [15] copiosus vero ob artem, qua præstat & auxiliatur: [16] potens autem ob sa- 10
pientiam, qua est eruditus.

11. In universum itaque nulla videtur mihi ars esse, quæ non existat, [2] absurdum enim est, aliquid esse putare, quod non est: [3] quoniam eorum, quæ non sunt, quanam essentia conspecta aliquis denunciare possit, quod sint. [4] Si enim non existentia videre non datur, quemadmodum existentia, [5] haud equidem scio, quomodo quis mente concipere queat ea, quæ non sunt, quemadmodum ea, quæ sunt, [6] quæ certe 5
oculis videre est, menteque intelligere quod sunt. [7] Verum ut ea nec videas, nec intelligas, non similiter contingere potest. [8] Sed existentia quidem semper videntur ac cognoscuntur: [9] non existentia autem, neque videntur, neque cognoscuntur.

111. Cognoscuntur itaque demonstratis jam artibus, & nulla est ars, quæ non ex specie quadam rerum videatur: [2] arbitrorque sane ego etiam nomina artibus ex speciebus accipi & imponi: [3] Absur- 30
dum enim est, existimare ex nominibus species rerum germinare & provenire: imo etiam impossibile existit. [4] Nomina enim lege quadam naturæ indita sunt: [5] species autem rerum non lege sancitæ sunt, sed naturæ germina existunt. [6] Atque hæc quidem, si quis ex prædictis non ad plenum intelligat, in aliis sermonibus fortassis clarius edocebitur.

1v. De medicina vero, utpote

de

τῶν δὲ ὁ λόγος. ταύτης ἓν τὸ
ἀποδέξιν ποιήσασθαι. 2 καὶ πρῶτόν
γε δὴ ὁρισμοῦ μοι, ὃν νομίζω, 3 ἰητρι-
κὴν εἶναι, 4 τὸ δὴ πάμπαν ἀπαλ-
λάσσειν τῶν νοσεόντων τὰς ἀκμάς
τας, 5 καὶ τῶν νοσημάτων τὰς σφο-
δρότητας ἀμβλύνειν, 6 καὶ τὸ μὴ
ἐγχειρέειν τοῖσι κεκρατημένοισιν
ὑπὸ τῶν νοσημάτων, 7 εἰδότας, ὅτι
τοῦτο καὶ δυνάμεως ἰητρικῆς. 8 ὡς δὲ
ποιέοντί τε τοῦτο, καὶ οἵη τίς ἐστι ἁπά-
ντων ποιέειν, ταῦτα τέτυκται μοι δὴ
ὁλοπόης ἔσεσθαι λόγος. 9 αὐξάνεται δὲ τῇ τῆς
τέχνης ἀποδείξι 10 ἅμα καὶ τῶν
λόγων τῶν αὐτῇσιν αὐτοῦ οἱο-
μένων ἀναιρήσει, 11 ἢν ἄρα ἔχωσι τι
αὐτῶν περίεστι τὸ εἰρημένον τυγ-
χάνειν. 12 ἔστω δὲ μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου, ἣν
καὶ ὁμολογηθῆσεται πᾶσιν.

v. Ὅτι μὲν ἔνιοι ἐξυγιαίνονται
τῶν ἰητρευομένων ὑπὸ ἰητρι-
κῆς, ὁμολογέεται. 2 ὅτι δὲ πάντες,
οὐ τέτυκται ἤδη ψέγεται ἡ τέχνη. 3 Οἱ
φασὶν οἱ τὰ χείρω λέγοντες, ἁλί-
σκεσθαι τοὺς ἁλισκομένους ὑπὸ τῶν νοση-
μάτων καὶ τὰς ἀποφυγὰς αὐ-
τὰ 4 τύχῃ ἀποφέρεσθαι, 5 καὶ
οὐ ἁλίσκεσθαι τῷ τέχνῳ. 6 ἐγὼ δὲ οὐκ
ἀποστερέω μὲν οὐδ' αὐτὸς τὴν τύ-
χην ἔργα ἀδεινός· 7 ἡγοῦμαι
γάρ, τοῖσι μὲν κακῶς ἰητρευομέ-
νοισι νοσήμασι τὰ πολλὰ τὴν
ἀτυχίην ἐπιφέρειν· 8 τοῖσι δὲ εὖ,
τὴν εὐτυχίην. 9 ἔπειτα δὲ ἐπισκοπῶ
οἵη τίς ἐστι τοῖς ὑγιασθεῖσιν ἄλλο τι
αἰτιάσασθαι, ἢ τὴν τέχνην, 10 εἰκῇ
χρώμενοι αὐτῇ καὶ ὑπερχόντες
ὑγιάσθησαν; 11 τὸ μὲν γὰρ τῆς τύ-
χης εἶδος φιλέει σφᾶς ἀβελτήσι-
σιν ἐπιφαίνεσθαι, 12 οἳ ἑωυτοὺς τῇ τέχνῃ
ἐπιτρέψαντες σφᾶς αὐτοὺς· 13 ὥς τε
τοὺς μὲν ἐς τὴν τύχην ἀναφορῆς
ἀπηλλαγμένους εἶναι, 14 τοὺς μέν τοι

de qua hic inſtitutus eſt ſermo,
claram demonſtrationem faciam:
2 & primum ſane definiam, quod
ſentio: 3 Medicinam eſſe 4 morbos
ab ægris in totum tollere, 5 &
morborum vehementes impetus
obtundere, 6 & eorum, qui à mor-
bis victi ſunt, curationem non
aggredi, 7 quum id in confeſſo
ſit, quod medicina tales ſanare
non poſſit. 8 Quomodo igitur
hæc medicina faciat, & quali om-
nino facultate præſtet, de hoc
jam reliquum ſermonem inſti-
tuam. 9 Cæterum in artis demon-
ſtratione, 10 ſimul etiam ſermo-
nes illorum, qui eam dehoneſta-
re contendunt, 11 quatenus quiſ-
que eorum ſibi quid tranſegiſſe
viſus eſt, revellam. 12 Principium
itaque ſermonis hoc erit, cui om-
nes aſſenſuros ſcio.

v. Quod quidem aliqui à me-
dicina curati ſanitati reſtituun-
tur, confitentur: 2 quod vero non
omnes, ob hoc jam ars ipſa vitu-
peratur: 3 ajuntque hi, qui eam
pejus inceſſunt, quod hi qui à
morbis apprehenduntur, eoſque
evadunt, 4 fortunæ ope evadant
5 & non auxilio ipſius artis. 6 E-
go vero non privabo quidem ipſe
fortunam, tanquam nihil operæ
precii faciat. 7 puto enim mor-
bis, qui male curantur, utplu-
rimum infortunium accedere:
8 qui vero bene, eos bonam for-
tunam nanciſci. 9 Poſtea vero in-
terrogo, quomodo poſſibile eſt,
ſanatos aliud quam artem cauſa-
ri, 10 ſiquidem ejus uſu & mini-
ſterio ſunt ſanati? 11 Nudam enim
fortunæ ſpeciem eos reſpicere ac
ſequi noluiſſe, ex hoc apparet,
12 quod ſeipſos arti concredide-
runt. 13 quare à gratia fortunæ
referenda liberi ſunt: 14 ab ea ve-
ro, quæ arti debetur, minime ſe

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 41 sur 917

ἐς τὸν τέχνον δοκὶ ἀπηλλαγμένοι. [15] οἱ δ' ὧ ἡδὶ ἐπίστευσαν καὶ ἐπίστευσαν αὐτῇ σφέας αὐτοὺς, [16] οὐ τούτου αὐτῆς δὲ τὸ εἶδος ἐσκέψαντο, [17] καὶ ἡ δύναμιν, σφεωθέντος δ' ἔργα, ἔγνωσαν. [18] ἐρεῖ δὴ οὖν τοῦτο ὁ τἀναντία λέγων, ὅτι πολλοὶ ἤδη καὶ ἐ χρησάμενοι ἰητρῶν νοσέοντες ὑγιάνθησαν. [19] καὶ ἐγὼ τῷ λόγῳ δοκὶ ἀπιστέω. [20] δοκέει δέ μοι εἶόν τι εἶναι καὶ ἰητρῶν μὴ χρωμένους ἰητρικὴν τυγχάνειν. [21] ἐμοὶ δὲ ὧς ἐοικέναι ὅ, τι ὀρθὸν οὐ αὐτῇ σύνοιδε, καὶ ὅ, τι μὴ ὀρθόν. [22] ἀλλ' ὧς ἂν ἐπιτυγχάνειν τοιοῦτοι ἑαυτοὺς, οἵοισιὰ ὧς ἂν ἐτεραπόθησαν, εἰ καὶ ἰητρῶν ἐχρῶντο. [23] καὶ τοῦτό γε τέως τεκμήριον μέγα τῆς ἰσχύος τῆς τέχνης, [24] ὅτι ἐστί τέ ἐστι [25] καὶ μεγάλη, [26] ὅτε γε φαίνονται καὶ οἱ μὴ νομίζοντες, αὐτοῦ εἶναι, σῳζόμενοι δ' αὐτοῦ. [27] πολλὴ γὰρ ἀνάγκη καὶ τοὺς μὴ χρωμένους ἰητροῖσιν, [28] νοσήσαντας δὲ καὶ ὑγιαφθέντας, εἰδέναι, [29] ὅτι ἢ ὁρῶντές τι, ἢ μὴ ὁρῶντες, ὑγιάνθησαν.

VI. ἢ γὰρ ἀσιτίη, [2] ἢ πολυφαγίη, [3] ἢ ποτὰ πλέονι, [4] ἢ δίψη, [5] ἢ λουτροῖσιν, [6] ἢ ἀλγηδόσι, [7] ἢ πόνοισιν, [8] ἢ ἡσυχίη, [9] ἢ ὕπνοισιν, [10] ἢ ἀγρυπνίη, [11] ἢ τῇ ἁπάντων τούτων παρεσχῇ χρώμενοι ὑγιάνθησαν. [12] καὶ τῷ ὠφελέειν πολλὴ ἀνάγκη αὐτοὺς ἐστιν ἐγνωκέναι, ὅ, τι ὦν τὸ ὠφελῆσαν. [13] ἢ καὶ εἴ τι ἐβλάβησαν, καὶ τὸ βλαβὸν εἶναι, ὅ, τι ὦν τὸ βλάψαν. [14] τὰ γὰρ τῷ ὠφελέειν καὶ τὰ τῷ βεβλάφθαι ὡρισμένα, ἐ πᾶς ἀνθρώπους γνῶναι. [15] ἐν τοίνυν ἐπιστήσιμα, ἢ ἐπαινέειν, ἢ ψέγειν

vendicare poſſunt, quo minus ei ſanitatem acceptum ferant. [15] In hoc enim, quod ei ſe commiſerunt ac concrediderunt, [16] palam eſt, ipſos ſpeciem ejus eſſe contemplatos: [17] vim vero ejus patrato opere cognoverunt. [18] Dicet ſane hic adverſarius, quod multi jam ægri etiam citra medicorum uſum ſint ſanati: [19] & ego id dicentibus credo. [20] Videtur autem mihi omnino fieri potuiſſe, ut & qui medicis non uſi ſunt, in medicinam inciderint, [21] non tamen ut ſcierint, quod in ipſa rectum fuerit, & quod non rectum: [22] alioqui contigiſſet, ut ſeipſos eodem penitus modo curaſſent, quo curati fuiſſent, ſi medicos adhibuiſſent. [23] Et hoc tandem magnum ſignum eſt eſſentiæ ipſius artis: [24] nempe artem eſſe, [25] & quidem magnam, [26] quando ſane etiam hi, qui eam eſſe non putant, per ipſam ſervati apparent. [27] Valde enim neceſſarium eſt, noſſe eos, qui medicis etiam non ſunt uſi, [28] ſi ægrotaverunt & convaluerunt, [29] quod aut facientes aliquid, aut non facientes ſanati ſunt.

VI. Aut enim inedia, [2] aut edacitate, [3] aut uberiore potu, [4] aut ſiti, [5] aut balneis, [6] aut illuvie, [7] aut laboribus, [8] aut quiete, [9] aut ſomnis, [10] aut vigilia, [11] aut his omnibus promiſcue utentes convaluerunt. [12] Et ſane propterea quod opem ſenſerunt, valde neceſſarium eſt ipſos noſſe, quod fuerit aliquid quod opem tulerit. [13] Et rurſus ſi quid detrimenti acceperunt, neceſſe eſt & detrimentum noſſe, & quod fuerit aliquid quod damnum dedit ac læſit. [14] Non enim quivis cognoſcere poteſt ea, quæ commoditate & detrimento ſunt diſparata. [15] Si igitur

γὰρ ὁ νοσήσας [16] τῶν ἀμαρτημάτων τι, οἵοισιν ὑγιάνῃ, παύσας παῦπερ τῆς ἰητρικῆς ὄντα σύμμαχα. [17] καὶ ἔστιν οὐδὲν ἧσσον τὰ ἀμαρτηθέντα τῶν ἀφεληκότων μαρτύρια τῇ τέχνῃ, ἢ τὸ εἶναι.

VII. τὰ μὲν γὰρ ὠφελήσαντα τῷ ὀρθῶς προσενεχθῆναι ὠφέλησεν· [2] τὰ δὲ βλάψαντα τῷ μηκέτι ὀρθῶς προσενεχθῆναι ἔβλαψεν. [3] καίτοι, ὅταν τὸ ὀρθὸν καὶ μὴ ὀρθὸν ὅρον ἔχῃ ἑκάτερον, [4] πῶς τοῦτο σοὶ ἂν τέχνη εἴη; [5] τοῦτο γὰρ ἐγωγέ φημι ἀτεχνίλιον εἶναι, ὅπου μήτε ὀρθὸν εἴη μηδὲν, μήτε σοὶ ὀρθόν. [6] ὅταν δὲ τούτων ἔνεστιν ἑκάτερον, πῶς τοῦτο σοὶ οὐ τέχνης ἔργον, ἀλλ' ἀτεχνίης, εἴη;

IIX. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν ἐπὶ φαρμάκων τῶν τε καθαιρόντων καὶ τῶν ἰσταντων ἡ ἴησις τῇ τε ἰητρικῇ καὶ τοῖς ἰητροῖσι μοῦνον ἐνῆν, [2] ἀσθενὴς ἂν ὁ ἐμὸς λόγος. [3] νῦν δὲ δὴ φαίνονται τῶν ἰητρῶν οἱ μάλιστα ἐπαινεόμενοι [4] καὶ διαιτήμασιν ἰώμενοι, [5] καὶ ἄλλοισί τε εἴδεσιν. [6] ἃ δοκεῖ μὲν τισι φαίνη, μὴ ὅτι ἰητρὸς, ἀλλ' οὐδὲ ἰδιώτης ἀνεπιστήμων, ἀκούσας, μὴ ἃ τῆς τέχνης εἶναι.

IX. [10] Ὅκου οὖν οὐδὲν, οὔτε ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι τῶν ἰητρῶν, [2] οὔτε ἐν τῇ ἰητρικῇ αὐτῇ, ἀχρεῖόν ἐστιν, [3] ἀλλ' ἐν τοῖς πολλοῖσι τῶν τε φυομένων καὶ τῶν ποιουμένων [4] ἔνεστι τὰ εἴδεα τῶν θεραπείων τε καὶ τῶν φαρμάκων, [5] δοκεῖ ἔστιν ἔτι οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἰητρῶν ὑγιαζομένων, τὸ αὐτόματον αὐτοῖσιν ἐπιμαρτυρέειν λόγῳ. [6] τὸ μὲν γὰρ αὐτόματον οὐδὲν φαίνεται ἐὸν ἐλεγχόμενον. [7] πᾶν γὰρ τὸ γιγνό-

igitur is, qui ægrotavit, ſive laudare, ſive vituperare noverit quid [16] ex diæta, per quam convaluit, omnia hæc medicinæ eſſe comperiet: [17] & ſunt nihil minus ea, quæ damno fuerunt, quam ea quæ opem tulerunt, in teſtimonium arti, quodars ipſa ſit.

VII. Quæ enim profuerunt, ob rectum uſum profuerunt: [2] quæ vero nocuerunt, ob id quod non recte uſurpata ſunt, nocuerunt. [3] Atqui ubi rectum, & non rectum utrunque ſuum finem habet, [4] quomodo quis hoc artem eſſe neget? [5] Hoc enim ego artis expers eſſe dico, ubi neque rectum, neque non rectum aliquid exiſtit. Vbi vero utrumque horum ineſt, quomodo hoc non artis opus, ſed potius inartificialitatis exiſtat.

IIX. Amplius autem, ſi ex pharmacis purgantibus, & alvum ſiſtentibus ſolum, tum medicina, tum medici ſanationem faceret, [2] infirmus ſane ſermo meus merito judicaretur. [3] Nunc vero hi, qui inter medicos maxime laudati ſunt, [4] & diæta, [5] & aliis medicaminum formis ſanant, [6] quasne idiota quidem artis ignarus ſi audiat, nedum medicus, artis eſſe negare queat.

IX. Vbi igitur nihil neque in in ipſis bonis medicis, [2] neque in arte medica inutile eſt; [3] ſed in plurimis eorum, quæ ex terra naſcuntur, [4] & eorum etiam quæ fiunt, [4] ſpecies & formæ inſunt medelarum & pharmacorum: [5] non eſt, quod amplius aliquis eorum, qui ſine medico convaluerunt, caſum ſpontaneum vero ſermone vehere poſſit, tanquam cauſam ſuæ ſanationis. [6] Spontaneum equidem nihil eſſe apparet ac deprehenditur. [7] Omne enim

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 43 sur 917

γινόμενον ἀφ' ὅτου ἀνευρίσκοιτ' ἂν γινόμενον, [8] καὶ ἐν τῷ ἀφ' ὅτου. [9] τὸ δὲ αὐτόματον, ὃ φαίης ἂν ἀσύλως ἔχειν ἀδιαίτως, ἀλλ' ἢ ὄνομα μοῦνον. ἡ δὲ ἰητρικὴ καὶ ἐν τοῖς ἀφ' ὅτου γινομένοισι φαίνεταί τι [10] καὶ φανέεται ἔτι ἀσύλως ἔχουσα. [11] τοῖσι μὲν ἐν τῇ τύχῃ τὸν ὑγιείην ἀποτιθεῖσι, τῆς δὲ τέχνης ἀφαιρέουσι, τοιαῦτ' ἄν τις λέγοι.

X. Τὰς δ' ἐν τῇσι τῶν ἀποθνησκόντων συμφορῇσι τὴν τέχνην ἀφανίζοντας [2] θαυμάζω, ὅταν ἐπαμυνόμενοι ἀξιοχρέῳ λόγῳ [3] τὴν μὲν τῶν ἀποθνησκόντων ἀκρησίην οὐκ αἰτίην σκεδιεῦσι, [4] τὴν δὲ τῶν ἰητρικὴν μελετησάντων σύνεσιν αἰτίην· [5] ὡς τοῖσι μὲν ἰητροῖσιν ἔνεστι τὰ μὴ δέοντα ἐπιτάξαι, [6] τοῖσι δὲ νοσέουσιν οὐκ ἔστι τὰ προσταχθέντα ποιῆσαι. [7] ἐκεῖνο πολύ γε εὐλογώτερον τοῖσι κάμνουσιν ἀδυνατέειν τὰ προστασσόμενα ὑπερβαλέειν, [8] ἢ τοῖσιν ἰητροῖσι τὰ μὴ δέοντα ἐπιτάσσειν.

XI. οἱ μὲν γὰρ ὑγιαινούσῃ γνώμῃ μετ' ὑγιαινόντων καὶ σωμάτων ἐπιχειρέουσι, [2] λογισάμενοί τε τὰ παρεόντα, [3] τῶν τε παροιχομένων τὰ ὁμοίως ἀναπολέοντα τοῖσι παρεοῦσιν· [4] ὥστε ποτὲ, ἀγαπᾶσθαι ἐόντα, ἐπαίρεσθαι, ὅτι ἀπηλλάξαν.

XII. οἱ δὲ, ὅτε, ἃ κάμνουσιν, [2] ὅτε, διὰ ἃ κάμνουσιν, [3] διὰ, ὅ, τι ἐκ τῶν παρεόντων ἔσται, [4] διὰ, ὅ, τι ἂν ἐκ τῶν τοιούτοισιν ὁμοίων γένηται, εἰδότες, [5] ἐπιτάσσουσι· [6] ἀλγέοντες μὲν τῷ πυρέσσειν, [7] φοβούμενοι δὲ τὸ μέλλον· [8] καὶ πλήρεις μὲν τῆς νόσου, [9] κενοὶ δὲ σιτίων.

enim quod fit, propter quid fieri comperitur, atque etiam in ſingulis adeo propter quid fieri videtur: [8] ſpontaneum vero nullam eſſentiam habere comperitur, ſed nudum tantum nomen. [9] Medicina autem tum ex his, quæ propter quid de induſtria excogitata ſunt, eſſe apparet, [10] tum eſſentiam amplius habere conſpicitur. [11] Quare his quidem, qui fortunæ ſanitatem acceptum ferunt, artique derogant, hæc quæ dixi reſpondere quis poſſit.

X. Cæterum eos, qui ob morientium calamitatem, artem demoliri [2] contendunt, mirror quanam memorabili ratione commoti, [3] intemperantiam quidem morientium cauſam mortis non ſtatuunt: [4] ſcientiam vero eorum, qui medicinam exercent, accuſant, [5] tanquam ſane medici quidem ea, quæ non conveniant, imperare poſſint: [6] ægri vero, quæ imperata ſunt, tranſgredi non poſſint. [7] Atqui longe magis rationi conſentaneum eſt, ægros non poſſe facere quæ imperantur, [8] quam medicos non convenientia jubere.

XI. Medici namque ſana mente ſanoque corpore rem aggredientes, [2] & præſentia conſiderant, [3] & de præteritis ſimiliter juxta præſentia ratiocinantur, [4] in tantum etiam, ut aliquando palam gloriari ſoleant ægri, ſe illorū opera ſanitati reſtitutos eſſe.

XII. Ægri vero, neque qua parte laborent, [2] neque ob quam cauſam laborent, [3] neque quid ex præſentibus futurum ſit, [4] neque quid ex horum ſimilibus fiet ſcientes, [5] medici imperio ſubjacent, [6] dolentes quidem ob præſentia, [7] timentes autem futura; [8] & pleni quidem morbo, [9] inanes autem

τίων· [10] ἐθέλουσιν τὰ ὠφελέοντα τῶν νέσων ἡδέα μᾶλλον, ἢ τὰ ὠφελέοντα ὑγιείλω ὠφελέειν ἐθέλοντα; [11] οὐκ ἀπαρνέεσθαι ἐρῶντες, [12] ἀλλὰ κρατερῆν ἀδυνατέοντες. [13] ὅτῳ δὲ λελεγμένως, πότερον εἰκὸς, τούτους τὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ἐπιτασσόμενα ποιέειν, [14] ἢ ἄλλα ποιέειν, ἃ οὐκ ἐπετάχθησαν; [15] ἢ τοὺς ἰητροὺς τοὺς τοιούτους λελεγμένους, οἵους ὁ πρόσθεν λόγος ἐδήλωσεν, ἐπιτάσσειν τὰ μὴ δέοντα; [16] οὐχ ὁ πολὺ μᾶλλον, τοὺς μὲν δέοντας ἐπιτάσσειν, [17] τοὺς δὲ, εἰκότως ἀδυνατέειν πείθεσθαι, [18] μὴ πεθομένους δὲ πρὸς πάντων τοῖσι ξυνάπασιν; [19] ὧν οἱ μὲν ὀρθῶς λογιζόμενοι τὰς αἰτίας τοῖς οὐδὲν αἰτίοις ἀναθήσουσι, [20] τοὺς αἰτίους ἐλαφρύνοντες.

XIII. Εἰσὶ δέ τινες, οἳ τοὺς μὴ ἐθέλοντας ἰσχνείειν τοῖσι κεκρατημένοισιν ὑπὸ τῶν νοσημάτων μεμφόντων τὴν ἰητρικὴν, [2] λέγοντες, ὡς ταῦτα μὲν κ' αὐτὰ ὑφ' αὑτῶν ἂν ἐξυγιάζοιτο, ἃ ἰσχνείουσιν ἰσάσι· [3] ἃ δ' ἐπικερεῖς δεῖται, οὐκ ἄσαφ'). [4] δεῖν δὲ, ἐπεὶ ἓν καὶ ἡ τέχνη, πάσι ὁμοίως ἰᾶσθαι. [5] οἱ μὲν δὴ ταῦτα λέγοντες, εἰ ἐμέμφοντο τοῖς ἰητροῖς, ὅτι αὐτέων τινὰ ταῦτα λέγουσιν ἐπιμελῶς), ὡς σωφρονέοντα, [6] εἰκότως ἂν ἐμέμφοντο μᾶλλον, ἢ οὐδὲν μεμφόμενοι. [7] εἰ γάρ τις τέχνῃ, ἐς ἃ μὴ τέχνη, [8] ἢ φύσιν, ἐς ἃ μὴ πέφυκεν, ἀξιώσει δύνασθαι, [9] ἀγνοεῖ ἀγνοείην, ἀρμόζουσαν μανίῃ μᾶλλον, ἢ ἀμαθίῃ. [10] ὧν γάρ ἐσμεν ἡμεῖς, τοῖσί τε Φύσιν, τοῖσί τε τέχνην ἐργάνοις ἐπικρατέειν, [11] τούτων

autem ciborum, [10] ea quæ morbo grata ſunt, quam quæ ad ſanitatem faciunt, aſſumere malunt. [11] mori quidem non amantes, [12] ſed tolerare tamen non potentes. [13] Hoc modo autem affectos, utrum veriſimilius eſt, hos à medicis imperata facere, [14] an alia facere, quæ medici non juſſerunt: [15] aut medicos tales, quales ſuperiori ſermone declaravi, non convenientia imperare? [16] Nonne multo magis hos quidem, quæ conveniant, jubere: [17] illos autem temere & impotenter nolle obedire: [18] atque ſic inobedientes in mortem incidere? [19] Quæ ſane qui non recte conſiderant, cauſſas ad hos, qui inculpabiles ſunt, referunt. [20] eos vero, qui maxime accuſandi ſunt, à culpa liberant & defendunt.

XIII. Porro ſunt item quidam, qui ob eos, qui victis à morbis curam adhibere nolunt, medicinam ipſam reprehendunt, [2] dicuntque, quod morbi, quos ſanare aggrediuntur illi, per ſeipſos fuiſſent ſanati. [3] Qui vero auxilio opus habent, eos non contingunt. [4] Oportebat autem, inquiunt, ſiquidem ars erat, omnibus æque morbis ſanitatem afferre. [5] Qui igitur hæc dicunt, ſi medicis indignarentur, quod ipſorum talia dicentium, non ut delirantium, curam habeant, [6] merito ſane ſuccenſuerint magis, quam quod illa reprehendunt. [7] Si quis enim ab arte potentiam in ea, quæ non profitetur, [8] aut à natura facultatem in ea, ad quæ nata non eſt, exigat: [9] is ignorat inſaniam dementiæ potius quam ignorantiæ convenire. [10] Quorum enim inſtrumentorum, ſive naturæ, ſive artium, facultatem obtinemus, [11] per ea ſane opifices eſſe poſ-

των ἔστιν ἡμῖν δημιουργῆς εἶται· ἄλλων δὲ οὐκ ἔστιν. [12] ὅταν οὖν τι πάθῃ ἄνθρωπος κακῶς, ὃ κρέσσον ἐστὶ τῶν ἐν τῇ ἰητρικῇ ὀργάνων, [13] ἀδὲ προσδοκᾶν δεῖ, ὑπὸ ἰητρικῆς κρατηθῆναι ἄν. [14] αὐτίκα γὰρ τῶν ἐν ἰητρικῇ καιόντων πῦρ ἐρράτως καιεῖ. τοῦτο δ' ἧσσον καὶ ἄλλα πολλά. [15] τῶν μὲν δὴ νοσέοντων τὰ κρείσσω ἔστιν ἃ δῆλόν ὅτι κ' ἀνίκῃσι· [16] τὰ δὲ κρατίστας τὰς νούσους πῶς ἂ δῆλον, ὅτι ἀνίκῃσι; [17] ἃ γὰρ πῦρ ἃ δημιουργεῖ, πῶς ἂ τὰ τοῦτο μὴ ἀλισκόμενα δηλοῖ, [18] ὅτι ἄλλης δεῖται τέχνης, καὶ ἃ ταύτης, ἧς ἐστὶ τὸ πῦρ ὄργανον;

XIV. Ὧδε δέ μοι λόγος καὶ ὡσαύτως τῶν ἄλλων, ὅσα τῇ ἰητρικῇ ξυνεργέει· [2] ὧν ἁπάντων φημὶ δεῖν ἑκάστου μὴ καταντυχόντα τὸν ἰητρὸν [3] τὴν δύναμιν ἀπαιτεῖν ἢ πείρης, μὴ τὴν τέχνην. [4] οἱ μὲν οὖν μεμφόμενοι τοῖσι τοὺς κεκρατημένοις μὴ ἐγχειρέουσι, [5] καὶ προσκελεύονται καὶ, ὧν μὴ προσήκει, ἁπλεύσαντα καὶ, ὧν μὴ προσήκει. [6] τοῖσι δὲ τοιοῦτοι, ὡς μὲν τῶν τὸ ὄνομα ἰητρῶν θαυμάζονται, [7] ὡς δὲ τῆς τέχνης καταγελῶνται.

XV. Οὐ μὲν οὔτως ἀφρόνων οἱ τούτης τῆς δημιουργίης ἔμπειροι, [2] οὔτε μωμητῶν, [3] οὔτ' αἰνητῶν δέονται, [4] ἀλλὰ λελογισμένων, ὡς ἔστι, τι ἂν οἷ ἐργασίαι τῶν δημιουργῶν πλεονεκτήμασι τελήεις εἰσὶ, [5] καὶ, ὅτου ὑστερέουσι μορίου, ἐνδεεῖς· [6] ἔτι τε, τοὺς μὲν ἐνδεῶς, ἃς τε τοῖσι δημιουργοῦσιν ἀναγκαίοις, [7] ἃς τε τοῖσι δημιουργοῦσιν

possumus, per alia vero minime licet. [12] quum igitur homo morbo afficitur, qui vehementior est quam medicinę instrumenta, [13] ne sperare quidem oportet, ut à medicina exsuperetur. [14] Exempli enim gratia: Inter ea, quæ in medicina urendi vim habent, ignis extreme urit, verum eo minus etiam alia multa. [15] An vero ex eis præstantiora leviores morbos curare non possint, nondum satis constat, [16] valentissimos autem morbos potentissima etiam instrumenta curare non posse, quomodo non sit manifestum? [17] Quæ enim ignis non efficit, quomodo ea, quæ ab illo non sunt domita, non ostendant, [18] quod alia arte opus habeant, & non ea, in qua ignis instrumentum existit?

XIV. Idem sentio & de aliis instrumentis, quæcunque medicinæ opus adjuvant, [2] quorum omnium singulatim successum si non assequitur Medicus, [3] vim affectionis accusare oportet, mea quidem sententia, non ipsam artem. [4] Qui igitur eos reprehendunt, qui victis à morbo manum adhibere recusant, [5] hortantur etiam ut ea, quæ non conveniunt, attingant, non minus quam ea, quæ contingere interest artis: [6] quod quum faciunt, his quidem, qui nomine medici sunt, admirationi sunt, [7] ab his vero, qui arte præstant, deridentur.

XV. Nec vero adeo desipientes hujus artis experti sunt, [2] neque vituperatoribus, [3] neque laudatoribus indigent, [4] sed ratione, ad quam sane actiones opificum absolutæ, plenæ sunt, [5] & quæ ab ea destitutæ, mancæ. [6] Amplius vero etiam defectus aliquos quidem opificibus imputare oportet; [7] aliquos vero ipsis operibus.

γεμβρέισι. 8 τὰ μὲν ἓν ἑκάστῃσι ἄλλας τέχνας ἄλλου χρόνου μετ' ἄλλου λόγου δείξω. 9 τὰ δὲ κατὰ τὴν ἰητρικὴν, οἷά τέ ἐστιν, ὥστε κρίσια, τὰ μὲν ὁ παρεωχημένος, τὰ δὲ ὁ παρεὼν διδάξει λόγος.

XVI. Ἔστι γὰρ τοῖσι πεύσεσθαι τὴν τέχνην ἱκανῶς εἰδόσι 2 τὰ μὲν τῶν νοσημάτων οὐκ ἐν ἀδήλῳ κείμενα, καὶ ἐν πολλοῖσι· 3 τὰ δ' οὐκ ἐν ἀδήλῳ, καὶ πολλά ἐστι. 4 τὰ μὲν γὰρ ἐς τὰ ἐντὸς τελευτῶντα ἐν ἀδήλῳ· 5 τὰ δ' ἐξανθεῦντα ἐς τὴν χροιὴν, ἢ οἰδαίνοντα, ἐν δήλῳ. 6 περίεχει γὰρ ἑωυτῶν, τῇ τε ὄψει, τῷ τε ψαύσει, 7 τῆς θερμότητος καὶ τῆς ὑγρότητος ἀνάδηλον· 8 καὶ, ὅ τε αὐτῶν θερμὸν, ἢ τε ψυχρόν· 9 ὧν τε ἔχουσι ἢ παρεοῦσα ἢ ἀπεοῦσα· τοιαύτη ἐστί. 10 τὰ μὲν δὴ τοιούτων πάντων ἐν ἅπασι τοῖς ἀκεσίοις ἀναμαρτήτους δεῖ εἶναι· 11 οὐχ ὡς ῥᾳδίως, ἀλλ' ὅτι ἐξεύρηται. 12 ἐξεύρηται γε μὴν, οὐ τοῖσι βουληθεῖσιν, 13 ἀλλὰ τέτων τοῖσι δυνηθεῖσι. 14 δυνάμενοι δὲ, οἷσι τό τε τῆς παιδείης μὴ σκαιῶς, 15 τό τε τῆς φύσιος μὴ τελαίπωρον. 16 τοῖς μὲν ἐν τοῖς φανεροῖσι τῶν νοσημάτων ἔστιν ἅπερ δεῖ οὕτω πορίζειν τὴν τέχνην· 17 δεῖ γε μὴν αὐτὴν μηδὲ τοῖς τὰ ἧσσον φανερὰ ἀπορίζειν.

XVII. Ἔστι γὰρ τοῦτο, 2 ἃ τοῖς περὶ ὀστέα τετρωμένοις 3 τὴν νῆδυν, 4 ἔχει δὲ τὸ σῶμα, οὐ μίαν, ἀλλὰ πλείους. 5 δύο μὲν γὰρ αἱ τὸν σῖτον δεχόμεναί τε καὶ ἀφιεῖσαι· 6 ἄλλαι δὲ τεττέων πλείους, ἃς ἴσασιν, οἷσι τυγ-

bus.[8] Quæ quidem igitur ad alias artes pertinent, aliud tempus, aliumque sermonem requirunt. [9] Quæ vero ad medicinam, qualia sunt, & quomodo judicanda, partim quidem superiori sermone ostendimus, partim vero præsenti oratione docebimus.

XVI. Sunt enim his, qui hanc artem probe norunt,[2] morbi partim non in obscuro positi, & non multi: [3] partim non in manifesto loco hærentes, & multi sunt. [4] Qui enim ad interna vertuntur, in obscuro siti sunt: [5] qui vero ad superficiem corporis erumpunt aut tumescunt, manifesti sunt. [6] exhibent enim sese ut tum visu, tum tactu, [7] & soliditas & humiditas ipsorum percipiatur, [8] & qui calidi sint, quique frigidi sentiatur: [9] qui sane singulorum aut præsentia aut absentia tales existunt. [10] Atque horum quidem omnium in omnibus certas ac infallibiles medelas esse oportet, [11] non ob id, quod faciles sint, sed quod certo invento constent. [12] Neque vero à quibusvis volentibus inveniuntur, [13] sed ab his, qui volunt, itemque possunt. [14] possunt autem, quibus tum disciplina non eminus, sed prope & largiter contigit, [15] tum natura non infelix liberaliter accessit. [16] Ad manifestos quidem igitur morbos hoc modo artem divite facultate præditam esse oportet. [17] Neque vero ad minus manifestos eam inopē ac dubiam hærere convenit.

XVII. Sunt autem morbi minus aperti,[2] quique ad ossa, [3] quique ad ventriculum sunt conversi. [4] Habet autem corpus non unum ventriculum, sed plures. [5] Duo enim sunt, qui cibum suscipiunt & demittunt, [6] aliique præter hos plures, quos norunt hi, qui-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 47 sur 917

των ἐμέλησεν. 7 ὅσαι γὰρ τῶν μελέων ἔχει σάρκα περιφερέα, ἢ μῦν καλέουσι, πέπλα νηδὺν ἔχει. 8 πᾶν γὰρ τὸ ἀσύμφυτον, ἢ τε διέρμηκες, ἢ τε σαρκὶ καλύπτεται, κοῖλόν ἐστι. 9 πληροῦται τε, ὑγιαῖνον μὲν, πνεύματος· 10 ἀσθενῆσαν δὲ, ἰχῶρος. 11 ἔχουσι μὲν τοίνυν οἱ βραχίονες σάρκα τοιαύτην, 12 ἔχουσι δ' οἱ μηροὶ, 13 ἔχουσι δ' αἱ κνῆμαι. 14 ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖσιν ἀσαρκοτάτοισι τοιαύτη ἕδρη ἐστὶν, οἵη περ ἐν τοῖσιν σαρκώδεσιν εἶναι δέδεκται. 15 ὅ, τε γὰρ θώρηξ καλέεται, ἐν ᾧ ἧπαρ περιέχεται· 16 ὅ, τε τῆς κεφαλῆς κύκλος, ἐν ᾧ ὁ ἐγκέφαλος· 17 τό, τε νῶτον, ᾗ πρὸς ὃ πνεύμων, 18 τέτων οὐδὲν, ὅ, τι μὴ καὶ αὐτὸ κενόν ἐστι, 19 πολλῶν διαφύσεων μεστόν. 20 ἧσιν οὐδὲν ἀπέχει πολλῶν ἀγγείων εἶναι· 21 τὰ μέντοι βλαπτόντων τε καὶ τηκομένων, τὰ καὶ ὠφελούντων.

XLIX. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοισι καὶ φλέβες πολλαί, 2 καὶ νεῦρα, 3 οὐκ ἐν τῇ σαρκὶ μετέωρα, 4 ἀλλὰ πρὸς τοῖς ὀστέοισι προσπεφυκότα, 5 σύνδεσμός ἐστι τῶν ἄρθρων. 6 καὶ αὐτὰ τὰ ἄρθρα, ἐν οἷσιν εἰσὶ συμβολαὶ τῶν κινεομένων ὀστέων ἐγκυκλίουσαι. 7 καὶ τούτων οὐδέν, ὅ, τι μὴ ὑπερφυές ἐστι, 8 ἐξ ἧς ἔχει πρὸς αὐτὸ γελάμενος ἰχώρ, 10 ὃς ἀκαθαίρετα ἐόντα αὐτὰ ἐων πολύς τε καὶ πολλὰς λυπήσας ἐξέρχεται.

L. Ἃ δὴ ὀφθαλμοῖσί γε ἰδόντι τούτων τῶν εἰρημένων ἑκάστοις ἔστιν εἰδέναι. 2 διὸ δὴ καὶ ἄδηλα ἐμοί τε ὀνομάσθη, 3 καὶ τῇ τέχνῃ κέκρυπται εἶναι. 4 ἐμοὶ μὲν ὅτι ἄδηλα κεκρύφθαι

quibus hæc res curæ fuit. 7 Quæcunque enim membra carnem in orbem circumſitam habent, quam muſculum appellant, ea omnia ventriculum habent. 8 Omne enim inconcretum, & quod non coaluit, ſive pellicula, ſive carne contegatur, cavum eſt. 9 Impletur autem, dum ſanum eſt, flatu, 10 dum ægrotat, ſanie. 11 Habent itaque brachia talem carnem, 12 habent & femora, 13 habent tibiæ. 14 Quin & in macilentis & excarnibus partibus ejuſmodi caro ineſt, ſimiliter ut in carnoſis eſſe demonſtratum eſt. 15 Nam & qui thorax appellatur, in quo hepar continetur, 16 & capitis circulus, in quo cerebrum concluditur, 17 ipſumque adeo dorſum, ad quod pulmo vergit: 18 horum membrorum nullum eſt, quod non & ipſum vacuum ſit, 19 ac multis ſegmentis plenum ac quaſi diſcriminatum exiſtat, 20 quæ parum abeſt ut vaſa exiſtant, 21 quorum tamen aliqua habentem lædunt, aliqua vero etiam proſunt.

XLIX. Præter hæc autem & venæ multæ, 2 & nervi, 3 non in carne ſublimes, 4 ſed ad ipſa oſſa protenti 5 ligamentum ſunt articulorum. 6 Ipſi etiam articuli, in quibus oſſium, quæ moventur, commiſſuræ involvuntur, 7 & horum nullum eſt, quod non ſubſpumoſum ſit, 8 & circa ſe forulos habeat, 9 quos ſanies prodit: 10 quæ, deductis ipſis, multa & magno multorũ mœrore egreditur.

L. Ex prædictis itaque omnibus nullum eſt, quod oculis conſpicienti videre ac cognoſcere contingit: 2 quapropter etiam obſcura mihi appellata ſunt: 3 & ab arte quoque obſcura eſſe judicata ſunt: 4 non tamen, quod obſcura permaneant & nos vincant,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 48 sur 917

τηκεν, [5] ἀλλ' ὁκόσα δυνατὸν κεκρύπτειν· [6] δυνατὸν δὲ, ὅσον αὖτε [7] τῶν νοσεόντων φύσιες ἐς τὸ σκέψηνται παρίκνεον, αὖτε τὴν ἰδρύνησόντων ἐς τὴν ἐρεύνην πίφυκασι. [8] μετὰ πολλοῦ μὲν γὰρ πόνου, καὶ ὀλίγου μὲν ἐλάσσονος χρόνου τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ὁρώμενά τε καὶ γινώσκεται. [9] ὅσα γὰρ τῶν ὀμμάτων ὄψιν ἀφανίζει, ταῦτα τῇ τῆς γνώμης ὄψει κεκρύπτηται. [10] ὅσα δὲ ἐν τῷ μὴ τάχει ὀφθήναι οἱ νοσέοντες παρέχουσιν, [11] ἐς οἱ ἰητροὶ δόξαντες αὐτοὶ εἶναι, [12] ἀλλ' ἡ φύσις ἥτε τοῦ νοσέοντος, [13] ἥ τε τοῦ νοσήματος. [14] ὁ μὲν γὰρ, ἐπεὶ σὺν ἰῷ αὐτῷ ὄψει ἰδεῖν τὸ μεζόνιον, [15] ἐς ἀκοὴν πυθέσθαι, [16] λογισμῷ μετιὼν. [17] καὶ γὰρ οἱ καὶ ἀπρῶν) οἱ τὰ ἀφανέα νοσεόντες ἀπικνέονται καὶ ἐς τῶν νοσημάτων τοῖσι ἰητροῖσι δύσιν, [18] δοξάζοντες μᾶλλον ἢ εἰδότες ἀπικνέεσθαι. [19] εἰ γὰρ ἠπίσταντο, σὺν ἂν τοῖσι πᾶσιν ὠυτοῖς. [20] τῆς γὰρ αὐτῆς ξυνέσιός ἐστιν, ἥν τε τὸ εἰδέναι τῶν νόσων τὰ αἴτια, [21] καὶ τὸ ἰητροῖσι αὐτοὺς ἐπίστασθαι πᾶσιν τοῖσι ἰητρικοῖσιν, οἷ κωλύουσι τὰ νοσήματα μεγαλύνεσθαι. [22] ὅτε ἔν τε τοῖσι καὶ τῶν ἀπικνεομένων ἐπὶ τὸν ἀναμάρτητον σοφιστὴν ἀπῆσιν, [23] εὐσυνετώτερόν τι καὶ ἄλλο τοῦ ἰητροῦ ὁρᾶν. [24] τούτου δὲ ἐν τῇσι βραδύτητος ὄχ' ἡ τέχνη, [25] ἀλλ' ἡ φύσις αὕτη ἡ τῶν σωμάτων.

XX. ἡ μὲν γὰρ, αἰδεσθεῖσα, [2] σπουδάσασα, ὅπως μὴ τόλμη μᾶλλον ἢ γνώμη, [3] καὶ ῥᾳστώνη μᾶλλον ἢ βίῃ ἰήσεται. [4] ὁ δὲ ἰῷ μὲν δοκέων σῴζειν τὸ ὀφθῆναι,

cant, [5] ſed, quantum poſſibile eſt, cognoſcantur & ſuperentur. [6] Poſſibile autem eſt, quantum ægrorum naturæ ad conſiderandum conferunt, [7] & quantum eorum, qui perſcrutaturi ſunt, naturæ ad perſcrutandum aptæ ſunt. [8] Cum multo enim labore, & non modico tempore præ oculis videntur & cognoſcuntur. [9] Quæcunque enim oculorum conſpectum effugiunt, ea mentis oculis obtinentur & ſuperantur. [10] Quæcunque vero ob id, quod non ſtatim cognoſcantur, ægri malæ petiuntur: ea [11] non ad medicos curantes ipſos, tanquam ad ipſorum autores referenda ſunt, [12] ſed ad naturam ipſius ægri, [13] itidemque ipſius morbi. [14] Medicus enim, quum non poſſit malum neque viſu aſſequi, [15] neque audiendo ex aliorum narrationibus cognoſcere, [16] ratiocinatione ipſum perſequitur. [17] Etenim ipſi quoque ægri, qui obſcuro morbo laborant, ſi conentur medicis de morbis ſuis narrare, [18] ex opinione magis quam ſcientia narrant. [19] Nam ſi ſciviſſent, in ipſos ſane medicos non incidiſſent, [20] cum ejuſdem ſcientiæ ſit, morborum cauſas noſſe, [21] & morbos ipſos omnibus medicamentis, quæ augeſcere morbum prohibent, curare poſſe. [22] Quando igitur neque ex ægri narrationibus ad infallibilem certitudinem pervenire poſſit, [23] alio certe reſpicere medicum neceſſe eſt. [24] Quare hujus tarditatis, non ars ipſa, [25] ſed corporum natura, cauſa exiſtit.

XX. Hæc enim malum ſentiens, mederi magnopere geſtit, [2] conſiderans tamen, ne temeritate magis quam conſilio, [3] & ut facultate magis quam violentia medeatur. [4] Medicus vero, ſiquidem ſuffece-

ἀφελῶσι, ἐξαρκέσει καὶ πρὸς τὸ ἰήσασθαι. [5] ἢν δ', ἐν ᾧ τοῦτο ἐρρῶσθαι, κρατηθῇ, [6] ἀλλὰ τὸ βραδέως αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἰητρὸν σπουδάσαι ἐλθεῖν, [7] ἢ ἀλλὰ τὸ ἐν νοσήματι τάχος, οἰχήσεται. [8] ἐξ ἴσου μὲν γὰρ ὁρμώμενον τῇ ἰητρικῇ, σὺν λύσει ἴσον. [9] προλαμβάνῃ δὲ, ἀλλ' ὅτε τὰ σώματα πεπόνθασι, ἐν ᾗ σὺν ἐν ὀλίγῳ οἰκείοισιν αἱ νοῦσαι. [11] ἀλλὰ τε τῶν κεκμηκότων ἀλιγωρίῃ. [12] ἐπιτίθενται γάρ. [13] λαμβανόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν νοσημάτων ἐθέλουσι ἰητρικῆς.

XXI. Ἐπὶ τῆς γε τέχνης τοῦ δύνασθαι, [2] ἐκπλῆξαι τινὰ τῶν τὰ ἄδηλα νοσούντων ἀναφῆναι, θαυμάζειν ἀξιώτερον, [3] ἢ ἐκπλῆξαι ἐγχείρησιν τοῖς ἀδυνάτοις. [4] ἔχειν δ' ἄλλη δημιουργίη τῶν ἤδη εὑρημένων εὐπορίη ἔνεστιν ὑπολειπόμενον τοιοῦτον. [5] ἀλλ' αὐτῶν ὅσα πυρὶ δημιουργεῖται, τάδε μὲν παρεόντος ἀεργὰ εἶσι. [6] μετὰ δὲ τάδε ἀφῆνται, σύεργά. [7] ὅσα δὲ τοῖσιν εὐπαραφόρητοισι τοῖσι σώμασι δημιουργεῖται, [8] αἱ μὲν μετὰ ξύλων, [9] αἱ δὲ, μετὰ σκυτέων, αἱ δὲ γραφῆς, χαλκῶ τε, καὶ σιδήρῳ, [11] καὶ τοῖσι τούτων ὁμοίοισιν αἱ πολύτευς. [12] τὰ δ' ὑπὸ τούτων καὶ μετὰ τούτων δημιουργήματα, [13] ἐὐπαπόρητα, [14] ὅμως ὁ τῷ τάχει μᾶλλον, ἢ τῷ, ὡς δεῖ δημιουργέεται, [15] ἔσθ' ὑστερεῖται. [16] ἀλλ' ἢν ἀπῇ τι τῶν ὀργάνων, [17] ἐλλιπές. [17] κωλύει καὶ ἐκείνως τὸ βραδὺ πρὸς τὸ λυσιτελέστερον ἀσύμφορον, [18] ἀλλ' ὅμως σπουδάζεται. [19] Ἰητρικὴ δὲ, τοῦτο μὲν

fecerit ad cognoſcendum, ſufficiet etiam ad ſanandum. [5] Si vero is, in quo morbus cognoſcitur, ſuperetur, [6] ob id ſane quod ſerius medicum acceſſit, [7] aut ob morbi celeritatem peribit. [8] Si enim ex æquo proceſſerit morbus cum medicina, velocior non eſt. [9] Si vero præoccupaverit, velocior omnino exiſtit. [10] præoccupat autem, tum propter corporum anguſtiam, in qua non in conſpicuo inhabitant morbi, [11] tum propter ægrorum negligentiam. [12] Differunt enim & cunctantur, [13] atque ubi jam à morbis ipſis apprehenſi ſunt, tum demũ curari volunt ac expetunt.

XXI. Quare artis potentiam magis ex merito admiremur, [2] ſi quem ex clandeſtino morbo ægrum reſtituat, [3] quam ſi impoſſibilibus & deſperatis opem ferre moliatur. [4] Nequaquam vero in ulla aliqua jam inventarum artium tale quiddam ineſt: [5] ſed quæ ex eis igne opificium exercent, igne non præſente, ocioſæ ſunt: [6] ubi vero illum contigerunt, operoſæ. [7] Quæ item tractabili rerum materia artem ſuam exercent, veluti [8] aliæ quidem lignis, [9] aliæ coriis, [10] aliæ ſculpendo tum ære, tum ferro, [11] aliiſque ſimilibus rebus earum quam plurimæ. [12] Opera porro, quæ ex hac materia, & cum hujus materiæ inſtrumentis fiunt, [13] tametſi facile retractari ac corrigi poſſint, [14] tamen non magis velocitate quam, velut decet, perficiuntur, [15] neque defunctorie tranſiliuntur, [16] verum ſi quod inſtrumentum deſit, interim quieſcunt, [17] quamquam etiam illis cunctatio & tarditas ad opus commodius abſolvendum impedimento ſit, [18] attamen opus laudatur & præfertur. [19] Medicina vero aliquibus

qui-

μὲν τῶν ἐμπύων, [20] τὸ δὲ τὸ ἧπαρ, ἢ τοὺς νεφρούς· [21] τὸ δὲ τῶν ξυμπάντων οὐ τῇ νηδύι νοσεώντων, [22] ἀποτερυμένη τῇ διανοίῃ· [23] τὰ πάντα ἰσχνωτάτους ὁρᾶσιν· [24] ὅμως ἄλλας δυνάμιας συνεργὸς ἐφεῦρε· [25] φωνῆς τε γὰρ λαμπρότητα καὶ βραδύτητα, [26] καὶ ῥεύματα, ἃ ἀμφὶ ἕκαστα ἔωθεν ἐκκρίσιος, δι' ὧν ἔξοδοι δέδονται. [27] ὧν τὰ μὲν ὀδμήσι, [28] τὰ δὲ χροιήσι, [29] τὰ δὲ λεπτότητα καὶ παχύτητα ἀμφιταμομένη τεκμαίρεται. [30] ὧν τε σημεῖα πέπονθότων, [31] ἃ τε πεπονθέναι διναμένων. [32] ὅταν δὲ τοῦτα μηνύωντα, μὴ δι' αὐτὴν ἡ φύσις ἐκῆσα ἀφίῃ, [33] ἀνάγκας σύρηκεν, ἥσιν ἡ φύσις ἀζήμιον βιηθεῖσα μηδίνσιν.

XXII. ἀνεθεῖσα δὲ δηλοῖ τοῖσι τὰ τῆς τέχνης ἐιδόσιν, ἃ ποιητέα. [2] βιάζει δὲ τοῦτο μὲν πῦρ τὸ σύντροφον [3] φλέγμα ἀμηχάνην, σιτίων δριμύτητα, καὶ πομάτων· [4] ὅπως τεκμαρῆται τι ὀφθὲν αὐτὸ ἑωυτοῦ, ὧν αὐτὴ ἐμηχανήσατο ὀφθῆναι. [5] τοῦτο δ' αὖ πνεῦμα, κατήγορον ὄν, ὀδοῖσί τε ἀποστέντεσι, καὶ ῥόμβοις ὀκοβιᾶται κατηγορέειν. [6] ἱδρῶτάς τε τούτοισι τοῖσι ἀποκεκριμένοισιν ἄγουσα, ὑδάτων θερμῶν ἀπονοίῃσι τεκμαίρεται. [7] ἔστι δὲ, ἃ καὶ ἀμφὶ τῆς κύστιος διελθόντα ἰκνεώτερα τοῦ νοῦσον δηλῶσαι ἐστιν, [8] ἢ ἀμφὶ τῆς σαρκὸς ἐξιόντα [9] ἐξεύρηκεν ἤν καὶ τοιαῦτα πόματα καὶ βρώματα, ἃ, ἢν θερμαινόντων θερμότερα γιγνόμενα, τήκῃ τὰ οἰκεῖα, καὶ ἀμφῖῤῥῆν ποιῇ· [10] ἃ μὴν

quidem ex ſuppuratione thoracis, [20] aliquibus vero juxta hepar & renes, [21] aliis autem per omnes corporis ventriculos ægrotantibus, [22] eorum omnium inſpiciendi potentia privata eſt: [23] quod ipſum apud omnes in confeſſo exiſtit, [24] alias tamen facultates coadjutrices adinvenit. [25] Vocis nimirum claritatem & tarditatem, [26] itemque fluxiones, quæ ſingulis locis, per quos exitus eis dantur, deſtillare conſueverunt: [27] quarum modo odores, [28] modo colores, [29] deinde etiam ponderatam tenuitatem ac craſſitiem obſervat, [30] ex eiſque ſigna tum eorum, quæ ægri jam perpetiuntur, [31] tum quæ perpeti poſſint, colligit. [32] Quum vero hæc ſignificationem de ſe præbeant: neque ipſa natura voluntaria dimittat, [33] vires amplius ac neceſſitates medicina ipſa invenit, quibus natura coacta, indemnis concedat.

XXII. Natura autem ſtimulata & impulſa, artis peritis, quæ facienda ſunt, demonſtrat. [2] Cogit autem partim coalitum in nobis calorem, [3] pituitam per ciborum ac potuum acrimoniam diffundere, [4] quo intelligat, quid ſibi viſum ſit de illis, quæ, ut viderentur, ipſa machinata eſt: [5] partim vero ſpiritum, velut delatorem, tum viis arduis, tum curſibus accuſare ac prodere cogit. [6] Quin & ſudores per prædicta ducens ac excludens, humorum calidorum exhalationem perficit. [7] Sunt præterea, quæ per veſicam pergreſſa, magis morbum oſtendere poſſunt, [8] quam quæ per carnem exhalarunt. [9] Invenit igitur & tales potiones, itemque cibos, qui calidiores alias calefacientibus exiſtentes, illaque & eliquant, & profluere faciunt, [10] quæ ſane non

οὐκ ἂν διεῤῥύη, μὴ τοῦτο παθόντα. ἕτερα μὲν ἕτερων, 11 καὶ ἄλλα δ' ἄλλων ἐστὶ, 12 τάδε δηλοῦντα, 13 τάδ' ἐξαγγέλλοντα.

XXIII. ὡς δ' ἀληθέστερον, αὐτῶν τὰς τε πίστιας χρονιωτέρας γίνεσθαι, 2 τάς τ' ἐπιστήμας βραχυτέρας, 3 ὅτῳ δι' ἀλλοτρίων ἑρμηνέων πρὸς τὸν πραγματεύσασθαι ξύνεσιν ἐρεθιζόμενον. 4 ὅτι μὲν οὖν καὶ λόγους αὐτὸν ἑωυτῷ εὐπόρους εἰς τὰς ἐπικουρίας ἔχει ἡ ἰητρικὴ, 5 καὶ οὐκ εὐδιορθώτοισι δικαίως ἂν ἂν ἐπιχειροῖ τῆσι νόσοισιν, 6 ἢ ἐγχειρουμένας ἀναμαρτήτως ἂν παρείη, 7 οὕτε νῦν λεγόμενοι λόγοι δηλοῦσιν, 8 οὔτε τῶν εἰδότων τὸν τέχνην ἐπιδείξιες, 9 ἃς οὐκ ἔστιν ἥδιον, 10 ἢ ὅτε τῶν λόγων ἐπιδεικνύωσιν· 11 ἀ τὸ λίαν καὶ μελετήσαντες, 12 ἀλλὰ τὸν πίστιν τοῦ πλήθεος ἐξ ὧν ἂν ἴδωσιν οἰκοτέρην ἡγεύμενοι, 13 ἢ ἐξ ὧν ἀκούσωσι.

non profluxiſſent, ſi non hoc modo tractata fuiſſent. 11 Alia itaque ex aliis, 12 & alia per alia prodeunt, 13 quæ corpus pergreſſa, morbum ipſum produnt.

XXIII. Vt nihil miri ſit, ipſis ſerius fidem haberi, 2 & medendi conatus ac aggreſſiones tardiores eſſe, 3 quum ſic per peregrinas interpretationes ad medendi ſcientiam ac cognitionem medici perveniant ac erudiantur. 4 Quod igitur & rationes in ſeipſa plenas, & ad ferendum auxilium abundantes habeat medicina, 5 & quod morbis, qui corrigi non poſſunt, merito auxiliares manus negat, 6 aut ſi forte opem ferre molita eſt, citra culpam eam exhibet, 7 id ipſum tum jam habitus ſermo manifeſtum facit, 8 tum etiam artis peritorum demonſtrationes palam documentum præbent. 9 Quas ſane ex operibus jucundius, 10 quã ex ſermonibus oſtendunt: 11 utpote qui dicendo non magnopere exercitati, 12 multitudini fidem ſinceriorem ex his, quæ videat, 13 quam quæ audiat, facere malint.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΡΧΑΙΗΣ ΙΗΤΡΙΚΗΣ.

HIPPOCRATIS DE VETERI MEDICINA.

Baſil. græc. Foeſius ſect. 1. 9. 8. Baſil. lat.

19 pag. 4

ΟΣΟΙ 1 ἐπεχείρησαν περὶ ἰητρικῆς λέγειν ἢ γράφειν ὑπόθεσιν σφίσιν αὐτοῖσιν 2 ὑποθέμενοι τὸ λόγῳ, 3 θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ὑγρὸν, ἢ ξηρὸν, 4 ἢ ἄλλ' ὅ, τι ἂν ἐθέλωσιν, ἐς βραχὺ ἄγοντες, 5 πρὸ-

VICVNQVE de medicina dicere aut ſcribere aggreſſi, 2 dicendi ſcopum ſibi ipſis ac fundamentum ſuppoſuerunt, 3 calidum aut frigidum, aut humidum aut ſiccum, 4 aut aliud quodcunque voluerint, rem in compendium contrahentes, 5 prin- 19 pag. 3

ἢ ἀρχλὼ τῷ αἰτίης τοῖσιν ἀνθρώποισι τῶν νούσων τὸ ζ ξ θανάτου, 6 καὶ πᾶσι τοῦ αὐτοῦ, ἐν ἢ δύο ἀσθενέουσι, 7 ἐν πολλοῖσι μὲν καὶ οἷσι λέγουσι καὶ φωνέεις εἰσὶν ἀμαρτάνοντες. 8 μᾶλλον δὲ ἄξιον μέμψασθαι ἀμφὶ τέχνης ἐούσης, 9 ἣ χρέωνταί τε πάντες ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι, 10 καὶ τιμῶσι μάλιστα τοὺς ἀγαθοὺς χροτέχνας.

II. Εἰσὶ δὲ δημιοεργοὶ, οἱ μὲν φλαῦροι, οἱ δὲ πολὺ διαφέροντες· 2 ὥσπερ, εἰ μὴ τοῦτο ἰητρικὴ ὅλως, 3 μηδ' ἐν αὐτῇ ἔσκεπτο, 4 μηδ' ὄφελος μηδὲν, 5 ἐκ ἂν ἦν· 6 ἀλλὰ πάντες ἂν ὁμοίως αὐτῆς ἄπειροί τε καὶ ἀνεπιστήμονες ἦσαν, 7 καὶ τύχῃ πάντα τὰ τῶν κεμνόντων διωκέετο. 8 νυνὶ δ' ἐκ ὅτου ἔχει, 9 ἀλλ', ὥσπερ ζ τὰ ἄλλων τεχνέων παντοίων οἱ δημιοεργοὶ πολὸν ἀλλήλων διαφέρουσι, 10 ζ καὶ χεῖρα, 11 καὶ γνώμην· 12 ὅτω δὴ ζ ἐπὶ ἰητρικῆς. 13 διὸ ἐκ ἀξίου ἔγωγε κεινῆς αὐτοῖσι ὑπάρχουσιν δεῖσθαι, 14 ὥσπερ τοῦ ἀφανέος τε καὶ δυσερεύνου. 15 ὡδὶ ὧν ἀνάγκη οἷόν τις ἐπιχειροίη λέγειν, ἐπιστήσασθαι χρῆναι.

III. ὁ ὡδὶ τὰ μετεώρων 2 ἢ τὰ ὑπὸ γῆν εἰ λέγοι τις, 3 καὶ γινώσκοι ὡς ἔχει, 4 ὅτ' ἂν αὐτὸς τοῦτο λέγῃ, 5 ὅτε ζῶσι ἀκούουσι δῆλα ἂν εἴη, 6 εἴτε ἀληθέα ἐστὶν, εἴτε μή. 7 ἐς μὲν ἐπιστήμην ὡδὸς ὁ, τι χρὴ ἐπιτηδεύοντα ἐπιδεῖξαι τὸ σαφές. 8 ἰητρικὴ δὲ πάντα πάλαι ὑπάρχει, 9 καὶ δοχὴ καὶ ὁδὸς εὑρημένη, 10 καθ' ἣν ζ τὰ εὑρήματα πολλά τε καὶ καλῶς ἔχοντα εὕρηται, 11 ἐν πολλῷ χρόνῳ· 12 καὶ τὰ λοιπὰ εὑρήσει, 13 ἢν τις ἱκανός τε ὢν, 14 ζ τὰ εὑρημένα εἰδὼς, ἐκ τούτων ὁρμώμενος ζητῇ. 15 ὅστις δὲ ταῦτα ἀπορρίψας ζ ἀπο-

5 principium cauſſæ, tum morbo- 5
rum tum mortis, 6 hominibus
idem, unum aut duo proponentes: 7 hi in multis quidem, quæ dicunt, manifeſto erraſſe deprehenduntur. 8 Iuſtior autem querela ſ inquisitio
eſt de arte, quæ eſt 9 quâ omnes
in maximis utuntur; 10 & bonos artifices maxime colunt.

II. Sunt enim opifices alii viles, alii longe præſtantes: 2 quod ſane ſi non eſſet omnino medicina, 3 neque in ipſa obſervationes 10
eſſent, 4 neque quicquam inventorum, 5 non utique extaret, 6 ſed omnes æqualiter ejus ignari & inexperti eſſent, 7 & per fortunam omnes ægrotorum res gubernarentur. 8 Nunc vero res non ſic ſe habet, 9 ſed quemadmodum aliarum omnium artium opifices multum inter ſe differunt, 10 tum manu, 11 tum mente, 12 ſic etiam in medicina. 13 Quapropter non cenſeo ego ipſam inani fundamento indigere, 14 velut obſcura & dubia, 15 de quibus ſi quis dicere conetur, neceſſe eſt fundamento uti.

III. Velut ſi quis de ſublimibus in aere rebus, aut de ſubterraneis dicat, 3 & quomodo habeant ſciat, 4 tamen neque dicenti, 5 neque audientibus manifeſtum ſatis fuerit, 6 vera ne ſint, an ſecus. 7 Neque enim eſt ad quod quis ſe conferat, cuique innitatur ut veritatem cognoſcat. 8 Medicina autem jam ab antiquo exiſtit, 9 & principium & via inventa, 10 per quam inventa & multa & probe 20
habentia comperta ſunt, 11 per multum adeo tempus 12 & reliqua deinceps invenientur, 13 ſi quis idoneus ſit, 14 & jam inventorum gnarus, ex his ad perquirendum procedat. 15 Quicunque vero his rejectis ac omnibus reprobatis, alia

ἀποδοκιμάσειε πάντα, [16] ἑτέρῃ ὁδῷ, καὶ ἑτέρῳ σχήματι ἐπιχειρέῃ ζητέειν, [17] καὶ φησί τι εὑρηκέναι, [18] ἐξηπάτηται, καὶ ἐξαπατᾶται. [19] ἀδύνατον γάρ.

IV. δι' ὃ δὲ ἀναγκαίη ἀδύνατον, ἐγὼ πειρήσομαι ἐπιδεῖξαι, [2] λέγων καὶ δείκνυς τὴν τέχνην, ὅ, τι ἐστίν. [3] οὐκ ὀλίγα τούτου καταφανῆ ἐστιν, ἀδύνατα ἐόντα ἄλλως πως εὑρίσκεσθαι. [4] μάλιστα δέ μοι δοκέει καὶ τούτου δεῖν λέγειν τῆς τέχνης γνῶσιν λέγειν τοῖσιν δημότῃσιν. [5] οὐ γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς ἔστι ζητέειν οὐδὲ λέγειν, [6] ἢ περὶ τῶν παθημάτων, ὧν αὐτοὶ ἔτοι νοσέουσιν.

V. αὐτοὺς μὲν οὖν τὰ σφέων αὐτῶν παθήματα κατανοῆσαι, [2] ὥς τε γίνεται [3] καὶ παύεται, [4] καὶ δι' οἵας αἰτιάσιας [5] αὐξέται τε [6] καὶ φθίνει, [7] ἰδιώτας ἐόντας, οὐ ῥᾴδιον· [8] τὰ δ' ἄλλα δ' ἀρημένα καὶ λελῃθότα, εὐπετές. [9] οὐδὲν γὰρ οὕτω ἕτερον ἀναμιμνήσκει ἕκαστον ἀκούων τῶν ἑαυτῷ ξυμβαινόντων. [10] εἰ δέ τις τῶν ἰδιωτέων γνώμης ἀπεστέρηται, [11] καὶ μὴ ἀφίησι τὰς ἀκοάς, [12] ἔστιν ὅτε καὶ τούτου ἀπαυδᾶται. [13] καὶ ἀφ' τούτου οὐδὲν δεῖται ὑποθέσιος. [14] τῶν γὰρ ἀρχὴν οὔτ' αὖ εὑρέθη τέχνη ἰητρικὴ, οὔτ' αὖ ἐζητήθη. [15] οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἔδει τοῖσι κεχρημένοισι τῶν ἀνθρώπων τὰ αὐτὰ διαιτωμένοισί τε καὶ προσφερομένοισιν, ἄλλῳ ὑγιαίνοντες ἐσθίουσι καὶ πίνουσι, [16] εἰ μὴ κεῖ' ἄλλα ἀφιτωμένοις ξυνέφερε, [17] καὶ μὴ τοῦ ἑτέρου βέλτιω.

VI. νῦν δ' αὐτὴ ἡ ἀνάγκη ἰητρικὴν ἐπέκυρσε ζητεῖσθαί τε καὶ εὑρεθῆναι ἀνθρώποισιν, [2] ὅτι τοῖ-

[16] alia via aliaque forma inquirere conatur, [17] & quid invenisse gloriatur, [18] falsus est & fallitur. [19] Impossibile enim id est.

IV. Verum ob quas necessitates impossibile sit, ego demonstrare conabor. [2] docens ac demonstrans, quod ars existat. [3] Ex hoc autem palam fiet, impossibile esse aliquo alio modo inveniri. [4] Videtur autem mihi maxime, de hac arte dicturum oportere vulgo ac plebeis hominibus nota dicere. [5] Neque enim de alio quopiam, neque quærere, neque dicere convenit, [6] quam de affectionibus, ex quibus illi ipsi ægrotant.

V. Ipsos quidem igitur suas ipsorum affectiones condiscere, [2] quomodo fiunt [3] ac desinunt, [4] & quibus occasionibus [5] augescunt [6] ac deficiunt, [7] quum idiotæ sint, non est facile, [8] verum ab alio inventas ac proditas, proclive. [9] Nihil enim libentius quisque recordatur, quam quæ sibi ipsi accidisse audit. [10] Si quis autem idiotarum sententia destituetur, [11] & audientes non afficiet, [12] ille etiam veritatis compos non fiet, [13] & propterea neque fundamento neque scopo opus habet. [14] Etenim Ars medica neque inventa ab initio fuisset, neque quæsita. [15] Nihil enim ea opus erat ægrotis hominibus, si eadem diæta uterentur, & assumerent, quæ sani edunt ac bibunt, [16] imo etiam alterius cujusdam diætæ usus eis profuisset, [17] si non alia fuissent his meliora.

VI. Nunc autem ipsa necessitas homines coegit Medicinam inquirere ac invenire. [2] Quoniam ægrotis eadem in cibo assumentibus, quæ sani solent, non

ϐῖσι κρίνεσιν τ' αὐτὰ φερόμβροισιν, ἅτε οἱ ὑγιαίνοντες, ἐξωνείφερεν· 3 ὡς δὲ νεῦ ξυμφέρει. 4 ἴδιον δ' αὖ ἔγωγε ἀξιῶ, δὲ αὖ τῶν τῷ ὑγιαινόντων διαιτέν τε καὶ προφῶ, ἦν νεῦ χρέον), εὑρεῖν· 5 ἐπὶ ἐξεργασίᾳ τῷ ἀνθρώπῳ ϐοῒ ἐδώδιμα καὶ πόματα ϐοΐτε καὶ ἵπποι, καὶ πᾶσιν ὅσοις ἄνθρωπος· 6 οἷον τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα, καρπός τε καὶ ὕλη, καὶ χόρτος· 7 " οἷ ἐπὶ τε- τέων τε καὶ τοῖσδε), 8 καὶ αὔξουσι), 9 καὶ ἄπονοι διάγουσιν, 10 ἐδὲν δεόμενοι ἄλλης διαίτης.

VII. Καίτοι τῶν ἐμοὶ δοκέω ἐγὼ ἀξιῶ καὶ τ' ἄνθρωπον τοιαύτη τροφῆ κεχρῆσθαι. 2 τὰ δὲ γε νεῦ διαιτήματα δυσημέα, 3 τετεχνημένα ὀψοποιῒ πολλῷ χρόνῳ γεγονέναι μοι δοκέϊ. 4 ὡς γὰρ ἔπασχον πολλά τε καὶ δεινὰ ἀπὸ ἰσχυρῆς τε καὶ θηριώδεος διαίτης σώματα, 5 καὶ ἄκρητα 6 καὶ μεγάλας δυνάμεις ἔχοντα ἐσφερόμβροι, 7 οἷά περ αὖ καὶ νεῦν ἔστ' αὐτῶν πάσχειεν, 8 πόνοισί τε ἰσχυροῖσι καὶ νούσοισι περιπίπτοντες, 9 καὶ βραχὺ τελευτήσιον. ὅσον μὲν ἐν τοῦ τε ὅτε εἰκὸς δοῦ πάσχειν, βραχὺ σημήνασθαι· 10 ἰσχυρῶς ἦ καὶ ὅτε, 11 καὶ τὰς μὲν πλείστας τε καὶ ἀσθενεστέρου φύσιν ἔχοντας ἀπόλλυσι εἰκός· 12 τὰς ἦ ἰσχυρὸν ὑπερέχοντας πολλῷ χρόνον ἀντέχειν. 13 ὥσπερ καὶ καὶ νεῦν ὅτι τῶν ἰσχυρῶν βρωμάτων, οἱ μὲν ῥηϊδίως ἀπαλλάσσονται· 14 οἱ ἦ, μετὰ πολλῶν πόνων τε καὶ κακῶν. 15 βραχὺ δὴ τοῦτο ἦν χρεῖον, καὶ ἔ τοι μοι δοκέουσι ζητῆσαι τροφὴν ἁρμόζουσαν τῇ φύσι, 16 καὶ εὑρεῖν τοῦτο, ἣ νεῦν χρεόμεθα.

VIII. Ἐκ μὲν οὖ τῶν πυρῶν βρίξαντες 2 καὶ πτίσαντες πάντῃ, 3 καὶ κα-

non fuit utile, 3 velut neque nunc utile existit. 4 Quin ut rem altius expendamus, neque ipsam sanorum diætam ac alimoniam, qua nunc utuntur, inventam fuisse censeo, 5 si suffecisset homini idem cibus ac potus, qui bovi ac equo, & omnibus aliis præter hominem, 6 veluti sunt ex terra nascentia, fructusque ac herbæ & fœnum. 7 Ex his enim nutriuntur, 8 & augescunt, 9 & illæsi degunt, 10 non indigentes alia diæta.

VII. Quanquam ego sane ab initio etiam hominem tali victu usum esse putem. 2 Quæ vero nunc inventa sunt edulia, 3 multa arte excogitata, & multo tempore producta esse mihi videntur, 4 quum multa & gravia ex robusto ac ferino victu homines paterentur, 5 qui intemperatus, 6 & magnas vires habens ingerebatur. 7 qualia sane etiam nunc ex ipso paterentur, 8 doloribus vehementibus & morbis obnoxii, 9 & brevi etiam morti. 10 Verisimile est autem hæc mala tunc minus perpessos ipsos esse, propter consuetudinem: quanquam etiam tunc vehementer afflicti sint, 11 & consentaneum est, plurimos & debiliore natura præditos periisse, 12 eos vero, qui victum illum superare poterant, longiori tempore durasse ac restitisse. 13 Quemadmodum etiam nunc ex validis eduliis aliqui facile liberantur, 14 aliqui cum multis doloribus ac malis. 15 Ob hanc itaque necessitatem etiam illi mihi videntur quæsiviisse victum naturæ convenientem, 16 & inveniisse hunc, quo nunc utimur.

VIII. Ex tritico igitur macerato, 2 & à cortice purgato, 3 mo-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 55 sur 917

καὶ λίσιες, [4] καὶ διασήσιες, [5] [a] καὶ φορύξεις, [6] καὶ ὀπλήσιες, [7] [8] ἀπὸ τῶν ἀλφίτων ἄρτον. [8] ἐκ δὲ τῆς κριθῆς μᾶζαν, [9] ἄλλα τε συχνὰ [a] ἐπὶ τοῦτον τὸν τρόπον μαλθακίσαντες, [10] ἤψησάν τε [11] καὶ ὤπτησαν, [12] καὶ ἔμιξαν, [13] καὶ ἐκέρασαν ἰσχυρά τε καὶ ἄκρητα τοῖσιν ἀσθενεστέροις. [14] πλάσαντες πάντα πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν τε καὶ δύναμιν. [15] ἠγωνίσαντο, ὅσα μὲν ἰσχυρότερα ἦν, ὑπὸ δυνάστεω κρατέεσθαι ἡ φύσις, ἰῶντα ἐκ τοῦ ἀληθέος· [16] ἀπὸ τούτων δ' αὐτῶν πόνους τε καὶ νούσους, καὶ θανάτους ἔπεφνον. [17] ὅσων δ' αὖ δύνη) ἐπικρατέειν, ἀπὸ τούτων [18] τροφήν τε [19] καὶ αὔξησιν, [20] καὶ ὑγείην. [21] τῷ δ' εὑρήματι τί ἂν ἔν ὄνομα δικαιότερον αὐτῆς τῆσδε κεῖσθαι, ἢ ἰητρικήν; [22] ὅτι εὑρέθη ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου ὑγείῃ τε καὶ τροφῇ καὶ [a] σωτηρίῃ, [23] ἀλλαγῇ κείνης τῆς διαίτης, ἐξ ἧς οἱ πόνοι καὶ τὰ νοσήματα ἐγένοντο).

IX. Εἰ δὲ μὴ τέχνη αὕτη νομίζεται εἶναι, ὅτι ἀπειρίης. [2] ἧς γὰρ μηδεὶς ἐστιν ἰδιώτης, ἀλλὰ πάντες ἐπιστήμονες ἀμφὶ τοῦτο χρῆσίν τε καὶ εὐαρίθμιον, [3] ἢ ἀναγκαίη ἕνεκα τῆς ἀδένων τεχνίτου κικλήσκεται. [4] ἐπεὶ τόγε εὕρημα καὶ μέγα, καὶ πολλῆς τέχνης τε καὶ σκέψιος. [5] ἔτι μᾶλλον καὶ νῦν οἱ τῶν γυμνασίων τε [6] καὶ ἀναλήσιων ἐπιμελούμενοι, [7] ἀεί τι προσεξευρίσκουσι· [8] καὶ τοῦτο ὀλίγοι ἐόντες, ὁ, τι εὕρωσι τὴν πόλιν, [9] ἐπικρατήσαντες αὐτίκα μάλα, [10] καὶ ἰσχυρότεροι ἐόντες.

X. Σκεψώμεθα μᾶλλον καὶ τοῦτο ὁμολογεόμενον ἐπὶ μᾶλλον, [2] τοῦτο ἀμφὶ τῆς καμνούσης εὑρημένον, [3] εἰ καὶ ἔνομα [4] καὶ τέχνῃσι ἔχει. [5] καὶ κρατέειν καὶ αὐτὴ τῶν αὐτέων ἐθέλει, [6] καὶ ὁπόθεν

litoque [4] ac cribrato, [5] & subacto [6] ac assato, [7] panem fecerunt. [8] Ex hordeo vero mazam, [9] aliaque multa ex hoc excogitantes, [10] coxerunt, [11] & assarunt, [12] & miscuerunt, [13] fortiaque & intemperata debilioribus temperarunt, [14] effingentes omnia juxta hominis naturam ac vires: [15] quæ quidem fortiora essent, ab ipsa natura non posse superari, si ingesta essent, existimantes; [16] ab his ipsis quoque dolores & morbos ac mortes oriri judicantes: [17] contra ab his, quæ natura domare posset, [18] alimentum [19] & augmentum [20] & sanitatem. [21] Porro invento huic, quodnam justius aut magis conveniens nomen quis imposuerit, quam medicinæ? [22] quandoquidem ad hominis sanitatem alimentumque ac salutem inventum est, [23] in permutationem illius victus, ex quo dolores & morbi fiunt.

IX. Si vero ars ipsa esse non putatur, nihil absurdi est. [2] Nam cujus nemo ignarus est, sed scientes omnes, ob usum & necessitatem, [3] ejus non convenit aliquem artificem appellari. [4] Atqui inventum ipsum & magnum & multæ artis ac considerationis existit. [5] Quinetiam in hunc usque diem exercitiorum [6] & reparandarum virium curam gerentes, [7] semper aliquid amplius adinveniunt, [8] juxta eandem viam investigantes, quod quis edens ac bibens maxime superet, [9] seipso fortior evadat.

X. Consideremus itaque & confessam ab omnibus Medicinam, [2] eam videlicet quæ propter ægros inventa est, [3] an & nomen [4] & artifices habeat, [5] & ipsa dominari ipsis velit, [6] & unde tandem initium sumpsit.

[7] Mihi

ὁπόθεν πολὺ ἤρξαμεν. 7 ἐμοὶ μὲν γὰρ, 8 ὥσπερ καὶ ἐν ἀρχῇ εἶπον, οὐδὲν οἶμαι δεῖν ζητῆσαι τέχνην ἰητρικὴν γενέσθαι, 9 εἰ τὰ αὐτὰ σιτίοισί τε καὶ πόμασιν, καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσιν ἤρμοζεν. 10 ἐπὶ γὰρ καὶ νοῦν, ὅσοι ἰητρικῆς μὴ χρέονται, 11 οἵτε βάρβαροι καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὅμοροι, 12 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ ὑγιαίνοντες, ἁμαρτίοισιν 13 πρὸς ἡδονὴν, 14 καὶ οὐδὲν ἀπέχονται ἡδέων, ὧν ἐπιθυμέουσιν, 15 οὐδὲ φυλάσσονται. 16 οἱ δὲ ζητήσαντές τε καὶ εὑρόντες ἰητρικὴν, τοῖσι αὐτοῖσι κείνοισι ἁμάρτιον ἐγγίνεται ὥσπερ καὶ ὧν μοι οἱ πρότερον λόγον εἰρήκασι, 17 πρῶτον μὲν εἶμαι, ὑφεῖλόν τι τοῦ σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐδεστέων, 18 καὶ οὐκ ὀλίγα ἐποίησαν.

XI. Ἐπὶ δὲ καὶ τούτοισι τόδε ἐστὶ μάλιστα ὅτε πρός τινας τῶν κεκμηκότων ἥκουσι, 2 καὶ φανερὸν ἐγένετο ὠφελήσαν, 3 οὐ μάλιστα πάντα, 4 ἀλλ' ἦσάν τινες ὅτεων ἔχοιεν, ὡς μικρὸν ἀλίζων σίτων δυνάμενοι ἐπικρατέειν, 5 ἀσθενεστέρου δὲ τοῦ σώματος ἐδόκεον οἱ τοιῆδε δεῖσθαι, 6 ἔφρησάν τε ἰσχυρῶν πολλὰ τοῦ ὕδατος, 8 καὶ ἀφαιρεόμενοι τὸ ἰσχυρὸν τῇ κρήνῃ τι ἐψήσαν.

XII. Οἷσι δὲ μηδὲ τῶν ῥοφημάτων ἐδυνήθησαν ἐπικρατέειν, 2 ἀφεῖλον καὶ ταῦτα, 3 καὶ ἀφίκοντο ἐς πόματα, 4 καὶ ταῦτα τῆσί τε χρήσονται 5 καὶ τοῦ πλήθεος ἁμαρτάνουσιν ὡς μετρίως ἔχει, 6 μήτε πλείω τῶν δεόντων, 7 μήτε ἀκρητέστερα καὶ ἀκαιρότερα, 8 μηδὲ σώματος ἀσθενέστερα. 9 δεῖ δὲ καὶ εἰδέναι ταῦτα, εἴσι τὰ ῥοφήματα καὶ τοῖσι νοσεῦσι καὶ ξυμφέρει, 10 ἀλλ' οὐ λυπρὰ, ὅταν ταῦτα ποιήσωσι, πυρεξεύοντα σφίσιν οἵ, τε πυρετοὶ καὶ τὰ ἀλγήματα. 11 καὶ δῆλον τὸ παρατυχόν

7 Mihi equidem, 8 velut in principio dixi, nemo ne quæ- 75
fiviſſe quidem Medicinam videtur, 9 ſi idem victus & ægrotis & ſanis conveniſſet. 10 Itaque uſque in hunc diem hi, qui Medicina non utuntur, 11 Barbari ac Græcis confines, 12 eodem modo quo ſani victitant, 13 ad voluptatem, 14 & à nulla re, quam concupiſcunt, abſtinent, 15 neque quicquam devitant. 16 Cæterum qui Medicinam quæſiverunt ac invenerunt, eandem cum illis, de quibus ſuperiori ſermone dictum eſt, ſententiam habent, 17 & primum quidem ex his ipſis cibis copiam detraxerunt; 18 & pro multis paucos ſtatuerunt.

XI. Quum vero ipſis aliquando hoc ad aliquos ægros ſufficeret, 2 palamque fieret, quod prodeſſet, 3 non tamen omnibus, 4 ſed eſſent quidam ita habentes, ut neque modicos cibos ſuperare poſſent, 5 imbecilliore ſane quopiam tales indigere illis viſi ſunt, 6 ſorbitioneſque invenerunt, 7 pauca ex fortibus multa aquas 85
permiſcentes, 8 & robur ipſum temperatura ac coctura detrahentes.

XII. Quod ſi qui neque ſorbitiones ſuperare poſſent, 2 his detraxerunt etiam ipſas, 3 & ad potiones pervenerunt, 4 obſervaruntque ut & hæ tum uſu, 5 tum copia moderate haberent, 6 & neque plures quam oportet, 7 neque meraciores & intemperatiores, 8 neque defectuoſiores offerentes. 9 Probe autem noſſe oportet, quibus ſorbitiones in morbis non conducunt. 10 Nam ſtatim ubi hoc fecerint, exacerbantur ipſis febres ac dolores, 11 & manifeſtum fit, quod aſſumptum morbo quidem alimentum ac incremen- 90

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 57 sur 917

κλὲν τῇ μὲν νέῳ τροφή τε ἐξ αὔξησις ἡγιόμενον. [12] τῷ δ' σώματι φθίσις τε ἐξ ἀῤῥωστίη.

XIII. Ὁκόσοι δ' αὖ τῶν ἀνθρώπων, οὐ ζωύτῃ τῇ ἀληθέϊ ἐόντες, [2] πεφυσεϊσκωμένῳ ξηρὸν ζείδιον, [3] ἢ μάζεω, [4] ἢ ἄρτου, [5] κἢν ἦν πάνυ σμικρὸν, [6] δεκαπλασίως ἂν μᾶλλον ἐξ ἐπιφανέστερον κακωθείη, [7] ἢ ῥοφέοντες, [8] δι' ὑδὲν ἄλλο, ἢ ἀληθὴν ἰσχυὸν ἔ βρώματος ἐς τὴν ἀληθίσιν. [9] ἐξ ὧ γε ῥοφεῖν συμφέρῃ, [10] ἐδέειν δ' ὀ. [11] εἰ γὰρ πλείω φάγοι, πολὺ ἂν μᾶλλον κακωθείη· [12] ἐ εἰ ὀλίγα, πονήσει ἂν. [13] παύεται δὲ τὰ αἴλια ἔ πόνος ἐς τὸ αὐτὸ ἄγαλμα, [14] τὰ ἰσχυρότατα μάλιστά γε ἐ ἐπιφανέστατα λυμαίνεται τὸν ἄνθρωπον, [15] ἐ τὸν ὑγιέα ἐόντα, [16] ἐ τὸν νοσέοντα. [17] τί οὖν φαίνεται ἑτεροῖον ἀμηχανήσας ὁ κλεινὸς μὲν ἐντὸς, [18] κἢ ὁμολογημένως χρηστέχνης, [19] ὃς ἐξεύρε τὰ ἀμφὶ τοῖς κάμνουσι διαιτέων τε κἢ τροφὴν, [20] ἢ κεῖνος ὁ ἀπ' ἀρχῆς τοῖσι πᾶσιν ἀνθρώποισι τροφὴν, [21] ἣ νῦν χρεόμεθα, [22] ἐξ ἐκείνης τ' ἀγρίης κἢ θηριώδεος, σύρας ἐ ἀνασπάσας ἀφ' ἕρπος; [23] ἐμοὶ μὲν γὰρ φαίνεται αὐτὸς τρόπος, κἢ ἓν τι ἐ ὅμοιον τὸ εὕρημα. [24] ὁ μὲν, ὅσων μὴ δεδυνάτο ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπίνη ἐπικρατέειν ὑγιαίνουσα, ἐμπιπτόντων ἀφ' ἕ ἀγαθοτάτη τε ἐ ἀκεσίλεω. [25] ὁ δ', ὅσων ἡ ἀληθέσις οὐ οἵη αὖ ἐκφέρειν ἐκάστῳ τύχη ἀμηχέμενος, μὴ δυνάμενος ἐπικρατέειν, ζωῆς ἐζήτησεν ἀφελεῖν. [26] τί δὴ τούτου ἐκείνου ἀφέρῃ; [27] ἀλλ' ἢ πλέον τό, τε εἰδῶς, κἢ ὅτι ποικιλώτερον κἢ πολυειδῶς πεφυκυίης. [28] ἀρχὴ δ' κείνη ἡ πρότερον ἡγιομένη.

XIV. Εἰ

tum præbet, [12] corpori vero tabes & infirmitas exiſtit.

✕ XIII. Quicunque vero homines in hac affectione exiſtentes [2] ſiccum cibum aſſumunt, [3] aut mazam, [4] aut panem, [5] etiamſi valde modicum, [6] decuplo magis & manifeſtius læduntur, [7] quam ſi forbitione uſi eſſent, [8] ob nullam aliam [95] cauſam, quam fortitudinem edulii ad affectionem, & in quo forbere conducit, [10] edere autem non. [11] Si enim plura comederit, plus utique lædetur: [12] ſi vero pauca, dolebit tamen omnino. [13] Omnes itaque doloris cauſæ ad idem reducuntur, [14] nimirum fortiſſima edulia maxime & manifeſtiſſime hominem lædere, [15] ſive ſanus ſit, [16] ſive ægrotus. [17] Quid igitur aliud cogitaſſe videri queat hic appellatus Medicus, [18] & confeſſus [100] artifex, [19] qui ægrorum diætam ac victum adinvenit, [20] quam ille, qui ab initio omnibus hominibus victum, [21] quo nunc utimur, [22] ex agreſti illo ac ferino reperit ac ſubornavit? [23] Mihi equidem videtur idem modus, & unum quoddam ac ſimile eſſe inventum. [24] Hic enim ea, quæ natura humana ſana ſuperare non potuit, incidentia & ingeſta, propter feritatem intemperantiamque: [25] ille vero, qualicunque tandem unuſquiſ- [105] que affectione teneretur, ut ſuperare non poſſet, eadem detrahere quæſivit ac inſtitit. [26] Quid hoc ab illo differt? [27] præterquam quod multiplicior & variegatior ac majoris negocii eſt hæc ſpecies. [28] Verum principium fuit illa, quæ prius eſt producta.

XIV. Si

XIV. Εἰ δέ τις σκέπτοιτο, πῶς ἡ τῶν κεκμηκότων δίαιτα [2] πρὸς τὴν τῶν ὑγιαινόντων, [3] δῆλος ἂν βλάσειε τὸν ἀσθενοῦντα, [4] ἢ ὡς τὴν τῶν κεκμηκότων τῶν τε ἀγρίων καὶ τῶν ἄλλων ζώων. [5] ἀνὴρ γὰρ κάμνων νοσήματι, [6] μήτε τραχέσιν τε καὶ ἀφόρητον, [7] μήτ' αὖ παντὶ παισὶν ἀνῃρέοις, [8] ἀλλ' ἔτι αὐτέῳ ἁμαρτάνειν μέλλει ἐπιδηλότατος ἔσεσθαι, [9] εἰ ἐθέλοι κρέα φαγεῖν ἄρρην, [10] ἢ κρέα, [11] ἢ ἄλλό τι, ὧν ὑγιαίνοντες ἐδόντες ὠφελέονται, [12] μὴ πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ αὖ ἐλάσσω ἢ ὑγιαίνων ἐδεύετο. [13] ἄλλος δὲ τῶν ὑγιαινόντων [14] φύσιν ἔχων μή τι παντὶ παισὶν ἀσθενείαν, [15] μηδ' αὖ ἰσχυρὴν, [16] φαγὼν τι, ὧν ἔδας ἵππος φαγὼν ὠφελοῖτό τε, [17] ἢ ἐδόντι ὀρόσθη ἢ κελῆτι, ἢ ἄλλό τι τοιούτων μὴ πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ μεῖον, [18] ἢ δύναιτο· καὶ ἥστινα, ὑγιαίνων τάδε ποιήσας, πονήσεταί τε καὶ κινδυνεύσει [19] κενὴν ἢ τεύξεσθαι, ὃς τὴν ἄρρην ἢ τὸν μᾶζαν ἀκαίρως ἐνέπλησε. [20] ταῦτα δὴ πάντα τεκμήρια, ὅτι ζώντι ἡ τέχνη ἡ ἰητρικὴ τῇ ἀνθρώπῳ ζητουμένη εὑρίσκοιτο ἄν.

XV. Καὶ εἰ μὲν ἁπλῶς [2] ὡς ἔφη τις, [3] ὅσα μᾶλλον ἰσχυρότερα, ἔβλαπτεν· [4] ὅσα δ' ἧσσον ἀσθενέστερα, ὠφέλει τε καὶ ἔτρεφε [5] τὸν κάμνοντα [6] καὶ τὸν ὑγιαίνοντα, [7] δύπτεις ἂν ἧσσον τὸ ῥεῦμα. [8] πολλοὶ γὰρ ἀσφαλέως ἂν εἶεν ἐλαμβανόμενοι, ἀγαν ἐπὶ τὸ ἀσθενέστερον. [9] νῦν δὲ ὅσον ἐλάσσων ἁμάρτημα, ἀδύνατον λυμαίνεται τὸν ἄνθρωπον, ἧσσον ἐλάσσονα καὶ σοβερώτερα τῶν ἐκείνων ἐπιφέρηται. [10] τὸ γὰρ ἐλλεῖπον μέρος διώκεται ἰσχυρῶς ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ ὑγιώσεις [12] καὶ ἀσθένειαι πιέζουσι [13] καὶ ἀπόκτεινυσι. [14] πολλὰ

XIV. Si vero quis consideret, quæ sit ægrotorum diæta, [2] comparatione ad sanorum diætam facta, [3] is inveniet hanc ægris nocentiorem, [4] quam eam, quæ ferarum est, & aliorum animalium, sanis. [5] Etenim vir laborans morbo, [6] neque difficili & intolerabili, [7] neque rursus levi & despicabili, [8] imo qui neque ipsi peccanti futurus sit manifestus,] [9] si panem [10] aut carnem, [11] aut aliud quid ex his, quæ sani edentes juvantur, comedere volet, [12] non multum, sed multo minus quam sanus poterat, contingat autem ut nec sit qui eum delinquere admoneat: [13] alius contra sanus, [14] naturam habens non omnino debilem, [15] neque rursus fortem, [16] si comederit quid eorum, quæ bos aut equus comedens juvatur, [17] & edat sane ervum aut hordeum, aut aliud quid hujusce modi, non multum, sed multo minus quam potest: [18] sanus utique qui hoc fecerit, minus & dolebit & periclitabitur, [19] quam ægrotus ille, qui panem aut mazam intempestive ingessit. [20] Hæc itaque omnia signa sunt, quod ipsa ars medica via aut methodo quæsita, inveniri possit.

XV. Siquidem igitur simpliciter, [2] velut aliqui putant, [3] quæ fortiora sunt, nocerent, [4] quæ debiliora, prodessent & nutrirent, [5] tum ægrum, [6] tum sanum, [7] facilis sane res erat. [8] Multum enim de fortiore detrahere oportebat, ut ad debilissimum deduceretur. [9] Nunc autem non minus delictum, nec minus lædit hominem, si pauciora & defectuosiora, quam satis est, assumantur. [10] Fames enim magnam potentiam in naturam hominis habet, [11] & sanandi, [12] & debilitandi, [13] & occidendi.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 59 sur 917

14 πολλὰ γ' ἂν ἄλλα κακὰ, 15 ἑτεροῖα μὲν τὰ ἀπὸ πληρώσιος, 16 οὐχ ἧσσον γ' ἄμεμπτα δεινὰ κενώσιος. 17 δεῖ 7 δ' ὧν πολλὸν ποικιλωτέρη τε, 18 καὶ μείζω πάλιν ἀκριβείης ἐστί. 19 δεῖ γὰρ μέτρου τινὸς στοχάσασθαι.

XVI. Μέτρον γ', 2 οὐδὲ σταθμὸν, 3 οὐδὲ ἀριθμὸν οὐδένα ἄλλον, 4 πρὸς ὃ 5 μὴ ἀφίρωνται ἴσιν 5 τὸ ἀκριβὲς, ἂν εὖ εὑρεῖν ἄλλο ἢ τὸ σώματος τὴν εὐεξίην. 6 διὸ ἔργον ἔστω καὶ τοῦτο μαθεῖν ἀκριβῶς, ὡς τι μικρὸν ἁμαρτάνειν εἴδεα ἢ εἴδεα. 7 καίτοι ἐγὼ τοῦτο τὸν ἰητρὸν ἰσχυρῶς ἐπαινέοιμι, τὸν σμικρὰ ἁμαρτίνοντα. 8 τὸ δ' ἀκριβὲς ὀλιγάκις ἐστὶ καταδεῖν.

XVII. Ἐπεὶ οἱ πολλοί γε τῶν ἰητρῶν δοκοῦσί μοι δοκέουσι 2 τοῖσι κακοῖσι κυβερνήτας πέρκειν. 3 καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν ἐν γαλήνῃ κυβερνῶντες ἁμαρτάνωσιν, ἀφανέες εἰσίν. 4 ὅταν δ' αὖτὲς καταλάβῃ ἀνεμός τε μέγας καὶ χειμών, φανερῶς ἤδη πᾶσιν ἀνθρώποισι 5 δι' ἀγνωσίην καὶ ἁμαρτίην δῆλοί εἰσιν ἀπολέσαντες τὴν νεῶν. 6 ὥσπω δὴ καὶ οἱ κακοί τε καὶ πολεῖσι ἰητροί, 7 ὅταν μὲν θεραπεύσωσιν ἀνθρώπους μηδὲν δεινὸν ἔχοντας, 8 ἐς 10 οὓς ἂν τις καὶ τὰ μέγιστα ἁμαρτάνων 9 οὐδὲν δεινὸν ἐργάσαιτο· 10 πολλὰ γὰρ τὰ τοιαῦτα νοσήματα 11 καὶ πολὺ πολλὸν τῶν δεινῶν ἀνθρώποισι συμβαίνει· 12 ὅταν δὲ δὴ τοῖσι τοιούτοισιν ἁμαρτάνοντες ἐκφανέες εἰσὶ τοῖσιν ἰδιώτῃσιν, 13 ὁκόταν γὰρ τύχωσι μεγάλων τε καὶ ἰσχυρῶν καὶ ἐπισφαλέος νοσήματος, 14 τότε τῶν ἁμαρτημάτων 15 καὶ ἡ τέχνη πᾶσι καταφανὴς ἐστιν. 16 οὐδὲ γὰρ ἐς μακρὸν αὐτέων ἐκφεύγει τὴν τιμωρίην, ἀλλὰ μάλα τοχέως πάρεστιν.

XVIII. Οὐκ

dendi. 14 Multa vero etiam alia mala, 15 diversa quidem ab his quæ ex repletione fiunt, 16 non minus autem gravia vacuationis sunt: 17 quapropter multo variegatior est, 18 & majorem diligentiam requirit. 19 Oportet enim modum aliquem conjectare.

XVI. Modum autem, 2 neque pondus, 3 neque numerum aliquem, 4 ad quem referas, cognosces: 5 certitudinem enim exactam non reperies aliam, quam corporis sensum. 6 Quapropter operosum est ita exacte condiscere, ut parum in alterutram partem delinquas: 7 quanquam ego etiam eum medicum vehementer laudarim, qui parum delinquat. 8 Certitudinem autem exactam raro videre contingit.

XVII. Quare plerique Medici eadem, 2 quæ mali gubernatores in se admittere mihi videntur. 3 Etenim illi, quum in tranquillitate gubernantes delinquunt, non fiunt manifesti: 4 quum vero deprehenderit ipsos ventus magnus & tempestas, palam jam conspicui sunt omnibus hominibus, 5 quæ ignorantia & culpa erroris sui navem perdiderunt. 6 Sic sane etiam mali & plurimi medici, 7 quum curant homines nihil grave patientes, 8 in quos si quis etiam maxime delinquat, 9 nihil grave faciat. 10 Sunt autem multi tales morbi, 11 & multo sæpius, quam graves, hominibus accidunt. 12 In talibus sane delinquentes, non fiunt manifesti idiotis hominibus. 13 Ubi vero obtigerit magnus & fortis & periculosus morbus, 14 tunc ipsorum delicta 15 & ars omnibus in conspicuo sunt. 16 Neque enim longe absunt singulorum pœnæ ac cruces, sed brevi adsunt.

XVIII. Quod

XIIX. Ὅτι δ' ὑδὲν ἐλάσσους δὸκ κινώσιν ἀκαίρε κακοπαθείαι ἢ γένον) τῷ ἀνθρώπω, [2] ἢ κὴ δὸκ πληρώσι, [3] κὴ πεμεμελετήκειν κὴ λῶς ἔχῃ, ἐπαναφέρονζες ἐπὶ τὲς ὑγιαίνονζας. [4] ἔσι γὰρ, οἷσιν αὐτέων ξυμφέρῃ μηδοσιτέειν. [5] κὴ τῦτο ᾧ τὸ ξυμφέρον τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐπάξω. [6] ἄλλοισι τε δρίζεν, [7] ᾧ † αὐτῶ αὐάγκω. [8] ἔτω γὰρ αὐτοῖς ξυμφέρῃ, [9] κὴ μὴ τέτοισιν, οἱ δὲ ἡδονῆ [10] ἢ δι' ἄλλω τινὰ συγκυρείω ἐπιτηδεύσων ὁπότερον αὐτέων. [11] τοῖσι μὲν γὰρ πολέεσσι τῶν ἀνθρώπων, ὑδὲν ᾧ φέρῃ πότερον [12] αὖ ἐπιτηδεύσωσιν, [12] εἴτε μηδοσιτέειν, [13] εἴτε δρίζεν, [14] τετέω τῷ ἔθεϊ χρῆσθαι.

XIX. Εἰσὶ δέ τινες, οἱ οὐκ αὖ δύνανζαι ἔξω ξυμφέροντ πολέονζες ῥηϊδίως ἀπαλλάσσειν. [2] ἀλλὰ ξυμβαίνῃ αὐτέων ἑκατέροισι, [3] παρ' ἡμέρην μίλν, [4] κὴ ζωὸν αὐτῶν ὑ σχολῆ, μεταβάλλουσιν, [5] ὑπερφυὴς κακοπαθέη. [6] οἱ μὲν γὰρ ἢν δρίσωσι μὴ ξυμφέροντ αὐτοῖσιν, [7] εὐθὺς βαρέες, κὴ νωθροὶ τὸ σῶμα, [8] κὴ † γνώμλν, [9] χάσμης τε [10] κὴ νυσταλμῶ [12] κὴ δίψης πλήρεις. [13] ἢν δ' ἐπιδειπνήσωσι, [14] κὴ φῦσα, [15] κὴ τόρφο, [16] κὴ ἡ κοιλίη κατερρήγνυ). [17] κὴ παλαιοῖσιν δὲ χρονέοσι αὖτη μεγάλης ἐγένε, ἢν τε αὐτὰ σίτα, ἃ μεμαθήκασι πίνειν αὐαλίσκειν, δὶς τοσαυτάκις) κὴ μηδὲν εἶλε πλέον. [18] Τῶ δ' ἐ δρίσῃσι μεμαθηκώς τις, κὴ ἄ τινες αὐτέων ξυμφέρον, μὴ δρίσῃσι [19] ὅτεω τάχιστα παρέλθῃ ἡ ὥρη, [20] εὐθὺς ἀδυναμίη δεινὴ, [21] τρόμο, [22] ἀψυχίη· [23] ἐπὶ τέτοισιν, ὀφθαλμοὶ κλωροὶ τερον· [24] ὗρον πυρῶ κὴ θερμόν, [25] στόμα πικρὸν, [26] κὴ τὰ

XIIX. Quod autem non minores afflictiones ab intempestiva vacuatione, [2] quam à repletione hominibus contingant, [3] probe discemus, si in sanis rem ex- 145
penderimus. [4] Sunt itaque aliqui ipsorum, quibus semel in die cibum capere conducit, [5] & hoc propter utilitatem sic observant. [6] Alii etiam prandent, [7] propter eandem necessitatem: [8] sic enim ipsis conducit. [9] Sed & quidam non propter utilitatem, sed aut ob voluptatem, [10] aut ob alium aliquem casum, alterutrum faciunt. [11] Plurimorum enim hominum nihil interest, utrum tandem faciant, [12] sive semel tantum edant, [13] sive etiam prandeant, [14] hac con- 150
suetudine uti.

XIX. Sunt autem quidam, qui non possint extra utilitatem facientes facile degere, [2] sed contingit utrisque ipsorum, [3] per diem unum [4] atque eum non ociose permutantibus, [5] immensa afflictio. [6] Alteri enim si pransi fuerint, idque eis non conducat, [7] statim graves, & corpore segnes fiunt, [8] itemque mente pigri, [9] hiatuque [10] ac oscitatione [11] & dormitatione [12] & siti pleni. [13] Si vero etiam insuper cœnaverint, [14] & flatus, [15] & tormina, [16] & al- 155
vus effringitur, [17] & multis magni morbi principium hoc fuit, si eosdem cibos, quos semel insumere consueverunt, bis assumant, & nihil his amplius. [18] Alteri vero si prandere consueverunt, idque ipsis conducat, & non pransi fuerint, [19] mox ubi tempus præterierit, [20] statim impotentia vehemens, [21] tremor, [22] animi deliquium, [23] postea oculi pallidi, [24] urina crassa & calida, [25] os amarum, [26] & viscera pendere ipsis

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 61 sur 917

πὶ σπλάγχνα εἰ δυκίῃ κρεμῶ[ν]ται· [27] σκοτοδίνη, [28] δυσκρεσίη, [29] δυσθυμίη. [30] ζωῦσι δ' οἱ πολλοὶ, ὅταν δυνηθῶσιν ἐπιχρήσῃ. [31] οὐ μὴν ἀλίσκειν γε ἃ δυνατοὶ ἐόντες ἐδέσπιν [32] ζωῦσι δ' αὐτὰ μὴ πρόφυτα καὶ ψόφῳ καλαισιν· [33] συλλύει τὴν κοιλίην. [34] δυσκοιτέουσί τε [35] καὶ ἐνυπνιάζονται τερατωδέα καὶ φοβερά. [36] πολλοῖσι δὲ τούτων αὐτὴ ἀρχὴ νούσου ἐγένετο. [37] σκέψασθαι δὲ χρὴ καὶ ἀπὸ τίνων ἀποφάσιος αὐτέοισι ζωῦ τὰ ξυνίοντα.

xx. Τοῖσι μὲν οὖν μὴ εἰωθόσι μανσιτέειν, [2] ὅλως οὐκ αὐτοῖσι μένει τὸ λοιπὸν τὸ ἱκανὸν [3] μέχρις οὗ τὰ ἐσθιόμενα τὴν κοιλίην, τὴν προσηκόντως ἐσφορήσῃ πλήθεϊ σιτίων ἀπολαύσασα, [4] καὶ ἐπικρατήσῃ, [5] καὶ λαπαχθῇ τε [6] καὶ ἡσυχάσῃ· [7] ἀλλ' ἐπὶ ζέουσί τε [8] καὶ ἐζυμωμένῃ κοιλίῃ καινὰ ἐπεισηνέγκωσι. [9] οἱ δὲ εἰωθότες τῇ κοιλίῃ πολλῷ τὸ βραδύτερον πέσσουσι, [11] καὶ πολλοῦ δέονται εὐκαιρότερός τε καὶ ἡσυχίης. [12] οἷς μεμαθηκὼς ἀριστίζω, [13] ὅτι οὐκ ἐπιδεὲς τάχιστα ἐδηδεσμένη τροφῆς τὸ σῶμα [14] καὶ τὰ πρότερα κατανάλωσε. [15] καὶ οὐκ εἶχεν ὅ τι μείων ἀπολαύσειεν, [16] εὐθέως ἂν πλέω παρεχόμενος καινὴ τροφή· [17] φθίνει δὲ καὶ σιτεῖται ὑπὸ λιμοῦ. [18] πάντα γὰρ, ἃ λέγω πάσχειν τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους, λιμῷ ἀναλίσκω.

xxi. Φημὶ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, [2] οἵτινες δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἠρίστων), [3] ζωῦ πείσεσθαι, εἰκὸς τοῖσι εἰωθόσιν ἤδη ἐσθίειν ἀπὸ τῶν εἰωθότων ἔσεσθαι. [4] ἔστι δὲ τοιαύτας φύσιας ἐγὼ φημὶ παχέας τε καὶ ἰσχυρὰς [22] τῶν ἁμαρτημάτων ἀπολαυούσας, [5] ἀσθενεστέρας

videntur, [27] vertigo, [28] iracundia, [29] triſtitia. [30] hæc autem omnia, ubi cœnare tentaverint. [31] deinde autem pranſuri conſumere non poſſunt, quæ prius cœnarunt. [32] atque hæc ipſa cum tormine ac ſtrepitu deſcendentia, [33] alvum concludunt, [34] ipſique ægre dormiunt, [35] inſomniaque conturbata ac tumultuoſa habent, [36] pleriſque vero etiam horum hoc morbi principium fuit. [37] Conſiderare porro oportet, ob quas cauſas hæc ipſis accidere runt.

xx. Et ſane puto his, qui cibum ſumere conſueverunt, [2] quod non expectaverunt tempus juſtum, [3] donec ipſorum venter pridie ingeſtos cibos perfecte conſumpſiſſet, [4] & exſuperaſſet, [5] evacuatuſque eſſet [6] ac quieviſſet, [7] ſed in ferventem adhuc [8] & fermentatum [9] novos ingeſſerunt. [10] Ejuſmodi autem ventres multo tardius concoquunt, [11] & majori opus habent ceſſatione ac quiete. [12] His vero, qui prandere aſſueti fuerunt, [13] quòd non ubi citiſſime alimento corpus indigebat, [14] & jam priora conſumpta erant, [15] nec habebat aliquam amplius fruitionem, [16] ſtatim ipſi novum alimentum ſuppeditatum eſt. [17] deficit autem & conſumitur præ fame. [18] Nam omnia, quæ tales homines perpeti dixi, fami imputo.

xxi. Dico autem etiam alios omnes homines, [2] qui duos aut tres dies inediam pertulerint, [3] eadem paſſuros eſſe, quæ de impranſis dixi. [4] Cæterum tales naturas, quæ cito & fortiter ejuſmodi delictis offenduntur, [1] imbecilliores aliis eſſe cenſeo.

ρως εἶναι τῶν ἰητέρων. [6] ἐγγύτατα δὲ ἀσθενέος· ἔστι δὲ ὁ ἀσθενής. [7] ἔστι δὲ ὁ ἀσθενέστερος ὁ ἀσθενέων, [8] καὶ μᾶλλον αὐτῷ προσήκει, ὅ, τι αὖ δέ κε μὴ δύνηται, πονέειν. [9] χαλεπὸν δέ, τοιαύτης ἀκριβείης ἔσης περὶ τέχνην, [10] τυγχάνειν αἰεὶ δὲ ἀτρεκέατε. [11] πολλὰ δὲ εἴδεα καὶ ἰητρικὴ ἐς τοσοῦτον ἀκριβείην ἦκε, ὅσον ἐθέλει). [12] ἐγὼ φημὶ δὴ δεῖν καὶ τέχνην [13] ὡς οὐκ ἐοῦσαν, [14] ἐόντα κενεῶσαι ζητεόμενόν [15] καὶ ἀρχαίην ἀποβαλέειν, [16] εἰ μὴ ἔχοι πάντα ἀκριβείην· [17] ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, [18] διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι δὲ ἀτρεκέατε, [19] ὁμοῦ δυνάμενον ἥκειν λογισμῷ, [20] καὶ πολλῆς ἀγνωσίης, ἣν μάζειν τὰ ἐξευρημένα, [21] ὡς καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐξεύρηται), [22] καὶ οὐκ ἀπὸ τυχης.

XXII. Ἐπὶ δὲ τῶν τὸ καινὸν τρόπον τινὰ τέχνην ἐξ ὑποθέσιος ζητεόντων λόγον ἐπανελθεῖν βούλομαι. [2] ἐὰν γάρ ἐστι θερμὸν, ἢ ψυχρόν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, τὸ λυμαινόμενον τὸν ἄνθρωπον, [3] καὶ δεῖ τὸν ὀρθῶς ἰητρεύοντα βοηθῶν, τῷ μὲν θερμῷ, ἐπὶ τὸ ψυχρόν· [4] τῷ δὲ ψυχρῷ, ἐπὶ τὸ θερμόν· [5] τῷ δὲ ξηρῷ, ἐπὶ τὸ ὑγρόν· [6] τῷ δὲ ὑγρῷ, ἐπὶ τὸ ξηρόν· [7] ἔστω μοι ἄνθρωπος, μὴ τῶν ἰσχυρῶν φύσει, ἀλλὰ τῶν ἀσθενεστέρων· [8] οὗτος δὲ πυρὸν ἐδέτω, ὃς ἂν ἀπὸ τοῦ ἄλω αὐτὸν λῃ, ἀμοῖς καὶ ἀργοῖς· [9] καὶ κρέα ἀμά· [10] καὶ πινέτω ὕδωρ. [11] Τούτῳ χρώμενον τῇ διαίτῃ εὖ οἶσθ' ὅτι πείσει) πολλὰ καὶ δεινά. [12] καὶ γὰρ πόνους πονήσει· [13] καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὲς ἔσται· [14] καὶ ἡ κοιλίη φθερήσεται)· [15] καὶ ζῶν πολλῷ χρόνῳ οὐ δυνήσεται. [16] τί δεῖ τι γὰρ οὖν

censeo. [6] proximus est autem imbecillis languenti: [7] verum imbecillior est languens, [8] & plus laborare contingit ipsum, ubi justum tempus non est assequutus. [9] Quum itaque ejusmodi exacta certitudo circa artem existat, [10] difficile est semper, quod rectissimum est, assequi. [11] Multæ autem species in Medicina ad tantam certitudinem perveniunt, de quibus dicetur. [12] Non censeo itaque propter hoc artem, [13] velut non existentem, [14] neque probe investigatam, [15] veterem oportere rejici, [16] quod non habeat circa omnia certitudinem exactam. [17] Verum multo magis, [18] propterea quod propinqua est recto, [19] simulque ratione possit ad ipsum pervenire, [20] admirari oportere censeo ea, quæ ex multa ignorantia sunt eruta & inventa, [21] quòd probe & recte adinventa sunt, [22] & non à fortuna aut casu.

XXII. Porro ad eos, qui novo modo artem ex scopis ac fundamentis suppositis quærunt, sermonem reducere volo. [2] Si enim calidum est, aut frigidum, aut siccum, aut humidum, quod hominem lædit, [3] & oportet recte medentem auxiliari, calido quidem in frigidum permutato, [4] frigido autem in calidum, [5] sicco in humidum, [6] humido in siccum: [7] contingat mihi homo non fortis naturæ, sed ex debilioribus, [8] hic autem triticum edat, quod ex area sustulit crudum & non elaboratum, [9] & carnes crudas, [10] & bibat aquam. [11] Hoc victu utens, satis scio, quod multa & gravia perpetietur. [12] Nam & doloribus vexabitur, [13] & corpus debile evadet, [14] & venter corrumpetur, [15] & multo tempore vivere non poterit. [16] Quod igitur auxilium præ-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 63 sur 917

ι0 σωῦ βοηθήσαι ὥσθ' ὑγιῆ; 17 θερμῷ, ἢ ψυχρόν, ἢ
ξηρὸν ἢ ὑγρόν; 18 ἁπλοῦν γὰρ ὁ πλέ-
ων ἐστί; 19 εἰ γὰρ τὸ λυμαινόμενον τῶ-
ν ἐστι τοῦτο τὸ ἕτερον, 20 τοῦτο χρὴ ἐναν-
τίωσιν παρασκευὴ λῦσαι, 21 ὡς ὁ
σφέτερον λόγος ἔχει. 22 τὸ μὲν γὰρ
βεβαιότατόν τε καὶ παντελέστατον
φάρμακον, ἀφελόντα τὸ διαιτή-
σαντα, οἷσιν ἐχρῶτο· 23 ἀναγκαῖον δὲ πυ-
ρῶν, ἄρτον διδόναι· 24 καὶ πρὸς τοῖσ ὠ-
μοῖσιν κρέασιν ἕψαι, 25 πεῖνα δὲ ἐπὶ τύ-
χοιεν οἴνου. 26 τούτων μεταβαλόντα
ἀδύνατον μὴ οὐχὶ οὕτω μεταβαλεῖν. 27 λύ-
σαι μὴ παντελέσιν ἢ διεφθαρμέ-
νον ὑπὸ χρόνου τε 28 καὶ τῆς διαίτης.
29 τί δὴ φήσομεν; 30 πότερον αὐ-
τέω ὑπὸ ψυχροῦ κακωθέντε
θερμὰ τοῦτο παρασκευὴ ὠφέ-
λησαι, 31 ἢ τοὐναντίον; 32 οἶμαι
γὰρ ἔγωγε πολλοῦ δεῖν ἐρωτη-
θέντι τοῦτο φάναι.

XXIII. Ὁ γὰρ τὸν ἄρτον σκευά-
ζων τῷ πυρῶν τὸ θερμὸν, ἢ τὸ ψυ-
χρὸν, ἢ τὸ ξηρὸν, ἢ τὸ ὑγρὸν ἀφεί-
λετο. 2 "ὁ γὰρ καὶ πυρὶ 3 καὶ ὕδατι
δοὺς 4 καὶ πολλοῖσιν ἄλλοισιν εἰρ-
γασται, 5 ὧν ἕκαστον ἰδίην δύναμιν
καὶ φύσιν ἔχει. 6 καὶ τὰ μὲν τοῦ ἰσχυρ-
λόντων ἀπεσίδηκεν· 7 ἄλλοισι δὲ
κέκρηκε καὶ μέμικε). 8 οἶδα μὲν γὰρ
καὶ τοῦδε δηλοῦντα, ὅτι ἀμφέρει εἰς τὸ
σῶμα ἁπλοῦς εὐτρώπε, 9 καθαροὺς ἄρ-
τους· "ἢ συγκομιστὸς, 10 "ἢ ἀπο-
πυρῶν, ἢ ἐπισταμένων, 11 ἢ
πολλῷ ὕδατι πεφυρημένους, ἢ ἀ-
φύρητους, 12 ἢ ἑψητοὺς, ἢ ἐνυμους·
13 ἄλλά τε πρὸς τελείοισι μυρία.
14 ὡς δ' αὕτως καὶ περὶ μάζης. 15
καὶ αἱ δυνάμεις δὲ μεγάλαι τε ἐ-
κάστης, 16 καὶ ἀδελφὴ ἡ ἑτέρη τῇ ἑτέρῃ
ἐοικυῖα. 17 ὅστις δὲ τούτων μὴ σκεπτό-
μενος, οὐκ οἶδε, πῶς ἂν τὸ ἔτυ-
χον δυνατὸν

parare oportet ſic habenti? 17 ca- 195
dum, an frigidum, vel ſiccum, vel humidum? 18 ſimplex enim eſt, quodcunque ex iſtis. 19 Si enim id, quod ipſum lædit, aliquod ex his eſt, 20 contrario ſolvere oportet ac liberare, 21 quemadmodum ipſorum ſermo teſtatur. 22 Atqui certiſſimum & manifeſtiſſimum medicamentum eſt, victum, quo utebatur, auferre, 23 & pro tritico panem dare, 24 pro crudis vero carnibus coctas, 25 inſuperque vinum propinare. 26 His permutatis, impoſſibile eſt, non fieri ſanum, 200
27 niſi penitus fuerit tempore 28 ac victu corruptus. 29 Quid itaque dicemus? 30 Num quod ipſi à frigido afflicto calida hæc oblata auxilium tulerunt, 31 aut contra? 32 Equidem opinor me multam hæſitationem interrogato præbiturum eſſe.

XXIII. Nam qui panem ex tritico paravit, calidum, aut frigidum, aut ſiccum, aut humidum abſtulit: 2 panis enim & in ignem 3 & in aquam datur, 4 & multis aliis elaboratus eſt, 5 quorum ſingula propriam vim & naturam habent, 6 & aliqua quidem à natura in ipſo exiſtentia abjicit, 7 aliis autem temperatur ac permiſcetur. 8 Sed & hoc ſcio, quod in corpus hominis refert, 9 panis purus, aut cui nihil furfurum deceſſit, 10 & ex tritico non decorticato, aut decorticato, 11 & multa aqua ſubactus, aut contra, 12 & ſuperaſſatus aut crudior, 13 aliaque præterea infinita. 14 Similiter etiam de maza, 15 & ſingulorum adeo vires magnæ, 16 alteraque alteri nihil ſimile habet. 17 Quicunque autem hæc non conſiderans, non novit, quo modo ille affectiones in homine cognoſcere poſſit?

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 64 sur 917

δυώσειτο τ κ τ ἀνθρωπον παθημάτων ἐσδέναι; [18] ὑπὸ γὰρ ἑνὸς [19] ἑκάστε τελίων πάσχει τε κ ἑτεροιοῦται ἄνθρωπος, ἢ τοῦδε, ἢ τοῦδε, [19] κ ἀπὸ τουτέων πᾶς ὁ βίος [20] κ μετὰ νούσου [21] κ μετὰ σπάνιος [22] κ κάμνοντος.

XXIV. Οὐκ οὖν οὐδὲν ἕτερον τουτέων χρησιμώτερον, [2] οὐδ' ἀναγκαιότερον ἐπὶ ἐσδέναι δύναται, [3] ὡς ἔοικε, καλῶς κ λογισμῷ ἀνθρηνικῷ ζητήσαντες, ἀνὴρ τ ἀνθρώπε φύσιν εὗρον αὐτοί, οἱ ἀνθρώποισι εὑρόντες, [4] κ ἀνήσασθαι ἄξιοι τ τέχνην θεῷ ἀνατεθεῖναι, [5] ὡς κ νομίζεται. [6] Οὔτε γὰρ τὸ ξηρὸν οὐδὲ τὸ ὑγρὸν· οὔτε τὸ θερμὸν οὔτε τὸ ψυχρὸν, [7] οὐδ' ἄλλο τουτέων οὐδὲν κ[illegible]πασί μοι, οὔτε λυμαίνεσθαι, [8] οὔτε ἀνθρώπε οὐδενὸς τελίων τ ἀνθρωπον· [9] ἀλλ' ὁπόταν ἰσχυρὸν ἐκάστε, [10] κ τὸ κρεῖσσον τ φύσιος τ ἀνθρωπίνης, [11] οὐ μὴ δυνάμενον κρατέειν, [12] τοῦτο βλάπτειν ἠνήσατο. [13] κ τοῦτο ἐζήτησαν ὠφελέειν. [14] ἡδυτάτου δὲ ἐστι, μὴ γλυκέος, τὸ γλυκύτατον· [15] οὐ μὴ πικροῦ, τὸ πικρότατον· [16] οὐ μὴ ὀξέος, τὸ ὀξύτατον· [17] ἑκάστε μὴ πάντων τ ἐόντων, ἡ ἀκμή. [18] τοιοῦτο γὰρ εὗρον κ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα· [19] κ λυμαντόμορφα τ ἀνθρωπον. [20] ἔστι γὰρ ἀνθρώπῳ [21] κ πικρὸν, [22] οὐ μὴν ἁλμυρὸν, [23] οὐ γλυκὺ, [24] οὐ ὀξὺ, [25] οὐ στυφνὸν, [26] οὐ πολυσθενὲς· [27] κ ἄλλα μυρία [28] παντοίας δυνάμιος ἔχοντα, [29] πολλῆς τε κ ἰσχυρῆς. [30] ταῦτα μὲν μεμιγμένα κ κεκραμένα ἀλλήλοισιν, [31] οὔτε φανερά ἐστι, [32] οὔτε λυπεῖ τ ἄνθρωπον.

XXV. Ὅταν δέ τι τελίων ἀποκριθῇ [2] οὐ τὸ ἐφ' ἑωυτοῦ χωρίσῃ, [3] τότε κ φανερόν ἐστι, [4] κ λυπεῖ τ ἄνθρωπον.

[18] ab unoquoque enim horum afficitur & alteratur homo, vel hoc, vel alio modo, [19] & ex his omnis vita [20] & sano, [21] & ex morbo convalescenti, [22] & ægroto.

XXIV. Nihil igitur utilius, [2] neque magis necessarium, quam hæc cognovisse; [3] quod & probe & convenienti ratiocinatione investigantes, juxta hominis naturam hæc primi inventores invenerunt. [4] Judicaveruntque artem dignam, quæ Deo adscriberetur, [5] quem admodum etiam est receptum. [6] Non enim siccum, neque humidum, neque calidum, neque frigidum, [7] neque aliud quicquam ex his putaverunt hominem lædere, [8] neque aliquo horum homini opus esse opinati sunt, [9] sed quod in unoquoque forte, [10] & humana natura potentius est, [11] quodque non possit superare, [12] hoc ipsum lædere duxerunt, [13] & hoc auferre quæsiverunt. [14] Fortissimum autem est inter dulcia, dulcissimum, [15] inter amara, amarissimum, [16] inter acida, acidissimum, [17] & in omnibus adeo rebus vigor ipse ac summum. [18] Hæc enim & in homine inesse viderunt, [19] & hominem lædere. [20] Inest enim in homine [21] & amarum, [22] & salsum, [23] & dulce, [24] & acidum, [25] & acerbum, [26] & fluidum, [27] & alia infinita, [28] omnigenas facultates habentia, [29] copiamque ac robur. [30] Atque hæc quidem mixta ac inter se temperata, [31] neque conspicua sunt, [32] neque hominem lædunt.

XXV. Ubi vero quid horum secretum fuerit, [2] atque ipsum in seipso fuerit, [3] tunc & conspicuum est, [4] & hominem lædit.

ἄνθρωπον. [5] τοῦτο γὰρ τῶν βρωμάτων [6] ὅσα ἡμῖν ἀνεπιτηδειά ἐστι, [7] καὶ λυμαίνεται τὸν ἄνθρωπον ἐμπαιόντα, [8] τούτων ἕκαστον, ἢ πικρόν τι καὶ ἄκρητόν ἐστιν [9] ἢ ἀλμυρόν. [10] ἢ ὀξύ. [11] ἢ ἄλλο τι ἄκρητόν τε καὶ ἰσχυρόν. [12] καὶ διὰ τοῦτο ταραττόμεθα ὑπ' αὐτέων. [13] ὅσαπερ καὶ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐκκρινομένων. [14] πάντα γὰρ, ὅσα ἄνθρωπος ἰδίῃ ἢ πίνει, [15] τὰ τοιαῦτα τῶν βρωμάτων ἥκιστα τοῦτο χρηστὸν ἄκρητόν τε καὶ διαφερόντως, δῆλα ἔστιν μετέχοντα. [16] οἷον ἄρτος τε καὶ μᾶζα, [17] καὶ τὰ ἐπόμενα τούτοισιν, [18] οἷσιν εἰώθασιν ἄνθρωποι πολλοῖσιν τε [19] καὶ ἀεὶ χρᾶσθαι.

XXVI. Ἐξὸν δὲ αὐτοῖς ἡδυσμάτων τε καὶ κόμων ἠρτυμένων τε καὶ εὐωδιασμένων. [2] καὶ ἀπὸ τούτων πολλῶν ἐσιόντων ἐς τὸν ἄνθρωπον ταραχὴ καὶ ἀπόκρισις τοῦ ἀμφὶ τὸ σῶμα δυνάμιον ἥκιστα γίνεται. [3] ἰσχύς τε [4] καὶ αὔξησις, [5] καὶ τροφὴ μάλιστα δι' ἄλλο τι οὐδὲν ἕτερον γίνεται, [6] ἢ ὅτι οὐ τεταραγμένον, [7] οὐδὲ ἔχει ἄκρητον, [8] οὐδ' ἰσχυρόν. [9] ἀλλ' ὅλον ἓν τε μέγα, [10] καὶ ἁπλοῦν, [11] οὐκ ἰσχυρόν. [12] ἀπορέω δ' ἔγωγε, οἱ τὰ λόγοι ἐκεῖνον λέγοντες; [13] οὐκ ἀπὸ τέχνης τοῦδε ἐπὶ τοῦτο ἥκουσιν ψιλὴν τέχνην, [14] πῇ ποτε ῥέπον ἕκαστον τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ ὑποδεῖν. [15] ὃ μάλιστα ἐστὶ ἀντίοισι, [16] ὡς ἐμοὶ δοκέει, [17] ἐξευρεῖν μᾶλλόν τι περὶ ἑωυτοῦ θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, μηδὲν ἄλλο εἰδοῖ κοινωνέον. [18] ἀλλ' οἶμαι ἔγωγε τοῦτο πάμπαν καὶ βεβήκασιν ἐπὶ τοῖσιν ἐσθίουσιν, οἷσι πάντες χρώμεθα. [19] διαφέρειν δὲ τῷ μὲν εἶναι θερμῷ τῷ δὲ, ψυχρῷ· τῷ δὲ ξηρῷ· τῷ δὲ, ὑγρῷ.

XXVII. Ἐπεὶ οὖν οὐκ ἀπορέον ἀθ-

dit. [5] Quin & ex cibis [6] quicunque nobis incommodi sunt, [7] & ingesti hominem lædunt, [8] horum unusquisque aut amarus est, & meracus ac intemperatus, [9] aut salsus, [10] aut acidus, [11] aut alius quis intemperatus & fortis: [12] & propterea turbamur ab ipsis, [13] quemadmodum etiam ab his, quæ ex corpore excernuntur. [14] Omnia autem quæ edit aut bibit homo, [15] talia edulia palam est minime hoc intemperato, & dissidente ac excedente succo participare; [16] velut sunt panis & maza, [17] & his similia, [18] quibus adsuetus est homo plurimis [19] & semper uti. Sequitur....

..XXVI. Exceptis his quæ ad voluptatem ac delicias condiuntur ac præparantur) [2] & ab his plurimis in hominem ingestis turbatio ac secretio corporis facultatum minime contingit; [3] Verum robur [4] & augmentum, [5] ac alimentum præsertim, per nihil aliud contingit, [6] quam quod probe temperatum est, [7] & nihil habet intemperatum, [8] neque forte, [9] sed totum unum factum est, [10] & simplex, [11] & non forte. [12] Et valde sane dubito ego, quonam modo hi qui talem sermonem proferunt, [13] & artem ex hac via ad scopum abducunt, [14] curaturi sint homines, [15] quemadmodum proponunt. [16] Non enim est ipsis, velut ego opinor, [17] inventum quid, ipsum in seipso calidum, aut frigidum, aut siccum, aut humidum, quod nulla alia specie communicaret. [18] Verum arbitror eosdem potus ac cibos ipsis esse, quibus omnes utimur. [19] Apponunt autem alii quidem, quod sit calidus, alii frigidus, alii quod siccus, alii humidus.

XXVII. Quoniam illud sane dubium est, imperare ægroto 'calidum

προσπέσῃ τῷ κάμνοντι, θερμὸν π
προσπένεγκαι. [2] εὐθὺς γὰρ ἐρωτᾷ
σε, τί ἐστι; [3] ὥστε λήρους ἀνάγκη, [4]
[11] ἢ ἐς τυτέων τι τῶν ξυμβάντων κα-
πιφυγεῖν. [5] εἰ δὲ ἦν τι ψυχρὸν τὸ μὲν
θερμὸν ἐὸν ὀξύφρον· [6] ἄλλο δὲ θερ-
μὸν, παλαιόμορον· [7] ἄλλο δὲ θερμὸν,
[11] ἄοιδον ἔχον· [8] ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα τε
θερμὰ, καὶ ἄλλας δυνάμιας ἐναντι-
ώσιας ἑωυτοῖσιν ἔχοντα· [9] [11] δεῖ
σφέ τι αὐτέων προσενεῖκαι, [10] ἢ
τὸ θερμὸν καὶ ὀξύφρον· [11] ἢ τὸ θερ-
μὸν καὶ παλαιόμορον· [12] ἢ ἅμα τὸ
ψυχρὸν καὶ ὀξύφρον. [13] ἔστι γὰρ καὶ τοῦ-
το, [14] καὶ τὸ ψυχρόν τε καὶ παλαιό-
μορον. [15] ὡς μὲν γὰρ ἔγωγε οἶδα, [16]
πᾶν ἐναντιώτατον ἐφ' ἑκάστῳ αὐτέων
ἀποβαίνει· [17] καὶ οὐ μόνον ἐν ἀνθρώ-
πῳ, [18] ἀλλὰ καὶ ἐν σκύτεϊ, καὶ ἐν
ξύλῳ, [19] καὶ ἐν ἄλλοισι πολλοῖ-
σιν, [20] ἃ ἔστιν ἀνθρώπῳ ἀναισθητό-
τερα. [21] ἐγὼ γὰρ τὸ θερμὸν ἔστι τὸν
μεγάλην δύναμιν ἔχον, [22] ἀλλὰ
τὸ ὀξύφρον καὶ παλαιόμορον, [23] καὶ
τἄλλα ὅσα μοι εἴρηται, [24] καὶ ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ, [25] καὶ ἔξω τοῦ ἀνθρώ-
που, [26] καὶ ἐδητὸ ἅμμα [27] καὶ πιτό-
μμα, [28] καὶ ἔξωθεν ἐπιχρίσματά
τε [29] καὶ πῶς παλαιόμορα. [30]
ψυχρότητα δ' ἔγωγε καὶ θερμότητα πιστέων ἥκιστα τῶν δυνάμιων
[31] νομίζω δυναστεύειν ἐν τῷ σώμα-
τι, ἀλλὰ ταῦτα τὰς προφάσιας.

XXIIX. Ὅτε μὲν οὖν ἐν ὁκότερα χρόνον, μεμιγμένα αὐτὰ αὐτοῖσιν, ἅμα τὸ ψυχρὸν καὶ θερμὸν ἦ, ἀλυπίη. [2] κρῆσις γὰρ καὶ μετριότης, τῷ μὲν ψυχρῷ γίνεται ἀπὸ τοῦ θερμοῦ· [3] τῷ δὲ θερμῷ, ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ. [4] ὅτων δὲ ἀπεκεκριμένα χωρὶς ἑκάτερον, τότε λυπίη. [5] ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ, ὅταν τὸ ψυχρὸν ἔνδοθεν γένηται, [6] καὶ λυπήσῃ τὸν ἄνθρωπον

dum quid assumere. [2] statim enim interrogabit quid sit illud, [3] ut nugas producere necesse sit, [4] aut ad aliquid eorum quæ fiunt confugere. [5] Si autem est calidum quoddam acerbum existens, [6] aliud vero calidum fluidum, [7] aliud calidum tenue ([8] sunt enim & alia calida etiam alias vires subcontrarias sibiipsis habentia) [9] quod igitur ipsorum assumere oportebit? [10] calidum & acerbum, [11] an calidum & fluidum, [12] aut simul frigidum & acerbum? [13] Nam & hoc est, [14] itemque frigidum & fluidum. [15] Etenim quod ego scio, [16] totum contrarium ab utroque ipsorum evenit, [17] idque non solum in homine, [18] sed etiam in corio ac ligno, [19] & aliis multis rebus, [20] quæ magis stupidum sensum habent quam homo. [21] Non enim calidum est, quod magnam vim habet, [22] sed ipsum acerbum & fluidum, [23] & alia quæ à me relata sunt, [24] tum in homine, [25] tum extra hominem, [26] sive edantur, [27] sive bibantur, [28] sive forinsecus illinantur, [29] aut quomodocunque formata adhibeantur. [30] Frigiditatem autem & caliditatem ego omnium facultatum minime potentes esse in corpore existimo, ob has sane causas.

XXIIX. Quo equidem tempore ipsa inter se permixta simul frigidum ac calidum fuerint, non lædunt. [2] Temperamentum enim & moderatio contingit frigido à calido, [3] & vicissim calido à frigido. [4] Ubi vero seorsum utrumque secretum fuerit, tunc affligit. [5] In hoc itaque tempore, quum frigidum intus generatur, [6] & cito hominem

ἀλφ πυρέσσ, 7 πρῶτον δὲ αὐτῷ τοῦτο παύρει τὸ θερμὸν αὐτόθεν ἐν ἀνθρώπῳ, 8 ἐδεμιῆς βοηθείης 9 ἐδὲ παρασκευῆς δεόμενον. 10 καὶ παύῃ καὶ ἐν ὑγιαίνουσι τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἀπεργάζεται 11 καὶ ἐν κάμνουσιν.

minem affligit, 7 primum propter hoc ipsum adest calidum inde adeo ex homine ipso, 8 nullo alio auxilio, 9 neque præparatione opus habens. 10 atque hoc & in sanis hominibus 11 & in ægrotis operatur.

XXIX. Τοῦτο μὲν, εἴ τις χειμῶνος ὑγιαίνων χρόαν ἀλφὸν ψύξαι τὸ σῶμα, 2 ἢ λουτρῷ ψυχρῷ, 3 ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ, 4 ὅσον ἂν αὐτὸ ἐπιτήδειον ποιήσῃ· 5 καὶ μὴ πανδόπυσιν παγῇ τὸ σῶμα, 6 ὅταν εἰμάτια λάβῃ καὶ ἔλθῃ ἐς τὴν σκέπην, 7 μᾶλλον δὲ ἐπὶ πλέον θερμαίνεται τὸ σῶμα. 8 τοῦτο δ', εἰ ἐθέλει "τὸν θερμαινόμενον τρεῖς, 9 ἢ λουτρῷ θερμῷ, 10 ἢ πολλῷ πυρί· 11 ὅπου δ' τρέπει, τὸ αὐτὸ εἶμα ἔχων ἐν τῷ αὐτέῳ χωρίῳ ἀλφηλὸν ποιέεται· 12 ὥσπερ ὁ δυσψυχρός· 13 πολὺ φανεῖται ἐν ψυχρότερος, ἐν ἄλλως φλεγμαινότερος, 14 ἢ ῥιπιζόμενός τις τὸ πνίγος καὶ παρασκευάζων αὐτὸς ἑωυτῷ ψύχος" ὧν τοιοῦτος ἐν τρόπος ἀλφαίνεται. 15 τῷ τοῦτο ποιέοντι δεκαπλάσιον πάρεστι τὸ κακὸν μὲν τὸ πνίγος, ἢ τῷ μηδὲν τοιοῦτον ποιέοντι. 16 τὰ δ' ἔτι ἐν πολὺ μείζω. 17 ὅσοι ἂν ἀλφὸν χιόνος ἢ ἄλλης ψύξεως βαδίσαντες, ἐργάσωνται ἀλφερόντως πόδας, ἢ χεῖρας, ἢ κεφαλὴν, 18 εἶτα παγῶσιν ἐς τὸ νύκτα, 19 ὅταν παρεσκεπασμένοι τε καὶ ἐν ἀλέῃ γένωνται, 20 ὑπὸ καύματος ἐκνεμῶ, 21 ἐν ἔσιν οἷσι φλυκταίνας ἀνίστανται ὡς ὑπὸ πυρὸς κατακαιόμενοι. 22 ἐν ἀμφότερον τοῦτο παύσασι, πρὶν ἢ θερμανθῶσιν. 23 ὅτεως ἐτοίμως ἑκάτερον αὐτέων ἐπιδύεται καὶ γίνεται. 24 μυρία δ' ἂν ἔτι ἔχοιμι

XXIX. Itaque si quis sanus hyeme corpus perfrigerare velit, 2 aut frigida lotione, 3 aut alio quopiam modo, 4 quanto id amplius fecerit, 5 si modo non omnino corpus congeletur, 6 ubi vestimenta acceperit, & sub tegmen venerit, 7 magis & amplius corpore calescit. 8 Rursus si quis fortiter calefieri velit, 9 aut calido lavacro, 10 aut multo igne, 11 inde vero eandem vestem habens in eodem loco conversari, 12 in quo perfrigeratus, 13 multo apparebit frigidior, & longe horridior, 14 quam aliquis qui præ æstu ventilationem admisit & sibiipsi frigus præparavit, atque sic ex hoc modo recreatus est. 15 Nam qui hoc facit, decuplo majorem æstum ac ardorem percipit, quam is qui nihil tale facit. 16 Verum sunt adhuc testimonia multo majora. 17 Quicunque per nivem aut aliud frigus iter facientes, excellenter frigescunt aut pedibus, aut manibus aut capite, 18 ubi se continuerint in noctem, 19 quum cooperti fuerint & in tepore exstiterint, 20 ab æstu & pruritu vexantur, 21 quibusdam etiam bullæ velut ambustis ab igne exsurgunt, 22 neque prius hoc patiuntur quam calefiant: 23 adeo prompte utrunque ipsorum ad alterum accedit. 24 possem & alia innumera recensere.

25 Cæ-

ἔχειμι εἰπεῖν. [25] πρὸ ἢ τοὺς νοσέοντας, [26] ἔχ, οἵσιν ἂν ῥίγος γένηται, τυπτόεσιν ὀξύτατα; ὁ πυρετὸς οὐκ- [41] λάμπει· [27] ἢ, οἷσιν ἔχ᾽ ἥκιστα ἰσχυρῶς, [28] ἀλλὰ ἢ πεπόμφθη δι᾽ ὀλίγου, [29] ἢ ἄλλως τε πολλὰ ἀσινής, [30] ἢ οἷον ἂν χρόνον πυρὴ ἀμφὶ θερμόν, [31] ἢ διεξιὼν ἀφὶ πάντας [32] πλεῖστα ἐς τοὺς πόδας μάλιστα, [33] ὥσπερ τὸ ῥῖγος ἢ ἡ ψύξις νενικᾶται, [34] ἢ ἐπὶ πλέον ἐχρόνισε. [35] πάλιν ἢ, ὅταν ἱδρώσῃ [36] καὶ ἀπαλλαγῇ ὁ πυρετός, [37] πολὺ μᾶλλον ἔψυξεν, ἢ εἰ μὴ ἔλαβε τὸ ἐγχυλόν. [38] ὧν οὖν ἀφὶ ἑκάτερον ἔπεσε τῶν φλεγμάτων τὸ εὐαυλιώτερόν τε [39] καὶ ἀφιλόμφαλον τὰ δυνάμεων ἀπὸ ἑαυτοῦ μᾶλλον, [40] πότερα ἂν ἀπὸ τοῦ πάθεος μέγα ἢ δεινὸν ἐργάσαιτο; [41] ἢ πῶς δεῖ πολλῆς ἐπὶ τοῦτο βοηθείας;

[25] Cæterum circa ægrotos, [26] nonne quibus rigor contingit, his acutiſſima febris relucet? [27] ſed non adeo fortiter, [28] verum pauco tempore quieſcens, [29] & alias fere innoxia, [30] & quo tempore affuerit, percalida, [31] & per totum corpus penetrans, [32] deſinens maxime in pedes, [33] ubi ſane rigor & frigus validiſſimum [34] diutiſſime duravit. [35] Rurſus cum ſudor prodierit [36] & febris deceſſerit, [37] multo magis frigeſcit æger, quam ſi ne apprehendiſſet quidem ab initio. [38] Cui igitur brevi adeo contrarium accedit, [39] cuique vis adimitur ſua ſponte, [40] quidnam ab hoc magnum aut grave fiat? [41] aut quid opus eſt multo ad hoc auxilio?

XXX. Εἴποιεν ἂν τις· [2] ἀλλ᾽ οἱ πυρετλαίνοντες τοῖσι καύσοισί τε [3] καὶ περιπλεύμοσι, [4] καὶ ἄλλοισιν ἰσχυροῖσι νουσήμασιν, [5] ἐκ ταχέως οὐκ ἐκ ψύξεως ἀπαλλάσσονται. [6] ἐδὲ πάρεστιν οὐτωσὶ τὸ ψυχρὸν τῷ θερμῷ ἐπὶ τὸ ψυχρόν. [7] ἐγὼ ἢ τοῦτό μοι μέγιστον τεκμήριον ἡγεῦμαι εἶναι, [8] "ὅτι ἐ διὰ τὸ θερμὸν ἁπλῶς πυρετλαίνουσιν οἱ ἄνθρωποι, [9] ἐδὲ ἵνα τὸ αὐτὸ τῷ καυσώδει μοιῶν· [10] ἀλλ᾽ ἔστι μὲν πικρὸν, καὶ θερμὸν τὸ αὐτό· [11] καὶ θερμὸν καὶ ὀξύ· [12] καὶ ἁλμυρὸν καὶ θερμόν· [13] καὶ ἄλλα μυρία· [14] καὶ πάλιν γε ψυχρὸν μετὰ δυνάμεων ἑτέρων. [15] τί μᾶλλον οὖν λυμαινόμενα τοῦτό ἐστι. [16] συμπάρεστι ἢ καὶ τὸ θερμὸν, ῥώμης μετέχον. [17] ὡς ἂν τὸ ἐκζεῦγμον, καὶ παροξυνόμενον, καὶ αὐξανόμενον ἅμα κένιον. [18] δύναμιν ἢ ὁτιμιλλωτέον τῷ ἀφεστηκότι δηλαδή· [19] τοῦτ᾽ ὧδε ἔχει.

[2] Qui ardenti febre febricitant, [3] itemque peripneumoniis, [4] & aliis fortibus morbis, [5] non cito ex calore liberantur, [6] neque adeſt hic frigidum adverſus calidum. [7] Atqui ego hoc maximum ſignum eſſe puto, [8] quod non propter calidum ſimpliciter homines febricitent, [9] neque hoc fit ſimpliciter afflictionis cauſa: [10] ſed eſt & amarum ac calidum idem, [11] & calidum ac acidum, [12] & ſalſum ac calidum, [13] & alia infinita, [14] & rurſus frigidum cum aliis facultatibus conjunctum. [15] hæc itaque ſunt quæ lædunt, [16] ſi ſimul adeſt autem & calidum robore participans, [17] nimirum ducens & exacerbans & augens ſimul cum illis, [18] verum nullam potentiam, majorem quam convenit videlicet, habens. [19] Atque hæc quidem ſic ſe habent.

XXXI. Ἐπὶ

XXXI. Si-

XXXI. Ἐπὶ τῶνδε τὰ σημήϊα, πρῶτον μὲν ἐστι φανερώτατα, [2] ὧν ἁπάντων ἐμπειροι πολλάκις ἤδη ἐσμὲν τε καὶ γινόμεθα. [3] τοῦτο μὲν, ὁπόσιον ἂν ἡμῖν κόρυζα ἐπέλθῃ, [4] καὶ ῥεῦμα κινηθῇ ἀφ' ὑπάρχοντος ῥινίου, [5] τοῦτο ὡς πολὺ θερμότερον ἔσται τοῦ πρόσθεν γινόμενόν τε καὶ ἰόν. [6] ἐκ τῶν ῥινίων καθ' ἑκάστην ἡμέρην, [7] καὶ αἰδοῖον μὲν πιέζει τὴν ῥῖνα, [8] καὶ συρκάζει θερμόν τε καὶ διάπυρον ἐὸν ἁπτόντος. [9] ἢν δὲ τὴν χεῖρα πρόσφερῃς, [10] καὶ πλέω χρόνον παρῇ, [11] καὶ ἐξελκωθῇ τὸ χωρίον, αὐστηρόν τε καὶ σκληρὸν ἐὸν. [12] παύεται δέ πως τότε καῦμα ὑπὸ τοῦ ῥινός, [13] ὀχ ὅταν τὸ ῥεῦμα μετάνηται, [14] καὶ ἡ φλεγμονὴ ᾖ. [15] ἀλλ', ἐπιδὴν παχύτερόν τε καὶ ἧσσον θερμὸν, [16] πέπον τε καὶ μεμιγμένον μᾶλλον τῷ πρόσθεν γινομένῳ, [17] τότ' ἤδη καὶ τὸ καῦμα πέπαυται. [18] ἄλλοισι δὲ ὑπὸ ψύχους φανερῶς αὐτῶν μᾶλλον γίνεται, μηδενὸς ἄλλου ξυμπροσγινομένου. [19] πᾶσιν δὲ αὕτη ἡ ἀπαλλαγὴ, [20] ὅταν μὲν τοῦ ψύξεος, μὴ θερμανθῶσιν· [21] ὅταν δὲ καύματος, μὴ ψυχθῶσιν. [22] καὶ τοῦτο πρήσσει βραχὺ γίνεται, [23] καὶ πέψις ἧσσον δεῖται. [24] τὰ δ' ἄλλα πάντα [25] ὅσα διὰ χυμῶν θερμότητος καὶ ἀκρησίας φημὶ ἔγωγε γίνεσθαι, [26] τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπαλλάσσεται τε [27] κρηθέντα καὶ πεφθέντα.

XXXII. Ὅσα τ' αὖ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τρέπεται τῶν ῥευμάτων, [2] ὡς ἰσχυροὺς καὶ παντοίας δακρύτητας ἔχοντα· [3] ἑλκοῖ μὲν βλέφαρα, [4] κατεσθίει δὲ σάρκας τε καὶ τὰ ὑπὸ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς, [5] ἐφ' ὅ,τι ἂν ἐπίῃ, [6] ῥήγνυσί τε καὶ

XXXI. Signa porro primum quidem manifeſtiſſima producemus, [2] quorum omnes jam ſæpe experientiam ſumpſimus. [3] Itaque quibuſcunque noſtrum gravedo innaſcitur, [4] & fluxus per nares movetur, [5] hic utplurimum acrior eſt eo qui prius erat, [6] & quotidie ex naribus prodibat, [7] & tumeſcere facit naſum, [8] & exurit calentem & extreme ignitum: [9] ſi vero manum admoveas, [10] & diutius perſeveraverit, [11] etiam exulceratur locus minime carnoſus & durus exiſtens. [12] Sedatur autem aliquo modo ardor in naribus, [13] non quum fluxus prodit, [14] & inflammatio conſiſtit: [15] ſed poſtquam fluxus craſſior & minus acris, [16] concoctuſque & magis permixtus priore fuerit, [17] tunc ſane jam etiam ardor ceſſat. [18] Rurſus autem aliis ex frigiditate ipſa ſola manifeſte gravedo fit, nullo alio accedente. [19] Omnibus autem liberatio hæc eſt, [20] ut ex frigiditate quidem affecti percalefiant, [21] ex ardore vero perfrigerentur, [22] atque hæc brevi accedunt, [23] & concoctione nulla opus habent. [24] Reliquæ autem omnes fluxiones, [25] quas propter humorum acrimonias & intemperantias ego fieri ſentio, [26] reſtituuntur & curantur, [27] ubi temperatæ fuerint & concoctæ.

XXXII. Rurſus quæcunque fluxiones ad oculos vertuntur, [2] ut fortes & omnigenas acrimonias habentes, [3] exulcerant quidem palpebras, [4] erodunt autem aliquorum genas, & ſub oculis partes, [5] ad quaſcunque tandem influxerint, [6] rumpunt etiam & peredunt eam, quæ oculum ambit tunicam.

καὶ διεδύη " τὰ ἀμφὶ τ ὄψιν χ- 46
τῶνα. 7 ὀδυώδη ἢ 8 καὶ κωῦμα 9
καὶ φλογμὸς ἔχηαι ⊙ κατέχῃ μέ-
χρι λυσὸς, 10 μέχρις ἂν τὰ ῥεύ-
ματα πεφθῇ, 11 καὶ χλύη) παχύ-
τερα, 12 καὶ λήμη ἀπ' αὐτέων εἴη.
15 13 τὸ ἢ πεφθῶν γίνε) 14 ὅκ ἔ
μιχθέων, 15 κρηθῆναί τε ἀλλή-
λοισι, 16 καὶ στυφθῶν.

XXXIII. Τὰ δ' ὅσα ἐς τ φά- 1
ρυγα, 2 ἀφ' ὧν βρόγχοι γίνον), 3
κυνάγχαι, 4 ἐρυσιπέλατα, 5 ἀφε-
πλοσμονίαι· 6 πάντα ταῦτα τὰ
μὲν πρῶτον ἀλμυρά τε καὶ ὑγρὰ
καὶ δεξμία ἀφίη· 7 καὶ ἐν τοῖσι τα-
τοίσιν ἔρρω) τὰ νοσήματα. 8 ὅταν
ἢ παχύτερα ἔ πεπαίτερα χλόη),
9 καὶ πάσης θριμύτη ⊙ ἀπηλλα-
γμένα, 10 τότ' ἤδη καὶ οἱ πυρετοὶ
λύον), 11 καὶ τἄλλα τὰ λυπέοντα
τ ἄνθρωπον. 12 δεῖ ἢ δή πε ταῦτα 2
20 αἰτίαι ἐκέτε ἠρεῖσθ. 13 ἐν πε-
ρήτων μὲν, ταῦτα τρόπον ἀνάγκη
γίνεσθ· 14 μεταβαλλόντων ἢ ἐς ἄλ-
λων κρῆσιν, παύεσθ. 15 ὁκόταν
οὖν δύο ταῦτα τ θερμοῦ ἐπι-
κρανέ ⊙ 16 ἢ ψύξι ⊙ γίνηται, 17
καὶ μὴ μετέχῃ ἄλλης δυνάμεως
μηδεμιῆς, 18 ἵνα ταῦτα παύσειε ἄν, ὁ-
ταν μεταβάλλῃ ὁκέ ἔ ψυχρὸν ἐς τὸ
θερμόν· 19 καὶ ὁκέ ἔ θερμὸν ἐς τὸ
ψυχρόν. 20 μεταβάλλῃ δ', ὃν μὲ
παθεῖν τι, τρόπον.

XXXIV. Ἔ δὲ τοῖσιν τἄλλα, ὅσα 1
κακὰ πάσχει ἄνθρωπ ⊙, πάντα ἀ-
πὸ δυνάμιων γίνεται. 2 τοῦτο μὲν,
"ὅταν πικρότης τὴν δύσχυμίην, 3 ἣν 47
25 δὲ χολὴν ξανθὴν κολέομεν, ἢ
εἶναι ἄσιτ, 5 καὶ καῦμα, 6 καὶ ἀ-
δυναμίην κατέχουσιν; 7 ἀπαλ-
λασσόμενοί τε τούτε σύνοτε, 8 καὶ
καθαρόμενοι, 9 ἢ αὐτόματοι, 10
ἢ ὑπὸ φαρμάκε, 11 ἢν σὺ παρῇ
π

nicam. 7 dolores autem 8 & ardor, 9 & inflammatio extrema adsunt aliquandiu, 10 donec fluxiones fuerint concoctæ, 11 & crassiores redditæ, 12 & lemæ ab ipsis extiterint. 13 Fit autem concoctio, 14 ex permixtione, 15 temperaturaque mutua, 16 & quasi coctura.

XXXIII. Quinetiam fluxiones in fauces delabentes, 2 ex quibus raucedines fiunt, 3 anginæ, 4 erysipelata, 5 peri- 315
pneumoniæ: 6 omnes hæ primum salsæ quidem & humidæ acresque descendunt, 7 & in talibus morbi firmantur. 8 Ubi vero crassiores & maturiores factæ fuerint, 9 & ab omni acrimonia liberatæ, 10 tunc jam & febres, 11 & alia hominem lædentia solvuntur. 12 Oportet autem utique causas uniuscujusque ea putare, 13 quæ quum adsunt, talem modum fieri necesse est, 14 quum permutantur in aliud temperamentum, 320
cessare. 15 Quando igitur ab ipsa caliditate sincera, 16 aut frigiditate fluxiones contigerint, 17 & nulla alia facultate participaverint, 18 sic sane sedabuntur, ubi ex frigido in calidum permutatæ fuerint, 19 & ex calido in frigidum. 20 Permutantur autem eo, quem dixi, modo.

XXXIV. Amplius porro etiam alia quæcunque mala homo patitur, omnia à facultatum potentiis proficiscuntur. 2 Itaque quum amaritudo quædam diffusa fue- 325
rit, 3 quam bilem flavam appellare solemus, 4 quales statim anxietates, 5 & æstus, 6 & impotentiæ occupant? 7 Verum ubi liberati fuerimus ab illa, 8 & purgati, 9 aut sponte, 10 aut per medicamentum, 11 si modo tempestive quid ipsorum

C fiat,

τι αὐτέων ἠδύνατο, [12] φανερῶς δὲ τῷ πόνων καὶ τῷ θέρμης ἀπαλλάσσοντας. [13] ὅσον δ' αὖ χρόνον ταῦτα μετέωρα [14] ἢ καὶ ἄπεπτα [15] ἐὸν ἄκρητα, [16] μηχανὴ ὑδρίμιν, ὅτε τῷ πόνων παύσειε, ὅτε τῷ πυρετῶν. [17] Ἀλλ', οἷσι μὲν ὀξύτητες ἀχρόσιστοι ὦσιν δριμείας τε καὶ ἰώδεας, [18] οἷας λύσασα, [19] καὶ δήξιες ἀπαλλάξειν καὶ θώρηκος, [20] καὶ ἀπορίη; [21] ὃ παύεται τελέως ἀφ' ἑτέρου πρὶν διαφθαρῆναί τε [22] καὶ καταστρωθῆναι, [23] καὶ μιχθῆναι τοῖσιν ἄλλοισι.

XXXV. Πίσσα δὲ [2] καὶ μεταβάλλειν [3] καὶ λεπτύνεσθαι [4] καὶ πυκνοῦσθαι ἐς χυμῶν εἰδέας, [5] διὰ πολλῶν ἰδεῶν καὶ ποιοτήτων· [6] διὰ καὶ αἱ κρίσιες [7] καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν χρόνων, [8] ἐν τοῖσι τετέοισι μέγα δύνανται. [9] πάντων δὲ τετέων ἥκιστα ἀνθρώπῳ θερμῶν ἢ ψυχρῶν πέφυκεν. [10] οὔτε γὰρ αὖ τοῦτο σήπεσθαι, οὔτε παγῆναι. [11] τί δ' ἂν αὖ τὸ φαίνεσθαι εἴη; [12] κρῆσίς τε αὐτέων ἐστὶ, [13] πλὴν ἀπὸ ἀλλήλων ἔχεσθαι δύνανται. [14] ἐπεὶ ἄλλῳ γε οὐδενὶ τὸ θερμὸν μιχθὲν πάσεται τῆς θέρμης, ἢ τῷ ψυχρῷ· [15] οὐδὲ γε πάλιν τὸ ψυχρὸν, ἢ τῷ θερμῷ. [16] Τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, [17] ὅσῳ ἂν πλείοσι μίσγηται, [18] τοσούτῳ ἠπιώτερα καὶ βελτίονα. [19] πάντων δὲ ἄριστα διάκειται ἄνθρωπος, [20] ὅταν πέσσηται [21] καὶ εὐδιαίτῳ ᾖ, [22] μηδεμίαν δύναμιν ἰδίαν ἐπιδεικνύμενος. [23] περὶ μὲν οὖν τετέων ἱκανῶς μοι δοκῶ μοι ἐπιδεδεῖχθαι.

XXXVI. Λέγουσι δέ τινες καὶ ἰητροὶ [2] καὶ σοφισταὶ, [3] ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως τὸν ἰητρικὸν ἐσόψεται, [4] ὃς τις μὴ

fiat, [12] manifeste & à doloribus & à calore liberamur. [13] Quanto autem tempore eadem elevata fuerit [14] & cruda [15] & meraca ac intemperata, [16] nulla arte neque dolores, neque febres sedare possis. [17] Et quos quidem acuta acrisque ac æruginosa bilis affligit, [18] quales mox rabies, [19] & morsus viscerum ac pectoris, [20] & desperatio? [21] Non sedantur autem hæc, priusquam eadem expurgetur [22] & prosternatur, [23] & aliis permisceatur.

XXXV. Concoqui autem, [2] & permutari, [3] attenuarique [4] ac crassescere in humorum speciem, [5] per multas & omnigenas species contingit. [6] Quapropter & judicationes, [7] & numeri temporum, [8] in talibus multum possunt. [9] Hæc vero omnia minime contingit calidum aut frigidum perpeti. [10] neque enim hoc putrescere, neque crassescere poterit. [11] Quid autem ipsum esse diceremus? [12] & temperamentum ipsorum est, [13] ~~verum tamen~~ inter ipsa mutuo vim habens; [14] quoniam nulli alii permixtum calidum, desinit esse calidum, quam frigido; [15] sic rursus non permutatur alio frigidum, quam calido. [16] Reliqua omnia in homine, [17] quanto pluribus miscentur, [18] tanto mitiora ac meliora fiunt. [19] At vero homo omnium optime dispositus est, [20] ubi concoquit [21] & in quiete est, [22] nullam peculiarem vim præ se ferens. [23] De his igitur videor mihi abunde demonstrationem fecisse.

XXXVI. Porro Medici quidam, [2] itemque Sophistæ dicunt, [3] quod impossibile est medicinam cognoscere, [4] eum qui non no-

vit

μὴ οἶδεν, ὅ, τί ἐστιν ἄνθρωπος, [5] ὃ ὅπως ἐγένετο πρῶτον, [6] καὶ ὅπως συνεπάγη. [7] ἐγὼ δὲ τοῦτον μὲν τὸν λόγον παρίημι εἰδέναι σοφιστῇ, ἢ ἰητρῷ, ἢ γράμματα περὶ φύσιος, [8] ἥκιστον νομίζω τῇ ἰητρικῇ τέχνῃ προσήκειν, [9] ἢ τῇ γραφικῇ. [10] νομίζω δὲ, ὅτι περὶ φύσιος γνῶναι τι σαφὲς, ἐνδεήσειν ἄλλοθεν ἔρχεσθαι, ἢ ἐξ ἰητρικῆς. [11] τοῦτο δὲ οἷόν τε καταμαθεῖν, [12] ὅταν αὐτῷ τις τὴν ἰητρικὴν ὀρθῶς πᾶσαν περιλάβῃ. [13] μέχρι δὲ τούτου πολλὰς μοι δοκεῖ ἰδέας ἔχειν. [14] λέγω δὲ τὴν ἰητρικὴν τοῦτον ἐνδέειν, [15] ἄνθρωπον τίνα, [16] καὶ ὅτεων αἰτιάων γίνεται, [17] καὶ πάντα ἀκριβέως. [18] ἐπί τοι γε μοι δοκεῖ ἀναγκαῖον εἶναι πάντη ἰητρῷ, τοῦτο φύσιος εἰδέναι, [19] καὶ πάσῃ προσβάσιος, ὡς ἔστιν, [20] εἴ τῳ μέλλει τὰ δέοντα ποιήσειν. [21] ὅ, τί ἐστιν ἄνθρωπος πρὸς τὰ ἐδώδιμα καὶ πιτώματα. [22] καὶ ὅ, τι ἀφ' ἑκάστου ἐκάστῳ ἐκάστοτε συμβήσεται. [23] καὶ μὴ ἁπλῶς ἔστω δοκέειν, ὅτι πονηρὸν βρῶμα τυρός. [24] πόνον γὰρ φέρει τῷ πλησθέντι αὐτέῳ. [25] ἀλλὰ τίνα τε πόνον, [26] καὶ διὰ τί, [27] καὶ τίνι τῶν ἀνθρώπῳ ξυνοίσειν ἀνεπιτήδειον. [28] ἔτι γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ βρώματα πόματα φύσιν πονηρὴν, [29] καὶ διαφθήσει τὸν ἄνθρωπον, ἐς τὸν αὐτὸν τρόπον.

XXXVII. Οὕτως ἔν μοι ἔστω τῷ λόγῳ, [2] οἷον, οἴνου ἄκρητου πολὺς ποθὲις [3] διαφθήσει πως τὸν ἄνθρωπον ἀσθενέα. [4] καὶ ἅπαντες ἂν ἰδόντες τοῦτο γνοίησαν, [5] ὅτι αὕτη ἡ δυνάμις οἴνου, [6] καὶ αὐτὸς ἐστιν αὑτοῦ. [7] καὶ οἷσί γε τοῦ τοῦ ἀνθρώπου τοῦτο μάλιστα γε δυνατὰ, οἴδαμεν. [8] τοιούτῳ δὴ βέβαιον ἀληθείῃ καὶ περὶ τῶν ἄλλων

vit quid ſit homo, [5] & quomodo primum factus [6] & compactus ſit? [7] Ego vero ea, quæ alicui ſophiſtæ aut medico, de natura dicta ſunt aut ſcripta, [8] minus cenſeo medicæ arti convenire, [9] quam pictoriæ. [10] Judico autem de natura aliquid manifeſtum ac evidens cognoſcere, ex nulla parte aliunde contingere quam ex Medicina. [11] Atque hoc tunc condiſcere poſſibile eſt, [12] ubi quis ipſam Medicinam totam recte comprehenderit. [13] Verum quatenus illi prodidêrunt, multi mihi cognoviſſe videntur; [14] cognoviſſe autem dico, narrationem ſcilicet hanc: quid eſt [15] homo, [16] & ob quas cauſas naſcitur, [17] & reliqua diligenter. [18] Atqui mihi neceſſarium eſſe videtur, ut omnis Medicus de naturâ ſciat, [19] & omni ſtudio annitatur ut cognoſcat, [20] ſi modo aliquid eorum quæ fieri debent recte præſtare velit, [21] quid eſt homo ad ea, quæ comeduntur ac bibuntur, comparatus, [22] & quid cuique ab unoquoque continget ac accidet, [23] & non ſimpliciter ſic exiſtimare, quod malum edulium eſt caſeus. [24] Dolorem enim affert repletio ex ipſo. [25] Sed quem dolorem, [26] & propter quid, [27] & cui parti intra hominem exiſtenti incommodum exiſtit. [28] Nam & alia multa edulia ac pocula natura mala ſunt, [29] & afficiunt hominem non eodem modo.

XXXVII. Proferatur autem mihi verbi cauſa aliquid, [2] velut vinum meracum multum potum [3] hominem aliquo modo debilem reddit, [4] & omnes qui viderint hoc fatentur & cognoſcunt, [5] quod hæc eſt vis vini, [6] & quod ipſum eſt cauſa, [7] & in quas in homine partes maxime poſſit novimus. [8] Talem itaque

λων φανερῶσαι. 9 τυρὸς γὰρ, ἐπεὶδὰν τετέων σημείων ἐχρησάμεθα, 10 ἐ πάντας ἀνθρώπους λυμαίνεται, 11 ἀλλ' εἰσὶν, οἵ τινες αὐτέων πλεῶσθέντες ὀλίγου τινὸς βλάπτονται. 12 ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰσχνοῖσιν ἂν ξυμφέρειν θαυμασίως παρέχεται. 13 εἰσὶ γὰρ οἳ χαλεπῶς ἀπαλλάσσονται. 14 διαφέρουσι γὰρ τετέων αἱ φύσιες. 15 διαφέρουσι δὲ καὶ τῷδε, ὅσῳ ἐν 10 τῷ σώματι ἔνεστι πολέμιον τυρῷ, 16 ὑπὸ τούτου ἐγείρεταί τε καὶ κινέεται. 17 εἶσι δὲ τοιοῦτῳ χυμῷ τὸ σῶμα πλέον ἐὸν, 18 καὶ μᾶλλον ὑδρωπιᾶσθαι ἐν τῷ σώματι, τούτου μᾶλλον καὶ κακοπαθέειν ἐκεῖνος. 19 εἰ γὰρ πάσῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει λῷον κακὸν, 20 πάντας ἂν ἐλυμαίνετο. 21 ταῦτα δὲ εἴ τις εἰδείη, σάφα ἂν πάσχοι. 22 τὰ δὲ ἐν τῇσιν ἀναμιδῇσι, τῇσιν ἐκ τῶν νούσων, 23 ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇσι νούσοισι τῇσι μακρῇσι γίνονται 24 πολλαὶ συμφοραὶ πάξιες, 25 αἱ μὲν ὑπὸ ταυτομάτου· 26 αἱ δὲ καὶ ὑπὸ 35 τῶν προσενεχθέντων τῷ πυρέττοντι.

XXXIIX. Οἶδα γὰρ τοὺς ἰητροὺς τοὺς πολλοὺς, ὡς τοὺς ἰδιώτας, 2 λῷον τυχεῖν ἐόντας ἡμίρλιον ταύτῃ τὴν καινουργηθέντες, 3 ὡς λουσόμενοι, 4 ἢ περιπατήσοντες, 5 ἢ φαγόντες τι ἑτερόιον, ἢ τεῦ τι πίνοντες βελτίω, προσενίησθα ἢ μὴ· 7 ἐόντος ὅσου τὴν αἰτίην τετέων πρὸς ἀναπτύξεως· 8 τὸ μὲν αἴτιον ἀγνοεῦντες· 9 τὸ δὲ συμφορώτατον, λῷον ἔτυχε τυχοῦσι, ἀφανίσαντες. 10 δεῖ γὰρ· 11 ἀλλ' εἰδέναι, τί λουτρὸν ἀκαίρως προσενηνειγμένον ἐργάσεται, 12 ἢ τί κόπου. 13 ἐδέατο γὰρ ἡ αὐτὴ κακοπαθίη τετέων, 14 ἐόν τ' ἐτέρου, 15 ἐόν τε ὑπὸ πλη-

itaque veritatem etiam de aliis oſtendere volo. 9 Etenim caſeus (quandoquidem hunc in exemplum adſumpſi) 10 non omnes homines lædit, 11 ſed ſunt qui ex ipſo repleti, ne tantillum quidem offenduntur, 12 imo gracilibus mirabiliter etiam conferre proditur. 13 Sunt autem qui difficulter ſummoventes ipſum ab eo liberantur. 14 Horum vero naturæ differunt, 15 differuntque etiam juxta hoc, quod eſt in corpore caſeo contrarium. 16 Nam à caſeo excitatur & commovetur, 17 in his quibus ejuſmodi humor multus in corpore exiſtit, 18 & quo magis hic potens eſt, eo magis veriſimile eſt ipſos male affligi. 19 Si vero toti humanæ naturæ malus eſſet, 20 omnes utique læderet. 21 Hæc autem ſi quis noviſſet, non incurreret ea neque ſane pateretur. 22 In refectionibus porro convaleſcentium ex morbis, 23 inſuperque in longis ægritudinibus, 24 multæ conturbationes & prævaricationes fiunt, 25 partim ſua ſponte, 26 partim à quibuſlibet temere admiſſis.

XXXIIX. Novi autem medicos multos veluti idiotas, 2 qui ubi illi die aliqua novi quippiam feciſſent, 3 velut ſi laviſſent, 4 aut deambulaſſent, 5 aut quid alienum comediſſent, 6 atque hæc omnia melius eſſet adhibuiſſe quam non, 7 nihilominus tamen cauſam alicui ex his contribuebant, 8 veram quidem cauſam ignorantes, 9 & fortaſſis id, quod commodiſſimum erat, damnantes. 10 Quod ipſum certe facere non oportet, 11 ſed ſcire, quid balneum intempeſtive adhibitum operetur, 12 quid item fatigatio & laſſitudo. 13 Nunquam enim eadem afflictio ab his proveniens neque ab alio; 15 neque etiam

ρώσιον, [16] ἠδέ γε ἀπὸ βρώματος, [17] τοίη ἢ τοίη. [18] ὅς τις οὖν ζώων μὴ εἴσεται, [19] ὡς ἕκαστα ἔχει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, [20] ἢ τε γινώσκειν τὰ γιγνόμενα ἀπ' αὐτέων δυνήσεται, [21] ἢ τε χρέεσθαι ὀρθῶς.

XXXIX. Δεῖν δέ μοι δοκέει καὶ ζώων ἐπίστασθαι, [2] ὅσα τῷ ἀνθρώπῳ παραπλήσια ἀπὸ δυνάμιων ἔχει, [3] καὶ ὅσα ἀπὸ σχημάτων. [4] λέγω δὴ τάδε. [5] δυνάμιν μὲν εἶναι, [6] τὴν χυμῶν ἐπίδυναν, τάς τε ἀκρότητάς τε καὶ ἰσχύς. [7] σχήματα δὲ λέγω, ὅσα ἔστιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. [8] τὰ μὲν γὰρ, κοῖλά τε [9] καὶ ἐς σύριγα ἐς γαστέρα ἐστὶ ξυνηρμόσθαι. [10] τὰ δὲ, καὶ ἐκπεπλατυσμένα. [11] τὰ δὲ, στρεπτά τε καὶ προσφυέα. [12] τὰ δὲ, πλατέα καὶ ἐπικρεμάμενα. [13] τὰ δὲ, λεπτὰ παμπάν. [14] τὰ δὲ, μακρά. [15] τὰ δὲ, πυκνά. [16] τὰ δὲ, μανά τε καὶ πεφυλότα. [17] τὰ δὲ, σπογγοειδέα καὶ ὀφαιά. [18] τάδε μὲν ἑλκύσειεν ἂν ἐφ' ἑωυτὸ, καὶ ἐπισπάσαιτο ὑγρότητα ἐκ δὲ ἄλλου σώματος, [19] πότερον τὰ κοῖλά τε καὶ ἐκπεπλαμένα, [20] ἢ τὰ στρεπτά τε καὶ προσφυέα, [21] ἢ τὰ κοῖλά τε καὶ ἐς γαστέρα ἐς σύριγα ξυνηρμόσθαι, [22] εἴ μιν μάλιστα δύναιτ' ἂν μαλίσασθαι; [23] εἰ μὴ μέντοι τὰ τοιαῦτα ἐς γαστέρα ξυνηρμένα ἐκ κοίλου τε καὶ σύριγος. [24] κατὰ μανθάνειν δὲ δεῖ αὐτὰ ἔξωθεν ἐκ τῶν φανερῶν. [25] τάδε μὲν γὰρ, τῷ στόματι κεχλιωὼς, ὑγρὸν ἀδὲν ἀναπάσεις. [26] ἢν δὲ συσείλας, πίσας τε τὰ χείλεα. [27] ἐπὶ τὸ αὐλὸν προσθέμενος, [28] ῥηϊδίως ἀναπάσεις ἂν, οἷόν περ ἥλκυσας. [29] τάδε δὲ, αἰ σικύαι προσβαλλόμεναι ἐς σύριγος ἐς στενώτερον ἐστενωμένῳ πρὸς τάδε τετρήατον, [30] πρὸς τὸ ἕλκειν ἀπὸ τῆς σαρκὸς, καὶ ἐπισπᾶσθαι. [30] ἄλλά τι πολλὰ τοιάδε-

etiam ex repletione, [16] neque ex cibo [17] tali vel tali. [18] Quisquis igitur hæc non cognoscet, [19] quomodo singula se habeant ad hominem comparata, [20] is neque cognoscere, quæ ab ipsis fiunt, poterit, [21] neque recte uti.

XXXIX. [1] Cæterum & hæc cognoscere oportere mihi videtur, [2] nimirum quæ affectiones homini ex facultatibus ac potentiis, [3] quæ item ex figuris adveniunt. [4] Quod autem dico tale est. [5] Nempe facultatem quidem esse, [6] humorum summas vires ac robur nosse; [7] Figuras autem dico, quæ in ipso homine insunt: [8] Aliæ enim cavæ sunt, [9] & ex amplitudine in arctum coactæ, [10] aliæ expassæ, [11] aliæ solidæ & [1] rotundæ, [12] aliæ latæ & pensiles, [13] aliæ extentæ, [14] aliæ longæ, [15] aliæ densæ, [16] aliæ raræ & hiantes, [17] aliæ spongiformes ac molles. [18] Quæ igitur ex his trahere ad sese allicereque humiditatem ex reliquo corpore maxime possunt? [19] Num cavæ & expassæ, [20] an solidæ & rotundæ, [21] aut cavæ & in arctum ex amplitudine coactæ? [22] Equidem puto tales esse, quæ ex cavitate & amplitudine in arctum sunt coactæ? [23] Id [1] quod ex manifestis forinsecus condiscere oportet, [24] partim quidem quod ore hians nihil sane humoris attraxeris, [25] ubi vero labra foras produxeris, contraxerisque ac compresseris, [26] insuperque fistulam admoveris, [27] facile sane attraxeris quicquid volueris. [28] partim vero quod cucurbitæ, quæ corpori adponi solent, ex amplitudine in angustiam arctatæ ad hoc factæ sunt, [29] ad trahendum videlicet [1] & alliciendum ex carne. [30] Sunt autem & alia multa ejusmodi.

τοιαυτότροπα. 31 Τὰ δ' ἔσω ἐν ἀνθρώπῳ φύσις καὶ σχῆμα τοιόνδε· 32 κύστις τε 33 καὶ κεφαλή, 34 καὶ ὑστέρη γυναικεί. 35 Καὶ φανερῶς ταῦτα μάλιστα ἕλκει. 36 καὶ ταλήρεά ἐστιν ἐπεισάκτου ὑγρότητος αἰεί. 37 τὰ δὲ σῖλα καὶ κοῖλα καὶ σκιρτῶντα ἐπιῤῥυεῖσιν μὲν αὖ ὑγρότητι μάλιστα δέξαντο πάντων· 38 ἐπισπάσαντο δ' ἂν οὐχ ὁμοίως. 39 τὰ δὲ στερεὰ καὶ στρογγύλα οὔτ' αὖ ἐπισπάσαιτο, οὔτ' αὖ ἐπιῤῥυεῖσιν ἐδέξαντο. 40 παρολισθάνει τε γὰρ ἂν, καὶ οὐκ ἔχει ἕδριν, ἐφ' ἧς μένει.

40 XL. Τὰ δ' σπογγοειδέα τε καὶ μαλακά, 2 οἷον ἀπλοῦν, 3 πνεύμων, 4 καὶ μαζοὶ ἐπισκεδεζόμενα μάλιστα ἀναπίοι, 5 καὶ σκληρωθέιη καὶ αὐξηθείη, ὑγρότητος ἐπισταλλομένης· 6 τοῦτο μάλιστα πνεύμων. 7 ἐν γὰρ ἂν, ἀλλ' οὐ κοιλίη οὐδὲ τὸ ὑγρὸν, 8 ἔξω τε ἐπείληπται αὐτέη ἡ κοιλίη τὸ ὑγρὸν, 9 καὶ ἐξαρύσαιτ' ἂν καθ' ἑκάστην ἡμέρην. 10 ἀλλ' ὅταν πίῃ καὶ δέξηται αὐτὸς ἐς ἑωυτὸν τὸ ὑγρὸν, 11 τὰ κενὰ, ἐν ὀλίγῳ τε μικρὰ πίνητε. 12 καὶ ἀνὴρ ὀλίγα τε καὶ μαλθακὰ, σκληρός τε καὶ πυκνὸς ἐγένετο. 13 καὶ οὔτ' ἐκπέσσει, 14 οὔτ' ἀφίησι. 15 τοῦτο τοι ἐν παχεῖ λόγῳ τῷ φύσιν καὶ σχήματος. 16 ὅσα τε φύσιν τε καὶ ἀνειλήματα ἐνεργάζονται ἐν τῷ σώματι, 17 ἐσφορὴ ἐν μὲν τοῖσι κοιλοισί τε καὶ εὐρυχωρήσιν· 18 οἷον κοιλίη τε καὶ θώρηξ. 19 Ψόφον τε καὶ πάτημον ἐμποιέει. 20 ὅπη γὰρ ἂν μὴ ἀσφαλήσῃ ἕκαστα ὥστε ἑστάναι, 21 ἀλλ' ἔχῃ μεταβολὰς τε καὶ κινήσιας, 22 ἀνάγκη τὰ ἐν αὐτέων καὶ ψόφον καὶ πάτημον φανερὰς κινήσιας γίνεσθαι. 23 ὅσα δ' σαρκώδεά τε καὶ μαλθακὰ, 24 ἐν τοῖσι τοιούτοισι.

cemodi. 31 Verum intra hominem natura & figura talia, ſunt 32 veſica, 33 & caput, 34 & uterus in mulieribus: 35 atque hæc manifeſte maxime trahunt, 36 & ſemper plena ſunt attractæ humiditatis. 37 At vero cavæ & expaſſæ figuræ, influentem quidem humorem maxime omnium ſuſceperint, 38 non autem ſimiliter attraxerint. 39 Solidæ autem & rotundæ neque attraxerint, neque ſuſceperint: 40 dilabitur enim & non habet ſedem in qua maneat.

XL. Spongiformes vero & molles, 2 velut lien, 3 pulmo, 4 & mammæ, ubi admotæ maxime fuerint & adhæſerint, ebibunt, 5 duraque fiunt ac augeſcunt humore accedente, 6 maxime pulmo. 7 Non enim in ventriculo ineſt, 8 in quo humorem extrinſecus continet ipſe ventriculus in quo eſt humor, 9 quotidie exhauritur: 10 ſed quum biberit & ſuſceperit ipſe in ſeipſum humorem, 11 & vacua, & rara, ac parva ſenſim explentur, 12 & pro raro ac molli, durus ac denſus evadit, 13 & neque concoquit, 14 neque dimittit. 15 Atque hæc patitur propter figuræ naturam. 16 Quæcunque autem flatum & revolutiones operantur in corpore, 17 ea in cavis ac amplis, 18 veluti ventre ac pectore, 19 ſtrepitum ac ſonitum facere ſolent. 20 Etenim quod non ſic repleant ut ſtent, 21 ſed habent tranſmutationes & motus, 22 neceſſe eſt ut ab ipſis & ſtrepitus & manifeſtæ commotiones fiant. 23 Quæcunque vero carnoſa ſunt & mollia, 24 in talibus torpores & exereſcentia,

τυτίοισι "νάρκας τὲ καὶ πληρώματα, [25] οἷα ἐν τοῖσιν ἀποφαγέσι, γίνεται.

XLI. "Οταν δὲ ἰσκύρῃ πλαλίῃ τὲ καὶ ἀντικειμένῳ, [2] καί τι πρὸς αὐτὸ ἀντίσῃ, [3] καὶ φύσει τοῦτο τύχῃ, [4] μήτε ἰσχυρὸν ἐὸν, [5] ὥς τε θωυμαζειν ἀντέχειν τῆς βίης, [6] καὶ μηδὲν κακὸν παθεῖν· [7] μήτε μαλθακόν τε καὶ δρηιὸν, [8] ὥς τε ἐνδέχεσθαί τε καὶ ὑπεῖξαι, [9] ἁπαλόν τε καὶ τιθηλὸς, καὶ ἔναιμον καὶ πυκνόν· [10] οἷον ἧπαρ, [11] διὰ μὲν τὴν πυκνότητα καὶ πλατύτητα, ἀντίσχει τε καὶ οὐκ ὑπείκει. [12] φύσει δὲ ὑπεργρῦν αὔξεταί τε καὶ ἰσχυροτέρη γίνεται. [13] "καὶ ὁρμῇ μάλιστα πρὸς τὸ ἀντικεῖον. [14] διὰ δὲ τὴν ἁπαλότητα καὶ τὴν εὐαιμίην, [15] ἀδυνάτως ἄνευ πόνων εἶναι. [16] ἐξ, διὰ ταύτας τὰς προφάσιας, ὀδυνέων τε ὀξυτάτων καὶ πυκνοτάτων πρὸς τοῦτο χωρίον γίνονται, [17] ἐκπυήμασί τε [18] καὶ φύμασι πλεῖστα. [19] γίνεται δὲ ὑπὸ φρένας ἰσχυρὰς, ἧσσον δὲ πολλόν. [20] διάτασις μὲν γὰρ φρενῶν πλατέη καὶ ἀντικειμένη. [21] φύσις δὲ ὑδρωδεστέρη τε καὶ ἰσχυροτέρη. [22] διὸ ἧσσον ἐπώδυνός ἐστι. [23] γίνονται δὲ καὶ ταύτῃσι δὲ πόνοι [24] καὶ φύμασι. [25] πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα καὶ ἴσα καὶ ἔξω δὲ σώματος εἴδεα σχημάτων, [26] ἃ μεγάλα ἀλλήλων διαφέρει [27] πρὸς τὰ πιθήματα [28] καὶ νοσέοντι [29] καὶ ὑγιαίνοντι. [30] οἷον κεφαλαὶ σμικραὶ ἢ μεγάλαι, [31] τράχηλοι λεπτοὶ ἢ παχέες· [32] μακροὶ ἢ βραχέες· [33] κοιλίαι μακραὶ ἢ τροχώλαι· [34] θώρηκος καὶ πλευρέων πλατύτητες ἢ στενότητες, [35] καὶ ἄλλα μυρία, [36] ἃ δεῖ πάντα εἰδέναι, ἢ διαφέρει [37] ὅπως, τὰ

[25] ulcera, velut in trucidatis fiunt.

XLI. Cæterum quum inciderit flatus in latum ac renitens, [2] & aliquid ipſi reſtiterit, [3] idque natura fuerit [4] neque forte, [5] ut adverſus violentiam durare poſſit, [6] & nihil mali pati: [7] neque molle & rarum, [8] ut excipere ac cedere queat: [9] verum tenerum & floridum & ſanguineum ac denſum, [10] velut hepar, [11] quod propter denſitatem quidem ac latitudinem reſiſtit ac non cedit, [12] flatus vero ſubiens augeſcit ac fortior evadit, [13] & adverſum reluctans maxime impetum facit. [14] Propter teneritudinem autem & ſanguineitatem, [15] abſque doloribus eſſe non poteſt, [16] & propter has cauſas dolores acutiſſimi ac frequentiſſimi circa eum locum contingunt, [17] ſuppurationeſque [18] ac tubercula plurima. [19] Fiunt etiam circa ſeptum tranſverſum fortiter, ſed multo minus. [20] Diſtentio enim ſepti tranſverſi lata eſt & renitens, [21] natura autem nervoſior & robuſtior, [22] quapropter minus dolore affligitur. [23] fiunt tamen & dolores, [24] & tubercula circa ipſum. [25] Multæ vero etiam aliæ & extra & intra corpus figurarum ſpecies ſunt, [26] quæ magnopere inter ſe differunt, [27] quod ad affectiones pertinet, [28] tum ægroto, [29] tum ſano: [30] velut capita parva aut magna, [31] colla tenuia aut craſſa, [32] longa aut brevia, [33] ventres longi aut rotundi, [34] pectoris & coſtarum latitudines aut anguſtiæ, [35] & alia infinita, [36] quæ omnia noſſe oportet quatenus differant, [37] quo cauſas

τὰ ἄκρα ἐκφύσεων εἰσόδους, ὀρθῶς τηρεῖσθαι.

XLII. Περὶ δὲ δυνάμεων χυμῶν, [2]αὐτέων τὸ ἕκαστον ὅ, τι δύναται ποιέειν τὸν ἄνθρωπον, ἐσκέφθαι, [3]οὐ σμικρὴ καὶ αὐτέη ἐστὶν ἐπιστήμη, τῆς τε ξυγγενείας ὡς ἔχουσι αὐτέων πρὸς ἀλλήλους. [4]λέγω δὲ τὸ τοιόνδε· [5]εἰ γλυκὺς χυμὸς μεταπέσοι ἐς ἄλλο εἶδος, [6]μὴ ἀπὸ ξυγκράσιος, [7]ἀλλ' αὐτὸς ἐξιστάμενος, [8]ποῖός τις αὐτὸς ἦν πρότερον, [9]πικρὸς· [10]ἢ ἁλμυρός· [11]ἢ σταφυλὸς· [12]ἢ ὀξύς· [13]ἢ ἄρα ὀξὺς χυμὸς ἀνεπιτήδειος αὐτοφορὼν ἂν τῶν λοιπῶν μάλιστα εἴη. [15]εἰ μὲν ὁ γλυκὺς γε πάντων ἐπιτηδειότατος. [16]ὅπως εἴ τις δύναιτο ζητέων ἐξαεὶ ἐπιτυγχάνειν, [17]δύναιτ' ἂν πάντων σαλίσσεσθαι ἀεὶ τὸ βέλτιον. [18]βέλτιον δὲ ἐστι, τὸ αὐτοτατότατον καὶ ἀνεπιτηδειότατον ἀπέχειν.

XLII. De potentiis autem humorum [2] quid singuli ipsorum in homine facere possint, perspectum habere oportet. [3] quemadmodum etiam prius dictum est, quomodo cognationes inter se habeant. [4] Quod dico talis est; [5] An videlicet dulcis humor in aliam speciem mutetur, [6] non à contemperamento, [7] sed ipse desciscens & immutatus ab eo, [8] qualis primum fuerat; [9] amarus? [10] aut salsus? [11] aut acerbus? [12] aut acidus? [13] Sit sane acidus.] [14] Dico acidus humor reliquos præcellens, maxime incommodus fuerit; [15] si utique dulcis, omnium commodissimus existit. [16] Id quod si quis forinsecus quærens consequi possit, [17] is semper, quod melius est, ex omnibus eligere queat. [18] Optimum autem est, quod longissime ab incommodo abest.

+ eujuta hanc normam

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΝΟΜΟΣ.

HIPPOCRATIS LEX.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 2. 1. Basil. lat.

51 pag 19

[1]ΙΗΤΡΙΚΗ, τέχνέων ἐμῶν πασέων ἐστὶν ἐπιφανεστάτη. [2]διὰ δὲ ἀμαθίαν τῶν χρεωμένων αὐτῇ, καὶ τῶν εἰκῇ τὰς τοιάσδε κρινόντων, [4]πολὺ πασέων ἥδη τῶν τεχνέων δυσκλεέστατον. [5]ἢ δὲ τῶνδε ἁμαρτὰς τὰ μεγίστου μοι δοκεῖ ἔχειν αἰτίην τοιῶνδε. [6]οὐ γὰρ μοι δοκεῖ τῆς ἰητρικῆς μοῦνος ἐν τῇσι πόλεσιν ὁδὲ ὧν ἔργεσθαι, παλὼ ἀδοξίης. [7]αὕτη δὲ παρέοισα τοὺς ἐξαύτης συμφορὰς ὁμοιότατοί μοί ἐσιν οἱ τοιοῦδε τοῖσι παρεισεφρυσιοῦσι σφᾶς πρὸ-

[1] MEDICINA omnium artium præclarissima est. [2] Verum propter ignorantiam eorum, [4] qui eam exercent, [3] & ob vulgi ruditatem, quod tales pro Medicis judicat & habet, [4] jam eo res devenit, ut omnium artium longe vilissima censeatur. [5] At vero hoc peccatum ob hanc potissimum [6] causam mihi committi videtur. [6] Soli namque Medicinæ nulla pœna in Rebuspublicis statuta est, præterquam ignominiæ: [7] verum hæc ipsa non afficit, neque contingit eos, qui ex composito personam ipsius induerunt. [8] Similimi

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 78 sur 917

πεισιν ὦ τῆσι τεχνησιδήσιν. 9 ὡς γὰρ ἐκεῖνοι σχήματα ἔχ, καὶ φωλιὰ, καὶ ἀσφαλῆ ἔχουσιν, ὧν εἰσὶ ὑποκριτεῖ, 10 ὅτω καὶ οἱ ἰητροὶ, 11 φήμῃ μὲν, πολλοὶ· 12 ἔργῳ δὲ, παῦροι.

11. Χρὴ γὰρ, ὅστις μέλλει ἰητρικῆς ξυνίσειν ἀτρεκίως ἁρμόζειν, 2 τὰ μὲν πρῶτα ἐπιτήδειον γενέσθαι 3 φύσιν· 4 διδασκαλίης· 5 τόπου εὐφυέος· 6 παιδομαθίης· 7 φιλοπονίης· 8 χρόνου. 9 ἀσφαλέα μὲν οὖν πάντων δεῖ φύσιν· 10 φύσις γὰρ ἀπαραιτήτους, καὶ τὰ πάντα. 11 φύσις δὲ εἰς τὸ ἄριστον ὁδηγέουσα, διδασκαλίη τέχνης χρῆσιν. 12 ἵν' μὲν φρονίμως δεῖ ἀρξαμένην, 13 παιδομαθέα γενόμενον 14 ἐν τόπῳ, οἷσιν ἐφυὴς ἀρὴ καὶ μάθησιν ἔχειν. 15 ἔπι δὲ φιλοπονίῃ ἀσφαλέϊ χρεωμένην 16 εἰς χρόνον πολλὸν, 17 ἕως ἂν μάθησις ἐμφυσιωθεῖσα 18 δεξιῶς τε καὶ ὠφελίως τὰς καρπὰς ἐξενείκηται. 19 οἵη γὰρ ἐν γῇ φυομένων γενεὴ, τοιήδε καὶ τῆς ἰητρικῆς ἡ μάθησις. 20 ἡ μὲν γὰρ φύσις ἡμέων, οἷον ἡ χώρη· 21 τὰ δὲ δόγματα τῶν διδασκόντων, οἷον τὰ σπέρματα. 22 ἡ δὲ παιδομαθίη, τὸ καιρὸν ὅρων αὐτὰ πιστεῖν εἰς τὸν ἄρουρον. 23 ὁ δὲ τόπος, ἐν ᾧ ἡ μάθησις, οἷον ὁκόσον περιέχοντος ἠέρος τροφὴ γυμνοῖσι φυομένοισιν. 24 ἡ δὲ φιλοπονίη, ἐργασίη. 25 ὁ δὲ χρόνος πάντα συναύξει πάντα, ὡς τελεωθῇ τελέως.

111. Τούτων, ὧν χρὴ ἐς τὸν ἰητρὸν

limi enim hujuſmodi Medici ſunt perſonis, quæ in tragœdiis introducuntur. 9 Quemadmodum enim illi figuram quidem & habitum ac perſonam eorum quos referunt, habent, illi ipſi autem vere non ſunt: 10 ſic & Medici 11 fama quidem & nomine multi, 12 re autem & opere valde pauci.

11. Quiſquis enim Medicinæ ſcientiam ſibi vere comparare volet, 2 eum his ducibus voti ſui compotem fieri oportet, 3 Natura, 4 doctrina, 5 loco ſtudiis apto, 6 inſtitutione à puero, 7 induſtria, 8 & tempore. 9 Primum quidem igitur omnium Natura opus eſt. 10 Natura enim repugnante, irrita omnia fiunt. 11 Si vero natura ad optima viam demonſtret, artis doctrina facile contingit: 12 quam ſane cum prudentia ſibi comparare oportet, 13 ita ut à puero inſtitutio accedat, 14 atque id in loco à natura ad diſciplinam apto. 15 Amplius autem & induſtriam adhibere oportet: 16 eamque ad multum omnino tempus, 17 quo diſciplina ipſa inſita, 18 feliciter & cum profectu fructus 19 ſuos producat. 19 Qualis enim eorum, quæ terra producit, conſideratio eſt, ejuſmodi etiam diſciplinæ medicinæ per omnia ſimiliter exiſtit. 20 Natura enim noſtra, velut ager eſt: 21 dogmata præceptorum, velut ſemina ſunt. 22 Inſtitutioni à puero cum eo convenit, quod opportuno tempore ſemina in arvum cadere oportet. 23 Locus autem, in quo diſciplina contingit, eſt velut ambiens aër, à quo è terra naſcentibus nutrimentum accedit. 24 Induſtria autem, cultura eſt. 25 Tempus poſtremum hæc omnia corroborat, ut perfecte enutriantur.

111. His igitur ad artem me-

ἰητρικὴν τέχνην ἐυεικεμβρύους,
2 καὶ ἀτρεκίως αὐτέης γνῶσιν
λαβόντας, 3 ὕτως αὐὰ τὰς
πόλιας φοιτεῦντας, 4 μὴ λόγῳ
μοῦνον, 5 ἀλλὰ καὶ ἔργῳ ἰητρὸς νο-
μίζεσθαι. 6 ἡ δ' ἀπειρίη κακὸς
θησαυρὸς, καὶ κακὴν κειμήλιον τοῖ-
σιν ἔχουσιν αὐτέην, 7 καὶ ὄναρ 8 καὶ
ὕπαρ. 9 δύθυμίης τε 10 καὶ δύφεο-
σύνης ἄμοιρον, δειλίης τε 12
καὶ θρασύτητος πιθανόν. 13 δει-
λίη μὲν γὰρ ἀδυναμίην σημαίνει·
14 θρασύτης δὲ ἀτεχνίην. 15
δύο γάρ, ἐπιστήμη τε καὶ δόξα·
16 τῶν τὸ μὲν ἐπίστασθαι ποιεῖ· 11
17 τὸ δὲ, ἀγνοεῖν. 18 τὰ δὲ 12
ἱερὰ ἐόντα πρήγματα ἱροῖσιν
ἀθρώποισι δείκνυται 19 βε-
βήλοισι δὲ, ἀ θέμις, 20 πρὶν
ἢ τελεσθῶσιν ὀργίοισιν ἐπιστή-
μης.

dicam allatis; 2 & vera ipſius cognitione comparata, 3 tandem per urbes obambulando, 4 non ſermone tantum, 5 ſed & opere Medicos haberi convenit. 6 Imperitia vero malus theſaurus eſt, & infelices opes his, qui eam repoſitam habent, 7 & inſomnium, aut potius ſomnium diurnum, 9 & 8 maxime verum, 9 alacritatis fiduciæque 10 ac veræ exultationis expers, 11 timiditatiſque 12 & audaciæ nutrix. 13 Timiditas equidem impotentiam, 14 audacia vero ignorantiam artis ſignificat. 15 Duo enim ſunt, Scientia & Opinio, 16 quarum altera quidem ſcire facit, 17 altera vero ignorare. 18 Cæterum res ſacræ ſacris hominibus demonſtrantur: 19 profanis id fas non eſt, 20 priuſquam ſcientiæ orgiis initientur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ.

HIPPOCRATIS IVSIVRANDVM.

Baſil. græc. Foeſius ſect. 1. 2. 1. Baſil. lat.

56 pag. o

ΟΜΝΥΜΙ, 1 Ἀπόλλωνα 3 ἰητρόν, 4 καὶ Ἀσκληπιόν, 5 καὶ Ὑγείαν, 6 καὶ Πανάκειαν, 7 καὶ θεοὺς πάντας 8 καὶ πάσας ἴστορας ποιεύμενος, 9 ἐπιτελέα ποιήσειν, 10 καὶ ὁμολογήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. 11 ἡγήσασθαι μὲν τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην, 12 ἴσα γονεῦσιν ἐμοῖσιν, 13 καὶ βίου κοινώσασθαι. 14 καὶ χρεῶν χρηίζοντι μεταδόσιν ποιήσασθαι. 15 καὶ γένος τὸ ἐξ αὐτέου, ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι. 16 καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην,

1 pag. 3

IVRO 2 per Apollinem 1v
3 Medicum, 4 & Æſculapium, 5 Hygeamque 6 ac Panaceam, 3
7 deoſque omnes 8 itemque deas teſtes facio, 9 me hoc juſurandum, & hanc conteſtationem conſcriptam 10 pro viribus & judicio meo integre ſervaturum eſſe. 11 Præceptorem ſane, qui me hanc edocuit artem, 12 parentum 5
loco habiturum, 13 vitam communicaturum, 14 eaque quibus opus habuerit, impertiturum: 15 eos item, qui ex eo nati ſunt, pro fratribus maſculis judicaturum, 16 artemque hanc, ſi diſcere voluerint, abſque mercede & pa-

ταύτων, ἰὼ χρήζωσι μανθάνειν, " ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς. 17 " παραγγελίης τε 18 καὶ ἀκροήσιος, 19 καὶ τῆς λοιπῆς ἀπάσης μαθήσιος, 20 μετιδόσιν ποιήσασθαι 21 υἱοῖσί τε ἐμοῖσι, 22 καὶ τοῖσι τοῦ ἐμὲ διδάξαντος 23 καὶ μαθηταῖσι 24 συγγεγραμμένοισί τε, 25 καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ· 26 ἄλλην δὲ οὐδενί.

II. 2 Διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων 20 κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμήν. 3 " ἐπὶ δηλήσει δὲ 4 καὶ ἀδικίῃ 7 εἴρξειν. 5 " δώσω δὲ οὐδὲ φάρμακον οὐδενὶ αἰτηθεὶς θανάσιμον. 6 οὐδὲ ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοιήνδε. 7 ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν 8 φθόριον δώσω. 9 ἁγνῶς δὲ 10 καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμόν, 11 καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. 12 οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. 13 " ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. 14 εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, 15 εἰσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων, 16 ἑκὼν ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης 17 καὶ φθορῆς τῆς τε ἄλλης 18 καὶ ἀφροδισίων ἔργων, 19 ἐπί τε γυναικείων σωμάτων 20 " καὶ ἀνδρώων, 21 ἐλευθέρων τε 22 καὶ δούλων.

III. 1 Ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω, 2 ἢ ἀκούσω, 3 ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, 4 ἃ μὴ χρή ποτε ἐκφοιτᾶσθαι ἔξω, 5 σιγήσομαι, ἄῤῥητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. 6 Ὅρκον μὲν δὴ μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι, 7 " καὶ μὴ ξυγχέοντι, 8 εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης εὐδοξεῖν ἐς τὸν αἰεὶ χρόνον· παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τούτων.

cto edocturum: 17 præceptionum, 18 ac auditionum, 19 reliquæque totius disciplinæ 20 participes facturum, 21 tum meos, 22 tum præceptoris mei filios, 23 imo & discipulos 24 qui mihi scripto caverint, 25 & Medico jurejurando addicti fuerint, 26 alii vero, præter hos, nulli.

II. Cæterum quod ad ægros attinet sanandos, 2 diætam ipsis constituam pro facultate & judicio meo commodam, 3 omneque detrimentum 4 & injuriam ab eis prohibebo. 5 Neque vero ullius preces apud me adeo validæ fuerint, ut cuipiam venenum sim propinaturus, 6 neque etiam ad hanc rem consilium dabo. 7 Similiter autem neque mulieri talum vulvæ subdititium, 8 ad corrumpendum conceptum vel fœtum, dabo. 9 Porro [caste] 10 & sancte vitam 11 & artem meam conservabo. 12 Nec vero calculo laborantes secabo, 13 sed viris chirurgiæ operariis ejus rei faciendæ locum dabo. 14 In quascunque autem domos ingrediar, 15 ob utilitatem ægrotantium intrabo: 16 ab omnique injuria voluntaria inferenda, 17 & corruptione, 18 cum alia, 19 tum præsertim operum venereorum, abstinebo: 19 sive muliebria, 20 sive virilia, 21 liberorumve hominum 22 aut servorum corpora mihi contigerint curanda.

III. Quæcunque vero inter curandum videro 2 aut audiero, 3 imo etiam ad medicandum non adhibitus, in communi hominum vita cognovero, 4 ea, siquidem efferre non contulerit, 5 tacebo, & tanquam arcana apud me continebo. 6 Hoc igitur jusjurandum mihi integre servanti, 7 & non confundenti, 8 contingat & vita 9 & arte

τίχνης, [10] δεξαζομένω παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐς τὸν ἅπαντα χρόνον. [11] τῷ δὲ παραινέοντι καὶ ἐπιορκέοντι [12] τἀναντία τούτων

arte feliciter frui, [10] & apud omnes homines in perpetuum gloriam meam celebrari. [11] Transgredienti autem & pejeranti, [12] his contraria eveniant.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΙΗΤΡΟΥ. DE MEDICO.

Basil. græc. Foesius sect. 1.20.19. Basil. lat.

60 pag 12

[1] Ὁ μὲν γὰρ ἰητρὸς τῶν ἰητρικῶν ἐπιτηδευμάτων ἐστὶν ὑπουργός, [2] καὶ ὁ φιλόσοφος ὁμοῖος θεοῖσι· πῶς γὰρ οὐ φιλόσοφος ἰητρὸς καὶ ἰητρὸς φιλόσοφος; [3] ἰητρὸς μὲν εἶναι ἐπιτηδεύσιος, [4] ἐρέω, ὡς δύναται τὸ [5] καὶ [6] εὖσαρκον ἔχειν ὁ ἀνὴρ τῷ ὑποκειμένῳ αὐτοῦ φύσιν. [7] ἀξιοῦσι γὰρ τῶν πολλῶν οἱ μὲν δοκέοντες τὸ σῶμα ἔχειν, [8] οὐκ ἂν ἑτέρων ἐπιμελήσασθαι καλῶς. [9] ἔπειτα τὰ περὶ αὐτὸν [10] κοσμέοντα [11] χρὴ [12] εὐώδεσι χρῆσθαι. [13] δεῖ γὰρ τοὺς νοσέοντας [14] μὴ μόνον τὸ σιγᾶν, [15] ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο βίον πεῖναι σύμμετρον. [16] μάλιστα γὰρ ἐς δόξαν ἀγαθὴν καὶ ὠφελέει. [17] τὸ γὰρ ἦθος εἶναι καλὸν καὶ ἀγαθόν. [18] πιστὸν δ' ὄντα πᾶσι καὶ ξεῖνον [19] καὶ φιλάνθρωπον. [20] τὸ γὰρ προπετὲς καὶ τὸ ἀσχήμονα κατιδεῖν, [21] κἂν πεῖνα χρήσιμον ᾖ. [22] σκοπὸν δὲ ἐπὶ τῇ ἐξέσιος.

[1] Hic liber Medici gubernatio est, [2] & præceptum quomodo officinam medicam instruere oportet. [3] Medici equidem gubernationem esse putamus, [4] ut videat quo bono colore, [5] & bona ac carnosa corporis habitudine præditus sit, [6] juxta existentem in ipso naturam. [7] Vulgus enim existimat eos, qui non sic bene dispositum corpus habent, [8] neque aliis bene prospicere posse. [9] Deinde ut opinionem captet apud ipsum vulgus [10] vestitu decoro, [11] & unguentis odoratis, non suspectum odorem ad omnia habentibus. [12] Inde enim ægrotos jucunde affici contingit. [13] Postea animadvertere ipsum oportet, ut animum habeat modestum, [14] non solum quod ad taciturnitatem attinet, [15] sed etiam circa reliquam vitam probe compositum. [16] Maxime enim ad opinionem ac autoritatem comparandam conducit, [17] bonis ac honestis moribus præditum esse. [18] Nam quum talis fuerit, omnibus venerandus [19] ac humanus judicabitur. [20] Promptitudo enim temeraria, & facilitas contemnentur, [21] etiamsi valde commoda existant. [22] Scopum autem præfigere oportet

[23] τὰ

ad authoritatem

τὰ γὰρ αὐτὰ φαίνεται τοῖς αὐτοῖς, σταθερῶς ἔχουσιν, ἀσαπῆσι. [24] σχήματι δὲ ἀπὸ μὲν εὐσώματος, ξηρὸν [25] μὲν πικρῶς. [26] εὐπαθὴς γὰρ δοκεῖ εἶναι καὶ μισάνθρωπος. [27] ὁ δὲ εἰς γέλωτα ἀνειμένος. [28] καὶ λίαν ἱλαρὸς, [29] φορτικὸς ὑπολαμβάνεται. [30] φυλακτέον δὲ τὸ τοιοῦτον ἐν πᾶσιν. [31] δίκαιον δὲ πρὸς πάντα ὁμιλίαν εἶναι. [32] χρὴ γὰρ πολλὰ ἐπικουρίαν δικαιοσύνην. [33] πρὸς δὲ ἰητρὸν ἡ μικρὰ συναλλάγματα τοῖσι νοσέουσιν ἐστι. [34] καὶ γὰρ αὐτοὺς ὑποχειρίους ποιέονται τοῖς ἰητροῖς. [35] καὶ πᾶσιν ὥρην συντυγχάνουσι γυναιξὶν, παρθένοις, καὶ τοῖς ἀξίοις τιμίης κτήμασι. [36] ἐγκρατέως οὖν δεῖ πρὸς ἅπαντα ἔχειν ταῦτα. [37] τῷ μὲν ἐν ψυχὴν τὸ σῶμα ἔτω διακεῖσθαι.

II. Τὰ δὲ εἰς τὴν ἰητρικὴν τέχνην φαινόμενα, [2] δι' ὧν ἐστιν εἶναι τεχνικὸν, [3] ἀπ' ἀρχῆς σκεπτέον, [4] ἀφ' ὧν τὸ μανθάνειν ἄνθρωπος ἄρξαιτο. [5] τὰ τοίνυν ἐν ἰητρείῃ θεραπευόμενα ὁμοίως μανθανόντων ἐστίν. [6] δεῖ δὲ πρῶτον μὲν τόπον ἔχειν οἰκίης. [7] ἔστω δὲ τοῦτο, ἐὰν μήτε πνεῦμα εἰς αὐτὸν φαινόμενον σκοπιὴν. [8] μήθ' ἥλιος ἢ αὐγὴ λυπῇ. [9] φῶς δὲ λαμπρὸν τοῖς μὲν θεραπεύουσι ἄλυπον. [10] οὐκ ὁμοίως δὲ τοῖς θεραπευομένοις ὑπάρχει. [11] πάντως μὲν ἐν τοιούτῳ αὐγὴν μάλιστα φυκτέον, [12] διὰ τὸν ξυμπαθέα τὰς ὀφθαλμὰς νοσέειν. [13] τὸ μὲν οὖν φῶς τοιοῦτον εἶναι παρήγγελται. [14] τοῦτο δὲ ὅπως μηδαμῶς ἐναντίως ἕξει τῷ ἀσθενέοντος αὐγάς. [15] ἀσθενοσκοπὲῖ γὰρ τὸ φῶς ἀσθενείως ἔχουσαν. [16] πᾶσα

tet potestatem facultatem sua- [15]
sum. [23] Nam eadem apud eosdem
non abundantibus boni consu- para habita
lunt. [24] Figuram faciei habeat diligantur.
meditabundam ac subtristem, [25]
non tamen amarulente. [26] Contumax enim esse videbitur & homines odio habens. [27] Qui vero in risum exolutus est, [28] ac nimium hilaris, [29] onerosus judicatur. [30] Hoc itaque vitandum est vel maxime. [31] Justum autem ad omnem conversationem esse convenit. [32] Justitia enim multum [20]
auxiliatur. [33] Non exigua autem commercia ægris cum Medico sunt. [34] Nam seipsos Medicis subditos faciunt, [35] & omni hora uxoribus, virginibus, & opibus maximi precii illi occurrunt. [36] continenter igitur ad omnia hæc se habere oportet. [37] Animo itaque ac corpore sic dispositum esse convenit.

II. Porro præcepta ad artem medicam, [2] per quæ artificiosus esse videbitur, [3] ab initio considerabimus, [4] ex quo primum homo [25]
discere incipit. [5] Quæ igitur in officina medica curantur, fere ad discentes pertinent. [6] Primum quidem locum domus habere oportet, [7] qui sane talis sit, ut neque ventus ad ipsum accedens molestus sit, [8] neque sol neque splendor infestet. [9] Lux enim splendida medentibus quidem non est molesta, [10] non similiter autem ægrotantibus. [11] Itaque talem splendorem penitus fugere oportet, [12] per quem oculos ægrotare contingit. [13] [30]
Tale igitur præceptum de luce observetur. [14] Deinde ut nequaquam faciem adversam splendori habeat. [15] Infestat enim visum debilem. [16] Omnis autem occasio sufficiens est ad debiles

oculos

σα δ' ἱκανὴ ἀσφάσις ἀδινέστα-
23 τας ὀφθαλμὰς ἐπιτιθεῖσθαι. 17
τῷ μὲν ἐν φωτὶ τοῦτον τὸν τόπον
χρηστέον ἐστίν. 18 τὰς δὲ δίφρους ὁμα-
λὰς εἶναι τοῖς ὑγιαίνουσι μάλιστα,
ὅπως καὶ αὐτὰς ὦσιν.

III. Χαλκώματι δὲ, πλὴν τῶν
ὀργάνων, μηδενὶ χρήσθω. 2 καλ-
λωπισμὸς γὰρ τῆς εἰνὴ μοι δοκεῖ
φορτικὸς, σκεύεσι τοιούτοισι χρῆ-
σθαι. 3 τὸ δ' ὕδωρ παρίχθ' δεῖ πό-
τιμον τοῖς θεραπευομένοις, καὶ καθα-
ρόν. 4 τοῖς δὲ ἀπομάγμασιν καὶ
5 ἐμπλάστροις καὶ μαλθακοῖς χρῆσθαι. 5
ἀσθενέσι μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὀθονίοις· 6
ἀσθενέσι δὲ τοῖς τραύμασιν, σπόγγοις. 7
αὐτὸ μὲν γὰρ ταῦτα βοηθεῖν δο-
κεῖ καλῶς. 8 τὰ δὲ ὀργανα πάντα
εὐήρη ἀσθενέσι τοῖσι χρεὼν ὑπάρ-
χειν δεῖ τῷ μεγέθει, καὶ βάρει, καὶ
λειότητι. 9 τὰ δὲ ἀσφορούμενα
ἅπαντα μὲν χρὴ σκοπεῖσθαι, ὅπως
σκοπεῖσθαι. 10 μάλιστα δὲ πλεῖστον χρὸν
ὁμιλεῖν μέλλει τῷ νοσοῦντι μέρει. 11
ταῦτα δὲ ἐστιν ἐπιδέσματα, 12 καὶ
φάρμακα· 13 καὶ τὰ περὶ τὸ ἕλκος·
ὑγιείη, 14 καὶ τὰ καταπλάσματα.
10 15 πλεῖστον γὰρ χρόνον ταῦτα περὶ
τοὺς νοσέοντάς ἐστι τόπους. 16 ἡ δὲ μὴ
ταῦτα, ἀφαίρεσις τούτων· 17 ἀνά-
ψυξίς τε 18 καὶ περικάθαρσις. 19 καὶ
τὸ ὑδάτων καταντλησις, ὀλίγῳ πι-
νόμενον χρόνῳ. 20 καὶ τί πειθοῖ, ὅπως
χρὴ μᾶλλόν τε καὶ ἧσσον ἐπιφθεγ-
δεῖ. 21 τούτων γὰρ ἀμφοτέρων ἡ χρῆ-
σις σύμμετρός τε, 22 καὶ μὴ ῥυσμένων, μεγάλην ἔχει διαφοράν.

IV. Ἔστι δὲ οἰκείη ἐπίδεσις τῆ
ἐπιξυήνῃ, ἀφ' ἧς ὠφελεῖ μάλιστα τὸ 7
θεραπευόμενον. 2 μέγιστα δὲ ὠφελεῖ
δύο ταῦτα, οἷς ἐστι χρηστέον· 3 πιέ-
σαι, ὅκου δεῖ, 4 καὶ αὖ εἰμβρῶς ἐπι-
15 δῆσαι. 5 κατὰ δὲ τὰς χρόνους τῆς
ὥρης,

oculos conturbandos. 17 Luce itaque hoc modo utendum est. 18 Sellæ autem æquales altitudine sint, quantum ejus fieri potest, ut in ipsis ægri collocentur.

III. Æramento, exceptis instrumentis, nullo utatur. 2 Ornatus enim onerosus mihi esse videtur, talibus vasis uti. 3 Aqua exhibenda est ægris potabilis & pura. 4 Exterioriis utendum est puris ac mollibus, 5 ad oculos quidem, 6 linteis, ad vulnera vero, spongiis. 7 hæc enim per se probe auxiliari videntur. 8 Omnia autem rite fabrefacta ad usum esse oportet, magnitudine, gravitate, ac tenuitate. 9 Quæ vero offeruntur, omnia considerare oportet ut conferant, 10 maxime si ægrotæ parti adhibebuntur. 11 Talia autem sunt, ligamenta 12 & medicamenta, 13 & linteæ circa vulnus, 14 & cataplasmata. 15 hæc enim longissimo tempore circa ægrotantes locos sunt. 16 At vero ablatio horum, 17 refrigerationque 18 ac mundificatio 19 & aquarum affusio, pauco tempore absolvuntur. 20 Diligenter autem considerare, quid horum faciendum sit, oportet, & ubi magis aut minus ea adhibere, convenit. 21 Utrorumque enim usus opportunus, 22 itemque negligentia magnam differentiam habet.

IV. Est autem propria & genuina medicinæ deligatio, ex qua æger opem sentit. 2 Maxime autem prosunt duo hæc, quibus utendum est, 3 comprimere videlicet ubi oportet, 4 & remisse deligare. 5 Juxta horæ vero tempus, 6 quan-

ὥρης, [6] πότε δεῖ σκεπτικῶς ἢ μὴ, ξυνορᾶν· [7] ὅκως μηδὲ ἀσθενὴ λελημμένος πότερα τούτων σὺ χρῆσθαι. [8] διρύθμους δὲ ἐπιδέσιας ἢ θηκτικὰς μηδὲν ὠφελούσας ἀποχρώσκειν. [9] φορτικὸν γὰρ τὸ τοιοῦτον ἢ παντελῶς ἀλαζονικόν· [10] πολλάκις τε βλάπτουσιν οἷσιν τῷ θεραπευομένῳ. [11] ζητεῖ δὲ ὁ νοσέων, ἀ κεκοσμημένον, ἀλλὰ τὸ ξυμφέρον. [12] ἐπὶ δὲ τοῖσι χειρουργίῃσιν, [13] ὅσαι διὰ τομῆς εἰσὶν ἢ καύσιος, [14] τὸ τάχος ἢ βραδέως ὁμοίως ἐπαινέεται. [15] χρῆσις γάρ ἐστιν ἀμφοτέρων. [16] ἐν οἷς μὲ γὰρ ἐστι διὰ μιῆς τομῆς ἡ χειρουργίη, χρὴ ποιέεσθαι τὴν ἀφαίρεσιν. [17] ἐπεὶ γὰρ ξυμβαίνῃ τὰς τεμνομένας πονέειν, [18] τὸ μὲ λυπέον ὡς ἐλάχιστον χρέον δεῖ παρεῖναι. [19] τοῦτο δὲ ἔστιν, τάχεος τῆς τομῆς γινομένης. [20] ὅταν δὲ πολλὰς ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὰς τομὰς, [21] βραδύτητι χρηστέον τῇ χειρουργίῃ. [22] ὁ μὲν γὰρ τάχος ξυνεχῆ ποιέει τὸν πόνον ἢ πυκνόν. [23] ὁ δὲ βραδὺς παύσιν ἔχει τινὰ τούτων τοῖς θεραπευομένοις.

v. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὀργάνων λέγειν ἄν. [2] τοῖς μὲν μαχαιρίοις ὀξέσι δεῖ χρῆσθαι ἢ πλατέσι, οὐκ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἀποφαινόμενοι. [3] μέρη γάρ τινά ἐστιν ἐν σώματι, ἃ σὺν τάχει μὲν ἔχει τὸν ῥύσιν ἐν αἵματι, [4] ἢ κατασχεῖν ἐστιν ῥηϊδίως. [5] τοιαῦτα δὲ ἐστιν, οἵτε κίρσοι, καὶ τινες ἄλλαι φλέβες. [6] τὰς μὲν τομὰς χρὴ εἶναι τοιούτων στενάς. [7] ἐν γὰρ οἷόν τε τὸν ῥύσιν γενέσθαι κατασχεῖν. [8] ξυμφέρει δὲ ποτὲ μὲν τοιούτων αἵματος ἀφαίρεσιν ποιέεσθαι. [9] ποτὲ δὲ τὰς ἀκινδύνους τόπους, [10] ἢ ἐν οἷς μὴ λεπτὸν ἐστὶ τὸ αἷμα, [11] πλατυτέροις χρῆσθαι

[6] quando integere oporteat & non, videndum est, [7] ut neque debili, neque fortiore alterutro horum utaris. [8] Concinnas autem 'deligationes ad spectaculum comparatas, & nihil juvantes, reprobare oportet. [9] Onerosæ enim sunt & omnino petulantes, [10] sæpe vero etiam damnum dederunt. [11] Quærit autem æger non ornatum, sed auxilium. [12] Cæterum in chirurgiis [13] quæ per sectionem aut ustionem fiunt, [14] velocitas ac tarditas æqualem laudem merentur. [15] Est enim utriusque usus. [16] Nam in quibus per unicam sectionem chirurgia 'absolvitur, velocem dissectionem facere oportet. [17] quum enim contingat eos, qui secantur, dolere, [18] id quod dolorem affert, quam minimo tempore adesse convenit, [19] quod ipsum continget veloci sectione facta. [20] Ubi vero multas sectiones fieri necesse est, [21] tarda chirurgia utendum est. [22] Velox enim continuum & multum dolorem inducit. [23] Tardus vero & intermittens, requiem aliquam his, qui curantur, 'exhibet.

v. Idem de instrumentis quoque dici potest. [2] Gladiolis enim acutis ac latis uti, non in omnibus similiter præcipimus. [3] Nam partes quædam sunt corporis, quæ celerem sanguinis fluxum habent, [4] & non facile est eum sistere. [5] Tales autem sunt varices, & quædam aliæ venæ. [6] Itaque in talibus angustas sectiones facere oportet. [7] Neque enim possibile est, ut fluxus in his sistatur. [8] Conducit autem 'aliquando ad talibus sanguinis detractionem facere. [9] At vero ad locos non periculosos, [10] & circa quos non est tenuis sanguis, [11] latioribus gladiolis

χρῆσθαι τοῖς μαχαιρίοισι. [12] τὸ γὰρ αἷμα προρρύσει· ἄν. ἄλλως δ', ἐδαμῶς. [13] πάνυ δ' ἐστὶν εὐχρηστον, μὴ ξυμβαίνειν ἀπὸ τῆς χειρουργίης, ὅ, τι θέλῃ.

VI. Σικύων δὴ δύο τρόποι εἰσὶν χρηστήμιοι. [2] ὅταν μὲν γὰρ ῥοῦ μακρόθεν τῆς ἐπιφανομένης σαρκὸς, [3] τὸν μὲν κύκλον αὐτῆς εἶναι δεῖ βραχύν· [4] αὐτὴν δὲ μὴ παχεῖαν. [5] προσμήκη τε πρὸς τὴν χεῖρα μέρει, [6] μὴ βαρεῖαν. [7] τοιαύτην γὰρ ἔστιν ἕλκειν ἐς ἑωυτὴν ξυμβαίνει. [8] καὶ τοὺς ἀφεστῶτας ἰχῶρας κωλῦσαι αὐτὰ πρὸς τὴν σάρκα. [9] ὅσῳ δὲ πόνος πλέονι κατασκεδασμένος τῆς σαρκός. [10] τὰ μὲν ἄλλα ὁμοιοπλησίην, [11] τὸν δὲ κύκλον μέζονα. [12] ἅτε γὰρ ὀλίγου πλέστων μερέων σύρηξις ἄγεσθαι ἐς ὃν δεῖ τὸ λυπέον τόπον. [13] ὃ γὰρ οἷον μέζονα εἶναι τὸν κύκλον, μὴ ξυναγομένης τῆς σαρκὸς ὀλίγου πλέονος τόπου. [14] βαρεῖα δ' ὅτι ῥέπει καὶ ἐς τοὺς ἄνω τόπους. [15] κάτω δὲ μᾶλλον τῶν ἀφαιρέσιν. καὶ πολλάκις ὑπολείπεσθαι τὰς νόσους. [16] τοῖσι μὲν ἐν ἐφεστῶσι ῥοῦσι καὶ μακρὸν ἀπέχουσι ἀπὸ τῶν ἄνω τόπων· οἱ πλατεῖς κύκλοι πολλὰ ξυνεπισπῶντα ὁμοῦ τῆς ἄλλης σαρκός. [17] ἐπισποδεῖν δὲ ξυμβαίνει τὸν ὑποκείμενον ἰλυσμὸν τοῦδε τοῦ ξυναγομένου κάτωθεν ἰχῶρος. [18] καὶ, τὰ μὲν ἐνοχλεῦντα ὑπολείπεσθαι· [19] τὰ δὲ μὴ ἐνοχλέοντα ἀφαιρεῖσθαι. [20] μέγεθος δὲ σικύης τὴν χρήσιμον, τηρέεσθαι χρὴ πρὸς τὰ μέρη καὶ σώματος, οἷς ἂν δέῃ προσφέρειν.

VII. Ὅταν δὲ κατακρύσῃ, κάτωθεν δέχεσθαι. [2] τὸ γὰρ αἷμα φανερὸν εἶναι δεῖ τὸ χειρουργεόμενον

diolis utendum est: [12] sic enim sanguis prodierit, aliter nequaquam. [13] Valde autem est, non contingere à chirurgia, quod velis.

VI. Cucurbitarum porro duo modi commodi existunt. [2] Quando enim fluxus procul ab apparente carne compactus fuerit, [3] circulum ipsius brevem esse oportet, [4] ipsamque non ventrosam, [5] sed prolixam parte ad manum vergente, [6] non gravem. [7] Quæ enim talis est, in directum trahet, [8] & serosos humores separatos ac distantes probe ad carnem adtrahet. [9] Majore autem dolore per carnem dispersо, [10] in reliquis quidem consimilem cucurbitam esse oportet, [11] sed circulum magnum. [12] Sic enim ex plurimis partibus id, quod dolorem facit, educere comperies ad locum convenientem. [13] Neque enim magnum esse circulum putant, si non ex pluribus locis caro comprehendatur ac contrahatur. [14] At si gravis sit, ad supernos locos repit, [15] inferne autem magis detractionem facit, ut sæpe morbi relinquantur. [16] Lati itaque circuli, una cum incumbentibus fluxionibus, & longe distantibus à supernis locis, multa simul adtrahunt de alia carne. [17] Contingit igitur humiditatem inde detractam, apponi collecto inferne sub cucurbita serosо humori, [18] & quæ quidem infestant, relinqui: [19] quæ vero nihil molestant, detrahi. [20] Magnitudinem porro cucurbitæ quæ commoda sit, juxta corporis partes quibus admovere oportuerit, conjectare oportet.

VII. Ubi vero scarificationem subter cucurbitam adhibere velis, [2] sanguinem scarificandorum loco-

μῶν τόπων. 3 ἄλλως ϑ᾽ ἐδὲ τ᾽ κύκλον τὸν ἑλκυσθέντ᾽ χρὴ κολα-
45 κρύφ. 4 ἀσθενωτέρη γάρ ἐστιν ἡ 12
σὰρξ ϑ᾽ πονήσουσ᾽. 5 μαχαιρέοις ϑ᾽ τοῖς κομπύλοις ἐξ ἄκρης μὲν λί-
λιω γενοῖς. 6 ἐνίοτε γὰρ ἰχῶρες ἔρ-
χονται γλίχροι κὴ παχέες. 7 κίν-
δυνος ἔν ἐστιν ὑποστιλῶσι τῆσι τομῆσιν, ὅταν γενὰ τμηθέωσιν.
8 τὰς δ᾽ ἐπὶ τῶν βραχιόνων φλέ-
βας τῆσι κολεπίοισιν χρὴ φυ-
λάσσ᾽. 9 ἡ γὰρ κολύπη ἐνεὸς σὰρξ
πολλοῖς ἐ κολὰς σωμήρμοσται τῇ
φλεβί. 10 ᾗ γὰρ ἁπτὴς ὀλισθη-
ρῆς ἔσης, ἐ κολ᾽ ἐνωδέες ξυμβαί-
14 νῃ τὰς τομὰς ἀμφοτέρων ᾽ γί-
νεσθαι. 11 ᾗ γὰρ φλέβα σὰ- 13
φυσιῶσθαι ξυμβαίνῃ κολυφθεῖ-
σαν, 12 κὴ τὴν ῥύσιν ϑ᾽ αἵμα-
τ᾽ κωλύεσθ. 13 πολλοῖσι δὲ
κὴ πύ᾽ ἀθρόον τοῦτο ξυνίστασθαι.
14 δὴ δοκεῖ δύο βλάβας φέρειν ἡ
τοιαύτη χειρουργίη· 15 τὸ μὲν τμη-
θῆναι, πόνον· 16 τὸ δὲ τέμνοντα,
πολλὴν ἀδοξίαν. 17 τὸ δ᾽ αὐτὸ
κὴ πασῶν παρέχεσθαι γίνεσθαι.
18 τὰ μὲν δὴ ἐπιτήδεια ἐναγ-
καῖα ὄργανα, 19 κὴ περὶ ἃ δεῖ
5 τεχνικὸν εἶναι ᾽ τ᾽ μανθάνοντα,
ταῦτ᾽ ἐστίν. 20 ὀδοντάγρησι γὰρ 21
κὴ σταφυλάγρησι χρῆσθαι τ᾽ τυ-
χόντι ἐστίν. 22 ἁπλῆ γὰρ ἡ χρῆσις
αὐτῶν εἶναι δοκεῖ.

VIII. Περὶ δ᾽ φυμάτων κὴ ἑλκείων, ὁκόσα μᾶζόνων ἐστὶ νοση-
μάτων. 2 τὰ μὲν φύματα τε-
χνικώτατον ὑποφληφίναι, κὴ
διαιρέσθαι ἀμελύσι. 3 κὴ τὰς
συρίγγας αὐτῶν κωλύειν. 4 ἐχό-
μενον δὲ τετάσθαι χρὴ εἰς τὸν
ἐπιφανῆ τόπον, ὡς ἐς βραχύ-
τατον. 5 κὴ τὴν σύγκλισιν ὁμα-
λῆς ἀρὴ ποιεῖσθαι τῆς

locorum conſpicuum eſſe oportet, 3 alias neque circulum ad- 85
tractum ſcarificare ac pertundere oportet. 4 Debilior enim eſt
caro loci dolore affecti. 5 Scalpris autem incurvis, in ſummo
non valde anguſtis utendum eſt.
6 Aliquando enim ſeroſi ac ſanioſi humores viſcoſi ac craſſi
veniunt; 7 periculum igitur eſt,
ne in fiſſuris ſubſtent, ubi arctæ
fuerint incuſſæ. 8 Porro venas
in brachiis funiculorum apprehenſionibus conſtringere oportet. 9 Caro enim contegens in
multis non probe coaptata eſt 98
venæ. 10 Ubi enim lubrica fuerit caro, non contingit ſectiones
utrorumque juxta ſeipſas fieri.
11 Nam venam contectam inſufflari contingit, 12 & ſanguinis fluxum impediri. 13 multis vero
etiam propter hoc pus congregatur. 14 Quapropter duo nocumenta talis chirurgia inducit,
15 ſecto quidem dolorem. 16 ſecanti vero multam ignominiam.
17 Idem in omnibus venis fieri
præceptum eſt. 18 Hæc quidem
igitur neceſſaria ſunt in officina 95
medica inſtrumenta, 19 & circa
quorum uſum artificioſum eſſe
oportet addiſcentem. 20 Volſellis autem tum dentium, 21 tum
uvarum, quilibet uti poteſt. 22
ſimplex enim uſus ipſorum eſſe
videtur.

VIII. Cæterum de tuberculis & ulceribus quæ majorum
morborum ſunt, amplius videndum eſt. 2 Tubercula equidem
deprehendere & diſſolvere poſſe, maxime artificioſum habetur,
3 itemque collectiones ipſorum 100
impedire. 4 Conſequens eſt, ea
in conſpicuum & quam breviſſimum locum contrahere, 5 & compagem ipſam æqualem per to-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 87 sur 917

φύμοσι. [6] ἀνωμάλως γὰρ ἔχον-
τος αὐτῦ, ῥαγῆναί τε καὶ δυσ-
διερμήνευτον τὸ ἕλκος κίνδυνός
ἐστι γενέσθαι. [7] ἐξομαλίζειν τὲ
χρὴ πίσσῃ πανομφίῳ. [8] καὶ
μήτε ἀφιμεῖν πρότερον, [9] μήτε
αὐτόματον ἐᾶν ῥαγῆναι. [10] τὰ
δὲ ὠκύτερα δυνάμενα ὁμαλῶσαι
ἐν ἑτέροις εἴρηται.

1 x. Τὰ δὲ ἕλκεα δοκεῖ πο-
ρείας ἔχειν τέσσαρας· [2] μίαν μὲν
εἰς βάθος. [3] τούτων δ' ἐστὶ τὰ
συριγγώδη, [4] καὶ ὅσα ὑπουλά
ἐστι, [5] ἔνθεν κεκοιλασμένα.
[6] ἡ δ' ἑτέρη, εἰς ὕψος, [7] τὰ
ὑπερσαρκεῦντα. [8] τρίτη δέ ἐστιν
εἰς πλάτος· [9] τούτων δέ ἐστι,
τὰ καλούμενα ἑρπυστικά. [10] τε-
τάρτη δὲ ὁδός ἐστιν εἰς ὁμαλές.
οὕτω δὲ μάλιστα κατὰ φύσιν εἶναι δο-
κεῖ κίνησις. [11] αὗται μὲν ἂν ξυμ-
φοραὶ τοιαῦται σαρκὸς εἰσιν. [12] [11] [14]
πάσαις δὲ κοιναὶ καὶ ξυμφέρουσι·
[13] καὶ τὰ μὲν τούτων ἐν ἑτέροις ση-
μεῖα δεδήλωται· [14] καὶ ἢ χρηστέον
ἐστὶν ἐπιμελείαι. [15] δι' ὧν δὲ τὸ
ξυμφυόμενον ἀναλυθήσεται· [16]
καὶ τὸ πλῆρες μόνον, [17] ἢ κοῖλον
γενόμενον, [18] ἢ τέλεον εἰς πλάτος
πορείαν ποιήμενον, [19] ἅπασι-
κόντως δεῖ τετέλεσται ἐν ἄλλοις [11]
εἰρημένα σημεῖα.

x. Περὶ δὲ καταπλασμά-
των ὧδε. [2] τῶν ἐπιτιθεμένων
ὀθονίων ὅκως ἂν ἡ χρῆσις καὶ ἡ πο-
σότης ἀκριβὴς εἶναι δοκέῃ,
[3] καὶ τῷ ἕλκεϊ ἁρμόζῃ τὸ ἐπιτιθέ-
μενον ὀθόνιον. [4] τῷ δὲ καταπλά-
σματι ὡς τὸν κύκλον τόπον καὶ
ἕλκεος χρῶ. [5] χρῆσις γὰρ αὕτη
καταπλάσματος ἐντεχνός τε [6]
καὶ πλεῖστα ὠφελεῖν δυναμένη. [7]
εὐόδως γὰρ τῷ μὲ ἕλκεϊ βοηθεῖν ἡ
τῶν

tum tuberculum facere. [6] Ubi
enim inæqualiter ſe habuerit, pe-
riculum eſt ut rumpatur, & ul-
cus ægre curabile reddatur. [7]
exæquare itaque oportet, ſimi-
literque tutum maturum facere,
[8] & neque prius diducere, [9] ne-
que ſinere ut ſponte rumpatur.
[10] Quæ vero maturum facere æ-
qualiter poſſint, in aliis libris [10]
relata ſunt.

1 x. At vero ulcera quatuor
vias habere videntur. [2] Unam in
profundum. [3] Hæc autem ſunt
fiſtuloſa, [4] & quæ ſanie plena
ſunt, [5] ac intus excavata. [6] Alte-
ram in altum; [7] quæ videlicet
carne ſuperexcreſcunt. [8] Tertia
via eſt in latitudinem: [9] atque
hæc ſunt, quæ appellantur ſer-
piginoſa. [10] Quarta via eſt, quæ
ſola ſecundum naturam motus
eſſe videtur. [11] Carnis itaque ca-
lamitates hæ ſunt. [12] Omnes au- [11]
tem communem rationem ha-
bent ad hoc, quod ipſis conduc-
cit: [13] & ſigna quidem horum in
aliis relata ſunt, [14] itemque qua
utendum ſit curatione, [15] per
quæ autem concretum diſſolva-
tur, [16] ſimiliterque id quod car-
ne excreſcente repletum, [17] aut
cavum factum eſt, [18] aut quod in
latitudinem iter fecit, [19] de his
omnibus in aliis ſcriptis noſtris
abunde dictum eſt.

x. Amplius vero de Cataplaſ-
matis ſic res habet: [2] Linteorum [11]
quæ imponuntur ac induntur
alicubi in morbo, uſus exactus
eſſe videtur, [3] & eſt ſane ulceri
conveniens linteolorum impo-
ſitio. [4] Verum cataplaſmate per
ambitum ulceris utaris. [5] Nam
hic uſus cataplaſmatis & artifi-
cioſus eſt, [6] & multum prodeſſe
poteſt. [7] Videtur enim ulceri
opitulari vis eorum, quæ cir-

cum-

τῶν ἐπιτηδευμάτων δύναμις. 8 τὸ δὲ ὀθόνιον, φυλάσσειν· 9 τὸ δ' ἔξω μὲν ἐλκεῖν, τὸ κατάπλασμα ὠφελεῖ. 10 τοῦτο μὲν οὖν χρῆσιν αὐτέων, εἶναι δεῖ τοιαύτην.

XI. Περὶ δὲ καιρῶν, ὁκότε τούτοις ἐπάξιος χρηστέον ἐστί. 2 καὶ τὰς δυνάμιας ὡς χρὴ τῶν γεγραμμένων κατεπαΐειν. 3 ὠφελέλειπται δὲ τὰ τοιοῦτα 4 ἔτι πλέον ὠφελῆ) τὰ μάλ' ἐπιτηδεύματα ἐπιμελείας. 5 καὶ πόρρω ἐστὶ τέχνης ἤδη ὠφελημότατα ἐστίν. 6 ἐχόμενον δὲ τούτων ἐστὶ καὶ στρατείῃ χρομένων τραυμάτων χρηστέον 7 ὠφελοῦντα ἐξαίρετον τῶν βελέων. 8 ἐν τῇσι γὰρ κατὰ πόλιν ξυμβάσῃσι βραχέα τὰ τοιαῦτα ἢ χρῆσις. 9 ὀλιγάκις γὰρ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ γίνονται πολιτικαὶ στρατεῖαι καὶ πολεμικαί. 10 ξυμβαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα πλειστάκις καὶ ξυνεχέστατα ὠφελοῦντα τὰς ξενικὰς στρατιὰς γίνεσθαι. 11 τὸν μὲν οὖν μέλλοντα χρήσεσθαι, στρατεύεσθαι δεῖ καὶ πυρηκλητικὴν στρατεύμασι ξενικοῖς. 12 ἅτε γὰρ ἂν εἴη γεγυμνασμένῳ ὡς πρὸς τοῦτο τοῦτο χρήσιμον.

XII. Ὁ δὲ εἶναι δοκεῖ ὠφελοῦντα τοῦτο τεχνικώτερον, εἰρήσθω. 2 τῶν γὰρ ὅπλων ἐόντων καὶ σημεῖα πεποιῆσθαι, τέχνης ἐστὶ πλεῖστον μέρος καὶ τῆς ὠφελούσης τοῦτο χρήσιος. 3 τοῦτο γὰρ ὑπάρξαντος, οὐκ ἂν ὠφελήσειε τραυματίας ἀγνοίης, 4 ὅταν χρήσηται μὴ ἐπισταμένως. 5 μόνος δὲ ἂν ὁ τῶν σημείων ἔμπειρος ἐπιστήσεται ἐπιχειρέειν. 6 ὠφελοῦντα δὲ τούτων ἅπαντα ἐν ἑτέροις γεγραμμένα ἐστίν.

cumponuntur. 8 Linteum autem conterendum est ac emolliendum. 9 Verum partibus extra vulnus circumfitis cataplasma prodest. 10 Talem igitur ipsorum usum esse oportet.

XI. Porro de temporum occasionibus, quando singulis horum utendum est, 2 & quomodo præscriptorum vires condiscere oporteat, 3 in præsens relictum est. 4 Talia enim longe præstantissima in studio Medicinæ sunt, 5 & procul in arte jam progressi existunt. 6 His consequens est chirurgia vulnerum in militia acceptorum, 7 circa extractionem telorum. 8 Nam in urbanis conversationibus modicus horum usus existit. 9 Raro enim per omne tempus civiles ac hostiles expeditiones fiunt. 10 hujusmodi autem sæpe ac frequentissime circa externas militias fieri solent. 11 Qui igitur hac chirurgia uti volet, eum militare oportet, & externos exercitus sequi. 12 Sic enim exercitatus fieri poterit ad ejusmodi usum ac necessitatem.

XII. Quod vero circa hæc artificiosissimum esse mihi videtur, referetur. 2 Etenim signa exquirere ac invenire telorum in corpore existentium, maxima artis & chirurgiæ huc pertinentis pars existit. 3 Ubi enim hoc cognitum fuerit, non relinqui potest vulneratus ex ignorantia neglectus, 4 quum non convenienter tractetur. 5 Solus autem is, qui signorum expertus est, hanc chirurgiam rite aggredietur. 6 Verum de his omnibus in aliis scriptum habetur.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 89 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΥΣΧΗΜΟΣΥΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE DECENTI ORNATV.

74 pag 14 40 ΟΥΚ' ἀλόγως οἱ θεοβλαβόμβοι, τῷ σοφίῃ θεὸς πολλὰ εἶναι χρήσιμα, 2 τούτῳ δὴ τῷ σὺν τῇ βίῳ. 3 αἱ γὰρ πολλαὶ περὶ περιεργίῃ φαίνονται χηδημέραι. 4 λέγω δ' αὐτοῖς, οἷ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς θεὸς ἀλαλήσονται. 5 ληφθείη δ' ἂν τούτων μέρεα ἐς ἐκεῖνα. 6 ἢ ὅπως δρηίη, ἀργίη μὲν κακίη. 7 τὸ γὰρ ἀργολάζειν καὶ ἀσχήμονα ζητεῖ ἐς κακίην ἢ ἀφέλκει. 8 τὸ δ' ἐγρηγορὲς καὶ θεὸς τι τῷ λεύσειν συντόνως ἐφέλκυσε τὸ τῶν θεὸς κακόνοῦν βίστοιντων ἑαυτὸ 9 τούτων τὰς μηδὲν ἐς χρῆσθαι πιπλέουσας λεσχίας. 10 χαριεστέρη γὰρ καὶ θεὸς ἕτερον μᾶλλον τι ἐς τέχνην πεπονημένη. 11 τέχνην δὴ θεὸς εὐσχημοσύνην καὶ δόξαν. 12 πᾶσαι γὰρ αἱ μὲν μετ' αἰσχροκερδείης καὶ ἀσχημοσύνης, 13 καὶ ἐκείνοισι μέθοδός τις ἔστι τεχνικὴ ἐργάζεται. 14 "ἀλλ', εἰ μὴ θεὸς ἀναπείθει, δημεύτοι. 15 νέοι τε γὰρ αὐτοῖσιν ἐμπίπτουσιν. 16 "ἀκμάζοντες δὲ δ' εὐτρεπῶς, ἰδρῶτος πίπτοντες βλέποντες. 17 πρεσβύται δ', ἀσθενείῃ, νομοθετεῖν πίπτον 18 ἀναίρεσιν ἐκ τῆ πόλεως. 19 "καὶ γὰρ ἀγρελῶ ἐργαζόμβοι ὅτι 20 μὴ βαναυσίης ἀπατέοντες. 21 καὶ ἐν πόλεσιν ἀνακυκλέοντες οἱ αὐτοί.

11. Ἴδοι δέ τις καὶ ἐπ' ἐσθῆτος

1 NON ſine ratione faciunt, qui ſapientiam ad multa utilem eſſe prætendunt, 2 eam videlicet quæ inter homines exiſtit. 3 Multæ enim ad ſuperfluam curioſitatem factæ apparent. 4 Dico autem eas, quæ de nulla re utili diſſerunt. 5 Aſſumi autem utique poſſunt etiam harum partes ad illas, 6 vel propterea quod neque otioſitas eſt, neque malitia. 7 Ocium enim & ignavia malitiam quærunt, & ad eam diſtrahuntur: 8 vigilantia vero & mens ad aliquid intenta, trahunt ad ſe quid eorum quæ ad vitæ honeſtatem pertinent, 9 etiam ex diſputationibus nihil utile tractantibus. 10 Gratioſior eſt enim ſapientia, & ab aliis quibuſdam in artem conſtituta, 11 artem videlicet ad parandum honeſtum ornatum ac opinionem. 12 Omnes enim non cum turpi lucro & turpitudine conſtant. 13 Et illis methodus quædam eſt artificialis quæ operatur. 14 quod ſi non innocenter fiat, raptores ſunt. 15 Adoleſcentes enim in ipſos incidunt, 16 verum in vigore conſtituti, propter verecundiam, videntes ipſos idiotas ducunt. 17 Senes vero, propter amarulentiam, legiſlationem in ipſos conſtituunt, 18 ex civitatibus videlicet expulſionem. 19 Hi enim ſunt, qui fora frequentant, 20 ruditate ac inſcitia ſua imponentes, 21 & in circulis civitatum verſantes.

11. Cognoverit autem quis ex veſti-

τῶν, [2] καὶ τῆσιν ἄλλησι εὐσχημοσύνησι. [3] κλῶ γὰρ ἐόντων ὑπερφανέως κεκοσμημένων, [4] πολλῷ μᾶλλον φεύκτιοί εἰσι, [5] τοῖσι μὴ τοιούτοισι θεωρήσασιν εἶσι. [6] τῶν δὲ σφέων αὐτῶν ἐπιδεῖξαι σκοπέειν, [7] οἷς ἂν διδακτὴ κάλλιστα δύνηται, [8] καὶ εὐπορίη. [9] ἐκ τε γὰρ εὐβουλίης [10] καὶ τοῦ ἐν τοιούτῳ εὐρημοσύνης, [11] καὶ ἀφιλίης, [12] ἐς εὐσχημοσύνην πεφυκυίης· [13] ἀλλὰ μᾶλλον εἰς εὐδοξίην, [14] τό τε σύνηθες, [15] καὶ τὸ ἐν νῷ ἐοῦσι ἑωυτοῖς ἁρμόζειν, [16] εἰς τε τὸν πολέειν, [17] οἵτε ἐκείνῳ χάριν τινὰ ἔχοντι. [18] ἀδιάκριτοι. [19] ἀσχήμονες. [20] πικροὶ εἰς τοὺς συναντήσαντας· [21] δύσκολοι εἰς τοὺς ἀπροσδοκήτους· [22] χαλεποὶ εἰς τοὺς ἀντιπαθοῦντας· [23] εἰς τοὺς ὁμιλητικῶς δυσχεραίνοντας· [24] δύσκρητοι εἰς ἀπειθέας. [25] εἰς τοὺς ἀνασύστους σιγηλοί· [26] εἰς τοὺς ἀπροσηγήτους σύμμικτοί τε καὶ κοσμιωτέροισι· [27] εἰς τὸν καιρὸν δύσκολοι καὶ λημμάτιοι· [28] εἰς τὰς τροφὰς, δυσχερεῖς καὶ ὠμοπίπτους· [29] ἀπαρασκεύαστοι εἰς καιρὸν, [30] εἰς ὑπομονήν. [31] εἰς λόγους ἀτυχεῖς· [32] εἰς τὸ ἀπολαύειν ἀφίστοντες· [33] δυσπειθεράπευτοι. [34] χάριτος ἀμοιρέοντες [35] δόξης τῆς ἐκ τούτων διϊσχυριζόμενοι· [36] εἰς ἀληθείην εἰς τὸ ἀποδεῖξαι ἀδοκίμαστοι.

111. Ἡγεμονικώτατον μὲν ἂν τούτων ἁπάντων τῶν εἰρημένων ἡ φύσις. [2] εἰ γὰρ οἱ ἐν τέχνησιν ἐπὶ τούτοισι τοῦτο, [3] διὰ πάντων τούτων προπορεύοιτο τὰ εἰρημένα. [4] ἀδίδακτον γὰρ τὸ χρέος [5] ἔστι τῇ σοφίῃ [6] καὶ τῇ τέχνῃ εἰσδιδαχθῆναι, εἰς τὸ δέκεσθαι λαβεῖν.

vestitu [2] & aliis lineamentis. [3] Quamvis enim fuerint splendide ornati, [4] multo magis fugiendi sunt, [5] & à conspicientibus odio habendi. [6] Qui vero contrario modo se gerunt, [7] frugi homines judicandi sunt, [7] quibus non est excogitatus apparatus, [8] neque superflua curiositas. [9] Ex vestitu enim cognosces, [10] & decenti in ipso ornatu, [11] ac frugalitate, [12] non ad superfluitatem parato, [13] sed magis ad bonam opinionem, [14] & meditationem, [15] animumque intra se compositum, [16] & ad profectionem. [17] Imo quocunque vestitu ac ornatu, tales sunt [18] minime diffluentes, [19] non curiosi, [20] amarulenti ad occursus & obviam [7] itiones, [22] appositi ad responsiones, [23] graves adversus resistentes, [23] ad sui similes solertes & familiares, ac affabiles, [24] temperati ad omnes, [25] ad seditiones taciturni, [26] ad tacendum animo obfirmato & continentes, [27] ad tempus appositi, [28] & ad occasionem arripiendam accommodati, [29] ad victum frugales & contenti, [30] patientes ad temporis expectationem, [31] ad sermones expediti, [32] omne demonstratum proferentes, [33] suaviloquentia [7] utentes, [34] gratiis affecti, [35] & gloria horum omnium corroborati ac fortificati, [36] ad veritatem ac demonstrationem audentes ac confisi.

111. Principalissimum quidem igitur horum omnium prædictorum est Natura. [2] Nam si hæc affuerit his qui artibus animum applicant, [3] per omnia prædicta penetrare poterunt. [4] Incognita enim utilitas, [5] tum in sapientia, [6] tum in arte adhibita. [7] ad principium capiendum edoceri [7] po-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 91 sur 917

βέν. 8 ἡ δὲ φύσις καταῤῥύη καὶ κέχυ-
ται· 9 τῇ δὲ σοφίῃ, ἐς τὸ εἰδέναι τὰ
ἀπ' αὐτέης τῆ φύσι ποιεύμενα.
10 καὶ γὰρ ἐν ἀμφοτέροισι λόγοισι
πολλοὶ κατηφέντες, 11 ἀδαμὴν
σὺν ἀμφοτέροισιν ἐχρήσαντο τοῖσι
πράγμασιν 12 ἐς δέξιν. 13 ἐπὶ τῷ δὲ 16
τις αὐτέων ἐξετάζοι τὰ ἐόντα ἀλη-
θείῃ τε καὶ ῥήσι πρημόρων, 13 ἀδα-
μὴν οὐδὲ ἐόντα φύσιν αὐτοῖσι χωρήσει.
14 Εὑρήσουσι γὰρ ὅτι ἐνδα- 17
πανήσιν ὁδὸν ἐκείνοισι παραπε-
μένοι. 15 διόπερ λαμπυκνώμενοι,
τῷ πάσῃ ἀμφιέννυσι κακίῃ
καὶ ἀπειρίῃ. 16 καλὸν γὰρ ἐκ τοῦ
διδαχθέντος ἔργα λέγεσθαι. 17
πᾶν γὰρ τὸ ποιηθὲν τεχνικῶς ἐκ
λόγου ἀνελίχθη. 18 τὸ δὲ ῥηθὲν τε-
χνικῶς, μὴ ποιηθὲν δέ, μεῖζόν τε
ἀτέχνου δείκηον ἐχρώσθη. 19 τὸ γὰρ
εἰδέναι μὲν, μὴ πρήσσειν δέ, ἀμα-
θίης καὶ ἀτεχνίης σημήϊόν ἐστιν.

IV. 1 Οἴησις γὰρ 2 μάλιστα ἐν 18
ἰητρικῇ 3 αἰτίῃ μὲν τοῖσι κεχρη-
μένοισιν, 4 ὄλεθρον δὲ τοῖσι χρεω-
μένοισιν ἐπιφέρει. 5 ἦν γὰρ, δοκέωσιν
ἐν λόγοισι πεισανίης εἰληθῶσιν εἰ-
δέναι ἔργον τὸ ἐν μηχανίσιος, 6 κα-
θαίπερ χρυσὸς φανῆναι ἐν πυρὶ
κελθείς, 7 τοιούτους αὐτοὺς ἀπέδει-
ξε. 8 καίτοι γε τοιαύτη ἡ σοφί- 19
ρησις ἀπαιρηκέναι ἐς σύνεσιν
ἐμοχθοῦσιν 9 ὡς ἔστιν εἰπεῖν, τὸ πέ-
ρας εἰδέναι γνῶσις. 10 τῷ δὲ ὁ
χρόνος καὶ τῇ τέχνῃ εὐο- 20
δίην κατέφηνεν, 11 ἢ τοῖσιν ἐς
τὴν διδασκαλίην ὁρμῶν ἐμ-
πίπλησιν τὰς ἀφορμὰς δῆλας
ἐποίησε. 12 διὸ δεῖ ἀπαλαμ-
βάνοντα τυτέων τῶν σφεϊερη-
μένων ἕκαστα, 13 μετάγειν τῇ
σοφίῃ ἐς τὴν ἰητρικὴν, 14 καὶ
τὴν ἰητρικὴν ἐς τὴν σοφίην.

V. Ἰη-

test. 8 Natura autem defluit & confunditur 9 cum ſapientia, ad cognoſcendum ea quę ab ipſa natura facta ſunt. 10 Etenim in utriſque ſermonibus multi convicti, 11 nullatenus utriſque rebus uſi ſunt ad demonſtrationem, 12 poſtquam igitur quiſpiam ipſorum expenderit ad veritatem ea quæ retulimus, 13 nullatenus naturæ bona ipſis procedent. 14 Comperiuntur itaque hi non conſimili cum illis via progreſſi, 15 quapropter denudati, omnem 40 induunt malitiam ac ignominiam. 16 Honeſtus eſt enim ex opere, quod quis edoctus eſt, ſermo. 17 Quicquid enim artificioſe factum eſt, ex ratione prolatum eſt ac productum. 18 Quicquid autem artificioſe dictum eſt, non autem factum, methodi inartificialis demonſtrativum exiſtit. 19 Nam putare quidem, non autem facere, ignorantiæ & inartificialitatis ſignum eſt.

IV. Opinio enim 2 maxime in Medicina, 3 in crimen vertitur 45 eam adhibentibus: 4 his vero qui ea in ſe uſi ſunt, perniciem affert. 5 Etenim ſi ſibi ipſis in ſermonibus perſuaſerint, & opus ex diſciplina ſe ſcire putaverint, 6 quemadmodum aurum adulterinum in igne judicatum, 7 tales ſeipſos eſſe demonſtrant. 8 quanquam talis prædictio nihil commovet ad prudentiam eos, qui 19 ſunt ejuſdem generis. 9 quod autem rectus ſit finis, cognitio manifeſtum facit. 10 Tempus porro 50 etiam artem facilem ac perviam facit, 11 aut in conſimilem viam incidentibus proceſſus manifeſtos facit. 12 Quapropter ſingula prædicta ſuſcipere oportet, 13 & ſapientiam transferre ad medicinam, 14 & medicinam ad ſapientiam.

V. Me-

v. Ἰητρὸς γὰρ φιλόσοφος ἰσόθεος. [2] Οὐ πολλὴ γὰρ διαφορὴ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ. [3] καὶ ἔνι τὰ πάντα σοφίλια καὶ ἰητρικῆ παντί. [4] ἀφιλαργυρίη. [5] εὐτρεπή. [6] ἐρυθρίησις. [7] κοσμιοστολή. [8] δόξα. [9] κρίσις. [10] ἡσυχίη. [11] ἀπάντησις. [12] καθαριότης. [13] γνωμολογίη. [14] εἴδησις τῶν πρὸς βίον χρησίμων καὶ ἀναγκαίων καθαρσίων. [15] ἀπεμπόλησις. [16] ἀδοξοδουλογίη. [17] ὑπεροχὴ θεία. [18] ἔχουσι γὰρ, ἃ ἔχουσι, πρὸς ἀκολασίλιν, [19] πρὸς βασανίλιν, [20] πρὸς ἀπληςίλιν, [21] πρὸς ἐπιθυμίλιν, [22] πρὸς ἁρπαίρεσιν, [23] πρὸς ἀναιδίλιν ἐνιδεῖν. [24] αὕτη γὰρ ἡ γνῶσις τῶν παρεόντων, [25] καὶ χρῆσις τῶν πρὸς φιλίλιν, [26] καὶ ὡς ἐπρέπει πρὸς τέκνα, [27] πρὸς γρήματα. [28] ταύτη μὲν ἔν τι ἐπικινδυνὸς σοφίη τίς.

vi. Ὅπῃ τοῦτο τὸ πλέον ὁ ἰητρὸς ἔχει. [2] καὶ γὰρ μάλιστα ἡ περὶ θεῶν εἴδησις (οὐ νόῳ αὐτῇ ἐμπέπλεκε). [3] ἐν γὰρ τοῖσι ἄλλοισι πάθεσι [4] καὶ ἐν συμπλώκῃσιν [5] διάρθρωσις) πεπαλαὶ πρὸς θεῶν ἐν πόνῳ κάμνῃ ἡ ἰητρική. [6] οἱ δὲ ἰητροὶ θεοῖσι πολλάκις χωρέουσιν. [7] ἐν γὰρ ἔνι πρηκτὸν ἐν αὐτέῃ τὸ δυνατὸν δοῦναι. [8] καὶ γὰρ ἔστι πολλὰ μὲν μεθυστέρεον), [9] πολλὰ δὲ καὶ κρατέει) αὐτοῖσι δὲ ἰωντέων. [10] ἃ δὲ καὶ παρεοντικλεῖσαι ἡ ἰητρικὴ, σαθοῦσθαι παρέξει. [11] τῆς γὰρ ὁδὸς τῆς ἐν σοφίῃ, ὧδε. [12] καὶ γὰρ αὐτοῖσιν ἐκείνοισιν, ἔστι δ' ὅτε οὐκ εἰόντων ὁμολογέουσιν ὧδε, [14] τὰ περὶ σώματα γινόμενα. [15] ἃ δὴ λέγε πάσης αὐτῆς πεπόρθαι, [16] μεθαρμοζόμενα ἢ μεθαπαυόμενα.

v. Medicus enim philosophus est deo æqualis. [2] Neque enim multa est inter ipsas differentia. [3] Nam omnia quæ ad sapientiam requiruntur, insunt in medicina: [4] argenti contemptus, [5] reverentia, [6] verecundia, [7] habitus submissus, [8] autoritas, [9] judicium, [10] quies, [11] obviam itio, [12] mundicia, [13] doctrina, [14] cognitio ad vitam utilium ac necessariarum purificationum, [15] alienitas à mercimoniis, [16] alienitas à superstitione, [17] præminentia divina. [18] Habent enim quæcunque habent ad coërcendam intemperantiam, [19] insciti am, [20] avaritiam, [21] concupiscentiam, [22] rapinasque [23] ac impudentiam. [24] Hæc enim est cognitio accedentium, [25] & usus eorum quæ ad amicitiam pertinent, [26] & quomodo ad liberos, [27] ac quascunque res se gerere oporteat. [28] Quatenus igitur cum hac societatem habet, sapientia quædam est.

vi. Nam & plurima ex his etiam medicus habet. [2] Etenim scientia de diis vel maxime animo ipsius implexa est. [3] Etenim in aliis affectionibus [4] & in symptomatis accidentibus, [5] Medicina erga deos valde reverenter se habere comperitur. [6] Medici vero deis concedunt. [7] Non enim est potentia in ipsa redundans. [8] Nam & hi multa quidem aggrediuntur, [9] multa vero etiam per seipsa ipsis superantur. [10] Quæ vero nunc possidet Medicina, hinc exhibebit. [11] Quæ enim via ipsius sit in sapientia, hactenus dictum est. [12] Nam & illis ipsis hoc modo se res habet. [13] Quæ vero putant, & confitentur ac profitentur, sic habent. [14] Quæ circa corpora adsunt & adveniunt, [15] quæ sane per omnem ipsam artem procedunt, [16] dum

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 93 sur 917

να. [17] ἃ δ᾽, μὴ χειρουργίης ἰώμενα. [18] ἃ δ᾽, βοηθήματα, θεραπεύματα ἢ ἀμυντήματα. [19] τὸ δ᾽ κεφαλαιωδέστατον ἴσως, εἰς τὴν τοιητέων εἴδησιν.

VII. Ὄντων οὖν τοιητέων τῶν προκειμένων ἁπάντων, [2] χρὴ τὸν ἰητρὸν ἔχειν τινὰ δύναμιν παρεσκευασμένην. [3] τὸ γὰρ αὐστηρὸν δυσπρόσοδον [4] καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι, [5] καὶ τοῖσι νοσέουσι. [6] παρεῖναι δὲ χρὴ ἰητρὸν ὅτι μάλιστα [7] μὴ πολλὰ φαίνοντα τοῦ σώματος μερέων. [8] μὴ δὲ πολλὰ λεσχηνευόμενον τοῖσιν ἰδιώτῃσιν, [9] ἀλλά τ᾽ ἀναγκαῖα. [10] νομίζεται γὰρ τοῦτο βίην εἶναι [11] ἐς ἀσθένειαν ἰήσιος. [11] ποιέεσθαι δὲ χρὴ τὸν μηδὲν προσεργάζεσθαι, [12] μὴ δὲ μὴ φαινόμενον. [13] ἐσκέφθαι δὲ ταῦτα πάντα ὅκως ἥ σοι προκατηρτισμένα ἐς τὴν δύναμιν, ὡς δέοι. [14] εἰ δὲ μὴ, ἐπὶ τῇ χρείῃ ἀπορίη ἀεὶ δή. [15] μελετᾶν δὲ χρὴ τὸ ἰητρικὸν ταῦτα, [16] μὴ πάσης κοιλογολίης, [17] οἷον ψιλαφίης, [18] καὶ ἐγχρίσιος, [19] ἢ ἐγκαταντλήσιος [20] καὶ τῆς ἁρμονίης τῶν ἁρμῶν. [21] οἷον πλευμάτων, [22] οἷον ἀπολίων. [23] οἷον ἐπιδεσμῶν. [24] περὶ τῶν καταστάσιος. [25] οἷον φαρμάκων, [26] ἐς τρωύματα, [27] καὶ ὀφθαλμικά. [28] ἔτι τούτων πρὸς τὰ χρήσεα. [29] ἵν᾽ ἦ σοι προκατηρτισμένα, [30] ὀργανά τε [31] καὶ μηχανή, [32] ἢ σίδηρος ὀξύς. [33] ἡ γὰρ σὺν τοιούτοισιν ἀπορίη, ἀμηχανίη καὶ βλάβη ἐστίν.

VIII. Ἔστω δὲ σοι ἑτοίμη παρέξοδος ἢ λιθοτέρη [2] πρὸς τὰς ἀποδημίας, [3] ἢ ἀπὸ χειρός. [4] ἢ ἥ κ᾽ ἐπιτηδειοτάτη, ἀπὸ μεθόδου. [5] ἅπαν γὰρ φίλον τε διεξελθεῖν πάντα τὰ ἡτρεῖα. [6] ἔστω

illa transformantur aut transmutantur. [17] Quæ item per chirurgiam sanant. [18] Et quæ auxiliis & medelis aut victu curantur. [19] Summa vero horum omnium tendat ad horum cognitionem.

VII. Quum igitur relata omnia tali modo se habeant, [2] convenit ut Medicus comitatem quandam sibi adjunctam habeat. [3] Austeritas enim [4] & sanis [5] & ægris difficilem accessum præbet. [6] Maxime vero adservare ipsum seipsum convenit, [7] ut ne multas corporis partes ostendat, [8] neque cum imperitis multa fabuletur, [9] sed necessaria. [10] Hoc enim violentia esse consuevit ad curationis provocationem. [11] Facere autem nihil horum debet valde curiose, [12] neque ex imaginatione. [13] Hæc vero omnia considerato, quo tibi præparata sint ad abundantiam, prout opus fuerit. [14] Sin minus, instante necessitate semper penuria [1] fuerit. [15] Procurare autem oportet hæc in medicina, [16] cum omni submissione, [17] defrictione, [18] & illitione, [19] & perfusione, [20] ad manuum concinnitatem: [21] de linamentis vulsis, [22] de spleniis, [23] deligamentis, [24] de his quæ pro temporis constitutione requiruntur, [25] de medicamentis [26] ad vulnera, [27] & ocularia, [28] & ex his ea, quæ ad singula genera pertinent: [29] quo tibi præparata sint, [30] & instrumenta, [31] & machinæ, [32] & consequenter ferrum. [33] Nam in his [1] penuria detrimentosa est, [34] & artem mancam facit.

VIII. Sit autem tibi alter apparatus [2] simpliciter ad peregrinationes instructus, [3] ad manus promptus. [4] Expeditissimus autem per methodi rationem. [5] Neque enim fieri potest, ut Medicus omnia percurrat,

[6] Fir-

[6] Ἔστω δὲ σοι ὑμνημόνευμα, φάρμακά τε [7] καὶ δυνάμιες ἁπλαῖ, [8] καὶ ἀναγεγραμμένα, [9] εἴπερ ἄρα ἐστὶ [10] συνόμως καὶ τὰ περὶ νόσων ἰήσιος, [11] καὶ οἱ τοιοῦτοι τρόποι, [12] ὁκοσαχῶς, [13] καὶ ὃν τρόπον πρὸς ἑκάστων ἔχουσιν. [14] οὗτος γὰρ ἀρχὴ σοὶ ἐντεῦθεν, [15] καὶ μέσον, [16] καὶ τέλος. [17] προκατασκευάσθω δέ σοι καὶ μαλαγμάτων γένεα, πρὸς τὰς ἑκάστων χρήσιας. [18] πολέμαρχα τέμνειν δυνάμενα ἐξ ἀναγραφῆς ἑτοιμασμένα πρὸς τὰ ῥήγεα. [19] προκατοιμάσθω καὶ τὰ πρὸς φαρμακίδα [20] εἰς τὰς καθάρσιας εἰλημμένα, [21] ἀπὸ τόπων τῶν καθηκόντων, [22] ἑτοιμασμένα, εἰς ὃν δεῖ τρόπον [23] πρὸς τὰ ῥήγεα [24] καὶ τὰ μεγέθεα [25] εἰς παλαίωσιν μεμελετημένα. [26] τὰ δὲ πρόσφατα ὑπὸ τὸν καιρὸν, [27] καὶ τἄλλα καθ' λόγον. [28] ἁπλοῦ δ' ἐόντος πρὸς τὴν νόσον σου, τελέων σοι ἀπηρτισμένων, [29] ἵνα μὴ ἀπορῇς, [30] οὐδέτερος ἔχων ἕκαστα πρὸς τὸ πιστευθέν.

[6] Firma item memoria teneto medicamenta, [7] & ſimplices facultates, [8] & deſcriptas, [9] ſi modo tales extant. [10] Sint & in memoria tibi morborum curationes, [11] & harum modi, [12] quotupliciter, [13] & quomodo in ſingulis ſe habent. [14] Hoc enim principium eſt in Medicina, [15] & medium, [16] & finis. [17] Præparata quoque tibi ſint malagmatum genera ad ſingulos uſus. [18] Potiones quæ incidere poſſunt, ex deſcriptione præparatæ juxta genera. [19] In promptu ſint & quæ ad medicationem pertinent, [20] ad purgationes, [21] ſumpta de locis congruis, [22] & parata eo quo convenit modo, [23] juxta genera, [24] & magnitudines, [25] ad vetuſtatem ferendam curata. [26] Recentia vero juxta temporis occaſionem, [27] & alia juxta rationem. [28] His autem tibi præparatis hoc commodi erit, [29] ut ubi ad ægrotum introieris, [30] animo incertus non ſis, [31] quum appoſite habeas ſingula ad id, quod faciendum eſt.

IX. Ἴσθι δὲ γινώσκων, ὁ χρὴ ποιέειν πρὶν ἐσιέναι. [2] πολλὰ γὰρ ἐδὲ συλλογισμῷ, ἀλλὰ βοηθείης δεόμενα τῇ πραγμάτων [3] ἐμπειρίῃ προσφερέα ἐόντα χρὴ τὸ σαφηνέα γινώσκειν τῆς ἐμπειρίης. [4] ἔνδοξον γὰρ καὶ μαθεῖν. [5] ὁ δὲ εἰσόδῳ μεμνῆσθαι ἐπιδέξιος [7] καὶ καθεστηκώς· [8] ἀσχήμων· [9] ἀνακεκαλυμμένος· [10] βραχυλόγος· [11] ἀταραχόθορυβος· [12] ἀσφαλὴς· [13] ἐπιμελέης· [14] ἀποκρίσιος· [15] πρὸς τὰ ἀπαντώμενα· [16] πρὸς τὰς ὄχλους τὰς ἐπιγινομένους, σὺν εὐταξίῃ τῇ σῇ ἐωυτοῦ· [17] πρὸς τὰς θορύβους ἑτοιμαζόμενος· [18] ἐπὶ τελέοισι

IX. Antea vero hoc cognitum habeas quod facere oportet, quam ad ægrum ingrediaris. [2] Pleraque enim non ratiocinatione, ſed auxilio rerum opus habent. [3] Itaque eventum ex experientia prius diſcernere oportet. [4] Eſt enim hoc glorioſum, [5] & facile cognoſci poteſt. [6] In ingreſſu vero meminiſſe convenit & ſeſſionis, [7] & habitus ſubmiſſi, [8] amictus compoſiti, [9] auctoritatis, [10] breviloquentiæ, [11] ut nihil cum perturbatione facias, [12] aſſeſſus, [13] diligentiæ, [14] reſponſionis ad ea quæ occurrunt, [15] & ad tumultus oborientes compeſcendos conſtantiæ apud teipſum, [16] increpationis ad turbas caſtigandas, [17] promptitudinis ad miniſteria. [18] Et ad hæc

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 95 sur 917

μέμνησο προσκοδῆς τ' ἀφελότητος. [19] ἐν ᾗ μὴ, τὸ καὶ ἄλλα ἀδιάπλωτον. [20] ἐξ ὧν προχειρίμειαν εἰς ἑτοιμασίαν.

X. Ἐσόδῳ χρέο πυκνῶς, [2] ἐπισκέπτεο ἐπιμελέστερον, [3] τοῖσιν ἀπαλεομένοισιν [4] ἐπὶ τὰς μεταβολὰς ἀπαντῶν. [5] ῥᾷον γὰρ εἴσῃ. [6] ἅμα ᾗ καὶ δυμαρέστερον ἔσῃ. [7] ἄστατα γὰρ τὰ ἐν ὑγροῖσι. [8] διὸ καὶ δύμεα πίπτοντα ἀπὸ φύσιος τ' ἐκ ἀπὸ τύχης. [9] ἀβλεπτηθέντα γὰρ τὰ καίρια τὸν καιρὸν τῆς ἐπεργασίης [10] ἐφθασαν ὁρμήσαντα καὶ αὐτελόντα. [11] ἐ γὰρ ἔα τὸ ἐπικωλῆσον. [12] πολλὰ γὰρ ἅμα τὰ πονηρὰ π χαλεπόν. [13] τὸ γὰρ καθ' ἓν καὶ ἐπικληθέντα δύσκριτώτερον καὶ ἐμπερόστερον. [14] ἐπίληψιν δεῖ καὶ τὰς ἁμαρτίας τ' καμνόντων, [15] ἃς ὧν πολλοὶ πολλάκις διεψεύσαντο [16] ἐν τοῖσι προσφερομένοισι τ' προσφερομένων, [17] ἐπὲς τὰ μισθὰ ποτήματα λαμβάνοντες, [18] ἢ φαρμακευόμενοι, [19] ἢ θεραπευόμενοι, [20] ἀνηρέθησαν. [21] ἐ αὐτῶν μὲν ἔχ ὡς ὁμολογέοντα πρέπτει τὸ ποιηθέν· [22] τῷ ᾗ ἰητρῷ τὼν αἰτίαν προσῆψεν.

XI. Ἐσκέφθαι χρὴ καὶ τὰ περὶ ἀνακλίσιον. [2] ἃ μὲν αὐτέων πρὸς τὼν ὥρεα, [3] ἃ ᾗ καὶ πρὸς τὰ χρόνια. [4] οἱ μὲν γὰρ αὖ τέων ἐς ὑπόνους. [5] οἱ ᾗ, ἐς καταγαίους καὶ σκοτεινοὺς τόπους. [6] τάτε δὴ ψόφων [7] καὶ ὀσμέων, [8] μάλιστα ᾗ δὴ οἴνου. [9] χείροτέρη γὰρ αὕτη. [10] φυγεῖν ᾗ ἐ μέλλεθέναι. [11] πρήσσοντα ἄπαντα ταῦτα [12] ἡσύχως, [13] εὐτελέως. [14] μετ' ἐπεργίης, [15] τὰ πολλὰ τὸν νοσέοντα κατακρυπτόμενον, ὧδε χρὴ, [16] προσκεκλέοντα ἱλαρῶς καὶ εὐδιεινῶς [17] σφί-

memor sis primi apparatus. [19] Sin minus, reliqua citra errorem fiant, [20] quæ ad promptitudinem parandam præcipiuntur.

X. Ingressu utere frequenter, [2] visita diligentius, [3] his quæ à deceptis per errorem fiunt occurrens, [4] ut mutentur. [5] Facilius enim cognosces, [6] simulque expeditior eris. [7] Instabilia enim sunt, quæ in humidis consistunt. [8] Quapropter etiam facile & à natura & à fortuna transmutantur. [9] Neglecta enim ea, quæ circa temporis occasionem administrare oportebat, [10] impetu suo progressa occupant ac perimunt. [11] Non enim est, quod opem ferat. [12] Multa enim sunt, quæ simul mali aliquid faciunt. [13] Nam quod singulatim juxta consequentiam fit, magis opportunum & frequentius est. [14] Observare autem oportet ægrotorum quoque peccata, [15] per quæ multi sæpe mentiti sunt, [16] in assumendis his quæ ingerenda exhibentur, [17] postquam exosas potiones non accipientes, [18] aut pharmacis datis, [19] aut alia curatione adhibita, [20] perempti sunt. [21] Et factum quidem hoc non ad ipsorum confessionem vertitur, [22] verum Medico culpa imputatur.

XI. Considerare vero oportet etiam decubitus, [2] quosdam ex ipsis juxta anni tempus, [3] quosdam juxta genera. [4] Quidam enim in altis sedibus, [5] quidam in subterraneis ac tenebrosis delitescunt. [6] Strepitus quoque [7] & odores, [8] maxime vini ([9] deterior enim hic est) [10] fugere ac transmutare oportet. [11] Et omnia hæc facere [12] placide, [13] expedite, [14] cum ministerio, [15] ita ut pleraque ægroto occultes, [16] & hilari ac sereno vultu ipsum consoleris:

[17] quo

17 σφέτερα ϗ ἀποτρεπόμενον, 18 ἅμα μὲν ἐπιπολήσαν μὴ πε-
κέως καὶ ὑπέστεων, 19 ἅμα δ' ὑποφαινόμενόν μὲν ἐπιφοῖς
" ϗ ὑποδέξιον, 20 μηδὲν ὑποδή-
κνυόντε τῶν ἐσομένων, ἢ ὑνεστώτων
ὑ ' ὡυτέοισι. 21 πολλοὶ γὰρ δὴ αὐτίκα
πάντα " ἐφ' ἑκάτερα ἀπιώ-
θησαν, 22 διὰ τὴν προφάνησιν
τὴν προγενομένων τῶν ὑνεστώτων, ἢ
ἐπισομένων.

XII. Τῶν δ' μανθανόντων ἔστω
τις ὀφθαλμὸς, 2 ὅκως τοῖσι παραγ-
γέλμασιν ἀ πικρῶς χρήσηται·
3 ποιήσῃ δ' ὑπερχέων τὸ ἀφυσ-
χρὸν· 4 ἀκλινέα δ' ἀπ' ὡυτέων
ἤδη τὰς ἐς τὰ τέχνης ἐλημμένας,
5 ἀφοσιοῦσθαί τι τῶν ἐς τὸ χρεών,
6 ἢ ἀσφαλέως ἀφιστηκέναι· 7 ὅ-
κως τὰ ὑ διὰ μέσου μηδὲν λαν-
θάνῃσι· 8 ἐπιτροπὴν δ' τοῖσιν ἰδιώ-
ται ' μηδὲ πόλει διδοὺς ἀφὶ μη-
δενός· 9 εἰ δὲ μὴ, τὸ κακῶς πε-
πρῆχθαι εἰς σὲ χωρήσῃ ϗ ψόγος, 10 "
εἰ μὴ πῇ ἀμφίβολος ἴσχῃ, 11 ἐξ
ὧν τὸ μεθοδευθὲν χωρήσῃ, 12 καὶ
ὅ τι τὸν ψόγον ἀφελόψεται, 13 κὴ
τυχθὲν, πρὸς τὸ κρεῶν ἔσῃ·
14 πρόσεχε δὲ τούτοις πᾶσι,
ἐπὶ τῶν ποιουμένων, οἷς ἐπι-
γνῶσιν παρέχεται· 15 πιστὸν δὲ
εἶναι, 16 τῷ πρὸς δεξίην 17 ϗ
εὐχημοσύνην; 18 τῷ σὺν τῇ σοφίῃ
19 καὶ ἰητρικῇ, 20 κὴ σὺν τῇσιν
ἄλλῃσι τέχνῃσι, 21 χρὴ τὸν ἰητρὸν
φιλοφόρτα τὰ μέρεα, ἀφὲ ὧν ἐ-
ρήκαμεν, ἀφιεννύμενον πάντοτε
" τὸ ἑτέρου διαφυλάσσειν φυλάσ-
σειν, 22 ϗ ὑποδιδόναι ποιέειν. 23 εὐκλεὰ γὰρ ἐόντα πᾶσιν ἀνθρώ-
ποισι, διαφυλάσσεται· 24 οἵτε δι' αὐτέων ὀδοῦσιν, δοξασθὲν, πρὸς γονέων ϗ τέκνων. 25 καί τινες αὐ-

17 quo à ſuis illum cupiditatibus avertas, 18 ſimul cum amarulentia & contraria inſtantia increpando, 19 ſimulque cum commonefactione ac dexteritate ſuſcipiendo ac conſulendo, 20 ' non tamen ut quicquam futurorum aut præſentium ipſis indices. 21 Plerique enim ob hanc cauſam, in utramlibet partem compulſi ſunt, 22 propter relatam videlicet prædictionem præſentium aut futurorum.

XII. Sit autem ex diſcipulis aliquis præſens, 2 qui inſtet ut præceptis non amarulente utatur, 3 & quod mandatum eſt faciat. 4 Deligito autem ex ipſis eos, qui jam in arte progreſſum fecerunt, 5 quo ea, quæ utilia ſunt, addant, 6 aut ſecure ' offerant, 7 ut & in intervallis nihil te lateat. 8 At vero imperitis nunquam quicquam procurandum committes. 9 Sin minus, ejus quod male factum eſt, vituperium in te recidet, 10 ſi non ambigue res habeat. 11 ex quibus id, quod recta methodo tractatum eſt, procedet, 12 & vituperationem tibi non afferet: 13 ſed & quod factum fuerit, ad genus referetur. 14 Proinde omnia hæc prædicito in his quæ fiunt, his quibus ea cognoviſſe propoſitum ' eſt. 15 His igitur ita habentibus, 16 ad bonam exiſtimationem 17 ac decentem ornatum, 18 & in ſapientia, 19 & in medicina, 20 & in aliis artibus; 21 oportet medicum diſtinctis partibus, de quibus diximus, ſemper utriſque amictum, ea conſervare ac cuſtodire, 22 & tradere ac facere. 23 Quum enim apud omnes homines inclyta ſint, conſervantur. 24 Et qui per ipſa procedunt, celebres ſunt à parentibus & liberis. 25 Etſi quidam ' ipſo-

αὐτέων μὴ πολλὰ γινώσκωσιν, [26] ὑπ' αὐτέων δὲ πρηγμάτων ἐς σύνεσιν ἱκνέονται.

ipsorum non multa cognitione præditi sint, [26] ab ipsis tamen rebus ad intelligentiam deveniunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ.

HIPPOCRATIS PRÆCEPTIONES.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 27. 25. Basil. lat.

95 pag 17

ΧΡΟΝΟΣ [1] ἐστὶν, ὅτ' ἐν ὧ καιρός. [2] ὁ δὲ καιρὸς, ὃς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολύς. [3] ἄκεσις χρόνου. [4] ἔστι δ', ὅτε καὶ καιρῷ. [5] δεῖ γε μὲν, ταῦτα εἰδότα, [6] μὴ λογισμῷ πρότερον πιθανῷ εὐθυπορίῃ ἐπιχειρέειν, [7] ἀλλὰ τριβῇ μετὰ λόγου. [8] ὁ γὰρ λογισμὸς μνήμης ἐστὶ [9] ξυμβολικὴ τῶν μετ' αἰσθήσεως ληφθέντων. [10] ἐφαντάσθη γὰρ ἐναργέως. [11] ἥτε αἴσθησις εὐθυπορὴς καὶ ἀναπομπὸς ἐοῦσα ἐς διάνοιαν τῶν ὑποκειμένων. [12] ἣ δὲ εὐθυδεξαμένη πολλάκις, [13] οἷς, [14] ὅτε [15] καὶ ὁκοίως, [16] ἐπ' αὐτῶν τηρήσασα [17] καὶ ἐς ἑωυτὴν καταθεμένη, [18] ἐμνημόνευσε. [19] ξυγκατανεύω μὲν καὶ τὸν λογισμὸν, [20] ὧν πρὸ ὀλίγου ἐπιθυμητὴν ποιητὴν τῶν ἀρχέων, [21] καὶ τῶν καταφορέων ὀλίγα τὰ φαινόμενα μεθοδεύειν. [22] ὀλίγα γὰρ τὰ ἐναργέως ἐπιλελογισμένα ὧν ἐπὶ τῶν ἀρχέων ποιήσῃ ὁ λογισμὸς, [23] ὀλίγοισι δυνάμεσι ὑπάρχων εὑρέσιος, [24] εὐθυδεχόμενος αὐτῆς ἔκ τε πρὸ ἄλλων.

TEMPUS est, in quo occasio est. [2] Occasio vero, in qua tempus non multum. [3] Medela tempore, [4] aliquando etiam occasione contingit. [5] Hæc sane nosse oportet, [6] & non ratiocinationi prius probabili intentum curam aggredi, [7] sed exercitationi cum ratione. [8] Ratiocinatio enim memoria quædam est, [9] quæ componit ea, quæ per sensum sunt percepta. [10] Imaginatione enim concepta est evidenter. [11] Sensus autem perpessus jam delegator est eorum quæ subjacent ac obveniunt ad ipsam cogitationem. [12] Qui vero sensus sæpe mala perpessus est, & susceptt, [13] quibus, [14] quando, [15] qualiter læsus sit [16] observans, [17] & in seipsum reponens [18] recordatur. [19] Collaudo quidem igitur etiam ratiocinationem, [20] si-quidem ex fortuita occasione initium faciat, [21] & delationem in morbum ex apparentibus persequatur. [22] Si enim ex his quæ palam perficiuntur, ratiocinatio initium fecerit, [23] in mentis potentia esse comperitur, [24] ita ut ipsa ab aliis singula assumat.

11. Ὑπολαμβάνειν δὲ, [1] τὴν φύσιν ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ παντοίων πρηγμάτων κινεῖσθαί τε [2] καὶ διδάσκεσθαι, [3] βίης ὑπαγούσης. [4] ἣ δὲ διάνοια παρ' αὐτῆς λαβοῦσα ὡς πρὸ-

11. Proinde statuendum est, naturam à multis ac omnigenis rebus moveri, [2] ac doceri. [3] ita ut violentia quædam subsit. [4] Mens autem, ubi accepit, velut dixi, postea ad veritatem perduçit.

προσῆκον, ὕστερον εἰς ἀληθείλω ἤγαγλι. 5 εἰ δὲ μὴ ἐξ εὐαρχέος 4 ἐφόδε, 6 οὐ δὲ πιθανῆς αὐ ἀπαλάσιος λόγε, 7 πολλάκις ἔμπείλω ἐ ἀνιαρῶν ἐπλώγκε ἀλήθεσιν. 8 ὅτι δὲ ἀνοδίλω χρεΐζεσι. 9 τί γὰρ αὖ λῶ κακὸν, ἢν τὰ ἐπιχείρεμα ἀκριζοντο, οἱ τὰ τῆς ἰήλεικῆς ἔργα κακῶς δημιεργέοντες; 10 νεῦ δὲ πᾶσιν ἀναπόδεισιν ἐοῦσι τὰ καμνόντων 11 ἐνδόσιον ὐχ ἱκανὴ ἀφάνεσε ἔσεσι δὲ νοσέοντα βία, 12 ἐὰ μὴ ξυνέλθοι τῇ δ' ἰητρῇ ἀπάτη; 13 ἀλλὰ μὲν δὴ τυτέων ἄλις ἔστω διειλεγμένα. 14 τὰ δ' ὡς [οὐκ] λόγε μόνε ξυμπαραινεθέων, μὴ εἶναι ἐπαύρεμα. 15 τὰ δ' ὡς ἔργε σύδείξιος. 16 σφαλερὴ γὰρ καὶ εὔπλανος ἡ μετ' ἀδολεσχίης ἰσχύρησις. 17 διὸ καὶ καθόλε δεῖ ἔχεσθαι τῶν γινομένων, 18 ἐ περὶ τυτέων μὴ ἐλαχίστως γίγνεσθαι, 19 λῶ μάλιτ' ἔξιν μεθόλω κὴ ἀναμάρτητον ἔχειν, 20 λῶ δὴ ἰήλεικὸν ἀποσπεύδεσθαι. 21 κάρτα γὰρ μεγάλω ὠφελίω ἀπέπουσι 22 τοῖσί γε νοσέεσι, 23 ἐ τοῖσι τυτέων δημιεργοῖσιν. 24 μὴ ὀκνέειν δ' πρὸς ἰδιωτίων ἱστορίην, 25 ὡς τι δοκέει ξυμφέρον, εἰς καιρὸν θεραπίης. 26 ὅτω γὰρ δοκέω τὼν ξύμπασαν τέχνω ἀναδέχεσθαι, 27 ἅλις τὸ ἐξ ἰητρικῆς τέλεος τεθνεθαι, 28 ἐ εἰς ταυτὰ ξυναλισθῶαι.

III. Προσέχειν δὲ δεῖ ἀπλόως τὲ τῇ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 1 κὴ μὴ ὠφελίης κὴ ῥηϊδιότητος μᾶλλον, 4 ἢ ἐπαγγελίης 5 ἐ δόκησεως τῆς μετ' αἰτίης. 6 χρήσιμος δὲ κὴ ποικίλη τὴ προσφερομένων τῷ νοσέοντι, κὴ ὁ προσεισμός. 7 ὅτι μέγιον τὸ προσεπιχθὲν ὠφελήσει. ὁ γὰρ ἰκανὸς δεῖ. 8 πάντα

cit. 5 Si vero non ex evidenti aggreſſione, 6 verum ex probabili rationis figmento, 7 ſæpe gravem & moleſtam invehit affectionem. 8 Tales autem inviam viam arripiunt. 9 Quid enim tandem erat mali, ſi mercedem auferrent hi, qui medicinæ opera male adminiſtrant? 10 Nunc vero ægrotis, qui extra culpam ſunt, 11 non ſufficiens eſſe apparet violentia morbi, 12 niſi Medici quoque imperitia accedat. 13 Et de his quidem hæc dicta ſatis ſint. 14 At his quæ ex ſola ratione perficiuntur, frui non datur: 15 verum his quæ ex operis indicatione. 16 Fallax enim eſt & ad errorem proclivis affirmatio, quæ fit cum garrulitate. 17 Quapropter in univerſum his, quæ fiunt, inhærere oportet, 18 & circa hæc vel maxime verſari, 19 ſi quis facilem ac minime delinquentem habitum, 20 quem ſane Medicinam appellamus, ſibi comparare voler. 21 Valde enim magnam utilitatem afferet, 22 tum ægrotantibus, 23 tum horum artificibus. 24 Non tamen cunctandum eſt & ab idiotis inquirere, 25 ſi quid conferre viſum fuerit ad curationis occaſionem. 26 Sic enim arbitror univerſam artem commonſtratam eſſe, 27 eo quod ex unoquoque fine obſervatio facta eſt, 28 & conſonantia in idem concurrerit.

III. Attendere igitur oportet fortuitæ occaſioni, 2 quæ plerumque ſe offert, 3 atque hoc cum utilitate ac leni progreſſione potius, 4 quam cum promiſſione, 5 & excuſatione ea quæ fit cum actione. 6 Vtilis eſt autem & varia prædeſtinatio eorum quæ ægroto offeruntur. 7 Non enim aſſeverare oportet, quod aliquid ſolum exhibitum proderit. 8 Omnes enim

τα γὸ τὰ πάθη ἀφὼ πολλὰς περιστάσιας καὶ μεθοδολὰς μοιρῶν τινι προσκαθίζει.

IV. Παρεινέσιος δ' ἂν καὶ τοῦτο ἐπιδεηθείη τῆς θεωρίης. [2] εἰ γὸ ἄρξαιο ὥρῃ μισθαρέων· [3] ξυμβαίνει γάρ τι καὶ τῷ ξυμπαντὶ [4] τῷ μὲν γὰρ ἀληθέα τὰ τοιαῦτα ἀφανέοντα ἐμποιήσεις, τὸν ὅπως ἀπολιπὼν αὐτὸν πορεύσῃ, [5] μὴ ξυνθέμενος, [6] καὶ ὅτι ἀμελήσεις, [7] καὶ ἀχθοφορήσεις τινὰ τῷ περιόντι. [8] ἐπιμελεῖσθαι δεῖ δή, ὡς ἐπὶ τοῖσι μισθοῖ. [9] ἄχρηστον γὸ ἡγεόμεθα ἐνθύμησιν ἀχλεομένου τοῦ τοιαύτου, [10] πολὺ δὲ μᾶλλον, ἐν ὀξέι νοσήματι. [11] ὅσῳ γὸ τὸ τοιοῦτον [12] ἧσσον μὴ διδοῦσι ἐς ἀναστροφὴν, [13] τόσῳ ἐπιτρεπτέον τὸν καλῶς ἰητρεύοντα ζηλοῦν τὸ λυσιτελὲς, [14] ἴσχεσθαι δὲ δόξης μᾶλλον. [15] κρέσσον δ' ἂν ζωζομένοισιν ὀνειδίζειν, [16] ἢ ὀλεθρίως ἔχουσιν ἐπιμύσσειν. [17] καίτοι εἴσιοι νοσέοντες ἀξιοῦσι τὸ ξενοστρεπὲς [18] καὶ τὸ εὔδηλον προκρίνοντες, [19] ἄξιοι μὲν ἀμελεῖν, [20] ὐ μὲν τοι γε καλέσιος, προκρίνοντες. [21] διὸ τελείοισιν ἐντιθέναι ἐπιτιμίην [22] μελαθολῆς ἐπὶ στέλλεσθαι πορευομένοισι. [23] πὶς γὸ, ὦ πρὸς Διὸς, ἠδελφιζομένου ἰητρὸς [24] ἰητρεύειν πίσῃ [25] ἢ ἀστεφανίην. [26] ὥς τ' ἐν ἀρχῇ ἀνακριτέον πᾶν πάθος, [27] καὶ ὑποθέσθαί τινα ξυμφέροντα ἐς θεραπείην, [28] ἀποθεραπεῦσαί τε τὸν νοσέοντα [29] καὶ μὴ παραδεῖν. [30] τῆς δ' ἐπικαιρίης, [31] μὴ ἄνευ τῆς ἐπισκευαζούσης πρὸς μάθησιν ἐπιθυμίης. [32] ὥρην κελεύομεν μὴ λίην ἀστεφανωτὸν εἶναι, [33] ἀλλ' ἀπόλε-

πτον

enim affectiones, propter multas casuum circumstantias ac mutationes, mora quadam diutiore adhærent.

IV. Et hoc sane admonitione opus habuerit, ad diligentem considerationem faciendam. [2] Si enim à mercede inceperis ([3] conducit enim hoc universo negotio) [4] ægroto quidem hujusmodi cogitationem inducis, quod videlicet non, ipso relicto, abibis. [5] Si vero non pacisceris, [6] quod ipsum negliges, [7] & de quibusdam in rem præsentem non admonebis. [8] Curare igitur oportet de constituenda mercede. [9] Inutilem enim esse putamus ejusmodi ægroti cogitationem, [10] multo autem magis in morbo acuto. [11] Morbi autem celeritas [12] temporis occasionem non præbens ad reversionem, [13] non impellit bonum Medicum ad quærendum suam commoditatem, [14] sed ut magis existimationis suæ rationem habeat. [15] Itaque tunc melius est, ut servatis exprobret, [16] quam ut lethaliter affectos præconturbet. [17] Quanquam aliqui ægroti id expectunt, hospitii jus, [19] & facilem mali depulsionem producentes, [19] digni quidem qui negligantur, [20] non tamen qui affligantur. [21] Quapropter his te merito oppones, [22] cum bolidis jactu in maris turbati fluctibus iter facientibus. [23] Qui enim bonus Medicus est, [24] is per Iovem fide magis [25] quam duritia medetur. [26] Quare in principio totam affectionem indagare oportet, [27] & quædam suggerere conducentia ad curationem, [28] curareque ægrotum, [29] & non negligere. [30] At vero remunerationis exigendæ acerbitatem, [31] absq; præparante ad disciplinam cupiditate, [32] hortor ut ne valde inducas, [33] sed

&c

πὴν ἐς τε πλεῖστοίλω καὶ ἐπίλω.

v. Ὅτε δ' ἂν ἐς πρόνοιαν, [2]ἀναφέρων μηδένα σύγκρισιν πρὸ ἑαυτοῦ, [3] ἢ παρεῖσαν εὐδοκιμέων. [4] ἢν δὲ καιρὸς εἴη χρησίης [5] ξεῖνα τὰ ἐόντα [6] καὶ ἀπηρέονται, [7] μάλιστα ἐπικρέψ τοῖσι τοιούτοισιν. [8] ἢν γὰρ φιλανθρωπίη, [9] πάρεστι καὶ φιλοτεχνίη. [10] ἔνιοι γὰρ νοσέοντες, [11] ἀθρήσαντες τὸ σφέας ἑωυτοὺς πάθος μηδὲν εὖ ἀσφαλέες, [12] καὶ τῇ ἰητρῷ ἐπιστέοντες εὐδοκιμέουσι μᾶλλον ἐς ὑγιείην. [13] δεῖ δὲ καὶ νοσεόντων μὲ ἐπιστατέειν, ἕνεκεν ὑγιείης· [14] ὑγιαινόντων δὲ φροντίζειν, ἕνεκεν ἀνοσίης. [15] φροντίζειν δὲ ὑγιαινόντων, ἕνεκεν εὐσχημοσυνίης.

vi. Οἱ μὲν ἐν ἐόντες ἐν βυθῷ ἀτεχνίης, τὰ προλελεγμένων οὐκ ἂν αἰσθάνοιντο. [2] καὶ γὰρ ἔστιν ἀνίητροι ἐόντες, [3] ἐλέσθαι καὶ οὐ πόδες ὑψούμενοι, [4] τύχης γε μὲν δεόμενοι, [5] ὑπό τινων εὐπόρων καὶ χρεῶν ἔνδοσιν ἀναλαμβάνοντων. [6] ἐκ τέρποι ἐπὶ τεύξεσιν εὐδοκιμέοντες [7] καὶ ἀμφιπίπτοντες ἐπὶ τὸ χεῖρον, [8] καὶ αχλιδέσι καταμεμελκότες, [11] τὰ τὰ τέχνης ἀνυπόθετα. [9] ἐφ' οἷς ἂν ἰητρὸς ἀγαθὸς ἀκμάζοι ὁμότεχνος καὶ ὁμόμβρος. [10] ὁ δὲ τὰς ἀκέσιας ἀναμαρτήτως ῥηϊδίως ἐπιτελέων, [11] ἔθελν τελέων ἀδιάφθορα, [12] ἀπανθὲ ἀτάρ δυνάμενος. [13] ἐν γὰρ ἄπιστός ἐστιν ὡς ἐν ἀδικίῃ. [14] οὐδὲ γὰρ θερμοῖσι ἐγίνοντο σπουδαίοισι [11] ἀμάθεσιν φθεγγόμενοι [13] δεῖα, [15] φυλασσόμενοι ἑτέρων ἰητρῶν ἐπισυναγωγάς. [16] αἰνεομένοις ἐν μισοπονηρίῃ βοηθήσιος. [17] οἵτε νοσέοντες ἀνιώμενοι, νήχονται ἐπὶ ἐκπτέρῃ μοχθηρίῃ,

& ad opulentiam & facultates respicias.

v. Quandoque vero etiam gratis cures,[2] ita ut gratitudinis memoriam potiorem, [3] quam præsentem existimationem auferas. [4] Si vero occasio ferendæ opis se obtulerit, [5] & peregrino, [6] & egeno, [7] maxime talibus opituleris. [8] Si enim affuerit erga homines amor, [9] adest etiam amor erga artem. [10] Quidam enim ægrotantes, [11] ubi perceperunt affectionem circa se non esse in tuto, [12] per Medici probitatem ac mansuetudinem gloriantur sanitati restitutos se esse. [13] Laudabile est autem, ægrorum quidem curam gerere, gratia sanitatis: [14] sanorum vero curam suscipere, ea gratia ut sine morbis degant. [15] Sed & sanorum cura habenda est gratia boni ac decori ornatus.

vi. Qui igitur in profundo ignorantiæ artis versantur, prædicta minime perceperint. [2] Nam hi, quum sint non initiati, [3] miserabilesque ac subito exaltati, [4] fortunæ tamen indigi, [5] à divitibus quibusdam, ex angustiis remissionem acquirunt, [6] semperque ob opera gloriantes, [7] & in deterius dilabentes [8] deliciantur, artis operum sinceritatem negligentes, [9] ob quam bonus Medicus, qui ab artis conjunctione socius artis appellatur, in vigore esse possit. [10] Hic autem medelas citra delictum facile perficiens, [11] nihil horum transilierit, [12] non præ facultatis inopia. [13] Non enim infidus est, velut in injustitia. [14] Nam ad curationem hi non accedunt, ubi affectionem pernicioſam esse vident, [15] vitantes aliorum medicorum superinductionem, [16] laudantes ægrotos propter pravi auxilii odium. [17] At ægrotantes afflicti

εἰη, [18] μὴ ἐγκεχρεωκότες ἑωυτοὺς ἕως τέλεος τῇ οὐ τῇ τέχνῃ πλέονι θεραπίῃ. [19] ἄκεσις γὰρ νούσου τινὸς κάμνοντι παρέχει μεγάλων ἀλεωρήν. [20] διὸ δεόμενοι τοῦ ὑγιᾶναι πάσῃσιν, οὐκ ἐθέλουσι τοῦ αὐτοῦ χρῆσιν αἰεὶ προσδέχεσθαι, [21] ὁμοιοῦντες ἑωυτοὺς ποικιλίῃ. [22] πολυτελείης γὰρ δεόμενοι οἱ νοσέοντες, [23] κακοηθείῃ προσκεκρουκότες [24] καὶ ἀχαριστέοντες. [25] ξωντυχεῖν, δυνατοὶ δ' εἰσὶ, οὐ πορίζειν, ἀβουλιζόντων. [26] τοὺς μισθαρνέων ἀτρεκέως ἐθέλοντες ὑγιέες εἶναι [27] οὐκέτι ἐργασίης τόκων, ἢ γεωργίης, ἀφροντιζέοντες τοῦ αὐτέων λαμβάνειν. [28] τοιαῦτα σημήια τοιούτης ἄλιος ἔστω. [29] ἄνεσις γὰρ καὶ ἐπίτασις νοσέοντος, ἐπιμέλειαν ἰητρικὴν κέκληνται).

VII. Οὐκ ἀχάριν δή, ὅ δ' ἄλλου τις ἰητρὸς σὺν χερσὶν τοῦ περιόντος ἐπί τινι νοσέοντι [2] καὶ ἐπισκοτέοντος τῇ ἀπορίῃ, [3] κελεύει ἕτερος ἐσιέναι, [4] εἵνεκα τοῦ κοινολογίης ἐυρῆσαι τὰ πρὸς τὸν νοσέοντα, [5] καὶ συνεργὸς γενέσθαι ἐς δύναμιν ἐπιβοηθήσαντα. [6] τοῦτο γὰρ κακοπαθίης παρεούσης ἐπιτείνοντος τοῦ πάθεος, [7] διὰ ἀπορίην πολλὰ τοῦ περιόντος ἐκκλίνουσι τοῦ περιόντος. [8] ἀμφήκεα οὖν οὕτω καιρῷ πιθέσθαι. [9] ἐνίοτε γὰρ ἐγὼ τοιοῦτο ὁρέων μοι, ὅπῃ τέχνη κέκριται. [10] καὶ τοῦτο μηδέποτε φιλονεικέειν, [11] προσκυρέοντας ἑωυτοῖσι κατασιλαίνειν. [12] ὁ γὰρ ἂν μὴ ὀμόσῃ κε ἐρέειν, [13] ἐνίοτε ἰητροῦ λογισμὸς φθονήσειεν ἂν ἑτέρου. [14] ἀκιδνὸς γὰρ ἂν φανείη. [15] ἀλ-

flicti natant in utraque improbitate,[18] eo quod potiori in arte curationi seipsos non commiserunt ad finem usque. [19] Remissio enim morbi alicujus magnum ægroto solatium præbet.[20] Quapropter sanam affectionem cupientes, eundem usum semper admittere non volunt,[21] Medici varietati se assimilantes. [22] Sumptuum equidem opulentia ægroti carent, [23] morum improbitate adorantes, [24] & ingrati evadentes.[25] Quum autem consequi possunt ut ditentur, [26] de mercede asseveranter affirmant, sani esse volentes, [27] quæstum nimirum ex usura, aut agricultura affore producentes, & postea de ipsis quæstum facere negligentes.[28] Et de hujusmodi quidem declaratione hæc sufficiant. [29] Remissio enim & intensio ægrotantis, medicam administrationem requirunt.

VII. Nec vero indecore se ille geret Medicus, qui in rei præsentis angustia circa ægrum aliquem, [2] & imperitia tenebras offundente, [3] alios quoque arcessere jusserit,[4] quo ex communi consideratione, res circa ægrum inquirantur ac cognoscantur, [5] & illicos operatores fiant ad auxilii ferendi facultatem. [6] Nam in afflictionis assiduitate, augescente affectione, [7] ob consilii inopiam, plurima ad rem præsentem effugiunt. [8] In ejusmodi igitur temporis occasione confidendum est. [9] Nunquam enim ego tale quid decerno, quod ars ipsa judicat. [10] Et de hoc nunquam contendere oportet affirmando, [11] ac mutuis inter se conviciis decertando. [12] Hoc enim jurejurando affirmare possim, [13] quod Medici ratiocinatio nunquam alteri invidere poterit. [14] Imbecillis enim hoc modo ap-

pa-

15 ἀλλὰ μᾶλλον οἱ ἀγχιστάντες ἀγορικῆς ἐργασίης πρήσσουσι τοῦτο μᾶρτον. 16 καί τοι γε ὑδὲ ψευδέως κηλανέοντες. 17 πολὺ γὰρ ὑπερέχει ἀπορίη ἐνεστι.

VIII. Μετὰ τούτων ἁπάντων, μέγα ἂν τεκμήριον φανείη σοφίης τῆς τέχνης, 2 εἰ τις καλῶς ἐπιτρέψων, ὠφελησόμενος τοιούτοις μὴ ἀπιστήσει. 3 κελεύων τοῖσι νούσοισι, μηδὲν ὀχλεῖσθαι κατὰ θυμόν, 4 ὁκόταν τῷ ἰητρῷ ἐφικέσθαι εἰς καιρὸν σωτηρίης. 5 ἡγεῦμαι γὰρ ἀρχὴν τίλιον, 6 καὶ ὠφελησόμενός γε ἁμαρτήσεται. 7 ὡς τοι μὲν γὰρ οἱ νοσέοντες ἁπὸ τῶν ἀλγεινῶν ἀφέντες ἑωυτοὺς ἀπολλύουσι, ἑωυτοῦ τι μεταδόντες τῆς ζωῆς. 8 ὁ δ' ἐγκεχειρισμένος τὸν νοσέοντα, 9 ἢν ἀπόδειξή τι τῆς τέχνης ἐξευρεμένα, 10 σώζων σῶα ἀλλοίην φύσιν, 11 ἁπλῶς τῷ περιεόντι ἐπικρατήσει, 12 ἢ τῷ παραυτίκα ἀπιστίῃ.

IX. Ἡ γὰρ ἐν ἀνθρώπῳ ἕξις, 1 φύσις τις ἐστὶ φύσει ἐπιτηδείη ἁρμόσασα, καὶ οὐκ ἀλλοίην. 2 ἀλλὰ μᾶλλόν τε ξὺν θερμασίῃ, καὶ ὑγρασίῃ καὶ πνεύμασι, 3 πάντα τε, 4 καὶ πάσῃ διαίτῃ, 5 καὶ τοῖσι ξυμπᾶσι δεδεγμένη ἁρμόσασα. 6 ὧν μή τις ἐκ γενεῆς 7 ἢ ἀπ' ἀρχῆς, 8 ἐκλελειμμένος ἢ, 9 ὧν δ' μὴ γένηται 10 ἐξειλλεγμένος, 11 πρὸς ἐκμισθοῦσθαι τῇ ὑποκειμένῃ. 12 τὸ γὰρ φύσιν τὸ μινύθημα 13 καὶ ἀπὸ χρόνου. 14 φευκτέη δὲ τρίψις ἐπικραδίων διὰ προσύρησιν ἀκίνου. 15 ὑμᾶς τε ἐκφέρησθαι. 16 ἀπὸ γὰρ ἰκμάδος ἀξυνετίην, ἀφωνίην κλῆσιν. 17 ἀπὸ δὲ τοῦ ὀλίγου, εὐσχημοσύνην. 18 τὸ γὰρ μέρος,

paruerit. 15 Sed hæc magis expedite faciunt hi, qui circa forenſia negotia ac quæſtus verſantur. 16 Quanquam neque falſo hoc cognitum fertur, 17 quod in omni copia, inopia ineſt.

VIII. At vero cum his omnibus magnum ſignum eſſentiæ artis apparuerit, 2 ſi quis recte medicans, ab ejuſmodi compellatione non deſtiterit, 3 jubens ægrotos mente non turbari, 4 in eo quod ad ſalutis tempus pervenire geſtiunt. 5 Hoc enim non inutile eſſe dicimus, 6 & hoc ſane præcipiens non peccabit. 7 Ipſi enim ægroti propter dolorificam affectionem deſperantes, ſeipſos vita exuunt. 8 Qui vero ægrum ſibi commiſſum habet, 9 ſi artis inventa demonſtraverit, 10 conſervans non mutans naturam, 11 præſentem auferet remunerationem, 12 aut contra, fidem ſuam ſtatim amitter.

IX. Hominis enim bonus habitus natura quædam eſt, quæ motum non alienum ex natura acquiſivit, 2 ſed valde congrua eſt, & ſpiritu, & calore, & humorum concoctione 3 undiquaque, 4 & univerſa victus ratione, 5 & aliis omnibus compoſita ac conſtructa: 6 ſi non aliquis ex nativitate, 7 aut ab initio 8 defectus fuerit. 9 Si vero etiam quis fuerit, 10 is ſi exilis eſt, 11 conandum eſt ut ſubjectæ naturæ aſſimiletur. 12 præter naturam enim eſt id quod imminutum eſt, 13 etiam per tempus. 14 Porro fugienda eſt & frictio per lintea ſudaria, propter parandam medendi autoritatem. 15 Itemque odor curioſe aſcitus. 16 Propter multam enim peregrinitatem, in calumniam incides: 17 propter modicam vero, decentem ornatum conſequeris. 18 In parte enim,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 103 sur 917

μέρι, πόνῳ ὀλίγῳ. [19] ὦ πάσῃ, ἱκανός. [20] εὐχαριστέω δ' ἐ θεμιτόν. [21] ἀξίη γὰρ ἰητρικῆς προστασίης. [22] προθύσιον δ' ἐστὶ ὀργάνων, [23] καὶ σημειωτικῶν ἐπιδείξιος, [24] καὶ τὰ πιθανὰ τῶν μνήμην παρεῖναι. [25] ἢν δ' καὶ πάνυ ὁμίλου θέλῃς ἀκρόασιν ποιήσασθαι, [26] σὺν ἀγαπλεῶς ἐπιθυμέεις. [27] μὴ μέντοι γε μαρτυρίης ποιητικῆς. [28] ἀδυναμίῃ γὰρ ἐμφαίνει φιλοπονίης. [29] ἀπαρτίομαι γὰρ ἐς χρῆσιν ἑτέρῳ, φιλοπονέω μὲν πάνυ ἑτεροιόμενος. [30] διὸ σὺ ἑωυτῷ μάνη, ἄρεσιν ἴδιον χαρίσασθαι. [31] εὐπροσωπίη γὰρ καὶ φιλοπομπὴς ἑπομένη πίλῳ.

x. Εὐκλείη δὲ καὶ ἀλήθεσις, οὐκ ἴδιος ἀφιλαυτίης. [2] παρεόντων μέν, ὀδὲν ἐπιτελέει· [3] ἀπεόντων δέ, μνήμη ἀνεκλή. [4] γίνεται τοίνυν πάμμαχον ἀτυχίη, μὴ λοιμίης κάρης. [5] ἀφροντιστέουσι ὑπερπίπτης, [6] ὁρκισμοῖς τε [7] καὶ ἐπαγγελίη, [8] ὅρκοις τε παμμιγέσι θεῶν, εἵνεκεν ἰητρὸς προστατέοντος νούσῳ, [9] ἀναγνώσιος ξυνεχείης, [10] καὶ τεχνικοῖσι τε ἰδιωτέων φυλακτέων λόγοις σὺν μεταφορῇς ἀλαζονεύεται, [11] ἐς πρὶν νόσου καὶ ἀπορίῃ ξυνηθροισμένοι. [12] τῶν μὲν δὴ πιθανέων ὅποι ἂν καὶ ἐπιστατήσαιμι, σὺν ἂν ἐπὶ θεραπίης ξυλλόγῳ. [13] αἰτήσαιμι δ' ἂν θαρσαλέως βέλτιον, [14] ἰσχνὴ γὰρ εὐφημοσύνη ἐν τυπέοισι διεσπαρμένη. [15] τελέων δὲ δὴ ἀνάγκη ἀξυνέτων ἐόντων [16] ἀναγκαζόμενα χρησίμων εἶναι τῷ σχολῇ μὲν ὑστέρησιν δογμάτων ἰσο-

dolor modicus: [19] in toto, multus. [20] Gratiam autem qua hominibus complaceas, non tollo. [21] Digna enim est Medico præfidio. [22] At vero appositionis per instrumenta, [23] & indicationis eorum quæ significant, [24] & ejusmodi rerum memoriam adesse oportet. [25] Si vero etiam vulgi gratia velis dissertationem ad audiendum te facere, [26] non valde glorioſe id captes: [27] non tamen cum testimonio ac ostentatione poëtica. [28] Impotentiam enim industrii laboris ostendit. [29] Aversor enim ad alium usum transferri industriam cum labore partam, [30] quæ propterea in seipsa sola gratioſæ sectæ electionem habet. [31] Consequeris enim instar fuci promtam cum comitatus deductione elationem.

x. Optanda est & ejusmodi dispositio quæ aliena sit ab eo quod quis grandis jam natu discat. [2] Hoc enim præsentium quidem nihil perficit, [3] absentium vero tolerabilis memoria existit. [4] Fit itaque omnia tentans infortunium, cum recenti pernicie, [5] quæ negligit decorum, [6] & in præfinitis terminis, [7] & in professione, [8] & in maximis juramentis deorum gratia factis: dum Medicus præest morbo, [9] cum assidua lectione, [10] instructioneque imperitorum fugitivorum, ita ut sermones translatitios imitetur, [11] qui etiam antea quam in morbo incertus animo esset, collecti fuerunt. [12] Talium igitur ubi etiam præfectus essem, non sane in collectitia curatione id facerem. [13] Verum confidenter auxilium peterem. [14] Cognitionis enim decoræ scientia in his dispersa est. [15] Quum igitur hi necessario sint insci ac imprudentes, [16] hortor eos ut commodam habeant exercitationem, post dogma-

ἰητρέλης. [17] τὶς γὰρ ἐπιθυμεῖ" δοξ- 31
μάτων μὲ πολυχειρίλου ἀτρεκείως
ἐθέλειν ἰητρεύειν. [18]" μήτε χρότερ- 32
βίης ἀτρεμιότητος;

XI. Διὸ παραινέω τοῖσι, [2] λέγουσι μὲν, ἀκροάζεσθαι· [3] ποιέου- 33
σι δ," ἐγκάπτειν. [4] ξυνεστὰλμένης
διαίτης μὴ μακρὴν ἐξηγέεσθαι, [5]" ἢ νούσου χρονίου ἐπιθυ- 34
μίαν ἀνίστησι. [6] καὶ ξυζυγείης ἐπι-
χρονίη νόσου. [7] ὥσπερ ἀφανίζη τυ-
φλῶ τὸ δέος, ὡς μέγας φόβος φυλακίου. [8] καὶ χαῦνον, δεῖ ἐς ἐυ-
πνίης. [9] ἱεροῦ αἰφνιδίη παραχὴ
φυλακίης. [10] ἀκμὴ ἡλικίης, πέν-
τε ἔτεα χαρίεντα· [11] ἀπόλειξις δ',
τέλεωσιν.

XII. [1] Ἀσαφὴς ἢ γλώσσης γέ- 35
νηται, [2] ἢ διὰ πάθος, [3] ἢ διὰ
τὰ ὦτα. [4] πρίν τι φθέγξασθαι ἐξ-
αγγεῖλαι, [5] ἕτερα ἐπιβαλεῖν· [5] ἢ
πρὶν τὸ διανοηθὲν εἰπεῖν, ἕτερα
ἐπιδιανοεῖσθαι. [6] τὰ μὲν οὖν
πάθεα ὀρθῶς λελεγμένα μᾶλλον
ξυμβαίνει φιλοτεχνεῖσθαι. [7] ἡ-
λικίη, σμικρὸν ἐὸν ὑπερκάθηται, δυνάμιος εἶσιν πέμπολυς. [8] νόσου ἀπερρύη, μῆκος
σημαίνει. [9] κρίσις δ', ἀπόλυσις νό- 35
σου. [10] μικρὴ αἰτίη" ἄκεσιν λύε- 35
ται. [11] ἢν μὴ περὶ τόπον ἡγέ-
εσθαι πρώτην.

XIII. Διόπερ ξυμπαθήσεις ὑπὸ λύπης ἐθέλεις ἀχλέειν, [2] ἐξ ἑτέρης συμπαθείης λυπεῖς ἀχλέων). [3] καὶ πόθησις λυπεῖ. [4] φιλοπονίης χρηστέης ὑπο," παραίτησις, 36
[5]" ἀλυσιτελὴς τόπος ὑγιασφό- 37
ρος.

gmatum cognitionis penuriam. [17] Quis enim multifidam dogmatum sectionem se vere cognoscere posse sperarit, [18] citra exercitationis constantiam?

XI. Quapropter hoc admoneo, [2] ut dicentibus quidem attendant, [3] facientibus autem incumbant, [4] & contractam victus rationem non diu præscribant. [5] Ægrotantis enim diuturnam concupiscentiã erigit [6] indulgentia quoq; in morbo diuturno. [7] Si quis cęco animum advertat, velut res magni timoris cavendus est, [8] & gratia desperanda, per quam unitas constat. [9] Aëris repentina turbatio vitanda est. [10] Vigor ætatis omnia habet gratiosa. [11] Decrepita vero ætas, vice versa.

XII. Obscuritas linguæ non [1] satis claræ fit, [2] aut propter affectionem, [3] aut propter aures, [4] ita ut priusquam priora enunciarit, alia adjiciat: [5] aut priusquam id, quod mente concepit, dicat, alia insuper cogitet, [6] & quæ quidem citra affectionem visibilem appellatam, contingit linguæ obscuritas, his maxime, qui artium studio tenentur, accidit. [7] Ætati etiam, quum parvum est aliquando subjectum, valde magna vis inest. [8] In morbo tranquillitas, longitudinem significat. [9] Judicatio vero est morbi exolutio. [10] Parva causa medelis exsolvitur, [11] nisi quid circa locum principalem affectum fuerit.

XIII. Quandoquidem affectio per consensum à tristitia inducta vexat, [2] quidam sane ex alterius consensu vexantur. [3] Vociferatio affligit. [4] Foris laboris studium subterfugiendum est. [5] Maritimus locus ad sanitatem commodus est.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 105 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

HIPPOCRATIS APHORISMI.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 341. 1242. Basil. lat.

ΟΒΙΟΣ " βραχὺς, [1] [2] ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, [3] ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς, [4] ἡ δὲ πεῖρα σφαλερὴ, [5] ἡ δὲ κρίσις χαλεπή. [6] δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα, [7] ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, [8] καὶ τὰς παρεόντας, [9] καὶ τὰ ἔξωθεν.

II. Ἐν τῇσι παραχρήμα κενώσιος, [2] καὶ τῇσιν ἐμέτῃσι, [3] τῇσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, [4] ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, [5] ξυμφέρει τε [6] καὶ εὐφόρως φέρεσιν· [7] ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. [8] ἔτι δὲ καὶ ἐπισκέψιος, [9] ἢν μὲν, οἷα δεῖ χωρέοντα, χωρῇ), ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρεσιν· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. [9] ἐπισκέπτεσθαι δὲ δεῖ καὶ χώρῃσι, [10] καὶ ὥρῃσι, [11] καὶ ἡλικίῃσι, [12] καὶ νούσοις [13] καὶ τῇσι δέ, ἢ μή.

III. [1] Ἐν τοῖσι γυμναζομένοισιν [2] οἷ ἐπ' ἄκρον εὐεξίην σφαλερὸν, ἢν οὐ πᾶσι ἐφάπτῃ ἕωσιν. [3] οὐ γὰρ δυνατὸν) μένειν ἐν τῷ αὐτῷ, οὐδὲ ἀτρεμίζειν. [4] ἐπεὶ δὲ ἔστι ἀτρεμίσιν, οὐδέ τι δυνάμενον ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι, [5] λείπει) ἐπὶ τὸ χεῖρον. [6] τελέων δὲ εἵνεκα τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει [7] μὴ βραδέως· [8] ἵνα πάλιν ἧσσον ἀναδρέψιον λαῶν τὸ σῶμα. [9] μὴ δὲ πρὸς ξυμπλώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν· [10] σφαλερὸν γάρ· [11] ἀλλ' ἐκοίη αὐτὴ ἡ φύσις ἢ ἔμελλόν τις ἐπομφόν, ἐς τοῦτο ἄγειν. [12] ὡσαύτως δὲ καὶ κενώσιος αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί. [13] καὶ πάλιν αἱ ἀναδρήψιες αἱ

VITA brevis, [2] ars longa, [3] tempus præceps, [4] experimentum periculosum, [5] judicium difficile. [6] Oportet autem non solum seipsum exhibere quæ decent facientem, [7] sed etiam ægrotum, [8] & præsentes, [9] & quæ externa sunt. 1 19 pag 517

II. In perturbationibus [1] alvi, [2] & vomitibus, [3] sponte contingentibus, [4] siquidem qualia purgari oportet, purgentur, [5] confert, [6] & leviter ferunt: [7] sin minus, vice versa. [8] Sic & vasorum vacuatio, [9] si quidem talis fuit, qualis fieri debet, confert, & bene ferunt: sin minus, vice versa. [9] Inspicere itaque oportet regionem, [10] & tempus, [11] & ætatem, [12] & morbos, [13] in quibus convenit, aut non.

III. [1] In exercitantibus boni habitus [2] ad summum progressi periculosi sunt, si in extremo fuerint. [3] Non enim manere possunt in eodem neq; quiescere. [4] Quum vero non quiescant, non amplius in melius augescere possunt: [5] reliquum est igitur ut in deterius. [6] Ob has igitur causas bonam habitudinem [7] non tarde solvere confert, [8] quo corpus rursum renutritionis principium sumat. [9] Neque vero collapsiones [10] periculosum enim est. [11] Sed qualis natura est ejus qui perferre debet, ad hoc ducere convenit. [12] Similiter autem & evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ sunt: [13] & rursus renutri- 10 [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] 15

εἰς τὸ ἰσχάτως ἔχειν, σφαλερόν.

IV. Αἱ λεπτοὶ [2] καὶ ἀκριβεῖς δίαιται, [3] καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, [4] καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, ἢν μὴ ἐπιδέχηται), [5] σφαλεραί. [6] καὶ πάλιν εἰς τὸ ἰσχνὸν λεπτότητος ἀφικομένου δίαιται), χαλεπαί. [7] καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες εἰς τὸ ἰσχνὸν ἀφιγμένου, χαλεπαί.

V. Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσιν ἁμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες· [2] διὸ μᾶλλον βλάπτονται. [3] πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα, ὃ ἂν γένηται), μείζον γίνεται), μᾶλλον, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἀφροτέρῃσι διαίτῃσι. [4] Διὸ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι σφαλερὸν ἐν πάνυ λεπτῇ καὶ κεκρυμμένῃ καὶ ἀκριβέϊ διαίτῃ), [5] ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. [6] Διὸ τοῦτο ἢν ἐν λεπτῇ καὶ ἀκριβείῃ διαίτῃ σφαλερὸν ἐς τὸ ταλαίπωρον μικρὸν ἀφροτέρων.

VI. [1] Ἐς δὲ τὰ ἰσχνὰ νοσήματα [2] ἐν ἰσχάτῃ γεγενημένῃ ἐς ἀκριβείην κρῆσις.

VII. Ὅκου μὲν γὰρ τὸ νόσημα, [2] αὐτίκα τοὺς ἰσχάτους πόνους ἔχει, [3] καὶ τῇ ἰσχάτῃ λεπτολογίῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. [4] ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχηται) ἀφροτέρῃ διαίτῃ, [5] τοσοῦτον ὑποκλασθέναι, [6] ὁκόσον ἐν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἰσχάτων ᾖ.

IIX. Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νόσημα, [2] τότε καὶ τῇ λεπτολογίῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

IX. Συνιέναι μέντοι δεῖ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὸ ἀκμαῖον τοῦ νούσου, [2] καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπειθήσει τοῦτο, ἢ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, [3] ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπειθήσει (ἢ ἀμβλυνεῖ).

X. Ὁκοῖσι μὲν οὖν εὐθὺς ἡ ἀκμὴ,

nutritiones in extremo existentes, periculosæ sunt.

IV. Tenues [2] & exacti victus, [3] & in longis semper affectionibus, [4] & in acutis, ubi non expedit, [5] periculosi sunt : [6] & rursus victus ad extremam tenuitatem progressi, difficiles sunt. [7] Et repletiones ad extremum progressæ, difficiles sunt.

V. In tenui victu delinquentes ægrotantes, [2] magis læduntur. [3] Omne enim delictum, quod committi poterit, magis magnum committitur in tenui quam in paulo pleniore victu. [4] Quapropter etiam in sanis periculosus est valde tenuis, & constitutus, ac exactus victus: [5] quoniam delicta gravius ferunt. [6] Ob hoc igitur tenuis & exactus victus periculosus est magis quam paulo plenior.

VI. Ad extremos morbos, [2] exacte extremæ curationes optimæ sunt.

VII. Ubi quidem peracutus est morbus, [2] statim etiam extremos labores habet, [3] & extreme tenuissimo victu uti necesse est. [4] Ubi vero non, sed pleniore victu uti licet, [5] in tantum subdescendendum est, [6] in quantum morbus extremis mollior fuerit.

IIX. Quum in vigore fuerit morbus, [2] tunc tenuissimo victu uti necesse est.

IX. Simul autem conjectare oportet, an æger ex victu durare possit ad morbi vigorem : [2] & utrum ille prius deficiet, & ex victu durare non possit : [3] aut morbus prius deficiet ac obtundetur.

X. Quibus igitur statim vigor

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 107 sur 917

κμὴ, [2] αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν. [3] ἐκ δὲ τούτου ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, [4] ἐς ἐκεῖνο δὲ καὶ ἀπὸ ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. [5] ἔμπροσθεν δὲ πολλῷ λεπτοτέρη διαιτᾶν, [6] ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

XI. Ἐν δὲ τοῖσιν παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλειν χρή. [2] τὸ γὰρ ἐπιτιθέμενον βλάπτει. [3] καὶ ὅκως καὶ οἱ περίοδοι παροξύνωσι, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλειν χρή.

XII. Τὰς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσιας δηλήσουσιν αἱ ὧραι, [2] καὶ αἱ ἄρκαι δὲ ἕτεραι, [3] καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσεις, [4] ἢν τὰ καθ' ἡμέρην, [5] ἢν τε παρ' ἡμέρην, [6] ἢν τε διὰ πλείονος χρόνου γίνωνται. [7] ἀτὰρ δὲ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, [8] οἷον ἐν πλευρίτιδι μὲν πλεύμων, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἐκπεπόνα, βραχύνει· [9] ἢν δὲ ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει· [10] καὶ οὖρα [11] καὶ ὑποχωρήματα, [12] καὶ ἱδρῶτες, [13] καὶ δύσπνοια, καὶ δυσκρίσιες [14] καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ τῶν νουσημάτων, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

XIII. Γέροντες διαφορώτατοι νηστείην φέρουσι. [2] δεύτερον, οἱ καθεστηκότες. [3] ἥκιστα, μειρακία. [4] παίδων δὲ μάλιστα, παιδία, [5] τῶν δὲ τοιούτων, ἃ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν πρεσβυτέρους ἐόντα.

XIV. Τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμὸν, [2] πλείστης δὲ δεῖται τροφῆς. [3] ἐς δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκει. [4] γέρουσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμόν· [5] διὰ τοῦτο οὐδὲ ὀλίγων ὑποκαιομένων δέονται· [6] ὑπὸ πολλῶν γὰρ σβέννυται. [7] διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρουσιν οὐχ ὁμοίως ὀξέες· [8] ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

XV. Αἱ κοιλίαι χειμῶνος [2] καὶ ἦρος,

est, [2] his statim tenuis victus exhibendus est. [3] Quibus vero vigor posterius, [4] his ad illud, & paulo ante illud tempus, subtrahendus est. [5] Antea vero mitius æger victu tractandus est, [6] quo durare possit.

XI. In exacerbationibus subtrahere victum oportet. [2] Nam apponere noxa est. [3] Et quibus per circuitus exacerbationes fiunt, in exacerbationibus subtrahere oportet.

XII. Exacerbationes & constitutiones indicabunt morbi, [2] & tempora anni, [3] & circuituum inter se collata incrementa, [4] sive quotidie, [5] sive alternis diebus, [6] sive per amplius temporis intervallum fiant. [7] Sed ex apparentibus indicia fiunt, [8] velut in pleuriticis, si sputum statim appareat incipiente morbo, ipsum abbreviat: [9] si vero posterius appareat, producit: [10] & urinæ, [11] & alvi egestiones, [12] & sudores apparentes indicant [13] & ægre & facile judicandos, [14] & breves & longos morbos.

XIII. Senes facillime jejunium ferunt: [2] deinde ætate consistentes. [3] Minime adolescentes, [4] omnium vero minime pueri, [5] & inter hos ipsos qui ipsi seipsis alacriores fuerint.

XIV. Qui crescunt, plurimum habent innatum calorem: [2] plurimo igitur opus habent alimento: [3] sin minus, corpus consumitur. [4] Senibus autem modicus est calor: [5] quapropter paucis fomitibus opus habent, [6] à multis enim extinguuntur. [7] Ob hanc etiam causam febres senibus non similiter acutæ fiunt. [8] Frigidum est enim ipsorum corpus.

XV. Ventres hyeme [2] & vere [3] na-

ἥρῳ. 3 θερμότατα φύσει, 4 καὶ ὕπνοι μακροὶ πλεῖστοι. 5 ὧν τοιούτοισιν ὅσων τῇσιν ὥρῃσι καὶ τὰ προσφέρ- 7 ματα πλείω δοτέον. 6 καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πλεῖστον ἔχει· 7 προφῆς δὲ πλείονος δέον). 8 σημεῖον, αἱ ἡλικίαι 9 καὶ οἱ ἀθληταί.

XVI. Αἱ ὑγραὶ δίαιται πυ- 8 κνοῖσι πυρετώδεσι ξυμφέρουσι, 2 μάλιστα δὲ παιδίοισι 3 καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσιν ἔτεσιν ἐνδιδημόσι διαιτᾶσθαι.

XVII. Καὶ οἷσι ἅπαξ ἢ δὶς, 2 καὶ πλέω ἢ ἐλάσσω, 3 ἐς καὶ μέρος. 4 δοτέον δέ τι καὶ τῇ ἕξει, 5 καὶ τῇ ὥρῃ, 6 καὶ τῇ χώρῃ, 7 καὶ τῇ ἡλικίῃ.

XVIII. Θέρεος καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· 2 χειμῶνος, ῥᾷστα· 3 ἦρος, δεύτερον.

XIX. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι 2 μηδὲν διδόναι, 3 μηδ' ἀναγκάζειν, 4 ἀλλ' ἀφαιρεῖν τὰ προσθήσιμα 5 πρὸ τῶν κρίσεων.

XX. Τὰ κενούμενα 2 καὶ τὰ κεκριμένα ἄρτια 3 μὴ κινέειν, 4 μηδὲ 9 νεωτεροποιέειν, 5 μήτε φαρμακείῃσι, 6 μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, 7 ἀλλ' ἐᾶν.

XXI. Ἃ δεῖ ἄγειν, 2 ὅκῃ ἂν 10 μάλιστα ῥέπῃ, 3 ταύτῃ ἄγειν, 4 λαμβάνοντα τὰ ξυμφερόντων χωρίων.

XXII. Πέπονα φαρμακεύειν, 2 καὶ κινέειν, 3 μὴ ὠμὰ, 4 μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, 5 ἢν μὴ ὀργᾷ. 6 πρὶν 11 πλεῖστα πέσῃ ὀργᾶν.

XXIII. Τὰ χωρέοντα 2 μὴ πολλῷ πλήθει κεκμαίρειν, 3 ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ 4 καὶ φέρῃ εὐφόρως. 5 καὶ ὅκῃ δεῖ μέχρι λιποθυμίης ἄγειν, 6 καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέσῃ ὑγιείῃ.

XXIV. Ἐν

3 natura calidiſſimi ſunt, 4 & ſomni longiſſimi. 5 Quapropter in his temporibus alimenta plura exhibenda ſunt. 6 Nam innatum calorem ampliorem tunc habent: 7 alimento igitur ampliore opus habent. 8 Signum ſunt ætates, 9 & athletæ.

XVI. 1 Victus humidi omnibus 55 febricitantibus conferunt: 2 maxime vero pueris, 3 & aliis ita ali adſuetis.

XVII. Et quibus ſemel aut bis, 2 & plus aut minus, 3 & ex parte exhibere oportet, conſiderandum eſt. 4 Dandum vero etiam aliquid eſt conſuetudini, 5 & tempori, 6 & regioni, 7 & ætati.

XVIII. Æſtate & autumno cibos difficillime ferunt, 2 hyeme facillime, 3 deinde vere.

XIX. 1 His qui in circuitibus 60 exacerbantur, 2 nihil dare oportet, 3 neque cogere: 4 ſed auferre de appoſitionibus 5 ante judicationes.

XX. Quæ judicantur, 2 & judicata ſunt integre, 3 neque movere oportet, 4 neque novare, 5 neque medicamentis, 6 neque aliis irritamentis, 7 ſed ſinere.

XXI. Quæ ducere oportet, 2 quo maxime repunt, 3 eo ducere oportet, 4 per convenientes locos.

XXII. 1 Concocta medicamentis 65 aggredi oportet, 2 & movere, 3 non cruda, 4 neque in principiis, 5 ſi non turgeant. 6 Plurima vero non turgent.

XXIII. Quæ prodeunt, 2 non multitudine æſtimare oportet, 3 ſed quamdiu prodeant qualia oportet, 4 & facile æger ferat. 5 Et ubi opus eſt, uſque ad animi deliquium ducere oportet: 6 & hoc facere, ſi ſufficiat æger.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 109 sur 917

XXIV. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι παθέσιν ὀλιγάκις, [2] καὶ οὐ δοχῆσι τῆσι φαρμακείησι χρέεσθαι, [3] καὶ τοῦτο ἐπιξυνετώτερον ποιέειν.

XXV. Ἢν, εἴ τι δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρεί τι, καὶ εὐφόρως φέρουσι. [2] τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

XXIV. In acutis affectionibus raro [2] etiam in principiis medicamentis uti oportet: [3] atque hoc facere diligenti prius æstimatione facta.

XXV. Si qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facile ferunt: [2] contraria vero, difficulter.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιεῖ, θανάσιμον. [2] ἢν δὲ ὕπνος ἀφελέῃ, [3] ἐς ὑγιασίμους.

II. Ὅκου παραφροσύνῃσιν ὕπνος πονέει, [2] ἀγαθόν.

III. Ὕπνος, [2] ἀγρυπνίη, [3] ἀμφότερα καὶ μετρίως μᾶλλον χρόμενα, [4] κακόν.

IV. Οὐ πλησμονή, [2] οὐ λιμός, [3] οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθόν, [4] ὅ, τι ὧν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ.

V. Κόποι αὐτόματοι φράζουσι νούσους.

VI. Ὅκόσοι ποιεῦντές τι σώματος, [2] τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, [3] τυφλοῖσιν ἡ γνώμη νοσεῖ.

VII. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα [2] ἀνδρῶς ἐπανατρέφειν δεῖ· [3] τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

VIII. Ἢν ἐν νούσῳ τροφὴν λαμβάνων μὴ ἰσχύῃ, [2] σημαίνει, ὅτι λείπει τροφὴ τὸ σῶμα χρεῖσσον. ὥστε, τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίγνεται), [4] χρὴ ἐκδέχεσθαι, ὅ τι ποιήσει δεῖ).

IX. Τὰ σώματα, ὁκόσα ἂν τις βούληται καθαίρειν, [2] ὑγρὰ ποιέειν.

X. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, [2] ὁκόσον ἂν θρέψῃς, [3] μᾶλλον βλάψεις.

XI. Τὰς

SECTIO SECUNDA.

IN quo morbo somnus laborem facit, [2] mortale: [3] si vero somnus prosit, [4] non lethale. 1 pag 118

II. Ubi somnus delirium sedat, [2] bonum est.

III. Somnus, [2] vigilia, [3] utraque modum excedentia, [4] malum.

IV. Non satietas, [2] non fames, [3] neque aliud quicquam bonum est, [4] quod naturæ modum excedat.

V. Lassitudines spontaneæ denunciant morbos. 5

VI. Quicunque aliqua corporis parte dolentes, [2] plerunque dolores non sentiunt, [3] his mens ægrotat.

VII. Quæ multo tempore attenuantur corpora, [2] lente reficere oportet. [3] Quæ vero brevi, brevi.

VIII. Si ex morbo cibum capiens quis non fiat validus, [2] significat quod corpus uberiore alimento utitur. [3] Si vero cibum non accipienti hoc contingat, [4] nosse oportet quod evacuatione opus habet. 10

IX. Corpora quæcunque quis purgare voluerit, [2] fluida facere oportet.

X. Non pura corpora [2] quanto plus nutries, [3] tanto magis lædes.

XI. Fa-

ΧΙ. Ῥᾷον πλησθῆναι ποτῷ, ἢ σιτίῳ.

ΧΙΙ. Τὰ ἐπιλειπόμενα ἐν τῇσι νέσοισι μετὰ κρίσιν, ἐπιφορὰς ποιέειν εἴωθεν.

ΧΙΙΙ. Ὁκόσησι κρίσις γίνεται, τυτθοῖσιν ἡ νὺξ δυσφορωτέρη, ἢ ἀπὸ τοῦ παροξυσμοῦ. ἢν δὲ ὑπερβάσῃσι ὡς ἐπίπαν δυσφορωτέρη ὡς ἐπίπαν.

ΧΙV. Ἐν τῇσι τῶν κοιλίης ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν ἀμοχθημάτων ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

ΧV. Ὅκου φάρυγξ νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπτεσθαι χρὴ τὰς διακρίσιος. ἢν μὲν γὰρ ὑγιαίνωσι, τὸ σῶμα ξυντήκεται. ἢν δὲ ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίγνηται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

ΧVΙ. Ὅκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονέειν.

ΧVΙΙ. Ὅκου ἂν τροφὴ πολλὴ φύσιν πλείω ἐσέλθῃ, νοῦσον ποιέει. τοῦτο δὲ δηλοῖ ἡ ἴησις.

ΧVΙΙΙ. Τῶν τρεφόντων ἀθρόως καὶ πυκνὰ, ταχέα καὶ αἱ διαχωρήσιες γίγνονται.

ΧΙΧ. Τῶν ὀξέων νουσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προδιαγνώσιες, οὔτε θανάτου, οὔτε ὑγιείης.

ΧΧ. Ὁκόσοισι νέοισιν ἔδεσιν αἱ κοιλίαι ὑγραὶ εἰσι, τυτθοῖσιν ἀπεψηκόσι ξηραίνονται. ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἔδεσιν αἱ κοιλίαι ξηραὶ εἰσι, τυτθοῖσι πρεσβυτέροισι γαυρώδεσιν ὑγραίνονται.

ΧΧΙ. Λιμὸν θωρηξις λύει.

ΧΧΙΙ. Ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νυκτὶ γένηται, κένωσις ἴσχει. ἢν ὁκόσα δι' ἐνὸς κενώσῃ, ἀπὸ πλησμονῆς· ἢν δὲ ἄλλων ἐναντιώσεις.

ΧΙ. Facilius eſt repleri potu quam cibo.

ΧΙΙ. Quæ relinquuntur in morbis poſt judicationem, recidivas facere ſolent.

ΧΙΙΙ. Quibuſcunque judicatio fit, his nox gravis ante exacerbationem. Quæ vero ſequitur, plerunque tolerabilior eſt.

ΧΙV. In alvi fluxionibus mutationes egeſtionum proſunt, ſi non ad pravas mutentur.

ΧV. Vbi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore naſcuntur, excretiones conſiderare oportet. ſi enim bilioſæ fuerint, corpus ſimul ægrotat. ſi vero ſimiles ſanis fiant, tutum eſt corpus nutrire.

ΧVΙ. Vbi fames, non oportet laborare.

ΧVΙΙ. Vbi cibus præter naturam copioſior ingreſſus fuerit, morbum facit. Oſtendit autem ſanatio.

ΧVΙΙΙ. Eorum quæ acervatim & velociter nutriunt, veloces etiam egeſtiones fiunt.

ΧΙΧ. Acutorum morborum non omnino tutæ ſunt prædictiones, neque mortis, neque ſanitatis.

ΧΧ. Quibus dum juvenes ſunt, ventres humidi ſunt, his ſeneſcentibus reſiccantur. Quibus vero dum juvenes ſunt, ventres ſicci ſunt, his ſeneſcentibus humectantur.

ΧΧΙ. Famem vini potus ſolvit.

ΧΧΙΙ. Quicunque morbi ex repletione fiunt, evacuatio ſanat. Et quicunque ex evacuatione, repletio. Et aliorum contrarietas.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 111 sur 917

XXIII. Τὰ ὀξέα τῶν νουσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρῃσι.

XXIV. Τῶν ἑπτὰ ἡ τετάρτη ἐπιδηλοῖ. ² ἑτέρης ἑβδομαίδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. ³ θεωρητὴ δὲ ἡ ἐνδεκάτη· ⁴ αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομαίδος. ⁵ θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπταικαιδεκάτη. ⁶ αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ⁷ ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης.

XXV. Οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. ² οἱ δὲ φθινοπωρινοί, μακροί, ³ μάλιστα οἱ ὡρὸς τὸν χειμῶνα σεισάμενοι.

XXVI. Πυρετὸν ἐπὶ σπασμῷ βέλτιον γίνεσθαι, ² ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

XXVII. Τοῖσι μὴ κατὰ λόγον μαφίζουσιν, ² ἃ δεῖ πιστεύειν, ³ ἁδὲ φοβεῖσθαι λίαν τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. ⁴ τὰ γὰρ πολλὰ τοιούτων ἐστὶν ἀστάσεα, ⁵ καὶ ἃ πάνυ τι διαμένει ⁶ ἃ δὲ χρονίζειν εἴωθε.

XXVIII. Τῶν πυρετοσόντων μὴ πάντως πάσιν ἐπιπολαίως, ² τὸ ἀθρόον ³ καὶ μηδὲν ὑπολείπειν τοῦ σώματος, ⁴ ἢ καὶ σεσηκέναι μᾶλλον καὶ λόγου, ⁵ μοχθηρόν. ⁶ τὸ μὲν γὰρ μήκεος νόσου σημεῖον, ⁷ τὸ δὲ ἀστάσεως.

XXIX. Ἀρχομένων τῶν νέσων, ² εἰ τι δοκεῖ κινέειν, ³ κίνει· ⁴ ἀκμαζόντων δέ, ⁵ ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστιν.

XXX. Περὶ τὰς ἀρχὰς ² καὶ τὰ τέλεα ³ πάντα ἀσθενέστερα· ⁴ ἐρρωμενέστερα δὲ τὰς ἀκμάς.

XXXI. Τῷ ἐξ ἀῤῥωστίης οὐσιτέοντι ² μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, ³ μοχθηρόν.

XXXII. Ὡς ἐπὶ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, ² κατ' ἀρχὰς μὲν οὐσιτέοντες, ³ καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, ⁴ ὡρὸς τὸ τέλος πάλιν ἀσιτέα-

XXIII. Acuti morbi in quatuordecim diebus judicantur.

XXIV. Septimæ quarta index est. ² Alterius hebdomadæ octava principium est. ³ Considerandæ vero est undecima. ⁴ Hæc enim quarta est secundæ hebdomadæ. ⁵ Considerandæ rursus decimaseptima. ⁶ Ipsa enim est quarta quidem à decimaquarta, ⁷ septima vero ab undecima.

XXV. Æstivæ quartanæ plerunque sunt breves. ² Autumnales vero longæ, ³ & maxime quæ ad hyemem pertingunt.

XXVI. Febrem in convulsione fieri melius est, ² quam convulsionem in febre.

XXVII. His quæ non secundum rationem levant, ² non oportet credere, ³ neque valde timere ea quæ prava fiunt præter rationem. ⁴ Pleraque enim ex talibus inconstantia sunt, ⁵ & non valde permanere, ⁶ neque morari solent.

XXVIII. Febricitantium non omnino leviter, ² permanere, ³ & nihil minui corpus, ⁴ aut etiam magis quam pro ratione colliquari, ⁵ malum est. ⁶ Illud enim morbi longitudinem, ⁷ hoc vero debilitatem significat.

XXIX. Incipientibus morbis ² si quid movendum videtur, ³ move: ⁴ vigentibus vero, ⁵ quietem agere melius est.

XXX. Circa principia ² & fines, ³ omnia debiliora sunt: ⁴ circa vigores vero, fortiora.

XXXI. Ex ægritudine bene cibum accipienti, ² nihil augescere corpus, ³ malum est.

XXXII. Plerunque omnes male habentes, ² ab initio cibum bene capientes, ³ & nihil augescentes, ⁴ ad finem rursus cibos fastidiunt.

τέσιν. 5 οἱ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀστυφέοντες ἰσχυρῶς, 6 ὕστερον δὲ σιτεόμενοι, 7 βέλτιον ἀπαλλάσσονται.

XXXIII. Ἐν πάσῃ νούσῳ τὸ εὐφραδὲς καὶ ἀλύπως ἔχειν, 2 καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφοράς, 3 ἀγαθόν· 4 τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

XXXIV. Ἐν τῇσι νούσοισιν ἧσσον κινδυνεύουσιν, 2 οἷσιν ἂν εἰκέῃ τῆς φύσιος, 3 ἢ τῇ ἕξιος, 4 καὶ τῇ ἡλικίης, 5 καὶ τῇ ὥρης ἢ νούσου ἢ μᾶλλον, 6 ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη καὶ πάντων.

XXXV. Ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι 2 ᾧ περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἦτρον 3 πίεσις ἔχει, 4 βέλτιόν ἐστι. 5 τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ σκληρὸν, 6 μοχθηρόν. 7 ἐπισφαλὲς δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

XXXVI. Οἱ ὑγιέως ἔχοντες σώματος, 2 ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι 3 σκληρότερον πέττουσι, 4 καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι.

XXXVII. Οἱ δὲ πάσῃσι σώμασι ἐρρωμένοις 2 φαρμακοῦσθαι ἐρρωδέουσι.

XXXVIII. Τὸ σμικρῷ χεῖρον καὶ πόμα 2 καὶ σιτίον, 3 ἡδίον ἐστὶ, 4 τοῖς βελτίοσιν μὲν, 5 ἀνδρεστέροις δὲ, 6 μᾶλλον αἱρετέον.

XXXIX. Οἱ πρεσβῦται τοῖς νέοισι τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. 2 ὅσοι δ' ἂν καὶ πρεσβύτῃσι χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

XL. Βράγχοι 2 καὶ κόρυζαι 3 τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν 4 οὐ πεπαίνονται.

XLI. Οἱ σκληρύμβροι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, 2 ἄνευ φανερῆς αἰτιολογίης, 3 ἐξαπίνης τελευτῶσι.

XLII. Λύειν δυσπαλὲς, 2 ἰσχυρὸν μὲν, 3 ἀδύνατον· 4 ἀσθενὲς δὲ, 5 καὶ ῥηϊδιον.

diunt. 5 At ab initio quidem valde cibum aversantes, 6 postea vero bene cibum capientes, 7 melius liberantur.

XXXIII. In omni morbo valere mente, 2 & bene se habere ad ea quæ exhibentur, 3 bonum: 4 contrarium vero, malum.

XXXIV. In morbis minus periclitantur, 2 quorum naturæ, 3 & ætati, 4 & habitui, 5 & tempori morbus magis affinis fuerit, 6 quam hi quibus non affinis in aliquo horum existit.

XXXV. In omni morbo 2 partes circa umbilicum & pectinem 3 crassitudinem habere, 4 melius est. 5 At vehemens tenuitas & eliquatio, 6 prava est. 7 Periculosa vero talis est etiam ad infernas purgationes.

XXXVI. Sana habentes corpora, 2 dum medicamentis purgantur, 3 cito exolvuntur. 4 Itemque qui pravo cibo utuntur.

XXXVII. Qui bene habent corpore, 2 eos operosum est medicamentis purgare.

XXXVIII. Paulo deterior & potus 2 & cibus, 3 verum jucundior, 4 melioribus quidem, 5 sed injucundioribus, 6 præferendus est.

XXXIX. Senes juvenibus plerunque minus ægrotant. 2 Quicunque vero ipsis fiunt morbi diuturni, utplurimum commoriuntur.

XL. Raucedines 2 & gravedines, 3 in valde senibus 4 non concoquuntur.

XLI. Qui exolvuntur sæpe & fortiter 2 absque manifesta causa, 3 derepente moriuntur.

XLII. Sideration em 2 fortem quidem solvere, 3 impossibile est, 4 debilem vero, 5 non facile.

XLII. Τῶν

XLIII. Ex

XLIII. Τῶν ἀπαγχομένων [2] καὶ κατελυομένων, [3] μηδέπω τεθνηκότων, [4] οἱσι ἀναφέρεται, [5] εἰζὶν οἷς ἂν ἀφρὸς ἢ περὶ τὸ στόμα.

XLIII. Ex his qui ſtrangulantur, [2] & ſubmerguntur, [3] nondum autem mortui ſunt, [4] non reconvaleſcunt, [5] quibus ſpuma circa os fuerit.

XLIV. Οἱ πυκνὰς φόβους [2] καὶ φύσιν, [3] ταχέως τε γιγνομένους μᾶλλον [4] τῆς ἰσχνῆς.

XLIV. Craſſi admodum [2] ſecundum naturam, [3] magis cito moriuntur, [4] quam graciles.

XLV. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν [2] ἀπαλλαγὴ αἱ μεταβολαὶ, [3] μάλιστα τῆς ἡλικίης, [4] καὶ τῆς χωρέων, [5] καὶ τῆς βίων ποιέεσι.

XLV. Iuvenibus comitialium [2] liberationem faciunt mutationes, [3] maxime ætatis, [4] & regionum, [5] & victuum.

XLVI. Δύο πόνων ἅμα γινομένων [2] μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, [3] ὁ σφοδρότερος ἀμαυροῖ τὸν ἕτερον.

XLVI. Duobus dolоribus ſimul inſtantibus, [2] non ſecundum eumdem locum, [3] vehementior obſcurat alterum.

XLVII. Περὶ τὰς γονὰς τὰς πύας [2] οἱ πόνοι [3] καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνουσι μᾶλλον, [4] ἢ γενομένῃσι.

XLVII. Circa generationem puris, [2] dolores [3] & febres magis contingunt, [4] quam facto jam ipſo.

XLVIII. Ἐν παντὶ κινήσει καὶ σώματος, [2] ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, [3] τὸ διαναπαῦσαι οὐδὲν ἄκοπον.

XLVIII. In omni corporis motu, [2] quum inceperit dolere, [3] quieſcere ſtatim laſſitudinem eximit.

XLIX. Οἱ ἐθισμένοι τοὺς πόνους φέρειν, [2] καὶ ἦσσον ἀσθενέες [3] ἢ γέροντες, [4] τῶν ἀσκεόντων, [5] ἰσχυροῖσι τε [6] καὶ νέοις, [7] ῥᾷον φέρουσι.

XLIX. Adſueti conſuetos labores ferre, [2] etiamſi fuerint debiles, [3] aut ſenes, [4] non adſuetis [5] fortibus [6] ac juvenibus [7] facilius ferunt.

L. Τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου συνήθεα, [2] καὶν ἦ χείρω, [3] τῶν ἀσυνήθων ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε. [4] δεῖ δὲν καὶ ἐς τὰ συνήθεα μεταβάλλειν.

L. Ex multo tempore conſueta, [2] etiamſi deteriora fuerint, [3] inconſuetis minus moleſtare ſolent. [4] Oportet igitur etiam ad inconſueta tranſmutationem facere.

LI. Τὸ κατὰ πολὺ [2] καὶ ἐξαπίνης [3] κενοῦν, [4] ἢ πλήρειν, [5] ἢ θερμαίνειν, [6] ἢ ψύχειν, [7] ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν τὸ σῶμα κινεῖν, [8] σφαλερόν. [9] καὶ ὧν πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. [10] τὸ δὲ κατ' ὀλίγον, [11] ἀσφαλές. [12] καὶ ἄλλως, [13] καὶ ἢν τις ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

LI. Multum [2] & repente [3] evacuare, [4] aut replere, [5] aut calefacere, [6] aut frigefacere, [7] aut omnino quomodocunque corpus movere, [8] periculoſum eſt. [9] Et omnis multitudo naturæ contraria eſt. [10] Quod vero paulatim fit, [11] tutum eſt, [12] tum alias, [13] tum ſi ex altero ad alterum tranſitus fit.

LII. Πάντα κατὰ λόγον ποιέοντι, [2] καὶ μὴ γινομένων κατὰ λόγον, [3] μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον,

LII. Omnia ſecundum rationem facienti, [2] ſi non ſecundum rationem fiant, [3] non tranſire opor-

ρον, ⁴ μᾶλλον δὲ δέξαντος ἐξ ἀρχῆς.

LIII. Ὀκόσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσιν, ² νέοι μέν ὄντες, ³ βέλτιον ἀπεπλάσαντι ⁴ τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων. ⁵ Ἰς ὃ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπεπλάσαντι. ⁶ ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπιτοπολὺ, τοῖσιν πολυγηράσκουσι.

LIV. Μεγέθει μὲν σώματος ¹⁸ εὐπάσχειν μᾶλλον, ² ἐλεύθερον καὶ οὐκ ἀνίδρι. ³ ἀγχιφανέα δὲ, ⁴ δύσχρηστον, καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

LIII. Quicunque ventres humidos habent, ² dum quidem juvenes sunt, ³ melius degunt ⁴ quam hi qui siccos habent. ⁵ Verum ad senectutem deterius degunt. ⁶ Reficcantur enim plerunque senescentibus.

LIV. In corporis magnitudine juventutem quidem degere, ² liberale est & non indecorum. ³ Senectutem vero degere, ⁴ inutile, & deterius parvitate.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων, ¹ μάλιστα πάντων νοσήματα. ² Ἐν τούτῃσιν ὧν ἰσχυραὶ μεταβολαὶ μεγάλαι καὶ ἡ ψύξις ἢ θάλψις, ³ καὶ τἄλλα κατὰ λόγον ἔστιν.

II. Τῶν φύσεων, αἱ μὲν πρὸς θέρος, ² αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, οὐ καλῶς πεφύκασι.

III. Τῶν νόσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας ² οὐ καλῶς πεφύκασι· ³ καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, ⁴ καὶ χώρας, ⁵ καὶ διαίτας.

IV. Ἐν τούτῃσιν ὥρῃσιν, ὅταν τὰ αὐτὰ ἡμέρης, ² ὅτε μὲν θάλπος, ὅτε δὲ ψῦχος γίγνηται, ³ φθινοπωρινὰ τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι χρή.

V. Νότοι βαρυήκοοι, ² ἀχλυώδεες, ³ κεφαλοσκληροὶ, ⁴ νωθροὶ, ⁵ διαλυτικοί. ⁶ Ὑπὸ τούτων ἐόντες δυνατὸν, τοιαῦτα ἐν τούτοισιν ἀρρωστήσαντα κρίνεται. ⁷ Ἢν δὲ βορέης, ⁸ βῆχες, ⁹ φάρυγγες, ¹⁰ κοιλίῃ σκληρὴ, ¹¹ δυσουρίαι φλεγμώδεες, ¹² ὀδυνάων παλαιάων, ¹³ πλεύρων. ¹⁴ Ὑπὸ τούτων ἐόντων δυνατὸν, τοιαῦτα ἐν τούτοισιν ἀρρωστήσαντα προσδέχεσθαι χρή.

SECTIO TERTIA.

Mutationes temporum maxime pariunt morbos, ² & in temporibus magnæ mutationes frigoris aut caloris, ³ & reliqua juxta rationem hoc modo.

II. Naturarum aliæ quidem ad æstatem, ² aliæ vero ad hyemem, ³ bene aut male se habent.

III. Morborum alii ad alia tempora, ² bene aut male se habent: ³ & ætates quædam ad tempora, ⁴ & regiones, ⁵ & victus.

IV. In temporibus quum eadem die, ² modo calor, modo frigus fit, ³ autumnales morbos expectare oportet.

V. Austri auditum gravantes, ² caliginosi, ³ caput gravantes, ⁴ torpidi, ⁵ dissolventes. ⁶ Quum hic prævaluerit, talia in morbis patiuntur. ⁷ Si vero Aquilo fuerit, ⁸ tusses, ⁹ fauces, ¹⁰ alvi duræ, ¹¹ urinæ difficultates, ¹² horrores, ¹³ dolores costarum, ¹⁴ pectoris. ¹⁵ Quum hic dominatur, talia in morbis expectare oportet.

VI. Ὀκό-

VI. Quum

VI. Ὁκόταν θέρος χλοήτῃ ἔαρ ὁμοῖον, ἰδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή.

VII. Ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίγνονται· καὶ ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ἢ τὸ ἔτος ἰσχυρὸν ᾖ, οἷον τοιοῦτον ποιέουσιν, ἐπὶ τοιούτοισι καὶ νούσημα τοιοῦτον προσδέχεσθαι χρή.

VIII. Ἐν τοῖσι καταστάσι ἡμερινοῖσιν, ἢν ὑραίους ποιῶνται ὑραίους ἀποδιδοῦσιν, εὐσταθίας καὶ εὐκρινείας αἰνύσοι γιγνόμενοι. ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν, ἀκαταστάτους καὶ δυσκρίτους.

IX. Ἐν φθινοπώρῳ ὀξέα αἰνύσοι, καὶ θανατωδέστατα τὰ ἐπίπαν. ἦρ δὲ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

X. Τὸ φθινόπωρον τοῖς φθίνουσι κακόν.

XI. Περὶ δὲ ὡρέων, ἢν μὲν ἡμέων αὐχμηρὸς καὶ βόρεος χρόνος, τὸ δὲ ἔαρ ὑγρὸν καὶ νότιον, ἀναγκαῖον θέρεος πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξί, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας.

XII. Ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν, καὶ ὑγρὸς, καὶ εὔδιος χλοήῃ, τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες, ἦσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ὅτι πᾶσιν προφάσιος ἐκπρώσσουσιν· αἱ δ' ἂν τίκωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία πέλουσιν, ὡς τὴν παραυτίκα ἀπόλλυσθαι, καὶ λιπόψυχα καὶ νοσώδεα ζώειν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίγνονται. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι καλάβροι συντόμως ἀπόλλυνται.

XIII. Ἢν δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν

VI. Quum æstas sit veri similis, [2] sudores in febribus multos exspectare oportet.

VII. In siccitatibus febres acutæ fiunt : [2] & siquidem annus amplius talis fuerit, qualem constitutionem fecerit, [3] plerunque tales etiam morbos expectare oportet.

VIII. In constantibus temporibus, [2] si tempestive tempestiva reddantur, [3] morbi constantes & judicatu facillimi fiunt. [4] In inconstantibus autem, inconstantes, [5] & qui difficulter judicantur.

IX. In autumno morbi acutissimi, [2] & omnino mortiferi. [3] Ver autem saluberrimum [4] & minime lethale.

X. Autumnus tabidis malus.

XI. De temporibus, siquidem hyems sicca & aquilonaris fuerit, ver autem pluviosum & australe, [2] necesse est æstate febres acutas, & lippitudines, [4] & dysenterias fieri, [5] maxime mulieribus, [6] & viris natura humidioribus.

XII. Si vero hyems australis, & pluviosa, ac clemens fiat, ver autem siccum & aquilonare, [2] mulieres quidem quibus partus ad ver instat, ex omni occasione abortiunt. [3] quæ vero pariunt, imporentes ac morbosos pueros pariunt, [4] ita ut aut statim pereant, [5] aut tenues ac morbosi vivant. [6] Aliis autem dysenteriæ, [7] & lippitudines siccæ fiunt. [8] Senioribus vero defluxiones brevi perimentes.

XIII. Si vero æstas sicca fiat & aquilonaris, autumnus autem plu-

μερὸν καὶ ὕδατος γένοιτο), τὸ δὲ φθινόπωρον ἐπομβρον καὶ νότιον, [2] κεφαλαλγίας τε καὶ πλευρίτιδας γίνοιτο), [3] καὶ βῆχες, [4] καὶ βράγχοι, [5] καὶ κάρυζαι· [6] σὺν οἷσι δὲ καὶ φθίσιες.

XIV. [1] Ἢν δὲ βορέον ἡ καὶ ἄνυδρον, [2] τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἔασι τὰς φύσιας, [3] καὶ τῇσι γυναιξὶ εὔφορον· [4] τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίας ἔσται) ξηρὰς, [5] καὶ πυρετοὶ ὀξέες, [6] καὶ κάρυζαι· [7] σὺν οἷσι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

XV. Τῶν δὲ καταστάσιων καὶ συνηθέων, [2] τὰ μὲν ὅλον οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβρίων ἐόντων ὑγιεινότεροι, [3] καὶ ἧσσον θανατώδεες.

XVI. Νοσήματα δὲ σὺν μὲν τοῖσιν ἐπομβρίοισιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται), [2] πυρετοί τε μακροὶ, [3] καὶ χολώδεις ῥύσιες, [4] καὶ σηπεδόνες, [5] καὶ ἐπίληπτοι, [6] καὶ ἀποπληξίαι, [7] καὶ κωφώσεις. [8] σὺν δὲ τοῖσιν αὐχμοῖσι, [9] φθίσιές, [10] ὀφθαλμίαι, [11] ἀρθρῖτιδες, [12] στραγγουρίαι, [13] καὶ δυσεντερίαι.

XVII. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταστάσιες, [2] εἰ μὲν βόρδοι, πνίγουσι τὰ σώματα ξηροτέρους, [3] καὶ εὐτονα, [4] καὶ εὐκίνητα, [5] καὶ εὐχροα, [6] καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι, [7] καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι, [8] καὶ τὰ ὄμματα φάσκουσι, [9] καὶ εἴ τι τῶν θώρηκα ἄλγημα, λῦόν τι προϋπάρχῃ, μᾶλλον πονέουσιν. [10] εἰ δὲ νότοι, [11] διαλύουσι τὰ σώματα [12] καὶ ὑγρεύουσι, [13] καὶ βαρυηκοίας, [14] καὶ καρηβαρίας, [15] καὶ ἰλίγγους ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, [16] καὶ τοῖσι σώμασι δυσκινησίην, [17] καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

XVIII. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, [2] ἔαρ μὲν καὶ ἄκρην θέρεος, [3] οἱ παῖδες, οἱ τοιούτων ἐγγύθεν ἡλικιῶται,

pluviosus & australis, [2] capitis dolores ad hyemem fiunt, [3] & tusses, [4] & raucedines [5] ac gravedines: [6] quibusdam etiam tabes.

XIV. Si vero aquilonaris & aquarum exors autumnus fuerit, [2] his quidem qui humidas naturas habent, [3] & mulieribus commodus erit. [4] Reliquis vero fient lippitudines siccæ, [5] & febres acutæ, [6] & gravedines. [7] Quibusdam vero etiam atræ biles.

XV. Ex anni vero constitutionibus, [2] in summa siccitates pluviosis salubriores sunt, [3] & minus lethales.

XVI. Morbi in pluviosis quidem plerunque fiunt, [2] febres longæ, [3] & alvi fluxiones, [4] & putredines, [5] & comitiales, [6] & sideratione, [7] & anginæ. [8] In siccitatibus vero, [9] tabes, [10] lippitudines, [11] arthritides, [12] urinæ stillicidia, [13] & dysenteriæ.

XVII. Quotidianæ vero constitutiones, [2] aquilonares quidem corpora compingunt, [3] & robusta, [4] & ad motum idonea, [5] & bene colorata, [6] & melius audientia faciunt, [7] & ventres reficcant, [8] & oculos mordent, [9] & si circa thoracem aliquis dolor prius est, magis affligunt. [10] Australes autem corpora [11] dissolvunt, [12] & humectant, [13] & gravem auditum, [14] ac capitis gravitatem, [15] & vertigines in oculis, [16] & corporibus ægrum motum, [17] & ventres humectant.

XVIII. Secundum tempora, [2] vere quidem & prima ætate, [3] pueri, & qui his ætate cohærent,

ἡλικίησιν, [3] ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. [4] Θέρος καὶ φθινοπώρου, μέχρι μέσου πνέοντες γέροντες. [5] τὸ δὲ λοιπὸν φθινοπώρου καὶ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσιν.

XIX. Νοσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, [2] μᾶλλον δὲ ἔνια καθ' ἑαυτὰς αὐτέων καὶ γίνεται) [3] καὶ παροξύνει).

XX. Τὰ μὲν οὖν ἦρος τὰ μὲν μανικὰ, [3] καὶ τὰ μελαγχολικὰ, [4] καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ, [5] καὶ αἱμορροΐδες, [6] καὶ κωφώσεες, [7] καὶ κόρυζαι, [8] καὶ βράγχοι, [9] καὶ βῆχες, [10] καὶ λέπραι, [11] καὶ λιγκώσεες, [12] καὶ ἀλφοὶ, [13] καὶ ἐξανθήσιες ἑλκώδεες παλαιόσταμ, [14] καὶ φύμαθα, [15] καὶ δοθιηνικά.

XXI. Τὰ δὲ θέρεος [2] ἔνια τε τεταίων, [3] καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, [4] καὶ καῦσοι, [5] καὶ τριταῖοι πυρετοὶ, [6] καὶ τεταρταῖοι, καὶ ἔμετοι, [8] καὶ διαφορήσιες, [9] καὶ ὀφθαλμίαι, [10] καὶ ὧτων πόνοι, [11] καὶ στόματος ἑλκώσιες, [12] καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, [13] καὶ ἰδρῶτες.

XXII. Τὰ δὲ φθινοπώρου [2] καὶ θέρεος τὰ πολλὰ, [3] καὶ πυρετοὶ τριταῖοι, [4] καὶ τλαύντες, [5] καὶ ἀπολῶτες, [6] καὶ ὑδρωπες, [7] καὶ φθίσιες, [8] καὶ διαρροΐαι, [9] καὶ λιεντερίαι, [10] καὶ δυσεντερίαι, [11] καὶ ἰσχιάδες, [12] καὶ κωκύσεις, [13] καὶ ἀσθμαίνοντες, [14] καὶ εἰλεοὶ, [15] καὶ ἐπιληψίαι, [16] καὶ τὰ μανικὰ, [17] καὶ τὰ μελαγχολικά.

XXIII. Τὰ δὲ χειμῶνος παλαιστίδες, [3] περιπλευμονίαι, [4] λήθαργοι, [5] κόρυζαι, [6] βράγχοι, [7] βῆχες, [7] πόνοι στήθεων, [9] παλαιοὶ, [10] καὶ ὀσφύος, [11] καὶ κεφαλαλγίαι, [12] ἴλιγγοι, [13] δονοπαλῆαι.

XXIV. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι παισὶ δὲ ξυμβαίνει. [2] τοῖσι μὲν σμικροῖσι

rent, [3] optime degunt, & maxime sani sunt. [4] Æstate vero & autumno aliquandiu, senes. [5] Reliquo autumno & hyeme, mediam ætatem habentes.

XIX. Morbi omnes quidem in omnibus temporibus fiunt: [2] quidam tamen magis in quibusdam ipsorum & fiunt, [3] exacerbantur.

XX. Vere etenim [2] insaniæ, [3] & atræ biles, [4] & comitiales, [5] & sanguinis fluxiones, [6] & anginæ, [7] & gravedines, [8] & raucedines, [9] & tussis, [10] & lepræ, [11] & impetigines, [12] & vitiligines, [13] & pustulæ ulcerosæ plurimæ, [14] & tubercula, [15] & morbus articularis.

XXI. Æstate vero [2] & quidam ex his, [3] & febres continuæ, [4] & ardentes, [5] & tertianæ plurimæ, & quartanæ, [6] & vomitus, [8] & alvi profluvia [9] & lippitudines, [10] & aurium dolores, [11] & oris exulcerationes, [12] & pudendorum putredines, [13] & papulæ sudorosæ.

XXII. Autumno autem [2] & ex æstivis multi, [3] & febres quartanæ, [4] & erroneæ, [5] & splenes, [6] & hydropes, [7] & tabes, [8] & urinæ stillicidia, [9] & intestinorum levitates, [10] & dysenteriæ, [11] & coxendices, [12] & anginæ, [13] & anhelationes, [14] & volvuli, [15] & comitiales, [16] & insaniæ, [17] & atræ biles.

XXIII. Hyeme vero [2] pleuritides, [3] peripneumoniæ, [4] [lethargi,] [5] gravedines, [6] raucedines, [7] tussis, [8] dolores pectorum, [9] laterum [10] ac lumborum, [11] capitis dolores, [12] vertigines, [13] siderationes.

XXIV. In ætatibus autem talia contingunt: [2] Parvis ac recens natis

κροῖσι καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν, ἄφθαι,[3] ἔμετοι,[4] βῆχες,[5] ἀγρυπνίαι,[6] φόβοι,[7] ὀμφαλοῦ φλεγμοναί,[8] ὧτων ὑγρότητες.

xxv. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσιόντασιν,[2] ἕλκων ὀδαξυσμοί,[3] πυρετοί,[4] σπασμοί,[5] διάῤῥοιαι,[6] καὶ μᾶλλον, ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνόδοντας,[7] καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παιδίων,[8] καὶ τοῖσι σκληροὺς τοὺς κοιλίους ἔχουσι.

xxvi. Πρεσβυτέροισι δὲ γεγονόσι, ἐπιῤῥοιαί, ἀποπληξίαι καὶ τὸ ἐνιαυτὸν εἶναι ὧσιν, ἀδιάθεσίαι, λιθιάσιες, ἕλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδόνες, σύριγγες, χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα, μᾶλλον δὲ τὰ περὶ τὴν ὠμοπλάτην.

xxvii. Τοῖσι δὲ ἐπὶ πρεσβυτέροισι καὶ πρὸς τὴν ἥβην ἀφικνεομένοισι, τὰ μὲν πολλὰ ἀπὸ τῶν πρόσθεν τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσιες.

xxviii. Τὰ δὲ παλαίσματα τοῖσι παιδίοισι πάθεα κρίνει, τὰ μὲν, ἐς τεσσαρακοντάμερον· τὰ δὲ, ἐς ἑπτὰ μῆνας· καὶ τὰ δὲ, ἐς ἑπτὰ ἔτεα· καὶ τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἥβην πρόσω. ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπαλλαγῇ πρὸ τοῦ ἥβασκειν, ἢ τοῖσι θήλεσι πρὸ τῆς πρώτης καθάρσιος, χρονίζειν εἴωθεν.

xxix. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν, αἵματος πλύσιες, φθίσιες, πυρετοὶ ὀξέες, ἐπιληψίαι, καὶ τἄλλα νοσήματα, μᾶλλον δὲ τὰ περὶ τὴν ὠμοπλάτην.

xxx. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν ταύτην, ἀδημονίαι, πλευρίδες, περιπλευμονίαι,

natis pueris fervida oris ulcera, vomitus, tuſſes, vigiliæ, timores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.

xxv. Ad dentitionem vero accedentibus, gingivarum pruritus, febres, convulſiones, alvi profluvia, & maxime ubi dentes caninos producunt, tum craſſiſſimis pueris, tum his qui duros ventres habent.

xxvi. Senioribus autem evadentibus, verticuli in occipitio intro luxationes, anhelationes, calculorum generationes, lumbrici rotundi, aſcaridæ, verrucæ, tumores glandularum circa aures oblongi, ſatyriaſmi appellati, ſtrumæ, & alia tubercula, maxime vero prædicta.

xxvii. Adhuc vero ſenioribus, & ad pubertatem accedentibus, pleraque ex his, & febres diuturnæ magis, & ex naribus ſanguinis fluxiones.

xxviii. Plurimæ vero affectiones pueris judicantur, partim in quadraginta diebus, partim in ſeptem menſibus, partim in ſeptem annis, partim ad pubertatem accedentibus. Quæ vero permanſerint pueris affectiones, & non exolutæ fuerint circa pubertatem, aut fœmellis circa menſium eruptiones, diuturnæ fieri ſolent.

xxix. Juvenibus autem ſanguinis ſpuitiones, tabes, febres acutæ, comitiales, & alii morbi, maxime vero prædicti.

xxx. His vero qui hanc ætatem exceſſerunt, anhelationes, pleuritides, peripneumoniæ,

νίαι, [5] λήθαργοι, [6] φρενίτιδες, [7] καῦσοι, [8] αἱμόῤῥοιαι χρόνιαι, [9] χολεραὶ, [10] δυσεντερίαι, [11] λειεντερίαι, [12] αἱμορροίδες.

XXXI. Τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, [2] δύσπνοιαι, [3] κατάῤῥοι βηχώδεες, [4] στραγγουρίαι, [5] δυσουρίαι, [6] ἄρθρων πόνοι, [7] νεφρίτιδες, [8] ἴλιγγοι, [9] ἀποπληξίαι, [10] κακοξυθυμίαι, [11] ξυσμοὶ δὲ σώματος ὅλου, [12] ἀγρυπνίαι, [13] κωλίης [14] καὶ ὀφθαλμῶν [15] καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, [16] ἀμβλυωπίαι, [17] γλαυκώσιες, [18] βαρυηκοΐαι.

TMHMA TETAPTON.

40 Τὰς κυήσας φαρμακεύειν, [2] ἢν δεῖ ὀργᾶν, [3] τεταμένως καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν. [4] ἧσσον δὲ τούτων. [5] τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα, [6] ὑπολαμβάνειν δεῖ.

II. Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος, [2] ὁκοῖα καὶ αὐτὸ μάλιστα ἰόντα πρόσφορα· [3] τὰ δὲ ἐναντία ἰόντα πρὸς.

III. [1] Ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρεται· [2] τὰ δὲ ἐναντία, δύσχρως.

IV. Φαρμακεύειν θέρεος μέν, μᾶλλον δὲ πρὸς ἄνω· [2] χειμῶνος δὲ πρὸς κάτω.

45 V. Ὑπὸ κύνα, [2] καὶ ἐπὶ κυνὸς, [3] ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

VI. Τὰς ἰσχνὰς [2] καὶ τὰς εὐκινήτους [3] ἄνω φαρμακεύειν, [4] ὑποστελλομένας χειμῶνα.

VII. Τὰς δὲ δυσκινήτους, [2] καὶ μείονως εὐστόμους, [3] κάτω, [4] ὑποστελλομένας θέρος.

VIII. Τὰς δὲ φθινώδεας, [2] ὑποστελλομένας τὰς ἄνω φαρμακείας.

IX. Τὰς

niæ, [5] lethargi, [6] phrenitides, [7] febres ardentes, [8] alvi profluvia diuturna, [9] bilis ſurſum ac deorſum effuſiones, [10] dyſenteriæ, [11] inteſtinorum lævitates, [12] hæmorrhoides.

XXXI. Senibus autem [2] ſpirandi difficultates, [3] & defluxiones cum tuſſi, [4] urinæ ſtillicidia, [5] urinæ difficultates, [6] articulorum dolores, [7] nephritides, [8] vertigines, [9] ſiderationes, [10] mali habitus, [11] pruritus totius corporis, [12] vigiliæ, [13] alvi, [14] oculorum, [15] & narium humiditates, [16] viſus hebetudines; [17] glaucedines, [18] auditus gravitates.

SECTIO QVARTA.

Prægnantes medicamentis purgare oportet, [2] ſi turget humor, [3] quarto menſe, & uſque ad ſeptimum: [4] minus vero has. [5] Iuniores autem & ſeniores fœtus [6] vereri oportet.

II. In medicamentorum uſu, talia ex corpore ducere oportet, [2] qualia etiam ſponte prodeuntia commoda ſunt. [3] Contrario autem modo prodeuntia, ſedare.

III. Si qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facile ferunt. [2] Contraria vero difficulter.

IV. Medicamentis purgare oportet æſtate quidem, ſuperiores magis: [2] hyeme vero inferiores.

V. Sub canem, [2] & ante canem, [3] operoſæ ſunt medicamentorum purgationes.

VI. Graciles, [2] & facile vomentes, [3] ſurſum purgare oportet, [4] vitantes hyemem.

VII. Difficulter vomentes, [2] & moderate carnoſos, [3] deorſum, [4] vitantes æſtatem.

VIII. Tabeſcentes autem, [2] vitantes ſuperiores.

IX. Atra-

IX. " Τὰς δ' μελαγχολικὰς ἀδρωτέρως τοῖς κάτω. [2] τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προσφέρεις.

X. Φαρμακεύειν δὲ τοῖσι λίθῳ ὀξέσιν, [2] ἢν ὁρμᾷ, [3] αὐθημερόν. [4] χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι, κακόν.

XI. " Ὀκόσοισι τρόφοι, [2] καὶ περὶ τὸ ὀμφαλὸν πόνοι, [3] καὶ ὀσφύος ἄλγημα, [4] μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, [5] μήτ' ἄλλως, [6] ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύει.

XII. Ὀκόσοισι κοιλίαι λεπτότεραι δέουσι, [2] χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, [3] κακόν.

XIII. " Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι, [2] πρὸ τῆς πόσιος προευτρεφίζειν τὸ σῶμα χρὴ τῷ πλείονι τροφῇ [3] καὶ ἀναπαύσει.

XIV. Ἐπὴν πίῃ τις ἐλλέβορον, [2] πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τοῦ σώματος μᾶλλον ἄγειν. [3] πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. [4] δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυπλίη, ὅτι κίνησις τὸ σῶμα τὸ περίοδον.

XV. Ἐπὴν βέλτιον μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, [2] κίνει τὸ σῶμα. [3] ἐπὴν δὲ πεῖσαι, [4] ὕπνον ποίει, [5] καὶ μὴ κίνει.

XVI. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι. [2] σπασμὸν γὰρ ἐμποιεῖ.

XVII. " Ἀπυρέτῳ ἐόντι, [2] ἀποσιτίη, [3] καὶ καρδιογμός, [4] σκοτοδίνη, [5] καὶ στόμα σαπρὸν ὀδμῆς, [6] ἄνω φαρμακείης δεῖξις σημαίνει.

XIIX. " Τὰ ὑπὲρ τοῦ φρενῶν ὀδυνήματα, [2] ὁκόσα καθαρσιος δέεται, [3] ἄνω φαρμακείης δεῖξις, σημαίνει· [4] ὁκόσα δ' κάτω, κάτω.

XIX. Ὁκό-

IX. Atrabiliarios vero plenius inferiores. [2] Eadem ratione contraria apponentes.

X. Purgare oportet in valde acutis, [2] si humor turget, [3] eadem die. [4] Morari enim in talibus malum est.

XI. Quibus tormina, [2] & circa umbilicum dolores, [3] & lumborum dolor, [4] qui neque à medicamento, [5] neque alias solvitur, [6] in hydropem siccum firmatur.

XII. Quibus alvi intestinorum levitate affecti, [2] eos hyeme sursum purgare, [3] malum est.

XIII. Ad veratrum, his qui non facile sursum purgantur, [2] ante potionem corpora humectare oportet ampliore cibo, [3] ac quiete.

XIV. Vbi biberit quis veratrum, [2] ad motus quidem corporum magis ducere oportet, [3] ad somnos autem, & quietem minus. [4] Declarat autem navigatio, quod motus corpora turbat.

XV. Vbi volueris magis ducere veratrum, [2] corpus moveto: [3] ubi vero sistere, [4] somnum facito, [5] & ne moveto.

XVI. Veratrum periculosum est sanas carnes habentibus. [2] Convulsionem enim inducit.

XVII. Sine febre existenti [2] cibi fastidium, [3] & oris ventriculi morsus, [4] & vertigo, [5] & os amarescens, [6] medicamento sursum purgante opus habere significat.

XIIX. Dolores supra septum transversum, [2] qui purgatione opus habent, [3] sursum versus purgatione indigere significant: [4] qui vero infra, deorsum.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 121 sur 917

ΧΙΧ. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι, καθαιρόμενοι, ἢ πίνουσι, πρὶν ἢ διψῆσαι.

XIX. Qui in medicamentorum potionibus, dum purgantur non sitiunt, non cessant prius quam sitierint.

ΧΧ. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ἢν γένηται τορφὸν, καὶ γονάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης ἔργα σημαίνει.

XX. Non febrientibus si fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum medicamento purgante opus hasbere significat.

ΧΧΙ. Ὑποχωρήματα μέλανα, ἢν ὁκοῖον αἷμα μέλαν, ἀπ' αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, καὶ κάκιστα. καὶ ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι χρώμασι πονηρότερα ἢ, μᾶλλον κάκιον. ξὺν φαρμάκῳ δέ, ἄμεινον. καὶ, ὁκόσων ἐν χρώμασι πλείοσι, καὶ πονηρά.

XXI. Egestiones alvi nigræ, si velut sanguis niger, sua sponte prodeuntes, & cum febre, & sine febre, pessimæ sunt. & quanto plures fuerint pejores colores, tanto magis malum est. Cum medicamento vero, melius: & quanto plures fuerint colores, non malum est.

ΧΧΙΙ. Νουσημάτων ὁκόσων ἄρχομένων, ἢν χολὴ μέλαινα ἢ ἄνω ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.

XXII. Quibuscunque morbis incipientibus, si atra bilis, aut sursum aut deorsum prodierit, lethale est.

ΧΧΙΙΙ. Ὁκόσοισιν ἐν νουσημάτων ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως πως λεπτυνομένοις, χολὴ μέλαινα, ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν ἐπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι.

XXIII. Quibuscunque ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut alias attenuatis, atra bilis, sive qualis sanguis niger, postridie moriuntur.

ΧΧΙV. Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

XXIV. Dysenteria, si ab atra bile inceperit, lethalis est.

ΧΧV. Αἷμα ἄνω μὲν, ὁκοῖον ἂν ᾖ, κακόν· κάτω δὲ, ἀγαθὸν μέλαν ὑποχωρέον.

XXV. Sanguis sursum quidem qualiscunque fuerit, malus est: deorsum vero bona sunt nigra subeuntia.

ΧΧVΙ. Ἢν ἀπὸ δυσεντερίης ἰχωρώδεα οἷον σάρκες ὑποχωρέωσι, θανάσιμον.

XXVI. Si à dysenteria occupato, veluti carnes subierint, lethale est.

ΧΧVΙΙ. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμορραγίαι πολλαὶ ἀναθρώσκουσιν, ἐν τῇσιν ἀναλήψισι, τετίοισιν αἱ κοιλίαι κεκωλυμέναι.

XXVII. Quibus in febribus sanguinis multitudo erumpit undecunque, his in refectionibus alvi humectantur.

ΧΧVΙΙΙ. Ὁκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, ἐν κωφώσι ἐπιγινόμενος, παύεται· καὶ, ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων ἐπιγενομένων, παύει.

XXVIII. Quibus biliosæ sunt egestiones, surditate oboriente cessant. Et quibus surditas, biliosis egestionibus contingentibus cessat.

ΧΧΙΧ. Ὁκό-

XXIX. Qui-

XXIX. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐκπαίοισιν ἕδρις γίνεται, δύσκριτα.

XXIX. Quibus in febribus sexta die rigores fiunt, difficulter judicant.

XXX. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἢν ἀφ' ἑτέρης ὥρης ἀφῇ ὁ πυρετός, ἢν ἐς τὴν αὐτὴν ὥρην τὴν αὐτὴν ἔλθῃ τὴν λοιπὴν, δύσκριτα.

XXX. Quibus exacerbationes fiunt, quacunque tandem hora febris dimiserit, si postridie eadem qua antea hora corripuerit, difficulter judicant.

XXXI. Τοῖσι κοπώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τοὺς γνάθους μάλιστα, καὶ ἀποστάσιες γίνονται.

XXXI. Delassatis in febribus, ad articulos, & circa maxillas maxime, abscessus fiunt.

XXXII. Ὁκόσοισι ἀναστομώμασιν ἐν τῇ νόσῳ τι πονέῃ, ἐνταῦθα ἀποστάσιες γίγνονται.

XXXII. Quibuscunque resurgentibus ex morbis, si quid doluerit, isthic abscessus fiunt.

XXXIII. Ἀπὸ δὲ καὶ ὀφθαλμία τις ἢ ἄλλο τι ἐπὶ νοσέῃ, ἐνταῦθα σπερίζῃ ἡ νοῦσος.

XXXIII. Sed & si ante morbum quid doluerit, isthic morbus incumbit.

XXXIV. Ἢν ἀπὸ πυρετοῦ ἐχόμενος, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγι, ἀπὸ ξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.

XXXIV. Si à febre occupato, tumore non existente in faucibus, suffocatio derepente contingat, lethale est.

XXXV. Ἢν ἀπὸ πυρετοῦ ἐχόμενος ἀγχόνη ὁ τραχηλος ἐξαίφνης ἐπιγραφῇ, καὶ μόλις καὶ ὀλίγον πίνων δεύηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος, θανάσιμον.

XXXV. Si à febre occupato collum repente obversum fuerit, & vix deglutire poterit, tumore non existente, lethale est.

XXXVI. Ἱδρῶτες πυρετώδεσιν ἢν ἄρξωνται, καλοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἐπταεικοσταῖοι, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. ἔστι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νόσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ ὧδε, νοσώδεες, καὶ μῆκος νόσου σημαίνουσι.

XXXVI. Sudores febricitanti si inceperint, boni sunt tertia die, & quinta, & septima, & nona, & undecima, & decimaquarta, & decimaseptima, & vigesima prima, & vigesima septima, & trigesima prima, & trigesima quarta. Hi enim sudores morbos judicant. Qui vero non sic fiunt, dolorem significant, & longitudinem morbi, & recidivas.

XXXVII. Οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξέϊ πυρετῷ γενόμενοι, θανάσιμον· ξὺν δὲ πρηΰτέρῳ δέ, μῆκος νόσου σημαίνουσι.

XXXVII. Frigidi sudores cum acuta quidem febre, mortem significant: cum mitiore vero, morbi longitudinem.

XLIII. Καὶ ὅκου ἂν ἐπὶ τοῦ σώματος

XLIII. Et ubi in corpore sudor

τῷ ἱδρῶς, [2] σύνταῦθα φλεγμονὴ νοῦσον.

XLI. [1] Καὶ ὅκου ἂν ἐν τῷ σώματι [3] τῷ θερμὸν [2] ἢ ψυχρὸν, [3] σύνταῦθα νοῦσος.

XL. [1] Καὶ ὅκου ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, [2] εἰ διὰ τὸ σῶμα καταψύχοιτο, [3] ἢ αὖθις θερμαίνηται, [4] ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίγνηται, [5] μῆκος νούσου σημαίνει.

XLI. [1] Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου ἀνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, [3] τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πολέος τεταφῆ χρείη. [4] εἰ δὲ τῷ τοφλῷ μὴ λαμβάνοιτο τοῦτο γίγνηται, [5] σημαίνει ὅτι κενώσιος δέει.

XLII. Ἱδρὼς πολὺς, [2] ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων, [3] ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω; [4] ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νοῦσον σημαίνει.

XLIII. [1] Οἱ πυρετοὶ, [2] ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, [3] μᾶλλον ἐπικίνδυνοί εἰσι· [4] ὅταν δὲ ἐν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει [1] ὅτι ἀκίνδυνοι.

XLIV. Οκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, [2] [1] τουτοισι φύμαθες, [3] ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγίνοντο.

XLV. Οκόσοισι φύμαθες [2] ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι [1] οὐ πυρετῶν γίγνονται, [3] τούτοισι σιτίοισι πολέοσι χρέονται.

XLVI. [1] Ἢν ῥίγος ἐπιπέσῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, [2] ἤδη ἀσθενεῖ ἰσχύι, [3] θανάσιμον.

XLVII. [1] Αἱ ἀποχωρήσιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν πελιδναὶ, [2] καὶ αἱματώδεες, [3] καὶ δυσώδεες, [4] καὶ χολώδεες, [5] πᾶσαι κακαὶ, [6] ἀπὸ χωρεῦσαι καλαὶ, ἀγαθαί. [7] καὶ διὰ τῶν οὐρέων. [9] εἰ δὲ μή τι ἐκ τούτων ξυμφερόμενον ἐκκρίνοιτο διὰ τούτων τόπων τούτων, [10] κακόν.

ILL. Ἐν

sudor est, [2] illic morbum esse declarat.

XLII. Et ubi [1] in corpore [3] caliditas aut frigiditas, [3] isthic morbus est.

XL. Et ubi in toto corpore mutationes, [2] & si corpus perfrigeretur, [3] aut rursus calefiat, [4] aut color alius ex alio fiat, [5] longitudinem morbi significat.

XLI. Sudor multus ex somno, [2] citra manifestam causam oboriens, [3] corpus multo alimento uti significat. [4] Si vero cibum non capienti hoc fiat, [5] significat quod evacuatione opus habet.

XLII. Sudor [1] multus, [2] frigidus aut calidus semper fluens: [3] frigidus majorem, [4] calidus minorem morbum significat.

XLIII. Febres [2] quæcunque non intermittentes, per tertiam fortiores fiunt, [3] magis periculosæ sunt. [4] Quocunque vero modo intermiserint, quod sine periculo sint, significant.

XLIV. Quibus febres longæ, [2] his tubercula, [3] aut ad articulos, dolores fiunt.

XLV. Quibus [1] tubercula [2] aut ad articulos dolores, ex febribus longis fiunt, [3] hi pluribus cibis utuntur.

XLVI. Si rigor incidat febre non intermittente, [2] ægroto jam debili, [3] lethale est.

XLVII. Excreationes in febribus non intermittentibus lividæ, [2] & cruentæ, [3] & graveolentes, [4] & bilioſæ, [5] omnes malæ sunt. [6] At probe secedentes, bonæ, [7] & per alvi egestiones, [8] & per urinas. [9] Si vero non aliquid ex [1] conducentibus excernatur per hos locos, [10] malum est.

ILL. In

III. " Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, [2] ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, [3] τὰ δ' ἔνδον καίηται, [4] καὶ δίψην ἔχῃ, [5] θανάσιμον.

II. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, [2] ἢν χεῖλος, [3] ἢ ὀφρὺς, [4] ἢ ὀφθαλμὸς, [5] ἢ ῥὶς διαστραφῇ, [6] ἢν μὴ βλέπῃ, [7] ἢν μὴ ἀκούσῃ, [8] ἤδη " ἀσθενέοντος ἐόντος βαρέως κάμνοντος, [9] ὅ, τι ἂν τούτων γένηται, [10] ἐγγὺς ὁ θάνατος.

L. "Ὅκου ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γένηται καὶ ὠδὶς φρενῶν, [2] θανάσιμον.

LI. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποσήμασι μὴ λυομένοισι πρὸς τὰς κρισίμους κρίσιας, [2] μῆκος νούσου σημαίνει.

LII. " Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, [2] ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀρρωστίῃσι [3] μὴ προαιρέσιος δακρύουσιν, [4] ἀδέκατον ἄτοπον. [5] ὁκόσοι δ' μὴ μὴ προαιρέσιος, [6] ἀνυπόστατον.

LIII. " Ὁκόσοισι δ' ἐπὶ τοῖ ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πρόσπλοκα γίνεται, [2] ἰσχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

LIV. Ὁκόσοισι ἐπὶ πολὺ βῆχες ξηραὶ, [2] " βραχέα ἐρεθίζουσι, [3] ἐν πυρετοῖσι κωματώδεσιν, [4] ἐπαύσατο δ' ὑπόδεες ἐόντες.

LV. " Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, [2] πάντες κακοὶ, [3] πλὴν τῶν ἐφημερίων.

LVI. "Πυρίασις ἰδρὼς ἐπιλυόμενος, [2] μὴ διαλείποντος πυρετοῦ [3] κακόν. [4] μακρὴν γὰρ ἕλκει νοῦσον, [5] ἐνυγρασίαν πλέω σημαίνει.

LVII. " Ὑπὸ σπασμοῦ [2] ἢ τάσιος ἐπιλυόμενος [3] πυρετὸς ἐπιλύει τὸ νόσημα.

LVIII. " Ὑπὸ καύσου ἐπιλυόμενος, [2] ἐπιβολῆς ῥίγεος, [3] λύσις.

LIX. "Τε-

I I L. In non intermittentibus febribus, [2] si externæ quidem partes frigidæ fuerint, [3] internæ vero ardeant, [4] ac sitim habeant, [5] lethale est.

I L. In febre non intermittente, [2] si labium, [3] aut palpebra, [4] aut oculus, [5] aut nasus distorqueatur: [6] aut non videat, [7] aut non audiat, [8] æger jam debilis existens, [9] quicquid horum fiat, [10] propinqua mors est.

L. Vbi in febre non intermittente, difficultas spirandi, & delirium fit, [2] lethale est.

L I. In febribus abscessus, [2] qui non solvuntur ad primas judicationes, [2] longitudinem morbi significant.

L I I. Quicunque in febribus, [2] aut aliis ægritudinibus, [3] voluntate lachrymantur, [4] nihil absurdi est. [5] Qui vero non ex voluntate, [6] absurdum.

L I I I. 'Quibus circa dentes in febribus viscosa adhærent, [2] his fortiores febres fiunt.

L I V. Quibus plerumque tussis siccæ, [2] parum irritantes, [3] in febribus ardentibus, [4] hi non ita valde siticulosi sunt.

L V. Ex glandularum tumoribus [2] febres omnes malæ sunt, [3] exceptis diariis.

L V I. Febricitanti sudor obortus [2] febre non remittente, [3] malum. [4] Moram enim trahit, morbus, [5] & multam 'humiditatem significat.

L V I I. A convulsione, [2] aut distentione nervorum vexato, [3] febris accedens morbum solvit.

L I X. A febre ardente occupato, [2] rigore accedente, [3] solutio fit.

LIX. Τεταρταῖος ἀκριβὴς 41
κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ
μακρότατον.

LX. Ὀκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι 42
πυρετοῖσι τὰ οὖρα κωφωθῇ, [2] αἱ-
μα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, [3] ἢ κοιλίη ἐκ-
ταραχθεῖσα, [4] λύει τὸ νοῦσημα.

LXI. Πυρέσσοντα λῦσαι μὴ ἐν 43
ἀρτίοισιν ἡμέρῃσιν ἀφῖκνέεται
πυρετὸς, [2] ἐπιστρωπάζειν εἴωθεν.

LXII. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι 44
πυρετοῖσιν ἴκτερος ἐπιγίγνεται
[2] ἐκτὸς τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, [3] κακόν·
[4] λῦσαι μὴ ξυμβάσιος ὑγρῶν κατὰ τὸν
κοιλίην ῥόον γένηται.

LXIII. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυ- 45
ρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεα γίνεται,
[2] καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

LXIV. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυ-
ρετοῖσι τὴν ἑβδόμην, [2] ἢ τὴν ἐνάτην,
[3] ἢ τὴν ἑνδεκάτην ἴκτερος
ἐπιγίνεται, [4] ἀγαθόν· [5] λῦσαι μὲν τὸ
δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ἢ
[6] λῦσαι ἢ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

LXV. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ
τὸν κοιλίην [2] καῦμα ἰσχυρὸν, [3] ἢ
καρδιογμὸς, [4] κακόν.

LXVI. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν
ὀξέσιν, [2] οἱ σπασμοὶ, [3] ἢ οἱ περὶ τὰ
σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, [4] κακόν.

LXVII. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τοῦ
ὕπνου φόβοι [2] ἢ σπασμοὶ, [3] κακόν.

LXIIX. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ
πνεῦμα προσκόπτον, [2] κακόν.
[3] σπασμώδη γὰρ σημαίνει.

LXIX. Ὀκόσοισιν οὖρα παχέα, 46
[2] γρομώδεα, [3] ὀλίγα, [4] οὐκ ἀπυ-
ρέτοισι, [5] ὑπόστασις ἐπιλύουσα τα-
χέων λεπτὸν, [6] ὠφελέει. [7] μᾶλλον
δὲ τὰ τοιαῦτα ἔχει) [8] εἰσὶν ἐξ ἀρ-
χῆς, [9] ἢ ἐξ ὀλίγου παχέων κατάστασιν ἴσχει.

LXX. Ὀκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι 47
τὰ οὖρα ἐναπολέγεται, [2] οἷον
ὑποζυ-

LIX. Tertiana exacta in ſeptem circuitibus ad ſummum judicatur.

LX. Quibus in febribus aures obſurduerunt, [2] his ſanguis è naribus effuſus, [3] aut alvus exturbata, [4] morbum ſolvit.

LXI. [1] Febrientem ſi non in 95
diebus imparibus febris dimiſerit, [2] recidivare ſolet.

LXII. Quibus in febribus morbus regius fit, [2] ante ſeptimum diem, [3] malum: [4] niſi converſi humores ad ventrem fuerint.

LXIII. Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, [2] quotidie febres ſolvuntur.

LXIV. Quibus in febribus morbus regius ſeptima, [2] aut nona, [3] aut decimaquarta accedit, [4] bonum, [5] ſi non præcordium dextrum durum fiat: [6] ſin minus, non bonum. 100

LXV. In febribus circa ventrem [2] æſtus vehemens, [3] & cordis [ſive oris ventriculi] morſus, [4] malum.

LXVI. In febribus acutis [2] convulſiones, [3] & circa viſcera dolores fortes, [4] malum.

LXVII. In febribus, ex ſomnis timores, [2] aut convulſiones, [3] malum.

LXIIX. In febribus ſpiritus offendens, [2] malum. [3] Convulſionem enim ſignificat.

LXIX. Quibus urinæ craſſæ, 105
[2] grumoſæ, [3] paucæ, [4] non ſine febribus, [5] ubi copia ex his ſucceſſit tenuis, [6] prodeſt. [7] Tales autem maxime prodeunt his, [8] quibus ab initio, [9] aut brevi ſubſidentiam habent.

LXX. Quibus in febribus urinæ conturbatæ, [2] velut jumen- 47

ὑποχωρήσιος, 3 τυπτόμενοι κεφαλαλγίην ἢ πύρεξον, 4 ἢ παρίσου).

LXXI. Ὁκόσοισιν ἑβδομαίῃ πελίη), 2 τυπτόισιν ὑπονέφελον ἔχῃ τὸ οὖρον τῇ πρώτῃ ἐρυθρὸν, 3 καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

LXXII. Ὁκόσοισιν οὖρα λιγαφαιὰ λάβρα, 2 πονηρά. 3 μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνει).

LXXIII. Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα λιγοδυσωδέστερα, 2 ὀσφὺς ἀλγήματα ἐπιγίνεται, 3 καὶ κιρσίην τυπτόμενοι κυθρώπαζον). 4 ἢν μὴ φῦσαι κατάρραξωσιν, 5 ἢ οὖρα πολλὰ ἐπέλθῃ. 6 ἐν πυρετοῖσι ἡ τοιαῦτα.

LXXIV. Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ὕδρωτα ἀφίσεως, 2 ῥύεται τὸ ἀπόστασιν ἔχον πολὺ, καὶ παχὺ, καὶ λευκὸν γιγνόμενον, 3 οἷον ἐν τοῖσι καπώδεσι πυρετοῖσι πλαρτικοῖσιν ἄρχεται ὑγιέσι γίγνεσθαι. 4 ἢν δὲ μὴ ἐν τοῖσι ῥηθεῖσιν αἱ μεταβάσιες, 5 καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

LXXV. Ἡν αἷμα 2 ἢ πῦον οὐρέῃ, 3 ἢ νεφροῦν 4 ἢ τὸν κύστιν ἕλκωσιν σημαίνει.

LXXVI. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέϊ ἐόντι 2 σαρκία μικρὰ, 3 ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται), 4 τυπτόισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν σκληρίη).

LXXVII. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέϊ ἐόντι 2 πιτυρώδεα ξυνεξέρχεται), 3 τυπτόισιν ἡ κύστις ψώρη.

LXXVIII. Ὁκόσοι ἀπὸ τοῦ πρωτομύτου αἷμα οὐρέουσι, 2 τυπτόισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβὸς ῥῆξιν σημαίνει.

LXXIX. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα ὑφίσταται, 2 τυπτόισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

LXXX. Ἡν αἷμα οὐρέῃ 2 καὶ βρόμους, 3 καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, 4 καὶ ὀδυνὴ ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον

ti, 3 his capitis dolores aut adsunt, 4 aut aderunt.

LXXI. Quibus septima die morbi judicantur, 2 his nubeculam habet urina, quarta die rubram, 3 & alia secundum rationem.

LXXII. Quibus urinæ pellucidæ albæ, 2 malæ. 3 Maxime autem in phreniticis comparent.

LXXIII. Quibus præcordia elevata, permurmurantia, 2 lumborum dolore accedente, 3 his alvi humectantur, 4 si non flatus erumpant, 5 aut urinæ copia prodeat. 6 In febribus autem hæc.

LXXIV. Quibus spes est absessum fore ad articulos, 2 eos liberat ab absessu urina multa, & crassa, & alba prodiens, 3 qualis in febribus laboriosis quarta die quibusdam fieri incipit. 4 Si vero etiam ex naribus sanguis eruperit, 5 brevi admodum solvitur.

LXXV. Si quis sanguinem 2 aut pus mingat, 3 renum 4 aut vesicæ ulcerationem significat.

LXXVI. Quibus in urina crassa existente, 2 carunculæ parvæ, 3 aut veluti pili simul exeunt, 4 his de renibus excernuntur.

LXXVII. Quibus in urina crassa existente, 2 furfuracea quædam simul minguntur, 3 his vesica scabie affecta est.

LXXVIII. Qui sponte sanguinem mingunt, 2 his in renibus venæ ruptionem significat.

LXXIX. Quibus in urina, arenosa subsidunt, 2 his vesica calculo laborat.

LXXX. Si quis sanguinem mingat, 2 & grumos, 3 & urinæ stillicidium habeat, 4 & dolor incidat

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 127 sur 917

χαίριον καὶ ἐς τὸ κάτω, [5] τὰ κάτω τῶν κύστιν πονέει.

LXXXI. [1] Ἢν αἷμα [2] καὶ πῦον ἐρέῃ, [3] καὶ λεπίδας, [4] καὶ ὀσμὴ βαρέη ᾖ, [5] τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

LXXXII. [1] Ὁκόσοισιν ἐν τῇ ἐρέθρῃ φύμαλα φύεται, [2] τρηχέοισι, διαπυήσιος ἐκφορὴ καὶ λύσις.

LXXXIII. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γιγνομένη, [2] σμικρὸν τῶν ὑποχωρήσιων σημαίνει.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Σπασμὸς [1] ἐξ ἐλλεβόρου, [2] θανάσιμον. 1

II. [1] Ἐπὶ τραύμασι σπασμὸς [2] ἐπιχύδρομος, [3] θανάσιμον. 2

III. [1] Αἱμορραγίης πολλῆς ῥυείσης σπασμὸς [2] ἢ λυγμὸς ἐπιχύδρομος, [3] κακόν. 3

IV. [1] Ἐπὶ ὑπερβολῇ καθάρσιος σπασμὸς [2] ἢ λυγμὸς ἐπιχύδρομος, [3] κακόν. 4

V. [1] Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, [2] σπασθεὶς [3] ἀποθνήσκει, [4] ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, [5] ἢ ἐς τὸν ἄρθρον ἐλθὼν, καθ' ὃν αἱ κρανοπλευμονίαι λύονται, [6] φθέγξηται. 5

VI. [1] Ὁκόσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται, [2] ἐν τεσσαρσιν ἡμέρησιν ἀποκλίνουσι. [3] ἢν δὲ ταύτας φύγωσιν, ὑγιεῖς γίνονται. 6

VII. [1] Τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίγνεται, [2] μετάστασιν ἴσχει. [3] ὁκόσοισι δὲ μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσιν ἔτεα γίγνεται, [4] τετρέοισι τὰ πολλὰ ξυνίσταται. 7

IIX. Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀναθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, [2] τετρέοισιν ἐς ἐμπύημα μεθίστανται.

IX. [1] Φθί-

SECTIO QVINTA.

Convulsio ex veratro [2] lethalis est. 1

II. Ex vulnere convulsio [2] lethalis est. 2

III. Sanguine multo effuso convulsio [2] aut singultus accedens, [3] malum. 3

IV. Ex superflua purgatione, convulsio [2] aut singultus accedens, [3] malum. 4

V. Si quis ebrius derepente voce privetur, [2] convulsus [3] moritur, [4] si non febris [1] corripuerit, [5] aut ubi ad horam qua crapulæ solvuntur pervenit, [6] loquatur. 5

VI. Quicunque à distentione antrorsum ac retrorsum corripiuntur, [2] in quatuor diebus pergunt. [3] Si vero has effugerint, [4] sani fiunt. 6

VII. Quibuscunque morbi comitiales ante pubertatem fiunt, [2] transmutationem habent. [3] Quibuscunque vero viginti quinque annos natis fiunt, [4] his plerunque commoriuntur. 7

IIX. [1] Quicunque pleuritici facti, in quatuordecim diebus non repurgantur, [2] his ad suppurationem transitio fit.

IX. Ta-

IX. Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαιδέκα ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων.

IX. Tabes maxime fit ætatibus, ab anno decimo octavo, usque ad trigesimum quintum.

X. Ὁκόσοισι κυνάγχη ἀφορμᾶται φεύγουσιν ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, καὶ ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν. ἢν δὲ τούτους διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίνονται.

X. Quicunque anginam effugiunt, his ad pulmonem vertitur, & in septem diebus moriuntur. Si vero has effugerint, suppurati fiunt.

XI. Τοῖσιν ἀπὸ φθίσιος ἐκπτυομένοισιν, ἢν τὸ πῦον μὴ, ὅσον ἂν ἀποπτύσωσι, βαρὺ ὀζῇ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατώδες.

XI. Qui tabe infestantur, si sputum quodcunque tussiendo rejecerint, grave olet, dum prunis injicitur, & capilli de capite defluunt, lethale est.

XII. Ὁκόσοισιν ἂν φθινώδεσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, ἢν ὑπὸ, διαῤῥοίης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν.

XII. Quibuscunque tabe laborantibus capilli de capite defluxerint, hi alvi profluvio accedente moriuntur.

XIII. Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τετρωμένοισιν οὐκ ἔστι πλεύμονος ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίνεται.

XIII. Quicunque sanguinem spumosum spuunt, his ex pulmone eductio fit.

XIV. Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγενομένη, θανατώδης.

XIV. A tabe occupato alvi profluvium accedens, lethale est.

XV. Ὁκόσοι ὑπὸ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαρακοντα ἡμέρῃσι, ἀφ' ἧς ἂν ῥῆξις γένηται, παύονται· ἢν δὲ μὴ, εἰς φθίσιν μεθίστανται.

XV. Quicunque ex pleuritide suppurati fiunt, si intra quadraginta diebus repurgati fuerint, ab ea die qua ruptio facta fuerit, liberantur. Si vero non, ad tabem transeunt.

XVI. Τὸ θερμὸν βλάπτει τοὺς ἰσχιακοὺς καὶ τοὺς παλαιοὺς ῥευματικοὺς· σπασμῶν ἀνήλωσιν, νεύρων ἀνασπάσιον, γνώμης νάρκωσιν, αἱμορῥαγίας, λιποθυμίας· τοῦτο, οἷσι θανάσιμον.

XVI. Calida, frequenter ea utentibus, has noxas inducit, carnium effœminationem, nervorum impotentiam, mentis torporem, sanguinis eruptiones, animi deliquia. Hæc quibus mors.

XVII. Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμὸς, τέτανος, μελαγχολίας, καὶ φίλεα πυρετώδεα.

XVII. Frigida vero convulsiones, antrorsum ac retrorsum distentiones, nigrores, & rigores febriles.

XVIII. Τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροις, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ· τὸ δὲ θερμὸν, ὠφέλιμον. XIX. Ὁ-

XVIII. Frigida inimica ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ. Calida vero, grata.

XIX. Quæ-

ΧΙΧ. [1]Ὁκόσα κρὶ ψυκτὰ, [2] ὀκῆσαι θερμαίνειν, [3] πλὴν ὁκόσα αἱμορῤῥαγέα [4] ἢ μέλαν.

XIX. Quæcunque perfrigerata ſunt, [2] excalefacere oportet, [3] præterquàm à quibus ſanguis erumpit, [4] aut erupturus eſt.

ΧΧ. [1]Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν [2] δακνώδες, [3] δέρμα παχύνει, [4] ἀδυνήτως ἀνίκπυον [5] ποιεῖ, [6] μέλαινας, [7] ῥίγεα πυρετώδεα, [8] σπασμούς, [9] κὴ τέτανους.

XX. Vlceribus frigida mordax, [2] cutem obdurat, [3] dolorem non ſuppurantem facit, [4] nigrefacit, [5] rigores febriles inducit, [6] convulſiones, [7] diſtentiones.

ΧΧΙ. [1]Ἐσὶ δ', ὅκου ἐπὶ τέτανος [2] ἄνευ ἕλκεος [3] νέῳ σαρκώδεϊ, [4] θέρεος μέσου, [5] ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις [6] ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται. [7] θέρμη δὲ τοῦτο λύεται.

XXI. Quandoque vero in diſtentione [2] ſine ulcere, [3] juveni carnoſo, [4] æſtate media, [5] frigidæ multæ affuſio, [6] caloris revocationem facit. [7] Calor autem hæc ſolvit.

ΧΧΙΙ. [1]Τὸ θερμὸν σηπεδονῶδες, [2] ἐκ ἐπὶ παντὸς ἕλκεος, [3] μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην. [4] διέρμανε μαλάσσει, [5] ἰσχναίνει, [6] ἀνώδυνον, [7] ῥιγέων, [8] σπασμῶν, [9] τετάνων παρηγορικόν. [10] κὴ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ ἡμιπαρείην λύει. [11] πολλῶν δὲ ἀμφὶ ἀστέων κλάσιν [12] μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐξιλωμένοισι. [13] τετρώων δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι. [14] κὴ ἐκ τούτου φθίνουσι, [15] ἢ ἕλκεται. [16] κὴ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν, [17] ἕδρῃ, [18] αἰδοίῳ, [19] ὑστέρῃ, [20] κύστει. [21] τελείοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον κὴ κενόν. [22] τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον & κλεῖνον.

XXII. Calida ſuppuratoria eſt, [2] non in omni ulcere, [3] maximum ſignum ad ſecuritatem, [4] cutem mollit, [5] attenuat, [6] dolores eximit, [7] rigores, [8] convulſiones, [9] diſtentiones mitigat, [10] capitis gravitatem ſolvit, [11] Plurimum autem confert ad oſſium fracturas, [12] maxime denudatas. [13] Ex his autem maxime his qui in capite ulcera habent, [14] & his quæ à frigiditate moriuntur, [15] aut ulcerantur, [16] & herpetibus exedentibus, [17] ſedi, [18] pudendo, [19] utero, [20] veſicæ. [21] His calida grata eſt & judicans. [22] Frigida vero inimica & occidens.

ΧΧΙΙΙ. [1]Ἐν τελείοισι δεῖ τὸ ψυχρὸν χρέειν, [2] ὁκόθεν αἱμορῤῥαγέει ἢ μέλαν, [3] μὴ ἐπ' αὐτῇσι, [4] ἀλλὰ περὶ αὐτὴν ὁκόθεν ἐπιῤῥέει. [5] κὴ ὁκόσῃ φλεγμονῇ, [6] ἢ ἐπιφλεγίσμασι ἐς τὸ ἐρυθρὸν κὴ ὑφαιμὸν ῥέπουσι νεαρῷ αἵματι, [7] ἐπὶ ταῦτα. [8] ἐπὶ τὰ παλαιὰ μέλαινα. [9] κὴ ἐρυσιπέλας τὸ μὲν ἐλκούμενον. [9] ἐπὶ τὸ δὲ ἑλκούμενον βλάπτει.

XXIII. In his frigida uti oportet, [2] unde ſanguis erumpit, aut erupturus eſt: [3] non ſuper ipſas partes, [4] ſed circa ipſas unde fluit. [5] Et quæcunque inflammationes, [6] aut flammei ardores, ad ruborem & ſubcruentum colorem ex novo ſanguine tendunt, ad eas ipſas: [7] nam veteres nigrefacit: [8] & ad ſacrum ignem non exulceratum, [9] nam exulceratum lædit.

ΧΧΙΥ. Τὰ ψυχρὰ, [2] οἷον χιὼν, [3] κρύσταλλος, [4] τῷ στήθει πολέμια, [5] βη-

XXIV. Frigida, [2] velut nix, [3] glacies, [4] pectori inimica ſunt, [5] tuſſes

[5] βηχέων χινηλικὰ, [6] αἱ μεῤῥοϊ- 23
κὰ, [7] καλεῤῥοϊκά.

XXV. Τὰ δ' ἐν ἄρθροισιν ὀδυ-
μαῖα καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἕλκεος, 24
[2] καὶ ποδαγρικὰ, [3] καὶ σπασ-
μοὶ, [4] πλείονα τὰ πολέεσι ψυχρὰ
πολλὰ καταχέόμενα. [5] ῥιγοῖ τε [6]
ἐξαπίνης, [7] καὶ ὀδυνέων λύει. [8] νάρ-
κη δὲ μετρίη, ὀδυνέων λυτική.

XXVI. [1] Ὕδωρ τὸ ταχέως θερ- 25
μαινόμενον, [2] καὶ ταχέως ψυχό-
μενον, [3] κουφότατόν ἐστι.

XXVII. Οἱσὶ δὲ πιεῖν ὀρέ-
ξεις νύκτωρ τοῖσι πάνυ διψῶσιν,
[2] ὦν ἐπικοιμηθῶσιν, [3] ἀγαθόν.

XXIX. Γυναικείων ἀλουσιῶν
μὲν θυώμασι πυρίη. [2] πολλαχῇ δὲ
καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν εἴη, [3] εἰ μὴ
κεφαλαίης ἐπιποίη.

XXIX. Τὰς κυήσιας φαρμα-
κοῦν, ὦν ὀργᾶ, πεπαίνωνται, [2] ἐς 26
ἕκτον ἐπὶ μῆνα· [2] ἧσσον δὲ τοὺ-
τους. [3] τοὺς δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα
βούλεσθαι χρή.

XXX. Γυναικὶ μὲν ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ
ὑπὸ πόνου τῶν ὀξέων νουσημάτων
λῆψιν, [2] θανατώδες.

XXXI. Γυνὴ δὲ ἐν γαστρὶ [1] ἔχουσα 27
φλεβοτομηθεῖσα σπᾶται ἐκτρώσκει. [2] καὶ
μᾶλλον, ἢν μεῖζον ἐὸν τὸ ἔμβρυον.

XXXII. [1] Γυναικὶ αἷμα ἐμεῖ- 27
σαν, [2] τῇσι καταμηνίοισι ῥαγεῖσιν,
[3] λύσις γίνεται.

XXXIII. Γυναικὶ τῇσι καθα-
μηνίοισιν ἐκλιπούσαις, [2] αἷμα ἐκ
τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, [3] ἀγαθόν.

XXXIV. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχού-
σῃ, ὦν ἡ κοιλίη πολλὰ ῥυῇ, [2] κίν-
δυνος ἐκτρῶσαι.

XXXV. Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν
συνεχόμενον, [2] ἢ δυσκύησις, [3] πταρ-
μὸς ἐπιγενόμενος, [4] ἀγαθόν.

XXXVI. Γυναικὶ τὰ καταμήνια
ἄχροα,

[5] tusses movent, [6] & sanguinis 23
eruptiones, [7] ac defluxiones in-
ducunt.

XXV. Tumores in articulis, & 24
dolores absque ulcere, [2] & podagricas affectiones, [3] & convulsiones. [4] Horum plurima frigida multa affusa [5] levat, [6] & attenuat, [7] & dolorem solvit. [8] Torpor enim moderatus dolorem solvit.

XXVI. Aqua, quæ cito calescit, [2] & cito perfrigeratur, [3] levissima est. 25

XXVII. Quibus bibendi appetentiæ noctu valde sitientibus, [2] si obdormierint, [3] bonum est.

XXIIX. Menses ducit aroma- 26
tum suffitus. [2] Multis autem modis etiam ad alia commodus esset, [3] si non capitis gravitatem induceret.

XXIX. Prægnantes medicamentis purgare oportet, si turget humor, quarto mense, & usque ad septimum. [2] Minus vero has. [3] Iuniores vero & seniores fœtus vereri oportet.

XXX. Mulierem uterum gerentem ab aliquo acuto morbo cor- 27
ripi, [2] lethale est.

XXXI. Mulier uterum gerens secta vena abortit, [2] & magis si major fuerit fœtus.

XXXII. Mulieri sanguinem 27
vomenti, [2] mensibus erumpentibus [3] solutio fit.

XXXIII. Mulieri mensibus deficientibus, [2] sanguinem ex naribus fluere, [3] bonum est.

XXXIV. Mulieri uterum gestanti si alvus multum fluxerit, [2] periculum est ut abortiat.

XXXV. Mulieri quæ ab uteri 28
strangulationibus vexatur, [2] aut difficulter parit, [3] sternutatio accedens, [4] bonum.

XXXVI. Mulieri menses deco-
loros,

ἄχρόα, [2] καὶ μὴ ἅμα τὰ αὐτὰ αἱεὶ γιγνόμενα, [3] καθάρσιος δεῖσθαι ἢ σημαίνει.

XXXVII. [1] Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, [2] ἢν οἱ μαστοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γένωνται, [3] ἐκλιτρώσκει. 28

XXXVIII. Mulieri uterum geſtanti, [2] ſi mammæ repente graciles fiant, [3] abortit.

XIIL. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ὁ ἕτερος μαστὸς ἰσχνὸς γένηται [2] δίδυμα ἐχούσῃ, [3] τὸ ἕτερον ἐκλιτρώσκει. [4] καὶ, ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν· [5] ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ θῆλυ.

XIIL. Mulieri uterum geſtanti, ſi altera mamma gracilis [1] fiat, ſi [2] gemellos geſtans [3] alterum abortit. [4] Et ſi quidem dextera gracilis fiat, maſculum: [5] ſi vero ſiniſtra, fœmellam.

XIL. [1] Ἡ γυνὴ μὴ κύουσα, [2] μηδὲ τέξασα, [3] γάλα ἔχει, [4] τούτῃ τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε.

XIL. Si mulier quæ neque prægnans eſt, [2] neque peperit, [3] lac habet; [4] menſes ipſius defecerunt.

XL. [1] Γυναιξὶν ἀνάγκη ἐς τὰς πλεύρας αἷμα ξυρρίφτειν, [2] μανίην σημαίνει. 29

XL. Mulieribus quibuſcunque ad mammas ſanguis colligitur; [2] inſaniam ſignificat.

XLI. [1] Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι [2] εἰ κύει, [3] ἐπὶν καθεύδῃ μάλιστα, [4] ἀδέιπνον ἐοῦσαν, [5] μελίκρητον διδόναι πιεῖν. [6] κἢν μὲν τρόφος αὐτὴν ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, [7] κύει· [8] ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει. 30

XLI. Mulierem ſi velis cognoſcere, [2] an prægnans ſit, [3] ubi dormire volet, [4] incœnatæ] [5] aquam mulſam bibendam dato. [6] Et ſiquidem tormen habuerit circa ventrem, [7] prægnans eſt: [8] ſi vero non, prægnans non eſt.

XLII. Γυνὴ ἔγκυος, εἰ μὲν ἄῤῥεν κύει, [2] εὔχρους ἐστίν· [3] ἢν δὲ θῆλυ, δύσχρους. 31

XLII. Mulier prægnans ſiquidem maſculum geſtat, [2] bene colorata eſt: [3] ſi vero fœmellam, male colorata.

XLIII. [1] Ἢν γυναικὶ κυούσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, [2] θανάσιμον. 31

XLIII. Si mulieri prægnanti ignis ſacer in utero fiat, [2] lethale eſt.

XLIV. [1] Ὁκόσαι πρὸς φύσιν λεπτὴν ἔσαν ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, [2] ἐκλιτρώσκουσι, πρὶν ἢ παχυνθῶσαι. 32

XLIV. Quæcunque præter naturam tenues exiſtentes, uterum geſtant, [2] abortiunt priuſquam craſſeſcant.

XLV. [1] Ὁκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσι [2] ἐκλιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα [3] ὥσπερ καὶ φαίνεται καὶ φανερόν, [4] τούτων αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσιν, [5] καὶ δύνανται μὲν κρατεῖν ὑπὸ βάρεος τοῦ ἐμβρύου, [6] ἀλλ' ἀποῤῥήγνυνται. 33

XLV. Quæcunque vero moderate corpus habentes, [2] abortiunt bimeſtres & trimeſtres; [3] ſine cauſa manifeſta, [4] his uteri acetabula muco plena ſunt, [5] & non poſſunt fœtum continere præ gravitate, [6] ſed abrumpitur.

XLVI. [1] Ὁκόσαι δὲ φύσιν παχεῖαν ἔσαν μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν γαστρὶ, [2] τοιόνδε τι ἐπὶ πλέον τὸ 34

XLVI. Quæcunque præter naturam craſſæ exiſtentes, non concipiunt in utero, [2] his omentum

τὸ στόμα τῆ ὑστερέων ἀποπίεζει, [3] καὶ, ἢν μὴ λεπτυνθῶσι, ἐκκύουσιν.

XLVII. [1] Ἢν ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκεφθῇ [2] ἀφανίσῃ, [3] ἀνάγκη τοὔμπροσθεν ῥηγνύειν.

XLIIX. [1] Ἔμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖς δεξιοῖσι, [2] τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσιν ἐστιν.

XLIX. [1] Ἐς ὑστέρην σπλήνωσιας [2] πλασμικὸν ἐπιτιθεὶς, [3] ἐπιλαμβάνειν τὰς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

L. [1] Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἐθέλουσιν βάλανον ἐπιφέρειν, [2] κικύδιον ὡς μεγίστην ἐπὶ τοὺς πόθους ἐπισπᾶσθαι.

LI. [1] Ὁκόσαι ἂν γαστρὶ ἔχωσι, [2] τελέιον τὸ στόμα τῆ ὑστέρων ξυμμέμυκεν.

LII. [1] Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πολὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, [2] ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. [3] ἢν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσι, [4] ὑγιέστερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

LIII. Ὁκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, [2] πρώτησιν οἱ πόθοι ἰσχνοὶ γίγνονται. [3] ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, [4] ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι πόθοισιν, [5] ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, [6] ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, [7] ἢ ἐν τοῖσι γόνασι, [8] καὶ οὐ διαφθείρουσιν.

LIV. Ὁκόσησι τὸ στόμα τῆ ὑστερέων σκληρόν ἐστι, [2] πρώτησιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῆ ὑστερέων ξυμμύειν.

LV. Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν ὑπὸ πυρετῶν καταλαμβάνονται), [2] καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται) [3] ἄνευ φανερῆς φάσιος φανερῆς, [4] τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, [5] ἢ ἐκτιτρώσκουσι κινδυνεύουσιν.

LVI. Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς [2] καὶ λιποθυμίη ἢν ἐπιγένηται, [3] κακόν.

LVII. Κω-

tum oſculum uteri comprimit, [3] & priuſquam attenuentur, non concipiunt.

XLVII. Si uterus in coxam incumbens, [2] ſuppuratus fuerit, [3] neceſſe eſt curationem ex medicamentis, per linamenta ipſi adhibere.

XLIIX. Fœtus maſculi quidem dextris, [2] fœminæ vero in ſiniſtris magis.

XLIX. Vt ſecundæ excidant, [2] ſternutatorio indito, [3] nares & os apprehendito.

L. Mulieri menſes ſi cohibere voles, [2] cucurbitam quam maximam ad mammas appone.

LI. Quæcunque uterum geſtant, [2] his oſculum uterorum clauſum eſt.

LII. Mulieri uterum geſtanti ſi multum lac ex mammis fluat, [2] debilem fœtum ſignificat. [3] Si vero ſolidæ fuerint mammæ, [4] ſaniorem fœtum ſignificant.

LIII. Quæ corrupturæ ſunt fœtus, [2] his mammæ graciles fiunt. [3] Si vero rurſus duræ fiant, [4] dolor erit aut in mammis, [5] aut in coxis, [6] aut in oculis, [7] aut in genibus, [8] & non corrumpunt.

LIV. Quibus os uterorum durum eſt, [2] his neceſſe eſt oſculum uterorum clauſum eſſe.

LV. Quæcunque in utero habentes, à febribus corripiuntur, [2] & fortiter attenuantur [3] ſine manifeſta occaſione, [4] difficulter pariunt & periculoſe: [5] aut abortum facientes periclitantur.

LVI. In fluxu muliebri, convulſio [2] & animi deliquium ſi accedat, [3] malum eſt.

LVII. Men-

LVII. Καθ' μηνῶν γινομένων πολλόνων, [2] νοῦσοι ξυμβαίνουσι· [3] ἢν μὴ γινομένων, [4] ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίνονται νοῦσοι.

LVIII. Ἐπὶ ἐντέρῳ φλεγμαίνοντι, [2] καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ, [3] καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπυοισιν, [4] στραγγουρίη ἐπιγίνεται· [5] ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λύγξ ἐπιγίνεται.

LIX. Γυνὴ ἣν μὲν λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, [2] βούλῃ δ' εἰδέναι εἰ λήψεται, [3] περικάλυψας ἰμάτιοισι, θυμία κάτω. [4] καὶ ἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τοὺς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, [5] γίνωσκε, ὅτι αὐτὴ ἑωυτῇ ἄγονός ἐστιν.

LX. [1] Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ [2] ἐχούσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται, [2] ἀδύνατόν ἐστι τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

LXI. [1] Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, [2] μήτε φρίκης, [3] μήτε πυρετοῦ ἐπιγινομένου, [4] ἔστιν ἃ αὐτῇ ἀποσπάσωσι, [5] λογίζεσθαι χρὴ αὐτὴν ἐν γαστρὶ ἔχειν.

LXII. [1] Οἱσῖσι ψυχρὰς καὶ [2] πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσι, [2] οὐ κυίσκουσι. [3] καὶ οἱσῖσι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, [4] οὐ κυίσκουσι· [5] ἀποσβέννυται γὰρ αὐτοῖς ὁ γόνος. [6] καὶ οἱσῖσι ξηρὰς μᾶλλον καὶ ἀφυεστέρας. [7] σύνεστι γὰρ τῇ τροφῇ, φθείρεσθαι τὸ σπέρμα. [8] οἱσῖσι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τούτων κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον, [9] αἱ τοιαῦται ἐπιτήδειαι γίγνονται.

LXIII. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων. [2] ἢ γὰρ διὰ ἀραιότητα σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, [3] ὥστε τὸ μὴ ἐνδυσπίμπτειν τὸ σπέρμα. [4] ἢ διὰ τοῦτο πυκνότητα [5] τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρίζεται. [6] ἢ διὰ τοῦτο ψυχρότητα [7] οὐκ ἐκπυείται, [8] ὅτε ἀπρεπίζεται πρὸς τὸν τόπον

LVII. Menſibus pluribus prodeuntibus [2] morbi fiunt, [3] & non prodeuntibus, [4] ab utero morbi contingunt.

LVIII. Ex inteſtino recto, [2] & utero inflammato, [3] & ex renibus ſuppuratis [4] urinæ ſtillicidium accedit. [5] Verum ex hepate inflammato, ſingultus accedit.

LIX. Si mulier in ventre non concipit, [2] velis autem ſcire an conceptura [1] ſit, [3] veſtimentis circumtectam ex infernis ſuffito. [4] Et ſi quidem odor per corpus tibi procedere videatur ad nares & ad os, [5] ſcito quod ipſa non propter ſeipſam infœcunda eſt.

LX. Si mulieri uterum geſtanti purgationes prodeunt, [2] impoſſibile eſt fœtum ſanum eſſe.

LXI. Si mulieri purgationes non prodeunt, [2] neque horrore, [3] neque febre accedente: [4] verum cibi faſtidia ipſi accidunt, [5] hanc in ventre habere exiſtimato.

LXII. Quæcunque frigidos ac denſos uteros habent, [2] non concipiunt: [3] & quæcunque humidos habent uteros, [4] non concipiunt. [5] Extinguitur enim in ipſis genitura. [6] Et quæcunque ſiccos magis & aduſtos. [7] Præ inopia enim alimenti corrumpitur ſemen. [8] Quæcunque vero ex utriſque temperamentum habent moderatum, [9] tales fœcundæ fiunt.

LXIII. Similiter [1] autem in maſculis. [2] Aut enim propter corporis raritatem, ſpiritus extra fertur, [3] ut ſemen non deducat: [4] aut propter denſitatem, [5] humor non procedit foras: [6] aut propter frigiditatem [7] non concaleſcit, [8] ut ad hunc locum

τὸ ποτὸν τοῦτον. 9 ἢ ἀφ' ὑπερθερμασίης τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται.

LXIV. Γάλα διδόναι κεφαλαλγέουσι, 2 κακόν. 3 κακὸν δὲ καὶ πυρετώδεσι, 4 καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα ἀφόρητα ἐξίσταται, 5 καὶ τιτθίοισι διψώδεσι. 6 κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες 7 ἐν ἀξίσι πυρεσσοῦσιν ἐοῦσι· 8 καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ ἀφαίρεσις γέγονεν. 9 ἀρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι 10 μὴ λίην πολλῷ πυρέσσουσι. 11 διδόναι δὲ καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι· 12 ἐν βληχροῖσι, 13 μηδενὸς τῶν σημηνάντων σημείων παρεόντος· 14 ἢν δὲ λοιπὸν δὲ καὶ λειπυρήσῃ.

LXV. Οἰδήμασιν οἰδήμασι ἐφ' ἕλκεσι φαίνονται, 2 ἐὰν μὴ λίαν πονῶνται, 3 οὐδὲ μαίνονται. 4 τούτων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, 5 τοῖσι μὲν ὀπίσθιον, 6 σπασμοὶ 7 καὶ τέτανοι· 8 τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, 9 μανίαι· 10 ἢ ὀδυναι πλευρῆς ὀξέαι, 11 ἢ ἐμπύησις, 12 ἢ δυσεντερίη, 14 ἢν ἐρυθρὰ μᾶλλον ἢ τὰ οἰδήματα.

LXVI. Ἢν τραυμάτων ἰσχυρῶν ἐόντων καὶ ποτηρῶν, οἴδημα μὴ φαίνηται, μέγα κακόν.

LXVII. Τὰ χαῦνα, χρηστά· 2 τὰ δὲ ἔνυμα, κακά.

LXVIII. Τῷ τὰ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, 2 ἢν τὸ μετώπου ὀρθὴν φλέψ τμηθεῖσα ἀφελήσῃ.

LXIX. Ῥίγεα ἀίσσει), 2 γυναιξὶ μὲν, ὀξὺ ὀσφύος μᾶλλον, 3 καὶ ἀφανίζοντα ἐς κεφαλήν· 4 ἀνδράσι δὲ, μᾶλλον ὄπισθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, 5 οἷον ἀπὸ τε πήχεων καὶ μηρῶν. 6 ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιὸν ἔχουσι, 7 δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

LXX. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, 2 ὑπὸ σπασμοῦ ὃ πίνω

locum congregetur: 9 aut propter caliditatem, hoc idem contingit.

LXIV. Lac dare caput dolentibus, 2 malum. 3 Malum etiam febricitantibus, 4 & quibus præcordia elevata permurmurantia, 5 & fiticulosis. 6 Malum & quibus bilioſæ alvi egeſtiones 7 in febribus acutis ſunt, 8 & quibus ſanguinis multi egeſtio facta eſt. 9 Convenit autem exhibere tabeſcentibus, 10 non valde multum febrientibus, 11 & in febribus longis, 12 debilibus, 13 nullo ex prædictis ſignis præſente, 14 ſed præter rationem conſumptis.

LXV. Quibus tumores in ulceribus apparent, 2 non valde convelluntur, 3 neque inſaniunt. 4 His autem derepente diſſipatis, 5 retrorſum quidem 6 convulſiones 7 & diſtentiones fiunt: 8 antorſum vero, 9 inſaniæ, 10 lateris dolores acuti, 11 aut ſuppuratio, 12 aut dyſenteria, 13 ſi rubicundi magis fuerint tumores.

LXVI. Si in vulneribus fortibus ac pravis tumor non appareat, 2 magnum malum.

LXVII. Tumores laxi, boni: 2 crudi, mali.

LXVIII. Dolenti poſteriorem capitis partem, 2 vena recta in fronte ſecta prodeſt.

LXIX. Rigores incipiunt, 2 mulieribus quidem ex lumbis magis, 3 & per dorſum ad caput. 4 Verum & viris magis poſteriore corporis parte quam anteriore, 5 velut ex cubitis ac femoribus. 6 Sed & cutis rara eſt. 7 Indicat autem pilus.

LXX. Qui à quartanis corripiuntur, 2 non ira valde à convul-

398 πάνυ πελίσκεσθαι. 3 διὰ γ' ἀλίσκων) ἀσθενέστερον, 4 εἴτε ἐπιγίνη) τι παρέσται, 5 πάσονται.

LXXI. " Οἰσὶ σὶν ξηραίνεται καὶ σκληραί, 2 ἄνευ ἱδρώτων τελευτῶσιν. 3 οἰσὶ δὲ χαλαραὶ καὶ ἁραιαὶ, 4 ξὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν.

LXXII. Οἱ ἐκλελοιδότες 2 ἀπὸ πάνυ οὐ πολὺ μαλθακοί εἰσιν.

LXXI. Quibus cutis circumtenditur arida ac dura, 2 hi ſine ſudore moriuntur. 3 Quibus vero laxa ac rara, 4 cum ſudore moriuntur.

LXXII. Morbo regio laborantes, non ita valde flatuoſi ſunt.

TMHMA ΕΚΤΟΝ.

E' τῆσι χρονίησι λειεντερίοισιν 1 2 ὀξυρεγμίη ἐπιγινομένη, 3 μὴ γινομένη ἀσθενέστερον, 4 σημήιον ἀγαθόν.

II. " Οἵσι εἶνες φύσει ὑγροτέρην φύσ- 2 ει, 2 καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, 3 ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· 4 οἷσι δὲ πάντα τάναντία, ὑγιηρότερον.

III. " Ἐν τῆσι μακρῇσι δυσεντερίῃσι 3 2 αἱ ἀποστάσιες, 3 κακόν· 4 καὶ σὺν πυρετῷ, κάκιον.

IV. " Τὰ ἀθεμελίωτα ἕλκεα, 4 κακοήθεα.

V. " Τῶν ὀδυνέων καὶ αἱ μὲν πλευρῇσι, 5 2 καὶ αἱ μὲν πλαγίοισι, 3 καὶ αἱ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν μέρεσιν, 4 εἰ μέγα διαφέρουσι, 5 καταμαθητέον.

VI. " Τὰ περὶ φύσιν καὶ ἕδρην 6 τὴν τοῦ κύστιος ἀλγήματα, 2 ἐργωδέως ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτῃσι.

VII. " Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ 7 τὴν κοιλίην γινόμενα, 2 τὰ μὲν μετέωρα, κάφοτερα· 3 τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα.

VIII. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα ἐν τῷ σώματι 2 ἐρυσιπελατωδέως ὑγιάζεται.

IX. " Τὰ πλατέα ἐξανθήματα 8 2 ἐπὶ πάνυ πικνὰ μὰ δέκα.

X. " Κεφαλὴν πονέοντα, καὶ 9 βεβλαμ-

SECTIO SEXTA.

In diuturnis inteſtinorum læ- 1
vitatibus, 2 ructus acidus ac- 64
cedens, 3 qui prius non erat, 65
4 ſignum bonum. 13

II. Quibus nares natura humidiores, 2 & genitura humidior, 3 morboſius ſani ſunt: 4 quibus vero vice verſa, ſalubrius.

III. In longis inteſtinorum lævitatibus, 2 cibi faſtidium, 3 malum: 4 & cum febre, 'pejus. 5

IV. Vlcera circumglabra, maligna ſunt.

V. Dolores in lateribus, 2 & in pectoribus, 3 & in aliis partibus, 4 an multum differant, 5 conſiderandum eſt.

VI. Renum affectiones, 2 & quæ circa veſicam conſiſtunt, 3 operoſe ſanantur in ſenibus.

VII. Dolores circa ventrem oborientes, 2 ſublimes quidem leves ſunt, 3 non ſublimes autem, fortiores.

VIII. Hydropicis facta ulcera in corpore, 2 non facile ſanantur.

IX. Latæ puſtulæ 2 non valde pruriginoſæ ſunt.

X. Caput dolenti & circumdolenti,

φλεγμονίνδε, [2] πύον, [3] ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥύεν [5] κατὰ ῥῖνας, [6] ἢ κατὰ τὸ στόμα, [7] ἢ κατὰ τὰ ὦτα, [8] λύει τὸ νόσημα.

XI. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, [10] [15] [3] καὶ τοῖσι νεφελώδεσιν [3] αἱμορροΐδες ἐπιγινόμεναι, [4] ἀγαθόν.

XII. Αἱμορροΐδας ἰηθείσι [11] χρονίους, [2] ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, [3] κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγίνεσθαι, [4] ἢ φθίσιν.

XIII. Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ [2] πλαρυγὶ ἐπιγινόμενοι, [3] λύουσι τὸν λυγμόν.

XIV. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, [12] [2] κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὑδατώδης ῥύσις, [3] λύσις.

XV. Ὑπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ [13] μακρῆς, [2] ἀπὸ ταὐτομάτου ἐμέσις ἐπιγινόμενος, [3] λύει τὴν διάῤῥοιαν.

XVI. Ὑπὸ πλευρίτιδος, [2] ἢ [14] ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ [3] διάῤῥοια ἐπιγινομένη, [4] κακόν.

XVII. Ὀφθαλμιῶντα ὑπὸ [15] διαῤῥοίης ληφθῆναι, [2] ἀγαθόν.

XIIX. Κύστιν διατμηθέντα, [2] ἢ [16] ἐγκέφαλον, [3] ἢ καρδίην, [4] ἢ φρένας, [5] ἢ τὸ σπλάγχνον τὸ λεπτῶν, [6] ἢ κοιλίην, [7] ἢ ἧπαρ, [8] θανατώδεις.

XIX. Ἐπὶν διατμηθῇ ὀστέον, [17] [2] ἢ χόνδρος, [3] ἢ νεῦρον, [4] ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, [5] ἢ ἀκροποσθίη, [6] ὅτε αὐξέσθαι, [7] ὅτε ξυμφύεσθαι.

XX. Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα [18] ἐκχυθὲν ᾖ φύσιν, [2] ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι.

XXI. Τοῖσι μανιώδεσι, [2] χειρῶν [3] ἢ αἱμορροΐδων ἐπιγινομένων, [4] μανίης λύσις.

XXII. Ὁκόσοι ῥήγματα ἐν [25] νώτῳ ἐς τὰς ἀγκῶνας καταβαίνει, [2] φλεβοτομίη λύει.

III. [1] Ἢν

dolenti, [2] pus, [3] aut aqua, [4] aut ſanguis fluens [5] per nares, [6] aut os, [7] aut aures, [8] ſolvit morbum.

XI. Atrabilariis, [2] & phreniticis, [3] hæmorrhoides accedentes, [4] bonum.

XII. Hæmorrhoidas ſananti [11] diuturnas, [2] ſi non una ſervata fuerit, [3] periculum eſt hydropem [4] aut tabem accedere.

XIII. A ſingultu detento, [15] [2] ſternutationes accedentes [3] ſolvunt ſingultum.

XIV. Ab hydrope detento, [12] [2] ubi aqua in venis ad ventrem confluxit, [3] ſolutio fit.

XV. A profluvio alvi longo correpto, [2] vomitus ſponte accedens, [3] ſolvit alvi profluvium. [13]

XVI. A pleuritide [2] aut peripneumonia occupato, [3] alvi profluvium accedens, [4] malum. [14]

XVII. Lippientem alvi profluvio corripi, [2] bonum. [15]

XIIX. Veſicam diſſectam habenti, [2] aut cerebrum, [3] aut cor, [4] aut ſeptum tranſverſum, [5] aut tenue aliquod inteſtinum, [6] aut ventriculum, [7] aut hepar, [8] lethale eſt. [16]

XIX. Vbi diſſectum fuerit os, [17] [2] aut cartilago, [3] aut nervus, [4] aut genæ pars tenuis, [5] aut præputium, [6] neque augeſcit, [7] neque coaleſcit.

XX. Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, [2] neceſſe eſt ſuppurari. [18]

XXI. In inſanientibus, [2] varicibus [3] aut hæmorrhoidibus accedentibus, [4] inſaniæ ſolutio fit.

XXII. Quicunque dolores ex dorſo ad cubitos deſcendunt, [25] [2] venæ ſectio ſolvit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 137 sur 917

ΧΧΙΙΙ. Ἡ φόβος ἢ ἡδυθυμίη πολλὸν χρόνον διατελέῃ, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

ΧΧΙΙΙ. Si timor & triſtitia multo tempore perſeveret, atrabilarium hoc ſignum eſt.

ΧΧΙΥ. Ἐντέρων λεπτῶν διακοπὴ ἀποφύσησις.

ΧΧΙΥ. Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit.

ΧΧΥ. Ἐρυσίπελας ἔξωθεν ἐσω τρέπει, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν ἔξω, ἀγαθόν.

ΧΧΥ. Ignem ſacrum ab externis intro converti, non bonum: ab internis vero extra, bonum.

ΧΧΥΙ. Οἰδήσιος ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι γενόμενοι, παραφροσύνην λύει.

ΧΧΥΙ. Quibus in febribus ardentibus tremores facti fuerint, mentis emotio ſolvit.

ΧΧΥΙΙ. Οἰδήσιες ἔμπυοι ἢ ὑδρωπικοὶ ἢ κριόντες ἢ τέμνοντες, ἐκρυείσι δὲ πύῳ ἢ ὕδατι ἀῤῥόῳ, πάντως ἀπόλλυσι.

ΧΧΥΙΙ. Quicunque ſuppurati aut hydropici, ſecantur aut uruntur, hi pure aut aqua acervata effluente, omnino moriuntur.

ΧΧΙΙΧ. Εὐνοῦχοι ἢ ποδαγριῶσιν, ἢ δὲ φαλακροὶ γίγνονται.

ΧΧΙΧ. Eunuchi non laborant podagra, neque calvi fiunt.

ΧΧΙΧ. Γυνὴ ἢ ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια αὐτέῃ ἐκλίπῃ.

ΧΧΙΧ. Mulier non laborat podagra, ſi non menſes ipſi defecerint.

ΧΧΧ. Παῖς ἢ ποδαγριᾷ πρὸ ἀφροδισιασμοῦ.

ΧΧΧ. Puer non laborat podagra, ante veneris uſum.

ΧΧΧΙ. Ὀδυνῶσι ὀφθαλμῶν ἀκρησίησι, ἢ λιπαρὸν, ἢ πυρίῃ, ἢ φλεβοτομίῃ, ἢ φαρμακησίῃ λύει.

ΧΧΧΙ. Oculorum dolores meri potus, aut balneum, aut fomentum, aut venæ ſectio, aut medicamenti potio ſolvit.

ΧΧΧΙΙ. Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται μακρῆς.

ΧΧΧΙΙ. Balbi ab alvi profluvio longo maxime corripiuntur.

ΧΧΧΙΙΙ. Οἱ ὀξυρυσμιώδεες ἢν πάνυ καταδυσεντερικοὶ γίγνονται.

ΧΧΧΙΙΙ. Acidum ructum habentes, non ita valde pleuritici fiunt.

ΧΧΧΙΥ. Οἰδήσιοι φαλακροὶ, τοῖσι κιρσοὶ μεγάλοι ἢ γίγνονται. ἐκίσσισι δ' ἂν φαλακροῖσι ἔνεισι κιρσοὶ ἐπιγίνονται, πάλιν ἔτι γίγνονται θρίες.

ΧΧΧΙΥ. Quicunque calvi ſunt, his varices magni non fiunt. Quibuſcunque vero calvis varices accedunt, hi rurſus hirſuti fiunt.

ΧΧΧΥ. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ ἐπιγενομένη, κακόν.

ΧΧΧΥ. Hydropicis tuſſis accedens, malum.

ΧΧΧΥΙ. Δυσουρίῃ φλεγμονὴ λύει· τέμνειν δὲ χρὴ τοὺς ἔσω.

ΧΧΧΥΙ. Vrinæ difficultatem ſolvit venæ ſectio. Secare vero oportet internas.

ΧΧΧΥΙΙ. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχόμενόν οἴδημα γίνεσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπει τὸ νόσημα.

ΧΧΧΥΙΙ. Ab angina detento tumorem fieri foris in collo, bonum eſt. [foras enim morbus vertitur.]

ΧΧΧΙ. Ὀκ-

ΧΧΧΙ. Qui-

IIXL. Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκίνοι γίγνονται, ² μὴ θεραπεύειν βέλτιον. ³ θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται τάχιον· ⁴ μὴ θεραπευόμενοι δὲ πολλὸν χρόνον διατελέουσι.

IIXL. Quibuſcunque occulti cancri fiunt, ² eos non curare melius eſt. ³ Si enim curantur, citius moriuntur. ⁴ Si vero non curentur, multum tempus perdurant.

IXL. Σπασμὸς γίγνεται ² ἢ ἀπὸ πλήρωσιος, ³ ἢ κενώσιος. ⁴ Ἔστι δὲ καὶ λυγμός.

IXL. Convulſio fit ² aut à repletione, ³ aut evacuatione. ⁴ Sic autem & ſingultus.

XL. Ὁκόσοισι περὶ τὸ ἐπιφρένιον πόνοι γίγνονται ἄτερ φλεγμονῆς, ² τούτοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸν πόνον.

XL. Quibuſcunque circa præcordium dolores fiunt, abſque inflammatione, ² his febris accedens dolorem ſolvit.

XLI. Ὁκόσοισι ἀφανές τι ἐστὶ σώματι ² μὴ ἀφανισμὸν, ³ τούτοισι ἀφ' ὑπερτροφῆς ἢ πύου, ἢ τόπου, σὺν ἀπεσημάνθη.

XLI. Quibuſcunque ' ſuppurarum quid in corpore exiſtens, ² ſignificationem de ſe non præbet, ³ his propter puris aut loci craſſitudinem ſui ſignificationem non exhibet.

XLII. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ σκληρὸν γίνεται, ² πονηρόν.

XLII. Morbo regio laborantibus hepar durum fieri, ² malum eſt.

XLIII. Ὁκόσοι ἀπλοώδεες ὑπὸ δυσεντερίης ἁλίσκονται, ² τούτοισιν, ἐπιγενομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, ³ ὕδρωψ ἐπιγίνεται, ⁴ ἢ λέπτυνσις, ⁵ καὶ διαφθείρονται.

XLIII. Quicunque ſplenici à dyſenteria corripiuntur, ² his longa accedente dyſenteria, ³ aut hydrops accedit, ⁴ aut inteſtinorum lævitas, ⁵ & pereunt.

XLIV. Ὁκόσοισιν ἐκ στραγγουρίης εἱλεὸς ἐπιγίνεται, ² οὗτοι ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, ³ ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιγενόμενος ἅλις τὸ οὖρον ῥήξῃ.

XLIV. Quibuſcunque ex urinæ ' ſtillicidio volvulus accedit, ² hi in ſeptem diebus pereunt, ³ ſi non febre accedente urina ſatis fluxerit.

XLV. Ἕλκεα ὁκόσα συναύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἔχουσιν, ² ἀνάγκη ὀστέου ἀφίστασθαι, ³ καὶ τὰς ὕλας κοίλας γίνεσθαι.

XLV. Vlcera quæcunque annua fiunt, aut diutiore tempore durant, ² neceſſe eſt os abſcedere, ³ & cicatrices cavas fieri.

XLVI. Ὁκόσοι ὕδρωπες ² ἐξ ἀδημονίης γίγνονται ἢ βήχεος γίγνονται, ³ πρὸ τῆς ἥβης, ⁴ ἀπόλλυνται.

XLVI. Quicunque gibboſi ² ex anhelatione aut tuſſi fiunt ³ ante pubertatem, ⁴ pereunt.

XLVII. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη ² ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, ³ τούτοισι πρόσθεσιν ἢ ἦρος φλεβοτομέειν ⁴ ἢ φαρμακεύειν.

XLVII. Quibuſcunque venæ ſectio, ² aut medicamentum conducit, ³ his vere ' venam ſecare, ⁴ aut medicamentum purgans exhibere convenit.

XLIIX. Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπιγενομένη, ² ἀγαθόν.

XLIIX. Splenicis dyſenteria accedens, ² bonum.

XLIX. Ὁκόσοι ποδαγρικοὶ νοσήματα γίγνονται, ² πῶσι διὰ φλεγμονῆς

XLIX. Quicunque podagrici morbi fiunt, ² hi ſedata inflam-

φλεγμήνασθαι ³ ἢ τὸ πρωΐ κηλὰ ἡμέρησιν δέκα καθίστασθαι.

L. "Οκόσοισιν ἀνοίγηται τὰ κεφαλᾶ ἄκρητα, ² τελέοισιν ἀνάγκη πυρέσσειν ³ καὶ χολῆς ἐμέσαι ἐπιγίγνεσθαι.

LI. "Οκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, ² καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι κεῖνται, ³ καὶ ῥέγχουσιν, ⁴ ἀπέλλουται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ⁵ ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

LII. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ² ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται, "ξυμμαλλομένων τῶν βλεφάρων, ³ λευκὸν, ³ μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐόντα, ⁴ ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, ⁵ φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ γυναικώδες σφόδρα.

LIII. "Αἱ παραφροσύναι, ² αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ³ ἀσφαλέστεραι· ⁴ αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ⁵ ἐπισφαλέστεραι.

LIV. "Ἐν τοῖσι ὀξέσι παθήμασι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, ² "αἱ κλαυθμώδεις ἀναπνοαὶ, ³ κακαί.

LV. Τὰ ποδαγρικὰ καὶ ἦρος καὶ μετοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

LVI. "Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νουσήμασιν ² ἐς τάδε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψιες, ³ ἢ ἀπόπληξιν καὶ σύγκλισιν, ⁴ ἢ σπασμὸν, ⁵ ἢ μανίην, ⁶ ἢ τυφλώσιν σημαίνουσι.

LVII. "Ἀποπληκτοὶ μάλιστα γίνονται, ² ἡλικίην τὴν ἀπὸ τεσσαρακοστέων ἐτέων ἄχρις ἑξηκοστέων.

LVIII. "Ην ἐπιπολὺ σκέπῃ, ἀνάγκη ἀποσήπεσθαι.

LIX. Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἀνωχλεῦσι χρονίης ² "ἐξέστη τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπέπτωκε, τελέοισι μύξαι ἐπιγίγνονται.

LX. "Ὁκό-

matione, ³ in quadraginta diebus decedunt.

L. Quibus cerebrum diſſectum fuerit, ² his neceſſe eſt febrem, ³ & bilis vomitum accedere.

LI. Quibuſcunque ſanis derepente dolores fiunt in capite, ² & ſtatim voce intercepta jacent, ³ ac ſtertunt, ⁴ in ſeptem diebus pereunt, ⁵ ſi non febris apprehendat.

LII. Conſiderare vero oportet etiam ſub oculis apparitiones in ſomnis. ² Si enim albæ partis quid ſubapparuerit, non commiſſis palpebris, ³ ſi id non ex alvi profluvio, ⁴ aut medicamenti potione fuerit, ⁵ malum ſignum, & valde lethale eſt.

LIII. Deſipientiæ ² cum riſu quidem oborientes, ³ ſecuriores ſunt: ⁴ cum ſtudio vero ſerio, ⁵ periculoſiores.

LIV. In acutis affectionibus, ² quæ cum febre fiunt luctuoſæ reſpirationes, ³ malum.

LV. Podagricæ affectiones vere & autumno utplurimum moventur.

LVI. Atrabilariis morbis ² periculoſi humorum à loco ad locum decubitus, ³ aut ſiderationem corporis, ⁴ aut convulſionem, ⁵ aut inſaniam, ⁶ aut cæcitatem ſignificant.

LVII. Siderationes vero maxime fiunt, ² ætate à quadrageſimo anno uſque ad ſexageſimum.

LIX. Si omentum exciderit, ² neceſſe eſt putrefieri.

LIX. Quibuſcunque à coxendicum morbo vexatis, ² coxa excidit, & rurſus incidit, ³ his muci accedunt.

LX. Qui-

LX. Ὑπὸ ἰσχιάδος κακοχυμίοισι χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, [2] τοῖσι τήκεται τὸ σκέλος, [3] καὶ χωλοῦται, [4] ἢν μὴ καυθῶσιν.

LX. Quibuscunque à coxendicum morbo diuturno vexatis, coxa excidit, [2] his crus tabescit, [3] & claudicant, [4] si non usti fuerint.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ἐν τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι ψύξις ἀκρωτηρίων, [2] κακόν. 1

II. Ἐπὶ ὀστέου νοσεῦντος στέρξ πελιδνή, [2] κακόν.

III. Ἐπὶ ἐμέτῳ λύγξ [2] καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, [3] κακόν.

IV. Ἐπὶ ἱδρῶτι φρίκη, [2] οὐ χρηστόν.

V. Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, [2] ἢ ὕδρωψ, [3] ἢ ἔκστασις, [4] ἀγαθόν.

VI. Ἐπὶ νόσῳ πολυχρονίῃ, ἀποσιτίη [2] καὶ χολώδεες ὑποχωρήσιες, [3] κακόν. 2

VII. Ἐκ πολυποσίης ῥίγος [2] καὶ παραφροσυνὴ, [3] κακόν. 3

VIII. Ἐπὶ φύματος ἔσω ῥήξιος ἔκλυσις, [2] καὶ ἔμετος, [3] καὶ λιποψυχίη γίγνεται.

IX. Ἐπὶ αἵματος ῥύσι παραφροσυνὴ [2] ἢ καὶ σπασμὸς, [3] κακόν.

X. Ἐπὶ εἱλεῷ ἐμέτος, [2] ἢ λύγξ, [3] ἢ σπασμὸς, [4] ἢ παραφροσυνὴ, [5] κακόν. 4

XI. Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη, [2] κακόν.

XII. Ἐπὶ περιπλευμονίῃ φρενίτις, [2] κακόν. 5

XIII. Ἐπὶ καυμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς, [2] ἢ τέτανος, [3] κακόν.

XIV. Ἐπὶ πληγῇ ἐς κεφαλὴν ἐκπληξις, [2] ἢ περιφροσυνὴ, [3] κακόν.

XV. Ἐπὶ αἵματος πλύσι πύου πλύσις, [2] κακόν.

XVI. Ἐπὶ πύου πλύσι φθίσις [2] καὶ ῥύσις, [3] κακόν. [4] ἐπὴν δὲ παυσθῇ τὸ πλυθὲν ἰχὼρ, ἀποθνήσκουσι. 6

SECTIO SEPTIMA.

In acutis morbis frigiditas extremarum partium, [2] malum. 1

II. Ex osse ægrotante, cato livida, [2] malum. 2

III. Ex vomitu singultus, [2] & oculi rubicundi, [3] malum.

IV. Ex sudore horror, [2] non bonum.

V. Ex insania, dysenteria, [2] aut hydrops, [3] aut mentis emotio, [4] bonum.

VI. In morbo diuturno cibi fastidium, [2] & meracæ alvi egestiones, [3] malum. 3

VII. Ex multo potu rigor, [2] & delirium, [3] malum.

VIII. Ex tuberculi intus ruptione, exolutio, [2] vomitus, [3] & animæ deliquium fit.

IX. Ex sanguinis fluxu delirium, [2] aut etiam convulsio, [3] malum.

X. Ex volvulo vomitus, [2] aut singultus, [3] aut convulsio, [4] aut delirium, [5] malum. 4

XI. Ex pleuritide peripneumonia, [2] malum.

XII. Ex peripneumonia phrenitis, [2] malum. 5

XIII. Ex ardoribus vehementibus convulsio, [2] aut distentio, [3] malum.

XIV. Ex plaga in caput, stupor, [2] aut delirium, [3] malum.

XV. Ex sanguinis sputo, puris sputum, [2] malum.

XVI. Ex puris sputo, tabes, [2] & fluxus, [3] malum. [4] Postquam vero sputum supprimitur, moriuntur. 6

XVII. Ἐπὶ

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 141 sur 917

ΧΥΙΙ. Ἐπὶ φλεγμονῇ ἧπατος λύγξ, [2] κακόν.

ΧΙΙΧ. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ ἄσμος, [2] ἢ παραφροσύνη, [3] κακόν.

ΧΙΧ. Ἐπὶ ὀστέου φιλώσει ἰὸς πίπλους, [2] κακόν.

ΧΧ. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι, φλυκταινῶν, [2] ἢ ἐκπύησις, [3] κακόν.

ΧΧΙ. Ἐπὶ ἰχῶρι σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν αἱμορραγίη, [2] κακόν.

ΧΧΙΙ. Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ, ἢ ἅμα τῷ πύῳ κιρρὴ ἐκπύησις, [2] κακόν.

ΧΧΙΙΙ. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ἰσχωρίῃ δυσεντερίη, [2] κακόν.

ΧΧΙΥ. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη, [2] ἢ κενεὸν λάβῃ.

ΧΧΥ. Ἐκ φαρμακοποσίης ἄσμος, [2] σπασθῶδες.

ΧΧΥΙ. Ἐπὶ ὀδυνῃ ἰσχυρῇ ἅμα τῷ πύῳ κιρρὴ, ἀκροσπερέων ψύξις, [2] κακόν.

ΧΧΥΙΙ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ τενεσμὸς ἐπιγινόμενος [2] ἐκτρῶσαι ποιεῖ.

ΧΧΥΙΙΙ. Ὅ, τι ἂν ὀστέον, [2] ἢ χόνδρος, [3] ἢ νεῦρον ἀπεκόπη ἐν τῷ σώματι, [4] ἅτε αὖξες), [5] ἅτε ξυμφύες).

ΧΧΙΧ. Ἢν ὑπὸ λευκῆς φλέγματος ἐκμιγῇ ἀφρώδεα ἐπιγινόμενα ἰχῶρι, [2] λιπᾷ τὸν νέσον.

ΧΧΧ. Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ ἀμοχωρήματα ἐν τῇσιν ἀφροισι, [2] τηκέδοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς φλέγμα καταῤῥεῖ.

ΧΧΧΙ. Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν [2] ἐν τοῖσιν οὔροισι κελεμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίγνονται, [3] μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

ΧΧΧΙΙ. Ὁκόσοισι χαλώδεες αἱ ὑποστάσιες, [2] ἄνωθεν λεπταὶ, ὀξείην ἀῤῥωστίην σημαίνει.

ΧΧΧΙΙΙ. Ὁκό-

XVII. Ex hepatis inflammatione singultus, [2] malum.

XIIX. Ex vigilia convulsio, [2] aut delirium, [3] malum.

XIX. Ex ossis denudatione ignis sacer, [[2] malum.]

XX. Ex igne sacro putrefactio, [2] aut suppuratio, [[3] malum.]

XXI. Ex forti pulsu in ulceribus, sanguinis eruptio, [2] malum.

XXII. Ex dolore diuturno partium circa ventrem suppuratio, [2] malum.

XXIII. Ex meraca alvi egestione dysenteria, [2] malum.

XXIV. Ex ossis dissectione delirium, [2] si ad vacuum usque processerit.

XXV. Ex medicamenti potione convulsio, [2] lethale.

XXVI. Ex dolore forti partium circa ventrem, frigiditas extremarum partium, [2] malum.

XXVII. Mulieri uterum gerenti, tenesmus accedens [2] abortire facit.

XXIIX. Quodcunque os præsectum fuerit, [[2] aut cartilago,] [3] aut nervus in corpore, [4] neque augescit, [5] neque coalescit.

XXIX. Si à pituita alba detento, vehemens alvi profluvium accedat, [2] solvit morbum.

XXX. Quibuscunque spumosæ alvi egestiones sunt in alvi profluviis, [2] his de capite pituita defluit.

XXXI. Quibuscunque febricitantibus, [2] in urinis subsidentiæ crassiores farinæ partes referentes fiunt, [3] longum morbum significant.

XXXII. Quibus vero bilioſæ subsidentiæ, [2] superne tenues, [3] acutum morbum significant.

XXXIII. Qui-

XXXIII. Ὁκόσοισι δὲ διεφθόρατο τὰ οὖρα γίνεται, [2] τουτέοισι παραχρῆμα ἀθυμίη ἐν τῷ σώματι ἐστιν.

XXXIII. Quibuscunque disparatæ urinæ sunt, [2] his vehemens turbatio in corpore est.

XXXIV. Ὁκόσοισι ἐπὶ τοῖσιν οὔρεσιν ἐφίστανται πομφόλυγες, [2] νεφελικὰ σημαίνουσι, [3] καὶ μακρὴν ἀπόστασιν ἴσχουσι.

XXXIV. Quibus in urinis bullæ superstant, [2] renum affectiones significant, [3] & morbum fore longum.

XXXV. Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις καὶ ἀθρόη, [2] τελείοισι νεφελικὰ [3] καὶ ὀξέα σημαίνει.

XXXV. Quibus pingue est id quod superstat, & acervatum, [2] his renum affectiones, [3] easque acutas significat.

XXXVI. Ὁκόσοισι δὲ νεφελικοῖσιν ἤδη, τὰ ἀποφθήματα ξυμβαίνει σημήια, [2] πόνοι τε ἀμφὶ τοὺς μῦς τοὺς ἰσχιαδίους γίνονται, [3] ἢν μὲν ἀμφὶ τοὺς ἔξω τόπους γίνωνται, [4] ἀπόστημα ἀποσημαίνει ἐσόμενον ἔξω· [5] ἢν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι ἀμφὶ τοὺς ἔσω τόπους γίνωνται, [6] καὶ τὸ ἀπόστημα ἀποσημαίνει ἐσόμενον μᾶλλον ἔσω.

XXXVI. Quibus vero jam nephriticis ex renibus affectis præ-39 dicta signa accidunt, [2] doloresque circa musculos spinales fiunt, [3] siquidem circa externos locos fiant, [4] etiam abscessus extrinsecus futuros expecta. [5] Si vero dolores magis circa internos locos fiant, [6] etiam abscessus magis intus fore expecta.

XXXVII. Ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἢν μὴ ἀπὸ πυρετοῦ, [2] σωτήριον· [3] ἐὰν δὲ ξὺν πυρετῷ, κακόν. [4] ψυχρὰ δὲ καὶ τοῖσι ψυκτικοῖσι καὶ τοῖσι συναστικοῖσι.

XXXVII. Quicunque sanguinem vomunt, sine febre quidem, [2] salutare est: [3] verum cum febre, malum. [4] Perfrigerantibus autem & adstringentibus curare35 oportet.

IIXL. Καταῤῥοαὶ ἐς τὴν κοιλίην ἄνω ἐπὶ τὸν ἐμπυὸν ἐπὶ ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

IIXL. Defluxiones in ventrem supernum, in viginti diebus suppurantur.

IXL. Ἢν αἱμορροΐδας καὶ βρόμους, [2] καὶ στραγγουρίην ἴσχῃ, [3] καὶ ὀδυνήν ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ἀφόδευμα καὶ τὸν κάτω [4] καὶ τὸ ὑπογάστριον καὶ τὸν κάτω, [5] τὰ ἀμφὶ τὴν κύστιν νοσήσειν σημαίνει.

IXL. Si quis sanguinem mingat, & grumos, [2] & urinæ stillicidium habeat, [3] & dolor incidat in ani ac scroti intercapedinem, [4] & imum ventrem ac pectinem, [5] partes circa vesicam ægrotare significat.

XL. Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἄφωνος ἀκρητὴς γένηται, [2] ἢ ὁτιοῦν τῶν τοῦ σώματος, [3] μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίνεται.

XL. Si lingua derepente impotens fiat, [2] aut aliqua corporis pars sideratа, [3] atrabiliarium tale existit.

XLI. Ἢν ὑδρηκὸν θερμοῦ ὄντος ἐπὶ σφυδρότερον λύγξ ἐπιγένηται, [2] οὐκ ἀγαθόν.

XLI. Si senioribus nimium purgatis singultus accedat, [2] non bonum est.

XLII. Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ᾖ, [2] ὕδατος πολλοῦ θερμοῦ κεχυμένου ἐς κεφαλῆς, [3] λύσις δὲ πυρετοῦ γίνεται.

XLII. Si febris non à bile habeat, [2] aqua multa calida in caput affusa, febris solutio fit.

XLIII. Γυνὴ

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 143 sur 917

XLIII. Γυνὴ ἀμφιδέξιος ἐστὶν ἀγίη.

XLIII. Mulier ambidextra non eſt.

XLIV. Ὁκόσοι ἔμπυοι κλίνονται, ἢ τέμνονται, ἢ μὴ τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, καὶ ἀφεγγίσωσι. λῷον δὲ ὑφαιρῆται καὶ βορβορώδες καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται.

XLIV. Quicunque ſuppurati uruntur, [2 aut ſecantur,] 3 ſiquidem pus purum fluat & album, 4 evadunt. 5 Si vero ſubcruentum, & cœnoſum, ac graveolens, 6 pereunt.

XLV. Ὁκόσοι τὸ ἧπαρ ἀφέπυον καίονται, ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λεῖον, καὶ ἀφεγγίσωσι. ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τοῖσιν ἐστιν. ἢν δὲ οἷον ἀμόργη ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

XLV. Quicunque hepar ſuppuratum uruntur, 2 ſiquidem pus purum fluat, & album, 3 ſuperſtites evadunt. 4 In tunica enim pus his ineſt. 5 Si vero velut amurca fluat, pereunt.

XLVI. Ὀδυνώμενος ὀφθαλμῶν, ἀκρητοποτήσας καὶ λουσάμενος πολλῷ θερμῷ, φλεβοτομέ.

XLVI. In doloribus oculorum, 2 ubi merum bibendum dediſti, 3 & multa calida laviſti, 4 venam ſecato.

XLVII. Ὑδρωπικῷ εἰ βὴξ ἔχει, ἀνέλπιστος ἐστίν.

XLVII. Hydropicum ſi tuſſis vexet, 2 deſperatus eſt.

XLVIII. Στραγγουρίῃ καὶ δυσουρίῃ ἦν ἕξῃς φλεβοτομίη λύει. τὰ μὲν γὰρ ἔσω.

XLVIII. Vrinæ ſtillicidium, & urinæ difficultatem, 1 vini potus 2 & venæ ſectio ſolvit. 3 Secare vero oportet internas.

XLIX. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθεϊ ἐπιγιγνόμενον, ἀγαθόν. ἔξω γὰρ πίπτει τὸ νόσημα.

XLIX. Ab angina detento, tumor & rubor in pectore accedens, 2 bonum. 3 Foras enim vertitur morbus.

L. Ὁκόσοισιν ἂν σφακελίσῃ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ πρὸς ταῦτα ἀφύγωσιν, ὑγιέες γίγνονται.

L. Quibuſcunque corruptum fuerit cerebrum, 2 in tribus diebus pereunt. 3 Si vero has effugiunt, ſani fiunt.

LI. Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἢν θερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ ὑγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενεοῦ. ὑπανοίγεται δὲ ὁ ἀὴρ ὁ ἔσω ἔξω. ψοφεῖ δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ ἡ ὁδὸς αὐτῷ ἐστίν.

LI. Sternutatio fit ex capite, 2 percaleſcente cerebro, 3 aut vacuo quod eſt in capite perhumeſcente. 4 Aër enim qui intus eſt, foras erumpit. 5 Strepitum vero edit, quia tranſitus eſt ipſi per anguſtum.

LII. Ὁκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνῶται, τοῖσι πυρετοὶ ἐπιγιγνόμενοι λύει τὸν ὀδυνέοντα.

LII. Quibuſcunque hepar circumcirca dolet, 2 his febris accedens ſolvit dolorem.

LIII. Ὁκόσοισι ξυμφέρει αἷμα ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τῆς φλεβὸς, τοῖσι χρὴ ἥρος φλεβοτομεῖσθαι.

LIII. Quibuſcunque ſanguinem de venis auferre conducit, 2 his vere venam ſecare convenit.

LIV. Ὁκόσοισι μεταξὺ τοῦ φρενὸς καὶ τοῦ σαρκὸς φλέγμα ἀποκλεισθῇ,

LIV. Quibus inter ventrem & ſeptum tranſverſum pituita concluſa

ἀπικλέιστιν, [2] καὶ ὀδυνώδεα παρέχει, [3] οὐκ ἔχον διέξοδον ἐς ἀμφοτέρην τὴν κοιλιήν, [4] τοῖσι φλεβέοισι καὶ πρὸς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος καὶ φλέγματος, [5] λύσις γίνεται τῇ νούσῳ.

LV. [1] Ὁκόσοισιν ἐν τῷ ἥπατι ὕδατος πληθὼν ἐς τὸ ἐπίπλοον ὁρμᾷ, [2] τούτοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλᾶται, [3] καὶ ἀποθνήσκουσιν.

LVI. [1] Ἀλύκλυσις, [2] χάσμη, [3] φρίκη, [4] οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει.

LVII. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ ἐρήμῃ φύμα γίνεται, [2] τούτοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

LIIX. [1] Οἰδήσασι δὲ ἀεὶ ὀλιγοφάλῳ σφυδὴ ὑπὸ πνοῆς ἀναφύσῃ, [2] ἀνάγκη ἀφώνους γενέσθαι παραχρῆμα.

Ἢν ὑπὸ πυρετῶν ἰσχναινόμενον ὁ τράχηλος ἐπιγράφῃ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον.

LIX. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγιέσι τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν. [2] λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

LX. Ὅκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, [2] καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται, καὶ πάλιν θερμαίνηται, [3] ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, [4] μηνὸς νέσου σημαίνει.

LXI. [1] Ἱδρῶτες πολλοὶ, [2] θερμοὶ ἢ ψυχροὶ, [3] ῥέοντες ἀεὶ, [4] σημαίνει ἔχειν πλησμονὴν ὑγρῶν. [5] ἀπὸ μὲν οὖν χρὴ, [6] τοὺς μὲν ἰσχυροὺς, ἄνωθεν· [7] τοὺς δὲ ἀσθενέας, κάτωθεν.

LXII. [1] Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ λείποντες, [2] ἢν ἰσχυρότεροι λείπωσι τρίτης γινόμενοι, [3] ἐπικίνδυνοι. [4] ὅταν δὲ ἀεὶ τρόπῳ λείπωσι, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδυνοι.

LXIII. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μα-

cluſa eſt, [2] & dolorem exhibet, [3] non habens exitum ad neutrum ventrem, [4] his per venas ad veſicam converſa pituita, [5] morbi ſolutio fit.

LV. Quibus hepar aqua repletum, ad omentum eruperit, [2] his venter aqua impletur, [3] & moriuntur.

LVI. Anxietatem, [2] oſcitationem, [3] horrorem, [4] vinum æquali menſura aquæ ammixta potum ſolvit.

LVII. Quibus in urinaria fiſtula tubercula fiunt, [2] his ſuppuratione facta & eruptione, ſolvitur dolor.

LIIX. Quibus cerebrum concuſſum fuerit ex aliqua cauſa, [2] eos ſtatim voce privari neceſſe eſt.

Si febre detento collum intorqueatur, & deglutire non poſſit, nullo tumore exiſtente in collo, lethale.

LIX. Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet. [2] fames enim corpora ſiccat.

LX. Vbi in toto corpore mutationes, [2] & corpus perfrigeratur, & rurſus caleſcit, [3] aut color alius ex alio mutatur, [4] longitudinem morbi ſignificat.

LXI. Sudor multus, [2] calidus aut frigidus, [3] ſemper fluens, [4] humorem [5] abducere oportere ſignificat, [6] forti quidem ſuperne, [7] debili vero, inferne.

LXII. Febres non intermittentes [2] ſi per tertiam fortiores fiant, [3] periculoſæ ſunt. [4] Quocunque vero modo intermiſerint, ſine periculo eſſe ſignificat.

LXIII. Quibus febres longæ ſunt,

μακροὶ, ² τυφλοῦσιν ἢ φύμαζι, ³ ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἰσχίου.

LXIV. Οκόσοισι φύμαζι μακροῖς, ² ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίγνονται, ³ ἤτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

LXV. Ην τις τῷ πυρίσσοντι 33
προφὶ διδῷ, ² τῷ μὲν ὑγιαίνοντι, ἰσχύς· ³ τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

LXVI. Τὰ ἀφ' ἑκάστου κρίσιος ἀφεστηκότα ὁρᾶν δεῖ, ² εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ἐπεχωρήσαμεν. ³ τὰ μὲν οὖν ὅμοια τοιούτοισι, τοῦτο τε νοσωδέστερον. ⁴ τὰ δὲ ὅμοια τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

LXVII. Καὶ οἷσι τὰ ἐπεχωρήσαμεν, ² ἢν ἀσιτησι γένηται καὶ μὴ κίνησις, ³ ὑφίστανται οἷον ξύσματα· ⁴ καὶ ἢν ὀλίγα ἦ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται· ⁵ ἢν δὲ πολλὰ, πολλή. ⁶ τοιούτοισι ξυμφέρει ἐπικαθῆραι τὴν κοιλίην. ⁷ ἢν δὲ μὴ καθαρθῇ ποιήσας διδοῦς τὰ φάρμακα, ⁸ ὁκόσῳ ἂν πλείω διδοῦς, μᾶλλον βλάψεις.

LXVIII. Ὁκόσοισιν ἄνω κάτω 35
ὁμοῦ ἀφεστήκῃ, ² ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστίν. ³ ἢν πλείονα, πλείων· ⁴ ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων.

LXIX. Αἱ ἀποχρήμψεις, αἱ ἐν 40
τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ ἀφιεμένοισι, πλιδναὶ, καὶ αἱ μελάνδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, ² πᾶσαι κακαί. ³ ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. ⁴ καὶ διὰ κοιλίου, καὶ κύστιος, καὶ ὁκόσον ἂν τι ἀπογωρέον ᾖ μὴ κεκαθαρμένον, ⁵ κακόν.

LXX. Τὰ σώματα χρὴ, ὁκόσα τις 36
βούλεται καθαρθῆναι, διύρεα ποιέειν. ² καὶ ἢν μὲν ἄνω βούλῃ διύρεα ποιέειν, ἵστασθαι τὴν κοιλίην· ³ ἢν δὲ κάτω, ὑγραίνειν.

LXXI. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἄμε- 37
φότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα, ² κακόν. LXXII. Ἐν

sunt, ² his aut tubercula, ³ aut ad articulos dolores fiunt.

LXIV. Quibus tubercula diutina, ² aut ad articulos dolores ex febribus fiunt, ³ hi cibis pluribus utuntur.

LXV. Si quis febricitanti cibum det, ² sano quidem robur, ³ ægroto vero morbus est.

LXVI. Quæ per vesicam prodeunt, inspicere oportet, ² an qualia sanis prodeunt. ³ Quæ igitur minime similia his sunt, ea morbosiora sunt. ⁴ Quæ vero similia sanis, ea minime morbosa.

LXVII. Et quibus alvi egestiones, ² si stare permiseris, & non moveris, ³ subsistunt veluti ramenta, ⁴ si paucæ fuerint, modicus morbus est: ⁵ si multæ, multus. ⁶ His confert subpurgare alvum. ⁷ Si vero non purgata alvo sorbitiones dederis, ⁸ quanto plures dederis, magis lædes.

LXVIII. Quibuscunque cruda deorsum secedunt, ² ex atra bile sunt. ³ si plura, copiosiore: ⁴ si pauciora, pauciore.

LXIX. Exscreationes in febribus non intermittentibus lividæ & cruentæ & gravcolentes & biliosæ, ² omnes malæ sunt. ³ At probe secedentes, bonæ, ⁴ & per alvum, & per vesicam & ubi sane quid secedens constiterit non purgatum, ⁵ malum.

LXX. Corpora quæcunque quis purgare voluerit, fluida facere oportet. ² Et si quidem sursum, sistere alvum. ³ Si vero deorsum, humectare.

LXXI. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, ² morbus.

LXXII. In

LXXII. "Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ² ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δ' ἔσω καίηται, ³ καὶ δίψα ἔχῃ, ⁴ θανάσιμον.

LXXIII. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, ἢ ὀφθαλμὸς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ, ἢ δὴ ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν τούτων γένηται, θανάσιμον.

LXXIV. "Ἐπὶ λευκῇ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίνεται.

LXXV. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ δυσεντερίη.

LXXVI. Ἐπὶ δυσεντερίῃ λειεντερίη.

LXXVII. Ἐπὶ σφακελισμῷ διάτασις ὀστέου.

LXXVIII. "Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ φθόη, ² ἢ δὲ πύου κάθαρσις ἄνω. ³ ἐπὶ φθόῃ ῥεῦμα ἐς τὴν κεφαλήν. ⁴ ἐπὶ τῷ ῥεύματι διάῤῥοια. ⁵ ἐπὶ διαῤῥοίῃ ἰσχίος τὸ ἄνω κάθαρσις. ⁵ ἐπὶ τῇ ἰσχίος φύσει θάνατος.

LXXIX. Οἷα δὲ καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύησιν, ² καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι, ³ καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σαρκὸς σκεπτέον, ⁴ καὶ ἢν που ἄλλη τοῦ φύσιος ἐκβαίνῃ τὸ σῶμα. ⁵ ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται. ⁶ ἢν δὲ πολὺ, πολλή. ⁷ ἢν πάνυ πολὺ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

LXXII. In non intermittentibus febribus, ² ſi externæ quidem partes frigidæ fuerint, internæ vero ardeant, ³ & ſitis habeat, ⁴ lethale eſt.

LXXIII. In febre non intermittente, ſi labium, aut naſus, aut oculus, autſupercilium diſtorqueatur: aut non videat, aut non audiat æger jam debilis exiſtens: quicquid horum fiat, propinqua mors eſt.

LXXIV. Ex pituita alba, hydrops accedit.

LXXV. Ab alvi profluvio, dyſenteria.

LXXVI. A dyſenteria, inteſtinorum lævitas accedit.

LXXVII. Ex corruptione, abſceſſus oſſis.

LXXVIII. Ex ſanguinis vomitu, tabes, & puris purgatio ſurſum. ² Ex tabe, fluxus ex capite. ³ Ex fluxu, alvi profluvium. ⁴ Ex alvi profluvio, ſuppreſſio purgationis ſurſum verſus. ⁵ Ex ſuppreſſione, mors.

LXXIX. Qualia etiam ſint in veſicæ ² ac alvi egeſtionibus, inſpicere oportet, ³ & in his quæ per carnes excernuntur, ⁴ & ſicubi alibi à natura recedat corpus, ⁵ ſi parum, parvus eſt morbus: ⁶ ſi multum, multus: ⁷ ſi vero valde multus ſit receſſus, lethale hoc eſt.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ παρεμβεβλημένοι.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ.

Ὅσοι "ὑπὲρ τὰ τεσσαρακοντάετεα φρενῖτικοὶ γίνονται, ² οὐ πάνυ ὑγιάζουσι. ³ ἧσσον γὰρ κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῇ φύσι καὶ τῇ ἡλικίης ἡ νοῦσος ᾖ.

APHORISMI interjecti.

SECTIO OCTAVA.

Quicunque ſupra quadraginta annos phrenitici fiunt, ² non ita valde ſani fiunt. ³ Minus enim periclitantur, quorum naturæ, & ætati, morbus affinis fuerit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 147 sur 917

ΙΙ. Ὁκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀρ- 42
ρωστίῃσι οἱ ὀφθαλμοὶ κὴ ἀφαι-
ρέσιν δακρύουσιν, ἀγαθόν· ² ὁκό-
σοισι δ' ἄνευ ἀφαιρέσιος, κακόν.

ΙΙΙ. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυ-
ρετοῖσι τεταρταίοισιν ἔσται αἷμα
ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, ² πονηρόν.

ΙΥ. Ἱδρῶτες ἐν τῇσι κρισί- 43
μοισιν ἡμέρῃσι γινόμενοι σφοδροὶ
κὴ πυκνοί, ἐπικίνδυνοι· ² οἱ μὲν γὰρ
ἱδρῶτες ὧδε μετίασι, ὥσπερ τὰ
ἀκροκόλλητα, καὶ ψυχροὶ σφόδρα κὴ
πολλοί. ³ ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον
ἱδρῶτα παρελθεῖν μετὰ βίης, καὶ
πολλάκις ἀτερῴοληΐς, κὴ ἀκθαλίῃσι
πολυχρονίῃσι.

Υ. Ἐπὶ χρονίῃσι καὶ μελαί- 43
νῃσι κοιλίῃς καὶ φορὴ, κακόν.

ΥΙ. Ὁκόσα φάρμακα οὐκ 44
ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. ² ὅσα σίδη-
ρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. ³ ὅσα
τὸ πῦρ οὐκ ἰῆται, τοῦτα χρὴ νο-
μίζειν ἀνίατα εἶναι.

ΥΙΙ. Φθίσιες μάλιστα γίγνον- 45
ται ἀπὸ ἑκκαιδεκαετηρίδος ἐς τὰς μέχρι
τεσσαρακοντούτιδος κὴ πέντε.

ΙΙΧ. Τὰ μὲν κὴ φύσιν ἐχόμενα
κὴ φθίσιν, πάντα μὲν ἰσχυρά, τὰ δὲ
καὶ θανατώδεα. ² δεύτερον δέ, ὅτι
μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νοσέῃ, αὐτὴ ἡ ὥρη
ξυμμαχέει τῇ νόσῳ, ³ οἷον καύσῳ
θέρος, ⁴ ὑδρωπικῷ χειμών. ⁵ ἰσχυ-
ρικὰ γὰρ τὰ φυσικά· ⁶ φοβερώτε-
ρον δὲ σπλῆνι.

ΙΧ. Γλῶσσα μέλαινα κὴ αἱ-
μορρώδης, εἴ τι τῶν τοιούτων σημείων
ἄπεστι, μὴ σφόδρα κακόν· ² δηλοῖ
γὰρ οὐσον σμικροτέρην.

Χ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυ-
ρετοῖσιν ὀξέσι σημήϊα χρὴ, ² ὁκόταν μέλλῃ ἀποθνήσκειν, ³ καὶ ὁκόταν
σωθήσεται.

ΧΙ. Ὀρ-

11. Quibuſcunque in ægritudinibus oculi ex voluntate lachrymantur, bonum. ² Quibus vero citra voluntatem, malum.

111. Quibus in febribus quartanis ſanguis ex naribus fluxerit, ² malum eſt.

1ν. Sudores in diebus judicatoriis oborientes, vehementes & veloces periculoſi ſunt, ² quia expelluntur ex fronte velut guttæ, & aquæ ſalientes, & frigidi valde ac multi. ³ Neceſſe eſt enim talem ſudorem prodire cum violentia, & doloris exceſſu, ac expreſſione diuturna.

v. Ex morbo diuturno, etiam alvi defluxus, malum.

vi. Quæcunque non ſanant medicamenta, ea ferrum ſanat. ² Quæ ferrum non ſanat, ea ignis ſanat. ³ Quæ ignis non ſanat, ea incurabilia putare oportet.

vii. Tabes iis maxime ætatibus fiunt quæ à decimo octavo ſunt uſque ad triceſimum quintum.

11x. Quæ ſecundum naturam ad tabem vergunt, omnia quidem vehementia, quædam vero etiam lethalia. ² Secundum autem erat, ſi eo tempore ægrotet, quo tempus ipſum morbo opem fert, ³ quemadmodum febri ardenti æſtas, ⁴ hydropico hyems. ⁵ id enim quod eſt à natura, victoriam obtinet, ⁶ at ſpleni plus affert timoris.

1x. Lingua nigra atque cruenta, cum quid horum ſignorum abeſt, non admodum malum ² morbum enim minorem ſignificat.

x. Hæc igitur in febribus acutis obſervare oportet, uti noſcamus ² quando quis moriturus ſit, ³ & quando evaſurus.

xi. Te-

xi. Ὄρχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης, θανατῶδες.

xii. Ὄνυχες μέλανες καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροὶ, ξυνεσταλμένοι ἢ καθειμένοι, θάνατον δηλοῦσιν.

xiii. Τὰ χείλη πελιδνὰ, ἢ καὶ ὑπολελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θανατώδεα.

xiv. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, ἀλφνία, ξυνεσταλμένα, θανατώδεά ἐστι.

xv. Καὶ σκοτοδινιῶν, καὶ ὑποστρόφων, καὶ ὕπνου καὶ κώματος πολλοῦ καὶ ἐχόμενον, ἀνέλπιστον.

xvi. Καὶ λυσσώων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοίων, καὶ μηδὲ ἀκούων, μηδὲ ξυνιέις, θανατώδης.

xvii. Μέλλουσιν ὑποθνήσκειν τοῖσδε σημήια γίγνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ὑπαίρονται, καὶ φυσῶνται.

xiix. Ὅρος δὲ θανάτου, ἐὰν τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν ἐπανέλθῃ ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν ἐς τὸν ἄνω τῶν φρενῶν τόπον, καὶ συγκαυθῇ τὸ ὑγρὸν ἅπαν. ἐπιδὲν ὁ πλεύμων καὶ ἡ καρδίη τῷ ἐκμοδέι ὑποδάλλωσι δὲ θερμῷ ἀθροίνται σὺν τοῖσι θανατώδεσι τόποις, ὑπαπτὰ ἀθρόον τὸ πνεῦμα δὲ θερμῷ, ὅθεν περ ξυνέφη τὸ ὅλον ἐς τὸ ὅλον. πάλιν τὸ μὲν ἀφὰ τῶν σαρκῶν, τὸ δὲ ἀφὰ τῶν κεφαλῆ ἀναπνοῶν, ὅθεν τὸ ζῶον καλεῖται, ὑπολείπεται ἡ ψυχὴ τὸ δὲ σῶμα ψυχρὸν, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ θνητὸν εἴδωλον, ἅμα καὶ χολῇ καὶ αἵματι καὶ φλέγματι καὶ σαρκὶ παρέδωκεν.

xi. Teſtis dexter frigidus convulſuſque, mortiferum eſt.

xii. Vngues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti vel remiſſi, mortem proximam eſſe ſignificant.

xiii. Labra livida, aut etiam reſoluta, & inverſa, & frigida, mortifera.

xiv. Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales ſunt.

xv. Et tenebricoſa vertigine laborans, & lucem averſans, & ſomno ac ardore multo detentus, deſperatus eſt.

xvi. Et qui paulatim rabie agitari incipit, & non agnoſcit, neque audit, neque intelligit, exitio proximus eſt.

xvii. Morituris ſigna hæc multo fiunt manifeſta, & venter attollitur, atque inflatur.

xiix. Terminus vero mortis eſt, cum animæ calor ſupra umbilicum ad locum ſepto tranſverſo ſuperiorem aſcendit, & omnis humor exuritur. Cum autem pulmo & cor calore in mortiferis locis coacervato humorem amiſerint, caloris ſpiritus confertim exhalat, cujus ope totum cum toto compactum erat. Præterea partim per carnes, partim per capitis ſpiracula, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis domicilium, frigidum & mortale ſimulacrum, una cum bile, ſanguine, pituita, & carne, deditione reddit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 149 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΡΧΩΝ ἢ ΣΑΡΚΩΝ.

HIPPOCRATIS DE PRINCIPIIS aut CARNIBVS.

Basil. græc. Foësius sect. III. 29. 248. Basil. lat.

117 39 40 ΕΓΩ τὰ μὲν πρὸς ταῦτα τοῖσι λόγοισι τούτοισι κοινῶσι γνώμησι χρέομαι, ἐπὶ τοῖσι τῶν ἔμπροσθεν, καὶ ἐμεωυτοῦ. ἀναγκαίως δὲ ἔχει, κοινῷ δόκιμῳ ἐπομένοντα τοῖσι γνώμησι, βουλόμενον ξυνθεῖναι τὸν λόγον τόνδε περὶ τῆς τέχνης τῆς ἰητρικῆς. περὶ δὲ τῶν μετεώρων ἐδὲ δέομαι λέγειν, ἢν μὴ τοσοῦτον ἐς ἄνθρωπον ἀποδέξω, καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, ὁκόσα ἔφυ καὶ ἐγένετο. ὃ ὅ, τι ψυχή ἐστιν· καὶ ὅ, τι τὸ ὑγιαῖνον· καὶ ὅ, τι τὸ νοῦσον· καὶ ὅ, τι τὸ ἐν ἀνθρώπῳ κακὸν καὶ ἀγαθόν· ὅθεν ἀποθνήσκει. νῦν δὲ ἀποφαίνομαι αὐτὸς ἐμεωυτοῦ γνώμας.

1 Ego ad hunc usque ser-
monem communibus
sententiis utor, 2 tum
aliorum qui me præ-
cesserunt, 3 tum etiam meis. 4 Ne-
cesse enim est commune princi-
pium sententiis supponere eum
qui velit hanc de arte medica tra-
ctationem componere. 5 Verum
de rebus sublimibus in aëre ac
cœlo, neque opus habeo dicere,
6 nisi quod quantum ad hominem
7 & reliqua animantia, quæ sunt,
& nata sunt, pertinet, demon-
strabo, 8 & quod anima sunt, 9 &
quod sanitas, 10 & quod morbus,
11 & quod in homine malum ac
bonum, 12 & unde moritur. 13
Nunc autem ipse meas sententias
profero.

1 2 3 4 5

14 Δοκέει δέ μοι, ὃ καλέομεν θερμὸν, ἀθάνατόν τε εἶναι, 15 καὶ νοεῖν πάντα, καὶ ὁρᾶν, καὶ ἀκούειν, 16 καὶ εἰδέναι πάντα, τά τε ὄντα, καὶ τὰ ἐσόμενα. 17 τοῦτο οὖν τὸ πλεῖστον, ὅτε ἐπιρρέοι πάντα, ἐξέχωρησεν εἰς τὸν ἀνωτάτω ἀφροσύνην. 18 ὑπολείπεσθαι μοι αὐτὸ δοκέουσι οἱ παλαιοὶ αἰθέρα. 19 ἡ δευτέρη μοῖρα, ἣ κάτωθεν αὐτῆς καλέεται γῆ, ψυχρὸν ἐξηρὸν, καὶ πολὺ κινούμενον. 20 ἐν τετάρτῳ οὐκ ἔτι πολὺ θερμόν. 21 ἡ δὲ τρίτη μοῖρα, ἣ κατὰ μέσον χωρίον ἐλήφθη, θερμόν τε καὶ ὑγρὸν ἐόν. 22 ἡ δὲ τετάρτη, ἣ ἐγγύτατα τοῦ γῆς, ὑγρότατόν τε καὶ παχύτατον.

14 Et videtur sane mihi id
quod calidum vocamus, im-
mortale esse, 15 & cuncta intel-
ligere, & videre, & audire, 16 &
scire omnia, tum præsentia, tum
futura. 17 Hujus igitur plurima
pars, quum turbata essent omnia,
in supernam circumferentiam se-
cessit. 18 Et videntur mihi ipsum
veteres Æthera nominasse. 19 Al-
tera pars inferna, appellatur Ter-
ra, frigidum quid & siccum, &
multis motionibus obnoxium,
20 & in hac sane multum calidi
inest. 21 Tertia pars Aëris, me-
dium locum occupavit, calidum
quid ac humidum existens. 22
Quarta vero pars terræ proxi-
mum locum cepit, humidissimum
quid ac crassissimum.

11. Κυ-

11. Hæc

11. Κυκλεομένων δὲ τούτων ὅτε οὕτω ἐπεφόρητο, [2] ἀπεκλείσθη τὸ θερμὸν πολὺ ἐν τῇ γῇ ἄλλοθι· [3] τὸ μὲν μιχθὲν, τὸ δὲ ἐλάσσω, τὸ δὲ καὶ πάνυ σμικρόν, τὸ δὲ πολλά. [4] καὶ τῷ χρόνῳ ἰσταμένου τοῦ θερμοῦ ξηραινομένης τῆς γῆς, [5] τοῦτο μὲν καθαρθὲν ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ ἐγένετο οἷον χιτωνίσκους σηπεδόνας ποιέει, οἷον καὶ ἐπὶ τῶν ἐχίνων. [6] καὶ πολλῷ χρόνῳ θερμαινόμενον, ὁκόσον μὲν ἐτύγχανεν ἐν τῇ γαίῃ σηπεδόνος λιπαρόν τε ἐὸν, καὶ ὀλίγιστον δὲ ὑγρὸν ἔχον, πάχιστα ἐξεκαύθη, καὶ ἐγλύστερον ὀστέα. [7] ὁκόσα δὲ ἐτύγχανε κολλωδέστερα ἐόντα, καὶ δὲ ψυχρὸν μετέχοντα, τούτων τι δὴ θερμαινόμενα ἐδύνατο ἀλλοιοτέρως ἕλκεσθαι τῶν ἄλλων, [8] οὐδὲ ἐγλύστερα νεῦρα στερεά. [9] οὐκ ἠδυνάατο γὰρ οὐκνωθλῶσαι, οὐδὲ ξηρὰ γενέσθαι· οὐ γὰρ ἦν τὸ λιπαρόν. [10] οὐδὲ μὴν ὑγρὰ ἦν ἐόντα. [11] οὐδὲ γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐνῆν τούτοισι δὲ ψυχρὸν αὐτό. [12] αἱ δὲ φλέβες δὲ ψυχρὸν εἶχον πολύ. [13] καὶ τότε δὲ ψυχρὸν τὸ μὲ πῖαξ, ὅσον κολλωδέστατον ἦν, ἰσταμένου δὲ θερμοῦ ἐξεπλήθη μᾶλλον ἐγλύστερον· [14] τὸ δὲ ψυχρὸν ἐὸν κρατηθὲν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ διελύθη καὶ ἐγλύστερον διὰ τοῦτο.

111. Καὶ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ὁ φάρυγξ, καὶ ὁ στόμαχος, καὶ ἡ γαστὴρ, καὶ τὰ ἔντερα ἐς τὸν ὄρχιν, καὶ λαγόνες ἐγλύστερα. [2] δὲ καὶ ψυχρὸν αἰεὶ ἐθερμαινόμενα, τὸ μὲ πῖαξ ἐξεπλήθη, ὅσον αὐτὸ κολλῶδες ἦν, [3] καὶ ἐγλύστερον ἐγένετο χαλὸν ὡς καὶ αὐτὸν μᾶλλον. [4] τὸ δὲ αὐτὸς δὲ ψυχρὸν, [5] ἐν δὲ ἦν ἐν αὐτῷ ἔτι λιπαρὸν, ἔτι κολλῶδες πολὺ, [4] διετάκη καὶ ἐγλύστερον ὑγρόν. [6] καὶ δὲ αὐτὸν λόγον καὶ ἡ κύστις [7] πολὺ ψυχρὸν ἐπεκλήσθη· τὸ πῖαξ αὐτῆς ἴσον δὲ θερμὸν θερμαινόμενον, διελύθη καὶ ἐγλύστερον ὑγρόν.

11. Hæc itaque quum turbata essent, & in orbem circumvolverentur, [2] multa calidi pars in terra concluſa est, [3] alibi major, alibi minor, alibi valde pauca, alibi copia multa: [4] & temporis progressu terra à calido arefacta, [5] hæc concluſa in ipsa putredines faciunt veluti tuniculas, [6] & quantum quidem ex putredine terræ pingue fuit, & minimum humoris habuit, id ipsum per multum tempus calescens, celerrime exustum est, & in ossa mutatum. [7] Quæ vero glutinosiora fuerunt, & frigiditate participarunt, ea calefacta exuri non potuerunt, [8] neque vero liquida fieri, [9] propterea speciem alieniorem ab aliis acceperunt, [10] & nervi solidi facti sunt. [11] Neque enim multum frigiditatis ipsis inerat. [12] Verum venæ frigiditatis multum habebant, [13] atq; ejus frigidi quantum circumcirca glutinosissimum erat, à calido exassatum, membrana evasit. [14] frigidum vero quod erat, à calido superatum, dissolutum est, & ob id liquidum factum.

111. Juxta eandem autem rationem etiam fauces, & stomachus sive gula & venter, & intestina in podicem usque, cava facta sunt. [2] Quum enim frigidum semper calescat, quantum ejus circumcirca glutinosum erat, exassatum est, [3] & membrana tunica facta est. [4] Quod vero intra frigidum erat, colliquatum est, & factum est liquidum. [5] Non enim erat in ipso neque pingue, neque glutinosum multum. [6] Juxta eandem rationem etiam vesica. [7] Multum frigidum quod ipsam circumcirca concluſit, à calido calfactum, dissolutum est, & evasit liquidum,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 151 sur 917

ὑγρόν. [8] ἐν δὲ ἔνι σὺν αὐτῷ ὅτε μὲν λιπαρὲς, ὅτε δὲ κολλώδεος. [9] ὅσῳ δὲ πλείων, χλιὸν ἐγίνετο. [10] ἀτὰρ καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα κοίλα, τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. [11] ὅκου μὲν οὖν πλέον ἢ μὲν λιπαρὲς, χιτὼν [ἢ] μήνιγξ ἐγίνετο. [12] ὅκου δὲ λιπαρὲς πλέον ἢ δὲ κολλώδεος, ὀστέα ἐγίνετο.

IV. Ὡυτὸς δὲ λόγος καὶ τῶν ὀστέων. [2] ὅκου μὲν μὴ ἐνῇ δὲ κολλώδεος, δὲ δὲ λιπαροῦ καὶ δὲ ψυχροῦ, ἐξικμάζεται ταχιστον ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὸ λιπαρόν. [3] καὶ τοῦτο τὰ ὀστέων καὶ σκληρότατα καὶ ῥιφώδεα. [4] ὅκου δὲ λιπαρὸν καὶ κολλῶδες ἀλληλοισι, τοῦτο δὲ τῶν ὀστέων σηραγγώδεα. [5] ὡυτὼ μὲν τελέων ἔπος. [6] τὸ μὲν ψυχρὸν, πήγνυσι· [7] τὸ δὲ θερμὸν, ἀφαιρέει. [8] ἐν πολλῷ δὲ καὶ ξηραίνει χρόνῳ. [9] ὅκου δὲ λιπαροῦ ξυνίῃ τι, τετόσσι ταχιστον ξηραίνει καὶ ξηραίνει. [10] ὅκου δὲ ἂν τὸ κολλῶδες ξυνίῃ τῷ ψυχρῷ ἄνευ λιπαροῦ, οὐκ ἐθέλει ξηραίνεσθαι, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ θερμαινόμενον πήγνυται. [11] ὁ δὲ ἐγκέφαλος ἔστι μητρόπολις δὲ ψυχροῦ καὶ δὲ κολλώδεος. [12] τὸ δὲ θερμὸν τοῦ λιπαροῦ μητρόπολις. [13] θερμαινόμενον γὰρ τὸ πρῶτον πάντων ἀφίκεται, λιπαρὸν γίνεται. [14] καὶ ἀφ᾽ τούτου ἐγκέφαλος, ὅτι ὀλίγιστον ἔχει δὲ λιπαροῦ, δὲ δὲ κολλώδεος πλεῖστον, ἅτε δύνασθαι ψύχεσθαι ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. [15] ἀλλὰ σὺν τῷ χρόνῳ χλιῶνα, μήνιγγα πυκνὴν ἔλαβεν. [16] ταῦτα δὲ τὼ μήνιγγα ὀστέα, ὁκόσον τὸ θερμὸν ἐκρόφησεν, καὶ σὺν ὀστοισι τοῦ λιπαροῦ σύνη.

V. Καὶ ὁ μυελὸς [2] καλεόμενος ναυλεῖος [3] καθήκει ἀπὸ δὲ ἐγκεφάλου, [4] δὲ οὐκ ἔστιν σὺν αὐτῷ δὲ λιπαροῦ ἢ τοῦ κολλώδεος πολὺ, [5] ὥσπερ καὶ τῷ

dum,[8] quum neque pingue, neque glutinosum in ipso esset: [9] quod vero supererat, tunica evasit. [10] Sed & de aliis quæ cava sunt eodem modo res se habet. [11] Vbi enim plus glutinosi quam pinguis erat, membrana tunica facta est. [12] Vbi vero pinguis plus quam glutinosi, ossa facta sunt.

IV. Eadem ratio & ossium est. [2] Vbi quidem non inerat glutinosi, verum pinguis & frigidi, citius exusta sunt propter pinguitudinem, [3] atque hæc ossa duríssima & rigidíssima existunt. [4] Vbi vero pingue & glutinosum similia sunt, hæc ossa antrosa sunt. [5] Et de his quidem sic habet. [6] Frigidum quidem congelat. [7] Calidum autem diffundit. [8] in multo vero tempore etiam exsiccat. [9] Vbi autem pinguitudinis aliquid affuerit, citius exurit, & siccat. [10] Vbi vero glutinosum affuerit frigido, citra pinguitudinem, exuri non vult, sed tempore calescens congelatur. [11] Cæterum cerebrum sedes & metropolis est frigidi ac glutinosi. [12] Calidum vero pinguis sedes & metropolis est. [13] Quod enim calescit, primum omnium, quum diffunditur, pingue fit. [14] Et propterea cerebrum, quia minimum pinguitudinis habet, plurimum vero glutinositatis, à calido exuri non potest, [15] sed tempore tunicam, membranam crassam accepit, [16] circum membranam vero ossa, quantum calidum superavit, & in quibus pinguitudo erat.

V. Sed & medulla [2] spinalis appellata, [3] à cerebro descendit, [4] & non est in ipsa, neque pinguis, neque glutinosi multum, [5] quemadmodum & cerebro:

τῷ ἰσχιοφάλω. [6] Διὸ τοῦτο οὐκ ἂν δικαίως καὶ αὐτῷ εἴη μυελὸς ὄνομα. [7] ὁ γὰρ ὁμοίως τῷ ἄλλῳ μυελῷ ὡς ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν ὁμοῖσιν ἐστίν. [8] μονοῦται γὰρ μήνιγξας ἔχων· ὁ δὲ ἄλλος ἐστὶ ἔχει. [9] τεκμήρια δὲ τούτων σαφέα, [10] εἴ τις ἐθέλοι ἀπλᾶν νευρώδεα τε καὶ κοιλώδεα, καὶ τὰ ἄλλα. [11] καὶ τὰ μὲν ἄλλα, πάνυ ἀπλᾶται· [12] τὰ δὲ νευρώδεα τε καὶ κοιλώδεα, οὐκ ἐθέλει ἀπλᾶσθαι· [13] ἐλάχιστον γὰρ ἔχει ἔτι λιπαρόν. [14] τὰ δὲ πιώτατον καὶ λιπαρὸν πάντων ἀπλᾶται). [15] τὰ δὲ σπλάγχνα ὧδέ μοι δοκεῖ ξυνήνεγκεν. [16] ὡδὶ μὲν οὖν τὰ φλεβῶν εἴρηται μοι πρότερον.

VI. Ἡ δὲ καρδίη πυκνὸν ἔχει καὶ κοιλώδιον καὶ ἔνυγρον ἔχει. [2] καὶ ὑπὸ θερμοῦ θερμαινόμενον κρέας ἐγίνετο σκληρὸν καὶ γλίσχρον· [3] ἐκ μήνιγξ ὡδὶ αὐτήν. [4] καὶ κοιλώθη, [5] [ἀλλ'] οὐχ ὥσπερ φλέβες. [6] ἔστιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τῆς φλεβὸς τῆς κοιλοτάτης. [7] δύο γάρ εἰσι κοῖλαι φλέβες ἀπὸ τῆς καρδίης. [8] τῇ μὲν ἥνομα ἀορτηρία· [9] τῇ δὲ κοίλη φλέψ. [10] ὡσὰς ἡ καρδίη ἐστί. [11] καὶ πλεῖστον ἔχει τοῦ θερμοῦ ἡ ἀορτηρίη ἢ ἡ κοίλη φλέψ. [12] καὶ πεμπτὴ τὸ πνεῦμα. [13] ὡσὰς δὲ ταύτων τῶν φλεβῶν ἄλλαι καὶ τὸ σῶμα. [14] ἡ δὲ κοιλοτάτη φλὲψ, ὡσὰς ἡ καρδίη, [15] διὰ τῆς κοιλίης ἀπίσης δηκνέεται, [16] καὶ διὰ τῶν φρενῶν, [17] καὶ ἀμφίζευκται ἐς ἑκάτερον τῶν νεφρῶν. [18] καὶ ἐπὶ τῇ ὀσφύϊ ἀμφίζευκται, [19] καὶ διίσχει ἐπί τε τὰ ἄλλα, [20] καὶ ἐς ἑκάτερον σκέλος. [21] ἀπιὼν καὶ ἄνωθεν τῆς καρδίης ὡσὰς τὸν αὐχένα, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερά. [22] καὶ τότε ἐπὶ τὸν κεφαλὸν ἀγχί, [23] καὶ ἐν τοῖς κροτάφοισιν ἀμφίζευκται ἑκατέρη. [24] ἔστι δὲ καὶ διαιθμῶ εἰπεῖν τὰς φλέβας τὰς μεγίστας. [25] εἰσὶ δὲ λόγῳ, ἀπὸ τῆς κοιλίης φλεβὸς καὶ ἀπὸ τῆς ἀορτηρίης ἄλλαι φλέ-

bro: [6] & propterea neque nomen medullæ juſte poſſidet. [7] Non enim eſt alii medullæ ſimilis, quæ in aliis oſſibus ineſt. [8] Sola enim membranas habet, quas alia medulla non habet. [9] Signa porro horum manifeſta ſunt. [10] Si quis enim nervoſa & glutinoſa, itemq; alia aſſare velit, [11] alia quidem cito aſſantur: [12] verum nervoſa & glutinoſa aſſari non volunt, [13] minimum enim pinguitudinis habent. [14] Pinguiſſimum autem & unguinoſum celerrime aſſatur. [15] At vero viſcera ſic mihi conſtituta eſſe videntur: [16] nam de venis prius à me dictum eſt.

VI. Cor multum glutinoſi ac frigidi habet, [2] & à calido calfactum, caro evaſit dura & viſcoſa, [3] & membrana circum ipſum, [4] & cavum factum eſt, [5] non quemadmodum venæ: [6] ſitum eſt in capite venæ caviſſimæ. [7] Duæ enim ſunt cavæ venæ à corde, [8] alteri nomen eſt arteria, [9] alteri vena cava, [10] juxta quam cor ſitum habet. [11] Et plus habet calidi arteria, quam vena cava, [12] & ſpiritum condit ac conſervat. [13] Verum præter has duas venas, etiam aliæ in corpore ſunt. [14] Caviſſima autem vena, ad quam cor ſitum eſt, [15] per ventrem omnem tranſit, [16] & per ſeptum tranſverſum, [17] & in utrumque renem finditur, [18] & in lumbis finditur, [19] & exilit tum in alias partes, [20] tum in crus utrumque. [21] Sed & ſupra cor ad cervicem, partim in dextram, partim in ſiniſtram: [22] & tunc in caput aſcendit, [23] & in temporibus finditur utrinque. [24] Poſſunt autem & numero maximæ venæ dici. [25] Verum in ſumma, à vena cava, & ab arteria,

ζες ἐχιμμδμέμ εἰσὶ κῦ πᾶν τὸ σῶμα. [26] κοιλότης) γδ αὐ ἐστὶ τῇ καρδίῃ, κῦ τῷ αὐχένι ⊂ τῇ κεφαλῇ, κῦ κάτωθεν τ καρδίης ' μέχρι τ ἰσχίων.

VII. Καὶ τὸ θερμὸν πλεῖστον ' ἐν τῇσι φλεψὶ κῦ τῇ καρδίῃ. [2] ⊂ λόγω τῦτο πνεῦμα ἡ καρδίη ἕλκει, θερμὴ ἐῦσα, μάλιστα τ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. [3] ἰδιόν ἑ τῦτο κεκτημένη, [4] ὅτι θερμόν ἐστι τὸ πνεῦμα. [5] ἡ καρδίη ⊂ αὐ κοίλας φλέβας κινέει) αἰεί. [6] ἔστι ἑ κῦ ' ἄλλως γνῶναι. [7] " πῦρ εἴ τις θέλοι καίειν ἐν οἰκήματι, ὅκόταν ἄνεμος μὴ ἐπιπνέῃ, φλὸξ κινέει), τοῖσι μὲν μᾶλλον, τοῖσι ἑ ἧσσον. [8] " καὶ λύχνος καιόμενος τ ὡσαύτως πρόσω κινέεται, τοτὲ μὲν μᾶλλον, τοτὲ ἑ ἧσσον, ἀνέμου ὐδενὸς κινέοντος, [9] ὃν πνοὰς καὶ ἡμεῖς οἷοί τε ἐσμὲν γινώσκειν πνέοντας. [10] κῦ τροφή ἐστιν τῷ θερμῷ τὸ ψυχρόν.

IIX. " Τὸ ἑ παιδίον ἐν τῇ μητρὶ σωίζον τὰ χείλεα [2] μύζει ἐκ τ μητρίων τ μητρὸς, [3] καὶ ἕλκει τρόφιμά τε τροφὴν, [4] ⊂ τὸ πνεῦμα [5] τῇ καρδίῃ εἴσω. [6] τῦτο γδ ' θερμότατόν ἐστιν ἐν τῷ παιδίῳ. [7] ὅταν ἀῤῥ ἡ μήτηρ ἀναπνέῃ. [8] τῦτο ἑ κῦ τῷ ἄλλῳ σώματι τῷ κίνησιν παρέχει τὸ θερμόν, [9] κῦ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν. [10] εἰ δέ τις ἐρωτᾷη, πῶς τῦτο εἰδέναι τις, ὅτι ἐν τῇ μήτρῃ τὸ παιδίον ἕλκει κῦ μύζει, " τάδε αὐτῷ ἐστιν ἀποκρίνασθαι. [11] κόπρον ἔχοντα ἐν τοῖσιν ἐντέροισι κεῖσθαι, [12] καὶ ἀποπατέειν, ἐπὰν δὲ γένηται, τάχιστα κῦ οἱ ἄνθρωποι ⊂ τὰ κτήνεα. [13] " καίτοι οὐκ ἂν εἶχε κόπρον, εἰ μὴ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἔμυζεν. [14] ἔτι δ' ἂν γαλάζιόν τ μαζὸν ἐπίσταιτο λαμβάνειν, εἰ μὴ κῦ ἐν τῇ μήτρῃ ἔμυζε. [15] καὶ ὅταν μὲν τ κνήσιν

ria, aliæ venæ per totum corpus fiſſæ ſunt: [26] ' caviſſimæ autem ſunt prope cor, & cervicem ac caput, & infra cor uſque ad coxendices.

VII. Et calidum plurimum in venis ac corde ineſt. [2] & propterea ſpiritum cor trahit, [3] utpote quod omnium intra hominem membrorum calidiſſimum exiſtat. [4] Proclive eſt autem condiſcere, quod ſpiritus calidus eſt. [5] Cor & venæ cavæ ſemper moventur. [6] ' Poteſt etiam aliter cognoſci. [7] Si quis ignem in domo accendere velit, quum ventus non inſpirat, flamma movetur, aliquando magis, aliquando minus. [8] Sed & lucerna accenſa & ardens, eodem modo movetur, modo magis, modo minus, vento nullo movente, [9] quem ſane nos ſpirantem cognoſcere poſſimus, [10] & alimentum calido frigidum exiſtit.

IIX. Cæterum ' puer in utero [21] comprimens labra [2] ex utero matris ſugit, [3] & tum alimentum, [4] tum ſpiritum, [5] cordi intro trahit, [7] ubi ſane mater reſpirarit. [6] Eſt enim hoc calidiſſimum in puero, [8] & hoc calidum etiam reliquo corpori, [9] & aliis omnibus partibus motum præbet. [10] Si vero quis interroget, quomodo hoc quis ſciat, quod puer in utero trahit & ſugit: illi ſic reſpondendum eſt. [11] Pueri naſcuntur ſtercus in inteſtinis ' habentes: [12] & ubi nati fuerint, celerrime ventrem tum homines tum pecora exonerant. [13] Atqui non haberent ſtercus, niſi in utero ſuxiſſent. [14] Imo neque mammam ſtatim ut natum eſt ſugere noſſet, ſi non in utero ſuxiſſet. [15] Et de

νήσιον τ̃ καρδίης κ̃ τ̃ φλεβ̃ων
ἅπως ἔχει.

IX. Ὁ δ̃ πλεύμων παρὰ τ̃ν καρδίην ἐγγίνεται ὧδε. [2] Ἐ ὑγρ̃ ὀκόσον ἰὼ κολλωδέστατον ἡ καρδίη θερμαίνασα τυχὸν ἐξέψυξεν, ὅκως μὴ ἀφρὸν, [3] ἐ ἐπείσησι σηραγγώδες, [4] ἐ φλέβια πολλὰ ἐν αὐτ̃. [5] Διὸ δ̃ τοῦτο ἐποίησε τὰ φλέβια. [6] ὁκόσον μὲν τὸ κολλ̃δὲς ἐψυχρ̃ ὑπὸ τ̃ ἐωυτ̃ ψυχροῦ τοῦτο μὲν ἔστη ἐ θερμ̃ ῥεπτικὸν, κ̃ ἐγγίνεται ὑγρόν. [7] τὸ δ̃ ἀπὸ ἐ κολλ̃δὲς, αὐτὸς ὁ χιτ̃ν, [8] τὸ δ̃ ἧπαρ ὧδε ἐωυτ̃ ἔσησεν. [9] ξυὼ τ̃ θερμ̃ πολὺ ἐ ὑγρ̃ ἀπεκλείσθη ὧν ὁ κολλ̃δὲς κ̃ ἐ λιπαρ̃ συμφύσησε τὸ ψυχρὸν ἐ θερμ̃ καὶ ἐπάγη. [10] τεκμήριον δὲ μ̃ τόδε. [11] ὁκόταν σφάξῃ τὶς ἱρ̃ν, τέως μὲν ἂν θερμαίνῃ, ὑγρὸν ἔστι τὸ αἷμα· [12] ἐπὴν δ̃ ψυχθ̃ῇ, ἐπάγη. [13] ἰὼ δέ τις αὐτὸ πιάσας, [14] ἐ πήγνυται. [15] αἱ γὰρ ἶνες εἰσὶ ψυχραὶ κ̃ κολλ̃δέες. [17] ὁ δ̃ σπλὴν ὧδε ἐωυτ̃ ἔσησεν. [18] ξυὼ τ̃ θερμ̃ κ̃ κολλ̃δ̃ καὶ ἐ θερμ̃ πλεῖστον, ἐ δ̃ ψυχρ̃ ἐλάχιστον· [19] τοσοῦτον μόνον, ὁκόσον πρ̃ξαι τὸ κολλ̃δὲς ἐωυτ̃. [20] ὁ ἔστι δ̃ αἱ ἶνες αἱ ἐνεοῦσαι ἐν τ̃ σπλῆνι. [21] καὶ διὰ τ̃ς ἶνας τ̃των ἐστὶν ὁ σπλὴν καὶ ἰσχνὸς.

X. Οἱ δ̃ νεφροὶ ξυνίστανται ὧδε. [2] ὀλίγον ἐ κολλ̃δὲς, ἐ θερμ̃ ὀλίγον, ἐ ψυχρ̃ πλεῖστον, καὶ ἐπάγη διὰ τοῦτο, [3] κ̃ ἐγγίνεται σκληρότερον τὸ σπλάγχνον, [4] κ̃ ἧκιστα ἐρυθρὸν, [5] ὅτι ὀ πολὺ ἐ θερμ̃ ξυνέστη. ὁ δ̃ αὐτὸς λόγος κ̃ περὶ τ̃ σαρκ̃ν. [6] τὸ μὲν ψυχρὸν ἔστησε κ̃ ξυνέπηξε καὶ ἐποίησε σάρκας· [7] τὸ δ̃ κολλ̃δὲς, [10] τρ̃γλαι ἐγγίνονται. [8] ἐν δ̃ τ̃σι τρήμασι

de motu cordis ac venarum ſic habet.

IX. Porro pulmo juxta cor ita natus eſt. [2] Cor ex humido quod glutinoſiſſimum erat calfaciens cito exſiccavit, [3] veluti ſpumam, fecitque antroſum, [4] & venulas multas in ipſo. [5] Venulas autem ideo fecit. [6] Quantum enim in glutinoſo inerat frigidi, id ipſum quidem à calido colliquatum eſt, & liquidum evaſit. [7] Ab ipſo vero glutinoſo tunica facta eſt. [8] At vero jecur ſic compactum eſt. [9] Quum una cum calido multum humidi concluſum eſſet, citra glutinoſum ac pingue, frigidum ſuperavit calidum, & congelatum eſt. [10] Hujus ſignum hoc eſt. [11] Quando quis victimam mactat, donec calidus fuerit, liquidus eſt ſanguis: [12] poſtquam autem perfrigeratus eſt, congelatur. [13] Si vero quis ipſum conquaſſet, [14] & fibras eximat, [15] non congelatur, [16] fibræ enim frigidæ ſunt & glutinoſæ. [17] Splen autem hoc modo conſtitutus eſt. [18] Cum calido & glutinoſo concluſum fuit, calidum quidem plurimum, frigidi autem minimum, [19] tantum ſolummodo quantum ad glutinoſi compactionem ſatis erat: [20] ſunt autem id fibræ in ſplene exiſtentes, [21] & propter has fibras, mollis eſt ſplen, & fibroſus.

X. Renes porro ſic producti ſunt. [2] Parum glutinoſi, parum calidi, multum frigidi concluſum fuit, & ab hoc congelatum eſt, [3] & duriſſimum viſcus evaſit [4] & minime rubrum, [5] quia non multum calidi ſimul conſtitit. [6] Eadem de carnibus ratio eſt. [6] Frigidum quidem conſtituit & compegit ac fecit carnem, [7] glutinoſum autem in foramina tranſiit. [8] In foraminibus autem

τερώτηση τοιούτοισι τὸ ὑγρὸν, [9] ὥσπερ καὶ ἐν τῇσι φλεψὶν τῇσι μεγάλῃσιν. [10] τὸ μὲν θερμὸν ἐν παντὶ τῷ σώματι· [11] πλεῖστον δὲ καὶ τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι, [12] ἔστι δὲ ψυχροῦ πολλὸν ἐν τῷ ὑγρῷ. [13] τοσοῦτο δὲ ἐστὶ τοῦ ψυχροῦ, ὅσον δύναται πῆξαι τὸ ὑγρόν· [14] ἀλλὰ νενίκηται, ὑπὸ λεπτοτέρου ἐόντος τοῦ θερμοῦ. [15] ἡ μὲν οὖν ἀπόδειξις τοῦ ὑγροῦ ὅτι θερμόν ἐστιν. [16] εἴ τις ἐθέλοι τέμνειν τοῦ ἀνθρώπου τὸ σῶμα πανταχῇ, ὅκου ἐθέλοι, ῥοῦσά τε αἷμα θερμὸν, [17] καὶ τέως μὲν ἂν θερμὸν ᾖ, ὑγρὸν ἔσται· [18] ἐπὴν δὲ ψυχθῇ, ὑπό τε τοῦ περιέχοντος ψυχροῦ καὶ τοῦ ἐκτὸς, ἰσχνότερον γίνεται καὶ ὑμένα. [19] ἢν δέ τις ἀφελὼν τοῦτο τὸ δέρμα, ἐάσῃ ὀλίγον χρόνον, ὕστερον ἄλλο δέρμα γενόμενον. [20] εἰ δέ τις τοῦτο αἰεὶ ἀφαιρεῖ, ἄλλο δέρμα γίνοιτ' ἂν τοῖς τοῦ ψυχροῦ. [21] τούτου δ' οἵνεκα πλέω εἶπα τοῦ λόγου, [22] ὅτι τὸ ἔσχατον τοῦ σώματος τοῖς δὲ ἠέρος ἀναγκαίως ἔχει δέρμα γίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, καὶ τοῦ πνεύματος προσπαλάττοντος.

XI. Τὰ δ' ἄρθρα ὧδε ἐγίνετο. [2] ὅτε τὰ ὀστέα ξυνίστατο, ὁκόσα μὲν αὐτέων λιπαρὰ ἦν, παχέα ἐξεκαίθη, ὥσπερ προεδίη λέκται· τὰ δὲ προτέρω λόγου. [3] ὁκόσον δ' αὐτέων κολλώδες ἦν, τοῦτο δὴ οὐκ ἠδύνατο ἀπεκλύδειν τοῦ κυκεωθέντος, ἀλλὰ μεταξὺ ἀπεκλίθη τοῦ τε κυκεωθέντος καὶ ξηροτέρου ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, νεῦρα καὶ σίαλον ἐγίνετο. [4] ὁκόσον δὲ κολλώδεος ὑγρότερον ἦν, τοῦτο θερμαινόμενον, καὶ χύτερον ἐγίνετο, ὑγρὸν ἐὸν, καὶ ἀπὸ τούτου σίαλον ἐγίνετο· [5] οἱ δ' ὄνυχες ἀπὸ τούτου ἐγίνοντο· [6] ἀπὸ γὰρ ὀστέων καὶ τοῦ ἄρθρου αἱ τῶν ὀνύχων πτῶσις

his humidum est, [9] velut in venis magnis. [10] Calidum autem in toto corpore est, [11] plurimum vero & humidi in corpore est, [12] & frigidi multum in humido: [13] tantum autem est frigidi, quantum congelare humidum ac liquidum potest, [14] sed superatur à calido, quare etiam ab ipso diffunditur. [15] Quod vero humidum calidum est hac demonstratione confirmatur. [16] Si quis corpus hominis secet, ubicunque velit, sanguis calidus fluet, [17] & quamdiu sane calidus fuerit, liquidus erit: [18] postquam vero refrigeratus est, tum ab intrinseco frigido, tum extrinseco, pellicula fit & membrana: [19] & si quis hac pellicula detracta, modico tempore sinat, aliam pelliculam factam videbit: [20] si vero quis hanc semper adimat, alia rursus pellicula à frigido generatur. [21] Cæterum ea gratia plura dixi, ut ostenderem, [22] quod extremum corporis ad aërem conversum, necessario pelliculam induit, præ frigido & ventis impetentibus.

XI. At vero articuli sic generati sunt. [2] Quum ossa facta essent, quæcunque quidem ex ipsis pinguia erant, celerrime exusta sunt, quemadmodum etiam prius dictum est superiore sermone. [3] Quantum autem ex ipsis glutinosum erat, idipsum exuri non poterat, sed medio inter ustum & siccatum loco contentum, à calido in nervos, salivam ac mucum transivit. [4] quantum autem ex glutinoso liquidissimum erat, hoc calfactum crassius redditum est, utpote liquidum existens, & ex hoc saliva facta est. [5] Verum ex illo glutinoso ungues producti sunt. [6] Etenim ab ossibus

πλὴν αὐτέων ἀπὸν κηλώδεος γίνεται, ἀπὸ τῦ θερμοῦ ξηραινόμενον, καὶ ἐξωασπόμενον ὑγραζοῦς εἰς ὄνυχας. 31

XII. Οἱ δὲ ὀδόντες ὕστερον γίνονται, διὰ τόδε. ἀπὸ τῶν ὀστέων τε καὶ τῆ κεφαλῆ καὶ τοῖν γνάθοιν ἡ αὔξησις γίνεται τῦ κηλώδεος, καὶ τὸ λιπαρὸν τὸ ἐνεὸν ἀπὸ τῦ θερμοῦ ξηραινόμενον σαπίσκεται, καὶ γίνονται ὀδόντες σκληρότεροι τῶν ἄλλων ὀστέων, ὅτι σαπὸν οὐκ ἔνι ἐν αὐτοῖσι. καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ὀδόντες φύονται ἀπὸ τῆς μήτρης ἐν τῆ μήτρη, ἀπὸ τῦ γάλακτος γλαφυρωτέρου τῷ παιδίῳ. ἐπὴν δὲ αὐξηθῶσι καὶ ἐκπέσωσιν, ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν. ἐκπίπτουσι δὲ, ἐπὴν δὲν ἀπὸ τῦ ἕτερα ὑπὸ τῦ πρεσβύτερα τρέφῃς. ἔνιοι δὲ καὶ εἰς πρεσβύτερον, διὰ τὸ ἀπὸ νοσερῆς τροφῆς φύσιν. τοῖς δὲ πολλοῖσιν, ἐπὴν δὲν ἐπὶ ἕτερα γένωνται. οἱ δὲ μετὰ φύοντες συνκαταγηράσκουσιν, ὡς μὴ ἀπὸ νέσου διαφθαρῶσι. ἀφὶ δὲ τῦτο φύονται οἱ ὀδόντες ὕστερον τῶν ἄλλων. ἐν τῆ γνάθῳ φλοιοὶ εἰσὶ, καὶ ἐν τῆ κάτω κοιλίῃ μύωσι τῶν ὀστέων, ὡς τῷ τροφῷ παρέχωσι τῷ ὀστέῳ. τὰ δὲ ὀστέα τοιῦτῳ αὔξησιν οἷα περ ἔστιν. καὶ τὰ ἄλλα δὲ πάντα, τοιῦτῳ ἀποδίδωσιν αὔξησιν, οἷα περ καὶ τὰ ἔστιν. ἐν δὲ γὰρ αἱ φλοιοὶ αἱ ἐν τῷ νηδύϊ καὶ τῶν ἐντέρων, εἰς ἃ ξυλλίγεται τὰ σιτία καὶ τὰ πολλὰ, ἀποδιδοῦσι θερμαινθῆ τοῦτο, ἕλκουσι τὸ λεπτότερον καὶ τὸ ὑγρότερον. τὸ δὲ παχύτερον αὖτέ καὶ γλισχρότερον κάτω ἐς τὰ ἔντερα, καὶ γίνεται κόπρος ἐν τοῖσιν ἐντέροισι τοῖσι κάτω.

XIII. Τὸ δὲ λεπτότατον αἱ φλέβες ἕλκουσιν ἐκ τῦ νηδύος ἐς τὰ ἔντερα τὰ ἄνωθεν, [μᾶλλον] τὸ πάχιος, θερ-

bus & articulis ſemper liquidiſſimum ipſorum diſcedens, & glutinoſum redditur, & à calido ſiccatum ac arefactum, foras in ungues delegatur. 125

XII. Dentes autem poſterius generantur ex hac cauſſa. [2] Ex oſſibus capitis ac maxillarum incrementum fit glutinoſi, [3] & quod ex pingui ineſt, à calido ſiccatum exuritur, & fiunt dentes reliquis oſſibus duriores: [4] quia nihil frigidi ineſt. [5] Et primi quidem dentes naſcuntur à victu in utero, [6] & poſtquam natus fuerit, puero lactenti à lacte. [7] Vbi vero hi exciderint, à cibis & potibus. [8] Excidunt autem, 130 ubi ad annos primi alimenti pervenerint. [9] Quibuſdam etiam prius, [10] ſi à morbido alimento nati fuerint. [11] Plurimis vero quum ſeptem annos impleverunt. [12] Qui vero poſtea enaſcuntur, ſimul conſeneſcunt, [13] niſi præ morbo perforentur. [14] Cæterum dentes propterea poſterius aliis naſcuntur. [15] In maxilla venæ ſunt, [16] & hæ huic oſſi ſoli inter omnia oſſa, ex inferno ventre alimentum præbent. [17] Oſſa vero tale augmentum dant, qua- 135 lia exiſtunt: [18] ſed & alia omnia tale augmentum reddunt, qualia ipſa exiſtunt. [19] Etenim venæ ex ventre ac inteſtinis, [20] in quæ cibi ac potus colliguntur, [21] poſtquam hi fuerint calfacti, tenuiſſimum ac liquidiſſimum trahunt, [22] craſſiſſimum autem & fex iſthic relinquitur, [23] computreſcitque & fit ſtercus in inferioribus inteſtinis.

XIII. Tenuiſſimum vero trahunt venæ ex ventre ac inteſtinis, [2] quæ ſupra jejunum inteſtinum exiſtunt, atque hoc calfac-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 157 sur 917

θερμοτερόν τε σιτίων. 3 ἐπὴν δὲ ἐς τὸ κάτω ἔντερον, ξυνεστράφῃ, καὶ κόπρος ἐγένετο. 4 ἡ δὲ τροφὴ ἐπὴν δὲ ἀφίκηται, ἔκαστον τοιοῦτόν ἀπέδωκε τῶν εἰδέων ἑκάστῳ, οἷα καὶ ἦν. 5 ἀρδόμενα γὰρ ὑπὸ τῆς τροφῆς αὔξεται ἕκαστα. 6 τὸ θερμὸν, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ κραῶδες, καὶ τὸ λιπαρὸν, καὶ τὸ γλυκὺ, καὶ τὸ πικρὸν, καὶ τὰ ὀστέα, καὶ τὰ ἄλλα ξύμπαντα, ὁκόσα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐστίν. 7 Διὰ τοῦτο ὕστερον οἱ ὀδόντες φύονται. 8 εἰρήσθω δὲ μοι καὶ ὀπίσσω, ὅτι μόνα τῶν ὀστέων εἰσὶ γλάνδοι φλέβας ἔχουσιν ἐν τῇ ἑωυτῶν. 9 καὶ διὰ τοῦτο τροφὴ ἐλκύεται πλείων ἐς τὰ ἄλλα ὀστέα. 10 καὶ πλείονα τῶν τροφίμων ἔχουσι, καὶ ἀβρωτέρην τὴν ἐπιῤῥόην, διὸ καὶ αὔξησιν αὐτὰ ἀφ' ἑωυτέων τοιαύτην, οἵα περ ἐστὶν αὐτά. 11 ἕως ἂν ὁ ἄνθρωπος ἄλλος αὐξάνηται. 12 αὐξάνεται δὲ, ἐπὴν γένηται ἐπίδηλος. 13 ἐπίδηλος δὲ μάλιστα γίνεται ἀπὸ ἑπταετοῦς μέχρι τεσσαρεσκαιδεκαετοῦς. 14 ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ εἴτε μέγιστοι τῶν ὀδόντων φύονται, καὶ ἄλλοι πάντες, ἐπὴν ἀποπέσωσιν, οἱ ἐγγίνονται ἀπὸ τῆς τροφῆς τῆς ἐν τῇ μήτρῃ.

XIV. Αὐξάνει δὲ καὶ ἐς τὸν τρίτον ἑβδομαδα, 2 ἐν ᾧ τελειόκομος γίνεται, μέχρι τεσσάρων ἐς πέντε ἑβδομάδων. 3 καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ δὲ ἑβδομάδι ὀδόντες φύουσι δυοῖσι πολλοῖσι τῶν ἀνθρώπων, 4 οἳ σοφισταὶ καλέονται.

XV. Αἱ δὲ τρίχες φύονται ὧδε. 2 ὀστέα ἐστὶ τὰ ἐγκέφαλον, ἀφ' ὧν ἡ τοιαύτη αὔξησις, 3 ὅτι τὰ περὶ κραδίην, 4 ὅπως καὶ τοῖσι λοιποῖσι, 5 καὶ τὰ λιπαρὰ ἔχει.

factis jam cibis. 3 Vbi autem jejunum inteſtinum tranſierint, & in inferiora inteſtina collecti fuerint, ſtercus fiunt. 4 At vero alimentum ubi acceſſerit, unumquodque talem ſpeciem unicuique reddit, qualia ſane erant. 5 Singula enim ab alimento irrigata augmentum capiunt, 6 calidum, & frigidum, & glutinoſum & pingue, & dulce, & amarum, & oſſa, & alia univerſa quæ in homine inſunt. 7 Et ob id dentes poſterius naſcuntur. 8 Dictum autem à me prius eſt, quod ſolæ ex oſſibus maxillæ, ipſæ in ſeipſis venas habent: 9 & ob id alimentum amplius in ipſas quam in alia oſſa trahitur. 10 & quia uberius alimentum, & denſiorem influxum habent, augmentum ipſæ à ſeipſis tale pariunt, quales ſane ipſæ exiſtunt, 11 atque hoc donec homo integer augeſcat. 12 Augeſcit autem ubi conſpicuus evadit, 13 conſpicuus vero fit maxime à ſeptennio, uſque ad decimum quartum annum. 14 & in hoc tempore, tum maximi ex dentibus, tum alii omnes naſcuntur, poſtquam exciderint hi qui ab alimento in utero nati ſunt.

XIV. Augeſcit autem & in tertium annorum ſeptenarium, 2 in quo adoleſcens fit, uſque ad quartum & quintum ſeptenarium. 3 Quin & in quarto ſeptenario dentes enaſcuntur, 4 pleriſque hominibus duo, 4 qui ſapientiæ dentes appellantur.

XV. Porro capilli ſic naſcuntur. 2 Oſſa ſunt & cerebrum à quibus tale augmentum venit, 3 utpote glutinoſo circumcirca exiſtente, 4 quemadmodum & nervis, 5 & pinguitudinis nihil ineſt.

ση. 6 εἰ γὰρ ὑπῆν τῷ λιπαρῷ, ἐξεκαίετο ἂν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. 7 τάχα δ' ἄν τις θαυμάσειεν ἂν, ὅτι καὶ ἐν τῇσι μαχάλῃσι· καὶ ἐν τῷ ἰσχίῳ περὶ μηροὺς πολλαὶ καὶ ἐν τῷ στόματι παντὶ ἔνεισιν. 8 ἔστιν δὲ τοῦτο λόγου τοιοῦδε τυγχάνον. 9 ὅπου τυγχάνει τῷ σώματι τοῦ κηρωδεστέρου, ἐνταῦθα μᾶλλον γίνονται· ὑπὸ τοῦ θερμοῦ.

XVI. Ἀκοὴ δὲ ὧδε. 2 τὰ περὶ τὸ οὖς τοῦ ἔξωθεν ὀστέα πρὸς ὀστέον σκληρόν τε καὶ ξηρὸν ὅμοιον λίθῳ. 3 τύπτει δὲ πίφυκε πρὸς ὀστέον χαλκοῦ σφυρηλατέος. 4 αἱ δὲ ψόφοι ἀμφοτέρωθεν πρὸς σκληρόν. 5 τὸ δὲ ὀστέον τὸ κοῖλον ἐπηχεῖ μᾶλλον τοῦ σκληροῦ. 6 τὸ δ' ὑμένιον τὸ πρὸς τῇ ἀκοῇ πρὸς τὸ ὀστέον τὸ σκληρὸν λεπτόν ἐστιν ὥσπερ δοκάριον, καὶ ξηρότατον τῶν ἄλλων ὑμενίων. 7 τεκμήρια δὲ πολλά, ὅτι ξηρότατόν ἐστι μάλιστα. 8 ὅτου δὲ μέγιστον ἦχος, μάλιστα ἀκούομεν. 9 καὶ εἰσί τινες, οἳ ἔλεξαν, φύσιν ἐνηχεῖσθαι, 10 ὅτι ὁ ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ ἠχέων. 11 τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένοιτο. 12 αὐτὸς γὰρ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρός ἐστι, 13 καὶ μύξης πρὸς αὐτόν ἐστιν ὑγρὸν καὶ παχύ, 14 καὶ πρὸς τοῖν μήνιγξ ὀστέα. 15 ἁλὶ οὖν τῶν ὑγρῶν ἠχεῖ, ἀλλὰ ξηρῷ. 16 τὸ δὲ ἀκοῦσαι, ἀκούω τοιοῦδε.

XVII. Ὀσφραίνεται δὲ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρός ἐστιν, 2 καὶ αὐτὸς τῶν ξηρῶν ἕλκων τοῖν ὀδμοῖν ξὺν 3 τῷ ἀέρι 4 διὰ τῶν μυκτήρων ξηράντων. 5 πρόκειται γὰρ ὁ ἐγκέφαλος τῆς ῥινὸς ἐς τὰ κοῖλα, 6 καὶ πέφυκεν οὐ τῷ αὐτῷ ὅπερ ἐστὶν ἐπιρροθιεῖν ἐσίοντι ὑδατι, 7 ἀλλὰ χωρὶς μάλα καλῶς ὡς κωνάβου, ἢ ὑπερῴου, ὅτι ὀστέον. 9 καὶ ὅταν τὰ κοῖλα τῆς ῥινὸς ὑπὸ τοῦ ξηροῦ ἢ τὰ λοιπὰ τῶν ξυμβαινόντων ὑπὸ τοῦ ξηροῦ λίαν ᾖ,

ineſt. 6 Si enim pinguitudo affuiſſet, ex calido ſane exuſta eſſet. 7 Fortaſſis autem mirabitur quis, quod etiam ſub alis & in pube pili multi, & quibuſdam in toto corpore exiſtunt. 8 Verum hic ſermo de eo eſt, 9 quod ubicunque in corpore glutinoſum eſt, ibi pili à calore fiunt.

XVI. Auditus autem inde contingit. 2 Foramina aurium ad os durum & ſiccum lapidi ſimile pertingunt. 3 Jam vero ad ipſum os eſt cavitas antroſa. 4 Strepitus autem ad durum firmantur, 5 os autem cavum reſonat per durum. 6 Pellicula vero in aure juxtà os durum tenuis eſt, velut aranei tela, & omnium pellicularum ſiccißima. 7 Quod autem id quod ſicciſſimum eſt maxime reſonat, multa ſigna ſunt. 8 Quum igitur plurimum reſonuit, maxime audimus. 9 Et ſunt quidam, qui de natura ſcribentes prodiderunt, 10 quod cerebrum eſt quod ſonum edit. 11 Hoc autem fieri non poteſt. 12 Ipſum enim cerebrum humidum eſt, 13 & membrana ſive tunica circum ipſum humida eſt & craſſa, 14 itemque circum tunicam oſſa. 15 Nullum igitur humidum reſonat, ſed ſicca: 16 reſonantia autem auditum faciunt.

XVII. Olfacit porro cerebrum humidum exiſtens, 2 aridorum odorem una 3 cum aëre, 4 per corpuſcula cartilaginoſa ipſum trahens. 5 Cerebrum in cavitatem naſi pertingit, 6 atque hac parte non eſt ante ipſum os aliquod, 7 ſed cartilago mollis velut ſpongia: 8 neque caro, neque oſſiculum. 9 Et ubi quidem cavitas naſi ſicca fuerit, ipſum ſcr-

ipſo

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 159 sur 917

ἐστι. [10] ὕδατος γὰρ οὐκ ὀδμᾶται. [11] ὑγρότερον γάρ ἐστι τῆς ἐγκεφάλου, [12] ἐὰν μὴ σαπῇ. [13] σηπόμενον γὰρ τὸ ὕδωρ παχύτερον γίγνεται, καὶ τἆλλα πάντα. [14] ὁκόταν δὲ ὑγρωθέωσιν αἱ ῥῖνες, [43] ἃ δυώδεα· οὐ δυνήσεται ὀσφραίνεσθαι. [15] ἀὴρ γὰρ τὸν ἐγκέφαλον οὐκ ἕλκει αὐτὸς ἐωυτόν. [16] ταὐτὰ δὲ καὶ [44] ὅταν ἀποτήκηται ὁ ἐγκέφαλος, καὶ τελέως αὐτὸς ἀφ' ἑωυτοῦ ἐς τὴν ὑπερῴην, καὶ τὴν φάρυγγα, καὶ τὸν πνεύμονα, καὶ ἐς τὴν ἄλλην κοιλίην, [17] γινώσκουσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ φασὶ καταῤῥεῖν ἐκ τῆς κεφαλῆς. [18] καταῤῥεῖ δὲ ἐς τὸ ἄλλο σῶμα, [19] καὶ ἔστι τεσσάρων τῷ θερμῷ. [45]

XLIX. Ὁρᾷ δὲ διὰ τοῦτο. [2] ἀπὸ τῆς ἐγκεφάλου τῆς μαλακῆς φλὲψ καθήκει ἐς τὸν ὀφθαλμόν· διὰ δὲ [46] [43] ὀστέος ἑκατέρου· [3] διὰ ταύτην τὴν φλεβοῖν δὲ τὸ ἐγκεφάλου διηθέεσθαι τὸ λεπτότατον δὲ καὶ διαυγέστατον. [4] καὶ ἅτε τοῦτο αὐτὸ [47] περὶ αὐτὸν δίεμα ποιεῖ τοιοῦτον, [5] οἷόν περ περὶ αὐτό ἐστι τὸ ἀραχνοειδὲς δὲ ὀφθαλμοῦ, τὸ μὲν περὶ τὸν κέρατον, [6] μὲν ὁ μεσόκωλος καλεόμενος περὶ τὸν ὑαλοειδέα, [7] καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, ὥσπερ περὶ τἆλλα δίεμαι τοῦ ἔλεξα. [8] πολλὰ δὲ τούτων ἐστὶ περὶ δίεμα, [48] περὶ τὸ ὁρώμενον ἀραιοειδέος, ὀκοῖόν περ αὐτό ἐστιν. [9] τούτῳ δὲ τῷ ἀραιοειδεῖ ἀντιτυγχάνει τὸ φῶς καὶ τὰ λαμπρὰ πάντα. [10] τοιοῦτον ὂν ὁρᾷ τῷ ἀντιτυγχάνοντι. [11] ὃ, τι δὲ μὴ λαμπρόν ἐστι, μὴ δὲ ἀντιτυγχάνῃ, τοῦτο οὐκ [49] ὁρᾷ. [12] τὸ δὲ ἄλλο τὸ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν λευκόν, κρύος ἐστίν. [13] καὶ κόρη καλεομένη τοῦ ὀφθαλμοῦ μέλαν φαίνεται ἀραιὸν τοῦτο, [14] ὅτι κοῖλόν ἐστιν, [15] καὶ χιτῶνες περὶ αὐτό εἰσι μέλανες. [16]

ipso exactius arida olfacit. [10] Aquam enim non olfacit. [11] Humidior est enim quam cerebrum, [12] nisi sit putrefacta. [13] Putrefacta enim aqua crassior fit, & alia omnia. [14] Quum vero nares humectæ fuerint, olfacere non possunt. [15] Non enim aerem attrahit cerebrum ipsum ad seipsum. [16] Similiter etiam ubi cerebrum ipsum de seipso plurimum liquefecerit, in palatum, & fauces, & pulmonem ac reliquum ventrem: [17] cognoscunt autem hoc homines, & ex capite destillare dicunt: [18] destillat autem & in reliquum corpus. [19] Et est modus ejus calidus.

XLIX. At vero visus propterea contingit. [2] A cerebri membrana vena in utrunque oculum per os descendit: [3] per has duas venulas, quod est glutinosissimi tenuissimum de cerebro percolatur, [4] & propterea ipsam circum ipsum oculum tunicam talem facit, [5] quale est ipsum oculi pellucidum, quod ad aerem vergit, [6] ad quod venti ac flatus irruunt, [7] eadem plane ratione quemadmodum de aliis membranis ac tunicis dixi. [8] Sunt autem multæ hæ tunicæ præ oculis pellucidæ, quales ipsi existunt. [9] Huic enim pellucido lumen & omnia splendida relucent, [10] per hoc igitur relucens videt: [11] quod vero non splendidum est, neque relucet, per hoc non videt. [12] Verum reliquum quod circum oculos est album, caro est. [13] Quæ vero pupilla oculi appellatur, nigra apparet, [14] ob id quod in profundo est: [15] & tunicæ circum ipsam nigræ sunt. [16] Tunicam autem appellamus id, quod velut

χιτῶνα δὲ καλέομεν, τὸ οὐτὸν ὥσπερ δίεμα.

δέρμα. 17 ἔστι δὲ μέλαν οὐδέν, ἀλλὰ λευκὸν διαφανές. 18 ἔστι δὲ
20 ὑγρὸν κοιλῶδες. 19 πολλάκις δὲ ὀπώπαμεν ἐπὶ συρριγοῦτος ὀφθαλμὸν ἐξιὸν ὑγρὸν κοιλῶδες. 20 κἢν μὲν ἢ ἔτι θερμὸν, ὑγρὸν ἐστιν· 21 ἐπὰν δὲ ψυχθῇ, ἐξηράνθη ξηρὸν, ὥσπερ λίθινον τὸν διαφανῆ. 22 καὶ τὰ ἀνθρώπων καὶ τῶν θηρίων ὅμοιόν ἐστι. 23 τὸ δὲ ὀφθαλμὸν ἀνιᾷ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐμπέσῃ, 24 καὶ τὰ πνεύματα προσπαίοντα, 25 καὶ τἄλλα, ὅσα λαμπρότερα ἢ κατ' αὐτὸν ἐστι. 26 εἰ δέ τις ἐπερήσεται, διὰ τόδε, ὅτι ὁμοχροιά ἐστιν [εὐυγρός.] 27 ὥσπερ τὸ στόμα, καὶ ἡ γλῶσσα, καὶ ἡ ἄλλη κοιλίη, εὐυγρά ἐστιν.

15 XIX. Διαλέγεται δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ἕλκει εἴσω πᾶν τὸ σῶμα. 2 τὸ πλεῖστον δὲ ἐς τὰ κοῖλα αὐτὸς ἑωυτῷ. 3 ἀφ' ἑωυτοῦ δὲ φέρεται ἀθεόμβου δὲ τὸ κενὸν, ψόφον ποιέει. 4 ἡ κεφαλὴ δὲ ἐπιχεῖ· 5 ἡ δὲ γλῶσσα ὀδοῖσι προσπαλέεται, 6 ἔν[τε]τῳ λαρύγγι ἀποφράσσεται, 7 καὶ προσπαλλομένη προσπίπτει ὑπερῴῃσι καὶ ὀδοῦσι τὴν ἀφὴν, 8 ποιέει σαφηνίζειν. 9 ἢν δὲ μὴ ἡ γλῶσσα ἐνθρόοι προσπαλλοιτο ἐκείνοισι, οὐκ ἂν σαφέως διαλέγοιτο, 10 ἀλλ' ἡ ἐκάστη φύσις τὸ μονόφωνα. 11 τεκμήριον δέ ἐστι τοιόνδε· 12 οἱ κω-
20 φοὶ, οἱ οὐκ ἀκούοντες, οὐδὲν ἐπίστανται διαλέγεσθαι, 13 ἀλλὰ τὰ μονόφωνα μοῦνον φωνέουσιν· 14 ἤν τις ἐθέλῃ τὸ πνεῦμα ὀκπνεύσαντα πρόσω ποιέεσθαι διαλέγεσθαι. 15 δῆλον δὲ τόδε. 16 οἱ ἄνθρωποι, ὁκόταν βέλωνται μέγα φωνῆσαι, 17 ἑλκύσαντες τὸ πνεῦμα πρόσω, 18 ἀνέσαντες φέρονται, 19 ὡς μάλιστα τὸ πνεῦμα· 20 ἐπὰν δὲ, κωφὸν παραυτίκα τὸ φθέγμα. 21 καὶ οἱ κιθαρῳδοὶ,

ὁκόταν

velut pellicula ineſt. 17 Eſt autem non nigra ſi quis inſpiciat, ſed alba ac pellucida. 18 Humidum vero oculi, glutinoſum exiſtit. 19 Sæpe enim vidimus in oculo rupto exire humorem glutinoſum: 20 & ſiquidem adhuc calidus fuerit, liquidus eſt: 21 poſtquam vero perfrigeratus eſt, ſiccus evadit, velut thus tranſparens. 22 Atque hoc & in homi- 195
nibus & in brutis ſimiliter habet. 23 Cæterum oculum moleſtia afficit omne quod inciderit, 24 & venti irruentes, 25 & alia quæ ſplendidiora ſunt, quam ipſe eſt. 25 Et ſi quis interroget, reſpondere licet, propterea quod conſimilis coloris exiſtunt. 27 Quem-
admodum os, & lingua, & reliquus venter, humida ſunt.

XIX. Sermonis porro facultas inde eſt. Totum corpus ſpiritum intro trahit, 2 plurimum vero in cavitates ſibi ipſi accumulat. 200
3 Is autem qui per inane foras currit, ſtrepitum facit, 4 caput enim reſonat, 5 lingua vero articulat, occurrens 6 in faucibus, obturanſque 7 ac pellens ad palatum & dentes, 8 claritatem ejus facit. 9 Si autem lingua ſemper occurrens non articularet, non poſſet homo clare diſſerere, 10 ſed ſingula à natura unam vocem haberent. 11 Hujus ſignum eſt: 12 Muti ex nativitate diſſerere non poſſunt, 13 ſed unam tan- 205
tum vocem ſonant, 14 etiam ſi quis ſpiritum efflans ſermonem proferre conetur. 15 Manifeſtum autem hoc eſt. 16 Homines ubi voluerint magnam vocem edere, 17 attrahentes ſpiritum externum, 18 eum foras propellunt, & magnam vocem edunt, 19 prout ſpiritus durat, 20 poſtea vero vox contabeſcit. 21 Sed & citharœdi,

quum

ἐκφῆναι δεῖ αὐτοῖς μακροφωνίην,
ἔπ' ἄκρον ἐλκύσαντες τὸ πνεῦμα
ἔσω, [22] πρὸ ἀπολείποσι τὴν φω- 54
[23] φορὴν, [23] καὶ φωνῶσι, ἐφ' ὅσον
ἂν μέλλῃ, ὡς ἀνήκουσι τῷ πνεύ-
ματι. [24] ἐπὴν δὲ τὸ πνεῦμα ἐπιλεί-
πῃ, καὶ ὧν παύονται. [25] τεκμήριον δὲ
λοιπὸν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ φθεί-
γόμενον. [26] εἶδον δή ἤδη οἱ σφάξαν-
τες ἑωυτούς, [27] ἀποτμηθὲν τὸ λά- 55
ρυγγα περιμένοντας. [27] ἔστι ζῶσι
μὲν, φθεγγόμενοι δὲ οὐδὲν, εἰ μή τις
ξυλλάβοι τὸν λάρυγγα. [28] ἔστι δὲ
φθεγγόμενα. [29] δῆλον δὲ καὶ τόδε,
ὅτι τὸ πνεῦμα ἐνδιήκει διὰ- 56
τετμημένου τοῦ λάρυγγος· ἔλκεται
ἔστιν ἐς τὰς κοιλίας, ἀλλὰ καὶ τὸ διὰ-
[30] τετμημένον ὑπανίσταται. [30] ἔστιν ἃ
καὶ φωνῆς ἴσους καὶ διαλέξεως.

quum ipsos vocem intendere oportuerit, spiritum quamplurimum intro trahentes [22] pronunciationem extendunt, [23] & vociferantur ac vocem magnam edunt, prout spiritus durarit: [24] ubi vero spiritus defecerit, desinunt. [25] Ex quibus manifestum est quod spiritus est, qui vocem edit. [26] Vidi autem jam quosdam qui sibi ipsis manu illata guttur penitus persecuerant, [27] atque hi vivunt quidem, verum nullam vocem edunt, nisi quis guttur constringat, [28] hi autem sermonem proferunt. [29] Manifestum vero & hoc est, quod præfecto gutture spiritum attrahere intro in cavitates non possunt, sed per præfectam partem exhalat. [30] Sic sane res de voce ac sermone se habet.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΓΟΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE GENITVRA.

Basil. græc. Foesius sect. III, II, 231. Basil. lat.

339 pag 27 30

[1] ΝΟΜΟΣ [2] πάντα κοσμεῖ. [2] ἡ γονὴ δὲ ἀνδρὸς ἐγγίνεται [2] ἀπὸ παντὸς δὲ ὑγροῦ, δὲ ὃ ἐν τῷ σώματί ἐστι, [3] τὸ ἰσχυρότατον ἀποκρίνεται. [4] τούτου δὲ ἰσχυροῦ τόδε, ὅτι ἀποκρίνεται τὸ ἰσχυρότατον, [5] ὅτι ἐκλυόμενοι λαγνεύσαντες, ἀσθενέες γινόμεθα. [6] ἔχει δὲ ὧδε. [7] φλέβες καὶ νεῦρα ἀπὸ παντὸς δὲ σώματος τείνονται ἐς τὸ αἰδοῖον. [8] εἰσὶν οὖν αὐτοῖσι τοῖσι μὲν θερμαινομένοισι καὶ πληρουμένοισιν, [9] ὥστε καὶ κνησμὸν ἐμποιεῖν, [10] καὶ τὸ σῶμα ὅλον πᾶν ἡδονὴν καὶ θέρμην ἐκ τούτου

[1] LEX quidem omnia corroborat. [2] Verum genitura viri provenit ab omni humido, quod in corpore existit, [3] ita ut id quod robustissimum est secernatur. [4] Argumentum autem ejus, quod robustissimum secernitur, hoc est: [5] quod à veneris usu paucula adeo remissa, imbecilles reddimur. [6] Habet autem res hoc modo. [7] Venæ & nervi ab omni corpore in pudendum vergunt, [8] quibus dum aliquantulum teruntur, & calescunt ac implentur, [9] velut pruritus incidit, [10] & ex hoc toti corpori voluptas ac caliditas

ac-

γίνεται. 11 Τρεφομένου δὲ τοῦ παιδίου, καὶ τοῦ ἀνθρώπου κινουμένου 12 τὸ ὑγρὸν θερμαίνεται ἐν τῷ σώματι, καὶ διαχέεται, καὶ κλονέεται ὑπὸ τῆς κινήσιος, καὶ ἀφρίζει. 13 καμνόντως καὶ τἄλλα ὑγρὰ ξυμπεπλεγμένα κλονεόμενα ἀφρίζει.

11. Οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ἀφρέοντος τὸ ἰχνυρότατον καὶ τὸ παχύτατον, 2 καὶ ἔρχεται ἐς τὸν νωτιαῖον μυελόν· 3 τείνουσι γὰρ [ὁδοὶ] ἐς τοῦτον ἐκ παντὸς τοῦ σώματος, 4 καὶ διαχέεται ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἐς τὴν ὀσφύν, καὶ ἐς πᾶν τὸ σῶμα καὶ ἐς τὸν μυελόν· 5 καὶ ἐξαυτοῦ τέτανται ὁδοί, ὥστε καὶ ἰσχνανθῆναι τοῦ ὑγροῦ ἐς αὐτὸν καὶ διαχωρέειν. 6 ἐπὴν δὲ ἔλθῃ ἐς τοῦτον τὸν μυελὸν ἡ γονή, χωρέει διὰ τῶν νεφρῶν. 7 τούτη γὰρ ἡ ὁδὸς ἐστὶ διὰ φλεβέων. 8 κἠν οἱ νεφροὶ ἕλκεα ἔχωσιν, ἔστι ὅτε καὶ αἷμα ξυμφέρεται. 9 διὰ δὲ τῶν νεφρῶν ἐλθοῦσα διὰ τῶν ὀρχέων μεταπίπτει ἐς τὰ αἰδοῖα· 10 καὶ χωρέει οὐχ ὅπῃ τὸ οὖρον, 11 ἀλλὰ οἱ ἄλλη ὁδὸς ἐστὶ αὐτῆς ἐχομένη. 12 καὶ οἱ ἐξονειρώσσοντες διὰ τοῦτο ἐξονειρώσσουσιν. 13 ἐπὴν τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι διακεχυμένον ᾖ καὶ διακεθερμασμένον, 14 εἴτε ὑπὸ πολλαπονίης, 15 εἴτε ὑπό ἄλλου τευ, ἀφρίζει, 16 καὶ διακρινομένου ἀπ' αὐτοῦ, οἷον πτισάνης οἴη λαγνείη. 17 ἔοικε γὰρ τὸ ὑγρὸν τοῦτο ὥσπερ λαγνεύοντι. 18 ἀλλ' ἔμοιγε περὶ ὀνειρωσσόντων, 19 καὶ πυλὸς τῆς νεσημελίης, τί ἐστι, 20 καὶ ὁκόταν ἐρᾷζωσι, 21 καὶ διότι ποτὲ λαγνείης. 22 ἔτι τοίνυν μοι ἐς τοῦτο μοι εἰρήσεται.

111. Οἱ δὲ εὐνοῦχοι διὰ τοῦτο οὐ λαγνεύουσιν, ὅτι σφέων ἡ ὁδὸς ἀποκέκλεισται τῆς γονῆς.

accidit. 11 Quum vero pudendum teritur, & homo movetur, humidum in corpore calescit, ac diffunditur, 12 & à motu conquassatur, ac spumescit: 13 quemadmodum etiam alii humores omnes conquassati spumescunt.

11. Sic autem in homine ab humido spumescente id, quod robustissimum est ac pinguissimum secernitur, 2 & ad medullam spinalem venit. 3 Tendunt enim in hanc ex omni corpore viæ, 4 & diffundunt ex cerebro in lumbos, ac in totum corpus, & in medullam: 5 & ex ipsa medulla procedunt viæ, ut & ad ipsam humidum perferatur, & ex ipsa secedat. 6 Postquam autem ad hanc medullam genitura pervenerit, procedit ad renes, 7 hac enim via tendit per venas: 8 & si renes fuerint exulcerati, aliquando etiam sanguis simul defertur: 9 à renibus autem transit per medios testes in pudendum. 10 Procedit autem non qua urina, 11 verum alia ipsi via est illi contigua. 12 Et sane qui somnia venerea habent, propterea per somnum genituram effundunt, 13 quum humidum in corpore diffusum & calfactum fuerit, 14 & sive ex labore, 15 sive alia quapiam re spumuerit, 16 dum ab ipso secernitur, coitus imaginem repræsentat. 17 Habet enim humiditas hæc similiter ut in coëuntibus. 18 Sed non est mihi de his qui per somnum semen emittunt, 19 & de toto morbo quid est, 20 & quæ operatur, 21 & quare coitus locum expleat, sermo. 22 atque hæc quidem de hoc dicta sufficiunt.

111. Cærerum eunuchi propterea non coëunt, quia genituræ transitus ipsis sublatus est.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 163 sur 917

[2] Ἔστι γὰρ δι' αὐτῶν τὰ ὀχέων ἡ ὁδός. [3] καὶ νεῦρα τένοντες λεπτὰ καὶ πυκνὰ ἐς τὸ αἰδοῖον ἐκτείνεται ἀπὸ τῶν ὀχέων, [4] οἷσιν ἀείρεται καὶ καθίεται. [5] καὶ τούτων ἐν τῇ τομῇ ἀποτεμνομένων, [6] διόπερ καὶ οὐκ ἐπιτήδειοι οἱ εὐνοῦχοι γίνονται. [7] τὰ γὰρ νεῦρα ἐκτὸς ἐόντα, ἡ ὁδὸς τῆς γονῆς ἐμπέφραγται. [8] πωροῦται γὰρ οἱ ὄρχεες, [9] καὶ τὰ νεῦρα σκληρὰ καὶ μωρὰ γινόμενα ὑπὸ τοῦ πώρου, ἀδυνάτους τείνεσθαι καὶ χαλᾶν. [10] ὁκόσοι δὲ παρ' ἧς τετμημένοι εἰσὶν, ἤτοι λαγνεύουσί γε, καὶ ἀφιᾶσιν, [11] ὀλίγην δὲ, καὶ ἀσθενῆ, καὶ ἄγονον. [12] χωρεῖ γὰρ τὸ πλεῖστον τοῦ γόνου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸ ἄλφα ἐς τὸν νωτιαῖον μυελόν. [13] αὕτη δὲ ἡ διόδος ὑπὸ τῆς τομῆς, ὀλίγης γενομένης, στερεὴ γέγονεν.

[2] Est enim per ipsos testes via ejus, [3] & nervi tenues ac crebri ex testibus in pudendum tendunt, [4] quibus & elevatur, & demittitur: [5] atque hi nervi in exsectione dum castrantur, rescinduntur. [6] quapropter non sunt utiles eunuchi. [7] Nam nervis ipsorum extritis, genituræ via obturata est. [8] Callus enim obducitur testibus, [9] & nervi duri ac torpentes à callo facti, is pudendum neque tendere, neque laxare possunt. [10] Quibuscunque vero juxta aures venæ sectæ sunt, hi coeunt quidem, & genituram emittunt, [11] verum modicam & debilem ac infœcundam. [12] Nam plurima genituræ pars à capite juxta aures in spinalem medullam procedit. [13] Ipse autem transitus, cicatrice sectioni inducta, consolidatus est.

IV. Τοῖσι δὲ παιδίοισι λεπτὰ τὰ φλέβια ἐόντα καὶ πεπληρωμένα κωλύει τὴν γονὴν ἰέναι, [2] καὶ ὁ κνησμὸς οὐκ ὁμοίως ἐνδιδοῖ. [3] Διὰ ταῦτα δὲ οὐδὲ κλονέεται ἐν τῷ σώματι τὸ ὑγρὸν ἐς ἀπόκρισιν τῆς γονῆς. [4] καὶ τῇσι παρθένοισι, μέχρις ἂν νέαι ἔωσι, καὶ χωρεῖ τὰ κατάμηνια, διὰ ἄπιον τὸ αὐτό. [5] ἐπὴν δὲ αὔξωνται καὶ παρθένος καὶ παῖς, αἱ φλέβες αἱ ἐς τὸ αἰδοῖον τείνουσαι τῶν παιδῶν, καὶ τὰ παρθένια, καὶ ἐπὶ τὰς μήτρας, [6] εὐρύτεραι γίγνονται ὑπὸ τῆς αὐξήσιος, καὶ στομοῦνται, καὶ ὁδὸς καὶ διόδος διὰ γενῶν γίνεται, [7] καὶ τὸ ὑγρὸν κλόνησιν τότε ἴσχει. [8] εὐρυχωρέη γὰρ οἱ τότε γίνεται, ἔνθα κλονήσεται. [9] καὶ τῷ παιδὶ [ἢν γονὴ] χωρεῖ, [10] ἁπλῶς ἀνδρὸς ἔῃ, διὰ τόδε, καὶ τῇ παρθένῳ τὰ κατάμηνια. [11] ταῦτα δέ μοι ἔπεσι δεδήλωται.

IV. At vero pueris venulæ tenues, & repletæ existentes, genituræ transitum impediunt, [2] & is pruritus ipsis non similiter accedit, [3] & propterea neque conquassatur in corpore humidum ad genituræ secretionem. [4] Quin & virginibus quousque juvenculæ fuerint, menses non procedunt, propter eandem caussam. [5] Postquam autem adoleverint & virgo & puer, venæ in pudendum pueri tendentes, itemque virginis uterum, [6] amplæ fiunt præ augmento, & oscula ipsarum aperiuntur, & via ac transitus per angustias contingit, [7] & humidum tunc etiam agitationem habet. [8] Nam spatiositas ipsi tunc ab agitatione ac conquassatione contingit: [9] & puero sane procedit genitura ubi plene puber fuerit ob hanc caussam, [10] itemque virgini menses. [11] atque hæc mihi sic demonstrata sunt.

V. Τὼ

V. Por-

v. Τὸν δὲ γονὴν φημὶ ἀποκρίνεσθαι ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, καὶ ἀπὸ τῶν στερεῶν, καὶ ἀπὸ τῶν μαλθακῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ παντὸς τοῦ ἐν τῷ σώματι. εἰσὶ δὲ τέσσαρες ἰδέαι τοῦ ὑγροῦ· αἷμα, χολὴ, ὕδωρ, καὶ φλέγμα. τοσαῦτας γὰρ ἰδέας ἔχει ξυμφυίας ὁ ἄνθρωπος ἐν ἑωυτῷ, καὶ ἀπὸ τουτέων αἱ νόσοι γίγνονται, ἢ καὶ ἐκ νόσων ἀφαιρέσιες. καὶ τοῦτο μὲν ἱρώτατον περὶ γονῆς, ὁκόθεν γίνεται, καὶ ὅκως, καὶ διότι, καὶ οἵσιν ἐ γίνεται ἡ γονὴ, καὶ διότι ἐ γίνεται, καὶ περὶ παρθενίων παρέσται. τῆσι γυναιξὶν ἐν τῇ μίξει τερπομένοισι καὶ αἰδοίοις, καὶ τῇ μητρίῃ κινδυνεύουσι, ὥσπερ κνησμὸν ἐμπίπτειν ἐς αὐτὰς, καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι ἡδονὴν ἐγγίνεσθαι.

vi. Μεθίεται δὲ καὶ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ σώματος· ὁτὲ μὲν ἐς τὴν μήτραν, αἰεὶ δὲ μὴ τὴν μήτραν ἰκμαλέην γίγνεσθαι· ὁτὲ δὲ ἔξω, ἢν χάσκωσιν αἱ μῆτραι μᾶλλον καιροῦ· καὶ ἥδεται ἐπὶ πλεῖον ἄρξηται μίσγεσθαι διὰ παντὸς καὶ χρόνου, μέχρις ἂν αὐτῇ μεθῇ ὁ ἀνήρ. κλίνεται ὀρθὴ ἡ γυνὴ μίσγεσθαι, ἀφεδρίου καὶ ἀνδρὸς ἀφίεσθαι· καὶ τὸ λοιπὸν οὐκέτι ὁμοίως ἥδεται ἡ γυνή. ἢν δὲ μὴ ὀρθὴ, ξυντελίεσθαι τῷ ἀνδρὶ ἡδομένη. καὶ ἔχει ὥσπερ, ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ ὕδωρ ζέον ἕτερον ψυχρὸν ὕδωρ ἐπιχέοι, παύεται τὸ ζέον. ὥσπερ καὶ ἡ γονὴ πεσοῦσα καὶ ἀνδρὸς ἐς τὴν μήτραν σβέννυσι τὸ θέρμον καὶ τὴν ἡδονὴν τὴν γυναικός. ἐξαίσιον δὲ ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ θέρμη ἅμα τῇ γονῇ πιπλόσῃ ἐς τὴν μήτραν, ἅπτεται λήγει. ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ φλόγα οἶνον ἐπιχέοι, ξυμβαίνει ἅμα μὲν ἐξαίσιον τὴν φλόγα καὶ αὖ-

v. Porro genituram dico à toto corpore ſecerni, [2] & à ſolidis, [3] & à mollibus partibus, [4] & ab humido omni in toto corpore. [5] Sunt autem humidi ſpicies quatuor, Sanguis, bilis, aqua, & pituita. [6] Tot enim ſpecies congenitas homo in ſeipſo habet, [7] & ab his morbi fiunt, [8] aut etiam ex morbis diſcretiones. [9] Et hæc quidem dicta ſunt à me de genitura, [10] unde fiat, [11] & quomodo, [12] & quare, [13] & quibus genitura non eſt, [14] & quare non eſt, [15] & de menſibus virginum, [16] & quod mulieribus in coitu, dum confricatur ac teritur pudendum, & uteri moventur, velut pruritus in ipſos incidat, & quod reliquo corpori voluptas ac caliditas accedat.

vi. Emittit autem & mulier à corpore genituram, [2] aliquando in ipſum uterum, qui ſane inde humidus evadit: [3] aliquando foras, ſi uterus magis, quam opportunum eſt, hiarit. [4] Et delectatur mulier ubi coire inceperit per omne tempus, donec vir ſemen emiſerit. [5] Et ſi quidem appetit viro commiſceri, prius quam vir emittit, [6] & de cætero non ſimiliter delectatur. [7] Si vero non appetit, ſimul cum viro delectari deſinit. [8] & habet res hoc modo, quemadmodum ſi quis in ferventem aquam, alteram frigidam infundat, illa fervere ceſſat. [9] Sic genitura viri in uterum illapſa, caliditatem & voluptatem mulieris extinguit. [10] Exilit autem voluptas & caliditas ſimul cum genitura in uteros illabente, deinde deſinit. [11] quemadmodum ſi quis in flammam vinum infundat, primum quidem contingit flammam exilire, & per modicum tempus augeri,

ωὔξεαζ δὴ ὀλίγῳ, ὡσὲς τ' ἐπίχυσιν ζ οἴνου, ξπάπτει λήγει. 12 ὡσαύτως ζ τῇ γυναικὶ ἡ θέρμη ἐξαίφνης ὡσὲς τὸν γόνον ζ ἀνδρὸς, ξπάπτει λήγει. 13 ἧσσον ζ πολλῷ ἥδεται ἡ γυνὴ ζ ἀνδρὸς ἐν τῇ μίξει. 14 " πλέονα ζ χρόνον ὁ ἀνήρ. 15 διὸπ 7 ζ μᾶλλον ὁ ἀνὴρ ἥδεται), ἀποκρίνεται αὐτῷ ἐξαπίνης ἀπὸ τε ὑγροῦ ἀπὸ πυρώδεος ἰσχυροτέρης, ἢ τῇ γυναικί.

VII. Ἔχει ζ τόδε ἔτως τῆσι γυναιξίν. 2 ἢν μὲ μίσγωνται ἀνδράσι, μᾶλλον ὑγιαίνουσιν· 3 ἢν ζ μὴ, ἧσσον. 4 ἅμα μὲν γὰρ αἱ μήτραι ἐκμαλάσσεται γίγνονται ἐν τῇ μίξει· 5 " ζ 8 ξηραὶ ἐοῦσαι μᾶλλον ζ καιρῷ, ξυστρέφονται ἰσχυρῶς. 6 ξυστρεφόμεναι ζ ἰσχυρῶς, πόνον τῷ σώματι παρέχουσιν· 7 ἅμα ζ ἡ μίξις τὸ αἷμα θερμαίνουσα καὶ ὑγραίνουσα, πειθὼ ὀδὸν ῥηϊτέρην τοῖσι καταμηνίοισι. 8 τὰ ζ καταμηνίων μὴ χωρεόντων, τὰ σώματα τῶν γυναικῶν ἐπίνοσα γίγνονται. 9 διὸπ ζ ἐπίνοσα γίγνονται), ἐς ἡσυχίαν μὲν ἐν τῇσι γυναικείῃσι νούσοισι. 10 καὶ τοῦτο μὲν μοι εἰρέαται ἐς τοσοῦτον. 11 ἐπὴν δὲ μιχθῇ ἡ γυνὴ, ὦν μὲν δὴ μέλλῃ λήψεαζ ὡσὲς ἑωυτὴν, ὡσὲς τὸ ἔδος χωρίον ἔξω ἢ ἐσω ἢ ἀπ' ἀμφοτέρων, 12 ἐκφέρει ἡ γυνὴ ἐθελήσῃ. 13 ὦν ζ μέλλῃ λήψεαζ, ἐς χωρίον ἔξω, ἀλλ' ἐμμένει ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἡ γονή. 14 αἱ γὰρ μήτραι ἀξάμεναι καὶ μύσασαι, ἔχουσιν ἐν ἑωυτῇσιν, " ἅτε ξυναπο- 9 θέν ζ τε καὶ ζ τὸ ἐκμάδ ζ, 15 καὶ μίσγεται ὁμοῦ, τό, τε λευκὸ τῦ ἀνδρὸς ἐλθὸν, καὶ τι ἀπὸ τῆς γυναικός. 16 καὶ ὦν ἡ γυνὴ τὸν ἑωυτῆς ἔμπροσθεν ἐὸν, ἐπίνοσον, ἐκφέρειν ἡ γονὴ μὴ ἐξέλθῃ, ἀλλ' ἐμμείνῃ, ἐς-

ἥσῃ

geri, ad vini infusionem, deinde desinere. 12 Ita etiam mulieri caliditas exilit ad genituram viri: deinde definit. 13 Cæterum multo minus delectatur fœmina quam vir in coitu, 14 & vir etiam tempore longiore. 15 Propterea autem quod vir magis delectatur, secernitur ipsi de repente ab humido, fortiori ' turba- 6
tione ac agitatione quam mulieri.

VII. Habet autem & hæc res hoc modo. Mulieres 2 si cum viris coëant, magis sanæ sunt: 3 si non, minus. 4 Nam & uteri simul humidi fiunt in commixtione: 5 qui enim sicci sunt magis quam convenit, fortiter contrahuntur, 6 ubi vero fortiter contrahuntur, dolorem corpori afferunt: 7 & simul coitus sanguinem calefaciens ac humectans, viam faciliorem mensibus facit. 8 Mensibus autem ' non proce- 9
dentibus, corpora fœminarum morbosa fiunt. 9 Quapropter autem morbosa fiant, in muliebribus morbis referetur. 10 Et de his quidem hactenus. 11 Postquam autem coivit mulier, si quidem conceptura non est intra seipsam, pro more foras procedet genitura ab utrisque, 12 ubi fœmina voler. 13 Si vero conceptura est, non procedit foras, sed manet in utero genitura. 14 Nam uteri susceptam & conclusam in sese ' continent, 7
osculo nimirum ipsorum præ humiditate contracto & concluso, 15 simulque permiscentur, tum quæ à viro venit, tum quæ à muliere emissa est. 16 Quod si fœmina partus perita sit, & cognoverit quando genitura non exciderit, sed intus manserit, sciet qua die intra seipsam con-

cepit.

δήσῃ, ἢ ἡμέρῃ ἅλασθαι ἐς ἑωυτόν. [17] ἴσχει δὲ ὅπως καὶ τόδε. [18] ὅτι μὲν ἰσχυρότερόν ἐστι τὸ μεθιέμενον ἀπὸ τῆς γυναικὸς, ὅτι δὲ ἀσθενέστερον. [19] καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ὡσαύτως. [20] καὶ ἔστι καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ τὸ θῆλυ σπέρμα καὶ τὸ ἄρσεν. [21] καὶ ἐν τῇ γυναικὶ ὁμοίως. [22] ἰσχυρότερον δὲ ἐστι τὸ ἄρσεν τοῦ θήλεος. [23] ἀνάγκη δὴ ὑπὸ ἰσχυροτέρου σπέρματος γίνεσθαι. [24] ἴσχει δὲ καὶ τόδε ἄπιον. [25] ἢν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρμα ἰσχυρότερον ἔλθῃ, ἄρσεν γίνεται τὸ τικτόμενον. [26] ἢν δὲ ἀσθενές, θῆλυ. [27] ὁκοτέρου δ' ἂν κρατήσῃ καὶ πολλῷ, ὁκοίου καὶ γίνεται. [28] ἢν δὲ πολλῷ μὲν πολλὸν τὸ ἀσθενὲς σπέρμα ᾖ ἰσχυροτέρου, κρατέει τὸ ἰσχυρὸν, καὶ μίσγεται τῷ ἀσθενεῖ, ἐς θῆλυ τρέπεται. [29] ἢν δὲ πλέον ἐν τῷ ἰσχυρῷ ᾖ τὸ ἀσθενές, κρατηθὲν τε τὸ ἀσθενὲς, ἐς ἄρσεν τρέπεται. [30] ὥσπερ εἴ τις κηρὸν καὶ στέαρ μίξας ὁμοῦ, πολλῷ πλείους τὸ στέαρ, τήξειεν ἐπὶ πῦρ· μέχρις μὲν ὑγρὸν ἦν, ἄδηλον γίνεται τὸ κρατέον· ἐπὴν δὲ πήγνυται, τότε ἐμφανὲς γίνεται, ὅτι κρατεῖ τὸ στέαρ τοῦ κηροῦ καὶ πολλῷ. [31] ὅτως ἴσχει καὶ τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ καὶ ἡ γονή. [32] ξυμβαίνει δὲ καὶ πολλὰς γυναῖκας τεκεῖν παρὰ τοῖσιν ἰδίοισι. [33] πολλαὶ γὰρ γυναῖκες ἤδη ἐθηλυγόνησαν παρ' ἀνδράσιν ἰδίοις. [34] ὥσπερ δὲ ἑτέρῃσιν ἀνδράσιν ἐλθοῦσαι, ἐπαρσενόγονησαν. [35] καὶ οἱ ἄνδρες οἱ αὐτοὶ τοῖσι, παρ' οἷσιν ἐθηλυγόνησαν αἱ γυναῖκες, [36] ἑτέρῃσι γυναικὶ ἐς μίξιν ἐλθόντες, ἄρσενα γόνον ἐποίησαν. [37] οἷσιν ἄρσεν γόνον θήλεϊ, ἐς ἑτέρας γυναῖκας μιχθέντες

cepit. [17] Habet autem & hoc sic. [18] Quandoque quidem fortius est semen à muliere emissum, aliquando vero debilius. [19] Similiter etiam quod vir emisit. [20] Et est tum in viro fœmineum itemque masculum semen, [21] tum itidem in muliere. [22] Fortior autem masculus fœmina est. [23] necesse igitur est ipsum à fortiore semine generari, [24] habetque res hoc modo. [25] Si ab utrisque semen fortius prodierit, masculus erit partus: [26] si vero debile, fœmina nascetur. [27] Vtrum autem multitudine ac copia prævaluerit, juxta illud ipsum partus nascetur. [28] Si enim multo plus fuerit debilis seminis quam fortioris, superatur forte, & debili permixtum, in fœminam transit. [29] Si vero plus fuerit fortis seminis quam debilis, superatur debile, & in marem transit. [30] Quemadmodum si quis ceram & adipem misceat, & de adipe tamen plus conjiciat, eaque ad ignem liquefaciat, quandiu quidem liquida fuerint, non appareret utrum tandem horum superet: ubi vero congelata fuerint, tunc jam conspicuum est, quod adeps ceram copia exuperat. [31] Sic habet etiam masculi ac fœminæ genitura. [32] Quod vero & in fœmina, & in viro, genitura fœminea sit ac mascula, ex factis manifestis conjectare licet. [33] Multæ enim mulieres jam fœminas pepererunt ex propriis viris, [34] verum ad alios viros transgressæ, masculos genuerunt. [35] Et viri illi ipsi apud quos mulieres fœminas pepererunt, [36] ad aliarum mulierum mixturam progressi, masculos genuerunt. [37] & quibus masculus sexus gignebatur, aliis fœminis permixti

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 167 sur 917

χθέντες, θῆλυ γόνον ἐποίησαν. 38 ὅτῳ ὁλόγῳ ἐρίζῃ, καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὸν γυναῖκα ἔχειν καὶ θῆλυ γόνον, καὶ ἄρσενα. 39 ὧδε μὲ τοῖσιν ἐθηλυθκέοισι, σκιρτέῃ τὸ ἰσχυρότερον, πολέον ῥυόμενον δ' ἀσθενέος, καὶ ἐγένεθ' θήλεα. 40 ὧδε δ' τοῖσιν σκιρροθκέοισι, σκιρτέῃ τὸ ἀσθενέστερον, καὶ ἐγένεθ' ἄρσενα. 41 χωρὶς δ' οὐκ ἀεὶ τοῦτο ἀπὸ δ' αὐτέω ἀνδρὸς ἰσχυρὸ· ἀλλ' οὐδ' ἀσθενὲς ἀεί· ἀλλ' ἄλλοτε ἀλλοίη. 42 καὶ τῆς γυναικὸς ἔτεος δ' ἔχει. 43 ὡς μὴ θαυμάζειν τοὺς αὐτοὺς γυναῖκας καὶ τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας γόνον καὶ ἄρσενα καὶ θῆλυ ποιέειν. 44 ἔχει δ' καὶ τοῖσι κτηνέσιν ἅπασι, τὰ θήλεα γονῆς θήλεος καὶ ἄρρενος. 45 καὶ ἐν αὐτῇ σφι τῇ γονῇ, ἐξείρχεται καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, 46 καὶ ἀπὸ τοῦ ἀσθενέος, ἀσθενὲς· καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ, ἰσχυρόν. 47 καὶ τὸ τέκνον ἅπασι ἐστὶν ἀναγκαῖον ἀποδίδοσθαι.

IIX. Καὶ ὁκόθεν ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρὸς πλέον ἐλθῃ ἐς τὴν γονὴν ἢ τῆς γυναικὸς, τὸ τέκνον κείνου κάλλιον ἔοικε τοῦ πατρὸς· ὁκόθεν δὲ πλέον ἔλθῃ ἀπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ σώματος, κείνου κάλλιον ἔοικε τῇ μητρί. 3 ἔστι δ' οὐκ ἀνυστὸν πάντα τῇ μητρὶ ἐοικέναι, τὸ δὲ πολλὰ μηδέν· 4 ἢ τὸ ἐναντίον τούτου, μηδὲ ἑτέρῃ ἐοικέναι μηδέν· 6 ἀλλ' ἀμφοτέροισιν ἀνάγκη πῇ ἐστιν ἐοικέναι πῃ, 7 ἐπειδὴ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων τὸ σπέρμα χωρέει ἐς τὸ τέκνον. 8 ὁκότερον δὲ κα πλέον ξυμβάλῃ ἐς τὸ ἐοικέναι καὶ ἀπὸ πλείονων χωρέων τοῦ σώματος, κείνῳ τε πλέονα ἔοικε. 9 καὶ ἔστιν ὅτε γυναικὸς γενομένη τὸ πλέονα ἔοικε κάλλιον τῷ πατρὶ,

fœmineam ſobolem genuerunt. 38 Atque hæc ſane ratio declarat, tum virum, tum fœminam, & fœmineam & maſculam genituram habere. 39 Nam apud quos viros, fœminas pariebant, ſuperabatur fortius ſemen à copia debilioris, & gignebantur fœmellæ. 40 Apud quos vero maſculos pariebant, ſuperabatur debilius, & gignebantur mares. 41 Procedit autem non ſemper ab eodem viro genitura fortis, ſed neque ſemper debilis, ſed alias alia: 42 atque ſic etiam in muliere res habet: 43 ut minime mirandum ſit, eaſdem fœminas, eoſdemque viros, ſobolem maſculam & fœmineam producere. 44 Habet autem & in brutis genituræ fœmineæ ac maſculæ ratio eodem modo. 45 Et in ipſa genitura egreditur & fœmineum, & maſculinum, ab omni corpore, 46 & à debilibus debilis, & à fortibus fortis: 47 & neceſſe eſt ſic in partum diſtribui.

IIX. Et ex quacunque corporis viri parte plus prodierit in genituram, quam mulieris, partus ille magis ſimilis erit patri. 2 Undecunque vero à corpore mulieris plus venerit, magis aſſimilabitur matri. 3 Eſt autem impoſſibile, partum per omnia matri ſimilem eſſe, & patri nihil, 4 aut vice verſa, 5 neque alteri quicquam ſimilem eſſe. 6 ſed utriſque neceſſe eſt in aliquo ſimilem eſſe, 7 ſiquidem ab utriſque corporibus ſemen in partum procedit. 8 Uter autem tandem plus contulerit ad ſimilitudinem, & à pluribus corporis regionibus, illi magis ſimilis eſt. 9 Contingitque aliquando ut filia nata, majori ex parte magis ſimilis ſit patri

πρὸς ἢ τὴν μητρός. [10] ἐκ δὲ τοῦ γενόμενον ἔοικε μᾶλλον ἔστιν ὅτε τῇ μητρὶ, ἢ τῷ πατρί. [11] καὶ τοῦτό μοι κῦρος ἔστω ἰσόρροπα τοῦ προτέρου λόγου. [12] ὅπου ἔστι καὶ ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ καὶ κυοφορίη καὶ ἀλυσγίη. [13] γίνεται δὲ καὶ τόδε. [14] ἔστιν ὅτε τὰ τέκνα λεπτὰ καὶ ἀσθενέα γίνεται· ἐκ παχέος καὶ μακροῦ, παχέων τε καὶ ἰσχυρῶν ἐόντων. [15] καὶ δὴ καὶ πολλῶν ἤδη γενομένων τε παιδίων, τοιόνδε τι γίνεται, [16] δῆλον, ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνόσησε τὸ ἔμβρυον, [17] καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ἢ τὸ αὔξης αὐτῷ ἔξω πεσόν, [18] ἐς μητρέων χωρησίαν μᾶλλον, [19] καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενὲς ἐγένετο. [20] νοσέει δὲ τῶν ζώων ἕκαστον, κατὰ τὸν ἑωυτοῦ. [21] ἢν οὖν πάντα τὰ γενόμενα παιδία ἀσθενέα ᾖ, ἐν μήτρῃσι αἱ πεφύκασι, [22] στενότερα ἐόντα τοῦ καιροῦ. [23] ἢν γὰρ μὴ ἔχῃ εὐρυχωρέειν, ἔνθα τὸ ἔμβρυον τραφείη, [24] ἀνάγκη ἐστὶν αὐτὸ λεπτὸν γίνεσθαι, ἅτε οὐκ ἔχον τῇ αὔξῃ εὐρυχωρέειν. [25] ἢν δὲ ἔχῃ εὐρυχωρέειν, [26] καὶ μὴ νοσέῃ, [27] ἐπιθυμίη ἐστὶ, μεγάλων τοκέων μέγα τέκνον γενέσθαι. [28] ἔχει δὲ ὧδε τὸ πῶς, [29] ὥσπερ εἴ τις σίκυον ἤδη ἀπηνθηκότα, ἐόντα νεογνὸν, καὶ ἀφεστεῶτα τοῦ σικυηλάτου, λεῖον ἐς δρυσῆρος στενὸν, ἴσον ἔστω δὲ δρυσῆρος τοῦ κοίλου καὶ ὁμοίου. [30] ἢν δὲ πρὸς ἀρχὴν ᾖ μέγα. [31] ὃ, τι καὶ ἐπιθυμίη ἐστὶ σίκυον γενέσθαι, ἀλλὰ μὴ πολλῷ κρείσσον μέζον τῆς φύσιος δὲ σικύου, ἴσον ἔστω ὁ σίκυος δὲ ἀγγάλου τοῦ κοίλου καὶ ὁμοίου. [32] ἐρείζει γὰρ ἐν τῇ αὔξῃ τοῦ κοίλου δὲ ἀγγείου. [33] χρόνου δὲ καὶ πολλὰ τὰ φύσι-

patri quam matri, [10] & filius natus aliquando magis similis est matri quam patri. [11] Atque hæc tam multa à me relata declarant superiorem sermonem, [12] quod & in muliere, & in viro, tum [13] masculâ, tum fœminea genitura existat. [13] Contingit autem & hoc. [14] Quandoque partus tenues & debiles generantur, ex parre & matre crassis ac robustis. [15] Et siquidem (multis jam generatis pueris) tale quid contingat, [16] manifestum est quod fœtus in utero ægrotavit, [17] & ab utero quid de tuo ipsius incremento foras prodiit, [18] utero nimirum amplius hiante: [19] & propterea debilis factus est. [20] Vnumquodque autem animal juxta proprium robur ægrotat. [21] Si vero omnes pueri nati debiles fuerint, uteri ipsi in caussa sunt, [22] angustiores quam oportet existentes. [23] Si enim non habuerint spaciositatem, in qua fœtus nutriri possit, [24] necesse est ipsum tenuem fieri, utpote qui non habeat satis amplum locum ad incrementum capiendum. [25] Si vero habeat satis amplum locum, [26] & non ægrotet, [27] verisimile est ex magnis parentibus magnam sobolem generari. [28] Habet autem res hoc modo. [29] Quemadmodum si quis cucumerem qui jam defloruit, sit autem adhuc tenellus, & in cucumerario adhuc adhæreat, ponat ac immittat in vas angustum, æqualis ac similis evadet cavitati ipsius vasis. [30] Si vero quis eundem in vas amplum indet; quod verisimile sit cucumeris capax esse, sed non valde multo majus quam pro cucumeris natura, æqualis itidem ac similis erit cucumis vasis amplicavi-

φύ-

tuti. [31] Nam in augescendo cum vasis cavitate contendit. [32] & fer-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 169 sur 917

φυόμενα ὅπως ἔχῃ, ὅκως ἂν τις κρίνειν ἀσκῇ αὐτά. 33 ἅπτ δὴ ἔχῃ καὶ τῷ παιδίῳ· 34 ὧν μὲ οὖν χωρέῃ οἱ ἐν τῇ αὔξῃ, μεῖζον γίνεται· ὧν δ' ἐνοχωρέῃ, ἔλασσον. 35 τὸ δ' ἐν πρωθέν ἐν τῇσι μήτρῃσι παιδίον, 36 φημὶ αὐτὸ ἢ φλασθὲν πρωθλῶσαι τὸ μητρὸς πλαγέσης καὶ τὸ ἐμβρυον, 37 ἢ πεσέσης, 38 ἢ ἄλλῃ πῃ βιαίῃ παθημάτι ἀποστραφέντα τῇ μητρί. 39 ὧν δ' φλασθῇ, τούτῳ πηρωθῆναι τὸ παιδίον.

IX. Ἢν δὲ μᾶλλον φλασθῇ τὸ ἔμβρυον, καὶ ὑμένι καὶ χοριῳ καὶ ἀμνίῳ καὶ ἀποκυηθῇ αὐτό, φθείρεται τὸ ἔμβρυον. 2 ἢ ἑτέρῳ τρόπῳ τοιῷδε πηρωθῆναι τὰ παιδία. 3 ἐπὴν ἐν τῇσι μήτρῃσι καὶ τὸ χωρίον, καθ' ὃ, πρὶν ἐπηρώθη, στενὸν ἦν, ἀναπλήσῃ, ἐνὼν τῷ κινουμένῳ καὶ σωματοειδεῖ, πιεζόμενον κατ' ἐκεῖνο τὸ χωρίον. 5 ὥσπερ καὶ τὰ δένδρα ὅσα ἐν τῇ γῇ ἰσχνῷ μὴ ἔχει εὐρυχωρίαν, ἀλλ' ὑπὸ λίθου ἢ ὑπό τινος ἄλλου ἀποληφθῇ, ἀνατέλλοντα στολιὸν γίνεται· 11 ἢ τῇ μὲν παχύ, τῇ δὲ λεπτόν. 6 ὅτῳ δὴ ἔχῃ καὶ τῷ παιδίῳ γίνεσθαι, ὧν ἐν τῇσι μήτρῃσι κατά τι καὶ σωματοειδὲς στερεώτερον εἴη τὸ ἕτερον καὶ ἑτέρας. 7 ὅπερ καὶ ἐκπεπηρωμένων ἀνθρώπων, ὑγιέα πίπτον τὰ παιδία, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ξυμβαίνει. 8 ἔχει γὰρ τὸ ἀριθμῷ πλεῖστα τὸ πεπηρωμένον τοῦ ὑγιέος. 9 ἐπὴν δέ τι καὶ νοσήματα ἐπιπέσῃ. 10 καὶ ξυνέρχεται αὐτῶν, 11 ἀφ' ὧν τὸ σπέρμα γίνεται, 12 τέσσαρες ἰδέαι εἰσίν, ἐνούσαι ἐν φύσει ὑγρῇσι, 13 τῷ γάλακτι ἐοικὸς πλείστῳ πλὴν 14 ἀσθενέστερον· καὶ τὸ καὶ τὸ πεπηρωμένον. 15 ὃ δὴ θαῦμα δὲ μηδεμιῇ καὶ πηρωθῆναι, καθάπερ ὁ τε-

me omnia naſcentia ſic habent, quo modo quis ipſa cogat. 33 Sic ſane & in puero ſe res habet. 34 Si enim ſpatioſitas ipſi contigerit in augeſcendo, major evadet: ſi vero anguſtia, minor. 35 At vero mutilum in utero puerum, 36 ſentio aut contuſum ex matris uterum geſtantis plaga, 37 aut ejuſdem lapſu, 38 aut alio quopiam violento affectu matri accidente, mutilatum eſſe. 39 Qua vero parte mater plagas acceperit, ea puer mutilatur.

IX. Si vero amplius contundatur fœtus, ita ut pellicula ipſum continens rumpatur, perditur fœtus. 2 Quin & alia hujuſcemodi cauſſa pueri mutilantur. 3 Quum in utero juxta locum, in quo mutilatus eſt fœtus, anguſtia fuerit, 4 neceſſe eſt corpus quod in anguſtia movetur mutilari, juxta illum locum. 5 Quemadmodum etiam arbores quæcunque in terra ſunt, & non habent ſatis amplum locum, verum à lapide, aut aliqua alia re impediuntur, quum emergunt, obliquæ ac tortuoſæ ſunt, aut hac parte craſſæ, altera tenues: 6 ſic accidit etiam circa puerum, ſi in utero juxta aliquam corporis partem, anguſtior altera uteri pars altera fuerit. 7 Cæterum quod ex mutilatis hominibus ſani & integri gignantur pueri, ut plurimum contingere ſolet. 8 Habet enim mutilatum, numero omnia quæ ſanum. 9 Vbi vero morbus aliquis ipſis, 10 & humido ipſorum acciderit, 11 à quo ſemen provenit (12 quatuor ſane quum ſpecies ſint humidi, quæ naturaliter in corpore exiſtunt) 13 genituram non totam exhibent, 14 debiliorem autem, juxta mutilatam partem. 15 Quare nihil miri

5 ὁ τοκός. 16 πῦόν τε δέ μοι ἐς τοῦτο εἰρήσεται. 17 ἀναδήσομαι δ' ἐς ὀπίσω ἐς τὸν λόγον, ὃν ἔλεξον.

miri mihi videtur, si etiam mutilentur, quemadmodum parens. 16 150 Et hæc mihi de hoc dicta sufficiant. 17 Redibo autem rursus retro ad sermonem quem dicere reliqui.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΦΥΣΙΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ.

HIPPOCRATIS DE NATVRA PVERI.

Basil. græc. Foesius sect. III. 15. 235. Basil. lat.

110 pag 30 ΗΝ ἡ γονὴ μείνῃ ἀπ' ἀμφοῖν ἐν τῇσι μήτρῃσι τῆς γυναικός, 2 πρῶτον μὲν μίσγεται 10 ὁμοῦ, 3 ἅτε τῆς γυναικὸς οὐκ ἀτρεμιούσης, 4 καὶ ἀθροίζεται καὶ παχύνεται· 5 ἔπειτα πνεῦμα ἴσχει, 6 ἅτε ἐν θερμῷ ἐοῦσα, 7 ἔπειτα τῆς μητρὸς πνεούσης. 8 ἔπειτα δὲ τὸ πνεῦμα ὅταν πλεωθῇ, 9 ὁδὸν οἱ αὐτὸ ἑωυτῷ ἔξω ποιέεται, 10 καὶ διὰ μέσου τῆς γονῆς τὸ πνεῦμα ἐξίσιν. 11 ὅταν δὲ ὁδὸς γένηται τῷ πνεύματι ἔξω θερμῷ ἰόντι, αὖθις ἕτερον ψυχρὸν εἰσπνέεται ἀπὸ τῆς μήτρεος. 12 τοῦτο 15 ποιέει καὶ παισὶ καὶ γυναιξίν. 13 θερμαίνεται μὲν γάρ, ἅτε ἐν τῷ θερμῷ ἐοῦσα· 14 ψυχρὸν δὲ ἴσχει ἀπὸ τῆς μήτρεος πνεούσης. 15 πάντα δὲ, ὅκόσα θερμαίνεται, πνεῦμα ἴσχει. 16 τὸ δὲ πνεῦμα ῥήγνυσι καὶ ποιέει οἱ ὁδὸν αὐτὸ ἑωυτῷ, καὶ χωρέει ἔξω. 17 αὖτὸ δὲ τὸ θερμανθὲν ἕλκει ἐς ἑωυτὸ αὖθις ἕτερον πνεῦμα ψυχρὸν 18 διὰ τῆς ῥαγῆς, ἀφ' ἧς πτέφε. 19 τοῦτο γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ ἐπὶ τῶν φύλλων, 20 καὶ βρωτῶν καὶ πολίων, ὅκόσα θερμαίνεται ἰσχυρῶς. 21 συνοῆσαι δὲ παρέξει ξύλα καιόμενα. 22 ἅπαντα μὲν

SI genitura ab utrisque permanserit in utero mulieris, 2 primum quidem simul 43 miscetur, 3 utpote muliere non quiescente, 4 coacervatur ac crassa per calorem evadit. 5 Deinde spiritum concipit, 6 nempe in calido existens, 7 & postea matre spirante. 8 Deinde ubi spiritu repleta fuerit, 9 viam hic ipse sibi ipsi foras facit, 10 & per mediam genituram spiritus erumpit. 11 Quum autem spiritui calido via foras facta est, rursus alius frigidus à matre inspirat, 12 atque hoc facit per omne tempus. 13 Calescit enim utpote in calido existens, 14 & frigidum spiritum concipit à matre spirante. 15 Omnia autem quæ calescunt, spiritum habent. 16 Spiritus autem erumpit & sibi ipsi viam facit, ac foras procedit. 17 Id autem quod calescit, rursus in seipsum alium spiritum frigidum trahit, 18 per fissuram unde nutritur. 19 Atque hoc contingit etiam in lignis, & in foliis, 20 cibisque ac potibus si fortiter calefiant. 21 Ejus rei notionem ligna ardentia exhibent: 22 omnia enim ligna hoc

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 171 sur 917

τα. [23] μάλιστα δ' τὰ ὑπόχλωρα. [24] μεθίστη δὲ καὶ τὸν τομὸν πνεῦμα· [25] τὸ δ' πνεῦμα ἐκφέρων ἔξω χωρέει, ἑλίσσεται περὶ τὸν τομόν· [26] καὶ τοῦτο γινόμενον ἐργάζεται αἰεί.

11. Δῆλον δὲ ὡς ὁ συλλογισμὸς ἐστὶ δι' ἀνάμνησιν, ἅτι τὸ ξύλον ἐὸν θερμὸν, ἀνασπᾷ ἕτερον ψυχρὸν, [2] ἀφ' οὗ τρέφεται, καὶ ὑπὸ ἑωυτοῦ ἀφίησιν· [3] εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀντέσπα, οὐκ ἂν τὸ πνεῦμα ἐλίσσετο ἔξω ἰόν. [4] πᾶν γὰρ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ τρέφεται τῷ μετρίῳ· [5] ἐπὴν δὲ θερμανθῇ τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ ξύλῳ ἐόν, πνεῦμα γινόμενον, χωρέει ἔξω· [6] καὶ τῇδε ἔξιον ἔξω τὸ θερμὸν τὸ ἐν τῷ ξύλῳ ἐόν, ἀνασπᾷ ἕτερον ψυχρὸν, ἀφ' οὗ τρέφεται. [7] ποιεῖ δὲ τοῦτο καὶ φύλλα χλωρά. [8] ὅταν γὰρ καίῃ, πνεῦμα ἰσχύει. [9] ἐπὰν δὲ ῥήγνυσι τὸ πνεῦμα καὶ ὁδὸν ποιέῃ, καὶ χωρέει ἔξω ἐλίσσόμενον. [10] χωρέον δὲ ψόφον παρέχει, [11] ἢ τὸν ἐσπολὸν ποιέεται. [12] καὶ λέβητα, ἢν σὺν ἀκροδρύα θερμαινόμενα πνεῦμα ἰσχύῃ, καὶ ἔξω ἐξέχεται ῥαγὴν ποιησάμενον. [13] καὶ διὰ ναστρὸς ἢν, πλέον τὸ πνεῦμα ἀφίησι, καὶ τὴν ῥαγὴν μείζω ποιέει. [14] καὶ τί δεῖ μακρηγορίδν; [15] πάντα δὲ, ὁκόσα θερμαίνεται, πνεῦμα ἀφίησι, καὶ ἕτερον ψυχρὸν καὶ τοῦτο ἀνασπᾷ, ἀφ' οὗ τρέφεται.

111. Καὶ αὗται μοι ἀνάγκαι ἐσηγημέναι εἰσὶν, [2] ὅτι ἡ γονὴ θερμαινομένη ὑπὸ τῆσι μήτρῃσι, πνεῦμα ἰσχύει καὶ ἀφίησι. [3] ἅμα δὲ καὶ δεῖ τῆς μητρὸς πνεῦσαι πολὺ ἰσχύι καὶ ἡ γονή. [4] ὁκόταν γὰρ ἡ μήτηρ ψυχρὸν ἐλκύσῃ ἐς ἑωυτὴν διὰ τοῦ ἕλκος, ἐπειὴν ἐκπέσῃ καὶ ἡ γονή,

faciunt, [23] maxime vero subviridia. [24] Emittunt enim spiritum juxta sectionem. [25] Spiritus autem, quum foras procedit, circum cæsuram volutatur, [26] id quod semper fieri videmus.

11. Manifesta igitur est ratiocinatio de spiritu, quod calidus existens in ligno, attrahit alterum frigidum [2] à quo nutritur, & à seipso dimittit. ([3] Nam si non alterum pro eo quem à se dimittit attraheret, non volutaretur spiritus foras prodiens. [4] Omne enim calidum frigido moderato nutritur.) [5] Et ubi percalfactum fuerit humidum quod est in ligno, in spiritum mutatum foras procedit: [6] & qua parte foras exit, ea ipsa calidus qui ineſt adhuc in ligno, alterum frigidum spiritum ejus loco attrahit, à quo nutritur. [7] Idem faciunt & folia viridia. [8] Quum enim incenduntur spiritum concipiunt, [9] deinde erumpit spiritus & viam facit, foràsque prodit & circumvolutatur: [10] procedens autem strepitum facit, [11] aut qua parte inspirationem præbet. [12] Quin & legumina & frumenta, & arborei fructus nucum generis calefacta spiritum habent, qui fissura facta foras prodit: [13] & si humida fuerint, ampliorem spiritum emittunt, & rimam majorem faciunt. [14] Et quid multis verbis opus est? [15] Omnia quæcunque calefiunt, spiritum emittunt, & alium frigidum vicissim ejus loco attrahunt, à quo nutrimentum sumunt.

111. [1] Atque hæ necessitates ea gratia à me productæ sunt, [2] ut cognoscatur quod genitura in utero calfacta spiritum habet, & emittit. [3] Simul autem & à matre spirante, genitura spiritum habet. [4] Quum enim mater frigidum

γενή. 5 θερμὴ δέ ἐστιν, ἅτε δὴ ἐν θερμῷ ἐοῦσα· 6 καὶ τότε δὴ πνεῦμα ἴσχει καὶ ἀφίησι, 7 καὶ ἡ γενὴ ὑμβυθοῦται φυσωμένη. 8 περιτείνεται γὰρ ἀμφ' αὐτὴν τὸ ἐξωθεν, 9 ξυνεχὲς γινόμενον, ἅτε γλίσχρου ἐόν. 10 ὥσπερ ἐπ' ἄρτου ὀπτωμένου λεπὶς ἐξίσταται ἀπὸ πολλῆς ὑμενοειδὲς. 11 θερμαινόμενον γὰρ καὶ φυσώμενον αἴρεται. 12 ἡ δ' ἐν αὐτῷ φυσαῖτις, κένη τὸ ὑμένωδες γίνεται.

IV. Τῇ δὲ γενῇ θερμαινομένῃ καὶ φυσωμένῃ πάσῃ, ὑμενὶ ἔξωθεν περιγίνεται. 2 κατὰ δὲ τὸ μέσον τῆς γενῆς τὸ πνεύμα διὰ διόδου καὶ ἔξω καὶ ἔσω γίνεται διὰ τοῦ ὑμένος. 3 καὶ ταύτῃ δὲ ὑμένι ἀπέχει τὸ λεπίδιον· 4 καὶ τῆς γενῆς ἐν αὐτοῖσιν ὀλίγιστόν ἐστιν. 5 αὐτὴ δὲ ἡ ἄλλη γενὴ στρογγύλη ἐστὶν ἐν ὑμένι. 6 καὶ μέλλω ἐξ ἡμέρας μέγαθος ἐν τῇ μαστρὶ γενέσθαι καὶ ἔξω πεσεῖσθαι αὐτὸς εἶδον· 7 καὶ οἷόν μοι ἐφαίνετο ἐν τῇ γνώμῃ τότε, ἀπ' ἐκείνων τὰ λοιπὰ τεκμήρια ποιεῦμαι. 8 ὡς δὲ εἶδον τὴν γενὴν ἑκταίην ἐοῦσαν, ἐγὼ διηγήσομαι. 9 γυνὴ 7 οἰκείης μαστιεργὸς ἦν πολύμυθος, 10 περὶ ἀνδρὸς φοιτήσιος, 11 ἣν σὺν ἴδῃ λαβεῖν ἐν μαστρὶ, 12 ὅκως μὴ ἀπιμοτέρη ἔσῃ. 13 ἀκηκοὼς δὲ ἐγὼ τῆς μαστιεργοῦ, οἷα γυναῖκες λέγουσι πρὸς ἀλλήλας· 14 ἐπὴν γυνὴ μέλλῃ λήψεσθαι ἐν μαστρὶ, σὺν ἐξέρχεται ἡ γενὴ, ἀλλ' ἔνδον μένει. 15 ταῦτα ἀκούσας, ξυνῆκε, 16 καὶ τοῦτο ἐφύλασσεν αἰεί. 17 καί πως, ὡς ἤκουσε σὺν ἐξιοῦσαν τὴν γενὴν, καὶ ἔφρασε τῇ δεσποίνῃ, καὶ ὁ λόγος ἦλθεν ὡς

dum attraxerit ex aere in ſeipſam, fruitur eo etiam genitura. 5 Calida autem eſt, utpote in calido exiſtens, 6 & tunc ſane ſpiritum habet, ac emittit, 7 atque ipſa genitura inflata pelliculam acquirit. 8 Circumtenditur enim quod forinſecus circum ipſam eſt, 9 continuumque evadit, utpote viſcoſum exiſtens. 10 Quemadmodum in pane dum torretur, tenue quiddam pelliculę ſpecie in ſuperficiem abſcedit ac extat. 11 Calescens enim panis & inflatus elevatur: 12 qua parte vero inflatur, iſthic pelliculæ ſpecies excitatur & conſiſtit.

IV. Genituræ autem calfactæ ac inflatæ ex toto, pellicula forinſecus circumdatur. 2 Verum juxta medium genituræ, ſpiritui tranſitus extra ac intro fit per pelliculam, 3 & hac parte tenuitas pelliculæ à genitura diſtat, 4 & pauciſſimum quid de genitura ineſt. 5 Ipſa autem reliqua genitura rotunda eſt in pellicula. 6 Atqui genituram quæ ſex diebus in utero manſit, & foras prolapſa eſt, ipſe vidi, 7 & qualis tum animo meo obverſabatur, ex illis ipſis reliquorum conjecturam facio. 8 Vt vero ego viderim genituram ſex dierum exiſtentem, enarrabo. 9 Mulieris nobis familiaris famula cantrix magnæ exiſtimationis 10 ex virorum conſuetudine erat, 11 quam in ventre concipere non conveniebat, 12 ut ne minoris exiſtimationis redderetur. 13 Audierat autem cantrix ipſa, qualia mulieres inter ſe dicunt, 14 quod quando mulier conceptura eſt in ventre, genitura non egreditur, ſed intus manet. 15 Auditis autem his atque intellectis, 16 hoc ſemper obſervavit, 17 & quum quandoque ſentiret

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 173 sur 917

ὡς ἐμέ. 18 καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἀπελυπήμην αὐτίκα τῆς γυ-
ναικὸς, 19 καὶ ἐπήλαιν ἤδη ἑπτὰ 9
ἀπηρήκει, 20 ἡ γυνὴ καταρρύη ἐπὶ
τὴν γῆν, 21 καὶ ψόφος ἐγένετο. 22 καὶ ἡ γυνὴ ἰδοῦσα, ἐθαύμασε καὶ 10
ἐξεπλάγη. 23 ἐκείνου δὲ λύοντος, ἐγὼ 11
εἶδον. 24 οἷον εἴ τις ὠὸν ὠμὸν τὸ ἔξω
λεπύριον περιέλοιεν, 25 ὑπὸ τῷ ἔνδον
ὑμένι τὸ ἔνδον ὑγρὸν διαφαίνοιτο.
26 τοιόνδε μέν τις λύσιν τοιοῦτον.
27 ἄλλος ἐπεῖν, λύσιν δὲ καὶ εὕρησιν ἐς
προσώπου. 28 ὑπὸ δὲ τῷ ὑμένι ἐφαί-
νετο ὑπόπυρα ἴνες λευκαὶ καὶ πυ-
κνοῖαι, 29 ἐλικηδὸν ἐκ τοῦ ἐχόρου 12
πυκνοῖ καὶ ἐρυθρῷ, 29 ἐς ἀμφὶ τὸν
ὑμένα ἐξωθεν αἱμώλωπες. 30 καὶ 13
ὑπὸ μέσον δὲ ὑμένος, ἀπιχὰς λε-
πτὸν, 31 ὅ, τι μοι ἐδόκεεν εἶναι
ὀμφαλός. 32 καὶ ἐγὼ τὴν πολὺν
καὶ εἴσω καὶ ἔξω πυιέσθαι τὸ πρῶ-
τον. 33 ὁ δὲ ὑμὴν ἐξ ἐκείνου ἐτέ-
νετο ἅπας ὁ ἀδελφεὸς τὴν γαστέρα.
34 τοιαῦτα μὲν ἐγὼ εἶδον ἐκπαίδα
ἑπτὰ τὴν γαστέρα. 35 ἐρέω δὲ καὶ ἄλ-
λην ἀφήγησιν ὀλίγην ἐπὶ τούτῳ 14
ὕστερον, ἐπιφανέα παντὶ τῷ βου-
λομένῳ εἰδέναι τάδε περὶ, καὶ
ἰσόμοιον παντὶ τῷ ἐμῷ λόγῳ, ὅτι
ἔστιν ἀληθὴς, ὡς ἐπεῖν αὐθρώπου
τοιούτου πρήγματος.

v. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτό μοι
εἰρήσθω, ὅτι ἡ γονὴ τοῦ ὑμένος ἐστὶ, καὶ
πολὺ ἔχει ἐν ἑωυτῷ καὶ ἔξω. 2 αὔξεται
δὲ ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ αἵματος, 15
κλυδόνι ἐπὶ τὰς μήτρας. 3 τὰ γὰρ
καταμήνια ἀπὸ χωρίου, ὅκόταν
γυνὴ λάθῃ ἐς ἑωυτὴν, 4 ἢν
μείνῃ τὸ παιδίον ὑγιαίνον· 5 εἰ μὴ
ἔστιν ἥσσον ἐπισημαίνει τὸ πρῶτον
μῆνα ὀλίγον. 6 ἀλλὰ καὶ
τὸν αἷμα ἀπὸ παντὸς τοῦ σώ-
ματος τῆς γυναικὸς, κυκλόσε
περι-

tiret genituram non excuntem, dominæ expoſuit, & ſermo ſtatim ad me pervenit. 18 Ego vero quum audiſſem, juſſi ipſam ad terram ſaltare, 19 & poſtquam ſepties jam exiliiſſet, 20 genitura in terram profluxit, 21 & ſtrepitus factus eſt, 22 atque illa conſpecta ipſa admirata eſt. 23 Qualis autem erat ego referam: 24 velut ſi quis ovo crudo externam teſtam circumcirca adimat, 25 in interna vero pellicula incluſus liquor pellucescat. 26 Modus quidem talis erat, 27 & ut abunde dicam, rubér erat liquor & rotundus. 28 In pellicula vero fibræ quædam albæ ac craſſæ ineſſe videbantur, cum cruore craſſo & rubro obvolutæ: 29 circum autem pelliculam foris cruenta veſtigia inſtar ſugillatorum, 30 juxta medium vero tenue quid eminebat, 31 quod mihi umbilicus eſſe videbatur, 32 & per illum ſane ſpirationem extra & intro primum facere apparebat: 33 quin & pellicula genituram ambiens ac complectens, tota ex illo tendebatur. 34 Talem ſane ego genituram ſex dierum exiſtentem vidi. 35 Referam autem & aliam dinotionem, omni cupienti de hoc ſcire, quæ mihi paulo poſt hanc manifeſte apparuit, & teſtimonio eſſe poteſt omni meo ſermoni, quod verus eſt, quantum homini de hujuſmodi re dicere datur.

v. Atque hæc mihi de hoc dicta ſunt, quod genitura in pellicula eſt, & ſpiritum habet intro & foras, 2 & augeſcit à matre, ſanguine in uterum deſcendente. 3 Menſes enim non prodeunt, ubi mulier conceperit intra ſeipſam, 4 ſi puer ſanus fuerit, & permanere debet, 5 niſi in quibuſdam primo menſe modicam ſui indicationem faciant. 6 Verum ſanguis

ωδὲ τὸ ὑμβρίον ἔξω. 7 ἅμα δὲ τῇ πνοῇ ἐλκομβρίη εἴσω δὲ αἵματος καὶ ὑμβρίου, 8 καὶ τὸ περιόμβριον, καὶ ἄπεχον, 9 ξυμπήγνυται δὲ αὔξεταί τε μέλλον ζώιον ἔσεσθαι. 10 ὁκόταν δὲ χρόνου ἐπιγένηται, αὖθις ἕτεροι ὑμβρίες εἰσὶ δὲ ὑπὸ τὸ ὑμβρίον λεπτοὶ καὶ πολλοὶ ἀμφὶ ἀλλήλους), τρόπωι τινί, οἷα καὶ ὁ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ἐμβρύης. 11 πρωτίστη δὲ ἔστι δὲ τοι ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ, 12 καὶ ἐς ἀλλήλας ἀμφὶ δεσμὰς ἔχουσιν. 13 ὁκόταν δὲ ἤδη τοῦτο γένηται, καὶ ἡδὺ τὸ αἷμα τὸ ἀπὸ τῆς μήτρης, καὶ πηγνυμένη, σαρξ γίνεται). 14 καὶ μέσον τῆς σαρκὸς ὁ ὀμφαλὸς ἀπέχει, 15 δι' οὗ πνεῖ, 16 δὲ τῶν αὐξησιν ἴσχει.

VI. Ἡ γυνὴ, ὁκόταν κύηται ἔχηι, ὑπὸ τῆς καθαρσίων μὴ χωρεόντων, ἀμφὶ τοῦδε οὐ πονέεται, ὅτι τὸ αἷμα οὐ ξυρέεται), 3 βύζην ἀπὸν καὶ μίσγα ἐκείνων· 4 ἀλλὰ χωρίς ἐστιν καὶ ὀλίγον ἄνευ πόνου καθ' ἡμέρην ἐς τὰς μήτρας, 5 δὲ τοῖσδεν σὺν τῆσι μήτρησιν ἐνεὸν αὔξεται. 6 καθ' ἡμέρην δὲ ἐκείνων τούτου ἕνεκα χωρίς, 7 ἀλλ' οὐκ ἐς ἅπαξ καὶ μίσγα· 8 ὅτι σὺν τῆσι μήτρησιν ἡ γονὴ σύνεστι, ἕλκει ἀπὸ τοῦ σώματος αἰεὶ, 9 ὅκως αὐτῇ δύναμίν ἔχηι. 10 ταύτην καὶ ἡ πνοή. 11 καὶ τὸ μὲν πρῶτον σμικρὴ ἡ πνοὴ γίνεται), 12 καὶ τὸ αἷμα ὀλίγον χωρὶς ἀπὸ τῆς μητρός. 13 ὁκόταν δὲ ἡ πνοὴ ἐπὶ πλεῖον γένηται, μᾶλλον ἕλκει τὸ αἷμα, καὶ ἐπὶ πλεῖον κατέρχεται ἐπὶ τὰς μήτρας. 14 τῆσι δὲ σὺν χαρὶ μὴ ἐχέσηισι, ὁκόταν τὰ καθάρσια μὴ χωρέηι, ἀμφὶ τόδε ὁ πόνος γένεται. 15 πρῶτα μὲν τυρβάσσεται τὸ αἷμα σὺν τῷ σώματι καὶ μίσγα ἔκεινα, ὑπὸ ἀνάγκης τοιῆσδε·

guis à toto corpore mulieris descendens, in orbem forinsecus pelliculam circunstat, 7 simulque cum spiritu sanguis intra per pellicula trahitur, 8 qua parte perforata est, & genitura distat, 9 congelaturque & futuro animali augmentum præbet. 10 Quum autem tempus accesserit, rursus aliæ pelliculæ intra primam pelliculam tenues & multæ circumtenduntur, eo modo quo prima pellicula facta fuit. 11 Sunt autem & hæ ab umbilico extentæ, 12 & inter se mutua ligamenta habent. 13 Quum vero jam hoc factum est, ex descendente à matre sanguine & congelato, caro fit. 14 Juxta mediam autem carnem umbilicus distat, 15 per quem spirat, 16 & alimentum ac incrementum capit.

VI. At vero mulier quum uterum gerit, à mensibus non prodeuntibus propterea non dolet, 2 quod sanguis non conturbatur, 3 acervatim abire solitus singulis mensibus, 4 sed procedit sensim & modice citra dolorem, quotidie in uterum ipsum, 5 & quod ineſt intus in utero augescit. 6 Singulis autem diebus ea gratia procedit, 7 & non semel per mensem, 8 quod genitura in utero existens semper à corpore trahit, 9 prout vires tum ipsa 10 tum spiratio habet. 11 Et primum quidem modica spiratio fit, 12 & sanguis modicus à matre procedit. 13 Quum vero spiratio amplior redditur, magis sanguinem trahit, & uberior is in uterum descendit. 14 Atqui uterum non gestantibus ubi menses non prodierint, propterea dolor oboritur. 15 Primum quidem sanguis in corpore singulis mensibus turbatur ab hujusmodi neces-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 175 sur 917

τοῖσδε· 16 ὅτι μὲν μῆνὸς ἀφ' ἑνὸς πολὺ διαφέρει, 17 καὶ κατὰ ψῦξιν καὶ κατὰ θερμασίην. 18 καὶ τοῦτο αἰσθάνεται καὶ γυναικὸς τὸ σῶμα· 19 ὑγρότερον γάρ ἐστιν ἢ τὸ τοῦ ἀνδρός. 20 καὶ παραχεῖλος καὶ μᾶλλος, καὶ πληρούμενον τὰς φλέβας, ἀπάρχεται ἀπ' αὐτοῦ. 21 καί πως τοῦτο οὐ τῇ ἀρχῇ τῇ φύσει ὑπῆρξεν.

VII. Ὥστε ὦν ἐπειδὴ ἀποκενοῦται καὶ μᾶλλον ἡ γυνὴ, λαμβάνει ἐν ἑαυτῇ ὑπὸ μὲν τοῦ μήνου ἐοῦσα, κενεὴ γὰρ τὰ μητρία καὶ τὰ φλεβῶν γενόμενα καὶ μᾶλλον, λαμβάνουσι τοὺς σφῶν αὐτῶν γυναῖκες τοὺς παῖδας. 4 μετὰ γὰρ τὰ καθαρμοῦ ἢ κάθαρσιν, αἱ γυναῖκες λαμβάνουσιν ἐν ἑαυτῇσι. 5 αἴτιον δὲ τοῦτο ἐρρήθη. 6 ὁκόταν δὲ παραχθῇ τὸ αἷμα καὶ ἀποκριθῇ, μὴ χωρήσῃ ἔξω, ἀλλ' ἐς τοὺς μήτρας, 7 αἱ δὲ μῆτραι μὴ χαλῶσι, 8 θερμαινόμεναι δὲ ὑπὸ καὶ μᾶλλον χρονιώτερον μᾶλλον ἐοῦσαι μῆτραι θερμὴν τῷ ἄλλῳ σώματι παρέχουσιν. 9 ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀναδιδόασι καὶ αἷμα ἐς τὰς φλέβας καὶ σῶμα, 10 ὅπερ καὶ αἱ φλέβες πληρούμεναι πονέουσαι, 11 καὶ οἰδήματα παρέχουσιν. 12 ἔστι δ' ὅτε καὶ κίνδυνον οὐκ ὀλίγον ἐμποιεῖ μὴ ἐπὶ τούτῳ κλωθῶνται. 13 ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐς τὸν κύστιν ἐπισταλῇ, καὶ πίεζουσι καὶ κοίλην τὴν κύστιν, καὶ στραγγουρίην παρέχουσιν. 14 ἔστι δ' ὅτε καὶ πληθόρεες αἷμα ἐόντες αἱ μῆτραι ἐξανίστανται ἢ ἐς τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὴν ὀσφὺν, καὶ πόνον παρέχουσιν. 15 ἔστι δ' ὅτε ἐνίοτε ἐν χρονίῃ τὸ αἷμα μῆνας πέντε ἢ ἓξ ἐν τῇσι μήτρῃσι ἐὸν πύον γίνεται, 16 καὶ ἐνίοισι καὶ τὸ αἰδοῖον ἐξέρχεται τὸ πύον. 17 ἔστι δ' ὅτε καὶ τὸν βουβῶνα ὡς φῦμα γίνεται, κἀκεῖ πύον γλυκὺ-

sitate, 16 quod menſis à menſe multum differt, 17 & ſecundum frigiditatem & caliditatem: 18 atque hoc percipit mulieris corpus. 19 humidius enim eſt quam virile. 20 Vbi autem turbatus eſt ſanguis, & venas implevit, ab ipſo deſcendit, 21 qualis ab initio naturæ fuit.

VII. Quare ſiquidem evacuatur à ſanguine mulier, in ventre concipit: 2 ſi vero repleta fuerit, non. 3 Nam vacuis uteris & venis à ſanguine factis, mulieres in ſe fœtus concipiunt. 4 Etenim poſt menſtrui ſanguinis purgationem mulieres in ventre concipiunt. 5 Cauſa jam dicta eſt. 6 Quando autem conturbatus & ſecretus ſanguis foras non procedit, ſed in uteros, 7 uteri autem non hiaverint, 8 tunc ſane à ſanguine diutius immorante uteri caleſcentes, reliquo corpori calorem tranſmittunt, 9 quandoque etiam ſanguinem in venas corporis diſtribuunt, 10 ut & venæ repletæ doleant, 11 & tumores laxos producant. 12 Quandoque etiam periculum eſt ne claudicatio ex hoc inducatur. 13 Aliquando & veſicam obſident, premuntque ac claudunt veſicam, & urinæ ſtillicidium inducunt. 14 Aliquando pleni quoque ſanguinis exiſtentes uteri procidunt, aut ad coxendices, aut lumbos, & dolorem exhibent. 15 Aliquando ubi ſanguis quinque aut ſex menſes in uteris moram traxit, putrefactus pus fit, 16 & quibuſdam pus per pudendum exit. 17 Sunt etiam quibus circa inguen velut tuberculum fit, illicque ſuppuratum exit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 176 sur 917

χλώρωσιν, ἐξέλθῃ. [18] καὶ ἄλλα γυναικὶ τοιαῦτα κακὰ τῆς γυναικείης τοιούτοισι γίνεται, ὁκόταν μὴ δύνωνται καθαίρωνται τὰ καθ' ἑκάστην. [19] ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν αὐτὰ σοφόν; [20] ἐνίοτε γὰρ ἂν τοῖσι γυναικείοισι νοσήμασιν. [21] ἀλλ', ὅτι ἀπέλιπον, περανέω τὸν λόγον.

LIX. Ὁκόταν ὁ χρὼς σαρξ, [2] τότε αἱ ὑμένες, αἱ ξυνέχουσαι ἑκάστην σάρκα τῶν μυῶν, αὔξονται καὶ αὐτοὶ καὶ κάλπαι τοῦ αἵματος, καὶ μᾶλλον εἰ ἔξωθεν, [3] καὶ τὸ αἷμα τὸ κατιὸν, τὸ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ὅτι αὐξάνεται ἐπίσης ἑλκύσῃ, καὶ ἡ αὔξη ἴσχοντες. [4] καὶ, ἢν μὴ χρῆσιν, [21] ἐς τοὺς κάλπους τῶν ὑμένων ἀποκρίνεται. [5] καὶ, ὁκόταν κάλπωθῶσι καὶ τὸ αἷμα δέξωνται, [6] τότε ἤδη καλέεται χορίον. [7] τοῦτο δὲ μοι εἰς [22] εἴρηται. [8] ἡ δὲ σὰρξ αὐξομένη ὑπὸ πνεύματος διαρθροῦται, [9] καὶ ἔρχεται τὸ τοιοῦτον ἐκείνου τὸ ὅμοιον ὡς τὸ ὅμοιον· [10] τὸ πυκνὸν ὡς τὸ πυκνόν· [11] τὸ ἀραιὸν ὡς τὸ ἀραιόν· [12] τὸ ὑγρὸν ὡς τὸ ὑγρόν. [13] καὶ ἐκάστη ἔρχεται ἐς χωρίον ἴδιον· [14] καὶ τὸ ξυγγενὲς, ἀφ' οὗ ἐγένετο. [15] καὶ ὅσα ἀπὸ πυκνῶν ἐγένετο, πυκνὰ ἐστι· [16] καὶ ὅσα ἀπὸ ὑγρῶν, ὑγρά· [17] καὶ τἄλλα καὶ τὸν αὐτὸν λόγον γίνεται ἐν τῇ αὐξήσι.

IX. Καὶ τὰ ὀστέα σκληρύνεται ὑπὸ τῆς θέρμης πεπυρωμένα. [2] καὶ διακλᾶται ὡς δένδρον, [3] καὶ διαρθροῦται ἔσω ἄμφιον, καὶ τὰ ἐντὸς καὶ σαφέα· καὶ τὰ ἔξω. [4] ἔστι καὶ φαλὴ γίνεται ἀφισταμένου ἀπὸ τοῦ ὤμου. [5] καὶ οἱ βραχίονες καὶ οἱ πήχεις ἀπὸ τῶν πλευρέων. [6] καὶ τὰ σκέλεα διίσταται ἀπ' ἀλλήλων. [7] καὶ τὰ νεῦρα [23] ἐπαίονται ἀμφὶ τὰς φύσιας τῶν ἄρθρων. [8] καὶ αὐτὸ διαμύεται.

exit. [18] Sed & alia multa hujuſcemodi mala mulieribus ſiunt, ubi lunares purgationes non procedunt. [19] Sed quid opus eſt ea hic recenſere? [20] Referentur enim in muliebribus morbis. [21] Verum jam reperito eo quod reliqui, ſermonem abſolvam.

LIX. Quum autem generatur caro, [2] tunc pelliculæ, augeſcente in utero ſanguine, etiam ipſæ augentur ac ſinuantur, & præſertim externæ. [3] Et ſanguis à matre deſcendens, quem ſane caro ſpirans attraxerit, in incrementum cedit, [4] & ſi utilis non ſit, in ſinus pellicularum ſecernitur: [5] & ubi ſinuatæ factæ fuerint, ac ſanguinem ſuſceperint, [6] tunc jam ſecunda appellatur. [7] Et tantum de hoc mihi dictum ſit. [8] Cæterum caro augeſcens à ſpiritu articulatur, [9] & abit in hac unumquodque ſimile ad ſimile, [10] denſum ad denſum, [11] rarum ad rarum, [12] humidum ad humidum, [13] & unumquodque in propriam regionem abit, [14] juxta cognationem, ad id à quo genitum eſt, [15] & quæcunque à denſis genita ſunt, denſa ſunt: [16] & quæcunque ab humidis, humida: [17] & reliqua juxta eandem rationem fiunt in incremento.

IX. Et oſſa dureſcunt à calore conglutinata. [2] Et ſane ramificantur velut arbor, [3] & tum interna, tum externa corporis, adhuc melius articulantur: [4] ipſumque caput diſtantiam acquirit ab humeris, [5] & brachia ac cubiti à lateribus: [6] & crura inter ſe diſparantur: [7] & nervi exiliunt circum naturas articulorum: [8] & os per ſe diducitur,

μῦται. 9 καὶ ἡ ῥὶς, & τὰ ὦτα ἀφίσταται σὺν τῇσι σαρξὶ, καὶ τετρύπηται. 10 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐμπίπλανται ὑγροῦ καθαροῦ. 11 καὶ τὸ αἰδοῖον δῆλον γίνεται, ἐκφανέον ἐὸν. 13 καὶ τὰ σπλάγχνα διαφορέεται. 13 καὶ δὴ καὶ τοῖσιν ἄνω τῶν πολλὸν ποιέεται, τῷ τε στόματι καὶ τῇ ῥινί. 14 καὶ ἤτε κοιλίη φυσᾶται. 15 καὶ τὰ ἔντερα καθαφυσώμενα καὶ τὸ ἄνωθεν ἐπιλαμβάνει τὰ διὰ ὀμφαλοῦ πολλὸν. 16 καὶ ἐμεῖται. 17 καὶ ἐς τὸν κύστιν ὁδὸς γίνεται ἀπὸ τῆς κοιλίης καὶ τὸ ἕτερον ἔξω, 18 καὶ ἐς τὸν κύστιν ὁδὸς ἔξω. 19 τέτων δὲ διαφορέεται ἀπὸ τῆς πνοῆς ἑκάστου. 20 φυσώμενα γὰρ διίσταται ξύμπαντα καὶ συγχώνται. 21 καὶ γὰρ, ἐὰν θέλοις αὐλίσκον καταδῆσαι τῇ κύστι, καὶ διὰ τοῦ αὐλίσκου ἐμβαλεῖν ἐς τὸν κύστιν γῆν τε καὶ ψάμμον, & μολίβδου κόσμου λεπτὸν, καὶ ὕδωρ ἐπιχέας φυσῶν διὰ τοῦ αὐλίσκου, 22 πρῶτον μὲν οἰκεῖα ἀναμίξει τῷ ὕδατι· 23 ἔπειτα δὲ, χρόνῳ φυσώμενα ἐλεύσεται ὁ μόλιβδος ὡς τὸν μόλιβδον, καὶ ἡ ψάμμος ὡς τὸν ψάμμον, & ἡ γῆ ὡς τὸν γῆν. 24 καὶ οὔ τις αὐτὰ ἀνεθέωσαι ἐάσει, 25 & διαῤῥήξας τὸν κύστιν σκέψεται, 26 ὅμοια αὐτῶν τὸ ὅμοιον ὡς τὸ ὅμοιον ἐλήλυθεν· 27 οὕτω δὴ καὶ γονὴ καὶ σὰρξ διαφορεῖται, 28 & ἐν ἐγκέλευ ἐκάστου τὸ ὅμοιον ὡς τὸ ὅμοιον. 29 ταῦτα δὲ μοι εἰς τοῦτο εἰρήσθω.

x. Καὶ γέγονεν ἤδη παιδίον, 2 καὶ εἰς τοῦτο ἀφίκται, τὸ μὲν πλεῖστον τῶν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα ἡμέρησι καὶ δύο τὸ μακρότατον· 3 τὸ δὲ ἄρσεν, ἐν τριήκοντα ἡμέρησι τὸ μακρότατον. 4 ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ

citur, 9 & naſus, & aures eminent in carne, ac perforantur: 10 & oculi implentur humore puro, 11 & pudendum conſpicuum fit utrum tandem ſit: 12 & viſcera coarticulantur: 13 & jam etiam ſupernis partibus ſpirationem facit, tum ore, tum naribus: 14 & venter inflatur, 15 & inteſtina inflata ſuperne, per umbilicum ſpiritum aſſumunt, 16 ac diſperdunt: 17 & in podicem via fit à ventre ac inteſtinis foras, 18 & in veſicam via foras. 19 Atque hæc omnia à ſpiritu coarticulantur. 20 Nam inflata diſparantur omnia, juxta cognationem. 21 Etenim ſi velis fiſtulam veſicæ alligare, & per fiſtulam immittere in veſicam, terram & arenam, & plumbi tenuia ramenta, inſuperque infuſa aqua in fiſtulam inflare, 22 primum quidem illa aquæ permiſcentur, 23 deinde vero temporis progreſſu inflata ſecedent, & abibit plumbum ad plumbum, arena ad arenam, terra ad terram. 24 Et ſi quis ipſa arefieri permittat, 25 & diſfracta veſica contempletur, 26 inveniet ſimile ad ſimile progreſſum eſſe. 27 Sic ſane etiam genitura & caro coarticulatur, 28 & unumquodque in ipſa ſimile ad ſimile abit. 29 Atque hæc mihi de hoc dicta ſunt.

x. Et factus jam eſt puer, 2 & ad hoc pervenit fœmella quidem in quadraginta & duobus diebus ut longiſſime, primam coagmentationem ac coarticulationem accipiens: 3 maſculus vero ut longiſſime, in triginta diebus. 4 Vtplurimum enim hoc tempore, aut paulo breviore, aut paulo longiore, articulatio ipſis contingit.

πολὺ ξυμβαίνῃ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἢ ὀλίγῳ μείονι, ἢ ὀλίγῳ πλείονι, τοῦτο διαφθορὴν. 5 Καὶ γὰρ ἡ καθαρσις γίνεται τῇσι γυναιξὶ μὴ τὸν τόκον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, 6 ἐπὶ μὲν τῇ κύρῃ, ἐν ἡμέρῃσι τεσσαράκοντα καὶ δύο· 7 ἧσσον ἢ χρονιώτερον δὲ τελείη. 8 ἀκινδυνώτατον δ' αὖ εἴη, καὶ ἐν εἴκοσι δὲ πέντε ἡμέρῃσι ἐς καθαιρούσθω. 9 ἐπὶ δὲ τῷ κούρῳ ἢ κάθαρσις γίνεται ἡμέρῃσι τριήκοντα. 10 ἧσσον ἢ χρονιώτερον δὲ τελείη. 11 ἀκινδυνώτατον δ' αὖ εἴη, καὶ ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσιν ἐς καθαίρεσθω. 12 Ἔστι δ' ὅτε τὸ χρέος ἐλαχίστη χωρὶς ἡ κάθαρσις. 13 ἐπὶ δὲ τῇσι νεωτέρῃσιν ἐλάσσονι ἡμέρῃσι καθαίρεσθαι. 14 ἐπὶ δὲ τῇσι πρεσβυτέρῃσι, πλείοσι.

XI. Μάλιστα δὲ πονέονται αἱ γυναῖκες ἐν τῷ τόκῳ, 2 καὶ ἐν τοῖσι λοχείοισι αἱ πρωτότοκοι, 3 καὶ αἱ ἐλάσσω πεφυκυῖαι τῶν πολλάκις τεκουσέων μᾶλλον πονέουσι. 4 αἱ δὲ καθάρσιες αἱ ἐκ τοκάδων τῇσι γυναιξὶ τοῦτο εἰώθασι γίνεσθαι, 5 ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ μέχρι τεσσαράκοντα ἡμερέων καὶ δύο ἐπὶ τῇ κύρῃ, 6 ἐπὶ δὲ τῷ κάρῳ μέχρι τριήκοντα ἡμερέων ἐλάχιστον αἷμα κατίσχει ἐπὶ τὸ αὔξειν τὸ παιδίον· 7 τὸ δὲ δὴ τοῦτο πλεῖον, μέχρι οὗ τέκῃ. 8 δεῖ δὴ καθαίρεσιν δοτέον αὐτῇ ἐν τοῖσι λοχείοισι, 9 καὶ ἐξιέναι ἔξω, κατὰ τὸν λόγον τῶν ἡμερέων.

XII. Ἀρχὴ δὲ γίνεται τοιαύτη τῇ γυναικί. 2 ἐν τῇ ὠδῖνι τὸ αἷμα παρίστησι τῇ γυναικὶ 3 καὶ θερμαίνει πάνυ ἰσχυρῶς τὴν κίνησιν ἐν παιδίου ὠδινούσης ἐούσης. 4 παροιχθὲν δὲ, ὥσπερ τὸν μὲν ἔρχεται ἔξω. 5 ἔπειτα τὸ παιδίον. 6 μετὰ δὲ τὸ παιδίον, ἰχὼρ παχὺς αἱματώδης· 7 καὶ ὑφήνησις ἐγγίνεται τούτῳ, ὥσπερ ὕδατι

git. 5 Nam & purgatio fit à partu utplurimum, 6 in fœmellis quidem, diebus quadraginta & duobus (7 atque hæc tardissima est, & perfecta. 8 Vacaverit autem periculo, etiamsi in viginti quinque diebus purgetur.) 9 In masculo vero purgatio fit diebus triginta: 10 atque hæc tardissima est, & perfecta. 11 Citra tamen periculum fuerit, etiamsi in viginti diebus mulier purgetur. 12 Postremo autem tempore purgatio quam pauciſſima procedit, 13 & in junioribus paucioribus diebus purgantur, 14 in senioribus vero pluribus.

XI. Cæterum maxime laborant ac dolent in partu, 2 & partus purgationibus mulieres primiparæ, 3 & quæ rarius pariunt magis dolent, quam quæ sæpius. 4 Atqui purgationes à partu mulieribus ea gratia fiunt, 5 quod primo tempore usque ad dies quadraginta duos in fœmella, 6 in masculo vero ad dies triginta, pauciſſimus sanguis in augmentum pueri descendit: 7 ab hoc autem tempore copiosior, donec pariat. 8 Oportet itaque purgationem reddi in toto puerperii tempore: 9 & foras exire ac respondere pro dierum ratione ac proportione.

XII. Principium autem hujusmodi purgationis tale mulieri fit. 2 Dum ex partu laborat, conturbatur sanguis mulieri, 3 & à forti pueri motu vehementer calescit. 4 Conturbatus autem, primus quidem foras prodit: 5 deinde puer: 6 post puerum vero, mucus crassus sanguinolentus: 7 & deductio contingit huic, quemadmodum

aquæ

ὑδαλέη ἐπὶ πλείστῃσι. [8] ἔπειτα μετ' ἐκεῖνον ἀεὶ πάσας τὰς ἡμέρας χωρὶς ἡ κάθαρσις, [9] ἕως ἂν ἐπιμήνιος γένηται; [10] πλῆθος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἡμίεος ἢ μικρῷ πλέον ἢ ἔλασσον, [11] καὶ λόγῳ τούτου μέχρις οὗ λήξῃ. [12] χωρεῖ δὲ οἷον ἀπὸ ἱερείου, ἢν [13] ὑγιὴς ᾖ ἡ γυνὴ καὶ ἡ μήτηρ ὑγιαίνουσα, [14] καὶ παχὺ πήγνυται. [15] ἢν δὲ μὴ ὑγιὴς ᾖ ἡ γυνή, μηδὲ μέλλῃ ὑγιανεῖν, χωρεῖ ἡ κάθαρσις ἐλάττων, [16] καὶ εἶδος πονηρότερον; [17] καὶ οὐ παχὺ πήγνυται. [18] ὧδε μὲν τοῦτο ἔχει. [19] ἢν δὲ ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα νόσημα ἴσχῃ μὴ ξυνεχόμενον, [20] ἐν τῇ λοχείῃ καθαρσὶς ἀπόλλυται. [21] ἢν δὲ μὴ ἀποκαθαίρηται ἐν τῇσι πρώτῃσιν ὡρέῃσιν ἡμέρῃσιν ἐν γαστρὶ ἔχουσα αὐτὸν ὑγιὴς ἔσται, εἴτε μὴ; [22] ἐστι δὲ οἷσι καὶ μεταβολῆς εἴτε ἐκ φαρμακίων, εἴτε καὶ αὐτομάτη ἐξαίφνης, [23] καὶ λόγῳ τῶν ἡμερέων χωρεῖ, ἂν μὴ χωρεῖς ἐς ἅπαξ.

XIII. Ἢν δὲ μὴ ἀποκαθαίρηται πολλάκις ἡ γυνὴ, νοῦσος αὐτὴν μεγάλη ἕξει, [2] καὶ κινδυνεύσει ἀποθανεῖν; [3] ἢν μὴ μελεδαίνηται ἐν τάχει; [4] καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίης ἐπιγίνεται τοῖσι κάμνουσι ἐπὶ τοῖσιδε. [5] τούτου δ' εἵνεκα προὔθηκα τάδε λέγειν τοῦτο, ὅκως ἀποφεύγωσι, ὅτι τῶν παιδίων γίνεται ἡ ἀλκερὴς μελέων ἡ μακροτάτη [7] ἐπὶ μὲν τῇ κύρῃσιν προσαράσσουσα καὶ δυοῖν ἡμερῇσιν, [8] ἐπὶ δὲ τῇ κύρῃ, ἐν τετράδι ἡμέρῃσιν. [9] ἰσόρροπον δὲ τῇσι κάτω χρόνῳ; [10] ὅτι ἐπὶ μὲν τῇ κύρῃ γίνεται προσαράσσουσα καὶ δυοῖν ἡμέρῃσιν, [11] ἐπὶ δὲ τῇ κύρῃ ἐν τετράδι ἡμέρῃσιν, ἢ χρονιώτατα [12] μάλιστα δὲ τὸ πρῶτον γιγνόμενον ἐπι-

aquæ effusæ in mensi. [8] Postea post illum per omnes dies purgatio procedit, [9] usque ad prædictum tempus, [10] copia Attiæ heminæ unius & dimidiæ primum, aut paulo plus minusve, [11] pro ejus temporis ratione, donec desinat. [12] Procedit autem sanguis velut à victima, [13] si sana est, & sana futura est mulier, [14] & statim congelatur. [15] Si vero mulier sana non est, neque sana futura est, purgatio paucior procedit, [16] & specie deterior, [17] & non cito congelatur. [18] Id vero hoc modo habet. [19] Si mulier uterum gestans morbum habuerit non cognatum, [20] in puerperii purgatione perit. [21] Si vero non purgetur in prioribus diebus uterum gerens, statim sana existens, aut etiam non, [22] commoveatur autem ipsi purgatio sive à pharmacis, sive sua sponte derepente, [23] juxta dierum rationem procedet, quibus non una vice procedit.

XIII. Si enim non purgetur mulier à purgationibus partus, morbus magnus ipsam corripiet, [2] & periculum vitæ incurret, [3] nisi cito curetur, [4] & quis convenientem ipsi purgationem inducat. [5] Hæc propterea produxi, ut ostenderem [6] quod in pueris membrorum dilectio longissima contingit, [7] in fœmella in quadraginta duobus diebus, [8] in masculo in triginta. [9] Argumento est purgatio à partu, [10] quæ in fœmella fit in quadraginta duobus diebus, [11] in masculo in triginta, ut tardissime contingat. [12] Repetam autem iterum eandem rem iisdem verbis, majoris lucis [1] ac declarationis gra-

[13] Dico enim talionem rependi, [14] quod genituræ in utero existenti pauciſſimus ſanguis à matre in uterum venit, ſi fœmineam genituram habeat, in quadraginta duobus diebus, [15] in his enim coarticulantur puerorum membra: [16] ab hoc vero tempore copioſior ſanguis venit. [17] Et in maſculo rurſus juxta rationem dierum triginta. [18] Quod vero hæc vera ſint, etiam alterum teſtimonium ad- 175
eſt, hoc modo habens.

XIV. Primis diebus ubi genitura in uteros illapſa eſt, [2] pauciſſimus ſanguis à muliere in uteros venit, [3] deinde copioſior. [4] Si enim acervatim & multus ſemel veniret, [5] genitura ſpirationem habere non poſſet, ſed ſanguine multo accedente ſuffocaretur. [6] Rependitur autem in purgatione vice verſa, [7] purgatio enim puerperii in primis diebus plurima procedit, [8] deinde paucior, [9] donec deſinat. [10] Mul- 180
tæ autem mulieres puerum maſculum jam perdiderunt paulo ante trigeſimum diem, [10] & inarticulatus apparuit. [11] Qui vero poſterius perditi ſunt, aut ſimul cum trigeſimo die, [12] omnes articulati apparuerunt. [13] In fœmella itidem juxta rationem quadraginta duorum dierum habet. [14] Nam ubi his abſolutis perditur, articulatio membrorum apparet. [15] Sive autem prius ſive poſterius perdetur puer, juxta hanc rationem apparet. [16] Nam 185
& ſecundum rationem & neceſſitatem, articulatio contingit [17] in fœmella, in diebus quadraginta duobus, [18] in maſculo, in triginta. [19] Teſtimonium enim præbent abortus puerorum, [20] & à partu purgationes. [21] Quod autem

ἐστι, ὅπι τὸ θῆλυ πήχυν ὕστερον, καὶ ἀρθροῦται, [22] ὅτι ἡ γονὴ ἀσθενεστέρη ἐστι, καὶ ὑγροτέρη τοῦ θηλείης, ἢ δὲ ἄρσην. [23] καὶ ἀνάγκη ἐστὶ τὸν τὸν λόγον, ὕστερον πήχυνθαι τὸ θῆλυ, ἢ τὸ ἄρσεν. [24] καὶ ἡ κοιλίη χρονιωτέρη τετάνυσται ἐπὶ τῇ θηλείᾳ ἢ τοῦ ἄρσενος). [25] ἀναδήσομαι δὲ αὖθις ὀπίσω, ὅθεν ἀπέλιπον.

xv. Ὁκόταν δὲ ἀρθρωθῇ τὸ παιδίον, [2] τὰ εἴδεα τῶν μελέων αὐξομένων αὐτῶν, [3] τότε ὀστέα ἐπισκληρύνεται γενέσθαι), [4] καὶ κοιλαίνεται. [5] καὶ τεύτεα τὰ δὲ πρόματα ἔχει). [6] κοῖλα δὲ ἐόντα ἰλὺν ἐς ἑωυτὰ δέχεται τὸ σαρκῶν. [31] Ἔστι μέλαιν τὸ τὸ αἵματος, [7] καὶ χρόνῳ διέρχεται αὖθις τὰ ἄκρα τῶν ὀστέων. [8] ὥσπερ δένδρεα τὰ ἀκρότατα ὕσταται ὀζεῖ). [9] ὕτω δὲ καὶ τὰ παιδία διίσωνται) ἀπ' ἀλλήλων οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. [10] ἐπὶ δὲ αὐτῶν τῶν ἄκρων οἱ ὄνυχες φύονται).

xvi. Τελοῦσι γὰρ αἱ φλέβες αἱ δὲ ἀρτηρίαι πᾶσαι, ἐς τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν. [2] καὶ παχύτατοί) μοί εἰσιν αἱ ἐν τῇ σωματικῇ φλεβοῖς, αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ. [3] ἔπειτα δὲ ἐν τοῖσι σκέλεσι καὶ τοῖσι βραχίοσι καὶ τοῖσι πήχεσιν. [4] ἐν δὲ τοῖσι ποσὶ καὶ χερσὶ λεπτότατοί) καὶ πυκνοτάτη καὶ πολλαὶ φλέβες εἰσί, [5] καὶ νεῦρα λεπτότατα καὶ πυκνότατα καὶ πολλὰ σφόδρα. [6] ὀστέα ἐλάχιστα τὰ μικρότατα. [7] τῶν δὲ χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἐν τοῖσι δακτύλοισι ἐν τοῖσι μάλιστα ἐστι. [8] ὁκόταν δὲ οἱ δάκτυλοι, ἄτε πυκνὰ ἐχόντων ὀστέα καὶ σύμφυτα, [9] καὶ φλέβας καὶ νεῦρα [10] ὕτως. οἱ δὲ ὄνυχες φύονται) ἐξ αὐτῶν λεπτοὶ καὶ πυκνοί, [11] καὶ ὀπλὰς μοιάζουσι τοῖς

tem fœmella posterius conformatur ac coarticulatur, causſa hæc eſt: [22] quod genitura fœminea debilior eſt ac humidior quam maſcula, [23] & juxta hanc rationem neceſſe eſt posterius conformari fœmellam quam maſculum, [24] atque ea gratia etiam purgatio diuturnior eſt in fœmella quam maſculo. [25] Redibo autem rurſus retro unde digreſſus ſum.

xv. Poſtquam jam articulatus fuerit puer, [2] ſpeciebus membrorum ipſius augeſcentibus, [3] tunc & oſſa duriora fiunt, [4] & cavantur, [5] atque hæc a ſpiritu fiunt. [6] Cava autem exiſtentia trahunt ad ſeſe à carnibus quod in ſanguine eſt pinguiſſimum: [7] & progreſſu temporis ramificantur rurſus extremitates oſſium. [8] Quemadmodum arboris extremitates poſtremum ramos ſpargunt, [9] ſic & in puero digiti manuum ac pedum inter ſe diſparantur. [10] In ipſis autem extremitatibus ungues enaſcuntur.

xvi. Deſinunt autem venæ hominis omnes in digitos manuum ac pedum. [2] Et craſſiſſimæ quidem ſunt venæ totius corporis, venæ capitis, [3] deinde crurum, & brachiorum ac cubitorum. [4] In pedibus autem & manibus tenuiſſimæ ac denſiſſimæ & plurimæ venæ ſunt. [5] Nervi item tenuiſſimi ac denſiſſimi & plurimi, [6] & oſſa magnitudine minima, [7] atque hæc maxime in digitis manuum ac pedum exiſtunt. [8] Verum ex digitis, utpote oſſa denſa ac parva habentibus, [9] venas itidem ac nervos, [10] ſic etiam ungues tenues ac denſi naſcuntur, [11] & intercipiunt ac con-

φλε-

φλεβῶν τὰ ἄκρα, [12] ὥστε μηκέτι αὔξεσθαι αὐτάς, [13] μηδὲ θατέρην ἑτέρης ὑπερβάλλειν. [14] ὥστε μὴ γενέσθαι τι θαυμαστὸν ἐν τοῖσι ὄνυξι ἐξωθέοντα τὰ σώματα πυκνότατα ἐόντα. [15] ἐκ γὰρ τῶν πυκνοτάτων εἰσίν. [16] ἅμα δὲ τρίχες ὑπὸ τοῖσι ὄνυξι καὶ αἱ τρίχες ἐν τῇ κεφαλῇ ἐριοῦνται.

XVII. Ἔχει δὲ ὧδε τὰ ἀμφὶ τὴν τελευτὴν τῆς φύσιος. [2] φύσει μὲν γὰρ μέγιστοι καὶ πλεῖστοι, [3] ὅκου τὰ σώματα ἡ ἐπιδερμὶς δοκιμωτάτη ἐστί, [4] ὅκου ἡ ὑγρὴ μετρέως ἐκμεμάθηκε ἐς τὴν τροφὴν ἔχειν. [5] καὶ ὅκου ἡ ἐπιδερμὶς ὕστερον λεπτὴ γίνεται, ἐκεῖσε καὶ ὕστερον αἱ τρίχες φύουσι. [6] ἐπί τε τοῦ γένειον, καὶ ἐπὶ ἄλλοθι. [7] ἅμα δὲ τῷ γόνῳ γενομένῳ καὶ τὰ σώματα γίνεται, καὶ ἡ ἐπιδερμὶς, [8] καὶ τὰ φλέβια σφυγμοῦται μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. [9] παιδὸς γὰρ ἔτι ὄντος, καὶ τὰ φλέβια λεπτὰ ἐόντα, [10] οὐκ ἐκχωρέει δι' αὐτῶν τὸ γόνος. [11] καὶ τῇσι παρθένοισι ταῦτα τὰ καταμήνια οὕτως λείπεται. [12] ἅμα δὲ ὁδὸς ἀναστέλλεται, καὶ τοῖσι καταμηνίοισι ἐν τῇ γενυῇ, τῇσι παρθένοισι. [13] καὶ τελευτᾷ ἡ ἥβη ἐν παιδὸς ἐν τῇσι παρθένοισι. [14] ὀφθῆναι τῆς ἐπιδερμὶς σπανιώτερος, [15] καὶ ἅμα ἡ ὑγρὴ ἐκμεμάθηκε μετρέως ἐς τὴν τροφὴν ἔχειν. [16] καὶ οὐκ ἐλάσσονα. [17] ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ γενείου ἐν ἀνδρὸς ἔχει. [18] ὅταν γὰρ γένηται ἡ ἐπιδερμὶς, κωφώσεται ἐς αὐτὸν τῆς ἐκμαθὼν ἐστὶ τῆς κεφαλῆς. [19] ἅμα δὲ καὶ τῇ λαγνείῃ, [20] ἅμα δὲ καὶ τῷ μεταξὺ χρόνῳ, [21] ἡ ὑγρὴ μετρέως ἔχει ἐκμεμάθηκε ἐς τὴν τροφὴν. [22] τότε δὲ μάλιστα, ὅκηπερ ὁ χρόνος ἔληλυθε τοῦ ὑγροῦ δοκοῦντος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὰ αἰδοῖα ἰέναι ἐπὶ τὸ γένειον, [23] ἐς ἀπέχοντα τοῦ στήθεος.

XIIX. Σημεῖα

concludunt venarum extremitates, [12] ut ne amplius augeſcant, [13] neque altera alteri præmineat: [14] ut nihil miri ſit ungues in extrema corporis parte denſiſſimos eſſe, [15] ex denſiſſimis enim conſtant. [16] Simul autem cum unguibus etiam capilli in capite radicantur.

XVII. Cæterum pilorum natura hoc modo ſe habet. [2] Oriuntur equidem maximi ac plurimi, [3] qua corporis parte cuticula rariſſima eſt, [4] & ubi pilus moderatum humorem in alimentum habet: [5] & ubi cuticula poſterius rara fit, ibi etiam pili poſterius naſcuntur, [6] velut in mento, & pube, & ſicubi alias pili naſcuntur. [7] Simul enim ut genitura prodit, etiam caro rareſcit, & cuticula, [8] & venæ aperiuntur magis quam priori tempore. [9] Nam dum adhuc puer eſt, & venæ tenues exiſtunt, [10] non procedit per ipſas genitura, ([11] eadem ratio de menſibus virginum eſt.) [12] Simul autem ut via fit & genituræ, & menſtruis virginibus, [13] etiam pilos emittit pubes, tum pueri, tum virginis, [14] rara nimirum cuticula reddita, [15] ſimulque pilus moderatam humiditatem in alimentum habet, [16] & non pauciorem. [17] Sic vero & in mento viri contingit. [18] Rara enim fit cuticula, procedente in ipſam de capite humiditate. [19] Simul enim & in coitu, [20] ſimulque interjecto tempore, [21] pilus moderatam humiditatem in alimentum habet, [22] & tunc maxime, quum tempus contingit humiditati de capite deſcendenti in coitu, [23] ad mentum à pectore diſtans.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 183 sur 917

ΧΙΙΧ. Σημήιον ȝ, ὅτι σὺν τοῖσι δραιοζώτοισι τῆς ἐπιδερμίδος φύονται αἱ τρίχες· ² εἴτις ἐθέλοι ἐπικαῦσαι τὴν ἐπιδερμίδα, καὶ φλυκταίνας μόνον ποιῆσαι καὶ ὑγιῆσαι, ³ πυκνὴ ἡ ἐπιδερμὶς καὶ τὴν ἄλλην τὰς τρίχας οὐκ ἀναφύσαι. ⁴ οἱ δὲ εὐνοῦχοι παῖδες ἐόντες γίνονται, ⁵ διὰ τοῦτο ὅτι ἡβῶσιν, ⁶ ὅτε γυναῖκες, ⁷ λεῖοί τε γίνονται ὅλοι· ⁸ ὅτι ἡ ὁδὸς τῆ γονῆ οὐκ ἐπιγυομένη οὐκ δραιοῖ τὴν ἐπιδερμίδα ἐπὶ τῷ ξύμπαντι δέρματι. ⁹ ἀπολείπεται γὰρ ἡ ὁδὸς τῆ γονῆς, ὥσπερ μοι εἴρηται ὀλίγῳ πρότερον. ¹⁰ αἱ δὲ γυναῖκες λεῖαι γίνονται τὸ τε γένυον καὶ τὸ σῶμα, ὅτι ἐν τῆ λαγνείη σφέων τὸ ὑγρὸν ἐχόμενος κλυζόμενον, ὡς τὸ τῶν ἀνδρῶν, τὴν ἐπιδερμίδα οὐ παιεῖ αὐαίνων. ¹² οἱ δὲ εὐνοῦχοι φαλακροὶ γίνονται· ¹² ἔτι δὲ φλεγματώδεες εἰσί· ¹³ καὶ ἐν τῆ κεφαλῆ αὐτέων ἅμα τῆ λαγνείη κλυσόμενον καὶ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα, ¹⁴ πρόσπιπτον πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα καιόν τε τελέων τὰς ῥίζας, ¹⁵ καὶ ἐκρέουσιν αἱ τρίχες.

ΧΙΧ. Οἱ δὲ εὐνοῦχοι διὰ τοῦτο οὐ γίνονται φαλακροὶ, ² ὅτι σφέων οὐ γίνεται κίνησις ἰσχυρή· ³ οὐδὲ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα ἐν τῆ λαγνείη καιόν τε τελέων τὰς ῥίζας. ⁴ αἱ δὲ πολιαὶ διὰ τοῦτο γίνονται, ⁵ ὅτι ἐν πολλῷ χρόνῳ διϊκνεῦται ἐς ὑγρὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ⁶ ἀποκρίνεται τὸ λευκότατον, καὶ πίπτει πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα. ⁷ καὶ ἡ ῥὶς λευκοτέρη μᾶλλον ἐλαύνει ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, λευκοτέρη γίνεται. ⁸ καὶ ἡ ἐπιδερμὶς, καὶ μᾶλλον, ὅκου αἱ πολιαὶ εἰσι, λευκοτέρη τῶν ἄλλων γίνεται. ⁹ καὶ ὁκόσοι ἐκ γενετῆς πολιὸν

ΧΙΙΧ. Signum autem ejus quod in rariſſimis cuticulæ partibus pili enaſcuntur : ² ſi quis velit inurere cutem, & puſtulam tantum facere, eamque ſanare, ³ cutis denſa reddita per cicatricem pilos non producet. ⁴ Quicunque vero eunuchi, dum pueri ſunt, fiunt, ⁵ propterea neque in pube, ⁶ neque in mento pilos producunt, ⁷ leveſque toti exiſtunt, ⁸ quod via genituræ non facta, cuticulam non rarefacit per totam ſuperficiem. ⁹ Intercepta eſt enim ac concluſa genituræ via, quemadmodum paulo ante à me relatum eſt. ¹⁰ At vero mulieres leves fiunt, & mento, & corpore, quod in coitu ipſarum humiditas non ſimiliter agitata velut viri, cuticulam raram non facit. ¹¹ Quicunque autem calvi fiunt, ¹² hi ſane pituitoſi ſunt : ¹³ & pituita in capite ipſorum ſimul cum coitu agitata & calfacta, ¹⁴ ad cuticulam allabens pilorum radices exurit, ¹⁵ & defluunt pili.

ΧΙΧ. Verum eunuchi propterea calvi non fiunt, ² quod vehementem motum non faciant, ³ neque pituita in coitu calfacta pilorum radices exurit. ⁴ Cæterum cani ob id fiunt, ⁵ quod longo tempore pertranſeunte in homine humiditate, ⁶ albiſſimum ejus ſecernitur, & ad cuticulam allabitur, ⁷ & pilus albidiorem humiditatem trahens, albidior fit quam prioris tempore, ⁸ itemque ipſa cuticula, præſertim ubi cani ſunt, albidior alia evadit. ⁹ Et quicunque ex nativitate canum quid in capite habent,

λιόν τι ἔχυσιν ἐν τῇ κεφαλῇ, [10] κέρσισιν ἡ ἐπιδέρμις, ὅκου αἱ τρίχες πολιαί εἰσι, λευκοτέρη τῆς ἄλλης ἐστίν. [11] ἐκεῖ γὰρ τὸ λευκότατον ὑγρόν ἐστιν. [12] ἔχει δὲ καὶ τόδε ὧδε. [13] ὁκοίην ἂν ἡ σὰρξ ἑκμαξάμενον ἕλκῃ, λῶν τι λευκὸν, λῶν τι πυῤῥὸν, λῶν τι μέλαινον, τοιοῦτον καὶ χροιὴν καὶ ἡλικίην). [14] τοῦτο δὲ μοι ἐς τοῦτο εἴρηται). [15] ἐλεύσεται δ' αὖθις ἐς τὸ ἀπολελειμμένον λόγου. 37

xx. Ὅταν δὲ τὰ ἄκρα τοῦ σώματος τοῦ παιδίου ὀζωθῇ ἔξω, [2] καὶ οἱ ὄνυχες καὶ αἱ τρίχες ἐρριζώσωσιν, [3] τότε δὴ καὶ κινέεται). [4] καὶ ὁ χρόνος ἐς τοῦτο χρήσει). τοῦ μὲν ἄρσενι, τρεῖς μῆνες· [5] τῆς δὲ θηλέης, τέσσαρες. [6] ὧδε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγγυμοῦται. [7] ἔστι δ' ἃ καὶ πρόσθεν τῶν παιδίων τούτων τοῦ χρόνου κινέεται). [8] κινέεται δὲ πρῶτον τὸ ἄρσεν, ὅτι ἐστὶν ἰσχυρότερον καὶ θηλέος. [9] καὶ πρῶτον πήγνυται τὸ ἄρσεν· [10] διὰ γὰρ ἰσχυροτέρης καὶ παχυτέρης γενέσεως γίνεται). [11] ὁκόταν δὲ κινῆται τὸ ἔμβρυον, τότε δὴ ἐπισημαίνει καὶ τὸ γάλα τῇ μητρί. [12] οἱ γὰρ μαζοὶ ἐπαείρονται), καὶ αἱ θηλαὶ ὀργῶσι· [13] τὸ δὲ γάλα οὐ χωρεῖ. [14] ἐν τῇσι μὲν πυκνοσαρκίῃσι τῶν γυναικῶν ὕστερον τὸ γάλα ἐπισημαίνει καὶ ἔρχεται. [15] τῇσι δὲ δρασυσαρκίῃσι πρόσθεν. 38

xxi. Διὰ ἀνάγκην δὲ τοιοῦδε γίνεται τὸ γάλα. [2] ὁκόταν αἱ μῆτραι, ὀγκηραὶ ἐοῦσαι ὑπὸ τοῦ παιδίου, πιέζωσι τὸν κοιλίην τῆς γυναικός· [3] τῆς δὲ, ὁκόταν πλήρεϊ ἐόσῃ ὁ πιεσμὸς γίνηται, [4] ἀπαπηδᾷ τὸ πιοτάτου ἀπό τε τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν ἔξω, ἐς τὸ ἐπίπλοον, καὶ τὴν σάρκα. [5] ὥσπερ δ' ἔρμα ἄνωθεν ἀλείψαντα ἐλαίῳ πολλῷ, καὶ ἐάσῃ ἀναπιεῖν, καὶ, ἐπὴν ἀνα-

bent, [10] etiam illis cuticula ſumma, ubi cani ſunt, reliqua albidior exiſtit. [11] Illic enim albiſſima eſt humiditas. [12] Habet autem res hoc modo. [13] Qualemcunque humiditatem caro attraxerit, ſive albam, ſive fulvam, ſeu nigram, tali colore etiam pilus inficitur. [14] Atque 248
hæc de hoc dicta ſunt. [15] Redibo autem rurſus ad ſermonem relictum.

xx. Quum itaque extremitates corporis pueri foras ramos ſparſerint, [2] & ungues ac pili radices egerint, [3] tunc jam etiam movetur, [4] & tempus ad hoc fit, maſculo quidem menſes tres, [5] fœmellæ vero quatuor. [6] Sic enim utplurimum contingit. [7] Sunt autem aliqui pueri qui ante hoc tempus moventur. [8] Movetur autem primum maſculus, [9] quia fortior eſt quam fœmella: 249
& primum quoque conformatur maſculus. [10] nam à fortiore & craſſiore genitura fit. [11] Quum autem movetur fœtus, tunc lane lac indicationem ſui, matri præbet. [12] Mammæ enim attolluntur, & papillæ gliſcunt ac turgent, [13] lac vero non prodit. [14] Et in mulieribus denſam carnem habentibus, lac poſteriùs ſignificationem de ſe præbet, ac prodit: [15] in raram vero carnem habentibus, prius.

xxi. [1] Lac autem ob hujuſmodi neceſſitatem fit. [2] Quum uteri tumidi præ puero ſunt, ventrem mulieris comprimunt: [3] ejus autem pleni ubi compreſſio contigerit, pinguiſſimum de cibis ac potibus foras proſilit, in omentum ac carnem. [5] Quemadmodum ſi quis corium illinat multo oleo, & imbibere permittat, & ubi imbibit,

ἀναπίη, πίζῃ τὸ δέρμα, ἀφαπηδέη αὖ πιεζόμενα ὑπὸ δέρματος ἔξω τὸ ἔλαιον. 6 ὅπω δὲ καὶ τὸ κοιλίης τὸ πιαρὸν ὑπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν πιεζόμενα ἐκ τῶν μητρέων 7 διαπηδᾷ τὸ πίαρ ἐς τὸ ἐπίπλοον καὶ ἐς τὰ σπλάγχνα. 8 καὶν ἀραιόσαρκος ᾖ ἡ γυνὴ, ἧσσον αὐτάνει τὰ ἀφαπηδήματα· ἢν δὲ μὴ, ὕστερον. 9 καὶ τὰ κτήνεα ἔχοντα κλιμία, ἢν μὴ νοσέῃ, ἐκ τούτου τοῦ ποτοῦ καὶ σίτου πιότερα γίνεται ἀφ' οὗτου. 10 ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνή. 11 ἀπὸ γὰρ τοῦ πίονος ἀφεψηθέντος ἐλαίου ἐόντος. 12 τὸ γλυκαινόμενον ὑπὸ τοῦ θέρμου τῆς ἀπὸ τῶν μητρέων, 13 ἀποθλιβόμενον ἔρχεται ἐς τοὺς μαζούς. 14 ἐς δὲ τὰς μήτρας δὲ ὀλίγον ἔρχεται ἀφ' ἑαυτῶν φλεβέων. 15 τείνουσι γὰρ ἐς τοὺς μαζοὺς καὶ ἐς τὰς μήτρας φλέβια τοιαῦτά τε καὶ ἀνθρωπήια ἄλλα. 16 καὶ, ὅκόταν ἀφίκηται ἐς τὰς μήτρας, ἰδίου ἔχει γάλακτος, 17 ἢν ὑείου· 18 τὸ δὲ παιδίον ἀπ' αὐτοῦ ἐπαυρίσκει ὀλίγον. 19 οἱ δὲ μαζοὶ δέχόμενοι τὸ γάλα, αὔξονται πιμπλάμενοι.

XXII. Καὶ, ὅκόταν τέκῃ, 2 ἀρχῆς κινήσιος γενομένης, 3 χωρέει τὸ γάλα ἐς τοὺς μαζοὺς τέτυς, 4 ἢν θηλάζῃ. 5 ἔχει γὰρ ὧδε. 6 θηλαζομένοισι τοῖσι μαζοῖσι, εὐρύτερα γίνεται τὰ φλέβια ἐς τοὺς μαζούς. 7 εὐρύτερα δὲ γινόμενα, ἀπὸ τῆς κοιλίης ἕλκουσι τὸ πιαρὸν, τοῖσι μαζοῖσι διαδίδοασι. 8 ἢν γὰρ ὁ ἀνὴρ, ἢν λαγνὸς πολλὰ, εὐρύτερα γινόμενα τὰ φλέβια, μᾶλλον ἐπάγει ἐς λαγνείην. 9 ἔχει δὲ καὶ τόδε ὧδε. 10 ἡ τροφὴ ἐοῦσα αὔξησις τοῦ παιδίου γίνεται, 11 ὅκόταν ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἔῃ τὰ ἀπὸ τῆς μητρός. 12 καὶ, ὅκως ἂν ἡ

bit, corium ipsum premat, oleum utique exilierit foras ex corio compresso: 6 sic etiam si venter pinguitudinem in se habeat à cibis ac potibus, comprimaturque ab uteris, 7 pinguitudo prosilit in omentum ac carnem. 8 Et si raræ carnis mulier fuerit, citius percipit ejus persultationem: si non, posterius. 9 Quin & pecora prægnantia si non ægrotent, ab eodem potu ac cibo pinguiora propterea fiunt. 10 Similiter autem & mulier. 11 Et à pinguitudine calfacta ac alba existente, 12 quod edulcatum est à caliditate, quæ ab uteris accessit, 13 expressum venit in mammas, 14 & in uteros quoque parum venit, per easdem venas. 15 Tendunt enim & in mammas & in uteros venulæ hæ, & consimiles aliæ. 16 Et ubi pervenerit in uteros de lacte, 18 puer ipso paululum fruitur, 19 mammæ vero susceptо lacte impletæ attolluntur.

XXII. Et ubi peperit mulier 2 principio motus facto, 3 lac in mammas ipsas procedit, 4 si lactaverit. 5 Sic enim res habet. 6 Dum mammæ lactant ac exuguntur, venulæ in mammas ampliores fiunt: 7 ampliores autem factæ, à ventre pinguitudinem trahentes, in mammas distribuunt. 8 Nam & vir si multum coeat, venæ ampliores redditæ, venerem magis inducunt. 9 Habet autem & hoc eo modo. 10 Alimentum & augmentum puerorum fit, 11 ubi ea quæ à matre veniunt, in uteros processerint, 12 & prout mater habet juxta sanitatem aut de-

ἀὸ ἡ μήτηρ ἔχῃ ὑγιείης ἢ ἀσθενείης, ὧδε καὶ τὸ παιδίον ἔχει.

XXIII. Ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα τρέφεται ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ὅκως ἂν ἡ γῆ ἔχῃ, ἅ τε καὶ τὰ φυόμενα ἔχει ἐν τῇ γῇ· τό, τε γὰρ σπέρμα, ὁκόταν καταβληθῇ εἰς τὴν γλοιὸν, ἐκμαίδεται ὑπὸ τοῦ ἀπὸ τῶν ἐμπιμπλαμένου ὑγροῦ. ἔχει γὰρ ἐν αὐτῇ ἡ γῆ ἐκμαίδια παντοῖα, ὥστε τρέφειν τὰ φυόμενα. ἐκμαίδεται δὲ τὸ πληθὸν τὸ σπέρμα φυσᾶται καὶ οἰδέει, καὶ ἀναπνίζεται ὑπὸ τοῦ ἐκμαίδου ξυστρεφομένη ἡ δύναμις, ἣ ἐστι καθάπερ ἐν τῷ σπέρματι. ἐξαναφέρεται δὲ ἡ δύναμις ὑπὸ τοῦ πνεύματος, καὶ τὰ ἐκμαίδια φύλλα γλοιώδεα, ῥήγνυσι τὸ σπέρμα, καὶ ἀναπίπτει κατὰ τὸν ἔξω τὰ φύλλα. ἀναλείπεται δὲ, ὁκόταν μηκέτι δύνηται τρέφειν τὰ φύλλα ὑπὸ τοῦ ἐκμαίδου τοῦ ἐν τῷ σπέρματι ἐόντος, ῥήγνυταί τε ἐς τὸ κάτω τό, τε σπέρμα καὶ τὰ φύλλα. καὶ βιώλεον ὑπὸ τῶν φύλλων, μεθίησι τὴν δυνάμιν ἐς τὸ κάτω, ἡ δὲ αὐτὴ ὑπολείπεται ἀλλὰ πολὺ βαρύτερα. καὶ γίνεται αὐξήσιος ἐκ τῶν φύλλων ἀναπεμπομένη. ὁκόταν δὲ κάτω βεβαίως ῥιζωθῇ τὸ φυὲν, καὶ τῷ τροφῷ ἀπὸ τῆς γῆς πλείῃ, τότε ἤδη ἀφανίσεται πᾶν τὸ σπέρμα, καὶ ἀνήλωται ἐς τὸ φυὲν, πολὺ δὲ λεπυρέϊ, ὅπερ στρεπτόν ἐστιν. αὖθις δὲ τὸ λεπύριον ἐκπίπτει ἐκ τῆς γῆς ἄδηλον γίνεται. ἔρχεται δὲ καὶ ἐξανατείνει τινὰ τῶν φύλλων. ἐκ σπέρματος γενόμενα, ἅτε ἀφ' ὑγροῦ γλοιώδεος, τέως μὲν ἁπαλὸν ἔτι καὶ ὑδαρὲς, ἐς αὔξησιν ἀρμενιζόμενον καὶ ἐς τὸ κάτω ἐς τὸ ἄνω, ἀδυνατεῖ τὸ καρπὸν ἐκβάλλειν. ἐπὴν δὲ καὶ αὐτῷ δύναμις ἰσχυρὴ

debilitatem, sic & puer habet.

XXIII. Quemadmodum etiam quæ in terra crescunt, à terra nutriuntur, [2] & prout terra habuerit, sic etiam nascentia in terra habent. [3] Etenim semen ubi dejectum fuerit in terram, humiditate quadam ab ipsa implerur. [4] Habet enim in se terra omnigenum humorem, ut nascentia nutrire possit. [5] Impletum autem humore semen, inflatur & intumescit: [6] & vis quæ in semine levissima est, ab humore condensari cogitur: [7] condensata autem à spiritu vis, [8] & humore folia producente, [9] semen rumpit, [10] & primum folia foras emergunt. [11] Vbi vero emerserint, quum non amplius ab humore in semine existente folia nutriri possint, [12] rumpitur inferne semen, itemque folia: [13] & semen à foliis coactum, vim suam ad inferna demittit, quæ videlicet in ipso restat propter gravitatem, [14] & fiunt radices ex foliis distentæ. [15] Postquam autem planta jam firmiter radices inferne egerit, & alimentum à terra sumit, [16] tunc sane totum evanescit, & in plantam consumitur, [17] præter corticem, qui solidissimus existit. [18] Rursus autem cortex in terra putrefactus progressu temporis evanidus fit, [19] & quædam folia ramos producunt. [20] Ex semine itaque tanquam ex humido nata planta, [21] donec quidem tenera & aquosa fuerit, in augmentum superne ac inferne procedens, fructum excludere non potest. [22] Non enim vim habet fortem ac pinguem, ex qua semen con-

ἰσχυρὴ κὴ πίλεσθαι, ἐξ ἧς τὸ σπέρμα ξυγγραφήσεται. 23 ὁκόταν δ' στερεωθῇ μᾶλλον κὴ ῥιζωθῇ τὸ πεφυκὸς κατὰ χρόνον, 24 τότε ἤδη κὴ φλέβας ἴσχει εὐρείας. κὴ ἐς τὸ ἄνω κὴ ἐς τὸ κάτω. 25 κὴ τότε δὴ οὐκ τ' γῆς ἕλκεται, οὐκ ἔτι ὑδαρὲς, ἀλλὰ παχύτερον κὴ πιώτερον κὴ πλεῖον. 26 τὸ δὲ θερμαινόμενον κατὰ τ' ἥλιον, ἀναζεῖ ἐς τὰ ἄκρα, κ' γίνεται καρπὸς, 27 κ' τὸ ξυγγενὲς, ἐξ οὗπερ κὴ ἐγένετο. 28 κὴ πολὺς ἐξ ὀλίγου διὰ τόδε γίνεται, 29 ὅτι ἕλκει ἔχυσιν τ' φυομένων οὐκ τ' γῆς δυνάμιν πλείονα, ἢ ἐξ ἧς ἐγένετο. 30 κὴ ἀναζεῖ οὐ κ' ἓν, ἀλλὰ κ' πολλά. 31 ὁκόταν δ' ὁ καρπὸς ἀναζέσῃ, τρέφεται κατὰ τ' φυομένου. 32 ἕλκει γὰρ τὸ φυόμενον διὰ τῆς γῆς, τῷ καρπῷ ἀνιδίδωσιν. 33 ὁ δ' ἥλιος πέσσει τ' στερεὸν τὸν καρπὸν, τὸ ὑδαρέστερον ἐς ἰωνθὲν ἕλκων ἀπ' αὐτοῦ. 34 τ' μὲν οὖν εἰρηκέναι μοι περὶ τῶν οὐ σπερμαινομένων, διὰ τ' γῆς κὴ τ' ὕδατος.

XXIV. Τὰ δ' οὐ φυτευόμενα, 43 ἀπὸ δενδρέων δένδρεα γίνεται, τρόπον τοιόνδε. 2 τραῦμα ἴσχει ὁ κλάδος ἐν τῷ κοιλώματι πρὸς τ' γῇ, ἢ ἀπὸ τ' δένδρου ἀπεκλάσθη, ὅθεν αἱ ῥίζαι ἀφίενται. 3 τρόπον δ' τοιόνδε μεθίενται. 4 ὁκόταν τὸ φυτὸν, τὸ ἐν τῇ γῇ ἐὸν, ἐκμεθύσκηται ἀπὸ τ' γῆς, αἰθάλῃ, 5 κὴ πνεῦμα ἴσχῃ. 6 τὸ δ' κάτω τ' γῆς, ἀδές πως. 7 τὸ δ' πνεῦμα κὴ ἡ ἐκμὰς ξυμφέψασα ἐν τῷ κάτω τ' φυτῷ τ' δυνάμιν, ὅση ἐν αὐτῷ βαρυτάτη, 8 ἔρρηξεν ἐς τὸ κάτω, κὴ γίνεται ἐξ αὐτοῦ ῥίζαι ἀπέλαι. 9 ὁκόταν δ' ἐς τὸ κάτω λάβῃται, τότε δὴ ἕλκει ἐκ τῆς ῥίζης ἐκμάδα, κὴ ἀναδίδωσι τῷ κατὰ γῆς ἐόντι. 10 κὴ τότε δὴ αὖθις

densari queat. 23 Vbi vero solidior facta est, & progressu temporis radices egerit, 24 tunc jam & venas habet amplas, tum ad supernam, tum ad infernam partem: 25 & tunc sane non amplius aquosum ex terra trahit alimentum, sed crassius & pinguius ac copiosius, 26 quod calfactum à sole efferveſcit in extremitates, 27 & fit fructus juxta cognationem, ex quali etiam generatus est. 28 Multus autem ex modico propterea fit, 29 quod singula ex terra nascentia majorem vim ex terra, quam ex eo unde generata sunt, trahunt, 30 & efferveſcunt non secundum unum, sed secundum multa. 31 Quum autem fructus prodierit, à planta sua nutritur. 32 Planta enim à terra trahens, fructui transmittit. 33 Sol autem fructum coquit, & solidum facit, quod aquosius in ipso est, ad sese trahens. 34 Atque hæc mihi dicta sunt de his, quæ ex semine nascuntur à terra & aqua.

XXIV. Cæterum ex plantariis 43 ab arboribus arbores fiunt, hoc modo. 2 Ramus vulnus habet, qua parte arbore defractus est, in infima ad terram parte, unde radices prodeunt. 3 Pangitur autem, & in terram demittitur, hoc modo. 4 Quum planta quæ in terra existit, 5 humorem acceperit à terra, tumescit 6 & spiritum habet: 6 quæ vero pars supra terram eminet, nondum. 7 Spiritus autem & humor condensans in inferna plantæ parte vim, quantum ejus gravissimum est, 8 in infernam partem erumpit, & ex ipso radices teneræ fiunt. 9 Postquam autem in infernam partem receptus fuerit, tunc jam ex radice humorem trahit, & parti supra terram eminenti transmittit: 10 & tunc sane rursus

αὖθις τὸ ἄνω οἰδέϊ, καὶ πνεῦμα ἴσχει. 11 καὶ ὅση δυνάμις ἐν τῷ φυτῷ κάθηται ἔνεστι, ξυναφθεῖσα φύλλα γεννᾷ βλαστάνει, 12 καὶ ἐς τὸ ἄνω ἤδη τῷ αὔξησιν ποιέεται, καὶ ἐς τὸ κάτω.

XXV. Οὕτως ἐς τὸ ἐναντίον ξυμβαίνει ἤδη τοῖσι μὲν ἀπὸ σπέρματος γινομένοις, 2 καὶ τοῖσι μὲν φυτηίοις· ἔστι δὲ βλαστεῖν. 3 πρότερον μὲν ἐκ μὲν σπέρματος τὸ φύλλον ἀναπέμπει· ἔπειτα αἱ ῥίζαι ἐς τὸ κάτω ἀφίενται. 4 τὸ δὲ δένδρον ῥιζοῦται πρῶτον, ἔπειτα φυλλοῦται 5 διὰ τόδε, ὅτι ἐν μὲν τῷ σπέρματι αὐτῷ ἐκμαδὸν παρῆν ἔνεστι, 6 καὶ ἐν τῇ γῇ πανὶ ἐόντι τροφὴ ἔνεστι πρῶτον τῷ φύλλῳ δοκέουσα, ὅθεν τὸ φύλλον θρέψεται), μέχρις οὗ ῥιζωθῇ. 7 ἐν δὲ τῷ κλάδῳ οὐ γίνεται). 8 οὐ γὰρ γίνεται ἐξ ἑτέρου, ὅθεν τὸ φύλλον πρῶτον τροφὴν ἕξει· 9 ἀλλ' αὐτὸς ὁ κλάδος ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τὸ δένδρον ἔχει. 10 καὶ τοῦτο ὑπὲρ γῆς ἔστι πολὺ, ὥστε ἐὰν μὴ δυνάμεως ὑπὲρ γῆς ἐὸν ἐκμοδὸν πλησθῇ, εἰ μὴ ἐκ δὲ κάτω μεγάλης δυνάμεως ἐλθοῦσα τῷ ἄνω ἐκδιδοῖ τὸ ἐκμοδόν. 11 καὶ πρῶτον τὸ φυτήιον ἀνάγκη ἐστὶν ἑωυτῷ τροφὴν ποιήσασθαι ἀπὸ τῆς γῆς τῇσι ῥίζῃσι· ἔπειτα ὥστε ἀπὸ τῆς γῆς ἕλκειν ἄνω ἀποδιδόναι, καὶ φύλλα ἐρεπτεῖν ἐς βλαστὸν τε καὶ αὔξησιν.

XXVI. Ὅσον δὲ αὔξει) τὸ φυτὸν, ὀζοῦται τοσοῦτον ἀνάγκης τοιῆσδε, ἢν ἐρέω. 2 ὁκόταν ἐκμοδὸν αὐτῷ πλέον προσγένηται) ἐκ τῆς γῆς ἑλκομένης ὑπὸ πλήθεος, ῥήγνυται, ἢ αὐξήσεται ἐν, ἢ τοσούτῳ ὀζοῦται) τὸ φυτὸν. 3 αὔξεται) δὲ ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἐς τὸ κάτω, διὰ τόδε·

sus ſuperna pars intumeſcit, ac ſpiritum habet: 11 & quantum ex vi in planta leve ineſt, idipſum congregatum germinat, ac folia producit, 12 & jam in ſupernam partem augmentum facit, itemque in infernam.

XXV. Sic itaque contrarium contingit circa germinationem, in his quæ ex ſemine, 2 & in his quæ ex plantariis proveniunt. 3 Ex ſemine enim prius folium emergit, deinde radices in infernam partem demittuntur. 4 Verum arbor primum radices agit, deinde folia acquirit, 5 propterea quod in ſemine ipſo humoris copia ineſt: 6 & in terra quum totum inſit, alimentum ineſt primum folio ſufficiens, unde folium nutritur donec radicetur. 7 Verum in ramo non ſic fit. 8 Non enim gignitur ex altero, unde folium primum alimentum habeat, 9 ſed ipſe ramus eſt, & velut arbor habet, 10 & multa ejus pars ſupra terram eminet. Quare quum ſupra terram exiſtat, humore impleri non poteſt, niſi ex inferna parte magna quædam vis procedens, in ſupernam humorem diſtribuat. 11 Et plantarium primo neceſſe eſt ſibi ipſi alimentum ſufficere à terra in radices, deinde ubi ſic à terra attraxit, ſurſum diſtribuere, & folia ad germen & augmentum concitare.

XXVI. Quum autem augmentum cepit planta, à tali neceſſitate ramos ſpargit, quam referam. 2 Quum plus humoris ipſi acceſſerit ex terra attracti, crumpit præ multitudine, qua parte quam plurimus fuerit, & hac parte planta ramos emittit. 3 Augetur autem & in amplitudinem, & in ſupernam, & in infernam par-

τόδε· 4 ὅτι τὸ κάτω τῆς γῆς θερμὸν χειμῶνος θερμόν ἐστι καὶ τοῦ θέρεος ψυχρόν. 5 τοῦτο δὲ τοῦδε ἕνεκά ἐστιν ὅτι ἡ γῆ ἐκμαλὴν ἐστὶν ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος πίπλοντος, 6 καὶ πιέζεται ἐφ' ἑωυτῆς, ἅτε βαρυτέρης οὔσης τῆς ἰκμάδος. 7 πυκνοτέρη δέ ἐστιν ὑπὸ τούτου, καὶ οὐκ ἔχει ἀφανιεῖν οὐδεμίαν. 8 οὐ γὰρ ἔστιν ἐνεστὶ αὐτῇ τὸ ἀραιὸν μέγα. 9 καὶ διὰ τοῦτο τὸ κάτω τῆς γῆς θερμὸν χειμῶνος θερμόν ἐστι. 10 καὶ γὰρ ἡ κόπρος ἡ νεαρὴ μᾶλλον θερμοτέρη ἐστὶν, ἢ ἡ ἀραιὴ ἐοῦσα· 11 καὶ ἄλλως, τὰ μὲν ἐκμαλὰ καὶ πεπιεσμένα ὑπὸ σφῶν αὐτῶν οὐθερμαίνεται, καὶ ἢν ταχὺ κάρφεται ὑπὸ τῆς θερμασίης ξυσκιρτᾷ σήπεται. 12 οὐ γὰρ δίξεται τὸ πνεῦμα δι' αὐτῶν, ἅτε πυκνῶν ἐόντων. 13 ἢν δὲ ξηρὰ ἐὼν ἐν ἀραιῇσι κέηται, πολλῷ ἧσσον θερμαίνεται καὶ σήπεται. 14 ὅτῳ δὲ καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ, ὁλόκληροι ἐόντες καὶ βεβρεγμένοι, σαπρότερόν ἐστιν, ἢ εἰ ξηροὶ εἶεν, ἐν ἀραιῇσι κέηται.

XXVII. Καὶ ἱμάτια σπανδὰ μᾶλλον ἐν καθισφίοισι μᾶλλον ἰχῶρας διαπαλᾷ, 2 καὶ κατακαίεται ὑπὸ σφίσιν αὐτοῖσιν, ὡς ἐγὼ ἤδη εἶδον, 3 ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς σπαραττόμενα. 4 καὶ τἄλλα, ὅσα θέλει τις σύνυμνθάνειν, πάντα ὅσα πιπίσκει, ὑπὸ σφῶν αὐτῶν θερμότερα φαίνεται, ἢ ὅσα ἀραιῶς κέηται. 5 οὐ γὰρ ἔχει ἀφανίζειν ψυχρὸν ὑπὸ τῶν ἀνέμων. 6 ὅτῳ δὲ τῆς γῆς τὸ κάτω πλείης ἐούσης, καὶ αὐτῆς ὑφ' ἑωυτῆς πεπιεσμένης, 7 ἅτε βαρείης τε καὶ πυκνῆς ἐούσης, ὑπὸ φ' ἰκμάδος θερμαίνεται ἐν χειμῶνι. 8 οὐ γάρ ἐστιν αὐτῆς διαπνοὴ οὐδεμία οὔτε θερείη· 9 ὅταν

tem propterea, 4 quod inferna terræ pars hyeme quidem calida eſt, æſtate autem frigida. 5 Atque hoc propterea contingit, quod terra humida eſt in hyeme, præ aqua de cœlo delabente, 6 & comprimitur in ſeipſam, utpote humore graviore exiſtente: 7 denſior autem ab hoc ipſo eſt, & nullam tranſpirationem habet. 8 Non enim amplius magna raritas ipſi ineſt: 9 & propter hoc inferna terræ pars hyeme calida eſt. 10 Nam & fimum denſius accumulatum, intus calidius eſt, quam quod rarum exiſtit: 11 & alias humecta ac compreſſa, à ſeipſis concaleſcunt, & brevi à calore valde exuſta putreſcunt. 12 neque enim permeat ſpiritus per ipſa, nimirum quum denſa exiſtunt. 13 Si vero ſicca fuerint, ac rare poſita, multo minus caleſcunt ac putreſcunt. 14 Atque ſic ſane frumentum ac hordeum humidum ac madefactum, intus calidius eſt, quam ſi ſiccum ſit, & rare poſitum.

XXVII. Et veſtes pelliceæ colligatæ ac fortiter compactæ, 2 à ſeipſis comburuntur, velut ego vidi, 3 quemadmodum ab igne exuſtæ. 4 Sed & alia, ſi quis velit conſiderare, omnia quæ comprimuntur à ſeipſis, calidiora reperiet, quam quæ rare poſita ſunt. 5 Non enim habent unde frigiditatem inſpirent à ventis. 6 Sic etiam inferna terræ pars quum plena ſit, & ipſa à ſeipſa comprimatur, nimirum gravis ac denſa exiſtens, ab humiditate in hyeme caleſcit, 7 nullam enim caliditatis perſpirationem habet. 8 Sed ubi de cœlo aqua cadit in ipſam, 9 quum

9 ὅταν ἀναπνεῇ ἐν τῇ γῇ ἀπ' αὐτῆς, 10 οὐ διίσι πρόσω, ἀλλὰ πυκνῆς ἐούσης τῆς γῆς· 11 ἀλλ' ἡ πνοὴ ὀπίσω ἐς τὸ ὕδωρ ἔρχεται. 12 καὶ διὰ τοῦτο αἱ πηγαὶ καὶ ἡ θάλασσα θερμότεραι εἰσὶ χειμῶνος, καὶ μείζους, ἢ θέρεος· 13 ὅτι ἀναπνέουσιν εἰς πολύμαλον, ὀπίσω ἔρχεται ἐς τὸ ὕδωρ, 14 ἅτε τῆς γῆς πυκνοτέρης ἐούσης, καὶ οὐ διϊείσης δι' αὐτῆς τὸ πνεῦμα. 15 καὶ τὸ ὕδωρ πολὺ ἐὸν, ἢν ἀπὸ τύχῃ, τοῦτο δὴ ῥήγνυσι χωρίον, καὶ ὁδὸν οἱ αὐτὸ ποιεῖ· εὐρυτέρην, ἢ ἐς ὀλίγον εἶκε.

XXIX. Τὸ γὰρ ὕδωρ οὐ τῇ γῇ ἔχει ἵδρυσιν, ἀλλ' ἀεὶ χωρεῖ ἐς τὸ κάτωτερον. 2 ἐκ δὲ διήκοντος θερμαίνου ἀπὸ θαλάσσης τὸ πνεῦμα ἡ γῆ δι' ἑωυτῆς, ἔλασσον τὸ ὕδωρ ἐκχώρεον ἐξ αὐτῆς, 3 εἰ μὴ πηγαὶ σφι ἐν αὐτῇσιν ἦσαν θερμαίνουσι μεγάλαι. 4 πάντα τοῦτο εἰρημένα μοι, ὅτι τῆς γῆς τὸ κάτω θερμότερον φαίνεται ἐὸν θέρεος, ἢ χειμῶνος. 5 νῦν δὲ θέλω ἐκφῆναι, ὅ, τι θέρεος τὸ κάτω τῆς γῆς ψυχρότερον φαίνεται ἐὸν ἢ χειμῶνος.

XXIX. Ἡ γῆ θέρεος λεπτή ἐστι καὶ κούφη, 2 ἅτε θέρεος ἡλίου σφοδρότερον προσπίπτοντος, καὶ ἕλκοντος ἀπ' αὐτῆς πρὸς ἑωυτὸν τῆς ἰκμάδος. 3 ἔχει δὲ ὕδωρ ἡ γῆ ἐν αὐτῇ αἰεὶ πλέον ἢ ἔλασσον. 4 καὶ δὲ πνεύματα ἡμῖν ἐστι πάντα ἀφ' ὑδάτων. 5 τοῦτο δὲ περὶ ἐπιδείξω ξυμβαλλόμενος, ὅτι ἅπαντες ἔχει. 6 ἀπὸ γὰρ τῶν ποταμῶν πάντων καὶ τῶν νεφέων καὶ ἐκ τῶν νεφέων. 7 τὸ δὲ νέφος ἐστὶν ὕδωρ ξυνεχὲς ἐν αἰθέρι. 8 καὶ τότε δὴ ἡ γῆ λεπτή ἐστι καὶ κούφη θέρεος· 9 καὶ ὕδωρ ἐν αὐτῇ ἔχουσι· 10 καὶ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ κάτω τῆς 11 χωρεῖ ἐν ὑδάτων δὲ αἰεὶ ἀπε-

9 quum ſpiritus prodierit ab ipſa in terra, 10 non ulterius penetrat, utpote terra denſa exiſtente, 11 ſed ſpiritus retro ad aquam abit: 12 & propterea fontes ac marinæ aquæ, hyeme calidiores ſunt, & auctiores quam æſtate, 13 quia ſpiritus dum exhalat, retro abit ad aquam, 14 quum terra denſior exiſtat, & per ſe ſpiritum non tranſmittat. 15 Et aqua multa exiſtens quæ contigerit, ea perrumpens procedit, & viam ſibi ipſi ampliorem facit quam ſi modica exiſtat.

XXIX. Aqua enim in terra non conſiſtit, ſed ſemper in declive procedit. 2 Si autem ſpiritum ab aqua prodeuntem terra per ſe hyeme tranſmittat, paucior aqua ex ipſa procederet, 3 & fontes hyeme magni non eſſent. 4 Atque hæc omnia in hoc dicta à me ſunt, quod terræ inferna pars calidior eſſe apparet hyeme, quam æſtate. 5 Nunc autem dicere volo, quod æſtate frigidior quam hyeme, inferna terræ pars eſſe videtur.

XXIX. Terra æſtate rara eſt & levis, 2 nimirum ſole vehementius irruente, & ab ipſa humiditates ad ſeſe trahente. 3 Habet autem terra in ſe ſemper aquam plus aut minus. 4 Spiritus autem omnes nobis ſunt ab aqua. 5 Id quod ſic ſe habere, unde conjectare poſſis, demonſtrabo. 6 Etenim ab omnibus fluminibus ac nebulis ſpiritus ſemper procedunt. 7 Eſt autem nebula aqua in aere cohærens & continua. 8 Et tunc ſane terra rara eſt ac levis æſtate, 9 & aquam in ſe habet, 10 & aqua in declive fluit, 11 procedente autem aqua, ſemper inde alius ex alio

ἀναπνέῃ αὐτόθεν ἕτερον ἐξ ἑτέρου πνεῦμα. [12] τὸ δὲ ἀναπνέον ἀφ' ὑγροῦ κέφης καὶ ἀραιῆς ἐούσης, [13] καὶ ψυχρὸν τὴν γῆν ποιέῃ, [14] καὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ ξυμψύχεται. [15] ἔχει δὲ ὥσπερ, ὅστις εἰς σὺν ἀσκῷ ὕδωρ ἐνιεὶς ἀναπίεσεν ἰσχυρῶς, [16] καὶ διαπείσας τῷ ὕδατι ποιήσειε νύσσῃ βελόνης, ἢ μικρῷ μείζονι, [17] καὶ τὸν ἀσκὸν κρεμάσας αἰωροίη, [18] οὐδὲν διὰ τῆς τετρημένης πνεῦμα χωρήσει, ἀλλ' ὕδωρ. [19] οὐ γὰρ ἔχει εὐρυχωρείην, ἢ ἀναπνεύσει. [20] ὧδε δὴ ἔχει καὶ ἐν χειμῶνι τὸ ὕδατι ἐν τῇ γῇ. [21] ἢν δὲ τῷ ὕδατι ἐν τῷ ἀσκῷ τὴν εὐρυχωρείην ποιήσῃς, καὶ κρεμάσας αἰωροίης τὸν ἀσκὸν, πνεῦμα διὰ χωρέει διὰ τῆς τετρημένης. [22] εὐρυχωρείη γὰρ ἐστὶ τῷ πνεύματι ἀπὸ τοῦ ὕδατος κινουμένῳ διὰ χωρίου διὰ τοῦ ἀσκοῦ. [23] καὶ διὰ τοῦ τετρημένου τὸ πνεῦμα διὰ τόδε δίεισιν. [24] ὧδε δὴ ἔχει καὶ ἐν θέρεϊ ἐν τῇ γῇ τὸ ὕδατι. [25] εὐρυχωρείη γάρ ἐστιν αὐτῷ, ἅτε τῆς γῆς ἀραιῆς ἐούσης, [26] καὶ ἐκ ἡλίου ἑλκομένου ἀπ' αὐτῆς τὸ ἰκμαδῶδες ἐς ἑωυτόν. [27] διίησι τὸ πνεῦμα, ἅτε ψυχρὸν ἐὸν, ἀπὸ τοῦ ὕδατος δι' αὐτῆς ἀραιῆς ἐούσης καὶ κένης. [28] διὰ τοῦτο ψυχρὸν ἐὸν αὐτῆς τὸ κάτω ἐν θέρεϊ. [29] καὶ τὸ ὕδωρ μᾶλλον ἐν πυθμένι, [30] ἐν τῇ γῇ ψυχρὸν ἐόν, [31] καὶ αὐτὸ ἀφίησιν ἐς ἑωυτὸ τὸ πνεῦμα, καὶ ἐς τὸν γλῶ.

xxx. Καὶ ὕδωρ τὸ ἀνηλεόμενον ἐν τῇ φρέατι, αἰὲν διακινέει τὸ πνεῦμα, ὥσπερ ῥιπὶς, καὶ ποιέει αὐτὸ ψύχος περίχυτον τοῦ ὕδατος. [2] τὸ μὲν ἀνηλεόμενον ἐν ὕδατος ἐν θέρεϊ, ἀλλ' ἐσηκὸς, πυκνὸν ἐὸν, ἐκ ὁμοίως δέχεται τὸ πνεῦμα

spiritus exhalat. [12] Qui vero exhalat, per terram abit levem ac raram existentem, [13] & frigiditatem terræ inducit, [14] & ipsa aqua simul perfrigeratur. [15] Habet autem sic, quemadmodum si quis aquam in utre existentem fortiter comprimat, [16] & per puncturam acus, vel paulo majorem, perspirationem aquæ faciat, [17] & ipsum utrem in sublimi suspendat, [18] nullus spiritus per foramen procedet, sed aqua. [19] non enim habet spatiositatem per quam aqua spiritum emittat. [20] Sic sane se habet etiam hyeme aqua in terra. [21] Si autem aquæ in utre locum satis amplum feceris, & utrem in sublimi suspenderis, spiritus per foramen procedet. [22] Locum enim spiritus habet ab aqua mota, procedendi per utrem, [23] & propterea per foramen spiritus transit. [24] Sic sane se habet etiam æstate aqua in terra. [25] Satis amplum enim locum habet, ni mirum terra rara existente, [26] & sole ab ipsa humorem ad se trahente, [27] & perranſit spiritus, utpote qui frigidus existit, ab aqua per ipsam raram existentem ac levem. [28] Ob hoc itaque inferna ipsius pars æstate frigida existit, [29] & aqua ipsa adhuc magis quam spiritus, [30] qui in terra frigidus existit, [31] & ipsa in seipsam, & in terram, spiritum emittit.

xxx. Sed & aqua quæ hauritur in puteo, spiritum semper movet, velut flabellum, atque hoc ipsum aquæ frigiditatem inducit. [2] Quæ vero non hauſtur æstate, sed stans densa existit, non similiter spiritum in se à terra susçipit, neque in terram à seipsa distri-

ἐς ἐωυτὸ ἀπὸ τῆ γῆς, ἐσῆλ' ἐς τὸ ὑγρὸν ἀπ' ἐωυτῆ ἀποδίδωσι. 3 καὶ ἅμα ἀπὸ τ ἡλίε καὶ τ ἠέρ ος ὁ σκιδναμένε ἐν τῷ φρέατι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐς ἑωυτὸ, θερμαίνε) ἀφ' ὧν τὸ ἐπιπολῆς. 4 ἔπειτα τὸ ὑπερον ἐπὶ τῷ ὑπερω ἐς τὸ κάτω ἀμοιβὶς τρέπεται. 5 καὶ ἀφ' τῆτο τὸ μὲν ἀντλεόμενον ὕδωρ τ ἠέρ ος θερμότερόν ἐστ τ ἀντλεομένε.

XXXI. Αἴτε πηγαῖαι βαθεῖαι μάλιστα τ ἠέρ ος ἀεὶ ψυχραί εἰσι. 2 καὶ χειμῶνος τὸ ὕδωρ τ χειμῶν ος, τ γῆς θερμῆς ἐούσης, ἐκ τούτε τὸ μὲν πρωτοβόλημα θερμόν ἐστι. 3 ὅταν δ' χρόν ος οἷός, ψυχρόν ἐστι, 4 ἀπὸ τ ἠέρ ος δηλονότι ψυχόμενον, ψυχρῆ ἐόντ ος. 5 ἐξαιρεῖται γὰρ ὑπὸ τ ἀνέμε, καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐτῆ διηθέε. 6 καθάπερ δὲ τὸ ἀντλεόμενον ὕδωρ τ ἠέρ ος, ἐκ τῶν χειμῶνα, ψυχρὸν αὐτίκα ἐστι. 7 θερμὸν δ' γίνε) ἀφ' τόδε. 8 ὅτι, τ γῆς ἀραιῆς ἐούσης, ὑπ πνεύματ ος ἐόντ ος ἐν αὐτῆ, ψύχε). 9 ὅταν δ' χειμῶνα χρόν ος ἐγγύθεν), στέρεσθαι μὲν γίνεται, καὶ θερμὸν ὀφῶσι. 10 θερμαίνε) γὰρ ὑπὸ τ ἠέρ ος, θερμῆ ἐόντ ος. 11 ὥσπερ καὶ τὸ μὴ ἀντλεόμενον ὕδωρ ἐν τῷ φρέατι τ ἠέρ ος ἀφ' τῆτο θερμὸν γίνεται. 12 τοῦτο μὲν ἐς τῆτο μοι εἰρήσεται. 13 ἀναλήψομαι δ' αὖθις, ὅπ τ ἠέρ ος τὸ κάτω τ γῆς ψυχρόν ἐστ· τ δ' χειμῶν ος, θερμόν. τὸ δ' ἄνω τ γῆς, τἀναντίον τούτε.

XXXII. Καὶ δεῖ τῷ δένδρῳ μὴ δύο θέρεα ὁμοῦ προσγίνεσθαι, 2 μηδὲ δύο ψυχρὰ ὁμοῦ, 3 ἢν μέλλῃ ὑγιαίνειν. 4 ἀλλ', ἢν μὲν ἐκ τ ἄνωθεν προσγίνη) θέρος, ἐν τ κάτωθεν δεῖ ψυχρὸν αὐτῷ προσγίνεσθαι. 5 καὶ πάν-

tribuit. 3 & ſimul à ſole, & aere in puteo non diſperſo, ſed ſtante ac firmato, primum ſuperficies ipſius caleſit, 4 deinde alia ejus pars ad aliam deorſum caliditatem diſtribuit. 5 & propterea aqua quæ æſtate non hauritur, calidior eſt ea quæ hauritur.

XXXI. Quin & fontes valde profundi æſtate ſemper frigidi exiſtunt: 2 & aqua hauſta hyeme, terra calida exiſtente, ex tali fonte, ſtatim quidem calida eſt, 3 ubi vero tempus progreſſum fuerit, frigida eſt, 4 ab aere videlicet frigido exiſtente talis facta. 5 Perflatur enim à vento, & ſpiritus per ipſam pertranſit. 6 Quemadmodum etiam aqua quæ æſtate hauritur, ubi hauſta fuerit, ſtatim frigida eſt, 7 calida autem fit propterea, 8 quod terra rara exiſtente, & ſpiritu in ipſa exiſtente, perfrigeratur. 9 Vbi autem hauſtæ tempus acceſſerit, ſtabilis fit, & calida conſpicitur. 10 Caleſit enim ab aere calido exiſtente, 11 quemadmodum & aqua quæ non hauritur in puteo æſtate, ob hoc ipſum calida redditur. 12 Atque hæc à me de hoc dicta ſunt. 13 Repetam autem rurſus quod æſtate inferna terræ pars frigida eſt, hyeme vero calida: ſuperna autem vice verſa.

XXXII. Et oportet arbori non duo calida ſimul accedere, 2 neque duo frigida ſimul, 3 ſi ſana eſſe debet. 4 Verum ſiquidem ex ſuperna caliditas acceſſerit, ex inferna frigiditatem ipſi accedere oportet: 5 & vice verſa, ſi ex ſuperna parte accedat frigiditas, ex inferna

πάλιν, ἢν ὀπὸ ἄνωθεν προσηχθῇ ψυχρὸν, ὀπὸ κάτωθεν δεῖ θερμὸν αὐτῷ προσγίνεσθαι. 6 εὔτε ῥίζαι ἕλκουσι, τῷ δένδρῳ προσδιδόασι, καὶ τὸ δένδρεον τῇσι ῥίζῃσι. 7 καὶ γάρ) ἔστι τεμιείη ὑγροῦ καὶ θερμοῦ. 8 ὥσπερ τῷ ἀνθρώπῳ ἐσιοῦσιν ἐς τὴν κοιλίην σιτίων, ὅσα ἀποκόμμα θερμαίνῃ, δεῖ ψύξιν ἀποδίδοσθαι ἀπὸ κάτω. 9 ἔστω καὶ τῷ δένδρῳ δεῖ ἀνάπαλιν ἀποδίδοσθαι ὀπὸ κάτω ἄνω, καὶ ἀνάπαλιν. 10 καὶ αὔξεσθαι) τὸ δένδρεον, καὶ ἐς τὸ ἄνω καὶ ἐς τὸ κάτω ἅμα τοῦτο. 11 ὅπερ ἡ τροφή ἐστι καὶ ὀπὸ κάτωθεν καὶ ὀπὸ ἄνωθεν.

XXXIII. Καίτοι ἢν αὖ ἁπαλὸν ἔῃ σφόδρα, ὑ καρποφορεῖ. 2 ἡ γάρ ἐστιν αὐτῷ πίειρα δυνάμις, οὐδὲ παχέιη, ὥστε ἐς καρπὸν ξυμβάλλεσθαι οἵη τέ ἐστιν. 3 ὁκόταν δὲ χρόνῳ ἐξήκῃ), τότε ἤδη ὀπὸ αὐτῷ εἰ φλοιὸς εὐρέιη γινόμενος, ποιεῖ) ὀπὸ αὐτῷ ὀκτὼ γῆς πίειραν καὶ παχείην ῥύσιν. 4 ὁ δὲ ἥλιος ἅμα ἀέρι αὐτῷ, ποιέει ὀκζίειν, ὥστε κέφηνα ἔσσιν, ἐς τὰ ἄκρα, καὶ καρπᾶσθαι. 5 καὶ τὴν μὲν λεπτὴν ἰκμάδα ἀπὸ μὲν καρπῶν ἀποφέρει. 6 τῷ δὲ παχείην πίσσαν ὁ ἥλιος ὀπεργάζεται θερμαίνων γλυκαίνει. 7 τὰ δὲ ὑγρὰ καρποφορέοντα δένδρεα οὐκ ἔχει πίσσαν ὀπὸ αὐτοῖσιν, ὅσον ἐς τὸν καρπὸν ἀναλίσκεται. 8 τὸ δὲ πᾶν δένδρεον, ὁκόταν ὑπὸ χρόνου στερεωθῇ, καὶ λάβηται ὀπὸ τῶν κάτω τῇσι ῥίζῃσιν, ἤδη βεβαίως πέπαυται) αὐξόμενον πάντη.

XXXIV. Ὁκόσοισι δὲ ἐς δένδρεα ἀφ' ἑτέρων δενδρέων ὀφθαλμοὶ ἐνετέθησαν, 2 ἃ δένδρεα γινόμενα ἐν τοῖσι δένδρεσι ζῇ, 3 καὶ καρποφορέει καρπὸν οὐχ ὁμοῖον οἷσιν ἐστέμενά ἐστιν. 4 τρόπῳ τοιῷδε τοῦτο γίνεται.

ferna caliditatem ipsi contingere oportet. 6 Et radices ubi attraxerint, arbori transmittunt, & arbor vicissim radicibus. 7 atque sic & frigidi & calidi conservatio contingit. 8 Quemadmodum homini ingestis cibis in ventrem, qui dum concoquuntur calfaciunt, perfrigerationem à potu facere oportet: 9 sic & arbori contrarium rependi oportet, ex inferna parte ad supernam, & vicissim: 10 & augescit arbor & in supernam, & in infernam partem, propterea 11 quod alimentum ex inferna & superna ipsi accedit.

XXXIII. Et quamdiu quidem vehementer tenera fuerit arbor, fructum non producit. 2 Non enim est in ipsa pinguis vis, neque crassa, quæ ad fructum conferre possit. 3 Progressu autem temporis venæ in ipsa dilatatæ, pinguem ac crassam influxionem ex terra in ipsam faciunt, 4 sol autem ipsam diffundens, ebullire facit utpote levem existentem, & in extremitates, & fructum producere. 5 & tenuem quidem humiditatem à fructu sol aufert, 6 crassam autem concoquens & calfaciens edulcat. 7 At vero arbores non fructiferæ, in se pinguitudinem tantam non habent, quantum ejus in fructum est expendendum. 8 Omnis autem arbor quum per tempus solida facta fuerit, & ex inferna parte radices firmarit, jam penitus constanter augescere desinit.

XXXIV. Quicunque vero in arbores, ab aliis arboribus oculos indiderunt, 2 & arbores in arboribus enatæ vivunt, 3 & fructificant non similem fructum arboribus, quibus insitæ. 4 Id ipsum tali modo

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 194 sur 917

πεπε. 5 ξυμφοιτᾷ γὰρ ὀφθαλμῷ, πρῶτον μὲν βλαστάνει. 6 τροφὴν γὰρ εἶχε, πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ δενδρέου, ἀφ' οὗ ἀπεῤῥάγη· ἔπειτα δὲ ὡς ἐφύτευθη. 7 ἀκήτιον δὲ βλαστήσῃ, ἕως μὲν ἂν ἰσχνὸν ᾖ, ἐς τὸ δένδρεον ῥίζας ἀπ' αὐτοῦ λεπτὰς. 8 ἐπὴν δὲ πρῶτον ἀπαυρίσκηται ἀπὸ τοῦ ἰκμάδος τῆς ἐν τῷ δενδρέῳ ἐνεούσης, ἐν ᾧ ἐφύη τε, 9 ἔπειτα, χρόνου ἐγγενομένου, ἀφίησι ῥίζας ἐς τὴν γῆν, διὰ τοῦ ἐκείθεν ἐστίν. 10 ἐπαυρίσκει δὲ ἀπὸ τῆς ἕλκει τὴν ἰκμάδα. καὶ τροφὴ αὐτῷ ἐκείθεν ἐστίν. 11 ὥστε μὴ θαυμάζειν ἑτεροίους καρποὺς εἶναι τοὺς ἐκ τῶν δενδρέων. 12 ζῇ γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς. 13 ταῦτά μοι εἰρήσθω περὶ τῶν δενδρέων καὶ τῶν καρπῶν. διὰ τόδε, ὅτι ἀχάριστόν τι ἐδόκεε μοι τὸν λόγον ἡμιτελέα καταλιπεῖν. 14 ἀναδήσομαι δ' αὖθις ὀπίσω, ἐς οὗπερ καί μοι λόγος τοῦδε ἐρρήθη.

XXXV. Φημὶ γὰρ, τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα πάντα ζῆν ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἰκμάδος. 2 καὶ ὁκοίη περ ἡ γῆ ἔχει ἰκμάδα ἐν ἑωυτῇ, τοιοῦτον καὶ τὸ φυόμενον ἔχειν. 3 οὕτω δὲ καὶ τὸ παιδίον ζῇ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ἐν τῇσι μήτρῃσιν. 4 ὁκοίη περ ἂν ἡ μήτηρ ὑγιείης ἔχῃ, οὕτω καὶ τὸ παιδίον ἔχει. 5 εἰ δέ τις βούλεται σκοπεῖν τὰ ῥηθέντα περὶ τούτων ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος, εὑρήσει τῇ φύσει πᾶσιν ὁμοιοτάτην ἐοῦσαν, τῶν τε ἐν γῆς φυομένων, καὶ τῶν ἐξ ἀνθρώπων. 7 ἐς τοῦτο μοι εἰρήσθω. 8 τὸ δὲ παιδίον ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐὸν, 9 τὰς χεῖρας ἔχει ἀμφὶ τοῖσι γόνασι, 10 καὶ τὴν κεφαλὴν πλησίον τοῖν ποδοῖν. 11 ἐν οὐκ ἔστιν ἀτρεκείην κατιδεῖν, ἢ δι' αὐτὸ τοῦτο, ἐν τῇσι μήτρῃσι τὸ παιδίον πότερον τὴν κεφαλὴν ἄνω ἔχει ἢ κάτω. 12 ἐκ δὲ

do contingit. 5 Oculus primum quidem germinat. 6 Alimentum enim habet primum ab arbore, ex qua ablatus est, deinde ab ea in quam insitus est. 7 Vbi autem germinaverit, sic in arborem radices tenues à se demittit, 8 & primum humore fruitur in arbore, in quam insitus est, existente: 9 deinde tempore accedente, demittit radices in terram, per eam in quam insitus est, 10 & fruitur humore, quem a terra trahit, & alimentum inde ipsi contingit: 11 ut non mirum sit, insitas arbores, alios fructus producere. 12 à terra enim vivunt. 13 Hæc mihi de arboribus & fructibus dicta sunt ea gratia, quod indignum mihi factum videbatur, & ne poteram quidem hanc tractationem semiperfectam relinquere. 14 Redibo nunc rursus retro ad illum sermonem, cujus gratia à me hæc de istis relata sunt.

XXXV. Censeo enim terræ nascentia omnia vivere ex terræ humore, 2 & qualem terra humorem in seipsa habet, talem etiam nascentia ex ipsa habere. 3 Sic etiam puer vivit de matre in utero, 4 & quali mater sanitate prædita est, talem etiam puer habet. 5 Quod si quis considerare velit ea quæ de his dicta sunt, ab initio usque in finem, 6 inveniet naturam omnem consimilem esse, & ex terra nascentium, & hominum. 7 Et hæc mihi de hac dicta sunt. 8 Cæterum puer in uteris existens, 9 manus apud genas habet, 10 caput autem prope pedes: 11 & non datur probe ac certo cognoscere, etiamsi puerum in utero videas, utrum caput sursum habeat, an deorsum. 12 Verum ex umbilico

pel-

ἓ ὀμφαλὸς τε ἐμβρύοι εἰσὶν οἱ ὑμέ-
νες, ἀντίχοντες αὐτό. 13 τεῦ ἕνεκα
δὲ λέγω σι, 14 ἵνα ἔφην ὀλίγον ἔμπρο-
σθεν ἐρέω ὀλίγα περὶ, 15 ὡς ἀνυστὸν
ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ, 16 ἐμφανέα
ἔσσαν, πᾶσι τοῖσι βουλομένοισι
τάδε περὶ, 17 ὅπου ἕκαστον γενήσε ται ὑμήν
ἐν, 18 ἐπὲς δὲ μέσον ἑωυτῆς ὁ
ὀμφαλός ἐστι, 19 καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἕλκει ἐς ἑωυτόν, καὶ μετ-
ἔπειτα ἔξω, 20 καὶ ἐκ ἓ ὀμφαλὸς
ὑμένος ἐστὶ, 21 καὶ τἄλλην φύσιν ἓ
παιδίου, ἣν εἴρηκα, 22 ὧδε ἔχουσαν
ἐξευρήσεις πᾶσαν, μέχρις ἐς τέλος,
22 ὅκως μοι ἐν τοῖσι λόγοισιν ἔμπρο-
σθεν φαίνται, 23 εἰ βούλεταί τις τοῖ-
σιν ἱστορίοισιν, ἐκ σοφιστοῦ μᾶλλον ἢ
γνώμης.

XXXVI. Εἰ γάρ τις ἐθέλοι ὠὰ
ἐπωάζειν ἢ καὶ πλείονα, ὅκως ὁκλέ-
πτοιεν), κατορύσσοι ἀλεκτορίσιν,
εἴτε ὀλίγα εἴ τι ἓ πλείονα; 2 ἓ ἑκάστης
ἡμέρης ἀπὸ τῆ δευτέρης ἀρ-
ξάμενος μέχρι τῆ ὑστάτης, ἢ ὁκλέ-
πτοι τὸ ὠὸν, ὑφαιρέων ἓ κατα-
γνύων, σκοπῶν, 3 ἐξεύρησ ἐκεῖνα
πάντα καὶ τὰ ἐμὸν λόγον, 4 ὡς χρὴ
ὁρμᾶσθαι φύσιν ξυμφορήσαι ἀνθρώ-
πῃ φύσει. 5 ὅπερ δὲ ὑμένες εἰσὶν οἱ
ἓ ὀμφαλὸς τε ἐμβρύοι, καὶ τἄλλα
ὁπόσα εἰρήκαμεν περὶ ἓ παιδίου,
ὥστε ἰδεῖν ἐν τῷ ὠῷ τῷ ὀρνιθείου
ἐξευρήσεις ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος. 6 καί-
τοι, καὶ τις μηδέπω εἶδε, θαυμάσει
ἐν ὀρνιθείῳ ὠῷ ἐνεόντα ὀμφαλόν.
7 ἔχειν δὲ τάδε τὰδε. ἓ τοῦτο δὲ μοι
ὧδε εἰρήσθω.

XXXVII. Ὁκόταν δὲ τῇ γυναι- 58
κὶ ὁ τόκος προσάγηται), 2 ἐμέ-
σασα τότε τὸ παιδίον κινεόμενον,
3 καὶ ἁπαλύνουσα χερσί τε καὶ ποσί,
4 ῥῆξαί πως τὰ ὑμένων τῶν ἐνόντων.
5 ἐμπίπτοντος δὲ ὕδατος καὶ ἀπιόντο-

pelliculæ tentæ ſunt ipſum continentes. 13 Nunc autem referam dignotionem, 14 quam paulo ante me demonſtraturum dixi, 15 quantum humanæ menti poſſibile eſt 16 manifeſtam illam, omni qui de hoc cognoſſe velit, 17 quod genitura in pellicula eſt, 18 & quod juxta medium ipſius umbilicus eſt, 19 & per illum ſane primo ſpiritum in ſeipſam trahit, & foras emittit, 20 & quod ex umbilico pelliculæ tentæ ſunt. 21 Sed & aliam pueri naturam, quam dixi, ſic totam habere uſque in finem reperiet, 22 quomodo videlicet à me in his ſermonibus declaratum eſt, 23 ſi quis teſtimoniis, & ocularibus inſpectionibus à me produ- 459
cendis uti velit.

XXXVI. Etenim ſi quis ova viginti aut plura, quo pulli ex ipſis excludantur, gallinis duabus aut pluribus ſubjicere velit, 2 & ſingulis diebus à ſecunda exordiendo, uſque ad ultimam qua excludetur pullus ex ovo, ſubtrahere, confringere, ac videre, 3 inveniet omnia ſe habere juxta meum ſermonem, 4 quomodo volucris naturam, ad humanam conferre oportet. 5 Quod enim pelliculæ ex- 460
umbilico tentæ ſunt, & reliqua quæ de puero dicta ſunt, ſic ſe habere in ovo volucris reperies, ab initio in finem. 6 Atqui ſi quis nondum vidit, mirabitur in volucris ovo umbilicum ineſſe. 7 Atque hæc ſic habent, & ſic à me relata ſunt.

XXXVII. Quando vero mulieri 58
partus appropinquat, 2 tunc puero ſe movente, 3 & manibus ac pedibus calcitrante, 4 pelliculam quandam internam rumpi contingit; 5 rupta autem una, etiam 461
aliæ debiliorem vim habent, &

rum-

ἀκίδυνοτέρην δύναμιν ἔχεσι, καὶ ῥᾳγνυῶνται. [6] πρῶτον μὲν, οἱ κέντε ἐχόμενοι· ἔπειτα ὁ ὕστερος. [7] ὁκόταν ᾖ ῥαγῶσιν οἱ ὑμένες, [8] τότε λύεται λοιπὸν τὸ δεσμοῦ τὸ ἔμβρυον· [9] ἐξ χωρέει ἔξω κλονηθέν. [10] οὐ γὰρ ἔτι ἰσχὺν ἔχει τοσαύτην, οἷον ὑμένων ἐόντων· οὐδὲ ἔτι ἰσχὺν ἔχουσιν αἱ μῆτραι ἀμφιβαλλόμεναι ἔτι τὸ παιδίον ἔχον, οἷον ὑμένων, ὡς εἶπον, ἐόντων, καὶ τούτων ἀπορρηγνυμένων. [11] οὐδὲ γὰρ οἱ ὑμένες καὶ αἱ μῆτραι ἐπιβάλλονται περὶ τὸ παιδίον ἰσχυρῶς, [12] ἐπεὶ καὶ ἐπιβάλλονται ἐνίοτε· [13] ὁκόταν δὲ χωρέῃ τὸ παιδίον, [14] βίηται καὶ διαστέλλῃ τὰς μήτρας ἐς τὴν διέξοδον, [15] ἅτε ἀσπαλὲς ἐόντας. [16] χωρέει δὲ ἐπὶ κεφαλήν, [17] ἐὰν φύσιν ἴῃ. [18] βαρύτατόν γάρ ἐστιν αὐτῶν τὰ ἄνω σὺν τῷ ὀμφαλῷ συμπεριφερόμενα. [19] σὺν δὲ τῇσι μήτρῃσιν οὖσιν, ἰσχυρότερα μᾶλλον γίνεται ἐς τὸν τόκον ἐκφέρειν, ἢ ὅτε ὁ τόκος τῇ μήτρῃ ἀσυμφορίην.

XXXIIX. Ἢν δὲ βίαιον πάθημα πάθῃ τὸ παιδίον, [2] καὶ πρόσθεν δὲ ἐκλυθῇ χρόνου ῥαγέντων τῶν ὑμένων ἐξέρχεται· [3] καὶ ἢν ἡ τροφὴ προσθῇ λάβῃ ἀπὸ τῆς μητρὸς τῷ παιδίῳ, [4] καὶ ὕστερον προσθοῦσα ὁ τόκος τῇ μήτρῃ ἀσυμφορίην· [5] ἥκιστον δὲ ἐκ μειόνων ἐξέρχεται. [6] ἀλλ' ὅσῳ δὴ ἔοικεν πλείονα χρόνον ἐκ μειόνων ἔχειν· [7] ἤδη γὰρ τοῦτο πολλάκις ἤκουσα· [8] κενὴν διελθοῦσαν ὧδε τρόπῳ τοιῷδε, ᾧ μέλλουσιν. [9] ὁκόταν αἱ μῆτραι πνεύματα λάβωσιν ἐς ἑωυτὰς ἀπὸ τῆς κοιλίης φύσεως περιχεούσης ἐξαραιοῦσαι· [10] γίνεται γὰρ καὶ τοῦτο· [11] δοκέουσι δὴ αἱ γυναῖκες ἐν σφίσιν ἔχειν τότε. [12] καὶ ἢν κυηθεῖσαι μὴ χωρέωσι ξυμφθεῖσαι ἐν τῇσι μήτρῃσι, [13] καὶ ἢν χρό-

rumpuntur [6] primum quidem illi contiguæ & cohærentes, postea extrema. [7] Quum autem ruptæ fuerint pelliculæ, [8] tunc fœtus à vinculo exolvitur, [9] & agitatus foras procedit. [10] Neque enim amplius robur habet pelliculis amissis, [11] neque uteri amplius puerum continere possunt, pelliculis velut dixi amissis, & ab ipsis abruptis. [12] Cohærent enim pelliculæ etiam uteris, ubi circum puerum obvolvuntur, non adeo vi valida ac multa. [13] Quando autem procedit puer, [14] violat & dilatat uteros in exitu, [15] utpote teneros existentes. [16] Procedit autem in caput, [17] si secundum naturam prodierit. [18] Gravissimæ enim sunt ipsi supernæ partes, si ex umbilico perpendantur. [19] Quum autem in uteris est, magis continens existit usque ad pellicularum rupturam simul cum decimo mense, quando partus matri propinquat, & adest.

XXXIIX. Si vero violentam affectionem perpetiatur puer, [2] etiam ante præfinitum tempus ruptis pelliculis procedit. [3] Quin & si alimentum à matre prius puero defecerit, [4] etiam sic partus matri prius advenit, [5] & ante decimum mensem puer prodit. [6] Cæterum quæ longius quam decem mensium tempus uterum gestare sibi visæ sunt ([7] nam hoc jam sæpe audivi) [8] illæ ipsæ hoc modo quem dicturus sum deceptæ sunt. [9] Quum uteri spiritum acceperint in seipsos, à ventre flatum exhibente, elevantur ac intumescunt ([10] contingit enim hoc) [11] videntur sane sibi mulieres tunc concepisse. [12] Præterea si menses non procedentes, congregati fuerint in utero, [13] & diutius

χεο-

χρονιώτερος, ἢ αἱ ἀμφίδες πρὸς μήτρας· [14] ἐστὶ ὅτε μὲν ἅμα τῷ ἄνεμῳ ἐς τὴν κοιλίην πνεύματα· [15] ἐστὶ δ' ὅτε καὶ θερμαντὰ ῥεύματα· [16] καὶ δὴ καὶ τότε ἐν γαστρὶ δοκέουσιν ἔχειν αἱ γυναῖκες, ἢ τε τῶν καθαρμένων μὴ χωρίσιον, καὶ τὰ μητρέων ἠρθρωμένα.

XXXIX. Εἶτα ἐστὶ, ὅτε καὶ καθαρμήνια ἐρρύη αὐτοῖσι, [2] ἢ ἑτέρων ἐπικαταλειφθέντων ἄνευ τοῦ καθαρθῆναι πρὸς τὰς μήτρας καὶ καταπεπτωκότων τὰ ἄνω τέγη, [3] καὶ ἡ φύσις ἐξῆλθε, [4] τὰ δὲ πολλῶν ἤδη δὶς μὴ τὰ καθαρμένων κάθαρσιν αἱ μῆτραι ἔχασιν, [5] καὶ κατὰ τὸ αἰδοῖον ἐρράφησαν, [6] καὶ γυναικωθέντες μιχθεῖσι ἀνδράσιν, ἔλαθον ἑωυτὰς σφᾶς τε γόνον, καὶ θήμερον ἢ ἄμμορα ὀλίγησιν ἡμέρησιν. [7] λογίζονται δὲ αἱ ἄπειροι τῶν λόγων καὶ τῶν πρηγμάτων, [8] πρόκυειν τὸν χρόνον τοῦτον ἐν γαστρὶ ἔχειν, [9] ὅτε περ καθαρμένιαι ἐδόκεον χωρέειν αὐτῆσι, [10] καὶ αἱ μῆτραι ἠρθρωμέναι ἐτύγχανον.

XL. Ὅκως δὲ ἐστὶ χρονιώτερον δέκα μηνῶν τὸν γαστρὶ ἔχειν, ἐγὼ φράσω. [2] Ἡ τροφὴ καὶ ἡ αὔξησις ἡ ἀπὸ τῆς μητρὸς καταλείπουσα, [3] οὐκ ἐπαρκέουσα τῷ παιδίῳ ἐστὶν, ἐπὴν οἱ δέκα μῆνες παρέλθωσι καὶ τὸ ἔμβρυον αὐξηθῇ. [4] Ἕλκει γὰρ δὴ τὸ αἷμα ἐς ἑωυτὸ τὸ γλυκύτατον, [5] ἅμα δὲ καὶ τὸ γαλακτῶδες ἐπαυρέται ὀλίγον. [6] Ὅκως δὲ αὐτῷ ταῦτα ἀνιηρότερα τούτου γένηται, καὶ αὐτὸν ἐν τῷ παιδίῳ, [7] μᾶλλον ἐπιθυμέοντα τῆς ἐπαρκούσης τροφῆς, [8] ἀσκαρίζει, καὶ τὰς ὑμένας ῥηγνύον ὀχλεῖ καὶ ἀπκυίσκουσι παρέχεται τὴν μητέρα. [9] καὶ μᾶλλον τοῦτο ποιέουσιν αἱ τῶν γυναικῶν ἀπεργασταί. [10] ἐπιλείπει γὰρ τοῖσι παιδίοισιν ἡ τροφὴ ἐς τὸν δέκατον,

ἄχρις

tius manserint, semper perfluunt in uteros, [14] aliquando una cum flatu à ventre, [15] aliquando etiam calescentes: [16] & sane tunc quoque in utero habere mulieres sibi videntur, nimirum mensibus non prodeuntibus, & uteris elevatis.

XXXIX. Deinde aliquando menses sua sponte erumpunt, [2] aut aliis supervenientibus à corpore in uteros, & priores protrudentibus, [3] & flatus egreditur: [4] & multis jam statim post mensium purgationem uteri hiant, [5] & ad pudendum vertuntur, [6] & tunc viris permixtæ, ad se genituram concipiunt, eadem die aut omnino in paucis. [7] Existimant autem inexpertæ harum rerum ac rationum, [8] etiam illo tempore se in utero habuisse, [9] quando menses non prodibant ipsis, [10] & uteri erant elevati ac tumentes.

XL. Quod autem non diutius quam decem mensibus contingat uterum gestare, ego demonstrabo. [2] Alimentum & augmentum quod à matre descendit, [3] non amplius sufficiens est puero, ubi decem menses præterierint, & fœtus auctus fuerit. [4] Trahit enim quod dulcissimum est in sanguine ad sese, [5] simulque etiam lacte modice fruitur. [6] Quum autem hæc ipsi rariora ac pauciora sint, & puer plenus ac maturus existat, [7] copiosius alimentum desiderans [8] calcitrat, ac pelliculas rumpens, initium partus matri inducit. [9] & hoc perpetiuntur magis mulieres primiparæ: [10] deficit enim pueris alimentum, ut ad decimum usque mensem sufficere

non

ἄχρις αὖ τὸ δέκα μέωσν. [11] ἐπιλείπῃ δ' ἀφὼ τρόπον τοιόνδε. [12] εἰσὶ τῶν γυναικῶν τινες, αἷς μὲ δοκέουσι τὰ κατάμηνια καθαίρεσθαι), [13] αἷς δ' ὀλίγα. [14] ὅτου δ' ἂν ἀεὶ γένηται) ἐν φύσει καὶ ἐν ἀρχῇ, [15] μητρῷον σφίσιν ἔσται. [16] αἷς δὲ τὰ καταμήνια ὀλίγα μεθίεσαι, αὗται) καὶ τοῖς παιδίοισι δ' χρόνῳ τὸ αὐτὸ ποιέουσιν, ὅταν ἤδη ἀνδρώδεα ᾖ, τὰ τροφὰ ἀπαναισιμώτερα παρέχουσαι, πειρέουσιν ἀσκεῖν ἐλίζειν, [17] ὡς δὲ τάχιστα ὠδῖνα τὰ δέκα μέωσν ἐξελθεῖν ἐπιχειρέουσιν. [18] ὀλίγον γὰρ ἀπὸ τῶν νέων μητέρων χωρέει τὸ αἷμα. [19] ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυμβαίνει, αἱ ἀγαλάκτους εἶναι παντάπασι τὰς γυναῖκας, ἢ ὀλίγα ἢ κατὰ μέωσιν μεστίσιος. [20] ξηρότεραι γὰρ αἱ πυκνοσαρκότεραί εἰσιν.

XLI. Τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐπιλειπόσης τῆς τροφῆς ἐξίσχει) τὸ ἔμβρυον, [2] ἢν μή τι αὐτῷ βίαιον πάθημα ξυμπίπτῃ, εἰκὸς εἶναι τόδε γε. [3] τὸ ὄρνεον γίνεται) οὐκ ἄνευ τοῦ χλωροῦ τρόπῳ τοιῷδε. [4] ἐπικαθεζομένης τῆς μητρὸς θερμαίνει) τὸ ᾠὸν· [5] καὶ τὸ ἐν τῷ ᾠῷ ἐὸν κινέεται ὑπὸ τῆς μητρὸς κινέει). [6] θερμαινόμενον δὲ πνεῦμα ἔχει τὸ ἐν τῷ ᾠῷ ἐόν, [7] καὶ αὖ πάλιν ἕτερον ψυχρὸν ἀπὸ τοῦ ἠέρος, ἀφὼ δὲ ᾠόν. [8] τὸ γὰρ ᾠὸν ὀλιγάκις ἐστὶν οὕτως, ὡς πολὺ ἐλαχίστῳ δοκέουσιν, εἶναι τῷ ἔνδον ἐόντι. [9] ἐπαύξησε τὸ ὄρνεον ἐν τῷ ᾠῷ, [10] καὶ ἀρθροῦται τρόπῳ τῷ αὐτῷ τε καὶ ὁμοίῳ πλησίῳ, ὥσπερ καὶ τὸ παιδίον, [11] ὡς μοι πρόσθεν εἴρηται. [12] γίνεται δὲ ἐκ μὲν χλωροῦ δὲ ᾠοῦ τὸ ὄρνεον· [13] τροφὴ δὲ καὶ αὔξησιν παρέχει τὸ λεπτὸν τὸ ἐν τῷ ᾠῷ. [14] ὅτι δὲ ἤδη πᾶσιν ἐμφανὲς ἐστί, δηλοῖ τὸ, ὅταν ἀποθνήσκον τὸν νεοσσὸν [15] ὀκόταν

non possit. [12] deficit autem per hunc modum. [12] Sunt quædam mulieres quibus sufficientes menses purgantur, [13] quædam quibus pauciores: [14] hoc ipsum si semper fiat, in natura, & genere, [15] maternum ipsis existit. [16] Quæ vero menses paucos demittunt, hæ etiam pueris postremo tempore, ubi jam maturi fuerint, alimentum rarius exhibentes, ipsos calcitrare faciunt, [17] ut & ante decimum prodire festinent. [18] Modicus enim sanguis à juvenculis ac novellis matribus procedit: [19] utplurimum vero contingit tales mulieres etiam sine lacte esse, quæ paucos menses demittunt. [20] Sicciores enim sunt, & densiorem carnem habent.

XLI. Huic autem rationi, quod videlicet deficiente alimento prodit puer, [2] etiamsi non aliqua violenta affectio ipsi accidat, etiam hoc testimonio esse potest. [3] Volucris ex ovi luteo nascitur, hoc modo. [4] Incubante matre ovum [5] calescit, & quod in ovo inest, à matre movetur: [6] calescens autem id, quod in ovo inest, spiritum habet, [7] & alterum frigidum ab aëre per ovum attrahit. [8] Ovum enim adeo rarum est, ut spiritum, qui attrahitur, sufficientem ei, quod intus est, transmittat: [9] & augescit volucris in ovo, [10] & coarticulatur modo eodem ac consimili velut puer, [11] quemadmodum jam antea à me relatum est. [12] Nascitur autem ex luteo ovi volucris, [13] alimentum vero & augmentum habet ex albo, quod in ovo est. [14] atque hoc jam omnibus manifestum factum est, qui animum adverterunt. [15] Vbi autem deficit alimentum pullo ex

ὃ ἐπιλείπῃ ἡ τροφὴ τῷ νεοσσῷ ὃκο-
ὅσῃ ἔῃ, [16] ὃσα ἔχον δρέπεσθαι ἀφ' ἧς 66
ζήσεται), [17] κινέεται ἰσχυρῶς ὁ τοῦ ὠοῦ,
ζητέον τροφὴν πλείονα, [18] καὶ οἱ
ὑμένες διαῤῥήγνυνται). [19] καὶ, ὁκόταν
ἡ ὄρνις αἴσθηται τὸ νεοσσὸν κινεόμενον
ἰσχυρῶς, [20] κολάπτασα ἐξέλυσεν. 67
[21] καὶ τοῦτο ξυμβαίνει γίνεσθαι ὑπὸ εἰ-
κοσιν ἡμέρησι. [22] καὶ ἐμφανὲς ἐστιν,
ὅτι ὧδε ἔχει. [23] ὁκόταν γὰρ κολάπτῃ
τὸ ὄρνεον, ἐπὶ τοῖσι λεπυρίοισι τοῦ
ὠοῦ, ὑγρὸν ἔνεστιν οἷον, [24] ὃ, τι καὶ ἄξιον
λόγου. [25] ἐξαναλίσκεται γὰρ ἐς τὸ νεο-
σσόν. [26] ὅταν δὲ καὶ τὸ παιδίον, ὁκόταν
αὐξηθῇ, ἀκανὲς δύνηται) ἡ μήτηρ
τροφὴν παρέχῃ δρέπεσθαι. [27] ζητέον οὖν
πλείονα τροφὴν τὴν παρεσόμενον τὸ ἔμβρυον, ἅτε καὶ ἐξαναῤῥήγνυσι
τὰς ὑμένας, καὶ λυθὲν τοῦ δεσμοῦ χω-
ρὶς ὁμοῦ ἔξω. [28] καὶ τοῦτο γίνεται) ἐν
δέκα μησὶ τὸ μακρότατον.

XLII. Καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, καὶ
τοῖσι κτήνεσι καὶ τοῖσι θηρίοισιν ὁ
τόκος τοκετὸς γίνεται, [2] ἐν χρόνῳ, ἓν
ἕκαστον τελείῳ, ἀ μακρότερον. [3] ἀνάγ-
κη γὰρ τὸ ζῴων ἑνὶ ἑκάστῳ ἐστὶ χρόνον
εἶναι, ἐν ᾧ ἡ τροφὴ ἀπαναισιμοτέρη ἔσται
τῷ ἐμβρύῳ, καὶ ἐπιλείψῃ, καὶ ὁ τόκος
παρέσται. [4] καὶ τὰ μὲν ἐλάσσω τρο-
φὴν ἐν τοῖσιν ἐμβρύοισιν ἔχοντα,
θᾶσσον τίκτει. τὰ δὲ πλείω, ὕστερον.
[5] καὶ τοῦτο μὲν οὕτω μοι εἴρηται). [6] τὸ
δὲ παιδίον, ὅταν διαῤῥαγῶσιν οἱ
ὑμένες, [7] ἢν μὲν δὴ ἐπικρατήσῃ ὀρθὴ
ἡ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ῥοπὴ, [8] ῥηι-
δίως τίκτει ἡ γυνή. [9] ἢν δὲ πλάγιον
ἢ ἐπὶ πόδας χωρήσῃ. [10] γίνεται γὰρ
καὶ τοῦτο πολλάκις. [11] ἢν δέ τις ἡ ρο- 68
πὴ τύχῃ γεγονυῖα [12] ἢ ὑπὸ εὐρυ-
χωρίης τῆς μητρέων, [13] ἢ καὶ ἢν
ἡ μήτηρ ἐν τῇ ὠδῖνι μὴ ἡσυχάσῃ τὸ
παράπαν. [14] κἀν οὕτω χωρίῃ, χα-
λεπῶς τίκτει) ἡ γυνή. [15] πολλαὶ δὲ

ovo, [16] non habens id ſufficiens
unde vivat, [17] fortiter movetur
in ovo uberius alimentum quæ-
rens, [18] & pelliculæ circum di-
rumpuntur, [19] & ubi mater ſen-
tit pullum vehementer motum,
[20] putamen exſcalpens ipſum ex-
cludit. [21] atque hæc fieri ſolent 67
in viginti diebus, [22] & manife-
ſtum eſt quod ita ſe habent. [23]
Ubi enim excluſa eſt volucris,
nullus humor in ovi teſtis ineſt,
[24] qui ſane memorabilis exi-
ſtat, [25] expenſus eſt enim in
pullum. [26] Sic etiam ubi au-
ctus fuerit puer, mater non am-
plius ſufficiens alimentum ipſi
exhibere poteſt. [27] Uberius ita-
que præſente alimentum puer
quærens, calcitrando pelliculas
dirumpit, & à vinculo exolutus 500
ſimul foras prodit. [28] atque hæc,
ut longiſſime in decem menſibus
fiunt.

XLII. Et ſecundum hanc ra-
tionem etiam pecoribus ac feris
partus advenit, [2] in tempore quo
ſingula pariunt, non tardius. [3]
Etenim unicuique animali neceſ-
ſe eſt tempus eſſe, in quo alimen-
tum fœtui rarius erit, & deficiet,
& partus adeſt. [4] Et quæ quidem
paucius alimentum pueris præ-
bent, citius pariunt: quæ vero
uberius, poſterius. [5] Atque hæc
mihi de hoc dicta ſunt. [6] Porro 507
diruptis pelliculis, [7] ſi pueri
momentum in caput inclina-
tum prædominabitur, [8] mulier
facile parit. [9] Si autem obli-
quus, aut in pedes procedet [10]
contingit enim hoc ſæpe, [11] ſi
momentum huc inclinarit, [12]
ſive præ uterorum ſpaciofita-
te, [13] ſive ſi mater in labore
ex partu primum non quie-
vit: [14] & ſi ſic procedet, mu-
lier difficulter pariet. [15] Mul-

τæ

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 200 sur 917

ἤδη ἢ αὐτὴ ἄλοντο, [16] ἢ τὸ παιδίον, [17] ἢ ἅμα αἱ μητέρες, καὶ τὰ ἐν αὐτῇσιν.

XLIII. Ἐκ δὲ τῶν πλευσεῶν μάλιστα πονέουσιν αἱ πρωτοτόκοι, [2] διὰ τὴν ἀπειρίην τῶν πόνων. [3] καὶ πονέουσι μὲν παῦτα τὸ σῶμα. [4] μάλιστα δὲ τὴν ὀσφὺν τε καὶ τὰ ἰσχία. [5] διίστανται γὰρ ὀσφύες τὰ ἰσχία. [6] αἱ δὲ μὴ πολλοὶ ἔμπροσθοι τόκων, ἧσσον πονέουσι τῶν πρωτοτόκων. [7] αἱ δὲ πολυτόκοι πάνυ ἧσσον πονέουσι. [8] ἢν δὲ ἐπὶ κεφαλὴν ἴῃ τὸ ἔμβρυον, ἡ κεφαλὴ πρῶτον ἔξω χωρέει. [9] ἔπειτα τἄλλα μέλεα ἑπόμενα. [10] ὕστερος δὲ ὀμφαλός. [11] ἐκ δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ τὸ χορίον πάλαι ἐστί. [12] μετὰ δὲ τοῦτο, ἢν ὕδρωψ ἔρχῃ, αἱ μυκτώδεες, [13] ἀπὸ τε τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀπὸ ἄλλου σώματος, ἀποκρίσιες ὑπὸ βίης τε καὶ πόνου καὶ θέρμης. [14] καὶ ὁδὸν ἀφηγήσατο ἐν τῇ τῶν λοχίων καθάρσει. [15] μετὰ δὲ τοῦτο ἔξοδοι δὲ ἰχῶρος ἡ καθαρσις γίνεται χρόνιον τὸ προϋπάρχον ἐρημόμενον. [16] καὶ οὔτε μαζοὶ καὶ τἄλλα μέλεα, ὅσα περ ὑγρότερά ἐστι, καθερρήγνυται τῶν γυναικῶν, [17] ἥκιστα μὲν ἐν τῷ πρώτῳ τόκῳ. [18] ἔπειτα δὲ ὡς αὖ πλείονων πρήσιων τόκων, ἔτι μᾶλλον καθερρήγνυται διαστεμμένων τῶν φλεβίων ὑπὸ τῆς καθάρσιος τῶν λοχίων. [19] τοῦτο μὲν δὴ μοι εἰρήσθω περὶ τούτων.

XLIV. Δίδυμοι δὲ γίνονται ἀφ' ἑνὸς λαγόνος μήτρης, δύο. [2] ἔχουσιν αἱ μήτραι κόλπους συχνοὺς καὶ γαμψούς· τοὺς μὲν πλησιαιτέρω, τοὺς δὲ πλησιαιτέρω καὶ εὐδιείς. [3] καὶ τὰ πολύγονα τῶν ζώων πλείους ἔχει κόλπους τῶν ὀλίγα κυισκόντων. [4] ὁμοίως δὲ καὶ τὰ σαρκοφάγα,

tæ autem vel ipsæ perierunt; [16] vel puer, [17] aut simul matres una cum fœtibus.

XLIII. Cæterum ex parientibus ac puerperis maxime laborant primiparæ, [2] propter inexperientiam dolorum, [3] & dolent quidem totum corpus, [4] maxime vero lumbos ac coxendices. [5] Nam coxendices ipsarum disparantur. [6] Verum expertæ jam partus, minus primiparis dolent. [7] Quæ vero multoties pepererunt, multo minus dolent. [8] Si porro in caput proceſſerit puer, caput primum foras prodit, [9] deinde alia membra conſequuntur, [10] poſtremus autem umbilicus. [11] Ex umbilico autem ſecunda tenta eſt. [12] Poſt hæc aquoſitas & mucus ſanguinolentus [13] tum à capite, tum à reliquo corpore ſecretus; præ violentia & dolore ac calore: [14] atque hic viam ſtruit purgationi à partu conſequenti. [15] Poſt exitum autem ejus muci cruenti, purgatio fit per tempus antea relatum. [16] Et tum mammæ, tum reliqua membra, quæ humidiora ſunt, mulieribus rumpuntur, [17] minime quidem in primo partu: [18] poſtea vero prout plures pariunt, ita amplius rumpuntur, evacuatis vinis præ partus purgatione. [19] Atque hæc à me de hoc dicta ſunt.

XLIV. Gemelli autem fiunt ab uno coitu, hoc modo. [2] Uteri ſinus frequentes & curvos habent, alios remotiores, alios propinquiores pudendo. [3] Et animalia quæ multa gignunt, plures ſinus habent, quam ea quæ pauca. [4] Similiter autem habent & pecora, & feræ,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 201 sur 917

τε καὶ ὀρνεα. 5 ὅταν ᾖ ἡ γονὴ τύχῃ
σχισθεῖσα ἐς δύο κόλπους ἀφιγ-
μένη, 6 καὶ αἱ μῆτραι δέξωνται
τὼ γονὴν, 7 οἱ κόλποι τε μὴ ἕτε-
ρον ἕτερος τ' ἕτερον χαλάσῃ, 8 ἡ 73
χωρισθεῖσα ὑπὸ ἑκατέρου κόλπου ὑ-
μένιον καὶ ζωὸν τὸν αὐτὸν τρόπον,
ὥσπερ καὶ τὸν ἕνα, 9 ἕνεκεν εἰπομεν.
10 ὅτι ἢ ἀφ' ἑνὸς λαγόνος γίνεται δί-
δυμα γίνεται, ἰσόρροπον τόδε. 11 ἔστι
κύων καὶ ὗς καὶ ἄλλα ζῶα, ὅσα ἀφ'
ἑνὸς λαγόνος τίκτει καὶ δύο καὶ
πλείονα, 12 καὶ ἕκαστον τῶν ζώων ἐν
τῇσι μήτρῃσιν, ἐν κόλπῳ καὶ ὑ- 74
μένι ἐστί. 13 καὶ ταῦτα αὐτὰ ὁρέομεν
γινόμενα. 14 καὶ ταῦτα πάντα τῇ αὐ-
τῇ ἡμέρῃ πεφύκασι ἐπιτελέειν.
15 ὧδε δὲ καὶ τῇ γυναικὶ δύο μιῆς
μίξιος γινόμενα τὰ παιδία, 16 ἐ-
κάτερον ἐν κόλπῳ ἑ χορίῳ ἐστί, 17
ἑ πάντα τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ἀμφότερα,
18 καὶ ὁκότερον πρότερον χωρίῃ ἔξω,
19 καὶ ἐς τὸ χορίον αὖθις.

XLV. Ὅπῃ δὲ θῆλυ καὶ ἄρσεν δί-
δυμα γίνεται, αἴτιόν φημι. 2 ἐν τῇ
γυναικὶ, ἐν τῷ αὐτῷ ὄρει, ἐν πάν-
τι ζώῳ, ἐκείνῃ γονῆς ἐόντος καὶ ἀσθε-
νέστερον καὶ ἰσχυρότερον. 3 καὶ οὐκ ἐς
ἅπαξ χωρίῃ ἡ γονὴ, 4 ἀλλὰ καὶ ἐς
δὶς καὶ τρὶς ἀποθρώσκει). 5 καὶ οὐκ
ἐν ὑγιὲϊ ἀνδρὶ ὁμοίως εἶναι πᾶν ἰσχυ-
ρὸν, 6 τό, τε προϊὸν ἐξιὸν, ἑ τὸ
ὕστερον. 7 ἐς ὁκότερον δ' ἂν τῶν κόλ-
πων τύχῃ γονὴ πεσοῦσα καὶ ἰσχυ-
ροτέρη ἐσιοῦσα, 8 κεῖθι ἄρσεν γί-
νεται). 9 ἐς ὁκότερον δ' ἂν ὑγρο-
τέρη καὶ ἀσθενεστέρη, 10 κεῖθι θῆ-
λυ γίνεται). 11 ἢν δ' ἐς ἄμφω ἰ-
σχυρὴ ἐσέλθῃ, ἄμφω ἄρσενα γί-
νεται). 12 ἢν δ' ἀσθενὴς ἐς ἄμφω,
ἄμφω θήλεα γίνεται). 13 οὗτος ὁ
λόγος, ὧδε εἰρημένος ἅπας,
πέλος ἔχει.

ΙΠΠΟ-

feræ, & volucres. 5 Ubi itaque
contigerit genituram findi, & in
duos ſinus pervenire, 6 & uteri
genituram ſuſceperint, 7 & ſinus
alter ad alterum non hiaverit,
nec dimiſerit, 8 ſegregata geni-
tura in utroque ſinu pelliculas
induit, & vivificatur eodem mo-
do quo unus fœtus. 9 quapropter
vero id fiat, diximus. 10 Quod
vero ab uno coitu gemelli gi-
gnantur, 'hoc teſtimonio con- 330
ſtat. 11 Eſt canis, & ſus, & alia
animalia, quæ ab uno coitu pa-
riunt & duo, & plura, 12 & u-
numquodque animal in utero
in ſinu ac pellicula exiſtat : 13
atque hæc ipſi fieri videmus, 14
& hæc omnia eadem die utplu-
rimum pariunt. 15 Sic autem &
mulieri ab uno coitu gemelli
facti, 16 uterque in ſinu & pel-
licula eſt, 17 & eadem die utrun-
que parit, 18 & alter prius foras
procedit, 19 & pellicula ipſius
ſive 'ſecunda. 335

XLV. Quod autem gemelli,
fœmella & maſculus generantur,
hoc cauſſæ eſſe ſentio. 2 In mu-
liere & in viro, & in omni ani-
mali, in ſingulis & debilior, &
fortior genitura ineſt, 3 & non
ſemel ac ſimul genitura proce-
dit, 4 ſed & bis & ter ebullit ac
ejaculatur : 5 & non eſt poſſibile
omnem eſſe fortem, 6 tum quæ
prius exivit, tum quæ poſte-
rius. 7 In utrum autem ſinum,
craſſiorem ac fortiorem genitu-
ram 'ingredi contigerit ; 8 illic 340
maſculus gignitur : 9 in utrum
vero rurſus humidiorem ac debi-
liorem, 10 illic fœmella genera-
tur. 11 Si vero in utrunque for-
tis ingredietur, ambo maſculi
fient : 12 ſin debilis, ambo fœmel-
læ. 13 Atque hic ſermo ſic rela-
tus totus finem habet.

HIP-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΠΤΑΜΗΝΟΥ νόθον.

HIPPOCRATIS DE SEPTIMESTRI liber ſpurius.

Baſil. græc. Calvus.

541 ΠΕΡΙ δὲ ἑπταμήνων ὁ λόγος ὑπὸ τοῦ φύσει γίνεται. [2] ἐγὼ μὲν οὐ πεπίστευκά πω τῷδε τῷ πράγματι ὀφθαλμοῖσιν ἀκοήσας ἢ μάνον. [3] ὅκως δὲ μοι φαίνεται, δηλώσω. [4] πολλαὶ φύσιός εἰσι ὠμοφαγίαι, καὶ ὠμοφορίαι ἐν ζώοισί τε καὶ ἐν φυτοῖσι, καὶ ἐν τῷ ἀεὶ δι' ὅλου αἰῶνι. [5] καὶ ἤδη που τὸ θῆλυ καὶ ἄῤῥεν ἐρυθμώθη καὶ πολύχειρ, [6] καὶ πολύοφθαλμος, [7] καὶ πολύωτα, [8] καὶ ἑτερόμορφα παντοῖα ἔχοντα σώματα, [9] θαυμασίῃ ὠμοφαγίῃ φύσιος. [10] πάντα γὰρ καὶ ἐν ἀρχαίοις χρόνοις καὶ σύγκρισις. [11] καὶ γὰρ τῶν ἀρχαίων γόνος ὅτε ἐκλήφθη πάντα ζῶα ἐρυθμώθη. [12] καὶ νῦν γινώσκω ἐγὼ ταύτῃ καὶ νόμοις ἐρυθμοῦσθαι. [13] ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ, ὡς καὶ ἄνθρωπον ὀργανιζομένῳ τὰ ἑπτάμηνα τοῖσιν εἴδεσιν γίγνεσθαι, [14] καθάπερ καὶ τὸ φαίνεσθαι, καὶ καὶ τῶν γῆν θερμότητος καιρὸς ῥυθμοῦσθαι, [15] ὅκως καὶ ἐν αἰγύπτῳ πάντα φανερὰ γίνεται. [16] πολλὰ δὲ καὶ ἐν παντὸς ὥρου ἐν τῷ πολυφιλίῃ τῆς γῆς, [17] καὶ τῆς θέρμης τῆς περὶ ὀκωχώσιος. [18] ὡσαύτως οὖν καὶ περὶ τὰ σπέρματα φιλίῃ γίνε-

DE ſeptimeſtribus quidam ſic dicit, [2] quod negotium oculis nondum vidi, ſed tantum audivi. [3] Quo autem modo mihi fieri poſſe videatur, declarabo. [4] Multæ naturæ mutationes, converſiones, & exceſſus in animalibus, & arbuſtis, cæteriſque ſatis, ſponteve naſcentibus ævo perpetuo longoque fiunt. [5] Nam alicubi jam femina, & mas multis manibus, [6] oculis, [7] auribuſque conformati natique ſunt, [8] variiſque aliis formis, concreta ora & oſſa alii habentes, [9] mirandam naturæ prævaricationem, mutationem & exceſſum. [10] cuncta enim temporibus labentibus & diſcreta & confuſa & peculiaria perficiuntur. [11] Nam ſecundum priſcam generationem, cum omnia animantia condita & creata ſunt, ſic conformata fuerunt, [12] ſcitoque etiam nunc eodem modo, & per eadem ſecundum leges, cuncta conformari naſcique poſſe. [13] Mihi vero (quemadmodum homini circa ſeptimeſtria definienti datur) hæc ſtata ſpecie, [14] pro cœli, terræque benignitate, quemadmodum fructus, oriri videntur. [15] Quod videre eſt in Ægypto, ubi omnia perfecta naſcuntur, & perficiuntur, [16] multa etiam & per annum totum, omnique tempore terræ benignitate, [17] caloriſque circum aggeratione, Nilive inundatione ſcaturiunt. [18] Simili mo-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 203 sur 917

ρίνη, ἢ τὰ ἐπιλάμψεα. 19 καὶ ὅταν ἡ ἔχυσις ἐς κύησιν ᾖ, ἢ ἡκὴ ἐς ὑποδοχὴν τὴν ὑπὸ τῆ ἀρχέτυπος, καὶ τὸ ἄρξεν ὠργηθμὸν ἢ καλᾶς ὡρὴς τὸ καθ' ὡρέην ἡδύσιν ῥυθμόν. 20 τὸ δὲ σκῆνος ξυσκευάδεται καὶ τελεώθμον γένεται. 21 ξυμφορὴ γὰρ ἀνάγκη κρᾶσιν μὲν πολλὴν τὴν τελεωθείσαν ὥσπερ τὸ τελεώθμον καὶ τὸν ῥυθμόν. 22 ἄλλως τε οὐκ ἀνυσίμου. ἤν τε γὰρ κως τὸν ῥυθμὸν ἁμαρτοάλλον ᾖ, δεῖ εἶναι ἤν τι ταὐτὸ παλίντροπον. 23 ἀλλ' ἐπὶ μέσον ῥυθμὸν τὸ πρῆγμα μεταγάλλω. 24 εἰ μὲν οὖν μέλλει ἐς ἀνθρώπους ῥυθμὸς ἐπιφέρεσθαί τις λῆσιν παρεοῦσαν, μαλθακῆ καὶ ἀνθρώπων ἐπιτηδέα, καὶ ὠφελέουσι καὶ ὠφελήσουσί τινες ὅκως κὴ προυχωρήσαντες κὴ νόμον, οἷα ῥυθμὸς κοσμητικός. 25 καὶ ἐς τὰ ἐπιτηδέα ὀστέων τε καὶ ἰνίων, κὴ φλεβέων, καὶ νεύρων, καὶ σπλάγχνων, καὶ νηδύος, καὶ τῶν λοιπῶν, κὴ ἐς σωματεύσιν. 26 ἀλλὰ ἴσως ἐρέεσί τινες μαθὸν τί ὀκτώμηνα ἐ ζῇ, ἐ μὴν ἑβδομήνα. 27 φλοιώδεες ἐόντες καὶ νήπιοι. 28 ἄπλα γὰρ τὰ φύσεα ἔτι μεμιγέντα καὶ φιλέῃ καθὰ τὰ ὁμοῖα ῥυθμεῖσθαι καὶ ξυγκρίνεσθαι, 29 ὅκως φύῃ καὶ τῶν ἐς ἤδας ἐσφερομένων ἢ φυτευομένων, τὰ μὲν πολλοῖσιν ἡμέρησι, τὰ δὲ ὀλιγοχρονίῃσι, τὰ δὲ κρόνον. 30 χρόνος γὰρ ἔστιν καὶ ἡλίου περιόδου, καὶ σελήνης ὁμιζομένης. 31 ἑβδομὰς μὲν γὰρ κὴ ἐνδεκάμηνον κὴ δωδεκάμηνον καὶ τὸν ἑξῆς λόγον. 32 ἕως ἂν ἄθηλυ παιδάρια. 33 ἔστι γὰρ τὸ ἰχνεύμενον

do & circa animantia, ſeptimeſtriaque, perfecta, vitaliaque illic omnia naſcuntur. 19 Quamobrem ſi quæ conceptura eſt, uti ſibi ſucceſſionem pariat, bene habeat, virque ad eam rem demittendam promtus, præſtoque ſit, 20 corpus ſive corporis alveus creatur, & perficitur. 21 Collatio enim & concordia, validaque neceſſitas, & vis cogit, uti perficiatur, & adoleſcat ſuo ſatori non diſſimile. 22 Nam ſi major, minorve, & diſſimilis forma, & figura ſit, illi unde orta eſt, perfecta non haberetur. 23 Quare dicito, ſtatuitove, medium quid eſſe in magno negotio, conformationem, rhyſmumve. 24 Si ergo conformatio aliqua ad homines perventura eſt, leni & miti modo perveniat neceſſe eſt. perque hominum commoda, ſi minus, quidam præpubeſcunt, & præſeneſcunt, quemadmodum, qui præſaneſcunt, & ſi rite, & ſecundum legem fiat. Conformatioque contabeſcit, 25 & ad oſſium commoda, fibrarum, venarum, nervorum, viſcerum, inteſtinorum, uteri, cæterorumque perfectionem convertitur. 26 Sed forſitan aliqui petent, cur octimeſtria, & trimeſtria non vivant? 27 quoniam fluxi parvulique ſunt. 28 quædam enim ſic ævum, & ætatem nacta ſunt, & per ſimilia conformari, & diſcerni conſueverunt, 29 quemadmodum, quæ in terra ſeruntur, & plantantur. quædam enim pluribus, quædam paucioribus diebus naſcuntur, ſecundum tempus. 30 tempus autem ſolis, & lunæ circuitu perficitur, & ſequitur, 31 nec etiam undecimeſtres, nec duodecimeſtres, ſecundum eandem rationem horum vivent, 32 donec pueruli ſunt, 33 nihil enim præter ſua veſtigia, & na-

μεν γίγνεται καὶ μυθιζόμενον. 34 ἀλλὰ ἑκάστῳ φυσιὸς ὁ κρατέων καὶ νόμος. 35 πάντα γὰρ ἡ μηχάνησις ἐπί τε τὰς ὀφθαλμοὺς, ἢ τὰ ὦτα, ἢ τὰς ῥῖνας, ἢ τὸ στόμα ἐν τούτοισι φυσιοῖς ξυνεκρήνη, ἢ καὶ τὰς ἄλλας ξυγκρίσιας. 36 ὅκως ὦν νῦν ἀείδησι ἐόντες καὶ πάσας γαδουσῶν ἀφελήμεθα. 37 τοῦτο οὖν πρότερον σύνοιδμεν.

& naturam fit, aut adoleſcit, nec etiamſi quid fabulentur. 34 Sed cujuſque conformatio, forma, figurave, & ſimilitudo, ſive rhyſmos ſecundum naturalem legem perficitur, & rite finitur. 35 Nam naturalis machinatio cuncta in oculos, vel aures, vel nares, vel os transfert, quæ conformationibus his continetur, vel per alias concretiones, ſyncriſieſve abſumit. 36 Quare nunc periti cum ſint, conceptus omnes noſcent, quæ prius excogitavi.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΤΑΜΗΝΟΥ γνήσιον.

HIPPOCRATIS DE SEPTIMESTRI liber genuinus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. III. 15. 235. Baſil. lat.

183 pag 44

ΟΙ δὲ ἑπταμηνιαῖοι γίνονται 2 ἐκ τῶν ἑκατὸν ἡμερέων" ἐς ὀγδοήκοντα καὶ δύο ἐς τεσσερεσκαιδεκάτην μοῖραν. 3 ἢν γὰρ τὸ πρῶτον λογίσῃ μηνὸς πεντεκαίδεκα ἡμέρας· 4 τὴν δὲ πέμπτην μηνῶν ἑκάστου καὶ τεσσαρακοστὴν καὶ ἑπτὰ ἐς ἥμισυ ἡμέρας· 5 οὐ γὰρ ἐξήκοντα μιῆς δεούσης ἡμέρης, ἰσχύουσι δύο μῆνες ἐκλελοιπέναι. 6 ἐς τὸν ἕβδομον μῆνα, καὶ πλέον ἢ εἴκοσι. 7 ἥμισυ δὲ σύμπαντος καὶ τὸ ἥμισυ ἡμέρης δὲ μέρεος τοῦ μέρος ποσῶν γενομένων, προσγίνονται ἡμέραι 8 ἑξήκοντα [οὕτω] ἐς τὸ ἑπτάμηνον τελεώσεως ἔλθῃ τοιούτῳ, 9 ἀφρωδεϊ μὲν καὶ ἐμπύῃ καὶ τοῦ ἔχεως πολὺ ἐπιδιδόντος, οὐ τῇ τελεούσῃ μᾶλλον ἢ σὺν τοῖς ἄλλοις χρόνοις 10 οἱ ὑμὲς, οὐ εἷς τοῦ ἔχεως ἐπορφὴ, 11 ὥσπερ ἐν τῇ ἀσκαρίδι, ὁπόταν ἐξεγέλασεν τὸ

SEPTIMESTRES autem naſcuntur 2 diebus centum & octoginta duobus ac dimidio, & inſuper accedente diei particula. 3 Si enim primi menſis dies quindecim ſupputaveris, 4 deinde quinque menſium, dies centum quadraginta ſeptem ac dimidium: 5 in undeſexaginta enim diebus quam proxime duo menſes perficiuntur. 6 his igitur ſic habentibus, ad ſeptimum menſem ſuperſunt dies plus quam viginti. 7 Et eſt tota ſumma dimidii anni, una cum aliquantula diei parte ad partem accedente. 8 Quum itaque ad hoc perfectionis principium partus pervenerit, 9 matureſcente fœtu, & robore multum augeſcente, in perfectione magis quam aliis temporibus, 10 pelliculæ in quibus ab initio nutritus fuit (11 quemadmodum

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 205 sur 917

ὄτεν ἀναγκαζόμενοι ἢ πλέους ἐξαδρωθῶσι τ̃ καρπόν. [12] τὰ μ̃ ἰσχυρότατα καὶ ἀσφάτατα τ̃ ἐμβρύων βιησάμενα καὶ διαῤῥήξαντα τὰς ὑμένας, ἠναγκασε τ̃ τόκον [13] ποιέσ̃θαι. [13] καὶ τὰ μ̃ πλεῖστα τετέων ἀπόλλυσθαι. [14] μικρὰ γὰρ ἐόντα τ̃ μεταβολ̃ μείζονι χρέονται τ̃ ἄλλων. [15] καὶ τ̃ τεσσαρακονθήμερον κακοπαθέοντα ἀναγκάζουσι κακοπαθεῖν, ἐξελθόντα ἐκ τ̃ μήτρης. [16] καὶ τ̃ δεκαμηνιαίων πολλὰ ἀποκλείουσι. [17] ἔστι δ̃, ἃ τούτων τ̃ ἑπταμηνιαίων ἐς βιοτεύουσι, [ἀλλ'] ὀλίγα τὰ πολλ̃ ὀλίγα. [18] ὅτι ὁ λόγος καὶ ὁ χρόνος, ἐς ὃν ἐτράφη ἐν τ̃ μήτρῃ, κατέστησεν, [19] ὥστε μετέχειν πάντων, ὧν ὡς καὶ τὰ τελεώτατα μετέχει, [20] καὶ μᾶλλον ἐκτε- 3
κνόμενα. [21] καὶ ἐξήλασε τ̃ς μητέρος ἐκ τ̃ κύσιος, [22] ἅτε ἐν τ̃ ὀγδόῳ μηνὶ γενόμενα. [23] τὰ γὰρ τοιαῦτα τοῖς πόνοις διαπίπτουσιν, [24] ὡς ἐς τὸ φῶς ἐλθεῖν τὸ παιδίον, [25] ἀδύνατον ἐκφυγεῖν, [26] διὰ τὰς παθέας ἐκ τ̃ φύσιος, [27] ἃς ἐγὼ φημι τὰς ὀκταμηνιαίους ἀποκλείειν. [28] πολλὰς δ̃ καὶ τ̃ δεκαμηνιαίων. [29] τὰ δ̃ πολλὰ τ̃ ἐμβρύων τ̃ ἐν αὐτ̃ τ̃ ἡλικίῃ τ̃ ἑπταμηνιαίων, [30] φαινόμενα ὑμένας χαλᾶσι, μεταχωρέουσιν ἐς τὸ ὑπεῖξαν, [31] καὶ ἐντεῦθεν τὴν τροφὴν 4
ποιέεται. [32] τὰς μ̃ τεσσαρακονθ̃ ἡμέρας τὰς πρώτας πονεῦσι, τὰ μ̃ μᾶλλον, τὰ δ̃ ἧσσον, [33] διὰ τὰ μεταβολὰ, διὰ τὰ χωρία τ̃ ἐμπνεόντων μεταβάλλειν, [34] ἐκ ἀντὶ ὀμφαλ̃ ἕλκουσι, καὶ μεταχώρησις, [35] ἐκ διὰ τ̃ μητρὸς τὰς πόνους, [36] αἱ γὰρ ὑμένες τείνονται [37] καὶ ὁ ὀμφαλὸς σπασμώδεας ὀδύνας ποιέει τ̃ μητρὶ, [38] καὶ τὸ ἔμβρυον ἐκ ἔτι

modum ſpicarum membranæ laxantur, ad id coactæ anteaquam fructus perfecte matureſcat.) [12] & fortiſſimi ac pleniſſimi fœtus violantes ac dirumpentes pelliculas, partum fieri cogunt, [13] & plurimi ex his pereunt. [14] Quum enim parvi ſint, tranſmutatione majore quam alii utuntur, [15] & quadraginta dierum afflictionem perferre coguntur, ex utero [15] egreſſi, [16] id quod etiam ex decimeſtribus multos peremit. [17] Sunt autem ex his ſeptimeſtribus qui etiam ſuperſtites manent, ex multis pauci. [18] Propterea quod ratio & tempus in quod enutriti ſunt in utero, conſtitit, [19] ut omnium participes ſint, quorum etiam perfectiſſimi participes exiſtunt, [20] maxime qui ſuperſtites manent, [21] & proceſſerunt de matre prius parjente, [22] utpote in octavo menſe ægrotaturi. [23] Si enim in his laboribus ſuccedant, [24] ut in conſpicuum prodeat puer, [25] impoſſibile eſt ſuperſtitem eſſe, [26] ob prædictas affectiones, [27] quas ego octimeſtres perimere dico, [28] imo etiam multos decimeſtres. [29] Cæterum multi fœtus ſeptimeſtris ætatis, [30] quum pelliculæ laxantur, ſecedunt in id quod cedit, [31] & hic alimentum ſumunt, [32] primos quidem quadraginta dies laborantes, alii plus, alii mi- [15]
nus: [33] propter permutationem autem ex locis & pelliculis quæ ipſos aluerunt, tranſmutantur, [34] & pro umbilico trahunt & tranſumunt [35] etiam per matrem labores. [36] Pelliculæ enim dum tenduntur, [37] & umbilicus convulſus, dolores matri incutiunt. [38] Et fœtus ex antiquo vinculo exſolutus, gra-

vior

παλαιῶν σωθέσμων ἐκλυθὲν βαρύτερον γίνεται. 39 πολλαὶ δὲ καὶ γυναικῶν καὶ ἐπιπυρετώσεσι τούτων γινομένων· 40 αἱ δὲ καὶ ἀποβλιτουσι τὰ σπλάγχνα τοῖς ἐμβρύοις. 41 ἅπασαι δὲ πᾶσιν οὐ ὀλίγῳ φόβῳ τοῦσι.

11. Φασὶ δὲ τὰς ὀγδόας τῶν μηνῶν καὶ χαλεπωτάτας φέρειν τὰς γαστέρας, 2 ὀρθῶς λέγουσι. 3 ἔστι δὲ ὀγδοὰς μὴν, ὃ μόνον ὁ χρόνος ἔχει, 4 ἀλλ' ἐκ ἡμέραι προσίασι ἀπὸ ἑβδόμου μηνὸς, καὶ ἐκ ὀκτάτου, καὶ ἐκ ἐνάτου. 5 ἀλλὰ τὰς ἡμέρας οὐχ ὁμοίως ἴσασι λέγουσιν, ὅτι γινώσκουσιν αἱ γυναῖκες. 6 πλανῶνται γὰρ ἀφ' οὗ τὸ μήτε κατὰ ταὐτὸ γίνεσθαι, 7 ἀλλ' ὁτὲ μὲν ἀπὸ ἑβδόμου μηνὸς πλείονες ἡμέραι προσγίνεσθαι ἐς τὰς τεσσαράκοντα, 8 ὁτὲ δὲ ἀπὸ ἐνάτου. 9 τότε δὲ αὖ ἀνάγκη γίνεσθαι, 10 ὅκως εὖ τύχῃ ἡ γυνὴ κατὰ καιρὸν λαβοῦσα 11 ἐκ μηνός τε 12 καὶ ἐκ χρόνου. 13 ὁ δὲ μὴν ὀγδοὰς 14 οὐ σφόδρα ἀμφισβητήσιμός ἐστι. 15 καὶ ἔστιν δὲ γίνεται, 16 ὥστε δυσκρίτως ἔχειν. 17 κατ' ἐμὲ, καὶ τὸ μέρος οὐ τοῖς δεκαμήνοις, μήν ἐστιν, 18 ὥστε ἔστιν ὃ μνημονεύειν εἶναι. 19 χρὴ δὲ οὐκ ἀπιστεῖν ταῖς γυναιξὶ ταύταις τῶν. 20 λέγουσι γὰρ ταῦτα, ἃ οὐκ ἴσασιν. 21 λέγουσι δὲ ταῦτα, ἃ πέπονθασιν ἐν τοῖσι σώμασιν αὐτέων γινόμενον. 22 τοὺς δὲ βουλομένους ἄλλο λέγειν, ἔξεστιν. 23 αἱ δὲ κρίσιμοι 24 καὶ τὰ νικητήρια διδόασι ταύτῃ οὐ τὸ λόγῳ, 25 αἱ ἑπτάμηνα, 26 καὶ ὀκτάμηνα, 27 καὶ ἐννεάμηνα. 28 καὶ δεκάμηνα, 29 καὶ ἑνδεκάμηνα, 30 καὶ τουτέων οὐδὲν ὀκτάμηνα ἐὸν ἀβιοτεύεσθαι.

vior redditur. 39 Multæ vero mulieres etiam febricitant his contingentibus, 40 quædam etiam pereunt una cum fœtibus, 41 verum omnes in brevi ex hoc contaminantur ac inquinantur.

11. Ajunt autem & octonos menses difficillime uteros ferre, 2 recte id dicentes. 3 Est autem octavus mensis non solum hoc tempus, 4 sed & dies accedunt à septimo mense, & à nono, & ab ipso anno. 5 Verum dies non similiter, neque dicunt, neque cognoscunt mulieres. 6 Decipiuntur enim ex eo quod non eodem modo fiunt, 7 sed aliquando à septimo mense plures dies accedunt ad quadraginta, 8 aliquando à nono. 9 Tunc enim fieri necesse est, 10 prout contigerit mulierem in ventre concipere, 11 tum mense, 12 tum tempore. 13 Mensis autem octavus minime dubius est, 14 secundum hunc enim contingit, ut judicatio difficilis existat. 15 Et mea sententia pars etiam in undecimo mense, mensis est, 16 ut hic satis memorabilis exístat. 17 Porro mulieribus de partubus fidem derogare non oportet, 18 dicunt enim omnia, & semper dicunt, & semper proferunt. 19 Neque enim aut opere, aut sermone persuasæ sunt, 20 sed ex eo quod cognoverunt in corporibus suis contigisse. 21 Licet autem & volentibus aliud dicere. 22 Quæ vero judicio præditæ sunt, 23 & victoriam de hac sententia pronunciant, 24 semper dicunt ac restantur, 25 nasci septimestres, 26 & octimestres, 27 & novimestres, 28 & decimestres, & 29 & undecimestres: 30 & ex his octimestres non superstites manere.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 207 sur 917

111. Φήσουσι δὲ καὶ τὰς τρωσμὰς πλείστας ἐν τῇ πρώτῃ τεσσερακοντάδι γίνεσθαι· 2 καὶ τἄλλα τὰ κατὰ γραμμὰ ἐν τῇσι τεσσερακοντάσι καὶ ἐν τοῖσι μησὶν ἐκάστοισιν. 3 ὅταν δὲ τὰ ἐδώδιμα ῥήξῃσι τὰ ὑμένια, 4 καὶ τὸ ἔμβρυον μεταχωρήσῃ, 5 ἐπιλαμβάνουσι οἱ πόνοι οἱ περὶ τὸν μηνιαῖον ὄγδοον ἀγομένοις, καὶ περὶ τὰ ἑκτὰ τεσσερακοντάδα. 6 τότε δὲ χρόνου παρελθόντος, ὁπόσους μέλλει εἶναι, 7 αἱ φλεγμοναὶ ἐλύθησαν καὶ τὸ ἔμβρυον καὶ τῆς μητρὸς, 8 ὥστε γαστὴρ μαλακὴ ἔσται, 9 καὶ ὁ ὄγκος ἐπὶ τὰ κατωτέρω καὶ τὰ αἰδοῖα καὶ τὰ κενεῶνα εἰς τὰ κάτω χωρέει, 10 ἐς εὐτροφίην καὶ τὰ ἐπὶ τὰς πάσας ἀτροφίας. 11 καὶ τὰ ἑβδόμια τεσσερακοντάδα· 12 αὐτὰ δὲ ἔστι τὰ πολλοῦ δεῖν χρόνου τὰ ἔμβρυα. 12 τὰ γὰρ χωρία αὐτῇσι μαλθακὰ, 13 καὶ αἱ μεταβολαὶ ἐκείνοισι εὐπετέστεραι γίνονται καὶ πυκνότεραι· 14 καὶ διὰ ταῦτα κατέστη ἐκεῖ τὸν τόκον εὐλυτώτερον· 15 καὶ πάσης τῆς τεσσερακοντάδος τοὺς μὲν γυναῖκες φέρουσι τὰς τελευταίας ἡμέρας εὐπετέστερον τὰς ἄλλας, 16 ἕως ἂν ὠδῖνες τὸ ἔμβρυον ἐκφέρωσι. 17 μετὰ δὲ ταῦτα αἵ τε ὠδῖνες εἰσὶ, καὶ οἱ πόνοι ἐπίκεινται, 18 ἕως ἂν ἐλευθερωθῇ τε παιδίου καὶ ὑστέρη.

IV. Ὅσαι δὲ γυναικῶν ἔτεκον πολλὰ παιδία, 2 καὶ τινὰ αὐτέων ἐξέρρηξε χωλὸν, 3 ἢ τυφλὸν, 4 ἢ ἄλλό τι κακὸν ἔχον, 5 φήσουσιν ἐπὶ τῷ πενταετίῳ τὸ παιδίον τὸν ὄγδοον μῆνα χαλεπώτερον διαφαγεῖν, 6 ἢ ἐφ' ὧν ἔτεκον ἔδει κακὸν ἔχοντα. 7 τὸ γὰρ ἔμβρυον τὸ πληρωθὲν ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ 8 ἰσχυρὸν σῶσι-

σαν,

111. Dicunt autem & abortus plurimos in primis quadraginta diebus fieri, 2 sed & reliqua conscripta his accidere, in quadragenariis, ac in singulis mensibus fieri dicunt. 3 Quum autem septimo mense pelliculae dirumpantur, 4 & foetus secesserit, 5 labores qui circa octavum mensem & sextum quadragenarium, in partu fieri traduntur, corripiunt. 6 Hoc autem tempore praeterito, 'quibus bene futurum est, 7 inflammationes tum foetus, tum matris exolvuntur, 8 ut venter molliatur, 9 & tumor à praecordiis & laterum mollitudine descendat ad locos inferiores, 10 ad facilem partus tempore progressionem. 11 & septimo sane quadragenario plurimo tempore foetus isthic existunt. 12 Nam loci ipsis molles sunt, 13 & transmotiones ipsis faciliores ac frequentiores fiunt, 14 & propterea ad partum 'magis solubiles consistunt, 15 & mulieres per hos ultimos dies ex toto quadragenario facilius uteros ferunt, 16 donec contigerit foetum verti. 17 Postea vero dolores partus ac labores incumbunt, 18 donec à puero & à secunda mulier liberetur.

IV. Quaecunque vero mulieres multos pueros peperunt, 2 & quidam ex ipsis claudus natus est, 3 aut caecus, 4 aut aliud quoddam malum habens, 5 ajunt in hoc puero octavum mensem 'ipsas difficilius transegisse, 6 quam in his quos pepererunt nihil mali habentes. 7 Foetus enim mancus in octavo mense 8 fortiter

σιν, 9 ὥστε καὶ ἀπέφθασεν ἐπείνησεν ἡ νοῦσος· 10 ὡς καὶ τοῖς αὐθράσιν αἱ ἰσχυραὶ νοῦσοι ἐποίησεν. 11 ὅστις δ' αὖ τῶν ἐμβρύων ἐν ἄλλῳ χρόνῳ ἰσχυρῶς νοσήσῃ, 12 ἀπόλλυται πρόσθεν ἢ αὐτὸν ἀπόστασιν γενέσθαι. 13 ὅστις δ' αὖ τῶν ὀκταμήνων ἐμβρύων μὴ πρόσθρα νοσήσῃ 14 ἀλλὰ καθ' ἓν τι σὺν τῷ μεθόδῳ κακωπαθήσῃ, 15 τὰς μὲν πρώτας τεσσαρακοντημέρους διατέλεσεν ἐν ἀσθενείῃ τὰ πλείστα ἐν τῇ μήτρῃ, 16 διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας τὰς προφημένας. 17 ὑγιέες δὲ γίνονται. 18 ὅτι δ' ἂν γένηται ἐν τεσσαρακοντημέρους ἡμέρας τούτους, 19 ἀδύνατον τοῦτον ὑπολειφθῆναι. 20 νοσέοντι γὰρ αὐτῷ ἔτι ἐν τῇ μήτρῃ ἐπιγένοντο αἱ μεταβολαὶ καὶ κακωπαθήματα τὰ τοῦτον.

v. Ὅ, τι δ' αὖ ἂν νοσήσῃ ἐν τῇ μήτρῃ ἐς τὸ ἔνατον μεῖον ἔλθῃ, 2 καὶ ἐν τούτῳ τῷ μηνὶ γένηται, 3 περιγίνεται. 4 περιγίνεται μὲν γὰρ καὶ ὀλιγόστον ἢ ἑπτάμηνα. 5 ὀλίγα γὰρ καὶ τούτων ἐκτρέφεται. 6 ἅτε γὰρ τῶν πανύστατα ἰσχνῶν καὶ μαλακῶν ἐχόντων, 7 οὔτε πόνοι οἱ ἐν τῇ μήτρῃ ἐγγίνονται πολλοὶ οὐδὲ πονηρίαι ἐπὶ πλεῖστον αὐτέοις, 8 ὥστε λεπτὸν γίνεσθαι. 9 σωθεὶς δ' αὖ μάλιστα, εἰ ἓξ ἐνιαύτου μείονος γένοιτο ἐν ἐξόδῳ. 10 ἰσχυρότερον δ' αὖ γίνοιτο, 11 καὶ πολὺ μᾶλλον ἀπέχον τῶν νόσων, τῶν τοῖς ὀκταμήνοις γιγνομένων. 12 καὶ γὰρ τὰ ὀκτάμηνα πρόσθρα κακωπαθέοντα πικρότερα, 13 τὰ δὲ ἑπτάμηνα καλεόμενα, 14 διὰ τοῦτο μάλιστα ἐκτρέφεται, ὅτι ἰσχυρότατά ἐστι, 15 καὶ πολὺ μᾶλλον ἀπέχει τῶν γιγνομένων παιδίων ἓξ ἐνιαυτοῦ, ἐν ᾧ ἐκακωπάθησε τὰς πρώτας τεσσαρακοντημέρους ἡμέρας τὰς νοσούσας τὸ μῆκος τὸ ὄγδοον. 16 σημαίνει

ter ægrotavit, 9 ut etiam morbus abscessum fecerit, 10 quemadmodum etiam viris fortes morbi faciunt. 11 Qui vero fœtus in alio tempore fortiter ægrotant, 12 pereunt prius quam ipsis abscessus ejusmodi fiat. 13 Quicunque autem octimestres fœtus non valde ægrotant, 14 sed juxta unam aliquam partem, ex secessu afflictionem pertulerunt, 15 quadraginta quidem dies in imbecillitate transigunt, utplurimum in utero, 16 propter prædictas necessitates: 17 sani autem fiunt. 18 Quicunque autem natus fuerit in his quadraginta diebus, 19 eum impossibile est superstitem manere. 20 ægrotanti enim adhuc ipsi in utero transmutationes & afflictiones postpartum accedunt.

v. Quicunque vero ægrotans in utero ad nonum mensem pervenerit, 2 & in hoc mense natus fuerit, 3 superstes erit. 4 Et supervivunt quidem non minus hi quam septimestres, 5 verum pauci etiam ex his educantur. 6 Neque enim crassitudinem habent, quam perfectissimi habent, 7 & labores in utero non diu ante toleraverunt, 8 ut tenues evaserint. 9 Servabitur autem vel maxime talis puer, si novem mensium fuerit in exitu: 10 fortior autem evadet etiam is, 11 ut qui plurimum abest à morbis, qui octimestribus accidere solent. 12 Qui enim in septem quadragenariis nascuntur, 13 decimestres appellati, 14 ob id maxime educantur, quod fortissimi sunt, 15 & plurimum à vulgarium puerorum tempore absunt, in quo affliguntur quadraginta ægrotantes diebus, circa octavum mensem. 16 Declarant autem

φαίνει

φηνίζει δ' αὖ τὰ νουσημάτων τε παθημάτων τε τοῖς ὀκταμήνοις γινομένων καὶ τὰ συνεπόμενα λεπτὰ πικτώματα. 17 " κατὰ τὸ πολὺ δὲ καὶ μέγεθος δὲ σώματος. 18" ὅτι νόσων [δὲ] καὶ παθημάτων ἀφιγμένα οὐχ ὥσπερ τὰ ἑπταμηνιαῖα πίπτει) σεσηρκωμένα· 19 ἔτι τὸ πάχος ἔχοντα διὰ τρυφέων, 20 ὥστε μηδὲ τελευτῆσαι τὸν χρόνον ἐν τῇ μήτρῃ διαφέρειν.

VI. Τοῖς δὲ γινομένοις αἱ συλλήψιες τε ἐμβρύων, 2 καὶ οἱ τρωσμοί τε καὶ οἱ τόκοι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κρίνονται), 4 ὅτι ὥσπερ αὐτὰ νόσοι, 5 καὶ αἱ ὑγιείαι, 6 καὶ οἱ θάνατοι τοῖς ξύμπασιν ἀνθρώποισιν. 7 τούτων δὲ πάντων, τὰ μὲν κατὰ ἡμέρας, 8 τὰ δὲ κατὰ μῆνας ἐπισημαίνει· 9 τὰ δὲ κατὰ τεσσαρακονταήμερους, 10 τὰ δὲ κατὰ ἐνιαυτόν. 11 ἐν πᾶσι γὰρ τοῖσι χρόνοισι τούτοισιν ἔνεστι σῆμα ἑκάστου· 12 πολλὰ μὲν ξυμφέροντα, 13 πολλὰ δὲ πολέμια. 14 ἐκ μὲν οὖν τῶν ξυμφερόντων, αὔξη τε ὑγιείη γίνεται), καὶ αἱ αὐξήσιες· 15 ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων, αἵ τε νοῦσοι, καὶ οἱ θάνατοι. 16 αἱ μὲν οὖν ἡμέραι ἐπισημότατοί εἰσιν ἐν ταῖς τελείσιαις, αὖτε πρῶται) καὶ ἑβδομαῖαι· 17 πολλὴν μὲν δύναμιν ἔνεστιν, 18 πολλὴν δὲ τοῖς ἐμβρύοις. 19 τρωσμοί τε γὰρ γίνονται) καὶ οἱ τελεῖοι τούτους τοὺς ἡμέρους. 20 " ἐνομάζεται δὲ τὰ τῆς κοιλίας ἐκρύσεις, ἀλλ' οὐ τρωσμοί. 21 αἱ δὲ ἄλλαι ἡμέραι, ὅσαι ἐντὸς τεσσαρακοντα, 22 ἐπισημότατόν ἐστιν, 23 πολλὴν δὲ κρίσιν.

VII. Ἐν δὲ τοῖς μησὶ τοῦτό τε ἐν τῇ ἡμέρῃ γινόμενα ἔνεστι καὶ λέγω. 2 καὶ ἑπταμήνια γινόμενα τοῖς ὑγιαινούσῃσι φαίνονται) καθ' ἕκαστον τῶν μηνῶν, 3 ὡς ἔχοντος δὲ μηνὸς ἰδίην δύναμιν ἐν τοῖς σώμασιν. 4 ἐξ ὧν δὴ

tem de morbis & afflictionibus octimestrium, etiam novimestres tenues nascentes. 17 Juxta multitudinem enim temporis, etiam magnitudo corporis contingit, 18 ex morborum afflictione progressis: & non velut septimestres carnosi gignuntur, 19 & crassitudinem probe coaltam habentes, 20 ut qui tempus quo in utero gestabantur, sine morbis transegerunt.

VI. Verum enim vero conceptus, 2 & abortus, 3 & partus mulieribus in eo tempore, 4 in quo etiam morbi, 5 & sanitas, 6 & mors omnibus hominibus, 7 fiunt. 7 Hæc vero omnia partim secundum dies, 8 partim secundum menses, 9 partim secundum dierum quadragenarios, 10 partim secundum annum, significationem sui præbent. 11 In omnibus enim his temporibus insunt ad unumquemque, 12 & utilia multa, 13 & hostilia multa. 14 Ex utilibus igitur, sanitas & augmentum contingit: 15 ex contrariis, morbi & mors. 16 Dies quidem igitur maxime insignes in plurimis sunt, primi & septimi, 17 multum potentes in morbis, 18 & multum in fœtibus. 19 Nam plurimi abortus in his diebus fiunt, 20 nominantur autem tales effluxus, non abortus. 21 Verum alii dies intra quadragesimum 22 insignes quidem minus sunt, 23 multi vero judicant.

VII. Cæterum in mensibus, eadem quæ in diebus fiunt, juxta rationem insunt. 2 Menses enim mulieribus sanis singulis mensibus apparent, 3 tanquam peculiarem in corporibus vim mensis habeat. 4 Unde sane septimi

δὴ δὲ οἱ ἑβδομιμαίοις παῖς σὺν χαρὶ ἐχούσης τὰ ἔμβρυα εἰς ἀρχὴν καθιστᾶσι τῆς τελειώσιος. [5] τοῖσι δὲ παιδίοισιν ἐπτὰ μηνιαίοισιν ἐοῦσι [6] καὶ ἄλλα διαφέροντα γίνεται σὺν τοῖς σώμασι· [7] καὶ οἱ ὀδόντες φαίνεσθαι ἄρχονται σὺν τούτῳ τῷ χρόνῳ.

IIX. Ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τὰ κρισίμων, [2] λῷον καὶ ἴσως καὶ τοῖς ξυνεθέλοντο. [3] ὀρθῶς [δὲ] ἔλεξα, ἱστορίας τε [καὶ χρείας] ἕνεκεν ἐρρήθω. [4] σκοπεῖν δὲ χρὴ τὸν μέλλοντα ἰητρὸν ὀρθῶς τεκμαίεσθαι τὰ τῶν κεμένων σωτηρίας, [5] θεωρεῖν τε μὲν ἀστέρας πάντας, [6] τὰ δὲ δέκατα τεσσαρεσκαιδεκάτῳ, [7] καὶ τὴν ὀγδόην εἰκοστὴν, [8] καὶ τὰ τεσσαρακοστὴν καὶ δευτέρην. [9] ἕστος γὰρ ὁ ὅρος πᾶσι τοῦ τῆς ἀριθμοῦς λόγου ἐστὶ πᾶσιν, [10] ὃ δὲ ἀριθμὸς τε καὶ πλῆθος ἀριθμός. [11] διὰ δὲ τί ἐστιν, μακρότερον ἂν εἴη ἐπὶ δὲ παρόντος διεξελθεῖν. [12] θεωρεῖν δὲ χρὴ ὧδε. [13] τελείοισι τε καὶ τετράσι. [13] ταῖς μὲν τελείοισι ξυνημμένοις ἀπείοις. [14] ταῖς δὲ τετράσι δύο μὲν ἀφ' ἑνὸς δύο ἀσυνημμένοις, [15] δύο δὲ ἀφ' ἑνὸς δύο συνεζευγμένοις. [16] οἱ δὲ τεσσαρακοντάδες ἀφίστανται μὲν κρίσιν ἐπὶ τῶν ἐμβρύων. [17] ὃ, τι δ' ἂν ὑπερβάλλῃ τὰς τεσσαρακοστὰς ἡμέρας τὰς ἀφ' ὅτου, ἐκφεύγει τὰς τρωσμὰς ἐπὶ πάντας γινομένους. [18] πλέονες δὲ γίνονται ἐν τῇ ἀφ' ὅτου τεσσαρακοντάδι τρωσμοὶ ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις ἑκάσαις. [19] ἢν δὲ χρόνος παρελήλυθὼς ἰσχυρότερος ἐπὶ τὰ ἔμβρυα, [20] ἐν διαμένῃ καὶ ἑστήκασι τὰ μέλεα τὸ σῶμα. [21] καὶ τὰ μὲν ἀρσένων διαφανέα γίνεται πᾶσι· [22] τὰ δὲ θήλεα ἐς δὲ τὸν τὸν χρόνον σάρκες φαίνονται· [23] ἀσπφύσιες μοῦν ὀγκοῦσι. [24] πλέονα

ptimi menses his quæ uterum gestant, fœtus in principium perfectionis constituunt. [5] Pueris vero, ubi septem menses à nativitate impleverunt, [6] tum alia utilia in corporibus fiunt, [7] tum dentes in eo tempore apparere incipiunt.

IIX. Eadem ratio est etiam in decretoriis diebus, [2] siquidem fortassis una cum his quos recensui conjungere quis velit, [3] historiæ ac cognitionis gratia referentur. [4] Etenim Medicum qui ægrotorum salutem recte conjectare volet, animadvertere quidem oportet [5] & contemplari omnes dies, [6] ex paribus vero decimumquartum, [7] & vigesimum octavum, [8] & quadragesimum secundum. [9] Hic enim terminus ponitur à quibusdam pro harmoniæ ratione, [10] & integer ac perfectus numerus: [11] verum ob quam causam, longius fuerit in præsenti exequi. [12] Contemplari autem sic oportet per ternarios ac quaternarios, [13] ternariis quidem omnibus copulatis, [14] quaternarios autem duobus disjunctis, [15] duobus connexis. [16] At vero quadragenarii primum in fœtibus judicant. [17] Quisquis enim primos quadraginta dies transmiserit, abortus effugit ex omni causa contingentes: [18] plures autem fiunt in primo quadragenario abortus, quam in aliis omnibus. [19] Hoc autem tempore præterito, fœtus fortiores sunt, [20] & ipsorum corporis per singula membra discretio fit: [21] & masculorum quidem partes omnes valde conspicuæ fiunt: [22] fœmellæ vero in hoc tempus, carnes apparent exortus [23] ac processus solum habentes. [24] Similia enim longius tempus in simili

γὰρ χρόνον τὰ ὅμοια τῷ ὁμοίῳ ἐστί, [25] ἐκρίνει βραδύτερον, [26] διὰ τὴν συνήθειάν τε καὶ φιλότητα. [27] καίτοι τάχα ἄλλα, ὅταν χωρισθῶσι τῆς μητρὸς, [28] αἱ θυγατέρες τῶν κούρων θᾶσσον ἡβῶσι, [29] καὶ φρονέωσι, [30] καὶ γηράσκωσι, [31] διὰ τὴν ἀσθένειαν τῶν σωμάτων, [32] καὶ τὴν δίαιταν.

IX. Ἄλλη τεσσαρακοντάς, [2] ἐν ᾗ περὶ τὸ ὄγδοον μέλλει ἐμβρυα ἐν τῇ μήτρῃ νοσεῖν περὶ ὧν ὁ λόγος ὅδε σύμπας. [3] τρίτη δὲ, [4] ἐν ᾗ τὰ παιδία, ὅταν γένηται καὶ κακοπαθήσῃσι, [5] λῦσαι φεύγει τὰς τεσσαρακοντάδας ἡμέρας, [6] ἐφανὴ ἰσχύοντα ἤδη μᾶλλον, καὶ φρονέοντα. [7] καὶ γὰρ τὰς αὐτὰς ὄψεις σαφέστερον, [8] καὶ τὸν ψόφον ἀκούει, [9] ὃν οὐδὲν μηδενὸς μᾶλλον, [10] ὡς ἐπίδοσιν ἔχοντες καὶ χρόνου τούτου καὶ τὰ ἄλλα, [11] καὶ καὶ φρονήσιν. [12] καὶ γὰρ σώματος. [13] τὸ μὲν γὰρ ἴδιον φρονήσιος δῆλόν ἐστιν ἐν τῷ σώματι, ἐνίοτε τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ. [14] εὐθὺς γὰρ τοῖς ὕπνοισιν ἐοῦσιν ἀΐδιος, ἐπὶ τῶν γέλωτα φαίνεται τὰ παιδία καὶ κλαίοντα. [15] ἐγρηγορότα δὲ, οὐ τὸ μὲν εὐθὺς γελᾷ, εὐθὺς κλαίει, ἀλλὰ πρὶν ἢ τεσσαρακοντάδα ἡμέρας γένηται. [16] οὐδὲ γελᾷ ψαυόμενά τε καὶ ἐρεθιζόμενα ἀλλ' ἢ ἂν τὸ χρέος ἔτι γένηται. [17] ἀμβλύτερον δὲ καὶ ἐν τοῖς μύξῃσι.

X. Καίγε ἀθάνατον [1] μοῖραν ἔλαχεν. [2] ὥστε καὶ τοῦτο ἐν τοῖσι πᾶσιν εἶναι, [3] ὅτι πάντα φύσιν ἔχει τὴν αὐτὴν ἑαυτῷ, μεταβολὰς ἴσχειν διὰ χρόνων τὰ ἐκγιγνόμενα. [4] σαφηνίζει δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀποτιτρωσκομένων. [5] καὶ γὰρ τὸ σῶμα τὸ τελεσθὲν ἐν [6] πολλαῖς μὲν νούσοις γίνεται, [7] πολλῇσι δὲ ὑγείῃσι, [8] καὶ λόγῳ δὲ χρόνου

[25] simili sunt, [26] & tardius discernuntur, [26] propter consuetudinem & amicitiam: [27] quanquam aliàs quum à matre segregatæ fuerint, [28] filiæ citius quam filii pubescant, [29] & sapiant, [30] ac senescant, [31] propter corporum imbecillitatem, [32] & victus rationem.

IX. Alter quadragenarius est, [2] in quo circa octavum mensem fœtus in utero ægrotant, de quibus hic totus sermo institutus est. [3] Tertius est, [4] in quo ubi nascantur pueri etiam male afflicti, [5] si effugerint quadraginta dies, [6] apparent magis robusti ac sapientes. [7] Nam & splendores clarius vident, [8] & strepitum audiunt, [9] quod prius non potuerunt, [10] tanquam incrementum habeat hoc tempus, cum juxta alia, [11] tum juxta sapientiam ex corpore elucescentem. [12] Peculiarem quidem sapientiam in corpore inesse manifestum est, in prima sane die. [13] Nam in somnis, statim ubi nati sunt pueri, ridere & plorare videntur. [14] Vigilantes quoque sua sponte statim rident ac plorant, prius quam quadraginta dies transeant. [15] Non rident autem, etiamsi titillentur ac irritentur, priusquam hoc ipsum tempus transeat. [16] hebetantur enim vires in muccis.

X. Quanquam mors etiam per fatum sit sorte designata. [2] ut hoc exemplo omnibus sit, [3] quod omnia existentia quæ naturam ex iisdem habent, transmutationes per tempora venientia habeant. [4] Declaratur autem in singulis, quum alia nascantur, alia corrumpantur. [5] Porro anno finiente [6] multi quidem morbi fiunt, [7] multæ etiam sanitates, [8] juxta temporis rationem ad mensēs,

ωεὸς τὰς μιῶας τῆ τὰς ἡμέρας ἑκάστας. 9 " τοῖς ἑβδόμοις καὶ τ' ἄλλα πολλὰ γίνεται ἀξιοφίλονθα τοῖς σώμασι, 10 τοῦτο δ' παιδίοισιν οἱ ὀδόντες ἀνατέλλουσι, καὶ ἕτεροι φύονται. 11 τὰ δὲ ἐπὶ σώμασι γιγνόμενα γράψω.

ses, & ad singulos dies. 9 Septenariis autem annorum, cum alia multa insignia corporibus fiunt, 10 tum dentes pueris excidunt, & alii nascuntur. 11 Quæ enim in corporibus fiunt, ea scribam.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΚΤΑΜΗΝΟΥ.

HIPPOCRATIS DE OCTIMESTRIPARTV.

Basil. græc. Foesius sect. III. 39. 258. Basil. lat.

197 pag 46 ΠΕΡΙ " δ' ὀκτωμηνιαίου 1 φύσιός Φημι, 2 ἀξιῶ τοὺς ἰφιξῆς καὶ ἑπτα-μηνιαίους γινομένους ἀδυνάτους εἶναι πολλὰ φέρειν παιδία. 3 καὶ ἀξιῶ ἔτι τὸ ὀκτάμηνον. 4 συμκυρεῖ γὰρ αὐτοῖς ἰφιξῆς καὶ ἑπτα-μηνιαῖον, 5 τῷ τε ἐν τῇ μήτρῃ γινομένῳ καὶ τῷ ἐν τῷ τόκῳ γινομένῳ. 6 καὶ τῷ ὅταν ὁ τόκος γίνηται. 7 καὶ ἀξιῶ ἔτι τὸ ὀκτάμηνον ἀδ' ἐκτρέφεσθαι. 8 ἐπεὶ καὶ τὰ δεκάμηνα καλεόμενα λέγω ἐν ἑπτὰ τεσσαρακοντὰ ἡμέραις, μᾶλλον πλεῖα, 9 καὶ μᾶλιστα ἐκτρέφεσθαι ἀντὶ φθίνειν. 10 καὶ γὰρ τελεώτατόν ἐστι τῶν τοιούτων τεσσαρακοντα ἡμέρας. 11 ἐπὴν δ' γίνηται πολλὰ, ἀπόλλυται. 12 ἀναλίσκει γὰρ πολλὰ μεμιλεμβαίνοντα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλὰ νοσεῖ, 13 ἐξ ὧν οἱ θάνατοι γίνονται.

197 pag 47 II. " Ἀρχὴ δὲ πονέειν τὸ παιδίον " ωεὸς δὲ τόκον γινόμενον, 2 καὶ κινδυνεύει ἀπολέσθαι, ὅταν ἐν τῇ μήτρῃ τρέφηται. 3 φύσει γὰρ πάντα ἄνω ἔχει κεφαλὴν ἔχοντα. 4 " πίπτει δ' παιδία ἐπὶ κεφαλὴν, 5 καὶ ἀσφαλέστερον ἀπαλλάσσει 6 τῶν ἐπὶ πόδας

DE octimestri partu sic sentio. 2 Impossibile est ut duas consequenter succedentes affli-64 ctiones pueri ferre possint, 3 & propterea octimestris non superstites manere. 4 Contingit enim ipsos consequenter affligi, 5 tum ea quæ in utero fit afflictione, 6 tum ea quæ in partu accedit, 7 & ob id nullus octimestris vitalis est. 8 Insuper & decimestres appellatos, in septem quadragenariis dierum magis in lucem edi sentio, 9 & maxime contingere ut educentur. 10 Nam perfectissimus est fœtus in primis quadraginta diebus: 11 ubi vero plures accesserint, perit. 12 Coguntur enim multa in pauco tempore assumentes ac perferentes, multum ægrotare, 13 ex quibus mors consequitur.

II. Incipit autem laborare puer ante partum, 2 & interitus periculum subit, quum in utero vertitur. 3 Producuntur enim omnes sursum habentes caput. 4 Pariuntur autem multi in caput, 5 & securius discedunt ac liberantur his 6 qui in pedes

πόδας πεπτωμένων. 7 τὰ γὰρ συσκώματα τῶν σωμάτων ἐστὶν οὐδὲν κωλύει ἐπὶ κεφαλὴν ἰόντα καὶ παιδίον· 8 ἀλλὰ μᾶλλον, ὅταν ἐπὶ πόδας ὁρμήσῃ, τὰ ἐμφερόμενα γένηται. 9 αἱ γὰρ τροφαὶ ἐν τῇ γαστρὶ, 10 καὶ ἄλλως κίνδυνος. 11 καὶ οἱ ὀμφαλοὶ πολλάκις δὴ τῶν παιδίων ἐφάνησαν ἐπὶ τὰς τραχήλους. 12 εἰ γὰρ καὶ ὅπῃ τὸ μόρμον, ὁπότερον ἂν τύχῃ, ὁ ὀμφαλὸς τῇ μήτρῃ ἐπιστραφεὶς μᾶλλον ποιήσει τὸ παιδίον ἐπὶ κεφαλῆς ἢ ἐπὶ ἰσχία καὶ ὀμφαλὸν τρεφόμενον, ποιήσει ἢ περὶ τὸν αὐχένα. 13 εἰ δὲ καὶ τὸν ὦμον ἢ ἐπὶ θάτερα ὁ ὀμφαλὸς ἀνασπάσῃ. 14 τούτῳ δὲ γίνεται μᾶλλον, καὶ ἢ μητέρα ἀνάγκη πονῆσαι μᾶλλον, 15 καὶ τὸ παιδίον ἢ ἀποθανεῖν, 16 ἢ χαλεπώτερον ἐξελθεῖν. 17 ὥστε ἤδη καὶ πολλὰ ἔνδον τῷ ἐγκύῳ ἐπὶ νούσῳ τῶν παιδίων ἤλθεν ἔχοντα. 18 ἐξ ἧς τὰ μὲν ἀπώλετο· 19 τὰ δὲ νοσήσαντα ἐσώθη.

III. Ὁκόσαι δ' ἂν εὖ πορήσωσι, 2 καὶ ἀσφαλέως, 3 καὶ εἰς τὸ ὀμφαὸς ἔξίῃ, 4 ἀναπεπταμένης ἐξαίφνης τῆς ὑστέρης τῆς ἐν τῇ γαστρὶ, 5 παχύτεραι καὶ μείζω παραυτίκα ἢ κατὰ λόγον ἐγένοντο, 6 οὐκ ἐκ μεγέθους, 7 ἀλλ' οἰδήματος γινομένου, 8 ἐξ ὧν δὴ πολλὰ ἀπώλετο. 9 εἰ γὰρ μὴ σμικρὸν τὸ οἴδημα γένοιτο ἢ τριταῖον, ἢ ὀλίγῳ πολυχρονιώτερον, 10 νοῦσοι γίνονται ἀπ' αὐτέων. 11 ὥστε τροφαὶ καὶ ἀναπνοαὶ σφαλερῶς μεταμαστόμεναι. 12 εἰ γὰρ τι δὴ νοσηρὸν ἐπίῃσιν, 13 καὶ τὸ στόμα καὶ τὰς ῥῖνας ἐπιγίνεται. 14 καὶ ἀντὶ τοσαῦτα εἰσιὸντα τὰ ἐσιόντα, ὅσα ἐξαρκέϊ, 15 καὶ μὴ περιγένηται, πολλῷ πλέω εἰσενέγκαι. 16 ὥστε ἀναγκάζεσθαι καὶ τοῦ πλήθεος τῶν ἐσιόντων, 16 καὶ ὑπὸ τῆς ἀσθένιος, καὶ

pedes pariuntur. 7 Flexibiles enim corporis partes non impedimento sunt, puero in caput exeunte. 8 Verum quum in pedes prodierit, obturamenta contingunt: 9 Versiones scilicet in utero, 10 & alia pericula, 11 & umbilici puerorum jam sæpe circa colla apparuerunt. 12 Si enim juxta partem quamcunque umbilicus fuerit in utero porrectus, magis hac parte puer umbilici circumactionem, dum vertitur, faciet, quam circa cervicem. 13 Si vero juxta humerum, umbilici circumactionem retrahit. 14 hoc autem ubi fit, etiam matrem magis laborare, 15 necesse est, & puerum aut perire, 16 aut difficilius exire. 17 Quare multi jam pueri principium morbi intus nacti prodiere, 18 & consequenter alii perierunt, 19 alii morbidi supervixerunt.

III. Quicunque vero probe ac tuto prodierint, & in conspicuum exierint, derepente ex necessitate in ventre liberati, & crassiores ac majores quam pro ratione statim existunt, his non ex augmento, sed laxo tumore id contingit, & multi sani ex his pereunt. 9 Si enim tumor non resident citius quam tertio die, aut paulo serius, morbi ex ipso fiunt. 10 Quare etiam alimenta ac respirationes periculose mutantur. 11 Si quid enim morbidum inducunt, 12 per os & per nares inducunt: 13 & pro eo quod tanta ingerantur edulia quanta sufficiunt, 14 & ea etiam non superentur, multo plura ingeruntur: 15 ut necesse sit & cogantur præ ingestorum copia, 16 & præ ipsa adeo affectione, qua pueri corpus

λῶ ἀφάκει) τὸ σῶμα ϗ πυθέσθαι, [17] "ἤδη τὰ μὲν ϗ τὸ στόμα τὸ ϗ τὰς ῥῖνας πάλιν ἐξιέναι, [18] τὰ δὲ ἧ ϗ τὸ [20] ἔντερον ϗ τὴν κύστιν καί που ἀφ' αὑτῶν ὦσθαι, [19] ἀφόδιον ἀδενὸς τυτθὸν ὕπνους χειμερίους. [20]" ϗ αὖ τὰ πρὸς μεσόγειον τε [21] ϗ χειμῶνα [22] ἄττα συλλέγον· [23] οἷς δ' αὖ ἀνάγκη σὺν τῇσι μήτρῃσι γίνεσθαι σωκηλείην τε ἔχοντα ϗ εὐμβουλίην· [24] πᾶσι ξένοις χρῆται), [25] ὑμοτρόποισι ϗ ξηροτρόποισι, [26] ϗ ὅσσον ἐξηνθρωπισμένοισιν, [27] ἐξ ὧν ἀνάγκη πόνους γίνεσθαι πολλούς· [28] πολλὰς ἧ ϗ θανάτους. [29] ἐπὶ δὲ τοῖς αὐθρώποισι πολλάκις αἱ μεταβολαὶ τῶν χωρέων τε ϗ τῶν διαιτημάτων, "τὰς νόσους ποιέουσιν. [30] ὁ δ' αὐτὸς λόγος ἐστὶ ϗ περὶ τῶν ἐσθημάτων. [31] αὐτὰ γὰρ τὰ σαρκὶ ϗ χρωτὶ ὑγροῖσι ϗ ἁπαλοῖσι τε ϗ χλιεροῖς ϗ συγκείσεται, [32] τοιαῦτα ἀμφιέννυται) τὰ παιδία, οἷά περ οἱ αὐτοί.

IV. Ὁ δὲ ὀμφαλὸς, [2] δι' οὗ αἱ εἴσοδοί εἰσι τοῖσι παιδίοισι, [3] "μοῦνον ϗ σώματος τῆς μήτρης ἀποσπᾶται. [4] ἀφ' τυτθοῦ ϗ κοινωνεῖ τῶν ἐσιόντων. [5] τὰ δ' ἄλλα ξυμμύει, [6] καὶ οὐκ αὐτεσταλμένα ἐστὶ πρόσθεν, [7] ἢ ὅ γε ἐξέρχεται ἢ τὸ παιδίον ἐκ τῆς γαστρός. [8] ὁκόταν ἧ γε ἐξέρχηται ἢ, [9] τὰ μὲν ἄλλα αὐτάρκεα ἐστὶ), [10] ὁ ἧ ὀμφαλὸς λεπτύνεται τε ϗ ξυμμύει, [11] ϗ ὑπεξηραίνεται. [12] ὥσπερ δὲ τῶν ἐκ τῆς φυομένων οἱ καρποὶ ἀδρυόμενοι ὀπωρίζουσι) καὶ ὑποπίπτουσι "κατὰ [14] τὰ ἁρμόσια· [13] ἅττα ϗ τοῖσι παιδίοισιν ἀδρυνομένοις τε ϗ τελείοις γενομένοις ὁ μὲν ὀμφαλὸς ξυμμύει, [14] τὰ δὲ ἄλλα αὐτάρκεα ἐστὶ, [15] ὥστε εἰσδέχεσθαί τε τὰ ἐσιόντα, [16] ϗ ἐξόδους ἔχειν κατὰ φύσιν, [17] ἥσπερ ἀναγκαῖον τοῖς ζῶσι χρῆσθαι. [18] ἔκκρισ-

pus afflictum eſt, [17] alia quidem per os & nares rurſus exire, [18] alia vero per inteſtinum ac veſicam inferne tranſire, [19] antea nullo horum ita contingente. [20] Sed & pro flatibus ac ſpiritibus, [21] & humoribus [22] ita cognatis, [23] cum quibus neceſſe eſt in utero conſuetudinem ac benevolentiam habuiſſe, [24] omnibus peregrinis utitur, [25] crudioribus ac ſiccioribus, [26] & minus manſuetis, [27] ut neceſſe ſit dolores ob- oriri multos, [28] pleriſque etiam mortes: [29] quandoquidem etiam viris tranſmutationes locorum ac victus, morbos faciunt. [30] Eadem ratio eſt & de veſtibus. [31] Pro eo enim quod carne & humoribus induti fuerunt, iiſque tepidis ac liquidis & cognatis, [32] tales veſtes pueri induunt quales ipſi viri.

IV. At verp umbilicus [2] per quem alimenti ac ſpiritus ingreſſus pueris contingunt, [3] ſolus ex omni corpore utero adhæret, [4] & per hunc introitus ac ingreſſus ingredientium particeps fit, [5] reliquæ partes connivent, [6] & non prius apertæ ſunt, [7] quam ubi in exitu fuerit puer ex ventre. [8] Quum autem in exitu fuerit, [9] reliquæ omnes aperiuntur, [10] verum umbilicus attenuatur, & connivet [11] ac reſiccatur. [12] Quemadmodum autem in his quę ex terra naſcuntur, fructus pleni ac maturi ſecernuntur ac decidunt, juxta diſcriminationem [14] qua parte inhærent: [13] ſic etiam pueris maturis ac perfectis, umbilicus quidem connivet ac clauditur, [14] reliqua vero aperiuntur, [15] ut & ingredientia ſuſcipiant, [16] & exitus habeant ſecundum naturam, [17] quibus neceſſe eſt viventes uti. [18] Singula

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 215 sur 917

σε γὰρ χωρίζεται ῥέποντα, [19] " καὶ 15 enim ſeparantur, [19] juxta mo-
πὰς συλλογάς. [20] " κρατιστεύει δὲ 16 dum quo agmina congregantur
τὰ τριήλια ξωοτροφώτατα. repentia: [20] optima autem ſunt,
quæ maximè ſoli connutrita
ſunt.

v. Οἱ δὲ δεκάμηνοι τῶν τόκων καὶ v. Cæterum decimeſtres &
ἑνδεκάμηνοι ὁκόταν τῶν ἑπτὰ πρὸς undecimeſtres partus, ex ſe-
ἑβδομηκοντάδων τὸν αὐτὸν τρόπον χρό- ptem quadragenariis eodem mo-
νον [2] ὡς καὶ ὅτε τῶν ἡμίσεων τῶν do fiunt, [2] velut ex dimidio an-
τριῶν οἱ ἑπτάμηνοι. [3] ταῖς γὰρ πλείσ- no ſeptimeſtres. [3] Plurimis enim
ταις τῶν γυναικῶν ἀναγκαῖόν mulieribus neceſſarium eſt in
ἐστιν ὅταν μέλλωσι λαμβάνειν μὴ τὰ ventre concipere, poſt menſtrua
καθάρματα, " ἐν ᾧ ἡ λύσις. [4] δεῖ 17 purgamenta, ubi ab his exſolu-
" τοίνυν τῇ γυναικὶ χρόνον δοῦναι 18 tæ fuerint. [4] Oportet igitur mu-
τῶν μηνῶν, ἐν ᾧ αὐτῇ ἡ κάθαρσις lieri tempus dare menſis, in quo
ἔσται. [5] καὶ ὁ χρόνος ὅσος ἐστὶν ἐλά- ipſa purgatio continget: [5] & hoc
χιστος γίνεται), τρεῖς ἡμέραι· [6] ταῖς tempus quibus breviſſimum fit,
δὲ πλείσταις καὶ πολὺ πλείονες. [7] tres ſunt dies. [6] pleriſque autem
ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ κωλύματα [8] multo plures. [7] Sunt autem &
" καὶ τοῖς ἀνδράσιν, ἐξ ὧν βρέφος 19 alia multa impedimenta, [8] etiam
δυσὶ τοῦ ἐκπλῆσαι. [9] χρὴ δὲ αὐτὸν in viris, ex quibus conceptus
τοῖς μάλιστα καὶ τόδε λογίζεσθαι· [10] retardatur. [9] Oportet autem vel
" ὅτι ἡ νεμηνία, ἡμέρη μία ἐστὶν, 20 maxime hoc conſiderare, [10]
ἰσχυρῶς τεσσαρακονθημέρου ἔστι quod novilunium, quod dies
μηνός. [11] αἱ δὲ δύο ἡμέραι, σχεδὸν unus exiſtit, exactiſſimè trigeſi-
πεντεκαιδεκατημόριόν ἐστι μηνός· ma menſis pars eſt: [11] duo au-
[12] αἱ δὲ τρεῖς ἡμέραι, δεκατημό- tem dies, ferme quindecima
ριόν ἐστι μηνός. [13] Ἕτερα δὲ μυρία καὶ menſis pars ſunt. [12] Tres vero
λόγου τοιούτου. [14] καὶ οὐκ οἷόν τε τὸν dies, pars menſis decima ſunt,
ἐλάσσοσι τε μορίοις μᾶλλον γίνε- [13] & reliqua juxta horum ratio-
σθαι, [15] μήτε τὴν λύσιν τῶν καταμηνίων, nem. [14] & non eſt poſſibile in
[16] μήτε τὴν σύλληψιν τῶν ἐμβρύων. paucioribus partibus fieri, [15] ne-
que menſtruorum ſolutionem, [16]
neque fœtuum conceptionem.

VI. Ἐκ τούτων οὖν ἁπάντων VI. Ex his igitur omnibus
ἀναγκαῖόν ἐστι ταῖς πλείσταις τῶν neceſſarium eſt pleraſque mulie-
γυναικῶν, [2] περὶ δυσὶ μησὶν οὖσαν 21 res [2] circa plenilunium, & ultra
ἐν γαστρὶ λαβοῦσαις, καὶ πρόσω τέρας, [3] in ventre concipere, [3] ut ducen-
οὕτω πολλάκις δοκεῖν ἐπιλαμβάνειν ti & octoginta dies, ſæpe unde-
τὴν ἑνδεκάτου μηνὸς, " τὰς ὀγδοήκοντα καὶ cimum menſem apprehendere
διακοσίας. [4] τοσοῦτος γάρ ἐστιν videantur, [4] tot enim dies ſe-
ἑπτὰ τεσσαρακονταδες. [5] " ὅταν γὰρ 22 ptem quadragenarios conſti-
μὴ ἔλθῃ τῆς δυσμηνίης ξυλλαμβανούσης tuunt. [5] Nam quum ultra pleni-
γυνὴ, [6] τοῦτο ποιεῖ ἀναγκαῖόν lunium mulier concipit, [6] ne-
ἐστι τὸν ἑνδεκάτου μηνὸς ἐπιλαμβάνειν, ceſſe eſt eum conceptum undeci-
[7] " ἵνα καὶ ἐς τελευταίην περίοδον mum menſem attingere ac ap-
ἔλθῃσι. 23 prehendere, [7] quoad ultimum
circuitum perveniat.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 216 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

HIPPOCRATIS DE DIÆTA liber primus.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 6. 340. Basil. lat.

390 pag 81

ΕΙ μὲν μοί τις ἐδόκεε τῶν πρότερον ξυγγραψάντων περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης τῷ πρὸς ὑγιείην ὀρθῶς ἐγνωκὼς ξυγγεγραφέναι πάντα τε καὶ πάντως, οὐκ ἂν ἐδόκεον οἷόν τε εἶναι ἀνθρώπῳ γνώμην πρὸς ἀφελείην ἐπιφανῆναι· ἱκανῶς γὰρ ἂν εἶχε μοι ἄλλων ὁκόσα πονησάντων γνῶναι ὀρθῶς ἔχοντα, καὶ τούτοισι χρέεσθαι, ὁκόσα ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ τῶν ἐδόκεε χρήσιμα εἶναι. νῦν δὲ πολλοὶ μὲν ἤδη ξυνέγραψαν, οὐδεὶς δὲ ἔγνω ὀρθῶς, ὁκότερα ἂν αὐτοῖς ξυγγράψιμον. ἄλλοι δὲ ἄλλο ἐπέτυχον· τὸ δὲ ὅλον, οὐδεὶς πω τῶν πρότερον. μεμφθῆναι μὲν οὖν ἔστιν, εἰ μὴ εὐδοκιμήσουσιν ἐξευρεῖν· ἐπαινέσαι δὲ μᾶλλον παῖδας, ὅτι ἐπεχείρησαν ζητῆσαι. ἐλλείχειν μὲν οὖν τὰ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα, καὶ περισσολογέειν ἁπάντων μάλιστα τοῖς ἐγνωσμένοισι δεινόν. ὁκόσα μὲν οὖν ὀρθῶς κατὰ τῶν πρότερον εἴρηται, οὐκ οἷόν τε ἄλλως κως ἐμὲ ξυγγράψαντα ὀρθῶς συγχέαι. ὁκόσα δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρήκασιν, ἐλλείχειν μὲν οὐδὲν δέομαι· οὐκ ἂν γὰρ ἔχοιμι ἔτι λέγειν· οὐδὲν δὲ ἧσσον ἐξηγήσομαι ὁκότερα αὐτῶν μοι δοκέει ἔχειν ὀρθῶς ἔχειν, δηλῶσαι βούλομαι. διὸ δὴ τοῦτο μὲν τὸν λόγον τοῦτον προκατατίθεμαι, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁκόταν πρὸς τοὺς πρὸ ἐξηγοῦμαι,

1 SI QUIS mihi ex prioribus qui de diæta humana ad sanitatem conferente scripserunt, 2 recte cognovisse ac omnia per totum, 3 quantum humanæ menti possibile est, conscripsisse videretur: 4 satis esset mihi aliorum laboribus, quos nossem, recte habere, uti, 5 prout singula utilia esse viderentur. 6 Nunc vero multi quidem jam scripserunt, 7 nullus autem recte novit, quidnam fuerit ipsis scribendum. 8 Et alii quidem aliud assequuti sunt: 9 verum totum nullus adhuc ex prioribus. 10 Immerito autem ullus aliquis ipsorum reprehendatur, propterea quod invenire non potuerint. 11 Imo laudandi potius omnes quod investigare conati sunt. 12 Itaque redarguere ea, quæ non recte dicta sunt, minime instituì: 13 verum his quæ sufficienter cognita sunt, testimonium præbere animus est. 14 Quæcunque quidem igitur recte a prioribus dicta sunt, ut non sit possibile me aliter conscribere, recte conscribam. 15 Quæcunque vero non recte dixerunt, siquidem redarguam hæc quod non sic se habent, nihil perfecero: 16 verum exponendo qua de causa singula ipsorum recte mihi habere videntur, declarare volo. 17 Propterea vero hunc sermonem præpono, 18 quæ multi homines ubi audierint aliquem

M 2 prius

γράμμα, [19] οὐκ ἀποδέχομαι.) " τὸν ὕστερον περὶ τούτων λόγον, [20] οὐ γινώσκοντες, ὅτι τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης ἐστὶ γνῶναι τὰ ὀρθῶς εἰρημένα, [καὶ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα δηλῶσαι.] [21] ἐγὼ γοῦν, ὥσπερ εἶπον, τοῖσι μὲν ὀρθῶς εἰρημένοισι μαρτυρήσω· [22] τὰ δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα καὶ γνωσόμενα δηλώσω, ὁκοῖά τινά ἐστιν. [23] ὁκόσα δὲ μηδεὶς ἐπιχείρησε μηδενὶς τῶν αὐτέων δηλῶσαι, ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ τοῦτο ὁκοῖά ἐστι.

1. Φημὶ δὲ δεῖν τὸν μέλλοντα ὀρθῶς ξυγγράφειν περὶ ἰητρικῆς ἀνθρωπίνης, [2] πρῶτον μὲν πάντος φύσιν ἀνθρώπου γνῶναι καὶ ἐπιγνῶναι. [3] γνῶναι μὲν, ἀπὸ τίνων ξυνίστηκεν ἐξ ἀρχῆς· [4] ἐπιγνῶναι δὲ, " ὑπὸ τίνων μεράων κίκρη"). [5] εἰ μὴ γὰρ τὸν ἐξ ἀρχῆς ξύστασιν ἐπιγνώσεται, [6] καὶ " τὸ ἐπικρατέον ἐν τῷ σώματι, [7] οὐκ οἷός τ' ἔσται τὰ ξυμφέροντα τῷ ἀνθρώπῳ προσφέρειν. [8] τοῦτο μὲν δὴ χρὴ γινώσκειν τὸν ξυγγραφέοντα. [9] μετὰ δὲ τοῦτο, σίτων καὶ ποτῶν ἁπάντων, [10] οἵσι διαιτώμεθα, δυνάμιν ἑκάστου ἔχειν, [11] καὶ τὴν κατὰ φύσιν, [12] καὶ τὴν δι' ἀνάγκην, [13] καὶ τέχνην ἀνθρωπίνην. [14] δεῖ γὰρ ἐπίστασθαι τὰ τε ἰσχυρῶν φύσιν ὡς χρὴ τὴν δύναμιν ἀφαιρέεσθαι· [15] τοῖσι δὲ ἀσθενέσιν, ὅκως χρὴ ἰσχὺν προσβάλλειν διὰ τέχνης, [16] ὁκόταν δὲ ὁ καιρὸς ἐπάγῃ· προσβάλλειν. [17] γινώσκειν δὲ καὶ τὰ εἰρημένα ἤδη καὶ αὐτάρκης ἡ θεραπείη τοῦ ἀνθρώπου· [18] διότι δὲ δύναται ἰσθμὸν ἄνθρωπον ὑγιαίνειν, ἵν' μὴ καὶ πονέῃ.

11. Ὑπεναντίαι μὲν γὰρ ἀλλήλοισιν ἰσχὺς καὶ δυνάμιες, εἶτα καὶ πόνοι. [2] " ξυμμιγέντα δὲ πως ἀλλήλοισι πρὸς ὑγείην.

prius de re aliqua expoſuiſſe, [19] eum qui de his poſterius diſſerit non recipiunt, [20] non cognoſcentes quod ejuſdem intelligentiæ eſt, ea quæ recte dicta ſunt poſſe judicare, [& non recte dicta declarare.] [21] Ego igitur velut dixi, recte quidem dictis teſtimonium præbebo, [22] quæ vero non recte dicta ſunt ac cognita, qualia ſint declarabo. [23] Quæ autem nullus ex prioribus explanare tentavit, ea etiam ipſa qualia ſint demonſtrabo.

1. Porro eum qui de victu humano ſcripturus eſt, cenſeo [2] primum quidem totius hominis naturam noſſe ac dijudicare oportere. [3] Noſſe quidem ex quibus ab initio conſtitutus eſt, [4] dijudicare vero quæ in ipſo partes dominium obtineant. [5] Si enim conſtitutionem ab initio non cognoſcet, [6] & id quod in corpore dominatur, [7] non poterit ea quæ homini conducunt offerre: [8] hæc igitur ſcriptorem cognoſcere oportet. [9] Deinde vero ciborum ac potuum omnium, [10] ex quibus victum habemus, facultatem, quam tandem ſingula habent [11] & ſecundum naturam, [12] & ſecundum neceſſitatem [13] ac artem humanam. [14] Oportet enim ſcire quomodo fortium natura vim detrahere oporteat, [15] & quomodo debilibus robur per artem addere oporteat, [16] prout ſingulorum occaſio ſe obtulerit. [17] Et ſi relata jam etiam cognoverit, nondum ſufficiens eſt hominis curatio, [18] propterea quod homo edens ſanus eſſe non poteſt, niſi etiam laboret.

11. Contrarias enim inter ſe vires habent cibi & labores: [2] Verum inter ſe mixti conferunt ad

ὑγείῃ.[3] πόνοι μὲν γὰρ πᾶσιν ἀναλώσιμα τὰ ὑπάρχοντα·[4] σῖτα δὲ καὶ ποτὰ ἀναπληρώσιμα τῶν κενωθέντων. [5] δεῖ δὲ, ὡς ἔοικε, τὸν πόνων ἀναγινώσκειν τῷ δυνάμιν,[6] καὶ τὴν φύσιν,[7] καὶ τὰ ἀπὸ βίης γινόμενα. [8] καὶ τίνες αὖ τῶν ἐς αὔξησιν σαρκῶν ἀρήγουσι,[9] καὶ τίνες ἐς ἔλλειψιν.[10] καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὰς ξυμμετρίας τά τε μίσγειν τὸν πόνον πρὸς τὸ σῖτον καὶ τὸν σῖτον, [11] καὶ τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου,[12] καὶ τὰς ἡλικίας τῶν σωμάτων,[13] καὶ πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ,[14] καὶ πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν πνευμάτων.[15] καὶ πρὸς τὰς τῶν χωρέων ἐν οἷσι διαιτέονται),[16] πρός τε τὴν κατάστασιν καὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.[17] ἄστρων τε ἐπιτολὰς καὶ δύσιας γινώσκειν δεῖ,[18] ὅκως ἐπίσταιτο τὰς μεταβολὰς καὶ ὑπερβολὰς φυλάσσειν καὶ σίτων καὶ ποτῶν,[19] καὶ πνευμάτων,[20] καὶ ὅλως κόσμου.[21] ἐξ ὧνπερ καὶ νοῦσοι τοῖσιν ἀνθρώποισι φύονται.

III. Τῶν μὲν δὴ πόνων ἀναγνόντι, ἔκαστα οὐκ ἀρκέει τὸ εὑρημένον ἐστίν.[2] ἐὰν μὲν γὰρ ἐὰν εὑρεθῇ ἐπὶ τούτοις, ὥστε ἐκάστῳ φύσιν, σίτου μέτρον,[3] καὶ πόνων ἀριθμὸς,[4] μὴ ἔχων ὑπερβολὴν, μήτε ἐπὶ τὸ πλέον, μήτε ἐπὶ τὸ ἔλασσον,[5] εὕρηται αὖ ὑγιείη τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἀκριβέως.[6] νυνὶ δὲ τὰ μὲν ἀναφερόμενα πεύσῃ εὑρῆσθαι),[7] οἷόν ἐστι.[7] τὸ δὲ ἀδύνατα εὑρεῖν.[8] ἐὰν μὲν οὖν παρέῃ τις καὶ ὁρᾷ,[9] γινώσκοι ἂν τὸν ἄνθρωπον, ὁκόσον τε ἐν τοῖσι γυμνασίοισι γυμνάζοιτο,[10] ὅς τε φυλάσσειν ὑγιαίνοντα, τὰ μὲν ἀφαιρέων, τοῖσι δὲ προστιθείς.[11] μὴ παρεόντος δὲ, ἀδύνατον ὑποτίθεσθαι ἐς ἀκριβείην σῖτα καὶ πόνους.[12] ἐπεὶ, ὁκόσον γε δυνατὸν εὑρεῖν, ἐμοὶ δοκέει εὑρῆ-

ad ſanitatem. [3] Labores enim ea quæ inſunt conſumere ſolent, [4] cibi autem & potus ea quæ evacuata ſunt explent. [5] Oportet autem, velut par eſt, laborum vim pernoſcere, [6] tum naturalium, [7] tum eorum qui per vim fiunt, [8] & qui ex ipſis carnes in augmentum præparant, [9] & qui in defectum: [10] & non ſolum hæc, ſed etiam menſuram ac proportionem laborum ad multitudinem ciborum, [11] & hominis naturam, [12] & corporum ſtaturas ac ætates, [13] & ad tempora anni, [14] & ad mutationes ventorum, [15] & ad ſitus regionum in quibus degunt, [16] & ad anni conſtitutionem ac ſtatum. [17] Sed & aſtrorum ortus & occaſus cognoſcere oportet, [18] quo mutationes & exceſſus ciborum ac potuum, [19] & ventorum, [20] & totius mundi, [21] ex quibus ſane morbi hominibus oriuntur, obſervare ſciat.

III. Quum autem hæc omnia cognoverit, [2] nondum ſufficiens inventum eſt. [3] Siquidem enim ſupra hæc inventa fuerit ciborum menſura, [4] & laborum ad unamquamque naturam numerus, [5] ita ut exceſſus neque ſupra, neque infra modum fiat, [6] inventa ſane exacte fuerit hominibus ſanitas. [7] Nunc vero prædicta quidem omnia inventa ſunt, qualia ſint, [8] hoc vero invenire impoſſibile eſt. [9] Siquidem igitur præſens quis ſit, & inſpiciat, [10] cognoverit utique hominem exuentem ſe & in gymnaſiis exercitantem, [11] ut cuſtodire ſanum poſſit, alia detrahendo, alia opponendo. [12] Verum non præſenti impoſſibile eſt cibos ac labores exacte præſcribere. [13] Nam quantum poſſibile

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 219 sur 917

15 Ἐὶ μὲν γὰρ πάνυ σμικρὸν ὑπολείποιτο τῶν ἑτέρων χείροιο ἂν, 14 οὐ πολλῷ χρόνῳ ἀνάγκη κρατηθῆναι τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς, 15 ἐς νοῦσον ἀφικέσθαι. 16 τισὶ μὲν οὖν ἄλλοισι μέχρι τούτου ἐπεκτρέπεται ζητηθῆναι 17 εἴρηται· ἢ καὶ δὲ τοῖσδε. 18 ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἐξεύρηται· πρὸ δὲ τοῦ ἀνθρώπου 19 ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς ἐφ' ἑκάτερον αὐξηθῆναι, πρόδηλόν ἐστιν. 20 ἢ γὰρ αὔξεως αἱ νοῦσοι τοῖσιν ἀνθρώποισι προσγίνονται, 21 ἀλλὰ καὶ μικρὸν ξυλλεγόμεναι, 22 ἀθρόως ἐπιφαίνονται. 23 πρὶν οὖν κρατέεσθαι τὸν ἄνθρωπον τὸν ὑγιέα ὑπὸ τῆς νούσου, 24 ἃ πάσχουσιν ἐξεύρηταί μοι, 25 καὶ ὅκως χρὴ τοῦτο κατιδεῖν ἐς τὸν ὑγιέα. 26 τοῦτο δὲ προσγινομένοις πρὸς τοῖσι γεγραμμένοισι, τελέεται τὸ ἐπιχείρημα τῶν δεδογμένων.

IV. Ξυνίστανται μὲν οὖν τὰ ζῶα, πάντα ἄλλα πάντα, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ δυοῖν· 2 διαφόροις μέν, τὴν δύναμιν· 3 συμφόροις δέ, τὴν χρῆσιν· 4 πυρὸς λέγω καὶ ὕδατος. 5 ταῦτα δὲ ξυναμφότερα ἱκανά ἐστι, 6 τοῖσί τε ἄλλοισι πᾶσι, 7 καὶ ἀλλήλοισιν. 8 ἑκάτερον δὲ χωρὶς, ὅτι αὐτὸ ἑαυτῷ, ὅτι ἄλλῳ ἀδυνή. 9 τὴν μὲν οὖν δύναμιν αὐτῶν ἑκάτερον ἔχει τοιήνδε. 10 τὸ μὲν γὰρ πῦρ δύναται πάντα διὰ παντὸς κινῆσαι· 11 τὸ δὲ ὕδωρ, πάντα διὰ παντὸς θρέψαι. 12 τὸ μὲν δὲ ἑκάτερον κρατέει καὶ κρατέεται, 13 ἐς τὸ τὸ μέγιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον, ὡς ἀνυτέον. 14 ἀδύνατον γὰρ κρατῆσαι παντελῶς θάτερον θατέρου. 15 τὸ μὲν πῦρ ἐπιξύνον ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ ὕδα-

τος

est invenire à me jam relatum est. 14 Atenim etiamsi valde parum defectuosiora quam alia fiant, 15 in multo tempore necesse est corpus ab excessu superari, 16 & ad morbum pervenire. 17 Alii itaque hucusque inquirere conati sunt, 18 & neque hæc dixerunt ac prodiderunt. 19 A me vero hæc inventa sunt priusquam homo ægrotet, 20 ut ab excessu in utram tandem partem factus fuerit, prænotio consistingat. 21 Non enim derepente morbi hominibus accedunt, 22 sed paulatim collecti, 23 acervatim apparent. 24 Priusquam igitur in homine sanitas à morbo superatur, 25 quæ perpetiuntur homines à me inventum est, 25 & quomodo hæc in sanitatem restituere oportet. 27 Hoc autem ubi accesserit ad ea quæ scripta sunt, ratiocinationum hujus doctrinæ conatus perficitur.

IV. Constituuntur quidem igitur tum animantia alia omnia, 6 tum homo ipse ex duobus 2 differentibus quidem facultate, 3 concordibus vero & commodis usu, 4 igne inquam, & aqua. 5 Hæc autem ambo simul sufficientia sunt, 6 tum aliis omnibus, 7 tum mutuo sibi ipsis: 8 utrumvis vero seorsum, neque sibi ipsi, neque ulli alteri sufficiens est. 9 Vim igitur ac facultatem utrumque ipsorum talem habet. 10 Ignis enim omnia per omnia movere potest. 11 Aqua vero omnia per 6 omnia nutrire. 12 Particulatim vero utrumque superat & superatur, 13 ad summum ac minimum, quantum ejus fieri potest. 14 Neutrum enim superare penitus potest, ob hanc sane causam. 15 Igni quidem ubi ad extremitatem aquæ pervene-

rit,

τος, ἐπιλείπει ἡ τροφή. [16] ἀπὸ τοίνυν τούτου ἀποτρέπεται ὅθεν ἐκθρέφεται μάλιστα τρέφεσθαι. [17] τὸ μὲν οὖν ὕδωρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ πυρὸς, ἐπιλείπει ἡ κίνησις. [18] ἵσταται δὲ ἐν τούτῳ. [19] ὅταν μὲν οὖν στῇ, οὐκέτι ἐπίκρατές ἐστιν, ἀλλὰ δὴ τοῦ ἐμπίπτοντος πυρὸς ἐς τὴν τροφὴν κατακολίπεται. [20] οὐδέτερον οὖν ἀεὶ τοῦτο δυνάμενον κρατεῖσθαι πάντελῶς. [21] εἰ δέ κοτε κρατηθείη καὶ ὁκότερον, οὐδὲν ἂν εἴη τῶν νῦν ἐόντων ὥσπερ ἔχοντων. [22] ὅταν οὖν οὕτω ἐχόντων αἰεὶ ἔσται τὰ αὐτὰ, καὶ οὐδέτερα, καὶ οὐδὲ ἄμφω ἐπιλείψει. [23] τὸ μὲν πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, ὥσπερ εἴρηται μοι, αὐτάρκεά ἐστι πᾶσι παντὸς ἐς τὸ μέγιστον, καὶ τὰ ἐλάχιστα ὡσαύτως.

v. Τούτων δὲ προσκείσθω ἑκάτερα πέδε. [2] τοῦ μὲν πυρὸς τὸ θερμὸν καὶ τὸ ξηρόν. [3] τοῦ δὲ ὕδατος τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ὑγρόν. [4] ἔχει δὲ ἀπ' ἀλλήλων, [5] τὸ μὲν πῦρ ἀπὸ μὲν ὕδατος τὸ ὑγρόν. [6] ἔνι γὰρ ἀπὸ μὲν ὕδατος ὑγρότης. [7] τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ μὲν πυρὸς τὸ ξηρόν. [8] ἔνι γὰρ ἐν ὕδατι ἀπὸ μὲν πυρὸς ξηρόν. [9] ὅταν δὲ τούτων ἕκαστα, εἰς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ἰδέας ἀποκρίνοντα ἀπ' ἀλλήλων, καὶ σπερμάτων, καὶ ζώων, [10] οὐδὲν ὁμοίων ἀλλήλοισιν, οὔτε τὴν ὄψιν, οὔτε τὴν δύναμιν. [11] οὔτε γὰρ ὅποτε καθ' τὸ αὐτὸ ἵσταμένων, ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιουμένων, [12] ἀνάγκη γίνεσθαι καὶ τὰ ἀποκρινόμενα. [13] ἀπόλλυται μὲν οὐδὲν ἀπαντῶν χρημάτων, [14] οὐδὲ γίνεται, ὃ μὴ καὶ πρόσθεν ἦν. [15] ξυμμισγόμενα δὲ καὶ ἀποκρινόμενα ἀλλοιοῦται. [16] νομίζουσι δὲ ἄνθρωποι, [17] τὸ μὲν ἐξ ἄδου εἰς φῶς ἀνέρχεσθαι, γίνεσθαι. [18] τὸ δὲ

rit, deficit alimentum: [16] avertitur igitur eo unde nutriri poteſt. [17] Aquæ vero ubi ad extremitatem ignis pervenit, deficit motus. [18] Siſtitur itaque in hac: [19] quum vero ſtetit, non amplius potens eſt, ſed ab illabente igne in alimentum conſumitur: [20] & propterea neutrum penitus ſuperare poteſt. [21] Si vero etiam alterutrum ſuperetur, nihil ſane ex his quæ nunc ſunt, fuerit velut nunc habet. [22] Quum autem ſic ſemper ſe habeant, erunt & eadem & neutra, & neque ſimul deficient. [23] Ignis igitur & aqua (velut à me dictum eſt) ſufficientia ſunt omnibus per omnia ad ſummum ac minimum ſimiliter.

v. Cæterum utrique horum hæc adſunt. [2] Igni quidem caliditas & ſiccitas, [3] aquæ vero frigiditas & humiditas. [4] Habent autem inter ſe mutuo, [5] ignis ab aqua humiditatem: [6] ineſt enim ab aqua humiditas, [7] aqua vero ab igne ſiccitatem: [8] ineſt enim in aqua ab igne ſiccitas. [9] Quum autem hæc ſic habeant, multas & omnigenas formas ac ſpecies, tum ſeminum, tum animalium, inter ſe ſecernunt, [10] quæ nihil inter ſe ſimile habent, neque viſu, neque facultate. [11] Etenim quum nunquam ſimul in eodem conſiſtant, ſed ſemper alterentur, [12] neceſſarium eſt etiam ea quæ ab ipſis ſecernuntur ac producuntur, diſſimilia fieri. [13] Equidem nullum omnino corpus perit, [14] neque fit quod prius non erat: [15] verum permixta & diſcreta alterantur. [16] Homines autem putant [17] hoc quidem ex orco in lucem auctum generari, [18] illud vero ex luce in orcum imminutum perire ac corrumpi.

οὐ δ' φάεσθ' ἐς ἄδλω μειωθὲν, ἀποδλεῦσ. [19] ὀφθαλμοῖσι δὲ πιστεύειν μᾶλλον, ἢ γνώμῃσιν. [20] ἐγὼ δὲ τάδε γνώμῃ ἐξηγέομαι. [21] ζῶα γὰρ κἀκεῖνα, [22] καὶ τάδε. [23] καὶ ὅτι τὸ ζῶον ἀποθνῄσκειν εἶόν τε μὴ μὴ πάντων. [24] καὶ γὰρ ἀποθνῄσκειν. [25] ὅτε τὸ μὴ ὂν γένοιτο, [26] μὴ ὄντος ὅλου γενήσεται. [27] ἀλλ' αὔξεται πάντα καὶ μειοῦται ἐς τὸ μήκιστον καὶ ἐς τὸ ἐλάχιστον τῶν δυνατῶν.

VI. Ὅ, τι δὲ αὖ λέγομεν [τὸ] γενέσθαι, καὶ τὸ ἀπολέσθαι, πολλῶν εἵνεκεν ἑρμηνεύω. τοῦτο δὲ καὶ ξυμμίσγεσθαι καὶ διακρίνεσθαι δηλῶ. [4] ἔστι δὲ τάδε. [5] γενέσθαι καὶ ἀπολέσθαι, ταὐτό. [6] ξυμμιγῆναι καὶ διακριθῆναι, ταὐτό. [7] γενέσθαι, ξυμμιγῆναι, ταὐτό. [8] ἀπολέσθαι, μιφθῆναι, διακριθῆναι, ταὐτό. [9] ἕκαστον πάντα πάντα, καὶ πάντα ἕκαστον, ταὐτό. [10] ὁ νόμος γὰρ τῇ φύσει τοῦτο τοῦτῳ ἐναντίος. [12] χωρὶς δὲ πάντα καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἐστὶν καὶ πέφυκε ἀμείβεσθαι. [18] [12] ἡμέρη καὶ δρόμος ἐπὶ τὸ μήκιστον καὶ ἐλάχιστον. [13] ὡς δὲ τῇ σελήνῃ, τὸ μήκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον. [14] πυρὸς ἔφοδος καὶ ὕδατος. [15] ἡλίου ἐπὶ τὸ μακρότατον καὶ βραχύτατον. [16] πάλιν τοῦτο, δὲ ἄλλο τοῦτο. [17] φάος ζωὴ, σκότος ἀδη· [18] φάος ἀδη, σκότος ζωή. [19] φοιτᾷ καὶ μετακινεῖται, κεῖνα ὧδε, καὶ τάδε κεῖσε, πίστιος ὥρην. [20] διαπρήσσεται κεῖνά τε περὶ τῶνδε· δὲ ἄλλα τοῦτο, κείνων. [21] καὶ θ' ἃ μὲν πράσσουσιν, οὐκ εἰδασιν· [22] δὲ δοκέουσιν πράσσειν, δοκέουσιν εἰδέναι· [23] καὶ θ' ἃ μὲν ὁρῶσιν, ἀγνώσκουσιν. [24] ἀλλ' ὅμως αὐτοῖσι πάντα γίνεται [19] διὰ ἀνάγκην θείην. [25] δὲ ἄμεινον, καὶ

rumpi. [19] Oculis autem magis credere oportet quam opinionibus. [20] Ego vero hæc ex ſententia exponam. [21] Animalia enim ſunt & illa [22] & hæc: [23] & neque animal mori poſſibile eſt non cum omnibus: ([24] unde enim moriatur?) [25] neque quod non eſt generari, [26] quum non ſit unde generetur. [27] Sed augentur omnia ac minuuntur, ad ſummum & ad minimum, quantum ejus fieri poteſt.

VI. Quid vero dicam generari & perire, [2] vulgi gratia interpretabor. [3] Hæc autem commiſceri & diſcerni ſignificare declaro. [4] Habet autem res hoc modo. [5] Generari & perire ſive corrumpi, idem eſt. [6] Idem eſt commiſceri & ſecerni. [7] Generari idem eſt quod commiſceri. [8] Perire corrumpique ac minui idem eſt quod ſecerni: [9] unumquodque ad omnia, & omnia ad unumquodque idem ſunt. [10] Conſuetudo enim in his naturæ contraria eſt. [11] Seorſum autem omnia & divina & humana ſurſum ac deorſum viciſſitudinem habent ac tranſeunt: [12] dies & nox ad ſummum ac minimum: [13] ſic & luna ad ſummum ac minimum. [14] Ignis acceſſus eſt & aquæ. [15] Sol ad longiſſimum ac breviſſimum. [16] Rurſus hæc, & non hæc. [17] Lux jovi, tenebræ orco. [18] Lux orco, tenebræ jovi. [19] Accedunt & tranſmutantur illa huc, hæc illuc. Omni tempore [20] tranſigunt illa rerum horum, hæc autem illorum: [21] & quæ quidem faciunt, non ſciunt, [22] quæ vero faciunt, ſcire ſibi videntur: [23] & quæ quidem vident, non cognoſcunt. [24] Attamen omnia ipſis fiunt per divinam neceſſitatem, [25] & quæ

vo-

κὴ μὴ βέλονται. [26] φοιτεόντων δ' ἐκείνων ὧδε, κὴ τῶνδε κεῖσε, συμμισγομένων τε ἐς ἄλληλα, τῷ πεπρωμένῳ μοίρῳ ἕκαστον ἐκπληροῖ, κὴ ἐπὶ τὸ μέζον, κὴ ἐπὶ τὸ μεῖον.

VII. [1] Φθορὴ δ' πᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τοῦ μέζονος ἀπὸ τοῦ μείονος, κὴ τοῦ μείονος ἀπὸ τοῦ μέζονος. [2] αὐξάνει δὲ κὴ τὸ μέζον ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος. [3] τὰ δ' ἄλλα πάντα κὴ ψυχὴ καὶ θρέπτε. [4] κὴ σῶμα, ὁκοῖον ἡ ψυχὴ, ἀμφιπολεύεται. [5] ἑτέρη δ' ἐς ἄνθρωπον, μέρεα μερέων, ὅλα ὅλων, ἔχοντα [1] σύγκρησιν πυρὸς κὴ ὕδατος, [6] τὰ μὲν λαμβάνοντα, τὰ δ' ἀφιέντα. [7] κὴ τὰ μὲν λαμβάνοντα, πλέον ποιεῖ· τὰ δὲ διδόντα, μεῖον. [8] πρίσιες ἀνθρώποισι ξύλου· ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δ' ὠθέει, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιέοντε· μοῦνον δὲ ποιέοντες, [2] πλέον ποιέουσι. [9] [3] τὸ δ' αὐτὸ ἐς φύσις ἀνθρώπων. [10] τὸ μὲν ὠθέει, τὸ δ' ἕλκει. [11] τὸ μὲν δίδωσι, τὸ δ' λαμβάνει. [12] κὴ τοῦ μὲν δίδωσι, τοῦδε λαμβάνει. [13] κὴ τῷ μὲν δίδωσι τοσοῦτο πλέον, [4] ἢ τοῦ δ' λαμβάνει τοσοῦτο μεῖον. [14] χώρῳ δ' ἕκαστον φυλάσσει τῷ ἑωυτοῦ. [15] [5] ἐς τὰ μὲν ἐπὶ τὸ μεῖον ἰόντα, ἀμφορέει ἐς [6] ἐλάσσονα χώρον. [16] τὰ δ' ἐπὶ τὸ μέζον πορευόμενα, συμμισγόμενα ἕξαπάσασι ἐς τὸ μέζω τέλεσιν. [17] τὰ δ' ξεῖνα, μὴ ὁμοφυέα, ὦθεῖ [7] ὀπίσω ἀπὸ χώρης ἀπολείπει. [18] [8] ἐκείνων δ' ψυχὴ, μέζων κὴ ἐλάσσων ἔχεται, περιφοιτᾷ τὰ μέρεα τὰ ἑωυτῆς, [19] ἐ προσθέσιος ἐδὲ ἀφαιρέσιος δεομένων [9] μερέων, [20] κ' δ' αὔξησιν ἐ μείωσιν [10] ὑπαρχόντων δεομένη. [21] [11] χώρου δ' ἕκαστα [12] ἀμφιπόλοι), ἐς ὃν τινα ἐσίληθε [13] ἐλθεῖν) τὰ [14] προσπίπτοντα. [22] ἡ γὰρ δυνατὰ-

volunt, & quæ non volunt. [26] Accedentibus autem illis huc, his vero illuc, & inter se permixtis, unumquodque destinatum fatum explet, & ad majus, & ad minus.

VII. Corruptio autem omnibus [1] mutuo inter se est, majori à minore, & minori à majore. [2] Et augescit majus à minore. [3] Reliqua autem omnia, & hominis anima, [4] & corpus velut anima, ornantur ac gubernantur. [5] Irrepunt autem in hominem partes partium, tota totorum temperaturam habentia, ignis videlicet & aquæ, [6] partim acceptura, partim datura: [7] & quæ quidem accipiunt, plus faciunt, quæ vero dant, minus. [8] Secant homines lignum per serram, [1] alter trahit, alter protrudit. Idem autem hoc faciunt: & minus facientes, plus laborant ac faciunt. [9] Sic & hominis natura, [10] aliud protrudit, aliud trahit, [11] aliud dat, aliud accipit, [12] & alii dat, ab alio accipit, [13] & alii quidem tanto plus dat, ab alio vero nihil minus accipit. [14] Locum autem unumquodque suum servat, [15] & quæ quidem ad minus eunt, ad minorem locum secernuntur. [16] quæ vero ad majus vadunt, permixta in majorem [1] ordinem mutantur. [17] Peregrina vero non eosdem mores habentia, ex aliena regione protruduntur. [18] Semper autem anima & majora & minora habens, suas ipsius partes circumambulat, [19] non appositione, neque detractione partium indigens, [20] verum augmento & decremento earum quæ jam sunt opus habens. [21] Locum vero unicuique perficit, ad quem perveniant, & allabentia suscipiant. [22] Non enim potest id quod non [1] similes mores ha-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 223 sur 917

δυώμη· τὸ μὲν ὁμόφυλον ἐν τοῖσιν ἀσυμφόροισι χωρέουσιν ἐμμένειν. [23] πλανᾶται μὲν γὰρ ἀγνοούμενα· [24] ξυμμισγόμενα δὲ ἀλλήλοισι, συγχινώσκεται. [25] ξυνίζει γὰρ τὸ σύμφορον τῷ συμφόρῳ· [26] τὸ δὲ ἀσύμφορον, πολεμέει καὶ μάχεται καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἵσταται.

habet, in discordibus locis permanere. [23] Oberrant enim velut ignota, [24] permixta vero inter se cognoscuntur. [25] Concors enim concordi adhæret ac assidet, [26] discordia autem rebellant, & pugnant, atque inter se dissident.

IIX. Διὰ τοῦτο ἀνθρώπου ψυχὴ ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται· [2] ἐν ἄλλῳ δ' οὐδενί. [3] καὶ τῶν ἄλλων ζώων τῶν μεγάλων ὡσαύτως. [4] ὁκόσα δὲ ἄλλως, ἀπ' ἀλλήλων τοῦτο διακρίνεται. [5] τοῦτο μὲν οὖν τῶν ἄλλων ζώων, ἐάσω· [6] τοῦτο δ' ἀνθρώπου, δηλώσω. [7] ἐσέρπει δὲ ἐς ἀνθρώπου ψυχὴ, [8] πυρὸς καὶ ὕδατος ξύγκρησιν ἔχουσα, [9] μοῖραν σώματος ἀνθρώπου. [10] τρέφεται δὲ τὰ θήλεα καὶ ἄρσενα, καὶ πολλὰ καὶ παντοῖα τρέφεται. [11] τρέφεται δὲ καὶ αὔξεται πλείονα τὰ ἐν ἀνθρώπῳ. [12] ἀνάγκη δὲ τὰ μέρεα ἔχειν πάντα τὰ ἐόντα. [13] ἓν γὰρ μὴ ἐνεῖναι μοῖραν ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἂν αὐξηθείη, οὔτε πολλῆς ἐπιούσης τροφῆς οὔτε ὀλίγης· [14] οὐ γὰρ ἔχει τὸ αὐξόμενον. [15] ἔχει δὲ πάντα αὔξεται δ' ἐν χώρῃ τῇ ἑωυτοῦ ἕκαστον. [16] τροφῆς ἐπιούσης, ἀπὸ ὕδατος ξηροῦ, καὶ πυρὸς ὑγροῦ, τὰ μὲν ἔσω βιαζόμενα, τὰ δὲ ἔξω.

habet, in alio vero nullo, [3] & aliorum magnorum animalium similiter. [4] Quæcunque vero aliter ab aliis per vim secernuntur, [5] de aliis quidem animalibus prætermittam, [6] de homine vero declarabo. [7] Irrepit in hominem anima, [8] ignis & aquæ temperamentum habens, [9] partem corporis humani. [10] Fœmellæ autem & masculi, & multi & omnigeni nutriuntur. [11] Nutriuntur autem & augescunt per diætam qua homo utitur. [12] Necesse est autem omnia quæ ingrediuntur, partes habere. [13] Cujuscunque enim pars non inerit à principio, augeri non poterit, neque multo, neque modico alimento ingrediente. [14] Non enim habet quod augescere faciat. [15] Id vero quod omnia habet, augescit, unumquodque in suo loco. [16] Alimento autem ingrediente ab aqua & igne, sicco & humido, alia quidem intro coguntur, alia vero foras protruduntur.

IX. Ὥσπερ οἱ τέκτονες τὸ ξύλον πρίουσι, καὶ ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δὲ ὠθέει, τὸ αὐτὸ ποιέοντες· κάτω δὲ πρίζων, τὸν ἄνω ἕλκει· ὁ δὲ ἄνω ἕλκει· ὁ δὲ κάτω ἰέναι. [2] ἢν δὲ βιάζωνται, πάντες ἁμαρτήσονται. [3] τοιοῦτον τροφὴ ἀνθρώπου· τὸ μὲν ἕλκει, τὸ δὲ ὠθέει. [4] ἔστι δὲ βιαζόμενον, ἔξω

IX. Quemadmodum fabri lignarii lignum serra dissecant, & alter quidem trahit, alter protrudit, idem sane facientes: & qui deorsum premit, superiorem trahit, neque enim alias admitteret deorsum ire. [2] Si vero violenter cogant, toto opere aberrabunt. [3] Similiter & circa hominis alimentum se res habet: aliud trahit, aliud protrudit: [4] intro autem

ἔξω ἐμπῇ. 5 ὑπὸ δὲ βιήτεω πεφυκότων, παντὸς ἀποστέλλεται. 6 χρόνον δὲ ποσσὸν ἕκαστα τῶν αὐτῶν ἔχει τάξιν, 7 ἄχρι μηκέτι δέχηται ἡ χώρη, 8 μηδὲ προφὼν ἱκανὸν ἔχῃ εἰς τὸ μήκιστον τῶν ὑδάτων. 9 ἔπειτα ἐναμείνας εἰς τὸν ἔξω χείλεα, θήλεα καὶ ἄρσενα, 10 τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ βίης καὶ ἀνάγκης διακρίνεται. 11 ὁκόσα δ' ἂν ἐκπλήσῃ τῶν προφερομένων, ταῦτα διακρίνεται πρῶτα, καὶ ἅμα ξυμμίσγεται. 12 ἕκαστον μὲν γὰρ διακέκριται· 13 πάντα δὲ ταῦτα ξυμμίσγεται. 14 χείλεα δὲ ἀμείψαντα, καὶ τυχόντα ἁρμονίης ὀρθῶς ἐχούσης ξυμφωνίας τρεῖς, 15 ξυλλήθδην διεξιόντα διὰ πασέων, ζώει καὶ αὔξεται τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ πρόσθεν. 16 ὑπὸ δὲ μὴ τύχῃ τῆς ἁρμονίης, μηδὲ ξύμφωνα βαρέα τοῖσιν ὀξέσι γένηται, ἢ πρώτη συμφωνίη διαφθείρεται. 17 ὑπὸ δευτέρης γένεσις ἕν, τὸ διὰ παντὸς, ἑνὸς διαφθειρομένου, πᾶς ὁ τόνος μάταιος. 18 ἀτὰρ οὐ προσπίπτει· 19 ἀλλ' ἀμείνων οὐ μείζων ἐς τὸ μεῖον, πρόσπτωσις. 20 διόπερ οὐ γινώσκουσιν, ὅ, τι ποιέουσιν.

x. Ἀρσένων μὲν οὖν καὶ θηλέων διότι ἑκάτερα γίνεται, προϊόντι τοῦ λόγου δηλώσω. 2 τούτων δὲ ὁκότερον ἂν τύχῃ τῆς ἁρμονίης, ὑγραίνεται, κινέεται ὑπὸ πυρός. 3 κινεόμενον δὲ, ζωπυρέεται, καὶ προσαύξεται τῇ προφερομένῃ ἀπὸ τῶν ἐσθιόντων ἐς τὴν γαστέρα σιτίων, καὶ πνεύματος. 5 τὰ μὲν πρῶτα πάντα ὁμοίως, ἕως ἂν ὀλίγον ἐστί. 6 ὑπὸ δὲ τοῦ κινέοντος καὶ τοῦ πυρὸς ξηραινόμενα καὶ στερεούμενα, 7 στερεούμενον δὲ, πυκνοῦ-

tem coactum, foras repit. 5 Si vero importune & violenter cogatur, omni successu privabitur. 6 Singula autem tanto tempore eundem ordinem habent, 7 donec locus non amplius suscipiat, 8 neque alimentum aquarum ac ignis sufficiens ad summum habeat. 9 Postea ad externam regionem transeunt & fœmellæ & masculi, 10 eodem modo præ violentia & necessitate impulsi. 11 Quæcunque autem destinatum fatum expleverint, ea primum secernuntur ac simul commiscentur. 12 Singula enim secernuntur, 13 omnia autem hæc commiscentur. 14 Postquam vero regionem permutaverint, & nacti fuerint harmoniam recte habentem symphonias tres 15 comprehensim penetrantes per omnia, vivunt & augescunt iisdem quibus etiam antea. 16 Si vero harmoniam non assequuti fuerint, neque gravia acutis consona fiant, 17 prima symphonia perit. 18 Et si etiam secunda generetur, propterea quod unus per omnia corruptus est, omnis tonus vanus est. 19 Non enim concentum habuerit, sed transitio fit ex majore ad minus, ante destinatum fatum: 20 quod qui faciunt, non sciunt quid faciant.

x. Cur autem utrique tum masculus, tum fœmina fiant, in sermonis progressu declarabo. 2 Uter autem ipsorum harmoniam assequetur humidus existens, movetur ab igne, 3 motus autem vivificatur, 4 & alimentum attrahet ingredientibus in mulierem cibis ac spiritu, 5 primum quidem undiquaque similiter, donec recenter rarus est: 6 a motu autem & igne siccatur ac consolidatur: 7 consolidatus autem & firmatus cir-

πυκνὸν) πίελος. 6 καὶ τὸ πῦρ εἰσκλύ-
5 μβρον, ὀκόταν τῶν τροφῶν ἐλάσσω
ἔχῃ ἐπιλαβέσθαι 9 ὀδὲ τὸ πνεῦμα
ἔξω θεῖ, διὰ τὸν πυκνότητα τῶν πε-
ριεχόντων. 10 ἀναλίσκει γὰρ τὸ ὑπάρ-
χον ὑγρὸν ἔσω. 11 τὰ μὲν οὖν στερεὰ τῇ
φύσει σὺν τῷ ξηρῷ καὶ ξηρῷ
οὐκ ἀναλίσκεται) τῷ πυρὶ εἰς τροφήν· 12 ἀλλ' ἰσχναίνεται μᾶλλον, καὶ
ξηραίνεται), καὶ ὑγρῷ σκληρὰ πόνος,
13 ἃ δὴ ὀστέα καὶ νεῦρα ὀνομάζεται. 14 τὸ γὰρ πῦρ σὺν τῇ συμμιγεῖ καὶ
κινουμένῳ καὶ ὑγρῷ, διακοσμεῖ
τὸ σῶμα καὶ φύσιν, διὰ τὴν ἀνάγκην. 15 διὰ μὲν τὸ στερεὸν καὶ
ξηρὸν, ἐνδεᾶ) τὰς διεξόδους χρόνιας ποιέεται, διότι οὐκ ἔχει τροφήν. 16 διὰ δὲ τὸ ὑγρὸν καὶ μαλακὸν δυνάμενον. 17 τοῦτο γάρ ἐστιν αὐτῇ τροφή. 18 ἔνι δὲ καὶ σὺν τούτοισι ξηρότης οὐκ ἀναλισκομένη ὑπὸ τοῦ πυρός. 19 ταῦτα δὲ ξυνίσταται ἀλλήλοισι.

XI. Τὸ μὲν οὖν ἐσωτάτω καθαρσχθὲν πῦρ, καὶ πλεῖστόν ἐστι, καὶ μεγίστην τὴν διέξοδον ἐποιήσατο. 2 πλεῖστον γὰρ τὸ ὑγρὸν σύνεστιν αὐτῷ· 3 ὥσπερ κοιλίη καλέεται. 4 " καὶ ἐξέπεσεν οὐτοῦ- 34
θεν, ἐπεὶ οὐκ ἔχει τροφὴν ἔξω,
καὶ ἐποιήσατο. 5 πλεῖστον γὰρ τὸ ὑγρὸν σύνεστιν αὐτοῦ· 6 καὶ τροφῆς ἐπαγωγὴν καὶ διάπεψιν. 7 τὸ δὲ ἀποκλεισθὲν ἐς ἄλλο σῶμα τοιοῦτος ἐποιήσατο τελευτάς. 8 ὅ γὰρ ἰλὺς ὑγρότατόν ἐστι πυρὸς, σὺν τούτοισι τοῖσι χωρίοισιν, 9 ἐν οἷσι φλέβες καλέονται κοῖλαι. 10 ἐν δὲ τὰ μέσα τούτων, τὸ λοιπὸν μόριον ἐστὶ ὕδατος ξυνισταμένου πηγνυ), 11 ὅ δὴ καλέει) σάρκες. 12 ἐνὶ δὲ λόγῳ, πάντα διεκοσμήσατο κατὰ τρόπον αὐτὰ ἑωυτῶν

circumcirca denſatur. 8 Et ignis incluſus non amplius ſufficiens alimentum attrahere poteſt, 9 neque ſpiritum expellit, propter ambientis corporis denſitatem. 10 Conſumit enim humorem intus exiſtentem. 11 Quæ igitur ſolida natura ſunt in compacto ac ſicco, ea non conſumuntur ab igne in alimentum: 12 ſed valida ac robuſta fiunt, & conſiſtunt humore deficiente, 13 atque hæc ſane oſſa ac nervi nominantur. 14 Ignis autem ex commixto ac moto humore corpus ſecundum naturam ordinat ac diſponit, propter talem neceſſitatem. 15 Nam per ſolidum & 160
ſiccum non poteſt diutinos tranſitus facere, quia alimentum non habent: 16 per humida vero & mollia poteſt, 17 hæc enim ipſius ſunt alimentum. 18 Ineſt autem & in his ſiccitas, quæ ab igne non conſumitur. 19 Hæc autem inter ſe congregantur mutuo.

XI. Ignis igitur penitiſſime ad intima obturatus, & plurimus eſt, & maximum exitum facit. 2 Plurimus enim humor in ea parte ineſt, 3 quæ venter appellatur, 4 & excidit inde ubi alimentum non habet foras, & exitum 165
facit. 5 Plurimus autem humor in ventre ineſt, 6 tum propter alimenti ingeſtionem, tum propter concoctionem. 7 Qui vero in reliquum corpus concluſus eſt ignis, triplices circuitus facit. 8 Etenim quod humidiſſimum eſt in igne, in his locis 9 quæ venæ cavæ appellantur, exiſtit. 10 In media autem horum id quod reliquum eſt aquæ congregatum ſtabilitur, 11 atque ea vocantur carnes. 12 In ſumma, ignis omnia quæ in corpore ſunt, ſe- 170
cundum ſuum ipſius modum

exor-

ἑωυτῷ τὸ εὖ σώμασι τὸ πῦρ, [13] διακοσμήσιν ἔ ὅλε, [14] μικρῷ πρὸς μεγάλα, [15] καὶ μεγάλα πρὸς μικρά. [16] κοιλίῃ μὲν τῷ μεγίστῳ [17] ξηρῷ καὶ ὑγρῷ ταμιεῖον, [18] δευτέροις πᾶσι, [19] καὶ λαβεῖν ἀφ' ἁπάντων, [20] κατὰ δύναμιν, [21] ζώων συντέφρωσιν τροφὸν, [22] ἀσυμφόρων δὲ φθορέα. [23] περὶ δὲ ταύτην, ὕδατος ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ σύστασις, [24] διέξοδος πνεύματος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, [25] διακόσμησιν τῆς γῆς, [26] τὰ ἐπισπώμενα καὶ ἀπολείποντα πάντα ἀλλοιώσης. [27] καὶ τὰ μὲν καταναλίσκων, τὰ δὲ αὔξων, [28] σκεδάσιν ὕδατος λεπτοῦ καὶ πυρὸς ἐποιήσατο πρὸς ἔ σὺν ἀφανισμοῦ, [29] καὶ φανεροῦ διάκρισιν ξυνιστήκοτος διάκοσμον. [30] οὗ δὴ φθορήματα πάντα εἰς τὸ φανερὸν, ἀφικνέεται ἕκαστα μοίρην πεπρωμένην. [31] οὗ δὲ τούτῳ ἐποιήσατο πυρὸς περιόδους τελεούσας, [32] πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἐσω καὶ ἔξω. [33] αἱ μὲν πρὸς τὰ κοίλα ὑγρῶν, [34] στελλούσης δυνάμιος. [35] αἱ δὲ ἐς τὸν ἔξω περιφορὴν, [36] πρὸς τὰ περιέχοντα πάντα, [37] ἄρσιν δυνάμιος. [38] αἱ δὲ μέσου, καὶ ἔσω καὶ ἔξω πρὸς αὐτὰς, [39] τὸ θερμότατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, [40] ὃ πρὸς πάντων ἐπικρατέεται, [41] διότι πρὸς ἅπαντα κρῆ φύσιν ἄψοφον, καὶ ὄψιν καὶ ψαῦσιν. [43] οὗ τούτῳ ψυχὴ, [44] νόος, [45] φρόνησις, [46] αὔξησις, [47] κίνησις, [48] μείωσις, [49] μάλαξις, [50] ὕπνος, [51] ἐγρήγορσις. [52] τοῦτο πάντα ἀεὶ πιεῖ κυβερνᾷ, καὶ τάδε καὶ ἐκεῖνα, οὐδέκοτε ἀτρεμίζον.

XII. Οἱ δὲ ἀνθρωποι ἐκ τῶν φανερῶν τὰ ἀφανῆ σκέπτεσθαι

exornavit, [13] ad universi imitationem, [14] parva ad magna, [15] & magna ad parva. [16] Ventrem quidem maximum, [17] sicco & humido promptuarium, [18] ut det omnibus, [19] & accipiat ab omnibus, [20] juxta maris facultatem, [21] quod est animalium in ipso nutritorum ac nutriri solitorum alimentum, [22] discordium vero pernicies. [23] Circum hunc autem aquæ frigidæ & humidæ congregatio, [24] transitus spiritus frigidi & calidi, [25] ad terræ imitationem, [26] omnia quæ in ipsam incidunt alterantis. [27] Et alia quidem consumens, alia vero augens, [28] aquæ tenuis ac ignis dispersionem fecit, insuperque non obscuri [29] & apparentis à compacto secretionem, [30] in quo delata omnia, in apertum perveniunt, singula juxta destinatum fatum. [31] In hoc vero triplices circuitus ignis fecit, [32] inter se mutuo intro ac foras terminantes, [33] alios qui- 180
dem ad cavitates humorum [34] lunæ facultate, [35] alios vero ad externam circumferentiam, [36] ad ambientem soliditatem [37] astrorum facultate. [38] Medii vero & intro & foras terminantes, [39] calidissimum ac fortissimum ignem habent, [40] qui fane omnibus dominatur, [41] omnia secundum naturam gubernans, [42] sine strepitu, tum ad visum, tum ad tactum. [43] In hoc anima, [44] mens, [45] prudentia, [46] augmentum, [47] motus, [48] imminutio, [49] permutatio, 185
[50] somnus, [51] vigilia. [52] Hic omnia per omnia gubernat, & hæc, & illa, nunquam quiescens.

XII. At vero homines ex manifestis obscura considerare non

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 227 sur 917

θεη οὐκ ἐπίστευντα. [2] τέχνησι γὰρ χρεώμενοι ὁμοίησιν ἀνθρωπίνη φύσι, ἑ γινώσκουσι. [3] θεῖη γὰρ νόος ἐδίδαξε μιμέεσθαι τὰ ἑωυτῶν, [4] γινώσκοντες, ἃ ποιέουσι, [5] καὶ ἃ γινώσκοντες, ἃ μιμέονται. [6] πάντα γὰρ ὅμοια, ἀνόμοια ἐόντα.

357 [7] καὶ ξυμφορὰ πάντα, καὶ διαφορὴ ἐόντα. [8] ἁρμονίη πάντα, καὶ ἀναρμοσίη. [9] γνώμην ἔχοντα, ἀγνώμονα. [10] ἐναντιοπόνος ὁ τρόπος ἑκάστου [11] ὁμολογέομενος. [11] νόμος γὰρ καὶ φύσις, [12] οἷσι πάντα ἀναγκαιοτέρεται, [13] οὐκ ὁμολογέεται ὁμολογέομενα. [14] νόμον μὲν ἔθεσαν ἄνθρωποι αὐτοῖσι ἑωυτοῖσιν, [15] ἃ γινώσκοντες οὐδὲ ὧν ἔθεσαν. [16] φύσιν δὲ πάντες θεοὶ διεκόσμησαν. [17] τὰ μὲν οὖν ἄνθρωποι ἔθεσαν, οὐδέποτε κατὰ τὸ αὐτὸ ἔχει, οὔτε ὀρθῶς, οὔτε μὴ ὀρθῶς. [18] ὅκοσα δὲ θεοὶ ἔθεσαν, αἰεὶ ὀρθῶς ἔχει.

4[19] καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ μὴ ὀρθὰ, τοσοῦτον διαφέρει. [20] ἐγὼ δὲ δηλώσω τέχνας φανερὰς ἀνθρώπου παθήμασιν ὁμοίας ἐούσας, καὶ φανεροῖσι καὶ ἀφανέσι.

[21] Μαντικὴ τοιόνδε. [22] τοῖσι φανεροῖσι μὲν τὰ ἀφανέα γινώσκει, καὶ τοῖσι ἀφανέσι τὰ φανερά. [23] καὶ τοῖσιν ἐοῦσι τὰ μέλλοντα. [24] τοῖσιν ἀποθνῄσκουσι τὰ ζῶντα. [25] καὶ τῶν ἀσυνέτων συνιᾶσιν. [26] ὁ μὲν, εἰδὼς, αἰεὶ ὀρθῶς· ὁ δὲ, μὴ εἰδὼς ἄλλοτε ἄλλως. [27] φύσιν ἀνθρώπου καθ' ὅσον παῦλα μιμέεται. [28] ἀνὴρ γυναικὶ ξυγγινόμενος παιδίον ἐποίησε, [29] τὸ φανερὸν τὸ ἄδηλον γινώσεται, ὅτι ἔσται. [30] γνώμη ἀνθρώπου ἀφανὴς, γινώσκεται τὰ φανερά, [31] ὅτι παιδὸς ἐὸς ἄνδρα μεθίσταται, τῷ ἐόντι τὸ μέλλον

noverunt. [2] Quum enim artibus utantur similibus humanæ naturæ, idipsum ignorant. [3] Divina enim Mens edocuit ipsos sua ipsorum imitari, [4] ita ut cognoscant quæ faciunt, [5] & non cognoscant quæ imitentur. [6] Omnia enim similia sunt, dissimilia existentia, [7] & omnia concordia, discordia existentia: [8] quæ comprobamus, non comprobamus: [9] æquitatem habentia, iniqua sunt: [10] contrarius est modus singulorum ei quem confitentur. [11] Lex enim & natura, [12] quibus omnia transigimus, [13] non confitentur quæ confitentur. [14] Legem enim posuerunt ac tulerunt homines ipsi sibi ipsis, [15] non cognoscentes de quibus tulerunt. [16] Naturam vero omnes dii exornaverunt. [17] Quæ igitur homines sanciverunt, nunquam eodem modo habent, neque recte, neque non recte. [18] Quæ vero dii sanciverunt, semper recte habent. [19] Et recta ac non recta in tantum differunt. [20] Ego vero artes hominis manifestas, affectionibus & manifestis & obscuris, similes esse declarabo. [21] Vaticinatio talo quid est: [22] Ex manifestis quidem cognoscere obscura, ex obscuris vero manifesta, [23] & ex præsentibus futura, [24] & ex mortuis viventia. [25] Et ea quæ intelligi non possunt, vates intelligunt: [26] qui quidem doctus est, semper recte, qui vero non doctus est, alias aliter. [27] Naturam hominis etiam hæc, quantum possibile est, imitantur. [28] Vir mulieri concumbens puerum facit: [29] hoc manifesto obscurum cognoscere datur, quod sic futurum est. [30] Mens hominis obscura, cognoscens manifesta, [31] ex puero in virum

λον γινώσκ. 32 "ἐχ ὅμοιον δὲ τὸ γινόμ. τῷ γινόντ ζώοντι, τῷ τεθνηκότι τὸ ζῶον οἶδε. 33 ἀσυμβλητον γαστήρ· 34 τοῦτο σημαίνει, ὅτι διψᾷ ἢ πεινᾷ. 35 τοιοῦτοι μαντικῆς τέχνης καὶ φύσιος ἀνθρωπίνης πάθεα, τοῖσι μὲν γινώσκουσιν, αἰεὶ ὀρθῶς. τοῖσι δὲ μὴ γινώσκουσιν, αἰεὶ ἄλλοτε ἄλλως.

XIII. Σιδήρου ὄργανα τέχνης. 2 τὸν σίδηρον κατεργάζονται, πυρὶ μαλάσσοντες τὸ πῦρ, 3 τοῦτο ὑπάρχουσιν τροφὴν ἀφαιρέοντες, 4 ὁκαῖον δὲ ποιήσαντες, παύουσι καὶ σκληραίνουσιν. 5 ὕδατος δὲ ἄλλη τροφὴ ἰσχυρὸν γίνεται. 6 ταυτὰ πάσχει ἄνθρωπος ὑπὸ παιδοτρίβου. 7 τοῦτο ὑπάρχουσαν τροφὴν πυρὶ ἀφαιρέεται, ὑπὸ πυρὸς κατεργόμενος. 8 ὁκαιόμενος δὲ, κόπτεται, τρίβεται, καθαιρεῖται. 9 "ὑδέων δὲ ὑπαγωγῇ ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γίνεται. 10 καὶ οἱ γναφέες τὸ αὐτὸ διαπρήσσονται. 11 λακτίζουσι, πατέουσι, 12 πλυνόμενοι κόπτουσιν, ἕλκουσι "πλυνόμενοι. 13 ἰσχυρότερον ποιέοντες κείροντες τὰ ὑπερέχοντα. 14 καὶ ἐξομαλίζοντες κυλίνδει ποιέουσι. 15 τοῦτο πάσχει ὁ ἄνθρωπος.

16 σκυτέες τὰ ὅλα κατὰ μέρεα διαιρέοντες, 17 τέμνοντες καὶ κεντέοντες, 18 τὰ σαθρὰ ὑγιέα ποιέουσιν. 19 καὶ ἄνθρωπος τοῦτο πάσχει. 20 ὅτι τε καὶ ὅλον μέρεα διαιρέεται, 21 ἐκ τε μέρεων συντιθεμένων ὅλα γίνεται. 22 κεντεόμενοί τε καὶ τεμνόμενοι, τὰ σαθρὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ὑγιαίνοντες καὶ ζῶσι.

XIV. Ἰητρικὴ, τὸ λυπέον ἀπαλλάσσει. 2 καὶ, ὑφ' ὅ πονέει, ἀφαιρέουσα, ὑγιέα ποιεῖ. 3 ἡ φύσις αὐτὸ-

virum tranſit, hoc præſenti futurum cognoſcit. 32 Non ſimile à morte ullum aliquod animal exiſtit, neque mortuo animal vivum. 33 Venter quod intelligi non poteſt novit: 34 per hunc enim intelligimus quod ſitit aut eſurit. 35 Hæ artes vaticinandi & humanæ naturæ affectiones, cognoſcentibus quidem ſemper recte habent, verum non cognoſcentibus alias aliter.

XIII. Artis fabrilis ferrariæ inſtrumenta 2 ferrum circumliquant, flatu ignem fabri cogunt, 3 & alimentum jam præſens auferunt, 4 ubi vero rarefecerint, feriunt ac tundunt. 5 Aquæ autem alimento ferrum rurſus roboratur. 6 Eadem patitur homo à pædotriba: 7 præſens enim alimentum igne detrahitur, quum præ ſpiritu homo cogatur, 8 rarefactus autem tunditur, atteritur, ſubvertitur. 9 Aquæ autem aliunde acceſſione corroboratur ac fortis evadit. 10 Et fullones idem tranſigunt, 11 calcitrant, feriunt, 12 deſtruentes tundunt, trahunt deſtruentes, 13 robuſtiora faciunt, deradentes ſupereminentia, 14 & attexentes pulchriora reddunt. 15 Eadem etiam homo perpetitur.

16 Sutores coriarii tota in partes diſſecantes, 17 ſcindentes & pungentes, 18 marcida ac lacera, ſana & integra faciunt. 19 Et homo idem patitur. 20 Ex totis partes ſecantur, & ex partibus compoſitis tota fiunt. 21 Punguntur & ſecantur à medicis marcida, ſananturque ac vivit homo.

XIV. Medicina id quod moleſtat tollit, 2 & id à quo homo ægrotat auferens, ſanum facit. 3 Natura eadem ſua ſponte

αὐξομένη τῶν τὰ ἐπίσω). 4 κομιδῇ μὲν οὖν, ποτὲ δὲ ἀναπηδᾷ· 5 κινούμενον, ποτὲ δὲ ἀναπαύσασθαι. 6 καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔχει ἡ φύσις ἰητρικῆς.

7 τέκτονες πρίοντες, ὁ μὲν ὠθεῖ, ὁ δὲ ἕλκει· τὸν δὲ πρίονα ἀμφοτέρως φέρει. 8 τρυπῶσιν, ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δὲ ὠθεῖ. 9 πτίζοντων, τὸ μὲν ἑτέρου ἕλκοντος, τὸ δὲ κάτω. 10 μεῖον ποιοῦντες, πλέω ποιέουσι, 11 φύσιν τὴν ἀνθρώπου μιμεόμενοι. 12 πνεῦμα, τὸ μὲν ἕλκει, τὸ δὲ ὠθεῖ. 13 τὸ δ' αὖ πτίσσει ἀμφοτέρως φέρει. 14 σῖτον, τὰ μὲν κάτω πτίζεται, τὰ δὲ ἄνω ἔρπει. 15 ἀπὸ μιῆς ψυχῆς διαιρεομένης, πλείους καὶ μείους, καὶ μείζονες καὶ ἐλάσσονες.

16 οἰκοδόμοι, ἐκ διαφόρων σύμφορον ἐργάζονται, 17 τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες· 18 τὰ δὲ ὅλα διαιρέοντες, τὰ δὲ διηρημένα συνιστέντες· 19 μὴ ἔστι δὲ ἐόντων, οὐκ ἂν ἔχοι ἰδίως· 20 ἀνθρώπινον μιμεόμενοι. 21 τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες, τὰ μὲν ὅλα διαιρέουσι, τὰ δὲ διηρημένα συνιστᾶσι. 22 τοῦτο πάντα διαφορὰ ἐόντα, ξυμφέρεται τῇ φύσει.

xv. μουσικῆς ὄργανον ἐπαύξαι δεῖ πρῶτον, 2 ἐν ᾧ δηλώσει, ἃ βούλεται, ἁρμονίη. 3 συνιστάσιες δὲ τῶν αὐτῶν ἔχει οὐ τὰς αὐτάς· 4 ὀξέος μὲν, οὐ τοῦ βαρέος. 5 ὀνόματι μὲν ὁμοίων, φθόγγῳ δὲ οὐκ ὁμοίων. 6 τὰ πλεῖστα διαφορὰ, μάλιστα ξυμφέρεται· 7 καὶ τὰ ἐλάχιστα διαφορὰ, ἥκιστα ξυμφέρεται. 8 εἰ δὲ ὁμοῖα πάντα ποιήσειεν τις,

te novit. 4 Defidens conatur refurgere, 5 currens conatur requiefcere, 6 & alia ejufcemodi natura habet quæ medicinæ funt.

7 Fabri lignarii ferra fecantes, alter trahit, alter protrudit. 8 Idem autem uterque facit, & in utranque partem tendit. 9 Idem terebrant, alter trahit, alter protrudit: & qui premit, fuperiorem deorfum trahit, 10 & minus facientes plus faciunt, 11 naturamque hominis imitantur. 12 Spiritus alter trahit, alter protrudit. 13 Idem autem uterque facit, & in utranque partem tendit. 14 Cibi partim deorfum premuntur, partim furfum vergunt. 15 Ab una anima divifa, plures & majores, & minores & pauciores fiunt.

16 Ædificatores ex diverfis rebus unam concordem facientes, 17 ficca quidem humectantes, humida vero ficcantes, 18 & tota dividentes, divifa vero componentes (19 fi enim non fic contingeret, nihil privatim ac proprium conftitui poffet:) 20 diætam humanam in hoc imitantur. 21 Nam & in hac, ficca humectantes, & humida reficcantes, tota quidem dividunt, divifa vero componunt. 22 Hæc omnia diverfa ac difcordia exiftentia, cum natura concordant.

xv. 1 Mufices autem organum primum producere oportet, 2 in quo harmonia quæ vult declarabit. 3 Conftructiones ex iifdem non cædem funt, 4 ex acuto, ex gravi, 5 nomine quidem fimilibus, fono autem non fimilibus. 6 Quæ plurimum diverfa funt, maxime concordant, 7 & quæ minimum diverfa funt, minime concordant. 8 Si vero quis fimilia

οὐκ ἔνι τέρψις. [9] αἱ πολλαὶ ἰσχὺν μεταβολαὶ καὶ πολυειδέες τροπαὶ μάλιστα τέρπουσι.

[10] μάγειροι ὄψα σκευάζουσι ἀνθρώποισιν, [11] οὐκ ἀλφίτων παντοδαπὰ ξυγκείναντες, [12] οὐκ αὐτῶν τῶν αὐτὰ, [13] βρῶσιν καὶ πόσιν ἀνθρώπων. [14] εἰ δὲ ἓν πάντα ὁμοῖα ποιέοι, οὐκ ἂν εἶχε τέρψιν. [15] ἀλλ' οὐδὲ ἐν αὐτῷ τῷ πάντα ξυμφορέεσθαι, οὐκ ἂν εἶχε ὀρθῶς.

[16] κρέπεται τὰ κρέμβαλα ἐν μουσικῇ, τὰ μὲν ἄνω, τὰ δὲ κάτω. [17] γλῶσσα μουσικὴν μιμέεται, [18] ἀναγινώσκουσα μὲν τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὀξὺ τῶν προσπιπτόντων, [19] καὶ τὰ ἀσύμφωνα. [20] κρέπεται δὲ τοὺς φθόγγους, ἄνω καὶ κάτω. [21] καὶ ὅτε τὰ ἄνω κάτω κρεμόμενα, ὀρθῶς ἔχει· ὅτε τὰ κάτω, ἄνω. [22] καλῶς δὲ ἁρμοσμένης γλώττης, τὸ ξυμφωνίης τέρψις. [23] ἀναρμόστου δὲ, λύπη.

[24] σκυτεὺς δὲ ψοᾷ, τίνυσι, τέλβουσι, κτενίζουσι, πλωΐουσι. [25] τοιοῦτος παιδίων θεραπείη.

[26] πλοκέες ἄρχοντες, κύκλῳ πλέκουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐς τὰ ἀρχία τελευτῶσι. [27] τοῦτο περίοδος τοῦ σώματος. [28] ὁκόθεν ἄρξεται, ἐπὶ τοῦτο τελευτᾷ.

[29] χρυσίον ἐργαζόμενοι, κόπτουσι, [30] πλύουσι, [31] τήκουσι πυρὶ μαλθακῷ, [32] ἰσχυρῷ δὲ οὐ ξυνίστατο. [33] ἀποξεσταί μοι, ὡς πάντα ἀνύουσι. [34] ἄνθρωπος ὢν πάντα κόπτει, [35] πλύει, [36] ἀλλοιοῖ, [37] πυρώσας ἀνεῖ. [38] ἰσχυρῷ μὲν πυρὶ οὐ τοῦ σώματος ἁψάμενος, μαλθακῷ δέ.

[39] ἀνδριαντοποιοὶ, μίμησιν σώματος ποιέουσι, [40] πλὴν ψυχῆς. [41] γνώμην δὲ ἔχοντα οὐ ποιέ-

lia omnia faciat, non ineſt delectatio. [9] Plurimæ ac multiformes tranſmutationes maxime delectant.

[10] Coci obſonia hominibus parant, [11] omnis generis diverſa commiſcentes, [12] ex iiſdem non eadem, [13] ad hominum cibum ac potum. [14] Quod ſi omnia ſimilia facerent, non haberent delectationem: [15] & ſi in eodem etiam omnia conſtruerent, non utique recte haberent.

[16] Pulſantur toni in muſica, partim ſuperne, partim inferne. [17] Lingua muſicam imitatur, [18] cognoſcens quidem dulcedinem & acorem eorum quæ allabuntur, [19] itemque diſſonantia: [20] pulſat autem ſonos ſuperne ac inferne, [21] & neque ea quæ ſuperne pulſantur, ſi inferne pulſentur, recte habent, neque quæ inferne, ſi ſuperne. [22] Quum autem lingua probe fuerit attemperata, ſymphoniæ delectatio contingit: [23] ſi vero diſcors fuerit ac incongrua, moleſtia.

[24] Pellium tinctores tendunt, terunt, pectinant, lavant. [25] Eadem eſt puerorum curatio.

[26] Plicatores ac textores ducentes in orbem fila plicant, à principio in principium deſinunt. [27] Idem circuitus in corpore eſt: [28] unde incipit, in hoc deſinit.

[29] Aurum operantes, tundunt, [30] lavant, [31] molli igne liquant: [32] forti autem non conflatur: [33] Ubi vero elaborarunt, ad omnia utuntur. [34] Homo frumentum tundit, [35] lavat, [36] molit, [37] & ubi igne coxit, utitur: [38] & forti quidem igne in corpore non conflatur, verum molli ac lento.

[39] Statuarii imitationem corporis faciunt, [40] anima excepta, [41] mentem autem habentia non

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 231 sur 917

ποιέυσιν. 42 ἐξ ὕδατος καὶ γῆς, τὰ ὑγρὰ ξηραίνοντες, 43 ἀφαιρέοντες δὲ τῶν ὑπερεχόντων, καὶ προστιθέασι πρὸς τὰ ἐλλείποντα, 44 ἐκ βραχίστου πρὸς τὸ μέγιστον αὔξοντες. 45 ταυτὰ πάσχει ὁ ἄνθρωπος, 46 αὔξεται δὲ ἐλαχίστου ἐς τὸ μέγιστον, 47 ἐκ τῶν ὑπερεχόντων ἀφαιρέμενος, τοῖσιν ἐλλείπουσι προστιθείς, τὰ ξηρὰ ὑγραίνων, καὶ τὰ ὑγρὰ ξηραίνων.

48 κερκὶς, τροχὸν δινέουσι, καὶ οὔτε ὀπίσω, οὔτε πρόσω χωρέει, καὶ ἀμφοτέρωσε ἄμφω. 49 ἓν ὅλον μίμημα ἀδιαφορίης. 50 ἐν ᾧ τῷ αὐτῷ ἐργαζόντων εἴδεα ἀδιαφερόμενα παντοδαπὰ, ἀδὲν ὅμοιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. 51 ἐκ τῶν αὐτῶν ἀνθρωποι ταυτὰ πάσχουσι, 52 καὶ τἄλλα ζῶα, 53 ἐν τῇ αὐτῇ ἀδιαφορῇ πάντα ἐργάζονται· ἐκ τῶν αὐτῶν, ὅμοιον ἀδὲν, τοῖσιν αὐτοῖσιν ὀργάνοισιν, ἐξ ὑγρῶν ξηρὰ ποιέοντες, καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν ὑγρά.

XVI. Γραμματικὴ, τοιόνδε. 2 σχημάτων ξυνθέσις, 3 σημεῖα φωνῆς ἀνθρωπίνης· 4 δύναμις, τὰ παρεληλυθότα μνημονεύσιν, τὰ ποιητέα, δηλώσιν· 5 δι' ἑπτὰ σχημάτων ἡ γνῶσις. 6 ταυτὰ πάσχει ἄνθρωπος λήθης ἐόντες, καὶ ὁ ἐπιστάμενος γράμματα, καὶ ὁ μὴ ἐπιστάμενος. 7 δι' ἑπτὰ σχημάτων καὶ ἡ αἴσθησις ἀνθρώποις. 8 ἀκοὴ, ψόφων· 9 ὄψις, φαινερῶν· 10 ῥὶς, ὀδμῆς· 11 γλῶσσα, ἡδονῆς καὶ ἀηδίης· 12 στόμα, λαλέκτου· 13 σῶμα, ψαύστου· θερμὸν ἢ ψυχρόν· 14 πνεύματος διέξοδοι, ἔσω καὶ ἔξω. 15 διὰ τούτων γνῶσις ἀνθρώποισιν.

XVII. Ἀγωνίη, παιδοτρίβου, 50 τοιήν διδάσκουσι. 2 ὠθισμοὶ ἐόν-

faciunt. 42 ex aqua & terra humida ficcantes, & ficca humectantes, 43 ab his quæ superabundant detrahunt, & ad ea quæ deficiunt apponunt, 44 ex minimo ad maximum augentes. 45 Eadem patitur homo, 46 augescit à minimo ad maximum, 47 ex superabundantibus detrahens, & deficientibus apponens, ficca humectans & humida siccans.

48 Figuli rotam versant, & neque retrorsum, neque antrorsum procedit, sed simul in utranque partem. 49 Universi hæc imitatrix circularis existit. 50 In eadem autem quum jam circumfertur, omnis generis opera efficiunt, ut alterum altero in nulla re simile existat: 51 Ex iisdem homines eadem patiuntur, 52 itemque reliqua animalia 53 in eadem circumferentia omnia operantur, & ex iisdem nihil similе, iisdem instrumentis ex humidis sicca facientes, & ex siccis humida.

XVI. Grammatica tale quid est, 2 figurarum compositio, 3 quæ signa ac notæ sunt humanæ vocis, 4 facultas revocandi in memoriam præterita, & quæ facienda sunt declarandi. 5 Per septem figuras noticia contingit. 6 Eadem omnia homo transigit, sive sciens literas sive literarum rudis. 7 Per septem figuras etiam sensus hominibus contingit, 8 auditus sonorum, 9 visus manifestorum, 10 nasus odoris, 11 lingua voluptatis & injucunditatis, 12 os sermonis, 13 corpus tactus calidi aut frigidi, 14 spiritus transitus intro ac foras. 15 Per hæc cognitio hominibus contingit.

XVII. Palæstra & pædotribæ tale quiddam docent, 2 prævaſica-

κ) νόμῳ, 3 ἀδικέειν δικαίως, 4 ἐξαπατέειν, 5 κλέπτειν, 6 ἁρπάζειν, 7 βιάζεσθαι τὰ κάλλιστα. 8 ὁ μὲν ταῦτα ποιέων, κακός· ὁ δὲ ταῦτα ποιέων, ἀγαθός. 9 ἐπίδειξις δὲ πολλῶν ἀφροσυνης. 10 δοκεῦν) ταῦτα, καὶ κέεσθαι εἶναι ἐξ ἁπάντων ἀγαθὸν, τὰς δὲ ἄλλας κακάς. 11 πολλοὶ θωυμάζουσιν· ὀλίγοι [δὲ] γινώσκουσιν.

12 ἐς ἀγορὴν ἐλθόντες ἀνθρωποι, ταῦτα ἁμαρτήσονται). 13 ἐξαπατῶσι πωλέοντες καὶ ὠνεόμενοι, 14 ὁ πλεῖστα ἐξαπατήσας, ἐπὶ θωυμάζεται.

15 πίνοντες δὲ μαινόμενοι, ταῦτα ἁμαρτήσονται)· τρέχουσι, παλαίουσι, μάχονται)· κλέπτουσι, ἐξαπατῶσιν. 16 εἷς δὲ πάντων κρίνεται.

17 ὑποκρινται 18 καὶ ἐξαπατᾷ), 19 ἄλλα εἰδόσι λέγουσιν ἄλλα, καὶ φρονέουσιν ἕτερα. 20 οἱ αὐτοὶ ἐξαίρουσι καὶ εἰσάγουσιν, 21 ἔχει οἱ αὐτοί. 21 ἐνὶ δὲ ἀνθρώπῳ, ἄλλα μὲν λέγειν, ἄλλα δὲ ποιέειν, 22 ἕτερον αὐτὸν μὴ εἶναι τὸν αὐτὸν, 23 καὶ ποτὲ μὲν ἄλλην ἔχειν γνώμην, ὁτὲ δὲ ἄλλην. 24 ὅτω μὲν αἱ τέχναι πᾶσαι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐπικοινωνέουσιν.

XIIX. ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὥσπερ μοι καὶ πρόσθεν), σύγκρησιν ἔχουσα πυρὸς καὶ ὕδατος, 2 μέρος δὲ ἀνθρώπου, ἑκάτερα ἐς ἅπαν ζῷον, ὅπερ ἂν ἀναπνέῃ, 3 καὶ δὴ καὶ ἐς ἄνθρωπον πάντα, καὶ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον. 4 ὡύξει) δὲ οὐκ ἐν πᾶσιν ὁμοίως. 5 ἀλλ' ἐν μὲν τοῖσι νέοισι τοῖσι σώμασιν, 6 ὅτε παχέης ἐούσης τῆς περιφορῆς, 7 καὶ τοῦ σώματος ὄντος αὐξίμου 8 καὶ λεπτομερέος τὰ λεπτομερέα καταναλίσκει) ἐς τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος· 9 ἐν δὲ τοῖσι πρεσβυτέροισιν, 10 ὅτε βραδέης ἐούσης

ricari secundum leges, 3 injuriam facere juste, 4 defraudare, 5 furari, 6 rapere, 7 violare honestissima ac turpissima. 8 Qui hæc non facit, malus: 9 qui hæc facit, bonus est. 9 Ostentatio multorum ac vulgi est. desipientiæ 10 hæc esse vident, & unum ex universis bonum judicant, reliquos vero malos. 11 Multi mirantur, pauci cognoscunt. 275

12 Homines in forum progressi eadem perpetrant, 13 defraudant vendentes & ementes. 14 Qui plurimum defraudavit, in admiratione est.

15 Bibentes & insanientes eadem perpetrant, currunt, luctantur, pugnant, furantur, 16 defraudant. 16 Unus ex omnibus præfertur. 280

17 Simulatores 18 & deceptores 19 alia ad scientes dicunt, & alia sentiunt. 20 Iidem ereptant, & irrepunt non iidem. 21 Inest autem homini, alia dicere, alia facere, 22 & eundem non esse eundem, 23 & nunc aliam habere mentem, nunc rursus aliam. 24 Sic quidem artes omnes cum humana natura communicant.

XIIX. Cæterum anima hominis, quemadmodum etiam antea à me dictum est, ignis 1 & aquæ temperamentum habens, 2 partes autem hominis, irrepit in omne animal quod sane spirat, 3 itemque in omnem hominem, & juniorem, & seniorem. 4 Non autem similiter in omnibus augescit, 5 sed in juvenibus corporibus, 6 utpote celeri circumvolutione existente, 7 & corpore auctili, 8 expassæ & attenuatæ partes illæ animæ, in corporis augmentum consumuntur. 9 In senioribus autem, 10 utpote tardo 285

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 233 sur 917

ἐόντος τ̃ κινήσιος, [11] καὶ ὀλιγοσάρκῳ καὶ εὐσάρκῳ, [12] καὶ τοῖσι μάλιστα τοῖσι ἐς τὸν μείωσιν καὶ ἀνθρώπους. [13] ὁκόσα δ' ἂν σωμάτων ἀκμάζοντά ἐστι, [14] καὶ ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι τῇσι γονίμῃσι, [15] δυνάμια τρέφειν καὶ αὔξειν. [16] δυνάμιος δ' ἄνθρωποι, ὅσοι δυνάμια πολέες ἀνθρώπους τρέφει, ἔτι καὶ ἰσχυρός. [17] ὀλιγοδυνάμιος δ' ἢ παρ' αὐτὰ τρεφόμενον, ἔτι καὶ ἀσθενέστερος. [18] πολλῶν καὶ ὁκοίων τῶν σωμάτων πολέες, [19] ὁκοῖα πολέα δυνάμια ψυχὰς τρέφειν, τοσῷδε ἰσχυρότερος. [20] ἀπολλόντων δὲ τάπαν, ἀσθενέστερος. [21] ὃ, τι μὲν ἂν ἐς ἄλλο ἐσέλθῃ, σῶμα αὔξεται· [22] ὃ, τι δ' ἐς τὸν γυναικήιον, αὔξεται, ἢν τύχῃ τῶν οἰκηίων.

XIX. Διακρίνεται δὲ τὰ μέλεα ἅμα πάντα καὶ αὔξεται· [2] καὶ οὔτε ὑστερόν τι ἕτερον ἑτέρου, οὐδὲ πρότερον. [3] τὰ δὲ μείζω φύσει, πρότερα φαίνεται τῶν ἐλασσόνων, [4] οὐδὲν ὑστερόμενα γινόμενα. [5] ἐν δὲ τῷ ἴσῳ χρόνῳ πάντα διαπυρσεύεται· [6] ἀλλὰ τὰ μὲν θᾶσσον, τὰ δὲ βραδύτερον, [7] ὅκως ἕκαστα τύχῃ, καὶ τὴν τροφῆς. [8] τὰ μὲν δὴ ἐν τεσσεράκοντα καὶ τρισὶν ἡμέρῃσιν ἴσχει· [9] τὰ δὲ ἐν τετραμήνῳ. [9] ὡσαύτως καὶ γόνιμα γίνεται· [10] τὰ μὲν θᾶσσον, ἑπτάμηνα, πλέως· [11] τὰ δὲ βραδύτερον, ἐννέα μησὶ τελέως ἐς φάος ἀναδείκνυται, [12] ἔχοντα τὴν ξύγκρησιν, ὥσπερ καὶ ἀφ' ἡμέρης ἐξέβη. [13] ἄρρενα μὲν δὴ καὶ θήλεα ἐν παιδὸς τῷ τρόπῳ γίνεται· αὖθις ἀνυσόν. [14] τὰ δὲ θήλεα, πρὸς ὕδατος μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν καὶ μαλθακῶν αὔξεται, καὶ σίτων, καὶ ποτῶν, καὶ ἐπι-

existente motu, [11] & corpore frigido, [12] in decrementum hominis consumuntur. [13] Quæcunque autem corpora in vigore sunt, [14] & in ætate fœcunda, [15] eas nutrire & augere possunt. [16] Potentes autem homines, ut quisque plurimos homines alere potest, ita fortis judicatur ac potens: [17] ubi vero defecerint quos alat, imbecillior censetur. [18] Sic etiam circa singula corpora res se habet. [19] Quæcunque plurimas animas nutrire possunt, ea fortiora sunt, [20] ubi vero hæ defecerint, imbecilliora. [21] Quicquid igitur in aliud corpus ingressum fuerit, non augescit. [22] quicquid vero in fœminam, augescit, si ea, quæ ipsi congrua sunt, contingant.

XIX. Discriminantur autem partes, & augescunt simul omnes, [2] & neque prius alteræ alteris, neque posterius. [3] Verum majores natura priores apparent minoribus, [4] quum non priores existant. [5] Non autem in æquali temporis spatio omnes fœtus exornantur, [6] sed alii citius, alii tardius, [7] prout singuli & ignem & alimentum fuerint nacti. [8] Aliqui itaque in quadraginta ac tribus diebus scaturiunt ac formantur, [9] aliqui in quatuor mensibus. [10] Similiter etiam vitales fiunt, ac gignuntur, aliqui citius, septimo mense perfecte: [11] aliqui tardius, perfecte nono mense in lucem prodeunt, & ostendunt [12] se temperamentum habere, quod semper habebunt. [13] Masculi igitur & fœmellæ hoc modo gignuntur, quantum ejus fieri potest. [14] Cæterum fœmellæ ab aqua magis, & a frigidis ac humidis & mollibus augescunt tum cibis, tum potibus, itemque

ἐπιτηδεύμασιν. [15] τὸ δὲ ἄρσενα, σιτοῖς πυρὸς μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ξηρῶν ἁλιτενῶν καὶ θερμῶν, σιτίων τε καὶ λοιπῆς διαίτης.

XX. [1] Ἢν δ' ἢν θῆλυ τεκεῖν βούλοιτο, τῇ αὐτῇς ὑδρηλῇ καὶ διαιτήσας χρηστόν. [2] Ἰὼν δὲ ἄρσενα, τῇ αὐτῇς πυρὸς ἐπιτηδεύσας διαιτητέον. [3] καὶ οὐ μόνον δὲ τὸν ἄνδρα δεῖ τοῦτο ποιέειν, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκα. [4] ἐν γὰρ τῷ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς μόνον οὐκ ἱκανὸν ἐστι ἀποκρίνειν, [5] ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς γυναικὸς, διὰ τόδε. [6] ἑκάτερον μὲν τὸ μέρος οὐκ ἔχει ἱκανὸν τὴν κίνησιν τοῦ ὑγροῦ, [7] ὥστε κατανωλίσκειν τὸ ἐπιῤῥέον, [8] καὶ ξωιῖσαι δι' ἀδυνατίαν τοῦ πυρός. [9] ὁκόταν δὲ ἀμφότερα ξωιεμπεσόντα τύχῃ, ἐμπίπτει αὐτὰ ἐς ἄλληλα, [10] τὸ πῦρ τε αὖτε τὸ πῦρ, καὶ τὸ ὕδωρ ὡσαύτως. [11] Ἰὼν μὲν οὖν ξηρῇ τῇ χώρῃ περικινέηται, [12] τὸ πῦρ κρατέει καὶ ξωιεμπεσὸν τὸ ὕδωρ, [13] καὶ διὰ τοῦτο ἀναξαίνει τὸ πῦρ, [14] ὥστε μὴ καταψύχεσθαι ὑπὸ ἐμπίπτοντος κλύδωνος, [15] ἀλλὰ τό, τε ἐπιὸν δέχεται καὶ ξωιστάναι ἀναγκάζει. [16] Ἰὼν δὲ ἐς τὸ ὑγρὸν πέσῃ, [17] διὰ τάχεος ἀπὸ δεκτῆς περικυκλεόμενον τε ὑπὸ καὶ ἐμπίπτοντος κλύδωνος, [18] καὶ διαλύει ἐς τὸ μέσον τάξιν. [19] ἐν μιῇ δὲ ἡμέρῃ καὶ μηνὸς ἑκάστου, δυνατὸν ξυνῆναι καὶ κρατῆσαι τὸ ἐπιόντων, [20] καὶ τοῦτ', ἰὼν τύχῃ ξωιεμπεσόντα περὶ ἀμφοτέρων καὶ τὸν αὐτὸν.

XXI. Ξωιστάναι δὲ δυνατὰ καὶ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρσεν αὐτὸ πρὸς ἄλληλα, [2] διότι ἡ μὲν ψυχὴ ταὐτὸ πᾶσι τοῖσιν ἐμψύχοισι, [3] τὸ δὲ σῶμα διαφέρει ἑκάστου. [4] ψυχὴ μὲν δὴ οὐδὲν ἑτεροίη, καὶ ἐν μείζονι καὶ ἐλάσσονι. [5] οὐ γὰρ ἀλλοιοῦται, οὔτε τι διὰ φύσιν, οὔτε

que ſtudiis ac exercitiis. [15] Maſculi vero magis ab igne, à ſiccis videlicet ac calidis cibis & reliqua diæta.

XX. Si igitur fœmellam parere velit, diæta ad aquam vergente utendum eſt. [2] Si vero maſculum, exercitiis ac victu ad ignem tendente utetur. [3] Et non ſolum virum hoc facere oportet, ſed etiam mulierem. [4] Non enim ſolum quod à viro ſecernitur auctile eſt, [5] ſed etiam quod à muliere, ob hanc ſane cauſſam. [6] Utraque quidem pars ſufficientem motum non habet ad humoris multitudinem, [7] ut quod influit conſumat, [8] & propter ignis debilitatem coaugmentantur. [9] Quum vero ambæ in idem coinciderint, mutuo inter ſe incurrunt & obvolvuntur, [10] ignis ad ignem, & aqua ſimiliter. [11] Siquidem igitur in ſicco loco circumvolvitur ignis, [12] coillapſam aquam ſuperat, [13] & ab hoc ignis augeſcit, [14] ne ab illabente unda extinguatur, [15] aliamque accedentem prior illa ſuſcipiat ac ſibi conſociet. [16] Si vero in humorem inciderit, [17] ſtatim ab initio extinguitur ab illabente unda, [18] & in minorem ordinem diſſolvitur. [19] In una autem die uniuſcujuſque menſis, conſociare ac ſuperare ea quæ accedunt poteſt, [20] & hoc ſi coinciderint ab utriſque in unum locum.

XXI. Conſiſtere autem poſſunt inter ſe & fœmella & maſculus, [2] propterea quod anima quidem idem eſt in omnibus animatis: [3] corpus autem uniuſcujuſque differt. [4] Anima quidem igitur ſemper ſimilis, & in majore, & in minore. [5] Non enim alteratur neque per naturam, neque

διὰ ἀνάγκην. 6 σῶμα δὲ οὐδέκοτε οὐδὲν τὠυτὸ οὐδενὸς, οὔτε κατὰ φύσιν, οὔθ' ὑπ' ἀνάγκης· 7 τῷ μὲν ἀφαιρεόμενον ἐς πάντα· 8 τῷ δὲ ξυμμίσγεσθαι πρὸς ἅπαντα. 9 ἢν μὲν οὖν ἄρσενα τὰ σώματα ἀποκρίνηται ἀμφοτέρων τύχῃ, 10 αὔξεται κατὰ τὸ ὑπάρχον, 11 καὶ γίνονται ἔτι οἱ ἄνδρες λαμπροὶ τὰς ψυχὰς, καὶ τὸ σῶμα ἰσχυροὶ, 12 ἢν μὴ ἀπὸ τῆς διαίτης βλαφθῶσι τῆς ἐπιούσης. 13 ἢν δὲ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἄρσεν ἀποκριθῇ, 14 τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γυναικὸς θῆλυ, 15 καὶ ὑπερκρατήσῃ τὸ ἄρσεν· 16 ἢν μὲν τύχῃ, 17 ἀποτμίσεται πρὸς τὸ ἰσχυρότερον ἢ ἀσθενέστερον· 18 μᾶλλον ἔχει πρός τι ὁμοτροφώτερον ἀπολειφθῆναι τῶν παρεόντων· 19 προσδέχεται γὰρ ἡ μικρὰ τὰ μείζω, καὶ ἡ μείζων τὰ ἐλάσσονα, 20 κοινὰ ἔτι τὰ ὑπαρχόντων κρατέουσι· 21 τὸ δὲ σῶμα τὸ μὲν ἄρσεν αὔξεται, 22 τὸ δὲ θῆλυ μεῖόν τι, καὶ ἀφαιρέεται ἐς ἄλλου μοῖραν. 23 καὶ ἤτοι μᾶλλον ἧσσον τοῦτο λαμπροὶ, 24 ὅμως δὲ, διότι ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἄρσεν ὑπερέτησεν, ἀνδρεῖοι γίνονται· 25 καὶ τοὔνομα τοῦτο δικαίως ἔχουσιν. 26 ἢν δὲ ἀπὸ μὲν τῆς γυναικὸς ἄρσεν ἀποκριθῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνδρὸς θῆλυ, 27 κρατήσῃ δὲ τὸ ἄρσεν, 28 αὔξεται τὰ αὐτὰ τρόπον τινὰ τῷ προτέρῳ, 29 τὸ δὲ μεῖον. 30 γίνονται δὲ ἤτοι ἀνδρόγυνοι, καὶ καλέονται τοῦτο ὀρθῶς.

XXII. Τρεῖς μὲν οὖν αὗται γενέσιες τῶν ἀνθρώπων. 2 Διάφοροι δὲ, οὐ τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον τοιοῦτον εἶναι, 3 ἀλλὰ τὴν ξύγκρησιν τοῦ ὕδατος τῶν μερίων, καὶ τροφὰς, καὶ παιδεύσιας, καὶ συνηθείας. 4 δηλώσω δὲ προϊόντι τοῦ λόγου καὶ τοῦτο τοῦ-

per neceſſitatem. 6 Corpus autem nunquam idem in ullo aliquo eſt, neque ſecundum naturam, neque ex neceſſitate, 7 propterea quod partim ſecernatur in omnia, 8 partim permiſceatur ad omnia. 9 Siquidem igitur maſcula corpora ab utriſque ſecreta fuerint, 10 augeſcunt pro re præſenti, 11 & fiunt hi viri animis ſplendidi, & corpore fortes, 12 ſi non à diæta poſtea detrimentum ſentiant. 13 Si vero à viro quidem maſculum ſecernatur, 14 à muliere vero fœmineum, 15 & ſuperaverit 16 ſi ita contingat maſculum, (17 Genitura enim ammiſcetur ad fortiorem aut debiliorem, 18 non enim habet ex præſentibus aliquid ad quod familiarius ſecedere poſſit. 19 Suſcipit enim parva majorem, & major minorem. 20 In commune autem ſuper hæc quæ adſunt dominium exercent,) 21 corpus ſane maſculum augeſcit, 22 fœmineum vero minuitur, & in aliam ſortem ſecernitur. 23 Et hi quidem minus prioribus ſplendidi fiunt, 24 tamen quia maſculum à viro ſuperaverit, viriles evadunt, 25 & hoc nomen merito habent. 26 Si vero à muliere quidem maſculum ſecretum fuerit, à viro autem muliebre, 27 ſuperaverit autem maſculum, 28 augeſcit eodem modo ſicut prius, 29 fœmineum vero minuitur. 30 Et fiunt hi androgyni, id eſt viri effœminati, atque ſic recte appellantur.

XXII. Tres quidem igitur hæ ſunt generationes hominum, 2 differentes in eo quod magis aut minus tales ſint, 3 propter partium aquæ temperamentum, & alimenta, & inſtitutiones, ac conſuetudines. 4 declarabo autem

τέτων. 5 τὸ δὲ ἦλυ γένος κ τ ὠυτὸν τρόπον. 6 ἢν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων ἦλυ ἀποκρίθῃ, 7 ''ἦλυ- 60
λυκώτερα καὶ αὐφυέστατα γένονται. 8 ἢν δὲ τὸ μὲν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἦλυ, τὸ δὲ ἀπὸ ἀνδρὸς ἄρσεν, 9 κρατήσῃ δὲ τὸ ἦλυ, 10 αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ θρασύτερα τῶν πρὸ τοῦ ἐγένοντο, 11 ''ὁ- 61
μως δὲ κόσμια καὶ αὐτά. 12 ἢν δὲ ἀπὸ μὲν ἀνδρὸς ἦλυ, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἄρσεν, 13 κρατήσῃ δὲ τὸ ἦλυ, 14 αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ γίνεται τολμηρότερα τῶν πρὸ τοῦ, 15 καὶ ἀνδρώδεα ὀνομάζονται. 16 εἰ δέ τις ἀπιστέει, ψυχὴν μὴ πρὸς μίσγεσθαι ψυχῇ, ἄφρων ἐστίν. 17 ὅθεν γὰρ κεκαυμένοις πρὸς κεκαυμένους προσβάλλων, ἰσχυροῖς πρὸς ἀσθενέας, τροφὴν αὐτοῖσι δίδοις, 18 ''ὅμοιον τὸ σῶμα πάντες παρέξουσιν, καὶ ὁ ἀμφίθηλος ἕτερος 359
20 ἑτέρῳ δὲ ἑτέρε, 19 ἀλλ' ἐν ὁκοίῳ σώματι ζωπυρέονται, τοιόνδε ἀπὸ πάντων ἔσται. 20 ὁκόταν δὲ ἀναλώσωσι τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν, ἀμαυρέονται ἐς τὸ ἄδηλον. 21 τοῦτο καὶ ἀνθρωπίνη ψυχὴ πάσχει.

XXIII. Περὶ δὲ τῶν διδύμων γινομένων, ὁ λόγος ὧδε δηλώσει. 2 τὸ μὲν πολλαχῆσι τῆς γυναικὸς ἡ φύσις αὐτέη τε μητρέων. 3 ἢν γὰρ ὁμοίως ἀμφοτέρωσε πεφύκωσι κ τὸ στόμα, 4 ''καὶ ἢν αὐάσχωσιν ὁ- 62
μοίως, 5 καὶ ξηραίνωνται ἀπὸ τῆς κοιλίης, 6 δύνανται τρέφειν, 7 ἢν τε δὲ ἀνδρὸς ξυλλαμβάνῃ, 25 ὥστε αὖθις ἀποχίζεσθαι. 8 ἔστιν ὅτε καὶ ἀνάγκη σπείρασθαι ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς μήτρας ὁμοίως. 9 ἢν μὲν οὖν πολὺ ἐπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρ-

tem in progreſſu ſermonis etiam de his. 5 Cæterum fœmella eodem modo gignitur. 6 Si enim ab utriſque fœmineum ſecretum fuerit, 7 fœminoſiſſimæ ac ingenioſiſſimæ fient. 8 Si vero à muliere quidem fœmineum, à viro autem maſculum, 9 ſuperaverit autem fœmineum, 10 audaciores quidem prioribus fient, 11 veruntamen ornatæ ac moderatæ etiam ipſæ. 12 Si vero à viro quidem fœmineum, 'à muliere 345
vero maſculum ſecretum fuerit, 13 & fœmineum ſuperaverit, 14 augeſcit eodem modo, & fiunt hæ audaciores adhuc prioribus, 15 & viriles ac viragines nominantur. 16 Si autem quis non credat animam animæ ammiſceri, demens eſt. 17 Si quis enim carbones ardentes ad ardentes adjiciat, fortes ad debiles, & alimentum ipſis præbuerit, 18 ſimile corpus omnes exhibebunt, & alter præ altero non 'cogno- 359
ſcitur, 19 ſed in qualicunque corpore ignem ſuſceperint, tale in omnibus erit: 20 ubi vero præſens alimentum conſumpſerint, ſecernuntur ac obſcurantur: 21 Idem hoc anima hominis patitur.

XXIII. At vero quomodo gemini naſcantur, hoc ſermone declarabo. 2 Equidem natura uterorum in fœminis utplurimum in cauſſa eſt. 3 Si enim ſimiliter in utramque partem juxta oſculum diſpoſiti à natura fuerint, 4 & 'ſimiliter hiaverint, 355
5 & à purgatione ſiccantur, 6 alere poſſunt, 7 ſi ſemen viri conceperint ita ut ſtatim diſcindatur. 8 Sic enim neceſſe eſt diſpergi in utrumque uterum ſimiliter. 9 Siquidem igitur multum ſemen ab utriſque & forte

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 237 sur 917

μα ἐκ ἰσχυρὸν ἀπεκρίθη, [10] δυνάται οὖν ἀμφοτέρησι τῆσι χώρησιν αὔξεσθαι. [11] κρατέει γὰρ τὰ τροφῆς τῆς ἐπιούσης. [12] ἢν δὲ κακῶς ἄλλως γένηται, ἓν γίνεται δίδυμα. [13] ὁκόταν μὲν ἓν ἄρσεν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀποκριθῇ, ἐξ αὐτάρκεος οὖν ἀμφοτέροισιν ἄρσεσιν ἀγωνιῶσι. [14] ὁκόταν δὲ θήλεα ἀπ' ἀμφοτέρων, θήλεα γίνεται. [15] ὁκόταν δὲ τὸ μὲν θῆλυ, τὸ δὲ ἄρσεν, ὁκότερον αὖ ἐκατέρου κρατήσῃ, τοιοῦτον ἐπαυξήσει. [16] ὅμοια δὲ ἀλλήλοισι τὰ δίδυμα φιλοῖ τὰδε γίνεται. [17] ὅτι πρῶτον μὲν ἴσα τὰ χωρία, οὗ οἷς αὔξεται. [18] ἔπειτα ὅτι ἢν ἅμα ἀπεκρίθη. [19] ἔπειτα τῆσιν αὐτῆσι τροφῆσιν αὔξεται. [20] ἠρέμα τε αὐάλατα ἐς φάος.

XXIV. Ἐπίηνια δὲ τάδε τῶν τρόπων γίνεται. [2] ὁκόταν αὖτε μήτρα θερμὴ καὶ ξηρὴ φύσει ἔωσιν, ἥτε γυνὴ τοιαύτη, τό, τε σπέρμα ξηρὸν καὶ θερμὸν ἐμπέσῃ, [3] οὐκέτι γίνεται οὐ τῆσι μήτρησιν ὑγρασίη ἀδρεμίη, ἥτις τὸ ἐπιπαρὸν σπέρμα κρατήσῃ. [4] διὰ τοῦτο ξωωίσκεται ἐξ ἀρχῆς, καὶ ζωή. [5] διαφθείρεται δ' οὐ δύναται, [6] ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπάρχον πρὸς διαφθορὴν. [7] διότι δ' ἐπὶ τὰ ξυμφέρα ἀμοιβαῖον. [8] ὕδατος μὲν γὰρ τὸ λεπτότατον, καὶ πυρὸς τὸ λεπτότατον ξύκρησιν λαβόντα οὐ εὐθρόπτου σώματος. [9] ὑγιεινότατον ἔξιν ἀποδέκνυσι, διὰ τοῦτο. [10] ὅτι οὔτε τῆσι μεταβολῆσι τῶν ὡρέων τῆσι μεγίστῃσιν, [11] ἔστι τὸ ὕδωρ ἐς τὸ πυκνότατον ἐκ τῆσι διὰ ὕδατος ἰόφοδισιν, [12] ἔστε τὸ πῦρ οὐ τῆσι διὰ πυρός. [13] ἔστι δὲ κλιμάκων οὐ τῆσι μεταστάσιος, [14] ἔστε δὲ σίτων καὶ ποτῶν οὐ τοῖσι διαιτήμασι. [15] δύναται γὰρ κἀκείνων τε πολλάκις μὴ ἀμφότερα

secretum fuerit, [10] in utrisque locis augeri potest, [11] dominium enim habet in alimentum quod accedit. [12] Si vero aliter contingat, gemini non fiunt. [13] Quum itaque masculum ab utrisque secretum fuerit, [14] necessarium est in utrisque masculos gigni: [14] quum vero fœmineum ab utrisque, fœmellæ fiunt: [15] quum autem alterum fœmineum, alterum masculum fuerit, utrum altero prævalescet, id ipsum augescet pro ea ratione. [16] Similes porro inter se fiunt gemelli, ob hanc caussam. [17] Primum quidem quod æquales sunt loci in quibus augescunt: [18] Deinde quod simul secreti sunt: [19] Postea quod iisdem alimentis augescunt, [20] vitalesque in lucem prodeunt.

XXIV. Cæterum superfœtationes hoc modo fiunt. [2] Quum uteri calidi & sicci natura fuerint, ipsaque mulier ejusmodi, & semen calidum ac siccum illapsum fuerit, [3] non fit amplius ulla aliqua humiditas in uteris, quæ semen superillabens contineat. [4] Quapropter consistit ab initio ac vivit, [5] perseverare autem non potest, [6] sed etiam id quod jam adest insuper corrumpit, [7] quia non eadem utrisque conferunt. [8] Etenim quod tenuissimum est in aqua, & quod rarissimum in igne, si in hominis corpore temperamentum acceperint, [9] saniissimum habitum constituunt. Propterea [10] quod neque in temporum anni maximis mutationibus, [11] aqua densissima evadit in aquæ impetuosis incursibus, [12] neque ignis in ignis impetu. [13] neque in regionum permutationibus, [14] neque in ciborum ac potuum alterationibus. [15] Possunt enim ambo & generationem

φύσιος καὶ πλησμονὴν. [16] χαλκὸς ὁ μαλακώτατος τε καὶ δοκιμώτατος, πλείστην κρῆσιν δέχεται, καὶ γίνεται κάλλιστος. [17] καὶ ὕδατος τὸ λεπτότατον, καὶ πυρὸς τὸ δριμύτατον, ξύγκρησιν λαμβάνοντα ὡσαύτως. [18] οἱ μὲν οὖν τοιοῦτον ἔχοντες τὸν φύσιν, ὑγιαίνοντες διατελέουσι τὸν πάντα χρόνον, [19] μέχρι τεσσαρακοστοῦ ἐτέων. [20] οἱ δὲ 41 ἢ καὶ μέχρι γήρως ἔρχονται. [21] ὁκόσοι δὲ εὖ ληφθῶσιν ὑπὸ νούσημάτος τινὸς ὑπὲρ τεσσαρακοστοῦ ἔτεα, ἢ μόλα διαφυγγάνουσιν.

XXV. Ὁκόσα ἢ τῶν σωμάτων σύγκρησιν λαμπρὰν πυρὸς ἴσχυρὸν ἴσχει, καὶ ὕδατος πυκνοτάτου, [2] ἰσχυρὰ μὲν καὶ ἐρρωμένα τὰ σώματα γίνεται, [3] φυλακῆς ἢ πολλῆς δεόμενα. [4] μεγάλας γὰρ τὰς μεταβολὰς ἔχει ἐπ' ἀμφότερα. [5] καὶ ὑπὸ τῆσι ἔσω 66 ὕδατος ἐφόδοισιν ἐς νούσημα πίπτουσι, [6] καὶ ὑπὸ τῆσι ἔσω πυρὸς ὡσαύτως. [7] τοῖσιν οὖν διαιτήμασι ξυμφέρεσθαι τὸ τοιοῦτον ὡς τὰς ὥρας ἔστω συμφερόμενον. [8] ὕδατος μὲν ἐφόδου γιγνομένης, [τοῖσι ὡς πυρὸς· πυρὸς ἢ ἐφόδου γιγνομένης,] τοῖσι ὡς ὕδατος χρέεσθαι, 9 καὶ μικρὸν μεθιστάντες. [10] τὰ μὲν 67 ἀπὸ τῆς ὥρης, ὕδατος τε ἔσω καὶ πυρὸς ἔσω λεπτοτάτου ξυγκρηθέντων ὑπὸ τοῦ σώματος, τοιοῦτόν τι ξυμβαίνει. [11] ἐξ ὧν διαγινώσκειν χρὴ ψυχρὴν φύσιν καὶ ὑγρήν. [12] τοιοῦτον τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ χειμῶνος νοσερώτερον, ἢ ὑπὸ τοῦ θέρεος. [13] καὶ ὑπὸ τοῦ ἦρος, ἢ ὑπὸ τοῦ φθινοπώρου. [14] τῶν ἡλικιέων ὑγιηρότεροι τῶν τοιούτων οἱ παῖδες, [15] δεύτεροι νεανίσκοι. [16] νοσερώτατοι δὲ, οἱ πρεσβύται καὶ οἱ ἔγγιστα. [17] καὶ τοιῆσι γηραιοτάτοισι αἱ φύ-

nem & ſatietatem plurimam ſuſcipere. [16] Æs molliſſimum ac rariſſimum, plurimum temperamentum ſuſcipit, ac optimum evadit. [17] Eodem modo etiam quod tenuiſſimum eſt in aqua, ac rariſſimum in igne, ubi temperamentum acceperint. [18] Qui igitur hanc naturam habent, ſani perſeverant omni tempore [19] uſque ad quadrageſimum annum, [20] aliqui vero etiam uſque ad extremam ſenectutem. [21] Qui vero à quadrageſimo anno, à morbo aliquo correpti fuerint, nunquam ferme evadunt. 38

XXV. Quæcunque autem corpora ignis fortiſſimi, & aquæ denſiſſimæ temperamentum acceperint, [2] fortia & robuſta fiunt, [3] verum multa cuſtodia opus habent. [4] Magnas enim tranſmutationes in utranque partem habent, [5] & in aquæ incurſibus in morbos incidunt, [6] & in ignis conſimiliter. [7] Qui igitur ejuſmodi naturam habet, eum victu uti conducibile eſt temporibus anni contrario. [8] Et aquæ quidem incurſu contingente, [qui ad ignem; ignis vero incurſu contingente, qui ad aquam deflectat,] uti oportebit eum ab his quæ ab aqua ſunt, [9] paulatim pro temporum ratione diſcedendo. [10] Porro ubi aquæ craſiſſimæ & ignis tenuiſſimi in corpore mixtura facta eſt, talia contingunt, [11] ex quibus frigidam & humidam naturam cognoſcere oportet. [12] Talia enim corpora in hyeme morboſiora ſunt, quam 39 in æſtate, [13] & in vere quam in autumno. [14] Cæterum quod ad ætates attinet, ſaniſſimi ex talibus pueri ſunt: [15] deinde adoleſcentes: [16] morboſiſſimi autem ſenes, & his vicini. [17] & hæ naturæ

σιες αὖ). [18] διαπεῖσαι δ' ξυμφέρει τοῖσι τοιούτοισιν, ὁκόσα θερμαίνει καὶ ξηραίνει, καὶ πόνοισι καὶ σιτίοισι, [19] καὶ ἔξω δὲ σώματος μᾶλλον τοὺς πόνους ποιέεσθαι, ἢ ἐντὸς τοῦ ἔσω, [20] ἢν δὲ λάβῃ πυρός τε τὸ ὑγρότατον καὶ ὕδατος τὸ πυκνότατον, ξύγκρησιν ἐν τῷ σώματι, τοῖσι δεῖ γενέσθαι ὑγρὸν καὶ θερμὸν φύσιν. [21] κάμνουσι μὲν μάλιστα οἱ τοιοῦτοι ἐν τῷ ἦρι· ἥκιστα δὲ ἐν τῷ φθινοπώρῳ· [22] ὅτι ἐν μὲν τῷ ἦρι ὑπερβολὴ τῆς ὑγρασίης· [23] ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ, ξυμμετρίη τε ξηρασίης. [24] τοῖσι δὲ ἡλικιέων νοσεροτάτη, ὁκόσοι νεώτεροί εἰσιν. [25] αὐξάνεται δὲ τὸ σῶμα ἐν τοῖσι τοιούτοισι τάχεως. [26] καταῤῥοώδεές τε οἱ τοιοῦτοι γίνονται. [27] διαπεῖσαι δὲ ξυμφέρει, ὁκόσα ξηραίνοντα ψύχει, καὶ σίτων, καὶ ποτῶν, καὶ πόνων. [28] τοὺς δὲ πόνους τοιούτοισιν ἔσω δὲ σώματος ποιέεσθαι ξυμφέρει μάλιστα.

XXVI. Εἰ δὲ ξύγκρησιν λάβοι πυρός τε τὸ ἰσχυρότατον καὶ ὕδατος τὸ λεπτότατον, [2] ξηρὴ ἡ [τοιαύτη] φύσις ἐστὶ θερμή. [3] νοῦσος μὲν τοῖσι τοιούτοισιν ἐν τῇσι τοῦ πυρὸς ἐφόδοισιν, [4] ὑγιείη δὲ ἐν τῇσι τοῦ ὕδατος. [5] ἡλικίησιν ἀκμαζούσησι μάλιστα εὐεξίῃ καὶ σαρκὸς εὐεξίῃ νοσεροτάτοι· [6] ὑγιηρότατοι δὲ οἱ πεπαιοτάτοι, [7] καὶ τὰ ἐσχατιὴ ἑκατέρων. [8] δίαιτα ὁκόσα ψύχουσι καὶ ὑγραίνουσι, [9] καὶ τὰ πόνων ὁκόσοι ἥκιστα ἐνθερμαίνοντες καὶ σιτοφαγίαι, πλείστην ψύξιν παρέχουσι. [10] αἱ τοιαῦται φύσιες μακροβιώτατοι καὶ ὑγιηρότατοι γίνονται.

XXVII. Ἢν δὲ ξύγκρησιν λάβῃ πυρός τε δραματώδεος καὶ ὕδατος ξηροτάτου, ξηρὴ καὶ ψυχρὴ ἡ τοιαύτη φύσις. [2] νοσερὴ μὲν τῷ φθινοπώρῳ, [3] ὑγιηρὴ δὲ τῷ ἦρι, καὶ

turæ cito seneſcunt. [18] Talibus in victu conferunt, quæ calfaciunt ac ſiccant, tum in cibis, tum in exercitiis: [19] & externas corporis partes magis quam internas exercere conducit. [20] Si vero humidiſſimum in igne, & denſiſſimum in aqua, in cor- 395
pore mixturam acceperint, ex his humidam ac calidam naturam cognoſcere oportet. [21] Laborant quidem ex morbis hujuſmodi maxime in vere, minime in autumno: [22] quia in vere exceſſus eſt humiditatis, [23] in autumno vero ſymmetria & moderatio ſiccitatis. [24] Ex ætatibus vero morboſiſſimæ ſunt juniores: [25] corpora autem cito augeſcunt, [26] & tales diſtillationibus obnoxii ſunt. [27] His conducit exhibere quæcunque ſiccant ac fri- 400
gefaciunt, & in cibo, & in potu ac laboribus. [28] Verum labores intra corpus his facere maxime confert.

XXVI. Si vero mixturam acceperint, fortiſſimum in igne, & tenuiſſimum in aqua, [2] ſicca & calida eſt natura, [3] & talibus morbus in ignis acceſſionibus contingit, [4] ſanitas vero in aqua. [5] Et in ætatibus vigentibus ad carnis bonam habitudinem, morboſiſſimi ſunt, [6] ſaniſſimi autem ſenes. [7] Ita etiam utriſque 405
proximi. [8] Diætæ quæ frigefaciunt ac humectant, [9] & ex laboribus qui minime excalfaciunt ac colliquant, plurimam frigiditatem exhibebunt. [10] Hujuſmodi naturæ vivaciſſimæ ac ſaniſſimæ exiſtunt.

XXVII. Si autem mixturam acceperint corpora ignis rariſſimi, & aquæ ficciſſimæ, ſicca & frigida talis natura eſt: [2] morboſa quidem in autumno, [3] ſana vero

καὶ τοῖσιν ἔνεστιν. 4 ὡσαύτως ἡλικίαι ἀνδρὶ ἔτεα τεσσαρακοντὰ νοσερά, 5 παῖδες ὑγιηρότατοι, 6 καὶ τοῖσι ἀνδρὶ ἐγγὺς ἐκατέροισι. 7 δίαιτα ὁκόσα θερμὰ ἔχοντα ὑγραίνεται, 8 καὶ πόνοι ἐξ ὀλίγου ἀνθρώπους θερμοὺς, ἡσυχῇ διαθερμήναντες, μὴ πολὺ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων φέροντες. 9 ἀνὴρ μὲν ἐν φύσιος διαγνώσιος, ὅτῳ χρὴ διαγνώσκειν τὰ ἐξ ἀρχῆς ξυνεστηκότα.

XXIIX. Αἱ δὲ ἡλικίαι αὐτῶν πρὸς ἑωυτὰς ὧδε ἔχουσι. 2 παῖς μὲν ἦν κάκρη) ὑγρότατος καὶ θερμότατος, 3 διότι ἐκ τούτων ξυνέστηκε, 4 καὶ ἐν τούτοισιν ηὐξήθη. 5 ὑγρότατος μὲν ἂν καὶ θερμότατος ἐκ τοῦ ἔνεστι γλυκύτατος, 6 καὶ αὔξεται) ὡς πλεῖστον, 7 καὶ ἐπίδοσιν ὡσαύτως. 8 νεηνίσκος δὲ, θερμὸς μὲν, 9 ὅτι δὲ πυρὸς ἐπικρατέστερός ἐστι ὕδατος δὲ ἧσσον· 10 ξηρὸς δὲ, ὅτι τὸ ὑγρὸν ἤδη κεκαυμάλωται) τὸ δὲ σῶμα πυκνός· 11 τὸ μὲν εἰς πλῆθος αὔξησιν δὲ σώματος· 12 τὸ δὲ εἰς πλῆ κίνησιν δὲ πυρός· 13 τὸ δὲ ὑπὸ τῶν πόνων. 14 ἀνὴρ, ὁκόταν μὲν τὸ σῶμα, ξηρὸς καὶ ψυχρός. 15 διότι δὲ μὲν θερμὸν ἡ ἔφοδος οὐκ ἔτι ἐπικρατέει, 16 ἀλλ' ἔσηκεν ἀτρεμίζον τὸ σῶμα ἀπὸ αὐξήσιος, καὶ κατέψυκται). 17 οὐ δὲ τῆς νεωτέρης ἡλικίης τὸ ξηρὸν ἔνι· 18 ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιούσης ἡλικίης καὶ δὲ ὕδατος τῆς ἐφόδου οὐκ ὀλίγον ἔχουσι πλῆθος. 19 διὰ ταῦτα ξηροῖσι καὶ ψυχροῖσι κρατέεται. 20 οἱ δὲ πρεσβῦται, ψυχροὶ καὶ ὑγροί. 21 διότι πυρὸς μὲν ἀπέχουσι, ὕδατος δὲ ἔφοδος· 22 καὶ ξηρῶν μὲν ἀπόλαυσις, ὑγρῶν δὲ κατάστασις. 23 τῶν δὲ πάντων, τὰ μὲν ἄρσενα θερμότερα καὶ ξηρότερα, 24 τὰ δὲ θήλεα ὑγρότερα καὶ ψυχρότερα,

vero in vere, & vicinis temporibus. 4 Similiter ætates ad annos quadraginta morboſæ, 5 pueri ſaniſſimi, 6 ita & utriſque proximi. 7 Diætæ his conferunt quæ calidæ exiſtentes humectant, 8 & labores ſenſim adhibiti, leniter calefacientes, & non multum ab his quæ adſunt auferentes. 9 De naturæ igitur cognitione ſic à prima conſtitutione cognoſcere oportet.

XXIIX. Cæterum ætates ipſæ ad ſeipſas hoc modo habent 2 Puer itaque ex calidis & humidis temperatus eſt, 3 quia ex his conſtitutus eſt, 4 & in his augmentum accepit. 5 Humidiſſima igitur & calidiſſima ſunt corpora proxima generationi, 6 & augeſcunt quam plurimum, 7 & quæ his proxima ſunt eodem modo. 8 Adoleſcens autem calidus quidem eſt, 9 quia ignis impetus aquæ dominatur: 10 ſiccus autem, quia humidum ex puero conſumptum eſt, 11 partim in augmentum corporis, 12 partim in motum ignis, 13 partim præ laboribus ac exercitiis. 14 Vir quum ſteterit jam corpus, ſiccus eſt & frigidus, 15 quia caliditatis impetus non amplius dominatur, 16 ſed ſtat corpus ab augmento quieſcens, ac perfrigeratum: 17 verum ex adoleſcenti ætate, ſiccitas ineſt: 18 ab inſequenti autem ætate & aquæ acceſſu, humiditatem non habet. 19 quapropter ex ſiccis & frigidis exuperatus eſt. 20 Senes autem frigidi ſunt & humidi: 21 quia ignis quidem receſſus contigit, aquæ autem acceſſus, 22 & ſiccorum quidem ſublatio, humidorum autem ſtatus. 23 Ex omnibus autem maſculi calidiores ſunt & ſiciores, 24 fœminæ vero humi-

dio-

Διὰ τόδε. [25] ὅτι τε ἀπ' ἀρχῆς ἐν τοιούτοισιν ἑκάτερα ἐγένετο, καὶ ἀπὸ τοιούτων αὔξεται. [26] γυνὴ μὲν [μὴ μᾶλλον ζῶσα] τῇσι διαίτῃσιν ἐπὶ πονωτέρῃσι χρέεται), ὥστε εὐδιερμάνους καὶ λεπτοχροιεῖς· [27] τὰ δὲ θήλεα ὑγροτέρῃσι καὶ ῥᾳθυμοτέρῃσι τῇσι διαίτῃσι χρέεται· [28] καὶ καθάρσιον δὲ θερμὸν οὐκ ἐν σώμασι ἑκάστοις μᾶλλον ποιέεται.

XXIX. Περὶ δὲ φρονήσιος ψυχῆς καὶ ἀφροσύνης ὀνομαζομένης, ὧδε ἔχει. [2] πυρὸς τὸ ὑγρότατον, καὶ ὕδατος τὸ ξηρότατον, κρῆσιν λαβόντε σὺν τῷ σώματι, φρονιμώτατόν ἐστι. [3] διότι τὸ μὲν πῦρ ἔχει ἀπὸ δὲ ὕδατος τὸ ὑγρὸν, [4] τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ δὲ πυρὸς τὸ ξηρόν. [5] ἑκάτερον δὲ ἕτως αὐτάρκεόν ἐστιν. [6] ἔτι τὸ πῦρ, τῆς τροφῆς συνδεέστερον, ἐπὶ πολὺ φοιτᾷ, [7] ἔτε τὸ ὕδωρ, τῆς κινήσιος ἐπὶ πολὺ δίρμον, κυφοῦται. [8] ὡδέ τε ἕν ἑκάτερον ἕτως αὐταρκέεται ἐόν, ὡδὲ ἀλλήλοισί τε κρηγνύται. [9] ὅτι γὰρ ἐλάχιστα τῶν πέλας δέεται, τοῦτο μάλιστα τοῖσι παρεοῦσι χαρίζεται. [10] πυρός τε τὸ ἥκιστα κινδύνου, μὴ ὑπὸ ἀνάγκης· [11] καὶ ὕδατος τὸ μάλιστα, μὴ ὑπὸ βίης. [12] ἐκ τούτων δὴ ἡ ψυχὴ ξυγκρηθεῖσα, φρονιμωτάτη καὶ μνημονικωτάτη. [13] εἰ δέ τινι ἐπαγωγῇ χρεομένῳ τούτων ἑκάτερον ἢν αὐξηθείη ἢ μαραίνοι, ἀφρονέστερον ἂν γένοιτο. [14] διότι ἕτως ἔχοντε αὐταρκέστατα.

XXX. Εἰ δὲ πυρὸς τοῦ εἰλικρινεστάτου καὶ ὕδατος ξύγκρησιν λάβοι, [2] συνδεέστερον δὲ τὸ πῦρ ἐν τῷ ὕδατος ὀλίγον, [3] φρόνιμοι μὲν καὶ ἔτοι, [4] συνδέστεροι δὲ τῶν πρώτων. [5] διότι κεκαταμάθηκε

diores ac frigidiores. Propterea [25] quod ab initio utrique in talibus geniti sunt, & à talibus augescunt. [26] Ubi vero in lucem editi sunt masculi, victu ac diæta laboriosiore utuntur, ut excalescant ac resiccentur. [27] Fœminæ vero humidioribus ac pi- 439
gnioribus diætis utuntur, [28] & caliditatis purgationem ex corpore singulis mensibus faciunt.

XXIX. Porro de animæ sapientia ac desipientia, hoc modo se res habet. [2] Quod humidissimum est in igne, & siccissimum in aqua, si in corpore temperamentum acceperint, sapientissima sunt. [3] Quia ignis quidem habet humiditatem ab aqua, [4] aqua autem siccitatem ab igne: [5] uterque autem sic sufficientissimus est. [6] Neque ignis alimenti in- 415
digentior multum procedit, [7] neque aqua motus indiga multum levis redditur. [8] Sic itaque utraque & per se sufficientissima sunt, & inter se permixta. [9] Quod enim minime vicinis indiget, hoc maxime præsentibus obtemperat, [10] velut ignis qui minime movetur, non præ necessitate: [11] & aqua quæ maxime, non præ violentia. [12] Ex his autem anima temperata, sapientissima est, & memoria 'va- 440
lentissima prædita. [13] Si vero aliquo ascitamento utens, alterutrum horum augescat aut contabescat, desipientissima redditur, [14] propterea quod quum sic habeant, sufficientissima existunt.

XXX. Si autem ignis sinceriſſimi, itemque aquæ temperamentum anima sortiatur, [2] sit autem ignis paulo inferior ac defectuosior quam aqua, [3] sapientes quidem sunt etiam hi, [4] verum defectuosiores quam in priore 'tem- 443
peramento: [5] propterea quod

ignis

μβρον τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ βραδύλλον τὴν κίνησιν ποιεῖ μᾶλλον, καὶ βραδύτερον ἐσπίπτει ἐπὶ τὰς αἰσθήσιας. [6] ὅσα μέντοι αἱ ἕξιες ἐπιτηδείως αὐτοῖσιν) ψυχαὶ, ἐπὶ ὅ, τι ἂν ἐπιτήχωσιν. [7] εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῶνται καὶ φρονιμώτεροι καὶ ὀξύτεροι γίνοιντο ἂν ἢ φύσιν. [8] Ξυμφέρει τοῖσι τοιούτοισι, τοῖσι πρὸς πυρὸς διαιτήμασι μᾶλλον χρῆσθαι, [9] ἐμεῖν σιτίων, μήτε πιμπράντων. [10] δρόμοισιν ὑπὸ χρῆσθαι ὀξέσιν, [11] ὅκως δέ τι ὑγρὸν κενῶται τὸ σῶμα, [12] καὶ τὸ ὑγρὸν ἐπίσχηται ἧσσον, [13] πάλῃσι δὲ, καὶ τρίψεσι, καὶ τοῖσι τοιούτοισι γυμνασίοισιν, ὑπὸ ξυμφέρει χρῆσθαι, [14] ὅκως μὴ χειλοτέρων τῶν πόρων γινομένων, πλησμονῆς πληρῶντες. [15] βαρυνέει γὰρ ἀνάγκη τὴν ψυχὴν ἡ κίνησις ὑπὸ τῶν τοιούτων.

XXXI. Τοῖσι τὰ περιπάτοισι ξυμφέρει χρῆσθαι, καὶ δόμα δείπνου καὶ ὀρθρίοισι, καὶ δόπο τῶν δρόμων. [2] δόπο δείπνου μὲν, ὅκως πρόφασιν ἐκποτέρου ἡ ψυχὴ δέχηται δόπο τῶν εἰσιόντων. [3] ὄρθρου δὲ, ὅκως αἱ ὁδοὶ διέξοδοι καθῶνται τοῦ ὑγροῦ, καὶ μὴ φορέωσιν οἱ πόροι τὴν ψυχήν. [4] δόπο δὲ τῶν γυμνασίων, ὅκως μὴ ἐγκαταλείπηται τοῦ τοῦ σώματος τὸ ἀποκρίνεσθαι δόπο τοῦ δρόμου, [5] μὴ δὲ ξυμμίσγηται τῇ ψυχῇ. [6] μὴ δὲ ἐμφορέσῃ τὰς διεξόδους, [7] μὴ οὐδὲ ξυμπλανήσῃ τὴν τροφήν. [8] ξυμφέρει δὲ καὶ ἐμέτοισι χρῆσθαι, [9] ὅκως δόπο καθαίρηται τὸ σῶμα, [10] εἴπερ ἀνδρείστερον [11] οἱ πόνοι διήνυσται). [11] ἐσφορὴν δὲ δόπο τῶν ἐμέτων, καὶ μικρὸν ἐπισιτίζειν τὸ σίτιον, ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὰς ἐλαχίστας. [12] χρεὼν δὲ ξυμφορώτερον ἢ λούσασθαι. [13] λαγνεύειν δὲ, [14] ὑδατώδεσι προσφόροισι, πλείοσι. [15] οὐ δὲ τῆσι δι' πυρὸς ἐπιφορῆσι, μείοσι.

ignis ab aqua ſuperatus, & tardiorem motum faciens, ſegnius ſenſibus allabitur. [6] conſtantes autem cum manſuetudine ſunt ejuſmodi animæ, ad quamcunque tandem rem animum applicuerint. [7] Si vero recto victu utantur, & ſapientiores & acutiores præter naturam fieri queant. [8] Talibus confert victu uti ad ignem magis tendente, [9] & non repletionibus, neque ciborum, neque potuum. [10] Curſibus itaque utendum eſt velocibus, [11] quo & corpus humore evacuetur, [12] & humor amplius citius ſiſtatur. [13] Luctis autem & fricationibus & ejuſmodi exercitiis uti non conducit, [14] ut ne meatus caviores redditi repleantur. [15] A talibus enim animæ motum gravari neceſſe eſt.

XXXI. Confert & deambulationibus uti, tum à cœna, tum mane, itemque à curſibus. [2] A cœna quidem, quo alimentum ficcius anima ſuſcipiat ab ingredientibus ac ingeſtis. [3] Mane vero, quo tranſitus humoris evacuentur, & meatus animæ non obturentur. [4] Ab exercitiis vero, ut ne in corpore relinquatur quod ſecretum eſt à curſu, [5] neque animæ commiſceatur, [6] ne quid tranſitus obturet, [7] neque alimentum conturbet. [8] Confert & vomitibus uti, [9] quo corpus depurgetur, [10] ſi quid defectuoſius labores tranſegerunt: [11] à vomitu autem paulatim adjiciendo cibus offerendus eſt, minimum ad quatuor dies. [12] At vero ungi conducibilius eſt quam lavari. [13] Coitu utendum eſt, [14] aquæ acceſſibus contingentibus, frequentiore, [15] in ignis autem impreſſionibus, pauciore.

XXXII. Ei XXXII. Por-

XXXII. Εἰ δέ τι σῶμα ἐν τῷ πυρὶ ἀσθενέστερον τοῦ ὕδατος ἐστὶν, ἀναγκαῖον τοῦτο βραδύτερον εἶναι τοῦ ὕδατος. βραδέως δὲ κινούμενον οἱ τοιοῦτοι ἠλίθιοι καλέονται. καὶ γὰρ ἡ βραδυκινησία τὴν περίοδον ποιεῖται, καὶ βραχύ τι ἀπολείπουσιν αἱ αἰσθήσεις τῶν ἀκουόντων ἢ ὁρώντων ἐξαίφνης. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ πλέον ἐκλείπουσιν, ἐπὰν ὀλίγον ξυμμίσγοντί τι τῷ βραδυκινήτῳ τὴν περίοδον. αἱ μὲν γὰρ αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς εἰσὶν, ὅσῃσι μὲν διὰ ὄψιος καὶ ἀκοῆς εἰσιν, ὀξεῖαι· ὅσῃσι δὲ διὰ ψαύσιος, βραδύτεραι καὶ οὐκ αἰσθητικώτεραι. τούτων μὲν δὴ αἰσθάνονται καὶ οἱ τοιοῦτοι οὐδὲν ἧσσον, οἷον τῶν ψυχρῶν καὶ θερμῶν καὶ τῶν τοιούτων. ὅσῃσι δὲ διὰ ὄψιος ἢ ἀκοῆς αἰσθέσθαι δεῖ, ἃ μὴ πρότερον ἐπίστανται, οὐ δύνανται. ἢν μὲν γὰρ μὴ σαθρὴ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τοῦ πυρὸς πισθῇ, οὐκ ἂν οὐδὲν οἷόν τε ἐστὶν. αἱ δὲ τοιαῦται ψυχαὶ ἀπέχουσι τοῦ ταχέως συνιέναι. εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῷτο, βελτίων γένοιτο καὶ οὗτος. ξυμφέρει δὲ καὶ τοιούτοις διαιτήματα, ἅπερ τοῖς πρότερον· ξηροτέροισι δὲ καὶ ἐλάσσοσι τοῖσι σιτίοισι· τοῖσι δὲ πόνοισι, πλείοσι καὶ ὀξυτέροισι. ξυμφέρει δὲ καὶ πυρείῃ. ἐμέτοισι χρῆσθαι οὐ πυρηνίοις, καὶ προσαγωγὴν οὐ τῶν ἐμέτων οὐ πολλὴν χρόνου, ἵν' ἧσσον ποιῇ σοδεῖσθαι. καὶ τοῦτο ποιέων, ὑγιεινότερος καὶ φρονιμώτερος εἴη.

XXXIII. Ἢν δὲ κορυθῇ ἐπὶ πλεῖον τὸ πῦρ τοῦ ὕδατος, τοῦτους ἤδη οἱ μὲν ἄφρονας ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ ἐμβροντήτους. ἔστι δὲ ἡ μανίη τοιούτων ἐπὶ τὸ βραδύτερον. ἔστι κλαίουσί τε, οὐδενὸς λυπεῦνται ἢ τύπτουσι, δεδιότα τε τὰ μὴ φοβερά, λυπέονται ἐπὶ τοῖσι μὴ προσήκουσι, καὶ αἰσθάνονται,

XXXII. Porro si in aliqua anima defectuosiorem vim ignis accipiat quam aqua, eam tardiorem esse necesse est: & appellantur tales stolidi. Nam & tardiore existente circuitu, sensus paulatim allabuntur, & qui acuti existunt, parum commiscentur, propter circuitus tarditatem. Sensus enim animæ, qui per visum ac auditum contingunt, acuti sunt: qui vero per tactum, tardiores & facilius percipiuntur. hos quidem igitur percipiunt etiam tales nihilominus, velut sunt frigida & calida ac consimilia. Quæ vero per visum aut auditum percipere oportet, quæ non prius sciunt, percipere non possunt. Si enim non commota fuerit anima ab igne illabente, non percipere poterit quale quid tandem sit. Tales igitur animæ non perpetiuntur hoc ob celeritatem. Si autem recta diæta utatur, etiam talis homo melior fieri possit. Conferunt itaque huic eadem quæ priori. Verum siccioribus ac pauciboribus cibis utetur, laboribus autem pluribus & acutioribus ac velocioribus. Confert & fomentis uti, & vomitibus à fomentis, & exhibitionibus ciborum à vomitibus ex longiori tempore, si defectuosius contigerint vomitus. Et sane hæc faciens, sanior ac sapientior fuerit.

XXXIII. Si vero amplius adhuc superetur ignis à præsenti aqua, hos jam alii desipientes, alii attonitos sive stupidos appellant: Et hæc insaniæ quædam species tardior existit. hi plorant nemine molestante aut verberante, formidantque non formidanda, & tristantur in rebus nihil ad se pertinentibus, & sentiunt ea quæ

ρον), οἷσιν ἡ φθονικὴ τῆς φρονέσεως. 9 ξυμφέρει τοιαῦτα τούτοισι πυρείην. 10 καὶ ἐκκαθαίρεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ, 11 καὶ διαίτη χρέεσθαι, ἣ εἶπον πρότερον. 12 δεῖται δὲ ὁ τοιοῦτος ἀνθρώπος πολλῆς τῆς ἀναθυμιήσιος καὶ ξηρασίης.

quæ non conveniunt ſapientibus, 9 Confert itaque his, fomentis uti, 10 & à fomentis veratris expurgari, 11 ac diæta uti quam prius dixi, 12 indigetque talis homo attenuatione pulmonis ac ſiccitate.

78

XXXIV. Εἰ δὲ τὸ ὕδωρ τὸ διεξερχόμενον τοῦ πυρὸς, 2 ἐλλιπέστερον τοῦ σύγκρησιν ἔχοντος, 3 ὑγιαίνουσι σώμασι 4 φρόνιμοι. 5 ἡ δὲ τοιαύτη ψυχὴ τὴν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου ἐπὶ θάτερον ἀλλοίωσιν ταχέως αἰσθάνεται, 6 καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλάκις ἐστί. 7 φύσις μὲν οὖν ἡ τοιαύτη ψυχῆς ἀγαθῆς. 8 βελτίων δὲ γίνοιτο, ὀρθῶς διαιτώμενος. 9 καὶ κακίων, μὴ ὀρθῶς. 10 ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ τῇ διαίτῃ χρέεσθαι τῇ ἐπὶ τὸ ὕδαιον μᾶλλον, 11 ὑποφεύγοντα πολλὰς φυλακὰς ὁρμέων καὶ σιτίων, καὶ πομάτων, καὶ πόνων. 12 καὶ ἀνακάμπτοντα καμπτοῖσι καὶ διαφύλοισι, 13 καὶ πάλλεσι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι γυμνασίοισιν, 14 ὑποφεύγοντα πολλὰ μηδενὸς πονέοντος. 15 δεῖ γὰρ ἔχειν ὑγιηρεῶς τὸ σῶμα, 16 καὶ μὴ ὑπ' ἄλλου τινὸς ξυνταράσσεσθαι, 17 τὴν ψυχὴν φρόνιμον ξύγκρησις.

485

XXXV. Εἰ δ' ἐπὶ πλεῖον κρατηθείη ἡ ὕδατος δυνάμις ὑπὸ τοῦ πυρὸς, 2 ὀξυτέρου μὲν τοσούτου ἀνάγκη εἶναι τὴν ψυχὴν, 3 ὅσῳ θᾶσσον κινέεται, 4 καὶ πρὸς τὰς αἰσθήσιας θᾶσσον προσπίπτει. 5 ἧσσον δὲ μόνιμον τὸ πρότερον, 6 διότι κρανέει τὰ

79

προσγινόμενα, 7 καὶ ἐπὶ πλεῖστα ὁρμᾷ. 8 ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ διαιτᾶσθαι τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ μᾶλλον, ἢ τῇ πρότερον. 9 καὶ μᾶζῃ μᾶλλον, ἢ τῷ ἄρτῳ. 10 καὶ ἰχθύσιν, ἢ κρέασι. 11 τῷ ποτῷ ὑδαρεστέρῳ. 12 καὶ λαγνείῃσιν ἐλασσόνως χρέεσθαι. 13 καὶ πόνων ἧσσι καὶ φύσιν μᾶλλον καὶ πλείοσιν. 14 βίῃσι δὲ μὴ

quæ non conveniunt ſapientibus, 9 Confert itaque his, fomentis uti, 10 & à fomentis veratris expurgari, 11 ac diæta uti quam prius dixi, 12 indigetque talis homo attenuatione pulmonis ac ſiccitate.

XXXIV. Si autem aqua defectuoſiorem vim accipiat quam ignis, 2 quum alias ſincerum temperamentum habeant, 3 ſani ſunt homines corporibus, 4 & ſapientes. 5 Talis autem anima cito percipit allabentia, 6 & non ſæpe ab una re ad aliam tranſit. 485
7 Natura quidem igitur talis, animæ bonæ eſt. 8 Melior autem reddetur rectæ diætæ uſu, 9 & pejor pravæ. 10 Confert huic, diætæ uſus ad aquam magis vergentis: 11 ita ut exceſſus vitet & ciborum, & potuum, & laborum. 12 Utetur & curſibus curvis & rectis revertentibus, 13 luctisque ac reliquis exercitiis, 14 ita ut in nullo exceſſum faciat. 15 Si enim ſanum fuerit corpus, 16 & non ab aliquo alio perturbetur, 490
17 animi temperamentum ſapiens exiſtit.

XXXV. Si vero amplius aquæ vis ab igne ſuperetur, 2 tali homini neceſſe eſt tanto acutiorem animam eſſe, 3 quanto citius movetur, 4 & ad ſenſus citius allabi, 5 verum minus conſtantem priore, 6 propterea quod judicat ea quæ obveniunt, 7 & in pulmonem procedit ob celeritatem. 8 Confert tali homini diæta uti magis ad aquam vergente, quam priori, 9 & maza magis quam pane, 10 & piſcibus magis quam carnibus, 12 & potu aquoſiore, 12 & venere rarius utetur, 13 & laboribus qui ſunt maxime ſecundum naturam quam plurimis, 14 violentis autem uti non

79

eſt

ol' ὑποβίης, " χρείη μὲν ἀνάγκη, 80 ἐλάσσοσι δὲ, [15] καὶ ἐμέτοισιν ἀπὸ τῶν τοιούτων πλησμονῶν, [16] ὅκως κενῶται μὲν τὸ σῶμα, [17] θερμαίνηται δὲ ὡς ἥκιστα. [18] ξυμφέρει δὲ καὶ σαρκίζειν τοῖσι τοιούτοισι, ὡς ἧσσον τὸ φρονίμους εἶναι. [19] ὡς γὰρ σαρκὸς εὐεξίαν, καὶ μάλιστα φλεγμονὴν ἀνάγκη γίνεσθαι. [20] ὁκοῖόν τι δὲ τοῦτο τοιοῦτον ἡ τοιαύτη ψυχὴ, ἐς μανίην καθίστηται, κρατηθεῖσα ὑδάτων καὶ ὑποπαροφθεῖσα. [21] ξυμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοισι καὶ τὰς ἀφέλιας ἀφέσθαι. [22] βιοῦσι γὰρ μᾶλλον ἢ ἀσιτοῦσι. [23] στερεωτέρη γὰρ ψυχὴ τῇ τροφῇ κεκραμένη ξυμφόρου μᾶλλον, ἢ σαθρὸς ἐοῦσα τροφῆς.

5 xxxvi. Εἰ δέ τι πλέον ἐπικρατήσειε τὸ ὕδωρ τοῦ πυρὸς, [2] ὀξέη ἡ τοιαύτη ψυχὴ ἄγαν, [3] καὶ τοῦτους ὀνειρώσσειν, [4] καλέουσι δὲ αὐτοὺς ὑποπαροφθέας. [5] ἔστι γὰρ ἐγγύτατα μανίης τὸ τοιοῦτον. [6] καὶ γὰρ ἀπὸ βραχείης φλεγμονῆς ἀσυμφόρου μανίουσι, [7] καὶ ἐν τῇσι μέθῃσι, [8] καὶ ἐν τῇσιν εὐεξίῃσι τῆς σαρκὸς, [9] καὶ πρὸ τοῦ κρεοφαγιῶν. [10] ἀλλὰ χρὴ τὸ τοιοῦτον, τούτων μὲν πάντων ἀπέχεσθαι, [11] καὶ τῆς ἄλλης πλησμονῆς, [12] καὶ γυμνασίων τῶν ἀπὸ βίης γινομένων. [13]

10 μᾶζαν δὲ ἀτρέπτῳ διαβρέχεσθαι, [14] καὶ λαχάνοισιν ἑφθοῖσι, [15] πλὴν τῶν καθαρτικῶν, [16] καὶ ἰχθυδίοισιν ἐν ἅλμῃ. [17] καὶ ὑδροποτέειν βέλτιστα, ἢν δυνατὸν ᾖ· [18] εἰ δὲ μὴ, ὅ, τι ἐλαφρότατον τούτου, ἀπὸ μαλακοῦ οἴνου καὶ λευκοῦ. [19] καὶ τοῖσι ἐμπάτοισι τοῖσιν ὁρθρίοισι πολλοῖσι, [20] ἀπὸ δείπνου δὲ ἐγκόνησιν ἐξαρκέειν, [21] ὅκως τὰ μὲν πρὸ εἵπνου μὴ ξηραίνηται ἀπὸ τοῦ ἀπὸ δείπνου ἐμπάτου, [22] τὸ δὲ σῶμα κενῶται νωθρῶς δὲ ὀρθρίου. [23] λούεσθαι δὲ χλιαρῷ ὕδατι

n

est necesse. [15] Utetur & vomitibus paucioribus ex repletionibus, [16] quo corpus quidem evacuetur, [17] quam minime vero caleſcat. [18] Conducit etiam talibus ad ſapientiam, ut minime carnoſi ſint. Nam ad carnis bonam habitudinem, ardoris inflammationem fieri neceſſe eſt. [20] Quum autem tale quid hujuſmodi anima perpetitur, [21] ad inſaniam adigitur, ex ſuperata aqua adacta. [22] Talibus confert actiones obire [23] ac tranſigere à cibo accepto magis quam jejunis. [24] Stabilior enim redditur anima alimento commodo ammixto, quam alimenti indiga.

xxxvi. Si vero adhuc amplius ſuperetur aqua ab igne, [2] talis anima valde acuta eſt, [3] & tales neceſſe eſt ſomnia videre, [4] vocant autem ipſos ſubfurioſos. [5] Nam res valde propinqua inſaniæ eſt. [6] Etenim à brevi & incommoda inflammatione inſaniunt, [7] & in ebrietatibus, [8] & carnis bona habitudine, [9] & præ carnium eſu. [10] Verum talem oportet ab his omnibus abſtinere, [11] itemque à reliqua repletione, [12] ac exercitiis violentis. [13] In victu utendum eſt maza vino dulci non ſubacta, [14] & oleribus coctis, [15] ſed non purgantibus, [16] & piſciculis ex muria, [17] & aquam bibere præſtantiſſimum eſt, ſi fieri poſſit: [18] ſin minus, vinum molle & album quod aquæ ſit proximum. [19] Deambulationibus quoque multis mane utendum, [20] à cœna vero ſatis eſt exſurgere, [21] quo cibi quidem non reficcentur à deambulationibus poſt cœnam, [22] corpus autem evacuetur à matutinis. [23] Lavare autem magis conducit aqua tepi-

παχέα καὶ λύειν μᾶλλον, [24] καὶ χλιερὸν εἶναι. [25] ξυμφέρει δὲ καὶ τοῦ θέρεος τὸν ἡμέρης ὕπνοισι χρέεσθαι βραχέσι, μὴ πολλοῖσιν, [26] ὅκως μὴ λανθάνῃ τὸ σῶμα κενούμενον τῆς ὥρης. [27] ἐπὶ δὲ τούτοισι ἢν μὲν ἐθέλῃ καθαίρειν [28] προπυελήσαντα, [29] εἶτα ἐπὶ πᾶσαν ἰέναι τὴν διαίτην ἡσυχῇ, [30] καὶ μὴ ἐπὶ τοῖσι τοιούτοισι τὰς ἀσκήσιας μηδὲ τοῦτον ποιέεσθαι. [31] ἐπιστήμης δὲ ἐπιμελέεσθαι καὶ τοιούτου ψυχὴν φρονιμωτέρην εἶναι. [32] σοφοῦ μὲν φρονίμου καὶ ἄφρονος ψυχῆς ἡ ξύμκρησις ὡς τὴν αὐτὴν, ὥσπερ μοι γέγραπται. [33] καὶ δυνατὴ οὐκ ἐστὶ μεταβαλεῖν καὶ βελτίω καὶ χείρω γενέσθαι.

XXXVII. Δρομέοισι δὲ πυρὸς ἐπικρατέοντος, καὶ ὕδατι ἐπιχέαι ἀδύνατον εἶναι ἴσως; [2] καὶ ξυνδυάζοντος ἐπικρατέοντος, ἐν τῇ ξυγκρήσει τὸ πῦρ αὐξάνειν; [3] ἐκ τούτων δὲ φρονιμώτεροί τε καὶ ἀφρονέστεροι γίνονται. [4] ἔστι δὲ τοιοῦτον οἷόν ἐστι καὶ ξυγκρῆσις πᾶσα. [5] οἷον ὀξύθυμος, [6] εὐάθυμος, [7] δόλιος, [8] ἁπλόος, [9] δύσμενής, [10] εὐμενής. [11] ἔστι τοιούτων ἁπάντων φύσις καὶ πόρος, δι' ὧν ἡ ψυχὴ πορεύεται, αἰτίη ἐστί. [12] δι' οἵων γὰρ ἀγγείων χωρέει; [13] καὶ ἐς οἷα ἀγγεῖα πίπτει; [14] καὶ ἐκ οἵων ἀποκρίνεται; [15] τοιαῦτα φρονέει. [16] Διὸ τοῦτο χρὴ ἀδύνατα εἶναι τὰ τοιαῦτα ἐξ οἵης μὲν διαστάσιος. [17] φύσιν γὰρ μεταβαλέσθαι οὐ φαύλως ἔχει οὐδέν.

XXXVIII. Ὡσαύτως δὲ καὶ φωνῆς, ἀρχήν τις εἶναι, εἰ πόροι εἶεν καὶ πνεῦμα μολέει. [2] δι' ἀρχίων γὰρ ἰὼν πνεῦμα ἀήρ, [3] καὶ ἐς οἷα ἐκβάσεις τινὰς ἐκπίπτει, [4] τοιοῦτόν τι ἀναγκαῖον καὶ φωνὴν εἶναι. [5] καὶ τοῦτο μὲν δυνατὸν καὶ χείρω καὶ βελτίω ποιέειν, [6] διότι λοστήρας καὶ τραχυτῆρας

tepida circumaffusa; [24] quam ungi. [25] Confert & in æstate interdiu somno uti brevi non multo, [26] ut ne corpus ab anni tempore reficeetur. [27] Conveniens est etiam vere veratris purgare, [28] fomentis antea præparatos, [29] deinde sensim ad diætam inducere, [30] & neque hunc jejunum actiones obire oportet. [31] Et ex hac sane cura, hujusmodi anima sapientissima fuerit. [32] Sapientis quidem igitur ac desipientis animæ hoc temperamentum causa est, quemadmodum à me scriptum est, [33] porestque ex diæta & melior & deterior fieri.

XXXVII. Cæterum cursus impetu igne prævalescente, impossibile forte fuerit aquæ aliquid apponere: [2] similiterque aqua prævalente in temperamento, ignem augere. [3] Ex his vero & sapientiores & desipientiores animæ fiunt. [4] At vero talium non amplius temperamentum est, [5] qualis est, iracundus, [6] segnis, [7] dolosus, [8] simplex, [9] infestus, [10] benevolus. [11] Talium omnium, natura meatuum per quos anima meat, causa est: [12] per qualia enim vasa fecedit, [13] & ad qualia allabitur, [14] & qualibus ammiscetur, [15] talia sapiunt. [16] Ob id iraque impossibile est, talia ex diæta transmutare. [17] Naturam enim obscuram transformare non est possibile.

XXXVIII. Similiter autem & vocis, qualiscunque tandem fuerit, meatus spiritus causa sunt: [2] per qualescunque enim aër movetur, [3] & ad qualescunque allabitur, [4] talem necesse est esse vocem: [5] & hanc quidem tum deteriorem, tum meliorem facere possibile est, [6] quia lævio-

res

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 247 sur 917

τὰς πόρους τῷ πνεύματι δυνατὸν ποιῆσαι· 7 κεῖνο δὲ ἀδύνατον διαίτης ἀλλοιῶσαι.

res ac breviores meatus ſpiritus facere poſſibile eſt. 7 Verum illa ex diæta alterare, impoſſibile exiſtit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ τὸ δεύτερον.

HIPPOCRATIS DE DIÆTA liber ſecundus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. IV. 20. 353. Baſil. lat.

446 pag 90

ΧΩΡΕΩΝ ὧν θέσιν καὶ φύσιν ἑκάστων οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον γνῶναι. 2 καὶ ὧδε μάλιστα μὲν εἰπεῖν, ὧδε ἔχει. 3 ἡ πρὸς μεσημβρίαν κειμένη, θερμοτέρη καὶ ξηροτέρη τῆς πρὸς ἄρκτους κειμένης· 4 διότι ἰσχυροτέρου ἥλιός ἐστιν. 5 ἐν δὲ τούτοισι τοῖσι χώροισιν ἀνάγκη καὶ τὰ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ φύεσθαι ἐκ τῆς, ξηρότερα καὶ θερμότερα καὶ ἰσχυρότερα εἶναι, ἢ ἐν τοῖσιν ἐναντίοισιν· 6 οἷον τὸ λιβυκὸν ἔθνος πρὸς τὸ ποντικὸν, καὶ τὰ ἐσχατιὴ ἑκατέρων. 7 αὐτὰ γὰρ ἑαυτῶν ξηρότατα ἐν χώρῃ οὐδὲν ἔχοντα. 8 τὰ ὑψηλὰ καὶ αὐχμηρὰ καὶ πρὸς μεσημβρίαν κείμενα, ξηρότερα τῶν πεδίων τῶν ὁμοίως κειμένων, 9 διότι ἐλάσσους ὑγρασίας ἔχει. 10 τὰ μὲν γὰρ οὐκ ἔχει στάσιν τοῦ ὁμοίου ὕδατος, τὰ δ' ἔχει.

11. Τὰ δὲ λιμναῖα καὶ ἑλώδεα, ὑγρὰ καὶ θερμά. 2 θερμὰ μέν, διότι κοῖλα καὶ περιεχόμενα, καὶ ἐ πνεῖται· 3 ὑγρὰ δέ, διότι τὰ φυόμενα ἐκ τῆς ὑγρότερα, οἷσιν ἐντρέφονται οἱ ἄνθρωποι· 4 τό, τε πνεῦμα, ὃ ἀναφέρομεν, παχύτερον, 5 διὰ τὸ ὕδωρ τὸ ἐπὶ τῇ ἀκινησίῃ. 6 τὰ δὲ κοῖλα, καὶ μὴ ἔνυδρα, ξηραίνει καὶ θερμαίνει. 7 θερμαίνει μέν,

ὅτι

REGIONUM ſingularum ſitum & naturam hoc modo cognoſcere oportet. 2 Et in ſumma res hoc modo ſe habet. 3 Regio ad meridiem ſita calidior eſt, & ſiccior quam ea quæ ad ſeptentriones jacet, 4 propterea quod ſoli propinquior eſt. 5 Et in his regionibus neceſſe eſt & hominum genera, & naſcentia ex terra, ſicciora ac calidiora & fortiora eſſe, quam in contrariis: 6 velut Libyca gens ad Ponticam, & utriſque vicinæ. 7 Ipſa autem loca juxta ſeipſa hoc modo habent. 8 Alta & ſquallida & ad meridiem ſita, ſicciora ſunt quam campeſtria & æqualiter ſita, 9 propterea quod pauciores humores habent. 10 Illa enim ſtationem pro aqua pluvia non habent, hæc habent.

11. At vero lacuſtria ac paluſtria humectant & calfaciunt. 2 Et calfaciunt quidem, quia cava ſunt & circumdata, & non perflantur: 3 humectant autem, quia naſcentia ex terra, quibus homines aluntur, humidiora ſunt: 4 & ſpiritus quem attrahimus craſſior eſt, 5 propter aquæ ſtationem ac immobilitatem. 6 Verum cava loca & non aquoſa, ſiccant, & calfaciunt. 7 Et calfaciunt

ὅπη κοίλα καὶ πρὸς ἑσπέρην. [8] ξηραίνει δ' ἧσσον, ἅμα τε τροφῆς τῷ ξηρότητα, [9] καὶ διότι τὸ πνεῦμα, ὃ ἀναπνέομεν, ξηρὸν ἐὸν, ἑλκύσαν τὸ σῶμα τῶν ὑγρῶν, ἐς τροφὴν ἑωυτοῦ, [10] οὐκ ἔχον πρὸς ὅ, τι ἀνῇ ὑγρὸν πρὸς ἑωυτὸ πλέον τρέφηται. [11] ὅκου δὲ τοῖσι χωρίοισιν ὄρεα πρόσκειται πρὸς νότου, ἐν τούτοισιν αἱ νοῦσοι ὀξέες καὶ νοσεροὶ πρόσπιπτουσιν. [12] ὅκου δὲ βορέην ὄρεα πρόσκειται, ἐν τούτοισιν οἱ βορέαι τὰ σώματα καὶ τὰς νόσους ποιέουσιν.

III. Ὅκου δὲ βορέην κοῖλα χωρία τοῖσιν ἄστεσι πρόσκειται, [2] πρὸς τὰ θερινῶν πνευμάτων θερμὰ καὶ νοσερὰ τοῦτο τὸ χωρίον· [3] διότι ἔστε βορέας λιγαίνων καὶ ψυχρὸς τὸν ἐπιχωρίον ἐμπιμπλῇ πνεύματος παρέχει, [4] ἔστε ὑπὸ τῶν θερινῶν πνευμάτων διαψύχεται. [5] τῶν δὲ νήσων, αἱ μὲν ἐγγὺς τῶν ἠπείρων, δυσχειμερώτεραί εἰσιν· [6] αἱ δὲ πόντιαι, ἀλεεινότεραι τὸν χειμῶνα· [7] διότι αἱ χιόνες καὶ πάγοι ἐν μὲν τῇσιν ἠπείροισιν ἔχουσι στάσιν, [8] καὶ τὰ πνεύματα ψυχρὰ πέμπουσιν ἐς τὰς ἐγγὺς νήσους. [9] τὰ δὲ πελάγια ἐν ἔχει στάσιν οὐ χειμῶνι.

IV. Περὶ δὲ πνευμάτων, ὡς πᾶσα φύσιν ἔχει καὶ δύναμιν ἑκάστη, ὧδε χρὴ διαγινώσκειν. [2] φύσιν μὲν ἔχει τὰ πνεύματα πάντα, ὑγραίνειν καὶ ψύχειν· [3] τά τε σώματα τὰ τῶν ζώων, [4] καὶ τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς, διὰ τάδε. [5] ἀνάγκη ἐστὶ τὰ πνεύματα πάντα ταῦτα πνέειν, ἀπὸ χιόνος, καὶ κρυστάλλου, καὶ πηγανιόχων, [6] καὶ ποταμῶν, καὶ λιμνέων, [7] καὶ γῆς ὑγρανθείσης, καὶ ψυχρανθείσης. [8] καὶ τὰ μὲν ἰσχυρότερα τῶν πνευμάτων, ἀπὸ μειζόνων

faciunt quidem, quia cava sunt & circumdantur. [8] Siccant autem, tum propter alimenti siccitatem, [9] tum quod spiritus quem inspiramus siccus existens, humorem ex corporibus trahit in alimentum sibi ipsi, [10] quum non habeat alium humorem ad quem allapsus nutriatur. [11] Ubi autem regionibus montes adjacent ad austrum, in his squallidi austri & morbosi afflant. [12] Ubi autem ab Aquilone montes adjacent, in his aquilones perturbant ac morbos faciunt.

III. Ubi vero ab Aquilone cava loca urbibus adjacent, [2] ab æstivis ventis calida & morbosa hæc regio existit, [3] propterea quæ neque aquilo perflans puram spiritus inductionem exhibet, [4] neque ab æstivis ventis perfrigeratur. [5] Cæterum insulæ propinquæ continenti tempestuosiores sunt, & ægre in ipsis hybernamus: [6] marinæ vero hyeme tepidiores sunt, [7] propterea quod nives & glacies in continenti stationes habent, [8] & ventos frigidos in vicinas insulas mittunt. [9] Verum insulæ intra pelagus positæ non habent in hyeme nivium stationem.

IV. Porro de ventis quam naturam ac facultatem singuli habent, hoc modo cognoscere oportet. [2] Naturam quidem habent omnes venti humectandi ac frigefaciendi, [3] tum animalium corpora, [4] tum nascentia ex terra, ob hanc causam. [5] Necesse est omnes ventos spirare à nive, à glacie, & gelu vehementi, [6] & fluminibus, & stagnis, terraque humecta ac perfrigerata. [7] Et fortiores quidem ventos, à majoribus & fortioribus, debi-

νων καὶ ἰσχυροτέρων· πρὸς δὲ ἀσθενεστέρους, ὅσα μείονων καὶ ἀσθενεστέρων. 8 ὡσαύτως γὰρ καὶ τοῖσι ζώοισι πᾶσιν ἡ φύσις ἔδωκε. καὶ τοῖσι μὲν ἐλάσσονα πόρον, τοῖσι δὲ μείζονα. 10 φύσιν μὲν δὴ ἔχει ψύχειν καὶ ὑγραίνειν πρὸς πνοὴν πάντα. 11 διὰ δὲ τὴν χώρην καὶ τόπων, δι' ὧν φέρεται καὶ πρόσκειται πρὸς πνοὴν, ἐς τοὺς χώρους ἐκάστους, 12 διάφορος γίνεται ἀλλήλων· ψυχροτέρους, θερμοτέρους, ὑγροτέρους, ξηροτέρους, νοσερωτέρους, ὑγιεινοτέρους. 13 τὴν δὲ αἰτίην τούτων ἐκάστων οὐδὲ χρὴ γινώσκειν.

v. Ὁ μὲν Βορέης, ψυχρὸς πνέει καὶ ὑγρός, 2 ὁπόθεν ὁρμᾶται· διὰ τοιούτων χωρίων, παρ' οὗτινά τε διὰ τοιούτων τόπων, 3 ὃς πνέων ὁ ἥλιος οὐκ ἔρχεται, 3 οὐδ' ἀποξηραίνων τὸν ἀέρα, οὐδὲ νέφεα ἐκμηδέων. 4 ὥστε φέρεται ἐπὶ τὴν οἰκουμένην τὴν ἑωυτοῦ δύναμιν ἔχων, ὅκου μὴ διὰ τὴν θέσιν τῆς χώρης διαφθείρῃ. 5 καὶ τοῖσι μὲν ἐγγύτατα οἰκέουσιν ἔστι, ψυχρότατος· τοῖσι δὲ ἀποπεπλάγκτως, ἥκιστα.

6 Ὁ δὲ νότος, πνέει μὲν ἀπὸ τῆς ἐναντίης τῇ φύσιν, τῆς τοῦ Βορέα. 7 ἀπὸ γὰρ εὐκίης πόλης πνέων, ἀπὸ χειμερινῆς καὶ κρυσταλλώδεος, καὶ πολλῶν ἰσχυρῶν ὀρέων ψυχομένων, τοῖσι μὲν ἐγγύτατα οἰκέουσι, 8 ἀναγκαίη τοῖσι πνέει, 11 οἷόν περ καὶ ὁ ἡμέτερος Βορέης. 9 ἐπὶ δὲ πᾶσαν χώρην οὐκ ἔστι ὅμοιος φέρεται). 10 διὰ γὰρ τὴν ἐφόδιον ἥλιος καὶ κατὰ τὴν μεσημβρίην πνέων, ἀναπίνεται τὸ ὑγρὸν ὑπὸ ἥλιος. ἀποξηραινόμενος δὲ, ξηραίνει). 11 διὰ ἀναγκαίη ξηρὸν καὶ θερμὸν καὶ ξηρὸν αὐχμώδη φέρεσθαι.

12 Οὐ μὲν ἂν τοῖσι ἐγγύτατα χωρίοισιν ἀναγκαίη τοιοῦτόν ἐστιν ἀποδιδόναι θερμὸν καὶ ξηρὸν, 13 καὶ ποιεῖ τοῦτο οὐ τῇ Λιβύῃ· 14 πάντα φύ-

liores vero à minoribus & debilioribus. 8 Quemadmodum enim animalibus spiritus ineſt, ſic etiam aliis omnibus, 9 aliis quidem minor, aliis vero juxta magnitudinem. 10 Naturam quidem igitur habent humectandi ac frigefaciendi omnes venti: 11 verum propter ſitum regionum ac locorum, per quæ venti ad ſingulas regiones accedunt, 12 diverſi inter ſe fient, frigidiores, calidiores, humidiores, ſicciores, morboſiores, ſalubriores. 13 Singulorum autem cauſſam ſic cognoſcere oportet.

v. Boreas ſive aquilo frigidus ſpirat ac humidus, 2 quia progreditur à talibus regionibus, meatque per tales locos, ad quos non accedit ſol ipſe, 3 neque aërem reſiccans, humorem ebibit ac exhaurit. 4 Quare ad terram habitabilem accedit ſuam ipſius vim habens, ubi non per regionis ſitum corrumpitur: 5 & his quidem qui proxime habitant frigidiſſimus eſt, qui vero remotiſſime, minime.

6 Auſter autem à ſimilibus aquiloni natura regionibus ſpirat. 7 Ab auſtrali enim polo ſpirans, & à nive multa glacieque ac gelu fortibus procedens, 8 neceſſario his qui prope ipſum illic habitant talis ſpirat, qualis nobis eſt aquilo: 9 verum omnem non item ſimilis accedit regionem. 10 Nam quum per ſolis iter & in meridiem ſpiret, humiditas ipſius à ſole ebibitur, & reſiccatus rarefit: 11 quapropter neceſſe eſt ipſum calidum ac ſiccum huc accedere. 12 In proximis igitur regionibus neceſſe eſt ipſum talem vim calidam ac ſiccam exercere. 13 & hoc fane in Libya facit, 14 nam & terræ naſcentia

φυόμενα ἐξαναξαίνει), [15] καὶ τοὺς εὐσθενέστατους λεληθότως ἀποξηραίνων. [16] ὅταν γὰρ ὕδωρ ἔχων ἄνεμος οὐκ θαλάσσης ἐκχύσεται λαβών, ἔπειτα πολέμιος, [17] καὶ ἐκ τῶν ζώων καὶ τῶν φυομένων ἐκπίνει τὸ ὑγρόν. [18] ὅκου δὲ τὸ πέλαγος ἀφανίσῃ, ἅτε θερμὸς ὢν καὶ ἀραιός, πολλῆς ὑγρασίης ἐμπιπλησι τὴν χώρην ἐμπίπλων. [19] ἀνάγκη δὲ τὸν τόπον, θερμόν τε καὶ ὑγρὸν εἶναι, ὅκου μὴ τὰ χωρέοντα αὐτῷ θέσιες αὐτέων εἰσιν. [20] ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἄλλων πνεύμάτων αἱ δυνάμιες ἔχουσιν.

VI. Κατὰ δὲ χώρας ἑκάστας, τὰ πνεύματα ὧδε ἔχει. [2] τὰ μὲν ἐκ θαλάσσης πνεύματα ἐς τὰς χώρας ἐμπίπλουσα, [3] ξηρότερόν πως ἐστί. [4] τὰ δὲ ἀπὸ χιόνος ἢ πάγων, ἢ λιμνέων, ἢ ποταμῶν, ἅπαντα ὑγρὰ καὶ ψυχρά. [5] καὶ τὰ φυτικὰ καὶ τὰ ζῶα, [6] ὑγιαίνειν τοῖς σώμασι παρέχει, [6] ὀκόσα μὴ ὑπερβάλλει ψυχρότητι. [7] τοῦτο γὰρ βλάπτει, διότι μεγάλας τὰς μεταβολὰς ἐν τοῖσι σώμασι ἐμποιεῖ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ. [8] τοῦτο δὲ πέρυσιν, ὅσοι ἐν χωρέοις οἰκέουσιν ἐλώδεσι καὶ θερμοῖς, ἰσχνοὺς ποταμίων ἐχυρῶν. [9] οἱ δ' ἄλλοι τῶν πνευμάτων, ὁκόσα πνέει ἀπὸ τῶν εὐσταθεόντων, ὠφελέει, [10] τόν τε ἠέρα καθαρὸν καὶ εἰλικρινέα παρέχοντα, [11] καὶ τὰς ψυχὰς θερμὸν ἐκμάσσειν διδόντα. [12] ὁκόσα δὲ τῶν πνευμάτων κατὰ γῆν πορεύεται), ξηρότερα ἀνάγκη εἶναι, [13] ἀπό τε ἡλίου ἀποξηραινόμενα, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς. [14] ἐπεὶ ἔχοντά γε τροφὴν ὁκόθεν ἀντλήσεται τὰ πνεύματα, ἀπὸ τῶν ζώντων ἕλκοντα τὸ ὑγρὸν, [15] βλάπτει καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα πάντα. [16] καὶ ὁκόταν καὶ τὰ ὄρεα καταλιπόντα ἐπέλθῃσι ταῖς πόλεσι, [17] οὐ μόνον ξηραίνει, [18] ἀλλὰ καὶ παραφορὴν τοῦ πνεύματος, ἣ

centia exarefcunt, [15] & homines latenter reficcat. [16] Quum enim non habeat nec mare, nec fluvium unde humiditatem accipiat, [17] ex animantibus ac plantis humorem exhaurit. [18] Ubi verò pelagus tranſit, tanquam calidus & rarus exiſtens, multa humiditate regionem in quam illabitur implet: [19] & neceſſe eſt ipſum calidum ac humidum eſſe, ubi non regionum ſitus alterius qualitatis cauſa exiſtat. [20] Eodem modo etiam aliorum ventorum facultates ſe habent.

VI. Cæterum juxta ſingulas regiones venti hoc modo ſe habent. [2] Venti ex mari in regiones illabentes, [3] ficciores quodammodo ſunt: [4] Qui vero à nive aut glacie, aut ſtagnis aut fluminibus procedunt, omnes humectant ac frigefaciunt, tum plantas, tum animantia, [5] & ſanitatem corporibus exhibent [6] qui non frigiditate ſuper excellunt. [7] Hi enim lædunt, propterea quod magnas mutationes calidi ac frigidi in corporibus inducunt. [8] Hæc autem perpetiuntur hi qui in regionibus habitant paluſtribus ac calidis prope flumina magna. [9] Reliqui verò venti qui à prædictis ſpirant, utiles ſunt, [10] tum aërem purum ac ſincerum exhibentes, [11] tum animæ calori humiditatem præbentes. [12] Quicunque verò venti ex terra accedunt, eos neceſſe eſt ficciores eſſe, [13] tum à ſole, tum à terra reſiccatos. [14] Quum autem non habeant venti unde alimentum trahant, à viventibus humorem trahentes, [15] & plantas & animalia omnia lædunt. [16] Et quicunque venti relictis montibus ad urbes accedunt, [17] non ſolum ficcant, [18] ſed etiam tur-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 251 sur 917

αὐ ἀπνέομεν, [19] καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νόσους ἐμποιέειν. [20] Φύσιν μὲν οὖν καὶ δύναμιν ἑκάστων ὅτιν χρὴ γινώσκειν. [21] ὅκως δὲ χρὴ αὐτοῖσι ἑκάστοισι προσφέρεσθαι διαιτεόντα, ἐν τῷ λόγῳ δηλώσω.

VII. [1] Σιτίων δὲ καὶ πομάτων ἑκάστων δύναμιν ἑκάστων, [2] καὶ τὴν κατὰ φύσιν, [3] καὶ τὴν διὰ τέχνης, ὧδε χρὴ γινώσκειν. [4] ὁκόσοι μὲν οὖν κατὰ πάντος ἐπιχείρησιν εἰπεῖν, [5] ἢ τῶν γλυκέων ἢ πικρῶν, [6] ἢ τῶν λιπαρῶν ἢ ἀλμυρῶν, ἢ τῶν ἄλλου τινὸς τοιούτων τῆς δυνάμιος, οὐκ ὀρθῶς γινώσκουσιν. [5] οὐ γὰρ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχουσιν, [6] οὔτε τὰ γλυκέα ἀλλήλοισιν, οὔτε τὰ πικρὰ, [7] οὔτε τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων οὐδέν. [8] πολλὰ γὰρ τῶν τοιούτων, ὅσα διαχωρέει, καὶ ἴσχει· [9] καὶ [ὅσα] ξηραίνει, καὶ ὑγραίνει· [10] ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. [11] ἔτι δὲ, ὅσα εὐφραίνει, καὶ διαχωρέειν, καὶ αἱρέειν. [12] τὰ δὲ οὐδ' ἕτερα τούτων. [13] ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν θερμαινόντων, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἄλλα ἄλλα δυνάμιν ἔχει. [14] ὧδε μὲν οὖν ἁπάντων οὐκ εἰόντα δηλωθῆναι, ἐκτὸς πλὴν ἑνός. [15] καθ' ἕκαστα δὲ, ὧν τινα δυνάμιν ἔχει, διδάξω.

IIX. Κριθὴ, φύσει μὲν ψυχρὸν καὶ ξηρόν. [2] ἔνι δὲ καὶ καθαρτικόν τι, ἀπὸ τοῦ χυλοῦ τοῦ ἀχύρου. [3] τεκμήριον δὲ, ἢν μὴ θέλῃς κριθὰς ἀπλύσας ἑψῆσαι, καθαίρει ὁ χυλὸς ἰσχυρῶς· [4] ἢν δὲ ἀπεπτυσμένας, ψύχει μᾶλλον, καὶ ξυνίστησι. [5] ὀπτῶσιν δὲ πυρωθῶσι, τὸ μὲν ὑγρὸν καθαρτικὸν ἀπὸ τοῦ [illegible] ἀχύρου

VII. At vero ciborum ac potuum singulorum vim, [2] tum eam quæ secundum naturam est, [5] tum eam quæ per artem accessit, hoc modo cognoscere oportet. [4] Quicunque igitur in summa dicere aggressi sunt, aut de dulcium, aut pinguium, aut salsorum, aut alterius cujusdam consimilis facultate, non recte judicant. [5] Non enim eandem vim habent, [6] neque dulcia inter se, neque amara, [7] neque ulla aliqua ejusmodi. [8] Multa enim ex talibus sunt, quæ & alvum emolliunt, & sistunt, [9] siccantque & humectant. [10] Similiter autem etiam in reliquis omnibus. [11] Sunt & quæ [12] adstringunt, itemque alvum movent, & urinam cient. [13] Sunt quæ neutrum horum faciunt. [13] Similiter & ex calfacientibus ac reliquis omnibus, alia aliam facultatem habent. [14] De omnibus quidem igitur impossibile est qualia-nam sint declarare. [15] Verum quam vim singulatim habeant, docebo.

IIX. Hordeum natura quidem frigidum est & siccum. [2] Inest & purgatorium quiddam à succo palearum. [3] Ejus [4] signum habebis, si voles hordeum non purgatum coquere: purgat enim is succus fortiter. [4] Si vero decorticatum coxeris, perfrigerabit magis ac alvum sistet. [5] Quum autem tostum fuerit, humor quidem purgatorius præ igne perit;

εἴκαστον, [6] " τὸ δὲ ψυχρὸν καὶ ξη- 7
ρὸν κατελέπτυνε. [7] ὁκόσα οὖν δεῖ
ψύξαι καὶ ξηρῶναι, " ἄλφιτα 8
ἀφεψήσαντα ἄδε.

[8] Χρώμεθα μάζῃ παντοδα-
πῇ. [9] δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μάζα
αὕτη τοιήνδε. [10] τὰ ξυγκομιστὰ
ἄλευρα τροφὴν μὲν ἔχει ἐλάσσω. [11]
ἀφεστᾶσι δὲ μᾶλλον. [12] τὰ δὲ καθα-
ρὰ τροφιμώτερα. [13] ἧσσον δὲ
ἀφεστᾶσι. [14] μάζα πρόσθεν ὑποβρεχθεῖσα, ῥαιστή, ἄτερπτος, κύφη, καὶ
ἀφεστᾶσι, καὶ ψύχει. [15] ψύχει μέν,
ὅτι ψυχρῷ ὕδατι ψυχρὴ ἐγένετο.
[16] ἀφεστᾶσι δέ, ὅτι ταχέως πέπεπται. [17] κύφη δέ, " ὅτι πολὺ τροφῆς 9
μετὰ πολλοῦ ἔξω ἀπεκρίνεται. [18] γενεσπορώτερον δὲ εἰ διέξοδοι τῆς τροφῆς ἔσσονες, ἄλλως ἐπιέσσουσι δὲ ἧσσον. [19] καὶ τὸ μὲν ξηρὸν τοῦ πολλοῦ λεπτυνόμενον ἀπεκρίθη ἔξω. [20] τὸ δὲ αὐτῆς ἐμμένον φύσιν ἐμποιεῖ. [21] καὶ τὸ μὲν ἄνω ἐρυγάσιος, τὸ δὲ κάτω ἀποχωρεῖ.
[22] ' πολὺ δὲ τῆς τροφῆς ἀπὸ τοῦ πολλοῦ ἀπανίει. [23] ἢν δὲ θέλῃς μάζαν αὐτέως φυρήσας διδόναι, ἡ τοιαύτη ξηραντική. [24] ἅτε γὰρ τὸ ἄλφιτον ξηρὸν ἐὸν, καὶ ἔπειτα τοῦ ὕδατος ἀφόρητον ἔτι τὸ ἀκροκύμβιον, ἀζαπτὸν ἐς τὴν κοιλίην, ἕλκει ἐξ αὐτῆς τὸ ὑγρὸν, ' θερμαντέον. [25] πί- 10
πτουσι γὰρ τὸ μὲν θερμὸν ψυχρὸν ἕλκειν· τὸ δὲ ψυχρὸν, θερμόν. [26] ἀναλισκομένου δὲ τοῦ ὑγροῦ ἐκ τῆς κοιλίης, ἀνάγκη ξηραίνεσθαι. [27] " ἢν δὲ ὕδατος, ἢν ξὺν τῇ 11
μάζῃ ἐσελθόντος, ψύχει ἐπιγέ-
μενον. [28] ' ὅσα οὖν δεῖ ξηρῶναι ἢ ψύξαι, [29] " ἢ ἀφέδρια ἔχο- 12
μένου, [30] ἢ ἄλλη τινὶ θερμασίη τοιαύτῃ, [31] μάζαν ἀφεψήσατε. [32] " ἢν δὲ ξηρὴ τελείη, ξηραίνει 13
μᾶλλον

[6] perit: [6] frigiditas autem & ficcitas relinquitur. [7] Quæcunque vero perfrigerare ac ficcare oportet, 8
id ipſum polentæ tranſigunt.

[8] Maza omnis generis ſic utimur, [9] facultatem autem ' habet 90
maza hæc talem. [10] Farinæ ex toto collatæ alimentum quidem minus habent, [11] verum magis per alvum ſecedunt. [12] Puræ autem magis nutriunt, [13] minus vero per alvum ſecedunt. [14] Maza prius ſubacta, reſperſa, vino dulci non emollita, levem facit, & per alvum ſecedit, ac frigefacit. [15] Et frigefacit quidem, quia frigida aqua madefacta eſt: [16] per alvum autem ſecedit, quia cito concoquitur: [17] levem vero facit, ' quia multum 91
alimenti cum flatu foras excernitur. [18] Quum enim tranſitus alimenti anguſtiores ſint, aliud inſuper accedens non ſuſcipiunt: [19] & quod quidem cum flatu attenuatum eſt, foras excernitur, [20] quod vero intus manet, flatum inducit, [21] & partim ſuperne eructatur, partim inferne ſecedit. [22] Multum itaque alimenti à corpore diffla-
tur. [23] Si vero velis mazam ſtatim ut ſubacta eſt exhibere, talis ' re- 100
ſiccatoria eſt. [24] Quum enim polenta ficca exiſtat, & aqua ſit madefacta, atque ſic præparata in ventrem illabatur, humorem ex ipſo trahit calidum exiſtentem. [25] (Solet enim calidum attrahere frigidum, & rurſus frigidum calidum.) [26] Conſumpto autem humore de ventre, neceſſe eſt ſic- 11
cari. [27] Aqua vero, quæ una cum maza ingreſſa eſt, frigefacit. [28] Quæcunque igitur ſiccare oportet aut frigefacere, [29] aut 12
ventris ' profluvio diffuſum, [30] 109
aut alia quapiam ejuſmodi caliditate, [31] maza efficax exiſtit. [32] 13
At vero ſicca, vino dulci emol-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 253 sur 917

μὲν ὐχ ὁμοίως, [33] ἀλλὰ τὸ πιπτιλῶδες ἰσχυρῶς· [34] τροφὴν δὲ τῷ σώματι πολλὴν δίδωσιν, [35] ἅτε δὴ νοσερῷ τηκεδόνος δέχοντι τὴν τροφὴν οὐ διόδιον. [36] Διαχωρεῖ μὲν οὖν βραδέως, [37] φῦσιν δὲ οὐκ ἐμποιεῖ, [38] οὐδὲ ἐρυγγάνεται. [39] ἡ δὲ πεφυσημένοισι πολλὴ, πρὸς μὲν ὕδωρ [40] διαχωρεῖ δὲ, καὶ ἐμποιεῖ μᾶλλον φῦσιν.

IX. Κυκεὼν δὲ, μᾶλλον μὲν ἐφ' ὕδατι μᾶλλον, ψύχει καὶ τρέφει· [2] ἐπ' οἴνῳ δὲ, θερμαίνει, καὶ τρέφει, καὶ ἵστησιν· [3] ἐπὶ μέλιτι δὲ, θερμαίνει μὲν ἧσσον, καὶ τρέφει· [4] διαχωρεῖ δὲ μᾶλλον, ἢν μὴ ἀκρητέστερον ᾖ τὸ μέλι· [5] ἢν δὲ μὴ, ἵστησιν, οὐκ διαχωρεῖ, ἀλλ' ἵστησιν. [6] ἐπὶ γάλακτι δὲ, τρέφουσι μὲν πάντες, [7] πλὴν γάλα τὸ μὲν ὀΐειον ἵστησι, [8] καὶ τὸ αἰγεῖον μᾶλλον· [9] τὸ [δὲ] βόειον, ἧσσον, [10] τὸ δὲ ἵππειον [11] καὶ τὸ ὄνειον μᾶλλον διαχωρεῖ.

X. Πυροὶ, ἰσχυρότεροι κριθῶν, [2] καὶ τροφιμώτεροι· [3] διαχωρέουσι δὲ ἧσσον, καὶ οὐρεῖ, [4] καὶ ὁ χυλός.

[5] ἄρτος δὲ, ὁ μὲν ξυγκεκομισμένος ξηρὸς καὶ διαχωρεῖ· [6] ὁ δὲ κριθινος, τρέφει μὲν μᾶλλον, διαχωρεῖ δὲ ἧσσον. [7] αὐτῶν δὲ τῶν ἄρτων, [8] ὁ μὲν ζυμίτης, κοῦφος καὶ διαχωρεῖ. [9] καὶ κοῦφος μὲν ἐστιν, ὅτι ἀπὸ ζύμης ζυμωθείς, τὸ ὑγρὸν ἀποσεσηπέναι τοῦ ἐστιν ἡ τροφή· [10] διαχωρεῖ δὲ, ὅτι ταχέως πέσσεται. [11] ὁ δὲ ἄζυμος, διαχωρεῖ μὲν ἧσσον, τρέφει δὲ μᾶλλον. [12] ὁ δὲ τῷ χυλῷ πεφυρημένῳ, κουφότερος, καὶ τρέφει ἧσσον, καὶ διαχωρεῖ. [13] ἐφ' ὕδατι μὲν,

lita ac trita maza, ſiccat quidem non ſimiliter, [33] propterea quod vehementer eſt adſtricta, [34] alimentum vero plurimum corpori præbet, [35] nam ut leniter liqueſcentis alimentum tranſitus ſuſcipiunt. [36] Per alvum quidem igitur tarde ſecedit, [37] flatum autem non inducit, [38] neque eructatur. [39] Quæ vero & aqua, & vino dulci emollita ac prius ſubacta eſt, nutrit quidem minus, [40] per alvum autem ſecedit, & flatum magis inducit.

IX. Cyceon autem ſolum in aqua quidem frigefacit ac nutrit, [2] in vino vero calfacit ac nutrit, & alvum ſiſtit. [3] In melle autem calfacit quidem minus ac nutrit, [4] per alvum vero magis ſecedit, ſi non meracum mel fuerit, [5] ſin minus, non ſecedit, ſed alvum ſiſtit. [6] In lacte vero bene alunt omnes cyceones. [7] Veruntamen ovillum alvum ſiſtit, [8] caprinum vero magis per alvum ſecedit: [9] bubulum vero minus: [10] equinum autem [11] & aſininum magis ſecedunt.

X. Triticum fortius eſt hordeo [2] & magis nutrit, [3] minus autem per alvum ſecedit, tum ipſum, [4] tum ſuccus.

[5] Panis autem ex tota farina collata, ſiccat & per alvum ſecedit. [6] Purus autem magis nutrit, minus vero ſecedit. [7] Ex ipſis porro panibus, [8] fermentatus quidem levis eſt & ſecedit. [9] Et levis quidem eſt, quia à fermenti acore humiditas conſumpta eſt, quæ ſane alimentum exiſtit: [10] ſecedit autem, quia cito concoquitur. [11] Non fermentatus ſecedit quidem minus, nutrit autem magis. [12] Qui ſucco ſubactus eſt, & multum nutrit, ac per alvum ſecedit. [13] Nutrit, quia purus

μᾶλλον, ὅτι καθαρός. [14] κάθαρος δὲ ἐστιν, ὅτι τῷ καθαρωτάτῳ πυρῷ), καὶ ζυμοῦται) ἀπὸ τούτου, καὶ πέπυρται). [15] διαχωρεῖ δ', ὅτι τὸ γλυκὺ καὶ τὸ διαχωρητικὸν ἐκ τοῦ πυροῦ ξυμμίσγεται.

XI. Αὐτῶν δὲ τῶν ἄρτων οἱ μέγιστοι τρέφιμώτατοί [2] διότι ἥκιστα ἐκκρίνεται ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ὑγρόν. [3] καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἄρτοι, τρόφιμώτεροι [4] τῶν ἐγχειριτῶν [5] καὶ τῶν ἐσχαριτῶν, [6] διότι ἧσσον ἐκκρίνεται ἀπὸ τοῦ πυρός. [7] οἱ δὲ πλυθανοί), [8] καὶ οἱ ἰσχνοφθινώδεες, ξηρότατοι. [9] οἱ μὲν διὰ τὴν ἀποδοσιν. [10] οἱ δὲ διὰ τὸ ὀστρακῶδες, ἐκπνεόμενοι τὸ ὑγρόν. [11] οἱ δὲ ὁμοιοδαλίτται, ἰσχυρότατοι πάντων τούτων. [12] ἔτι δὲ μᾶλλον καὶ οἱ ἐκ χόνδρου, [13] καὶ τρέφιμοι σφόδρα, [14] ἀλλὰ οὐχ ὁμοίως. [15] ἄρτοι θερμοὶ μὲν ξηραίνουσι, ψυχροὶ δὲ ἧσσον. [16] ἰσχνασίην δὲ ἐνεργάζονται. [17] ἄλευρον καθαρὸν πινόμενον ἐφ' ὕδατι, ψύχει. [18] καὶ ἀλούμενον τοῦτο ἐπὶ πυρεί. [19] πίτυρον χυμὸς ἐφθὸς, καθαρὸν, διαχωρεῖ. [20] πτισάνη δὲ ἐν γάλακτι ὀλοβώμενα ἄλευρα διαχωρεῖ μᾶλλον, [21] ἢ ἐν τῷ ὕδατι, διὰ τοὺς ὀρροὺς, [22] καὶ μᾶλιστα ἐν τῇσι διαχωρητικῇσιν. [23] ὁκόταν δὲ ξυὺ μιλίῃ καὶ ἐλαίῳ ἑψῇ) ἢ ὀπτᾷ) ἐξ ἄλίτων, πάντα κοιλιοδέα καὶ ἐρεθιζώδεα. [24] ἐρεθιζώδεα δὲ, ὅτι, τρόφιμοι ἐόντα, ἐν διαχωρητικῇ ἐστι. [25] κοιλιοδέα δὲ, διότι λιπῶδές ἐστι καὶ γλυκέα, [26] καὶ ἐν ἀλλήλοισι, καὶ τῆς αὐτῆς κοπτοψήσεως δεόμενα, ἐν τῷ αὐτῷ ἐστί.

XII. Σεμίδαλις [2] καὶ χόνδρος ἐφθὸς, [3] ἰσχυρὰ καὶ τρόφιμα, [4] ἐκ μέσου τοῦ διαχωρεῖ. [5] ἡ τρῦγις καλουμένη πυρῶν, [6] ἧσσον τῆς αὐτῆς ὀλοβώμενα

purus est. [14] Levis est, quia levissimo subactus est, & fermentatus ac tostus ab eodem est. [15] per alvum secedit, quia passo, & alvum movente tritici parte, permixtus est.

XI. Ex ipsis autem panibus maximi maxime alunt, [2] propterea quod minime exuritur humiditas ab igne. [3] Et furnacei panes magis alunt, quam [4] focarii [5] & veruarii, [6] propterea quod minus exuruntur ab igne. [7] Clibano autem [8] cocti, & subcinericii, ficcissimi sunt, [9] hi quidem propter cinerem, [10] illi vero per testam humore privati. [11] Similaginei omnium horum fortissimi sunt. [12] Et adhuc magis qui ex alica fiunt: [13] valdeque nutriunt, [14] verum non similiter secedunt. [15] Panes calidi siccant, frigidi minus, [16] gracilitatem autem quandam inducunt. [17] Farina pura in aqua pota frigefacit, [18] & lotura pollinis tritici. [19] Furfurum succus coctus, levis, per alvum secedit. [20] Verum farinæ in lacte datæ magis [1] per alvum secedunt, [21] quæ in aqua, propter serum, [22] & maxime inter alvum moventia numerantur. [23] Quæcunque vero farinæ cum melle & oleo coquuntur, aut assantur, omnes æstuosæ sunt, & ructum cient. [24] Et ructum quidem cient, quia probe alentes non secedunt. [25] Æstuosæ autem sunt, quia pinguia, & dulcia, [26] & inter se discordia, non eadem coctura indigentia, in eodem sunt.

XII. Similago [2] & alica cocta, [3] fortia sunt & alunt, [4] non tamen per alvum secedunt. [5] Trygis, id est tragus sive olyra, levior est tritico, [6] & quæ ex ipsa fiunt similiter, ut ea quæ ex tri-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 255 sur 917

μβρα ὄμβια τῶν ὀπὸ τῶν πυρῶν, 7 καὶ διαχωρητικὰ μᾶλλον. 8 ὁ βρόμος ὑγραίνει καὶ ψύχει ἐοδιόμβρους, 9 καὶ ῥόφημα γλισχρόμβρον, 10 τὸ δ' ἀπόσφαιπα ἄλφιτα καὶ ἄλητα, ξηρότερα τῶν παλαιῶν, 11 ὅπι ἐγγίον ἐστὶ πυρὸς καὶ τῆς ἐργασίης ἐστί. 12 παλαιὰ ἔμβρα ὀλίγα, τὸ μὲν θερμὸν ὀπανίει, τὸ δὲ ψυχρὸν ἐπάγεται.

XIII. Κύαμοι, τρόφιμόν πι, καὶ σιτῶδες, καὶ φυσώδες. 2 φυσώδες μέν, ὅπι οἱ δίχονται οἱ πόροι τῶν τροφῶν ἄλλων ἐπιόντων. 3 σύστομον δέ, ὅπι ὅλων ἔχει τῶν ὑποστρόφων τῆς τροφῆς. 4 οἱ δὲ πιστοὶ, φυσῶσι μὲν ἧσσον, 5 διαχωρέουσι δὲ μᾶλλον. 6 οἱ ὠχροὶ δὲ 7 καὶ δολιχοὶ, διαχωρητικώτεροι τυτέων, 8 ἧσσον δὲ φυσώδεα· 9 τρόφιμα δέ. 10 ἐρέβινθοι λευκοὶ, διαχωρέουσι, καὶ οὖρον, καὶ τρέφουσι. 11 τρέφει μὲν τὸ σαρκώδες· 12 οὖρον δὲ τὸ γλυκύ· 13 διαχωρέει δὲ τὸ ἁλμυρόν. 14 κίχορον χονδροι, 15 καὶ κυρήβια, ξηρὰ καὶ στόμαχον· 16 μετὰ σύκων ἰσχυροῖσι πόνοισιν. 17 αὐτοὶ δὲ οἱ κέγχροι ἐφθοὶ τρόφιμοι, 18 ὑπὸ μὲν τοῦ διαχωρέουσιν.

XIV. Φακοὶ δ' ἡμυσώδεες, 2 καὶ καθαρτικοὶ· 3 καὶ ὅτε διαχωρέει, οὐθὲν ἴσχουσιν. 4 ὄροβοι, στόμαχον καὶ ἰσχυρὸν, 5 καὶ παχυῶδες, 6 καὶ πλαρεοῖ, 7 καὶ σῦκον ποιεῖ τὸν αὐθρωπον. 8 λίνου καρπὸς ἐοδιόμβρους, στόμαχον. 9 ἔχει δέ πι καὶ ψυκτικόν. 10 ὀρμίνου καρπὸς, ὡσαύτως τοῦ λίνου διαχωρέουσιν. 11 θέρμοι, φύσιν μὲν ἰσχυρὸν καὶ θερμόν· 12 διὰ δὲ τῶν ἁρμασίων καθότερον καὶ ψυκτικώτερόν ἐστι, 13 καὶ διαχωρεῖ. 14 ἐρύσιμον ὑγραίνει καὶ

tritico parantur, 7 & magis per alvum ſecedunt. 8 Avena comeſta humectat ac perfrigerat, 9 itemque in ſorbitione accepta. 10 Polentæ ac farinæ recentes ſiciores ſunt vetuſtis, 11 quia igni & præparationi propinquiores exiſtunt. 12 Ubi vero vetuſtæ fiunt, calor exhalat, & frigiditas inducitur.

XIII. Fabæ alunt, alvum ſiſtunt, & inflant. 2 Inflant, quia meatus aliud inſuper accedens alimentum non ſuſcipiunt. 3 Alvum ſiſtunt, quia totam alimenti ſecem habent. 4 Piſa inflant quidem minus, 5 per alvum autem magis ſecedunt. 6 Ochri ſive erviliæ, 7 & dolichi ſive phaſeoli ac ſiliquæ, his magis per alvum ſecedunt, 8 minus inflant, 9 & probe alunt. 10 Cicer album per alvum ſecedit, & per urinam ejicitur, & alit. 11 Et alit quidem, carnoſum in ipſo. 12 Per urinam vero ejicitur, dulce: 13 per alvum autem ſecedit, ſalſūginoſum. 14 Milii grana 15 ac paleæ ſiccant, & ventrem ſiſtunt, 16 & cum ficubus, fortibus doloribus conferunt. 17 Ipſum autem milium coctum alit, 18 non tamen alvo ſecedit.

XIV. Lentes æſtuoſæ ſunt 2 & turbativæ, 3 & neque per alvum ſecedunt, neque ipſam ſiſtunt. 4 Ervum, alvum ſiſtit, & robuſtum eſt, 5 & craſſefacit, 6 & explet, 7 & boni coloris hominem facit. 8 Lini ſemen comeſtum alvum ſiſtit. 9 habet & quiddam frigefactorium. 10 Horminī ſemen conſimilia lini ſemini facit. 11 Lupini natura robuſti ſunt & calidi, 12 verum per præparationes leviores ac frigidiores fiunt, 13 & alvo ſecedunt. 14 Irio humectat & alvo

καὶ ἀφεδρών. 15 σικύου σπέρμα, διαρέεται μᾶλλον, ἢ ἀφεδρών. 16 πληροῖ δὲ καὶ παχύνει. 17 ἀφεδρὼν μὲν, ἀφ' οὗ τὸ ἄχυρον τὸ ἔξω. 18 πληροῖ δὲ, καὶ παχύνει, ἀφ' οὗ σάρκα. 19 πτελυμβρον δὲ ἀφεδρών μὲν, ἧσσον δέ. 20 παχύνει δὲ καὶ πληροῖ μᾶλλον. 21 ὑγραίνει δὲ καὶ κύειν, ἀφ' οὗ τὸ λιπαρὸν καὶ πῖον. 22 κνίκος ἀφεδρών. 23 μήκων, σπέρμα. 24 μᾶλλον δὲ ἡ μέλαινα μήκων. 25 ἀφεδρὸν καὶ ἡ λόγκη. 26 τρόφιμον δὲ καὶ ἰσχυρόν. 27 τετίων δὲ ἁπάντων οἱ χυμοὶ μᾶλλον " τῆς γαστρὸς ἀφεδρωτικοί. 28 " δεῖ οὖν ἐργασίης φυλάσσειν, 29 ὁκόσα μὲν βάλλ ξηραίνειν, τὰς χυμὰς ἀφαιρέοντα, τῇ σαρκὶ χρῆσθαι. 30 ὁκόσα δὲ ἀφεδρών, τῷ μὲν χυμῷ πλέοσι, τῇ δὲ σαρκὶ ἐλάσσοσι καὶ ὀλιγωτέρῃ.

xv. Περὶ δὲ ζώων τῶν ἐδωδιμῶν ὧδε χρὴ γινώσκειν. 2 βέλτια κρέα, ἰχυρά, καὶ στέρμα, καὶ δύσπεπτα τῇσι κοιλίῃσι. 3 διόπερ παχύαιμον, καὶ πελύαιμον ἐστὶ τοῦτο τὸ ζῶον. 4 " καὶ τὰ κρέα βαρέα ἐς τὸ στόμα, 5 καὶ αὖ τὰ αἱ σάρκες, 6 καὶ τὸ αἷμα, 7 καὶ τὸ γάλα. 8 ὁκόσων δὲ τὸ γάλα λεπτὸν, καὶ τὸ αἷμα ὁμοῖον, καὶ αἱ σάρκες ὁμοιότατοι. 9 τὰ δὲ αἰγέια κρέα, καθάπερ τετίων, καὶ ἀφεδρὼν μᾶλλον. 10 τὰ δὲ ὗα, ἰσχὺν μὲν τῷ σώματι ἐμποιεῖ μᾶλλον τετίων. 11 ἀφεδρὼν δὲ ἰκανῶς, 12 διόπερ λεπτὰς τὰς φλέβας ἔχει, καὶ ὀλιγαίμους, σάρκα δὲ πολλήν.

xvi. Τὰ δὲ ἄρνεια, καθάπερ τῶν οἰῶν, 2 καὶ τὰ ἐρίφια τῶν αἰγέων. 3 διότι ἀναμόστεα, καὶ ὑγρὰ-

secedit. 15 Cucumeris ſemen per lotium magis abit quam ſeceſſum. 16 Explet autem & craſſefacit. 17 Et ſecedit quidem per alvum, propter paleam externam: 18 explet autem & craſſefacit, propter carnem. 19 Lotum vero ſecedit quidem, verum minus, 20 craſſefacit autem & explet magis. 21 humectat autem & urit, propter pingue & 'oleoſum. 22 Cnicus alvum movet. 23 Papaver alvum ſiſtit, 24 magis autem nigrum hoc facit, 25 ſed & album idem agit, 26 alit autem, & robuſtum eſt. 27 Horum porrò omnium ſucci carnis alvum movent. 28 Oportet itaque in præparatione id obſervare, 29 ut quæ ſiccare velis, ab his ſuccos detrahas, & carne utaris: 30 quæ vero alvum movere velis, ut ſucco copioſiore, carne vero pauciore & ſucculentiore utaris.

xv. 'Cæterum de animalibus quæ in ciborum uſum veniunt, ſic cognoſcere oportet. 2 Carnes bubulæ robuſtæ ſunt, & alvum ſiſtunt, & ægre in ventre coquuntur, 3 propterea quod craſſi ac multi ſanguinis eſt hoc animal, 4 & carnes graves, 5 [quinetiam vivæ,] 6 itemque ſanguis 7 ac lac. 8 Quorum autem animalium lac tenue eſt, & ſanguis ſimiliter, eorum etiam carnes conſimiles ſunt. 9 Caprinæ carnes his leviores 'ſunt, & magis alvo ſecedunt. 10 Suillæ quidem robur magis quam hæ corpori inducunt: 11 multum autem alvo ſecedunt, 12 propterea quod tenues & modici ſanguinis venas ſues habent, carnem vero multam.

xvi. Agninæ leviores ſunt ovillis, 2 & hœdinæ caprinis, 3 quia exanguiores ſunt & humidio-

ὑγρότερα. 4 ξηρὴ γὰρ καὶ ἰσχυρὰ φύσις ὅταν τὰ ζῶα, 5 ἐκόταν μὲν ὑπαλὰ ἦ, διαχωρίς· 6 ἐκόταν δὲ αὐξηθῇ, οὐχ ὁμοίως. 7 καὶ τὰ μόσχεια τῶν βοείων ἀστεύτως. 8 τὰ δὲ χοίρεια τῶν συείων βαρύτερα. 9 φύσις γὰρ δὴ σαρκὸν τὸ ζῶον, καὶ αἷμα μὲν, 10 ὑπερβολὴν ἐξυγρασίης ἴσχει πρὸς αὖ νέον ἦ. 11 ἐκόταν οὖν πόροι μὴ δέχωνται τὴν τροφὴν ἐπιοῦσαν, 12 ἐμμένον θερμαίνει καὶ ταράσσει τὴν κοιλίην. 13 τὰ δὲ ὄνεια, διαχωρίς. 14 καὶ τῶν πώλων ἔτι μᾶλλον. 15 καὶ τὰ ἱππεια ξηρότερα. 16 κύνεια δὲ, θερμαίνει, καὶ ξηραίνει, καὶ ἰσχνὰ ἐμποιεῖ, 17 ἐ μέντοι διαχωρίς. 18 σκυλάκεια δὲ ὑγραίνει καὶ διαχωρίς. 19 συὸς ἀγρίης, ξηραίνει καὶ ἰσχνὰ περιέχει, καὶ διαχωρίς. 20 ἐλάφου δὲ ξηραίνει, ἧσσον δὲ διαχωρίς, ἀρίστη δὲ μᾶλλον. 21 λαγωὸς, ξηρὸς καὶ στύφιμος. 22 οὖρησιν δὲ ποιὰ περιέχει. 23 ἀλωπέκων δὲ ὑγρότερα, οὐρίστη δὲ. 24 καὶ ἰσχνὸν χροιὴν, οὐρητικὰ, ὑγραίνει δέ.

midiores. 4 Quum enim ficca & robusta natura sint animalia, 5 dum quidem teneræ sunt, alvo secedunt, 6 ubi vero augmentum sumpserint, non similiter. 7 Et vitulinæ carnes eodem modo se ad bubulas habent. 8 Verum porcinæ suillis graviores sunt. 9 Quum enim animal sit natura carnosum & exangue, 10 humiditatis excessum in tenella ætate habet. 11 Quum igitur meatus superaccedens alimentum non suscipiant, 12 intus manens calfacit ac perturbat ventrem. 13 Asininæ carnes alvo secedunt, 14 & pullorum adhuc magis. 15 Equinæ leviores sunt. 16 Caninæ calfaciunt ac siccant & robur inducunt, 17 non tamen alvo secedunt. 18 Catulinæ vero humectant & secedunt. 19 Suis sylvestris caro ficca & robur exhibet, ac secedit. 20 Cervi siccat, minus autem secedit, magisque urinam prolicit. 21 Leporinæ siccæ sunt & alvum sistunt, 22 urinæ autem citamentum quoddam faciunt. 23 Vulpinæ humidiores sunt & urinam cient. 24 Et erinaceorum terrestrium carnes humidiores sunt, ac urinam cient.

XVII. Περὶ δὲ ὀρνίθων ὧδε ἔχει. 2 οἰωνῶν τι πάντα τὰ ὀρνίθια ξηρότερα ἢ τὰ τετράποδα. 3 ἐκόσα γὰρ κύστιν οὐκ ἔχει, ἤτοι οὖρεῖ, 4 ἤτε σιαλοχεῖ, πάντως ξηρά. 5 διὰ γὰρ θερμότητα τῆς κοιλίης ἀναλίσκει τὸ ὑγρὸν σὺν τῷ σώματι εἰς τὴν τροφὴν τῷ θερμῷ, 6 ὥστε οὔτε οὐρέειν, οὔτε σιαλοχεῖ. 7 ὅταν γὰρ μὴ ἔνεισι τοιαῦτα ὑγρασίαι, ξηραίνει ἀνέσχη. 8 ἐ ξηρότερον μὲν ἐν [φύσεσι] ἰρίας

XVII. Porro de volucrum generibus sic res se habet. 2 Omnia ferme volucrum genera sicciora sunt quam quadrupeda. 3 Quæcunque enim vesicam non habent, neque mingunt, 4 neque sputum aut salivam fundunt, omnino sicca sunt. 5 Propter caliditatem enim ventris, humiditas ex corpore consumitur in alimentum caliditatis, 6 quare neque mingunt, neque sputum aut salivam fundunt. 7 Cui autem tales humiditates non insunt, id ipsum necessario siccat. 8 Siccissima igitur caro est pa-

χείας φάσσης, [9] δεύτερον πέρδικες, [10] τέλος πτέρυγες, [11] καὶ ἀλεκτρυόνος, [12] καὶ τρυγόνος. [13] ὑγρότατον δὲ χλωὸς. [14] ὅσα δὲ αὖτε μυλλαί, ξηρότερα τὰ πετεηνά. [15] νῆσσαι δὲ, [16] καὶ τὰ ἕλεια, ὀκόσα οὐκ ἐλέσι διατρῆται, ἢ οὐ ὕδασι, πάντα ὑγρά.

XIIX. Τῶν δὲ ἰχθύων, ξηρότατοί μέν εἰσι, [1] σκόρπιος, [2] δράκων, [3] καλλιώνυμος, [4] κόκκυς, [5] γλαῦκος, [6] πέρκη, [7] θρίσσα. [8] κυφοὶ δὲ οἱ πετρώδεις χείλεσι πάντες· οἷον [9] κίχλη, [10] φυκίς, [11] ἐλεφίς, [12] κωβιός, [13] οἱ τοιοῦτοι δὲ, καὶ οἱ ἀσθενήσαντες, κυφότεροι τῶν πωνούντων. [14] ἔστι δὲ ἀτρεμίζοντες ἔστι δρυμὸν τὸν σάρκα καὶ κύφλον ἔχειν. [15] οἱ δὲ πλανῶντται [16] ἐκ κυμάτων πλήσσοντες [17] ἐκ πόνου στερεωτέρην τὴν σάρκα ἔχουσιν. [18] νάρκη δὲ, [19] καὶ βάτος, [20] καὶ ψῆττα, [21] καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἐλαφρότατα. [22] ἐν ὑγροῖσι δὲ ἰχθύων ἐν πηλοῖσι πηλώδεσι καὶ ὑδρηλοῖσι χωρίοισι τὴν τροφὴν ἔχουσιν οἷον [23] κέφαλοι, [24] κίτται, [25] ἐξοκοίτης, [26] καὶ οἱ λοιποὶ τοιοῦτοι, [27] βαρύτεροι, [28] διὸ καὶ ἐν ὕδασι πίνουσι, καὶ ἐν πηλῷ, καὶ τὰ ἐντερώδεα φυσιοῦσιν, καὶ τρυφὴν ἔχουσιν· [29] ἀφ' ὧν καὶ τὸ πνεῦμα ἰσχνοῦσι τὸν ἀνθρώπων βλάπτει καὶ βαρύνει.

XIX. Οἱ δὲ ποταμίοι καὶ λιμναῖοι, ἔτι βαρύτεροι τούτων. [1] ἀπαλόπληκτοι δέ, [2] καὶ σηπίαι, [3] καὶ τὰ τοιαῦτα, [4] ἔτι κύφα, ὡς δοκεῖ, ἐστὶ, [5] ἔτι λεπιδωτά· [6] διὰ καὶ τὰς τοιούτους βαρύνουσιν ἐδωδίμως. [7] πολλοὶ δὲ ζωμοὶ τούτων λεπτύνουσι. [8] πολλοὶ δὲ καὶ κοιλίαν, [9] οἷον πίνναι, [10] πορφύραι, [11] λεπάδες, [12] κήλυκες, [13] ὄστρεα, [14] αὐτὰ μὲν ξηρά, [15] οἱ δὲ ζω-

palumbis, [9] deinde columbæ: [10] tertio loco perdicis, [11] ac galli, [12] & turturis: [13] humidissima vero anseris. [14] Semimileges autem volucres prædictis ficciores sunt. [15] Verum anatis carnes, [16] & reliquarum avicularum quæ in paludibus degunt, aut in aquis, omnes humidæ sunt.

XIIX. At vero ex piscibus siccissimi sunt hi, [1] scorpius, [2] draco, [3] callionymus, [4] cuculus, [5] glaucus, [6] perca, [7] thrissa. [8] Leves autem sunt petrosi ferme omnes, velut [9] turdus, [10] phuca, [11] elephetis, [12] gobio. [13] Tales autem & prædicti itidem leviores sunt erronibus. [14] Nam hi ut quiescentes raram ac levem carnem habent. [15] Errones autem [16] & undas verberantes laboribus fracti, solidiorem carnem habent. [17] Torpedines autem [18] & batus, [19] & squatinæ [20] ac rhombi, [21] & hujusmodi, sunt leviores. [22] Quicunque vero pisces in lutosis & aquosis locis alimenta habent, velut [23] capitones, [24] mugiles, [25] anguillæ, [26] & reliqui ejusmodi, [27] graviores sunt, [28] propterea quod ab aqua & luto, & in his nascentibus, alimenta habent, [29] à quibus etiam spiritus in hominem ingrediens ipsum lædit ac gravat.

XIX. Fluviatiles autem & palustres his adhuc graviores sunt. [1] Polypi vero [2] & sepiæ, [3] & ejusmodi pisces, [4] neque leves velut videntur sunt, [5] neque per alvum secedunt: [6] quapropter etiam oculos comesti gravant, [7] jusculæ tamen horum alvum movent. [8] Cæterum conchylia, [9] velut sunt pinæ, [10] purpuræ, [11] patellæ, [12] buccina, [13] ostrea, [14] ipsa quidem sicca sunt, [15] succi autem ipsorum alvum

ζωμοὶ τάττων διαχωρητικοί. [17] μῦες δ', [18] καὶ κτένες, [19] καὶ τελλίναι, [20] τευτέων μᾶλλον διαχωρέουσιν. [21] αἱ δὲ κνίδαι μᾶλλόν τε, [22] καὶ τὰ σκληρόκαρα, [23] ὑγραίνει καὶ διαχωρέει. [24] τῶν δὲ ἰχθύων τε ὠὰ, [25] καὶ τὸ ὑγρὸν κατοχῆος, [26] μῦες, [27] καὶ ἀσκοὶ, [28] καὶ κορκῖνοι, μᾶλλον μὲν οἱ ποτάμιοι, ἧσσον δὲ καὶ οἱ θαλάσσιοι, [29] διαχωρέει, καὶ οὐρέει). [30] οἱ τάριχοι ξηραίνουσι καὶ ἰσχναίνουσι· [31] τὰ δὲ πλείονα καὶ διαχωρέει ἐπικαῶς. [32] ξηρότατοι δὲ τῶν ταριχέων οἱ θαλάσσιοι, [33] δεύτεροι οἱ ποτάμιοι· [34] ὑγρότατοι δὲ οἱ λιμναῖοι. [35] αὖ τῶν δὲ τῶν ταριχέων οἱ λεπτόμβροι πίονες ἰσχνοὶ ἰσχυρῶς ξηρότατοι.

xx. Τῶν δὲ ζώων τὰ πήσσων, [2] τὰ ὑλόσιτα καὶ ἀρόσιτα τῶν ὑδρηφορμίων ξηρότερα, [3] ὅτι πονοῦντα ξηραίνει), [4] καὶ ὑπὸ ἡλίου, [5] καὶ ὑπὸ ψύχεος, [6] καὶ πνεύματι ξηροτέρῳ τρέφεται. [7] τὰ δὲ ἄγρια τῶν ἡμέρων ξηρότερα. [8] καὶ τὰ ἀμφάγα [τῶν πτεμφάγων,] [9] καὶ τὰ ὑλοφάγα [τῶν σιτοφάγων,] [10] καὶ τὰ ὀλιγοφάγα τῶν πολυφάγων, [11] καὶ τὰ χορτοφάγα τῶν πτηνοφάγων, [12] καὶ τὰ καρποφάγα τῶν μὴ καρποφάγων, [13] καὶ τὰ ὀλιγόποτα τῶν πολυπότων, [14] καὶ τὰ πολύαιμα τῶν ἀναίμων καὶ ὀλιγαίμων, [15] καὶ τὰ ἀκμάζοντα μᾶλλον, ἢ τὰ λίαν παλαιὰ καὶ τὰ νέα, [16] καὶ τὰ ἄρσενα τῶν θηλέων, [17] καὶ τὰ ἀφόρητα τῶν εὐόρχων, [18] καὶ τὰ μέλανα τῶν λευκῶν, [19] οἱ δὲ ἱδρῶτες τῶν ψαλῶν. [20] τὰ δὲ εὐναῖα, ὑγρότατα. [21] αὖ τῶν δὲ τῶν ζώων, ἰσχυρότερα μὲν αἱ σάρκες αἱ κάλλιστα πονέουσαι, [22] ἐναιμότατα), [23] οἷσι δὲ κατάκλισις). [24] καὶ φόρτος) δὲ τῶν σαρκῶν, αἱ ἥκιστα πονέουσαι, [25] οἷσι

alvum movent. [17] Mituli vero [18] & pectines [19] ac tellinæ [20] magis alvo secedunt. [21] Urticæ autem [22] & cartilaginosi generis pisces, [23] maxime humectant ac alvum movent. [24] Cæterum Erinaceorum ova, [25] & locustarum humor, [26] & musculi, [27] & ursæ, [28] ac cancri magis quidem fluviatiles, sed & marini, [29] alvum movent & urinam cient. [30] Salsamenta siccant & attenuant, [31] pleraque etiam alvum leniter movent. [32] Ex salsamentis siccissima sunt marina, deinde fluviatilia. [33] Humidissima autem sunt palustria. [34] Ex ipsis autem salsamentis pisces percæ appellati valde sicci sunt.

xx. Animalium porro cicurum ea [2] quæ in sylvis & agris pascuntur, sicciora sunt his quæ intra ædes nutriuntur, [3] quia labore reficcantur, [4] itemque præsole [5] ac frigore, [6] & spiritu siciore nutriuntur. [7] Verum sylvestria sicciora sunt mansuetis, [8] & crudivora [9] ac sylvarum materie pasta, [10] itemque parum edacia, sicciora sunt edacibus. [11] Et frugivora herbivoris siciora sunt, [12] & frugivora non frugivoris, [13] & paucibiba multibibis, [14] & sanguine referta exanguibus ac paucum sanguinem habentibus, [15] & quæ in vigore sunt vetustis valde ac juvenculis, [16] & masculæ fœmineis, [17] & castrata non castratis, [18] & nigra albis, [19] & hirta nudis. [20] contraria vero his, humidiora sunt. [21] Ex ipsis autem animalibus carnes hæ fortiores sunt, quæ optime exercentur [22] ac sanguinolentissimæ sunt, [23] & in quibus recumbunt. [24] Leviſſimæ autem carnes sunt, quæ minime exercentur, [25] & in umbra de-

τὸ σκέλος, [26] καὶ ὅσον ἐσώτατόν ἐστι τοῦ ζώου.

xxi. Τῶν δὲ ἀναίμων, ἰσχνότατα καὶ μυελώδεα, ἰσχυρότατα· [2] καὶ φύσεσι δὲ τὰ τῶν στερνῶν κεφάλαια, καὶ τὰ κατὰ γαστρία, μῦες, πτένες, πόδες. [3] τὰ δὲ ἰχθύων, ξηρότατά ἐστι τὰ κάτω. [4] καὶ φύσεσι δὲ, τὰ κατὰ γαστρία. [5] καὶ κεφαλαὶ ὑγρότεραι, διὰ τὸν πιμελῶδη καὶ τὸν ἰσχνὸν λαόν. [6] ὠὰ δὲ ὀρνίθων ἰσχυρὸν μὲν πέφυκε καὶ τρόφιμον, καὶ φυσῶδες. [7] ἰσχυρὸν μὲν, ὅτι γόνιμόν ἐστι ζώῳ. [8] τρόφιμον δὲ, ὅτι γάλακτι ἐστὶ τοῦτο τὸ νεοττῷ. [9] φυσῶδες δὲ, ὅτι ὀλίγα τὰ μικρὰ ἐκ πολλοῦ διαχεῖται. [10] ὁ πυρὸς, ἰσχυρὸν, καὶ καυσῶδες, καὶ τρόφιμον, [καὶ στύσιμον.] [11] ἰσχυρὸν μὲν, ὅτι ἐγίνετο σαρξὶ ζώου. [12] τρόφιμον δὲ, ὅτι ἐς γάλακτος τὰ σαρκώδεα ἐστὶν ὑπόλειπον. [13] καυσῶδες δὲ, ὅτι λιπαρόν. [14] στύσιμον δὲ, ὅτι ὑπὸ καὶ πτύῃ ξυνίσταται.

xxii. Ὕδωρ, ψυκτικόν. [2] οἶνος θερμὸν καὶ ξηρόν. [3] ἔχει δὲ καὶ καθαρτικὸν δόκησιν ὕλης. [4] τῶν δὲ οἴνων οἱ μέλανες καὶ αὐστηροὶ, ξηρότεροί εἰσι καὶ διαχωρητικώτατοι, ἥκιστα αἴρεσι τὴν γαστέρα. [5] ξηραίνουσι δὲ διὰ τὴν θερμασίαν, τὸ ὑγρὸν σῶμα καταναλίσκοντες. [6] οἱ δὲ μελανες μέλανες, ὑγρότεροι, καὶ φυσῶσι, καὶ διαχωρέουσι μᾶλλον. [7] οἱ δὲ γλυκέες μέλανες, ὑγρότεροι. [8] θερμαίνουσι δὲ καὶ φυσῶσι, ὑγραισίαν ἐμποιεῦντες. [9] οἱ δὲ λευκοὶ καὶ αὐστηροὶ, θερμαίνουσιν. ἧσσον δὲ μᾶλλον, ἢ διαχωρέουσιν. [10] οἱ δὲ νέοι μᾶλλον τῶν οἴνων διαχωρέουσι. [11] διὸ καὶ ἐγλυκύτεροί εἰσι, [12] καὶ τρόφιμοι. [13] καὶ οἱ ὀζοντες, τῶν ἀνοσμων τῆς αὐτῆς ἡλικίης, [14] διὸ καὶ πλέον-

degunt, [26] & in intimis animalis partibus ſitæ ſunt.

xxi. Exanguium autem partium robuſtiſſimæ ſunt, cerebrum & medulla. [2] Leviſſimæ vero carnium partes ſunt capitales, & ſub ventre, muſculi, pectines, pedes. [3] Ex piſcibus ſicciſſimæ ſunt ſupernæ partes, [4] leviſſimæ ſub ventre. [5] Et capita ipſorum humidiora ſunt, propter pinguedinem ac cerebrum. [6] Ova volucrum robuſtum quid habent, & alunt, & inflant. [7] Robuſtum quid habent, quia generatio eſt animalis. [8] Alunt, quia hoc eſt pulli lac. [9] Inflant, quia ex parva mole in multam diffunduntur. [10] Caſeus robuſtus eſt, & æſtuoſus, & alit, [alvumque ſiſtit.] [11] Robuſtus quidem, quia proximus eſt generationi. [12] Alit autem, quia carnoſæ reliquiæ ſunt lactis. [13] Æſtuoſus eſt, quia pinguis. [14] Alvum autem ſiſtit, quia ſucco & coagulo compactus eſt.

xxii. Aqua frigefacit. [2] Vinum calidum eſt & ſiccum. [3] Habet & purgatorium quiddam à materia. [4] Vina nigra & auſtera ſicciora ſunt, & alvum non movent, neque urinam cient, neque ſalivam faciunt. [5] Siccant autem & calfaciunt, humiditatem ex corpore conſumentia. [6] Mollia vero nigra humidiora ſunt, & inflant atque alvum magis movent. [7] Dulcia nigra humidiora ſunt, [8] calfaciunt autem & inflant humiditatem inducentia. [9] At vero alba & auſtera calfaciunt, magiſque urinam cient, quam alvum movent. [10] Nova vina alvum magis movent, [11] quia proniora muſto ſunt, [12] itemque alunt, [13] & odorata magis quam inodorata ejuſdem ætatis, [14] quia magis

πλείστοι εἰσι. [15] καὶ οἱ παχέες τῶν λεπτῶν. [16] οἱ δὲ λεπτοὶ γλυκύτεροι, ἐρέοντες μᾶλλον, καὶ διαχωρέουσι, [17] καὶ ὑγραίνουσι τὸ σῶμα, [18] καὶ τὸ αἷμα μᾶλλον ποιέουσι, [19] αὐξοντες δὲ τὸν ἐναντίον τοῦ αἵματος.

xxiii. Γλίσχρου φύσιος, καὶ ἐσπάλλει, καὶ σκληροστομαχέει, καὶ διαχωρίει. [2] φύσιος μὲν, ὅτι θερμαίνει. [3] ὑπνοῖ δὲ, ὅτι τὸ σῶμα ψύχει, ὅτι καθαίρει. [4] τεμαχέει δὲ, ξέον ἐν τῇ κοιλίῃ, [5] καὶ [ἕπεται] διαχωρέει. [6] οἱ δὲ ἐναντίοι λεπτύνουσι, ἀνάγουσι, καὶ ἀγγειώδεα ποιέουσι, καὶ ὑγραίνουσι. [7] ψύχουσι μὲν καὶ ἰσχναίνουσι, κινέουσι δὲ ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ σώματος πολλοῦ νοτίου. [8] ὑγραίνουσι δὲ, κεκραμένον ἰσχνῶς ὕδατος ἐν τῷ οἴνῳ. [9] ὀξέος, ψυκτικοῦ, [10] διότι τὸν ὑγρὸν τὸν ἐν τῷ σώματι καταλείπει. [11] ἵστησι δὲ μᾶλλον, ὁ διαχωρέει, [12] διότι ἀστόμου, καὶ δριμέος· [13] εὐστομώτερος δὲ, καὶ ὑγραίνει, καὶ ὑπνοῖ. [14] θερμαίνει μὲν, ὅτι οἰνώδεος. [15] ὑγραίνει δὲ, ὅτι τρόφιμος. [16] ὑπνοῖ δὲ, ὅτι γλυκύς. [17] οἱ τρόγες νεωστὶ πιόντες, ὑγραίνουσι, καὶ ὑπερύουσι, καὶ φυσῶσι. [18] διότι καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ αὖον τὸ πολύ. [19] μᾶλλον θερμαίνει καὶ ξηραίνον, ἤπερ ὕδωρ. [20] ξὺν ὕδατι δὲ, ὑγραίνει. [21] ὁ διαχωρέει τοῖσι χολώδεσι. [22] τοῖσι δὲ φλέγμασι τοῖσι παχέσιν ἧσσον. [23] ὁ γλυκὺς οἴνος, διαχωρέει μᾶλλον τοῖσι φλέγμασι τοῖσι παχέσιν.

xxiv. Περὶ δὲ λαχάνων ὧδε ἔχει. [2] σκοροδον ξηραίνει, καὶ διαχωρέει, ὀπώρης. [3] ὀφθαλμοῖσι δὲ τοῖσιν ὑγιαίνουσιν ἧσσον ἀγαθόν. [4] κεφαλῇσι δὲ συμμέτροις πολλὸν ποιεῖ ῥῆγμον, καὶ ὀπωρολωΐης. [5] διαχωρέει δὲ

magis concocta sunt: [15] & crassa magis quam tenuia. [16] Verum tenuia dulcia magis urinam cient, & alvum movent, [17] & humectant corpus, [18] & sanguinem debilem faciunt, [19] & adversarium corporis sanguinem in corpore augent.

xxiii. Mustum inflat, & subducit, ac conturbat fervens in ventre, & alvo secedit. [4] Inflat quidem, quia calfacit: [3] subducit autem ex corpore, quia purgat: [4] conturbat autem, quia fervet in ventre, [5] atque ita alvo secedit. [6] Vina acida frigefaciunt, attenuant & humectant. [7] Frigefaciunt quidem & attenuant humiditatis evacuationem à corpore facientia, [8] humectant autem per aquam una cum vino ingredientem. [9] Acetum frigefacit, [10] quia colliquans humiditatem in corpore consumit. [11] Sistit autem magis quæ movet alvum, [12] quia non alit, & acre est. [13] Sapa calfacit & humectat ac subducit. [14] Calliacie, quia vinosa est: [15] humectat, quia alit: [16] subducit, quia dulcis est. [17] Vinum recens sub torcular expressum, & nondum excolatum, humectat, subducit, & inflat, [18] quia etiam mustum idem facit. [19] Mel calidum est & siccum, si meracum sit: [20] cum aqua autem humectat, [21] & alvum movet biliosis; [22] pituitosis vero sistit. [23] Dulce vero vinum pituitosis magis alvo secedit.

xxiv. De oleribus porro hoc modo res se habet. [2] Allium calidum est, & alvum movet, & urinam ciet corpori, [3] oculis vero non est commodum. [4] Multam enim corporis purgationem faciens, vitium hebetat: [5] alvum au-

διυρέεται, ἀλλὰ τὸ κοπρῶδες. 6 ἧσσον δὲ ὀδυνίστερον, ἢ ὠμόν. 7 φύσιν δὲ ἐμποιεῖ, ἀλλὰ καὶ πνεύμονι τῷ ἐπίπαν. 8 Κρόμυον, τῇ μὲν ὄψει ἀγαθόν, 9 τὸ δὲ σώματι κακόν, 10 διότι θερμὸν καὶ καυστῶδές ἐστι, καὶ ἀλοχωρεῖ. 11 τροφὴν μὲν οὐδεμίην δίδωσι τῷ σώματι, οὐδὲ ὠφελίην. 12 θερμῦνον δὲ ξηραίνει ἀλλὰ τὸν ὀπόν. 13 Πράσον, θερμαίνει μὲν ἧσσον, διυρέεται δὲ, καὶ ἀλοχωρεῖ. 14 ἔχει δὲ καθαρσίην. 15 ὑγραίνει δὲ, καὶ ὀξυρεσμίην ποιεῖ. 16 κράμβη δὲ ὑστάτη τῶν ἄλλων βρωμάτων ἐσθίειν αὐτό.

xxv. Ῥαφανὶς, ὑγραίνει, ἀλοχέουσα τὸ φλέγμα τῇ δριμύτητι. 2 τὰ δὲ φύλλα, ἧσσον. πάλιν ἐπὶ τὰς ἀρθρίτιδας. 3 μοχθηρὸν ἡ ῥίζη, ἐπιπολάζει δὲ καὶ δύσπεπτον. 4 Κάρδαμον, θερμὸν, καὶ τῶν σάρκα τηκόντων. 5 ἵστησι δὲ φλέγμα λοιπὸν, 6 ὥστε τραχηρίην ἐμποιεῖν. 7 Νᾶπυ, θερμὸν, ἀλοχωρητικὸν δέ. 8 πάλιν δυσπέπτου καὶ τοῦτο. 9 ἀλλὰ καὶ τὸ οὖρον πυρρὸν πολλὸν ποιεῖ. 10 Κορίαννον, θερμὸν καὶ σπερμῶν, 11 καὶ τὸ ὀξυρεσμίην ποιεῖ, 12 καὶ ὑπνωτικὸν, ἐὰν ὕστατον ἐσθιόῃ. 13 Θρίδαξ, ψυχρότατον, πρὶν τὸν ὀπὸν ἔχειν. 14 ἀσθενείην δὲ πνεῦμα ποιεῖ οὐ τῷ σώματι. 15 Ἄνηθον, θερμὸν, καὶ σπερμὸν, καὶ πλεονάζον πάνυ ὀσφρησιόμενον. 16 Σέλινον, ὀρίνει μᾶλλον, ἢ ἀλοχωρεῖ. 17 καὶ αἱ ῥίζαι μᾶλλον ἢ αὐτὸ ἀλοχωρέουσιν. 18 Ὤκιμον, ξηρὸν, καὶ θερμὸν, καὶ στύφον.

xxvi. Πήγανον, ὀρίνει μᾶλλον, ἢ ἀλοχωρεῖ, 2 καὶ ξυσπαστικὸν

autem & urinam movet, propter vim purgatoriam. 6 Coctum debilius eſt quam crudum, 7 flatum autem inducit, propter ſpiritus intentionem. 8 Cepa viſui commoda eſt, 9 corpori vero mala, 10 quia calida & æſtuoſa eſt, & alvo ſecedit, 11 & alimentum quidem nullum corpori præbet neque utilitatem, 12 calfaciens autem ſiccat propter ſuccum. 13 Porrum calfacit quidem minus, urinam vero ciet, & alvum movet: 14 habet & quid purgatorium: 15 humectat autem & ructum acidum ſedat. 16 Præſtat à reliquis cibis poſtremum ipſum edere.

xxv. Raphanus ſive radicula, humectat, pituitam diffundens ſua acrimonia: 2 folia minus proſunt, præterquam ad articularem morbum: 3 radix vitioſa eſt, innatans ac ægre concoctilis. 4 Naſturtium calidum eſt, & carnem liquat: 5 ſiſtit autem pituitam albam, 6 quare urinæ ſtillicidium inducit. 7 Sinapi calidum eſt & alvum movet, 8 ſed & hoc urinæ difficultatem facit. 9 Quin & Eruca idem facit. 10 Coriandrum calidum eſt, & alvum ſiſtit: 11 & ructum acidum ſedat, 12 & ſomnum conciliat, ſi poſtremum edatur. 13 Lactuca frigidiſſima eſt, prius quam ſuccum habeat, 14 debilitatem autem quandam corpori inducit. 15 Anethum calidum eſt, & alvum ſiſtit, & ſternutamenta ſedat olfactu. 16 Apium magis urinam ciet quam alvum movet: 17 & radices magis quam ipſum, alvum movent. 18 Ocimum ſiccum eſt & calidum, & alvum ſiſtit.

xxvi. Ruta urinam magis quam alvum movet. 2 Habet & vim

πλικὸν πέψῃ, [3] καὶ ἐκκρίνει τὰ φάρμακα καὶ τὰ βλαβερὰ ὠφελίης ἕνεκα πιόμενον. [4] Ἀσπάραγος, ξηρὸν καὶ εὐπρεμνον. [5] Ἐλελίσφακος, ξηρὸν καὶ σταλικόν. [6] Σταφυλῖνος, ψύχει καὶ ἐξονειρώσσειν οὐκ ἐᾷ. [7] Ἀνδράχνη ψύχει καὶ πυρεσσίην. [8] τὰ ἐλαχύ μόρα σιτὶ, θερμαίνει καὶ καθαίρει. [9] Καλαμίνθη, θερμαίνει καὶ καθαίρει. [10] Μίνθη, θερμαίνει καὶ ὀρέγεται, καὶ ἐμέτους ἴσχει. [11] καὶ, ὃς πολλάκις ἐσθίει τὸ σπέρμα ἀποκρίνεται, ὥστε ῥέειν. [12] καὶ συλλύει κοιλίην, [13] καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὲς ποιέει. [14] Λάπαθον, θερμαῖνον διαχωρέει. [15] Ἀνδράφαξις, ὑγρὸν, καὶ μᾶλλον διαχωρέει. [16] Βλῖτον, θερμὸν, καὶ διαχωρητικόν. [17] Κράμβη, θερμαίνει, καὶ διαχωρέει, καὶ τὴν χολὴν ἄγει. [18] Τοῦτλα, οὐ μὰν χυλὸς διαχωρέει. [19] τὸ δὲ λάχανον ἐοδιόρμον ἐστιν. [20] αἱ δὲ ῥίζαι τούτων διαχωρητικώτεραι. [21] Κολοκύνθη, ψύχει, καὶ ὑγραίνει, καὶ διαχωρέει. [22] Γογγυλὶς, καυστικός. [23] ὑγραίνει δὲ καὶ περιστέλλει τὸ σῶμα. [24] καὶ μᾶλλον διαχωρέει. [25] διουρέεται δὲ. [26] Γλήχων, θερμαίνει καὶ διαχωρέει. [27] Ὀρίγανον, θερμαίνει. [28] ἐκκάθαιρει δὲ καὶ τὴν χολήν. [29] Θύμβρη, ὁμοίως πάντα τῷ ὀρίγανῳ διατρήσεται. [30] Θύμον, θερμὸν, διαχωρέει, καὶ ὀρέγει. [31] ἄγει δὲ καὶ φλεγμαπώδεα. [32] Ὑσσωπον, θερμὸν, καὶ φλεγματώδεα ἄγει.

xxvii. Τῶν δὲ ὀρείων λαχάνων, ὁκόσα τῇ φύσει θερμαντικὰ, καὶ εὐώδεα, ταῦτα θερμαίνει καὶ ὀρέγει μᾶλλον, ἢ διαχωρέει. [2] ὁκόσα δὲ ὑγρὴν φύσιν ἔχει, καὶ ψυχρὴν, καὶ μαλθακὴν, καὶ ὀσμὴν βαρείαν, κατακρίνεται μᾶλλον, ἢ ὀρέγει. [3] ὁκόσα δὲ ἐστὶ πικρὰ καὶ αὐστηρὰ,

vim quandam condenſandi, [3] & ad medicamenta noxia commoda eſt præpotata. [4] Aſparagus ſicus eſt & alvum ſiſtit. [5] Salvia ſicca eſt, & alvum ſiſtit. [6] Solanum frigefacit, & ſemen in ſomnis effundere non permittit. [7] Portulaca fluviatilis frigefacit, [8] ſale vero condita ac ſervata, calfacit & purgat. [9] Calaminthæ calfacit & purgat. [10] Mintha calfacit & urinam ciet, & vomitus ſiſtit. [11] Et ſi quis ſæpe comedat, ſemen genitale colliquefacit ut diffluat, [12] & arrigere prohibet, [13] & corpus debile facit. [14] Rumex calfacit ac alvum movet. [15] Atriplex humida eſt, non tamen alvum movet. [16] Blitum calidum eſt, non movens alvum. [17] Braſſica calfacit ac alvum movet, & biliosa ducit. [18] Betæ ſuccus quidem alvum movet, [19] ipſum autem olus comeſtum ſiſtit: [20] radices vero magis alvum movent. [21] Cucurbita frigefacit & humectat, & alvum movet. [22] Rapum æſtuoſum eſt, [23] humectat autem & conturbat corpus, [24] non tamen alvo ſecedit, [25] & urinæ difficultatem inducit. [26] Pulegium calfacit & alvum movet. [27] Origanum calfacit, [28] & biliosa ſubducit. [29] Thymbra ſimilia origano efficit. [30] Thymum calidum eſt, per alvum ſecedit & mingitur, [31] ducit & pituitoſa. [32] Hyſſopum calidum eſt, & pituitam ducit.

xxvii. Porro ſylveſtria olera, quæ os calfaciunt, & odorata ſunt, ea calfaciunt & minguntur magis quam per alvum ſecedunt. [2] Quæ vero humidam habent naturam frigidamque ac fatuam, & odores graves, magis per alvum ſecedunt, quam per urinam. [3] Quæ autem acerba & auſtera

σηρὸν, στύσιμα. 4 ἐκφέρει δὲ θηρίδια καὶ οὐδέτερα, ὑρίες. 5 ἐκκρίσει δὲ θρίμμα καὶ ξηρὸν ἐν τῷ στόματι, πιοῦσι πίνουσι ξηραίνει. 6 ἐκκρίσει δὲ ἐξία, ψυκτικά. 7 οἱ δὲ χυμοὶ διαφλητικοί, κνήμη, 8 σίλινα, 9 σκορόδα ἀποπορεύεσθαι, 10 κυλίσει, 11 μαράθρου, 12 πράσα, 13 ἀλλᾶντα, 14 τρύχνα, ὀκνεῖ ψύχει. 15 σκολοπένδριον, 16 μίνθη, 17 σέσελι, 18 καυκαλίδες, 19 ὑπερικόν, 20 κνίδαι. 21 διαχωρητικὰ [δὲ] καὶ κριθαρικὰ, ἐρέβινθοι, 22 φακὴ, 23 κράμβη, 24 τεῦτλα, 25 κράμβη, 26 λινόζωστις, 27 ἄκτη, 28 κίκινος 29 τοῦτο πιοῦσι ὑποχωρεῖ) μᾶλλον ἢ διαφέρουσι.

XXIIX. Περὶ δὲ ὀπώρης ὧδε ἔχει. 2 τὰ μὲν ἐν ὠρῃ φερόμενα διαχωρητικώτερα· 3 τὰ δὲ χλωρὰ, τῶν ξηρῶν. 4 ἢ δὲ δυνάμεις εἰρηται αὐτῶν. 5 Μόρα, θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ διαχωρεῖ. 6 Ἄπιοι πίπερει, θερμαίνουσι, καὶ ὑγραίνουσι, καὶ διαχωρέουσι. 7 αἱ δὲ σκληραὶ στύουσι. 8 Ἀχράδες χλοιέρροι, πίπερει, διαχωρέουσι, καὶ τὰ κοιλίης κινητικά. 9 αἱ δὲ ὠμαὶ, στύουσι. 10 Μῆλα γλυκέα, δύσπεπτα. 11 τὰ δὲ ὀξέα καὶ πίπερα, ἧσσον. 12 Κυδώνια, στατικὰ, καὶ διαχωρέουσιν. 13 οἱ δὲ χυλοὶ τῶν μήλων, ὡσεὶ τὰς ἐμέτους σταλτικοὶ, καὶ ἀρτικοί· 14 καὶ ὀδμαὶ ὡσὶ τῶν ἐμέτων. 15 τὰ δὲ ἄγρια μῆλα, σταλτικά. 16 ἐφθὰ δὲ ἰσοτόμμα μᾶλλον διαχωρητικά. 17 ὡσὶ δὲ τῶν ἀρτυπνοίων, εἴτε χλοιοὶ αὐτῶν, καὶ αὐτὰ πινόμενα, ὠφελεῖ. 18 Οὖα σῖτ, 19 καὶ μέσπιλα, 20 καὶ κέρνια, 21 καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ὀπώρεα, σταλτικὰ καὶ στρυφνά.

XXIX. Καὶ μῆλα γλυκέα ὁ χυ-

auſtera ſunt, alvum ſiſtunt. 4 Quæ acria & odorata ſunt, urinam cient. 5 Quæ acria & ſicca in ore ſunt, ea omnia ſiccant. 6 Quæ acida ſunt, frigefaciunt. 7 Cæterum ſucci urinam cientes ſunt, crethmi, 8 apii, 9 allii cremor, 10 cytiſi, 11 fœniculi, 12 porri, 13 adianti, 14 ſolani, qui & frigefacit. 15 Item ſcolopendrium, 16 mintha, 17 ſeſeli, 18 caucalides, 19 hypericum, 20 urticæ. 21 Alvum autem movent & purgant, cicer, 22 lenticula, 23 hordeum, 24 beta, 25 braſſica, 26 mercurialis, 27 ſambucus, 28 cnicus. 29 Hæc omnia alvum magis movent quam urinam.

XXIIX. At vero de pomis hoc modo ſe res habet. 2 Quæ quidem feminibus referta ſunt, ea magis alvum movent. 3 Item viridia magis quam ſicca. 4 Verum vis & facultas ipſorum referatur. 5 Mora calfaciunt & humectant ac alvo ſecedunt. 6 Pira matura calfaciunt & humectant ac alvum movent: 7 dura vero ſiſtunt. 8 Pira ſylveſtria, hyberna, matura, alvum movent ac purgant: 9 cruda vero ſiſtunt. 10 Mala dulcia ægre concoquuntur: 11 acida vero & matura, minus. 12 Cydonia adſtringunt & non movent alvum. 13 Succi autem malorum, vomitus ſiſtunt, & urinam cient: 14 & ante vomitum odores ipſorum idem præſtant. 15 Mala ſylveſtria alvum ſiſtunt. 16 Coëcta comeſta magis alvum movent. 17 Verum ad reſpirationem quæ erecta cervice fit, & ſucci ipſorum, & ipſa quoque hauſta proſunt. 18 Sorba, 19 meſpila & 20 corna, 21 & quæcunque alia hujus generis poma, alvum ſiſtunt & acerba ſunt.

XXIX. Mali punici dulcis ſuc-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 265 sur 917

χολὸς ἀφεχωρέϊ. [2] κωσῶδις δὲ π
ἔχει. [3] αἱ οἰνώδεες τῶ ῥοιῶν, ἧσσον
κωσώδεες. [4] αἱ δὲ ὀξέαι, ψυκτι-
κώτεραι. [5] οἱ δὲ πυρῶδεες πάντων,
στέφανοι. [6] Σίκυοι, ὠμοὶ ψυχροὶ,
καὶ δυσπέπτοι. [7] οἱ δὲ πέπονες,
κρίνονται καὶ ἀφεχωρέοντες. [8] φυ-
σώδεες δέ. [9] Βότρυες, θερμοὶ καὶ
ὑγροὶ, καὶ ἀφεχωρητικοὶ, μά-
λιστα μὲν οἱ λευκοί. [10] οἱ μὲν δὴ
γλυκέες θερμαίνουσι ἰσχυρῶς, διό-
τι πολὺ ἤδη τοῦ θερμοῦ ἔχουσι. [11]
οἱ δὲ ὠμοφαγάδεες ἧσσον θερμαί-
νουσι. [12] καθαίρουσι δὲ μᾶλλον πι-
νόμενοι.

xxx. Σύκα, [2] καὶ σταφίδες, κωσω-
δέα. [3] ἀφεχωρητικὰ δέ. [4] Σύκον
χλωρὸν, ὑγραίνει, καὶ ἀφεχωρεῖ, καὶ
θερμαίνει. [5] ὑγραίνει μέν, ὅτι ἔγχυλόν
ἐστι. [6] θερμαίνει δέ, ἀφὸ τοῦ ὑπνου. [7]
ἀφεχωρεῖ δέ, ἀφὸ τοῦ γλυκὺ τοῦ ὑ-
πνου. [8] τὰ ἀσταφίδα τῶν σύκων, κρίνει-
σι, ὅτι ἐστὶν ὑπνωδέστερα. [9] βέλτιστα
δέ, τὰ ὑστερα. [10] τὰ ξηρὰ σύκα
κωσώδεα· διαχωρητικὰ δέ. [11] Αἱ
ἀμυγδάλαι κωσώδεις, τρόφιμοι
δέ εἰσι ἀφὸ ταύτης. [12] κωσώδεις
μέν, ἀφὸ τοῦ λιπαροῦ. [13] τρόφιμοι δέ,
ἀφὸ τῶν σαρκωδέων. [14] Καὶ κάρυα
τὰ φρύγανα, εὐδιάπεπτα τοῦ-
τοις ἔοικεν. [15] τὰ δὲ ἀπαλὰ πέπονα,
τρόφιμα, καὶ ἀφεχωρητικά. [16]
κοιλιάζει δὲ ἧσσον, καὶ φύσιν ἐμποιέει.
[17] οἱ δὲ ἐγκαθῶνες αὖ τέων στέφανοι. [18]
Ἄκυλοι, [19] καὶ βάλανοι, [20] καὶ
φηγοὶ, στρεπτοὶ, [21] ὠμοὶ καὶ ὀπτοί. [22]
ἐφθοὶ δὲ, ἧσσον.

xxxi. Τὰ πίονα τῶν κρεῶν,
κωσώδεα· ἀφεχωρητικὰ δέ. [2]
κρέα τεμάχεα, [3] σὺν οἴνῳ μὲν ὄντα,
ξηραίνει καὶ τρέφει. [4] ξηραίνει μὲν,
ἀφὸ τοῦ οἴνου. [5] τρέφει δὲ, ἀφὸ
τοῦ σάρκας. [6] σὺν ὄξει δὲ τεμάχε-
σι

cus alvum movet: [2] habet autem
quid æſtuoſum. [3] Mala punica
vinoſa, minus æſtuoſa ſunt. [4] A-
cida vero magis frigefactoria. [5]
Nuclei autem omnium alvum fi-
ſtunt. [6] Cucumeres crudi, fri-
gidi ſunt & ægre concoctiles. [7]
Maturi autem & pepones, min-
guntur & per alvum ſecedunt: [8]
verum flatuoſi ſunt. [9] Botri uva-
rum calidi ſunt & humidi ac al-315
vum movent, maxime albi. [10]
Dulces quidem igitur calfaciunt
fortiter, propterea quod mul-
tum jam caliditatis habent. [11] Im-
maturæ vero minus calfaciunt,
[12] magis autem purgant potatæ.

xxx. Ficus [2] & uvæ paſſæ æ-
ſtuoſæ ſunt, [3] ſed alvum movent.
[4] Ficus viridis humectat & alvum
movet, ac calfacit. [5] Humectat,
quia ſucco plena eſt: [6] calfacit,
propter ſuccum itidem: [7] alvum
movet, propter ſucci dulcorem. 330
[8] Primæ ficus peſſimæ ſunt, quia
ſucculentiſſimæ: [9] optimæ au-
tem ſunt poſtremæ. [10] Ficus ari-
dæ æſtuoſæ ſunt, ſed alvo fece-
dunt. [11] Amygdalæ æſtuoſæ ſunt,
verum probe nutriunt. [12] Æſtuo-
ſæ quidem ſunt propter pingui-
tudinem, [13] nutriunt autem pro-
pter carnoſitatem. [14] Nuces ro-
tundæ ſimiles his ſunt. [15] Latæ
vero maturæ probe alunt, & al-
vum movent. [16] Depuratæ vero
etiam flatum inducunt. [17] Tu-335
nicæ vero ipſarum alvum ſiſtunt.
[18] Acyli ilicis, & glandes [19] quer-
cinæ ac [20] fagineæ glandes, al-
vum ſiſtunt [21] crudæ & aſſatæ,
[22] coctæ vero minus.

xxxi. Pingues carnes æſtuoſæ
ſunt, ſed alvum movent. [2] Carnes
conditæ ac aſſervatæ, [3] in vino
quidem ſiccant & alunt: 340 & ſiccant
quidem propter vinum, [5] alunt
autem propter carnem. [6] In aceto
au-

κόμμα θερμαίνει μᾶλλον, ἧσσον δέ, ἀλλὰ τὸ ὄξος. 7 τρίφει δὲ ἰσχνῶς. 8 σὺν ἁλὶ δὲ κρέα περιεχόμενα, τρόφιμα μὲν ἧσσον, ἀλλὰ τὰ ἅλυκα ἐς δὲ ὑγρὸν ἀπεστερημένα. 9 ἰσχναίνει δέ, καὶ ξηραίνει, καὶ διαχωρίσι ἰσχνῶς. 10 τὰς δὲ δυνάμιας ἑκάστων ἀφαιρέειν καὶ προσθέμεναι οὐδὲ χρή. 11 πυρὶ καὶ ὕδατι πάντα ξυνίστατται, καὶ ζῶα, καὶ φυτὰ, καὶ ἀπὸ τούτων αὔξεται, καὶ ἐς τοῦτα διακρίνεται. 12 τῶν μὲν δὴ ἰχθύων σίλφιον, ἐψῶντα πολλάκις καὶ ἀφαιροῦντα, τὴν δυνάμιν ἀφαιρέει, καὶ προσθέμεναι πάλιν οὐδὲ χρή. 13 τὰ δὲ ὑγρὰ, πυρῶντα καὶ φώζοντα, τὴν ὑγρασίην ἐξαιρέεται. 14 τὰ δὲ ξηρὰ, βρέχοντα καὶ νοτίζοντα. 15 τὰ δὲ ἁλμυρὰ, βρέχοντα καὶ ἐψῶντα. 16 τὰ δὲ πικρὰ καὶ δριμέα, τοῖσι γλυκέσι διακιρνᾶντα. 17 τὰ δὲ στρυφνὰ, τοῖσι λιπαροῖσι. 18 καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα πάντων οὕτω προσήκοντα χρὴ γινώσκειν.

XXXII. Ὀπτά τε πυρὶ μᾶλλον ἢ φωζόμενα, στερεώτερά ἐστι μᾶλλον τῶν ὠμῶν· 2 διότι τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀναίρεται· 3 καὶ ἐκπυροῦται τὸ λιπαρόν. 4 ἐκπεπυρωμένα δὲ ἧσσον ἐμπίπτει, ἕλκει τὸ ὑγρὸν οὔτε τῆς κοιλίης ἐπ' αὐτὰ, 5 ξυμπελάσαντα [δὲ] πρὸς τὰ μεσεντέρια, ξηραίνοντα [δὲ] καὶ διεξόδους ποιέοντα, 6 ὥστε ἵστασθαι τὰς διεξόδους τοῦ ὑγροῦ. 7 τὰ δὲ οὔτε ἀνύδρων, καὶ ξηρῶν, καὶ πυρωμένων χωρίων, οὔτε ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν καὶ θερμῶν ἐστι, 8 ἰσχυρὰ παρέχεται ἐς τὸ σῶμα. 9 διότι οὐ πολλοῦ ἴσου ὄγκου, βαρύτερά ἐστι, καὶ πυκνότερα, 10 καὶ πολύνοσά ἐστιν, 11 ἢ τὰ ὠμὰ τῶν ὑγρῶν, καὶ ἁρδομένων, καὶ ψυχρῶν. 12 τούτων δὲ ὑγρότερα, καὶ κουφότερα, καὶ ψυχρότερα. 13 ἀνάγκη δὲ τὴν δύ-

autem aſſervatæ calfaciunt quidem, verum minus propter acetum: 4 multum autem nutriunt. 8 At vero ſale ſervatæ minus quidem alunt, humiditate per ſalem privatæ: 9 attenuant autem & ſiccant, ac ſufficienter alvum movent. 10 Cæterum vires ſingulorum detrahere, & addere ac augere, hoc modo oportet. 11 Ex igne & aqua omnia conſtituuntur, & animalia, & terra naſcentia, & ex his augeſcunt, & in hæc ſecernuntur ac reſolvuntur. 12 Fortium quidem igitur eduliorum vim ſæpe coquendo ac frigefaciendo detrahere oportet, & vice verſa augere hoc modo. 13 Humidorum, torrendo ac aſſando humiditatem eximere. 14 Siccorum vero, rigando ac madefaciendo. 15 Salſorum, rigando & coquendo. 16 Amarorum & acrium, dulcium mixtura. 17 Acerborum, pinguium temperamento: 18 & de reliquis omnibus ex prædictis judicium facere oportet.

XXXII. Quæcunque toſta aut aſſata ſunt, alvum magis ſiſtunt quam cruda, 2 propterea quod humiditas, 3 itemque pinguitudo per ignem ablata ſunt. 4 Quum itaque in ventrem inciderint, humiditatem ex ventre trahunt, 5 & oſcula venarum concludunt, ſiccantque ac calfaciunt, 6 quare tranſitus humiditatis ſiſtunt. 7 Quæ vero ex inaquoſis ac ſiccis & æſtuoſis locis veniunt, ea omnia ſicciora ac calidiora ſunt, 8 & robur amplius corpori exhibent, 9 propterea quod pari mole ac copia graviora ſunt & denſiora, 10 & majorem reditum tribuunt, 11 quam quæ ex humidis & riguis ac frigidis. 12 Hæc enim humidiora ſunt & leviora

ναμιν μόνον αὐτέων γνῶναι τ' ἔστε σίτια, καὶ ἔτ' πόμασθος, καὶ τ' ζώων, [14] ἀλλὰ καὶ τ' πατρίδος, ὁπόθεν εἰσίν. [15] ὁκόταν γῦν βάλωνται τροφὴν ἐ-
25 φ' ὑγιείῃ τῇ σώμασι παρασκευάζεσθαι, καὶ δι' ὁπότ' αὐτῶν σίτεται. [16] τοῖσιν ἐκ τ' ἀνύδρων χωρίων χρηστέον, καὶ σίτοισι, καὶ πόμασι, καὶ ζώοισιν. [17] ὁκόταν δ' κυφοτέρη τῇ τροφῇ ἐ ὑγροτέρῃ, τοῖσιν ἐκ τ' ὑδρηλῶν χρηστέον.

XXXIII. Τὰ γλυκέα, [2] ἐ τὰ δριμέα, [3] ἐ τὰ ἁλυκὰ, [4] καὶ τὰ πικρὰ, [5] ἐ τὰ αὐστηρὰ, [6] ἐ τὰ ζαρκώδεα θερμαίνει μᾶλλον, [7] καὶ ὅσα ξηρά ἐστι, [8] καὶ ὅσα ὑγρά. [9] ὁκόσα μὲν ἂν ξηρῆς μέρεος πλέιον ἔχῃ ἐν αὐτέοισι, τοῦτο μᾶλλον ξηραίνει, καὶ θερμαίνει. [10] ὁκόσα δὲ ὑγρῆς μέρεος ἔχει πλέον, πάντα πάντως θερμαίνοντα ὑγραίνει,
30 [11] ἐ διαχωρέει μᾶλλον, ἢ τὰ ξηρά. [12] τροφὴ γὰρ μᾶλλον ἐς τὸ σῶμα διδοῦσα, [13] ἀνίστασιν ποιέει ἐν τῇ κοιλίῃ. καὶ ὑγραίνοντα διαχωρέει. [14] ὁκόσα δ' διαθερμαίνοντα ξηραίνει, ἢ σιτία, ἢ πόσις, ἢ τε πῦσις, ἢ τε ἄρησις, ἢ τε διαχώρησιν ποιοῦντα, ξηραίνει τὸ σῶμα, διὰ τάδε. [15] θερμαινόμενον τὸ σῶμα, κενοῦται ὑγροῦ. [16] τὸ μὲν ἀπ' αὐτέων τῶν σιτίων. [17] τὸ δ', ἐς τροφὴν, τῷ τ' ψυχῆς θερμῷ καταναλίσκει. [18] τὸ δ', διὰ χρωτὸς ἐξωθέει, θερμαινόμενον καὶ λεπτυνόμενον. [19] τὰ δ' γλυκέα, καὶ τὰ
35 πίονα, ἐ τὰ λιπαρὰ, πληρωτικά ἐστι, [20] διότι ἐξ ὀλίγου ὄγκου πολύχυτά ἐστι. [21] θερμαινόμενα δ', καὶ διαχεόμενα, πληροῖ τὸ θερμὸν ἐν τῷ σώματι, [22] καὶ γαλήνιάζειν ποιεῖ. [23] τὰ δ' ὀξέα, [24] καὶ δριμέα, [25] καὶ αὐστηρὰ, [26] καὶ τρυφνὰ, [27] καὶ ξυγκεκριμένα, [28] καὶ ξηρὰ, ἀ πλησιοῖ. [29] διὰ τι τὰ στόματα τῶν φλεβῶν ἀνοίγει, καὶ διακαθαίρει, [30] καὶ τὰ μὲν ξηραίνει,

ac frigidiora. [13] Non igitur ſolum ipſius cibi & potus, & animalium ipſorum vim noſſe oportet, [14] ſed etiam patriæ unde ſunt. [15] Quum igitur forte alimentum corpori offerre voles, & ex iiſdem cibis, [16] his quæ ex inaquoſis locis veniunt utendum eſt, & cibis, & potibus, & animalibus. [17] Ubi vero leviore & humidiore, his quæ ex riguis veniunt uteris.

XXXIII. Dulcia, [2] & acria, [3] & ſalſa, [4] & amara, [5] & auſtera, [6] & carnoſa calfacere ſolent, [7] tum quæ ſicca ſunt, [8] tum quæ humida. [9] Quæcunque igitur de ſiccâ parte plus in ſe habent, ea ſiccant & calfaciunt. [10] Quæ vero humidæ partis plus habent, ea omnia calfacientia humectant, [11] & alvum magis movent quam ſicca. [12] Nam ubi alimentum amplius corpori præbuerunt, [13] revulſionem in ventre faciunt, & humectantia alvo ſecedunt. [14] Quæ autem excalfacientia ſiccant, tum edulia, tum pocula, neque ſalivam, neque urinam, neque ſeceſſum facientia, corpus ſiccant, idque ob hanc cauſſam. [15] Corpus calfactum humore vacuatur, [16] & pars ejus ab ipſis cibis, [17] pars in alimentum caloris ipſius animæ conſumitur: [18] pars etiam calfacta & attenuata per ipſum corpus expellitur. [19] Dulcia & pinguia ac oleoſa replent, [20] quia ex modica mole multum diffunduntur. [21] Calfacta autem & diffuſa, caliditatem in corpore replent [22] ac tranquillam eſſe faciunt. [23] At vero acida, [24] & acria, [25] & auſtera, [26] & acerba, [27] & ex toto collata, [28] & ſicca, non replent: [29] propterea quod oſcula venarum aperiunt & expurgant, [30] & partim

νόσε, τὰ δ' διάκνονθε καὶ σύφονθε, [31] φλέξεώς καὶ ξυσπάσεως ἐς ὀλίγον ἐποίησεν ὄγκον τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῇ Σαρκί· [32] καὶ τὸ κενὸν πολλὸν ἐγίνετο ἐν τῷ σώματι. [33] ὁκόταν γὰρ βούλῃ ἀπ' ὀλίγων πληροῦσθαι, ἢ ἀπὸ πλεόνων κενοῦσθαι, τοῖσι τοιούτοισι χρέεσθαι.

XXXIV. Τὰ δ' ἀπόσφαθα, πάντα ἰσχνὰ πλέον πυρέσσει τῶν ἄλλων, διὰ τόδε, [2] ὅτι ἐγγύτερον ζώντος ἐστί. [3] τὰ δ' ἔωλα, καὶ σαπρὰ, διαφορέει μᾶλλον τῶν ἀσσφάτων, [4] διότι ἐγγύτερον τῆς σηπεδόνος ἐστί. [5] τὰ δ' ἔνωμα, πεφοβίδεα καὶ ἐρυσιμώδεά ἐστι· [6] διότι, ἃ δεῖ τὸ πυρὶ κατεργάζεσθαι, [7] ταῦτα ἡ κοιλίη διαπτήσσοντα, ἀσθενεστέρα ἐοῦσα τῶν ἐσιόντων. [8] τὰ δ' ἐν τοῖσιν ὑποτρέμμασιν· ὅσα σκυδαλέμενα, καυσώδεα καὶ ὑγρὰ, [9] ὅτι λιπηρὰ, καὶ πυρώδεα, καὶ θερμὰ, καὶ ἀνομοίως τὰς δυνάμιας ἀλλήλοισιν ἔχοντα, ἐν τῷ αὐτέῳ ἴζει. [10] τὰ δὲ ἐν ἅλμῃ, βελτίω, καὶ ἀκαυσώδεα.

XXXV. Περὶ δ' λουτρῶν ὧδε ἔχει. [2] ὕδωρ πόσιμον, ὑγραίνει καὶ ψύχει. [3] δίδωσι γὰρ τῷ σώματι ὑγρασίην. [4] τὸ δ' ἁλμυρὸν λουτρὸν, θερμαίνει καὶ ξηραίνει. [5] φύσει γὰρ ἔχον θερμὸν, ἕλκει ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ ὑγρόν. [6] τὸ δὲ θερμὸν λουτρὸν, [7] κάτην μὲν ἰσχναίνει, καὶ ψύχει· [8] φέρει γὰρ ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ ὑγρὸν τῇ θερμασίῃ. [9] κινηθὲν δὲ τῆς Σαρκὸς τοῦ ὑγροῦ, ψύχεται τὸ σῶμα. [10] βεβρωκότι δὲ θερμαίνει καὶ ὑγραίνει. [11] διαχέονται γὰρ ὑπὸ ἐγκείμενα τοῦ σώματος, ἐς πλέονα ὄγκον. [12] ψυχρὸν δὲ λουτρὸν, τἀναντίον. [13] κενοῖ μὲν τὸ σῶμα δίδωσι

tim ſiccantia, partim mordentia ac adſtringentia, [31] humidita- 375
tem carnis horrere ac conſidere, & in modicam molem contrahi faciunt, [32] atque ita vacuum multum in corpore fit. [33] Quum igitur voles à modicis implere, aut à pluribus evacuare, talibus utaris.

XXXIV. Recentia omnia majorem quam alia fortitudinem habent, [2] propterea quod propinquiora vivo ſunt. [3] Verum antiqua & marcida, magis quam recentia alvum movent, [4] quia propiora putredini ſunt. [5] At vero cruda alunt & ructus cient, 380
[6] propterea quod quæ ignem coquere oportebat, [7] ea ventre tranſigit, debilior quam ea, quæ ingeſta ſunt, exiſtens. [8] Cæterum obſonia ex variis intritis præparata, æſtuoſa & humida ſunt: [9] propterea quod pinguia, & toſta, & calida, & inæquales inter ſe vires habentia, in eodem cohærent. [10] Verum quæ in muria præparantur, meliora ſunt, & non æſtuoſa.

XXXV. Porro de balneis hoc modo habet. [2] Aqua potabilis 385
humectat & frigefacit, [3] exhibet enim corpori humiditatem. [4] Salſum autem balneum calfacit ac ſiccat. [5] Quum enim natura calidum ſit, trahit à corpore humiditatem. [6] Calida autem balnea [7] jejunum attenuant ac frigefaciunt: [8] per caliditatem enim humiditatem de corpore auferunt: [9] evacuata autem de carne humiditate, corpus perfrigeratur: [10] à cibo accepto eadem calfaciunt, ac humectant, [11] ea 390
quæ ſupereminent in corpore diffundentia in majorem molem. [12] Balnea autem frigida vice verſa, [13] vacuo quidem corpore

ἡ θερμὸν π[ρ]ὸς ὑγρόν· [14] βέλτιον κ[ὴ] ὑγρὸν ἢ ξηρὸν παρέχεται· ὑγρὸν μὲν γὰρ ἰσχναίνει, ξηρὸν δὲ ὑγραίνει· [15] τὸ δὲ πλῆρες ψυχρὸν ἐὸν καὶ ὑπάρχον ξηρὸν πλήθει. [16] ἀλείφη ξηραίνει, καὶ μᾶλλον ἀλειφόμενος καὶ ὑγρόν. [17] ἀπὸ δὲ τῶν μὴ ἀλειφομένων ἡ ἀναλείφη. [18] λίπος δὲ θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ μαλάσσει.

XXXVI. Ἥλιος καὶ πῦρ, ξηραίνει διὰ ταῦτα· θερμὰ ἐόντα καὶ ξηρά, ἕλκει ἐκ τοῦ σώματος τὸ ὑγρόν. σκιὴ καὶ ψῦχος, τὰ μέτρια, ὑγραίνει· δίδωσι μᾶλλον, ἢ λαμβάνει. ἱδρῶτες πάντες ἀπιόντες, καὶ ξηραίνουσι καὶ ἰσχναίνουσιν, ἀπολείποντος τοῦ ὑγροῦ ἐκ τοῦ σώματος. λαγνεία, ἰσχναίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ θερμαίνει. θερμαίνει μέν, ἅμα τῷ πόνον ἔχειν καὶ ἀποκρίνεσθαι τοῦ ὑγροῦ· ἰσχναίνει δέ, ἅμα κίνησιν. ὑγραίνει δέ, ἅμα τὸ κατολείπεσθαι τοῦ σώματος τὸ ξυντηκόμενον κατὰ τὸν πόνον. [10] ἐμεῖν ἰσχναίνουσι διὰ τὴν κίνησιν τῆς τροφῆς. [11] ἡ μέντοι ξηραίνουσιν, ἢν τις τῇ ὑστεραίῃ θεραπεύσῃ ὀρθῶς· [12] ἀλλ' ὑγραίνουσι, ἅμα τῷ πληροῦσι, καὶ ἅμα τῷ ξυντήκειν τὰς σάρκας· καὶ τοῦτο ἅμα τῷ πόνῳ. [13] ἢν δέ τις ἐσθίῃ τοιοῦτον οἷον κατὰ τὴν ὑστεραίην ἀναλωθῆναι τῇ ὑστεραίῃ εἰς τὴν τροφὴν τῷ θερμῷ, [14] καὶ τῇ διαίτῃ ἧσσον χρῶσα ἀφεστήκῃ, ξηραίνουσι. [15] κοιλίην δὲ στομοῦσιν λύσι ἐμέσαντα· [16] καὶ διαχωρέοντα μᾶλλον ἢ κατέχειν· [17] τὰ μὲν δυγραίνουσιν, τὰ δὲ ξηραίνουσιν. [18] ὁκόταν μὲν βούλῃ τὰ ἐσθιόμενα βάλλειν, φαγέμεν χρὴ ὀξέμιξα, [19] πρὶν ἂν δυγρανθῆναι τὸ σῖτον, καὶ κοιλίην παθεῖν καὶ τὸν· [20] καὶ τοῖσι τρυφεροῖσι καὶ τοῖσιν ὠμοτέροισι σιτίοισι μᾶλλον χρέεσθαι. [21] ὁκόταν δὲ λύσαι τὴν κοιλίην βούλῃ, [22] σιτέεσθαι ἐν τοῖσι σιτίοισιν ὡς πλείστον χρόνον ξυμφέρει, [23] καὶ τοῖσι ὀρτικοῖσι, καὶ ἁλμυροῖσι, καὶ λιπαροῖσι.

[1] prębent quandam caliditatem: [14] ubi autem cibus ingeſtus eſt, ab humido exiſtente detrahunt, [15] & frigidum exiſtens ſiccitate replent. [16] Illuvies ſiccat, quum humiditas conſumatur. [17] Similiter etiam unctionis neglectus. [18] Unctio vero calfacit, humectat, ac mollit.

XXXVI. [1] Sol & ignis ſiccant, [2] propterea quod quum calida ſint & ſicca, humiditatem ex corpore trahunt. [3] Umbra & frigus moderate humectant, [4] dant enim magis quam accipiunt. [5] Sudores omnes abeuntes ſiccant & attenuant, humore ex corpore deficiente. [6] Coitus attenuat, humectat & calfacit: [7] calfacit quidem, propter laborem & excretionem frigiditatis: [8] attenuat autem propter evacuationem: [9] humectat, propter colliquationis reliquias in corpore præ labore. [10] Vomitus attenuant propter cibi evacuationem, [11] non tamen ſiccant, ſi quis poſtridie recte curet, [12] ſed humectant, propter repletionem & colliquationem carnis præ labore. [13] Si vero quis ſinat hæc poſtridie conſumi in alimentum caliditati, [14] & diætam ſenſim adhibeat, ſiccant. [15] Ventrem autem compactum vomitus ſolvit: [16] & egerentem magis quam oportet, ſiſtit: [17] illum quidem humectans, hunc vero ſiccans. [18] Quum igitur alvum quis ſiſtere volet, avide devoratum cibum evomere oportet, [19] priuſquam humeſcat & infra detrahatur: [20] & magis acerbis & auſteris eduliis uti. [21] Ubi vero ſolvere alvum quis velit, [22] plurimo tempore cibis immorari confert, [23] & acribus, ac ſalſis, & pinguibus, ac

λιπαρεῖσι, καὶ γλυκέσι, καὶ τοῖσι σιλφιοισι καὶ πόμασι χρέεσθαι.

ac dulcibus, tum cibis, tum potionibus uti.

20 XXXVII. Ὑποι δ', [2] ἦσιν μὲν ἰσχναίνουσι καὶ ψύχουσιν, [3] ἢν μὴ μακροὶ ἔωσι, κενεῦντες δ' ὑπάρχοντα ὑγρά. [4] οἱ δὲ μᾶλλον διαθερμαίνοντες ξυνίσκουσι τὴν σάρκα, [5] καὶ διαλύουσι τὸ σῶμα διαχέοντες, [6] καὶ ἀσθενεῖς ποιέοντες. [7] βεβρωκότα δὲ θερμαίνοντα ὑγραίνουσι, [8] καὶ τροφὴν ἐς τὸ σῶμα διαχέοντες. [9] ἀπὸ δὲ τοῦ ὀρθρίου περιπάτου ὕπνος μάλιστα ξηραίνει. [10] ἀγρυπνίη δὲ, [11] οὐ μὴ τοῖσι σιτίοισι βλάπτῃ, ἐκ τοῦτο τὸ σιτίον τήκει. [12] ἀσίτοισι δὲ ἰσχνασίλυμός τινα παραδίδωσι. [13] βλάπτῃ δ' ἧσσον. [14] ῥαθυμίη, ὑγραίνει, καὶ ἀσθενεῖς τὸ σῶμα ποιέει. [14] ἀτρεμίζουσα δὲ ἡ ψυχὴ, σὺν οὐκ ἀναλίσκει τὸ ὑγρὸν σὺν τῷ σώματι.

58 59 60 61 62

XXXVII. Somni [2] ' jejunum attenuant & frigefaciunt, [3] si non longi fuerint, præsentem humiditatem evacuantes. [4] Qui vero magis calfaciunt, colliquant carnem, [5] & corpus diffundentes exolvunt, [6] ac debiles faciunt, [7] à cibo vero sumpto calfacientes humectant, [8] alimentum in corpus diffundentes: [9] à matutinis autem deambulationibus somnus maxime siccat. [10] Vigilia [11] in exsatiatis cibo noxia est, non permittens cibum ' liquari ac concoqui: [12] jejunos autem attenuat quidem, verum minus lædit. [13] Segnicies ac ocium humectat, & corpus debile facit. [14] Anima enim quiescens humiditatem ex corpore non consumit.

410 415 420 425

XXXVIII. Πόνος δ', ξηραίνει, καὶ σῶμα ἰσχυρὸν ποιεῖ. [2] μισυσιτίη, ἰσχναίνει, καὶ ξηραίνει, καὶ τὴν κοιλίην ἵστησι. [3] διότι τῷ τὴν ψυχῆς θερμῷ τὸ ὑγρὸν ἐν τῇ κοιλίῃ καὶ τὴν σαρκὸς καταναλίσκει. [4] ἄριστον δ' ἐναντίον ἀφαιρέοντι τῇ μισυσιτίῃ. [5] ὕδωρ πόμα θερμὸν, ἰσχναίνει. [6] ὡσαύτως δὲ καὶ ψυχρόν. [7] τὸ δὲ ὑδαρέστατον ψυχρὸν καὶ πνεῦμα, καὶ τὸ σιλλίον, καὶ τὸ πῶμα, [8] πήγνυσι τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν σώματι, [8] καὶ τοὺς κοιλίας ξυνίστησι τῇ πήξει καὶ ψύξει. [9] κρατέει γὰρ ἡ τῆς ψυχῆς ὑγρότης. [10] καὶ ἡ θερμὴ δὲ πάλιν αὖ ὑπερβολὴ, πηγνύουσι. [11] καὶ πυκνοῖ, ὡς μὴ διαχυθῆναι ἔχειν. [12] ὁκόσα δὲ θερμαίνοντα τὸ σῶμα, τροφὴν μὲν διδοῦσι, κατεῖ δὲ ὑγρὸν τὴν σάρκα, μὴ ἐξ ὑπερβολὴν ποιέοντα, ψύξιν τῷ ἀνθρώπῳ παραδίδωσι. [13] κινεόμενα γὰρ ἡ ὑπάρχοντα ὑγρὰ, πυκνοῖ

61 62

XXXVIII. Labor siccat, & corpus robustum facit. [2] Semel in die cibum capere attenuat, & siccat, & alvum sistit, [3] propterea quod per animæ caliditatem humiditas ex ventre & carne consumitur. [4] Prandium ' contraria facit. [5] Aquæ potus calidus attenuat, [6] similiter & frigidus. [7] At vero & spiritus, & cibus, & potus, humiditatem in corpore congelant, si excellenter frigida fuerint, [8] & per congelationem ac frigiditatem alvos sistunt. [9] Nam animæ humiditatem superant. [10] Rursus autem etiam caliditatis excessus eandem congelant, [11] in tantum ut diffundi nequeat. [12] Quæcunque vero calfacientia corpus, ' & alimentum non præbentia, carnem humiditate evacuant, etiam excessum non facientia, ea frigiditatem homini exhibent. [13] Nam præsente humiditate mota, flatu

420 425

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 271 sur 917

ἀνδμασι ἐπειζάκτῳ πληρέ- 63 ab ipſa repletur ac perfrigera-
μενον ψύχεται. tur.

xxxix. Περὶ δὲ τῶν πόνων, ἓν 64 xxxix. Cæterum quam vim la-
πινὰ ἔχει δύναμιν, ἢ ἅδε χρὴ χρῆ- bores habeant, nunc exponam.
σθαι. 2 εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν κατὰ φύσιν, οἱ 2 Sunt enim alii naturales, alii
δὲ βίῃ. 3 οἱ μὲν δὴ κατὰ φύσιν αὐ- violenti. 3 Naturales igitur ſunt,
τῶν εἰσιν, ὄψις πόνος, ἀκοῆς, viſus labor, auditus, vocis, cu-
φωνῆς, μερίμνης. 4 ὄψις μὲν δὴ rarum. 4 Viſus quidem igitur ta-
δύναμις τοιαύτη. 5 ψυχὴ στάσιος lis vis eſt. 5 Anima in 'id quod 430
ψυχρὸν τῷ ὀρεομένῳ, κινέεται καὶ θερ- videtur intenta, movetur & ca-
μαίνεται. 6 θερμανθεῖσα δὲ ξηραί- leſcit. 6 Calfacta vero, evacuata
νεται, κεκενωμένῳ τῷ ὑγρῷ. 7 ἀκοὴ δὲ ἢν humiditate ſiccatur. 7 Per audi-
ἀκοῆς ἐπίπονος καὶ ψόφοι, σείεται tum vero allabente ſono, anima
ἡ ψυχὴ καὶ πονέει. 8 πονήσασα δὲ, θερ- concutitur & laborat, 8 laborans
μαίνεται καὶ ξηραίνεται. 9 ὁκόσα δὲ ἂν autem caleſcit & ſiccatur. 9 Quæ-
μεριμνήσῃ ἀνθρώποισι γίνεται, ἡ ψυ- cunque fiunt hominibus in cura,
χὴ καὶ ταῦτα θερμαίνεται καὶ ξη- anima etiam ab his caleſcit ac ſic-
ραίνεται, 10 καὶ τὸ ὑγρὸν κενοῦται λί- catur, 10 & humiditatem conſu-
σκεται πονέει, 11 καὶ λεπτύνει τὰς mens laborat, 11 & carnes atte-
σάρκας, 12 καὶ κενοῖ τὸν ἄνθρωπον. 13 nuat, 12 & hominem evacuat.
ὁκόσοι δὲ πόνοι φωνῆς, οἷον λέξις, ἢ 13 Quicunque labores vocis ſunt, 435
ἀνάγνωσις, ἢ ᾠδὴ, πάντες δὲ τοι κι- velut ſermo, 'aut lectio, aut
νέουσι τὴν ψυχήν. 14 κινεομένη δὲ, ξη- cantus, omnes hi animam mo-
ραίνεται καὶ θερμαίνεται, καὶ τὸ ἐν τῷ vent. 14 Mota autem ſiccatur &
σώματι ὑγρὸν κενοῖ. caleſcit, & humiditatem in cor-
pore conſumit.

xl. Οἱ δὲ περίπατοι καὶ φύσιν xl. At vero deambulationes
μὲν ἔστι καὶ ὅτι μάλιστα τῶν λοιπῶν· 2 etiam ipſæ maxime præ reliquis
ἔχουσι δὲ βίαιον. 3 δύναμις δὲ naturales ſunt. 2 Habent autem
αὐτῶν ἥδε τοιήδε. 4 ὁ μὲν περίπατος δύ- quid violentum. 3 Vis ipſarum
ναται ξηραίνειν τήν τε κοι- 65 talis eſt. 4 Deambulatio à cœna,
λίην, καὶ τὸν σῖτον, 5 καὶ τὸν γαστέρα & alvum, & corpus, 5 & ven-
οὐκ ἐᾷ πιεροῦν ἡλίσχειν, μᾶλλον τάδε. 6 trem ſiccat, ipſumque amarum
κινεομένου δὲ ἀνθρώπου, θερμαίνεται fieri non ſinit, ob hanc cauſam.
καὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ σιτία. 7 ἕλκει δὲν τάδε 6 Quum movetur homo, caleſit
ἐκ μὲν τοῦ σώματος σάρξ, 8 καὶ οὐκ ἐᾷ πιερὸν corpus, 'itemque cibi. 7 Attra- 440
καὶ λίην ξυνίστασθαι. 9 τὸ μὲν οὖν σῶμα hit igitur humiditatem caro, 8
πληροῦται ὑπὸ καὶ λεπτύνεται. 10 & alvum amaram fieri non ſinit.
ξηραίνεται δὲ τάδε. 11 κινεομένου δὲ 9 Corpus quidem igitur repletur,
σώματος καὶ θερμαινομένου, τὸ λε- alvus vero attenuatur. 10 Sicca-
πτότατον τροφῆς κενοῦται. 12 tur autem eadem, ob hanc cauſ-
τὸ μὲν ὑπὸ ξυμφύτου θερμοῦ, 13 τὸ ſam. 11 Quum corpus movetur
δὲ ξὺν τῷ πνεύματι ἀποπεμπόμενον & caleſcit, quod tenuiſſimum eſt
ἔξω, 14 τὸ δὲ καὶ οὐρέει. 15 τὸ δὲ παχύ- alimenti conſumitur, 12 partim
τατον per infitum calorem, 13 partim
vero una cum flatu foras excer-
nitur, 14 partim etiam per lotium
ejicitur. 15 Quod vero ſicciſſi-
mum

mum est de cibis, relinquitur. 445
16 Quare una cum alvo etiam caro reficcatur. 17 Matutinæ deambulationes attenuant, 18 & partes circa caput leves, & agiles, ac promptas reddunt, 19 & alvum solvunt. 20 Attenuant quidem, quia motu corpus calefcit, & humiditas attenuatur ac purgatur, 21 partim per spiritum ac flatum, 22 partim vero emungitur & exsercatur: 23 sed & aliqua pars in alimentum caliditatis animæ consumitur. 24 Alvum autem solvunt, quia quum calida fit, frigido spiritu supernè allabente, caliditas frigiditati cedit. 25 Leves autem partes circa caput faciunt, ob hanc causam. 26 Quum evacuata est alvus, ex reliquo corpore & capite humiditatem in seipsam attrahit, nimirum calida existens. 27 Evacuato autem capite, & visus & auditus depurgantur, 28 & homines agiles fiunt. 29 Deambulationes autem post exercitia, corpora pura reddunt, 455 & attenuant, 30 non permittentes carnis colliquationem fieri præ labore, sed ipsam depurgant.

XLI. Cæterum [ex curfibus hæc consequuntur.] 2 Cursus longi ac curvi sensim facti, calfacientes carnem, concoquere ac diffundere possunt, 3 & vim ciborum in carne concoquunt: 4 verum corpora tardiora ac crassiora reddunt quam cursus circulares. 5 Et multa comedentibus commodiores sunt, 9 & hyeme magis quam æstate. 7 Qui vero in veste fiunt, eandem vim habent, 460 8 magis autem excalfaciunt, & corpora humidiora faciunt, & decoloratiora: 9 quia sincerus spiritus alla-

ωσ(πίπλον τὸ πνεῦμα τὸ ἐλικρινὲς, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ γυμνάζ[ε]ται πνεύματι. [10] ξυμφέρει δ' ἐν καὶ τοῖσι ξηροῖσι, καὶ τοῖσι πολυσάρκοισιν, ὅστις καθαίρειν τὴν σάρκα βούλε[ται], [11] καὶ τοῖσι πρεσβυτέροισι. διὰ ψύ- 74
χλον δὲ σώματος. [12] οἱ δὲ ἱππικοὶ [13] καὶ ἵππων ἱππικῶν, τὴν μὲν σάρκα ἧσσον διαδίδοσιν· ἰσχναίνουσι δὲ μᾶλλον. [14] διότι τοῖς ἔξω τῆς ψυχῆς μέρεσιν οἱ πόνοι ὄντες, ἀναδιδόασιν ἀπὸ τῆς σαρκὸς τὸ ὑγρὸν, καὶ τὸ σῶμα λεπτύνουσι καὶ ξηραίνουσιν. [15] οἱ δὲ τροχοὶ, τὴν μὲν σάρκα ἥκιστα διαχωρέουσιν, ἰσχναίνουσι δὲ καὶ διατείνουσι τὴν σάρκα καὶ τὴν κοιλίην μάλιστα. [16] διότι ὀξυδόρτῳ τῷ πνεύματι χρώμενοι, τάχιστα τὸ ὑγρὸν ἕλκουσιν ἀφ' ἑωυτῶν.

XLII. Τὰ δὲ παραυτίσματα, ξηραίνει μὲν ἐξαπίνης· [2] οὐκ ἐπιτήδεια δὲ, καὶ ἀξύμφορα· [3] ἀπάσματα γὰρ ἐμποιέουσι, διὰ τόδε. [4] διατεθερμασμένον τὸ σῶμα, τὸ μὲν δέρμα ἰσχυρῶς λεπτύνει, τὴν δὲ σάρκα ἧσσον ξυνίστησι τῶν τροφῶν· κενοῖ δὲ τὴν σάρκα καὶ τὸ ὑγρόν. [5] τὰ δὲ ἀνακινήματα [6] καὶ ἀνακαθίσματα, τὴν μὲν σάρκα ἥκιστα διαθερμαίνουσι, [7] παροξύνει δὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ καθ' πνεύματος κινέουσι. [8] πάλη δὲ καὶ τρίψις, τοῖσιν ἔξω τοῦ σώματος παρέχει μᾶλλον τὸν πόνον. [10] διαθερμαίνει δὲ τὴν σάρκα, καὶ στερεοῖ, καὶ αὔξεσθαι ποιέει διαδιδοῦσα τὸν δὲ. [11] τὰ μὲν στερεὰ φύσει τελεόρρυα ξυνίστησι· [12] τὰ δὲ κοῖλα αὐξάνει, [13] καὶ ὁκόσα φλέβες εἰσί. [14] διαθερμαινόμενα γὰρ αἱ σάρκες καὶ ξηραινόμεναι, ἕλκουσιν ἀφ' ἑωυτῶν τὴν τροφὴν διὰ τῶν φλεβέων, εἴ τι ἔχουσι. [15] ἀλίνδησις, παραπλήσιον τῇ πάλῃ διατείνουσα· [16] ξηραίνει δὲ

allabens ipſa non depurgat, ſed in eodem ſpiritu exercentur. [10] Conferunt itaque & ſiccis, & carnoſis qui carnem demoliri & abolere volunt, [11] itemque ſeniori-bus, propter corporis frigiditatem. [12] Curſus autem recti revertentes, [13] & equeſtres indefiniti, carnem minus diffundunt, atte- 465
nuant autem magis, [14] propterea quod externis animæ partibus hi labores ſunt, & humiditatem ex carne revellunt, & corpus attenuant ac ſiccant. [15] Circulares vero curſus carnem minime diffundunt, attenuant autem & diſtendunt carnem & ventrem maxime, [16] propterea quod acutiſſimo ſpiritu utentes, humiditatem in ſeipſos celerrime trahunt.

XLII. At vero concuſſiones 470
ſiccant quidem derepente, [2] non ſunt autem idoneæ, neque commodæ. [3] nam convulſiones inducunt: [4] quia excalfactum corpus, cutem quidem fortiter attenuat, carnem vero minus coagmentat quam curſus circulares, carnem autem humore evacuant. [5] Commotiones [6] & allevationes carnem quidem minime excalfaciunt, [7] corpus autem & animam irritant, & ſpiritu evacuant. [8] Luctа [9] & fricatio, ex- 475
ternis corporis partibus magis laborem exhibent: [10] calfaciunt autem carnem, & corroborant ac augeri faciunt, ob hanc cauſam. [11] Quæ ex natura ſolida ſunt, confricta conſidunt ac coagmentantur, [12] quæ vero cava ſunt, augeſcunt, [13] itemque venæ. [14] Nam carnes calfactæ ac ſiccatæ, alimentum in ſeipſas per venas trahunt, deinde augeſcunt. [15] 480
Volutatio in pulvere conſimilia luctæ efficit. [16] Magis autem ſic-

cat

δὲ μᾶλλον, ἀφὸ τῶν κόπων, καὶ ζαρκῶι ἧσσον. [17] " ἀκροχειρίη 76
ἰσχναίνει, καὶ τὰς ζάρκας ἐλαφρὰ ποιέει.

XLIII. Καὶ καρυκεύμασιν, [2]
καὶ χρόνοισιν, καὶ τοῖσι ἀφαλήσιαι
ἀφαιρήσει. [3] " πολὺ μᾶλλον δὲ καὶ 77
πάχεσις, [4] τὰς πόρους ἀφανιεῖ,
[5] καὶ τὸ δέρμα λεπτύνει. [6] καὶ
τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τὸ δέρμα ἐξώσειε δύ-
νατ'. [7] οὐ κόνις καὶ οὐ ἔλαιον γυμνάσια διαφέρει τοσόνδε. [8] κόνις μὲν ψυ-
χρὸν· ἔλαιον δὲ θερμόν. [9] οὐ μὲν τοίνυν χει-
μῶνι τὸ ἔλαιον αὐξιμώτερον, [10]
διότι τὸ ψῦχος κωλύει φέρειν ἀπὸ τοῦ
σώματος. [11] οὐ δὲ τῷ θέρει, ἔλαιον
ὑπερβολὴν θερμασίης ποιέυμενον,
τήκει τὴν σάρκα. [12] ἐκ τούτου δὲ ὑπὸ
τοῦ ὥρης θερμαίνεται, καὶ δεῖ ἐλαίου, καὶ
δεῖ πόνου. [13] " ἡ δὲ κόνις οὐ τῷ μὲν θέρει 78
αὐξιμώτερον. [14] ψύχεται γὰρ τὸ
σῶμα, ἐκ ἐᾶι ἐς ὑπερβολὴν θερμαίνεσθαι. [15] οὐ δὲ τῷ χειμῶνι, ἀφαψυ-
κτικὸν καὶ κρυμωτικόν. [16] ἀφίλεται
δὲ οὐ τῇ κόνει μὴ τοὺς πόνους οὐ τῷ
θέρει, ὀλίγον μὲν χρόνον, ὠφελεῖ ψύ-
χοντα. [17] πλεῖω δὲ ὑπερξηραίνει, καὶ
τὰ σώματα σκληρὰ καὶ ξυλώδεα
ἀποδεικνύει. [18] τρίψις ἐλαίου ξὺν
ὕδατι μαλάσσει, καὶ ἐ δεινῶς ἐᾶι
ἀφθερμαίνεσθαι.

XLIV. Περὶ δὲ κόπων τῶν οὐ τοῖ-
σι σώμασιν ἐγγινομένων, ὧδε ἔχει. [2] οἱ μὲν ἀγύμναστοι τῶν ἀνθρώπων,
ὑπὸ παντὸς κοπτῶσι πόνου. [3] ὀδὲν
γὰρ τοῦ σώματος ἀφαπόνητον ἐστὶν
ὀδύνης πόνου. [4] τὰ δὲ γεγυμνα-
σμένα τῶν σωμάτων, ὑπὸ τῶν ἀνει-
θισμένων πόνων κοπιᾶ. [5] τὰ δὲ καὶ
ὑπὸ τῶν συνήθων γυμνασίων κο-
πιᾶ, ὑπερβολὴν χρησάμενα. [6]
τὸ μὲν οὖν εἶδος τῶν κόπων τοιοῦ-
τόν ἐστιν. [7] ἡ δὲ δύναμις αὐτῶν
ὧδε ἔχει.

XLV. Οἱ

cat propter pulverem, & minus incarnat. [17] Micatio per ſummas manus attenuat, & carnes ſurſum trahit.

XLIII. Follis, [2] & manuum ad rhythmum motus, conſimilia faciunt. [3] Spiritus detentio, [4] meatus diſparare, [5] & cutem attenuare, [6] & humiditatem ſub cutem extrudere poteſt. [7] Exercitia in pulvere & oleo in tantum differunt, [8] quod pulvis qui- 485
dem eſt frigidus, oleum autem calidum. [9] In hyeme igitur oleum corpus magis auget, [10] propterea quod frigus prohibet à corpore quid auferre. [11] In æſtate vero caliditatis exceſſum faciens, carnem liquat: [12] quum & à tempore, & oleo, ac labore, corpus calefiat. [13] At vero pulvis qui inter exercendum accedit, in æſtate quidem magis auget ([14] nam frigefaciens corpus, in exceſſum calfieri non permittit) 490
[15] in hyeme vero frigus & algorem inducit. [16] Morari in pulvere poſt exercitia in æſtate, modico tempore, confert frigefaciendo. [17] Verum longior mora ſuperreficcat, & corpora dura ac lignoſa efficit. [18] Frictio ex oleo & aqua mollit, & non vehementer excalfieri ſinit.

XLIV. Porro de laſſitudinibus quæ in corpore fiunt, hoc modo res ſe habet. [2] Homines inexercitati ab omni labore laſſantur. 495
[3] Nulla enim corporis pars exercitata eſt ad ullum aliquem laborem. [4] Corpora autem exercitata ab inſuetis laboribus delaſſantur. [5] Aliqua vero etiam à conſuetis exercitiis laſſantur, ſi modum exceſſerint. [6] Species quidem igitur laſſitudinum ejuſmodi ſunt. [7] Vis autem ipſarum ſic habet.

XLV. Ete-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 275 sur 917

xlv. Οἱ μὲν γὰρ ἀγύμναστοι ὑγρὴν τὴν σάρκα ἔχοντες, ἐκπίνουσι πονέοντες μέγαν ἱδρῶτα καὶ σίτησιν πολλὴν ἀφιᾶσιν. [2] ὅ, τι μὲν οὖν σιτωθὲν ἱδρώσῃ, [3] ἢ ξὺν τῷ σώματι διαπεπονήθη, [4] ἐς παρέχει πόνον μᾶλλον ἐν τῷ κενωθέντι τοῦ σώματος τοῦ τόπου. [5] ὅ, τι δ' ἂν ἐμμείνῃ τῇ ἐκκρίσι, [6] οὐ τοῦτο μόνον παρέχει τὸν πόνον, [7] ἀλλὰ καὶ τῷ δεξαμένῳ τὸ ὑγρόν. [8] οὐ γὰρ ἐστι ξύμφορον τῷ σώματι, ἀλλὰ πολέμιον. [9] ἐς μὲν δὴ τὰς σάρκας τῶν σωμάτων οὐ ξυνίστανται ὁμοίως, [10] ἐς δὲ τὰ σαρκώδεα· [11] ὥστε τοιοῦτος πόνον παρέχει, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. [12] ὥσπερ δὴ οὖν ἔχει περίοδον, ἀπερεμίζον θερμαίνεται αὐτό τε καὶ τὰ περισπειρόμενα. [13] ὅταν μὲν οὖν πολὺ ῥύηται τὸ ἐκκρινόμενον, ὀκρώτησι καὶ τὸ ὑγιαῖνον· [14] ὥστε ξυνεκθερμαίνει ὅλον τὸ σῶμα, καὶ εὐεπίπνευστον πυρετὸν ἰσχυρόν. [15] θερμαίνεται γὰρ τὸ αἷμα καὶ ἐπισπόμενος, πυκνεῖ ἐποίησε τὴν περίοδον τὴν ἐν τῷ σώματι. [16] καὶ τὸ, τι ἄλλο σῶμα καθαίρει πρὸς τὸ πνεῦμα· [17] καὶ τὸ ξυνεστηκὸς θερμαινόμενον, λεπτύνεται τε, [18] καὶ ξυνεξαθεῖ ὀλίγον τὸ σαρκῶδες ἔξω ἐπὶ τὸ δέρμα, [19] ὃ καλέεται ἱδρὼς καλέεται θερμός. [20] τότε δὲ ἐκκρινόμενος, τό, τε αἷμα καθίστησι ἐς τὴν φύσιν ξύστασιν, [21] καὶ ὁ πυρετὸς λύεται. [22] ἐν ὀκτὼ πεπάνεται, μάλιστα τετάρτῃ. [23] χρὴ δὲ τοιοῦτον κόπον ὧδε θεραπεύειν. [24] πυρέσσει μὲν καὶ λιπαροῖσι θερμοῖσι διαλύοντα τὸ ξυνεστηκὸς, [25] ἐν περιπάτοισι βιαίοισιν ὡς ἐκκαθαίροντα, [26] τῇσί τε ὀλιγοσιτίῃσι καὶ ἰσχνασίῃσι ξυνιστέναι τὴν σάρκα τῶν κινεόντων, [27] καὶ τρίβεσθαι τῷ

xlv. Etenim inexercitati humidam carnem habentes, quum laboraverint, corpore calefacto, multam colliquationem remittunt. [2] Quicquid igitur exsudaverit, [3] aut cum corpore depurgatum fuerit, [4] non exhibet magis laborem in corporis parte præter consuetudinem evacuata. [5] Quicquid vero ab excretione intus remanserit, [6] non solum huic laborem exhibet, [7] sed etiam ei parti quæ humiditatem susceptit. [8] Non enim commoda est corpori, sed infesta. [9] Et in carnes quidem corporum non similiter congregatur, [10] verum in carnosas partes: [11] quare hisce laborem exhibet, donec exiverit. [12] Tanquam enim circuitum non habens, quiescens calefit tum ipsa, tum quæ allabuntur. [13] Si igitur multum fuerit quod excretum est, etiam sanum corpus exsuperat, [14] ut totum concalescat, & febrem fortem inducit. [15] Calefacto enim sanguine & attracto, celerem circuitum faciunt ea quæ in corpore sunt, [16] & tum reliquum corpus præ spiritu purgatur, [17] tum quod compactum est calescens attenuatur, [18] & simul ex carne foras sub cutem extruditur, [19] atque hoc sudor calidus vocatur. [20] Hoc autem excreto, & sanguis in naturalem statum restituitur, [21] & febris remittit, [22] & lassitudo sedatur, maxime tertia die. [23] Cæterum ejusmodi lassitudinem sic curare oportet, [24] ut fomentis & balneis calidis id quod compactum est dissolvamus, [25] & deambulationibus vehementibus depurgemus, [26] & modico cibo ac attenuationibus carnis evacuationem cogamus ac coagmentemus, [27] & oleo sensim

multo

πρὸ ἁλαίῃ ἠσυχῇ πυκνὸν χρόνον, ὅκως μὴ βιαίως ἀναθερμήνηται, 28 καὶ τοῖσι χρίσμασι καὶ τοῖσιν ἐφεπτικοῖσι καὶ μαλακτικοῖσι χρέεσθαι, καὶ μαλακωτέρῃ ξυμφορῇ.

XLVI. Τοῖσι γυμναζομένοισιν ἀπὸ τῶν ἀνειδίστων πόνων [ἀφ' ὑδὲ [κόπος] γένηται]. 2 ἀκότειν μὲν πονηκὸν τὸ σῶμα, ὑγρὸν ἀνάγκη τὴν σάρκα εἶναι πρὸς τὸν τόπον τὸ πρὶν, ὥστε μὴ εὐδίστως πονέεσθαι. 3 ὥσπερ καὶ τὰ γυμνάσια, πρὸς ἕκαστα. 4 τὴν μὲν σάρκα ξυντήκεσθαι ἀνάγκη, καὶ διαπνέεσθαι, καὶ ξυνίστασθαι, ὥσπερ τὸ πρότερον. 5 ξυμφορὴ δὲ θερμασίη χρῆσθαι. 6 τοῖσι μὲν γυμνασιουμένοισι χρῆσθαι τοῖσι ξυνήθεσιν, 7 ὅκως τὸ ξυνεστηκὸς θερμαινόμενον λεπτυνῆται καὶ διαπνεύσῃται, 8 καὶ τὸ ἄλλο σῶμα μὴ ὑγραίνηται, μηδ' ἀγύμναστον γίνηται. 9 τοῖσι δὲ λελουμένοισι τοῖσι θερμοῖσι ξυμφορὴ καὶ τὸν χρῖεσθαι. 10 καὶ τῇ τελευτῇ ὁμοίως, ὡς καὶ τὸ πρόσθεν. 11 τὸ δὲ πυρέσσοντι οὐδὲν δεῖται. 12 οἱ πόνοι γὰρ ἱκανοὶ θερμήναντες λεπτυῦναι καὶ διαπνεῦσαι τὸ ξυστάν.

XLVII. Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ξυνηθέων γυμνασίων κόποι τοιόνδε τινὰ τρόπον γίνονται. 2 ἀπὸ μὲν ξυμμέτρου πόνου κόπος οὐ κινέει). 3 ὁκόταν δὲ πλείων ἢ κατὰ πόνον ᾖ, ὑπὸ ξηρασίης τοῦ σώματος. 4 κενωθεῖσα δὲ ὑγροῦ θερμαίνεται, καὶ ἀλγεῖ, καὶ φρίσσει, καὶ ἐς πυρετὸν καθίσταται μακρότερον, 5 λοῦσαι μήπω διαπεπόνηται ὀρθῶς. 6 χρὴ δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸ λουτρὸν, μὴ σφόδρα πολλῷ, μηδὲ θερμῷ ἄγαν, λούεσθαι. 7 εἶτα πίνειν αὐτὸν οἶνον ἐπὶ τῷ λουτρῷ μαλακὸν οἶνον, 8 δεῖπνον ὡς πολλὸν ἐσφέρειν καὶ παντοδαπὰ σιτία, 9 καὶ ποτὸν ὕδατος. 10 οἶνον δὲ μαλακὸν χρίε-

multo tempore fricemus, ut ne violenter excalescat. 28 Unguentis etiam tum exsudatoriis, tum mollientibus, ungere ac mollire conducit.

XLVI. At vero exercitatis, ab insuetis laboribus propterea lassitudo contingit. 2 Quum corpus non fuerit laboribus exercitatum, necesse est carnem humidam esse ad eum locum, ad quem non est adsuetus se laboribus exercere, 3 quemadmodum etiam ad singula exercitationum genera. 4 Carnem igitur necesse est colliquari, & excerni, considereque ac contrahi, velut priori. 5 Confert autem hoc modo curari. 6 Exercitationibus utendum est consuetos, 7 quo id quod compactum est calescens extenuetur ac depurgetur, 8 & reliquum corpus non humectetur, neque inexercitatum maneat. 9 Utile est & hunc balneis calidis uti, 10 itemque frictione similiter ut priorem. 11 Verum fomentis nihil habet opus. 12 Labores enim calfacientes sufficientes sunt attenuare & depurgare id quod compactum est.

XLVII. Lassitudo autem à consuetis exercitiis hoc modo fit. 2 A moderato quidem labore lassitudo non movetur. 3 Quum vero major quam oportet labor fuerit, carnem superreficcat, 4 evacuata autem humore caro, calefit, & dolet, & horret, & ad febrem perducitur longiorem, 5 si non quis recte curet. 6 Oportet autem primum quidem ipsum balneo non valde multo, neque nimis calido lavari: 7 deinde exhibito à balneo molli vino, 8 in cœna offerre plurima & omnigena edulia, 9 & potu aquoso, 10 vino vero molli ac mul-

χρείσσων πολλῶ. 11 ''εἶτ' ἐν ὀλιγο- 84
τέρῳ χρόνῳ πλέω, 12 μέχρις
ἂν αἱ φλέβες πληρωθεῖσαι ὀρθῶ-
σιν. 13 εἶτα δὴ ἐξεμεῖτω· 14 καὶ
ἐξαναστάντα ὀλίγον, καθεύδῃ μα-
λακῶς. 15 εἶτα σφοδρὰν ἤσυχῆ
τοῖσι σίτοισι καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι
ξυνήθεσιν ἡμέρας ἑξ. 16 ὁ δὲ τοιού-
των καθεσθεὶς ἐς τὸ ξυνήθης καὶ σί-
τα καὶ ποτά. 17 δύναμιν ἔχει ἡ θε-
ραπείη τοιήνδε. 18 ἐξηρασμένον
τὸ σῶμα ἐς ὑπερβολὴν, ἐξυγρῆναι
δύναται ὑπερβολῆς. 19 ὧν μὲν
ἡ δύναται· ὑπερβολὴν δὲ πόνε 85
γνόντα, ὁκόση τίς ἐστι, καὶ σίτου τῆ
ξυμμετρίη ἀκίνδυνα χρᾶσθαι, οὐ μὲν εἶχεν
ἄπορον. 20 νῦν δὲ τὸ μὲν ἀδυνάτου, τὸ δὲ
ῥᾴδιον. 21 ἐξηρασμένον γὰρ τὸ σῶ-
μα, τὰ ἐμπίπτοντα παντοδαπῶν,
ἀφ' ὧν λαμβάνει τὸ ξυμφέρον αὐ-
τὸ οἰκήιον, ἐκ μὲν καὶ σώματος
ἐκάστου σίτου. 22 πληρωθὲν δὲ ὑ-
γρασθῆναι, κενωθείσης τε κοιλίης τοῦ
δὲ ἐμέτου, ἀφίησι πάλιν τὸ ὑπερ-
βολῆς. 23 ἡ δὲ κοιλίη κενὴ ἐοῦσα αὖ-
τις πάσχει. 24 τὸ μὲν δὴ ὑπερβάλλον ὑ-
γρὸν ἐξερεύγεται ἡ ἄρξ. 25 τὸ δὲ
ξύμμετρον οὔτε ἀφίησιν, οὔτε μὴ
βίης, ἢ πόνου, ἢ φαρμάκων,
ἢ ἄλλης τινὸς ἀντιστάσιος. 26 τῇ
δὲ σφοδρωγῇ χρησάμενος, κατέ-
στησε τὸ σῶμα τὸ διαίτιον ἐπὶ τὸ

to uti. 11 Postea longo tempore
his immoretur, 12 donec venæ
repletæ attollantur. 13 Deinde ve-
ro vomat, 14 & post modicam
stationem, molliter dormiat. 15
'Postea per dies sex sensim ad ci- 535
bos & labores consuetos adhibea-
tur, 16 atque ita ad consuetum
cibum ac potum perducatur. 17
Vim autem habet hæc curatio
talem. 18 Reficcatum excellen-
ter corpus, humectare potest ci-
tra excessum. 19 Siquidem igitur
possibile esset, laboris excessum
nosse, quantus is esset, com-
modum foret ipsi per moderatum
cibum mederi. 20 Nunc vero il-
lud impossibile est, hoc vero fa-
cile. 21 corpus 'enim reficcatum, 540
ab ingestis omnigenis eduliis id
quod conducibile sibi ipsi est su-
mit, unaquæque pars de singulis
cibis: 22 repletum autem & hu-
mectatum, alvo per vomitum
evacuata, rursus excessum re-
mittit. 23 Alvus autem vacua exi-
stens revellit. 24 Excedentem
itaque humiditatem caro eru-
ctat, 25 moderatum vero non
remittit, nisi per vim, aut la-
bores, aut medicamenta, aut
aliam quandam revulsionem. 26
Qui autem additione 'cibi sen- 545
sim crescente utitur, is corpori
diætam placide constituit.

ἱππο-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ.

HIPPOCRATIS DE DIÆTA liber tertius.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 34. 366. Basil. lat.

ΠΕΡΙ δὲ διαίτης ἀνθρωπίνης, ὥσπερ μοι καὶ πρότερον εἰρήκατε, ξυγγράψαι μὲν ἐγὼ οἱόντε ἐς ἀκριβείην, ὥστε οὔτε τὸ πλῆθος οὔτε σίτου ἢ ξυμμετρείην πρὸς ἄλλα σιτία ἔχειν τοῦ πόνου. πολλὰ γὰρ τὰ κωλύοντα, πρῶτον μὲν αἱ φύσιες τῶν ἀνθρώπων, διάφοροι ἐοῦσαι. καὶ γὰρ αἱ ξηραὶ, αὐτῶν ἀλλήλων ἐοῦσαι, καὶ πρὸς ἄλλα μᾶλλον καὶ ἧσσον ξηραί· καὶ ὑγραὶ ὡσαύτως, καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι. ἔπειτα καὶ αἱ ἡλικίαι, μὴ τῶν αὐτῶν δεόμεναι. ἔτι δὲ καὶ τῶν χωρέων αἱ θέσιες, καὶ τῶν πνευμάτων αἱ μεταπτώσιες, καὶ τῶν ὡρέων αἱ μεταστάσιες, καὶ ἑκάστου αἱ κατασκευάσιες. ἐν αὐτοῖσι τε τοῖσι σίτοισι πολλὴ διαφορή. πυροί τε γὰρ πυροῦ, καὶ οἶνος οἴνου, καὶ πᾶσα, ὅσα διαιτεόμεθα, πολλὴν διαφορὴν ἔχει, ἐμποδὼν διὰ ταῦτα εἶναι ἐς ἀκριβείην ξυγγράψασθαι. ἀλλὰ γὰρ αἱ προγνώσιες ἐξωρισμέναι ἐμοιγε τῶν ἐπικρατεόντων ἐν τῷ σώματι, ἵν' τε οἱ πόνοι κρατέωσι τοῦ σίτου, καὶ ἵν' τὰ σιτία τοῦ πόνου, καὶ ὡς χρὴ ἕκαστα ἐξακέεσθαι· καὶ τὰς ὑγιείας τὰς φύσιος μὴ πολλάξειν τε τοῖσι νούσοις, εἰ μή τις μεγάλα πάνυ ἐξαμαρτάνοι, καὶ πολλάκις. τούτων τε δὴ φαρμάκων δεῖ ἤδη. ἔστι δ' ἃ οὐκ ἄνευ τῶν φαρμάκων δύναται ὑγιάζειν· ἥ μὲν δυνατὸν

DE diæta humana ex-acte quid conſcribere, ut ad ciborum copiam, laborum menſuratio ac ſymmetria fiat, non eſt poſſibile, quemadmodum etiam antea à me relatum eſt. Multa enim ſunt impedimenta. Primum quidem hominum naturæ, diverſæ exiſtentes. (Nam & ſiccæ ipſæ ad ſeipſas, & ad alia collatæ magis ac minus ſiccæ ſunt: & humidæ. Similiter etiam aliæ omnes.) Deinde ætates non iiſdem indigentes. Inſuper & regionum ſitus, & ventorum mutationes, & temporum alterationes, & anni conſtitutiones. Eſt & inter ipſos cibos multa differentia. Triticum enim à tritico differt, & vinum à vino: & reliqua omnia ex quibus victum facimus diverſa exiſtentia, impediunt quo minus poſſibile ſit exacte de diæta conſcribere. At enim prænotiones inventæ ſane à me ſunt eorum quæ in corpore dominantur, ſive labores cibos, ſive cibi labores ſuperent, & quomodo ſingulis mederi oporteat, prædiſcereque ſanas naturas, & ut non accedant morbi, niſi quis valde multum delinquat ac ſæpe: hæc autem medicamentis jam opus habent. Sunt autem quæ neque per medicamenta ſanari poſſunt. Quantum quidem igitur inveniri poſ-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 279 sur 917

τὸν σύμπαντα ἐνιαυτὸν ἐς τέσσαρα μέρεα διαιρέουσιν, ἃ καὶ μάλιστα γινώσκουσιν οἱ πολλοὶ, χειμῶνα, ἦρος, θέρος, φθινόπωρον. [11] Καὶ χειμῶνα μὲν, ἀπὸ Πλειάδων δύσιος ἐς ἰσημερίης ἀρινῆς. [12] Ἔαρ δὲ, ἀπὸ ἰσημερίης μέχρι Πλειάδων ἐπιτολῆς. [13] Θέρος δὲ, ἀπὸ Πλειάδων μέχρις ἀρκτούρου ἐπιτολῆς. [14] Φθινόπωρον δὲ, ἀπὸ ἀρκτούρου μέχρι Πλειάδων δύσιος.

fibile eſt quæ maxime ad rem faciunt, à me inventum eſt: [3] verum exacte à nullo.

11. Primum igitur multis ac vulgo hominibus conſcribam, ex quibus maxime utilitatem capere poſſint, [2] qui ſane cibis vulgaribus utuntur, [3] ac laboribus neceſſariis, [4] profectionibuſque neceſſariis, [5] ac operis marinis ad vitam degendam repertis: [6] quique caleſcunt plus quam expedit, [7] perfrigeranturque præter commoditatem, [8] & reliqua diæta inconſtanti utuntur. [9] His itaque ex præſentibus ſic victum facere conducit. [10] Annum equidem in quatuor partes dividunt, quas plerique omnes noverunt, hyemem, ver, æſtatem, autumnum. [11] Et hyemem quidem à pleiadum occaſu, uſque ad æquinoctium vernum. [12] Ver autem ab æquinoctio uſque ad pleiadum exortum. [13] Æſtatem vero à pleiadum ortu uſque ad arcturi exortum. [14] Autumnum ab arcturi ortu, uſque ad pleiadum occaſum.

111. Ἐν μὲν οὖν τῷ χειμῶνι ξυμφέρει πρὸς τὸν ὥρην ψυχρόν τε καὶ ξυνεστηκότα ὑπεναντιούμενον, τοῖσι διαιτήμασιν τοῖσδε χρέεσθαι. [2] πρῶτον μὲν μετεσιτέειν χρὴ ἅπαξ ἐς ἡμέρην, ἢν μὴ πάνυ ξηρή τις τὴν νηστείην ἔχῃ. [3] εἰ δὲ μὴ, μικρὸν δορίσιον. [4] τοῖσι δὲ διαιτήμασι χρέεσθαι, τοῖσι ξηροῖσι, [5] καὶ αὐστηροῖσι, [6] καὶ θερμαντικοῖσι, [7] καὶ ξυγκομιστοῖσι, [8] καὶ ἀκρήτοισιν. [9] ἄρτοισι δὲ μᾶλλον, [10] καὶ τοῖσιν ὀπτοῖσι ἢ ἑψῶν μᾶλλον, ἢ τοῖσιν ἐφθοῖσι χρέεσθαι. [11] καὶ τοῖσι ποτοῖσι μελασι, [12] ἀκρητεστέροισι, [13] καὶ ἐλάσσοσι. [14] λαχάνοισι δὲ ὡς ἥκιστα, πλὴν τοῖσι θερμαντικοῖσι καὶ ξηροῖσι. [15] καὶ χολοποιοῖσι, [16] καὶ ἐμφυσήμασιν ὡς ἥκιστα. [17] τοῖσι

111. In hyeme quidem igitur tempori frigido & compacto ſe opponendo, hoc victu uti conducit. [2] Primum quidem ſemel tantum in die cibum capere convenit, niſi quis valde ſiccum ventrem habeat. [3] Id vero ſi fieri non poſſit, modicum prandere. [4] Victu autem utendum eſt ficco, [5] & auſtero, [6] & calfactorio, [7] & ex toto collato, [8] ac meraco. [9] Pane autem magis uti expedit, [10] & obſoniis aſſatis potius quam coctis. [11] Et potionibus nigris [12] meracioribus [13] ac paucioribus. [14] Oleribus minimum, præterquam calfacientibus & ſiccis. [15] Succis item [16] ac ſorbitionibus minime utendum eſt. [17] Laboribus autem

δὲ πόνοισι πολλοῖσιν ἅπασι, [18] τοῖσί τε δρόμοισι καμπτοῖσιν, ἐξ ὀλίγου προσαγωγὰ; [19] καὶ τῇ πείλῃ ἐν ἱλαρῷ μακρῇ, [a] ἀπὸ κένων προσαγωγά. [20] τοῖσι μὲν προπόνοισιν, ἀπὸ τῶν γυμνασίων, [b] ὀξέσιν· [21] ἀπὸ δὲ δείπνου, βραδέσιν ἐν ἀλίῃ· [22] [c] ὀρθρινοισί τε πολλοῖσιν, ἐξ ὀλίγου ἀρξάμενον, προσαγωγὰ σφοδρὸν, ἀπὸ πανόνων τε ἡσυχῇ.

IV. [d] Καὶ σκληροκοιλίῃσι, [2] ἐν γυκτοπατίῃσι, [3] [e] καὶ κνιοδρομίῃσι, [4] καὶ κυνοδρομίῃσι χρείη ξυμφέρει. [5] πάντα γὰρ τοῦτο ἰσχναίνει καὶ θερμαίνει. [6] [f] χρέεσθαι τε πλοίῳ. [7] ὁκόταν δὲ ἐθέλῃ λάσιος εἶναι, [g] ὧν μὴ ὀπωπονήσῃ ἐν παλαίστρῃ, ψυχρὸν λουέσθω. [8] ὧν δὲ ἄλλῳ πῃ πόνῳ χρήσηται, τὸ θερμὸν ξυμφορώτερον. [9] χρείη δὲ τοῖσιν ἐμέτοισι, [10] τοῖς μὲν ὑγροτέροις τρὶς, τοῖς δὲ μετρίοις· [11] τοῖς δὲ ξηροτέροις δὶς, ἀπὸ σιτίων παντοδαπῶν. [12] ἐκ δὲ τῶν ἐμέτων προσαγωγὴ ἡσυχῇ ἐπὶ τὸ εἰθισμένον σιτίον, ἐς ἡμέρας τρεῖς. [13] καὶ τοῖσι πόνοισι χρείη κουφοτέροισι καὶ ἐλαττόνοσι, τοῦτον τὸν χρόνον. [14] ἀπὸ δὲ βοείων καὶ χοιρείων κρεῶν, ἢ τῶν ἄλλων, ὁ, τι ἂν ὑποθυμήνῃ πληστόμενος, ἐμείν. [15] [h] καὶ ἀπὸ τυρωδέων καὶ γλυκέων καὶ λιπερῶν καὶ εὐώδεων πλησμονῆς, ἐμείν ξυμφέρει. [16] καὶ ἀπὸ μέθης, [17] καὶ σίτων μεταβολῆς, [18] καὶ χωρίων μεταβολῆς, ἐμείν. [19] διδόναι δὲ καὶ τῷ ψύχει καθαρὸν ἑωυτὸν, [20] πλὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ γυμνασίων.

V. Ἀλλ' ἔν τε τοῖσιν ὀρθρινοῖσι προπόνοισιν, ὁκόταν ἄρξηται τὸ σῶμα θερμαίνεσθαι, [2] καὶ τοῖσι δρόμοισι, [3] καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ χρόνῳ, [4] ὑπεξιέναι πλὴν φυλακτόμβου. [5] ἄμεινον γὰρ τῷ σώματι χειμῶνα

tem multis omnibus, [18] curſibuſque curvis ſenſim creſcente acceſſione, [19] & lucta in oleo longa, à levibus ordiendo ac ſenſim addendo. [20] Et deambulationibus ab exercitiis, acutis ac celeribus, [21] à cœna vero, tardis in tempore. [22] Matutinis autem multis, leni initio facto, ac ſenſim creſcente acceſſione, ita ut placide rurſus deſinas.

IV. Utendum eſt & ſtrato duriore, [2] & nocturnis itineribus, [3] & funambulationibus, [4] ac curſibus per funem uti confert. [5] Omnia enim hæc attenuant ac calfaciunt. [6] Utendum etiam navigatione. [7] Ubi autem quis lavari velit, ſi quidem in palæſtra ſe exercuerit, frigida lavetur. [8] Si vero alio quopiam exercitio uſus fuerit, calida commodior exiſtit. [9] Utendum & vomitibus, [10] ſi humidiores ſint ter in menſe, [11] ſin ſiccliores, bis à cibis omnis generis: [12] à vomitibus ſenſim perveniendum eſt ad conſuetum cibum per tres dies, [13] eoque tempore laboribus levioribus ac paucioribus utendum: [14] à bubulis autem & porcinis carnibus, aut aliis, quicquid tandem modum exceſſerit, repletus vomat: [15] & à caſeoſis & dulcibus ac pinguibus, eum qui non eſt adſuetus repleri, vomere conducit: [16] & ab ebrietate, [17] ac ciborum mutatione, [18] & regionum alteratione vomendum eſt. [19] Oportet autem frigori ſeipſum purum exhibere, [20] præterquam à cibis ac exercitiis.

V. Sed & in matutinis deambulationibus ubi corpus calefieri cœperit, [2] itemque in curſibus [3] etiam in alio tempore, [4] exceſſum vitare oportet. [5] Melius eſt enim corpori hyemem ferre,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 281 sur 917

ἡ γυμνάζεσθαι ἐν τῇ ὥρῃ. 6 ἀδὲ γὰρ τὰ δένδρα μὴ γήμασιν ἐν τῇ ὥρῃ, δ' ὧν τὰ ἔρρωται. 7 χρείη δ' ἂν τοῖσι πόνοισι πολλοῖσι τούτῳ τῷ ὥρῃ ἐς ὑποθολήν. 8 ἢν μὴ οἱ κόποι ἐπίνωνται. 9 τὸ δὲ τεκμήριον δηλώσω τοῖς ἰδιώτῃσι. διότι τάδε ἔστιν οὕτω φαίνεται. 10 τὰ ὥρης ἐόντος ψυχροῦ καὶ ξυνεστηκότος, ὥσπερ τὰ λίθια καὶ πάντα τὰ ζῶια. 11 βραδέως ἂν ἀναγκαίη ἁβρύνεσθαι καὶ τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ πόνου, 12 καὶ ὀλίγου μικρόν τι μέρος ὑπακούειν ἂν ὑπάρχοι. 13 εἶτα δ' ὀλίγου, ὃν τινα μὴ ποιέῃ, ὑπόδηλον ἐόν· 14 ὃν τινα δ' ἀναπαύσῃ, πολύς. 15 ἡ μὲν γὰρ ἡμέρη, βραχεῖη· ἡ δὲ νὺξ, μακρή. 16 διὰ τοῦτο οὖν οὐκ ἔστιν ὑποθολὴν ὀλίγου χρόνου καὶ πόνος. 17 χρὴ δὲ διὰ τοῦτο καὶ ὥρην τοιαύτην διαίτῃ χρέεσθαι. 18 ἀπὸ πληϊάδων δύσιος μέχρις ἡλίου τροπῶν, ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρας. 19 ταύτῃ δὲ καὶ τροπὴν χρὴ φυλακὴν ὡς μάλιστα εἶναι. 20 καὶ ἀπὸ τροπῆς ἡλίου, ἄλλας τοσαύτας ἡμέρας τῇ αὐτῇ διαίτῃ χρέεσθαι.

VI. Ἐπὴν δὲ ἡ ὥρη ἐπιπέσῃ τὸ ζέφυρον, καὶ μαλακωτέρη γένηται, δεῖ καὶ τῇ διαίτῃ μετὰ τὰ ὥρης ἐπαγαγεῖν, ἡμέρας πεντεκαίδεκα, ὅτε ἡ ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει καὶ ἡ χελιδὼν ἤδη φαίνηται. τὸ δὲ ἐγγύτερον δὲ χρόνου, ποικιλώτερον ἤδη διαίτῃ, μείχεις ἡμερέλιον, ἡμέρας τεσσαράκοντα δύο. δεῖ δὲ καὶ τοῖσι ὀπωρινοῖσι χρέεσθαι τῇ ὥρῃ διαποικίλοντα, μαλακωτέροισι καὶ καυστέροισι, τοῖσι γλισχροῖσι, καὶ τοῖσι πιθοῖσι, καὶ πόνοισι, καὶ σιτίοισι καὶ ποτοῖσι τὸ ἔαρ. ἐγγύτερον δὲ ἰσημερίης γένηται, ἤδη μαλακωτέρη, καὶ αἱ ἡμέραι μὲν μακρότεραι, αἱ νύκτες δὲ βραχύτεραι, καὶ

quam exerceri hoc tempore. 6 Nam neque arbores, quæ hyemem non pertulerunt, hoc tempore fructum ferre possunt, neque ipsæ sanæ esse. 7 Utendum est & laboribus hoc tempore multis usque ad excessum, 8 nisi lassitudines succedant. 9 Signum autem docebo idiotas, ostendamque quapropter hæc ita se habent. 10 Tempore existente frigido ac compacto, consimilia patiuntur etiam animalia ipsa. 11 Necesse igitur est corpora tarde calefieri à labore, 12 & modicam quandam humiditatis præsentis partem excernere. 13 Deinde modicum tempus concessum est quo laborent, multum autem quo quiescant. 15 Dies enim brevis est, nox vero longa: 16 propterea igitur neque tempus, neque labor excessum habet. 17 Obhanc itaque causam hoc tempore sic diætam instituere oportet, 18 à pleiadum occasu usque ad solstitium hybernum diebus quadraginta quatuor. 19 Circa solstitium autem maxime in custodia ac tutela esse, 20 & à solstitio alios totidem dies eadem diæta uti.

VI. Postquam autem tempus adduxerit favonium, & mollius factum fuerit, 2 oportet etiam cum tempore diætam sequi, diebus quindecim, 3 quum arcturus oritur 4 & hirundo volat. 5 Sequens vero tempus magis varie transigere oportet 6 usque ad æquinoctium diebus triginta duobus. 7 Oportet igitur etiam diæta uti hoc tempore variegatiore, 8 molliore que ac leviore, & cibo, & potu, & labore, 9 atque ita sensim ad ver perducere. 10 Quum autem æquinoctium jam factum fuerit mollius, & dies longiores, ac noctes breviores,

11 & 12 13 14 15 16 17 18 19 20 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

11 Ἐὰν ἡ ὥρη ἐπιῶσα θερμή τε καὶ ξηρὴ κατάσχῃ, 12 καὶ ἡ τροφὴ περιῇ [διαπέπ]τοφιμος τε καὶ ἄκρητος. 13 δεῖ δή, ὥσπερ καὶ δένδρεα ὠθεῖται καὶ αὐξεται] καὶ τούτῳ τῷ ὥρῃ ἐωυτῶν αὐξειλεῖν εἰς τὸ ἦρος, 14 σῦκα ἔχοντα γράμμιον, 15 αὔξησίν τε ἐς σκιλῶ, 16 ὥσπερ καὶ τὸν ἄνθρωπον. 17 ἐπεὶ γὰρ γράμμιον ἔχει, τὰ σαρκὸς τῷ αὔξησιν δεῖ ὑγιηρῷ αὐτῷ διαπρήσσειν.

VII. Χρὴ δὲ, ὡς μὴ ἐξαπίνης τὴ δίαιταν μεθαρμόζειν, 2 διελεῖν τὸν χρόνον ἐς μέρεα ἕξ, καὶ ὀκτὼ ἡμέρας. 3 ἐν μὲν τῇ πρώτῃ μέρει χρὴ τά τε πόνων ἀφαιρέειν, 4 καὶ τοῖσι λοιποῖσι ἐξυπηρέτοισι χρέεσθαι· 5 τοῖσι δὲ σιτίοισι μαλακωτέροισί τε, 6 καὶ πόμασιν ὑδαρεστέροισι, καὶ λιπαρωτέροισι, 7 καὶ τῇ παλαίστρῃ ξὺν τῷ ἐλαίῳ κεχρέεσθαι. 8 ἐν ἑκάστῃ δὲ τῇ ὥρῃ ἐπιχειρέειν τὰς διαίτημάτων μεταστάσιας καὶ μικρόν. 9 καὶ τὰ περιπάτων ἀφαιρέειν τὰ πολλὰ δὲ δεῖπνα τὰς πολλάσις, 10 τὰ δὲ ὀρθρίων τὰς ὀλίγους. 11 καὶ τὰ μάζης ἀντὶ τῶ ἄρτου προσφέρειν· 12 καὶ τὰ λαχάνων τὰ ἑψανὰ προσφάγειν· 13 καὶ τὰ ὄψα ἀνισάζειν τοῖσι ἁλσὶ τοῖσιν ὀπτοῖσι· 14 λουτροῖσί τε χρέεσθαι· 15 καὶ ἀναβιβρώσκειν μικρόν· 16 ἀφροδισιάζειν τε ὀλίγοισι· 17 καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τῶν δὲ πρείσθεων, εἶτα μᾶλλον καὶ πλέον· χρόνῳ, 18 ὅκως ἂν καταστήσῃ τὸ σῶμα σαρκωθὲν καθαρῇ σαρκί· 19 καὶ τὴν δίαιταν μαλακὴν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, 20 μίσγειν πολυαίδων ἐπιόλης.

VIII. Ἐν τούτῳ δὲ ἤδη θέρεος, καὶ δίαιταν χρὴ πρὸς τοῦτο ποιέεσθαι. 2 χρὴ δὲ, ἐπιόντων πολλὰς ἐπιόλας, τοῖσί τε σιτίοισι μαλακωτέροισι καὶ ἐλάττοσι χρέεσθαι. 3 εἶτα τῇ μάζῃ πολλῷ, ἢ τῷ ἄρτῳ. 4 ταύτῃ δὲ προσ-

11 & tempus calidum ac ſiccum conſtiterit, 12 etiam præſens victus probe nutriens ac meracus ſit. 13 Quemadmodum igitur arbores 14 rationem non habentes, hoc tempore præparant ſibi ad æſtatis commoditatem, 15 tum incrementum, tum umbram: 16 ſic oportet hominem, 17 quum ſane mente ac ratione præditus ſit, carnis incrementum ſalubre ſibi præparare.

VII. Oportet igitur, ut, ne derepente diæta tranſmutetur, 2 tempus in ſex partes dividere, per octo dies. 3 In prima itaque parte & labores detrahere oportet, 4 & reliquis quoque velocioribus uti. 5 Cibis autem mollioribus, 6 & potibus aquoſioribus ac albioribus, 7 & lucta cum oleo in ſole utendum eſt. 8 In ſingulis autem temporibus ſingulas diætas paulatim tranſmutare oportet, 9 & deambulationes detrahere à cœna plures, 10 matutinas pauciores: 11 & mazam pro pane offerre, 12 & olera cocta exhibere, 13 & obſonia cocta aſſatis adæquare, 14 & balneis uti, 15 & parum prandere, 16 & re venerea pauca uti, 17 & vomitibus primum quidem quarto quoque die, deinde per longius tempus, 18 quo & corpus pura carne incarnatum conſtituas, 19 & diætam in hoc tempore mollem, 20 uſque ad pleiadum exortum.

VIII. Et in hoc jam æſtas adeſt, & ad hanc nunc diætam inſtituere oportet. 2 Quum itaque pleias exorta fuerit, cibis mollioribus ac paucioribus uti oportet. 3 Deinde maza magis quam pane, 4 atque ea prius

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 283 sur 917

ωθφυρητῆ ἀτρυπλοτέρῃ. [1] τοῖσι δὲ πόμασι μελικηδέσι, λευκηδέσιν, ὑδαρέσιν· [6] δρίστου δὲ ὀλίγου· [7] καὶ ὕπνοισιν ἀπὸ δείπνου βραχέσι· [8] καὶ πλησμονῇσιν ὡς ἥκιστα τῶν σιτίων τε καὶ ποτῶν· [9] [ποτὸν δὲ] ἐκμυοῦς ἐπὶ τοῦ σιτίου χρέος. [10] ὀλιγίστου δὲ ὡς ἥκιστα πίνειν, [11] ἢν μὴ ἀναγκαίη τις ξηραίνῃ τὸ σῶμα χρήσῃ. [12] χρέος δὲ τοῖσι λαχάνοισι τοῖσιν ἑφθοῖσι, [13] πλὴν τῶν καυσωδέων καὶ ξηρῶν. [14] χρέος δὲ καὶ τοῖσιν ὠμοῖσι, [15] πλὴν τῶν θερμαντικῶν καὶ ξηρῶν.

ιθ. ιχ. [1] Ἐμέτοισι δὲ, ἢν μήτις πλησμονὴ ἐγγένηται, μὴ χρέος. [2] τοῖσι δὲ ἀφροδισίοισιν ὡς ἥκιστα. [3] λουτροῖσι δὲ χλιεροῖσι χρέος. [4] ἡ δὲ ὀπώρη ἐκτυφλότερον τὸ ἀνθρωπίνης φύσιος. [5] βέλτιον οὖν ὀπωρέων ἀπέχεσθαι. [6] εἰ δέ τῳ τὸ τοιόνδε, μὴ τῶν σιτίων χρεόμενον, ἥκιστ' ἂν ἐξαμαρτάνοι. [7] τοῖσί τε πόνοισι, [8] τοῖσί τε τροχοῖσι χρὴ γυμνάζεσθαι, [9] καὶ δρομαίοισιν ὀλίγοισι πλείω χρόνον, [10] καὶ τοῖσι περιπατητοῖσι σὺν σκιῇ, [11] τῇ τε πάλῃ σὺν κόνι, [12] ὅκως ἥκιστα θερμανθήσεται.

κ. Ἡ δὲ ἀλίνδησις βέλτιον, ἢ οἱ τροχοί· [2] ψύχουσι δὲ, τὸ σῶμα κενεοῦντες δ' ὑγροῦ. [3] δεῖ δὲ πρὸ τε μὴ περιπατεῖν, [4] ἀλλ' ἢ ὅσον ἐξαναστῆναι. [5] πρωὶ δὲ χρέος τοῖσι περιπατητοῖσιν. [6] ἡλίους δὲ φυλάσσειν, [7] καὶ τὰ ψύχεα, πρίν περ σὺν πρωὶ, καὶ τὰ σὺν τῇ ἑσπέρῃ, [8] ὁκόσα ποταμοὶ, ἢ λίμναι, ἢ χιόνες ἀναπνέουσι. [9] τοῦτο δὲ τῇ διαίτῃ ἀκροτενεχέτω, μέχρις ἡλίου τροπέων. [10] ὅκως δὲ τιτήσῃ τοῦ χρόνου ἀφαιρέσῃ πάντα, ὁκόσα ξηρὰ, καὶ θερμὰ, καὶ μέλανα, καὶ ἄκρητα, καὶ τὰς ἄρτους, [11] πλὴν εἴ τι μικρὸν ἡδύ-

νῃς

subacta, & vino dulci non emollita : [5] potibus autem mollibus, albis, aquosis, [6] prandio modico, [7] & somnis à prandio brevibus, [8] & repletionibus ex cibis ac potibus quam minimis. [9] Potu inter edendum utendum est sufficiente : [10] per diem vero minime bibendum, [11] nisi necessaria aliqua siccitate corpus utatur. [12] Utendum est & oleribus coctis, [13] exceptis æstuosis ac siccis. [14] Utendum etiam crudis, [15] exceptis calfacientibus ac siccis.

ix. Vomitibus, nisi si qua repletio contingat, utendum non est. [2] Re autem venerea minime. [3] Balneis autem tepidis uti licet. [4] At vero poma fortiora sunt quam pro humana natura. [5] Melius est igitur à pomis abstinere. [6] Si vero quis cum cibis utatur, minime deliquerit. [7] Laboribus quoque [8] ac cursibus circularibus exerceri oportet, [9] & cursibus rectis revertentibus modicis multo tempore, [10] & deambulationibus in umbra, [11] lucta autem in pulvere, [12] quo quam minime excalescat.

x. Verum volutationes in pulvere meliores sunt quam cursus circulares. [2] Frigefaciunt enim corpus humorem evacuantes. [3] A cœna deambulandum non est, [4] sed saltem surgendum. [5] Mane vero deambulationibus utendum. [6] Soles vitandi sunt, [7] itemque frigora, tum mane, tum vespere, [8] quæ flumina, aut stagna, aut nives exhalant. [9] Hanc autem diætam tolerare oportet usque ad solstitium æstivum, [10] quo in hoc tempore adimas omnia quæ sicca sunt & calida & nigra ac meraca, itemque panes, [11] præterquam si parum

quid

τῆς περιόδου εἴρηκα.[12] τὸ δὲ ἐχόμενον ἦν χρόνον διαιτᾶσθαι τοῖσι μαλακοῖσι, καὶ ὑγροῖσι, καὶ ψυκτικοῖσι, καὶ λευκοῖσι, [13] μέχρις ἀρκτούρου ἐπιτολῆς καὶ ἰσημερίης, ἡμέρας πεντήκοντα τρεῖς.

XI. Ἀπὸ δὲ ἰσημερίης ὧδε χρὴ διαιτᾶσθαι,[2] μεταφέροντα μὲν πρὸς τὸ χειμῶνα ἐκ τοῦ φθινοπώρου,[3] φυλασσόμενον τὰς μεταβολὰς τοῦ ψύχεος καὶ τοῦ καύματος ἐνθεῦτεν πυκνῶς. [4] χρίεσθαι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ἱματίῳ μᾶλλον μεσοκινήσαντα, [5] τῇ τε τρίψει, [6] καὶ τῇ πάλῃ ἐκ ἐλαίου, [7] ἰσχνῇ μεταφέροντα. [8] καὶ τοὺς περιπάτους ποιέεσθαι ἐν ἀλείῃ. [9] θερμολουσίῃ τε χρέεσθαι, [10] καὶ τοὺς ὑπνους ἀφαιρέειν. [11] ἐσθίειν σιτίοισι θερμοτέροισι, καὶ ἧσσον ὑγροῖσι, καὶ ἀμυδροῖσι· [12] καὶ τοῖσι πόμασι μελανωτέροισι, μαλακοῖσι δὲ καὶ μὴ ὑδαρέσι· [13] τοῖσί τε λαχάνοισιν ἧσσον· [14] τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ μεταφέροντα πάσῃ, τοῖσι μὲν θερινοῖσι φαρμακώδεσι, τοῖσι δὲ χρηστοῖσι χρέεσθαι μὴ ἐς ἄκρον, [15] ὄφρα κε μεταστήσῃ ὡς ἔγγιστα τὴν ἰσημερινὴν διαίτης, [16] τὸν ἡμέρησι δυοῖν δεούσῃσι πεντήκοντα, μέχρι πλειάδων δύσιος, ἀπὸ ἰσημερίης.

XII. Ταῦτα μὲν παραινέω τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, [2] ὁκόσοισιν ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν τὸν βίον ἀμελέειν ἐστί, [3] μηδὲ ὑπάρχει αὐτοῖσι τὰ ἄλλων ἀμελήσασι τῆς ἑωυτῶν ὑγιείης ἐπιμελέεσθαι. [4] οἷσι δὲ τάδε παρεσκεύασται καὶ διήγνωσται, ὅτι ἀδὲν ὄφελός ἐστιν, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτε τῶν ἄλλων ἀδενὸς, ἄτερ τῆς ὑγιείης, [5] πρὸς ταύτης ἐστί μοι διαίτα ἐξευρημένη, [6] ὡς ἀνυσὸν πρὸς τὸ ἀληθέστατον τῶν δυνατῶν πρόσω. [7] ταύτην μὲν

quid voluptatis gratia concedere velis. [12] Sequenti vero tempore utetur mollibus & humidis & perfrigerantibus ac albis, [13] usque ad arcturi exortum ac æquinoctium per dies nonaginta tres.

XI. Cæterum ab æquinoctio sic diætam instituere oportet, [2] per autumnum ad hyemem adducendo, [3] ita ut mutationes frigorum ac teporis vites vestitu crasso. [4] Utendum autem hoc tempore motu in veste, [5] frictioneque [6] ac lucta in oleo, [7] ita ut sensim accessio crescat. [8] Deambulationes quoque in tepore faciendæ sunt, [9] & calidis lavacris utendum, [10] & somni diurni detrahendi. [11] Cibis autem utendum est calidioribus, ac minus humidis, & puris, [12] & potibus nigrioribus, verum mollibus, & non aquosis: [13] oleribus vero minus. [14] Reliquam item diætam omnem sic consonam adhibere oportet, ut ab æstivis detrahas, hybernis autem utaris non ad summum, [15] quo hybernum victum quam proxime constituas, [16] in diebus duodequinquaginta, usque ad pleiadum occasum, ab æquinoctio.

XII. Hæc porro multitudinis commonendæ gratia ac vulgi hominum causa prodo, [2] qui ex necessitate vitam temere transigunt, [3] neque licet ipsis aliorum negligentes esse, ac suam ipsorum sanitatem curare. [4] Quibus vero jam hoc certum ac percognitum est, quod neque divitiarum, neque corporis, neque ullius alterius rei ulla utilitas est, citra sanitatem, [5] ad hos inventa est à me diæta, [6] quantum possibile est, ad veritatem ac certitudinem possibilium rerum adducta. [7] Hanc itaque in ser-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 285 sur 917

ἓν ἐσιόντι τῷ λόγῳ δηλώσω. [8] τὸ δὲ ἓν τὸ ἐξεύρημα καλὸν μὲν ἐμοὶ τῆδε εὑρόντι, [9] ὠφέλιμον δὲ τοῖσι μαθοῦσιν, [10] ἀδὲς δὲ κωτ ἐσέτερον ἐδὲ ἐπιχείρησει ξυνθεῖναι, [11] ὃ ἐσὶς ἅπαντα τὰ ἄλλα πολλοῦ κρίνω εἶναι ἄξιον. [12] ἔτι ἓν ἐσὶ πρόγνωσις μὲν ἐσὶ ἓν κάμνοντι, [13] πρόγνωσις ἓν τῶν σωμάτων, ἢ πότερον τὸ σιτίον κρατεῖ τοὺς πόνους, [15] ἢ οἱ πόνοι τὰ σιτία, [16] ἢ μετρίως ἔχει ἐσὶς ἄλληλα. [17] ἀπὸ μὲν ἓν ἐσὶ κρατεῖ ὁκότερον ἄν, νόσοι ἴσχιον· [18] ἀπὸ ἓν ἰσάζει ἐσὶς ἄλληλα, ὑγιείη ἐσὶν.

XIII. Ἐπὶ τούτοισι δὴ τὰ εἰδέα ἐπέξειμι, καὶ δείξω, οἷσίν γίνεται τοῖσιν ἀνθρώποισιν ὑγιεινὰ δοκέουσι, καὶ ἐσθίουσί τε ἡδέως, πονέεταί τε δυναμένοισι, καὶ σώμασι καὶ χρώμασι καλῶς ἔχουσιν. [2] αἱ μὲν ἄτρεες ἐπιφάσιες φαιδρῆς ἐμπλήσονται ἀπὸ ἓν δείπνου, [3] καὶ δοκέουσι μὲν πλήρεες εἶναι, [4] μύσσονται ἓν ἀδύν. [5] ὁκόταν ἓν ἐπιπολῆς ἄρξωνται ἓν ὀρθρίζειν καὶ γυμνάζεσθαι, τότε μύσσονται καὶ πλύνονται. [6] καὶ ἐσιόντι ἓν χρόνῳ καὶ τὰ βλέφαρα βαρέα ἴσχουσι, [7] καὶ τὸ μέτωπον ξυνομὴ λαμβάνει, [8] καὶ τε σίτων ἀπέχονται. [9] καὶ πίνειν ἧσσον δύνανται, [10] ἀχροΐη τε τὰ τοιαῦτα κρατεῖ ἡ χροιὴ γίνεται. [11] ἢ ὑγρηδίαι ῥέουσι κινέουσι, [12] ἢ πυρετοὶ φρικώδεες, [13] καθ' ὁτιοῦν τι ἂν τύχῃ ἓν χρόνου ἡ πλησμονὴ κινηθεῖσα. [14] ὅτι δ' ἂν τύχῃ ποιήσας καὶ τοῦτον τὸν κομιδὴν, τοῦτο αὐτῷ τῷ ἐκ τοῦτου ἴσον. [15] τούτοισι γὰρ κρατέουσι τὰ σιτία τοὺς πόνους, καὶ μικρὸν ξυλλεγόμενον ἡ πλησμονὴ, ἐς νοῦσον ἤγαγε. [16] ἀλλ' ἡ χρὴ τοσοῦτον μέχρι τούτου. [17] ἀλλ' ὁκόταν γνῷ τὸ σῶμα τὸν τεκμηρίων, ἐνθύμιον ὅτι κρατεῖ τὰ σιτία τοὺς

monis progressu declarabo. [8] Inventum autem hoc honestum quidem mihi repertori, [9] utile vero discentibus; [10] nullus adhuc priorum ne attentavit quidem componere, [11] quod ad omnia alia magni æstimandum duco: [12] Est autem præcognitio antequam ægrotent; [13] cognitio, quid corpora perpetiantur; [14] utrum cibus superat labores, [15] aut labores cibos, [16] aut moderate inter se habeant. [17] Utrum enim tandem superetur, morbi fiunt: [18] ab æqualitate autem inter ipsa mutua, sanitas adest.

XIII. Ad hæc sane commemoranda accingor, & demonstrabo qualia fiunt hominibus qui sani sibi esse videntur, & jucunde comedunt, laborareque possunt, & corporis ac caloris satis habent. [2] Nares citra causam apertam à cœna implentur, [3] & repletæ esse videntur, [4] emungunt autem nihil. [5] Vbi autem deambulare mane incipiunt ac exerceri, tunc emungunt ac spuunt: [6] & progressu temporis etiam palpebras graves habent, [7] & pruritus frontem occupat, [8] & à cibis abstinent, [9] & bibere minus possunt, [10] & color fit decolor, [11] & aut destillationes moventur [12] aut febres horridæ, [13] juxta quodcunque tempus repletio fuerit mota. [14] Quicquid autem eo tempore fecerit, in idipsum culpam ac causam rejicit, quum idipsum causa non sit. [15] Huic enim cibi superant labores, & repletio paulatim collecta in morbum ipsum adduxit. [16] Sed non huc usque differre oportet, [17] verum ubi prima signa cognoverit, scire quod cibi labores superant, & paulatim collecta repletio

τὰς πόνους, " καὶ μικρὸν ξυλλέγε- repletio exiſtit. 18 Muçus enim
μὴ πλησμονή ἐστι. 18 μύξαι γὰρ 19 & ſaliva repletionis indices
καὶ σίελα πλησμονῆς ἐστι κρίσις. 20 ſunt ac ſigna, 20 & quieſcente
ἀτρεμίζοντος μὲν δὴ καὶ στόμαθ', quidem corpore, meatus ſpiri-
φράσσουσι τὰς πόρους καὶ πνεύμα- tus obturant, multa repletione
τος, πολλῆς ἐνεούσης τῆς πλησμονῆς. exiſtente : 21 ubi vero calefactum
21 θερμαινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ πόνου, eſt præ labore, attenuata excer-
ἀπεκρίνετο λεπτυνόμενον. nuntur.

XIV. Χρὴ γὰρ τὸν τοιοῦτον ἐκθερα- XIV. Talem autem ſic cura-
πεύεσθαι ὧδε. 2 Ἀσκητέον μὲν οὖν re oportet. 2 Exercitatum in
τοῖσι γυμνασίοισι τοῖσιν εἰθισμέ- conſuetis exercitiis citra laſſi-
νοισιν ἀκόπως, θερμῶ λουσάμενον, tudinem, calidaque lotum,
σίτοισι παντοδαποῖσι, καὶ ποτοῖσιν cibis omnigenis expleto, ac
ἡμίοινον. 3 ὀκὰν δὲ ἐμέσῃ, κλύσαι τὸ vomere facito. 3 à vomitu ve- 140
στόμα καὶ τὸν φάρυγα οἴνῳ αὐστηρῷ, 4 ro os & fauces colluat vino
ὅκως αὐτοῦ ξυσπᾶται τὰ φλε- auſtero, 4 quo oſcula vena-
βία, 5 " καὶ μηδὲν ἐπιστραφθῇ, 6 ὁ- rum conſtringantur, 5 & nihil
κοῖα γίνεται ἀπὸ ἐμέτων. 7 εἶτα ἀνα- attrahant, 6 velut à vomitu fie-
στὰς εὐθέως περιπατείτω οὐ μάλα ri ſolet : 7 deinde ſurgens mo-
μάλα. 8 ἐς δὲ τὴν ὑστεραίην, τοῖσι μὲν dice deambulet in tepore. 8 Po-
περιπάτοισι χρέεσθαι, 9 τοῖσι δὲ γυμ- ſtridie vero deambulationibus
νασίοισι ἐλάσσοσι δ' καὶ φορτέροι- quidem utendum eſt : 9 exer-
σιν ἢ πρόσθεν. 10 ἢν δὲ ἀνάεσις μᾶλ- citiis autem paucioribus & le-
λόν τι, λῶιον ἦεν ἢ 11 ἧσσον μὴ ἦεν ἢ vioribus quam prius : 10 & ſi
μικρὸν ἐπιφαίνηται. 12 καὶ δεῖπνα æſtas fuerit, impranſus degat :
δὲ ἀφιλέειν τὸ ἥμισυ, " ἢ ἀνωθε- 11 ſin minus, parum com- 145
δειπνεῖν. 13 τῇ δὲ τρίτῃ, τοὺς μὲν πό- edat, 12 & de cœna quam ſume-
νους ἀποδύεσθαι τοὺς εἰθισμένους πάν- re ſolebat, dimidium detrahat.
τως, καὶ τοὺς περιπάτους. 14 τοῖσι δὲ 13 Tertia autem die labores
σιτίοισι σιτεσθαι τοῖσι χθές, 15 ὅκως quidem obeat omnes conſuetos
τῇ πέμπτῃ ἀπὸ ἐμέτου κρινεῖται τὸ ac deambulationes, 14 verum
σιτίον τὸ εἰθισμένον. 16 καὶ μὴν cibos ſenſim ingerat, 15 quo
ἀπὸ τούτου ἱκανῶς ἔχῃ, ἔστω τὰ ἐπίλοιπα, quinta die à vomitu conſuetum
τοῖσι μὲν σιτίοισιν ἐλάσσοσι, τοῖσι δὲ cibum aſſumat. 16 Et ſiquidem
πόνοισι πλείο- ab hoc ſatis bene habuerit, de
σιν. 17 ἢν δὲ μὴ κρίσεις ᾖ τὰ τεκ- cætero cibis quidem pauciori-
μήρια τῆς πλησμονῆς, 18 παραλιπὼν bus, laboribus autem pluribus
δύο ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐκρίσατο τὸ curetur. 17 Si vero ſigna reple-
σιτίον, 19 μετὰ ταῦτα πάλιν, ἔστω tionis non quieverint, 18 in-
ἀγαθῇ καὶ τὰ αὐτά. 20 ἢν δὲ μὴ, terpoſitis duobus diebus ab ea
καὶ ἐς τρίτον, μίσγειν ὧδε ἀπαλ- qua conſuetos cibos aſſumpſit, 150
λαγῇ τῆς πλησμονῆς. 19 rurſus vomat, & eodem
modo ſenſim ad conſuetos cibos
redeat. 20 Quod ſi non ſucceſ-
ſerit, etiam tertium eadem re-
pete, donec à repletione libere-
tur.

XV. Εἰσὶ δέ τινες τῶν ἀνθρώπων, οἱ- XV. Sunt autem homines, qui

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 287 sur 917

οἱ πόνοι ὑπὸ τῶν σιτίων, τοιάδε παρέχεσιν. 2 Ἐγχωμίης μὲν τῆς πλησμονῆς, ὕπνοι μακροὶ καὶ ἡδέες αὐτοῖσιν ἐπιγίνονται, καὶ ἐπὶ τὴν ἡμέρην ἐπικαίμενοι. 3 Ἀὸ δὲ ὕπνου γίνεται τῷ σώματι ἀναθύσις, καὶ χεῖται τὸ αἷμα, καὶ γαλαίζεται ἀφιεμένου τοῦ πνεύματος. Ὁκόταν δὲ μὴ δέχηται ἔτι τὸ σῶμα τὴν πλησμονήν, 5 ἀποκρίσιν ἤδη ἀφίησιν ἐσω ὑπὸ βίης τῆς περιόδου. 6 Ἢν τις ὑπερκεκαυμένῃ τῇ τροφῇ, τῇ ὑπὸ τῶν σιτίων, περιφορὴ ἢ ψυχῆς. 7 Ἐκ τούτου δὴ καὶ τὸν τοῦτον ἥδονον ἡδέες οἱ ὕπνοι, 8 ἀλλ' ἀνάγκη περιφορὴν τοῦ ἀνθρώπου, 9 καὶ δοκεῖ μάχεσθαι. 10 Ὁκοῖα γὰρ πάσχει τὸ σῶμα, τοιαῦτα ὁρᾷ ἡ ψυχὴ, κρυπλομένης τῆς ὄψιος. 11 Ὁκόταν δὲ ἐς τοῦτο ἥκῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐγγὺς ἤδη καμνέειν ἐστίν. 12 Ὅτι δὲ ἤξει τὸ νόσημα, μάλα δῆλον. 13 Ὁκοίη γὰρ ἂν ἔλθῃ ἀπόκρισις, καὶ ὅτου ἂν κρατήσῃ, τοῦτο σώσασα. 14 Ἀλλ' οὐ χρὴ προΐεσθαι τὴν ἀφροντίδα, ἀλλ', ὁκόταν ἐπιγνῶ τὰ τεκμήρια τοῦ πόνου, τὰ θεραπείης ἔχεται. 15 καὶ δὴ τοῦτον, ὥσπερ τὸν πρότερον, ἐν θεραπεύσῃσι. 16 τελέου δὲ χρόνου καὶ λιμοκτονίης δέεται.

ubi labores superantur à cibis, talia patiuntur. 2 Incipiente quidem repletione somni longi & dulces ipsis contingunt, & interdiu etiam dormiunt. 3 Somnus autem contingit carni, & sanguis funditur, & spiritus diffusus tranquillus est. 4 Quum vero non suscipiat amplius corpus repletionem, 5 secretionem jam remittit intro, præ circuitus violentia, 6 quæ sane secretio contraria alimento à cibis, animam perturbat. 7 Quo tempore non amplius jucundi ipsis sunt somni, 8 sed necesse est hominem perturbari, 9 & videtur sibi cum aliquo pugnam committere. 10 Qualiacunque enim patitur corpus, talia videt anima, visu jam concluso. 11 Quum igitur ad hoc pervenerit homo, prope jam est ut ægrotet. 12 Quod autem veniet morbus, valde manifestum est. 13 Qualis enim secretio venerit, & quamcunque partem superaverit, eam ipsam morbo affligit. 14 Verum non oportet ita delipientem esse & hucusque differre, sed statim ubi prima signa cognovit, curam contingere, 15 & hunc velut priorem curare: 16 longiori autem tempore, ac fame opus habet.

XVI. Εἰσὶ δὲ καὶ τοιάδε τὰ τεκμήρια πλησμονῆς. 2 Ἀλγέει τὸ σῶμα, οἷς μὲν ὅλον, οἷς δὲ μέρος τι τοῦ σώματος, ὅ, τι ἂν τύχῃ. 3 Τὸ δὲ ἄλγος ἐστὶν, ὁκοῖον κόπος, καὶ δοκέουσι κοπιᾶν. 4 Ῥᾳθυμέουσί τε καὶ πλησμονῆσι θεραπεύονται, μέχρις ἂν ἐς πυρετὸν ἀφικνῶνται. 5 Καὶ ἐδέπω οἴδε τοῦτο γινώσκουσιν, 6 ἀλλὰ λουτροῖσί τε καὶ σίτοισι χρησάμενοι, ἐς περιπλευμονίην κατέστησαν τὸ νόσημα, 7 καὶ ἐς κίνδυνον τὸν ἔσχατον ἀφι-

XVI. Sunt præterea etiam talia repletionis signa. 2 Dolet corpus aliquibus totum, aliquibus pars quædam, quæcunque tandem. 3 Dolor autem est velut lassitudo, & delassati esse sibi videntur, 4 segnicieque ac repletione curantur, donec ad febrem perveniant: 5 & adhuc nondum hoc cognoscunt, 6 sed balneis ac cibis urentes, ad pulmonis inflammationem, peripneumoniam Græcis dictam, morbum deducunt, 7 & ad extremum periculum deveniunt.

ἀφικνέον). [8] ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι, πρὶν αὖ ἐς τὰς νόσους ἀφικνέαν), [9] καὶ θεραπεύειν τοῦδε τοῦ τρόπου. [10] μαλίστα μὲν πυριήσι μαλακῇσι πυρώσιν τὸν ἄνθρωπον. [11] εἰ δὲ μὴ, λουτροῖσι πολλῷ ὕδατι χρεωμένους, [12] διαλύοντας τὸ σῶμα· ὡς μάλιστα, [13] χρησίμῳ δὲ τῷ τε τοῖσι σιτίοισι, πρῶτον μὲν τοῖσι ὀριμέσι καὶ πλέουσιν, εἶτα τοῖσιν ἁλυκοῖσιν, ἐξαμίσεα δοῦ, [14] καὶ ἐξαναστέντα πρὸς παπῆσαι ὀλίγον χρόνον ἐν ἀλείῃ, [15] ἔπειτα κοιμᾶσθαι. [16] πρῶτοι δὲ ὕπνοι πρὸ τοισιν ἐξ ὀλίγου προσάγοντα χρέσθαι, [17] καὶ τοῖσι γυμνασίοισι καὶ σφοισι, [18] καὶ τῆσι προσαγωγῆσι, καθάπερ καὶ τὸ πρότερον. [19] ἰσχνασίης δὲ τοῦτο πλείστης δέεται καὶ προσπαιτέων.

XVII. [1] Ἢν δὲ μὴ προνοηθέις ἐς πυρετὸν ἀφίκηται), [2] πρόφρων μηδὲν ἄλλο, ἀλλ' ἢ ὕδωρ ἡμερέων τριῶν. [3] ἢν μὲν δὴ οὖν τοιοῦτο πάσχῃ)· [4] εἰ δὲ μὴ, πτισάνῃσιν χυλῷ θεραπεύεσθαι, [5] καὶ ἢ τετράδι ἢ ἑβδόμῃ κρίνεσθαι), εἰ ἐξιδρώσει. [6] ἀγαθὸν δὲ, τοῖσι χείσμασι χρέεσθαι τοῖσιν ἱδρωτικοῖσιν, ἀνάγκας εἵνεκα. [7] ἐξαναγκάζουσι γάρ.

XIIX. Πάσχουσι δέ τινες καὶ τοιάδε ἀπὸ πλησμονῆς. [2] ἡ κεφαλὴ ἀλγέει, καὶ βαρύνεται, [3] καὶ τὰ βλέφαρα τὰ περὶ αὐτοῖσιν ἀπὸ δὲ δίψα, [4] εἶτα τοῖς ὕπνοις περισσοντα, [5] καὶ δοκέει θέρμην οἱονεῖ, [6] ἔνι, τε κοιλίη ἐφίστατο οἰδέειν· [7] ἐνίοτε δὲ καὶ ἀφροδισιάσαι, δοκέει κουφότερος εἶναι ἐς τὸ περιπατέειν, [8] ἐξ ὕστερον δὲ μᾶλλον βαρύνεται. [8] τελευτᾷσι δὲ ἡ κεφαλὴ ἢ πλησμονὴ αὐτῶν, [9] τῷ τε κοιλίῃ ἐφίστασι, [10] καὶ αὐτὴ βαρύνεται. [11] κίνδυνος δὲ κατακρῆναι), ὅκῃ αὐ ῥαγῇ ἡ πλησμονὴ

niunt. [8] Verum oportet providere antequam ad morbos perveniant, [9] & hoc modo curare, [10] ut maxime mollibus fomentis hominem foveamus: [11] aut si id fieri nequeat, multa calida lavemus, [12] ac corpus dissolvamus, [13] & à multis ingestis cibis, primum quidem acribus ac plurimis, deinde salsis, probe vomere faciamus: [14] quo facto exurgat, ac modico tempore deambulet in tepore: [15] deinde dormiat. [16] Mane vero deambulationibus sensim crescentibus utendum est, [17] & exercitiis levibus, [18] & ciborum exhibitionibus sensim crescentibus, velut prius. [19] Attenuatione autem plurima opus habet, itemque deambulationibus.

XVII. Si vero providentia non adhibita ad febrem pervenerit, [2] nihil aliud offerre oportet præter aquam per dies tres. [3] Siquidem igitur ex hac sedetur, bene est: [4] sin minus, ptisanæ succo curandus est, [5] & aut quarta aut septima die decedet febris, si exsudabit. [6] Bonum autem est & unguentis exsudatoriis uti, [7] sudorum indicationes: exsudare enim cogunt.

XIIX. Quidam vero etiam talia à repletione perpetiuntur. [2] Caput ipsis dolet ac gravatur, [3] & palpebræ ipsis à cœna concidunt, [4] & in somnis turbantur, [5] & calor ineſſe ipsis videtur, [6] & alvus aliquando sistitur. [7] Et talis ubi venere utitur, levior statim esse sibi videtur, postea vero magis gravatur. [8] His caput repletionem revellens, [9] & alvum sistit, [10] & ipsum gravatur. [11] Periculum autem subest, ut quo erumpat ipsa repletio, id ipsum cor-

νὴ, τὸ διαφθεῖρε. [12] ἀλλὰ χρὴ προμηθέως ὧδε. [13] ἢν βούλῃ ταχέως ἐπὶ τὸν ἕλκον ποιέεσθαι, [14] ἐλλεβόρου κατάρξιος. [15] εἶτα προσάγειν τοῖσι σιτίοισι κέφοισι καὶ μαλακοῖσιν, ἡμέρας δέκα. [16] τοῖσι δὲ σιτίοισι διαχωρητικοῖσιν, [17] ὅκως κρατήσῃ ἡ κοιλίη τοῦ περιττώματος καὶ τοῦ αὐτοματισμοῦ. [18] καὶ τοῖσι δρόμοισι βραδέσι, καὶ τοῖσιν ὀρθρίοισι, [19] καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀκμαίοισι. [20] πρὸς δὲ λιπαρῷ πέλῃ, [21] δρίσιος τε χρίεσθαι, [22] καὶ ὕπνου ἀπὸ δείπνου, ὀλίγου. [23] ἀπὸ δὲ δείπνου δεῖ, ὅκόσον ἐξαναστῆναι ἀκμαίου. [24] καὶ τὸ μὲν λούεσθαι, [25] τὸ δὲ χρίεσθαι. [26] λούεσθαι δὲ χλιερῷ. [27] λιμηνίης τε ἀπέχεσθαι. [28] αὐτὴ μὲν ἡ προτέρη προσπέφυκεν. [29] ἐὰν δὲ μὴ βούλοιτο φαρμάκου ποτήν, [30] λουόμενον πολλῷ, [31] ἐμέσαι δὲ σίλφιον γλυκέων καὶ ἀλυκῶν. [32] ἐξεμέσαντα δὲ, ὅσον ἐξαναστῆναι. [33] πρωὶ δὲ, τοῖσι καθεπτοῖσι προσφέρειν, [34] ἐς τοῖσι γυμνασίοισι τοῖσι πρόσθεν μεμενοῖσιν, ἐς ἡμέρας ἑξ. [35] τῇ δὲ ἑβδόμῃ πλησμονὴν ποιῆσαι, ἐμέσαντα πρότερον, ἀπὸ τῶν ὀμφακίνων σίλφιον, [36] καὶ προσάγειν τοῦτο. [37] χρέεσθαι δὲ τούτοισιν ἐπὶ τέσσαρας ἑβδομάδας. [38] μᾶλλον γὰρ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ κριθήσεται. [39] εἶτα προσάγειν, ὅκως τὸ σῶμα κτήσηται. [40] καὶ διαίτῃσιν δὲ τῇσι διαίτῃσι ἐς τὸ ξυνηθὲς καὶ μικρόν.

XIX. Γίνεται δὲ καὶ τοιάδε ἀπὸ πλησμονῆς. [2] ὀκόταν μὲν ἡ κοιλίη κρατήσασα τὸ σῖτον, [3] αὐτὴ δὲ σάρκας μὴ δέχηται, [4] ἐμφυσᾶται ἡ τροφὴ, φύσαν ἐμποιέουσα. [5] ὀκόταν δὲ ἐξισήσῃ, κουφίζεται. [6] τάχιστα δὲ ἰχῶρος τὸ κουφότερον ἐξελαύνεται. [7] καὶ δοκέουσιν ἀπηλλάχθαι. [8] τὸ δὲ πλεῖον

corrumpat. [12] Verum providere hoc modo oportet. [13] Si curam celerem facere velit, [14] veratro purgandus est: [15] deinde exhibendi cibi leves ac molles ad dies decem, [16] atque hi alvum moventes, [17] quo venter inferior superet, & de capite revellere valeat, [18] Utendum & cursibus tardis ac matutinis, [19] & deambulationibus multis. [20] Item lucta in oleo, [21] & prandio, [22] & somno à prandio non longo: [23] à cœna vero exsurgere satis est, [24] & partim balneis, [25] partim unctione utendum, [26] balneis vero tepidis: [27] à venere autem abstinendum. [28] Hæc quidem velocior cura est. [29] Si vero medicamentum bibere nolit, [30] multa calida lotus, [31] à cibis dulcibus, ac salsis vomat: [32] à vomitu vero satis est ut exsurgat: [33] mane autem deambulationibus adhibendus est, [34] & exercitiis præscriptis ad dies sex: [35] die septima repletione corporis facta à similibus cibis vomitum faciat, [36] & eodem modo cibi rursus sensim adjiciendo exhibeantur: [37] atque his hoc modo ad quattuor hebdomadas utatur. [38] In tanto enim tempore maxime sedatur. [39] Deinde cibi exhibendi quo corpus reficiatur, [40] & diæta paulatim ad consuetum morem redigenda est.

XIX. Fiunt etiam talia à repletione. [2] Quibusdam venter quidem concoquit cibum, [3] carnes autem non suscipiunt. [4] Alimentum autem intus manens flatum inducit. [5] Ubi vero pransi fuerint, sedatur. [6] Nam à fortiore id quod levius est expellitur, [7] & videntur sibi liberati esse. [8] Verum malum

πλεῖον

πολέον ἐς τ ὑστεραίην ἀφιξόμενον).
9 ὀκόταν δὲ καθ' ἡμέρην ἑκάστην
αὐξανόμενον ἰσχυρὸν γίνηται, 10
ἐκφαίνει τὸ ὑπάρχον τῇ ἐπισκη-
χθέντων, 11 καὶ ἐξεθερμαίνει καὶ ἐπέ-
ρχεται αὐτὸ τὸ σῶμα, 12 καὶ ἐποίησε
30 Διαφόρησιν. 13 τοῦτο γὰρ ὀνομάζε-
ται, ἕως οὗ αὐτὴ μένῃ ἰσχὺς ἡ
τροφὴ ἀποχωρέει. 14 ὀκόταν δ', θερ-
μαινομένου δὲ σώματος καὶ μερίσεις
ὀρθρίους γίνηται, 15 τὸ, τε ἔντερον
ξύει καὶ ἑλκοῦται, 16 καὶ διαχωρέου-
ται αἱματώδεα. 17 τοῦτο δ' ὀνομά-
ζεται δυσεντερίη καλέει). 18 νοῦσος χαλεπὴ τε
καὶ ἐπικίνδυνος. 19 ἀλλὰ χρὴ προ-
μηθέεσθαι, 20 καὶ τὸ ἄρισον ἀφαι-
ρέεσθαι, 21 καὶ δεῖπνου τὸ τέλεον
μέρος. 22 τοῖσι δὲ δρόμοισι πλείο-
σι, 23 καὶ τρῆσι πλήσι, 24 καὶ τοῖσι
περιπάτοισι χρέεται, 25 ἀπό τε τῆς
γυμνασίων, 26 καὶ ὄρθρου. 27 ὀκόταν 31
37 δὲ ἀφ' ἡμέρης γίνωνται, 28 προσ-
θεῖναι δὲ σίτου τὸ ἥμισυ καὶ ἀφαι-
ρεῖσθαι, 29 ἔμετον ποιήσαντα, 30
καὶ προσαγαγεῖν ἐς ἡμέρας τέσσα-
ρας. 31 ὀκόταν δ' ἄλλαι δέκα γένω-
ται, 32 τὸν τε σῖτον τὸν λοιπὸν προσθεῖναι,
33 καὶ ἔμετον ποιήσαντα. 34 καὶ προσ-
άγειν πρὸς τὸν σῖτον, 35 ὑγιέα ποιή-
σεις αὐτὸν τούτῳ τῷ χρόνῳ. 36 τοῖσι δὲ
πόνοισι χαλεπὸν τὸ σῖτον πλέον.

XX. Γίνεται δὲ καὶ τοιάδε πλησμο-
νή. 2 ἐς τ ὑστεραίην τὸ σῖτον ἐρυγα-
νᾷ ὠμόν, 3 ἄπεπτον ὀξυρεμίης. 4 ἡ δὲ 32
κοιλίη διαχωρέει, ἐλάσσω μὲν, ἢ
κατὰ τὴν σῖτα, ὁμως δὲ ἱκανῶς. 5 πό-
40 νος δ' οὐδεὶς ἔνεστι). 6 τούτοισιν ἡ
κοιλίη ψυχρὴ ἔῃσι, ὑπὸ δυσκρασίης
κατεψυγμένη τὰ σῖτα οὐ πέσσει νυκτί.
7 ὀκόταν γὰρ κινηθῇ, ἐρυγαίνεται
τὸν σῖτον ὠμόν. 8 δεῖ οὖν τοῦτο
προφασιεύσθαι τῇ κοιλίῃ θερ-
μασίῃ, διά τε τῆς διαίτης, διά
τε

lum multo majus postridie accedit. 9 Quum autem quotidie augescens fortius invaluerit, 10 id quod prius inest superingesta superat, 11 & calfacit ac perturbat corpus, 12 & profluvium ventris facit. 13 Sic enim nominatur, quandiu ipsum solum alimentum putrefactum secedit. 14 Ubi autem corpore ' ca- 205
lefacto purgatio acris fiat, 15 tunc & intestinum raditur ac exulceratur, 16 & sanguinolenta egeruntur. 17 hoc autem dysenteria, à mala intestinorum affectione appellatur, 18 morbus gravis & periculosus. 19 Sed providere oportet, 20 & prandium detrahere, 21 & cœnæ tertiam partem: 22 curſibus autem pluribus, 23 & luctis 24 ac deambulationibus uti, 25 tum ab exercitiis, 26 tum mane. 27 Quum vero dies 31
decem præterierint, 28 dimidium cibi detracti ' apponere, 210
29 ac vomitu uti, 30 atque sic ad dies quatuor cibum augendo exhibere: 31 ubi autem alii decem dies præterierint, 32 etiam reliquum cibum apponere, 33 ac vomitum facere. 34 atque sic ad consuetum cibum reducens, 35 & talem laboribus confidenter premens ac urgens, 36 in hoc tempore sanum facies.

XX. Fit etiam talis repletio. 2 Postridie cibum eructant crudum, 3 citra ructum acidum. 4 Alvus autem egerit, pauciora quidem quam pro ratione ' cibo- 215
rum, attamen multum. 5 Dolor vero nullus intus est. 6 His ventriculus frigidus existens, cibos in nocte concoquere non potest. 7 Quum igitur motus fuerit, cibum crudum eructat. 8 Oportet itaque huic præparare ventriculi caliditatem, tum ex victu, tum

ex

τε τῶ πόνων. [9] καὶ πρῶτα μὲν χρὴ ἄρτῳ ξυγκεκμηκότι χρέα ζυμίνῃ, [10] διαβρύπτοντα ἢ εἰς οἶνον μέλανα, [11] ἢ ζωμὸν ὑείων κρεῶν. [12] βέβρωται δὲ ἰχθύσι· ἐφθοῖσιν ἐν ἅλμῃ θερμέσι. [13] χρέα δὲ καὶ βέβρωται στερκώδεσι, [14] οἷον ἀκροκωλίοισί τε ὀλίφθοισι, [15] βέβρωται δὲ ἐτέοισι πλείοσι, [16] καὶ βέβρωται ὑείοισιν ἐφθοῖσι, [17] βέβρωται τε χοιρείοισι μὴ πολλοῖσι, [18] καὶ σκυλάκων, [19] καὶ ἐρίφων. [20] λαγόνοισι δὲ πρόσφασί τε καὶ σκορόδοισιν ἐφθοῖσι καὶ ὠμοῖσι, [21] βλίτῳ τε ἐφθῷ, [22] καὶ κολοκυντίῃ. [23] πόμασί τε ἀκρητεστέροισιν· [24] ὕπνοισί τε μακροῖσι, [25] καὶ ἀναρρήσει τοῦ σώματος. [26] ὕπνοισί τε ἀπὸ τῶν γυμνασίων, [27] βέβρωται τε δρόμοισι κωμηδοῖσι, [28] ἐξ ὀλίγου σφοδρύνεται πρὸς μαλακὸν καὶ ἐλαίου· [29] λουτροῖσί τε ὀλίγοισι· [30] χρίσμασί τε πλείοσι· [31] βέβρωται τε σφαιρῃσι πρὸς πλείοσιν· [32] ἀπὸ δείπνου ἢ ὀλίγοισι. [33] καὶ τὸ σῦκον μετὰ τοῦ σιτίου ἄριστον, [34] ἄκρητόν τε ἐπ' αὐτῷ. [35] ὁκόσῳ δὲ τούτου τοῦ διαχωρητέος κοιλίη τέτυπται, βέβρωται μὲν ἧσσον, βέβρωται δὲ βραδύτερον.

xxi. Ἄλλοι δέ τινες βιάζονται πάγχυ. [2] ἀχρόους ποιέουσιν. [3] καὶ ὁκόταν φάγωσιν, ἐρυγγάνουσιν ὀλίγον ὕστερον ὀξέα. [4] καὶ ἐς τὰς ῥῖνας ἀνέρπει τὸ ὀξύ. [5] τὰ τείνοντα τὰ σώματα ἧσσον ἢ κρέα ἐστίν. [6] ὑπὸ μὲν δὴ πάντων πλέον τὸ ξυνεκκρινόμενον τοῦ σαρκὸς, [7] ἢ τὸ ἀποκαθαιρόμενον ὑπὸ τοῦ περιόδου. [8] ἐμμένον δὲ τοῦτο, σύμφυλόν) τῇ τροφῇ, [9] καὶ βιάζει). [10] καὶ ἀποξυοῖ. [11] ἡ μὲν δὴ τροφὴ ἐρυγγάνει), [12] αὐτὸ δὲ ὑπὸ δέρματος ἐξωθέει), [13] καὶ τὴν ἀνθρώπου ἄχροιαν ἐμποιέει, [14] καὶ νόσους ὑδατοπόδεας ἀποκυίσκει. [15] ἀλλὰ χρὴ προμηθέα εἶναι τῶνδε. [16] ἡ μὲν δὴ ταχυτέρη θεραπείη, ἐλλεβόρου πίσιος προσ-

ex laboribus. [9] Primum quidem igitur utendum est pane ex tota farina collata fermentato, [10] diffracto in vinum nigrum, [11] aut in jusculum suillæ carnis: [12] piscibus vero coctis in muria acri. [13] Utendum etiam carnosis, [14] velut extremitatibus percoctis, [15] & ovillis pluribus, [16] & suillis carnibus coctis, [17] & porcinis non multis, [18] & catulorum [19] ac hœdorum. [20] Ex oleribus vero porro & allio cocto ac crudo, [21] blitoque cocto [22] & cucurbita. [23] Potionibus vero meracioribus, [24] somnisque longis [25] citra prandium prima die, [26] itemque somnis ab exercitiis, [27] cursibus autem curvis [28] sensim accessione augescente, [29] luctaque molli in oleo, [30] balneisque modicis, [31] & unguentis pluribus. [32] Mane etiam deambulationibus pluribus, [33] à cœna paucis. [34] Est & ficus cum cibis bona, [35] & meracum vinum ab ipsa. [35] Ex hac autem curatione aliis citius, aliis tardius repletio sedatur.

xxi. Alii porro quidam talia patiuntur. [2] Faciem decolorem habent, [3] & ubi comederint, paulo post eructant acida, [4] & acor in nares proserpit. [5] His corpora pura non sunt, [6] & plus est quod de carne colliquatur præ labore, [7] quam quod depurgatur præ circuitu. [8] Et hoc sane intus manens alimento contrarium est, [9] ipsumque violat [10] ac acidum facit. [11] Alimentum quidem igitur eructatur, [12] illud ipsum vero sub cutem expellitur, [13] & hominem decolorem facit, [14] & morbos similes aquæ inter cutem parit. [15] Verum providere oportet hoc modo. [16] Velocior quidem curatio est poto veratro, exhibere cibos, quemadmodum

à me

ωσπερ ἐγὼ, ὥσπερ γέγραπται μοι. 17 ἢ ἢ ἀσφαλεστέρη, ἀπὸ τῆ διαίτης, ὧδε. 18 πρῶτον μὲν λουτρὸν θερμὸν θερμῶ, ἔμετον ποιησάτω. 19 εἶτα ἑβδομαίης, ἡμέρας ἀπὸ τῆ ἐμέτου ἐπιὼν, τὸ σῖτον τὸ εἰωθὸς μέτιον. 20 δεκάτη ἢ ἡμέρη ἀπὸ τῆ ἐμέτου, ὡῦθις ἐμείτω, 21 καὶ ὡσαύτως καὶ τῷ ὠῦῳ. 22 καὶ τὸ τρίτον ὡσαύτως ποιησάτω. 23 καὶ δρόμοις, ἢσι μὲν πρηέσσιν ὀλίγοισι καὶ ὀξέσι, 24 καὶ ἐν κινήμασι, 25 καὶ σὺν τρίψι, 26 καὶ σὺν ἀφελείῃ πολλῇ χρείσθω, [καὶ] ἐν τῷ γυμναστίῳ, 27 καὶ ἀλινδήσι. 28 χρείσθω [δὲ] ἢσι καὶ ἀμπερίσι πολλοῖσιν ἀπὸ τῆ γυμνασίων, 29 πλεῖω ἀπὸ τῆ δείπνου. 30 πλείστοισι δὲ ἢσιν ὀρθρίοισιν οὐκκεκονιωμένοισι χρείσθω. 31 ὁκόταν δὲ λέσχῃ θέλῃ, θερμῷ λουέσθω. 32 ἀναίσιος δὲ ἀφιλελεύθερον τὸν τοῦτον τὸν χρόνον. 33 καὶ, ἢν μὲν ἐνὶ μηνὶ κατάσιν, θεραπευέσθω τὸν λοιπὸν ἢσι πρόσκεισιν. 34 ἢν δέ τι ὑπολοιπον ἢ, χρείσθω τῇ θεραπίῃ.

XXII. Εἰσὶ δέ τινες, οἵσιν ἐς τὴν ὑστεραίην ὀξυρεγμίη γίνεται. 2 τούτοισιν ἐν τῇ νυκτὶ ἡ ἀπόκρισις ἀπὸ τῆ πλησμονῆς γίνεται. 3 ὁκόταν οὖν κινηθῇ ἀπὸ τοῦ ὕπνου τὸ σῶμα, πυκνοτέρῳ τῷ πνεύματι χρησάμενον, 4 διαίζει ἔξω ἔξω τῷ πνεύματι θερμόν τε ἐξιὸν, 5 καὶ σὺν τούτῳ νοῦσοι γίνονται, ἢν μή τις προμηθέηται χρῆσθαι. 6 συμφέρει δὲ τοῖσιν τοιούτοισιν, ὥσπερ τῷ πρότερον, τῷ θεραπείῃ ποιήσασθαι. 7 ἢσι δὲ πόνοισι πλείοσι χρὴ τούτοις χρείσθαι.

8 Γίνεται δέ τισι καὶ διάδηλα. 9 σὺν ἢσι πυκνοσάρκοισι τὰ σώματα, 10 ὅταν τὰ σῖτα ἀφιέρωται, καὶ ἀφεθῇ, 11 καὶ ἀπὸ πρώτου ὕπνου θερμαινομένης τῆ σαρκὸς, 12 ἀπὸ τῶν σίτων, 13 ἀφὶ τοῦ ὕπνου ἀπόκρισις

à me ſcriptum eſt. 17 Verum tutior à diæta, hoc modo. 18 Primum quidem calida lotus vomitum faciat, 19 deinde ſeptem à vomitu diebus cibum conſuetum capiat: 20 decima autem à vomitu die rurſus vomat, 21 & ſimiliter cibum aſſumat, 22 & tertium ſimiliter faciat. 23 Et curſibus quidem circularibus paucis ac velocibus utatur, 24 & motibus, 25 ac frictione, 26 & mora longa in gymnaſio ac exercitio. 27 Utatur & volutatione in pulvere, 28 & deambulationibus multis ac exercitiis, 29 ſed & à cœna. 30 Plurimis autem matutinis in pulvere utatur. 31 Quum autem lavari vult, calida lavetur, 32 & eo tempore impranſus degat. 33 Et ſiquidem uno menſe reſtituitur, de cætero convenientibus curetur. 34 Si vero quid reliquum fuerit, medela utatur.

XXII. Sunt autem quidam quibus poſtridie ructus acidi fiunt. 2 His in nocte ſecretio præ repletione fit. 3 Quum igitur motum fuerit corpus ex ſomno, denſiore ſpiritu uſum, 4 calidum ac acidum una cum ſpiritu foras expellit, 5 & ex hoc morbi fiunt, niſi quis providentia utatur. 6 Conducit autem etiam his facere velut priori. 7 Verum laboribus pluribus hos uti oportet.

8 Quibuſdam etiam talia fiunt. 9 In corporibus denſa carne præditis, 10 quum cibi concaleſcunt ac diffunduntur, 11 & à primo ſomno, 12 & præ cibis carne caleſcente, 13 ſecretio per ſomnum fit à carne

κρίσις γίνεται ἀπὸ τοῦ σαρκὸς πολλὴν ὑγρασίην. [14] εἶτα τὴν μὲν τροφὴν ἡ σὰρξ οὐ δέχεται, πυρὶ ἐοικυῖα. [15] τὸ δὲ ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἀπηλλαγμένον, ἐναντιώμενον τῇ τροφῇ, [16] καὶ βιάζόμενον ἔξω, [17] πνίγει τὸν ἄνθρωπον, καὶ θερμαίνει, μέχρις ἂν ἐξεμέσῃ. [18] ἔπειτα κουφότερος ἐγένετο. [19] πόνος δὲ οὐδεὶς οὐ πρὸ τοῦ μετὰ φανεροῦ. [20] ἀχρόα δὲ αὐτὸ ἴσχει. [21] παρίσταται δὲ τοῖσι τοιούτοισι καὶ ἄλλα τοιάδε, ἢν μὴ ἐπιμελῶς διαιτέωνται· ἀσθένειαι ἰσχυραὶ ἐξαπίνης, κόπος ἐξαπίνης, [22] πάχεσι δὲ τάχιστα ἐπιγίνεται καὶ ὀκόσοι ἀγρύπνως ἔχουσι, [23] ἐξαπίνης ποιήσαντες, [24] συντήξιν τῆς σαρκὸς βιαίην καὶ πολλὴν ἐποίησαν.

ne multæ humiditatis. [14] Deinde caro densa existens alimentum non suscipit. [15] Id vero quod à carne secretum est alimento contrarium [16] ac foras protrusum, [17] hominem suffocat ac calfacit, donec evomuerit. [18] Postquam autem levior factus est, [19] dolor nullus in corpore manifestus inest, [20] sed decoloratur. [21] Progressu vero temporis, & dolores, & morbi fiunt. [22] His consimilia patiuntur etiam qui inexercitati [23] derepente laboraverunt, [24] & colliquationem carnis violentam ac multam fecerunt.

XXIII. Χρὴ δὲ τοὺς τοιούτους ὧδε θεραπεύειν. [2] ἀφελεῖν τοῦ σίτου τὸ τρίτον μέρος. [3] δίδοσι δὲ σίτοισι ξηροῖσι καὶ δριμέσι, καὶ ξηροῖσι, καὶ αὐστηροῖσι, καὶ εὐώδεσι, καὶ οὐρητικοῖσι. [4] δίδοσι δὲ δρόμους, δίδοσι δὲ πλείοσι κυκλοτέρεσιν ἐν ἱματίῳ, [5] εὐμενοῖσι δὲ δίδοσι διαύλοισι καὶ δίδοσι τροχοῖσι. [6] τρίψεσι δὲ καὶ παλαίστρῃ ὀλίγῃ. [7] ἀκροχειρισμοῖσι δὲ, [8] ἀκροχειρισμὸς γὰρ ἡ κουφοτάτη, ξυμφερέστερον. [9] δίδοσι δὲ περιπάτοισιν ἀπὸ τῶν γυμνασίων πολλοῖσι, [10] καὶ δίδοσιν ὀρθρίοισι, καὶ ἀπὸ δείπνου. [11] ὁ δὲ τῆς φωνῆς πόνος μάλα ἐπιτήδειος. [12] κίνησιν γὰρ ὑγρῇ ποιεῖ καὶ θερμῇ, ἀραιοῖ τε σάρκα. [13] ξυμφέρει δὲ καὶ ἀριστᾶν ὀλίγα. [14] χρὴ δὲ τοῖσι σίτοισι, ἐν ἡμέρῃσι δέκα. [15] εἶτα περιαιρέειν τὸ ἥμισυ καὶ ἀφαιρεῖσθαι ἐς ἡμέρας ἓξ, [16] καὶ ἐμεῖν ποιήσαντα. [17] ἑκάστου δὲ ἐμέτου προστιθέναι ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὸ σῖτον. [18] ὅταν δὲ ἡμέραι δέκα γένωνται ἀπὸ τοῦ ἐμέτου, ἡμισεάζειν τὸ ἀφαιρεθὲν σῖτον ἄπαν. [19] δίδοσι δὲ πόνοισι καὶ δίδοσι περιπάτοισι ἀσθε-

XXIII. Hos autem sic curare oportet. [2] De cibo detrahenda est tertia pars. [3] Utendum autem cibis acribus, & siccis, & austeris, ac odoratis, & urinam cientibus. [4] Cursibus vero plurimis curvis in vestitu, [5] rectis autem revertentibus & circularibus, exutis vestibus, [6] frictione & lucta modica. [7] Micatio per summas manus commodior est quam follis. [9] Utendum & deambulationibus ab exercitiis multis, [10] itemque matutinis. [11] A cœna vero etiam vocis exercitatio valde commoda est: [12] humiditatis enim evacuationem faciens rarefacit carnem. [13] Conducit & impransum degere. [14] His autem cibis utendum est per dies decem, [14] deinde dimidium ablati apponendum est ad dies sex, [16] & vomitus faciendus: [17] ab unoquoque vero vomitu, ad dies quatuor sensim adjiciendo exhibendus est cibus. [18] Quum autem dies decem à vomitu transierint, omnem detractum cibum assumat, [19] laboribusque ac deambulationibus dedi-

ἐχέτω, [20] καὶ ὑγιὴς ἔσται. [21] ἡ δὲ τοιαύτη φύσις πόνου πλείονος δεῖται ἢ σίτου.

deditus sit, [20] & sanus evadet. [21] Talis autem natura copiosiore labore quam cibo opus habet.

XXIV. [1] Πάσχουσι δὲ τινες καὶ τοιάδε. [2] Διαχωρεῖ τὸ σιτίον αὐτοῖσιν ὑγρὸν, ἄπεπτον, οἷον ἐκ λεπτερίης, [3] καὶ πόνον οὐδένα παρέχει. [4] πάσχουσι δὲ τὰ τοιαῦτα μάλιστα αἱ κοιλίαι, ὅσαι ὑγραὶ καὶ ψυχραί εἰσιν. [5] διὰ μὲν [γὰρ] τὴν ψυχρότητα, ἀξυνέψηκτοι διὰ τὴν ὑγρότητα, διαχωρέει. [7] τὸ δὲ σῶμα τρύχεται, τροφὴν λαμβάνον οὐκ ἐπιτήδειον [8] ἄτε κοιλίας διαφθειρομένης, [9] εἰς νούσους τε ἐμπίπτουσιν. [10] ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι. [11] ξυμφέρει δὲ πτισάνῃ, [12] τὸ μὲν σιτίων ἀφελεῖν τὸ τρίτον μέρος. [13] ἔστω δὲ τὰ σιτία, ἄρτοι ἄζυμοι ξυγκομιστοὶ, καλλαισιτικοὶ, ἢ ἐκ πυρίης, θερμοί, [14] ἐς οἶνον αὐστηρὸν ἐμβαπτόμενοι. [15] καὶ τῶν ἰχθύων τὰ ναπαῖα, καὶ ὀρείδα. [16] τὰ δὲ κεφάλαια καὶ ὑπογάστρια ἐασθ', ὡς ὑγρότερα. [17] καὶ τὰς μὲν ἰφθᾶς, οὐκ ἄλμην ἐοῦσαν. [18] τὰς δὲ ὀπτὰς, ἐν ὄξει. [19] καὶ τοῖσι κρέασι τοῖσιν ἐναλισκομένοισιν, οὐ μάλα καὶ ὄξει. [20] καὶ τοῖσι κυνείοισιν ὀπτοῖσι, [21] καὶ φάττῃσι, [22] καὶ τῶν λοιπῶν τοιούτων ὀρνίθων, [23] ὀπτοῖσι καὶ ἑφθοῖσι. [24] λαχάνοισι δὲ ὡς ἥκιστα. [25] οἴνῳ μέλανι. [26] καὶ τοῖσι περιπατοισιν ἀπὸ δείπνου, καὶ τοῖσιν ὀρθρίοισιν. [27] οὐκ δὲ περιπάτῳ καὶ μετὰ ταῦτα. [28] ὀρθρίοισι δὲ καὶ πρωϊνοῖσιν οὐκ ἀποσταλητέον. [29] ἔστω δὲ καὶ τρίψις πολλὴ, [30] καὶ πάλη βαθεῖα, [31] καὶ ἐν τῷ ἐλαίῳ [32] καὶ ἐν τῇ κόνει, [33] ἕως ἂν ἀφεψηθῇ καὶ ἐκπυρωθῇ καὶ ἐξανθήσῃ τε, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκ τῆς κοιλίης ἀνασπασθῇ. [34] ἀλείφεσθαι δὲ ξυμφέρει μᾶλλον, ἢ λούεσθαι. [35] ἀνήνυτος δὲ

XXIV. Quidam etiam talia perpetiuntur. [2] Secedit ipsis cibus per alvum liquidus incoctus, velut ex inteſtinorum lævitate, [3] & dolorem nullum exhibet: [4] patiuntur autem hoc ventres maxime qui humidi ac frigidi [70] ſunt, [5] & propter frigiditatem quidem non concoquunt: [6] propter humiditatem vero ſeceſſus fit. [7] Corpus igitur contabeſcit, alimentum convenions ac debitum non accipiens: [8] ventresque corrumpuntur, [9] & in morbos incidunt: [10] verum providere oportet. [11] Confert huic [12] de cibis tertiam partem auferre. [13] Sint autem cibi, panes non fermentati; ex tota farina collata, clibano cocti, aut ſubcinericii, calidi, [14] in vinum [71] auſterum tincti, [15] & piſcium partes ex dorſo ac cauda. [16] Verum capitales & ſub ventre finendæ ſunt velut humidiores: [17] & coctos quidem piſces in muria edere oportet, [18] aſſatos autem in aceto. [19] Utendum etiam carnibus ſale & aceto inveteratis, [20] & caninis aſſatis, [21] & de palumbe [22] ac reliquis ejuſmodi volucribus, [23] aſſatis ac coctis. [24] Oleribus vero minime. [25] Vino utendum eſt nigro, [26] & deambulationibus [72] à cœna ac [28] matutinis, [27] à deambulatione autem dormiat. [28] Curſibus vero curvis ſenſim acceſſione augeſcente utatur. [29] Sit & frictio multa, [30] & lucta tarda, [31] & in oleo, [32] & in pulvere, [33] quo caro concaleſcens reſiccetur, & humiditatem ex ventre revellat. [34] Ungi autem magis conducit quam lavari, [35] impranſus vero

ἀφαίρεῖσθω. [36] ὅταν δὲ γλῶσσαν ἡμέρας
ἐπῇ, ἀφαιρείσθω τὸ ἥμισυ τοῦ σίτου.
[37] καὶ ἀναλαμβανέσθω ἐς τεσσάρας καὶ
ἡμέρας τὸ σῖτον, καὶ ἐμείτω. [38] τῇ δὲ
ἄλλῃ ἑβδόμῃ κομισάσθω ἅπαν
τὸ σῖτον, [39] καὶ ἐμείτω πάλιν ποιη-
σάμενος, ἀναλαμβανέσθω καὶ τοῦτο.

XXV. [1] Ἄλλοισι δὲ ποιήσιος τοιάδε. [2] τὸ ἀφεστηκὸς ἄσηπτον
ἀφεστάτω. [3] καὶ τὸ σῶμα τρύχεται, τὰ
σιτία ἐκ ἐπιμελοκόμενον. [4] ὅταν δὲ
ἀνεπιτήδεος ἐς χρόνον ἐμπίπτωσιν ἐς
τὰς νόσους. [5] τοῖσιν αἱ κοιλίαι
ψυχραὶ ἐξηραί. [6] ὁκόταν γὰρ μήτε σιτίοισι ἀναπήσωσι χρέων, [7]
μήτε γυμνασίοισι, πάσχουσι ταῦτα. [8] ξυμφέρει δὲ τοιούτοισι, [9] ἄρτοισι
καθαροῖσιν ἐπὶ πυροῖσι χρέεσθαι, [10] καὶ ἰχθύσιν ἑφθοῖσι [ξὺν] ὑπολεμμασι, [11] κρέασιν ἑφθοῖσιν ὑείοισι, [12] καὶ τοῖσιν ἀκροκωλίοισι διεφθοισι, [13] καὶ τοῖσι πολυσαρκοτάτοισιν ὀπτοῖσι, [14] καὶ τῶν ὀριμέων καὶ τῶν γλυκέων τοῖσιν ὑγραίνουσι, [15] καὶ τοῖσιν ἁλμυροῖσιν. [16] οἴνοισι δὲ μέλασι μελαγκρασίοισι. [17] καὶ τῶν βοτρύων καὶ τῶν σύκων ἐμφορεῖσθαι, ὑπὲρ ἔτεσι σιλφιοῖσι. [18] χρὴ δὲ καὶ ἀναλεσιλφίου μικρόν. [19] τοῖσι δὲ γυμνασίοισι πολλοῖσι χρέεσθαι, [20] [καὶ] ἀλόμενοισι καὶ παλαίοισιν ἐκ προσαγωγῆς. [21] ὑγιέτοισι δὲ πρηέσι. [22] ἐς μὲν τὸ δρόμων, πάλην σὺν ἐλαίῳ. [23] ἀφεστάτοισι δὲ μὴ πολλοῖσιν ἀπὸ τῶν γυμνασίων. [24] ἀπὸ δὲ δείπνου, ὅσον ἐξαναπλῶσαι. [25] ὄρθροισι δὲ πολλοῖσι ἀφεστάτοισι χρέεσθαι. [26] λούεσθαι δὲ θερμῷ. [27] χρίεσθαι δὲ πίνουσι [28] καὶ χρίσμασιν. [29] ὕπνον δὲ πολλὸν διδόσθω, [30] καὶ μαλακὸν εἶναι. [31] χρὴ δὲ καὶ ἀφροδισιάσαι τι. [32] τῶν δὲ σιτίων ἀφελεῖν τὸ τέταρτον μέρος, [33] τὰ ἡμέρησι δέκα.

degat. [36] Quum autem dies septem transierint, dimidium cibi apponatur, [37] & ad quatuor dies exhibeatur, & vomat. [38] Post alios vero septem dies, omnem cibum assumat: [39] & vomitu rursus facto, cibus eodem modo exhibeatur.

XXV. Quibusdam vero aliis talia fiunt. [2] Secessus non putrefactus per alvum abit, [3] & corpus contabescit cibis non fruens, [4] hi vero progressu temporis in morbos incidunt. [5] His ventres frigidi ac sicci sunt. [6] Quum itaque neque convenientibus cibis, [7] neque exercitiis utuntur, talia perpetiuntur. [8] Conducit autem sic affecto, [9] panibus puris furnaceis uti, [10] & piscibus coctis cum intritis, [11] & carnibus coctis suillis, [12] & extremitatibus percoctis, [13] & plurimis assatis, [14] & ex acribus ac salsis his quæ humectant [15] & salsuginosis. [16] Vinis autem nigris mollibus: [17] & inter cibos uvis ac ficubus impleri confert. [18] Oportet & modicum prandere, [19] & exercitationibus pluribus uti, [20] cursibusque curvis sensim crescentibus, [21] postremum autem cursibus circularibus, [22] & post cursum lucta cum oleo: [23] deambulationibus vero non multis ab exercitiis, [24] à cœna vero satis est exurgere. [25] Matutinis autem pluribus deambulationibus utatur. [26] Lavetur calida, [27] & utatur laboribus [28] ac unctionibus, [29] somnoque longiori indulgeat, [30] & molliter cubet. [31] Oportet & venere aliquo modo uti. [32] Verum de cibis quarta pars detrahenda est, [33] & post dies decem rursus ad con-

κὴ προστέλλη αὐτὸν ἐπὶ τὰ στέατα.

xxvi. Εἰσὶ δέ τινες, οἷσι τὸ διαχώρημα ὑγρὸν διαχωρέει κὴ στεινὸς.[2] τοῖσι δ' ἄλλως ὑγιαίνουσι κὴ γυμναζομένοισιν, [1] ὀδύνας πόνον παρέχει.[3] οἱ δέ τινες ἀποκλείουσι τὴν ἐπιστροφήν.[4] ἐπιόντος δὲ θέρεος, τοὺς σάρκας ἐπισπᾶται τῇ θερμασίῃ ἡ κοιλίη,[5] κὴ πόνον τε παρέχει,[6] κὴ τῶν σιτίων ἀποκλείουσι),[7] ἤν τε κοιλίη ἐξελκωθῇσι.[8] ἤν τε χαλεπὸν ἤδη γένῃ αὐτῶν.[9] ἀλλὰ χρὴ πρότερον προμηθέεσθαι,[10] γνόντα τὴν κοιλίην θερμὴν κὴ ὑγρὴν μᾶλλον ἢ χρὴ τὴν ἐπιστροφήν,[11] πόνων τε ὑποφορὴν ἀξυμφόρων ἐσομένων.[12] τῇ δὲν διαίτῃ χρὴ ψύξαι κὴ ξηρᾶναι.[13] κὴ πρῶτον μὲν τὰ ἥμισυ σάρκα γυμνάσια ἀφελεῖν,[14] κὴ τῶν σιτίων τὸ τρίτον μέρος.[15] χρεόσθω δ' ἁμάξῃ πρόφυρτῃ τετριμμένῃ.[16] κὴ τοῖσιν ἰχθύσι,[17] τοῖσι ξηροῖσιτισι, ἰφθοῖσι,[18] μὴ τὰ λιπαρέοισι,[19] μὴ τεθαλλυρμένοισι.[20] χρεόσθω δ' ὀπτοῖσι κρέασι, πτῆσιν ὀρνιθείοισιν.[21] ἰφθοῖσι μὲν, φάττης [καὶ] πελειάδος.[22] ὀπτοῖσι δὲ, πελειάδων κὴ ἀλεκτρυόνων,[23] ἀνδρώτοισι[24] λαγῴοισι δὲ, ἰφθοῖσιν οὐ ὕδατι·[25] κὴ τοῖσιν ἀγρίοισιν ἅπασι.[26] λαχάνοισι δὲ, ὅσα ψυκτικά,[27] οἷον τοῖσι τοιούτοισι κὴ ἰφθοῖσιν ὀξυτέροισι.[28] οἴνῳ δὲ μέλανι αὐστηρῷ.[29] γυμνασίοισι δὲ, τροχοῖσιν ὀξέσι.[30] τρίψις δὲ μὴ πολλὴ προσφερέσθω, ἀλλ' ὀλίγη,[31] μηδὲ παλὴ.[32] ἀκροχειρισμὸς,[33] κὴ χερονομίη,[34] κὴ κωρυκομαχίη,[35] κὴ ἀλίνδησις[36] ἐπιτηδέα, ἀλλὰ μὴ πολλή.[37] περιπατήσι δὲ πᾶσι κὴ δὴ καὶ ἐν γυμνασίῃ χρεόσθω ἱκανοῖσι πρὸς τὸν πόνον,[38] κὴ δὴ καὶ δείπνῳ πρὸς τὰ

consuetos cibos reducendus est.

xxvi. Sunt etiam quibus fecessus liquidus ac putrefactus per alvum abit,[30] [2] & qui alias sani sunt ac exercentur, nullum dolorem res exhibet. [3] Quibusdam vero excluduntur ea quæ conveniebant, [4] progressuque temporis venter per caliditatem carnes attrahit, [5] & dolorem exhibet, [6] & cibi excluduntur, [7] & venter exulceratur, [8] & ipsum sistere jam operosum ac difficile est. [9] Verum prius providere oportet, [10] ac nosse ventrem calidum ac humidum magis quam debet esse, [11] laborumque incommodorum excessum factum esse.[305] [12] Per diætam igitur frigefacere ac siccare oportet, [13] & primum quidem exercitia ex dimidia parte detrahere, [14] & de cibis tertiam partem. [15] Utatur autem maza antea subacta, ac vino dulci emollita, [16] & piscibus [17] siccissimis coctis, [18] & neque pinguibus [19] neque salsis. [20] Utatur & carnibus assatis volucrium, [21] coctis quidem, palumbis ac columbæ, [22] assatis autem perdicum & gallorum, [23] citra[310] condimenta: [24] leporinis vero coctis in aqua, [25] itemque ferinis omnibus. [26] Ex oleribus autem quæ frigefactoria sunt, [27] velut beta cocta acida. [28] Vino vero nigro austero. [29] Gymnasiis autem, curribus circularibus velocibus: [30] verum frictio non multa adhibeatur, sed modica, [31] neque sucta. [32] Micatio per summas manus, [33] & manuum ad rythmum motus, [34] & follis, [35] & volutatio in pulvere, [36] commoda sunt, sed non multa, [37] Deambulationibus ab exercitiis utatur sufficientibus juxta laborem, [38] & à cœna pluribus,[315]

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 297 sur 917

τὲ σιτία πολλάκισι. 39 ὃ ὀρθρίζειν, ξυμμέτρως ὀρθρίζειν δ' ἔξειν. 40 λουέσθω δὲ χλιερῇ, ὃ ἀτρεμιέτω. 41 ὅταν διαπλήσῃς ἡμέρας δέκα 42 προσθέσθω ἥμισυ τι σιτίου τὸ ἥμισυ, 43 ὃ τῶν πόνων τὸ τέταρτον μέρος. 44 καὶ ἐμεσθὲν ποιησάσθω, ἀπὸ ἀσίτων ξηρῶν καὶ τρυφερῶν. 45 καὶ μὴ ἀφιστάσθω ἐν τῷ σίτῳ, ἀλλὰ τῶν ταχίστων ἐμέτω. 46 ἀπὸ δὲ ἐμέτου προσαγέσθω ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὸ σιτίον, καὶ τὸ πόνου μερίζων. 47 ὅταν δὲ ἡ δεκὰς τῶν ἡμερέων γένηται, προσθέσθω τὸ σῖτον λοιπὸν, 48 καὶ τῶν οἴνων τὸ πότιμον, 49 πλέω δὲ πόνων ὀλίγω ἔτι. 50 καὶ ἐμεσθὲν ποιησάμενον, προσαγέτω, καθάπερ γέγραπται. 51 μηδοσιτίην δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ξυμφέρει, μέχρις ἂν κοιλωθῇσι.

XXVII. Ἄλλοισι δέ σι, ἢν ξηρὸν ᾖ καὶ ἀφυκαωμένον τὸ ἀφιγόμενον γίνεται, 2 καὶ τὸ στόμα ξηρὸν· 3 προϊόντος δὲ χρόνου, καὶ πικρὸν γίνεται, 4 καὶ ἡ κοιλίη ἴσχει· 5 καὶ ἡ οὖρησις. 6 ὅταν γὰρ μὴ ἔχῃ τὸ ἔντερον ὑγρασίην, 7 πρὶν τὸν ἀπὸ πάσης 8 προσιόντα τὰς διεξόδους, 8 ὀδυνῶν τε παρέχῃ, 9 καὶ θερμὴ λαμβάνῃ, 10 καὶ ὁ, τι ἂν σίτου ἢ φάγῃ, ἐξεμεῖ· 11 τελευτῶν δὲ καὶ κόπρον ἐμεῖ. 12 ἔστω δὲ βιώσιμος, ὅταν ἐς τοῦτο ἔλθῃ. 13 ἀλλὰ χρὴ προϊδέσθαι πρόσθεν 14 γινώσκοντα, ὅτι ξηρὴ τῇ θερμῇ κρατέεται ὁ ἄνθρωπος. 15 διαιτᾶν δὲ χρὴ αὐτὸν, τῇ τε μαζῃ προφυρητῇ ῥωστῇ, 16 καὶ ἄρτῳ σιτανίων πυρῶν, 17 τῷ χυλῷ τῶν πτισάνων ἐζυμωμένῳ. 18 λαχάνοισί τε χρέσθαι, 19 πλὴν τῶν δριμέων καὶ ξηρῶν, 20 καὶ ἐψητοῖσι. 21 καὶ τῶν ἰχθύων τοῖσι κεφαλωτοῖσιν ὀρθοῖσι. 22 καὶ τοῖσι κεφαλαιώδεσι τῶν

juxta cibum, 39 & mane moderate, juxta habitum. 40 Lavet autem tepida, ac quiescat. 41 Sic ubi in hac diæta transegit dies decem, 42 apponatur cibi dimidium, 43 & laborum tertia pars, 44 & vomitum faciat à cibis siccis & acerbis, 45 & in cibo ne moretur, sed quam celerrime vomat: 46 à vomitu ad dies quatuor & cibus, & labor partitus exhibeatur. 47 Ubi autem dies decem præterierint, reliquum cibi apponatur, 48 & vinum potabile, 49 verum labores pauciores: 50 & ubi vomitum fecit, cibus, velut scriptum est, exhibeatur. 51 Hoc vero tempore semel tantum in die cibum capere conducit, donec malum sedetur.

XXVII. Aliis porro quibusdam siccus & perustus secessus fit, 2 & os siccum, 3 & progressu temporis etiam amarum fit, 4 & alvus sistitur, 5 itemque urina. 6 Quum enim non habeat intestinum humiditatem circa excrementum, 7 intumescens transitus obturat, 8 & dolorem exhibet, 9 & calor occupat, 10 & quicquid biberit aut ederit homo, id ipsum revomit. 11 Postremum vero etiam stercus vomit. 12 atque hic non supervivet, quum ad hoc pervenerit. 13 Verum providere oportet 14 ac nosse, quod caliditas & siccitas in homine prædominantur. 15 Victum igitur ipsi constituere oportet ex maza prius subacta respersa, 16 & pane ex tritico trimestri, 17 succo furfurum fermentato. 18 Oleribusque utendum, 19 exceptis acribus & siccis, 20 atque illis coctis, 21 & piscibus levissimis coctis, 22 & partibus capitalibus tum piscium,

τε ἰχθύων [23] ἢ κραιπάλων, [24] μυ-
σὶ [25] ἢ ἐχίνοισι, [26] ἢ τοῖσι κυρκίνοι-
σι, [27] ἢ τε κογχύλων τοῖσι χυλοῖσι, ἢ
αὐτοῖσιν ὑγροῖσι τοῖσι. [28] κρέασι δὲ
τοῖσι ὑείοισι, [29] [καὶ] ἀκροκωλίοι-
σιν ἐμπεφθοῖσιν ἐφθοῖσι, [30] καὶ
ἐρίφων, καὶ ἀρνῶν, καὶ σκυλάκων
ἐφθοῖσιν. [31] ἰχθύων δὲ τοῖσι ' ποτα-
μίοισι [32] καὶ λιμναίοισιν ἐφθοῖσιν.
[33] οἴνῳ μαλακῷ ὑδαρεῖ. [34] τοῖσι δὲ
πόνοισι μὴ πολλοῖσι, " μηδὲ τα- 48
χέσι, [35] ἀλλ' ἡσυχίοισι πᾶσι. [36] περὶ
δὲ περιπάτοισι πρωὶ μὲ χρείσθω,
ὡς ἂν ἕξιν ἱκανοῖσι, [37] καὶ ἀπὸ γυ-
μνασίου πόνων ξυμμέτροισιν. [38]
ἀπὸ δείπνου δὲ μὴ περιπλείτω. [39]
λουτροῖσι δὲ χρείσθω, [40] καὶ ὕπνοισι
μαλακοῖσι, [41] καὶ ἀέλσω, [42] ὕπνου
δὲ μὴ τὸ ἄρισον, ὃ μακρόν. [43] ὀπώ-
ρῃ τε τῇ ὑγρωτάτῃ μὴ τε ' σίλλων
χρείσθω. [44] καὶ τοῖσιν ἐρεθιζομένοισι
τοῖσι χλωροῖσι, [45] καὶ ξηροῖσι βρέ-
ξας ἐν ὕδατι. [46] ἀφελέσθω δὲ τὸ πό-
νων τὸ πρόσθεν τὰς ἡμίσεας. [47] καὶ
ὅτος ἐξ ἀρχῆς ἥμισυ ποιησάσθω
ἀπὸ γλυκέων καὶ λιπαρῶν καὶ ἁλμυ-
ρῶν καὶ πλειόνων. [48] συμφορήσέτω
δὲ τὸν πλεῖστον χρόνον σὺν τοῖσι σι-
τίοισι πρὸς τὰς ἐμέτους. [49] εἶτα
προσαγέτω τὸ σίτιον ἐς ἡμέρας
τρεῖς, [50] " μηδὲ αὐαίνεσθαι ἐάτω. [51] 49
ὀκτὼ δὲ ἢ ἡμέρῃ δέκα γενόμενον, τὸ
πόνων προσαγέτω πλέονα. [52]
κλὼ μὲν γὰρ ἡ πλησμονὴ σύν, " καὶ 50
ἀπὸ σίτου ἢ τῆς κοιλίης ' πλημμε-
λέα, ἐμεσάτω. [53] λῦε δὲ μὴ, ἀλλὰ
προσπονείσθω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον.

XXIIX. Γίνε δὲ καὶ τοιάδε. [2] φέ-
ρει δὲ τὸ περιπάτου ἐγγίνεσθαι τὸ δὲ
ὄρθρου, [3] καὶ τὴν κεφαλὴν βαρύνει.
[4] τὸν πλείονες οἱ περιπάτοι τῆς
ξυμμετρίας. [5] κενοῦσθαι γὰρ τὸ
σῶμα καὶ ἡ κεφαλὴ ὑγροῦ, φείσα-
καὶ

scium, [23] tum locuſtarum, [24] & mitylis, [25] & erinaceis, [26] & cancris, [27] & conchyliorum ſuc- ceis, ipſiſque liquidiſſimis. [28] Carnibus autem ſuillis, [29] & extremitatibus anterioribus coctis, [30] & ' hœdorum & agnorum ac 335 catulorum coctis. [31] Piſcium vero fluviatilium [32] ac in ſtagnis degentium coctis. [33] Vino molli aquoſo. [34] Laboribus autem utendum eſt non multis, neque velocibus, [35] ſed omnibus quietis. [36] Deambulationibus vero mane utatur, juxta habitum ſufficientibus, [37] & ab exercitii laboribus, moderatis: [38] à cœna vero ne deambulet. [39] Balneis utatur [40] & ſomnis mollibus, [41] & prandio, [42] & ſomno à prandio non longo. [43] ' Pomis etiam humectantibus u- 340 na cum cibis utatur, [44] & cicere viridi, [45] ac ficco in aqua macerato. [46] De laboribus vero prioribus dimidium detrahat [47] etiam hic à principio, & vomitum faciat à dulcibus & pinguibus ac ſalſis, hiſque plurimis: [48] moretur autem plurimum tempus in cibis uſque ad vomitum. [49] Deinde cibum exhibeat ad triduum, [50] & non maneat impranſus. [51] Quum vero dies decem præterierint, labores ſenſim ' adji- 345 ciendo augeat: [52] &, ſiquidem repletio inerit à cibo, aut ventris vitio, vomat: [53] ſin minus, ſic reliquo tempore curetur.

XXIIX. Fiunt inſuper etiam talia. [2] Horrores à deambulationibus matutinis accedunt, [3] & caput gravatur. [4] Huic plures fiunt deambulationes quam modus requirit. [5] Corpus enim & caput humore evacuatum horret

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 299 sur 917

καὶ βαρυώδης). [6] σφοδρότερος δὲ χρόνος, ἐς πυρετὸν ἀφικνεῖται) φρικώδεα. [7] ἀλλ' οὐ χρὴ σφίσιν ἐς τοῦτο, ἀλλ' οὐ τρομπόδιον σφίσι τοῦτο ὧδε. [8] ὅταν δή τινα τῶν τεταμενέων πυκνὰ, γελοσπάδμον, καὶ αὐαλοψάδμον ὀλίζα, [9] τὸν ἄρτον ποιήσασθαι πλέον τοῦ εἰθισμένου, [10] καὶ πιεῖν ἰσχνὸν οἶνον μελανόν, [11] εἶτα ὕπνῳ χρήσασθαι ἀπὸ δείπνου ἱκανῶς. [12] ἐς δὲ ἱσπέρην καὶ κένοισι χρησαμένους γυμνασίοισι, [13] θερμῷ τε λουσαμένους, [14] δεῖπνον τὸ εἰθισμένον. [15] σφὶ δὲ περιπάτοισι μὴ χρίεσθαι ἀπὸ δείπνου, [16] ἀφιέναι δὲ χρόνον. [17] τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀπολούεσθαι ἐν τῷ ὕδατι. [18] καὶ ὑπνοισί τε μελανοῖσι ἀφιέσθω. [19] ἡμέρησι δὲ πέντε τοὺς πόνους σφισὶ προσθεῖναι καὶ μικρόν.

XXIX. Εἰσὶ δέ τινες, οἳ φεύγουσιν οὐκ τὰ γυμνάσια, [2] καὶ ἐπὰν δὲν δύνωνται), μὴ χρῆσθαι ἀφιᾶσιν). [3] ὅταν δὲ ψύχῃ), πάλιν φεύγουσι, [4] βρυγμούς τε τοῦ σώματος ἔχει, [5] ὑπνώσσουσί τε. [6] ὅταν δὲ ἐξεγείρωνται), χασμῶνται πολλάκις. [7] οὐκ δὲ δεῖπνον παλλεφάρους ἀειρόμενα αὐτούς. [8] σφοδρότερος δὲ χρόνος, καὶ πυρετοὶ ἐπιγένωνται) φαῦλοι. [9] φυλάσσεσθαι δὲν χρὴ, μηδὲ σφίσι ἐς τοῦτο, ἀλλὰ διαπρήσσεσθαι σφοδρότερον ὧδε. [10] σφῶν τοὺς μὲν γυμνασίων ἀφελέσθω πάντων τὸ ἡμίσεα. [11] τοῖσι δὲ σιτίοισιν ἅπασι χρεόσθω ὑγροτέροισί τε καὶ ψυχροτέροισι, [12] καὶ τοῖσι πόμασι μαλακωτέροισι καὶ ὑδαρεστέροισιν. [13] ὅταν δὲ παρέλθωσιν ἡμέραι πέντε, τὸ τρίτον μέρος τῶν πόνων προσθέσθω τοῖσιν ἀφωρισμένοισιν. [14] τοῖσι δὲ σιτίοισι χρεόσθω τοῖσιν αὐτοῖσι. [15] πέμπτῃ δὲ ἡμέρῃ ἄλλῃ, τὰς ἡμίσεας τῶν λοιπῶν πόνων προσθέσθω. [16] αὖθις δὲ πέμπτῃ, καὶ τὸν λοιπὸν

ac gravatur. [6] Progreſſu vero temporis ad febrem perveniunt horrores. [7] Sed non hucuſque differre oportet, verum prius curare hoc modo. [8] Quamprimum aliqua ſigna apparuerint, unctus ac fictus modice [9] prandium amplius ſolito faciat, [10] & vinum multum bibat molle, [11] deinde ſomno utatur à prandio ſufficienter: [12] ad veſperam vero ubi exercitiis levibus uſus eſt, [13] calidaque lotus, [14] conſueto more cœnet: [15] deambulationibus autem à cœna ne utatur, [16] verum ad tempus differat. [17] Poſtridie in aqua lavetur, [18] & ſomnis mollibus tempus tranſigat. [19] Et per dies quinque paulatim ad conſuetos cibos ac labores procedat.

XXIX. Sunt autem quidam qui horrent ex gymnaſiis, [2] & quum ſe exuunt donec decertent: [3] ubi vero perfrigerati ſunt, rurſus horrent, [4] & ſtridor dentium tremulus corpus occupat, [5] ſomnoque talis gravatur. [6] Ubi autem expergiſcitur, ſæpe oſcitat, [7] & à cœna palpebræ ipſi graves ſunt: [8] progreſſu vero temporis etiam febres malignæ accedunt. [9] Verum cavere oportet, & non hucuſque differre, ſed prius curare hoc modo. [10] Primum quidem ab omnibus exercitiis dimidium auferatur. [11] Cibis vero omnibus humidioribus ac frigidioribus utatur, [12] & potibus mollioribus ac dilutioribus. [13] Ubi vero præterierint dies quinque, tertia pars laborum ablatorum apponatur: [14] cibis vero iiſdem utatur. [15] Poſt alios autem quinque dies, dimidium reliquorum laborum apponatur. [16] Et rurſus poſt alios quin-

δ' τὰς πόνους παίζας, [17] καὶ κυφοτέρας τε καὶ ἐλάσσονας, [18] ὡς μὴ πάλιν ὑπερβολὴν ᾖ. [19] τοῖσι γὰρ πάσχουσι ταῦτα τὰ τεκμήρια, οἱ πόνοι κρίσιες εἰσὶ τῶν σιτίων. [20] αὐτὰ ἰσάζειν ἐστὶ χρή.

quinque omnes labores [17] & leviores & pauciores reddito, [18] ut ne rursus excessus fiat. [19] Nam his qui hæc signa perpetiuntur, labores majores sunt quam cibi. [20] Adæquare igitur hæc oportet.

XXX. Ἔνιοι δὲ τουτέων πάσχουσιν, [2] ἀλλὰ τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ. [3] πάντων δὲ τουτέων τὰ τεκμήρια, οἱ πόνοι κρατέουσι τῶν σίτων, [4] καὶ ἡ θεραπίη ἡ αὐτή. [5] ξυμφέρει δὲ τοῖσιν θερμολουτέειν, [6] καὶ μαλακῶς δυνάζεσθαι. [7] μεθυσθῆναι δὲ ἅπαξ ἢ δὶς, [8] πολλοῦ ἀλλὰ μὴ ἐς ὑπερβολήν. [9] ἀφροδισιάσαι τε, ὅταν ἐπιθύηται, [10] [καὶ] ῥαδιουργῆσαι πρὸς τοὺς πόνους. [11] περιπάτους δὲ μὴ ποιῆσαι ὅλως.

XXX. Quidam vero non hæc patiuntur, [2] sed aliqua ex his; aliqua vero non. [3] In omnibus autem his signis, labores superant cibos, [4] & curatio eadem est. [5] Et confert his calida lavare, [6] ac molliter cubare, [7] & semel atque iterum inebriari, [8] verum non usque ad excessum, [9] & venere uti, ubi excessus contigerit, [10] & seguem esse ad labores. [11] Deambulationes autem in totum non sunt faciendæ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

HIPPOCRATIS DE NATVRA HVMANA.

Basil. græc. Foesius sect. III. 3. 224. Basil. lat.

220 pag 21 97

ΟΣΤΙΣ μὲν οὖν [1] ἀκούει λεγόντων ἀμφὶ τῆς φύσιος τοῦ ἀνθρωπίνης [2] ὅσον ἰητρικὴν ἀφίκεται, [3] τοῦτον μὲν ἐκ ἐπιτηδὲς ὀΐομαι ὁ λόγος ἀκούειν. [4] οὐ γὰρ τὸ παράπαν οἷόν τε λέγω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, [5] οὔτε πῦρ, [6] οὔτε ὕδωρ, [7] οὔτε γῆν, [8] οὔτε ἄλλο οὐδέν, [9] ἃ, μὴ φανερόν ἐστιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ τοῖσι βουλομένοισι ταῦτα λέγειν παρέχομεν. [10] δοκέουσι δέ μοι ἐκ ὀρθῶς γινώσκειν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες. [11] γινώσκειν μὲν γὰρ τὴν αὐτὴν πάντες χρεών, λέγουσι δὲ οὐ ταὐτὰ, [4] ἀλλὰ τὴν μὲν γνώμην τὴν ἐπί-

QUICUNQUE de natura humana amplius [1] disserentes audire consuevit, [4] quam ejus [2] ad medicinam pertinet, [3] huic non est commodum hunc meum sermonem audire. [4] Neque enim omnino ex toto aërem dico hominem esse, [5] neque ignem, [6] neque aquam, [7] neque terram, [8] neque quicquam aliud, quia [5] non manifestum est unum in homine esse, [9] sed volentibus tamen hæc dicere permitto. [10] At vero talia dicentes mihi non recte rem cognoscere videntur. [11] Sententiam enim eandem omnes ineunt, verum non eadem dicunt, sententiæ tamen epilogum

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 301 sur 917

ἐπίλογον τὸν αὐτὸν ποιέοντες. [12] φασὶ δὲ ἕν τι εἶναι, ὃ, τι ἐστὶ, [13] καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ ἓν τε καὶ τὸ πᾶν. [14] κατὰ τὰ ὀνόματα οὐχ ὁμολογέουσι. [15] λέγει δὲ αὐτέων ὁ μὲν πῦρ, [6] ὁ δὲ, ἀέρα τοῦτο εἶναι τὸ ἓν τε καὶ τὸ πᾶν· [16] ὁ δὲ, πῦρ· [17] ὁ δὲ, ὕδωρ· [18] ὁ δὲ, γῆν· [19] καὶ ἐπιλέγει ἕκαστος τῷ ἑωυτοῦ λόγῳ μαρτυρίά τε καὶ τεκμήρια, ἄχρεϊόν ἐστιν. [20] ὅτι μὲν [8] γὰρ τὴν αὐτὴν γνώμην πάντες ἀφεσχήκασιν, λείπεται δὲ τὰ αὐτὰ, δῆλον, ὅτι οὐ γινώσκουσιν αὐτά. [21] γνοίη δ' ἄν τις τοῦτο μάλιστα παρακαθήμενος αὐτοῖσι καὶ πλείστοισι. [22] ἀφεὸς γὰρ ἀλλήλοις αὐτιλέγοντες οἱ αὐτοὶ αὐτοῖσι ἀνδράσι, τοῖσι αὐτέων συνηκόοσιν ἀκροατῆσιν, οὐδέποτε τρὶς ἐφεξῆς ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἀφεσιγένης ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, [23] ἀλλὰ ὁτὲ μὲν ὅτος ἐπικρατέει, ὁτὲ δ' ὅτος, ὁτὲ δ', [24] ὥ- [9] ἂν τύχῃ μάλιστα ἡ γλῶσσα ῥυεῖσα ἀφεὶς τὸ ὄχλον. [25] καίτοι δίκαιόν ἐστι, τὸν φύσεσθαι ὀρθῶς γινώσκειν ἀμφὶ τοῖσι πρήγμασιν, περιέχειν αὐτὸν ἐπικρατεῖν τε τὸν λόγον τὸν ἑωυτοῦ, [10] εἴπερ ἐόντα γινώσκει, καὶ ὀρθῶς ἀπο- φαίνεσθαι. [27] ἀλλ' ἐμοί γε δοκέουσι [10] οἱ τοιοῦτοι ἀνθρώποισι σφᾶς αὐτοὺς μαχεσάμενοι ἐν τοῖσιν ὀνόμασι τῶν λόγων αὐτέων, κατὰ ἀσωτίην· [28] τὸν δὲ μελίσσιον λόγον ὀρθῶν. [29] ἀφεῖμαι μὲν τούτων ἄρκεά μοι τὰ εἰρημένα.

[25] II. Τῶν δὲ ἰητρῶν οἱ μὲν πάντες [11] λέγουσιν. [2] ὡς ὁ ἄνθρωπος αἷμα μοῦνόν ἐστιν· [3] οἱ δ' αὐτέων, χολὴν φασὶν εἶναι τὸν ἄνθρωπον· [4] ἔνιοι δὲ πάντες, φλέγμα. [5] ἐπίλογον δὲ ποιεῦνται τὸ αὐτὸ πάντες τὸ αὐτό. [6] ἔστι γάρ τι εἶναι φασὶ τὸν ἄνθρωπον, ὃ, τι ἕκαστος ἐθέλησιν ὀνομάσαι αὐτέων· [7] καὶ τοῦτο ἓν ἐὸν μεταβάλλοντα ἐστὶν ἰδέαν καὶ τὸν θυμὸν μιν, αὐ- ας-

eundem faciunt. [12] Ajunt enim unum quid esse, quodcunque tandem est, [13] & id ipsum esse unum ac totum, [14] juxta nomina autem non consentiunt. [15] Etenim alius ex ipsis aërem esse, hoc unum ac totum dicit, [16] alius ignem, [17] alius aquam, [18] alius terram: [19] & addit unusquisque ad sermonem suum testimonia ac signa, quæ nullius momenti existunt. [20] Quia enim eadem sententia omnes utuntur, dicunt autem non eadem, manifestum fact, quod neque cognoscunt ipsi. [21] quod ex eo vel maxime quis cognoverit, qui ipsorum disceptationibus interfuerit. [22] Nam quum iidem viri inter se disceptant, iisdem auditoribus præsentibus, nunquam ter consequenter idem homo vincit in eodem sermone: [23] sed modo hic, modo alius superat, [24] cuicunque fuerit lingua maxime fluida ac populo grata. [25] Atqui justum erat, ut is qui de rebus se recte cognoscere pronunciaret, semper sermonem suum victorem statueret, [26] siquidem vera cognosceret, ac recte sentiret ac judicaret. [27] Verum hujusmodi homines videntur mihi seipsos oppugnare in verbis sermonum suorum, præstultitia, [28] & Melissi sermonem approbare. [29] De his igitur sufficiunt mihi quæ retuli.

II. At vero ex Medicis quidam dicunt, [2] quod homo sanguis solum est, [3] alii ex ipsis bilem ajunt hominem esse, [4] aliqui pituitam: [5] epilogum autem & ipsi omnes eundem faciunt. [6] Unum enim quid esse dicunt, quodcunque cuique ipsorum nominare visum est, [7] & id ipsum unum existens, speciem ac vim trans-

ωὐαξηκζόμμον ὑπό τε θερμῆ καὶ ψυχρῆ, [8] καὶ γλυκὺ, καὶ πικρὸν, καὶ λευκὸν, καὶ μέλαν, καὶ παντοῖον τἄλλο. [9] ἐμοὶ δ' οὐδὲ τοῦτα δοκέει οὕτως ἔχειν. [10] οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τοιαῦτά τινα, καὶ ὀλίγῳ πλείω τούτων ἀποφαίνουσι. [11] ἐγὼ δὲ φημὶ, εἰ ἦν ὁ ἄνθρωπος, οὐδέ ποτ' ἂν ἤλγει. [12] οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν, ὑπό τε ἀληθέος ἐόν. [13] εἰ δ' ἔστι καὶ ἀληθές, ἀνάγκη τὸ ὠμμον εἶναι. [14] νυνὶ δὲ πολλά. [15] πολλὰ γάρ ἐστιν ἐν τῷ σώματι ἐόντα, ἃ ὁκοτέρου ὑπ' ἀλλήλων θερμαίνεται καὶ ψύχεται, καὶ ξηραίνεται καὶ ὑγραίνεται, νοῦσοι πάντα. [16] ὥστε πολλαὶ μὲν ἰδέαι τῶν ἰητρευμάτων, [17] πολλὴ δὲ καὶ ἡ ἴησις αὐτέων ἐστίν.

III. Ἀξιῶ δ' ἔγωγε τὸν φάσκοντα αἷμα εἶναι μοῦνον τὸν ἄνθρωπον καὶ ἄλλο μηδέν, [2] δεικνύειν αὐτὸν μὴ μιγάδα ὁκοτοῖόν τε ἰδέαι, μὴ δ' ἐλάσσω πολλῷ. [3] ἀλλ' ἢ ὥρῃ τινὶ ξυνιστᾶσαν, ἢ τῇ ἡλικίῃ τοῦ ἀνθρώπου, ὃ ἦν αἷμα ἐνεὸν φαίνηται μοῦνον τὸ τοῦ ἀνθρώπου. [4] εἰκὸς γὰρ εἶναι μίαν τινὰ ὥρην, ὃ ἦν φαίνηται αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἐόν. [5] τὰ αὐτὰ δὲ λέγω καὶ περὶ τοῦ φάσκοντος φλέγμα εἶναι· καὶ περὶ τοῦ χολῆς φάσκοντος. [6] ἐγὼ μὲν γὰρ ἀποδείξω, ἃ χρὴ φάσκοντα τὸν ἄνθρωπον εἶναι, [7] καὶ κατὰ νόμον, καὶ κατὰ φύσιν, εἰ ταὐτά τε ἐόντα ὅμοια, καὶ ἀεὶ ἐόντα, καὶ γέροντος καὶ ἄρρενος ἐόντος καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ· καὶ τεκμήρια παρέξω, καὶ ἀνάγκας ἀποφανῶ, δι' ἃς ἕκαστον αὐξέται τε καὶ φθίνει ἐν τῷ σώματι.

IV. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγκη, τὸν γίνεσθαι μὴ ἀφ' ἑνός. [2] πῶς γὰρ ἂν γ' ἦν, τρι-

transmutare, coactum à calido ac frigido, [8] fierique & dulce, & amarum, & album, & nigrum, & omnigenum quid aliud. [9] Mihi vero neque hæc sic se habere videntur. [10] Plurimi quidem igitur talia quædam, & amplius his proxima pronunciant. [11] Ego autem dico, si unum esset homo, nunquam sane doleret. [12] Neque enim esset unde doleret unum existens. [13] Si vero etiam doleret, necesse esset & quod mederetur ac sanaret, unum esset. [14] Nunc vero plura sunt. [15] Multa enim sunt in corpore existentia, quæ quum mutuo præter naturam calfiunt & frigefiunt, siccanturq; & humectantur, morbos pariunt. [16] Quare multæ quidem species morborum sunt, [17] multaque etiam medela ipsorum existit.

III. Atque ego sane censeo eum, qui hominem sanguinem solum esse dicit, & nihil aliud, [2] demonstrare debere, ipsum non transmutare speciem, neque omnigenum fieri, [3] vel saltem horam aliquam anni, aut hominis ætatem, in qua sanguis solus in homine inesse appareat. [4] Virisimile est enim unum aliquod esse tempus, in quo appareat ipsum in seipso unum existens. [5] Eadem censeo etiam de eo, qui pituitam solam esse dicit, & qui bilem. [6] Ego enim demonstrabo ea quæ hominem esse dixero, & juxta receptum morem, & juxta naturam, [7] quod semper ea ipsa similia sint, & in juvene, & in sene, & tempore frigido æque ac calido. [8] Exhibebo insuper signa, & necessitates ostendam, per quas unumquodque augescit ac minuitur in corpore.

IV. Primum quidem igitur, necesse est generationem fieri non ab uno. [2] Quomodo enim

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 303 sur 917

τοιαῦτα γίνηται, ἐς μήτι μιχθείη; 3 ἔπειτα δὲ, εἰ μὴ ὁμόφυλα ἐόντα μίσγηται, καὶ τῶν αὐτῶν ἔχοντα δυνάμιν, γονᾶ, ἃ δ' αὖ τοῦτα ἡμῖν ξυντελέοιτο. 4 Εἰ πάλιν, εἰ μὴ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ, καὶ τὸ ξηρὸν τῷ ὑγρῷ μέλοιτο ἴσως πρὸς ἄλληλα ἔχειν καὶ ἴσως, 5 ἀλλὰ θάτερον θατέρου πολὺ προέχοι, καὶ τὸ ἰσχυρότερον τοῦ ἀσθενεστέρου, ἡ γένεσις κακὴ ἂν γένοιτο. 6 Ὥστε πῶς εἰκὸς ἀπὸ ἑνὸς τι γένηται; 7 ὅτε γε ἀπὸ τῶν πολλόνων γένηται, ὧν μὴ τύχη καλῶς ἐχόντα τῇ κρήσει τὰ πρὸς ἄλληλα. 8 Ἀνάγκη τοίνυν, τὴν φύσιν τοιαύτης ὑπαρχούσης, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ τὸν ἄνθρωπον, μὴ ἓν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, 9 ἀλλ' ἕκαστον τῶν ξυμβαλλομένων εἰς τὴν γένεσιν, ἔχειν τινὰ δύναμιν ἐν τῷ σώματι, εἰλικρινῆ ξυνεσπάσθαι.

v. Καὶ πάλιν γε ἀνάγκη ἀποχωρέειν εἰς τὴν ἑωυτῶν φύσιν ἕκαστον, τελευτῶντος ἀνθρώπου, 2 τό, τε ὑγρὸν πρὸς τὸ ὑγρὸν, καὶ τὸ ξηρὸν πρὸς τὸ ξηρὸν, καὶ τὸ θερμὸν πρὸς τὸ θερμὸν, καὶ τὸ ψυχρὸν πρὸς τὸ ψυχρόν. 3 Τοιαύτη δὲ καὶ τῶν ζώων ἐστὶν ἡ φύσις, καὶ τῶν ἄλλων πάντων. 4 Γίνεται τε τὰ ὁμοίως πάντα, 5 καὶ τελευτᾷ ὁμοίως πάντα. 6 Ξυνίστησι γὰρ αὐτέων ἡ φύσις ἀπὸ τουτέων τῶν προγεγραμμένων πάντων. 7 Καὶ τελευτᾷ, καὶ διαλύεται, εἰς τὸ αὐτό, 8 ὅθεν περ ξυνέστη ἕκαστον, ἐκ τούτου δὲ ἀπέρχεται. 9 Τὸ δὲ σῶμα τὸ ἀνθρώπου ἔχει ἐν ἑωυτῷ αἷμα, καὶ φλέγμα, καὶ χολὴν διττὴν, ξανθήν τε καὶ μέλαιναν. 10 Καὶ τοῦτ' ἐστὶν αὐτέων ἡ φύσις τοῦ σώματος, καὶ διὰ τοῦτα ἀλγέει καὶ ὑγιαίνει.

VI. Ὑγιαίνει μὲν δὴ μάλιστα, ὅταν

unum existens, aliud quid generarit, si non alicui misceatur. 3 Deinde neque generarint, si non ejusdem generis existentia misceantur, & quæ eandem vim habeant, neque sane nobis similia perficerentur. 4 Et rursus, Si non calidum ac frigidum, & siccum ac humidum, moderate ac æqualiter inter se haberent, 5 sed alterum alterum multum præcelleret, & fortius debiliore præstaret, generatio fieri non posset. 6 Proinde quomodo verisimile est, ab uno quid generari, 7 quum neque à pluribus generetur, nisi habuerint temperamentum inter se probe conveniens? 8 Necesse est itaque est tali existente natura, cum aliorum omnium, tum humana, non unum esse hominem, 9 sed singula quæ ad generationem ejus conferunt, vim quandam in corpore habere, eam videlicet quam contribuerunt.

v. Et rursus necesse est secedere singula in suam ipsorum naturam, homine moriente, 2 humidum nimirum ad humidum, siccum ad siccum, calidum ad calidum, frigidum ad frigidum. 3 Talis autem & animalium est natura, & aliorum omnium, 4 generanturque similiter omnia, 5 & occidunt similiter omnia. 6 Constat enim natura ipsorum ex his prædictis omnibus, 7 & desinit juxta prædicta, 8 in id unumquodque unde est compactum secedens. 9 At vero corpus hominis habet in seipso sanguinem, & pituitam, & bilem duplicem, flavam videlicet & nigram. 10 atque hæc sunt ipsi corporis natura, & per hæc ægrotat, & sanus est.

VI. Sanus equidem maxime est,

21 ὅταν μεθ' ἑαυτῶν ἔχῃ τοῦτο τὸ πάθος ἄλληλα κρήσιός τε καὶ δυνάμιος καὶ ξυμπλήθεος· 2 καὶ μάλιστα, ἢν μεμιγμένα ᾖ. 3 Ἀλγέει δὲ, ὁκόταν τι τούτων ἔλασσον ἢ πλεῖον εἶη, 4 ἢ χωρισθῇ σὺν τοῖσι σύμπασι, καὶ μὴ κεκριμένον ᾖ τοῖσι ξύμπασιν. 5 Ἀνάγκη γὰρ, ὁκόταν τι τούτων χωρισθῇ, καὶ ἐφ' ἑωυτοῦ ᾖ, 6 ἔνθεν τε ἐξίστηκεν ἀεὶ μᾶλλον τοῦτο τὸ χωρίον νοσερὸν γίνεσθαι, 7 ἀλλὰ καὶ, ἔνθα ἂν ᾖ, 8 καὶ ἐπιχυθῇ ὑπερπιμπλάμενον, ὀδυνέειν τε καὶ πόνον παρέχειν.

VII. Καὶ γὰρ ὁπόταν τι τούτων ἔξω τοῦ σώματος ῥυῇ πλέον τοῦ ἐπιπολάζοντος, ὀδυνέειν παρέχει ἡ κένωσις. 2 Αὖ τ' αὖ ταύτῃ πάλιν ποιήσῃ ἔστω τὴν κένωσιν, 3 καὶ τὴν μετάστασιν, 4 καὶ τὴν ἀπόκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων, 5 πολλὴν ἀνάγκη διπλοῦν τὸν ὀδυνέειν παρέχειν καὶ τὰ ἑρπετά, 6 ἔνθεν τε ἔξεστι, καὶ ἔνθα ὑπερέβαλεν. 7 Εἴποτε δή, ἃ ἐγὼ φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, ἀποφαίνειν ἐμὲ τοιοῦτον ἐόντα, καὶ νόμῳ, καὶ φύσιν.

IIX. Φημὶ δὴ εἶναι αἷμα, καὶ φλέγμα, καὶ χολὴν, ξανθὴν τε καὶ μέλαιναν. 2 καὶ τούτων πρῶτον μὲν νόμῳ καὶ τὰ ὀνόματα διωρίσθαι φημι, καὶ ἔδεϊ αὐτέων τὸ ὄνομα εἶναι. 3 Ἔπειτα τὰς ἰδέας καὶ φύσιν κεχωρίσθαι, καὶ ὅτε τὸ φλέγμα ἔδεϊ ἐοικέναι τῷ αἵματι, ὅτε τὸ αἷμα τῇ χολῇ, ὅτε τὴν χολὴν τῷ φλέγματι. 4 πῶς γὰρ ἂν ἐοικότα εἴη ταῦτα ἀλλήλοισιν, ὧν ὅτε μὲν χρώματα ὅμοια φαίνεται πρὸς ὀφθαλμῶν, 5 ὅτε τῇ χειρὶ ψαυόμενα ὅμοια δοκεῖ εἶναι. 6 ὅτε γὰρ

est, ubi temperamentum hæc inter se habuerint moderatum, tum facultate, tum copia, 2 & ubi maxime fuerint permixta. 3 Ægrotat autem, quum horum quid minus aut amplius fuerit, 4 aut separatur in corpore, & non fuerit reliquis omnibus contemperatum. 5 Necesse est enim quum quid horum secretum fuerit, & per se steterit, 6 non solum eum locum unde ' secessit morbidum fieri, 7 sed etiam eum in quo stat, 8 & in quem propter nimiam copiam diffusum est, dolore ac morbo vexari.

VII. Etenim quum quid horum extra corpus effluxerit amplius quam redundat, evacuatio ipsa dolorem exhibet. 2 Rursus itaque si idem intus fecerit evacuationem, 3 & transitionem, 4 ac ab aliis secretionem, 5 geminatum dolorem exhibere necesse est, velut dictum est, 6 nempe & unde ' secessit, & ubi receptum redundat. 7 Dixi porro, quæcunque hominem esse dixero, semper demonstraturum me esse, quod talia sint, & juxta receptum morem ac opinionem, & juxta naturam.

IIX. Et dico sane esse sanguinem & pituitam, & bilem flavam ac nigram: 2 & horum primum quidem juxta receptam opinionem nomina distincta esse dico, & nulli ipsorum idem nomen esse: 3 deinde species juxta naturam ' separatas esse, & neque pituitam similem esse sanguini, neque sanguinem bili, neque bilem pituitæ. 4 Quo enim modo hæc inter se similia sint, quorum neque colores similes videntibus apparent, 5 neque ad manuum tactum similitudo aliqua esse deprehenditur? 6 Neque enim

ξ5 θερμὸ ! ὁμοίως ἐστὶν, ὅτε ψυχρὸν, ὅτε ξηρὸ, ὅτε ὑγρόν. 7 ἀνάγκη τοίνυν, ὅπ τοσοῦτον διήλλακται ἀλλήλων τὸν ἰδέαν τε καὶ τὸν δυνάμιν, 8 μὴ ἓν αὐτὸ εἶναι, 9 εἰπερ μὴ πῦρ τι καὶ ὕδωρ ταυτὸν ἐστι. 10 γνοίης δ' ἂν τοῖς δε, ὅπι ἐχ' ἓν τοῦπι παντὶ ἐστὶν, ἀλλ' ἕκαστον αὐτέων ἔχει δυνάμιν τε καὶ φύσιν τὴν ἑωυτέων. 11 εἰ γάρ τινι δίδως ἀνθρώπῳ φάρμακον, ὅ, τι φλέγμα ἄγει, ἐμέεταί σοι φλέγμα. 12 καὶ, εἰ δίδως φάρμακον, ὅ, τι χολὴν ἄγει, ἐμέεταί σοι χολή. 13 ταὐτὰ τοῦτο δὴ καὶ χολὴν μέλαιναν καθαίρει, εἰ δίδως φάρμακον, ὅ, τι χολὴν μέλαιναν ἄγει. 14 καὶ, εἰ τρώσῃς αὐτέων τινὰ σαρκὸς μέρος τι, ὥστε τραῦμα γενέσθαι, ῥυήσεται αὐτέων αἷμα. 15 καὶ ταῦτα ποιήσει σοι πάντα πάντων ἡμέρην καὶ νύκτα, καὶ χειμῶνος, καὶ θέρεος, 16 μέχρις εἰ δυνατὸς ἡ τὸ πνεῦμα ἕλκειν ἐς ἑωυτὸν, καὶ πάλιν μεθιέναι. 17 ἢν δυνατὸς ᾖ ἔτι, ἔστ' ἂν τινος τεκέων στερηθῇ τῶν ξυγγενόντων.

IX. Ξυγγένηα δ' ἐστὶ τὰ εἰρημένα. 2 πῶς γὰρ οὐ ξυγγένηα; 3 πρῶτον μὲν φανερόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἔχων ἐν ἑωυτῷ ταῦτα πάντα ἀεὶ, ἕως ἂν ζῇ. 4 ἔπειτα γένηα ἐξ ἀνθρώπου τοῦτα πάντα ἔχοντος. 5 ἔπειτα τιθηνεῖται ἐν ἀνθρώπῳ τοῦτα πάντα ἔχοντι, ἀκούσας ἔγωγε νεῶν φημίζεσθαι δὲ καὶ δεδείκνυσθαι. 6 οἱ δὲ λέγοντες, ὡς ἓν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, δοκέουσί μοι τούτῳ τῇ γνώμῃ κεχρῆσθαι. 7 ὁρίοντες τὰς πόνους τε φάρμακα, καὶ διαλυμαινόμενοι ἐν τῇσιν ὑπερκαθάρσεσι,

enim ſimiliter calida ſunt, neque frigida, neque ſicca, neque humida. 7 Quum itaque in tantum inter ſe diſcrepent, tum ſpecie, tum facultate, neceſſe ' eſt 8 ipſa non unum eſſe, 9 quandoquidem neque ignis & aqua idem ſunt. 10 Quod autem hæc omnia non unum ſunt, ſed unumquodque ipſorum vim & naturam ſuam habet, vel hinc cognoſcere licebit. 11 Si enim homini alicui medicamentum dederis, quod pituitam ducit, pituitam tibi vomet: 12 &, ſi pharmacum dederis bilem ducens, bilem tibi vomet. 13 Eadem ratione & bilem atram purgabit, ſi medicamentum exhibueris ' quod bilem atram ducit. 14 Quod ſi ipſi partem aliquam ſauciaris, ut vulnus fiat, affluet ipſi ſanguis: 15 atque hæc omnia faciet tibi totam diem ac noctem, & hyeme & æſtate, 16 donec ſpiritum in ſeſe trahere, & rurſus reddere potens fuerit: 17 potens autem erit donec aliquo horum congenitorum fuerit privatus.

IX. Congenita autem ſunt prædicta. 2 Quomodo enim non congenita eſſent? 3 Primum etenim manifeſtum eſt, hominem ' in ſeipſo hæc omnia ſemper habere, donec vixerit. 4 Deinde nata ſunt ex homine hæc omnia habente. 5 Poſtea nutrita ſunt in homine hæc omnia habente, quæ videlicet ego nunc dico ac demonſtro. 6 Qui vero dicunt, quod unum eſt homo, videntur mihi hoc conſilio uſi eſſe. 7 Nimirum quum viderint eos qui medicamenta hauſerunt, in ſuperpurgationibus interiiſſe, alios

qui-

τὲς μὲν χολὴν ἐμέοντας, τὲς δὲ πι-
νὰς φλέγμα, 8 τὲν δ' ἕκαστον αὐ-
τέων ἐνόμισεν εἶναι τ' ἀνθρώπου,
ὃ, τι καθαιρόμενον εἶδον αὐτὸν
ἀποθνήσκοντα. 9 καὶ οἱ τὸ αἷμα φαί-
νεσθαι εἶναι τὸν ἄνθρωπον, τῇ αὐτῇ
γνώμῃ χρεώμενοι. 10 ὁρέοντες γὰρ
ἀποσφαζομένους τὲς ἀνθρώπους;
καὶ τὸ αἷμα ῥέον ἐκ τοῦ σώμα-
τος, τοῦτο νομίζουσιν εἶναι τὴν
ψυχὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. 11 καὶ
μαρτυρίοισι τοιούτοισι πάντες
χρέωνται ἐν τοῖσι λόγοισι.

x. Καίτοι τὸ μὲν πρῶτον ἐν
τῇσιν ὑποκαθάρσεσιν οὐκ εἷς πω
ἀπέθανε χολὴν μοῦνον καθαρθείς· 2
ἀλλ', ὁκόταν τὶς πίνῃ φάρμακον,
ὃ, τι χολὴν ἄγει, πρῶτον μὲν χο-
λὴν ἐμέει, ἔπειτα δὲ φλέγμα,
ἔπειτα δὲ ἐπὶ τῇ χολῇ ἐμέεσι χο-
λὴν μέλαιναν ἀναγκαζόμενοι· τε-
λευτῶντες δὲ αἷμα ἐμέουσι καθα-
ρόν. 3 τὰ αὐτὰ δὲ πάσχουσιν καὶ
ὑπὸ τῶν φαρμάκων τῶν τὸ φλέ-
γμα ἄγόντων. 4 πρῶτον μὲν γὰρ
φλέγμα ἐμέουσιν, ἔπειτα χολὴν
ξανθὴν, ἔπειτα μέλαιναν, 5 τε-
λευτῶντες δὲ αἷμα καθαρόν, καὶ
ἐν τούτῳ ἀποθνήσκουσι. 6 τὸ γὰρ
φάρμακον, ὁκόταν ἐσέλθῃ ἐς τὸ
σῶμα, πρῶτον μὲν ἄγει, ὃ αὐ-
τέων κατὰ φύσιν κάλιστα ἦν, τῶν
ἐν τῷ σώματι ἐόντων. 7 ἔπειτα
δὲ καὶ τ' ἄλλα ἕλκει τὰ καὶ κα-
θαίρει.

x i. 1 Ὥσπερ τὰ φυόμε-
να τε καὶ σπειρόμενα, ὁκό-
ταν ἐς τὴν γῆν ἔλθῃ, ἕλ-
κει ἕκαστον τὸ κατὰ φύσιν ἑαυ-
τῷ ἐὸν ἐν τῇ γῇ. 2 ἔνι δὲ
καὶ ὀξὺ, καὶ πικρὸν, καὶ
γλυκὺ, καὶ ἁλμυρὸν, καὶ παν-
τοῖον. 3 πρῶτον μὲν οὖν πολὺ

quidem bilem vomentes, alios
pituitam, 8 unumquodque ho-
rum hominem esse putave-
runt, quod vidissent his pur-
gatum interiisse. 9 Et qui san-
guinem dicunt hominem esse,
eodem consilio utuntur. 10 Nam
quum vident jugulatos homi-
nes, & sanguinem ex corpore
ipsorum effluentem, hunc ip-
sum animam in homine esse pu-
tant. 11 atque his testimoniis sa-
ne omnes utuntur in sermonibus
suis.

x. Atqui primum quidem in
superpurgationibus, nemo un-
quam mortuus est bile sola
purgatus. 2 Verum quum quis
pharmacum biberit, quod bi-
lem deducit, primum bilem
vomet, deinde pituitam, po-
stea per vim etiam atram bi-
lem, postremum moribundus
etiam sanguinem purum vo-
met. 3 Eadem perpetiuntur à
medicamentis pituitam ducen-
tibus. 4 Primum enim pitui-
tam vomunt, deinde bilem fla-
vam, postea atram, 5 morien-
tes autem sanguinem purum.
& in hoc mox vitam finiunt.
6 Etenim pharmacum ubi cor-
pus intraverit, primum qui-
dem ducit id quod ex omni-
bus in corpore existentibus, si-
bi maxime secundum naturam
familiare fuerit, 7 deinde ve-
ro etiam alia trahit, ac pur-
gat.

xi. Quemadmodum ex terra
nascentia & in ipsam plantata ac
seminata, ubi in terram perve-
nerint, unumquodque trahit id
quod naturæ suæ familiare in
terra existit. 2 Inest autem in
terra & acidum, & amarum, &
dulce, & salsum, & omnige-
num. 3 Primum itaque pluri-
mum

σον τυτέω ἐλκυσον ἐς ἑωυτό, ὅ, π
εὖ ἦ ἑωυτέω κ) φύσιν· ἔπ) τε) ἕλ-
κ) ἕ τ' ἄλλα. 4 " τοιῦτον δή π ἕ τὰ 40
φάρμακα ποιέ) ἐν τῷ σώματι. 5 ὁ-
κόσα μὲν χολὴν ἄγη, ὡς ἐπὶ τὸ πο-
λὺ ἀκρητεστάτην ἐκ) ἥκιστα χολήν, ἔπ) τε δὲ
45 " μεμιγμένην. 6 ἕ πάλιν τε) φλέ-
γμα) φάρμακα, ὡς ἐπὶ τὸν μὲν
ἀκρητέστατον τὸ φλέγμα ἄγκ), ἔπ-
τα) μεμιγμένον. 7 κ) τοῖσιν ἀπο-
σφαζομένοισιν, ὡς ἐπὶ τὸν μὲν τὸ αἷ-
μα ῥέ), θερμότατόν τε κ) ἐρυθρότα-
τον· ἔπ) τε δὲ ῥέ) φλέγμα τὸ δεύτε-
ρον κ) χλωρὸν δεύτερον.

xii. " Αὔξε τα) ὑ τὸ τοῦ ἀνθρώ- 41
που τὸ μὲν φλέγμα, χ)μῶνο. 2
" τῷ γὰρ χ)μῶνι κ) φύσιν ἐσὶ 42
μάλιστα τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόν-
των. 3 ψυχρότατόν γάρ. 4 τεκμή-
ρια δ) τυτέων, ὅτι τὸ μὲν φλέγμα
ψυχρότατον· 5 εἰ εἰθέλοις ψαῦσαι τὴν
φλέγματο, κ) χολῆς, ἕ αἵματο,
τὸ φλέγμα σύρηξις ψυχρότατόν
ἐσι, 6 κ) ἕ γλιχρότατόν ἐσι, ἕ βίᾳ
μάλιστα ἄγεται μ' χολῆ μέλανι
νάου. 7 " ὁκόταν) βίᾳ ἔχ)), θερμό- 43
τερα γίνε), ἀναζεσκομένα ὑπὸ τ
βίης· 8 ἀλλ' ὅμως κ) ὡς ἐς πείσω
τοῦτο ψυχρότατόν ἐσι τὸ φλέγμα
φύσις) ὑπὸ τ φύσο τ ἑωυτῆ. 9
ὅτι) ὁ χ)μὼν ' πληροῖ τὸ σῶμα
φλέγματο, γνοίης ἂν τῇδε. 10 οἱ
ἄνθρωποι πλύουσί τε " κ) ἀποπυέ- 44
σονται φλέγμα μᾶλλον δεύτερον ἢ χ)μῶ-
νο. 11 " κ) τὰ οἰδήματα [αὐ- 45
τοῖσι] λευκότατα γίνε) μάλιστα
[κ)] τοῦ τὴν τῶν ὤρων, 12 κ) τ'
ἄλλα νοσήματα φλέγματα ἐσί.

xiii. Τῶν) ἡ) , " τὸ φλέγμα 46
ἔτι μᾶλλον ψυχρότερον ἐν τῷ σώματι, 2 ἕ
τὸ αἷμα αὔξε). 3 τά τε γὰρ ψύχεα
ἐξαίνῃ, 4 ἕ τε ὕδατα ἐπιγίνε). 5
" τὸ δὴ αἷμα κ) τοῦτο αὔξε), ὑπὸ 47

mum ejus trahit in ſeipſum, quod ſibi ipſi juxta naturam maxime familiare fuerit, deinde trahit etiam reliqua. 4 Hujuſmodi ſane quiddam etiam pharmaca in corpore faciunt. 5 Quæcunque enim bilem ducunt, primum meraciſſimam bilem purgant, poſtea vero mixtam. 6 Et rurſus pituitæ pharmaca, primum meraciſſimam pituitam ducunt, poſtea mixtam. 7 Et jugulatis primum quidem ſanguis calidiſſimus & ruberrimus profluit, deinde pituitoſior ac biliоſior.

xii. Porro pituita in homine hyeme augetur. 2 Hæc enim hyemi maxime ſecundum naturam convenit ex omnibus in corpore exiſtentibus. 3 Frigidiſſima enim exiſtit. 4 Signa autem quod pituita frigidiſſima eſt, hæc ſunt. 5 Si enim pituitam & bilem & ſanguinem contingere libuerit, pituitam ſane frigidiſſimam eſſe comperies, 6 quamvis viſcoſiſſima ſit, & per vim maxime poſt bilem atram trahatur. Ἡquæ vero per vim trahuntur calidiora fiunt, à violentia coacta) 8 ſed tamen ſupra hæc omnia, frigidiſſima eſſe apparet pituita ex ſua ipſius natura. 9 Quod autem hyems corpus pituita repleat, inde cognoſcere datur, 10 quod homines pituitoſiſſima & ſpuunt & emungunt hyeme, 11 & tumores laxi albiſſimi fiunt maxime hoc tempore, 12 itemque reliqui morbi pituitoſi.

xiii. Cæterum vere pituita quidem adhuc fortis in corpore manet, 2 ſed ſanguis augeſcit. 3 Nam & frigora remittunt, 4 & imbres ſuperveniunt. 5 Sanguis autem juxta hæc augeſcit, ab imbribus videlicet & calidiorum

die-

τε τ̃ ὁμοίων, καὶ τ̃ ἑρμηνέων. 6
10 " καὶ φύσιν γὰρ αὐτέων τοῦτο ' ἐστὶ 48
μάλιστα ξυνεστῶτα. 7 ὑγρόν τε γάρ
ἐστι καὶ θερμόν. 8 γνοίης δ' ἂν τοῖσ-
δε. 9 οἱ ἄνθρωποι ξηρῷ, καὶ ξ
ἑρῷ μάλιστα, 10 ὑπό τε τ̃ δυσ-
εντερέων ἁλίσκονται, 11 " καὶ ὀνὰ τ̃ 49
ῥινέων αἷμα ῥεῖ αὐτόθεν, 12 καὶ
θερμότατοί εἰσι καὶ ἐρυθροί.

XIV. Τὸ δ' ἑρῷ, τό, τε αἷμα
ἰχῶδές ἐστι, 2 " καὶ ὁ χολὴ ἀέρος) οὐ τοῦ 50
σώματος, καὶ ἐμβάλλει ἐς τὸ φθινό-
πωρον. 3 " ὅτ' δ' τῷ φθινοπώρῳ τὸ μὲν 51
αἷμα ὀλίγον γίνε). 4 " ἐναντίον γὰρ 52
αὐτέῳ τὸ φθινόπωρον τῇ φύσι ἐστίν.
15 5 ἡ δὲ χολὴ τ̃ ἑρείνῃ κρατέῃ τὸ ' σῶ-
μα, ξ τὸ φθινόπωρον. 6 γνοίης δ' ἂν
τοῖσδε. οἱ ἄνθρωποι αὐτόματοι ἐ-
ναυτίῃ τ̃ ὥρῃ χολὴν ἐμέουσι, 7 ξ
ὑπὸ τῆσι φαρμακοποσίῃσι χολωδέ-
στερα καθαίρουσι). 8 δῆλον δ' καὶ τοῖσι
πυρρῇσι, ξ τοῖσι χρώμασι τ̃ αὐ-
θρώπων. 9 " τὸ δ' φλέγμα τ̃ ἑρείης 53
ἀσθενέστερόν ἐστιν αὐτὸ ἑωυτῷ. 10
ἐναντίη γὰρ αὐτέῳ ἐστὶ τῇ φύσι ἡ
ὥρη. " ξηρή τε γάρ ἐστι καὶ θερμή. 11 54
τὸ δ' αἷμα ξ φθινοπώρῳ " ἐλάχι- 55
στον γίνε) ὑπὸ τ̃ ἀνθρώπου. 12 ξηρό-
τερον γάρ ἐστι τὸ φθινόπωρον, καὶ
20 ψυχρὸν ἤδη ἄρχεται τ ' ἄνθρωπον.
13 ἡ δὲ μέλαινα χολὴ ξ φθινοπώρῳ
πλείστη τε καὶ ἰσχυροτάτη ἐστίν. 14
ἐπὴν δ' ὁ χειμὼν καταλαμβάνῃ,
ἡ τε χολὴ ψυχομένη, ὀλίγη γίνε),
25 καὶ τὸ φλέγμα αὖξε) πάλιν, 16
ἀπό τε τῶν ὑετῶν, ξ πληθέος, 17
καὶ ὑπὸ ξ μήκεος τῶν νυκτῶν.

XV. Ἐγὼ μὲν οὖν " ταῦτα 56
πάντα αἰεὶ τὸ σῶμα ξ ἀνθρώ-
που, 2 ὑπὸ ὀλίγης ξυμβολῆς
ὥρης ποτὲ μὲν πλέον γίνε) σφῶν
αὐτῶν ἑωυτῶν, ποτὲ δ' ἐλάσσω
ἑαυτῶν, 3 καὶ μέρεος τε καὶ ξ φύσιν.

4 ὡς

dierum tepore. 6 Hæc enim anni
pars maxime juxta naturam ipsi
convenit, ' ut quæ calida & hu- 130
mida existat. 7 Est enim humi-
dus & calidus. 8 Signa autem
hinc colligere licet. 9 Quod ho-
mines vere & æstate maxime 10
dysenteriis corripiuntur, 11 &
sanguis ex naribus ipsis fluit, 12
& calidissimi sunt ac ruberri-
mi.

XIV. At vero æstate sanguis
adhuc viget, 2 & bilis in corpo-
re elevatur, & usque in autum-
num porrigitur. 3 In autumno
vero sanguis modicus fit, 4 con-
trarium enim ejus naturæ id tem-
pus existit. 5 Bilis autem per æsta-
tem ac autumnum ' corpus possi- 135
det, 6 id quod inde cognoscere
potes: quod homines sua sponte
hoc tempore bilem vomunt, 7
& in medicamentorum potioni-
bus biliosiora purgantur. 8 Ma-
nifestum fit & febribus, & ho-
minum coloribus. 9 Pituita au-
tem æstate debilior seipsa est. 10
Contrarium est enim naturæ ejus
id tempus, calidum enim est
& siccum. 11 Sanguis vero au- 140
tumno pauciſſimus fit in homi-
ne. 12 Siccus enim est autumnus,
& hominem ' jam frigefacere in-
cipit. 13 Atra porro bilis autum-
no & plurima & fortissima est. 14
Postquam autem hyems appre-
henderit, bilis flava perfrigerata
modica fit, 15 & pituita rursus
augetur, 16 tum ob pluviarum
copiam, 17 tum propter longitu-
dinem noctium.

XV. Corpus quidem igitur hu- 145
manum hæc omnia semper ha-
bet, 2 verum pro temporis cir-
cumstantia, aliquando plura se-
ipsis fiunt, aliquando pauciora,
3 singula tum juxta partem ' ac
copiam, tum juxta naturam.

4 Quem-

ες 4 "ὡς γὰρ ὁ ἐνιαυτὸς μετέχει μὲν 57
πάσης κράσιος, καὶ θερμοῦ καὶ
ψυχροῦ, καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ.
5 οὐ γὰρ ἂν μένοι τοιοῦτον οὐδὲν οὐ-
δένα χρόνον, εἰ μὴ πάντων τῶν
ἐοιόντων ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ· 6
" ἀλλ' εἰ τί κ' ἐκλίποι, πάντ' ἂν 58
ἀφανισθείη· 7 ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτέης
ἀναίσχης πάντα ξυνίσταται τε καὶ
τρέφεται ἀπ' ἀλλήλων· 8 ὥστε καὶ
εἰ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκλείποι τοι-
τέων τῶν ξυγκρινομένων, οὐκ ἂν
δύναιτο ζῆν ὁ ἄνθρωπος.

XVI. Ἰσχύει δὲ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, 59
τοῦτο μὲν ὁ χειμὼν μάλιστα, τοῦτο δὲ
τὸ ἔαρ, τοτὲ δὲ τὸ θέρος, τοτὲ δὲ τὸ
φθινόπωρον. 2 ὥστε δὲ καὶ ἐν τῷ αὐ-
θρώπῳ, τοτὲ μὲν τὸ φλέγμα ἰσχύει,
τοτὲ δὲ τὸ αἷμα, τοτὲ δὲ ἡ χολὴ,
ἀτεγκτον μὲν ἡ ξανθὴ, " ἔπειτα δὲ ἡ 59
μέλαινα καλεομένη. 3 μαρτύ-
ριον δὲ σοφίσεται, 4 εἰ ἐθέλοις
τῷ αὐτέῳ ἀνθρώπῳ δοιοῖσι τὸ αὐ-
τὸ φάρμακον τετράκις ἐνιαυ-
τοῦ. 5 ἐμέσειέ σοι μὲν χειμῶνος
φλέγμα πλεῖστον, 6 ἔαρος δὲ ὑ-
δρότερον, 7 θέρεος χολωδέστε-
ρον, 8 φθινοπώρου μελάντερον.

XVII. " Ὀφείλει αὖ, τετέων 60
οὕτω ἐχόντων, ὅκόταν μὲν τὰ νοσήμα-
τα τοῦ χειμῶνος αὔξηται, θέρεος
λήγειν· 2 ὅκόταν δὲ θέρεος αὔξηται,
χειμῶνος λήγειν· 3 ὅκόσα μὴ αὐ-
τέων ἐν περιόδοισι ἡμερέων ἀπαλ-
λάσσεται· 4 τὰ δὲ περιόδους αὖτις
φερόμενα τὰς ἡμερέας· 5 ὅκόταν δὲ ἦρος
γένηται νοσήματα, περιδέχεσθαι χρὴ
φθινοπώρου " τὰ ἀπαλλαγησόμενα. 61
6 ὅκόταν δὲ φθινοπώρου ἐκτὰ νοσήμα-
τα, τελέων δὲ ἦρος ἀναίσχη τὰ ἀ-
πάλλαξιν γενέσθαι. 7 ὁ, τι δὲ αὖ
τῆς ὥρας τοῦτας ὑπερβάλλοι νο-
σήματα, εἰδέναι χρὴ, ὡς ἐνιαύσιον
αὐτὸ

4 Quemadmodum enim annus omnis omnium particeps est & caliditatum & frigiditatum, 5 & siccitatum ac humiditatum (neque enim quicquam horum ne minimo quidem tempore consisteret ac duraret, citra omnia ea quæ in hoc mundo insunt, 6 verum si unum aliquod deficeret, omnia sane abolerentur: 7 ex eadem enim necessitate omnia consistunt & mutuo aluntur:) 8 sic etiam si quid ex homine defi- 158
ceret ex his quæ ipsi congenita sunt, non sane vivere posset homo.

XVI. In anno autem aliquando quidem hyems maxime viget, aliquando ver, modo æstas, modo autumnus. 2 Sic etiam in homine, aliquando pituita prævalet, aliquando sanguis, aliquando bilis, primum quidem flava, deinde etiam nigra appellata. 3 Quorum omnium evidentissimum testimonium hinc habes. 4 Si enim eidem homini idem pharmacum quater in anno da- 159
re velis, 5 vomet tibi hyeme quidem pituitosissima, 6 vere autem humidissima, 7 æstate biliosissima, 8 autumno nigerrima.

XVII. Itaque quum hæc sic se habeant, quicunque morbi hyeme augescunt, æstate desinere solent: 2 quicunque vero æstate augescunt, hyeme finire consueverunt, 3 nisi certo dierum circuitu discedant. 4 de circuitu autem dierum rursus dicam. 5 Quicunque autem morbi vere fiunt, ad autumnum eorum discessum fore expectare oportet. 6 Qui- 160
cunque postremum autumnales morbi sunt, eorum discessum necesse est vere fieri. 7 Quicunque vero morbus hæc tempora transgressus fuerit, cum annuum

αὐτὸ ἰσόμορον. [8] Δεῖ δὲ ἰητρὸν εἶναι τὰ πρὸς ἰητρικὴν ἐπιτήδεα τὴν νοσήματα, ὡς ἐνὸν ἑκάστῳ τούτων ἰσχύοντι καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ὥρης καὶ ἑωυτῷ καὶ φύσιν ἴδιον μάλιστα.

[10] Προσκείμενα.

[11] Εἰδέναι δὲ χρὴ καὶ τάδε πρὸς ἐκείνοισιν, [12] ὅτι ἑκάστῳ τῶν σωμάτων καὶ τὰ τοῦ νοσήματα, κένωσις ἰητή· [13] ἑκάστῳ δὲ κενώσι καὶ γίνεται νοσήματα, πλησμονὴ ἰητή· [14] ἑκάστῳ δὲ πόνου πλησμονὴ γίνεται, ἀνάπαυσις ἰητή. [15] ἑκάστῳ δὲ ἀργίη νοσήματα τίκτει, πόνος ἰητή.

XVIII. Τὸ δὲ ξύμπαν γνῶναι δεῖ τὸν ἰητρόν· [2] ἐναντίον ἑστάναι τοῖσι καθεστεῶσι [3] καὶ νοσήμασι, [4] καὶ ὥρῃσι, [5] καὶ ὥρῃσι, [6] καὶ ἡλικίῃσι, [7] καὶ τὰ σπείρεσθαι λύειν, [8] καὶ τὰ λελυμένα σπείρειν. [9] Οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸ νοῦσον ἀναπαύοι. [10] Ἤν τε ἴητρος, τοῦτο μοι δοκεῖ εἶναι. [11] Αἱ δὲ νοῦσοι γίνονται, αἱ μὲν ἀπὸ τῶν διαιτημάτων, [12] αἱ δὲ ἀπὸ τοῦ πνεύματος· ὁκόσα ἐσπνέομεν ζῶμεν. [13] Τὸ δὲ ξυμφέρον γνῶσιν χρὴ ἑκατέρων ἔχειν τοιήνδε. [14] ὁκόταν μὲν ἑνὸς νοσήματος ἑνὸς πολλοὶ ἄνθρωποι ἁλίσκωνται καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, [15] τοῦτο αἰτίου χρὴ αὐτοῖσιν εἶναι τελέου, ὃ, τι κυριώτατόν ἐστι, καὶ μάλιστα αὐτέων πᾶσιν χρεώμενοι. [16] ἔστι δὲ τοῦτο, ὁ εὐαπόμορον. [17] Φανερὸν δὲ ἤδη, ὅτι τὰ διαιτήματα ἑκάστῳ ἡμῶν σῶμα αὐτά ἐστιν, [18] ὅτε ἄπαντες πάντων ἢ νοῦσος ἐξῆς, καὶ τῶν νεωτέρων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, [19] καὶ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοίως, [20] καὶ τῶν οἰνοποτεόντων καὶ τῶν ὑδροποτεόντων, [21] καὶ τῶν μᾶζαν ἐσθιόντων καὶ τῶν ἄρτον σιτεομένων, [22] καὶ τῶν πολλὰ πονεόντων καὶ τῶν ὀλίγα πονεόντων. [23] οὐκ ἂν εὖ πάσχε διαιτω-

μάτων

nuum fore ſcire oportet. [8] Porro Medicum ſic adverſus morbos inſtare oportet, prout unumquodque horum in corpore prævalet, [9] juxta tempus quod ſibi-ipſi maxime natura convenieus exiſtit.

[10] Addititia.

[11] Quin & hæc inſuper ad illa noſſe oportet, [12] quod quoſcunque morbos repletio parit, evacuatio ſanat: [13] & quicunque ex evacuatione fiunt morbi, repletio ſanat. [14] quicunque vero à labore fiunt, quies ſanat: [15] qui autem ab ocio gignuntur, labor ſanat.

XVIII. In ſumma Medicum ſcire oportet, [2] opponere ſe contrarium inſtantibus [3] & morbis, [4] & naturis, [5] & temporibus, [6] & ætatibus, [7] & diſtendentia ſolvere, [8] & ſoluta diſtendere. [9] Sic enim vel maxime morbum ſedaverit. [10] & mihi ſine hoc ipſum ſanatio eſſe videtur. [11] Morbi partim ex diætis, [12] partim ex ſpiritu, quem adtrahentes vivimus, fiunt. [13] Utrorumque cognitionem ſic facere oportet. [14] Quando ab uno morbo multi homines corripiuntur eodem tempore; [15] cauſam ad id quod communiſſimum eſt, & quo maxime omnes utimur, referre oportet. [16] Eſt autem hoc ſpiritus & aër, quem inſpirando trahimus. [17] Manifeſtum eſt enim jam, quod diæta uniuſcujuſque noſtrum, cauſſa non eſt, [18] quum morbus omnes conſequenter contingat & juniores, & ſeniores, [19] mulieresque ac viros, [20] & tam vinolentos quam aquæ potores, [21] & tam mazam edentes quam pane veſcentes, [22] & tam multum laborantes quam parum. [23] nequaquam igitur diæta cauſſa

S fue-

μαζε εἶπα εἶη, ὁκόταν διαλοιμῶνται πάνυ πρόπαν οἱ ἄνθρωποι ἁλίσκονται ὑπὸ τῆς αὐτέης νόσου. 24 ὁκόταν δὲ αἱ νοῦσοι γίνονται πανδαπαὶ καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, δῆλον, ὅτι τὰ διαιτήματα ἐστὶν εἶπα ἴκελα ἐκείνοισι. 25 χὴ τὴν θεραπείην χρὴ ποιέεσθαι ἐναντιόρροπον τῇ προφάσει τῆς νόσου, ὡσπερ μοι πρόσθεν καὶ ἑτέρωθι, 26 καὶ ὅκη τῶν διαιτημάτων μεταβάλλειν. 27 δῆλον γὰρ, ὅτι, οἷσι μὲ χρὴ ἔθεα ἐωθέναι ὁ ἄνθρωπος διαιτήμασιν, τούτοισι ἐπιτήδεα οἱ ἐστιν, 28 ἢ πάνυ, ἢ τὰ πολλά, ἢ ἔν γε τῳ αὐτέων. 29 ἃ δὲ δεῖ καταμαθόντα μεταβάλλειν· 30 χὴ σκεψάμενον τὴν ἀνθρώπου τὴν φύσιν, τήνδε ἡλικίην, καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὴν ὥρην ἑκάστου, καὶ τὸν νοῦσον τὸν τρόπον, 31 τὴν θεραπείην ποιέεσθαι, ποτὲ μὲν ἀφαιρέοντα, ποτὲ δὲ προσθέοντα, 32 ὡσπερ μοι καὶ πάλαι εἴρηται, τοὺς ἐκάστου ἡλικίην, καὶ τὰ ὡρέων, καὶ τὰ ἰδέων, καὶ τὰ νούσων, 33 ἔν τε τῇσι φαρμακείῃσι προσφέροντα, 34 καὶ ἐν τοῖσι διαιτήμασιν.

XIX. Ὁκόταν δὲ νοσήματος ἐνὸς ἐπιδημίη καθέστηκε, δῆλον, ὅτι οὐ τὰ διαιτήματα αἴτιά ἐστιν, 2 ἀλλ' ὃ καπνίομεν, τοῦτο αἴτιόν ἐστι. 3 καὶ δῆλον, ὅτι τοῦτο "νοσερόν τι ἁπάσας ἀπάγεσθαι ἔχον αὐτὸ εἶη. 4 τοῦτον χρὴ τὸν χρόνον τοῖς περιοίκοις ποιέεσθαι τοιάσδε. 5 τὰ μὲν διαιτήματα μὴ μεταβάλλειν, ὅτι γε οὐκ αἴτιά ἐστι τῆς νόσου· 6 "τὸ δὲ σῶμα ὁρᾶν, ὅκως ἔσται ὡς ἀσθενέστατον καὶ εὐθενέστατον, 7 τῶν σίτων τε ἀφαιρέοντα, καὶ τῶν ποτῶν, οἷσιν εἰώθασι χρέεσθαι, κατ' ὀλίγον. 8 δεῖ γὰρ μεταβάλλειν τοιοῦτον τὸν διαι-

fuerit, quum homines diversa victus ratione utentes ab eodem morbo corripiuntur. 24 Quum vero omnis generis morbi fiunt eodem tempore, palam est victus singulos singulis causſas esse: 25 & curam sane facere oportet, ex contrario instando adversus morbi causſam, quemadmodum & alibi à me relatum est, 26 & victus rationem permutare. 27 Conspicuum est enim diætam, qua homo uti consuevit, non esse ipsi commodam, 28 aut in totum, aut magna ex parte, aut unum saltem quoddam ex ipsa: 29 quod ubi cognoveris, transmutare oportet: 30 habitaque consideratione naturæ hominis, & ætatis, & speciei, horæque anni & modi ipsius morbi, 31 curationem facere, aliquando detrahendo, aliquando apponendo, 32 & quemadmodum jamdudum à me dictum est, ad singulas ætates, & horas, & species, ac morbos respiciendo, 33 tum in exhibendis pharmacis, 34 tum in constituenda diæta.

XIX. At vero quum unius morbi popularis grassatio consistit, manifestum est diætam non esse culpabilem, 2 sed quum trahimus spiritum in causſa esse: 3 palamque est insuper eum ipsum spiritum sive aërem morbosam aliquam exhalationem habere. 4 Eo itaque tempore homines in hunc modum commonefacere oportet. 5 Nimirum ut diætas non permutent, quia morbi causſa non existunt: 6 verum ut videant quo corpus habeant quam minimæ molis ac ~~debilissimum~~ fortissimum. 7 Detrahendi insuper sunt cibi ac potus quibus uti consueverunt, idque paulatim facere oportet. 8 Nam si quis cito diætam

διαφλαω, κίνδυνος δ ἀπὸ τ μείζονος
λῆς πάθεος πρότερον π γίνεσθαι ἐν τῷ σώμα-
π. ⁹ ἀλλὰ χρὴ τοῦτο μὲν διαφλήμασιν
ὕπω χρέεσθαι, ὁτεῳ γε φαίνον) μηδὲν
ἀδικέοντος τ ἄνθρωπον. ¹⁰ ἢ ὑπνεύ-
ματος ὅκως ἐλαχίστη ἡ ῥεῦσις ἐς τ
σμαγονέοισι, ¹¹ δ ὡς ξηρολάτη ἔσεσθαι
ὡμηλίη. ¹² τ τε χωρίων τὰς
τόπους μείζοσάλλοντος ἐς δύναμιν,
ἐνίσιν αὖ ἡ ἥσσας κρίσεσθαι. ¹³ δ τὰ
σώματος λεπτύνοντος. ¹⁴ ὕπω γὰρ εὖ ἥ-
κιστα πολλῇ δ πυκνῇ πνεύματος
χρήζοιεν οἱ ἄνθρωποι. ¹⁵ ὁκόσοι ἢ τ
νοσημάτων ἀπὸ τ σώματος γίνε-
τ μελέων ἢ ἰσχυροῖσιν, τοῦτο τε δι-
νότατόν ἐστι. ¹⁶ κ γὰρ, ἢν αὐτῇ ῥιζοῦ-
ἔσῃ αὐ ἀρξῇ), ¹⁷ ἀνάγκη, ἢ ἰσχυρο-
τέτο τ μελέων πονεομένου, ἅπαν δ
σῶμα πονέεσθαι. ¹⁸ κἢν ἐπὶ πολὺ ἀσθε-
νεστέρων ἀφίκηται) ἀπὸ ἢ ἰσχυροτέ-
ρου, χαλεπὰ αὖ ἀπολύσιες γίνον). ¹⁹
ὁκόσοι δ' αὖ ἀπὸ τ ἀσθενεστέρων
ἐπὶ τὰ ἰσχυρότερα ἔλθοι, ῥᾳδίω-
τώτερά ἐστιν. ²⁰ ἀπὸ γὰρ τ ἰσχύος ἀ-
παλλάσσει) ῥηϊδίως τὰ ἐπιῤῥέοντα.

xx. ¹ Αἱ φλέβες) ἢ τ φλιῶν
ὧδε πεφύκασι. ² τέσσαρες ζεύγεά
ἐσιν αἱ τῷ σώματι. ³ κ) ἓν μὲν αὐτέων
ἀπὸ τ κεφαλῆς ὀπισθεν διὰ τ αὐ-
χένος ἔξωθεν ἐπὶ τ ῥάχιν, ἔνθεν τε κ)
ἔνθεν, ᾗ δὲ τὰ ἰσχία ἀφικνέε), κ)
ἐς τὰ σκέλεα ἐπὶ γα διὰ τ κνημέων
ἐπὶ τ σφυρῶν [ἐπὶ] τὰ ἔξωθεν κ) ἐς
τὰς πόδας διήκει. ⁴ δεῖ οὖν τὰς φλε-
βοτομίας τὰς ἐπὶ τ ἀλγημάτων τ
αὐ τῷ νώτῳ κ) τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἀπὸ
τ ἰγνύων ποιέεσθαι, κ) ἀπὸ τ σφυ-
ρῶν ἔξωθεν. ⁵ αἱ δ δεύτεραι φλέβες
ἴσχουσιν ἀπὸ τ κεφαλῆς ᾗ δὲ τὰ
ἔσθε διὰ τ αὐχένος ⁶ αἱ σφαγίτι-
δες κα λεόμενοι. ⁷ εἶσι δὲ καὶ οὗτοι ἐπὶ τὰ
ῥάχιν ἐκατέρωθεν φέρον) ᾗ δὲ ἐς
ψόας ἐς τὰς ὀσφῦς ἐς ἰσχία μηρούς,
κνή

tam permuter, periculum est etiam à permutatione aliquid in corpore novatum iri. ⁹ Quapropter victu solito quidem utendum est, ut hominem nihil lædere videtur. ¹⁰ Providendum vero ut quam pauciſſimus aëris influxus in corpus ingrediatur, ¹¹ & ut ne ille ipse quamperegriniſſimus exiſtat. ¹² Regionum etiam locos in quibus morbus conſiſtit, quantum ejus fieri poteſt, permutare oportet, ¹³ & corpora attenuare: ¹⁴ ſic enim minime multo ac denſo ſpiritu homines opus habuerint. ¹⁵ Porro quicunque morbi à fortiſſima corporis parte fiunt, graviſſimi exiſtunt. ¹⁶ Etenim ſi iſthic, ubi initium ſumpſerint, permanſerint, ¹⁷ neceſſe eſt fortiſſima parte laborante, totum corpus laborare. ¹⁸ Et ſi à validiſſima ad quandam debiliorem tranſierint, difficulter ſolvuntur. ¹⁹ Quicunque vero à debilioribus partibus ad fortiores tranſierint, commodius ſolvi poſſunt. ²⁰ Nam influentia à vi ipſarum facile conſumuntur.

xx. Venæ craſſiſſimæ ſic ſe habent. ² Quatuor paria ipſarum ſunt in corpore. ³ & unum quidem à capite retro per cervicem, forinſecus ab utraque ſpinæ parte ad coxendices & in crura progreditur, deinde per tibias & malleolos forinſecus ad pedes pervenit. ⁴ Oportet igitur venæ ſectiones in doloribus dorſi ac coxendicum, de poplitibus facere & malleolis forinſecus. ⁵ Alterum par principium ex capite juxta aures habet per cervicem, ⁶ & ſphagitides appellantur, hoc eſt jugulares. ⁷ deferunturque utrinque juxta ſpinam intrinſecus ad lumbos, in teſtes ac femora, & per poplites ex in-

ϛ διὰ τ ἰσχίων ἐκ ϛ εἴσω ἴσχιον μέρος,
ἔπ τε ἀμφ. τῶν κνημέων ϖλησ τὰ
σφυρὰ εἴσω ἴσχιον, ϛ ἐς τὰς ϖόδας. 8
40 δεῖ δ' ἐν τοῖς φλεβοτομίαις ϖερὶ τοὺς
ὀδύνας ϖοιεῖσθαι, τοὺς ἐπὶ τ ψόων
καὶ τῶν ὀρχέων, διὰ τῶν ἰγνύων καὶ
διὰ τ σφυρῶν εἴσω ἴσχιον.

XXI. Αἱ δὲ τρεῖς) φλέβες ἐκ τ κρο-
ταφίων διὰ ϛ αὐχένος ὑπὸ ϛ ὠμο-
πλάτας, ἔπ τε ξυμφέρονται ἐς τ
πλεύμονα, ϛ ἀφικνέον) ἡ μὲν διὰ 72
τ δεξιῶν ἐς ϛ ἀριστερὰ, ἡ δὲ διὰ τ
ἀριστερῶν ἐς ϛ δεξιά. 2 ϛ ἡ μὲν δεξιὴ
ἀφικνεῖ) οὐκ ϛ πλεύμονος ὑπὸ τ
μαζὸν, ϛ ἐς τ ἧπαρ, ϛ ἐς τ νε-
45 φρὸν ἡ δὲ διὰ τ ἀριστερῶν ἐς τὰ δε-
ξιὰ, ἐκ ϛ πλεύμονος ὑπὸ τ μαζὸν, 73
" ϛ ἐς ϛ ἧπαρ, ϛ ἐς τ νεφρόν. 4" τε-
λευτῶσι δὲ ἐς τ ὀρθὸν αὐτὴ ἑκάτε- 74
ρον. 5 αἱ δὲ τέτταρες φλέβες διὰ ϛ
ἐμφερέων τ κεφαλῆς ϛ τ ὀφθαλ-
μῶν ὑπὸ τ αὐχένα ϛ ἐς τὰς κλεῖδας,
24 " ἔπ τε ὑπὲρ τ βραχίονων αὖ ἴσχει 75
ἐς τὰς ξυγκαμπὰς, ἔπ τε δὲ 76
πηχέων καὶ τ χειρῶν αὖ ἴσχει ἐπὶ τὰς
κορυφὰς ϛ τὰς δακτύλους. 6" ἔπ τε 77
διὰ τ δακτύλων πάλιν διὰ τ πη-
χέων καὶ τ χειρῶν αὖ ἴσχει ἐς τὰς ξυγ-
καμπὰς, καὶ διὰ τ βραχίονων ϛ
κάτω ἴσχει μέρος ἐς τὰς μασχάλας, 7
ϛ διὰ τ πλαγίων αὖ ἴσχει, ἡ μὲν ἐς τ
αὐλῶνα ἀφικνεῖ). ἡ δὲ ἐς τὸ ἧπαρ·
ἔπ τε ὑπὲρ τ γαστρὸς ἐς τὸ εὐθέτιον
πελοῦσιν ἀμφότεραι. 8 καὶ αἱ μὲν
πιεχόμεναι) τ φλεβῶν οὐδὲ ἴσχυσιν.

XXII. " Εἰσὶ δὲ καὶ διὰ τ κοίλης 78
φλεβὸς ἀνὰ τὸ σῶμα πείσποδες
τε ϛ παντοῖαι, δι' ὧν ἡ τροφὴ ἐν τῷ
σώματι ἔρχε). 2 φέρουσι δὲ καὶ διὰ τ
παχέων φλεβῶν " ἐς τ κοιλίαν ϛ ἐς 79
τὸ ἄλλο σῶμα." ϛ διὰ τ ἐξωτάτω 80
ϛ διὰ τῶν ἐσωτάτω ἐς ἀλλήλας δι-
δοῦσιν, αἵ τε ἐσωθεν ἔξω, ϛ αἱ ἔξω-
θεν

interna parte, deinde per tibias ad malleolos intrinsecus & in pedes. 8 Quapropter in doloribus lumborum ac testium, venæ sectionem de poplitibus ac malleolis facere intrinsecus oportet.

XXI. Tertium par venarum ex temporibus per cervicem sub scapulas tendit, & ad pulmonem defertur, altera quidem à dextris ad sinistram partem, altera vero à sinistris ad dextram: 2 & dextra quidem sub mammam abit & in splenem, & in renem, 3 sinistra vero in dextram partem tendit à pulmone sub mammam & in hepar, & in renem. 4 utraque autem in rectum intestinum ac podicem desinit. 5 Quartum par à priore capitis parte & oculis sub cervicem ad claviculas devenit, deinde supor brachia superne in flexuras, postea per cubitos in manuum junctiuras ac digitos: 6 deinde à digitis rursus per cubitos ac manus superne in flexuras, & per brachiorum infernam partem ad alas: 7 unde superne à lateribus altera in lienem pervenit, altera in jecur, postea supra ventrem utraque in pudendum desinit. 8 Et crassissimæ quidem venæ sic se habent.

XXII. Sunt autem & ex ventriculo venæ per corpus multæ & omnigenæ, per quas corpori alimentum accedit. 2 ferunt autem à crassis venis in + ventriculum ac reliquum corpus, & ab externis, & ab internis, & inter se mutuo distribuunt, internæ extrinsecis, ac vicissim extrinsecæ inter-

+ ventro

+ ventrem

ἓν εἶσω. [3] τὰς δὲ φλεβοτομίας δεῖ ποιέεσθαι κατὰ τοὺς λόγους. [4] ἐπιπλεῖστον δὲ χρὴ τὰς τομὰς, ὡς ἀσφαλέστατον τμηθῆναι ἀπὸ τῶν χωρίων, ἔνθα αἱ ὀδύναι μεμαθήκασι γίνεσθαι, καὶ τὸ αἷμα ξυλλέγεσθαι. [5] ὅπως γὰρ ἂν μὴ μεταβολὴ ἧκιστα μεγάλη γένοιτο ἐξαπίνης, [6] καὶ τὸ ἔθος μεταστήσας ἂν, ὥστε μηκέτι ἐς τὸ αὐτὸ χωρίον ξυλλίγεσθαι.

XXIII. Ὁκόσοι πύον πολλὸν πτύουσιν, ἄτερ πυρετοῦ ἐόντες, [2] καὶ ὁκόσοισιν ἀπὸ τοῦ ἕδρου πύον ὑφίσταται πολλὸν, ἄτερ ὀδυνέων ἐόντες, [3] καὶ ὁκόσοισι τὰ ἀποχωρήματα αἱματώδεα, ὥσπερ οἱ τῆσι δυσεντερείῃσι, καὶ χρόνια, [4] νέοισιν ἔθεσι πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἐτέων, καὶ γεγυμνασμένοισι. [5] τούτοισι πᾶσιν ἀπὸ τοιούτων αἱμορροΐδων γίνεται. [6] ἀνάγκη γὰρ τούτους πολυπόνους τε γενέσθαι, καὶ φιλοπόνους τῷ σώματι, καὶ ἐργάτας νεανίσκους ἐόντας. [7] ἔπειτα ἐξανειμένους τῶν πόνων καὶ σαρκωθῆναι μαλθακῇ σαρκὶ, καὶ πολὺ διαφερόντως ἀσθενέος, [8] καὶ πολλὸν διακεκριμένον ἔχειν τὸ σῶμα, τό τε πρόσθεν καὶ τὸ ὕστερον, ὥστε μὴ ὁμογνώμονα εἶναι. [9] ὁκόταν οὖν νόσημά τι καταλάβῃ τοὺς οὕτω διακειμένους, τὸ μὲν πρόσθεν ἀποχώρημα διαφθείρεται, [10] ὕστερον δὲ μετὰ νοῦσον χρόνῳ τινὶ τὸ σῶμα, καὶ μάλιστα διαφθείρεται φλεγμαίνων, ἢ αἱ σύριγγες μάλιστα τύχωσι, ἰχωροειδές. [11] ἢν μὲν οὖν ἐς ὀρμήσῃ ἐς τὸν κοιλίην τὸν κάτω, χρηστὸν, εἰ ἐν πρὸ τοῦ σώματος εὐεξίη, τοιοῦτον δὲ τὸ διαχώρημα γίνεται. [12] ἔστι γὰρ ὅτε καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῷ ἐντέρῳ.

XXIV. Ὁκόσοισι δ' αὖ ἐς τὸ στῆθος ἐρρύη, ὑποπυοι γίνονται, [2] ὥστε

ternis. [3] Venæ igitur sectiones juxta prædictum sermonem facere oportet. [4] Enitendum est autem ut sectiones quam longissime à locis faciamus, ubi dolores fieri, & sanguis colligi solet. [5] Sic enim mutatio minime magna derepente fiet, [6] & consuetudinem removebit, ut [1] non amplius in eundem locum colligatur. 215

XXIII. Quicunque pus multum spuunt citra febrem, [2] & quibuscunque in urina pus multum subsidit citra dolorem, [3] & quibuscunque alvi recrementa cruenta, velut in dysenteriis, & tarde ac diutine prodeuntia, [4] velut in juvenibus quinque & triginta annorum, atque etiam senioribus, [5] his omnibus ex eadem caussa morbi fiunt. [6] Necesse est enim hos labori esse deditos, ac [1] exercitationis studiosos, & 240 corpore operarios in juventute fuisse, [7] postea vero relictis laboribus, molli carne & multum à priore differente carnosos redditos esse, [8] & corpus multum discrepans habere, ut id quod prius extitit, cum eo quod nunc adepti sunt, nulla parte consentiat. [9] Quum igitur morbus aliquis corripuerit sic dispositos, evestigio quidem effugiunt, [10] postea autem à morbo progressu temporis [1] corpus colliquescit, & 245 serosi ac sanioſi humoris species per venas, qua parte maxime amplæ fuerint, fluit. [11] Siquidem igitur in inferiorem ventriculum processerit, fere qualis in corpore inest, tale etiam recrementum prodit. [12] Quum enim declivis sit via, non multo tempore hæret in intestino.

XXIV. Quibuscunque autem in pectus influxerit, suppurati fiunt.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 315 sur 917

ᵃ ἄτε γὰρ τῶν κοιλιέρων ἀναύτων ἐόντος, ᵇ καὶ χρόνον συναλιζόμενον πελλὸν ἐν τῷ σήθει, κοιλαίνεται καὶ γίνεται πυοειδές. ³ ὁκόσοισι δ' αὖ ἐς τὴν κύστιν ἐξερεύγεται, ᶜ ἀπὸ τοῦ περὶ μήτρης δὲ χωρίου τοῦτο καὶ θερμὸν καὶ λευκὸν γίνεται, καὶ ἁλμυρίνεται. ⁴ καὶ ᵈ τὸ μὲν δραμάτιον ἐφίσταται ἄνω, τὸ δὲ παχύτατον κάτω· ὁ δὴ πύον καλέεται. ⁵ γίνονται δὲ καὶ λίθοι τοῖσι παιδίοισι, ἁλμυρίτητος δὲ χωρίου, καὶ δι' ὅλου σώματος. ⁶ τοῖσι δὲ ἀνδράσιν ὀλίγον γίνονται λίθοι, ἁλμυρίτητος δὲ ψυχρότητος δι' σώματος. ⁷ δεῖ γὰρ χρὴ εἰδέναι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερίων θερμότητος ἐστὶν αὐτὸς ἑωυτοῦ, τῇ δ' ὑστάτῃ ψυχρότητος. ⁸ ἀνάγκη γὰρ, αὐξανόμενον τὸ χωρίον τὸ σῶμα πρὸς βίλον, θερμὸν εἶναι. ⁹ ὁκόταν δ' ἄρχηται μαραίνεσθαι τὸ σῶμα, ᵉ κοιλαρρέον πρὸς δύπεδον, ψυχρότερον γίνεται. ¹⁰ καὶ τοῦτον τὸν λόγον, ὅσον τελέων τὰ ἡμερέων τὴν πρώτην τελεῖται αὔξεται ὁ ἄνθρωπος, τοσοῦτον θερμότερος γίνεται. ¹¹ καὶ τῇ ὑστάτῃ τῶν ἡμερίων ὅσον τελεῖται κοιλαμαραίνεται, τοσοῦτον ἀνάγκη ψυχρότερον εἶναι.

XXV. Ὑγιείς δὲ γίνονται αὐτόματοι, οἱ ἂν τῶν διακειμένων ᶠ τελέωσι μὲν ἐν τῇ ὥρῃ, ὧν ἄρξωνται τὴν κεφαλὴν, πέντε καὶ τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ. ³ ὁκόσοι δ' ἂν τὰ ὧρια ταύτην ὑπερβάλωσιν, ἐκείνων αὐτόματοι ὑγιείς γίνονται, ⁴ ἢν μή τι ἄλλο κακὸν ἐπέλθῃ ὁ ἄνθρωπος. ⁵ ὁκόσα τῶν νουσημάτων ἐξ ὀλίγου γίνεται, ⁶ καὶ ὁκόσων αἱ προφάσιες δῆλαι εἰσὶ, ⁷ τούτων δὲ ἀσφαλίστατοί εἰσι διαγράψαι. ⁸ τὸν δὲ ἰησιν χρὴ ποιέεσθαι αὐτέων ἐναντίην τῇ προφάσι τοῦ νούσου. ⁹ ὅτου γὰρ αὖ λύσις τοῦ νοῦσον προσήκει ἐν τῷ σώματι.

XXVI.

nimirum purgatione acclivi existente, & multo ᶠ tempore in pectore immorans putrescit, & purulenta redditur. ³ Quibuscunque vero eadem seroh humoris species in vesicam proruperit, à loci caliditate calida & alba fit, & segregatur: ⁴ & quod quidem rarissimum est, superstat, crassissimum vero infra mergitur, quod sane pus appellatur. ⁵ Fiunt autem & calculi pueris, propter hujus loci caliditatem, itemque totius corporis. ⁶ Viris autem calculi non generantur, propter ᶠ corporis frigiditatem. ⁷ Nam id probe nosse oportet, quod homo primis diebus calidissimus est sui respectu, ultimis frigidissimus. ⁸ Necesse est enim augescens & ad vim procedens corpus calidum esse. ⁹ Ubi autem inceperit marcescere corpus, delabens in ocium, frigidissimum evadet. ¹⁰ Et juxta hanc rationem, quanto amplius primis diebus homo augescit, tanto calidior existit: ¹¹ & quanto plus ultimis diebus marcescit, ᶠ tanto frigidiorem esse necesse est.

XXV. Sani autem fiunt sua sponte illi prædicto modo dispositi ac affecti, ² plurimi quidem ab hora qua liquescere incipiunt, quinto & quadragesimo die. ³ Qui vero hoc tempus transgressi fuerint, anno finito sua sponte convalescunt, ⁴ nisi quid aliud mali gravioris hominem infestet. ⁵ Quicunque morbi sensim ex modici temporis causa fiunt, ⁶ & quorum causæ cognitu faciles ᶠ sunt, ⁷ securissimos fore prædici possunt. ⁸ Curationem itaque ipsorum instituere oportet, ut causæ morbi nos opponamus. ⁹ Sic enim solvitur utique id quod morbum in corpore fecit.

XXVI.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 316 sur 917

XXVI. " Ὁκόσοισι ψαμμώδεα 86
δέα ὑφίσῃ), ἢ πῶροι ἐν τοῖσιν ὑ-
ροισι, τελέοισι τοῦ δεχθὲν φύμασι
ἰσχνοῖσι ἐν τῇ φλεβὶ τῇ παχείῃ, ἐ
διαπύησιν. 2 ἔπειτα δ', ἅτε αὐτέων
ὑ παχέως ἐκκριθέντων τῶν φυμά-
των, πῶροι ξυνίστανται ἐν τῇ
πύῃ, 3 οἱ μὲν ἔξω θλίβουσι) ἅμα τῇ
φλεβὸς ξυὶ τῷ ὑρῷ ἐς τὴν κύστιν. 4
ὁκόσοισι δ' αἱμορῤῥοΐδεα μὲν τὰ ὑ- 87
ρήματα, τελέοισιν οἱ φλέβες πεπο-
νήκασιν. 5 ὁκόσοισι δ' ἐν τῷ ὑρήματι,
πυκνὴ ἰόνθη, (σαρκία μικρὰ τε-
ρετώδεα ξυνεξέρχεται), τούτῳ τῷ δὲ
τὰ νεφρῶν ἐκδέχεσθαι χρὴ ἰόνθας, καὶ δὲ
τῶν ἀρθριτικῶν. 6 ὁκόσοισι δ' καθα-
ρὸν τὸ ὖρον, ἄλλοιε καὶ ἄλλοιε," ὁ- 88
κοῖον δ' πίτυρα ἐπιφαίνεται) ἐπὶ τῷ
ὑρήματι, τελέων ἡ κύστις ψωλιᾶ.

XXVII. Οἱ δὲ πλεῖστοι τῶν πυρε-
τῶν γίνονται) ἀπὸ τῆς χολῆς. 2 εἴδεα δὲ
σφέων ἐστὶ τέσσαρα, 3 χωρὶς τῶν ἐν
τῇσι ὀδύνῃσι γινομένων, " τῇσιν ἀ- 89
ποκεκρυμμένῃσιν. 4 ὀνόματα δ' αὐ-
τέοισί ἐστι, ξυνόχος, ἀμφημερινὸς,
τεταρταῖος, πλαρταῖος. 5 ὁ μὲν δὴ ξύνο-
χος καλεόμενος, γίνε) ἀπὸ πλείστης
χολῆς & ἀκριβεστάτης, 6 & τὰς κρί-
σιας σὺν ἐλαχίστῳ χρόνῳ ποιέε). 7 τὸ
γὰρ σῶμα, ὑ πολυχόλμον ἐὸν ἐν ὀλίγῳ
χρόνῳ σεσηπὸς) παχέως, ἅτε ὑπὸ
πολλῆς & θερμῆς θερμαινόμενον. 8 ὁ
δὲ ἀμφημερινὸς μετὰ τὸν ξυνοχον ἀπὸ
πλείστης χολῆς γίνε), 9 καὶ ἀπαλ-
λάσσε) τάχιστα τῶν ἄλλων. 10 μα-
κρότερος δὲ ἐστι & ξυνόχου, ὁκόσῳ
ἀπὸ ἐλάσσονος γίνεται χολῆς, 11
καὶ ὅτι ἔχει ἀνάπαυσιν τὸ σῶμα·
12 ἐν δὲ τῷ ξυνόχῳ οὐκ ἀναπαύεται
οὐδὲν χρόνον.

XXIX. Ὁ δὲ τεταρταῖος μακρό-
τερός ἐστι & ἀμφημερινοῦ, καὶ ἀπὸ
χολῆς ἐλάσσονος γίνε). 2 ὁκόσῳ

XXVI. Quibuscunque are-
nosa aut tofi in urinis subsi-
dent, his initio tubercula circa
crassam venam enata sunt, &
suppurata: 2 postea vero tu-
berculis non cito effractis, to-
fi ex pure coaliti sunt, 3 qui
per venam foras exprimuntur
una cum ' urina in veficam. 270
4 Quibuscunque vero cruentæ
urinæ sunt, his venæ labo-
rant. 5 Quibuscunque autem
in urina crassa existente, ca-
runculæ parvæ capilliformes si-
mul prodeunt, eas à renibus
prodire nosse oportet, & ab
arthriticis. 6 Quibus vero pu-
ra urina est, & alias atque a-
lias velut furfures in urina in-
natant, horum vesica scabiosa
existit.

XXVII. Febres plurimæ à
bile fiunt. 2 Species ipsarum
quatuor sunt, 3 præter eas quæ
' ab occultis doloribus generan- 275
tur. 4 Nomina ipsarum sunt:
continens, quotidiana, ter-
tiana, quartana. 5 Continens
itaque appellata, à plurima ac
meracissima bile provenit, 6
& judicationes quam brevissimo
tempore facit. 7 Corpus enim
nullo tempore perfrigeratum ci-
to colliquescit, nimirum à
multa caliditate calefactum. 8
Quotidiana vero post conti-
nentem à plurima bile gencra-
tur, 9 & præ reliquis celer-
rime discedit, 10 ' verum lon- 280
gior est continente, quanto à
pauciore bile provenit, 11 &
propterea quod requiem ha-
bet in ipsa corpus. 12 In conti-
nente vero non quiescit ullo tem-
pore.

XXIX. Tertiana autem lon-
gior est quam quotidiana, & à
pauciore bile gignitur. 2 Quanto

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 317 sur 917

ὃ πολέσιος χρόνον ἐν τῇ τελευταίῃ ἢ τῇ ἀμφημερινῇ τὸ σῶμα λαμβάνει, τοσούτῳ χρονιώτερον καὶ ὁ πυρετὸς τὴν ἀμφημερινὴν ἔχει. [3] οἱ δὲ τεταρταῖοι, τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὸν λόγον [4] χρονιώτεροί εἰσι μᾶλλον τῶν τεταρταίων, ὀλίγου ἐλαττόνι μέρει μείσσονι χολῆς, [5] καὶ τῷ θερμοτέρῳ πυρέσσουσι, [6] καὶ τῷ λαμβάνειν τὸ σῶμα πολλὸν μείσσονι. [7] ἀναγκαῖον δὲ αὐτοῖσι ἐστὶν ἀπὸ μελαίνης χολῆς τὸ περισσὸν τοῦτο καὶ δυσκίνητον καθῆραι. [8] μέλαινα γὰρ χολὴ τῶν ἐν τῷ σώματι ἐοντων χυμῶν γλισχροτάτη ἐστὶ, [9] καὶ τὰς ἕδρας χρονιωτάτας ποιέεται.

vero longiori tempore in tertiana corpus quiescit quam in quotidiana, tanto diuturnior hæc febris est quam quotidiana. [3] At vero quartanæ reliquæ juxta eandem rationem habent, [4] sed tertianis diuturniores sunt, quanto pauciore bilis parte participant, [5] unde caliditas augetur, [6] & propterea quod corpus in ipsis plus perfrigescit, [7] id quod ab atra bile ipsis contingit superflue adeo ut ægre frigus depelli possit. [8] Atra enim bilis inter omnes corporis humores viscosissima est, [9] & sedes diuturnissimas facit.

xxix. Γνώσιος δὲ τῇδε, ὅτι αἱ τεταρταῖοι πυρετοὶ μέλαιναι τὴν μελαγχολικὴν. [2] φθινοπώρῳ δὲ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι ἁλίσκονται ὑπὸ τῶν τεταρταίων, [3] καὶ ἐν τῇ ἡλικίῃ ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων, ἐς τὸν πέντε καὶ τεσσαρακοστόν. [4] ἅπασι δὲ ἡ ἡλικίη αὕτη ὑπὸ μελαίνης χολῆς κακίζεται μάλιστα παντὸς τοῦ ἡλικιώτου, [5] ἥ τε φθινοπωρινὴ ὥρη μάλιστα παντὸς τοῦ ὡρίου ἐπιτηδειοτάτη. [6] ὁκόσοι δὲ ἐκτὸς τούτων καὶ τῆς ἡλικίης ταύτης καὶ τῆς ὥρης ταύτης καὶ τοῦ τεταρταίου, [7] δεῖ χρὴ εἰδέναι μὴ χρόνιον ἐσόμενον τὸν πυρετὸν, [8] ἢν μὴ ἄλλό τι κακὸν ἐργάζηται ὁ ἄνθρωπος.

xxix. Quod autem quartanæ febres atræ bilis participes sint, vel hinc condiscere licet. [2] Autumno enim maxime homines à quartanis corripiuntur, [3] & in ætate à quinque & viginti annis, usque ad quadragesimum quintum. [4] Hæc autem ætas præ omnibus aliis maxime à bile atra infestatur, [5] & autumni tempus omnium anni temporum ad eandem aptissimum est. [6] Quicunque autem extra hoc tempus & ætatem à quartana corripiuntur, [7] pro certo scire oportet eam febrem non fore diuturnam, [8] nisi quid aliud gravioris mali hominem infestaverit.

ΔΗΜΟ-

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ Ιπποκράτη περὶ ΦΥΣΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

DEMOCRITUS HIPPOCRATI DE NATVRA HOMINIS.

Basil. græc. Foesius sect. v. 75. 516. Basil. lat.

ΧΡΗ πάντας ἀνθρώπους ἰητρικὴν τέχνην ἐπίστασθαι, ὦ Ἱπποκράτες. [2] καλὸν γὰρ ἅμα καὶ ξυμφέρον ἐς τὸν βίον. [3] τοὺς μὲν μάλιστα τὰς παιδείας καὶ λόγων ἴδριας μεγίστη μοίρης. [4] ἐστὶ γὰρ σοφίης καὶ δικαίου ἀδελφὴ καὶ ξυνώνυμον. [5] σοφίη μὲν γὰρ ψυχὴν ἀπαθέα παθέων· [6] ἰητρικὴ δὲ νόσους σωμάτων ἀφαιρέεται. [7] αὔξεται δὲ ἢν νοῦσος παρῇσης ὑγιείη; [8] ὧν καλὸν προνοέειν τοὺς ἰητροὺς φρονέοντας. [9] ἕξεως δὲ σωματικῆς ἀλγεούσης, ἀδὲ προθυμίη ἀγαθὴ πρὸς ἐς μελέτην ἀρετῆς. [10] νοῦσος γὰρ παρεοῦσα δεινῶς ψυχὴν ἀμαυροῖ, [11] φρόνησιν ἐς συμπάθειαν ἄγουσα. [12] φύσιος δὲ ἀνθρωπίνης ὑπογραφὴ θηρίου ἔχει πολλοῦδε. [13] ὁ μὲν ἐγκέφαλος φρουρὸς τοῦ ἄκρου τοῦ σώματος, [14] ἀσφαλείην ἐμπεπιεσμένος, [15] ὑμένεσι διπλοΐοισι σωφρονικῶς οἰκέων. [16] ὑπὲρ οὖν ὀστέων διπλόη φύσιος ἀναγκαίη δρηγοῦσα, [17] διπότου φύλακα ἀμφοῖν καλόπλοκον ἐγκέφαλον, [18] τειχέων δίκοσμίη χρῶτα κοσμοῦσα. [19] τὸ δὲ τῶν ὀμμάτων ὀργάνου [20] εὐπολυχίτωνι φωλεόν, [21] ὑγρῇ εὐσταθείῃ ὑπὸ μεθώπων κλασίη σωιδρυται· [22] φαεινὸς δὲ αὐτοῦ κόρη

OMNES homines artem medicam nosse oportet, ô Hippocrates. [2] (Est enim res honesta simul ac utilis ad vitam.) [3] & ex his maxime eos, qui eruditionis ac eloquentiæ cognitionem habent. [4] Nam sapientiæ cognitionem medicinæ sororem ac contubernalem esse puto. [5] Sapientia enim animam ab adfectibus liberat. [6] Medicina ' vero morbos à corporibus aufert. [7] Augescit autem intelligentia, præsente sanitate: [8] cujus providentiam habere honestum est eos qui recte sentiunt. [9] At ubi corporis habitus ægrotat: neque mens ipsa alacritatem habet ad virtutis meditationem. [10] Morbus enim præsens animam vehementer obscurat, [11] intelligentiam ad adfectionem per consensum ducens. Cæterum naturæ humanæ descriptio, ejusmodi ' speculationem habet. [12] Cerebrum quidem supremam corporis partem custodit, [13] & securitatis tutelam sibi commissam habet, [14] intra membranas nervosas cohabitans. [15] Super quod duplicatorum ossium naturæ necessariæ firmatæ, [16] dominum mentis custodem, [17] ipsum cerebrum tegunt. [18] Pilorum decor est, cutem ornare. [19] Oculorum vero vis vitiva [20] in multiplici tunica latitans, ob humoris instantias, [21] sub frontem in ' medelam collocata est, [22] & est videndi causa. [23] Pupilla vero

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 319 sur 917

κόρη [24] φύλακα περὶ τὴν διημερίης [138]
τοπορμόν. [25] διπλοῖ δ' ῥώθωνες, [26]
ὀσφρήσιες ἐπιγνώμονες, [27] διορέ-
ζουσιν ὀφθαλμῶν γλαυκίλιον. [28] μα-
λακὴ δ' χειλέων ἁφὴ, σύμπλοα πε-
πλυσομένη, [29] ῥημάτων αἴσθησιν,
[30] ἀκριβῆ τε διάρθρωσιν παρέχη-
κε κυβερνῶσαν. [31] γένειον δ' ἀκρο-
τελὲς [32] καὶ χαλκοειδὲς, [33] ἁρμονίοις
σιωπηρμοσμένον. [34] κνημὶς δ' μύ-
θων ὡς τε διημερὴς ἀνέωκται. [35] "οἷς [139]
ἐπειὰν ὁ θυμὸς, ὃν ἀσφαλὴς διή-
κων ἀλογίης μέτεστι. [36] λα-
λιῆς μήτηρ γλῶσσα, [37] ψυχῆς
ἄγγελος, [38] πυλωρεῦσα τὴν γεῦ-
σιν, [39] "ὀχυροῖς ὀδόντων θρέμμασι [140]
περιφύρηται. [40] βρόγχος δὲ καὶ
φάρυγξ, ἡρμοσμένοι ἀλλήλοις,
γάστρωσιν. [41] ὁ μὲν γὰρ "ἐς κέλευ- [141]
θον πνεύματος [42] ὁ δὲ ἐς βυθὸν
κοιλίης τροφὴν προπέμπει, λά-
βρον ὠθοῦμενον. [43] καρδοδόκη δὲ
[44] καρδίη βασιλὶς, [45] "ὀργῆς πη-
γὴ, [46] τοῖς πᾶσιν ἐπιθαλὴς
" ὑπόδυκος. [47] θυμιὴν [142]
δὲ πνεύματων σήραγξις ἡέρα διο-
δοῦσα, φωνῆς αἴτιον πνεύμα
πέλεται. [48] τὸ δὲ χορηγὸν αἵματος
ἕως, καὶ μεταλλάσσον ἐς τροφὴν,
ξὺν λοβοῖς πολλάκις κοιλίῃ "πα- [143]
ρὰ πλοῦν ἐστὶν ἥπατος. [49] ἐπιθυμίης
αἴτιον. [50] "χλωρὴ δὲ χολὴ ἕως [144]
ἥπατος μόνου, καὶ ἀλφοῦ τὸ σώ-
ματος ἀνθρωπίνου ὑπερβολὴ σαπρὸν
γίνεται. [51] βλαβερὸς δὲ σώμα-
τος ἀνθρωπίνου καὶ ἀνωφελὴς ἔνοι-
κος, [52] "σπλὴν ἀπέναντι δόξης, [145]
[53] πρᾶγμα μηδὲν ἀπέρδων.
[54] μέσον δὲ τετάων χορηγεῖ [55]
πανδεκτέρῃ κοιλίῃ, [56] καὶ ἐπωμά-
ζεται [57] διοικέουσα τὴν πέψιν.
[58] "ἔνοχα δὲ κοιλίης, συν- [146]
θέσεως δημιεργίη συνδοκίμα,
[59] εἰλεῖ-

sincera, [24] palpebræ marginem
opportunitatis cuſtodem ſuſti-
net. [25] Duplices autem nares [26]
olfactum dignoſcentes, [27] oculo-
rum vicinitatem dirimunt. [28]
Mollis vero labiorum contactus
os circumplicans, [29] verborum
ſenſum, [30] exactamque articula-
tionem gubernans exhibet. [31]
Mentum autem in extremitatem
deſinens, [32] ac lyræ ſimile, [33]
dentium clavis coaptatum eſt. [34]
At ſermonum 'receptacula aures, [10]
opifex aperuit: [35] in quibus dum
eſt ſermo, non certus temerita-
tis miniſter exſiſtit. [36] Loquelæ
mater lingua, [37] animæ nuncius,
[38] guſtum cuſtodiens, [39] munitis
dentium ſeptis cuſtodita eſt. [40]
Guttur autem & gula inter ſe
conjuncta, vicina ſunt. [41] Illud
enim in viam ſpiritus: [42] hæc in
profundum ventris, alimentum
demittit, large id propellens. [43]
Regium vero cor, [44] cono ac
pineæ nuci ſimile, [45] iram nu-
triens, [46] 'adverſus omnes inſi- [25]
dias thoracem induit. [47] Fre-
quenter autem flatuum cavernæ
aëre per ipſas erumpente, vocis
cauſam flatum pariunt. [48] Quod
vero ſanguinem ſuppeditat, & in
alimentum tranſmutat, cum api-
cibus, ſæpe vena cava circum-
fluum, hepar eſt, [49] concupiſ-
centiæ cauſa. [50] Viridis autem
bilis juxta hepar manens ubi ſu-
perebulliit, humani corporis cor-
ruptio eſt, [51] & nocivus ac in-
utilis corporis 'humani inquili- [30]
nus. [52] Veruntamen vice verſa
dormit, [53] nullum negocium
exhibens. [54] Inter hæc autem me-
dius [55] omnia ſuſcipiens venter
chorum ducit, [56] & accumbit,
[57] concoctionem gubernans. [58]
Obnoxia vero ventris compoſi-
tioni, per opificium convoluta,
[59] cir-

59 εἰλῶνται περὶ κοιλίην ἔντερα,
60 λήψιος καὶ ἀποκρίσιος αἴτια.
61 δίδυμοι δὲ νεφροὶ, 62 ἰσχίοι- 147
σιν ἐνηδρασμένοι, 63 καὶ ἠμφισ-
μένοι σπλάγχνῳ, 64 ἄφαρ οὐκ ἀλ-
σιος οὐκ ἀλλότριοι πέφυκασι,
65 κύριος δὲ πάσης κοιλίης 66
ὁ καλεόμενος ἐπίπλοος, 67 γαστέ-
ρα πᾶσαν ἐμπεφυκὼς ἔχει, 68 μό-
νου σπλάγχνου ἄτερ. 69 ἐξῆς νεύ-
ρώδης κύστις, 70 ἰσχίῳ τόμῳ ἐνη-
δρασμένη, 71 συμπεπλεγμένων
αἰδοίων, 72 ἄφαρ οὐκ ἀποκρίσιος αἰτί-
η γίνεται. 73 ἡ πυλωρὸς, μυ-
χοῦ ἰσχίων βαθμὸς στενός, 74
σφίγγεται ὑπὸ ἰσχίων. 75 ἐν δὲ σπλή-
θεος ἀνάγκη γαστρὸς φύσιος. 76
ἣν δὲ γαλήνιαι τοῦτοι μήτρης βρε-
φέων, 77 ἡ δεινὸν ἄλγος· 78 τῶν
ἐν γυναικὶ μήτρην μυελέων πα-
ρωπὴ, 79 " πέφυλάκεν μήτρης 148
80 " ἐν τόκοις ἀθρόοις· 81 ἐν δὲ 149
σώματι κρεμαστὸν ἀνθρώ-
πῳ αἰδοῖον νέμονται 82 ἔκτοθεν κύστιος ὄρχεις,
83 πολυχίτωνες ἐόντες. 84 ἄνισον
ἡδονὴ, ἀπὸ φλεβέων τε καὶ νεύρων
σύλλημα, 85 ἄφαρ ἔκχυσιν ποιεύ- 136
μενον, 86 σπερματικῆς ὑπουργὸν φύ-
σιος ὑποδεδημιουργηται, 87 ἀφε-
ξιν ἥβης πυκνούμενον. 88 σκέλη δὲ
89 καὶ βραχίονες 90 καὶ τὰ ἀφανιζό-
μενα τελείοισιν ἄκρα, 91 δυνάστης
πάντων ἀρχὸν συναθροισμένα,
92 ἔχοντα νεύρων τὸ ἀσφαλὲς λει-
τουργέοντα, τελέουσιν. 93 ἡ δὲ ἀσώ-
ματος οὐ μυχοῖς φύσις 94 ἐξέ-
τευξε παντάμορφα σπλάγχνων
γένη. 95 ἃ δὴ ταναὶ ἐπισπεύσεις
ὠκέως ἔπαυσε λειτουργίης.

59 circum ventrem evolvuntur
inteſtina, 60 adſumptionis & ex-
cretionis cauſæ. 61 Gemini autem
renes 62 in coxis firmati, 63 &
pinguedine intecti, 64 ab urina-
rum excretione non ſunt alieni. 148
65 At dominus totius ventris, 66
qui Omentum vocatur, 67 to-
tum ventrem complectitur, 68
ſolo ſplene excepto. 69 Conſe-
quenter, nervoſa veſica 70 in
coxa oſculum firmatum habens,
71 venis complicatis, 72 urina-
rum excretionis cauſa eſt. 73 Huic
autem vicina mater puerorum,
74 vehemens illud malum, 75 in-
finitarum ærumnarum in mulie-
re cauſa, 76 uterus ipſe latitat.
77 Pylorus autem ſive Janitor, ex
coxarum receſſu emergens ca- 149
ro, 78 nervis adſtringitur. 79
Verum de plenitudine naturæ
ventris effundit, 80 ex opificii
providentia. 81 Porro extra cor-
pus penſiles domum incolunt, 82
ad generationem deſtinati, con-
ditores teſticuli, 83 multis tuni-
cis præditi. 84 Jucundum ex ve-
nis ac nervis plicamentum eſt pu-
bes, 85 quæ urinarum effuſio-
nem facit, 86 & ad coitus mini-
ſterium à natura creata eſt, 87
& pubertatis apperentiam tegit.
88 Crura vero 89 & brachia, 90 45
& extremæ partes his annexæ,
91 totum miniſterii principium
coacervatum habentes, 92 tutum
nervorum miniſterium perfi-
ciunt. 93 At vero incorporea in
receſſibus natura, 94 omniſaria
viſcerum genera fabricavit: 95
Quæ ſane mors inſtans, celeri-
ter à miniſterio quieta reddit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 321 sur 917

HIPPOCRATIS

DE

STRUCTURA HOMINIS, ad Perdiccam, Macedonum Regem.

MUNDUS quatuor ex elementis consistit, igne, aëre, terra, & aqua: [2] calido videlicet, humido, frigido, & sicco. [3] Iisdem ex elementis quatuor totidemque humoribus & homo consistit: [4] sanguine scilicet, pituita, flava, & atra bile. [5] Et sanguis quidem aëri, [6] pituita aquæ, [7] flava autem bilis igni, [8] atra vero terræ similatur. [9] Sanguis enim gustu dulcis est: [10] pituita, salsa: [11] flava bilis, amara: [12] atra vero, acetosa, [13] & flavescens. [14] Sanguinis autem locus, [15] & spiritus in corde est. [16] A dextris quidem ejus sanguis, [17] à sinistris vero, spiritus consistit. [18] Flavæ bilis in jecinore: [19] atræ in liene: [20] pituitæ quidem in cerebro locus. [21] Sanguis autem calidus & humidus: [22] pituita frigida & humida: [23] flava bilis, calida & sicca: [24] atra vero sicca & frigida.

II. Arteriæ quidem à corde purum sanguinem, [2] & spiritum recipiunt. [3] Venæ autem & ipsæ à corde sanguinem sumunt: [4] per quas corpori distribuitur. [5] Sed jecur cordi sanguinem non præter veri fidem affatim suppeditat. [6] Nam ignis absque materia permanere neutiquam potest. [7] Quo fit ut nonnulli hominum semper quasi videant, quidam vero tristentur: [8] hujus rei ex elementis causam esse dicimus. [9] Qui enim puri sanguinis non inexpertes sunt, hi usquequaque rident, [10] & aspectu ac corpore floridi, [11] necnon perspicui coloris existunt. [12] Qui vero flavæ bilis participes sunt, desides, pusillanimes, pavidi, imbecillesque esse solent. [13] Pituitosi vero inertes & frigidi sunt.

III. Reminisci autem, [2] & esse prudentia præditum, [3] ex cerebro, inter calidum frigidumque admodum temperato, provenit. [4] Oblivio vero, ex cerebri frigiditate procedit. [5] Passio autem, quæ frenesis nuncupatur, ex perurentibus febribus fit. [6] Vaporibus enim, ex visceribus per dorsum ad cerebrum emissis, [7] ejus humidum aresçit, [8] & homo mente captus efficitur: [9] & cerebrum oleo quocunque frigidæ qualitatis per aures, [10] vomituque humectare oportet. [11] Lethargus vero & ipse cerebri passio est: [12] cum enim cerebrum frigidis humoribus repletum fuerit, hinc passio quæ Lethargus appellatur, hominem occupat: [13] & calefacientibus cerebro opitulari expedit. [14] Paralysis vero fit à frigido, crudoque humore, qui à cerebro demissus in oculum, sive in aliquam labiorum partem, seu in totam dimidiamque faciem descendit. [15] Per nares cerebrum purgantia adhibere oportet: [16] & extrinsecus Isobrium contusum (herba est quæ & Maros & Origanis dicitur) ignis suffitu, [17] seu cauteriis per aures applices.

IV. Quæcunque autem passiones in capite fiunt, ex stomacho

macho oriuntur. [2] Exempli cauſſa: Vomicæ, ſtrumæ, dentium dolores, tonſillæ, angina, ſuffocationes, anhelitus difficultas, & reliqua. [3] Caput autem futuras habet tres: [4] invenitur & ſolidum abſque futuris caput, [5] & hoc quidem humidum eſt. [6] Criſpos vero capillos habere, calidioris capitis ſignum eſt. [7] At recti crines, ex ſupervacuo qui in capite eſt humore fiunt. [8] Flavedo capillorum ex flava bile: [9] calvicies vero ex caliditate provenit. [10] Articulatæ vocis ſpecies tres habentur: gravis, acuta, & media: [11] hæc à ſpiritu procedunt.

v. Jecur autem, ipſum alimentum triplici digeſtione in ſuccum redigit. [2] Ex prima digeſtione cor alimenti qualitatem, ſaporem videlicet, ſuſcipit, [3] & puri ſanguinis procreatio fit. [4] Secundam digeſtionem jecur deſumit, & corporis partibus alimentum largitur: [5] unde flavæ bilis conſtitutio fit: [6] lien vero ex ſanguinis fece alitur: [7] unde & melancholicum humorem conſtitui certum eſt. [8] Cerebrum autem à ſtomacho humectatur, [9] & pituitæ exuberantiam peragit. [10] Tertia digeſtione alimentum ſuperne in ſtomacho in ſuccum vertitur: [11] & tunc reſeratur janitor qui ventriculus nuncupatur, quoniam tranſitus tantum facultatem ſubminiſtrat. [12] Inde alimentum in inferiorem ventrem demittitur. [13] Alvus vero à pituita ciborum acerbitatis gratia, oblectamentum ſentit. [14] Humidum autem excrementum, per renes, ac ſejunctos ipſius excrementi meatus in veſicam, [15] id eſt in phuſcam deſcendit: [16] in veſicam enim aqua ingreditur.

VI. Senſus in homine quinque habentur, [2] viſus, olfactus, auditus, guſtus, & tactus. [3] Nam viſus ex æthere: olfactus ex aëre: [4] auditus ex igne: [5] guſtus ex humido: [6] tactus vero ex terra fit. [7] Homo autem ex quatuordecim quibuſdam conſtitit: Nervis, venis, arteriis, ſanguine, ſpiritu, carne, adipe, cartilagine, unguibus, oſſibus, medullis, capillis, membranis, humoribus. [8] Horum autem excretiones, maribus quidem ſicco & humido excremento, vomitibus, oculis, naribus, ſpuris, ſudoribus, venereis, incertis meatibus, capillis & unguibus fiunt: [9] fœminis vero ad hæc duo adduntur, purgationes lactis videlicet, & menſtruorum. [10] Lac autem, & eodem modo genitale ſemen hominis, ex ſanguine gignuntur. [11] & hoc certum eſt: [12] ſi enim homo genitali plus nimio utetur, ſanguinem pro ſemine emittet. [13] Similiter autem & fœminæ, ſi plus nimio factare cogentur, ſanguis elicitur.

VII. Spina autem hominis habet vertebras viginti quatuor, [2 &] coſtas totidem. [3] Dentes cum maxillaribus duo ſupra triginta ſunt, [4] anteriores autem dividentes, qui & ſecantes appellantur. [5] Stomachus palmos habet quinque. [6] Inteſtina cubitos tredecim. [7] Nomina digitorum, pollex, index, medius, annularis, auricularis. [8] Ungues frigidi ficique temperamenti ſunt.

VIII. Anni vero tempora quatuor habentur, ver, æſtas, autum-

autumnus, & hyems. [2] Ver, calidum & humidum eſt : [3] ideo ſanguinis in corpore incrementum fit. [4] Æſtas calida & ſicca: [5] ideo flavam auget bilem. [6] Autumnus ſiccus & frigidus : [7] ideo atram bilem, [8] & ſaniem auget. [9] ſanies quidem ſanguinea & aquoſa eſt. [10] Hyems vero pituitam in corpore adauget. [11] Nam quatuor hominis elementa, id eſt humores, ad tempora quatuor dividuntur. [12] Ideo ſolarem converſionem ſpeculari, [13] & affecti temperamentum, [14] & ad hæc curationibus uti opus eſt.

IX. Si enim verno tempore juvenis adverſa premetur valetudine, [2] ſanguinis exuperantiæ cauſa patitur, [3] quem per venæ ſectionem emittere opus eſt. [4] Et ſi pleureſi unius diei ſpatio, vel duorum ſeu trium laboraverit, [5] venæ ſectione affecto opitulandum, [6] priuſque ipſum opprimat paſſio, [7] & affecti vires deficiant. [8] Homini vero venæ ſectio perutilis eſt : [9] & tempus quidem quo ipſa utendum, à Februario incipit : [10] & rurſus à Septembri principium ſumendo, ad ſeptimam ejuſdem perduret. [11] Æſtate aliquo ægrotante, ad paſſionis initia purgamina adhibenda.

X. Sic conſiderantes, ô Rex, & aliorum curam agentes, [2] quid ad vitæ rationem corporibus præſtet, [3] & quod congrue alimenta ſuggerat, [4] ac debito opponat ordini, [5] non ſatis pro diligentia noſtra, [6] & qui humana aggrediuntur corpora morbos deprehenderimus, [7] nunc accuratius perſpicientes, [8] ſummatimque deſcribentes, [9] medicinalem ſphæram ad te mittimus, [10] per quam ægritudines, quæ humana corpora occupare ſolent, pernoſcere, [11] & ad præſentem horam, ac decurrentis anni tempora, hujuſmodi calamitatibus opitulari queas. [12] Si autem hæc accuratius egeris, diu citra omnem adverſam valitudinem per omne tempus vita frueris. [13] Et ſi hæc quæ potiſſimum optimæ valitudini tuæ vim præbeant, [14] quæque hominum generi conducant, peregeris, [15] ita in omnibus te incolumem vitam deprehendes elegiſſe. [16] Et quamvis ardua admodum ſphæræ ratio habeatur, eam tamen perſcriptam tibi præbemus.

XI. A Vergiliarum occaſu ad hyemale ſolſtitium, dies undequinquaginta : hoc eſt, à duodecimo Novembris ad finem Decembris ſunt. [2] Hi quidem dies pituitam augent. [3] Balneis autem jejunus, ſudores excitando, detergendoque, [4] & venereis ac laboribus uteris. [5] Ab hyemali ſolſtitio ad vernale æquinoctium, dies quatuor & octoginta : à prima videlicet Januarii ad quintum ſupra vigeſimum Martii. [6] Hi dies humiditatum & ſanguinis exuberantiam peragunt. [7] Deambulationibus, [8] & ſiccis quæ ad victum pertinent, [9] deliciiſque ac venereis, [10] benequc alentibus utendum. [11] A vernali æquinoctio ad Vergiliarum ortum, dies undequinquaginta : ſcilicet à vigeſimo quinto Martii ad tertiumdecimum Martii. [12] Hi dies ſanguinem augent. [13] Redolenti vino, [14] & venereis, [15] ac laboribus uteris [16] A Vergiliarum autem exor-

exortu ad æstivum solstitium, dies quadraginta duo: à tertia decima Maji ad vigesimum tertium Junii. [17] Hi enim dies flavæ bilis augendæ facultatem obtinent. [18] Dulcibus & aquosis utendum, ducendæ alvi cura agenda, [19] & à venereis, ac laboribus abstinendum est. [20] Ab æstivo vero solstitio ad æquinoctium autumnale, dies nonaginta tres: ab vigesimo quarto Junii, ad vigesimum quintum Septembris. [21] Hi dies atram bilem augent. [22] Frigidis & aquosis, [23] redolenti vino, [24] ac salitis uti opus est: [25] à venereis vero abstinendum censemus. [26] Ab autumnali æquinoctio ad Vergiliarum occasum, dies duodequinquaginta: à vigesimo quinto Septembris ad duodecimum Novembris: [27] Hi enim dies saniem augent. [28] Acetosis, acerbisque, [29] & venereis, [30] ac laboribus uti expediet.

XII. Si ad hæc observanda curam, ô Rex, impenderis, [2] citra omnem tristitiam doloremque in reliquum vita frueris. [3] Hac se divisione sic habente, annus in dies quinque ac sexaginta supra trecentos colligitur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ περὶ ΑΝΑΤΟΜΗΣ.

HIPPOCRATIS DE RESECTIONE.

Basil. græc. Foesius sect. VI. 194. 915. Basil. lat.

pag 54

ΑΡΤΗΡΙΗ, ἐξ ἑκατέρης φαρυγγέος τῷ ἔκφυσιν ποιεῦμθη, [2] ἐς ἄκρον πνεύμονος πολλὰ διῃρημένη, [3] κρίκοισι ξυγκειμένη ὁμοιοτρόποισι, [4] τῶν κρικίων ἀπτομένη κατ' ἐπίπεδον ἀλλήλων. [5] αὐτὴ δὲ ὁ πνεύμων στοιχειωτὴ τοῦ χρόου, [6] πεπηγμένος ἐς [πε πὶ δεξιὰ κὴ] πὶ ἀριστερά, [7] πέντε ὑπερκοιλοφύσιας ἔχων, ἃς δὴ καλέουσι λοβούς, [8] τεφρώνης χροιῆς τυχών, [9] πυκνοῖσι ἀφρώδεσι κεκεντημένος, [10] φύσει ἰδίῃ τετρημένος. [11] μέσου δ' αὐτέου ἡ καρδίη ἵδρυται, [12] προσυλαίερη καθεζομένη πάντων ζώων. [13] ἀπὸ δὲ καρδίης ἐς ἧπαρ βρυχὴ κοίλη καθήκει φλεψί, [14] μεγάλη καλεομένη, [15] δι' ἧς ἅλον τὸ σῶμα τρέφεται.

ARTERIA ex utraque faucium parte exortum faciens, [2] in summitatem pulmonis definit, [3] circulis compositа consimilibus rotundis, [4] in superficie se mutuo contingentibus. [5] Ipse autem pulmo testudinem coadimplet, [6] in sinistram conversus, [7] quinque apices habens, [8] cinereo colore præditus, [9] notis cavernosis compunctus, [10] naturaque antrosus existens. [11] Ad medium vero ipsius cor situm est, [12] rotundius ac oblongius quam in omnibus animalibus. [13] A corde vero ad hepar multa cartilaginosa arteria procedit, [14] & cum ipsa vena magna appellata, [15] per quam totum corpus nutritur.

11. Τὰ

11. Ho-

11. Τὸ δὲ ἧπαρ ὁμοιοσυμίλου μὲν ἔχει τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· 2 αἱματωδέστερον δὲ ἐστι τῶν ἄλλων. 3 ὑπερκυρτώσιας ἔχον δύο, ἃς κολέσι πύλας, 4 οὐ δεξιοῖς τόποις κειμένας. 5 ἀπὸ δὲ τελέης σκληρὴ φλὶψ, ἐπὶ τοὺς κατὰ νεφροὺς ἀποτείνουσα. 6 νεφροὶ δὲ ὁμοιοσυμιῇ· 7 τῷ χροιῇ δὲ, συμμίγνυσι μᾶλλον. 8 ἀπὸ δὲ τελέων ἀγγεῖα σκαληνοειδέα ἐς ἄκρην κύστιν κάτω κεῖται. 9 κύστις ὑδρωδὴς ἄλλη 10 καὶ μεγάλη, 11 ἐν καιρῷ εἰσω πέφυκε. 12 καὶ τὰ μὲν ἐξ αὐτὰ μέσον σῶμα φύσις ἐκόσμησε. 13 εἰσω φάρυγξ δὲ, ἀπὸ γλώσσης τῷ δόκῳ ποιδόμενος, 14 ἐς κοιλίην τελεῖ, ὃν δὴ κατὰ σπλῆνα κοιλίης στόμαχον καλέουσι.

111. Πρὸς δὲ ἀκάνθης, ὀπισθεν ἧπαρ, 2 φρένες πέφυκασιν. 3 ἐκ δὲ πλευρῆς νόθης· 4 λέγω δὲ ἀριστερῆς· 5 σπλὴν ἀρξάμενος σπειρηδὸν, 6 ὁμοιοσυμίης ἔχει ποδός. 7 κοιλίη δὲ ἧπαρ ἐστὶ κατὰ μέρος, 8 ὁλομελὴς ἐστὶ ὑδρωδὴς. 9 ἀπὸ δὲ κοιλίης πέφυκεν ἔντερον, 10 ὁμοιοσυμὸν, 11 μηκεῖον, 12 πηχέων σχεδὸν ἕλασσον δώδεκα, 13 ἑλικηδὸν ἐς κόλπους σὺν χάρμοις, 14 ὃ καλέουσιν ἔνιοι κῶλον, 15 δι' οὗ ἡ τροφὴ διαφορεῖται. 16 ἀπὸ δὲ κώλου πέφυκεν ὀρθὸς λοιδίου, 17 σάρκα πολυπλανέα ἔχων, [18 καὶ] ἐς ἄκρον δακτυλίου τελευτῶν. 19 τὰ δὲ ἄλλα ἡ φύσις διεξέξατο.

11. Hepar autem similitudinem quidem cum omnibus aliis habet, 2 verum sanguinolentius quam alia existit, 3 apices habens duos, quos portas appellant, 4 in dextris locis sitas. 5 Ab hoc vero obliqua vena infernè ad renes tendit. 6 Renes autem consimiles, 7 colore, malorum speciem præ se ferunt. 8 Ab his canales obliqui ac ferme triangulares in summum vesicæ apicem tendunt. 9 Vesica autem tota nervosa est, 10 magnaque 11 ac late se extendens capacitas intra eam à natura disposita est. 12 Et has sex partes intus per medium corpus natura disposuit. 13 Gula autem à lingua principium faciens, 14 in ventrem desinit, 15 quam sane Græci etiam œsophagum, & stomachum, id est os ventris significanter appellant.

111. Cæterum à spina retrò hepar, 2 septum transversum productum est. 3 Ex latere vero notho, 4 sinistro videlicet, 5 lien initio sumpto extentus est 6 ad humani vestigii similitudinem. 7 Venter autem hepati adjacens juxta sinistram partem, 8 totus quidem est nervosus. 9 A ventre vero extat intestinum 10 ventri consimile, 11 longum cubitorum non minus duodecim, 12 pampinoformiter in sinibus involutum, 13 quod aliqui colum vocant, 14 per quod alimenti delatio contingit. 15 A colo autem situm est rectum ac princeps intestinum postremum, 16 carnem copiosam habens, 17 & in summum anum desinens. 18 Reliqua porro natura ipsa ordinavit ac disposuit.

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΑΡΔΙΗΣ.

HIPPOCRATIS DE CORDE.

Basil. græc. Foesius sect. III. 50. 268. Basil. lat.

pag 54 45

ΚΑΡΔΙΗ, [1] σχῆμα μὲν ὀξυπύρηνος, [2] χροιὴν δὲ κυκκηρὸς φοινικέα. [3] καὶ αἵματος βλέπεται χιλῶσα λεῖον. [4] καὶ ἔστιν ἐν αὐτέῳ ὑγρὸν σμικρὸν, οἷον οὖρον. [5] ὥστε δόξειε ἂν κύστιν τὴν καρδίην αὐαιρέεσθαι. [6] γεγόνασι δὲ τούτου ἕνεκα, ὅκως παίκηται ῥωσκομένως ἐν φυλακῇ. [7] ἔχει δὲ τὸ ὑγρασμα, ὁκόσον μάλιστα καὶ πυρώμενον, ἄκρης. [8] τοῦτο δὲ τὸ ὑγρὸν διαμένει ἡ καρδίη, [9] πίνουσα αὐαλαμβανομένη καὶ αὐαλίσκουσα, [10] λάπτουσι τῇ γλώσσῃ τὸ ποτόν. [11] πίνει γὰρ ἄνθρωπος τὸ μὲν πολλὸν ἐς γαστέρα. [12] ὁ δὲ στόμαχος οἷον χώνη. [13] καὶ ἐσδέχεται τὸ πλῆθος, καὶ ὅσα βούλεται. [14] πίνει δὲ καὶ ἐς λάρυγγα. [15] τὸ πιθὸν δὲ, οἷον καὶ ὁκόσον αὐ λάθοι, διὰ ῥύμης ἐσῆλθε.

II. Πῶμα γὰρ ἀτρεκὲς ἡ ἐπιγλωσσὶς ἐστὶ αὐτῇ διήκει, [ὀδὲ] μεῖζον πολὺ ὀδὸν. [2] σημεῖον τοῦτο. [3] ἢν γάρ τις κυανῷ ἢ μίλτῳ φορύξας ὕδωρ δεῖν δεδιψηκὼς πίνειν, [4] μάλιστα δὲ ἀνοί· τὸ γὰρ κτῆνος οὐκ ἔστιν ἐπιμελὲς, ὀδὲ φιλόκομον. [5] ἔπειτα δὲ, ἢν ἔτι πίνοντι αὐασταίμενος τὸ λοιπὸν, ὀρθοῖ αὐτὸ τὸν κεχρωσμένον τῷ πόλῳ. [6] ἀλλ' ὁ παντὸς αὐθρώπου ἡ χροιὴ ἐστί. [7] ἄκεσις ἀπιστέλλον ἡμῖν αὐτὸ ἐς πόλιν, ἢν

[1] Cor figura velut pyramis est, [2] colore autem abunde puniceum, [3] & tunicam lævem circumdatam habet, [4] & est in ipsa humor modicus velut urina, [5] ut putare possis in vesica cor diversari. [6] Facta est autem ea gratia, ut sanum in custodia floreſcat. [7] Habet autem humiditatem tantam quanta satis est æstuanti in medelam. [8] Cæterum hunc humorem cor emingit, [9] bibendo ipsum assumens ac consumens, [10] pulmonis nimirum potum lambens. [11] Etenim homo multo maximam partem in ventrem bibit. [12] Gula enim sive stomachus velut infundibulum, [13] potus copiam & quæcunque volumus excipit. [14] Bibit autem & in guttur ac arteriam, [15] minus vero & quantum latere possit per rimam illapsum.

II. Operculum enim exactum epiglottis, lingula sive minor lingua appellata, ne permiserit quidem aliquid amplioris potus penetrare. [2] Signum autem hujus rei hoc est. [3] Si quis enim aquam cæruleo colore, aut rubrica temperatam, sitienti valde bibendam dederit, [4] maxime sui (hoc enim pecus non est curiosum, neque mundicici deditum:) [5] deinde dum adhuc bibit, ipsius guttur resecet, hoc colore ipsum tinctum reperiet: [6] sed non est cujusvis hæc chirurgiæ aggressio. [7] Nequaquam igitur fides nostra

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 327 sur 917

" ἐι δ' ὑπεισπίζῃ τῷ σύριγγα τῷ αὐθρώπω.

III. Ἀλλὰ πῶς " ὕδωρ αὐτῷδὲς σώρηον ὄχλον καὶ βῆχα παρέχῃ πολλῷ· 2 ἕνεκα, φημὶ, ἀπείλκρυι τὴ εὐαπνοῆς φέρῃ). 3 " τὸ γὰρ παρὰ τῆς ῥύμης ἐσῤῥέον, ὥστε παρὰ τοῖχον ἰὸν, σὺν σύριγγι τῇ ἀφορῇ ἕ ἠέρα, 4 ἀλλά τινα καὶ λείλιον ὁδὸν οἱ παρέχῃ ἡ ἐπιτυγξις. 5 τοῦτο δ' τὸ ὑγρὸν ἀπάγῃ ἕ παλύμῳ ἅμα τῷ ἠέρι. 6 τ μὲν δὴ ἠέρα χρὴ ῥοφῶμον ἐκπείλω, ἀναίσκῃ ὀπίσω τῷ αὖ τῷ ὁδὸν ἐκβάλλῃ, ἵνηπερ ἦκαγε. 7 τὸ δ' ὑγρὸν, τὸ μὲν ἐς τὸν κοιλεὸν αὖτίς " ἀποπίζῃ, 8 τὸ δ' αὖ ξυὶ τῷ ἠέρι ῥοφῳζὲ χωρίῃ. 9 σὺν " πνεύτῃ καὶ διαῤῥῆ τὸν ὀργανὸν, ὀκόταν παλινδρομέῃ τὸ πνεῦμα. 10 παλινδρομέῃ δ' κ' δίκλιν. 11 ὁ γάρ ἐστιν ἀνθρώπῳ φύσιος τροφὴ τοιῦτα. 12 κῶς γὰ ἀνθρώπῳ τροφὴ ἄνεμος καὶ ὕδωρ τὸ ὠμόν; 13 ἀλλὰ μᾶλλον τιμωρίη ξυγγενίος πάθης.

IV. Περὶ δὲ ὧ ὁ λόγος, 2 " ἡ καρδίη μοῦς ἐστι κατὰ ἰσχυρὸς, ὑ τῷ νεύρῳ, ἀλλὰ πυκνήκαι σαρκός. 3 κὴ δύο κοιλίας ἔχῃ, διακεκριμένας σὺ ἑνὶ πελέθλῳ, τῷ μὲν ἑνὶ, τῷ δ' ἑνὶ. 4 ὁμοίω δ' ἑοίκασιν ἀλλήλοισιν. 5 ἡ μὲν γὰ σὺν τοῖσι δεξιοῖσιν ἐπὶ τόμα κεῖ), 6 " ὁμιλίσα τῇ ἑτέρῃ φλεβί. 7 " ἡ δ, δεξιὴ φημὶ τ σὺ λαιοῖς. 8 ἡ γὰ πᾶσα καρδίη τέλειοισι τῷ ὅλῳ ἐμπεποίηται. 9 ἀτὰρ κ' δὲ καὶ πέμπαν σφυγμίλιος, 10 " καὶ λαγαρωτέρη πολλῷ τῆς ἑτέρης, 11 ὁμὲ τῆς καρδίης νέμεται τῷ ἰσχαπλῷ, 12 " ἀλλ' ἰκνεῖται τὸν ἄκρην, 13 καὶ στρογγύλη ἐστὶ, ὥσπερ ἔξω-

7 suspecta esse debet de potu, quod homini in guttur vergat.

III. Sed quomodo aqua acervatim irruens, turbationem ac tussim multam exhibet? 2 propterea inquam, quod contra respirationem fertur. 3 Quod enim per rimam illabitur, tanquam 9 juxta parietem delabens, aëris elationi non instat, 4 sed lævem ac lubricam quandam viam humectatio ipsi præbet. 5 Hunc itaque humorem cor de pulmone una cum aëre abducit. 6 Aërem quidem igitur ubi in medelam cessit, necessario oportet retro per eandem viam qua adduxit rejicere. 7 Verum humorem partim in culeum ac vaginam suam 10 expuit, 8 partim rursus una cum aëre foras propellit. 9 Quapropter etiam 11 palatum elevat, 25 quum spiritus recurrit. 10 Merito autem recurrit. 11 Non enim humanæ naturæ alimenta hæc sunt. 12 Quomodo enim hominis alimentum sint ventus & aqua cruda? 13 sed sunt magis cognatæ affectionis castigatio & medela.

IV. Porro ut ad institutum 12 sermonem revertamur: 2 Cor musculus est valde fortis non nervo, sed densitate ac constrictione carnis, 3 & duos ventriculos habet discretos in 13 uno amiculo, ab utraque parte unum. 4 Nihil autem inter se similes sunt. 5 Alter enim in dextris ad osculum situs est, 6 contingens alteram venam. 7 Alter 14 in siniſtris. 8 Totum enim cor in his sedem suam firmavit. 9 Sed ille etiam omnino amplioris ventris, 10 & magis inanis quam alter est: 11 neque extremitatem cordis attingit, 12 sed caudam ejus ambit: 13 solidus item est, 15 veluti

ἔξωθεν ἀσθενέϊ μεμυκώς. [14] ἡ δὲ ἑτέρη κοιλίη ἰσχνοτέρη μὲν μαλακωτέρη, καὶ κατ' ἰθὺ σφίλου, μαλακωτέρη μὲν μᾶλλον δὲ ἑτέρης, [15] ὅπου καὶ ἅλμης μοίρη τὸ ἅλμα. [16] " ἐπίδεσιν δὲ ἔχει πυκνὴν, [17] καὶ βοτρυοειδέα τὸ εἶδος εἰκέλαον ἅλμῃ. [18] " ἀλλὰ γὰρ ἤδη καὶ τοῦτο μὲν σὺν νούσῳ μισθὸν ἀσθενίης τε, [19] καὶ κολάζει τὴν ἀκρασίην τοῦ θερμοῦ ἐπιθαλπομένη.

[14] veluti extrinsecus assutus. [14] Alter autem ' subter sinistram mam- [15] mam maxime in directum situs est, [15] ubi etiam saltus ipsius significationem sui præbet. [16] Amiculum autem habet crassum [17] itemque foveam. Foveæ enim speciem præ se fert simile mortario. [18] Sed enim hic etiam pulmonem subit cum manſuetudine: [19] & circumjectu ipsius, caloris intemperantiam castigat.

v. Ὁ γὰρ πάσμων φύσει ψυχρός· [2] ἀπαέρι καὶ ψυχόμενος τῇ ἐσπνοῇ. [3] " ἄμφω γε μὴν δασέα καὶ τραχέα τὰ ἔνδον, καὶ ὥσπερ κατασφακελισμένα· [4] μᾶλλον [δὲ] τῆς δεξιῆς ἡ λαιή. [5] τὸ γὰρ ἔμφυτον πῦρ οὐκ ἐν τῇ δεξιῇ· [6] ὥστε θαῦμα, τῇ ἀκρητέϊ χρόᾳ τὴν λαιὴν ἐσπνέοντα ἀκρήτου. [7] " τούτου καὶ παχέως σώζεσθαι φυλακῆς εἵνεκα τὸ ἰσχυρὸν καὶ θερμόν. [8] στόματα δ' αὐτοῖσιν οὐκ αὐτόματα, ἐμέ τις ἀποκείρῃ τῶν ἀάτων τὴν κορυδόν, [9] καὶ τὸ κορδίης τὴν κεφαλὴν. [10] ἢν δ' ἀποκείρῃ, φανήσεται καὶ διττὰ στόματα ἐπὶ δυοῖν γαστέροιν. [11] ἡ γὰρ παχεῖα φλὲψ οὐ μιῆς ἀναδύσεται πλανῆτ' ὄψιν, ἢν ἀνατμηθῇ. [12] " αὗται πᾶσι φύσιος ἀνθρώπου· [13] καὶ οἱ ποταμοὶ σύνταυθα καὶ ἀπὸ τοῦ σώματος, τοῖσιν ἄρδεται τὸ σκληρὸν. [14] ὅτι καὶ ζωὴ φέρουσι τῷ ἀνθρώπῳ· [15] κἢν αὐανθέωσιν, ἀποθνήσκει ὁ ἄνθρωπος.

v. Etenim pulmo natura frigidus est, [2] sed & inspiratione perfrigeratur. [3] Ambo ' autem [40] densi ac asperi sunt interna sui parte, & velut subcorrosi, [4] magisque sinister quam dexter. [5] Nam insitus à natura ignis non est in dextro. [6] Quare mirum est sinistrum asperiorem fieri, ubi intemperatum aërem inspiraverit. [7] Quapropter etiam roboris caloris custodiendi gratia crassius intus constrictus est. [8] Oscula autem ipsis non sunt aperta, nisi si quis cordis auriculas præsecet, [9] aut caput cordis præcidat. [10] ' Si autem quis præ- [45] secet, apparebunt duplicia oscula in duobus ventriculis. [11] Crassa enim vena ex altero excurrens visum decipit, si fuerit resecta. [12] Hi fontes sunt humanæ naturæ, [13] & hic flumina sunt quibus totum corpus irrigatur: [14] atque hi etiam vitam homini conferunt, [15] & ubi reliccati fuerint, homo moritur.

vi. Ἀρχὴ δὲ τῇ σὰρξ τῇ φύσει τῇ φλεβέων σώμασι τῇσι κοιλίῃσιν ἀμφιδιδοῦσι μαλθακὴ [καὶ] σηραγγώδεα· [2] ἃ καλέεται μὲν ἀτα, [3] " τρήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἀάτων. [4] τοῦτο γὰρ οὐκ ἀκούουσιν ἰσχνῶς. [5] ἔστι δὲ ὄργανα τοῖσιν ἡ φύσις ἀέρτάζεται τὸν ἠέρα. [6] καί τι δοκέει τὸ ποιη-

vi. At vero prope exortum venarum, corpuscula circum ventriculos consurgunt, mollia, cavernosa, [2] ' quæ auriculæ appellantur. [3] Non sunt autem foramina aurium, [4] non enim clamorem exaudiunt. [5] Verum sunt organa quibus natura aërem rapit. [6] Et sane videtur mihi boni

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 329 sur 917

ποίημα χρώματος. 7 κωφώσεις γὰρ ἂν μᾶλλον τὰ φλεβία τοῦ ἐγκεφάλου, 9 ἔπειτα πᾶν ἰὸν ἑλκτικὸν, 10 ″ περιέθηκεν αὐτέοις φύσις, καθάπερ τοῖσι χρεώμενοι οἱ χαλκέες, 11 ὅστις μᾶλλον τυπέων χρῄζοιτο τὸν πνεῦμονα. 12 τεκμήριον δὲ λόγος. 13 τὸν μὲν γὰρ καρδίην ἔστιν ἰδεῖν ἐν ῥιπιζομένῳ ″ ὅλον μελῆ· 14 τὸ δὲ ἦθος καὶ ἰδίην ἀναφυσᾶσθαι καὶ ξυμπίπτοντα.

VII. ″ Διὰ τοῦτο δὲ φημὶ καὶ φλεβίον μὲν ἐργάζεσθαι τὸν ἐν ἀριστερῷ κοιλίῳ· 2 ἀρτηρίη δὲ ἐς τὸν ἄλλον. 3 τὸ γὰρ μαλακὸν ἑλκτικώτερον, καὶ ἐπιδόσιας ἔχον. 4 ἔχρῃ δὲ ἡμῖν μᾶλλον τὰ ἐπικείμενα τῇ καρδίῃ ἦθος ψύχεσθαι βλήμασι. 5 ″ ἔστι γὰρ τὸ θερμὸν [καὶ] ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν. 6 ″ ὅστις μᾶλλον τὸν πάθλον ἐθέλοι ὑπερίης ὄργανον, ἵνα μὴ πᾶν μιμπτὸν κρωτηθῇ τοῦτο δ' ἐστίν. 7 λοιπός ἐστιν ὁ λόγος ὁ τῆς καρδίης ὑμένες ἀφανέες, ἐόντες ἀξιοζαπηθήτους. 8 ′ ὑμένες γὰρ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐν τῇσι κοιλίῃσιν, οἷσιν ἀραχνίαι μάλιστα ἐοικότες, 9 ζώσασαι πάντη τὸ σῶμα, 10 ″ κληδόνας ἐμβάλλουσιν ἐς τὸν στερεὸν καρδίης. 11 αὗτοί μοι δοκέουσιν οἱ τόνοι ἐν τῇ ἀρτηρίῃ καὶ τῇ ἀορτέῃ, 12 ἀρχαὶ [δ'] εἰσὶν ἀορτέων. 13 ἔστι δ' αὐτέων ζεῦγος.

VIII. Καὶ ὑμένες μεμηχανημένοι τρεῖς ὑμένες εἰσὶν, 2 ὑπεσφιγμένοι ἐξ ἄκρης τῆς, οἷόσπερ ἡμίτομα κύκλου. 3 οἱ, τε ξυνιέντες ἀεὶ μᾶλλον ἄγουσιν, ὡς κλείουσι τὰ στόμαθα τῶν ἀορτέων πέρας. 4 ″ καὶ τὸν καρδίης δόκησιν ἀνόητόν ἐστιν εἴ τις ἐξέπιεσε μύρον τὸν

ac præſtantis artificis opificium eſſe. 7 Quum enim conſideraſſet figuram ſolidam futuram ipſius viſceris, 8 propter ſanguinis ex venis effuſi collectionem ac concretionem, 9 deinde attractorium ipſum eſſe totum vidiſſet, 10 folles ipſi appoſuit, ′ quemadmodum fabri ferrarii fornacibus ſolent, 11 quo per ipſos ſpiritum apprehenderet. 12 Signum autem ſermonis hoc eſt. 13 Etenim cor videas ex toto ventilari, 14 aures vero privatim tum inflari, tum conſidere ac contrahi.

VII. Et propter hoc etiam dico, quod venæ quidem operantur reſpirationem in ſiniſtrum ventriculum, 2 arteria autem in alterum. 3 Molle enim magis attrahit, & incrementum capit. 4 ′ Oportebat autem nobis magis incumbentia cordis tegmina perfrigerari. 5 Eſt enim calor non in dextris: 6 quare propter hanc affectionem, non acceperunt amplum organum, ut ne in totum ab ingrediente aëre ſuperarentur. 7 Reſtant dicendæ cordis pelliculæ latentes, opus digniſſimum cognitione. 8 Sunt enim & aliæ quædam in ventriculis pelliculæ, velut arancorum telæ extentæ, 9 quæ undiquaque ′oſcula cingunt, 10 & ſtrias ac ſegmenta in ſolidum cor inſèrunt. 11 Hæ mihi nervi ipſius viſceris, & vaſorum 12 principia aortis eſſe videntur: 13 eſt autem ipſarum par unum.

VIII. Cæterum oſculis ſingulis tres pelliculæ ſubornatæ ſunt, 2 rotundæ in ſummo, velut circulus ſemiſectus. 3 Et qui rei intelligentes ſunt admirantur, quomodo oſcula & aortarum fines claudunt. 4 Et ſi quis veteris, eximendi cor mortui, ′mo-

τὸν

ἐσ' τὸν δεξιὸν κοιλίην ἀφιλὼν, ⁵ τὸν δ' ἕτερον ἀποτερήσας, τὸ ἢ ἐπαναπλείσας, ⁶ ἔτε ὕδωρ οὐ διέλθοι ἐς τὴν καρδίην, ἔτε φῦσα ἐμβάλλουσα μὴν. ⁷ καὶ μᾶλλον τῶν τὸ δεξιτεροῦ. ⁸ τῇ γὰρ ἐμηχανήσαντο ἀτρεκέστερον καὶ διελών. ⁹ γνώμη γὰρ ἡ ἐν ἀνθρώπῳ πέφυκεν ἐν τῇ λαιῇ κοιλίῃ, ¹⁰ καὶ ἀρχὴ τὰ ἄλλης ψυχῆς. ¹¹ τρέφεται ἢ ἔτε σίτοισιν, ἔτε ποτοῖσιν ἀπὸ τῆς νηδύος, ¹² ἀλλὰ καθαρὴ καὶ φωτοειδὴς αἱματίη, γεγενημένη ἐκ τῆς λεπτοτάτης ἐν αἵματος. ¹³ ἡ δὲ πορεὶς δὲ τὴν τροφὴν ἐκ τὸ ἔγκατος δεξαμενὴς ἐν αἵματι λεπτύνασα τὰς ἀκτῖνας, ¹⁴ καὶ ἐμπλήσασα ὥσπερ ἐκ νηδύος, τῶν ἑτέρων τὴν τροφὴν, ¹⁵ ἔκ ἐν καὶ φύσει. ¹⁵ ὅκως ἢ μὴ ἀνακωχὴ τὸ σίτου πὲ ἐσιόντος ἐν τῇ δρεπείῃ ἐν ζάλῃ εἶεν, ἀποκλείσ τὴν ἐπ' αὐτὴν κίλαθρον.

IX. Ἡ γὰρ μεγάλη δρεπείη βύσκεται τὴν γαστέρα καὶ πε ἐντερα, καὶ χλιὴ ¹⁶ τροφῆς ἔχ ἡμέρην. ¹⁷ ὅτι ἢ ἐπίφερ' βλεπόμενα ἀμφὶ μεγάλη δρεπείη, δῆλον ἤδε. ¹⁸ ἀποθανόντος ἐν ζώου, σχίζεται τὰ ἀριστερῆς κοιλίης, ἐρημίη φαίνεται πᾶσι, πλὴν ἰχῶρός τινος, καὶ χολῆς ξανθῆς, καὶ τὰ ὑμένων, τὰ ἐν ἤδη μιν πέφανται. ¹⁹ ἡ ἢ δρεπείη ἐ λέφαιμᾶται, ἐδὲ ἡ δεξιὴ κοιλίη. ²⁰ τετίμωται ἂν τοιῶδε γνώμη κατ' ἐμὴν νόον ἤδε ἐκφάνεις τὰ ὑμένων. ²¹ τὸ δ' αὖ φερόμενον ἐκ τὰ δεξιῆς, ζυγῶται μὲν καὶ τέτο τῇ ξυμβολῇ τὰ ὑμένων, πλὴν ἐ κλῖσι ἔρωσκεν τοῦτο ἀσθενείης.

X. Ἀλλ' ἀνοίγεται μὲν, ἐς πνεύμονος ἀγγεῖα αἷμα φέρον ἐκ τοῖς τὴν τροφὴν· ² κλείεται δὲ ἐς τὴν καρδίαν, ἔχ ἁμῶς,

ris gnarus, ⁵ aliam auferat, aliam reclinet, ⁶ neque aqua, neque flatus immissus in cor penetrarit: ⁷ atque hæ magis in sinistri ventriculi osculis exactius, ⁸ & merito sane suborna-tæ sunt. ⁹ Mens enim hominis in sinistro ventriculo insita est, ¹⁰ & reliquæ animæ imperat. ¹¹ Nutritur autem neque cibis neque potibus à ventre, ¹² sed pura & illustri substantia ex sanguinis diseretione nata. ¹³ Adsumit autem alimentum ex proxima sanguinis cisterna, radios suos eò immittens, ¹⁴ & depascens, velut ex ventre intestinorum alimentum non naturale existat. ¹⁵ Quo vero non in mora sit, qui in arteria est in fluctuatione constitutus cibus, viam in ipsum occludit.

IX. Magna enim arteria ventrem depascitur ac intestina, plenaque est alimento non principali. ² Quod autem non nutritur sanguine apparente, & quem videmus, arteria ipsa magna, ex hoc manifestum existit. ³ Mactato enim animali, & sinistro ventriculo dissecto, tota desolata apparet, modico seroso humore excepto, flavaque bile, ac pelliculis. de quibus jam mihi dictum est. ⁴ Arteria autem altera sanguine non est destituta, neque ventriculus dexter. ⁵ Hoc quidem igitur vas caussa fuit, mea sane sententia, ut pelliculæ producerentur. ⁶ Id vero quod ex dextro fertur ventriculo, etiam ipsum quidem commissura pellicularum clauditur, verum non valde falit præ imbecillitate.

X. Sed aperitur quidem in pulmonis vasa, sanguinem exhibens ipsis in alimentum: ² clauditur autem in cor, non tamen

ἀερμῶ, ὅκως ἔσῃ μὴ ὀλίγος, ὁ πάνυ
ἢ πολύς. 3 ἀσθενὴς γὰρ ὁ τοιοῦτος τὸ
θερμόν, δυναστευόμενον χρήματος
ψυχροῦ. 4 " τὸ αἷμα γὰρ οὐκ ἔστι τῇ 41
φύσει θερμὸν· οὐδὲ γὰρ ἄλλο τι ὕδωρ·
ἀλλὰ θερμαίνεται. 5 δοκεῖ ἢ τοῖσι
πολλοῖσι φύσει θερμὸν. 6 ὡδὶ μὲν
καρδίης τοιαῦτα εἰρήσθω.

confestim, quo ingrediatur quidem aër, non autem multus. 3 Debilis enim est hic calor, frigiditatis facultate superatus. 4 Sanguis enim non est natura calidus, (neque enim alia aliqua aqua) sed ' calescit. 5 Multis autem videtur 50 natura calidus esse. 6 Et de corde sane talia dicta sint.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΣΤΕΩΝ ΦΥΣΙΟΣ.

HIPPOCRATIS DE OSSIVM NATVRA.

Basil. græc. Foesius sect. VI. 114. 841. Basil. lat.

ΟΣΤΕΩΝ φύσις. 2 1
δακτύλων μὲν ἁπλᾶ
καὶ ὀστέα καὶ ἄρθρα·
3 χειρὸς δὲ καὶ πο-
δὸς ' πολλὰ, ἄλλα ἄλλοίως συν- 2
ηρθρωμένα· " μέγιστα δὲ τὰ 3
ἀνωτάτω. 4 πτέρνης δὲ ἓν, οἷον
ἔξω φαίνεται. 5 πρὸς δὲ αὐ-
τῷ " οἱ ὀπίσθιοι τένοντες φαί- 4
νονται. 6 κνήμης δὲ δύο, ἄνω-
θεν καὶ κάτωθεν ξυνεχόμενα, κα-
τὰ μέσον δὲ διέχοντα. 7 " σμι- 5
κρὸν τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸν σμι-
κρὸν δάκτυλον λεπτότερον βρω-
χώδη. 8 " πλεῖστον δὲ τούτῳ διέ- 6
χουσι καὶ " σμικροτέρῃ ῥοπῇ
καὶ γόνυ. 9 καὶ ὁ τένων ἐξ αὐ-
τοῦ πέφυκεν, ὁ ὀφθαλμὸν τὸν
ἰσχνὸν ἔξω. 10 ἔχουσι δὲ κάτω- 10
θεν κοτύλην ἐπίφυσιν, πρὸς ἣν
ὁ πὺς κινέεται. 11 ἄλλου δὲ ἄνω-
θεν ἔχουσιν ἐπίφυσιν, ἐν ᾗ τὸ μ
μηρὸν ἄρθρον κινέεται " ἁπλῶς καὶ 7
εὐσταλέως ἐπὶ μήκος, " εἰδὸν καυ- 8
λωδὲς, " ἔχον ἐπιμυλίδα. 9

11. " ' Αὐτὸς δ' ἔγκυρσιν ἔξω 10
ἐστὶ μετρίως. 2 " ἡ δὲ κεφαλὴ ἐπίφυ- 11
σίς

OSSIVM natura hæc 11
est. 2 Digitorum qui- 40
dem ossa ac articuli 41
simplicia sunt: 3 manus autem & pedis multa alia, alio modo coarticulata: maxima vero suprema parte. 4 Calcanei vero unum, velut extra apparet. 5 Ad ipsum autem posteriores tendines ' tendunt. 6 Tibiæ vero duo sunt, quæ superne ac inferne cohærent: juxta medium vero distant. 7 Parvum est quod extrinsecus est, juxta parvum digitum paulo tenuius. 8 Plurimum autem hac parte distant, & minore momento juxta genu: 9 & tendo ex ipso enascitur, qui circa poplitem foris est. 10 Habent autem inferne communem appendicem, ad quam pes ' movetur. 11 Aliam 10 vero superne habent appendicem, in qua femoris articulus movetur simpliciter, & expedite in longitudinem, specie nodosa, patellam habens.

11. Ipsum autem femur foras, & in anteriore parte incurvum est. 2 Caput autem ejus appendix

στις ἐστι σφοζύλη, 3 ἐξ ἧς τὸ νεῦρον, τὸ ἐν τῇ κοτύλῃ ἔχει, πίφυκεν. 4 " ὑποπλάγιον δὲ καὶ τοῦτο ἀποσπέρτηλον· ἧσσον δὲ βραχίονος. 5 " τὸ δ' ἰσχίον ἀποσχέτευ πρὸς τῷ μεγάλῳ ἀπονδύλῳ τῷ ἁγίῳ τὸ ἱερὸν ὀστέον, ' χονδροειδεῖ δεσμῷ. 6 ῥάχις δὲ ἀπὸ μὲν ἱεροῦ ὀστέος μέχρι μεγάλου ἀπονδύλου κυφή, 7 κύστις τε καὶ γονὴ καὶ " ἀγχοῦ τὸ ἐγκεκλιμένον ἐν τούτῳ. 8 " ἀπὸ δὲ τούτου ἄχρι φρενῶν ἤλθεν ἡ ἰθύλορδος, 9 κἀν αἰ ψόαι καλοῦνται τοῦτο. 10 ἐντεῦθεν δὲ ἄχρι τοῦ μεγάλου ἀπονδύλου, τὰ ὑπὲρ τῶν ἐπωμίδων, ἰθυκυφής. 11 ἔτι δὲ μᾶλλον δοκέει, ἢ ἐστιν. 12 αἱ γὰρ ὄπισθεν τῶν ἀπονδύλων ἀποφύσιες τούτῳ ὑψηλότεραι. 13 τὸ δὲ τοῦ αὐχένος ἄρθρον, λοφῶδες.

III. " Σπόνδυλοι δὲ ἴσοι 16 ἦσαν ἄρθροι πρὸς ἀλλήλους· 2 ' ἀπὸ δὲ τῶν ἔξωθεν χόνδρων καὶ νεύρων ξυνεχόμενοι. 3 " ἡ δὲ ξύμφυσις αὐτῶν ἐν τῷ ὄπισθεν τοῦ νωτιαίου. 4 " ὄπισθεν δὲ ἔχουσιν ἔκφυσιν ὀξείην, ἔχουσαν ἐπίφυσιν χονδράδεα, ἔνθεν νεύρων ἀποφύσιες κατὰ φρένας. 5 " ὥσπερ καὶ οἱ μῦες τοῖσι πτέρυξι δόσιν ἀπὸ αὐχένος ἐς ὀσφύν, πληθύνες δὲ πλούριον καὶ ἀκάνθης τὸ μέσον. 6 πλούρεαι δὲ καὶ " τὰς ἀποφύσιας τῶν ἀπονδύλων νεύρῳ ἀποσφύγγουσιν, ἀπ' αὐχένος ἐς ὀσφύν ἴσαν. 7 " ἐπὶ πολὺ δὲ τοῦ σώματος, ' χαῦνον καὶ μαλθακὸν τὸ ἄκρον ἔχουσαι, εἶδος ῥόδου δέσμιον τῶν ζώων. 8 " σινόπελος γὰρ τού-

dix eſt rotunda, 3 ex qua nervus, qui in coxæ acetabulo eſt, 12 naſcitur. 4 Subobliquus autem etiam hic annexus eſt, minus vero quam brachium. 5 Coxa vero magno verticulo, quod 13 ' juxta os ſacrum eſt, ex liga- 15 mento cartilagineo ac nervoſo adhæret. 6 Spina vero à ſacro oſſe, uſque ad magnum verticulum gibboſa eſt: 7 & veſica, & genitura, & recti inteſtini pars 14 inclinata, in hac parte eſt. 8 Inde vero uſque quo ad ſeptum 15 tranſverſum pervenit, in directum repanda eſt. 9 & muſculi lumbares hac parte exiſtunt. 10 Hinc vero uſque ad magnum verticulum, quod ſupra ſupernas humeri partes eſt, ' è dire- 20 cto gibboſa eſt: 11 Immo magis eſſe videtur quam eſt. 12 Nam poſteriores oſſium propagines hac parte altiſſimæ ſunt. 13 Cervicis autem articulus repandus eſt.

III. Verticula vero intrinſecus inter ſe æqualia ſunt: 2 ab externis autem cartilaginibus ac nervis continentur. 3 Coarticulatio vero ipſorum in poſteriore medullæ ſpinalis parte eſt. 4 A poſteriore autem parte exortum acutum habent, qui appendicem 25 ' habet cartilaginoſam, unde nervorum propago prona fertur: 5 quemadmodum etiam muſculi à cervice ad lumbos adnaſcuntur, coſtarum ac ſpinæ medium explentes. 6 Coſtæ vero juxta diſcriminationes verticulorum, nervo annexæ ſunt, à cervice uſque ad lumbos intrinſecus. 7 Ab anteriore autem parte, juxta 30 pectus, laxam ac mollem ſummam partem habentes, ſpecie præ cunctis animalibus ' maxime obtorta. 8 Hac enim parte

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 333 sur 917

τη ὁ ὦμος πρὸς ἐπ' ὄσχαν. 9 ἡ δὲ μὴ πλευρή ἐστιν, ἔνφυσις πλατεῖα [καὶ] βραχέη καὶ πλατέη, 10 ἐφ' ἑκάστῳ ἀποδύλωσιν ἔχει ἐν τῷ θώρηκι. 11 αἱ δὲ κλεῖδες πρὸς τὸ πρόσθιον φέρονται ἐς τὴν μεσότητα, πρὸς μὲν τὸν θώρηκα βραχέας κινήσιας, πρὸς δὲ τὸ ἀκρώμιον συχνοτέρας.

IV. 1 Ἀκρώμιον δὲ ἐξ ὠμοπλάτης πλατείης πέφυκεν, οὐ ὁμοίως πᾶσι πλείοσιν. 2 ὠμοπλάτη δὲ χονδρώδης τὴν πρὸς ῥάχιν, τὴν δ' ἄλλῃ χαύνην. 3 τὸ αὐάμικλον ἔξω ἔχει, 4 αὐχένα δὲ καὶ κοτύλην ἔχει χονδρώδεα, 5 ἐξ οὗ ἡ πλευρὴ κίνησιν ἴσχυσιν. 5 ἀπολύεται ἑσπὸ ὀστέων, πλὴν βραχίονος. 6 τέτμηται δὲ σὺν τῇ κεφαλῇ κύρτωμα ἡ κεφαλὴ ἐξαίρετον, χόνδρου χαύνου περιφερῆ ἐπίφυσιν ἔχει. 7 αὐτὸς δὲ ἐκκυρτὸς ἔξω, καὶ ἐμπροσθίην πλαγίην, οὐκ ὀρθὸς πρὸς κοτύλην. 8 τὸ δὲ πρὸς ἀγκῶνα καὶ αὐτῷ πλατὺ καὶ κορυλώδες, καὶ βαλανώδες, καὶ στρογγύλον, [καὶ] ἔγκοιλον ὀπισθεν. 9 ἐν ᾧ ἡ κορώνη ἐκ τοῦ πήχεος, ὅταν συμπεφυκὼς ᾖ χείρ, ἔρεισιν. 10 ἐς τοῦτο καὶ τὸ κατωκώδες νεῦρον, ὃ ἐκ τῆς ἀνθρώπου τῶν δὲ πήχεων ὀστέων, ἐκ μέσων ἐκπέφυκε καὶ περαίνεται.

V. 1 Ὀστέα χειρὸς ἑκάστης ἕπτα. 2 ποδὸς ἑκάστου εἴκοσι καὶ τέσσαρες. 3 τὰ μὲν ἐς τὸν μέσον, ἑπτά. 4 ὀσφύος πέντε. 5 ῥάχιος ἑκκαίδεκα. 6 κεφαλῆς ξὺν ὀπωπίοις ὀκτώ. 7 ξύμπαντα ἓν καὶ ἐνενήκοντα. 8 ξὺν ὄνυξι

ξί,

angustissimam molem homo habet. 9 Qua vero parte costæ non sunt, exortus obliquus, brevis & latus, ad singula verticula nervo annexus est. 10 At vero pectus cohærens ipsum sibiipsi, discriminationes habet obliquas, qua parte costæ annexæ sunt, laxum autem est & cartilagineum. 11 claviculæ vero rotundæ sunt ad anteriorem partem, ad pectus quidem breves motus habentes, ad summum vero humerum frequentiores.

IV. Summus autem humerus ex scapulis nascitur, in plerisque dissimiliter. 2 Scapula ad spinam cartilaginea est, reliqua parte laxa, 3 inæqualem partem foras habens. 4 cervicem vero & acetabulum habet cartilagineum, ex quo costæ motum habent. 5 Facile autem ut inter ossa exolvitur, brachio excepto. 6 Hujus autem caput ex nervo & acetabulo dependet, cartilaginis laxæ rotundam appendicem habens. 7 Ipsum vero brachium incurvum foras, & anteriore parte obliquum, non rectum est ad acetabulum. 8 Pars vero ad cubiti gibbum lata est, & nodosa, & repagulo similis, & solida, posteriore parte cava, 9 in qua cornix inest ex cubito, quum manus fuerit extenta. 10 Ad hanc etiam torpidus nervus, qui ex cubiti ossium discriminatione media enascitur, perficitur ac terminatur.

V. Ossa manus, vigintiseptem sunt: 2 pedis, viginti quatuor. 3 Colli usque ad magnum verticulum, septem. 4 Lumbi, quinque. 5 Spinæ, viginti. 6 Capitis una cum oculorum ossibus, octo. 7 In universum nonaginta unum: 8 cum unguibus vero, cen-

ξι, ελά. 9 ἐ δ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐξ ἀνθρώπε ὀστέων κεφαλομένομεν, αὐόνδυλοι οἱ ἐπὶ τῆς κλείδος ξὺν τῷ μεγάλῳ, ἑπτά. 10 οἱ δὲ κατὰ τὰς πλευρὰς, ὅσαι ἑκάτερθεν πλευραί, ιϛ'. 11 οἱ δὲ κατὰ νεφρῶνας σπόνδυλοι, ἐν ᾧ τὰ ἰσχία ἐν τῇ ὀσφύϊ, πέντε.

centum ac undecim. 9 Cæterum, ut nos ipsi ex hominis ossibus didicimus, verticula supra claviculam una cum magno, septem sunt. 10 Juxta costas autem tot quot costæ sunt, duodecim videlicet. 11 Juxta laterum mollitudinem vero forinsecus ubi coxendices, in lumbo quinque.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

περὶ

ΦΛΕΒΩΝ.

HIPPOCRATIS

DE

VENIS.

Basil. græc. Foesius sect. 111. 56. 274. Basil. lat.

pag 58 ΠΟ' δὲ σπέρμα οἷον κηρίον ἐκπυέμωσι ἐν κύστι. 2 ἐκ δ' αὐτῶν φλέβες ἐκβλέμωσιν ἐς ἀρτῆρα ἐς τὸ αἰδοῖον τείνουσι, 3 πόσιν, διὰ φάρυγγος καὶ στόμαχος. 4 λάρυγξ, ἐς πλεύμονα καὶ ἀρτηρίην· 5 ἀπὸ δὲ τούτων ἐς ἄκρην κύστιν. 6 ἥπατος πέντε λοβοί· 7 ἐπὶ δὲ τῷ τετάρτῳ λοβῷ ἐπίκειται ἡ χολὴ, 8 ἡ τὸ στόμα ἐπὶ φρένας καὶ καρδίην καὶ πλεύμονα φέρει. 8 καρδίην ὑμὴν περίεχει. 9 τὸ κῆλον ἔχει ἢ κυνὸς μείζω. 10 ἔντερα δὲ ἐκ τῶν μεσεντερίων. 11 τοῦτο δὲ ἐκ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχιος κατὰ τὴν γαστέρα. 12 νεφροὶ, ἐκ νεύρων ἀπὸ ῥάχιος.

VII. Καὶ ἀρτηρίης καρδίη πηγὴ ξυζύγιος. 2 φλὶψ τείνει διὰ φρενῶν, ἥπατος, σπλῆνος, νεφρῶν, ἐς ἰσχίον καὶ γαστροκνημίην ἐπὶ τὸν πόδα. 3 ἑτέρη δὲ ἐκ καρδίης, κατὰ μασχάλας, κλεῖδας, σφαγὰς, κεφαλὴν, ῥῖνα, μέτωπον, ὦτα, τὸ ὠμοπλάτη, ὦμος,

SEMEN porro velut favus ab utraque vesicæ parte est. 2 Ex ipsis autem renibus venæ ab utraque meatus urinæ parte, in pudendum tendunt. 3 Potus per fauces ac gulam: 4 (larynx enim qui caput arteriæ est, in pulmonem ac arteriam tendit) 5 ab his in summam vesicam. 6 Hepatis extremitates quinque sunt. 7 Super quarta autem extremitate fel incumbit, quod osculum ad septum transversum, & cor, ac pulmonem profert. 8 Circum cor pellicula est. 9 Intestina crassa homo majora quam canis habet, 10 dependent autem ex mesenterii membrana, quæ mesocolon hac parte vocatur. 11 Mesocolon autem ex nervis de spina sub ventrem. 12 Renes ex nervis de spina.

VII. Arteriæ fons cognatus cor est. 2 Vena tendit per septum transversum, hepar, splenem, renes ad coxendicem, circa suram ad summum pedem. 3 Altera autem ex corde sub alas, claviculas, jugula, caput, nasum, frontem,

T 5 jux-

ὦμους, μετὰ φρένον, πλάτεα, πλευρέων, ἀμφὶ πλεύρην. 4 αἱ δὲ ἀμφὶ μασχαλίων ἐπὶ κῆχυν, ἐπὶ πειρόν. 5 νεύρων ἔκφυσις ἀπὸ ἰνίου ἄχρι περὶ ῥάχιν, ἀμφὶ ἰσχίον, ἐς αἰδοῖα, ἐς μηρούς, πόδας, κνήμας, ἐς χεῖρας. 6 ἄλλαι ἐς βραχίονας· τὰ μὲν ἐς σάρκας, τὰ δὲ ἀμφὶ τὸν ὦμον ἐς τὸ μέγιστον δακτύλιον, τὰ δ' ἐκ τοῦ στέρνου ἐπὶ τὰς ἄλλας δακτύλους. 7 ἄλλαι ἐς ὠμοπλάτην, πλεύρας, πλευρέων, ὀστέων σωμάτων. 8 ἀπὸ δὲ αἰδοίων παρ' ἔρχιν, [ἐς]" κοιλιηδόνα· τὸ μὲν ἄνωθεν μηροῦ, τὸ δὲ κάτωθεν ἐπὶ τὸ γόνυ αὖθις· 9 " ἐντοῦθεν γόνυ αὖθις ξυντείνει, ἐπὶ τένοντα, πλέγμα, πόδας· 10 τὸ δὲ ἐς περόνην. 11 ἄλλαι δ' ἐς τοὺς νεφρούς.

IIX. Αὗται δὲ αἱ φλέβες ἐφ' ἑκάτερα διχῇ τὰ μέγιστα ῥέζουσι. 2 τὰ μὲν ἔνθεν δὲ νεφροῖ ἑκάτερον, τὰ δὲ ἔνθεν· 3 καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐς τοὺς νεφρούς. 4 καὶ εἶδος καρδίης οἱ νεφροὶ ἔχουσι, 5 καὶ γὰρ δὴ καὶ κοιλιώδεες. 6 ὁ δὲ νεφρὸς τὰ κοῖλα ἐοικὼς ὠοῖς ὄφεος φλέβας ἔχων κατείτεις πάσας μεγάλας. 7 ὅθεν καὶ πιφύκασιν ἐξ αὐτέου αἱ φλέβες, αἱ ἐς κύστιν, 8" ἢ ἕλκεται τὸ πολὺ διὰ τῶν φλεβέων ἐς τοὺς νεφρούς. 9 ἔπειθ', ὥσπερ καὶ ἀφ' ἑτέρου νεφροῦ διηθεῖται τὸ ὕδωρ, καὶ δι' αὐτέων τετέων τῶν ἑτέρων, ὧν ξυνεπακολουθεῖ. 10 ἀποζηλοῦται γάρ ἐστι τὸ ἀπ' αὐτέων ἐς τὴν κύστιν. 11 καὶ σύστεφα διηθέρμον καὶ ἀπεκενόμον ἀπὸ δὲ αἵματος τὸ κρέον, 12" διὸ δὴ καὶ ἐρυθρόν ἐστιν. 13 οὐδὲ γὰρ ἐς τοὺς νεφροὺς ἦσαν ἄλλαι φλέβες, ἢ αἳ εἰρῶνται· 14 οὐδ' ὅποι αὖ τὸ πολὺ ξυνήκοιτο, ὅσον ἐγὼ οἶδα.

IX. Αἱ δὲ παρὰ τὰς πλευρὰς κατατείνουσαι, καὶ τῶν ἐστιν ἑκά-

juxta aures, humeros, dorſum, pectus, ventrem, per cubitum. 4 Aliæ vero per alas ad cubitum, ad ſummam manum. 5 Nervorum exortus ab occipitio uſque ad ſpinam, ad coxendicem, in pudenda, in femora, pedes, manus. 6 Alii in brachia, partim in carnes, partim ad fibulam, in magnum digitum, partim ex carnibus in alios digitos. 7 Alii ad ſcapulas, pectus, ventrem, oſſa, ligamenta. 8 A pudendo vero ad princeps inteſtinum ac podicem, acetabula coxarum, partim ſupra femur, partim infra ad genua. 9 Inde alius ad genu extentus ad tendinem, pernam, pedes. 10 alius ad fibulam, 11 alius in renes.

VIII. Ipſæ porro venæ in utramque partem bifariam maxime finduntur, 2 partim ab una utriuſque renis parte, partim ab altera: 3 & perforatæ ſunt in renes. 4 Habent autem cordis formam ipſi renes. 5 Nam etiam ipſi ventriculos habent. 6 At vero ren cavam ſui partem ad venas magnas habens ſitus eſt. 7 Unde enaſcuntur ex ipſo venæ in veſicam, 8 qua parte potus trahitur per venas in renes, & per ipſa inteſtina per quæ procedit. 9 Deinde vero velut per qualum, per renes aqua percolatur. 10 Spongiforme enim eſt ipſorum corpus ad veſicam, 11 & hic percolatur ac ſecernitur à ſanguine urina, 12 quapropter etiam rubra exiſtit. 13 Neque enim in renes aliæ procedunt venæ quam quæ dictæ ſunt, 14 neque eſt alius locus ubi potus colliqueſcat, quantum ego novi.

IX. Venæ circa coſtas tendentes, ſubter unamquanque coſtam

ϛης τ᾽ πλδυρίων, ϐ ϖϑὸς κεφαλῆς, κϖλωτέρω ϗ ϵ ἀπὸ ϰοτηρίης. [2] ἀρτηρίη μ᾽ ἐν εἶϑ᾽ ὑπορρύσσεζα διαδιδοῖ τῆσι πλδυρῆσι. [3] ἀπὸ ϗ τ᾽ παχείης ἀπὸ ϰαρδίης πολυσπομίζ μία ἐς τὸ ἀριστερὸ ἱϛκλιμένη. [4] ἔπϵιτϵ ἡ μ᾽ ἀρ᾽ μέσων ἀπονδύλων μίχϵις ἄκραων πλδυρίων πορδύϵ), πλευρῆσιν ὑκ ἐξ ἴσου διαδιδοῦσα· τοῖσι δϵξιοῖσι [ϰ] τοῖσιν ἀριστϵροῖσι ἀρϛηρίδας, [11] ἀλλ᾽ ἴσας μ᾽, ἀνωτϵρωϵν ϗ ϵὐ τοῖσι δϵξιοῖσιν ἀπορίζϵ). [5] ϖρὸς ϗ κλινίδας ἑκατέρης τ᾽ φλϵϗῶν δύο μ᾽ ἄνω, δύο ϗ κατὰ τὸ σῆϑος· αἱ μ᾽ ἐς δϵξιὰ, αἱ ϗ ἐς ἀριστερὰ ἀπιϗάϑησαν ἀπὸ ϰοιλίδϵς. [6] [11] ϖϑὸς αὐχένος μ᾽ μᾶλλον αὖ). δύο ϗ ϖϑὸς ϰαρδίαν μᾶλλον· αἱ μ᾽ ἐπὶ δϵξιὰ, αἱ ϗ ἐπ᾽ ἀριστερά. [7] ἀφ᾽ ἑκατέρης ϖϖὸς τὰς πλδυρὰς, ϵ ἀπ᾽ αὐτέων, ὡσπϵρ αἱ κάτω, ἐϱιζόνϑ μίχϵις ὁτϵ ξυνέμιξαν τῇ κάτω πολυσπομησάσῃ ἀπὸ ϗ καρδίης.

x. [11] Ἡ ϗ αἱμόῤῥοος ἀπὸ τ᾽ ϰοτηρίης ταύτης ἀρ᾽ τῶν ἐϱχίϑη, ὅτι μείλιϖρος ϵὐταῦϑά ἐϛι, διὰ ϰαρδίης πορδομϑμή. [2] τὰ ϗ κάτω πλδυρέων ἡ αἱμόῤῥοος, ἡ παχείη ϰαλϵομϑμὴ φλὶψ, τοῖσι σφονδύλοισιν αὖθις ἐφ᾽ ἑωϋτῆς ἀρ᾽ϛιδδί, ϵ ἐνταῦϑα ϖεσοίϗ), ϵ ἐκ᾽ϖ κρέμϵ). ὥσπϵρ αὖω δὶ ἡ παχϵῖα ἰοῦσα. [3] ἔϛι ϗ ϰ᾽ ῥὼ ὀσφυῦ αὖω ἡ ἀορτηρίη, ὑποκάτω ϗ ἡ αἱμόῤῥοος. [4] ἡ δ᾽ ἀπὸ ϵ ἡπατϵος ἀρ᾽ φρενῶν ἐλθοῦσα μείλιωρος, ϖϑὸς τὰ ἐπιδϵξια τ᾽ ϰαρδίης φέρϵ) [95] ἄχϵι κλινίδων ἁπλῆ, πλὴν ὅσον αὐτῇ τῇ ϰαρδίῃ ϰοινωνίϛ. [5] τὰ μ᾽ ϰαρ᾽ αὐτὰ φλεβίδια ἐϖιπολαιότϵρα· τὰ ϗ ϕ ϰοιλίῃ τ᾽ ϰαρδίας διέχοντα. [6] ἐπὶϛα ἀπὸ τ᾽ ϰαρδίης τὸ ἐπ᾽ ἀριστερὰ ϰάϑη) ἁπλῆ, [7] [ϰ] ϖϑὸς ῥάχιν [16] πολυσπομάζ ἐς μ᾽ τὰ αὖω ϵ σώμα-

ſtam ſunt, non à capite, inferius etiam ab arteria. [2] Arteria quidem igitur ſubtermeans in coſtas diſtribuit. [3] A craſſa vero vena à corde recurrit una in ſiniſtram partem incluſa. [4] Deinde hæc quidem per medias vertebras uſque ad ſummas coſtas meat, non ex æquo diſtribuens coſtis à dextris ac ſiniſtris ramos ac ſegmenta ſua. Alia vero æquos quidem, verum ſuperne in dextris finditur. [5] Cæterum juxta utramque claviculam duæ venæ ſurſum, duæ ſub pectus, partim ad dextras, partim ad ſiniſtras, ramos ſive ſegmenta ſpargunt: [6] illæ quidem magis ad cervicem, duæ vero alteræ magis ad cor, partim ad dextras, partim ad ſiniſtras, [7] ab utraque parte juxta coſtas: & ſub ipſis velut inferiores ſcinduntur, donec recurrenti inferne à corde commiſcentur.

x. At vero ſanguiflua vena ab arteria hac, propterea finditur, quod ſublimis hic eſt per cor means. [2] Infra vero coſtas vena ſanguiflua craſſa appellata, verticulis rurſum ſeipſam ingerit, & hic adhæret, & non amplius pendet, velut ſuperne per hepar means. [3] Eſt autem juxta lumbum quidem ſuperne arteria, infra autem ſanguiflua, [4] ab hepate per ſeptum tranſverſum ſublimis veniens, & ad dextram cordis fertur uſque ad claviculas ſimplex, præterquam quantum cum corde communicat, [5] juxta vaſa quidem in ipſo magis in ſuperficie fiſſa, verum juxta vaſa in ventriculo cordis penetrans, [6] poſtea à corde ad ſiniſtram ſe demittit, [7] & ſimplex ad ſpinam rurſus currit, ad ſuperna quidem corporis uſque ad

ſu-

τος ἄχρι τῆς ἀναζώπυ πλευρίαν, 8 καὶ ἀπὸ ἑκάστου ἀφ' ἑαυτῆς ἔχει παρ' ἑκάστην πλευρὴν τῷ ἀριστερῷ τῷ δεξιοτέρῳ μᾶλλον ἢ τῷ φύσιν. 17 " ἄχρι τριήρους στενοκωχῆς, καὶ ἐπ' ἀριστερά, καὶ ἐπὶ δεξιά. 9 καὶ τὰ ἰθὺ αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ μᾶλλόν ἐστιν, " ἢ ὁ τῆς ἀορτέης τόνος, καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ἥπατος φλεβός. 10 ἀπὸ δὲ τοῦ κάτω μέρεος τῆς καρδίης ὁμοῖ ἰθὺς τόνος ἀπ' αὐτέης ἀπὸ τοῦ σφονδύλου μᾶλλόν ἐστιν, ἢ ὁ τῆς ἀορτέης. 11 " ὁ δ' ἕτερος, ὁ ἀπὸ τῆς καρδίης, καὶ ἐς τὰ κάτω μέρεα φρενῶν ἐπὶ ἀπλῆς, τὰ ἀπὸ ῥάχιος ἡρτημένα. 12 ἐντεῦθεν ἡ διάβασις ἐς ἑκάτερον ἐπιφέρεται, διὰ ὀστέων καὶ σαρκῶν ἀμοιβαίως ἀλλήλοις.

xi. Αἱ φλέβες ἡ αἱ παχεῖαι, ὧδε πεφύκασιν. 2 ὅκου ἡ ὀφθαλμὸς ἀπὸ τοῦ ὀφρυοῦ, διὰ ἡ κάτω ἀπὸ τοῦ πλεύμονα κάτω ἡ σφῆτος. 3 " ἡμίτομον οὖν ἡ δεξιὸν ἐς τὸ ἀριστερὸν, ἢ ἡ οὖν ἡ ἀριστερὸν ἐς τὸ δεξιόν. 4 ἡ μὲν οὖν ἡ ἀριστερὸν διὰ ἡ ἥπατος ἐς τὸ νεφρὸν καὶ ὀρχιν. 4 ἡ ἡ οὖν ἡ δεξιὸν ἐς τὸ σπλῆνα καὶ νεφρὸν καὶ ὄρχιν. 5 τοῦτο τοῦτο ἡ τὸ σῆμα, αἰδοῖον. 6 ἀπὸ ἡ ἡ δεξιὸν πιτνᾷ ἐς τὸ ἀριστερὸν ἰσχίον καὶ ἐς τὸ σκέλεος καὶ ἀπὸ ἡ ἀριστερὸν ἐς τὰ δεξιά. 7 ὁ ἡ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς οὖν ἡ ἀριστερὸν καὶ ὁ ὄρχις. κἢ [δὲ] τὸ αὐτὸν τρόπον οὖν ἡ δεξιὸν ὁ ἀριστερός. 8 αἱ παχεῖαι πᾶσαι τῆς φλεβῶν ὧδε πεφύκασι. 9 " τέσσαρες ζεύγεά ἐισιν ἐν τῷ σώματι. 10 καὶ αἱ μὲν αὐτέων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὀπισθεν διὰ ἡ αὐχένος, ἔξωθεν τῆς τοῦ ῥάχιν ἐνθεν καὶ ἔνθεν ἐς τὰ ἰσχία ἀφικνέονται καὶ ἐς τὰ σκέλεα. 11 ἔπειτα διὰ τῶν κνημέων ἐπὶ τῶν σφυρῶν τὰ ἔξω καὶ ἐς τοὺς πόδας ἀφικνέεται.

xii.

supremas costas: 8 & ramos à se ipsa habet juxta unamquanque costam extentos juxta naturam usque ad pectoris commissuram, & in sinistram, & in dextram: 9 & rectitudo ipsius magis ad verticulum est, quam arteriæ extensio, itemque venæ ab hepate venientis. 10 Ad inferiorem vero cordis partem, recta extensio ab ipsa magis ad verticulum est, quam arteriæ extensio 11 altera, quæ juxta cor & in infernas partes septi transversi ad spinam appensas conversa est. 12 Inde vero rami in unamquamque rectitudinem inferuntur, per ossa & carnes mutuo transeuntes.

xi. At vero venæ crassæ sic habent. 2 Et oculo juxta supercilium per dorsum, juxta pulmonem sub pectore, altera ex dextra in sinistram, altera ex sinistra in dextram transit: 3 & quæ quidem ex sinistra venit, per hepar in renem ac testiculum descendit. 4 Quæ vero ex dextra, in splenem & renem ac testem, 5 his autem osculum est ipsum pudendum. 6 A dextera vero mamma in sinistram coxendicem, & in crus descendit, & rursus à sinistra in dextram. 7 Oculus vero dexter, ex sinistro venam suscipit, itemque testiculus. Juxta eundem modum rursus sinister ex dextro. 8 Crassissimæ porro venæ in hunc modum se habent. 9 Quatuor paria sunt in corpore. 10 & aliquæ quidem ex ipsis, à capite retro per cervicem foris juxta spinam ab utraque parte ad coxendices perveniunt, & ad crura, 11 deinde per tibias ad malleolorum partes externas ac in pedes proce-dunt:

xii.

XII. Δεῖ οὖν τὰς φλεβοτομίας ἐπὶ τὰ ἀλγήματα τὰ ἐν τῷ νώτῳ καὶ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν ἀπὸ τῶν ἰγνύων ποιέεσθαι, καὶ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἔξωθεν. [2] αἱ μὲν δὴ δύο περὶ φλέβες ἐκ τῆς κεφαλῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν παρὰ τὰ ὦτα ἀμφὶ τὸν αὐχένος, σφαγίτιδες καλεόμεναι, ἔσωθεν ἔνθεν ἐκ τῆς ῥάχεως ἐκπίπτουσιν φέρον) ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς τὰς ὀρχιάς καὶ ἐς τὰς μηρὰς, καὶ [ἀμφὶ] ἰγνύων καὶ ἔξωθεν μέρεος, ἔπειτα ἀμφὶ τὰ κνημίων ἐπὶ τὰ σφυρὰ καὶ ἔσωθεν καὶ τὰς πόδας. [3] δεῖ δὲ τοὺς φλεβοτομίας ποιέεσθαι καὶ τοὺς ὀδύνας τοὺς ἀπὸ τῶν ψοῶν καὶ τῶν ὀρχιῶν, ἀπὸ τῶν ἰγνύων καὶ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἔσωθεν. [4] αἱ δὲ τρίτην φλέβες ἐκ τῶν κροτάφων ἀμφὶ τὸν αὐχένα καὶ τὰς ὠμοπλάτας. [5] ἔπειτα ξυμφέρουσαι ἐς τὸν πλεύμονα, [6] καὶ ἀφικνέονται ἢ μὲν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐς τὰ ἀριστερὰ κάτω τοῦ μαζοῦ καὶ ἐς τὴν καλίην καὶ ἐς τὸν νεφρόν· [7] ἡ δὲ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐς τὰ δεξιὰ οὐκ ἐς τὸν πλεύμονα κάτω τοῦ μαζοῦ, καὶ ἐς τὸ ἧπαρ, καὶ ἐς τὸν νεφρόν. [8] πελεύσι δὲ ἐς τὸν ἔγκατον καὶ τὸν ἀμφίτρημυ. [9] αἱ δὲ τέτρες ἀπὸ τῶν ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν κάτω τὰ αὐχένα καὶ ὑπὸ τὰς κληίδας. [10] ἔπειτα ὑπὲρ τῶν βραχιόνων εἴσω κάτω ὑπὸ τὰς συγκαμπτάς. [11] ἔπειτα ἀμφὶ τὰ πήχεα ἐς τὰς καρπὰς καὶ τὰς δακτύλους. [12] ἔπειτα πάλιν ἀπὸ τῶν δακτύλων ἀμφὶ τὰ πρόσθεν τῶν χειρῶν, καὶ τὰ πήχεα ἐς τὰς συγκαμπτάς. ἀμφὶ δὲ τὰ βραχιόνων καὶ ἔσω κάτωθεν μέρεος ἐς τὰς μασχάλας. [13] καὶ ἀπὸ τῶν πλευρέων αὖθεν, ἡ μὲν ἐς τὸν πλεύμονα ἀφικνέεται, ἡ δὲ ἐς τὸ ἧπαρ. ἔπειτα ὑπὲρ τὰ γαστρὸς ἐς τὸ αἰδοῖον πελεύσιν ἀμφότεραι. [14] καὶ αἱ μὲν ἀπὸ τοῦ πυγαίου τοῦ φλεβῶν ἔχουσιν.

XIII. Εἰσὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν κοιλίης φλέ-

XII. Oportet igitur venæ sectiones in doloribus in dorso, ac in coxendicibus, à poplitibus facere, & à malleolis forinsecus. [2] Alteræ vero venæ ex capite juxta aures per cervicem, sphagitides, id est jugulares appellatæ, intrinsecus juxta spinam, ab utraque parte juxta lumbos procedunt in testes, & in femora, & per poplites ab interna parte, deinde per tibias ad malleolos intrinsecus, & ad pedes. [3] Oportet igitur venæ sectiones facere ad dolores lumborum ac testium, à poplitibus ac malleolis intrinsecus. [4] Tertiæ venæ ex temporibus per cervicem, in scapulas procedunt, [5] deinde in pulmonem deferuntur, [6] & perveniunt altera quidem à dextris in sinistras sub mammam, in splenem & in renem. [7] Altera vero à sinistris in dextras ex pulmone sub mammam in hepar & in renem. [8] desinunt autem ambæ hæ in intestinum rectum ac podicem. [9] Quartæ autem venæ ab anteriore capitis parte ac oculis, sub cervicem & sub claviculas procedunt. [10] Deinde à brachiis superne sub curvaturas, [11] postea per cubitos, ad manuum junctiuras ac digitos. [12] Postea rursus à digitis, per manuum pectora, hoc est volas, & per cubitos in curvaturas, & per brachiorum infernam partem ad alas. [13] & ex costis superne, altera quidem in splenem procedit, altera in hepar, deinde supra ventrem ambæ in pudendum desinunt. [14] Et crassæ quidem venæ hoc modo se habent.

XIII. Sunt autem & à ventre venæ

φλέβες αὐτὰ τὸ σῶμα πολλαί τε καὶ παντοῖαι, δι' ὧν ἡ τροφὴ τῷ σώματι πέρχεται. [2] φέρουσι δὲ αἱ ἀπὸ τῆς παχείης φλεβῶν ἐς τὴν κοιλίην καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. [3] καὶ ἀπὸ τῶν ἐξωτάτω, καὶ ἀπὸ τῶν ἐσωτάτω. [4] καὶ ἐς ἀλλήλας διαδιδόασιν αἵτε ἔσωθεν ἔξω, καὶ αἱ ἔξωθεν ἔσω. [5] ταύτας δὲν φλεβοτομίας ποιέεσθαι χρὴ καὶ τάσδε τὰς τρόπους. [6] ἐπιδιδόναι δὲ δεῖ τοῖσι τομοῖσι ὡς ἀσφαλέστατον τεμεῖν ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἔνθα ἂν αἵ ὀδύναι μεγάθηκαν γένωνται, καὶ τὸ αἷμα ξυλλέγεται. [7] οὕτω γὰρ ἂν ἥκιστα ἥτε μεταβολὴ γένοιτο μεγάλη ἐξαπίνης, καὶ τὸ ἕλκος μετασήσας ἂν, ὥστε μηκέτι ἐς τὸ αὐτὸ χωρίον ξυλλέγεσθαι.

venæ per corpus multæ & omnigenæ, per quas alimentum corpori venit: [2] procedunt autem & à craſſis venis in ventrem ac reliquum corpus, [3] & ab extremis, & ab intimis, [4] & inter ſe mutuo diſtribuunt, internæ foras, externæ intro. [5] Venæ igitur ſectiones facere oportet juxta hos modos. [6] Operamque dare oportet, ut quam longiſſime à locis, ubi dolores fieri ſolent ac ſanguis colligi, ſecemus. [7] Sic enim minime mutatio magna de repente fiet, & conſuetudinem tranſtuleris, ut ne amplius in eundem locum colligatur.

xiv. Ἡ δὲ ἡπατίτις ἐν ὀσφύϊ μέχρι τε μεγάλης ἀορτυδύλης κάτωθεν καὶ ἀορτυδύλοισι παρατέτακται, [2] ἔνθεν μὲν ἐπὶ δεξιὰ μᾶλλον φρενῶν ἐς κοιλίδας. [4] ἔνθεν δὲ αἱ μὲν ἐς τὸ ἄγχιστα, αἱ δὲ ἐπ' ἀμφοτέρας, αἱ δὲ ἀποκαμφθεῖσαι κάτω παρὰ ἀορτυδύλας καὶ παλαιὰς ἀποκλίνασιν ἐξ ἀριστερῶν μὲν μία ἰσχὺς κληίδων, ἐκ δεξιῶν δὲ ἐπὶ τὰ αὐτῆς χωρία. [5] ἄλλη δὲ ἐκκλίνασα ἀποκαμφθεῖσα, [6] ἄλλη δὲ σμικρὸν κατώτερον ἀποκαμφθεῖσα, ὅθεν μὲν ἐκείνη ἀπέλιπε παρατείνασα τῇσι παλαιῇσιν, ἐς τὰ αὐτὰ τῇ ἐπ' αὐτῆς τὸ κοῖλον παρατρέχει ἐπικαμπτομένη ἐς τὰ ἀριστερά. [7] ἀποκαμφθεῖσα δὲ κάτω, ἐπὶ σφονδύλας καταβαίνει, ἕως τ' ἂν ἀφίκηται. [8] καὶ ὅθεν ἤρξατο μετεωρίζεσθαι ἀποδιδοῦσα τῇσι παλαιῇσι, καὶ τῇσιν ἐπιλοιπουσι πάσῃσι, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀποτείνασα παρ' ἑκάστην διδοῦσα μία ἰοῦσα. [9] ἀπὸ μὲν τοῦ κοίλου ἐπί τι χωρίον ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἰοῦσα.

xiv. Cæterum hepatitis vena in lumbo uſque ad magnum verticulum, inferne etiam verticulis ſe ingerit, [2] inde ſublimis elevata per hepar, & per ſeptum tranſverſum in cor: [3] & hæc quidem recta ad claviculas procedit. [4] Inde vero aliæ quidem ad collum, aliæ ad ſcapulas, aliæ deorſum reflexæ juxta verticula ac coſtas declinant, à ſiniſtris quidem una prope claviculas, ex dextris autem in quendam ipſarum locum. [5] Alia vero utrinque deflexa. [6] Alia paulo inferius deflexa, ubi quidem illa deficit, coſtis ſe ingerit, donec ad venam in ipſum cor acceſſerit ad ſiniſtras deflexa. [7] Infra autem decurvata ad vertebras deſcendit donec perveniat, [8] & inde incipit elevari, ingerens ſe coſtis reliquis omnibus, & hinc atque hinc ramos juxta ſingulas ſpargens quum una exiſtat, [9] à corde quidem in locum quendam in ſiniſtris magis

exi-

ἐῶσα. ἔπειτα κατακύπτει τὸ ἧπαρ ἐπὶ τὸν δεξιὸν μαστόν, καὶ ἔστι τοῦτο ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ σώματος, καὶ ἐν τῷ δεξιῷ τὸ κοῖλον τοῦ ἥπατος. [10] πρὶν δὲ τοῦτο γενέσθαι, ἐκ τῶν ἐσχάτων δύο πλευρέων σχίζεται καὶ ἡ μὲν ἕτερη ἐνθαῦτα, ἡ δὲ ἑτέρη ἐπὶ τὸν σπόνδυλον ἐλθοῦσα, κατὰ τοῦτον ἀναλίσκεται. [11] ἡ δὲ εὐθεῖα, ἀπὸ καρδίης ἐπὶ τοὺς κλειδίους τεταμένη, αὐτοῦ τοῦ ἥπατος ἐστί. [12] καὶ ἀπὸ ταύτης, οὗπερ ἐς τὸ ὑπόζωμα ἐπικάθηται, κατατείνει τὸ ἧπαρ ἐπὶ τὰς πύλας καὶ λοβόν, ἡ δὲ ἐς τὸ ἄλλο ἔξεισα ἀφορμᾶται ἐς μικρὸν κάτω τῶν φρενῶν. [13] φρένες δὲ ἐπέχουσι τὴν πεπλατυσμένην, ὡς ῥᾴδιον χωρεῖσθαι.

XV. Διέξοδοι δὲ ἀπὸ κλειδῶν, αἱ μὲν ἔνθεν, αἱ δὲ ἔνθεν κατὰ στῆθος ἐς ἦτρον. [2] ὅποι δὲ εἰλοῦνται, οὐκ οἶδα. [3] φρένες δὲ καὶ τὸ ἀπόνδυλον τὸ κάτω τοῦ παλμοῦ, ἢ νεφροὺς ἐξ ὑπηνέμης, τοῦτο ἀμφιβεβήκασι. [4] αἱ δὲ ὑπηνέμιαι οὐκ ἐπὶ τὰ ἐκπεφύκασιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὑπηνέμιον τόνον ἔχουσαι. [5] τοῦτο τῇ παλινδρομησάσῃ ἀπὸ καρδίης ἡ ἡπατίτις ἕλκεται. [6] ἀπὸ δὲ τοῦ ἥπατος ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα διὰ τῶν φρενῶν αἱ μέγιστοι δύο, ἡ μὲν ἔνθεν, ἡ δὲ ἔνθεν, φέρονται μετέωροι. [7] πολυσχιδεῖς δὲ διὰ τῶν φρενῶν εἰσὶ καὶ ἀμφὶ ταύτας, καὶ ἐμφύονται. [8] αὗται δὲ μᾶλλον διαφανέες.

XVI. Δύο δὲ παχέες τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλου κατὰ τὸ ὀπίσω τοῦ μεγάλου σφονδύλου αὖθις, καὶ ἐπὶ τὸν γόμφον μᾶλλον ἐκατέρωθεν τοῦ ὑπηνέμου παρελθὼν ἑκάτερος ἐς ἑωυτὸν ἦλθεν ἑκάτερος ἑνί. [2] ἔπειτα οἱ σφόνδυλοι καὶ φρένες ἐπέχουσιν ἐν τοῦτῳ, ἔνθεν ἐπλάσθησαν. [3] καί τινες ἐνδιατρίβουσιν ἐπὶ τὸν ἧπαρ καὶ ἀπολείπουσι

ἀπὸ

existens, deinde infra arteriam, donec consumatur & perveniat eo, ubi hepatitis elevata est. [10] priusquam autem eo venit, juxta extremas duas costas bifida fit, & altera pars hinc, altera inde ad vertebras progressa consumitur. [11] Altera vero recta à corde ad claviculas tendens, supra arteriam est, [12] & ab hac (quemadmodum & ea quæ juxta lumbum infra arteriam est) in hepar exilit, partim in portas & extremitatem, partim in reliquum consequenter procedit paulo infra septum transversum. [13] Septum autem transversum hepati ad natum est, ut non facile separari possit.

XV. Duplices autem venæ à claviculis, alteræ hinc, alteræ inde, sub pectus ad pubem ac pectinem tendunt, [2] quo vero inde, nondum novi. [3] Septum vero transversum juxta verticulum infra costas, ea parte qua ren ex arteria consurgit. [4] Arteriæ vero ex rene oriuntur, hinc & hinc ab arteria nervum habentes. [5] Et hac parte in recurrente à corde hepatitis desinit. [6] Ab hepatitide vero per septum transversum maximæ duæ, altera hinc, altera inde sublimes feruntur. [7] Multifidæ autem per septum sunt, & circum ipsum innascuntur. Verum supra septum [8] hæ magis conspicuæ sunt.

XVI. Duo autem crassi nervi, à cerebro sub os magni verticuli superne, & magis ad gulam, ab utraque arteriæ parte uterque progrediens, inter se committuntur, ut uni similes existant. [2] Deinde verticula ac septum transversum hic sunt ubi desinunt. [3] Et quidam dubii, ad hepar & splenem ab hac societate ten-

λὸπὸ τύτε ℈ κοινωνήμασιν ἐδέκεσον τείνειν. 4 ἄλλο ℈ τὸν ℈ ἐκ τέρωθεν ἐκ τ κληίδα σφονδύλων ἐπὶ ῥάχιν παρίτασιν. " ἐκ πολαγίε σφονδύλων, κ τῆσι πολλορῆσιν ἀπίνευμεν. 5 ὥσπερ αἱ φλέβες αὖτεμ λ℈ φρενῶν ἐς μεσεντέριον μοι δοκέσι τείνειν. 6 " ὅθεν ℈ αὖτεμ ἐξίλιπον, αὖθις ἔνθεν φρένες ἐξεπεφύκεσαν λὸπὸ τύτε, ξυνεχέες ἐόλες, κ μέσον κ τωθεν λ℈τηρίης. 7 τὸ [δ'] ἐπίλοιπον ἐπὶ λ℈ σφονδύλες ἀπεδίδεν, " ὥσπερ αἱ φλέβες, μέχρι κ ἐκλανε λώθησιν πᾶν διελθόντες τὸ ἱερὸν ὀστέον.

XVII. Τὰ ὀστέα τῷ σώματι στάσιν, κ ὀρθότητα, κ εἶδος παρέχον. 2 πρὸ ℈ νεῦρα, κάμψιν, ℈ ξύντασιν, κ ἔκτασιν. 3 αἱ ℈ σάρκες κ τὸ δέρμα, πάντων " ξυνδέσιν κ ξυύπτεσιν. 4 αἱ [δὲ] φλέβες λ℈ σώματος κεχυμένω, πνεῦμα, κ ῥεῦμα, ' κ κίνησιν παρέχον, 5 λὸπὸ μίης πολλὴ λ℈ ὁλοσχαίησιν. 6 κ αὖτη μία ῥὴ μία, " ὅθεν ἤρξατο. κ ἡ τελε- λεύτηκεν, ὐκ οἶδα. 7 κύκλε γὰρ γενομένε, ἀρχὴ ὐκ εὑρίθη. 8 πρὸς δ' ἀποφυάδες αὐτῆς; ὅθεν ἤρτηνται ℈ ἡ παύεται ℈ σώματος, κ ὡς ἡ μία ταύτησιν ὁμολογεῖ, " ℈ ἐν ὁποίοις τίπτεις τέτμηται ℈ σώματος, ἐγὼ δηλώσω. 9 περὶ μὲν γὰρ τ κεφαλῆς κ τὸ μέσον ἐκ πολαγίε περίκτηται ἡ φλέψ. αὐτὴ πολαία κ λεπτὴ, ὐ πολύαιμος. 10 τῷ γὰρ ἐγκεφάλῳ κ ' πᾶς ἀραιότητας ἐνίησι πολλὰς ℈ λεπτὰς φλέβια, κ περὶ τ ὅλον κεφαλὴν " ἐκπεφύκασιν μέχρι ℈ μεταίπτε κ τ κροτάφων. 11 " αὐτὴ ℈ ἀνατείνε ἐς τὸ πίσθιον τ κεφαλῆς ἐκτὸς περὶ τ ἀκανθης τὸ δέρμα. 12 ἐνθεῦτεν ℈ κατίει περὶ τ ἔξωθεν κ τὸν ἔσωθεν φλέβα τ ἐν τῆσι σφαγῆσι.

tendere ipsos putaverunt. 4 Alius nervus utrinque ex verticulis juxta clavículam ad spinam tendit, ex obliquo verticulorum, & se in costas ingerit: 5 atque hi quemadmodum venæ per septum transversum ad mesenterium mihi tendere videntur. 6 ubi autem hæ deficiunt, ' rursus hinc ubi septum exoritur, ab eo continui ac cohærentes existentes, juxta medium infra arteriam, 7 de cætero ad verticula se ingerunt quemadmodum venæ, donec totum sacrum os pergressi consumuntur.

XVII. Ossa corpori stabilitatem, & rectitudinem, ac speciem exhibent. 2 Nervi flexionem & contractionem ac distentionem. 3 Carnes & cutis omnium colligationem ac constructionem. 4 Venæ ' per corpus diffusæ spiritum & fluxum ac motum exhibent, 5 ab una multæ germinantes. 6 atque hæc una unde oriatur & ubi desinat, non scio. 7 Circulo enim facto principium non invenitur. 8 Cæterum rami ac germina ipsius unde pendeant, & qua parte corporis desinant, & quod una his consentit, & in quibus locis corporis extentæ sunt, ego declarabo. 9 Circa caput juxta medium ex obliquo circumsita ' est vena lata & tenuis, non multi sanguinis. 10 In cerebrum enim juxta commissuras multæ tenues venulæ radices egerunt, & circumtotum caput extentæ sunt, usque ad frontem ac tempora. 11 Ipsa autem in rectum extenditur retro caput forinsecus juxta spinæ cutem, 12 inde vero circa externam ac internam venam ex his quæ in jugulis sunt demittitur.

xlix. Πέρλω ȝ τ ἀκρης ὑπο-
ρριφθεῖσα ἀπὸ τ ηλόνος " ἔξωθεν 46
τέιν παχείη. 2 ἀπὸ ȝ ταύτης ἐς τ
γλῶσσαν πολλαὶ κ λεπταί, παλιὼ
ἢ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν, ἢ ὑπὸ τὰς
γναθίδας. 3 ἡ αὐτὴ ȝ παχείη ἀμφὶ
τ κλεῖδ κατὰ τοῦτο τοῦ ὠμο-
πλάτης. 4 καὶ ταύτη ἀπ' αὐτῆς
βιόλαστηκε φλεψὶ ἀμφὶ ȝ νῶτα ȝ
ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, " τ ἐπωμιαίης 47
ὀνομαζομένης. 5 αὐτὴ ȝ αἱμόῤῥους,
κ αἱματώδης, κ δυσκίνητος, λύ ῥα-
γῆ ἢ ἀπαθῆ. 6 " τῆ μὲν γὰρ αὐτέων 48
νεῦρον ἀμφιέχει πλατύ, τῆ ȝ χόν-
δρος. " τὸ ȝ μεταξὺ αὐτῶν αὐτὴ 49
περιέχει ὑμὴν ἀφρώδης. 7 ἀσάρ-
κου ἐόντος ȝ τοῦ τόπου, ῥηϊδίως ῥή-
γνυται, οὐκ ἔχοντα περιφύσαι σάρ-
κας. 8 διὸ τε ὑποῤῥέουσα τὸ αἷμα ἐς
τοῦτο μέρος, ἐπιλυχνὶ ' δύσεργα-
σίης, οὐκ ἔχει ἀποχωρέειν, ἀλλὰ
σκληρύνεται. 9 σκληρυνθὲν ȝ " νό- 50
σον κ πόνον παρέχει. 10 [κ] αὐτὴ
μὲν τοσαύτη, ἢ ὡς τάχιστα εἶπον. 11 ἡ
ȝ ὑπὸ τ ὠμοπλάτην ἀποβολάσ-
σηκεν ὑπὸ τοῖσι μαζοῖσι, πυκνῆ-
σί τε κ λεπτῆσι κ ἐπηλλαγμένησι
φλεψί. 12 κ ἀμφὶ τ ἐπωμιαίης πε-
ριπλάσσεται τ χόνδρον, " αὐτέων 51
νέρθεν ὑπονομεύσα, ἐς τ βρα-
χίονα τείνει, τ μὲν ἐν ἀριστερῇ
ἔχουσα. 13 ἡ ȝ δεξιὴ σχίζεται αὐτὴ
περὶ τ ὦμον κ ' ἐν ἀγκῶνι τοῦ
αὖ μοῖραν. 14 τὸ δ' εὐλεῦθεν
ἀμφιφύκης ἐν ἀγκῶνι ἐκπέρω-
θεν. ἔπειτα αὖθις πορεύεται τ κερκίδα
τ χειρός. εὐλεῦθεν ȝ ἤδη ἀπορρίπτουσα
δι' ὅλης ἀνὰ τοῦ χεῖρος πολυπλανέως ἐῤῥίζωται.

xlx. Ἡ δ' ἐσχάτη φλεψὶ, ἡ ἐπὶ
μορφὴ ἐπὶ τ ἀκανθαν, ἀμφὶ ȝ ἐν
μεταφρένῳ [ὑπὸ] τ σφαγῆς κ ἐν
βρόγχοις, ἐμπίπτουσα ἐς τ καρδίην,
2 ἀφ'

xviii. Ultra aures autem ſubfiſſa à gena forinſecus tendit craſſa. 2 ' Ab hac in linguam 185
multæ & tenues procedunt, excepta ea quæ ſub linguam & ſub maxillares dentes fertur. 3 Ipſa autem craſſa per clavicolam deſcendit ſub ſcapulas: 4 & hac parte ab ipſa germinat per nervum ſubter ſummam humeri partem ſive cuticulam, vena humeralis appellata. 5 Ipſa autem ſanguiflua eſt & ſanguine plena, & ægre curatur, ſi rumpatur aut convellatur. 6 Ab altera enim parte nervus latus 'ipſam ambit, ab altera cartilago, medium vero locum ipſa tenet, & pellicula ſpumoſa. 7 Quum igitur locus non ſit carnoſus, facile rumpitur, & carnem circumnaſci non contingit. 8 & ſi ſanguis in hanc partem ſubtercurrat, nactus ſpacioſum locum non diſcedit, ſed induratur. 9 Induratus autem morbum & dolorem exhibet. 10 Atque hæc quidem finit ubi prius dixi. 11 Illa vero ſub ſcapulas germina emittit ſub mammas 'denſarum 195
& tenuium ac varie implicatarum inter ſe venularum, 12 & per humeralem venam, prætergrediens cartilaginem, ipſam ſubter ſubattingens ad brachium tendit, muſculum in ſiniſtra habens. 13 Dextra autem ipſa finditur circa humerum, & cubiti ſupernam partem. 14 Inde vero cubitum utrunque penetrans, poſtea manus junctura, inde autem defluens per totam manum varie vagans radices agit.

xix. ' Cæterum princi- 200
palis vena juxta ſpinam ſparſa, per dorſum, & jugulum, ac guttur, in cor inſeritur,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 343 sur 917

ἀφ' ἑωυτῆς φλίβα σύμεσθαι πολύφορμον κ) τῷ καρδίῃ, 3 σύλευθεν δὲ ἐς τὸ στόμα ἐσυρίσγωκεν. 4 ἥπαρ δὲ τηνεῦτα μὲν καλέουσι πολύμονον· ὀνομάζεται· 5 ὀλίγαιμός τε κ) πνευμονώδης. 6 οὐ γὰρ εὐρυχωρίη κ) ἐσαῦθις ἀπλάσχνα πολλαχῇ μὲν πολύμονον ὀχετεύεται, χονδρώδης ἡ τὰς ἄλλας πεποίηται. 7 διὸ δὴ κ), ὥσπερ ταῦτα κατιλυσχῆται τὰς ὁδοὺς τῷ πολύμονι· ἢ ἄνθων, ἢ σὺν τῷ ποτῷ, ἢ σὺν τῇ ἀναπνοῇ τε κ) αἵματι· ὁδοῦ· 8 ἅτε τῶν φλεβῶν τοιούτων ἐουσέων κ) ἀπλάσχνα ἀπογονοειδέα· πολύ τε ὑγρὸν δεχόμενα δι' ἑαυτῶν ἀῶνα τε πεφυκότα· 9 τῶν γὰρ ἐσιόντων ὑγρῶν νόμος· κατέσηκεν, 10 ἔπι τε τὸ αἷμα διὰ τῶν φλεβῶν τούτων ὀλίγον πολὺ διαφέρεται, 11 καὶ ἐκ τοιχέως χωρέον, οὐκ ἐξαγόμενα ἐμπίπτοντα. 12 οὐχ ὑπεξαγόμενον δὲ αὐτῶν, ἀλλ' ἐμμένοντων, γίνεται πῶρος. 13 ἔστω δὲ ἀπόκλυσις τὸ καλλιεργὸν τῆς τροφῆς, τουτέστι ἕξις τῆς σαρκώσιος δ' λάρυγξ· καὶ σάρκες τε ἔξω.

xx. Ἐγκαλαμῶσαν μὲν οὖν ἡ τῶν ὁδῶν ἐστὶ τὸ χώρῃ, τραχύτης τε καὶ δύσπνοια ἴσχει. 2 τῶν δὲ μὴ δυναμένων τῷ φύσιν ἐξιέναι τῇδε, ἢ δύσπνοιαν ἔχοντων καθίστασθαι, ἢ δὲ τοιούτων αἱ τοιαῦτα νοῦσοι γίνονται· οἷον ἄσθμα τε καὶ ξηρὰ φθινάδες. 3 ὧν δὲ ἐν αὐτοῖσι ξυνεστάμενον παχὺ τὸ ὑγρὸν κρατήσῃ, ὥς τε μὴ διαπάσσειν παχύνον, ἢν παχύνῃ, καὶ σαπρὸν τὸν πλεύμονα ποιῇ καὶ τὰ πλησιάζοντα, καὶ γίνονται ἔμπυοί τε

2 & de ſeipſa venam magnam multorum oſculorum in corde producit, 3 inde vero in os procedens fiſtulam facit, 4 quæ ſane arteria appellatur, per pulmonem tranſiens, 5 pauci ſanguinis ac multi ſpiritus exiſtens, 6 Propter ſpaciositatem enim ac raritatem viſceris, multis locis per pulmonem derivatur, cætera 7 vero cartilaginoſa facta eſt. 7 Quapropter ſane etiamſi quid in has vias pulmonis delatum fuerit ex inſuetis, vel in potu, vel in ſpiritu ac ſanguinis tranſitu, 8 utpote venis talibus exiſtentibus, & viſcere ſpongiformi, ac multum humorem ſuſcipere potente, & ſurſum procedente: 9 tum humorum ingreſſorum lex conſtituta eſt, 10 tum ſanguis amplius per has venas non multus continetur, neque multum 11 conſtringitur, 12 & non cito procedens illabentia non educit. 12 Ipſis autem non ſubeductis, ſed intus manentibus, calloſa concreſcit duricies. 13 Sic autem deſtruitur alimenti acceſſio ac ingeſtio, quum hac parte arteriæ capitis acceſſus ad externas partes exiſtat.

xx. Interceptis vero tranſitibus per calloſam duriciem, velocitas ac difficultas ſpirandi oboritur, 2 quum neque emittere neque attrahere ſpiritum facile poſſint. Ex hujuſmodi autem tales morbi fiunt, velut ſunt anhelationes, & tabes ſicca. 3 Si vero humor amplior in ipſis conſiſtens prævaluerit, ut craſſefactus ſpiſſari non poſſit, & pulmonem putrem facit, & vicinas ipſi partes, fiuntque ſuppurati

πε Φθινώδεες. 4 γίνε) ἢ τὰ νοσήμαθα τάυτα ἐ δι' ἄλλας αἰτίας. 5 ἐνθεῦθέν τε ἡ φλὲψ αὕτη κατέχει τὸ πλεύμονα, ἐδιὰ δυοῖν μεγάλων ἔσω τετραμμένων, ὑπὸ τὰς φρένας ἐπὶ τὰ νῶτα) τῇ ἀκάνθῃ, λευκὴ ἐ νευρώδης, 6 ἀφικνέεται φλέβια ἀφ' ἑαυτῆς εὐθὺς πεπυκνωμένα. 7 ἐνθεῦθεν ἢ ἀφ' ἑκάστου φρενδύλων πυκνοῖσι φλεβίοισιν ἐς τὸ νωτιαῖον μυελὸν ἐκκοσεύεται.

XXI. Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι φλέβες ἐκ τῆς σώματος τετραμμέναι ἐκ πάντων τῶν μερῶν συμπίπτουσι ἐς τὸ ἀκαυθῶδες τὸ λεπτότατον καὶ ἐλικοειδέστατον ἰκμάδα ξυνάγουσαι, ἐνταῦθα ἐξερεύγεται). 2 αὕτη ἢ ἐπιπεπιεσμένη ἀφ' ἑαυτῆς κατὰ μέσα πλατύνεται ἐς τὸν τῆ ξυνάγει. 3 ἐνθεῦθεν ἢ καὶ ἐς τοὺς νεφροὺς ἀπορρίζωται), ὁμοίως τῷ νόθῳ πλεύμονι, λεπτῇσι καὶ ἰνώδεσι φλεψὶ 4 καὶ ἐνθεῦθεν σκληραίνεται συμπεπυκνωμένη). 5 ἔπειτα καὶ νευροῦται) ὡσεὶ τὸ ὀχετὸν, πίσσεται τὰς ξυνεχεῖς ἐμπεφυκὼς αὐτῇ, 6 τῷ τε κύστιν, καὶ τοὺς ὄρχιας, 7 καὶ τοὺς ὀρθοστάτας ἐρίζωται, πλατυκλόνοισι λεπτῇσί τε καὶ στερεῇσι καὶ ἰνώδεσι φλεψί. 7 ἐνθεῦθεν αὖ τῆς τε πυγῆς τὸ πρὸς τὸν ἰθὺν καὶ ἰθὺς αὖτε πάλιν τρέπεται ὡσεὶ πεκαυλημένη, ὅπερ ἐστὶν αἰδοῖον. 8 ἐν ᾗ τῇ ἀνακάμψι ἁρμόζεται) ἐς τὰ αὐτὰ τὰ αὐτῶν τε 9 καὶ ἀφ' ἑαυτῆς κλινὸς αὖτε κατὰ τὸ δέρμα τὸ γαστρὸς καὶ τὰ φλεβία αὐτέων ὁρμηθέντα ὡσεὶ τὰς κάτω φερούσας, αἳ ἐς ἀλλήλας ἐπωχέλισαν. 10 ἀφικνέεται ἢ καὶ ἐς τὸ αἰδοῖον καὶ ἐς τὰς ἀφ' ἑαυτῆς φλέβας παχείας καὶ λεπτὰς, καὶ πυκνὰς, καὶ κοιλοπύλας.

XXII. Τῇσι ἢ θηλείῃσιν αὐτὴ συμπίπτει ἐς τὰς μήτρας, [καὶ] ἐς τὴν κύστιν, καὶ ἐς τὸν ἐρήθρων. 2 ἐνθεῦθεν

purati ac tabidi. 4 Fiunt autem hi morbi etiam ob alias causſas. 5 Inde porro hæc vena pulmonem occupat, & per extremitates duas magnas intro converſas, ſub ſeptum tranſverſum extenta eſt ad ſpinam, alba ac nervoſa, 6 venulas per reliquum condenſatum corpus ſpargens. 7 hinc autem per verticula denſis venulis in ſpinalem medullam inſeritur, ac inſtar hederæ implicatur.

XXI. Et aliæ quidem venæ in corpus diſtributæ ex omnibus partibus ad ſpinam tendentes, unaquæque quod tenuiſſimum ac ſinceriſſimum eſt colligens, hic eructat. 2 Hæc vero velut præſes impoſita per demiſſas plicationes in idem cogit. 3 Inde vero etiam in renes radices agit, tenuibus ac fibroſis venulis junctа ſpuriam coſtam, 4 hinc autem tendens condenſatur, 5 poſteaque etiam nervoſa fit ad princeps inteſtinum ac podicem, comprimenſque muſculos adſtrictorios ipſi inſeritur. 6 In veſicam etiam, & teſtes, ac adſtites radices agit, multiplicibus implicatis tenuibuſque ac ſolidis & fibroſis venis. 7 Inde vero craſſiſſima ac rectiſſima ipſius pars rurſus converſa in caulem tranſit, hoc eſt pudendum. 8 In reflexu autem in illa ipſa ad aptatur. 9 Et per pectinem ſupra ſubter cutem ventris & ipſius venæ, procedunt venæ ad eas, quæ deorſum tendunt, quæ in ſeipſas mutuo derivantur. 10 Penetrant autem & per pudendum venæ craſſæ, & tenues, & denſæ & curvæ.

XXII. At vero in fœminis illa ipſa in uteros tendit, & in veſicam ac urinæ meatum. 2 hinc

ὃ ἰξυπόρηκε, καὶ τῆσι γυναιξὶ μᾶλ-
λον τοῖσι μήτρας ἤρτηται), τοῖσι δὲ
ἄρρεσι παρὰ τοὺς ὄρχιας ἐκπείρω-
ται.[3] Διὰ τοῦτο τοῦτο φύσιν ἔχει
ἡ φλὲψ καὶ τὰ γόνιμα πλεῖστα
ξυλλαμβάνει. [4] Ἀπὸ γὰρ τῶν πλεί-
στων καὶ εἰλικρινεστάτων μερέων τρε-
φομένη, ὀλιγαιμός τε ἐοῦσα καὶ κοί-
λη καὶ νευρόπαχυς καὶ παχυμηλώδης,
συλλεγομένη τε ὑπὸ τῆς ἐπιδείξιος τοῦ
καθήμενα ἐς τὰ ἄκαυθαν φλέβιον βιά-
ζεται. [5] Ὅταν δὲ βιαζόμενα ὥσπερ σπύ-
ον ἐς ἑωυτὸ πάντα συναθροίσῃ ἐς τὰ
ἔσω φλέβια. [6] Ξυμπέσῃ δὲ καὶ ἐκ
τῶν ἄλλων μελέων σώματος ἐς τοῦτο
τὸ πλέον, ὥσπερ εἴρηται, ἀπὸ δὲ μυελοῦ τοῦτο ξυναλίζεται.

XXIII. Ἡ δὲ ἡδονὴ τοῦτον τὸν τρόπον γίνεται), τὸ φλεβίον τοῦτο πλη-
ρούμενον τοῦ γόνου. [2] ἐπειδὴ δὲ τὰ
ἄλλα χρήσιμα ἔχῃ καὶ πνευματώδεα, πληρούμενόν τε καὶ
θερμαινόμενον, καὶ ξυρρίσαντος κάτω
δὲ σπέρματος, τόδε ἀφίησι τὸ ἐν
ἑωυτῇ.[3] τὸ δὲ πνεῦμα τὸ ἐνεὸν, καὶ ἡ
παρεοῦσα βίη, καὶ ἡ θερμότης, καὶ τὰ
φλεβίων πανδαιθὲν ἡ ξυντρῖψις,
ταραχαλισμὸν ἐμποιεῖ. [4] ὀδύνη δὲ,
ἡ ἀφ' ἑαυτῆς διαβόλασιν, διά
τε δὲ μεθρίνεσθαι καὶ τὰ σφαγῆς πε-
ρὶ τὰ ἄκαυθαν νεμομένη, πολλοῖσι
φλεβίοισι ἐοῦσι πλησίοις διαπί-
πτουσα, καὶ τὰς σφονδύλους διὰ τῶν
σπερκάων ἐπηλαμένους ξυμπατύ-
νασκεν, ὥστε τρόμους τε καὶ ἴναμους
εἶναι. [5] αὐτὴ δὲ διὰ τῶν γλουτῶν
διὰ δὲ μυὸς ὑπὸ τῷ μηρῷ ὑπο-
βρυχὴν. [6] ἐκ δὲ τοῦ γλουτοῦ τῆς
κοιλιδίου δὲ μηρὸν διὰ τοῦ κε-
φαλοῦ ἐσιεταύπικε φλεβί, ὥσπερ
αὐ ἀπολοῦ τοῦ μηροῦ περέχῃ, ὑπὲ
πέρα δὲ μηροῦ διὰ τοῦ ἐκ τὸ
γόνυ καμπτοῦ.

autem recta procedit, & mulieribus quidem circa uteros pendet, masculis vero circa testes disseminatur. [3] Ob hanc autem naturam ipsa vena etiam plurima fœcunda ac genitalia concipit. [4] A plurimis enim ac sinceriſſimis partibus connutrita, paucique sanguinis existens ac cava, & densa instar nervi, ac spiritu referta, intentaque à pudendo, demissas ad spinam venulas cogit: [5] hæ vero velut cucurbita medicinali in seipsas coactæ, omnia in supernam venam emittunt. [6] Confluit autem & ex aliis corporis partibus in hanc, verum multo maxima pars, velut dictum est, de medulla hac colligitur.

XXIII. Voluptas vero accedit, vena hac genitura expleta. [2] Quum igitur soleat reliquo tempore modici sanguinis ac multi spiritus esse, repleta & calfacta & semine deorsum confluente, ea quæ in seipsa habet constringit. [3] Spiritus autem in ipsa existens, & præsens violentia, & caliditas, & venarum undiquaque concitatio, titillationem inducit. [4] Illa autem quæ à seipsa germinavit, per dorsum & jugulum juxta spinam sparsa, multis venulis costas intertexit, & verticula per carnes alternatim condensat, ut & probe nutrita & sanguine plena existat. [5] Ipsa autem juxta coxendicem ac nates meat, per musculum sub femore submersa, [6] à natibus vero juxta acetabulum femoris juxta caput in venam perforata est quæ femori respirationem exhibet, trans femur autem juxta flexuram ad genu.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 346 sur 917

XXIV. Ἐτέρη δὲ φλὲψ τὸ βάθος κατήκει πυκνοτέρησι ῥιζέων καὶ διαπεπλεγμένη. ² ἡ δὲ διὰ μυὸς τείνασα, καὶ ἐπί τε τὸ γόνυ ἐπαείρασα, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀστέου τοῦ κνημιαίου ἄκρα στενὰ ἐκλείσασα φλέβια, ἢ τὴν φλέβ᾽ τὴν μυελὸν, καὶ ἐξοχὴν ἔχουσαν ἀπὸ τοῦ περὶ τὸν κνημιαῖον τόπου τὴν ἐνδεσιν τοῦ ποδὸς. ³ αὕτη δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπισφυρίδος ἐς τὸ ἔσω ἀπὸ τοῦ κνήμιος τοῦ μυὸς βραχὴν τέτμηται), καὶ ἐμπίπλησιν ἀπὸ τοῦ σφυροῦ. ἔνθος παχέη καὶ ἔναιμος. ⁴ καὶ ἑκατέρωθεν περὶ τὸ σφυρὸν καὶ τὰ τένοντα δυσκέλευστος φλέβιον μύρηκες. ⁵ αὕτη δὲ κατοδεδράμηκε κάτωθεν τοῦ ποδὸς κατὰ τὸ πρόσω. ⁶ καὶ ἑκατέρωθεν ἀπὸ πλέξασα καὶ ἐς τὸ μέγα δάκτυλον ἐσφέρεται, διὰ πολλῶν ἐναίμων φλεβίων εἰλιγμένη κατὰ τὸ δέρμα ἐκ τοῦ πρόσω ἀνακάμπτει), ⁷ ἐπιφανὴς δὲ πάχιστα ἀπὸ τὸ ἔνθος τοῦ σφυροῦ, καὶ νέμεται ἄνω πρὸς τοῦ ἀντικνημίου τῶν ἀνθρώπων μέχρι τοῦ κερκίδος. ⁸ πλαγία δὲ τοῦ γαστροκνημίου οἷον σφενδόνη πεπόνηται). ⁹ τὸ δ᾽ ἐντεῦθεν τέτμηται πλαγίη τοῦ γόνατος τὸ ἔσω.

XXV. Ἐμβάλλει δὲ τῇ ἐπιγονατίδι φλέβας, ² καὶ τὸ ἔνθος τοῦ ἐπιγονατίδος ἐπίκοιλον ἐμπίπλησι φλέβια. ³ ἐν τισὶ δὲ πόνοισι, πάχιστα ξανθὰ χολώδεα ἐκκρίνει. ⁴ διαίρεται δὲ αὕτη καὶ τὸ ἔνθος καὶ κοῖλον τοῦ γόνατος. ⁵ ἀπεκπέμπει δὲ καὶ ἐς τὰς ἰγνύας πολυπλόκους φλέβας. ⁶ αἱ ἐντεῦθεν φλεβοτάνυσμα κοῖλα τὰ κάτω καὶ τὰ ὄπισθεν τοῦ μηροῦ καταβρίζουσαι ἐς τὰς ὄρχεις καὶ ἐς τὸν ὄρχιν, ⁷ καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν ὀστέον λιλαιπλυσμέναι [τε καὶ] πλαγίαι ἐπιστέπτει). ⁸ ἡ δὲ ἀφισμένη πλαγία τοῦ γόνατος τὸ ἔσω κοί-

XXIV. Alteram vero juxta inguina demittit frequentibus radicibus, & ægre transeuntem. ² Hæc vero per musculum tendens, & circa genu disseminatur, & per ossis tibialis summitatem venam de se in fistulam cavat, quæ medullam nutrit, & derivatur per infimam tibiam, juxta pedis illigationem ac connexionem. ³ Ipsa autem per patellam genu ad interna per tibiæ musculum submersa extenditur, & per malleolum implicatur, intus crassa & sanguine plena, ⁴ atque hic circa malleolum, & tendinem, venas ægre cognobiles producit ac involvit. ⁵ Ipsa vero infra ad pedem, sub summum pedem decurrit, ⁶ & hic se implectens, & in magnum digitum innitens, duplam sanguine refertam venam superne sub cutem ex summo pede reflectit: ⁷ & apparet sane crassefacta juxta externam malleoli partem, ac sursum spargitur juxta oppositum tibiæ radium. ⁸ Juxta suram autem velut fundam facit. ⁹ Inde extenditur juxta internam genu partem.

XXV. Immittit etiam patellæ venas, ² & juxta internam patellæ partem quæ cava est, venam implicat: ³ quam si quis doleat, celerrime biliosum serosum ac sanioſum humorem colligit. ⁴ procedit autem ipsa juxta internam genu cavitatem. ⁵ Distribuit etiam de se in poplites multas implicatas venas. ⁶ Quæ inde tendentes juxta nervos sub femore, radices agunt in testes, & in rectum intestinum ac podicem, ⁷ & circa os sacrum attenuatæ unitæ circumtenduntur. ⁸ Illa vero procedens juxta internam genu cavi-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 347 sur 917

κοίλον, εἶτα πορεύεται μηρὸν τὸ ἐντὸς ἀνήκον) εἰς τὸ βυθὸν τοῦ ἥπατος, ⁹ καὶ ἀφὶ ἧς ἰσχίου πέρην τοῦ ὀστέου τοῦ ἰσχίου καὶ τοῦ ψοὸς ἐκβὰς ἐλθὼν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν τὸν κοῖλον καὶ τὸν πλατὺν ἔνευρον εἶτα ἐς τὸν ἧπαρ. ¹⁰ καὶ ἀφὶ ἧς ἂν σχίζηται ἔνευρον, κατὰ τὸ ἧπαρ ἐς τὸ ὑποχόνδριον τὸ δεξιὸν λοβὸν τὸν ἥπατος. ¹¹ αὕτη δὲ ἑκατέρωθεν τοῦ ἥπατος ὑποδιατείνει, ἀπορρήγνυται ἐς φλέβα παχεῖαν. ¹² ἡ δὲ ἐμπαρεῖσα ἐς σπόγγον ἐς τὸ πάχος τοῦ ἥπατος καὶ τὸ μὲν αὐτῆς ἐπὶ πολὺ ἔξω ἐπὶ δὲ αὖ κατὰ σχίσιν πέφυκεν, οὐ πᾶσα ἡ χολὴ, ἐστί τε πολύριζος. ἀφὶ δὲ ἧς τοῦ ἥπατος πλεκτὰν ὠμὴν τὸ δὲ ἀφὶ τῆς σπλῆνος αὐτὸ ἀνατρύτει.

XXVI. Δύο δὲ ἐκ πλάγιος φλέβες μέγιστοι δύο λοβῶν τῶν πλατέων. ² καὶ μία μὲν ἀφὶ τῆς κορυφῆς καὶ δὲ ὀμφαλὸν ἀνήκει). ³ ἡ δὲ ἑτέρη, πίεσμα ἐς τὸν ἀκέστην καὶ ἐς τὸν νεφρὸν ἡ κύστις [καὶ] ἐς τὸν κύστιν καὶ τὸ αἰδοῖον. ⁴ ἐκ δὲ ἱερὸν ὀρθὴν ἀνίησιν ἐπὶ τὸ ἧτρον πολλὰς ἀπολαύσης φλέβας. ⁵ καὶ πάσι τε πλάγιος ἐς τὰς σφόνδυλας ἐκπέλασιν ἐκ τοῦ ἀκέστου, ⁶ ἐκ τούτου δὲ φλέβες ἐπὶ βραχίονας, ⁷ καὶ τὰ ἔντερα καὶ τὸν νηδὺν συνέχουσι. ⁸ καὶ αἱ μὲν ἄνω ἐς τὸν τράχηλον καὶ ὑπὸ τὰς μασχάλας καὶ τὰς ἀκρωμίας ἐπορέγονται καὶ τὰς πλάκας. ⁹ ἡ δὲ ἀφίσταται τοῦ ἥπατος, καὶ ἀποσυρίσκουσα ἐς χολὴν αὖ, κατὰ τὸν ἀκέστην νέμεται), ἀφὶ δὲ φρενῶν ὁδὸν ποιησαμένη.

XXVII. Ἡ δὲ ἐκ τῶν ἀριστερῶν φλὲψ, τὰ μὲν ἄλλα τὸν αὐτὸν φύσιν ἐρίζουσα τῇ ἐν τοῖσι δεξιοῖ-

tatem, ' ſurſum juxta internam femoris partem, in inguen tranſit, ⁹ & per coxendicem ultra ad ſpinam & lumbum foras veniens, craſſa & lata ac ſanguine plena ſurſum porrigitur ad hepar, ¹⁰ & ubi bifidam produxit ſanguine refertam venam, dextram hepatis extremitatem, ad renem occupat. ¹¹ Rurſus vero ſubter hepar diſperſa in venam craſſam finditur. ¹² Fiſſa vero in craſſitudinem hepatis inſeritur; & altera ' quidem ipſius pars in ſuperficie viſceris extat, in qua etiam eſt fel, habetque multas radices inſtar cirrorum ac plicationum per hepar diſperſas. altera vero pars per internas ipſius partes derivatur.

XXVI. Duæ autem venæ inter duas latas extremitates explicantur, ² & una quidem per verticem ac cutem penetrans ex umbilico effertur. ³ Altera vero premens ſpinam, in renem, ac veſicam, & pudendum, velut ' ancoris jactis inſeritur. ⁴ Verum ex coxendice incipiens adſcendere ad pubem, multas vagabundas producit venas, ⁵ & coſtas ac verticula ad ſpinam illigat, ⁶ & propagines ſuas multipliciter per venas tranſmittit, ⁷ & inteſtina ac ventrem involvit. ⁸ Et aliæ quidem à pube ad mammas, & ſupra mentum, & ſummos humeros exporrectæ divagantur. ⁹ Alia vero procedens juxta craſſitudinem hepatis, ubi ſe in fiſtulam ' coëgit, ſurſum ſub ſpinam diſpergitur, per ſeptum tranſverſum itinere facto.

XXVII. Cæterum vena ex ſiniſtris partibus, in reliquis quidem, juxta eandem naturam, velut ea quæ in dextris, radi-

ces

δεξιοῦσιν. 2 ὅκ[ὅ]τ' ἀριστερῶν εἰς τὸ ἧπαρ αὐτοῖσιν ἐκ κοιλοάλλῃ, ἀλλ' εἰς τ' σπλῆνα ἐμπίφυκε κ) τῷ κε- 10 φαλῇ τῷ σὺν τῇ πυελῇ αὐτέων. 3 ἐνθεῦθεν ὅ κοιλιοῦται ἐς τὸ σῶς, κ) ἡ ἀρτηριώδης ἐς σπλῆνός σφι- μοισι φλεβίοισιν. 4 ὁ ὅλος ὄκ ἐς ἐπιπλόα αἰωρεῖ τοῖσιν ἐξ ἑωυτοῦ φλεβίοισιν ἐναιμοῦντες αὐτό. 5 αἱ ὅ ἀπὸ τ' κεφαλῆς ἐς σπλῆνός ἀπὸ τ' ἄκανθαν ἐγχέπλευσαι, 80 λεῖαι τ' φρενῶν διαρμήκεσιν. 6 ὁκοῦθεν ὅ κοῖλον, ἐς ἦ δεξιὰ, ἐς ἡ ἀριστερὰ, ἰσοτὲ τ' πνεύμονα ἐλίσσει. 7 αἱ ὅ ὁκοιόμισες ἔασιν ὑπ' αὐτὸν, κ) ἐξοχάλιον ἐς αὐτόν. 8 ὀλίσθουσι ὅ κ) λεπταί, αἱ ἀπὸ πνεύμονος ἔσωθεν γλοιώδεα τῇ φύσῃ δρωσῖ ἐόν ἐς τ' καρδίαν, ὥστε ὑπ' αὐ- τῆς" ἐξαγαλγώδεα," ἐς κεχαλέων- 81 την ἕδρην τε ὦτα αὐτέων, κ) ἐς τὰ 82 κοῖλα τὰ σὺν διεξέρχονται. 9 ἐμ- βάλλουσι ὅ κ) αἱ πρότεραι κ) αὖ- θις ἐς αὐτόν. 10 ὅκ γὰρ στενοχωρίη τ' ὀλόου ἐνίδρυ), ὡς ὄκ πανταχ ἔ σώματος" πάσας ἔχουσι. 11 83 διὸ κ) πανταχ ἔ σώματος μάλιστά ἐστιν ἡ αἴσθησις.

XXIIX. Καὶ τ' χρωμάτων αἱ μεταβολαὶ γίνονται, τούτοις δὲ σφίγξεσις τῆς φλεβὸς" κ) χαλά- 84 σις. 2 χαλάσιος μὲν ἐὸν ἐρυθρὰ τὰ χρώματα γίνονται, κ) δι' ὑγροῦ κ) λαμπρέα. 3 σφιγξίος ὅ χλωρὰ κ) πελιδνά. 4 τὰ τοιαῦτα ὅ παραλλάσσοντ' ἐκ τ' παρεόντων ἑκάστων χρωμάτων.

ces agit. 2 Verum ex ſiniſtris emergens in hepar non ſe ingerit, ſed in ſplenem inſeritur, juxta caput quod in craſſitudine ipſius conſiſtit. 3 Inde vero internas ſplenis partes ſubit, ipſaſque venulis ſanguinolentis 78 inſtar aranearum telæ interte- 209 xit. 4 Hic vero totus ex omento elevatur, venulis ex ſeipſo ſanguine plenum ipſum reddens. 5 Quæ vero à capite ſplenis ad ſpinam accedunt, per ſeptum-tranſverſum penetrant. 6 Inde vero ſurſum & dextra & ſiniſtra ſub pulmonem extenduntur. 7 Quæ autem ſanguine plenæ ſunt, ſub ipſum & in ipſum corrivantur. 8 Quæ vero pauci ſanguinis & tenues à pulmone intrinſecus 205 procedentes, qui natura rarus exiſtit, utpote ab ipſo emulctæ, in cor frenantur circa auriculas ipſius, & in cavitates internas diffluunt. 9 Ingerunt autem ſe & priores in ipſum. 10 Etenim in anguſtia tranſitus ſitum eſt, velut ex omni corpore habenas habens. 11 Quapropter ex omni corpore maxime circa thoracem ſenſus exiſtit.

XXVIII. Colorum quoque mutationes corde adſtringente venas ac laxante fiunt. 2 Laxante quidem igitur rubicundi 300 colores fiunt, & bene colorati ac pellucidi: 3 conſtringente vero, virides cum pallore & lividi. 4 Verum tales evariant juxta præſentes in unoquoque colores.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 349 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΙΩΝΟΣ. HIPPOCRATIS DE ÆTATE.

Basil. græc. Foesius sect. v. 75. 516. Basil. lat.

pag. 43 l. 30

Ὁ μὲν οὖν αἰὼν ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου ἑπτάμηνος. 2 ἀπογόνου μὲν, ἐπὴν ἐς τὰς μήτρας ἔλθῃ ὁ γόνος, ὃν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἔχῃ, ὁκόσα πάντα ἐστὶν ἔχειν τὸ σῶμα. 3 τοῦτο δὲ τίς ἂν θαυμάσειεν, ὅκως ἐγὼ οἶδα. 4 πολλὰ γὰρ εἶδον τρόπῳ τοιῷδε. 5 αἱ ἑταῖραι αἱ δημόσιαι, αἵτινες αὐτέων πειρέουσι πολλάκις, 6 ὁκόταν ὑπὸ ἀνδρὸς ἔλθῃ, γινώσκουσιν, ὁκόταν λάβωσιν ὑπογαστρὶ, 7 πάντα σφαλεῖσιν. 8 ἐπειδὴν δὲ ἤδη διαφθαρῇ, ἐκπίπτει, ὥσπερ σάρξ. 9 τὴν δὲ σάρκα ἐς ὕδωρ ἐμβαλὼν, ἀπερπλόμενον ὑπὸ τοῦ ὕδατος 10 διαγνώσῃ ἔχον πάντα μέλεα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς χώρας, καὶ τὰ ὦτα, καὶ τὰ γένεια· καὶ τῶν χειρῶν οἱ δάκτυλοι, καὶ τὰ σκέλεα, καὶ οἱ πόδες, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν, καὶ τὸ αἰδοῖον, καὶ τὸ ἄλλο πᾶν σῶμα δῆλον.

ΧΧΙ. Εὔδηλον δὲ καὶ, ὅταν λάθῃ ἐς γαστέρα τῶνδε ἐπισταμένῃσιν, 2 αὐτίκα φρίξειεν, 3 καὶ χάσμη, 4 καὶ βρυγμὸς, 5 καὶ πασσυδὶ ἔχῃ καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὸ σῶμα πᾶν, 6 καὶ τοῦ ὑστέρου ὀκνῶν. 7 ταῦτα ἐνίοισι καθαρά ἐστι, τοῦτο πέφυκεν. 8 ἐνίοισι δὲ πέφυκεν παχέα καὶ βλεννώδεα, 9 ἃ γινώσκουσι τούτων τῶν γυναικῶν πολλαί. 10 ἐμοὶ μὲν οὖν δοκέει, καὶ τοῦτο δὴ καὶ ἐπίστασθαι ἐνδέκατον. 11 δῆλον δὲ τόδε, ὅτι ἑπτάμηνός ἐστιν ὁ αἰὼν, 12 εἴ τις ἐθέλοι ἐπιβὰς

PORRO vita hominis septem dierum est. 2 Primum etenim postquam genitura in uteros pervenit, in septem diebus habet quæcunque corpus habere debet. 3 Mirari autem quis possit, quomodo id sciam. 4 Verum multa ego vidi hoc modo. 5 Meretrices publicæ quæ sæpius de seipsis periculum fecerunt, 6 ubi cum viris rem habuerint, sciunt quando in ventre concipiant, 7 & postea conceptum intra se perdunt. 8 Postquam autem jam perditus est, elabitur velut caruncula. 9 Hanc caruncula in aquam conjectam si conspicatus consideraveris, 10 omnia membra habere reperies, & oculorum regiones, & aures, & manus & manuum digitos, & crura, & pedes & pedum digitos, & pudendum, & reliquum totum corpus manifestum.

XXI. Satis etiam manifestum est harum rerum peritis, quod mulier quum in ventre concepit, 2 statim horret, 3 & calor, 4 & dentium stridor consequitur, 5 & convulsio occupat tum articulos, tum totum corpus, 6 & uterum segnities ac torpor. 7 Et quæ puræ sunt, hoc perpetiuntur. 8 Quæ vero crassæ & mucosæ hoc perpetiuntur, 9 pleræque ex his mulieribus non percipiunt, nec cognoscunt. 10 Certe quatenus mihi ostenderunt, hoc ipsum se cognovisse, eatenus scio ac prodo. 11 Quod vero vita hominis septem dierum sit, etiam ex hoc manifestum redditur. 12 Si quis

ἐπλὰ ἡμέρας φαγεῖν ἢ πιεῖν μηδὲν, [13] οἱ μὲν πολλοὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν αὐτῇσιν· [14] εἰσὶ δέ τινες καὶ οἱ ὑπερβάλλουσιν, ἀποθνήσκουσι δ' ὕμως. [15] εἰσὶ δέ τινες, οἱ καὶ ἐπίστευσαν ὥστε μὴ ἀποκαμεῖν, ἀλλὰ φαγεῖν τε καὶ πιεῖν, [16] ἀλλ' ἡ κοιλίη σφέων οὐκέτι καθεδέχετο. [17] ἡ γὰρ ἔντερα συνεφύη ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσι. [18] ἀλλὰ ἀπέθανον καὶ οὗτοι.

XXII. Ἐκ δὲ τούτου τεκμήραιτο. [2] τὸ παιδίον ἑπτάμηνον γενόμενον ζώει· λόγον γὰρ ἔχει τοιοῦτον καὶ ἀριθμὸν ἀτρεκίην ἐς τὰς ἑβδομάδας. [4] ὀκτάμηνον δὲ οὐ ζώει οὐδὲν βιοῖ πώποτε. [5] ἐννέα δὲ μηνῶν καὶ δέκα ἡμερέων γενόμενον γίνεταί τε καὶ ζῇ, [6] καὶ ἔχει τὸν ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. [7] τέσσαρες δεκάδες ἑβδομάδων ἡμέρῃσιν ἐννέα τὴν δικαίην· ὀγδοήκοντα. [8] ἐς δὲ τὴν δεκάδα τὴν ἑβδομάδων, ἑβδομήκοντα ἡμέραι. [9] ἔχει δὲ καὶ τὸ ἑπτάμηνον ζωόμενον τρεῖς δεκάδας ἑβδομάδων. [10] ἐς δὲ τὴν δεκάδα ἑκάστην ἑβδομήκοντα ἡμέραι. [11] τρεῖς δεκάδες δὲ ἑβδομάδων αἱ ξύμπασαι δέκα καὶ δικαίην.

XXIII. Καὶ αἱ νοῦσοι ὧδε τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἐξύπτιαι γίνονται, [2] ἡμερέων παρελθουσέων, ἐν τῇσιν ἀνακρίνονται, [3] καὶ ἀπίσσουσιν ἢ ὑγιέες ἐγίνοντο. [4] ἐν τριταίοις δὲ ἐνδεκαήμερον, ἢ μιῇ ἑβδομάδι καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. [5] καὶ τεταρταίοις δὲ δυοῖν ἑβδομάσι. [6] καὶ οἱ πεμπταῖοι [7] ἐν δυοῖν δεούσῃσιν εἴκοσιν ἡμέρῃσι, δυοῖν τε ἑβδομάδοιν καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. [7] αἱ δὲ ἄλλαι νοῦσοι οὐκ ἔχουσι δὶς γνάμιλον, ἐν οἷσι ὑγιέες ἔσονται. ἀπο-

φαίνε-

quis in ſeptem diebus nihil edere aut bibere velit, [13] plerique quidem in ipſis moriuntur. [14] Sunt autem qui ipſos tranſmittunt, & tamen moriuntur. [15] Sunt etiam quidam qui perſuaſi ſunt ut ne deſperarent ſeipſos fame confi- 235
cientes, ſed comederent ac biberent: [16] verum venter non amplius ſuſcipit. [17] Jejunum enim inteſtinum in his diebus concrevit, [18] moriunturque etiam illi.

XXII. Sed & ex hoc conjectare licet, hominis vitam ſeptem dierum eſſe. [2] Puer ſeptimeſtri partu natus, pro ratione natus eſt, & vivit, [3] & rationem talis habet, ac numerum ad hebdomadas ſeptenarium exactum. [4] Octimeſtris autem natus nullus unquam 240
vixit. [5] Novem vero menſium & decem dierum partus fit, & vivit, [6] & habet ad hebdomadas numerum exactum. [7] Quatuor enim denarii hebdomadum, dies ſunt ducenti & octoaginta. [8] In denarium autem hebdomadum ſeptuaginta dies incurrunt. [9] Habet autem & ſeptimeſtris partus tres denarios ſive decadas hebdomadum, [10] & in unaquaque decade ſeptuaginta dies. [11] Tres vero hebdomadum decades, ex 245
toto ſunt dies ducenti ac decem.

XXIII. Quin & morbi acutiſſimi ſic hominibus fiunt, [2] præteritis diebus, in quibus judicantur, [3] & moriuntur aut ſani evadunt: [4] & tertii generis in undecim diebus, hoc eſt una & dimidia hebdomade: [5] & quarti in duabus hebdomadis, [6] & quinti in duodeviginti diebus, hoc eſt duabus & dimidia hebdomadis. [7] At vero alii morbi non habent 250
ut certa ſententia pronunciari poſſit, quanto tempore homines

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 351 sur 917

φαίνεσθαι. 8 ὅπως δὲ καὶ τὰ ἕλκεα τὰ μεγάλα, τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι, 9 τέτ-ταρτα ἀρχέται φλεγμαίνειν. 10 ἐν ἑπτὰ δὲ καθίστανται φλεγμοναί, 11 καὶ ἐν τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ ἐν εἴκοσι δυοῖν δεήσουσιν. 12 εἰ δέ τις ἀνακαίοις χρῷτο, καὶ μὴ καθέζοιτο ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τὰ ἐν τῇσι κεφαλῇσι μεγάλα ἕλκεα, ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄνθρωποι.

8 Ad eundem modum etiam ulcera magna in capite ac reliquo corpore, 9 quarto die inflammari incipiunt, 10 in ſeptem autem inflammatio ſedatur, 11 aut etiam quatuor & decem, aut duodeviginti. 12 Si quis autem diligenter medeatur, & vulnera in capite magna in hoc tempore non ſedentur, homines moriuntur.

XXIV. Θωυμάσειε δ' ἄν τις τοῦτο, εἰ ἄπειρος ἦν, εἰ ἑπταμήνιον γίνεται παιδίον. 2 ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὸ ὤπτευσα καὶ συχνά. 3 εἰ δέ τις βάλλεται καὶ τοῦτο ἐλέγξαι, ῥηϊδίως ἔστιν ἐς τὰς ἀκεστρίδας, αἳ παίρουσι τῆσι πλεύσῃσιν ἐλθὼν πυθέσθαι. 4 ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τεκμήριον. 5 τοὺς ὀδόντας οἱ παῖδες ἑπτὰ ἐτέων διελθόντων πληροῦσι. 6 καὶ ἐν ἑπτὰ ἔτεσί ἐστιν, ἔστι δὲ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ ἀκριβέως ἑβδομάδες ἑβδομάδων ἑξήκοντα καὶ τρισχίλιαι. 7 τὴν δὲ φύσιος τῶν ἀναγκαίων, διὸ καὶ ἑπτὰ τελέων ἕκαστα διοικεῖ, ἐγὼ φράσω ἐν ἄλλοισιν.

xxiv. Ceterum inexpertus quiſpiam mirari queat, quod ſeptimeſtris puer naſcatur. 2 Ego quidem igitur hoc ipſum vidi, & quidem frequenter. 3 Si quis autem hoc deprehendere vult, facile eſt obſtetrices adire, quæ parientibus adſunt, & ex ipſis percunctari. 4 Eſt autem & aliud ſignum. 5 Pueri ſeptem annis præteritis dentes explent. 6 Et in ſeptem annis ſunt & ratione & numero exacte hebdomades trecentæ ac ſexaginta. 7 Neceſſitatem autem naturæ, quapropter in ſeptem hæc ſingula diſpenſentur, ego aliis locis declarabo.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΡΙ
ΑΙΩΝΟΣ

τομίου, ἐκ τοῦ Φίλωνος Περὶ κοσμοποιΐας.

HIPPOCRATIS
DE
ÆTATE

fragmentum, ex
PHILONIS IUDÆI
de Opif. Mundi p. 24.

ΟΔ' ἰατρὸς Ἱπποκράτης ἡλικίας ἑπτὰ εἶναί φησι· 2 παιδίου, παιδός, μειρακίου, νεανίσκου, ἀνδρός, πρεσβύτου, γέροντος. 3 τούτους δὲ μετρεῖσθαι μὲν ἑβδομάσιν, οὐ μέντοι πάσῃς γε τὸ ἔσχατον. 4 λέγει δέ πως.

HIPPOCRATES medicus ait ſeptem eſſe ætates; 2 infantis, pueri, adoleſcentis, juvenis, viri, ſenioris, ſenis. 3 Has autem menſurari hebdomadis, quamquam non ultimis. 4 Ait autem.

11. Ἐν ἀνθρώπου φύσει ἑπτά εἰσιν

11. In hominis natura ſunt ſeptem

ἐστιν ὧδε, ἃς ἡλικίας καλέουσι. 2 παιδίον, παῖς, μειράκιον, νεανίσκος, ἀνήρ, πρεσβύτης, γέρων. 3 παιδίον μὲν ἐστιν ἀρχὴ ἑπτὰ ἐτῶν, ὀδόντων ἀνάβολῆς. 4 παῖς δ' ἀρχὴ γενῆς ἀναφύσεως, ἕως τὰ δὶς ἑπτά. 5 μειράκιον δ' ἀρχὴ γενείου λαχνώσεως, ἕως τὰ τρὶς ἑπτά. 6 νεανίσκος δ' ἀρχὴ αὐξήσεως ὅλου σώματος, ἕως τὰ τέσσαρα ἑπτά. 7 ἀνὴρ δ' ἀρχὴ ἑνὸς δέοντος πεντήκοντα, ἕως τὰ ἑπτάκις ἑπτά. 8 πρεσβύτης δ' ἀρχὴ πεντήκοντα ἓξ, ἕως τὰ ἑπτάκις ὀκτώ· τοῦ δ' ἑξῆς οὐκέτι ὡρισμένου, γέρων.

septem tempora, quas ætates vocant. 2 infans, puer, adolescens, juvenis, vir, senior, senex. 3 Infans est usque ad septem annos, dentium amissionem. 4 Puer vero usque ad genituræ ortum, ad bis septem. 5 Adolescens usque ad barbæ lanuginem, ad ter septem. 6 Iuvenis usque ad auctionem totius corporis, ad quater septem. 7 Vir usque ad undequinquagesimum, ad septies septem. 8 Senior usque ad quinquaginta sex, ad septies octo. 9 Deinceps vero, senex est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ.

HIPPOCRATIS DE HVMORIBVS.

Basil. græc. Fœsius sect. II. 14. 47. Basil. lat.

pag 114

ΠΟ [μὲν] χεῶμα [σῶμα] χυμῶν, 1 σῶμα μὴ ἀμπυΐης ἐστὶ τῶν χυμῶν ὥσπερ ἀνηέντων. 2 ἀκτέα, ἤρπε, ἀφὸ τῶν ξυμφερόντων χωρέων, 3 πλὴν ὧν οἱ πεπασμοὶ οὐ τῶν χρόνων. 4 οἱ πεπασμοὶ ἔξω ἢ οὗπερ ῥέπουσιν, ἢ ἄλλη, ὅπη δεῖ. 5 ἀλαοσύνη. 6 ἀπειρίη. 7 δυσπειρίη. 8 μαδαρότης. 9 κατλοίχνων κενότης. 10 τοῖσι κάτω πλήρωσις, τοῖσιν ἄνω τροφή. 11 ἀναῤῥοπὴ καταῤῥοπή. 12 τὰ αὐτόματα ἀνω καὶ κάτω, ἃ ὠφελίη καὶ βλάπτει. 13 ξυγγενὴς εἶδος. 14 χώρη. 15 ἦθος. 16 ἡλικίη. 17 ὥρη. 18 καταστάσις νούσου. 19 ὑπερβολή· ἔλλειψις. 20 εἰσὶν οἷσιν ἀρήγει), ἢ οὔ. 21 ἀκή. 22 καθάρσις. 23 μείωσις. 24 ἔκκλισις. 25 μετάστασις.

MRETUS & ferocitas humorum, ubi non reciprocatio humorum est, velut florum, 2 ducendus est qua repit per convenientes ac commodas regiones, 3 exceptis his quorum maturitas tempore contingit. 4 Maturationes extra aut intro repunt, aut alio quo oportet. 5 Cautio, 6 infinita magnitudo. 7 experiendi difficultas, 8 pilorum nuditas, 9 viscerum vacuitas, 10 infernis repletio, supernis alimentum, 11 mutatio sursum, mutatio deorsum. 12 Spontanea sursum & deorsum: quæ prosunt & lædunt. 13 Cognata species, 14 regio, 15 mos, 16 ætas, 17 tempus, 18 constitutio morbi, 19 excessus, defectus. 20 Quibus quantum deficit, aut non, 21 medela, 23 declinatio, 24 derivatio:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 353 sur 917

χέτευσις, [25] ἐς κεφαλὴν, ἐς πὸ πλάγια, ἢ μάλιστα ῥήσσ. [25] ἢ ἀνάστασις, ἐπὶ τοῖσιν ἄνω, κάτω· [26] ἐπὶ τοῖσι κάτω, ἄνω. [26] ἢ ξυρίσεις, ἢ οἷσι τὰ κάτω, ἢ οἷσι τὰ ἄνω· [27] ἢ [οἷσιν] σκωλεύς), ἢ οἷσι περηγέρσιες. [28] μὴ τὰ ἐκκεχυμένα μένειν ἐς τὸ εἴσω ἀπελαυνόμενα, ἀλλὰ τὰς ἀφόδους ξηραίνειν. [29] τάραξις. [30] κατάκλυσις. [31] Δάκνυψις, οἷσιν ἀπόστασίας πρὸς ἕδρην, [32] ὅθεν ἀθέλγεται. [32] ἢ φάρμακον, [33] ἢ ἕλκος, [34] ἢ χυμός τις ξυνεστηκὼς, [35] ἢ βλάσημα, [36] ἢ φύσα, [37] ἢ σῖτος, [38] ἢ θηρίον, [39] ἢ καῦμα, [40] ἢ ἄλλό τι πάθος.

II. Σκεπτέα τοῦτο. [2] τὰ αὐτόματα λήγοντα, [3] ἢ οἷον αἱ ἀπὸ καυμάτων ἐπιγερόμεναι φλυκτίδες· [4] ἐφ' οἷσιν οἷα βλάπτεται, ἢ ὠφελέει. [5] ἀγήματα. [6] κίνησις. [7] μίλεως. [8] πυλινίδρυσις. [9] ὕπνος. [10] ἐγρήγερσις. [11] ἅτε ποιητέα, ἢ κωλυτέα, φράσαι. [12] πρόδυσις ἐμέτου. [13] κάτω δὲ ἐξόδου, [14] ἢ πνεύλου, [15] μύξης, [16] βηχὸς, [17] ἐρεύξεως, [18] λυσμοῦ, [19] φύσης, [20] οὖρα, [21] πλαρμοῦ, [22] δακρύων, [23] κνησμῶν, [24] πλημμυρῶν, [25] ψαύσιων. [26] δίψης· λιμοῦ. [27] πλησμονῆς, κενώσιος. [28] ὕπνων, ἀγρυπνίης. [29] πόνων, ἀπονίης· [30] σώματος, γνώμης· [31] μαθήσιος, [32] λήθης· φωνῆς, σιγῆς. [32] τὰ ὑστερικὰ κρίσιος. [33] τὰ αὖ ὠθεῖν καθαίρησι, τρέφειν, [34] λιπαίνειν, [35] ἄκρησις, [36] ἀφρώδεα, [37] θερμὰ, [38] δάκνοντα, [39] ἰώδεα, [40] ποικίλα, [41] ξυμμιγώδεα, [42] τρυγώδεα, [43] αἱματώδεα, [44] ἄφυλα, [45] ὠμὰ· [46] ἑφθὰ, [47] αὖα. [48] ὅσα περιῤῥέει. [49] εὐφορείην κρίνον-

vatio, in caput, in obliqua, qua maxime repit: [25] aut revulsio, in ſupernis deorſum, in infernis ſurſum: [26] aut ſiccare, aut aliquibus inferna, aut aliquibus ſuperna, [27] aut eluitur, aut quibuſdam mitigabitur: [28] humores effuſi ne intro revellantur, ſed ſecretiones ſiccentur. [29] Turbatio, [30] infuſio per ſedem, [31] pelluvium, quibus abſcedit ad ſedem, unde exolvitur [32] aut medicamentum, [33] aut ulcus, [34] aut humor aliquis compactus, [35] aut eruptio puſtuloſa, [36] aut flatus, [37] aut cibus, [38] aut animalculum, [39] aut æſtus, [40] aut alia quædam affectio.

II. Conſideranda hæc, [2] ſpontanea deſinentia, [3] aut velut ab exuſtione excitatæ bullæ, [4] in quibus qualia lædunt aut proſunt. [5] Figuræ, [6] motus, [7] elevatio, [8] & rurſus ſubſidentia, [9] ſomnus, [10] vigilia. [11] Quæ facienda, aut impedienda, cito aſſequi. [12] Caſtigatio per vomitum, [13] inferne per exitum, [14] aut ſputum, [15] mucum, [16] tuſſim, [17] ructum, [18] ſingultum, [19] flatum, [20] urinam, [21] ſternutationem, [22] lachrymas, [23] pruritus, [24] evulſiones, [25] contactus, [26] ſitim, famem, [27] repletionem, [28] ſomnos, [29] labores, ocium, [30] corpus, mentem, [31] diſciplinam, memoriam, [32] vocem, ſilentium, [32] uteri purgationem. [33] Quæ ſuperne erumpunt ac torquent, [34] pinguia [35] intemperata ac meraca: [36] ſpumoſa, [37] calida, [38] mordacia, [39] æruginoſa, [40] varia, [41] ramentoſa, [42] feculenta, [43] cruenta, [44] flatus expertia, [45] cruda, [46] cocta, [47] ficca. [48] Quæcunque circumfluunt, [49] ferendi facilita-

κωθοφλέον· [καὶ] δυσφορέλω, περὶ κίνδυνον εἶναι. 50 ''εἶα δεῖ πιεῖν, ἢ ἔ. 51 πεπασμὸς, καὶ πέψιος τῶν κάτω, ἐπιπόλασις τῶν ἄνω. 52 καὶ τὰ ἐξ ὑστερίων. 53 καὶ '' ὦτα ῥύπου. 54 ''ὀργασμός. 55 ἀνοίξις. 56 κίνωσις. 57 θάλψις, ψύξις. 58 ἔσωθεν, ἔξωθεν· 59 τῶν μὲν, ''τῶν δ' ἔ. 60 ὀκόταν ἔν κάτωθεν ὀμφαλοῦ τὸ στρέφον, βαρυδὺς [καὶ] μαλθακὸς ὁ στρόφος, ἐς τἀναντίον.

III. Τὰ [δὲ] ἀφεδρίου, ἢ ῥίπη, 2 ἀνάφορα, 3 πέπονα, 4 ὠμὰ, 5 ψυχρὰ, 6 δύσοσμα, 7 ξηρὰ, 8 ὑγρὰ, 9 ὀδμὴν κακώδεα. 10 δίψα ποιέειν μὴ ἐνεοῦσαν· 11 μὴ ἔ καῦμα, 12 μηδὲ ἄλλη αἰτίη. 13 ἔρον. 14 ῥινὸς ὑγρασμός. 15 ''πλὴν ἔρρινεν, 16 '' καὶ τὰ αὐαλμοὶ, 17 καὶ τὸ ἀσύμπλαθες, 18 '' καὶ τὸ θαλερὸν πνεῦμα. 19 ὑποχόνδριον. 20 ἄκρεα, 21 ὀμμάτων αἰσθησικὰ μόρια. 22 χρώματος μεταβολή. 23 σφυγμοί. 24 ψύξις. 25 παλμοί. 26 σκληρυσμὸς δέρματος, νεύρων, ἄρθρων, φωνῆς, γνώμης. 27 σχῆμα ἐκούσιον. 28 τρίχες. 29 ὄνυχες. 30 τὸ εὔφορον, ἢ μὴ. 31 οἷα δεῖ. 32 σημεῖα τοῦτο. 33 ὀδμὴ σώματος, στόματος, ἀκροῤῥήματος, οὔτου, φύσης, ἄρθρου, ἕλκεος, ῥεύματος, πνυάλου, ῥινός. 34 χρὼς ἁλμυρὸς, ἢ πίνυαλον, ἢ ῥὶς, ἢ δάκρυον, ἢ ἄλλοι χυμοί. 35 πάντα ὅμοια, τὰ ὠφελέοντα, τὰ βλάπτοντα. 36 ἐνύπνια, οἷα αὐτῷ ὁρέει· 37 καὶ ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, οἷα αὐτῷ ποιεῖ· 38 εἰ αὐτῷ ἀκούει ὀξύ· 39 καὶ πείθεται αὐτῷ θυμοειδὴς ἐὼν τῷ λογισμῷ· 40 μεῖζον ἰσχύ.

cilitatem contemplari oportet, 18 itemque difficultatem, priusquam periculum veniat. 50 Item quæ sedare non oportet: 51 maturatio, descensus eorum quæ infra sunt, redundantia & fluctuatio eorum quæ supra: 52 & quæ ex uteris, 53 & in auribus sordes, 54 concitatio ac permixtio, 55 apertio, 56 evacuatio, 57 calfactio, perfrigeratio, 58 intrinsecus, forinsecus: 59 horum quidem, horum vero non. 60 Quum infra umbilicum fuerit id quod torquet, tardum & molle est tormen: vice versa, contra.

III. Quæ per alvum egeruntur qua repunt, 2 non spumosa, 3 matura, 4 cruda, 5 frigida, 6 fœtida, 7 ficca, 8 humida. 9 Quæ olfactum male afficiunt. 10 Sitis quæ prius non adfuit, 11 neque æstus, 12 neque alia causa. 13 Urina, 14 nasi humectatio. 15 Jactationem. 16 Siccitatem: 17 & non esse contractum ac arefactum, 18 & spiritum turbulentum: 19 præcordia, 20 extremitates, 21 oculos male affectos: 22 coloris transmutatio. 23 Pulsus, 24 frigiditas, 25 palpitationes, 26 cutis duricies, nervorum, articulorum, vocis, mentis, 27 figura voluntaria, 28 pili, 29 ungues: 30 facile ferre aut non, 31 qualia oportet. 32 Signa hæc. 33 Odores corporis, oris, secessus, auris, flatus, urinæ, ulceris, sudoris, sputi, nasi. 34 Corpus salsuginosum, aut sputum, aut nasus, aut lachryma, aut alii humores. 35 Penitus similia, juvantia, lædentia. 36 Insomnia qualia videat, 37 & in somnis qualia faciat, 38 an acute audiat, 39 & obedire paratus sit animo: 40 an ma-

ἰχυρότερος τὸ πλέω, [41] ἐπίκαιρος τὸ σώζοντος τῶν ἑτέρων. [42] ἢν αἰσθάνωνται πάσης αἰσθήσεως πάντων, καὶ φέρωσιν. [43] ὀσμαὶ, ὀδμὰς, λόγους, εἵματος, σχήματος. [44] τοιοῦτος σύφορος, ὥσπερ καὶ αὐτόματος ἐπιφαινόμενα ὠφελεῖ. [45] καὶ ὁκόταν κρίσιν τοιαύτην ἐμποιεῖ, καὶ τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον· [46] οἷον φύσεως, οἷον ἔρεως. [47] καὶ ὁκόσον καὶ ὁκότε. [48] ὁκόσα δὲ πάνυ ἀπάτα, ὅσπερ ἐπὶ [ἢ] μάλιστα αὐτοῖσι. [49] τὰ ἐγγὺς καὶ τὰ κοινὰ τοῖσι πυθήμασι, ταῦτα καὶ μάλιστα κακοῦται. [50] κατάστασιν δὲ ἐκ τῶν πρώτων ἀρχομένων. [51] ὅ, τι ἂν ἐκκρίνηται, ἐκ τῆς οὔρων· ὁκοῖα ἂν ᾖ. [52] καὶ οἵη τις ξυμπλοκή. [53] χροιῆς ἀπάλλαξις. [54] πνεύματος μετάθεσις. [55] καὶ τἄλλα μετὰ τούτων τὰ διαγνώματα. [56] τὸ μὲν, εἰ ὅμοια τὰ ἀπιόντα, δεῖ εἰδέναι. [57] διέξοδοι, [58] ἔδρα, [59] καὶ ὑστέρας, [60] πτύελα, [61] καὶ ῥῖνες, [62] ὀφθαλμοί. [63] ἱδρὼς ἐκ φυμάτων, ἐκ τραυμάτων, ἐξωσπασμάτων, [64] ὁκόσα αὐτόματα, ὁκόσα τέχνησιν. [65] ὅτι ὅμοια ἀλλήλοισι πάντα τὰ κρίνοντα, καὶ τὰ ὠφελέοντα, καὶ τὰ βλάπτοντα, καὶ τὰ λυπέοντα. [66] ὡς τὰ μὲν φεύγοντα ἀπωθέεται, τὰ δὲ προσιόντα καὶ δέχεται. [67] καὶ τἄλλα δὲ ὅτων· δέρματος, ἀκρίων, ὑποχονδρίων, ἄρθρων, ὀφθαλμῶν, στόματος, σχημάτων, ὕπνων. [68] οἷα κρίνει, καὶ ὅ, τε τὰ τοιαῦτα μηχανᾶται. [69] καὶ ἐπ' ὅσον τοιαῦται ἀποστάσιες γίνονται. [70] οἷα ὠφελέουσι βρώμασι, πόμασι, ὀδμῇσιν, [71] ὁρήμασιν, ἀκούσμασιν, συνοήμασιν, [72] ἀφόδοισι, [73] ψύξεσι, ψύξεσι, [74] ὑγροῖσι, ξηροῖ-

magis fortia ſint ac plura [41] quæ commoda ſunt ac ſervant, quam alia: [42] an ſentiant omnia omnibus ſenſibus, & ferant, [43] veluti odores, ſermones, veſtitus, figuras, [44] & hujuſmodi patienter, quæ ſane & ſua ſponte comparantia profunt, [45] & quando etiam talia judicationem inducunt. Item tot, & talia, [46] veluti ſunt, flatus, urina, [47] qualis, & quanta, & quando. [48] Quæ vero contraria ſunt avertere, ipſiſque adverſari. [49] Quæ propinqua & communia ſunt affectionibus, prima & maxime affliguntur. [50] Conſtitutionem autem ex primis incipientibus, [51] quicquid tandem excernatur ex urinis, qualeſnam fuerint: [52] & qualis ſit corporis collapſio, [53] coloris immutatio, [54] ſpiritus imminutio, [55] & reliquæ cum his victus rationes. [56] Scire etiam oportet an ſimilia ſint quæ decedunt, [57] tranſitus, [58] urinæ, [59] per uteros, [60] ſputa, [61] per nares, [62] oculi, [63] ſudor, ex tuberculis, ex vulneribus, ex puſtulis, [64] quæ ſua ſponte, quæ arte. [65] Quod ſimilia ſunt inter ſe omnia quæ judicant, & quæ profunt, & quæ nocent, & quæ perimunt, [66] quo hæc quidem fugiens avertat, illa vero accerſat, & ducat, ac ſuſcipiat. [67] Sed & alia eodem modo, cutis, extremarum partium, præcordiorum, articulorum, oculorum, oris, figurarum, ſomniorum, [68] qualia judicant, & quando, talia machinari. [69] Inſuperque qui tales abſceſſus fiunt. [70] Qualia profunt cibis, potibus, odoribus, [71] viſu, auditu, cogitatu, [72] ſecretionibus, [73] calefactione, frigefactione, [74] humoribus, ſiccita-

ξηροῖσιν, ὑγροῖσιν, ξηροῖσιν, χείσμασιν, ἐγχείσμασιν. ἐπιπλάσμασιν, ἐμπλάσμασιν, ἐπικαύσιν, ἐπὶ δὲ τοῖσιν ἐπιθέτοισι. ὀχήματα, ἀνάτριψις. ἴησις, πόνος, δόκησις, ὕπνος, ἀγρυπνίη. πρόμαχοι, αὖθις, κάτωθεν. κοινοῖσιν, ἰδίοισιν, τεχνηέντοισιν. ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι μήτε ἐδέσι, μήτε μέλλουσι, μήτε ποδῶν ψύξει, ἀλλ' ἐν ἡμιβρόπῳ τῇ νόσῳ. τοῖσιν, ἐν τῇσι περιόδοισι, παροξυσμοῖσι τὰ προσφορήματα μὴ διδόναι, μηδὲ ἀναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρέειν τῶν προσθέτων, πρὸ τῶν κρίσιων. τὰ κεκρυμμένα καὶ τὰ κεκρυμμένα ἀδρῶς, μὴ κινέειν, μήτε ναυσηροπεύειν, μήτε φαρμακίοισι, μήτε ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ' ἐᾶν. πέπονα φαρμακοῦν, καὶ κινέειν, μὴ ὠμά, μηδὲ ἐν δέκησιν, ἐὰν μὴ δέῃ τὰ δὲ πολλὰ οὐκ δέῃ. ἃ δεῖ ἄγειν, ὅπη ἂν μάλιστα ἐπὶ τοῦτο ἄγειν, διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρέων. τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς ἂν χωρῇ εἰκὸς δεῖ καὶ φέρη σύφορως. ὅκου δὲ δεῖ ἀγωγῆς, ἢ λιποθυμίης, ἕως ἂν τοῦτο ποιήσῃς, ἐπ' ἄλλα ῥέψαι, ἢ ἐγχεῖν, ἢ ὑγρᾶναι, ἢ ἀνασπάσαι, ἕνεκα τούτου ποιέεσθαι, ἢν ἐξαρκέῃ ὁ νοσέων, τούτοισι τεκμαίρεσθαι· τὰ μὲν ξηρὰ, θερμὰ ἔστω· τὰ δὲ ὑγρὰ, ψυχρά· ἀλεγματώδεα δὲ, τἀναντία ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. τοῦτο τῇσι περιόδοισιν ἀεὶ, ἢν καὶ οἱ περίοδοι καὶ ἡ κατάστασις τοιαύτη ἔῃ τῶν παροξυσμῶν.

ficcitatibus, humectando, ficcando, unguentis, illitionibus, cataplasmatis, emplastris, insperſionibus, denique & epithematis quæ imponuntur. Figuræ, defrictio, curatio, labor, ocium, ſomnus, vigiliæ: ſpiritibus ſuperne, inferne, communibus, propriis, arte paratis. In exacerbationibus neque præſentibus, neque futuris, neque pedum frigiditate, ſed in declinante deorſum morbo. In exacerbationibus per circuitus contingentibus, ciborum oblationes dandæ non ſunt, neque cogere oportet, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes. Quæ judicantur, & judicata ſunt integre, neque movere oportet, neque novare, neque medicamentis, neque aliis irritamentis, ſed ſinere. Concocta medicamentis aggredi oportet, & movere, non cruda, neque in principiis, ſi non turgeant. Multa vero non turgent. Quæ ducere oportet, quo maxime repunt per convenientes locos, eo ducere oportet. Quæ prodeunt non multitudine æſtimare oportet, ſed quandiu prodeant, qualia oportet, & facile æger ferat. Ubi vero opus eſt, debilitare etiam, aut animi deliquium inducere oportet, donec hoc feceris, cujus gratia hoc fit: interim alio vertere, aut ſiccare, aut humectare, aut revellere, ſi ſufficiat æger, id quod ex his conjectabis. Sicca quidem calida erunt, humida vero frigida. Quæ vero alvum movent, plerunque contraria. Hæc imparibus diebus, ſurſum, ſi & circuitus, & conſtitutio talis ſit ex exacerbationibus.

ξυσμεῶν. 90 γίνε᾽ ὀλὲ πὲ ταλέϊσε τῆσιν δρῖπσι κῳτω. 91 ἄ᾽τω γὸ κὴ αὐ τὸ μαῖῳ ὠφιλέϊ, ἰῶ μὴ αἰ περ ἐοδοι τὲς παροξυσμὲς ἐν τῆσιν δρτησι ποιέωντες. 92 ἐν ᾽ τοῖσι τοιέτοισιν, ἐν μὲ δρῖπσιν αὔω· ἐν ᾽ τῆσι ἀβελοσῆσι, κάτω· ὀλίσσες ᾽ τοιοῦτες. 93 αἰ ᾽ τοιοῦτες δυσκελώτερες κῳμασίσις. 94 ἀπὲρ ἓ τὲ ἀεὶ τω χρόνω προϊόντω ἀνάσκηᾰτως· εἶον τελοσκαιδεκατῆα, τεσσαρεσκαιδεκατῆα· τελοσκαιδεκάτη μὲ, κάτω· τεσσαρεσκαιδεκάτη ᾽, αὔω. 95 ἀεὶς γὸ τὸ κρέσιμον ᾽ ἄτω ξυμφέρε· κὴ ἐκάστε ἐκκοσῆα· πλεῖω ἐκάστε κάτω. 96 πολλὰ ᾽ δεῖ καθαίρην· 97 παῦτε ᾽ ἧσσες, ἀτ᾽ κρέσιον, ἀλλὰ προσωτέρω. 97 δεῖ ᾽ ὀλιγάκις ἀξέσι πολλὰ ἄγην· τοῖσι [ὀλὶ] κεφαλέσι, τὸ σύμπαν. 98 ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐς ἄρθρα καὶ προσώπω γνάθες μάλιστα ἀποστάσις γίνονται, ἐγγύς τε τῶν πόνων ἐκάστε ἐπὶ τὸ αὖω μᾶλλον καὶ τὸ σύμπαν. 99 λῦ δορθὸς ἢ νέσον ἴη, καὶ κεφαλὴ προπον, κάτω αἱ ἀποστασιες. μάλιστα ὀλὲ πόδες θερμοὶ κάτω σημαίνεσι, ψυχροὶ ὀλὲ αὖω. 100 οἷσι ὀλὲ αὐτίκα μάλα ἐκ τῶν νέσων, αὐτίκα δὲ ἐν χρόνω ἢ ποσὶ πονέεσί τι, ἐν τούτοισιν ἀφίσται). 101 ἀλλὰ κὴ λῦ τι πεπονηκὸς ἴη πρὸν ἢ νοσέειν, σύτως ἂν ἀποπηλίζει). 102 "εἶον ἓ τοῖσιν ἐν περιόδω βηχώδεσι κὴ κυναγχικοῖσι· 103 ποιέεσι γὸ αἰ βῆχες τὰς ἀποστάσιας, ὥσπερ οἱ πυρετοὶ τοιαῦτες. 104 ἔστι τὸν αὐτὸν λόγον ξύμπαντά ἢ ἀπὸ χυμῶν ἢ σώματος σεωτῆρος, κὴ ψυχῆς. 105 τὲς μὲ οὖν χυμὲς ἐκδέναι, ἐν ἧσιν ὥρησιν αὐξέσι, καὶ οἷα ἐν ἐκάστοισι νοσήματα

nibus. 90 Fiunt autem plurima paribus diebus, deorſum: 91 ſic enim & ſua ſponte proſunt: ſi non circuitus faciant exacerbationes in paribus. 92 In talibus autem, in paribus ſurſum: in imparibus deorſum. Tales autem pauci ſunt. 93 Et tales conſtitutiones etiam difficilius judicantur. 94 Quin & ulterius tempore progreſſa ſic fieri neceſſe eſt, velut ad decimamtertiam, ac decimamquartam diem: Decimatertia quidem deorſum, decimaquarta vero ſurſum. 95 Ita enim ad judicationem conducit. Et quæ ad vigeſimam. Cæterum quæ infra prodeunt, 96 multum purgare oportet, & hæc non prope judicationem, ſed longius ab ea. 97 Raro autem in acutis, multa ducere oportet, in delaſſatis, totum. 98 In febribus ad articulos, & circa maxillas maxime abſceſſus fiunt, prope ſane dolores uniuſcujuſque, ad ſupernam partem magis & in totum. 99 Si vero lentus fuerit morbus & deorſum tendens, inferne etiam abſceſſus fiunt. Maxime autem pedes calidi, inferne ſignificant: frigidi, ſuperne. 100 Quibus vero ex morbis ſe erigentibus ſtatim in manibus aut pedibus dolores fiunt, in his abſceſſus contingunt. 101 Sed & ſi quid ᾽ doluerit quis antea quam ægrotet, ad eas partes infirmatur. 102 Quemadmodum etiam tuſſientibus & anginoſis in Perintho. 103 Faciunt enim tuſſes abſceſſus, velut febres. 104 Juxta eandem rationem contingit ab humorum aut corporis colliquatione & frigiditate. 105 Proinde noſſe expedit, in quibus temporibus humores florent, & quales

in

μαλα ποιέυσι, καὶ οἷα ἐν ἑκάστῳ
ιιδ' ἰδιήματι παθήματα. 106 τὸ δὲ
σῶμα τὸ ἄλλο, ἐς ὃ, τι μάλιστα
νόσημα ἡ φύσις ῥέπει· 107 οἷόν τι
ἀπὸλλῃ ἐνοιδέων ποιεῖ, τούτων τι
καὶ ἡ φύσις. 108 χλοιόν τι καὶ χλωρώ-
μαλα κακίω, ἢ σὺν μάλα σάρκες· 37
109 καὶ εἴ τι ἄλλο, τοῦτο ἀλγεινο-
μωτάτη. 110 Ψυχῆς ἀκρασίη 38
ποτῶν καὶ βρωμάτων, ὕπνου,
ἐγρηγόρσιος, 111 ἢ δι' ἔρωτας πο-
νηρούς, οἷον κύβων, 112 ἢ ἀπὸ τέ-
χνας, 113 ἢ δι' ἀνάγκας καρτερίη
πόνων, 114 καὶ ὧν τινων τάξις μία,
ἢ ἄτακτος. 115 Αἱ μεταβολαὶ 39
ἐξ οἵων ἐς οἷα.

IV. Ἐκ τῶν ἠθέων φιλοπονίη
ψυχῆς· 2 ἢ ζητέων, ἢ μελε- 40
τέων, ἢ ὁρέων, ἢ λέγων, 3 ἢ
εἴ τι ἄλλο, οἷον λύπαι, δυσφορη-
σίαι, ἐπιθυμίαι. 4 τὰ δὲ δὴ συ-
κνοῖσι λυπήμαλα γνώμης, ἢ
ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, ἢ διὰ τῶν ἀκοῆς.
5 οἷα καὶ σώματος. 6 μύλης μὲν τε-
φθείσης πρὸς ἑωυτὴν, ὀδόντες
ἠμώδησαν· 7 παρὰ τε κοῖλον 41
παλαιὸν σπέλεα τρέμει. 8 ὅταν
δὲ τῆσι χερσὶν, ὧν δέηται, ἄρωσι,
αὐτὰ τρέμουσιν. 9 ὄφις ἑξαί- 42
φνης ὀφθεὶς χλωρότητα ἐποίη-
σεν. 10 οἱ φόβοι, οἷον αἰδὼς, λύ-
πη, ἡδονὴ, ὀργὴ, τάλλα τοιαῦτα
ὅσα ὑπακούει. 11 ἑκάστῳ οἷς τὸ 41
σῶμα ἐπιτήδειον ἔχει τῇ πρήξει,
ἐν τούτοισιν ὑπακούει· 12 ἱδρῶτες,
καρδίης παλμοὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα
τῶν διαφόρων, 13 τὰ ἔξωθεν, ἀφε-
λέουσι ἢ βλάπτουσι, ἄλειψις,
καταχύσεις, καταπλασίες, ἐπίδεσις εἱλίων, καὶ
τῶν τοιούτων. 14 καὶ τὰ ἐνδοθεν
ὑπακούει τῶν τοιούτων, οὐ μόνον
ὅσα τὰ ἔξω τῶν εἴσω σφε-

in ſingulis morbos faciunt, & quales in unoquoque morbo affectiones: 106 & reliquum corpus ad quem morbum maxime natura repit: 107 & quale quid ſplen intumeſcens facit. 108 Horum ſane & natura, & ferme colores deteriores ſunt, & corpora tument. 109 Et ſi quid aliud eſt, in his exercere ſe prodeſt, velut eſt. 110 Animi intemperantia circa cibos ac potus, ſomnum, vigilias, 111 aut ob amores quoſdam, velut teſſerarum, 112 aut propter artes, 113 aut propter neceſſitates: tolerantia laborum, 114 & quorum ordinata eſt, aut inordinata. 115 Mutationes ex qualibus ad qualia.

IV. Ex moribus animæ induſtria, 2 aut quærens, aut meditans, aut videns, aut dicens, 3 aut aliud quid, velut triſtitiæ, iracundiæ, cupiditates, 4 quæ ex caſu contingunt, Moleſtiæ animi aut per oculos, aut per auditum, 5 velut etiam corporum. 6 Malis quidem ad ſeipſas attritis, dentes ſtupeſcunt. 7 Ambulanti vero circa cavum locum, crura tremunt: 8 quum autem quis manibus ea quibus opus habet levat, hæ tremunt: 9 Serpens derepente conſpectus pallorem cum virore inducit. 10 Timores, pudor, mœror, voluptas, ira, aliaque hujuſmodi quomodo obediunt. 11 Unicuique autem pars corporis ad actionem pertinens, in his obedit. 12 Sudores, cordis palpitatio, & ejuſmodi potentiæ. 13 Quæ extrinſecus proſunt aut nocent, unctio, perfuſio, illitio, cataplaſmatum uſus, deligationarum & talium rerum: 14 & internæ partes talibus obediunt, non ſolum externæ his quæ intro

X

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 359 sur 917

φερομένων, [15] ἀτὰρ καὶ παῖδα
"σὺν ἐρίοισι κοίτη παιδίσκη, [16]
15 "καὶ τὸ 'πυρὸ βασιλεῖ λεγόμενον κύμινον ὀρῶσιν [ἢ] ὀσφραινομένοισιν. [17] "ὅσα κεφαλῆς ἀγωγὰ, πυρακτικὸ· λόγοι, φωνὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα. [18] μαζοὶ, γονὴ, ὑστέρη, σημήια τέτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι, καὶ ἐν τοῖσι πνιγμοῖσι, καὶ βηξὶ, τὰ ἀπὸ ὄρχιν.

v. "Ὥσπερ τοῖσι δένδροισιν ἡ γῆ, ὕτω τοῖσι ζώοισιν ἡ γαστήρ. [2] καὶ τρέφει, καὶ θερμαίνει, καὶ ψύχει. [3] ψύχει μὲν κενεμένη· θερμαίνει δὲ πληρεμένη, "ὥσπερ γῆ κοπρεδομένη. [4] [ὥσπερ δὲ καὶ γῆ] χέμεῶν θερμὴ, ὕτω καὶ κοιλίη. [5] δένδρεα φλοιὸν λεπτὸν ξηρὸν ἔχει· ἔσωθεν δὲ [20] 'ξηρόστερκα, ὑγιηκά, ἄσηπτα, χρόνια. [6] καὶ ζώων, οἷον χελώναι, καὶ ὁ, τι τοιέτων, ἡλικίῃσιν, ὥρῃσιν, συνηθείῃσιν ὁμοῖα. [7] τὰ ζώοισι μὲ τελέως) χρωμένοισι μείονος βελτίω. [8] "ὥσπερ ὑδρίον νέον ἀμπηδᾶ, παλαιέμενον ἔχει· [9] ὕτω καὶ ἡ γαστὴρ οἷά τῶν τροφῶν, καὶ ἀποτιθεμένη ἴσχει ὥσπερ ἀγγεῖον.

VI. Οἱ τρόποι τῶν νόσων. [2] τὰ μὲν συγγενικὰ ἐπινεύδενα πυθόμενον, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης. [3] οἰκείοντα γὰρ διὰ πλείονων, καὶ πολλοὶ ἴσασι. [4] τὰ δὲ ἀπὸ τῶν σωμάτων καὶ τῶν 'διαιτημάτων, "καὶ καθεστεῶν τῆς νόσε, ἢ ἀπὸ ὡρίων. [5] εἰ δὲ χώρην ἀπὸ τὰς ὥρας κακῶς διακείμενον τοιαῦτα τίκτει νοσήματα, ὁκοῖα εἰκὸς ἂν ὥρη ὁμοίη ἔσειεν· [6] οἷον "ἀναμαλον ἐλπὸν, ἢ ψύχον, [51] τῆ αὐτῆς ἡμέρης, ὅταν τοιαῦτα ποιέῃ φθινοπωρινὰ ἐν τῇ χώρῃ τὰ νοσή-

[15] Sed & quæ in lanis ab ovili ſuccidis adhibentur, [16] & quod à rege nomen habet cuminum, videntibus & olfacientibus. [17] Quæ de capite ducunt, turbant, ſermones, vox, & hujuſmodi, [18] mammæ, genitura, uterus, & quæ ſigna in ætatibus, & in ſuffocationibus, '& tuſſi, & quæ ad teſticulos.

v. Quemadmodum arboribus terra, ita animalibus ventriculus: [2] & nutrit, & calefacit, & frigefacit. [3] Frigefacit, dum evacuatur: calefacit, dum impletur. [4] Quemadmodum terra ſtercorata hyeme calida eſt, ita etiam ventriculus. [5] Arbores corticem tenuem ſiccum habent, intrinſecus autem carne ſicca, ſanæ, non putridæ, diuturnæ. [6] Ita & ex animalibus teſtudines, & quicquid ejuſmodi eſt. 'Ætatibus, temporibus, annis, ſimilia. [7] animalia, non deterruntur, ſi moderate melioribus utantur. [8] Quemadmodum hydria quod recens eſt tranſmittit, quod inveteratum retinet. [9] Sic & ventriculus tranſmittit alimentum, & fecem retinet, velut vaſculum.

VI. Modi morborum hi ſunt: [2] partim quidem cognati ſunt: de quibus interrogando diſcere oportet: [3] partim à regione, (familiares enim ſunt per multas, '& multi ipſos noſcunt:) [4] partim ex corpore, & victus ratione, ac temperiei conſtitutione, aut à temporibus. [5] At regiones ad tempora male diſpoſitæ, tales morbos pariunt, quali tempori ſimiles fuerint, [6] Verbi gratia, inæqualis calor aut frigus eadem die, quum talia fuerint, morbos autumnales faciunt.

νοσήμασι, καὶ ὲν τῆσιν ἄλλησιν ὥρησι κ) λόγον. 7 "τὰ μὲν ἀπὸ ὀδμέων βορβορωδέων ἢ ἰλωδέων· 8 τὰ δὲ ἀπὸ ὑδάτων λιθιῶσι, ἀπλυώδεα. 9 τὰ δὲ ἀπὸ πνευμάτων ξηρῶν τε καὶ κακῶν ἄρχονται.

VII. 10 "Ωρης ἰ)ὸς οἵη ἔσεται τοιάδε κ) [τοίας αἰ] νοῦσοι· 2 κ) καταστάσιες ἐκ τούτων. 3 ἢν μὲν αἱ ὧραι ὡραίως, εὐτάκτως, εὐκρατέας νούσους ποιέουσιν. 4 αἱ δ' ἐπιχρόμενοι τῆσιν ὥρησι νοῦσοι δηλέουσι τὰς τρόπας. 5 ὅ, τι δ' ἂν ἐξαλλάξῃ ἡ ὥρη, ὁμοίας ἢ ἀνομοίας ἴσας τὰ νοσήματα, οἷα ἐν τῇ ὥρῃ τοιῇδε γένηται. 6 ἢν δ' ὁμοίως ἄγῃ, ἢ τοιαῦτα ἐπόμενα καὶ ἐπὶ τοιούτοισι εἰλκυσμένα, οἷον ἔλεγεν Φθινοπωρινόν· 7 ψύχεα γὰρ ἐκ θαλπέων, καὶ θάλπος ἐκ ψύχεος. 8 καὶ ἢν τὸ θερινὸν χολώδεες γένηται, καὶ αὐξηθὲν ἰσχνοὶ καταλειφθῇ, καὶ σπληνοί. 9 "ὅταν οὖν τὸ ἦρ ὕστερος ἀπάγῃ, καὶ ἦρος ἐπιόντος ἴκτεροι. 10 ἐγγυάτω γὰρ αὕτη ἡ κίνησις τῇ ὥρῃ κ) τοῦτο τὸ εἶδος ἴσχει. 11 ὅταν δὲ θέρος ἐπέχῃ ἔαρ ὁμοῖον, ἱδρῶτες ἐν πυρετοῖσι πυρετώδεσι, καὶ σύντροποι, καὶ ἀκαθέξιες, ἀδὲ κατάξηροι γλῶσσησιν. 12 "ὅταν δ' χειμέριον ἐπέχῃ ἦρ" καὶ ὀπισθοχειμὼν, χειμερινοὶ καὶ αἱ νοῦσοι, καὶ βηχώδεες, καὶ παραπνευμονικοὶ, ἢ κυναγχικοί. 13 "καὶ φθινοπώρη, ἢν μὲν ἐν ὥρῃ καὶ ἐξαίφνης χειμῶνι μὴ συνιστῶσι τοιαύτας νούσους ποιεῖ, 14 διὰ τὸ μὴ ἐν ὥρῃ ἐπιέσθαι, ἀλλὰ ἀνωμάλως γίνεσθαι. 15 διόπερ καὶ αἱ ὧραι ἄκριτοι καὶ ἀκατάστατοι γίνονται. 16 ὥστε καὶ αἱ νοῦσοι, "ἐὰν ἐπιγένωνται, ἢ ἐπιγένωνται, ἢ ἐγκαταλείπωσι. 17 φιλυπόστροφοι

ciunt. Et in aliis temporibus ſecundum rationem, 7 alii ab odoribus cœnoſis aut paluſtribus: 8 alii ab aquis, calculoſi, ſpleni- 130
ci: 9 alii à ventis bonis & malis incipiunt.

VII. Qualia vero ſunt tempora, 2 tales erunt etiam morbi, & conſtitutiones ex ipſis. 3 Si tempora tempeſtive, & ordinate ſe habuerint, morbos judicatu faciles faciunt. 4 Vernaculi autem temporum morbi indicant mutationes, 5 & prout evariaverit tempus, ſimiles aut diſſimiles erunt morbi, qui in hoc tempore oriuntur. 6 Si vero ſimiliter procedat, ejuſmodi quo- 135
que fuerint morbi, & ad talem modum tracti, veluti eſt morbus regius autumnalis. 7 Frigora enim ex caloribus, & calor ex frigore. 8 Et ſi æſtas biliosa fiat, & bilis aucta intus relinquatur, etiam aliquantum ſplenici fient. 9 Quum igitur & ver ſic proceſſerit, etiam vere fit morbus regius. 10 Proximus eſt enim hic motus tempori, juxta hanc ſpeciem. 11 Quum vero æſtas fiat veri ſimilis, ſudores in febribus, & febres faciles & non pera- 140
cutæ, neque linguis obaridæ fient. 12 Si vero hybernum fiat ver, & poſtremum hyemis tempus, hyberni etiam morbi, & tuſſes, & peripneumoniæ, & anginæ. 13 Et autumnus ſi non in tempore ac derepente hybernarit, non aſſiduè, tales morbos facit, 14 eo quod non in tempore incepit, ſed inæqualiter fit. 15 Quapropter etiam tempora à judicatione aliena ac inconſtantia fiunt: 16 quemadmodum etiam morbi, ſi præverum- 145
pant, aut præexcernantur, aut intus relinquantur. 17 Recidi-

ηδ' κηὶ αἱ ὧραι γίνονται, ὥσπερ καὶ
ἔτη νοσοποιέουσιν. [18] προσλογιστέον δ' ἐν, ὁκοίως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα αἱ ὧραι προδιαμοιβαίωσι.

VIII. [11] Νότοι βαρυήκοοι, [58]
ἀχλυώδεις, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί. [2] ὅταν δ' ἔτος δυ-
[45] ναστεύῃ, τοιοῦτος ὅταν τὰ ἔτεα τύχῃσι γίνεσθαι πάσχουσιν. [3] ἕλκεα μαλακὰ, μάλιστα στόμα, αἰδοῖον, κηὶ τ' ἄλλα. [4] λὼ δὲ βόρεον, βῆχες, φάρυγξις, κοιλίαι σκληρότεραι, δυσουρίαι φλεγμώδεις, ὀδυνώδεις πλευρέων, κηφέων. [5] ὁκόταν δ' ἔτος ὑγρὸν γένηται, τοιοῦτοι μᾶλλον δέχεσθαι μᾶλλον τὰ νοσήματα. [6] λὼ [59]
μᾶλλον πλεονάζῃ, αὐχμοῖσιν οἱ πυρετοὶ ἔπονται, κὴ ὀμοῤῥοισιν, [7] ἐξ ὁποίων ἂν οἱ πλεονασμοὶ μεταπίπτωσι, [8] κηὶ ὁκωσοῦν ἂν ἔχοντα τὰ σώματα προσλάβωσιν ἐκ τῆς ἑτέρης ὥρης, [9] κὴ ὁκοίῃσιν ὅτεῳ
[117] χρεών δ' ὑγιαίνειν ἐν τῷ σώματι. [10] ἄτερ δ' αὐδέων νότιος, βόρεος. [11] διαφέρει γὰρ κηὶ τ' ἄλλα ἕτερα. [12] μέγα γὰρ κηὶ τοῦτο. [13] ἄλλος γὰρ ἐν ἄλλῃ ὥρῃ κηὶ χώρῃ, μέγας. [14] οἷον τὸ θέρος πολλαπλάσιον ἦρος ἐναντίον κηὶ τ' ἄλλα, ὡς ἕκαστα. [15] αἱ μεταβολαὶ μάλιστα ποιέουσι [60]
νοσήματα, κηὶ αἱ μέγισται μάλιστα. [16] κηὶ ἐν τοῖσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταβάλλουσι, κηὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι. [17] τὰ δὲ ὑπὸ προσλογῆς γίνεται. [18] αἱ ὧραι αὐτοῖσιν ἀσφαλέστατα, ὥσπερ κηὶ δίαιται, κηὶ ψύχος κηὶ θάλπος, μάλιστα ὑπὸ προσλογῆς. [19] κηὶ ἡλικίαι ἕτερα μεταβαλλόμενα. [20] φύσιες δ' ὡς πρὸς τὰς ὥρας· αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα εὖ κηὶ κακῶς πεφύ-

vas enim etiam tempora faciunt, quemadmodum & morbos ita inducunt: [18] Itaque insuper considerandum est, quomodo habentia se corpora tempora suscipiant. [58]

VIII. Austri auditum gravant, caliginem inducunt, caput gravant, torpidi sunt, dissolvunt. [2] Quum hic prævaluerit, talia in morbis patiuntur, [45] ulcera glabra, maxime os, [3] pudendum, & aliæ partes. [4] Si vero aquilo, tusses, faucium affectiones, ventres duriores, urinæ difficultates, horrores, dolores laterum ac pectoris. [5] Quum hic dominatur, tales morbos magis expectare oportet. [6] Si magis redundaverit, ad [59] squalores sequuntur febres, itemque ad pluvias. [7] ex qualibus tandem redundantiæ transmutatæ fuerint, [8] & quomodocunque habentia se corpora ex alio tempore susceperint, [9] & quo- [117] cunque tandem humore in corpore dominante. [10] Cæterum siccitates & austrinæ sunt, & aquilonares. [11] Differunt enim & alia hoc modo. [12] Magnum enim & hoc est. [13] Nam alius in alio tempore ac regione magnus est. [14] Veluti æstas bilem parit, ver sanguinem, reliqua prout singula. [15] Mutationes maxime pariunt morbos, & præsertim maximæ: [16] & in temporibus magnæ mutationes, & in [60] aliis. [17] Quædam sensim contingente progressu fiunt. [18] Tempora hujusmodi sunt securissima, velut etiam diætæ, & frigus, & calor maxime sensim facto progressu. [19] Et ætates sic transmutantur. [20] Naturæ quantum ad tempora attinet, aliæ ad æstatem, aliæ ad hyemem, bene aut male dispo-

πεφύκασιν. [21] αἱ δὲ τῶν χώρας, καὶ ἡλικίας, καὶ διαίτας, καὶ τὰς ἄλλας καὶ ἀλλαχοῦ τῶν νόσων, ἄλλας καὶ ἄλλως πεφύκασι. [22] καὶ ἡλικίαι τῶν ὡρέων, καὶ χῶραι, καὶ διαίτας, καὶ τῶν νούσων. [23] καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσι, διαίτῃσι, καὶ σίτοισι, καὶ ποτοῖσι, οἷα. [24] ὅπου μὲν χειμὼν ἀργὸς ἔργων, καὶ πέπονα τὰ ἐνεόντα καὶ ἄπληα. μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. [25] αἱ δὲ ὀπώρῃσι σὺν, ἐρχαίσμασι, ἡλιώσεις, τὰ πινόμενα νύκτωρ, ἀνακλίσιες σίτοισι, οἴνοι, ἀκρόδρυα.

IX. Ὥσπερ δὲ καὶ τῶν ὡρέων τὰς νόσους ἔστι τεκμήρασθαι, [2] ἔστι ποτὲ καὶ ἐκ τῶν νόσων τὰς ὑδρωπικὰς, καὶ ἀνέμους, καὶ αὐχμώδεας προγινώσκειν· οἷον βορέα, νότια. [3] ἔστι γὰρ οὗ μᾶλλόν τε καὶ ὀρθῶς ὧδε σκεπτέα· [4] οἷον καὶ λέπρας τινὲς, καὶ τοῖσι τὰ ἄρθρα πόνοι, ὑδρωπικὰ ὅταν μέλλῃ, κνησμώδεές εἰσι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. [5] καὶ τῶν ὑσμάτων οἷα ἢ ἀφὸ τελέτης, ἢ ἐκ νούσης, ἢ ἀφὸ τοιῶνδε ἄλλων, καὶ τὰ συνεχέα. [6] καὶ ἀνέμων οἱ μὲν πολυήμεροι πνέουσι, καὶ ἀνταπειλέουσιν ἀλλήλοισιν· οἱ δὲ ἀφὸ βορηιτέρων· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ καθ' ἑωυτούς. [7] τοιοῦτα ἔχει τῇσι καταστάσιν ὁμοιότητας· ἐπὶ βορηιτέρου δὲ τὰ τοιαῦτα. [8] ἢν μὲν ἐπὶ πλέον τὸ ἔτος τοιοῦτο ἔῃ, οἷον καὶ ἔσται ἐποίησεν, ἐπὶ πλεῖον καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα· [9] καὶ, ἢν μᾶλλον ἰσχυρότερα, καὶ μέχρι νοσήματα ἔσται ἰσχυρὰ, καὶ κοινότερα, καὶ ἐπὶ πλέονα χρόνον.

IX. Ἐκ τῶν πρώτων ὑδάτων, ὅταν

disposita sunt. [21] Quantum vero ad regiones, & ætates, & victus rationem, & alias morborum constitutiones, aliæ ad alias bene aut male se habent. [22] Et ætates ad tempora, & regiones & victus rationem, & morborum constitutiones. [23] Et in temporibus, victus, & cibi, & potus, qualitatem suam requirunt. [24] Nam hyems ab operibus ocium habet, & quæ in corpus ingeruntur, matura ac simplicia postulat. Magnum enim & hoc est. [25] Autumnus autem laboribus deditus. Sub insolationibus potus frequentes sunt, cibi inconstantes, vina, arborum fructus.

IX. Quemadmodum autem ex temporibus morbos conjectare datur, [2] ita quandoque etiam ex morbis aquas, & ventos, & siccitates prænoscere licet, & aquilonares, & austrinas. [3] Licet autem ei qui probe ac recte didicit, unde sint hæc considerare, [4] velut & lepræ quædam, & circa articulos dolores, aquæ ubi futuræ sunt, pruriginosi sunt, & alia hujusmodi. [5] Et quæ pluviæ alternis, aut singulis diebus, aut per alios circuitus, aut assiduæ fient. [6] Et venti aliqui per multos dies flant, & contrario inter se modo flant, alii per pauciores. Et iidem per circuitum. [7] Hæc habent cum temporum constitutionibus similitudines. Verum brevius talia. [8] Si vero annus diutius talis fuerit, qualem constitutionem fecerit, tales etiam morbi diutius erunt. [9] Et si magis fortes fuerint, maximi quoque morbi sic fient, & communissimi, & ad plurimum tempus.

X. Ex primis aquis, ubi post

ὅτεν ἐξ εὐυδείης πολλῆς μέλλη ὕδωρ ἔσεσθαι, ἔστι καὶ ὑδρώπεων ἀναφανῆναι. [2] καὶ, ὁκόταν τ' ἄλλα σμικρὰ σημήια φανῇ ἐν νούσῳ, ἐν μεταβολῇ. [3] συναγκλέον οὖν, ὅσα μὲν ἐφ' οἵοισιν ὕδασιν ἢ ἀνέμοισιν αἱ νοῦσοι ἐπισημαίνουσι, [4] καὶ ἀκουστέον, εἴ τις οἶδεν, [65] "ὅτι τοιούτοις χειμῶσι τοιαῦτα θερμὰ γίνεται, τοῖον δὲ τὸ θέρος ἔσται. [5] τὰς χρόας μάλιστα ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, καὶ ἐν βορείοισι καὶ νοτίοισιν, καὶ ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν, αὐτὰς πρὸς ἑωυτὰς, καὶ ἄλλο πρὸς ἄλλο. [6] σκεπτέον δὲ, ἐξ ὧν ἴσμεν καὶ παρεόντων καὶ ἀτρεμιόντων, πρὸς χροιάς. [7] καὶ ὅτι αἱ ἡλικίαι τῇσιν ὥρῃσιν ἐμφερέες εἰσὶ, καὶ χροιῇ, καὶ τρόπῳ.

XI. "Οἱ αἱμορροΐδας ἔχοντες, [66] ὅτε πλευρίτιδι, ὅτε περιπνευμονίῃ, ὅτε φαγεδαίνῃ, ὅτε δεθῆσιν, ὅτε τερμίνθοισιν ἁλίσκονται· [2] "ἧσσον δὲ λέπρῃσιν ἧσσον δὲ ἀλφοῖσιν. [3] ἰσχυρῶς γε μὴν ἀκέρσως, [67] "συχνοῖσι τοῖσι τοιούτοισιν ἀ[68] βρωδέως ἥλωσαν, καὶ ὀλίθρια ἔπεσον. [4] "καὶ ὅσοις ἄλλοις [69] ἀποστάσιες, οἷον συρίγγες, ἑτέρων ἄκος. [5] "ὅσοις πέφυκεν [70] ἐπιφανόμενα πονεῖν, ῥύεται τὰ τῶν περιχρωμένα κωλύματα ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι. [6] "οἱ [71] ὑποπῶοι τόποι, καταξαίνοντες πόνῳ, ἢ βάρει, ἢ ἄλλῳ τινὶ, ῥύονται· "ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι. [72] [7] διὰ τὴν ροπὴν τὴν ἐπ' αἷμα ἕρπουσαν, ἀλλὰ καὶ διὰ χυμοῦ τὴν συγγένειαν τοιαύτας πλύσιος. [8] ἔστι, οἷσιν αἷμα ἀφίσταται τὸν χυμὸν, ἐπὶ τοῖσι τοιούτοισιν· ἐπ' ἄλλοισι δὲ, ὥσπερ ἐπὶ τούτοισιν, τούτῳ

multam ſiccitatem, aqua futura eſt, de aqua inter cutem prædicere licet: [2] & ubi talia parva ſigna apparuerint in ventorum quiete, in tranſmutatione. [3] Colligenda igitur ſunt, quæ in qualibus aquis aut ventis morbi ſignificant, [4] & audiendus eſt ſi quis novit, quod tali hyeme prægreſſa, tale ver aut æſtas erit. [5] Colores non ſunt ſimiles in temporibus, neque in aquilonaribus, neque in auſtrinis, neque in ætatibus, neque in unoquoque ad ſeipſum, neque in alio ad alium. [6] Conſiderandum autem eſt ex his quæ præſentia ac quieſcentia novimus de coloribus, [7] & quod ætates temporibus ſimiles ſunt, & colore, & mutatione.

XI. Qui hæmorrhoidas habent, neque pleuritide, neque peripneumonia, neque phagedæna, neque furunculis, neque tuberculis terebinthi figuram habentibus corripiuntur. [2] Fortaſſis autem neque lepris, fortaſſis neque vitiliginibus. [3] Multi tamen intempeſtive curati, non tarde talibus correpti ſunt, & ſic pernicioſæ fuerunt. [4] Et quicunque alii abſceſſus, velut fiſtulæ, aliorum medela ſunt. [5] Quæ ubi inſuper comparent ſedare ſolent, ea prius oborientia impedimenta ab his liberant. [6] Alterius loci morbos loca excipientia, aut dolore, aut gravitate, aut ob aliud quiddam liberant, aut quod aliis ſunt communicationes. [7] Propter inclinationem non amplius ſanguis prodit, ſed juxta humoris cognationem talia ſpuunt: [8] convenit quibuſdam ſanguinem detrahere tempeſtive in talibus, in aliis autem, velut in his, non

35 τῶν ἐκ' ἐπιῤῥ. 9 " κώλυσις ἐπὶ τοῖσι δὲ αἱμορῤῥοΐδεα πλύουσιν, ὦχρη, πλευρῆπις, χολή. 10 " τὰ ωδέα τὸ ὑς, ὅστισιν αὖ ἀμφὶ κρίσιν γενόμενα, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ, τότε ἀπελλασσόμενα ὑποστροφὴν ποιέῃ), 11 καὶ λόγον τὸν ὑποστροφίων τῆς ὑποστροφῆς κρανόμενα, οὕτως αὖθις ἄρῃ) καὶ ωδήσει. 12 ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν ὑποστροφαὶ, οὕτω καὶ ωδίδων. 13 ἐπὶ τούτοισιν ἐλπὶς ἐς ἄκρα ἀφίξεσθαι. 14 οὖρον παχὺ, λιθῶδες, οἷον τὸ τοῦ ἀρχιγένους, ἐπὶ τοῖσι καὶ πρώτοισι τεθεραπευμένοισιν 40 ἔσιν ὅτε ἔρχεται, καὶ ῥύεται τὸ ἀπόστημα. 15 ἢν δὲ ἐπὶ τούτῳ καὶ αἱμορῤῥαγήσῃ ἀπὸ ῥινῶν ἱκανῶς καὶ πάνυ. 16 καὶ ὃ τὸ ἔντερον ἐπὶ δεξιὰ ἀρθριτικῷ πάθει ἐγένετο, ἢν ἡσυχαίτερον. 17 ἐπὶ δὲ τούτῳ ἰητρεύθη, ἐπὶ πονώτερον.

non hoc convenit. 9 Impedimentum in ſpuentibus cruenta: tempus anni, pleuritis, bilis. 10 Tubercula circa aurem quibus circa judicationem 'exorta, non 200 ſuppurata fuerint, his diſparentibus recidiva fit, 11 & pro ratione recidivarum, recidiva contingente: rurſus intumeſcunt, & permanent, 12 quemadmodum febrium recidivæ, in ſimili circuitu: 13 in his ſpes eſt ad articulos abſcedere. 14 Urina craſſa, alba, qualis Archigenis familiari erat, in laſſitudinoſis febribus quarta die aliquando prodit, & liberat ab abſceſſu. 15 Si vero ultra hoc, etiam ſanguis è naribus 'large eruperit, 205 etiam valde. 16 Cui inteſtinum in dextra parte dolebat, & articulari morbo correptus eſt, quietior erat. 17 Poſtquam autem hic curatus fuit, magis dolebat.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΕΡΩΝ, ΥΔΑΤΩΝ, ΤΟΠΩΝ.

HIPPOCRATIS DE AERIBVS, AQVIS, LOCIS.

Baſil. græc. Foeſius ſect. III. 63. 280. Baſil. lat.

239 pag 71 ΙΗΤΡΙΚΗΝ "ὁστις βούλεται ὀρθῶς ζητεῖν, τάδε χρὴ ποιέειν. 2 πρῶτον μὲν σύγκρισιν ποιέεσθαι πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτεος, ὅ, τι δύναται ἑκάστη ἐκάστη. 3 ἐν γὰρ 5 τοῖσι οὐδὲν, ἀλλὰ πολὺ διαφέρουσιν αὐτοῖσί τε ἑωυτῶν, καὶ ἐν τῇσι μεταβολῇσιν. 4 ἔπειτα δὲ τοὺς πνεύμασι, τούς τε θερμοὺς καὶ τοὺς ψυχροὺς. 5 μάλιστα μὲν τοὺς κοινοὺς πᾶσιν ἀνθρώποισιν, ἔπειτα δὲ καὶ ὧν ἑκάστη χώρη ἐπιτήδεια ἐόντα. 6 δεῖ

QUICUNQUE artem 1 medicam integre ad- 16 ſequi velit, 2 pri- pag mum quidem tempo- 104 rum anni rationem habere debet, quantum potentia quodlibet eorum valeat 3 (non enim ſimile quicquam in illis exiſtit, verum differunt invicem propter varias quæ in eis 'fiunt mutationes.) 4 5 Deinde ventorum calidorumque & frigidorum 5 maxime qui ex his omnibus hominibus ſunt communes, & mox qui in unaquaque regione ſunt indigenæ & proprii.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 365 sur 917

6 δεῖ δὲ καὶ τῶν ὑδάτων σκοπέεσθαι τὰς δυνάμιας. 7 ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ σίτῳ διαφέρουσι καὶ ἐν τῷ σταθμῷ, οὕτω καὶ ἡ δύναμις διαφέρει πολὺ ἀκρίτως. 8 ὥστε ἐς πόλιν ἐπιδὺν ἀφίκηταί τις, ἧς ἄπειρός ἐστι, διαφρονέειν χρὴ τὴν θέσιν αὐτέης, ὅκως κέεται καὶ πρὸς τοὺς πνεύμασι, καὶ πρὸς τὰς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου. 9 ὁ γὰρ αὐτὸς δύναται, ἢ πρὸς βορέην κέεται, καὶ ἢ πρὸς νότου. 10 ἐσὶ ἢ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, ἐσὶ ἢ πρὸς δύνοντα. 11 ταῦτα δὲ σκοπέεσθαι ὡς κάλλιστα· καὶ τῶν ὑδάτων περὶ, ὡς ἔχουσιν, καὶ πότερον ἑλώδεσι χρέονται καὶ μαλακοῖσιν, ἢ σκληροῖσί τε καὶ ἐκ μετεώρων, καὶ ἐκ πετρωδέων, εἴτε ἁλυκοῖσι, καὶ ἀπεφθέγμενοισι. 12 καὶ τὴν γῆν, πότερον ψιλή τε καὶ ἄυδρος, ἢ δασεῖα καὶ ἔφυδρος, καὶ εἴτε κοίλη ἐστὶ καὶ πνιγηρὴ, εἴτε μετέωρος καὶ ψυχρή. 13 καὶ τὴν διαίταν τῶν ἀνθρώπων, οἵησιν ἥδονται· πότερον φιλοπότης καὶ ἐρίστης καὶ ἀπελεύθερος, ἢ φιλογυμναστής τε καὶ φιλόπονος, καὶ ἐδώδιμος καὶ ἄποθος. 14 καὶ ἀπὸ τουτέων χρὴ συμβάλλεσθαι ἅπαντα. 15 εἰ γὰρ τοῦτο εἰδείη τις καλῶς· μέλλοι μὲν πάντα· εἰ δὲ μὴ, τά γε πλεῖστα· οὐκ ἂν αὐτὸν λανθάνοι ἐς πόλιν ἀφικνεόμενον, ἧς ἂν ἄπειρος ᾖ, ἔτε νοσήματα ἐπιχώρια, ἔτε τῶν κοιλάδων ἡ φύσις οἵη τίς ἐστιν. 16 ὥστε μὴ ἀπορέεσθαι ἐν τῇ γνώμῃ τῶν νούσων, μηδὲ διαμαρτάνειν

6 Neque vero negligentiorem se circa aquarum facultates cognoscendas exhibere convenit. 7 Quemadmodum enim gustu differunt, & pondere ac statione, sic quoque virtute aliæ aliis longe præstant. 8 Quare si quis ad urbem sibi incognitam perveniat, circumspicere oportet ejus situm, quo modo scilicet ad ventos, & solis exortus jaceat: 9 non enim æquales vires sunt, ad Septentrionem sitæ, & vergentis ad Austrum: 10 neque ejus quæ solem exorientem, & quæ eundem occidentem spectat. 11 Hæc itaque diligenter oportet perscrutari, ac simul quo modo habeant circa eam aquæ: num ne paluſtribus utantur & mollibus, aut duris & ex sublimi loco prolabentibus, & scaturientibus, ex petris, sive salsis, & crudis. 12 Terra etiam ipsa consideranda, nudane sit & aquis carens, aut densa & aquosa, & an concava sit & æstuosa, vel alta & frigida. 13 Hominum insuper diæta perquirenda, qua maxime capiantur: an bibuli sint & lurcones & ocio dediti, aut exercitiis variis utentes, & tolerantes laborum, ciborumque plus adpetentes quam poculorum. 14 Ex his enim singula sunt investiganda. 15 Nam qui hæc omnia probe, quantum fieri potest, cognoverit, aut horum plurima, eum non latere possunt quum in urbem etiam ignotam sibi pervenerit, neque morbi regioni peculiares & patrii, neque communis regionis natura, quæcunque tandem ea fuerit, 16 ut non possit in cognoscendis morbis dubius hærere, aut errare sicubi ad morborum medicationem adhibeatur.

μαρζώνῃ· 17 ἃ εἰκὸς ἐστι γίνεσθαι, ἢν μή τις, τοῦτα πρόπερον εἰδώς, προφρων τὴς ἦ, 18 τοῦδε εἵνεκεν τὸ χρόνου προσιόντος καὶ ξυνιεὶς λέγοι εὖ, ὀνήσειε δὲ νοσήμασι μέλλ- 4 λῃ πύκνωσιν τὴν πόλιν καὶ μεταχήσειν, ἢ ἤρεος, ἢ χειμῶνος, ὀνήσειε τὰ ἴδια ἐνείκας κίνδυνος γίνεται· σὺν μεταβολῆς τ' διαίτης. 19 εἰδὼς γὰρ τ' ὡρέων τὰς μεταβολὰς, καὶ τ' ἄστρων ἐπιτολάς τε καὶ δύσιας, κρηὸν ἔνεστιν τελέων γίνεσθαι, προγιγνώσκειν αὖ τὸ ἔτος, οἷόν τι μέλλει γίνεσθαι. 20 ὅτως αὖ τις ἐρευνώμενος καὶ προγινώσκων τὰς κρήσις, μᾶλλον αὖ εὐδόκιμα ποιέοι ἐνείκας, καὶ τὰ τελεύτα τυγχάνοι τῆς ὑγιείης, καὶ κατ' ὀρθὸν φέροιτο τὸν ἐλάχιστα ἐν τῇ τέχνῃ.

11. Εἰ δὲ δοκέοι τις τοῦτα μετεωρόλογα εἶναι, ἐς μεταφυὴν τ' γνώμης, μάθοι αὖ, ὅτι οὐκ ἐλάχιστον μέρος ξυμβάλλεται ἀστρονομίη ἐς ἰητρικὴν, ἀλλὰ πάνυ πολλόν. 2 ἅμα γὰρ τῇσιν ὥρῃσι, καὶ ἐν χειλίῃ μεταβάλλουσι τοῖσιν ἀνθρώποισιν, 3 ὅκως δὲ χρὴ ἐνεργεῖν τῶν προφρημένων σκοπεῖν καὶ βασανίζειν, ἐγὼ φράσω τοιάδε. 4 ἥ τις μὲν πόλις πρὸς τὰ πνεύματα κεῖται τὰ θερμά· 5 τοῦτα δὲ ὕδατα μεταξὺ τῆς τε χλιερῆς καὶ ἁλίης καὶ τῶν δυσμίων τῶν χλιερῶν· 6 καὶ οὐ τὴν τοῦτα τὰ πνεύματα εἶναι ξυνόμοια, τῶν δὲ ἀπὸ τῶν ἄρκτων πνεόντων σκέπην· 7 ἐν τούτῃ τῇ πόλει εἶναι τάτε ὕδατα πολλὰ καὶ ὑφαλά, καὶ ἀνάγκη εἶναι μὴ μετέωρα· 8 ἢν μὲν θέρεος θερμά, ἢν δὲ χειμῶνος ψυχρά. 9 [καὶ ὅσα πολίσματα ἀνθρώποισιν ἐν τοιῇδε νόσους ποικίλως ἐπιφορεῖ.]

beatur. 17 Quæ ambo illis evenire ſolent, qui non prius provìdi hæc diligenter cognoverunt. 18 Quare qui ea ſtudioſe rimatus fuerit, uniuſcujuſque temporis, ac anni futuri conſtitutionem prædicere poterit, qui videlicet morbi communi adfectione civitatem ſint invaſuri tum æſtate, tum hyeme, & quæcunque pericula unicuique fiunt timenda ex diætæ ac victus immutatione. 19 Quum enim temporum mutationes, & aſtrorum ortus ac occaſus obſervaverit, quemadmodum ſingula horum eveniant, prænoſcet utique & de anno, qualis hic ſit futurus: 20 hoc namque modo ſi quis rimatus fuerit ac prægnoverit temporum occaſiones, maxime de ſingulis ſciet, utplurimumque ſanitatem adſequetur, & recta via procedet, non minima artis ſuæ gloria.

11. Quod ſi cui hæc ſublimiora videantur, is ſi ab hac ſententia diſcedat, diſcet ſane non minimam partem conferre ad rem medicam ipſam Aſtronomiam, ſed omnino plurimam, 2 quum una cum temporibus & ventriculi in hominibus mutentur. 3 Quomodo autem ſingula quæ diximus ſcrutari ac explorare oporteat, deinceps dicam manifeſte. 4 Quæcunque quidem civitas ad ventos ſita eſt calidos, 5 (puto autem eos qui inter brumalem ſolis exortum itidemque occaſum perflant,) 6 huic hi venti ſunt peculiares. à Septentrionalibus autem ventis tuta ac protecta ea civitas exiſtit. 7 Aquæ vero ejus multæ & ſubſalſæ ſunt, & neceſſario non ſublimes, 8 æſtate quidem calidæ, hyeme frigidæ.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 367 sur 917

111. Καὶ οἱ ὁκόσαι μὲν τῶν πόλεων κέονται γε καλῶς πρὸς ἥλιόν τε καὶ πνεύματα, ὕδασί τε χρέονται ἀλαθοῖσιν, οὗ μὲν ἥκιστα εὐῶδες καὶ τοιούτων μεταβολέων. 2 ὁκόσαι δὲ ὕδασί τε ἑλείοισι χρέονται καὶ λιμνώδεσι, κέονταί τε μὴ καλῶς τῶν πνευμάτων καὶ ἡλίου, οὗ τοιοῦτον μᾶλλον. 3 κλὴν μὲν τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται, θᾶσσον παύονται· εἰ δὲ ὑσταίη, διουρητικοὶ γίνονται. 4 Καὶ φλεγμαίνουσι εἰκὸς ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ παντὸς ἐπιφάσιος, ἢν ἕλκος ἐγγένηται. 5 τούς τε ἀνθρώπους τὰς κεφαλὰς ὑγρὰς ἔχειν καὶ φλεγματώδεας. 6 τούς τε κοιλίας αὐτέων πυκνὰ διαρρώσεσθαι, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ φλέγματος ἐπικαταῤῥέοντος. 7 τούτοισι εἴδεα ἐπὶ τὸ πολὺ θῆλυ αὐτέων ἀτονώτερα εἶναι. 8 ἐσθίειν δ' ἐκ ἀγαθὸς εἶναι, οὐδὲ πίνειν. 9 οὐ γὰρ κεφαλὰς ἀσθενείας ἔχουσιν, οὐκ ἂν εἴποιεν ἀγαθοὶ πίνειν. 10 ἡ γὰρ κραιπάλη μᾶλλον πιέζει.

111. Et quæ quidem urbes bene ſitæ ſunt ad ſolem, & ad ventos, & aquis bonis utuntur, hæ minus à talibus mutationibus afficiuntur. 2 Quæ vero aquis 'paluſtribus ac lacuſtribus utuntur, & non bene ſitæ ſunt ad ventos, & ad ſolem, hæ magis. 3 Et ſiquidem æſtas ſicca fuerit, citius ſedantur morbi: ſi vero pluvioſa, diuturni fiunt: 4 & phagedænas adedentes ex omni occaſione oboriri veriſimile eſt, ſi ulcus fiat. 5 Si vero hyems frigida ſit, homines capita humida ac pituitoſa habere par eſt: 6 & ventres ipſorum frequenter exturbari, pituita à capite influente: 7 & 'formas ipſorum utplurimum debiliores eſſe: 8 ipſoſque ad edendum ac bibendum non appoſitos eſſe. 9 Nam qui capita debilia habent, non fuerint boni potores. 10 Crapula enim magis gravat.

IV. Νοσήματα δὲ τάδε ἐπιχώρια εἶναι. 2 πρῶτον μὲν αἱ γυναῖκες νοσηραὶ καὶ ῥοώδεες εἶναι. 3 ἔπειτα πολλαὶ αὐτέων ὑπὸ νόσου, καὶ οὐ φύσει, 4 ἐκλυτρώσκεσθαί τε πυκνὰ, 5 τοῖσι δὲ παιδίοισιν ἐπιπίπτειν ἀπασμοὺς καὶ ἄδημα. 6 ἃ νομίζουσι τὸ παιδίον ποιεῖν, καὶ ἱερὸν νοῦσον εἶναι. 7 τοῖσι δὲ ἀνδράσι δυσεντερίας, καὶ διαῤῥοίας, καὶ ἐπιάλους, πυρετοὺς πολυχρονίους χειμερινοὺς, καὶ ἐπινυκτίδας πολλὰς, καὶ αἱμορροΐδας ἐν τῇ ἕδρῃ. 8 πλουρίτιδες δὲ καὶ περιπνευμονίαι καὶ καῦσοι, καὶ ὁκόσα ὀξέα νοσήματα νομίζουσι, ἐκ ἰσχνῶν πολλά. 9 Καὶ γὰρ οἷόν τε, οὐκ ἂν αἱ κοιλίαι ὑγραὶ ἔωσι, τοὺς νόσους τοιούτους ἰσχύειν. 10 ὀφθαλμίαι τε ἰσχνοὶ ὑγραὶ, καὶ χαλαζαι καὶ ὀλιγοχρόνιοι, οὐ μὴν

IV. Morbi vero hi ipſis vernaculi ſunt. 2 Primum quidem mulieres morboſæ, ac fluxionibus obnoxiæ ſunt: 3 deinde multæ ſteriles ſunt ex morbo, non à natura, 4 & frequenter abortiunt. 5 Pueris vero incidunt convulſiones ac 'anhelationes, 6 quæ morbus puerorum, & ſacer eſſe putantur. 7 Viris autem dyſenteriæ, & alvi profluvia, & febres lenes, diuturnæ, hybernæ, & puſtulæ nocturnæ multæ, & hæmorrhoides in ſede. 8 Pleuritides autem, & peripneumoniæ, & febres ardentes, & quicunque acuti morbi putantur, non multum proveniunt. 9 Non enim fieri poteſt ut iſti morbi vigeant, ubi alvi liquidæ exiſtunt. 10 Lippitudines vero 'oboriuntur humidæ, non graves, nec diuturnæ:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 368 sur 917

μήτι κατέχη νόσημα πεπλεκτόνερον ὀκ
45 μεταβολῆς. [11] καὶ, ὁκόταν τὰ πε-
πλεκτόνερα ἔτι αὐξηθέωσι, κατέρ-
ροοι ἐπιγινόμενοι ὀκ ἔασι ἐξεφάλε
φλεγματικὰς ποιέοντες τὰς αὐ-
θρώπους, ὁκόταν ἐξαίφνης ἡλιωθῶ-
σι τὸν κεφαλὸν, ἢ ῥιγώσωσι, [12]
" τῶν τε μὲ τὰ νοσήματα αὐτόθεν ἐστὶν 12
ἐπιχώρια ἐστι· [13] χωρὶς ἢ, λοιμόν τι πεπλε-
κτόνερον κατέχη νόσημα ὀκ μεταβο-
λῆς τ' ἀέρων, καὶ τελέως μεθέχειν.

53 v. Ὁκόσαι δ' ἀνατολικαί εἰσι τελέων
πρὸς τὰ πνεύματα τὰ ψυχρὰ,
μεταξὺ τ' δυσμέων τ' θερινῶν & ἡ-
λίου & τ' ἀνατολῆς τ' θερινῆς, & αὐ-
τῆσι τοῦτο τὸ πνεύμα ἐπιχω-
ριά ἐστι, & ἢ νότε καὶ τ' θερινῶν
πνευμάτων σκέπη. ὧδε ἔχει καὶ τ'
πόλεων τελέων. [2] πρῶτον μὲ τὰ ὕ-
δατα, τὰ σκληρά τε καὶ ψυχρὰ, ὡς
ἐπὶ τὸ πλῆθος γλυκέα ἐστί. [3] τοὺς ἢ
5 ἀνθρώπους εὐσάρκους τε " καὶ σκλη- 13
ρούς ἀναγκαίη εἶναι· [4] τούς τε πλείους
" τοὺς κοιλίας ἀτρεμέως ἔχειν, καὶ 14
σκληρὰς τὰς κάτω, τὰς ἢ ἄνω εὐ-
ρυτέρας· [5] χολώδεάς τε μᾶλλον ἢ
φλεγματίας εἶναι. [6] τοὺς ἢ κεφα-
λὰς ὑγιεινὰς ἔχουσι καὶ σκληράς,
ῥεύματά τε ἐστὶν ἐπὶ τὸ πλῆθος.

VI. Νοσήματα ἢ αὐτόθεν
" ἐπιδημεῖ, εὐπλευρίτιδες τε 15
παλαὶ, εὐ τε ἀξέειν νομιζόμενα
νέουσι. [2] ἀναγκαίη ἢ οὐδὲ ἔχειν, ὁκόταν
κοιλίαι σκληραὶ ἐῶσιν, [3] ἐμπυοί τε
πολλοὶ γίνον· ἀπὸ παντὸς σαρκώ-
10 σιος, [4] τελέως ἢ αἵματος ἐστὶ & σώματος
πύκνωσις & σκληρότης τ' κοιλίης.
[5] καὶ ξηρότης ἐνεμαίας ποιέει εἶναι
καὶ & ὕδατος ἡ ψυχρότης. [6] ἐδώδιμοι
ἢ αὐ ἀναγκαῖοι τοιούτοις φύσιας εἶ-
ναι, καὶ ὀλυπόδες. [7] ἐ γὰ οἷόν
τε ἅμα πολυσάρκους τε εἶναι καὶ
πολυπόδους. [8] ἀφυλμίας τὲ γί-

ſi non ex mutatione temporum morbus aliquis omnibus communis occupet. [11] Et ubi quinquageſimum annum tranſgreſſi fuerint, defluxiones ex cerebro accedentes, homines ſemiſyderatos faciunt, ubi caput derepente inſolatum, aut frigore correptum fuerit. [12] Atque hi quidem morbi ipſis vernaculi ſunt: [13] præterquam ſi morbus aliquis omnibus communis ex temporum mutatione oboriatur, nam & hujus participes fiunt.

v. Quæcunque vero civitates his ex oppoſito ſitæ ſunt ad ventos frigidos, inter occaſum ſolis æſtivum, & orientem æſtivum: etiam ipſis hi venti vernaculi ac indigenæ ſunt: ab auſtro vero & calidis ventis protectæ ſunt. Et de his urbibus ſic ſe res habet. [2] Primum quidem aquæ & duræ & frigidæ urplurimum dulceſcunt. [3] Homines autem vegetos & ſiccos eſſe neceſſe eſt: [4] & plures ventres infernos crudos ac duros habere, ſupernos vero fluidiores: [5] bilioſoſque magis quam pituitoſos eſſe. [6] Capita vero ſana ac dura habent, & plerunque vaſa ipſis rumpuntur.

VI. Morbi autem populares ipſis hi ſunt, pleuritides, & quos acutos eſſe receptum eſt. [2] Neceſſe eſt autem ita habere, quum alvi duræ exiſtant. [3] Et ſuppurati multi ex omni occaſione fiunt. [4] Hujus autem cauſa eſt, corporis extenſio, ac ventris duricia. [5] Siccitas enim & aquæ frigiditas facit ut vaſa rumpantur. [6] Edaces autem tales naturas eſſe neceſſe eſt, & non multum bibaces. [7] Non enim fieri poteſt

νιαχ διὰ χρόνου γίγνεσθαι σκληρὰς καὶ ἰσχυρὰς· καὶ αὖθις ῥήγνυσθαι τὰ ἄμματα. 9 αἱ μορφοίας δ' ἐκ τῶν ῥινῶν τοῖσι νεωτέροισι τελέκεσθαι ἐτέων γίγνεσθαι ἰσχυρὰς καὶ ἧκιστα. 10 πάντα ἱερὰ νοσεύματα καλεόμενα ὀλίγα μὲν τῶνδε, ἰσχυρὰ δέ. 11 μακροβίους δὲ τοὺς ἀνθρώπους τελέως μᾶλλον εἶναι ἑτέρων. 12 καὶ τὰ ἕλκεα ἧσσον φλεγμαίνειν ἢ γίγνεσθαι, οὐδὲ ἀγριοῦσθαι. 13 τὰ δὲ ἤθεα ἀγριώτερα ἢ ἡμερώτερα. 14 τοῖσι μὲν ἀνδράσι τὰ νοσήματα ἐπιχώρια· 15 χωλὸς, ὅτῳ τι παράκειται κακόν, οὐκ ἀποθνῄσκει τῶν ἀρρένων.

VII. Τῆσι δὲ γυναιξὶ τοῦτον μὲν τὸν φθορὴν πολλὴν γίγνεσθαι ἀπὸ τοῦ ὕδατος, ὅτῳ σκληρῷ τε καὶ ἀτέραμνα καὶ ψυχρά. 2 αἱ γὰρ καθάρσιες οὐκ ἐπιγίγνονται τῶν ἐπιμηνίων ἐπιτηδέως, ἀλλὰ ὀλίγαι καὶ πονηραί. 3 ἔπειτα τίκτουσι χαλεπῶς· ἐκλυτοῦσι δὲ ἀσφαλέως. 4 ὅκόταν δὲ τέκωσιν, τὰ παιδία ἀδυνάτους τρέφειν εἰσί· 5 τὸ γὰρ γάλα ἀποσβέννυται ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῇ σκληρότητι καὶ ἀτεραμνίῃ. 6 φθίσιές τε γίγνονται συχνὰ ἀπὸ τῶν τοκετῶν. 7 τοῦτο γὰρ βίης ῥήγνυσθαι ἰσχυρῆς καὶ ἀπάσμασα. 8 τοῖσι δὲ παιδίοισιν ὕδρωπες ἐγγίνονται ἐν τοῖσιν ὄρχεσιν, ἕως μικροὶ ἦσι· ἔπειτα χρόνου προϊόντος τῇ ἡλικίῃ ἀφανίζονται. 9 ἥβῶσί τε ὀψὲ ἐν τῇδε τῇ πόλει. 10 καὶ μὰ ἐν τῇ θερμῶν πνευμάτων καὶ τῶν ψυχρῶν, καὶ τῶν πόλεων τοιούτων ὧδέ ἐχόντων, ὡς εἰρήκαμεν.

IIX. Ὁκόσαι δὲ πρὸς τὰ πνεύματα μεταξὺ τῶν θερινῶν ἀνατολίων καὶ ἡλίου καὶ τῶν χειμερινῶν, καὶ ὁκόσαι τοὐναντίον τούτων, ὧδε ἔχει πρὸς ἀλλήλας. 2 ὁκόσαι μὲν πρὸς τὰς

potest ut simul multum edant ac bibant. 8 Lippitudinesque his fieri ex temporis intervallo necesse est, duras autem ac vehementes, & statim oculos rumpi. 9 Sanguinis item ex naribus finxiones vehementes æstate fieri junioribus triginta annis. 10 Morbos etiam sacros appellatos, paucos quidem, verum vehementes. 11 Longæ vero vitæ magis quam alios, hos homines esse par est: 12 & ulcera non pituitosa oboriri, neque efferari. 13 Mores vero magis feros quam mansuetos. 14 Ac viris quidem hi morbi vernaculi sunt: 15 præterquam si quis omnibus communis ex temporum mutatione ingruat.

VII. Ex mulieribus vero, primum quidem multæ steriles fiunt, propter aquas quæ duræ sunt ac crudæ & frigidæ. 2 Purgationes enim mensium non contingunt commodæ, sed paucæ ac pravæ. 3 Deinde pariunt difficulter, & non valde abortiunt. 4 Ubi vero pepererint, pueros nutrire non possunt. 5 Lac enim ab aquarum duricia ac cruditate extinguitur. 6 Et tabes frequentes à partu fiunt. 7 Præ violentia enim ruptiones ac vulsuras habent. 8 Pueris autem hydropes in testibus fiunt, quamdiu parvi fuerint: deinde ætatis progressu evanescunt. 9 Pubescunt autem sero in hac civitate. 10 Et de calidis quidem ventis ac frigidis, & urbibus ad hos sitis, hoc modo velut dictum est, res se habet.

VIII. Quæcunque vero civitates sitæ sunt inter æstivos ac hybernos solis ortus, & quæcunque ex opposito harum, de his ita habet. 2 Quæ quidem ad orien-

τὰς αὐαλωλὰς ἢ ἡλίε κέοντ), τοῦτ-
ως εἰκὸς εἶναι ὑγιεινοτέρας τ πρὸς
τὰς ἄρκλας ἐστραμμένων, ἢ τ πρὸς
τὰ θερμά, ἢν καὶ σταδίον τὸ μεταξὺ
ᾖ. 3 πρῶτον μὲν γὰρ μετριώτερον
ἔχει τὸ θερμὸν ἢ τὸ ψυχρόν. 4 ἔπειτα
τὰ ὕδατα, ὅσα πρὸς τὰς ἢ ἡλίε
αὐαλωλάς ἐστιν, τοῦτο λαμπρά τε
εἶναι ἀνάγκη, καὶ εὐώδη, καὶ μαλα-
κὰ, καὶ ἐραστὰ ἐγγίνεσθαι ἐν τούτῃ
τῇ πόλι. 5 ὁ γὰρ ἥλιος καταλάμπων
ἀνίσχων καὶ καταλάμπων. 6 τὸν γὰρ ἑωθι-
νὸν ἐκφαίνει αὐτὸς ὁ ἀὴρ πρωτίστ ὡς
ἐπὶ τὸ πολύ. 7 τάτε εἴδεα τ ἀν-
θρώπων εὐχροά τε καὶ ἀνθηρὰ ἐστι
μᾶλλον, ἢν μή τις νοῦσος ἄλλη κω-
λύῃ. 8 λαμπρόφωνοί τε εἰ ἄν-
θρωποι, ὀργήν τε ξυνίεσιν βελτίους
εἰσὶν τ πρὸς βορέην. 9 εἰ πρὸς καὶ τὰ
ἄλλα τὰ ἐμφυόμενα ἀμείνω ἐστίν.
10 ἔοικέ τε μᾶλιστα ἡ ἄνω κατὰ μὴν
πόλις ἥ ἐστι κατὰ τ μεσημβρίην τε καὶ τ ψυχρόν. 11 τάτε νοσήματα
ἐλάσσω μὲν γίνε) καὶ ἀσθενέστερα.
12 ἔοικε δὲ τοῖς αὐτοῖς πόλεσιν γε-
νομένοις νοσήμασι, τοῖς πρὸς τὰ
θερμὰ τὰ πνεύματα ἐστραμμένοις. 13 αἵ τε γυναῖκες αὐτόθι εὐαγκύ-
μονές εἰσι σφόδρα, καὶ τίκτουσι ῥᾳ-
δίως. 14 περὶ μὲν τελέων ὧδε ἔχει.

IX. Ὁκόσαι δὲ πρὸς δύσιας
κέονται, καὶ αὐτέησιν ἔστι σκέπη τ
πνευμάτων τ ἀπὸ τ ἠοῦς πνεόντων,
τάτε θερμὰ πνεύματα παραῤῥεῖ καὶ
τὰ ψυχρὰ ἀπὸ τ ἄρκτου, ἀνάγκη
ταύτας τὰς πόλιας ἥκιστα κάκ νο-
σηρωτάτας. 2 πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ὕ-
δατα λαμπρά. 3 αἴτιον δὲ, ὅτι ὁ
ἀὴρ τὸ ἑωθινὸν κατίσχει ὡς ἐπὶ τὸ πο-
λὺ, ὅσῳ τῷ ὕδατι ἐγκαταμιγνύ-
μενον τὸ λαμπρὸν ἀφανίζει. 4 ὁ
γὰρ ἥλιος, πρὶν αὖ ἀνατεῖλαι, ἀκ
ἐπιλάμπει. 5 θέρεος δὲ ἑωθεν μὲν αὖ-

orientem ſolem ſitæ ſunt, eas par eſt eſſe ſalubriores his quæ ad ſeptentrionem converſæ ſunt, & his quæ ad calidos ventos ſitæ ſunt, etiamſi ſtadium ſolum interſit. 3 Primum enim moderatior eſt caliditas ac frigiditas. 4 Deinde aquas quæ ad ſolis ortus ſunt, omnes ſplendidas eſſe neceſſe eſt, & odoratas, & molles, & amabiles oriri in hac civitate. 5 Sol enim emergens ac illuſtrans ipſas caſtigat. 6 Matutinum enim tempus ipſe aër utplurimum ſemper occupat. 7 Et hominum formæ boni coloris ſunt, & magis floridæ, ſi non quis alius morbus prohibeat. 8 Et clara voce prædíti ſunt homines, & ad iram ac intelligentiam præſtantiores ſeptentrionalibus, 9 ſiquidem & alia quæ in ipſa naſcuntur meliora exiſtunt. 10 Et civitas quæ hoc modo ſita eſt, veri maxime ſimilis eſt, juxta caliditatis ac frigiditatis moderationem. 11 Et morbi pauciores fiunt ac debiliores, 12 ſimileſque ſunt morbis, qui in civitatibus ad ventos calidos converſis oriuntur. 13 Et fœminæ iſthic valde fœcundæ ſunt, ac facile pariunt. 14 Et de his quidem ita habet.

IX. Quæ vero ad occaſus ſitæ ſunt, & ipſæ à ventis ab oriente ſpirantibus protectæ ſunt, & tum calidi venti leviter afflant, tum frigidi ab Urſis præterflant: eas urbes neceſſe eſt ſitu morboſiſſimo poſitas eſſe. 2 Primum enim aquæ non ſunt ſplendidæ. 3 Cauſa vero eſt quod aër matutinum tempus utplurimum occupat, qui aquæ immixtus claritatem ejus diſperdit. 4 Sol enim priuſquam elevetur, non illuſtrat. 5 Æſtate vero, mane qui-

αὖραι ψυχραὶ πνέωσι, καὶ ὁρόσαι πάπλωσιν. [6] τὸ δὲ λοιπὸν ἥλιος ἐσκιαδωώσας ὥστε μᾶλλον διέψῃ τὰς ἀνθρώπους. [7] διὸ καὶ ἀχρόους τε εἰκὸς εἶναι καὶ ἀῤῥώστους, [8] τά τε νοσήματα πάντων μᾶλλον μέρος τι ἐνεῖναι ἐν αὐτοῖσι δοκέει). [9] βαρυφώνους τε εἰκὸς εἶναι καὶ βραγχώδεας ἀλλήλους τὴν φωνὴν, ὅτι ἀκροθωρηκὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὐτόθι γίνεται), καὶ νασώδης. [10] ἅτε δὲ 454 τοῦ τε βορέου οὐκ εἰνεῖ) σφόδρα. [11] ἡ δὲ ἐνδιατρίβει τὰ πνεύματα. [12] οἱ δὲ ἐνδιατρίβουσιν αὐτόθι καὶ ἐνδιαιτῶνται), ὀδαλμόπληκτοί εἰσιν. [13] ἔπεσι τὰ ἐπὶ τὰ ἑσπέρια πνεύματα ἔοικε τῷ μεταπώρῳ μάλιστα. [14] ἥτε θέσις ἡ θερινὴ τῆς πόλιος καὶ ὡς τὴν ἡμέρης μεταβολαὶ, ὅτι πολὺ μέσον γίνεται) καὶ τὰ ἐωθινὰ καὶ ἑσπέρια πρὸς ἄλληλα. [15] περὶ μὲν πνευμάτων, ὅσα ἐστὶν ἐπιτήδεια καὶ ἀνεπιτήδεια, ὧδε ἔχει.

x. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὑδάτων βούλομαι διηγήσασθαι, ὅσα τε ἐστὶ νοσώδεα, καὶ ἀνυγιεινότατα, [2] καὶ ὁκόσα ἀφ' ὕδατος καλοῦ καὶ ἐκ τοιούτου γίνεται, καὶ ὅσα ἀγαθά. [3] πολλαχοῦ γὰρ μέρος ξυμβάλλεται) ἐς τὴν ὑγιείην. [4] " ὁκόσα μὲν 21 οὖν ἐστὶν ἑλώδεα, καὶ στάσιμα, καὶ λιμναῖα, τοῦτα ἀνάγκη καὶ μὴ θέρεος εἶναι θερμὰ καὶ πιεχέα καὶ ὀδμὴν ἔχοντα, [5] ἅτε οὐκ ἀποῤῥέοντα ἐόντα, " ἀλλὰ καὶ 22 τὸ ὑμοῦμενον ὕδατος ἐπιφερόμενόν ἀεὶ νέον, καὶ τὸ ἥλιος κρατύνῃς, ἀναγκαίη ἀχροά τε εἶναι καὶ πονηρὰ καὶ χολώδεα. [6] καὶ μὴν χειμῶνος, πυρετώδεά τε καὶ ψυχρὰ " καὶ τεθολωμένα, ἀπό τε 23 χιόνος καὶ πάχνης, [7] ὥστε φλεγματώδεα εἶναι " καὶ βραγχώδεα. 24 [8] τοῖσι δὲ πίνουσι σπλῆνας μὲν αἰεὶ μεγάλους εἶναι " καὶ μεμυωμένους, 25 καὶ τὰς γαστέρας σκληράς τε καὶ λιπαρὰς καὶ θερμὰς, τοὺς δὲ ὦμους καὶ τὰς κλεί-

quidem auræ frigidæ ſpirant, & ros decidit. [6] de cætero vero ſol ad ipſas occidens, quam maxime homines percoquit. [7] Quapropter etiam decolores ac infirmos ipſos eſſe par eſt, [8] & ex omnibus prædictis morbis participare. Nulla enim re ab ipſis ſeparantur. [9] Veriſimileque eſt ipſos gravi voce præditos ac raucoſos eſſe, propter aërem, 115 eo quod impurus plerunque iſthic eſt, & morboſus. [10] Neque enim ab aquilonaribus valde expurgatur. [11] Non enim perſeverant venti. [12] Qui vero perſeverant ac ipſis incumbunt, aquoſiſſimi exiſtunt. [13] Nam venti occidentales ſimiles ſunt autumno. [14] Et hujuſmodi civitatis ſitus eſt ad diei mutationes, eo quod multum temporis inter matutinum ac veſpertinum intercedit. [15] Et de ventis quidem qui 120 commodi ſunt ac incommodi, ita ſe res habet.

x. Cæterum de aquis deinceps narrare volo, quæ morboſæ ſint, & quæ ſaluberrimæ: [2] & quæ mala ab aqua fieri veriſimile eſt, itemque quæ bona. [3] Plurimam enim partem conferunt ad ſanitatem. [4] Quæcunque igitur paluſtres ſunt, & ſtabiles ac lacuſtres, eas neceſſe eſt æſtate eſſe calidas, ac craſſas & olentes. [5] Quum enim non defluant, ſed aqua pluvia ſemper nova inferatur, & ſol urat, 125 neceſſe eſt ipſas decolores eſſe, & pravas ac bilioſas. [6] Hyeme vero glaciatas & frigidas ac turbatas præ nive ac glacie, [7] ut pituitoſiſſimæ ac raucoſiſſimæ exiſtant. [8] Bibentibus autem ſplenes ſemper ſint magni ac pleni: & ventres duri, tenues ac calidi. Humeri vero & clavicu-

κλινίδας καὶ τὸ πρόσωπον καὶ λεπτὸν ἄχ. ⁹ἐς γὰρ τὰ πλήθεα αἱ σάρκες ξυντήκονται), διότι ἰσχνοί εἰσιν.

XI. ¹Εὐδιάδες τε εἶναι τὰς τοιαύτας φύσιας καὶ δυσηρεῖς, ²καὶ γαστέρας ἐπιρρόους ἔχειν τε καὶ ἐπὶ τὰ ἄνω καὶ τὰ κάτω ἰσχυρὰς, ὥστε καὶ φαρμάκων ἰσχυροτέρων δεῖσθαι. ³τοῦτο μὲν τὸ νόσημα τοῖσιν αὐτόθι ξύνηθές ἐστι καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος. ⁴οἷσι δὲ τελείοισιν οἱ ὕδρωπές τε καὶ πλεῖστοι γίνονται καὶ θανάσιμοι διεξίασι. ⁵καὶ γὰρ θέρεος δυσεντερίαι τε πολλαὶ ἐμπίπτουσι, καὶ διάῤῥοιαι, καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοί τε [καὶ] πολυχρόνιοι. ⁶καὶ οὗτοι δὲ τὰ νοσήματα μακρὰ ποιεῦνται τοὺς τοιούτους φύσιας ἐς ὕδρωπας καθίστασι, καὶ ἀποκτείνει. ⁷τοῦτο μὲν αὐτόθι τοῖσι θέρεος γίνεται).

XII. Τὸν δὲ χειμῶνος τοῖσι νεωτέροισι μὲν περιπνευμονίαι τε καὶ μανιώδεα νοσήματα· ²τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι καῦσοι, καὶ τὰ κατὰ τὰς πλευρὰς σκληρότητα. ³τῆσι δὲ γυναιξὶν οἰδήματα ἐγίνετο), καὶ φλέγματα λευκά· ⁴καὶ σὺν χαλεπῇ ἰσχύσι μόλις, καὶ πόνῳσι χαλεπῶς, μεγάλα τε τὰ ἔμβρυα καὶ οἰδέοντα. ⁵ἔπειτα σὺν τῇσι τροφῇσι φθινώδεά τε καὶ πονηρὰ γίνεται), ⁶καὶ ἡ τε κάθαρσις τῇσι γυναιξὶν οὐκ ἐπιγίνεται) χρηστὴ μετὰ τὸκον. ⁷τοῖσι δὲ παιδίοισι κῆλαι ἐπιγίνονται). ⁸μάλιστα μὲν τοῖσιν αὐθάδεσι κυρτοῖσι, καὶ ἕλκεα σὺν τῇσι κνήμῃσιν, ⁹ὥστε οὐκ εἶναι τοιούτοις φύσιας οὐδὲ εἶναι μακροβίοις εἶναι, ἀλλὰ ἀσθενησάντων τὸν χρόνον ἀπολλυμένους. ¹⁰ἔτι δὲ αἱ γυναῖκες δακίουσιν ἔχουσιν ὑπὸ γαστρὶ, καὶ, ὁκόταν ὁ τόκος ᾖ, ἀφανίζεται) τὸ καλήσαμα τῆς γαστρός. ¹¹τοῦτο δὲ γίνεται) ὑπὸ ὕδατος, ὁκόταν ὑδρωπιήσουσιν αἱ ὑστέραι. ¹²τὰ μὲν τοιαῦτα τὰ ὕδατα νομίζω μάλιστα εἶναι ἀπόνους ἄπαντα χρῆμα.

XIII.

viculæ & facies attenuata. ⁹ In ſplenem enim carnes colliquantur, quapropter graciles exiſtunt.

XI. Edaces autem ' eſſe tales ac ſiticuloſos par eſt, ² ventreſque tum ſupernos, tum infernos, calidiſſimos habere, ut etiam fortioribus medicamentis opus habeant. ³ Atque hic morbus ipſis & æſtate & hyeme familiaris eſt. ⁴ Ad hæc etiam hydropes plurimi ac lethaliſſimi fiunt. ⁵ Æſtate enim dyſenteriæ multæ ac alvi profluvia incidunt, & febres quartanæ diuturnæ. ⁶ Hi autem morbi prolongati, tales naturas ad hydropas deducunt ' ac occidunt. ⁷ Et hi quidem morbi ipſis æſtate fiunt.

XII. Hyeme vero junioribus quidem peripneumoniæ, & inſaniæ morbi. ² Senioribus vero, febres ardentes, propter ventris duriciem. ³ Mulieribus autem, tumores oboriuntur, & pituita alba, ⁴ & vix in ventre concipiunt, ac difficulter pariunt, & fœtus magnos ac tumidos: ⁵ deinde ex alimentis tabeſcentes ac depravati fiunt. ⁶ Et purgatio commoda poſt partum ' mulieribus non contingit. ⁷ Pueris vero herniæ accedunt, ⁸ & viris varices, & ulcera in tibia. ⁹ Quare fieri non poteſt ut tales naturæ longævæ ſint, ſed ante temporis adventum ſeneſcunt. ¹⁰ Præterea fœminæ ſe in utero habere putant, & ubi partus tempus adeſt, ventris moles illa ac plenitudo evaneſcit. ¹¹ Hoc autem contingit ex aqua, quum uteri ex aqua concepta laborant. ¹² Atque has quidem aquas ad omnem rem ' improbas eſſe cenſeo.

XIII.

XIII. Δεύτερα δ', ὅσων εἰσὶν αἱ πηγαὶ ἐκ πετρέων. [2] σκληρὸν γὰρ ἀνάγκη εἶναι. [3] ἢ εἴτε ὕκκι θερμὸν ὕδωρ ἐστὶν, ἢ σίδηρον γίνεται, ἢ χαλκὸς, ἢ ἄργυρος, ἢ χρυσὸς, ἢ θεῖον, ἢ στυπτηρία, ἢ ἄσφαλτος, ἢ νίτρον. [4] τούτων γὰρ πάντων ὑπὸ βίης γίνεται ἡ θερμή. [5] ἐ τοίνυν ἐκ τοιαύτης γῆς ὕδατα ἀγαθὰ γένοιτ' ἄν, ἀλλὰ σκληρά τε καὶ καυστώδεα. [6] [ἃ δὲ] διαρρέει δι' ἁλμώδεος, καὶ ἐς τὰς ἀφοδεύσιας πονηρά ἐστιν.

XIV. [1] Ἄριστα δ', ὁκόσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥέει καὶ λόφων γεώδεων. [2] αὐτά τε γὰρ ἔστι γλυκέα καὶ λιπαρὰ, καὶ τὸν οἶνον φέρειν ὀλίγον εἰώθασι τε ἔστι. [3] ἡ δὲ χειμῶνος θερμὰ γίνεται, ἡ δὲ θέρεος ψυχρά. [4] ἅτε γὰρ αὐὴν οὖσαν ἐκ βαθυτάτων πηγέων. [5] μάλιστα δὲ ἐπαινέειν, ὧν τὰ ῥεύματα πρὸς τὰς αὐγὰς τῆς ἠλίου ἐρράζασι, καὶ μᾶλλον πρὸς τὰς θερινάς. [6] ἀνάγκη γὰρ λαμπροτέρας εἶναι καὶ εὐώδεας καὶ κούφας. [7] ὁκόσα δὲ ἔστιν ἁλυκὰ καὶ ἀστόμαλα καὶ σκληρὰ, τὰ μὲν πείνας πίνει σὺν ἀγαθῇ. [8] εἰσὶ δ' οἳ καὶ φύσιας καὶ νοσεύματα, ἐς ἃ ἐπιτηδεύει ἐστὶ τὰ τοιαῦτα ὕδατα πινόμενα· πρὸς ἃ δὲ φέρουσιν αὐτίκα. [9] ἔχει δὲ καὶ πρὸς τάδε τάδε τῶν ὧδε. [10] ὁκόσων μὲν αἱ πηγαὶ πρὸς τὰς αὐγὰς ἔχουσιν, τούτων μὲν ἄριστα αὐτὰ ἐωυτέων ἐστί. [11] δεύτερα δὲ τῶν τὰ μεταξὺ τῶν θερινῶν αὐγαζομένων ἐστὶ τῆς ἠλίου καὶ δύσιος· καὶ μᾶλλον τὰ πρὸς τὰς αὐγάς. [12] τρίτα δὲ τὰ μεταξὺ τῶν δυσμέων τῶν θερινῶν καὶ τῶν χειμερινῶν.

XV. Φαυλότατα δὲ τὰ πρὸς τὸ νότιον, καὶ τὰ μεταξὺ χειμερινῆς ἀνατολῆς καὶ δύσιος. [2] καὶ τούτων τοῖσι

XIII. Secundo vero loco eas quarum fontes è petris ſcaturiunt: [2] (duras enim eſſe neceſſe eſt:) [3] aut iſthic ubi calidæ aquæ exiſtunt, aut ferrum naſcitur, aut æs, aut argentum, aut aurum, aut ſulphur, aut alumen, aut bitumen, aut nitrum. [4] Hæc enim omnia præ violentia caloris naſcuntur. [5] Non itaque ex hujuſmodi terra aquæ bonæ prodeunt, ſed duræ & æſtuoſæ, [6] quæ & difficulter minguntur, & ad alvi egeſtionem contrariæ ſunt.

XIV. Optimæ vero ſunt quæ ex ſublimibus locis, ac terreis collibus fluunt. [2] Hæ enim & dulces ſunt, & albæ, & vinum modicum ferre poſſunt: [3] & hyeme calidæ fiunt, æſtate vero frigidæ. [4] Tales enim fuerint ex profundiſſimis fontibus. [5] Maxime vero laudare eas oportet, quarum fluxiones ad ſolis exortus erumpunt, & præſertim ad æſtivos. [6] Neceſſe eſt enim odoratas eſſe ac leves. [7] Quæcunque vero falſæ, & crudæ ac duræ ſunt, ad hoc quidem ut eas omnes bibant, non bonæ ſunt. [8] Sunt tamen aliquæ naturæ, & morbi, quibus tales aquæ in potu commodæ ſunt, de quibus ſtatim dicam. [9] Habet autem & de his hoc modo. [10] Quæ quidem aquæ fontes ſuos ad orientes habent, hæ præ omnibus optimæ ſunt. [11] Secundum ab his locum habent, quæ inter æſtivos ſolis exortus ac occaſus emergunt, & magis hæ quæ ad orientes. [12] Tertio loco ſunt, quæ inter occaſus æſtivos ac hybernos ſcaturiunt.

XV. Peſſimæ vero quæ ad auſtrum, & quæ inter æſtivum ortum & occaſum. [2] Et hæ quidem

ad

πῖσι μὲν νοτίοισι πάνυ πονηρόν· πῖσι δὲ βορείοισιν ἀμείνω. 3 τοῖσι δὲ τοιούτοισι τῇσδε χρέεσθαι. 4 ὅστις μὲν ὑγιαίνῃ τε καὶ ἔρρωται, μηδὲν διαφερέτω, ἀλλὰ πίνῃ αἰεὶ τὸ παρεόν. 5 ὅστις δὲ νέσου εἵνεκα βάλλεται τὸ ἐπιηδέστατον πίνῃ, ὧδε αὖ πολλῶν μάλιστα τυγχάνοι τῆς ὑγιείης. 6 ὁκόσων μὲν αἱ κοιλίαι σκληραί εἰσιν, καὶ ξυγκρῆν ἀγαθαὶ, τοιούτοισι μὲν τὰ γλυκύτατα ξυμφέρει καὶ κεφάτατα καὶ λαμπρότατα. 7 ὁκόσων δὲ μαλθακαὶ καὶ αἰῆθέες καὶ ὑγρὴ ἐστὶ καὶ φλεγματώδεες, τοιούτοισι δὲ τὰ σκληρότατα καὶ ἀτεραμνότατα καὶ τὰ ὑφαλικά. 8 ὅτῳ γὰρ αὖ ξηραίνοιτο μάλιστα.

XVI. Ὁκόσα γὰρ ὕδατά ἐστιν ἕψειν ἄριστα καὶ λεπτύνεται, τούτοισι καὶ τὴν κοιλίην διαλύει μάλιστα καὶ διαπτᾷ. 2 ὁκόσα δὲ ἐστὶν ἀτεραμνα καὶ σκληρὰ καὶ ἧκιστα ἕψειν ἀγαθά, τοῦτο δὴ ξυνίσησι μᾶλλον τὰς κοιλίας καὶ ξηραίνει. 3 ἀλλὰ γὰρ ψεύδεσθαι εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι τῶν ἁλμυρῶν ὑδάτων πέρι δι' ἀπειρίην, καὶ ὅτι νομίζουσιν διαχωρητικὰ εἶναι. 4 τὰ δὲ συναυλότατά ἐστι τοῦτο τοῦ διαχωρῆσαι. 5 ἀτέραμνα γὰρ καὶ ἀνέψηνα, ὥστε καὶ τὴν κοιλίην ὑπ' αὐτῶν ῥύφεσθαι μᾶλλον ἢ πιέζεσθαι. 6 καὶ τοῦτο μὲν τῶν πηγέων ὑδάτων ὧδε ἔχει. 7 τοῦτο δὲ τῶν ὀμβρίων, καὶ ὁκόταν λύσῃ χιών, φέρειν ὅκως ἔχει.

XVII. Τὰ μὲν οὖν ὄμβρια λεπτότατά καὶ γλυκύτατά ἐστι καὶ λεπτότατα καὶ λαμπρότατα. 2 τοῦτο γὰρ δοκεῖ ὁ ἥλιος ἀναγκάζειν καὶ ἀναρπάζειν τὸ ὕδωρ τὸ τε λεπτότατον καὶ κουφότατον.

ad australes partes valde pravæ sunt, ad boreales vero meliores. 3 His autem hoc modo uti convenit. 4 Quisquis sanus est ac valet, is nullum differimen faciat, sed semper eam quæ præsens est bibat. 5 Quicunque vero morbi gratia, eam quæ commodissima est bibere volet, is si ita fecerit, maxime sanitatem assequi poterit. 6 Quorum quidem ventres duri sunt, & idonei ad hoc ut amburantur, his dulcissimæ & levissimæ ac splendissimæ conducunt. 7 Quorum vero molles ventres, & humidi ac pituitosi sunt, his durissimæ & crudissimæ ac subsalsæ aquæ conferunt. Sic enim maxime 8 reficcari poterint.

XVI. Quæcunque enim aquæ optimæ coctu sunt, ac facilime liquescunt, eas par est & ventrem maxime exolvere ac eliquare. 2 Quæ vero crudæ sunt, & minime coctu bonæ, hæ magis constringunt ventres ac reficcant. 3 Atenim mentiuntur homines de salsis aquis, propter imperitiam, in eo quod per alvum secedere eamque solvere putantur. 4 Maxime enim contrariæ sunt ad alvi egestionem ac secessum. 5 Sunt enim crudæ, & coqui non possunt. Quare venter magis ab ipsis adstringitur quam eliquatur. 6 Et de fontanis quidem aquis hoc modo res se habet. 7 De pluvialibus autem, & quæ à nive fiunt, ut habeat, deinceps dicam.

XVII. Aquæ igitur pluviales levissimæ & dulcissimæ, & tenuissimæ ac splendidissimæ sunt. 2 Primum enim sol quod tenuissimum ac levissimum est in aqua, educit ac sursum rapit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 375 sur 917

τον. 3 δῆλον δὲ καὶ ἅλες ποιέουσι. 4 τὸ μὲν γὰρ ἁλμυρὸν λείπει) αὐτόθι ὑπὸ παχύτητος καὶ βάρεος, καὶ γίνεται ἅλες. 5 τὸ δὲ λεπτότατον ὁ ἥλιος ἀναρπάζει ὑπὸ κουφότητος. 6 ἀνάγκη δὲ τοιοῦτο εἶναι ἀπὸ τῶν ὑδάτων μόνον τῶν λιμναίων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐξ ἁπάντων, ὅσοισιν ὑγρόν τί ἐστιν. 7 ἔνεστι δὲ ἐν πᾶσι χρήμασι. 8 καὶ ἐξ αὐτέων τῶν ἀνθρώπων ἄγει τὸ λεπτότατον τῆς ἰκμάδος, καὶ κουφότατον. 9 τεκμήριον δὲ μέγιστον, ὅταν ἄνθρωπος ἐν ἡλίῳ βαδίζῃ ἢ καθίζῃ, ἰμάντιον ἔχων. 10 ὁκόσα μὲν γὰρ τοῦ σώματος ὁ ἥλιος ἐφορᾷ, οὐκ ἰδρώει αὖ. 11 ὁ γὰρ ἥλιος ἀναρπάζει τὸ ἐπιφαινόμενον ἰδρῶτος. 12 ὁκόσα δὲ ὑπὸ ἐσθῆτος ἢ ἰμαντίου ἐσπέπασται, ἢ ὑπ' ἄλλου τευ, ἰδροῖ. 13 ἐξάγεται μὲν γὰρ ὑπὸ ἥλιος καὶ διάζεται. 14 σώζεται δὲ ὑπὸ τῆς σκέπης, ὥστε μὴ ἀφανίζεσθαι ὑπὸ ἡλίου. 15 ὁκόταν δὲ ἐς σκιὴν ἀφίκηται), ἅπαν τὸ σῶμα ὁμοίως διΐει. 16 οὐ γὰρ ἔτι ὁ ἥλιος ἐπιλάμπει.

XIIX. Διὰ ταῦτα δὲ καὶ σήπεται) τῶν ὑδάτων τὰ χυτὰ τούτων, καὶ ὀδμὴν ἴσχει πονηρὴν τὸ ὅμβριον. 2 ὅτι ἀπὸ πλείστων συνήκται) καὶ συμμέμικται, ὥστε σήπεσθαι τάχιστα. 3 ἔτι δὲ ἐς τοιούτοισιν, ἐπεὰν ἁρπασθῇ καὶ μετεωρισθῇ περιφερόμενον καὶ καταμεμιγμένον ἐς τὸν ἠέρα, 4 τὸ μὲν θολερὸν αὐτέου καὶ νυκτοδὲς συνκρίνεται καὶ ἐξίσταται καὶ γίνεται ἠὴρ καὶ ὁμίχλη, 5 τὸ δὲ λεπτότατον καὶ κουφότατον αὐτέου λείπεται καὶ γλυκαίνεται, ὑπὸ τοῦ ἡλίου καιόμενόν τε καὶ ἑψόμενον. 6 γίνεται δὲ καὶ πάντα πάντα

pit. 3 Clarum autem hoc, ipſum mare facit. 4 Quod enim ſalſum eſt iſthic relinquitur, præ craſſitudine ac gravitate, & fit mare. 5 Quod vero tenuiſſimum eſt ſol ſurſum rapit, præ levitate. 6 Rapit autem tale non ſolum ab aquis ſtagnantibus, ſed etiam ex ipſo mari, & ex omnibus in quibus aliquid humoris ineſt. 7 (Ineſt autem in omnibus rebus.) 8 Et ex ipſis hominibus tenuiſſimum ac leviſſimum humorem ducit. 9 Ejus rei maximum ſignum inde ſumere licet, ubi homo veſtibus indutus in ſole iter fecerit, aut ſederit. 10 Quaſcunque enim corporis partes ſol aſpicit, hæ non exudant. 11 (Sol enim quicquid comparet ſudoris, ſurſum rapit.) 12 Quæ vero ſub veſte contectæ ſunt, aut ſub aliqua alia re, hæ exſudant. 13 Educitur enim ac domatur à ſole ſudor. 14 Servatur autem ex tegmentis, ut ne diſperdatur à ſole. 15 Quum vero in umbram devenerit, totum corpus ſimiliter ſudore perfluit. 16 Non enim amplius ſol effulget.

XVIII. Quapropter etiam ex omnibus aquis hæ citiſſimè putreſcunt: & odorem malum pluvialis aqua habet, 2 eo quod ex plurimis congregata eſt ac permixta, ut citiſſime putreſcat. 3 Ad hæc vero, ubi rapta eſt & in ſublime elevata, dum circunfertur & ad aërem permiſcetur, 4 quod turbidum eſt in ipſa, ac noctem refert, id excernitur ac decedit, & fit aër, & nebula. 5 Quod vero tenuiſſimum ac leviſſimum in ipſa, hoc relinquitur ac dulceſcit, dum à ſole uritur ac coquitur. 6 Fiunt autem & alia omnia quæ

πάντα τὰ ἐψόμενα αἰεὶ γλυκέα.

XIX. Ἕως μὲν οὖν διεσκεδασμένον ἢ καὶ μήπω ξυνεστηκὸς, φέρεται μετέωρον. ² ὁκόταν δὲ καὶ ἀθροισθῇ καὶ ξυναφθῇ ἐς τὸ αὐτὸ ὑπὸ ἀνέμων ἀλλήλοισιν ἐναντιωθέντων ἐξαίφνης, τότε καταῤῥήγνυται ἢ αὖ τύχῃ ταλεῖσι ξυναφίει. ³ τότε γὰρ εἰκὸς τοῦτο μᾶλλον γίνεσθαι, ὁκόταν τὰ νέφεα ὑπὸ ἀνέμου στάσιν μὴ ἔχῃ. ὁμοιοῦται δὲ οὐδὲν καὶ χωρίον ἐξαίφνης αὐτικόψη πνεῦμα σκληρὸν καὶ ἕτερα νέφεα. ⁴ σύστασιν μὲν [τὸ] πρῶτον αὐτέου ξυναφίεται. τὰ δὲ ὄπισθεν ἐπιφέρεται τε, καὶ ἔτι παχύνεται, καὶ μελαίνεται, καὶ ξυναφίεται ἐς τὸ αὐτὸ, καὶ ὑπὸ βάρεος καταῤῥήγνυται, καὶ ὄμβροι γίνονται. ⁵ τούτων μὲν ἔκ ἐστιν ἄριστα καθὰ τὸ εἰκός. ⁶ δεῖται δὲ ἀφέψεσθαι καὶ διαπηθίσθαι. ⁷ εἰ δὲ μὴ, ὀδμὴν ἴσχει πονηρὴν, καὶ βρόγχον καὶ βαρυφωνίην τοῖς πίνουσι παρέχεται.

XX. Τὰ δὲ ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλων, πονηρὰ πάντα. ² ὁκόταν γὰρ ἅπαξ πυγῇ, οὐκ ἔτι ἐς τὠυτὸ ἀρχαίην φύσιν καθίσταται. ³ ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτέου λαμπρὸν καὶ κοῦφον καὶ γλυκὺ διακρίνεται καὶ ἀφανίζεται, τὸ δὲ θολωδέστατον καὶ βαρυτατωδέστατον λείπεται. ⁴ γνοίης δ' ἂν ὧδε. ἐπὰν γὰρ βάλῃς, ὅταν οἱ χειμῶνες, ἀγγεῖον μέτρῳ ἰσχάας ὕδατος, θεῖναι ἐς τὸν αἰθερίην, ἵνα πήξηται μάλιστα, ἔπειτα τῇ ὑστεραίῃ ἐστανισκὸν ἐς ἁλίην, ὅπου χαλάσῃ μάλιστα ὁ πάγος, ὁκόταν δὲ λυθῇ, αὖα μετρέειν τὸ

quæ coquuntur ſemper dulcia.

XIX. Quandiu igitur diſperſa fuerit, & nondum congregata, fertur ſublimis. ² Ubi vero coacervata fuerit, ac ſimul congregata derepente à ventis inter ſe adverſariis: tunc deorſum prorumpit, qua parte plurima collecta fuerit. ³ Tunc enim, hoc magis fieri veriſimile eſt, quum nebulas à vento ſtabilitatem non habente concitatas ac procedentes, derepente ventus contrarius ac aliæ nebulæ reliſerint: ⁴ atque tunc quidem prima ipſius pars congregatur, quæ vero à poſteriore parte ſunt, inſuper accedunt, & ſic craſſeſcunt, & nigreſcunt, ac ſimul congregantur, & præ gravitate deorſum prorumpunt, & pluviæ fiunt. ⁵ Atque hæ quidem aquæ optimæ ſunt ſecundum hanc rationem, ⁶ verum opus habent ut decoquantur, ac excolentur. ⁷ Sin minus, odorem pravum habent, & raucedines & vocis gravitatem bibentibus inde accedere par eſt.

XX. At vero aquæ ex nive ac glacie productæ, omnes malæ ſunt. ² Quum enim ſemel concretæ fuerint, non amplius in priſtinam naturam reſtituuntur. ³ Sed quod quidem in ipſa clarum ac leve, & dulce eſt, excernitur ac diſperditur: quod vero turbidiſſimum eſt ac ponderoſiſſimum, relinquitur. ⁴ Hoc vero cognoveris hoc modo. Si enim volueris hyemis tempore, vaſculum certa aquæ menſura infuſa, ſub dio exponere, quo maxime congeletur: deinde poſtridie in locum calidum deportatum ſinere, quo maxime glacies liqueſcat, & ubi exoluta fuerit, aquam metiri: repe-

τὸ ὕδωρ, σύρηξ ἔλαιον συχνῶ. 5 τοῦτο τεκμήριον, ὅτι ὑπὸ τῆς πήξιος ἀφανίζεται καὶ ἀναξηραίνεται τὸ κουφότατον καὶ λεπτότατον, τὸ δὲ βαρύτατον καὶ παχύτατον οὐ δύναται. 6 τούτων δὴ νομίζω πονηρότατα τοῦτο τὰ ὕδατα εἶναι τὰ ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλου, καὶ τὰ τοιούτοισιν ἑπόμενα, ὅσα ἄπαντα χρήσιμα. 7 ὅσα μὲν οὖν ὀμβρίων ὑδάτων, καὶ τῶν ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλων, ὥδε ἔχει.

xxi. Λιθιῶσι δὲ μάλιστα ἄνθρωποι, καὶ τὰς νεφρίτιδας καὶ στραγγουρίης ἁλίσκονται καὶ ἰσχιάδων, καὶ κήλαι γίνονται, 2 ὅκου ὕδατα πίνουσι πολύθαλαττα, 3 ἐκ δὲ πολλαμοῦ μεγάλων, ἐς οὓς ἄλλοθεν ἄλλοι ἐμβάλλουσι, 4 ἐκ δὲ λίμνης, ἐς ἣν ῥοὺς μάλα πολλοὶ καὶ παντοδαποὶ ἀφικνοῦνται, 5 καὶ ἀνάγκη ὕδασιν ἐπακτοῖσι χρέεσθαι καὶ μακρῷ ἀπεσταμένοισι, ἐκ μὴ σπάνιον βραχύ. 6 ἕτερον γὰρ ἑτέρου οὐκ ἔστιν ἕτερον ἑτέρῳ ὅμοιον ὕδωρ. 7 ἀλλὰ τὰ μὲν γλυκέα εἶναι, τὰ δὲ ἁλυκά τε καὶ συπηλὰ δέεα, τὰ δὲ ἀπὸ θερμῶν ῥέει. 8 ξυμμισγόμενα δὲ τοῦτα ἐς τοῦτον ἀλλήλοισι στασιάζει, καὶ κρατέει ἀεὶ τὸ ἰσχυρότερον. 9 ἰσχύει δὲ οὐκ ἀεὶ τοῦτο, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλο.

xxii. Καὶ τὰ πνεύματα. τὸ μὲν γὰρ βορέης τοῦ ἰσχυροῦ πυρίκαυστος, τὸ δὲ νότος, καὶ τἆλλα πάντα οὕτως λόγος. 2 ὑφίστασθαι δὲ ἂν τοῖσι τοιούτοισιν ἀνάγκη καὶ τοῖς ἀγγείοις ἰλυὸν καὶ ψάμμον. 3 καὶ ἀπὸ τούτων πνεύμονες τε καὶ νεφρίτιδες γίνονται καὶ ἀποφλεγμαίνουσι. 4 ὅπῃ δὲ οὐ πάντας ἐξαναφλέγουσι. 5 ἐκάστων μὲν ἥτε κοιλίη εὐρόος τε καὶ ὑγιὴς ἐστὶν, καὶ ἡ κύστις μὴ πυρίλωδης, μηδὲ ὁ στόμαχος

reperies aquam multo pauciorem. 5 Atque hoc ſignum eſt, quod à congelatione id quod leviſſimum ac tenuiſſimum eſt diſperditur, & non quod graviſſimum & craſſiſſimum exiſtit. Non enim hoc diſperdi poterit. 6 Hæc igitur de cauſſa has aquas quæ à nive ac glacie eliquantur, peſſimas eſſe puto ad omnes res: itemque eas quæ ad lias ſequuntur. 7 Atque ſiquidem de pluvialibus, & nivalibus, ac glacialibus aquis res ſe habet.

xxi. Calculo vero maxime laborant homines, & ex renum affectionibus, & urinæ ſtillicidio, & coxendicum morbo corripiuntur, & herpiæ fiunt, 2 ubi aquas omnigenas bibunt, 3 & de magnis fluminibus, in quæ alia deferuntur: 4 & de ſtagno, in quod fluxiones multæ ac omnis generis deveniunt: 5 & qui aquis invectitiis utuntur, quæ ex longo, & non brevi locorum intervallo afferuntur. 6 Non enim fieri poteſt, ut alia aqua ſimilis ſit alii. 7 Sed aliæ dulces ſunt, aliæ ſalſæ, & aluminoſæ, aliæ de calidis fluunt. 8 Ubi vero hæ ſimul inter ſe miſcentur, diſſident: & quæ fortiſſima eſt, ſemper ſuperat. 9 Prævalet autem non ſemper eadem, ſed alias alia.

xxii. Sed & ex ventis, alii quidem Boreas robur exhibet, alii vero Auſter: & de reliquis eadem ratio exiſtit. 2 Talibus igitur neceſſe eſt limum & arenam in vaſis ſubſidere: 3 & ab his, ſi potentur, morbi prædicti fiunt. 4 Quod autem non omnibus, conſequenter declarabo. 5 Quorum quidem alvus ſatis fluida eſt ac ſana, & veſica non ardens, neque ſtomachus veſi-

μαχος ἐ τῆς κύστιος ξυμπίμπρησιν λίθου, ἤτοι μὴ διαῤῥοῦσι ῥηϊδίως, καὶ ὅτ᾽ ἂν τῇ κύστι ἐδὲν ξυφέρεται. 6 ὁκόσων δὲ αὖ ἡ κοιλίη πυρετώδης ἦ, ἀνάγκη καὶ τὴν κύστιν τοῦτο πάσχειν. 7 ὁκόταν γὰρ θερμαινῆται μᾶλλον τῆς φύσιος, ἐφλίζει αὐτῆς ὁ στόμαχος. 8 ὁκόταν δὲ ταῦτα πάθῃ, τὸ ἔρον οὐκ ἀφίησιν, ἀλλ᾽ ἐν ἑωυτῷ ξυνίστησι καὶ ξυλλέγει. 9 καὶ τὸ μὲν λεπτότατον αὐτοῦ ἀπέρχεται, καὶ τὸ καθαρώτατον διΐζει καὶ ἐξερεύγεται.

XXIII. Τὸ δὲ παχύτατον καὶ χολωδέστατον ξυφορέεται ἐ καὶ ξυμπήγνυται. 2 τὸ μὲν πρῶτον μικρὸν, ἔπειτα [δὲ] μεῖζον γίνεται. 3 κυλινδούμενον γὰρ ὑπὸ τοῦ ἔρεος, ἅ, τι ἂν ξυνίσταται παχὺ, ξυναρμόζει πρὸς ἑωυτὸ, καὶ οὕτως αὔξεταί τε καὶ πωροῦται, 4 καὶ, ὁκόταν κρίνῃ, πρὸς τὸν στόμαχον τὸν κύστιος προσπίπτει ὑπὸ τοῦ ἔρεος βιαζόμενον, καὶ κωλύει ἐρεύγειν, καὶ ὀδυνίην παρέχει ἰσχυρήν. 5 ὥστε τὰ αἰδοῖα τρίβουσι καὶ ἕλκουσι τὰ παιδία τὰ λιθιῶντα. 6 δοκέει γὰρ αὐτέοις τὸ οὖρον ἐνταῦθα εἶναι τῆς ἐρήσιος. 7 τεκμήριον δὲ ὅτι οὕτως ἔχει. 8 τὸ γὰρ ἔρον λαμπρότατον ἀφίεσιν οἱ λιθιῶντες πρὸς τὸν χνόμβον ὀρθόν. 9 ὅτι τὸ παχύτατον καὶ χολωδέστατον αὐτέου μένει καὶ ξυφορέεται. 10 [καὶ] τὰ μὲν πολλὰ τοιοῦτα κάτω λιθιᾷ.

XXIV. Γίνεται δὲ παισὶ καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ἢν μὴ ὑγιηρὸν ᾖ, ἀλλὰ θερμόν τε λίαν καὶ χολῶδες. 2 τὴν γὰρ κοιλίην ἀφυτερομένην καὶ τὴν κύστιν, ὥστε τὸ ἔρον ξυγκαίεσθαι ταῦτα πάσχειν. 3 καὶ φημὶ ἄμεινον εἶναι, τοῖς παιδίοισι

veſicæ valde coardeſcit, hi facile urinam ejiciunt, & in veſica nihil ipſis congregatur. 6 Quorum vero alvus ardens ac fervida fuerit, in his neceſſe eſt etiam veſicam idem perpeti. 7 Quum enim magis quam pro natura fuerit calefacta, ſtomachus ipſius inflammatur. 8 Ubi vero hæc perpetitur, urinam non dimittit, ſed in ſeipſa concoquit, & adurit: 9 & quod quidem tenuiſſimum in ipſa eſt, excernitur; & quod puriſſimum eſt, tranſit & emingitur.

XXIII. Quod vero craſſiſſimum ac turbidiſſimum eſt, coacervatur, & concreſcit, 2 primum quidem parum, deinde majus fit. 3 Dum enim volvitur ab urina, quicquid craſſum compactum fuerit, ad ſeipſum adaptat, atque ſic augeſcit, & in totum concreſcit. 4 Et quum urinam emittit, ad veſicæ ſtomachum allabitur ab urina impulſum, & urinæ emiſſionem impedit, & dolorem vehementem exhibet. 5 Quare pueri calculoſi fricant ac trahunt pudenda. 6 Videtur enim ipſis cauſſa mictionis eo loco eſſe. 7 Signum autem ejus quod hæc ita ſe habent, hoc eſt. 8 Urinam ſplendidiſſimam calculoſi mingunt ad ſimilitudinem ſeri, 9 eo quod id quod craſſiſſimum eſt ac biliofiſſimum, iſthic manet, & coacervatur ac concreſcit. 10 Et plerique ſane hoc modo lapidem & calculum contrahunt.

XXIV. Fit autem pueris etiam ex lacte, ſi non ſalubre id fuerit, ſed valde calidum ac biliofum. 2 Ventrem enim percalefacit, & veſicam. Quare urinam dum aduritur, hæc patitur. 3 Et ſanecenſeo melius eſſe pueris

δέοισι τ̃ οἶνον ὡς ὑδαρέστατον διδόναι. 4 ἧσσον γὰρ τὰς φλέβας ξυγκαήκ̃ ξιωσαναίνει. 5 " τοῖσι δὲ γυναικείοισι λίθοι γίνον̃ται οὐχ ὁμοίως. 6 ὁ γὰρ οὐρητὴρ βραχὺς ἐστιν ὁ τ̃ κύστ̃ κ̃ εὐρὺς, ὥστε βιάζεσθ̃ τὸ οὖρον ῥᾳδίως. 7 ὅτε γὰρ τῇ χειρὶ τρίβοι τ̃ αἰδοῖον, ὥσπερ τὸ ὄρχιον, ὅτε ἄπλε̃ κ̃ ἀρτῆρ̃. 8 " ἐς γὰρ τὸ αἰδοῖα ξυνίεται. 9 κ̃ διότι οἱ ἀρτῆρες εἰσιν εὐρέες, κ̃ πίνουσι πλέον, ἢ οἱ παῖδες. 10 ταῦτα μὲν δὴ τελέων ὧδε ἔχ̃, ἢ ὅπη τελέων ἐγγύτατα.

XXV. Περὶ δ̃ ἐτῶν " ὅτῳ δ' ἂν τις σὺν μεθόδῳ̃ ξυμβάλλ̃ ξυγκινώσκειν, ὁκοῖόν τι μέλλ̃ ἔσεσθ̃ τὸ ἔτος, εἴτε νοσερὸν, εἴτε ὑγιηρόν. 2 " ὧδε μὲν γὰρ κ̃ λόγῳ γίνη̃ται σημεῖα τοῦτα ἐπὶ τοῖσιν ἄστροισι, δυομένοισί τε ἐπιλάμπουσιν, 3 ἔν τε τῷ μεθοπώρῳ ὕδατα γίνη̃ται, 4 κ̃ ὁ χειμὼν μέτριος, κ̃ μήτε λίαν δύσκολος, μήτε ὑπερθάλλων τ̃ κοσμίου τῷ ψύχ̃. 5 ἔν τε τῷ ἦρι ἔαρι ὕδατα γίνη̃ται ὡραῖα, κ̃ οὐ τῷ θέρ̃, 6 ὅτῳ τὸ ἔτος ὑγιεινότατον ἔσεσθ̃ εἰκὸς εἶναι. 7 " ὧδε δ̃ ὁ μὲν χειμὼν αὐχμηρὸς δὲ βορέ̃ γίνη̃ται, τὸ δ̃ ἦρ ἐπομβρον κ̃ νότιον, ἀναίσκ̃ τὸ θέρος πυρετώδεα εἶναι, " κ̃ ὀφθαλμίας κ̃ δυσεντερίας ἐγγίνεσθ̃. 8 ἐπήτων γὰρ τὸ πνίγος ἐπιγίνη̃ται ἐξαίφνης, τ̃ τε γῆς ὑγρῆς ἐούσης ὑπὸ τ̃ ὀμβρων τ̃ ἐαρινῶν, δ ὑπὸ τ̃ νότου, 9 " ἀναίσκ̃ δὲ διπλόον τὸ καῦμα εἶναι, δεῖ τε τ̃ γῆς ἀμφοτέρωθ̃ ὑγρῆς κ̃ θερμῆς, κ̃ ὑπὸ τ̃ ἡλίου καίοντος, 10 " τ̃ τε κοιλιέων μὴ ξυνεστηκυιῶν τοῖς ἐνθρώποις, μήτε τ̃ ἐγκεφάλου ἐξαναξηραινομένου. 11 οὐ γὰρ εἴδεϊ τε, δ̃ ἢρ τοιοῦτόν ἐστιν, " μὴ οὐ πλαδῶν τὸ σῶμα κ̃ τὴν σάρκα, 12 ὥστε τὰς πυρετὰς ἐπιπίπτειν ὀξυθύμους ἄπασι, μάλιστα δ̃ τοῖσι φλεγματίαις.

vinum quam ' aquosissimum dare: 4 minus enim venas adurit ac reficcat. 5 Muliebribus autem pudendis non similiter contingit. 6 Meatus enim urinæ in vesica brevis est & amplus, ut facile urina impellatur. 7 Neque enim manu pudendum fricat, veluti masculus, neque urinæ in vesica meatum contingit: 8 ad pudenda enim perforatus est: 9 & quia meatus sunt ampli, etiam plus bibunt quam pueri. 10 Et de his quidem ' sic res se habet, aut his quam proxime.

XXV. Cæterum de annis hoc modo consideratione facta, quis cognoscere possit, qualisnam annus sit futurus, salubrisne an morbosus. 2 Si enim secundum rationem fiant signa in astris occidentibus ac orientibus: 3 & in autumno aquæ fiant: 4 & hyems sit moderata, & neque valde clemens, neque modum excedens frigiditate: 5 & in vere ac in æstate tempestive pluat: 6 ' sic sane saluberrimum esse annum par est. 7 Si vero hyems quidem sicca sit, & borealis, ver autem pluviosum & australe, necesse est æstatem febriculosam fieri, & lippitudines inducere. 8 Quum enim æstus derepente accedat, terra humida existente à vernis imbribus, & ab austro: 9 necesse est æstum duplicatum esse, & à terra irrigua ac calida, & à sole urente: 10 quum ventres in hominibus nondum constricti ' sint, neque cerebrum reficcatum. 11 Non enim fieri potest, quum ver tale existat, ut corpus & caro non humore fluida fiant, 12 adeo ut febres acutissimæ in omnes irruant, maxime autem in pituitosos.

πήσι, [13] καὶ δυσεντερίας εἰκὸς εἶναι γίνεσθαι καὶ τῇσι γυναιξὶ " καὶ τοῖ- 51
σιν αὐθαδέσι τοῖσιν ὑγροχόλοισι.

XXVI. " Καὶ, ἢν μὲν ἐπὶ κυνὸς 52
ἐπιτολῇ ὕδωρ ἐπιγένηται καὶ χείμων,
καὶ οἱ ἐτησίαι πνεύσωσιν, ἐλπὶς
παύσεσθαι, καὶ τὸ μεσόπωρον ὑγιεινὸν
γένηται. [2] ἢν δὲ μὴ, κίνδυνος θανά-
σιμος γένηται τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ-
σι γυναιξί· τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσιν ἧσ-
σον. [3] τούς τε ἀποκλινομένους εἰς τε-
ταρταίους ἀποπλανᾶσθαι, καὶ οὐκ ἐς τε-
ταρταίων ἐς ὕδρωπας. [4] " ἢν δὲ ὁ 53
μὲν χείμων νότιος γένηται, καὶ ἔπομ-
βρος, καὶ εὔδιος, τὸ δὲ ἦρος βόρειόν τε καὶ
αὐχμηρὸν καὶ χλιερὸν, πρῶτον μὲν
τὰς γυναῖκας, ὁκόσαι ἂν τύχωσιν ἐν
γαστρὶ ἔχουσαι, καὶ ὁ τόκος αὐτέοισιν
[5] " ἢν " ἀποβῇ, ἐκλιπτόσκειν 54
ὁκόταν δὲ καὶ τέκωσιν, ἀκρωλίαι
τὰ παιδία πίπτει καὶ νοσώδεα, ὥστε ἢ
αὐτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ ζῆσαι λεπτὰ καὶ
ἐύπλα καὶ ἀσθενέα καὶ νοσώδεα. [6] πεύ-
θεσθαι μὲν τῇσι γυναιξί. [7] τοῖσι δὲ λοιποῖσι
δυσεντερίας καὶ ὀφθαλμίας ξηρὰς
γίνεσθαι εἰκὸς, καὶ σύνοσοι κοπτήρων
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸ πλεύμονα.

XXVII. " Τοῖσι μὲν φλεγμα- 55
τώδεσι τὰς δυσεντερίας, [2] καὶ τῇσι
γυναιξὶ, φλέγματος ἐπικαταῤῥυέν-
τος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τὸ ὑγρότη-
τα τῆς φύσιος· [3] τοῖσι δὲ χολώδεσιν
" ὀφθαλμίας ξηρὰς, ἀπὸ θερμό- 56
τητος καὶ ξηρότητα τῆς σαρκός· [4] " τοῖσι 57
δὲ πρεσβύτῃσι καὶ ἤρῃσι, ἀπὸ ἀ-
ραιότητα καὶ ἔκλειψιν τῶν φλεβέων. [5]
ὥστε ἐξαίφνης τὰς μὲν ὑπὸ φρενί-
τιδος ἀποπλανᾶσθαι, τὰς δὲ παραλύσεις
γίνεσθαι τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ
ἀριστερά. [6] " ὁκόταν δὲ, καὶ χείμων 58
καὶ ἐὼν νότιος [καὶ] θερμὸς, τὸ
σῶμα μὴ ξυνίστηται, μηδὲ φλέ-
γῃς, [7] καὶ ἦρος ἐπιγένηται βορέης
καὶ

tosos. [13] At dysenterias par est fieri & mulieribus, & viris humidioribus. 51

XXVI. Et siquidem circa Canis exortum accedat aqua ac tempestas, & Etesiæ spiraverint, spes est cessationis, & ut autumnus salubris fiat. [2] Sin minus, periculum est 270 ne & pueri, & mulieres moriantur: minime vero senes: [3] & ne qui superstites evadunt, in quartanas desinant, & ex quartanis in hydropas. [4] Si vero hyems australis fiat, & pluviosa, & clemens, ver autem boreale & siccum & tempestuosum, primum quidem mulieres quæ uterum gestant, & partus ipsis ad ver instat, abortum facturas esse verisimile est: [5] quæ vero etiam pepererint, impotentes ac mor- 275 bosos pueros parere, ita ut aut statim pereant, aut tenues & debiles, ac morbosi vivant. [6] Atque hæc quidem mulieribus: [7] reliquis vero dysenterias & lippitudines siccas: & aliquibus defluxiones à capite in pulmonem.

XXVII. Pituitosis igitur dysenterias fieri verisimile est, [2] & mulieribus, pituita de cerebro defluente, propter naturæ humiditatem. [3] Biliosis vero lippitudines siccas, propter carnis caliditatem ac siccitatem. [4] Val- 280 de autem senibus defluxiones, propter raritatem ac eliquationem venarum, [5] adeo ut aliqui quidem derepente pereant, aliqui vero semisideravi, aut dextra aut sinistra parte fiant. [6] Quum enim hyems sit australis, & pluviosa, ac calida, & corpus non adstringatur, neque venæ: [7] vere accedente boreali

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 381 sur 917

καὶ χειμερίῃ καὶ ψυχρῇ, ὁ ἐγκέφα-
λος [8] ὁπηνίκα αὐτὸν ἴδῃ ἅμα
καὶ τῷ ἦρι λυθέντα καὶ καθαιρε-
θέντα ὑπό τε κορύζης καὶ βράγχων·
[9] τηνικαῦτα πίπτουσί τε καὶ ξυνίστα-
ται, ὥστε ἐξαίφνης ἔαρος ἐπι-
γενομένου καὶ θέρεος καυματώδεος καὶ τῆς
μελαγχολίης ἐπιγενομένης, ταῦτα
τὰ νοσήματα ἐπιπίπτει. [10] καὶ
λειποθυμίαι, καὶ ὕδρωπες τελευ-
τῶσι τοῖσι νοσήμασιν ἐπιγίνονται.
[11] ἐκ δὲ ἀπεξηραινόντων οἱ χολαὶ
ῥηϊδίως.

XXVIII. [1] Ἢν δὲ τὸ θέρος ἔ-
πομβρον γένηται καὶ νότιον, [2] καὶ φθι-
νόπωρον ὁσαύτως, χειμῶνα ἀνάγκη
νοσερὸν εἶναι. [2] καὶ τοῖς φλεγματίη-
σι, καὶ τοῖς γεραιτέροισι τεσσαρά-
κοντα ἐτέων καύσους γίνεσθαι εἰκός.
[3] τοῖσι δὲ χολώδεσι παλμοὶ πόδας
καὶ περιπλεύμονίας. [4] [1] λιὼ δὲ τὸ
θέρος αὐχμηρὸν γένηται καὶ βόρειον,
τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νό-
τιον, κεφαλαλγίας ἐς τὸν χειμῶνα,
καὶ σφακέλους δὲ ἐγκεφάλου εἰκὸς
γίνεσθαι, [5] καὶ αὐχμοὶ βράγχους,
καὶ κορύζας, καὶ βῆχας. [6] οἰσὶ δὲ
καὶ φθίσιας.

XXIX. [1] Ἢν δὲ βόρειόν τι ᾖ καὶ
εὔυδρον, καὶ μήτε ὑπὸ κύνα ἔπομ-
βρον, μήτε ἐπὶ τῷ Ἀρκτούρῳ, [2]
τοῖσι μὲν φλεγματίηισι φύσει ξυμ-
φέροι μάλιστα καὶ τοῖς ὑγροῖς τὰς
φύσιας καὶ τῇσι γυναιξί· [3] τοῖσι
δὲ χολώδεσι τοῦτο πολεμιώτατον
γίνεται. [4] λίαν γὰρ ἀναξηραίνοντα.
καὶ [1] ὀφθαλμίας αὐτόθι ἐπιγί-
γνεσθαι ξηρὰς, καὶ πυρετοὺς ὀξέας καὶ πο-
λυχρονίους οἰσὶν, ἐς μελαγχολίαν.
[5] [1] τὰ γὰρ χολώδη τε μᾶλλον ὑγρούμενα καὶ
ὑδαρίσκεσθαι αὐαλέστατα, τὰ δὲ πα-
χύτατα καὶ δεδμώτατα λείπε-
ται, καὶ ἐς αἵματος καὶ τὰ αὐτὰ
λέγειν.

& ſicco ac frigido, cerebrum [8] poſtquam ipſum diſſolvi ac purgari contingit à gravedine ac raucedine, [9] tunc ſimul cum vere ſtabilitur ac conſtringitur. Quare derepente æſtate accedente, & ardore ac mutatione contingente, hi morbi incidunt. [10] Et inteſtinorum lævitates & aqua intercus fere reliquis morbis deſinentibus ſuperveniunt, [11] quum non queant facile ventriculi à concepta humiditate exſiccari.

XXVIII. Si autem æſtas pluvioſa ſit, & auſtro multum perfletur, [1] ' neceſſe eſt hyemem morbidam eſſe: [2] & his qui pituita abundant, & qui quadrageſimum annum exceſſerunt, febres ardentes fieri veriſimile eſt: [3] qui vero bile abundant, coſtarum inflammationes & pulmonis, pleuritidas ac peripneumonias dictas. [4] Si vero æſtas ſicca exiſtat, & borealis, ſequens vero autumnus pluvioſus & auſtralis, capitis dolores ad hyemem expectare convenit, & cerebri corruptiones, [5] ' ampliuſque raucedines, gravedines & tuſſes, [6] aliquibus etiam tabes.

XXIX. Quod ſi borealis ſit autumnus ac ſiccus, & neque ſub Cane, neque ſub Arcturo pluvioſus, [2] confert pituitoſis natura, & maxime qui natura ſunt humida, & mulieribus. [3] Bilioſis autem infeſtiſſimum hoc tempus exiſtit. [4] Valde enim exſiccantur, acciduntque eis lippitudines aridæ, & febres acutæ, ac diuturnæ, & aliquibus bilis atra: [5] ' ſiquidem quod liquidiſſimum ac aquoſiſſimum in bile eſt conſumitur, denſiſſimum vero & acerrimum relinquitur: quod idem accidit ſecundum eandum rationem & circa ſan-

λόγοι. 6 ἀφ' ὧν τοῦ τε νοσεύμαζα αὐτοῖσι γίνεται. 7 τοῖσι δὲ φλεγματώδεσι πάντα ταῦτα ὠφελέα ἐστίν. 8 ''ἀποξηραίνονται γὰρ, καὶ ἐς τὴν χρόαν 65 ἀφικνέονται, ἢ τὰ ἄλλων τ' ἐς ἄλλα 76 αὐαξηραινόμενοι. 9 καὶ τοῦτό τις 66 ὀνοσέμενος καὶ σκοπέμενος φρονέοιεν αὐτὰ τὰ πλεῖστα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ἀπὸ τῆς μεταβολέων.

XXX. Φυλάσσεσθαι δὲ χρὴ μάλιστα τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων τὰς μεγίστας. 2 καὶ μήτε φάρμακον διδόναι ἐκόντας, 3 μήτε καῦσιν ὑποτίθεσθαι. 4 μήτε τέμνειν, πρὶν παρέλθωσιν ἡμέραι δέκα ἢ καὶ πλέονες· μέγιστα δὲ εἰσὶ εἰκὰς δέκα. 5 καὶ ἐπικινδυνότατοι ἥλιός τε τροπὰς ἀμφότερας, καὶ μάλιστα θερινάς· 6 καὶ ἰσημερινὰς νομιζόμενας εἶναι ἀμφοτέρας, μᾶλλον δὲ μεταπωρινάς. 7 δεῖ δὲ καὶ τὰ ἄστρα τὰς ἐπιτολὰς φυλάσσεσθαι, 8 καὶ μάλιστα Κυνός· 9 ἔπειτα δὲ Ἀρκτούρου, καὶ ἐπὶ πλειάδων δύσιν. 10 ταῦτα γὰρ νοσήματα μάλιστα ἐν τούτοισι κρίνεται ἡμέρησι κρίνει· 11 καὶ τὰ μὲν ἀποφθίνει, 67 τὰ δὲ λήγει, τὰ δὲ ἄλλα πάντα μεθίσταται 12 ἐς ἕτερον εἶδος καὶ ἑτέρην κατάστασιν. 12 ταῦτα μὲν τελέως ἔστω τοιαῦτα.

XXXI. Βούλομαι δὲ καὶ τὴν Ἀσίην καὶ τὴν Εὐρώπην δεῖξαι, ὁκόσον διαφέρουσιν ἁπάντων ἐς τὰ μάλιστα, 2 καὶ καὶ τῶν ἐθνέων τὰ μορφάς, τὰ διαφέρεται, καὶ μηδὲν ἔοικεν ἀλλήλοισι. 3 καὶ μὲν δὴ ἐν ἀπείρων πολὺς ἂν εἴη λόγος· 4 καὶ δὲ τὰ μεγίστου, καὶ πλείστου διαφορέων, ἐμέω ὡς μοι δοκεῖ ἔχειν. 5 ''τὴν Ἀσίην [δὴ] 68 πλείστον διαφέρειν φημὶ τὴν Εὐρώπης, ἐς τοὺς φύσιας τῶν ξυμπάντων τῶν τε ὁσίων τὰ γῆς φυομένων καὶ τῶν ἀνθρώπων. 6 πολὺ γὰρ καλλίονα καὶ μείζονα πάντα γίνεται ἐν τῇ Ἀσίῃ, 7 ἥτε χώρη τῆς χώρης ἡμερω-

sanguinem, 6 unde hi morbi his accidunt. 7 Pituitosis autem hæc omnia commoda sunt. 8 Exsiccantur enim & in hyemem perducuntur, minime humecti, sed resiccati. 9 Hæc igitur si quis mente concipiet & considerabit, is prænoscet plurima omnino quæ 305 ex hujusmodi mutationibus sint futura.

XXX. Maxime autem observare oportet magnas temporum mutationes, 2 ut neq; medicinas in illis libentes exhibeamus, 3 neque uramus quæ circa ventrem, 4 neque secemus, priusquam prærediant dies decem aut plures, & non pauciores. 5 Periculosissima sunt etiam ambo solstitia, maxime vero æstivum. 6 Periculosum etiam æquinoctium utrunque, magis vero autumnale. 7 Oportet autem & astrorum 310 exortus considerare, 8 præcipue Canis, 9 deinde Arcturi, & Pleiadum occasum. 10 Morbi enim in his maxime diebus judicantur, 11 aliique perimunt, alii vero desinunt, aut in aliam speciem, aliumque statum transmutantur. 12 Et circa hæc quidem sicut dixi habet.

XXXI. 11 Volo autem & de Asia & Europa demonstrare, quantum differant inter se per omnia, 2 & de gentium formis quid distent, & nihil invicem simile habeant. 3 Verum de omnibus si quis dicere velit, in immensum excrescet sermo: 4 quare de maximis, & plurimum differentibus diversitatibus dicam, quantum saltem mihi in ea re est 5 compertum. 5 Ac dico quidem plurimum differre Asiam ab Europa secundum naturas omnium ex terra nascentium, itemque hominum. 6 Longe enim pulchriora & majora omnia nascuntur in Asia. 7 Estque regio ipsa,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 383 sur 917

ἡμερωτέρη, [11] καὶ τὰ ἤθεα τῶν ἀνθρώπων ἡπιώτερα καὶ ἀεργότερα. [8] τὸ δὲ αὔξιον τετέων ἡ κρῆσις τῶν ὡρέων· ὅτι τῇ ἡλίῃ ἐν μέσῳ τῶν ἀνατολέων κέεται ἀπὸ τοῦ ἠοῦς τοῦ ἠῶ, τῦτε ψυχρῇ πορρωτέρω. [9] τοῦ δὲ αὐξησιν καὶ ἡμερότητα παρέχει πλέϊστον ἁπάντων, ὀκόταν μηδὲν ἢ ἐπικρατέῃ βιαίως, ἀλλὰ πανταχῇ ἰσομοιρίη δυνατή.

XXXII. Ἔχει δὲ καλῶς τοῦτο Ἀσίη ἡ πανταχῇ ὁμοίως. [2] ἀλλ' ὅση μὲν τῆς χώρης ἐν μέσῳ κέεται τῷ θερμῷ καὶ τῷ ψυχρῷ, αὕτη μὲν δύκαρποτάτη ἐστὶν, καὶ δυδενδροτάτη, καὶ δυδιεξοδοτάτη, [3] καὶ ὕδασι μάλιστα κέχρηται, τοῖσί τε ἐρανίοισι, καὶ τοῖσιν ἐκ τῆς γῆς. [4] ὅτε γὰρ ὑπὸ τῷ θερμῷ ἐκκαίεται λίην, ὅτε ὑπὸ ἀνχμέων καὶ ἀνυδρίης ἀναξηραίνεται, ὅτε ὑπὸ ψύχεος πήγνυται, [5] νοτίοις δὲ καὶ βορεάδεσι ἐστιν ὑπό τε ὄμβρων πολλῶν καὶ χιόνος· [6] τά τε ὡραῖα αὐτόθι πολλὰ εἰκὸς γίνεσθαι, ὀκόσα τε ἀπὸ σπερμάτων, καὶ ὁκόσα αὐτὴ ἡ γῆ αὐτομάτη φυτὰ, [7] ὧν τοῖσι ἀνθρώποισι χρέονται ἄνθρωποι, [8] ἡμερουμένους ἐξ ἀγρίων, καὶ ἐς ἐπιτηδειοτέρην μεταφυτεύοντες. [9] τά τε κτήνεα σώματα μείζω εἰκὸς, καὶ μάλιστα πίειάν τε τὴν κνήσιν, καὶ σπληνὸς μαλακότητα καὶ μέγεθος. [10] τούς τε ἀνθρώπους σώματα ἔχειν, καὶ τὰ εἴδεα καλλίστους, καὶ μεγάθει μεγίστους, καὶ ἥκιστα διαφόρους ἐς τά τε εἴδεα αὐτῶν καὶ τὰ μεγάθεα.

XXXIII.

hac noſtra multo manſuetior, ſunt etiam hominum mores benigniores & cultiores. [8] Cauſſa vero horum eſt, temporum anni temperata miſtura. Siquidem in medio ſolis exortu ſita eſt ad auroram, à frigiditate ac caliditate omni remotior. [9] Incrementum autem & benignitatem inde proficiſci omnibus in confeſſo eſt, quum nihil ſit præcellens & cogens violenter, ſed per omnia æqualitas vigeat.

XXXII. Quanquam non habeant ubique per omnem Aſiam omnia ſecundum eundem modum. [2] Quæcunque enim in ea regio in medio ſita eſt calidique & frigidi, ea omnium fertiliſſima exiſtit, & arboribus refertiſſima & maxime ſerena, aquiſque utitur & cœleſtibus & ex terra promanantibus. [4] Neque enim à calore combuſta eſt valde, neque à ſqualore & aquarum inopia exſiccatur, neque à frigore oblæditur. [5] Verum auſtris perflatur & irrigua eſt, tum propter imbres multos, tum propter nives. [6] Fructus autem ſuo tempore maturos multos, in ea naſci par eſt, ſive exſparſis ſeminibus hi proveniant, ſive terra ipſa per ſe ſponte producat eorum plantas, [7] quarum fructibus utuntur homines, [8] eas ex agreſtibus cicures & domeſticas facientes, & pro commoditate ſua tranſplantantes. [9] Pecora etiam ipſa pleniora proveniunt, quæ & pariunt ſæpius & pulcherrime educantur. [10] Quin & homines habitiores eſſe ac ſpecie pulcherrimos, & magnitudinis eximiæ, minimeque differentes, quantum ad formam ac corporum proceritatem attinet, conſtat.

XXXIII.

XXXIII. Εἰκός τι τὴν χώρην τούτων τοιαύτην εἶναι καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν μεταλάσσησαν τῶν ὡρέων. 2 τὸ γὰρ ἀνδρεῖον, καὶ τὸ πολέμιον, καὶ τὸ ἔμπονον, καὶ τὸ θηριώδες, οὐκ ἂν δυνατὸν εἴη τοιαύτη φύσει ἐγγίνεσθαι, 3 μήτε ὁμόφυλον, μήτε ἀλλόφυλον, ἀλλὰ τὴν ἡδονὴν ἀνάγκη κρατεῖν. 4 διὸ καὶ πολύμορφα γίνεται τὰ ἐν τοῖς θηρίοις. 5 τοιόνδε μὲν οὖν Αἰγυπτίων καὶ Λιβύων ἔτεσι ἔχειν μοι δοκεῖ.

XXXIV. Περὶ δὲ τῶν ἐν δεξιᾷ τοῦ ἡλίου τῶν ἀναβολῶν τῶν θερινῶν μέχρι Μαιώτιδος λίμνης. 2 ἔστι γὰρ ὅρος τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίης· οὗτος δὲ ἔχει τοιοῦτον. 3 τὰ δὲ ἔθνεα τοσοῦτον τοῦτον διαφέρουσιν αὐτέων μᾶλλον ἢ τῶν προδιηγημένων, ὅσῳ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων καὶ τῆς χώρης τὴν φύσιν. 4 ἔχει δὲ καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ὁμοίως, ὥσπερ καὶ κατὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. 5 ὅκου γὰρ αἱ ὧραι μεταβάλλουσι μεγάλως πολλοῦτον καὶ πυκνοῦται, ἐνταῦθα καὶ ἡ χώρη ἀγριωτάτη καὶ αὐχμωδεστάτη ἐστὶ, 6 καὶ ὄρεσι ὄρη τε παλαίτατα καὶ δασέα καὶ πεδία καὶ λειμῶνες ὄντες. 7 ὅκου δὲ αἱ ὧραι μὴ μεγάλαι ἀλλάσσουσιν, ἐκείνοις ἡ χώρη ὁμαλωτάτη ἐστίν. 8 ὥστε δὲ ἔχει καὶ περὶ τῶν ἀνθρώπων, εἴ τις βούλεται σκοπεῖσθαι. 9 εἰσὶ γὰρ φύσεις, αἱ μὲν ὄρεσιν ἐοικυῖαι, δενδρώδεσί τε καὶ αὐθαρίζουσιν. 10 αἱ δὲ λειμωνίοισί τε καὶ εὐθαρίζουσιν. 11 αἱ δὲ λεπτοῖσί τε καὶ ἐλώδεσι. 12 αἱ δὲ πεδίῳ τε καὶ ψιλῇ καὶ ξηρῇ. 13 αἱ

XXXIII. Certumque est hanc regionem proxime accedere ad naturam ac temperaturam optimæ conſtitutionis, 2 verum virilitatem, laboris tolerantiam, ac audaciam non verisimile eſt huic naturæ innaſci,3 ſicut neque ejuſdem neque diverſi generis conſtantes ac perpetui ſunt amatores. Vincit enim in ipſis voluptas, 4 quæ ratio eſt multiformes generari partus, præcipue in feris. 5 Atque ſic quidem de Ægyptiis ac Libycis mihi habere videtur.

XXXIV. Qui vero ad dextram hyberni ortus ſolis uſque ad Mæotidem paludem habitant, 2 (hic eſt enim Europæ & Aſiæ terminus) ſic habent. 3 Multo major diverſitas eſt inter illas ipſas gentes, quam de quibus jam dixi, quum propter varias temporum mutationes, tum ob regionis naturam. 4 Habet autem eodem plane modo, quemadmodum & circa aliorum hominum terras accidit. 5 Ubi enim tempora magnas mutationes faciunt & frequentiſſimas, illic & regio agreſtis & maxime inæqualis exiſtit, 6 inveniaſque & montes plurimos & denſos, itemque campos & prata. 7 Ubi autem non valde variant tempora, illic æqualiſſima regio eſt, 8 quod idem & de hominibus ipſis eſt intelligendum. Si quis enim recte conſideret, 9 videbit quorundam naturam, montanis, ſylvoſis ac aſperis locis ſimilem eſſe, 10 aliorum vero aquoſa ac exilia loca referre: 11 ſicut quidam pratorum ac paludum naturam præ ſe ferunt, 12 atque alii ſunt quorum planitiebus nudiſque ac ſiccis terris conſtitutio ſimilis exiſtit. 13 Tem-

[13] αἱ γὰρ ὧραι, αἱ μεταλλάσσουσαι τῆς μορφῆς τὴν φύσιν, εἰσὶ διάφοροι. [14] ἢν οὖν διάφοροι ἔωσι μὴ σφῶν αὐτέων, διαφορώτατα δὲ πλείστους γίγνοντο τοῖς εἴδεσι.

XXXV. Καὶ ἔκδηλον μὲν ὀλίγον διαφέρει τῶν ἐθνέων, παραλείψω. [2] ὁκόσοι δὲ μεγάλα, ἢ φύσει ἢ νόμῳ, ἐρέω καὶ περὶ αὐτῶν ὡς ἔχει. [3] ἦν τις ἔστιν τοῦτο τῶν μακροκεφάλων. τοιοῦτον γὰρ οὐκ ἔστιν ἄλλο ἔθνος ὁμοίως τὰς κεφαλὰς ἔχον ἐόν. [4] τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν ὁ νόμος αἰτιώτατος ἐγένετο μήκεος τῆς κεφαλῆς. [5] νυνὶ δὲ καὶ ἡ φύσις συμβάλλεται τῷ νόμῳ. [6] τοὺς γὰρ μακροτάτους ἔχοντας τὴν κεφαλὴν γενναιοτάτους ἡγέονται. [7] ἔχει δὲ τοῦτο νόμιμον ὧδε, [8] τὸ παιδίον ὁκόταν γένηται, τάχιστα τὴν κεφαλὴν αὐτέου, ἔτι ἁπαλὴν ἐοῦσαν μαλακῇ ἐόντος, [9] ἀναπλάσσουσι τῇσι χερσὶ, καὶ ἀναγκάζουσιν ἐς τὸ μῆκος αὔξεσθαι, βίσσῃσι προσφέρουσες καὶ τεχνήμασι ἐπιτηδέα, [10] ὑφ' ὧν τὸ μὲν στρογγύλον τῆς κεφαλῆς κωλύεται, τὸ δὲ μῆκος αὔξεται. [11] αὐτὸς τὴν ἀρχὴν ὁ νόμος καταναγκάσας, ὥστε τοιαύτην τὴν φύσιν γενέσθαι. [12] τῷ δὲ χρόνῳ προϊόντος, ἡ φύσις ἐγένετο, ὥστε τὸν νόμον μηκέτι ἀναγκάζειν.

XXXVI. Ὁ γὰρ γόνος πανταχόθεν ἔρχεται ἀπὸ σωμάτων, ἀπό τε τῶν ὑγιαινόντων, ὑγιὴς, καὶ ἀπὸ τῶν νοσερῶν, νοσερός. [2] ἢν οὖν γίγνωνται ἐκ τῶν φαλακρῶν φαλακροὶ, καὶ ἐκ γλαυκῶν γλαυκοὶ, καὶ ἐκ διεστραμμένων στρεβλοὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος· καὶ τοῦτο τὸ ἄλλας μορφῆς ὁ αὐτὸς λόγος.

[13] Tempora enim quæ formarum naturam variant, ſunt diverſa; [14] quum ergo inter ſeſe fuerint maxime diverſa, varias & multiplices formas producunt.

XXXV. Porro quæ parum inter ſe differunt gentes, relinquam. [2] Quæ autem plurimum non natura ſolum, ſed & [1] legibus ac conſuetudinibus diſcrepant, de illis referam quomodo habeant. [3] Ac primum omnium de Macrocephalis, quum nulla omnino alia gens ſit, quæ ſimilia capita habeat. [4] A principio quidem conſuetudo in cauſa fuit, ut tam longis capitibus eſſent. [5] Nunc autem natura ipſa cum conſuetudine conſpiravit. [6] Siquidem generoſiſſimum apud eos putatur, caput habere quam maxime longum: [7] conſuetudinis autem hoc initium fuit. [8] [1] Quum recens infans natus eſt, caput ejus adhuc tenerum ac molle exiſtens quam celerrime [9] conſtringunt manibus, coaptanteſque cogunt in longitudinem augeri, quin & vinculis connectunt, ac aptis inſtrumentis colligant, [10] quo rotunditas capitis prohibeatur, ac longitudo augeatur. [11] Ea conſuetudo tantum effecit, ut ejuſmodi natura capitum exiſteret. [12] Temporis vero progreſſu natura quoque tales produxit, ut non eſſet [1] neceſſe conſuetudine priore cogere.

XXXVI. Quum enim ſemen genitale ab omnibus corporis membris procedat, à ſanis quidem ſanum, à morbidis morboſum, [2] fiatque ut ex calvis calvi gignantur, ex cæſiis cæſii, & utplurimum diſtortus diſtortum generet, eademque ratio ſit circa reliquas formas: quid prohiberet

γ@· τί κωλύϵ κϵὶ οὐκ μακροκϵφάλους μακροκϵφάλους γίγνϵσθαι; 3 νυῦν δὲ ὁμοίως "οὐκϵτι 77
γίγνονται ὡς τὸ πρότϵρον. 4 ὁ γὰρ νόμ@· οὐκ ἔτι ἰσχύϵ, ἀλλὰ τῷ ἀμϵλϵίῃ τῶν ἀνθρώπων. 5 ταῦτὰ μὲν οὖν τϵτέων ἔστω μοι δϵδϵγμένα.

XXXVII. Περὶ δὲ τῶν ἐν Φάσιδι, 2 ἣ χώρη οἰκϵίη ἑλώδϵς ἐστὶ, καὶ θϵρμὴ, καὶ ὑδατώδὴς, καὶ δασϵῖα. 3 ὄμβροι τϵ αὐτόθι γίγνονται πᾶσιν ὥρῃσι πολλοί τϵ καὶ ἰσχυροί. 4 ἥ τϵ διαῖτα τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἕλϵσίν ἐστι. 5 πήγνυσί τϵ οἰκήμασι ξύλινα καὶ καλάμινα ἐν ὕδατι μϵμηχανημένα. 6 ὀλίγη τϵ χρέονται βαδίσϵι καθὰ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἐμπόριον · 7 "ἀλλὰ μονοξύλοις ἀμφιτρήϵσιν ἄνω καὶ κάτω. 8 διώρυχϵς γὰρ πολλαί ἐϵισιν. 9 πίνουσι δὲ ὕδατι θϵρμῷ καὶ στάσιμῳ πίνϵσιν, ὑπό τϵ τῆς ἡλίου σηπόμϵνα, καὶ ὑπὸ τῶν ὄμβρων ἐπαυξόμϵνα. 10 αὐτὸς τϵ ὁ Φάσις χϵιμώνϵσι πάντων τῶν ποταμῶν, καὶ ῥέων ἠπιώτατα. 11 οὔτϵ καρποὶ γινόμϵνοι αὐτόθϵοις 5 πάγϵες " αὐαλέϵς ἐσὶ καὶ τϵθηλυζυῖαι καὶ ἀτϵλϵῖς ὑπὸ πολυυδρίης τοῦ ὕδατος. 12 διὸ καὶ ἀπαίσιον), 13 "ἦϵρ τϵ πυκνὸς καὶ λϵπτὸν τῷ χώρῳ ἀπὸ τοῦ ὑδάτων.

XXXIIX. Διὰ ταῦτας δὴ τὰς αἰτίας τὰ εἴδϵα ἀπηλλαγμϵνά ἐστι τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ἔχουσιν οἱ Φασιανοί. 2 τά τϵ γὰρ μϵγάθϵα μϵγάλοι· τὰ πάχϵα οἱ ὑπϵρπαχϵῖς. 3 ἄρθρόν τϵ καὶ σφυδνὸν οὐδϵν, ἀ-
δὲ φλϵψ. 4 τῷ τϵ χρϵιῷ ὀχλῷ

hiberet ut non ex Macrocephalis Macrocephali gignerentur? 3 Nunc autem non naſcuntur ita magnis capitibus quemadmodum prius, 4 quum conſuetudo non amplius duret, per incuriam hominum intercepta. 5 Et de his quidem hæc ſufficiant.

XXXVII. De illis autem qui Phaſim accolunt, adjiciam. 2 Regio eorum paluſtris eſt, calida, aquoſa & denſa, 3 imbreſque in eam decidunt omnibus temporibus & magni & impetuoſi, 4 homines vero ipſi vitam agunt in paludibus, 5 domoſque ligneas & ex arundinibus in ipſis aquis habent extructas, 6 neque multum inde prodeunt, ut adeant vel emporia vel urbes: 7 verum naviculis ex uno ligno fabrefactis permeant ſurſum ac deorſum, 8 habent enim foſſas ac ductus aquarum plurimos. 9 Bibunt autem aquas calidas & ſtagnantes, quæ & à ſole ſunt putrefactæ, & ab imbrium caſu auctæ. 10 Ipſeque fluvius Phaſis omnium fluviorum ſtagnantiſſimus eſt, & qui lentiſſimo curſu profluat: 11 fructus autem qui illic naſcuntur omnes inſalubres ſunt, evirati imperfectique præ multitudine aquarum, 12 neque unquam matureſcunt. 13 Atque quum multus aër ab aquis regionem occupet.

XXXVIII. Ob hanc ipſam cauſam, quod ad formam ac corporum ſpeciem attinet, Phaſiani ſunt à reliquis hominibus longe diverſi. 2 Sunt enim magnitudine ingenti, ac corpulentia valde excellenti: 3 neque juncturæ eorum ullæ, neque venæ comparent: 4 pallidumque præ

ἀχρὼ ἴσχουσιν, ὥσπερ ὑπὸ ἰκτέρου ἰχόμενοι. 5 φθέγγονται τε βαρύτερον ἀνθρώπων, τῷ ἠέρι χρεώμενοι ὁ λαμπρῷ, ἀλλὰ γνοφώδει τε καὶ διερῷ. 6 πρὸς δὲ λιπηρίῃ τε τὸ σῶμα δεῖται προπεφύκασιν. 7 οὔτε ὥραι ἐπὶ πολὺ μεταβάλλουσιν, οὔτε πρὸς τὸ πνῖγος, οὔτε πρὸς τὸ ψῦχος· 8 τούτοισι πνεύματα πολλὰ νόσια, πολλὴ αὔρης μίξις ἐπιχωρίης. 9 αὐτὴ δὲ πνοὴ σύνοδος βίαιος καὶ χαλεπὴ καὶ θερμή. 10 καὶ κένχρονα ὀνομάζουσι τοῦτο τὸ πνεῦμα. 11 ὁ δὲ Βορέης ὁ σφόδρα ἀφικνεῖται· ὁκόταν δὲ πνέῃ, ἀσθενὴς καὶ βληχρός. 12 καὶ περὶ μὲν τὴν φύσιν καὶ τὴν διαφορὴν καὶ τὴν μορφὴν τὴν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ὅπως ἔχει.

XXXIX. Περὶ δὲ τῆς ἀγχιμίης τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς αὐθαδείης, ὅτι ἀπελεμώτεροί εἰσι τῶν Εὐρωπαίων οἱ Ἀσιηνοί, καὶ ἡμερώτεροι τὰ ἤθεα, 2 εἰ ὥραι αὐτέων μᾶλλόν τι μεταλλάσσουσι τὰς μεταβολὰς πρὸς τὰ μέσα, ὅτε ἐπὶ τὸ θερμὸν, ὅτε ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, ἀλλὰ σφόδρα ἀπηλλαγμένως. 3 ὁ γὰρ χρόνος ἀκίνητος ἐν τῇσι γνώμῃσι, ὅτε μεταβάσιος ἰσχυρὴ τῷ σώματι. 4 ἀφ' ὅτων εἰκὸς τὸν ὀργὸν ἀγείρεσθαί τε, καὶ τὸ γνώμον καὶ [τὸ] θερμὸν μετίσχειν μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ αὐτέῳ αἰεὶ ὄντα. 5 εἰ γὰρ μεταβολαί εἰσι τῶν πάντων, αἵ τε ἐγείρουσι τὸν γνώμιον τὸ ἀνθρώπου, καὶ σῶον ἐῶσιν ἀτρεμίζον. 6 διὰ τούτων ἐμοὶ δοκέει πᾶς ἀσθενὴς αὐθάδης εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀσιηνόν. 7 καὶ ἀπαθὲς διὰ τοὺς νόμους.

8 τῆς

præ se ferunt semper colorem, quemadmodum qui regio sunt obnoxii morbo: 5 loquuntur autem ut si qui alii omnium hominum gravissime, nimirum aëre utentes non sereno, sed obscuro, & maxime humectato. 6 Sunt insuper ad laborem à natura ipsa segniores: 7 annique tempora non varias habent, neque ad æstum, neque ad frigus permutationes. 8 Venti autem eis sunt plurimi austrini omnes, præter unum ejus regionis proprium & indigenam, 9 qui aliquando violentior ac molestior calidus existens spirat, 10 quem Cenchrona patrio vocabulo appellant. 11 Verum Boreas non valde ad eos pertransit: quod si aliquando spirat, debilis tamen existit ac valde lenis. 12 De natura ergo ac diversitate & forma eorum qui Asiam & Europam incolunt, ita habet.

XXXIX. Quod autem timidiores, effœminatiores, ac imbelles præ Europæis Asiani existant, moribusque mansuetiores, 2 tempora ipsa anni in causa sunt, quæ non magnas permutationes faciunt, neque caloris, neque frigoris, sed semper æqualia permanent: 3 unde neque mentes stupore percelluntur, neque corpora fortem transmutationem incurrunt: 4 à quibus verisimile est iram exasperari, cognitionemque & calorem amplius excitari, quæ si semper in eodem statu quis persistat. 5 Mutationes enim sunt quæ hominis mentem semper excitant, neque sinunt quiescere. 6 Propter quas sane causas imbelle universum Asianorum genus existit, 7 atque adhuc amplius propter leges.

8 Mul-

[8] τῆς γὰρ Ἀσίης τὰ πολλὰ βασιλεύεται.

XL. Ὅκου δὲ μὴ αὐτοὶ ἑωυτέων εἰσὶ καρπεροὶ ἄνθρωποι, μηδὲ αὐτόνομοι, ἀλλὰ δεσπόζονται, [2] ἐκ περὶ τούτου αὐτέοισιν ὁ λόγος ἐστὶν, ὅπως τὰ πολέμια ἀσκήσουσιν, ἀλλ' ὅκως μὴ δόξωσι μάχιμοι εἶναι. [3] οἱ γὰρ κίνδυνοι οὐχ ὁμοῖοι εἰσι. [4] τοὺς μὲν γὰρ στρατευσαμένους, καὶ πολεμιστὰς, καὶ ἀποθνήσκειν ἐξ ἀνάγκης ὑπὲρ τῶν δεσποτέων, [5] ἄπο τε παιδίων καὶ γυναικὸς ἐόντας, καὶ τῶν λοιπῶν φίλων. [6] καὶ οἰκότα μὲν αὐτοῖσι χρηστὰ καὶ ἀνδρεῖα ἐργάσαντται, οἱ δεσπόται ἀπ' αὐτέων αὔξονται τε καὶ ὀνίνανται· [7] τοὺς δὲ κινδυνεύοντας καὶ θνήσκοντας αὐτοὶ καρποῦνται. [8] ἔτι δὲ ἀνάγκη τούτοισι τοιούτων ἀνθρώπων ἐοῦσι χώρην ἐρημοῦσθαι τὴν γῆν ὑπό τε πολεμίων καὶ ἀργίης. [9] ὥσπερ καὶ εἴ τις φύσει πέφυκεν ἀνδρεῖος καὶ εὔψυχος, ἀποστέρηται τὴν γνώμην ὑπὸ τῶν νόμων.

XLI. Μέγα δὲ τεκμήριον τούτων. [2] ὁκόσοι μὲν οὖν τῇ Ἀσίῃ Ἕλληνες ἢ βάρβαροι μὴ δεσπόζονται, ἀλλ' αὐτόνομοί εἰσι, καὶ ἑωυτέοισι πολεμιωτάτοισί εἰσι πάντων. [3] τοὺς γὰρ κινδύνους ἑωυτέων περὶ κινδυνεύουσι, [4] καὶ τῆς ἀνδρείης αὐτοὶ τὰ ἆθλα φέροντες, καὶ τῆς δειλίης τὴν ζημίην ἀποτίνουσι. [5] εὑρήσεις δὲ καὶ τοὺς Ἀσιανοὺς διαφέροντας αὐτοὺς ἑωυτέων, τοὺς μὲν βελτίονας, τοὺς δὲ φαυλοτέρους ἐόντας. [6] τουτέων δὲ αἱ μεταβολαὶ πᾶσαι τῶν ὡρέων, ὥσπερ μοι εὕρηται ἐν τοῖς πρό-

[8] Multo maxima enim Asiæ pars sub regibus est.

XL. Ubi autem non in sua potestate vivunt homines, neque sui juris sunt, sed dominis subjecti, [2] ibi non multum curiosi sunt quo modo se ad bellum apparent, imo magis hoc curant, ut ne bellicosi videantur. [3] Pericula enim eis non æqualia instant. [4] Nam hi in militiam proficisci, laboresque perferre, ac mortem oppetere pro dominis suis coguntur, [5] relictis interim domi liberis, uxoribus ac reliquis amicis: [6] atque siquidem viriliter & feliciter bellum gesserint, dominis inde commoda accedunt, eorumque facultates inde augentur: [7] verum ipsis præter pericula & cædes nihil demetitur. [8] Proinde neque his hominibus regionem frequenter habitatam esse necesse est, imo eam propter inertiam bellicam ac otium à plerisque relinqui. [9] Ut enim quisque maxime à natura virilis & magnanimus est, ita plurimum ejus animus leges aversatur.

XLI. Cujus rei magnum indicium vel inde habere licet. [2] Quod quicunque in Asia Græci itemque Barbari dominis non subsunt, sed jure suo degunt, subiipsisque omnes labores lucrifaciunt, illi bellicosissimi omnium existunt. [3] Periclitantur enim ipsi sibi, [4] virilitatisque præmia ipsi reportant, sicut timiditatis ac ignaviæ pœnam luunt pariter. [5] Invenias autem & Asianos ipsos inter se plurimum differentes, generosiores alios, alios degeneres, [6] quorum omnium causa ad temporum mutationes est referenda, quemadmodum & in præcedentibus

ἀθλίοισι. 7 καὶ περὶ μὲν τὴν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἅπας ἔχει.

78 XLII. Ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ ἔστιν ἔθνος σκυθικὸν, ὃ περὶ τὴν λίμνην οἰκεῖ τὴν Μαιῶτιν, Σαυροματέων τε ἐθνέων τε ἄλλων. 2 Σαυρομάται καλοῦνται). 3 τούτων αἱ γυναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι, καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις, ἕως ἂν παρθένοι ἔωσιν. 4 οὐκ ἀπαπαρθενεύονται) πρὶ, μίσχεας ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι. 5 ἐς δὲ γάμους ἐλθοῦσαν ξυνοικέουσιν, 88 ἢν μὴ τὰ ἱρὰ θύσῃ τὰ ἐν τῷ νόμῳ. 6 ἢν δ' ἐθέλῃ ἀνδρὸς ἐλευθέρη ἄρῃ), πρὶν ἂν ἱππάζοιτο, ἕως ἂν μὴ ἀνάγκη καταλάβῃ πολεμίους τρεῖς. 7 τὸ δεξιὸν γὰρ μαζὸν οὐκ ἔχουσι. 8 παιδίοις γὰρ ἐοῦσιν ἐπὶ νηπίοις αἱ μητέρες χάλκεον τετεχνημένον ἢ ἐπ' ἄλλο 89 πυρὸν ποιέουσαι, ὡς τὸν μαζὸν πρόσαντες τὸ δεξιὸν, καὶ ἐπικαίουσι), 9 ὥστε τὴν αὔξησιν φθείρεσθαι, ἐς δὲ τὸ δεξιὸν ὦμον καὶ βραχίονα πᾶσαν τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ σθένος ἀποδιδόναι.

XLIII. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν Σκυθέων τῆς μορφῆς, ὅτι αὐτοὶ αὑτοῖσιν οἱ εἰκασι, καὶ οὐδαμῶς ἄλλοις· 2 αὐχμὸς λόγος ἐστὶ περὶ τὴν Αἰγυπτίων, πλὴν ὅτι οἱ μὲν ἀπὸ θερμοῦ ἐστὶ βαθέα ῥυόμενοι, οἱ δ' ἀπὸ ψυχροῦ. 3 ἡ δὲ Σκυθέων ἐρημίη καλαμώδης, πεδιάς ἐστι, καὶ λιμνώδης, καὶ ψαλὶς, καὶ εὔυδρος 91 μεγάλως. 4 ποταμοὶ γὰρ ἔστι μεγάλοι, οἳ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων.

XLIV. Ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκύθαι ἀμαξοβιοῦσι, Νομάδες δὲ καλέονται, ὅτι οὐκ ἔστιν οἰκήματα, ἀλλ' ἐν ἁμάξῃσι οἰκοῦν-

tibus dixi. 7 Atque ſic quidem habet in Aſia.

XLII. In Europa vero genus hominum eſt Scythicum, circa paludem habitans Mæotim, quod à reliquis 'gentibus maxime 110 differt, 2 Sauromatæ appellantur. 3 Horum fœminæ equites ſunt, arcubus utuntur, ac ſagittas jaculantur ex equis, cum hoſtibus congredientes, dum virgines exiſtunt: 4 neque devirginantur prius, quam hoſtium tres confecerint, 5 neque prius maritis cohabitant, quam ſacra deo patrio more fecerint. 6 Quod ſi qua ſibi virum acceperit, ab equitatu libera eſt, niſi neceſſitas cogat communi expeditione omnes arma ſumere. 7 'Dexteram autem mam- 115 mam non habent. 8 Nam puellis adhuc infantibus matres æreo inſtrumento in hunc uſum parato, igneque candefacto eam auferunt, ac exurunt, 9 ne iterum ſuccreſcere contingat, atque ut omnis vis ac robur in dextrum humerum & brachium deferatur.

XLIII. Cæterum reliqui Scythæ quod ad formam attinet, ipſi ſibi ſimiles ſunt, aliis diſſimiles. 2 Sicut quoque Ægyptii ipſi inter ſe: præterquam quod 'hi à vehementi calore, 120 illi ab intenſo frigore ſunt compreſſi. 3 Verum ſolitudo quæ Scythica dicitur, in planitie ſita 90 eſt, pratis abundans, ſublimis & mediocriter aquoſa. 4 Sunt enim fluvii in ea magni, in quos aqua ex campis per rivos deducitur.

XLIV. In hac itaque Scythæ degunt, qui Nomades vocantur, propterea quod nullas habeant domos, ſed in curribus habi-

εἰκεῦσιν. [2] αἱ μὲν ἁμαξαί εἰσιν, αἱ μὲν ἐλάχισται τέτρακυκλοι, αἱ δὲ ἑξάκυκλοι· [3] ὥστε οἱ πλοῖσι περιφέρονται. [4] εἰσὶ δὲ καὶ τετράκυκλοι, ὥσπερ οἰκήματα, τὰ μὲν ἁπλᾶ, τὰ δὲ τριπλᾶ. [5] τοῦτο γὰρ μάλιστα πρὸς ὕδατος, καὶ πρὸς χιόνα, καὶ πρὸς τὰ πνεύματα. [6] τὰς δὲ ἁμάξας ἕλκουσι βοῦν, τὰς μὲν δύο, τὰς δὲ τρία, βοῶν κέρως ἄτερ. [7] ἐν γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος. [8] ἐν τούτοισι μὲν ἐν ταῖς ἁμάξῃσι [αἱ] γυναῖκες διαιτῶνται. [9] ἐφ' ἵππων δὲ ἄγονται οἱ ἄνδρες. [10] ἕπονται δὲ αὐτοῖσι καὶ τὰ πρόβατα καὶ οἱ βόες καὶ οἱ ἵπποι. [11] μένουσι δὲ ἐν τῷ αὐτέῳ τοσοῦτον χρόνον, ὅσον αὐτοῖσι παρέχει νομὸν τοῖσι κτήνεσιν ὁ χῶρος. [12] ὁκόταν δὲ μηκέτι, ἐς ἑτέρην χώρην ἔρχονται. [13] αὐτοὶ δὲ ἐσθίουσι κρέα ἑφθὰ, καὶ πίνουσι γάλα ἵππων, [14] καὶ ἱππάκην ἀφώρισται· τοῦτο δέ ἐστι τυρὸς ἵππων. [15] τοιαῦτα μὲν ἐς τὸν βίον αὐτοῖσιν ἔχει καὶ τοὺς νόμους. [16] ὡραὶ δὲ τῶν ὡρέων καὶ τῆς μορφῆς, ὅτι πολὺ ἀπήλλακται τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὸ Σκυθικὸν γένος, καὶ ἔοικεν αὐτὸ ἑωυτῷ, ὥσπερ τὸ Αἰγύπτιον, [17] καὶ ἥκιστα πολύγονόν ἐστι, [18] καὶ ἡ χώρη ἐλάχιστα θηρία τρέφει καὶ μέγεθος καὶ πολλῷ.

XLV. Κεῖται γὰρ ὑπ' αὐταῖς ταῖς ἄρκτοις, καὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ῥιπαίοισιν, ὅθεν ὁ βορέης πνέει· [2] ὃ, τε ἥλιος τελευτῶν ἐχόμενος χίεται, ὁκόταν ἐπὶ τὰς θερινὰς ἔλθῃ τροπὰς, καὶ τότε ὀλίγον χρόνον θερμαίνει· [3] καὶ οἱ σφόδρα τε πνεύματα τότε δύνανται θερμῶν πλείονα ἀφικνεῖσθαι, μὴ ὀλιγάκις καὶ ἀσθενέα, [4] ἀλλ' ἀεὶ τῶν

habitant. [2] Sunt autem currus ex quibus minimi quatuor rotis, reliqui sex circumaguntur. [3] Sunt etiam luto obturati [4] ac inſtar domorum fabrefacti, aliqui ſimplici, aliqui etiam triplici tabulato: [5] unde robur illis ineſt adverſus omnes injurias aquarum, nivis ac ventorum propellendas. [6] Trahunt currus aliquos quidem boum paria duo, aliquos tria, atque hi cornibus carent, [7] quum præ frigore regionis cornua eis non enaſcantur. [8] In his itaque curribus degunt mulieres. [9] In equis autem vehuntur viri. [10] Sequuntur autem ſimul oves, boves & equi. [11] Tandiu deinde in uno ſubſiſtunt loco, dum ſufficit ipſis pecoribus pabulum, [12] quo deficiente in aliam regionem commigrant. [13] Veſcuntur autem ipſi carnibus coctis: bibuntque lac equinum, [14] comedunt etiam hippacen, id autem eſt caſeus equinus. [15] Hactenus ergo de victu & moribus diximus, [16] temporibuſque anni ac formis, quæ à reliquis hominibus longiſſime ſunt Scythiæ genti diverſæ. Ipſa enim ſibi inter ſe gens ſimilis exiſtit, quemadmodum & gens Ægyptiorum. [17] Minime autem fœcunda ea gens eſt: [18] regioque ipſa minimas feras enutrit, neque numero neque magnitudine inſignes.

XLV. Sub ipſis enim Urſis riphæiſque montibus ſita eſt, unde boreas ſpirat, [2] Solque ipſe ſupremo æſtivo ſolſtitio deficiens proxime accedit, ac tum quidem exiguo tempore calefacit. [3] Neque vero venti à calidis locis ſpirantes valde ad eam regionem penetrant, niſi parumper & debiles. [4] Verum ab

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 391 sur 917

τῶν ἄρκτων αἰεὶ πνέοντι πνεύμασι ψυχροῖσι, ἀπό τε χιόνος καὶ κρυστάλλων καὶ ὑδάτων πολλῶν. 5 ἐνθένπερ οὐ τὰ ὄρεα σκιεῖται. 6 ἀπὸ τοιούτων οὐκ εὐοίκητόν ἐστιν, 7 ἠέρ τε καθέζεται πυκνὸς τῆς ἡμέρης τὰ πεδία, καὶ οὐ γρηΐσι διατρύνται. 8 ὥστε τὰ μὲν χειμῶνα αἰεὶ εἶναι, τὸ δὲ θέρος ὀλίγας ἡμέρας, καὶ τούτας μὴ λίαν. 9 μελίσσεται γὰρ τὰ πεδία καὶ ψιλὰ καὶ οὐκ ἐσκιάνυται ὄρεσιν, 10 ἀλλ' αὐαίνεται ὑπὸ τῶν ἄρκτων αὐτόθι.

XLVI. Καὶ τὰ θηρία ἐν χίστοις μεγάλα, ἀλλ' οἷά τέ ἐστιν ὑπὸ γῆν σκεπάζεσθαι. 2 ὁ γὰρ χειμὼν κωλύει, καὶ τῆς γῆς ἡ ψιλότης· 3 καί τοι οὐκ ἔστιν ἀλέα, οὐδὲ σκίπη. 4 αἱ γὰρ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων οὐκ εἰσὶ μεγάλαι, οὐδὲ ἰσχυραί, ἀλλ' ὁμοίαι καὶ ὀλίγον μεταβάλλουσι. 5 διόπερ καὶ τὰ εἴδεα ὅμοια αὐτὰ ἑωυτέοις ἐστὶ, σίτου τε χρέον) ἀεὶ ὁμοίως, ἐσθῆτί τε τῇ αὐτέῃ καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος, 6 τόν τε ἠέρα ὑδατώδεα ἑλκύσαις καὶ πιοῦσι, 7 πάντι ὕδατι πίνουσι ἀπὸ χιόνος καὶ παχέος, 8 ᾧ τε πιμελαπόρα ἀπέντατον. 9 οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ σῶμα πιμελαπορέεσθαι, οὐδὲ τὴν ψυχὴν, ὅκως μεταβολαὶ μὴ γίνονται ἰσχυραί. 10 Διὰ ταύτας τὰς ἀνάγκας τὰ εἴδεα αὐτῶν παχέα ἐστὶ καὶ σαρκώδεα, 11 καὶ [τὰ] ἄρθρα ὑγρὰ καὶ ἄτονα. 12 αἵ τε κοιλίαι ὑγρότατοι πασέων [σφὶ] κοιλιῶν αἱ κάτω. 13 οὐ γὰρ οἷόν τε ἐνδοὺ αὐαξηραίνεσθαι ἐν τοιούτῃ χώρῃ καὶ φύσει καὶ ὥρῃ κατεστάσῃ, 14 ἀλλὰ διὰ πιμελὴν τε καὶ ψιλὸν τὸν σάρκα,

Urſis venti procedentes ſunt illic perpetuo frigidi, à nivibus, glacie imbribuſque condenſati: 5 qui nunquam à montibus decedunt, 6 ut propterea etiam ægre habitari poſſint. 7 Aërque ipſe totum fere diem nubilus campos occupat. Ipſi vero in humidis locis degunt. 8 Et fere perpetua eſt ipſis hyems, æſtas autem pauciſſimis diebus 9 atque illis non valde multa. 9 Sunt enim planities eminentiores, & nudæ, neque ullis montibus circumſeptæ, 10 ſed fere ſub ipſis Urſis acclives.

XLVI. Neque feræ naſcuntur illic magnæ, ſed quales poſſibile eſt ſub ipſa terra contegi. 2 Prohibet enim hyems & nuditas terræ, 3 quæ & diverticulis & umbraculis caret, 4 propter temporum anni mutationes, neque multas neque fortes, ſed ſimiles ſemper, vel parum admodum divariantes: 5 unde & formas corporum inter ſe ſimiles habent, quum eodem utantur victu & amictu, æſtatis & hyemis tempore: 6 attrahuntque aërem aquoſum condenſatum, 7 aquam inſuper bibentes à nivibus & glacie reſolutam, 8 nullo etiam corporis exercitio accedente, 9 quum non veriſimile ſit corpus aut animum ullis exercitationibus apta fieri, ubi non mutationes temporum fiunt fortes. 10 Propter quas cauſas formæ eorum ſunt craſſæ & carnoſæ: 11 junctura vero humectæ & inefficaces, 12 ventriculique humidi omnes, maxime omnium tamen inferior alvus. 13 Nequit enim ipſa exſiccari in ejuſmodi quum regionis, tum naturæ & temporis conſtitutione. 14 Sed pinguedine & nuditate carnis for-

σάρκα τε τὰ εἴδεα ἔοικεν ἀλλήλοισι, τά τε ἄρσενα τοῖς ἄρσεσι, καὶ τὰ θήλεα τοῖς θήλεσι. [15] τῶν γὰρ ἀρίων τοιουτοτρόπων ἐόντων, φθοραὶ οὐκ ἐγγίγνονται οὐδὲ κακώσιες [16] ἐν τῇ τῆς γονῆς ξυμπήξῃ, [16] ἢν μή τινος ἀνάγκης βιαίης τύχῃ ἢ νόσου.

formæ invicem ſunt ſimiles, maſculorum maſculis, & fœminarum fœmellis. [15] Tempora enim quum ſint inter ſe ſimilia, nullas corruptiones, neque malignitates inferunt in ſeminis genitalis mixturam ac compactionem, [16] niſi quiddam aliud fortuito vel caſu contingat, aut à morbo.

79 XLVII. Μέγα δὲ τεκμήριον ἐς τὴν ὑγρότητα περιέχομεν. [2] σκυθέων γὰρ τοὺς πολλοὺς, ἄπαντας [δὲ] ὅσοι Νομάδες, ὑγρὰς κεκαυμένους τούς τε ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας, καὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν, καὶ τὰ στήθεα, [καὶ τὰ] ἰσχία, καὶ τὴν ὀσφύν, [3] δι' ἀλλ' οὐδὲν ἢ διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος καὶ τὴν μαλακίην. [4] οὐ γὰρ δύναιντ' ἄν τείνειν τοῖς τόξοις ξυντείνων, οὔτε τῷ ἀκοντίῳ ἐμπίπτειν τῷ ὤμῳ, ὑπὸ ὑγρότητος καὶ ἀτονίης. [5] ὁκόταν δὲ καυθῶσιν, ἀναξηραίνεται ἐκ τῶν ἄρθρων τὸ πολὺ τὸ ὑγρόν, καὶ σύντονώτερα μᾶλλον γίνεται, καὶ τροφιμώτερα, καὶ ἡρμοσμένα τὰ σώματα μᾶλλον. [6] ῥοιὴ δὲ γίνεται καὶ ταλαιπωρίη. [7] πρῶτον μὲν, ὅτι οὐ διαρρωνυοῦται, ὥστε οὐ λιγύπλῳ, οὐδὲ νομίζουσι, διὰ τὴν ἱππασίην, ὅκως αὖ ἐνεδροι ἔωσιν. [8] ἔπειτα δὲ διὰ τὴν ἕδρην. [9] τά τε γὰρ ἄρσενα, ἕως ἂν ἐκ οἷά τε ἐφ' ἵππου ὀχέεσθαι, τὸ πολὺ τῷ χρόνῳ κρίθῃ ἐν τῇ ἀμαξῃ καὶ βραχὺ τῇ βιαίῃ χρείῃ, διὰ τὰς μεταναστάσιας καὶ ἀφελκύσιας. [10] τὰ δὲ θήλεα θαυμαστὸν οἷον ῥοιὴ εἶναι τὰ εἴδεα.

79 formæ invicem ſunt ſimiles, maſculorum maſculis, & fœminarum fœmellis. [15] Tempora enim quum ſint inter ſe ſimilia, nullas corruptiones, neque malignitates inferunt in ſeminis genitalis mixturam ac compactionem, [16] niſi quiddam aliud fortuito vel caſu contingat, aut à morbo.

XLVII. Magnum autem argumentum humiditatis corporum Scytharum hoc exhibebo. [2] Multos enim ipſorum, præcipue qui Nomades ſunt, reperias exuſtos humeros ac brachia habentes manuumque junctiuras, pectora, coxas, & lumbos, [3] nullam ſane aliam ob cauſam, niſi ob humoris & molliciei naturæ detractionem. [4] Nam neque arcus intendere, neque telum torquere poſſunt præ impotentia humiditatis humerorum: [5] quum autem uruntur, humor ipſe à junctiuris exolvitur, fiuntque corpora ipſorum validiora, melius nutriuntur, & magis redduntur articulorum uſu potentia. [6] Fluida vero fiunt ac lata [7] primum propterea quod faſciis non colligantur, quemadmodum fieri ſolet in Ægypto: deinde quod non animadvertunt quomodocunque interequitandum equis inſideant. [8] Poſtremum etiam propter deſidiam perpetuam. [9] Maſculi enim eorum antequam potentes fiant equos conſcendere, atque in illis vehi, plurimum temporis deſident in curribus, raroque prodeunt ut inambulent, propter exilia ac perpetuas circulationes. [10] Muliebrium autem corporum formæ ad miraculum uſque fluxæ exiſtunt.

XLIX. [11] Πυρῆσι δὲ τὸ γόνιμον ἐν 101

XLVIII. Porro Scytharum

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 393 sur 917

ἐστὶ τὸ Σκυθικὸν ἀλλὰ τὸ ψύχος, οὐκ ἐπιῤῥοσμῶσι ἐξ αὐτοῦ ἥλιος. 2 ὑπὸ γὰρ τοῦ ψύχεος ἡ λαμπρότης ἐπικαίεται, καὶ μίσγεται πυῤῥή. 3 πολύγονον δὲ οὐκ ἔστιν εἶναι φύσιν τοιαύτην. 4 ἅτε γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς μίξιος μίσγεται πολλή, 5 ἀλλὰ τοῦ ὑγρότητος τῆς φύσιος, 6 καὶ τῆς χαυλίης τοῦ μαλθακότητος τέ καὶ τοῦ ψυχρότητος, ἀφ' ὧν ἥκιστα ἐοικὸς εἶναι ἀνδρὸς εἶδος οἷόν τε λαγνεύειν. 7 καὶ ἔτι ὑπὸ τῶν ἵππων ἀεὶ καπτόμενοι ἀσθενέες μίσγονται ἐς τοῦτο μίξιν. 8 τοῖσι μὲν ἀνδράσιν αὕτη αἰτίη ἀφορέσιος μίσγεται. 9 τῇσι δὲ γυναιξὶν, ἥ τε πιότης τῆς σαρκὸς καὶ [ἡ] ὑγρότης. 10 ἃ μὲν δεύεται ἔτι ξυναρπάζουσαι μήτραι τὸν γόνον. 11 ἅτε γὰρ ἐπιμήνιοι καθάρσιες αὐτέῃσι μίσγεται οὐκ χρεών ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγον καὶ ἀλλὰ χρόνου. 12 τό τε στόμα τῶν μητρίων ὑπὸ πιμελῆς ξυγκλείεται, καὶ οὐκ ὑποδέχεται τὸν γόνον. 13 αὐτέων δὲ αἱ πιμελαὶ πορώδεες καὶ πτερναὶ, καὶ αἱ κοιλίαι ψυχραὶ καὶ μαλακαί. 14 καὶ ὑπὸ τεττέων τῶν αἰτιῶν ἡ πολυγονίη ἐστὶ τοῦ γένεος τοῦ Σκυθικοῦ.

XLIX. μέγα δὲ τεκμήριον αἱ οἰκίπδες παιδίσκαι. 2 αἱ γὰρ φθέγγονται αὐτῇσι ἀνδράσι μεμεῖχθαι, καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσι, ἀλλὰ τοῦ πιλαιπωρίου καὶ ἰσχνότητος τῆς σαρκός. 3 ἔτι τε πλείστοι τευτέων εἰσὶν εὐνοῦχοι παρὰ σφίσι καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες, ἀλλήλῃσί τε ὁμοίως. 4 καὶ λέγουσί γε οἱ τοιοῦτοι ἐνάρεες. 5 οἱ δὲ μάλιστα ἐπιχώριοι τοῦ αἰτίου πρὸς τοὺς θεοὺς, καὶ σέβονται τοιούτους τοὺς ἀνθρώ-

gens fulvi valde coloris exiſtit propter frigus ingens. Non enim vehemens accedit ad eos ſol, [2] à frigore vero albedo exuritur & fit fulva. [3] Neque vero poſſibile eſt fœcundam eſſe eorum naturam, [4] quum viri minime cupidi ſint cum fœminis commiſceri, [5] ob nimiam corporis liquiditatem, [6] ventriſque mollitiem ac frigiditatem: quæ cauſæ apparent minime viros ad coitum incitari. [7] Accedit his laſſitudo ex continua equitatione contracta, quæ eos ad commiſtionem reddit impotentiores, [8] atque hæ ſunt cauſæ cur viri infœcundiores putentur. [9] Mulieres pinguedo carnis & humiditas ſteriles facit, [10] præ quibus uteri earum genitale ſemen nequeunt continere. [11] Lunares namque purgationes eis non eveniunt quemadmodum eſt neceſſe, ſed minus & intempeſtive per longius tempus. [12] Ipſumque amplius uteri os præ pinguedine concluditur, ut nequeat ſemen ſuſcipere. [13] Sunt enim otioſæ & pingues, ventreſque earum frigidi & molles, [14] unde neceſſario ſequitur non multum fœcundam Scytharum gentum eſſe.

XLIX. Cujus rei famulæ earum indicium exhibent. [2] Nam hæ viris miſceri plurimum gaudent, in uteroque conceptum continent, propter corporis exercitium frequens carniſque gracilitatem. [3] Amplius autem plurimi Scythæ eunuchi fiunt, & muliebria officia obeunt, inſtarque fœminarum omnia faciunt & loquuntur. [4] vocanturque hi effœminati. [5] Et regionis quidem incolæ cauſam ad deum referunt, coluntque hos ipſos homines

ἀνθρώπους, καὶ τοῖσι κωλύεσι, δεδοικότες τὸ θεῖόν τε αὐτέων ἔκγονοι. 6 ἐμοὶ δὲ καὶ αὐτέω δοκέει τοῦτο τὰ πάθεα θεῖα εἶναι καὶ τἄλλα πάντα. 7 καὶ οὐδὲν ἕτερον ἑτέρου θειότερον, οὐδὲ ἀνθρωπινώτερον, ἀλλὰ πάντα θεῖα. 8 ἕκαστον δὲ ἔχει φύσιν τῶν πιστέων, καὶ οὐδὲν αὐτῶν φύσιος χρῆζει. 9 καὶ τοῦτο τὸ πάθος ὡς μοι δοκέει ἔχει, φράσω.

L. Ὑπὸ τῆς ἱππασίης αὐτέοις ἀρθρίτιδες λαμβάνουσι, ἄτε ἀεὶ κατὰ τῶν ἵππων τοῖν ποδοῖν. 2 ἔπειτα ἀποχαλοῦνται καὶ ἴλιγγοι τὰ ἰσχία. 3 οἱ δὲ αὖ σφόδρα νοσήσωσιν. 4 ἰῶνται δὲ σφέας αὐτοὺς τρόπῳ τοιῷδε. 5 ὅκόταν ἄρξηται ὁ νοῦσος, ὑπισθεν ἀμφοτέρων φλέβα τέμνουσιν. 6 ὅταν δὲ ἀποῤῥυῇ τὸ αἷμα, ὕπνος καταλαμβάνει καὶ ἀσθενέας, καὶ κωφοῦνται. 7 ἔπειτα ἀναγείρονται, οἱ μὲν τινες ὑγιέας ἐόντες, οἱ δὲ οὔ.

LI. Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκέει οὐ τούτῳ τῷ ἰήσει ἀλφεῖται. 2 ἔστι γὰρ φλεβοτομὴ τὰ ὦπισθε φλεβῶν, ἀφ' ἧς ἂν τις ἐπιβήσεται, ἄγονοι γίνονται οἱ ἐπιμηνίοντες. 3 τούτου οὕνεκα μοι δοκέουσι τὰς φλέβας ἐπιβαίνειν. 4 οἱ δὲ μετὰ τοῦτο ἐπιδὴν ἀφίκωνται πρὸς γυναῖκας, καὶ μὴ οἷοί τε ὦσι χρῆσθαι σφίσιν αὐτοῖς, τὸ πρῶτον οὐδὲν ὀδυνέονται, ἀλλ' ἡσυχίην ἔχουσιν. 5 ὅκόταν δὲ δὶς καὶ τρὶς καὶ πλεονάκις αὐτέοισι πρήγμασι μηδὲν ἀλλοιότερον ἀποβαίνῃ, 6 νομίσαντές τι ἡμαρτηκέναι τοῦ θεοῦ, ὃν ἐπαιτιῶνται, οὐδένες γελοῖα γυναικεῖα, καταγνόντες ἑωυτέων εὐαπάτητοι

7 γυναι-

mines & adorant, ſibiipſis timentes ne quid tale accidat. 6 Mihi vero hi affectus divini quidem eſſe videntur, ſicut & reliqui omnes, 7 neque ullum aliquem alio eſſe diviniorem aut humaniorem, ſed divinos omnes: 8 verum unuſquiſque eorum ſuam propriam habet naturam: neque aliquis citra naturam accidit. 9 Quare quomodo hic affectus contingat, ut mihi videre videor, narrabo.

L. Ab equitatione ipſa diuturni eos corripiunt articulorum dolores, nimirum propendentibus ſemper ex equis eorum cruribus: 2 deinde claudi fiunt, contrahunturque coxendices 3 quum invaluerit morbus. 4 Medicantur autem fibiipſis hoc modo: 5 à principio morbi utranque venam retro aures incidunt, 6 quo facto ſanguine multo promanante, ſomnus eos corripit præ imbecillitate, ſicque obdormiſcunt: 7 quorum quidem aliqui depulſo ſomno ſani exurgunt, aliqui vero minime.

LI. Atque mihi ſane videntur ea medicatione ſeipſos perdere. 2 Venæ enim retro aures ſunt, quas ſi quis ſecet, ſterilitatem inferat his quibus ſecantur: 3 quare id etiam ipſis ex earum inciſione accidere certum eſt. 4 Quando igitur poſtea uxores adeunt, impotenteſque ſe factos vident cum illis coire, primum quidem nihil moleſtius cogitantes quieſcunt: 5 quum autem bis aut ter, aut amplius fruſtra opus tentarunt, neque quicquam proficiunt, 6 mox putant ſe deum offendiſſe, in quem culpam rejiciunt. Induuntque ſe veſte muliebri, palam ſe eviratos eſſe confitentes,

7 γυναικίζεσί τε καὶ ἐρᾳδίζουσι μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι. 8 τοῦτο δὴ πάσχουσι Σκυθέων οἱ πλούσιοι, οὐχ οἱ κράκιστοι, ἀλλ' οἱ σύμφοιτα τοῖσι ἵπποισιν πολλὴν κεκτημένοι, ἅτε τοῦ ἱππάσιμου. 9 οἱ δὲ πένητες ἧσσον· οὐ γὰρ ἱππάζονται. 10 κράτιστοι ἔχουσιν, ἐπὶ δευτέρου τοῦτο τὸ νόσημα τῶν λοιπῶν ἐστιν, ἢ τοῖς γλουσιωτάτοις τῶν Σκυθέων καὶ τοῖς πλουσιωτάτοις ἐπιπίπτει μοῦνοις, 11 ἀλλὰ τοῖς ἅπασιν ὁμοίως, καὶ μᾶλλον τοῖσιν ὀλίγα κεκτημένοισιν, ἢ πολυμηρόισιν ἤδη, 12 εἰ χαίρουσιν οἱ θεοὶ καὶ θωυμαζόμενοι ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ ἀνὰ πάντων χάριτας ἀποδιδοῦσιν. 13 εἰκὸς γάρ, τοὺς μὲν πλουσίους θύειν πολλὰ τοῖς θεοῖς, καὶ ἀναθήματα ἀναθήμασι, οἴκων χρημάτων, καὶ πομπῶν· 14 τοὺς δὲ πένητας ἧσσον, ἅτε τὸ μὴ ἔχειν, ἔπειτα καὶ ἐπιμεμφομένους, ὅτι οὐ δίδοσι χρήματα αὐτοῖσιν. 15 ὥστε τῶν τοιουτέων ἁμαρτιῶν τοὺς ζημίας τοὺς ὀλίγα κεκτημένους φέρειν μᾶλλον, ἢ τοὺς πλουσίους. 16 ἀλλὰ γάρ, ὥσπερ καὶ πρότερον ἔλεξα, θεῖα μὲν καὶ τοῦτό ἐστιν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις· 17 φύσιν δὲ οὐ φύσιν ἔσχηκε. 18 καὶ οὐ τοιαύτη νοῦσος διὰ τοιαύτης προφάσιος τοῖσι Σκύθῃσι γίνεται, οἷόν εἰρηκα. 19 ἔχει δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους ὁμοίως.

LII. Ὅκου γὰρ ἱππάζονται μάλιστα καὶ πυκνότατα, ἐκεῖ πολλοῖσι ὑπὸ κεδμάτων καὶ ἰσχάδων καὶ ποδαγρέων ἁλίσκονται, καὶ λαγνοτάτοι κράκιστοί εἰσι. 2 τοῦτο δὲ τοῖσι Σκύθῃσι πρὸς

7 ad mulierumque contubernia transeunt, carum opera tractantes. 8 Hoc itaque malo ditissimi Scytharum afficiuntur, minime vero infimi. Imo qui maxime & genere & potentia prævalent, ex nulla alia, quam continuæ equitationis causa hoc perpetiuntur: 9 pauperes vero minus, quum non multum equitent. 10 Unde si hæc affectio aliis divinior censenda esset, non nobilissimis, non ditissimis Scytharum fere solis accideret: 11 sed esset omnibus æqualiter peculiaris. Imo magis invaderet pauperes circa cultum deorum negligentiores, 12 si saltem gaudent dii in hominum admiratione constitui, & pro hoc beneficia hominibus retribuunt. 13 Divites enim sæpius diis sacra faciunt, victimas offerunt, statuas erigunt coluntque, quum pecuniis abundent: 14 pauperes autem minus id faciunt, quum non habeant: quinetiam aliquando deos detestantur, qui eis opes non suppeditent, 15 ut verisimilius esset, pauperes ac parum abundantes hoc malo propter crimina sua puniri, quam divites & qui opibus abundant. 16 Verum (sicut & prius dixi) divinus quidem hic affectus est, 17 secundumque naturam acciditimiliter ut alii omnes: 18 neque alia ejus causa quam ea quam dixi, Scythis exstitit. 19 Simili autem modo & reliquis hominibus evenit.

LII. Ubi enim frequenter & continue homines equitant: ibi plurimi à diuturnis doloribus articulorum, coxendicumque maxime & pedum corripiuntur, ad coitumque fiunt impotentes: 2 quæ omnia mala Scytharum genti

τι, καὶ ἀνεχόλέστοί εἰσιν αὐ-
θρώπων ἀφὸ τὰς ἀφροδίσιας, 3
" καὶ ὅτι ἀναξυρίδας ἔχουσιν αἰ- 107
δοῖ, 4 καὶ εἰσὶν ἐπὶ τῶν ἵππων τὸ
πλέιστον τῆς ἡμέρης, 5 ὥστε μή-
τε χερὶ ἅπτεσθαι τῆς αἰδοίης,
ὑπό τε τοῦ ψύχεος καὶ τοῦ κέν-
τρου ἐπιλαμβάνεσθαι τοῦ ἱμέρου καὶ
τῆς μίξιος, 6 καὶ μηδὲν πρη-
γμοτεύειν ἀφότερον, " ἢ ἀναν- 108
ὀρωθῶσι. 7 ' ἀφὶ μὲν οὖν
τῶν Σκυθέων ὕπως ἔχει τοῦ γέ-
νεος.

LIII. Τὸ δὲ λοιπὸν γένος
τὸ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀφέστηκεν αὐ-
τὸ ἑωυτῷ ἐπὶ, καὶ κατὰ τὸ μέ-
γεθος, καὶ κατὰ τὰς μορφάς,
2 ἀφὸ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡ-
ρέων, ὅτι μεγάλας μεταβολὰς καὶ
πυκνὰς. 3 καὶ θάλπη τε ἰσχυρὰ,
καὶ χειμῶνες καρτεροὶ· 4 καὶ ὄμ-
βροι πολλοὶ, καὶ αὖθις αὐχμοὶ
πολυχρόνιοι, καὶ πνεύματα, ἐξ
ὧν μεταβολαὶ πολλαὶ καὶ παντο-
δαπαί. 5 " διὰ τοιούτων εἰκὸς ἐστι 109
γίνεσθαι καὶ τὰ γλῶσσαν σὺν τῇ
ξυμπάσῃ τῇ γένει ἄλλην, 6 καὶ
' μὴ τὴν αὐτὴν τοῖσι αὐτοῖσι γί-
νεσθαι, ἔν τε τῷ ἦρι καὶ τῷ
χειμῶνι, μηδὲ ἐν ἐπομβρίῃ
καὶ αὐχμῷ. 7 " διόπερ τὸ εἶ- 110
δεα διηλλάχθαι νομίζω τῶν
Εὐρωπαίων μᾶλλον ἢ τῶν Ἀ-
σιανῶν, 8 καὶ τὰ μεγέθη ἀφε-
στεῶτα αὐτὰ ἑωυτοῖσιν εἶναι
καὶ πόλιν ἐκ πόλιος. 9 " αἱ 111
γὰρ φθοραὶ πλείονες ἐγγίνον-
ται τῇ γένει ἐν τῇ ξυμπήξι
ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν ὡ-
ρέων πυκναῖς ἐούσης, ἢ ἐν τῇ-
σι ὡραιπλησίῃσι καὶ ὁμοίησι. 10
τοῦδε δὲ εἵνεκεν ὁ αὐτὸς λόγος.
11 τό, τε [δὴ] ἄγελον, " καὶ τὸ 112
ἀμύλι-

genti adſunt. Atque propterea Scythæ omnium hominum minime ſunt ad coitum valentes. 3 & quod ' anaxyridas (braccarum ſive fœminalium id genus eſt) ſemper habent, 4 & plurimum temporis in equis deſides degunt, 5 ut neque manu tractare pudenda liceat, atque præ frigore & laſſitudine voluptatis ac jucunditatis coeundi obliviſcantur, 6 neque prius aliud ſibi faciendum putent, quam ut evirati fiant. 7 Hactenus ergo de Scytharum gente recenſui.

LIII. Reliquum autem in Europa hominum genus valde inter ' ſe diſſimile eſt & diverſum, tum quod ad magnitudinem attinet, tum quod ad formam: 2 atque id propter temporum mutationes contingit apud eos magnas & frequentes. 3 Sunt enim eis calores vehementes, & hyemes fortes, 4 pluviæ multæ, rurſumque ſiccitas diutina, & venti plurimi, ex quibus multæ & omnimodæ fiunt tranſmutationes. 5 Neque à vero diſcrepat circa generationem, has ipſas mutationes ' ſentiri, inque ſeminis genitalis coactione aliam, 6 neque ex eodem etiam eandem, ætatis pariter ut hyemis, pluvioſo ut ſicco tempore, progigni. 7 Eaque cauſa eſt, cur putem Europæos magis quam Aſianos ſecundum corporum formas inter ſe diſcrepare, 8 & magnitudines diverſiſſimas in ſingulis adeo urbibus provenire. 9 Plures enim corruptiones contingunt in ſeminis coactione, quum tempora frequenter variant, quam ' ſi eadem ſunt & ſimilia. 10 Eadem autem motuum ratio in utriſque exiſtit. 11 Feritas, integritas,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 397 sur 917

ἀμείλικτον, καὶ τὸ θυμοειδὲς ἐν τῇ τοιούτῃ φύσει ἰσχύειν. 2 οἱ γὰρ ἐκπλήξιες πυκναὶ γινόμεναι τῆς γνώμης τὴν ἀγελαότητα ἐκβιάσασι, τὸ δὲ ἤμερόν τε καὶ ἥπιον ἀμαυρῶσι.

LIV. "Διὸ εὐψυχοτέρους νομίζω τοὺς Εὐρώπην οἰκεῦντας εἶναι, ἢ τοὺς τὴν Ἀσίην. 2 ἐν μιῇ γὰρ τῇ αὐτῇ ὁμοιοτάτης οἱ ῥαθυμίαι ἔνεισιν, 3 "ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ καὶ πονηρίῃ καὶ τῇ [τε] σώματι καὶ τῇ ψυχῇ. 4 καὶ ἀπὸ μὲν ἡσυχίης καὶ ῥαθυμίης ἡ δειλίη αὔξεται. 5 ἀπὸ δὲ τῆς πολεμικῆς καὶ τῶν πόνων ἡ εὐανδρείη. 6 Διὰ τοῦτο ἔτι μαχιμώτεροι οἱ τὴν Εὐρώπην οἰκεῦντες, 7 καὶ διὰ τοὺς νόμους, ὅτι ἐ βασιλεύονται, ὥσπερ οἱ Ἀσιηνοί. 8 ὅκου γὰρ βασιλεύονται, ἐκεῖ ἀναγκαίη δειλοὺς εἶναι. 9 εἴρηται δέ μοι καὶ πρότερον. 10 αἱ γὰρ ψυχαὶ δεδούλωνται, καὶ ἐ βούλονται προκινδυνεύειν ἐκόντες ἐκὴ τοῦ ἀκόλου ἐς δυνάμιος. 11 ὅτοι δ' ἂν τύχωσι ὑπὲρ αὐτῶν τοὺς κινδύνους αἱρεῦνται, καὶ σὺν ἄθλοισι προθυμεῦνται ἐκόντες, καὶ ἐς τὸ δέον ἔρχονται. 12 τὰ γὰρ ἀνδρεῖα τὸ νίκης αὐτοῖ φέρουσι. 13 ὥστε οἱ νόμοι οὐχ ἥκιστα τὴν εὐψυχίην ἐργάζονται. 14 τὸ μὲν οὖν ὅλον καὶ τὸ πᾶν ὥστε ἔχει, ὧδέ τε τὴν Εὐρώπης καὶ τὴν Ἀσίης.

LV. "Ἔνεισι δὲ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ φύλα διάφορα ἑτέρων ἑτέροις, καὶ τὰ μεγέθεα, καὶ τὰς μορφάς, καὶ τὰς ἀνδρείας. 2 τὰ δὲ διαφέροντα τοιαῦτά ἐστιν, ἃ καὶ ἐπὶ τῶν πρότερον εἴρηται. ἔτι δὲ σαφέστερον φράζω. 3 "ὁκόσοι μὲν χώρην ὀρεινὴν καὶ τραχείην καὶ ὑψηλὴν καὶ ὕδατος ἐπιτηδείου

& audacia à natura Europæis innascitur. 12 Frequentes enim mentis perculsiones feritatem inducunt, mansuetudinem contra & benignitatem extirpant.

LIV. Quare etiam magnanimos magis eos, qui Europam incolunt, Asianis judico. 2 Siquidem similitudo & æqualitas segnitiem parit. 3 Mutatio autem & animum & corpus ad exercitationem excitat. 4 Augetur itaque à desidia & ocio timiditas, 5 ab exercitio vero & laboribus crescit virilitas. 6 Unde bellicosiores quoque Europæi extant, non ob hanc solum causam, 7 sed & propter leges. non enim regibus obediunt quemadmodum Asiani. 8 Ubi enim sub regibus vivitur, ibi necesse est homines timidissimos esse, 9 quemadmodum & supra ostendi. 10 Servitute namque animi eorum pressi non libenter, neque volentes temere pro aliis se periculis exponunt, 11 Europæi autem suo jure viventes, quum pro seipsis pericula belli subeant, magna cupiditate feruntur, volentesque ac alacres difficultates omnes adgrediuntur, 12 ipsique sibi ex re bene gesta præmia reportant, 13 ut certum sit leges plurimum ad magnanimitatem conferre. 14 Tota itaque & universa res de Europa & Asia sic, ut retuli, habet.

LV. Cæterum Europa ipsa adhuc habet gentes invicem differentes, non magnitudine & forma solum, sed & magnanimitate ac fortitudine. 2 Quæ vero in eis hanc diversitatem faciant, in præcedentibus dixi, dicamque amplius magis manifeste. 3 Quicunque regionem montanam, asperam, nudam & non

non aquosam incolunt, his mutationes temporum contingunt magnæ & diversæ, [4] unde & hominum formas magnas progigni convenit, qui & ad laborem ' & ad viriliter agendum à natura præstent, [5] quibusque feritas & immanitas non mediocriter à natura sint congenita. [6] Qui vero loca concava, pratensia & æstuosa habitant, [7] ventosque calidos plus sentiunt quam frigidos, [8] & aquis utuntur calidis, [9] hi magni quidem esse non possunt, neque bene compositi & longi ac erecti, sed in amplitudinem à natura producti carnosi sunt, & capillis nigris. [10] Immo & ipsi toti nigri magis quam ' albi, [11] & qui minus de pituita habeant quam de bile. [12] Virilitas autem & tolerantia laboris non æque ipsis à natura inest, nisi consuetudo accedat, & hæc in eis efficiat. [13] Quod si flumina extent in ea regione, quæ stagnantes & pluvias aquas evehant, homines ipsi incolumes ac splendidi vivent. [14] Si vero flumina desint, aquæque puteorum stagnantes & olentes bibant, necesse est ab ipsis illis aquis & ventrem lædi & ' splenem.

LVI. Quicunque autem altam habitant regionem, planam, ventis expositam & aquosam, [2] eorum formæ magnæ ac invicem similes & erectæ. [3] Animi quoque eorum existunt mansuetiores. [4] Qui vero macra, aquis carentia, & nuda loca tenent, & quæ temporum mutationibus non sunt permixta, [5] horum formas necesse est esse asperas & vegetas, flavas magis quam nigras: [6] mores etiam eorum rigidi sunt, pertinaces & ' contumaces. [7] Ubi enim mutationes

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 399 sur 917

μεταβολαὶ εἰσὶ πυκνόταται τοῦ ἀέρος, καὶ πολέμιοι αὐτοῖσιν ἀνεμοφόροι αὗται ἀνεμοφόροισιν, [8] ἐνταῦθα καὶ τὰ εἴδεα καὶ τοὺς ἤθεα καὶ τὰς φύσιας εὑρήσεις πολεμίους ἀλλοφερέστατα.

LVII. Μέγιστα μὲν οὖν ἐστὶν αὐτῶν τὰ φύσιον ἀλλοιωτικά. [2] ἔπειτα δὲ καὶ ἡ χώρη, ἐν ᾗ ἂν τις τρέφηται), καὶ τὰ ὕδατα. [3] εὑρήσεις γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ τῆς χώρης τῇ φύσει ἀκολουθέοντα καὶ [τὰ] εἴδεα τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς τρόπους. [4] ὅκου μὲν γὰρ ἡ γῆ πίειρά τε καὶ μαλθακὴ καὶ ὕδατα ἁπαλὰ καὶ μέλιχρα, ὥστε θερμὰ εἶναι τὰ θέρεα, καὶ χειμῶνας ψυχρούς, καὶ τοὺς ὥρεων καλῶς κεῖσθαι). [5] ἐνταῦθα καὶ οἱ ἄνθρωποι σαρκώδεες εἰσὶ καὶ εὐαρθροι καὶ ὑγροὶ τὰ φλέγματα, [6] τὰ τε ψυχλὰ καὶ οἱ "ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [7] τό, τε [γὰρ] ῥᾴθυμον καὶ τὸ ὑπνηρόν ἐστιν ἐν αὐτοῖσιν ἰδεῖν. [8] ἔς τε τὰς τέχνας παχέες, ἀλλ' ἀμβλεῖς, ἀλλ' ὀξέες.

LIIX. Ὅκου δ' ἐστὶν ἡ χώρη ψιλή τε "καὶ ἀνάκυρσος καὶ τραχέη, καὶ ἔστιν ὅτε χειμῶνος πιέζοιτο, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεκαυμένη, [2] οὐλαῦθα σκληρούς τε "καὶ ἰσχνοὺς καὶ διηρθρωμένους, καὶ εὐτόνους καὶ δυσεξαλλάκτους· [3] "τό, τε ἀρχαϊκὸν ὀξὺ σύνεστι ἐν τῇ φύσει τῇ τοιαύτῃ, καὶ τὸ ἄκρητον· [4] καί τι ἧσσον καὶ τοὺς ὀργὰς αὐθάδεας καὶ ἰδιογνώμονας, καί τι ἀγρίην μᾶλλον μᾶλλον μεθέξουσι ἢ καὶ ἡμέρου· [5] ἔς τε τὰς τέχνας, ὀξυτέρους τε καὶ σοφωτέρους, [6] "καὶ ἐς τὰ πολέμια ἀμείνους καὶ εὐφυέστερους· [7] καὶ τἄλλα τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα πάντα, ἀκόλουθα ἔοντα τῇ γῇ. [8] αἱ μὲν δὴ ἐν ἐναντιώσεσι) φύσιές τε καὶ ἰδέαι ἔχουσιν ὅπως. [9] ἀπὸ δὲ τεκμηρίου τὰ λοιπὰ συμβάλλεσθαι, καὶ οὐκ ἁμαρτήσῃ.

temporum contingunt frequentes, & plurimum inter se diversæ, [8] ibi & formas, & mores, & naturas reperias plurimum differentes.

LVII. Temporum itaque varietates potissimæ sunt, quæ naturam ipsam permutant: [2] deinde etiam regio in qua quis nutritur: postremum autem aquæ. [3] Invenias enim fere semper & formas hominum & mores regionis naturæ compares. [4] Nam ubi terra pinguis 'est & mollis, & aquosa, aquæ autem valde sublimes, ita ut æstate calidæ sint, & hyeme frigidæ, & temporum ratio alias probe conveniat, [5] ibi & homines carnosi, articulis non adparentibus, humidi, laboris intolerantes, [6] & ut plurimum maligni nascuntur: [7] segnitiesque & somnolentia eis inest multa: [8] suntque ad artes tractandas crassi, non acres aut subtiles.

LVIII. Ubi autem regio est nuda, natura munita & aspera, quæque & 'à frigore hyberno præmatur, & à sole æstivo exuratur, [2] ibi duros & robustos, & articulis probe disjunctis, vegetosque & hirsutos reperias homines, [3] & in quibus à natura laboris tolerantia, & vigilantia insit: [4] quique mores habeant pertinaces, ad iram proclives & contumaces, magisque feritate participantes quam mansuetudine: [5] insuper ad artes etiam acutiores & plus solertes, [6] & ad res bellicas gerendas aptiores. [7] Quin & omnia quæ è terra proveniunt, terræ ipsius naturam respiunt & sequuntur. [8] Atque hactenus quidem maxime contrarias corporum naturas & formas diximus: [9] è quibus conjectura facta, si quoque reliqua consideraveris, nunquam à vero aberrabis.

ΙΠΠΟ-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 400 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΠΕΡΙ ΤΟΠΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΝΘΡΩΠΟΝ. DE LOCIS IN HOMINE.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 78. 407. Basil. lat.

343 pag 63 25 ΕΜΟΙ δοκέει δρχὴ μὲν 1 εἶναι οὐδεμία εἰναγὴ σώματος, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως δρχὴ καὶ πάντα τελευτή. 2 κύκλος γὰρ γραφεὶς δρχὴ οὐχ εὑρέθη. 3 ὡς δὲ περὶ μελέων ἐπὶ παντὸς ὁμοίως καὶ σώματος, 4 τὸ μὲν ξηρότερον, πεφυκὸς νούσους λάζεσθαι, καὶ μᾶλλον πονέειν· τὸ δὲ ὑγρὸν, ἧσσον. 5 τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ ξηρῷ νόσημα πήγνυταί τε καὶ ἵσταται· 6 τὸ δὲ ἐν τῷ ὑγρῷ, διαῤῥεῖ καὶ ἕτερον σώματος ἄλλοτ' ἄλλο μοῖραν ἔχει, καὶ ἀεὶ μεταμάσσον, ἀνάπαυσιν ποιεῖ, καὶ ἧσσον πονεῖ), ὥστε ἀπαγής.

30 II. Τῶν δὲ σώματος τὰ μέρεα ἕκαστα τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ὁπόταν ξυμφύσῃ ἢ ξυμφυὲς ὁρμήσῃ, νοῦσον παραγωγὸν ποιεῖ· 2 ἡ κοιλίη τῇ κεφαλῇ, καὶ ἡ κεφαλὴ τῇσί τε σαρξὶ καὶ τῇ κοιλίῃ, 3 καὶ τἆλλα πάντα ὡσαύτως καὶ λόγον, ὥσπερ ἡ κοιλίη τῇ κεφαλῇ, καὶ ἡ κεφαλὴ τῇσί τε σαρξὶ καὶ τῇ κοιλίῃ. 4 ἡ γὰρ κοιλίη ὁπόταν ὑπερχώρησιν μὴ ποιέηται μᾶλλον, καὶ ἐστὶ [τὸ σῖτον] ἐς αὐτὴν, ἄρδει τῇ ὑγρότητι τὸ σῶμα τῇ ἀπὸ τῶν σίτων τῶν φερομένων. 5 αὐτὴ δὲ ἡ ὑγρότης ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀποφερομένη ἐς τὴν κεφαλὴν ὠδοιπόρησεν ἀῤῥέη· 6 καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν ἐπὴν ἀφίκηται, ἃ χωρουμένη ὑπὸ τῶν ἀγγείων τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ, 7 ῥεῖ ἢ αὖ τύχῃ, καὶ περὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐς τὸν ἐγκέφαλον διὰ λεπτῆς τῆς ὀστέης· 8 καὶ ἡ μὲν ὑπὸ τοῦ ὀστέου ὑποδέδυκεν, ἡ δὲ περὶ τὸν ἐγκέφαλον διὰ

MIHI quidem videtur principium corporis nullum esse, pag 38 sed omnia similiter principium, & omnia finis. 2 Circulo enim scripto principium non reperitur. 3 Similiter etiam morborum in toto corpore. 4 Quod enim siccius est, morbos magis recipere, ac 'magis dolere, à natura solet: humidum vero minus. 5 Morbus enim qui in sicco est, stabilitur & non cessat. 6 Qui vero in humido, diffluit, & alias aliam corporis partem occupat, & semper transmigrans requiem facit, & citius quoque sedatur, utpote non stabilitus.

II. Corporis autem singulæ partes, altera alteri, ubi hinc aut illinc processerit, morbum 'statim facit, 2 venter capiti, 10 caput carnibus ac ventri, 3 & reliquæ omnes juxta eandem rationem, quemadmodum venter capiti, & caput carnibus ac ventri. 4 Etenim quum venter egestionem moderatam non fecerit, & in ipsum cibus ingeratur, humiditate ciborum ingestorum corpus irrigat. 5 Ipsa autem humiditas à ventre obstructa, acervatim ad caput viam facit, 6 & ubi ad caput pervenerit, à vasis in capite non recepta, 7 'fluit quocunque contigerit, & circumcirca caput, & in cerebrum per os tenue, 8 & partim quidem os ipsum subit, partim vero circum

Δ[ε]λεπτὸν δ' ὀστέον. 9 κ) λεῖον μὲν ἐς τὸν κοιλίην πύλιν ἀφίκηται), τῇ κοιλίῃ νοῦσον ἐμποιεῖ. 10 εἰ δ' ἄλλη τῃ ἴσχῃ, ἄλλην νοῦσον ποιεῖ. 11 κ) τἄλλα ὅτως, ὥσαυτως τοῦτο, τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ νοῦσον ποιεῖ.

111. Καὶ ἰητρικώτατον ὅτι, διατρεπίζειν τὰ νοσήματα Δ[ε]ῖ τὰς νούσους ποιεόντων. 2 ὅτῳ γὰρ αὖ κοιλιοτέρῃ τῷ ἀρχικῷ δ' νοζήματι τὸν ἰῶτο. 3 τὸ δ' σῶμα αὐτὸ ἑωυτῷ τωὐτόν ἐστι, κ) οὐκ ἔστ' αὐτῶν συγκρῖναι, 4 ὁμοίως δ' ἔσχε ἐχόντων κ) τὰ σμικρὰ αὐτοῦ κ) τὰ μεγάλα, κ) τὰ κάτω κ) τὰ ἄνω. 5 ἢ εἴ τις βούλοιτο δ' σώματι ὁπολαοῦν μέρος κακῶς ποιέειν τὸ σμικρότατον, πᾶν τὸ σῶμα αἰσθήσεται τῷ παθήματι, ὁποίη αὖ τις ἦ, 6 Δ[ι]ὰ τόδε, ὅτι δ' σώματι τὸ σμικρότατον ποιέεται ἔχει, ὅσον τ' ἐστὶ τὸ μέγιστον. 7 τοῦτο δ' ὁποῖόν αὖ τι πάθῃ, τὸ σμικρότατον ἐπαναφέρει πρὸς τὸ ὁμοιότατον, ἕκαστον πρὸς τῷ ἑωυτοῦ, ἤν τε κακὸν, ἤν τε ἀγαθὸν ἦ. 8 ἢ Δ[ι]ὰ τοῦτο ἢ ἀληθέα ἢ ἥδεται τὸ ἔθνεϊ δ' σμικρολόγῳ τὸ σῶμα, 9 ὅτι δὴ τῷ σμικρολόγῳ πᾶν τὰ μέρεα, ἢ τοῦτο ἐπαναφέρουσιν ἐς τὰ σφῶν αὐτῶν ἕκαστα, κ) Δ[ι]αγγέλλουσι πάντα.

IV. Φύσις δ' σώματος, λόγου δ' ἀρχὴ ἢ τοῦ ἰητρικοῦ λόγου. 2 [ἢ] πρῶτον [μὲν τὸ σῶμα] Δ[ι]ατέτρηται, ἢ ἴσμεν μέν. 3 τὰ μὲν γὰρ περὶ τὰ ὦτα κενεὰ, ἢν ἐσιτικὰ ἄλλο ἢ ψόφον ἢ ἀχλύν. 4 ὃ, τι δ' ἂν Δ[ι]ὰ τοῦ μήκους ἐς τὸν ἐγκέφαλον ἐσέλθῃ, τοῦτο Δ[ι]αφανέως ἀκούει τοῦτο. 5 κ) μόνη τρῆσις Δ[ι]ὰ τοῦ μηνίγγος ἐστὶ τοῦ ἐγκεφάλου φανερή. 6 κ) οἱ τοὺς ῥῖνας τρῆμα μὲν οὐκ ἔνεστι, μυξῶδες δ', οἷον

cum cerebrum per os tenue. 9 Et siquidem in ventrem rursus pervenerit, ventri morbum inducit. 10 Si vero ad aliam aliquam partem incubuerit, illi ipsi morbum facit. 11 Ita etiam reliquæ partes altera alteri morbum inducit.

111. Et optimum fuerit sic curare ægrotas per has quæ morbos faciunt. 2 Sic enim quam optime principium ægrotantis quis sanaverit. 3 Corpus porro ipsum sibiipsi idem ac simile est, & ex iisdem compositum est. 4 Similiter autem habet & parvas & magnas partes, itemque infernas ac supernas. 5 Et si quis minimam corporis partem acceptam male afficere velit, totum corpus affectionem sentiet, qualiscunque tandem ea fuerit: 6 propterea quod minima corporis pars omnia habet quæcunque & maxima. 7 Insuper quicquid tandem minima pars pertulerit, ad gentilitatem refert ac transfert, unaquæque ad suam, sive bonum sive malum id fuerit: 8 & propterea corpus & dolet, & lætatur, cum minima gente, 9 quia in minima omnes insunt partes, & hæ ad gentiles sibiipsis singula transferunt, & omnia denunciant.

IV. Cæterum natura corporis, principium sermonis in arte medica, 2 primum perforata est qua parte audimus. 3 Etenim vacua circumcirca aures, non aliud inaudiunt quam strepitum & clamorem. 4 Quicquid autem per membranam in cerebrum pervenerit, id liquido & clare auditur. 5 Ob id etiam foramen solum per membranam circa cerebrum extentam est. 6 In nares autem non inest foramen, verum mollis

οἷον

οἷον ἀποχλιά. 7 διὰ τοῦτο διὰ πλέονος ἀκούει ἢ ὀσφραίνει. 8 καὶ πολὺ γὰρ σκίδναται ἡ ὀδμὴ τῆς ὀσφρήσιος.

v. Καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς φλέβια λεπτὰ εἰς τὴν ὄψιν οὐκ ἔστιν εἰσφάλλει δὲ τὸ μηνιγγῶδες τὸ ἀφεστηκὸς φέρον. 2 τοῦτο δὲ τὰ φλέβια τὴν ὄψιν τρέφει τὸ γὰρ ὑγρὸν τὸ κεφαλαιῶδες τοῦτο τὰ λεπτὰ ἔστιν εἰσφάλλει, εἰς ὃ ἐμφαίνει οὐ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι. 3 τοῦτο δὲ τὰ φλέβια καὶ ἀποσβεννύουσι τὰς ὄψις, ὅταν ξηραινθῶσι. 4 μήνιγγες δὲ τρεῖς εἰσιν αἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς φυλάσσουσαι. 5 ἡ μὲν ἐπάνω παχυτέρη, ἡ δὲ μέσον λεπτοτέρη, ἡ δὲ τρίτη λεπτή, ἡ τὸ ὑγρὸν φυλάσσουσα. 6 τούτων ἡ μὲν ἐπάνω καὶ παχυτάτη νόσους ἰᾶται κωφωθῆναι. 7 ἡ δὲ μέσον ἐπικίνδυνος· καὶ γὰρ, ὅταν ῥαγῇ, ἐξέρχεται οἷον κύστις. 8 ἡ δὲ τρίτη ἡ λεπτοτάτη πέμπεται ἐπικίνδυνος, ἡ τὸ ὑγρὸν φυλάσσουσα. 9 μήνιγγες δὲ δύο εἰσὶ δὲ εἰσφάλλει, ἡ μὲν ἐπάνω παχυτέρη, ἡ δὲ λεπτὴ δὲ εἰσφάλλει ἀπαθρώδη, 10 σύνεστι ἡ αὐτὴ, ἐπὶ τὸ ὠμόν.

vi. Φλέβες δὲ καταίνουσι μὲν εἰς τὴν κορυφὴν διὰ τῆς σαρκὸς, ἔχουσαι αὐτὰς τὸ ὀστέον. 2 φέρον δὲ διὰ τῆς σαρκὸς, 3 δύο μὲν οὐκ τὰ κορυφῆς κατ' ἰθὺ, ἢ καὶ ὀφρύες συγκλείουσιν), καὶ γραμμοῦσιν εἰς τοὺς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν. 4 μία δὲ διὰ τῆς κορυφῆς εἰς τὸν ῥῖνα φέρει). καὶ σχίζει εἰς τὸ χόνδρον τὸ ῥινὸς ἑκάτερον. 5 ἄλλαι δύο φλέβες παρὰ τοὺς κροτάφους φέρον) ἐν μέσῳ τῷ κροτάφων καὶ τοῦ ὠτίου, 6 αἳ πιέζουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σφύζουσιν αἰεί. 7 μόναι γὰρ αὗται τῶν ἀπὸ κεφαλῆς τῶν φλεβῶν, ἀλλ' ἀπολείπει) ἐξ αὐτῶν τὸ αἷμα. 8 τὸ δ' ἀπολειπόμενον ἀποτυμπανίζεται πρὸς τοῦ ἐπιρρέοντος. 9 καὶ τὸ μὲν ἀπολειπόμενον βιαζόμενον ὧν χω-

lis laxitas velut ſpongia, 7 & propterea per longiorem diſtantiam audit, quam olfacit, 8 odor enim ab olfactu longe diſpergitur.

v. Et in oculos venulæ tenues ad viſum ex cerebro per ambientem membranam feruntur. 2 Hæ autem venulæ viſum alunt humore de cerebro puriſſimo, qui etiam in oculis apparet. 3 Eædem venæ etiam viſum extinguunt, ubi fuerint reſiccatæ. 4 Membranæ autem tres ſunt quæ oculos cuſtodiunt. 5 Superna quidem craſſior, media tenuior, tertia tenuis, quæ humorem conſervat. 6 Ex his ſuperna & craſſiſſima ſi lædatur ac mutiletur morbos facit. 7 Media vero etiam ipſa periculoſa eſt, & ubi rupta fuerit prominet foras, velut veſica. 8 Tertia autem tenuiſſima omnino periculoſa eſt, quæ humorem conſervat. 9 Membranæ cerebri duæ ſunt: altera ſuperna craſſior, altera tenuis cerebrum attingens, 10 non amplius eadem permanens, poſtquam fuerit vulnerata.

vi. Venæ autem tranſeunt ad verticem per carnem venientes ad officulum. 2 feruntur & per carnem 3 duæ ex vertice rectæ, qua parte ſupercilia clauduntur, & deſinunt ad angulos oculorum. 4 Una autem à vertice ad naſum fertur, & in utramque naſi cartilaginem finitur. 5 Aliæ vero duæ venæ juxta tempora feruntur, in medio temporum & aurium, 6 quæ premunt oculos, & ſemper pulſant. 7 Solæ enim hæ ex venis ſanguine non rigantur, ſed avertitur ex ipſis ſanguis. 8 Qui autem avertitur influenti occurrit, 9 & qui quidem avertitur volens diſcedere, qui

χωρίσῃ, τὸ σὺ αὖθις ἐπιῤῥέον βελόμενον κάτω χωρίσῃ, [10] σὺ ταῦθα ἀθροίζεται καὶ αὐξάνεται καὶ κυκλέεται, [11] σφυγμὸν παρέχεται τοῖσι φλεβίοισιν.

VII. Ἡ μὲν ὄψις τῷ αἵματι τῷ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑγρῷ τρέφεται. [2] ὅταν δὲ τοῦ αἵματος τοῦ φλεβέων λάθῃ, τῇ ῥύσει παρασύρεται, καὶ ἀκριβέως οὐ φαίνεται εἰς αὐτό, [3] καὶ παρακινέεται δοκέει ἐν αὐτῷ τοῖσι μὲν οἷον εἴδωλον ὀρνίθων, τοῖσι δὲ οἷον φακοὶ μέλανες. [4] τὰ δὲ παῖδα ὀδὲν ἀκριβέως καὶ ἀληθείῃ δύναται ὁρᾶν. [5] ἄλλαι δύο φλέβες ἐν μέσῳ τοῦ τε ὠτὸς καὶ τοῦ ἄλλου φλεβέων, αἱ φέρουσι εἰς τὸ ὦτα, καὶ πιέζουσι τὸ ὦτα. [6] ἄλλαι δύο φλέβες ἐκ τοῦ ξυγκλείσιος τοῦ ὀστέου εἰς τὰς ἀκοὰς φέρουσι. [7] αἱ μὲν κάτω τοῦ σώματος τετραμμέναι. [8] δύο μὲν φλέβες τὰς τένοντας τοὺς τραχήλους, φέρουσι πρὸς τὰς ἀστραγάλους, καὶ πλαδιῶσιν ἐς τὰς νεφρούς. [9] αὗται μὲν ἐς τὰς ὄρχιας ἀφίκνεονται. [10] καὶ, ὅταν αὗται πονήσωσιν, ἀνδρὶ ἀνήρ ἐστιν. [11] ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τοῦ κρανίου φέρουσι ἐς τὰς ὦμους. [12] καὶ δὴ καὶ ὠμιαῖαι καλέονται. [13] ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τοῦ κρανίου πρὸ τῶν ὠτῶν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν τοῦ τραχήλου ἐκλείπουσαι τὴν κοίλην φλέβα καλεομένην φέρουσι.

IIX. Ἡ μὲν κοίλη φλὲψ ἀφίκνεται μὲν ἀπὸ ὀισοφάγου. [2] πέφυκε δὲ μεταξὺ καὶ τοῦ βρόγχου καὶ τοῦ ὀισοφάγου. [3] φέρει δὲ διὰ τοῦ φρενοῦ, καὶ διὰ τοῦ καρδίης, καὶ μεταξὺ τοῦ φρενοῦ. [4] καὶ σχίζεται ἐς τὰς βουβῶνας, καὶ ἐς τὰς μηρὰς οὗτος, [5] καὶ τὰς διαφύσεις ἐν τοῖσι μηροῖσι ποιέει, καὶ ἐς τὰς κνήμας φέρεται οὗτος, διὰ τοῦ σφυροῦ. [6] αὖται μὲν ἄκαρπον ποιέουσι τὸν ἄνθρωπον, ὅταν διαπεπονήωσιν. [7] αἱ μὲν ἐς τὰς μεγά-

qui vero ſuperne influit volens infra procedere, [10] hic impelluntur ac diffunduntur ac mutuo circumagitantur, [11] & pulſum venis exhibent.

VII. Viſus humore de cerebro nutritur: [2] quum autem quid ejus de venis acceperit, fluxione turbatur, & humor ipſe non apparet, [3] & ob oculos moveri ipſi videntur aliquando velut aviculorum imagines, aliquando velut lentes nigræ, [4] & nihil exacte juxta rei veritatem videre poteſt. [5] Aliæ duæ venæ in medio aurium & aliarum venarum, quæ adferuntur aures, & premunt aures. [6] Aliæ duæ venæ ex offis concluſione in aures feruntur. [7] Quædam vero infra ad corpus convertuntur. [8] Duæ quidem venæ juxta tendines colli feruntur & juxta verticula, & deſinunt in renes, [9] hæ autem etiam in teſtes penetrant: [10] & quum hæ affectæ fuerint, homo ſanguinem mingit. [11] Aliæ duæ venæ à vertice ad humeros feruntur [12] & ſane humerales vocantur. [13] Aliæ duæ venæ à vertice, juxta aures, ab anteriore colli parte utrinque ad cavam appellatam venam feruntur.

VIII. Cava autem vena finitur quidem velut gula, [2] conſiſtit autem inter gulam & guttur five arteriam, [3] ferturque per ſeptum tranſverſum & per cor, & inter ſeptum, [4] & finditur ad inguina, & ad femora intro, [5] & diſparationes in femoribus facit, & ad tibias intus fertur ad malleolos. [6] Hæ & infœcundum faciunt hominem, quum fuerint ſectæ, [7] & in magnos

μεγάλας διακλάλας τελείωσιν. 8
35 ἐκ δὲ τῆ κοίλης φλεβὸς ἀποπέφυκεν εἰς τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερήν. 9 φέρεται δ' ὑποκάτω δὲ ἀορτῆος εἰς τὸ λαπτύριον τὸ ἀριστερὸν, ὅθεν ὁ σπλὴν ἀποπέφυκε, λαμβάνει δὲ ἐπιπλόϊς, 10 καὶ τὴν ἀποπλεδύτησιν ἴσχει "ἐς τὸ κέ- 12
φαλον. 11 ἀποπέφυκε δὲ καὶ τοῖς φρέ- 13
νας, καὶ ξυμβάλλει τῇ ἀριστερῇ "κοί- 15
τῃ δὲ ἄρθρῳ δὲ ἰσχίου, 12 καὶ δὲ σπληνὸς τέμνει) αὕτη. 13 καὶ ἄλλη εἰς τὴν δεξιὴν τὸ αὐτὸν τρόπον ἀποπέφυκεν "ἀπὸ τῆ κοίλης, 14

IX. Κοινωνέουσι δὲ πᾶσαι αἱ φλέβες καὶ λαμβάνουσιν ἐς ἑωυτάς. 2
40 αἱ μὲν γὰρ σφίσιν ἑωυτῶν ξυμβάλλουσιν· 3 αἱ δὲ λαμβάνουσι τὰ φλεβίων τὰ λαμπόμεναι ἀπὸ τῶν φλεβέων, αἱ τρέφουσι τὰς σάρκας, ταύτη λαμβάνουσι ἐκ ἑωυτάς. 4 καὶ ἀπὸ τῶν φλεβέων ὁκόσῳ πλεῦμα γλίσχρη), ῥᾷόν ἐστιν ἢ ἀπὸ τῶν νεύρων. 5 λαμβάνει γὰρ σὺν τῷ ὑγρῷ τῷ ἐνεόντι ἐν τῇσι φλεψὶ, ἐκ ἀπερεμίζει. 6 καὶ ἡ φύσις τῇσι φλεψὶν ἐν ὑγρῷ ἐστιν ἐν τῇσι σαρξί· 7 τὰ δὲ νεῦρα ξηρά τέ ἐστι καὶ ἀκίνητα, καὶ ἐκ τῷ ὀστέῳ πιφύκασι· 8 καὶ τρέφον) δὲ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τῶν ὀστέων. 9 τρέφονται δὲ καὶ ἀπὸ τῶν σαρκῶν· 10 καὶ τὴν χροιὴν καὶ τὴν ἰσχὺν μάλιστα δὲ ὀστέα καὶ τὰ σαρκὸς πιφύκασι. 11 καὶ ὑγρότερα μὲν ἐστι δὲ ὀστέα καὶ σαρκοειδέστερα· 12 ξηρότερα δὲ ἐστιν ἢ αἱ σάρκες καὶ ὀστοειδέστερα. 13 νόσημα δὲ ὁ, τι ἂν ἐς αὐτὸ ἔλθῃ, ῥώννυται τε καὶ ἀπερεμίζει σὺν τῷ αὐτῷ, καὶ χαλεπόν ἐστιν ἐξάγειν. 14 μάλιστα δὲ ἐσέρχον) τέτανοί τε καὶ ἄλγεα, ἀφ' ὧν τρόμος τὸ σῶμα λαμβάνει, καὶ τρέμει πολύ. 15 τὰ δὲ νεῦρα πιέζουσι τὰ ἄρθρα, ὥστε τεμπόμενα τέ ἐστι παρ' ὅλον τὸ σῶμα. 16 ἰσχύουσι

gnos digitos definunt. 8 Ex cava autem vena producitur quædam in finiſtram manum, 9 fertur autem ſubter 'ſplenem ad finiſtri lateris mollitudinem, unde ſplen propagatur per omentum, 10 & finem ſortitur ad thoracem. 11 Producitur autem juxta ſeptum, & cum humerali committitur ſubter cubiti articulum. 12 atque hæc ſplenis gratia ſecatur. 13 Alia etiam ad dextram manum eodem modo à cava producitur.

IX. Communicant autem omnes venæ, & confluunt inter ſe mutuo, 2 & aliæ quidem ſibiipſis per ſe committuntur ac 'coincidunt, 3 aliæ vero per venulas à venis extentas. Quæ autem carnes nutriunt, ea parte inter ſe confluunt. 4 Et quicunque morbus à venis oritur, levior èſt quam qui à nervis. 5 diffluit enim una cum humore qui in venis ineſt, & non quieſcit. 6 Et natura venis in humore eſt, in carnibus. 7 Nervi autem ſicci ſunt, & ventriculos ſive cavitates non habent, & ad oſſa conſiſtunt, 8 & maximæ ex parte ab oſſibus nutriuntur. 9 'Nutriuntur & à carnibus, 10 & colorem ac robur inter oſſa ac carnem medium habent: 11 & humidiores quidem ſunt ac carnoſiores quæ oſſa, 12 ſicciores autem ac magis oſſei quam carnes. 13 Quicunque autem morbus in ipſos pervenerit, roboratur & quieſcit in eodem loco, & difficile eſt ipſum educere. 14 Maxime vero impetunt ipſos diſtentiones, & alii morbi, à quibus tremor corpus occupat, & qui tremere ipſum faciunt. 15 'Nervi autem premunt articulos, extentique ſunt per totum corpus. 16 Ro-

16 ἰσχύουσι δὲ μάλιστα αἱ σάρκες αἱ περὶ τὸν
65 θώρηκα, καὶ ἀεὶ πυκνότεραι ἐστὶν, αἱ σάρκες αἱ ἐν τοῖσι μικροῖσι μορίοισι, αἱ ἐν τοῖσι μικροῖσι μέρεσιν ἐλάχιστα ἐόντα. 17 καὶ τὸ μὲν σῶμα πᾶν νεύρων ἔμπλεόν ἐστιν. 18 περὶ δὲ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν οὐκ ἔστι νεῦρα, 19 ἀλλὰ ἶνες παρόμοιαι νεύροισι μεταξὺ δὲ τούτων καὶ τῶν ὀστέων σάρκες λεπτότεραι καὶ στερεώτεραι. 20 αἱ δὲ νευρώδεις.

x. Αἱ κεφαλαὶ ῥαφὰς ἔχουσιν, αἱ μὲν τρεῖς, αἱ δὲ τέσσαρας. 2 αἱ μὲν τέσσαρας ἔχουσαι, καὶ δύο ὦτα ἐκατέρωθέν [ἐστι] ῥαφὴ, ἄλλη ἔμπροσθεν, ἄλλη ἐξόπισθεν τῆς κεφαλῆς. 3 ἔστω μὲν ἡ τὰς τέσσαρας ἔχουσα. 4
5 ἡ δὲ τὰς τρεῖς, τὰ ὦτά [ἐστι] ἐκατέρωθεν καὶ ἔμπροσθεν. 5 ὥσπερ δὲ ἡ τὰς τέσσαρας ἔχουσα, ὑπὲρ λοφιὴν φύκιον ἔδει τοῦτο ῥαφή. 6 ὑγιεινότεροι δ' εἰσὶ τὴν κεφαλὴν οἱ τὰς πλείονας ῥαφὰς ἔχοντες. 7 " ὑπὸ τῆσι ὀφρύσι διῆλθον τὸ ὀστέον, καὶ ἡ σύμπηξις τῶν γλουτῶν ἔνθεν τε καὶ ἔνθεν μέσου, καὶ ἄνω πρὸς τὴν κεφαλήν. 8 σπονδύλους οἱ μὲν πλείονας, οἱ δὲ ἐλάσσονας ἔχουσι. 9
10 " καὶ οἱ μὲν ἐλάσσονας ἔχοντες, δυοῖν δεούσιν εἴκοσίν εἰσιν, ὧν οἱ μὲν ἄνω πρὸς τῇ κεφαλῇ, οἱ δὲ κάτω πρὸς τῇ ἕδρῃ. 10 πλευρὰς ἑπτά. τὰς μὲν ὀπίσθεν σύμφυτον πρὸς τοὺς σπονδύλους, τὰς δ' ἔμπροσθεν ἐν τοῖσι στέρνοισι πρὸς ἐωυτάς.

xi. Κλεῖδες ἄρθρα ἔχουσι. 2 τὰ μὲν ἐν μέσῳ τῷ τένοντι καὶ τοῦ βρόγχου καὶ τοῦ τε ἤρεμοῦντος· 3 τὰ δὲ πρὸς τοὺς ὤμους κεκλιμένα " πρὸς τοὺς πλάτας, ἃ ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἀεὶ πεφύκασιν. 4 αἱ δὲ πλάτεαι πρὸς τὰ νῶτα ἤρεμοῦσαι), " ἐπιβάλλουσι ἐπὶ τὸ ὀστέον τὸ ἐν τῷ νώτῳ. 5 πρόσκειται δὲ τὸ ὀστέον " πρόσθεν δύο

16 Robusti autem maxime & semper crassissimi sunt in illis corporis partibus, in quibus paucissimæ carnes sunt. 17 Et corpus quidem omne nervis plenum est. 18 Verum circa faciem & caput non sunt nervi, 19 sed fibræ consimiles nervis, inter ossa & carnes, tenuiores & solidiores.

15 x. Capita futuras habent, alia tres, alia quatuor. 2 Et quæ quidem quatuor habent, his sunt
90 utrinque juxta aures, & tertia ab anteriore, quarta à posteriore capitis parte. 3 Sic quidem in capite quod quatuor habet. 4 In eo vero quod tres, juxta aures utrinque sunt, & ab anteriore parte tertia. 5 posteriore vero parte futura nulla est, velut in eo quod quatuor habet. 6 Saniores autem capite sunt, qui plú-
16 res futuras habent. 7 Inter supercilia os descendit ac transit, & mandibularum clausura in
95 medio mento, & superne ad caput est. 8 Verticula alii plura, alii pauciora habent. 9 Qui pauciora habent, his duodeviginti
17 sunt. horum alia sursum ad caput, alia deorsum ad sedem tendunt. 10 Costæ septum à posteriore corporis parte, ad verticula connectuntur, anteriore parte in pectore inter se committuntur.

x i. Claviculæ articulos habent, 2 alios in medio pectoris juxta guttur, atque hic coar-
100 ticulatæ sunt, 3 alios vero ad humeros, reclinatos ad scapu-
18 las, qui humeris semper adhærent. 4 Scapulæ vero ad membra brachii sive totius manus
19 coarticulantur, incumbentes in ipsum os quod in membro est. 5
20 Juxta os autem appendices duæ pro-

δύο παρήκειν· ἡ μὲν ἔνδοθεν, ἡ δὲ ἐκτός. 6 αἱ [μὲν] ἐκτὸς τὰς ὠλένας τοῦ ὀστέου ἐκτὸς περιφυκυῖαι ἤρτηνται κάτω· 7 αἱ δὲ ἐν τῷ ἀγκῶνι, κάτω μὲν περόνη ἤρτηνται, 11 κάτω περιφυκυῖαι, ἐπάνω δὲ σμικρῷ τι πέρονος ἐς τὸ ἀγκῶνα. 8 τότε, τε ὀστέον καὶ ἡ περόνη ἐς τὠυτὸ ξυμβάλλουσι 11 ἄρθρον ἐν τῷ κυβίτῃ ποιέοντι. 9 ἐκτὸς δὲ τὸ πῆχυν περόνας παρήκειν λεπτὰς πάνυ τέσσαρας· αἱ μὲν δύο ἄνω, αἱ δὲ δύο κάτω. 10 καὶ ἐκτὸς μὲν τὸν ἀγκῶνα δύο περόνας περιφυκυῖας, ἐπάνω ἐόν τοῦ ὀστέου περιφύκασιν. 11 αὗται σὺν τῷ ὀστέῳ περιφυκυῖαι, ἐπὶ τὸ δὲ ὀστέον ἄρθρον ἤρτηνται ἐς τὸν κυβίτην.

XII. Αἱ δὲ κάτω κείμεναι καὶ ἐντὸς κεκλιμέναι, αὗται ἀμφότεραι ξυμβάλλουσιν ἐκτὸς τῷ περόνῃ· ἐπάνω δὲ ἐκ τοῦ μηκέτι φερομένου, οὐτὲ δὲ γυμὸς ἤρτηνται), 2 καὶ περόνῃ καὶ ὠλένῃ ποιέουσιν, αὗται ἑωυτῇσι ξυμβάλλουσιν ἐν τῷ κυβίτῃ ἐντός. 3 κάτω δὲ ἐκτὸς τῷ χείρος τὸ ὀστέον ἄρθρον ἔχει. 4 αἱ δὲ περόναι τούτῳ ἀπαλαὶ ἐοῦσαι, αἱ μὲν δύο ἐκ ἐξέκεισιν ἐς τὸ ἄρθρον, ἡ δὲ ἄνω καὶ ἡ κάτω σὺν τῷ ὀστέῳ ἄρθρωσιν ἐκτὸς τῷ χείρος. 5 αἱ δὲ χεῖρες ἄρθρα ἔχουσι πολλά. 6 ὅσα γὰρ ὀστέα ἐκτὸς ἑωυτῶν ξυμβάλλουσι, πάντα ἄρθρα ποιέουσι. 7 δάκτυλοι ἄρθρα ἔχουσι πολλά· ἕκαστος τρία. 8 ἓν μὲν ὑπὸ τῷ ὄνυχι ἐν μέσῳ τῷ τε ὄνυχος καὶ τῆς κονδύλης. 9 ἄλλο [δὲ] ἐν τῷ κονδύλῳ, ἢ καὶ ξυνηρμόσθαι τὰς δακτύλους. 10 καὶ τὸ τρίτον, ἢ ὁ δάκτυλος ἀπὸ τῆς χειρὸς ἀπορυήσεται.

XIII. Ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχίοισι 15 ἄρθρα δύο ἐστί, αἱ κοτύλαι καὶ

prodeunt, altera intrinſecus, altera forinſecus, 6 quæ ad ſcapulas oſſi adnaſcentes, infra coarticulatæ ſunt. 7 Quæ vero in cubiti flexura ſunt, infra quidem radio coarticulatæ ſunt, 105 juxta os natura cavum exiſtens, ſupra autem radium paululum, in cubiti gibbum. 8 & tunc tum os, tum radius in idem commiſſa, articulum in cubiti gibbo faciunt. 9 Juxta ulnam vero appendices prodeunt tenues valde quatuor, duæ ſurſum, duæ deorſum: 10 & ad cubiti gibbum quidem duæ appendices conſiſtentes, ſupra ex oſſe hærent, 11 hæ cum oſſe cohærentes, juxta oſſis articulum in cubiti gibbum coarticulantur. 110

XII. Quæ vero infra ſitæ ſunt, & intus reclinatæ, hæ utræque committuntur ad radium ex ſupernis à membro procedentem, & intus ad membrum coarticulantur, 2 & radium appellarum faciunt hæ ſibiipſis intus in cubito commiſſæ. 3 Infra autem ad manum os articulum habet. 4 Appendices vero hac parte teneræ exiſtentes, duæ quidem non exeunt in articulum: ſuperna autem & inferna cum oſſe coarticulantur ad manum. 5 Cæterum manus articulos multos habent. 6 Quæcunque enim oſſa inter ſe committuntur, omnia articulos faciunt. 7 Digiti articulos habent multos, unuſquiſque tres. 8 Unum ad unguem, in medio unguis & nodoſæ prominentiæ: 9 alterum in ipſa nodoſa prominentia, qua parte etiam digitos conflectunt: 10 tertium qua parte digitus à manu exoritur. 115

XIII. At vero in coxendicibus 11 articuli duo ſunt, quæ ace- 120

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 407 sur 917

λύμβου, καὶ οἱ μηροὶ ἐς τοῦτο
συνέζευνται). [2] ''Ωδε δὲ τοῖς μηροῖς 26
πτέρυγες δύο περήκασιν, ἡ μὲν σύντομος, ἡ
δὲ σύντομος, [3] καὶ ἐς τὸ ἄρθρον ἑκάτερη
ἐξήκει, οὐδ' ἑτέρωθεν, ἀλλὰ πρὸς τοῦ
ὀστέου προσαπέφυκασι πρὸς τοῦ μη-
ροῦ. [4] ὁ δὲ μηρὸς, αὐτόθεν μὲν, ἢν ἐς τὸν
κοτύλην ἐμβάλλῃ, δικρανὴς ἐστὶ ξυνῆ-
δε δικρανότητι. [5] ἐπὶ μὲν δὴ σύντομος κε-
κλιμένη [6] τὸ δικρανὲς ἐπὶ δὲ ἄκρῃ 27
ἐπιπέφυκε στρογγύλον καὶ λεῖον, ὃ καὶ
ἐς τὸν κοτύλην ἐμβάλλει. [6] τὸ δὲ
ἕτερον, τὸ ἔλασσον [6] τὸ δικρανὲς, 31
σύντομος μᾶλλον ἐξω ἐξίησι, καὶ φαίνε-
ται τοῦ πυγαίου κάτω, καὶ ἰσχίον κα-
λέεται). [7] πρὸς δὲ τὸ γόνυ τὸ ὀστέον δὲ
μηρὸς τοιόνδε ἐστὶ δίκρανον. [8] τῷ δὲ
δικρανέϊ τούτῳ τὸ ὀστέον, ἡ κνήμη
καλεομένη, οἷον ἐν κλίμακι συνέ- 28
ρμοσται. [9] ''Αὐτὸν δὲ συνερμοσμένον
ἡ μύλη ἐπίκειται). [10] ἡ δὲ πάχος λοιπὸν ἐς
τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἐκπεφυκὸς ἐσόλισθον
τοῦ ὑγροῦ τοῦ, τοῦ ἀπὸ τοῦ σαρκός.
[11] ''Ωδε δὲ τοῦ κνήμεος πτέρυγες δύο
περήκασιν· αἱ μὲν κάτωθεν μὲν ἐς δὲ
πέδας τὰς σφυρὰς τελευτῶσιν, 29
[12] αἱ δὲ ἄνωθεν ἐς γόνατος· ἡ δὲ ἑτέρη
κατὰ τὸ ἄρθρον. [12] πρὸς δὲ τοῦ
πόδα ἡ κνήμη καὶ τὰς σφυρὰς ἄρθρον
ἔχει, [13] ἐς ἄλλο καὶ ὑστερον τοῦ σφυρῶν.

XIV. Καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν ἄρθρα
πολλὰ, ὥσπερ καὶ ἐν τῇσι χερσίν. [2]
ὅσα γὰρ τὰ ὀστέα, τοσαῦτα καὶ ἄρ-
θρα, καὶ ἐν τοῖσι δακτύλοισι τῶν πο-
δῶν τὰ ἀριθμὸν ἴσα καὶ τοιαῦτα. [3]
ἄρθρα δὲ πολλὰ ἐν τῷ σώματι σμι-
κρὰ, οὐχ ὁμοίως πᾶσιν, ἀλλὰ ἄλλα
ἄλλοις. [4] τοιαῦτα δὲ τὰ γεγραμμέ-
να πᾶσιν ὁμοίως ἐστίν. [5] ἄλλα τε
φλέβια ἐστιν ἄλλοις. ἀλλ' οὐκ ἄ-
ξια λόγου. [6] μύξα πᾶσίν ἐστι φύ-
σει· [7] καὶ, ὅταν αὐτὴ καθαρὴ ᾖ, ὑ-
γιαίνουσι τὰ ἄρθρα, καὶ εὖ τὰ τοῦ
εὐκίνη-

tabula appellantur, & femora in
hos inarticulata ſunt. [2] Juxta fe- 26
mora autem appendices quæ pro-
tenduntur, altera intus, altera
foris, [3] & in articulum neutra
procedit, neque ab altera parte,
ſed ad os ad femur inſeruntur. [4]
Femur autem ſuperne ubi in ace-
tabulum ingruit, bifidum eſt
hujuſcemodi bicipitate. [5] In ea
quidem parte quæ intro inclina- 27
ta eſt, in ſummitate rotundum
eſt ac læve, [6] quæ etiam in ace- 31
tabulum ingreditur. [6] Altera au-
tem bicipitatis pars exterior,
magis foras prominet, & infe-
rius apparet ad nates, & coxen-
dix appellatur. [7] Ad genu vero
os femoris taliter biceps eſt. [8]
Bicipitio autem huic os tibia ap-
pellata, velut in cardine adapta- 28
tum eſt, [9] ſupra adaptatum au-
tem mola ſive patella incumbit.
[10] Quæ humiditatem à carne in
articulum expaſſum deſcendere
prohibet. [11] Juxta tibiam autem
appendices duæ procedunt, [11]
quæ inferne ad malleolos pedis
finiunt, ſuperne ad genu, non
autem perveniunt ad articulum.
[12] Ad pedem vero tibia juxta
malleolos articulum habet, &
alium infra malleolos. 29

XIV. Et in pedibus articuli
multi quemadmodum & in ma-
nibus ſunt. [2] Quot enim oſſa,
tot ſunt articuli, & in digitis
pedum eodem numero ſunt, ac
pari modo habent. [3] Articuli in-
ſuper multi in corpore parvi
ſunt, non [3] ſimiliter omnibus, [3]
ſed alii aliis. [4] Hi autem qui
ſcripti hic ſunt, omnibus ſimi-
liter habent. [5] Aliæ etiam venæ
aliis ſunt, ſed non memorabi-
les. [6] Mucus omnibus à natura
eſt, [7] & quum hic purus fuerit,
articuli ſani ſunt, & bene mo-
veri

ἀκίνητόν ἐστιν, ὥστε ὀλισθαίνοντα
ἐς ἑωυτό. 8 πόνος δὲ καὶ ὀδυνη
γίνεται, ὅταν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ὑγρα-
σίη ῥυῇ πονηρόη. 9 τὸ μὲν πρῶτον μὲ-
[ὸπ]πήχυν τὸ ἄρθρον. 10 ἐν γὰρ
ὀλισθηρὴ ἡ ὑγρότης ἡ ἐπιῤῥυεῖσα
ἀπὸ τῆς σαρκός. 11 ἔπειτα ὅπου πολ-
λὴ λίπη καὶ μὴ βρεχομένη, καὶ οὐκ ἀπὸ σαρκὸς
ἀεὶ ξηραίνεται. 12
καὶ, ὅπου πολλὴ ἔδρη, καὶ ἀχρεῖα τὰ
δὲ ἄρθρα, ἀκρήτεα, 13 κακῶς
τε πεπηγῶτα μεθεωρέεται· πὰρ νοῦσον,
εἶσι τὸ ἄρθρον σωθέν, καὶ ἄδεα
ποιέει καὶ ἀραλυμένα, 14 καὶ ἀρᾳ
τοῦτο χωλοὶ γίνονται· καὶ, ὅταν μὲν
τοῦτο μᾶλλον γένηται, μᾶλλον· ὅταν
δὲ ἧσσον, ἧσσον.

xv. Ἐς δὲ τὴν κοιλίην καὶ τὰ
ἐσθιόμενα καὶ τὰ πινόμενα χωρέουσιν.
2 αὐτὴ δὲ ἡ κοιλίη ἔνερθε ἐς τὸν κύσιν,
ἢ ὀπίσθιόν τε ὑπερ ὀν, τέτραμμένη ἐστί.
3 ῥόοι δὲ γίνονται καὶ ἀραψυχομένης τῆς
σαρκὸς λίπεϊ, καὶ ἀραθερμαινο-
μένης καὶ ὑπερφλεγμαινούσης. 4 ῥόοι δὲ ἀρᾳ τὰ τοῦ ψύχους γί-
νονται, ὅταν ἡ σὰρξ ἡ ἐν τῇ κεφαλῇ
καὶ αἱ φλέβες τέτραμμέναι ἔωσιν. 5
αὗται γὰρ, φελάσης τῆς σαρκὸς καὶ
ἐς μικρὸν ἀφικνεμένης καὶ σπλι-
βούσης, σπλίβουσι τὴν ὑγρότητα·
6 καὶ αἱ σάρκες ἅμα αὗται συνεκ-
θλίβουσιν ἐς μικρὸν ἀφικνέμεναι·
7 καὶ αἱ τρίχες αὖαι ἐρθαὶ γίνονται,
ὥστε πιεζόμεναι ἅμα ἰσχυρῶς πιέζο-
μεναι. 8 συτεύξεται, ὁ, τι ἂν σπλιβῇ,
ῥεῖ ἢ ἂν τύχῃ. 9 ῥεῖ δὲ καὶ ἀρᾳ τὴν
θερμότητα, ὅταν αἱ σάρκες δέσωσιν
ῥεούσας διόδους ποιήσασι, καὶ τὸ
ὑγρὸν θερμανθὲν λεπτότερον γένηται.
10 πᾶν γὰρ τὸ ὑγρὸν θερμαινόμενον
λεπτότερον γίνεται. 11 καὶ πᾶν τὸ ὑ-
πεῖκον ῥεῖ μᾶλιστα σὺν, ὅταν λίπη
ὑπερφλεγμήνῃ, ἀρᾳ τόδε ῥεῖ.

veri possunt, utpote lubrici inter seipsos. 8 Labor autem & dolor fit, ubi à carne humiditas fluxerit vitiosa. 9 Primum enim articulus stabilitur. 10 Non enim lubrica est humiditas quæ de carne influxit. 11 Deinde ut multa, & valde sparsa, & ex carne non irrigata, semper resiccatur, 12 & ut multa existens, & articulo ipsam non capiente, effluit: 13 & male stabilita elevat nervos, quibus articulus colligatur, ipsosque inconnexos ac dissolutos facit. 14 Et propterea claudi fiunt, quum hoc magis fit, magis: quum minus, minus.

xv. In ventrem porro ea quæ comeduntur ac bibuntur procedunt. 2 Ex ventre autem fibræ in vesicam, qua parte humorem percolat, extentæ sunt. 3 Fluxiones autem, & perfrigerata valde carne, & percalfacta fiunt, ac superinflammata. 4 Fluxiones propter frigus fiunt, quum caro in capite, & venæ tensæ fuerint. 5 Hæ enim horrente carne, & ad angustias perveniente, adstrictaque ac excludente, humiditatem exprimunt. 6 Et simul carnes ipsæ contra exprimunt, ad angustias pervenientes: 7 & capilli sursum erecti fiunt, utpote simul undiquaque fortiter compressi. 8 Quicquid igitur inde expressum fuerit, id ipsum, quocunque contigerit, fluit. 9 Fluit autem etiam propter caliditatem, quum carnes rarefactæ transitus præbuerint, & humor calefactus tenuior redditus fuerit. 10 Omnis enim humor calefactus tenuior fit, 11 & omne cedens fluit, maxime vero ubi valde fuerit inflammatum, propter hanc fluit causam.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 409 sur 917

XVI. Αἱ σάρκες λίαν ἐμπλησθεῖσαι ῥυέντα, ὅ, τι αὖ μὴ δυνῶνται χωρέειν, ῥεῖ τὸ ὑγρὸν τὸ μὴ δυνάμενον χωρέεσθαι. ² ῥεῖ δὲ, ἦ ἂν τύχῃ. ³ ἐπὴν δὲ ἅπαξ ῥύσιες αἱ ῥοίαι γένωνται, ῥεῖ καὶ [ἐς] τὸ χωρέον. ἦ ἂν τύχῃ, ἐς τ' αὖ συμπιεχθῶσιν αἱ διοδοὶ ὑπὸ ῥοῆς δι' ἰσχνότητα, ⁴ [τοῦ γενομένου,] ὅπαν τὸ σῶμα ξηρανθῇ. ὡς τε χαίρῃ, τὸ σῶμα, κοινωνέον ἀὼ τὸ ἑωὑτοῦ, ἀφομαμβανόμ καὶ ἄγᾳ. καθ' ὅ, π ἂν ὑγρὸν ἐπιλύχνῃ, ἐς ἑωὑτὸ ξηρόν. ⁵ ἄγειν δὲ τὸ χαλεπὸν ὡὐτό ἐστιν, ὥστε ὑ σώματος κενοῦ τε καὶ στερεοῦ καὶ ἰσχνότητος.

XVI. Carnes valde plenæ factæ quum capere non possint, fluit humor qui capi non potuit, ² fluit autem quocunque contigerit. ³ Ubi vero semel fluidæ factæ fuerint fluxiones, diffluunt ad locum quo tandem contigerit, donec transitus fluxionis compressi fuerint propter graecilitatem. ⁴ Quum autem corpus fuerit reficcatum, & alioqui corpus ipsum sibiipsi communicans sit, etiam' quum ' siccum est, diducit, & concipit ac ducit, ubicunque humor tandem obtigerit: ⁵ ducere autem ipsum non difficile est, utpote corpore vacuo & non intumescente, præ gracilitate.

XVII. Ὅταν δὲ τὰ κάτω ξηρὰ γένωνται, τὰ δ' ἄνω ὑγρά· ² μᾶλλον δὲ τὰ ἄνω ὑγρά ἐστι τοὔλαιον· ³ αἱ γὰρ φλέβες ἄνω πλείονές εἰσιν ἢ κάτω, καὶ αἱ σάρκες ἐλάττονα ὑγρότητα δεόμεναι εἰσὶ τὴν κεφαλήν· ⁴ ἄγᾳ δὴ τὸ ξηρὸν σώματος τὸ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὑγρὸν, ⁵ καὶ ἅμα καὶ διόδοι εἰσὶ τοῦ ἄγοντος μᾶλλον ἢ τοῦ ἀγομένου. ⁶ καὶ γὰρ αὖται κερδαίνουσιν, ὥστε ξηραὶ εἶναι· ⁷ καὶ ἅμα καὶ τὰ ὑγρὰ πέφυκε κάτω χωρεῖν, καὶ ἢν βραχεῖα τις ἀνάγκη γένηται.

XVII. Aliquando autem infernæ partes siccæ fiunt, supernæ vero humidæ. ² Magis autem superna vasa humida sunt. ³ Venæ enim plures supra sunt quam infra, & carnes in capite minori humiditate opus habent. ⁴ Ducit itaque ficca ' corporis pars humiditatem ex capite: ⁵ & simul transitus magis ducenti patent, quam ei quæ ducitur. ⁶ Nam ipsi transitus, utpote ficci existentes, eam sibi lucrifaciunt, ⁷ & simul humores à natura deorsum procedere solent, si vel modica quædam necessitas contingat.

XIIX. Ῥόοι δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ ῥῖνας· ὁ δὲ κατὰ τοὺς ὄρχεις· ὁ δὲ κατὰ τὰ ὦτα· ὁ δὲ κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς. ² ἔτι [δὲ] οἱ ῥόοι κατὰ φωνίες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. ³ ἐπὰν δ' ἐς τὸν κάνθαρον ῥυῇ ἀπὸ ψύχους, χολὴ γίνεται. ⁴ μᾶλλον δὲ ῥεῖ ἐς τὸν κάνθαρον ἀπὸ ψύχους, διὰ τόδε, ὅτι ὄρθιον γίνεται ἐς τὸ βρέγχον, ὡς δὴ ὁδὸς ξυγκεκλυμένον. ⁵ ἀπὸ δὲ ψύχους κατὰ ἔχει διὰ τοῦτο τοὺς ἀπὸ τῆς χολῆς ἐχομένους,

XIIX. Fluxiones de capite septem sunt, in nares, in aures, in oculos, ² atque hæ ex capite fluxiones ob oculos conspicuæ existunt. ³ Postquam autem ' in thoracem fluxerit præ frigore, bilis fit. ⁴ Magis autem in thoracem præ frigore fluit, propterea quod facilis est fluxio ad guttur, utpote non contectum. ⁵ Præ frigore vero à bile infestati propterea lassitudine affliguntur, quia

γες, ὅπ αἱ σάρκες, ''ὅταν σύ- 34
γκριν ἔχωσιν, οὐκ ἀτρεμίζουσιν, ἀλ-
λὰ σείονται· 6 καὶ σφόδρα μο-
χθέουσι καὶ κοπιῶσιν, ὥσπερ σφό-
δρα ὑπὸ τῆσιν ὁδοιπορήσασι. 7
καὶ ἔμπυοι γίνονται, ὅταν ἐς τὸν
κιθαρεῶνα ῥέῃ, καὶ φθισιῶσιν. 8
ὅταν δ' ἐς τὸν μυελὸν ῥόος γέ-
νηται, ''φθίσις ἄδηλος γίνεται. 9 35
ὅταν δ' ὀπισθεν ἐς τοὺς σπονδύ-
λους καὶ ἐς τὰς σάρκας ῥυῇ, ὑ-
δρωψ γίνεται. 10 καὶ τοῦτο δ' ἐστὶ
γνῶσαι. 11 διὰ ξηρὸν τὰ ἔμπρο-
σθεν ἐστίν, ἥ τε κεφαλὴ καὶ αἱ ῥῖνες καὶ οἱ
ὀφθαλμοί· 12 καὶ τούτων ὀφθαλμοῖ-
σι γίνεται ἀμαυρώσσειν, καὶ χλωροὶ
γίνονται, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα· 13 καὶ οὐκ
ἀποπίνει οὐδέν, εἰ καὶ διὰ πολὺ ῥέοι.
14 ὅδε γὰρ ὁ ῥόος, διὰ τῶν σαρκῶν
μέσης ῥέων τὰ ὀπίσθια καὶ τὰ ἔμπρο-
σθεν ἀπεργάζεται, ξηρὸν τὸ [μὲν]
ἔμπροσθεν ποιέων, τὸν δ' ὀπί-
σθιον ὑγρὸν σάρκῃσι, 15 καὶ τοῦτο οὐ-
τοῦ μᾶλλον πρὸς τὴν γαστέρα, ἢ
οὕτως πρὸς τὸν ῥάχιν. 16 διὰ
τοῦτο δὲ οὕτως μᾶλλον ἢ οὗτος στε-
ρεώτερον τὸ σῶμα, καὶ στενωτέρους
διόδους ἔχει. 17 ὥστε δὲ λε-
πτοὶ ἐόντων συμπίλεον καὶ ἀκέοντα
αὐτέων φύσιν ἑωυτοῖς, καὶ ῥόος ὑ
δατώδης πουτὶ ἴσαν ὁδέες. 18 αὖ
δ' αὖ σύριγγάς τε ἔσσι αἱ οὗτοι, καὶ
λεπτότερον τὰ μεσηγὺ ἔχουσιν. 19 ὁ
δὲ ῥόος, ὥσπερ ἀπ' ὑψηλοτέρων καὶ
λεπτὰ τὰ ἐμπεπλεγμένα ἔχων, ῥέει
καὶ πιμπλησι ὑγρότητος τοὺς σάρ-
κας. 20 καὶ ἀπὸ τῶν σιτίων ἐς τὸ αὐ-
τὸ χωρέουσα ἡ ὑγρότης, διέφθαρται.
21 διεφθαρμένη δ' αὐτὴ ὑπὸ τῆς
συμμίξιος, καὶ τὸ ῥέον σὺν αὐτῇ
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τρέφουσι τὸ σῶ-
μα. 22 λίην δὲ πολλῷ ὑγρῷ αἱ σάρ-
κες τρεφόμεναι, καὶ νοσηλῷ διαλυ-
σαι,

quia carnes quum bilem habuerint, non quiescunt, sed concutiuntur, 6 & concussæ laborant ac delassantur, utpote velut in itinere faciendo concussæ, 7 & suppurati fiunt quum in thoracem fluxerit, 'itemque tabidi. 8 Quum vero in medullam fluxio contigerit, tabes occulta ac inconspicua oboritur. 9 Quum autem retro ad vertebras, & in carnes defluxerit, hydrops fit. 10 Id quod ex hoc cognoscere datur. 11 Siccæ enim anteriores partes sunt, caput videlicet, & nares, ac oculi: 12 & oculis amplius hebetudo accedit, fiuntque cum virore pallidi, itemque reliquum corpus: 13 & nihil exspuit homo, etiamsi multum fluat. 14 'Fluxus enim per mediam carnem retro fluens, & ab anteriore aversus, anteriores partes siccas facit, posteriorum vero carnem irrigat, 15 & magis eam quæ intus est ad ventrem, quam quæ foris est ad nasum. 16 Et propterea corpus foris magis solidum est, quam intus, & angustiores meatus ac foramina habet. 17 Quare sane quum tenuia sint foramina constringuntur, ipsaque sibiipsis medentur, & fluxus nullus hac transire 'potest. 18 Intus vero foramina ampliora sunt, & intermedia tenuiora habent. 19 fluxus vero utpote ab altioribus procedens, & tenuia impedimenta contra se habens, influit & carnes humiditate replet. 20 Sed & humiditas à cibis in idem procedens corrumpitur, 21 corrupta autem ipsa præ ammixtione, & simul cum ipsa ea quæ à capite defluit, corpus nutriunt. 22 Carnes vero multo humore nutritæ, & 'morboso au-

σιν, ὕδρωπος ' ἐμπλεαί εἰσιν.

xix. [1] Ἢν δ' ὀλίγον ῥοῦσιν, ἰχμάδες καὶ κέδεμοι ἐποίησεν, ἐπὴν δὲ ῥέον παύσηται. [2] ὥσπερ γὰρ ὀλίγον ἐρύνηκε, καὶ πάντοθεν ἀθρόον ὑπὸ πάντων κρίσεων ἐπὶ τὸ ἔσχατον ἐπὶ τὰ ἄρθρα ἀποφυγὴν ποιέεται. [3] γίνεται δὲ κέδεμοι καὶ ἰχμάδες καὶ ἀπὸ τοιούτων νουσημάτων ὑγιῶν γενομένων. [4] ὅταν τὸ μὲν νόσημα τὸ ποιέον ὑγιὲς γένηται, [5] κατὰ σὰρκα δὲ τῇ σαρκὶ καὶ μὴ ἧ αὐτοῦ ἡ ἔξοδος, μήτ' ἔσω ἴσω, μήτε ἔξω, [6] ἀλλ' ἐς τὸ δέρμα φῦμα ποιήσῃ, ἐξιὸν φεύγει ἐς τὸ ὑπεῖκον, ' ἐς τὰ ἄρθρα, καὶ ἢ κέδεμοι, ἢ ἰχμάδες ἐποίησεν.

xx. [1] Ἢν δὲ σωροειδήσωσιν αἱ ῥῖνες, καὶ φλέγματος ἐμπλεῶσι ἕως συμπαγέωτος τούτου, χρὴ τὸ φλέγμα τὸ συμπαγὲς λεπτύνειν ἢ πυέλησιν, ἢ φαρμάκῳ, καὶ μὴ ἀποτρέπειν. [2] ἢν γὰρ ἀποτραφῇ ἄλλη πορεύσεται, πολὺ τὸ ῥεῦμα μεῖζονα νοῦσον ποιέει. [3] ὁπόταν δ' ἐς τὰ οὖτα ῥέῃ, τὸ πρῶτον ὀδυνέει πάμπαν· βίη γὰρ χωρέει. [4] πόνον δὲ παρέχει, " ἕως τ' ἂν ἀποσυρίγωσι. [5] ἐπὴν δὲ μάθῃ ῥεῖν, οὐκέτι πόνον ποιεῖ. [6] τὸ [δ'] ὑπὸ τῆς ὀδυνης ἐγχριόμενον φάρμακον θερμὸν ' φύσει χλιαρὸν ποιήσαντα, " διέντα μετωπίου ἐσχεῖν, καὶ ὄπισθεν σικύου ἐμβάλλειν. [7] ἢν τὸ δεξιτερὸν ἀλγέῃ, ἐς τὸ ἀριστερὸν καὶ ἢν τὸ ἀριστερὸν, ἐς τὸ δεξιόν· καὶ ἢν τὸ δεξιὸν, ἐς τὸ σκαιόν. [8] μὴ καθαιρέειν δὲ, ἀλλ' ὡς ἂν ἕλκῃ μοῦνον. [9] ἢν δὲ μὴ πρὸς τούτοις παύηται, ψύχεσθαι ἐσχεῖν φύσει ψυ-

gescentes, hydrope plenæ sunt.

xix. Si autem modicus fluxus fuerit, coxendicum & articulorum diuturnam affectionem facit, ubi fluere cessaverit. [2] Nam ut modicus, & undiquaque ab omnibus fortioribus depulsus, ad articulos refugium facit. [3] Fiunt præterea articulorum ac coxendicum affectiones à talibus morbis sanatis, [4] quum morbum quidem efficiens sanatur, [5] in carne vero quid relictum fuerit, ' cui non sit exitus, neque rursus intro, neque foras, [6] sed ad cutem egressum tuberculum utique fecerit, fugit autem in id quod cedit, articulos videlicet, & aut articulorum, aut coxendicum affectiones inducit.

xx. Si porro intumuerint nares, & pituita plenæ fuerint, atque ea compacta, oportet pituitam compactam ac congelatam attenuare aut fomentis, aut medicamento, & non avertere. [2] Si enim fluxus aversus ' alio procedit, omnino majorem morbum faciet. [3] Quum vero in aures fluxerit, primum dolorem exhibet, violenter enim procedit: [4] dolorem autem exhibet, donec in fistulam redactus fuerit. [5] Ubi autem fluere consueverit, non amplius dolorem facit. [6] Si vero quem dolor affligit, medicamentum natura calidum, tepidum factum & neto- po dilutum, infundendum est, retro cucurbita medica affigenda, [7] si ' sinistra auris doluerit, ad dextram, sin dextra, ad sinistram: [8] non autem scarificando pertundere oportet, sed ut trahat solum sinenda est. [9] Si vero per hæc dolor non sedetur, frigefacientia à natura frigida infundan-

ψυχρὰ, [10] καὶ φάρμακον πίσσῃ, ὅ, τι αὖ κάτω ὑποχώρησιν ποιέῃ, εἰδὼς ἢ μή· ὥσαῤῥ δὲ δρόμῳ ἐμέειν· καὶ τὰ ἄλλα ψύχειν. [11] καὶ αἰεὶ ἢ ὁκόταν τῶν ὑγιέων μὴ ποιέοντι τρόπῳ μεταβάλλειν, [12] καὶ, ἢν μὲν κάκιον ποιέῃ, ἔχειν ἐς τοὐναντίον. [13] ἢν δὲ ῥέπῃ ἐς τὸ ὑγιές, τὸ παίμπαν μὴ ἀφελεῖν τι τῶν προσφερομένων, μηδὲ προσζευγνύειν, μηδὲ προτιθέναι ἄλλο τι. [14] ἢν δὲ συλλελωβημένον ἤδη ᾖ καὶ πυωδέον, ῥέπῃ ἐκὼν πυλὺς καὶ κακὸν ὀζόμενον. [15] τοῦτο [δεῖ] ὧδε ποιέειν. [16] σπογγιὴν ὁδοῦσιν ξηραίνοντί τινι φαρμάκῳ ξηρῷ, ἐπὶ τὸν ἀγκῶνα ὡς πλαστότατα προσθεῖναι, [17] καὶ ἐπὶ τὰς ῥῖνας καθαρτήριον, ὅπως τὸ ἐς τὰ ὦτα ῥέον ἐπὶ τὰς ῥῖνας φέρηται, [18] καὶ μὴ ἐς τὸν κεφαλὸν πάλιν ἀποχωρέῃ, νοσηλὸν ἐόν.

XXI. Ὅκου δ' ἐς ὀφθαλμοὺς ῥεῦμα ἔῃ, φλεγμήνουσι οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ οἰδέουσι. [2] τοῦτον χρὴ φαρμάκῳ ἢ τῷ ὑγρῷ ἢ τῷ ξηρῷ εὖ ποιεῦντα θεραπεύειν. [3] ἢν δ' ἀρτίως φλεγμήνωσι, μὴ ἔλκεα μηδέν, [4] ἀλλ' ἢ καθάρσιον ἤδη τῷ ἰσχυροτάτῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἀπεργήνῃ ὑποχωρητικῷ φαρμάκῳ, φυλασσόμενον μὴ ἔμετον ποιήσῃς. [6] ἢν δ' οἷον λίθοι ὑποτρέχωσι, φάρμακον ἰσχεῖν, ὅ, τι πλεῖστον ἄλγος δυνῃ μέσαι, [7] καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ὑγρήνασα καὶ φλεγμήνην ποιέουσα, ὡς ὑγρότητος οἱ ὀφθαλμοὶ ῥόωντες καὶ σκεκαλυμμένοι, ὡς τὸ δάκρυον συμπεπηγὸς ὑποτρέχῃ ποιῇς. [8] ὅταν δὲ ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς καταμικρὸν ῥέῃ, καὶ κνησμὸν παρέχῃ,

fundantur, [10] & medicamentum potandum præbeatur, quod ſeceſſum deorſum faciat, ſurſum autem non, quandoquidem vomitus non auxiliatur: & de cætero frigidis utendum eſt, [11] & ſemper non ſanantem variare oportet modum: [12] & ſiquidem pejus reddiderit malum, ad contrarium te converte: [13] ſi vero ad ſanitatem tendat, omnino nihil ab his quæ adhibentur auferre oportet, neque quicquam aliud addere aut apponere. [14] Si vero jam in fiſtulam redactus fuerit, & multa purulenta ſanies fluxerit, quæ graveolens ſit, [15] ſic facere oportet. [16] Spongiam ſiccante quopiam ſicco medicamento imbue, & in aurem quam penitiſſime inde: [17] & in nares purgatorium medicamentum mitte, quo ea quæ prius in aures fluebant, in nares ferantur, [18] & non id quod morboſum eſt in caput rurſus recedat.

XXI. Cæterum ubi in oculos fluxio proceſſerit, oculi inflammantur & tument. [2] Sic autem affectum hominem medicamento liquido, aut ſicco inſperſili curare oportet. [3] Si vero ſtatim inflammati fuerint, nihil omnino illine, [4] ſed aut fortiſſimo quam infime urito, aut alio quopiam alvum ſubducente medicamento attenuato, [5] vitando ne vomitum facias. [6] Si vero velut lapilli ſubtercurrerint, medicamentum illines quod plurimam lachrymam ducere poteſt, [7] & reliquum corpus humectabis ac tumidum facies, quo oculi humidiores fiant ac colluantur, ut lachrymam adſtrictam ac compactam decurrere facias. [8] Quum autem in oculos paulatim fluxerit, & pruritum fecerit, ſic

χη, τοῦτον ἰσχειν, μαλθακώδη, ὑ, π μέλλῃ ξηραίνειν, ἅμα δὲ δάκρυον ὀλίγον ἄγειν. 9 καὶ ἐπὶ τὰς ῥῖνας φάρμακον ἐπιζρίειν, ἢ ἐκ μίσης ἡμέρης ἢ διὰ τρίτης τῷ αὐτῷ χρώμενον. 10 τοῖον δ' ἔστω τὸ φάρμακον, ὃ, π μὴ πλεῖον ἢ ἡμιβάφιον ἀπαίρῃ μέλλῃ ' κ τὰς ῥῖνας ἀπιέναι ἢ κ σμικρόν. 11 τὸ ἢ κ τὰς ὀφθαλμὰς ἀποξηραίνειν, ὡς ὅ, π αὐτὸ τὸ ὀφθαλμῶν φάρμακον ἀποξηρῦναι κ ἀποφορέειν, δὲ κ ἐς τὰς ῥῖνας ἀποφορέεσθαι).

xxii. Τὰ ἢ φάρμακα τὰ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν, ἃ μὲν αὐτῶν ἰσχυρά ἐστιν, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄφασιν ὅλης· 2 ἄσσα ἢ ἀσθενέα, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, δὲ αὐτόθεν ἀπὸ τῆς πίλας τοῦ ῥινός. 3 ἢν δ' ἀπὸ σαρκὸς κ ὀστέου, μύξης ὑποστάσης μεταξὺ ὀστέου κ τῆς σαρκός, ῥεῦμα ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰσχνόν), τοῦδε ' δῆλόν ἐστιν, ὅτι οὐ- 41
τεῦθεν ῥεῖ. 4 τὸ [ἢ] ῥεῦμα τὸ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φλεγμῆναι, κ ὑποέκκ κ ἕλκεα ἐς τὴν κεφαλὴν ἐκφύσαι, ' δὲ 44
κ τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύσαι, δὲ ἄχλαυσον), πὲ βλέφαρα, ἐδὲ δάκνῃ, ἐδ' ἀμβλυώσσῃ ποιεῖ, ἀλλ' ὀξὺ ὁρᾶν ποιεῖ). 6 τὸ γὰρ ῥεῦμα οὐκ ἀλμυρόν ἐστιν, ὡς ἀπὸ ἐγκεφάλου, ἀλλὰ μυξῶδες μᾶλλον. 7 τοῦτον ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. Φαρμάκῳ καθαίρειν χρὴ τὴν κεφαλὴν μὴ ἰσχυρῷ, δὲ τὸ σῶμα ἰσχναίνειν, δὲ σιτίοισι δὲ φαρμάκοισι κάτω ὑπάγοντα, 8 ὡς ἀποξηρανθῇ ' ἰσχνειομένου δὲ σώματος, " ἢ ἀπο- 45
στῇ ἐφ' ἑωυτὸν κ ἐς τὰς ῥῖνας ὑποσταλέν φαρμάκου. 9 πρὸς ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤδη οὐδὲν δεῖ φάρμακον ἐπιφέρειν.

xxiii. Ἢν μὲν ὅ πως ὑγιὴς γένηται, ἢ κεφαλὴν κόψαι τέμνειν, ἕως ἂν πρὸς τὸ ὀστέον ἔλθῃς, 2 μὴ [ἢ] διελεύσῃς, μηδ' ἐπικρούσῃς τοὺς τόμους ποιεῖν, 3 τέμνειν ἢ ἄχρι τέτου, ἄχρις ἂν

affectum molli medicamento illines, quod ficcare poteſt, ſimulque modicam lachrymam ducere, 9 & ad nares medicamentum adhibebis, aut ſingulis diebus, aut alternis eodem utens. 10 Sit autem tale medicamentum, quod non plus quam acetabulum per nares deducat, idque paulatim: 11 quod vero oculis adhibetur ſiccet, ut quod oculorum pharmacum ſiccarit ac 'obſtruxerit, id ipſum ad nares feratur.

xxii. Medicamenta caput purgantia, quæ quidem fortia ſunt, à toto capite ducunt: 2 quæ vero debilia, ab oculis & hinc à vicinis naſo partibus. 3 Si autem à carne & oſſe, muco inter os & carnem ſubſiſtente, fluxus ad oculos fiat, ex hoc manifeſtum fit quod inde profluit. 4 Cutis in capite compreſſa cedit, & ulcera in capite enaſcuntur, 5 & oculi lachrymantur, ' & palpebræ non exulcerantur, nec viſum heberat, ſed homo ipſe acutius videt. 6 Fluxus enim non eſt ſalſus, utpote non de cerebro, ſed magis mucoſus. 7 Hunc ſic ſanare oportet. Medicamento caput purgandum eſt non forti, & corpus attenuandum, & cibis & medicamentis infra corpus ſubducentibus, 8 donec attenuato corpore fluxus reſiccetur, aut 'medicamento in nares indito emoveatur. 9 Verum ad ipſos oculos nullum pharmacum adhibendum eſt.

xxiii. Si vero neque ſic ſanus fiat, caput ſecare, donec ad os perveneris, oportet, 2 non ſuperficialibus neque tranſverſis aut obliquis fiſſuris, 3 incuſſis uſquequo ad os ipſum perti-

τῷ

ἢ ὀστέῳ διήκῃς. 4 πολλάκις δὲ πυκνὰ, ὡς ἂν τὸ σωματικὸς ἐξέλθῃ ῥᾷστον ἀπὸ τοῦ ἕλκεος ἀπόρροον. 5 ἅμα δὲ καὶ τὸ μὴ πυκνοῦσθαι ἄνω καὶ κάτω πολλὰς τῇ σαρκὶ ὡς τὸ ὀστέον. 6 οὕτως ἰᾶσθαι δεῖ, εἰ τύχοι τοιάδε ἢ ἀπολειπόμενος γίνοιτο. 7 ἢν μὲν ταῦτ' ἀγαθὰ ᾖ, ἐκκέκλυται, ἀστεπὲς εἶναι, ἐκκεκλυσμένον ἀεὶ ὁρᾶν πρέσβυ. 8 ἀλλὰ τῷ ἐφεστεῶτι μᾶλλον γίνοιτο, καὶ τὸ ὀξὺ ὁρᾶν καὶ ἀπηρῶσθαι δοκοῦντα. 9 ἢν δ' ἐς τὸν ὀφθαλμὸν ἐσέλθῃ ὑγρὸν καθαρὸν, αἱμορροΐδες πολλαὶ ὑγρὸν, τοῦτο ἡ ὄψις εἶδεν ἐμφαίνεται καὶ ὀφθαλμὸς· διὸ προσβάλλον ἐὸν μὴ τόδε. 10 καὶ ἀσαφείας ἀπὸ τοῦ δοκεῖν καὶ ὀφθαλμῶν, καὶ ἑδὲν κατ' ἀλήθειαν ὁρᾷ. 11 τούτου χρὴ τοὺς φλέβας ἀποκαίειν, τοὺς παχέας τοὺς ὄψις, αἳ σφύζουσιν αἰεὶ καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων καὶ κροτάφου πηδῶσι. 12 καὶ, ἐπὰν δὴ τούτους ἀποφράξῃς, τοὺς ὀφθαλμοὺς φάρμακα, οἷσι ὑγρασίη, τοιαῦτα φέρε, καὶ δάκρυον ἄπιτε ὡς πλεῖστον, 13 ὅπως τὸ σωματικὸν ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἐκκλυσθῇ, τὸ τοῦ νοῦσον περιέχον. 14 ἢν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς ῥαγῇ, μαλθακοῖσι φαρμάκοισι χρῆσθαι, καὶ τρυφοῦσιν, ὡς τὸ φάρμακον τὸ ἕλκος ἐς μικρὸν συνάγῃ, καὶ ἡ οὐλὴ λεπτὴ ᾖ. 15 ὅταν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς ἐπαίσχεται ᾖ, δακρύειν τῷ ὀφθαλμῷ δοκῇ.

XXIV. Ὁπόταν ἡ ἐς τὸν κέβαρον ῥέψῃ καὶ χολὴ ᾖ, τόδε δῆλον ἐστιν. 2 ἀδυνίη ἔχει ἐς τοῦ λαπάρου, καὶ ἐς τοῦ κλειδὸς τοῦ πρὸς τοῦ λαπάρου, 3 καὶ πυρετὸς, 4 καὶ ἡ γλῶσσα τὰ ἄνω χλωρὴ γίνεται, 5 καὶ διαχέεται πτύελα ξυμπεπηγότα. 6 τούτοις τὸ

pertigeris. 4 frequenter autem secare oportet, ut compactus humor citius prodeat per ulcera affluens: 5 & simul ut frequentes sectiones, 'extensionem carnis ad os faciant. 6 Sic mederi oportet, si huic hoc modo res succedat. 7 Si vero hæc non commoda fuerint, & fluxus non eluitur, ut elutus acute cernere faciat, 8 semper ab incumbente oculi magis splendescentes fiunt, & acutus visus hominis extinguitur. 9 Si in visum, in humorem purum cruentus aliquis humor ingrediatur, huic visus intra oculum non rotundus esse apparet, 'propterea quod in quocunque inest cruentus humor, id ipsum non apparet. huic itaque deficit ut visus rotundus appareat, 10 & ante oculos aliqua moveri ipsi videntur, & nihil revera videt. 11 Hujus venas visum prementes exurere oportet, quæ videlicet semper pulsant, & inter aurem ac tempora consistunt, 12 & ubi has obturaveris, oculis pharmaca quæ humectant adhibe, & lachrymam quam plurimam prolecta, 13 'quo id quod in oculis compactum est, & morbum facit, eluatur. 14 Si vero oculus rumpatur, mollibus medicamentis & acerbis utendum est, ut ulcus adstrictum in angustum coëat, & cicatrix tenuis fiat. 15 Si autem adhuc humoribus plenus fuerit, lachrymare oculo conducit.

XXIV. At vero quum in thoracem fluxerit, & bilis fuerit, ex hoc manifestum sit. 2 dolor lateris mollitudinem occupat, & claviculam ejusdem 'partis, 3 & febris adest, 4 & lingua superne pallida ac viridis fit, 5 & excreat compacta. 6 hujus mor-

νέσῃ ἑβδομαίῳ ὁ κίνδυνός ἐστιν ἢ συναλλαγῇ. 7 "Ὁκήτερον [δὲ] ἀμφότερα τὰ πλευρὰ ἀλγέῃ, τὰ δ' ἄλλα ὅμοια ἢ τῇ ἑτέρῃ, 8 αὕτη μὲν περιπλευμονίη ἐστίν, ἡ δ' ἑτέρη πλευρίτις. 9 Αἱ μὲν οὖν γίνονται διὰ τόδε. 10 Ὅταν ἐς τὸν πλεύμονα ῥύσιν σχῇ τῆς κεφαλῆς " διὰ τοῦ βρόγχου καὶ τῶν ἀορτέων, 11 ὁ πνεύμων· ἅτε ψαφαρὸς ἐὼν καὶ ξηρὸς φύσει· ἕλκει ἐφ' ἑωυτὸν τὸ ὑγρὸν, ὅ, τι ἂν δύνηται), 12 καὶ, ἐπὴν εἰσρύσῃ, μέζων γίνεται), 13 καὶ, ὅταν μὲν ἐς ὅλον ῥύσῃ, μείζων ὁ λοβὸς ἁλίσκεται, ἀμφοτέρων ἅψασθαι τῶν πλευρέων, καὶ περιπλευμονίην ἐποίησεν. 14 Ὅταν δὲ τῆς ἑτέρης μοῖρον, πλευρίτις ἢ.

XXV. Ἡ περιπλευμονίη πολὺ ἐπικινδυνοτέρη ἐστὶ, καὶ ὀδύνας πολὺ ἰσχυροτέρας ἔσιν αἳ ἐς τὰς λαπάρας καὶ ἐς τὰς κλεῖδας, 2 καὶ ἡ γλῶσσα πολὺ ἀχροτέρη, 3 καὶ τοὺ φάρυγγα ἀλγέει ὑπὸ τῦ ῥεύματος, 4 καὶ κόπος ἔχει ἰσχυρὸς, 5 καὶ πνεῦμα ἐκτεῖνον ἢ ἑβδομαῖον λάζεται. 6 τοῦτον δὲν μὴ ἑβδομαῖον ὁ πυρετὸς ἀφῇ, ἀποθνήσκει καὶ ἀποπνίγεται, ἢ ἀμφότερον. 7 δὲν δ' ἐναλλὰξ, δύο ἡμέρας διαλιπὼν, λάζηται ὡς τὸ πολλὸ, καὶ ἔστ' ἢ ἀποθνήσκει ἢ ἔμπυος διαφύγῃ. 8 δὲν δὲ ' δωδεκαῖον, ἔμπυος γίνεται). 9 δὲν δ' τεσσαρεσκαιδεκαταῖον, ὑγιὴς γίνεται). 10 καὶ ὅσοι ὑπὸ περιπλευμονίης ἢ πλευρίτιδος γίνονται), " οὐκ ἀποθνήσκουσιν, ἀλλ' ὑγιέες γίνονται).

XXVI. Ὡς τὸ πολλὸ ἔμπυοι γίνονται), ὅταν ῥεῦμα ἐς τὸ αὐτὸ, ὥσπερ ἐπὶ τῇσι χολῇσι, γένηται). 2 ἀλλὰ τῇσι μὲν χολῇσι πολὺ ἀποῤῥεῖ, καὶ

bi periculum ſeptima aut nona die inſtat. 7 Alia bilis. Quum ambo latera doluerint, reliqua autem ſimilia velut in priore fuerint: 8 hæc quidem peripneumonia eſt: illa vero pleuritis. 9 Hæ autem propterea fiunt. 10 Quum in pulmonem fluxerit ex capite, per guttur, & aortas appellatas appendentes partes pulmonis, 11 pulmo tanquam natura rarus & ficcus, trahit in ſe humorem quantum ejus capere poteſt, 12 & ubi influxerit major fit: 13 & ubi quidem in totum fluxerit, extremitas ejus major reddita utrumque latus contingit, & peripneumoniam pulmonis appellatum morbum, facit. 14 quum vero alterum tantum, pleuritis id eſt coſtalis morbus fit.

XXV. Peripneumonia multo periculoſior eſt, & dolores multo fortiores ſunt, qui ad laterum mollitudinem & ad claviculas tendunt, 2 & lingua multo viridior ac pallidior, 3 & fauces præ fluxione dolent, 4 & laſſitudo fortis occupat, 5 & ſpiritus ſexta aut ſeptima die corripit. 6 hunc ſi non ſeptima die febris dimiſerit, moritur aut ſuffocatur, aut utrumque. 7 Si vero nona die, duabus diebus interpoſitis, corripiat, utplurimum etiam hic aut moritur, aut ſuppuratus evadit. 8 Si vero duodecima die, ſuppuratus fit. 9 Si quarta & decima, ſanus fit. 10 Et quicunque præ peripneumonia aut pleuritide ſuppurati fiunt, non moriuntur, ſed ſani fiunt.

XXVI. Suppurati utplurimum fiunt, quum fluxus in idem velut in bile contingit, 2 ſed in bile quidem multum defluit, & ubi

καὶ ἀποῤῥεῦσαν πυός· 3 τοῖσι δ' ἐμπύοισιν ἔλασσόν τε ῥεῖ καὶ πωίστιν. 4 καὶ ἔμπυοι γίνονται, ὅταν ἔλασσον ἀπορεύμπλων ἢ ἐπιῤῥεῖ ἐς τὸ πλεύμονα. 5 τοῦτο γάρ, τὸ ὑπὸ τοῦ πλεύμονι συνιστάμενόν τε καὶ ἐπιῤῥέον, πῦον γίνεται. 6 τὸ δὲ πῦον συνιστάμενον ὑπό τε τοῦ πλεύμονι καὶ ὑπὸ τοῦ κλίματος, ἕλκος καὶ σήπει. 7 καὶ, ἐπὴν ἕλκωθῇ, ἀπὸ τοῦ ἕλκωμένου ἐπιῤῥεῖ, 8 καὶ ἐπαναπλεύμπλωμένου, ἅμα μὲν ἡ κεφαλὴ μᾶλλον ῥεῖ σφόδρα, 9 ἅμα δὲ ὑπὸ τοῦ ἕλκωμένου ὑπό τε τοῦ κλίματος καὶ τοῦ πλεύμονι μᾶλλον ῥεῖ, 10 καὶ τὰ ἕλκεα κινούμενα ἐπαναῤῥήγνυται. 11 ὥστε καὶ, εἰ πωύσειε τὸ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέον, τὸ ἀπ' αὐτέων τῶν ἑλκέων ἱκανὸν ἔσται νοῦσον ποιῆσαι. 12 γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ ἕλκεος ἐμπύου, ἢν ῥάων αὖτη ἡ νοῦσος. 13 γίνεται δὲ ἐκτὸς τοῦ πλεύμονος, μάλιστα μὲν ἀπὸ ῥήγματος, καὶ ὅταν ἡ σὰρξ φλασθῇ. 14 καὶ τοῦτο γάρ τὸ πῦον ξυνίσταται, ἢν ξυνιστάμενον, εἴ τις σείη τὸ σῶμα, κλυδωνίζεται, καὶ ψόφον παρέχει. 15 καὶ καίονται τοῦτο.

XXVII. Φθίσις δὲ γίνεται, ὅταν ἐς τὠυτὸ, ὥσπερ τοῦ ἐμπύου, ὁ ῥόος ξυνίσταται καὶ βρόγχῳ· καὶ τὰ ἀορτέων, αἳ ξυνέχουσι τὸ πλεύμονα καὶ τὸν βρόγχον. 2 ἐς γὰρ τὸν πλεύμονα ῥεῖ διαμενὰ κατ' ὀλίγον, καὶ ὑγρότητα ὑπὸ τοῦ πλεύμονι ἐν ποιεῖ πολλήν. 3 ξηραινόμενον γὰρ τὸ ἐπιῤῥέον ὑπὸ τοῦ βρόγχου πέπηγε, ὥστε οὐκ ἀναπλύζόμενον, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐπιῤῥέον καὶ ἐνεχόμενον, βῆχα ποιεῖ, 4 ἐς τε τὰς ἀορτέας. καὶ ἐνεχόμενον τὸ ῥέον, ὥστε στενὰς ἀφεστηκυίας ἐχούσας τὰς ἀορτὰς, στενοχωρίην τοῦ πνεύματος παρέχει, 5 καὶ τοιοῦτο ποιεῖ πνεῦμα ἔχον, ὥστε αὐαλιπόμενον αἰεὶ ἐπιθυμεῖ αὐτὸ-

ubi defluxit ſedatur. 3 Suppuratis vero minus defluit, & non ſedatur. 4 Fiunt etiam ſuppurati, quum minus exſcreant quam influit in pulmonem. 5 Hoc enim quod in pulmone conſiſtit, & quod influit, pus fit. 6 Pus in pulmone & in thorace conſiſtens ac congregatum, ulcerat & putrefacit, 7 & poſtquam exulcerata fuerint, ab ulcerato influit, 8 & quum exſcreat, caput ſimul concuſſum magis fluit, 9 ſimulque ex ulcerato in thorace ac pulmone magis fluit, 10 & ulcera agitata refringuntur: 11 ut etiam, ſi fluxus à capite ceſſet, is qui ab ipſis ulceribus venit ſufficiens ſit morbum facere. 12 Fit præterea etiam ab ulcere ſuppuratus, & levior hic morbus exiſtit. 13 Fit etiam extra pulmonem, maxime quidem à ruptura, & ubi caro contuſa fuerit. 14 Juxta hanc enim pus congregatur, & congregatum fluctuat, ſi quis corpus concutiat, & ſtrepitum facit, 15 & hæc uruntur.

XXVII. Tabes autem fit quum in idem, velut in ſuppurato, fluxio fit per guttur, & appendentes pulmonis partes, appellatas aortas, quæ pulmonem & guttur continent ac conjungunt. 2 Fluit autem in pulmonem frequenter & paulatim, & humiditatem in pulmone non multam facit. 3 Reſiccatum enim id quod influit, & in gutture compactum, utpote quod non eluitur, ſed paulatim influit ac detinetur, tuſſim excitat, 4 & in aortis id quod influit detentum, utpote quum anguſta foramina aortæ habeant, anguſtum ſpiritui locum exhibet, 5 & talem ſpiritum habere facit, qui velut defectus ſemper reſpirare con-

εὐαπνοῖσι. 6 ἢν δὲ τῷ πλεύμονι, ὥσπερ οὐκ ἰχῶρος ὑγροῦ ἐόντος, ξυσμὸς ἰσχνότερος γίνεται. 7 ὅταν δὲ πολὺ ἀπορρυῇ τῆς κεφαλῆς, ἔστι ἂν τῷ πλεύμονι ξυσμὸς γίνεται. 8 πολὺ γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἐπιῤῥέον ἐστὶ, καὶ ἔμπυοι οὐκ ἐκ τῶν φθισίων τούτων γίνονται, ὅταν ὑγρότερον τὸ σῶμα γένηται. 9 καὶ ὅταν ξηρότερον γένηται, οὐκ ἐκ ἐμπύων φθισιῶντες.

xxiix. Ἔμπυοι [δὲ] τοῖδε δῆλοι γίνονται. 2 τὴν λαπάρην ἀρχομένων πόνος ἔχει. 3 ἐπὴν δὲ πῦον ξυνεστηκὸς ἤδη, ὅ, τε πόνος ὁμοίως ἔχει, βήξ τε γίνεται, καὶ ἀπαναχρέμπτεται πῦον, καὶ πνεῦμα ἔχει. 4 ἢν δὲ μήπω ἐρράγῃ ἐν τῇ λαπάρῃ, στέγειν καὶ ψοφεῖν ἐὸν ἐν ἀσκῷ. 5 ἢν δὲ τούτων μηδὲν ᾖ, ἔμπυος δὲ ἢ, τοῖσιδε χρὴ τεκμήρασθαι. 6 πνεῦμα πολὺ ἔχει, 7 φθέγγεταί τε ὑπορροιζέστερον, 8 καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι καὶ τὰ γόνατα, 9 μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν λαπάρην, ἐν ᾗ τὸ πῦόν ἐστι. 10 καὶ ὁ κίγκλος συγκεκαμμένος ἐστὶ. 11 καὶ λυγξ γίνεται. 12 καὶ ἰδρὼς ἐκχεῖται ὅλου τοῦ σώματος, καὶ ποτὲ μὲν δοκεῖ θερμὸς αὐτὸς ἑαυτῷ εἶναι, ποτὲ δὲ ψυχρός. 13 καὶ οἱ ὄνυχες κάμπτονται μᾶλλον ἐπὶ. 14 καὶ ἡ κοιλίη θερμὴ γίνεται. 15 τούτοισι χρὴ γινώσκειν τοὺς ἐμπύους.

xxix. Ὅσοι δ' ὀπίσθην ἰσχίου ἐς τὴν ῥάχιν φθίσιες γίνονται τοιάδε. 2 τὴν ὀσφὺν ἄλγος, 3 καὶ τὰ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς κενὰ δοκέουσιν αὐτῷ εἶναι· 4 χολὴ δὲ τάδ' ἐστὶν ἐπικινδυνώτατον. 5 ἴκτερος δὲ ἐπιγένηται ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, 6 καὶ ἐν τοῖσιν ὄνυξι πελιδνὰ ὅταν γένωνται, 7 καὶ ἐς τὸ σῶμα ὅταν ἕλκεα ἔλκεα,

concupiſcit. 6 Et in pulmone velut non vehementer humido exiſtente, pruritus contingit. 7 Quum vero multum de capite fluxerit, pruritus in pulmone non fit. 8 Multum enim eſt quod in ipſum inſluit, & ſuppurati ex his tabidis ſive phthiſicis græce appellatis fiunt, ubi corpus humectius factum fuerit: 9 & contra ubi ſiccius fuerit factum, ex ſuppuratis tabidi.

xxviii. Suppurati hoc modo cognoſcuntur. 2 Lateris mollitudinem à principio dolor occupat. 3 Quum vero jam pus collectum eſt, & dolor ſimiliter habet, & tuſſis fit, & pus exſcreat, & ſpiritus corripit. 4 Si vero nondum erupit pus, in lateris mollitudine concutitur, & velut in utriculo ſtrepitum facit. 5 Si vero horum nihil adſit, ſuppuratus autem ſit, ex his conjectare oportet. 6 Spiritum multum habet, 7 ſubraucoſiuſque loquitur, 8 & pedes ac genua intumeſcunt, 9 magis autem ab ea lateris mollitudinis parte, in qua pus eſt, 10 & thorax concurvatus eſt, 11 & membrorum diſſolutio fit, 12 & ſudor per totum corpus diffluit, & aliquando ſibiipſi videtur calidus eſſe, aliquando frigidus: 13 & ungues circumtenſi ſunt, 14 & alvus calida fit. 15 Ex his ſuppuratos cognoſcere oportet.

xxix. Porro quum retro in ſpinam fluxio proceſſerit, huic tabes fit cjuſmodi. 2 Lumbos dolet, 3 & anteriores capitis partes vacuæ videntur ipſi eſſe. 4 Bilis autem periculoſa eſt, 5 ſi icterus ſive regius morbus in oculis accedat, 6 & in unguibus lividitas ſi fiat: 7 & ſi corpus ulcera habeat,

ἕλκεα, καὶ τὰ περὶ τὰ ἕλκεα πελιδνὰ ἦ, [8] καὶ ὁ ἱδρὼς ἀκόπτων μὴ κατ' ὅλον τὸ σῶμα ἀκμάζῃ, ἀλλὰ κατ' ἴν μέρος τοῦ σώματος, [9] ἢν ὅταν τοῦ πυρετοῦ ἔτι ὄντος ἐπιναχρείμπτηται χλωρὸν, [10] ἢ, σὺν ὀνήσει ἐν τῷ παλμῷ μηδὲν τοῦ χλωροῦ, ἢ ἐπιναχρεμψίς πεύσηται. [11] Ὅταν οὖν δοκῇ χωρεύσειν, ὅταν σὺν ᾖ, καὶ ὅταν μὴ σῇ. [12] Ὅταν σὺν ᾖ, ἐμψοφέει σὺν τῇ φάρυγγι αὐαπνέοντος, [13] καὶ πνεῦμα ἐπικίνδυνον, [14] ἢ λύγξ, [15] ἢ ὁ πυρετὸς ἀπιὼν, δύσπνοιαι μένουσαι ἔτι σὺν τῷ παλμῷ ἐόντος, [16] ἢ ἡ κοιλίη ἀθυμίῃ ἢ δὴ ἐόντος ὑποχωρήσασα. [17] Τοῦτο παλμοειδὲς καὶ ἀφιεπαλμοίης ἐπικίνδυνα.

xxx. Πλευρίτιν δὲ χρὴ ἰᾶσθαι. [2] Τὸ πυρετῶν μὴ πωλέειν ἑπτὰ ἡμερέων. [3] Πίνειν δὲ χρὴ ὕδωρ, ἢ ὀξυμέλι, ἢ ὄξος καὶ ὕδωρ. [4] Τούτων δὲ χρὴ ἀποσκοπέειν, ὡς πλείστοις, ὡς ἐπιπλείστοις χρῆν). καὶ χλιαρὴν ἐπιναχρεμψίν πιέειν. [5] καὶ τοῖσιν ὀδυνέουσι πρώτοισι θερμαντηρίοισι φαρμάκοισι, [6] καὶ καταφορέειν διδόναι, ὅ, τι ἐπιναχρεμψιν πιέειν. [7] καὶ λελοῦσθαι χρέεσθαι τετάρτοισι. [8] τῇ δὲ πέμπτῃ καὶ τῇ ἕκτῃ χρέεσθαι ἐλαίῳ. [9] τῇ δὲ ἑβδόμῃ λύειν, ἢν μὴ ὁ πυρετὸς μέλλῃ ἀφιέναι, ὡς τάχιστα τοῦ λοιποῦ ὁ ἱδρὼς ἐξίῃ). [10] Τὰς δὲ ἐπὶ τῇ πέμπτῃ καὶ τῇ ἕκτῃ ἰσχυροτάτοισι χρέεσθαι τοῖσιν ἐπιναχρεμπτηρίοισι φαρμάκοισι, ὡς τάχιστα ἑβδόμαιον ὑπάρξαι ἡμέρῃσιν ἀγαθῇσι. [11] Ἢν δὲ μηδὲ τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρῃ παύσηται, τῇ ὀγδόῃ παύσεται, ἢν μὴ πάθος τῶν ἐπικινδύνων γένηται. [12] Ἐπὴν δὲ ὁ πυρετὸς ἀφῇ, φοβέεσθαι ὡς ἀθυμίῃσιν ἐπιόν. [13] Ἢν δὲ ἐνθυμὸς ἐξίῃ), ἢν μὲν ἔτι νεαρῷ τῷ σώματι ἐόντι, τῶν πο-

beat, & partes circa ulcera lividæ ſint, [8] & quum ſudor non toto corpore erumpit, ſed una 'aliqua corporis parte, [9] & quum febre adhuc exiſtente exſcreat æger pallidum viride, [10] aut ſi dum adhuc in pulmone ineſt pallidum viride, exſcreatio ceſſet. [11] Sic autem quum ineſt, & non ineſt, cognoſcere oportet. [12] Quum ineſt, in faucibus reſpirantis ſtrepit, [13] & ſpiritus periculoſus eſt, [14] & ſingultus adeſt, [15] & febris diſcedit, exſcreatione adhuc in pulmone hærente, [16] & alvus debili jam exiſtenti ſeceſſum 'facit. [17] Hæc pleuritidis & peripneumoniæ periculoſa indicia exiſtunt.

xxx. 'Cæterum pleuritidem hoc modo curare oportet. [2] Febris ſedanda non eſt per ſeptem dies. [3] Potu utendum aut aceto mulſo, aut aceto & aqua: [4] hæc autem quam plurima offerre oportet, quo humectatio fiat, eaque facta exſcreationem faciat: [5] & dolor ſedandus eſt calfactoriis medicamentis, [6] & abſorbendum dandum eſt quicquid 'exſcreationem facit, [7] & balneis utendum quarta die, [8] quinta autem & ſexta oleum illinendum eſt. [9] Septima lavandum eſt, ſi febris demittere non velit, quo præ balneo ſudor contingat. [10] Inſuperque & quinta & ſexta fortiſſimis utendum eſt exſcreatoriis medicamentis, quo ſeptimam diem quam facillime tranſigat. [11] Si vero neque ſeptima die febris ceſſet, nona ceſſabit, ſi non aliud quid periculoſum accedat. [12] Poſtquam 'autem febris dimiſerit, ſorbitiones quam debiliſſimæ offerantur. [13] Si vero evacuatio oboriatur, ſiquidem juvenile adhuc eſt cor-

πολλῶν ἀφαιρέειν. [14] ὧν οἷσι, τῶν πυρέλῳ ἀφιεῖσι, πυρέτοισι τοῖσι ῥοφήσασι χρῶ. [15] καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον περιπλευμονίην τὸν ἀρχὴν ἰῶ.

xxxi. Τοὺς ἐμπύους [ἐ]κφυσήσαι χρὴ κεφαλὴν μὲν ἰσχυροῖσι φαρμάκοισιν, [2] ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἀποτρέπειν ἐς τὰς ῥῖνας, [3] καὶ ἅμα διαχωρητικοῖσι σιτίοισι χρέεσθαι. [4] καὶ, ἐπὰν ἡ δοχὴ ἔτι νεοήμερος μηκέτι ᾖ, ἀλλ' ἐπιῤῥέπῃ ὀρθῶς, [5] ἐπανάχρεμψιν ποιέεσθαι, καὶ βῆχα ποιέειν, [6] εἰ ἰσχνοῖσι φαρμάκοισι χρέεσθαι, καὶ σιτίοισιν ἅμα. [7] ὁπόταν δὲ δέῃ διάχρεμψιν ποιέεσθαι, [8] καὶ πλείοσι σιτίοισι καὶ ἀλυκοῖσι χρέεσθαι καὶ λιπαροῖσι, καὶ οἴνῳ αὐστηρῷ. [9] καὶ βῆχα ποιέειν, ὅπως ἂν δύνηται. [10] καὶ τοὺς ὑπὸ τῆς φύσιος τοῦ αὐτοῦ τρόπου πάσχοντας, [11] πλὴν τὰ σιτία μὴ πολλὰ ἅμα, καὶ τὰ ὄψα μὴ πλείονα ἢ τὰ σιτία. [12] καὶ τῷ οἴνῳ ὑδαρεῖ χρῶ ἐπὶ τῷ σιτίῳ, ὡς μὴ θερμαίνῃ καὶ τῷ σώματι ἀσθενεῖ ἐόντι θερμότητα παρέχῃ. [13] καὶ ἅμα ἀμφότερα θερμαίνουσιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ θερμασίην ποιέουσι ῥεῦμα πολύ.

xxxii. Ὅπου [δὲ] διὰ τοῦ εἰσφύσεος ἐς τὴν κοιλίην ῥέῃσιν, ὑπῆσις γίνεται κάτω· ἔπειτα δ' ὅτε καὶ ἄνω. [2] τότε μὲν οὖν πρῶτον μὲν ὀδυνᾶται ἐν τῇ γαστρὶ, ὑπεξάγειν χρὴ τὸν φαρμάκῳ ἢ χυλῷ· [3] ἔπειτα φαρμάκῳ ἰσχυροτέρῳ χρέεσθαι, τοῖσί τε σιτίοισι διαχωρητικοῖσιν, ἕως ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. [4] ἐπὰν δὲ παύσηται ἡ ὀδύνη, καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἰσχυροτέροισι χρέεσθαι. [5] τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὰν πολλὰς ἡμέρας ἡ νῆσις ἔχῃ, ἰᾶσθαι. [6] ἢν δὲ ἀσθενὴς ᾖ, καὶ μὴ δυνάμενα ταῦτα ἀνέχεσθαι ὑπὸ ἀσθενείης, κλύ-

pus, potus auferendi ſunt. [14] Si vero febris dimiſit, triticeis ſorbitionibus utaris. [15] Et eodem modo peripneumoniam curato.

xxxi. At vero ſuppuratis caput purgare oportet non fortibus medicamentis, [2] ſed paulatim avertere in nares, [3] & ſimul eduliis ventrem ſubducentibus uti. [4] Et quum ' principium morbi nondum eſt, ſed eo fluxus vertitur ac vergit, [5] exſcreationem facere, & tuſſim excitare, [6] & medicamentis infuſilibus in nares uti, & cibis ſimul ingeſtis. [7] Quum autem exſcreationem facere oportet, [8] pluribus cibis & ſalſis ac pinguibus utendum eſt, & vino auſtero, [9] & quum ſic habet tuſſis inducenda. [10] Tabidos item eodem modo quod ad reliqua attinet curabis, [11] præterquam quod ' cibi non multi ſimul ingerendi ſunt, & obſonia non plura quam cibaria frumentacea, [12] & vino inter edendum utendum eſt aquoſo, ut ne calfaciat, & corpori debili exiſtenti caliditatem exhibeat, [13] & ſimul ambo calfaciant in eodem tempore, & caliditate multum fluxum inducant.

xxxii. Quum porro per gulam fluxus in ventrem proceſſerit, morbus infra fit, aliquando etiam ſuperne. [2] Huic ſiquidem in ' ventre dolor inerit, ſubducendus eſt primum medicamento aut ſucco, [3] deinde pharmaco fortiore utendum eſt, cibis vero alvum ſubducentibus, donec dolor perſeveret. [4] Ubi vero dolor ſedetur, cibis validioribus utatur. [5] Eodem modo ubi morbus multos dies hæſerit curabis. [6] Si vero debilis fuerit, & præ imbecillitate hæc offerri non poſſint:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 420 sur 917

ζὴν ἀσθενέστερον μᾶλλον χρὴ χυλὸν πλυσέ-
νης· 7 ἔπειτα, ἐπὴν τέτρωσκηθῇς, " ἢ συφόρβιον τινί. 67

XXXIII. Ὁπόταν δὲ ἐς τὴν σάρκα ὄπισθεν ὑπὸ τὰς ἀστρα-
δύλους ῥοῦσις καὶ ὑδρωπικὴ ποιήσῃ, ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. 2 καίειν τὴν σάρκα τὴν ὑπὸ τὰ τραχήλου μέσην τῶν φλεβέων ἐχούσας τρεῖς. 3 καὶ, ἐπὴν καύσῃς, ξυνάγειν καὶ ποιέειν ὡς ἐχνοειδέστατας ἁλάς. 4 καὶ, ἐπὴν ἀποφορέξῃς, ἀσὶς τὰς ῥῖνας φάρμακον ἀσφόρει, ἕως ἂν στρέπῃ). 5 " καὶ ἀδύνειε αὖθις, 68
ἕως ἂν ἀποστρέφῃ. 6 καὶ τὰ μὲν ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς θέρμαινε· τὰ δὲ ὄπισθεν ψύχε· 7 καὶ, ἐπὴν σοι ἀκτεθέρμανται μᾶλλον ἢ, τὰ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς. 8 " σιτία [δὲ] ἐδίδει τὰ φλεγμα- 69
τωδέστατα, καὶ ἥκιστα ' ἁλμυρηφαγέειν, ὡς ὅτι μάλιστα διαδυσωπῶσιν αἱ ῥοιαὶ αἱ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς. 9 ἔπειτα δέ, ἐπὴν ἀποφορέξῃς καὶ ἀποστρέψῃς τὴν ἐπορρόησιν, ἢν τι, πρὶν ἢ ὑστερισθῆναι τὸ ῥεῦμα, ἐς τὸ σῶμα ἔλθῃ, ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. 10 ἢν μὲν μᾶλλον ἀσὶς τὸ θέρμα ἀκκεχωρηκὸς ᾖ, τὰ ἔξωθεν πυελοῦσθαι. 11 ἢν δ' ἔνδον πρὸς τὴν κοιλίην, ἔξωθεν δὲ μὴ δῆλον ᾖ, " φάρμακον πιπίσκειν. 70
12 ἢν δὲ ἐπ' ἀμφότερα, ἀμφοτέρων ἀφαιρέειν. 13 ἐπιλη-
θέσθην δὲ χρὴ ἐκφυσᾶν ἔξοδον ποιέειν, ἢν ' τε κάτω, ἢν τε ἄνω, ἢν τε ἄλλη ὁπῇ ξυμπέφυκεν ἔξοδοί εἰσιν.

XXXIV. Ὁπόταν [δ'] ἰχῶρες ἀπὸ ῥέῃσι γλύνης, σικύην χρὴ προσβάλλειν, καὶ ἕλκειν ἔξω, καὶ μὴ κατασκαρίζειν, 2 ἐκ δὲ ἐνδόθεν θερμοτέροισι φάρμακοις πι-

possint : primum quidem ptisanæ succo per clysterem infuso, alvus eluenda ' est , 7 post ubi per hunc purgaris , aliquo ex adstringentium numero. 67

XXXIII. Quum autem retro in carnem juxta vertebras fluxus illapsus hydropem fecerit , sic mederi oportet. 2 Caro in collo inter venas crustis tribus uratur, 3 & ubi usseris, constringatur : & cicatrices quam tenuissimæ inducantur , 4 & ubi fluxum obturaris , medicamentum in nares adhibe , ut eo vertatur , 5 & aliud rursus, donec avertatur : 6 & ' anteriores quidem capitis partes calfacito , posteriores vero perfrigerato. 7 Et postquam anterioribus capitis partibus excalfactus fuerit , 8 cibos edat quam pituitosissimos , ac minime ventrem subducentes, quo fluxionum meatus in anteriore capitis parte quam maxime dilatentur. 9 Postea ubi obturaris & averteris influxionem , si quid prius quam curaris fluxum , in corpus pervenerit , sic mederi oportet. 10 Siquidem ' magis ad cutem fecesserit , externis partibus fomentum adhibebis. 11 Si vero intro ad ventrem , foris autem non conspicuum sit , medicamentum bibendum dabis. 12 Si vero in utranque partem , ab utraque detrahes. 13 Verum hoc studio habere oportet , ut proximum exitum facias , sive inferne sive superne , aut etiam alia aliqua corporis parte, ubi exitus sunt. 68 69 70

XXXIV. Quum coxendicum morbus à fluxione fiat , cucurbitam ' medicam affigere oportet , & foras trahere , & non scarificando pertundere : 2 & calfactoriis medicamentis in potu exhi-

πιπίσκουσι διαθερμήνη, ὅπως ἔξοδον ἦ, καὶ ἔξω ἐς τὸ δέρμα διὰ τῆς ἐλκύσιος τῆς σικύης, καὶ αὖτις αὖ ἐς τὸν κοιλίην διὰ τῆς θερμασίης. 3 ὁπόταν γὰρ ἀποφραχθῇ καὶ μὴ ἴῃ, ὅπῃ ὁδοιπορέῃ, ὁδοιπορίσσας ἐς τὰ ἄρθρα, ῥεῖ ἐς τὸ ὑπόκεινον, καὶ ἰχῶδες ποιεῖ.

40 xxxv. 71 "Ἡ ὀπίσθιον φθίσις. 2 τούτου τὸν κεφαλὴν κοιλότερον ἀσθενεῖ φαρμάκου, ἕως ἂν διαπερήφθη ὁ ῥόος. 3 καὶ τῇ διαίτῃ, ὥσπερ ἔμπροσθεν, χρῶ. 4 "φάρμακον δὲ πίνειν ἐλατήριον, καὶ κάτω γάλακτι κλύσαι. 5 τὰ δ' ἄλλα πυρέσσοντι ἴσα.

xxxvi. Ἐπὴν ὁ σπλὴν ὑπὸ πυρετοῦ μέγας γένηται. 2 γίνεται δὲ, ὅταν τὸ σῶμα λεπτυνθῇ. 3 τοῖσι γὰρ αὐτοῖσιν ὅ, τε σπλὴν μέγας καὶ "τὸ σῶμα φθίνει. 4 ὅταν δὲ τὸ σῶμα λεπτὸν ᾖ, καὶ ὁ σπλὴν μέλας, καὶ τὸ ἐπίπλοον ἅμα τῷ σώματι λεπτυνθῇ, ἡ πιμελὴ ἐν τῷ ἐπιπλόῳ διαλείκεται. 5 ἐπὴν δὲ τοῦτο κενὸν πιμελῆς γένηται, καὶ ἀπὸ τοῦ σπλανὸς μέλανος ἀποῤῥέῃ ἐς τὸ ἐπίπλοον· ὡς ἐγγύτατα ἦν τὸ ἐπίπλοον· ὥστε ταύτην ἔχειν, "καὶ ταύτῃ κενὴν ὑποδέχεται. 6 καὶ, ἐπὴν τὸ νόσημα ἅπαξ ἐν τῷ σώματι γένηται, ἐς τὸ νοσέον περίπεσῃ, ἢν μή τις σύντεχνος 7 ὡς "καὶ τὸ σύντεχνον ἐπικινδυνεύον. 8 τοῦτον δὲ ἰᾶσθαι. 9 φάρμακα πιπίσκειν, ὑφ' ὧν ὕδωρ καθαιρέεται, καὶ σιλφίῳ τὰ φλεγματώδεα διδόναι. 10 ἢν δὲ μηδ' ὕτω ῥᾴων γένηται, καὶ ὡς λεπτύνεσθαι καὶ ὡς ἐπιπολυόνεσθαι,

exhibitis intus calfacere, quo exitus fiat tum foras ad cutem per cucurbitæ tractionem, tum intus ad ventrem per caliditatem. 3 Nam quum obturatus fuerit fluxus, & non habeat quo iter faciat, viam ad articulos facit, & in id quod cedit influit, & sic coxendicum morbum inducit.

xxxv. 71 'Tabes ex fluxione retrorsum. 2 Qui hac affectus est, ei caput est purgandum debili medicamento, donec fluxus avertatur: 3 diæta autem utere velut in tabe superiore. 4 Medicamentum potandum præbe elaterium deorsum purgans, & inferne alvum lacte infuso elue, 5 de cætero fomentis utere.

xxxvi. Quum splen præ febre magnus factus fuerit: 2 (fit autem quum corpus attenuatur.) 3 Ex iisdem enim & splen 'floret, & corpus contabescit. 4 Quum autem corpus tenue fuerit, & splen floruerit, & omentum simul cum corpore attenuatum fuerit, pinguitudo in omento colliquescit. 5 Ubi vero vasa pinguitudine vacua facta fuerint, & à splene florente ac augescente in omentum defluxerit, utpote vicinum valde existens, & ut vasa habens eaque vacua, excipit, 6 & ubi morbus semel in corpore factus fuerit, ad id 'quod est morbosum vertitur, nisi quis probe disponat ac curet. 7 Nam etiamsi quis bene tractet, periculo non vacat. 8 Hunc sic sanare oportet. 9 Medicamenta in potu exhibenda sunt quæ aquam purgent, & edulia quam pituitosissima offerenda. 10 Si vero neque sic levior fiat, inurendæ sunt crustæ quam tenuissimæ, & quam maxime in superficie.

πίῳ, [11] "ὅπως τὸ ὕδωρ ἔχῃ 76
δυώη, [12] περὶξ δ' ὀμφαλῶ κύ-
κλον, καὶ ἐς τὸν ὀμφαλὸν μὴ,
[13] καὶ ἀφιέναι ἑκάστης ἡμέρης. [14]
τῶν νουσημάτων ὅ, τι μὲν ἐπικιν-
δυώτατόν ἐστι, ἐν τούτοισι καὶ δια-
κινδυνοῦν χρή. [15] ἐπιλυχνῶν μὲν
γὰρ ὑγιὴς ποιήσεις· ἀτυχήσαν
δὲ, ὅπερ καὶ ὡς ἔμελλε γίνε-
σθαι, τοῦτ' ἔπαγε. [16] παιδίῳ
δὲ χρὴ ὕδρωπα ὧδε ἰᾶσθαι. [17]
τὰ οἰδήσαντα καὶ ὑδατώδεα ἐμπλᾶσαι
ἐξοίγδην μαχαιρίῳ, πυκνὰ καὶ 77
σμικρὰ ἐξάγοντα. [18] ἐξάγειν δὲ
ἐν μέρει ἑκάστου δ' σώματος. [19]
καὶ πυέλῃσι χρήσασθαι, [20] καὶ
ἀεὶ τὸ ἐξοιγόμενον χείλιν θερμαι-
νέειν φαρμάκῳ.

XXXVII. Πλευρῖτις ξηρὴ ἄ-
νευ ῥύσιος γίνεται, ὅταν ὁ πλεύ-
μων λίην ξηρανθῇ ὑπὸ δίψης
ἀναλημίης. [2] ὁ γὰρ πλεύμων, ἅτε
ξηρὸς ἐὼν, ἐπὴν τι μᾶλλον ξηραν-
θῇ τ' φύσι, ἰσχνὸς γίνε), [3] καὶ 78
ἀκρατὴς γλουτῷ δ' καὶ κλιθεὶς
ἐς τὸ πλευρὸν ὑπ' ἀκρασίης,
ψαύῃ δ' πλευρῆ, [4] καὶ, ἐπὴν
θίγῃ, ὑγρῆ ἐοῖσ δ' ἄπλητον, καὶ
πλευρῖτιν ποιέῃ. [5] τότε 'δ' καὶ ὀ-
δυώη γίνε) ἐς τὸ πλευρὸν καὶ ἐς τὴν
κλεῖδα, καὶ πυρετός. [6] καὶ ἐπιναγ-
κὲς λευκὸν. [7] τοῦτον χρὴ
πολλοῖσι ποτοισιν ἰᾶσθαι, καὶ λοῦσι,
καὶ τὸ ὀδυώης φάρμακον διδόναι, καὶ
τἄλλα τὰ ἀναγκαιότατα ποιεῦντα.
[8] ἔστ δ' ἐν ἡμέρῃσιν ἑπτὰ ὑγιὴς γί-
νε). καὶ τὸ νόσημα ἀκινδυνώτατόν ἐστιν.
[9] καὶ σῖτα δὲ χρὴ διδόναι.

XXXIX. Πυρετοὶ δ' αὐτὸ δὴ
γίνον)· [2] "ὅταν δ' σώματος ὑπὸ φλε-
γμήνωσις εἰς στέρνα ἀποδιήκῃσι,
καὶ τὸ φλέγμα καὶ ἡ χολὴ κοιλοκλά-
δέα ἀναξηράνωσι, [3] 'καὶ μὴ ἀνα-
ψύχῃ-

perficie, [11] quo aquam continere possis, [12] circumcirca umbilicum, & una in 'umbilicum, 65
[13] & emittere singulis diebus. [14]
Quum enim morbus periculosissimus sit, in his periclitari oportet. [15] Si enim successerit, sanum facies: sin minus, quod etiam alias futurum erat, id ipsum perpetitur. [16] Cæterum in puero hydropem sic curare oportet. [17] Partes tumidæ & aqua plenæ aperiendæ sunt scalpello, & frequenter ac parum educendum est. [18] Educendum autem est à singulis corporis partibus, [19] & 'fomentis utendum, [20] & 70
semper locum apertum unde eduxeris calfactorio medicamento illines.

XXXVII. Pleuritis sicca citra fluxum fit, quum pulmo valde exsiccatus fuerit præ siti necessaria. [2] Pulmo enim natura siccus existens, ubi amplius quid quam pro natura siccatus fuerit, gracilis fit, [3] & impotens redditus & ad latus præ impotentia reclinatus, latus contingit, [4] & postquam contigerit ipsum humidum 'existens, cohæret & ad- 75
glutinatur, & pleuritidem, hoc est, lateris morbum facit. [5] Tunc vero & dolor fit in latere & in clavicula, & febris, [6] & album exscreat. [7] Hunc multis potibus curare oportet, & lavare, & doloris medicamentum præbere, & alia quæ exscreationem faciunt. [8] Hic in septem diebus sanus fit, & morbus minime periculosus est, [9] & cibos præbere non oportet.

XXXVIII. Febres porro propterea fiunt, [2] 'quum corpore 80
superinflammato carnes intumuerint, & pituita ac bilis concluſa quieverint, [3] & neque re-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 423 sur 917

ψύχεσθαι μηδὲν, μήτ' ἐξιὸν, μήτε κινδύνῳδον, μήτ' ἄλλως ὑποιόν. 4 ὁπόταν [οὖν] κόπος ἔχῃ καὶ πλησμονὴ, λούειν χρὴ πολλῷ, καὶ χρίειν ὑγρὸν, καὶ θερμαίνειν ὡς μάλιστα, 5 ὡς ἡ θερμασία, αὐοιχθέν 79 τῷ σώματι, ἅμα τῷ ἱδρῶτι ἐξέλθῃ. 6 ἐξῆς δὲ δεῖ αὐτὸ πιεῖν καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας. 7 καὶ, ἢν μὴ πωνῆται, φάρμακον πίσσης χολησάγον, 8 καὶ ψύχειν τὸν πυρετὸν, πρὶν ἢ τεταρταῖος ᾖ. 9 " μέχρι, 80 ἕως ἂν τὸ σῶμα θάλλῃ, πιπίσκειν φάρμακον. 10 ἐς γὰρ κένον] ἐὰν μὴ σμικρὸν, ὥστε σωσιδέον τῷ σώματι. 11 ἐπὶν δὲ ἰσχνὸς ᾖ, πιπίσκειν, " καὶ 81 ἐνήσεται.

xxxix. Πυρετῷ σῖτον μὴ προσφέειν, μηδὲ ῥοφήμασιν ὑποξύειν. 2 καὶ πίνειν ὕδωρ θερμὸν καὶ μελίκρατον, καὶ ὄξος σὺν ὕδατι. τοῦτο δὲ πιπίσκειν ὡς πλεῖστα. 3 " ἢν γὰρ μὲν 82 ψυχρὸν ἐσίῃ τὸ πόσιν, θερμὸν ἐὸν κὴ μέγα, ὑπὸ τῷ σώματι τῷ νοσέοντι ἀφικνέεται, ἢν τε διαρρήσῃ, ἢν τε διιδρώσῃ. 4 πίνοντι δὲ αὐοιγόμενόν τε καὶ ἀναπνέον καὶ κινούμενον τὸ σῶμα, συμφέρον ποιήσει. 5 ἐπὶν δὲ ἰσχνὸν ἐόντα κάμῃ, ' δῆλον, ὅτι ἐν ᾷσι τὸ φλεγμαίνον ὁ πυρετὸς ἔχει. 6 καὶ, ἢν μὴ πωνῆται, πρίφειν καὶ φλεγμαίνειν ποιέει. 7 καὶ, ἢν μηδ' ὅτω ξυμφέρῃ, δῆλον, ὅτι οὐκ ἐχρῶ τὸν πυρετὸν παρέχειν. 8 τοῦτον χρὴ φάρμακον πίσσῃ, ὡς ὑπεξάγῃ, ὅπῃ αὖ μᾶλλον ὁ πυρετὸς ἔχῃ, ἢν τε κάτω, ἢν τε ἄνω. ἢν μὲν ἄνω,

frigeretur quicquam, neque exeat, neque moveatur, neque aliud quid ſubeat. 4 Quum itaque laſſitudo occuparit & febris ac repletio, lavare multa aqua oportet, & oleo illinere, & quam maxime calfacere, 5 quo caliditas aperto corpore, præ ſudore egrediatur: 6 conſequenter autem hæc facienda ſunt per tres, aut ' quatuor dies: 7 & ſi 85 non ſedetur ac ceſſet, pharmacum in potu exhibendum eſt quod bilem educat, 8 & febris perfrigeranda eſt, præterquam ſi quartana exiſtat. 9 Medicamentum tamen donec corpus floridum eſt ne propinato, 10 non enim vacuantur, niſi parum, utpote corpore turgente. 11 Quum autem gracilis ac macilentus fuerit, tunc bibendum exhibe, & evacuabitur.

xxxix. Febrienti cibum ne offeras, ' neque ſorbitionibus 90 ſubtus alvum ducas. 2 In potu dabis aquam calidam, & aquam mulſam, & acetum cum aqua: hæc autem quam plurima bibat. 3 Si enim non frigidus ingreſſus fuerit potus calidus exiſtens ac manens, ex corpore ægroto detrahet, & vel per urinam ejicier, vel exſudabit. 4 Undiquaque autem apertum, & reſpirans, ac motum corpus, id quod conducibile eſt faciet. 5 Quum vero gracilem exiſtentem ' febris urat, 95 manifeſtum eſt quod non propter corporis tumorem febris occupet: 6 & ſi non ceſſet, nutrire oportet ac tumidum facere: 7 & ſi neque ſic conducat, palam eſt quod non oportuerit febrem inducere. 8 Hunc itaque medicamentum potare oportet quod educat, qua parte febris magis hæret, ſive ſuperne, ſive inferne:

ferne: & siquidem superne hæreat, superne, sin inferne, inferne. 9 Nihilo autem minus oportet etiam debiles fortia medicamenta potare, sed similiter: aut solum sic, ut fortibus quidem forte, debilibus vero debile exhibeas. 10 Ardores vero potionibus & sorbitionibus, quemadmodum febrem frigefactorio medicamento exolvere oportet, cammaro videlicet, aut alio quopiam hujuscemodi: 11 & si nauleam contrahat à frigefactorio, calfactoriis utere consequenter. 12 Ubi vero non cesset, frigefactoriis rursum utere.

XL. Icterum sive regium morbum sic curare oportet. 2 Quum susceperis nutrito, & balneis, & pinguefacientibus, potibusque ac cibis humectato, per tres aut quatuor dies. 3 Postquam autem humectatum fuerit corpus, purgato & reficcato ipsum, pinguitudinemque derepente exhaurito, 4 & undiquaque si possibile sit medicamentum adhibens, humiditatem educito, 5 ad caput vero purgatorio debili uritor: 6 & urinam cientia bibenda dato, 7 eaque ante cibos hoc tempore quo turbatam humiditatem purgaveris in potu præbe, ne ab eo tempore corpus nutriatur. 8 Quum vero attenuatum fuerit, etiam balneis purgato, 9 & contusa cucumeris sylvestris radice, eaque in aquam conjecta, inde lavato. 10 Cæterum medicamenta bilem ducentia ne propinato, ne corpus magis conturbes. 11 Ubi vero sic cum fuerit id quod conturbatum fuit, nutrito, nullo alvum subducente medicamento, neque urinam ciente utens, sed vino

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 425 sur 917

τὸν ἄνθρωπον τέτοιζιν. [12] ἢν δὲ χλωρὸς ᾖ, πάλιν ἐξαρύσας· [13] ξηραίνειν δὲ μηδαμῶ, ὡς μὴ παχὺ χλωρὸς ἐὼν.

XLI. Ἕλκος ἐπέχῃ ἐπὶ τὸ σῶμα ἀφ' οὗ τέτρωται. [2] ἐπὴν φλεγμαίνῃ ἡ σὰρξ ἡ περὶ ἕλκος, καὶ οἱ κρημνοὶ μεγάλοι ἔωσι τοῦ ἕλκεος, καὶ τὸ ἕλκος ὑγρὸν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἕλκεος ἐξηρασμένου ἐπῇ ἰχὼρ, ἢ τὸ ἕλκος συμπεπηγὸς ᾖ, [3] ξυνιστᾷ σηπὼς ὁ ἰχὼρ, ὁ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος ἀπορρέων, κωλύεται ἔξω χωρέειν ὑπὸ τῆς ἐπιπεπηγότος ὑπὸ τοῦ ἕλκεος ἀπὸ τοῦ σάρκος. [4] ἡ δὲ σὰρξ ὑποδέχεται· ὥστε μετέωρος ἐοῦσα ὑπὸ φλεγμονῆς· καὶ, ὅταν ἀφίκηται ὁ ἰχὼρ ἀπορρέων, σήπει καὶ μιαίνει. [5] τοῦτον φαρμάκοισιν ὑγραίνοντας αὐτὸ τὸ ἕλκος χρή, ὡς ὑγρὸν ὁμβρῆ ἔξω τὸ ῥεῦμα ῥέον ἀπὸ τοῦ ἕλκεος, καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ σάρκος. [6] καὶ τὰ καθαίροντα τοῦ ἕλκεος ψυχροῖσι φαρμάκοισι [ἀθεμελέα,] ὡς χλιαίνεσθαι συμπλήσῃ ἡ σὰρξ, καὶ μὴ διαῤῥαγείσης αὖ πλείω ῥέῃ. [7] καὶ τἄλλα δὲ ἕλκεα ψυχροῖσι ἀθεμελέα, καὶ ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑγραίνοντα ἐπιπλέοντα.

XLII. Κυνάγχη ἀπὸ αἵματος γίνεται, ὅταν τὸ αἷμα παχὺ τὸ ἐν τῇσι φλεψὶ, τῇσιν ἐν τῷ τραχήλῳ. [2] τὰ τῶν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖσι γυίοισι φλεβῶν αἷμα ἀφαιρέῃ, [3] καὶ ἄνω κάτω ὑπεξάγῃ, ὡς τὸ τῶν νέσον παρέχον [ἐς] τοῦτο κάθαρσιν. [4] καὶ γλῶσσαν, ὁπόταν ἕλκεα μεγάλα ᾖ, ὡσαύτως διαχειρίσιον. [5] τὰ νοσήματα χρὴ ἀπ' ἀρχῆς ἰᾶσθαι. [6] ὅσα μὲν ἀπὸ τῶν ῥόων γίνε-

vinoſo, & his quæ rubicundiorem hominem faciunt. [12] Si vero viridis ac luteus ſit, rurſus exhaurito, [13] nequaquam vero ficcato, ut ne is color ſtabilis reddatur.

XLI. Ulcus ferinum in corpus propterea venit. [2] Poſtquam caro tumida & inflammata circumcirca fuerit, [1] & margines ulceris magni extiterint, & ulcus ipſum humidum, & in ulcere ſanies reficcata inerit, aut ulcus conſtrictum fuerit: [3] ſanies computrefaciens ab ulcere defluens, foras prodire à conſtricto ad carnem ulcere prohibetur. [4] Caro autem ſuſcipit, utpote elevata exiſtens ab inflammatione: & quum in ipſum pervenerit ſanies ſubterfluens, putrefacit & attollit. [5] Hunc medicamentis humectantibus ipſum ulcus illinere oportet, ut ex humectato ulcere fluxus foras effluat, & non ſubter carnem. [6] Influentia etiam in ulcus frigefacientibus pharmacis illinenda ſunt, quo perfrigerata caro exiſtat, & non diruptæ rurſus fluxionem immittat. [7] Sed & alia ulcera frigefacientibus oblinenda ſunt, & ſuper ipſa humectantia imponenda.

XLII. Angina, quam cynanchen Græci vocant, à ſanguine fit, quum ſanguis in venis quæ in collo ſunt compactus fuerit. [2] Sic affectis à venis quæ in brachiis ſunt ſanguinem detrahes, [3] & ſimul alvum inferne ſubduces, quo id quod morbum exhibet detrahatur. [4] Lingua quoque quum magna ulcera habuerit, ſimiliter curanda eſt. [5] Morbos à principio curare oportet, [6] & ſiquidem

dem à fluxionibus fiunt, primum fluxiones ſedare : 7 ſi vero ab alia cauſa, principium morbi ſedare ac 'curare : 8 deinde id quod influxit, ſiquidem multum fuerit educere, 9 ſin modicum, per diætam moderari ac componere.

XLIII. Capitis fracturæ. 2 Siquidem os fractum fuerit ac contritum, periculo vacat, 3 & curare oportet hunc humectantibus medicamentis. 4 Si vero rumpatur, & fiſſura fiat, periculoſum eſt. 5 Huic ferram adhibere oportet, ne in oſſis ſciſſuram ſanies influens 'membranam cerebri putrefaciat. 6 Nam ut per anguſtum intrans, non autem exiens, affligit, & furere hominem facit. 7 Huic itaque ferram adhibere oportet, ut ſanies exitum habeat, non ſolum ingreſſum, ampla ferratura facta. 8 Medicamentis autem utendum quæ humorem in ſeſe trahunt, 9 & lavandum.

XLIV. Febricitanti caput ne purgato, ut ne furioſus fiat. 2 Calfaciunt enim caput pharmaca purgativa : 3 & ſane ad 'calidi- tatem febrilem accedens ea quæ in medicamento eſt, inſaniam facit. 4 mortifera vulnera 5 Ex quacunque cauſſa male affligente quis atram bilem revomuerit, moritur qui vulnus habet. 6 Et qui ab evacuatione detinetur, & debilis eſt, & tenuis exiſtens, derepente ſiccus ſubfidit, moritur. 7 Quum à caliditate detento, ulcuſcula eruperint debili exiſtenti circum circa livida, moritur. 8 Quum à morbo quopiam detento, debili jam exiſtenti, livida 'ulcuſcula enata fuerint, mortale.

XLV. Quum quis à medicamenti potu ſuperægrotarit, &

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 427 sur 917

ὑπεκχωρέῃ, οἷον κοιλίῃ φέρεσθαι, [2] τὸ μὲν πρῶτον τὸ κεκραμένον, ἔπειτα ἄκρητον, ἔπειτα διδόναι, καὶ πάλιν. [3] Φάρμακον δὲ μήτ' ἐνημεῦν, μήτ' ἐμεῖν ἐᾷν. [4] χολὴ δ' ἐπὶ τὸ αὐτόματον ῥᾳστα, ἢ κάτω ἢ ἄνω, χαλεπωτέρη πέφυκεν. [5] ἡ μὲν γὰρ αὐτόματος ὑπὸ βίης γινομένης τοῦ σώματος βιᾶται. [6] ἢν δ' ὑπὸ φαρμάκου ῥέῃ, οὐχ ὑπὸ συγγενέος βιᾶται. [7] ἢν δὲ ἐπὶ γαστρὶ γαλαθηνὸς ἐνόμφον τε καὶ ἐμεῖν ἐᾷ, μὴ πάνυ τὸ ἔμετον. [8] ὁ γὰρ ἔμετος τὸ ἐνημεῦν παύει. [9] ῥᾷον δὲ ὁ ἔμετος ὕστερον παύεται. [10] ἢν δ' ἀσθενὴς ἢ ὁ πεπονθὼς, ὕπνον φάρμακον ἐμποιήσας διδόναι. [11] τὸ μὲν αἷμα ὀπόταν νόσον ποιῇ, ὀδυνᾷ· [12] τὸ δὲ φλέγμα, βάρος, ὡς τὰ πολλά.

XLVI. [1] Τῶν νοσημάτων, ὧν μὲν ἐπίσταταί τις, φάρμακον πίνειν μὴ ἰσχυρόν. [2] ἢν δ' ῥᾷον γλύφῃ, δεδιέναι οὐδὲν, οὐ τρέπεται ἐπὶ ἰσχνότερον. [3] ἢν δὲ μὴ ῥᾷον ᾖ, ἀλλὰ χαλεπώτερον ἔχῃ, τἀναντία. [4] ἢν μὴ ἰσχνάνῃ ξυμφέρῃ, φλέγμαινε σιτίοισι καὶ πάμπαν μεταβάλλοντα, ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρώμενον. [5] ἢν δέ τινα νοσημάτων ἢν τις, ἰσχυρὸν μὲν δεῖ ἀλγέοντα, παραμεταβάλλεσθαι, δεῖ δὲ νοσήματι ἀσθενέϊ, σὺν τοῦτο μὲν ἰσχυροτέρῳ θεραπεύειν τὸν φάρμακον δεῖ νοσήματι χρέεσθαι. [6] ὥστε καὶ, ἢν τι δεῖ ὑγιαίνοντα ἢν, ἀπαγαγεῖν σὺν τῷ ἀσθενέοντι, ἀδεμίη βλάβη ἐστίν. [7] ἐπὴν δὲ τὸ νόσημα ἰσχυρότερον, τὸν δὲ νοσέοντα ἀσθενέα λάβῃς, ἀσθενέσι τοῖσι φαρμάκοισιν οὐ τρεπίζειν, [8] ἅτε αὐτῷ δεινοτέρου ὄντος καὶ ἀπα-

inferne ac ſuperne ab ipſo ſeceſſerit, vinum ſorbeat, [2] primum quidem dilutum, deinde meracum frequenter, & ſanabitur. [3] Medicamentum autem neque evacuativum, neque vomitorium ſumat. [4] Bilis ubi ſua ſponte eruperit, aut inferne, aut ſuperne, difficilius ſedatur. [5] Quæ enim ſponte procedit, præ violentia corpori facta impellitur. [6] Si vero à medicamento fluat, non à gentilitatis cognatione violatur. [7] Quum ſuſceperis vinoſum & vomentem, vomitum ne ſedato. [8] Vomitus enim evacuationem ſedat: [9] facilius autem vomitus poſtea ſedabitur. [10] Si vero debilis fuerit qui hæc patitur, ſomnificum medicamentum à vomitu præbebis. [11] Sanguis quum morbum facit, dolorem exhibet: [12] pituita autem gravitatem utplurimum.

XLVI. Morbum ſi quis non cognoſcat, medicamentum bibendum præbeat non forte. [2] Si itaque levior inde fiat, demonſtrata via eſt, quod gracilitatem inducendo curandus eſt. [3] Si veor non levior reddatur, ſed pejus habeat, contraria facienda ſunt. [4] Si non profuerit gracilem facere, tumidum facere conducet, & frequenter permutare, ita ut hoc conſilio utaris. [5] Si quis in morbis quid permutaturus eſt, forti quidem ægroto, debili autem morbo, tum quidem confidenter fortiore quam morbus eſt medicamento utendum eſt. [6] Nam etiamſi quid de ſano abducat una cum debili ac ægroto, nullum detrimentum eſt. [7] Si vero morbum fortiorem, ægrotum autem debilem acceperis, debilibus pharmacis curabis, [8] quæ ipſum morbum ſuperent & abducant, verum

purgatum

ἀπαίξησιν, ἀσθενίστερον δὲ μηδὲν ποιήσωσι τὸν ἀληθέοντα. 9 γυμναστικὴ δὲ καὶ ἰητρικὴ ὑπεναντία πέφυκεν. 10 ἡ μὲν γὰρ γυμναστικὴ ἃ δεῖται μεταλλαγὰς ποιέειν, ἀλλ' ἡ ἰητρική. 11 τῷ μὲν γὰρ ὑγιαίνοντι οὐδὲν ὄφελος ἐκ τοῦ παρεόντος μεταλλάσσειν, τῷ δ' ἀληθέοντι.

XLVII. Τῶν δὲ νουσημάτων, ὅσα μὲν ἕλκεα ἐόντα ὑπερέχουσι καὶ ἄλλως σύμφορόν ἐστιν, ἅμα τοῖσι φαρμάκοισι καὶ λιμῷ χρὴ ἰῆσθαι. 2 ῥόος ξυμφέρει ἐκ κεφαλῆς ῥέοντος, ἔμεσις. 3 τὰ παλαιὰ νοσήματα χαλεπώτερον ἰᾶται τῶν νέων. 4 ἀλλὰ νοσήματα τὰ παλαιὰ πρῶτα νέα ποιέειν. 5 ἕλκος πεπωρωμένον ὑποάλμοντα τὸ σκληρὸν σηπεδόνι φαρμάκου, ἔπειτα σωάγει. 6 τῶν φαρμάκων ὅσα φλεγμαίνειν ποιέουσι μάλιστα, τοῦτα σωάγουσι τὰ καθαρά. 7 τὰ δὲ ἰσχναίνοντα, τοῦτα καθαίρουσιν. 8 ἢν δέ τις σωάγῃ τὰ μήπω ὠρεῦσαν ἕλκεα, τὸ νοσέον τρέφει σῶμα, ὃ οὐ ἕλκος ἔχει. 9 καὶ, ἢν μὲν σωάγῃ δεῖ τὸ ἕλκος, καὶ ἐμπλῆσαι, φλεγμαίνειν χρή. 10 καὶ, ἢν σὺν κεφαλῇ σάρκα βάλῃ. 11 ἐπεὶ καταφθείρει γὰρ ἡ σὰρξ ὑπὸ τῆς σηπεδόνος, οὐδὲν τῷ ὑπὸ τῶν φαρμάκων σηπεδόνι, καὶ τῇ φύσει ξυμμαχεῖ. 12 τῷ δὲ μείονος ἢ λείην ἰσχναίνειν τοῖσι σιτίοισι.

XLIIX. Τὰς ἀνιωμένας, καὶ νοσούσας, καὶ ἀπάγχεσθαι βουλομένας, μανδραγόρου ῥίζαν πιεῖν πρὸ ἀνίσκης ἕλκιστον ἢ ὡς μηνεσθαι. 2 ἀπαγμὸν οὕτω χρὴ ἰᾶσθαι. 3 πῦρ ἀμφοτέρωθεν ἐκτέρωθεν τῆς κλίνης, 4 καὶ μανδραγόρου ῥίζαν πιεῖν πρὸ ἀνίσκης ἕλκιστον ἢ ὡς

verum ægrotum nihilo debiliorem reddant. 9 Ars exercitandi corpora, & Medicina contrariæ ſunt. 10 Ars enim exercendi corpora (' gymnaſtice Græcis appellata) non opus habet permutatione, ſed Medicina. 11 Sano enim non auxiliatur tranſmutatio ex præſenti ſtatu, verum ægroto.

XLVII. Morbi quicunque ulcera ſunt, & ſuper reliquum corpus eminent, eos ſimul cum medicamentis etiam fame curare oportet. 2 Fluxione ex capite fluente vomitus conducit. 3 Antiqui morbi difficilius curantur quam recentes, 4 verum morbos antiquos ' primum recentes facere oportet. 5 Ulcus calloſum factum, ejecta primum duricia per putrefactorium medicamentum, conſtringere deinde oportet. 6 Pharmaca quæ tumefacere maxime ſolent, ea pura ulcera adſtringunt: 7 quæ vero attenuant, ea purgant. 8 Si vero quis conſtringat ulcera nondum matura, corpus ægrotum nutrit quod ulcus habuerit. 9 Et ſiquidem adſtringere oporteat ulcus ac implere, ' tumefacere prodeſt, 10 etiam ſi in capite carnem velis. 11 Renutrita enim à cibis caro, propulſat eam quæ à medicamento putrefacta eſt, & ſimul cum natura debellat. 12 Verum elevatam, aut levem carnem, cibis gracilem reddere oportet.

XLVIII. Triſtes anxios & ægrotos, ac ſe ſtrangulare volentes, mandragoræ radice mane in potu data minore pondere quam quod inſanire facit, curabis. 2 Convulſioni ſic mederi oportet. 3 Ignis ' ab utraque lecti parte ſuccendatur, 4 & mandragoræ radix in potu præbeatur

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 429 sur 917

ὡς μεμνεαζ. 5 ἢ ἐς τὰς τένοντας τὰς ὀπισθίας σπασικὸν ἐπιτιθέναι θερμόν. 6 ἀπὸ πυρετοῦ μὴ ἐπιλάβῃ, παύεται ἐν ἡμέρῃ, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ. 7 ἀπὸ ῥήγματος πυρετὸς ἢ λάζεται πλεῖον ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. 8 ἢν δὲ λάζηται, εἰς ὑδρωπα ἀπὸ ῥήγματος ἔρχεται, ἀπ' ἄλλης τινὸς λάβοι δ' ἄν, καὶ οὐ χρὴ οὕτως αὐτὸν ἀπὸ ῥήγματος αἰτιᾶσθαι. 9 ὅπόταν ἄνθρωπος σπασθῇ περιττῶς ἢ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, μανίην ἑαυτῷ ποιεῖ.

XLIX. Φλέβα δὲ ἄδε χρὴ καίειν ἐπιτήδειον, ὅταν τὸ αἷμα, ὃ ἂν καῇ νοσέων. 2 ἢν κακωθῇ ἢ ἄνθρωπος, μὴ ῥέῃ δὲ τὸ αἷμα, ὡς μὴ ἐπικίνδυνον ἢ τοῦτο αὐτῷ, καὶ ἀμφότερα ταῦτ' ἐστὶ ποιεῖν. 3 ἢν διακαύσῃς, τοιούτῃ σὺ τῷ πόνῳ, ἔστ' ἂν ἐνεγκεῖν ἐκμένῃ, ἐξυμφύσῃ· ἀφέλκει δὲ τοῦ ῥόου. 4 ἢν μὲν γὰρ ἀλγήσῃ, ἐκρεῖ. 5 ἐπὴν δὲ ἀλγήσῃ, τὸ ἄκρον ἑκάτερον αὐαντείῃ τὸ φλεβὸς, ἢ ἀλγήσῃ, καὶ συναναιμήσῃ. 6 ἢν δὲ καυθῇ ἀλλοῖον μέρος ἢ, ὑπὸ δὲ καυθῇ ἀλλεμμένου ἀλφαρίσας δὲ ῥοῦμα τῆς ὑγρασίης. 7 ἢν δὲ αἷμα ῥεῖ σὺν φλεβὸς, ἀλγήσῃ ἐπικαρσίην. 8 ἢν δὲ μὴ παύῃ, ἀνὴρ τοιοῦτος, οἷον καὶ πρότερον ἐκαλέσαμεν ἀλφαλέμμενον χαλεπὸν φαρμάκου ῥέον παῦσαι ἢ τὸ ἄῤῥοον. 10 ὀδυνᾶται δὲ κεφαλὴν δὲ αἷμα ἀφαιρεῖ, ἀπὸ τῶν φλεβέων. 11 ἢν δὲ μὴ παύηται, ἀλλὰ πολυχρόνιον ᾖ, ἀλγήσῃ καὶ φλεβὸς, καὶ ὑγιὴς γένηται. 12 ἢν δὲ κεφαλὴν καθήρῃς, μᾶλλον πονεῖ.

L. Ἰητρικὴν δὲ δυνατὸν ἐστὶ ταχὺ μαθεῖν 2 ἀλλὰ τόδε, ὅτι ἀδυνα-

minore pondere quam quod insaniam facit. 5 Et ad tendines posteriores sacculi calidi imponantur. 6 A convulsione si febris invaserit, sedatur eadem die, aut sequenti, aut omnino tertia. 7 A ruptura febri non corripit amplius quam tres aut quatuor dies. 8 Si vero corripiat, & quis putat se à ruptura habere, ab alia sane quapiam causa corripitur, & non oportet ipsam velut à ruptura curare. 9 Quum homo manibus ac pedibus distentus ac tortus fuerit, insaniam sibiipsi facit.

XLIX. Venam porro sic urere convenit commodam ad morbum, ex quocunque tandem quis ægrotarit. 2 Si ustus fuerit homo, & fluxerit sanguis, ita ut hoc non periculosum sit ipsi, ambo hæc facere licet. 3 Si vero perusseris ipsam in dolore, cujus gratia urebatur, non coalescit, verum fluxui prodest. 4 Si enim perusta fuerit, non fluit. 5 Nam postquam perusta est, extremitas utraque venæ recurrit, qua parte perusta est, & exarescit. 6 Si vero quid relictum fuerit, præ relicto perfluente fluxum humectatur. 7 At si sanguis ex vena fluit, per transversum perurito. 8 Si vero non cessat, ad hæc supra ac infra utrinque dissecato, quo sanguinis fluxus avertatur. 9 Diductum enim facilius est medicamento sedare, quam coacervatum. 10 Doloris in capite gratia, sanguinem de venis detrahito. 11 Si vero non sedetur, & diuturnus sit, perure venas, & sanus evadit. 12 Si vero caput purgaveris, magis affliges.

L. Medicinam cito discere non est possibile, 2 propterea quod

ἀδυνάτων ἐστὶ καθεστηκός τι ἐν αὐτῇ σοφίζεσθαι ἰητρός. 3 οἷον ὁ τὸ γράφειν ἕνα τρόπον μαθών, ὃν ἐδιδάσκετο, πάντα ἐπίσταται). 4 καὶ οἱ ἐπιστάμενοι πάντες ὁμοίως. 5 Διὰ τόδε, ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ ὁμοίως ποιοῦμενον τότε τε καὶ νῦν, οὐκ ἂν τὸ ὑπεναντίον γένοιτο, ἀλλ' ἀεὶ εὐδυνάτως ὅμοιόν ἐστιν, καὶ οὐ δεῖται χρόνου. 6 Ἡ δὲ ἰητρικὴ, νῦν τε καὶ αὖτις καὶ τὸ αὐτὸ ποιέει, 7 καὶ οὐδὲν τὸν αὐτὸν ὑπεναντία ποιέει, 8 καὶ τοῦτο ὑπεναντία σοφίσιν ἐοικότα. 9 πρῶτον [μὲν] ὑπεκχωρητικὰ οὐκ ἀεὶ [τοῦτο] ποιεῦσιν, [ἀλλ' ἴσασι] 10 καὶ μὲν ὑπεκχωρητικὰ ἀμφότερα ποιέουσι. 11 τάχα δ' ἂν ὅτως ἔχουσι μὲν ὑπεκχωρητικὰ τοῖσι συσιμφισιν ὡς ὑπεναντία. 12 Ἐπιστάσης τῆς κοιλίης διὰ πλῆν φλεγμονῆς αὐτὸ τὸ σῶμα, 13 ἐς πλῆν κοιλίην φλέγματος ἀφικομένου, ὅτως ἡ στάσις ὑπεκχώρησιν ἐποίησεν. 14 ἐπὶ γὰρ τὸ φλέγμα ἐς πλῆν κοιλίην ἐσέλθῃ, ἵνησις γίνεται). 15 ὧν τοίνυν αἱ μὲν ὑπεκχωρητικὰ φύσει συσιμφισιν ποιέουσιν ἐν τῇ κοιλίῃ, 16 αἱ μὲν μὴ ὑπεκχωρητικὰ ποιέουσι, ὀκλύουσι δὲ τὸ νοσέειν ποιέον καὶ ὑγρασίης), αἱ δὲ ὀκλυσθῶσι, γίνεται ὑγιής. 17 καὶ ὅτω τι τε συσιμφα τοῖσιν ὑπεκχωρητικοῖσι συσίην ποιέουσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσι συσιμφιζι τὰ ὑπεκχωρητικά. 18 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰς ἐρυθρὰς καὶ τὰς χλωρὰς. 19 καὶ τὰ φλεγματώδεα χλωρὰς ποιέει, καὶ ἀχρόας, καὶ τὰ ἰχναινόμενα δύχροας. 20 ἑκατέρου δὲ ἐστὶ φάρμακον τὰ ὑπεναντία. 21 αὐτίκα, ὅτ' ἂν φλεγμαίνῃ χλωρὸς ἐὼν, ὀκλύεται,

quod impoſſibile eſt ſtatam ac certam doctrinam in ipſa fieri, 3 velut verbi gratia, qui ſcribere didicit, juxta unum modum, quem omnes docent, novit, 4 & ſcientes omnes ſimiliter noverunt, 5 propterea quod idem & ſimiliter factum, & nunc, & non nunc, non poteſt fieri contrarium, ſed ſemper exacte ſimile eſt, & non opus habet occaſione. 6 Medicina vero & nunc, & ſtatim, non idem facit, 7 & ad eundem contraria facit, 8 & hæc etiam contraria ſibiipſis. 9 Primum alvum ſubducentia non ſemper hoc faciunt; 10 & alvum ſubducentia utrunque faciunt. 11 Fortaſſis autem neque ſic ſe habent alvum ſubducentia, velut alvum ſiſtentibus contraria. 12 Reſtitante enim alvo, propter vehementem ſtabilitatem corpus intumeſcit: 13 pituita in ventrem perveniente, ſic ſtabilitas ſeceſſum facit. 14 Ubi enim pituita in ventrem ingreſſa fuerit, evacuatio contingit. 15 Inſuper vero alvum ſubducentia ex natura, ſtabilitatem faciunt in ventre, 16 ſiquidem non ſubducentia faceris: ſi autem exolvatur & humectetur id quod morbum facit, poſtquam exolutum fuerit, ſanus evadit. 17 Et ſic ventrem ſiſtentia, ſubducentibus ſtabilitatem ventris faciunt, & viciſſim ſubducentia ventrem, ſiſtentibus. 18 Eodem modo res ſe habet circa rubicundos & pallidos. 19 Nam & pituitoſa ac tumefacientia & pallidos faciunt, & boni coloris, itemque attenuantia. 20 utriuſque autem medicamentum ſunt contraria contrario. 21 Verbi cauſſa, quum intumuerit pallidus exiſtens, exol-

ῳ λῶ π ἰχωρίνη φάρμακον προσ- 108
ενεχθέν. 22 εὐθὺς δὲ τῷ φλεγμαί-
νοντι τὸ ἰχνεῦον ὠφελεῖ. 23
τέκτων δὲ τὸ ποτὲ ὠφελοῦμενον
τῷ ὠφελεῦντι νῦν ὠφελεῖ σύντονον
ὄντα, ὁπότ' ἂν ὑπὸ ἰχνότητος
ἄχρου καὶ χλωρὸς ᾖ. 24 λῶ γάρ
τις φλεγμαίνοντα προσενέγκῃ, παύ-
εται τὸ χλωρόν.

LI. Ὀδυνᾶται δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ ἀπὸ 109
τοῦ ψυχροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ θερμοῦ,
καὶ ἀπὸ τοῦ πολίου λίθου καὶ ἀπὸ τοῦ
ἐλαφροτέρου. 2 καὶ ἐν μὲν τοῖσι ψυ- 110
χροῖσι φύσει, καὶ ἐν τοῖσι λίθου ἐ-
ψυγμένοισιν ἐκτὸς ἐόντα ἐς τὸ
δέρμα, ἀπὸ τοῦ θερμοῦ ὀδυνᾶται γί-
νεται· 3 ἐν δὲ τοῖσι θερμοῖσι φύσει,
καὶ τοῖσι τεθερμασμένοισι, ἀπὸ τοῦ
ψυχροῦ. 4 καὶ ἐν μὲν τοῖσι ξηροῖσι,
φύσει ὑγραινομένοισι· ἐν δὲ τοῖσιν
ὑγροῖσι, φύσει ξηραινομένοισι. 5 111
τοῖσι γὰρ φύσιν ἀλλασσομένοισι
καὶ ἀπολλυμένοισιν αἱ ὀδυναι γί-
νονται· 6 ὑγιαίνουσί τε αἱ ὀδυναι
τοῖσιν ὑπεναντίοισι. 7 [τοῦτο δὲ]
ἴδιον ἑκάστου νοσήματός ἐστι. 8 οἱ [δὲ]
θερμοὶ φύσει ἀπὸ τοῦδε τοῦ ψυχροῦ
νοσέουσι, [καὶ] θερμαίνονται. 9 ἐκ τἄλ- 112
λα τούτων κατὰ λόγον. 10 ἄλλος ὅδε
τρόπος. 11 ἀπὸ τῶν ὁμοίων νοῦσος γί-
νεται, καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοίων προσφερό-
μενα καὶ νοσεύντων ὑγιαίνουσιν. 12
οἷον, φαγέδαινα τὸ αὐτὸ ποιεῖ
οὖσα ἰῶσιν, καὶ ἰῶσιν τὸ αὐτὸ
παύει. 13 καὶ βὴξ καὶ τὸ αὐτὸ, ὅσα-
περ καὶ φαγέδαιναν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν
γίνεται καὶ παύεται. 14 ἄλλος ὅδε
τρόπος. πυρετὸς ὁ ἀπὸ φλεγμα-
τώδεος γινόμενος, τοτὲ μὲν ὑπὸ
τῶν αὐτῶν γίνεται καὶ παύεται, τοτὲ
δὲ τοῖσιν ὑπεναντίοισιν ἐγένετο. 15
τοτὲ μὲν γὰρ, εἴ τις βάλοι λέβητι ὕ-
δατος θερμοῦ ἐκ πολλοῦ πολλὰ ἐπιδεῖται,
ὑγιὴς

vitur ſane ſi quod medicamentum attenuans adhibitum fuerit: 22 atque hic tumenti attenuans opitulatur. 23 Rurſus autem quod aliquando utilitatem cepit, nunc hic opitulanti opitulatur, quum ſane præ gracilitate decolor & pallidus factus fuerit. 24 Si quis enim pituitoſum ac tumefaciens medicamentum exhibuerit, pallor ſedatur.

LI. Inſuper vero etiam dolor, & propter frigiditatem fit, & propter caliditatem, & propter valde exuperans, & propter imminutum. 2 Et in perfrigeratis quidem natura extra corpus ad cutem, propter calfaciens valde, dolor fit. 3 In calidis vero natura, propter frigidum: 4 & in ſiccis natura, ſi humectentur: & in humidis natura, ſi reſiccentur. 5 In ſingulis enim quorum natura permutatur ac corrumpitur, dolores fiunt. 6 Sananturque dolores contrariis, 7 idque etiam unicuique morbo proprium eſt. 8 Nam in calidis natura propter frigiditatem ægrotantibus, dolores calefiunt: 9 & reliqua juxta hanc rationem fiunt. 10 Alius porro modus hic eſt. 11 Per ſimilia morbus fit, & per ſimilia adhibita ex morbo ſanantur. 12 Velut, urinæ ſtillicidium idem facit, ſi non ſit: & ſi ſit, idem ſedat. 13 Et tuſſis eodem modo, velut urinæ ſtillicidium, ab iiſdem fit & ſedatur. 14 Alius rurſus modus hic eſt. Febris quæ propter tumefactionem ex pituita fit, aliquando quidem ab iiſdem fit, & ſedatur, aliquando autem à contrariis. 15 Aliquando enim ſi quis velit aqua calida lavare, & multum potum exhibere, ſanus æger

ὑγιὴς γίνε). 16 [κ] Ἀλφὸ τὸ φλεγ-
μαῖνον τοῖσι φλεγμαίνῃ ποιέων
ἀσθενέοισιν, ὁ ὢν πυρετὸς
γίνε) ὑγιής. 17 καὶ, εἴτις βούλε)
φάρμακον πίσιν ὑποχωρητικὸν κ)
ἐμετικὸν, ὧ αὐτὸν τρόπον τοῖσι
τε ποιέων πάυσιν, καὶ τοῖσι
παύων γίνε). 18 τοῦτο μὲν γὰρ,
εἴ τις ἐμέοντι ἀνθρώπῳ βούλεται
ὕδωρ δοκῶν πιεῖν πολὺ, ἐκκλυδήσεται δι' ἃ ἐμεῖ σὺν τῷ
ἐμέτῳ. 19 καὶ ὧν μὲν Ἀλφὸ τὸ
ἐμεῖν ὁ ἔμετο) παύεται. 20 ὧν δὲ 113
ὀλὶ Ἀλφὸ τὸ παύειν, ὅπ κάτω
ποιήσ αὐτὸ ἐλθεῖν, ἐξ ὑπνου,
ὃ ὑπὸν ἔμεσον ποιέ ἀμφοτέροισι
τοῖσιν ὑπεναντίοισι τρόποις, ὑ-
γιὴς γίνε).

LII. Καὶ, εἰ μὲν ἅπως εἶχε
πᾶσι, κατηγήσ αὖ. 2 ἅπω τὰ μὲν
τοῖσιν ὑπεναντίοισιν ὑπερπίζε-
σθαι, οἷά τε ἐσι κ) ἀφ' ὅτε ἐγέ-
νε. 3 τὰ δὲ τοῖσιν ὁμοίοισιν,
οἷά τε ἐσὶ καὶ ἀφ' ὅτε ἐγένε. 4
τέτε δ' αἴτιόν ἐσιν ἡ τ σώματο
ἀσθένεια. 5 τὸ γὰρ σῶμα ὑπὸ μὲν
τῶν σίτων ἴσων ἴσως τρέφεται· 6
ὑπὸ δὲ τ σώματο τὰ σίτια κρα-
τέε). 7 ἐπὴν δὲ πλέον ἢ ἔλασ- 73
σον ἀφεῖνέ[κηται, ἢ ὡς ἄλλο
μεταβάλῃ, κρατέεται τὸ σῶμα
ὑπὸ τῶν ἀφεθέντων. 8 κρα-
τέε) δὲ κ) τὰ σίτια. 9 ἢν δὲ, ὑ- 114
πὸ τῶν κρατέντων, θάλλῃ ποιέ
ταῦτα, κ) κρατέῃ ἅμα τ σώμα-
το, τά τε ὑπεναντία ποιέ αὐτῷ.

LIII. Τὸ λοῦσθαι θερμῷ, ἕως μὲν
αὖ τὸ σῶμα κρατέῃ τ ἀφεθέν-
τος, θάλλει. 2 ἐπὴν δὲ κρα-
τηθῇ, ἰσχνὸν ποιέ τὸ σῶμα. 3
κ) τὸ διαχέεσθαι ὁμοίως τ λοῦσθαι
ποιέ. 4 τούτων μὲν δὴ, ἕως μὲν
αὖ

æger fit, 16 & febris quæ pro- 240
pter tumefactionem facta eſt, pituitoſis ac tumefactionem facientibus oblatis & adhibitis ſaneſcit. 17 Et ſi quis vult medicamentum bibendum dare, alvum ſubducens & vomitorium, eodem modo & à facientibus ſedatur, & à ſedantibus fit. 18 Nam ſi quis homini vomenti, aquam multam bibendam dare velit, eluentur ea propter quæ vomit, una cum vomitu. 19 Et ſic quidem per vomitum vomitus ſe- 245
datur. 20 Rurſus autem propterea quod ſedatur, quia inferne procedere ipſi fecit, ex illo id quod intus eſt vomitum facit, & ambobus contrariis modis homo ſanus fit.

LII. Et ſiquidem ſic in omnibus haberet, ſtata ſane ac certa medicina eſſet. 2 Ita alia quidem contrariis curare oportet, qualia tandem ſint, & à qua cauſa fiant, 3 alia vero ſimilibus: qualia tandem ſint, & à qua cauſa fiant. 4 Hujus autem rei cauſa corporis debilitas exiſtit. 5 Cor- 250
pus enim à cibis æqualibus æqualiter nutritur, 6 à corpore vero cibi ſuperantur. 7 Poſtquam vero plus aut minus in ipſum ingeſtum eſt, aut alia quæpiam tranſmutatio facta eſt, ſuperatur, 8 ſuperant autem cibi. 9 Et quum ſane ſuperatur corpus ab his quæ ipſi offeruntur, florere hæc ipſa facit: & ſuperant hæc ſimul corpus, & contraria ipſi faciunt.

LIII. Et calida lavari, donec quidem corpus ſuperat ejus ex- 255
hibitionem, florere corpus facit. 2 Quum vero ſuperatum fuerit, gracile corpus facit. 3 Et convivari ſimiliter ut lavari facit. 4 Hæc enim donec ſuperantur,

ωὐ κρατέων), ϗ μᾶλλον ποιέει. 5 ἐπὴν ϗ κρατέωσιν, ὑπερχωρήσῃς τὸ ποιεῦσι ϗ μὴ ἀλλοίας κακίας. 6 "ὁπότε γὰρ τὸ φερόμενον τῷ- 115 το μεταλλάσσει), ἀνάγκη ἐὼν φέρε- σθαι), μεταπίπτει. 7 τὸ γὰρ σῶ- μα μεταπεπτωκὸς νικᾷ ϗ ἁλισθαίνει, ϗ ὑπὸ παντὸς τὰς παλιγκλίσιας παρέχει. 8 τοῦτο γὰρ ποιεῖ ϗ τὸ ὑπερχωρητικόν. 9 ϗ τἆλλα ποιέοντα, ἰσχναίνον τοιοῦτο τὸ σῶμα ποιέει. 10 ϗ τἆλλα πάντα " τὰ ὑπεναντία τούτοις 116 ποιέοντα.

10 LIV. Ἡ γὰρ ἰητρικὴ ὀλιγόκαιρός ἐστι. 2 ϗ, ὃς τοῦτο ἐπίσταται), ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, ϗ ἐπίσταται) " τὰ εἰδέα ϗ 117 τὰ μὴ εἰδέα. 3 ἃ δὴ ἐστιν εὐ ἰητρικῇ ὁ καιρὸς γνῶναι. 4 "ὅτι τὰ ὑπερχω- 118 ρητικὰ οὐχ ὑπερχωρητικὰ γίνεται), 5 ϗ τἆλλα, ὅτι ὑπεναντία ἐστί. 6 ϗ τὰ ὑπεναντιώτατα οὐχ ὑπεναντιώτατα. 7 ὁ γὰρ καιρὸς οὐδέ ἐστι. τὰ σιτία φερό- μενα, ὅταν μέλλῃ τὸ σῶμα φερό- μενον τὸ κοῖλον κρατέειν. 8 ὥστ', ἢν μὲν ὅτι ποιέῃ, πᾶσα ἀνάγκη τὸ ὑπερχωρητικὸν σιτίον φερόμενον ὑπερχωρητικὸν εἶ- 119 ναι, ϗ τὰ φλεγματώδεα, φλεγ- ματώδεα. 9 ἢν κρατέῃ οὖν τὸ σῶμα τῶν σιτίων, ὅτε νοῦσος, ὅτε ὑπεναντίωσις γίνεται φερο- μένων. 10 ϗ αὐτὸς ὁ καιρός ἐστιν, ὃν δεῖ τὸν ἰητρὸν εἰδέναι. 11 ἐπὴν δὲ τὸν καιρὸν ὑπερβάλλῃ, τὸ ὑπεναν- τίον γίνεται). 12 "ϗ οἱ, πρὶν ὑπερ- 119 πίσῃ, οἷόν) ἐστιν, ϗ τὸ θερμαίνε- σθαι. 13 ἕως μὲν γὰρ ἂν τὸ σῶμα τὸ φερόμενον κρατέῃ, τρέφε- ται τὸ σῶμα. 14 "ἐπὰν δὲ τὸν 120 καιρὸν ὑπερβάλλῃ, τὸ ὑπε- ναντίον γίνεται. 15 ἰσχναίνει) γάρ, ϗ τἆλλα. 16 πάντα δὲ τὰ φλεγμαί- νῃ

tur, florere faciunt. 5 Ubi vero ſuperaverint, & alvi ſeceſſus, & varia vitia inducunt. 6 Quum autem id quod offertur, tranſmutatur, neceſſe eſt & id cui offertur, tranſmutare. 7 Etenim corpus tranſmutatum parum efficax ac potens eſt, & ab omnibus offenſiones percipit. 8 Hoc 120 autem faciunt, & alvum ſubducentia: 9 & florere ipſum facientia, gracile corpus faciunt, 10 & reliqua omnia contraria his facientia.

LIV. At vero Medicina brevem occaſionem habet: 2 & qui hoc novit, illa ſtata ac certa habet, & ſcit quæ conſueta ſint, & quæ non conſueta, 3 (ad quæ cognoſcenda non eſt occaſio in 118 medicina,) 4 & quod alvum ſubducentia, non ſubducentia fiunt, 5 & reliqua quod contraria ſunt, 6 & contrariiſſima non 120 contrariiſſima. 7 Occaſio autem hæc eſt, ut cibos offeramus ea copia, quantam corpus, cui offeruntur, ſuperare valeat. 8 Nam ſi quis ſic fecerit, omnino neceſſe eſt cibum alvum ſubducentem oblatum, ſubducentem eſſe, & pituitoſum, pituitoſum. 9 Si igitur ſuperaverit corpus ipſos cibos, neque morbus, neque contrarietas fit ex his quæ offeruntur, 10 & hæc eſt occaſio quam medicum noſſe oportet. 11 Quum vero occaſionem ſuper- 120 greſſus fuerit, contrarium fit: 12 & antequam ei exceſſum factum eſſe putant, conſequens eſt ut caleſcat. 13 Donec enim corpus id quod oblatum eſt ſuperaverit, corpus nutritur. 14 Ubi 120 vero hanc occaſionem tranſmiſerit, contrarium fit, 15 nam attenuatur & gracileſcit. Sed & alia omnia, 16 & quæ tumefaciunt,

20 νειν ποιεῦντα, ἕως μὲν ἂν κρατῇ τὸ σῶμα, ἔπι τὸ ἐκτὸς τὸν καιρὸν καὶ τὰ κατὰ φύσιν ποιέεσθαι ἔκκριν τὰ φλεγματώδεα φλεγματώδη. 17 ἐπὴν δὲ ὑπερβάλλῃ τὸν καιρὸν, τὰ ἐναντία γίνεται.

LV. Πάντα φάρμακά ἐστι τὰ μεθιστάντα τὸ παρεόν. 2 πάντα δὲ τὰ ἰσχυρότερα μεθιστᾶσιν. 3 ἔξεστι δὲ, κἢν μὴν βάλῃ, φαρμάκῳ μεθιστάναι· 4 " κἢν δὲ μὴ βάλῃ, σιτίῳ. 5 ἄπαντα δὲ νοσέοντα μεθιστάναι ἐς τὸ παρεὸν τοῦ ἰητροῦ. 6 κἢν γὰρ μὴ μεθιστάνῃς τὸ νοσέον, αὔξει). 7 φάρμακα [δὲ] ἃ χρὴ τὰ ἰσχυρὰ φύσι ἐπὶ τῶν ἀσθενίων νούσων διδόναι, ὀλιγότητι τοῦ φαρμάκου ἀσθενέα ποιεῦντα· 8 ἀλλὰ τοῖσι μὲν ἰσχυροῖσι φύσι, φαρμάκοισιν ἰσχυροῖσι χρέεσθαι, τοῖσι δὲ ἀσθενέσι, φαρμάκοισι μὴ ἰσχυροῖσι, 9 " μηδὲ μεριστέον τὸ φάρμακον, ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἑκάστοισι. 10 τοῖσι μὲν ἀσθενέσιν, ἀσθενῆ φάρμακα φύσι· τοῖσι [δὲ] ἰσχυροῖσι νούσημασιν, ἰσχυρὰ φύσι τὰ φάρμακα. 11 τὰ δὲ νοσήματα, " ἢν πλησιαίτατα πέφυκεν, ἐξάγειν. 12 τοῦτο δὲ ἐξάγειν, ἢ ἑκάστου ἔξοδον ἐξυπάτου.

30 LVI. Τὰ ὑποχωρητικὰ τοιάδε ἐστὶν, ὅσα ὀλισθηρὰ καὶ τμηματώδεα, καὶ ὅσα ἐν τοῖσι θερμοῖσι λεπτυόμενα· 2 ἡ γὰρ κοιλίη θερμή ἐστι· 3 καὶ τὰ ἅλμυρα, καὶ ὅσα τῶν τοιούτων πολλὸν ἔχει. 4 τὰ δὲ ἀ ὑποχωρητικὰ, ἀλλὰ στύφοντα, ὅσα φύσιν περέχει· 5 τὰ γὰρ ὑγρὰ ξηραινόμενα φύσιν ποιέει· 6 καὶ τὰ γυφοῦντα, καὶ

ciunt, donec quidem ſuperaverit corpus, ampliuſque pro occaſione offeruntur, etiam juxta naturam ſuam ſingula 'faciunt, 175 & pituitoſa, five tumefacientia tumefaciunt: 17 ubi vero occaſionem tranſmiſerint, contraria ſunt.

LV. Medicamenta ſunt omnia quæ præſentem ſtatum tranſmovent. 2 Omnia autem fortiora tranſmovent. 3 Licet autem ſi velis, medicamento tranſmovere, 4 & rurſus ſi velis, alimento ac cibo. 5 Omnia vero ex præſenti ſtatu tranſmovere, ægrotanti opitulatur. 6 Si enim id quod morbum facit non tranſmoveris, 'augeſcit. 7 Medica- 180 menta fortia à natura, in debilibus morbis dare non oportet, neque paucitate medicamenti, debilitas ipſius facienda eſt: 8 ſed fortibus natura, fortibus pharmacis utendum eſt: debilibus vero, pharmacis non fortibus. 9 Neque partiendum eſt medicamentum, ſed ſingulis ſecundum naturam, 10 debilibus quidem debilia à natura, fortibus vero morbis, fortis naturæ pharmaca exhibenda ſunt. 11 'Cæterum morbi ea parte qua 185 proximi ſunt, educendi ſunt: 12 & qua parte ſingulis exitus quam proximus eſt, extrahendi.

LXVI. Alvum autem ſubducentia talia ſunt, quæcunque lubrica & inciſiva ſunt, & quæcunque in calidis attenuantur, 2 (venter enim calidus eſt.) 3 & reliqua quæ ſalſuginoſa ſunt, & quæcunque ex talibus plurimum participant. 4 Contra alvum non ſubducentia, ſed ſiſtentia ſunt, quæ flatum exhibent, 5 ('humida enim reſiccata flatum faciunt:) 6 & quæ adſtringunt, & 190

καὶ τὰ ὑπὸ θερμῶ πηγνύμενα, καὶ τὰ ψαθυρὰ, καὶ τὰ ξηρά. 7 πίνοντα δὲ τὰ ἐνδοθι φλεγμαίνειν ποιέοντι περιφόρημα, ὥστε τὰ ἐνδοθι ἰσχναίνουσι. 8 τοιοῦτα δὲ καὶ ἰχῶδέα ἐστὶ καὶ φλεγματώδεα. 9 καὶ τὰ ὑποχωρητικὰ ἰσχναίνοντα θερμαίνουσι τὰ τοιαῦτα. 10 ἔτι δὲ καὶ τὰ ὀξέα καὶ φλεγματώδεα.

LVII. Πάντα δὲ τὰ ψύχοντα τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ, τὰ δὲ τοιαῦτα ὑποχωρητικά ἐστι. 2 καὶ τὰ ψυχρὰ καὶ τὰ ὑγρά. 3 ὁπόταν δὲ μὴ ὑποχωρητικὰ ἔωσι, θερμαίνουσι. 4 ψύχουσι δὲ καὶ τὰ θερμὰ ἐς τὴν κοιλίην περιφερόμενα, " καὶ παχὺ ἀναχώρησιν ποιέουσι. 5 ἀναχώρησιν δὲ μὴ ποιοῦντα, θερμά ἐστιν ἐν τῇ κοιλίῃ. 6 τούτων ὅσα πλησμονὴν ποιεῖ, μάλιστα φλεγματώδεά ἐστιν 7 ἃ δὲ πλεῖστα περιφέρεται καὶ ποιεῖ πλησμονὴν, ἀναχωρητικά.

LIIX. Ἰητρικὴ δή μοι δοκεῖ πᾶσα εὑρῆσθαι ὅλη, ἥπερ ἔστιν ἔχει. 2 ἥτις διδάσκει ἕκαστα καὶ τὰ ἤθεα, καὶ τὰς καιρούς. 3 ὃς δὲ ἔστιν ἰητρικὸν ἐπίστατο), ἐλάχιστα τῷ τύχῃ ἐπιμέλεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τύχης, καὶ ξὺν τύχῃ σύνοικεῖν ἐοῦ. 4 βέβηκε γὰρ ἰητρικὴ πᾶσα, καὶ φαίνεται τῶν σοφισμάτων τὰ κράτιστα ἐν αὐτῇ συγκείμενα, ἐλάχιστα τύχης δέεται. 5 ἡ γὰρ τύχη αὐτοκράτης [ἐστὶ] καὶ οὐκ ἄρχεται, δὲ ἐπὶ δύχῃ ἐστὶν αὐτῶν ἐλθεῖν. 6 ἡ δὲ ἐπιστήμη ἄρχεταί τε καὶ εὐτυχής ἐστιν, ὁπόταν βέλτιστα ὁ ἐπιστάμενος χρέηται. 7 ἵνα δὲ τί καὶ δέεται ἰητρικὴ τύχης; 8 " ἐς μὲν [γὰρ] ἐστὶ τὰ φαρμάκων φάρμακα

& quæ à calore compacta ſunt, & friabilia, & ſicca. 7 Omnia autem quæ foris extenuant, intra corpus aſſumpta tumefactionem inducunt, 8 eadem autem & ventrem ſiſtentia, & pituitoſa, ac tumefacientia exiſtunt. 9 Et quæ alvum ſubducunt ac extenuant, cum calefacientibus eadem ſunt. 10 Inſuper autem etiam acida pituitoſa ſunt.

LVII. Omnia ' vero quæ frigefaciunt ea quæ in ventre ſunt, talia alvum ſubducunt. 2 Item quæ frigida ſunt, & quæ humida. 3 Quum autem non alvum ſubducentia fuerint, calfaciunt. 4 Frigefaciunt autem & calida in ventrem aſſumpta, & cito ſeceſſum faciunt. 5 Si vero ſeceſſum non faciant, calida in ventre exiſtunt. 6 Ex his quæcunque repletionem faciunt, maxime pituitoſa ſunt. 7 Quæ vero plurima aſſumpta repletionem non faciunt, alvum ſubducunt.

LVIII. Medicina itaque mihi jam tota inventa eſſe videtur, quæ ſic habet, 2 & quæ docet ſingulas & conſuetudines, & occaſiones. 3 Qui enim ſic Medicinam novit, minime fortunam reſpicit aut expectat, ſed & citra fortunam, & cum fortuna, recte faciet. 4 Conſtans enim ac firma eſt tota medicina, & doctrinæ optimæ in ipſa compoſitæ, minime fortuna egere apparent. 5 Nam fortuna ' ſui juris eſt, & nullius imperio ſubeſt, neque optantis eſt ad ipſam pervenire. 6 Scientia vero imperata facere cogitur, & facile eſt ipſam feliciter aſſequi, ſi quis ſciens uti velit. 7 Deinde vero quid opus eſt Medicinæ fortuna? 8 Si enim morborum medicamenta

clara

μακρὰ σπεφῆ, σὺκ ἐπιμελέϛ τὴν τύχλν. 9 οἶμαι [δὲ] τὰ φάρμακα ὑγιᾶ ποιῆσαι τὰ νοσήματα, εἴπερ ἐστὶ φάρμακα. 10 ἢ δὲ σὺν τῇ τύχῃ δίδωσιν ὠφελίϛ, ὀδὲν μᾶλλον τὰ φάρμακα ἢ κὴ τὰ μὴ φάρμακα σὺν γε τῇ τύχῃ ὑγιᾶ ποιέϵσι σεσεφερόμενα τοῖσι νοσήμασιν. 11 ὅστις δὲ τὴν 74 τύχλν ἐξ ἰητρικῆς, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς ἐξελάσῃ, φάρμακον δ' τὲς καλῶς π σεφῆμα ἐπισεμένες χρέεσθαι τύχῃ, τὸ ἐναντιώτατον δοκέϵ μοι γινώσκειν. 12 ἐμοὶ γὰρ δοκέϵσι μόνοι καὶ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἀτυχέειν οἱ καλῶς π καὶ κακῶς σεφῆξαι ἐπισάμενοι. 13 ἐπιτυγχάνειν τε γὰρ τοῦτ' ἐστὶ, τὸ καλῶς ποιέειν. 14 τοῦτο δὲ οἱ ἐπισάμενοι ποιέϵσιν. 15 ἀτυχέειν δὲ τοῦτ' ἐστὶν, ὃ ἂν τις μὴ ἐπίσηται, τοῦτο μὴ καλῶς ποιέειν. 16 ἀμαθὴς δὲ ἐὼν, πῶς ἂν ἐπιτύχοιεν; 17 εἰ γὰρ π καὶ ἐπιτύχοι, σὺκ ἂν ἀξίως λόγου τὴν ἐπιτυχίλν ποιήσαιτο. 18 ὁ γὰρ μὴ καλῶς ποιέων σὺκ ἂν ἐπιτύχοι, τἄλλα τὰ ἐνόντα μὴ σεφάσσων.

clara ſunt & manifeſta, 9 velut equidem arbitror, non expectant ſane fortunam ad ſanandos morbos ſiquidem ſunt medicamenta. 10 Si vero cum fortuna 'exhibere ipſa prodeſt, non magis medicamenta quam ea quæ non ſunt medicamenta, una cum fortuna adhibita ſanos faciunt. 11 Quicunque vero fortunam ex Medicina, aut alia quapiam arte expellit, dicitque eos qui probe rem aliquam ſciunt fortuna non uti, is contrarium mihi judicare videtur. 12 Mihi enim ſoli hi fortunate aſſequi, itemque infortunate non aſſequi videntur, qui recte quid, & male facere 'ſciunt. 13 Fortunate enim aſſequi, eſt recte facere: 14 hoc autem qui ſciunt faciunt. 15 Non aſſequi autem hoc eſt, ſi quis non ſciat, hoc non recte faciat. 16 Indoctus autem qui eſt, quomodo fortunate aſſequi poſſit? 17 Si quid enim etiam aſſequatur, non memorabilem ſane ſucceſſum habebit. 18 Qui enim non recte quid facit, non fortunate aſſequi poterit, quum reliqua quæ æquum eſt facere non faciat.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΩΝ.

HIPPOCRATIS DE FLATIBVS.

Baſil. græc. Foeſius ſect. III. 78. 295. Baſil. lat.

277 pag 117 ΕΣΙΙ' τινες τῶν τεχνέων, αἳ τοῖσι μὲν κεκτημένοισιν εὐπόνοοι, 2 τοῖσι δὲ χρεωμένοισιν ὀνήϊστοί. 3 καὶ τοῖσι μὲν ἰδιώτῃσι ξυνὸν ἀγαθὸν, 4 τοῖσι δὲ μεθοδεύοντι ἐπὶ

1 SUNT quædam artes, quæ illis quibus earum cognitio contingit, multum laboris exhibent: 2 illis vero qui earum uſu indigent, utiles, 3 imo plebeis hominibus commune bonum ſunt: 4 his vero 'qui eas exercent,

ἐπὶ σφᾶς λυπηρήν. 5 τῶν δὲ δὴ τοιούτων ἐστὶ τεχνέων καὶ, ἣν οἱ ἰητροὶ καλέωσιν ἰητρικήν. 6 " ὁ μὲν γὰρ ἰητρὸς ὁρᾷ τὰ 2 δεινὰ, ψηλαφᾷ τε ἀνθέων, καὶ ἐπ' ἀλλοφύλοισι ξυμφορῇσιν ἰδίας καρπεῦται λύπας. 7 οἱ δὲ νοσέοντες ἀπαλλάσσονται τῶν μεγίστων κακῶν ' ἅμα τῇ τέχνῃ· νόσων, πόνων, λύπης, θανάτου. 8 πᾶσι γὰρ τυτέοισιν αὕτη ἰητρικὴ διέσπεσται ἀκεσορίη. 9 τούτης δὲ τῆς τέχνης τὰ μὲν φλαῦρα γνῶναι χαλεπὸν γνῶναι, 10 τὰ δὲ ἀγαθὰ ῥηίδιον. 11 " καὶ τὰ μὲν φλαῦρα τοῖσιν ἰητροῖσι, 3 καὶ ἐ τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. 12 ἐ γὰρ σώμασίν, ἀλλὰ γνώμης ἔργα ἐστίν. 13 " ὅτε μὲν χρὴ χειρουργῆσαι δεῖ, συνεπιδιδοῦναι χρὴ πάρον. 14 τὸ γὰρ ἔθεν τῆσι 4 χερσὶ " καλλίστην ' διδάσκαλον. 5

11. Περὶ δὲ τῶν ἀφανεστάτων καὶ χαλεπωτάτων γνῶναι μᾶλλον ἢ τέχνη μελέτης. 2 Διαφέρει δὲ οὐ σμικρὸν ἐπίστασθαι ἢ μὴ τῆς ἀπορίης. 3 ἓν δή τι τῶν τοιούτων ἐστὶ τόδε, τί ποτε τὸ αἴτιόν ἐστι τῶν νόσων, καὶ πῆ δεχθὲν τὴν πηγὴν γίνεται τῶν ὁκόσα τῷ σώματι κακῶν. 4 " εἰ γάρ τις εἰδείη τὸν αἴτιον 6 τῆς νοσήματος, οἷός τ' ἂν εἴη ἀποζωρίζειν τὰ ξυμφέροντα τῶν ἐν τῷ σώματι, 5 καὶ τῶν ἐναντίων ἐπιτρέμβειν τὰ νοσήματα, 6 ὡυτὴ γὰρ ἡ ἰητρικὴ μάλιστα καὶ φύσιν ἐστίν. 7 ' αὐτίκα γὰρ λιμὸς νοῦσός ἐστιν. 8 ὅ, τι γὰρ ἂν λυπέῃ τὸν ἄνθρωπον, τοῦτο καλέει) νοῦσον. 9 τὸ οὖν λιμῷ φάρ-

cent, plane moleſtæ. 5 Ex harum artium numero eſt & ea quæ Medicina appellatur. 6 Medicus enim oculis perluſtrat ſingula pericula, contrectat etiam nulla voluptate, & ex alieno malo proprias ſibi demetit moleſtias. 7 Ægrotantes autem artis beneficio, à maximis malis liberantur, à morbis, à doloribus, à triſtitia, à morte. 8 Omnibus ' enim his evidens Medicina auxiliatrix reperitur. 9 Hujus autem artis quæ vilia vulgo putantur, cognoſcere difficile eſt. 10 Quæ vero alicujus precii exiſtunt, facile: 11 atque vilia quidem ſoli Medici norunt, vulgus ignorat. 12 Non enim corporis, ſed animi opera exiſtunt. 13 Quæcunque quidem manuum operam exigunt, ad ea conſuetudine perveniendum eſt. 14 Eſt enim uſus ipſe egregius manuum exercitator & magiſter.

11. ' Verum de non adparentibus & difficillimis ægritudinibus plane opinio magis quam ars ipſa judicat. 2 In his ergo plurimum refert expertuſne ſit quis, an omni experientia careus. 3 Unum autem eſt horum omnium judicium, hoc ſcilicet, quæ tandem cauſa ſit morborum, & quod principium ac quaſi fons ſit, ex quo corporis mala omnia ſcaturiant. 4 Si quis enim cauſas corporis affecti probe cognovit, potens eſt valde ' ea adferre, quæ corpori commodent, 5 nimirum contraria corporibus morborum natura perſpecta. 6 Eſt enim maxime ſecundum naturam ipſa Medicina. 7 Quare ſtatim ubi fames moleſtat, morbus ſit. 8 Quicquid enim homini moleſtiam ac triſtitiam infert, hoc morbus vocatur. 9 Quod ergo eſt famis

reme-

φάρμακον ; [10] ὅ, τι παύει λιμόν. [11] τοῦτο δ' ἐστὶ βρῶσις. [12] τόπου ἄρα ἐκεῖνο ἰητέον. [13] ὡδὶ δὲ ἀφ' ὑψηλοῦ ἐπιοῦσι πόσις. [14] πάλιν αὖ πληρωθεῖσι ἴητρευ κένωσις· κένωσις δὲ πλησμονῆ. [15] πόνος δὲ ἀπονίῃ· ἀπονίῃ δὲ πόνῳ. [16] ἐπὶ δὲ συντόμως λόγῳ, [17] τὰ ἐναντία τοῖς ἐναντίοις ἐστὶν ἰήματα.

III. [1] Ἰητρικὴ γάρ ἐστι προσθέσιος καὶ ἀφαιρέσις. [2] ἡ μὲν ἀφαίρεσις μὲν τῶν περισσευόντων. [3] προσθέσις δὲ τῶν ἐλλειπόντων. [4] ὁ δὲ κάλλιστα τοῦτο ποιέων, ἄριστος ἰητρός. [5] ὁ δὲ τοῦτο πλεῖστον ἀπολλαξόμενος, πλεῖστον ἀπήλλακται καὶ τῆς τέχνης. [6] τὰ μὲν οὖν ἐμπαρέργως τοῦ λόγου τοῦ μέλλοντος εἴρηται.

IV. Τῶν δὲ νόσων ἁπασέων ὁ μὲν τρόπος ὁ αὐτός, ὁ δὲ τόπος διαφέρει. [2] διὸ καὶ μάλιστα οὐδὲν ἀλλήλοισιν ἐοικέναι, διὰ τοῦτο ἀλλοιότητα καὶ εὐρυχωρίην τῶν τόπων. [3] ἔστι δὲ μία τῶν νόσων ἁπασέων καὶ ἰδέα καὶ αἰτίη ἡ αὐτή. [4] τίς δ' ἐστὶν αὕτη, διὰ τοῦτο μέλλοντος λόγου φανήσεται πειρήσομαι. [5] τὰ γὰρ σώματα πάντα τά τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἀπὸ τριττέων τροφῶν τρέφονται. [6] ἔστι δὲ τῇσι τροφῇσι τούτοισι τοὔνομα, σῖτος, ποτὸς, πνεῦμα. [7] πνεύματα δὲ, τὰ μὲν ἐν τοῖσι σώμασι, φῦσαι καλέονται· [8] τὰ δὲ ἔξω τῶν σωμάτων, ἀήρ. [9] ὑπὸ δὲ μέγιστός ἐστιν ἐν ἅπασι τῶν συμπλεκομένων δυνάστης. [10] ἄξιον δὲ αὐτὸ

remedium ? [10] hoc ſcilicet quod famem ſedat, id autem facit cibus, [11] eo ergo malum illud medicandum. [12] Amplius autem ubi ſitis urgeat, bibere competit : [13] & rurſus, repletioni evacuatio, evacuationi repletio, [14] labori quies ſuccurrit, & quietis medelam ex labore reperias : [15] atque ut breviter dicam, contraria contrariorum ſunt medicamina.

III. Medicina enim nihil aliud eſt niſi adpoſitio & ablatio. [2] Ablatio quidem eorum quæ excedunt, [3] adpoſitio vero eorum quæ deficiunt : [4] qui autem iſtud optime facere poteſt, is optimus ' Medicus cenſebitur, [5] quantumque quis ab hoc præſtando deficit, tantum deficit quoque ab ipſa arte. [6] Atque hæc quidem præter inſtitutum futuri ſermonis à me dicta ſunt.

IV. Morborum autem omnium unus & idem modus eſt. Locus vero ipſe eorum differentiam facit. [2] Quare videntur quidem morbi inter ſe nihil ſimile habere, propter diverſitatem ſcilicet locorum, [3] quum ſit tamen una morborum omnium & ſpecies & causa quoque eadem. [4] Quæ autem hæc ipſa ſit, in ſermonis hujus progreſſu manifeſtum facere conabor. [5] Corpora enim omnia tum hominum, tum reliquorum quoque animantium à triplici nutrimento ſuſtentantur. [6] Horum autem nutrimentorum nomina hæc ſunt ; cibus, potus, ſpiritus. [7] Ac ſpiritus quidem qui in corporibus ſunt, flatus vocantur : [8] qui vero extra corpora exiſtunt, aer. [9] Qui ſane maximus eſt in ' omnibus quæ corpori accidunt & autor & dominus. [10] Quare operæpre-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 439 sur 917

αὐτῆ διάσειθαι τὴν δύναμιν.

v. Ἄνεμος γάρ ἐστιν ἠέρος ῥεῦμα καὶ χεῦμα. [2] ὅταν οὖν πολὺς ἀὴρ, ἰσχυρὸν τὸ ῥεῦμα ποιήσῃ, [3] τά τε δένδρεα εὐαγῆ παχέα ἐκριζοῦται γίνεται. [4] ἀφὶ τὴν θάλασσαν πολύμαιος, [4] τό, τε πέλαγος κυμαίνεται, ὁλκάδες τε ἄπειροι τῷ μεγάθει ἐς ὕψος ἀφανίζονται. [5] τοιαύτην μὲν οὖν σὺν τέλειόν ἐστιν ἰσχὺν δύναμιν. [6] ἀλλὰ μὲν ἐστὶ γε τῇ μὲν ὄψει ἀφανὴς, [7] τῷ δὲ λογισμῷ φανερός. [8] τί γὰρ ἂν ὁδοῦ τέλος γένοιτο ἄν; [9] ἢ τίνος ἕνεκα ἄπεστιν; [10] ἢ τίνι οὐ ξυμπάρεστιν; [11] ἅπαν γὰρ τὸ μεταξὺ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ πολύμαιον σύμπαλέον ἐστι. [12] τοῦτο καὶ χειμῶνος καὶ θέρεος αἴτιον. [13] ὃν μὲν τῷ χειμῶνι πυκνόν τε ψυχρὸν γινόμενον, [14] ὃν δὲ τῷ θέρει παχὺν καὶ γαληνόν. [15] ἀλλὰ μὲν ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἀστέρων ὁδὸς ἀφὶ ἣν πολύμαιός ἐστι. [16] τῷ γὰρ πυρὶ τὸ πνεῦμα τροφή. [17] ἣν δὲ πολύμαιον τὸ πῦρ σβεσθὲν οὐκ ἂν δύναιτο ζῆν. [18] ὥστε καὶ τὸν ἥλιον δρόμον ἀέναον ἰόντα ὁ ἀὴρ, ἀέναον καὶ λεπτὸς ἐὼν, εἶναι παρέχει. [19] ἀλλὰ μὲν καὶ θεὸν ἣν πελάγεος, ὅτι μέθεξιν ἔχει ἣν πολύμαιος, πανυ μὲν οὐ δῆλον. [20] ἐν γὰρ οὐ πολὺ τὰ πλωτὰ ζῶα ζώειν δύναιτο, μὴ μέλλοντα πνεύματος. [21] μέλλοιεν δὲ πως ἂν ἄλλως, ἀλλ' ἢ διὰ ὕδατος, ἢ ἐκ ἣν ὕδατος ἕλκοντα τὸν ἀέρα; [22] ἔστι μὲν ἢ τι γῆ τέλειον βάθρον· [23] ἔστι γὰρ γῆς ὄχημα· [24] κενόν τε οὐδὲν ἐστὶ τούτου. [25] διότι μὲν τοῖσιν ἄλλοισιν ὁ ἀὴρ ἐφώνται, εἴρηται).

vi. Τοῖσι δὲ ἀνθρώποισιν ἔστι μὲν τῶν τε βίου καὶ τῶν νόσων τοῖσι νοσέουσι. [2] τοσαύτη δὲ τοῦ ξυμφόρου πᾶσι χρέη τοῖσι σώμασι

cium est ejus potentiam diligentius perspicere.

v. Ventus enim ipsius aëris fluctus & unda existit. [2] Quando igitur multus aër fortes fluctus facit, [3] tum & arbores radicitus evelluntur, [4] & mare undis exæstuat, spirituum potentia ita cogente, & naves onerarias etiam & ingentes in altum disjiciente. [5] Talem itaque vim in ista exercet, [6] etiamsi ocu- 45
lis minime sit conspicuus, [7] & tantum consideratione cognoscatur, & effectu suo fiat manifestus. [8] Quid autem fine hoc fit tandem? [10] aut cui rei non adest? [11] Omne enim quod inter cœlum & terram est, spiritu repletum est. [12] Hic & hyemis & æstatis causa est. [13] In hyeme quidem frigidus & condensatus. [14] In æstate autem mitis & tranquillus. [15] Quin & solis & lunæ, & astrorum omnium cursus per spiritum procedunt. [16] Etenim igni spiritus nutrimentum præ- 50
bet, [17] quo si ignis privetur, vivere non possit. [18] Et solis perpetuum cursum aër perpetuus & tenuis conservat. [19] Verum neque mare ipsum spiritus exors esse, omnibus manifestum esse puto. [20] Non enim vivere natantia animantia possent, si non spiritu participarent: [21] quomodo autem participarent, si non per aquam & ex aqua spiritum attraherent? [22] Et Lunæ hic fundamentum est, [23] & terræ vehi- 55
culum, [24] neque quicquam usquam est spiritu vacuum. [25] Atque hactenus quidem quantum aër aliis commodet diximus.

vi. Mortalibus autem vitæ, & morborum ægrotis, solus is est auctor. [2] Tantaque omnibus corporibus spiritus necessitas exta-

τ πνεύματος ἐόντος, ὥστε τ μὲν ἄλλων ἀπείλων ἀπεχόμενος ὁ ἀνθρωπος καὶ σίτων καὶ ποτῶν, δύναιτ' ἂν ἡμέρας δύο καὶ τρεῖς καὶ πλείονας διάγειν· ὁ δέ τις ἐπιλαβοι τὰς τε πνεύματος ἐς τὸ σῶμα διεξόδους, ἐν βραχεῖ μέρει ἡμέρης ἀπόλοιτ' ἄν, ὡς μετρίης ἐούσης τῆ σώματι τ πνεύματος. 4 ἔπι τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα πάντα διαλείπουσιν ἄνθρωποι πρήσσοντες· 5 ὁ δὲ βίος μεταβολίων πάντως ἐστί· 6 τοῦτο δὲ μόνον ἀεὶ διαλείπει ἄπαντα τὰ ζῶντα ζῶα πρήσσοντα, ποτὲ μὲν ἐμπνέοντα, ποτὲ δὲ ἐκπνέοντα. 7 ὅπερ μὲν οὖν μεγάλη κοινωνίη ἅπασι τοῖσι ζώοισι τ ἀέρος ἐστίν, εἴρηται. 8 μετ' τοῦτο τοίνυν εὐπετέως ῥηϊδίως, ὅπερ ἐκ ἄλλοθεν ποθὲν εἰκὸς ἐστὶ γίνεσθαι τὰς ἀῤῥωστίας μᾶλλόν τε καὶ ἧσσον, 9 ὅταν τοῦτο ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον, ἢ καὶ ἀῤῥοώτερον, καὶ μεμιασμένον ῥυπῶσι μιάσμασιν ἐς τὸ σῶμα ἐσέλθῃ. 10 ταῦτα μὲν οὖν ὅλα τοῦ πρήγματος δοκέει μοι πεῦσαι. 11 μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς αὐτὰ τὰ ἔργα τοῦ λόγου προβήσεις, ἐπιδείξω τὰς νούσημάτων τύπους διηγεύμενός τε καὶ ἐκάστοισι παύσων ἐόντων.

VII. Πρῶτον δὲ ἀπὸ τ κοινοτάτου νουσήματος ἀρξόμεθα, πυρετοῦ. 2 τοῦτο γὰρ τὸ νούσημα πᾶσι ἐφεδρεύει τοῖσιν ἄλλοισι νουσήμασι, μάλιστα δὲ φλεγμονῇ. 3 δηλοῖ δὲ τὰ γινόμενα παρεπόμενα. 4 ἅμα γὰρ τῇ φλεγμονῇ σύνεδρος βουβὼν καὶ πυρετὸς ἐπίεται. 5 ἔστι δὲ διττὰ εἴδεα πυρετῶν, ὡς πρώτη διελθέτην· 6 ὁ μὲν, κοινὸς ἅπασι, καλεόμενος λοιμός· 7 ὁ δὲ ἀπὸ πονηρῆς διαίτης ἰδίῃ τοῖσι πονηρῶς διαιτεομένοισι γινόμενος.

tat, ut ſiquidem omnibus aliis abſtineat homo, neque cibum ſumat, neque potum, poſſit tamen dies duos vel tres & plures ducere. 3 Si cui vero ſpiritus in corpus viæ intercipiantur, in brevi parte unius diei intereat, ut vel hinc quanto uſui ſpiritus corpori ſit liceat æſtimare. 4 Amplius autem ab omnibus operibus aliquando immunes quieſcunt homines 5 (multæ enim ſunt mutationes in vita) 6 verum ab hoc opere nulla omnibus mortalibus animantibus requies contingit, ut ceſſent ſpiritum adducere, ac rurſum exhalare. 7 Vides ergo ex his, quæ dixi, quanta communio omnibus animantibus in fruendo aëre exiſtat. 8 Subjiciam igitur mox & illud, quod non aliunde unquam veriſimile ſit morbos evenire quam inde, 9 ſi is aut plus, aut minus, aut cumulatior, aut morbidis ſordibus inquinatior in corpus ſe ingerat. 10 Sed hæc de univerſa hac re dicta ſufficiant. 11 Ad ipſa nunc opera ſermonem convertens demonſtrabo, omnes morbos ex hoc oriundos corporibus innaſci ac generari.

VII. Primum autem à communiſſimo morbo febrili exordium ſumam, 2 & qui omnium morborum comes eſt, præcipue tamen ex inflammatione & tenſione abſceſſuum. 3 Quod ſatis indicant ſequentia offendicula, 4 ſtatim enim cum inflammatione inguinum abſceſſus & febris conſequitur. 5 Sunt autem febrium genera duo, ut hoc quoque nunc attingam, 6 quorum alterum commune omnibus peſtis adpellatur, 7 alterum propter malam diætam privatim his contingit qui ea utuntur,

[8] ἀμφοτέρων δὲ τελίων αἴτιος ὁ ἀήρ.

VIII. [1] Ὁ μὲν οὖν κοινὸς πυρε- 17
τὸς διὰ τοῦτο πίπτει ἐπὶ, ὅτι τὸ
πνεῦμα τοῦτο πάντες ἕλκουσιν.
[2] ὁμοίῳ δὲ ὁμοίου τοῦ πνεύμα- 18
τος τοῦ σώματι μιχθέντος, ὅ-
μοιοι καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται. [3]
ἀλλ' ἴσως φήσει τις· διὰ τί οὖν 19
οὐχ ἅπασι τοῖσι ζώοισιν, ἀλλ'
ἑτέρῳ τινὶ αὐτέων ἐμπίπτουσιν
αἱ τοιαῦται νοῦσοι; [4] διότι φαίην
ἂν, διαφέρει σῶμα σώματος,
καὶ φύσις φύσιος, καὶ τροφὴ τρο-
φῆς. [5] ἃ γὰρ πᾶσιν τοῖσιν ἔθνεσι τῶν
ζώων ταυτὸν ἔστ' ἀνάρμοστα ἔστ'
οὐκ ἄρμοστά ἐστιν, ἀλλ' ἑτέροις ἑτέ-
ροισι ξύμφορα. [6] ὁκόταν μὲν οὖν
ὁ ἀὴρ τοιούτοισι πολυθῆ μιάσμα-
σιν, ἃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει πολέ-
μιά ἐστιν, ἄνθρωποι τότε νοσέου-
σιν. [7] ὅταν δὲ ἑτέρῳ τινὶ ἔθνεϊ
ζώων ὁ ἀὴρ ἀνάρμοστος ᾖ, τὸ τοῦ
νοσήματος κεῖνα νοσέουσιν. [8] αἱ μὲν
οὖν δημοσίαι νοῦσοι τῶν νόσων,
εἴρηται [9] καὶ ὅ, τι, καὶ ὅκως, καὶ
οἷσι, καὶ ἀφ' ὅ γίνονται.

IX. Τὸν δὲ διὰ πονηρὴν δίαιτα
γινόμενον πυρετὸν δίξομαι σοι.
[2] πονηρὴ δὲ ἔστω ἡ τοιήδε δίαι-
τα. [3] τοῦτο μὲν οὖν, ὅταν τις
πλείονας τροφὰς ἢ ὑγρὰς ἢ ξηρὰς
δίδωσι τῷ σώματι, ἢ τὸ σῶμα
δύναται φέρειν, [4] καὶ πόνον μη- 21
δένα τῷ πλήθει τῶν τροφῶν ἐπι-
τίθησι. [5] τοῦτο δὲ, ὅταν ποικί-
λας καὶ ἀνομοίους ἀλλήλησιν ἐσ-
πέμπῃ τροφάς. [6] τὰ γὰρ ἀνό-
μοια στασιάζει. [7] καὶ τὰ μὲν
θᾶσσον, τὰ δὲ χολαίτερον πέσ-
σεται. [8] μετὰ δὲ πολλῶν σίτων
ἀνάγκη καὶ πολὺν πνεῦμα ἐσ-
έρχεσθαι. [9] μὴ πάντων γὰρ τῶν
ἐσθιο-

[8] utriusque autem generis aër auctor & causa existit.

VIII. Communis ergo febris propterea omnibus accidit, quod eundem spiritum omnes adtrahunt, [2] sitque ut simili corpori similes spiritus similiter permixti similes gignant febres. [3] Sed est fortasse qui dicat, ut quid ergo non omnibus animantibus, sed alicui eorum generi incidunt hi morbi? [4] Cui ego sic respondeerim, differt corpus à corpore, natura à natura, & nutrimentum à nutrimento. [5] Non enim omni animantium generi eadem aut non conferunt, aut commoda sunt, sed sunt alia aliis magis convenientia. [6] Quando igitur aër ejusmodi inquinamentis plenus est, quibus humana natura offenditur, homines ægrotant. [7] Quando vero alteri cuipiam animantium generi aër inconveniens est, tum morbus illud genus corripit. [8] Qui ergo populares sint morbi, hactenus dictum sit, [9] & quare, & quomodo, & quibus, & unde gignantur.

IX. Quomodo autem propter malam diætam febris accidat, deinceps exponam. [2] Est autem mala diæta hæc. [3] Primum quidem quum quis plures cibos, liquidos aut siccos ingerit in corpus, quam ipsum corpus ferre queat, [4] neque laborem aliquem ciborum saltem multitudini parum adjungit. [5] Deinde quum varios & dissimiles inter se cibos adsumit, [6] seditionem enim movent quæ sunt inæqualia, [7] aliquaque citius, alia difficilius concoquuntur. [8] Cum multorum autem ciborum ingestione necesse est & multum spiritum ingredi. [9] Omnia enim quæ

eduntur,

ἐσπομβῶν καὶ πνομβῶν εἴσοδος πνεῦμα ἐς τὸ σῶμα, ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον. [10] φανερὸν δὲ τοῦτο πῶδε ἐστιν. [11] ἐρεύγμοι γὰρ γίνονται ἐπὶ τοῖσι σίτοισι καὶ τοῖσι πόμασι τοῖσι πλείοσι γενομένοισιν. [12] αὐτάγγος γὰρ ὁ κεκλεισμένος ἀὴρ, ὅκόταν ἀναῤῥήξῃ τοὺς πομφόλυγας, ἐκπίπτει.

x. Ὅταν οὖν τὸ σῶμα σίτων πλησθῇ, καὶ πνεύματος πολλοῦ γένηται, τῶν σίτων χρονιζομένων· [2] χρονίζεται δὲ τὰ σίτια μᾶλλον πλήθει, ἢ διὰ πνεύματος ἐξελθεῖν· [3] ἐμφράσσεται δὲ τὸ κάτω κοιλίης, [4] ἐς ὅλον τὸ σῶμα διέρχεται τοῦ φύσεος· [5] ἅμα πεπλήσθη δὲ καὶ τὰ αἵματα τοῦ σώματος, ἔψυξαν. [6] τρέμει δὲ τῶν τόπων ψυχθέντων, ὅκου αἵ τε σάρκες καὶ αἱ φλέβες ἐσι, μᾶλλον καὶ παντὸς τοῦ σώματος ἡ φρίκη διῆλθεν. [7] ὕπνος δὲ καὶ αἵματος ψυχθέντος, ἄπαν τὸ σῶμα φρίσσει.

xi. Διὰ τοῦτο μὲν οὖν πρῶτον αἱ φρίκαι γίνονται πρὸ τῶν πυρετῶν. [2] ὅκως δὲ αὖ ὁρμήσωσιν αἱ φύσεις πολλῇ καὶ ψυχρότητι, τοιοῦτον γίνεται καὶ μέγος· [3] ἀπὸ μὲν πολλόνων καὶ ψυχροτέρων, ἰσχυρότερον· [4] ἀπὸ δὲ ἐλασσόνων καὶ ἧσσόν τι ψυχρῶν, ἀνισχυρότερον. [5] ὡν δὲ τῆσι φρίκησι καὶ οἱ τρόμοι καὶ τὰ σύματα καὶ τόνδε γίνονται τὸν τρόπον. [6] τὸ αἷμα φοβεόμενον τὴν παρεοῦσαν φρίκην, συλλείχει καὶ διέξισι πανταχῇ δὲ σύματα ἐς τὰ θερμότατα. [7] οὕτω γὰρ ἂν ἐν οἱ ἄλλοι. [8] καταλαμβάνει δὲ αἷμα καὶ τὰ ἀκρωτήρια δὲ σύματα ἐς τὰ σπλάγχνα, τρομέει καὶ σάρκες. [9] τὰ μὲν γὰρ δὴ σύματα γίνεται πολύαιμα,

eduntur & bibuntur, ſpiritus in corpus inferunt, aliquando plures, aliquando etiam pauciores. [10] Id autem inde manifeſtum fit, [11] quod plurimis eructationes poſt cibos & potus evenire ſolent, [12] diſcurrente nimirum aëre incluſo, ubi perruperit bullas quibus fuerat incluſus.

x. Quando igitur corpus cibis expletum eſt, ac ſpiritus quoque multitudo vehementer excellit, dum cibi & ventri diu immorantur: [2] (immorantur autem cibi quum præ multitudine exire nequeant) [3] & inferior venter vel alvus ipſa fit obturata: [4] per univerſum corpus permeant flatus, [5] ſanguineque plenas corporis partes maxime petentes eas frigefaciunt: [6] frigefactis autem his locis unde fontes & radices ſanguinis prodeunt, per universum corpus horror conſequitur: [7] univerſo autem ſanguine frigefacto, totum corpus horret.

xi. Quæ ratio eſt, cur primum horrores ante febres corpus concutiant, [2] quantoque majore impetu multitudinis & frigiditatis ipſi flatus præcelluerint, tanto major fit & horror, [3] à pluribus videlicet & frigidioribus fortior, [4] à paucioribus ac minus frigidis, minus etiam fortis. [5] Cum horroribus autem & tremores corporis accidunt, ſecundum eundem plane modum. [6] Sanguis enim præſentis horroris timore perculſus concurrit, ac penetrat per omne corpus ad locos maxime calidos. [7] Hi enim ſunt ejus ſaltus. [8] Decedente itaque ab extremis corporis partibus ſanguine, viſcera contremiſcunt & carnes. [9] Sunt autem quædam corporis partes

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 443 sur 917

λύσμα, τὰ δὲ αἷματα. [10] τὰ μὲν οὖν αἵματα Διὰ τὴν ψύξιν οὐκ αὐτομάτως, ἀλλὰ πάλλονται. [11] τὸ γὰρ θερμὸν ἐξ αὐτέων ἐκλέλοιπε. [12] τὰ δὲ πολύαιμα Διὰ τὸ πλῆθος τοῦ αἵματος τρέμουσι καὶ φλεγμαίνουσι μᾶλλον. [13] ἐκ γὰρ δυσαλγίης πολλὸν χρόνον ἀτρεμίζειν.

XII. Χασμῶν] δὲ πρὸ τῶν πυρετῶν, ὅτε πολὺς ἢ ὁ ἀὴρ ἀθροισθείς, "ἀθρόον τε ἀνωθεν διεξιών, ἐξερεύγεσθαι καὶ διείσησε τὸ σῶμα. [2] τοιούτῳ γὰρ εὐδιεξόδως ἔσται. [3] ὡς γὰρ ἀπὸ τῶν λεβήτων ἀτμὸς ἀνέρχεται πολὺς ἐψομένων τοῦ ὕδατος, [4] ὅταν καὶ σώματος θερμαινομένου δέξηται Διὰ τοῦ σώματος "ὁ ἀὴρ ξυνεσπαμένος καὶ βίη φερόμενος. [5] "καὶ τὰ τε ἄρθρα Διαλύεται] πρὸ τῶν πυρετῶν. [6] χλιαινόμενα γὰρ τὰ νεῦρα ' διίσταται. [7] ὁκόταν δὲ συναλισθῇ ἀθροισθὲν τὸ πλῆθος τοῦ αἵματος, Διαθερμανθὲν] πάλιν ὁ ἀὴρ, ὁ ψύξας τὸ αἷμα, κρατηθεὶς ὑπὸ τῆς θερμότητος. [8] "Διὰ πυρὸς ἢ καὶ μύδρου ἡλυόμενος σὺν ὅλῳ τῷ σώματι τῇ θερμασίῃ συνδιαπαθεῖ. [9] συνεργὸν ἑαυτῷ τὸ αἷμα ἔχει.

XIII. "Τήκει] γὰρ πυρώδεος, καὶ πνεῦμα] πνεῦμα ἐξ αὐτοῦ. [2] ἢν δὲ πνεύμασιν ἐπιβολὴ πρὸς τοὺς πόρους καὶ σώματος, οἱ ἱδρῶτες γίνονται. [3] τὸ γὰρ πνεῦμα συνιστάμενον ἐς ὕδωρ ἔρχεται, [4] καὶ Διὰ τῶν πόρων διεξελθὸν ἔξω ἀφίεται, τὸν αὐτὸν τρόπον, [5] ὃν περ ἀπὸ τῶν ἑψομένων ὑδάτων ὁ ἀτμὸς ἐπαναβὰς, ἢν ἔχῃ στερεὸν μηδὲν, ἐς ὃ, τι μέλλει προσπεσεῖσθαι, πυκνοῦται] καὶ πυκνοῦται, [6] καὶ σταγόνες ἀπορρέουσιν ἀπὸ τῶν σωμάτων, οἵσιν αὖ ὁ ἀτμὸς προσπεσών,

sanguine plenæ, quædam vero exangues. [10] Exangues itaque propter frigus non tremunt, sed parumper commoventur ac palpitant, [11] quum calor ex eis defecerit. [12] Sanguine autem abundantes propter sanguinis multitudinem & tremunt, & inflammationes suscitant. [13] Nequit enim fieri ut sanguinis multitudo conquiescat.

XII. Hiatus etiam præcedere solet febres, siquidem multus aër coacervatus, cumulatim superna petens commovet ac diducit os, [2] quum per hoc facillimus ei exitus pateat. [3] Quemadmodum enim ab aquis in lebete ferventibus vapor multus elevatur: [4] sic & corpore calefacto penetrat per os aër convolutus, & quadam vi erumpens. [5] Amplius autem & articuli exolvuntur ante febres, [6] calefacti enim nervi diducuntur. [7] Quando autem congregatus fuerit cumulatim plurimus sanguis, calefit rursus ipse aër, qui antea sanguinem infrigidavit. Nimirum à calore multo victus, [8] accensusque ac veluti igneus factus, per omne corpus calorem spargit, [9] cooperante ei in hoc etiam ipso sanguine.

XIII. Liquefit ergo quicquid ignea vis illa attigerit, fitque inde spiritus. [2] Qui quum ad meatus corporis irruerit, sudores fiunt. [3] Siquidem spiritus compactus in aquam transmutatur, [4] & per meatus penetrans extra prorumpit, eodem plane modo, [5] quo à ferventibus aquis vapor elevatus, si obstaculum habeat, ad quod impingere oportet, pinguefit ac condensatur, [6] guttæque destillant ab his corporibus quibus vapor ipse fuit impactus.

πάσχει. 7 πόσοι γὰρ τῆς κεφαλῆς ἅμα τῷ πυρετῷ γίνονται; διὰ τόδε. 8 στενοχωρίη τῆσι διεξόδοισιν ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ αἷμα γίνεται. 9 πεπλήρωνται γὰρ ἠέρος. 10 πλησθεῖσαι δὲ καὶ περιωθεῦσαι τὸν πόνον ἐμποιέουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ. 11 βίαι γὰρ τὸ αἷμα βιαζόμενον διὰ στενῆς ὁδοῦ ἠρεμὴν ἰὸν, καὶ δύνατον οὐκ ἐὸν, πολλὰ γὰρ ἐμποδών ἐστιν αὐτῷ κωλύμασιν καὶ ἐμφράγμασιν. 13 διὸ δὴ καὶ οἱ σφυγμοὶ γίνονται ἀμφὶ τοὺς κροτάφους. 14 οἱ μὲν οὖν πυρετοὶ διὰ τοῦτο, ὡς ἔφην, γίνονται, καὶ τοὶ μετὰ τῶν πυρετῶν ἀλγήματα καὶ νοσήματα.

XIV. Τῶν δὲ ἄλλων ἀῤῥωστημάτων, ὁκόσα μὲν αὖ ἑλκέα εἰσίν, ἢ ἑλκήματα, ἢ τρόφοι, ἢ ἕτερα ἀπεργασίαι, φύσας εἶναι αἴτια, ἅπασιν ἡγέομαι φανερὸν εἶναι. 2 πείθομαι γὰρ τοῖσι πλείοσι τούτων αἰτίη ἡ πνεύματος διόδου. 3 τοῦτο γὰρ, ὁκόταν ἀπὸ πνοῆς ἐς τόπους ἁπαλοὺς καὶ ἀνάπηρα καὶ ἀσθενέα, ὥσπερ τὸ ξύλον ἐσκεδασμένον ἀμβλυνθὲν τὴν σαρκὸς, ἐσθοπίσω ποτὲ μὲν ἐς τὰ ὑποχόνδρια, ποτὲ δὲ ἐς τὰς λαπάρας, ποτὲ δὲ ἐς ἀμφότερα. 4 διὸ δὴ καὶ θερμαίνοντες ἔξωθεν πυρήματα (ἐκ πήρων) μαλθακώτατα τὸν πόνον. 5 ἀραιωμένου γὰρ τοῦ σώματος ἐκ θερμασίης καὶ πυρήματος, διέρχεται τὸ πνεῦμα καὶ σκεδαννύμενον ἧσσον τὸν πόνον παρέχει.

XV. Ἴσως δ' ἄν τις εἴποι, πῶς δὴ τὰ ῥεύματα γίνεται ἀπὸ τῶν φυσέων; ἢ τίνα τρόπον τὰ αἱμορραγίαι τὰ περὶ τὰ στέρνα τοῦτο αἴτιόν ἐστιν; οἶμαι γὰρ καὶ τοῦτο δηλώσειν ἐν τοισίδε τοῖσι γράμμασι. 4 ὅταν οὖν δὲ

pactus. 7 Insuper autem & dolores capitis simul cum febre accidunt, cujus rei hæc causa est. 8 Sanguinis transitus in capite magna anguſtia coarctantur: 9 repleti enim sunt multo aere: 10 cujus abundantia ac conclusio dolorem excitant in capite. 11 Sanguis enim ipse natura 'cali- 130
dus existens, vi coactus per anguſtam viam transire celerrime non potest, 12 quum multa impedimento sint obstacula, & oppilationes, 13 quapropter etiam pulsus fiunt circa tempora. 14 Hoc ergo modo, ut dixi, febres fiunt, & cum febribus dolores, ac aliæ quædam ægritudines.

XIV. Porro sunt aliquæ aliæ infirmitates, utpote volvuli, agitationes intestinorum, tormina atque oppilationes: quod autem hæ ipsæ 'omnes à flatibus 135
causam habeant, nemini puto non manifestum esse. 2 Omnium enim horum causa est spiritus transitus. 3 Nam is quum contingit locos teneros, inconsuetos, ac prius intactos, quemadmodum spiculum infixum penetrans per carnem perrumpit, aliquando præcordia petens, aliquando ilia, imo quandoque utraque simul adfligens. 4 Quare solent quidam calida fomenta extra adhibentes dolorem mitigare. 5 'Rarefacto enim corpore 140
à calore, fomentum spiritus inde exhalat, ut quies inde aliqua & mitigatio contingat dolorum.

XV. Sed dixerit fortassis quispiam, quomodo ergo fluxus generantur per ipsos flatus? 2 Et quonam modo sanguinis rupturarum circa pectus flatus auctor & causa existit? 3 Opinor autem ego me ista per hæc manifeste declaraturum. 4 Quum igitur

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 445 sur 917

τὴν κεφαλὴν αἱ φλέβες γεμισθῶσιν αἵματος, ἀσθενέστερον μὲν ἡ κεφαλὴ βαρυνθεῖσα τῶν φυσέων ἐσωθεμένων. 5 ἔπειτα σφίγγεται τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα διὰ τὴν στενότητα τῶν ὁδῶν. 6 τὸ δὲ λεπτότατον τοῦ αἵματος διὰ τῶν φλεβέων ἐκθλίβεται. 7 τοῦτο δὲ τὸ ὑγρὸν, ὅταν ἀθροισθῇ, ῥεῖ δι' ἄλλων πόρων. 8 ὅκως δ' ἂν ἀθρόον ἀφίκηται ἐς αἵματος, ἐνταῦθα ξυνίστατο καὶ νοῦσος.

XVI. Ἐπὴν μὲν οὖν ἐπὶ τὸν ὄψιν ἔλθῃ, τοιόνδε πάθος· 2 ἢν μὲν δὲ ἐς τὰς ἀκοὰς, ἐνταῦθ' ἡ νοῦσος· 3 ἢν δὲ ἐς τὰς ῥῖνας, κόρυζα γίνεται· 4 ἢν δὲ ἐς τὰ στέρνα, βράγχος καλέει. 5 τὸ γὰρ φλέγμα δριμέσι χυμοῖσι μεμιγμένον, ὅποι ἂν ἐπισπάσῃ ἐς ἀήθεας τόπους, ἑλκοῖ. 6 ἢν δὲ φάρυγξι ἅπαξ ἕκαστον καὶ τὸ ῥεῦμα ἐπισπάσῃ, τραχύτητα ἐργάζεται. 7 τὸ γὰρ πνεῦμα, τὸ διαπεφορημένον διὰ τοῦ φάρυγγος, ἐς τὰ στέρνα βαδίζει, καὶ πάλιν ἐξέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης. 8 ὅταν δὲ ξυμβάλλῃ τῷ πνεύματι τὸ ῥεῦμα, τὸ κωλῦον τῷ ἀνιόντι, βὴξ ἐπιγίνεται, καὶ ἀναῤῥίπτει ἔξω τὸ φλέγμα. 9 τοιούτων δὲ τοιουτέων ὄντων, ἢ φάρυγξ ἑλκοῦται, καὶ τραχύνεται, καὶ θερμαίνεται, καὶ ἕλκεα τὸ ἐν τῇ κεφαλῆς ὑγρὸν θερμὰ ἔσται. 10 ἢ δὲ κεφαλὴ πάλιν πρὸς δὲ ἄλλα σώματος λαμβάνουσα, τούτῳ δίδωσιν.

XVII. Ὅκηται γὰρ ἐθισθῇ τὸ ῥεῦμα ἓν τοῖσι ῥεῖν, ἐκπλησθέωσιν οἱ πόροι, διαδίδωσι δὲ καὶ ἐς τὰ στέρνα. 2 θερμὸν δὲ ὂν τὸ φλέγμα ἀποσήπεται τε τῇ σαρκὶ, ἑλκοῖ καὶ ἀναῤῥήγνυσί τοὺς φλέβας. 3 ὅκῃπερ δὲ ἐκχυθῇ τὸ αἷμα ἐς ἀλλότριον τόπον, χολοειδέα ἰδέην καὶ σηπεδόνιον γίνεται πύον, 4 ἐς ὃ τι ἂν αὖ δύνασθαι ἀνελθεῖν,

venæ circa caput aëre repletæ sunt, ' primum quidem caput ipsum propter flatus inclusos aggravatur, 5 deinde convolvitur spiritus cum sanguine propter angustiam viarum, 6 tenuissimum autem ipsius sanguinis per venas excluditur, 7 atque idipsum tenuissimum liquidum quum coacervatur, per alios meatus fluit: 8 & ubi tandem cumulatim progrediens constiterit, ibi constituitur & morbus.

XVI. Si itaque ad oculos pervenerit, sequitur eorum dolor: 2 si ad ' aures, morbus & illas occupat: 3 si ad nares, gravedinem generat: 4 si ad pectus, raucedinem. 5 Pituita enim ipsa acribus humoribus permixta, quocunque proruperit, maxime in non consuetos locos, eos exulcerat. 6 Quod si fauces teneras alias fluxus petiverit, eas exasperat: 7 spiritus enim qui fauces ingreditur, ad pectus usque procedit, ac rursus effertur per eandem viam. 8 Quum autem spiritus ingrediens in ' fluxum qui intus est inciderit, tussis gignitur, & repellitur sursum pituita. 9 Quæ quum sic habeant, fauces exulcerantur, exasperantur & inflammantur, adtrahuntque calefactæ humorem de capite, 10 caput autem rursus ab aliis corporis partibus adtrahens his transmittit.

XVII. Quum igitur hic fluxus consuevit sic manare, implentur meatus, & transmittunt in pectus. 2 Acris autem quum sit pituita carnem penetrans, exulcerat ac ' perfringit venas. 3 Ex quibus sanguis effusus in alienos sibi locos ubi moram traxerit putrescit, ac in pus convertitur, 4 & neque sursum potest conscendere,

θεῖν, ὅστε κάτω ὑπολυθῆναι.[5] αὖω γὰρ ὁδὸς οὐ ῥᾳδίη ἐστὶν ἡ πορείη, ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἄλλων τὰς ἅμα ὑγρῷ πεφορημένας καὶ ἑτέρῳ παντὶ βάρος ἐχούσας.[6] κάτω δὲ κωλύει 30 Φρενῖτις ὁ τοῦ Φρενῶν.[7] διόπερ δήποτε τὸ ῥεῦμα τὸ αἷμα πολλάκις ἀναῤῥήγνυσι τὰς φλέβας, τοτὲ μὲν ὑπὸ πόνου, τοτὲ δὲ καὶ ἀπὸ νούσου.[8] αὐτόματον μὲν οὖν, ὅταν αὐτὸ μάλιστα ὁ ἀὴρ ἐμπλήσῃ τὰς φλέβας πνεύματος ποιήσῃ τῆσι μάλιστα διεξόδοισι.[9] τότε γὰρ πιεζόμενον τὸ αἷμα πολὺ ῥηγνύμενον ἀναῤῥήγνυσι τὰς πόρους, ἢ αὖ ὡς τὰ μάλιστα βέλτιστον.[10] ὁκόταν δὲ πλῆθος αἵματος ἀναῤῥαγῇσιν καὶ τούτοισιν οἱ πόροι πνεύματος ἐμπλήσωσι τὰς φλέβας.[11] ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον τόπον κατασχεῖν τὸ πνεῦμα.[12] τἄλλα τοῖσιν ἐρημένοισιν ὅμοια γίνεται.

XIIX. Τὰ δὲ ῥήγματα γίνεται διὰ τάδε.[2] ἐκόταν κατὰ βίην ἀφιστέωσιν αἱ σάρκες ἀπ' ἀλλήλων, ἐς δὲ τὴν διάτασιν καταδραμὸν πνεῦμα, τοῦτο δὲ πόνον παρέχῃ.[3] ἢν δὲ διὰ τὸ σαρκῶν αἱ φύσιν διεξιοῦσαι τὰς πόρους τοῦ σώματος ἀραιὰς ποιήσωσιν.[4] ἕπεται δὴ τῇσι φύσησιν ὑγρασίη, ἧς τὴν ὁδὸν ὁ ἀὴρ ἀπεργάσατο.[5] ἀφυδρήσαντος δὲ σώματος, ὑγιεκλήκασι μὲν αἱ σάρκες, οἰδήματα δὲ ἐς τὰς κνήμας καταβαίνει.[6] καὶ λέγεται τὸ τοιοῦτον νόσημα ὕδρωψ.[7] μέγιστον δὲ σημεῖον, ὅτι φύσησί τε νοσήματός ἐστιν αὕτη, τόδε ἐστίν.[8] ἤδη τινὲς ὀλεθρίως ἔχοντες ἀπαλλάχθησαν καὶ ἀπενάθησαν τοῦ ὕδατος.[9] παραυτίκα μὲν οὖν τὸ ἐξιὸν ἐκ τῆς κοιλίης ὕδωρ πολὺ φαίνεται.[10] χρονιζόμενον δὲ, ἔλασσον φαίνεται.[11] ἀφανὲς δὲ γίνεται καὶ τοῦτο δῆλον.[12] ὅτι παραυτίκα μὲν τὸ ὕδωρ κάτω

dere, neque infra exire. [5] Surſum non. nam non facilis eſt via humori ad ardua prodire, ſicut neque aliis rebus, quæ aliquam admixtam ſecum habent gravitatem. [6] Infra autem procedere prohibet ſeptum tranſverſum. [7] Quare ſane contingit fluxum aliquem citra ſpiritum 'rumpi, & 169 aliquando quidem ſua ſponte, quandoque etiam propter dolores. [8] Ac ſponte quidem quum aër in venas ultro receptus ſanguinis meatus coarctat. [9] Multitudine nanque ſua compreſſus ſanguis meatus perfringit, qua ejus copia maxime prorumpit. [10] Effuſione autem ejus facta, venæ rurſus ſpiritu complentur, & ex eo dolor ſequitur. [11] Neceſſe eſt enim affectum locum ſpiritu occupari, [12] aliaque dictis ſimilia 'fieri. 170

XVIII. Rupturæ autem omnes fiunt hoc modo. [2] Quum violentia quadam invicem diſcedunt & finduntur carnes, fiſſuram ſubtercurrit ſpiritus, ac dolore adfligit: [3] quum autem ipſi flatus carnes pergreſſi, meatus corporis rarefecerint, [4] ſequitur poſt flatus humiditas, cui viam jam antea aër præſtravit. [5] Irriguo itaque corpore ab humiditate facto, liquefiunt carnes, rumoreſque in ſuras deſcendunt, [6] atque morbus fit, 'qui aqua 175 intercus adpellatur. [7] Maximum autem ſignum eſt, morbum hunc à flatibus generatum eſſe, [8] quod jam ſæpe aliqui hoc malo affecti exoluti ſunt, & ab aqua evacuati. [9] Atque his quidem ſubito aqua ex ventre prorumpens multa adparet, [10] poſt moram autem paucior fit. [11] Cur vero hoc fiat ſatis manifeſtum eſt. [12] Nam primum ſubito prorum-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 447 sur 917

ἐόν· 13 ὁ δὲ ἀὴρ ὅσ-
κον πυρέχει μέγαν. 14 ἀπιόν-
τος δὲ πνεύματος, ὑπολείπεται
τὸ ὕδωρ αὐτό. 15 διὸ δὴ φαίνε-
ται μὲν μικρὸν ἐὸν, ἔστι δ' ἴσον. 16 ἄλλο
δὲ αὐτῶν τόδε σημεῖον. 17 κενω-
θείσης γὰρ παντελῶς τῆς κοιλίης, ἢ
τρεῖς ἡμέρας διέλθωσι, καὶ πάλιν
πλήρης γίνεται. 18 τί οὖν ἄρα ἐστὶ
τὸ πληροῦσαν, ἀλλ' ἢ τὸ πνεῦμα; 19 τί
γὰρ ἂν ἕτερον ἄλλο τοιοῦτον
ἐξεπλήρωσεν; 20 οὐ γὰρ δὴ πω ποτὲ
τοσοῦτον ἴσως τοσοῦτον ἐσῆλθεν ἐς τὸ
σῶμα, 21 καὶ μὴν οὐδὲ σάρκες
ὑπάρχειν ἂν ἐπὶ τοσοῦτον ἀποζακησόμεναι. 22 λείπεται γὰρ ὀστέα, καὶ νεῦρα,
καὶ ἶνες, ἀφ' ὧν οὐδενὸς οὐδὲ μίη δύ-
ναται αὔξησις ὑδατώδης γενέσθαι. 23 τὸ μὲν οὖν ἄπιον οὐ ὑδρω-
πικὸν ἤδη εἴρηται.

XIX. Αἱ δὲ ἀποπληξίαι γίνονται καὶ αἱ τῶν ἀλγεινῶν φύσεις, 2 ὅταν εἰ φύσαι ψυχραὶ ἔσαι καὶ πολλαὶ ἀλγεινῶσι καὶ ἐμφυσήσωσιν ἐς τὰς σάρκας. 3 ἀνειμένα γὰρ τοῦτο γίνεται καὶ σαρκικόν. 4 ἢν μὲν οὖν πολλαὶ φύσαι ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ἀλγεινέχωσιν, ὅλος ὁ ἄνθρωπος ἀποπληκτικὸς γίνεται· 5 ἢν δὲ μέρος τι, τοῦτο τὸ μέρος. 6 καὶ, ἢν μὲν οὖν ἀπέλθωσιν αὖται, παύεται ἡ νοῦσος· ἢν δὲ καθεδρώσωσι, καθεδρεῖ. 7 ὅτι δὲ τοῦτο ἔτος ἔχει, χρὴ σημαίνειν σημείοις.

XX. Δοκεῖ δέ μοι καὶ τοῦτο ἱερὸν καλεόμενον νοῦσον τοῦτο εἶναι τὸ παρεχόμενον. 2 οἷσι δὲ λόγοισιν ἐμαυτῷ ἔπεσι, τούτοισιν αὐτοῖσι καὶ τοῖς ἀκουσομένοις πειρήσομαι. 3 ἡγέομαι δὲ ἐμοὶ μηδὲν εἶναι μᾶλλον τῶν ἐν τῷ σώματι ξυμβαλλομένων ἐς φρόνησιν αὖ, ἢ τὸ αἷμα.

pens aqua aëre plena eſt, 13 is tumorem ac acervum præ ſe fert ingentem: 14 quum autem aëris ſpiritus evanuerit, remanet plane eadem aqua, 15 & adparet quidem paucior, verum penitus eadem exiſtit. 16 Adjiciam autem aliud adhuc ſignum. 17 Si quis univerſum ventrem penitus evacuet, non tres procedunt dies rurſus plenus fit. 18 Quid ergo aliud quod impleat putandum eſt quam ſpiritus? 19 Quid enim aliud tam repente impleſſet? 20 Nam neque tantum potuum in corpus ingeſtum eſt, 21 neque carnes in cauſſa eſſe poſſunt, utpote antea liquefactæ. 22 Superſunt autem oſſa, nervi, chordæ, fibræ, à quorum nullo ullum aliquod aquæ augmentum poteſt provenire. 23 Ergo quomodo aqua intercus fiat jam ſit dictum.

XIX. Quod vero ſtupor attonitus vel ſyderatio à flatibus fiat, deinceps demonſtrabo. 2 Quum ergo flatus frigidi multi penetrent ac inflent carnes, 3 partes corporis ſtupidæ fiunt, 4 & ſiquidem plurimi flatus per univerſum corpus diſcurrant, totus homo ſyderatur. 5 Si per partem, pars illa percutitur, 6 atque ubi abierint flatus, ceſſat & morbus: quamdiu autem permanſerint, conſiſtit & morbus, 7 idque ſic habere indicat perpetuus ſyderatorum hiatus.

XX. Videtur autem mihi amplius & ſacrum adpellatum morbum ab ipſis flatibus gigni: 2 quibus autem rationibus ego perſuaſus ſum, illis ipſis & auſcultaturos perſuadere conabor. 3 Opinor autem inter omnia quæ in corpore ſunt, nihil magis ad prudentiam conferre quam ſangui-

αἷμα. 4 τοῦτο δ', ὅταν ἐν τῷ κα-
θεστηκότι σχήματι μένῃ, μένει καὶ ἡ
φρόνησις. 5 ἐξαλλάσσοντος δὲ τοῦ
αἵματος, μεταπίπτει καὶ τὸ φρόνη-
μα. 6 ὅτι δὲ ταῦτ' οὕτω ἔχει, πολλὰ
τεκμαίρομαι. 7 πρῶτον μέν, ὅσα
πᾶσι ζώοισι κοινόν ἐστιν, ὁ
ὕπνος, ὅταν μαίνηται τοῖσιν ἐγκε-
φάλοισιν. 8 ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ τῷ 52
σώματι ὁ ὕπνος, τότε τὸ αἷμα
ψύχει. 9 φύσει γὰρ πέφυκεν ὁ ὕπνος
ψύχειν. 10 ψυχθὲν δὲ τοῦ αἵματος, 209
νωθρότερον γίνεται διέξοδοι,
11 δῆλον δέ· ῥέπει γὰρ τὰ σώματα,
καὶ βαρύνεται· 12 πάντα γὰρ τὰ βά-
ρεα πέφυκεν ἐς βυθὸν φέρεσθαι· 13
καὶ τὰ ὄμματα καίεται, 14 καὶ ἡ 52
φρόνησις ἀλλοιοῦται. 15 δόξαι τέ
τινες ἕτεραι συμπλοκέονται, ἃς δὴ
ἐνύπνια καλέουσι. 16 πάλιν, ἐν
τῇσι μέθῃσι, πλέονος ἐξαίφνης
γλυκέος τοῦ αἵματος, μεταπίπτου-
σιν αἱ ψυχαὶ καὶ τὰ ἐν τῇσι ψυχῇ-
σι φρονήματα, 17 καὶ γίνονται τὰ μὲν 205
ὄντων κακῶν ἐπιλήσμονες, τὰ δὲ
μελλόντων ἐλπιδες ἀγαθῶν. 18
ἔχοιμι δ' ἂν πολλὰ τοιαῦτα ἐπι-
πεῖν, ἐν οἷς αἱ τοῦ αἵματος ἐξαλλα-
γαὶ τὴν φρόνησιν ἐξαλλάσσουσιν.
19 διὸ μὲν δὴ παντελῶς ἄπνοιαν ἀνα- 20
πεφυχθῆ τὸ αἷμα, παντελῶς ἡ
φρόνησις ἐξαπόλλυται. 20 τὰ 53
γὰρ παθήματα καὶ τὰ ἐναγωνι-
σιήματα, ἐπίσταται ἐστίν. 21 ὅ-
ταν δὲ τὸ ἐνωθούμενον ἔθος μεθε-
στήκῃ, ἀναίρεται ἡμῖν ἡ φρό-
νησις.

XXI. Φημὶ δὴ τὴν ἱερὴν νοῦσον
ὧδε γίνεσθαι. 2 ὅταν πολὺ πνεῦμα
καὶ πᾶν τὸ σῶμα πανὶ τῷ αἵματι
μιχθῇ, πολλὰς ἐμφράξιας γί-
νεσθαι πολλαχῇ ἀνὰ τὰς φλέ-
βας. 3 ἐπιῤῥέον οὖν ἐς τὰς παχείας
καὶ

sanguinem. 4 Hic ergo quum in
conſtanti habitu perſiſtit, con-
ſiſtit & prudentia : 5 ſanguine
vero permutato, concidit ſimul
& prudentia. 6 Quod autem hæc
ita habeant, multa ſunt teſti-
monia. 7 Ac primum quidem,
qui omnibus animantibus com-
munis eſt, hæc confirmat ſom-
nus. 8 Quum enim corpus in- 52
vaſerit ſomnus, ſanguis frigeſit.
9 A natura enim ſomno 'frige- 209
faciendi vis eſt. 10 Infrigidato
autem ſanguine, languidiores
fiunt ejus meatus : 11 quod hinc
palam fit, quod corpora adgra-
vata reclinantur, 12 (omnia e-
nim gravia natura ad fundum de-
feruntur) 13 & oculi ardent, 14 52
& prudentia permutatur, 15 opi-
nioneſque peregrinæ mentem
occupant & exercent, quæ ſane
inſomnia adpellantur. 16 Quin &
in temulentis per ebrietatem au-
cto repente ſanguine, percellitur
animus, & in animo 'pruden- 205
tia, 17 fiuntque præſentium ma-
lorum oblivioſi, ac futurorum
bonorum fœcunda ſpe beantur.
18 Poſſem autem plurima ejuſ-
modi congerere, in quibus ſan-
guinis permutationes, animi
quoque prudentiam permutant.
19 Siquidem igitur penitus totus
conturbatus eſt ſanguis, penitus
& prudentia proſternitur. 20 Af- 53
fectus enim & cognitiones à con-
ſuetudine contingunt : 21 quum
autem à conſuetudine ſolita re-
cedimus, 'auferetur nobis pru- 210
dentia.

XXI. Dico itaque & ſacrum
morbum tum fieri, 2 quum plu-
rimus ſpiritus per omne corpus
univerſo ſanguini fuerit permix-
tus : tum enim multæ oppilatio-
nes fiunt multifariam per omnes
venas : 3 quumque in craſſiores

&

καὶ πολυαίμους τῶν φλεβέων πολὺς ἀὴρ ἐσίη, βείσας δὲ ῥηϊδίη, κωλύεται τὸ αἷμα διεξιέναι. 4 "τῇ μὲν οὖν ἔστηκε, τῇ δὲ ταχέως διεξέρχεται, τῇ δὲ ἧσσον. 5 ἀφορμὴν δὲ τῆς ποιήσιος τοῦ αἵματος λαβὼν τοῦ σώματος ὀλιγορρύης, πανταχῇ ἀφορμιότητες. 6 πᾶν γὰρ τὸ σῶμα πανταχόθεν ἕλκεται καὶ πιέζεται τὰ μέρη τοῦ σώματος, 7 "ὑπηρετεόντος τοῦ ὀρρέος καὶ παρέχοντος τοῦ αἵματος. 8 "ὑπὸ δὲ τῆς ἀναφορῆς τοῦ αἵματος οὐ λαμβάνοντος τὴν σύμπασαν πανταχῇ γένεσιν.

& pleniores ſanguine venas aër prodierit, progreſſuſque diutius maneat, prohibet ſanguinis curſum, 4 atque alio quidem loco conſiſtit, alio lentius penetrat, alicubi autem citius. 5 " Qua ſane inæqualitate tranſitus ſanguinis per corpus facta, omnigenæ inæqualitates per omne corpus contingunt. 6 Omne enim corpus undiquaque contrahitur ac turbatur, 7 nimirum corpore partes ſuas ad tumultum ac conturbationem ſanguinis ſubminiſtrante: 8 continguntque ex ſanguinis perverſione, totius omnino corporis ſubverſiones.

XXII. Καῦσος δὲ τὸν τὸν χρόνον ἀναλαμβάνει πάντων ἥκιστα, 2 κωφοί τε τῶν λεγομένων, 3 καὶ τυφλοὶ τῶν γινομένων, 4 ἀνάλγησί τε ἔχει τὰς πόνους. 5 ἔστι γὰρ ὁ ἀὴρ παρεχθεὶς, ἀναταράσσει καὶ τὸ αἷμα καὶ ἐμίλυνε, 6 καὶ ἀφροὶ λαμβάνουσι ἀναπνεύσιος. 7 λαμβάνει γὰρ τῶν σφαγιτίδων φλεβῶν λαμβανόμενος ὁ ἀὴρ, ἔρχεται μὲν αὐτὸς, ἀνάγει δὲ μετ' αὐτὸ τὸ λεπτότατον τοῦ αἵματος. 8 τὸ δὲ ὑγρὸν τὸ παχυμιζόμενον λαμβάνεται. 9 λαμβάνει γὰρ ὑμένων καθαρὸς ἐὼν ὁ ἀὴρ λαμφαίνεται. 10 διὸ δὴ λευκοὶ φαίνονται πάντες οἱ ἀφροί.

XXII. Eo enim, quo corripiuntur à morbo, tempore, neque ſentiunt ' quicquam, 2 neque audiunt quæ dicuntur, 3 neque vident quæ fiunt, 4 neque ullos aliquos dolores percipiunt. 5 Sic nanque aër conturbatus ſanguinem turbavit, ac conſpurcavit. 6 Spumaque etiam per os illis excurrit, neque id ab re eſt. 7 Nam per jugulares venas aër tranſiens, penetrat quidem ipſe, adducit autem ſimul ſecum quod tenuiſſimum eſt in ſanguine: 8 idipſum quum humidum ſit, multa permixtione albeſcit. 9 Tenues enim membranas purus permeans aër pellucet, 10 quapropter & albæ ſpumæ omnes adparent.

XXIII. Πολλοὶ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα τῆς νούσου " καὶ τῶν παρεόντων χρημάτων, οἱ ὑπὸ τῶν νουσημάτων ἁλισκόμενοι· 2 [πῶς δὲ,] ἐγὼ φράσω. 3 ὁκόταν γυμνασθὲν ὑπὸ τῶν πόνων τὸ σῶμα θερμανθῇ, θερμαίνει καὶ τὸ αἷμα. 4 τὸ δὲ αἷμα θερμανθὲν ἐξιθέρμανε τὰς φύσας. 5 " αὖται δὲ θερμανθεῖσαι λαμβάνουσι

XXIII. Porro liberantur aliquando huic morbo obnoxii, maxime accedente hyeme. 2 Quomodo autem id fiat, dicam. 3 Quando variis laboribus exercitatum corpus calefactum eſt, calefit & ſanguis, 4 qui calefactus, rurſus calefacit & flatus: 5 hi vero calefacti, diſſolvuntur

&

διαλύονται, [6] καὶ διαλύουσι τὸν ξύστασιν τοῦ αἵματος· [7] αἱ μὲν οὖν ἐξελθοῦσαι μετὰ τοῦ πυώδεος, αἱ δὲ μετὰ τοῦ φλέγματος. [8] ἀποζέσαντος δὲ τοῦ ἀφροῦ, καὶ καθαστάντος τοῦ αἵματος, καὶ γαληνίης ἐν τῷ σώματι γιγνομένης, πέπαυται τὸ νόσημα.

XXIV. Φαίνονται οὖν αἱ φύσιες [11] δὴ πάντων τῶν νοσημάτων πολυπροπώτερον αἴτιαι ἐοῦσαι· [2] τὰ δ' ἄλλα πάντα συναίτια καὶ μεταίτια. [3] τὸ δὲ αἴτιον τῶν νόσων ἓν, τοῦτο ἐπιδεδεῖχθαί μοι. [4] [12] ὑπεκχόμην δὲ τὸ αἴτιον τῶν νοσημάτων φράσειν. [5] ἐπιδέξαι δὲ τὸ πνεῦμα καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι πράγμασι δυνατώτατον καὶ ἐν τοῖσι σώμασι τῶν ζώων. [6] ἤρξαμαι δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὸ γνώρισμα καὶ τῶν νοσημάτων καὶ τῶν ἀῤῥωστημάτων, ἐν οἷσιν ἀληθὴς ὑπόθεσις ἐφανῆ. [7] [13] ἀμφὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀῤῥωστημάτων εἰ λέγοιμι, μακρότερος μὲν ὁ λόγος γένοιτο ἄν· [8] ἀτρεκέστερος δὲ οὐδὲν μᾶλλον, οὐδὲ πιστότερος.

& ipſi, [6] & compactum ſanguinem diſſolvunt ſimul, [7] proceduntque è corpore partim cum ſpiritu, partim cum pituita ejecti. [8] Defervente itaque ſpuma, & conſiſtente ſanguine, tranquillitateque per omne corpus facta, quieſcit etiam morbus.

XXIV. Quare, ut dixi, flatus ipſi vere omnium iſtorum morborum omnimodæ exiſtunt cauſæ. [2] Cæteraque omnia quæ cauſæ videri queant, vel hos adjuvant, vel conſequenter poſt hos in corporibus morbos generant. [3] Hactenus ergo morborum [11] omnium cauſas flatus eſſe demonſtravi. [4] Id enim à principio receperam me facturum. [5] Recenſui autem ſpiritum ipſum, quum in aliis omnibus rebus potentem, tum maxime in animantium corporibus plurimum poſſe. [6] Deduxi autem ſermonem uſque ad morborum cognitionem, atque adeo ægritudinum ſingularum, in quibus verum argumentum hujus ſermonis eſt à me manifeſtatum. [7] Quod [13] ſi pergerem ſingula ægritudinum genera recenſendo amplius corroborare, longius quidem ſermo ipſe extenderetur: [8] verus autem nihilominus futurus eſſet, & qui fidem ſuam omnibus probaret.

ΙΠΠΟ-

Basil. græc. Foesius sect. III. 52. 270. Basil. lat.

374 pag 56 ΠΕΡΙ δὲ ἀδένων ὧδε μελίης ὧδε ἔχει. 1 2 Φύσις μὲν αὐτέων ἥ τε ἀποζώδης· ὀρθαὶ μὲν καὶ πίονες. 3 καὶ ἔστιν ὅτε σαρκία ἴκελα τοῖσ ἄλλοισ σώμασι, ἔστι δὲ ὅτε οὐδὲν ὅμοιον τοῖσ σώμασι, ἀλλὰ ψαφαρὸν, 4 καὶ φλεβῶν ἔχει συχνάς. 5 ἢν δὲ διαπέμψῃς, αἷμα ῥᾳδίως ἐκρέει λεῦκον, 6 τὸ εἶδος λευκὴ καὶ οἷον φλέγμα, 7 ἐπαφόμενον δὲ οἷον ἐρεᾶ. 8 κλιθὲν ἐργάζεται τοῖς θυκλίοισι ἐπιπολὺ βιησάμενος, ἢ ἀδὴν ὑγρὸν ἀφίησιν ἐλαιῶδες· 9 καὶ αὐτὴ ῥᾳδίως τήκεται πολλὰ καὶ ἐξαπόλλυται. 10 πονέεται δὲ κάρτα· ἀλλὰ τοῦ ἄλλου σώματος. 11 ἐπὶλὼ πονέουσι δὲ δι' ἰδίην νοῦσον· παύεται δὲ καὶ τοῦ σώματος ξυμπονέουσιν. 12 αἱ νοῦσοι φύματα γίνονται, καὶ χοιράδες ἀναπηδῶσιν, καὶ πῦρ ἔχει τὸ σῶμα. 13 παύεται δὲ καὶ τοῦτο, ἐπὴν ὑγρασίης πλήρωσιν τῆς ἐπὶ τὰ ἄλλα σώματα ἐπιῤῥεούσης ἐς αὐτάς. 14 ἐπιῤῥεῖ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων σωμάτων· διὰ τί φλεβῶν, αἳ δι' αὐτῶν τέτανται, πολλαὶ καὶ κοῖλαι, 15 ὥστε ἀκολουθέειν τὸ ὑγρὸν, ὅ, τι ἂν ἕλκωσιν, εὐπετέως ἐς αὐτάς. 16 κλιθὲν πολὺ εἴη καὶ νοσῶδες ἡ ῥοὴ, 17 καὶ ἔστιν ὅτε πυρετὸς ἐξάπλεται, καὶ ἀείρονται καὶ φλεγμαίνουσιν αἱ ἀδένες.

11. Ἀδένες δὲ ὕπεισιν ἐν τῷ σώματι πλείονες ἢ μείζους ἐν τοῖσι κοίλοισιν αὐτέων, ἢ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι.

DE Glandularum tota natura sic habet. Natura ipsis est spongiosa. Sunt enim rarae & pingues, & neque carnes sunt reliquo corpori similes, neque aliud quid simile corpori, sed friabiles sunt, & venas multas habent. Si vero dissecces, sanguis largus erumpit, specie albus & velut pituita. Tangenti autem velut lanae apparent. Et si multa vi ipsas digitis compresseris, glandula humorem oleosum remittit, qui & ipse conteritur ut plurimum, ac disperit. Ægrotant autem non valde, sed una cum reliquo corpore. Quum vero proprio morbo ægrotant (nam parum etiam cum reliquo corpore ægrotant) morbi tubercula fiunt, & strumae resultant, & febris corpus occupat. Perpetiuntur autem haec, ubi humiditate repletae fuerint, ex reliquo corpore in ipsas influente. Influit autem ex reliquo corpore per venas, quae per ipsas extentae sunt multae & cavae, ut humor quemcunque tandem traxerint, facile in ipsas sequatur. Et si multa ac morbosa fuerit fluxio, glandulae reliquum corpus in se distendunt, atque sic febris incenditur, & elevantur ac inflammantur glandulae.

11. Cæterum glandulae in corpore sunt plures sive majores, in cavis ipsius partibus, quam in

ἄρθροισι, [3] καὶ ὁκόσα ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν ὑγρηδὲν καὶ αἱματώδεα χωρέα· [4] αἱ μὲν, ὡς τὸ ἐμπίπρειον ἄνωθεν ἐς τὰ κοῖλα ἐπιδιηθέουσαι ἐπὶ σφύας ἕλκωσιν· [5] αἱ δὲ, ὥστε τὴν ὠθὶς γινομένην "τὸ τε πόνων ὑγρασίην ἀποδεχόμεναι ἐν τοῖσιν ἄρθροισι τὴν πλησιωὺ, μὴ πᾶσι μισῆσι τὰ ἄρθρα, [6] [καὶ] ἔπειτα πλάδος ἐστὶ ἐν τῷ σώματι. [7] εἰ γάρ τι καὶ γίνοιτο, παραυτίκα ἂν ἐπιγίνοιτο πλάδος ἐπίσω. [8] "καθαίνεται μὲν γὰρ καὶ τὸ περιὸν καὶ τὸ ὀλίγον ἐς τοὺς ἀδένας. [9] καὶ ἔστιν, τὴν πλεονεξίην ἕκαστα σώματα καὶ αἱ ἀδένες κέρδος ποιεύμεναι, "τροφὴν ξυντροφέουσαι· [10] τέκνον ἐστίν. [10] "ὥσπερ, ὅκου τελματώδεα, ἐνεῖναι καὶ ἀδένες. [11] σημεῖον. ὅκου ἀδένες, ἐνεῖναι καὶ τρίχες. [12] ἡ γὰρ φύσις ποιεῖ ἀδένας καὶ τρίχας. [13] "ἀμφω [δὲ] χρέον τοῦτο λαμβάνειν. [14] αἱ μὲν ἐς τὸ ἐμπίπρειον ἀποδεχόμεναι, ὡς καὶ ἐμεσθόδεν εἴρηται. [15] αἱ δὲ τρίχες τὴν ἀπὸ τῶν ἀδένων ἐπικαιρίην ἔχουσαι φύονταί τε καὶ αὔξονται, [16] ἀναλεγόμεναι τὸ, τε ὠφελιμώτατον "καὶ ἀκόρεστον σύμφυτον ἐπὶ τὰς ἐσχατίας. [17] ὅκου δὲ αὖον ἐστὶ τὸ σῶμα, ἔνθα τε ἀδένες, ἔνθα τε θηλέες. [18] τὰ δὲ ἁπαλὰ καὶ πονεύμενα καὶ κοιλύτατα, ἀδένες ἔνθα καὶ τρίχες. [19] ἀδένες δὲ καὶ "τῶν ἀστέων, ἔνθα καὶ ἔνθα ἐκκαίρωθεν καὶ τὰς σφαγὰς καὶ τραχήλους, τρίχες τε ἐνταῦθα. [20] ἐκκαίρωθεν ἐπὶ ταῖς μασχάλῃσιν ἀδένες καὶ τρίχες. [21] βουβῶνες δὲ ἐπίσω, ἐκείνως μασχάλῃσιν, ἀδένας καὶ τρίχας. [22] ταῦτα μὲν κοῖλα τὰ ἐν τῷ σώματι, καὶ ῥιζοῦται ἐς ἀφεσίην ὑγροῦ. [23] καὶ γὰρ πονέεται τοῦτα καὶ κινέεται μάλιστα τὰ ἐν τῷ σώματι.

in articulis, [3] & quæcunque in aliis humectis ac ſanguinolentis locis conſiſtunt: [4] atque illæ quidem, ut quod ſuperne in cavas partes influit, ſuſcipientes in ſe trahant, [5] hæ vero ut rurſus 'naſcentem præ laboribus humiditatem in articulis, ſi quam articuli remittant, ejus multitudinem ſuſceptent: [6] & ſic nimia humectatio in corpore non ineſt. [7] Nam ſi etiam quid gignatur humiditatis, non ſtatim nimia humectatio inde ſucceſſerit. [8] Reflectitur enim & conſumitur tum multa, tum modica, in ipſas glandulas: [9] atque ſic reliqui corporis redundantiam glandulæ ſibi lucrifaciunt, ' & alimentum hoc eſt ipſis coaleſcens. [10] Quare ubi cœnoſæ partes ſunt & humectæ, ibi etiam glandulæ. [11] Cujus ſignum eſt. Quod ubi eſt glandula, ibi etiam pili. [12] Natura enim facit glandulas & pilos, [13] utraque eadem utilitate participantes: [14] illas quidem ut, quod influit, (velut antea dictum eſt,) ſuſcipiant. [15] Pili vero ex glandulis opportunitatem habentes naſcuntur & augeſcunt, [16] 'colligentes id quod in extremitates redundat ac efferveſcit. [17] Ubi autem corpus ſiccum eſt, neque glandula, neque pilus ineſt. [18] At vero teneræ & exercitiis deditæ & humectæ partes, glandulоſæ ſunt ac piloſæ. [19] Glandulæ porro ſunt ab utraque parte juxta jugulares colli venas, & pili etiam ibidem. [20] Item ſub alis utrinque & glandulæ & pili ſunt. [21] Inguina & pubes 'ſimiliter ut alæ, & glandulas & pilos habent. [22] Et hæ quidem cavæ corporis partes ſunt, & ad humoris redundantiam expoſitæ. [23] Nam & laborant hæ, & ex omnibus corporis partibus maxime moventur.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 453 sur 917

111. Τὰ δ' ἄλλα, ὁκόσα ἀδένες ἔχει μοῦνον, οἷον ἴλιος· 2 ἔχει γὰρ καὶ τοῦτο ἀδένας ἐς τὸ ἐπίπλοον μείζονας· 3 τρίχας [δ'] οὐκ ἔχει. 4 57 καὶ γὰρ οὐ τοῖσι τέλμασι τῆς γῆς καὶ κοπρώδεσιν ἐφύσησε τὸ σπέρμα, 5 οὐδ' ὑπὲρ ἐξέλκει αὐαίνεται τῆς γῆς ἄνω, 6 ἀλλ' ἀποζήπτεται καὶ ἀποπνίγεται τῇ πλεονεξίῃ. 7 βιᾶται γὰρ τὸ σπέρμα. 8 βιᾶται δὲ καὶ οὐ τοῖσιν σωτέροισιν ἡ πλησμονὴ, καὶ τὸ ὑγρὸν πολὺ, καὶ οὐκ ἐᾷ φύσαι τρίχας. 9 αἱ δὲ ἀδένες μείζονες, ἢ κατ' ἄλλο τι σώματος. 10 καὶ νέμουσι αἱ ἀδένες οὐ τοῖσιν σωτέροισιν ἀκαπιζόμενον τὸν πλάδον. 11 τὰ δὲ ἴλια ἐς τὸ ἐπίπλοον ἀνδέχεται καὶ κατίησι τῷ ὑγρασίῃ. 12 τὸ δὲ ἐπίπλοον ἀλφοδδεῖ τῇσιδε ἀδέσιν.

IV. Ἔχουσι δὲ καὶ οἱ νεφροὶ ἀδένας. 2 καὶ γὰρ ὕστατοι κοπάσκουσι πολλῆς ὑγρασίης. 3 μείζους δὲ αἱ ἀδένες τούτων, ἢ αἱ ἄλλαι ἀδένες ἐόσαι. 4 ὁ γὰρ ἐμπίπτων τοῖσι νεφροῖσι τὸ ὑγρὸν τὸ ἐπιῤῥέον, ἀλλὰ διαῤῥεῖ ἐπὶ κύστιν κάτω. 5 ὥστε ὁ, τι περ ἀποκεδάννυσιν ἀπὸ τῶν ὀχετῶν, τοῦτο ἕλκουσι ἐπὶ σφέας. 6 καὶ ἄλλως δὲ εἰσὶν οὐ πᾶσι σώμασι ἀδένες σμικραὶ καὶ πάνυ. 7 ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι ἀποπλανᾶσθαι τὸν λόγον. 8 ἐς γὰρ τὰς ἐπικαίρους ἡγεμονίας. 9 νῦν δὴ ἀναδήσομαι τὸν λόγον, καὶ ἐρέω περὶ ἀδένων ὅλομελέος τρόπου.

V. Τράχηλος δὲ περὶ τὰ μέρεα αὐτοῦ ἑκάτερθε ἔνθα καὶ ἔνθα ἀδένας ἔχει. 2 καὶ παρόμοια κολεοῦ αἱ ἀδένες αὗται. 3 τρόπος [δ'] τοιόσδε. 4 ἡ κεφαλὴ ὑπέρκειται ἄνω, κοίλη ἐοῦσα καὶ περιφερὴς, 5 καὶ περιῤῥηδὴς διὰ

111. Reliquæ vero glandulas tantum habent, velut inteſtina. 2 Habent enim & hæ glandulas in omentum majores: 3 pilos autem non habent. 4 Nam & in cœnoſis ac humectis terræ lo- 40 cis, ſemen non naſcitur, 5 neque ſupra terram aſcendere conatur, 6 ſed per redundantiam putreſcit ac ſuffocatur. 7 Violat enim ſemen. 8 Violat autem & in inteſtinis copia ac multitudo humoris, & pilos enaſci non finit. 9 Glandulæ autem in inteſtinis majores ſunt, quam alibi in corpore: 10 & paſcuntur humectationem nimiam ex inteſtinis exprimentes. 11 Inteſtina vero ex vaſis in omentum ſuſci- 45 piunt ac remittunt humiditatem: 12 omentum autem in glandulas diſtribuit.

IV. Habent præterea etiam renes glandulas. 2 Nam & hi multa humiditate exſatiantur. 3 Majores vero etiam hac parte quam aliæ glandulæ exiſtunt. 4 Influens enim humor in renes non imbibitur, ſed perfluit infra in veſicam. 5 Quare quicquid ejus lucrifaciunt de canalibus, hoc ad ſe trahunt. 6 Sed & aliæ 50 in corpore glandulæ ſunt parvæ valde. 7 Verum non volo hunc ſermonem longius evagari permittere. 8 Nam earum quæ alicujus momenti ſunt gratia, hoc ſcriptum inſtitutum eſt. 9 Nunc itaque ſermone progreſſum faciam, & dicam de tota natura glandularum colli.

V. Collum ab utraque ſui parte hinc & hinc glandulas habet, 2 & vocantur hæ glandulæ tonſillæ, 3 in hunc uſum atque utilitatem. 4 Caput ſupra ſitum 55 eſt, ſurſum cavum ac rotundum exiſtens, 5 & humiditatem ex

reli-

ἀπὸ τῆς τοῦ ἄλλου σώματος ὑγρασίης. 6 καὶ γὰρ αὐτὰ πίμπλησι τὸ σῶμα ἀτμοὺς ἐς τὴν κεφαλὴν πάντοθεν αὖτις, ὃς δ' αὖθις ἡ κεφαλὴ ὀπίσω ἀφίησιν. 7 ἐν γὰρ διώσασθαι ἐμμένει τὸ ἐπιῤῥέον, οὐκ ἔχον ἔνθεν ἕδρην, ἢν μὴ τὴν κεφαλὴν πονέῃ. 8 τότε [γὰρ] οὐκ ἀνίησιν, ἀλλ' αὐτὴν κρατεῖ. 9 ἐπὴν δὲ ἀνῇ τὴν ἕλξιν, ἐς πολὺ ἀδένας ἡ ῥοὴ γίνεται, 10 καὶ ἀδὴν λυπεῖ τὸ μοῦρον, ἐς τ' αὖ ὀλίγην τε ἡ καὶ ξύμμετρον, καὶ ἰσχυρτέες ἔασιν αἱ ἀδένες. 11 ἢν γὰρ πολὺ ἐπιῤῥυῇ δριμὺ, ἢν μὴν δριμὺ καὶ χολώδες, φλεγμαίνει, καὶ αὐξίσκεται, καὶ ξυνίσταται ὁ τράχηλος. 12 καὶ ἔστιν ὅτε ἐς ἄμφω ἐς ἑκάτερον τὰ μέρια, ἐκάτερος ἢν ᾖ ἐς θάτερον, πονέει θάτερον.

VI. Ἢν δὲ ἡ φλεγματώδης καὶ πολὺ καὶ δριμὺ ἡ ῥοὴ, φλεγμαίνει δὴ ὧδε, καὶ ἡ φλεγμονὴ σκληρὸν ἐὸν ὑγρὸν, χειμάδες ἐργάζεται. 2 αὖται [δὲ] χείρους αἱ νοῦσοι τραχήλου. 4 κατὰ μηρίσκους δὲ ξυβαίνουσι μᾶλλον καὶ σκιρροῦσθαι, ἀλλ', ὅταν πολλὴ ᾖ, θερμαίνει ἰσχνοῖς· καὶ ὧδε γίνονται φύματα καὶ παρωτίδες. 5 καὶ ἐν τοῖσι βουβῶσιν ἐλκέα τὸν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου ὑγρασίην ἢ ἀθρόον· 6 ἄλλως, ἐς πλῆθος λάβοι, βουβῶνες, καὶ ἀμφοτέρωθι), καὶ φλεγμαίνει ἰσχνῶς μᾶλλον τε καὶ τράχηλος. 7 τὰ δὲ αὐτὰ καὶ δοκεῖ περιέχειν ἀγαθὰ καὶ κακά. 8 καὶ τοῦτο μὲν περὶ τούτων. 9 τὰ δ' ἔντερα ἔχει κόπρον πολλὴν δηλά τε σιτίων καὶ πολλῶν. 10 ἔχει δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν ἐκ τοῦ ὑγροῦ. 11 [δ] πᾶσα ἀπαναλίσκεται ἐκείνῃ τῷ

reliquo corpore complectens, 6 & corpus simul vapores omnis generis sursum in caput demittit, quos caput rursus retro dimittit. 7 Non enim immorari ac manere potest id quod influit, non habens ubi sedem firmet, nisi sane caput ægrotet. 8 Tunc enim non remittit, sed isthic retinet. 9 Postquam vero attractionem remiserit, in glandulas fluxio vergit: 10 & nihil molestat, donec pauca & moderata fluxio fuerit, & ipsæ glandulæ validæ ac potentes exiterint. 11 Si enim multa & acris influxerit, manseritque acris & glutinosa, inflammatur ac intumescit, & collum distenditur, 12 atque sic ad aurem progreditur: & siquidem in utramque partem processerit, utraque auris: sin ad alteram, altera tantum ægrotat.

VI. 1 Si autem pituitosa, & multa ac lenta fuerit fluxio, etiam sic inflammatur: 2 & inflammatio, quum stabilis humore exiitat, strumas 3 pessimum colli morbum generat. 4 In alas autem etiam tunc quid confluit. Sed ubi copiosi fuerint acres & serosi humores, etiam sic in ipsis tubercula producuntur. 5 Sed & in inguinibus glandula à patribus supra sitis humiditatem trahet: 6 sed ubi multitudo ejus occupaverit, inguina intumescunt, & suppurantur ac inflammantur, similiter ut alæ ac collum. 7 Atque hæc sane tum bona, tum mala glandulæ exhibere videntur: 8 & de his quidem hæc sufficerint. 7 Porro intestina multam satietatem ex cibis ac potibus habent, 10 & præterea humiditatem sub cuticula habent. 11 Sed & hæc tota reflectitur ac consumitur in glandulas, similiter velut superior.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 455 sur 917

ἀπόδοσιν. [12] νόσους δὲ ἡ ποιεῖ τὰ πολλὰ, ὅκωσπερ καὶ κατὰ τοὺς ἄρθροισι γίνεται. [13] συχνὰ γὰρ τοὺς ἀδένας, καὶ κοιλοτέρους, καὶ ἡ κοίλη, καὶ ἡ πολὺ πλήθει ἐπιρρεομένη ἢ ἑτέρη τῆς ἑτέρης. [14] ἐπεὶ, μᾶλλον γε πλεονεκτεῖν εἴωθε, [15] ἐδέμιν τό, τε πλῆθος ἔχει διωθέειν, [15] ἀλλ', ἐς ὀλίγον ἐκφύσης ξυρίσιον ἐς τὸ ἄρθρον ἐς πολλὰ διαμερεόμενον, ἰσότης ἐστὶν αὐτέοισιν.

VII. Ἡ κεφαλὴ καὶ αὐτὴ τοὺς ἀδένας ἔχει, τὸν ἐγκέφαλον ἵκελον ἀδένι. [2] ἐγκέφαλος δὲ λιπὴς καὶ ψαφαρὸς, ὅκωσπερ καὶ ἀδένες. [3] καὶ τούτῳ ἀγαθὸν τῆσιν ἀδένσι ποιεῖ τὸν κεφαλέα. [4] ἔστιν δὲ ὅτε καὶ ἐπιρρύσιν μοι παρέχει ὁ ἐγκέφαλος ἀπὸ τῆς ὑγρασίης, καὶ ἐπὶ τοὺς ἰσχίας ἔξω ἀποτίλλει τὸ πλέον ἀπὸ τῶν ῥέων. [5] μείζων δὲ ὁ ἐγκέφαλος τῶν ἄλλων ἀδένων, [6] καὶ αἱ τρίχες μείζους ἢ αἱ ἄλλαι τρίχες. [7] μείζων τε γάρ ὁ ἐγκέφαλος καὶ εὐδυσμενέη κέε) τῇ κεφαλῇ. [8] ποιεῖ δὲ νόσους καὶ ἧσσονας καὶ μείζονας ἢ αἱ ἄλλαι ἀδένες. [9] ποιεῖ δ', ὁκόταν ἐς τὰ κάτω τὰ σώματος τὸν σφετέρου πλεονεξίην ἀποτείλῃ.

VIII. Ῥέοι δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ἐς ἀπὸ κρίσιος, δι' ὧπερ κατὰ φύσιν, δι' ὀφθαλμῶν, διὰ ῥινῶν· τρεῖς ἕασι. [2] καὶ ἄλλοι δι' ὑπερώης ἐς φάρυγγα, ἐς στόμαχον. [3] ἄλλοι διὰ φλεβῶν ἐπὶ νωλεμέων, ἐς τὸ αἷμα. [4] οἱ πάντες ἑπτά. [5] ὅταν δέ τι ἐγκεφάλου λύματα ἐόντα ἀποίσῃ, καὶ, ἐὰν μὴ ἀποίσῃ, νοῦσος ἐπέσται. [6] ὅπερ δὲ καὶ τῷ ἄλλῳ σώ-

perior. [12] Morbos autem non facit fere, quemadmodum in articulis contingit. [13] Frequentes enim glandulæ & expassæ, ac non cavæ sunt, & altera alterius multitudine non multum fruitur, [14] & alias si qua etiam plus habere velit, copiam ejus habere non potest: [15] sed quod in paucas ac singulas confluit in articulis, id in multas hic dividitur, & æqualitas ipsis existit.

VII. [1] Caput etiam ipsum glandulas habet, cerebrum nimirum simile glandulæ. [2] Est enim cerebrum album ac friabile, quemadmodum etiam glandulæ. [3] Et ob id in commoditatem capitis glandulas facit, [4] & per relatas à me cerebrum auxilium ferens humiditatem aufert, & in extremitates foras ablegat, per fluxiones ex magna parte. [5] Majus autem est cerebrum quam aliæ glandulæ, [6] & [1] capilli etiam majores quam alii pili. [7] Majus enim est cerebrum, & in amplo spacio in capite situm est. [8] Facit autem morbos & minores, & majores, quam aliæ glandulæ: [9] facit autem quum in infernas corporis partes redundantiam ac superfluitatem suam ablegarit.

VIII. Fluxiones porro de capite usque ad secretionem contingunt, per aures secundum naturam, per oculos, per nares: atque hæ tres sunt, [2] & [1] aliæ per palatum in guttur, & in gulam, [3] & alia per venas in medullam spinalem, & in sanguinem. [4] Quæ omnes septem numero existunt: [5] hæ fluxiones cerebri sordes ac purgamenta discedentes existunt, & si non discesserint, morbus ipsi inde oboritur. [6] Sic autem & reliquo

corpori

σώματα. " ἢν δ' ἐς τὰ ἔνδον 16 ἀπίωσι, καὶ μὴ ἔξω, 7 " καὶ 27 αὐτοῖς ὄγκος πολὺς ἔνδοθεν ἔλκῃ, καὶ δεδμὸς μόνῃ, [ἐς] ὠθοῖσι ὁ ἐγκέφαλος ῥεῦμα. 8 ὃ τὰς ἐπιῤῥοὰς ἐοῦσα καὶ ἕλκουσα. 9 καὶ τὸ μὲν ἐπιὸν, ἢν ᾖ πλῆθος καλὸν, τέλος ἔστι αὐτῇ ἔχει ὁ ῥόος, ἕως τ' αὐ ἐσπερύντων τῶν πληθέων τῶν καλίστων. 10 καὶ τὸ μὲν ἐπιῤῥέον 45 ἀποπέμπων ἔξω, ἕτερον δὲ ἐσδεχόμενος, ἐς τὸ ὅμοιον αἰεὶ καθιστάμενος, τά τε ὑγρὰ ἕλκει καὶ ποιεῖ νόσους. 11 " ἄμφω δὲ σὺν ἀκηδίῃ καὶ 28 ἐναγγοῖ τὴν φύσιν. 12 καὶ, ἢν πάθῃ, δύσκριτα καὶκία. τὰ μὲν γὰρ πάθη τῆς φύσιος οἱ αἰσθητικοὶ ῥόοι διαφορέουσι, τὸ πλῆθος. 13 καὶ ὀδύζονται, τὸ ἄλογον καὶ ἐξωλῆες ὄν.

IX. Ὁ δὲ ἐγκέφαλος πῆμα ἴσχει καὶ αὐτὸς ὑγιαίνων. 2 ἀλλ', ἐὰν μὲν δέκνυσθαι, τάραχον πολλὸν ἴσχει, 3 " καὶ 29 ὁ νόος ἀφρονεῖ· 4 καὶ ὁ ἐγκέφαλος σφάλλεται, 5 καὶ ἕλκει τὸν ὅλον ἄνθρωπον· 6 " οὐ 30 98 ἑωυτῷ δὲ ὁ φωνέει, 7 καὶ πίπτει. ἀποπληξίη τῷ παθήματι. 8 ἀλλ' ὅτε δὲ δεδμὸς μὲν ὁ ποιεῖ αὐτῷ τὸ ῥεῦμα, πλῆθος δὲ ὂν τὸ ἐμπεσὸν, πονέει τοῦτο, 9 καὶ ἡ γνώμη παραφρονέει, 10 καὶ περιέρχεται ἀλλοῖα φρονέων, καὶ ἀλλοῖα ὁρέων, 11 φέρων τὸ ἦθος τῆς νούσου " σημήϊα μεθ- 31 διήμενος καὶ ἀλλοκότοισι φαντάσμασιν. 12 ἄλλος ῥόος ἐπ' ὀφθαλμοὺς, ὀφθαλμία· καὶ 5 αἰδέονται αἱ ὄψιες. 13 ἐὰν δὲ ἐπὶ ῥῖνας

corpori aliqui morbi accedunt, si intro abierint ac discesserint hæ fluxiones, & non foras. 7 Et rursus turbatio multa oboritur, si hianter ' ac affatim at- 95 trahat, & acrem quidem fluxionem cerebrum demittat, 8 quæ influxiones corrodit & exulcerat. 9 Et si id quod cerebro influit copiosum fuerit, fluxio descendens non desinet, donec multitudinem influentis exhauserit: 10 atque sic id quod influit foras demittens, & aliud suscipiens, ac semper in consimili statu consistens, & humores trahit, & morbos facit. 11 Ambo autem magno tædio ac ' mo- 100 lestia naturam frangunt, 12 quæ si fuerit affecta, dolorosa afflictio existit. 13 Affectiones enim naturæ sunt prædictæ fluxiones, & multitudinem molestè ferunt, 14 & morsum ac rosionem perceptant, ex eo quod præter rationem & non consuetum existit.

IX. Cerebrum autem cladem perfert, etiam ipsum non sanum existens: 2 sed siquidem rodatur, turbationem multam sustinet, 3 & mens desipit, 4 & cerebrum convellit 5 ac ' distrahit 105 totum hominem, qui in seipso vocem non edit, 6 ac suffocatur, 7 & hæc affectio sideratio, ac græce apoplexia appellatur. 8 Aliquando vero acris quidem non est fluxio, sed copiosa in cerebrum irruens, ipsum affligit, 9 & mens perturbatur, 10 & homo circumambulat, aliena cogitans, & aliena videns, 11 perferens morbi mores, visis, risu, & peregrinis imaginationibus. 12 Alia fluxio ad oculos ophthalmia ' Græcis, latine lip- 110 pitudo appellatur, & oculi in ipsa intumescunt. 13 Si vero ad

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 457 sur 917

ρίνας ὁ καταῤῥῆξας, ὀδύξον) μυκτῆρες, καὶ ἄλλο οὐδὲν δφελος. [14] αὐτὰ γὰρ ἀδοὶ τούτων δύρικες καὶ ἱκανὰὶ πρωρίζειν σφίσιν· [15] ὥστε ἢ καὶ ἀσύμφορον τὸ ἀπὸν αὐτῶν. [16] τὰ δὲ ἄκρα, σκολιὸς μὲν πόρος καὶ στενός· [17] ὁ δὲ ἐγκέφαλος πλησίον αὐτέοισιν ἐμπίπτει. [18] νοσέων δὲ τῶν νοσεόντων πολλὰ ἀποκρίνει, [19] καὶ τὸ οὖς ἀπὸ τῆς πυκνῆς ῥοίης ἀνὰ χρόνον ὀδύνης), καὶ ῥεῖ δυσώδες πῦον. [20] ὅσσοι δὲ τοῖσι ἔξω δῆλοι τῷ ὀφθαλμῷ ῥοαί, καὶ ἀπὸ πάσσων γαστρὸς ἔασι. [21] ἢν δὲ τὸ ὀπίσω ῥεῦμα ἢ δι' ὑπερῴης τὸ ἀφικόμενον φλέγμα ἐς τὸν κοιλίην, ῥέουσι μὲν καὶ αἱ κοιλίαι τούτων, νοσέουσι δὲ οὔ. [22] ἀναμένον [δὲ] κάτω δὲ φλέγμα, ἑλκοῖ τὰ παίθη, χρόνια.

x. Ἄλλοις δὲ ὑπερῴης ἐπὶ φάρυγα ἢν πολὺ ῥυῇ, καὶ ἐπὶ πολὺ αἰεὶ ἴσχοι φθινάδες. [2] κορέσκονται γὰρ οἱ πλεύμονες, [3] καὶ γίνεται τὸ πῦον τοῦτο, ὃ διαδίδωσι τοὺς πλεύμονας, [4] καὶ οἱ νοσέοντες οὐ ῥᾴδιον ἀπέρχονται· [5] καὶ ἡ γνώμη δὲ ἰλιγγᾷ, καὶ ἢν ἀγαθὸς, καὶ ἢν ἀσχήμων, τὰ πολλὰ ξυντέτηκε τῇ φρενίτιδι. [6] ἄλλη νοῦσος ἀπὸ φλεβῶν ἐπὶ νωτιαῖον ἀπὸ κεφαλῆς. [7] ἀίσσει δὲ κατιοῦσα ἐπὶ ἱερὸν ὀστέον, ἅμα τῷ ἐπιῤῥοῇ ὁ νωτιαῖος, [8] καὶ συναπέβρηξε τῆσι κολύλῃσι τὸ ἰχώρ. [9] καὶ, ἢν ποιήσῃ φθίσιν, μαραίνεται ὁ ἄνθρωπος ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ζώει, ὅκ ἐθέλει. [10] πολὺ γὰρ πονέει τῷ ἀπάτῳ, καὶ ἅμα τὼ πόδε καὶ μέρεα περίπονα. [11] καὶ αἰεὶ τελέως ὄλλυται χρόνῳ πολλῷ μελεδαινόμενοι, [12] καὶ ὅσοι ἀπηύδεκε καὶ ξυνέκριναν.

nares defluxio fiat, arroduntur nares, & nihil aliud grave accedit, [14] nam viæ ipſarum amplæ ſunt, & ſibi auxiliari poſſunt, [15] inſuperque non compactum eſt quod ab ipſis diſcedit. [16] At vero aures intortus quidem meatus & anguſtus, [17] cerebrum autem prope ipſum ipſis auribus apprimitur. [18] Ægrotans vero hoc morbo, plurima excernit: [19] & auris à frequenti fluxione per tempus vexatur, & pus graveolens effluit. [20] Sic etiam fluxiones ad oculos foris conſpicuæ ſunt, & non lethales in totum. [21] Si vero fluxio retro proceſſerit per palatum, & in ventrem pituita pervenerit, fluunt quidem horum ventres, non autem ægrotant. [22] Si vero inferne maneat pituita, affectiones volvuloſæ fiunt diuturnæ.

x. Aliis autem ſi per palatum in guttur multa fluxio contingat, utplurimum morbi tabis oriuntur, [2] replentur enim pulmones pituita, [3] atque ea ipſa pus fit, id quod pulmones exedit, [4] & ægroti non facile ſuperſtites manent, [5] & mens medici (ſi bonus & prudens eſt) utplurimum cauſſam intelligit. [6] Alius morbus oritur ex defluxione capitis per venas in ſpinalem medullam. [7] Inde autem in ſacrum os impetum facit, quo medulla ipſa fluxionem perducit, [8] & in coxendicum acetabula ſive junctúras deponit: [9] & ſi tabem fecerit, homo marceſcit, atque hoc modo contabeſcit, & vivere non expetit. [10] Statim enim ſcapulæ dolent, amboque pedes ac crura conſequuntur, [11] & ſemper tandem pereunt multo tempore curati: [12] atque ſic defloreſcit homo ac

θηκεῖ. 13 τοῦτά μοι περὶ ῥεύμων ἀπὸ κεφαλῆς εἰρήσθω. 14 καὶ παθέα ἐγκεφάλου καὶ ἄλλα νοῦσοι, παραφροσύναι, καὶ μανίαι, 15 καὶ πάντα ἐπικίνδυνα, καὶ πονεῖ ὁ ἐγκέφαλος καὶ αἰ ἄλλαι ἀδένες. 16 ἔχει δὲ πόνον, ἢ ἄλλη ξυνοδὸς ἐντεῦθεν πάλιν ἐς σῶμα.

XI. Ἀλλὰ καὶ ἀδένες αἱ τοῖσι στήθεσι μαζοὶ καλέονται, 2 καὶ δὴ αἴρονται καὶ γάλα ποιέουσιν· 3 οἷς δὲ οὐ ποιέουσι γάλα. 4 ποιέουσι μὲν αἱ γυναῖκες· 5 οἱ δὲ ἄνδρες οὐ ποιέουσι. 6 τῇσι μὲν [γὰρ] γυναιξὶν ἁραιὴ τε ἡ φύσις τῶν ἀδένων, ὥσπερ δὲ τὸ ἄλλο σῶμα, 7 καὶ τὴν τροφὴν, ἣν πνα ἕλκυσιν ἐπὶ σφᾶς, ἀμοιβῦσιν ἐς τὸ γάλα. 8 καὶ ἀπὸ τῆς μήτρης παραγίνεται ἐπὶ τοὺς μαζοὺς ἐς τὴν μετὰ τὸν τόκον τοῦ παιδίου τροφὴν, 9 ἣν πνα ἀπεπίσῃ, εἶτα ὑπερβάλλῃ, τὸ ἐπίπλοον ἐς τὰ ἄνω, συνεχωρέσμενον ὑπὸ ἐμβρύου. 10 τοῖσι μὲν οὖν ἄρρεσι καὶ ἡ στενοχωρίη καὶ ἡ πυκνότης τοῦ σώματος μέγα συμβάλλεται, μὴ εἶναι μεγάλους τοὺς ἀδένας. 11 τὸ μὲν γὰρ ἄρρεν πλῆρές ἐστι, καὶ οἷον εἶμα πυκνὸν καὶ ὁρμενικὸν καὶ ἐπαφρῶδες. 12 τὸ δὲ θῆλυ ἀραιὸν καὶ χαῦνον, καὶ οἱονεὶ ῥεῖον ὁρμενικὸν καὶ ἐπαφρῶδες. 13 ὥστε τοῦτο ὑγρασίην μὲν παύειν τὸ ἀραιὸν καὶ μαλθακόν. 14 τὸ δὲ αἷμα οὐκ ἐᾷ πλέον οὐδὲν προσδέξασθαι, πυκνόν τε ἐὸν καὶ ἀστεγὲς, 15 καὶ ὁ πόνος κρατύνει αὐτὸ τὸ σῶμα, 16 ὥστε οὐκ ἔχει δὲ ἐς λήψεται τὰ τῶν περισσῶν. 17 ἅτε [δὴ] εὐαλκέα ἐόν τε λόγος, καὶ στέρεα καὶ μαζοὺς καὶ τὸ ἄλλο σῶμα τῆσι γυναιξὶ χαῦνα καὶ μαλακὰ εἶναι, καὶ

moritur. 13 Hæc mihi de fluxionibus capitis dicta sunt. 14 Sunt autem affectiones cerebri, et-130 iam alii morbi, deliria, insaniæ, 15 omnia periculosa, & ægrotat cerebrum, & aliæ glandulæ. 16 Habet enim & dolorem, & alius congressus corporis hinc contingit.

XI. Quin & glandulæ in pectoribus mammæ appellantur, 2 & attolluntur ac lac faciunt, 3 aliquibus vero lac non faciunt. 4 Et faciunt quidem lac mulieres, 5 viri vero non faciunt. 6 Mulieribus enim rara est glandularum natura, quemadmodum etiam reliquum corpus rarum 135 habent, 7 & alimentum quod in se trahunt, in lac permutant. 8 Et ab utero accedit ad mammas, quod post partum puero cessurum est in alimentum, 9 quod ipsum sane exprimit ac sursum mittit omentum, ad supernas partes ab ipso fœtu coarctatum. 10 Verum maribus locorum angustia, & corporis insuper densitas conducit ad hoc, ut glandulæ non sint magnæ. 11 Mas enim plenus est, & velut pal-140 lium densus, tum ad visum, tum ad tactum: 12 fœmina vero rara & laxa, & velut fluida, tum ad visum, tum ad tactum. 13 Quare humiditatem non remittit, id quod est rarum & molle. 14 Mas autem non amplius quid ejus susceperit, quum densus existat ac cohærens & compactus, 15 sed & labor corpus ipsius corroborat, 15 ut non sit locus ubi redundantia ac superfluitates recipiat. 17 Atque hoc modo cogit ac concludit 145 hæc ratio, & pectora & mammas, & reliquum corpus mulieribus laxa ac mollia esse, tum

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 459 sur 917

κὴ ἀλφὸ τὴν ἀχλύν, κὴ ἀλφὸ τὰ ὠτοφρυμβύα. [18] πῖσι δὲ αὖ ὀχέσι τὰ σύαιμα.

ob ocium ac ſegniciem, tum ob alia prædicta. [18] Viris autem vice verſa.

XII. " Ποιέυσι [οἱ] κὴ μαζοὶ ' φύματα, φλεγμονὰς, τὸ γάλα ἀποζήποντες. [2] ἀγαθὰ δὲ ἔχυσι τοῖσιν ὑμοῖα, [3] κὴ ἀπαγελέυσι τὴν πλεονεξίην τῶ ἄλλω σώματος. [4] μαρτύριον τῆσι γυναιξὶν, ἦσιν ἀφαιρεῖται νόσω ἢ ἄλλη τινὶ ξυμφορῆ μαζός. [5] " κὴ [γὰρ] ἡ φωνὴ τραχεῖα, κὴ ὑγρὰ ἐς τὸ στόμαχον, κὴ πνευμάζυσι, κὴ τὴν κεφαλὴν ἀλγέυσι, κὴ ἀπὸ τῶνδε νοσέυσιν. [6] " ἰὸν γὰρ ἀπὸ τῆς μήτρης κὴ ἐπιῤῥέον τὸ γάλα, ὥσπερ μεδίη κὴ ἔμπροσθεν ἐς τὰ κάτω τρέχει, τὰ οἰκεῖα οὐκ ἔχων τρόχεα, [8] σωλυσχαίρ ' τοῖσι κυρίοις τῶ σώματος, κραδίη, πνεύμονι, κὴ ἀποπνίγυσι.

XII. Porro faciunt etiam mammæ tubercula ac inflammationes, lac ipſum putrefacientes. [2] Commoda autem habent ſuperioribus ſimilia, [3] & reliqui corporis redundantiam auferunt: [4] teſtimonium abunde præbent mulieres, quibus morbus, aut 'alia quædam calamitas mammas adimit. [5] Nam & vox ipſarum aſpera redditur, & humores in gulam feruntur, & multo ſputo vexantur, & caput dolent, & ab his ægrotant. [6] Lac enim proficiſcens ac influens ab utero, quemadmodum etiam antea in ſuperna vaſa tranſibat, quum propria vaſa non habeat, [7] nec reperiat, utpote ipſisper mammarum ademptionem privatum, [8] in principales corporis partes 'incurrit, cor videlicet ac pulmonem, atque ſic ſuffocantur.

HIPPOCRATIS
DE SIGNIFICATIONE VITÆ ET MORTIS,
ſecundum motum lunæ & aſpectus planetarum.

Præfatio

GULIDEOLI MORDICI, interpretis priſci.

HIPPOCRATES optimus medentium dixit, cujuſmodi Medicu eſt, qui ignorat aſtronomiam? nemo debet ſe committere manibus ejus, quia non eſt perfectus medicus. [2] Novi ergo, quod opus erat ſcire aſtronomiam. [3] Ideo inſpexi libros Hippocratis & inveni libellum hunc parvulum, ſed optimum; [4] quem qui bene noverit, efficietur magnus Medicus. [5] Eſt enim valde neceſſarius Medicis omnibus.

II. Hippocrates: aſpice Lunam, quando eſt plena lumine, quia tum creſcit ſanguis, & medulla in omni homine, & beſtiis omnibus. Idem fit in mari, & cunctis in rebus mundanis. [2] Cum ergo quis inciderit in morbum, tum neceſſarium eſt videre, an Luna è combuſtione exeat. [3] Tum namque creſcit infirmitas, donec venerit ad oppoſitionis gradum. [4] Et cum erit in oppoſitione,

tione, videndum erit, an ſit cum malo aliquo Planetarum, vel in malo aſpectu, aut aſpexerit dominum domus mortis. [5] Nam ex iis poteris ſcire, utrum morietur, vel vivet, vel diuturnus erit morbus ejus, vel non. [6] Nunc autem videamus naturam omnium ſignorum; vires etiam ſive poſſe Lunæ in eiſdem.

III. Cum quis in morbum inciderit Luna exiſtente in Ariete cum Marte aut Sole, tum morbus erit in capite propter Solis calorem, utique & gravis, & dolebunt ei pulſus capitis: febres etiam patitur æſtuoſas, non intermittentes: in præcordiis quoque torquetur, vix loquitur: quia thoracem occupavit vehemens calor, & pulmonem, quod & pulſus vehemens oſtendit. Neceſſarium eſt ergo, ut huic ſecetur vena cordis, utque veſcatur frigido alimento & potu, & compeſcentibus calorem, ut morbus is non vertatur in phreneſim. [2] At ſi cum Luna fuerit Mars, ſive Saturnus, ex hoc morbo morietur æger infra diem ſeptimum, à die, quo Luna fuerit cum Sole per quartum aſpectum, & hoc intelligitur Luna creſcente. [3] Si vero Luna erit in Ariete infortunata, aſpexeritque eam ex quarto, vel ex oppoſitione Saturnus, morbus is erit in capite, & perducet eum ad alienationem mentis, & faciet inſanire, variando incrementum & decrementum, eritque morbidus perſimilis illi, qui videre non poteſt. Si vero aſtronomiam ignoras, hæc non poteris ſcire, neque cognoſcere ejus morbum. [4] Quod ſi fuerit Luna in diminutione graduum vel luminis, cum revertetur ad primum aſpectum Saturni, videlicet, cum dimiſerit eum, & per alium aſpectum illum aſpexerit, morbus mutabit in bonum vel in malum: nam ſi aſpexerit: aliud infortunium, morietur ille: ſi autem non aſpexerit, evadet. [5] Sed cum Luna dimiſerit aſpectus hos, de quibus diximus, morbum ſcias receſſurum. Tamen, dum Luna non invenerit Jovem aut Venerem per aliquem aſpectum, priuſquam venerit Luna ad conjunctionem Solis, morbus non recedet, ſed ſtabit, donec Luna venerit in aſpectum vel ad oppoſitionem Solis. [6] Quod ſi dictos etiam non invenerit Luna, ſed Mercurius occurrerit illi, morietur æger. At ſi Mars invenerit eam, ſanabitur, dum morbum produxerit pituita. [7] Et quando languidus primo ſentit morbum, dum Luna addit ſuo lumini & gradibus, & Mars aut Sol fuerit in Ariete, morbus erit in capite, & inſania, & abſceſſus ex pituita orietur in capite, profluetque illi ſanguis è naribus. Oportet itaque illum uti frigidis temperatis, indigetque medicina, qua deſtruitur abſceſſus. [8] Cum vero Luna fuerit cum Mercurio in loco Solis, evadet infirmus: prius autem erit in magno diſcrimine; quoniam Mercurius concors ſit cum Marte, in eodem negotio. Mars autem non facit ſic cum Saturno, & morietur æger, cum Saturnus fuerit in loco Solis. [9] Quod ſi fuerit cum Luna Jupiter ibidem, vel Mercurius, aut Ve-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 461 sur 917

nus, varius ejus erit morbus. Quando autem Lunam aſpexerit Mars vel Saturnus aliquo aſpectu, opus eſt ægro leni medicina, & mediocri diæta, demum ſedeat quandoque, & jaceat quandoque ille in luminoſo loco, ut à longe clarum aërem poſſit videre, utatur & balneo, bibatque aquam frigidam, cum neceſſarium fuerit, & regas illum, ut tibi videtur ſalubrius eſſe.

IV. Quando autem quiſpiam incidit in morbum Luna exiſtente in Tauro, atque eam aſpexerit Mars ex oppoſito vel aſpectu quarto, morbus ejus productus erit ex ſanguine, is tandem ſentit immenſum calorem, & ſiti torquetur, & queritur per noctem, nec poteſt dormire, & potum vini appetit. Eſt ergo neceſſarium illi ſecare venam, & exhibere pharmacum, quod refrigeret eum, & humectet. [2] Sin fuerit in ſigno Saturnus cum Luna, aut Venus addens, & non invenerit fortunam, morietur infra novem dies à die, quo incidit in languorem. [3] Quod ſi Luna addet ſuo lumini & gradibus, tum demum atque eam Mars aſpexerit ex oppoſitione vel quarto aſpectu, & Luna venerit ad Saturnum, & erit Mercurius cum ea, morbus ex frigidis ſuccis erit, vel æger totus frigidus & diſruptus erit. Ideo vix loquitur, & pauca profert: habet & ventriculum durum, ſeu crudum adeo, ut excoquere non valeat alimentum, ſed interius ardeat. Propterea is eget ſolventi medicamine, quoniam morbus is magis particeps eſt bilis, quam pituitæ. [4] Aſpicies etiam Lunam, quando venerit ad locum oppoſitum illius, in quo fuerat à primordio morbi: quoniam, cum fuerit ibi, magnum periculum, & labor magnus erit ægro. Is ergo morietur, ſi Luna non invenerit aliquam fortunam, in eodem ſigno: quod ſi invenerit fortunam, evadet uſque ad dies octo. [5] Quum vero quiſpiam inciderit in morbum Luna peragrante Taurum, & Mars & Sol erunt in eodem ſigno, noctu languor erit in thorace; ardebit & lingua, ut combuſta, flagrabit ore atque oculis, & egerens raro per alvum balbutiet, & febris ejus cauſa erit ſanguis, ſitietque vehementer. Indiget tandem ſectione venæ, & medicina ſolventi. Potus ergo ſit frigidus, caveatque à calentibus. [6] Advertes autem, quando Luna fuerit in trino aſpectu cum Sole, ſi morbus decreverit, vivet ille: ſin creverit, occumbet, quando Luna erit in oppoſitione Solis, quod ſi invenerit Venerem, vel Jovem, non morietur.

V. Si quis inciderit in ægritudinem, Luna exiſtente in Geminis, & aſpexerit eam Mars, aut Saturnus ex quadrato vel oppoſitione, ægritudo ex amiſſione ſomni erit, vel ex aliquo mœrore, vel ex plurimis cogitationibus ſuper aliquo negotio. Ideo univerſo dolebit corpore, & hæc durabit ægritudo ad minus tribus ſeptenis diebus. Poſtmodum incidet in calorem. Is etiam, dum recubat noctu, extenſiones patitur, & dolorem dextri hypochondrii, vel regionis jecinoris.

[2] Et

2 Et si Luna non fuerit cum aliqua ex fortunis, morietur ille spatio dierum triginta. Cum vero Luna erit in Geminis addens suo lumini & gradibus, & Mars aspexerit eam ex quarto aspectu vel oppositione, ægritudo hæc proveniet ex bile rubra, febrietque cum vehementia pulsus. Itaque sanguis est minuendus illi, & frigidis alendus eduliis. 3 Quod si fuerit Saturnus in hoc aspectu, & cum Luna nulla fuerit fortuna, vitam perdet ille, quando Luna veniet ad oppositum illius loci, in quo erat, cum incidit in ægritudinem: sin aliqua fortuna aspexerit eum, recipiet valetudinem, etsi magno in periculo occubitus erit. 4 Si Luna tantum fuerit in Geminis, morbus erit in capite. Tum cavendum est à sectione venarum, neque ei offerenda sunt frigida vel humida, sed offerantur temperata. Advertes etiam, cum Luna fuerit in oppositione Solis, si qua ex fortunis bono aspectu aderit, vivet ille, alioquin morietur. 5 Si vero Luna erit in Geminis, & aspexerit eam fortuna bono aspectu, vivet ille, vel ægritudo mutabitur in alium morbum. Sin autem fortuna dimiserit eam, neque invenerit aliam, donec Luna venerit ad oppositum loci, in quo fuerat à principio, Medicus non potest cognoscere quisnam languidi morbus sit, sed tum evadet, cum Luna erit in prædicta oppositione. 6 Si vero Luna fuerit in Geminis una cum Sole & Marte, hæc erit acutissima ægritudo: lacrymabit ei oculus, perveniet-que in phrenesim, & æger ipse de se ipso tum maxime veretur. Nam apparent ante oculos illi diversa phantasmata & imagines horribiles, ejusque pulsus erit valde profundus, adeo ut fere non invenietur, & capite dolebit. Tum ergo vena non est secanda illi, & alendus erit levi cibo & potu, & stratus jaceat in loco temperato. Respicies etiam, cum Luna fuerit in quarto aspectu illius loci, in quo fuerat à primordio morbi, quia tunc morietur. 7 Sed quando Luna fuerit cum Sole & Marte, & aspexerit eam fortuna bono aspectu, & Luna erit addens lumini & gradibus, evadet, cum Luna venerit ad quartum aspectum, in quo ab exordio morbi fuerat. Nec offeres medicam potionem illi, sed præcipies uti leni cibo, & balneo, & in loco altiori sedere.

VI. Luna si fuerit in Cancro, cum aliquis inciderit in morbum, & eam Saturnus aspexerit quarto aspectu vel oppositione, morbus is ex frigidis succis erit ei productus, vel ex balneo, vel de loco humido exeunti. Is nullum odorem sentit, laborat pectore, & tussit, difficilem habens anhelitum & pulsum admodum compressum, queritur de affectibus ventriculi, iliorum & renum. Eget ergo medicina lenienti pectus, & tussim expugnanti. 2 Si vero Saturnus non fuerit cum Luna, vel eam non aspexerit aliqua fortuna, donec venerit ad quartum aspectum illius loci, in quo fuerat, quando incidit in morbum, is mori debet circa diem decimum. Quod si Lunam aspexerit fortuna, vivet ille cum difficultate & labore.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 463 sur 917

3 Similiter Luna ſi fuerit in Cancro, & eam Mars aſpexerit aſpectu quarto vel oppoſito, vomitum patietur æger, vel dolorem ventriculi. Is tandem indiget frigefacienti medicamine, & ventriculum reficienti. Quod ſi Lunam non aſpexerit aliqua fortuna conveniens & bona in eodem loco, occumbet, priuſquam veniet Luna ad quartum vel ad alium aſpectum. 4 Sin autem Luna exiſtens in Cancro curſu eſſet vacua, morbus is productus eſt ex potu nimio, ejuſque turgent venæ, & diſtenduntur, noctu valde triſtatur, cupitque erectus ſedere in altiori loco, dejicit operimenta, non deſiderat ſermones quoſdam, ſed frigida tangere. 5 Cum autem Luna venerit ad oppoſitum Cancri, evadet ille, ſi bona fortuna eam aſpexerit. At ſi invenerit Martem vel Solem, morbus vertetur ad majorem caliditatem, pulſus ejus non mutatur, quinimo excreſcentias oſtendit, perſeverat tandem morbus, dum Luna fuerit, ut diximus, in loco quarti aſpectus vel ad oppoſitum venerit aſpectum. Is tandem noctu timet, ut quid horrendum videret, propterea & vociferat multum laborioſe. Et quando venerit ad trinum aſpectum, ſanatur. 5 At ſi non invenerit ibi fortunam bonum, mutatur morbus in aliam ægritudinem. Sed convaleſcit, quando Luna revertetur ad locum, in quo erat, cum infirmus cœpit ægrotare, ſed ſi ibi non invenerit fortunam, morietur ille. Quod ſi fortuna aſpexerit eam bono aſpectu, vertetur ad priſtinam ſalutem. 6 Cum Luna fuerit in Cancro, & Saturnus & Jupiter cum ea, morbus trîginta dierum erit ex frigido ſucco, ſed vivet ille. 7 Si vero Luna erit in Cancro cum Saturno, Marte & Venere, morbus ex laſſitudine itineris proveniet, vel ex coitu plurimo, is tandem in ſtrato circumvertitur, & debilis efficitur. Ideo non mittendus ſanguis, neque venter ejus eſt ſolvendus, ſed ſtudendum eſt eduliis revocantibus virtutem, ut carnibus pullorum & vitulorum, reſtibuſque gallorum & ovis ſorbilibus, à frigidis vero fugiendum eſt. 8 Et cum Luna receſſerit ex ſigno illo, veneritque ad oppoſitionem, & non invenerit aliquem Planetarum, verendum eſt: quod ſi invenerit fortunam, cito reſtituetur ſanitati: quam ſi non invenerit, morbus creſcet, & morietur. 9 Cum Luna fuerit in Cancro cum Saturno, Marte & Mercurio, tum morbus productus erit ex nimio ſtudio legendi vel ſcribendi, eſtque in cauſa melancholia. Itaque utendum eſt medicina bilem atram educenti. 10 Quando autem Luna egreſſa erit de loco illo, & invenerit fortunam, reſtituetur ſaluti, cum Luna venerit ad quartum aſpectum illius fortunæ. 11 Quod ſi invenerit aliquod infortunium, mori debet, quando Luna erit in quarto aſpectu illius infortunii. Si vero invenerit bonum aliquem Planetarum, evadet, cum Luna venerit ad oppoſitum loci, in quo fuerat: ſed ſi infortunium invenerit, morbu fiet magis diuturnus, vel extenderetur ad tempus, donec redierit ad

ad locum, in quo fuerat à principio morbi, & reſtituetur ſaluti: at ſi Luna invenerit infortunium per malum aſpectum, cum tendit ad oppoſitionem, demens efficitur languidus. Si vero fortunam invenerit, mutabit morbum in aliam ægritudinem, tamen reſtituetur ſaluti.

VII. Cum Luna erit in Leone, & Saturnus aſpexerit eam ex quadrato vel oppoſitione, morbus erit propter lienem, dolebit capite, & vomitum patietur, is tandem deſcendet prope occaſum, & febris ejus intenſiſſima: languor vero erit magis internus, quam externus cum defectu lubricitatis ventris. Quod ſi Luna nullam aſpexerit fortunam, occidet ille, cum pervenerit Luna ad quartum aſpectum Leonis. At ſi forte fortuna aſpexerit eam, ſalutem recipiet, cum venerit ad quartum aſpectum. [2] Si vero Luna fuerit in Leone, & Mars eam aſpexerit ex aſpectu quarto vel oppoſitione, morbus erit ex ubertate ſanguinis, is vehementer calefiet, & corripietur duabus febribus. Utatur ergo frigidis & ſiccis, tum poculentis, tum eſculentis. [3] Si Luna fortunam aſpexerit bono aſpectu, poſt magnam defatigationem melius: quod ſi non aſpexerit fortunam, deterius erit. Quare ſi fortunam bono aſpectu non aſpexerit, certo morietur, quando venerit ad oppoſitionem loci, in quo fuerat morbus in principio. [4] Si vero prius aſpexerit infortunium, quam venerit Luna ad quartum aſpectum, morietur. Si vero, Luna exiſtente in Leone, Mars eam proſpexerit, vel Sol quarto aſpectu, ardenter viſceribus ardebit, pectore & capite dolebit, & pedes manuſque habebit frigidas. Huic tandem neceſſario vena ſecanda erit, dum non fuerit Luna in ſigno, quod impedit ſectionem: ſin autem fuerit, morandum erit, donec Luna venerit ad medietatem ſui luminis, & illines pedes languentis linimento, quod tollit frigiditatem. [5] Si Mars vel Sol fuerit cum Luna in eodem ſigno, morbus procedet ex dolore cordis. Quando vero Luna venerit ad quartum aſpectum illius loci, in quo fuerat à primordio, valde timendum erit ægro. Cum autem Luna caruerit dictis aſpectibus, & invenerit Jovem in itinere, aut Venerem, priuſquam venerit ad quartum aſpectum, tum balneandum ſuadeo, vel in frigido loco ſtandum. [6] Si vero Luna Saturnum invenerit, morbus is verteturad veſicam, ſed ſanabitur, cum pervenerit Luna ad locum, in quo fuerat. [7] Quando Luna invenerit Solem aut Martem, & fuerit cum ea Saturnus vel Mercurius, veniet ad extrema, ut diximus, ex dolore cordis, & erit longus morbus, & timendum erit, ne in phthiſin vertatur. Utendum erit rebus temperatis in frigiditate, neque debet jacere in loco lucido. [8] Et erit reſpiciendum, quando Luna venerit ad quartum aſpectum loci illius, in quo erat, cum incidit in morbum. Nam ſi morbus creverit, erit diuturnus, & morietur: ſin minuitur, evadet, cum Luna venerit ad oppoſitionem. [9] Quod ſi Luna inve-

invenerit infortunium, vivet ille, donec Luna peregerit cursum ad locum usque, in quo fuerat, cum æger incidit in morbum.

VIII. Cum fuerit Luna in Virgine, & Saturnus invenerit eam ex quarto aspectu, vel eam prospexerit ex oppositione, qui tum inciderit in languorem, ventriculi dolorem patietur, & ventris & intestinorum, vel ei congestum erit apostema ex pituita alba. Is quandoque patietur calorem, & erit illi pulsus debilis. Ejus vero morbum nemo potest cognoscere, nisi fuerit astronomus. Utatur is, rebus frigidis & temperatis. Indiget curatione absessus sine apertione. Morbus is tandem longus futurus est. Sin autem Luna aspexerit fortunam, evadet, sed post multos dies; Quod si infortunium aspexerit, occumbet die quadragesimo. 2 Cum Luna fuerit in Virgine, eamque Mars respexerit, vel Sol ex quarto vel oppositione, morbus productus erit ex magno interno calore. Huic succedit frequens assellatio, projicit & sanguinem, & venenum, vel humores præferentes aconitum. Pulsus ejus est validus: tamen quandoque non invenitur. Patitur & cordis languorem, & ventriculo laborat. Medicina illi tandem potens negatur, sed stypticum medicamen, & ventriculum roborans detur. Utatur ergo & alimento, & medicamento leni. Quod si infortunium aliquod aspexerit eam, morietur ille, & brevi tempore, ad dies triginta: sin vero aspexerit eam aliqua fortuna, vivet ille. 3 Cum fuerit in Virgine cursu vacua, ægro stomachus erit debilis, & fluxum quandoque ventris patietur, & lotium, dum mingit, vesicam afficit, vexatque bilis prasina hominem, & cum difficultate mingit. 4 Si fuerit cum ea Mars, vel Mercurius, vel Sol, morbus ejus erit gravis, & vix loquitur, & fluxum ventris patitur. Indiget ergo ventrem stipantibus. Verendum autem est illi, ne occumbat, cum Luna venerit ad oppositionem loci, in quo fuerat ab initio morbi: quam si fortuna aspexerit, vivet ille, sin autem, morietur. 5 Quod si inveneris Saturnum cum Luna, vel Mercurium, aut Venerem, seu Jovem, hic morbus erit nimium diuturnus, capitis languorem patietur etiam, neque liber erit morbo, donec venerit Luna ad locum, in quo fuerat ab initio morbi.

IX. Luna cum fuerit in Libra, & Saturnus eam aspexerit ex quarto aspectu vel oppositione, morbus productus erit ex nimio potu vini, majorque erit morbus is, cum Luna fuerit in diminutione luminis & graduum. Is tandem afficitur oculis, dolet temporibus, queritur pectore, tussis ex pituita in pulmone concitatur, illi moventur & sternutamenta, afficitur & febre quadam levi. Is demum eget medicina temperata, & regimine vitæ utatur temperato. Sin autem Lunam inspexerit Mars aspectu quarto vel opposito, morietur ille. Quod si eam non aspexerit, vivet & liber erit, quando Luna venerit ad oppositionem loci, in quo fuerat à principio lan-

languoris. [2] Quum autem Luna fuerit in Libra, eamque aſpexerit Mars quarto aſpectu, vel Saturnus oppoſitione, morbus erit ex ſanguine, & febris erit vehemens & nocturna, prava occurrent ſomnia, etſi vix poterit dormire, plerunque & apoſtema congeritur illi ex pituita alba. Is tandem neceſſario medendus eſt temperato medicamine. Cumque Lunam non inſpexerit aliquod infortunium, evadet ille. Sin autem fuerit oppoſitum, cum venerit ad oppoſitionem morietur ſpatio vigintitrium dierum, vel trigintatrium. Cumque Luna aſpexerit aliquam fortunarum, ſanabitur ille, cum Luna venerit ad oppoſitionem loci, in quo erat ab initio morbi. [3] Sed cum Luna in Libra fuerit peregrina, æger pedibus, vel manibus laborat, & febrit, graves oculos, & ſomnolentos habens, balbutit loquendo. Eget pharmaco, & frigido vitæ regimine, atque humido. Secanda erit vena illi. Cum Luna egreſſa fuerit è loco, in quo erat à principio morbi, & invenerit fortunam, vel ſecum erit, recipiet ſanitatem, cum Luna venerit ad oppoſitionem: ſin oppoſitum acciderit, morietur. [4] Quumque Luna erit in Libra, Solque vel Mars erit in oppoſitione ejus, gravis erit morbus in capite. Quod ſi fuerit Mercurius cum Luna, idem erit: tamen oculi ejus opplentur lachrymis. Indiget tandem minutione ſanguinis, & ſolventi medicamine. Tamen ſi Luna invenerit Jovem ante Venerem, quando egreditur de loco, in quo erat ab initio languoris, ſanabilis erit; ſin vero eſſet oppoſitum, morietur ille.

x. Cum Luna fuerit in Scorpione, eamque Saturnus aſpexerit aſpectu quarto, vel erit in oppoſitione ſigni illius, in quo quis incidit in morbum, morbus ejus erit ex peccato ſanguinis corrupti, vel ex veneno. Quod ſi Luna erit in diminutione luminis, & non aſpexerit eam fortuna, morietur ille. Cum autem erit addens lumini & gradibus, & fortuna aſpexerit eam, vivet ille. [2] Tamen dum Luna erit in Scorpione, Marſque eam, & Jupiter inſpexerint quarto aſpectu: vel oppoſitione, intenſus febrientis erit calor. Is eget temperato pharmaco ſolventi. Sed cum Luna inde receſſerit, poſtmodum jungitur Jovi, valetudinem recipiet ille. [3] Luna etiam exiſtens peregrina in Scorpione, languoris pedum eſt cauſa, morbuſque ab initio levis eſt, neque æſtimatur. Ideo fovetur, plerunque & abſceſſum producit, ejuſque & veſica afficitur, inque ejus naturalibus apparent puſtulæ. [4] Sed Luna cum venerit ad trinum aſpectum loci, in quo fuerat ab exordio, calidis afficitur febribus. At ſi Luna venerit ad Solem per quartum aſpectum, & fortunam non invenerit, occumbet ille: ſi vero invenerit eam, apparebit apoſtema in aliquo ex dictis locis, tamen vivet ille. Eget autem is medicamento, ut tumor ille aperiatur in balneo tantum, quia alius locus nec calidus, neque frigidus convenit. [5] Cumque etiam Luna fuerit in Scorpione, eritque cum ea Mars atque Sa-

Saturnus, febriens febriet ardentiſſimis febribus. Propterea ſumat medicamenta, quæ minuunt pituitam: ſed vena non eſt ſecanda illi. Cum Luna egreditur de loco illo, & eam aſpexerit fortuna, ad decimam quartam diem morbus protrahetur. Sin autem non aſpexerit, durabit morbus uſque ad vigeſimum diem.

XI. Cum Luna fuerit in Sagittario, & eam aſpexerit Saturnus quarto aſpectu vel oppoſitione, morbus erit ex phlegmate. Univerſum enim cor afficietur calore: extrema vero frigida erunt, morbuſque durabit, donec Luna Saturno jungetur. Quod ſi invenerit fortunam, non procedet ulterius, quatenus Luna venerit ad oppoſitionem illius loci, in quo fuerat ab initio morbi. 2 Cum vero exiſtente Luna in Sagittario aſpexerit eam Mars quarto aſpectu vel oppoſitione, & addiderit ſuo lumini & gradibus, morbum languentis Medicus nequit diſcernere abſque aſtronomia: quoniam modo de capite, modo de univerſo corpore, modo quoque & aliter queritur; quibus ideo afficitur, quia nimium ſterit in balneo, & calefactus ſtatim concepit frigus pectore & capite: evomit quoque multum, atque dejicit. Eget ergo ſtipanti medicamine, ſed levi: utatur diæta levi etiam & ſyrupo ſine aceto. 3 Cum vero Luna exierit de Scorpione, & Saturnum invenerit, morietur: at ſi invenerit fortunam, vivet: ſed immenſam patietur fatigationem. 4 Cum Luna eſt in Sagittario cum Jove, aut Venere, languor erit propter tuſſim, cum dolore pectoris: ſed quum Luna ex hoc ſigno egreſſa erit, & aſpexerit eam Saturnus, ad vigeſimum quartum, extenderur morbus, & evadet. Is indiget mollienti medicamine, caveat à balneo, quoniam obeſt.

XII. Luna cum fuerit in Capricorno, eamque Saturnus aſpexerit ex quarto aſpectu, vel ex oppoſitione, & fuerit in diminutione luminis, & graduum, ex nimio labore ſudore perfunditur, & frigore corripitur æger, concluſi ſunt humores, & cerebrum concutiunt ſternutamenta fortia, laborat ventriculo & thorace: febrit etiam propter nimium exercitium, vel ſanguinem. Curetur is rebus temperatis, ut ſyrupo temperato. Tum ſi Luna aſpexerit fortunam, evadet magno tandem cum labore. Si vero fortuna non aſpexerit eam, morietur infra triginta dies. 2 Cum Luna erit in Capricorno, eamque aſpexerit Mars quarto aſpectu vel oppoſitione, morbus erit ex vomitu, atque intenſo calore, patietur ventris ſolutionem, & ventriculus ejus ardebit, & tumefiet ardenter & febriet, plurimo & ſudore perfundetur, ejus pulſus non ſemper erit æqualis. Is ergo eget refrigeranti medicina. Si Lunam aſpexerit fortuna, ſanabitur ille: ſin minus occumbet ad quinquageſimum vel ſexageſimum diem. 3 Cum Luna erit in Capricorno cum Marte & Sole, morbus erit ex labore facto juxta ignem, & propter nimiam caliditatem. Ideo febrit propter motum bilis citrinæ. Caveat ergo à balneo, & non

non perfundat corpus aqua frigida. Sed quando Luna exierit inde, & venerit ad oppositum aspectum, evadet, & erit dies quartadecima.

XIII. In Aquario, cum Luna erit addens lumini & gradibus, eamque aspexerit Saturnus aspectu quarto, vel oppositione, languentis morbus erit ex nimio labore, fluit sanguis illi, morbusque aliquando hujus crescit & decrescit. Ideo verendum, ne occumbat in oppositione Lunæ. Quod si mutatur in melius, vivet ille, fortasse ad diem quartumdecimum: sed morietur die quadragesimoprimo. [2] Cum vero Luna in Aquario erit peregrina, morbus erit in visceribus, patitur & febres ardentes diuturnas cum defectu animi: sed quando Luna erit cum Sole, is erat validior. Aspice ergo Lunam, quando egreditur è Sole, si invenerit fortunam, priusquam venerit ad locum, in quo erat, cum incidit in morbum, quia evadet: sin autem fortunam non invenerit, morietur. [3] Cum vero Luna fuerit in Aquario, & Saturnus secum erit, morbus ex melancholia procedet, & est cholera nigra. Quod si Luna erit addens lumini & gradibus, eaque fortunam invenerit, priusquam erit in oppositione loci, in quo ab exordio erat, recipiet valetudinem: at si fortunam non inveniet, occumbet ille.

XIV. Quando Luna erit in Piscibus addens lumini & gradibus, & Saturnus eam aspexerit ex quadrato vel oppositione, morbus erit ex frigiditate, cum dolore capitis & ventris. Huic ergo danda est medicina calida, quæ frigus expellat. Si Luna aspexerit Solem, vivet: tamen, postquam sanitatem recuperaverit, venarum & articulorum patietur affectus. [2] Cum vero Luna fuerit ibidem addens lumini & gradibus, & eam aspexerit Mars aspectu quarto vel oppositione, morbi causa erit nimius potus, & cibus: aucta est ergo bilis cum sanguine. Huic secanda est vena. Is vero magis dolebit in die, quam noctu. Cum autem fortuna non aspexerit Lunam in loco, in quo cœpit ægrotare, morietur: sin vero aspexerit eam, sanus erit, cum Luna venerit ad locum, in quo erat ab initio morbi. [3] Cum Luna stante in Piscibus, Venus & Jupiter erunt in eodem signo, cum incidit in morbum, morbus productus erit ex sudore vel ex nimio potu aquæ. Is tandem laborat oculis, & febrit cum frigore. Ab initio demum sequitur calor. Is eget medicina solventi, & calorem pellenti. Cum Luna venerit ad oppositum loci, in quo fuerat ab initio morbi, recipiet salutem. [4] Cum Luna erit in Piscibus cum Marte, nimius calor internus concitavit febrem. Indiget sectione venæ. Cum vero fortuna Lunam aspexerit, vivet ille: si vero oppositum erit, occumbet.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 469 sur 917

Basil. græc. Foesius sect. II. 24. 56. Basil. lat.

pag 388 ΜΕΓΑ μέρος ἡγέομαι τῆς τέχνης εἶναι τὸ δυνασθαι κατασκοπεῖσθαι περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. 2 ὁ γὰρ γνοὺς ταῦτα χρέομαι τούτοισιν, οὐκ ἂν μοι δοκέει μέγα σφάλλεσθαι κατὰ τὴν τέχνην. 3 δεῖ δὲ κατανοέειν μάλιστα τὰς κρίσιας τῶν ἀρρώστων ἀκριβέως, καὶ τὰς νούσους ἐκάστην· 4 ὅ, τι νόσημα ἀγαθὸν, καὶ ὅ, τι κινδυνῶδες, ἢ ἐν τῇ κρισταίῃ, ἢ ἐν τῇ νούσῳ. 5 ὅ, τι νόσημα μακρὸν, ὅ, τι νόσημα θανάσιμον. 6 μακρὸν, ὅ, τι ἐπιτείνων, ἢ θανάσιμον. 7 ὀξὺ, ὅ, τι [θανάσιμον ἢ] ἐπιτείνων. 8 τάξιν τε κρισίμων ἐν τούτων σκοπίσασθαι. 9 καὶ τὸ ἐπιλέγειν ἐκ τούτων εὐπορέειν. 10 ἔτι δὲ δόξαι τούτων ἔχειν, ὅς, ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαιτᾶν. 11 μέγιστον τοίνυν σημεῖον ἐν τοῖσι μέλλουσι τῶν κρισίμων βιώσεσθαι, ἐὰν μὴ παρὰ φύσιν ᾖ ὁ καῦσος· 12 καὶ τἄλλα ὁμοίως τὰ νοσήματα ὡσαύτως. 13 οὐδὲν γὰρ δεινὸν τῶν κατὰ φύσιν γίνεται, οὐδὲ θανατῶδες. 14 δεύτερον δέ, ἐὰν αὐτὴ τε ἡ ὥρη τῷ νοσήματι ξυμμαχήσῃ. 15 ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ νικᾷ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις τὸν τοῦ ὅλου δύναμιν.

11. Ἐπὴν δὲ, λῷον τὰ περὶ τὸ εὐθύπρεπον ἰσχναίνηται, 2 καὶ αἱ φλέβες αἱ ἐν τῇσι χερσὶ καὶ ἐν τοῖσι κροτάφοισι καὶ ἐπὶ τῇσιν ὀφρύσιν ἡσυχίην ἔχωσι, πρότερον μὴ ἡσυχάζωσιν.

1 MAGNAM artis partem esse arbitror, de his quæ recte scripta sunt posse considerationem facere ac judicare. 2 Qui enim hoc novit, & his utitur, non videtur mihi in arte multum falli posse. 3 Oportet autem exacte perdiscere unamquamque temporum constitutionem, & quemque morbum, 4 & qui morbus sit bonus, & qui periculosus, aut in constitutione, aut in morbo, 5 & qui morbus longus sit & lethalis: 6 & qui longus, & non pernicios ad vitam, 7 & qui acutus ac lethalis: & qui acutus, & supersesse sinens. 8 Ex his enim ordinem dierum judicatoriorum considerandi 9 ac prædicendi facultas datur: 10 & ex his cognoscere datur, quibus, & quando, & quomodo victum præscribere oportet. 11 Maximum itaque signum in ægrotis qui victuri sunt, si non præter naturam fuerit febris ardens, 12 & alii morbi eodem modo. 13 Nihil enim horrendum, neque lethale fit in his quæ secundum naturam sunt. 14 Secundum est, si non etiam ipsum tempus simul cum morbo impugnet. 15 Plerunque enim hominis natura, universi potestatem non superat.

11. Postea vero si partes circa faciem gracilescant: 2 & venæ in manibus, & in oculorum angulis, & supercilii quietem habeant, quum prius non quievissent.

pag 514

ζεται. 3 τὸ τοῦ, λεῦ ἡ φωνὴ ἧσσον ἀκου-
στέρη, καὶ λεπτοτέρη γίνεται), 4 " καὶ τὸ 6
πνεῦμα μειοότερον καὶ λεπτότερον, 5
ἐς δ' ἐπιοῦσαν ἡμέρην ἀνέσιες τοῦ νό-
σου. 6 τοῦτο μὲν οὖν χρὴ σκοπεῖν ἀφ' ὧν
τὰς κρίσιας, 7 " εἰ καὶ ὠφελέει τὸ δι- 7
κρὸν τῆς γλώττης ὥσπερ πάλαι λευ-
κὸν ἐπαλείφει), 8 εἰ [δὲ] καὶ ἐν ἄκρῃ τῇ
γλώττῃ τοῦτο γέγοπται, ἧσσον
δέ. 9 " εἰ μὲν δὴ σμικρὰ τοῦτο ἔσται, 8
ἐς δ' τετάρτην ἀνίσιες τοῦ νόσου. 10 " λεῦ 9
δέ τι παχύτερον, ἀνώμαλον. 11 λεῦ δ' ἔτι
παχύτερον, ἀνθημερόν. 12 " τοῦτο 10
δ', ὁκόταν τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ
ἐν ἀρχῇ μὲν τοῦ ἰσχίου ἀναίσχυντα μελαίνε-
σθαι, ἰσχυρὴ ἡ νοῦσος. 13 τοῦτο μὲν οὖν
κριτικὰ σημήια, τελείως ὑγιείως
δηλοῖ. 14 ἀσθενέως μὲν, βραδύτερον·
σφόδρα δ' γινόμενα, ταχέως.

III. " Τὰ δ' ὀξέα τῶν νουσημάτων 11
γίνεται) ἀπὸ χολῆς, 2 ὁκόταν ἐπὶ τὸ ἧ-
παρ ἐπιῤῥυῇ, καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν κα-
ταιῇ. 3 πάσχει οὖν πείσεται. 4 τὸ ἧπαρ
οἰδέει καὶ ἀναπίμπλησι) πρὸς τὰς φρέ-
νας ὑπὸ τοῦ οἰδήματος. 5 καὶ αὐθις ἐς
τὴν κεφαλὴν ὀδυνὴ ἐμπίπτει. 6 μάλι-
στα δ' ἐς τὰς κροτάφους. 7 καὶ τοῖσι
τε ὠσὶν οὐκ ὀξὺ ἀκούει. 8 πολλάκις δ'
καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁρᾷ. 9 καὶ
φρίκη καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. 10
τοῦτο μὲν οὖν καὶ ἀρχὰς ἔχουσι καὶ
τοῖς αὐτέοισι γίνεται) ἀλλήλοισιν ὅμοι-
α. 11 τοῖσι μὲν σφόδρα, τοῖσι δ' ἧσσον. 12
ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος τῆς νόσου πλείω,
ᾖ, τοσούτῳ μᾶλλον ἐν τῷ σώματι, 13
καὶ κόραι σκιδνῶνται) τῶν ὀφθαλμῶν,
καὶ σκιαγραφέει, 14 καὶ, λεῦ ἅψεαι τοῦ
δακτύλου πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, οὐκ
εἰδήσει) ἀλλὰ τὸ μὴ ὁρᾶν. 15 τοῦτο δ'
ἂν γνοίης, ὅτι οὐκ ὁρᾷ· 16 ἡ γὰρ σκιαρ-
δαμύσασα πρὸς τὸν δάκτυλον. 17 καὶ τοὺς κροκίδας ἀφαιρεῖ ἀπὸ
τῶν ἱματίων, ἢν πάνυ ἴδῃ, δοκέων φλέ-
βας εἶναι. IV.

visſent. 3 Huic ſi vox fuerit de- 6
bilior, & fit levior, 4 & ſpiri-
tus rarior ac tenuior, 5 ſequenti
die remiſſio morbi contingit. 6
Hæc igitur conſiderare oportet
ad judicationes: 7 & an bifida 7
linguæ pars velut ſaliva alba
obducitur, 8 & an in ſumma 8
lingua hoc idem factum ſit, ve-
rum minus. 9 Siquidem igitur 9
parva hæc fuerint, ad tertium
diem remiſſio fit morbi. 10 Si 10
vero aliquanto craſſior ſit ſaliva,
in craſtinum. 11 Si vero adhuc 11
craſſior, eadem die. 12 Quin & 12
albas oculorum partes in princi-
pio morbi denigrari neceſſe eſt,
ſi invaluerint morbus. 13 Hæ igi-
tur ſi puræ fiant, perfectam ſa-
nitatem indicant: 14 leniter 14
quidem, tardius: vehementer
autem, citius.

III. Cæterum acuti morbi 11
fiunt à bile, 2 ubi in hepar in-
fluxerit, & ad caput conſtiterit.
3 Hæc igitur patitur hepar. 4 In-
tumeſcit & expanditur ad ſep-
tum tranſverſum præ tumore: 5
& ſtatim ad caput dolor irruit,
6 maxime vero ad tempora: 7 &
æger auribus non acute audit. 8
Sæpe etiam oculis non videt: 9
& horror, & febris corripit. 10
Atque hæc quidem ab initio 10
morbi ipſi fiunt ex intervallo, 11
quandoque vehementer, quan-
doque minus. 12 Quanto autem
morbi tempus magis progreſſum
fecerit, tanto major fit dolor in
corpore: 13 & pupillæ oculorum
ſparguntur, & obtuſe vident: 14
& ſi digitum admoveris ad ocu-
los, non ſentit, eo quod non videt.
15 Quod autem non videat, inde
cognoveris. 16 Non enim nictat
dum digitus admovetur: 17 & 15
floccos aufert de ſtragulis, ſiqui-
dem viderit, pediculos eſſe putans.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 471 sur 917

ιν. Καὶ, ὁκόταν τὸ ἦπαρ μᾶλλον αὐαπλυχθῇ ἐς τὰς φρένας, παραφρονίῃ. [2] ἢν δὲ καὶ φαντάζηται εἰ δοκίῃ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἑρπετὰ καὶ ἄλλα παντοδαπὰ θηρία, [3] καὶ ὁπλίτας μαχομένους, [4] καὶ αὐτὸς αὐτοῖς δοκίῃ μάχεσθαι. [5] ἢν δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγῃ ὡς ὁρέων. [6] καὶ ἐξέρχηται, καὶ ἀπολεῖς, ἢν μή τις αὐτὸν ἐᾷ ἐξιέναι. [7] καὶ, ἢν αὐτὸν κατάσχῃ, ἀδυνατέῃ ἀναστῆναι τὸ σκέλος, ἀλλὰ πίπτῃ. [8] οἱ πόδες ἢν γένωνται ψυχροί. [9] καὶ, ὁκόταν καθεύδῃ, ἀναπηδᾷ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ συμπνοίας ὁρᾷ φοβερὰς. [10] τοῦτο δὲ γινώσκομεν, ὅτι ἀπὸ συμπνοίων ἀναίστατο καὶ φοβέεται, ὅταν ὑγιὴς γένηται. [11] ἀφηγέεται γὰρ τὰ συμπνοιώδεα τοιαῦτα, οἷά τε τῷ σώματι ἐποίει τε, καὶ τῇ γλώσσῃ ἔλεγε. [12] πεπαυμένου μὲν οὖν οὐδὲν πάσχει. [13] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄφωνος γίνεται, ὅλην τὴν ἡμέρην καὶ τὴν νύκτα ἀναπνέων πολὺ [καὶ] ἀθρόον πνεῦμα. [14] ὅταν δὲ παύσηται παραφρονέων, λήθης γίνεται, [15] καὶ, ἢν ἐρωτᾷ τις αὐτὸν, ὀρθῶς ἀποκρίνεται, [16] καὶ γινώσκει παῦλα τὰ λεχθέντα. [17] εἶτα πάλιν ὀλίγῳ ὕστερον ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κεῖται. [18] αὕτη ἡ νοῦσος μάλιστα ἐν πλάνῃσι γίνεται, καὶ ἢν τὴν ἐπήμυον ὁδὸν βαδίσῃ, καὶ ὁ φόβος αὐτὸν λάβῃ σὺν φάσματι. [19] λαμβάνει δὲ καὶ ἄλλως.

ν. Τέτανοι δύο ἢ τρεῖς. [2] ἢν μὲν ἐπὶ τραύματι γένηται, πάσχει πάθος. [3] αἱ γνάθοι πήγνυνται ὥστε ξύλα, καὶ [4] τὸ στόμα αὐοίγειν δ' οὐ δύναται. [4] καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσι καὶ ἕλκονται. [5] καὶ τὸ μεσόφρενον πίπτει. [6] καὶ τὰ σκέλεα δ' οὐ δύναται ξυγκάμπτειν, οὐδὲ τὰς χεῖρας καὶ

iv. Et quum hepar magis expassum fuerit ad septum transversum, delirat: [2] & ob oculos sibi obversari putat reptilia, & alia omnigena animantia fera, [3] & milites armatos pugnantes, [4] & ipse adversus ipsos pugnare sibi videtur: [5] & talia dicit velut qui videat, [6] & egreditur, & minatur si quis ipsum egredi non permittat. [7] Et ubi surrexerit, crura elevare non potest, sed cadit. [8] Pedes autem semper fiunt frigidi. [9] Et quum dormierit, exilit à somno, & insomnia horrenda videt. [10] Hoc autem cognoscimus, quod ab insomniis exilit ac perterretur, postquam ad sanam mentem rediit. [11] Exponit enim insomnia hæc, qualiaque & corpore fecit, & lingua loquutus est. [12] Atque hæc quidem sic patitur. [13] Quandoque vero etiam voce privatur, per totam diem ac noctem multum acervatum spiritum respirans. [14] Postquam vero delirare cessavit, statim ad sanam mentem redit. [15] Et si quis ipsum interroget, recte respondet, [16] & intelligit omnia quæ dicuntur: [17] deinde rursus paulo post in iisdem afflictionibus jacet. [18] Hic morbus accidit maxime in peregrinatione, & si alicubi desertam viam iverit, & timor ipsum ex spectro corripuerit. [19] Corripit etiam aliis modis.

v. Tetani tres. [2] Siquidem ex vulnere tetanus, sive distentio nervorum antrorsum ac retrorsum fiat, æger hæc patitur. [3] Maxillæ congelantur ac rigent, velut ligna: & os aperire non potest, [4] & oculi frequenter lachrymantur ac distrahuntur, [5] & dorsum riget, [6] & crura flectere non potest, neque manus, neque

καὶ

κὴ τὴν ῥάχιν. 7 ὁκόταν ὁ γναλώδης ᾖ, τὸ πτύον κὴ τὰ βρώματα, ἃ ἀπέπτυον ἐόντα ὡρεόμενα, ἀνὰ τὰς ῥῖνας
45 οἰσέλθ ἔρχεται). 8 ὁ ὁπισθότονος τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσιος τῷ ναρκώδεϊ πάθεος τὰ αὐτά. 9 γίνεται δ', ὁκόταν τὰς σὺν τῷ αὐχένι τένοντας τὰς ὀπίσθιον νεύσῃ. 10 νοσέει δ' ἢ ἀπὸ συνάγχης, ἢ ἀπὸ σταφυλῆς, ἢ τῶν ἀμφὶ φάρυγγα ἐμπύων γενομένων. 11 σύνισον δὲ, ἀπὸ κεφαλῆς πυρετῶν ἐπιγενομένων, σπασμὸς ἐπιγίνεται). 12 ἤδη δέ κὴ ἀπὸ τραυμάτων. 13 ἕλκος ἕλκει) ἐς τὸ ὀπίσθιον, 14 κὴ ἀπὸ τοῦ ὀδυνῶντος τὸ μεταφέρεσθαι πέπηγε, κὴ τὰ σήματα. 15 κὴ αἱμώσσει. 16 ἕλκος ἅπασαν σφόδρα, ὥστε μόλις κωλύεσθαι ἀπὸ τοῦ πα-
389 ραύτικα, μὴ οὐ τοῦ κλίνης ἐκπίπτειν. 17 ὁ δὲ ἄλλος τέτανος ἧσσον γναλώδης τοῦ παντός. 18 γίνεται δὲ ἀπὸ τῶν αὐτέων, κὴ σπασμὸς πᾶν τὸ σῶμα ὁμοίως. 19 καῦσος δὲ τοῖσι παραπεπληρωμένοισιν ἧσσον ὁμοίως γίνεται). 20 φλὺξ δὲ ἅπαξ, ὡς λύσασθαι πυρεσσόντα. 21 δίψα μὲν οὖν πολλὴ ἔχει τὸν ἄνθρωπον, ἡ πυρετὸς σφοδρός. 22 γλῶσσα δὲ ῥήγνυται) τραχυνομένη, κὴ ξηρὴ γίνεται. 23 κὴ τὸ χρῶμα αὐτῆς τὸ μὲν παραυτίκα ὠχρὸν ἐστι, οἷον καὶ ἐώθει· 24 προϊόντος δὲ χρόνου μελαίνεται). 25 κὴ, λύσιμοι μὲν οὖν ἐν ἀρχῇσι μελαγχολικοῖσι γινόμενοι ἐσίσι· λύσιμοι δὲ ὕστερον, χρονιώτεραι.

VI. " Ἰσχιάδες δὲ ἀπὸ τῶνδε μάλιστα γίνονται) τοῖσι πολλοῖσιν. 2 λύσιμοι ἐλπὶς ἐν ἡλίῳ πολλῷ χρόνον, κὴ τὰ ἰσχία διαθερμανθῇ, κὴ τὸ ὑγρὸν τὸ ἐνὸν τοῖσιν ἄρθροισιν αὐαινόμενον. τοῦτο δὲ καύματος. 3 ὡς δ' ἀναξηραίνεται) δῆλον, τόδε μέγα τεκμήριον. 4 ὁ γὰρ νοσέων ἐνδρίφεσθαι καὶ κινέειν τὰ ἄρθρα ἐδύνατο τοῦτο

neque ſpinam. 7 Quum vero lethalis fuerit, potus & cibi quos prius accepit, per nares quandoque redeunt. 8 At opiſthotonos, retrorſum contingens diſtentio, reliqua quidem eadem ægro inducit utplurimum, 9 fit autem quum in cervice tendines retrorſum ægrotarit. 10 Ægrotat autem ab angina, aut ab uva, aut locis circa tonſillas ſuppuratis. 11 Aliquando etiam à capite febribus accedentibus convulſio ſuccedit. 12 Jam vero etiam à vulneribus. 13 Hic trahitur in poſteriorem partem, 14 & præ dolore dorſum ac pectora rigent, 15 & ejulat. 16 Hic convellitur vehementer, ut vix detineatur à præſentibus, ne è lecto excidat. 17 Alius tetanus eſt minus lethalis prioribus: 18 fit autem ab iiſdem, & totum corpus ſimiliter convellitur. 19 Febris ardens prædictis non ſimiliter fit. 20 Urit enim ſemel, ut neceſſe ſit febricitare. 21 Sitis igitur multa hominem tenet, & febris vehemens: 22 lingua vero rumpitur exaſperata, & ſicca fit: 23 & color ipſius primum qui-
dem pallidus eſt, velut ſolet: 24 progreſſu vero temporis nigreſcit. 25 Et ſiquidem in principiis nigreſcat, citiores judicationes fiunt: ſi vero poſterius, diuturniores.

VI. Coxendicum morbus ex his maxime cauſis fit in pleriſque: 2 ſi quis diutius in ſole verſetur, & coxendices fuerint calfacti, & humor qui eſt in articulis, à calore fuerit reſiccatus. 3 Quod autem id quod reſiccatur condenſatur ac compingitur, hoc magnum ſignum eſt. 4 Æger enim articulos vertere ac movere non poteſt, præ do-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 473 sur 917

ὑπὸ τ ἀλγηδόνω. τ ἄρθρων καὶ τ ξυμπεπηγότων τὰς σπονδύλας. 5 ἀλγεῖ δ μᾶλιστα τ ὀσφὺν τὰς σπονδύλας, τὰς ὑπ τ παλαιὰς τ ἰσχίων, τ τὰ γόνατα. 6 ἴσχεται δ ἡ ὀδύνη πολλῶν χρόνων ἐν τοῖσι βαθέσιν, ἅμα τ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ὀξέη καὶ καυματώδης. 7 καὶ, λῦσ τις αὐτὸν αὐτῆ, ἢ μέγα κινέει, οἰμώζει ὑπὸ τ ἀλγηδόνος, ὅσον οὐ μείζιστον δυνήσεται. 8 ἐπίσης δ τ ἀπαυσμὸς ἐπιγίνεται, τ ῥίγος, τ πυρετός. 9 γίνεται δ καὶ χολῆς τ φλέγμασος. 10 γίνεται δ τ ὑπ' αἵματος. 11 τ ὀδύνας ὑποδρηματώδεας καὶ πόνους τ νυκτερινοὺς. 12 ῥίγος δ τ πυρετὸς ἐπίσης ἐπιλαμβάνει βληχρός. 13 ἀλλὰ χρὴ ὧδε μελετᾶν.

VII. Ἰκτερος δ ὁ τοιόσδε ἐστὶν ὁ ὀξὺς καὶ πεπέων ἀποκλίνων. 2 ἡ χροιὴ οἷ ὅλη σιδηροειδὴς· σφόδρα δ ἐστὶ χλωροτέρη, καθάπερ καὶ οἱ σαῦροι οἱ χλωρότεροι· 3 πυρώδεος δὲ οἱ ὁ χρώς. 4 καὶ τὸ ὕδωρ ὑφίσταται οἷον ὀρόδιον πυῤῥόν. 5 καὶ πυρετὸς καὶ φρένων βληχρὴ ἔχει. 6 ἐπίσης δ καὶ τὸ ἱμάτιον οὐκ ἀνέχεται ἔχειν, ἀλλὰ διακνᾶ καὶ ξύεται. 7 τὰ δ' ἐωθινὰ, ἄστιος ἐὼν, τὰ ἔνδοθεν οἱ μύζει ὡς ἐπιπεπλό. 8 καὶ, ἀνάπτειν αὐτὸν ἢ τις αὐτὸν ἢ προσλαλήσῃ, οὐκ ἀνέχεται. 9 ἤτος ὡς ἐπιπεπλὸ θνήσκει ὑπὸ τεσσαρεσκαιδεκαήμερον. τεύξεται δ ἀφυγιῆς, ὑγιὴς γενόμενος.

VIII. Ἡ δ περιπλευμονίη ποιάδε ποιεῖ. 2 πυρετὸς πτερὸς ἰσχυρὸς ἴσχει, 3 καὶ πνεῦμα πυκνὸν καὶ θερμὸν καὶ ἀσπαστόν. 4 καὶ ἀπορίη καὶ ἀδυναμίη ἔχει, 5 καὶ ῥιπασμὸς, 6 καὶ ὀδυναι περὶ τ ὠμοπλάτην καὶ τὰς κλεῖδα καὶ τ πλεύρην, 7 καὶ βάρος ἐν τοῖσι στήθεσι, 8 καὶ παραφροσύνη. 9 ἔστι δ' οἷσι καὶ αὐτόματός ἐστιν, ἕως ἂν ἄρξηται βήσσειν.

10 πο-

lore articulorum, & eo quod verticula ſunt compacta. 5 Dolet autem magis lumbos & verticula ea quæ ſunt ex obliquo coxarum, & genua. 6 Conſiſtit autem dolor plurimo tempore in inguinibus ſimulque coxendicibus, acutus ac æſtuoſus: 7 & ſi quis ipſum erigat aut tranſmoveat, ejulat præ dolore quam maxime poteſt. 8 Quandoque vero etiam convulſio accedit, & rigor ac febris. 9 Fit autem à bile & pituita: 10 fit etiam à ſanguine: 11 & dolores conſimiles ab omnibus morbis: 12 & rigor & febris aliquando corripit debilis.

VII. Morbus regius acutus eſt, & celeriter occidens. 2 Color totus malicorii ſpeciem refert, & eſt vehementer cum virore pallidus, quemadmodum lacerti cum virore pallidiores: 3 conſimilis autem eſt cutis. 4 Et in urina ſubſidet velut ervum fulvum: 5 & febris & horror debilis habet. 6 Quandoque etiam ſtragula habere non ſuſtinet, ſed mordetur ac raditur 7 matutino tempore, ubi nondum cibum accepit, internis partibus: deinde viſcera plerunque fugunt. 8 Et ſi quis erigat ipſum aut alloquatur, non ſuſtinet. 9 Hic utplurimum moritur intra quatuordecim dies. Has autem, ubi effugerit, ſanus fit.

VIII. Peripneumonia talia facit. 2 Febris vehemens tenet: 3 & ſpiritum denſum ac calidum reſpirat: 4 & anxietas adeſt, & impotentia, 5 & jactatio, 6 & dolores circa ſcapulas, & claviculas, & mammam: 7 & gravitas in pectoribus, 8 & delirium. 9 Quandoque vero doloris exors æger eſt, donec tuſſire inceperit.

10 Ve-

[10] πολυχρονιωλέρη ᾖ ἐκείνης, ἢ χαλεπωλίερη. [11] τὸ ᾖ σίαλον λεύκη ἢ ἀφρῶδες πλύϊ τὸ πρῶτον. [12] ἡ δὲ γλῶσσα ξανθὴ· προϊόντος ᾖ ἢ χρόνος μελαίνει). [13] λεῖ μὲ οὖν ἐν ἀρχῇ μελαίνη), ἧσσον ἐς ἀπαλλαγήν· λεῖ ᾖ ὕστερον, χολαίτερον. [14] "πολλῶσι ᾖ ἢ ῥήγνυ) ἡ γλῶσσα. [15] καὶ πρόσθεν τὸ δάκτυλον, ἔχεται. [16] τεῖ ᾖ ἀπαλλαγεῖ τὸ νόσου σημήϊ ἡ γλῶσσα, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῇ πλευρίτιδι, ὁμοίως. [17] τούτου ᾖ πλείστη ἡμέρης τεσσαρεσκαίδεκα τὸ ἐλάχιστον· τὸ πλεῖστον ᾖ, εἰκοσὶ ἢ μίαν. [18] ἢ βήσσει τοῦτον τὸν χρόνον σφοδρῶς. [19] καὶ καθαίρεται ἅμα τῇ βηχεῖ, τὸ μὲν πρῶτον, πολὺ ἢ ἀφρῶδες σίαλον· [20] ἑβδόμῃ ᾖ ἢ ὀγδόῃ, ὅταν ὁ πυρετὸς ἀκμάζῃ, καὶ ὑγρὴ εἴη ἡ περιπλεύμονίη, παχύτερον· λεῖ ᾖ μὴ, ἄ. [21] ἐνάτῃ ᾖ ἢ δεκάτῃ, ὑποχλωρον ἢ ὕφαιμον. [22] δωδεκάτῃ ᾖ, μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, πολὺ ἢ πυῶδες. [23] ὧν ὑγρὴ εἰσιν αἱ φυσικὴ διάθεσις ἢ πύωσις, ἢ ἡ νοῦσος ἰχυρή. [24] ὧν ᾖ ἥτε φύσις ἢ ἱστάσις τῆς νόσου ξηρὴ, ἧσσον ἅτοι.

IX. Περὶ ᾖ κρισίμων ἡμερέων ἤδη μοι ἢ πρόσθεν λέλεκται). [2] κρίνουσι ᾖ οἱ πυρετοὶ τεσσερτεῖοι, ἑβδομαῖοι, ἐνδεκαταῖοι, τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, ἐπταεικοσαιδεκαταῖοι, ἐικοστῇ πρώτῃ. [3] οὐκ ᾖ τούτων τὰ ὀξέων, τεσσαρακοστοῦ· εἴπε τεσσαρεσκοστοῦ· εἴπε ἑξηκοστοῦ· [4] ὅταν δὲ τούτους τοὺς ἀριθμοὺς ὑπερβάλλῃ, χρονίη ἤδη γίνε) ἡ κατάστασις τῶν πυρετῶν.

[10] Verum hic morbus diuturnior ac difficilior illo est. [11] Salivam autem albam & spumosam primum spuit. [12] Lingua flava est, verum progressu temporis nigrescit. [13] Siquidem igitur in principio nigrescat, citius morbus finitur: si vero posterius; tardius. [14] Tandem vero etiam rumpitur lingua: [15] & si digitum apponas, inhæret. [16] At liberationem à morbo significat lingua, similiter velut in pleuritide. [17] Hæc autem patitur æger minimum diebus quatuordecim: ad summum una & viginti: [18] & tussit hoc tempore vehementer: [19] & una cum tussi purgatur: primum quidem saliva multa ac spumosa. [20] Septima vero & octava die, ubi febris in vigore fuerit, & humida sit peripneumonia, crassior: sin minus, non. [21] Nona vero & decima, cum virore pallida ac suberuenta. [22] Duodecima autem usque ad decimam quartam, multa & purulenta. [23] Atque hoc in his contingit, quorum naturæ & corporis affectiones humidæ sunt, & morbus fortis est. [24] Quorum vero & natura, & morbi constitutio sicca est, in his minus.

IX. Cæterum de judicatoriis diebus, etiam jam ante à me dictum est. [2] Judicantur autem febres quarta die, septima, undecima, decimaquarta, decimaseptima, vigesima prima. [3] Ex his autem acutis quædam etiam trigesima: deinde quadragesima, postea sexagesima. [4] Quum vero hos numeros excesserint, diuturna jam febrium constitutio fit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 475 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΩΝ. HIPPOCRATIS DE IVDICATIONIBVS.

Basil. græc. Poesius sect. 11. 20. 52. Basil. lat.

ΠΕΡΙ κρίσιων ξυνθέμεων ἐπὶ τὸ ἄμεινον τὰ μὲν τελέως τοιοῦτόν ἐστιν, ἃ περὶ ὑγιηῆς, σημεῖα. 2 ἱδρῶτες γὰρ ἀγαθοί εἰσιν, καὶ πάνυ σφόδρα πυρετῶν παύοντες, οἱ ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γινόμενοι, καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀποκαθαίροντες. 3 ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὅσοι, ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος γινόμενοι, εὐπειθέστερον τὸ νόσημα φέρειν ποιέουσιν. 4 οἱ δ' ἐναντίως τούτοισι τι μὴ ἐργάσωνται, ἀλυσιτελέσι γινόμενοι. 5 παχυνούσης δὲ χρὴ τὸ ἀποχώρημα εἶναι τῆς κρίσιος τὸ νόσημα. 6 ἔστω δὲ τὸ οὖρον, καὶ μὴ σφόδρα δυσῶδες. 7 ἐπιδόξον δὲ ἑλμινθας ἐξιέναι εἶναι τῆς κρίσιος. 8 οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστι, ὃ ἂν ἔχῃ λεπίδα τοῦ ὑποστήματος λείην, καὶ ὁμαλόν. ἐπὶ πλεῖστον δὲ τοῦ χρόνου, ἕως ἂν κριθῇ τὸ νόσημα. 9 σημαίνει γὰρ, ἀσφαλέα καὶ ὀλιγοχρόνιον τὴν νόσον ἔσεσθαι. 10 ἢν δὲ, ἱδρῶτος ἰσχομένου, ἡ νοῦσος ἐκλείπῃ, καὶ τὸ οὖρον πυῤῥὸν θεωρηθῇ λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, τελέως μὲν ἀθημερὸν ὑποστροφὴν ποιεῖται πυρετοῦ γίνεται). 11 ὅστις δὲ ἐν πέμπτῃ ἀκινδύνως κρίνεται). 12 τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ὑγιάζεσθαι μέγιστα σημεῖα ἄριστα γίνεται). 13 ἀσιτώτατοι γὰρ ἀσφαλέστατοι, καὶ ἀκίνδυνοι, καὶ τὰς νύκτας κοιμέονται), καὶ ἄλλα σημεῖα εὐσταθείης ἀσφαλέα.

11. Οἷσιν ἐν πυρετῷ μὴ θανατώδει κεφαλῆς ἄλγημα καὶ τὰ ἄλλα ἐπιδείκνυται σημεῖα, χολὴ τυτθὸν κρατέει. 2 οἷς ἂν ἄρξῃ) ὁ πόνος τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι, τελευταίοι

DE Judicationibus quæ cito ad melius tendunt, plerunque eadem signa sunt, quæ etiam sanitatis. 2 Sudores enim optimi sunt, & celerrime febrem sedant, qui in judicatoriis diebus fiunt, & febrem perfecte summovent. 3 Boni quoque sunt qui per totum corpus oborientes, morbum facilius ferre faciunt. 4 Qui vero nihil horum faciunt, incommodi sunt. 5 Densari vero oportet alvi egestionem, morbo ad judicationem tendente. 6 Sit autem subfulva, & non valde graveolens. 7 Commodum est & lumbricos exire ad judicationem. 8 Urina autem optima est, quæ habet albissimam subsidentiam, & lævem ac æqualem, per totum tempus donec judicatus fuerit morbus. 9 Significat enim securum ac brevem fore morbum. 10 Si sudore oborto morbus deficiat, & urina fulva albam subsidentiam habens conspiciatur: his eadem die recidiva febris fiet, 11 atque hæc quinta die citra periculum judicatur. 12 His qui in brevissimo tempore sani evadent, omnia maxima signa fiunt. 13 Nam magis sine dolore degunt, & extra periculum, & noctu dormiunt, & alia signa 'secura præ se ferunt.

11. Quibus in febre non lethali capitis dolor, & alia signa circumstant, in his bilis dominatur. 2 Quibus inceperit dolor primis diebus, & quarta ac quinta

τῶν τε μᾶλλον ἢ πεμπταῖοι πίζουσι· ἐς ἃ γὰρ ἰσοδρομέω ἀπελλάσσουσι καὶ πυρετὸς. 3 οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνουσι τὰ τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τὰ ἀριθμὸν, ἐξ ὧν λύονται οἱ ἄνθρωποι. ἢ ἐξ ὧν ἐπεγίνοντο. 4 οἱ τε γὰρ εὐπυρέταται τὰ πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων τελευτῶσι παύονται, ἢ ἐπέθηκεν. 5 οἱ δὲ φοινικώδεες καὶ ἐπὶ σημείων δεινοτάτων γινόμενοι, τελευτῶσι κίνδυνοι, ἢ ἐπέθηκεν. 6 ὁ μὲν οὖν πρῶτος ἴφθιος ἔστω τελεῖται. 7 ὁ δὲ ἑτέρη ἐς ἑπτὰ περιάγει. 8 ὁ δὲ τρίτη ἐς τὴν ἑνδεκάτην. 9 ὁ δὲ τετάρτη ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην. 10 ὁ δὲ πέμπτη ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην. 11 ὁ δὲ ἕκτη ἐς τὴν εἰκοστήν. 12 αὗται μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ὀξυτάτων λήγουσι πεντάκοντα ἐς τὰς εἴκοσι ἐπιθέσεις. 13 ἡ δὲ διαίτη δὲ ὅλας ἡμέρας ἀρτίας τούτων ἀριθμεῖται ἀτρεκέως. 14 οὐδὲ γὰρ οἱ ἐνιαυτοί τε καὶ μῆνες ὅλαις ἡμέρῃσι περαίνουσιν, οὐδὲ ξυμβαίνουσιν.

III. Ἐν τοῖσι καύσοισι τὰ ἀγαθὰ σημεῖα γινόμενα, οἷα ἐν τῇσιν ὑγιαινοῖσι μέλλουσι. 2 μείονα μὲν ἰοῦσα, ἐς τρίτην κῦσιν δηλοῖ· 3 πλατύτερα δὲ κῦσον πέσυ· 4 παχέα δὲ κῦσον ἡμερόν. 5 ἐν τοῖσι καύσοισι λῦσις ἰσοδρομέουσα ὕστερον ἐπιγένηται ἐκλιποῦσα, δῆλον ἰσχνοῖ. 6 τὸ γὰρ νόσημα οὐ φιλεῖ ἐξιδρῦν, οὐδὲ ἄλλη ἀφίσταται οὐδαμῆ, ἀλλὰ ὑγιὴς γίνεται. 7 ἀνάγκη, ἢ θερμὸν ἀπιόντος δὲ ἐφ' ἑωυτὸ τὸν χυμὸν ἑλκύσαντος, τοῦ πυρετοῦ κρίσιν γενέσθαι· 8 διὰ τε οὖρα τὰ λεπτυνόμενα, 9 ἢ καὶ τὰ διαχωρήματα κενοῖ, 10 ἢ αἵματος ἐκ τῶν ῥινῶν ῥύσιν, 11 ἢ οὖρησιν πολλὴν, 12 ἢ διαῤῥοίην ἰσχυρὴν, 13 ἢ ἱδρῶτα, 14 ἢ ἔμετον. 15 γυναικὶ δὲ καὶ ἐπιμηνίων ὀδὸν. 16 μάλιστα μὲν οὖν

ta magis premuntur, hi ſeptima à febre liberantur. 3 Febres judicantur in iiſdem numero diebus, ex quibus & ſuperſtites evadunt homines, & ex quibus pereunt. 4 Etenim placidiſſimæ febres, & ſignis ſecuriſſimis contingentes, quarto die deſinunt, aut prius. 5 Lethaliſſimæ vero & ſignis horrendiſſimis contingentes, quarto die aut prius occidunt. 6 Primus igitur ipſarum inſultus ſic deſinit. 7 Alter ad ſeptimum deducit. 8 Tertius ad undecimum. 9 Quartus ad decimumquartum. 10 Quintus ad decimumſeptimum. 11 Sextus ad vigeſimum. 12 Atque hæ in acutiſſimis morbis, per quatuor ad viginti appoſitiones fiunt. 13 Non poteſt autem quicquam horum integris diebus exacte numerari: 14 ne- que enim anni ac menſes totis diebus conſtant.

III. In febribus ardentibus bona ſigna apparentia, qualia in ſanis ſcripta ſunt, 2 ſiquidem minora fuerint, ad tertium diem remiſſionem indicant: 3 craſſiora vero, in craſtinum: 4 craſſa autem, eadem die. 5 In febribus ardentibus ſi poſterius ſeptimo die morbus regius accedat, indicium eſt (ſublati) ſudoris. 6 Nam morbus non ſolet exudare, neque uſquam alibi abſceſſum facere, ſed ſanus fit. 7 Neceſſe autem eſt ubi calor febris diſceſſit, & humorem in ſeipſum attraxit, febri contingere judicationem, 8 per urinas prodeuntes, 9 aut etiam alvi egeſtiones, 10 aut ſanguinis ex naribus fluxum, 11 aut mictionem multam, 12 aut per multam humiditatem, 13 ſudorem, 14 aut vomitum. 15 Mulieri vero etiam per menſium viam. 16 Maxime igitur

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 477 sur 917

ἓν τοῦτο πειέῃ κρίσιν, ἢ, ὅ, τι ἂν τουτέων ἕξῃς γένηται. 17 πειέῃ δ' καὶ ἑτέρας κρίσιας· ἧσσον δὲ τουτέων. 18 ἕκτῃ δ' ἢν ἐσδρμάσῃ ἐπιγένηται, ἢ ὕστερον, ἐν καύσῳ, 19 καὶ δυσχερείας σάλις πολλὸς ἀπαχώρησις, 20 ἔν τε τοῖσι καυσώδεσι πυρετοῖσι καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν, 21 ἢν μηδενὸς τουτέων τῶν σημείων ἐπιόρθρων, ἀφῇ ὁ πυρετὸς, 22 ἀναίσκη τινὰ ζητέειν κρίσιας ἀπὸ τουτέων τῶν ἐμφύτων μεγάλων ἀπόστασιν, 24 ἢ ὀδύνας ἰσχυρὰς ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος, 25 ἢ πυκνότητας τῶν ὑρέων ἐκ τοῦ θερμοῦ.

IV. Κρίσιες δὲ καὶ ἀφέσιες τῶν καυσώδεων σημαίνουσιν, μακροτέρην τὴν νοῦσον. 2 αἱ δὲ ἰσχυραὶ, θανασίμους ἀεὶ ἐπὶ τὸ πολύ. 3 αἱ δὲ λοιπαὶ ἀσφαλέστερον παύουσι, ἑβδομαίους ἢ τεσσαρεσκαιδεκαίους. 4 φιλέει δὲ καὶ ἐς λιπυρίην τρέπεσθαι. 5 καὶ μάλιστα τεσσαρακοντάμερον ἡμέρης, καὶ ἐξαπατᾷ. 6 καὶ ἡ λιπυρίη τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ λαμβάνει τὸ καὶ μεθίησι. 7 γίνεται δὲ καὶ κεφαλῆς ὀδύνη. 8 ἐὰν δὲ μὴ μεθῇ αὐτὸν ἡ λιπυρίη ἐν τῇσι τεσσαρακοντάμερον ἡμέρῃσι, ἀλλ' ἔσχη, καὶ ὀδύνη ἔσχε τὴν κεφαλὴν, καὶ φλυκταίνη, ἐπικαθήσεται αὐτόν. 9 λήγουσι δὲ καύσοι, ἐν ἐπιγένηται ἕκτῃ, ἢ φιλέει ἐπ' ἰσχύν, ἔστι ἄλλη ἀφίστασθαι ὀδυνέουσα, ἀλλ' ὑγιὴς γίνεται. 10 τελεσθέντος ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 11 ἐκκρίσιες ἐν ἀφορήτοισι πυρετοῖσι τῇ ἑβδόμῃ ἢ τῇ ἐνάτῃ ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἕκτῃ γίνονται, ἀγαθὸν, ἐὰν μὲν τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν γένηται· ἐὰν δὲ μὴ, ἀδιάγνωστον. 12 τὰ ὀξέα νουσήματα ἐν τεσσαρεσκαιδεκαήμερον ἐς τὸ πρω-

hæc judicationem faciunt, & quicquid his propinquum contingit. 17 Facit autem & alias judicationes, sed minus quam has. 18 Si vero septimo die morbus regius accedat, aut posterius, in febre ardente, 19 & difficilis multi sputi feceſſus, 20 tum in ardentibus, tum in aliis febribus: 21 si nullo talium signorum contingente dimiserit febris, 22 necesse est tales judicationes pro illis fieri, 23 aut magnorum tuberculorum abscessum, 24 aut dolores ex abscessu vehementes, 25 aut colliquationes humorum ex calore.

IV. Judicationes & remissiones eorum quæ febrem ardentem significant, longiorem morbum faciunt. 2 Si vero fortia fuerint, mors plerunque sequitur. 3 Reliquæ vero ardentes securæ desinunt septimo aut decimoquarto die. 4 Solet autem & ad lipyriam devenire, 5 & detinet maxime quadraginta dies, & in epialam transit: 6 & lipyria eadem quoque die corripit ac dimittit. 7 Fit autem & capitis dolor. 8 Si vero lipyria non dimiserit in quadraginta diebus, sed producta fuerit, & dolor habuerit caput, & deliret æger, ipsum purgato. 9 Definente vero febre ardente si accedat morbus regius, non solet amplius exudare, neque usquam alibi abscessum facere, sed sanus fit. 10 Tertiana in septem circuitibus plerunque judicatur. 11 Quibuscunque in febribus intolerabilibus septima, aut nona, aut decimaquarta morbus regius accedit, bonum: si non dextrum præcordium durum fiat: sin minus, ambiguum. 12 Acuti morbi in quatuordecim diebus plerunque judi-

πελύ. 13 "Ἱδρῶτες πυρέσσουσιν ὧν γίνωνται τεσσαρεσκαιδεκαταίοις, καὶ πεμπταίοις, καὶ ἑβδομαίοις, καὶ ἐνδεκαταίοις, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταίοις, καὶ μηνιγγιεικοστοῖοις, καὶ τελευταίοις, ἅτινες οἱ ἱδρῶτες νόσους κρίνουσιν. 14 οἱ δὲ μὴ ὧδε γινόμενοι πόνους σημαίνουσιν.

v. Αἱ πεπάνσεις τῶν οὔρων καὶ μικρὸν ὑποπαχύμματα ἐν τοῖς κριτικοῖς ἐὰν πεπανθῶσι, λύουσι τὸν νοῦσον. 2 "Ἐξέλκεσθαι δεῖ τὰ οὔρανα ἕλκεα ποιέοντα. 3 τὰ γὰρ ἕλκεα, ὧν μὲν ἀκάθαρτα αἰρῇ, πυωλοῦσιν, τὰ λευκὰ διαφαίνει δηλοῖ. 4 ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ ἐς τὰς ἰχῶρας, κακοήθη γίνεται). 5 τὰ αὐτὰ δὲ τρόπον καὶ τὰ οὖρα σημαίνει, 6 ἐὰν ὀδύνῃ λεπτῇ γίνηται. ἀπὸ τῆς αἰτίης δεῖ λογίζεσθαι, "ἀφ' ἧς τὸ νόσημα παρέγνωσται, 7 καὶ τούτῳ ὁρᾶν, [ἅτε] ἐπιπρούσης). 8 ἐν γὰρ τούτῃ τῇ ἐπιλείποντος τὰ ἄλλα σημεῖα ἐπιγιγνόμενα, οἷα δεῖ, ἐκ εἴνεκα ἀπαλλαγὴν τῆς νούσου οἰητέον. 9 ἐὰν ἀλγέῃ ἡ κεφαλὴ, καὶ ἀπὸ τούτου πυρέσσῃ ἐπιλήθῃ), τούτου μὴ καθαπαυομένου), μηδὲ τὰ ὠδυνηρὰ πεπονθότος, ἡ κρίσιμος ὁ πυρετός. 10 κρίσιος μακρῆς ἔτι ἐπὶ τὸ ἄμεινον πολλοῖσι τοῦτο ἐστὶ, καὶ ἐπὶ τὰ τείνων, ἃ ὡς ἐς ὑγίειαν ἔσονται. 11 "Ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν οἰδήμασι μαλθακοῖ, καὶ ἀνώδυνα, καὶ ὑπείκοντα, ἐπὶ διαμονὴν αὐτέων, χρονιώτερος μὲν τὰς κρίσιας ποιεῖ· 12 ἧσσον δὲ φοβεροὺς τὰ ἐναντίων τοῖσι φυμάτων. 13 ὡσαύτως δὲ ἔχει καὶ περὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ φυμάτων.

VI. "Ὅταν δὲ, ὧν τὸ μὲν ὑπόστημα μὴ καθαρὸν ᾖ, τὸ δὲ ὑπόστημα λευκόν τε καὶ λεῖον ἔχῃ, χρονιωτέρη ἡ κρίσις, καὶ ἧσσον ἀσφαλὴς δὲ βελ-

judicantur. 13 Sudores febricitanti si fiant tertia die, & quinta, & septima, & nona, & undecima, & quartadecima, & vigesimaprima, & trigesimaprima, hi sudores morbos judicant. 14 Qui vero non sic fiunt, dolores significant.

v. Concoctiones urinarum paulatim matureſcentes, si in judicatoriis diebus concoctæ fuerint, morbum solvunt. 2 Exemplum urinarum ulcera facere oportet. 3 Nam ulcera si repurgantur pure albo, 4 cerlerem curationem indicant. 4 Si vero in sanioſos humores transmutentur, maligna fiunt. 5 Eodem modo & urinæ significant, 6 Si ex dolore tenues fiant. 7 Ex occasione ratiocinari oportet, ex qua morbus accesſit, 7 & hanc inspicere ubi sedatur; 8 Nam hac deficiente, aliis signis qualia conveniunt accedentibus, non putandum est morbo liberationem contingere. 9 Si doluerit caput, & ex hoc febris accedat, & hinc 4 non sedetur: 60 dolore non cessante febris non judicatur: 10 & plurima talia judicationis longæ sunt ad melius, etiam in his quæ ad sanitatem tendunt. 11 In præcordiis tumores molles, & doloris exortes, & ad contactum cedentes, diuturniores quidem judicationes faciunt, 12 minus autem horrendas tuberculis his contrariis. 13 Eodem modo habet & de tuberculis in reliquo ventre.

vi. Ex urinis siquidem id quod 4 mictum est, 4 purum fuerit: subsidentiam vero albam ac lævem habuerit, diuturnior fit morbus, & minus quam optima

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 479 sur 917

βελτίστη ἔρη. [2] ἢν δὲ πολὺ ὑπόῤῥυθρον [τὸ] ἔρον καὶ τὸ ὑπόστημα ὑπόπυῤῥον καὶ λεῖον, πλυκυτερώτερον μὲν τοῦτο δὲ ἑτέρου· σωτήριον δὲ κἀκεῖνο. [3] ὁκόσοι δὲ ποδαγρικοὶ γίνονται, τούτοισι ἐν τεσσερήκοντα ἡμέρῃσι ἀφλέγμαντοι κατίστανται. [4] κρίσιες [δὲ] μακρῇσιν ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἐπὶ τοῖσιν τὰ τελέουσί εἰσιν, [5] ἄκρῃσι ἐς θάνατον, ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ κρίνεται· [6] ἢν μὲν ἀσθενείῃσι σημήια οἷον φαρμακοποσίης, κοιλίης ἐκλύσιος καὶ ἐσω καὶ κάτω, ἄσης, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. [7] ἢν μὲν οὖν ἀπὸ τούτων τὰ σημεῖα ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ· [8] ἐς ὑγίειαν νομίζειν εἶναι. [9] τῶν ἱδρώτων κάκιστοί εἰσιν, οἱ ψυχροί τε καὶ ἀπὸ τοῦ αὐχένος γλοώδεες. [10] ὅτι γὰρ θάνατος καὶ μῆκος νούσων σημαίνουσι.

VII. Τὰ ποικίλα ὑποχωρήματα, χρονιώτερα μὲν τῶν μελάνων καὶ τῶν ἄλλων θανασίμων ὑποχωρημάτων· ἀδὲν δὲ ἧσσον ὀλέθρια. [2] ἔστι δὲ τοιάδε, ξυμμιγάδια, χολώδεα, αἱματώδεα, πρασοειδέα, μέλανα. [3] καὶ τοτὲ μὲν ὁμοῦ πάντα διακεχωρισμένα, τοτὲ δὲ κατὰ μέρος ἕκαστον. [4] ἢν δὲ ἐὰν τότε μὲν καθαρὸν ἐρυθρὸν, τότε δὲ ὑπόστημα ἔχον λευκόν τε καὶ λεῖον, χρονιώτερον καὶ ἧσσον ἀσφαλὲς τοῦτ' ἐστὶ τοῦ βελτίστου ἔρεος. [5] ἐὰν πυῤῥὸν καὶ λεπτὸν ἢ τὸ ἔρον πολλῷ χρόνῳ, κίνδυνος, μὴ οὐ δυνῇ διαφορήσαι ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πεπανθῇ τὸ ἔρον. [6] καὶ, ἢν ἄλλως ἀπολειπόμενά σημεῖά τινα, ἀποχωρήσαντα ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία. [7] ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐὰν μεταβολὰς

secura eſt hæc urina. [2] Si vero & urina ſubrubra fuerit, & ſubſidentia ſubrubra ac lævis : diuturniorem quidem hæc morbum quam prior ſignificat, ſed valde ſalutarem. [3] Quicunque podagrici morbi fiunt, hi in quadraginta diebus ab inflammatione liberi ſedantur. [4] Sed in his pleraque longæ judicationis ad melius ſunt. [5] Quæ ad mortem tendunt, in die ac nocte judicantur, [6] quæ videlicet debilitationis ſigna ſunt, velut epoti medicamenti, exturbationis alvi & ſurſum & deorſum, anxietatis, & aliorum hujuſmodi. [7] Si igitur horum ſigna in die ac nocte ſubmoveantur, bene eſt : [8] Sin minus, lethalia eſſe putanda ſunt. [9] Sudores peſſimi ſunt frigidi, & circa cervicem contingentes. [10] Hi enim mortes, & morborum longitudinem præſignant.

VII. Alvi egeſtiones variæ, diuturniores quidem ſunt nigris & aliis lethalibus egeſtionibus, nihilo vero minus perniciosæ. [2] Sunt autem tales, ramentoſæ, bilioſæ, cruentæ, praſinæ, nigræ : [3] & aliquando ſimul omnes prodeunt, aliquando ſingulæ particulatim. [4] Urina ſi quandoque pura mixta fuerit, quandoque ſubſidentiam albam ac lævem habens, diuturnæ tales ſunt, & minus ſecuræ quam optima urina. [5] Si vero fulva ac tenuis fuerit urina multo tempore, periculum eſt ne ſufficere homo poſſit, donec concocta fuerit urina : [6] & ſi alias ſuperſtitis futuri ſigna fuerint, his abſceſſum aſſore exſpecta ad locos infra ſeptum tranſverſum. [7] In febribus ſi mutationes habeat urina,

λαὶ ἔχη τὸ ἕδρον, χρόνον τὸ σημαίνῃ,
8 καὶ ἀνάγκη τῷ ἀσθενέοντι μεταβάλλειν, καὶ ἐπὶ τὰ χείρω, καὶ ἐπὶ τὰ πέρην. 9 ἢν δὲ οὐρήματα ἕδρα μὴ ὅμοια ᾖ, ἀλλὰ λεπτά) παχέα ἐκ λεπτῶν, καὶ πανέλως λεπτά, δύσκριτα καὶ ἀβέβαια τὰ τοιαῦτα.

VIII. Ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξέϊ πυρετῷ, θανάσιμοι· 2 ξὺν δὲ πρηοτέρῳ, μῆκος σημαίνουσι τῆς νούσου. 3 καὶ ὅκου θερμασίη ψυχρὸν ἢ ψυχρὸν, ὅπου τοῦτο ἔνι, ἐντεῦθεν ἡ νοῦσος. 4 καὶ τρηχέως ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ ὀξέως γίνονται. 5 εἰ δὲ τὸ σῶμα ψύχοι, ἢ αὖθις θερμαίνοιτο, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλοι, μῆκος νούσου σημαίνουσι. 6 καὶ πυρίσαντι ἱδρὼς ἐπιγένηται, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακὸν 7 μακρύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίαν σημαίνει. 8 πυρίσαντι ψυχροὶ ἱδρῶτες ἐπιγιγνόμενοι μακρὸν τὸν πυρετὸν σημαίνουσιν. 9 ἱδρὼς πολὺς, ἀκρήτως γινόμενος, ὑγιεινὴν νοῦσον σημαίνει· θέρεος μὲν μείω, ψύξιος δὲ πλείω. 10 ἐς τὰ κάτω χωρήσαντα, ἐὰν ἐάσῃς ξυστῆναι, ὑφίσταται ἀγαθὸν ξύμμικτα, καὶ ὀλίγα, ὀλίγη ἡ νοῦσος, καὶ πολλὰ, πολλή. 11 τρηχέσι ξυμφέρει τὰ κριθίνου ἐπικλύζειν. 12 ἀκόσοις δὲ τῇ κάτω κοιλίῃ ἐπιγιγνόμενος χολὴς μελαίνης ὕπαιθρον, καὶ πλέον, πλείων ἡ νοῦσος, καὶ ἐλάσσων, ἐλάσσων. 13 ἐὰν εὐφλεβὲς σφύζωσι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρωμένον ᾖ, καὶ τὰ ἰσχνὰ θερμὰ μὴ λαμβάνῃ, ἀλλὰ ἐπηρμένα, χρονίη ἡ νοῦσος, 14 καὶ ἀνόδου ἄνευ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥύσιος, ἢ ὀδύνης ἰσχυρῆς. 15 καὶ οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι χερσὶ πυκνοῖσι πυρετοῖς σημεῖον, ἢ κρίσιος ξυμβαίνει ἐπὶ τὸ κάκιον,

VIII. Frigidi ſudores cum acuta quidem febre, lethales ſunt: 2 cum mitiore vero, longitudinem morbi ſignificant. 3 Et ubi in corpore caliditas aut frigiditas, hic morbus eſt, 4 & ibi in toto corpore mutationes repentinæ fiunt: 5 & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus calefiat, aut color alius ex alio tranſmutetur, morbi longitudinem ſignificat. 6 Si febricitanti ſudor accedat, febre non deficiente, malum: 7 prolongatur enim morbus, & humiditatem ſignificat. 8 Febricitanti frigidi ſudores accedentes, longam febrem ſignificant. 9 Sudor multus intemperate oboriens ſano, morbum ſignificat, æſtate minorem, hyeme majorem. 10 Alvi egeſtiones ſi in idem concedere ac conſiſtere permiſeris, velut ramenta ſubſident: ſi pauca, modicus eſt morbus: ſi multa, multus: 11 his infuſum per clyſterem adhibere conducit. 12 Quibus vero in egeſtione inferne bilis atra ſubſidet, ſi copioſior, major eſt morbus; ſi paucior, minor. 13 Si venæ pulſarint, & facies ſana fuerit, & præcordia non mollia, ſed in tumorem elevata, diuturnus eſt morbus, 14 & abſque convulſione non ſolvitur, aut multa ſanguinis ex naribus fluxione, aut vehementi dolore. 15 Et palpitationes in manibus, diuturnæ febris ſignum ſunt, aut brevis judi-

κιον, ϗ ἐπὶ τέτων τὰ πολλῆσται, ἄ-
σφ ἐς θάνατον. 16 τοῖσιν ἐλαχίσ-
χρόνω μέλλουσιν ἀποθνήσκειν, μέγισ-
σημεῖα ἀπ' ἀρχῆς γίνεται. 17 δυσ-
πνόοι γάρ εἰσιν, ϗ οὐ κοιμέονται
45 τὰς νύκτας, ϗ τὰ σημεῖα φοβερὰ
νέχειν ἐπικίνδυνα. 18 ξυνεχέες δὲ
πυρετὸς ἐὰν τεσσερεσκαιδεκάτην ϗ
εἰκοστὴν ἐπιλάβῃ, ϗ μὴ κριθῇ ἐνδέκα-
τον, ὀλέθριον· ὡς τὰ πολλά. 19
"Ὅσοι ἀπὸ τριταίης ἀναχωρέουσι, σὺν 30
τρισὶ τεσσαρσὶν ἡμέρῃσι ἀπόλλυν-
ται. λῦσις γὰρ τέτοισι φεύγουσιν,
ὑγιέες γίνονται. 20 ἐν τοῖσι καύσοι-
σιν ἐὰν ἐπιγένηται ἴκτερος ϗ λύγξ
πεμπταίῳ ἐόντι, θανατώδες.

IX. Ὑποστροφὴ λαμβάνουσιν, 31
οἷσιν ὧν ἀπυρέτοισι γλυκέσιν
ἀχρυπνίαι ἐρρωμένῃσι ἐπιγένων-
389 2 ται, ἢ ὕπνοι ταραχώδεες, 3 ἢ ἀῤῥωστίη
ἔστιν ἃ μᾶλλον, 4 ἢ ἀλγήματα ἐνίοις ἐκ-
σεται τῶν μελέων· 5 ϗ ὅσοισιν ἂν οἱ πυρε-
τοὶ παύσωσιν," μήτε σημείων γλυκέ- 31
ων λυσιτελέων, μήτ' ἐν ἡμέρῃσι
κρισίμοισι· 6 ϗ, ἐὰν, ὀκνήσαντος
τοῦ πυρετοῦ ϗ ἱδρῶτες ἐπιγένων-
ται, πυῤῥὸν ἔρυθρον κρηνάς, λευκὸν
ὑπόστασιν ἔχον, ταραχὴν τέτοισι
ὑποστροφὴ πυρετὸς ἀὐθημερόν. 7
"Ἂν δὲ μὴ ὑποστροφὴ πεμπταίη 32
κρίνηται· ἀκίνδυνοι. 8 ϗ, λῦσις κρί-
σιος ὠχρὸν ἐρυθρὸν, ἔρυθρον ἐρυθρὸν ἐρ-
νάς ὑποστασιν ἔχον ἐρυθρὸν, ϗ τε-
τοῖσι ὑποστροφὴ γίνεται τοῦ πυρετοῦ
αὐθημερόν, ϗ ὀλίγοι ἐκ τέτων σώ-
ζονται. 9 ὅταν ὑποστρέφῃ ὁ καῦσος, τὰ
πολλὰ ϗ ἐξιδροῖ. 10 "Ἂν, λῦσις μὲν τὰς 33
ἡμέρας λάβῃ ὑποστρέψας, ὅσας τὸ
πρῶτον, 11 ὑπολειποπαιδίσῃ δὲ ϗ
τρὶς [ὁ] πυρετὸς, λῦσις μὲν ἀφεστῶ
ἡμέρῃ ἀφῆ ὑπολειποπαίσας.

X. Τὰ πολλὰ ἐὰν, ἀπεπτέων ἐόν-
των τῶν οὔρων ϗ τῶν ἄλλων σημείων μὲν

judicationis in deterius : & in his pleraque quæ ad mortem tendunt. 16 His qui breviſſimo tempore perituri ſunt, maxima ſigna ab initio fiunt. 17 Nam & difficulter ſpirant, & noctu non dormiunt, & ſigna periculoſa præ ſe ferunt. 18 In febre continua ſi quis quarta die & ſeptima affligatur, & undecima non judicatus fuerit, plerunque perit. 19 Quicunque à diſtentione 'antrorſum ac retrorſum corripiuntur, in quatuor diebus pereunt. Si vero hos effugerint, ſani fiunt. 20 In febribus ardentibus ſi accedat morbus regius, & ſingultus quinto die, lethale eſt.

IX. Recidivæ fiunt in his, quibus febribus deſinentibus vigiliæ fortes accedunt, 2 aut ſomni turbulenti, 3 aut corporis robur, 4 aut dolore uniuſcujuſque membri : 5 & quibus febres ſedantur, neque ſignis ſolutoriis contingentibus, neque 'in judicatoriis diebus : 6 & ſi deficiente febre, & ſudore accedente, urinam fulvam minxerint, albam ſubſidentiam habentem, his febris recidivam eadem die expecta. 7 Hæ vero recidivæ quinto die judicantur extra periculum. 8 Et ſi ex judicatione facta urinam rubicundam, rubram ſubſidentiam habentem minxerint, etiam his recidiva febris fit eadem die : & pauci ex hac ſervantur. 9 Quum recidit febris ardens, 'plerunque etiam exudat. 10 Et ſi revertens tot diebus detineat quot prius, 11 etiam tertio recidivat, ſi non impari die dimiſerit reverſa.

X. Plerunque ſi crudæ ſint urinæ, & alia ſigna non ſecundum rationem eveniant, morbus

καὶ λόγον ἐόντων, " ἡνέσεος κρισίμου 34
ἡμέρη [ἀφῆ,] ' ὑποδρομιάζει. 2
" ποτὲ δὲ καὶ ὑποστρέφει, οὐ κρισί- 35
μη ἡμέρη τετάρτων καταλειπομένων
τοιούτων. 3 " τὰ παρ' ἕδος εἰσὶν ἀμ- 36
φὶ κρίσιν γλυκύρριζα μὴ σκληύνῃσι,
τετάρτων ἀπαλλασσομένων, ὑποσ-
τροφὴ γίνεται καὶ λόγον τὸν ὑποστρο-
φῶν, ὁμοίως ἀφεόδω. 4 ἐπὶ τε-
τάρτοις ἐλπὶς ἐς ἄρρωστα ἀφίστασθαι. 5
" ἢ ἧσσον πυκνὸν, οἷον τὸ λοιπὸν, ἐπὶ 37
τοῖς κατὰ δέσιν τεταρταίοισι, ῥύσι-
μον τὸν ἀπὸ ἕδρης. 6 οὐκ ἔστι τε-
τάρτων καὶ αἱμορροΐδων γίνεσθαι οὐκ ἄνευ
ῥινέων. 7 " ἢ τις τεταρταίοις ἐλύθη 38
καὶ, 8 ἐδὲ τοῖς ἄλφοις κάτω χωρέουσι
ὑγιάζει ἐνθυμίοις. 9 " τοῖς με- 39
λαγχολικοῖς μὴ παραφρονικῶν ἐγκεί-
νεται αἱμορροΐδες ἐξελθοῦσαι, ἀγα-
θόν. 10 " ὅσοι μαίνονται, ἢ αὐτό- 40
ματοι ἀπαλλασσόμενοι οὐκ ἄνευ νού-
σων, τετάρτοις τῷ μανίῃ ὀδυνὴ ἐς
τοὺς πόδας ἐσελθοῦσα, ἢ ἐς [τὸ]
σῆθος, ἢ βὴξ ἰσχυρὴ γλυκύρριζα λύει. 11
ἐὰν τετάρτων μηδὲν γένηται, λυομένης
τῆς μανίης, τάρησις ὀφθαλμῶν γί-
νεται. 12 " ὀκρότοι οὐ τῇ γλώσσῃ παρα- 41
φλαύσωσι, τὰ γλίσχρα μὴ κρατέοντες,
ἐὰν ταῦτα παύσηται, ἔμπυοι γί-
νονται. 13 " τῷ ὀδυνέοντι ἰσχυρῶς οὐ 42
τοῖς κάτω χωρέουσι λύει ἢ καφό-
της, ἢ αἱμορραγὴ ἐκ τῶν ῥινέων γένη.

XI. " Ἡ μανίη δὲ μεγάλως τε- 43
σημαίνει, οὐκ ἄνευ γλυκύρριζα, λύσις. 2
" ὅσοις οὐ τοῖσι καυσοῦσιν ἰσχίων ὀ- 44
δυνὴ, 3 [ἢ] ὀφθαλμῶν διαστροφὴ,
4 ἢ τύφλωσις, 5 ἢ ὄρχεων οἰδήσις,
6 ἢ πίθων ἄρσις, καυσοῦσι λύει, 7 ἢ καὶ
αἱμάτων οὐκ ῥινέων ῥύσις. 8 οὐ καυ-
σοῦσι ἐὰν ἐπιλάβῃ ῥίγεσι, φιλεῖ ἐξι-
δρῶν. 9 " ὑπὸ καυσοῦς ἰχωρίδων ῥίγεσι 45
ἐπιγινόμενον, λύσις. 10 " ὅσοις οὐ 46
τοῖσι καυσοῦσι τρόμοι ἐγγίνονται,

bus in die judicatoria recidivat.
2 Quandoque vero etiam revertitur in die judicatoria, his talibus relictis. 3 Abscessus circa aurem quibus circa judicationem oborientes non suppurantur, his submotis 'recidiva fit juxta recidivarum rationem, simili circuitui: 4 in his spes est ad articulos abscessum fieri: 5 aut urina crassa, qualis est alba in quartanis delassatoriis, liberat ab abscessu. 6 Quibusdam vero horum etiam sanguinis è naribus eruptiones fiunt. 7 Hæc autem sanguinis eruptio quartanas non solvit, 8 neque morbos qui per alvi egestiones sanari solent. 9 Atrabilariis cum phrenitide occupatis, si 'hæmorrhoides oboriantur, bonum est. 10 Quicunque insaniunt sua sponte liberati ex morbis, his insaniam solvit dolor ad pedes progressus, aut ad pectus, aut tussis vehemens oborta. 11 Si vero horum nihil fiat, insania soluta oculi privatio contingit. 12 Qui lingua offendunt, & labiorum non sunt potentes, si hæc sedata fuerint, suppurati fiunt. 13 Dolorem in locis infernis fortem solvit aut surditas, 'aut sanguis mul-
tus è naribus erumpens.

XI. Insania, magni morbi ex more contingentis solutio. 2 Quibus in febribus ardentibus coxarum dolor, 3 oculorum distortio, 4 aut cæcitas, 5 aut testium tumores, 6 aut mammarum elevatio, febrem ardentem solvit, 7 aut etiam sanguinis ex naribus fluxus. 8 In febre ardenti si insuper corripiat rigor, exudare solet. 9 A febre ardente occupato, rigore accedente, 'solutio fit. 10 Quibus in febribus ardentibus tremores oboriuntur,

ωδακτὴ λύσ. 11 "ὁσοισιν αὖ ϲὺ τοῖσι πυρεσσοῦσι τὰ ὦτα καυφωθῇ, τυπέοισι, μὴ λυθέντος δὲ πυρεσσὸς, μωλῶν ἀνάγκη. 12 λύσ γὰρ ϲὰν τὸν ῥινῶν αἷμα ῥυὲν, 13 ἢ κοιλίη ϲὰν ϲὺν χολῇσιν χλώδεα, 14 ἢ δυσεντερίη ἐπιγιγνομένη, 15 ἢ ὀδόντων ἢ γονάτων. 16 ὁσοισι πυρετοῖσι ῥῖγος ἐπιγένηται, ὁ πυρετὸς λύεται. 17 "ὁσοισιν ὀδύναι γίνονται ἐξαπίνης, τὸ ὑπερκάρδιον ἀπαίρεται αὖω. 18 καὶ ἐὰν ἄνωθεν ἢ νόσον πολεμίζῃ ἢ ἄνωθεν [τὰ] σπέλεα ὀδύναι γένωνται, τελέοισι λύσις φλεβοτομίη καὶ κάθαρσις κάτω. 19 οὐ γὰρ λαμβάνει πυρετὸς ἰσχυρὸς ἀδυνάτων ἁλίσκεσθαι χωρίων. 20 "ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, [ϲ] καὶ τὰς φλέβας ἢ κύστιν ἢ κοιλίην ὑδατώδεας ῥυείσας, λύσις. 21 "ὑπὸ λευκῆς φλέγματος ἐχομένῳ ἀφόρητα ἐπιγινομένη ἰσχυρὴ, λύσις. 22 "ὅσοι ὑπὸ ἀμόρου κοίλου πολλὸν χρόνον λαμβάνονται ξὺν βηχὶ, οὐκ ἀπαλλάσσονται, ἐὰν μὴ ὀδύναι ἰσχυραὶ ϲὺν τοῖσι ποσὶν ἐμπέσωσιν. 23 ἐπὴν βέλτιον ἀφορὴ γένηται φύσει, ἐπὴν μὴ διάῤῥοια ᾖ. 24 ἢ κενὸν διαχώρησιν ἅπασιν τάσιν λαβὸν. 25 ἐπιγίνονται γὰρ φῦσαι ἔξω ἰοῦσαι. 26 δῆλον τοίνυν· ὅτι ἔχουσιν ὀδὸν ὑγρόν. 27 ὥστε ἀσφαλὲς διηνεκὲς τὰ ἀσφαλῆ τοῖς ἔχουσι.

xii. "Εἰλεὸς ἐπιγενόμενος ψυχρῷ, οἶνον διδὸς πίνειν πολλὸν, ἄκρητον, καὶ λόγον, ἕως ὕπνος ἢ σπελέων ὀδύνη γένηται. 2 λύσ γὰρ καὶ πυρετὸς, ἢ δυσεντερίη. 3 κεφαλὴν πολυωδυνίην καὶ νοσέουσι, τὸ πύον ῥέον, ἢ καὶ τὰ ὦτα, ἢ καὶ τὰς ῥῖνας, λύσ τὸ νόσημα. 4 ἐκ τῶν ὑγιαίνουσιν ἐξαπίνης ὀδύναι ἐγίνοντο ἐν τοῖς κεφαλοῖς, 5 καὶ

riuntur, mentis emotio ſolvit. 11 Quibus in febribus aures obſurduerunt, his, non ſoluta febre, inſanire neceſſe eſt. 12 Solvit autem ſanguis ex naribus erumpens, 13 aut alvus biliosa egerens, 14 aut dyſenteria accedens, 15 aut coxarum, aut genuum dolor. 16 Quibus febribus rigor accedit, febris ſolvitur. 17 Quibus dolores fiunt derepente, præcordium elevatum eſt ſuperne: 18 & ſi circa ſpuriam coſtam graves dolores fiunt, his ſolutio fit venæ ſectio, & purgatio deorſum. 19 Non enim corripit febris vehemens locis impotentibus. 20 In his qui ab hydrope detinentur, ſi aquoſitas per ventrem ad veſicam aut ventrem fluat, ſolutio fit. 21 Si à pituita alba occupato, alvi profluvium vehemens accedat, ſolutio fit. 22 Qui ab alvi profluvio multo tempore detinentur una cum tuſſi, non liberantur, ſi non dolores vehementes in pedibus inciderint. 23 Si vero vult commutatio ac correctio naturæ fieri, poſtquam non amplius alvus profluit, 24 aut inanem omnem egeſtionem habuerit, flatus foras prodeuntes accidunt. 25 Nullum itaque humorem manifeſtum habent. 26 Quare ei qui ita habet ſecure exhibere ſcies ea quæ conveniunt.

xii. Et ſi volvulus accedat, vinum frigidum multum meracum paulatim bibendum dato, donec ſomnus, aut crurum dolor fiat. 2 Solvit autem & febris, aut dyſenteria. 3 Caput circumcirca dolenti ac ægrotanti, ſi pus per aures, aut per nares fluxerit, ſolvit morbum. 4 Quibuſcunque ſanis derepente dolores oboriuntur in capitibus, 5 &

5 καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται,
καὶ ῥίγεσιν, 6 ἀπόλλυνται δὲ ἑπτὰ
ἡμέραις, ἐὰν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.
7 " κεφαλὴν ἀδιαθετέουσι, ὅ, τι
ἂν τὸ ἄνω χωρέων πονήσῃ, σικύου
προσβαλών. 8 λύει ὀδύνην ἰσχίου καὶ
γόνατος καὶ ἄδημα, ὅ, τι ἂν τούτων
γένηται. 9 " ὀφθαλμιῶντι, ὑπὸ
λοβίου ἀλῶναι, ἀγαθόν. 10
" ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐχομένῳ
πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λύει τὸ νόσημα. 11 " ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ,
σπασμὸς μὲν λάβοι, παύεται ὁ πυρετὸς αὐθημερόν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ
τῇ τελευτῇ.

5 & ſtatim voce privantur, ac ſtertunt, 6 hi in ſeptem diebus pereunt, ſi non febris corripuerit. 7 Caput circumcirca dolenti, quicunque ex ſupernis locus doluerit, cucurbitam affige. 8 Solvit dolor ad coxas, & genua, & anhelatio, quicquid horum factum fuerit. 9 Lippienti, ab alvi profluvio corripi, bonum eſt. 10 A convulſione aut diſtentione nervorum vexato, febris accedens ſolvit morbum. 11 Si à febre detentum convulſio corripuit, ſedatur febris eadem die, aut poſtridie, aut tertia die.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ.

HIPPOCRATIS PRÆNOTIONES.

Baſil. græc. Foeſius ſect. 11. 3. 36. Baſil. lat.

pag 401

ΙΗΤΡΟΝ ἰητρὸν δοκέειν μοι ἄριστον εἶναι τοῦτον, ὃς ἂν τὰ προσιόντα ἐπιγνῶναι τέχνῃ δύνηται. 2 " προγινώσκων γὰρ καὶ προλέγων τοῖσι νοσέουσι τά τε παρεόντα, καὶ τὰ προγεγονότα, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, 3 ὁκόσα τε παραλείπουσιν οἱ ἀσθενέοντες ἐκδιηγεύμενος, + πιστεύεται τὰ αὖ μᾶλλον γινώσκειν τὰ τῶν νοσεόντων πρήγματα· 5 ὥστε τολμᾶν ἐπιτρέπειν τοὺς ἀνθρώπους σοφίῃ ἑωυτοὺς τῷ ἰητρῷ. 6 τοῦτο δὲ προκαθίζειν ἄριστα αὖ ποιεύντα προγινώσκοντα τὰ ἐσόμενα ὀρθῶς τῶν παρεόντων. 7 ὑγιέας μὲν γὰρ ποιέειν ἄπαντας τοὺς ἀσθενέοντας ἀδύνατα. 8 τοῦτο γὰρ ἂν προγινώσκειν τις μᾶλλον ἀποδύσεται, κρεῖσσον αὖ ἰητρόν. 9 ἐπεὶ ὅσοι ἄνθρωποι ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν, πρὶν ἢ καλέσασθαι τὸν ἰητρὸν,

MEDICUM prænotionem adhibere, optimum eſſe mihi videtur. 2 Prænoſcens enim & prædicens apud ægrotos, & præſentia, & præterita, & futura, 3 & quæ ipſi ægroti delinquunt exponens, 4 fidem utique fecerit, quod ægrotorum res magis cognoſcat, 5 quare audebunt homines ſeipſos medico committere. 6 At vero curationem optime fecerit, ubi prænoverit futuras affectiones. 7 Sanos equidem facere omnes ægrotos impoſſibile eſt. 8 hoc enim præſtantius eſſet, quam prænoſcere in poſterum eventura. 9 Quandoquidem vero homines moriuntur, alii priuſquam medicum vocent, præ

vio-

ὑπὸ ἰσχύος τῆς νόσου. [10] οἱ δὲ ἐσκαλεσάμενοι καὶ ἰητρὸν παραχρῆμα ἐτελεύτησαν. [11] οἱ μὲν ἡμέρην μίην ζήσαντες· οἱ δὲ ὀλίγῳ πλέονα χρόνον, [12] ἰητρὸν τῇ τέχνῃ κατὰ ἕκαστον νόσημα ἀνταγωνίσασθαι. [13] γνόντα δὲ χρὴ τῆς φύσιος τῶν τε πυρετῶν τὰς φύσιας, ὁκόσον ὑπερέχει τὸ δυνάμιόν ἐστι τῆς σωμάτων· [14] ἅμα δὲ καὶ εἴ τι θεῖον ἐνίησιν ἐν τῇσι νούσοισι, καὶ τοῦτο προγνῶναι. [15] ἔστω δὲ καὶ εὐφυέα ἰητρὸν γενέσθαι. [15] ἔστω γὰρ εὐφυέα τοιόνδε τι δικαίως, καὶ ἰητρὸς ἀγαθὸς εὖ εἴη. [16] καὶ γὰρ, ὃς οἷόν τε κράτιστος, τοῦτος ἐπὶ μᾶλλον δυνατὸς εὖ ἐρρῶσθαι φυλάσσειν, ἢ πολλοστὸν χρόνον πρόσθεν ἐπιδιδόντος τοῦ νοσήματος· [17] καὶ τοὺς διαφυγεομένους τε καὶ σωζομένους προγινώσκων τε καὶ προαγορεύων, ἀναίτιος εὖ εἴη.

11. Σκέπτεσθαι δὲ χρὴ ὧδε ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι. [2] πρῶτον μὲν τὸ πρόσωπον τοῦ νοσέοντος, εἰ ὁμοιόν ἐστι τοῖσι τοῦ ὑγιαινόντων· [3] μάλιστα δὲ, εἰ ἀνταὐτῷ ἐαυτῷ. ἔστω γὰρ ἂν εὖ εἴη· ἄριστον· [4] τὸ δὲ ἐναντιώτατον καὶ ὁμοίῳ δεινότατον. [5] εἴη δὲ ἂν τοιόνδε. [6] ῥὶς ὀξεῖα, [7] ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, [8] κρόταφοι ξυμπεπλωκότες, [9] ὦτα ψυχρὰ καὶ ξυνεσταλμένα, καὶ οἱ λοβοὶ τῶν ὤτων ἀπεστραμμένοι, [10] καὶ τὸ δέρμα τὸ περὶ τὸ μέτωπον σκληρόν τε καὶ τεταμένον καὶ κεφαλέον ἐὰν, [11] καὶ τὸ χρῶμα καὶ ξύμπασι πρόσωπον χλωρόν τε ἢ καὶ μέλαν ἐὸν, καὶ πέλιον, ἢ μολιβδοειδές. [12] ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τοιοῦτον ἢ τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ἢ, καὶ μήπω οἷόν τε ἦ τεκμήρια ἄλλοισι σημείοισι ξυλλέγεσθαι, [13] ἐπειρέσθαι χρὴ, μὴ ἠγρύπνησεν ὁ νοσέων, ἢ τοῦ κοιλίης ἐξύσσηται ἢ ἰσχυρῶς, ἢ λιμώδες ἔχει αὐτόν. [14] καὶ ἢν μὲν

violentia morbi : [10] alii vero accito etiam medico, derepente vita decedunt : [11] quidam ubi unam vixerunt diem, quidam tempore paulo diutiore, [12] antequam medicus per artem adversum singulos morbos repugnet : [13] itaque nosse oportet talium affectionum naturas, quantum corporum vires excedunt. [14] Simul vero & si quid divini in morbis ineſt, etiam hujus prænotionem ediſcere. [15] Ita enim merito admirationi fuerit, & medicus bonus exſtiterit. [16] Nam quos ſuperſtites manere poſſibile eſt, eos adhuc magis recte conſervare poterit, ex multo tempore antea conſilium adhibens ad ſingula : [17] & tum morituros, tum ſervandos, prænoſcens ac prædicens, à culpa exors fuerit.

11. Conſiderare porro hoc modo convenit in morbis acutis, [2] primum quidem faciem ægroti, an ſimilis ſit his quæ in ſanis ſunt, [3] maxime vero an ipſa ſibiipſi. Ita enim optima fuerit. [4] Si vero maxime contraria ſimili fuerit, horrendiſſima eſt : [5] talis autem fuerit, [6] naſus acutus, [7] oculi cavi, [8] tempora collapſa, [9] aures frigidæ ac contractæ, & extremitates aurium averſæ, [10] & cutis circa frontem dura & circumtenta ac arida, [11] & color totius faciei pallidus, aut etiam niger, & lividus, aut plumbeus. [12] Siquidem igitur in principio morbi facies talis fuerit, & nondum ex aliis ſignis conjecturam facere licuerit, [13] interrogare oportet, num vigilaverit homo, aut alvi excrementa valde liquida ſint, aut fames aliqua ipſum teneat. [14] Et ſiquidem horum

ali-

πτυσίων ὁμολογίη, ἧσσον νομίζειν ἀγαθὸν εἶναι. [15] Κρίνεται ἢ τὰ τοιαῦτα ἐν ἡμέρῃ τε καὶ νυκτὶ, διὰ ταῦτα τὰς φαντασίας τὸ φαινόμενον τοιοῦτον ἢ. [16] Εἰ δὲ μηδὲν τούτων φῇ εἶναι, μηδὲ ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ τῷ φρενιτικῷ κακώσῃ, εἰδέναι χρὴ ἰσχνὸν ἐόντα καὶ θνητόν. [17] Εἰ δὲ καὶ, παλαιοτέρου ἐόντος καὶ νοσήματος, ἢ τριταίου, ἢ τεταρταίου, τὸ φαινόμενον τοιοῦτον ἢ, ταῦτα τελέων ἐπανέρεσθαι, ταῦτα ὧν καὶ πρότερον εἰκάσαι, [18] καὶ τἄλλα σημεῖα σκοπέεσθαι, τά τε ἐν τῷ ξύμπαντι προσώπῳ, καὶ τὰ ἐν τῷ σώματι, καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. [19] Εἰ γὰρ φεύγωσιν, [20] ἢ δακρύωσιν ἀπροαιρέτως, [21] ἢ διαστρέφωνται, [22] ἢ θάτερος θατέρου ἐλάσσων γίνηται, [23] ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἔχωσιν, [24] ἢ πίλια φλεβία ἢ μέλανα ἐν αὐτοῖσιν ἔχωσιν, [25] ἢ λῆμμα φαίνωνται, καὶ ἐς ὄψιας, [26] ἢ ἐς εὐαισθήτους, [27] ἢ ἐξίσχουσις, [28] ἢ ἔγκοιλοι ἰσχυρῶς γινόμενοι, [29] ἢ αἱ ὄψιες αὐχμέωσιν καὶ ἀλαμπεῖς. [30] ἢ τὸ χρῶμα ξύμπαντος ἀπαυτῶς ἠλλοιωμένον ἢ, [31] πάντα ταῦτα κακὰ νομίζειν καὶ ὀλέθρια εἶναι.

III. Σκοπεῖν χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. [2] Διὰ γὰρ τὴν ὑποφαίνησιν λευκοῦ, ἢ βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων, μὴ ἐκ λιπαρίης ἢ φαρμακώδεος ποσότητος ἐούσης, ἢ μὴ εἰθισμένῳ ὕπνῳ καθεύδειν, φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ θανατώδες σφόδρα. [3] Διὰ γὰρ κάμψιλον ἢ ῥικνὸν γίνηται, ἢ πίλιον, ἢ ὠχρὸν βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, μετά τινος τῶν ἄλλων σημείων, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἐόντα καὶ θανάτου. [4] Θανατώδες γὰρ καὶ χείλεα δοπλυόμενα, καὶ κρεμάμενα, καὶ ψυχρὰ, καὶ ἐκλελυκότα γινόμενα.

aliquid confiteatur, minus grave esse putandum est. [15] Judicantur autem & cognoscuntur talia in die ac nocte, si ob has causas facies talis fuerit. [16] Si vero nihil horum esse dicat, neque in prædicto ' tempore considat, [30] nosse convenit morti proximum esse. [17] At si vetustiore existente morbo, aut triduano, aut quatriduano; talis fuerit facies, de his interrogare oportet, de quibus etiam prius jussi: [18] itemque alia signa considerare, & in universa facie, & in corpore, & in oculis. [19] Si enim lucem fugiant, [20] aut involuntarie lachrymentur, [21] aut distorqueantur, [22] aut alter altero minor fiat, [23] aut albas partes rubentes ' habeant, [24] aut venulas lividas aut nigras in ipsis habeant, [25] aut lemæ ac sordes circa oculos appareant, [26] aut etiam instabiles, [27] aut eminentes, [28] aut cavi vehementer facti, [29] aut squallentes & obscuri fuerint: [30] aut color totius faciei alteratus fuerit: [31] hæc omnia mala & pernicioſa esse putandum est.

III. Considerare vero convenit etiam oculorum subapparitiones in somnis. [2] Si enim albæ quid partis ' subapparuerit, palpebris non commissis, si id non ex alvi profluvio, aut medicamenti potione fuerit, aut ægrotus non ita dormire consueverit, malum signum & valde lethale est. [3] Si vero retorta, aut contracta fiat, aut livida, aut pallida palpebra, aut labium, aut nasus, cum aliquo ex aliis signis, morti proximum esse sciendum est. [4] Lethale est etiam habere labia resoluta, & pendentia, & frigida, ' & albicantia facta.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 487 sur 917

[5] Κεκλιμθαι δὲ χρὴ καλῶς λαμβάνοντα τὸν νοσέοντα ἀπὸ τοῦ ὑγιεροῦ, ἐπὶ τὸ πλούσιον τὸ δεξιὸν ἢ τὸ ἀριστερὸν, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλεα ὀλίγον ἐπικεκαμμένα ἔχοντα, καὶ τὸ ξύμπαν σῶμα ὑγιὲς κείμενον. [6] ὅκως γὰρ οἱ πλείστοι τῶν ὑγιαινόντων κατακλίνονται. [7] ἄριστα δὲ ἔχει τὰ κατακλίσιος οἷα ὑγιαίνουσι. [8] ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλεα ἐκτεταμένα ἔχοντα, ἧσσον ἀγαθόν. [9] εἰ δὲ καὶ ἀποπίπτοι ἐς γόνυ, καὶ κατάρρεοι ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ τοὺς πόδας, δεινότερόν ἐστιν. [10] ἐὰν δὲ γυμνοὺς τοὺς πόδας οὐρίζηται τὸ ἔχειν μὴ θερμοὺς κάρτα ἐόντας, [11] καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διεῤῥιγμένα καὶ γυμνὰ, κακὸν· [12] [11] ἄλυσμὸν γὰρ σημαίνει [13] θανατώδεες δὲ, [12] καὶ τὸ κεχηνότα καθεύδειν, [14] καὶ τὰ σκέλεα ἰσχνὰ κάμψιν ξυγκεκαμμένα εἶναι ἰσχυρῶς· καὶ λαγαρὰ λίαν. [17]

IV. Ἐπὶ γαστέρα δὲ κεῖσθαι, ὦ μὴ ξυνήθες ἐστι καὶ ὑγιαίνοντι κάτω κεῖσθαι, παραφροσύνην τινὰ σημαίνει, ἢ ὀδυνίην τὴν περὶ τὰ κοίλια τόπων. [2] ἀναπαύεσθαι δὲ βέλτιον τὸν νοσέοντα, τὸν νόσον ἀκμάζοντα, πονηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι· [3] κάκιστον δὲ ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν. [4] ὀδόντας δὲ πρίειν ἐν πυρετοῖσιν, οὐκ ὄντος μὴ ξυνήθεος ἐστιν ἀπὸ παίδων, μανικὸν καὶ θανατῶδες. [5] ἀλλὰ [χρὴ] προλέγειν ἀμφοῖν κίνδυνον ἐσόμενον. [6] ἢν δὲ καὶ παραφρονέων τοῦτο ποιῇ, ὀλέθριον γίνεται κάρτα ἤδη. [7] ἕλκος δὲ, ἢν τε καὶ προϋπῆν τύχῃ ἔχον, ἢν τε καὶ ἐν τῇ νόσῳ γένηται, κακὸν μεμαθήκει χρή. [8] ἢν μὲν μέλλῃ ἀποθνῄσκειν ἄνθρωπος, πρὸ τοῦ θανάτου πελιδνὸν

[5] Decumbentem ægrotum à medico deprehendi convenit in latus dextrum aut finistrum, & manus, & collum, & crura modice inflexa habentem, & totum corpus flexibile situm. [6] Ita enim plurimi ex sanis decumbunt. [7] Optimi autem sunt decubitus qui sanorum decubitibus similes existunt. [8] At vero supinum jacere, & manus, & collum, & crura extenta habere, minus bonum est. [9] Si vero etiam pronus fiat, & de lecto ad pedes delabatur, magis horrendum est. [10] Si vero nudos quoque pedes habere comperiatur, nec admodum calidos: [11] & manus, & collum, ac crura inæqualiter disjecta, ac nuda, malum est. [12] Anxietatem enim significat. [13] Lethale est & hiantem semper dormire: [14] & crura supini jacentis valde ineurvata esse ac complicata.

IV. At in ventrem decumbere, si quis non sit adsuetus, [15] dum sanus fuit ita dormire, delirium significat, aut dolorem locorum circa ventrem. [2] Cæterum erectum sedere velle ægrum in morbi vigore, in omnibus morbis acutis malum est; [3] pessimum autem in peripneumonicis pulmone inflammato. [4] Dentibus stridere in febribus, quibus non familiare id est à pueris, furiosum ac lethale est. [5] Verum prædicere oportet ab utrisque periculum futurum. [6] [6] Si vero etiam delirus hoc faciat, perniciosum valde jam existit. [7] Ulcus autem sive prius factum fuerit, sive in morbo accesserit, considerare oportet. [8] Si enim periturus est homo, ante mortem lividum ac siccum erit,

λιδνόν τε καὶ ξηρὸν ἔσται, ἢ ὀχρέον τε καὶ ξηρόν.[9] ὡδὶ δ' χλοῶν φορῆς πάνδε μᾶλλον γινώσκειν. [10] ὀκόσοισιν δὲ πυρετοῖσιν ὀξέσιν, ἢ ὠδὶ παραλυμαίνουσιν, ἢ φρενίτισιν, ἢ κεφαλαλγίῃσι, [11] πρὸ δὲ τοῦ προσώπου φερομένας, [12] καὶ [μάτην] ἠρυθριάσας ἀλλὰ κενῆς, [13] καὶ λοπηκορφολογήσας, [14] καὶ κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀποθλασθείσας, [15] καὶ ἀπὸ τοίχου ἄχυρα ἀποπαρούσας, [16] πάντας εἶναι κακὰς καὶ θανατώδεας. [17] πνεῦμα δ' πυκνὸν μὲν ἐὸν, πολὺν δὲ σημαίνει ἢ φλεγμονὴν ἐν τοῖσιν ὑπὲρ τῶν φρενῶν χωρίοισι· [18] μέγα δ' ἀναπνεόμενον καὶ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ὠλιγοφρενώδεα δηλοῖ. [19] Ψυχρὸν δ' σκαπνεόμενον σὺν τῷ ῥινῶν καὶ τῷ στόματος, ὀλίθριον καίρῳ ἤδη γενέσθαι. [20] δύσποιον δ' χρὴ νομίζειν καίρῳ μεγάλῳ δυνάμιν ἔχειν εἰς σωτηρίην ἐν ἅπασι τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασιν, ὅσοι ξυὼ πυρετοῖσίν εἰσι. ἐν δὲ πεπασμένοισιν ἡμέρῃσι κρίνεσθαι.

V. Οἱ δ' ἱδρῶτες ἄριστοι μέν εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασιν, ὁκόσοι ἐν ἡμέρῃσι τε κρισίμῃσι γίνονται, καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάσσουσιν. [2] ἀγαθοὶ δ' καὶ ὁκόσοι μὲν παῦρος δὲ σώματος γινόμενοι, ἀποδέχεσθαι τὸν ἄνθρωπον οὐ πίστιον φέρουσι τὸ νόσημα. [3] οἱ δ' ἂν μὴ τοιοῦτοι τύχωσι γενόμενοι, κακίστοι. [4] κάκιστοι δ', οἱ ψυχροί τε καὶ μέγιστον ἐπὶ κεφαλῇ τε καὶ τῷ αὐχένι. [5] ἔστι γὰρ, ξυὼ μὲν ὀξεῖ πυρετῷ, θανάσιμα ἐπισημαίνουσι· ξυὼ δὲ μακρῷ τέρῳ, μῆκος νόσου. [6] οἱ δὲ πᾶν τὸ σῶμα ὡσαύτως γινόμενοι τοῖσι ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. [7] οἱ δὲ κεγχροειδέες καὶ μέγιστον περὶ τὰ ἀγκλον γινόμενοι, πονηροί. [8] οἱ δὲ μετὰ στελεγμῶν καὶ ἀτμίζοντες, ἀγαθοί. [9] καιρίνειν δὲ χρὴ τὸ σιώλου

erit, aut etiam pallidum & ficcum. [9] At de manuum latione ita sentio. [10] Quæ in febribus acutis, aut peripneumoniis, aut in phrenitide, aut capitis dolore, [11] ante faciem feruntur, [12] & frustra venantur, [13] & festucas legunt, [14] & floccos de vestibus evellunt, [15] & de pariete paleas detrahunt, [16] eas omnes malas & lethales esse. [17] Spiritus densus dolorem significat, aut inflammationem, in locis supra septum transversum. [18] Qui vero magnus expiratur, & per multum temporis intervallum, delirium indicat. [19] Si vero frigidus è naso & ore exspiretur, valde jam pernicious est. [20] Bonam autem spirationem valde magnam vim habere ad salutem, in omnibus acutis morbis putare convenit, qui cum febribus sunt, & in quadraginta diebus judicantur.

V. Sudores optimi sunt in omnibus acutis morbis, qui in diebus judicatoriis fiunt, & febrem perfecte submovent. [2] Boni vero sunt, qui per totum corpus contingentes, hominem facilius morbum ferre faciunt. [3] Qui vero tale quid non effecerint, incommodi sunt. [4] Pessimi autem sunt frigidi, & tantum circa caput & faciem oborientes, & circa cervicem. [5] Hi enim cum acuta quidem febre, mortem præsignificant: cum mitiore vero longitudinem morbi. [6] Et qui per totum corpus fiunt, similiter significant his qui circa caput. [7] At vero miliiformes, & solum circa collum contingentes, mali sunt. [8] Qui vero cum guttis fiunt, & evaporant, boni sunt. [9] Considerare porro convenit sudores

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 489 sur 917

λοντ῎ ἰδρώτων.[10] γίνονται γὰρ οἱ μὲν διὰ ἕκλυσιν σωμάτων, οἱ δὲ διὰ συντονίλω φλεγμονῆς. [11] ὑποχόνδριον δὲ ἄριστον μὲν, ἀνώδυνόν τε εἶναι καὶ μαλθακὸν καὶ ὁμαλὸν, καὶ ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερά· [12] φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ὀδύνην παρέχον, ἢ συντεταμένον, ἢ ἀνωμάλως διακείμενα τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ, ταῦτα πάντα φυλάσσεσθαι χρή. [13] ἐὰν δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνείη ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ παραφροσύνην. [14] ἀλλὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπικεῖσθαι τοιούτων [χρή.] [15] εἰ γὰρ αἱ ὄψιες πυκνὰ κινέοιντο, μανικοῦ τούτους ἐλπίς.

VI. Οἴδημα δὲ ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ σκληρόν τε ἐὸν καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, εἰ πᾶν ἔσται τὸ ὑποχόνδριον. [2] εἰ δὲ μὴ εἴη ἐν τῷ παντὶ ῥῷον, ἀκινδυνότερόν ἐστιν ἐν τῷ ἑτέρῳ. [3] σημαίνει δὲ τοιοῦτον οἴδημα, ἐν δέκα μὲν, θάνατον ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι. [4] εἰ δὲ ὑπερβάλλοι εἴκοσιν ἡμέρας ὄν, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστάμενον, εἰς ἀφεγκτίνην τρέπει. [5] γίνεται δὲ τοιούτοισιν ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ καὶ αἵματος ῥῆξις ἀπὸ ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελεῖ. [6] ἀλλ' ἐπανερωτᾶν χρὴ, εἰ τὸν κεφαλὸν ἀλγέουσιν, ἢ ἀμβλυωπέουσιν. [7] εἰ γάρ τι τοιούτων εἴη, ἐντεῦθεν ῥέπει. [8] μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι πέπλε καὶ τελέκοντα ἐτέων ἢ ἓξ αἵματος ῥῆξιν προσδέχεσθαι χρὴ, [τοῖσι δὲ μειοτέροισι ἢ εἰκοσιν.] [9] τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν οἰδημάτων, καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ ὑπείκοντα, χρονιωτέρους τὰς κρίσιας ποιέεται, καὶ ἧσσον σκέπτων δεινοτέρους ἐστίν. [10] εἰ δὲ ὑπερβάλλοι ἑξήκοντα ἡμέρας ὄν, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθίσταται, ἔμπυον

in ſumma : [10] fiunt enim aliqui propter corporum exolutionem, aliqui propter inflammationis vigorem. [11] Præcordium optimum eſt doloris exors, & molle, & æquale, tum in dextra, tum in ſiniſtra parte. [12] At inflammatum, aut dolorem exhibens, aut dextræ partes inæqualiter affectæ ad ſiniſtras : hæc omnia obſervare oportet. [13] Si vero etiam pulſus inerit in præcordio, turbationem ſignificat aut delirium. [14] Verum oculos talium inſuper intueri oportet. [15] Si enim oculi frequenter moveantur, furioſos hos fore timor eſt.

VI. Tumor in præcordio durus exiſtens & doloroſus, peſſimus quidem eſt, ſi per totum fuerit præcordium. [2] Si vero fuerit in altera parte, minus periculoſus eſt in ſiniſtra. [3] Significant autem ejuſmodi tumores, in principio quidem, mortem brevi affuturam. [4] Si vero viginti dies tranſgrediatur tum febris detinens, tum tumor non conſidens, ad ſuppurationem convertitur. [5] Contingit autem his in primo circuitu, etiam ſanguinis eruptio è naribus, & valde prodeſt. [6] Verum interrogare convenit, an caput doleant, aut hebetem viſum habeant. [7] Si enim horum quid fuerit ad eum locum repit. [8] Magis tamen in junioribus quinque ac triginta annis, ſanguinis eruptionem expectare convenit. [9] At vero molles tumores, & doloris exortes, & qui digito cedunt, diuturniores judicationes faciunt, & minus illis ſunt horrendi. [10] Si vero tranſgrediatur ſexaginta dies febris detinens, & tumor non conſidat, ſuppuratum fore ſignificat

ἔμπυον ἔστ᾽ ἂν σημαίνῃ· καὶ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ κατὰ τῶν-
14 τα. [11] ὁκόσοι μὲν ἂν ἐπώδυνά τε ἐσι καὶ σκληρὰ καὶ μεγάλα, σημαίνει κίνδυνον θανάτου ὀλιγοχρονίου. [12] ὁκόσοι δὲ μαλθακά τε καὶ ἀνώδυνά [ἐσι] καὶ τῷ δακτύλῳ πιεζόμενα ὑπείκει, χρονιώτερον σημαίνουσιν. [13] τὰς δὲ ἀποστάσιας ἧσσον τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἰδήματα ποιεῖ, ἢ ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν· [14] ἥκιστα δὲ 21
τὰ ὑποκάτω ἐν ὀμφαλῷ ἐς ἀφανύσιν τρέπεται. [15] αἵματος δὲ ῥῆξιν ἐκ τῶν ἄνω τόπων μάλιστα προσδέχεσθαι.

VII. Ἁπάντων δὲ χρὴ τῶν οἰδημάτων χρονιζόντων περὶ τοῦτον τὸν τόπον τὰ χωρία ὑποσκέπτεσθαι τὰς σήψιας. [2] τὰ δὲ ἀφανυόμενα ὧδε χρὴ σκέπτεσθαι τὰ ἐντεῦθεν. [3] ὁκόσα μὲν ἔξω τρέπεται, ἄριστά ἐστι, μικρά τε ἐόντα, καὶ ὡς μάλιστα συγκλίνοντα ἔξω, καὶ ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα· [4] τὰ δὲ μεγάλα τε ἐόντα καὶ πλατέα, καὶ ἥκιστα ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα, κάκιστα. [5] ὅσα δὲ ἔσω ῥήγνυται, ἄριστά ἐστι, ἃ μηδὲν τῷ ἔξω χωρίῳ ἐπικοινωνέει, ἀλλ᾽ ἔστι προσεσταλμένα τε καὶ ἀνώδυνα, καὶ πᾶν τὸ ἔξω χωρίον ὁμόχροον φαίνεται. [6] τὸ δὲ 22
ἧσσον πύον ἄριστον λευκόν τι εἶναι καὶ ὁμαλὸν καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἥκιστα δυσῶδες· [7] τὸ δὲ ἐναντίον τελεῖται, κάκιστον.

VIII. Οἱ δὲ ὕδρωπες οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νοσημάτων [γινόμενοι,] πάντες κακοί. [2] ἔτε γὰρ τῷ πυρετῷ ἀπαλλάσσεται, ἐπώδυνοί τε ἐσι κάρτα καὶ θανατώδεις. [3] ἄρχονται δὲ οἱ πλεῖστοι ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος.

4 οἵσι

ficat & hunc, & eum qui in reliquo ventre eſt eodem modo. [11] Quicunque igitur tumores dolorofi ſunt, & duri, & magni, periculum mortis brevi affore ſignificant. [12] Qui vero molles, & doloris exortes ſunt, & digito compreſſi cedunt, diuturniores illis ſunt. [13] Cæterum tumores in ventre minus faciunt abſceſſus, quam hi qui ſunt in præcordiis. [14] Minime vero hi qui ſub umbilico conſiſtunt, ad ſuppurationem convertuntur. [15] Sanguinis vero eruptionem, ex ſupernis locis maxime expectare oportet.

VII. Omnium autem tumorum diuturnorum circa hos locos, ſuppurationes conſiderare convenit. [2] Sunt autem ſuppurationes hinc contingentes hoc modo conſiderandæ. [3] Quæcunque extra vertuntur, optimæ ſunt, quæ parvæ ſunt, & quam maxime foras eminentes, & in acutum faſtigiatæ. [4] Quæ vero magnæ ſunt, & latæ, & minime in acutum faſtigiatæ, peſſimæ ſunt. [5] Quæcunque vero intro rumpuntur, optimæ ſunt quæ nihil cum externo loco communicant, ſed ſunt contractæ, & doloris exortes, & totus externus locus concolor apparet. [6] At vero pus optimum eſt, ſi eſt album & æquale, & læve, & quam minime graveolens. [7] Quod vero huic contrarium eſt, peſſimum eſt.

VIII. Aquæ porro inter cutem, ex acutis morbis obortæ, omnes malæ ſunt. [2] Neque enim à febre liberant, & valde doloroſæ ſunt, ac lethales. [3] Incipiunt autem pleræque à laterum mollitudine, & à lumbis: aliquæ vero etiam ab hepate.

 4 Qui-

4 οἷσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τοῦ ὀσφύος εὐ ἔχει γίνονται τοῦ ὑδρώπων, οἵ τε πόδες οἰδέουσι, 5 καὶ διάῤῥοιαι πολυχρόνιοι ἔχουσιν, ὅτε ἐκ ὀδυνώδεος λύσεως τὰς ὀπὰς τῶν κενεώνων καὶ τοῦ ὀσφύος, ὅτε τὰ γαστέρα λαπάσσουσι. 6 οἷσι δὲ ἀπὸ ἥπατος ὕδρωπες γίνονται, 7 βῆσσά τε καὶ ὑμὸς ἐγγίνεται οὐ τέοισι, καὶ ὀδὲν τι ἀπολύουσιν ἄξιον λόγου, 8 καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, 9 καὶ ἡ γαστὴρ ὑπὸ ἀναχωρέει, ἐς μὲν σκληρόν τε καὶ ὡς ἀπάγχειν. 10 καὶ ἀπὸ τῶν κοιλίων γίνεται οἰδήματα, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, ἵστάμενά τε καὶ καθαπτόμενα. 11 κεφαλὴ δὲ καὶ χεῖρες καὶ πόδες ψυχρὰ ἐόντα, κακὸν, τό τε κοιλίης καὶ τοῦ πολυρρῶνος θερμῶν ἐόντων. 12 ἄριστον δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα θερμόν τε ἐὸν καὶ μαλθακὸν [ὁμαλῶς.] 13 πρέφει δὲ χρὴ ἰδίως τὰ ἀλλοῦντα καὶ τὰ τοῖσι μετεωρίζουσιν ἐλαφρὸν εἶναι. 14 ἢν δὲ βαρὺς ἐὼν φαίνοιτο καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὰς πόδας, ἐπικινδυνότερόν ἐστιν.] 15 ἢν δὲ ἅμα τῷ βάρει [καὶ σώματος] καὶ οἱ ὄνυχες καὶ οἱ δάκτυλοι πελιδνοὶ γίνωνται, ἅμα δὲ καὶ μύες ὁ γαναλέων εὐθὺς πίπτει. 16 μελανόμενοι δὲ παντελῶς οἱ δάκτυλοι ἢ οἱ πόδες, ἧσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰσιν. 17 ἀλλὰ τὰ ἄλλα σημεῖα σκέπτεσθαι χρή. 18 ὧν δὲ δύπλειος φέρων φαίνηται τὸ κακὸν, καὶ ἄλλό τι τῶν ἀνεκλεκτῶν [σημείων] ἅμα τοῖσι τοῖσι σημείοισιν ὑπολάχνη, τὸ νόσημα ἐς λύσιν τρέπεται ἐλπίς. 19 ὥστε τὸ μὲν ἄνθρωπον ἀφανίζει, τὰ δὲ μελανθέντα σώματος ἀπόπτωσιν.

4 Quibus igitur à laterum mollitudine & lumbis principia fiunt, his & pedes intumescunt, 5 & alvi profluvia diuturna ipsos tenent, quæ neque dolores ex laterum mollitudine ac lumbis solvunt, neque ventrem molliunt. 6 Quibuscunque vero ab hepate aquæ inter cutem oriuntur, 7 his tusses tussiendique promptitudo accedit, & nihil memorabile expuunt, 8 & pedes tument, 9 & venter non egerit, nisi dura, & coactus, 10 & circa alvum fiunt tumores, aliqui in dextra, aliqui in sinistra parte, tum consistentes, tum confidentes. 11 Caput autem, & manus, & pedes, si frigida sunt, malum est, ubi & venter, & latera calida sunt. 12 Optimum vero est, & totum corpus æqualiter calidum esse, ac molle. 13 Converti autem convenit facile ægrotum, & in attollendo se levem esse. 14 Si vero gravis esse appareat & reliquo corpore, & manibus & pedibus, magis periculosum est. 15 Si vero supra gravitatem, ungues, & digiti lividi fiant, mors evestigio expectanda est. 16 At si digiti ac pedes penitus nigrescunt, minus pernicioſi sunt quam lividi. 17 Verum & alia signa considerare oportet. 18 Si enim facile ferre videatur malum, & aliud quoddam ex salutaribus ad hæc signa subindicet, morbum ad abscessum verti spes est, 19 ita ut æger quidem superstes mansurus sit, corporis vero partes nigræ factæ excurae. 20 Testes & pudenda revulsa, dolores fortes significant, & periculum lethale.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 492 sur 917

ιχ. Περὶ δὲ ὕπνων, ὥσπερ καὶ φύσιν σωφρήσι ἡμῖν ἐστι, τὸν μὲν ἡμέρην ἐγρηγορέναι χρὴ, τῆς δὲ νυκτὸς καθεύδειν. [2] ἢν δὲ ἐναντίωτερον μεταβεβληκὸς ᾖ, κάκιον. [3] ἥκιστα δ' ἂν λυποῖτο, εἰ κοιμῷτο τὸ πρωῒ ἐς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἡμέρης. [4] οἱ δὲ ἀπὸ τουτέου τοῦ χρόνου ὕπνοι, πονηρότεροί εἰσι. [5] κάκιστον δὲ μὴ κοιμᾶσθαι, μήτε τὴν νυκτὸς, μήτε τῆς ἡμέρης. [6] ἢ γὰρ ἀπὸ ὀδυνέων τε καὶ πόνων ἀγρυπνίη, [7] ἢ παραφροσυνήϊσιν ἀπὸ τουτέου τοῦ σημείου. [8] Διαχώρημα δὲ εἶναι ἄριστον, τὸ μαλθακόν τε καὶ ξυνεστηκὸς, [9] καὶ τῷ ὥρῃ, ἐν ᾗ καὶ ὑγιαίνοντα διεχώρει. [10] πλῆθος δὲ, ὡς ἐς λόγον τῶν ἐσιόντων. [11] τοιαύτης γὰρ ἐούσης τῆς διεξόδου, ἡ κάτω κοιλίη ὑγιαίνοι ἄν. [12] εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, ξυμφέρει μήτε τρύζειν, μήτε πυκνόν τε καὶ κατ' ὀλίγον διαχωρέειν. [13] κατῆκε γὰρ ὁ ἄνθρωπος τοῦτο τῆς ξυνεχέος ἐξαναστάσιος, καὶ ἀγρυπνοίη ἄν. [14] εἰ δὲ ἀθρόον πολλάκις διαχωρέοι, κίνδυνος λιποθυμῆσαι. [15] ἀλλὰ χρὴ, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐσιόντων, δὶς διαχωρέειν ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης, καὶ τῆς νυκτὸς ἅπαξ. [16] πλέονα δ' ἐπὶ τὸ πρωῒ, ὥσπερ ξυνήθεές εἰσι τῷ ἀνθρώπῳ. [17] παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώρημα, ἰσχνὸν ὡς κρίσιν τῆς νόσου. [18] ὑποπυῤῥον δὲ ἔστω, καὶ μὴ λίαν δυσῶδες.

ιχ. Quod vero ad ſomnos attinet, quemadmodum ſecundum naturam conſuetum nobis eſt, interdiu vigilare oportet, noctu dormire. [2] Si vero hoc fuerit tranſmutatum, pejus eſt. [3] Minime vero lædi æger poterit, ſi dormiat mane ad tertiam partem diei. [4] Qui vero ab hoc tempore fiunt ſomni, deteriores ſunt. [5] Peſſimum autem eſt non dormire, neque noctu, neque interdiu. [6] Aut enim præ dolore ac afflictionibus vigiliæ adſunt: [7] aut delirium aderit ab hoc ſigno. [8] Egeſtio alvi optima eſt, mollis & cohærens, [9] & ſecundum horam, in qua etiam à ſano egerebatur. [10] Juxta copiam vero, pro ratione ciborum ingeſtorum. [11] Tali enim contingente exitu, venter infernus ſanus fuerit. [12] Si vero liquida fuerit egeſtio, conducit neque ſtridere, neque frequentem eſſe, & paulatim ſecedere. [13] Delaſſatur enim homo ex frequenti deſeſſu, & vigilias utique contraxerit. [14] Si vero ſæpe acervatim egerit, periculum eſt, ne in animi deliquium incidat. [15] Quin & juxta copiam ingeſtorum egerere oportet, bis aut ter in die, & noctu ſemel. [16] Plura vero mane, quemadmodum in conſuetudine eſt homini. [17] Inſpiſſari autem oportet egeſtionem morbo ad judicationem tendente. [18] Sit autem ſubfulva, & non valde graveolens.

κ. Ἐπιήδεον δὲ καὶ ἑλμινθας προσγόλας διεξιέναι μετὰ τοῦ διαχωρήματος, ὡς [τὸν] κρίσιν ἰσχνὸς τῆς νόσου. [2] δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νοσήματι λαπαρὴν τὴν κοιλίην εἶναι καὶ ὀ-

x. Commodum eſt & lumbricos rotundos cum egeſtione prodire, morbo ad judicationem tendente. [2] Oportet autem in omni morbo mollem eſſe ventrem, & juſta mole præ-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 493 sur 917

οἶκον. 3 ὕδατος δὲ κάρβη, ἢ λευκὸν, ἢ χλωρὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἰσχυρῶς, ἢ ἀφρῶδες λεπτόν, πυκνὸν τοῦτο ' πάντα. 4 ἔτι δὲ πονηρὸν, καὶ σμικρόν τε ἐὸν, καὶ γλίσχρον, 5 καὶ λευκὸν, καὶ ὑποχλωρον, καὶ λεῖον. 6 τούτων δὲ χεῖρω διάκρισιν αὐτῶν εἶναι τὰ μέλανα, ἢ λιπαρὰ, ἢ πέλια, ἢ ἰώδεα, ἢ κόκκυζα. 7 τὰ δὲ ποικίλα, χρονιώτερα μὲν τούτων, ὀλέθρια δὲ οὐδὲν ἧσσον. 8 ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, ξυζώδεα, καὶ χολώδεα, καὶ πρασοειδέα, [καὶ αἱματώδεα,] καὶ μελάνα. 9 ποτὲ μὲν ὁμοῦ διεξερχόμενα ἀλλήλοισι, ποτὲ δὲ κατὰ μέρος. 10 φῦσαν δὲ αὐτοῦ ψόφῳ καὶ περιῳδῇ διεξιέναι, ἄριστον. 11 κρίσσον δὲ, καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, ' ἢ αὐτὸ ἀνελίσσεσθαι. 12 καὶ ὅτῳ διελθοῦσι σημαίνει, ἢ πονέειν τὸν ἄνθρωπον, ἢ παραφρονέειν, 13 ἢν μὴ ἐκὼν ὁ ἄνθρωπος ὅτῳ ποιήσῃ τοῦτο ἄφεσιν τοῦ φύσης. 14 τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ὑποχονδρίων πόνους τε καὶ κυρτώματα, ἢν ἦναρται καὶ μὴ ξυὼ φλεγμαίνῃ, λύει βορβορυγμὸς ἐγγενόμενος ὑπὸ τοῦ ὑποχονδρίου. 15 καὶ μάλιστα μὲν διεξιὸν ξυὼ κάπρῳ τε καὶ ἄρρενι φύσει. 16 ἢν δὲ μὴ, " καὶ αὐτὸς δὲ διαπερανθείς. 17 ὠφελίει δὲ καὶ ὑποκλυσθεὶς ἐς τὰ κάτω χωρία.

15 XI. Τὸ δὲ ' οὖρον ἄριστόν ἐστιν, 2 ὅταν εἴη λευκή τε ἡ ὑπόστασις καὶ λεία καὶ ὁμαλὴ 3 διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, ἕως τ' ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος. 4 σημαίνει γὰρ ἀσφάλειάν τε καὶ [τὸ] νόσημα ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι. 5 εἰ δὲ διαλείποι καὶ ποτὲ μὲν καθαρὸν ὁρέοι, ποτὲ δὲ ὑφίστατο τὸ λευκὸν καὶ λεῖον, κρα-

ditum. 3 At vero aquoſum valde, aut album, aut ' pallidum, 150 aut viride, aut vehementer rufum, aut ſpumoſum ſtercus egerere, hæc omnia mala ſunt. 4 Malum inſuper eſt & quod exiguum eſt, & viſcoſum ac album: 5 & quod ſubpallidum aut ſubviride ac læve. 6 His vero magis lethalia fuerint ſtercora nigra, aut pinguia, aut livida, & æruginoſa, & male olentia. 7 Quæ vero varia ſunt, diuturniora quidem his ſunt, nihilo minus autem pernicioſa. 8 ' Sunt autem talia, ramento- 155 ſa, & bilioſa, & cruenta, & praſina, & nigra, 9 aliquando ſimul inter ſe exeuntia, aliquando particulatim. 10 Flatum porro ſine ſtrepitu ac crepitu prodire, optimum eſt. 11 Melius autem eſt & cum ſtrepitu exire, quam iſthnc revolvi: 12 & qui ſic progreſſus eſt flatus, aut dolere quid hominem ſignificat, aut delirare: 13 niſi ſua ſponte homo ita flatum emittat. 14 Cæterum ' præcordiorum do- 160 lores ac tumores, ſi fuerint recentes, & non cum inflammatione, ſolvit murmur in præcordio obortum, 15 & maxime quidem ſi pertranſierit cum ſtercore, & urina ac flatu. 16 Sin minus, etiam ipſum per ſe ſi tranſierit. 17 Prodeſt item ſi ſubdeſcenderit ad infernos locos.

XI. Optima vero eſt urina, 2 quum fuerit alba ſubſidentia, & lævis, & æqualis, 3 per totum tempus, ' donec judicatus 165 fuerit morbus. 4 Significat enim & ſecuritatem, & morbum fore brevem. 5 Si intermiſerit, & aliquando quidem pura mingatur, aliquando vero ſubſidet album

χρονιωτέρου γίνε᾽) ἡ νοῦσος, ἧσσον ἀ⟨φαλής. 6 εἰ δ᾽ εἴη τὸ, τὸ οὖρον ὑπόπυρρον, καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτέου ὁμοίη καὶ λείη, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦτο γίνε᾽), σιλήεσσον δ᾽ κάρη-
20 τι. 7 κερμινώδεες ᾽δ᾽ ἐν τοῖσιν οὖρεσιν αἱ ὑποστάσιες πονηραί. 8 τουτέων δὲ εἰσὶ κακίους αἱ πίτυλώδεες. 9 αἱ λευκαὶ δ᾽ ἐπὶ κακίους εἰσὶν αἱ πιτυρώδεες. 11 νεφέλαι δ᾽ ἐναιωρέμεναι τοῖσιν οὖρεσι, λευκαὶ μὲν ἀγαθαί, μέλαιναι δὲ φλαῦραι. 12 ἔστ᾽ αὖ δὲ πυῤῥόν τε εἴη τὸ οὖρον καὶ λεπτὸν, σημαίνει τὸ νόσημα ἄπεπτον εἶναι. 13 ἢν δ᾽ κὴ παχυχρόνιον εἴη τοιοῦτον ἐὸν, κίνδυνος μὴ ὁ δυνήσε᾽) ἄνθρωπος ἀφεκέσαι, 14 ἔς τ᾽ αὖ πεπανθῇ ἡ νοῦσος. 14 θανατωδέστερα δ᾽ ἐστὶ τὰ οὖρα τά τε δυσώδεα, καὶ ὑδατώδεα, καὶ μέλαινα, καὶ παχέα. 15 ἐπὶ δὲ τοῖσι μὲν ἀνδράσι καὶ τῇσι γυναιξὶ τὰ μέλαινα τῶν οὔρων κάκιστα· 16 τοῖσι δὲ παιδίοισι τὰ ὑδατώδεα. 17 ὁ-
κόσοι δ᾽ ἂν οὖρα λεπτὰ καὶ ἀμοργὰ ῥέουσι πολλοῦ χρόνου, ἢν τὰ λοιπὰ σημεῖα τοῖσι ἀποστᾶσι προσῇ, τούτοισιν ἀπόστασιν δεῖ προσδέχεσθαι ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία.

XII. Καὶ τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἄνω ἐφισταμένους δρυοχόοις ὁμοίους μιμεῖσθαι. 2 ξυλλήψιος γὰρ σημεῖα. 3 σκοπεῖν δὲ χρὴ τῶν οὔρων ὧν εἰσιν αἱ νεφέλαι, ἢν τε ἄνω, ἢν τε κάτω ἔωσι· 4 καὶ τὰ χρώματα οἷα ἴσχουσι. 5 καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν ἐφέρετο, ἀγαθὰς εἶναι νομίζειν καὶ ἐπαινέειν· 6 τὰς δὲ ἄνω ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν ἔφερε), κακὰς εἶναι, καὶ μεμφέσθαι τὰ τοιάδε. 7 μὴ ἐξαπατᾶσθαι δὲ

album ac læve, diuturnior fit morbus, & minus ſecurus. 6 Si vero fuerit & urina ſubrubra, & ſubſidentia ipſius ſimilis, & lævis, diuturniorem quidem hæc morbum quam prior ſignificat, ſed valde ſalutarem. 7 At ſubſidentiæ in urinis, craſſiores farinæ partes referentes, pravæ ſunt. 8 His autem pejores ſunt laminoſæ. 9 Albæ vero & tenues valde malæ ſunt. 10 Verum his dereriores ſunt furfuraceæ. 11 Nubeculæ quæ feruntur in urinis, albæ quidem bonæ ſunt: nigræ vero malæ. 12 Quandiu vero fulva fuerit urina, & tenuis, morbum inconcoctum eſſe ſignificat. 13 Si vero & diuturna fuerit talis exiſtens, periculum eſt ne ſufficere homo poſſit, donec urina concocta fuerit. 14 Lethaliores autem ſunt urinæ, & fœtidæ, & aquoſæ, & nigræ, & craſſæ. 15 At tum in viris tum in mulieribus, nigræ urinæ peſſimæ ſunt: 16 in pueris autem aquoſæ. 17 Quicunque urinas tenues, & crudas mingunt multo tempore, ſi alia veluti ſuperſtitibus futuris ſigna fuerint, his abſceſſum expectare oportet ad locos infra ſeptum tranſverſum.

XII. Sed & pinguetudines ſuperne inſtantes, araneorum telis ſimiles, damnare oportet. 2 Sunt enim colliquationis ſigna. 3 Conſiderare vero convenit in urinis in quibus nubeculæ ſunt, an ſuperne aut inferne ſint: 4 & quales habeant colores. 5 Et quæ quidem deorſum feruntur, cum coloribus relatis, eas bonas eſſe putare, ac laudare. 6 Quæ vero ſurſum feruntur, cum coloribus relatis, malas eſſe, & tales damnare. 7 Nec ve-

σε, ἢν μὴ κύστις τὸ νόσημα ἔχῃσι τὸν ἔρων τὰ τοιαῦτα ἀποδιδῷ. 8 ἐν γὰρ ᾧ ὅλου σώματός ἐστι σημεῖόν ἐστιν, ἀλλ' αὐτῆς καθ' ἑωυτήν. 9 Ἐμέτου δὲ ὠφελιμώτατος ὁ φλεγματώδης καὶ χολῆς ξυμμεμιγμένος ὡς μάλιστα, καὶ μὴ παχὺς κάρτα, μήτε πολύς. 10 οἱ γὰρ ἀκρητέστεροι κακίους εἰσίν. 11 ἢν δὲ εἴη τὸ ἐμούμενον πρασοειδὲς, ἢ πέλιον, ἢ μέλαν, ὅ, τι καὶ ἢ τούτων τὸ χρῶμα τῶν, νομίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι. 12 ἢν δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐμέῃ, κάρτα ὀλέθριον ἤδη γίνεται. 13 τάχιστα γὰρ θανάσιμον σημαίνει τὸ πέλιον τῶν ἐμέτων, ἢν ὄζοι δυσώδεες. 14 πᾶσιν γὰρ οἱ ὑποπόντιοι καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἐμεομένοισι.

xiii. Πτύελον [δὲ] χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀλγήμασι, τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονα καὶ τὰς πλευρὰς, 2 ταχέως τε ἀναπλύσαι καὶ εὐπετέως. 3 ξυμμεμιγμένον τε φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν ἰσχυρῶς τῷ πλυτῷ. 4 εἰ γὰρ πολλῷ ὕστερον μὴ τῷ πρώτῳ τε ὀδυνήσῃ ἀναπλύοιτο, ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ πολλῷ βῆχα παρέχον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς ξυμμεμιγμένον, κάκιον γίνεται. 5 τό, τε γὰρ ξανθὸν ἄκρητον ἐὸν, κινδυνῶδες. 6 τό τε ὀλὲ λευκὸν καὶ ὑλίσχρον καὶ στρογγύλον, ἀλυσιτελές. 7 κακὸν δὲ καὶ τὸ χλωρὸν [τε] ἐὸν κάρτα καὶ τὸ ἀφρῶδες. 8 εἰ δὲ εἴη ἅπαντα ἄκρητα, ὥστε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, θᾶσσον ἔτι τὸν ὀλέθρον. 9 κακὸν δὲ καὶ, ἢν μηδὲν ἀναχωρήσῃται, μηδὲ πεφθῇ ὁ πλεύμων, ἀλλὰ πλήρης ἐὼν ἕξῃ ἐν τῷ φάρυγι. 10 κεφάλαιοι δὲ καὶ παραμυκὲς ἐπὶ πᾶσι τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονά [τε καὶ τὰς πλευρὰς] γινόμενοι ἢ ἐπι-

ro decipiat te, si vesica morbum aliquem habens, ejusmodi urinas reddiderit. 8 Non enim totius corporis signum est, sed ipsius per se vesicæ. 9 Vomitus commodissimus est, ex pituita ac bile quam maxime permixtus, & non crassus valde, neque multus. 10 Nam meraciores, deteriores sunt. 11 Si vero id quod vomitu rejectum est prasini fuerit coloris, aut lividum, aut nigrum : quicunque horum fuerit colorum, malum esse putandum est. 12 Si vero omnes colores idem homo vomit, valde pernicioſum hoc est. 13 Celerrimam autem mortem significat lividus vomitus, si graveolens fuerit. 14 Omnes vero subputridi ac fœtidi odores, in omnibus vomitibus mali sunt.

xiii. Sputum vero in omnibus doloribus, qui circa pulmonem & costas fiunt, 2 cito ac facile expui convenit, 3 & flavum sputo valde permixtum apparere. 4 Si enim longe postea, post principium doloris, expuerit quod flavum est, aut fulvum, aut quod multam tussim inducit, & non valde permixtum est, deterius est. 5 Nam & flavum meracum, periculosum est: 6 & album ac viscosum & rotundum, inutile est. 7 Malum est & quod viride est valde, itemque pallidum, & quod spumosum. 8 Si vero ita fuerit meracum, ut etiam nigrum appareat, hoc ipsum deterius est quam illa. 9 Malum etiam est si nihil repurgetur, neque emittat pulmo, sed plenus ferveat in gutture. 10 Gravedines & sternutationes in omnibus circa pulmonem morbis, & antecessisse,

ἐπιγνοίης, κακόν. [11] ἀλλ' ἐν τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασι τοῖσι θανασίμοισι τούτοισιν αἱ πλεγμοὶ λυσιτελέουσιν. [12] εἰ μάλα δὲ ξυμμεμιγμένον μὴ πολλῷ πλύελον ξανθὸν ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νόσου πλυόμενον ἀφελεικτικὸν καὶ κάρτα ὠφελέει. [13] εἰ δὲ μάλα ἢ ἐβδόμαιον ἢ ὑστερωτέρη πεπαίνοιτο, ἧσσον ἀσφαλές. [14] πάντα ἢ πλύελα πονηρά ἐστιν, ὁκόσα αὖ ἢ ὀδυνέων μὴ παύει. [15] κάκιστα ἢ τὰ μέλανα, ὡς ἀμφοτέρως ἔπλη. [16] τὰ δὲ παύοντα ὀδυνέων, πάντων ἀμείνω πλυόμενα.

XIV. Ὁκόσοι ἢ τῶν ἀλγημάτων ὧν τοῦτων τῶν χωρίων μὴ παύεται, μήτε πρὸς τοὺς τῶν πλυέων ἀναπαιδεύσιας, μήτε πρὸς τὴν τῶν κοιλίων ὑπακρησιν, μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ φαρμακείας, καὶ διαίτας, εἰδέναι χρὴ ὅκως ὑποστήσονται. [2] τῶν ἢ ὑποστημάτων ὁκόσα μέν, ἔτι χολώδεος ἐόντος καὶ πλυέλεος, ἐκπυήσει, ὀλέθρια κάρτα, [3] διότι ἐν μέρει τὸ χολῶδες τοῦ πύου ἀναπλύοιτο, διότε καὶ ὁμοῦ. [4] μάλιστα, διὰ ἀρξήσεται χωρὶς τὸ ἐμπύημα ἀπὸ τοιούτου καὶ πλυέλεος, ἑβδομαίου ἐόντος καὶ νοσήματος, ἢ παλαιοτέρου. [5] ἐλπὶς ἢ τῷ τοιαῦτα πλύοντι ἀποθανεῖσθαι τεσσαρεσκαιδεκαίου, [6] διότι μή τι σωτήριον ἐπιγένηται ἀγαθόν. [7] ἔστι ἢ τάδε ἀγαθὰ τάδε· [8] εὐπετέως φέρειν τὸ νόσημα, [9] εὖ πνεῖν εἶναι, [10] τοῦ ὀδύνης ἀπηλλάχθαι, [11] τό, τε πλύελον ῥηϊδίως ἀναβήσσειν, [12] τό, τε σῶμα ὁμαλῶς φαίνεσθαι θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακόν, [13] καὶ δίψαν μὴ ἔχειν, [14] οὖρά τε καὶ διαχωρήματα καὶ ὕπνους καὶ ἱδρῶτας, ὡς ἀμφοτέρως ἔπλη. [15] ἅπαντα εἰδέναι ἀγαθὰ ἐόντα ἐπιγίνεσθαι. [16] ὅτῳ μὲν γὰρ ἀπόντων τούτων ἐπιγινομένων ταῦτα ἀποβαίνει,

fiſſe, & ſuccedere, malum eſt. [11] At in aliis morbis lethaliſſimis ſternutationes proſunt. [12] Sputum autem flavum, ſanguine permixtum non multo, ſi in pulmonis inflammatione, in principio morbi rejiciatur, ſalutare eſt, & valde prodeſt. [13] Si vero ſeptimo die, aut poſterius, minus ſecurum eſt. [14] Omnia ſputa mala ſunt, quæ dolorem non ſedant. [15] Peſſima vero ſunt nigra, velut deſcriptum eſt. [16] Quæ vero dolorem ſedant, omnium optima exiſtunt.

XIV. Quicunque dolores ex his locis non ſedantur, neque ad ſputorum purgationes, neque ad ſtercorum alvi ſubductionem, neque ad venæ ſectiones, & victus rationem ac medicamenta, eos ad ſuppurationem verti ſciendum eſt. [2] Ex ſuppurationibus quæcunque dum ſputum adhuc bilioſum eſt ſuppurantur, pernicioſæ valde ſunt, [3] ſive bilioſum illud in parte, ſive ſimul cum pure expuatur: [4] & hoc potiſſimum ſi morbo ad ſeptimum diem progreſſo, ſuppuratio ab hoc ſputo procedere incipiat. [5] Timor autem eſt eum qui talia expuit moriturum eſſe decimaquarta die, [6] ſi non aliquod bonum ſignum ipſi accidat. [7] Sunt autem bona hæc: [8] facile ferre morbum, [9] bene ſpirare, [10] à dolore liberatum eſſe, [11] ſputum facile tuſſiendo rejicere, [12] corpus æqualiter calidum ac molle apparere, [13] ſitim non habere, [14] urinas & alvi egeſtiones, & ſomnos, & ſudores, velut deſcriptum eſt: [15] hæc ſingula noſſe convenit accidere, ut quæ bona ſint. [16] Nam omnibus his ſic contingentibus,

ἀποθνήσκει ὁ ἄνθρωπος. [17] αὐτῶν δὲ τῶν μὲν πρότερον ἐπιγενομένων, τῶν δὲ μή, ἢ πλείονα χρόνον ζήσεται ἢ [καὶ] τεσσαρεσκαιδεκάτην ἡμέρην, ἀπόλλυται καὶ οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

xv. Κακὰ δὲ τὰ σύμπαντα τούτων [2] δυσπνοΐη φέρειν τὸν νοῦσον, [3] πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν εἶναι, [4] τὸν ὀδυνέοντα μὴ παύεσθαι, [5] τὸ πλυνὸν μόλις ἀναπτύειν, [6] διψῆν κάρτα, [7] τό, τε σῶμα ὑπὸ πυρὸς ἄνω μάλιστα ἔχεσθαι, [8] καὶ τὸν μὲν κοιλίην καὶ τὰς πλευρὰς θερμὰς εἶναι ἰσχυρῶς, [9] τὸ δὲ μέτωπον καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ψυχρούς. [10] οὖρα δὲ διαχωρήματα καὶ ὕπνους καὶ ἰδρῶτας, ὡς ἐν διαγράμματι. [11] ἕκαστα εἰδέναι κακὰ ἐόντα. [12] ὅτῳ γὰρ, ἐὰν ἐπιγένηται τῷ πλυνίῳ τούτων, ἀπόλλυται οὗτος ὁ ἄνθρωπος, πρὶν ἢ ἐς τὰς τεσσαρεσκαιδεκάτας ἡμέρας ἀφικέσθαι, ἢ συναλλαγῇ, ἢ ἐνδεκαλιῇ. [13] ὅτως ἂν ξυμβάλλεσθαι χρὴ, ὡς δὲ πλυνίῳ τούτῳ γενομένῳ καὶ ἐόντι μεγάλῳ, καὶ ἀφειμένῳ ἐς τὰς τεσσαρεσκαιδεκάτας ἡμέρας. [14] τὰ δὲ ἐπιγενόμενα κακά τε ἀγαθὰ ξυλλογιζόμενον ἐκ τούτων χρὴ τὰς ἀποῤῥήσιας ποιέεσθαι. [15] ὅτῳ γὰρ οὕτως ἀληθέα μάλιστα. [16] αἱ δὲ ἄλλαι ἀποπυήσιες ῥήγνυνται αἱ μὲν εἰκοστῇ, αἱ δὲ τριακοστῇ, αἱ δὲ τεσσαρακοστῇ, αἱ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃσι, αἱ δὲ ἐς τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφικνέονται.

xvi. Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ καὶ δοκέοντα εἶναι ἐμπυήματος ἔσεσθαι λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρης, [2] ἧς τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπύρεξεν, ἢ εἴ πού σφεα τὸν πρῶτον ῥῖγος ἔλαβε, [3] καὶ ἐὰ φαίη αὐτὸν ἀπὸ τοδύνης αὐτοῦ βάρος γεγενῆσθαι ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἤλγεεν. [4] ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχῇσι γίνεται τῶν ἐμπυημάτων.

[5] ἐξ

tibus, homo non morietur. [17] Si vero aliqua ' ex his acceſſerint, aliqua non, non ampliore vita producta, decimaquarta die homo peribit.

xv. Porro mala ſigna his contraria ſunt : [2] ægre ferre morbum, [3] ſpiritum magnum & denſum eſſe, [4] dolorem non ſedari, [5] ſputum vix tuſſiendo rejicere, [6] valde ſitire, [7] corpus inæqualiter à febri teneri, [8] ventrem quidem ac coſtas fortiter calidas eſſe, [9] frontem vero & manus ac pedes frigidos. [10] Urinas ' autem & alvi egeſtiones, & ſomnos, & ſudores, velut deſcriptum eſt : [11] hæc ſingula noſſe oportet mala eſſe. [12] Si enim ita acceſſerit horum aliquid ad ſputum, peribit utique homo priuſquam ad decimum quartum diem pervenerit, aut nono die, aut undecimo. [13] Sic igitur conjecturam facere oportet, quod hoc ſputum lethale ſit valde, & non perducat ad decimumquartum diem. [14] Proinde & mala & bona ' ſigna expendentem ex his prædictiones facere oportet. [15] Ita enim potiſſimum veritatem conſequi quis poterit. [16] At vero aliæ ſuppurationes rumpuntur, plurimæ quidem vigeſimo die, aliæ vero trigeſimo, aliæ quadrageſimo, aliquæ vero ad ſexaginta dies perveniunt.

xvi. Conſiderare vero futuræ ſuppurationis principium oportet, ſuppuratione facta ab ea die [2] qua primum homo febricitavit, ' aut ſi forte ipſum primum rigor apprehendit : [3] & ſi pro dolore gravitatem ſibi factam eſſe dixerit, in eo loco in quo dolebat. [4] Hæc enim in principiis ſuppurationum fiunt.

[5] Ex

5 ἐξ ὧν τετέων τῶ χρόνων τὴν ῥῆξιν
χρὴ προσδέχεσθαι τῶν ἐμπυημάτων
ἔσεσθαι ἐς τοὺς χρόνους τοὺς προφη-
μένους. 6 εἰ δ' ἐν τῷ ἑτέρῳ πλευρῇ τὸ ἐμπύημα ἐπὶ
θατέρῳ μᾶλλον, σκέπτεον τὸν κάμνοντα
μαθόντα, χρὴ ἐπὶ τετέοισι, 7 μή
τι ἴσχῃ ἄλγημα ἐν τῷ ἑτέρῳ πλευ-
ρῷ, 8 καὶ, ἢν θερμότερον ᾖ τὸ ἕτερον
τοῦ ἑτέρου, 9 κατακλινομένου ἐπὶ τὸ
ὑγιαῖνον πλευρὸν, ἐρωτᾶν, εἴ τι
αὐτῷ δοκεῖ βαρὺ ἐκκρέμασθαι ἐν
τῷ κάτω. 10 εἰ γὰρ εἴη τοῦτο, ἐπὶ
θατέρου ἐστὶ τὸ ἐμπύημα, ἐπὶ οἷπερ
ἂν πλοῦρον τὸ βάρος γένηται. 11
Τοὺς δὲ ξυμπάντως ἐμπύους γενο-
μένους χρὴ τοῖσδε τοῖσι σημείοισι.
12 πρῶτον μέν, εἰ ὁ πυρετὸς ἐκ ἀφίη-
σιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέρην λεπτὸς
ἔχει, τὴν δὲ νύκτα πλείων· 13 καὶ
ἱδρῶτες πολλοὶ ἐπιγίνονται, 14 βῆ-
χός τε καὶ θυμὸς ἐγγίνεται αὐτέοισι, καὶ
ἀποπλύσιν ὑγιὲς ἄξιον λόγου· 15 καὶ οἱ
μὲν ὀφθαλμοὶ ἐγκοίλοι γίνονται, αἱ δὲ
γνάθοι ἐρυθήματα ἔχουσι· 16 καὶ μὲν
ὄνυχες τῶν χειρῶν κορυπτῶνται, οἱ δὲ δά-
κτυλοι θερμαίνονται, καὶ μάλιστα ἄ-
κροι, 17 καὶ τὸν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα
γίνεται [ξυνιστάμενα τε καὶ πεπω-
μένα.] 18 καὶ σιτίων οὐκ ἐπιθυμέουσι, 19
καὶ φλύκταιναι γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα.

XVII. Ὁκόσα μὲν οὖν ἰσχνοῖ τῶν
ἐμπυημάτων, ἔχει τὰ σημεῖα
πρῶτα, καὶ πιστεύειν αὐτέοισι χρὴ
κάρτα. 2 ὁκόσα δὲ ὀλιγοχρόνια ἐστὶ,
σημαίνει τετέων, 3 ὧν πρὸ ἐπιφαί-
νεται, οἷα καὶ τοῖσιν ὑγιέσι γινο-
μένοισιν· 4 ἅμα δὲ καὶ ὅτου τι δυσπνέ-
στερος ἢ ὁ ἄνθρωπος· 5 πάντα δὲ μᾶλλον
αὐτέων καὶ βαθύτερον ῥηγνύμενα τοῖσδε γινώσκειν χρή. 6 ὧν μὲν
ὁ πόνος ἐν ὀλίγοισι γίνεται, καὶ ἡ δύσ-
πνοια, καὶ ἡ βὴξ, καὶ ὁ πλευρίτικος
πόνος ἐλαφρὸς ἔσται, ἢν πάσης εἰκοστὴν ἡμέρης

ἔχων,

5 Ex his igitur temporibus eruptionem ſuppurationum fore expectare oportet ad prædicta tempora. 6 Si vero ſuppuratio fuerit in altero latere ſolum: vertere & conſiderare oportet in his, 7 num aliquem habeat dolorem in altero latere, 8 & an alterum altero ſit calidius: 9 & reclinato ægro in latus ſanum, interrogare ipſum, an videatur ipſi grave quid ex ſuperno latere incumbere. 10 Si enim hoc fuerit, in altero eſt ſuppuratio, in quo gravitas affuerit. 11 Cæterum omnes ſuppuratos ex his ſignis cognoſcere oportet. 12 Primum quidem ſi febris non dimittit, ſed per diem quidem tenuis eſt, noctu vero amplior: 13 & ſudores multi oboriuntur, 14 tuſſeſque ac tuſſiendi promptitudo ipſis adeſt, & nihil memorabile expuunt: 15 & oculi cavi fiunt, & maxillæ ruborem contrahunt, 16 & ungues quidem manuum curvantur, digiti vero caleſcunt, & potiſſimum ſummi: 17 & in pedibus tumores fiunt, 18 & cibos non appetunt, 19 & puſtulæ per corpus naſcuntur.

XVII. Quæcunque igitur ſuppurationes diuturnæ ſunt, hæc ſigna habent, & fidem ipſis valde habere oportet. 2 Quæ vero breves ſunt, ex his ſignis cognoſcere oportet, 3 ſi quid apparuerit ex his, qualia in principiis fiunt. 4 Simul autem & ſi aliquanto difficilius ſpiraverit homo. 5 At vero quæ ex ipſis citius & tardius rumpuntur, his ſignis cognoſcere oportet. 6 Siquidem enim dolor in principiis fiat, & ſpirandi difficultas, & tuſſis, & ſputatio perſeverans, ad vigeſimum diem pertingat, eruptionem tunc

ex-

ἔχων, ἀσφαλὲς χρὴ τὴν ῥῆξιν, ἢ καὶ ἐπ᾽ ἀφόδιον. 7 ἢν δὲ ἡσυχαίτερον ὁ πόνος ᾖ, καὶ τἄλλα πάντα τοιούτοισι καὶ λόγον τοιοῦτον, ἀσφαλὲς χρὴ τὴν ῥῆξιν ἐς ὕστερον. 8 γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον καὶ δύσπνοιαν ἐπιλαμβάνοντος τοῦ πύου ῥήξιος. 9 Ἀφεγγέστατοι δὲ τούτων μάλιστα μέν, ἢν μὴ ἀφῇ ὁ πυρετὸς ὑπὸ τὴν ῥῆξιν, 10 καὶ σιτίων ταχέως ἐπιθυμέωσι, καὶ δίψης ἀπηλλαγμένοι ἔωσι, 11 καὶ ἡ γαστὴρ σμικρά τε καὶ ξυνεστηκότα ἀποχωρέῃ, 12 καὶ τὸ πύον λευκόν τε καὶ λεῖον καὶ ὁμόχροον ᾖ, καὶ φλέγματος ἀπηλλαγμένον, καὶ αὐτέῃ πόνε τε καὶ βηχὸς ἰσχυροῦ. 13 καὶ ἄριστα μὲν ἅπαντες ἢ τάχιστα ἀπαλλάσσωσιν. 14 εἰ δὲ μή, οἵοισιν αὖ ἐγγενήσεται τοῦτο γίνεσθαι. 15 ἀπόλλυται δὲ, ἢν αὖ ᾖ, τὸ πυρετὸς μὴ ἀφιέναι, 16 ἀλλὰ δοκέοντας αὐτοὺς ἀφιέναι, αὖθις φαίνεται ἀναζεσμαινόμενος, 17 καὶ δίψαν μὲν ἔχουσι σιτίων δὲ μὴ ἐπιθυμέωσι, 18 καὶ ἡ κοιλίη ὑγρὴ ᾖ, 19 καὶ τὸ πύον χλωρὸν καὶ πέλιον πλέον, ἢ φλεγματῶδες καὶ ἀφρῶδες. 20 εἰ δὲ τοῦτο τὸ πόνος γίγνοιτο, ἀπόλλυται. 21 ἐκόσοισι δὲ αὖ τούτων τὰ μὲν ἐπιγίνεται, τὰ δὲ μὴ, οἱ μὲν αὖ τέων ἀπόλλυνται, οἱ δὲ σὺν πολλῷ χρόνῳ ἀσφαλέες. 22 ἀλλ᾽ ὅτι πάντων τῶν τεκμηρίων τῶν σημείων ἐν τοιούτοισι σημαίνει, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσιν.

XLIX. Ὁκόσοισι δὲ ἀπὸ πυρετῶν μάλιστα ἀποπλήσσονται ἀκοαὶ τὰ πολλὰ καὶ σκληρύσσονται, 2 ἢ ἐς τὴν κάτω χοιλίην [ῥήγνυνται] καὶ σκωληκοειδέα γίνεται, ἢ τοιαῦτα ἄλλα. 3 ἐπισκέπτεσθαι χρὴ τὰ τοιαῦτα ὧδε. 4 εἰ ὁ, τι

expectare oportet, aut etiam prius. 7 Si vero quietior fuerit dolor, & alia omnia pro hujus ratione, eruptio posterius expectanda est. 8 Necesse vero est accedere & dolorem, & spirandi difficultatem, & sputationem, ante puris eruptionem. 9 Ex his autem maxime superstites manent hi quos febris eodem post eruptionem die dimiserit: 10 & qui cibos cito appetiverint, & à siti liberati fuerint: 11 & si venter parva & compacta egesserit, 12 & pus album & læve & ejusdem coloris fuerit, & à pituita liberum, & citra dolorem ac tussim fortem repurgetur. 13 Ac optime quidem sic ac celerrime liberantur. 14 Sin minus, hi quibus proxima his contigerint. 15 At vero intereunt hi quos febris non dimiserit, 16 aut ubi ipsos dimisisse putata fuit, rursus recalescens apparuerit: 17 & qui sitim quidem habuerint, cibos autem non appetiverint, 18 & si venter liquidus fuerit, 19 & pus pallidum sive viride, & lividum expuerint, aut pituitosum & spumosum. 20 Si hæc omnia contigerint, pereunt. 21 Quibus vero ex his quædam acceserint, quædam non, horum aliqui intereunt, aliqui in multo tempore superstites evadunt. 22 Verum ex omnibus signis quæ adsunt, tum in his, tum in aliis omnibus, conjecturam facere oportet.

XLIX. Quibuscunque ex inflammati pulmonis morbis, abscessus circa aures fiunt, & suppurantur, 2 aut ad infernas partes, ac fistulantur, hi superstites evadunt. 3 Verum hujusmodi sic considerare oportet. 4 Si & febris

τε πυρέσσῃ ἔχῃ, 5 καὶ ἡ ὀδυνὴ μὴ παύηται· 6 καὶ τὸ πλεῦμον μὴ εὐχωρείῃ καθ' ὁτιοῦν λόγον, 7 μηδὲ χολώδεες αἱ τῶν κοιλίης διαχωρήσιες, μηδὲ ἄκρητοι, δύνωνται δὲ συμμίσγεσθαι· 8 καὶ μηδὲ τὸ οὖρον πολὺ τε καὶ πεπαμένον πολλῷ ὑποστάσιν ἔχον· 9 ὑπόλευκος δὲ καὶ ὁμοίως τοῖσι λοιποῖσι πᾶσιν τοῖσι καλοῖσι σημείοισι τοιούτοισι χρὴ τὰς τοιαύτας ἀποστάσιας ἐλπίζειν ἔσεσθαι. 11 γίνονται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω χωρέουσαι, οἷσιν αὖ τὰ περὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ φλίσματος πίμπλησθαι· 12 αἱ δὲ ἄνω, οἷσι [μὲν] τὸ ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον διατελέει, δύσπνοοι δὲ πάντες χρόνον γενόμενοι καὶ πασόντες ἄτερ φανερῆς αἰθυφάσιος ἄλλης. 13 αἱ δὲ ἀποστάσιες αἱ ἐς τὰ σκέλεα ἐν τῇσι περιπλευμονίῃσι τῇσιν ἰσχυρῇσι καὶ ἐπικινδύνοισι, λυσιτελέες μὲν πάσαι, 14 ἄριστοι δὲ αἱ, ὅταν πλεύσῃ ἐν μεταβολῇ ἰούσῃς γενόμεναι. 15 ἐὰν γὰρ τὸ οἴδημα καὶ ἡ ὀδυνὴ μένωσι, καὶ πλεύσῃ ἀνὴρ ξανθῇ πυώδεος γενομένου καὶ εὐχωρέοντος· ἔξω, 16 ὅτῳ αὖ ἀσφαλίσασθαι ὁ, τι ἄνθρωπος περιγένοιτο, καὶ ἡ ἀπόστασις ἀνώδυνος τάχιστα παύσῃ. 17 ἐὰν δὲ τὸ πλεῦμον μὴ εὐχωρείῃ καλῶς, μηδὲ τὸ οὖρον ὑποστάσιν ἄξιον ἔχον φαίνοιτο, 18 κίνδυνος μέγας μὴ ἀρθρίτιδα ἔσεσθαι τὸ ἄνθρωπον, ἢ πολλὰ πρήγματα παρέξειν. 19 ἢν δὲ ἀφανίζωνται καὶ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες, καὶ πλεύσῃ μὴ εὐχωρέοντος, καὶ πυρετὸς ἔχοντος, δεινόν. 20 κίνδυνος γάρ, μὴ ἀποφθορήσῃ καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος. 21 τῶν δὲ ἐμπύων τῶν ἐκ τῶν περιπλευμονικῶν, οἱ γεραίτεροι μᾶλλον ἀποθνῄσκουσι· 22 ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐμπυημάτων οἱ νεώτεροι μᾶλλον ἀποθνῄσκουσιν.

febris detinuerit, 5 & dolor non ſedatus fuerit, 6 & ſputum pro ratione non prodierit, 7 neque bilioſæ, neque ſolutu faciles, & meracæ alvi egeſtiones fuerint, 8 neque urina valde multa, & multam ſubſidentiam habens: 9 indicatur autem ſuperſtes futurus ab omnibus reliquis ſalutaribus ſignis: 10 tunc abſceſſus hujuſmodi fore ſperandum eſt. 11 Fiunt autem partim ad infernas partes, quibus videlicet inflammatio aliqua circa præcordia affuerit: 12 partim in ſupernis, quibus præcordium molle & doloris exors permanſerit, & ubi ſpirandi difficultas, quæ per tempus aliquod affuit, deſierit citra aliam manifeſtam cauſam. 13 Cæterum abſceſſus ad crura, in pulmonis inflammationibus fortibus ac periculoſis, omnes quidem utiles ſunt, 14 optimi vero ſunt, qui dum ſputum jam in mutatione eſt fiunt. 15 Si enim tumor & dolor fiat, ſputo pro flavo purulento evadente, & foras procedente: 16 ita ſecuriſſime homo ſuperſtes evaſerit, & abſceſſus abſque dolore celerrime ſedabitur. 17 Si vero ſputum non bene proceſſerit, neque urina ſubſidentiam bonam habens apparuerit, 18 periculum eſt claudum fore articulum, aut multum moleſtiarum exhibiturum. 19 At ſi evaneſcant & recurrant abſceſſus, ſputo non prodeunte, febreque permanente, horrendum eſt. 20 Periculum enim eſt ne deliret homo & moriatur. 21 Ex ſuppuratis à pulmonis inflammatione, ſeniores magis intereunt. 22 Ex aliis autem ſuppurationibus, juniores magis moriuntur.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 501 sur 917

xix. Αἱ ἢ ξυὼ πυρετῷ γινόμεναι ὀδυνέων περὶ τὸν ὀσφύν τε καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τὸ φρενῶν ὑμένων), τὰ κάτω σκελέα ἀπολείπουσι, ἀλέθριον κάρτα. 2 προσέχειν δὲ χρὴ τὸν νοῦν καὶ τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισιν. 3 ὡς ἢν τι καὶ τῶν ἄλλων σημείων ἐπιγίνηται πονηρόν τι, ἀνέλπιστος ὁ ἄνθρωπος. 4 ὁκόσοι ἢ τῶν ἐμπύων κατὰ κοιλίην), οἷσιν αὖ κατιὸν μὲν τὸ πύον ἦεν λευκὸν, καὶ μὴ δυσῶδες, σῶζον). 5 οἷσι ἢ ὑφαιμόν τι καὶ βορβορῶδες, ἀπόλλυσιν). 6 ἢν ἢ ἀναίσιόν τι καὶ δυσώδεες ὑπομένωσι ὡς πρὸς τὰς φλέβας, καὶ] τὰ ἄλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἐπιγίνηται), ἔμπυον ἔσται· πολλαὶ ἐλπίδες, καὶ σωθῆναι τοῦτον. 7 Κύστεις ἢ σκληραί τε καὶ ἐπώδυνοι ἔξω μὲν πυελέων καὶ ὀλέθρου. 8 ὀλεθρεύουσι), ὁκόσαι ξυὼ πυρετῷ συνεχεῖ γίνονται). 9 καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων τῶν κύστεων πόνοι ἱκανοὶ ἀποκτεῖναι. 10 καὶ αἱ κοιλίαι ὑπὸ ἀλφοφλεγμασίων οὐ τυτθὸν τοῦ χρόνου, ἐς μὲν σκληρόν τι καὶ ἀνάγκαιον. 11 λύεται ἢ ἔρον πυώδεες οὐρηθὲν, λευκὸν καὶ λεῖον ἔχον τὴν ὑπόστασιν. 12 ἢν δὲ μήτε τοῦ ὕδατος μηδὲν ἐνδιδῷ ὁ πόνος, μήτε ἡ κύστις μαλθακοῦται, ὅ, τε πυρετὸς ξυνεχὴς ἦ, ἐν τῆσι πρώτησι περιόδοισι καὶ νοσήμασι ἐλπὶς τὰ ἀληθέα ἀπολέσαι. 13 ὁ ἢ τρόπος ὅτος ἄριστος τῶν παιδίων μάλιστα τῶν ἐπταετέων, ἕως ἂν ἐς τὸ πεντεκαιδεκάετια ἥκωσιν.

xx. Οἱ ἢ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τῷ ἀριθμῷ, ἐξ ὧν τε γεγένηνται) οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπόλλυνται). 2 οἵ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων βιοῦντες τεσσερεσκαιδεκαταῖοι πεφύασι), ἢ προσθέν. 3 οἵ τε κακοηθέστατοι καὶ ἐπὶ σημείων δείνω-

xix. Dolores cum febre con- 300
tingentes, circa lumbos, & infernas partes, si septum transversum attigerint, infernas partes relinquentes, pernicioſi valde sunt. 2 Proinde aliis quoque signis animum advertere oportet. 3 Nam si quod etiam ex aliis signis malum apparuerit, desperatus est homo. 4 Quicunque vero suppurati uruntur, qui- 305
bus quidem purum pus fuerit, & album, & non fœtidum, hi servantur: 5 quibus autem subcruentum & cœnoſum, hi pereunt. 6 Si vero assiliente ad septum transversum morbo, alia signa non mala accesserint, hunc suppuratum fore multa spes est. 7 Porro veſicæ duræ & dolentes, penitus quidem horrendæ ac pernicioſæ sunt, 8 pernicioſiſſimæ vero quæ cum febre continua fiunt. 9 Etenim dolores ab ipsis veſicis ad occidendum sufficiunt, 10 & alvi non egerunt hoc tempore, nisi durum quiddam, & hoc coactæ. 11 Solvit 310
autem urina purulenta micta, quæ albam ac lævem subsidentiam habet. 12 Si vero neque ab urina quicquam remiserit dolor, neque veſica molliatur, & febris continua fuerit, in primis circuitibus morbi ægrum moriturum esse timor est. 13 Atque hic modus potiſſimum pueros corripit septennes, donec ad quintumdecimum annum pervenerint.

xx. Febres judicantur in iiſ- 315
dem numero diebus, ex quibus & superstites evadunt homines, & ex quibus pereunt. 2 Etenim placidiſſimæ febres, & signis securiſſimis nitentes, quarto die desinunt, aut prius. 3 Maligniſſimæ vero, & signis horrendiſſi-

rendiſſimis oborientes, quarto die aut prius occidunt. 4 Primus igitur ipſarum inſultus ſic deſinit. 5 Secundus autem ad ſeptimum producitur. 6 Tertius ad undecimum. 7 Quartus ad decimumquartum. 8 Quintus ad decimumſeptimum. 9 Sextus ad vigeſimum. 10 Hi igitur impetus ex acutiſſimis morbis, per quatuor ad viginti, ex additione definunt. 11 Non poteſt autem quicquam horum integris diebus exacte numerari. 12 Neque enim annus, & menſes, integris diebus numerari poſſunt. 13 Poſtea vero eodem modo, juxta eandem additionem, primus circuitus quatuor & triginta dierum eſt, 14 ſecundus quadraginta dierum, 15 tertius ſexaginta dierum. 16 At in horum principiis difficillimum eſt cognoſcere eos qui in plurimo tempore judicabuntur. 17 Simillima enim ſunt ipſorum principia. 18 Verum à primo die animadverſionem facere oportet, & prout ſinguli quaternarii adduntur conſiderare, & non latebit te quo verterur morbus. 19 Fit autem & quartanarum febrium conſtitutio ex hujuſmodi ordine.

xxi. Τὰ δὲ σὺν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλοντα κέεται σαφηνίστατα γινώσκεται. 2 μέγιστα δὲ τὰ διαφέροντα ἀπ' ἀρχῆς αὐτέοισίν ἐστιν. 3 οἱ μὲν γὰρ περιεσόμενοι δύσπνοοί τε ἐόντες ἀνώδυνοί ἐσσι, ἐγκιμῶντες τὰς νύκτας, καὶ τἆλλα σημεῖα ἔχουσιν ἀσφαλέστατα. 4 οἱ δὲ ἀποθνῄσκοντες δύσπνοοι γίνονται, ἄλοφάσκοντες, ἀγρυπνέοντες, καὶ τἆλλα σημεῖα κάκιστα ἔχοντες. 5 ὡς οὖν, τουτέων ὕπω γινομένων, ξυμβάλλεσθαι χρὴ καὶ κατὰ

xxi. Qui porro morbi in breviſſimo tempore judicabuntur, faciliores cognitu ſunt. 2 Maximæ enim differentiæ ab initio ipſis ſunt. 3 Qui enim ſuperſtites ab ipſis evaſuri ſunt, facile ſpirantes, & doloris exortes ſunt, & noctu dormiunt, aliaque ſigna ſecuriſſima habent. 4 Qui vero morituri, ægre ſpirantes fiunt, delirantes, vigilantes, aliaque ſigna peſſima habentes. 5 Ut igitur his ita contingentibus, conjectare oportet, & juxta hoc tempus, & juxta

πε τ χρόνον, κ ἐπὶ τε τ ἀφόδοισιν ἰκάσην, ἐπὶ τ κρίσιν τ νεσημάτων. 6 κ ὁ τ αὐτὸν λόγον ἐ τῆσι γυναιξὶν αἱ κρίσιες ὀκ τ τόκων γίνον.

xxii. Κεφαλῆς ὁ ὀδυνίη ἰσχυρὴ τε κ ξυνεχέες ξυὶ πυρετῷ, λυγμῶδες τ γινόμενον ἐπὶ σημείων ἀφορᾶν, ὀλέθριον κάρτα. 2 ἐς ὃ ἂν τις τ τοιούτων σημείων ἢ ὀδυνίη ὑποβάλλοι ἐν ἡμέρῃσι, 3 ἢν τε πυρετὸς ἔχῃ, 4 ἐς τ αὖ ὁ ὀδυνίη ἢ νεαρὴ, ἀφορᾶν δέχεται χρὴ αἵματος ῥῆξιν ἀφ᾽ ἱνῶν, ἢ ἄλλως πῃ ἀπόρυσιν ἐς τὰ κάτω χωρία. 5 ἢν τ αὖ ὁ ὀδυνίη ἢ νεαρὴ, ἀφορᾶν δέχεται χρὴ αἵματος ῥῆξιν ἀφ᾽ ἱνῶν, ἢ ἐμπύησιν. 6 ἄλλως τε κλὴ ἡ ὀδυνίη ἀφὶ τὰς κροτάφους [τε] κ τὸ μέτωπον ἦ. 7 μᾶλλον δὲ χρὴ ἀφορᾶν δέχεται ἢ μὲ αἵματος τ ῥῆξιν τοῖσι νεωτέροισι πέντε κ τεσσαράκοντα ἐτέων, 8 τοῖσι ὁ γεραιτέροισι τὴν ἐμπύησιν. 9 ὠτὸς ὁ ὀξέη ὀδυνίη ξυὶ πυρετῷ ξυνεχεῖ τε κ ἰσχυρῷ, δεινόν. 10 κίνδυνος δὲ ἀφαφρονῆσαι τ ἀνθρώπων, κ ἀπολέσθαι. 11 ὡς δ᾽ ἐν, τελέα ἢ τὰ πρόσφορα ἰόντος, ταχέως δεῖ φρονέειν τ νόον τοῖσι σημείοισι πᾶσιν ἀπὸ [τ] πρώτης ἡμέρης. 12 ἀπόλλυσι δὲ, οἱ μὲ νεώτεροι τ ἀνθρώπων, ἑβδομαῖοι, καὶ ἔτι ἧσσον, ἀπὸ τελέου ἢ νεφήματος. 13 οἱ δὲ γέροντες πολλῷ βραδύτερον. 14 οἱ τε γὰρ πυρετοὶ καὶ οἱ παραφροσύναι ἧσσον αὐτέοισιν ἐπιγίνονται· κ τὰ ὦτα ἀφ᾽ τούτου φθείρεται σπανίσκεται. 15 ἀλλὰ τοῦτοισι μὲν τῆσιν ἡλικίησιν ὑποφερὴ ἢ νεφήματος ἐπιγινόμενα ἀποκλείουσι τὰς τελεύτας. 16 οἱ ὁ νεώτεροι, πρὶν σαπνῶσαι τὸ ὦς, ἀπόλλυσι. 17 ἐπὴν ὁ ῥυῇ πῦον λευκὸν ὀκ ἢ ὦτὸς, ἐλπὶς τὸν νεανίσκον ἀφορᾶν διαφεύγειν, 18 ἢν τ κ ἄλλο

τι

unamquamque additionem, 33 tendentibus ad judicationem morbis. 6 Juxta eandem rationem mulieribus quoque judicationes fiunt ex partu.

xxii. Capitis dolores fortes & continui cum febre, siquidem lethalium signorum quid accesserit, pernicioſi valde sunt. 2 Si vero absque talibus signis, 57 dolor viginti dies transmiserit, & febris tenuerit, 3 sanguinis à naribus eruptionem, aut abscessum quendam ad infernas partes expectare oportet. 4 Sed 58 & quam diu dolor recens fuerit, similiter sanguinis è naribus eruptionem, aut puris eruptionem sperare convenit, 5 cum alias, tum si dolor circa tempora & frontem fuerit. 6 Verum sanguinis eruptio magis expectanda est junioribus triginta quinque annis, 7 senioribus vero puris eruptio. 8 Auris dolor acutus cum febre continua ac forti, horrendus est. 9 Periculum est enim de- 33 liraturum esse hominem, ac periturum. 10 Proinde quum hic modus minime tutus sit, cito mentem advertere oportet etiam aliis signis, à primo statim die. 11 Pereunt autem juniores homines septimo die, & adhuc citius, ex hoc morbo: 12 senes vero longe tardius. 13 59 Nam & febres & deliria minus ipsis accidunt, 14 & hac de causa aures antea suppurantur. 15 Verum his quidem ætatibus recidivæ morbi contingentes, plurimos occidunt. 16 At vero 34 juniores, priusquam suppuretur auris, pereunt. 17 Nam si pus album effluxerit ex aure, spes est juvenem superstitem evasurum esse, 18 si sane & aliud

quod-

π αὐτέω ἐπιγίνηται χρηστὸν σημεῖον.

xxiii. Φάρυγξ δὲ ἑλκεμένη ξὺν πυρετῷ, δεινόν· ² ἀλλ', ἢν τι καὶ ἄλλο σημεῖον χρηστὸν τοῖσι κακοῖσιν ἐπιγένηται, ἀποδιδράσκει, ὡς ἐν κινδύνῳ ἐόντος τοῦ ἀνθρώπου. ³ Αἱ δὲ κυνάγχαι δεινόταται μὲν ἐσὶ καὶ πλεῖσται ἀναιρέουσιν, ὁκόταν μή τι ἐν τῇ φάρυγξι μηδὲν ἔκδηλον ποιέωσι, μήτε ἐν τῷ αὐχένι· ⁴ πλεῖστον δὲ πόνον παρέχουσι καὶ ὀρθοπνοιαν. ⁵ αὗται γὰρ καὶ αὐθημερὸν ἀποπνίγουσι, καὶ δευτεραῖαι, καὶ τριταῖαι. ⁶ ὅσαι δὲ τὰ μὲν ἄλλα παραπλησίως πόνον παρέχουσιν, ἐπιμονώτεραι δὲ, καὶ ἐρυθήματα ἐν τῇ φάρυγξι ποιέουσιν, ⁷ ὀλέθριαι μὲν κάρτα, χρονιώτεραι δὲ μᾶλλον τῶν πρόσθεν, ἢν τὸ ἐρύθημα μέγα γένηται. ⁸ ὁκόσαι δὲ ξυνερεθίζει φάρυγξ καὶ ὁ αὐχὴν, αὗται δὴ χρονιώτεραι· ⁹ καὶ μάλιστα ἐξ αὐτέων πᾶσι φλεγμονὴ, ἢν ὅ, τε αὐχὴν καὶ τὸ στῆθος ἐρύθημα ἔχῃ, καὶ μὴ παλινδρομέῃ τὸ ἐρυσίπελας εἴσω. ¹⁰ ἢν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν ἀφανίζηται τὸ ἐρύθημα, ¹¹ μήτε φύμασι ξυγραφέντος ἐν τῷ ἔσω χωρίῳ, ¹² μήτε πύον ἀποβήσῃ ῥηϊδίως τε καὶ ἀπόνως, ¹³ θανάτου σημεῖον, ἢ ὑποτροφὴν ἐρυθήματος. ¹⁴ ἀσφαλέστερον δὲ τὸ οἴδημα καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι· ¹⁵ ἢν δὲ ἐς τὸν πνεύμονα τραπέῃ, φλεγμονήν τε ποιέῃ, καὶ ἔμπυοι ἐξ αὐτέων γίνονται ὡς τὰ πολλά.

xxiv. Οἱ δὲ χαργαρεῶνες ἐπικίνδυνοι καὶ ἀποθύμενθαι, καὶ ἀφανίζεσθαι, καὶ ἀποχάζεσθαι, ἢς τ' ἂν ἐρυθροί τε ἔωσι καὶ μεγάλοι. ² καὶ γὰρ φλεγμονὴ

quoddam bonum ſignum ipſi accedat.

xxiii. Fauces exulceratæ cum febre, horrendæ ſunt. ² Verum ſi quod aliud item ſignum accedat, ex his quæ antea mala eſſe judicata ſunt, in periculo hominem verſari prædicendum eſt. ³ Anginæ horrendiſſimæ ſunt, & citiſſime occidunt, quæ neque in faucibus quicquam conſpicuum faciunt, neque in cervice: ⁴ verum plurimum dolorem exhibent, & erecta cervice ſpirationem inducunt. ⁵ Hæ enim eodem die ſuffocant, ſecundo item ac tertio & quarto. ⁶ Quæ vero alioqui ſimiliter dolorem exhibent, attolluntur autem, & in faucibus rubores faciunt, ⁷ pernicioſæ quidem valde ſunt, verum prioribus magis diuturnæ, ſi rubor fuerit magnus. ⁸ Quibuſcunque vero fauces & cervix ſimul rubuerint, hæ anginæ diuturniores ſunt, ⁹ & ex ipſis maxime evadunt, ſi & cervix, & pectus ruborem habuerit, & eryſipelas ignis ſacri non intro recurrerit. ¹⁰ Si vero neque in diebus judicatoriis diſſipetur eryſipelas, ¹¹ neque tuberculum ad externam partem convertatur, ¹² neque pus tuſſiendo rejiciat, facileque ac ſine dolore degere videatur, ¹³ mortem ſignificat, aut ruboris recidivam. ¹⁴ Securius eſt autem tumorem & ruborem quam maxime foras verti. ¹⁵ Si vero ad pulmonem vertatur, & delirium inducit, & quidam ex ipſis ſuppurati plerunque fiunt.

xxiv. Gurguliones periculoſi ſunt ut & reſecentur, & ſcarificentur, quam diu rubicundi fuerint & magni. ² Nam inflam-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 505 sur 917

μοναὶ ἐπιγίνον) τελέοισι ἐς μοῦ-
ραι ἰδίη. 3 ἀλλὰ χρὴ τὰ τοιαῦτα τοῖ-
σιν ἄλλοισι μηχανήμασι πρηΘέα
κωλυναιάμεν· ἐν τελέῳ τῷ χρόνῳ. 4
ὁπόταν) ἀπεκρυφῇ ἤδη πᾶν, ὃ σε-
φυλλὼ καλέουσι, 5 ἐς γῦν) τὸ μὲν ἄ-
κρον γαστρὸς μέζων τε ἐς περι-
φερὴς, τὸ δ' ἀνωλίου λεπτότερον,
ἐν τελέῳ τῷ καιρῷ ἀσφαλὲς ἀφαι-
ρεέζιν. 6 ἄμεινον δ' ἐς ὑποκιλίου ὑ-
ποκενώσιος [τῆ] χειρὶ χρέε-
σθαι, 7 ἢν ὁ τε χρόνος ξυγχωρέῃ, καὶ
μὴ ἀποπνίγῃ) ὁ ἄνθρωπος. 8 οἷ-
σιν δ' ἂν οἱ πυρετοὶ παύων), 66
μήτε σημείων γιγνομένων λυσι-
μείων, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμη-
σιν, ὑποστροφὴν χρεὼν ἐλπίς
τελέοισιν. 9 ὅσοις δ' ἂν οἱ πυρε- 67
τῶν μηκύνῃ, ἀφιστέον ἀσκέ-
μβρυός ἐστ ἀνθρώπου, 10 ὀδυνέων μὴ ἐ-
χόντων, [μήτε] ἀφ' φλεγμονῆς
πυνὸς, μήτε ἀφ' ὑποφάσιος ἄλλου
μηδεμίης ἐμφανέος, 11 τελέου
ὑποστάντα μετ' οἰδή-
ματος ἢ ὀδυνέων εἰς πᾶν ἄρθρον,
καὶ ἐχ ἧσσον τῶν κάτω. 12 μᾶλλον δὲ
γίνον) ἐλάσσονι χρόνῳ οἷ τοιοῦ-
δε ἀποστάσιες τοῖσι νεωτέροισι τε-
σσερεσκαίδεκα ἐτέων. 13 ὑποστέπλειον δὲ χρὴ
δοκέειν τὰ ἐπὶ τῇ ἀποστάσι, ἢν
εἴκοσιν ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἔχων ὑπερ-
βάλλῃ. 14 τοῖσι δ' γεραιτέροισιν ἧσ-
σον γίνε), πολυχρονιωτέρου ἰόντος
πυρετοῦ. 15 χρὴ δὲ τῷ τοιαύτην ἀπό-
στασιν ὑποδέχεσθαι ξυνεχέος ἰόντος
πυρετοῦ. 16 ἐς δὲ τεταρταῖον κατα-
στήσαι, ἢν ἀφιλέπτῃ τε καὶ κατα-
λαμβάνῃ πταλαιτερὸν τρόπον,
17 ἐς τοῦτο ποιέων τῷ φθινοπώ-
ρῳ προσπελάσῃ. 18 ὥστε δὲ τοῖσι
νεωτέροισι τὰ τεσσαρεσκαί-
δεκα ἐτέων οἷ ἀποστάσιες γίνον) 19 ἅπα οἱ πε-
πεζηκόσι μᾶλλον τοῖσι πεντηκο-
κοντα

mationes ad hos ſuccedunt, & ſanguinis eruptiones. 3 Quare tales aliis machinamentis atte- 360
nuare conari oportet hoc tempore. 4 Quum vero totum jam fuerit ſecretum, quod ſane uvam appellant, 5 & fiat extrema gurgulionis pars major & rotunda, ſuperior autem tenuior, in hoc tempore tutum eſt rem aggredi. 6 Præſtat tamen & alvo ſubducta, chirurgia hac uti, 7 ſi & tempus permittat, & homo non ſtrangu- letur. 8 Quibus febres ceſſant, 66
neque ſignis ſolutoriis apparentibus, neque in diebus 365
judicatoriis, his reverſuras eſſe expectandum eſt. 9 Quæcun- 67
que febris longiorem moram traxerit, homine alioqui ad ſalutem diſpoſito, 10 ita ut neque dolor teneat ob inflammationem, aut ob aliquam aliam manifeſtam cauſam: 11 huic abſceſſum expectare oportet cum tumore ac dolore ad aliquem articulum, vel maxime infernum. 12 Fiunt autem hujuſmodi abſceſſus magis, & in breviori tempore, his qui ju- 370
niores ſunt triginta annis. 13 Expectare vero ſtatim oportet abſceſſum, ſi febris detinens viginti dies tranſmiſerit. 14 Senioribus autem minus fiunt, diuturniore etiam exiſtente febre. 15 At vero hujuſmodi abſceſſum expectare oportet febre continua exiſtente. 16 Verum ad quartanam deducetur, ſi intermiſerit, & erroneo modo apprehenderit, 17 & ſi hæc faciens ad autumnum appropinquarit. 18 Quemadmodum au- 375
tem junioribus triginta annis abſceſſus fiunt. 19 Ita quartanæ magis his qui triginta ſunt annorum,

κρίσι ἐτέων, ἢ γεραιτέροισι. [20] τὰς δ' ἀποστάσιας εἰδέναι χρὴ ἔτ' ἐλάσσω καὶ μᾶλλον χρονιώτερον τε πεπεμμένας, ἧσσον δὲ παλινδρομέουσας.

xxv. Ὅσοις δ' αὖ ἐν πυρετῷ μὴ γαστρώδης φὴν ἢ κεφαλὴν ἀλγέῃ, [2] ἢν δὲ ὀφρυώδεές τι φανῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχειν, [3] λὺς δὲ καὶ ἡ κοιλίη συνεστηκυῖα τύχῃ, [4] χολώδης ἔμεσις παρέσται. [5] λὺς δὲ ῥίγεος ἐπιγενομένου, καὶ τὰ κάτω μέρεα ἔτι ὑποχονδρίου ψυχρὰ ἔχῃ, καὶ ἧσσον ἔτι ὁ ἔμεσις παρέσται. [6] λὺς δὲ πίνων ἢ φάγῃ ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον, κάρτα τάχιστα ἐμεῖ. [7] τελέων δ' εἰσὶν αὖ ἄρξῃ ὁ πόνος τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρῃ γενέσθαι, [71] τέσσαρτοῖσι πιεζόμενοι μᾶλλον ἢ πεμπταῖοι. ἐς δ' ἑβδόμην ἀπαλλάσσονται. [8] οἱ μὲν τοι πλείονες αὐτῶν ἄρχεται μὲν πονέεσθαι πεμπταῖοι, πιέζονται δὲ μᾶλλον πεμπταῖοι, ἀπαλλάσσονται δὲ ἑνδεκαταῖοι ἢ ἐνδεκάτῃσι. [9] οἱ δ' αὖ ἄρξαντο πεμπταῖοι πονέεσθαι, καὶ πάλιν κατὰ λόγον αὐτοῖσι τὰ αὐτὰ ἔσται, ἐς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην κρίνεται ἡ νοῦσος. [10] γίνεται δὲ τοῦτο καὶ τοῖσι μὲν ἀνδράσι καὶ τῇσι γυναιξὶν, ἐν τοῖσι δὲ τριταίοισι μάλιστα. [11] τοῖσι δὲ παλιρροιστικοῖσι γίνεται μὲν καὶ ἐν τούτοισι, μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχέστεροισι πυρετοῖσι, καὶ ἐν τοῖσι γνησίοισι τριταίοισιν. [12] ὅσοισι δ' αὖ καὶ τοιοῦτος πυρετὸς κεφαλὴν ἀλγύνει, [13] ἀνὴρ μὲν δὲ ὀφθαλμοὺς ὀφρυώδεες τὸ ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἀμαυρωτικοὶ γίνεται, ἢ μακρόβυστοι φαίνονται. [14] ἀνὴρ δὲ καρδιώσσῃ, ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ τὰ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερὰ ξυνέντεται, μήτε ξὺν ὀδυνῇ, μήτε ξὺν φλεγμονῇ, [15] αἷμα δὲ τὸ ῥινῶν τάχιστα ῥυῇ· εὐκρινὲς ἀνὴρ δὲ ἐμέσῃ.

[16] μᾶλ-

norum, & senioribus. [20] Cæterum hæc nosse expedit, abscessus magis hyeme fieri, tardiusque cessare, & minus recurrere.

xxv. Quicunque vero in febre non lethali, dixerit sibi caput dolere, [2] aut etiam præ oculis obscurum quiddam apparere, [3] si & oculi ventris morsus huic accesserit, [4] ei biliosus vomitus aderit. [5] Si vero etiam rigor accesserit, & partes infra præcordium frigidas habuerit, citius adhuc vomitus aderit. [6] At si quid biberit aut ederit sub hoc tempus, valde cito vomet. [7] Porro quibus horum dolor fieri inceperit primo die, hi quarto magis quam quinto premuntur: septimo vero liberantur. [8] Plerique tamen ipsorum tertio die dolere incipiunt, vexantur autem maxime quinto, liberantur nono, aut undecimo. [9] Qui vero inceperint quinto die dolere, aliaque juxta rationem priorum ipsis fiant, his ad decimumquartum morbus judicatur. [10] Fiunt autem hæc & viris, & mulieribus, maxime in tertianis. [11] Junioribus vero fiunt quidem & in his, verum magis in continuis febribus, & in sinceris tertianis. [12] Quibuscunque vero in hujusmodi febre caput dolentibus, [13] pro eo quod obscurum quiddam præ oculis appareat, visus hebetudo contingit, aut splendores ob oculos obversantur: [14] & pro oculi ventris morsu, in præcordiorum dextra aut sinistra parte aliquid tenditur, neque cum dolore, neque cum inflammatione: [15] sanguinem de naribus his, pro vomitu fluxurum esse expectandum est.

16 μᾶλλον ἢ κὴ ἐνταῦθα τοῖσι νέοι-
σι ἔκ αἵματος τὴν ῥῆξιν προσδέχε-
σθαι, 17 τοῖσι ἢ τελήκοντα ἔτεσι κὴ
γεραιτέροισιν ἧσσον, 18 ἀλλὰ τὸς
ἐμέτους τούτοισι προσδέχεσθαι.

xxvi. " Τοῖσι δὲ παιδίοισι 74
σπασμὸι γίνονται, 2 ἢν ὁ πυρετὸς
ὀξὺς ᾖ, 3 κὴ ἡ γαστὴρ μὴ ἀφίσταται,
4 κὴ ἀγρυπνίωσι τε 5 κὴ ἐκπλα-
γέωσι, 6 κὴ κλαυθμυρίζωσι, 7 κὴ
τὴ χρῶμα μεταβάλλωσι, κὴ χλω-
ρὸν ἢ πέλιον ἢ ἐρυθρὸν ἴσχωσι. 8 γίνε-
ται ἢ τοῦτο ἐξ ἑτοιμοτάτου μὲν τοῖ-
σι παιδίοισι τοῖσι νεωτάτοισιν, ἐς
τὸ ἑπτά ἔτεα· 9 τὰ ἢ πρεσβύτερα
τῶν παιδίων καὶ οἱ ἄνδρες ἤκιστα ἐν τοῖ-
σι πυρετοῖσιν ὑπὸ τῶν σπασμῶν ἁ-
λίσκονται, 10 ἢν μή τι τῶν σημείων
προσγένηται τῶν ἰσχυροτάτων τε κὴ
κακίστων, οἷα δὴ ἐπὶ τῇσι φρενίτισι
γίνε). 11 τὸς δ' ἀπολεμοῦντάς τε κὴ
περιεσομένους τῶν παιδίων τε κὴ τῶν
ἄλλων τεκμαίρεσθαι χρὴ τοῖς ξύμπασι
σημείοισιν, ὡς ἐφ' ἑκάστοισιν ἕκαστα
διαγράφηται. 12 τοῦτο ἢ λέγω
περί τε τῶν ὀξέων νοσημάτων, κὴ ὁ-
σα οὐ τελέων γίνε). 13 " Χρὴ ἢ τὸν 75
μέλλοντα ὀρθῶς προγνώσεσθαι τὸς
περιεσομένους κὴ τὸς ἀποθανουμέ-
νους, 14 ὁσοισί τε αὖ μέλλει πλείονας
ἡμέρας ἐμπεσεῖσθαι τὸ νόσημα, κὴ
ὁσοισιν αὖ ἐλάσσους, 15 τὰ σημεῖα
ἐκμανθάνοντας πάντα δυνατὸν
εἶναι, 16 λογιζόμενον τὰς δυνάμιας
αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥσπερ
διαγέγραπται, 17 περί τε τῶν ἄλ-
λων, κὴ τῶν ὕδρων, κὴ τῶν πλυ-
μάτων, ὅταν ὁμοῦ πύον τε ἀναδόσιμον
κὴ χολώδη.

xxvii. " Χρὴ δὲ κὴ τὰς 76
διαφορὰς τῶν νοσημάτων [τῶν]
αἰεὶ ἐπιδημούντων τυχόντας σκο-
πεῖσθαι, 2 τοῦ τε τῆς ὥρης
κὴ τὸ-

16 Magis tamen & hic in juvenibus ſanguinis eruptionem expectare oportet : 17 his autem qui triginta ſunt annorum, & ſeniores adhuc, minus : 18 verum vomitus in his expectari debent.

xxvi. At vero pueris convulſiones fiunt, 2 ſi febris fuerit acuta, 3 & venter non egeſſerit, 4 & vigilarint, 5 & terreantur, 6 & ejularint, 7 & colorem mutarint, & viridem ſive pallidum, aut lividum, aut rubrum contraxerint. 8 Fiunt autem hæc promptiſſime quidem pueris nuperrime editis, uſque ad ſeptimum annum. 9 Seniores autem pueri, & viri, non amplius in febribus corripiuntur convulſionibus, 10 ſi non quid ex ſignis fortiſſimis ac peſſimis acceſſerit, qualia ſane in phrenitide fieri ſolent. 11 Perituros porro & ſuperſtites futuros, tum pueros, tum alios, ex omnibus ſignis conjectare oportet, prout ſingula de ſingulis perſcripta ſunt. 12 Atque hæc & de acutis morbis, & de his qui ex ipſis fiunt, dico. 13 Qui vero recte prænoſcere volet & ſuperſtites futuros, & morituros : 14 & quibus per plures dies, & quibus ad pauciores morbus duraturus eſt : 15 eum ſigna omnia ediſcere, & judicare poſſe convenit, 16 ita ut vires ipſorum inter ſe conferendo expendat, quemadmodum perſcriptum eſt, 17 & de aliis, & de urinis, & de ſputis, ubi ſimul & pus & bilem ægrotus tuſſiendo rejecerit.

xxvii. Quin & impetus morborum ſemper populariter graſſantium cito animadvertere oportet, 2 & temporis conſtitutionem

κωβώσιον. 3 οὗ μὴν τοι χρὴ εἰδέναι τοῦτό τε τῶν τεκμηρίων καὶ τῶν ἄλλων σημείων, 4 καὶ μὴ λανθάνειν, ὅτι οὐ πανὶ ἔτει καὶ πάσῃ ὥρῃ πάντα κακὰ κακὸν σημαίνει, καὶ τὰ χρηστὰ ἀγαθόν. 5 "ἐπεὶ ἔν γε καὶ οὐ Λιβύῃ, καὶ 77
οὐ Δήλῳ, καὶ οὐ Σκυθίῃ φαίνεται τὰ προλεγόμενα ἀληθέα ἐόντα σημεῖα. 6 "ἐξ ὧν χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἔν 78
τε τοῖσιν αὐτοῖσι χωρίοισιν ἐόντα ἐνδέχεται τὰ πολλὰ τοῖσιν ἐπιτυγχάνειν, ἢν ἐμμαθὼν τις αὐτὰ κρίνῃ τε καὶ λογίζηται ὀρθῶς ἐπίστηται. 7 πάντων δὲ χρὴ ἐνδεὲς νοσήματος ὄνομα, ὃ, τι μὴ τυγχάνει ἐνγεγραμμένον. 8 πάντας γὰρ, ὁκόσοι ἐν τοῖσι χρόνοισι τοῖσι προδιηγημένοισι κρίνεται, γνώσῃ τοῖσιν αὐτοῖσι σημείοισιν.

tionem non ignorare. 3 Probe tamen id noſſe expedit de conjecturis certis, & aliis ſignis, 4 & non ignorare, quod in omni anno, & omni tempore, mala malum, bona bonum ſignificant. 5 Nam & in Libya, & Delo, ac Scythia, præſcripta ſigna vera comperiuntur. 6 Proinde ſciendum eſt, minime difficile eſſe, in iiſdem regionibus poſſe aliquem pleraque ex ipſis assequi, ſi memoria te- 415
nens ipſa, judicare ac recte expendere ſciat. 7 Cæterum nullius morbi nomen deſiderare oportet, quod hic non eſt adſcriptum. 8 Omnes enim qui in prædictis temporibus judicantur, ex iiſdem ſignis cognoſces.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ τὸ πρῶτον.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORVM liber primus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. 11. 44. 65. Baſil. lat.

pag 409 Οἱ κωμαλώδεες οὐ δοκέουσι γενόμενοι μὴ κεφαλῆς, ὀσφύος, ὑποχονδρίης, τραχήλου ὀδύνης, ἀγρυπνίης, ἢ ἐμέ γε φρενιτικοί; 2 μυκλῆς οὐ τελέοισιν ὑποστάζων, ὀλίθριον· ἄλλως τε καὶ οὐ τεταρταίοισιν ἐπιγινομένοισιν. 3 "Κοιλίης πρόπλυσις ἐξίρυθρος, καὶ ὑδατώδης οὐ πάσῃσι νοσήμασιν· οὐχ ἥκιστα δὲ ἐπὶ τοῖς προφρημένοις. 4 "Αἱ δυσεΐαι γλῶσσαι καὶ καθύπνοι φρενιτικαί. 5 "Τὰ ἐπὶ τοῖς ὑποχωρήσιν ἀγρύπνοισιν ἔρεα ἄχροα, μέλανσιν ἐοικότα ἐμπεφυρμένα, ἐφιδρύσι φρενιτικά. 6 "Σὺν-

pag 409 SOPOROSI in principiis evadentes, cum capitis, lumborum, præcordii, colli dolore, vigilantes, num phrenitici ſunt? 2 Naſus in his deſtillans, perniciosus, tum alias, tum quarto ab initio die. 3 Alvi profluvium valde rubicundum, malum quidem eſt in omnibus morbis, non minime vero in prædictis. 4 Linguæ aſperæ & reſiccatæ, phreniticæ. 5 In turbatis vigilantibus, urinæ decolores, nigræ, innatantes, in ſudoribus, phreniticæ. 6 In-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 509 sur 917

6 " Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενιτικοῖσιν ἐναργῆ, [ἀγαθόν.] " Ἀνάχρεμψις πυκνὴ, λῶ δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον εἶναι, φρενιτικόν. 8 " Τὰ ἐκκαλιμπανόμενα κώματα ἐν ὑποχονδρίῳ, πυρετῷ ἐφ' ψυχρῇ, κακόν· ἄλλως τε καὶ λῶ ἐφιδρῦσιν. 9 " Αἱ παραπληδεστάτων παραφροσύναι, κακιστον, οἷον καὶ θερμωδίων. 10 " Τὰ φρενιτικὰ παυσικῶς τρομώδεα τελεῦται.

11. " Τὰ ἐν κεφαλαλγέσι ἐώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος ἀχρυπνώδεα, τεχὺ σημήϊα. 12 " Τὰ ἐν ὀξέσι καὶ φάρυγμα ὀδυνώδεα, ἰχνὰ, σμικρὰ, πνιγώδεα, ὅτε χάνοι· μὴ ῥηϊδίως στομάχῳ τε καὶ κλείθρῳ τὸ στόμα, παραφρενικά. 13 σκυτέων φρενιτικοὶ, κάρτα ὀλέθριον. 14 " Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιφλὲς, πυκνὸν ὀλὶγ μεταπίπτῃ, κακόν. 15 τρίβων ὀλὶγ καὶ πλυνέων, κακόν. 16 " Ἐν φρενιτικοῖσι λευκὴ διάχυσις, κακόν· ὡς καὶ τῷ Ἀρχεκρατεῖ. 17 ἦ καὶ γε τούτοισι καὶ νωθρότης ἐπιγένοιτο; 18 ῥίγεα ἐπὶ τελέοισι κάκιστον. 19 " Τοῖσιν ἐξεστεμμένοισι μελαγχολικῶς, εἰσὶ τρόμοι ἐπιγένοιτο, κακόηθες. 20 " Οἱ σπασμώδεες ὀξέως, ἐπιπυρέξασιν σὺν ἱδρῶτι, φρενιτικοὶ γίνονται. 21 " Οἱ φρενιτικοὶ βαρυηκόοντες, ψόφου κροτητικοῦ, τρομώδεες γίνονται). 22 " Τὰ ἐξ ἐμέτου ἀκώδεα, κλαγγώδης φωνὴ, ὀμμάτων ἐπίχυσιν ἴσχοντα, μανικά. 23 οἷον καὶ Ἑρμοζύγῃ ὀξέως ἄφωνος σὺν μανίῃσι ἀπέθανεν.

111. " Ἐν πυρετῷ κωματώδεϊ ἤκουα παραφερομένων μετὰ ἀμυδρωσμοῦ, καὶ κατὰς ῥίνας ἀπόψυξις

6 Insomnia etiam in phreniticis manifesta sunt. 7 Screatio frequens, si sane & aliud quoddam signum affuerit, phrenitica sunt. 8 Qui relinquuntur in præcordio ardores, febre perfrigerata, mali sunt, tum alias, tum in sudoribus. 9 Prædebilitatorum desipientiæ pessimæ, velut etiam Thrasynonti. 10 Phreniticæ vehementer affectiones, tremulæ desinunt.

11. Vomitus in capitis doloribus æruginosi, cum surditate & vigiliis, cito insaniam affore denunciant. 12 Loci circa fauces in acutis morbis dolorosi, graciles, parvi, suffocatorii, quando hiarit æger ut os claudere & aperire non facile possit, mentis emotionem portendunt. 13 Ex talibus phrenitici fiunt, & pernicioſe affecti. 14 In phreniticis in principio mansuetudo, Verum frequenter transmutari, malum id est, 15 & sputatio mala est. 16 In phreniticis alba alvi egestio, malum: quemadmodum & Archecrati. 17 Num & in his torpor fit? 18 Rigor in his pessimus. 19 Quibus melancholico modo mente motis, tremores accedunt, malignum hoc est. 20 Mente moti acute, ubi insuper febrierint, cum sudore phrenitici fiunt. 21 Phrenitici paucibi, strepitum valde percipientes, tremuli. 22 Ex vomitu nauseabundo oborta clangorosa vox, oculi pulvillum incumbentem habentes, insaniam portendunt: 23 quemadmodum etiam Hermozygæ uxor, insania acute correpta, voce destituta mortua est.

111. In febre ardenti sonitibus aurium accedentibus, cum visus hebetudine, & gravitate in

ἡσῶδες βάρος, ἐξίστανται μελαγχολικῶς. [2] Αἱ ὠδῖνες ἐπὶ σὺν φωνῇ κλαγγώδεϊ, γλώσσης σπασμοὶ τρομώδεις, καὶ οὕτω τρομώδεις γλῶσσαι, ἐξίστανται. [3] σκληρυσμὸς τελέοισιν ὀλίθριον. [4] Αἱ τρομώδεις γλῶσσαι σημεῖον ἐχ ἱδρυμένης γνώμης. [5] Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι λιχμηρήμασι τὸ ἀφρῶδες ἐπιπίπτει, κακόν· ὅ ἄλλως τε καὶ ὀσφὺς πρόσληπτος, ἢ παρενεχθεῖσα. [7] Τὰ ὀρεώδη καὶ πολύρροα τελέοισιν ἀλγήματα, ὠδῖνας φερούσιν ὑγρούς. [8] Αἱ μὴ λυσσώδεες ἀφωνίαι, κάκιστον. [9] Αἱ μετ' ὀκλύσιος ἀφωνίαι, κάκιστον. [10] Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα, οἷον τοῖσι πνιγομένοισι, ὠθούμενον, πονηρόν. [11] ἦ ἐμέ γε καὶ ὠδῖνα κερτομήσων τὸ πνεῦμον; [12] Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι ὠδῖνες ἠλιώδεές εἰσιν.

IV. [1] Αἱ μὴ καθαψύξιος σὺν ἀπυρέτῳ ἐφιδρώσαι τὰ ἄνω δυσφορείας, φρενιτικαί· ὡς καὶ Ἀναξαγόρῃ καὶ μοί τε καὶ Ὀλύμπιος. [2] Τὰ ἐν φρενίτισι πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα. [3] Τὰ ἐρέθισμα μὴ ὑπομνησθέντων, ὀλίγια. [4] ἦ ἐμέ γε τελέοισιν ἐρέσσει, οἷον ἐν τῷ ὑπάγειν ἀναβεβρεγμένας; [5] Οἱ παλμώδεες δι' ὅλου, ἦ ἐμέ γε ἄφωνοι τελεθῶσιν; [6] Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι μὴ καθαψύξιος πτυελιζόντων, μέλανα ἀναπέσσει. [7] Κάφωσις καὶ βρέγμα ἀκαθέστατα, ἐξίρυθρα, ὑπωχρώματα, ὠδῖνα κερτομικόν. [8] τοῖσι τελέοισιν ἐκπερᾶσθαι, κακόν. [9] καὶ κακὸν ὀλὶ καὶ ἐπὶ ἱερῷ κάφωσις. [10] τούτους ἀφώνους μὲν, εὐδιαιρεμένους δὲ, συμβαίνει γίνεσθαι. [11] τοῖσι δὲ καὶ καὶ ἱδρῶτα καθαρ-

in naribus accedente, melancholico modo mente moventur. [2] Mentis perculsiones cum voce clangorosa, linguæ convulsiones tremulæ, & voces tremulæ evadentes, mentem alienant: [3] duricies in his perniciosa est. [4] Linguæ tremulæ signum sunt mentis non firmæ. [5] In biliosis meracis alvi egestionibus, spumosa florulenta, mala, [6] tum alias, tum si cui lumbi antea doluerint, & mente motus fuerit. [7] Rari circa latus in his dolores, desipientiam significant. [8] Vocis interceptiones cum singultu, pessimæ. [9] Vocis interceptiones cum exolutione, pessimæ. [10] In vocis interceptione, spiritus veluti his qui strangulantur præ manibus expositus, malus est. [11] Num & talis mentem emovet? [12] Modice feroces mentis emotiones, ferinæ sunt.

IV. [1] Moleste ferre morbum cum perfrigeratione, si non sine febre exsudent partes supernæ, phrenitim portendit: quemadmodum etiam Aristagoræ. Sed & pernicioſum hoc est. [2] Frequentes in phreniticis permutationes, convulsoriæ. [3] Urinæ quæ minguntur à non recordantibus, nec commonefactis, pernicioſæ. [4] Num his minguntur velut si subsidentiam conturbasses? [5] Palpitantes per totum, num voce destituti moriuntur? [6] Sputationes in phreniticis cum perfrigeratione, nigræ revomuntur. [7] Surditas, & urinæ non considentes, valde rubicundæ, innatantes, mentis emotionem portendunt. [8] His morbo regio corripi malum est. [9] Mala est & ex morbo regio fatuitas. [10] Hos voce quidem destitui, verum sentientes esse contingit. [11] Arbitror autem & alvos

κωδαρθήγνευσιν, οἷον ἐγένετο Ἑρμίππῳ, καὶ ἀπέθανεν. 12 Κώφωσις σὺν ὀξέσι καὶ παραχώδεσι διακλεισθῆσαι, κακόν. 13 Αἱ πτερομώδεες, ἀσταφίδες, ψηλαφώδεες διακρύσιες πάνυ φρενιτικαί· ὡς καὶ τῷ Διδυμάρχῳ ἐν Κῷ. 14 Αἱ ἐν ῥίγεϊ νωθρότητες, ἢ πάνυ παρ' ἑαυτοῖσιν.

v. Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσί μή τι καὶ γλῶμης διαφορον. 2 περὶ κρίσιν οἳ τελέοισι πνεῦμα ἄλες ξυὺ πόνῳ διέχει. 3 καὶ οἱ κατὰ μαστροκνημίδιον πόνοι σὺν τούτοισι, γλώμης διαφοροι. 4 Ἢν σὺν ουρήσῃ τι τῷ οὔρῳ, καὶ τὸν μηρὸν ἀλγήσῃ ἀφανισθέντος, διακρυτικὸν, 5 καὶ, οἷα περὶ ἤχνας, τοιοῦτοι. 6 Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κοπρώδεϊ, κσφαλαλυκῶδει, δριμώδεϊ, ἀγρύπνῳ, ἀσταφεῖ, ἀδυνάτῳ, οἵσι τὰ τοιαῦτα, ἐλπὶς σκέψιος. 7 Οἱ ἐφιδρῶντες, μάλιστα κεφαλῇ, σὺν ἀξέσι καὶ ὑποδύσφοροι, κακόν. 8 ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι. 9 καὶ τὸ θολερὸν ἐπὶ τελέοισι πνεῦμα, κακόν. 10 Αἱ διαλόγου κενεαγγικαὶ ἀδυναμίαι, μὴ ἐούσης κενεαγγίης, κακόν. 11 Κοιλίῃ ὑπολαμβάνουσι μικρὰ οἷα μέλανα ἀπυρηνώδεα ἀνάγκῃ χαλῶσαι, μυκλήρη τ' ἐπὶ τεταμένοισι ῥηγνύμενον, κακόν.

vi. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα ἐπὶ πολὺ μετὰ καύματος ἀσώδεος, ἐφιδρούντες ὕστερον, κακόν. 2 ἦ καὶ γαστέρες τρομώδεα ἐείσηται; 3 καὶ φωνὴ σὺν ῥίγεϊ; 4 Ἄκρεα ἐπ' ἀμφότερα τρέπεται μετὰ

vos his perrumpere, velut contigit Hermippo, & mortuus est. 12 Surditas in morbis acutis & turbulentis consequens, mala. 13 Mentis emotiones tremulæ, obscuræ, palpatoriæ, valde phreniticæ sunt. Velut & Didymacho in Co. 14 Torpores ex rigore, non valde apud seipsos sunt.

v. Dolores circum umbilicum palpitantes, habent quidem aliquid quod mentem emovet. 2 Verum circa judicationem his spiritus acervatus cum prompta tensione penetrat. 3 Et dolores circa suram, in his mentis emotionem faciunt. 4 Si innatarit quid in urina, dolore circa femur dissipato, mentis emotionem portendit: 5 & qualia circa aurium sonitus contingunt, talia existunt. 6 In alvo liquida, lassato, caput dolenti, siticuloso, vigilanti, obscure loquenti, impotenti, quibus talia sunt, his timor est ut mente moveantur. 7 Exudantes & maxime circa caput, in morbis acutis submolestè ferentes, malum, 8 tum alias, tum in urinis nigris: 9 & turbidus spiritus in his malus. 10 Impotentiæ præter vacuatorum vasorum rationem contingentes, non existente vasorum vacuatione, malum. 11 Alvi interceptæ; sed parva, nigra, velut caprarum sterco-ra ad necessitatem coacte emittentes, nasus in his erumpens, malum.

vi. Quibus lumborum dolor diutinus, cum ardore fastidioso ac nauseabundo, hi si exudent, malum est. 2 Num his tremores fiunt? 3 Sed & vox velut in rigore conspicua? 4 Extremitates si in utranque partem cito transmutentur,

μετα-

μεζαπίπτοντες, κακόν. 5 καὶ ὄψια
τοιαύτη, πονηρόν. 6 " Ἐκ κό- 44
σμίης ἡρασθεὶς ἀδόκητος, κακόν.
7 " Φωνὴ ὀξεῖα, ὑποχόνδρια τε- 45
τάσθαι εἴπω ἐρύσας. 8 " Ὄμμα ἀ- 46
μαυρὸν μᾶλλον φλαῦρον· 9 & τὸ πεπη-
γὸς ἀχλυῶδες, κακόν. 10 " Ὀξυ- 47
φωνίη κλαυθμώδης, πονηρόν. 11
" Ὀδόντων πρίσις ὀλέθριον, οἷσι μὴ 48
σωφρονέουσι καὶ ὑγιαίνουσιν. 12 πνιγμὸς
ἐν τελείοισι πάνυ κακόν. 13 " Πρόσ- 49
ωπα σύνηρα, καὶ τὸ λίθῳ σκυ- 50
ἡρωπὸν, πονηρόν. 14 ' τὰ τελευ-
τῶντα διαχωρήματα ἐς ἀφρώδεα
ἀκρήτα, πυρεξιωδέα. 15 " Αἱ 51
ὧν κατάψυξιν οὐ ἐξίστη ὕδατος
ἀπολήψιες, κάκιστον. 16 " Τὰ 52
ὀλέθρια ἀσήμως μετωπήσαντα,
θάνατον σημαίνει.

VII. " Τὰ οὖρα ἐξίστη χολώδεα 53
ἔκλυτα, ἀφρώδεα, ἀθέμιστα
διαχωρήματα, κακόν. 2 κακὸν
δὲ καὶ ὕδατος τοιοῦτο. 3 ἦ ἀρὰ τελέοι-
σιν ἦπαρ ἐπώδυνον; 4 " Αἱ οὐ 54
πυρετοῖσιν ἀφωνίαι σπασμώδεα
τρόπον, ὀκταίοισι σιγᾶν, ὀλέθριον.
5 " Αἱ οὐ πόνου ἀφωνίαι, δυσθά- 55
νατοι. 6 " οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλ- 56
γήματος πυρετοὶ, κακοήθεες. 7
" Δίψα ἀθέμιτος λυθεῖσι οὐ 57
ὀξέσι, κακόν. 8 " Ἱδρὼς πολὺς 58
ἅμα πυρετοῖσιν ὀξέσι ῥιγηδόνος,
φαῦλον. 9 " Καὶ οὖρα οἷς πέπο- 59
να [ἀθέμιτα] πονηρόν. 10 καὶ
τὰ ἐρυθρὰ οὐ τελέων ἐπανθί-
σματα κνίζόμενα, καὶ τὰ ἰώ-
δεα, πονηρά. 11 καὶ τὸ μι-
κρὰ ἐπιφαίνεσθαι. 12 ῥίξις
" καὶ ἔμετοι μετὰ ποικιλίης, 60
κακόν· 13 ἄλλως τε καὶ ἐξαίς
ἀλλήλων ἰόντα. 14 " Ὁκόσα ἐν κρα- 61
σίμοισι [σιτίοις] ἀλυσκάζει οὐ ἱδρῶτι
ἀφειψύχεται, κακόν. 15 καὶ τὰ
ἐπιβ-

mutentur, malum eſt. 5 Et ſitis hujuſmodi, mala eſt. 6 Ex moderato ferox reſponſio, malum. 65
7 Vox acuta, his præcordia intro trahuntur. 8 Oculus hebes, malus: 9 & fixus ac caliginoſus, malus. 10 Vox acuta clangoroſa, mala. 11 Dentium ſtridor perniciosus eſt, quibus non & ſanis familiaris eſt. 12 Suffocatio in his valde mala. 13 Faciei bonus color, & vehemens torvitas, malum. 14 Egeſtiones alvi deſinentes in ſpumoſas meracas, exacerbatoriæ ſunt. 15 Urinarum 70
in morbis acutis ex perfrigeratione interceptiones, peſſimæ. 16 Pernicioſa ſi citra ſigna, levia facta fuerint, mortem ſignificant.

VII. In morbis acutis bilioſis valde albæ, ſpumoſæ, circumbilioſæ egeſtiones, malæ. 2 Malæ item & urinæ ejuſmodi. 3 Num his hepar doloroſum eſt? 4 Vocis interceptiones in febribus convulſorio modo contingentes, ſi ad mentis emotionem cum ſilentio deveniunt, perniciosum. 5 Vocis ex dolore in- 75
terceptiones, doloroſam mortem inducunt. 6 Febres ex præcordiorum doloribus malignæ. 7 Sitis præter rationem ſoluta in acutis morbis, mala eſt. 8 Sudor multus cum febribus acutis oboriens, malus eſt. 9 Et urinæ doloroſæ, malæ ſunt. 10 Et rubicundæ ex his florulentiæ detentæ, itemque æruginoſæ, malæ ſunt: 11 & parvas apparere veluti ſtillas. 12 Et vomitus cum
varietate mali ſunt, 13 tum 80
alias, tum ſi propius inter ſe prodeant. 14 Quæcunque in diebus judicatoriis, cum anxietudine, abſque ſudore perfrigerantur, malum eſt. 15 Et quæ

ex

ἐπιῤῥιγώσιεν ὀκ τελέων, κακόν.

VIII. Ἐμέσματα ἄκρητα, ἀσώδεα, πονηρά. Τὸ κορεῶδες ἦρός γε πυρετοῦ κακόν; Μετὰ ῥίγεα ἄγρυπνα, κακόν. κακὸν ἢ λήθη. Αἱ ὀκ ῥίγεος κατὰ ψύξιες, μὴ ἀναθερμαινόμεναι, κακαί. Οἱ ὀκ κατὰ ψύξιος ἱδρῶντες μὴ ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. ἐπὶ τελέοισιν ὀλοδυρῶν καὶ μακρὰ ὀδυνῶδες, καὶ τὸ ἐπιῤῥιγῶσαι, κακόν. Τὰ καυματώδεα ῥίγεα ὑπολείβεται. καὶ τὸ φλογῶδες ὀφθαλμῶν μετὰ ἱδρῶτος ὀκ τούτοις κακόν. ἐπὶ τελέοισιν ἡ ψύξις τὸ ὄπισθεν ἀπαλμὸν ἐπικαλεῖ). Οἱ ἐφιδρῶντες ἄγρυπνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. Ἐξόσφυος ἀναδρομὰς ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, κακόν. Ὀδυνὴ ἐς ἦθος ἰδρωδέα σωτηρίη, κακόν. ἐπιπυρετίδια ἔστι καυστικὰ, ὀξέως ἀποθνήσκουσιν.

IX. Οἱ ἐπινεμέσεις μέλανα, ὑπόστιβοι, παραφόροι, καὶ ἥσσων μικρὰ ὀδυνώδεες, ὀμμάτων δριμὺ, κεκλασμένον, τέτρις μὴ φαρμακώδη· ὀλίθριον γάρ. μηδὲ τὰς ἐποιδέοντας, σκοτώδεας, ὀλιγοπόνως, ὑποστίτους, ἀχρόους. μηδὲ τὰς ὀ πυρετῷ καυματώδεϊ κεκλασμένους· ὀλίθριον γάρ. Καρδίης πόνος ἄμμα ὑποχονδρίου συνεχὴς καὶ κεφαλαλγίη, κακοήθεες· καί τι ἀσθμαλέον. ἢ ἐς γε ἐξαίφνης ὄντα τελευτῶσιν; ὡς καὶ Λυσίας ὁ Ὀδυσσῆ. τέτρι τοι ἔρρει ἰζυμωμένα ἐρυθρὸν βιαίως ἐξεροῦσα. Τραχηλιὴ πόνος, κακὸν μὲν ὀ πυρετῷ· κάκιστον δὲ, εἴσιν ὀμφαλοῦ ἐλπίς.

X. Καυματώδεες, κοπιώδεες, ἀχλυώ-

ex his insuper riguerint, mala sunt:

VIII. Vomitus meraci, anxiosi, mali. Sopor num ubique malus est? Ignorantia cum rigore, malum. Malum item oblivio. Perfrigerationes ex rigore non recalescentes, malæ sunt. Sudantes ex perfrigeratione recalescentes, malum. In his ardor doloro sus in lateribus, & insuper rigere, malum est. Æstuosi rigores aliquatenus pernicioſi: & flammea facies cum sudore in his mala est. In his posteriorum partium frigiditas, convulsionem accersit. Exudantes vigiles recalescentes, malum. Ex lumborum recursu, oculi distortio, malum. Dolor in pectus firmatus cum torpore, malus. Hi si insuper febriant, acute ardentes, moriuntur.

IX. Qui nigra revomunt, cibos aversantur, deliri sunt, juxta pubem parum doloroſi, oculum ferocem aut clausum habent, eos medicamentis purgare non oportet (pernicioſum enim est.) Neque intumescentes, vertiginoſos, in leviter vagando deficientes, cibos aversantes, decolores. Neque in febre fractos, si soporoſi fuerint. Pernicioſum enim est. Oris ventriculi dolor, cum præcordio distento, & capitis dolor, malignum, & quippiam anheloſum. Num hi repente moriuntur? velut in Dyſode. Huic etiam urinæ vehementer fermentatæ, erant valde rubicundæ. Colli dolor malum quidem in omni febre, pessimum autem his quibus timor est ut insaniant.

X. Febres soporoſæ, lassatoriæ,

ἀχλυώδεις, ἄϋπνοι, ἰφιδρῶν-
τες ' πυρεσσοί, καυσώδεες. 2 " Αἰσὶν 75
νώτῳ φέλκεα πυκνὰ κὴ ὀξέως με-
τεωπίπλησιν, δύσφοροι. 3 ἔρρει γὰρ
ὑπόληψιν ἐπώδυνον σημαίνουσιν.
4 " Οἱ ἀστώδεες, ἀνεμέτως πε- 76
ροξωμόμενοι, κακοί. 5 " Καῦ- 77
ψυξις μὴ σκληρυζομένη, σημεῖον
ἀλίθριον. 6 " Ἀπὸ κοιλίης λε- 78
πτὴ μὴ αἰσθανομένῳ διίεναι, ἐόντι
παρ' ἑωυτῷ, κακόν· οἷον τῷ ἡ-
παλικῷ. 7 " Τὰ σμικρὰ ἐμέ- 79
σματα χολώδεα, κακόν· 8 ἄλ-
λως τε καὶ ἢν ἐπαγρυπνῶσι. 9
μυκτὴρ δὲ τελέοισιν ὑποστάζων,
ἀλίθριον. 10 " Αἰσὶν δὲ τίκτῃ, 80
λευκῶν ὑποστάντων ' ἅμα πυρετῷ,
κώφωσις καὶ ἐς παλμὸν ὀδυνὴ
ὀξέη, ἐξίστων) ἀλεθρίως. 11 " Τοῖς 81
δὲ πυρεσσοῦσι καυσώδεσιν ὑποπι-
εζυγροῖσι [σιτὼ] μιγνυμένοισιν
ὑδατώδεσι συχνοῖσιν, ὀφθαλ-
μῶν ἴλλωσις, σημεῖον κακόν· 12
ἄλλως τε καὶ ἢν καὶ τοχοι ἐπόωνται.
13 " Τὰ ἐξαίφνης ὑποπαγέντα 82
λεπτυρρόως, ὑπιπυρετήσαντα χρο-
νίως, ὀλίθρια· 14 οἷόν τι ἐπεπόν-
θει ὁ Νεμηνίου υἱός.

XI. " Οἷσι ἐξ ὀσφύος ἀλγή- 83
ματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην, πυ-
ρετώδεις, φελκώδεες, ἀνεμέτους
ὑδατώδεα ' λεπτὰ πολέα, παρε-
γχεῖσιν, ἄφωνοι, ἐμέσασιν μέ-
λανα, πελιδνοῦσιν. 2 " " Ομμα- 84
τος κατάκλασις ὑπόξεος, κακόν. 3
" Ἢ ῥᾳ γε τοῖς ἀστώδεσιν ἀνεμέ- 85
τοισιν, ὀσφυαλγέσιν, ἢν ἰσχυ-
σίως ταραχθέωσιν, ἐλπὶς μέ-
λανα διελθεῖν. 4 " Φάρυγξ ἐ- 86
πώδυνος ἰσχνὴ μετὰ δυσφορίης
πνιγώδης, ὀλεθρίη ὀξέως. 5 " Οἷσι 87
πνεῦμα ἀνέλκεται, φωνὴ δὲ πνι-
γώδης, ὅ, τε σπόνδυλος ἐσκό-
πτηται,

riæ, caliginoſæ, vigilias inducentes, exudantes, ' malignæ. 100
2 Horrores frequentes ex dorſo, celeriter tranſlabentes, moleſti, 3 urinæ interceptionem doloroſam ſignificant. 4 Qui anxie ſe jactantes, citra vomitum exacerbantur, male habent. 5 Perfrigeratio cum duricia, ſignum malum. 6 A ventre tenuia non ſentienti prodire, ei qui eſt apud ſeipſum, pernicioſum: velut hepatico. 7 Vomitiones exiguæ bilioſæ, malæ, 8 tum alias, tum ſi inſuper vigilaverint ' ægri. 105 9 Naſus in his deſtillans, pernicioſum eſt. 10 Quibus ex partu alba detinentur cum febre, ſurditaſque adeſt, & in latere dolor acutus, hæ pernicioſe mente moventur. 11 In febribus ardentibus ſubperfrigerantibus, egeſtionibuſque alvi biliofis aquoſis frequentibus, oculorum diſtortio, ſignum malum eſt, 12 tum alias, tum ſi ſtupore prehenſi detineantur. 13 Sideratione repentinæ ei qui exolute ac ' diutine inſuper febriit, perni- 110 cioſæ ſunt: 14 quale quiddam paſſus eſt Numenii filius.

XI. Ex lumborum dolore ad os ventriculi recurſiones, febriculoſæ, horridæ, revomentes aquoſa tenuia multa, mente motæ, voce deſtitutæ, nigrorum vomitu facto moriuntur. 2 Oculi confractio in morbo acuto, mala. 3 Num anxie ſe jactantibus citra vomitum, lumbos dolentibus, ſi ferociter mente ' moti fuerint, ſpes eſt ut 115 nigra per alvum prodeant? 4 Fauces doloroſæ, graciles, cum ægre tolerabili moleſtia, ſtrangulatoriæ, pernicioſæ acute. 5 Quibus ſpiritus retrahitur, vox autem ſtrangulatoria eſt, & vertebra

ῆτται, τελέοισιν ἐπὶ τῶν τελουτῶν ὡς συζεπώνῃς πυο τὸ πνεῦμα γίνεται. 6 " Οἱ κεφαλαλγι- 88
85 κοὶ κωφώσεις ' ὠφελαιρέσιες, κοιλίης ἀπολελαμμένης, ὄμμα θρασυώσιες, ἀνῆκτοι, ὀπισθοτονώδεες γίνονται. 7 " Ἐπ' ὀμμάτων ἀμαυρώσεις πυρετώδεϛ [καὶ] κεπιώδεϛ ῥίγεα, ὀλέθριον. 8 καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τούτοισι κακόν. 9 " Αἱ ἐν πυρετοῖσι ὠδὲς 90
ὑποχόνδριον ὀδυώδη ἀναίσθητον ἀνιδρωτὶ λυόμεναι, κακοήθεες. 10 τελέοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα ἄμμα κωφώσει πυρετῷ, καὶ, ἢν κοιλίη καταῤῥαγῇ, ὀλέθριον.

XII. " Οἵσι φασιὴ ἅμα πυ- 91
ρετοῖσιν ἐκλείπουσι μὴ κρίσιν, 115 τρομώδεες καὶ κωματώδεες ' τελοῦσιν. 2 " Οἵσι καυσικὴ, με- 92
μορωμένα, κάτοχα, ποικίλοντα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίῃ ἐπημένοι, σίτων ἀπολελαμμένων, ἐφ' ἱδρῶσι, 3 ἢ ῥηϊτέτιες τὸ χολερὸν πνεῦμα, καὶ τὸ γονοειδὲς ἐπελθὸν, λύγξα ἀναζημίνῃ; 4 καὶ κοιλίη οἷς ἔπαφρα χολώδεα διέρχεται. 5 τὸ λαπαροῖσιν ἐν τούτοισι ὠφελιὲ ἐρηθέν. 6 κοιλίη οἷς τούτοισιν ἐπιῤῥοφοῦται. 7 " Οἵσι 93
κῶμα γίνεται ἐπιφέρων ' ὠθισθιελθόντων, πυρετὸς παροξύνεται ὀξύς. 8 " Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης 94
ἀφωνίαι ἅμα ἱδρῶσι πυρετώδεες χαλῶνται ἐφ' ἑωυτὰς ἐπανιέναι, χρονιώτερον. 9 ἐπιῤῥιγοῦσι τούτοισιν πονηρόν. 10 " Χεῖρας 95
τρομώδεες, κεφαλαλγέες, τράχηλον ὀδυνώδεες, ὑποκωφοι, ἐρίσιλες μέλανα δεδαυμένα· 11 εἰσὶ τοῦτο ἢ, μέλανα ἀποσβέσθαι ἤξειν, ὀλέθριον. 12 " Αἱ 96
μετ' ἐκλύσιος κακόχυμος ἀφωνίαι,

tebra intro conſidet, his in fine velut contrahente quodam ſpiritus fit. 6 Caput dolentes, & ſtupore detenti delirantes, alvo intercepta, oculum ferocem præ ſe ferentes, ' floreſcentes, 120 opiſthotono (poſteriorum partium convulſoria diſtentione) corripiuntur. 7 In oculorum diſtortione, febriculoſo, laſſato, rigor pernicioſus. 8 Et ſoporoſi in his, malum. 9 In febribus ad præcordium dolores, ſine voce, ſi ſudore non ſolvantur, maligni ſunt. 10 His dolores ad coxas, una cum febre ardente, & ſi alvus acervatim eruperit, pernicioſum.

XII. Quibus voces ' cum 125 febribus deficientes poſt judicationem, hi trementes ac ſoporoſi moriuntur. 2 Quibus affectiones ardentes, fatuitatem inducentes, ſtuporis detentionem inferentes, præcordia variantia, & ventris tumor, cibis interceptis, in ſudoribus, num his turbidus ſpiritus, & genituræ ſimile quid ſuperveniens, ſingultum indicat? 4 Sed & alvus ſpumoſa, bilioſa, inſuper egerit? 5 ' Splendidum in 130 in his mictum prodeſt. 6 Venter autem his inſuper turbatur. 7 Quibus ſopor fit ſpumoſis prodeuntibus, his febris exacerbatur acuta. 8 Ex capitis dolore vocis interceptiones ſi ſint, cum ſudoribus febriculoſi laxantur in ſeipſos, fiuntque morbi revertentes diutius durantes: his inſuper rigere, non malum eſt. 9 Manus tremulæ, caput dolentes, collum dolentes, ' ſubſurdi, 135 mingentes nigra denſata: 11 quibus hæc ſunt, his nigra ventura eſſe expectare oportet, pernicioſum. 12 Vocis interceptiones cum exolutione, * ſtupore detinente,

νίαι, ὀλίθριαι. 13 " Πλευρῆ 97 ἄλγημα ἐπὶ πλύσεσι χολώδεσιν ἀλόγως ἀφανισθὲν, ἐξίστησι.

XIII. " Ἐπὶ σπλάγχνοις ἀλ- 98 γήματα, κωματώδεα ἱδρῶδεα κριλίη φυσηθέντα, ἐς δὲ τὸ κοῖλον ἀνάγκαιον ὑγρὰ χαλῶσα, ὑπερπεπλυθέντα, σκυτέων ἄχολα ἐφίστησι. 2 τὰ τοιοῦτα ἀφαυστοτέρως ἀφανοσέει. 3 ἦρά γέ ἐστιν αἷς ἄχολοι ἀφεστηλύσιες ἀνήκεστοι, καὶ τὸ φυσῶδες ὄγκου ἀφελέοι; 4 " Κοιλίης ἀφέστασις ἀφὸς ἀνάγ- 99 καιον ὑγρὰ χαλῶσα, πεπονὸ ὀδυνηλομβρον, ἐγκαταπαυσῶδες· οἷον καὶ τῷ Ἀπασίου υἱῶ. 5 τὸ ἐπιῤῥιγοῦν τούτοις ὀλίθριον. 6 σκυτέων ἀπαυσμώδης γλωχῖνες, καὶ ἐμφυσηταὶ, μακρότερον ἀφανοσήσας, τὸ μᾶλλον σῆψις χλωρὴ ἐπεγκρύσῃ. 7 " Τὰ κατ' ὀσφὺν καὶ 100 τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, ἀφὸς ὑποχόνδριον χειρόμενα, ἀποστρέφει, ἅμα πυρετῷ, τετάνοισιν ἐς κεφαλὴν ἄλγημα σιώπιον ἐλθὸν κλίνῃ ἐξίως τρόπον ἀπαυσμώδεα. 8 " Τὰ ἐπιῤῥιγοῦντα καὶ ἐς νύκτα 101 μᾶλλόν τι παροξυνόμενα, ἄγρυπνα, φλεδονώδεα ὄντα, ἐν τοῖς ὕπνοις ἔπιν, ὅτε ἔργα ὑφ' ἑωυτῶν χαλᾶται ἐς ἀπαυσμὸν ἀποπελεσθέντα κωματώδεας.

XIV. " Οἱ ἐξ' ἀρχῆς ἐφιδρῶντες, ἔρωσι πέπονα κωφικοὶ, ἀκεστοι ἀφερύχοντες, διαψυχόμενοι ἀφεγκαίες, νωθροὶ, κωματώδεες, ἀπαυσμώδεες, ὀλίθριοι. 2 " Τῆσιν ἐπὶ- 103 φόροισι κεφαλαλγικὰ, κραιώδεα μὴ βάρεα γινόμενα, φλαῦα. 3 ἴσως δὲ καὶ τούτοισι καὶ ἀπαυσμῶδές τι παθεῖν ὀφείλει. 4 " Τὰ ἐν φάρυγι ἰσχνὰ ἀλγήματα πνιγώδεα ἔχει

nente, pernicioſæ. 13 Lateris dolor, ex ſputis biliofis, citra rationem ſi evanuerit, mente moventur.

XIII. Ex oculi dolore, ſoporoſo, ſudanti, alvus inflata, ſi ſane ad neceſſitatem liquida demiſerit, infuſo immiſſo ' ſub- 140 luta: ex his ea quæ biliosa non ſunt ſupprimuntur. 2 Talia vero ſi ſerventur retenta, longius ægrotat. 3 Num itaque proluvia quæ biliosa non ſunt, meliora ſunt? & flatuoſo tumori profuerint? 4 Alvi circumtenſio, ad neceſſitatem liquida demittens, cito intumeſcens, habet quid convulſorium, velut etiam Aſpaſii filio. 5 Superrigere his pernicioſum. 6 Ex his convulſus factus ac inflatus, ' ubi diutius 145 ægrotaſſet, ori putrefactio viridis ſupervenit. 7 Quibus circa lumbos tenues diuturni dolores, ad præcordium ſe revolventes, & ciborum faſtidium inducentes una cum febre: his ad caput dolor intentus progreſſus, repente convulſorio modo occidit. 8 Affectiones inſuper rigentes, & quæ ad noctem aliquanto magis exacerbantur, cum vigiliis, & delirio ' in ſomnis, ali- 150 quando urinas involuntarie emittentes, in convulſiones ſoporoſas definunt.

XIV. A principio exudantes urinis concoctis, ardentes qui citra judicationem perfrigerantur, brevi circumcirca ardentes: torpidi item, ſoporoſi, pernicioſe affecti ſunt. 2 Uterum gerentibus capitis dolores, ſoporoſi, cum gravitate oborientes, mali ſunt. 3 Fortaſſis autem his etiam ' convulſorium quid pati 155 contingit. 4 In faucibus graciles dolores ſtrangulatorii, habent

ἔχῃ τὰ σπασμώδεις, ἄλλως τε δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ὁρμᾶσθαι· οἷον δὲ τῇ Θρασυνώνδῃ ἀπεψύχη. 5 Τὰ τρομώδεα ἀσπασμώδεα ἠχώδεα ἐφ' ἱδρῶσι, φιλυπότροφα. 6 τούτοις ἡ κρίσις ἐπιρρίγωσιν. 7 ὅτι ἐπιρρίγεσι καὶ ἐν κιλίῃ κοιμᾶσθαι ἀσκληέντες. 8 Ὀσφύος πόνος κεφαλαλγικῷ ἐγκρανίῃ μὴ ἀναχρίμψιος βιαίης, ἔχῃ τὰ σπασμώδεις. 9 Τὸ κατόφθορον ἄμα κρίσιν ῥίγεος.

bent quid convulsorium, tum alias, tum à capite oborti: velut etiam Thrasynontis consobrinæ. 5 Tremores convulsorii, contingentes in sudoribus, reverti solent. 6 Judicatio his fit ubi superrigruerint. 7 Superrigent hi ardore circa ventrem provocati. 8 Lumborum dolor, & capitis dolor, & oris ventriculi dolor, cum excreatione violenta, convulsorium quid habet. 9 [Submetuendum cum crisi rigor.]

XV. Ἀπὸ κιλίης ὑποστολίαι, παρεγχώδεα. 2 καὶ ἕδρῃ λεπτῇ καὶ ὑδατώδεα, ὕποπαλα. 3 Φάρυγξ τεταχυωθεῖσα ἐπ' ὀλίγον, καὶ κιλίη διαφορεόμενα κενῶσιν ἐξανωμαλίσει, καὶ μείωσις ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, κοπιώδεες, σὺν ῥώμαισι καὶ ἰσχίοισιν ὀδυνώδεες. 4 τὰ δὲ τελέων ἀξανόρμια, δύσκολα. 5 ὕπνος πολὺς σὺν τελέοισι σπασμώδης, καὶ τὰ ἐς μέτωπον ἀλγήματα βαρέα, καὶ ἔρησις δυσκολαίνουσα. 6 Οὖρα ἐπίστασις, οἷσι ῥίγεα, καὶ ἐπὶ τοῖσι σπασμώδεσι· 7 οἷον καὶ αὐτὴ φέλξασα ἐφίδρωσεν. 8 Αἱ ἐς ἄκρητα τιλλόμεναι καθάρσιες, σὺν πᾶσι περιξυήκεσι. 9 τελίοισι δὲ καὶ πάνυ σὺν τοιούτων καὶ τὰ περὶ ὦτα ἀνίστανται. 10 Αἱ παρεγχώδεες φρασύτιλοι ἐπιτάσιες σπασμώδεες· ἄλλως τε καὶ μετ' ἱδρῶτος. 11 Σπασμώδεες δὲ καὶ αἱ τρομώδεες καὶ αἱ μελαφρίνες καὶ ἀψύξιες δοκέουσι, [ἀπὸ] καὶ ὅλου σώματος, 12 σὺν τελέοισι καὶ ὑμενώδεες ἀφρώσιες. 13 Ὀμμάτων ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίῃ σπασμὸν ἐγγὺς σημαίνει. 14 Πήχεος ἀλγήματα μετὰ ταχυήλου, σπασμώδεα. 15 ἀπὸ ὠσὶ πάντα δὲ τοῦτο, 16 ἐς καὶ φάρυγγα, ὠζροὶ, ἰχνοὶ, σιελίζοντες. 17 σὺν τέ-

xv. A ventre sublivida, turbulenta: 3 & lotia tenuia ac aquosa, suspecta. 4 Fauces exasperatæ parum, & venter murmurans inanibus ad egerendum surrectionibus, & frontis dolores, & palpantes, delassati, in stragulis ac vestimentis dolorosi. Quæ ex his augentur, difficilia sunt. 5 Somnus ' multus in his convulsorius, & dolores in frontem graves, & mictio difficilis. 6 Urinæ suppressio quibus rigores, & in convulsoriis affectionibus: 7 velut & ipsa ubi inhorruit, sudavit. 8 Meracæ desinentes purgationes, omnibus quidem exacerbatoriæ sunt. 9 His vero etiam valde. Ex talibus etiam circa aurem abscessus exurgunt. 10 Turbulentæ ferociſſimæ è somno ' excitationes, convulsoriæ sunt tum alias, tum cum sudore. 11 Et colli, & dorsi perfrigerationes apparentes, sed & per totum corpus. 12 In his etiam spumosæ mictiones, una cum animi deliquio, 13 & oculorum obscuratio, convulsionem prope adesse significant. 14 Cubiti ac colli dolores, convulsorii. 15 A facie autem hi. 16 In faucibus sonitus frequentes, cum salivæ sputatione. 17 In ' his in somnis

τελέοισιν· οἱ δ' ὕπνοις ἰδρῶτες, ἀγαθοί. 18 ἦ ῥᾳ γε καὶ τοῦ ἱδρῶτος κουφίζεσθαι τοῖς πολείοισι κ' πονηρόν; 19 οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι τελέοισιν ἄφοροι.

somnis ſudores, boni. 18 Num & ſudore levari, plurimis non malum eſt? 19 Dolores ad infernas partes, his toleratu faciles.

40 XVI. "Οἱ δ' ἀνρεσθῖσιν ἐφιδρώσιες, κεφαλαλγίαι, κωλικοὶ ἀποπλεκαμβάνοι, ἀπαζομένοι. 2 "Τὰ ἰσοψάθυρα ὑγρὰ ἀναχωρήματα ταῦτα ἐπεψύχοντα, ἐκ ἀκμάζοντος, φλαῦρα. 3 τὰ ἐπὶ τελέοισι ῥίγεα, κύσιν καὶ κωλικὸν ἐπιλαμβάνοντα, ὀδυνώδεα. 4 ἦ ῥᾳ τὸ καυματώδεες τελέοισιν ἔχει τι ἀπαζομένοις; οὐκ αὖ θαυμάσαιμι. 5 "Τὰ δ' ὀξέα ἐμέτοισιν ἐλκόμενα, φλαῦρα. 6 καὶ αἱ λαθικραὶ διαχωρήσιες δύσκολοι. 7 ἄγλιχρα δ' ἐκ τούτων διεξελθόντα, ἐξίσασι) καὶ μᾶλλον πολλῶ. 8 οἱ δ' ἐκ τούτων καματώδεες ὑπνοὶ λαπαγίνουσι; 9 τὰ δ' ἐκ τοιούτων μακρόλιπες ἐπιτρέπει. 10 ἦ ῥᾳ καὶ ταῦτα κρίσιν ἔχοντι ξηρώδεες δύσκριτοι; 11 "Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς τράχηλον καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα καὶ ἀφιστάμενα λύσιν ἀφιστάλητικὸν τρόπον, ἀπαζομένα [καὶ] παρακρυπτικά. 12 ἦ ῥᾳ γε καὶ λύει) τι τοιοῦτο τὸ ἀπασμῶ; 13 ἐκ τούτων ποικίλως λαμβάνεσθαι, λαβὸν δ' αὐτῶν ἰόντες.

40 XVI. In febribus exudantes caput dolentes, alvo intercepta, convulſi fiunt. 2 Subfriabiles liquidæ alvi egeſtiones, perfrigerantes non ſine febre, malæ ſunt. 3 Rigores ex his veſicam & ventrem occupantes, doloroſi. 4 Proinde ſoporem ' his habere aliquid convulſorii, non ſane mirum apud me fuerit. 5 Quæ in acutis vomitorio modo trahuntur, mala ſunt. 6 Et albæ alvi egeſtiones, difficiles. 7 Non viſcoſa ex his progreſſa, cum multo ardore ad mentis emotionem perveniunt. 8 Num ex his ſoporoſi torpidi fiunt? 9 Morbi ex talibus diutius durant. 10 Num circa judicationem hi areſcentes difficulter ſpirantes? 11 ' Quæ ex lumbis ad collum ac caput progreſſa ſunt, & levis ſyderationis modo reſolverunt, convulſoria fiunt & mentem emoventia. 12 Num & ſolvuntur talia convulſione? 13 Ex talibus varie ægrotant, & per eadem progreſſi.

XVII. "Οἱ δ' ὑστερικοῖσιν ἀπύρετοι ἀπάζμοί, δύσκριτοι εἶναι καὶ δορκάδι. 2 "Κύστις ἀποληφθεῖσα, ἀλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, 41 ἔχει τι ἀπασμώδες. 3 τὰ δ' ἀπὸ καματώδεως ἐν τελέοισιν ὀλιγόμοιρα δύσκολα, ἢ μᾶλλον ὀλίθρια. 4 ἦ ῥᾳ γε καὶ τοιοῦτο ἀφιστάμενον τὸ τοιοῦτον; 5 "Ἦ ῥᾳ γε καὶ κροτάφοισιν ἀφέων διακοπὰς ἀπασμὸν ἐπικαλέονται; 6 "Ἢ τὸ μεθύοντα πληγῶσιν; 7 "Ἢ τὸ ἰνὸς αἷμα ἐπὶ τὰ ἀρχήματα τῶν ποιεῖ ἀπαζομένα; 8 "Ἐν ἱδρῶτι πλύσια ἀπο-

XVII. Convulſiones in his quæ ab utero ſtrangulantur ſine febre, faciles ſunt, velut etiam Dorcadi. 2 Veſica intercepta tum alias, tum cum capitis ' dolore, habet quid convulſorium. 3 Quæ in his cum torpore exolvuntur, difficilia ſunt, non tamen perniciosa. 4 Num id quod tale eſt, etiam mentem emovet? 5 Num & oſſium circa tempora diſſectiones convulſionem accerſunt? 6 aut ſi quis ebrius verberetur; 7 aut ſanguis multus effluat in principiis, num hoc facit convulſionem? 8 In ſudore ſputa

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 519 sur 917

ρεκρέουσα πυρηδόα ἰσόλυ, δύσθετα.
9 ἦ ῥά γε τελέοισιν ἐπί τινας ἡμέρας κηλίαι καθυγραίνονται; εἴμεν. 10 ἦ ῥά γε τελέοισιν ἐς ἄρθρον ἀπόσημα ἵξει; 11 " Τὰ ἐπ' ὀλίγον θρασέως ἀνακρέουται, μελαγχολικά. 12 ἢν δὲ ἀπὸ γυναικείων ᾖ, θηλώδεα. 13 ἐπὶ πολλὸν δὲ τοῦτο συμπίπτει. 14 ἦ ῥά γε καὶ ἀπαρεμώδεες εἶται; 15 ἦ ἐν γε καὶ αἱ μὴ κάρη ἀφωνίαι ἀπαρεμώδεες; 16 οἷον τῇ βοὸς νεύρου θυγατρί. 17 [ἢ] ἤρξαντο γυναικείων παρεόντων πυρέσσειν.

XLIX. " Οἷσιν ἐν ἀπασμῷδέσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν ἀτενέως, ἔτι παρ' ἑωυτοῖσιν ἐόντες, ἀμφοτέρωσί τε μακροτέρως. 2 " Τὰ ἀνάπαλιν αἱμορραγέοντα, κακόν. 3 οἷον ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιῆς ῥυέντα, καὶ τὰ κατὰ ὑποχόνδριον ὡσαύτως. 4 ἐφ' ἑδρῇσι δὲ κάκιον. 5 " Τὰ ἐκ ῥινέων μικροῖς ἑδρῇσι πεελψυχόμενα, κακοήθεα. 6 " Μετ' αἱμορραγίδα μελάνων διόδους, κακόν. 7 πυρὸν δὲ καὶ τὰ ἐξερυθροίδεα. 8 ἦ ῥά γε τεσσερτεύοισι τοῦτο αἱμορραγές; 9 κωμώδεες ἐκ τούτων ἀπαλλάσσονται. 10 ἦ ἐκ μελάνων ἀναδιελθόντων καὶ κηλίης ἐπαρξείσης; 11 " Τὰ αἱμορραγεῦντα ἐφιδρωῦντα τρώματα, κακοήθεα. 12 ὅτοι λεληθότως λαθραίως τελεύτῶσι. 13 " Μετ' αἱμορραγίδα ἐκχέουσι καὶ μελάνων ἀναχώρησιν ἐν ὀξέσι κώφωσις, κακόν. 14 αἱ μετ' ἀναχώρησις ἐν τυτθοῖσιν ὀλέθριον. 15 κώφωσιν δὲ λύει. 16 " Ἐν ὀσφύι ἐπώδυνον καρηλγικὰ ἀναστάντα σημεῖα αἱμορροΐδων. 17 οἶδμα δὲ καὶ

defluentia febricitanti, levia sunt. 9 Num ad dies aliquot alvi humectantur? arbitror. 10 Num his ad articulos abscessus fiet? 11 Quæ modice ferociter mentem emovent, atrabiliaria sunt. 12 Si vero à muliebrium purgationum retentione fuerint, ferina. 13 Hæc vero sæpius accidunt. 14 Num & convulsæ fiunt hæ? 15 Num & vocis interceptiones cum sopore, convulsoriæ sunt? 16 velut coriarii filiæ, 17 quæ muliebribus purgationibus præsentibus affici cœpit.

XLIX. Quibus convulsis oculi intente relucent, neque apud seipsos sunt, & diutius ægrotant. 2 Sanguinis eruptiones ex contrario, malæ sunt: 3 velut in splene magno, si ex dextra nare fluat. Et circa præcordia eodem modo res se habet. 4 Verum cum sudore hoc pejus est. 5 Ex naribus erumpente sanguine, cum exiguis sudoribus, perfrigescentia maligna ac prava. 6 Post sanguinis eruptionem nigrorum per alvum transitus, malus. 7 Prava sunt etiam valde rubra. 8 Num vero quarto die hæc sanguinis eruptio contingit? 9 Soporosi ex his convulsione moriuntur. 10 Num nigris prægressis, & ventre tumefacto? 11 Vulnera sanguinem fundentia, exudantia, maligna 12 Sic affecti loquentes latenter moriuntur. 13 Post modicam sanguinis eruptionem, & nigrorum egestionem, in acutis surditas malum. 14 Sanguinis egestio in his pernicioſa. 15 Verum surditatem solvit. 16 Lumbis dolentibus oris ventriculi dolores accedentes, signa hæmorrhoidum fluxionis futuræ sunt. 17 Arbitror autem & hos prægressæ hæ-

καὶ σφυγμὸν σημεῖον.

XIX. " Τὰ πίδακι αἱμορροίσι χρόνοισιν αἱμορραγεῦσι, ὀλιγώδεα, δύσκολα, ἀκλυόμενα, μὴ αἱμορραγήσαντα, ἐπιληπτικὰ τελεῦσι. 2 " Τὰ δὲ τὸ πρωΐ πυρετώδεα, ἄγρυπνα, λιποψυχώδεα, ἐκλαῖα καὶ φιλοτίμα, νύκτα πονήσαντα, εἰς τὸν αὔριον ἱδρῶσαντα, καθιστέχοντα, περικρέσαντα αἱμορραγήσι λαύρας. 3 Ἦ ῥά γε τὸ ὑδαλῶδες ἔχον τοιοῦτόν τι σημαίνει; 4 " Οἷσιν αἱμορραγίαι πολλαὶ γενόμεναι, σφυγμὸς καλὸς χρόνου κοιλίαν πονηρεύσηται, ἦ μὴ τὰ ἔργα πεπάνῃ. 5 " Αἱ ἐν κρισίμοισι ψυξίες [ἐκ] τῶν αἱμορραγιῶν ναυτικαί, κάκιστα. 6 " Οἱ κεφαλαιγικοί, καὶ βρίσμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμορραγικοί. 7 ἄλλως τε καὶ, ἢν τι ἐν τραχήλῳ σέλεινη. 8 " Τὰ ἀγρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῷ αἱμορραγεῖ· 9 ἄλλως τε καὶ, ἢν μή τι προῤῥυήκῃ. 10 Ἦ ῥά γε φλέξαντα; 11 " Τραχήλου ὀδυνώδεα, ὄμματα ἐξέρυθρα, αἱμορραγικά. 12 " Οἷσι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμορραγές, καὶ ἐπῤῥιγές, ἢν ἐν κοιλίῃ λεπτερωδὴς ἡ ἐπίσκληξις, ἢ ἀσκαρίδες, ἢ ἀμφότερον;

XX. " Οἷσιν ἐξ ὀσφύος [ἀλγήμασι] ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρας ναρκώδεις, κεφαλαλγικοί, ἠχώδεες, αἱμορραγέουσι λάπαρος καὶ κοιλίη δὴ καλαῤῥήγνυται. 2 ' Τισὶ γνώμη παραχώδεες ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 3 " Οἷσιν ἐφ' αἱμορραγίῃ λάπαρος πυκνὴ μεγάλων

hæmorrhoidum eruptionis signum esse.

XIX. ' Sanguinis eruptiones ſtatis temporibus contingentes, ſiticuloſæ, difficiles ac exolventes, ſi ſanguinem non effuderint, in comitialem morbum finiunt. 2 Morbi qui ſtatim turbulenti ſunt, inſomnes, ſanguinem de naribus ſtillantes, ſexta die allevati, noctu afflixerunt, poſtridie exudarunt, in ſomnumque delati mentem emoverunt, hi large ſanguinem fundunt. 3 Num & aquoſa ' urina tale quid ſignificat? 4 Quibus ſanguinis eruptiones plures, his temporis progreſſu alvi male afficiuntur, ſi non urinæ concoctæ fuerint. 5 In judicatoriis perfrigerationibus, ſanguinis eruptiones fortes peſſimæ ſunt. 6 Capite gravati, juxta ſinciput dolentes, inſomnes, ſanguinem profundunt, 7 tum alias, tum ſi quid ad collum contendat. 8 Vigiliis ' infeſtati, derepente cum inquieta jactatione, ſanguinem fundunt, 9 tum alias, tum ſi quid antea profluxerit. 10 Num ubi inhorruerunt? 11 Colli dolores, oculi valde rubicundi, ſanguinis eruptionem ſignificant. 12 Quibus alvo ſuppreſſa ſanguinis eruptio fit, & inſuper rigent: num alvus inteſtinorum lævitate corripitur, & obdurafit, aut aſcarides inſunt, aut utrunque?

XX. ' Quibus ex lumbis recurſus fit ad caput, & manus, hi torpidi, os ventriculi dolentes, ſanioſis ac ſeroſis humoribus pleni, large ſanguinem profundunt. Sed & alvus his turbulentis erumpit. 2 [His mens plerumque perturbata.] 3 Quibus ex ſanguinis eruptione larga ac

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 521 sur 917

λάνων συχνῶν ἀναχώρησις, ἐπισύσις δὲ αἱμορραγῆσιν, ὅτι κηλίδας ὀδωνώδεις, ἅμα δέ ποι φύσησιν, διάφοροι. 4 ἢ οὐ οἱ τοιῦτοι ψυχροῖσιν ἐφιδρῶσι πολλοῖσιν; 5 τὸ ἀναλυπραγμένον οὐ τελείοισιν ἧσον ἢ πονηρόν, οὐδὲ τὸ ὑφιστάμενον γονοειδές. 6 ἐπίσυχνον δὲ ὅτι ὑδατώδεια ἐρίσσει. 7 " Οἷσιν ἂν ἀπὸ ῥινῶν ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρίῃ μικρὸν ἢ ἀπόστασις, ἔχει τι δύσκολον. 8 ἐμέτῳ τετοίσι συμφέρει, καὶ κηλίδες παραχή. 9 " Ὅσιν ὀπίσω ῥίζῃ πυρετοὶ καὶ πιώδεις, γυναικεῖα καταστέλλει. 10 τραχήλῳ δὲ οὐ τελέσιν ὀδωνώδης, αἱμορραγικόν. 12 " Τὰ σέσοκα κεφαλιῶ, καὶ τὰ ἠχώδεα, αἱμορραγέει ἢ γυναικεῖα καταβιάζει. 13 ἕλκος τε καὶ ἰὼ κατὰ ῥάχιν κεῖμαι παρακολουθέει. 14 ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικόν. 15 " Οἱ καὶ κηλίδιν παλμοὶ, ὑποχονδρίων σύτασις ὑπομάκρου, ὀγκώδεις, αἱμορραγικοί· 16 φρικώδεες ὅτοι.

xxi. " Τὰ δὲ ῥινῶν λάβρα, βίαια, πολλὰ ῥυέντα, ἔστιν ὅτε ἐς σπασμοὺς περιστέλλεται. 2 φλεβοτομίη λύει. 3 " Αἱ πυκναὶ καὶ κατὰ μικρὰ ἐπαναστάσιες, ὑποξανθοὶ, γλίσχραι, ἔχουσι μικρὰ κατοχώδεα μετὰ ὑποχονδρίων ἀλγήματος καὶ πλαδαροῦ, ἐκφορικώδεες. 4 ἢ οὐ οἱ ἐπισύντων αὐτῶν ὅτοι ἐκλύονται; 5 εἴμεν τε καὶ αἱμορραγέει. 6 τὰ γὰρ ἐς ὀφθαλμοὺς ἀλγήματα ἐν τοῖσι, αἱμορραγικά. 7 " Ὑποχονδρίων ἔντασις μετὰ κεφα-

frequenti, nigrorum multorum fit egestio, hi suppressa alvo doloroſi sanguinem profundunt. Cum quadam vero fluxione, facile ferunt. 4 ' Num hi multos frigidos sudores excludunt? 5 Conturbata in his urina, non mala, neque id quod genituræ simile in ipsa residet. 6 Verum frequenter hi aquoſi mingunt. 7 Quibus in surditate & torpore parva est à naribus destillatio, ea habet quid difficultatis. 8 Vomitus his confert, & alvi perturbatio. 9 Quibus ex rigore febres cum lassitudine, his menses muliebres decurrunt. 10 ' At collum in his doloroſum, sanguinis eruptionis è naribus signum est. 11 Et per nares sanguinem effundere spes est ea 12 quæ caput concutiunt: & quæ aurium sonitum faciunt, sanguinem profundunt, aut menses deducunt, 13 tum alias, tum si juxta spinam ardor consequetur. 14 Fortassis autem & dysenteriam facient. 15 Et circa ventrem palpitationes cum præcordii intensione ' sublonga ac tumente, sanguinis eruptionem significant. 16 Inhorrescunt autem hi.

xxi. Quæ larga, violenta, multa ex naribus fluxerint, aliquando ad convulsiones adducunt. 2 Venæ sectio solvit. 3 Frequentes & paulatim contingentes ad egerendum surrectiones, sufflavæ, viscosæ, modica stercoracea habentes, cum præcordii ac lateris dolore, morbo regio participant. 4 Num autem ' his suppressis hi exsolvuntur? 5 arbitror sane: & sanguinem profundunt? 6 His tensio lumborum, & dolores in his, sanguinis eruptionem significant. 7 Præcordii tensio, cum capitis

καρηβαρίης καὶ κωφώσιος, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ὠτίων ὀχλέοντα, αἱμορραγίαι-
145 καί. 8 " Αἱ ἐνδεκαταῖαι ἀπόστασις 148
δύσκολοι· ἄλλως τε καὶ ὑποστάξῃ.
9 " Τὰ ἐν φρενίτισι αἵματα ἱδρώσαν- 149
τα κρισίμως, ἐς ὃ τὸν ὦτα ἕλκον
φλίξαντα ἀβρωδιλόως, ἀφεν-
πνίοντα, αἱμορραγήσαν εἶσιμα πε-
πυκνόμενα. 10 " Οἵσιν ἐξ ὀρθοῦς αἱ- 150
μορραγίαι λώβαι, ῥίγεα ἴσησι.
11 " Τὰ ἐξ αἱμορραγίης ῥίγεα, 151
πονηρά. 12 " Οἵσι κεφαλαλγίαι 152
καὶ ταχέλαι πόνοι, καὶ ὅλα δὲ πε
ἀκράτεα ἐν σώμασι τρομώδης,
αἱμορραγίαι λύσιν. 13 ἀπὸ καὶ
ἀπὸ τῶν χρόνων λύοντα. 14 " Οὖρα 153
155 τοῖσι ὑπόστασιν ἔχοντα τοιαύτην καὶ
ἐπ' ὀλίγον πεπεπτομένα, φλαῦρα.
15 καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε πο-
νηρόν.

XXII. " Τὰ ὑποκαιρώδεα 154
καὶ ἰκλιζώδεα, ἐν πόνοισι αἰφνα-
νόμενα. 2 οἷσι λύγξις, καὶ λίη
καταῤῥήγνυται. 3 ἴσως καὶ ἐπι-
στάσης, ἢ τοῖσιν ὀχλοῦσι. 4
ἢ καὶ τελέουσι καὶ τὰ ὑπὸ τὰ
ὦτα; 5 " Τὰ ἐπιχόμενα με- 155
τὰ ῥίγεα ἔσω, πονηρά· 6 ἄλ-
λως τε καὶ προκαταλάβῃ τὰ
παρ' ὦς, 7 ἢ καὶ ἐπὶ τούτοι-
σιν ἐλπίς; 8 " Ἐκ τροφιω- 156
δέων ὑποστάσιος ἰλυώδης, ὑ-
ποπίλιος, κακόν. 9 ἢ καὶ γε τῶν
πιέστων ὑποχόνδριον ὀδυνῶντες;
δεξιὸν οἱ δεξιόν. [καὶ] ὀχ-
λοῦντες. 10 ἢ καὶ τὰ παρ' ὦ-
τα τοιούτοισιν ὀδυνώδεα ἐπ' ὀλί-
γῳ; 11 καὶ λίη καταῤῥαγῆσα
τούτοισιν, ὀλέθριον. 12 " Ἐν 157
τοῖσι καυσώδεσι τὰ παρ' ὦς
μάλιστα. 13 " Τὰ ἐπὶ κοιλίη-
σι δυσωδέσι πυρετῷ ἑξεῖ, ὑπο- 158
χονδρίῳ μᾶλλον λοξοτέρῳ,
τὰ

capitis gravitate ac ſurditate, & quæ ad hæc conſequenter di-
vexant, ſanguinis eruptionem indicant. 8 Undecimo die ſan-
guinis ſtillicidia difficilia, tum alias, tum ſi ſuperſtillaverint. 9
Qui in ' horroribus ſimul judi- 255
catorie exudarunt, poſtridie vero poſtquam inhorruerunt
præter rationem vigilant, eos ſanguinem effuſuros eſſe arbi- 150
tror. 10 Quibus ab initio largæ ſanguinis eruptiones, rigor flu-
xionem ſiſtit. 11 Ex ſanguinis eruptione, rigores longi. 12
Quibus capitis dolores, ac colli dolores, & totius corporis im- 152
potentia quædam, ſanguinis eruptiones ſolvunt. 13 Sed & 153
' tempore ſic ſolvuntur. 14 Uri- 260
næ quæ in his qui juxta aures abſceſſus habent, cito & modice concoquuntur, malæ ſunt. 15
Et perfrigerari hoc modo ma- 154
lum eſt.

XXII. Subſoporati, morbo regio affecti, non valde ſentien-
tes, 2 quibus ſingultus, his alvus erumpit, 3 fortaſſis & ſup- 155
preſſa eſt. Hi exolvuntur. 4 Num his etiam abſceſſus juxta aures fiunt? 5 Suppreſſæ cum rigore urinæ, malæ, 6 ' tum alias, 265
tum ſi antea ſopor apprehende- 156
rit. 7 Num juxta aures abſceſſus parotides dictos, in his fore ſpes eſt? 8 Ex torminoſo ſubſidentia limoſa ſublivida, mala eſt. 9
Num ex præcordiis doler? puto dexterum, & exolvitur. 10 Num abſceſſus juxta aures talibus pa-
rum doloroſi? 11 Alvus erum- 157
pens his in omnibus pernicioſa eſt. 12 In anxioſis quibuſdam vigiliis abſceſſus circa aures ' maxime. 13 Ex volvulis gra- 270
veolentibus in febre acuta, 158
præcordiis ſublimibus diutius

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 523 sur 917

τὰ πυρ᾽ ὧς ἐπαρθέντα κλέινϛ. 14 " Ἐκ κωφώσιος ἐπιφανέος τὰ πυρ᾽ ὥτων. 15 ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι ἐπιγένηται, καὶ τοῖσι κωματώδεσιν, ἐπὶ τέτοισι μᾶλλον. 16 " Τὰ πυρ᾽ ὥτων φλαῦρα τοῖσι φθαρτικοῖσι.

xxiii. " Τὰ ἀπασμώδη τρόπον πυροξυώδεα καθέχως, τὰ πυρ᾽ ὧς ἀνίσησι. 2 " Τὰ ἀπασμώδες, τρομώδες, ἀσώδες, κατόχως, μικρὰ πυρ᾽ ὧς ἐπιπυροξυώδεα. 3 " Ἢ ῥά γε οἵσι τὰ πυρ᾽ ὥτων, κεφαλαλγικοί εἰσιν; 4 ἢ ῥά γε καὶ ἐφιδρῶσι τὰ ἄνω; 5 ἢ ῥά τι καὶ ἐπιῤῥιγώσιν; εἶτα καὶ κοιλίη καταῤῥήγνυται, καί τι κωμῳδέες; 6 ἢ ῥά γε καὶ ὑδατώδεα ἔρρει, ἀναιμῳδήματα λδυκῆσι, καὶ ποικίλως ἔκλδυκα, δυσώδεα, πρισῇ τε τὰ πυρ᾽ ὧς; 7 ἢ ῥά γε, οἵσι τὰ τοιαῦτα ἔρρει, ῥύξιες πυκναί; 8 ἢ ῥά γε καὶ γλῶσσαι τελέοισι λέιη; 9 " Οἵσι πυθμαίνησιν ἐΰσιν ἑκτέροι, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, μεθ᾽ ὑποχονδρίων σκληρῶν καὶ ψυχθέεσι, τὰ πυρ᾽ ὥτων μεγάλα ἰσχυντα. 10 " Τὰ κωματώδεα, ἀσώδεα, ὑποχονδρία ὀδυνώδεα, ἐμετώδεα μικρὰ, σὺν τούτοισι τὰ φθαρτὰ τὰ ὧς ἐπανίσχει. 11 ἀφόβιος ἢ καὶ τὰ ἀφὶ τὸ ἀφίστιον.

xxiv. " Κοιλίης μέλαινα κοπρώδεα διέσις, κῶμα ἐπιφανὲν, τὰ πυρ᾽ ὧς ἀνίσησι. 2 " Βηχία ' μετὰ πλυσμοῦ ὀνίτι, τὰ πυρ᾽ ὧς λαπίσϛ. 3 " Ἐκ κεφαλαλγίης κῶμα καὶ κώφωσις πυρ᾽ ὧς τὶ ἐξερεύγεται. 4 " Ὑποχονδρίου σωμάτιος

permanentibus, absceſſus circa aures oborri occidunt. 14 Ex ſurditate leniter absceſſus circa aures fiunt, 15 tum alias, tum ſi anxioſum quippiam ſuccedat, & ſoporoſis inter hos adhuc magis. 16 Absceſſus juxta aures leviter ſyderatis mali ſunt.

xxiii. Quæ convulſorio modo exacerbantur, cum ſtuporis detentione, absceſſus juxta aures producunt. 2 Convulſio, tremor, anxietas, cum ' ſtuporis detentione, parvos circa aures absceſſus exacerbant. 3 Num quibus absceſſus ſunt juxta aures, capitis dolore affecti ſunt? 4 Num & ſupernis partibus exudant? 5 Num inſuper rigent quoque aliquo modo? Deinde & alvus erumpit, & ſoporoſum quippiam habent? 6 Num & aquoſæ ' urinæ alba innatantia habentes, & quæ varie exalbidæ ſunt, ac fœtidæ, absceſſus juxta aures faciunt? 7 Num quibus tales urinæ, frequentes ſanguinis e naribus ſtillæ profluunt? 8 num & lingua his lævis eſt? 9 Quibus magnum & frequentem ſpiritum habentibus morbus regius, & febres acutæ cum præcordiis duris perfrigeratæ ſunt, num his absceſſus magni ad aures conſiſtunt? 10 ' Soporoſa, anxioſa, præcordia dolentia, vomitoria parva ſymptomata? In his absceſſus juxta aures oboriuntur. 11 Antea vero & ea quæ circa faciem fiunt.

xxiv. Alvo nigra ſtercoracea egerente, ſopor inſuper apparens, absceſſum juxta aures producit. 2 Tuſſiculæ quæ ſunt cum ſputatione, absceſſum circa aurem ſubmovent. 3 In capitis dolore ſopor & ſurditas, circa aurem absceſſum ' aliquem cruciat. 4 Præcordii diſtentio cum ſopo-

μὴ κώματ⸗ ἀσώδεας καὶ κεφαλαλγίης, τὰ παρ' ἕδρης ἐπώρη. 5 [8] Τὰ ἐπώδυνα παρ' ἕδρης ἀκρήτως γιγνόμενα, φλαῦρα.

sopore anxioso, ac capitis dolore, abscessus circa aurem attollit. 5 Dolorosi aurium abscessus, citra judicationem dissipati, mali sunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ τὸ δεύτερον.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORVM liber secundus.

Basil. græc. Foesius sect. 11, 63, 83. Basil. lat.

pag 413 ΤΩΝ ἰητρῶν προρρήσιες ἀπασέων συχναί τε καὶ καλαὶ καὶ θωμαστάι· 2 οἵας ἐγὼ μήτ' αὐτὸς προεῖπον, μήτ' ἄλλου τευ ἤκουσα προλέγοντος. 3 εἰσὶ δ' αὐτέων καὶ μὴ τοιαίδε. 4 ἄνθρωπον δοκέειν ὀλέθριον εἶναι καὶ τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι αὐτέῳ, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν· 5 ἐπῆσθαι δὲ ἰητρὸν ἕτερον ἐπεῖναι, ὅπ' ὁ μὲν ἄνθρωπος οὔκ ἀπολεῖται, ὀφθαλμῶν δὲ τυφλὸς ἔσται. 6 καὶ παρ' ἕτερον, δοκέοντα πανυκάκως ἔχειν, εἰσελθόντα προφήσειν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἀναστήσεσθαι, χεῖρα δὲ χωλὸν ἕξειν. 7 καὶ ἄλλῳ τῳ, δοκέοντι μὲν περίσσεσθαι, εἰπεῖν, αὐτὸν μὲν ὑγιέα ἔσεσθαι, τῶν δὲ ποδῶν τοὺς δακτύλους μελανθέντας ἀποστήσεσθαι. 8 καὶ τἄλλα τοιαῦτα προρρήματα λέγειν τοιαῦτα τῷ εἴδει. 9 Ἕτερος δὲ τρόπος προρρήσιος ἀνακειμένοισί τε καὶ πράσσουσι πρηκτομένοισι προφήσειν, τοῖσι μὲν θανάτους, τοῖσι δὲ μανίας, τοῖσι δὲ ἄλλας νόσους. 10 ἐπὶ πᾶσι τούτοισί τε καὶ τοῖσι προτέροισι χρόνοισι προφηλίζειν, καὶ τελέως ἀληθεύειν. 11 Ἄλλο δὲ σῆμα προ-

1 MEDICORUM prædictiones narrantur multæ, & variæ & admirandæ, 2 quales ego quidem neque ipse prædixi, neque alium aliquem prædicere audivi. 3 Sunt autem aliquæ ex ipsis hujusce modi. 4 Hominem pernicioſe affectum esse, & medico ipsum curanti, & aliis videri. 5 Verum medicum alterum superveniſſe ac dixisse, non peribit hic homo, verum cæcus evadet. 6 Item ad alium qui omnino male habere videbatur, ingressum prædixisse, hominem quidem evasurum esse, verum manum claudam habiturum: 7 & ad alium quendam qui similiter superstes fore non putabatur, dixisse, ipsum quidem sanum fore, verum pedum digitos nigrefactos putrefactione corrumpendos esse. 8 Et aliæ hujusce modi prædictiones in tali prædictionis specie dicuntur. 9 Alius autem prædictionis modus est, ementibus ac negociationes tractantibus prædicere, aliis mortem, aliis insaniam, aliis alios morbos: 10 & ad hæc omnia, etiam ea quæ prioribus temporibus facta sunt prædicere, ac 13 omnia vera narrare. 12 Alia porro

pag 443 pag 549

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 525 sur 917

ασθρήσιων τάδε λίγε)· τὰς ἀ-
θλητὰς γινώσκειν, καὶ τὰς τῶν νούσων
ἀντιλαμβανομένας τε καὶ παλαι-
στριούσας, [12] ἢν τι ἢ σῖτία ἀπο-
λίπωσιν, [13] ἢ ἑτεροῖόν τι φάγωσιν,
[14] ἢ πολὺ πλείονι χρήσωνται), [15] ἢ
τὰ ἀφροδίσια ἢ πλείστα ἀπολίπωσιν, [16] ἢ
ἀφροδισίων ἢ ἄρξωσι. [17] τούτων
πάντων ἐδὲν λανθάνει, ἐ δ' ἐν
ὀ σμικρόν τι εἴη ἀπεληλάσας ἄνθρω-
πος, ὅτως ἐξηκριβωκώς. [18] ὅτοι
πάντες οἱ τρόποι λεγόντων τῶν ἀσθε-
νήσιων.

11. [1] Ἐγὼ ἢ τοιοῦτος μὲν ἐ μαν-
τεύσομαι· [2] σημεῖα ἢ γράψω, οἵοισι χρὴ τεκμαίρεσθαι τὰς τε
ὑγείας ἐσομένας τῶν ἀνθρώπων,
καὶ τὰς ἀποθνησκούσας· [3] τὰς τε
ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἢ ἐν πολλῷ ὑγι-
είας ἐσομένας, ἢ ἀπολουμένας.
[4] [1] γράφεται δὲ μοι καὶ περὶ
ἀποστάσιων, ὡς χρὴ ἐπισκέπτε-
σθαι ἑκάστας. [5] [1] δοκέει δέ μοι καὶ
τὰς περιπτώσιας τὰς τε τῶν χολά-
σιων καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων,
[6] ἤδη ἀποσημαζομένας τὸ νουσήμα-
τος περιεῖναι, καὶ ὀλίγα εἰδέναι,
ὅτι ἐ πολυτρεμένης ἡ ἀποστάσιος,
[7] εἰ μὴ τόδε εἶχεν· [8] πολὺ μᾶλλον
ἢ πρὶν ἄρξασθαι τὴν ἀπόστασιν γινο-
μένην. [9] [1] ἐλπίζω ἢ καὶ τάλλα
περιῆσθαι ἀνθρωπινότερον ἢ ὡς
ἀπαγγέλλεται· [10] ἃ δὴ τοῖσι ἀγνοε-
ομένοισί τε καὶ κεκραμένοισι λέγε-
ται περιῆσθαι· θανάτους τε καὶ
νουσήματα καὶ μανίας. [11] ταῦτα δέ
μοι δοκεῖ τοιαῦτα γίνεσθαι, καὶ
ἐδέν τι χαλεπὸν εἶναι περιεῖναι
τῷ βουλομένῳ τὸ τοιόνδε ἐπα-
γωνίζεσθαι. [12] [1] πρῶτον μὲν
γὰρ τοὺς ὑφύδρους τε καὶ φθινώ-
δεας τίς οὐκ ἂν γνοίη; [13] ἔπει-
τα [14] τε τοὺς παραφρονήσοντας ἐπὶ
μὴ

adhuc forma prædictionum eſt, athletas & cos qui morborum cauſa exercentur ac ſe fatigant cognoſcere, [12] ſi quid aut circa cibum deliquerint, [13] aut alteratum quippiam ederint, [14] aut potu uberiore uſi fuerint, [15] aut deambulationem intermiſerint, [16] aut res venereas quaſdam exercuerint. [17] Horum omnium nihil illos latet, adeo ut etiam minima quæque, in quibus non paruerit homo, exacte cognoſcant. [18] Hi omnes prædictionum modi eſſe feruntur.

11. Ego vero talia quidem non vaticinabor. [2] Verum ſigna ſcribam, ex quibus & ſanos futuros homines, & morituros conjectare oportet: [3] & tum brevi tempore, tum longiore, ſanos futuros, aut perituros. [4] Scriptum eſt autem à me & de abſceſſibus, quomodo ſingulos conſiderare conveniat. [5] Arbitror autem & eos qui de clau-
dicationibus prædixerunt, aliiſque ejuſmodi, [6] confirmato jam morbo prædixiſſe, & quum jam manifeſtum eſſet, quod abſceſſus non eſſet recurſurus, [7] ſi modo intelligentiam habuerunt: [8] multo ſane magis quam priuſquam abſceſſus fieri inciperet. [9] Spero item & alia prædixiſſe, magis humano more quam refertur [10] (quæ videlicet ementibus & negociationes tractantibus prædixiſſe dicuntur) mortes, & morbos, & inſanias. [11] Atque hæc mihi videntur talia facta eſſe, & nulla mihi videtur eſſe difficultas prædicendi, ſi quis circa talia ſtudium ac curam adhibere velit. [12] Primum etenim aqua inter cutem laborantes, & tabidos quis non cognoverit? [13] Deinde deliraturi non diu latere poſſunt,

μὴ πολὺ λευκάνῃ, εἴ τις ἐιδέη, οἷσι τὸ νόσημα τοῦτο ἢ ξύμφυτός ἐστιν, ἢ πρόσθεν ποτ' ἐμάνησαν. 14 εἰ γὰρ ἔτοι οἱ ἄνθρωποι οἰνοφλυγίῃσιν, ἢ κρεηφαγίῃσιν, ἢ ἀγρυπνοίῃσιν, ἢ τῷ ψυχῷ ἢ τῷ θάλπει ἀλογίστως ὁμιλοῖεν, 15 πολλὴ ἐλπίδες, οὐκ ἐπιτήδεια σιτεόμενοι ὧδε διαφθερεῖν αὐτούς. 16 τούς τε αἱμορροΐδας ἔχοντας, εἴ τις ὁρώη ἐν χειμῶνι πολυποτέοντάς τε καὶ ὑδρηλοὺς καὶ ὑπόχρους ἐόντας, ἔστι προφητεῦσαι ἀμφὶ τούτων. 17 ἐς γὰρ τὸ ἔαρ κοπιαρὴς ἔχοντα τὸ αἷμα, πολλὴ ἐλπίς. 18 ὥστε ἀχρόας τε καὶ ὑδρηλοὺς ἀπὸ τοιούτων τοιοῦτοι εἶναι.

III. Ἀλλὰ χρὴ προλέγειν καὶ παρεμαθητεύοντα παῦτα τοῦτο, ὅστις τῶν πεπτέων ἐπιμελέεται ὑγιασμάτων. 2 ἔστι γὰρ ἐκ τῶν γεγραμμένων προφητεῦσαι καὶ ἰήσασθαι, καὶ μεταλλάξαι, καὶ διαιτῆσαι. 3 ἃ ποιεῖν σοὶ ἐγὼ καὶ ἄλλα πάμπολλα τοιοῦτα. 4 ἀλλὰ τὰ δύσγνωστα τοῦτο ἐδόκεέ μοι γράψαι. 5 συμβουλεύω δ' ὑμῖν σπουδαιοτάτους εἶναι, καὶ σὺ τῇ ἄλλῃ τέχνῃ, καὶ σὺ τοῖσι τοιούτοισι προσφέρεσθαι. 6 γινώσκω ὅτι, ἐπιτυχὼν μὲν εὖ τις δ' προσφέρηται, θαυμασθείη ἂν ὑπὸ δ' ξυνιόντων ἀληθέως. 7 ἢν δὲ ἁπαλλοτριωθῇ εὖ τις, ὑπὸ τοῦ μισεῖσθαι, τάχ' ἂν καὶ μανείη δόξειεν. 8 ὧν δὴ ἕνεκα κελεύω, σπουδαίως τὰ προφητεύματα ποιέεσθαι, καὶ τἄλλα πείθεσθαι, καὶ τοῦτο τε, 9 καὶ τοί γε ἀκούω καὶ ἐγώ, ὅτι κομίζουσιν ἀρρῶστοι τοὺς ἀνθρώπους τὰ λεγόμενά τε καὶ πεποιήμενα ἐν τῇ τέχνῃ, ὅτ' ἀπαλλάσσοντος.

IV. Ἀμφὶ οἷς δὲ γυμνάζονται καὶ πονεῦσι καὶ πλεονεκτέουσιν, τοὺς μὲν ἀπειρίας τοὺς λεγομένους, ὡς λέγουσι οἱ λέγοντες, ὅτι δικαίως εἶναι,

possunt, si quis noverit quibus his morbus cognatus est, aut prius aliquando insaniverunt. 14 Si enim hi homines ebrioſi fuerint, aut carnes voraverint, aut vigilaverint, aut in frigore aut calore inconsiderate versati fuerint, 15 multus timor est ex tali victus ratione ipsos deliraturos esse. 16 Et eos qui hæmorrhoidas habent, si quis hyeme multo potu uti viderit, & bono colore præditos, de his prædicere licet, 17 quod ad ver multa spes sit sanguinis eruptionis, 18 ut & decolores & aquatici sub æstatem fiant.

III. Verum omnia hæc addiscere ac prædicere oportet, si quis in talibus studiis palmam ferre expetat. 2 Licet enim ex scriptis prædicere, & mortem, & insaniam, & bonam habitudinem. 3 Possem autem referre & alia multa hujusmodi, 4 sed quæ facillima cognitu sunt visum est mihi scribere. 5 Consulo autem ut quam prudentissime agant, tum in reliqua arte, tum in hujusmodi prædictionibus, 6 illius probe memores: quod si cui succesſerit prædictio, is apud ægrotum intelligentia præditum in admiratione fuerit. 7 Si vero quis aberrarit, supra hoc quod odio habetur, fortasse etiam insanire videbitur. 8 Quapropter jubeo, ut tum alias omnes, tum has prædictiones prudenter faciant: 9 quanquam sane & audiam, & videam, neque judicare recte homines ea quæ dicuntur ac fiunt in arte, neque narrare.

IV. Cæterum de his qui exercentur ac laboribus se fatigant, eas asseverationes quas afferunt hi qui ipsas afferunt, neque esse

εἶναι, ὅτ' εἴ τις δοκέῃ, κωλύω δοκέειν.
[2] τὸ δὲ σημεῖον μὴ ὑπὸ ἀδένος βλάπτεται
τὴν ἀποσημάσιν μηδὲ, ὅτε κακὸν, ὅτε ἀγαθὸν, ὅτε κακῶν, [3] ὧι χρὴ πίστιν σύμπαντα εἰδέναι, εἴτε ὀρθῶς ἀπήγγελται, εἴτε μή. [4] ἄλλως γὰρ ἐμοὶ εἰκοτολογίη τῶν βαλλομένων πίστιν. [5] ἐγὼ γὰρ ἐμποδὼν ἴστεμαι. [6] δοκέω γὰρ αὐτῶν εἰ πάλαι τῆς λέγεται, ἢ τῶνδε τὰ πρὸς τὰς γιγνωσκομένους, ἢ οἰκείων τε καὶ ἐπιτερπομένων, [6] πρῶτον μὲν τὰ σημείων τεκμήρασθαι τοῦτον γνόντα, [7] ἔπειτα εἰκάσαι τε καὶ ἀνθρωπίνως προσφέρειν. [8] ἅμα δὲ τὰς αὐτὰ παραλλάσσοντας πρὸς ἀλλήλους διηγέεσθαι ἢ ὡς ἐγίνοντο. [9] ἐπεὶ καὶ ἐν τῇσι νούσοισιν οὐ πάσας γινώσκειν ἁμαρτάνεται. [10] καίτοι καθεύδειν γε οἱ ἄνθρωποι, καὶ διαιτέονται ὀλιγοτρόφοισι χρῶνται. [11] ὥστε μὴ πάνυ πολλὰ δεῖ ὁρᾶσθαι τὰ μελεδαίνοντα. [12] οἱ μὲν γὰρ πίνουσι μόνον, οἱ δὲ πρὸς τῷ πίνειν, καὶ ὀφθῆναι, ἢ σῖτον βέλτιον ἐπιφέρονται. [16]

v. Ἀνάγκη ἐν τῷ τοιούτῳ, τοὺς μὲν τῷ ποτῷ πολλῷ χρησαμένους δυσκοιλίους γίνεσθαι, καὶ ἧσσον οὐρεῖν τὸν φλέγμα καὶ τὴν σῖλλαν ταχέως, διψῶσί τε μᾶλλον καὶ πυρέσσουσιν. [3] εἰ δέ τις ἀμφοτέροις, καὶ τῷ ποτῷ καὶ τοῖσι σιτίοισι πολλῇσι ἀμέτρως χρήσεται, [4] πρός τε τῷ πυρέσσειν, καὶ δυσπνοεῖν καὶ τὰ σπλάγχνα πολλῷ μᾶλλον καὶ μείζω ἔχειν. [5] ἔξεσι δὲ καὶ ταῦτα πάντα καὶ ἐπισκέψασθαι καὶ μαθεῖν, καὶ πάντα τοῖσι δοκιμείοισι, εἰσὶν ἔχομά τε καὶ χρείμεθα, οὐ πάνυ. [6] πρῶτον μὲν γὰρ τῇ γνώμῃ τε καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἄνθρωποι κάλλιστα ἐνορῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀτρεκέως διαιτώμενον ῥᾷστα ἐστι γνῶναι, ἵνα μὴ ἀπέχῃσθαι, ἢ πολυοδιηρίσιαι, καὶ πολλὰ ἐσθίειν. [7] ἔπειτα τῇσι χερσὶ

puto, neque si quis putat prohibeo. [2] A nullo enim signo, neque bono, neque malo, læduntur suspiciones, [3] cui signo fide habita quis sciat, an recte pronunciatum sit, aut secus: [4] alioqui per me licet ut si quis velit credat. Non enim ego impedimento sum. [5] Arbitror autem si quid veri ab ipsis dicitur, aut his qui de his qui exercentur asseverant, aut illis qui prius scripti sunt: [6] primum quidem hunc qui cognovit, ex signis conjectasse: [7] deinde vero ambigue & humano more prædixisse, [8] & simul eos qui id narrant, monstrosius quam factum fuit recensere. [9] Nam neque in morbis facile est peccata cognoscere, [10] etiamsi decumbant homines, & victu parum nutriente utantur, [11] ut non adeo multa intueri opus sit eum qui hæc considerandi curam suscepit. [12] Alii enim bibunt solum: alii ad hoc quod bibunt, aut sorbitionem, aut cibum pauciſſimum assumunt.

v. Necesse igitur est eos qui uberiore potu usi sunt, magis difficulter spirare, & plus urinæ ejicere. [3] Si vero quis utrisque, & potu & cibo, immodice usus fuerit, [4] ad hoc quod febrit, & difficulter spirat, etiam ventrem circumtentum & majorem habebit. [5] Licet porro & hæc, & alia omnia experimentis optime explorare, quæ & habemus, & omnibus recte utimur. [6] Primum equidem & intelligentia, & oculis cognoscere facile est, hominem in eodem loco decumbentem, & exacta victus ratione utentem, si non paruerit, aut obambulando, aut multa edendo. [7] Deinde qui manibus contrecta-

χρεὼν ψαύσαντα τὸ χρῶτός τε καὶ τῶν φλεβέων, κατὰ ἔσην ἐξαπαλῶν ἄγχ, ἢ μὴ ψαύσαντα. 8 αἵ τε ῥῖνες, ἐν μὲν τοῖσι πυρετοῖσι, πολλά τε καὶ καλῶς σημαίνουσιν. 9 αἱ γὰρ ὀδμαὶ μέγα διαφέρουσιν. 10 ἐν δὲ τοῖσι ἰσχύουσί τε καὶ ὀρθῶς διαιτωμένοισιν οὐκ οἶδα, ὅ, τι καὶ χρησόμεθα, ἐὰν τοῦτο πρὸ δοκιμείου. 11 ἐπήν τε τοῖσιν αὖτε τὸ φωνῆς ἀκέστιόν τε καὶ δριμὺ μᾶλλον ἔσῃ διαγινώσκῃ, ἃ ἐν τοῖσιν ἰσχύουσιν οὐχ ὁμοίως ἐστὶ δῆλα, ἀλλ' οἷος πρόσθεν.

VI. 1 Ἢν τε ἤθεα τῶν κεκμηκότων τε καὶ τῶν ἀληθίνων ὀκμώθῃ ὁ ἰητρὸς, ἐν χρὴ προλέγειν ἐόν. 2 ἐν γὰρ αὖ δυσπνοώτερον ἄνθρωπον ἔσεσθαι, ἔτι πλανωμένης τῆς νόσου, καὶ πυρετώδεα ὀξύτερον πυρὸν, καὶ γαστρὸς ἐπιπαθέα· 3 ὥστε διὰ τοῦτο ἀκίνδυνος προλέγειν ἔσεσθαι, πρὶν ἂν κριθῇσιν λαβεῖν τὸ νόσημα. 4 μὴ ὂν τοῦτον τὸν χρόνον, ὅ, τι ἂν παραλογισθῇ, λέγειν χρή. 5 δῆλα γὰρ τὰ διὰ τὸν ἁμαρτήματα γινόμενα κακά. 6 εἰ γὰρ δυσπνοίας, καὶ πτύελα πεπαμένα τῇ ὑστεραίῃ πεπαύσεται, διὰ δὲ ἁμαρτήματα ἔσται. 7 διὰ ἐάν τις τούτων τῶν κρίσιν προϊδὼν λέγῃ, ἐκ ἁμαρτήσεται. 8 ἐγὼ μὲν νῦν τόνδε τὸν τρόπον ἐσηγήσομαι τὸν ἐπισκέψασθαι, καὶ καθεὶ τὸν οἴκοι μενόντων, οἷα ἐξαμαρτάνουσιν, καὶ καθεὶ τὸν γυμναζομένων τε καὶ τῶν ἄλλων πάντων. 9 τὰς δ' ἀκριβείας κέτας ἀκούειν τε καὶ λέγειν τῶν ἀπαγγελλόντων. 10 σμικρὰ μὲν γὰρ ἀπειθούντων τῶν ἀνθρώπων, οὐκ οἶδ', ὅπως ἂν ἐλέγξαιμι. 11 εἰ δ' ἐστὶ μείζονα τὰ ἁμαρτήματα, ὃν τινα τρόπον ὑποσκέπτεσθαι χρὴ, γράφω.

VII.

trectavit ventrem ac venas, minus falli potest, quam qui non contrectavit. 8 Et nares in febrientibus quidem, & multa & bene significant. 9 Odores enim multum inter se differunt. 10 At vero in sanis & recto victu utentibus, haud scio qua re vel in hoc experimento faciendo uti possim. 11 Postea audiendo vocem & spiritum auribus cognoscere datur, quæ in sanis non similiter sunt manifesta, sed qualiter etiam antea.

VI. Quod si etiam mores morborum ac ægrotorum didicerit medicus, non tamen quicquam prædicere oportet. 2 Non enim difficilius spirabit homo, morbo adhuc errante, & febriet acutiore febre, & venter intentus fuerit. 3 Quare propter hæc non tutum est prædicere, priusquam statum accipiat morbus. 4 Verum post hoc tempus, quicquid præter rationem acciderit, dicere oportet. 5 Manifesta vero sunt mala, quæ propter ægri inobedientiam fiunt. 6 Nam & spirandi difficultates, & alia hujusmodi postridie sedabuntur, si ob peccatum fiunt. 7 Si igitur quis hanc judicationem considerans dixerit, non delinquet. 8 Atque ego quidem hunc considerandi modum nunc consulo, tum de his qui domi manent, tum de his qui exercentur, itemque de aliis omnibus, qualia peccata committant. 9 At exactam illam narrantes rationem & audio, & derideo. 10 Quum enim parum inobedientes fuerint homines, haud scio quomodo id deprehendere possim. 11 Si vero majora fuerint peccata, quem in modum considerare oporteat scribam.

VII.

VII. Χρὴ δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄν-
θρωπον, ἐν ᾧ μέλλῃ τις γνώσε-
σθαι πειθαρχήσοντα, [2] ἅπαντα ἡμέ-
ρην ἐπιμένειν, ἐν τῷ αὐτῷ τε χωρίῳ,
καὶ τῇ αὐτῇ ὥρῃ, μάλιστά τ' ἐπ'
ἦμος ἠέλιος νέαιρε καταλάμπῃ. [3]
τότε γὰρ ὁ χρόνος ἐκκεκένωται μά-
λιστα, καὶ εἴη κἠσθίειν μὴ ἐπείγοι, καὶ πε-
πονήκοις ἀδύνατα, πολλοῦ τε ἀφ-
ορίσαι πρὸς ἐπιτήδεια, [4] ἐν οἷς ἥκιστα
ἀπειθεῖ, ἢν μὴ ἐπανεγερθεὶς ὑπνώ-
σσῃ. [5] ὥστε
ἀναγκαῖον τὸν δικαίως διαιτώμενον μά-
λιστα τούτων τῶν ὡρέων, ὁμοιοτάτην
καὶ κράσιν καὶ χρόαν τε καὶ
ξύμπαν τὸν σῶμα ἔχειν. [6] διὸ δὲ ὁ ἐπι-
μελούμενος ὀξύτατος τὸν αὐτὸν καὶ τὸν
νοῦν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, τοῦτο τοῦτον
τὸν χρόνον. [7] σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ
ἀνθρώπου τὴν γνώμην, τοὺς τρόπους,
καὶ σώματος τοῦ ἑωυτοῦ. [8] ἄλλοι
γὰρ ἄλλα ῥᾳδίως ἐπιτελέουσι τῶν
προστασσομένων, καὶ χαλεπῶς. [9]
πρῶτον μὲν ὁ κεκμηκὼς ἐσθίων τὰ
πλείονα φάγη τε καὶ πίῃ, τούτοις
ἁλώσεται, [10] καὶ ὁ κεκραιπαλικὼς αὖ-
τὸς τε σῶμα φανεύσεται, καὶ λευκότερον, καὶ οὐ χρώτερον ἔσται, [11] οὐ
μὴν κακῶς ἀλλὰ κεχωρήκῃ τὰ ἀπὸ τῆ
γαστρὸς αὐτῷ. [12] ἔσται δὲ καὶ εὐθυ-
μότερος ἐν τῇ παλαιστρίῃ. [13]
σκληρότερον δὲ καὶ, οὐ πρὶν ἐρυθριάσῃ, [14]
ἢ ἱδρῶτι ἔχηται. [14] τοῦτο γὰρ προσκεῖται τοῖσιν ἁμαρτήμασιν.

VIII. Ἢν δὲ ἐσθίῃ τὰ ἁδηκότερα ζωμῷ συχνῷ, καὶ παλαιστρικὴν ἰσχυρὴν, ἢ τὸ σίτιον μὴ καθαρὸν φάγῃ, ἢ μὴ ἐξεμέσῃ ἢ μὴ ἐξέλθῃ δὶς ἢ τρὶς ἐν νυκτί, ἢ μὴ ἐκκενώσῃ ἐπὶ δεῖπνον, ἢ τὸ δεῖπνον ἐπὶ μὴ κατα-
φάγῃ, ἢ πολλῷ πλείονι χρήσηται τοῦ μεθ-

VII. Oportet autem primum hominem, in quo quis perinobedientiam admissa cognoscere volet, [2] per totum diem intuerì, & in eodem loco, & eadem hora, sole præsertim recens orto, [3] hoc enim tempore subevacuatus fuerit, & adhuc jejunus est, & nullo labore fatigatus est, præterquam matutinis deambulationibus, [4] in quibus minime inobediens est, si sane ubi de somno surrexit homo, ad deambulandum prodierit. [5] Quare necesse est eum qui justa victus ratione utitur, hac hora maxime æqualiter habere, & coloris, & totius corporis constitutionem. [6] Quapropter & is qui hujus considerationis curam gerit, acutissimus fuerit & mente, & oculis, eo tempore. [7] Contemplari præterea oportet hominis mentem, & mores, & corporis vires. [8] Alii enim alia facilius aut difficilius imperata faciunt. [9] Primum igitur is cui inedia imperata est, si plura comederit & biberit, per hæc manifestus fiet, [10] & tu midius corpus ipsius apparebit, & plenius ac coloratius erit, [11] si non excrementa alvi male ipsi processerint. [12] Erit item animosior ad ferendum laborem. [13] Considerandum etiam an ructum edat, aut à flatibus urgeatur. [14] Hæc enim fieri solent, his qui ita affecti sunt, propter hoc peccatum.

VIII. Si vero dum edere multa cogitur, & fortiter laborare, aut cibum imperatum non ederit, aut ebrius factus fuerit, aut à cœna larga non obambulaverit, hoc modo explorare oportet. [2] Siquidem cœnam non ederit, soluto autem more deambula-

μφθηκότα, ἡδίων τε αὖ ἀπορρεῖν, ἀξύτερός τε καὶ ἐρρωμενώτερος, καὶ τοῖσι γυμνασίοισι. 3 ὁ δὲ δὴ πυθὸς σμικρότερός τε ξυνεστηκὼς μάλιστ' αὖ τότε γίνοιτο. 4 διὸ δὴ τὸ δεῖπνον κρίνοντα μὴ παραπλῆσαι, 5 ἐρυγγάνοι τ' ἄν, 6 καὶ φυσώδης εἴη, 7 καὶ πλῆθος ἐκ ἴλαττον φαίνοιτο, 8 καὶ ἱδρώη μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐν τῇ πολυπονείῃ, 9 καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, 10 καὶ βαρὺς, 11 αἵ τε διέξοδοι τῆς κοιλίης μείζονές τε καὶ ἧσσον ὑλίχρουν τῶν πρόσθεν γίνοιτ' ἄν. 12 εἰ δὲ μήτε τὸ σῖτον κρίνοντα λούσῃ, μήτε ἀποπλήσῃ, νωθρότερος ἂν εἴη καὶ ὀκνοδέστερος. 13 εἰ δὲ μεθυσθείη, ἱδρώη τ' ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν, καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύτερος αὐτὸς ἑαυτῷ, καὶ ὑγρότερος. 14 εἴη δ' ἂν καὶ δύσθυμότερος, διὰ μή πω τὴν κεφαλὴν ἀκῶτο. 15 γυναικὶ δὲ χρησάμενος ἄπυρος, ὀξύτερός τ' ἂν εἴη καὶ λελυμένος μᾶλλον. 16 εἰ δὲ πολλάκις ἀφροδισιάζοι, σκληρότερος ἂν γίνοιτο, καὶ αὖ χλοερόν τι ἔχειν, καὶ ἀχρώστερός τε καὶ κατωδύνως μᾶλλον.

IX. Ἀποπίτνειν δὲ χρὴ ἀφεστεῶτας τοῖσι πολυπονέουσιν, ἐς ὀλιγοχρονίους τε καὶ ὀλιγοπολέωσι, σμικρούς τε καὶ σκληρούς· ἀνὰ δὲ πᾶσαν ἡμέρην. 2 διὸ δὲ καὶ ἀφ' ἑτέρης, ἢ πρίτης, ἢ ἀφ' ἑπτὰ ἢ ἐνάτου χρόνου [μὴ] ἀφεστεῶτες, κίνδυνος ἢ πυρίσσειν ἢ ἀφέλκειν ἐπιλαβεῖν. 3 ὅσα δὲ ὑγρότερά ἐστι τῶν ἀφεστεώτων, ἢ ὥστε καταπίπτειν ἐν τῇ διεξόδῳ, πᾶσα δὴ πάντα τοῖσι κακίοσι. 4 τοῖσι δὲ συχνὰ ἐδώδιμα ἤδη, καὶ πολλὰ πολυπονέουσι, τὴν διέξοδον χρὴ, μαλθακὴν ἐοῦσαν, ξηρὴν εἶναι, πολλοῦ τε τοῦ ἐσπόλλου καὶ λάχανα τὰ πολυπονέα. 5 ἀφεστεῶτας

bulaverit, jucundiorem aſpectum præ ſe feret, & vegetior ac operoſior in exercitiis erit. 3 Verum alvi egeſtio modica & compacta maxime in hoc fuerit. 4 Si vero cœna ſumpta non deambulaverit, 5 ructum utique edet, 6 & flatuoſus fuerit, 7 & plenitudo non minor appare- 110
bit, 8 & inter laborandum magis quam antea ſudabit, 9 & difficulter ſpirabit, 10 ac gravis erit, 11 & tranſitus alvi majores ac minus viſcoſi his fuerint. 12 Quod ſi neque cibum conſumpſerit, neque deambulaverit, pigrior utique fuerit ac tumidior. 13 Si vero ebrius factus fuerit, ſudabit magis quam antea, & difficulter ſpirabit, & ipſe ſeipſo gravior erit ac humidior. 14 Sed & lætior erit, ſi non caput ipſi affligatur. 15 Quod ſi uxore ſemel uſus fue- 115
rit, vegetior utique erit, & magis ſolutus. 16 Si vero ſæpius rem peregerit, durior evadet, & ſquallorem quendam habebit, & decoloratior ac magis laſſatus erit.

IX. Porro egeſtiones alvi procedere oportet his qui laboribus exercentur, quamdiu parum ederint, ac parum potaverint, modicas & duras, atque hoc quotidie. 2 Si vero tertio quoque die, aut quarto, aut ex longiore in- 120
tervallo prodierint, periculum eſt aut febri, aut alvi profluvio corripiendos eſſe. 3 Quæcunque vero egeſtiones liquidiores ſunt, quam ut in tranſitu conformentur, hæ ſane omnes pejores ſunt. 4 At vero his qui multum edunt, & multum laborant, egeſtionis tranſitum mollem, oportet eſſe ſiccum, & copiam ciborum ingeſtorum pro ratione laboris. 5 Pro-

ceden-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 531 sur 917

χωρίς· σὺν δὲ τῶν ἴσων σίτων, τοῖσι μὲν ἐλάχιστα τελευτῶντα πλεῖστα, τοῖσι δὲ πλείστα τελευτῶντα ἐλάχιστα· [6] σμικρὸν [σὺν,] ἢν ὑγιαίνωσί τε καὶ δικαίως διαιτῶνται. [7] " ἀλλὰ χρὴ τούτων συμβάλλεσθαι. [8] αἱ δὲ ὑγρότεραι τῶν διαχωρήσιων καὶ ἄνευ πυρετῶν γινόμεναι, καὶ ἰοδοκμίαι, καὶ ἥσσονα κρινόμεναι, λυσιτελέες, " ἐς ἅπαξ πᾶσαι γινόμεναι, καὶ μὴ ὑποστρέφουσαι. [9] " ἢν δ' ἐπιπυρετήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἢ ὑποστρέφωσιν αἱ διάρροιαι, ἢν μακρὴ γίνωνται, ' πάντως πονηραί· [10] εἴτε χολώδεες εἶησαν, εἴτε φλεγματώδεες, [11] εἴτε ὠμαὶ, καὶ διαιτημάτων τὰ ἴδια ἀποδόμεναι ἕκασται, καὶ φαρμακοσίων ἄλλων ἄλλων.

x. " Οὖρον δὲ χρὴ καθ' ὅσον τε τὸ ποτὸν πλῆθος διωρίσθαι, καὶ ἴσον αἰεὶ, καὶ ἄφρον ὡς μάλιστα, καὶ ῥοπὴν ὀλίγην παχύτερον, ἢ οἷον ἐπόθη. [2] " εἰ δὲ εἴη ὑδαρέστερόν τε, καὶ πλεῖον ἢ ἀποσταθὲν ποθὲν πίνεσθαι, σημαίνει μὴ πείθεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πλίονι πόῳ χρέεσθαι, ἢ ἐδύνατο ἀναπαύεσθαι, ἐς' αὖ ' τὰ τοιαῦτα ποιεῖ τὸ οὖρον. [3] " εἰ δὲ καὶ ' ὀλίγον παχύτερον τὸ οὖρον, σημαίνει ἢ φαρμακοῦσθαι δεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἢ νόσημά τι τῶν περὶ κύστιν ἔχειν. [4] " αἷμα δὲ ἐρῆσαι, ὀλιγάκις μὲν καὶ ἄνευ πυρετοῦ καὶ ὀδυνέων, ἐόν κακὸν σημαίνει, ἀλλὰ κόπων λύσις γίνεται. [5] εἰ δὲ πολλάκις ἐρέοι, ἢ τι τούτων προσγίνοιτο, δεινόν. [6] ἀλλὰ προλέγειν, ὦν τε ξὺν ὀδυνέων ἐρέπται, ὦν τε ξὺν πυρετῷ, πύον ἐπιδιαφήσειν, καὶ ὅταν πωέεσθαι τὸ ἀλγεόν-

cedunt autem ab æquali ciborum copia, his ' quidem quibus minimum laborant, plurimæ egestiones, his vero qui plurimum laborant, [6] modicæ, si sani fuerint, & justa victus ratione utantur. [7] Nam ad hæc conjecturam facere oportet. [8] Liquidiores autem egestiones, & sine febribus contingentes, & quæ septima die, aut citius judicantur, commodæ sunt, si semel una vice omnes fiant, & non revertantur. [9] Si vero insuper febrierint homines, aut alvi ' profluvia redierint, si longa fuerint, penitus mala sunt, [10] sive bilioſa fuerint, sive pituitoſa, [11] sive cruda: & victus ratione propria, singula opus habent, itemque medicamentis alia aliis.

x. Cæterum urinam juxta potionis copiam mingere oportet, & semper æqualem, & quam maxime acervatim, & momento paulo crassiorem, quam id quod in potu acceptum fuit. [2] Si vero fuerit aquoſa, & copioſior quam pro eo quod ' bibi imperatum est, significat hominem non obedire, sed copioſiore potu uti: aut non posse renutriri, quam diu talia urinam faciunt. [3] Si vero paulatim strictior urina, aut medicamentis hominem opus habere significat, aut morbum aliquem circa vesicam habere. [4] At sanguinem mingere, raro quidem & sine febre ac dolore, nihil mali significat, sed lassitudinum solutio fit. [5] Si vero sæpius mingat, & ' aliquid ex his accesserit, malum est. [6] Verum prædicere oportet, sive cum dolore mingatur, sive cum febre, fore ut insuper pus mingat, atque ita dolores ac afflictiones quies-

γείλων. 7 " πηχὺ δὲ ἕδρον, λεύκιλιν ὑπόστασιν ἔχον, σημαίνει περὶ τὰ ἕδρα πινα ἐδυσλιν καὶ ἔπαρσιν. 8 " οἱ δ' ἄλλαι ὑποστάσεις οἱ ἐν τοῖσιν ἕδρεσιν τῶν γυναικείων, πᾶσαι ἀπὸ τῶν νοσημάτων γίνονται τῶν περὶ τὴν κύστιν. 9 δῆλον δὲ ποιήσασι· ξυνὼ ἐδυνήσι τε ἐόντες, καὶ δυσαπάλακτοι. 10 καὶ ταῦτα μὲν γράφω περὶ τούτων, καὶ λέγω τοιαῦτα ἕτερα. 11 " ὧν δὲ ἀκριβέα καὶ ληθρίοντες τῶν προρρήσεων, τοῖσι μὲν αὐτῶν αὐτὸς ξυνεγενόμην, τῶν δὲ παισί τε καὶ μαθηταῖσιν " ἐλεγχόμενα, τὰ δὲ ξυγγράμμασι ἔλαβον. 12 ὡς τε δὴ εἰδὼς, οἷα ἔκκριτα αὐτῶν ἐφορῶ, καὶ τὰς ἀκριβείας ἁδαμοῦ εὑρὼν, ἐπιχείρησα ταῦτα γράφειν.

XI. Περὶ δὲ τῶν ὑδρώπων τε καὶ φθίσιων, καὶ τῶν ποδαγρῶν, τῶν τε λαμβανομένων ὑπὸ τῆς ἱερῆς νούσου καλεομένης, τάδε λέγω. 2 [καὶ] καὶ περὶ μὲν πάντων τοῦτο· 3 " τὸν γὰρ ξυγγενέα τοιοῦτον τῶν νοσημάτων ἔσεσθαι δυσαπάλακτον ἐόντα. 4 τὰ δὲ ἄλλα καθ' ἕκαστον γράψω. 5 " χρὴ δὲ τὸν ὑπὸ τοῦ ὕδρωπος ἐχόμενον καὶ μέλλοντα ἀφεστάσθαι, 6 δύσπλαγχνον τε εἶναι, 7 καὶ ἀναλέγεσθαι, καὶ φαγεῖν ἄμεινον πίπλεσθαί τε εὐπλείως, 8 εὔπνουν τε ἔνδον 9 ἀνώδυνον εἶναι, 10 " καὶ χλιαρὸν, [καὶ] ὁμαλῶς πᾶν τὸ σῶμα ἔχειν, 11 καὶ μὴ ἀφεστηκὸς ἀπὸ τῶν ἐχάτων. 12 κρέσσον δὲ, ἐπὶ μείζοσι μᾶλλον ἔχειν ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισιν. 13 ἄριστον δὲ, μηδὲν ἕτερον τούτων. 14 ἀλλὰ μαλακά τε χρὴ καὶ ἰσχνὰ εἶναι

quiescant. 7 Crassa vero urina albam subsidentiam habens, aut circa articulos dolorem aliquem, aut tumorem significat. 8 Aliæ vero omnes subsidentiæ in urinis eorum qui exercentur, à morbis circa veficam fiunt, 9 id quod ipsi manifestum facient. ' Cum doloribus enim erunt, & tales ut difficulter quis ab ipsis liberari possit. 10 Atque hæc quidem de his scribo. & hujusmodi alia dico. 11 Cæterum ex his qui exactam ac certam prædictionum rationem prædicant, cum aliquibus ipse conversatus sum, cum aliquorum vero filiis ac discipulis rem contuli, quorundam vero scripta accepi. 12 Quare quum probe sciam qualiter quisque ipsorum ' sentiat, & exactas certitudines nusquam compererim, hæc scribere aggressus sum.

XI. At vero de aqua inter cutem, & tabidis, & podagris, & his qui à morbo sacro appellato corripiuntur hæc dico. 2 Ex aliqua quidem parte de omnibus idem. 3 (Nam qui hos morbos congenitos habet, is ægre ab ipsis liberari potest.) 4 Reliqua vero singulatim scribam de singulis. 5 Eum qui ab hydrope, sive ' aqua inter cutem correptus est, & superstes esse volet, 6 bonis visceribus præditum esse oportet, 7 ita ut natura se exerat, simulque facile concoquat, 8 & bene spiret, 9 sitque sine dolore, 10 & totum corpus æqualiter tepidum habeat, 11 & non circa extremas partes colliquatum. 12 Melius est autem ut tumores potius habeat in extremis partibus. 13 Optimum vero est neutrum horum habere. 14 Nam molles ac graciles esse ' con-

εἶναι τὰ ἄκρα ὠχρά, [15] καὶ τὴν γε-
στέρα μαλθακὴν εἶναι ψαυόμε-
νον. [16] βῆχα δὲ μὴ προσεῖναι, [17] 47
μηδὲ δίψαν, [18] μηδὲ τὴν γλῶσ-
σαν ἐπιξηραίνεσθαι, ἔν τε τῷ ἄλλῳ
χρόνῳ, καὶ μετὰ τοὺς ὕπνους. [19] γίνε-
σθαι τοῦτο καιρίαν. [20] τὰ δὲ σιτία ἡ-
δέως δέχεσθαι, [21] καὶ ἐωθότα ἐκκρί-
νειν μὴ πονεῖσθαι. [22] τὴν δὲ κοιλίην
ὠφελέειν μὲν τὰ φάρμακα ὀξέως εἶ-
ναι, τὸν δὲ ἄλλον χρόνον διεγκρίνε-
σθαι μαλθακὸν ἐκτέλεσμα. [23] τὸ
δὲ οὖρον φαίνεσθαι πεπαιόμενον 48
ὡσεὶ τὰ ἐπιπολάζοντα τῶν οἰ-
νων τοῖς μετεώροισι. [24] τὴν δὲ 49
πελεσιπονίην εὐπετέα φέρειν, καὶ
ἄκοπον εἶναι. [25] ἄριστον μὲν ἔτι
πάντα διακεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ
ἀσφαλέστατ' αὖ γίνοιτο ὑγιής. [26] εἰ
δὲ μὴ, ὡς πλεῖστα τούτων ἐχέτω. [27]
ἐν ἐλπίδι γὰρ ἔσται ὧδε χρῆσθαι. [28]
ὃς δ' αὖ μηδὲν τούτων ἔχῃ, ἀλλὰ
τὰ ἐναντία, ἀνέλπιστον εἶναι ἐκεῖνον.
[29] ὃς δ' αὖ τούτων ἀλίγα ἔχῃ, 50
ἢν φημὶ χρηστὰ εἶναι τῷ ὑδρωπιῶν-
τι προσήκοντα, ὀλίγας ἐλπίδας αὐ-
τῶν. [30] ὧ δ' αὖ αἱμορραγὴ πολ-
λὸν αὖ καὶ κάτω, καὶ πυρετὸς ἐπι-
γένηται, ὕδατι ἐμπλησθῆναι
πολλὴν ἐλπίδα τοῦτον. [31] καὶ τὸν
ὑδρωπικὸν ἔτι ὀλιγοχρονιώτερος
τε καὶ ἐν τοῖσιν ἀφυκτοτάτοισιν.
[32] ἄλλο δὲ προσήκειν ἤδη τού-
τῳ. [33] οἷσι δὲ οἰδήμασι μεγά- 51
λοις γένεσθαι καὶ μαραίνεσθαι, καὶ
αὖθις ἐπαίρεσθαι, ἤτοι μᾶλλον πε-
ριγίνονται τῶν αἱμάτων τὰ ἀ-
ναβρύσιος. [34] ἐμπίπλανται. 52
[35] ἐξαπατῶσι δὲ τοὺς ἀληθέως δ- 53
τοι οἱ ὕδρωπες, ὥς τε ποιέουσιν
αὐτοὺς ἀπόνους τοῖσιν ἰητροῖσιν
ἀπόλλυσθαι.

XII. Περὶ δὲ τῶν φθινόντων, καὶ

convenit extremas partes ; [15] 166
itemque ventrem ad contactum
mollem. [16] Tussim vero adesse
non oportet, [17] neque stim, [18]
neque linguam resiccari, tum
reliquo tempore, tum post som-
nos, [19] quando hæc valde fieri
solent. [20] At cibos libenter acci-
pere oportet, [21] & ubi multum
satis comedit, non affligi. [22]
Alvum vero ad medicamenta
quidem celerem habere, reliquo
autem tempore egerere recre-
mentum molle efformatum. [23]
Urinam autem apparere conve- 167
nit ; pro studiorum ratione, &
vinorum mutatione transeunte.
[24] Laborem vero ferre oportet
facile, & lassitudinis exortem
esse. [25] Ac optimum quidem est
hominem ita per omnia dispo-
situm esse, & sic securissime sanus
fieri poterit. [26] Sin minus, plu-
rima ex his habeat. [27] Nam spes
erit ut superstes evadat. [28] Qui
vero nihil horum habuerit, sed
contraria, eum desperatum esse
scito. [29] Qui autem pauca ho- 170
rum habuerit, quæ bona esse
dixi, si hydrope laboranti adsint,
huic exiguæ spes restant. [30] Cui
vero multum sanguinis sursum
ac deorsum eruperit, & febris
insuper accesserit, eum multa
aqua repletum iri timor est, [31]
atque hic hydrops brevissimi ti-
moris est, & ex quo pauciſſimi
evadunt. [32] Verum de hoc alteri
prius significare oportet. [33] At
quibus magni tumores facti e- 171
marcescunt ac rursus attollun-
tur, hi magis convalescunt quam
illi qui ex sanguinis eruptione
implentur. [34] Verum fallunt hi
hydropes ipsos ægrotos, faciunt-
que ut ipsi à medicis discedant
ac pereant.

XII. De tabescentibus quod

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 534 sur 917

μὲν τὸ πλύελον ἢ τὸν βῆχα, τὸν τὰ λέγω; " ἄκρως ἀεὶ τὸ ἐμπύων ἐγγαφον. 2 " χρὴ γὰρ τὸ πλύελον τὸ μάλιστα μάλιστα ἀπολαβόντα, οὕτω τὸν ἀναπτύσαντα, καὶ εἶναι λευκὸν, καὶ ὁμόχρουν, καὶ ὁμοιόχρουν, καὶ ἀφρῶδες μάλιστα. 3 " τὸ δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καθαρτέον, ἐς τὰς ῥῖνας τρέπων. 4 " πυρέσσων μὴ λαμβάνειν, μηδὲ ἐσθίειν ἀναγκάζειν, μηδὲ ὀλίγα. 5 " ἢν δὲ λιμώσσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ πλεῖστον, " καὶ τὸ ἀποχωρέον ἔστω σκληρὸν, καὶ ὀλίγον ἢ τὰ εἰσιόντα. 6 " τὸν δὲ ἄνθρωπον ὡς ἥκιστα λεπτὸν εἶναι. 7 τὸ δὲ στῆθος ἐπαινέειν χρὴ τετραγωνόν τε εἶναι καὶ λάσιον. 8 καὶ ὀφθαλμὸν αὐτὸν μικρὸν ἔστω, καὶ σαρκωμάτων ἰσχυρῶς. 9 ὅσοι γὰρ ταῦτα πάντα ἕξει, μεγιστανικώτατος γένηται. 10 ὃς δ' αὖ μηδὲν τούτων ἔχῃ, ὀλεθριώτατος.

XIII. " Ὅσοι δ' αὖ ἔμπυοι γίνονται, νέοι ἐόντες, ἐξ ὑποσκήψιος, ἢ συρίγγων, ἢ ἀπ' ἄλλου τινὸς τοιούτων, ἢ οὐ πολυνοσίης ἀποστάσιος, ἢ τοιούτου), λῷον μὴ πολλὰ κήρεα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τὰ ἀγαθῶν σημείων. 3 ἀποθνῄσκουσι δ' οἱ ἄνθρωποι " ἐς τὸ φθινόπωρον. 4 ἰσχυρῶς δὲ καὶ οὐ τὰ ἄλλων νοσημάτων μακρῶν ἐς τοῦτο ὥρεον τοὺς πλείστους ἀπολλύουσιν οἱ πλῆθοι. 5 " τὰ δὲ ἄλλων ἥκιστα ἀποχίνονται οὔ τε παρθένοι καὶ αἱ γυναῖκες, ἤσιν ἀπολήγῃ ἐπιμηνίων ἡ φύσις ἤδη. 6 εἰ δέ μέλλοι τις ἀποθνήσκειν τὰ παρθένων ἢ τὰ γυναικῶν, τὰ τε ἄλλων σημείων τὰ τελεώτατα δεῖ πολλὰ ἐπιγίνεσθαι, 7 καὶ τὰ ἐπιμήνια λαμπρῶς τε καὶ καθαρῶς ἐπιφαίνεσθαι, 8 ἢ ἐλπὶς οὐδεμία ἐστί.

XIV. Οἱ δὲ αἱματώδεος ἀναῤῥήξιος ἔμπυοι γινόμενοι τὰ τε ἀπὸ τοῦ στήθεος

ad ſputum ac tuſſim attinet, eadem dico quæ de pectore ſuppuratis ſcripſi. 2 Oportet enim eum qui probe liberari volet, facile ſputum per tuſſim rejicere, & id eſſe album, & æquale, & ejuſdem coloris, & ab inflammatione alienum. 3 Quod vero à capite defluit, ad nares converti: 4 febrem autem non invadere, ut ne à cœnis prohibeatur, neque ſitiat. 5 Venter autem egerat quotidie, & id quod egerit ſit durum, copia pro ratione ciborum ingeſtorum. 6 Hominem vero quam minime tenuem eſſe oportet. 7 Pectus autem laudare convenit quadrangulum & hirſutum, 8 & os ipſius parvum ſit, & robuſte carnoſum. 9 Quicunque enim hæc omnia habuerit, maxime ſuperſtes erit. 10 Qui vero nihil horum habet, interitui proximus.

XIII. Quicunque vero pectore ſuppurati facti fuerint, dum juvenes ſunt, ex humorum illapſu, aut fiſtula, aut alio quopiam hujuſcemodi, aut ex abſceſſus recurſu, hi non evadunt, 2 niſi valde multa bona ſigna ipſis acceſſerint. 3 Pereunt autem homines hi ad autumnum. 4 Sed & ex aliis morbis longis pleriique ad hoc tempus maxime moriuntur. 5 Cæterum ex aliis minime ſuperſtites manent & virgines, & mulieres, quibus ex ſuppreſſis menſibus tabes oborta eſt. 6 Si vero aliqua virgo, aut mulier evaſura eſt, & aliorum ſignorum bonorum multa accedere oportet, 7 & menſes ſplendide ac pure apparere, 8 aut nulla ſpes eſt.

XIV. Qui vero ex ſanguinis eruptione, pectore ſuppurati

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 535 sur 917

ἀνθρῶν καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων, φέρειν ὀνήσει) μὴ ἧσσον. [2] τοῖσι δὲ σημείοισι χρὴ πάντα ἀναλογίσασθαι μάλιστα, τά τε φλεγμαίνοντα καὶ τὰ ἐμπύοντα καὶ τὰ φλεγμονώδεα, φυλάξεσθαι τόν τε φλεγμονώδεα καὶ τὸν ἀποπυήσαντα. [3] μάλιστα δὲ φέρειν ὀνήσει) οὐκ ἄμοιρα ἀναῤῥήξιος, οἷσιν ἂν ἀλγήματα ὀπίσω μελαγχολικὰ ἔν τε τῷ νώτῳ καὶ ὀσφύϊ, καὶ μὴ τῷ ἀναῤῥήξιν ἀνωδυνώτεροι γίνωνται). [4] βήσσας τε γὰρ ἀκέρδεα ἐπιγίνονται) καὶ πυρετούς. [5] οἱ [δὲ] πλεῖστοι ἀφίστανται ἐσπλείονες ἢ ἐκπλέονες φέρουσις. [6] ἐπιστροφαὶ δὲ τῆς ἀναῤῥήξιος μάλιστα γίνονται) τούτοισιν, οἷσι μὴ ἀποστάσιες ἐπιγίνωνται). [7] ἄριστοι δὲ ἀποστάσιων αἱ αἱματηραί εἰσι). [8] ἐρωτᾶν δὲ χρὴ τοὺς τοιούτους ἀλγήματα ἔτι ἔχοντας, καὶ ἅμα ἀσθμαίνοντάς τε καὶ βήσσοντας, καὶ δύσπνοιαι γίνονται), ὅτε πυελέων ἐπιλαμβάνωνται, ὅτε ἐμπυημάτων ἐπιγινομένων, [9] τούτους ἐπανείρεσθαι, ὅκου πόνος βήσσωσί τε καὶ δύσπνοοί εἰσι, [10] καὶ ξυνεστραμμένον τι καὶ μικρὸν, ὀδμὴν ἔχον, ἐκβήσσωσι.

xv. Περὶ δὲ ποδαγρικῶν τάδε. [2] ὅσοι μὴ γέροντες τοῖσι περὶ ἄρθροισιν ἐπιπωρώματα ἔχουσιν, ἢ τρόπον τινὰ λιθώδεα ξηρὸν ἔχοντες, [3] ὅτι μὴ πάντες ὑγιαίνουσιν ἔχοντες ἀνθρωπίνην τέχνην, ὅσον ἐγὼ οἶδα. [4] ἰῶνται) μὲν τάχιστα, ἄριστα δὲ δυσεντερίαι, ἢν ἐπιγένωνται). [5] ἄτερ δὲ ἄλλων ἐκκρίσιες ὠφελέουσι κάρτα, αἳ ἐς τὰ κάτω χωρέουσιν. [6] ὅσοις δὲ νέοις ἐστὶ, [7] καὶ ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἔτι ἐπιπωρώματα ἔχει, [8] ἀκριβέως τε τρόπον τινὰ ἐπιμελής τε καὶ φιλόπονος, [9] καὶ ἡδέως ἀσκητὰς ἔχων ὑπακούει καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα, [10] ὅτου δὴ, ἰητρῷ

fiunt, & viri, & mulieres, & virgines, non minus evadunt. [2] Verum signis omnibus tum suppuratorum, tum tabescentium collectis, & superstitem futurum, & perituram prædicere oportet. [3] Maxime vero evadunt ex sanguinis eruptione, hi quibus dolores sunt atrabilarii, & in dorso, & in pectore: & qui post eruptionem minus dolent. [4] Nam & tusses non valde insuper accedunt, & febres [5] pleræque perseverant, sitim facile ferentes. [6] At reversiones eruptionis sanguinis maxime fiunt his, si non abscessus succedant. [7] Optimi vero sunt abscessus sanguinolentissimi. [8] Quibus autem in pectoribus dolores insunt, & per tempus attenuantur, & tussiunt, ac difficulter spirant, neque febribus insuper corripientibus, neque suppurationibus succedentibus, [9] eos interrogare oportet, quum tussiant, & difficulter spirent, [10] an & compactum quiddam & modicum odorem habens tussiendo rejiciant.

xv. De podagricis hæc dico. [2] Quicunque aut senes sunt, aut circa articulos callos tofaceos concretos habent, aut ærumnose vivunt, ac siccam alvum habent: [3] hi omnes sani fieri non possunt humana arte, quantum ego novi. [4] Sanant quidem hos optime, dysenteriæ si successerint. [5] Sed & aliæ eliquationes valde prosunt, quæ ad infernos locos repunt. [6] Qui vero juvenis est, [7] & circa articulos nondum tofaceos callos concretos habet, [8] & accurate vivit, & laboris amans est, [9] & alvum bonam habet ad obediendum pro studiorum ratione, [10] hic sane medi-

ἰητρῶ γνώμλω ἔχοντ@ ἐπιτυχών, ὑγιὴς ἂν γένοιτο.

xvi. " Τῶν δὲ κατὰ τὸ ἱερὸν νόσον λαμβανομένων, χαλεπώτατον μὲν ἐξίστασθαι, " ὀκόσοισιν ἂν ἀπὸ παιδὸς ξυμφοιτήσῃ καὶ ξυναυξηθῇ τὸ νόσημα. 2 " ἐπὴν δὲ, ὁσισιοῦν ἂν γένηται σὺν ἀκμάζοντι τῷ σώματι τὴν ἡλικίην. 3 εἴη δ' ἂν ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτέων ἐς πέντε καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος. 4 " μετὰ δὲ τοῦτους, ὁσισιοῦν ἂν γένηται τὸ νόσημα μηδὲν σαφὲς σημαῖνον, ὁκόθεν ἄρχηται ἢ σώματος @. 5 " οἷσι δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς δοκεῖ ἄρχεσθαι, ἢ ἀπὸ χειρὸς ἢ ἀπὸ ποδὸς, εὐπαλέστερον ἰῶνται. 6 διαφέρει γὰρ καὶ τοῦτο. 7 τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τούτων χαλεπώτατα. 8 ἐπὴν τὰ ἀπὸ χειρὸς ἢ ποδὸς. 9 τὰ δὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν τε καὶ τῶν ποδῶν μᾶλλον οἷά τε ἐξευρίσκεσθαι. 10 ἐπιχειρέειν δὲ χρὴ τοῖσι τοιούτοισι τὸν ἰητρὸν, εἰδότα τὸν τρόπον τῆς ἰήσιος @, ἕως ἐῶσιν οἱ ἄνθρωποι νέοι τε καὶ φιλόπονοι. 11 " πλὴν ὅσον οὐ φρένες τι νοσέωσιν ἔχουσιν, ἢ εἴ τις ἀπὸ πλήξι @ μένει. 12 " αἱ μὲν δὴ μελαγχολικαὶ ὠφελήσιες καὶ λυσιπλήξιες. 13 αἱ δὲ ἄλλαι, αἱ ἐς τὰ κάτω " τρεπόμεναι, πάντων ἀγαθαί. 14 ἄμεινον δὲ καὶ σύντομα πολλῶ, αἱ αἱμαλησόπεαι. 15 " ὁκόσοι δὲ γερόντων ἤρξαντο λαμβάνεσθαι, " ἀποθνήσκουσί τε μᾶλλον. 16 καὶ, ἢν μὴ ἀπόλωνται, τὰ χρόνια ἀπαλλάσσονται. 17 τῶν δὲ αὐτομάτων, 17 τῶν δὲ ἰητρῶν ἥκιστα ὠφελέονται. 18 " οἷσι δὲ τῶν παιδίων ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστράφησαν, 19 ἢ μεῖζόν τι κακὸν ἔπαθον, 20 ἢ φύμαθ' ὑπὸ τὰ οὐατα ἐφύη,

medicum intelligentiam habentem nactus, sanus fieri poterit.

xvi. Ex his porro qui à sacro morbo corripiuntur, difficillime quidem liberantur hi quibus à puero contigit morbus, & simul ad 'virilem ætatem pervenit: 2 deinde hi quibus corpore in vigore ætatis constituto factus est, 3 fuerit à viginti quinque annis, usque ad annum quadragesimum quintum. 4 Post hos autem, quibus factus fuerit morbus, nullam significationem præbens, ex qua corporis parte initium sumat. 5 At quibus ex capite initium capere videtur, aut à latere, aut à manu, aut pede, facilius curatur. 6 Verum differunt etiam hæc morbi 'genera. 7 Qui enim à capite initium sumunt, ex his gravissimi sunt: 8 deinde qui à latere. 9 Qui vero à manibus ac pedibus, maxime sanari possunt. 10 Cæterum horum curam aggredi oportet medicum, qui medendi modum novit, si homines fuerint juvenes, & laboris amantes, 11 nisi mens mali aliquid habuerit, aut quis stupore attonito sideratus fuerit. 12 Nam hæ atrabiliariæ mentis emotiones, non sunt 'conducibiles. 13 Alii vero qui ad infernas partes convertuntur abscessus, boni sunt. 14 Longe vero optimi & hic sunt, qui sunt sanguinolentissimi. 15 Quicunque vero senes apprehendi incipiunt, maxime moriuntur. 16 Et si non pereant, statim celerrimeque per se liberantur, 17 à medicis autem minime opem ferunt. 18 At quibus pueris oculi repente distorti fuerunt, 19 aut majus quoddam malum perpessi sunt, 20 aut tubercula sub cer-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 537 sur 917

ἐφύη, [21] " ἢ ἰσχνοφωνότεροι ἐγέ- 80
νοντο, [22] ἢ βῆχες ξηραὶ χρόνιαι
παρέσχοσιν, [23] ἢ ἐς τὸν μαστὸν
μᾶλλον ῥεύματα ἐνέπεσεν, ἢ ἐς τὰ
μέζονα ἐξωθέοντο, καὶ σὺν αἵματι
ἐξήεσαν), [24] " ἢ ἐν τοῖσι 81
πλευρεοῖσι διαπύημά ἐστιν,
[25] " ἢ φλέβας παχέας ἐπὶ τὸν 82
μαστὸν κιρσώδεας, [26] " ἢ ἐπί- 83
πλοον καὶ βαρὺ, [27] " ἢ ὄρχις 84
μέγας γέγονεν, [28] ἢ " χεὶρ λεπτὴ 85
καὶ ἀκρωτήρια, [29] ἢ πὺς ἢ κνήμη ξύμ-
παντα ἐχωλώθη, [30] ἄνευ προφά-
σιος ἄλλης· [31] τούτοισι πᾶσιν ἐπι-
δέκνυται, ὅτι ἡ νοῦσος προσῆκε τοῖ-
σιν τέκνοισιν ἀπαίδευτον. [32] καὶ οἱ μὲν πλεῖ-
στοι τῶν φίλων τὴν παιδίην ἐρωτώ-
μενοι ὁμολογήσουσι· [33] τὸν δὲ καὶ
λανθάνει, καὶ οὐ φασὶν ἐπίστασθαι τοι-
οῦτον ἐόντα γνώμονα.

XVII. " Τὸν δὲ περὶ τῶν ἑλκέων 86
μέλλοντα γνώσεσθαι, ὅκως ἕκαστα
τελεύτησει. [2] ' πρῶτον μὲν χρὴ τὰ
" εἴδεα τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίστασθαι, 87
τά τε ἀμείνω πρὸς τὰ ἕλκεα, καὶ
τὰ κακίω. [3] " ἔπειτα τὰς ἡλικίας 88
ἐπίστασθαι, ὁκοίησιν ἕκαστα τῶν ἑλ-
κέων διαφέρεται γίνεται). [4] τά
τε χωρία ἐπισκέπτεσθαι τὰ σὺν τοῖσι
σώμασιν, ὅσον ἀλλοίῃ ἕτερον
ἕτερόν ἐστιν· [5] " τά τε ἄλλα ὁκοῖα τὰ 89
ἐφ' ἑκάστοισιν ἐπιγίνεται), ἀγαθά τε
καὶ κακά, ἐπίστασθαι. [6] ἐπιδὴ μὲν γὰρ εὖ
τις τοῦτα πάντα. ἐπιδὴ εὖ καὶ, ὅκως
ἕκαστα ἀποβήσεται). [7] μὴ ἐπιδὼς δὲ
τοῦτα, οὐκ ἂν ἐπίσαιτο, ὁκόσοι αἱ τε-
λευταὶ ἔσονται) ' ἀμφὶ τῶν ἑλκέων. [8]
" ἐπίδεα μὲν γὰρ ἀγαθά ἐστι τὰ τοιάδε· 90
ἐλαφρὰ, καὶ ξύμμετρα, καὶ
ὑπόλευκα, καὶ μήτε σαρκώδεα
ἰσχυρῶς, μήτε σκληρά· [9] κατὰ δὲ
χροιὴν ἔστω λευκὰ, ἢ μέλανα, ἢ
ἐρυθρά. [10] τοῦτα γὰρ πάντα ἀγα-
θά, ἂν καθαρὰ ἐόντα. [11] " εἰ δὲ εἴη μι- 91
ξόχλω-

vicem ' oborta ſunt, [21] aut vo- 250
cem graciliorem adepti ſunt, [22]
aut tuſſes ſiccæ diuturnæ adhæ-
rent, [23] aut majoribus factis do-
lor procedit ad ventrem, & non
exturbatur, [24] aut in lateribus
diſtortiones habent, [25] aut ve-
nas craſſas circa ventrem varico-
ſas, [26] aut omentum deſcendit,
[27] aut teſtis magnus factus eſt,
[28] aut manus tenuis & impotens,
[29] aut pes aut tibia tota clauda
facta eſt, [30] citra aliam cauſam:
[31] his omnibus morbum antea
' factum fuiſſe, ſcire oportet, 251
præ his univerſis. [32] Et plurimi
qui pueros educant, ſi interro-
gentur confitebuntur: [33] quoſ-
dam vero etiam res latet, ne-
gantque ſe ſcire quicquam tale
factum eſſe.

XVII. Qui porro de ulceribus 86
cognoſcere volet, quomodo ſin-
gula finient, [2] eum primum ho-
minum ſpecies perferutari oper-
tet, tum eas quæ meliores ſunt
ad ulcera, tum quæ deteriores: 87
[3] deinde ætates noſſe, in quibus 88
' ſingula ulcera curatu difficilia 249
exiſtunt. [4] Locos item in corpo-
ribus perſpectos habere, quan-
tum alii ab aliis differunt. [5] Sed 89
& alia qualia in ſingulis accedunt
tum bona, tum mala, noſſe
oportet. [6] Si quis enim omnia
hæc noverit, is ſane ſciet etiam
quo modo ſingulorum eventus
continget. [7] Qui vero non no-
verit hæc, non noſſe poterit
quales fines ulcerum erunt. [8]
Species equidem bonæ ſunt hæ: 90
Leves, ' & commoderatæ, & 248
bonis viſceribus præditæ, & ne-
que valde carnoſæ, neque duræ.
[9] Juxta colorem vero ſit ſpecies
alba, aut nigra, aut rubens. [10]
Hæ enim omnes bonæ ſunt, ſi
puræ ſunt. [11] Si vero pallidus 91
color

ξυχλωρον, ἢ χλωρὸν, ἢ πελιδνὸν τὸ χρῶμα, ἡμιτριγινέ). 12 τὰ δὲ εἴδεα, ὅσα αὖ τοῖσι πρόσθεν ξυμβάσι, πανωδίη περυκὴ, ἐόδναι χοιράδες ἐοῦσι.

color ammixtus fuerit, aut color ipse pallidus aut lividus fuerit, pejus est. 12 Species vero quæ præscriptis contrariæ sunt, eas deteriores esse scito.

XIIX. Περὶ δὲ ἡλικιέων 13 φύματα μὲν ἐμπυα γίνε), καὶ τὰ χοιράδια δύδεα τοῦτο πολλοῖσι τῶν παιδίων ἴσχει, καὶ ῥᾴστα ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει. 2 τοῖσι δὲ γεραιτέροισι τῶν παιδίων, καὶ νεωτέροισι δὲ, φύε) ἧσσον, χαλεπώτερον δὲ ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει. 3 τοῖσι δὲ ἀνδράσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύματα οὐ πάνυ γίνεται· 4 τὰ δὲ κηρέα δεινὰ, καὶ ἱκχ οἱ κρυπτοὶ καρκίνοι οἱ ὑποβύχιοι, καὶ οἱ ὑπὸ τῶν ἐπινυκτίδων ἑρπητες, 7 ἐς τὸ αὖ ἑξηκοστὸν ἔτεα συχνὰ ὑποδέχονται. 8 τοῖσι δὲ γέρουσι, τῶν μὲν τοιούτων φυμάτων οὐδὲν ἐπιγίνε), οἱ δὲ κρυπτοὶ καρκίνοι καὶ οἱ ἀκρόπαθοι γίνον), καὶ ξυναποθήσκουσι. 10 τὰ δὲ κατώτερα μεσηλίκων δυσιητότερα, ἐπὶ κινδύνῃς τε καὶ μηροῖ· 11 ὑστεραστάσιές τε καὶ ὑποτροφίαι. 12 τὰ δὲ ἄκρα ἐπικινδυνότατα οἱ μεγάλοι δάκτυλοι, καὶ μέγιστον οἱ τῶν ποδῶν. 13 εἰσὶ δὲ ἡλκωμένης οὐ πάνυ πολλαχῶ ἕλκος γίνε) παλυκρόνιον, καὶ κακοήθεα· καὶ ἀδύνατον ἰδεῖν τὴν ὀξύτητα τοῦ κατ' αὐτό.

XIIX. At vero quod ad ætates attinet, tubercula quidem suppurata fiunt, & strumosa hæc plurimos pueros occupant, & facillime ex ipsis liberantur. 2 Senioribus vero pueris & adolescentibus, minus quidem oriuntur, verum difficilius ab ipsis liberantur. 3 Viris autem talia quidem tubercula non valde fiunt, 4 verum ceria Græcis dicta, ad modum favi concreta, horrenda: 5 & cancri occulti submersi, 6 & ex pustulis nocturnis herpetes, 7 donec sexaginta annos transmiserint. 8 Senibus autem nihil talium tuberculorum accedit, 9 verum cancri & occulti, & summas partes occupantes, & commoriuntur. 10 Cæterum ex locis subalares difficiliores curatu sunt, & laterum mollitudines, ac femora. 11 Nam & moræ in ipsis fiunt, & recidivæ. 12 Ex articulis periculo maxime obnoxii sunt magni digiti, & præsertim pedum. 13 Quibus autem in obliqua linguæ parte ulcus fit diuturnum, in his dentes considerare oportet, an quis juxta illam ulceris partem acutior sit.

XIX. Τὰ δὲ τρώματα θᾶσσον θανατώδεα μᾶλλον μὲν καὶ μᾶλλον ἐς τὰς φλέβας τὰς παχείας, 2 τὰς [τε] ἐν τῷ τραχήλῳ τε καὶ τοῖς βουβῶσιν· 3 ἔπειτα [τε] ἐς τὰ ἐγκέφαλον, καὶ ἐς τὸ ἧπαρ· 4 ἔπειτα καὶ ἐς τὸ ἔντερον καὶ ἐς κύστιν. 5 ἔστι δὲ ταῦτα πάντα δολιόθανα ἐόντα ἰσχυρῶς, οὐχ ὕπως ἄφυκτα, ὡς δοκεῖ. 6 τὰ τε γὰρ χωρία ὀνόματα ἔχοντα ταῦτα μέγα διαφέρει, καὶ οἱ αὐτοὶ πόροι

XIX. Vulnera magis lethalia sunt, quæ in venas crassas 2 in collo ac inguinibus infliguntur: 3 deinde quæ in cerebrum, & in hepar: 4 postea quæ in intestinum & vesicam. 5 Sunt autem hæc omnia pernicioſa valde, non tamen ita ut nemo ex his evadat, velut putatur. 6 Nam & loci qui hæc nomina habent, multum inter se differunt, & iidem modi.

7 πα-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 539 sur 917

7 πολὺ γὰρ διαφέρει τὸ αὐτὸ ἀνθρώπου σῶμα τοῦ σώματος ἀνθρωπόσυνη. 8 ἔστι μὲν γὰρ, ὅτε οὐδ' ὑπὸ πυρετοῦ θερμαίνεται, οὐδὲ φλεγμαίνει τὸ τρωθέν· 9 ἔστι δ' ὅτε καὶ ὑπὸ αὐτοφύτου ἐπιγίνεται φλεγμονὴ, καὶ φλεγμαίνει τὸ σῶμα τὸ πάσχον. 10 ὅταν δὲ ἕλκος ἔχων ληρῇ, καὶ ἄλλως εὐφρενὴς, δικαίως τὸ φέρον τὸ τρῶμα, ἐπιχειρεῖν χρὴ τοῦ τρώματος ὡς ἀποθησομένῳ λόγον τῆς ἐπιδόσιός τε καὶ τῆς ἐπιγενομένης. 11 ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τρωμάτων παντοίων. 12 πολλαὶ μὲν γὰρ φλέβες εἰσὶ, καὶ λεπταὶ, καὶ παχεῖαι, αἳ πᾶσαι αἱμορραγήσασαι ἀπολέσιν, ὧν αὐτῶν τυγχάνουσι· 13 ἃς οὐ πέρα καιροῦ ἀφαιρέειν τὸ σῶμα δύναται.

XX. Πολλὰ δὲ τρωμάτων οὐ χωρίοισί τε εἶναι δοκέοντα καὶ ἐόντα τοιαῦτα φαινόμενα, ὅτως ὠδυνήσατο ἢ πλαγὴ, ὥστε μηδὲ ἀναπνεῦσαι· ἄλλοι δὲ ὑπὸ τοῦ πόνου καὶ τρώματος, ἐόντα δὴ τοιαῦτα ἐόντα, τὸ μὲν πνεῦμα ἀνῆκαν, παρεφρόνησαν δὲ, καὶ πυρετοὶ ἐπέστησαν. 5 ὅσοι γὰρ ἂν ἢ τὸ σῶμα πυρετώδες ἔχωσιν, ἢ τὰς γνώμας ταραχώδεας, τὰ τοιαῦτα πάσχουσιν. 6 ἀλλὰ χρὴ μήτε τούτοις θαυμάζειν, μήτε ὀρρωδέειν κίνδυνον, εἰδότας, ὅτι αἱ ψυχαί τε καὶ τὰ σώματα πλείστην διαφορὴν ἀλλήλων, καὶ δυνάμιν ἔχουσι μεγίστην. 5 ὅσα μὲν οὖν τρωμάτων κρατήσῃ ἔτυχεν, ἢ σώματος τὸ κρατῆσαν ταραχῆς τοιαύτης, καὶ ὀργῆς τοσαύτης ἔστιν ὅτε καὶ τοσαύτης, ἢ μεγάλης τοσαύτης ἢ, ὥστε μὴ δυνάμενον κρατῆσαι τὸν ἄνθρωπον ἐς τὸ ἰητρὸν καταφρονῆσαι, 7 τούτοις μὲν ἐξίστασθαι χρὴ, ὁπόσα ἂν ᾖ, 8 πλὴν τῶν ἐφημέρων λιποθυμιῶν· 9 τούτοις

7 Multum etiam differt corporis ipsius hominis structura. 8 Aliquando enim neque febricitat, neque inflammatur sauciatus. 9 Aliquando etiam citra causam febricitat, & aliqua corporis pars omnino inflammatur. 10 At quando is qui ulcus habet delirat, & facile fert vulnus, tunc vulnus aggredi oportet, velut juxta medicinæ & accedentium rationem, eventum habiturum. 11 Moriuntur enim homines ab omnis generis vulneribus. 12 Multæ enim venæ sunt & tenues, & crassæ, quæ sanguinem fundentes occidunt, si ulcere ac eo ferri ipsas contigerit: 13 quas alia temporis occasione si quis pertundat, corporibus prodesse sentiat.

XX. Multa vero vulnera in locis vilibus ac non malis esse, & nulla re gravia videntur, & tamen sic dolore affligit plaga, ut respirare non possit. 2 Alii vero præ vulneris dolore, quod sane grave nulla re erat, spiritum quidem duxerunt, verum delirarunt, & febricntes mortui sunt. 3 Quicunque enim aut corpus febricitans habent, aut mentem turbarant, talia patiuntur. 4 Sed neque hæc admirari oportet, neque formidare, illud expendendo, quod & animæ & corpora hominum plurimum differunt, & vim maximam habent. 5 Quæcunque igitur vulnera tempus nanciscuntur, aut corpus & mentem hujusmodi: aut ita glisccntem sanguinem, aut magnitudine tanta fuerint, 6 ut homo ad curationem adduci ab ejus contemptu non possit, 7 ab his quidem discere oportet, qualiacunque tandem fuerint, 8 diariis animi deliquiis exceptis: 9 alia

9 ἄλλοισι πᾶσιν ἐπιχθ-
ρίη, νοτερωτοισιν ἐοῦσιν, 10 ὡς ἂν
τὰς τε πυρετὸς ἀμφὶ δύγωσιν οἱ
ἀνθρωποι, καὶ τὰς αἱμοῤῥαγίας τε
καὶ τὰς νομὰς, τοὺς ἐκφεύγοντας. 11
ἀκριβέστατα δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρό-
νον τοὺς φύλακας αὐτῶν δεῖ ποιέεσ-
θαι· 12 καὶ γὰρ δίκαιον
ἔστιν.

9 alia vero omnia aggredi, quæ recens ſunt incuſſa, 10 quo & febres effugiant homines, & ſanguinis eruptiones, & nomas ulcerum proſerpentes, hi qui evadent. 11 Exactiſſime vero & ad plurimum tempus, eorum quæ graviſſima ſunt cuſtodiam facere oportet. 12 Nam ita facere juſtum eſt.

XXI. Αἱ δὲ νομαὶ θανατω-
δέσταται μὲν, ὧν αἱ σηπεδόνες βα-
θύταται, καὶ μελάνταται, καὶ ξη-
ρόταται· πονηραὶ δὲ καὶ ἐπικίν-
δυνοι, ὅσαι μέλαιναι ἰχῶρος ἀνα-
διδοῦσιν. 3 αἱ δὲ λευκαὶ καὶ μυ-
ξώδεες τῶν σηπεδόνων, ἀπολέ-
νται μὲν ἧσσον, ὑποτρέφουσι δὲ
μᾶλλον, καὶ χρονιώτεραι γίνονται.
4 οἱ δὲ ἕρπητες ἀκινδυνώτατοι
πάντων ἑλκέων ἐόντες· 5 δυσ-
απάλακτοι δὲ μάλιστα, καὶ
τὰ γε τῶν κρυπτῶν καρκίνων. 6
ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖσι τοιούτοισι πυ-
ρετὸν τε ἐπιγίνεσθαι ξυμφέρει μίλιν
ἡμέρην, καὶ πύον ὡς λευκότατον καὶ
παχύτατον. 7 λυσιτελεῖ δὲ καὶ
σφακελιζομένοις κύρτῃ, ἢ καὶ ὀστέῳ, ἢ
καὶ ἀμφοῖν, ἐπί τε τῆσι βαθέσι σ-
πεδόσι καὶ μελαίνῃσι. 8 πύον γὰρ
οὐ τοῖσι σφακελιζομένοισι ῥεῖ πολ-
λὸν, καὶ λύει τὰς σηπεδόνας.

21 At vero nomæ lethaliſſimæ ſunt, quarum putredines profundiſſimæ & nigerrimæ ac ficciſſimæ exiſtunt. 2 Pravæ etiam ſunt ac periculoſæ, quæ nigram ſaniem remittunt. 3 Albæ vero ac mucoſæ putredines, minus quidem occidunt, magis autem reverruntur, & diuturniores ſunt. 4 Herpetes autem minime omnium ulcerum quæ depaſcendo proſerpunt, periculoſi ſunt, 5 verum maxime difficulter ſubmoveri poſſunt, quemadmodum cancri occulti. 6 In omnibus autem talibus febrem ſupervenire una die confert, & pus quam albiſſimum ac craſſiſſimum. 7 Commodat & corruptio nervi, aut etiam oſſis, aut etiam amborum, tum in profundis, tum in nigris putredinibus. 8 Nam in corruptionibus pus multum fluit, & putredines ſolvit.

XXII. Τῶν δὲ κεφαλῆς τρω-
μάτων θανατωδέστατα μὲν τὰ ἐς τὸ
ἐγκέφαλον, ὡς καὶ πρόσθεν ἐρρέθη·
δεινὰ δὲ τὰ τοιαῦτα πάντα· ὀστέου
ψιλὸν μέγα, ὀστέον ἐμπεφλασμέ-
νον, ὀστέον κεκερμάτισται. 3 εἰ δὲ καὶ
τὸ στόμα ἕλκεος σμικρὸν εἴη, ἡ
δὲ μυξὴ ἐν ὀστέῳ ἐπὶ πολὺ παρ-
αμένουσα, ἐπικινδυνότερον ἐστι. 4
ταῦτα δὲ πάντα δυνότερα γίνε-
ται, καὶ ἢν ῥαφῇ τε ὀρθῶς, καὶ
ἢν χειλέων αὐτὰ τὰ οἰκεῖα ἀνα-
τάπτω

22 Porro ex capitis vulneribus lethaliſſima ſunt quæ ad cerebrum pertingunt, velut etiam antea ſcriptum eſt. 2 Gravia ſunt & hujuſmodi omnia, os nudum magnum, os infractum, os diffractum. 3 Si vero etiam oſculum ulceris parvum fuerit, fiſſura vero oſſis aliquandiu permanſerit, periculoſius eſt. 4 Hæc autem omnia graviora fiunt, ſi & juxta futuram ſunt: & ex locis ſemper periculoſiores ſum-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 541 sur 917

35 τάτω δ' κεφαλῆς. [5] ἐπιγίνεται δ' ἐν τοῖσι μνημονευτοῖσι τραύμασιν ἡ ἐρώτησις χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀξίοις λόγου τρώμασιν, [6] ἢν ἔτι νεότρωτοι εἰσὶν αἱ πληγαὶ ἐόντες, [7] ἢ βλήματα ἔσηι, [8] ἢ κατέπεσεν ἄνθρωπος, [9] ἢ ἐς ἐκφορὰν ἔβη. [10] ἢν γάρ τι τούτων ἢ μεῖζον, φυλακῆς πλείονος δεῖται, ὡς ἢ ἐξεφλάκισται καὶ ἢ τρώματος· [11] ἐὰν μὲν νεότρωτος εἶηι, [12] ἐς τὰ σήματα σημεῖα σκέπτεται καὶ βουλεύεται. [13] ἄριστον μὲν οὖν, μήτε πυρετοῦ ἐόντος τοῦ ἕλκεος ἔχοντα τὴν κεφαλήν, [14] μήθ' αἷμα ἐπαναῤῥαγῆναι αὐτῷ, [15] μήτε φλεγμονήν, [16] μηδεμίαν ὀδύνην ἐπισχεῖν. [16] εἰ δέ τι τούτων ἐπιφαίνοιτο, εὖ χρὴ δέχεσθαι καὶ γνώμην ἔχειν ἀσφαλίσασθαι, καὶ ὀλίγον χρόνον προσμένειν.

XXIII. Ξυμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὀδυνῆσι καὶ τὰς φλεγμονὰς τὰς ἐπὶ τοῖσιν ἕλκεσιν ἐπιγίνεσθαι. [2] τῆσι δ' αἱμορροΐῃσι, πόνοι ἐπὶ τῆσι φλεψὶ φαίνεσθαι. [3] τοῖσι δὲ πυρετοῖσιν, ἐν δὲ τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασιν ἔρχεσθαι, ξυμφέρει ἐπὶ τὰ σύντομα γίνεσθαι τῶν κρίσεων· [4] καὶ ταῦτα δὲ λέγω ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δὲ ἐναντία, κακά. [5] ἄρξασθαι δὲ πυρετὸν ἐπὶ κεφαλῆς τρώματι ἢ τετάρτηι, ἢ ἑβδόμηι, ἢ ἑνδεκάτηι, θανατώδες μᾶλλον. [6] κρίνεται δὲ τοῖσι πλείστοισιν, ἢν μὲν τετάρτηι ἐόντος τοῦ ἕλκεος πυρετὸς ἄρξηται, ἐς τὴν ἑνδεκάτην· [7] ἢν δὲ ἑβδόμηι ἄρξηται πυρετός, ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην ἢ ἐς τὴν εἰκοστὴν πρώτην ἢ ἐς τὴν τριακοστὴν πρώτην ἢ ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην. [8] ἢν δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρξηται πυρετός, ἐς τὴν εἰκοστήν, ὡς δὲ τοῖσι πλείστοισι, διαγιγνώσκεται, τοῖσιν ἄλλοις ἀφανέσιν γινομένοις. [9] τῆσι δὲ δέχεσθαι τὸν πυρετὸν,

ἵνα

mi in capite exiſtunt. [5] Cæterum in omnibus memorabilibus vulneribus interrogare oportet, [6] ſi adhuc recentes fuerint plagæ, [7] aut etiam jactus fuerint, [8] an conciderit homo, [9] aut an in ſoporem altiorem collapſus ſit. [10] Si enim horum quippiam factum fuerit, ampliore cuſtodia opus habet, nimirum quum cerebrum vulnus tunc perceperit. [11] Si vero non recens ſauciatus fuerit, ad [12] alia ſigna reſpicere oportet, ac conſilium capere. [13] Optimum quidem igitur eſt, neque febrire cum qui ulcus in capite habet, [13] neque ſanguinem inſuper ipſi erupiſſe, [14] neque inflammationem, [15] neque ſimul ullum aliquem dolorem acceſſiſſe. [16] Si vero quid horum apparuerit, ſecuriſſimum eſt ut in principio fiat, & modico tempore permaneat.

XXIII. Conducit autem in doloribus, etiam inflammationes ex ulceribus [1] accedere: [2] in ſanguinis autem eruptionibus, pus in venis apparere. [3] Quæ vero in acutis morbis conferre febribus ſcripſi, ea etiam in his fieri conducit, [4] & eadem hic quoque bona eſſe aſſero, contraria vero mala. [5] At incipere febrem in capitis vulnere quarta die aut ſeptima, aut undecima, valde lethale eſt. [6] Judicatur autem pleriſque, ſi quidem quarta vulneris die febris inceperit, ad undecimam. [7] Si vero ſeptima die febris inchoarit, ad decimamquartam, aut decimamſeptimam. [8] Si vero undecimo febrire inceperit, ad vigeſimam: quemadmodum in febribus deſcriptum eſt, quæ abſque manifeſtis cauſis fiant. [9] Cæterum in principiis febrium,

ſive

λὼ τε ὠδηφροσύνη ἐπιγένηται, λὼ τε ἀπεπληξίη τε μελίων τῶν πόνος, εἰδέναι τὸν ἄνθρωπον ἀπολλύμενον, λὼ μὴ παντὶ πάσιν ἢ τῷ κακίστῳ τῶν τοιούτων ἐπιγένηται), ἢ σωμάτων δεινὴ κατοκή). ἀλλὰ κατοκέψεσθαι τὸν ἄνθρωπον τὸ ἐπ' ὦν τις ἐλπὶς γίνοιτο σωτηρίης. χαλεπὸν δὲ τὸ ἄρθρον, ἢν διαστραφῇ, λὼ μὴ καὶ ἐκλυθῇ) ὁ ἄνθρωπος.

five delirium acceſſerit, ſive alicujus membri ſideratio, perituram hominem ſciendum eſt, nisi non omnino aut ex optimis ſignis aliquod accedat, aut corporis vires adſint. Verum conſiderabis modum. Nam homini adhuc ſpes ſalutis eſt, ſed claudum fieri articulum in quem incubuit neceſſe eſt, etiamſi ſuperſtes manet homo.

XXIV. Τὰ δὲ τρώματα τὰ ἐν τοῖσιν ἄρθροισι, μεγάλα μὲν ὄντα καὶ τελείως διατρήσαντα τοὺς νεύρους τὰ σωμίζοντα, οὐδηλότερον ὅπως χωλοὺς ἀποδέξει. εἰ δὲ σάφιστα εἴη ἀμφὶ τῷ κώρῃ, ὅπως ἔχει, ὀξέϊ μὲν ἐόντι καὶ βέλεϊ καὶ παντοδάπῳ, ὀρθὸν τὸ τρῶμα εὐθὺν ἐπιφορτέον. εἰ δ' ἐν βαρύ τε καὶ ἀμβλὺ τὸ τρῶσαν, οὐδὲν διαφέρει· ἀλλ' ἐς τὸ βάθος τὸ τῆς πληγῆς σκέπτεσθαι, καὶ πάντα σημεῖα. ἔστι δὲ τάδε. πύον μὲν ἐπιγένηται ἐπὶ τὸ ἄρθρον, σκληρότερον ἀνάγκη γενέσθαι. ὁ μὲν δὴ καὶ οἰδήματα ξυνεπιφερόμενον, σκληρὸν ἀνάγκη πολὺν χρόνον τοῦτο τὸ χωρίον γενέσθαι· καὶ τὸ οἴδημα, ὑγιὸς ἐόντος ἕλκεος, ξυμφερόμενον ἀνάγκη, σὺν πολλῇ ἐπιστροφῇ τε καὶ σπλήνωσι [βραδέως,] ἀνιέναι αὖ, καὶ ἄρθρα πολλὰ ἐόντα, διαφθείρη). οἷσι δ' αὖ καὶ νεῦρον δοκεῖ σπᾶσθαι, ἀσφαλέως τὰ περὶ χωλώσιος καὶ ἀπολείψει. ἄλλως τε καὶ μὴν [τὰ] τῶν κατωτέρω νεύρων ἢ τὸ ἐκλύσεται. γνώσῃ δὲ τάδε· νεῦρον μὲν ὅλον ἐκπεπλῆχθαι· πύον λευκόν τε καὶ παχὺ, καὶ πολλὸν χρόνον ὑποῤῥεῖν· ὀδύνας τε καὶ φλεγμονὰς γίνεσθαι περὶ τὸ ἄρθρον καὶ ἀρχῆσι. τὰ δ' αὐτὰ τούτοισι καὶ μᾶλλον ἐπισεῖται.

XXIV. Porro vulnera in articulis, quæ quidem magna ſunt, & nervos conjungentes penitus præſecant, clarum eſt quod claudos efficient. Si vero ambiguum fuerit de nervis, quomodo ſe habeant, ſiquidem fuerit acutum telum quod rectum vulnus fecit, melius eſt obliquo. Si vero grave & obtuſum fuerit id quod vulneravit, nihil refert. Sed plagæ profunditatem & alia ſigna conſiderare licebit. Sunt autem hæc. Pus ſi inſuper accedat ad articulum, duriorem fieri neceſſe eſt. Si vero etiam tumores ſimul permanſerint, hunc locum ad multum tempus durum eſſe neceſſe eſt: & quum ſanum jam eſt ulcus, tumorem permanere neceſſarium eſt, ſimulque flecti ac extendi, quæcunque dum articulus incurvus eſt, curantur. Quibus vero etiam nervus elapſurus eſſe videtur, ſecurius de claudicatione prædicere licet, tum alias, tum ſi inferiorum nervorum aliquis fuerit exolutus. Ex his autem cognoſces nervum qui excidit. Pus album & craſſum, multo tempore defluit, doloreſque ac inflammationes circa articulum in principiis fiunt. Eadem fiunt etiam ſi os elabetur.

XXV. Τὰ δὲ τείνων ἀνέκωσις

XXV. At vero diſſectiones in

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 543 sur 917

Δμηκόμεναι, ἐν φλεγμονῇ μάλιστα ἐούσῃ, ἐς Δμπύησιν ἀφικνέεται), καὶ τομαί τε καὶ καύσιες.

XXVI. "Ὁ δὲ νωτιαῖος μυελὸς ἢν 133
λύηται, λύη τε ὑπὸ πλώματος, λύη τε ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτιφάσιος, λύη τε ἀπ' αὐτομάτου, [2] ἢν τε σκελέων ἀκρατὴς γένηται ὁ ἄνθρωπος, ὥστε μηδὲ διαβαίνειν δύνασθαι, [3] ἢν τε οὐρέῃ καὶ τὸ χρεὼν ἐκ τοῦ κύστιος, ὥστε ἰέναι μὴ αἰσθάνεσθαι χρόνου μήτε κατὰ σῖτον μήτε κόπρον διακρίσιν, λύη μὴ αὐτὸς ἀπὸ σκέλων. [4] ὅταν δὲ πολλαπλότερον γένηται τὸ νόσημα, ἢν τε ἐπιόντος τοῦ ἀνθρώπου ἢ τι κατὰ σῖτον διακρίσιν, ἢν τε κόπρον. [5] "Ἀποθνήσκει δὲ μετ' οὐ πολλὸν ὕστερον χρόνον.

XXVII. "[1] Ὧν δὲ ἐμπίπλαται φλεβῶν ἡ φάρυγξ, πολλάκις τε ἡμέρης τὶς καὶ νυκτὸς ἐκάστης, [2] ἢ τε κεφαλὴν αἰεὶ ἀλγέουσι, [3] ἢ τε βηχὸς ἐχόμενοι, [4] ἢ τε ἐμέουσι, [5] ἢ τε πυρετῷ λαμβάνονται, [6] ἢ τε ὀδύνης ἐχόμενοι, [7] ἢ τε βῆσσον. ἢ τε μιζοφρένης, [7] τούτοισι κακὸν ἐς τὰς ῥῖνας ἢ τῶν φάρυγγα, [8] λύη ἕλκος πέχειν φανῆται ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, [9] ἢ βδέλλαν.

XXIIX. "Ὀφθαλμοὶ δὲ λημῶντες ἄριστα ἐπιπλάττονται, λύη τὸ, τε δάκρυον, καὶ ἡ λήμη, καὶ τὸ οἴδημα ἄρξηται ὁμοῦ ῥεῦσαι. [2] λύη τε τὸ μὲν δάκρυον τῇ λήμῃ μεμιγμένον ἦ, ἢ μὲν λήμη ἰσχυρῶς, ἡ δὲ λήμη λευκή τε ἦ καὶ μαλθακὴ, τό, τε οἴδημα ἐλαφρόν τε ἦ λεπτόρρυτον. [3] ἢν δὲ οὕτω ταῦτ' ἔχῃ, ξυμπλάσσεται αὖ ὀφθαλμὸς ἐς τὰς νύκτας, ὥστε ἀνώδυνον εἶναι. [4] ἦ ἀκινδυνότατον οὕτως αὖ εἴη, ἦ ὀλιγοχρονιώτατον. [5] "Ἢν δὲ τὸ δάκρυον χωρὶς πολὺ ἦ καὶ θερμὸν ξὺν ὀλίγῃσι λήμῃ ἦ σμικρῷ οἱ δήκματι, ἢν μὲν σὺν ἑτέρῳ τῷ ὀφθαλμῷ, χρόνιον μὲν κάρτα γίνεται,

cubiti gibbis, præsertim quæ sunt cum inflammatione, ad suppurationem perveniunt, ad sectionesque ac ustiones.

XXVI. Medulla vero spinæ si ægrotarit, sive ex lapsu, sive ex alia aliqua causa, sive sua sponte, [2] homo & cruribus impotens fit, ut neque si tangatur percipiat, [3] & ventre ac vesica, ut circa prima tempora, neque stercus, neque urinam egerat, nisi ad necessitatem. [4] Quum autem vetustior factus fuerit morbus, non urgente homine, & stercus prodit, & urina. [5] Moritur autem postea, non multo interposito tempore.

XXVII. Quod si vero cuipiam fauces implentur sanguine sæpe singulis diebus ac noctibus, [2] cui neque caput antea doluit, [3] & qui neque tussim habuit, [4] neque vomuit, [5] neque febre correptus fuit, [6] neque dolorem habuit, nec pectoris, nec dorsi, [7] hujus considerandæ sunt nares, & fauces, [8] an ulcus aliquod habere compareat in hoc loco, [9] aut hirudinem.

XXIIX. Oculi porro lippientes optime permutantur, si & lachryma, & sordes, & tumor, simul fieri inceperint. [2] Si vero lachryma sordi fuerit permixta, & non valde calida: Sordes autem alba fuerit & mollis, & tumor levis solutus. [3] Si ita hæc se habuerint, oculus conglutinabitur ad noctes, ut doloris exors sit, [4] atque hoc modo res minime periculosa fuerit, ac minime diuturna. [5] Si vero lachryma procedit multa & calida, cum pauciſſima sorde, ac parvo tumore, atque hoc ex altero oculo tantum, tunc diuturnum valde fit malum, verum non peri-

τῳ, ἀκίνδυνον δὲ· ἢ ἀνώδυνος ἔστος ὁ τζόπος. 6 ἐν τοῖσι μᾶλλον τὴν δὲ κρίσιν ποιεῖσθαι χρὴ, τὴν μὲν πρώτην, ἐς τὰς εἰκοστὰς ἡμέρας. 7 ἢν δὲ ὑπερβάλλῃ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐς τὰς τεσσαρακοστὰς πρόσδοκα· 8 ἢν μὲν δὴ ἐν τούτοισι κριθῇ, ἐν τούτοισι κρίνει· 9 πάντα δὲ τὸν χρόνον τοῦτον σκοπεῖσθαι χρὴ, ἢν τὸ δακρύον τε μίσγηται, καὶ λιπαρὴ καὶ μαλθακὴ γένηται, μᾶλλον δὲ τούτοισι χρόνοισι κρίνεται. 10 ἢν γὰρ μέλλῃ παύεσθαι, τοῦτο ποιήσει. 11 ἐν οἷσι ὀφθαλμοὶ ἀμφότεροι τοῦτο πεπόνθασιν, ἐπικινδυνότεροι γίνονται ἑλκωθῆναι· ἧσσον δὲ κρίσις ἐλάσσονος χρόνου ἔσται. 12 λῆμαι δὲ ξηραὶ ἐπώδυνοι καὶ κακοήθεες γίνονται, ἢν μὴ πεπαίνωνται· 13 οἰδήματος δὲ μεγάλου ὀφθαλμὸς ἀνώδυνόν τε καὶ ξηρὸν, ἀκίνδυνον. 14 ἐὰν δὲ ἰὼν ξὺν ὀδύνῃ, κακοήθη μᾶλλον, ξηρὸν ἐὸν, καὶ ἐπικινδυνότερον ἑλκωθῆναί τε τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ξυμφῦσαι· 15 ὄγκου δὲ καὶ ξὺν δακρύῳ τε οὐ καὶ ὀδύνῃ, 16 ἢν γὰρ δάκρυον χωρὶς ἥδηται καὶ ἁλμυρὸν, κινδυνώδης ἡ τοιήδε κρίσις ἑλκωθῆναι, καὶ τοῖσι βλεφάροισι. 17 ἐὰν δὲ τὸ μὲν οἴδημα κατασκήψῃ, δάκρυον δὲ πολὺ ἐπιγένηται πολλοῦ χρόνου, καὶ λῆμαι εἶσι, 18 τοῖσι μὲν ἀνδράσι βλεφάρων ἐκτροπὴν προλέγειν χρὴ, τοῖσι δὲ γυναιξὶ καὶ τοῖσι παιδίοισιν ἑλκώσιν καὶ τῶν βλεφάρων ἐκτροπήν. 19 ἢν δὲ λῆμαι χλωραὶ ἢ πελιδναὶ ἔωσι, καὶ δάκρυον πολὺ θερμὸν, καὶ ὁ τῆς κεφαλῆς καῦμα ἢ, καὶ ἅλις ἡ κατὰ πᾶσαν ὀδύνη ἐς τὸν ὀφθαλμὸν καταπτήσεσθαι, ἢ ἀγρυπνίη τοῦτοισιν ἐπιγένηται· 20 ἕλκος ἀνάγκη γίνεσθαι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ· ἐλπὶς δὲ καὶ ῥᾳγή-

periculosum, & doloris exors est hic modus. 6 Et judicationem in his maxime expectare oportet, primam quidem ad vigesimam diem. 7 Si vero hoc tempus transmittat, ad quadragesimam expectanda est. 8 Si vero neque in his diebus sedetur, in sexaginta judicatur. 9 Per totum autem tempus hoc, sordem considerare oportet, an in digito misceatur, & alba ac mollis fiat, maxime sub judicationis tempus. 10 Si enim desinet, hæc faciet. 11 At si utrique oculi hæc perpetiantur, in majori periculo sunt, ne ulcerentur. Verum judicatio brevioris temporis erit. 12 Sordes autem ficcæ valde dolorosæ sunt, sed cito judicantur, si non vulnus acceperit oculus. 13 Si vero tumor magnus fuerit, doloris exors & ficcus, periculo vacat. 14 Si vero cum dolore fuerit, malus est si ficcus sit, & periculum est ne ulceretur oculus ac concrescat. 15 Sed & gravis est tumor, si lachrymam conjunctam habeat, itemque dolorem. 16 Si enim lachryma procedit calida ac salsa, periculum est & pupillam exulcerari, & palpebras. 17 Si vero tumor consederit, sed lachryma multa multo tempore effundatur, & sordes fuerint, 18 viris quidem palpebrarum eversionem prædicere oportet, mulieribus autem & pueris exulcerationem ac eversionem palpebrarum. 19 At si sordes pallidæ aut lividæ fuerint, & lachryma multa ac calida, & in capite ardor fuerit, & de tempore dolores in oculum decubuerint, & vigiliæ his accesserint, 20 necesse est ulcus in oculo factum esse, & timor est quo-

ῥηξῆναι τὸ τοιοῦτον. 21 ''ὠφελεῖ δὲ καὶ πυρετὸς ἐπιγενόμενος, ἢ ὀδυνη ἐς τὸν ὀσφὺν ἐπαναξάσα. 22 προ-
λέγειν δὲ δεῖ τοῖσι τὰ ἰατρεύματα ἔς τε τὸν χρόνον σκεπτόμενον, ἔς τε τὰ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ ῥέοντα, [καὶ] ἐς τὰς ἀδιαθησίας τὰς ἀπὸ ὑπνώσιος. 23 ἢν δὲ καὶ τὸ ὀφθαλμοῦ οἷόν τε ἦ κατα-
πεσεῖν, ὦν μὴ ἀῤῥαγὴς ἐμπέσῃ καὶ ἔξω τὸ ῥωγμῶδες ὑπερέχειν'' ἢ ὀ-
ψὲς, πονηρὸν καὶ χαλεπὸν καὶ δυσῤῥόσιον. 24 εἰ δὲ σηπεδὼν ὑπάρξει τοιούτου, τελέως ἄχρηστος ὁ ὀφθαλμὸς γίνεται. 25 τοὺς δὲ ἄλλους τρόπους τῶν ἑλκέων ἐς τὰ χωρία σκεπτόμενος προλέγειν, καὶ τοὺς τε σηπεδόνας καὶ βαθυτήτας, 26 ''ἀναγκαῖον γὰρ καὶ τῶν ἑλκέων τοὺς ἕλκεα γί-
νεσθαι. 27 ''οἷσι μὲν οὖν ῥήγνυται οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ μὴ ὑπερέχωσιν, ὥστε ἔξω τὸ χωρὶς τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶναι, ἀδύνατοι ἀφελεῖσθαι καὶ χρόνῳ καὶ τέχνῃ ἐς τὰ βλέπειν. 28 τοῖσι δὲ σμικρὰ μεταπίπτουσι τοῦ ὑγιαίνειν εὖ τε καθαρούς, καὶ μήτε κακὸν ἐπιγενόμενον, τὸν ἄνθρωπον νέον ᾖ. 29 οἷσι δὲ ἐκ τῶν ἑλκέων ὕλαι, οἷσιν ἂν μὴ καλὸν ἄλλο ἀπῇσι, πεπανθῶσιν εἰσί τε ὠφελεῖσθαι ἔξω τοῦ χρόνου καὶ ἔστω τοῦ τέχνης μάλιστα δὲ καὶ νεωτέροισι τοῖσι σώμασιν. 30 τοῖσι δὲ χωλαίνουσι μάλιστα μὲν'' αἱ ὀ-
φρύες βλάπτουσι ἐλκούμεναι ἐπὶ τὸ ὑπερέχον τοῦ ὀφρύος ἔκτισιν καὶ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἄχρηστον ἦ τὸν τόπον. 31 ''αἱ δὲ κόραι γλαυκώδεες, ἢ ἀσταφυλοειδεῖς κυάνεαι, οὐκ εὖ χρῆσθαι. 32 ''τελεώτεραι δὲ ὀλιζάκις μέν-
νες, ἐκόσῳ δὲ σμικρότεραι φαίνονται, ἢ διάστροφοι, ἢ γωνίας ἔχουσαι, εἴτ' οὖν αὐτόφυτοι τοιοῦτοι γενόμεναι, εἴτ' αὐτόματοι. 33 ''ἀχλύες, καὶ νεφέλαι, καὶ αἱ λεπίδες ὀπλεαί-
τεραι

quoque ut talis rumpatur. 21 Prodest autem febris accedens, aut dolor ad lumbos innixus. 22 Prædicere vero his futura oportet, ita ut respectus & ad tempus habeatur, & ad ea quæ ex oculo fluunt, & ad dolores itemque vigilias. 23 Postquam vero & oculum contueri datum fuerit, siquidem compertus fuerit ruptus, & per fissuram prominuerit oculus, malum est & difficile ut sedetur. 24 Si vero & putredo tali suberit, penitus inutilis oculus redditur. 25 At vero alios ulcerum modos prædicere oportet, locos considerando, & putredines, & profunditates. 26 Necessarium enim est juxta ulcerum vehementiam cicatrices fieri. 27 Quibus igitur rumpuntur oculi, & postea prominent, ut extra locum oculus sit, his & tempore, & arte, opem ferre non datur, ad hoc ut videant. 28 Parvæ vero oculorum transmutationes sedari possunt, si nihil mali accesserit, & homo juvenis fuerit. 29 At ulcerum cicatrices, quibus nihil aliud mali affuerit, omnes, & à temporibus, & ab arte, opem ferre posse putandum est, maxime recentissimas, & in juvenum corporibus. 30 Cæterum ex locis maxime oculi læduntur, si exulcerantur; deinde pars quæ est supra supercilia, postea quicquid vicinissimum his locis fuerit. 31 Pupillæ vero glaucescentes, aut argenti speciem referentes, aut cæruleæ, non bonæ sunt. 32 His autem paulo meliores sunt, quæ aut minores apparent, aut ampliores, aut angulos habentes, sive ex causis tales factæ fuerint, sive sua sponte. 33 Caligines & nubeculæ, & cicatrices subalbicantes,

νοῦσά τι κὴ ἀφανίζον), 34 ἢν μὲν τῷ μέλανι τι ἐπιγένηται ἢ τόπου τοῦ χωρίου, ἢ προσῆν τι ἕλκος ἢ ἔχων τὸν τοῦ χωρίου τόπον, ἢ πτερύγιον. 154 35 ἢν δὲ λαμπρὸν λάμψας γένηται), 155 λαπλοῦν καὶ μέλανος μέρεος τι 36 [ὡς] εἰ καὶ πολὺν χρόνον παραμένοι, καὶ τραχὺν τὸ κὴ παχὺ εἴη, κὴ μνημόσυνον τοῦ κακοῦ λιπεῖν.

xxix. Αἱ δὲ κρίσιες, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἔγραψα, ὅτῳ κὴ οὕτω δὲ ἔχει. 2 ἀλλὰ χρὴ τὰ σημεῖα σκοπέοντα προλέγειν τὰς μὲν διαφορὰς τῶν ὀφθαλμιῶν· 3 ὅταν τὰ κάκιστα τῶν σημείων ἐπιγένηται), 156 τὰς μὲν πολυχρονίους τῶν ὀφθαλμιῶν, ὡς διαχρᾶσθαι ἐφ' ἡμέρῃσι· 4 τὰς δ' ὀλιγοχρονίους, ὅταν τὰ σημεῖα προφαίνηται) τὰ ἄριστα· 5 "τότε προλέγειν ἑβδόμῃσιν 157 πεύσεσθαι, ἢ ἐλάσσοσι τελέων, ἢ ἄλλως ἀσφαλῶς νομίζειν ἔχειν. 6 "τὰς δὲ 158 ὑποστροφὰς προσδέχεσθαι, οἷσιν εὖ ῥᾳστώνη γένηται), μήτ' ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι, μήτε σημείων ἀκαιρίῃσιν ἐπιφανείσῃσιν. 7 "πάντων δὲ χρὴ 159 μάλιστα τῷ κριτικωτάτῳ ἔργῳ ἐπιτηρεῖν τὰ οὖρα ἐν τοῖσι ἀρρωστήμασι τὰς ὀφθαλμιὰς σκοπεῦντα. 8 οἱ γὰρ καιροὶ ὀξέες.

xxx. "Αἱ δὲ δυσεντερίαι, 2 160 ξὺν πυρετῷ μὲν ἢν ἐπίωσιν, 3 ἢ ποικίλοισί τε διαχωρήμασι, 4 ἢ ξὺν φλεγμονῇ ἢ πάθεϊ, ἢ ὑποχονδρίῳ, ἢ γαστρὶ, 5 ἢ ὅσαι ἐπώδυνοι, 6 "ἢ ὅσαι τὰ σῖτα ἀπολαμβάνουσι, δίψαν τε παρέχουσιν, 7 αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί· 8 κὴ ὃς ἂν τελεύτᾳ τὰ κακῶν, τελεύτᾳ ἀπολεῖται· 9 ὃς δ' ἂν ἐλάχιστα τῶν τοιούτων προσῇ, τελευτᾷ αὐτῷ ἐλπίδες. 10 "ἀποθνήσκουσι δὲ ἐκ τούτων 161 τῶν νούσων μάλιστα παῖδες τὰ πεν-

tes, lævigantur ac delentur, 34 si non vulnus aliquod in eo loco acceſſerit, aut prius cicatricem habuerit in hoc loco, aut unguem pterygion dictum. 35 Si vero ſplendicans cicatrix in nigra oculorum parte fiat, partem aliquam nigredinis dealbat, 36 adeo ut ſi multo tempore permaneat, & aſpera & craſſa, etiam memoriam ſui relinquat.

xxix. Porro judicationes quemadmodum in febribus ſcripſi, ita & hic ſe habent. 2 Verum ſigna edoctum, juxta differentias ſippitudinum prædictionem facere oportet, 3 quum peſſima ſigna acceſſerint, diuturnarum ſippirudinum, velut de ſingulis perſcriptum eſt: 4 quum vero apparuerint optima ſigna, brevium. 5 Tunc enim ſeptima die deſituras eſſe prædicendum eſt, aut prope hoc tempus, & aliocui ſecuras eſſe putandum eſt. 6 Recidivas autem expectare oportet his, quibus melius habere contingit, neque in diebus judicatoriis, neque ſignis bonis conſpectis. 7 Omnium vero maxime urinæ ſtatum in oculorum affectionibus conſiderare oportet. 8 Nam temporum occaſiones repentinæ ſunt.

xxx. Dyſenteriæ ſiquidem 2 cum febre invaſerint, 3 aut variis alvi egeſtionibus, 4 aut cum hepatis inflammatione, aut præcordii, aut ventris: 5 aut quæ doloroſæ fuerint, 6 aut cibos intercipiunt, ſitimque inducunt: 7 hæ omnes malæ ſunt. 8 Et qui ſane plurima horum malorum habuerit, citiſſime peribit: 9 cui vero pauciſſima talium affuerint, huic plurimæ ſpes ſunt. 10 Moriuntur autem ex hoc morbo maxime pueri quinquennes, & ſenio-

πυξαινέα, καὶ μεμψιμοιρεῖ, εἴς τε τὰ διαχωρήματα· αἱ δ' ἄλλαι ἡλικίαι ἧσσον. [11] ὅσαι δὲ δυσεντερικῶν λυσιτελίαι, τὰ μὲν πολλὰ τοῦτο ἐκ ἐμποιέουσιν. [12] αἷμα δὲ καὶ ξύσματα διαχωρήσαντα, ἐπαύσαντο ἑβδόμῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἢ εἰκοστῇ, ἢ τεσσαρεσκαιτριακοστῇ ἡμέρῃ, ἢ οὗτος τούτων τῶν χρόνων. [13] τὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ διαχωρήματα καὶ ὑποστάσιες καὶ τοῖσιν ἔτι σώμασι, νοσήματα ὑγιάζει. [14] τὰς μὲν πλείστας ἐγκύους, οὐ πολλοῦ χρόνου· τὰς δὲ νεωτέρας δυοῖν) ἢ ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσιν ἀπαλλάσσει. [14] ἔτι δὲ καὶ τὰς ἔχουσαι καὶ αὖ) φθαρείσας), μᾶλλον ἐς τὰς τόκους τε καὶ καὶ τοὺς τόκους, καὶ τὰ ἔμβρυα διασώζουσιν, [15] αἵματός τε καὶ ξύσματος διαχωρεόντων, καὶ πολλὰς μῆνας· [16] λὼ μή τις ὀδυνὴ αὐτῇσι γένηται, [17] ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπιγένηται· τῶν δὲ ἄλλων σημείων εἶναι οὐ τῇσι δυσεντερίῃσιν, ἐπιγιγνομένοις. [17] ἐς δέ τι κέσεων ἐπιφερομένοις, τῷ τε ἐμβρύῳ ὄλεθρον σημαίνει, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίνδυνον, [18] λὼ μὴ μετὰ δ' ἐμοῦσαι τῷ ὑποφόρῳ καὶ δ' ὑστέρῃ τῷ ἀποκύσαι, ἢ δυσεντερίη παύσηται αὐθημερόν, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον.

xxxi. [1] Αἱ δὲ λειεντερίαι, [2] ξυνεχέες μὲν καὶ πολυχρόνιοι, [3] καὶ πᾶσαν ὥρην, ξυνὴν δὲ φόβοισί τε καὶ ἄνευ φόβων, καὶ ἐρεθισμοῖσι, [4] καὶ ὁμοίως νυκτός τε καὶ ἡμέρης ἐπικείμεναι. [5] καὶ δὲ διαχωρήματα ὑποίους, [6] ἢ ἀμὲ ἰχωρώδεα, ἢ μέλανός τε καὶ λείου καὶ δυσώδεος, [6] αὖ) μὲν πάσας· πονηρά. [7] καὶ δὴ δίψαν παρέχουσι, [8] καὶ τὸ στόμα ἐξελκοῦσι, [9] καὶ ἐρυθρὸν ἐξαπίνης ἐπὶ τῷ προσώπῳ ποιοῦσι, καὶ ἐφήλιδας παντοίας χρώματα ἐχούσας.

seniores adhuc, decennes: reliquæ vero ætates minus. [11] At quæ dysenteriæ commodæ sunt, hæ mala hæc non inducunt. [12] Verum sanguine & ramentis egestis, desiverunt septima die, aut decimaquarta, aut vigesima, aut quadragesima, aut intra hæc tempora. [13] Hujusmodi enim egestiones, etiam eos qui prius sunt in corporibus, morbos sanant, antiquiores quidem diutiore tempore, recentiores autem in paucis diebus submovere possunt. [14] Nam & quæ uterum gestant, etiam ipsæ evadunt superstites magis ad partum, & ex partu, & fœtus conservant: [15] sanguine & ramentis egestis, etiam per multos menses: [16] nisi dolor ipsis affuerit, aut aliud quoddam malum signum ex his quæ in dysenteriis fieri scripsi, accesserit. [17] Si vero aliquod illorum apparuerit: & fœtui perniciem significat, & prægnanti periculum, [18] si non post fœtus effugium, & secundæ exolutionem, ipsa dysenteria eadem die, aut post modicum tempus desinat.

xxxi. Lævitates porro intestinorum, lienteriæ Græcis appellatæ, [2] quæ quidem sunt continuæ & diuturnæ, [3] & per omnem horam, & cum strepitibus, & sine strepitibus exturbantur, [4] & similiter noctu ac interdiu incumbentes, [5] & egestione subeunte aut valde cruda, aut nigra, & lævi ac graveolente: [6] hæ omnes malæ sunt. [7] Nam & sitim inducunt, & potum non ad vesicam promovent, ut per urinam ejiciatur: [8] & os exulcerant, [9] & roborem elevatum in facie efficiunt, & maculas solares varios colores haben-

ἰχέσπες. 10 ἅμα δὲ τὰς γαστέ- 170
ρας ὑποζύμας τε καὶ ἐνωδήδεας ἀ-
ποδέκνυσι, καὶ ῥυσιδώδεας. 11 ἐκ δὲ
τούτων ἰσχνόν τε ἀδυνάτους γί-
νεσθαι οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῆσι εὐεσ-
δύσισι χρέεσθαι, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς
σῶμα ποιέειν. 12 τὸ δὲ νόσημα τῦ-
τό, δεινότατον μὲν τοῖσι πρεσβυτέ- 171
ροισιν, ἰσχυρὸν δὲ καὶ τοῖσιν ἀν-
δράσι· τῆσι δὲ ἄλλῃσιν ἡλικίῃσι
πολλῷ ἧσσον. 13 ὅς τις δὲ μήτε ἐν
τῇσιν ἡλικίῃσι ἐστὶ τοιούτῃσιν, ἧσί
φημι νοῦσος δὲ νεοήμελος τύτῳ κα-
κῶς ἐπείρηται, ἐλάχιστά τε τῶν ση-
μείων ἔχει τῶν πονηρῶν, ἃ ἔχραψα
εἶναι, ἀσφαλέστατα μάλιστα ἔστι.
14 Προσπέσης δὲ ἐπιδεῖ καὶ νοῦσος 172
αὕτη, 15 ἕως τ' ἂν τό, τε ἔρον χωρέῃ
δὲ πιομένου καὶ λόγον, 16 καὶ τὸ σῶ-
μα τῶν σίτων εἰσιόντων αὔξῃ, 17 καὶ
τῶν χρειῶν τῶν πονηρῶν ἀπαλλαχθῇ.

XXXII. Αἱ δὲ ἄλλαι ῥύσιες 172
εἰσιν, ὅσαι αἵματος πυρετῶν, καὶ ὀλιγο-
χρόνιοί τε καὶ εὐήθεις, 2 ἢ κενεω- 173
φθεῖσαι πεπαύσονται, ἢ ἀπὸ βοη-
θημάτων. 3 προσεπιγράψαι δὲ χρὴ
παύεσθαι τὸν ἐπεξόδιον, 4 ὅταν τῇ
τε χερὶ ψαύσῃ τὸ γαστρὸς μηδε-
μίη κίνησις ἐοῦσα, 5 καὶ φῦσαι διέλ-
θῃ ἐπὶ τελευτῇ δὲ ἀλεχωρήσαι.
6 Ἕδραι δὲ ἐκλείπουσι, ἀνδράσι 174
μὲν, οὓς ἂν αἱμορροίαι λάθῃ ἔχοντες
ἐμπεφορημένους· 7 παιδίοισι δὲ, λι-
θιῶσί τε, καὶ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι
τῇσι μακρῇσί τε καὶ ἀκρήτοισι· 8
πρεσβυτέροισι δὲ, οἷς αἱ μυκητώδεες
μάζαι μύξης ἐνῇ.

XXXIII. Τῶν δὲ γυναικῶν 175
ὅσαι μᾶλλον καὶ ἧσσον ἐν γαστρὶ λαμ-
βάνειν πεφύκασιν, ὧδε ἐπισκέ-
πτεσθαι. 2 πρῶτον μὲν τὰ εἴδεα·
σμικραί τε γὰρ μᾶζόνων ἀμείνο-
νες ξυλλαμβάνειν, λεπταὶ παχέων,

λοῦ-

habentes. 10 Simul autem & ventres emollitos, & fordidos ac rugosos reddunt. 11 Ex talibus autem homines impotentes fiunt, 130
ad cibum capiendum, ad deambulandum, ad faciendum alia quæ facere debent. 12 Eſtque morbus hic graviſſimus ſenioribus. Vehemens eſt etiam viris. Reliquis autem ætatibus multo minor. 13 Quiſquis autem neque in ætatibus his eſt, quas male tractari ab hoc morbo dixi, & pauciſſima ex ſignis habet, quæ mala eſſe ſcripſi, hic ſecuriſſime diſpoſitus eſt. 14 Indiget autem curatione hic morbus, 15 donec & urina pro ratione ejus quod 135
in potu acceptum eſt, procedat, 16 & corpus ab ingeſtis cibis augmentum capiat, 17 & à malis coloribus liberatum fuerit.

XXXII. At vero alia profluvia alvi, quæ ſine febre ſunt, & brevi tempore durant, & mitia exiſtunt. 2 Aut enim eluta ſedabuntur, aut ſua ſponte. 3 Prædicere autem oportet excretionem ſubtus erumpentem deſituram eſſe, 4 quum tangenti ventrem manu nullus motus occurrerit, 5 & in fine egeſtionis 140
flatus penetrarit. 6 Sedes autem evertuntur ac procidunt, viris quidem, quos ubi hæmorrhoidas habent, alvi profluvium corripit: 7 pueris autem calculo laborantibus, & in dyſenteriis longis ac meracis: 8 ſenibus vero quibus muci agglutinati inſunt.

XXXIII. Porro ex mulieribus, quæ magis aut minus in utero concipere ſolent, ita conſiderationem facere convenit: 2 primum quidem ſpecierum. 145
Parvæ enim ad conceptionem præſtantiores ſunt majoribus, tenues craſſis,

λώνων ἐρυθρῶν, μέλασιν παλιδ-
νῶν [3][ε]φλέβας ὅσην ἐμφανείας ἔ-
χουσιν, ἀμείνονες, ἢ ὅσοις μὴ κεῖ-
φαίνον). [4] σάρκα ὄγκιον ἐπιφέρεσθαι ἔ-
χειν, πρὸς οὐδὲν πονηρόν· [5] μαζοὺς
ὀσιηρούς τε καὶ μεγάλους, ἀγαθόν.
[6] τοῦτο μὲν οὖν πρὸς τὴν ὄψιν δεδήλωται.
[7] πυνθάνεσθαι δὲ χρὴ καὶ περὶ τῶν 176
καταμηνίων, [8] εἰ τοῖσι πᾶσιν μῆνας
φαίνων), [9] καὶ εἰ πολλῆς ἐκκρίσιος, [10]
καὶ εἰ σύμμετρά τε! καὶ ἴσα ἐν ἑκάστοισι
τοῖσι χρόνοισι, [12] καὶ εἰ τοῖσιν αὐτοῖσιν
ἡμέρησι τῶν μηνῶν. [13] ἔστιν γὰρ ταῦ-
τα γίνεσθαι ὧδε ἔχοντα. [14] τὸ μὲν χωρίον,
ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐστιν· ὃ δὴ μήτρην 177
νομίζομεν· [15] ὑγιέα τε χρὴ εἶ- 178
ναι, καὶ ξηρὸν, καὶ μαλθακόν· [16] καὶ
μήτ' ἀνεσπασμένον ἔστω, μήτε
ῥεμπτόν· [17] μήτε τὸ στόμα αὐτῆς
ἀπεστραμμένον, μήτε ξυμμεμυκέ- 179
τω, μήτ' ἐκπεπτωκέτω. [18] ἀμήχανον γὰρ, ὅ, τι ἂν ἡ τοιούτων κω- 180
λυμάτων, σύλληψιν γενέσθαι. [19]
Ὁκόσαι μὲν οὖν γυναικῶν μὴ 181
δυνέουσαι) ἐν χαιρὶ λαμπάνειν, φαί-
νον) χλωραί, μήτε πυρρὰς, μήτε
τὰς παλαίχνας αἰτίων ἐόντων, [20] αἳ)
φάσκουσι κεφαλὴν ἀλγεῖν, [21] καὶ τὰς
καταμήνιας πονηρῶς τε σφίσι ἀ-
κρίτως γίνεσθαι, [22] καὶ ὀλίγως τι καὶ
παλαιὸν χρόνον. [23] οἷσι τῆσιν ἄτω
Ἀφροδισίοισιν ἀφανέα ἢ, εἰ μὴ-
τρὸς καθάρσιος ταύτης ὠφελή-
σουσιν. [24] ὁκόσαι δ' εὖ χρειοῖσί τε 182
εἰσι, καὶ σάρκα πολλὴν τε καὶ πιεράν
ἔχουσι, καὶ φλέβια κεκρυμμένα, [25]
ἀνώδυνοί τέ εἰσι, καὶ τὰ καταμήνια
τούτοισιν ἢ παντάπασιν ἢ φαίνε),
ἢ ὀλίγα τε καὶ ἀκρίτως γίνε), [26] ἢ
τρόπων ἕνεκα σὺν τοῖσι χαλεπώτα-
τοισίν ἐστι καθῆναι κρίσιος, ὡς ἂν μά-
λιστα λαμπάνειν. [27] ἢν δ' ἐπιφαινο-
μένων τῶν καταμηνίων ἀναφασκό-

crassis, albæ rubicundis, nigræ lividis. [3] Quæ item venas conspicuas habent, meliores sunt quam quibus non apparent. [4] Carnem autem uberiorem habere, aniculæ malum est: [5] mammas autem tumidas ac magnas, bonum. [6] Atque hæc quidem ad visum exposita sunt. [7] Verum interrogare oportet etiam de menstruis purgationibus, [8] an omnibus mensibus compareant, [9] & an copia satis magna, [10] & an boni coloris sint, [11] & æquales in singulis temporibus, [12] & in iisdem mensium diebus. [13] Sic enim has fieri optimum est. [14] Locum vero in quo conceptio fit, quem sane uterum nominamus, [15] sanum esse oportet, & siccum, ac mollem. [16] Sit item neque retractus, neque pronus, [17] neque os ipsius sit aversum, neque conclusum, neque eversum. [18] Fieri enim non potest ut conceptio fiat, quodcunque eius tandem talium impedimentorum affuerit. [19] Quæcunque igitur mulieres in utero concipere non possunt, verum pallidæ apparent, neque febre, neque visceribus in causa existentibus, [20] hæ capite se dolere dicent, [21] & menses sibi male ac meracos prodire. [22] Sive autem brevi, sive longo tempore, [23] ipsis sic affectis menses non comparuerint, uteri in his purgatione opus habent. [24] Quæcunque vero bene coloratæ sunt, & carnem multam ac pinguem habent, & venulas occultatas, [25] & dolore carent, & menses his aut omnino non apparent, aut modici & meraci prodeunt: [26] hic modus difficilimus est ad cogendum ut concipiant. [27] Si vero mensibus comparentibus inculpate, & mulier

sus,

σως, τό, τε σῶμα ὅλον ἀλγῆσαι· ἡ γυνὴ, καὶ μὴ συλλαμβάνῃ, τὸ χωρίον, ὃν ᾖ ἡ μήτρη, αὖπον, ὥστε μὴ δύνασθαι γίνεσθαι ἔκτρωσιν. 28 ἢ γὰρ ἀνέσπασται μᾶλλον ἐστὶν, ἢ οἷόν περ πλῆσμόν. 29 τὰ γὰρ ἄλλα καθαρσιώδεα τοῖσιν ἰσχίοισιν, ξυὺ ὀδυνῆσί τε γίνεται, καὶ ἀχροίησί τε καὶ τήξι.

xxxiv. Ἢσι δ' ἂν ἕλκος γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν, 2 εἴτε ἐκ τόκου, 3 εἴτε ὠδῖνος, 4 εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτιάσιος, 5 πυρετοί τε καὶ βουβῶνες τοὺς τοιούτους ἀνάγκη ἐπιγενέσθαι, 6 καὶ ὀδυνίαι ἐν τοῖσι χωρίοισι τοιούτοισιν. 7 εἰ δὲ καὶ τὰ λοχεῖα συναπολέλειπται, τοῦτο μὲν ὑπάρχειν κακὸν πάνυ ἐν ἀκεστῷ τε καὶ χρονιώτερον· 8 καὶ αἱ ὀδύναι τούτοισιν ὑπερφυέστεραι τε καὶ κεφαλῆς ὀδυναι. 9 ἕλκεος δὲ γιγνομένου, καὶ ἐξυγιασθέντος, τὸ χωρίον τοῦτο ἀνάγκη λεῖον καὶ σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἧσσον δύνασθαι συλλαμβάνειν. 10 εἰ δὲ μέσον ἐν τοῖσιν ἐπ' ἀριστερὰ γένοιτο ἕλκος, ἡ γυνὴ σὺν γαστρὶ λαμβάνῃ. 11 εἰ δὲ καὶ τοῦτο ἔτι ἔλκος ἔπ ἔχοι, καὶ ἤδη ὑγιὲς ἐοῦσα, ἄρσεν μᾶλλον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπὶς ἐστιν. 12 εἰ δὲ τοῖσιν ἐπὶ δεξιὰ τὸ ἕλκος γένοιτο, καὶ ἡ γυνὴ σὺν γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τεκεῖν χρὴ δοκέειν εἶναι. 13 εἰ δὲ πυρετοὶ γένοιντο δυναμένην ἐν γαστρὶ λαβεῖν, καὶ λεπτὴν βηλὸν ἴσχουσιν, 14 ἐπισκοπέειν χρὴ, μή τι αἷμα ἕλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον οἷόν ἐγράψαμεν. 15 εἰ γὰρ οὐ τοῦ χωρίου τούτου μηδὲν ὑγιὲς κακὸν φαίνοιτο αἷμον τὸ λεπτυσμός τις καὶ ἧσσον μὴ συλλαμβάνειν δύνασθαι, 16 αἱμορραγίη μέσου ἢ γυναικὸς ἐπιγενέσθαι μῆνας, 17 καὶ τοὺς τοιούτους ἀφαιρέειν ἀνάγκη. 18 ἢν δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ ἐπὶ τοῦτο τὸ ῥῆξις αἵματος, καὶ τοὺς κα-

sic corpore disposita fuerit, & non conceperit, locus in quo est uterus in causa est, ut fœcunda fœtu fieri non possit. 28 Aut enim revulsus est, aut eversus. 29 Nam & alia quæ isthic fiunt, cum doloribus 183 decolorationeque ac colliquatione fiunt.

xxxiv. Quibus porro ulcus 184 factum fuerit in utero, 2 sive ex partu, 3 sive ex tuberculo, 4 sive ex alia quadam causa, 5 his febres & inguinum tumores succedere necesse est, 6 & dolores in his locis. 7 (Si vero & puerperii purgamenta simul fuerint intercepta, hæc mala si fuerint, omnino meraciora sunt & diuturniora.) 8 Et ad hæc præcordiorum ac capitis dolores. 9 Ul- 170 cere autem facto & sanato, locum hunc læviorem ac duriorem fieri necesse est, & minus concipere posse. 10 Si vero solum in sinistra parte fiat ulcus, & mulier in utero concipiat, sive dum adhuc habet ulcus, sive ubi jam sana est, masculum magis enixuram esse spes est. 11 Si vero in dextra parte ulcus fiat, & mulier concipiat, fœmineum magis fore fœtum expectandum est. 12 At si febres corripiant concipere non potentem, & atte- 175 nuata sit muliercula, 13 interrogare oportet, an uteri ulcus aliquod habeant, aut aliud quippiam ex malis de quibus scripsi. 14 Si enim in hoc loco nihil mali subesse apparuerit, quod causa sit attenuationis, & quod concipere non possit, 15 sanguinem vomituram esse mulierem expectandum est, 16 menses autem tali necessario evanuerunt. 17 Si vero febris soluta fuerit à sanguinis eruptione, & menses com- 180

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 551 sur 917

κυήσαι μήνια φανῆ, ὃν γαστρὶ λήψεται. [18] ἢν δὲ πρὸ τοῦ γαστρὸς, πρὶν ἢ τὸ αἷμα ἀναβρῆξαι γῆναι, ὑγρὰ ἰχῶρα γένηται πονηρὸν τρόπον, κίνδυνος ἀποκτεῖναι τὴν γυναῖκα ἐμεσθεῖσαν, ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι.

xxxv. [188] Ὁκόσαι δὲ κύουσαι ἔχειν, οὐκ ἔχουσαι, [2] καὶ πολλοὺς μῆνας ἐξαπατῶνται, τῶν κεκαθαρμένων καὶ φαινομένων, [3] καὶ τὰς γαστέρας ὁρῶσαι αὐξανομένας τε καὶ κινουμένας, [4] αὐτῇσι κεφαλὴ τε ἀλγέουσα, καὶ τραχήλου, καὶ ὑποχόνδρια. [5] καὶ ἐν τοῖσι μηροῖσι γάλα οὐκ ἐξίησιν σφισιν, ἐς μὴ ὀλίγον τι καὶ ὑδαρές. [6] ἐπὴν δὲ τὸ κύημα τοῦ γαστρὸς ἀπολυθῇ, καὶ λαπαρὴ γένωνται, αὖτις ἐν γαστρὶ λήψονται, ἢν μή τι ἄλλο κώλυμα γένηται σφίσιν. [7] ἐπεὶ τὸ παθος γε τοῦτο ἀγαθὸν ἐς μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ὑστέρῃ, ὥστε μὴ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. [8] τῇσι δὲ ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ τὰ ἀλγήματα τοῦτο γίνεται, [9] ἢν μὴ ξυνάιδεα ἔωσι, καὶ γάλα ἐν τοῖσι μηροῖσιν ἐξίησιν. [10] τὰς δὲ [189] ὑπὸ τῶν ῥόων τῶν πολυχρονίων ἰχωρώδεας ἀλγέουσι, καὶ ὀσφύν, καὶ τὸ κάτω τοῦ γαστρός. [11] ἐρωτᾶν δὲ καὶ αἱμωδέας, καὶ ἀμβλυωπέας, καὶ ἤχεα. [12] ὁκόσαι δὲ νήστιες ἐοῦσαι ὑποχόλια ἐμέουσι πολλὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, μήτε πυρετιόωσαι, πυνθάνεσθαι ἐλμινθας προσῳδίας ἐξ ξυνειμένας. [13] ἢν γὰρ μὴ ὁμολογέωσι, παρελίσθαι· αὐτῇσι τοῦτο ἔσεσθαι. [14] γίνεται δὲ μάλιστα μὲν τῇσι γυναιξὶ τὸ νόσημα τοῦτο· ἔπειτα δὲ καὶ παρθένοισι· τοῖσι δ' ἄλλοισιν ἀνθρώποισιν ἧσσον.

xxxvi.

paruerint, in utero concipiet. [18] Si vero priusquam sanguis erumpat, alvi excrementa liquida facta fuerint pravo modo, periculum est perituram esse mulierem antea quam sanguinem vomat.

xxxv. Quæcunque in utero [188] se concepisse putant, & non conceperunt, [2] & per multos menses falluntur, menstruis purgationibus non apparentibus, [3] & ventres augeri ac moveri vident: [4] hæ & caput dolent, & collum, & præcordia, [5] & in mammis lac ipsis non est, nisi modicum quiddam, atque id aquosum. [6] Postquam vero ventris tumiditas exoluta fuerit, ac molles factæ fuerint, in utero concipient, si non aliud quoddam impedimentum ipsis fiat. [7] Nam hæc affectio bona est ad mutationem in utero faciendam, ut post hoc tempus in utero concipiant. [8] At his quæ conceperunt, dolores hi non fiunt, [9] nisi familiares his fuerint capitis dolores, & lac in mammis gignitur. [10] At vero eas quæ à [189] diuturnis fluxionibus vexantur, interrogare oportet an caput doleant, & lumbos, & infernam ventris partem. [11] Interrogandæ sunt etiam de dentium stupore, & visus hebetudine, & aurium sonitu. [12] Quæcunque autem dum jejunæ sunt, subbilios vomunt per multos dies, quum neque uterum gestent, neque febricitent, eas interrogare oportet an lumbricos rotundos simul vomant. [13] Si enim hoc non [190] confitentur, prædicendum est ipsis futurum esse. [14] Fit autem hic morbus maxime quidem mulieribus: deinde vero etiam virginibus, aliis autem hominibus minus.

xxxvi.

XXXVI. [n] Ὅσοις ἢ αὖόν πυ- 190
ρετῶν ὀδυνέων γένος, θανάτους μὲν ὐκ
ἐξεργάζονται, [2] πολυχρόνιοι ἢ αἱ
πλείους εἰσὶ καὶ πολλὰς μεταστάσιας
ἔχουσι καὶ ὑποστροφάς. [3] οἱ ἢ τρόποι,
τοῦτον μὲν τὸν περὶ τὴν κεφαλὴν
ἀλγήματα, τὰ μὲν ὀλίγῳ, τὰ δὲ πολ-
λαπλασίονα πολλῶι: [4] χρὴ δὲ καὶ ὑ- 191
ποσκοπέειν [5] ἑκάστερα αὐτῶν ὧ-
δε. [5] ὁκόσοισι ἢ αὐτῶν ἀμβλυώσ- 192
σεται, καὶ ἐρυθρὸς περὶ τὰ ὀφθαλ-
μῶν γένηται, καὶ κνησμὸς ἔχῃ τὸ μέ-
τωπον, [6] τούτοισιν ὁκόταν αἷμα ῥυῇ
ὑπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ ἐξ ἀνάγκης. [7]
ἁπλοῦς δὲ τρόπος. [8] οἷσι ἢ ὀ- 193
δυναι περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτω-
πον, ἔκ τε τῶν ἀνέμων καὶ μεγάλων
γένηται, καὶ ὁκόταν ψυχέων, ὅπερ θαλ-
φθῶσιν ἰσχυρῶς, [9] τούτους ἢ κόρυζαι
μὲν τελέως μάλιστα ἀπαλλάσσου-
σιν, ὠφελέουσί τε καὶ πλαρυσὶ, καὶ
βλίσναι σὺν τῆσι ῥισὶ γινόμεναι. [10]
μᾶλλον δὲ ὑπὸ τοῦ αὐτομάτου· εἰ ἢ 194
μὴ, ἐξ ἀνάγκης. [11] κόρυζαι [δὲ] γί-
νονται τελέως, ὅσοις καὶ βῆχες ἐπιγί-
νονται. [12] οἱ ἢ πλαρυσὶ ἐπιγινόμενοι
τοῖς ὀδυνῶσι λῶ μὴ παύσωσι, φύ-
ματα ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι καὶ ἀχρόους
τούτοισιν. [13] ὁκόσοισι ἢ ὀδυναι 195
αὖον φαίνονται γένηται καὶ πο-
λυχρόνιοι, καὶ σὺν πόνῳ τῇ κεφαλῇ,
ἰσχνοῖσί τε ἔοῦσι καὶ ἀμενηνοῖσι φαί- 196
νονται τούτοισι τὸ νοσῆμα πολλῷ
χαλεπώτερον φαίνεται. [14] λῶ ἢ καὶ
ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀ-
δυνὴ κατιοῦσα τὴν κεφαλὴν ἀπο-
λιποῦσα, καὶ αὖθις πάλιν δρομέη ἐς τὴν
κεφαλὴν, καὶ ἔτι χαλεπώτερον γένη-
ται. [15] τούτων ἢ πάντων δεινότατον, ἐξιω-
τέοντι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν
τε καὶ τὸν νῶτον. [16] πῇ ἢ ὠφελείας
τελέουσι φαίνεσθαι ἐξ ἀποστάσιων
ἔστιν. [17] ἢ πύον βήσσωσιν. [18] ἢ αἱ-

μορ-

XXXVI. Quibuſcunque vero
ſine febribus dolores fiunt, mor-
tem quidem non inducunt, [2]
verum plerique diuturni ſunt,
& multas mutationes ac recidi-
vas habent. [3] Modi autem hi
ſunt. Primum quidem ex capi-
tis doloribus aliqui ſunt leves,
aliqui multo graviores. [4] Ut- 206
troſque vero hoc modo conſide-
rare oportet. [5] Quicunque he-
berem viſum habent, & rubor
quidam ipſis fit in oculis, &
pruritus frontem vexat, [6] his
ſanguis ſua ſponte manans opitu-
latur. [7] Atque hic modus neceſ-
ſario ſimplex eſt. [8] Quibus vero
dolores circa caput & frontem,
ex magnis ventis fiunt, & ex
frigoribus quum vehementer
calfacti fuerint, [9] eos gravedi-
nes quidem maxime perfecte 205
liberant: proſunt autem & ſter-
nutationes, & muci in naribus
oborti, [10] magis quidem ſua
ſponte: ſin minus, coacte. [11]
Gravedines autem fiunt perfe-
cte, adeo ut tuſſes ſuccedant:
[12] & ſternutationes ſuccedentes
ſi dolores non ſedaverint, neceſſe eſt tubercula & decolora-
tiones his ſuccedere. [13] Quibus
autem dolores ſine manifeſtis
cauſis fiunt, & diuturni, & in
toto capite, ſuntque ipſi & gra-
ciles, & debiles, his prædi- 210
cendum eſt morbum longe gra-
viorem priore eſſe. [14] Si vero
etiam ad collum, & ad dorſum
dolor deſcendat, caput relin-
quens, & rurſus ad caput recur-
rat, adhuc gravior fit. [15] Ve-
rum omnium horum graviſſi-
mus eſt: ſi ex capite ad collum
ac dorſum tendat. [16] Utilitates
autem his ex abſceſſibus fore ex-
pectandum eſt, [17] aut ubi pus
per tuſſim rejecerint, [18] aut hæ-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 553 sur 917

μορροΐδας ἔχουσιν, [19] ἢ ἐξανθήμασι ἐν τοῖσι σώμασι. [20] λυσιτελέει δὲ καὶ πίλυρωθεῖσα ἡ κεφαλή.

XXXVII. " Νάρκη δὲ καὶ κνιδώσιες οἷσι μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς διαφοιτέουσι, τοῖσι μὲν ἀπὸ πάσης, τοῖσι δὲ ἀπὸ μέρεός τινος, [2] πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκέει αὐτοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀποχωρέειν ἀπὸ τῆ κεφαλῆ; [3] τούτους ἐπανείρεσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίδωσις. [4] εἰ γὰρ τοῦτο ποιέει, τέλεον τὸ νόσημα γίνεται, καὶ χαλεπώτερον ἀπαλλάξαι. [5] ὑπίσις δὲ ὧδε τούτου. [6] οἱ δὲ τρόποι τῶν ὠφελέων ἐξ ἀποστάσιων, ὥσπερ προγέγραπται. [7] ἧσσον μὲν τι ἐπιγίνονται ἀποστάσιες ἐπὶ τούτοισιν ἢ ὀπίσω εἶσιν.

XXXVIII. Torpores & punctura pruriginosæ velut ab urtica, quibus per caput discurrunt, aliquando per totum, aliquando per aliquam partem : [2] sæpe vero & frigiditas aliqua ab ipsis sentiri putatur, velut per caput discurrere : [3] hos interrogare oportet, an etiam ad summam linguam punctura illa procedat. [4] Si enim hoc fecerit, perfectus morbus fit, & qui difficilius [5] submoveri possit. [5] Verum absque hoc facilis est. [6] Modi vero utilitatum consequendarum ex abscessibus contingent, veluti antea scriptum est. [7] Sed tamen abscessus minus in his succedunt, quam in illis.

XXXIX. Ὁκόσους δὲ ξυὼ τῆσιν ὀδυνήσιν σκοτώδεες λαμβάνουσι, δυσαποκλειστικὴ μανικόν. [2] γέρουσι δὲ ὁ τρόπος οὗτος μάλιστα γίνεται. [3] αἱ δὲ ἄλλαι νοῦσοι αἱ ἀμφὶ κεφαλαὶ ἀνδράσί τε καὶ γυναιξὶν ἀσφαλῶς ἰσχυρόταται καὶ πολυχρονιώτεραι. [4] γίνονται δὲ καὶ νεηνίσκοισί τε καὶ παρθένοισι τῆσιν ἐν ἡλικίῃ, καὶ μάλιστα τῶν καταμηνίων ἐς τὴν ἀνάδοσιν. [5] τῆσι δὲ γυναιξὶν ἐν τῆσι κεφαλαλγίῃσι τὰ μὲν ἄλλα πάντα γίνεται, ἃ καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. [6] αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ τούτοισιν ἧσσον ἢ τοῖσιν ἀνδράσιν, [7] ἢν μὴ τὰ καταμήνια τελέως ἠφανισμένα ᾖ.

XXXIX. Quoscunque vero una cum doloribus vertigines corripiunt, malum ægre exolubile ac furiosum existit. [2] Senibus autem maxime hic modus fit. [3] At alii morbi circa caput, & viris, & mulieribus, cum securitate vehementissimi sunt, & diuturniores : [4] fiunt autem & adolescentibus, & virginibus in ea pubertatis ætate, & maxime circa mensium progressum. [5] Mulieribus vero in capitis doloribus, alia quidem omnia fiunt, quæ & viris. [6] Verum punctura illæ pruriginosæ & affectiones atrabilariæ, his minus quam viris, [7] si non menses penitus aboliti fuerint.

XXXIX. " Οἷσι δὲ τὰ χρώματα τοιαῦτα γίνεται οἷόν τε πυκνὰ ἐστι πελιὰ χρόνον, ξυνισχνὰ δὲ, μὴ ἰκτερώδεα τρόπον, [2] ἤτοι καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν κεφαλὴν ἀλγέουσι, [3] καὶ λίθους τε καὶ γῆν

XXXIX. Quibus colores, dum juvenes sunt, pravi sunt ad multum tempus & continenter, non tamen morbi regii modo : [2] hi sive viri sint, sive fœminæ, caput dolent, [3] & lapides ac terram

γλῶν τε ἀήγυσι, [4] καὶ αἱμορροΐδας ἔχυσι. [5] τοὺς δὲ χλωρὸς χρὼς μᾶλλον ὅσοι χρόνιοί εἰσι, καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἰκλεροί εἰσι, τοὺς μὲν ἄλλα τε αὐτοὺς ποιεῖν αὐτοῖσι ξυμβαίνῃ. [6] μάλιστα δὲ τοὺς λίθους τε καὶ τὴν γῆς τρώξιος, τοὺς ὑποχόνδρια λυπεῖ μᾶλλον ἢ τοὺς ἑτέρους. [7] ὁκόσοι δὲ πελιοὶ χρόνον ὠχροὶ φαίνονται, καὶ τὰ πρόσωπα ἐπηρμένα ἔχοντες, [8] ἐσθένειαν χρὴ τούτους, τοὺς κεφαλαλγέοντας ἀλγήματα ἔχοντας, [9] ἢ ἐν τῇ ἕδρῃ κακόν τι, [10] ἢ ἐν ἑαυτοῖσι. [11] τούτων δὲ πλείστοισι, τοῖσι μὲν τούτων φαινομένοις, οὐκ ἐν πᾶσιν τοῖσι κακοῖσι φαίνεται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε πολλοῖς, καὶ πάντα

ram comedunt, [4] & hæmorrhoidas habent. [5] Pallidi vero cum virore colores qui diuturni sunt, & morbus regius vehemens non est, alia quidem eadem facere solent: [6] verum pro lapidum ac terræ esu, præcordia hos magis affligunt quam alteros. [7] Quicunque vero multo tempore pallidi apparent, & facies in tumorem elevatas habent, [8] eos caput dolere sciendum est, aut circa viscera dolorem habere, [9] aut in sede malum aliquod [10] in seipsis. [11] Ex his autem apparentibus, plerisque non unum aliquod horum malorum apparet, sed plerunque multa, aut etiam omnia.

XL. [1] Οἱ δὲ τὴν νυκτὸς ὁρῶντες, ὡς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν, [2] ἔστι ἀλίσκονται) τοῦτο δὲ νέοισι μάλιστα νέοι, ἢ παῖδες, ἢ καὶ νεηνίσκοι· [3] καὶ ἀπαλλάσσονται) τοῦτο δὲ αὐτομάτως, οἱ μὲν πεντηκοντήμερον, οἱ δὲ ἑπτάμηνοι. ἔστι δὲ καὶ ἐνιαυτοῦ ὅλου περίοδος· [4] σημήια δὲ χρὴ καὶ δὲ χρόνου, εἰς τε τὴν ἰσχὺν δὲ νούσημα ὁρῶντα, εἰς τε τὴν ἡλικίην δὲ νοσέοντος. [5] οἷς δὲ ἀποστάσιες ὠφελέουσι μὲν τούτους ἐπιφανόμεναί τε καὶ εἰς τὰ κάτω ῥέπουσαι· [6] ἐπιγίνονται) δὲ οὐ κάρτα, διὰ τὴν νεότητα. [7] αἱ δὲ γυναῖκες οὐκ ἀλίσκονται) τοῦτο δὲ νούσημα τοῦτο, οὐδὲ παρθένοι, ἢν τὰ ἐπιμήνια φαίνηται). [8] οἷσι δὲ δακρύματα πολυχρόνια, ἢ νυκτάλωπες γίνονται), τούτους ἐπανερωτᾶν, διὰ τὴν κεφαλὴν πρόσθεν ἢ κατὰ ἔωσι τὰ δι' ἐκείνων μηνύσαντα τελέων. [9] Ὁκόσοι δὲ μήτε πυρετίνουσιν, μήτε ἄχροοι εἰσίν, [10] ἀλγέουσι πολλάκις τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὰς κροτάφους, [11] διὰ μὲν τὴν ἄλλην φανερὸν ἔχουσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ

XL. Qui nocte vident, quos sane nyctalopas vocamus, [2] hi morbo corripiuntur juvenes, [1] aut pueri, aut etiam adolescentes, [3] & liberantur sua sponte, aliqui in quadraginta diebus, aliqui septimo mense: quibusdam vero & per totum annum permansit. [4] Quipropter de tempore conjectare oportet, ita ut & ad morbi robur, & ad ægri ætatem respicias. [5] Abscessus autem his prosunt insuper apparentes, & ad infernas partes fluentes. [6] Verum non valde accedunt, propter juventutem. [7] At mulieres non [1] corripiuntur ab hoc morbo, neque virgines quibus menses comparent. [8] Quibus autem lachrymarum fluxiones diuturnæ fuerint, & hi nyctalopes fiunt, eos interrogare oportet an caput doluerint, antea quam hæc revelarunt. [9] Quicunque dum neque febricitant, neque decolores sunt, [10] sæpe & verticem & tempora dolent, [11] si non alium manifestum habuerint abscessum in facie,

12 ἢ βαρὺ φθέγγωνται), 13 ἢ ὀδόντες
ἀλγέωσι, 14 τούτοισιν αἱμορραγῆναι
χρὴ ἀπὸ τῶν ῥινῶν ἀποδέχεσθαι.

XLI. Οἷσι δὲ καὶ τῶν ῥινῶν αἷμα 205
ῥεῖ, δοκέουσιν οἱ ὑγιαίνειν τἄλλα· 2
τούτους δὲ ἢ σπλῆνα διῃρημένους ἐπὶ πλεῖ-
στον ἔχοντας, 3 ἢ καὶ κεφαλὴν ἀλ-
γέοντάς τε καὶ μαρμαρυγώδες τι ἀπὸ
τῶν ὀφθαλμῶν φαινόμενόν σφισι. 4
τοῖσι δὲ πλείστοισι τούτων ἅμα
καὶ τὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἅπαντα ἔχοντα
φαίνεται), καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ σπλῆνός.

XLII. Οὖλα δὲ πονηρὰ καὶ γε- 205
μώδεα δυσωδέα, οἷσι σπλῆνες με-
γάλοι. 2 ὁκόσοι δ' ἔχουσι σπλῆνας
μεγάλους, μήτε αἱμορραγίαι γί-
νονται), μήτε γεμώδεες, τελέων
δὲ νούσων ἔλκεα πονηρὰ ἔχουσι, καὶ
ἕλκεα μέλαινας. 3 τοῖσι δὲ καὶ ἄλλῳ 205
φανερῶν ἐχόντων ἀπόστασιν ἐν τῷ
σώματι, ἢ βαρὺ φθέγγωνται), ἢ ὀδόν-
τας ἀλγέωσι, τελείοισιν αἱμορρα-
γίαι διὰ ῥινῶν ἀποδέχεται. 4 οἷσι 207
δὲ καὶ κάτω τὰς ὀφθαλμιὰς ἐπαίρεται
ἰσχυρῶς, τούτους σπλῆνας μεγάλους
ὑπάρχειν χρή. 5 ἐὰν δὲ καὶ τοῖσιν
σκέλεσιν οἰδήματα ἐπιγένηται), καὶ ὕ-
δωρ φανήσεται) ἔχοντες· 6 ἀλλὰ καὶ τὴν
γαστέρα καὶ τὰ ὀσφύος ἐπισκοπεῖν. 7
τοῖσι δὲ ἐν τοῖσι σώμασι πάθεσι 208
τρίμματα, ἢν μηδενὶ ἄλλῳ ξυμ-
μάχῃς ἐπιγίνηται, τοιαῦτα πάσχει),
καὶ ὧν τὰ μέλεα καὶ ἀπὸ χρῆσις. 8 οἷσι 209
δ' ἄλλοι ἀπόπληκται, οἷσι μὲν τὸ μὴ
δύνασθαι κινεῖν, λεπαίνεται) τὸ νεκρού-
μενον ξυμπίπτει, ἔστι δὲ ἀδυνάτοισι εἰς
τοῦτο κατάστασις· οἷσι δὲ ξυμπέψεις
μὴ ἐπιγένωνται), ἔστι δὲ ἴσον) ὑγιέες.

XLIII. Περὶ δὲ χρόνου, ὁπόταν
ἴσον) ἀπολείπῃ εἰς τε τὴν ἰσχὺν ξυν-
αναβαίνειν ὁρῶντα, εἰς τὸν χρόνον, καὶ εἰς
τὴν ἡλικίην ξυμπρόπαντα, καὶ ἐς τὴν
ὥρην, 2 εἰδέναι ὅτι τὰ παλαιότατα
τῶν

12 aut graviter loquantur, 13 aut
dentes doleant, 14 his sangui-
nem per nares erupturum esse
expectandum est.

XLI. Quibus vero ex naribus 205
sanguis fluit, hi alioqui sani esse
videntur, 2 hos autem vel splenem in tumorem elevatum habere comperies, 3 vel caput dolere, & splendicans quiddam ipsis ob oculos obversatur. 4 Plerisque vero horum simul & caput & splen hoc modo se habere apparent.

XLII. Gingivæ vitiatæ, & 205
ora graveolentia his sunt quibus splenes magni. 2 Quicunque vero habent splenes magnos, & neque sanguinis eruptiones ipsis contingunt, neque oris graveolentia, horum tibiæ ulcera prava habent, & cicatrices nigras. 4 Quibus partes sub oculis vehementer attolluntur, eos magnos habere lienes comperies. 5 Si vero etiam in pedibus tumores accesserint, aquam etiam habere videbuntur. 6 Verum & ventrem, & lumbos inspicere oportet. 7 At vero distortiones in 208
facie, si nulli alii corporis parti communicent, cito sedantur, aut sua sponte, aut ad necessitatem coactæ: 8 reliqui vero 209
syderati fiunt. Quibus una cum hoc quod movere non possunt, morbosa corporis pars attenuatur, hi in sanitatem restitui non possunt. 9 Quibus autem colliquationes non accesserint, hi sani evadent.

XLIII. Cæterum de tempore quando sani erunt prædicendum est, respectu habito ad vim morbi, & ad tempus, & ad ætatem hominis & ad anni tempus, 2 ita ut ejus rei memor sis, quod

τῶν νουσημάτων, καὶ τὰ κρίσιμα, καὶ [τὰ] κυλινδέρβια, βαρύπειρα ὑπακούει. 3 καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεραιτέροισι τῶν σωμάτων. 4 ἔστι δὲ καὶ τὸ φθινόπωρόν τε καὶ ὁ χειμὼν ἔτεος τε καὶ ἥρος τε καὶ θέρεος ἀνεπιτηδειότερος τοῦτο τὸ τεταρτημόρια ἀφιέναι.

XLIV. Αἱ δὲ ἐν τοῖσιν ὤμοισι ὀδύναι, ὁκόσαι μὲν ἐς τὰς χεῖρας ἐπικρεμόμεναι φέρονται, νάρκας τε καὶ ὀδύνας περιέχουσιν, 2 τούτοισιν ἀποστάσιες μὲν οὐκ ἐπιγίνονται, ὑγιάζουσι δὲ μέλανας χολὰς ἐμέοντες. 3 ὁκόσαι δὲ αὐτῆς μένουσι τοῖσιν ὤμοισιν, ἢ καὶ ἐς τὸν νῶτον ἀφικνέονται, τούτοισι πύον ἐμέουσιν ἢ σφυγμοῦσιν, ἢ μέλανα χολήν. 4 κρίσιμον δὲ τοῦτο ἐν τελέοισιν ὠδίν. 5 ἢν μὲν γὰρ εὔπνοοι ἔωσι καὶ ἰσχνοί, μέλανα χολὴν αὐτοὺς μᾶλλον ἐλπὶς ἐμέειν. 6 εἰ δ' αὖ δυσπνοώτεροι καὶ ἐπὶ δὲ παχύτητα τρέπωνται, ἐπιρρήγνυται τὸ αὐτοῖσι χρῶμα, ὃ πρόσθεν οὐκ ἐπιρρόϊζον, ἐπιέρυθρον, εἴτε μέλαν, τούτους πύον ἐλπὶς μᾶλλον πλύσειν. 7 σκέπτεσθαι δὲ χρὴ καὶ τούτοισι, καὶ εἰ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα ἔνεστι, 8 καὶ γὰρ τοῦτο τὸ σημεῖον τούτοισιν ὁμολογέεται. 9 τὸ δὲ νόσημα τοῦτο τοῖσιν ἀνδράσι πρὸς γήρεϊ ἰσχυρόταται, τοῖσιν ἀπὸ τεσσαρακοστοῦ ἐτέων ἐς τὰ ἑξήκοντα.

XLV. Τῷ ἡλικίῃ δὲ τῇ τοιαύτῃ μάλιστα ἰσχιάδες βιάζουσι. 2 σκέπτεσθαι δὲ χρὴ καὶ ἰσχιάδων. 3 ὁκόσοισι γὰρ τῶν γεραιτέρων ἅμα νάρκαι ἰσχυρόταται, 4 καὶ καταψύξιες τῆς ἀσφύος τε καὶ τῶν σκελέων, 5 καὶ τὸ αἰδοῖον ἐπαίρειν ἀδυναμέουσι, 6 καὶ ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα διαχώρησις. εἰ μὴ κατὰ ἀνάγκην, 7 καὶ πολλὸν ἀποπτώδης μύξα πολλὰ διεξέρχεται, 8 τούτοισι χρονιώτατον τὸ νόσημα

quod vetuſtiſſimi morbi, & peſſimi, & qui revolvuntur, graviſſime obediunt; 3 itemque hi qui ſunt in vetuſtiſſimis corporibus. 4 Sed & autumnus, & hyems, ad tales morbos ſubmovendos minorem commoditatem exhibent quam ver & æſtas.

XLIV. Dolores porro in humeris oborientes, qui quidem ad manus deſcendunt, torporeſque ac dolores inducunt, 2 his abſceſſus non ſuccedunt, verum nigram bilem vomentes ſanantur. 3 Qui vero iſthic in humeris manent, aut etiam ad dorſum progrediuntur, eos puris, aut atræ bilis vomitu effugiunt. 4 Verum de his ita conſiderationem facere oportet. 5 Siquidem enim facile ſpiraverint, ac graciles fuerint, atram bilem ipſos vomituros eſſe ſpes eſt. 6 Si vero difficilius ſpiraverint, & in faciem ipſis color incurrit, qui prius non erat, ſive rubicundus ſive niger, eos magis pus ſputuros eſſe ſperandum eſt. 7 Ad hæc vero conſiderandum eſt etiam, an in pedibus tumores ſint. 8 Nam & hoc ſignum in his conſentit. 9 Atque hic morbus viris vehementiſſimus eſſe ſolet, à quadrageſimo anno uſque ad ſexageſimum.

XLV. Quæ ætate etiam coxendicum morbus maxime affligit. 2 Porro de coxendicum morbo ſic conſiderationem facere oportet. 3 Quibuſcunque ſenioribus & torpores vehementiſſimi ſunt, 4 & perfrigerationes tum lumborum, tum crurum: 5 & qui pudendum arrigere non poſſunt: 6 & quibus alvus non egerit, niſi ad neceſſitatem coacta, 7 & prodit ipſis multus ſtercoraceus mucus: 8 his maxime diuturnus

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 557 sur 917

νόσημα ἔσται. [9] καὶ προλέγειν, σύμπαντα τὸν τὸ ἐλάχιστον, ἀφ' ἧς χρόνου ἤρξατο τὸ νόσημα, γίνεσθαι. [10] καὶ τὰς ἀφελείας εἰς τὸ ἔαρ τε καὶ τὸ θέρος προσδέχεσθαι. [11] τοῖσι δὲ νεανίσκοισιν, ἐπώδυνοι μὲν οὐχ ἧσσον αἱ ἰσχάδες, βραχύτεραι δέ. [12] καὶ οὐ τεσσαρακονθήμεροι ἀπαλλάσσονται. [13] ἀλλ' οὔτε αἱ νάρκαι ἐπιγίνονται ἰσχυραὶ, οὔτε αἱ κάλαψύξιες τῶν σκελέων τε καὶ τῶν ὀσφύων.

XLVI. Οἷσι δὲ τὸ νόσημα τοῦτο ἐστὶν ἐν τῇ ὀσφύι καὶ τῷ σκέλει, βιάζει δὲ οὐκ ἄγαν ὥστε κατακεῖσθαι, [2] ξυμβάλλεσθαι σκέψασθαι μὲν οὖν χρὴ εἰ τῷ ἰσχίῳ, [3] καὶ ἐπανερέσθαι, εἰ ἐς τὸν βουβῶνα ἡ ὀδυνη ἀφικνέεται. [4] ὡς γὰρ τοῦτ' ἔχῃ ἄμφω, χρόνιον τὸ νόσημα γίνεται. [5] ἐπανερέσθαι δὲ καὶ, εἰ καὶ τῷ μηροῦ νάρκη ἰσχυρὸν γίνεται, καὶ ἐς τὸν ἰγνύην ἀφικνεῖται. [6] καὶ, ὡς ταῦτα, οὕτως ἰέναι, ὡς καὶ διὰ τῆς κνήμης ἐπὶ τὸ πέρσον τοὺς πόδας. [7] ὁκόσοι δ' ἂν ταῦτα τὰ πλείστα ὁμολογήσωσιν, ἐπιτέλει αὐτοῖσιν, ὅτι τὸ σκέλος τοῖσι μὲν θερμὸν γίνεται, τοῖσι δὲ ψυχρόν. [8] ὑπολείπει δὲ καὶ τὴν ὀσφὺν ἀνήκοσι μὲν τῇ ὀσφύι σκληρὴν γίνεσθαι, τοῖσι δὲ ἰσχίοισι καὶ τῇ ὀσφύι μὴ σκληρὴν εἶναι. [9] ὁκοσοισὶ δὲ τὰ τε ἰσχία καὶ τὴν ὀσφὺν μὴ σκληρὴν εἶναι, τούτοισι προλέγειν ὑγιὲς εἶναι.

XLVII. Οἷσι δὲ περὶ τὰς ἄρθρα ὀδυναί τε γίνονται καὶ ἐπάρσιες, καὶ κατακαίονται, σὺν τῷ ποδαγρικῷ τρόπῳ, [2] σύρουσι τά τε ἀπολίσθια μεγάλα, [3] καὶ ἐν τῷ οὔρῳ λεύκην ὑπόστασιν. [4] καὶ τὰς κροκόφυρας, ὡς ἐπανίῃ, φύσει πολλάκις ἀλγέειν. [5] φύσει δὲ καὶ ἰδρῶτες αὐτοῖσι γίνεται νυκτε-

morbus erit, [9] prædicendumque est annum ut minimum duraturum esse morbum, ab eo tempore quo incepit, [10] & opem ad ver & æstatem expectandam esse. [11] At vero juvenibus non quidem minus doloris inducit coxendicum morbus, verum brevior est: [12] nam quadragesimo die liberantur. [13] Sed neque torpores vehementes accedunt, neque perfrigerationes crurum ac lumborum.

XLVI. Quibus autem hic morbus est quidem in lumbis ac cruribus, non autem affligit adeo ut decumbant, [2] considerare oportet an alicubi sint collectiones in coxa, [3] & interrogare an ad inguen dolor progrediatur. [4] Si enim ambo hæc habet, diuturnus fit morbus. [5] Interrogandum insuper est, an in femore torpores insint, & ad poplitem progrediantur; [6] & si hoc confiteatur, rursus interrogandum, an & per tibiam ad summum pedem procedant. [7] Quicunque enim pleraque horum confessi fuerint, his dicendum est, quod crura ipsis aliquando calida, aliquando frigida fiant. [8] Quod si morbus hic lumbos relinquens, aliquibus ad infernas partes verratur, eos confidentes esse jube. [9] Quibuscunque vero coxas & lumbos non relinquens, ad supernas partes converritur, malum id esse prædicendum est.

XLVII. At quibus circa articulos dolores fiunt, & tumores, & sedantur, non podagrico modo: [2] in his comperies viscera magna, & in urina subsidentiam albam. [3] Et talis si tempora elevarit, dicet se sæpe dolere, [4] dicet etiam sudores sibi noctur-

nos

νυκίδεμνός. 5 "ὧν ἢ μήτε ὑπὸ τῷ 218
ἔρῳ ὑφίσταται ἡ ὑποστάσις αὕτη,
μήτε οἱ ἰδρῶτες γίνονται, 6 κίνδυνος
ἢ χωλωθῆναι τὰ ἄρθρα, 7 ἢ, ὃ δὴ
μελικηρίδα καλέεσι, γίνεσθαι
ὑπ' αὐτοῖσι. 8 "γίνεται ἢ τὸ νόση- 219
μα τοῦτο, οἷσιν ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ
νεότητι ξυόηται ἰὸν αἷμα ῥεῖν ἐκ τῶν
ῥινῶν, πίπτειν. 9 ἐπανείρεσθαι οὖν
τοῦτο τὸ αἷμα ῥήξιος, εἰ ἐ-
γένετο ἐν τῇ νεότητι· 10 καὶ αἱ κνι- 220
δώσιες ἔν τε τῷ σήθεϊ "καὶ τῷ μετα-
φρένῳ ἐς ἔκπυσιν. 11 "καὶ ἀκρόσχιζαι αἱ 221
καιλίαι ἰσχυραὶ ὀδυνώδεες παρέχου-
σιν αὖθις σκληραγξίαν, καὶ ἀκρόσχι-
σιν αἱμορροΐδες γίνονται. 12 αὕτη γὰρ
ἡ δόκησις τῶν νοσημάτων τούτων. 13
"ὧν ἢ κακόχροοι οἱ ἄνθρωποί τοι 222
φαίνωνται, ἐπανείρεσθαι καὶ κεφαλὴν
ἐν ὀδυνῇσιν φήσειν εἶναι.

XLIIX. Τούτων ἢ, ὁκόσοισιν αἱ καιλίαι ἐπώδυνοι ἔπλε τοῖς δεξιοῖς εἶεν, τὰ ἀλγήματα ἰσχυρότερα γίνεται· 2 καὶ μάλιστα, ὅταν ἐπὶ τὸ ὑποχονδρίῳ καὶ τὸ ἧπαρ τὸ ἐπέλθῃ τὰ ὀδυνήματα. 3 ὠφελεῖ δὲ καὶ πάντως τοὺς ὀδυνᾶσθαι τὸ περὶ τὸν καρδίην ψόφον ἐν τῇ γαστρὶ γλυκύν. 4 ὁκόταν δὲ ἡ ὀδυνὴ παύσηται, τὸ ἔρευθος παύεται καὶ χλωρὸν ἐρέσσει. 5 ἔτι δὲ ταχέως μὲν ἐκλείποντος ὁ τρόπος ἄτοπος, χρόνιος δὲ κακόν. 6 ὁκόταν δὲ παλαιὸν ἤδη ᾖ τὸ νόσημα, ἀμφιλυώσσουσιν οἱ ἄνθρωποι ὑπ' αὐτοῦ. 7 ἀλλ' ἐπανείρεσθαι τοῦτο τὸ αἷμα ῥεῖν, εἰ νέον ἐστὶ ἄρρεν, καὶ τοῦτο τὸ ἀμβλυώσσειν, 8 καὶ τοῦτο τὸ ἔρευθος τῆς κενώσιος χλωρότητος, 9 καὶ ἀμφὶ τῶν ψόφων, εἰ ἐγγίνοιτό τε καὶ ὠφελέουσιν ἐπιγινόμενοι. 10 φήσειν δὲ καὶ τούτων τε.

XLIX. Λέπρης ἢ καὶ λέπρας καὶ

nos oboriri. 8 Si vero neque in urina subsidet talis subsidentia, neque sudores fiunt, 6 periculum est ne aut claudi fiant articuli, 7 aut affectio abscessus humore melli similis, quem melicerida vocant, sub ipsis nascatur. 8 Fit autem hic morbus his quibus in pueritia & juventute 9 sanguis ex naribus fluere solitus desiit. 9 Proinde interrogandum est de sanguinis eruptione, an in juventute facta fuerit; 10 & an pruriginosæ velut ab urtica punctura, & in pectore, & in dorso insint: 11 & quibus alvi dolores fortes inducant, citra exturbationes: & quibus hæmorrhoïdes fiant. 12 Hoc enim horum morborum principium est. 13 Si vero etiam malo colore præditi sint hi homines, interrogandum est an caput doleant. Hoc enim fatebuntur.

XLIIX. Quibus vero ex his alvi dolores in dextris fuerint, dolores his vehementiores fiunt, 2 & præsertim quum ad præcordium juxta hepar, reliquiæ doloris fuerint. 3 His autem doloribus prodest strepitus statim in alvo obortus. 4 Postquam autem dolor quieverit, urinam crassam ac cum virore pallidam mingunt. 5 Atque hic modus nequaquam lethalis est, verum valde diuturnus. 6 Quum autem jam vetustus fuerit morbus, homines ab ipso cæcutiunt. 7 At de sanguine interrogare oportet, an in juventute fluxerit, & de visus hebetudine, 8 & de urinæ evacuationis pallore, 9 itemque de strepitibus an insint, & succedentes prosint. 10 Hæc lenia omnia fatebuntur.

XLIX. Impetigines & lepræ,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 559 sur 917

καὶ λεῦκαι, οἷσι μὲν νέοισιν ἢ παισὶν ἐξίσταται τι τούτων, ἢ καὶ μικρὸν φανὲν αὔξεται ἐν πολλῷ χρόνῳ, [2] τούτοισι μὲν οὐ χρὴ ἀποστασιν νομίζειν τὸ ἐξανθημα, ἀλλὰ νόσημα. [3] οἷσι δὲ ἐξίσταται τούτων τι πολύ τε καὶ ἐξαπίνης, τούτῳ μὲν ἔπη ἀπόστασις. [4] γίνονται δὲ λεύκαι μὲν ἐκ τῶν θανατωδεστάτων νοσημάτων, οἷον καὶ ἡ ὕδρωψ ἡ φλεγμαίνη καλεομένη. [5] λέπρη δὲ λέπρη καὶ οἱ λιχῆνες ἐκ τῶν μελαγχολικῶν. [6] ἔνθα δὲ τὰ τοιαῦτα δύσπιλίγματά ἐστιν, ὅπου καὶ νεωτάτοισί τε γίνεται καὶ νεωτάτῃ ἐστί, [7] καὶ τῇ σώματος ἐν τοῖσι μαλθακωτάτοισί τε καὶ σαρκωδεστάτοισι φύεται.

& vitiligines albæ, leucæ appellatæ, quibus quidem juvenibus aut pueris [1] aliquid horum factum eſt, aut paulatim conſpectum in multo tempore augeſcit: [2] his non putare oportet abſceſſum eſſe eam papularum eruptionem, ſed morbum. [3] Quibus vero horum aliquid factum eſt multum & derepente, hoc ſane fuerit abſceſſus. [4] Fiunt autem leucæ quidem ex lethaliſſimis morbis, qualis eſt & morbus tabidus appellatus: [5] Lepræ vero & impetigines, ex morbis ab atra bile factis. [6] Ex [1] his autem facilius ſanantur ea quæ in maxime juvenibus fiunt, & quæ recentiſſima ſunt, [7] & in molliſſimis ac carnoſiſſimis corporis partibus producuntur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

HIPPOCRATIS COACÆ PRÆNOTIONES.

Baſil. græc. Foeſius ſect. II. 100. 115. Baſil. lat.

[pag 424] ΟΙ σὺν ῥίγεϊ τοῦ- [1] ψυχόμενοι, κεφαλαλγίαι, τράχηλον ὀδυνώδεις, ἄφωνοι, [25] ἐφιδρωῦντες, ἐπανενίσκαυσις, θνήσκουσιν. [2] Αἱ μετὰ καῦ- [2] ψυξιν δυσφορίαι κάκιστον. [3] Καῦψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, [3] ὀλέθριον. [4] Ἐκ καῦψύξεως [4] φόβος καὶ ἀθυμίη ἄλογος, ἐς σπασμὸν ἀποτελοῦσα. [5] Αἱ [5] σὺν καῦψύξει ὧραι ἀπολήψιες, κάκιστον. [6] Μετὰ ῥί- [6] γεος ἄγνοια, κακόν. [7] κακὸν δὲ καὶ λήθη. [8] Τὰ καυματώδεα ῥίγεα ὑποληθέα. [9] καὶ ἡ φλογώδης ἐν προσώπῳ μετ' ἰδρῶ-

Qui ex rigore per- [1] frigerantur, caput ac collum dolentes, voce deſtituti, inſuper exudantes, poſtquam ſe recollegerint, moriuntur. [2] Moleſte ferre morbum cum perfrigeratione, peſſimum eſt. [3] Perfrigeratio cum duricia, pernicioſa eſt. [4] Ex [1] perfrigeratione timor, & triſtitia præter rationem, in convulſionem finit. [5] Ex perfrigeratione urinas interçipi, peſſimum eſt. [6] Ignorantia cum rigore, malum. [7] Malum item oblivio. [8] Soporoſi rigores aliquatenus pernicioſi, [9] & flammeus in facie color, cum ſuda-

ἱδρῶτ@ σὺν τούτοισι κακόηθες. 10
40 ἐπὶ δ' τουτέοισι ψύξις τῶν ὀπισθεν
απαρμῶν ἐπικαλέει). 11 καὶ ὅ-
λως δὲ ψύξις τῶν ὀπισθεν
απαρμῶδες. 12 " Αἱ σὺν νώτῳ 8
φρίκαι πυκναὶ, καὶ ὀξέως με-
ταπίπτουσαι, δύσφοροι. 13 ἔρευ
γὰρ ἀπάλυψιν καὶ ἐπώδυνον ση-
μαίνουσι. 14 τὸ ἐφιδρῶν τούτοις
κάκιστον. 15 " Ῥῖγος σὺν συνεχέϊ, 9
ℨ σώματ@ ἀσθενέ@ ἤδη ἐόντ@,
λοιθάσιμον. 16 " Οἱ πυκνὰ ἐφι- 10
δρῶντες καὶ ἐπιῤῥιγόωντες, ὀλίθριον.
17 καὶ ἐπὶ τῆσι τελευτῆσιν ἀπα-
φαίνουσιν ἐμπύημα ἔχοντες καὶ κοι-
41 λίας ' παρεγκύδεας. 18 " Τὰ σὺν 11
νώτῳ ῥίγεα δυσφορώτερα. 19 ὃς δ'
ἂν, ἑπτακαιδεκάτῃ ῥιγώσας, τε-
τάρτῃ καὶ εἰκοστῇ ἐπιῤῥιγῇ, δύσκο-
λον. 20 ' Οἱ φρικώδεες, κεφα- 12
λαλγικοὶ, ἐφιδρῶντες, κακόηθες. 21
" Οἱ φρικώδεες ἐφιδρῶντες πολλῷ, 13
δύσκολοι. 22 " Τὰ πολλὰ νωθρώδεα 14
ῥίγεα, κακόηθεα. 23 " Οἷσιν ἐκλυσοι- 15
σι ῥίγεα γίνεται, δύσεκλυτ. 24
" Οκόσοισι φρίκαι πυκναὶ ὑ- 16
γιαίνουσιν, ἤτοι ἐξ αἱματ@ ῥό-
σι@ σκληρύσκονται. 25 " Τὸ φρι- 17
κῶδες καὶ τὸ δύσπνοον σὺν τοῖσι
42 πόνοισι, σημεῖα φθινώδεα. 26
" Ἐξ ἐμπυήσι@ πλεύμον@ 18
τὸ κῦ κοιλίῃ σὺν ἀλγήμασ@
καὶ πλευρίδι, καὶ τὸ ὑστερίζον ἀ-
σώδεα, σημήνῃ πλευρὴν πλῆθ@
σὺν τῷ πλεύμονι. 27 " Οἱ φρι- 19
κώδεες, ἀσώδεες, κῃπώδεες,
ἀσφυαλγέες, κοιλίῃσι κωλυχρού-
μενοι. 28 " Τὰ ἐπιῤῥιγόωντα ἐς 20
νύκτα μᾶλλόν τι παροξυνόμενα,
ἔρευγμα, φλεβανώδεα, σὺν
43 τοῖσιν ὕπνοισιν ἔρον ὑφ' ἑωυ-
τὸν χαλᾶσι, ἐς απαρμὸν ἀπο-
πτλόντες. 29 " Τὰ ξυνεχέα ῥίγεα 21

σὺ

sudore, in his malignus est. 10
In his frigiditas posteriorum par-
tium convulsionem ' accersit. 11 10
Et in summa, posteriorum par-
tium frigiditas convulsoria est. 12
Ex dorso horrores frequentes, & 8
cito transeuntes, ægre tolerari
possunt. 13 Urinæ enim inter-
ceptionem dolorosam significant.
14 Insuper exudare, his pessi-
mum est. 15 Rigor continenter 9
vexans, corpore jam debili exi-
stente, lethalis est. 16 Qui fre- 10
quenter exudant, ac insuper
rigent, pernicioſum hoc est, 17
& in fine suppurationem habere
' comperiuntur, ventresque per- 17
turbatos. 18 Rigores ex dorso, 11
molestiores sunt. 19 Qui vero
decimaseptima die rigorem ha-
buit, & quarta ac vicesima in-
super riguerit, malignum hoc
est. 20 Horrore affecti, caput 12
dolentes, exudantes, malignum
id est. 21 Horrore affecti, mul- 13
tum insuper exudantes, difficili 14
malo implicantur. 22 Rigores 15
multi torpidi, maligni sunt. 23
Quibus sexta die rigores fiunt, 16
hi ' ægre judicantur. 24 Quibus 20
sanis horrores frequentes sunt, 17
hi ex sanguinis fluxione suppu-
rantur. 25 Horror & spirandi
difficultas in doloribus, signa
tabis sunt. 26 Ex pulmonis sup- 18
puratione, & circa ventrem ali-
quando ac claviculam dolores,
& anxie sterture, sputi copiam
in pulmone significat. 27 Horro- 19
re affecti, anxii, delassati, lum-
bos dolentes, alvos humectas
habent. 28 Affectiones ' insuper 25
rigentes, & quæ ad noctem ali-
' quanto magis exacerbantur, 20
cum vigiliis ac delirio in somnis,
aliquando urinas involuntarie
emittentes, in convulsionem
desinunt. 29 Continui rigores 21

in

σὺν ὀξέσι, πονηρόν. 30 " Αἱ σὺν ῥίγεϊ μὴ κεφαλαλγίης σκληρύσιες, ὀλέθριον. 31 τὰ αἱματώδεα ἔρεα σὺν τούτοισι πονηρόν. 32 " Ρῖγος ὀπισθοτονώδεες κλόνοι. 33 " Τὸν φρικώδεα καὶ ἄμα ἱδρώσεα κριτίμως, ἐς δὲ τὸ αὔριον φέξασα ἀλογώτερον, μὴ ἀρρωδήσαντα, μήτε πεπονθέναι, μήτε ἀμφίβολον εἶναι. 34 " Τὰ μὲν ῥίγεϊ ἐπιγινόμενα ἔρεα, πονηρὰ καὶ ἀποσμώδεα. 35 ἄλλως τε καὶ ὠδηκαδώδεα. 36 ἐλπὶς δὲ ἐπὶ τούτοισι καὶ τὰ ὦτα τὰ ὀπίσω. 37 " Τεταρταῖα ῥίγεα, σὺν μείζονι παροξυνόμενα, πυρετῷ ἀτάκτῳ, πάνυ κακοήθεϊ. 38 τὰ δὲ ἀνειμένα δὲ παροξυνόμενα τῶν ἀπαύστων, τῶν μετὰ ῥίγεος καὶ πυρετοῦ, ὀλέθριον. 39 " Αἱ σὺν ῥίγεϊ ἀφωνίαι, τρόμῳ λύονται. 40 καὶ τὰς ἐπιῤῥιγόντας τρομώδεα κενόμενα κρίνει. 41 " Οἱ σὺν ῥίγεϊ μὴ κεφαλαλγίης σκληρύνόμενοι, σφαλεροί. 42 τὸ αἱματῶδες ἔρεον τετρισι κακόν. 43 " Οἷσι ῥίγος, ὕδρωσ ἐπίσταζις. 44 " Σπασμὸς σὺν πυρετῷ, χεὶρῶν καὶ ποδῶν πόνοι, κακοήθεις. 45 κακοήθεις δὲ καὶ σὺν μηρῷ ὁρμὴ ἀλγήματος. 46 ἀλλ' ὀδὲ γονάτων πόνος, κρήγυον. 47 ἀτὰρ καὶ γαστροκνημιῶν πόνοι, κακοήθεες, καὶ γνάμπτης δύσφοροι· ἄλλως τε, καὶ ἔρεον λῦσαι ἀμαυρῆ. 48 " Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγήματος πυρετοὶ, κακοήθεες. 49 τὸ κωρῶδες ἐπὶ τούτοισι, κάκιστον. 50 " Οἱ μὲν ἀγρύπνως πονέοντες ἐφιδρώοντες πυκνὰ μετὰ ὑποχονδρίων σύντασιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κακοήθεις. 51 καὶ ἐς ἀνάκρωμιον καὶ κλεῖδα ἀναζόντα ἀλγήματα, σὺν τούτοισι πονηρά.

in acutis, pravi ſunt. 30 Ex rigore, cum capitis dolore exolutiones, perniciosæ. 31 Cruentæ in his urinæ, pravæ. 32 Rigor cum diſtentione nervorum in poſteriora, occidit. 33 Qui inhorruerunt & exudarunt ' judicatorio modo, & poſtridie præter rationem horruerunt, ſi quis non vigiliis infeſtetur, neque concoxerit, ei ſanguinem eruppturum eſſe puto. 34 Urinæ cum rigore ſuppreſſæ, malæ & convulſoriæ, 35 tum alias, tum ſi quis antea gravi ſopore preſſus fuit. 36 Spes autem in his eſt abſceſſus retro aures fore. 37 Rigores velut in febre tertiana, ſi in media inordinata febre exacerbentur, valde maligni ſunt. 38 Si vero contrario ' convellentibus modo exacerbentur, cum rigore & febre, pernicioſum eſt. 39 Vocis interceptiones ex rigore, ſolvuntur tremore. 40 Et inſuper rigentes tremores ſuccedentes judicant. 41 Qui ex rigore cum capitis dolore exolvuntur, in periculo verſantur. 42 Cruenta urina his mala eſt. 43 Quibus rigor, his urinæ ſuppreſſio. 44 Convulſio in febre, manuum ac pedum dolores, maligni ſunt. 45 ' Malignus eſt & doloris ex femore progreſſus. 46 Neque genuum dolor bonus eſt. 47 Sed & ſurarum dolores maligni ſunt, mentemque emovent, tum alias, tum ſi urinæ ſubſidentia in medio innatet. 48 Febres ex præcordiorum dolore malignæ ſunt. 49 ſopor in his peſſimus eſt. 50 Qui frequenter exudare cum præcordii intenſione non ceſſant, plerunque maligne habent, 51 & dolores in ſummum humerum ac ' clavi-culam incumbentes, in his pravi ſunt.

νηρά. 52 " Οἱ τριταιοφυέες ἀπώ- 33
διες πυρετοὶ, κακοήθεις. 53 " Αἱ 34
σὺν πυρετῷ ἀναιδίαι, κακόν. 54
" Κοπιώδεις, ἀχλυώδεις, ἄχρυ- 35
ποι, κωμαλέωδεις, ἐφιδρῶντες ἀ-
ναζεσμηνόμενοι, κακόν. 55 " Οἱ 36
κοπιώδεις μὴ φρίκης ἐφιδρώσαν-
τες κελσίμως, ἀναζεσμωθέντες
σὺν ὀξεῖ, κακόν. 56 ἄλλως τε κλῦ
αἷμα ἐπισταζωσι περὶ ταῦτα. 57
ἐκπιφώδεις κυανοχρόες, θνήσκουσι.
58 λόβιον [δὲ] διαχρήσασα τυ-
πτοῖσι προσδιέχεται. 59 " Οἱ τρι- 37
τιαφυέες παλαιώδεις, ἐς ὀρ-
θὰς μεταπεσοῦσες, δύσκολοι. 60
" Οἱ σὺν κελσίμοισιν ἀλυσμοὶ αὖδι 38
ἰδρῶτος προσψυχόμενοι, καὶ ἄ-
πνοιαι δὲ οἱ αὖδι ἰδρῶτος προσ-
ψυχόμενοι ἀκέλτως, κακόν. 61
" Καὶ οἱ ἐπιριγώσαντες σὺν τύ- 39
πτων, ἐμέσαντες ἀκρηέα, ἀστά-
διες, τρομώδεις σὺν πυρετῷ, κα-
κόν. 62 καὶ ἀφωνίη σὺν ῥίγεϊ. 63
" Τὰ δὲ σὺν ῥιγῶν μικροῖσιν ἰδρῶσι 40
προσψύχεσθαι, κακόν. 64 " Οἱ 41
ἐφιδρωῶντες, ἀναζεσμηνόμενοι,
κακόν. 65 " Οἱ ἐφιδρωῶντες σὺ 42
πυρετῷ, κακοήθεις. 66 " Οἷ- 43
σι, χολώδεϊ διαχωρήσι ἐόν-
τος, προσθήθεϊ δῆξις καὶ πι-
κρότης, κακόν. 67 " Ἐν πυρε- 44
τοῖσι, κοιλίης ἐμφυσωμένης,
πνεῦμα μὴ διεκπίπτον, κακόν.
68 " Κοπιώδεις, λυσιτώδεις, 45
κάτοχοι, κακοί. 69 " Ἐκ νώ- 46
τε πυελῆσι καὶ λεπίσι φλέ-
κεσιν ἐφιδρωῶντες, δύσφοροι.
70 ἤρυ [γὰρ] ἀπόλησιν ἐπώδυνον
σημαίνει. 71 τὸ ἐφιδρῶν τοῖσι
κακόν. 72 " Τὸ προσθεῖ τὸ εἰθι- 47
ποιέειν τι, οἷον προσμεμαθηκέναι τι
πρότερον μὴ ἐθιζόμενον, ἢ τὸ
ναυλῶν, πονηρὸν, καὶ πλησίον
προσ-

sunt. 52 Febres tertianæ naturam referentes, cum anxietudine, malignæ sunt. 53 Vocis interceptiones, in febre malæ sunt. 54 Lassati, caligantes, vigilantes, soporosi, exudantes, recalescentes, male habent. 55 Lassati cum horrore si exudarunt judicatorio modo, recalfacti in morbo acuto, male habent, 56 tum alias, tum si circa hæc sanguis de naribus stillarit. 57 Et regio morbo abunde colorati, moriuntur, 58 alba vero alvi egestio in his præcedit. 59 Febres tertianæ naturam referentes erroneæ, in pares dies translapsæ, difficiles sunt. 60 Anxietudines in diebus judicatoriis, si in his sine sudore perfrigerentur, & omnes qui sine sudore perfrigerantur citra judicationem, male habent. 61 Et qui insuper riguerunt ex his, ubi vomuerunt meraca, anxii, tremuli in febre, malum. 63 Qui ex rigoribus parvis sudoribus perfrigerantur, malum. 64 Exudantes, vigilantes, recalescentes, malum. 65 Qui insuper exudant in febre, maligne habent. 66 Quibus biliosa est alvi egestio, his circa pectus morsus & amaritudo, malum est. 67 In febribus inflata alvo flatus non erumpere, malum. 68 Lassati, singultientes, stupore detenti, mali. [69 Ex dorso crebris & parvis horroribus leviter insudantes, difficile habent. 70 Urinæ enim interceptionem plus nimio dolentem significat. 71 His leviter insudare, malum.] 72 Præter consuetudinem quid facere, velut est, proponere sibi aliquid, & expectare aliquid, prius non consuetum, aut contrarium, malum est, & mentis emotioni proxi-

ϖῤῥηκηπῆς. 73 Τὰ ϲὺν πονηροῖϲι σημείοιϲι κωφίζοντα, καὶ τὰ ϲὺν χρηϲτοῖϲι μὴ ϲυνδιδόντα, δύϲκολα. 74 Οἱ ἐφιδρῶντες καὶ μάλιϲτα κεφαλῇ ϲὺν ὀξέϊ ϲυνοδυϲφοροί, κακόν. 75 Ἄλλως τε καὶ ἐπ' ὀρθροιϲι μέλαϲι. 76 καὶ τὸ θολερὸν ἐπὶ τούτοιϲι πνεῦμα, κακόν. 77 Ἄκρεα τοῖϲι ἐπ' ἀμφότερα μεταπίπτοντα, [πονηρόν.] 78 καὶ δίψα δὴ τοιαύτη, πονηρόν. 79 Ἐκ μετρίης θρασείης ἀποκρίϲις, [κακόν.] 80 κακὸν [ϑε]φωνὴ ὀξεῖα. ϲυνοχώδεα [γὰρ] τοιούτοιϲιν εἴϲω ἐρύει. 81 Τὰ ϲὺν κατεψυγμένοιϲι ἰδρώϲεος τοῖϲι ἀναθερμαίνεται, κακόν. 82 Οἱ ϲὺν ὀξέϊ ἐφιδρῶντες ϲυνοδυϲφοροι, κακόν. 83 Οἱ ϖῤῥηλόγως, κενεαγγείης μὴ ἐούϲης, ἀδυναμίαι, κακόν. 84 Ἐν πυρετῷ ἕλξις οἷον ἀπ' ἐμέτου, ἐς ἀνάχρεμψιν τελευτῶϲα, κακόν. 85 Νάρκη ἐς ἀμφότερα τοῖϲι μεταπίπτουϲα, κακόν. 86 Στάξιϲ αἱ ἐλάχιϲται, κακόν. 87 Κακὸν ὅτι πάντως ϲὺν ὀξέϊ δίψα ϖῤῥηλόγως λυθεῖϲα. 88 Οἱ ϖρὸϲ χεῖρα ἀναίϲτοντες, κακόν. 89 Οἵϲιν ἄμα πυρετῷ καυϲωδεῖ οἰδήματα ὑπενόδεα νενωθρωμένα, ἐς παλαιὸν ὀδύνην ἐπιλαθέϲθαι ϖῤῥηγνυμένων ϖαλαιῶς κλύϲιν. 90 Πνιγμὸϲ ϲὺν ὀξέϊ ἐόντων, ἰϑέοντοιϲιν, ὀλέθριον. 91 Ἐπὶ τοῖϲιν ἤδη ὀλεθρίοιϲι τὰ ϲμικρὰ τρόμοι ὦδεα, καὶ ἰὼδηϲ ἔμετοϲ [ϑυώδηϲ μέν.] 92 οἱ ϲὺν τοῖϲι ποτοῖϲιν ὑπόψοφοίϲιν καὶ ὑποβορβορύζοιϲι ξηροῖϲι, καὶ οἱ χαλεπῶϲ καταῤῥοχθίζοιϲι πεπύμαϲι βηχώδεϲ. ὀλέθριοι ἐν ὀξέϊ καταψυχομένοιϲι. 93 Τὰ ϲὺν χροὶ καὶ ποϲὶν ἐρυθήματα, ὀλέθρια. 94 Οἱ ϲὺν φυϲώδεϲι καὶ ἀνακεκλαϲμένοι, ϲὺν τοῖϲιν ὑπνοιϲιν ὑποβολιμαίοιϲ ἐκλυρώ-

proximum. 73 Qui morbi in malis ſignis levantur, & qui in bonis non remittunt, difficiles ſunt. 74 Qui exudant, & maxime capite, in morbis acutis ſubmoleſte ferentes, malum, 75 tum alias, tum ſi urinæ ſunt nigræ, 76 & turbidus ſpiritus in his, malus. 77 Extremæ partes ſi in utranque partem cito tranſmutentur, malum eſt. 78 Sed & ſitis hujuſmodi mala eſt. 79 Ex moderato ferox reſponſio, malum. 80 Vox acuta, malum. Præcordia his intro trahuntur. 81 Qui ex perfrigeratione ſudoroſa cito recalescunt, malum. 82 Qui in acutis exudant ſubmoleſte ferentes, malum. 83 Qui præter rationem nulla exiſtente vaſorum evacuatione, impotentes fiunt, malum. 84 In febre tractus velut à vomitu, in ſcreationem deſinens, malum. 85 Torpor in utranque partem cito tranſlabens, malum. 86 Sanguinis ſtillæ puſillæ, malæ. 87 In acuto morbo ſitis præter rationem ſoluta, malum. 88 Qui ad manum exiliunt, male habent. 89 Quibus cum febre ardente, tumores ſomnolenti, torpidi fiunt, his dolor in latus ſuperveniens levis ſideration is ac reſolutionis modo occidit. 90 Suffocatio in acutis, ægris attenuatis, perniciosa. 91 In perniciosis jam parvi tremores, & vomitus æruginoſus. 92 Qui in potibus ſubſtrepunt, & ſubmurmurant in ſiccis: & qui difficulter deglutiunt ſpiritu tuſſiente, pernicioſe habent in acutis perfrigeratis. 93 Rubores in manibus ac pedibus, pernicioſi. 94 Efflantes & refracti, in ſomnis leviter ſuſpicientes, morbo regio abunde colorati

moriun-

ἐκφεύδες καὶ ξηρεῖς θνήσκουσι.
695 λοιπὸν ἀφιγμένα τέτοισι ἐπέρχεται. 96 " Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐκτάσιες σιγῶσαι μὴ ἀφώνω, ὀλίθρια. 97 " Τὰ πελιδνὰ γνόφωδα ἐν πυρετῷ, σφαλερὸν θάνατον σημαίνει. 98 " Οἷσιν ἐν πυρετῷ, ἀλγήμασι καὶ πολυρρόῃ χλοώδης, κοιλίη ὑδατώδεα πολλὰ ἀφιδιδόασι ῥᾳδίζει. 99 [Οἷσι] δ' ἀσιτίῃ ἐπιγινομένοισι, καὶ ἰδοῦσι μετὰ ἐπιστάσιος ὀξυρρόοις καὶ κοιλίης ὑγρῆς, καί τοι καὶ καρδιαλγίης, ἔστι μακροτέρως νοσήσασιν, ὡς περιπνευμονικῶς πολυτῶσι. 100 " Πυρίασιν ἐν δὲ χρὴ μέλαινα χολὴ ἄνω ἢ κάτω διελθοῦσα, θανάσιμον. 101 " Οἱ μετὰ καῦσαψύξιος ἐκ ἀπύρου ἐφιδρούντες ἄνω, δύζφοροι, φρενιτικοί τε καὶ ὀλίθριοι ἐν ὀξέι. 102 " Τὰ ἐπ' ὀλίγον ὀξέα ἀλγήματα ἐς κληῖδα καὶ τὸ ἄνω πίπτοντα, ὀλίθρια. 103 " Ἐν μακροῖσιν ὀλεθρίοισιν ἕδρης ἄλγημα, θανάσιμον. 104 " Τοῖσιν ἀδύτοισιν ἤδη ἀφικνουμένοισι μὴ βλέπειν, ἢ μὴ ἀκούειν, ἢ ἀφιστρίφεσθαι χείλεα, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥῖνα, θανάσιμον. 105 " Ἐν πυρετοῖσι βουβῶνα ἄλγημα νέσον χρονίην σημαίνει. 106 " Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀκρισίαι, χρόνους μὲν ἐμποιέουσιν, ἀτὰρ ἐχὶ ὀλίθριαι. 107 " Οἱ ἐξ ἀλγημάτων ἰσχυρῶν πυρετοὶ, πολυχρόνιοι. 108 " Αἱ τρομώδεες, ψηλαφώδεες θρηνώδεις, φρενιτικαί. 109 καὶ εἰ μὴ γαστροκνημίῃ πόνοι ἐν τέτοισι, γνάμπτης θρηνώδεος. 110 " Ὅσοι ἐν ξυνεχέι ἄφωνοι κείμενοι μύουσι σκαρδαμύσσουσιν, ἢν, καὶ ὑπνῶδες ἐν ῥηνῶν, ἐμέσασθαι

moriuntur, 95 alba alvi egeſtio in his præcedit. 96 In febribus mentis emotiones taciturnæ, in eo qui voce privatus non eſt, pernicioſæ ſunt. 97 Livores oborientes in febre, brevi mortem affore ſignificant. 98 Quibus in febre dolore lateris oboriente, alvus multa aquoſa ac bilioſa egerit, hi allevantur. 99 Quibus vero inediæ conſequenter accedunt, ac ſudores, cum bono faciei colore, & alvo liquida, ita ut adſit etiam aliquis cordis, ſeu potius oris ventris dolor; hi ubi longius ægrotarunt, peripneumonicorum modo moriuntur. 100 Febrienti ſi atra bilis in principio, ſurſum aut deorſum proderit, lethale eſt. 101 Qui cum perfrigerationibus, non ſine febre, ſuperne exudant; moleſte ferentes & phrenitici, in acuto morbo pernicioſe habent. 102 Dolores modice acuti, ad claviculam ac ſurſum tranſeuntes, pernicioſi. 103 In longis pernicioſis morbis, ſedis dolor lethalis eſt. 104 Si debiliter jam affecti, non videant, aut non audiant, aut labium, aut oculus, aut naſus ipſis diſtorqueatur, lethale eſt. 105 In febribus inguinis, & glandularum dolor, morbum diuturnum ſignificat. 106 In febribus judicationes impeditæ ac ſublatæ, temporis quidem diuturnitatem inducunt, non autem pernicioſæ ſunt. 107 Febres ex doloribus vehementibus diuturnæ. 108 Mentis emotiones tremulæ, palpatoriæ, phreniticæ ſunt, 109 & dolores circa ſuram, in his mentem emovent. 110 Quicunque in febre continua, voce deſtituti jacentes, oculis conniventes nictant, hi ſi poſtquam ſan-

σιμοῖς ' φθέγξωνται, καὶ πρὸς αὐτοῖσι γινόμενοι, σώζονται. 111 μὴ γλωρίδιον ἢ πάντων, δύσπνοοι γινόμενοι, ἀπήκασι σωθέντες. 112 " Οἱ λυθέντες, ἐς τὸν αὖ- 78 ριον παροξυνθέντες, κακόν. 113 " Τρίτῳ ἐπιγένηται, τεταρτῷ 79 παροξυνθέντες, κακόν. 114 ἢ οὐ γὰρ καὶ φρενίτιδες οἱ τοιοῦτοι παροξυσμοί. 115 " Ὁκόσοισιν ὀξέσι- 80 λείπουσιν οἱ πυρετοὶ μὴ κρίσιμοι, ὑποτροπικόν. 116 " Οἱ δὲ 81 ὀλίγῃ λεπτῇ μετὰ κεφαλῆς σφυγμῷ καὶ ὕδρῃ λεπτῇ, ἀπὸ κρίσιος παροξυνθέν). 117 Γαῦμα δὲ ἐστὶν, 82 ἐὰν καὶ ' ἀφρώδης καὶ ἐπ' ὀργυιὴν γίνηται 118 " Ἐν ὀξέσι κι- 83 νήσις, ῥιπασμοὶ, ὕπνος ταραχώδης, ἀπαλγὲς σύνοιδε σημαίνει. 119 " Αἱ ταραχώδεις φρασὶ τῆλ 84 ἐγέρσιες φορώδεις, πονηρὸν, καὶ ἀπαλγεώδεις. 120 ἄλλως τε καὶ μετὰ ἱδρώτων. 121 ἀπαλγώδεις δὲ καὶ ταραχώδεις καὶ μεταφρένων δοκέουσι ψύξεις, ἀτὰρ καὶ ὅλου τοῦ σώματος. 122 σὺν τέτρισιν ὑμενώδεις ἐρήσιες. 123 " Αἱ σὺν κώματι παρακρήσιες, 85 ἀπαλγώδεις. 124 " Αἱ ἐπ' ὀλίγον φρασεῖαι φορακρέσιες, ἠρεμώ- 86 δεις. 125 καὶ ἀπαλγὲς δὲ φθονημεύσιον. 126 " Ἐν τοῖσι μακροῖ- 87 σι κοιλίης ἄλογοι ἐπάρσιες, ἀπαλγώδεις. 127 " Τὰ δὲ τὸ ταραχώδεα, ἄγρυπνα, ἐπιτείνοντα σὺν ῥινῶν, ἑκάστα καθιδρύλα νόκλα, πονήσιμα ἢ ἐς τὸν αὖριον, ἱδρεώσιμα, καθεκτικὰ, φλεγμονώσιμα, αἱμορροῦσι χωρὶς, καὶ λύει τὰ πάθεα. 128 τὸ ὑδατῶδες ἔρον τι καὶ τὸ σημαίνει. 129 " Μετὰ τὸ ἐρημῶν, τὸ ἐξισταμένων μελαγχολικῶς, οἱ τραυματώδεις γινόμενοι, κακοήθεις. 130 " φορο-

sanguis ipsis ex naribus fluxit, & ubi vomuerunt loquantur, & ad seipsos redeant, servantur. 111 Si vero hæc non ' fiant, difficulter spirantes facti brevi moriuntur. 112 Qui melius habuerunt, si postridie exacerbentur, malum est. 113 Si tertia die cohibiti, quarta exacerbentur, malum est. 114 Num & tales exacerbationes phreniticæ sunt? 115 Quibuscunque definunt febres, non in diebus judicatoriis, his recidivæ fiunt. 116 Qui in principio tenues, cum capitis pulsu, & urina tenui, ad judicationem acerbantur, 117 his ' nihil miri est si & mentis emotio insuperque vigiliæ accedant. 118 In morbis acutis, motus, jactatio, somnus turbulentus, quibusdam convulsionem significat. 119 Turbulentæ cum ferocia excitationes mentem emoventes, malæ sunt itemque convulsoriæ, 120 tum alias tum cum sudoribus. 121 Convulsoriæ etiam videntur colli ac dorsi perfrigerationes, imo etiam totius corporis. 122 In his mictiones sunt pelliculosæ. 123 ' Deliria cum sopore, convulsoria. 124 Mentis emotiones modici feroces, ferinæ sunt, 125 sed & convulsiones significant. 125 In morbis longis, ventris præter rationem tumores, convulsorii. 127 Affectiones statim turbulentæ, vigilias inducentes, sanguinem de naribus stillantes, sexta die allevantes per noctem, postridie rursus affligentes, exudantes in somnum delatæ, mentem emoventes, ' large sanguinem fundunt, & morbos solvunt. 128 Aquosa urina talia significat. 129 Qui cum relatis, ab atra bile mente moti, tremuli fiunt, maligne habent. 130 Delirium

φροσυνὴ σὺν πυδύμαλι καὶ ἰδρῶτι, γαναλώδης. 131 Γαναλώδης ὃ κὴ σὺν πυδύμαλι, ἢ λυσιτῶ. 132 Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενίτιδι ἐν ἀρχῇ, ἀγαθόν. 133 Ἐν φρενίτιδι ἀφεγγήσιες λοιγκὴ κὴ ναῆρίτης, κακόν. 134 ῥῖγος τετάρτοισι κάκιστον. 135 Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν σὺν ἀρχῇσι τὰ ἐπιτήδεως ἔχοντα, πυκνάλε μεταπίπτοντα, κακόν. 136 Τῶν ἐξεστεμμένων μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται, κακόν. 137 Οἱ ἐξεστεμμένοι μελαγχολικῶς, τρομώδεες γινόμενοι, καὶ πτυαλίζοντες, ἦ ἐσὶ καὶ φρενιτικοί; 138 Οἱ ὀκυτάτως ὀξέως ἐκπυρέσσοντες, φρενιτικοὶ γίνονται. 139 Οἱ φρενιτικοὶ βεβηχότες, ψόφον κὴ τρόμους, τρομώδεες ἢ σπασμώδεες. 140 Τὰ σὺν φρενιτικοῖσι γενικῶς τρομώδεα, θανάσιμα. 141 Αἱ περὶ ἀναγκαίων παραφροσύναι, κάκιστα. 142 αἱ σὺν τούτων παροξυνόμεναι, ὀλέθριοι. 143 Αἱ παραφρόνες, φωνὴ κλαγγώδεες, γλῶσσα σπασμώδεες, καὶ αὐτὰ τρομώδεες γενόμενοι, ἐξίσταν. 144 σκληρυσμὸς τούτοισιν ὀλέθριον. 145 Αἱ παροξυσμοὶ παραφροσύνων, κάκιστα. 146 Τὰ σὺν φρενιτικοῖσι πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα. 147 Οἱ σὺν φρενιτικοῖσι μὴ κατὰ ψύξιος πτυαλίζοντες, μέλανα ἔμετον δηλοῦσι. 148 Τοῖσι ποικίλως ἀφρονέουσι, κὴ παραφρόνοισι, πυκνὰ κωμῳδέουσι, ὥστε δέχεσθαι λέγειν μέλανα ἔμετον. 149 Τὰ παροξυνόμενα τρόπον σπασμώδεα, κάτοχα. 150 Τὰ παρ' ὦτα ἐπερχόμενα σὺν μακροῖσι μικρά. 151 αἱ μορφώδεα ἐσκολιώδεα ἐπιφαινόμενα, ὀλέθρια. 152 Οἱ ἑλισσώδεες πυρετοὶ, ἐπάνω ἰλίων κὴ μὴ ἰλίων, ὀλέθριοι. 153 Τοῖσι πνευ-

rium in ſpiritu & ſudore, lethale eſt. 131 Lethale eſt & in ſpiritu ac ſingultu. 132 Inſomnia in phrenitide evidentia, bona ſunt. 133 In phrenitide egeſtiones alvi albæ, & torpor, malum. 134 Rigor his peſſimus eſt. 135 In phreniticis in principiis affectiones manſuetæ, ac frequenter tranſmutationem habentes, malæ ſunt. 136 Quibus ab atra bile mente motis tremores fiunt, malum eſt. 137 Qui ab atra bile mente moti, tremuli fiunt, ac ſalivam fundunt, num ſane phrenitici ſunt? 138 Mente moti, acute inſuper febrientes, phrenitici fiunt. 139 Phrenitici parum bibentes, ſtrepitum valde percipientes, tremuli, aut convulſi. 140 In vehementer phreniticis tremores lethales ſunt. 141 Deliria, circa neceſſaria, peſſima. 142 Quæ ex his exacerbantur, lethalia ſunt. 143 Mentis perculſiones, voce clangoroſæ, linguæ convulſiones tremulæ, & voces tremulæ factæ, mentem alienant. 144 Duricies in his perniciosa eſt. 145 Prædebiliratorum deliria, peſſima. 146 Affectiones in phreniticis frequenter tranſmutationem habentes, convulſoriæ, pravæ. 147 Phrenitici cum perfrigeratione ſalivam fundentes, vomitum nigrum indicant. 148 Qui varie ægrotant, & frequenter ſoporoſi mente moventur, his nigrum vomitum expectandum eſſe dicito. 149 Quæ convulſorio modo exacerbantur, ſtupefactoria ſunt. 150 Tumores juxta aurem, in morbis longis parvi ſunt. 151 Sanguinis fluxiones ac vertigines inſuper apparentes, pernicioſæ. 152 Febres vertiginoſæ, & cum volvulis, & ſine volvulis, pernicioſæ. 153 An-

πνεύμονίησιν ἐοῦσι πυρετὸς ὕστερον ὀξύς. 154 μὴ ὑποχονδρίῳ ξυνεχέϊ καὶ ψυχοδέσι, περὶ ὃς μέγα ἔπαρμα. 155 Οἷσιν αὖ ὀσφὺς καὶ τὰ κάτω χωρία, φρενῶν ἅπτονται, σκληρύνουσι τὰ κάτω, ὀλέθρια· ἄλλως τε κἀκὸ ἄλλο σημεῖον ἐπιζώνη πονηρόν. 156 Ἢν δὲ τἆλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ γένηται, ἔμπυον γενήσεσθαι ἐλπίς. 157 Παιδίοισιν ὀξὺς πυρετὸς καὶ κοιλίης ὑπόστασις μὴ ἀφρώδεος, καὶ τὸ σκληραίνεσθαι, καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλειν, καὶ ὕπνον ἐρεύθεσθαι, ἀναζωπυρέοντες. 158 Τὰ δὲ τὸ περιχόνδρια, ἀφρώδεα, μέλαινα δὲ καὶ σωθῆναι, αἱμορροΐδι ἔοικε. 159 Τὰ ἀφρωδέστερα ἐξαίφνης ἀναζωπυρεῖται· ἄλλως τε καὶ ἢν πεπερύσηται. 160 Ἦ ῥᾳθύμως καὶ μεταφέρεσθαι οἱ ἐπ' ὀλίγον πεφυσιγγωμένοι; 161 Περὶ δὲ τὰς παροξυσμοὺς βήσσοντες, καὶ ἐφιδρῶντες μικρὸν, κακοήθεες. 162 Ἐς πλευρὸν ἢ ὀδύνην καὶ πνῖγμὸν πεπτωκότες, ἐπιπυΐσκονται. 163 Οἷσιν δὲ σωματικαὶ φλυκταίναι καὶ πᾶν τὸ σῶμα ἐξανθέον, ἀνάσιμον, μὴ γενόμεναι πυώδεες ἀποφήσαι. 164 μάλιστα δὲ ἄδηκτον γίνεσθαι τούτοισι περὶ ὦτα. 165 Ἐν ὀξέϊ, περὶ μὲν ἔξωθεν ψύχεσθαι, τὰ δὲ ἔσωθεν κρίνεσθαι, καὶ διψῶν, κακόν. 166 Οἱ συνεχέες λεπτοὶ τρίτης ἐπιτείνοντες, ἐπικίνδυνοι. 167 Οἷσιν δὲ μὴ πολὺς πυρετὸς λείπῃ, ἀκίνδυνον. 168 Ἐν μακροῖσι πυρετοῖσιν, ἢ φύμασι, ἢ ἐς ἄρθρα πόνοι ἐγγίνονται· 169 καὶ, ἢν γένωνται, οὐκ ἄχρηστοι. 170 Κεφαλαλγίη σὺν ὀξέϊ, ὑποχόνδριον ἀναστατικὸν, μὴ ῥυέν

helosis febris postea acuta. 154 Cum præcordio intento perfrigeratis, magnus circa aurem tumor. 155 Quibus in febre dolores circa lumbos & infernas partes oborti, septum transversum contingunt, infernas partes relinquentes, pernicioſi sunt, tum alias, tum si aliud quoddam signum pravum accedat. 156 Si vero alia signa non fuerint prava, suppuratum fore timor est. 157 Pueris febris acuta, & alvus suppressa, cum vigiliis, & calcitrare, & colorem mutare, & ruborem habere, convulsorium est. 158 Affectiones statim turbulentæ, vigilias inducentes, & nigra compacta egerentes, partim sanguinem fundunt. 159 Affectiones cum vigiliis & anxietudine repentina, sanguinem fundunt, tum alias, tum si quid etiam antea profluxerit. 160 Num & qui modice perfrigerati postea horruerunt? 161 At qui circa exacerbationes tussiunt, & parum exudant, maligne habent. 162 Ad latus dolore ac suffocatione accedente, hi suppurantur. 163 Quibus in febribus continuis pustulæ per totum corpus erumpunt, lethale, si non purulentus abscessus fiat, 164 maxime autem circa aurem his fieri solet. 165 In morbo acuto externas partes perfrigerari, internas autem ardere, & sitire, malum est. 166 Febres continuæ per tertiam diem augescentes, periculosæ. 167 Quibus febris aliquando intermittit, periculo vacat. 168 In febribus longis, aut tubercula, aut dolores, in articulis fiunt: 169 & si facti fuerint, non sunt inutiles. 170 Capitis dolor in morbo acuto, præcordium revulsum,

ῥυείη ⸗ αἵματι ⸗ ὁκοῖα ῥινέων, ἐς φρενίτιδα μετάστασις. 171 " Τὰ λέπυρα, μὴ χολέρης γενομένης, ἀ λύεται. 172 " Ἴκτερος ⸗ ἀπὸ μὲν τῆς ἑβδόμης ἡμέρης ἐπιζωόμενος, κακόν. 173 ἑβδόμη δὲ, καὶ ὀγδόη, καὶ ἐνδεκάτη, καὶ πεντεκαιδεκάτη, κρίσιμον, μὴ σκληρεύων ὑπογύνδεμα· ὧν δὲ μὴ, ἀμφίβολον. 174 " Αἱ πυκνοὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὑποτροπαὶ, περὶ κρίσιν αἱμορῥοΐδες, μελάνων ἐμέτων ποιέουσιν γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες. 175 " Τὰ ἐν τριταίοισι πυρετοῖσι ὀδυνέουσιν ἀληθέως παροξυσμὸν τεταρταίην ποιέεται, καὶ γρομφώδεα αἵματος διαχωρέει. 176 " Ἐν πυρετοῖσι καὶ φλέβα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ σφυγμὸς καὶ πόνος, ἐς δυσεντερίην ἀποκλίνει. 177 " Τὸ μεθύσκον πολλάκις χρῶμα ἐς θερμασίην, χρήσιμον. 178 " Τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς μετὰ ὑποχονδρίου σύτασις ⸗, παρ' ἓξ ἀφίσιος. 179 " Οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες ὄντες, μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐπιτρέφουσι κακοήθως. 180 " Οἷσιν ἐν πυρετοῖσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι σφυγμαλώδεες, καὶ ἀσώματον ἐρώμενον, καὶ ὑποχονδρίου μὴ λαπαρὸν, χρόνιον, 181 καὶ ἐκ πολλοῦ χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινέων πολλῆς, ἢ λυγξὶς, ἢ ἀσφυξίη, ἢ ὀδυνέουσι ἰσχίον. 182 " Ἐν καύσῳ κοιλίη κατερράγεῖσα, θανάσιμον. 183 " Ἐκ κοιλίης ἀληθέως ἐπὶ πόνῳ πυρετὸς καυσώδης, ὀλέθριον. 184 " Ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἤχων ἀποκλινόντων μετὰ ἀμβλυωσσῆς, καὶ κοῦφα βάρεα, ἐξί-

vulsum, non profluente ex naribus sanguine, ad phrenitidem devenit. 171 Febres lypiricæ, bilis ' sursum ac deorsum effu- 155
sione non accedente, non solvuntur. 172 Morbus regius ante septimum diem accedens, malum. 173 Septimo vero ac nono, & undecimo ac decimoquarto, judicatorius est, si non præcordia induret. Sin minus, ambigua res est. 174 Frequentes per eadem recidivæ, circa judicationem sanguinolentæ, nigrorum vomitum faciunt, fiunt autem & tremulæ. 175 Dolores qui in tertianis ' febribus exa- 160
cerbantur, tertianarum generis morbum faciunt, & grumosum sanguinem egerunt. 176 In febribus secundum venam quæ est in collo, pulsus ac dolor, in dysenteriam definit. 177 Color qui sæpe in calore transmutatur, utilis est. 178 In biliosis spiritus magnus, & febris acuta, cum præcordii intensione, juxta aurem absessum facit. 179 Qui ex morbis longis se refocillantes bene cibum accipiunt, ' & nihil 165
proficiunt, hi maligne recidivam incidunt. 180 Quibus in febribus venæ in temporibus pulsant, & facies sana est, & præcordium non molle, diuturnum morbum significat, 181 & non definentem citra multi sanguinis ex naribus fluxum, aut singultum, aut convulsionem, aut coxendicum dolorem. 182 In febre ardente, si alvus eruperit, mortale est. 183 Ex alvi dolore laborioso, febris ardens, pernicioſa. 184 In ' febri- 170
bus ardentibus, si aurium sonitus accedant, cum visus hebetudine, & gravitate secundum nares, melancholico modo ab

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 569 sur 917

25 ἐξίστεντες μελαγχολικῶς μὴ αἱμορῤῥαγήσαντες. 185 Τὰς ἐν καυσώδεσι τρόμους θανασίμους. 186 Ἐν καύσῳ ῥῖγος ἐκ μυκτήρων τεταραγμένον, κακόν· ἢν μὴ πάλιν ἀγαθὸν ξυμπίπτῃ· περιπλεύμονας ἢ ἕτερον κινδυνώδες. 187 Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ὑπαποψυχθέντες, ἀγχωρήσασιν ὑδαρέσι [τε καὶ] συχνοῖσιν, ὀφθαλμοὶ [ἰκτερώδεσι,] κακόν· ἄλλως τε, κἢν κρατήσῃ γένων. 188 Καῦσος, ῥῖγος ἐπιγενόμενον, λύει. 189 Καῦσοι ὑποτροπιάζειν εἰώθασι, καὶ ἡμέρας τέσσαρας ἐπισημήναντες, ἑπτὰ ἀφιᾶσι· ἐὰν μὲν, τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἐνδεκάτῃ. 190 Τὰς καυσώδεις ἀγκρίνουσιν οἱ τεσσαρεσκαιδεκάταιοι ἡμέρῃ, κρίζουσαι ἢ ἀναιροῦσαι. 191 Ἐκ καύσου, μὴ γενομένου πυώδους παρ' ὦτα ἐπισημασίου, ἐπὶ πλέον σώζονται. 192 Οἱ λήθαργικοὶ, τρομώδεις ἀπὸ χειρῶν, ἰκτερώδεις, δύσκωφοι, οἰδηματώδεις, σφυγμοῖσι νωθροῖσι, καὶ μείζοσι τὰ ὑποφθάλμια, καὶ ἱδρῶτες ἐπιγίνονται, καὶ κνησμοὶ χολώδεις καὶ ἀκρόχολοι. 193 Εἰ μὲν καθυγρὰς ἴσχουσιν, ἔστι καὶ ἀγκριθῆναι λαθραίως. 194 τὸ [οὖν] οὖρον ὑποζυγίου. 195 πιεῖν τε οὐκ αἰτέουσιν, οὐδὲ ἕτερον ὀδύνη. 196 ἔμφρονες οὐ γίνονται, τρόχηλον ἐπώδυνον φασὶν ἴσχειν, καὶ ἀπὸ τῶν ὤτων ἦχος διϊέναι. 197 Οἱσι δὲ σώζονται τῶν λήθαργικῶν, ἔμπυοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνονται. 198 Οἱσι δὲ κρίνειν οὐ πυρίσκουσιν ἀκμάζοντα τὰ τρόμου πάθεα, τελέοισι χρόνῳ ἐς ἄρθρα ἀπόστασις ὀδυνώδης ἀκπυήσασα, καὶ κύστις ἐπώδυνος. 199 Τῶν πυριόντων

atra bile mente moventur, sanguine ipsis non erumpente. 185 Tremores in febribus ardentibus, mentis perculsio solvit. 186 In febre ardente fluxio sanguinis ex naribus quarta die, mala est, si non aliud quid boni coinciderit: verum quinta, minus periculosa est. 187 Qui ex febribus ardentibus aliquantulum perfrigerantibus, cum egestionibus alvi aquosis ac bilios labborant, oculis malum est, tum alias, tum si stupidi fiant. 188 Febris ardens rigore superaccedente solvitur. 189 Febres ardentes recidivare solent, & ubi per dies quatuor significationem dese prœbuerunt, postea exudant: sin minus, septima die. 190 Febres ardentes quatuordecim dies dijudicant, aut allevantes, aut perimentes. 191 Ex febre ardente, abscessu purulento circa aurem non oborto, non valde servantur. 192 Lethargici, tremuli ex manibus, somnolenti, discolores, tumidi, pulsibus tardi sunt, & partes sub oculis elevatis habent, & sudores insuper accedunt, & alvos bilios, intemperatas & subrumidas habent. 193 Si vero obaridas habuerint, urinæ & egestiones alvi latenter ipsis progrediuntur: 194 urina velut jumentorum est: 195 potum non expetunt, neque aliud quicquam. 196 Postquam vero resipuerint, collum dolorosum se habere dicunt, & sonitus per aures transire. 197 Qui vero ex lethargicis servantur, plerunque pectore suppurati fiunt. 198 Quibuscunque in febribus tremores citra judicationem cessant, his temporis progressu, abscessus dolorosus suppuratus in articulos fit, & vesica dolorosa. 199 Febrientibus

ρεοτάτων οἷσι μὲν ἐρυθήματα ἐπὶ
40 τῷ προσώπῳ, ἢ πόνος κεφαλῆς ἰ-
σχυρὸς, ἢ σφυγμὸς φλεβῶν, αἷμα-
τος ῥύσις τὰ πολλὰ γίνε). 200 οἷσι δ'
ὦσιν, ἢ καρδιωγμοὶ, ἢ βλυσμὸς
μετὰ ἐμέτου· 201 οἷσι δ' ἐρεύγμοὶ, φῦ-
σαι, ψόφοι κοιλίης, ἢ ἐπαφρίσις, ἐκ-
τάσεις κοιλίης. 202 " Τοῖσι μὲν γὰρ 143
πλέονσιν ἀσφαλέως ἐν πυρετῷ ξυνε-
χέϊ, χωρὶς πόνου ἢ φλεγμονῆς ἢ
ἄλλης αἰτιάσιος, ἀποτασσόμενοι
δεῖ μὴ πόνου ἢ οἰδήματος, ἢ
μᾶλλον ἐς τὰ κάτω μέρεα. 203
προσδοκᾶν δὲ χρὴ τὰς ἀποστάσιας
45 τοῖσι μὲν τριηκοντάτεα μᾶλλον. 204
ὑποσκέπτεσθαι δὲ τελέοισι τὰς
ἀποστάσιας, ἢν τὰς εἴκοσιν ἡμέρας
πυρετὸς ὑπερβάλλῃ. 205 τοῖσι δὲ
πρεσβυτέροισιν ἧσσον γίνε), καὶ
πολλῷ χρόνῳ χλωρῶν τῶν πυρετῶν.
205 οἱ δὲ ἀλλοκότους καὶ λαμβάνον-
τες παραλογίως, φθινοπώρου
μάλιστα ἐς τεταρταῖον ἐπικίνως
μεθίστανε), καὶ μᾶλλον τοῖσι ὑπὲρ
τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα γεγονόσιν. 207 αἱ
δὲ ἀποστάσιες ἧσσον μὲν χειμῶνος γίνεσθαί τε
μᾶλλον, καὶ πολυχρονιώτερον,
καὶ ἧσσον παλινδρομέουσι. 208
418 " Τοῖσι δὲ πολλάκις ὑποτροπια- 144
σθῆσιν, ὧν ἐξαμηνιαῖον ὑπερβάλλω-
σιν, ἰσχαδικὴ φύσις ἐπικίνως γί-
νε). 209 " Ὁκόσα πυρετὸν ἀνιεῖσι 145
δε), καὶ μὴ ἀποσημαίνεται σημεῖα,
κακοήθεα. 210 " Τῶν πυρετῶν οἱ 146
μήτε ἐν ἡμέρῃσι κριτίμοισι, μήτε
μετὰ σημεῖον λυσιτελὲς ἀφιέντες ὑ-
ποτροπιάζουσι. 211 " Τὰ ὀξέα τῶν νε- 147
σημάτων ἐν ἡμέρῃσι κρίνε) τεσ-
σερεσκαιδεκάτῃσι. 212 " Τελεῦ 148
ἀκριβὴς ἐν πέμπτῃ ἢ ἐνάτῃ περι-
ελόντος, ἢ τὸ μακρότερον ἐν ἐνά-
τῃσι κρίνε). 213 " Οἷσιν ἀρχομένοι- 149
σι πυρέσσειν αἵματος ῥύσιες ἐκ

tibus quibus ' rubores ſunt in 190
facie, & dolor capitis fortis, &
venarum pulſus, his ſanguis flu-
xio plerunque contingit. 200
Quibus autem cibi faſtidia ſunt,
& oris ventriculi morſus, &
multum ſalivæ, his vomitus fit.
201 Quibus vero ructus adſunt,
& flatus, ſtrepitus ac elevatio-
nes ventris, his fit alvi extur-
batio. 202 Qui diutius ſecure ex
febre continua laborant, citra
dolorem aut inflammationem,
aut aliam cauſam, his abſceſſus
' expectandus eſt cum dolore ac 195
tumore, & magis in infernis
partibus. 203 Expectare autem
oportet abſceſſus, his magis qui
trigeſimum annum egreſſi ſunt,
204 & tunc expectare abſceſſus
oportet, ubi viginti dies febris
tranſmiſerit. 205 Senioribus au-
tem minus fiunt, & ubi multo
tempore febres durant. 206 At
intermittentes & erroneo modo
invadentes, autumno maxime
in quartanam leniter tranſeunt,
& hoc magis his qui ' triginta 200
annos exceſſerint. 207 Abſceſſus
autem hyeme magis fiunt, &
tardius deſinunt, & minus re-
currunt. 208 Quibus vero ſæpe
recidiva contigit, his ſi ſemeſtre
tempus tranſmiſerint, tabes co-
xendicum leniter accedit. 209
Quæcunque ſigna febri ſe oppo- 145
nunt, & non abſceſſus ſignifica-
tionem habent, maligna ſunt. 146
210 Febres quæ neque in diebus
judicatoriis, neque poſt ſoluto-
rium ſignum deceſſerunt, reci-
divant. 211 ' Acuti morbi in die- 205
bus quatuordecim judicantur.
212 Tertiana exquiſita in quin-
que aut ſeptem circuitibus, aut
ad ſummum in novem judicatur.
213 Quibus febrire incipientibus, 149
ſanguis de naribus ſternutatione

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 571 sur 917

ῥινῶν, περὶ ἐμῦ γλυκέος, λάκκῳ ὑποστάσιν τὸ ἔρον ἴσχει ἐν τῇ πέπτῃ, λύσιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ σημαίνει.
214 '' Τὰ δὲ ἐξίκα κρίνεται αἵ- 150
μασι ἐκ ῥινῶν ῥυέντος ἐν κρισίμῳ. 215 καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ γενομένου. 216 καὶ ἔρυθρα πυώδεος καὶ ὑαλώδεος ὑποστάσιν χρησὸν ἔχοντος, καὶ ἀφρὸς γενομένου. 217 καὶ ἀποφυσήμασι ἀξιολόγοις. 218 καὶ χολίης μυξώδεος καὶ αἱματώδεος καὶ ἐξαπίνης καταφορήσης. 219 καὶ ἐμέτοισι τῶν μοχθηρῶν καὶ κρίσιν. 220 '' Ὕπνοι βαθέες, μὴ πε- 151
ριεχώδεες, βεβαίαν κρίσιν σημαίνουσιν. 221 οἱ δὲ περιεχώδεες μὴ ἀληθέας τὰς, ἀβέβαιοι. 222 '' Ἑβδομαίοισιν, ἢ 152
ἐννεαταίοισιν, [ἢ ἑνδεκαταίοισιν,] ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταίοις ῥύσιες ἐκ ῥινέων λύσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς πυρετούς. 223 ὁμοίως δὲ καὶ χολίης ῥύσις χολώδης, καὶ δυσεντερώδης, 224 καὶ πόνος γαστρὸς ἢ ἰξιόων, 225 καὶ ἔρον πεπανθὲν ἐπὶς τὴν κρίσιν, 226 ἐν γυναικὶ δ' καὶ ἐπιμηνίων ῥύσις. 227 '' Οἱ ἐν πυρετοῖ- 153
σιν αἱμορραγήσαντες ἱκανῶς ὀχρηστοῦσιν, ἐν τῇσιν ἀναλήψισι χολίας καθαρσίου. 228 '' Οἱ ἐν πυρε- 154
τοῖσιν ἐφιδρώοντες, κεφαλαλγέες, χολίῃ ἀπολελαμμένοι, ἀπασμώδεες. 229 '' Αἱ ἐπ' ὀλίγον γρα- 155
φείαι τῶν ἀκρήσιες, ἠρεμώδεες, καὶ ἀπαλωσὶν σημαίνουσι. 230 '' Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γλυκέϊ, καὶ 156
πεπόνιμος αὐθημερὸν, ἀγαθόν. 231 '' Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γλυκέϊ 157
πεπὶ τὸ πυρετὸν αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ. 232 ὑστεροάλλων δ' τὸ ὧρον, ἐν μὴ ἄρξατο, καὶ μὴ πεπόνιμος, κακόν. 233 Οἱ διαλείποντες ἀτακτέως δ' χλιαρόμενοι, 158

καὶ-

contingente deſtillat, & urina ſubſidentiam albam in quarta die habet, his in ſeptima die ſolutionem ſignificat. 214 Morbi acuti judicantur, ſanguine de naribus fluente, in die judicatorio: 215 & ſudore multo oborto, 216 & urina purulenta ac vitri formam referente, prodeunte, & bonam ſubſidentiam habente, & acervatim exeunte: 217 abſceſſu item memorabili oboriente, 218 & alvo mucoſa & cruenta derepente egerente: 219 & vomitibus non pravis contingentibus circa judicationem. 220 Somni profundi, non turbulenti, firmam judicationem ſignificant. 221 Turbulenti vero cum dolore corporis, inconſtantes ſunt. 222 Septima die, aut nona, aut decimaquarta, fluxiones ſanguinis à naribus contingentes, plerunque febres ſolvunt. 223 Similiter & alvi fluxio biliosa, & qualis in dyſenteria fieri ſolet: 224 & genuum ac coxendicum dolor: 225 & urina concocta ad judicationem. 226 In muliere vero etiam menſtruæ purgationis fluxus. 227 Quibus in febribus ſanguis abunde undecunque profluxit, his in refectionibus à morbo alvi humectantur. 228 Qui in febribus exudant, caput dolentes, alvo ſuppreſſa, convulſi fiunt. 229 Mentis emotiones modice feroces, & ferinum, & convulſionem ſignificant. 230 Convulſio in febre oboriens, & eadem die deſinens, bona eſt. 231 Convulſio in febre oboriens, ſedat febrem eadem die, aut poſtera, aut tertia. 232 Si vero tempus in quo incepit tranſgrediatur, & non deſinat, malum eſt. 233 Febres intermittentes, verum inæqualiter caleſcentes, alvo

κοιλίης ἐμφυσωμένης, μικρὸν διαδιδόσης, ὀσφυαλγήσαντες μετὰ κρίσιν, τοῖσι κοιλίῃ κωφότητα ἐνεγκοῦσι. [234] οἱ δὲ καυσώδεες καὶ ἐς χεῖρας, ναυτικοὶ, δι' ὠδῶν, ἀσαώδεες, κοιλίης ἀπαλαιμβάνης βαρυωπέοντες ὀκλάζουσι. [235] ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰ ἐξέρυθρα ὑπὸ ποσὶ κυανοῦται καὶ τὰ αἰδοῖα σημαίνει. [236] Οἱ χειμερινοὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ ἐπιτείνουσι μᾶλλον ἐς τὰς ὀξείας νόσους.

159 Hybernæ febres quartanæ, leniter in acutos morbos transeunt.

II. Κεφαλῆς πόνος συντονος μετ' ὀξέος πυρετοῦ, καὶ ἄλλα σημεῖα δυσκόλων, θανάσιμον. [2] ἄνευ δὲ σημείων φαύλων ὑπερβάλλων τὰς εἴκοσιν ἡμέρας, εὐμαθὴς ῥύσιν ἢ πύου ὀπὸ ῥινὸς, ἢ ἀποστάσιος ἐς τὰ κάτω σημαίνει. [3] μᾶλλον μὲν νεηνιέροισι τριήκοντα πέντε, τὰς ῥύσιας· [4] τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι τὰς ἀποστάσιας. [5] εἰ δὲ μέτωπον ἢ καὶ κροτάφους ὀγκος ἔχει πόνος, καὶ συντομος, τὰς ῥύσιας. [6] Οἷσι κεφαλαλγίαι καὶ ἦχοι ἀτρέμα ἐνίσταται, καὶ σκοτοδινιη, καὶ φωνῆς βαρυδυτης, καὶ νάρκη χειρῶν, ἢ ἀποπαλάκευσις, ἢ ἐπιληπτικὸς γενόμενος ἔσχε τέτρωται ἔσω, ἢ καὶ ἐπιλήσμονας. [7] Οἱ κεφαλαλγέες, καὶ ὄχλος ἐνδακρύοντες, κοιλίης ἀποληφθείσης, ὀμματα θρασυωπέες, ἀνῆκοοι, ὀπισθοτονώδεες γίνονται. [8] Τὰ ὑποστείχοντα κεφαλαλγὴν, ὀμματα ἐξέρυθρα, ἐνδακρύοντα σαφῶς, ὀλέθρια. [9] ὃ ξυναποθνήσκει τοῦτο, ἀλλὰ περὶ οὖς οἴδημα ποιεῖ. [10] Κεφαλαλγίαι μετ' ἐρεθισμοῦ αἰδοίων ἀλγήματος, καὶ ναρκώδης καὶ ἀκρητίην παρέχει, καὶ φωνὴν ἐνδυσφορίην. [11] ταῦτα δὲ χαλεπὰ· ὑπνώδεες δὲ καὶ λυσιτώδεες γίνονται· συνάπτουσι μηνὶ ἐν τέτρασιν. [12] φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ αὐτὸ κατίστησιν. ἀσκαλαβώδεες γενόμενοι. [13] Ἐν κεφαλαλγίῃ,

II. Capitis dolor pertinax cum febre acuta, & alio signo maligno, lethale est. [2] Cæterum sine signo malo, transgrediens vigesimum diem, sanguinis aut puris fluxum è naribus, aut abscessus ad infernas partes significat: [3] fluxiones quidem junioribus triginta quinque annis, [4] senioribus vero, abscessus. [5] Si vero circa frontem ac tempora fuerit dolor ille pertinax, fluxiones. [6] Quibus capitis sunt dolores, & sonitus aurium, citra febrem, & vertigo, & vocis tarditas, & manuum torpor, eos aut syderatos, aut comitiales, aut oblivioſos fore expecta. [7] Qui caput dolent, stupore correpti, delirantes, alvo suppressa, oculo ferociente, florulenti, hi in posteriorem partem convelluntur. [8] Capitis succussiones, oculi rubicundi, mentem manifeste emoventes, pernicioſæ sunt. [9] Non commoriuntur hæc, sed circa aurem tumorem faciunt. [10] Capitis dolor, cum sedis & pudendorum dolore, & torporem, & impotentiam inducit, & vocem resolvit. [11] Hæc horrenda non sunt, verum somnolenti ac singultientes fiunt nono menſe, [12] ex quibus soluta voce, in idem restituuntur. [13] Qui in capitis dolore ascaridas

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 573 sur 917

λαλγίη, κώφωσις ἢ κῶμα παραφροσύνη, τὰ παρ' ἕδος ἐπιόντα.
14 " Οἱ κεφαλαλγέες, καθάπαξ 166
ὀδυνώδεες, ὄμμα ἐξέρυθρον, αἱμορροεῖ. 15 " Τὰ σίονα κεφαλῇ 167
ἢ ἠχώδεα, αἱμορροεῖ, ἢ γυναικὶ τὰ γινωσκόμενα καθαίρεται. 16 ἄλλως τε ἢ λὶν ἢ φάρμακα παραφροσύνη. 17 ἴσως
δὲ καὶ δυσεντερικά. 18 " Οἱ κραιπαλιῶντες, ἢ βρίσμα ὀδυνώδεες, 168
ἄχρυποι, αἱμορραγέουσιν. 19 ἄλλως τε ἢ λὶν τις ἐς τὸ ἄγχιστον σωματίην. 20 " Τὰ δὲ κεφαλαλγίησιν 169
ἰσθμὸν ἐμέσματα μὴ κωφώσεως, ἀχρύποισι περὶ ὀκμαίης.
21 " Οἷσι κεφαλῆς καὶ τραχήλου 170
πόνοι, ἢ ὅλως δέ τις ἀκροχολίη τρομώδης, αἱμορραγίην λύει. 22 ἀτὰρ
ἢ ἔτεϊ χρόνῳ λύει). 23 αἱ δὲ κύστις οὐ τετέων ἀπολαμβάνεται). 24
" Ἐντῆσιν ὀξέσι κεφαλαλγίη- 171
σι, καὶ τῆσι ναρκώδεσι μὴ βαρέσι, ἑλκέα ἀπαρεώδεα γίνεσθαι. 25 " Κεφαλαλγίῃ λύει 172
πύον ἀπὸ ῥινῶν, 26 ἢ πλύσια παχέα καὶ αὐοσμα. 27 λύει δὲ καὶ
ἀλκεωνέκτασις. 28 πολὺ δὲ καὶ ὕπνος, 29 καὶ κοιλίης ῥύσις. 30
" Κεφαλῆς ἄλγημα μέτριον μὴ 173
δίψης μὴ ἰδίοισιν, ἢ μετὰ ἰδρῶτος μὴ λύοντος τὸν πυρετὸν, ἀπεψίας
δὲ ἄλοισιν ἢ παρ' ἕδος σημαίνει, μὴ κοιλίης ὑπερεχθείσης.
31 " Κεφαλαλγίη κραιπώδης μετὰ 174
βάρεος, πονεῖ δὲ ἀπαρεώδεσι. 32
" Οἱ κεφαλαλγικοὶ, δινώδεες, 175
ὑπάχρυποι, ἀσαφέες, ἀδυώδεσι, ἐπικοιλίῃ ὑγρῇ κραιπώδεες, ἢ ῥεῦμα
ἐξίσχειν); 33 " Κεφαλαλγέες, 176
ὑποκωφοι, χέρας τρομώδεες, τρόχηλον ὀδυώδεες, ὀρθοὶ δὲ μέλαινα δεδασυμμένα, ἐμέουσιν μέλανα.

habent, his ſurditas & ſopor conſequens, abſceſſus circa aurem exſuſcitat. 14 Qui caput dolent, ſtupore detenti, doloroſi, oculum rubicundum habentes, ſanguinem effundunt. 15 Capitis concuſſiones, & aurium ſonitus, ſanguinem effundunt: aut mulieri menſes deducunt, 16 tum alias, tum ſi juxta ſpinam ardor conſequatur: 17 fortaſſis autem dyſentericis fluxiones. 18 Capite gravati, juxta ſinciput dolentes, vigiliis infeſtati, ſanguinem effundunt, 19 tum alias, tum ſi quid ad collum ſe extendat. 20 Vomitus in capitis doloribus æruginoſi, cum ſurditate, vigilantibus, cito inſaniam excitant. 21 Quibus capitis ac colli dolor eſt, ſed & totius corporis tremula quædam impotentia, ſanguinis eruptio ſolvit. 22 Quin & tempore hæc ſolvuntur. 23 Verum veſicæ in hoc ſupprimuntur. 24 In acutis capitis doloribus, & in torpidis cum gravitate, convulſiones fieri ſolent. 25 Capitis dolorem ſolvit pus per nares, 26 aut ſputa craſſa, & non olentia. 27 Solvit item ulcerum eruptio. 28 Quandoque & ſomnus, 29 & alvi fluxus. 30 Capitis dolor moderatus cum ſiti cibum capiente, aut cum ſudore non ſolvente febrem, abſceſſus in gingivis, aut circa aurem ſignificat, alvo non exturbata. 31 Capitis dolor ſoporoſus cum gravitate, convulſorium quid facit. 32 Caput dolentes fiticuloſi, aliquatenus vigilantes, obſcuri cognitu, impotentes, ex alvo liquida, delaſſati, num mente moventur? 33 Caput dolentes, ſurdaſtri, manibus tremuli, collum dolentes, mingentes nigra condenſata, vomentes nigra, per-

μέλανα, ὀλίθροι. 34 " Οἱ κεφα- 177
λαλγέες, ἐφιδρῶντες, καὶ λίθῳ ἀ-
πελαμμένοι, ἀπαρεμώδεες. 35
" Τὸ καρῶδες πανταχῇ κακόν. 36 178
" Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι με- 179
νόμενοι μὴ κεφαλῆς, ὀσφύος,
τραχήλου, ὑποχονδρίου ὀδυνέων, ἀ-
γρυπνίοισιν, ἢ ἐμοὶ μὲ φρενίτικοί; 37
μυκλῶδες ἐν τετρόισιν ἀποτείνων,
ὀλίθριοι. 38 ἄλλως τε καὶ τεταρ-
ταίοισιν ἐοῦσιν ἢ ἀρχομένοισι. 39
κακὸν δὲ καὶ λίπος ἐπὶ πλυσιν ἐξέ-
ρυθρον. 40 " Οἱ κωματώδεες, ἐξ 180
ἀρχῆς ἐφιδρώσαντες, ἔρροισι πάπ-
σι, κωφτικοὶ, ἀκοάτους ἢ ἐπιψύ-
χοντες. ἀλλὰ πεπέων ἐπιόντων, νω-
θροὶ, κωματώδεες, ἀπαρεμώδεες,
ὀλίθριοι. 41 " Οἱ κωματώδεες ὑ- 181
πνοι καὶ ἀναψύξιες, ὀλίθριοι.
42 " Κωματώδεες, κραιπώδεες, 182
κεκωφωμένους, καὶ λίπος καὶ ἐρύ-
γης, ἐρυθρὰ διελθόντα ἐπὶ κρί-
σιν ὠφελίῃ. 43 " Κωματώδεες, 183
ἀσώδεες, ὑποχόνδριον ὀδυνώδεες,
σμικρὰ ἐμετώδεες, τὰ περὶ ὦτα
ἴσχνα. 44 πρόσθεν ἢ ἐπὶ τὸ πρό-
σωπον ἐπαίρεσθαι μὴ κάμνοντα.
45 " Τὰ ἐξαίφνης ὠδίνας κρύπτοντα 184
ἀλυσιῶν, αἱμορραγικά. 46 " Τὰ 185
κωματώδεα, ἀσώδεα, ὀδυνώ-
δεα ὑποχόνδρια, ἦν μὲν σμικρὰ
πίνοντα, τὰ περὶ ὦτα ἐπαίρεται.
47 Τὸ κωματῶδες ἢ ἐμέ τι ἔχει
ἀπαρεμώδες; 48 " Κωματώ- 186
δεα, μεμορμυρισμένα, κώπους,
ποικίλους ὑποχόνδρια, καὶ
καὶ λίπος ἐπηρμένοι, λάπαρα,
λαπαρολεπτόμενοι, ἐφιδρωῦντες,
49 ἢ ἐμὲ τετρόισι τὸ θολερὸν πνεῦ-
μα καὶ τὸ γλισχρὸν διελθὸν,
λύσιν σημαίνει; 50 καὶ λίπος δὲ
ἢ ἐμὲ χολώδης ἀποδιέξεται,
51 τὸ λαμπρὸν ἐν τετρόισιν
ἐξεπ-

pernicioſe habent. 34 Caput dolentes, exudantes, alvum ſuppreſſam habentes, convulſioni obnoxii ſunt. 35 Sopor ubique malus eſt. 36 Soporoſi in principiis evadentes, cum capitis, lumborum, colli, præcordii dolore, vigilantes, num phrenitici ſunt? 37 Naſus in his deſtillans, pernicioſus, 38 tum 'alias, tum quarto ab initio die. 165
39 Malum eſt etiam alvi proluvium valde rubicundum. 40 Soporoſi ab initio exudantes, urinis concoctis ardentes, verum citra judicationem perfrigeſcentes, & brevi rurſus ardentes, torpidi, ſoporoſi, convulſi, pernicioſe habent. 41 Somni ſoporoſi, & perfrigerationes, pernicioſi ſunt. 42 Soporoſis delaſſatis, ſurdis factis, alvo erumpente ſi rubicunda egeſta 'fuerint circa judicationem, proſunt. 43 Soporoſi, anxioſi, præcordium dolentes, parum vomentes, abſceſſus juxta aurem habent: 44 antea vero circa faciem tumores cum ſopore. 45 Morbi derepente mentem percellentes cum anxietudine, ſanguinem profundunt. 46 Soporoſa, anxioſa, doloroſa præcordia, frequenter parum ſpuentia, tumores circa aurem habent. 47 Soporoſi, num aliquid convulſorii habent? 48 Affectiones ſoporoſæ, fatuitatem inducentes, ſtuporis detentionem inferentes, præcordia variantia, & ventrem tumidum habentes, cibum faſtidientes, alvo ſuppreſſa exudantes, 49 num his turbidus ſpiritus, & genituræ ſimile quid pertranſiens, ſingultum ſignificat? 50 Num & alvus biliosa inſuper egerit? 51 Splendidum in his mictum

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 575 sur 917

ἐρηθὲν ὠφελεῖ. 52 καὶ χειλίαν ἢ τετράποσιν ἐπιφερόμενον). 53 ''Εξκε-187
φάλε σφακελίσαντος, οἱ μὲν ἐν τῇσι
τρίτῃσιν ἡμέρῃσιν, οἱ δὲ ἐν τῇσιν ἑβ-
δόμῃσι τελεύτῶσι. ταύτῃς δὲ διαφυγόν-
τες, σώζονται). 54 οἷσι δὲ ἀνατμηθεῖσι τὸ πεπτεὸν διεσηκὸς εὑρεθῇ τὸ ὀστέον, ἀπόλλυται). 55 '' Τοῖσι188
κεφαλαλγικοῖσιν ὀστέα μαγεῖσιν ἐκ
τοῦ ὄπισθεν, ῥύσις ἐκ μυκλῆρος λαμ-
βάνει, πυκνὴ, καὶ κακόν. 56 ὀφθαλ-
μοὺς ἀποβαλόντες ὕστερον, μιγέεσιν.
57 ἢ ἅμα αἱ καὶ πρόπτωσιν ὀστέων διαρ-
ραγεῖσαι ἀπαλλάσσεσι; 58 '' Ὦτος189
πόνος σφοδρὸς, καὶ πυρετὸς ὀξέος
καὶ ἄλλο τι σημεῖον τοῦ ἐπιδυσκό-
λων, 59 τοὺς μὲν νέους ἑβδόμῃσι κλέπ-
τει, καὶ σφοδρότερον ἀποφερονή-
σαντας, μὴ ῥυέντος πολλοῦ πύου ἐκ
τοῦ ὠτὸς, ἢ ἐκ ῥινῶν αἵματος, μηδὲ
ἄλλο τι σημεῖον χρηστὸν γενομένου·
60 τοὺς δὲ πρεσβυτέρους βραδύτε-
ρον καὶ ἧσσον ἀναιρεῖ. 61 τά τε γὰρ
ὦτα φθάνει ἐκπυέοντα, καὶ ἀποφε-
ρονέουσιν ἧσσον. 62 ὑποστρέφουσι
δὲ οἱ πολλοὶ τετρῶν, καὶ οὕτως ἀ-
πόλλυται). 63 '' Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ190
περιχύδισι ἀποκλήσασα, κακόν. 64 κακὸν ἢ καὶ ἐν τοῖσι μα-
κροῖσιν. 65 ἄγει δὲ τετράποσι καὶ ἐς
ἰητρὸν πόνους. 66 '' Ἐν πυρετοῖσι κώ-191
φωσις χειλίῳ ἐφίσησιν. 67 '' Ὦτα192
ψυχρὰ καὶ διαφωνέα καὶ ξωνεσταλ-
μένα, λέθεια. 68 '' Βόμβος ἐν ὀξέ-193
σι, καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, θανάσιμον. 69
'' Ἦχοι μετ' ἀμβλυωπίης, καὶ ῥί-194
νας βάρεος, ἀποκρούσιον, καὶ αἱ-
μορραγέα. 70 '' Οἷσι κώφωσις μετὰ195
κραιπαλέης, καὶ ὑποχονδρίου σύγ-
χυσις, καὶ πρὸς αὐγὰς ἐνοχλέειν, αἱ-
μορρόεσι. 71 '' Ἐν ὀξέϊ πυρετῷ ὦτα196
κωφὰ μανικόν. 72 '' Οἱ δύσκω-197
φοι, ἐν τῷ λαμβάνειν τρομώδεες,
γλῶσ-

mictum prodeſt. 52 Ventres quo-
que his inſuper turbantur. 53
Cerebro corrupto 'alii in tribus 186
diebus, alii in ſeptem moriun-
tur. Has vero ſi effugerint, ſer-
vantur. 54 Quibus autem ex his
reſectis os diſparatum reper-
tum fuerit, hi pereunt. 55 Ca-
put dolentibus ex poſteriore par-
te oſſa rupta habentibus, fluxio
è nare larga craſſa, mala eſt. 56
Hi ubi oculum antea doluerint,
rigent. 57 Num & juxta tempora
oſſium diruptiones convulſoriæ
ſunt? 58 Auris dolor pertinax,
cum febre acuta, & alio 'quo- 188
dam ſigno aliquantum maligno,
59 juvenes quidem ſeptima die
occidit, & citius delirio correp-
tos, ſi non multum pus efflu-
xerit ex aure, aut ſanguis è na-
ribus, neque aliud quoddam
bonum ſignum compareat. 60
Seniores autem tardius, & mi-
nus tollit. 61 Nam & aures ſup-
puratione præveniunt, & mi-
nus delirant. 62 Verum multi ex
his recidivant, atque ſic pereunt.
63 Surditas in acutis ac turbu-
lentis conſequens, 'malum. 64 190
Malum etiam in longis. 65 In
his autem dolores etiam ad co-
xas deducit. 66 In febribus ſur-
ditas, alvum ſiſtit. 67 Aures
frigidæ, & pellucidæ, & con-
tractæ, pernicioſæ. 68 Tinnitus
in acutis, & ſonitus in auribus,
lethale. 69 Sonitus aurium, 193
cum viſus hebetudine, & na-
rium gravedine, mentem emo- 194
vet, & ſanguinem profundit.
70 Quibus ſurditas cum capitis 195
gravitate, & præcordii 'inten- 185
ſione, & ad ſplendorem turba-
tio, ſanguinem profundit. 71
In febre acuta aures obſurdeſce- 196
re, furioſum eſt. 72 Valde ſurdi, 197
in accipiendo tremuli, lingvam
reſo-

γλῶσσαν πυραλέλυμθροι, νωθροὶ, κακόν. 73 " Προσκύσης ἀῤῥωστίης 198
35 ' κώφωσις, κ) ὄρον ὑπέρυθρον, ἀκαθέστατον, σὺν ωμῳ ὑμθον, παρακρυσικόν. 74 τὸ ἰκτερῶδες σὺν τούτοισι κακόν. 75 κακὸν δ' κ) ἐπὶ ἰκτέρῳ μώρωσις. 76 τούτοις ἀφώνοις αἰσθανομθοίοις ξυμβαίνει πύκασθαι. 77 πύκασθαι δὲ κ) κιλίη πονηρούς) τούτοισι. 78 " Τὰ δὲ ὀδυνηρῶς παρ' ὦς 199
ἀνισάμθυα ἀλέθεμα. 79 " Τὰ παρ' 200
ὦς σὺν πυρετῷ ἐρεθισθέντα ἀλγήματα ἐρυθήματα σὺν πυρετοῖσι γινόμθυα, σημεῖον μὲν ἐρυσιπέλατος ἐπὶ τῷ μετώπῳ ἐσομθύου. 80 ἀπὸ δὲ σπασμοὶ
40 σὺν τοιούτων ' γίνον) μὴ ἀφωνίης κ) σκλύσιος. 81 " Τὰ παρ' ὦς ἐπὶ 201
κιλίησι δυσώδεσι, πυρετῷ ὀξεῖ, ὑπογινθέσι ξυλλήμασι, χρονιώτερος ἢ ἔνθα, κλέπτ. 82 " Τὰ παρ' ὦς 202
φαῦλα τοῖσι ωθλικιηγοῖσι.
83 " Τὰ παρ' ὦς σὺν μακροῖσι μὴ 203
σκπυεῦσθαι, γινάσι μθν. 84 κιλίῃ δ' τοῖσι τετέοισι πύκασθαι φέρον). 85
ἦ ῥᾳ γε οἷσι τὰ παρ' ὦτα, κιφαλαλγικοί εἰσιν; 86 ἦ ῥᾳ τι ἰφιδρῶσι τὰ αὖθι; 87 ἦ ῥᾳ τι κ) ἐπιῤῥιγώσιν; 88 ἦ ῥᾳ γε κ) κιλίῃ κατεῤῥήγνυσθαι), κ) τοι κ) κωμα-
45 τώδεες; 89 ' ἀπὸ δὲ τὸ ὄρον ὑδαλῶδες, σὺν ωμῳ ὑμθον λδνκῶσι, 90 κ) τὰ ὑπογινόμενα ποικίλα, ἔκλδνκα, δυσώδεα. 91
" Τὰ παρ' ὦς λαπάσῃ βαρέα 204
μὴ πλυκλιζομένων ἰόντα. 92 " Οὖ. 205
ῥα τοῖσι παρ' ὦτα τυχὸν κ) ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμθυα, φλαῦρα. 93 κ) τὸ κρίσιμον μθν ὧδε, πονηρόν. 94 " Τὰ παρ' ὦς σὺν 206
τοῖσι χρονίοισιν σκπυόμθυα, μὴ λδνκῶ σφόδρα, κ) ἀνόδμω, κλέπτ. 95 κ) μάλιστα γυναιξίν. 96 " Τὰ παρ' ὦς 207

μάλι-

resoluti, torpidi, malum. 73 Accedente ægritudine ſurditas, & urina ſubrubicunda ſubſidentiam non habens, ſed id quod in medio innatat, mentem emovet. 74 Morbo regio corripi, in his malum eſt. 75 Mala eſt & ex morbo regio fatuitas. 75 Hos voce privari, ſentientes tamen eſſe contingit. 77 Fortaſſis autem & alvus male his afficitur. 78 Quæ circa aurem dolorose excitantur, pernicioſa ſunt. 79 Rubores circa aurem ex prægreſſo dolore, in febribus oborientes, ſignum quidem ſunt eryſipelatis in facie futuri. 80 Sed & convulſiones ex talibus fiunt, cum vocis interceptione ac exolutione. 81 Tumores circa aurem ex plurimis graveolentibus cum febre acuta, & præcordio intentio, tardius excitati, occidunt. 82 Tumores circa aurem leviter ſyderatis mali. 83 Tumores circa aurem in longis morbis non ſuppurantes, lethales. 84 Alvi vero his deorſum feruntur. 85 Num quibus abſceſſus ſunt juxta aures, caput dolent? 86 Num & ſupernis partibus exudant? 87 Num & inſuper rigent? 88 Num & alvi erumpunt, & quid ſoporoſum habent? 89 Num & aquoſa eſt urina, alba innatantia habens, 90 & aliquantum varia, exalbida, graveolentia? 91 Abſceſſus juxta aurem ſubmovent tuſſiculæ cum ſputationibus contingentes. 92 Urinæ in abſceſſibus retro aures cito & modice matureſcentes, malæ ſunt, 93 & ſic perfrigerari, malum eſt. 94 Abſceſſus circa aurem in morbis diuturnis ſuppurati, non valde albo & inodoro pure, occidunt, 95 & maxime mulieres. 96 Abſceſſus

juxta

μάλιστα ὅτι τῶν ὀξέων ἐν τοῖσι καυμαστώδεσι γίνεται καὶ, ἢν μὴ κρίσιν ποιήσῃ, καὶ ὅκωπτήμηται, ἢ ὅκου ῥινῶν αἷμα ῥυῇ, ἢ ἕρμα ὑπόστασιν παχέων λάβῃ, ἀπόλλυνται. τὰ πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων οἰδημάτων ἀθρόα ἀποκαθίστανται. ἀσφαλὲς δὲ καὶ τὰς πυρέξας, ἢν τε ἐπιτείνωσιν, ἢν τε ἀνιῶσι, καὶ ὅτως ἂν φαίνεται. Ἐπὶ κωφώσει καὶ παραφρονήσει ῥινῶν ὑποστάσιν, ἦτοι πάχεος, ἢ καὶ δύσκολον. ἔμετος τοῖσιδε ἀρμόσει, καὶ κοιλίης περωχή. Ἐκ κωφώσιος ἐπιτείνει τὰ περὶ ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι γίνηται. ἄτερ καὶ τοῖσι κωματώδεσιν ἐπὶ τοιούτοισι κρεῖσσόν τι τὰ περὶ ὦτα. Κώφωσιν δὲ πυρετῶν ῥύσις δὲ ῥινέων λύει, καὶ κοιλίης περωχή. Πρόσωπον δὲ μεταπῖπτον τὸ ὀξὺ καὶ φωνὴ λεπτοτέρη καὶ ἀσθενεστέρη γινομένη, καὶ πνεῦμα μανώτερον, αὗται ἐς τὴν ἐπίδοσιν σημαίνει. Πρόσωπα διαφθορὴ, θανάσιμον. ἧσσον δέ, εἰ δι' ἀγρυπνίαν, ἢ λιμὸν, ἢ κοιλίης ἀκαθαρσίην γένοιτο. καθίστασθαι δ' ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ τὸ διὰ ταῦτα διαφθαρέν. γένοιτο δ' ἂν τοιοῦτον· ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, ῥὶς ὀξεῖα, κρόταφοι συμπεπτωκότες, ὦτα ψυχρὰ καὶ συεστελμένα, δέρμα σκληρὸν, χρὼς ἀχρὸν ἢ μέλαν. πτίλωμα ὑπόλιθον ἢ ἐπὶ τελέοισι βλέφαρον, ἢ χείλεος, ἢ ῥὶς, σημεῖον θανάσιμον. Πρόσωπα δὲ χροιὰ καὶ σκυθρωπότης ἐν ὀξέι, κακόν. μετάπτωσις ξυναγωγὴ ἐπὶ τοιούτοισι, φρενῖτιν. Περὶ ὀφθαλμὸν χροιὰ, καὶ ἰδεῶτες ἀκυρέτοισι, κάπτανα πτίλωσις ὑπόλιθον.

juxta aurem, ex acutis morbis maxime in febribus ardentibus fiunt, & si non judicationem fecerint, & matureſcant, aut ex naribus ſanguis fluxerit, aut urinæ ſubſidentiam craſſam habuerint, ægri pereunt. 97 Plerique vero talium tumorum antea propulſantur. 98 Verum conſiderare oportet inſuper etiam ipſas febres, ſive augeſcant, ſive remittant, atque ſic pronunciare. 99 Ex ſurditate ac torpore, de naribus aliquid deſtillare, difficultatis aliquid habet. 100 Vomitus his conveniet, & alvi turbatio. 101 Ex ſurditate leniter abſceſſus juxta aures fiunt, tum alias, tum ſi quid nauſeæ accedat. 102 Sed & ſoporoſis ex his etiam magis abſceſſus ad aurem fiunt. 103 Surditatem ex febribus, ſanguinis è naribus fluxio ſolvit: itemque alvi turbatio. 104 Facies quæ ex tumida humiliatur, & vox levior ac debilior evadens, & ſpiritus rarior ac levior, remiſſionem in ſequentem diem ſignificat. 105 Faciei corruptio, lethalis. 106 Verum minus, ſi propter vigilias, aut famem, aut alvi exturbationem fiat. 107 Et ſi id quod propter hæc corruptum eſt, ſedetur per noctem ac diem. 108 Talis autem fuerit, oculi cavi, naſus acutus, tempora collapſa, aures frigidæ ac contractæ, cutis dura, color pallidus aut niger. 109 Liveſcens vero ex his palpebra, aut labium aut naſus, brevi lethale eſt. 110 Faciei bonus color, & torvitas, in morbo acuto, malum eſt. 111 Frontis ex his contractio, phrenitidis ſignum eſt. 112 Circa faciem color bonus, & ſudores non febrientibus, ſtercora ve-

tuſta

ὑποσύζα οἱ σημεῖα, ἢ διαφυσης ἀπαξίλου. 113 Τὰ κῦρ ῥῖνας ἐρυθήμεζα χειλίης ὑγρομορμύης σημεῖα. 114 Τοῖσι κῦ τὰ ὑποχόνδρια ἢ τὸ πνεύμονα πόνοισι ἐμπυομένοισι, κακόν. 115 Ὀφθαλμῶν καθαρότης καὶ τὰ λευκὰ αὐτέων ἐκ μελάνων ἢ πελίων καθαρὰ γίνεζαι, κρίσιμον. ταχέως μὲν ἐν καθαρομένων, ταχέως σημεῖα κρίσιν· βραδέως δ', βραδυλίην. 116 Τὸ ἀχλυώδες τὸ ὀφθαλμῶν, ἢ τὸ λευκὸν ἐρυθραινόμενον ἢ πελιαινόμενον, ἢ φλεβῶν μελάνων πλησμόν, ἀκάθαρτον. 117 φλαῦρον δὲ τὸ τὸν αὐγὴν φεύγειν, ἢ δακρύειν, ἢ διαστρέφεζαι. 118 κὴ τὸ ἕτερον ἐλάσσω γίνεζαι, πονηρόν· 119 ἐκ τὸ τοὺς ὄψιας πυκνὰ διαβρίπτειν· 120 ἢ λημία μικρὰ περὶ αὐτοὺς, ἢ αἰγιλάδα λευκὴν ἔχειν· 121 ἢ τὸ λευκὸν μέζω γίνεζαι, τὸ δὲ μέλαν ἐλάσσω· 122 ἢ κρύπτεζαι τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ αὖω βλέφαρον. 123 πονηρὸν δὲ χειλότης ὀμμάτων, καὶ ἔκθλιψις ἔξω σφοδρὰ, καὶ λαμπηδόνος ἔκθλιψις, ὥστε μὴ δύνασθαι κόρην συνίεναι· 124 ἐκ βλεφαρίδων κάμπυλότης, καὶ πῆξις ὀμμάτων, ξυνοχέως τὸ μυεῖν, καὶ χρώμασι μεταβάλλειν, καὶ βλέφαρα μὴ ξυμβάλλειν ἐν τῷ καθεύδειν, ὀλέθριον. 125 κακὸν δὲ καὶ ἰλλαίνων ὀφθαλμός. 126 Ὀφθαλμῶν ἐρυθρότης ὑπὸ πυρετῷ γλυφόμενον χειλίης πονηρίλλου χρονίλλου σημεῖον. 127 Αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπινεφάσιες ὑπὸ τῆσιν ἀνακαμιδῆσι, χειλίλλου καταῤῥηγνύειν. 128 Ἐπὶ ὀμμάτων διαστροφῇ, κωφώσει, πυρετώδει, ῥίγει, ὀλέθριον. 129 καὶ οἱ κωματώδεες ὑπὸ τυφλόσισι, κακόν.

130 Ὀφθαλμῶν ἀνδρὶ, φλεγμαίνοντι, ἐπιγενομένου πυρετοῦ,

tusta subesse significat, aut victus rationem inordinatam. 113 Rubores circa nasum, alvi humescentis signa sunt. 114 Dolores circa præcordia aut pulmonem si suppurentur, malum est. 115 Oculorum puritas, & albas ipsorum partes, ex nigris aut lividis puras fieri, judicatorium est. Si igitur cito purgentur, celerem judicationem significat: si tarde, tardiorem. 116 Caligo oculorum, aut si alba ipsorum pars rubescat, aut livescat, aut venulis nigris impleatur, bonum non est. 117 Malum est etiam lucis splendorem fugere, aut lachrymari, aut distorqueri. 118 Et alterum minorem fieri, malum est: 119 & oculos frequenter agitare, ac jactare, 120 aut parvas lemas ac sordes circa ipsos, aut concretionem tenuem albicantem habere: 121 aut albam partem majorem fieri, nigram vero minorem: 122 aut nigram subpalpebram supernam occultari. 123 Mala est etiam oculorum cavitas, & expressio valde foras, & splendoris extritio, ut pupilla extendi non possit. 124 Et extremitatum palpebrarum curvitas, & oculi fixi, & assidue nictare, & colores permutare, & palpebras inter dormiendum non committere, pernicioſum est. 125 Malus est & oculus perversus. 126 Oculorum rubor in febre oboriens, alvi diuturnam malignam affectionem significat. 127 Circa oculos pustularum eruptiones in virium refectionibus, alvum prorumpere faciunt. 128 In oculorum distortione, febrienti, lassato, rigor pernicioſus: 129 & soporosi in his, male habent.

130 Viro lippienti, febre superveniente,

ρεῖ ἐπιχωρούμενα, λύσις. 131 εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος τυφλωθῆναι, ἢ ἀπολέσθαι, ἢ ἀμφότερα. 132 " Οἷσιν ἀφθαλμιῶσι κεφαλαλγίη ξυνεγίνετο, καὶ ξυνδιήκηλθεν χρόνον πολλὸν, κίνδυνος τυφλωθῆναι. 133 " Ὀφθαλμιῶντι διάῤῥοια ἀπὸ τοῦ τόματος, χρήσιμον. 134 " Ὀμμάτων ἀμαύρωσις, καὶ τὸ πεπηγὸς ἀχλυῶδες, κακόν. 135 " Ὀμμάτων ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίῃ, ἀπασμώδεες σιωπαίνουσι. 136 " Ὀμμάτων ὀρθότης σὺν ὀξέϊ, καὶ κίνησις ὀξέη, καὶ ὕπνος παραχώδης, ἀρρωστίη, πολλῇ καὶ ταραξίες σὺν μανίῃσι, φρενιτικόν. 137 " Πρὸς ἢ ἀφλὼ μὴ φλεγμαίνει, φρενιτικοὶ γίνονται· καὶ μᾶλλον, λῦ αἷμα ῥυῇ. 138 " Γλῶσσα ἢν καὶ ἀρχὰς μὲν πυρελκὴς γένηται, τῷ δὲ χρόνῳ ταραχυνομένη καὶ πελιαινομένη καὶ ῥηγνυμένη, θανάσιμον. 139 σφόδρα δὲ μελαινομένη, σὺν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κρίσιν γνώσεσθαι δηλοῖ. 140 χαλεπωτάτη δέ ἐστιν ἡ μέλαινα ἐς χλωρήν. 141 " Γλώσσης φλὲψ τὸ δίκρον ὥσπερ σιάλῳ λευκῷ καὶ λείῳ φέρῃ, σημεῖον ἀνέσιος· πυρετοῦ. 142 παχέος μὲν ἐόντος ἐπιχωρήσαντος, ὡυθημερὸν λεπτότερος, ἐς τὴν ὑστεραίην· ἢν λεπτότερος, [ἐς τὴν] τριταίην. 143 τὰ δὲ αὐτὰ σημαίνει καὶ ἐπ' ἄκρῃ τῇ γλώσσῃ γινόμενα· ἧσσον δέ. 144 " Γλώσσα τρομώδης μετὰ ἐρυθήματος καὶ ῥῖνας καὶ κοιλίης ὑγρῆς, τὰ δὲ ἄλλα ἀσήμεως ἔχοντα καὶ ταλαύρινα, πονηρὸν, καὶ ὀξέων καθάρσιες ὀλεθρίους σημαίνει. 145 " Γλῶσσα φλὲψ λόγον ἀπαλλοιουμένη, καὶ ἀσιτίης, μεθ' ἱδρῶτος ψυχρὸς ἐπὶ κοιλίην ὑγρὴν, μελά-

veniente, ſolutio. 131 Sin minus, periculum eſt ne cæcus fiat, aut pereat, aut utrunque. 132 Quibus lippientibus capitis dolor accedit, & ad multum tempus concomitatur, periculum eſt ne cæci fiant. 133 Lippienti alvi profluvium ſua ſponte prodiens, utile eſt. 134 Oculorum obſcuratio, & oculus fixus caliginoſus, malum. 135 Oculorum obſcuratio, cum animi deliquio, brevi convulſionem inducit. 136 Oculorum rectitudo in morbo acuto, & motus velox, & ſomnus turbulentus, & vigiliæ, & quandoque ſanguinis è naribus ſtillationes, nihil boni. 137 Qui febres ad tactum non adurentes habent, phrenitici fiunt: & magis ſi ſanguis fluxerit. 138 Lingua quæ in principio quidem inhorruit, in colore vero permanet: progreſſu autem temporis exaſperatur, & liveſcit, & rumpitur, lethalis eſt. 139 Si vero valde nigreſcat, in quartadecima die judicationem fore ſignificat. 140 Periculoſiſſima autem eſt nigra, & cum virore pallida. 141 Linguam circa bifidam ſui partem, velut ſaliva alba obduci, febris remiſſionis ſignum eſt, 142 ſiquidem id quod ſuperinductum eſt, craſſum fuerit, eadem die: ſi vero tenuius, poſtridie: ſi vero adhuc tenuius, tertia die. 143 Eadem ſignificant etiam hujuſmodi, ſi circa ſummam linguam fiant, verum minus. 144 Lingua tremula cum rubore juxta naſum, & alvo liquida, ſi reliqua ſine ſignis ſint circa pulmonem, malum eſt, & celeres purgationes, perniciosas ſignificat. 145 Lingua citra rationem tenera evadens, & cum cibi faſtidio nauſeabunda, cum

μελά-

45 'μελάνων ἐμέτων ἐπὶ σημεῖον. 146 τὸ κῆπᾶδες ὑπὸ τυτθοῖσι, κακόν. 147 " Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι πισ233 καὶ κιλίλιω ὑγρῷ πόλις ποιέουσι. 148 μελαινοῦσαι ἢ ὑπὸ τυτθοῖσι, πυκνὸν θάνατον σημαίνουσιν. 149 ἢ ἐμὲ γὰ τρομώδης γλῶσσα σημαίνει ἢ οὐ ἱδρυμένῳ γνώμῃ; 150 " Αἱ δυσεῖαι καὶ ξηροὶ, φρενι234 τικαί. 151 " 'Οδόντας συντρίζειν235 ἢ τρίζειν, ὧ μὴ συνήθης ὢν παιδίῳ, μανικὸν καὶ θανάσιμον. 152 ἤδη δὲ παραφρονέων ὑπὸ ποιεῖ τοῦτο, παντελῶς ὀλέθριον. 153 ὀλέθριον δὲ καὶ ξηραινόμενα τὰς 41 ὀδόντας. 154 ' 'Οδόντων σφακε236 λισμὸς ἀπόστημα παρὰ ἕλκος γενόμενον λύει. 155 " Ἐπὶ ὀδόντων237 σφακελισμῷ πυρετὸς ἐπιγινόμενον σφοδρὸς, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον. 156 ὑπὸ δὲ σώζονται), ἕλκεα ἀκρωτηριάσει, καὶ ὀστέα ἀφίστησι). 157 " Οἷσι περὶ τὸν ὑπερῷον238 σύστασις γίνεται), ὡς τὰ πολλὰ πυήσει. 158 " Τὰ περὶ γνύας ἀλγήσαντα239 μάλα σφοδρὰ, κίνδυνον ἐς ὀστέων 5 ἀνάπλασιν ἐλθεῖν. 159 ' Χεῖλος240 συσταλὲν σημαίνει κοιλίης χολώδεος καὶ ἐρύσιν. 160 " Τὰ δὲ ἀπὸ241 οὔλων αἵματα ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, ὀλέθρια. 161 " Πτύαλα ἀναχρεμπτόμενα242 ἐν πυρετῷ πτελιδνὰ, μέλανα, χολώδεες, ἐπιτεθνᾶσι μὲν κακόν· ἀποχωρέοντα δὲ καὶ λόγον, χρήσιμον. 162 " Οἷσιν ἀλμώδεα πτύελα καὶ243 βαθὺ ὑφίστησι), τυτθοῖσι χρὼς ἐρυθραίνεται, οἷον ἐξανθήσαντα. 163 ἐν ᾧ δ' τελευτᾷ πρηχεῖα). 164 " Ἀναχρεμπτόμενα πυκνὰ, λεπτὰ δὲ καὶ244 ἄλλο σημεῖον ἐστὶν, φρενιτικόν. 165 10 " Αἱ μετ' ὀκλύσιος ἀφωνίαι, 245 κάκιστον. 166 " Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρα246 σεῖς πικρότητες, πονηρὸν καὶ θηριώδες.

cum frigido ſudore, ex alvo liquida, nigrorum vomituum ſignum eſt: 146 laſſitudo in his mala eſt. 147 Linguæ tremulæ quibuſdam etiam alvum liquidam quandoque faciunt. 148 Denigratæ vero in his celerem mortem ſignificant. 149 Num lingua tremula mentem non firmam ſignificat? 150 Linguæ aſperæ & reſiccatæ, phreniticæ ſunt. 151 Dentes collidere aut370 ſtridere, quibus non familiare id eſt à pueris, furioſum ac lethale eſt. 152 Jam vero delirans ſi hoc faciat, penitus lethale eſt. 153 Pernicioſum autem eſt & reſiccari dentes. 154 Dentis corruptio, abſceſſum circa gingivam factum ſolvit. 155 Ex dentis corruptione, vehemens febris ſuperaccedens, & delirium, lethale eſt. 156 Si vero ſerventur, ulcera ſuppurabunt, & oſſa diſcedent. 157 Quibus circa palatum humoris collectio fit, plerunque ſuppuratur. 158 Dolores vehementes circa maxillas, periculum eſt ne ad oſſis eductionem deveniant. 159 Labium contractum, alvi bilioſæ eruptionem ſignificat. 160 Sanguis de gingivis, ex alvo liquida, pernicioſus. 161 Sputi exſcreationes in febre, lividæ, nigræ, bilioſæ, ſiquidem ſupprimantur, malæ ſunt: ſecedentes vero pro ratione, utiles. 162 Quibus ſalſuginoſa ſputa, ac tuſſis ſupprimuntur, his corpus velut à puſtulis rubeſcit: 163 verum380 ante obitum exaſperatur. 164 Screatio frequens, ſi ſane & aliud quoddam ſignum affuerit, phrenitidem indicat. 165 Vocis interceptiones cum exolutione, peſſimæ. 166 Modice feroces mentis emotiones, malæ & ferinæ ſunt.

ελώδεις. 167 " Οἷσι φωνὴ ἅμα πυρετῷ ὀκλείπῃ μετὰ ἀκρισίας, τρομώδεις θνήσκειν. 168 " Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι σπασμώδεα τρόπον ἐκτείνουσι σιγῇ, ὀλέθριοι. 169 " Αἱ ὀκ πόνου ἀφωνίαι, δυσθάνατοι. 170 " Αἱ μετ' ὀκλύσιος κωφώσεις ἀφωνίαι, ὀλέθριοι. 171 " Αἱ κατακλώμεναι φωναὶ μετὰ φαρμακίλλων, ἢ ἐκ πονηρόν; 172 τελέων οἱ πλείστοι ἐφιδρῶσι, καὶ κοιλίας καθυγραίνουσι. 173 " Ἐν ἀφωνίη πνεῦμα οἷον τοῖσι πνιγμώδεσι σκόλιον, πονηρόν· 174 ἢ ἐκ γε καὶ παρακρεμασθῇ; 175 " Αἱ ὀκ κεφαλαλγίης ἄφωνίαι ἅμα ἱδρῶτι πυρετώδεες, χαλῶντα ἐπ' αὐτὰς, χρονιώτερα. 176 ἐπιῤῥιγώσαι τελέοισιν ἢ πονηρόν· 177 " Αἱ μετὰ ἀφωνίης ὀκτώσεις ὀλέθριαι. 178 " Αἱ τοῖσιν ἐπιῤῥιγέσιν ἀφωνίαι, θανάσιμαι. 179 εἰσὶ δὲ κεφαλαλγέες οἱ τοιοῦτοι ἐπισκέως. 180 " Αἱ μετ' ὀκλώσιος ἀφωνίαι ὀν πυρετῷ ὀξέϊ, ἀνιδρώτι εἰσὶ καὶ θανάσιμοι· 181 ἧσσον δὲ τῷ ἐφιδρόωσι· χρόνον δὲ σημαίνουσι. 182 ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐξ ἐπιστροφῆς πυθόντες τοιοῦτον, ἀσφαλίστατοι. 183 ὀλεθρώτατοι δὲ τῶν τοιούτων, οἷσι τὰ ὀκ ῥινέων, καὶ οἷσι κοιλίαι καθυγραίνονται. 184 " Ἡ ὀξυφωνίη κλαυθμώδης, ἢ ὀμμάτων ἀμαύρωσις, σπασμώδης. 185 οἱ εἰς τὰ κάτω πόνοι τελέοισιν εὔφοροι. 186 " Ἅμα φωνῇ τρομώδει λύσις κοιλίης, ὠφέλο-

γον.

167 sunt. Quibus vox cum febre deficit, & cum judicatione intercepta, tremuli moriuntur. 168 Vocis interceptiones in febre convulsorio modo contingentes, quæ ad mentis emotionem cum silentio deveniunt, pernicio-
169 sum. Vocis ex dolore interceptiones, doloroſam mortem inducunt. 170 Vocis interceptiones cum exolutione ſtupefactorio modo, pernicioſæ ſunt. 171 Voces confractæ poſt medicamenti ſumptionem, num pravæ ſunt? 172 Plerique horum exudant, & ventres humectos habent. 173 In vocis interceptione ſpiritus, velut his qui ſtrangulantur, præ manibus expoſitus, malus eſt. 174 Num & mentem emovet? 175 Ex capitis dolore
190 vocis interceptiones ſi ſint, febricitantes cum ſudore laxantur in ſeipſos, fiuntque morbi revertentes diutius durantes: 176 his inſuper rigere, malum non eſt. 177 Mentis emotiones cum vocis interceptione, pernicioſæ. 178 Vocis interceptiones inſuper rigentibus, lethales. 179 Tales autem leniter caput dolent. 180 Vocis interceptiones cum exolutione, in febre acuta, ſine ſudore, ſunt quidem lethales, 181 minus vero quæ cum ſudore. 195 Verum diuturnitatem temporis significant: 182 fortaſſis autem & qui ex recidiva tale quid patiuntur, tutiſſimi ſunt. 183 Pernicioſiſſime autem ex talibus habent quibus ſanguis ex naribus fluit, & quibus alvi humectantur. 184 Vox acuta, planctum referens, & oculorum obſcuratio, convulſorium eſt. 185 Dolores his ad infernas partes, toleratu faciles ſunt. 186 Cum voce tremula, ſolutio alvi præter ratio-

γ⊙· 187 ὦ τυπτοίζι διεγκόσι χρονίοισιν, ὀλέθριον. 188 " Αἱ πυκναὶ ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι ξυστᾶσαι, φθινώδεα σημήνουσι. 189 " Πνεῦμα πυκνὸν μὲν καὶ σμικρὸν ἰὸν, φλεγμονὴν καὶ πόνον ὦ τοῖσι κατὰ χώρους τὸ πνεῦμα σημαίνει. 190 μέγα δὲ καὶ ἐπὶ πολλὸν, ἀνδροφορωδέα ἢ ἀπαλγέα. 191 ψυχρὸν μὲν, θανάσιμον. 192 θανάσιμον δὲ καὶ πυρετώδεες καὶ λιγυρώδεες πνεύματα, ὅσον γε ψυχρόν. 193 καὶ τὸ μέγα ἔξω πνέον μέσον, σμικρὸν δὲ ἔσω· καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ ἔσω· κάκιστον δὲ, καὶ πλησίον θανάτου. 194 καὶ τὸ ἐντεῖνον καὶ καταπεῖγον, καὶ ἀμαυρὸν, καὶ διπλῆ εἴσω ἐπανάκλησις, οἷον ἐπισπάσεται. 195 εὔπνοια δὲ ὦ πᾶσι [νοσήμασιν,] οἷσι σὺν πυρετῷ ἀξέϊ [ἐστι,] καὶ οὐ ποταρικοῖσι ἡμέρῃσι κρίνει), μεγάλων ἐχόμενον ἐς σωτηρίαν. 196 " Τράχηλος σκληρὸς καὶ ἐπώδυνος, καὶ γλουτῶν ξυνάσεις, καὶ φλεβῶν σφυγμώδων παλμὸς ἰσχυρὸς, καὶ τενόντων ξυντάσις, ὀλέθριον. 197 " Τὰ ὦ φάρυγξι ἰσχνῶν ἀλγήματα μέγα πνιγώδεα, ἀπὸ κεφαλῆς ἀλγηδόνος ὁρμώμενα, ἀσπασμώδεα. 198 " Αἱ τραχήλου καὶ μετάφρενα ψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλα δὲ τὰ σώματος, ἀσπασμώδεες. 199 ὦ τοῖσιν οὖρα μυώδεα ἀράσσει. 200 " Οἷσι καὶ φάρυγξι ἐρεθισμοὶ, ἐπὶ κίνας τὰς ἀκοὰς ἐπώδυνα. 201 " Φάρυγξ ἐπώδυνος, ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης [πνιγώδης,] ὀλέθριον ὀξέως. 202 " Οἷσι πνεῦμα ἀνέλκεται καὶ φωνὴ πνιγμώδης, ἀσπονδύλου ἰσκάζουσι· 203 τυπτοίζιν ἐπὶ τῇσι πλοῦ-

rationem, 187 in his 'moram trahentibus diuturnis, pernicies est. 188 Frequentes subsoporatæ vocis interceptiones consistentes, tabem præsignant. 189 Spiritus qui densus quidem & parvus est, inflammationem & dolorem in locis principalibus significat. 190 Magnus autem & per multum tempus, delirium aut convulsionem. 191 Et frigidus quidem lethalis est. 192 Lethalis autem est & febriculosus & fuliginosus: verum minus quam 'frigidus. 193 Et qui magnus foras extpiratur, parvus vero intro: & parvus foras, magnus vero intro, pessimus sane est, & morti propinquus. 194 Itemque extendens, & urgens, & & obscurus, & dupla intro revocatio, veluti superinspirantibus. 195 Bona autem spiratio, in omnibus morbis qui cum febre acuta sunt, & in quadraginta diebus judicantur, magnum momentum ad salutem habet. 196 Collum durum & 'dolorosum, & maxillarum colligatio, & venarum jugularium palpitatio fortis, & tendinum distentio, pernicioſum. 197 Dolores in faucibus gracilibus strangulatorii, à capitis dolore originem trahentes, convulsorii sunt. 198 Frigiditates colli ac dorsi apparentes: sed & totius corporis convulsoria: 199 in his mictiones fiunt, crassiorem farinam referentes. 200 Quibus circa fauces irritamenta sunt, his tumores 'circa aurem leniter erumpunt. 201 Fauces dolorosæ, graciles, cum ægre tolerabili molestia, pernicioſæ acute sunt. 202 Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulatoria est, & vertebra intro considet, 203 his in fine

τπλοῦσιν οἷον συζαπῶντος πνεῦμα γίνεται).[204] " Φάρυγξ τρηχεῖα,[207]
χωσθεῖσα ἐπ' ὀλίγον, καὶ κωλίη
[ἀμβορβορίζουσα] κενεῆσιν ἀνατείνεται, [καὶ] μεῖον πυρίη ἀλγήματα,
ψηλαφώδεες, [ἐν τρώμασι ἐμπύοισιν] ὀδυνώδεες.[205] τὰ ὀκτὼ τύπτεων αὐξανόμενα, δύσκολα.[206]
" Τὰ κῦφ φάρυγγα ἰσχνὰ ἀλγήματα, τὸ πυρ' ἐς ἔμπυημα ἐκπαραμείβεται).[207] " Καὶ τραχήλου[269]
καὶ νώτου ἀλγήματα, μὴ πυρίῃ ὀξέος [καὶ] παραζώει, ὀλέθριον.[208]
" Τραχήλου καὶ πηχέων ἀλγήματα,[270]
παραζώδεα.[209] ἀπὸ σφυγμοῦ ἢ τενόντων.[210] [εἰσὶ δὲ] καὶ φάρυγγα
" ἀχρεοί, ἰσχνοί, πλυαλίζοντες.[211][271]
οὐ τελείοισιν οὐ ὕπνοισιν ἰδρῶντες, ἀχαθοί.[212] ἢ οὐδὲ ἀνιδρωτὶ κατοφίζεται, τοῖσι πολεμίοισιν ἢ πονηροῖς.[213] οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι τελείοισιν οὖφοροι.[214] " Ἐν ἀλγήματι[272]
νώτου καὶ σθένεος αἰμωδώδης ὕρησις ἐπισσῶται, ὀλίθριος ἐπὶ πόνους.[215]
" Τραχήλου πόνος, καὶ μὴν ἐπὶ[273]
πυρετῷ παυλῇ, κάκιστον ἢν οἷσι ἐσημειώνεται ἐλπίς.[216] " Ἐπὶ σθένους[274]
ἀλγήματι πυρετώδεϊ καὶ λίην τραχηλώδης καὶ ναρκώδης, σημεῖα μελαινῶν ὑποχωρήσιων.[217] " Τὰ σὺν[275]
ὀξέσι καὶ φάρυγγα ἰσχνὰ ὀδυνώδεα πνιγώδεα.[218] ὅτι χαῦνοι μὲν ῥηϊδίως σιωπάζονται ἰσχνῶν, ὠμοπυρικά.[219] ὀκτὼ τελέων φρενίτικοι, ὀλίθριον.[220] " Φάρυγξ ἑλκωθεῖσα ἐν πυρετῷ[276]
μετ' ἄλλου σημείου τοῦ δυσκόλου, κινδυνώδης.[221] " Ἐν πυρετοῖσιν ἐξαπίνης πίνειν, καὶ καταπίνειν μὴ δυνάμενον, χωλὸς οἰδήματος, κακόν.[222] ' Τραχήλου ἐπισφαγὴς μὴ[278]
δυνάμενον, μηδὲ καταπίνειν, θανάσιμον ὡς τὰ πολλά.[223] " Ὑποχόνδριον[279]
ὀλέθριον ἢν χρὴ μαλθακὸν εἶναι, καὶ ἄπο-

velut contrahente quodam ſpiritus fit.[204] Fauces modice exaſperatæ, & alvus vanis conatibus nitens, frontis dolores, ægri palpando contrectantes, doloroſi :[205] quæ ex his augeſcunt, difficilia ſunt.[206] Dolores fortes circa fauces, tumores circa aurem, & convulſiones efficiunt.[207] Colli item ac dorſi dolores. Cum febre acuta convulſiones, pernicioſæ.[208] Colli & cubitorum dolores, convulſorii.[209] A facie autem hi,[210] & ſecundum fauces. Pallidi, graciles, ſalivam ſputantes :[211] in his inſomnis ſudores, boni ſunt.[212] Num & ſudore levari, plurimis non malum eſt ?[213] Dolores ad infernas partes his toleratu faciles ſunt.[214] In dorſi ac pectoris dolore, mictio cruenta ſuppreſſa, pernicioſa eſt doloroſe.[215] Colli dolor malum quidem in omni febre, peſſimum autem his quibus timor eſt ut etiam inſaniant.[216] In pectoris dolore febriculoſo, alvus turbata, torpida, nigrarum egeſtionum ſigna ſunt.[217] Dolores parvi in acutis juxta fauces graciles, in gracili[218] ubi hiarit, non facile os contrahente, mentem emovent.[219] Ex his phrenitici pernicioſe habent.[220] Fauces exulceratæ in febre, cum alio ſigno ex his quæ difficilia ſunt, periculoſæ ſunt.[221] In febribus derepente ſuffocari, & deglutire non poſſe, citra tumorem, malum eſt.[222] Collum convertere non poſſe, neque deglutire, utplurimum lethale eſt.[223] Præcordium molle eſſe convenit, & dolo-

ἄπονον, καὶ ὁμαλές. 224 φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ἀνωμάλως ἔχον, ἢ ἀλγέδμον, σημεῖον ἀρρωστίης ἐστὶν οὐκ ὀλίγης. 225 Οἴδημα δὲ σὺν ἀτονοχονδρίοισι σκληρόν τε ἐὸν καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, ἢν πᾶν ἔῃ ἀτονοχόνδρειον. 226 τὸ δὲ ἐπὶ ἡμίσεος μέρεος, ἀκινδυνώτερον τὸ ἐπὶ τὰ ἀριστερᾶ. 227 σημαίνει δὲ, ἐν ἀρχῇ μὲν, τὰ τοιαῦτα ἰσχναίνων σωτήριον. 228 ὑπερβάλλοντα δὲ τὰς εἴκοσι, καὶ πυρετὸς μὴ ἀφιῇ, ἐμπύησιν. 229 γίνεται δὲ τούτοισιν ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ ῥῆξις αἵματος ἀφ' ἑνῶν, καὶ κάρτα ὠφελεῖ. 230 τὰ μὲν γὰρ πολλὰ κεφαλὴν ἔσχε, πονέεται, καὶ ὄψις ἀμαυροῦται. 231 καὶ μᾶλλον ἐς τοῦτο προσγίνεται προσδέχεται τὴν ῥῆξιν· ἡλικίησι δὲ πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν, ἧσσον. 232 Τὰ δὲ μαλθακὰ δὲ καὶ ἀνώδυνα τὰ οἰδημάτων, χρονιωτέρας μὲν τὰς κρίσιας ποιέεται· ἧσσον δὲ ἐστιν ἐπικίνδυνα. 233 ὑπερβάλλοντα δὲ τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας, καὶ πυρετὸς μὴ ἀφιῇ, ἐμπύεται. 234 προσφατώτατα δὲ σημαίνει τοῖσιν ἐν ἀτονοχονδρίοισι, καὶ τὰ περὶ κοιλίην, πολλῷ ἧσσον ἐμπύεται τοῦτο τῶν ἄλλων· κάκιστα δὲ ὑπὸ ὀμφαλόν. 235 τὰ δὲ αὖ ὠὸν ἐμπυημάτων, τὰ μὲν ἐν χιλῶνι ἐστὶ συμπεφυκότα, τὰ δὲ ἐν παλάγχνοις κεχωρίκε. 236 θανάσιμα δὲ ἐστὶν αὐτῶν, ὅσα αὖ εἴσω ῥαγῇ. 237 τὰ δὲ λοιπῶν, τὰ μὲν ἔξω ῥηγνύμενα, βέλτιον μὲν ὄ, τι ἐς ἐλάχιστον καὶ ὀξύτατόν ἐστι συλλέγεται. 238 τὰ δὲ εἴσω ῥηγνυμένων βέλτιον, ὅ, τι μὴ πόνον, μήτε ὄγκον, μήτε χρώματα ἀφανίζον ἔξω ποιέει· τὸ δὲ κάκιστον κάκιστον. 239 πολλὰ δὲ τῶν ἀφ' ἑπτὰ πύων, ἃ ἀφ-

doloris exors, & æquale. 224 At inflammatum, aut inæqualiter se habens, aut dolens, signum est ægritudinis non levis. 225 Tumor vero in præcordiis durus & doloroſus, peſſimus quidem eſt ſi juxta omnes partes fuerit. 226 Ex his autem qui ab una parte ſunt, minus periculoſus eſt qui à ſiniſtris eſt. 227 Significant autem in principio quidem tales, mortem citam. 228 Si vero viginti dies tranſmittant, febre manente, ſuppurationem. 229 Contingit autem his in primo circuitu, etiam ſanguinis eruptio è naribus, & valde prodeſt. 230 Plerunque enim hi caput dolent, & viſus obſcuratur: 231 & magis in his ſanguinis eruptionem affore expecta. In ætatibus autem annorum trigintaquinque: ſenioribus vero minus. 232 At vero molles & doloris exortes tumores, diuturniores judicationes faciunt, & minus periculoſi ſunt. 233 Sed & hi ſexaginta dies tranſgredientes, febre manente, ſuppurantur. 234 Conſimilia vero ſignificant & tumores circa ventrem, his qui ſunt in præcordiis. Verum minus ſuppurantur hi quam illi. Minime vero qui ſub umbilico conſiſtunt: 235 & fiunt etiam hi quidem in tunica, illi vero ſurſum diffuſi. 236 Lethales autem ſunt ex ipſis, quicunque intro rupti fuerint: 237 ex reliquis autem ſuppurationibus, quæ quidem foras rumpuntur, optimum eſt ut in breviſſimam & acutiſſimam molem colligantur: 238 quæ vero intro, ut neque mole, neque dolore, neque colore, foris ſe manifeſtas faciant. Contrarium autem, peſſimum eſt. 239 Quædam vero ex his propter puris craſſi-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 585 sur 917

ἡ ἀφωνημίη. 240 τὰ ἢ πεφλεγμένα
τῇ ἐν πίσι ὑποχονδρίοισιν ἐπιφ-
μάτων, ἢν μὴ σὺν φλεγμονῇ ᾖ, καὶ
τὰς ἀπ' αὐτῶν πόνους λύει βορβο-
ρυγμὸς γινόμενος· ἐν ὑποχονδρίῳ,
241 ἢν μάλιστα ἢν διεκπεσὼν δι' οὐρων
καὶ ἀφιστάμενα. 242 εἰ ἢ μὴ, καὶ
αὐτὸς ἀφανισθείς. 243 ὠφελεῖ
ἢ καὶ ὑποκυβῆναι ἐς τὰ κάτω χω-
ρία. 244 Σφυγμὸς ἐν ὑποχον- 282
δρίῳ μετὰ θορύβου, ψυχρακτικόν.
245 καὶ μᾶλλον ἢν ὀφθαλμοὶ πυκνὰ κι-
νέωνται. 246 Καρδίης πόνος, καὶ 283
σφυγμὸς ὑποχονδρίων, πυρετῷ πι-
εσθεὶς ψυχθέντος, κακὸν ἄλλως τε καὶ
ἐφιδρῶσιν. 247 Ἐς ὑποχόνδριον 284
ἐμπίπτοντα ἀλγήματα, ἄλλως τε
πονηρὰ, ἢν μὲν χλιάσῃ καὶ ὑγρασίη.
248 κακίω ἢ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. 249
καὶ τὰ παρ' ἕδος τι ἀνιστάμενα ὀπι-
σθίων, καιόμενα. ἐς τὰ ἄλλα ἐκπυή-
σεις. 250 Οἶσι γαστὴρ, τιλέουσι 285
καρδίαλγοι, καὶ μετὰ τρόφιμα κλιση
καρδιώσσουσι). 251 Καρδίης ἄλ- 286
γημα πρεσβυτέρῳ πυκνὰ ἐπιφοι-
τέον, θάνατον ἐξαπίνης σημαῖνον.
252 Οἶσιν ὑποχόνδρια μετεωρί- 287
ζεται, καὶ λίην ἐπιτείνεται. κακόν. 253
μάλιστα ἢ φθινώδεσι [ὀπὶ] τῇ μα-
κρῷ, καὶ οἷσι καὶ λίαν ὑγραίνεται).
254 Οἶσιν ἐν ὑποχονδρίῳ φλεγ- 288
μονὴ ἀποπυητικὴ ἔστι, ταύτῃ τῇ θα-
νάτου μέλαινα διαχωρίσει. 255
Ὑποχονδρίων σωπώσης μετὰ 289
κώματος ἀσθενέος, κεφαλαλ-
γέοντος παρ' ἕδος ἐπώδυνα. 256
Μετὰ ὑποχονδρίων ἐπαίρουσιν τοῦ 290
στόματος ὑδατώδεσι πνεῦμα μέγα καὶ
πυρετὸς ὀξὺς, τὰ παρ' ἕδος ἐπώδυνα.
257 Ἐπ' ὑποχονδρίων ἀλγή- 291
μασιν ὑποθορυβοῦντα ὀσφύος
ἄλγημα ἐπιγινόμενον ἐν πυρε-
τοῖς, καὶ λίαν ἐπιπολὺ καὶ ὑγραίνει,
258 ἢν

tudinem, nullam de se significationem præbent. 240 Porro recentes in præcordiis tumores, si non cum inflammatione fuerint, & dolores ab ipsis, solvit murmur in præcordio obortum, 241 & maxime quidem si pertransierit per urinas, & alvi egestiones: 242 sin minus, si etiam ipsum pertransierit. 243 Prodest autem & si subdescenderit ad infernos 282 locos. 244 Pulsus in præcordio cum tumultu, mentis emotorius est, 245 & magis si oculi frequenter moveantur. 246 Oris ventriculi dolor, & pulsus præcordiorum febre perfrigerata, 283 malum, tum alias, tum si insuper exudarint. 247 Dolores ad præcordium irruentes, tum alias mali sunt, tum si alvos humectent. 248 Pejores autem sunt, si brevi fiant: 249 & tumores circa aurem ex his emergentes, 284 maligni sunt, & aliæ suppurationes. 250 Oris ventriculi dolores cum tormine, ventris animalcula erumpere faciunt. 251 Oris ventriculi dolor seniorem frequenter impetens, mortem repentinam significat. 252 Quibus 285 præcordia elevantur, alvo suppressa, malum est, 253 maxime autem in morbis tabidis longis: & quibus alvi humectantur, 254 in præcordio inflammatio suppuratoria est, quibus ante mortem nigra per 286 alvum subeunt. 255 Præcordiorum distentio cum sopore anxioso, in caput dolente, 287 abscessus circa aurem attollit. 256 Post præcordiorum tumorem, 288 biliosis spiritus magnus & febris acuta, abscessus circa aurem attollit. 257 In dolore præcordiorum submurmuranti, lumborum dolor superaccedens in febribus, 289 ventres utplurimum humectat, 258 si

158 Ἰὼ μὴ φῦσαι κωφώσιος, ἢ ἔρευ-
τος ἐπιλῆψις. 259 " Ἐπὶ ὑπο-192
χονδρίῳ [μιλεάρῳ] χρονιοῦσιν καὶ
κηλίδη δυσώδεϊ πυρὸς ἐς ἀπόσημα,
κλόνος. 260 " Οἷσιν δὲ ὑποχον-193
δρίων ἀλγήμασι κηλίδη, καὶ μικρὸν
ὑπόγλισχρον ἀμυδρὸν ἐξιέναι, βοώχαι
κωφώδεα σκληροί, ἢ ἐκ καὶ αἱμορ-
ῥαγεῖ; 261 Οἷσιν ἐξαίφνης. ἀπυ-194
ρέτοισιν ἐοῦσιν, ὑποχονδρίῳ καὶ κεφ-
δίης πόνος, καὶ αἰδοίου ἕλκεα καὶ τὰ
κάτω μόρια, καὶ κηλίδη ἐπῆλθε, λύσις
φλεγματώδης, καὶ κηλίδης ῥῦψις. 262
πυρέξαι βλαβερὸν τέτοισι. 263
μακροὶ γὰρ οἱ πυρετοὶ καὶ ἰσχυροὶ γί-
νονται, καὶ βῆχες, καὶ πτύσμα, καὶ
λυγμοί. 264 λύεσθαι δὲ μελλόν-
των τέτων, πόνος ἰσχυρὸς ἰσχίων
καὶ σκελέων, ἢ πύου πλύσις, ἢ ὀ-
φθαλμῶν τύφωσις ἐπιγίνεται. 265
" Οἷσι πόνοι ὑποχονδρίων, καὶ ὀ-197
δύναι, ἤπατος, τῶν περὶ ὀμφαλὸν
μορίων, αἰμωδέος ἀναχωρήσιος-
τος, σπάσιες· μὴ ἀναχωρήσιος-
τος, θνήσκουσιν. 250 " Οἷσιν 196
ὑποχονδρίων λαγόσι, σφύξι-
μος ἐρρωμένος, ἀλύσις χροὸς αἰ-
μώδεος ἰσχυροῦ σὺν ῥίγεσι πολλοῖς, ἢ
ἀπαλοῦ, ἢ ὀδυνώδης ἰσχίων. 267 197
" Αἱ περὶ ὑποχόνδρια σὺν πυρε-
τῷ ὀδυνώδεσιν ἀνώδυνοι. ἀνιηρὸν λύ-
σιμον, κακόν. 268 τὰ περὶ ζύγα ἐς
ἰσχία ἀλγήματα. 269 " Οἱ κωφώ- 198
κηλίδες σὺν πυρετῷ παλμοὶ σκο-
τώδεες παίουσιν. 270 αἱμορροΐη
φρενικώδης. 271 " Αἱ ἐς ὑποχόν- 199
δρια σὺν πυρετῷ ὀδυνώδεσιν ἀνώδυνοι
σιν, ἀνιηρὸν λύσιμον, κακοή-
θεις. 272 γίνονται ἐς ἰσχία ἀλγή-
ματα [καὶ] ἅμα πυρετῷ κωφώσι-
σι κηλίδη καὶ ῥήγεσι, ὀλι-
σθάνον. 273 " Οἱ περὶ ὀμφαλὸν 200
πόνοι παλμώδεις, ἴσχει μὲν

258 si non flatus eruperit, aut
urinæ copia prodierit. 259 Ex
præcordio diutine afflicto, & 70
alvo graveolenti, abscessus circa
aurem, occidit. 260 Quibus à
præcordiorum doloribus, alvus
paulatim subviscosa egerens,
pauca stercoracea effundit, num
etiam sanguinem effundit? 261
Quibus derepente dum sine febre
sunt, præcordii & oris ventriculi
dolor, & circa crura, ac infer-
nas partes, & alvus in tumorem
elevata est: solvit venæ sectio,
& alvi fluxio. 262 His febrire
nocivum est. 263 Longæ enim 75
& vehementes febres fiunt, &
tusses, & spiritus & singultus
fiunt. 264 His autem ad solutio-
nem tendentibus, dolor fortis
coxarum, aut crurum, aut pu-
ris sputum, aut oculorum pri-
vatio succedit. 265 Quibus dolo-
res præcordiorum, oris ventri-
culi, hepatis, partium circa
umbilicum, hi sanguine per al-
vum egesto, servantur; non
autem egesto, moriuntur. 266
Quibus præcordia non molli,
facies sana, non liberantur ci- 80
tra multi sanguinis ex naribus
fluxum, aut convulsionem, aut
coxendicum dolorem. 267 Dolo-
res ad præcordia in febre, voce
intercepta, sine sudore soluti,
malum est. 268 His ad coxendi-
ces dolores fiunt. 269 Juxta ven-
trem in febre palpitationes, men-
tis emotiones inducunt: 270 san-
guinis autem fluxio horrorem
efficit. 271 Dolores in febre ad
præcordia exilientes, sine sudore
soluti, maligni sunt. 272 His ad
coxendices dolores fiunt, & 85
ipsis una cum febre ardente,
alvus deorsum erumpens, per-
niciosum est. 273 Dolores circa
umbilicum palpitatorii, habent

πῃ γνώμης ὠθῶ φέρον. 274 περὶ κεφάλαιον δ' ἂν τούτοισι φλέγμα ἄλες συχνὸν σὺν πόνῳ διέρχεται. 275 " Μετὰ κοιλίης ἐπίστασιν ὑπο- 301
χόνδρια μᾶλλον, κακόν. 276 μάλιστα δὲ τοῖσι φθινώδεσιν [οὐκ] ἔτι μακρῶν, καὶ οἷσι κοιλίαι ὑγραίνονται. 277 " Τοῖσιν ἀλυσκάζουσιν ὑπο- 302
χονδρίῳ πὶ πυρ' ἂς ἐπαρθένται, κλέπτ. 278 " Τὰ κῦ κοιλίῃ 303
433 σκληρύσματα μὴ πόνῳ πυρεσσοῦσι φεικώδεσιν, δυσπιπτοῦσι, σμικρὰ ἐφυδρωπορθμῆς, κριθέρσιν ὑ διδόντα, ἐς ἐμπύησιν ἥξει. 279 " Ὑ- 304
πὲρ ὀμφαλὸν πόνος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, φαρμακέῃ μὴ λυόμενα, ἐς ὑδρωπιῶδες ξηρὸν διίστανται.

III. " Τὰ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματα 305
χρονιώτερα, πυρετῷ παροξυνόμενα τριταιοπόνοις, πρὸς τὸ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέει. 2
5 " Τὰ σὺν ὀσφύι ἀλγήματα, αἱ- 306
μορροϊκά. 3 " Αἱ ἐξ ὀσφύος ἀλ- 307
γήματα αἱμορροίαν, λαῦρον. 4
" Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀλγήματα 308
ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρες νωθρώδεες, καὶ καρδιαλγικὰ, καὶ ἠχώδεα, αἱμορραγικὰ λάβρως. 5 καὶ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται τάχιστα, καὶ γνώμη παραφώδεες ἐπίπολυ. 6 " Αἱ σὺν νάτῳ ἀλγή- 309
ματα ἀῤῥωστίης δρχιῆς, δύσκολοι. 7 " Ἐν ὀσφύος ἀλγήματα 310
σωθέντα, καὶ ὑποφορὴ πολίοισι, λαπάρης ἐμέσιος ἀφρώδεα συχνὰ, ὠφελεῖ. 8 " Ῥάχις ἀλγήσα- 311
φιλοῖ καὶ δύσπνοιαν αἱματος ῥύσις λύει. 9 " Ἐν ὀσφύι ἐπωδυνίῃ 312
καρδιαλγικὰ προσελθόντα σημεῖα, αἱμορροώδεα, ἢ καὶ προσαγωγὴν μύρων. 10 " Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς 313
τράχηλον καὶ κεφαλὴν διαδιδόντα,

quidem & aliquid mentis emotorium, 274 verum circa judicationem pituita his acervatim copiosa cum dolore penetrat. 275 Post alvum suppressam, præcordia sublevata in tumorem, mala sunt, 276 maxime tabescentibus jam diu, & quibus alvi humectantur. 277 Anxietatem in præcordio sentientibus, tumores circa aurem oborti, ipsos occidunt. 278 Duricies circa ventrem cum dolore, in febrientibus cum horrore, cibum aversantibus, si alvo insuper parum humectata, purgationem non faciant, ad suppurationem pervenient. 279 Dolor supra umbilicum, & lumborum dolor, si medicamentis non solvantur, in hydropem siccum desinunt.

III. Dolores ex lumbis diuturniores, qui febre tertianæ generis modo exacerbantur, grumosum sanguinem egerere faciunt. 2 Dolores in lumbis, sanguinis fluxionem inducunt. 3 Ex lumborum dolore sanguinis fluxiones largæ fiunt. 4 Quibus ex lumborum dolore, recursus ad caput, & manus torpidæ, & oris ventriculi dolores, & aurium sonitus, his sanguis large profluet. 5 Sed & alvi his deorsum erumpunt, & mens turbata est utplurimum. 6 Ex dorsi dolore ægritudinis principii difficilia sunt. 7 In lumborum dolore pertinaci, & ampliore alvi subductione, à veratro vomere spumosa multa prodest. 8 Spinæ distortionem ac spirandi difficultatem, sanguinis fluxio solvit. 9 In lumbis dolentibus oris ventriculi dolores insuper accedentes, signa sanguinis fluxionis sunt, etiam prægressæ. 10 Affectiones ex lumbis ad collum & caput

ωδηκλούσῃς περιφαλακικὴν τρόπον, ἀπαζομώδεα, ωδηκρυστικά. [11] ἢ ἐμέ γε κ᾽ λύει τινὶ τοιαῦτα ἀπαζομῆσιν; [12] ἦ τῶν τοιούτων ποικίλως ἀλγησάντων ἀλγεῖ τι ὠὰ τῶν ἰόντες. [13] Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς πόνος, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, κακόν. [14] Πόνος ἐς στῆθος ἰδρωδέος καθαρότητα, κακόν. [15] ἐπὶ πυρετῷ δ᾽ τοι ὀξέως ἀπόλλωνται. [16] Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομὴ ἐς καρδίην πυρετώδεες, φρικώδεες, ἀναμέσου τες λεπτὰ ὑδατώδεα, πυρεσσόντες, ἀφωνοι, ἐμέσαντες μέλανα, πλησίασι. [17] Τὰ καὶ ὀσφυὸς καὶ τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, καὶ ὡς ἐπὶ σοχόνδεια πόνοι, ἀπέσιβι ἅμα πυρετῷ, τάτισιν ἐς κεφαλὴν ἄλγημα σιώτονον ἐλθὸν, κλίνῃ ὀξέως τρόπον ἀπαζομώδεα. [18] Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα, ἤ τοι κακῶς. [19] ἦ ἐμὲ τάτοισι τρόμοι δεα γίνε), καὶ φρίδες οὐ γίγνῃ; [20] Ἦ ἐμὲ τοῖς ὀσφυαλγίῃσιν, ἀσώδεσιν, ἀνεμέτοισιν, ὀλιγαθυμοσίως περὶ κρύσεσιν ἐλπὶς τὰ μέλανα ἐλθεῖν; [21] Ὀσφύος πόνος κατὰ λεκτικῶν, μετὰ ἀναχωρήσιος βιαίης, ἔχει τι ἀπαρεμώδες. [22] Τὸ πάρωνον ἅμα κρίσει μέγα. [23] Ὀσφύος ἄλγημα ἀδόλως ἀποφάσιος πυκνὸν ἐπιφερτέον, κακοήθεος ἀφωνίης σημεῖον. [24] Ὀσφύος ἄλγημα μετὰ κωμώδεος ἀσώδεος, πονηρόν. [25] Ὀσφύος σιώτησις ἐκ γινωσκέων πολλὴ, σκληρικόν. [27] καὶ τὰ ποικίλως ἰόντα, γλίσχρα, δυσπόδεα, πυιώδεα ἐπὶ τοῖσι ἀποῤῥηγνυμένοισιν, σκληρικόν. [27] οἶμαι δὲ καὶ παρακόπτειν τὰ τοὺς τοιούτους.

caput transeuntes, levis sideratationis modo resolventes, convulsoriæ, mentis emotoriæ sunt. [11] Num tales etiam solvuntur convulsionibus? [12] Aut talium alvi ægrotant per eadem prodeuntia? [13] Ex lumborum doloris recursu, oculorum distortio, malum. [14] Dolor in pectus firmatus torpore, malus [15] in febre est. Hi repente pereunt. [16] Ex lumborum dolore recursiones ad os ventriculi febriculosæ, horrorem inducentes: sic affecti revomentes tenuia aquosa, menti moti, voce destituti, nigrorum vomitu facto moriuntur. [17] Diuturni circa lumbos, & tenue intestinum dolores, & ad præcordia dolores, si ægri cibos averseantur una cum febre, his dolor intentus ad caput progressus, repente ipsos occidit convulsorio modo. [18] Quibus lumborum dolor est, hi male habent. [19] Num his tremores fiunt, & circuli rubicundi in tibiis in rigore? [20] Num lumbos dolentibus, cibos fastidientibus, non vomentibus, modice ferociter mente motis, spes est nigra proditura esse? [21] Lumborum dolor in ventriculi os dolente, cum exscreatione violenta, habet quid convulsorium. [22] Rigor una cum judicatione aliquatenus horrendus est. [23] Lumborum dolor sine causa manifesta sæpe impetens, malignæ morbi signum est. [24] Lumborum dolor cum sopore anxioso, malus est. [25] Lumborum distentio ex mulierium mensium multitudine, ad suppurationem tendit: [26] & varie prodeuntes viscosi, graveolentes, strangulatorii menses ex prædictis, ad suppurationem tendunt. [27] Arbitror autem tales etiam aliquantum delirare.

[28] Qui-

28 " Οἷσιν ὑποχόνδρου ἄλγημα καὶ 225
πλευρέων ἄνευ φανερῆς, ἰκτε-
ριώδεες γίνον. 29 " Αἱ οὐ κρι- 226
σίμοισιν αἱ τῶν αἱμορραγιῶν ἀπο-
ψύξιες νεαραὶ καὶ, κάκιστα. 30 " Τὸ 227
ἀναπαλιν αἱμορραγέειν, πονηρόν.
31 οἷον ἐπὶ σπλῆνι μεγάλῳ οὐ τὸ
δεξιόν. 32 καὶ κατὰ ὑποχόνδριον ἀ-
σαύτως. 33 " Τὰ αἱμορραγεῦντα 228
ἐπιῤῥιγοῦντα τρόμῳ, κακοήθεα.
34 [ὅτι] Διαλεγόμενοι λαθραίως
πολλοὺς τῶν. 35 " Τὰ πεμπταῖα 229
30 αἱμορραγοῦντα λώβης, ἑπτὰ ἐ-
πτὰ ἰσασιμώσαντα, ἑβδόμη ἀπο-
ψυχθέντα ὀξέως, τάχιστα καὶ
πονηρόν. 36 " Μετ' αἱμορρα- 230
γέα μελάνων διαχώρησις, κα-
κόν. 37 πονηρὸν δὲ καὶ τὰ ἑξαυθήμε-
ρα ἰόδεα. 38 παραπλήσιον αἱ τοιού-
των αἱμορραγίαι. 39 κωματώδεες
ἐκ τοιούτων ἀποθνήσκουσι, καὶ
μελάνων προσελθόντων, καὶ καὶ
λίης ἐπαρξίσιος. 40 " Μετ' αἱ- 231
μορραγίας καὶ μελάνων διαχωρή-
σιος ὁ ἕξις κάθαρσις, κακόν.
41 αἷμα δὲ διαχώρησις τάχι-
στον ὀλίθρον. 42 κάθαρσις δὲ
λυτή. 43 " Οἷσιν αἱμορραγίαι 232
πολλαὶ, προϊόντος χρόνου καὶ
λίης πονηρούσης, ἢν μὴ ὕ-
δρωψ γένηται. 44 ἢ ἐκ τῶν καὶ τὰ
ὑδατωδέα ἦρον τοιοῦτόν τι σημαί-
νει; 45 " Οἷσιν, ἐπὶ αἱμορραγίαις 233
λόβου πυκνῶν μελάνων συχνὴ
διαχώρησις, [πονηρόν.] 46 ἐπι-
σχεσις δὲ καὶ λίης αἰνῶδεες ὅτοι
[καὶ] ὀδυνώδεις. 47 ἅμα δέ τοι
φύσαι, εὔφορον. 48 ἢ ἐκ οἱ
τοιοῦτοι ἱδρῶτες πολλοῖσι ψυ-
χροῖσι; 49 τὸ ἀναλειπόμενον
ἦρον ἐν τούτοισιν ἀπονηρόν, 50
οὐδὲ τὸ ἐφιστάμενον γονοειδές. 51
ἐπὶ πολὺ δὲ ὅτοι ὑδατώδεα

ὑγιε-

28 Quibus lumborum dolor, & lateris, ſine cauſa manifeſta, hi regium morbum incurrunt. 29 Perfrigerationes ex ſanguinis eruptionibus in diebus judicatoriis vehementes, peſſimæ ſunt. 30 Vice verſa ſanguinem erumpere, malum eſt: velut in ſplene magno ex dextris: 31 & circa præcordia eodem modo res habet. 32 Vulnera ſanguinem fundentia, inſuper rigentia, maligna. 33 Sic affecti loquentes latenter moriuntur. 34 Affectiones quæ quinta die ſanguinem large fundunt, ſexta inſuper riguerunt, ſeptima perfrigeratæ fuerint, & repente recalefactæ, in his alvi male afficiuntur. 35 Poſt ſanguinis eruptionem, nigrorum per alvum egeſtio, mala. 36 Mala autem ſunt & rubicunda valde & æruginoſa. 37 Quarta die tales fiunt ſanguinis eruptiones. 38 Soporoſi ex talibus convulſi moriuntur, nigris prægreſſis, & ventre tumefacto. 39 Poſt ſanguinis eruptiones, & nigrorum egeſtiones, in acuto ſurditas malum. 40 Sanguinis egeſtio his pernicioſa. 41 Surditas autem ſolvit. 42 Quibus ſanguinis eruptiones plures, his temporis progreſſu alvi male afficiuntur, ſi non urina concocta prodierit. 43 Num & aquoſa urina tale quid ſignificat? 44 Quibus ex ſanguinis eruptione larga frequenti, multa fit alvi cum nigris egeſtio, 45 ea autem ſuppreſſa, ſanguinis fluxiones: hi alvum dolent; 46 una vero cum quibuſdam flatibus, facile tolerant. 47 Num tales multis frigidis ſudoribus exudant? 48 Conturbata in his urina, mala non eſt; 49 neque id quod genituræ ſimile in ipſa reſidet, 50 verum plerunque hi aquoſa

ὑγιε-

ἐρέσιν. 51 " Οἷσιν αἱ ῥῖνες ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρότητι μικρὰ ἀποτίλλουσι, ἔχει τι δύσκολον. 52 ἔμετος τέτοισι συμφέρει καὶ κοιλίης ταραχή. 53 " Αἱ αἰμορραγίαι τοῖσι ἀνακομιδῇ κοιλίας κατέχουσιν. 54 " Τὰ αἱματώδεα ῥινῶν λύει βίη ἀπολαμβάνεται, ἢν ὅτε σπασμὸν ἐπικαλέσηται. 55 φλεβοτομίη [δὲ] λύει. 56 " Αἱ ἐνδεκαταῖαι στάξιες, δύσκολοι· ἄκριτός τε καὶ ἧσσον τῆς ἐπιστάξεως. 57 " Ἐπὶ αἵματος οὐ πολλοῦ ἢ λυσμὸς ἢ σπασμός, κακόν. 58 " Τοῖσι νέοις ἐπὶ ἑπτὰ ἔτεσιν ἐθέλουσιν ἀθυμίη μετὰ ἀρχοίης, καὶ πνεῦμα ἀλιζόμενον ἐν τῇσιν ὁδοῖσι, καὶ γῆς ἐπιθυμίη, αἵματος φθορὴν καὶ ἕλκυσιν σημαίνει. 59 " Ἐν τοῖσι μακροῖσι τὰ μικρὰ ἐπιφαινόμενα αἱματώδεα, ὀλίθεα. 60 " Τὰ σκολιώδεα ἐξ ἀρχῆς αἱματώδεα [σὺν] ῥινὸς λύει. 61 " Τὰ σὺν ῥινῶν σμικροῖσιν ἱδρῶσι ψυχρὰ, κακοήθεα. 62 " Αἵματος ἀφαίρεσις σὺν κακῷ ψυχρῷ νεανιδρώσι, κακόν. 63 " Ὅσοι κοιλίης ἐπιστάσης αἱματώδεσι, καὶ ἐπιῤῥιγώσιν, κακόν. 64 ἢν δὲ τὸ αἱματῶδες τείνῃ κοιλίῃ λειοειλώδεα ποιοῦσι, καὶ ἐπίσκληρον, καὶ ἀσκαρίδας, ἢ ἀμφότερα; 65 " Τὰ πεπυρωμένοις χρόνοισιν αἱματώδεα, διψώδεα, μὴ αἱμορραγήσαντα, ἐπιληπτικῶς θνήσκει. 66 " Ἐξ αἱματοειδὲς, ὅσον μικρὸν καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐπιφανείσης, σκολιώδεα ἐλθόντα, ῥιγεδανικόν [τι] σημαίνει. 67 λύει φλεβοτομίη. 68 καὶ πᾶν τὸ ὕπως ἐπιφαινόμενον,

aquosa mingunt. 51 Quibus de naribus in surditate ac torpore pauca destillant, habent quid difficultatis. 52 Vomitus his conducit, & alvi perturbatio. 53 Magnæ in principiis sanguinis cruptiones, circa refectionem alvos humectant. 54 Fluxiones ex naribus largæ per vim suppressæ, quandoque convulsionem provocant. 55 Venæ sectio solvit. 56 Undecima die contingentes sanguinis stillationes, difficiles sunt, tum alias, tum si bis superstillaverint, & rursus stillaverint. 57 In sanguinis fluxione multa, aut singultus, aut convulsio, mala est. 58 In his qui decolores usque ad septem annos vires recolligunt, & spiritus in viis acervatus, & terræ concupiscentia, sanguinis corruptionem ac exolutionem significat. 59 In morbis longis parvæ comparentes sanguinis fluxiones, perniciosæ sunt. 60 Vertigines ab initio sanguinis narium fluxio solvit. 61 Ex naribus crumpente sanguine, cum exiguis sudoribus perfrigescentia, maligna sunt. 62 Sanguinis detractio in perfrigeratione torpida, mala est. 63 Qui alvo suppressa sanguinem effundunt, & una cum sanguinis effusione insuper rigent, 64 his alvum velut ex intestinorum lævore lubricam hæc faciunt, itemque duram, & ascaridas, aut ambo. 65 Sanguinis fluxiones statis temporibus contingentes, siticulosæ, si sanguinem non effuderint, comitialis morbi mortem inducunt. 66 Ex hæmorrhoide parum apparente, vertigines obortæ, parvam ac modicam siderationem significant: 67 solvit venæ sectio. 68 & quicquid hoc modo apparuerit,

νον κακὸν τὸ σημεῖον. 69 Οἱ πελ- 347
μώδεες δ' ἔλπι, ἢ ἐφ' ᾧ καὶ ἄφωνοι
τελευτῶσι; 70 Τὰ τρομώδεα, 348
ἀπαρεμώδεα γλυφώδεα, ἐφιδρῶσι,
φιλυπόστροφα. 71 τούτοισι κρίσις
ἐπιῤῥιγώσεσιν. 72 ἐπιῤῥιγοῦσι δ' οὗ-
τοι ἐπὶ κοιλίῃ καύμασι προσκλη-
θέντες. 73 ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι
ἀπαρεμώδης, καὶ τὰ ἐς μέτωπον
βάρεα, ἐπόρησις δυσκολαίνουσα. 74
Οἱ ἐν ὑστερικῇσιν ἄπυροι ἀπα- 349
σμοὶ, εὐχερεῖς. 75 Τὰ ἀπασμώδη 350
ἀνιδρῶντα πλύελα εὐχαρίστως,
πυρετώδεα ἐόντα, εὐήθεα. 76 τούτοισι
ἐπὶ τὸ κοιλίαν κάτω χρώτων), πέζα
δὲ πρὸς ἕδρα ἀποφήτω). 77 Οἱ- 351
σιν ἐν ἀπαρεμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκ-
λαμπόντεσιν ἀτενίζουσι, ὅτε πρὸ
ἐωυτῶν εἰσι, παραφρονέουσί τε μα-
κρολόγως. 78 Τὰ ἀπαρεμώδεα τρό- 352
που παροξυνόμενα κάτοχος, τὰ
παρ' ὀξὺ ἐπιμήκη. 79 Τρομώδεσιν, 353
ἀστώδεσι, μικρὰ τὰ παρ' οὖς ἐπαί-
ρεσθαι ἀπαρεμὸν σημεῖον, κοιλίης
πονηρὸν ῥῆγμα. 80 Τὰ ἀπαρεμώ- 354
δεα καὶ τεταμώδεα πυρετὸς ἐπιγιό-
μενος λύει. 81 Σπασμὸς ἐπὶ τρώ- 355
σματι, θανάσιμον. 82 Σπασμὸς ἐ- 356
πὶ πυρετῷ γλυφώδεϊ, ὀλέθριον· ἧ-
κιστα δὲ παιδίοισιν. 83 Οἱ πρεσβύ- 357
τεροι ἐπὶ ἑπτὰ ἐτέων ἐν πυρετῷ οὐχ ἁ-
λίσκονται ὑπὸ ἀπαρεμοῦ· ἐν ᾧ μὴ,
ὀλέθριον. 84 Σπασμὸς λυκνὸν 358
πυρετὸς ἐπιγιγόμενον ὀξὺς, μὴ
πρότερον γεγονὼς ἐν ᾧ εἰκὸς πρότερον
γεγονὼς, παροξυνθείς. 85 ὠφελεῖ δὲ
καὶ ἕδρῃ διέξοδος ὑαλοειδὴς πολλὴ, καὶ
ῥῦσις κοιλίης, καὶ ὕπνος. 86 τῷ δὲ ἐξα-
πίνης ἀπαρεμῶν λυκνὸν, πυρετὸς,
[καὶ] κοιλίης ῥῦσις. 87 Ἐν τοῖσι 359
ἀπαρεμοῦσιν ἀνάμνησις ἐπὶ πολὺ,
κακόν. 88 τὸ δὲ ἐπὶ μικρὸν, ἤτοι
γλώσσης ἀπολαλιζόμενος ἢ βεβηλό-

rit, mali aliquid significat. 69 Palpitantes per totum, num etiam voce intercepta moriuntur? 70 Tremores convulsorii oborientes in sudoribus, reverti solent. 71 Judicatio his fit, ubi superriguerint. 72 Superrigent autem hi ardore circa ventrem provocati. 73 Somnus multus in his convulsorius, & ad frontem gravitates, & mictio difficilis. 74 Convulsiones antea non cognitæ in strangulatis ab utero, faciles sunt. 75 Convulsoria sine sudore sputa defluentia in febriente, levia sunt. 76 His insuper alvi aliquantum humectantur: fortassis autem & ad articulos aliquid abscedet. 77 Quibus convulsis oculi intente relucent, neque apud seipsos sunt, & diutius ægrotant. 78 Quæ convulsorio modo exacerbantur, cum stuporis detentione, absscessus juxta aurem excitant. 79 Tremulis, anxiosis, parvi juxta aurem tumores convulsionem significant, alvo male affecta. 80 Convulsiones & tetanicas distentiones febris accedens solvit. 81 Convulsio ex vulnere lethalis est. 82 Convulsio in febre contingens, pernicioſa est: minime vero pueris. 83 Seniores septem annis in febre non corripiuntur convulsione: sin minus, perniciosum est. 84 Convulsionem solvit febris superveniens acuta, quæ prius non fuit: si vero fuit prius, jam exacerbata. 85 Prodest & urinæ tranſitus vitri speciem referens, copiosus, & alvi fluxus, & somni. 86 At repentinas convulsiones solvit febris, alvi fluxus. 87 In convulsionibus vocis interceptio diu durans, mala est: 88 parva autem, aut linguæ fiderationem, aut brachii, aut

ν@· καὶ τῶν ἐπὶ δεξιὰ σημήνῃ.
89 ' λύεται δὲ ἤροισιν ἐξαπίνης ἐλθοῦσι πολλοῖσιν ἀῤῥοίσιν. 90
" Ἱδρῶτες δὲ, οἱ μὲν καθ' μι- 360
κρὸν, ἀφιλίσθιν. 91 οἱ δὲ ἀ-
θρόοι, 92 καὶ οἱ τῶν αἱμάτων
ἀφαιρέσιες οἱ ἀθρόοι, βλάπτουσιν.
93 " Ἐν τοῖσι τεταμένοισι ὀπισθο- 361
τόνοισι ὀδύνας λυόμενα, ἰαναέσι-
μον. 94 ἰαναίσιμον δὲ καὶ ἰδρῶν
ὃν ὀπισθοτόνου, καὶ τὸ σῶμα ἀφα-
λύνεσθαι, καὶ ἀνεμέειν ἀπὸ ἐνεῶν,
ἢ ἐξ ὀρχῆς ἄφωνον ἐόντα βοᾶν,
ἢ φλυηρέειν. ἐς γὰρ τὸν ὑστεραίου
ἰαναῖον σημαίνει. 95 " Πυρετώδεα 362
ὀπισθοτονώδεα γενόμενα ἐρήσιες
λύουσι. 96 " Τὰ κυναγχικὰ καὶ 363
μήτε ἐν τῷ τραχήλῳ μήτε ἐν τῇ
φάρυγξι μηδὲν δύσηλον ποιέοντα,
πυρετὸν δὲ νεαρικὸν καὶ δύσπνοιαν
παρέχοντα, ἀναπνεύσεις καὶ τε-
τάνους κλίνει. 97 " Τὰ δὲ ἐπάρ- 364
ματα καὶ ἔρυθρα ἐν τῷ τραχήλῳ
λαμβάνοντα, τὰ μὲν λοιπὰ πα-
ραπλήσια, χρονιώτερα δέ. 98
" Ὅσοισι δὲ ξυνεξερυθρήσῃ ἢ τι 365
φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν, καὶ τὸ
στῆθος, χρονιώτερα· 99 καὶ μά-
λιστα ἐξ αὐτῶν σῴζονται, ἢν μὴ
παλινδρομέῃ τὰ ἐρυθήματα [ἔσω.] 100 ἢν δὲ ἀφανίζηται, μή-
τε φύματα συσταφίδα ἔξω, μήτε πύον ἀναχρεμπτόμενον πρη-
ΐως καὶ ἀτρέμως, μήτε ἐν ἡμέ-
ρῃσι κρισίμοισιν, ἐλεύθερα γί-
νεται. 101 ἢ ἆρα καὶ ἐμπύους γίνον-
ται; 102 ἀσφαλέστατον δὲ τὸ ἐ-
ρυθρὸν καὶ ἀπεστηκὸς, ὅτι μάλι-
στα ἔξω τρέπεται. 103 " Ἐρυσίπε- 366
λας ἢν ἔξωθεν μὲν ἐπιγένηται, χρή-
σιμον· εἰσω δὲ τρέπεσθαι, ἄχ-
ρηστον. 104 τρέπεται δὲ, ἐ-
ταῖον, ἀφανιζομένου τοῦ ἐρυθή-
ματος,

aut dextrarum partium significat. 89 ' Solvitur autem urinis 180
multis acervatis derepente prodeuntibus. 90 Sudores autem
paulatim oborientes prosunt: 91
acervati vero, 92 itemque sanguinis detractiones acervatæ lædunt. 93 In distentionibus &
ante & retro contingentibus, &
in tergum solum contingentibus,
si maxillæ solvantur, lethale est.
94 Lethale est etiam sudare in
distentione in dorsum contingente, & corpus dissolvi, & in
eadem affectione revomere ' per 185
nares, aut clamare, aut nugari,
si ab initio vox intercepta fuit.
In posteram enim diem mortem
significat. 95 Febriles in dorsum
distentiones, urinæ genituræ
similes solvunt. 96 Anginæ quæ
neque in collo, neque in faucibus, quicquam conspicuum faciunt, verum suffocationem vehementem ac spirandi difficultatem inducunt, eadem die &
tertia occidunt. 97 Quæ vero
tumores & ruborem in collo
accipiunt, in cæteris quidem 190
consimiles sunt, verum diuturniores. 98 Quibuscunque vero
& fauces, & cervix, & pectus,
simul rubuerint, diuturniores
sunt: 99 & ex ipsis maxime servantur, si non recurrerint rubores. 100 Si vero dissipentur,
neque tuberculo foras converso
ac collecto, neque pure leniter
ac sine dolore exscreato, neque
in diebus judicatoriis, pernicioſæ
sunt. 101 Num etiam suppurati
fiunt? 102 ' Securissimum autem 195
est ruborem & abscessus quam
maxime foras verti. 103 Erysipelas vero foris quidem accedere, commodum est, intro autem
converti, lethale: 104 Convertitur autem intro, quum dispa-
rente

μοῦς, βαρυώδης) τὸ στῆθος, καὶ δύσπνοώτερος γίνηται). 105 " Οἷσι δὲ κυνάγχη ἐς τὰ πλάγια τρέπηται), οἱ μὲν ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· 106 οἱ δὲ διαφυγόντες, ἕμπυοι γίνονται), μὴ γενομένης αὐτοῖς ἀναγωγῆς φλεγματώδεος. 107 " Οἷσι δὲ σφοδρὸς παλμὸς νίσσῃ κόπτιον ἐξαπίνης διαχωρίσῃ, ταραχθήσεται. 108 " Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσι πὶ τὰ ἀδένια ξηρὸν πλύσμα ἰσχνὸν, κακόν. 109 " Τὰ κυναγχικὰ ἐν γλώσσῃσι οἰδήματα, ἀσήμως φαινόμενα, ὀλέθρια. 110 καὶ τὰ ἀλγήματα ἀφανιζόμενα χωρὶς σημάτων, ὀλέθρια. 111 " Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσι κοῖσιν οἱ μὴ πεπτοὶ ἀναπλύσεις πόνου, ὀλέθριοι. 112 " Ἐν κυνάγχῃσιν ἀσήμως ἐς κεφαλὴν ἀλγήματα μὴ πυρετῷ, ὀλέθρια. 113 " Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως ἐς σκέλη ἀλγήματα μὴ πυρετῷ, ὀλέθρια. 114 " Ἐκ κυνάγχων ἀκροτάτας ὑποχονδρίῳ ἄλγημα, μὴ ἀκροστίης καὶ νωθρότητος ὀφρύωμον, κλαίειν λαθραίως, εἰ καὶ πάνυ δοκεῖν ἐπιεικῶς ἔχειν. 115 " Ἐκ κυναγχικῶν ἀσήμως ἰσχναινομένων ἐς στῆθος ἄλγημα καὶ ἐς κοιλίην ἐλθὸν σωτήριον, ποιεῖ πυώδεας διαχωρίσιν, ἄλλως δὲ λυόμενον τὸ τοιοῦτον, 116 " Ἐκ κυναγχικῶν πάνυ μὲν ὀλέθρια, ὅσα μὴ ἐκπονηλοῖ ἐποίησεν ἄλγημα. 117 ἀτὰρ καὶ ἐς σκέλεα ἀλγήματα χρόνια φοιδέα, καὶ σαπυρὰ) δυσκόλως. 118 " Τὰ ἐκ κυναγχικῆς πλυαλώδους γλίσχρα, παχέα, ἑλκώδεα, βιαίως ἀναχωρήματα, κακόν. 119 καὶ πᾶς ὁ πονηρὸς πτερυσμὸς, κακόν. 120 κάθαρσις πολλὴ κάτω τοῖσι τοιούτοισι διαφθορικῶς ἀπόλλυσιν. 121 " Ἐκ κυναγχικῆς ὑποξηρὰ πυκνὰ πλεύμονα, βηχώδεα, πολυρρῶ ὀδυνώδεα, ὀλέθρια. 122 καὶ

rente rubore pectus gravatur, & difficilem ſpirationem habet. 105 Quibus vero anginæ ad pulmonem vertuntur, partim in ſeptem diebus pereunt, 106 partim evadentes ſuppurati fiunt, ſi non eductio pituitoſa ſurſum ipſis fiat. 107 Quibus per pulſationis venarum vehementiam, ſtercus derepente per alvum ſecedit, lethale eſt. 108 In anginis ſputa gracilium ſubarida, malum. 109 Anginoſi in linguis tumores, citra ſigna diſparentes, pernicioſi: 110 & dolores diſparentes citra manifeſtam cauſam, pernicioſi ſunt. 111 In anginis, qui non brevi concocta exſpuunt, pernicioſe habent. 112 In angina dolores ad caput, citra notas, cum febre, pernicioſi. 113 In angina dolores ad crura, citra notas, cum febre, pernicioſi. 114 Ex anginis citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia ac torpore oboriens, occidit occulte, etiamſi valde manſuete ſe habere putent. 115 Ex anginoſis citra notas attenuatis, dolor ad pectus & ad alvum progreſſus concitatus, pus egerere facit: alias autem ejus qui exolvitur tale eſt. 116 In anginis omnia pernicioſa ſunt, quæ non manifeſtum dolorem faciunt. 117 Sed & ad crura dolores diuturni procedunt, & difficulter ſuppurantur. 118 Ex angina ſputa viſcoſa, craſſa, valde alba, quæ violenter educuntur, mala ſunt. 119 Et omnis ejuſmodi maturatio, mala. 120 Purgatio multa deorſum, tales leviſ ſiderationis modo perimit. 121 Ex angina, ſubaridi frequentia ſputa, cum tuſſi, lateris dolorem inducentia, pernicioſa: 122 item-

122 Ὅσοι τε ἐν τοῖσι πτύοισιν ὑποστήσ-
435 ονται, καὶ ἀναίσιμοι βιήσα, πονη-
ρόν. 123 Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν οὐ379
δρχῇ παμπόικιλον μὲν πλύσιες, τρί-
τῃσι θνήσκουσιν, ἢ πεμπταῖοι. 124
Φυγόντες δ' ταύτας, μὴ πολὺ ῥᾶον
ἔχοντες, τῇ ἑβδόμῃ ἢ ἐννάτῃ ἢ ἑνδε-
κάτῃ ἄρχουσι ἐμπυεμᾶν. 125 Οἷσι1380
δὲ πλευριτικῶν γίνεται οὐ τὴν νάτου
ἔρυθρος, καὶ οἱ ὦμοι θερμαίνονται, καὶ
κοιλίη παρέχεται χολώδεα καὶ δυσ-
ώδεα, ἐκκρῆ καὶ μὴ κινδυνώδεα·
5 φυγόντες δὲ ταῦτα, σῴζονται. 126
Αἱ ἔκπυοι δὲ πλευριτικῶν καὶ ἄ-381
πυοι, χαλεπώτατοι. 127 Φοβεραὶ δὲ
καὶ εἰσὶν αὗται τὰ ἀλγήματα. 128
Αἱ ἀνώδυνοι ἀπαλμάτων πλευρίτι-382
δες χαλεπώτεραι δὲ μὴ ἀπαλμά-
των. 129 Τῶν πλευριτικῶν εἰσιν383
οὐ δρχῇ γλῶσσα χολώδης γίνε-
ται, ἑβδομαῖοι κρίνονται· οἷσι δὲ τρίτῃ ἢ
τετάρτῃ, τάδε τε σύνεστιν. 130 Πομ-384
φόλυγες δὲ ὑποπελίου γινομένης ἐ-
πὶ τῇ γλώσσης οὐ δρχῇ, εἰ σιδηρίῳ
βαφέντος ἐς ἔλαιον, χαλεπωτέρη ἡ
10 λύσις γίνεται· 131 Ὧν μὲν κρίσις ἐς
τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἀφικνεῖται,
αἷμα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πλύσει. 132
Πτύαλον δὲ οὐ τοῖσι πλευριτι-385
κοῖσι τρίταίῳ μὲν δρχόμενον πεπτό-
νεσθαι καὶ πλύσαι, θᾶσσον ποιεῖ τὰς
λύσιας· ὕστερον δὲ, βραδυτέρας.
133 Τὰ δὲ ἀλγήματα τὰ οὐ ἀπό-386
στασιν τῆσι πλευρίτισιν ὡς ἐπὶ πο-
λὺ, καφίζει μᾶλλον ἡμέρῃσι μᾶλλον, ἢ
νυκτί. 134 τοῖσι πλευριτικοῖσι
λῆσαι μὲν, κοιλίην μαλάσσεσθαι,
πτύαλα χρωματίζεσθαι, ψόφους οὐ
τῆς στέρνης μὴ γίνεσθαι, τὸ ἔρυθρον οὐ δεδιέναι·
135 τὰ δὲ τούτων ἐναντία, δυσχερέα·
136 καὶ πτύαλον γλυκαζόμενον. 137
Αἱ δὲ χολώδεες ἄμα καὶ αἱματώ-387
δεις πλευρίτιδες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ

κρί-

122 Itemque ea quæ inter po-215
tandum per tussim subemergunt : & deglutitio violenta, mala. 123 Pleuritici quibus in principio sputationes penitus purulentæ sunt, tertia die moriuntur, aut quinta. 124 Si vero has effugerint, non multo melius habentes, septima, aut nona, aut undecima suppurari incipiunt. 125 Quibus supra aurem rubor, & similiter veluti pleuritici calescunt, & alvus biliosis ac graveolentibus exturbatur, hi vigesima ac220 quadragesima die periclitantur. Ubi vero has effugerint, servantur. 126 Pleuritides siccæ ac sine sputo, difficillimæ sunt. 127 Horrendæ quoque hæ in quibus dolores supernæ sunt. 128 Pleuritides sine convulsionibus, graviores sunt his quæ cum convulsionibus fiunt. 129 Quibus pleuriticis in principio lingua biliosa fit, hi septima die judicantur : quibus autem tertia aut quarta die, circa no-225 nam. 130 Bulla sublivida oriente in lingua, in principio, qualis est ferri tincti in oleum, difficilior solutio contingit : 131 & judicatio quidem ad decimumquartum diem pervenit, sanguinem autem plerunque spuunt. 132 Sputum in pleuriticis tertia die maturari ac exspui incipiens, citiores solutiones facit : verum posterius, tardiores. 133 In doloribus 134 pleuriticorum commodum est alvum molliri, sputa colorari,230 strepitus in pectore non fieri, urinam bene procedere : 135 (His autem contraria, difficilia :) 136 itemque sputum dulce fieri. 137 Biliosæ simul & sanguineæ pleuritides, plerunque nona

aut

κρίνον) σύντελεῖσθαι ἢ ἐνδεκαταίαν, καὶ μάλιστα ὑγιάζον). 138 οἷσι δὲ τῶν πλευριτικῶν ἐν ἀρχῇ μὲν οἱ πόνοι μαλθακοί, πύματα δὲ ἢ ἑβδόμη περιξυόν). μᾶλλον πρὸς τὰς δυοκαίδεκα ἀφικνέον), καὶ ἀπύρετον σώζον). 139 κινδυνεύουσι δὲ μάλιστα ἑβδομαῖοι καὶ δυοδεκαταῖοι. 140 τοὺς δὲ δὶς ἑπτὰ φυγόντες, σώζον). 141

388 "Οσοισι δὲ πλευριτικῶν ψόφος ἐστὶ πολὺς ἐν τῷ στήθεϊ, καὶ πρόσωπον καὶ ὄψις, καὶ ὀφθαλμοὶ ἐκλελοιδόρηνται καὶ ἀχλυώδης, ἀπόλλυσι). 142

389 " Οἱ ἐκ πλευριτικῶν ἐμπυοι γιγνόμενοι, ἐν τῇσι τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀναπλύουσιν ἀπὸ τοῦ ῥήγματος. 143

390 " Πτύαλον δὲ χρὴ [ἐπὶ] πᾶσι τοῖσι πλευριτικοῖσι καὶ περιπλευμονικοῖσιν εὔπεπτόν τε καὶ ταχέως ἀναπλύεσθαι, μεμίχθαι τε τὸ ξανθὸν ἰσχυρῶς τῷ πλυάλῳ. 144 τὸ δὲ πολλῷ ὕστερον τοῦ ἐδαίης ἀναγόμενον ξανθὸν, ἢ μὴ μεμιγμένον, καὶ πολλῷ βῆχα περίχον, πονηρόν. 145 πονηρὸν δὲ πάντως καὶ τὸ ξανθὸν ἄκρητον, καὶ τὸ ὠλιόχρουν, καὶ τὸ φοιβῶδες, καὶ τὸ χλωρὸν σφόδρα, καὶ τὸ ἀφρῶδες, καὶ τὸ πελιῶδες, καὶ τὸ ἰῶδες. 146 χεῖρον δὲ καὶ τὸ ὅτῳ ἄκρητον, ὥστε μέλαν φαίνεσθαι. 147 εὐμαθὲς δὲ μὴ πολλῷ ξυμμεμιγμένον τὸ ξανθὸν, ἐν ἀρχῇ μὲν σωτήριον, ἑβδόμαίῳ δὲ ἢ πυλεογόνῳ ἧσσον ἀσφαλές. 148 αἱματώδεες δὲ λίθῳ ἢ πέλιον σὺν ἀρχῇ, κινδυνώδες. 149 πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἀφρώδεα, καὶ τὰ ξανθὰ, καὶ μέλαινα, καὶ ἰώδεα, καὶ ἐξώδεα, καὶ ὅσα ταχέως χρωματίζεται). 150 τὰ δὲ μυξώδεα καὶ λιγνυώδεα καὶ χρωματίζεται) ταχέως, καὶ ἧσσον ἀσφαλέστερα. 151 τὰ δὲ ἐν τοῖσι πέμπτης ἐς πέψιν χρωματιζόμενα, βέλτιω.

152 " Παῦ

aut undecima die judicantur, & maxime ſanantur. 138 Quibus autem pleuriticis in principio quidem dolores molles ſunt, quinta vero aut ſexta die exacerbantur, hi magis ad duodecimam perveniunt, & non valde ſervantur: 139 periclitantur autem maxime ſeptima die ac duodecima. 140 Ubi vero bis ſeptem dies effugerint, ſervantur. 141

389 Quibus pleuriticis ſtrepitus ſputi multus in pectore eſt, & facies triſtis, & oculus morbi regii colore infectus, ac caliginoſus, hi pereunt. 142 Qui ex pleuritide ſuppurati fiunt, in quadraginta à ruptione diebus expuunt. 143

390 Sputum in omnibus pleuriticis ac peripneumonicis facile ac cito expui convenit, & flavum ſputo ammixtum eſſe. 144 Quod vero longe poſt dolorem educitur flavum, aut non mixtum, & multam tuſſim inducens, malum eſt. 145 Pravum autem penitus eſt flavum meracum, & viſcoſum, & album, & rotundum, & cum virore pallidum valde, & ſpumoſum, & lividum, & æruginoſum. 146 Pejus autem aliquanto eſt id quod ita meracum eſt, ut nigrum appareat. 147 At ſanguine non multo permixtum flavum, in principio quidem ſalutare eſt, ſeptima vero die, aut poſterius, minus tutum. 148 Sanguineum vero valde, aut lividum, ſtat m in principio periculoſum eſt. 149 Prava ſunt etiam ſputa ſpumoſa, & flava, & nigra, & æruginoſa ac viſcoſa, & quæcunque cito colorantur. 150 At mucoſa ac fuliginoſa, & cito colorantur, & ſecuriora ſunt. 151 Quæ vero intra quintum diem ad coctionem colorantur, meliora ſunt.

152 Omne

152 Πᾶσι δὲ πλύελον μὴ λύον τοῦτο ἐδυσίλυτον, πονηρόν· λύον δὲ, χρήσιμον. 153 Ὅσοι δὲ μετὰ χολώδεος πυώδεις ἀναγκάσιν, ἢ χυδὸν, ἢ μεμιγμένον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πεπαρεσκευδεκαίοισι θανασίμοισιν, 154 ἢν μὴ πακὸν ἢ ἀγαθὸν ἐπιγένηται τοῖσι προγεγραμμένοισιν· ἐς δὲ μὴ, καὶ λόγον. 155 μάλιστα δὲ εἰσὶν ἑβδομαίοισιν ἀρχὴ τοῦ τοιούτου πλύελον. 156 Ἔτι δὲ ἀγαθὸν μὲν καὶ τούτοισι καὶ πᾶσι τοῖσι περὶ πλεύμονα, φέρειν ῥηϊδίως τὸ νόσημα, τοῦ ὀδυνῶντος ἀπηλλάχθαι, τὸ πλύελον δυνατὸν ἀναγκάζειν, εὔπνοον εἶναι, καὶ ἀδίψον, τὸ σῶμα ἄπαν ὁμαλῶς θερμαίνεσθαι καὶ μαλθακὸν εἶναι· 157 καὶ περὶ τοῖσιν ὕπνους, ἱδρῶτας, οὖρον, διαχώρησιν, χρηστὰ γίνεσθαι. 158 κακὰ δὲ τούτων. 159 ἐπεὶ δὴ πάντα περιγένηται τῷ πλύσματι τούτῳ τὰ χρήσιμα, σώζοιτ' ἄν. 160 εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μὴ, ἢ πλείονς τοῦ πεπαρεσκευδεκαίους βιώσεται ἀπόλοιτ' ἂν ὁ ἄνθρωπος. 161 τοῦ δὲ ἐναντίων σημείων ἐπιγιγνομένων, συντομώτερον. 162 Ὅσοι δὲ τοῖσι ἀλγήμασιν ἐν τοῖσι τόποισι τούτοισι μὴ πεπόνηνται, μήτε περὶ τὰς ἀναπύσιας, μήτε περὶ τὰς φλεβοτομίας τε καὶ διαίρεσις, ἐμπυοῦται. 163 Ὅσοισι δὲ καὶ περιπλεύμονίης δεινοτάτης περὶ τὰ ἄνω ἢ ἐς τὰ κάτω γίνοιτο, καὶ ἐκπυοῦσί τε καὶ ἐκσυρίσγουσι, καὶ τὰ περιγίνοιτο. 164 [γίνοιτο] δὲ, οἷσιν αὖ καὶ πυρετὸς καὶ ὁ πόνος περιλάβῃ καὶ τὸ πλύελον [δ'] χωρὶς καὶ λόγου, μήτε χολώδεες αἱ διαχωρήσιες, οὔλυβοί τε καὶ ἀκρηβέες γίνωνται, μήτε οὖρον πυκνόν τε σφόδρα καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον, τά τε ἄλλα σωτήρια ἔχοιεν. 165 γίνοιντο δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω, οἷσιν αὖ περὶ

152 Omne porro ſputum non ſolvens dolorem, malum eſt: ſolvens autem, bonum. 153 Quicunque vero cum bilioſo purulentum educunt, aut ſeorſim, aut permixtum, plerunque decimaquarta die moriuntur, 154 ſi non mali aut boni quippiam ex præſcriptis ſuperveniat: ſin minus, pro ratione, 155 maxime autem his quibus ejuſmodi pus ſeptima die incipit. 156 Bonum vero eſt & in his & in omnibus circa pulmonem morbis, facile ferre morbum, à dolore liberatum eſſe, ſputum facile educere, bene ſpirare, & ſine ſiti eſſe, & totum corpus æqualiter caleſcere, ac molle eſſe. 157 Et ad hæc ſomnos, ſudores, urinas, alvi egeſtiones, bonas eſſe. 158 Mala autem ſunt his contraria. 159 Siquidem igitur omnia bona ad hoc ſputum acceſſerint, ſervari homo poterit. 160 Si vero partim affuerint, partim non, non ultra decimumquartum vita producta peribit. 161 Quod ſi contraria ſigna accedant, citius etiam. 162 Quicunque vero dolores in his locis non ſedantur, neque ad exſpuitiones, neque ad venarum ſectiones, ac victus rationes, ſuppurantur. 163 Quibuſcunque autem ex peripneumonia abſceſſus circa aurem, aut ad infernas partes fiunt, & ſuppurantur ac fiſtulantur, hi ſuperſtites evadunt. 164 Fiunt autem his quibus & febris, & dolor affuerit, & ſputum pro ratione non prodierit, neque bilioſæ alvi egeſtiones, ſolutuque faciles ac meracæ fiunt, neque urina craſſa valde, & multam ſubſidentiam habens: & alia ſalutaria habuerint. 165 Fiunt autem ad infernas quidem partes, his

περὶ

45 ὑπὸ τὸ ὑποχόνδριον φλεγμονὴ γίνηται). 166 αἱ δὲ ἐς τὰ ἄνω, εἰσὶν ἀπὸ τοῦ μὲν ὑποχονδρίου λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον ἦν, δύσπνοοι δὲ πάνυ χρόνον τινὰ γινόμενοι, παύσωνται χωρὶς πεφάσεως. 167 Αἱ δὲ ἐς τὰ σκέλεα τῶν ἀποστάσεων ἐν τῇσιν ἐπικινδύνοισι πάθεσι πλευμονίησι, λυσιτελέουσι μὴ παῦσαι· 168 βέλτιον δὲ αἱ μὲν πλεῖσται πυώδεος ἀντὶ ξανθοῦ γλωρώδους. 169 μὴ χωρέοντος δὲ πλείστου καὶ λόγου μήτε δὲ ὕδρης χρησιν ὑποστάσιν ἔχοντος, κίνδυνος χωλωθῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἢ ἦν πολλὰς πρήγματα παθεῖν. 170 ὧν δὲ πλινδρομέουσιν αἱ ἀποστάσιες, πυρετῶδες παραγενόμενος, ἐν δὲ πλευάλγια μὴ χωρέοντος, κίνδυνος θανεῖν ἐν παραφροσύνῃ. 171 ὅσοι δὲ τῶν πεπλευμονικῶν μὴ ἀπεκαθάρθησαν ἐν τῇσι κρίσιν ἡμέρῃσιν, ἀλλὰ παρακόψαντες διέφυγον τὰς πεντεκαιδεκάτας, κίνδυνος ἐμπύους γενέσθαι. 172 Τῶν πεπλευμονικῶν αἱ ἐκ πλευριτικῆς μεταστάσιες, τὰ ἐξ ἀρχῆς γεγονότων ἀσφαλέστερα. 173 Τῶν δὲ σωμάτων τὰ μὲν γαῦνα (εἰσὶ δὲ καὶ πυκνὰ ἧσσον ὑπὸ τῶν πλευριτικῶν ἐν παραπλεύμονικῶν ἀπόκωπα) τῶν ἀγυμνάστων. 174 Κορύζας καὶ πταρμοὺς τοῖσι παραπλεύμονα [νοσήμασι] καὶ παραγενόμενος ἐπιγενόμενος, ποιητόν. 175 τοῖσι δὲ λοιποῖσι πταρμὸς ἐκ ἀλυσιτελής. 176 Τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, οἷσι γλῶσσα πᾶσα λευκὴ καὶ τραχεῖα γίνεται), ἀμφοτέρου φλεγμαίνει τὰ μέρεα τῶν πλεύμονος· οἷσι δὲ τὸ ἥμισυ ἐν, καθ' ὃ φαίνεται). 177 οἷσι δὲ πρὸς τῇ μιῇ κλισίῃ ὁ πόνος γίνεται), ἡ αὐτὴ πλευρὴ καὶ πλεύμονος ἡμίσεα νοσέει· 178 οἷσι δὲ πρὸς ἀμφὼ τὰς κλισίας ὁ πόνος γίνεται), αἱ αὐταὶ πλευραὶ καὶ πλεύμονος ἀμφὼ νοσέουσιν.

his quibus circa præcordia inflammatio fit : 166 ad ſupernas vero, quibus præcordium molle & doloris exors fuerit, & ubi per tempus aliquod difficulter ſpiraverint, ac citra manifeſtam cauſam ceſſaverint. 167 At abſceſſus ad crura in periculoſis inflammationibus pulmonis, omnes quidem commodi ſunt, 168 optimi autem, ſputo purulento pro flavo evadente. 169 Non procedente vero ſputo ſecundum rationem, neque urina bonam ſubſidentiam habente, periculum eſt claudum fore hominem, aut multum moleſtiarum exhibitura res eſt. 170 Si vero recurrerint abſceſſus, febre conſequente, & ſputo non proceden-275 te, periculum eſt ne moriatur ac deliret. 171 Quicunque vero peripneumonici non purgati ſunt judicatoriis diebus, ſed mente moti quatuordecim dies effugerunt, eos periculum eſt ſuppuratos fieri. 172 Peripneumoniæ ex pleuritide tranſmutatæ, ſecuriores ſunt his quæ ab initio fiunt. 173 Corpora exercitata ac denſa citius à pleuriticis ac peripneumonicis morbis pereunt quam inexercitata. 174 Graves-280 dines & ſternutationes in morbis circa pulmonem, & antecedentes, & ſuccedere, malum eſt. 175 Reliquis autem ſternutatio non incommoda eſt. 176 Peripneumonicis quibus lingua tota alba ac aſpera fit, ambæ pulmonis partes inflammatæ ſunt : quibus vero dimidium, una, juxta quam apparet. 177 Et quibus ad unam claviculam dolor fit, his ſuperna pulmonis ala una ægrotat. 178 Quibus autem ad 285 ambas claviculas dolor fit, ambæ ſupernæ pulmonis alæ ægrotant.

σίωσιν. 179 οἷσι δ' ἢν μέσην ἡ παλάμη φλεγμαίνῃ, ἡ μέση. 180 οἷσι δ' ἂν ἐς τὴν διάκρισιν ἡ διάστασις, ἡ κάτω. 181 οἷσι δ' ἂν πᾶν τὸ ἓν μέρος πονέῃ, πάντα τὰ ἐν τῷ μέρος νοσέῃ. 182 λῷον μὲν οὖν σφόδρα φλεγμαίνειν τὰ ἀορτικά, ὥστε ἀναστομοῦσθαι ἂν ἐς τὸ παλαιόν, ἀναφλέγειν δὲ καὶ τοῦτο τὸ μέρος καὶ σύμπασιν, καὶ πλεύμονα πᾶσι ἡ παλάμη φλεγμαίνειν ἔξω γίνεται. 183 τούτους δὲ σκάλεον οἱ ἀρχαῖοι βλητάς. 184 εἰ δὲ μὴ σφόδρα φλεγμαίνουσιν, ὥστε μὴ ἀναστομοῦσθαι, ἀλγηδὼν μὲν γίνεται περὶ ὅλον, καὶ μὴν ἀναφλέγειν γε, καὶ πλεύμονα ἴσχουσιν. 185 οἷσι δ' ἅπας ὁ παλαιὸς φλεγμήνῃ μετὰ τῆς καρδίης, ὥστε καὶ ἀναστῆσαι πρὸς τὴν παλάμην, ἀναφλέγειν πᾶς ὁ νοσέων, καὶ κεῖται ψυχρός τε καὶ ἀναίσθητος. 186 συνίσταται δὲ διὰ τεσσάρων, ἢ διὰ τριῶν. 187 ἢν δὲ καὶ χωρὶς ἡ καρδίης ξυμφθῇ, καὶ ἧσσον, πλείονα χρόνον ζώουσιν ἔνιοι δὲ καὶ διασταίζουσι. 188 Τοῖσιν ἐμπύοισι χειμῶνος, μάλιστα δὲ ἐκ πλευριτικῶν καὶ περιπλευμονικῶν, 189 θέρμη παρακολουθέουσι, καὶ ἡμέρῃ λεπτῇ, καὶ δὲ νύκτα συντονώτεραι, 190 καὶ πλύσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου, 191 ἱδρῶσί τε περὶ τράχηλον καὶ κλεῖδα. 192 καὶ τοῖσι μὲν ὀφθαλμοὶ κοιλαίνονται, παῖς δὲ γνάθοι ἐρεύθονται. 193 χεῖρες δὲ, θερμαίνονται μὲν διακαέως ἄκραι, καὶ τρηχύνονται, ξηραίνονται δὲ ὄνυχες, καὶ καμπτόμενοι, 194 περί τε τοὺς πόδας ἐπιθερμαίνει ἴσχυσι, 195 καὶ κατὰ τὸ σῶμα φλυκταινίδια, 196 σίτων τε ἀφίστανται. 197 τὰ μὲν οὖν χρονίζοντα τῶν ἐμπυημάτων ἴσχει τοιάδε τὰ σημεῖα. 198 τὰ δὲ σιωπῶμενα ῥηγνύμενα σημεῖα τούτων τοῖσιν ἐπιγινομένοισί τε, καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇ πόνοισι, ἅμα δὲ καὶ, ἢν τι δυσκοώτερος γένηται.

tant. 179 Quibus juxta mediam coſtam, media. 180 Quibus ad diſcriminationem, inferna. 181 At totam unam partem dolentibus, omnia juxta hanc partem dolent. 182 Siquidem igitur aortæ appellatæ, utrinque appendentes pulmonis partes, valde inflammatæ ſunt, ut ad latus aſſideant, hac corporis parte reſolvuntur, & livores foris circa coſtam habent. 183 Hos autem veteres ictos, ſive ſyderatos vocabant. 184 Si vero non valde inflammatæ ſunt, ut non aſſideant: dolor quidem fit per totum, non tamen reſolvuntur, neque livores habent. 185 Quibus vero totus pulmo inflammatus fuerit, una cum corde, ut ad latus allabatur, hi toti reſolvuntur, & jacet æger frigidus, ſenſus exors. 186 Moriturque ſecunda aut tertia die. 187 Si vero etiam ſine corde contigerit, minus diu vivunt. 188 Qui ſuppurati fiunt maxime ex pleuritide ac peripneumonia, 189 eos calores comitantur, interdiu tenues, noctu vehementiores, 190 & nihil memoratu dignum ſpuunt, 191 & circa collum ac claviculam ſudant, 192 & oculi cavi fiunt, maxillæ vero rubent, 193 digiti ſummi deterius caleſcunt ac aſperantur, ungues curvantur, ac perfrigerantur, 194 & circa pedes tumores habent, 195 & circa corpus puſtulas, 196 & abſtinent à cibis. 197 Diuturnæ igitur ſuppurationes, ſigna hæc habent. 198 Quæ vero brevi rumpuntur, ex notis ad eas conſequentibus cognoſcere oportet, & ex doloribus in principio, ſimul autem & ſi aliquanto difficilius ſpiraverit homo.

199 ῥήγνυ) ᾗ δὲ πλεῖστα τῶν ἐμπυημάτων, τὰ μὲν εἰκοσταῖα, τὰ δὲ τριακοσταῖα, τὰ δὲ πεσσαρακοσταῖα, ἢ δὲ ὡσὰς τὰ ἑξήκοντα. 200 οἷσι μὲν οὖν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇ εἵκει) σωτήριος, ἢ δὲ δύσπνοια, ἢ βὴξ μὴ πλευαλιζομένη, ὡσὰς ἢ εἰκοσιν ἢ ἐς σωτηριώτερον ὡσὰς δέχεσθαι ῥῆξιν. 201 οἷσι δὲ ἐλαφρότερα ταῦτά ἐστι, καὶ λόγῳ. 202 λογίζεσθαι δὲ τὸν χρόνον ἀφ' ὅτου ὠδύνησεν, ἢ ἔκαμεν, ἢ ἐπύρεξεν, ἢ ἐπόλιε ῥῖγος ἔλαβε. 203 ὡσὰς γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον, καὶ δύσπνοιαν, ἢ πλευαλισμόν, ὡσὰς τὸ ῥῆξαι. 204 οἷσι μὲν οὖν ὁ πυρετὸς αὐτέως ἀπογίνεται) μὴ τὴν ῥῆξιν, καὶ σίκων ἐπιθυμέουσι, 205 ἢ τὸ πύον ἀνάγεται) ῥηϊδίως, λευκὸν ἐὸν, καὶ ἄνοσμον, καὶ λεῖον, καὶ ὁμόχροον, καὶ ἀφλέγματον, 206 καὶ λίπη τὰ σμικρὰ σωιζηκότα ὑποχωρέει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σίζον) σωτήριος. 207 οἷσι δὲ πυρετοί τε ὠμοὶ ἀκολουθέουσι, καὶ δίψα, καὶ ἀποσιτίη, καὶ τὸ πύον πέλιον, ἢ χλωρὸν, ἢ φλεγμαίνοντες, ἢ ἀφρώδεες, καὶ λίπη τὰ ἐφυδρωμένα, πελιδνοῦσι. 208 οἷσι δὲ τὰ μὲν ἐπιγίνεται) οὐκ ἂν ἀποθρηνέοιεν, τὰ δὲ μὴ τούτων οἱ μὲν ἀποθνήσκουσιν, οἱ δὲ πολλῷ χρόνῳ σώζονται. 209 Οἱ δὲ μέλλοντες ἔμπυοι γίνεσθαι, πλύουσι τὸ μὲν πρῶτον ἁλμυρὸν, εἶτα γλυκύτερον. 210 Οἷσι δ' ἂν ταλαιμονὴ φύματα γίνηται, τὸ πύον ἀνάγουσιν ἐς τεσσαράκοντα ἡμέρας μὴ ῥῆξαν. 211 τούτους δὲ ὑποφθάνουσιν, ὡς τὰ πολλὰ φθίσεις γίνονται). 212 Ἐπὶ πλευρῇ ἀλγήματα στάξις ἀπὸ ῥινῶν αἵματος, κακόν. 213 Οἷσιν ἐμπύοισιν, ἐπὶ κέρτερον ἔχουσιν, δυσωδίαι τε πλυσμάτων ὠμότητα κλύζουσι, τούτους ὑποτρέπει κλύσις. 214 Οἱ δὲ πλευριτικοῖσιν ἀναπύουσιν πυώδεα,

199 Rumpuntur autem plurimæ ſuppurationes, partim vigeſima die, partim quadrageſima, partim ſexageſima. 200 Quibus igitur dolor in principio incumbit intentus, & ſpirandi difficultas, & tuſſis cum ſputatione, ad vigeſimum diem, aut citius, eruptionem expecta. 201 Quibus autem leviora hæc ſunt, juxta rationem. 202 Supputare autem oportet tempus, à quo primum doluit, aut gravatus fuit, aut febriit, aut ſi quando rigor corripuit. 203 Neceſſe eſt autem præcedere & dolorem, & ſpirandi difficultatem, & ſputationem, ante ruptionem. 204 Quibus igitur & febris ſtatim poſt ruptionem decedit, & cibum appetunt, 205 & pus facile educitur album, inodorum, leve, ejuſdem coloris, & à pituita liberum, 206 & alvus parva compacta egerit, plerunque brevi ſervantur. 207 Quos vero & febres ſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, & pus lividum, aut cum virore pallidum, aut pituitoſum, aut ſpumoſum, & alvus inſuper liquida fit, moriuntur. 208 At quibus aliqua ex prædictis acceſſerint, aliqua non, horum aliqui pereunt, aliqui multo tempore ſervantur. 209 Qui ſuppurati futuri ſunt, primum ſalſuginoſum ſpuunt, deinde dulcius. 210 Quibus in pulmone tubercula fiunt, pus educunt ad dies quadraginta poſt ruptionem. 211 Has vero tranſgredientes plerunque tabidi fiunt. 212 In lateris dolore, ſtillatio ſanguinis de naribus, mala eſt. 213 Quos ſuppuratos mitius habentes, ſputorum graveolentiæ ſequuntur, eos recidiva occidit. 214 Qui ex pleuriticis exſpuunt purulenta,

δια, ἀπέχολα, προσγύλα, ἢ πυώδεα
ὕφαιμα, ὠχρὰ ἐλαιώδεος χρόας,
ὀλέθρια. [215] ὀλέθρια δὲ καὶ οἷσι τὰ
μέλανα λιγνυώδεα πλύσιες, ἢ οἷ-
σιν [οἷον] ἀπὸ οἴνου μέλανος γίνεται
πλύσματα. [216] "Ὅστις αἷμα ἀ-
φρῶδες πλύσει, πονέοντες ὑποχον-
δρίου δεξιοῦ, ἀπὸ δὲ ἧπατος πλύσει,
καὶ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται. [217] "Οἷσι
τεμνομένοισι πύον βορβορῶδες ἔρ-
χεται καὶ δυσώδες, ἀπέλλυται ὡς τὰ
πολλά. [218] "Οἷσιν ἀπὸ δὲ πύου ἡ μή-
λη χρὼς μᾶλλον ἢ, καθαίρεται ἀπὸ πυ-
ρὸς, ἀπόλλυται ὡς τὰ πολλά. [219]
"Μετὰ πλευρῆς ἀλγήματος, μὴ
πλευριτικὸν ἦ, καὶ παραχυθέων λε-
πτῶν ἐπιφυέων, ὑγιέα φρενιτικοὶ ἀπο-
βαίνουσι. [220] "Ἐν τοῖσι καὶ πλεύ-
μονα αἱ λίθοι ἐξέρυθροι ἀποστάξιες,
πονηρόν. [221] "Μετὰ βράγχου πλύσεα
γλίσχρα, ἀλμυρώδεα, κακόν. [222]
ἢν δὲ καὶ ἐπωμήτεα καὶ σῆψις, ἐπὶ
τούτοισι κακόν. [223] τὰ ἐς τραχηλον
ἀλγήματα, τούτων ἰσχναινομένων,
ὀλέθρια. [224] "Βράγχος μετὰ βηχὸς
καὶ κοιλίης ὑγρῆς, πύον ἀνάγει. [225]
Οἷσιν ἐν περιπλευμονίῃ ἔρευ πα-
χέα ἐν ἀρχῇ, εἶτα περὶ τὰ τεταράδος
λεπτύνεται, θανάσιμον. [226] Οἱ ἐν
ξηροῖσι φλεγμονικοῖσιν ὀλίγα
πεπονα ἀνάγοντες, φοβεροί. [227] "Τὰ
ἐν τοῖσι στήθεσιν ἐρυθήματα ὑπο-
πλαίεα, γίνεται τοῖσι τοιούτοισι ὀ-
λέθρια. [228] "Πλευρῆς ἄλγημα ἐν
πλύσει χολώδεϊ ἀλόγως ἀφανιζόμενον,
ἐξίστησι. [229] "Οἱ δι' ἐμπύησιν πυ-
ρετοὶ ἀμφιλεῖ πολλούς, ἐφιδρεῖς οἱ
πολλοί εἰσι. [230] "Τοῖσιν ἐμπύοισι
κώφωσις ἠνεμένη, αἱμορραγίαι ἀ-
ναχώρησιν σημαίνει. [231] τούτοισι
καὶ τὸ τελευτῶν μέλανα διαχω-
ρεῖ. [232] "Πλευρῆς ἄλγημα
καὶ πυρετὸς χρονίης σημαίνει πύου
ἀναξύν.

ta, subbilioſa, rotunda: aut purulenta ſubcruenta progreſſo tempore, perniciose habent. [215] Pernicioſe item qui nigra fuliginoſa ſpuunt, aut quibus velut à vino nigro ſputa fiunt. [216] Quicunque ſanguinem ſpumoſum ſpuunt, dextrum præcordium dolentes, de hepate ſpuunt, & multi pereunt. [217] Quibus dum concutiuntur, pus cœnoſum & graveolens prodit, plerunque pereunt. [218] Quibus à pure ſpecillum coloratur, velut ab igne, plerunque pereunt. [219] Cum lateris dolore, non tamen pleuritico, & turbulentis tenuibus lenibus, hi phrenitici evadunt. [220] In morbis pulmonis valde rubicundæ ſanguinis ſtillæ, malæ ſunt. [221] Cum raucedine, ſputa viſcoſa, ſalſuginoſa, mala. [222] Si vero etiam quid attollatur juxta pectus, in his malum eſt. [223] Dolores ad collum his attenuatis, pernicioſi. [224] Raucedo cum tuſſi, & alvo liquida, pus educit. [225] Quibus in peripneumonia urinæ craſſæ in principio, deinde ante quartum diem attenuantur, lethale eſt. [226] Qui in peripneumoniis ſiccis pauca concocta educunt, horrenda res eſt. [227] Rubores in pectoribus ſublati, talibus pernicioſi ſunt. [228] Lateris dolor in ſputo bilioſo, præter rationem evaneſcens, menten emovet. [229] Febres intermittentes ob ſuppurationem, pleræque ſudorificæ ſunt. [230] Suppuratis ſurditas oborta, cruentam egeſtionem ſignificat. [231] His ad finem nigra prodeunt. [232] Lateris dolor cum febre diuturna, puris eductionem fore

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 601 sur 917

ἀνάξῃ. 233 " Οἱ φλεγμαίνοντες πυ- 422
κνὰ ἐς ἐμπύησιν ἔρχονται. ἀπὸ δὲ
πυρετοῦ τὸ τοιοῦτον αἰεὶ ἐς ἐμπύησιν.
234 " Οἷσιν ἐκ πλευρῆς ἀλγήματα 423
τοῦ ἀσπίου ἢ ξυγκλεισθῶσιν, ἢ ὑπὸ
τὴν καρδίαλγίην, ἰδρώδεες, ἔχοντες ὦ
σφόδρα ἄνθη, καὶ κοιλίης ὑγρὸν ἔ-
ρης, ἐκπυήματα καὶ πλεύμονα
ἴσχουσι. 235 " Τὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποιεῖ 424
ὑδρωπιώδεα σκληρά. 236 " Τὰ 425
σπάσματα μὲν πάντα ὀχληρὰ γίνε-
ται, καὶ πόνος τε ἐν ἀρχῇ σφοδρὸς παρέ-
χει, καὶ ἐξ ὑστέρου ἐνίοις ὑπομιμνήσκει.
237 δυσκολώτατα ὦ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον.
238 " Μάλιστα ὦ κινδυνώδεσιν, οἷ- 426
σιν ἔμετος αἱματώδης, πυρετὸς πολὺς,
καὶ πόνος περὶ μαζὸν, καὶ ὠδῖνες, καὶ
μελαγχολικόν. 239 οἷσι δὲ γίνε-) πάντα
ταῦτα, σφοδρῶς θνήσκουσιν· οἷσι ὦ
μὴ πάντα, μηδὲ σφόδρα, βραδύτε-
ρον. 240 φλεγμαίνουσι δὲ τὸ μακρό-
τατον ἡμέρῃσι τεσσαρεσκαίδεκα.
241 " Τοῖσιν αἱματι πλύσιος ἐπυρέ- 427
τοισιν εἶναι ξυμφέρει, καὶ βήσσῃ καὶ
πονίῃ ἐλαφρῶς, καὶ τὸ πλύσαλον παχύνεσθαι ὡς τὰς δὶς ἑπτά. 242
πυρίσσῃ ὦ, καὶ βήσσῃ, καὶ πονίῃ
σφοδρῶς, καὶ αἱματι περὶ φαῦλον αἰεὶ
πλύσι, ἀσύμφορον. 243 " Ὅσοι ἐς τὸ 428
πλευρὸν μείζονα καὶ θερμότερον,
ὅταν ἐγκλιμβάνοισιν ἐπὶ θάτερον
βάρος ἐξηρτημένον δοκέῃ, τούτοισι τὸ
πύον ἐκ ἓν ἐνὸς μέρεος ἐστι. 244
Τοῖσιν ἐμπύοισι τὸ πλεύμονα καὶ 429
κοιλίλιον πύον ὑποχωρέῃ, θανάσι-
μον. 245 " Ὅσοι τρωθέντες ἐς τὸ 430
θώρηκα, τὸ μὲν ἔξω ἓν τραύματι σ-
υγκόλλησιν, τὸ δὲ ἔσω μὴ, κιν-
δυνώδεσιν ἔμπυοι γίνεσθαι. 246
ὅσοις δὲ ἐν ἀσθενὲς ἔσωθεν ἡ ἐ-
λὴ γένηται, ῥηϊδίως ἀναῤῥήγνυ-
ται. 247 " Ἀπολλυμένων ὦ ἐκ μὲν 431
τῶν ἀπὸ πλευμονικῶν ἐμπυημά-
των

significat. 233 Horrore affecti frequenter ad ſuppurationem deveniunt. Sed & febris tales ad ſuppurationem perducit. 234 Quos ex lateris dolore cibi faſtidia ſequuntur, oris ventriculi dolore ac ſudore aliquantulum vexantur. Facie flores habente, & alvo liquidiore, ſuppurationes circa pulmonem habent. 235 Erectæ cervicis ſpirationes facit hydrops ſiccus. 236 Convulſiones omnes quidem moleſtæ ſunt, & dolores in principio intentos inducunt, & poſtea quoque aliquos commonefaciunt. 237 Verum difficillime ſunt circa thoracem, 238 & maxime periculoſæ. Quibus eſt vomitus ſanguinis, febris multa, & dolor circa mammam, thoracem & dorſum: 239 quibus hæc omnia fiunt, brevi moriuntur. Quibus autem non omnia, neque valde, tardius. 240 Inflammati autem ſunt diebus quatuordecim ad ſummum. 241 Sanguinem ſpuentibus confert, ut ſint ſine febre, & tuſſiant, ac doleant leviter, & ut ſputum tenue fiat ad dies bis ſeptem. 242 Febrire vero & tuſſire, ac dolere pertinaciter, & ſanguinem recentem ſemper ſpuere, incommodum eſt. 243 Quibus latus ſublevatum in tumorem ac calidius eſt, & inclinatis in alterum, gravitas aliqua impendere videtur, his pus ex una parte eſt. 244 Suppuratis pulmonem per alvum pus ſecedere, lethale eſt. 245 Quicunque vulnerati in thoracem, externa vulneris parte ſanati ſunt, interna non, periclitantur ne ſuppurati fiant. 246 Quibus autem debilis inducta eſt intus cicatrix, facile refringitur. 247 Ex peripneumonicis ſuppurationibus ſenio-

res

των οἱ γεραιότεροι μᾶλλον, οὐκ ἦ τῶν λοιπῶν οἱ νεώτεροι. 248 " Τῶν ἐμ- 432
πύων οἷσι σφομβώδεσιν ὑπὸ τῶν ὤμων πολὺς γίνε) ψόφος, ἔλασσον ἔχου-
σι πύον, ἢ οἷσιν ὀλίγος ' δύσπνοωλέ-
ροισιν ἐοῦσι, καὶ δυσχροωλέροισιν. 249
οἷσι ἦ ψόφος μὲν μηδὲ εἷς ἐγίνετο, 433
δύσπνοια ἦ ἰσχυρὴ & ὄνυχας πέλιοι,
πλῆρες ἔτοί εἰσι πύου, & ὀλέθριοι.
250 " Ὅσοι ἀφρῶδες αἷμα ἐμέου- 433
σι, πόνος μὲν ἐόντω κάτω ὑπ' ἀλ-
φεάλμαθος, ὑπὸ ἦ πλεύμονος ἐ-
μέουσι. 251 καὶ οἷσι μὲν ἡ μεγάλη
φλὲψ ἐν αὐτῷ ῥήγνυται, πολύ τε
ἐμέουσι καὶ ἐσὶν ἐπικίνδυνοι· οἷσι
ἦ ἡ ἐλάσσων, ἔλασσόν τε ἀνάγουσι,
καὶ ἐσὶν ἀσφαλέστεροι. 252 " Τῶν 434
φθισικῶν οἷσιν ἐπὶ ἦ πυρὸς ὄζῃ τὸ
πύαλον κνίσης βαρὺ, καὶ αἱ τρίχες
ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, ὑπόλυσιν).
253 " Τῶν φθισικῶν οἷσιν ἐπὶ ἦ- 435
λασσαν πλύουσιν ἐς τὸν πυθμένα
βαδίζῃ τὸ πύον, ὀλίθριον σημῆ-
μα. 254 ἔστω ἦ ἐν χαλκῷ ἡ ἠέλασ-
σαν. 255 " Ὅσοισι τῶν φθισικῶν αἱ 436
τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, ὑπὸ
ἀλφοίης ὑπόλυσιν). 256 καὶ ὅσοισι
φθισικοῖσι ἐπιγίνε) ἀλφοίη,
θνήσκουσιν. 257 " Αἱ ἐν φθινώδεσιν 437
ἐπιχέσιες πλυάλων ἐξισᾶσι ληρω-
δῶς. 258 αἱμοῤῥοίδων τε ἔθεσιν ἐλπὶς
ἐπιφανῆναι. 259 " Φθίσιες ἐπικιν- 438
δυνόπατοι), εἴτε ὑπὸ ῥήξιος φλεβῶν
τῶν πνευμόνων, καὶ ὑπὸ κοιλίης ἦ ὑπὸ
κεφαλῆς. 260 " Τῶν ἦ ἡλικιῶν ἐπι- 439
κινδυνότατοι) αἱ ἀπὸ φθίσιος ὑπὸ ὀκλω-
κοντάδος καὶ ἐτέων, μέχρι πέντε & τεσ-
σαράκοντα. 261 " Τὰ κνησμώδεα σώμα- 440
τα μὴ κοιλίης ἐούσιν ἐν φθισικοῖ-
σι, κακόν. 262 " Ἐπὶ τῆσι φθινώ- 441
δεσιν ἕξεσι μὴ πυρέσσῃ ἐς ἕλκα καὶ ὀ-
δόντας ῥέον, μέλαν ἐπιφαινόμενα, κα-
κόν. 263 " Ἐπὶ πᾶσιν ὑποχόνδρια 442
μετέωρα,

niores magis pereunt, ex reliquis juniores. 248 Quibus ſuppuratis dum concutiuntur, multus ſtrepitus de humeris fit, minus puris habent hi, quam quibus paucis, ſi difficilius ſpirent & meliorem colorem habeant. 249 Quibus autem ſtrepitus quidem nullus fit, verum difficultas ſpirandi fortis, & ungues lividi, hi pleni ſunt pure, & pernicioſe habent. 250 Qui ſpumoſum ſanguinem vomunt, dolore infra ſeptum tranſverſum non exiſtente, de pulmone vomunt. 251 Et quibus quidem magna in ipſo vena rumpitur, multum vomunt & in periculo verſantur: quibus vero minor, minus educunt, & ſecuriores ſunt. 252 Quibus tabidis ſputum in igne gravem nidorem olet, & capilli de capite fluunt, pereunt. 253 Quibus tabidis in mare expuentibus, pus ad fundum fidit, brevi pereunt. 254 Sit autem mare in æneo vaſe. 255 Quibus tabidis capilli ex capite defluunt, à profluvio alvi moriuntur. 256 Et quibus tabidis alvi profluvia accedunt, moriuntur. 259 In tabeſcentibus ſputa ſuppreſſa, mentem ad nugas garriendas emovent. 258 His ſpes eſt hæmorrhoidem apparere poſſe. 259 Tabes periculoſiſſimæ ſunt, à ruptione venarum craſſarum, & à defluxu de capite. 260 Ætates periculoſiſſimæ ſunt ad tabem, ab anno decimooctavo, uſque ad trigeſimumquintum. 261 Pruriginoſa corpora poſt alvum ſuppreſſam, in tabidis mala ſunt. 262 In habitibus tabeſcentibus cum febre, fluxiones ad gingivas & dentes comparentes, malæ ſunt. 263 In omnibus in tumorem elevata præcordia, mala

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 603 sur 917

μελίωσα, κακόν· 264 κάκιστον δὲ ἐπὶ
τοῖσι φθισικοῖσιν. 265 " ἐπὶ [δ]τοῖ- 443
σιν [οὐκ] ἔτ' μακρῶν τελευτῶσιν, ὀ-
λέθριον. 266 ἔνιοι δὲ καὶ τελείων
ἐπιῤῥήγνυσι. 267 " Τὰ ἀμυχώδεα 444
ἐξανθίσματα φθίσιν ἔξιος σημαί-
νει. 268 " Οἱ δύσπνοοι συνεχέοντες, 445
πολλὰ ἄπεπτα ἀναῤῥήγνυσι ἐν φθίσει,
ὀλέθριοι. 269 " Οἷσιν ἡπατικοῖσι 446
πολὺ πίαλον αἱματώδες, εἶτε
σὺν πύῳ, εἶτε χολώδες ἄκρη-
τον, ὀλέθριον σφόδρα. 270 " Ἐφ' 447
ἡπατικῷ τὴξις ἅμα βράγχῳ, κα-
κόν· ἄλλως τε κἀν ὀλίγῳ ἐπιοῦσα. 271
" Οἱ καθ' ἧπαρ ὀδυνώδεες, κερ- 448
δαλεηκοὶ, καρώδεες, ῥιγώδεες,
438 κοιλίαν παρηχώδεες, λιπαροὶ, ἀ-
πόσιτοι, ἐφιδρῶντες πολλῷ, πυώ-
δεα καὶ κοιλίῃ ἀφιέντες. 272
" Τοῖσιν ἧπαρ ἐξαπίνης ἐπιοδυ- 449
νῶσι, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει.
273 "" Ὅσοι δὲ ἀφρῶδες αἷμα πτύ- 450
σι, ποιέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν,
ἀπὸ δὲ ἥπατος πτύουσι, καὶ διήκου-
σιν. 274 " Οἷσιν ἧπαρ καυθῆσιν 451
οἷον ἀμόργη ἔοικεν, θανάσιμον.
275 " Οἱ δὲ ὕδρωπες οἱ ἐκ τοῦ ὀξέος
5 νοσημάτων ἐπίπονοι γίνονται καὶ
ὀλέθριοι. 276 ἄρχονται δέ, οἱ μὲν πλείους
μὲν ἀπὸ τῶν κενεώνων, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ δὲ
ἥπατος. 277 τοῖσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν
κενεώνων ἀρχομένοισιν οἱ πόδες οἰ-
δέουσι, καὶ ἀλφοῦσιν πολυχρόνιοι
γίνονται, καὶ λαπάζουσιν
κοιλίαν, οὐδὲ τὰς ὀδυνὰς λύουσιν
τὰς ἐξ ὀσφύος καὶ κενεώνων. 278
ὅσοισι δὲ ἀπὸ δὲ ἥπατος, βὴξ τε
καὶ θυμὸς ἐπίπονοι, καὶ οἱ πόδες
οἰδέουσι, καὶ ἡ κοιλίη σκληρὴ ἀλφο-
δέουσι καὶ ὡς ἀνάγκῃ, οἰδή-
10 ματά τε ἀμφὶ ὠσὶν γίνεται,
τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ'
ἀριστερὰ, καὶ πάλιν καθαπαύε-
ται.

sunt, 264 in tabidis autem peſſi-
ma. 265 Ex his qui diutina ta-
be pernicioſe conſumpti ſunt,
266 aliqui ante finem rigore ap-
prehenduntur. 267 Puſtularum
eruptiones velut ferro lancina-
tæ, habitus tabem ſignificant.
268 Difficulter ſpirantes ex pu-
tredine, multa cruda educentes
in tabe, pernicioſe habent. 269
Quibus hepaticis multum eſt
ſputum cruentum, ſive ſubpu-
tridum, ſive bilioſum meracum,
ſtatim pernicioſum eſt. 270 In
hepatico colliquatio cum rauce-
dine, malum, tum alias, tum
ſi aliquantum tuſſiat. 271 Hepar
dolentes, os ventriculi dolentes,
ſoporoſi, rigorem habentes, &
alvum turbatam, tenues, ci-
bum averſantes, multum ex-
ſudantes, purulenta per alvum
egerunt. 272 Hepar derepente
circumcirca dolentibus, febris
accedens dolorem ſolvit. 273 Qui
ſanguinem ſpumoſum ſpuunt,
præcordium dextrum dolentes,
de hepate ſpuunt, & moriuntur.
274 Quibus hepar uſtis, velut
amurca prodit, lethale eſt. 275
Hydropes ex morbis acutis do-
loroſi fiunt, ac pernicioſi. 276
Incipiunt autem plerique à late-
rum mollitudine, aliqui etiam
ab hepate. 277 His igitur qui-
bus à laterum mollitudine ini-
tium ſumunt, pedes tument,
& alvi profluvia diuturna ſe-
quuntur, alvum non mollien-
tia, neque dolores ex lumbis &
laterum mollitudine ſolventia.
278 Quibus vero ab hepate, tuſ-
ſis adhuc prompte oboritur, &
pedes tument, & alvus dura
egerit, eaque ad neceſſitatem
coacta, & tumores circa ipſam
fiunt, partim in dextera, par-
tim in ſiniſtra, & rurſus ſedan-
tur.

τευ. 279 ''Επὶ τοῖσι ξηροῖσι ὑδρω- 453
πιώδεσι τὸ στραγγέλικὸ, μοχθη-
ρόν. 280 φλαῦρον ϗ κ) τὰ μικρὰς
ὑποστάσιας ἔχοντα. 281 ''Τοῖσιν ὑ- 454
δρωπιώδεσιν ἐπιληπτικὸν ἐπιγε-
νόμενον, ὀλέθριον. 282 ἄλλως τε
[κ)ὼ ἐπὶ] σημείων μοχθηρῶν αἱ
κοιλίαι ἐξυγραίνον). 283 ''Εν τοῖσι 455
χολώδεσι κοιλίη παραχώδης, δια-
διδοῦσα σμικρὸν γονοειδέα μυξώ-
δεα, κ) πόνον περὶ ἤτεον ἐμποιέον-
τα, κ) οὖρα μὴ εὐλύτους ἰόντα, ἐς ὕ-
δρωπα· ἀποτελοῦσι ἐκ τῶν τοιούτων.
284 '' Υδερικῶν πυρετώδη ἦρον 456
μικρὸν κ) τὰ οὖρα μέλανα, ὀλέθριον.
285 ''Επὶ ϗ ὑδέρῳ ἀρχομένῳ διάῤ- 457
ροια γλυκεῖα ὑδατώδης, χωρὶς ἀ-
πεψίης, λύει τὸν νέσον. 286 ''Τοῖσι 458
ξηροῖσιν ὑδρωπιώδεσι περιημέ-
νοισι τρόφοι περὶ τὸ λεπτὸν ἐμπί-
πτοντες, κακόν. 287 '' Τὰ ἐξ ὑδρω- 459
πικῶν ἐπιληπτικὰ, ὀλέθρια. 288
''Υδρωπα περὶς γεροπέιλιν ἐνδιδοὺς 460
κ) παλινδρομέων, ἀνέλπιστος. 289
''Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσι, κ) φλέβας 461
ἐς κοιλίλιν ῥαγέντος ϗ ὕδατος, λύ-
σις. 290 ''Δυσεντερίη ἀκμάζουσα ἐπι- 462
σταθεῖσα ἀπόστασιν ἐν πλευροῖσιν, ἢ
ἀρθρίτισιν, ἢ ἐν ἄρθροισι ποιεῖ.
291 ἢ ἐρυθρὴ μὲν χολώδης ἐν ἄρθροισιν,
ἡ ϗ αἱματώδης ἐν πλευροῖσιν ἢ
ἀρθρίτισιν; 292 '' Δυσεντερικῆ- 463
σιν ἔμετος χολώδης ἐν ἀρχῇ, κακόν.
293 ''Οἵσιν ἐκ δυσεντερίης ὀξείης ἐς 464
πυώδεα ἥκει, τὸ ὑγρὸν τὸ ἐφιστάμε-
νον ἐκλευκον ἔσται κ) πολύ. 294 '' Τὰ 465
δυσεντεριώδεα, ὑπέρυθρα, ἰλυώ-
δεα, λαῦρα μεμιγμένα, ἐπὶ
φλεγμοδέσιν ἐξερύθροισι χρώμασι
λυόμενα, ἐλπὶς σημαίνει. 295
''Δυσεντερίη ἀρθριώδεσι μὲν μεγ- 466
κρὴ, χρήσιμον· μακρὴ ϗ, πονηρόν.
296 λήγουσης γὰρ, εἰ ὕδερωπες ἢ λίθι-

τερίαι

tur. 279 'In hydropicis ſiccis, urinæ ſtillicidia, mala. 280 Malæ etiam urinæ, parvas ſubſidentias habentes. 281 Hydropicis comitialis morbi affectiones accedentes, perniciosæ ſunt, 282 & inter ſe ſigna prava ſunt, & alvos humectant. 283 In biliosis alvus turbata, egerens parva genituræ ſimilia, mucoſa, & dolorem circa pubem inducentia, & urinæ non facile ſolubiles prodeuntes, ex talibus in hydropem deſinunt. 284 'Hydropico febrienti, urina parva, & turbata, pernicioſa eſt. 285 In aqua inter cutem incipiente, alvi profluvium aquoſum obortum, citra eruditatem, morbum ſolvit. 286 In hydrope ſicco ſui ſignificationem præmittente, tormina circa inteſtinum tenue incidentia, mala ſunt. 287 Ex hydropicis comitiales, pernicioſi. 288 Hydrops qui ad curationem remiſit recurrens, deſperatus eſt. 289 Hydropicis, circa venas 'aqua, in alvum prolapſa, ſolutio fit. 290 Dyſenteria intempeſtive ſuppreſſa, abſceſſum in coſtis, aut viſceribus, aut in articulis facit. 291 Num igitur bilioſus abſceſſus in articulis, ſanguineus in coſtis aut viſceribus fit? 292 Dyſentericis vomitus bilioſus in principio, malus eſt. 293 Quibus ex dyſenteria acuta, humor ad purulentiam devenit, his id quod ſuperſtat, valde album ac multum erit. 294 Dyſentericæ, 'ſubrubræ, limoſæ, largæ egeſtiones alvi, in flammeis valde rubicundis coloribus ſolutæ, inſaniæ timorem inducunt. 295 Dyſenteria non longa ſplenicis commoda eſt, longa vero mala: 296 deſinente enim, ſi hydropes,

τερίῃ γίνονται, θανάσιμον. 297 " Ἐν λεπτεριακοῖσι μὴ θηρίων ὀ- 467
δυνίῃ τρόφῳ λυόμενοι, τὰ φλεβία ἐρύθρα μᾶλλον ἐλίζουσιν. 298 ἐκ τούτων λίπτα ἐξέρυθρα φλυκταινώδεα. 299 ἐφιδρώσαντες δέ τοι ἀφροντιστοῦσιν εἰς μάξιν. 300 " Οἱ 468
δὲ λεπτεριώδεσι μακροῖσιν ἅμα θηρίοισι τροφώδεες, ὀδωνώδεες, λυομένων ἐποιδέουσι. 301 τὸ ἐπιρρίγεσι τούτοισι κακόν. 302 " Λεπτε- 469
ρικὰ μὴ δυσεντερίης ἢ πλοιρῇσι τῇ κοιλίῃ, ἐς φθίσιν ἀποτελοῦσι. 303 " Εἰλεώδεσιν ἐμέσι ἢ κώφωσι, 470
κακόν. 304 " Κύστις ἢ σκληραὶ τε 471
καὶ ἐπώδυνοι πάσῃσι μᾶλλον κακόν· κάκιστον δὲ πυρετῷ συνέχῃ. 305 ἢ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων πόνοι ἱκανοὶ ἀνελεῖν. 306 ἢ κουφίσῃ τελέοισιν ἐπὶ πάνυ ἀφεροῦσιν. 307 λύει δὲ τούτους ἔρον πυῶδες ἐλθὸν, λευκὸν καὶ λεῖον ἔχον ὑπόστασιν. 308 μὴ λυομένων δὲ τούτων, μήτε τῆς κύστεως λαπαστομούσης ἐν τῇσι περιτονίῃσι φλεβίδιον, 309 ἐλπὶς ἀποθνήσκειν τὸν νοσέοντα. 309 μάλιστα δὲ γίνεται τοῦτο τοῖσιν ἀπὸ ἑπτὰ ἐτέων μέχρι πεντεκαιδέκα. 310 " Οἱ λιθιῶντες 472
ἀκριβέως ἐσταλμένοι, ὥστε τὸν λίθον μὴ ἀποπίπτειν ἐς τὸν οὐρητῆρα, ῥηϊδίως οὐρέουσιν. 311 " Οἱ- 473
σι δὲ φῦμα περὶ τὸν κύστιν ἐστὶ τὸ παρέχον τῷ δυσουρίῃ, παντοίως ἀκριβεσταλμένοι ὀχλέονται. 312 λύσις δὲ τούτοις γίνεται, πύον ῥηχθὲν. 313 " Οἷσι λευκὴ 474
τὸ οὖρον ἀποπίπτον ἐς τὸ αἰδοῖον, κρυφηδὸν οὐρέουσι. 314 " Ἐπὶ 475
φραγμῷ εἰλεὸς ἐπιγιγνόμενον ἑβδομαίοις ἀποκλύζει, ἢν μὴ, κυριῇ ἐπιγιγνομένου, ἀθρόον οὖρον ἔλθῃ. 315 " Νάρκη καὶ 476
σφυ-

aut inteſtinorum lævitates fiunt, lethale eſt. 297 In inteſtinorum lævitatibus, cum animalculis, dolores tormine ſoluti, partes circa articulos tumefaciunt, 298 ex talibus ſquamulæ rubicundæ puſtuloſæ : 299 hi ubi exudarunt, velut flagris cæſi rubefiunt. 300 Qui in longis inteſtinorum lævitatibus, una cum animalculis, tormina patiuntur, & doloribus afficiuntur, his ſolutis intumeſcunt. 301 Inſuper rigere his malum eſt. 302 Inteſtinorum lævitates cum ſpirandi difficultate, & lateris punctura, in tabem definunt. 303 Volvuloſis vomitus, & ſurditas, malum. 304 Veſicæ duræ & dolentes, omnino quidem malæ ſunt, peſſimæ vero cum febre continua. 305 Nam dolores ab ipſis veſicis, ad occidendum ſufficiunt, 306 & alvi his non valde egerunt. 307 Solvit autem hos urina purulenta prodiens, albam ac lævem ſubſidentiam habens. 308 His vero non ſolutis, neque veſica molleſcente, in primis circuitibus, ægrum moriturum eſſe timor eſt. 309 Fit autem hoc maxime à ſeptem annis, uſque ad decimumquintum. 310 Calculoſi ita figurati, ut lapis ad urinarium meatum non illabatur, facile mingunt. 311 Quibus tuberculum eſt circa veſicam, quod mingendi difficultatem inducit, ad omnis generis figuras vexantur : 312 hujus autem ſolutio fit, pure erumpente. 313 Quibus urina clandeſtine allabitur ad pudendum, exolvuntur deſperati. 314 In urinæ ſtillicidio volvulus accedens, ſeptima die perimit, ſi non febre accedente urina acervatim prodeat. 315 Torpores, &

ſenſus

ἀναισθησίαι γινόμεναι τῶν ἐθῶν, ἀποπληκτικῶν συμβησομένων σημεῖον. 316 " Ὅσοι ὀπὸ τρώματος ἀκρωτήριον γίνονται ἢ σώματος, πυρετῷ μὲν ἐπιγινομένῳ χαλεπῷ, ὑγιάζονται· 317 μὴ γινομένῳ δέ, ἀποπληκτικοὶ γίνονται) τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερά. 318 " Ἀποπληκτικοῖσιν αἱμορροΐδες ἐπιγινόμεναι, χρήσιμον. 319 ψύξιες ἢ κατάψυξις, πονηρόν. 320 " Ἐν τοῖσιν ἀποπληκτικοῖσιν ἐπὶ τῇ δυσφορίῃ καὶ σύματος ἱδρὼς ἐπιγινόμενος, θανάσιμον. 321 ' Ὁκόσοι αὐτοῖσι ἢ πάλιν τούτοισιν ἄνω πυρετὸς ἐπιγένηται, λύσις. 322 " Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως ἐπιπυρετώσαντα χρόνον, ὀλέθρια. 323 " Οἷσιν ἐκ πυὸς ἀῤῥώστης ἐς ὕδερον τρέπεται), τούτοισι κοιλίαι ξηραὶ σκυβάλοισιν ἐχόντων μὴ τρηχέσι μυξώδεσι καὶ ὕδατι ὁμοίῳ καλῷ. 324 Διαθλάσεις τε περὶ ὑποχόνδρια, καὶ πόνοι καὶ ἐπιτάσιες τρέπουσι περὶ κοιλίην, καὶ πόνοι περὶ κενεῶνας, καὶ τρέπει τὰς ῥαχιαίας μύας σπασμοῦσθαι. 325 πυρετοί τε καὶ δίψαι, καὶ βῆχες ξηραὶ τρέφουσι καὶ λαβάς, καὶ δύσπνοιαι τρέπουσι τὰς κινήσιας, καὶ σκελέων βαρύτης, πλέων τε ἀφιστᾶσι, καὶ ὀλιγοσιτίαι καὶ μικρὰ πλεονεῖται. 326 " Τὰς λύκῳ φλεγμαίνουσας διαφόρησις παύει. 327 αἱ μὲν σιγῆς ἀθυμίαι καὶ ἀπανθρωπίαι ἐπιφερόμεναι αὐτῶν κατεργαστικαί. 328 " Οἷσιν ὀκόσοι φόβου μὲν καὶ ψύξιος ἐξίστανται, πυρετοὶ μεθ' ἱδρώτων, καὶ ὕπνοι οἱ παύνυχοι τοῦτο λύουσιν. 329 " Ἐκ μανίης ἐς βράχος μὲν βῆχας ἀπαλλαγῆς. 330 ' Ἐν τοῖσι μανικοῖσι ἀπαλλαγὲς τρέπεται ἀμαυρώσι

sensus stupiditates, præter ' morem contingentes, futuræ syderationis signum sunt. 316 Qui ex vulnere impotentes fiunt corpore, febre quidem accedente citra rigorem sanantur: 317 non autem accedente, syderati fiunt dextra aut siniſtra parte. 318 Syderatis si hæmorrhoides accedant, utile est. 319 Si vero frigiditates & torpores, malum. 320 In syderatis ex spiritus ægra latione, sudor accedens, lethale. 321 Rursus autem in his ipsis si febris accedat, solutio fit. 322 ' Syderationes derepente exolutorio modo contingentes, febre insuper temporis progressu accedente, pernicioſæ sunt. 323 Quibus ex aliqua ægritudine, ad aquam inter cutem res devenit, his alvi siccæ excrementa caprini stercoris pilulis similia egerunt, cum eliquatione mucosa, & urina non bona: 324 & distentiones circa præcordia, & dolores ac tumores circa ventrem, & dolores circa laterum mollitudinem, & ' juxta spinæ musculos accidunt: 325 febres item, & sitis, & tusses siccæ sequuntur, & circa motus spirandi difficultas, & crurum gravitas: & à cibis abstinent, & paucis ingestis explentur. 326 Hydropas (leucophlegmatias appellatos) alvi profluvium sedat. 327 At triſtitiæ cum silentio, & hominum aversationes, leniter eo modo affectos occidunt. 328 Qui ex timore cum perfrigeratione mente moventur, febres cum ' sudoribus, & somni vocem aliquantum intercipientes, hæc solvunt. 329 Ex insania ad raucedinem, cum tussi, fit discessus. 330 In furioſis convulsio accedens, dissipationem

ρωσιν ἴσχει. 331 " Αἱ σιγῶσαι ἀκ- 486
στάσιες ἀχ ἡσυχάζουσαι, ὄμμασι
ἀδιόλεπτοι; πνεῦμα ἔξω ἀνα-
φίεσαι, ὀλέθριαι. 332 ποιέουσι δὲ
καὶ ῥιγώδεας πολλὰς χρόνια. 333 ἀτὰρ
καὶ σκοτώδεας ἤτοι. 334 οἵσι δὲ
ἐπὶ πλεῖστον κοιλίης ἔτω πυρε-
ξαίνων), ἀδὲ κρίσιν μέλαιναι διέρ-
χεται. 335 " Οἵσιν ὑκειγνῦσι, χλι- 487
μῶν ἐόντι, ἀδὲ τὴν ὀσφὺν
ψυχρότης καὶ βάρος ἀπὸ βρα-
χέος ἀποφάσιος, καὶ κοιλίης
ἐπίσχεσις, τὸ ἄνω κοιλίης ὑπηρε-
τέουσης, ἰσχιὰς, ἢ περόνων πόνος,
ἢ στραγγουρίη τάχα ἂν συμβαίνοι.
336 " Οἵσι τὰ κάτω κακῶται, 488
κνησμῶν ἐγγενομένων ἔμπροσθεν
ἰσχυρῶν, τούτοισιν ἀμμώδεες ἔρυσι
γίνεται καὶ ὑφίσταται. 337 τοῖσι δὲ
ὀλεθρίοισιν αὐτῶν ἡ διάνοια ἀπο-
ναρκᾶται. 338 " Οἱ τὰ ἄκρα 489
φλυκταινώδεα ἐξερύθροισιν ἐπι-
πολαίοις, ἐπιῤῥιγώσσουσιν, ἤτοι
κοιλίας καὶ βουβῶνας ἀμφοινίσ-
σουσι), εἶτα πληγῆσιν ἐπωδυνίοισι,
καὶ ἀποθνήσκουσι. 339 " Τὰ ἰκτε- 490
ρώδεα ἢ παίνυ τι ἐπιμανόμενα.
340 οἵσι ἰ λύσσης, κοιλίαι καὶ ῥη-
γνυῦσι). 341 οἵσι δὲ κοιλίης ἐπί-
σχεσις, ἤτοι σκληρόν). 342 " Τὰ 491
δὲ πολυῤῥὸν ἀλγήσαντα ἐν πυρε-
τοῖσιν ἰσχνὰς ἐποίησε, ἄσημα,
φλεβοτομίη βλάπτει· καὶ ἀπόσι-
τος, καὶ ὑποχόνδριον μείουρον. 343 καὶ ἐν καύσῳ ψυχῇ σὺν
ἀπύροις νεναρκόμενοι αἰφνίδιοι
ἀφαιρέσις βλάπτει. 344 καὶ δο-
κέοντες δὲ ἐπιφέρεσθαι ἔχειν, ἤ-
τοι θνήσκουσι. 345 " Κεφαλὴν 492
καὶ πόδας καὶ χεῖρας καὶ
ψύχεσθαι, κοιλίης καὶ πλαγίων
θερμῶν ἐόντων, κακόν. 346 βέλ-
τιστον δὲ ἁπάντων ὁμοίως τὸ σῶμα
θερ-

facit. 331 Mentis emotiones taciturnæ, non quiescentes, oculis circumspicientes, spiritum extra efferentes, perniciosæ sunt. 332 Faciunt autem & leves syderationes diuturnas. 333 Sed & ita affecti ad insaniam deveniunt. 334 Qui vero in ventris turbatione ita exacerbantur, his nigra circa judicationem prodeunt. 335 Quibus sanis hyeme circa lumbos frigiditas, & gravitas ex levi causa, & alvus suppressa, superno ventriculo probe officium suum præstante, his coxendicum morbus, aut renum dolor, aut urinæ stillicidium fortassis contigerit. 336 Quibus infernæ partes affliguntur, pruritibus antea fortibus obortis, his arenosa urina fit, & supprimitur. 337 Qui vero ex his pernicioso habent, his mens obtorpescit. 338 Qui circa articulos rubicundas in superficie pustulas habent, insuperque rigorem, hi circa ventrem & inguina rubefiunt, velut ex plagis dolorosis, & moriuntur. 339 Morbo regio affecti, non ita subtili sensu præditi, 340 quibus singultus sunt, his alvi erumpunt. 341 Fortassis autem & suppressio fit, hi viridanti pallore inficiuntur. 342 Dolores juxta latus, in febribus tenuiter consistentes, citra notas, venæ sectio læserit, sive cibum aversetur æger, sive præcordium sublime habuerit: 343 & in perfrigeratione, non sine febre torpidos, sanguinis detractio lædit: 344 & putantes se melius habere, hi moriuntur. 345 Caput & pedes, & manus perfrigerari, alvo & lateribus calidis, malum est. 346 Optimum autem est, totum corpus simi-

θερμόν τε εἶναι καὶ μελανικόν. 347 ''Σκέψις δὲ ῥηϊδίως χρὴ τὸν νοσέοντα, καὶ ὧν τοῖσι μείλιον ἐσμῆσιν ἐλαφρὸν εἶναι. 348 βαρύτης δὲ ὅλου τοῦ σώματος, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν, πονηρόν. 349 ἐς δὲ καὶ πρὸς τὴν βάρος πέλιοι γίγνονται οἱ δάκτυλοι καὶ οἱ ὄνυχες, ταλησίον ὁ θάνατος. 350 μελαγχόλου δὲ ἀποστάσιος ἧσσον ὀλέθρια τὰ πελίδνα. 351 ἀλλὰ τὰ λοιπὰ θεωρέειν. διὰ μὲν γὰρ πίλεως φέρη τὸ νόσημα, καὶ ἄλλό τι τῶν χρησίμων ὑποδέκνυσι, τὸ νόσημα ἐς ἀποστασιν τρέπεται, καὶ τὰ μελαινόμενα τοῦ σώματος ἀποπίπτει. 352 ''Ορχεις καὶ αἰδοῖον ἀνεσπασμένα πονηρὸν σημαίνει. 353 ''Φῦσαν δὲ ἀδόκητος διεξιέναι, βέλτιον. [καὶ] ἀδόκητος διεξιέναι, βέλτιον. 354 κρέσσον δὲ καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, ἢ αὐτὸ ἀνελίσσεσθαι. 355 καί τι καὶ ἤν τις διελθόντος σημαίνει πόνον καὶ ἀδιαφορασύνην, διὰ μὴ ἐκὼν ἄν τις ποιήσαι τὴν ἄφιξιν τοῦ φύσης. 356 ''Ελκος πέλιον καὶ ξηρὸν ἢ χλωρὸν ἀνόμοιον, θανάσιμον. 357 ''Ανάκλισις βελτίστη μὲν, ὡς εἰ ὑγιαίνων τις κατάκειται. 358 ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, τὰ σκέλεα συντεταμένον, σὺν ἀσθενίῃ. 359 ἐς δὲ καὶ κατηρρέος ἀποπίπτει ἐπὶ πόδας, χεῖρον. 360 θανάσιμος δὲ καὶ κεχλιώτης, καὶ καθεύδειν αἰεί, 361 καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κάμπτα συγκεκαμμένα τε εἶναι ἰσχυρῶς καὶ ἀλλοπαλίμπτα. 362 τὸ δ' ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι, οἵοισι μὴ σωφρονέουσι, παραφρονέοντα σημαίνει, καὶ πόνους περὶ κοιλίην. 363 πόδας δὲ γυμνοὺς ἔχειν καὶ χεῖρας, μὴ θερμὸν ἐόντα ἰσχυρῶς, καὶ τὰ σκέλεα διεζευγμένα, κακόν· ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. 364 ἀνακαθίζειν δὲ βέλτιον, κακὸν δὲ τοῖσιν ὀξέσι· μάλιστα δὲ ὃν ''πεπ-

similiter calidum ac molle esse. 85 347 Converti autem convenit facile ægrotum, & in attollendo se levem esse. 348 At gravitas totius corporis & manuum ac pedum, mala est. 349 Si vero etiam ad gravitatem lividi fiant digiti ac ungues, mors propinqua est. 350 Si vero penitus nigrescant, minus pernicioſi sunt lividis. 351 Verum etiam alia considerare oportet. Si enim facile fert morbum, & aliud quoddam ex bonis signis subindicat, morbus ad abscessum 90 vertitur, & partes corporis nigrefactæ decidunt. 352 Testes & pudenda revulsa, malum significant. 353 Flatum sine strepitu ac crepitu prodire, optimum est. 354 Melius autem est & cum strepitu exire, quam isthic revolvi, 355 etiamsi tali modo progressus, dolorem, & desipientiam significet: si non volens homo ultro flatum ita emittat. 356 Ulcus lividum & siccum, aut cum virore pallidum, lethale est. 357 Decubitus opti- 95 mus est, velut quis sanus solitus fuit. 358 At supinum jacere, cruribus extentis, bonum non est. 359 Si vero etiam delabatur pronus ad pedes, deterius est. 360 Lethale autem est & hiare, & dormire semper, 361 & crura supine jacentis valde incurvata esse ac complicata. 362 In ventrem autem decumbere, si quis non sit adsuetus, delirium significat, & dolores circa ventrem. 363 At pedes nudos habere & manus, si quis non vehemen- 100 ter calidus sit, & crura disjecta, malum est. Anxietatem enim significat. 364 Cæterum erectum sedere velle, malum est in acutis, pessimum autem peripneu-

monicis

πολυμηνιγῆσι. 365 κοιθαύδην δὲ χρὴ τὴν νύκτα, τὴν δὲ ἡμέρην ἐγρηγορέναι· τὸ δὲ ἐναντίον πονηρόν. 366 ἥκιστα δὲ ἂν βλάπτοι τὸ παρὸν κοιμώμενον ἕως τρίτης τῆς ἡμέρης. οἱ δὲ μὴ τοῦτο ὕπνοι πονηροί. 367 κάκιστον δὲ μὴ κοιθαύδην, μήτε ἡμέρης, μήτε νυκτός. 368 ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδυνέων τε καὶ πόνου ἀγρυπνοίη ἂν, ἢ παραφρονήσει ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου. 369 Ὅκόσοισι κρόταφον τάμνεται, σπασμὸς ὑπὸ τῶν ἐναντίων τὸ τομῆς ἐπιγίνεται. 370 Ὅσοισιν αὖ ὁ ἐγκέφαλος φλεγμονῇ σφόδρα, καὶ πονίσῃ παρηγόρησι, ἢ ἄλλως πίπτουσι, παραφρονήσει ἄφωνοι γίνονται, καὶ ὅτε ὁρῶσιν, ὅτε ἀκούουσι, καὶ τὰ πολλὰ θνήσκουσιν. 371 Οἷσιν ὁ ἐγκέφαλος πεφλεγώσηται, πυρετὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ χολῆς ἐμέτου ἐπιγίνεται, καὶ ἀποπαλλέειν σύμφορον· καὶ ὀλέθριοι οἱ τοιοῦτοι. 372 Τῶν τε κεφαλῆς ὀστέων ῥηγνυμένων, χαλεπώτατον γνῶναι τὰ καὶ τὰς ῥαφὰς ῥηγνύμενα. 373 ῥήγνυται δὲ ὑπὸ τε βαρέων καὶ στρογγύλων βελέων μάλιστα, καὶ ὅκόσα τε ἐξ ὑπαντίης φερομένων, καὶ μὴ ἐξ ἰσοπέδου. 374 τὰ δὲ ἀποροῦμενα, πότερον ἐῤῥωγότα ἢ οὔ, κρίνειν δεῖ, ἀγμασσοῦντα δι' ἀμφοτέρων ἐφ' ἑκάτερον τὴν σιαγόνα ἀνήκοντα ἢ νάρθηκα, καὶ ἀναστέλλειν κελεύειν, εἴ τι ψοφεῖν αὐτῶν δοκεῖ τὸ ὀστέον· τὰ γὰρ κατεαγότα δοκεῖ ψοφεῖν. 375 προϊόντος δὲ χρόνου, τὰ ἐῤῥωγότα μὲν ἑβδόμῃ, τὰ δὲ πεσσαρεσκαιδεκάτῃ, τὰ δὲ καὶ ἄλλως διαφημέμενα. 376 τὰ τε γὰρ σαρκὸς ἀποστάσιος ἀπὸ τοῦ ὀστέου γίνεται, καὶ τὸ ὀστέον πέλιον, καὶ πόνοι, ἰχῶρων ὑποῤῥεόντων. 377 γίνεται δὲ τούτοισιν ἤδη δυσοιωδέστερα. 378 Ὅσοισιν ἐπὶ πολὺ

monicis ac pleuriticis. 365 Dormire vero oportet noctu, interdiu vigilare. Contrarium autem, malum est. 366 Minime vero lædi æger poterit, si dormiat mane ad tertiam diei partem. Verum postea somni mali sunt. 367 Pessimum autem est non dormire, neque die, neque nocte: 368 aut enim præ dolore & afflictione vigilarit, aut ab hoc signo delirabit. 369 Quibus tempora secantur, convulsio ex contrariis sectioni partibus oboritur. 370 Quibus cerebrum concussum fuerit & doluerit, percussis, aut alias lapsis, hi statim voce privantur, & neque vident, neque audiunt, & plerunque moriuntur. 371 Quibus cerebrum vulneratur, febris, plerunque ac bilis vomitus accedit, & corporis syderatio, atque tales pernicioſe habent. 372 Ex ruptis capitis ossibus, difficillima cognitu sunt ea, quæ circa futuras rumpuntur. 373 Rumpuntur autem maxime à gravibus ac rotundis telis, & ex his quæ ex subcontrario afferuntur, & non ex plano loco. 374 At vero de quibus ambiguum est, rupta ne sint an non, judicare oportet, exhibito ad manducandum in utranque maxillam asphodeli caule, aut ferulâ, ita ut animadvertere jubeas, an os aliquod ipsi strepere videatur. Nam fracta strepere videntur. 375 Progressu vero temporis, fracta partim septima, partim decimaquarta, partim etiam aliter significationem præbent. 376 Nam & carnis ab osse discessus fit, & os lividum, & dolores sanie affluente. 377 Hæc autem ægre jam auxilium admittunt. 378 Quibus omentum

πλεον ἐκπίπτῃ, ἀνάγκη ἀπόστα-
440 πῆναι. 379 " Ἢ ἕλκεον ἀλγεινὸν ἀπο- 503
τῆ λεπτῶν, ἢ συμφύσιας. 380 " Νεῦ- 504
ρον ἀλγεινὸν, ἢ γνάθος τὸ λεπτὸν,
ἢ ἀκροποδίη, ἢ συμφύεται. 381
" Ὅ, τι ἂν ἐν τῷ σώματι ὀστέον 505
ἀπεκπεσῇ, ἢ χόνδρος, οὐκ ἀνήξει.
382 " Ἐπὶ τραύματι σπασμὸς ἐ- 506
πιγιγνόμενος, κακόν. 383 " Ἐπὶ 507
τραύματι χολῆς ἔμετος ἐπιγιγνόμε-
νος, κακόν. 384 καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῖ-
σι κεφαλικοῖσι. 385 " Νεῦρα ὅστε 508
πεπεμένα πεπόνηται, ὡς ἐπὶ πολὺ
5 χαλῶνται, καὶ λοξὰ πεπωκότα
μάλιστα, 386 καὶ τῶν μυῶν αἱ κεφα-
λαί· μάλιστα τῶν ἐν μηροῖσιν. 387
" Ἀποθνήσκει δὲ μάλιστα ὑπὸ 509
τῶν τραυμάτων, ὧν τις ἐγκέφαλον
τέτρωται, ἢ ῥαχίτιδα μυελὸν, ἢ ἧ-
παρ, ἢ φρένας, ἢ καρδίην, ἢ
κύστιν, ἢ φλέβα τὴν παχεῖαν. 388
Θνήσκει δὲ, κἢν ἐς ἀρτηρίην καὶ
πλεύμονα μεγάλην σφόδρα αἱ
πληγαὶ γένωνται, ὥστε, ἢν πλεύ-
μονος πληγέντος, ἔλαττον τοῦ ἐρ-
χόμενον πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα γίνεσθαι,
ἢ τὸ ἐκπίπτον ὑπὸ τῶν τραυμάτων.
389 Θνήσκει δὲ καὶ οἱ ἐς τὰ ἔν-
10 τερα, ἢν τί τῶν λεπτῶν τρωθῶ-
σιν, ἢν τι τῶν παχέων, ἢν ἐπικάρ-
σιον ἡ πληγὴ γένηται καὶ μεγάλη·
ἐὰν δὲ μικρὴ καὶ εὐθέα, ἐξεγίνον-
ται ἔνιοι. 390 ἥκιστα δὲ θνήσκουσιν
οἱ τετρωσκόμενοι ὑπὸ οἵων τοιού-
μὴ ἔνι τῶν ἔνδον σαρκῶν μερῶν, ἢ
τούτων ἐξαιρεθείη. 391 " Τὸν δὲ 510
ὄψιν ἀμαυροῦται ὑπὸ τοῖσι τραύ-
μασιν ἐς τὸν ὀφρυν, καὶ μικρὸν
ἐπάνω. 392 ὅσῳ δ' ἂν τὸ τραῦμα
νεώτερον ᾖ, μάλιστα βλέπουσι·
χρονιζομένης δὲ ἑλκῶσις, ἀμαυροῦ-
σθαι μᾶλλον συμπίπτει. 393 " Αἱ 511
σύριγγες χαλεπώτατόν ἐισιν, ὅσαι
ὑπὸ

tum excidit, neceſſe eſt putre-
fieri. 379 Si inteſtinum quod-
dam ' ex gracilibus diſſectum 120
fuerit, non coaleſcit. 380 Ner-
vus diſſectus, aut genæ tenuis
pars, aut præputium, non coa-
leſcit. 381 Quodcunque os in
corpore reſectum fuerit, aut
cartilago, non augeſcit. 382
Ex vulnere convulſio accedens,
mala eſt. 383 Ex vulnere bilis
vomitus accedens, malum: 384
& maxime in capitis vulneri-
bus. 385 Nervi craſſi ſi vulne-
rantur, plerunque claudi fiunt,
& ſi obliqui vulnerantur ' præ- 125
ſertim, 386 & ſi muſculorum
capita, maxime in femoribus.
387 Moriuntur maxime ex vul-
neribus, ſi quis cerebrum fau-
ciatus fuerit, aut ſpinalem me-
dullam, aut hepar, aut ſeptum
tranſverſum, aut cor, aut ve-
ficam, aut venam craſſam. 388
Moritur autem etiam, ſi in
arteriam & pulmonem valde
magnæ plagæ fiant, ita ut pul-
mone percuſſo, paucior ſpiritus
per os procedat, quam is eſt qui
ex vulnere elabitur. 389 Mo-
riuntur ' autem qui in inteſtina 130
vulnerati ſunt, ſive ex tenui-
bus aliquod, ſive ex craſſis vul-
neratum fuerit, ſi per tranſver-
ſum fiat plaga, & magna: ſi
vero parva & recta, quidam
evadunt. 390 Minime vero mo-
riuntur vulnerati in partibus
corporis ubi hæc non ſunt, aut
ab his quam longiſſime abſunt.
391 At vero viſus obſcuratur in
vulneribus incuſſis in ſuperci-
lium, & paulo altius. 392 Prout
autem vulnus recentius eſt, ma-
xime ' vident: cicatrice vero 135
diutius tardante ac ſeneſcente,
magis obſcurari contingit. 393
Fiſtulæ difficillimæ ſunt, quæ
in

ἐν τοῖσι χονδρώδεσί τε καὶ ἀσαρκοισι τόποισι πεφύκασιν, ἐσί τε κοῖλαι, μυλλώδεά τε, καὶ ἰχωρόῤῥοῦσιν αἰεὶ, σαρκίον τε ἐπὶ τῇ τομῇ ἕπεται αὐτοῖς. 394 εὐπεπτότερα δὲ τὰ ἐν μαλθακοῖσι τόποισι καὶ σαρκώδεσί τε καὶ αὐλώδεσι πεφύκασι. 395 Τάδε πρὸ ἡβέων γίνεται· νοσήματα, φλεγμονὴ, πλευρῖτις, ποδαγρικὰ, νεφρῖτις, κιρσὸς φλεβὸς κνήμιος, ῥῆξις αἱμαλέος, κηρὸς μὴ σύμφυτος, λοβὸς μὴ συμφυὴς, κοιλάρρεως νωθρότης, αἰμορροΐς, μὴ σύμφυτος χορδαψός. 396 τούτων τῶν νοσημάτων πρὸ ἡβέων οὐδὲν ἀπροσδόκητον γενήσεται. 397 ἀπὸ δυοκαιδεκαμοίρου ἐτέων δύο καὶ τεσσαρακοστοῦ ἐτέων περιφορὴ ἡ φύσις νοσημάτων πάντων σώματος γίνεται. 398 πάλιν δὲ ἀπὸ τούτου τοῦ ἡλικίης μέχρι ἑξηκοστοῦ τριῶν ἐτέων γίνεται χοιράδες, οὐδὲ λίθος ἐν κύστει, οὐ μὴν τοῦτό γε πρότερον ἀπαίρουσιν· οὐδὲ καταῤῥοαὶ νωθροὶ, οὐδὲ νεφρῖτις, οὐ μὴν συνακολουθέωσιν ἐξ ἄλλης ἡλικίης· οὐδὲ αἰμορροΐδες, οὐδὲ ῥῆξις αἱμαλέος, οὐ μὴν πρότερον τύχη γεγονυῖαι. 399 τούτου μέχρι γήρως ἀπέχεται νοσήματα. 400 Ἐν γυναικείοισι τὰ πρὸ τοῦ τόκου ἰόντος ὑδατώδεα, κακόν. 401 Στόματα ἀφθώδεα τῆσιν ἐπιφέρουσιν ὄχεσον. ἢ ἐν κοιλίῃ καθαρσίοντας; 402 Ἐκ κενεώνων μεθιστάμενα ἀλγήματα ἐς τὸ λεπτὸν ἐν μακροΐσιν οὐκ ἀναφθορῆς καὶ μὴ λίθου καθαρθέντος, ἀλέθριον. 403 Τὰ ἐν τόκῳ καὶ ἀμφθορῆς πολλὰ ὀξέως ἐρεθισθέντα, ἐπιτείνεται, δύσκολα. 404 ῥῖγος τούτῳ πολέμιον, καὶ κοιλίης παρ-

in cartilaginosis & excarnibus locis sunt, & cavæ sunt, & procedunt ac sanie manant semper, & caruncula in oculo ipsis ineſt. 394 Curatu autem faciliores sunt, quæ in mollibus & carnosis & non nervosis existunt. 395 Morbi hi ante pubertatem non fiunt, peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix circa tibiam, fluxus sanguineus, cancer non congenitus, vitiligo (leuce dicta) non à natura insita, defluxus medullæ spinalis, hæmorrhois, volvulus (chordapsus appellatus) non cognatus. 396 Horum morborum nullum ante pubertatem fore expectandum est. 397 Verum ab anno decimoquarto, usque ad quadragesimum secundum, natura corporis morborum omnis generis ferax fit. 398 Rursus ab hac ætate, usque ad annos sexaginta tres, non fiunt strumæ, neque lapis in vesica, nisi prius existat, neque defluxus medullæ spinalis, neque nephritis, nisi ex alia ætate comitentur, neque hæmorrhoides, neque fluxus sanguineus, nisi prius fuerit. 399 Hi usque ad senectutem absunt morbi. 400 In mensibus muliebribus, qui aquosi ante partus prodeunt, mali sunt. 401 Ora fervido aphthæ ulcere affecta, uterum gestantibus, non sunt bona. Num & alvi humectantur? 402 Dolores ex laterum mollitudine, ad intestinum tenue transeuntes, in morbis longis, ex corruptione fœtus non valde purgata, pernicioſi sunt. 403 Quæ ex partu ac fœtus corruptione multa repente concitata, supprimuntur, difficilia sunt. 404 Rigor his infestus est, & alvi turbatio, tum

πεφυκὴ· ἄλλως τε καὶ ὑποχονδρίῳ ὀδυνώδεες. 405 ″ Τῆσιν ἐπιφο- 517
ροιζι κεφαλαλγικὴ κεραύνεα μὴ βάρεϊ & γενόμενα καὶ ἀπαλμὸν, φλεγμα- 518
νὴ ὡς ἐπὶ πολύ. 406 ″ Ἡσιν ὀκ γυναικείων ἐόντων τὰ κάτω καὶ τὸ λεπτὸν πόροι σιώπησι καὶ λίας καθυγραίνεσιν, τούτησι κατὰ κρίσιν ὑποστάσεες καὶ διαφοραὶ, καὶ ἀδυνάτως κενεαγγικῶς ἐφιδρῶσι, καὶ κατεψύχεσιν. 407 αἱ τοιῶντε ὑποστροφαὶ τῆσι παλαίησι κλονέονται μὴ ἐς ἄφιξιν, ταχέως πλένυσι. 408 ″ Τὰ μὴ μυχθισμὸν ἔχοντα ἔξω ἀναφερόμενα πυέλμασι καὶ τῆξις ῥηγμώδεος τῆσιν ἐπιφόροισιν ἀκαιρίῃσι. 409 ″ Ὀδυνὴ καὶ λίης μὴ τόκον ἐπὶ τούτῃσι πυώδεα καθαίρει. 410 ″ Αἱ νυμφεύσεες καὶ μάλιστα ὅταν τῆσι κινήσεσι μὴ ἀδυναμίης καὶ ἀκκλασμὸς περὶ κρίσιν ὑποχληθῶσι, ἀστώδεες, ἐφιδρῶσι πολλῷ. 411 κοιλίαι καθυγρανθεῖσαι τούτῃσι κακόν. 412 ″ Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ ἐπισχῶσι. 413 χρήσιμον. [ἢ ῥᾴ γε] ἐπιληπτικὰ ὅτ' τοιούτων; οἶμαι· 414 ὀδύνῃσι δὲ ὑποφοραὶ μακραὶ, ὀδύνῃσι δὲ αἱμορροίδες. 415 ″ Τῆσιν ἐπιφόροισιν ὑποχονδρίῳ ἄλγημα, κακόν. 416 καὶ κοιλίαι τούτῃσι φερόμεναι, κακόν. 417 καὶ τὸ ἐπιῤῥιγοῦν τούτῃσι κακόν. 418 ὀδυνὴ κοιλίης ὀλίγῃσι τοιούτῃσιν ἧσσον κακόν, λῦ ἰλυώδεα καθαίρει. 419 ἧσι ῥηϊδίως τοιούτων τίκτει), μὴ τόκοι δύσφορα σφόδρα. 420 ″ Τῆσι κυάνοσι φλυκταινώδεσιν, ἧσιν ἔρυθρος ἐπὶ σφυρὸν γίνεται), αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀποστάξιος τὸν ἀπολείπουσι χειμῶνα. 421 ″ Ἡσιν ὀκ τόκος λευκὸς, ἐπὶ τούτων δὲ ἄμα πυρετῷ, κώφωσις καὶ ἐς πλευρὸν ὀδυνὴ ὀξέως, ἐξίστα-

tum alias, tum ſi præcordium doleant. 405 Uterum geſtantibus dolores capitis ſoporoſi, cum gravitate oborti ac convulſione, plerunque mali ſunt. 406 Quibus dolores pertinaces ex menſibus, circa ſupernam partem, & inteſtinum tenue, alvos humectant, aliquantum cibos averſantur. His circa judicationem delationes in ſomnum fiunt, & impotentes ex capitis dolore exſudant, ac perfrigerantur. 407 Tales recidivæ pleriſque contingentes poſt remiſſionem, cito occidunt. 408 Spiritus qui cum ſuſpiriis extra feruntur, & colliquatio præter rationem, in uterum geſtantibus abortum facit. 409 Dolor ventris poſt partum, in his purulenta purgat. 410 Torpidæ, & præſertim in motibus, cum impotentia fractæ, circa judicationem vexatæ, anxioſæ, multum exſudant. 411 Alvi his humectæ, malum. 412 Menſes non ſuppriminendum eſt: 413 ex talibus comitiales morbi fiunt, ut arbitror, 414 quibuſdam vero ventris ſubductiones diuturnæ, quibuſdam hæmorrhoides. 415 Prægnantibus præcordii dolor, malum: 416 & alvi his ſubeuntes, malum: 417 & inſuper rigere, his malum. 418 Dolor ventris in talibus, minus malum, ſi limoſa purgentur. 419 Quæ ex talibus facile pariunt, poſt partum vehementer moleſtantur. 420 Prægnantibus tabeſcentibus quibus rubor in facie fit, ſtillationes de naribus obortæ hunc avertunt. 421 Quibus ex partu prodeunt alba, his vero ſuppreſſis cum febre ſurditas, & dolor acutus ad latus ſit, mente moventur, & perni-

ἐξίστην) ὀλέθριοι. 422 " Τὰ ἐν τῇ- 526
σιν ἐπιφόροισιν ἀλμυρώδεα σημήνῃ μ) τόκον δύσκολα λύκοῖ-
σι δυκνώδιζιν. 423 αἱ τοιαῦται καθάρσιες δοκοκληρώσι. 424
λύγξ ἐπὶ τέτοισι φλαῦρον, ' κ) πλύξις ὑστερῶν, κ) σωλήνῃ. 425
" Ἐς πόδας ἐς ὀσφὺν σωλάσιες 527
ἐκ γυναικείων, ἐκπυηλικὸν, κ) πὶ ἀπὸ κοιλίης γλίχρα, δυσώ-
δεα, ἐπιπόνως ἰόντα. 426 πυϊσμοὶ ἐπὶ τοῖσι παραχρημμόροιζιν ἐκ-
πυηλικόν. 427 " Τὰ ὑστερικὰ ἐν 528
κοιλίῃσι σκληρύσμαζα ἐπώδεα,
ὀξέως ὀλέθριον. 428 " Τῆσιν ἐπι- 529
φόροισιν ἤδη ἀφλώδεα ῥύμαζα
ἐπώδεα, πονηρόν. 429 αἱμορρόοις
τοῦτοι κάκιστον. 430 " Ἥσι, κοι- 530
λίης ἐπαρθέσης, ἐς αἰδοῖον ἔρυθος
ἦλθε, γυναικείων λύκων ὑγρῶν
441 ' καθελθόντων ἐξαπίνης ἐν μα-
κροῖσι πυρίῃσι, τελσίλῃσι. 431
" Σπασμῶ, γυναικείων ἐν ἀρ- 531
χῇσι φαινέντων, πυρίῃ μὴ ἐπι-
γενομένῃ, λύσις. 432 " Οὖρα λε- 532
πτὰ ὑποσφέλια ἐν μέσῳ αἰωρού-
μενα, ῥῆξις σημήνῃ. 433 " Ἢν 533
ἀπὸ τῆς τετράδος αἵματος ῥύσις
γένηται, χρόνια σημήνῃ, κ) κοι-
λίη καθαρὴ γένῃ, κ) σπλεῖον οἰ-
δήματα. 434 " Τῆσιν ἐπιφόροισι 534
5 κεφαλαλγικὰ κωφώδεα ' μ) βά-
ρεα γενόμενα, φλαῦρα. 435 ἴσως
δὲ τοῦτοισι κ) ἄμα παρακωφώδες
τι φρένας. 436 " Αἱ παραλγήσα- 535
σαι τὸπον χολερώδεα ἀπὸ τῶ τό-
κων, πίπτουσι μὲν ῥηϊδίως, πυρίξα-
σαι δ' κακοήθεες. 437 ἄλλως τε κ'
ἐν τῷ τῆ φάρυγγα ὀχλῇ, ἢ τῆ ἐν
πυρίῃ κακοήθων ἐπιφανῆ σημείων. 438 " Τὰ ἀπὸ τῶ τόκων ῥη- 536
γνύμενα ὑδατώδεα, φλαῦρα. 439
" Τῆσιν ἐπιφόροισι κ) φάρυγγα 537
ἀλλ-

pernicioſe habent. 422 In geſtantibus uterum ſalſuginoſa, ſignificant poſt partum moleſtias ex albis mordacibus. 423 Tales purgationes indurant: 424 ſingultus in his, malum. 425 Ad pedes & ad lumbos diſtentiones ex menſibus, ſuppurationem inducunt, itemque ea quæ de alvo viſcoſa graveolentia cum dolore prodeunt. 426 ' Strangulationes quoque ex præſcriptis ſuppurationem faciunt. 427 Uterinæ in ventriculis duricies doloroſæ acutæ, pernicioſum. 428 Uterum jam geſtantibus ex fervido ulcere, fluxiones doloroſæ, malum. 429 Hæmorrhois his, peſſimum. 430 Quibus alvo tumefacta, ad pudendum rubor devenit, menſibus albis humidis derepente progreſſis, in longis febribus moriuntur. 431 Convulſionis, ſi menſes in principio apparuerint, ' febre non accedente, ſolutio fit. 432 Urinæ tenues cum aliquantula nubecula in medio conſiſtente, rigorem ſignificant. 433 Si à quarta die ſanguinis fluxus fiat, diuturnitatem ſignificat, & alvus erumpit, & crurum tumores. 434 Uterum gerentibus capitis dolores, ſoporoſi, cum gravitate contingentes, mali ſunt: 435 fortaſſis autem his etiam convulſorium quid pati contingit. 436 Quæ ante partum, juxta modum bilis ſurſum ac ' decorſum erumpentis, doluerunt, facile quidem pariunt, verum ſi febricitent, maligne habent: 437 tum alias, tum ſi circa fauces quid vexet, aut aliquod ſignum in febre malignum appareat. 438 Aquoſa ante partus erumpentia, mala. 439 Uterum geſtantibus ſalſuginoſæ juxta fauces

ἀλμυρώδεες ἰύσιες, πονηρόν. 440
Τὸ ὠὸν τῆ τόκων ἐπιῤῥιγέν, ἢ τὰ ἐνωδυώδεα. πικρόμορα, κινδυνώδεα. 441 Τῆσιν ἐπιφόροισι τὰ ἀφθώδεα ῥύμασι, πονηρόν. 442 σπασθεῖσιν, ὀκλυθεῖσιν, μαθοῦσι καὶ ψυχθεῖσιν, ὀκληρυόντεσσιν ἐξίσας. 443 καὶ μὰν τοι καὶ δύσκολα ἀποδαίνῃ τῆσιν ἐπιφόροισι τὰ περὶ τὸ λεπτὸν οἰδήματα, οἷα τὰ ὠδίνοισι γίνεται, ἀπολαμβανόμενα ὀρθοπνοίῃσιν. 444 ἦ ὀφθὰ τὰ τοιαῦτα οἰδήματα διδυμοθκεῖ; 445 ἦ καὶ σπασμῶδες τὰ τοιαῦτα οἰδήματα ποιεῖ; 446 Τὰ μυχθώδεα ἐξαναφέροντα πνεῦμα ὀφ πυρεθῶσιν, ὀκληρώσκουσι). 447
Φλεγμώδεσι, καπνώδεσι, κωφοῖσι, βαρυκοΐσι, γυναικείοις καθαίρῃσιν). 448 Αἱ ὠδὲς χθόνα νωθρὰ, καὶ ἀξηροὶ, ἄδιψοι, γυναικεῖα πολλὰ χαλῶσιν, ὀκπυλεκαί. 449 Τὰ ἐξυφθῆς λόχμης κάθαρσιν ὀργὰς ἐπὶ τρωθμῶν, ὠὸ τι ῥιγῶ, καὶ ἐς μηδὲν ὁρμᾶ, τρόμῳ δύσκολα. 450 Τὰ ἀφθώδεα τρόμασι πτήσι ἐπιφόροισι καθυγραίνει. 451 Αἱ κυήσεων ἀπὸ τῆ τόκων, ἐπιῤῥιγέσιν. 452 Αἱ ναρκώδεις ὀκλύσεις, δύσκολοι μὲν ἀπὸ τῆ τόκων ἀποδαίνουσι καὶ ἀπὸ ἀκρεμόνων, ἐ μὰν τοι ὀλίγοι. 453 ἁπλῆς δ' ἀπὸ γυναικείων ἀποσημαίνουσιν. 454 Αἱ ὀφ τόκων καρδίῃ ἀποβαλλήσασαι, ὀλίγῳ ὕστερον ἀποδάλλουσι. 455 Τὰ φλεγμώδεα, κοπιώδεα, καρηβαρικὰ, τρομώδεα, ὀδυνώδεα, γυναικεῖα καθάρσιος. 456 ἀπὸ κρίσιν τὸ τοιῦτον γινόμενον μὴ βαρὺ ἐπιῤῥιγεῖ. 457 Ὅσι κόρσην ὀρθοπνοϊκὰ καὶ συνοδάγκη ἐν τῆσιν ἐπιφόροισι, πλεῦρις ὀκπυεῖ). 458 γυναικεῖα ἐπι-

fauces fluxiones, malum. 440 Ante partum rigorem habere, & partus citra dolorem, periculosi. 441 Uterum gerentibus ex fervido ulcere fluxiones, malum: 190 442 convulsæ, exolutæ, & postea perfrigeratæ excalescunt acute. 443 Sed & difficiles fiunt prægnantibus tumores circa tenue intestinum, quales circa eminentias osculi uteri fiunt, erectæ cervicis spirationem inducentes. 444 Num tales tumores gemellorum partum significant? 445 Num & convulsionem tales tumores faciunt? 446 Quæ suspirioſum efferunt spiritum in febribus, abortiunt. 447 Horrorem habentibus, lassitudine 195 affectis, capite gravatis, menses erumpunt. 448 Ad manum torpidæ, obaridæ, sitis exortes, menses multos emittentes, suppuratæ fiunt. 449 Alba derepente ex abortu decurrentia, si aliquantum riguerit, & ad femur impetus, in his tremor difficilis est. 450 Ora fervido, aphtha appellato, ulcere affecta, uterum gestantibus alvos humectant. 451 Prægnantes prægrotantes ante partus insuper rigent. 452 Tor- 200 pefactoriæ exolutiones difficiles quidem ex partubus contingunt, & mentem emoventes, non tamen pernicioſæ. 453 Sed & mensium copiam præsignificant. 454 Quæ in partu os ventriculi præ doluere, paulo post ejiciunt. 455 Horrores, lassitudines, capitis gravitates, colli dolores, menses extrudunt. 456 Circa judicationem tale contingens cum tussicula rigorem insuper inducit. 457 Quibus puellis erectæ cervicis spiratio contingit ute- 205 rum gestantibus, his mammæ suppurantur, 458 & menses ap-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 615 sur 917

ἐπιφαίνεσθαι σὺν ὀρχῇ, κακόν. 459 " Τὰ μανικὰ πυρέτια ὀξέα πε-550
ραίνεται ἀχλὺν καρδιαλγικῶν λύσει. 460 " Τῇσιν ἀτόκοισι 551
αἷμα ἐμεῖν πρὸς τὸ συλλαβεῖν ὠφελεῖ. 461 ' Τὰ ἀχλυώδεα 552
γυναικείων συχνῶν ἐπιφαινόντων λύει. 462 " Οσῇσι γυναι- 553
ξὶν σὺν πυρετῷ ἄλγημα πλῆθος γίγνεται, πλύσις αἱμάλοης ὀδυνώδης χλοώδης, λύει τὰς πόνους. 463 " Οἱ σὺν ὑστεραλγίῃσιν ἀπύροισι 554
ἀναζηροὶ ὀλίγοι· οἷον καὶ Δοριεῖ. 464 " Ησιν σὺν ῥίγεϊ πυ- 555
ρετὸς κραιώδης, γυναικεῖα καθαίρεται. 465 τραχηλὸς σὺν τούτοισιν ὀδυνώδης. αἱμορραγικόν.

IV. " Ἐμεῖ ὀλίγα ἀλυπότατα φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένα. 2 ' μὴ πολὺς ὀλίγα κάρτα ἐμέτω. 3 τὰ ὀλίγα ἀκρητέστερα τῶν ἐμεμιγμένων κακίω. 4 πρασοειδὴς ὀλίγα ἐμεῖ, καὶ μέλανα, καὶ πέλιον, πονηρόν. 5 εἰ ὀλίγα καὶ πάνυ τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἐμέει, ὀλέθριον. 6 τάχιστον ὀλίγα θάπτει σημαίνει ὁ πέλιος καὶ κακώδης. 7 ἔτι ὀλίγα θανάσιμος ὁ ἐρυθρὸς ἐμεῖ. 8 καὶ μάλιστα εἰ μὴ ἀνάγκης ἐμέοιτο ἐπυδώσει. 9 " Οἱ ἀσώδεες ἀνεμίτως πυρέ- 557
ξιοι ὠμοί, κακόν. 10 καὶ οἱ ἀναγέστοι ὀλίγοι ἀνεμίτως. 11 " Τὰ μικρὰ 558
ἐμέσματα χλώδεα, [κακόν] ἄλλως τε καὶ ἀγρυπνέουσιν. 12 " Ἐπὶ 559
μελάνων ἐμέτων κάρωσις ἢ βλάπτει. 13 " Οἱ καὶ μικρὰ ταχέως, 560
χλώδεις, ἄκρητοι ἐμέτοι, κακόν. 14 ἄλλως τε καὶ σὺν καταφορῇ παλαιονῇ καὶ ὀσφύος ἀλγήματα σωθέντων. 15 " Τὰ ἐξ ἐμέτων ἀσώδεα, κλαυσιώ- 561
δεα, ὅταν μικρὰ ἐπίχυσιν ἔχοντα, μανικά. 16 ὀξέως μανέντες θνήσκουσιν ἄφωνοι.

parere in principio, malum eſt. 459 Inſaniæ febres acutas turbulentas non bilioſo os ventriculi dolenti ſolvunt. 460 In ſterilibus, & non parientibus, ſanguinis vomitus ad conceptionem prodeſt. 461 Caligines menſibus multis comparentibus ſolvuntur. 462 Quibus mulieribus ex febribus dolor mammarum fit, ſputatio cruenta non ' feculenta oborta, ſolvit dolores. 463 Convulſiones ex utero affecto ſine febre faciles ſunt, velut etiam Dorcadi. 464 Quibus ex rigore febris laſſatoria, menſes decurrunt: 465 collum in his doloroſum ſanguinis eruptionem inducit.

IV. Vomitus minime moleſtus eſt ex pituita ac bile permixtus, 2 verum ne valde multus vomatur. 3 At meraciores vomitiones deteriores ſunt. 4 Praſinus autem vomitus, & niger, ' & lividus, malus eſt. 5 Si vero etiam omnes colores idem vomuerit, pernicioſum eſt. 6 Celerrimam autem mortem ſignificat lividus, & male olens. 7 Eſt etiam lethalis ruber vomitus, 8 & maxime ſi cum neceſſitate doloroſa vomatur. 9 Qui anxie ſe jactantes, citra vomitum exacerbantur, male habent, 10 itemque qui lancinantur citra vomitum. 11 Parvi vomitus bilioſi ſunt, tum alias, tum ſi vigilaverint. 12 In nigris vomitibus ſurditas non nocet. 13 Pauci, celeres, bilioſi, meraci vomitus, mali ſunt. 14 in alvi ſubductione uberiore, & pertinaci lumborum dolore. 15 Ex vomitibus anxietates, clangores, oculi concretionem lanuginoſam habentes, furioſa. 16 Acute inſania correpti, voce intercepta, ita affecti moriuntur.

ἄφωνοι. 17 " Ἐν ἐμέτῳ ὀλιγώδεα 562
ἐόντα ἄσιτον γλυσχρή, κακόν. 18
" Ἐν ἀσιτώδεσιν ἀγρύπνοισι ἢν παρῇ 563
ἐς μάλιστα. 19 " Τοῖσιν ἀσιτώδεσι 564
κοιλίης παρυγρώδης ἐπίστασις ἀφω-
νεχέων ἐξανθέα οἷα κονώπων κεν-
τήμασι, ἐς ὀμμάτων δακρυώδης
ἀπόστασις ἔρχεται. 20 " Ἐπὶ ἀκρήτοις 564
ἐμέτοις λυγμός, κακόν. 21 κακὸν δὲ
καὶ σπασμός. 22 ὁμοίως δὲ καὶ τῆσιν
ὑπερκαθάρσι τῆσιν οὐ σὺν φάρ-
μακοῖσιν. 23 " Οἱ μέλλοντες ἐμεῖν, 566
πλυαλίζουσιν ἔμπροσθεν. 24 " Ἐπὶ 557
ἐλλεβόρου σπασμός, ὀλέθριον. 25
" Ἐπὶ πάσῃ καθάρσει ταχὺ ναζώδης 568
ψύξις μετ' ἰδρῶτος, ὀλέθριον. 26 καὶ
οἱ ἐπαναμέσοις ὀλιγώδεες σὺν τύ-
τοισι κακόν. 27 οἱ δὲ ἀσώδεες ὀσ-
φυαλγέες κοιλίην καθυγραίνουσι.
28 " Αἱ ἐξερύθημαι [ἢ] μελάνων ὑ- 569
πὸ ἐλλεβόρου καθάρσιες, πονηραί. 29
καὶ ἔκλυσις δὲ μετὰ τοιούτων, κακόν. 30
" Ἀπὸ ἐλλεβόρου ἐμέσιος ἐρυθραὶ, 570
ἀφρώδεα, ἁλίσιμα, ὠφελεῖ. 31 ποιεῖ
μὲν τοι σκληρύσματα, καὶ ἐμπυή-
σιας μεγάλας ἀφίστησιν. 32 εἰσὶ δὲ
οἱ τοιοῦτα ἐμέοντες ἄλλως τε καὶ πη-
λὸς ἐπώδυνοι, καὶ σὺν τοῖς ῥίγεσιν ἐ-
φιδρῶντες, καὶ ὄρχεας ἐπώδυνον. 33
τότε μὲν οὖν χλοώδεα ἐπιῤῥιγοῦσι καὶ
ἰσχναίνουσι. 34 " Αἱ πυκναὶ ἀφ' ὧν 571
αὐτῶν ἐπιστρεφεῖς ἐμεσώδεες φλε-
γμονὴν μέλαιναν ἐμέσιον ποιέουσι. 35
γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες. 36 " Ἱδρὼς 572
μὲν ὁ λύων τὸν πυρετὸν σὺν ἡ-
μέρῃ κρισίμῳ. 37 χρήσιμος δὲ καὶ ὁ
κωφίζων. 38 ὁ δὲ ψυχρὸς, καὶ
μόνον περὶ κεφαλὴν καὶ τράχη-
λον γινόμενος, φλεγμῶδες. 39 καὶ
γὰρ χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει.
40 Ἱδρὼς δὲ ψυχρὸς, σὺν ὀξεῖ 573
μὲν πυρετῷ ταναόσιμος, σὺν πρανεῖ
δὲ χρόνον σημαίνει. 41 " Ἱδρὼς 574

tur. 17 In vomitu si quis sticu-
losus sit, & sitis exors fiat, ma-
lum est anxiosis vigilantibus. 18
Abscessus juxta aurem maxime
fiunt anxiosis. 19 Alvo turbata
suppressa, brevi velut culicum
punctura erumpunt, & ad ocu-
los lachrymosus abscessus deve-
nit. 20 In meracis vomitibus
singultus, malus, 21 mala etiam
convulsio. 22 Similiter etiam in
nimiis purgationibus ex medi-
camentis. 23 Qui vomituri sunt,
antea sputationes faciunt. 24 Ex
veratro convulsio, pernicioſa.
25 In omni purgatione redun-
dante, frigiditas cum sudore,
pernicioſa est: 26 & qui insuper
vomunt sticulosi in his, malum.
27 Anxiosi, lumbos dolentes,
alvo humectantur. 28 Purgatio-
nes valde rubicundorum, ni-
grorum, à veratro, malæ sunt:
29 & cum talibus exolutio, mala.
30 A veratro vomere rubicunda,
spumosa, pauca, prodest: 31
facit tamen duricias, & suppu-
rationes magnas abducit. 32 Sunt
autem hi qui talia vomunt, alias
& pectus doloroſi, & in rigo-
ribus exudantes, & testes intu-
mescunt: 33 quod si contigerit,
insuper rigent & gracilescunt.
34 Frequentes per eadem recidi-
væ vomitoriæ, circa judicatio-
nem nigrorum vomitum fa-
ciunt: 35 fiunt item tremulæ.
35 Sudor optimus quidem est,
qui febrem in die judicatorio
solvit: 37 commodus autem est
& qui levat: 38 frigidus vero,
& circa caput solum ac collum
contingens, malus est. 39 Nam
& temporis diuturnitatem, &
periculum significat. 40 At fri-
gidus in febre quidem acuta,
lethalis est: in mitiore vero
diuturnitatem significat. 41 Su-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 617 sur 917

ἄριστε πυρελῶδες χλιώδης· ἐν ὀξέϊ, ἀγαθόν.

v. Οὖρον ἐν πυρελῶδες λιθικὸν ἔχον καὶ λεῖον ὑπόστασιν ἐρυθρόν, παχέων ἄφισιν σημαίνει. παχέων δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀκρήτου λίπος ἔχον τι ἐξυδαλὲς ἔρυθρον. τὸ δὲ ὑπέρυθρον καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχον ὑπέρυθρόν τι καὶ λεῖον, σὺν μὲν τῷ ἑβδόμης χλιώδεον, ἑβδομαῖον ἀπολύει· μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, χρονιώτερον, ἢ πάντως χρόνιον. τὸ, τε ἐν τελέῃ λαβὸν ἐπινέφελον ὑπέρυθρον, ἑβδομαῖον ἀπολύει, τὰ λοιπὰ κατὰ λόγον ἐχόντων. τὸ δὲ λεπτὸν καὶ χολῶδες, καὶ τὸ μέλις γλίσχρον ἔχον ὑπόστασιν, καὶ τὸ μεταβάλλον ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ χεῖρον, χρόνιον. ἐπὶ τελείῳ δὲ τοῦτο ἐπικηλεῖται, ἢ σὺν κρίσιν χρονιωτέρην, σὺν ἀκινδύνῳ. Ὑδαλῶδες δὲ καὶ λιθικὸν ἀφέλει ἐν χρονίοισι, δύσκριτον γίνεται, καὶ σὺν ἀσφαλείᾳ. Νεφέλαι δὲ ἐν οὔροισι, λιθικαὶ μὲν κάτω, λυσιτελέες· ἐρυθραὶ δὲ, καὶ πίλιαι, δύσκολοι. Κινδυνώδεες τῶν οὔρων ἐστὶ τὰ χολῶδες, μὴ ὑπέρυθρον ἐν τοῖσιν ὀξέσι· καὶ τὰ κεμμυῶδες, λιθικὰς ἔχον ὑποστάσιας· καὶ τὸ ποικίλον χροιῇ καὶ ὑποστάσῃ· καὶ μάλιστα τοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥεύμασι μέλλουσι. κινδυνώδεες δὲ καὶ τὰ σὺν μέλανι μεθιστάμενον ἐς λεπτὸν χολῶδες, καὶ τὸ ἐξ ὑποστάσεως ἀμαυρόν, καὶ τὸ σὺν τροφῇ δὲ ὑπόστασιν ἔχον ὑποπίλιον ἰλυώδεα. ἢ ἐν σὺν τοιούτων ὑποχόνδριον ὀδυνᾶται; δακέα δεξιόν. ἢ ἐν καὶ χλοώδεες γίνονται;

dor una cum febre in acuto morbo, malus est.

v. Urina in febre albam habens & lævem subsidentiam firmatam, celerem dimissionem significat. [2] Celerem etiam ea quæ ex indiscreta, pinguedinem quandam habens, exaqueſcit. [3] At subrubra, & subsidentiam subrubram habens & lævem, [4] siquidem ante septimum diem prodeat, septima die liberat. [4] Post septimum vero tardius, aut omnino post tempus aliquod diuturnius. [5] Et quæ in quarto die nubeculam subrubram habet, septimo liberat, si reliqua juxta rationem habeant. [6] Cæterum tenuis & bilioſa, & vix tenuem ac exiguam subsidentiam habens, & quæ ad melius, ac deterius mutatur, diuturna est. [7] Hæc autem diutius consequens, aut temporis diuturnitate circa judicationem trahente, periculo non vacat. [8] Aquoſa vero & alba perpetuo, in diuturnis morbis difficulter judicat, & secura non est. [9] Nubeculæ in urinis albæ quidem & inferne, commodæ sunt: [10] rubicundæ vero, & nigræ, ac lividæ, difficiles sunt. [11] Periculoſa urina est bilioſa, non subrubra, in acutis: [12] & quæ crassiores farinæ partes refert, albas habens subsidentias: [13] & quæ varia est colore ac subsidentia, [14] & maxime in fluxionibus de capite. [15] Periculoſa est & quæ ex nigra in tenuem bilioſam transmutatur: [16] & quæ ex subsidentia divellitur: [17] & quæ ex compactis quibusdam innatantibus, subsidentiam habet sublividam, limoſam. [18] Num ex talibus præcordium dolent? dextrum arbitror, [19] aut etiam cum virore pallidi fiunt?

νον); 20 ἢ τὰ παρ' ὦτα ὀδυνώδεις; 21 τούτοισιν ἐπὶ βραχὺ κοιλίη κα-
παρέχεται, ὀλέθριον. 22 Οὖρα ἐξαίφνης ὠδαλέως ἐπ' ὀλίγον πεπαυόμενα, φλαῦρα. 23 ἢ ὅλως, τὸ ὠδαλέως πίπτον εὖ ὀξέϊ, φλαῦρον. 24 φλαῦρον δὲ τὸ ἐξέρυθρον ἐκ τούτων ἐπαίνιζε ἰῶδες καὶ ἐρεμνόν. 25 λευκὸν δὲ ἢ καθαρὸν ἐρεμνὸν ἀφρῶδες ἔρον, πονηρόν. 26 μάλιστα [δὲ] ἐν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαῦλον. 27 πονηρὸν δὲ ἢ τὸ μὴ πολὺ τυχὸν διερεμνόν. 28 ἢ μάλιστα πλευριτικοῖσι ἢ περιπλευμονικοῖσι. 29 πονηρὸν δὲ ἢ τὸ ταχὺ ἰέμενον ἰλυώδες ἐρεμνόν. 30 πονηρὸν δὲ ἐν τοῖσιν ὀξέσι ἢ τὸ χλοιῶδες μὴ ἐπὶ χροιῇ ἐόν. 31 Ὀλέθριον δὲ ἰὸν ἔρον τε, καὶ μέλαιναν ὑπόστασιν ἔχον, ἢ τὸ μέλαν. 32 μᾶλλον δὲ ἐν τοῖσι παισὶ τὸ λεπτὸν καὶ παχύ. 33 τοῖσι δὲ λεπτοῖσι τὸ ἀνάπαλιν τοῖσι παχέσι μᾶλλον. 34 ἢ τὸ χαλαζῶδες γενόμενον ἀφεψέμενον, τὸ δ' αὖ τὸ ἢ ἐπίπονον. 35 ὀλέθριον δὲ ἐστὶ καὶ πᾶν τὸ λαθραίως ἐρεμνόν. 36 ταῖς περιπλευμονικοῖσι δὲ ἐπιὸν ὀλίθριον ἢ τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν πέπον, μὴ δὲ ἢ τελευτῶντας λεπτυνόμενον. 37 Πλευριτικοῖσιν ἔρον αἰμωδέας, ζοφώδεις, μετ' ὑποστάσιος ποικίλης, ἀφεκρίτου, θανάσιμον ἐν τεσσαρσὶ ἢ δέκα ἡμέρῃσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 38 θανάσιμόν τε, καὶ ἐν τοῖσι πλευριτικοῖσι σμικρὸν, καὶ τὸ περιστεφὲς, μέλαιναν ἔχον ὑπόστασιν ἢ πιτυρώδεα. 39 καυσώδεσι δὲ ἢ καθαρὸν κάκιστον ἔρον ἐπὶ τὸ ἔκλευκον. 40 Οὖρον δὲ ὠμὸν, πολὺν χρόνον χρόνιον, ἢ ἄλλων στιβεάων ἐόντων, ἀπόστασιν δὲ πόνου σημαίνει. 41 ἢ μᾶλλον ἐν τοῖσιν ὑπὸ φρένας. 42 ἀλγημάτων δὲ ἐν ὀσφύϊ πλανω-

fiunt? 20 & abſceſſus circa aurem dolentes? 21 His paululum erumpens alvus, pernicioſa eſt. 22 Urinæ quæ derepente citra rationem paulatim concoquuntur, malæ ſunt: 23 & in ſumma, quæ citra rationem matura eſt, in morbo acuto, mala eſt. 24 Mala eſt etiam valde rubicunda ex his, florulentiam æruginoſam continens. 25 Alba vero & diffuſa pellucida urina, mala eſt, 26 maxime ſi in phreniticis comparet. 27 Mala eſt quoque quæ poſt potum cito mingitur, 28 & præſertim pleuriticis ac peripneumonicis. 29 Mala eſt & quæ ante rigorem oleoſa mingitur. 30 Malæ ſunt & in acutis viridantis palloris, non exiſtentes in colore. 31 Pernicioſa eſt urina nigram ſubſidentiam habens, & nigra. 32 In pueris vero tenuis, magis quam craſſa. 33 Verum in tenuibus vice verſa quam in craſſis. 34 Et grandinoſa genituræ ſimilis diffuſa, eademque doloroſa. 35 Pernicioſa etiam eſt omnis quæ latenter mingitur. 36 At peripneumonicis pernicioſa eſt quæ in principio quidem cocta eſt, poſt quartum vero diem attenuatur. 37 Pleuriticis urina cruenta, caliginoſa, cum ſubſidentia varia, indiſcreta, lethalis eſt plerunque in quatuordecim diebus. 38 Lethalis eſt item in pleuriticis brevi praſina, nigram ſubſidentiam habens, aut furfuraceam. 39 Verum in febre ardenti ſtupefactorio modo detentis, peſſima eſt urina valde alba. 40 Urina cruda multo tempore manens, aliis ſignis ſalutaribus, abſceſſum & dolorem ſignificat, 41 & magis in partibus ſub ſepto tranſverſo. 42 Si vero doloresin lumbis oberrarint,

ωλεσωμάτων, ἐς ἰσχίον, καὶ ἐν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ. 43 τὸ δὲ ἐπιπαχυνόμενον λίπος ἔχον οὖρον ὑποστάσιν, σημαίνει πυρετόν. 44 τὸ δὲ αἱματώδεες ἐν ἀρχῇ ἐρηθὲν, χρόνιον. 45 τὸ δ' ἀναλειπαινόμενον μετ' ἰδρῶτος, ὑποτροπιόν. 46 τὸ δὲ λευκὸν οἷον τὸ ὑποζυγίων, κεφαλαλγίην. 47 τὸ δ' ὑμενώδεες, σπασμόν. 48 τὸ δὲ πτυαλώδεας ἔχον ὑποστάσιας οὖρον, ἢ ἰλυώδεας, ῥιγέος δηλωτικόν. 49 τὸ δὲ ἀραχνιώδεες, σωληνίῳ. 50 τὰ δ' ἐν πλανητώδεσι πυρετοῖσι μέλαινα νεφέλια, τεταρταίην. 51 τὰ δ' ἄχροα μελανσιν ἐναιωρούμενα μὴ ἀχρυπνίης καὶ παραφροσύνης, φρενῖτιν. 52 τὰ δὲ κονιώδεα μὴ δυσπνοίης, ὑδερώδεα. 53 Οὖρον ὑδατώδεες ἢ πεφυρμένον ψαφερῇ τῇ γῇ, καὶ λίθῳ ὑγρῷ ἐοικότι σημαίνει. 54 τὸ δὲ ἐν λεπτῷ οὖρον διϊσταμένου, ἢ ἐν ἰδρῶτι μέλλοντα δηλοῖ; 55 μεμιγμένον δὲ τὸ ἀφρῶδες ἐφ' αὑτὸ ἀφιστάμενον. 56 Τὰ δ' ἐν τριταίοισι μὴ φέλικες οἷα νεφέλια μέλανα, φέλικες ἀκατάστατα δηλωτικά. 57 καὶ ὑμενώδεες ἐρυθροὶ, καὶ ἐὰν μὴ φέλικες ἀφιστάμενα, ἀνασμώδεες. 58 Οὖρον χρηστὸν ὑποστάσιν, ἐξαπίνης μὴ ἔχον, πόνον καὶ μεταβολὴν σημαίνει. 59 τὸ δὲ ὑποστάσιν ἔχον, ἐπιπαραχθὲν, καὶ διϊστάμενον, ἐν κρίσει. 60 τάχα δὲ καὶ ἐς τριταῖον ἢ τεταρταῖον μετάστασιν. 61 Ἐν πλευριτικοῖσιν οὖρον ὑπέρυθρον ἔχον λείην ὑπόστασιν, ἀσφαλείης κρίσιν σημαίνει. 62 τὸ δ' ὑπόχλωρον ὀλιγοῦς, λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον καὶ παχέαν [ἐπικὴν παχέαν.] 63 τὸ δὲ ἐρυθρὸν σφόδρα καὶ ὀλιγοῦς, ὑποστάσιν χλωρὴν ἔχον λείην, ἐλ-

rarint, ad coxam, & in febre, & ſine febre. 43 At quæ emittitur urina pinguedinem habens in ſubſidentia, febrem ſignificat. 44 Cruenta vero in principio micta, diuturnam: 45 turbata, cum ſudore, recidivam. 46 Alba velut jumentorum, capitis dolorem: 47 pelliculoſa, convulſionem. 48 Quæ ſputo ſimiles ſubſidentias, aut limoſas habet, rigorem indicat. 49 Quæ aranei telis ſimiles, colliquationem. 50 At in febribus erroneis nigræ nubeculæ, quartanam indicant. 51 Decolores autem, nigra innatantia in medio habentes, cum vigiliis & turbatione, phrenitidem: 52 pulverulentæ cum ſpirandi difficultate, aquam inter cutem. 53 Urina aquoſa aut turbata friabili aſperitate, alvum liquidam fore ſignificat. 54 Verum tenuis valde urina ſi denſa fiat, num ſudorem futurum indicat? 55 Jam vero factum, ſpumoſa in ſeipſam conſidens. 56 In tertianis cum horrore velut nubeculæ nigræ, horroris inconſtantis indicia ſunt. 57 Et pelliculoſæ urinæ, & cum horrore ſubſidentes, convulſoriæ ſunt. 58 Urina bonam habens ſubſidentiam, derepente non habens, dolorem & mutationem ſignificat. 59 At ſubſidentiam habens turbata deſinens, rigorem circa judicationem: 60 fortaſſis autem & in tertianam aut quartanam tranſitionem. 61 In pleuriticis urina ſubrubram habens lævem ſubſidentiam, ſecuram judicationem ſignificat. 62 Cum levi virore ac pallore florulenta, albam ſubſidentiam habens, etiam celerem. 63 At rubicunda valde & florulenta, ſubſidentiam cum virore palli-

λικρινέα, πολυχρόνιον [τε]
σφόδρα [καὶ] παραχώδεα· ὅσον, μεταβάλλουσιν ἐς ἄλλο, ἢ μὴ ὀλέθριον. 64 τὸ δὲ λευκὸν ὑδατῶδες, κεραμωνώδεα πυρρὸν ἔχον ὑπόστασιν, πόνου καὶ κινδύνου σημαντικόν. 65 καὶ τὸ χλωρὸν, πυρρὸν ἔχον ὑπόστασιν κεραμωνώδεα, χρόνου καὶ κινδύνου σημαντικόν. 66 Οὕρῳ τοῖσι παρ' ὦτα παχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον παυόμενα, φλαῦρον. 67 καὶ τὸ καταψύχεσθαι ἄδε, πονηρόν. 68 Κύστις ἀποληφθεῖσα, ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τὰ σπασμώδεα. 69 τὰ καρκώδεα σὺν τρυπήσιν ὠλυόμενα, δύσκολα, ἢ μὲν ὀλέθρια. 70 ἢ ἐὰν τι καὶ παρακρούσῃ; 71 Νεφρῶν ἐξαπίνεω ἄλγημα μετ' οὔρου ἐπιχέοντος, λιθιδίων οὔρησιν ἢ παχέων οὔρων σημαντικόν. 72 Τρομώδεα πρεσβυτέροισιν ἐν πυρῇ, καὶ ἄπυος ἐπιφορήματα, λιθιδιώδη τε διαρρέει. 73 Οὖρα ἀπολήγοντα καὶ βάρος ἐν ἡμορῇ σημαίνει ὡς τὰ πολλὰ φραγγελίου ἐστομβώσιος. 74 εἰ δὲ μὴ, ἄλλου ἀρρωστίου, ἢν εἴωθεν ἀρρωστεῖν. 75 Ἐν ἑλκώδεσιν οὖρα λεπτὰ κλαδὸς κλεινὴ σωτηρίης. 76 Οὖρον ἐν πυρετῷ δύσπνοον ἔχον λιθοπώδεα, ὑποστροφικὸν, ἢ ἱδρῶδες. 77 Ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι λεπτοῖσι παλαιώδεσι λεπτῶν οὔρων ὀρύσιες, σπληνώδεις. 78 Ἐν πυρετῷ ἄλλοτε ἄλλοίων ὑρήσιες, μηκυνόμεναι. 79 Τὰ ἐρύθεμα μὴ ὑποστάντα, ὀλέθρια. ἢ ἐὰν τισὶν ἐρεύτηται οἷον εἰ τὴν ἰὼδα-

dam, lævem, finceram habens, diuturnum valde turbulentum morbum qui in alium transmutatur, non tamen pernicio- 295
sum. 64 Alba vero aquosa, subfidentiam crassas farinæ partes referentem, fulvam habens, dolorem & periculum significat: 65 & quæ cum virore pallida est, fulvam, crassas farinæ partes referentem subsidentiam habens, tempus & periculum significat. 66 Urinæ quæ in his qui juxta aures absessus habent, cito & modice concoquuntur, malæ sunt: 67 & perfrigerari hoc modo, malum est. 68 Vesica intercepta tum alias, tum cum 300
capitis dolore, habet quid convulsorium. 69 Quæ in his cum torpore exolvuntur, difficilia sunt, non tamen pernicioſa. 70 Num & aliquantum mente moventur? 71 Renum dolor repentinus, cum urinæ suppressione, calculorum aut urinarum crassarum mictionem significat. 72 Tremores senioribus in febre fiunt, atque sic comparentes, fortassis calculos per urinam ægris ejiciunt. 73 Urinæ suppres- 305
sio, & gravitas in imo ventre, plerunque stillicidium urinæ significat futurum. 74 Sin minus, alium morbum ex quo ægrotare solet. 75 In biliosis urinæ interceptio, brevi occidit. 76 Urina in febre densitatem habens divulsam, recidivam aut sudorem significat. 77 In febribus longis, tenuibus, erroneis, urinarum tenuium mictiones, splenicæ sunt. 78 In febre alias aliarum urinarum mictiones, morbum 310
producunt. 79 Urinæ quæ minguntur à non recordantibus nec commonefactis, pernicioſæ sunt. Num his minguntur velut si sub-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 621 sur 917

ὑποστάσιν παράξῃς. [80] " Οἷσιν 597
ἔρα [παχέα] ὀλίγα, ῥομβώδεα,
σὺν ἀπυρίτοισι, παλῆγος ἐν τύ-
των ἐλάσσων λεπτῶν, ἀφελεῖ. [81] Ἐρ-
χεται δὲ τοιαῦτα, εἰσὶν ἐξ ἀρχῆς,
ἢ ἀφ' ὑγιέων ὑποστάσιν ἴσχει. [82]
" Οἷσιν ἔρα ταχέως ὑποστάσιν 598
ἴσχει, ταχέως ἔστι κρίνοντα. [83]
" Ἐπιλήπτοισιν ἔρα λεπτὰ καὶ ἄ- 599
πεπτα φαίνεται τὸ εἶδος, ἄνευ πλη-
σμονῆς, ἐπιλήψιν σημαίνει. [84] ἄλ-
λως τε κἀν τῇ εἰς ἀκρώμιον, ἢ τραύ-
χηλον, ἢ μελάφρενον πόνος ἢ σπα-
σμὸς ἐμπίπτῃ, [85] ἢ νάρκη πε-
ριγένηται ἢ σώματος, [86] ἢ ταραχώδεις ὄψιες ἴδῃ. [87] " Τὸ δὲ 600
μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι, οἷον σταλαγμοὺς, καὶ
ἔρευ, καὶ ἐμέτου, καὶ ἀφεδρήματα,
πάντων μὲν πονηρόν· [88] κάκιστον δὲ,
εἴ τις ἀπὸ πάντων ἴοι.

VI. " Διαχώρημα κοιλίης 601
βέλτιστον, μαλθακὸν, σωιεσηκὸς,
ὑποπυρρον, μὴ σφόδρα δυσῶδες,
[2] ἀφεστηκὸς τῶν ἐδεσμάτων ὥρῃ,
[3] πλῆθος ᾧ πρὸς λόγον τῶν ἐσιό-
ντων. [4] παχυνόμενον ᾧ πρὸς τὴν κρί-
σιν. [5] χρήσιμον δὲ καὶ ἑλμινθας προ-
χόλους διεξιέναι πρὸς κρίσιν πρὸ-
σφόρους. [6] " Ἐν ὀξέσι τὸ ἀφρῶδες 602
κακόχολον ἀφεστηκὸς, κακόν. [7]
κακὸν δὲ καὶ τὸ ἴκελον. [8] ἔτι δὲ καὶ
κάκιον τὸ ἀληθέσι κεφαλαίοισι. [9]
κάρου δ' ἐπὶ τούτοισι κακὸν, καὶ ἀ-
μαυρώσεως ἀφεστηκυίης, καὶ κενεα-
γίης πρόδηλος. [10] " Κοιλίης δὲ ἀπό- 603
λειψις μικρὰ μέλαινα πυρρῳδέα
πρὸς ἀσάλικα χαλῶσα, μυ-
κλῆς τούτοισι ῥηγνύμενον, κα-
κόν. [11] " Γλίσχρον ἄκρητον ἢ λευ- 604
κὸν ἀφεστηκὸς, φλεγμονῆς. [12]
φλεγμονῆς δὲ καὶ τὸ ἄλσεϊ ξυμφο-
ρέον ὑποφλεγματώδες. [13] πο-
νηρὸν δὲ καὶ ἐκ τροφίμων ὑπό-
στασις

sidentiam conturbasses? [80] Quibus urinæ paucæ, grumosæ, non sine febre, copia ex his progressa tenuis prodest. [81] Prodit autem talibus ab initio, aut brevi subsidentiam habet. [82] Quibus urinæ cito subsidentiam habent, hi cito judicantur. [83] Comitiali morbo laborantibus urinæ tenues & crudæ, præter morem, sine repletione, morbi invasionem significant, [84] tum alias, tum si quis dolor, aut convulsio, in summum humerum, aut collum, aut dorsum incidat, [85] aut torpor corporis fiat, [86] aut turbulentum insomnium viderit. [87] Parva comparere, veluti sanguinis stillas, & urinam, & vomitum, & alvi egestiones, penitus quidem malum est. [88] Pessimum vero si propinque inter se prodeant.

VI. Alvi egestio optima est mollis, cohærens ac compacta, subfulva, non valde graveolens, [2] prodiens hora consueta, [3] copia pro ratione ciborum ingestorum. [4] Spissum autem fiat ad judicationem. [5] Commodum est & lumbricos rotundos exire simul, ubi ad judicationem tendit. [6] In acutis spumosa, circumbilicosa alvi egestio, mala est. [7] Mala item valde alba. [8] Adhuc vero pejor est quæ farinæ sterquilinii speciem refert. [9] Sopor in his malus est, & cruenta egestio, & vasorum vacuatio præter rationem. [10] Alvi interceptio parva nigra, velut caprarum stercora, ad necessitatem coacta emittens, nasus his erumpens, malum. [11] Viscosa meraca, aut alba alvi egestio, mala est. [12] Mala est & abunde multum fermentata, subpituitosa. [13] Prava item ex compactis quibusdam

φαῦλις ὑποπίλιος ἰλυώδης μετὰ
χολώδεος. 14 " Αἷμα λαμπρὸν 605
ἀφρῶδες, κακόν· ἄλλως τε κἂν
πις ὀδύνη παρῇ. 15 ' Τὸ ἀφρῶ- 606
δες τὸ ἔχολον ἀφιστάμενα, φλαῦ-
ρον. 16 καὶ ἐκλειροῦνται οἱ ὀπτικοί.
17 " Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸ 607
ἀφρῶδες ἐπιγίνεται, κακόν. 18
μάλιστα δὲ ὀσφὺν πονήσαντι καὶ
παρενεχθέντι. 19 ἦ ἐγγὺς δὲ τούτοι-
σι τὰ ἀλγήματα; 20 " Λεπτὸν 608
ἔπαφρον ἀφιστάμενον, ὑδατόχο-
λον ἰχῶρ ὑποστέλλον, πονηρόν. 21
πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πυῶδες. 22 καὶ τὸ
μέλαν αἱματῶδες πονηρὸν σὺν
πυρετῷ, καὶ ἄλλως. 23 καὶ τὸ ποι-
κίλον κεχυμένες ἀφιστάμενον,
φλαῦρον. 24 καὶ χεῖρον ὅσῳ φοβε-
ρώτερον τῇ ὄψει, πλὴν ἐν φαρ-
μακείοισιν. 25 ἐν δὲ τούτῳ ἀ-
κίνδυνον, μὴ πλήθει ὑπερβάλλον.
26 καὶ τὸ ψαφαρὸν μαλθακὸν ἐν
πυρετῷ ἀφιστάμενον, [φλαῦρον.]
27 φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ξηρὸν, ψαθυ-
ρὸν, ἄχρουν. 28 καὶ ἄλλως, καὶ ὑπὸ
κιρκίδος κεφυσημένη. 29 μελαίνων
δὲ προσιελθόντων, κλόνος. 30 " Υ- 609
γρὸν ἀφιστάμενον, καὶ ἀθρόον, καὶ μὴ
μικρὸν, κακόν. 31 τὸ μὲν δὴ ὑγρὸν
πυίλου, τὸ δὲ ἐκλύσιν τοῦ ἐντέρου
σημαίνει. 32 " Ἐνυγρον ὑποψάφεσον 610
ἀφιστάμενον μὴ ἐψυχόμενον μὴ ἀ-
πύρῳ, φλαῦρον. 33 τὰ δὲ ἐπὶ τούτοι-
σι ῥίγεα κύστιν καὶ κιρκίδα ἐπιλαμ-
βάνει. 34 ὑδατωδέστερον δὲ σφόδρα ἀφι-
στάμενον μὴ παυόμενον ἐν ἐξέσει,
κακόν. 35 καὶ μᾶλλον εἰ καὶ δίψος.
36 " Ἐξαίμυθρον ἐν τῷ ἐπιπλόῃ δια- 611
χώρημα, φλαῦρον. 37 φλαῦρον δὲ
καὶ τὸ σφόδρα χλωρὸν, ἢ λευκὸν, ἢ
ἀφρῶδες, ἢ ὑδατῶδες. 38 καὶ τὸ
μικρὸν τι καὶ ὀλίγον, καὶ λεῖον
καὶ ὑπόχλωρον, καὶ κακόν. 39 καὶ τὸ

κοιμα-

bufidam innatantibus, ſubſiden-
tia ſublivida, ' purulenta, cum 330
biliosa. 14 Sanguinem ſplendi-
dum egerere, malum eſt, tum
alias, tum ſi quis dolor affuerit.
15 Spumoſa, circumbilioſa alvi
egeſtio, mala eſt. 16 Sed & mor-
bum regium ex talibus incur-
runt. 17 In biliosis alvi egeſtio-
nibus ſpumoſa florulenta, mala
eſt, 18 maxime ei cui lumbi
doluerint, & mente motus fue-
rit. 19 Num autem his dolores?
20 Tenuis ſpumoſa alvi egeſtio,
aquoſam cum virore pallidam
habens ' ſubſidentiam, mala eſt. 335
21 Mala etiam purulenta: 22 &
nigra cruenta, mala, cum febre,
& alias: 23 & varia, abunde bile
colorata egeſtio, mala eſt, 24 tan-
toque deterior quantum colore
magis horrenda eſt, præter-
quam in medicamentorum uſu.
25 In hoc enim periculo vacat,
ſi non copia excedat: 26 & te-
nuis, mollis egeſtio, in febre
mala eſt. 27 Mala quoque ſicca
friabilis, decolor, 28 tum alias,
tum ſi alvum humectet. 29 Ni-
gris vero antea egreſſis ' occidit. 340
30 Liquida alvi egeſtio, & acer-
vatim, & paulatim contingens,
mala eſt: 31 altera enim vigi-
lias, altera exolutionem facere
poterit. 32 Liquida ſubtenuis alvi
egeſtio perfrigeſcens, non ſine
febre, mala eſt. 33 Rigores in
his veſicam & ventrem corri-
piunt. 34 Aquoſa vero valde non
deſinens in acutis, mala: 35 &
magis ſi etiam ſitim non habue-
rit. 36 Valde rubicunda egeſtio
in alvi profluvio, mala eſt. 37
Mala ' quoque valde cum virore 345
pallida, aut alba, aut ſpumo-
ſa, aut aquoſa: 38 & parva, &
viſcoſa, & levis, & cum virore
ſubpallida, mala eſt. 39 Et ſopo-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 623 sur 917

κωμαλώδεσι νεναθρευμένοισιν ὑγρὸν
ἀφχώρημα, κάκιστον. 40 θανα-
τώδεες δὲ καὶ αἱμορρόῃσιν αἱμαλώδες
πολὺ γρομῶδες. 41 ' λόβηόν τε καὶ
ὑγρὸν μετὰ κοιλίης μέλανος. 42
" Διαχώρημα μέλαν οἷον αἷμα, 612
καὶ σὺν πυρετῷ, καὶ αὖθι πυρετῷ,
πονηρόν. 43 καὶ πάντα τὰ ποικίλα,
καὶ τὰ κακοηθείαι πονηρά. 44 " Τὰ 613
ἐς ἀφεώδεια ἄκρηθα τελοῦντα
ἀφχωρήματα, περοξωδικὰ μὲν
πᾶσι, τοῖσι δὲ σπασμώδεσι καὶ
πάνυ. 45 ἐκ τουέτων τὰ περ' ἕδος
ἀνίστανται. 46 τὰ δὲ ἐξυφαινόμε-
να, καὶ πάλιν σωιζόμενα, ἄκρηα,
κερκώδεα, μῆκος νόσου ση-
μαίνει. 47 τὸ δὲ ἐξέρυθρον ἐν πυ-
ρετῷ, φρενητικόν. 48 τὸ δὲ λόβη- 614
καὶ κωμώδες, ἰκτερίῃ δύσκολον.
49 τὸ ὑγρὸν ἐν τῇ πεπάνσει λα-
βὸν ἕρεθος. 50 " Αἱμορραγίσι 615
γλίχρον ἀφχώρημα μέλασι
ἀφποίκιλον, καὶ ἡπῆτες. 51 μάλι-
στα δὲ ἀλβώδεσι. 52 " Ἐκλυ- 616
καὶ ἀφχώρημα ἐν πυρετῷ ἐκ δύ-
κρινες. 53 " Κοιλίη ταραχώδης
σμικρῆσι πυκνῆσιν ἀναγέρσεσι,
σιαγόνας ὀδύνῃ. 54 λύει δὲ καὶ
ἐπὶ πρόσωπα ἐρυθήμα ἐρυθή-
ματα. 55 " Κόπρος μὲν τὸ- 617
σὺν ἀφχώρησις, κοιλίης πονη-
ρίην σημαίνει. 56 φλεγματώδης
δὲ ὀξέως μὲν κραδιώσσει, δυσεν-
τερίην. 57 πέρα δὲ καὶ ὀ-
σφυαλγίην. 58 τοῖσι τοιέτοισι
κοιλίης ἐκβάσεσιν ἐκὸς ἀνάσ-
κειν ὑγρὰ χαλᾶσα ταχὺ ὀδυνω-
μένη, ἔπειτ' ἀπασμώδεες. 59 τὸ
ἐπιρρίγειν τέτοισιν ὀλέθριον. 60
" Οἷσι μέλανα ἀφχωρέει, ἐφι- 618
δρῶσι ψυχροῖς. 61 " Οἷσι κοιλίη 619
καὶ ἀρχὰς ταράσσει, τὰ δὲ ἄλλα
μικρὰ, ἀποφαίνεται [δὲ] κοιλίη

μὴ

rosis torpefactis liquida egestio, pessima est. 40 Lethale autem & alvum sanguine manare, multa grumosa egestione, 41 itemque alba ac liquida, cum ventre in tumorem elevato. 42 Egestio alvi nigra velut sanguis, & cum febre, & sine febre, mala est. 43 Malæ item omnes ' variæ, abunde ex bile coloratæ. 44 Egestiones desinentes in spumosas meracas, omnes quidem exacerbant, convulsos autem etiam valde. 45 Ex talibus abscessus juxta aurem emergunt. 46 At quæ valde liquidæ fiunt, & rursus compactæ, meracæ, stercoraceæ egestiones, longitudinem morbi significant. 47 Valde rubicunda in febre, delirium. 48 Alba stercoracea in morbo regio difficilis est, 49 itemque liquida quæ ' sepositæ ruborem capit. 50 In sanguinis eruptionibus viscosa egestio nigris variegata, maligna est, 51 maxime autem valde albidis. 52 Valde alba egestio in febre, non bene judicat. 53 Alvus turbulenta parvis frequentibus ad egerendum progressibus, maxillas intendit. 54 Solvit etiam rubores in facie obortos. 55 Stercoracea cum contentione egestio, alvi afflictionem significat. 56 Pituitosa vero acute cum ' oris ventriculi dolore, dysenteriam: 57 fortassis autem & lumborum dolorem. 58 Talibus alvi circumtensio ad necessitatem liquida demittens, citius restitans, habet quid convulsorium. 59 Insuper rigere his perniciosum est. 60 Quibus nigra per alvum prodeunt, frigidam sudorem excludunt. 61 Quibus alvus ab initio turbatur, urinæ vero paucæ sunt, & progressu temporis alvus quidem

μὲν ξηραίνῃ), τὸ δὲ ἕτερον πλησθὲν λεπτῶν, τούτοισιν ἀποστάσιες ἐς ἄρ-
ὑρα. 62 " Αἱ κοιλίαι μικραὶ ἀναστά- 620
σιες, μιγάδιες. 63 καὶ εἰσὶ φλαῦρον ἀφύσημα, δυσκολώτατον τετρυμένοισιν ἀρχόμενον. 64 " Αἱ 621
πυκναὶ καὶ μικραὶ ἀναστάσιες τοῖσι γλίσχροι, ἔχουσιν μικρὰ κωπρώδεα, μετ' ὀλιγοσαρκίης καὶ πλούρης ἀλγήματα, ἐκπεφώδεες. 65 ἦ ἐν ἐπισθένουσι ἔτι σκληροῖσι; 66 οἴομαι δὲ καὶ αἱμορρόειν τούτους. 67 τὰ δὲ ἐς ὀσφὺν ἀλγήματα σὺν τούτοισιν αἱμορρόοῦσι. 68 Οἷσιν αἷμα ἀφυσήσῃ λαμπρὸν, τὸ μὲν κάρη καὶ κεφαλαλγίης ἐπιχλιαίνεσθαι, ἀλίθεμον. 69 " Τὰ γλίσχρα χο- 622
λώδεα μᾶλλόν τι τῆς ὀποστάσιος πυρὸς δεῖται. 70 " Οὖτε κοιλίης 623
καθαρσιομένης οἰδήματα μέλεα ἐλαύνει μὴ ἀλγημάτων, κακόν. 71 κοιλίης δὲ ἐπιστάσης, ἄλλα δὲ πρὸς μὴ νεαλεσθίνῃ, ταχέως κατάρρηγνυται), καὶ κακοηθέστερον. 72 τὰ ἐμέσματα ἐπὶ τούτοισι πονηρὰ καὶ θηριώδεα. 73 " Οἷσιν ἐπὶ φλε- 624
γώδεσι καὶ ἐξερύθροις λυομένοις, δυσώδεσι, λάβρον, ὑπερέρυθρον, ἐλπὶς σημαίνειν. 74 " Ὅ σὠ- 625
μὰ χρώδης χρὰς σημαίνει κοιλίῃ πονηρευομένῃ. 75 ἐπὶ τούτοισιν ἐξέρυθρα σπερμάτια μάλιστα δίδοσιν. 76 " Ἐπὶ κοιλίῃ χολώδει, 626
μελαγχολῇ, κωπρώδει, καυματώδη ἐπιφαίνεται, πυρὸς δεῖται. 77 " Χολώδεα 627
ἀφυσήματα κάψωσις πυρὶ 78 κάψωσιν δὲ πυρὶ χολώδες ἀφύσημα. 79 " Τὰ ἐρυσιπελατώδεα 628
πρόσω βαθέων φλεγμονὰς κενεῶνα καὶ ἦπαρ ξυνόμενα σημαίνει κοιλίῃ πονηρευομένῃ. 80 " Ἔκ- 629
λυσις ὀδύνης λύουσα κοιλίῃ

quidem ficcatur, ' urina vero 365
tenuis redundat, his abſceſſus ad articulos fiunt. 62 Progreſſus ad egerendum paulatim contingentes, horrorem ac rigorem inducunt: 63 & quibus larga fit egeſtio, difficillimum eſt quartanis incipientibus. 64 Frequentes ad egerendum progreſſus paulatim contingentes, pauca ſtercoracea ſubviſcoſa habentes, cum præcordii & lateris dolore, morbum regium denotant. 65 Num his ſuppreſſis hi cum virore ' pallidi fiunt? 66 Arbitror autem & hoc ſanguinem effundere. 67 At dolores in lumbis, in his ſanguinem fundentibus, 68 ſanguinem egerunt ſplendidum. Cum ſopore, & capitis dolore, calefacere inſuper, pernicioſum eſt. 69 Viſcoſæ, biliоſæ, magis abſceſſus juxta aurem faciunt. 70 Quicunque tumores alvo humecta elevantur, cum doloribus, malum. 71 Alvo vero ſuppreſſa, & nulla alia renovata, ' cito rumpuntur, & malignius eſt. 72 Vomitiones in his, malæ & ferinæ. 73 Quibus & flammeis & valde rubicundis ſolutis, graveolens, larga, ſubrubra fit, hi ne inſaniant timor eſt. 74 Corpus ſquallidum alvum male affectam ſignificat: 75 in his valde rubicundæ, inſtar purulentæ caruncula, egeſtiones maxime prodeunt. 76 Ad alvum biliоſam mollem ſtercoracea egerentem, ardores comparentes, ' tumorem juxta aurem faciunt. 77 Biliоſas egeſtiones ſurditas ſedat, 78 & ſurditatem ſedat biliоſa alvi egeſtio. 79 Puſtulæ ſerpiginoſæ ſupra inguina, ad laterum mollitudinem ac pubem oborientes, alvum male affectam ſignificant. 80 Exolutio dolorem ſolvens, alvum

μάλα κηδνηρεμίης. 81 " Τὰ κατὰ 630
ἕδρην ὀδυνώδεα σημαίνει κοι-
λίην ἐπιταραχθεῖσαν. 82 " Θανα- 631
τώδεα
25 ' ἐστὶ δὲ διαχωρημάτων τὸ λιπα-
ρὸν, καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὸ πίλιον μετὰ
δυσωδίης, 83 καὶ τὸ χολῶδες ἔχον ἐν
ἑωυτῷ φακῶν ἢ ἐρεβίνθων ἐξάνθεμα
ἐοικὸς ἀποπλήσιον, ἢ οἷον τὰ μύρσινα
μῶλα δύσοσμα, καὶ τὸ ὀδμὴν ὄμοιον
τῷ τῶν νηπίων, 84 καὶ τὸ ποικίλον, τὸ
δι' αὐτὸ καὶ χρόνιον. 85 γίνονται δὲ αὐ-
τοιῦτον αἱ μελαῖνες, ξυσμελαῖνες,
χολῶδες, μέλαν, πρασοειδὲς, καὶ ὀ-
μῶδες, καὶ σύαλλάξ. 86 γυναικῶδες ἢ καὶ
πᾶν ἐπὶ τὸ ἀναγωδέστερον διεξιόν. 87
" Ποῖον χαλεπῶς καταβροχίζοντα 632
30 ' πνεῦμα βηχώδη ἐρεύγεσθαι τοιοῦ-
τον ὠμόμορμος, οἷον κοιλιόμορμος,ση-
μαίνει πόνον κοιλίης. 88 μετ' αἰμορ-
ραγίαν μελαίνων διαχώρησις, κα-
κόν. 89 πονηρὸν ἢ καὶ ἐξέρυθρα ἰώδεα.
90 τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱμορ-
ροίαι. 91 καρηκτώδεες δὲ τούτων
σπασμῷ τελευτῶσι μελαίνων προ-
διελθόντων. 92 " Οἷσι μέλανα διαχω- 633
ρέει, ἐφιδρῶσι ψυχροῖς. 93 " Αἱ 634
ἐξαίφνης παραλογοι σκύσιες
κοιλίης, ἐν τοῖσι τελικοῖσι χρόνοισι-
σιν, ἅμα ἀφωνίῃ ῥομώδεϊ ὀλέθριοι.
94 " Αἱ λεπταὶ μελαίνων διαχω- 635
ρήσιες αἱ φλεγμώδεες, βελτίους τοῖσι
35 ' τοιούτοισιν. 95 αἱ τοιαῦται ὠφελέουσι
μάλιστα καὶ ἡλικίῃ ἢ παρακ-
μάζουσι. 96 " Πᾶσι τοῖσι κνησμώδεα 636
μελαίνων διαχωρήσιον σημαίνει, καὶ
ἕρπεσι ῥομώδεσι. 97 καὶ τρομώ-
δεα ξυὺ ὀδυνῇ μετὰ κεφαλαλγίης,
τὰ μέλαινα διαχωρήματα. 98 ἐπὴν
δὲ τοιούτων ἕμεσις διέρχῃ, καὶ ἐμέ-
σασι συχνὰ τοιαῦτα παραπλήσια.
κοιλίης παροξυνθείσης ἐπὶ κρίσιν,
καὶ τὰ μέλαινα διέρχῃ. 100 " Ἐπὶ 638

alvum maxime humectat. 81 Juxta ſedem doloroſæ ſuppurationes alvum turbant. 82 Lethales egeſtiones ſunt, pinguis, nigra, livida cum gra- 631
veolentia, 83 & biliosa, habens in ſe ſimile quiddam ciceri aut fabis freſis, aut veluti floridos ſanguinis grumos, & quæ odore ſimilis eſt egeſtioni infantium, 84 & varia eademque diuturna. 85 Talis autem fuerit cruenta, ramentoſa, biliosa, nigra, prafina, & ſimul, & permutatis vicibus. 86 Lethalis quoque omnis eſt quæ ſenſum ægri fugiens exit. 87 Qui potum difficulter deglutiunt ſpiritu tuſſiente, 'eructatio ſubtracta intro revoluta dolorem ventris ſignificat. 89 Malæ ſunt etiam egeſtiones valde rubræ æruginoſæ 90 in quartanis. Et tales ſanguinis fluxiones 91 ſoporoſæ ſunt: ex his convulſione moriuntur, nigris antea egreſſis. 93 Exolutiones alvi repentinæ præter rationem, in diuturnitate temporis conſumptis, una cum vocis tremula interceptione, pernicioſe habent. 94 Tenues nigrorum 'egeſtiones horrificæ, 635
meliores talibus ſunt. 95 Tales proſunt maxime in ætate ante vigorem. 96 Pruriginoſæ affectiones omnibus nigrorum egeſtionem ſignificant, & vomitum grumoſum. 97 Et tremulæ affectiones cum morſu ac capitis dolore, nigras egeſtiones ſignificant. 98 Ante tales vomitus prodit: & ubi vomuérunt, multæ tales inſuper detrahuntur, 99 Quibus in alvi turbatione exacerbatur morbus, circa judi- 400
cationem nigra inferne prodeunt. 100 Ex alvo diutine affe-

κει-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 626 sur 917

κοιλίη μικρὴ ἐμεσώδεσι, χολώ-
40 δεσιν, ἀποσίτοισιν, ἱδρὼς ' πολὺς
μὴ ἀδωναμίης ἐξαπίνης, κλένῃ.
101 " Ἐν φαρμακείῃσιν ὁ πόνος περὶ- 639
ῥῶ λεπτῶν συχνῶς αἵματα ὀλίγα ῥέ-
ῤῥοον. φλαῦρον. 102 " Τὰ κοι- 640
λίῃσι σκληρύσματα μὴ πόνῳ πυ-
ρετοῖσιν ἅμα φερικώδεσιν, ἀποσί-
τοισι, σμικρὰ ἐφυγρομυώδεα,
κάθαρσιν ἢ διδόντα, εἰς ἐμπύη-
σιν. 103 " Ἅμα πυρετῷ κοιλίη πε- 641
ρισχώδης τόπον ἀλμυρώδεα, κω-
ματώδεσι γαστροῖσιν ἢ πόνῳ πιμπ-
πλῃ. 104 " Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, 642
κεφαλαλγικῶν, δυσώ-
41 δεϊ ἀκρύπνῳ, ἐξεμοῦσαι ' χρώματα
λυσιμυώδεα ἐλπὶς σκιμανθῆναι, ἢν
δύσπνοα ἔωσι. 105 πρὸς τὸ σκ-
χλοιῶδες οὖπνον, ἄσιτόν τε κοι-
λίης ἐπιστάθμης. 106 " Τὰ κοιλ- 643
ματώδεα διαχωρήματα πόνον ἴ-
σχοντα, κοιλίῃ πονηροδυσμυώ-
δεσι. 107 " Τοῖσι χολώδεσι 644
κοιλίη παχυχώδης, μικρὰ πυκνὰ
διαλυόμενα, τονώδεα μικροῖσι
μυξώδεσι, πόνον περὶ τὸ λεπτὸν
ποιέοντα, ἢν ἔρον σῶμα διὰ τοιούτων ἀπολελυ-
μένον. 108 " Αἱ τερμώδεες γλῶσσαι 645
σημεῖον ἐνίοισι κοιλίης καθαρσιο-
42 συμβάντος. 109 ' Οἷσι καῦμα γίνε- 646
ται, ἐφιδρῶσι ἢ ἐλαφόντων, πυρετοὶ περ-
ροῴουσι. 110 " ' Επὶ κοιλίῃσιν ὑ- 647
γρῇσι καταψυξις μετ' ἱδρῶτος,
φλαῦρον. 111 " Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑ- 648
γρῇσι τὰ ἀπὸ ἑλῶν αἵματα ἐπιῤ-
ῥύησαντα, θανατώδεα. 112 " Διαχώ- 649
ρημα κοπτερὸν ἐπιῤῥέμβομενον λύει
πυρετὸν ὀξὺν μετ' ἱδρῶτος.

cta, vomentibus, biliosis, cibum fastidientibus, sudor multus cum impotentia repentina, occidit. 101 In medicamentorum usu, in defluxione, tenuis abunde sanguis eliquescens, malum est. 102 Duricies circa ventrem cum dolore, in febribus cum horrore cibos aversantibus, alvo parum ad purgationem humectata, ' non suppurantur. 103405 Una cum febre alvus turbata salsuginoso modo, soporosos, torpidos non valde comitatur. 104 Ex alvo liquida lassatos, caput dolentes, sticulosos, vigilantes, valde rubicunda egestione solutos, timor est ad insaniam deventuros esse, si difficulter spiraverint. 105 Ad hoc ubi quis cum virore pallescit, bene spirare noxium non est alvo insuper probe egerente. 106 Adustæ ' egestiones contentionem 410 habentes, alvum male affectam significant. 107 Biliosis alvus turbata, parva, frequenter egerens distendentia cum paucis mucosis, dolorem circa tenue intestinum hæc faciunt, & urinam non facile prodeuntem, ex talibus ad hydropem desinunt. 108 Linguæ tremulæ quibusdam alvi eruptionis futuræ signum sunt. 109 Quibus ardor fit, & ad egressas egestiones ' alvi, insuper exsudant, 415 his febris exacerbatur. 110 Ex alvis liquidis perfrigeratio cum sudore, mala. 111 Ex alvis liquidis, sanguis de gingivis defluens, lethalis est. 112 Alvi egestio pura superveniens, solvit febrem acutam cum sudore.

ΙΠΠΟ-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 627 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΔΟΝΤΟΦΥΙΗΣ. HIPPOCRATIS DE DENTITIONE.

Basil. græc. Foesius sect. III. 49. 267. Basil. lat.

pag 53 40

ΤΑ φύσει δύσφορα τῶν παιδίων ἐκ ἀνάλογον τῷ σιτερκώσιῳ καὶ τὸ γάλα ἠλλάζη. τὰ βορᾷ καὶ πολὺ ἕλκοντα γάλα ὀ κατὰ λόγον σιτερκᾶται. τὰ πολὺ διαῤῥέοντα ἠλλαζόντων, ἥκιστα εὐκαίσια. ὀκόσοισι πολλὰ φίρεται ἡ κοιλίη, καὶ εὐπιπλῆσιν, ὑγιέστερα. ὀκόσοισιν ὀλιγοδόροισιν ἔσσι καὶ μὴ ἀνάλογον τροφομβόισιν, ἐπίνοσα. ὀκόσοισι δὲ πολὺ γαλακτῶδες ἀπεμεῖ), κοιλίη ξυνίστα).

II. Ὀκόσοισιν ἐν ὀδοντοφυίῃ ἡ κοιλίη ταλαίη ὑπάγη, ἧσσον ἀπᾶται, ἢ οἷσιν ὀλιγάκις. ὀκόσοισιν ἐπὶ ὀδοντοφυίῃ πυρετὸς ὀξὺς ἐπιγί[νε]), ὀλιγάκις ἀπᾶται). ὀκόσα ὀδοντοφυεῖται σύσφορα μᾶλλον, καὶ φορικὰ ἐόντα, κίνδυνον ἀπαλλάσσει μᾶλλον ἐπιλαῦσαι. τὰ ἐν χειμῶνι ὀδοντοφυεῖται, τῶν ἄλλων ὡραίων ἐόντων, βίλτιον ἀπαλλάσσει. ὁ παῖς τὰ ἐπὶ ὀδοῦσι ἀπαθέστερα, τελευτᾷ· πολλὰ δὲ καὶ διαφθείρεται. τὰ μὴ βηχὸς ὀδοντοφυεῖται, χρονίζει· ἐν δὲ τῇ διαχειμάσει ἰσχναίνεται μᾶλλον. ὀκόσοι ἐν τῷ ὀδοντοφυίῃ χειμῶνας ἔχει, τεῖται καὶ ἀφιστάντες ἡμέρα, ῥᾷον φέρει ὀδοντοφυίην. τὰ διαῤῥεῖται πολὺ ἢ διαχωρεῖται κατὰ λόγον, σύσφορώτερα. ὀκόσοισιν ἐρᾶται μὴ κατὰ λόγον, κοιλίη δὲ συνεχῶς ὑμᾶς ἐκ παιδίων πιμπλῆ, ἐπίνο-

PUERI natura habitiores, non pro carnositatis ratione etiam lac sugunt. Voraces vero & multum lactis trahentes, non pro ratione carnosi fiunt. Pueri fugentes si multum mingant, minime anniculi fiunt. Quibus alvus multum profluit, & bene concoquunt, hi sanio-res sunt. Quibus modice profluit, & voraces sunt, & non pro ratione similiter nutriuntur, morbosi. Quibus multum lactosum revomitur, his alvus supprimitur.

II. Quibus in dentitione alvus amplius subducit, minus convelluntur, quam quibus parum. Quibus in dentitione febris acuta accedit, parum convelluntur. Quicunque dentientes habitiores manent, & altiore somno utuntur, periculum est ne convulsione corripiantur. Qui hyeme dentiunt, reliquis similibus existentibus, melius liberantur. Non omnes, in dentitione convulsi, moriuntur, sed multi etiam servantur. Qui cum tussicula dentiunt, tardius dentes producunt, in perpunctione autem magis gracilescunt. Quicunque in dentiendo hyemem habent, si attente tractentur, dentitionem facilius ferunt. Qui plus mingunt quam egerunt, pro ratione habitiores sunt. Qui non pro ratione mingunt, verum alvus frequenter cruda à pueris egeſtit, mor-

ἐπίνοσοι. [10] τὰ δ' ὕπνα καὶ δύσφορα πολὺ ἀναλαμβάνει, καὶ ἀδηφάγα· οὐκ ἐκανῶς διωκημένον. [3] [11] τὰ παρεδόντα τὸ τῇ γλάζῃ, ῥᾶον φέρει ἀπαγαλακτισμόν. [12] τὰ πολλάκις παρηγευῶντα δίευ- [4] μον ἐκ πάππου καὶ κνιλίλου, πολὺν ἔσω· τὸ δὲ πυρετῷ ὑπανάδεα. [13] τὰ δὲ παρεδόντα ἕλκεα αὖθις πυρετῶν γενόμενα, ἀσφαλέστερα. [14] ἐκφοβεῖται δὲ τὸ τῇ γλάζῃ τὸ νηπίων βὰξ ἀφισταμένη, εὐφυλλοῦ ἔωθεν μέζονα ἔχειν.

[10] Qui bene dormiunt, & habitiores sunt, multum alimentum adsumunt, idque adjacet, non sufficienter distributum. [11] Qui dum sugunt interim cibum adsumunt, facilius ablactationem ferunt. [12] Qui sæpe cruenta ac cruda per alvum egerunt, plurimi in febre somniculosi sunt. [13] Ulcera in tonsillis citra febrem facta, securiora sunt. [14] Quibus infantibus in sugendo tussis instat, uvam majorem habere solent.

III. Ὀκόσοισι πυκνὸν μὲν παρεδόντα νομὴ ὑφίσταται, τὸ πυρετῶν μονόντων καὶ βηχέων, κίνδυνον· πάλιν γὰρ ἕλκεα αὖ τὰ παλινδρομέοντα. [2] τὰ ἐν παιδίοις ἕλκεα τοῖσι νηπίοισι, κίνδυνώδεα. [3] τοῖσι παιδίοισιν ἀξιολόγοις ἕλκεσι τὰ παρεδόντα, καὶ ἀπιόντα δυνάμενον, σωτήρια ἐστίν. [4] ὁκόταν δ' μᾶλλον τὸ ἕτερον μὴ δύνηται ἀπιόντα καὶ ἀπίνειν τὰ παρεδόντα ἕλκεσιν, πολὺ τὸ χολῶδες ἀναμίσγει, ἢ καὶ κνιλίλου ἔχεται, κίνδυνώδες. [5] τὸ δὲ τοῖσιν ἐν παρεδόντα ἕλκεσιν ἀράχνιώδες τι ἐὸν, οὐκ ἀγαθόν. [6] τὰ δὲ τοῖσι παρεδόντα ἕλκεσι καὶ τὰς πρώτας χρόνους διαῤῥεῖν φλέγμα ἀφ' ἑωυτοῦ, εἰ πρότερον οὐκ ἐὸν, χρήσιμον. τόμως ἀναγκαῖον. [8] λῶιον δὲ ἀρξῃ [κ]ξυρίζεσθαι πάλαι, ἀσφαλέστερον. [9] τὸ δὲ μὴ ὕστερος ἀφικέσθαι, οὐ λαθητέον. [10] ῥεύματα ἕλκεσι παρεδόντα καὶ κνιλίνη καὶ ἐνεχθέντα πολὺν λύει τοὺς ἐπεγκεῖς βήχας. [11] παιδίοισιν ἀπενεχθὲν τι πεπεμμένον, πολὺν λύει. [12] τὰ πολλοῦ χρόνου τὰ παρεδόντα ἕλκεα ἀναυξῆ μένοντα, ἀκίνδυνα ἀπὸ τῶν πέντε ἢ ἓξ ἡμερέων. [13] τὰ πολὺ γάλακτα τὰ θηλαζόντων ἀναπ-

III. Quibus cito in tonsillis ulcera serpentia considunt, febribus ac tussi permanentibus, periculum est rursus generanda esse ulcera recurrentia. [2] Ulcera tonsillarum in infantibus periculosa. [3] Pueris memorabilis magnitudinis, si ulcera in tonsillis sint, & deglutire possint, salutis signum est. [4] Quum vero majores prioribus deglutire in tonsillarum ulceribus non possunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculosum est. [5] In ulceribus tonsillarum si quid araneosum inest, non bonum. [6] In tonsillarum ulceribus post prima tempora, pituitam per os effluere, si prius non fuit, commodum est, [7] & tamen reducenda est. [8] Si vero incipiat, & omnino remittat, gaudendum est. [9] Si autem non sic effluat, vereri oportet. [10] Qui tonsillas destillatione vexatas habent, his alvus amplius subducta, siccas tusses solvit. [11] Verum pueris si quid concocti superne prodierit, amplius solvit. [12] Ulcera multo tempore in tonsillis circa argumentum manentia, ante quintum aut sextum diem periculosa non sunt. [13] Sugentes qui multum lactis adsu-

ἀναλαμβάνοντα, " ὡς τὸ πολὺ ὑπνώδη. 14 τὰ μὲν σύτροφα τῶν ἡλαζόντων ἄτροφα καὶ δυζαναλήπτα. 15 ἕλκεα ἐν ἤρῳ χεῖρον μᾶλλον ἐν παραυθμίοις χείρονα ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσι. πίεζον γὰρ νίμεται. 16 τὰ περὶ σταφυλὴν νεμόμενα ἕλκεα ἐν παρισθμίοισι, ' σαζομένοισι τὴν φωνὴν ἀλλοιοῖ. 17 τὰ περὶ φάρυγγα νεμόμενα ἕλκεα χαλεπώτερα καὶ ὀξύτερα, καὶ ἐπιπολὺ δύζαπνοιαν ἐπιφέρει.

8 ' adsumunt, utplurimum somniculosi sunt. 14 Sugentes qui non probe aluntur, macilenti fiunt, & ægre vires recolligunt. 15 Ulcera in tonsillis æstate facta, pejora sunt quam aliis temporibus, citius enim proserpunt. 16 Ulcera in tonsillis circa uvam proserpentia in his, qui servantur, vocem alterant. 17 Ulcera proserpentia circa fauces, graviora & magis acuta, ' utplurimum spirandi difficultatem inducunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ περὶ ΤΡΟΦΗΣ.

HIPPOCRATIS DE ALIMENTO.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 49. 380. Basil. lat.

543 pag 110 ΤΡΟΦΗ, καὶ τροφῆς εἶδος, μία καὶ πολλαί. 2 μία μὲν, ἡ ὑγρὸν ἐστι. 3 εἶδος δὲ, ὑγρότητι καὶ ξηρότητι. 4 καὶ ἐν τελείοισιν ἰδέαι, καὶ πόσον ἐστὶ, καὶ ἐς τινα, καὶ ἐς τοσοῦτο. 5 ' αὔξει δὲ, καὶ ῥώννυσι, καὶ σαρκοῖ, καὶ ὁμοιοῖ, καὶ ἀνομοιοῖ τὰ ἐν ἐκάστοισι κατὰ φύσιν τὴν ἑκάστου καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς δύναμιν. 6 ὁμοιοῖ δὲ ἐς δύναμιν, " ὁκόταν κρατέῃ μὲν ἡ ἐπιοῦσα, ἐπικρατὲς δὲ ἡ ἀποῦσα περιγένηται. 7 " γίνεται δὲ καὶ ἐξαίφνης ὁκοτὲ μὲν ἡ ὑστέρη ἐν χρόνῳ διαλυθεῖσα ἢ ἐπιτεθεῖσα, 8 ὁκοτὲ δὲ ἡ ὑστέρη ἐν χρόνῳ διαλυθεῖσα ἢ ἐπιτεθεῖσα. 9 ἀμεινοῖ δὲ ἐκλείπουσα ἐν χρόνῳ καὶ μὴ χρόνον ἡ ἔξωθεν συνεχὴς ' ἐπισκεδεῖσα, 10 καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον

ALIMENTUM & alimenti species, unum & multæ: 2 unum quidem, quatenus unum genus est. 3 Species vero humiditate ac siccitate finitur. 4 Et in his formæ, ac quantitas est, & ad quædam, & ad tot. 5 Auget autem, & corroborat, & incarnat, & ' assimilat, & dissimilia facit quæ in singulis sunt, juxta uniuscujusque naturam ac facultatem quæ ab initio adest. 6 Assimilat autem pro viribus, quum id quod superingeritur superatur, id vero quod prius inest superat. 7 Exile autem fit aliquando quidem prius, in tempore dissolutum aut insuper appositum, 8 aliquando vero posterius, in tempore ' dissolutum aut appositum. 9 Destruit autem utrunque in tempore & post tempus, id quod extrinsecus assiduo superingestum est, 10 & per multum

χρόνον τερμένιος πᾶσι τοῖσι μέλεσι ξυμπλακεῖσα· [11] καὶ τὸ μὲν ἰδίοις ἰδίοις ἐξωλάσησι, τὸ δ' ἀφανίζει, [11] ἔστιν ὅτε καὶ τὰς ἀρχὰς ἐξημαύρωσε.

II. Δυνάμεις δὲ τροφῆς ἀφικνέεται καὶ ἐς ὀστέον καὶ πρὸς τὰ μέρεα αὐτέ, καὶ ἐς νεῦρον, καὶ ἐς φλέβα, καὶ ἐς ἀρτηρίην, καὶ ἐς μυῶ, καὶ ἐς ὑμένα, καὶ σάρκα, [2] καὶ πιμελὴν, καὶ αἷμα, καὶ φλέγμα, καὶ μυελὸν, [3] καὶ ἐγκέφαλον, καὶ νωθρὸν, καὶ τὰ ἐντοσθίδια, [4] καὶ πρὸς τὰ μέρεα αὐτῶν· [5] καὶ δὴ καὶ ἐς θερμασίην, καὶ πνεῦμα, καὶ ὑγρασίην. [6] τροφῆς δὲ τὸ τρέφον τέτο τροφὴ, καὶ οἷον τροφὴ, καὶ τὸ μέλλον τροφή. [7] ἀρχὴ δὲ πάντων μία· καὶ τελευτὴ πάντων μία. [8] καὶ ἡ αὐτὴ τελευτὴ καὶ ἀρχή. [9] καὶ ὅσα καὶ τὰ μέρεα εὖ τροφῆ καλῶς καὶ κακῶς διανέμεται· [10] καλῶς μὲν, ὅσα προείρηται· [11] κακῶς δὲ, ὅσα τοῖσι τὴν εὐεξίαν ἐχθρὰ τυγχάνει.

III. Χυλοὶ ποικίλοι, [2] καὶ χρώμασι καὶ δυνάμεσι, [3] καὶ ἐς βλάβας καὶ ἐς ὠφελείην, [4] καὶ ἅπτ βλάπτῃ ἅτε ὠφελέῃ, [5] καὶ πολλῆς καὶ ὀλιγοσθῆς, καὶ ἐλλείψῃ, καὶ ξυμπλοκῆς· [6] ὧν μὲν, ὧν δὲ οὔ, καὶ πάντων. [7] ἐς θερμασίην βλάπτῃ καὶ ὠφελέῃ. [8] ἐς ψύξιν βλάπτῃ καὶ ὠφελέῃ. [9] ἐς δυνάμιν βλάπτῃ καὶ ὠφελέῃ. [10] δυνάμιος δὲ αἱ ποικίλαι φύσιες. [11] χυλοὶ φθείροντες καὶ ὅλον καὶ μέρος, [12] καὶ ἔξωθεν καὶ ἔνδοθεν, [13] αὐτόματοι καὶ οὐκ αὐτόματοι· [14] ἡμῖν μὲν αὐτόματοι, αἰτίη δὲ οὐκ αὐτόματοι. [15] αἰτίη δὲ αὖ

tum tempus omnibus membris ſolide implicatum eſt, [11] & propriam quidem formam producit, priorem vero, aliquando autem & priores, deſtruit.

II. Facultas porro alimenti pervenit & ad oſſa, & ad omnes partes, & in nervum, & in venam, & in arteriam, & in muſculum, & in pelliculam, & carnem, [2] & pinguedinem, & ſanguinem, & pituitam, & medullam, & cerebrum, [3] & medullam ſpinalem, & interanea, [4] omneſque ipſorum partes, [5] & ſane etiam in caliditatem, & ſpiritum, & humiditatem. [6] Alimenti vero & id quod hoc nutrit, alimentum eſt, & quod velut nutrimentum eſt, & quod nutrimentum futurum eſt. [7] Principium autem omnium unum eſt, & finis omnium unus. [8] & idem finis eſt atque principium: [9] & quæ particulatim in alimento probe & male diſtribuuntur. [10] Probe quidem quæ prædicta ſunt. [11] Male vero, quæ contrarium his ordinem habent.

III. Succi varii, [2] & coloribus, & viribus, [3] & in detrimentum, & in utilitatem, [4] & neque lædentes, neque commodantes, [5] & multitudine, & exceſſu, & defectu, & implicatione, [6] aliquorum quidem, aliquorum vero non. [7] Et omnium caliditatem lædunt ac juvant, [8] & frigiditatem lædunt ac juvant, [9] & facultatem lædunt ac juvant. [10] Facultatis autem variæ naturæ ſunt. [11] Succi corrumpentes & totum & partem, [12] forinſecus ac intrinſecus, [13] ſpontanei & non ſpontanei: [14] nobis quidem ſpontanei, cauſæ vero non ſpontanei. [15] Rurſus autem

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 631 sur 917

οἱ' ωὗ τὰ μὲν δῆλα, τὰ δ' οἱ' ἄδηλα· [16] καὶ τὰ μὲν δυνατὰ, τὰ δ' ἀδύνατα.

IV. [1] Φύσις ἐξαρκέϊ παντὶ πᾶσιν. [2] ἐς δὲ τοῦτο ἔξωθεν μὲν καταπλασμὸς, καὶ ἄλειμμα, [3] γυμνότης καὶ σκέπη, ὅλα καὶ μέρεα, [4] θέρμη καὶ ψύξις καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, [5] καὶ σύψις, καὶ ἕλκωσις, καὶ δῆγμὸς, καὶ λίπασμα. [6] ἔνδοθεν δὲ πάντα τῶν εἰρημένων, [7] καὶ ἐπὶ τούτοισιν αὐτὴ ἄδηλα, καὶ μέρεα καὶ ὅλα, [8] καὶ τὰ μὲν καὶ ὰ μή. [9] ἀποκρίσιες καὶ φύσιν, κοιλίης, οὔρων, ἱδρῶτος, πτυάλου, μύξης, ὑστέρης, καθ' αἱμορροΐδια. [10] ἧμαρ, λέπρη, φῦμα, καρκίνωμα. [11] ὀνὰ ῥινῶν, ὀκὰ πνεύμονος, ὀκὰ κοιλίης, ἐξ ἕδρης, [12] ὀκὰ κοιλῆς καὶ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν αἱ διαφορέσιες τούτων, ἄλλοισι ἄλλος λόγος, ἄλλοτε καὶ ἄλλοίως. [13] μία φύσις ἐστὶ τοῦδε παντὸς, καὶ ὰ πολλαὶ· [14] πολλαὶ φύσιές εἰσι τοῦδε παντὸς, καὶ ὰ μία. [15] φαρμακέη ἐπὶ καὶ κάτω, καὶ κάτω ἐπὶ καὶ κάτω. [16] ἐν τροφῇ φαρμακέη, ἄριστον· ἐν τροφῇ φαρμακέη, φλαῦρον. [17] φλαῦρον καὶ ἄριστον πρός τι. [18] ἕλκος, ἐρυσίπελας, αἷμα, πύον, ἰχὼρ, λέπρη, πίτυρον, ἀχὼρ, λιχὴν, ἀλφὸς, ἔφηλις, [19] ὁτὲ μὲν βλάπτει, ὁτὲ δὲ ὠφελεῖ. [20] τροφὴ, ὰ τροφή. [21] ἢν μὴ οἷόν τε ἢ τρέφεσθαι, ὄνομα τροφὴ, ἔργον δὲ οὐκί. [22] [ἢν δὲ οἷόν τε τρέφεσθαι,] ἔργον τροφὴ, ὄνομα δὲ οὐκί. [23] ἐς τρίχας τροφὴ, καὶ ἐς ὄνυχας, καὶ ἐς τὸ ἐπιφανειῶδες ἔνδοθεν ἀφικνέεται. [1] ἔξωθεν τροφὴ ὀκὰ τῆς ἐντὸς

autem causæ, aliæ manifestæ, aliæ obscuræ, [16] & aliæ possibiles, aliæ impossibiles.

IV. Natura omnibus subvenit. [2] Ad hanc vero forinsecus quidem cataplasma, illitio, unguentum, [3] nuditas & totius & partis. [4] Caliditas & frigiditas, juxta eandem rationem [5] & adstrictio, & ulceratio, & morsus, & corrosio. [6] Intrinsecus vero & quædam ex prædictis, [7] & supra hæc caussa obscura, & parti & toti, [8] & alicui, & non alicui, [9] excretiones ventris secundum naturam, item urinarum, sudoris, salivæ, muci, uteri, juxta hæmorrhoidas, [10] verrucam, lepram, tuberculum, carcinoma, [11] ex naribus, ex pulmone, ex ventre, ex sede, ex cole, [12] secundum naturam, & præter naturam: discrimina horum aliis juxta aliam rationem, aliquando etiam aliter. [13] Una natura sunt hæc omnia, & non una. [14] Multæ naturæ sunt hæc omnia, & non una. [15] Medicina sursum & deorsum, & neque sursum neque deorsum. [16] In alimento medicina, optimum. In alimento medicina malum. [17] Malum & optimum ad aliquid. [18] Ulcus, crusta, sanguis, pus, sanies, lepra, furfur, ulcera capitis manantia, impetigo, vitiligo, lentigo, [19] aliquando lædit, aliquando prodest: aliquando neque lædit, neque prodest. [20] Alimentum, non alimentum. [21] Si nutrire non potest, nomen est alimentum, non opus. [22] Opus & res est alimentum, non nomen. [23] In pilos alimentum, & in ungues, & in extremam superficiem intrinsecus pervenit. [1] Forinsecus alimentum ex extre-

ma

ἐχάτης ἐπιφανείης ἐνδεχέτω ἀφικνέεσθαι. [24] " ξύῤῥοια μία, ξύμπνοια μία, ξυμπαθέα πάντα. [25] καθ' ὅλου μὲν ὁλομελέως πάντα, καθ' ἕκαστα δὲ τὰ μὲν ἐκ τοῦ μέρεος μέρεα ἐς τὸ ἔργον. [26] ἀρχὴ μεγάλη ἐς ἔσχατον μέρεος ἀφικνέεται· ἐξ ἐσχάτου μέρεος ἐς ἀρχὴν μεγάλην ἀφικνέεται. [27] " μία φύσις, καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι.

ma superficie, ad intima pervenit. [24] Confluxio una, conspiratio una. Consentientia omnia. [25] Juxta totius quidem corporis naturam omnia, juxta partem vero, partes in unaquaque parte ad opus. [26] Principium magnum ad extremam partem pervenit. Ex extrema parte ad magnum principium pervenit. [27] Una natura, esse, & non esse.

v. Νόσων διαφοραὶ, ἐν τροφῇ, ἐν πνεύματι, ἐν θερμασίῃ, ἐν αἵματι, ἐν φλέγματι, ἐν χολῇ, ἐν χυμοῖσιν, [2] ἐν στερεῷ, ἐν πιμελῇ, [3] ἐν φλεβὶ, ἐν ἀρτηρίῃ, ἐν νεύρῳ, μυὶ, ὑμένι, ὀστέῳ, [4] ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ, στόματι, γλώσσῃ, στομάχῳ, κοιλίῃ, ἐντέροισι, φρενὶ, διαφράγματι, ἥπατι, σπλῆνι, νεφροῖσι, κύστι, μήτρῃ, σάρκεσσι. [5] τοῦτο τε πάντα καὶ καθ' ἓν καὶ καθ' ἕκαστον μέρεος, [6] μεγάθεος αὐτῶν μέγα καὶ σμικρόν. [7] τεκμήρια· χαρὰ, λιγυρὸς, ὀδύνη, ῥῆξις, γνάμψις, ἱδρὼς, ὄρων καταστάσιες, νυγμὸς, ῥιπασμὸς, ὄψιες, φαντασίαι, ἴκτερος, λυγμὸς, ἐπιληψίη, αἷμα ὀλοχερές, ὕπνος. [8] καὶ ἐκ τούτων καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ φύσιν· [9] καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα τροπαὶ ἐς βλάβην καὶ ἐς ὠφελίην ὁρμῶσι. [10] πόνοι ὅλου καὶ μέρεος. [11] καὶ μεγάθεος σημήια, καὶ μᾶλλον ἐς τὸ μεῖζον, καὶ ἧσσον ἐς τὸ ἔλασσον. [12] καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ μεῖζον, καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἔλασσον. [13] γλυκὺ, ἀγλυκύ. [14] γλυκὺ ἐς δύναμιν, " οἷον ὕδωρ. [15] γλυκὺ ἐς γεῦσιν, οἷον μέλι. [16] σημήια ἑκατέρων, ἕλκεα, ὀφθαλμοὶ, καὶ γλῶσσαι. [17] καὶ ἐν τούτοισι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον. [18] γλυκὺ ἐς τὴν ὄψιν, καὶ ἐν χρώμασι,

v. Morborum differentiæ, in alimento, in spiritu, in calore, in sanguine, in pituita, in bile, in humoribus, [2] in carne, in pinguedine, [3] in vena, in arteria, in nervo, musculo, pellicula, osse, [4] cerebro, medulla spinali, ore, lingua, stomacho, sive gula, ventre, intestinis, septo transverso, peritonæo membrana alvum ac intestina amplectente, hepate, splene, renibus, vesica, utero, cute. [5] Hæc omnia & singulatim & particulatim. [6] Magnitudo ipsorum magna, & non magna. [7] Signa, titillatio, dolor, ruptura, mens, sudor, urinarum subsidentia, quies, jactatio, visus, imaginationes, morbus arquatus, singultus, morbus comitialis, sanguis integer, somnus: [8] & ex his, & ex aliis naturalibus [9] & quæcunque alia hujusmodi ad detrimentum & utilitatem procedunt. [10] Labores totius & partis. [11] Et magnitudinis signa, alterius ad majus, alterius ad minus, [12] & ab utrisque ad majus, & ab utrisque ad minus. [13] Dulce non dulce: [14] dulce ad potentiam, velut aqua: [15] dulce ad gustum, velut mel. [16] Signa utrorumque, ulcera, oculi, & gustus: [17] & in his magis & minus. [18] Dulce ad visum, & in coloribus, & in

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 633 sur 917

μασι, καὶ οὐ ἄλλῃσι μίξεσι.[19] γλυκὺ μᾶλλον καὶ ἧσσον.

VI. [1] Ἀραιότης σώματος ἐς ἀναπνοὴν· [2] οἷσι πλέον ἀφαιρέεται, ὑγιεινότερον. [3] πυκνότης σώματος ἐς ἀναπνοήν· [4] οἷσιν ἔλαττον ἀφαιρέεται, νοσερόν. [5] οἱ ἀναπνεόμενοι καλῶς, ἀδιάπτωτοι, καὶ ὑγιεινότεροι, καὶ εὐαπόφαλοι. [6] οἱ ἀναπνεόμενοι κακῶς, πρὶν ἢ νοσέειν, ἰσχυρότεροι· [7] νοσήσαντες δὲ, δυσαπόφαλοι. [8] ταῦτα δὲ καὶ ὅλων καὶ μερέων.

VII. [1] Πνεύμων ἐναντίον [21] σώματι τροφὴν ἕλκει· [2] τὰ δὲ ἄλλα πάντα τῶν αὐτῶν. [3] ἀρχὴ τροφῆς πνοή, ῥῖνες, στόμα, φάρυγξ, πνεύμων, καὶ ἡ ἄλλη ἀναπνοή. [4] ἀρχὴ τροφῆς ξηροῦ καὶ ὑγροῦ, στόμα, φάρυγξ, κοιλίη. [5] ἡ δὲ πρώτη καὶ ἐναρχομένη τροφὴ, ἀπὸ ὀμφαλοῦ· [6] ῥίζωσις φλεβῶν, ἡ πυὸς· ῥίζωσις δὲ ἡ ἐλεῶν, κοιλίη. [8] ἀπὸ τούτων δὲ ἀποπλανᾶται ἐς πάντα αἷμα καὶ πνεῦμα, [9] καὶ θερμασίη ἀπὸ τούτων φοιτᾷ. [10] ὁμοιαμὶς μὲν καὶ ὑμὶν, ἡ αὐτὴ πάντα ταῦτα καὶ πανταχοῦ διοικέουσα· [11] ἡ μὲν ἐς ζωὴν ὅλου καὶ μερέων· [12] ἡ δὲ ἐς αἴσθησιν ὅλου καὶ μερέων. [13] γάλα τροφὴ, οἷσι τροφὴ κατὰ φύσιν, ἄλλοισι δὲ οὐχί. [14] ἄλλοισι δ᾽, οἷσιν οἷον τροφὴ, καὶ οἷσιν οὐχὶ τροφή. [15] καὶ σάρκες, καὶ ἄλλαι ἰδέαι τροφῆς πολλαί. [16] καὶ κατὰ χώρην καὶ ἐθισμόν. [17] περιφέρεται δὲ ἀπὸ ἐς αὔξησιν καὶ ἐς τὸ εἶναι· [18] καὶ ἐς τοῦτο μόνον, οἷον γῆρας· [19] καὶ ἐς ῥώμην.

VIII. [1] Διάθεσις ἀθλητικὴ [28] φύσει [2] ἕξις ὑγιὴς καὶ κρείσσων ἐπὶ πᾶ-

aliis mixturis. [19] Dulce magis & minus.

VI. [1] Raritas corporis ad perſpirationem, [2] quibus amplius aufertur, ſaniores ſunt. [3] Denſitas corporis ad perſpirationem, [4] quibus minus aufertur, morbidiores. [5] Qui probe perſpirant, debiliores & ſaniores ſunt, & à morbis facile reconvaleſcunt. [6] Qui male perſpirant, priuſquam ægrotent, fortiores ſunt. [7] Ubi autem ægrotarunt, difficilius à morbis reconvaleſcunt. [8] Hæc autem & toti & partì.

VII. [1] Pulmo contrarium corpori alimentum trahit, [2] reliqua vero omnia idem. [3] Principium alimenti ſpiritus, nares, os, guttur, pulmo, & reliqua reſpiratio. [4] Principium alimenti & humidi & ſicci, os, guia, venter. [5] Verum antiquius & primordiale alimentum, per abdomen umbilicus. [6] Radicatio venarum hepar. [7] Radicatio arteriarum cor: [8] ex his aberrant in omnia ſanguis & ſpiritus, [9] & calor per hæc meat. [10] Vis una, & non una, qua omnia hæc & alia gubernantur, [11] alia quidem ad vitam totius & partis, alia ad ſenſum totius & partis. [12] Lac nutrimentum, quibus delicet ſecundum naturam alimentum eſt, aliis vero non. [13] Aliis autem vinum alimentum eſt, & quibuſdam non alimentum. [14] Et carnes, & aliæ multæ alimenti ſpecies, [15] & juxta regionem & juxta conſuetudinem [16] alunt, partim ad augmentum, & ad eſſe: [17] partim ad eſſe ſolum, velut in ſenibus. [18] Quædam vero ſupra hæc, etiam ad robur.

VIII. [1] Diſpoſitio athletica non eſt à natura. [2] Habitus ſanus melior

πᾶσι. 3 " μέγα, τὸ ποσὸν σύ- 29
στιχος ἐς θεώμασιν ξυναρμοσθῆν. 4
γάλα καὶ αἷμα τροφῆς πλεονα-
σμός. 5 " διδόασι ἐς πολλὰ σύμ- 30
φωνοι, ἐς ἔμβρυον καὶ ἐς τὸν
τότε τροφίν. 6 αὖτις δὲ αὖ ὦ
ῥέπει, ἐς γάλα, καὶ ἐς τροφὸν,
καὶ ἐς βρέφος. 7 " ζωοῦται τὰ 31
μὴ ζῶα, ζωοῦται τὰ ζῶα, ζωοῦ-
ται τὰ μέρεα τῶν ζώων. 8 " φύ- 33
σις πάντων ἀδιδάκτος. 9 αἷμα
ἀλλότριον ὠφέλιμον· αἷμα ἴδιον
ὠφέλιμον. 10 ' αἷμα ἀλλότριον
βλαβερόν· αἷμα ἴδιον βλαβερόν.
11 χυμοὶ ἴδιοι βλαβεροί· χυμοὶ
ἀλλότριοι βλαβεροί. 12 χυμοὶ
ἀλλότριοι ξυμφέροντες· χυμοὶ ἴ-
διοι ξυμφέροντες. 13 τὸ ξύμφω-
νον διάφωνον· τὸ διάφωνον ξύμ-
φωνον. 14 γάλα ἀλλότριον ἀγαθόν·
γάλα ἴδιον βλαβερόν. 15 γάλα
ἀλλότριον βλαβερόν· γάλα ἴδιον
ὠφέλιμον.

IX. Σῖτον, νέοισιν " ἀκροπε- 33
πὲς, γέρουσι δὲ ἐς τέλεον με-
πεπτὸν βληθρον, ἀκμάζουσιν ἀμε-
πέπτωθρον. 2 " ἐς ὑπνώζειν τρά- 34
κοντα πέπλοι ἡέλιοι, ἐς κίνησιν ἑ-
35 δομήκοντα, ἐς ' πλήσιν διάκο-
σιοι καὶ εἷς. 3 ἄλλοι φασὶν ἐς
μορφὴν τεσσαρακόντα πέπλοι, ἐς
κίνησιν ἑβδομήκοντα ἕξ, ἐς ἔξοδον
διάκοσιοι καὶ εἷς. 4 ἄλλοι πεν-
τήκοντα ἐς ἰδέαν, ἐς πρῶτον ἅλ-
μα ἑκατὸν, ἐς πλήσιν τελεσ-
κοντοι. 5 ἄλλοι ' ἐς διάκρισιν 35
τεσσαρακόντα, ἐς μεθίστασιν ἑβ-
δομήκοντα, ἐς ἔκπλωσιν, διακό-
σιοι καὶ τεσσαρακόντα. 6 " οὐκ 36
ἔστι καὶ ἔστι. 7 " γίνεται γὰρ ἐν 37
πλείοσι καὶ πλέοσιν καὶ ἐλάσσοσιν,
8 καὶ ὅλοις καὶ κατὰ μέρεα. 9
ἢ πολλῷ δὲ πλέοσιν ἢ ἐλάσ-
σοσιν.

lior in omnibus. 3 ' Magna res est 80
quantitas ad vires ſolerti ratio-
cinatione adaptata. 4 Lac & ſan-
guis alimenti ſunt redundantia.
5 Circuitus ad multa conſoni
ſunt, ad fœtum ejuſque alimen-
tum. 6 Rurſus autem ſurſum
repit in lac, & in alimentum,
& ad infantem. 7 Vivificantur
non animalia, vivificantur ani-
malia, vivificantur partes ani-
malium. 8 Naturæ omnium nul-
lo doctore uſæ ſunt. 9 Sanguis
alienus ' utilis, ſanguis proprius 85
utilis. 10 Sanguis alienus noci-
vus, ſanguis proprius nocivus.
11 Humores proprii nocivi, hu-
mores alieni nocivi. 12 Humores
alieni conducibiles, humores
proprii conducibiles. 13 Conſo-
nans diſſonans eſt. Diſſonans
conſonans eſt. 14 Lac alienum
bonum, lac proprium nocivum.
15 Lac alienum nocivum, lac pro-
prium commodum.

IX. Cibus juvenibus facile ac
leviter ' putrefactus: ſenibus vero 90
ad ſummum tranſmutatus: his
qui in vigore ætatis conſiſtunt
impermutabilis. 2 Ad figuratio-
nem, ſoles triginta quinque: ad
motum, ſeptuaginta: ad perfe-
ctionem, ducenti & decem. 3
Alii tradunt: ad formam, qua-
draginta quinque: ad motum,
ſeptuaginta ſex: ad exitum, du-
centi & decem. 4 Alii ſic: ad
formam, quinquaginta: ad pri-
mum ſaltum, centum: ad per-
fectionem, ' trecenti. 5 Alii ſic: 95
ad diſcriminationem, quadra-
ginta: ad tranſitum, octogin-
ta: ad elapſum, ducenti qua-
draginta. 6 Non eſt, & eſt. 7
Gignuntur autem in his & plu-
res & pauciores, 8 ſecundum
totum, & ſecundum partes. 9
Non multo autem plures aut pau-
ciores:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 635 sur 917

σω. [10] τὰ δὲ ἐλάσσω τοῦτο, καὶ ὅσα ἄλλα τούτοισιν ὅμοια.

X. [1] Ὀστέων τροφὴ ὀκτὼ κλάσις. [2] ῥὶς δὶς πέντε. [3] γνάθος, καὶ κληὶς, καὶ πλευρῆσι, διπλάσιον. [4] πῆχυς τριπλάσιον, [5] κνήμη καὶ βραχίονι πεντα-πλάσιον. [6] μηρῷ πενταπλάσιον. [7] καὶ εἴ τι ἐν τούτοισι δυνατὸν πλέον ἢ ἔλασσον. [8] αἷμα ὑγρὸν, καὶ αἷμα στερεόν. [9] αἷμα ὑγρὸν ἀγαθὸν. αἷμα στερεὸν φλαῦρον. [10] πρὸς τι πάντα, φλαῦρος καὶ ἀγαθός. [11] ὁδὸς, ἄνω, κάτω, μία. [12] δυνάμις τροφῆς κρέασιν ἢ ὄγκος. ὄγκος τροφῆς κρέασιν ἢ δυνάμις. [13] καὶ ἐν ὑγροῖσι καὶ ἐν ξηροῖσιν. [14] ἀφαιρέει καὶ προσθήσει τὸν αὐτόν. τὸν μὲν ἀφαιρέει, τῷ δὲ προσθήσει τὸν αὐτόν. [15] φλεβῶν διαφύσιες καὶ ἀναπνοὴ πυκνότητι καθ' ἡλικίην καὶ ξύμφωνα καὶ διάφωνα. [16] καὶ νόσοι καὶ ὑγιείης σημήια. [17] καὶ ὑγιείης μᾶλλον ἢ νόσοι, καὶ νόσοι μᾶλλον ἢ ὑγιείης.

XI. Τροφὴ γοῦν καὶ πνεῦμα. [2] ὑγρὴ τροφὴ εὐμεταβλητοτέρη μᾶλλον ἢ ξηρή. [3] ξηρὴ τροφὴ εὐμεταβλητοτέρη μᾶλλον ἢ ὑγρή. [4] ἡ δυσαλοίητος, δυσεξαναλωτος· ἡ εὐπεπτοτέρη, εὐεξαναλωτος. [5] καὶ ἰσχνοῖσι ταχείης ἀπεπτίσιος δέονται, ὑγρὸν ἵνημα ἐς ἀνάληψιν δυνάμιος κρατίστου. [6] ἰσχνοῖσι δὲ ἐπὶ ταχυλίσιος, διὰ ὀσφρήσιος. [7] ἰσχνοῖσι δὲ βραδυλίσιος ἀπεπτίσιος δέονται, στερεὴ τροφή. [8] μῦς στερεώτεροι, δυσκίνητοι τῶν ἄλλων, πάχεϊ ὀστέου καὶ νεύρου.

XII. Δυσμεταβλητοτέρη τὰ γεγυμνασμένα καὶ ἡλικίη αὐτὰ αὐτῶν ἰσχυροτέρη ἐστὶ καὶ

τοῦτο

ciores : [10] pauciores vero tot, & quæcunque alia his similia.

X. Ossium alimentum ex confractione. [2] Naso bis quinque. [3] Maxilla & claviculæ, & costis duplicia : [4] cubito triplicia. [5] Tibiæ & brachio quadruplicia : [6] femori quintuplicia. [7] Et si quod in his plus aut minus potest. [8] Sanguis humidus, & sanguis solidus. [9] Sanguis humidus, bonus : sanguis solidus, malus. [10] Ad aliquid omnia mala & bona sunt. [11] Via sursum deorsum una. [12] Potentia alimenti melior quam moles. Moles alimenti melior quam potentia. [13] Et in humidis & in siccis [14] detrahit & apponit idem : & alteri quidem aufert, alteri vero apponit idem. [15] Venarum pulsationes, & respiratio spiritus, juxta ætatem, & consonantia & dissonantia sunt, [16] & morbi & sanitatis signa : [17] & sanitatis magis quam morbi, & morbi magis quam sanitatis.

XI. Alimentum enim etiam spiritus est. [2] Humidum alimentum facilius transmutatur quam siccum. [3] Siccum alimentum facilius transmutatur quam humidum. [4] Alimentum quod ægre alteratur, ægre consumitur. Quod facile apponitur, facile consumitur. [5] Et quicunque veloci appositione opus habent, his humidum ad reficiendas vires medicamen optimum. [6] Quicunque vero adhuc velociori indigent, per olfactum. [7] Qui autem tardiore appositione opus habent, solido alimento utantur. [8] Musculi solidiores ægre magis quam alia colliquescunt, excepto osse & nervo.

XII. Quæ denudata sunt, ægre transmutantur, & secundum genus ipsa seipsis fortiora sunt quam pro reipsa : [2] propterea

ipsa

τῦτο ωὐπὸ ἐωυλῶν δυζητκῶτερον. 3 πύον τὸ ὲκ σαρκὸς, πυῶδες τὸ ἐξ αἵματος, καὶ ἐξ ἄλλης ὑγρασίης. 4 πύον, τροφὴ ἕλκεος. 5 πύον, τροφὴ φλεβὸς, ἀρτηρίης. 6 μυελὸς, τροφὴ ὀστέου. 7 Διὰ τῦτο ἐπιπωρῶται. 8 δυνάμιος πάσης αὔξει, καὶ τρέφει, καὶ βλαστάνει. 9 ὑγρασίη, τροφῆς ὄχημα.

ipsa seipsis ægrius colliquescunt. 3 Pus ex carne, purulentum ex sanguine, & ex alia humiditate. 4 Pus ulceris alimentum. 5 Pus alimentum venæ, arteriæ. 6 Medulla alimentum ossis, 7 propterea callo obducuntur. 8 Facultas & potentia omnia auget & nutrit, & germinare facit. 9 Humiditas alimenti vehiculum est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΥΓΡΩΝ ΧΡΗΣΙΟΣ.

HIPPOCRATIS DE HVMIDORVM VSV.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 96. 424. Basil. lat.

573 pag 112 10 ΥΔΩΡ ποῦν, ἁλμυρὸν, θαλασσῶδες. 2 ποῦν μὲν καλὸν ἰητρῖον κρίνειν. 3 καὶ γὰρ σιδηρείοισι καὶ χαλκείοισι καὶ φαρμάκοισι πᾶσι καὶ ἐσιοῦσι παλαιωθεῖσι κακίονα ποιέει. 5 ἐς ἢν χρῶτα γυναικὸς δεῖ, ὅπῃ τῦτο ἢ πίνῃ, ἢ ψύχῃ, ἢ θερμαίνῃ. 6 ἄλλο ἢ ἐδενὶ ὠφελίῃ ἢ βλάπτῃ ποῦν. 7 ὅπου ὀλίγῳ πλεῖον ἀρέσκει χρῆσθαι, ἄριστον ὀφθαλμοῖσιν. 8 ὠὸν τὸ δέρμα ἐφιλκῶν θερμαῖνει αἰσθητῶς. 9 πυελὴν δὲ σώματος ἅπαντος ἢ μέρεος. 10 διάχρισις δερμάτων σκληρῶν μαλθακίζει, 11 ἔκλυσιν μᾶλλον χάλασις, 12 νεύρων πάρεσις, 13 σαρκῶν [διάλυσις, 14 χυμῶν] ἐκκρίσιος, 15 ἰδρῶτος ἄφοδος. 16 ὑγρῶσαι ἀποσκλῆσαι, οἷον ῥῖνας, κύστιν. 17 φύσιας σαρκῶσαι, ἀπαλῦναι, τῆξαι, μινυθῦσαι. 18 χροιὴν ἀνακαλέσασθαι, χροιὴν ἀπασπειδάσασθαι. 19 ὕπνον καὶ κεφαλῆς ἄλλων, ἀπαθείων [καὶ] τεταμένων πυρετώδεα. 20 ὀδύνας κωφοῖ,

AQUA potabilis, salsuginosa, mare. 2 Potabilis quidem in officina medica optima. 3 Nam & ferramentis & æramentis optima, 4 & medicamentis plurimis inveteratis communissima. 5 Verum ad corpus nosse oportet, quod hæc aut madefacit, aut frigefacit, aut calefacit. 6 Aliter vero nulli commodat, aut detrimento est potata. 7 Ubi modica potabili in spongia uteris, optimum oculis est. 8 Cutis ipsa superne exulceratur calidæ aspersione. 9 Fomentum corporis totius aut partis. 10 Cutis duræ mollitio, 11 distentæ laxatio, 12 nervorum, 13 carnium, 14 humorum sub cutem effusio, 15 sudoris secretio. 16 Humectare prolutione, velut nares, vesicam, 17 flatus. Incarnare, attenuare, liquefacere, minuere, 18 colorem revocare, colorem dispergere. 19 Somniferum & in caput, & in alia: convulsionum, tensionum, 20 mitigativum dolores

111 419 pag 164 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 637 sur 917

κωφοῖ, ὠτὸς, ὀφθαλμῶν καὶ ὅσα τοιαῦτα. [21] τὰ ψυχρὰ θερμῶν, "οἷον φύσας. [22] ἕλκεσιν, πλὴν τοῖσιν αἱμορραγέουσιν, ἢ μέλλουσι. [23] κλίσμασιν, ἐκπλώμασι, "τοῖσιν ἄλλοισιν, οἷσιν αὖ ὀδύνη ἰήσεος. [24] κεφαλῆς πόνῳ. [25] τὸ μέτριον ἐκφέρει, μὴ ὥστε, "οἰδέειν βασανίζειν. [26] ἄδην, τὰ θερμὰ τοῖς ψυχροῖς ἐξ ἰσορροπίης ἑκάτερα. [27] ὡς ἀμφοῖν μὴ ἁμαρτάνῃ, σημαίνομεν τοῖς βλάβαις, ἢ ὄφελος ἀφελείας· οἷον γλιαρῷ. [28] δεῖ γὰρ τῇσι βλάβῃσιν, ἢ τῇσιν ὠφελείῃσιν, καὶ ὧν ὦσι, χρεῖόν μέχρι ἢ ὠφελίοσι ἢ μέχρι ἢ βλάπτοσι.

11. Τήξις μὲν οὖν, ἀσθενὲς· [2] ψύξις δὲ καὶ πάλψις, ἰσχυρόν. ὡς ἐξ ἁλός. [3] τὸ δὲ ψυχρὸν, θερμὸν ἐὸν, ὡς πολὺν ἀρθενέοντα. [4] ἀλλὰ τὸ μὲν θερμὸν, μὴ ὥστε καῆναι. [5] κρίνει δ' αὐτὸς. [6] πλὴν τοῖσιν ἀφώνοισι, ἢ παραπληκτικοῖσιν, ἢ νεαροκωμάτοισιν, ἢ οἷα ἐπὶ τρώμασι καὶ ἐψυγμένοισιν, ἢ ἰσχιαδικοῖσι· [7] τύπτουσι γὰρ ἀναισθήτως. [8] λάθυσι γὰρ ὧν καταφρονέουσι. [9] καὶ τὰ ἐκπλώματα, τὰ βαθέα καὶ τὰ μεγάλα. [10] ἤδη καὶ πόδες ἀπέπεσον καταψυχθέντες ὑπὸ καυμάτων. [11] ἀλλὰ τούτοισιν "ὁ δὲ καμάτου· [12] χρὼς κρατέει· καὶ ψυχρὸν δὲ ὡσαύτως. [13] τούτων δ' αὐτῶν τὸ ὀλίγον ἑκατέρου, ἀσθενές· τὸ δὲ πολὺ, ἰσχυρόν. [13] "ἀλλὰ μᾶλλον ἔοικεν, ἢ ἕνεκα ποιέει. [14] τὸ ἔσχατον "φορπωθῆναι, πρὶν γενέσθαι.

111. Τούτων δὲ ἑκάτερον βλάπτει. [2] "βλάπτει δὲ καὶ τὸ θερμὸν πολὺν χρηματίσαι· σπανίως

ſtupefacit auris, oculorum, & quæcunque talia: [21] frigida calefacere, velut pix [22] ulceribus, præterquam à quibus ſanguis erumpit, aut erupturus eſt, [23] fractis, luxatis, reliquis quibus linteola ſunt medicus, [24] capitis gravitati. [25] Moderatio in [11] quoque, ne ultra torqueamus: [26] velut calida corpori, ex exceſſu in utranque partem, [27] ut ab utraque non aberret, conjectatione ex detrimento, aut inutili facta, velut in tepida. [28] Oportet enim detrimentis aut utilitatibus etiam ſi ſint uti, uſque quo juvent, aut donec lædant.

11. Madefactio itaque & humectatio, debile quid eſt. [2] Frigefactio vero & calefactio, fortè: velut ex ſole. [3] Verum frigida calida exiſtens, velut [12] potabilis aqua, debile quid eſt. [4] Calida autem ne ulterius pergat, ut urat. [5] Judicat autem de his ipſe ægrotus, [6] exceptis mutis, aut leviter ſyderatis, aut ſtupefactis, aut velut in vulneribus perfrigeratis, aut nimio dolore vexatis: [7] his enim hæc ſenſu non percipiuntur. [8] Nam non ſentiunt hi peruſti. [9] Itemque profundæ ac magnæ luxationes. [10] Jam vero etiam pedes decideruntperfrigerati, ex calidæ perfuſione. [11] "Sed his corpus perfuſi judex eſt, ſimiliter etiam frigidæ. [13] Harum aut utrarumque paucitas, debile quid eſt; multitudo vero, fortè: [13] veruntamen ſinere oportet, donec fiat id cujus gratia fiunt: [14] antea vero quam poſtremum fiat, ceſſandum eſt.

111. Harum porro utraque [14] lædit: [2] & calida quidem amplius ea utentibus has læſiones

ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκρασίην, γνώμης νάρκωσιν, αἱμορῤῥαγίας, λιποθυμίας. [3] τοῦτο τὸ ἐς θανατον. [4] "τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τρόμους, μελασμοὺς, ῥίγεα πυρετώδεα. [5] αὐτὰ μὲν μετριότητες οὐ τέτων. [6] τὰ δὲ ἄλλα βλάπτει καὶ ὠφελέει τὰ ἐναντία, ἡδονῆσι καὶ ὀδυνέουσι, ἢ ἀχληδόσι καὶ ὀδυνέουσιν, [7] "αὐτὰ καθ' ἓν ἕκαστον αὐτῶν ὁμολογέοντα [5] φαίνονται ὑγιείς. [8] σῶμα τὸ μὲν εὐσκίητον εὐσκιητόν, ὀ, τι πάχεες, ὀ, τι πρόσω πάτω δὲ οἰκείως θάλπτον, ἧσσον τοῦτο δὲ ἀλλοτρίως ψύχον, [9] διὰ ταῦτ' ἄρα τῷ θερμῷ ἥδεται, καὶ φίρειν δύναται).

IV. "Ἐγκέφαλον, καὶ ὅσα [17] ἀπὸ τέτου, ψυχρῷ μὲν ἄχθεται, θερμῷ δὲ ἥδεται, [2] καὶ διὰ ἄρα ἦν ψυχρότερον καὶ στερεώτερον φύσει, [3] "καὶ πρόσω δὲ οἰκείως θάλπτον καὶ [18] ταλαίπωρα αὐτῶν. [4] διὰ τοῦτο ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροισι, τὸ ψυχρὸν πολέμιον, τὸ δὲ θερμὸν φίλιον· [5] ὅτι ἀπὸ τοῦτου σπασμοὶ, τέτανοι, [6] "ῥίγεα πυρετώδεα· [6] ἃ, τὸ μὲν ψυχρὸν ποιεῖ, τὸ δὲ θερμὸν πωεῖ. [7] διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ δὲ θερμοῦ ἥδονας "καὶ πρόσκλισιες, ἀπὸ δὲ ψυ- [19] χροῦ ἀλγηδόνες καὶ ἀποστάσιες. [8] διὰ τοῦτο ὀσφὺς, ῥάχις, νῶτος, ὑποχόνδρια, μᾶλλον ψυχρῷ ἄχθεται, θερμῷ δὲ ἥδεται καὶ φέρειν δύναται. [9] διὰ τοῦτ' ἄρα ὀσφὺς, νῶτος, ῥάχις, ὑποχόνδρια, τοῖσι ῥεύμασι πίπτουσιν, ὅτι ἐναντία πέπονθεν, ὅτι ἐναντίωται. [10] διὰ τοῦτ' ἄρα τέτου τοῦ χωρίου ἀσθενέος ἐόντος ἐνθαῦτα χειμὼν ἐγίνετο τοῦ θερμοῦ, τὸ δὲ ψυχρὸν πωεῖ. [11] διὰ [9] τοῦτ' ἄρα πτῶ ψυχρῷ ἥδεται. [12] διὰ τοῦτ' ἄρα βρώμασι πίσι θερμοῖσιν ἥδεται. [13] διὰ τοῦτ' ἤδη καὶ κῆ ἀκρίων ἐν λιποθυμίαις τὸ

inducit, carnium effœminationem, nervorum debilitatem, mentis ſtuporem, ſanguinis [30] eruptiones, animi deliquia: [3] hæc ad mortem. [4] Frigida vero convulſiones, tenſiones, nigrores, rigores, febriles. [5] Mediocritas quidem extra noxam eſt. [6] Reliqua vero lædunt ac proſunt, velut relatum eſt. Voluptatibus, & jucunditatibus, & doloribus ac moleſtiis, [7] prout ſingula ex ipſis conveniunt, ita ſani apparent. [8] Corpus tegi ac velari adſuetum, quicquid inſuetum eſt, quicquid longiſſime à familiari calore abeſt, & pere- [35] grino frigori propinquiſſimum, id ipſum averſatur: [9] & propterea ea ſane calida gaudet, & ferre poteſt.

IV. Cerebrum & quæ ab hoc oriuntur, frigida quidem triſtantur, calida vero gaudent, [2] ſi ſane frigidius & ſolidius à natura fuerit. [4] Propterea oſſibus, dentibus, nervis frigida inimica, calida vero amica: [5] quia ab illa convulſiones, tenſiones, rigores febriles, [6] quæ ſane frigida facit, calida vero [40] ſedat. [7] Ob id etiam à calida voluptates, & illecebræ, à frigida vero dolores & averſationes. [8] Ideoque ſpina, pectus, dorſum, præcordia, magis frigida aggravantur, calida vero gaudent, & ferre ipſam poſſunt: [9] propterea ſane ſpina, pectus, dorſum, præcordia, contraria perpeſſa ſunt, quia ſunt contraria. [10] Propterea ſane in hoc loco anxietatem ex calida obortam, frigida ſedat: [11] propterea ſane frigidæ potu gaudet: [12] pro- [45] pterea ſane cibis calidis delectatur: [13] propterea ſane & in animi deliquiis frigidam extre-

τὸ ψυχρὸν κεκεχρόμενον ἀφελίσ.

v. Ὅλα δὲ τὰ ὄπισθεν τῶν ἔμπροσθεν τὸ θερμὸν μᾶλλον ἀνέχεται, τὰ εἰρημένα αἴτια. 2 Ὅτι δὲ καὶ τὰ ψυχρὰ ὀρθῶς 3 [ἀνέχεται] τά τε ἄκρεα, [καὶ τὰ] ἔμπροσθεν, καὶ [τὰ] σάρκα ἐν σκέπῃ εἰδισμένα. 4 Ὥσπερ τὸ ἔνδον ἢ ἔξω. 5 μνηστέον δὲ καὶ ὅτι ἑκάτερον ἑκατέρου ἢ σώματος κρέσσον. 6 τῇ δέρματι ἢ εἶσω, ὅτι συνεχής τε ἰσχίῳ 113 καὶ νεύρῳ σύμμετρος, ἀλλ' τὸ ἔξω ἢ οἰκείῳ θερμῷ ἐν τῷ ἔξω ψυχρῷ εἶναι, ἐπ' ἀμφοῖν πυκνὰ κεφαλίεται, καὶ ἑκατέρων πυκνὰ δέεται· 7 πυκνὰ δὲ μᾶλλον θερμῷ ἐς ἡδονήν. 8 Πάχη δὲ καὶ ἄκρεα τοιῦτο, ὥστε παχέως σπανιέως πολλῶν, βραδέως δὲ ἀρχόμενα ἐπαείρεται. 9 καὶ φλεβῶν δῆλον ὡς ἀφότερον καὶ ὕστερον. 10 Ὅπως πάντα φαίνεται, ὅκου τὸ ψύχεται ἄκρεα, ὅκου τὸ θερμαίνεται. 11 ἐν κενεασμοῖσιν, ἐν λιποθυμιῇσι, κ' λόγον. 12 εἰκότως ἄρα φλέβας καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἕπεται, καὶ θερμαίνει πρῶτον τὸ θερμόν, οἷον ἢ χεῖρας τὰ ἔσω. 13 τὰ δ' ἕλκεα θερμῷ ἥδεται ὁμολογουμένως, ὅτι ἐν σκέπῃ εἰδισται. 14 εἰκότως ἄρα τῷ ἑτέρῳ ἄχθεται). 15 εἰκότως ἄρα κ' αὐτοῖσι αἱ φλέβες, ὅτι ἐν θερμῷ εἰσιν. 16 εἰκότως ἄρα καὶ αὐτὸς ὁ θώραξ, κ' αὐτὴ ἡ κοιλίη, κεφαλαλγέει καὶ ἀναπλέει ἢ ψυχρῷ, μᾶλιστα ἀγανακτέει καὶ ἀηδιάζει, ὅτι μάλιστα ἀπῆκται, καὶ πολέμιον ἀπέχθεσθαι ἢ παθεῖν. 17 τέτυχε δ' ἐγγύτατα τῶν τὸ δεῖσθαι. 18 εἰκότως ἄρα πρὸς ψυχρῷ ἥδεται). 19 Ἅτε ὁμολογέει

mis partibus affundere prodeſt.

v. Quod autem poſteriores partes calidam magis ſufferunt quam anteriores, quæ relata ſunt in cauſa ſunt. 2 Quod vero etiam frigidæ, recte habet. 3 Nam & extremæ partes anteriores ſunt, & tegi non adſuetæ: 4 velut etiam interna pars ſe habet ad externam. 5 Cogitandum autem quod utraque in unoquoque corpore potior eſt 6 externa, cute, quæ & fibiipſi, & nervo ſanguineo continua ac cohærens, eo quod extra proprium calorem, in externo frigore eſt, ab utriſque frequenter ſuperatur, & utriſque frequenter opus habet, 7 frequentius autem calida ad voluptatem. 8 Perpetiuntur autem & extremæ partes tale quid, quare cito multa percipiunt, tarde autem primum attolluntur. 9 Et venæ quoque aliæ prius, aliæ poſterius. 10 Atque ſic omnia apparent, & ubi frigefiunt extremæ partes, & ubi calefiunt, 11 in vaſorum evacuationibus, in animi deliquiis. Et juxta rationem 12 merito etiam venas ſequuntur, ea quæ ab his eveniunt. Et calefacit primum calida, velut in manibus, internas partes. 13 At ulcera calida gaudent ex confeſſo, quia tegi adſueta ſunt. 14 Merito itaque ex altera gravatur. 15 Merito igitur & ipſæ venæ, quia ſunt in calido. 16 Merito etiam ipſe thorax, & ventriculus ipſe à frigida ſuperatus, moleſte fert, & mortem minatur, quia maxime deſuetus eſt. Verum plurimum abeſt ab eo ut patiatur: 17 propinquiſſima autem inter ſe ſunt, egere & pati. 18 Merito igitur frigidæ potu delectatur. 19 Et ſic conſentiunt

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 640 sur 917

γὴ τῶτε πτίνῃσι. [20] ὅπ ὁϊὲ μάλιστε πτίνῃσι τὲ ἀποσύεμῳσι καὶ τὲ ἐπικαύμαῳσι ἐπιπολῆς, ἢ μάλιστε ἐνδησμβρίᾳ σὺν σκέπῃ, μάλιστε σὺν ψυχρῷ ἀγανακλέῖ, ἐικότως. [21] πάγιστε γὰρ κρατέεται. [22] καὶ τὲ βαθύτατῳ, ἐς κρηβῖτο, μάλις' ἂν ἄχθοιῖο. [23] ἔπῃτε καὶ τ' φόσι@ τ' νευρώδεος μεῖέχῃ.

VI. "Οπ ὑποχώριον ἥδεσθαι δοκέῖ γερμῶ, " σκεπτέον τὸ χωρέον. [2] καὶ μεῖέχῃ [σκέπτης]" καὶ ἕδεος, καὶ κύστις, καὶ γονή. [3] καὶ ἄκρως γόνο@ ὁ γυμνός ἐστ τῇ φύσῃ ψυχρότερο@, ἢ ὥς τις οἴεται. [4] ἄνω γὰρ, ἢ κάτω, θερμὸν ἀίσσῃ. [5] Διὸ τοῦτε ἥδεται, ὅπ μᾶ τὸ θερμὸν ψύχεται τὸ σῶμα. Διὸ ψυχθὲν μᾶλλον, μετὰ ὁϊὲ τὸ ψυχρὸν ἀναθερμήνεται μᾶλλον συστελίν. [6] οἷον καὶ τὲ ὕδαῳ ψυχλίᾳ, θερμαυλίᾳ, Διὸ λιπῶπῃσι, [7] " ὅπ μᾶ τὸ θερμὸν συλπρωύεται μᾶλλον ἐπιξηραινθὲν. [8] οἷον ὀφθαλμοὶ μᾶ τὸ ψυχρόν. [9] τὸ μὲν γὰρ ὅμοιον τῷ ἀερέῖ γνῶῖ, τὸ ὁϊὲ ὄ.

VII. Θέλουσα ᾖ τοῖσι κνησμώδεσι καὶ δακνώδεσι, καὶ 'λέῳ καὶ πυελῶ θερμῇ. [2] τοῖσι μὲν [τοι] ἀήθεσιν "ὑπολυμαίνον"). [3] ὠφὲς ἕλκεα ὁϊὲ πυελίκαῳσι, καὶ ἀποσύεμῳσι, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πολέμιον. [4] ἐπιῆθέον ὁϊὲ τοῖσι καθαρσίοισιν. [5] ἀγαθὸν καὶ ἰσχναίνῃ ἕλκεα. [6] τοῦτε γὰρ ἥδ' ἐκπυεῖ, ἢν μὴ ψαύῃ. [7] καὶ ὠφὲς ὑπορθίδας. [8] καὶ τὲ νεμβμα πτοᾶ καὶ ἐπιζεῖ, ὡς ἅλες, καὶ ἁλμυρίδες, καὶ λίτρον. [9] πάντα ᾖ τοῦτα σμικρῷ μᾶλλον χρωμένῳ ἐρεθιτικά. [10] ὠφελιμώτατα ὁϊὲ ἀ-

sentiunt inter se omnia hæc. [20] Quod vero omnia desquamata & ambusta in superficie, non valde tegi adsueta, maxime frigidam molestè ferunt, par est. [21] Citissime enim superantur. [22] Et 'profundissima si superentur, maxime utique graventur: [23] deinde etiam natura nervosa participant.

VI. Quoniam imus venter calida delectari videtur, considerandus locus est: [2] & postea extremæ partes, & vesica, & genitales partes: [3] & virilis membri glans natura frigidior est, quam quis putat. [4] Sursum enim non deorsum exilit caliditas: [5] & propterea calida delectatur. Considerandum etiam, quod post calidam frigescit corpus 'magis perfrigeratum: post frigidam vero recalescit magis contractum: [6] velut etiam aquæ frigefaciendæ & calefaciendæ sunt, propter tenuitatem: [7] Et quod post calidam durescit corpus magis reficcatum, [8] velut oculi post frigidam. [9] Altera enim similis est aëri ambienti, altera non.

VII. Mare pruriginosis, & qui ab acribus humoribus vellicantur prodest, ut & lavent, & foveant ex calido. [2] Qui vero non adsueti sunt, aliquantum læ duntur. [3] 'Verum ad ulcera, & ambusta, ac desquamata, & quæcunque talia, contrarium est. [4] Aptum est autem puris. [5] Bonum est & ad attenuandum, & ad piscatorum ulcera. [6] Hæc enim neque suppurantur, si non vellices: [7] & ad ulcera cuniculosa, [8] & depascentia proserpendo sedat, ac fistit, velut sal, salsugo, nitrum. [9] Omnia autem hæc si quis parum utatur, irritant: [10] si excellenter, bona sunt.

γαθά. [11] βέλτιον δὲ θερμὴ ἐς τὰ παλαιότερα.

IIX. Ὄξος δὲ χρῶ μὲν καὶ ἄρθροισι ὡς πλεῖστον θερμάνας, καὶ δυσεντερίου, καὶ χολέρης, καὶ πυρετῷ· [2] καὶ ἕλκεσι τοῖσι νεοτρώτοισι, [3] φλεγμοῖσιν, [4] ἢ μέλανος αἵματος, [5] [11] κλύσις ἀπὸ τούτων ἢ καὶ ὀδόντων. [6] θερμῷ δὲ ταῦτα, τά τε ἄλλα, [7] καὶ τῇ ὥρῃ ξυμμετρέεσθαι. [8] [11] ὀπὸ τήξει· ἄλες καὶ ἐς ἄλλα δὲ ὅσα λιχῆσιν, λέπρῃσιν, ἀλφοῖσι, παχυσαρκίῃ· ὁ ἥλιος θερμῶ. [9] μάλιστα δὲ ὄνυξι λεπροῖσι. [10] κρατέει γὰρ μὴ χρόνον. [11] μυρμηκίας ἀπαλύνει, [12] καὶ τὰς ἐν ὠσὶν ἰάται ῥύπους. [13] μαλάσσει δὲ καὶ χρῶτα. [14] πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλα, εἰ μὴ ὀδμὴ ἔνοχλοίη καὶ μάλιστα γυναῖκας. [15] ἐδώδιμός θ' ἁμὰ καὶ ποδαγρίῃ, εἰ μὴ ὁ χρὼς ἐπιρώσκοιτο. [16] ταῦτα καὶ τὴν ἕξιν ποιεῖ.

IX. Οἶνος δὲ γλυκὺς, ὅσα χρόνια τραύματα, σπογγιᾷ χρῶ μὴ ὠμὰ κρέα. [2] ἀπαρκεῖ καὶ ἐς φαρμακοποσίην. [3] αὐστηρὸς δ' ὁ λευκὸς καὶ μέλας οἶνος· ψυχρὸς ἐπὶ τὰ ἕλκεα εὐδοκιμεῖ. [4] ψυχρὸς, διὰ τὴν θερμασίην. [5] [11] εἰλαδ, ὅστε μὴ ψύξει· ἔνεκα, ἢ κοιλοκίτεια, ἢ σύριγξ, ἢ ἐμπύημα), ὡς ὕδατος ψυχροτάτου. [6] [11] ὅστε δ' ἀνίησι· ὁ μέλας οἶνος καὶ εἴλαι κοιλαίνει· εἶεν καὶ φύλλα τρόμου, ἢ ὀδόντια βάλλει) ἐπὶ τὰ παλαίτερα. [7] ὅστε οἱ ἐπανίησι· εἶον κισσοῦ φύλλα γλαυκά. [8] καὶ ὅστε τραχύτερα, ἢ ψαφαρώτερα, εἶον μίσυος τε καὶ βάτος, ῥοῦς σπυθρόδρυον, ἐλελίσφακος. [9] [11] καὶ ὅστε μαλθακώτερα δεῖ, εἶον ἄλευρον ἴφυον.

X. Τὸ

VIII. Acetum [1] ad corpus & articulos, simile est mari, & potentius, ad perfundendum & ad fomentum: [2] & ad ulcera recens vulneratis, [3] & ad sanguinis grumos, [4] ubi nigredines sunt in pudendis, [5] collutio est ad aures, & ad dentes. [6] Calido autem hæc fiunt, & alia, [7] sed & ex tempore conjecturam facere oportet. [8] Eliquat velut sal, & ut alia quæ impetigini, lepris ac vitiliginibus conducunt, affusum ad calidum solem: [9] maxime vero conducit unguibus leprosis. [10] Superat enim post tempus: [11] verrucas formicarias attenuat, [12] & sordes in auribus sanat. [13] Mollit autem & corpus, [14] & multos alios locos, si non odor offenderet, & maxime mulieres. [15] Valuerit & ad podagram, si non corpus vulneraretur. [16] Eadem etiam fex aceti facit.

IX. Vinum dulce ad diuturna vulnera commodum est assidue utenti. [2] Sed & ad medicamentorum potionem. [3] Austerum autem & album, & nigrum vinum, frigidum ad ulcera commodum est, [4] frigidum propter caliditatem. [5] Lanæ quæ frigiditatis gratia, aut perfunduntur, aut induuntur, aut intinguntur, aquam frigidissimam postulant. [6] Quæ vero adstrictionis gratia, vinum nigrum etiam lanas aspergere potest, velut etiam betarum folia, aut linteola intinguntur, in plurima [7] quibus adstrictio ineſt, velut [1] sunt hederæ albæ folia, [8] & quæ acerbiora sunt, aut friabiliora, velut hedera & rubus, rhus coriarius, salvia: [9] & in ea quæ mollire oportet, velut farina cocta.

X. Aqua

x. Τὸ ψυχρὸν ἀφελίῃ πὲ ἐρυ-
θρὰ, οἷα ἄλλη τῇ ἄλλῃ οὐθὲν ὑπο-
πλάτη, [2] οἷα οἱ ὑπὸ τὰς σπλῆνας 36
ἑλκηδὲς ἀνίσχουσιν. [3] δυσὶ δ' ἐρυθροῖσι ἢ
τῇ ἀπαλοσαρκίῃσιν ὑπερυθρα. 37
[4] μέλασι ἢ τῇ οἷα σφοδρὰ ἐόν-
τα, [5] καλουμένοις λέγουσι, [6] τῇ δὲ 38
αὐτῆσι τῆσι θερμολουσίῃσιν αὐτὰ
ἐγείρεται. [7] τῇ γυναιξὶν ὑπὸ 39
γυναικείων ἀναδρομὰς ὑπὸ χροῦ-
τα, [8] τῇ ὑπὸ ἱρίδι μὲν δέρματος,
[9] ἢ ἱματίων τριβέων αὖθι φορέ-
σῃ, [10] τῇ ἐξ ἱδρώτων ἐξόδῳ, [11] ἢ
ὑπὸ ψυχροῦ ἐξαίφνης ἀπὸ πυ-
ρὸς ἐλθόντι ἢ λουτροῦ θερμοῦ. [12] τοῦτο
δὲ ὕστερον ποιήσῃ, ἢ πρόσθεν ὑπο-
δύῃ. [13] ἐπὶ ὅσοισι δὲ ὑπὸ ψυχροῦ ῥέ-
ει, ἢ ἀπὸ τῶν τριβέων καὶ ἱδρώ- 40
δέα, ἢν ἐφελκύσῃσι, τὸ μὲν ψυ-
χρὸν βλάπτει, τὸ δὲ θερμὸν ὠφελέει.
ἃ δὲ ἄλφα ὠφελέει. [14] τὰ δὲ ὑπ' 41
ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ [ἀλγήματα]
ἀδύ ἕλκεα, [καὶ] ποδάγρικα, [15] τὰ δὲ σπάσματα, τὰ πλεῖστα 42
τὰ πλείστου τὸ ψυχρὸν πολλὸν κα-
τεχέαμον ῥίζῃ τε καὶ ἰσχνείῃ, καὶ
ὀδωδὼν ναρκοῖ. [15] νάρκη δὲ μέλαινα
ὀδωδὼς λυπέει.

xi. Καὶ τὸ θερμὸν ἰσχναίνει καὶ
μαλθάσσει. [2] τοῖσι δὲ ποδαγρι- 43
κοῖσι, πυρέτοισι, τεταμένοισι, σπα-
σμοῖσι, καὶ τοιούτοισι. [3] διαστάσιες,
τρόμοι, ὀλιγαπλανίαι, καὶ τοιού-
τοισι, χαλῶσι. [4] νάρκην, ἀναισθησίην,
καὶ τοιούτοισι. [5] κρίσιν ἀπολύ-
ουσι. [6] φυλάσσεσθαι δὲ χρὴ ἐν τῇ ψυ-
χρῷ χρήσι, ψυχροῖσι χρεόμενον
μᾶλλον, ἢ πιέσαντα. [7] καὶ δὲ ἐς τὸ
ἄρθρα ἐσκλησαι ἄμβρα, ἢ ὑπὸ φλεγ-
μονῆς ἐκ τοῦ ἰσχίου, ἢ ἀγκύλης,
σπάσαντα ἰήσασθαι, ἐς ἀσκὸν θερ-
μὸν ἐσχέοντα, καὶ χεῖρα ἐναπο-
θέντα. [8] καὶ ἐπιπάσσειν, δακρύα πα-
ρηγο-

x. Aqua frigida prodeſt papulis rubicundis, quales alia atque alia parte ſublatæ erumpunt, [2] quales per ſplenia attractoria emergunt. [3] In carnoſis vero & tenera carne præditis ſubrubicundæ ſunt: [4] in nigris autem rotundæ, [5] dothienes hoc eſt furunculi appellati, [6] & quales in ipſis calidis lavacris oboriuntur, [7] & mulieribus ex menſium ſub cutem recurſu fiunt, [8] & ab irritamentis cutis, [9] aut inſolita veſtimentorum aſperorum geſtatione, [10] & ex ſudoris exitu, [11] aut ubi quis ex frigore, derepente ad ignem, aut calida lavacra acceſſit. [12] Nam ſi hæc poſterius fecerit, nequaquam amplius erumpunt. [13] Alioqui quæ ex frigore fiunt, aut quæ exaſperantur inſtar milii, deinde exulcerantur, eas frigida lædit: calida vero prodeſt. [14] Tumores in articulis, & dolores ſine ulcere, ac podagricos, & convulſa, plurima ex his frigida multa affuſa levat ac extenuat, & dolorem torpefacit. [15] Torpor autem moderatus, dolorem ſolvit.

xi. Sed & calida aqua attenuat ac mollit. [2] Podagricis reſolutis, ante ac retro diſtentis, convulſis, talia accedunt, [3] diſtentiones, tremores, leves ſideratiunes: talibus laxatis, [4] claudicationes, torporis, vocis interceptiones, ad talia, [5] excretiones per infernas partes ſuppreſſæ. [6] Cavendum autem eſt in frigidæ uſu, ne modum excedamus. [7] Articulos induratos, aut ab inflammatione aliquando oborta, aut à diſtortione, operæprecium eſt ſanare, aqua calida in utriculum infuſa. Manum deligare, [8] & oculos, lachry-

mas

ϛηπτικὸν καὶ ἐλκεφιλές. ϖᾶσι πὲ δερμέα λίπος ϖροβλωτὲς, ὥστε μὴ ἅπτεσθαι τὸ ἀλμῶδες, 9 καὶ τοῖσι βοθρίοισι ἀμφιπλύσις, καὶ πλήρωσις ἐς φύσιν ἄγουσα. 10 ὀφθαλμοῖσι θερμὸν, ὀδυνῶσιν, ἐμπυήσασιν, δακρύων δακνωδέων ξηροῖσιν ἅπασι. 11 τὸ ψυχρὸν, ἀνωδυνίοισιν, ἐξερυθροῖσι, 12 τοῖσί τε ἐν τοῖσιν σύριγξι φλέβας ποιέειν, 13 οἷα χειρὸς καὶ γόνυ καὶ ἄλλα σκληρά. 13 ἧσσον δὲ καὶ ὑστέρησιν ἢ πάνυ ὠδύνητα, 14 [ἢδὲ] εὖμα ἐν ψύχει ἀρέσκει. 15 ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες, δέρμα ἀφανιστικὸν, ὀδυνῶδεα ἀνεκπύητα ποιέει, πελιὰ καὶ μελανίκ, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς, τέτανους. 16 ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ πλέον ἐόν ἕλκεσιν νέοις δύσερκον, θέρεος μέσου, ψυχρῇ πολλῇ καταχύσις θέρμης ἐπανάκλησιν ποιέει. 17 θέρμη δὲ τοῦτο ῥύεται. 18 τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, ὅσον ἐπὶ πλεῖστον ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην. 19 δέρμα μαλθακὸν καὶ ἰσχνὸν, ἀνώδυνον, ῥηγέων, σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν. 20 τῷ δὲ ἐν κεφαλῇ κεκρηπιδώματι λύει. 21 πλεῖστον δὲ διαφορέει ὀστέων κατάγμασι· μᾶλλον δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. 22 τετίμηται δὲ μάλιστα τοῖσιν ἐν κεφαλῇ τραύμασιν ἐκκοπτομένοισι καὶ ἀκροστίοισι. 23 καὶ ὁκόσα ἀπὸ ψύξεος ἢ θήκης ἢ ἕλκεται. 24 ἔπι ἑλκώμασι δὲ ἐκκοπτομένοισί τε καὶ ἀκροστίοισιν. 25 οἷσιν ἀποτύμματα, ἕρπητιν ἐσθιομένοισι, μελαινομένοισιν ἢ ἐν ἕλκεσιν, ἢ ἐν ἀκρῇ, ἢ ἐν ἕδρῃ, ἢ [ἐν] ὑστέρῃ.

26 τύ-

mas lenit, ita ut ad acres, ſtillamentum lene infundat quis, ut ne ſalſuginoſa contactu lædat. 9 Et foſſulis ulceribus oculorum elotio prodeſt, & repletio ad naturam reducens. 10 Calida oculis convenit, doloribus, ſuppurationibus, lachrymis mordacibus, ſiccis omnibus. 11 Frigida doloris exortibus, valde rubicundis, 12 & qui collectiones tuberculorum juxta venas habere ſolent, qualia ſunt ulcuſcula capitis manantia, circa thoracem, & alia dura. 13 Verum podici & utero, non valde commoda eſt, 14 neque ſanguinem in frigore mingentibus. 15 Ulceribus quidem frigida mordax, cutem obdurat, doloroſa non ſuppurari facit, liquefacit, nigrefacit, rigores febriles facit, convulſiones, ante ac retro diſtentiones. 16 Quandoque vero in hac diſtentione, ſine ulcere, juveni carnoſo, media æſtate, multæ frigidæ aquæ affuſio, caloris revocationem facit. 17 Calor autem hæc ſolvit. 18 Calida ſuppuratoria eſt, non in omni ulcere, maximum ſignum ad ſecuritatem, 19 cutem mollit, attenuat, dolorem eximit, rigores, convulſiones, ante ac retro diſtentiones lenit, 20 capitis gravitatem ſolvit, 21 plurimum autem conducit oſſium fracturis, magis autem denudatis, 22 & ex his maxime his qui in capite ulcera habent, 23 & quæcunque præ frigore, aut moriuntur, aut ulcerantur; 24 itemque in ulcerationibus voluntariis ac involuntariis, 25 qualia ſunt deſquamata: herpetibus ſerpendo adedentibus, denigratis aut in gingivis, aut in aure, aut in ſede, aut utero.

26 His

26 τάντεσι πᾶσι τὸ [μὲν] θερμὸν φίλιον καὶ κρῖνον· 27 τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κλῖνον· 28 πλὴν ὀκόσα αἱμοῤῥαγίκῃσιν ἐλπίς. 29 ὅπως καταχρῆσθαι ὑγρῶν, ἐπιχρίσμασιν 30 ἀλειμμάτων, ἐπιθέσι φύλλων ἢ ῥοδινέων, καταπλάσμασιν, 30 ὀκόσα ἢ ψύξις ἢ θερμὴ ὠφελέει ἢ βλάπτει.

26 His omnibus calida amica eſt ac judicatoria. 27 Frigida vero inimica & occidens, 28 præterquam in quibus ſanguinem fluxurum eſſe timor eſt. 29 Atque hoc modo utendum eſt liquidorum perfuſionibus, inunctilium illitionibus, foliorum impoſitionibus, aut linteorum cataplaſmatis, 30 quæcunque aut frigiditate, aut caliditate proſunt, aut nocent.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

HIPPOCRATIS DE PVRGANTIBVS.

Baſil. græc. Foeſius ſine edit. ult. Baſil. lat.

ΤΑ περὶ φαρμάκων οὐχ, οἷα νομίζεται, ἐστί. 2 τῷ γὰρ αὐτῷ φαρμάκῳ καθαίρονται καὶ οὐ καθαίρονται. 3 ἔστι δ' ὅτε οὐδὲ ἄλλα καθαίρει, ἢ οἷα εἴωθε. 4 ἔστι δ' ὅτε οὐδὲ ὑπερκαθαίρει. 5 ἔστι δ' ὅτε τὰ δέοντα ἐποίησε. 6 ὥστε οὐκ οἷόν τε πεποιθότα τοῖσι φαρμάκοισιν, εἰκῇ διδόναι. 7 ὑπολαμβάνειν γὰρ χρὴ καὶ τὰ σῖτα τὰ τρέφοντα ἡμᾶς, φάρμακα εἶναι, ἧσσον δὲ σθένεα. 8 οἱ γὰρ ἄνθρωποι τούτοις ὀρθῶς μὲν σιτεόμενοι ὑγιαίνουσι· 9 μὴ ὀρθῶς δὲ, καθαίρονται μὲν ὥσπερ ὑπὸ τῶν εἰλικρινέων φαρμάκων· ἧσσον δὲ καὶ βραδύτερον τῶν εἰλικρινέων φαρμάκων. 10 δῆλον οὖν, ὅτι ἔστι καὶ τούτοις φάρμακα. 11 ὅμως δὲ τούτοις βραδύτερα, καὶ ξυνήθη ἐόντα ἡμῖν, ἐκ παντὸς ἡμέρου ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα, εἰκῇ καὶ

MEDICAMENTORVM purgantium res non ita ſe habet, quemadmodum vulgo putatur. 2 Eodem enim medicamento purgantur & non purgantur. 3 Quandoque vero alia purgat quam quæ purgare ſolet: 4 aliquando nimium purgat: 5 aliquando ea quæ debet facit. 6 Quare fieri non poteſt ut quis medicamentis confiſus, ea temere exhibeat. 7 Nam & cibos nos alentes, medicamenta eſſe putandum eſt, verum minus quam illa. 8 Homines enim qui his recte in cibo utuntur, ſani ſunt: qui non recte, ægrotant: 9 qui vero modum excedunt, purgantur quidem velut à ſinceris medicamentis, verum minus & tardius quam à ſinceris medicamentis. 10 Clarum igitur eſt, quod & hi medicamenta exiſtunt. 11 At vero hi tardiores, qui & familiares nobis ſunt, & quotidie in corpus ingrediuntur, ſi temere & negligenter exhi-

καὶ ἀμελῶς διδόμενα, περίστασιν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ νοσοποιέει πως. [12] καὶ τὰ εἰλικρινέα καὶ τὰ ὀξέα, ἢν ἀμεθόδως καὶ ἀκρισιπίλως διδῶ τις, ὠφελέειν μέν τι προσέοικεν οὐδέν.

II. Χρὴ οὖν πρῶτον διδόναι τοῖσι μὲν χολώδεσιν, ὅσα χολὴν καθαίρει, [2] τοῖσι δὲ φλεγματώδεσιν, ὅσα φλέγμα, [3] τοῖσι δ' ὑδρωπικοῖσι, ὅσα τὸ ὕδωρ, [4] τοῖσι δὲ μελαγχολώδεσιν, ὅσα μέλαιναν χολήν. [5] ἢν δ' ἔκτοσθεν τούτων ἔξω καθαίρῃς, τὰ μὲν δέοντα οὐ καθαρεῖς· [6] τὰ δὲ μὴ δέοντα κενώσεις· [7] ὥστ' ἐς ἀμφότερα ἁμαρτήσεαι.

III. Ὅταν οὖν μέλλῃς τινὶ φάρμακον διδόναι, ἢν τε κάτω, ἢν τε ἄνω, [2] ἐπερωτᾶν αὐτὸν χρή, [3] εἰ δή τι ἔπιε φάρμακον, [4] καὶ πότερον ἡ κοιλίη οἱ τοῖσι καθαρτικοῖσι φαρμάκοισιν ὀξέως, καὶ ὑγρακὴ τυγχάνει, ἢ σκληρή. [5] καὶ ἢν φῇ ὀξέως καὶ εὐλύτως εἶναι, μαλακωτέρων τε καὶ ἐλαττόνων τῶν φαρμάκων δεῖται· [6] ἢν δ' σκληρὴ εἶη, ἰσχυροτέρων. [7] ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος καὶ ἐπὶ τὰ ἀναπτελκά. [8] ἢν δὲ μηδέποτε φῇ, μήτε ἄνω, μήτε κάτω κεκαθάρθαι, ἢ πεπωκέναι φάρμακον, [9] ἐπιγνωτέον χρὴ, εἰ ἔστιν ὅτε τι ἐσιόν συμμένουσα εὐλυτὴς ἡ κοιλίη ἔστι τε κάτω, ἢ ἀνίεται ἔστι τε ἄνω. [10] καὶ εἰ ἔστιν ὅτε ταραχωδέα τινὰ ἡβούμενον, ἢ ἀφίστασθαι ἐπιχειροῦντα αὐτῷ. [11] ταῦτα πάντα ἀνερέσθαι χρὴ, ὡς ἂν δυνατὸς ἐρρίζως βεβαιοῦσθαι. [12] αἰσχρὸν γὰρ ξυμφορὴν, φάρμακον διδόντα ἀνθρώπῳ, ἀποκτεῖναι.

IX. Ὁκόσοι μὲν οὖν ὑπὸ πυρετῶν ἰσχυρῶν λαμβάνονται, ἢ χρὴ τούτοι-

exhibeantur, temere homines turbant, & quodammodo morbos inducunt. [12] Quin & sinceros & acidos cibos si quis citra delectum ac inconsiderate exhibeat, nihil commodi perficient.

II. Oportet igitur primum biliosis dare quod bilem purgat: [2] pituitosis quod pituitam: [3] hydropicis quod aquam: [4] atrabiliariis quod bilem atram. [5] Si vero extra hæc purgaveris, quæ quidem purgari debent, non purgabis: [6] quæ vero non debent, ea evacuabis. [7] Quare in utranque partem peccabis.

III. Quum itaque pharmacum alicui dare voles, sive deorsum sive sursum purgans, [2] interrogare ipsum oportet, [3] an prius biberit medicamentum, [4] & an alvus ex deorsum purgantibus cita sit, & celeriter obediat, aut dura. [5] Et si citam ac facilem solutu esse dixerit, mollioribus & paucioribus medicamentis opus habet: [6] si vero dura fuerit, fortioribus indiget. [7] Idem modus in sursum purgantibus requiritur. [8] At si nunquam neque sursum, neque deorsum se purgatum esse dixerit, neque medicamentum bibisse: [9] cognoscere oportet an ad ea quæ sanus in corpus ingessit, alvus deorsum solutu facilis fuerit, aut sursum versus apposita ad vomitionem, [10] & an ad repletionem aliquam alvi profluvium ipsi successerit. [11] Hæc omnia interrogare oportet, quo recte consulere possis. [12] Turpis enim est calamitas, medicamento purgante dato hominem occidere.

IV. Quicunque igitur à febribus fortibus corripiuntur, his medi-

τέτοισι φάρμακα διδόναι καθαίρεσθαι, ἐς τ' αὖ μεζῆ ὁ πυρετός. [2] ἐὰν δὲ μὴ, μὴ σύβως προσείναι καὶ δέκα ἡμερῶν. [3] θερμαὶ γὰρ αἱ τε σάρκες ἐοῦσαι αὐτέων καὶ αἱ κοιλίαι, ἀναλαμβάνουσι τὸ φάρμακον, καὶ διακαθαίρονται ἐδέως. [4] καὶ τότε πυρετὸς γίνεται πλέων, καὶ τὸ χρῶμα ἐκτρέπεται, καὶ ἰκτεριώδεες γίνονται. [5] κινηθεῖσα γὰρ τῆς χολῆς, καὶ μὴ καθαρθεῖσα, ὅτε μοῦνον θέλει, ὅτε πίνειν, ἀλλὰ πάντα βδελύσσεται, καὶ ἐς τὰ πολλὰ ἀποθνήσκουσιν.

v. [1] Ἢν δὲ κωλύσῃ τὸ φάρμακον, τὸ μὲν πρὸ μέσου ἡμέρης οὐδὲν καθαίρεται. [2] ἐκ μέσου δὲ ἡμέρης καθαρώτερον, ὑπερφυὲς γίνεται, καὶ ἀποθνήσκουσιν. [3] ἢν δὲ ταύτην τὴν ἡμέρην περιγένηται, καὶ ἅμα τῇ καθάρσει μεζὼ ὁ πυρετὸς, ὑγιὴς γίνεται. [4] σὺν ἢν δὲ χρὴ τοῖς ἰσχυροῖς τῶν πυρετῶν φάρμακα καθαίρεσθαι πρὸς Φέρεσθαι. [5] ἀλλ' ἐὰν πάνυ δέῃ, ὑποκλύζειν χρὴ, ὁπόσάκις ἂν βάλῃ. [6] ἀκινδυνότερον γάρ. [7] κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ σὺν τῇ θερινῇ ὥρῃ, [8] [μελλίστε] ἀπὸ κυνὸς ἀνατολῆς ἡμέρας πεντήκοντα φυλάσσεσθαι χρὴ, καὶ μὴ διδόναι φάρμακον, [9] ἀλλὰ κλυσμοῖσι χρέεσθαι. [10] ὁ γὰρ αὐτὸς κίνδυνος.

medicamenta purgatoria dare non oportet, donec remiserit febris: [2] ' sin minus, saltem non intra quatuordecim dies. [3] Carnes enim ipsorum & ventres quum calidi sunt, medicamentum assumunt, & nihil depurgantur, [4] & febris major fit, & color evertitur, & morbi regii speciem præ se ferunt. [5] Commota enim bile, & non purgata, non sorbere vult æger neque bibere, sed omnia abominatur, & plerunque perit.

v. Si vero detinet medicamentum, ante meridiem nihil purgatur: [2] à meridie ' vero nimium purgatur, & perit. [3] At si hac die superstes maneat, & una cum purgatione remittat febris, sanus fit. [4] Quapropter in febribus vehementibus medicamenta purgatoria exhibere non oportet. [5] Verum si alicui opus fuerit, infusum per clysterem adhibere potes, quotiescunque volueris. [6] Hoc enim minoris periculi est. [7] Juxta eandem rationem etiam tempore æstatis, [8] à canis ortu, per dies ' quinquaginta vitare oportet, & non dare medicamentum, [9] sed infusis per clysterem uti. [10] Idem enim periculum imminet.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 647 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΛΛΕΒΟΡΙΣΜΟΥ. HIPPOCRATIS DE VERATRI VSV.

Basil. græc. Foesius VIII. 20. 1287. Basil. lat.

pag 534

ΤΟΙΣ μὴ ῥηϊδίως αὖον κεκθαιρομένοις χρὴ τὸ πόσιος πλεῖον τοῦ σώματος παρέχειν τὴν τροφὴν καὶ ἀναπαύσιος. [2] ἐπὶ ὃ πίνῃ [πῖς] ἐλλέβορον, χρὴς τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν ἢ χρὴς ὕπνους. [3] δηλοῖ δὲ ἡ ναυτιλίη, ὅτι κίνησις τὰ σώματα περιίστησι. [4] ἐπὶ ὃ ἂν βέλῃ μᾶλλον ἄγειν ἐλλέβορον, κίνει τὰ σώματα. [5] ἐλλεβόρῳ ἐπικίνδυνος τοῖς σάρκας ὑγιέας ἔχουσιν. [6] ὅσοι δὲ τῶν φαρμακοποσίας μὴ διψῶσι, κεκθαιρόμενοι δὲ πιέουσι, πρὶν ἢ διψήσωσι. [7] σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον. [8] ἐπὶ ὑπερκεκθαίρεσθαι σπασμὸς ἢ λυσμὸς ἐπιγιγνόμενος, κακόν. [9] ὃ δὲ τοῖς παρεχρὴς τὰ κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, ἓν μὲν, οἷα δεῖ κεκθαίρεσθαι, κεκθαίρων), ξυμφέρει τε, καὶ διφόρως φέρουσιν· ἐὶ ὃ μὴ, τἀναντίον. [10] ὡς ὃ ἔφην ὃ τῷ προγνωστικῷ, κεκθαρσις διῆλθεν ἢ αὖον ἐπ' ἀπυρέτου. ἀσιτίη, ἢ κραδιασμὸς, ἢ σκοτοδινιος, ἢ στόμα ἐπικρόμενον κεκθάλλει τοῖς ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνάας. [11] ἢ ὃ κάτω, ὅπερ χωρεῖς πυρετῶδες τρόφον, ὀσφύος ὀδυνη, γονάτων βάρος, καὶμηνια δυστοκώτερα, ὀδυνας δὲ τοῖς ὑπὸ τὸ διαφραγμα. [12] φυλάσσεσθαι ὃ δὲ τοῖς φαρμακοποσίας τὰς ἀχρὰς τὰ σώματα μάλιστα ὃ τὰς μελαινας, καὶ ὑγροσάρκους,

pag 533

HIS qui non facile ſurſum purgantur, ante potionem corpora præhumectare oportet uberiore alimento & quiete. [2] Ubi vero quis bibit veratrum, ad motus corporum magis ducere, quam ad ſomnos. [3] Declarat autem navigatio, quod motus corpora turbat. [4] Cum veratrum magis ducere voles, corpora moveto. [5] Veratrum periculoſum eſt ſanas carnes habentibus. [6] Quicunque in pharmacorum potionibus non ſitiunt, dum purgantur, non ceſſant purgari prius quam ſitierint. [7] Convulſio ex veratro, lethale. [8] In nimia purgatione, convulſio aut ſingultus ſuccedens, malum. [9] In turbationibus ventris, & vomitibus ſpontaneis, ſiquidem qualia purgari oportet, purgentur, conducit, & leviter ferunt: ſin minus, vice verſa. [10] Quemadmodum autem in Prænotionibus dixi, purgatio ſurſum verſus commodat ei, in quo ſine febre eſt cibi faſtidium, aut ſtomachi punctura, aut vertigo, aut os amarum, & in ſumma doloribus ſupra ſeptum tranſverſum: [11] at deorſum verſus, ubi ſine febre eſt tormen, lumborum dolor, genuum gravitas, menſes ægre prodeuntes, dolores in partibus ſub ſepto tranſverſo. [12] Vitare vero oportet in pharmacorum potionibus eos, qui bona habent corpora, maxime autem nigros,

σάρκας, καὶ τὰς ὑποξήρας τε καὶ ψιλὰς, καὶ τραυλάς. [13] " ὁ- 120
κόσοι δὲ τὰ φλεγμαίνοντα ἐν ἀρχῇ τῆς νούσου, ὡς ἔφην ἐν τῷ περὶ πλυσάνης, διήκεως ἐπιχειροῦσι λύειν φαρμακείῃ, τὸ μὲν ξυνιστάμενον, καὶ φλεγμαῖνον τοῦτο " ἐᾶν ἀφαιρέειν. [14] ὁ- 121
δὲ γὰρ ἀφαιρεόμενος ἐλάσσω τοῦ παθέοντος. [15] τὰ δὲ ἀντέχοντα τῷ νοσήματι καὶ ὑγιέα ξυνιστάντα π. [16] ' ἀσθενέοντι δὲ τῷ σώματι χρωμένῳ, τὸ νόσημα ἐπικρατέει, καὶ ἀνιήτως ἔχοντι. [17] " ἐκκαθαίρειν δὲ χρὴ οἷς δοκεῖ 122
κεφαλῆς φέρεσθαι ῥεῦμα. [18] μὴ διδόναι δὲ ἐπὶ ἐμπύων. [19] " μὴ 123
φαρμακεύειν τοὺς ἀχρόους, [20] τοὺς βραγχώδεας, [21] τοὺς ἀπληνώδεας, [22] τοὺς ἀφώνους, [23] τοὺς πνευμονώδεας, καὶ ξηρὸν βήσσοντας, [24] διψώδεας, [25] φυσώδεας, [26] ἀντεσταμένους ὑποχόνδρια [27] καὶ πλαδαροὺς [28] καὶ μελάφρενα, [29] τοὺς δύσπνοα κωμῶντας, [30] καὶ ἀμαυρὸν βλέποντας, [31] καὶ οἷς ἦχοι τῶν ὤτων, [32] " καὶ τοῖς 124
ὑπήδρας ἀκροατέας. [33] μηδὲ τοὺς ' ἰκτεριώδεας, [34] " ἢ 125
κοιλίῃ ἀσθενίας, [35] " ἢ αἰ- 126
μορροώδεας, [36] " ἢ ἐν ἐφυ- 127
σήμασιν ἐόντας. [37] λῦε δὲ φαρμακεύσας δοκεῖ, ἐλασσόρῳ ἀσφαλὲς αὖον κέσθαι, κρῖναι δὲ μή. [38] κρήσιμον δὲ τόδε " διαγ- 128
νῶν. [39] " ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ περὶ 129
ῥητίνης, μὴ φαρμακεύειν μηδὲ τοὺς ἐπανιμωμένους μέλανα, [40] δυσκίνητους, [41] καὶ ὠθεφόρους, [42] " καθεύδοντι μικρὰ [43] ὀδυνώδεας, 130
[44] " ὄμμασι θρασὺ κεκλιμένον ἔ- 131
χοντας, [45] δυσηδέσι [46] σκολιώδεας,

nigros, & humida carne prædi-
tos, ſed & ſubſiccos, & balbos,
ac blæſos. [13] Quicunque vero
inflammata in principio morbi,
velut in libello de Ptiſana dixi,
ſtatim medicamento ſolvere ag-
grediuntur, hi de eo quidem,
quod diſtentum eſt ac inflamma-
tum, nihil auferunt [14] (neque
enim remittit qui crudus eſt ad-
fectus) [15] ea vero quæ morbo
reſiſtunt, & ſana ſunt, conſu-
munt. [16] Corpore vero debili
fiente, ' morbus ſuperat, & im- [20]
medicabile malum habent. [17]
Cæterum veratrum his dare o-
portet, quibus de capite fluxus
fertur. [18] Non autem dandum
eſt pectore ſuppuratis. [19] Neque
medicamenta danda ſunt deco-
loratis, [20] raucoſis, [21] lienoſis,
[22] exſanguibus, [23] ſpirituoſis &
ficcum tuſſientibus, [24] ſiticulo-
ſis, [25] flatuoſis, [26] & his qui
præcordia, [27] & latera, [28] ac
dorſum diſtenta habent, [29] &
torpentibus, [30] & obſcure vi-
dentibus, [31] & quibus aurium
' ſonitus ſunt, [32] & urinæ mea- [25]
tus impotentibus: [33] neque item
morbo regio laborantibus, [34]
aut ventre debilibus, [35] aut his
qui ſanguinis eruptiones, [36] aut
tubercula habent. [37] Si vero
medicandum eſſe videbitur, ve-
ratro ſecurus ſurſum purga,
deorſum vero non. [38] Optimum
autem his eſt victus rationem
conſtituere. Quemadmodum au-
tem in Prædictionibus dixi, [39]
non ſunt medicamenta danda his
qui nigra evomunt, [40] neque
' cibum averſantibus, [41] neque [30]
deliris [42] & parum dormienti-
bus, [43] neque dolore vexatis,
44 neque viſum temerarium in-
clinatum habentibus, [45] neque
tumefactis, [46] neque vertigino-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 649 sur 917

δίας, 47 ἀχρόας, 48 " μηδὲ τὰς 132 fis, neque decoloratis, 48 ne-
ὀπυρίῳ καυματώδεας, 49 καὶ σκε- que his qui in febre æſtuoſi ſunt
κελαζομένους. 50 " ὡς δ' ἔφλων πτ- 133 49 ac confracti. 50 Sicut autem
ελὶ πλυσάνης, σησαμοειδὴς ἀνω de ptiſana dixi, Seſamoides ſur-
45 ' καθαίρει. 51 ἡ πόσις ἥμισυ δραχ- ſum purgat : 51 potio ejus eſt
μῆς ἐν ὀξυμέλιτι τεθραυμένον. drachma dimidia in aceto mulſo
52 ξυμμίσγειν δὲ καὶ τοῖς ἐλλεβόροις trita. 52 Commiſcetur etiam ve-
τὸ τρίτον μέρος τῆ πόσι, καὶ ἧσ- ratris tertia potionis pars, &
σον πνίγει. 53 καθαίρει δὲ καὶ τὰς ἐν minus ſuffocat. 53 Purgat ' item 55
χρονίοις τεταρταίοις, 54 καὶ τὰς ἐν quartanas diuturnas, 54 & diu-
λιπυρικοῖσι πυρετοῖσι χρονίους, 55 καὶ turna febri lipyria vexatos : 55
ὧν ἐκ ἔστι διψῆν, 56 μηδὲ διάκρισις. & eos, in quibus non eſt ſi-
57 τούτους δὲ μὴ πρότερον τρισὶν tis, 56 neque excretio 57 (hos
ἑβδομάσιν ἑξῆς. 58 ποτὲ δὲ καὶ vero non ante tres hebdoma-
πλευριτικοὺς, 59 καὶ ἑλεώδεας. 60 das) 58 aliquando etiam pleu-
ὡς δ' ἔφλων ἐν τοῖς περὶ γυναικείων, riticos, 59 ac volvuloſos. 60 Et
καθαίρειν καὶ διὰ μήτρης καὶ ὑπέρ- ſicut in Muliebribus morbis di-
σιος δέον). xi, purgandum eſt etiam, ſi
uteri purgatione opus habue-
rint.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ, ἐκ τῶν τοῦ ΑΚΤΟΥΑΡΙΟΥ Θεραπευτικῆς μεθόδου Ε. ς'.

HIPPOCRATIS ANTIDOTVM, ex ACTVARII Methodi medendi v. 6. *Corn. Henr. Mathiſio interprete.*

ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ Ἱπποκράτους, ἣ χρυσέμβροτος Ἀθήνησιν ἐς λοιμικὸν νόσον ἐστεφανώθη παρ' αὐτῶν. 2 αὕτη ὠφελεῖ καὶ [ἐς] κεφαλαλγίας ἐπιχεομένη καὶ ἐπὶ μελώπων δι' οἴνου, 3 ἐς ὠτιλγίαν δι' ἐλαίου, κρατὶ δὲ ξυλεθεῖσα. 4 ὁσφραινομένοις τε τοῦ ἕδεος διακρατεομένη. 5 δοτέον δὲ αὐτὴν δι' ὑδρομέλιτος, καρύου πονδικοῦ τὸ μέγεθος. 6 βηχικοῖς, ἀπλευμονικοῖς, ἡπατικοῖς, αἷμα ἀνάγουσι, λιθιῶσι, πλευριτικοῖς, κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος

ANTIDOTVM Hippocratis, quo uſus corona Athenis eſt donatus, 2 fronti ex vino illitum capitis dolorem mitigat, 3 & aurium dolori prodeſt, ex oleo veſtium floccо injectum, 4 nec ſecus ore detentum, ejus dolorem ſedat. 5 Dandum eſt autem ex hydromelite, nucis avellanæ magnitudine, 6 tuſſientibus, lienoſis, jecinoroſis, ſanguinem exſpuentibus, calculoſis, laterum inflammationibus, ægyptiæ fabæ magnitudine,

ῆος, μεῖ' ὀξυμέλιτος ἀκρήτου κυάθων τριῶν. 7 ἰσχιαδικοῖς, σὺν ἐρεβινθίνοισι, ὑέρμιος τὸ μέγεθος, σὺν γάλακτι [ἢ] ἀφεψήματι γλυκυσίδης, ἀπὸ πανσελήνου στελλούσης μέχρι νεάτης. 8 δαιμονιζομένοις κεφαλῆς πονικῆς τὸ μέγεθος σὺν γάλακτι ὀνείῳ. 9 τεταρταίζουσι μεῖ' ὀξυμέλιτος, λήγούσης τῆς σελήνης.

11. Καλάμου ἀρωματικοῦ, ἰουνκίνθης, βρέγχυος ἀνὰ ὑ. ἄγνου ἀπέρματος ὑ. δ'. κυπείρου, κροκομάγματος, ἀνὰ ὑ. ε'. νάρδου κελτικῆς ὑ. ς'. ἀσπαλάθου ὑ. ζ'. [ἀμμωνιακοῦ ὑ.] σφαιρῶν κυπαρίσσου ὑ. γ'. ῥόδων ὑ. γ'. λαδάνου, σμύρνης λιβάνου, ἀνὰ λίτρ. α'. ἀρκεύθου μικρᾶς μ'. ταῦτα ὁμοῦ κόπτε ἰδίᾳ. νάρδοστάχυος ὑ. ς'. [κόστου ὑ. γ'. φύλλου ὑ. η'.] ἀμώμου ὑ. γ'. κῦ ταῦτα ἰδίᾳ κόπτε. μαστίχης ὑ. δ'. τοῦτο ἰδίᾳ σὺν ὑσσῷ τρίβετω. στύρακος ὑ. ι'. ὁ στύραξ, ἢν μικρὸν ἐπιμώδακτος, τοῖς τραγήμασι σὺν τῇ ὑσσῷ, τερεβινθίνης λί. κ'. μέλιτος ἀττικοῦ λί. ε'. οἶνου παλαιοῦ τὸ ἀρκοῦν ἐς τὸ ἀποῤῥέξαι τὰ τραγήματα. σκεύασι καθαροῖς δὲ καὶ ἐπιμελῶς ἀναλαμβάνων τὸ μέλι.

dine, ex oxymelite mero, cyathis tribus, 7 iſchiadicis, inteſtinorum dolore vexatis, lupini magnitudine in decocto pæoniæ, à prima luna uſque ad extremam: 8 à larvis dæmoniisque occupatis, nucis ponticæ magnitudine, in lacte aſinino: 9 quartana laborantibus ex aceto mulſo, deſinente luna.

11. Calami aromatici, junci odorati, ſabinæ, ſingulorum triens: ſeminis viticis, cardamomi, cyperi, crocomagmatis, ſingulorum quincunx, nardi celticæ ſelibra, aſpalathi ſeptunx, ammoniaci uncia, pilularum cupreſſi quadrans, [roſarum quadrans,] ladani, myrrhæ, thuris, ſingularum libra, baccæ juniperi minoris quadraginta: hæc ſimul privatim, fundito: ſpicæ nardi ſelibra, coſti triens, folii bes, caſiæ ſelibra, amomi quadrans, hæc quoque privatim fundito: maſtiches triens, & hoc ſeorſum in mortario teritur: ſtyracis dextans, ſtyrax paulatim, bellariis in mortario adjicitur: terebinthinæ libræ tres, mellis attici libræ quinque, vini veteris quod ad bellaria maceranda ſatis eſt, munde & ſedulo melle excipiens confice.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 651 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ, ἐκ τῶν τοῦ ΝΙΚΟΛΑΟΥ τοῦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ περὶ συνθέσεως φαρμάκων Α. τομ'.

ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ Ἱπποκράτους. [2] πιθήκου οὐρὴ πάσῃ πάθῃ, μάλιστα γυναικείοις φθισικοῖς, αἱμοπτοϊκοῖς, πλευριτικοῖς. [3] ἔχει κυμίνου ἀλλωτικῆς πλαιᾶς δραχ. ας'. πετροσελίνου μακεδονικῆς, ὀπίου, κασσορίου, ἀνὰ δραχ. α'. ἄσαρου, κρόκου, στύρακος καλαμίτου ἀνὰ δραχ. ας'. νάρδου στάχυος, κασίας, ἀνὰ δραχ. α'. μέλιτος ἀττικοῦ ἢ σίκερα τὸ ἀρκοῦν. [4] ἡ δόσις, τοῖς μὲν ἀπυρέτοις, μετ' οἴνου παλαιοῦ· τοῖς δὲ πυρέττουσι μεθ' ὕδατος δύκρατα.

ANTIDOTVM Hippocratis, faciens ad omnia mala: [2] præcipue vero ad tabidos, sanguinem spuentes, & pleuriticos. [3] Habet cumini græci veteris drachmam unam semis, petroselini macedonici, opii, castorii, singulorum drachmam unam, asari, croci, styracis calamitis, singulorum drachmam unam semis, spicæ nardi, casiæ, singulorum drachmam unam, mellis aut sacchari quod satis. [4] Datur carentibus febre cum vino veteri: febricitantibus autem cum aqua temperata.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΤ' ΙΗΤΡΕΙΟΝ.

HIPPOCRATIS OFFICINA MEDICI.

Basil. græc. Foesius sect. VI. s. 740. Basil. lat.

pag 502

ΟΜΟΙΑ ἢ ἀνόμοια [1] ἐξ ἀρχῆς, [2] ἀπὸ τῶν μεγίστων, ἀπὸ τῶν ῥηϊστων, [3] ἀπὸ τῶν πάντη πάντως γιγνωσκομένων, [3] ἀκοὴ ἰδεῖν, ἁπτῷ, ἀκοῦσαι ἐστί. [4] ἃ δὲ τῇ ὄψει, καὶ τῇ ἁφῇ, καὶ τῇ ἀκοῇ, καὶ τῇ ῥινὶ, καὶ τῇ γλώσσῃ, καὶ τῇ γνώμῃ ἐστὶ αἰσθέσθαι. [5] ἃ καὶ οἷς γιγνωσκόμενα πᾶσιν ἐστι γνῶναι. [6] τὰ δὲ εἰς χειρουργίαν καὶ ἰητρεῖον. [7] ὁ ἀσθενέων, ὁ ὁρῶν, οἱ ὑπηρέται, [8] καὶ ὅσα, [9] τῷ

AUT similia, aut dissimilia, à principio, [2] à maximis, à facillimis, ab his quæ undiquaque penitus cognoscuntur: [3] quæ & videre, & tangere, & audire licet: [4] quæ & visu, & tactu, & auditu, & naribus, & lingua, & intelligentia sentire licet: [5] quæ & quibus cognoscuntur, omnibus cognoscere licet. [6] Quæ vero ad chirurgiæ officinam: [7] ægrotans, agens, ministri, [8] instrumenta, [9] lu-

9 τὸ φῶς. 10 ὅκως, ἔχως, ὅστε· 11 οἷς, ᾧς, ὁκόπε. 12 τὸ σῶμα, τὰ ἄρμαια. 13 ὁ χρόνος, ὁ τρόπος, ὁ τόπος. 14 ὁ ὁρῶν, ἢ καθήμενος, ἢ ἑστὼς, ξυμμίσγων πρὸς ἑωυτὸν, πρὸς τὸ χρηιζόμενον, πρὸς τὴν αὐγήν. 15 αὐγῆς μὲν οὖν δύο εἴδεα· τὸ μὲν κοινὸν, τὸ δὲ τεχνητόν. 16 τὸ μὲν οὖν κοινὸν ἔστι ἐφ' ἡμῖν, τὸ δὲ τεχνητὸν καὶ ἐφ' ἡμῖν. 17 ὧν ἐκείρεα διττὰ χρήσιες· ἢ πρὸς αὐγὴν, ἢ ὑπὸ αὐγήν. 18 ὑπὸ αὐγὴν μὲν οὖν ὀλίγη τε ἡ χρῆσις, καὶ φανερή τε ἡ μετρίοτης. 19 τὰ δὲ πρὸς αὐγὴν, ἐκ τῶν παρεόντων, ἐκ τῶν ξυμφερόντων αὐγέων, πρὸς τὴν λαμπρότητα τρέπειν τὸ χρηιζόμενον, 20 πλὴν ὁκόσα μὴ λανθάνειν δεῖ, ἢ ὁρᾶν ἀμαχρόν. 21 ὅπως δὲ τὸ μὲν χρηιζόμενον ἐναντίον τῇ αὐγῇ, 22 τὸν δὲ χρείζοντα ἐναντίον τῷ χρηιζομένῳ, πλὴν ὅσα μὴ ἐπισκιάζειν. 23 ὅπως γὰρ αὖ ὁ μὲν ὁρῶν ὁρώη, τὸ δὲ χρηιζόμενον οὐχ ὁρᾶτο.

11. Πρὸς ἑωυτὸν δ', καθήμενος ἢν μὲν πόδες ἐς τὴν ἀῶ ἴξιν καὶ ἴσῳ γόνασι, διαφορέειν δὲ ὀλίγον συμβεβώτες· 2 γόνασι δ' ὑπερίσχει ἀνωτέρω βεβώτων, σμικρὸν διαφορέειν, ἀσκῶσι, ἴσος καὶ εὐσχήμων. 3 ἱμάτιον εὐτελίως, σκεπανέως, ἴσως, ὁμοίως, ἀσκῶσι, ὤμοισι. 4 πρὸς δὲ τὸ χρηιζόμενον, ἔς μὲν πρόσω καὶ ἐγγὺς, καὶ ἀῶ καὶ κάτω, καὶ ἔνθε ἢ ἔνθε ἢ μέσον. 5 ἔς μὲν πρόσω καὶ ἐγγὺς, ὅρια ἀσκῶσις. 6 ἐς μὲν τὸ πρόσθεν, γονάτια μὴ ἀμείνω. 7 ἐς δὲ τὸ ὀπίσθεν, πλευραί. 8 ἔς δὲ ἀῶ, μὴ ἀνωτέρω μαζῶν ἄκρων χεῖ-

9 lumen : 10 ubi, quomodo : quot, 11 quomodo, quando : 12 corpus, vasa commoda. 13 Tempus, modus, locus. 14 Agens, aut sedens, aut stans, moderate ad seipsum, ad id quod tractatur, ad splendorem lucis. 15 Lucis igitur species duæ sunt, altera communis, altera artifi- 10 cialis. 16 Communis, in nobis non est : artificialis, etiam in nobis est. 17 Utriusque vero duplices usus sunt, aut ad lucem, aut sublucem. 18 Sub lucem, & modicus usus est, & moderatio manifesta. 19 Ad lucem vero, ex præsentibus, ex conferentibus luminibus, ad splendorem convertere oportet id quod tractatur, 20 exceptis his quæ aut latere oportet, aut videre turpe est : 21 ita ut id quod tractatur, ex adverso sit luci : 22 qui vero tractat, 15 ex adverso ejus quod tractatur : verum tamen ut ne tenebras inducat. 23 Sic enim & qui agit videre poterit, &, quod tractatur, non videtur.

11. Ad seipsum vero, siquidem sedeat, pedes secundum rectitudinem sursum versus è directo ad genua sint, distantia autem parva in consistendo intercedat. 2 Genua autem superiora sint inguinibus, modice distantia, pro commoda cubiti positione ac appositione. 3 Vestitus 1 expedite, distincte, æqualiter, 20 similiter, cubitis, humeris. 4 Ad id vero quod tractatur, ultra & prope, & sursum ac deorsum, & hac aut illac, aut in medio. 5 Ultra quidem & prope termini sunt cubitorum gibbi, 6 ita ut in anteriorem partem non excedant genua, 7 in posteriorem costas. 8 Sursum vero, ut non supra mammas, sum-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 653 sur 917

ρους ἔχῃν. 9 ☞ δὲ μὴ κάτω, μὴ κατωτιλέρω, ἢ ὡς τὸ σῆθος ἐπὶ γόνατα σιν ἔχῃν ἄκρους ' χεῖρας ἐγλωγίδας ποὸς βραχίονας. 10 τὰ μὲν χῦ μέσον ἅπτως. 11 τὰ δὲ ἔνθε ἢ ἔνθα, μὴ ἔξω τῆς ἕδρης, 12 χῦ λόγον δὲ τῆς ἐπιστροφῆς ποιβαλλόμενον τὸ σῶμα καὶ ☞ σώματος τὸ ἐργαζόμενον. 13 " ἑστάτω δὲ δεῖ καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων βεβαιάτω ἐξ ἴσου τῶν ποδῶν ἄλις. 14 ἀρέω δὲ τῷ ἑτέρῳ ἐπιβεβαιάτω, μὴ τῷ χῦ τὸν ἀρῶντα χεῖρα, 15 ὕψος ῥεπέτω ποὸς βεβαίωσε, ὡς εὖ ἔσῃ. 16 καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τὰ αὐτά. 17 ὁ δὲ χειρίζόμενος τῷ χειζονι τῷ ἄλλῳ ☞ σώματος μέρει ὑπηρετέτω, ἢ ἑστεώς, ἢ καθήμενος, ἢ κείμενος, ὅπως αὐ ῥᾴστως ὦδε ὡς χῆμα ἔχῃν ἄριστα, 18 φυλάσσων ὑποῤῥύσιν, ἑστάσιν, " ἔκλειψιν, καλαπάτεσιν, 19 ὡς, ὃ δεῖ, σπίζεται καὶ χῆμα καὶ εἶδος ☞ χειζομένου, 20 ὃ παρίξῃ, ὃ χρεὼν ἐστὶ, ὃ τῇ ἕπεται ἕξι. 21 ὄνυχας μήτε ὑπερέχειν, μήτε ἐλλείπειν δακτύλων κορυφῆς. 22 ἐς χρῆσιν ἀσπίδη, δακτύλοισι μὲν ἄκροις, τὰ πολλὰ λιχανῷ ποὸς μέσον. 23 ὅλη δὲ κατατρίβεται. 24 ἀμφοτέρῃσι δὲ εὐωλίκοισι. 25 " δάκτυλον συφυλῶσι μέσα τὸν ὑπὸ μέσου τῶν δακτύλων, καὶ ὑπερεκτείνον τὸν μέσον τῷ λιχανῷ. 26 " νοῦσος δὲ, ὅτι ἐν τῷ καὶ βλάπτοντες, οἷσιν ὑπάρχῃσιν [ἢ] ὑπὸ τροφῆς ἐθίσιος ὁ μέσος ὑπὸ τῶν ἄλλων δακτύλων κατέχεσθαι. 27 τὰ ἔργα πάντα ἀσπίδι ἐναντίῃσι ἀρῶντα, καὶ ἀμφοτέρῃσι ταῦτα ποιέειν. 28 " ὁμοίως γάρ εἰσιν ἀμφό-

mas manus habeat. 9 Deorſum, ut non inferius quam ut ubi pectus ad genua habet, ' ſummas manus angulares ad brachia figuret, 10 & in medio quidem hoc modo ſe habet. 11 Hæc vero aut illac, ut non extra ſedem: 12 ſed pro ratione converſionis & corpus, & operantem corporis partem producat. 13 Si vero ſtet, utriſque pedibus ex æquo inſiſtere ſatis eſt. 14 Agere vero oportet ita ut altero pede inſcendat, non eo qui eſt ad manum agentem, 15 genu ad inguen ſublato, velut in ſede, 16 ſed & alii termini iidem ſunt. 17 At qui ' tractatur, reliqua corporis parte tractanti inſerviat, aut ſtans, aut ſedens, aut decumbens, quo quam facillime ita velut figuram habens perſeveret, 18 ſervans ſubfluxionem, ſubſidentiam, everſionem, declivitatem. 19 Sic quæ debet ſervatur & figura, & forma ejus qui tractatur, 20 in exhibitione, in tractatione, in habitu poſtea ſequente. 21 Ungues neque præminere oportet, neque deficere. 22 Digitorum vertices ad uſum exercere, digitis ' quidem ſummis pleraque, indice ad magnum admoto. 23 Tota vero manu prona, 24 ambabus autem adverſis. 25 Digitos generoſe extendere cogit magnum quiddam in medio digitorum poſitum, & oppoſitum facere magnum digitum indici. 26 Morbum autem eſſe manifeſtum eſt, per quem etiam lædunturi hi quibus ex nativitate, & educatione, aſſuevit magnus digitus ab aliis contineri. 27 Opera omnia exercere oportet utriſque ſeorſum agendo, & ' ambabus ſimul. 28 Similes enim ſunt, am-

ἀμφό-

ἀμφότερα. [29] σχαζόμενον ἀσφαλῶς, καλῶς, τεχνέως, ἀπόνως, εὐρύθμως, εὐπόρως.

III. [1] Ὄργανα μὲν, καὶ ὅτι καὶ ὅπως, εἰρήσεται. [2] ὅκου δεῖ, μὴ ἐμποδὼν τὸ ἔργον, μήτε ὑποδὺς τῇ ἀναγκαίῃ. [3] ἅμα δὲ τὸ ἐργαζόμενον μέρος ἐστὶ καὶ σύμπας. [4] ἄλλῳ μὲν, ἢν δέῃ, ἑτοίμως ὀλίγῳ πρότερον ἔστω. [5] ποιείτω δὲ, ὅταν κελεύσῃς. [6] οἱ μὲν περὶ τὸν ἀσθενέοντα, τὸ μὲν χρεζόμενον περιεχέτωσαν [12] ὡς αὐτὸ δεῖ, [7] τὸ δὲ ἄλλο σῶμα κατεχέτωσαν ὡς ὅλον αὐτὸ ἀτρεμίῃ, σιγῶντες, ὑπακούοντες καὶ ἐφιστῶτος. [8] ἐπιδέσιος δύο εἴδεα, ἐργασθέν καὶ ἐργαζόμενον. [9] ἐργαζόμενον μὲν, τεχνέως, ἀπόνως, [10] εὐπόρως, εὐρύθμως. [10] τεχνέως μὲν, ἀνύειν τὰ ἔργα. [11] ἀπόνως δὲ, ῥηϊδίως δρᾶν. [12] εὐπορίη δὲ ἐς πᾶν ἑτοίμη. [13] εὐρυθμίη δὲ, ὀρθότης ἡδέως. [14] ἀφ' ὧν δὲ τρῶται ἀσκημάτων, εἴρηται. [15] ἐργασθὲν δὲ, [14] ἀσφαλῶς, κρυπτῶς. [16] καλῶς μὲν, ἁπλῶς, εὐκρινέως. [17] ἢ ὁμοίως ἢ ἴσως, ἴσως καὶ ὁμοίως, [18] ἢ ἀνίσως καὶ ἀνομοίως, ἀνίσως καὶ ἀνομοίως.

IV. Τὰ δὲ εἴδεα ἁπλᾶ, κύκλος, [15] σκέπαρνον, σιμὸν, ὀφθαλμὸς, ῥόμβος, ὀκὴ [16] ἡμίτομον. [2] ἁρμόζον τὸ εἶδος τῷ εἴδει καὶ τῷ παθέϊ ἐπιδεομένῳ. [3] ἀσφαλῶς δὲ δύο εἴδεα ἐπιδεομένῳ [15] τε. [4] ἰσχύος μὲν, [17] ἢ πλέξις ἢ πολλοὶ ὀθόνιοι. [5] τὸ μὲν οὖν αὐτὸ τὴ ἐπίδεσις ἴσχυσε. [6] τὸ δὲ τοῖς ἰατροῖσιν ὑπηρέτει. [7] ἐς μὲν οὖν τοῦτο νόμος. [8] ἐν δὲ τούτοισι μέγεθος

ambabus [29] conjectando bene, pulchre, cito, non laborioſe, concinne, expedite.

III. Inſtrumenta quidem, & quando, & qualiter dicetur. [2] Ubi oportet, ut ne quid impediat opus, neque impedimento ſit inter accipiendum [3] circa operantem corporis partem. [4] Si vero alius det, paulo prius paratus ſit, [5] & faciat ubi juſſeris. [6] Qui vero circa ægrotantem ſunt, id quod tractatur exhibeant [12] prout viſum fuerit. [7] Reliquum autem corpus detineant, ut totum quieſcat, tacentes, & præfecto obedientes. [8] Deligationis ſpecies duæ ſunt, quæ facta eſt, & quæ adhuc fit. [9] Quæ adhuc fit, cito, non laborioſe, expedite, concinna. [10] Cito quidem, perficiendo opera. [11] Non laborioſe, facile agendo. [12] Expeditio vero ad omnia parata eſt. [13] Concinnitas autem jucunda aſpectu eſt. [14] Ex quibus vero exercitationibus hæc contingant, dictum eſt. [15] Quæ facta eſt, bene, [14] pulchre. [16] Pulchre quidem, ſimpliciter, diſtincte: [17] aut ſimilia ac æqualia, æqualiter ac ſimiliter: [18] aut inæqualia ac diſſimilia, inæqualiter ac diſſimiliter.

IV. Species vero hæ ſunt, ſimplex, rotunda in orbem, aſcia, ſima, oculus, rhombus, [15] & ſemiſecta: [16] ita ut ſpecies congrua ſit ſpecici & affectioni ejus quod deligatur. [2] Ejus vero quod bene deligatur, duæ ſunt ſpecies, [3] roboris quidem, aut compreſſione, aut copia linteolorum: [4] & partim quidem ipſa deligatio ſanat, [5] partim curantibus inſervit. [6] Ad hæc igitur lex hæc eſt. [7] In his autem ma-

γεσθαι ἐπιδέσιος. 9 πίεζις μὲν, ὥστε τὰ ἐπικείμενα μὴ ἀφεστάναι, μηδὲ ἐρηρεῖσθαι· 10 ἀλλὰ ἠρμόσθαι μὲν, ἀσφαλίσασθαι δὲ μή. 11 ἧσσον μὲν τὰ ἔσχατα, ἥκιστα δὲ τὰ μέσα. 12 ἄμμος καὶ ῥάμμος νεμόμενον, μὴ κάτω, ἀλλ' ἄνω, ἐν περιέξει, καὶ ἐχέτω, καὶ ἐπιδέσει, καὶ πιέζει. 13 ἀρχὰς βάλλεσθαι μὴ ἐπὶ τὸ ἕλκος, ἀλλ' ἔνθεν ἢ ἔνθεν τὸ ἄμμος. 14 τὸ δὲ ἄμμος, μήτε ἐν τρόπῳ, μήτε ἐν ἔργῳ, μήτε ἐκεῖσε, ὅκου κενεόν. 15 ἵνα μὴ εἰς τὸ κενὸν κέσητε. 16 ἄμμος δὲ καὶ ῥάμμος μαλθακὸν, καὶ μίζαι. 17 οὗ γε μὲν ἔστι γνῶναι, ὅπη εἰς τὰ καθύντα καὶ τὰ ὑποῖξαι φεύγει πᾶς ἐπίδεσμος. 18 οἷον κεφαλῆς μὲν τὸ ἄνω, κνήμης δὲ τὸ κάτω.

V. Ἐπιδεῖν δεξιὰ ἐπ' ἀριστερὰ, καὶ ἀριστερὰ ἐπὶ δεξιά, 2 πλὴν τῆς κεφαλῆς. 3 τούτων δὲ καὶ ἔξιν. 4 τὰ δ' ἐναντία, ἀπὸ δύο ἀρχέων. 5 ἢν δὲ ἀπὸ μιῆς, ἐφ' ὅπερ ὅμοιον εἰς τὸ μόνιμον. 6 οἷον τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. 7 τὰ δὲ κινούμενα, οἷον ἄρθρα, ὅπη μὲν συγκάμπτεται, ὡς ἥκιστα καὶ ἀτελίστοις περιελίσσειν· οἷον ἰγνύην. 8 ἢ ἅ περιέλιστα, ἀταλά τε καὶ πλατέα· οἷον ἡ μύλη. 9 περιβάλλειν δὲ, καθαλήψιος μὲν τῶν περὶ τοῦτο εἵνεκα· 10 ἀναλήψιος δὲ, τῶν συμπεπτωκότων ἐπιδέσμων, ἐν τοῖσιν ἀτρεμίζουσι καὶ λαπαρτέροισι τοῦ σώματος· οἷον τὸ ὠμῷ καὶ τὸ κάτω τοῦ γονάτου. 11 ὁμολογέει δὲ, ἄμμος μὲν, ἡ περὶ τῶν ἑτέρων μεχά-

xima deligationis vis eſt. 9 Compreſſio quidem, ut incumbentia non abſcedant, neque penitus innitantur: 10 ſed ſint quidem firmata, non autem coacta: 11 & minus quidem extrema, minime vero media. 12 Nexus & filum procedant non deorſum, ſed ſurſum, in exhibitione, & præparatione, & deligatione, & habitu poſtea ſequente. 13 Initia non ſuper ulcus injicere oportet, ſed hinc aut illinc facere nexum. 14 Nexum vero neque in ſemita, neque in opere, neque illic ubi inane eſt, 15 ut ne in vanum jaceat. 16 Nexum autem & filum, mollia non magna. 17 Hoc tamen probe noſſe convenit, quod omnis deligatio ad declivia & acuminata fugit, 18 velut in capite, ad partem ſupernam: in tibia, ad infernam.

v. Deligare oportet dextras partes, in ſiniſtras: & ſiniſtras, in dextras: 2 excepto capite. 3 Hoc vero ſecundum rectitudinem. 4 Verum contraria ex duobus initiis. 5 Si vero ex uno, ad id quod ſimile eſt, ad ſubtilitatem: 6 velut eſt media pars capitis, & ſi quid aliud hujuſmodi. 7 Quæ vero moventur, velut articuli, qua quidem parte inflectuntur, quam minimis ac expeditiſſimis linteis obvolvere oportet, velut poplitem: 8 qua vero circumtenduntur, expaſſis ac latis, velut eſt patella. 9 Circumdare quoque inſuper oportet, comprehenſionis quidem gratia eorum quæ circa hæc ſunt, 10 appenſionis vero univerſi deligamenti, in quieſcentibus & depreſſioribus corporis partibus, qualis eſt & ſupra & infra genu. 11 Convenit autem in humero quidem, circumductio

μαχάλλω περιβολή. 12 βυθῶν-
δὲ , ἢ περὶ τὸν ἕτερον κε-
νεῶνα. 13 καὶ κνήμης , ἢ ὑπὲρ
γαστροκνημίης μὲν , ὀκόσοισι μὲν
ἄνω , ἡ φυγὴ , κάτωθεν ἡ ἀνά-
πλησις· οἷσι δ' κάτω , τοὐναν-
τίον. 14 οἷσι δὲ μὴ ἔστιν , οἷον
ἡ κεφαλὴ , τετάσθω τὸ ὁμα-
λωθὲν τὰς καθελήψιας ποιέ-
σθω , 15 καὶ ἥκιστα λοξῷ τῷ
ἐπιδέσμῳ χρέεσθω , 16 ἵνα ὡς τὸ
μονιμώτατον , ὕστατον περιβλη-
θὲν τὰ πλαγιωδέστατα κωλύῃ. 17
ὀκόσοισι δὲ μὴ δύναται πλήπλως
τοῖσιν ὀρθίοισι , μὴ δὲ δύναται πλή-
πλως ἔχει , 18 ῥάμμασι τὰς ἀνα-
λήψιας ποιέεσθαι ἢ καθαπολῆς ἢ
ξυμφορῆς.

VI. Ἐπιδέσμῳ καθαρῷ , λείῳ , μαλθακῷ , λεπτῷ. 2 ἑλίσσειν δ' ἀμφοτέρῃσιν ἄμα , καὶ ἐκκλίνουσιν χρεών , ἀσκέειν. 3 τῇ περιτάσει δὲ ἐς τὰ πλάτη καὶ τὰ πάχη τῶν ὀρθίων τεκμαίρεσθαι χρέεσθαι. 4 ἑλίξι καθαρῇ σκληρῇ , ὁμαλῇ , ἀκεραίῃ. 5 τὰ δὲ δὴ μέλλοντα ἀποπίπτειν κακίω πεφάναι ἀποπεσόντων. 6 τὰ δὲ μήτε πίπτειν , μήτε ἀποπίπτειν. 7 ὧν δὲ ἔχεται ἡ ἐπίδεσις , ἢ ὑπόδεσις , ἢ ἀμφότερα. 8 ὑπόδεσις μὲν αἰτίη , ὥστε ἢ ἀφιστῶτα περιτεῖλαι , ἢ ἐκπεπτωκότα συνελεῖν , ἢ ξυνεστραμμένα διαστεῖλαι , ἢ διεστραμμένα διορθῶσαι , ἢ τανύσαι. 9 ἐπιδεσμεύεσθαι δὲ ὀρθίοισι καθαρῷ , λείῳ , μαλθακῷ , καθαρῷ , πλατείῃ , 10 μὴ ἔχοντα ξυμφορὴν , μήτε ἐξάσιας , 11 καὶ ὑγιέα , ὥστε τανύεσθαι φέρειν , καὶ ὀλίγῳ κρείσσω , 12 μὴ ξηρὸν ,

ctio circum alteram alam : 12 in inguine vero , circum alteram lateris mollitudinem : 13 in tibia , ſupra ſuram , & quibuſcunque ſurſum contingit fuga , his inferne appenſio convenit : quibus autem deorſum , vice verſa. 14 Quibus vero non eſt , velut in capite , his in æqualiſſima parte comprehenſiones facere oportet , 15 & minime obliquo deligamento uti. 16 Nam ſtabiliſſimum poſtremum circumdatum , vel maxime vagabunda continet. 17 Quibuſcunque autem neque comprehenſio , neque appenſio linteorum , commode ſe habet : 18 his per fila appenſiones facere convenit , ex injectione , aut conſutione.

VI. Deligamenta ſint pura , levia , mollia , tenuia. 2 Obvolvere vero oportet ambabus ſimul , aut utriſque ſeorſum exercere. 3 Conveniente autem deligatione uti , conjectura ad latitudinem ac craſſitudinem partium facta. 4 Obvolutionis capita dura , æqualia , diſtincta ſint. 5 In quibus autem futurum eſt ut decidant , ea pejora ſunt , quam ſi cito decidant. 6 Quædam vero ſunt ejuſmodi , ut neque comprimere , neque decidere oporteat. 7 Quæ vero ſpectat deligatio , aut ſubligatio , aut ambo , hæc ſunt. 8 Subligatio quidem in cauſa eſt , ut aut diſparata attrahantur , aut expaſſa contrahantur , aut contracta diducantur , aut diſtorta dirigantur , aut vice verſa. 9 Præparare autem oportet lintea levia , tenuia , mollia , pura , lata , 10 non conſuta , neque extuberantias habentia , 11 & ſana , ut extenſionem ferant , & paulo præſtantiora , 12 non ſicca , ſed

ἀλλ' ἴζημα χυμῶ, ᾧ ἔκκει-
ται ξυντροφα. [13] ἀφιστᾶται
μὲν, ὥστε τὸ μεσέωμα τῆς
ἕδρης ψαῦον μὲν, πίεζον δὲ
μή.

VII. Ἀρχεσθαι δὲ ἐκ τοῦ ὑ-
γιέος [καὶ] πειρώμενον πρὸς τὸ
ἕλκος. [2] ὥστε τὸ μὲν ὑπεῖκον 32
ἐξαφέλκεται, ἕτερον δὲ μὴ ἐ-
πιξυμβάγνυται. [3] ἐπιδεῖν [δὲ]
τὰ μὲν ὀρθὰ, ἐς ὀρθόν· τὰ δὲ
λοξὰ, λοξῶς. [4] ἐν σχήματι
ἀπόνῳ, ἐν ᾧ μήτε ἀπόσφιγ-
ξις μήτε ἀπόχυσις ἔσται τις. [5]
ἐξ οὗ, ὅταν μεταχωρήσῃ ἐς
ἀνάληψιν ἢ θέσιν, μὴ μεταλ-
λάξουσιν, ἀλλ' ὁμοῖα τοῖσι
ἔξωσι, μύες, φλέβες, νεῦ- 33
ρα, ὀστέα. [6] ἀναλελάμ- 34
φθαι δὲ ἢ κεῖσθαι ἐν σχήμα-
τι ἀπόνῳ τῇ κατὰ φύσιν. [7] ὧν 35
δὲ αὖ ἀπορῇ, πεναυλίη. [8] ὧν
δὲ αὖ ἐκπεπταμένα συρρεῖλαι,
τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτά· [9] ἐν
πολλῷ δέ τινι δεῖ τὴν σωα-
γωγὴν καὶ ἐν παραγωγῇ
τὴν πίεξιν, τὸ πρῶτον ἥκι-
στα, ἔπειτα ἐπὶ μᾶλλον, ὅ-
λεον τὸ μάλιστα τὸ συμψαῦον.
504 [10] ὧν δὲ συνεστραμμένα διαρ-
ρεῖλαι. [11] σὺν μὲν φλεγμονῇ
πεναυλίη. [12] ἄνευ δὲ τού-
του, παραπλησίη μὲν τῇ αὐ-
τῇ, ἐπιδέσει δὲ ἐναυλίῃ. [13]
διεστραμμένα δὲ διορθοῦσθαι,
τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐ-
τά. [14] δεῖ δὲ, τὰ μὲν ἀ-
πεληλυθότα ἐπαγαγεῖν ἐπι-
δέσει, παραπλησίῃ, ἀναλη-
ψίῃ· τὰ δὲ ἐναυλίᾳ ἐναν-
τίως.

VIII. Σπληνῶν μή-
κεϊ, πλάτεϊ, πάχεϊ, πλή-
θεϊ.

sed succo imbuta singulis affectionibus familiari: [13] ad ea quidem quæ disparata absscesserunt, ita ut sublimis sedem quidem contingant, non tamen comprimant.

VII. Initium autem sumere oportet ex sana parte, & ad ulcus definere, [2] quo id quidem quod subest excoletur, [32] aliud autem non amplius colligatur. [3] Deligare autem oportet recta quidem, in rectum: obliqua vero, oblique: [4] in figura doloris exorte, in qua neque constrictio, neque discessio contingat: [5] ex qua ubi translatio fit ad appensionem, aut positionem, non transmutent, sed similia habeant hæc, musculos, venas, nervos, [33] ossa, & bene posita, & bene detenta. [6] Appensa vero aut posita esse convenit, in figura doloris [34] exorte, quæ est secundum naturam: [7] in quibus vero discesserint, vice versa. [8] At quibus expassa sunt, contrahere oportet, quod ad alia quidem attinet eodem modo: [9] ex multo vero temporis spatio interposito contractionem facere oportet, & sensim progressu facto compressionem, primum minime, deinde magis, ita ut terminus quod maxime facta sit, mutuus contactus fiat. [10] Quibus vero contracta sunt, diducere: [11] cum [105] inflammatione quidem vice versa: [12] sine hac autem, præparatione quidem ejusmodi, deligatione vero contraria. [13] Distorta vero dirigere oportet, quod ad alia quidem attinet, eodem modo. [14] Verum quæ quidem abierunt, ea reducere oportet, subligatione, agglutinatione, appensione. Contraria vero contrario modo.

VIII. Spleniorum longitudines, latitudines, crassitudines, mul-

γπα· [2] μῆκος, ὅση ἡ ἐπίδεσις· [3] πλάτος τριῶν ἢ τεσσάρων δακτύλων· [4] πάχος τρίπλοκα ἢ τετράπλοκα. [5] πλῆθος, κυκλευόντες μὴ ὑπερφαίνηται, μηδὲ ἐκλείπῃ. [6] οἷσι δὲ ἐς διάρθωσιν, μῆκος κυκλευόντες, [7] πλάτος [δὲ] καὶ πάχος τῇ εὐδείῃ τεκμήρεσθαι, μηδὲ ἀθρόα πληροῦντες. [8] τῶν δὲ ὑποδημάτων ὑποδεσμίδες εἰσὶ δύο. [9] ἡ μὲν πρώτη ἀπὸ τοῦ σίνεος ἐς τὰ ἄνω πλαδυτῶσι· [10] τῇ δὲ δευτέρῃ, ἀπὸ τοῦ σίνεος ἐς τὰ κάτω. [11] καὶ τὸ σῖνος πίεζειν μάλιστα, ἥκιστα τὰ ἄκρα, τὰ δὲ ἄλλα κατὰ λόγον. [12] ἡ δὲ ἐπίδεσις πλὴν τοῦ ὑγιέος ἁπάντων λαμβάνεται. [13] ἐπιδέσεων δὲ πλῆθος, μῆκος, πλάτος. [14] πλῆθος μὲν, μὴ ὑποδεῖσθαι τοῦ σίνεος, μηδὲ ῥάῤῥηξιν ὑπέρθεσιν εἶναι, μηδὲ ἄγχος, μηδὲ ἀπόῤῥυψιν, μηδὲ ἀπόκλισιν. [15] μῆκος δὲ καὶ πλάτος, τριῶν ἢ τεσσάρων ἢ πέντε ἢ ἓξ πήχεων μὲν μῆκος, δακτύλων ἢ πλάτος. [16] καὶ παρατείνεσθαι ἀπόδεσιν τοσαύτην, ὥστε μὴ πιέζειν. [17] μαλθακὰ δὲ, μὴ παχέα. [18] τοιοῦτα πάντα ὡς ἐπὶ μήκει καὶ πλάτει καὶ πάχει ἅπαντα ἐστίν.

IX. Ῥάβδοι δὲ λεῖαι, ὁμαλοὶ, σταθμοί· [2] κατ' ἄκρα σμικρῷ μείους ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ἐπιδέσιος· [3] παχύτατοι δὲ, ἢ ἐξάρτια τὸ κάτημα. [4] ἀκάτα δὲ κυρτὰ καὶ ἄστεγα φύσει, φυλασσομένων τῶν ὑπερεχόντων, οἷον τὰ καμπὶ δακτύλων ἢ σφυρὰ, τῇ ῥάβδῳ, ἢ τῇ βραχύτητι.

multitudines. [2] Longitudo, quanta eſt deligatio. [3] Latitudo, quatuor aut trium digitorum. [4] Craſſitudo, ut triplices aut quadruplices ſint. [5] Multitudo, ut dum circundantur, non excedant, neque deficiant. [6] Quibus vero ad directionem, in longitudinem circumdando, [7] latitudinem ac craſſitudinem defectu conjectare oportet, ita ut non acervatim expleamus. [8] At vero linteorum ſubligationes duæ ſunt, [9] prima ex loco læſo ad ſupernas partes definit: [10] altera ex loco læſo, ad infernas. [11] Juxta locum affectum maxime comprimere oportet: minime extremas partes: reliqua vero pro ratione. [12] Deligatio autem multam ſani loci partem occupet. [13] Deligamentorum multitudo, longitudo, latitudo. [14] Multitudo quidem, ut ne ſuperetur à loco læſo, neque per ferulas illiſio fiat, neque pondus, neque circumcirca inclinatio, neque effœminatio deligamenti contingat. [15] Longitudo vero & latitudo, trium aut quatuor, aut quinque aut ſex cubitorum quidem longitudo, digitorum autem latitudo. [16] Et affulcimenti circumductiones tot ſint, ut ne comprimant. [17] Mollia vero & non craſſa [18] ſint hæc omnia, pro longitudine, & latitudine, ac craſſitudine partis affectæ.

IX. Ferulæ porro ſint læves, æquales, [2] juxta extremitates ſimæ, hinc atque illinc paulo minores deligatione, [3] craſſiſſimæ autem ea parte qua extat fractura. [4] Quæcunque vero partes incurvæ ſunt & excarnes, in his quæ præminent cavendæ ſunt, velut circa digitos & malleolos, aut poſitione, aut brevitate.

χότητι. 5 περιρέγμασι δὲ ἀρμοζειν, μὴ πιέζειν τὸ πρῶτον. 6 κηρωλῇ μαλθακῇ " καὶ λείῃ 41
καὶ καθαρῇ. 7 ὕδατι θερμότης, πολλή. 8 θερμότης μὲν καὶ ἐς τῆς ἰητροῦ χεῖρας καθαχέειν. 9 πολλή δὲ, χαλάσαι μὲν καὶ ἰσχνῶναι, τὸ πλεῖστον ἄρισον. 10 σαρκῶσαι δὲ καὶ ἀπαλύναι, τὸ μέτριον. 11 μέτριον δὲ, σὺν τῇ ' καθαχόσῃ, ἔτι μᾶλλον ἐλζομένην, δεῖ, πρὶν συμπίπτειν, παύεσθαι. 12 " τὸ μὲν γὰρ 42
πρῶτον αἴρεται, ἔπειτα δ' ἰσχναίνεται.

x. Θέσις δὲ μαλθακὴ, ὁμαλὴ, ἀνάρροπος τοῖσιν ἐξέχουσι τοῦ σώματος, οἷον πλέυρῃ καὶ ἰσχίῳ· 2 ὡς μήτε ἀναπλᾶται μήτε ἐκτρέπεται. 3 " σὺν- 43
λίσσειν παντὶ τῷ σκέλει ἢ ἡμίσεϊ. 4 ἐς τὸ πάθος δὲ βλέπειν καὶ τἄλλα, ὁκόσα βλάπτει δῆλα. 5 πάρεξις δὲ, καὶ ἀφίστασις, " καὶ ἀνάπλασις, 44
καὶ τὰ ἄλλα κατὰ φύσιν. 6 φύσις δὲ τὰ μὲν ἔργοις, τοῦ ἔργου τῇ πρόσει, ὁ βούλεται, πεπαιδεῦσθαι. 7 ' ἐς δὲ ταῦτα, ἐκ τοῦ ἐλευθέρου, ἐκ τοῦ κοινοῦ, ἐκ τοῦ ἔθεος. 8 " ἐκ μὲν 45
τοῦ ἐλευθέρου καὶ ἀφειμένου, τὰς ἰθυωρείας σκέπτεσθαι, οἷον τὸ τῆς χειρός. 9 " ἐκ δὲ τοῦ κοι- 46
νοῦ, ἐκτάσιν, σύγκαμψιν, οἷον τὸ ἐπὶ τοῦ ἐγκωνίου πρὸς βραχίονα. 10 " ἐκ δὲ τοῦ ἔθεος, 47
ὅτι οὐκ ἄλλα σχήματα φέρειν δυνατώτερον, " οἷον σκέλεα ἔκτασιν. 11 ἀπὸ τετάνων γὰρ ῥᾷστα 48
πλεῖστον χρόνον ἔχει αὖ μὴ μεταπλάσσοντες. 12 ἐν δὲ τῇ μεταλλαγῇ ἐκ ἀφέσιος ὅμοια τοῦτα ἔξω-

vitate. 5 Affulcimentis autem fulcire ac firmare oportet, non comprimere primum. 6 Ceratum molle, & læve, & purum sit. 7 In aqua ſpectatur caliditas, multitudo. 8 Caliditas, ' ut ſupra ſuam ipſius manum medicus affundat. 9 Multitudo, ad laxandum quidem & attenuandum, plurima optima eſt. 10 Verum ad incarnandum ac molliendum, moderata. 11 Moderatio autem in perfuſione ea eſt, quod dum adhuc attollitur pars, priuſquam concidat deſiſtere oportet. 12 Primum enim attollitur: poſtea vero attenuatur.

x. Poſitio ſit mollis, æqualis, ſurſum vergens, in eminentibus ' corporis partibus, velut calcaneo, & coxa, 2 ut neque refringatur, neque evertatur. 3 Canalem toti potius cruri quam dimidio adhibere oportet. 4 Ad affectionem tamen reſpicere oportet: & reliqua quæ lædere ſolent, manifeſta ſunt. 5 Exhibitio vero, & diſtentio, & reſtitutio, & reliqua, ſecundum naturam fiant. 6 Natura in operibus eſt: operis actione quid illa velit conjectandum eſt. 7 Ad hæc autem ex quieſcente, ex ' communi, ex conſuetudine. 8 Ex quieſcente quidem ac remiſſo, rectitudines conſiderare oportet, velut in manus figura. 9 Ex communi vero, extenſionem & inflexionem, veluti figura cubiti ad brachium, quæ prope ad angularem accedit. 10 Ex conſuetudine, quod non alias figuras magis ferre poſſunt, velut crura extenſionem. 11 In hac enim figura plurimum tempus facillime durarint, nulla facta immutatione. 12 In immutatione ' vero ex diſtentione, ſimilia hæc

ἕξιν, ἐς ἕξιν ἢ θέσιν, μύες, φλίβες, νεῦρα, ὀστέα, ἢ μάλιστα δύνηται καὶ διαγίνεσθαι.

hæc habent, ad habitum aut positionem, musculos, venas, nervos, ossa, & bene posita, & bene detenta.

xi. Διάτασις, μάλιστα τὰ μέγιστα, καὶ παχύτατα, καὶ ὁμαλὰ, καὶ ὅκου ἀμφότερα· δεύτερα, ἢν τὰ καταλελειμμένα· ἥκιστα, ἢν τὰ ἄνω. μᾶλλον δὲ τῶν μεταξὺ, βλάβη, πολλὴ παιδίων. ἔχειν δὲ ἀνάπλην σμικρὴν, διορθώσιος δεῖται τὸ ὁμαλὸν μὲν, τὸ ὁμόζυγον, τὸ ὅμοιον, τὸ ὑγιές. ἀνάτριψις δυνάτου λύσιος, δῆσις, σπερχώσιος, μινυθήσιος. ἡ σκληρὴ, δῆσις. ἡ μαλακὴ, λύσις. ἡ πολλὴ, μινυθήσιος. ἡ μέση, παχύνσις. ἐπιδεῖν δὲ, τὸ πρῶτον ὁ μὲν ἐπιδεδεμένος μάλιστα φάτνῃ πιπτέχθαι καὶ τὸ σῶμα, ἥκιστα τὰ ἄκρα. ἡ μάλα δὲ, μὴ πεπτέχθαι τῷ πλήθει ἢ ἰσχύϊ. τῷ δὲ ἡμέρῃ τοιούτῳ καὶ νύκτα ὀλίγω μᾶλλον. τῷ δ' ὑστέρῳ ἧσσον. τρίτη, χαλαρή. διερεθίστω δὲ τῇ μὲν ὑστεραίῃ τὸ ἄκροις οἰδήμασι μαλθακοῖς. τῇ τρίτῃ δὲ τῇ ἐπιδέσει λυθέν, ἰσχυρότερον πάσας τὰς ἐπιδέσιας τοῦτο. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἐπιδέσει, ἵνα δικαίως ἐπιδεδεμένον φανῇ, μαθεῖν δεῖ. συντύγχανε δὲ μᾶλλον καὶ ἐπὶ πλέοσι πιέζηται. τῇ δὲ τρίτῃ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐπὶ πλίοσι. τῇ δὲ ἑβδόμῃ, λύσιν δὲ τῶν ἐπιδέσιος, λυθέντα διερεθίστω ἰσχνὰ [καὶ] χαλαρὰ τὸ ὀστέα. ἐς δὲ νάρθηκας δεῖσθαι, ἵνα [μὴ] ἰσχνὰ καὶ ἀκνησμὸς καὶ ἀνέλκεα ᾖ, ἐὰν μέλλῃς εἰκάζειν ἡμερέων ἀπὸ τοῦ σήματος. ἵνα δέ τι καταπύθηται, λύσιν ἐν τῷ μέσῳ, [καὶ] νάρ-

xi. Distentio fit maxime circa maxima, & crassissima, ac æqualia, & ubi ambo ossa læsa sunt. [2] Secundo loco ubi subjectum, [3] minime ubi supernum. [4] Si vero magis moderato fiat, detrimentum affert: pueris exceptis. [5] Oportet autem ipsa paululum acclivia habere. [6] Directionis 'exemplum, æquivocum, conjugatum, simile, sanum. [7] Defrictio potest solvere, ligare, incarnare, minuere: [8] dura, ligare: [9] mollis, solvere: [10] multa, minuere: [11] moderata, crassefacere. [12] Deligare vero oportet, primum ut is, qui deligatur, dicat maxime se compressum esse circa læsam partem, minime circa extremas: [13] & firmatum se esse, non compressum, copia linteorum, non robore: [14] & hac die ac nocte paulo 'magis, [15] postridie minus, [16] tertia laxe. [17] Reperiatur autem postridie in extremis partibus tumor mollis. [18] Tertia vero die deligatum solutum gracilius fit, atque hoc per omnes deligationes. [19] Secunda vero deligatione an juste deligatum apparuerit, discere oportet. [20] Hinc autem magis & pluribus comprimatur. [21] Tertia adhuc magis, itemque pluribus. [22] Septima vero à prima deligatione soluta, inveniantur gracilia ossa ac 'depressa. [23] At vero in ferulas deligata, si gracilia & pruritus exortia, & sine ulcere fuerint, finere oportet usque ad dies viginti à læsione. [24] Si vero quid suspectum sit, solvere in medio tempore, & ferulas tertio

κάθηκας ἀλλὰ τρίτης ἡμέρης ἐπιδεῖν.

XII. "Ἡ ἀνάληψις, ἡ ἀ- 62
πόδεσις, ἡ ἐπίδεσις ὡς ἂν τῷ
αὐτῷ ἥ ἀκροφυλάσσειν. [2] κεφά-
λαιον γνωμάτων, ἕξις [καὶ] φύ-
σις ἑκάστων τῶν μελέων. [3] τὰ εἴ-
δεα ἐκ τῆς τρίψιος, ἐκδιπορίζειν,
ἐξαίνειν, καθαπτεσθαι, ' ἐκ τῆς 63
ἔρεως, ἐκ τῆς ἀφέσιος. [4] "ὁ-
τι χρῆσις κοπιώδης, δρόμῳ ὀλί-
γῳ. [5] πάκτα [καὶ] ἡ πτῆξις, ἢ
πλήθει, ἢ ἰσχύϊ. [6] ὁκόσα ὀλί-
γαιμα ἐκχυμώματα, ἢ φλάσματα,
ἢ ἀπάσματα, ἢ οἰδήματα ἀ-
φλίσματα " ἐξαρύεται αἷμα 64
ἐκ τῆς τρώματος, [7] ἐς μὲν τὸ
ἐπάνω τῆς σώματος τὸ πλεῖστον,
βραχὺ δέ τι καὶ ἐς τὸ κάτω,
[8] μὴ κείμενα τὰ χεῖρα ἔχοντα ἢ
τὸ σκέλος. [9] πρῆγμον τὸν ὀρ-
θρὸν καὶ τὸ τρῶμα, καὶ μάλι-
στα ἐρεώδεα, ἥκιστα τὰ ἄκρα,
μέσως τὰ ἀπὸ μέσου, τὸ ἔσχατον
τοῦ τε ἄνω τῆς σώματος τε-
μόντων ἐπιδέσαι ' πρῴ. [10] ἀσθε-
νὴς καὶ ταῦτα πλήθει μᾶλλον, ἢ
ἰσχύϊ. [11] μάλιστα δὲ τραπέζειν
ὀθόνια λεπτά, κοῦφα, μαλθα-
κά, καθαρά, πλατέα, ὑγιέα,
ὡς ἐπὶ πολὺ παρήκοντα, [12] καὶ
καθαρσίου χρῆσθαι πλέονι.

XIII. Τὰ δὲ σπασμάτα,
ἢ ῥήγματα, ἢ ἀφαιρήματα, [2]
ἢ διαστάσιμα, ἢ ἀποκλά-
σματα, ἢ ἀφαιρέματα, [3]
" οἷα τὰ κυλλὰ τὰ ἐπιρρέ- 65
πτα, ἤγειν μὲν ἐξέσω, ξυνδι-
δόντα, [4] ὅπη δὲ συλλείποντα,
ὡς εἰς τὰναντία ' ῥέπῃ, ἐπι-
δεῖσθαι, [5] ἢ πρὶν ἐπιδεθῆ-
ναι " σμικρῷ μᾶλλον, ἢ ὥστε 66
ἐξ ἴσου εἶναι, [6] καὶ τοῖσιν ἐπιδέ-
σμοισι, καὶ τοῖσι παλλίοισι, καὶ
τοῖ-

tertio quoque die firmare.

XII. Appenſio, poſitio, deligatio, ut in eodem ſtatu ſint cuſtodire oportet. [2] Figurarum ſumma hæc eſt, conſuetudines, naturæ ſingulorum membrorum, [3] ſpecies ex currendo, ' ambu- 165
lando, ſtando, decumbendo, ex opere, ex remittendo. [4] (Nam uſus corroborat, ocium autem colliquat:) [5] aut compreſſione, aut copia linteorum. [6] Quæcunque vero effuſo ſanguine ſugillationes, aut contuſiones, aut vulſiones, aut tumores inflammationis exortes, ex vulnere oboriuntur, [7] ad ſupernam partem plurimum, ad infernam etiam parum deligare oportet, [8] ita ut manum aut crus non habeat in declive, [9] & ' initium 170
ſupra vulnus ponat, ac maxime firmet, minime extremas partes, medio modo medias, ultimam partem ad ſupernas corporis partes diſtribuendo, deligatione, compreſſione. [10] Sed & hæc, copia magis quam robore. [11] Maxime autem his lintea tenuia, levia, mollia, pura, lata, ſana debentur, utpote fine ferulis: [12] & uberiore perfuſione uti oportet.

XIII. At vero elapſiones aut laxationes, aut tortiones, aut ' diſtantiæ diſparatæ, [2] aut avul- 175
ſiones, aut abruptiones, aut diſtortiones, [3] veluti mutilationes ad alteram partem vergentes, unde quidem exceſſerunt, remittendo deligare oportet: [4] quo vero exceſſerunt, intendendo deligamentum, ut ad contraria vergant deligata, [5] etiam priuſquam fuerint deligata, paulo magis quam ut ex æquo ſint, [6] & deligamentis, & ſpleniis, & appenſionibus, & figu-

τοῖσιν ἀναλήμμασι, καὶ τοῖσι σχήμασι, 7 καθατάσει, " ἀναλείψει, 67
διορθώσει, 8 τοῦ πε καὶ καθέχοντος πλέονι. 9 " τὰ δὲ μινυθήματα πο- 68
λὺ μᾶλλον ἐπιδεῖν " ἢ ἐξαμῶσαι ἢ ὑγιέα, ἐπιδεῖν " ὡς αὖ ἐξ ἐπιδρομῆς τὰ 69
σπωμένα πλέονα ἢ αὖ τὰ μέτρια μινύῃ, 10 " ἢ ἄλλη ἢ τῇ ἐπι- 70
δέσει ἐμβάλλοντα ἐκκλίνῃ ἐς τὸν αὔξησιν καὶ τὸν ἀνάπλησιν τῶν
σαρκῶν ποιήσηται. 11 βέλτιον δὲ καὶ ἄνωθεν, οἷον κνήμης " καὶ τῶν 71
μηρῶν, καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τῷ ὑγιεῖ σωμπιδεῖν. 12 ὡς ὁμοιότερον ἢ καὶ ὁμοίως ἐλαττοῦν, καὶ ὁμοίως τῆς τροφῆς ἀποκλείοντες καὶ δέχοντες. 13 ὀδυνίων πλήθει μὴ ἔχειν. 14
ἀνιέντα πρῶτον τὸ μάλιστα ὀδύνιον, 15 καὶ ἀναλείψει χρώμενον σαρκέων, 16 καὶ καθέχοντα αὖθις ναρθήκων.

XIV. Τὰ δὲ ἐρείσματα καὶ ἀποστηρίγματα, οἷον στῆθος, πλεύρῃσι, κεφαλῇ, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ὅσα τοιαῦτα, 2 τὰ μὲν σφίγγων ἕνεκεν, ἵνα μὴ σφαλείωσιν, 3 τὰ δὲ καὶ τῶν ἁρμοσίων τῶν καὶ τὰς ἁρμονίας σὺν τοῖσι καὶ τὸν κεφαλὸν ὀστεοισιν " ἐρείσματα χρέος ἐστὶ, 4 72
ἐπί τε βήγεων, ἢ παραμείνων, ἢ ἄλλης κινήσιος. 5 οἷον τὰ καὶ τὸν θώρηκα καὶ κεφαλὸν ἀποστηρίγματα χρῆναι. 6 τούτων ἁπάντων αἱ αὐταὶ ξυμμετρίαι τῶν ἐπιδέσιος. 7 " ἡ μὲν γὰρ τὰ σίνη, 73
μάλιστα πιέζειν. 8 ὑποτείνασαν οὖν ἔριον [ἢ] μαλθακόν τι ἁρμόζον τῇ πτώσῃ. 9 ἐπιδῆσαι δὲ μὴ μᾶλλον πιέζοντα, " ἢ ὥστε τὰς σφυ- 74
γμὸς μὴ συνίστασθαι, 10 " τάς τε 75
ἁφαπτούσας τῶν ἁρμονιῶν ψαύειν τε ἀλλήλων, 11 " μήτε ἀμφὶ τοῖσι πάθεσι καὶ βα- 76
ξιν,

figuris, 7 extenſione, defrictione, directione: 8 ' & hic etiam 180
uberiore perfuſione. 9 Cæterum imminutiones multam ſanam partem occupando deligare oportet, ut ex influxione, qua colliquata plus quam ſua ſponte imminuta ſunt, 10 alia deligatione permutata, ad augmentum declinent, & carnium efformationem faciant. 11 Melius autem eſt ut & ſuperna pars ſimul deligetur, velut tibiæ & femorum, & alterum crus cum ſano crure, quo ſimilius ſit, & ſimiliter quieſcat, 12 & ' ſimiliter alimentum 185
excludant, & ſuſcipiant. 13 Linteorum vero copia, non compreſſione utendum eſt, 14 remittendo primum id quod maxime opus habet, 15 & utendo defrictione incarnante, 16 & perfuſione abſque ferulis.

XIV. Fulcimenta porro ac ſtabilimenta adhibere oportet, veluti pectori, coſtis, capiti, & aliis quæ ejuſmodi ſunt: 2 partim pulſuum gratia; ut ne concutiantur: 3 partim etiam diſtantiarum ' diſpararatum gra- 190
tia, circa junctura in oſſibus capitis, quo firmentur. 4 Et in tuſſibus, aut ſternutationibus, aut alio motu, 5 qualia fiunt circa thoracem & caput ſtabilimenta. 6 Horum omnium eædem ſunt deligationis commoderationes. 7 Qua enim parte læſiones ſunt, maxime comprimendum eſt. 8 Supponere igitur oportet lanam mollem, affectioni convenientem: 9 deligare vero non amplius comprimendo, ut ne ' pulſus concutiantur: 195
10 neque amplius quam ut diſtantium junctura extremitates mutuo ſe contingant. 11 Neque ut tuſſes & ſternutatio-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 663 sur 917

ξιν, ἀλλ' ὥστε δύσπνοα μὴ εἶναι, μήτε ἀναγκάζηται, μήτε σείηται.

nes fiant, sed ut prohibeantur, stabilimentum adhibeatur, quo neque cogatur quid, neque concutiatur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ περὶ ΔΙΑΙΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE SALVBRI DIÆTA.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 3. 337. Basil. lat.

pag 25

ΙΔΙΩΤΑΣ οὕτως χρὴ διαιτᾶσθαι. 2 ἐγὼ μὲν γὰρ ἐσθίειν ὡς πλεῖστα, πίνειν δὲ ὡς ἐλάχιστα. 3 εἶναι δὲ [χρὴ] τὸ [μὲν] πόμα οἶνον ὡς ἀκρητέστατον· 4 τὰ δὲ σιτία, ἄρτον· 5 καὶ τὰ ὄψα, ὀπτὰ πάντα. 6 λαχάνοισι δὲ ὡς ἐλαχίστοισι χρέεσθαι καὶ τευτλίῳ καὶ ὥρῃσι. 7 ὕστατον γὰρ ἂν μάλιστα τὸ σῶμα ξηρόν τε εἴη καὶ θερμόν. 8 ὁκόταν δὲ τὸ ἦαρ ἐπισημήνῃ, 11 τότε πόμα χρὴ πλέον πίνειν [καὶ] οἶνον ὑδαρέστερον καὶ κοῦφον ὀλίγον, 9 καὶ τοῖσι σιτίοισι μαλακωτέροισι χρέεσθαι καὶ ἐλάσσοσι, 10 καὶ τὸν ἄρτον ἀφαιρέοντα μᾶζαν ἐσφέρειν, 11 καὶ τὰ ὄψα καὶ τὰ αὐτὰ λόγον ἀφαιρέειν, 12 καὶ ὠμὰ τὰ ὀπτὰ ποιέεσθαι, 13 καὶ λαχάνοισι ἀφαιρέεσθαι καὶ ἥρεος ὀλίγοισιν, ἕως ἂν ἐς τὰ θερεὰ κομίσῃσθε ὁ ἄνθρωπος, 14 τοῖσί τε σιτίοισι μαλακωτέροισι χρεώμενος, καὶ τοῖσιν ὄψοισιν ἐφθοῖσι, καὶ λαχάνοισιν ἐφθοῖσι καὶ ὠμοῖσιν. 15 ὠζεώντως καὶ τοῖσι πόμασιν, ὡς ἥδιστα, ὑδαρεστέροισι καὶ πλείοσιν· 16 ἀλλ', ὅκως μὴ μεγάλη ἡ μεταβολὴ ἔσται, καὶ μικρὸν μὴ ἐξαπίνης χρεωμένῳ. 17 ἐν δὲ θέρεος τῇ τε μᾶζῃ μαλακῇ χρέεσθαι, καὶ τῷ πολλῷ ὑδαρεῖ καὶ πολλῷ, καὶ τοῖσιν ὄψοισι πᾶσιν ἐφθοῖσι. 18 καὶ ὅτε

pag 25

IDIOTAS & privatos homines hac diæta uti oportet. 2 Hyeme quidem comedere quam plurima, bibere autem quam parcissime. 3 Sit potus vinum quam meracissimum: 4 cibi, panis, 5 & obsonia assata omnia. 6 Oleribus quam pauciſſimis hoc tempore utendum est. 7 Sic enim corpus maxime siccum ac calidum reddetur. 8 Ubi vero ver apprehenderit, tunc sane potum ampliorum assumere oportet, vinum dilutius & paulatim: 9 cibis quoque mollioribus ac paucioribus tum utendum est: 10 & ablato pane, mazam exhibere, 11 & juxta eandem rationem obsonia detrahere, 12 & ex assatis omnia cocta facere. 13 Oleribus vero paucis tunc uti oportet, donec ad æstatem perveniat homo, 14 cibis mollioribus utendo, & obsoniis coctis, & oleribus, tam crudis quam coctis, 15 similiterque potibus quam dilutissimis ac plurimis: 16 ita tamen ut paulatim non de repente his utatur, ne videlicet magna mutatio fiat. 17 At vero æstate maza molli nutriatur, & potu aquoso ac multo, obsoniis omnibus coctis. 18 Sic autem

ὥπω δεῖ χρίεσθαι τετέοισιν, ὀκόταν τὸ θέρος ᾖ, ὅκως ψυχρὸν εἴη τὸ σῶμα καὶ μαλακόν. 19 ὁ γὰρ ἥλιος θερμή τε ἐστὶ, 20 καὶ ποιεῖ τὰ σώματα καυματώδεα καὶ αὐχμηρά. 21 δεῖ δὲ τοῖσιν ἐπιτηδεύμασι τοιούτοισιν ἀλείφεσθαι. 22 κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὥσπερ ἐκ τοῦ χειμῶνος ἐς τὸ ἦρ, ὥστω καὶ ἐκ τοῦ ἦρος ἐς τὸ θέρος καθιστάναι), 23 τὴν μὲν σιτίων ἀφαίρεσιν, τὴν δὲ πόσιος αὔξησις 24 καὶ ὥστω τὰ ἐναντία ποιεῦντα καθιστᾷ πως ἐκ τοῦ θέρεος ἐς τὸν χειμῶνα. 25 ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ πάλιν, τὰς μὲν σιτία πλείω ποιεύμενον καὶ ξηρότερα, τὰ δὲ ὄψα καὶ τὸν λόγον, τὴν δὲ πόσιν ἐλάσσω τε καὶ ἀκρητέστερα. 26 ὥστω γὰρ ἂν χειμὼν ὑγιαθὴς ἔτος, εἰ ὥρην πρὸς ἀφροδίσια) τοῖσί τε πόμασιν ἀκρητεστέροισι καὶ ὀλίγοισι, καὶ τοῖσι σιτίοισιν ὡς πλείστοισί τε καὶ ξηροτάτοισιν. 27 ὥστω γὰρ ἂν καὶ ὑγιαίνοι μάλιστα, καὶ ῥιγώη ἥκιστα. 28 ἡ γὰρ ὥρη λίαν ψυχρή τε καὶ ὑγρή.

II. Τοῖσι δ' εἰδέσι τῶν σαρκώδεσι καὶ μαλθακοῖσι καὶ ἐρυθροῖσι ξυμφέρει δὴ τὰ πλείονα χρόνον διαιτᾶσθαι ξηροτέροισι διαίτημασι χρίεσθαι. 2 ὑγρὴ γὰρ ἡ φύσις τῶν εἰδέων τούτων. 3 τοὺς δὲ τριφεῖς καὶ ἀστιπτοπυρρίους, καὶ πυρρούς, καὶ ἰσχνοὺς καὶ μέλανας, τῇ ὑγροτέρῃ διαίτῃ χρὴ τὸ πλεῖον καὶ χρόνου διαγωνίζεσθαι. 4 τὰ γὰρ σώματα τοιαῦτα ἰσχνάτερ' ἐστὶ ξηρὰ εἶναι. 5 καὶ τοῖσι νέοισι τῶν σωμάτων ξυμφέρει μαλακωτέροισί τε καὶ ὑγροτέροισι χρίεσθαι τοῖσι διαιτήμασιν. 6 ἡ γὰρ ἡλικίη ξηρή, καὶ τὰ σώματα πέπηγεν ἤδη. 7 τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῷ ξηροτέρῳ χρὴ τρέπειν τὸ πλεῖον καὶ χρόνου διάγειν. 8 τὰ γὰρ σώματα ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίῃ ὑγρὰ καὶ μαλθακὰ καὶ ψυχρά. 9 δεῖ δὲν αὐτὸν τῇ ἡλικίῃ, καὶ τῷ ὥρῃ, καὶ τὸ ἔθος,

autem his ubi æstas fuerit uti oportet, ut frigidum sit corpus & molle. 19 Tempus enim calidum est & siccum, 20 & facit corpora æstuosa ac squallida. 21 Quapropter tali studio auxiliari oportet. 22 Juxta eandem vero rationem, quemadmodum ex hyeme ad ver, sic ex vere ad æstatem deducendus est, 23 cibo quidem detracto, potu vero aucto. 24 Sic quoque contraria faciendo ex æstate ad hyemem perducatur. 25 In autumno vero rursus cibi plures exhibendi sunt & ficciores, & obsonia juxta eandem rationem, potus vero pauciores & meraciores, 26 quo etiam hyems bona fiat, & homo in ipsa utatur potibus meracioribus ac paucis, cibis vero quam plurimis ac ficcissimis. 27 Sic enim & maxime sanus fuerit, & minime frigore impetetur. 28 Nam tempus hoc valde frigidum ac humidum existit.

II. Porro habitibus corporum carnosis & mollibus ac rubris, plurimo anni tempore ficcioribus diætis uti conducit. 2 Humida enim est ipsorum natura. 3 Verum duros & graciles, fulvosque ac nigros, humidiore diæta majore temporis parte victitare oportet. 4 Corpora enim talia sicca existunt. 5 Sed & juvenibus corporibus, mollioribus & humidioribus diætis uti confert. 6 Nam ætas ipsorum sicca est, & corpora compacta sunt. 7 Seniores autem ficciore victus modo, majori temporis parte degere oportet. 8 Corpora enim in hac ætate humida sunt, & mollia ac frigida. 9 Oportet igitur & ad ætatem, & ad tem-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 665 sur 917

ἔθος, καὶ τῷ χρόνῳ, καὶ τὰ εἴδεα, καὶ διαλήμασι ποιέεσθαι, [10] ἀναντίον τοῖσι κατεστεμμένοισι καὶ θαλπτοῖσι καὶ ψυχροῖσι. [11] ἔτω γὰρ ἂν μάλιστα ὑγιαίνοιεν.

III. Καὶ ὁδοιπορίῃ, ἢ μὲν χειμῶνος, ταχέως χρή· [2] ἢ δὲ θέρεος, [9] ἡσυχῇ, ἢν μὴ ἀναγκαίως ὁδοιπορέῃ. [3] δεῖ δὲ καὶ τὰς σαρκώδεας θᾶσσον ὁδοιπορέειν· [4] τὰς δὲ ἰσχνὰς ὀλιγώτερον. [5] λουτροῖσι δὲ χρὴ πολλοῖσι χρέεσθαι ἢ θέρεος, ἢ δὲ χειμῶνος ἐλάσσοσι. [6] χρὴ δὲ τὰς γραφὰς μᾶλλον λούεσθαι τῶν σαρκωδέων. [7] ἀμφιέσασθαι δὲ χρὴ ἢ χειμῶνος κουφοτέρῃσιν ἐσθῆσι· [8] ἢ δὲ θέρεος ἐλαιοπλυτέῃσι.

IV. Τὰς δὲ πιαίνειν χρὴ, καὶ ὅσοι βάλλονται λιπαρὸν χρῶτα, [2] τὰς παλαιοπωλίας ἀπέσας νήστας πλείσας, [3] καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἐπιχρέειν. [4] ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἢν ἐθέλωσι, καὶ μὴ ἀναψυχρύνεσθαι, [4] καὶ ἀποπιπλήσθαι οἴνου κεκραμένου, [5] καὶ μὴ σφόδρα ψυχροῦ· [6] καὶ τὰ ὄψα σκάζειν σησάμοισιν, [7] καὶ ἀδύσμασι, καὶ τοῖσι ἄλλοισι τοῖσι τοιούτοισι. [7] καὶ πίονα ἔστω τὰ προσφερόμενα ὄψα. [8] ἔτω γὰρ ἂν ὀλίγων ἐμπίμπλαιντο. [9] ἅπαξ δὲ καὶ μοιρίλιφ, καὶ ἁλιτρίφ, καὶ σκληροκοιτέϊ, καὶ γυμνὸν ἀποπαλίφ, ὅσον οἷόν τε μάλιστα ἦ. [10] ὁκόσοι δὲ βάλλονται, λεπτοὶ εἶναι, ταχέες γίνεσθαι, τἀναντία ποιέειν τοῖσι κατεστεμμένοισι, οἷσιν ἄφλω, [11] καὶ νήστιας μηδεμίαν πλησμονὴν ποιέεσθαι.

V. Τοῖσι δὲ ἐμέτοισι χρὴ καὶ τοῖσι κλυσμοῖσι τοῖσι διὰ κοιλίης ὧδε χρέεσθαι. [2] ἐξ μῆνας τὰς χειμερινὰς ἐμίειν. [3] ἔτος γὰρ ὀχρὸν φλεγματωδέστερον ἢ θέρεος, [4] καὶ τὰ νοσήματα γίνεται μᾶλλον

pus anni, & ad corporum ſpecies ac habitus, diætas conſtituere, [10] ita ut conſiſtentibus & caloribus, & frigoribus nos opponamus. [11] Sic enim maxime ſani fuerint.

III. Quin & ambulandum hyeme quidem velociter eſt, [2] æſtate autem leniter, niſi per ſolis æſtum iter faciendum ſit. [3] Oportet autem & carnoſos citius ambulare, [4] graciles vero tardius. [5] Balneis quoque multis æſtate utendum eſt, hyeme paucioribus. [6] Gracilibus autem magis expedit lavari, quam carnoſis. [7] Veſtes autem puras induere hyeme oportet: [8] oleo imbutas ac ſordidas, æſtate.

IV. Cæterum pingues, & qui graciles fieri volunt, [2] omnes labores jejuni facere debent, [3] & cibos aſſumere anhelantes adhuc ex fatigatione, & non refrigerari, [4] præpoto vino diluto, [5] & non valde frigido, [6] & obſonia præparata aſſumere ex ſeſamis, aut condimentis hortenſibus, & aliis hujuſcemodi. [7] Sint autem obſonia pinguia quæ offeruntur. [8] Sic enim à quam pauciſſimis impleri poterint. [9] Sed & ſemel in die cibum ſumere, & illotum manere, & ſtratum durum habere, & nudum deambulare oportet, quantum ejus maxime fieri poteſt. [10] Quicunque vero graciles ſunt, & pingues fieri volunt, tum alia his, quæ dixi, contraria facere, [11] tum jejunos nullum laborem ſubire oportet.

V. At vero vomitibus & alvi per infuſa elotionibus hoc modo utendum eſt. [2] Sex menſes hybernos vomendum eſt. [3] Hoc enim tempus pituitoſius eſt æſtivo, [4] & morbi circa caput fiunt,

ωδὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ὠδὲ τὸ χωρίον τοῦτο τὸ ὑπὸ τὸ φρενῶν. 5 ὅταν δὲ θάλπος, τότε καθαίρεσθαι χρὴ. 6 καὶ ὧρη καυματώδης, ἡ τοῦτο μὲν κοιλοτέρους ἐστὶ, 7 καὶ βαρυπόλες ὀσφὺν καὶ τοὺς γόνατας, καὶ θερμασίαι γίνονται, 8 καὶ κατὰ γαστρὸς φύματα γίνεται. 9 δεῖ δὲ τὸ σῶμα ψύχειν, 10 καὶ τὰ μετέωρα ἐλκόμενα καὶ ὑπανάγειν ἐκ τῶν χωρίων τούτων.

VI. Ἔστι δὲ τὰ καθαίροντα τοῖσι μὲν παχυτέροισι καὶ ὑγροτέροισι, ἀλμυρότερα καὶ λεπτότερα· 2 τοῖσι δὲ ξηροτέροισι καὶ ἀσθενεστέροισι λιπαρώτερα καὶ παχύτερα· 3 ἔστι δὲ τὰ καθαίροντα λιπαρὰ, καὶ ὅσα ἀπὸ γάλακτός ἐστιν, καὶ ὅσα ἐρεβίνθων ὕδωρ ἕφθον, καὶ ἄλλων τοιούτων· 4 τὰ δὲ λεπτὰ καὶ ἁλμυρὰ, ἅλμη καὶ θάλασσα, καὶ τὰ τοιαῦτα.

VII. Τοὺς δὲ ἐμέτους ὧδε χρὴ ποιέειν. 2 ὅσοι μὲν τῶν ἀνθρώπων παχέες εἰσὶ, καὶ σιτίονται, νήστεες ἐμεόντων ὁρμώμενοι ἢ ὁδοῦ πορεύσιος ἀφ' ἑσπέρης καὶ μέσου τοῦ ἡμέρους. 3 ὅσοι δὲ ἡμῶν λεπτότεροι καὶ ἀσθενέστεροι, οὐ χρὴ οὕτω ποιέειν, καὶ τάδε σύμπαντα, ἔξω ὧν ἀκρήτου καὶ ἄρτου καὶ ὀψοφαγίων, καὶ ἄλλας ὀψοφαγίας ὁκοίας ἂν μέλλῃ τις ἐσθίειν. 4 πινέτω δὲ, τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχαίτερον, ἔπειτα δὲ ἐπὶ μᾶλλον· 5 οἱ δὲ λεπτότεροι καὶ ἀσθενέστεροι ὅσοι σιτίων ἐμεῖσθαι, τρόπον τοιόνδε. 6 λωτὸς μέλας θερμὸς προπινέτω ὀκρήτου κοτύλας δύο, ἔπειτα σίτια παντοδαπὰ ἐσθιέτω, 8 καὶ μὴ πινέτω ἐπὶ τῷ σιτίῳ, μηδὲ λάπτε ὕδωρ, 9 ἀλλ' ἐπεχέτω ὅσον δέκα στάδια διιλθεῖν. 10 ἔπειτα δὲ ξυμμιξάτω οἶνος τρεῖς, αὐστηρὸν, γλυκὺ καὶ ὀξύ, πίνῃ δὲ ἀδάνως, καὶ πρῶτον μὲν ἀκρητέστε-

fiunt, & regionem eam quæ eſt ſupra ſeptum tranſverſum. 5 Quum vero æſtas ac calor fuerit, infuſis utendum eſt. 6 Hora enim hæc æſtuoſa eſt, & corpus biliоſius, 7 & lumbi ac genua gravantur, & calores oboriuntur, 8 & in ventre tormina fiunt. 9 Quapropter corpus perfrigerare oportet, 10 & quæ in ſublime elevantur, inferne ſubducere ex iſtis locis.

VI. Sint autem infuſa pro craſſioribus ac humidioribus ſalſiora & tenuiora, 2 pro ſiccis vero & gracilibus ac debilioribus, 3 pinguiora ac craſſiora. Craſſa autem & pinguia infuſa ſunt quæ ex lacte fiunt, & cicerum decoctum, & alia hujuſmodi. 4 Tenuia vero & ſalſa, ſunt muria & aqua marina, & ejuſcemodi.

VII. At vero vomitus ſic facere oportet. 2 Quicunque homines craſſi ac pingues ſunt, & non graciles, jejuni vomant à curſu aut ambulatione cita, juxta meridiem. 3 Sit autem dimidia hemina hyſſopi in aquæ congio contriti, atque hoc cibat 7 affuſo aceto & adjecto ſale, quo jucundius evadat. 4 Bibat autem primum ſenſim ac lentius, poſtea amplius & citius. 5 Qui vero graciliores ſunt ac debiliores, à cibis vomitum faciant hoc modo. 6 Lotus calida præbibat meri heminam, 7 deinde cibos omnigenos edat, 8 & neque dum cibum ſumit, neque à cibo bibat, 9 ſed contineat ſe donec quatuor ſtadia quis percurrat: 10 deinde vina tria permixta ipſi in potu offerantur, auſterum, dulce, ac acidum, 11 primum quidem

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 667 sur 917

ρον καὶ καθ' ὁλίγον καὶ βαθὺ πολλῷ χρόνῳ, [12] ἔπειτα δὲ ὑδαρέστερον καὶ θᾶσσον καὶ πολλόν. [13] ὅστις δὲ εἰωθὼς ἐμεῖν δὶς ἐξεμεῖν, ἄμεινον, ἢν δὶς ἐξεμεῖν ποιέῃ τὰς ἐμέτους οὐ δυσὶν ἡμέρῃσι μᾶλλον, ἢ ἂν πεπλεγμένας. [14] οἱ δὲ πᾶν τἀναντίον ποιέουσιν.

meracius, & paulatim, & per multum temporis ſpacium, [12] deinde vero dilutius & citius & multum. [13] Quicunque autem bis in menſe vomere conſuevit, huic melius eſt ut conſequenter in duobus diebus vomat, quam per quintum & decimum. [14] Verum aliqui penitus contrarium faciunt.

VIII. [15] Ὁκόσοισι δὲ ἐπιλήθεον ἀνεμέειν τὰ σίτια, [2] ἢ ὁκόσοισιν οἷ κοιλίαι ἀκὶ διέξοδοί εἰσι, [3] τούτοισι πᾶσι ξυμφέρει πολλάκις τῆς ἡμέρης ἐσθίειν, [4] καὶ παντοδαπῇσι βρώμῃσι χρέεσθαι, [5] καὶ ὄψοισι παντοδαποῖσι καὶ σκευασμένοισιν, [6] οἴνου τε πίνειν διστοὺς καὶ τριστούς. [7] ὁκόσοι δὲ ἀνεμέουσι τὰ σίτια, ἢ καὶ κοιλίας ἔχουσιν ὑγρὰς, τούτοισι πᾶσι τἀναντίον τούτων ξυμφέρει ποιέειν.

VIII. Quibuſcunque vero commodum eſt revomere cibos, [2] aut quibus alvi non probum tranſitum habent, [3] his omnibus conducit ſæpe in die comedere, [4] & omnigenis eduliis uti, [5] & obſoniis variis modis præparatis, [6] vinumque bibere duplex aut triplex. [7] Qui vero revomunt cibos aut alvos habent humectas, his omnibus contrarium hujuſmodi facere conducit.

IX. Τὰ δὲ παιδία χρὴ πολὺν πάνυ βρέχειν χρόνον τῷ θερμῷ ὕδατι ἐπὶ πολλὸν χρόνον, [2] καὶ πίνειν διδόναι ὑδαρέα τὸν οἶνον, καὶ μὴ ψυχρὸν παντάπασι. [3] τοῦτον δὲ διδόναι, ὃς ἥκιστα τὴν γαστέρα μετεωρέει καὶ φύσας παρίζει. [4] ταῦτα δὲ ποιέειν, ὅκως οἵ τε σπασμοὶ ἧσσον ἐπιλάβωσι, [5] καὶ μέζονα γίνηται, καὶ ἰσχυρότερα.

IX. Cæterum puerulos infantes per multum tempus in aqua calida madefacere oportet, [2] & vinum bibendum dare aquoſum, & non penitus frigidum. [3] Dandum eſt & id vinum, quod minime ventrem elevet ac inflet. [4] Hæc autem facere oportet, ut & convulſionibus minus corripiantur, [5] & majores fiant, ac meliorem colorem adipiſcantur.

X. Γυναικὶ δὲ κατὰ λόγον χρὴ διαιτᾶσθαι τῷ ξηροτέρῳ τοῦ τρόπου. [2] καὶ γὰρ τὰ σιτία τὰ ξηρὰ ἐπιηδέστερα πρὸς τὰ μαλθακώτερα τῶν γυναικείων σαρκῶν, [3] καὶ τὰ ἀκρητέστερα πόμαλλον ἀμείνω πρὸς τὰς ὑστέρας, [4] καὶ τὰς κυοφορίας.

X. Mulieres porro ficcioris modi diæta uti oportet. [2] Nam & cibi ficciores ad muliebrium carnium molliciem commodiores ſunt, [3] & meraciores potus præſtabiliores ſunt ad uteros [4] ac fœtuum nutrimenta.

XI. Τοὺς γυμναζομένους χρὴ, καὶ χείμωνος [μᾶλλον] καὶ τρέχειν καὶ παλαίειν· [2] καὶ θέρεος παλαίειν μὲν ὀλίγα, τρέχειν δὲ μή· μᾶλλον δὲ περιπατέειν πολλὰ καὶ ψύχος. [3] ὁκόσοι κοπιῶσιν ἐν τῷ θέρεϊ, τούτους παλαίειν χρή. [4] ὁκόσοι δὲ παλαίοντες κοπιῶσι, τούτους

XI. Qui exercitiis utuntur, hyeme currere ac luctari debent. [2] Æſtate vero luctari quidem parum, currere autem minime, ſed multum deambulare ſecundum ventum ac frigus. [3] Quicunque ex curſibus fatigati fuerint, eos luctari oportet. [4] Qui vero ex lucta fatigantur,

eos

τέτους χρὴ τρέφειν. [5] ὅτω γὰρ αὖ πολυπονέῃ τὸ κοπιῶν τοῦ σώματος ἀθρόως καὶ ξωιστῆται καὶ ἀναπαύοιτο μάλιστα. [6] ὁκόσοις γυμναζομένοις ἀθρόοισι λαμβάνει, καὶ τὰ ὑποχωρήματα σιτώδεα καὶ ἄπεπτα, [7] τετρίοισι τὸ γυμνασίων ἀφαιρέειν μὲν ἐλάσσω τοῦ τρίτου μέρεος, καὶ τὸ σίτων τοῖσιν ἡμίσεσι χρέειν. [8] δῆλον γὰρ, ὅτι ἡ κοιλίη ξωιλαίνεται ὑπὸ δυσπεψίης), ὥστε πέττεσθαι, τὸ πολὺ τοῦ σίτου. [9] ἔστω δὲ τέτοισι τὰ σῖτα, ἄρτος ὡς ἐξοπτημένος, οὐ οἴνῳ κεκραμένῳ, [10] καὶ ποτὸς ὡς ἐλάχιστα καὶ ἀκρητέστατος. [11] καὶ περιπατητοῖσι μὴ ἀθρόοισιν ἀπὸ τοῦ σίτου. [12] μετρεόμενον δὲ χρὴ ὑπὸ τὸν τοῦ χρόνον. [13] ὅτω γὰρ αὖ μάλιστα ξωιλαίνεται ἡ κοιλίη, καὶ τὰ ἐσιόντων ἐπικρατέει. [14] γίνεται δὲ ὁ τρόπος ὅτου τὰ λαμπρότατα τοῦσι πυκνοσαρκοῖσι μάλιστα, ὁκόταν ἀναξηραίνηται) ὁ ἄνθρωπος κρεηφαγέειν, τὰ φύσεος ὑπαρχούσης τοιαύτης. [15] αἱ γὰρ φλεβὸς πυκνωθεῖσαι οὐκ αὐτολαμβάνουσι) τὰ σιτία τὰ ἐσιόντων. [16] ἔστι δὲ αὕτη μὲν ἐξέη ἡ φύσις, καὶ πέπται) ἐφ' ἑκάτερα, [17] καὶ ἀκμάζει ὀλίγον χρόνον ἡ εὐεξίη ἐν τοῖσι τοιούτοισι τὰ σωμάτων. [18] τὰ δὲ ὀρεώτερα τὰ εὐδένδρεα καὶ δασύτερα καὶ τὴν κρεηφαγίην δέχεται), καὶ τοὺς πολυπονείας μᾶλλον ὑποφέρει, [19] καὶ χρονιώτερον γίνονται αὐτοῖσιν αἱ εὐεξίαι.

XII. Καὶ ὁκόσοι τὰ σιτία ἀναρροῦσι) τῇ ὑστεραίῃ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μετεωρίζει) αὐτοῖσιν, ὡς ἀπεπῆ τὰ σιτία ἐόντα, [2] τούτοισι κρηνύδεν μὲν τοσοῦτον χρόνον ξυμφέρει, [3] τῇ δὲ ἄλλῃ πολυπονείῃ ἀναξηραίνειν χρὴ αὐτῶν τὰ σώματα

eos cutrere expedit. [5] Sic enim laborans, fatigata corporis parte vel maxime calefieri componique ac recreari queat. [6] Quoscunque exercitiis utentes alvi profluvia corripiunt, & recrementa ciborum speciem referentia ac cruda habent, [7] his exercitiorum non minus quam tertiam partem detrahere oportet, & ciborum dimidium saltem exhibere: [8] palam est enim quod ventriculus confovere non potest, quo ciborum multitudo concoquatur. [9] Sint autem his cibi, panis quam maxime assatus in vino intritus, [10] & potus quam parcissimi, ac meracissimi, [11] & deambulationibus à cibo ne utantur. [12] Oportet autem sub hoc tempus semel duntaxat in die cibum sumere. [13] Sic enim quam maxime concalescit ventriculus, & ea quæ ingesta sunt exsuperaverit. [14] Fit hic profluvii alvi modus maxime his corporibus quæ densam carnem habent, quum ad carnium esum homo cogitur, natura ejusmodi existente. [15] Venæ enim densatæ cibos ingestos non susciplunt. [16] Est autem hæc natura acuta, & in utranque partem vertitur, [17] & ad modicum tempus viget bona habitudo in talibus corporibus. [18] At vero rariores ac hirsutiores corporum species ac habitus, tum carnium esum susciplunt, tum labores magis tolerant, [19] & bonæ habitudines ipsis fiunt diuturniores.

XII. Quicunque postridie cibos eructant, & præcordia ipsis elevantur, utpote cibis crudis & incoctis existentibus, [2] his longiori quidem tempore dormire conducit, [3] verum & aliis laboribus corpora ipsorum co-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 669 sur 917

σώματος, [4] καὶ τὸν οἶνον ἀκρητέστερον καὶ πίνειν καὶ πλείω, [5] καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἐλάσσοσι χρέεσθαι ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον. [6] δῆλον γάρ, ὅτι ἡ κοιλίη ὑπὸ ἀσθενείης καὶ ψυχρότητος ἀδυνάτως ἔχει τὸ πλῆθος τῶν σιτίων κατεπέχειν.

XIII. Ὁκόσους δ' ἂν ψῦξις λαμβάνῃσι, τούτοισι τοῦ τε σίτου καὶ πυλαιπωρίων ἀφαιρέειν, καὶ τὸν οἶνον πίνειν ὑδαρέα τε καὶ ὅτι ψυχρότατον. [2] ὁκόσοισι δ' ἀδύνατα γίνοιτο ἀπὸ τῶν πονέων, ἢ ὀκνεῖ γυμνασίης, [3] ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς πυλαιπωρίης, τούτοισι ξυμφέρει ἀναπαύεσθαι ἀσίτοισι, [4] πόμασι δὲ χρέεσθαι, ὅ, τι ἐλάχιστον ἐς τὸ σῶμα ἐσιόν, πολὺν δὲ οὖρον ἀγεῖν, [5] ὅπως εὐφλέβους εὖ ἔχῃ τὰ ἀπὸ τῶν κοιλιῶν πεφυκυῖαι, μὴ κατατείνωνται πληρούμεναι. [6] ἐκ γὰρ τουτέων τὰ τοιαῦτα φύματα φύονται, καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται.

XIV. Ὁκόσοισι δ' ἂν ἔστι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς γίνεσθαι, [2] ἀνάγκη ἀπόπτου ἰσχὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ οὐρέειν μεμιγμένα, καὶ πτύελα πάσχειν, ὁκόσα ἐπὶ φαρυγγέλιν. [3] ἔστι δὲ ἐφ' ἡμέρας ἐννέα τοῦτο πάσχειν. [4] καὶ, ἢν μὲν ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας ἢ κατὰ τὰ ὦτα ὕδωρ ἢ βλέννα, ἀπαλλάσσεται τοῦ νόσου, καὶ ἀπὸ φαρυγγέλιος πτύελον. [5] κρίσις δὲ πέλει, καὶ ὀδύνας, καὶ λύσκῃ, [6] ἕως τ' ἂν εἴκοσιν ἡμέρας παρέλθῃ, [7] καὶ οὐκέτι τὴν κεφαλὴν ἡ ὀδυνὴ ὀλλεῖπει τὸν ἀνθρώπου. [8] ἰσχναίνεται δὲ καὶ κλέπτεται οἱ ὁ ὠχρὸς. [9] ἄνδρα δὲ χρὴ, ὃς ἐπίσταται, λογίζεσθαι ὅτι τοῖσιν ἀνθρώποις ὑγιὴς ἐστὶν ἀξιώτατον ἡ ὑγιείη, [10] ἐπίστασθαί τε καὶ ἰσυλλογίζεσθαι ἐκ τῶν ἰδίων ἐν τῇσι νούσοισιν ὠφελέεσθαι.

gere oportet. [4] Vinum autem meracius & amplius bibant, [5] & cibis paucioribus sub id tempus utantur. [6] Palam est enim quod ventriculus præ imbecillitate ac frigiditate, ciborum multitudinem concoquere non potest.

XIII. Quoscunque vero sitis corripuerit, his & cibi & labores detrahendi sunt, & vinum bibant aquosum & quam frigidissimum. [2] Quibuscunque autem dolores fiunt ex visceribus, sive ex exercitiis, sive ex aliquo alio labore, [3] his quiescere conducit cibis abstinentes, [4] potione autem utantur, quæ quam parcissime in corpus assumpta, plurimam urinam ducat, [5] quo venæ viscera ambientes non distendantur repletæ. [6] Ex talibus enim tubercula oboriuntur ac febres.

XIV. Quibuscunque vero morbi à cerebro fiunt, [2] torpor primum caput occupat, & frequenter mingit æger, & reliqua velut in urinæ stillicidio perpetitur: [3] atque hæc sane ad dies novem paritur. [4] Et siquidem erumpat per nares aut aures aqua sive mucus, à morbo liberatur, & urinæ stillicidium sedatur. [5] Mingit autem multum, & citra dolorem, idque album, [6] donec viginti præterierint dies, [7] & capitis dolor hominem relinquit. [8] Intendenti autem oculos splendor occultatur. [9] Porro virum prudentem id secum reputare oportet, quòd res pretiosissima est sanitas, [10] & proinde scire ut ex suo ipsius consilio in morbis utilitatem percipiat.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 670 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΝΥΠΝΙΩΝ.

HIPPOCRATIS DE INSOMNIIS.

Basil. græc. Foesius IV. 44. 375. Basil. lat.

543 pag 106 ΠΕΡΙ ὧν τὰ πεκμήρια ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ὀρθῶς γινώσκει, μεγάλην ἔχοντα δύναμιν κρίσιος ὀρθώσεως ἅπαντος. [2] ἡ γὰρ ψυχὴ ἐγρήγορεν. [3] ὅταν μὲν δὴ τὸ σῶμα κατακοιμήσασα ᾖ, ἐπὶ πολλὰ μεριζομένη, καὶ χρῆσις αὐτῆς ἰδίης, ἀλλὰ δασμὸν δοῦσα τῶν μερέων τοῦ σώματος· [5] ἦγε τοῖσιν αἰσθητηρίοισιν, ἀκοῇ, ὄψει, ψαύσει, ὁδοιπορείῃ, πρήξει, [6] καὶ πείσῃ τῷ τοῦ σώματος λόγοισιν. [6] αὐτὴ δὲ ἰδίης φρονίης λόγιος ἐστί. [7] ὅκόταν δὲ τὸ σῶμα κοιμήσῃται, ἡ ψυχὴ κινδυνεύει καὶ ἐπιδιατρίβει τοῖσι μέρεσι τοῦ σώματος, [8] οἰκεῖα τὰ ἴδια καὶ τοῦ σώματος πρήξιας ἁπάσας αὐτὴ λογιστέον. [9] τὸ μὲν γὰρ σῶμα κοιμώμενον οὐκ αἰσθάνεται· [10] ἡ δὲ γρηγορέουσα γινώσκει, κλύουσά τε καὶ ὁρέουσα, καὶ λογίζεται πάντα ἁπλῶς βαδίζουσα, ψαύουσα, λυπεῦσα, τέρπουσα. [11] τὰ δὲ ἄλλα, ὅκόσα τοῦ σώματος ἐστὶ κτήματα, ἢ τῆς ψυχῆς, ταῦτα πάντα ἡ ψυχὴ σὺν τῷ νῷ λογίζεται. [12] ὅστις οὖν ἐπίστηται κρίνειν ταῦτα ὀρθῶς, μέγα μέρος ἐπίσταται σοφίης.

II. Ὁκόσοι μὲν οὖν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν θεῖά ἐστι, [2] καὶ ἀποσημαίνει πάντα συμβησόμενα ἢ πόλεσιν ἢ τοῖσι ἰδιώτῃσι λαοῖσι, ἢ καὶ ἀγαθὰ ἢ κακά, [3] μὴ διὰ ταῦτα ἁμαρτάνω, εἰσὶ καὶ κρίνουσι ὀρθῶς τὰ τοιαῦτα ἀκριβέα τέχνῃ ἐχόμενοι. [5] ὁκόσα δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος παθήματα ἀποσημαίνει, πλησμονῆς ἢ κενεώσιος, [6] ἐπιτε-

Quisquis de his, quæ in somnis obveniunt, recte conjectat, magnam habebit ad omnia, ipsa reperiet. [2] Anima enim vigilat, [3] & quum quidem corpori inservit, in multas partes distributa, non sui juris est, [4] sed partem aliquam singulis corporis [5] partibus sive sensibus distribuit, auditui, visui, tactui, gressui, actioni, ac omni corporis facultati. [6] Ipsa autem animæ cogitatio sui juris non est. [7] Quum autem corpus quieverit, anima in motu est, & corporis partes perreptans, [8] domum suam gubernat, & omnes corporis actiones ipsa perficit. [9] Nam corpus dormiens non sentit, [10] ipsa vero vigilans [10] cognoscit, ac visibilia videt, & audibilia audit, vadit, tangit, tristatur, animadvertit. [11] In summa, quæcunque corporis aut animæ munia, ea omnia anima ipsa in somno obit. [12] Quicunque igitur hæc recte judicare novit, magnam sapientiæ partem novit.

II. Quæcunque quidem igitur somnia divina sunt, [2] & quædam eventura significant, aut urbibus, aut populo privato, sive bona, sive mala, [3] non ob ipsorum delictum, [4] de hujusmodi sunt qui judicant certam artem habentes. [5] Quæcunque autem corporis affectiones sunt, & anima per ipsas repletionis aut evacuationis [6] rerum

βολὴν τ' ξυμφύτων ἢ μεταβολὴν τ' ἀηθέων, κρίνουσι μὲν καὶ τοῦτο· 7 καὶ τὰ μὲν τυγχάνουσι, τὰ δ' ἁμαρτάνουσι, 8 καὶ ὑδέτερα τούτων γινώσκουσι, διό, τι δὲν γίνεται. 9 εἰδὼς δ' ὅ, τι αὐτὸν ἐπιβλύζουσιν, εἰδὼς ὅτι αὐτὸν ἁμάρτουσι. 10 φυλάσσεσθαι δὲ παραγγέλλοντες, μὴ τι κακὸν λάβοι, 11 ὃ διδάσκουσιν, ὡς χρὴ φυλάξασθαι, ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι κελεύουσι. 12 καὶ τοῦτο μὲν εὔχεσθαι πρέπον, καὶ λίην ἐσθλὸν. 13 δεῖ δὲ καὶ αὐτὸν ξυλλαμβάνοντα τοῖς θεοῖς ἐπικαλέεσθαι. 14 ἔχει οὕτω περὶ τούτων τοῦτο ὧδε.

III. Ὁκόσα τε ἐνυπνίων τοῖς ἡμερινοῖς πράξιας καὶ ἀνθρώπων ἡ διάνοια ἐς τὸ εὐφρόνιον ἐνυπνιάζεται· ὥσπερ λύει, 2 καὶ ἀποδίδωσι καὶ τὸ πρόπαν ῥοῦμα, ὥσπερ τῇσιν ἡμέρῃσιν ἐπράχθη. ἢ ἐὰν λυθῇ σὺν δικαίῳ πρήγματι, 3 τοῦτο τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθόν. 4 ὑγιείῃ γὰρ σημαίνει· 5 διότι ἡ ψυχὴ ἐμμένει σὺν τοῖσιν ἡμερινοῖσι βιοτεύμασιν, 6 οὔτε πληρωθεῖσα τινι κρηθεῖσα, οὔτε κενωθεῖσα, οὔτε ἄλλῳ ἀδεὶ ἐξαλλαγεῖσα. 7 ὅταν δὲ τοῖς ἡμερινοῖς πράξιας ἐναντιωθῇσι τὰ ἐνύπνια καὶ ἐγγένηται τοιόνδε ἐν τῷ σώματι ἡ μάχη, 8 νίκησε αὐτὸ τοῦτο ξυμβαίνει, παραχλοῖ σημαίνει σὺν τῷ σώματι· 9 καὶ, εἰ μὲν ἰσχυρὰ ἦ, ἰσχυρὸν τὸ κακὸν, εἰ δὲ φαύλη, ἀσθενέστερον. 10 τοιοῦτοι μὲν οἱ περὶ πράξιος, εἴτε δεῖ ἀπαλλάσσειν, εἴτε μὴ δεῖ, ὁκρίνω. 11 τὸ δὲ σῶμα καὶ ἀνθρώπου θεραπεύεσθαι ξυμβουλεύω. 12 πληρωθεὶς γὰρ πνεύματος ἐγκοιλιοῦται, ἀποκλασίς τις ἐγγίνεται, ἥτις ἐπάγει τῷ ψυχῷ. 13 εἰ μὲν οὖν ἰσχυρὸν ἡ τὸ ἐναντιοῦσθαι, ἐμεῖν τε ξυμφέρει ποιέειν, 14 καὶ τροῖσι σιτίοισι κοῦφοις

à natura insitarum excessum, aut consuetorum mutationem præmonstrat, de his quidem itidem judicant, 7 & partim assequuntur, partim aberrant, 8 & de neutris recte sentiunt, cur nam fiant: 9 neque sciunt quando assequuntur, neque quando aberrant, 10 cavere admonentes ne quid mali accidat. 11 Atque hi non docent quomodo cavere oporteat, verum diis supplicare jubent. 12 Et supplicare quidem decorum ac valde bonum est. 13 Oportet autem etiam ipsum opitulari, & deos invocare. 14 De his igitur res hoc modo se habet.

III. Quæcunque insomnia mens hominis in noctem per somnum offert de diurnis actionibus, & reddit quo modo facta sunt, 2 ea quæ seria ac justa in re per diem facta sunt, 3 aut deus quibus consilium initum est: 3 hæc homini bona sunt, 4 sanitatem enim significant, 5 propterea quod anima in diurnis consiliis perseverat, 6 neque repletione, neque evacuatione, neque aliqua alia forinsecus allapsa re, victa. 7 Quum autem insomnia diurnis actionibus adversantur, & de ipsis pugna oboritur, 8 quum sane hoc contigerit, turbationem in corpore significat. 9 Et siquidem fortis fuerit, forte est malum: si vero levis, debilius. 10 De actione quidem igitur, an avertenda sit, sive non, nihil decerno. 11 Verum corpus hominis curari consulo. 12 Repletione enim aliqua intus facta, secretio quædam contigit quæ animam perturbavit. 13 Si igitur fortis fuerit contrarietas, vomitum facere conducit, 14 & cibos leves exhibere

φαίζ

φυσζ ωθσαύξη ἐς ἡμέρας πέντε, 15 ἓ τῖσι ωδε πέπτοισι πολλοῖσι ἓ ὀξίοισι ὀκ ωθσαγωγῆς χρέεσθαι, 16 ἢ τοῖσι γυμνασίοισιν ἐπιγυμνάζεσθαι συμμέτροισι ωθὸς τ ωθσαγωγὴν τ σίτων. 17 λῦε ἢ ἀσθενέστερον τὸ ὑποναυλεῖν μὲν ἡδυσμάτων, ἀφελὸν τ ἡμέων, τὸ τρίτον μέρος ἄφιλε ἓ σίτου. 18 καὶ τοῦτο ἡσυχῆ ωθσάγε πάλιν ἐς πέντε ἡμέρας, 19 ἢ τοῖσι ωδε πέπτοισι πλείοσι ζ, 20 ἢ τοῖσι τ φωνῆς πόνοισι χρέεσθαι, 21 ἓ τοῖσι ἕτοῖσι διὰ χρόνου. 22 ἢ κινησάσθω αὐτῶν ἡ περιττή.

15 hibere ſenſim adjiciendo aliquid ad dies quinque, 15 & deambulationibus multis ac velocibus ſenſim augeſcentibus uti, 16 & exercitiis exerceri moderatis, pro ciborum aſſumptorum ratione. 17 Si vero debilior fuerit contrarietas, detracto vomitu tertiam cibi partem adime, 18 atque hanc ſenſim rurſus ad dies quinque adjice, 19 & deambulationibus preme. 20 Sed & vocis exercitiis utatur, 21 & diis ſupplicet, 22 & turbatio ipſi ſedabitur.

IV. Ἥλιον ἢ καὶ σελήνην, καὶ οὐρανὸν καὶ ἀστέρας, καὶ περιωγὰς καὶ διαγέα, καὶ τρόπον ὁρώμενα ἑκάστα, ὑγιαίνει. 2 ὑγιείην γὰρ τοῦ σώματος σημαίνει ἀπὸ πάντων τ ὑπαρχόντων. 3 ἀλλὰ χρὴ διαφυλάσσειν τοιοῦτον τ ἕξιν τῇ παρούσῃ διαίτῃ. 4 εἰ δέ τι τούτων ὑπεναντίον γίνοιτο, τοῦτο καὶ τοῦ σώματος σημαίνει. 5 ἀπὸ μὲν τ ἰσχυρῶν, ἰσχυρότερον· ἀπὸ ἢ τ ἀσθενεστέρων, κουφότερον. 6 καὶ ἀστρων μὲν αὐτῶν ἐξω περιφορὰς, ἡλίου ἢ μέση, σελήνης ἢ αἱ ωθὸς τὰ κοῖλα. 7 ὅ, τι μὲν ἂν δοκῇ τούτων τ ἄστρων πάσχειν, ἢ βλάπτεσθαι, ἢ ἀφανίζεσθαι, ἢ ἐπίσχεσθαι τ ωδοιόντα, καθ' ὃ τι τὸ μέρος καὶ τῶν ὕδατος ωθσαγίνεται. 8 καὶ, λῦε μὲν κατὰ ἀέρα ἢ νεφέλης τι τ ἄστρων τούτων πάσχον, ἀσθενέστερον· 9 λῦε δὲ κατ' ὕδωρ ἢ χαλάζης, ἰσχυρότερον. 10 σημαίνει δὲ ἀπόκρισιν ἐν τῷ σώματι ὑγρὴν καὶ φλεγματώδεα γινομένην, 11 ἐς τὸ ἔξω περιφορὴν ἐμπεπλακυῖαν. 12 ξυμφέρει τοιαύτῃ τούτῳ τοῖσι τρόποισιν ὁμιλίοισι κεχρῆσθαι πολλοῖσι, 13 ἐξ ὀλίγου ωθσάγοντα, ὅκως ἐξιόρωσις ὡς μάλιστα,

IV. At vero ſolem & lunam, & cœlum ac ſtellas, pura atque agilia ſolito more videre, ſingula bona ſunt. 2 Sanitatem enim corpori ſignificant ab omnibus præſentibus. 3 Verum talem habitum præſenti diæta conſervare oportet. 4 Si vero quid contrarium his fiat, morbum quendam corpori ſignificat: 5 à fortibus quidem, fortiorem: à debilioribus vero, leviorem. 6 Et aſtrorum quidem exterior eſt in corpore circuitus, ſolis vero medius, lunæ autem ad cavitates. 7 Quodcunque igitur horum aſtrorum extingui, aut lædi, aut diſparere, aut ſiſti à circuitu ſuo videtur, juxta illam ipſam partem morbum redundare ſignificat: 8 & ſiquidem ab aëre, aut nebula, aliquod ex ipſis aſtris pati quid horum videt, debiliorem: 9 ſi vero ab aqua, aut grandine, fortiorem. 10 Significat autem ſecretionem in corpore humidam ac pituitoſam factam eſſe, & in externam circumferentiam allapſam eſſe. 11 Conducit itaque huic & curſibus in omni veſtitu uti multis, 12 ſenſim augeſcentibus, ut quam maxime exudet.

13 Item

13 καὶ τοῖσι ἀβιπάτοισιν ἀπὸ τῶ γυμνασίω πολλοῖσί [τε] καὶ ἀναιρέσιοι χρέεσθαι, 14 τῶν τε σιτίων ἀφελόμενον τὸ τρίτον μέρος προσιέναι ἐς πέντε ἡμέρας. 15 εἰ δὲ δοκοίη ἰσχυρὸν εἶναι, καὶ πυρίη χρέεσθαι. 16 δεῖ γὰρ κάθαρσιν διὰ τῆς χρώμαλος ξυμφέρη ποιέεσθαι, διότι τὸ τῆ ἔξω περιφορῆ ἐσὶ τὸ βλάβος. 17 τοῖσι δὲ σιτίοισι χρέεσθαι ξηροῖσι, δριμέσιν, αὐσηροῖσιν, ἀκρήτοισι, 18 καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι ξηραίνουσι μάλισα.

13 Item deambulationibus ab exercitio multis citra prandium uti, 14 & detracta ciborum tertia parte, ad dies quinque sensim adjiciendo rursus exhibere. 15 Si vero fortius videatur malum esse, etiam fomentis uti: 16 nam per corporis cuticulam purgationem facere expedit, propterea quod in externa circumferentia offensa ac læsio existit. 17 Cibis vero utendum est siccis, acribus, austeris, meracis, 18 & laboribus maxime siccantibus.

v. Εἴ τι δὲ τέτων ἢ σελίνων πάσχοι, 2 εἶσω τῶν ἀνάπαυσιν ποιέεσθαι ξυμφέρει, 3 ἐμέτου χρησόμενον ἀπὸ τῶ δριμέων καὶ ἁλμυρῶν καὶ μαλακῶν σίτων. 4 τοῖσι δὲ τροχοῖσιν ὀξέσι, καὶ τοῖσι ἀβιπάτοισιν ὀξέσι· 5 τοῖσι δὲ τῆ φωνῆς πόνοισι καὶ ἀναιρέσιησι, 6 καὶ ἀφαιρέοντα τῆ ἀφαιρίσι καὶ προσαγωγῆ ὡσαύτως. 7 διὰ τοῦτο δὲ εἶσω ἀνασπάσιον, διότι πρὸς τὰ κοίλα τῆ σώματος βλαπίρον ἐφάνη. 8 εἰ δὲ ὁ κάλως τοιοῦτο πάσχοι, ἰσχυρότερον τοῦτο ἤδη καὶ δυσεξαγωγώτερον. 9 δεῖ δὲ ἀμφοτέρως τὰς ἀνασπάσιας ποιέεσθαι, 10 καὶ τοῖσι δρόμοισι τοῖσί τε κοιλοπέδοισι τροχοῖσι χρέεσθαι, καὶ τοῖσι ἀβιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πόνοισι πᾶσι. 11 τῶν δὲ σίτων τῆ ἀφαιρέσι, καὶ τῆ προσαγωγῆ ὡσαύτως. 12 ἔπειτα ἐξεμέσαντα αὖθις προσιέναι ἐς πέντε ἡμέρας. 13 εἰ δὲ, εὐδίης ἔσης, θλίβοιτο καὶ ἀσθενέα δοκοίη εἶναι, τότε τῆς ξηρασίης 14 καὶ τῆς ἀσιτίης κωλύειν, 15 σημεῖον κινδύνου ἐς νόσον πίπτειν. 16 ἀλλὰ χρὴ τὰ πόνων ἀφαιρέειν,

v. Si vero quid horum lunas patiatur, 2 revulsionem intro facere conducit, 3 utique vomitu ab acribus, & salsuginosis, ac mollibus cibis, 4 cursibus autem circularibus celeribus, & deambulationibus velocibus. 5 Utendum & vocis exercitio, & prandium auferendum, 6 cibique detractione, ac rursus appositione, eodem modo utendum est. 7 Ob id autem intro revellendum est, quia ad cavitates corporis offensa apparet. 8 Si autem sol tale quid pati videatur, fortius jam malum est, & difficilius exigi potest. 9 Oportet autem in utranque partem revulsiones facere, 10 & rectis cursibus, & curvis, & circularibus uti, & deambulationibus, & aliis laboribus omnibus. 11 Ciborum autem detractione, ac rursus appositione, eodem modo: 12 deinde vomere, & rursus sensim cibos augere, ad dies quinque. 13 Si vero serenitate existente premantur hæc, & debilia esse videantur, & præ siccitate a circuitu suo impediri, 14 periculum significant delabendi in morbum. 15 Verum oportet labores detrahere, 16 &

16 τῇ τε διαίτῃ ὑγροτέρῃ ' καὶ μαλακῇ χρέεσθαι, 17 καὶ λυτροῖσι καὶ ῥᾳθυμίῃ πλείοσι, 18 καὶ ὕπνῳ πολλῷ, μέχρις ἂν κατασήσῃ.

VI. Εἰ δὲ πυρετώδεες δοκέοιεν εἶναι τὸ ἀναῤῥίμφον καὶ θερμόν, χολῆς ἀπόκρισιν σημαίνει. 2 εἰ δὲ καὶ ἀφανίζοιτο τὰ κρηδέμνια, κίνδυνος ἐς μανίην ἐκ τῆς νόσου ἐλθεῖν. 3 εἰ δὲ τρεφθῆναι δοκέοιεν, ' τροπαιῶναι ἐς φυγὴν τὸ ὑπάρχον. 4 φύζην δὲ ποιέει, ' τὰς δὲ διώξας, κίνδυνον μανιώδεα τὸν ἄνθρωπον, ἢν μὴ θεραπεύῃ. 5 ξυμφέρει δὲ πάντας πᾶσι, κάλλιστα μὲν ἰητροῦ κρατηθέντας διαιτᾶσθαι.

6 ' ὧν δὲ μὴ, τῇ ὡς ὕδαλον διαίτῃ χρέεσθαι ξυμφέρει, 7 οἶνον δὲ μὴ πίνειν· " εἰ δ' οὖν, λεπτὸν, μαλακὸν, ὑδαρῆ· 8 ἀπέχεσθαι δὲ δριμέων, ξηραινόντων, θερμαινόντων, ἁλμυρῶν. 9 πόνοισι δὲ τοῖσι κατὰ φύσιν παρεοῦσι χρέεσθαι, 10 καὶ δρόμοισιν εὐημέροισι πλέοσι. 11 τρίψις δὲ μὴ ἔστω, μηδὲ πάλη, μηδὲ ἀλίνδησις. 12 " ὕπνοισι μαλακοῖσιν ἐστω, 13 καὶ ῥᾳθυμίῃσι, πλεῖστον τῶν κατὰ φύσιν πόνων. 14 δεῖπνον δὲ τὸ δεῖπνον παρεπιλείτω. 15 ἀναβαδὸν δὲ καὶ περιπατέειν. 16 ἐμέειν δὲ ἐκ τῆς πυρίης. 17 τελέουσθαι δὲ ἡμερέων μὲν πλήθεϊ. 18 ὅταν δὲ πληρωθῇ, δίς τὸ μὲν ἐμεσάτω ἀπὸ τῶν γλυκέων καὶ ὑδαρέων καὶ κενεφών.

VII. Ὁκόσα δ' τούτων πλανᾶται ἄλλοι ἄλλα μὴ ἐπ' ἀνάγκης, ψυχῆς πάθος τάραξιν σημαίνει ἀπὸ μερί-

16 & diæta humectiore ac molli uti, 17 & balneis ac ocio ampliori, 18 & ſomno longo ac multo, donec malum ſedetur.

VI. Si autem igneum ac calidum eſſe videatur quod ſe illis opponat, bilis ſecretionem ſignificat. 2 Si vero ſuperata hæc diſpareant ac evaneſcant, periculum eſt ad mortem perveniendi ' ex morbo. 3 Si vero 70
verſa ac mutata hæc eſſe videantur, præſentem ſtatum in fugam verti ſignificant. 4 Fugere autem ipſa celeriter, eſſeque qui ea perſequantur, periculum denunciant futuræ inſaniæ hominis, ſi non curatus fuerit. 5 Omnibus autem his conducit, ut veratro purgati, optimam victus rationem inſtituant: 6 ſin minus, ut victu ad aquam tendente utantur: 7 vinum vero non bibant, aut omnino album, tenue, ' molle & aquo- 75
ſum. 8 Abſtineant autem ab acribus, reſiccantibus, calefacientibus, ac ſalſuginoſis. 9 Laboribus ſecundum naturam plurimis utantur, 10 & curſibus in veſtitu plurimis. 11 Friction vero ne fiat, neque lucta, neque volutatio in pulvere. 12 Somnis utatur mollibus, 13 & in ocio degat, exceptis laboribus naturalibus, 14 à cœna deambulet. 15 Bonum eſt & fomentis uti, 16 à fomentis vero vomere: 17 per triginta vero dies non repleatur. 18 ' Quum autem re- 80
pletus fuerit, bis in menſe vomat à dulcibus & aquoſis ac levibus.

VII. Quæcunque autem ex his alias alio præ nulla neceſſitate errant, 2 animæ turbationem quandam præ cura ſignificant.

μερίμνης.[3] ξυμφέρει ἢ τοῦτο· ἀναμνήσαί τι [4] καὶ τὴν ψυχὴν τρέψαι πρὸς θεωρίαν, [5] μάλιστα μὲν πρὸς τοὺς φερομένους γελωτας. [6] εἰ δὲ μή, ὅ, τι μάλιστα ἡδόμενος θεασόμενος, ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ κενωθήσεται. [7] εἰ δὲ μή, κίνδυνος ἐς νοῦσον πίπτειν.

IIX. Ὅ, τι δ' ἂν ἐκ τῆς περιφορῆς ἐκπίπτειν δοκῇ τῶν ἄστρων, [2] ἐκόσα μὲν καθαρὰ καὶ λαμπρὰ καὶ πρόσω δοκεῖ φέρεσθαι, ὑγείην σημαίνει. [3] ὅ, τι γὰρ ἐν τῷ σώματι καθαρὸν ἐὸν, ἐκκρίνεται ἐκ τῆς κατὰ φύσιν [23] ἀφ' ἑσπέρας πρὸς ἕω, ὀρθῶς ἔχει. [4] καὶ γὰρ τὰ ἐς τὴν [24] κοιλίην ἀποκρινόμενα, καὶ τὰ ἐς τὴν σάρκα ἀπορρυήμενα, ἅπαντα ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐκπίπτει. [5] ὅσα, τι δ' αὖ τούτων μέλανα καὶ ἀμυδρὸν καὶ [25] πρὸς ἑσπέρην φέρεσθαι ἢ ἐς τὴν θάλασσαν, ἢ ἐς τὴν γῆν, ἢ ὕδωρ, μᾶλλον τοῦτο σημαίνει τὰς νόσους. [6] τὰ μὲν ὕδωρ φερόμενα, [7] ῥεῦμα κεφαλῆς ἐστὶ δηλοῦν. [7] ὁκόσα δὲ ἐς θάλασσαν, κοιλίης νοῦσον. [8] ὁκόσα δ' ἐς γῆν, ἐκφύματα μάλιστα σημαίνει, τὰ ἐν τῇ σαρκὶ φύματα. [9] τούτοισι ξυμφέρει τὸ τρίτον μέρος ἐξαιρεῖν ἀφελόντα. [10] ἐμέσιον δὲ προσφέρειν ἐς ἡμέρας πέντε. [11] ἐν ἄλλοισι δὲ πέντε, κοιμίσασθαι τὰ σίτια πέντε, [12] καὶ ἐμέσιον πάλιν προσφέρεσθαι καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον.

IX. Ὅ, τι δ' αὖ τούτων ὑγιεινοῖσιν ἐφίζεσθαι δόξῃ σοι, [26] καθαρὸν καὶ ὑγιὲς ἐὸν, ὑγιείην σημαίνει. [2] διότι ἐν ἐξαιρέσιος ἐς τὸν ἄνθρωπον κατελθόν ἐστι. [3] τοιοῦτον δὲ ὁρᾷ καὶ ἡ ψυχὴ, οἷόν περ ἐσέλθῃ. [4] ὅ, τι δ' αὖ μέλαν ἢ καὶ

[21] cant. [3] Confert autem huic ocium, [4] & animum converti ad ſpectacula, [5] maximè riſum [22] moventia: [6] quod ſi fieri non poſſit, ad id ex quo ad biduum aut triduum maximè voluptatem capiat, & ſedabitur. [7] Sin minus, periculum eſt delabendi in morbum.

IIX. Quæcunque aſtra ex circumferentia excidere videntur, [2] ſuntque pura & ſplendida, & ultra ac prorſum ferri videntur, ſanitatem ſignificant. [3] Quicquid enim in corpore purum ex circuitu excernitur ſecundum naturam, à veſpera in auroram, id ipſum rectè habet. [4] Nam & quæ in ventre ſecernuntur, & quæ in carnem erumpentur, omnia ex circuitu ac circumferentia excidunt. [5] Quæcunque vero nigra & obſcura ſunt, & ad veſperam ac occaſum ferri videntur, aut in mare, aut in terram, aut ſurſum, ea magis morbos ſignificant. [6] Et quæ quidem ſurſum feruntur, fluxum capitis ſignificant. [7] Quæ vero in mare, ventris morbos. [8] Quæ in terram, tubercula maximè ſignificant ex carne enaſcentia. [9] His conducit tertiam cibi partem detrahere, [10] & à vomitu, ad dies quinque eandem rurſus ſenſim adjiciendo exhibere, [11] in aliis autem quinque diebus cibos omnes aſſumere, [12] & vomitu facto, rurſus eodem modo cibus ſenſim auctus exhibeatur.

IX. Quæcunque vero ex his pura & candida in cœlo hærere videbuntur, ſanum eſſe ſignificant, [2] quia quod in hominem deſcendit, ex æthere eſt. [3] Tale autem videt anima, quale ſane deſcenderit. [4] Quæ autem nigra

καὶ μὴ καθαρὸν ᾖ ἢ ἀφανὲς, 27 νοῦσον σημαίνει, 5 οὔτε ἀφὰ πλησμονὴν, οὔτε ἀφὰ κένωσιν, ἀλλ' ἔξωθεν ἐπαγωγῆς. 6 ξυμφέρει δὲ τούτῳ τροχοῖσιν ὀξέσι χρέεσθαι· 7 ὅκως σιώτηξις μὲν ὡς ἐλαχίστη τοῦ σώματος γένηται, 8 πυκνότατον δὲ ὡς πυκνοτάτῳ χρεόμενον ἐκκρίνῃ τὸ ἐπιμιγὲν· 9 ἀπὸ δὲ τῶν τροχῶν, περιπατησίοισιν ὀξέσιν. 10 ἡ δὲ δίαιτα μαλακὴ καὶ κόφη προσφέρηται ἐς ἡμέρας τέσσαρας.

x. Ὅ, τι δ' ἂν λαμβάνῃ τις θεῖον ἀπὸ θεοῦ καθαρὸν, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην. 2 σημαίνει γὰρ τὸ ἐπιὸν εἰς τὸ σῶμα εἶναι καθαρά. 3 ὃ, τι δ' ἂν τούτου τὸ ἐναντίον δοκῇ ὁρᾶν, οὐκ ἀγαθόν. 4 νοῦσον γὰρ ἐς τὸ σῶμα σημαίνει ἐληλυθέναι. 5 χρὴ οὖν, ὡς τὸ πρότερον, θεραπεύεσθαι καὶ τοῦτον.

xi. Εἰ δὲ δοκοίη ὕδασι ὑδρηλοῖσι καλλικῶν ἐν αὐλῇ καὶ μὴ σφόδρα βρέχεσθαι, μηδὲ ἰσχνῶς χειμάζειν, ἀγαθόν. 2 σημαίνει γὰρ σύμμετρον καὶ καθαρὸν τὸ πνεῦμα ὂν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσεληλυθέναι. 3 εἰ δὲ τούτων ταὐναντία, σφόδρα ὕδασι καὶ χειμῶνα καὶ ζάλλον εἶναι, ὑδρηλή τε μὴ καθαρῶ, νοῦσον σημαίνει ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπισκήπτοντος. 4 ἀλλὰ χρὴ καὶ τοῦτον ὡσαύτως διαιτᾶσθαι, σιτίοισί τε ὀλίγοισι πάντα τούτους. 5 περὶ μὲν [οὖν] τῶν ἀστρονικῶν σημείων ὧδε χρὴ γινώσκοντα σκοπεῖσθαι, καὶ ἐπιδιαιτᾶσθαι, καὶ τοῖς θεοῖς δεῖσθαι. 6 ἐπὶ μὲν τοῖσιν ἀγαθοῖσιν, Ἡλίῳ, Διὶ ἐρκείῳ, Διὶ κλησίῳ, Ἀθηναίῃ κλησίῃ, Ἑρμῇ, Ἀπόλλωνι· 7 ἐπὶ δὲ τοῖσιν ἐναντίοισι, τοῖσιν δοπέρκοισι, καὶ

fuerint, & non pura, neque conſpicua, morbum ſignificant, 5 non propter repletionem, neque evacuationem, ſed forinſecus inductum. 6 Huic confert curſibus circularibus velocibus uti, 7 quo quam minima corporis colliquatio fiat, 8 & ſpiritu quam denſiſſimo utens, id quod inductum eſt excernat: 9 à curſibus autem deambulationibus celeribus utendum eſt. 10 Victus autem mollis & levis ad dies quatuor offeratur.

x. Quicquid porro à deo accipere quis ſibi videtur purum, bonum eſt ad ſanitatem. 2 Significat enim ea quæ in corpus ingeſta ſunt pura eſſe. 3 Quicquid vero huic contrarium videre quis putat, non eſt bonum. 4 Morbum enim in corpus veniſſe ſignificat. 5 Oportet igitur velut priorem etiam hunc curari.

xi. Si quis ſe complui putet clementi cœlo, aqua molli, & non valde madefieri, neque vehementem tempeſtatem ingruere, bonum eſt: 2 ſignificat enim moderatum ac purum ſpiritum ex aëre ingreſſum eſſe. 3 Si vero vice verſa, valde complui quis ſibi videatur, & tempeſtatem ac turbinem eſſe, idque aqua non pura, morbum deſignat à ſpiritu qui in ipſo eſt. 4 Verum oportet etiam hunc ſimili diæta uti, & omnes hos pauco cibo ali. 5 De ſignificationibus quidem igitur aſtrorum ſic judicare oportet, providereque ac diætam ſtatuere, & diis ſupplicare, 6 in ſecundis quidem rebus Soli, Jovi cœleſti, Jovi poſſeſſori, Minervæ opulentæ, Mercurio, Apollini; 7 in contrariis vero, diis malorum averſoribus, & terræ,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 677 sur 917

γῆ, καὶ ἤρωσιν, ἀποξέπτυμα γλυκέος τὰ χολώδεα παύεται.

XII. Πρόσημα δὲ καὶ τάδε ὑγιείης, [2] τῶν ἐπίσης ὀξὺ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν, [3] ἀδεῶς τε βαδίζειν καὶ ἀσφαλῶς, καὶ τρέχειν ἀσφαλῶς καὶ ἄτερ φόβου, [4] καὶ τὴν γῆν ὁρᾶν λείην καὶ καλῶς εἰργασμένην, [5] καὶ τὰ δένδρεα θαλλόντα καὶ πολύκαρπα καὶ ἄμισχα, [6] καὶ ποταμοὺς ῥέοντας κατὰ τρόπον καὶ ὕδατα καθαρὰ ἀφθονέως, μήτε πλείονι μήτε ἐλάττονι ἢ ὡσαύτως, [7] καὶ τε κρήνας καὶ τὰ φρέατα ὡσαύτως. [8] τούτων πάντων ἕκαστος ὁρώμενος σημαίνει ὑγιείην τῷ ἀνθρώπῳ, [9] καὶ τὸ σῶμα πάσας τε τὰς ἐξόδους καὶ τὰς ἀναγωγὰς καὶ τὰς ἀποκρίσεις καὶ τρόπον εἶναι. [10] εἰ δέ τι τούτων ἐναντιώτερον εἴη τοῦτο, βλάβην σημαίνει τι καὶ τοῦ σώματος. [11] ὄψιος μὲν καὶ ἀκοῆς βλάπτει μᾶλλον, κατὰ τοῦτο καὶ φαυλότερον σημαίνει. [12] τοῖσιν οὖν ὀρθρίοισι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἀπὸ δείπνου πλέοσι χρηστέον, καὶ τῇ ἀνωτέρῃ διαίτῃ. [13] τῶν δὲ κενεώσεων ὁκοῖαι βλάπτουσιν, ἐμέτοισιν αὖ πλείοσι καὶ τῇ παύλῃ πλείοσι χρηστέον καὶ τῇ ἀνωτέρῃ διαίτῃ. [14] γῆν δὲ τραχεῖαν καὶ κρεωδεστέρην σημαίνει. [15] τοῖσιν οὖν ἀπὸ γυμνασίων περιπάτοισι πλείοσι πονητέον. [16] δένδρων δὲ ἢ ἀκαρπίη σπέρμα φθορὴν ἀνθρώπου σημαίνει διαφθορὴν δηλοῖ. [17] ὧν μὲν οὖν φύλλορροούντων ἢ τὰ δένδρα, κατὰ τοῦτο ὑγρῶν καὶ ψυχρῶν βλάπτει. [18] ὧν δὲ τεθηλημένα [μὴ] ἄκαρπα ἢ ἦ, ὑπὸ τοῦ θερμῶν καὶ ξηρῶν. [19] τὰ μὲν οὖν τοῖσι διαιτήμασι χρὴ ψυχρὰ καὶ θερμαίνειν καὶ θερμὰ καὶ ψύχειν καὶ ὑγραίνειν.

XIII. Ποταμοὶ δὲ μὴ κατὰ τρόπον γινόμενοι, αἵματος σημαίνουσι

terræ, & heroibus, quo mala ac gravia omnia avertant.

XII. Cæterum & hæc sanitatem præsignant. [2] Nimirum ea quæ in terra fiunt, acute videre, & audire, [3] & secure iter facere, & secure ac citra timorem currere: [4] & videre terram lævem ac probe cultam, [5] & arbores florentes, fructuosasque ac sativas, [6] & flumina solito more fluentia, & aqua pura, neque copiosiore, neque pauciore quam conveniens est: [7] item fontes & puteos eodem modo. [8] Hæc omnia sic visa, sanitatem homini designant, [9] & corpus recte habere, omnesque circuitus, & exhibitiones ciborum, ac secretiones, integras esse. [10] Si vero quid his contrarium videatur, detrimentum aliquod in corpore significat. [11] Et visus quidem ac auditus læsus, morbum circa caput significat. [12] Itaque matutinis deambulationibus, itemque à cœna pluribus utendum est, ad superiorem diætam. [13] Cruribus vero læsis, vomitibus revellendum est, & lucta ampliore utendum, ultra superiorem diætam. [14] Terra autem aspera, carnem non puram significat: [15] quare deambulationibus ab exercitiis pluribus utendum est. [16] Arborum vero sterilitas, seminis humani corruptionem indicat. [17] Si igitur folia arboribus decidant, ab humidis ac frigidis corpus læditur. [18] Si vero floridæ sint arbores, verum infructuosæ, à calidis & siccis: [19] hæc igitur per diætam frigefacere ac humectare oportet, illa vero siccare ac calefacere.

XIII. Flumina autem non solito more fluentia, sanguinis circui-

σημαίνουσι. 2 πλέον μὲν ῥέοντες, ὑπερβάλλω· ἔλαττον δὲ ῥέοντες, ἐλλείψιν. 3 δεῖ οὖν τῇ διαίτῃ, τὸ μὲν αὐξῆσαι, τὸ δὲ μειῶσαι. 4 μὴ καθαρὸν δὲ ῥέοντες, παραχωρέω σημαίνουσι. 5 καὶ διαῤῥέοντες δὲ ὑπὸ τῶν περιπάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, πυκνοῖ τὴν κοιλίην ἀνακινοῦν μα. 6 Κρήνην δὲ καὶ φρέαρ θεωμένους, πυθόμενον αὖ τὸ ὕδωρ σημαίνει. 7 ἀλλὰ χρὴ τοῖσι ἐρηκασίοισι καθαίρειν. 8 Θάλασσαν παραχορεομένην κοιλίης νόσον σημαίνει. 9 ἀλλὰ χρὴ τοῖσι λιχνηκασίοισι καὶ κόφοισι καὶ μαλακοῖσιν ὑπαγαθαίρειν.

XIV. Γῆν κινεομένην θεωμένην, ἢ οἰκίην, 2 ὑγιαίνοντι μὲν ἀνδρὶ ἀσθένειαν σημαίνει, 3 νοσεῦντι δὲ ὑγείην καὶ μεταβολὴν ἐς ὑπάρχοντος. 4 τῷ μὲν οὖν ὑγιαίνοντι μεταβῆναι τὴν διαίταν ξυμφέρει. 5 ἐμεσάτω [δὲ] πρῶτον, [καὶ] ἔπειτα ἀραιὸν, αὖθις, καὶ μικρόν. 6 ἀπὸ γὰρ τῆς ὑπαρχούσης κινέεται ἅπαν τὸ σῶμα. 7 τῷ δὲ ἀσθενοῦντι ξυμφέρον, χρέεσθαι τῇ αὐτῇ διαίτῃ. 8 μεθίεται γὰρ καὶ τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς πεπεισμένης. 9 Καθαλυζομένην γῆν ὑπὸ πνεύματος ἢ θαλάσσης ὁρῶν, νόσον σημαίνει, 10 ὑγρασίης πολλῆς ἐνεούσης ἐν τῷ σώματι. 11 ἀλλὰ χρὴ τοῖσι ἐμέτοισι, καὶ τῇ ἀναῤῥίψει, καὶ τοῖσι πόνοισι, καὶ τοῖσι ξηροῖσι διαιτήμασι χρέεσθαι. 12 ἔπειτα προσάγοντα ὀλίγον, καὶ ὀλίγον.

XV. Ἀλλ' οὐδὲ μέλαιναν γῆν ὁρῶν, οὐδὲ κατακεκαυμένην, δεινὸν ἀγαθὸν, 2 ἀλλὰ κίνδυνον ἰσχυρῆς νοσήσιος. 3 ξηρασίης γὰρ ὑπερβολὴν σημαίνει εἶναι ἐν τῇ σαρκί. 4 ἀλλὰ χρὴ καὶ πόνους ἀφιλέειν,

circuitum significant, 2 & auctiora quidem fluentia, exceſſum: inminuta vero, defectum. 3 Oportet itaque per diætam hunc quidem augere, illum vero imminuere. 4 Non pura autem fluentia, turbationem ſignificant, 5 quæ à curſibus circularibus & deambulationibus, corpore per denſum ſpiritum moto, purgatur. 6 Fontes vero & putei commoti conſpecti, flatus circa veſicam ſignificant, 7 quos medicamentis urinam cientibus expurgare oportet. 8 Mare perturbatum, ventris morbum ſignificat, 9 ſed oportet alvum moventibus, levibuſque ac mollibus expurgare.

XIV. Terram aut domum moveri videre, 2 ſano quidem viro debilitatem ſignificat, 3 ægrotanti vero ſanitatem, & ex præſenti ſtatu tranſmotionem. 4 Sano itaque tranſmutare diætam conducit. 5 Itaque primum vomat, & rurſus, ubi paulatim cibum aſſumpſit: 6 à præſenti enim diæta totum corpus movetur: 7 debili vero eadem diæta uti conducit: 8 nam corpus ex præſenti ſtatu tranſit. 9 Terram ab aqua aliqua aut mari inundatam videre, morbum ſignificat, 10 humiditate multa in corpore exiſtente. 11 Verum oportet vomitibus, & prandii detractione, & laboribus & ſicco victu uti, 12 deinde ſenſim adjiciendo, ac modico cibo renutrire.

XV. Sed neque nigram, neque combuſtam terram videre bonum eſt, 2 ſed periculum eſt delabendi in fortem ac lethalem morbum. 3 Siccitatis enim exceſſum in carne eſſe ſignificat. 4 Verum oportet & labores detra-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 679 sur 917

Ξ τε σίτῳ ὀκόσα ξηρά τε καὶ θερμὰ καὶ δριμέα καὶ ἀρτηκά. 5 ″ διαγ- 37
νῶναι δὲ τῆς τε πλησμόνης καὶ δέφειν τὴν γαστέρα, 6 καὶ πᾶσι τοῖσι μαλακοῖσι καὶ κέφοισιν ὀλίγοισι. 7 πολλῷ [δὲ] χρέεσθαι ὑδαρέι λευκῷ πλείονι, 8 [καὶ] λιβάδεσσι παλαιοῖσι θερμοῖσιν. 9 ἀλλὰ μὴ ἄσιτον λούεσθαι. 10 μαλακυνέσθω [καὶ] ῥαθυμείσθω. 11 ψύχεα καὶ ἥλιον φυλασσέσθω. 12 ἀνέχεσθαι δὲ γῆς, καὶ ἐρεμίης, καὶ πόσιος ἥρωσιν. 13 Εἰ δὲ κολυμβέοι ἐν λίμνῃ, ἢ ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐν ποταμοῖσι δοκέῃ, ἐκ ἀγαθόν. 14 ὑπερφυλλοῖ γὰρ ὑγρασίης σημήιον. 15 ξυμφέρει δὲ τάυτῃ, ″ τῇ 38
διαίτῃ ξηρῇ, τοῖσί τε πόνοισι χρέεσθαι. 16 πυρέτιον δὲ ἀγαθόν. 17 σβέννυται γὰρ τὸ θερμὸν ὑπὸ τῶν ὑγρέων. 18 ὅ, τι δ' ἂν τις πρὸς αὐτὸν ὁρᾷ καὶ τρόπον γινόμενον ποὸς τὴν φύσιν τὴν ἑωυτοῦ, μήτε μέιζω, μήτε ἐλάσσω, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην ἐστί. 19 καὶ ἐσθῆτα λευκὴν ἐνδεδύσθαι, καὶ ὑποδέεσθαι τὴν καλλίστην, ἀγαθόν.

XVI. ″Ο, τι δ' ἂν εἴη μεῖζον 39
τῶν μελέων, ἐκ ἀγαθόν· 2 ἀλλ' ἔσον, ὁκοῖόν κεν εἴη ἔλασσον. 3 καὶ χρὴ, τὸ μὲν ὠφελέοντα διαίτῃ, τὸ δὲ μιῆσαι. 4 τὰ δὲ μέλαινα, νοσερώτερά τε καὶ ἐπικινδυνώτερα. 5 ἀλλὰ χρὴ μαλάσσειν καὶ ὑγραίνειν. 6 καὶ τὰ καινὰ μεταβολὴν σημήνει. 7 τοὺς δὲ τεθνεῶτας ὁρᾶν καθαροὺς ἐν ἱματίοισι λευκοῖσιν, ἀγαθόν. 8 καὶ λαμβάνειν τι παρ' αὐτῶν καθαρὸν, ἀγαθόν. 9 ὑγείην μὲν σημήνει καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ ἐσθήματα. 10 ἀπὸ μὲν τῶν τεθνεώτων καὶ τροφαὶ καὶ αὐξήσιες καὶ γυναικὸς ἀνέρι γίνονται. 11 τοῦτο δὲ καθαρὸν εἰσέρπειν ἐς τὸ σῶμα, ὑγείην σημήνει. 12 εἰ δὲ τις ἀντιλέγοι

here, & cibos qui ſicci & calidi, & acres ac urinam cientes ſunt: 5 nutrireque ptiſanæ ſucco decocto, 6 & omnibus mollibus ac levibus modicis: 7 & potu uti aquoſo, albo, copioſiore: 8 & balneis multis calidis: 9 ſed jejunus ne lavet, 10 molliter cubet ac dormiat, & in ocio degat: 11 frigus & ſolem vitet. 12 Supplicet autem Terræ, & Mercurio, & Heroibus. 13 Si vero in ſtagno, aut in mari, aut in fluminibus natare quis ſibi videatur, non eſt bonum, 14 humiditatis enim exceſſum ſignificat. 15 Confert autem huic & diæta ſicca, & laboribus uti: 16 febricitanti vero id bonum eſt, 17 extinguitur enim caliditas ab humoribus. 18 Quicquid porro quis circa ſeipſum videt ſolito more fieri, ad naturam ſuiipſius, neque majus, neque minus, bonum eſt ad ſanitatem. 19 Et veſtitum album indutum eſſe, & calceamentum pulcherrimum, bonum eſt.

XVI. Quicquid vero membris majus fuerit, bonum non eſt: 2 ſed neque quodcunque tandem fuerit minus: 3 oportet hoc quidem per diætam augere, illud vero minuere. 4 Nigra autem morboſiora ſunt, & periculoſa. 5 Mollire itaque oportet & humectare. 6 Nova quoque tranſmutationem ſignificant. 7 Mortuos videre puros in veſtibus albis, bonum eſt, 8 & accipere aliquid ab ipſis purum, bonum eſt. 9 Sanitatem enim ſignificat corporum, & ſalubritatem ingeſtorum: 10 à mortuis enim nutrimenta, & incrementa, ac femina fiunt. 11 Hæc autem pura in corpus irrepere, ſanitatem ſignificat. 12 Si vero contra quis

videat

πὸς ὁρῶν, ἢ μεμυὸς ἢ μελανοσίμους; ἢ μὴ καθαρὸς, ἢ λαμβάνοντας τι, ἢ φέροντας ἐκ τ οἰκίας, ἐκ ἐπιτήδειον. [13] σημαίνει γὰρ νόσον. [14] τὰ γὰρ ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα βλαβερά. [15] ἀλλὰ χρὴ τοῖσι περιπατοῖσι [τε] καὶ τοῖσι ἀναπαύμασιν λαπαρῶς χρῆσθαι, [16] καὶ τῇ τροφῇ τῇ μαλακῇ τε καὶ κούφῃ σφόδρα ὀλίγην ἐμέσιος.

videat ipsos nudos, aut [1] nigris vestibus indutos, aut non puros, aut aliquid accipientes, aut ex domo portantes, non est commodum. [13] Morbum enim significat: [14] quæ enim in corpus ingeruntur, nociva sunt. [15] Verum oportet cursibus circularibus & deambulationibus depurgari, [16] & alimento molli ac levi à vomitu sensim nutriri.

XVII. Ὁκόσα δὲ ἀλλόμορφα σώματα φαίνεται ἐν τοῖσιν ὕπνοισι καὶ φοβοῖ τὸν ἄνθρωπον, [2] σίτων ἀσιτήτων σημαίνει πλησμονὴν καὶ ἀποκένωσιν, καὶ χολέρην, καὶ νοῦσον κινδυνώδη. [3] ἀλλὰ χρὴ ἐμέσιον πεπωκότα, [4] καὶ ὡσαύτως ἀριστοποιεῖν ἐς ἡμέρας πέντε σιτίοισιν ὡς κουφοτάτοισι, μὴ πολλοῖσι, μηδὲ δριμέσι, μήτε τοῖσι ξηροῖσι, μήτε τοῖσι θερμοῖσι, [5] καὶ τῶν πόνων τοῖσι κατὰ φύσιν μάλιστα, πλὴν τῶν ἀπὸ δείπνου περιπάτων. [6] χρίεσθαι δὲ καὶ λιπαροῖσι καὶ θερμολουτήσι, καὶ ῥαθυμίησιν. [7] ἥλιον δὲ καὶ ψύχος φυλάσσεσθαι.

XVII. Quæcunque vero formæ peregrinæ corpora in somnis apparent, & hominem perterrent, [2] ciborum inconsuetorum replerionem, [1] & secretionem, [170] & bilis superne ac inferne eruptionem, & morbum periculosum significant. [3] Verum oportet vomitum facere, [4] & ad dies quinque cibos quam levissimos non multos, neque acres, neque siccos, neque calidos sensim adjiciendo accipere, [5] & laboribus naturalibus maxime uti, exceptis deambulationibus à cœna. [6] Utendum etiam balneis ac calidis lavacris, & ocio. [7] Solem vero & frigus vitet.

XIIX. Ἢν δέ τις ἐν τῷ ὕπνῳ ἐδῇσι δοκέῃ, ἢ πίνῃ τῶν σιτίων ἢ ποτέων, [2] ἐνδείην σημαίνει τροφῆς, καὶ ψυχῆς ἀθυμίην. [3] κρέα δὲ, τὰ μὲν ἰσχυρότατα, μεγίστης καταβολῆς· τὰ δὲ ἀσθενέστατα, ἐλάχιστον. [4] ὥσπερ γὰρ ἐδώδιμόν ἐστιν ἀγαθὸν, οὕτω καὶ ὀφθὲν τοιοῦτον. [5] ἀφαιρέειν οὖν τῶν σιτίων ξυμφέρει. [6] τροφῆς γὰρ ὑπερβολὴν τοῦτο σημαίνει. [7] ἀλλὰ καὶ ἄρτοι πυρῶν καὶ μέλιτι πεποιημένοι καθ' ὕπνους ἐδώδιμοι, ὡσαύτως σημαίνουσιν. [8] ὕδωρ δὲ πρόπινον πινόμενον, ἀγαθόν. [9] τὰ δὲ ἄλλα πάντα βλάπτει.

XIIX. Si vero quis per [1] somnum edere aut bibere consuetos cibos ac potus sibi videatur, [2] inopiam alimenti significat, & animæ tristitiam. [3] Et si carnes robustissimas quis edere se putet, maximum alimenti excessum designat: si vero debilissimas, minorem. [4] Quemadmodum enim id quod editur bonum est, sic etiam id quod videtur. [5] Cibos igitur detrahere conducit. [6] Nam alimenti excessum hoc significat. [7] Sed & panes ex caseo ac melle [1] facti per somnum comesti, [180] similiter significant. [8] Aquam autem puram bibere bonum est, [9] reliqua omnia nociva sunt.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 681 sur 917

45 XIX. Ὁκόσα ἂν δοκῇ ὁ ἀν-
θρωπος θεωρεῖν τῶν σωμάτων, ψυ-
χῆς ἐπιθυμίαν σημαίνει. 2 ὁκόσα
ἂν φόβῳ πεφοβημένος, ἔκπληξιν 41
ἢ αἵματος σημαίνει ὑπὸ ξηρασί-
ης. 3 ξυμφέρει δὲ ψύξαι καὶ
ὑγράναι τὸ σῶμα.

XX. Ὁκόσοι ἂν ἢ μάχῃ, ἢ πλη-
γέντες, ἢ ξυνδεόμενοι ὑπ' ἄλλων, 2
διάκρισιν σημαίνει ὑπεναντίην
τῇ προσούσῃ τῷ σώματι. 3 ξυμφέρει οὖν ἐμέειν, καὶ ἰσχναίνειν,
καὶ περιπατέειν, καὶ σιτίοισι κού-
φοισι χρέεσθαι, καὶ προσάγειν
οὐκ ἐμέτους ἐς ἡμέρας πέντε. 4 ἀλ-
λὰ καὶ παλάνοι καὶ ἀναβάσιες ὀνει-
ράτων, χαλεπὰ ταῦτα
σημαίνουσι.

XXI. Ποταμῶν διαβάσιες, καὶ
ἀπαλλαγαὶ καὶ πολέμιοι, καὶ τέρα-
τα ἀλλόμορφα, νοῦσον σημαίνει,
ἢ μανίην. 2 ξυμφέρει οὖν τοῖς τοι-
αὐτοισὶ ἁλωβήτοισι, σιτίοισιν
ὀλίγοισι κούφοισί τε καὶ μαλακοῖ-
σι χρέεσθαι, 3 καὶ ἐμέτοισι προσά-
γειν κατὰ ἡμέρας πέντε. 4 καὶ
τοῖσι πόνοισι τοῖσι κατὰ φύσιν πολ-
5 λοῖσι χρέεσθαι, πλὴν ἀπὸ δεί-
πνου. 5 θερμολουσίῃ δὲ, ἡσυχίῃ,
ῥᾳστώνῃ, ἥλιον φυλάσσεσθαι. 6
τούτοισι χρώμενος, ὡς μάλιστα
ὑγιαίνει τὸν βίον. 7 καὶ εὕρηκα μοι
δίαιταν, ὡς δυνατὸν μάλιστα εὑρεῖν ἄνθρω-
πον ὄντα, ξὺν τοῖσι θεοῖσιν.

XIX. Quæcunque homo ex consuetis ac familiaribus se videre putat, ea animæ concupiscentiam significant. 2 Quæcunque vero fugit perterrefactus, sanguinem sisti ac præ siccitate coerceri significant. 3 Confert itaque frigefacere ac humectare.

XX. Quum vero quis pugnat, aut pungitur, aut ab alio ligatur, 2 secretionem circuitui contrariam corpori contigisse significat. 3 Conducit igitur vomere, & attenuate ac deambulare, & cibis levibus uti, & à vomitu ad dies quinque sensim renutrire. 4 Quin & oberrationes & ascensus in somnis visi, gravia significant.

XXI. Fluminum transitiones, & hostes armati, monstra formæ peregrinæ, morbum aut insaniam significant. 2 Confert itaque his qui talibus insomnis vexantur, cibis modicis uti levibusque ac mollibus, 3 itemque vomitibus, atque sic sensim rursus ad dies quinque cibum exhibere. 4 Utendum & laboribus naturalibus multis, præterquam à cœna. 5 Calida lavacra & ocium, frigusque ac solem vitent. 6 Qui igitur his, quemadmodum conscripta sunt, utetur, vitam sanus deget: 7 & inventa est sane à me hæc ipsa diæta, quantum possibile est humano ingenio excogitare, diis auxiliantibus.

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΥΓΙΕΙΝΟΝ ΠΡΟΣ Δημήτριον βασιλέα.

HIPPOCRATIS DE SANITATE TVENDA ad DEMETRIVM regem.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 3. 337. Basil. lat.

pag 530

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ Κῶος βασιλεῖ Δημητρίῳ χαίρειν. [2] ἡμεῖς μὲν καὶ πρότερον σπουδάζοντες, ὦ βασιλεῦ, περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσιος σὺν κεφαλαίῳ ἐπιῤῥήσαμεν τὰ μέρη, τοῦτο ξυγγράψαντες, καὶ δὴ καὶ σοὶ ἐξίωσαμεν, ἀποστείλαντι. [3] νῦν δὲ, περὶ ὧν δεῖ μάλιστα σπουδάζειν τοὺς ἐμφρονας, ἡμεῖς, τὰ μὲν καὶ αὐτοὶ τε πρότερον παρειληφότες, τὰ δὲ καὶ τοῦτο αὐτοὶ προσεξευρίσκοντες, γεγράφαμέν σοι. [4] οἷς σὺ, τῶν προτέρων ἀῤῥωστημάτων σημείοις χρώμενος ἐπακολουθῶν καὶ χρώμενος πολυτρόπως, αἰῶνος οὐδενὸς τὸ ἄπειρον χρόνον. [5] ἔστι δὲ δύο γένη ἀῤῥωστιῶν ἀπάντων ζώων· ἡ μὲν καθ' ἕν γένος, ἡ δὲ καθ' ἕτερος, ἀνόμοια. [6] τὰς δὲ ἐπιθυμίας τὰς κατὰ τὸ προφὰν ἐκ τῶν ἐναντιωμάτων ὄψῃ [7] ἐκδεχομένων τῶν κενουμένων τὰ πληρούμενα, τὰ πληρούντων τὰ κενά. [8] τοὺς δὲ νόσους ἀπάντων ἐξ ἐναντιωμάτων ὄψῃ κατεστηκότας, [9] καὶ νόσους ὑπὸ νόσων γινομένους. [10] ἀπὸ ῥιγέων πυρετοὺς ἐπιγινόμενον, ἴσχιοι τὸ νόσημα. [11] κεφαλὰς δὲ παιδικὰς σπασμωδικὰς αἷμα καὶ τὰ ὦτα μαίνεται, ἢ ἀπὸ τῶν ῥινῶν. [12] ἀπαλγήματα, πάσῃσι τοῖς μελαγχολικοῖς ἐπιγινόμενα, παύουσι τὰς μελαγχολίας. [13] καὶ κεφάλαιον μὲν ἐστὶ μέγιστον τῶν ἀνθρωπίνων νοσημάτων ἡ κεφαλὴ, [14] καὶ τὰ ἀῤῥωστήματα τὰ

pag 698

HIPPOCRATES Cous IV Regi Demetrio salutem. [2] Nos equidem etiam prius, ô rex, studio habentes naturæ humanæ partes in summo considerare, has conscriptas quemadmodum voluisti demisimus. [3] Nunc autem ea, quorum maxime studiosos esse oportet prudentes, partim à prioribus transsumpta, partim nunc per nos ipsos comperta, tibi conscripsimus. [4] Quæ si tu priorum morborum signis sientibus sequutus, & iisdem sæpe usus fueris, per omne vitæ tempus morborum exsors esse poteris. [5] Duo sunt morborum universorum animalium genera. alterum secundum genus, alterum secundum adfectionem inter se dissimilia. [6] At vero concupiscentias juxta alimentum, ex subcontrariis cognosces, [7] dum ea quæ evacuantur, indicant ea quæ plena sunt: & quæ implent, conjecturam præbent eorum quæ vacua sunt. [8] Morbos autem omnes ex subcontrariis constitutos cognosces, [9] & morbos à morbis fieri. [10] In convulsionibus febris succedens, sistit morbum: [11] capitis autem dolores, sanguis ex auribus erumpens, aut ex naribus. [12] Convulsiones omnibus morbis atræ bilis succedentes, atram bilem sedant. [13] Et in summa, radix humanorum morborum est caput, [14] & maximi morbi

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 683 sur 917

τὰ μέγιστα ἐκ τούτου ὠφελήσει).
15 ''ἐπικλιθήσεται γὰρ αὐτῷ τὸ σώ- 154
μαλι, ὥσπερ σικύῃ, τὰ εἰσφερομβρέον ἀπαίλων συμῳκημένα αὐτῷ
20 ἕλκειν· ἀφεστήσεται δὲ τὰς λεπτομερέας χυμάς. 16 δεῖ δὲ προσέχοντα τὸν ἰδιώτην ζῆν αὐτὸν ὠφελιμώτατα ἐσόμενα ἐς ταῦτα τὰ μέρη· 17 ὅπως μηδὲ μέαν αὔξησιν λαμβάνοντα ὑπὸ προσπιπτόντων τῶν ἀρρωστημάτων, ἀλλὰ τὰ ἐπιμελείης δὲ τῆς ὑλαξίης τὰ ὠφελούσι γενομένης, 18 ἐν μήτε τοῖς τῆς ἀφροδισίων ἀκρησίαις, 19 μήτε τοῖς τῶν ἀλφίτων ἐδεσμάτων, 20'' μήτε τοῖς ὕπνοις τοῖς κε- 155
25 φαλαιοῖς, ἀγυμνάστου ἐόντος τοῦ σώματος, κρώμενος, 20 ἀλλ' ἐπακολουθέοντα τοῖς σημείοισι τοῖς γινομένοις ὑπὸ τοῦ σώματος, διαλυρέοντα κακὸν ἐκκρίσιν σώματος· 22 ὅκως ἂν, φυλαξάμενος τὸ ἀρρώστημα τὸ μέλλον ἐπιφέρεσθαι ὑπὸ θεραπηίης, αἷς ἂν ἐγὼ γράφω, χρώμενος, ἀλλὰ τέλειος ἂν ἀσος εἶναι [βιώσῃ ἔρρωσο.]

ex hoc accedunt. 15 ''Quam enim ori velut cucurbita medica incumbat, contingit, ut ipsum omnium eorum, quæ ingeruntur, superfluitates attrahat, & tenues humores. 16 Oportet autem animum advertere, & peculiariter vivere, ubi teipsum præparaveris in has partes, 17 quod morbi accidentes nullum augmentum capiant, per curam diligentem & per bonum ordinem apud te fientem: 18 ita ut neque rei veneriæ intemperantia, 19 neque diversorum eduliorum in- 156
continentia, 20 neque somnis immodicis, inexercitato corpore utaris: 21 sed signa in corpore contingentia sequaris, & uniuscujusque corporis occasionem conserves: 22 quo morbum irruere parantem vites, & medelis, quas ego perscribo, utens, à morbis exsors perseveres. Vale.

HIPPOCRATIS DE SANITATE TVENDA ad Antiochum regem, LARGIO DESIGNATIANO interprete.

Præfatio ad filios.

LEGI antehac Hippocratis Coi epistolam, medicinæ auctoris vel peritissimi, quam de tuenda valetudine ad Antiochum regem scripsisse fertur. 2 Cujus quia præcepta & monita vobis ad salutis custodiam nota cuperem, collegi, ut potui, quidquid seriem ejus continere memineram, eamque pro romano interpretans scripsi. 3 Cavi, fateor, ne ad verbum verba transferrem, quo minus pleraque linguarum diversitate congruerent, si parum ponderis in significationibus veris fieret: 4 ita-que explicandæ rei adversus obscuritatem consului. 5 Igitur epistola talis est.

II. ANTIOCHO regi S. 2 Eam te in hoc regnandi munere & culmine reputans sustinere personam, ut rex magnus vitam multis utilem in longum provehere debeas, 3 ingentem simul providentiæ tuæ meriens curam, qua experientissimus rerum, matheſim quoque apprime adeptus es, 4 con-

venire

venire talibus regalis peritiæ ſtudiis arbitratus ſum, domeſticam quoque tuendi corporis & procurandæ valetudinis ſcientiam. [5] Super cujus obſervationibus ad te ſcribendum putavi, [6] ut, ex quibus cauſis morbi exiſterent, [7] & quibus prænoſcerentur indiciis, [8] & qualibus inter exordia perimerentur medelis, oſtenderem. [9] Nam fere, ut cœli turbulenta tempeſtas numquam niſi præcedentibus ſolet ſignis ingruere; [10] ita corporum imminentia pleraque incommoda ortus proprii ſignificatione monſtrantur. [11] Spondeo autem, pro ingenita docilitate, qua noſtram quoque ſuper iis rebus ſolertiam probas, [12] monitis meis auſcultantem poſſe te reliquum vitæ tempus firma valetudine & plena incolumitate producere.

III. Corporis igitur humani fit à nobis quadripartita diviſio: [2] cujus in partibus ſingulis valetudinum moderatio continetur. [3] Sunt autem partes hæ: [4] cum capite oris ſublimitas, [5] pectoris latebra, [6] ventris receptaculum, [7] ſentina veſicæ.

IV. Si capiti igitur evenit incommodum, [2] aut tenebræ offunduntur, [3] aut creatur dolor, [4] aut onuſta quaſi pondere ſupercilia ſentiuntur, [5] aut fit temporum pulſus aſſiduus, [6] aut, tumeſcentibus mane oculis, caligat aſpectus, [7] aut aures tinniunt, & accepto quodam interius tumultuantur ſono. [8] His ergo ſignis exiſtentibus, caput eſt purgatione curandum. [9] Sed ſuper hujuſmodi tamen leniore medela, hyſſopi vel origani indici coma injecta defruto ſive mulſæ, quæ ſeptem vel pluſculis diebus maceratur. [10] De quo liquore poſtmodum coagitato atque colato tepido heminæ dimidium aut ampliorem modum gargarizari oportet die calido vel ſereno, [11] ita ut, reſupinato ore, faucibus liquor ille contineatur aliquantulum, & agitetur alterna vice: [12] idque ſæpius fiat, donec heminæ dimidium conſumatur, vel cum phlegmate projiciatur. [13] Sed hæc jejuno adhibenda curatio eſt, [14] qua nulla capiti levior aut commodior reperietur. [15] Hoc remedium qui neglexerit, & indiciis ſupra ſcriptis non occurrerit, [16] neceſſe eſt ſentiat aut oculorum vitia, [17] aut ulcera intimis auribus erumpentia, [18] aut ſtrumas in confinio colli, [19] aut pulſus cerebri, [20] aut ſuffocationem, aut circa guttur anginam, aut uvæ diſtillationem: [21] glandulas quoque patietur, [22] & tabem fluentium capillorum, [23] & ulcera per caput efferveſcentia, [24] doloremque dentium creberrime.

V. Quod ſi à pectore morbus minatur, qui eſſe ſimplex & non violentiſſimus ſolet, iis præſentitur indiciis. [2] Primum pectoris ſudor intimus teſtatur æſtum ſtomachi laborantis, [3] ſplen erit quaſi diſtenſus & eminens, [4] ſputamenta fellita, [5] ſcapulæ cum lateribus gravabuntur & improviſo dolore marceſcent, [6] aſſiduæ oſcitationes ora diducent, [7] importunæ vigiliæ ſomnos fugabunt, [8] arctatus ſpiritus ſiti nocturna maxime inardeſcet, [9] exper-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 685 sur 917

gefactis mens erit triſtis & nubila, [10] poſt ſoporem totius pene corporis pulſus, [11] tremor in brachiis vel in manibus, [12] ſicca etiam tuſſis quatiet infirmum. [13] His igitur ſapienter occurritur, ſi conſuetudo fiat ſine ullo medicamine poſt cœnam vomendi. [14] Utile autem eſt etiam jejunum vomere. [15] Magis enim humor noxius, qui ſtomacho inſederit, egeritur. [16] Itaque, qui mane vomiturus eſt, debet minutatim raſani radices manducare, eaſque vel ſuccum earum tranſmittere: [17] cardamum quoque, id eſt, naſturtium; ſed & ſinapi, & erucam devorare, [18] & aquam inde tepidam ſuperbibere, ac digito vomitum provocare. [19] Qui iſta contempſerit, erit his obnoxius vitiis: [20] pulmonis labore vexabitur, [21] freneſin ſuſtinebit, atræ bilis infeſta commotio ad uſque veſani eum furoris periculum trahet, [22] jactabitur febribus acutis, [23] inops ſomni agitabitur perniciosis vigiliis.

VI. Si quando autem morbus à ventre molitur, qui & ipſe multiformi graſſatur incommodo, hæc ſigna præmittit. [2] Torquetur alvus, & correptos cibos immoderatis fluoribus fundit. [3] Potus in amaritudinem vertitur, [4] membrorum omnium exiſtunt dolores, cauſa latente graſſantes; [5] nimiis fervet ruboribus corpus, & acutis atque occultis febribus inardeſcit. [6] Adverſum hæc venter eſt molliendus ſine grandi cura aut gravi medicamento. [7] Nam qui laſarpho vel mercuriali herba uſus fuerit, commode alvum temperabit. [8] Si parum proficiet hæc medela & ſupra dicta indicia perſeverabunt, decoctus urticæ ſuccus potui dabitur. [9] Utiliter accipiuntur & cymæ caulium, multa aqua vehementer excoctæ. [10] Etiam braſſicæ humor, melle admixto & aſperſo ſale temperatus, bibi debet ad heminarum quatuor modum. [11] Qui hæc adhibere ceſſaverit, iis patebit injuriis, ut aut cœliacus fiat, aut, meatibus ruptis, immoderato ventris fluore vexetur. [12] Hinc dyſenteria oritur, & iliacus morbus, & ad ſuperiora fimus redundans vomitibus, & empneumatis interficiet. [13] Hinc iſchii paſſio erit, dolorque coxarum: [14] apoplexis etiam iis originibus exiſtet. [15] Hinc & ſanguinis per inferiores meatus, id eſt, per hæmorrhoïdas fluor multus emanat. [16] Articulorum quoque morbus, quem Græci arthritim vocant, iſtinc creatur.

VII. Cum vero ex veſica imminet origo vitiorum, & ipſa non minus cauſis pluribus nocens, iis ſignificationibus intelligitur. [2] Inflatio veſicæ adeſt. Solet enim in eam multus ex alvi meatu ventus immitti. [3] Inde aſſidua ructatio: inde incontinentes crepitus egeruntur: [4] inde gravis ſomnus: [5] inde urina ſordida & diri odoris egeritur, [6] & circa genitalia tumor ſurgit. [7] His ergo animadverſis, tali ſubveniendum medela. [8] Fœniculi & apii radices vino condito veteri & odorato injicies, &, cum ſe hæc confuſa maceraverint, cum vini cyathis duobus tantundem miſcebis aqua calida, & jejuno potui dabis. [9] Præterea radicis

radicis aſparagi ſuccus cum vino mixtus optime ſumitur: [10] ſed & ciceris albi, non arietini, decocti ſuccus accipitur. [11] Ex hac valetudine, niſi in exordio curatio adhibita fuerit, per urinæ difficultatem & hydrops naſcetur, & dolor jecoris, & vitia renum, & ſtranguria veſicæ, [&] ventrem moleſtiſſimi dolores vexabunt.

VIII. Hæc ſunt de prænoſcendis præveniendiſque morborum cauſis. [2] Addidi etiam, quibus & quatenus per anni circulum, pro temporum viciſſitudine, obſervatis incolumitas cuſtodiatur. [3] Ab hieme igitur ſalubrius fiet exordium. [4] Ex die VIII. calend. Januarias corporibus humor adereſcit uſque veris æquinoctium, quod incipit VIII. calend. Aprilis. [5] Hoc ergo tempore utendum calidiſſimis cibis & optimis; vino aliquatenus indulgendum; uſus etiam veneris minime reſpuendus. [6] Ex æquinoctio incipit phlegma creſcere, id eſt, concretus humor & frigidus, uſque in ortum Pleiadum, qui incipit pridie idus Majas. [7] Ergo tum adhibere convenit bene odoratos, ſed & acres cibos. [8] Exhinc ſanguis ardentior febribus augmenta ſuppeditat; nec minus humor obbibitur, uſque ad æſtivi temporis commutationem; quæ ad VIII. calend. Julias inchoatur; [9] à quo die venere abſtinendum jejunandumque. [10] Ab octavo enim calend. Julias, æſtiva progreſſio incrementa fellis exſuſcitat uſque in autumni æquinoctium; quod eſt VI. calend. Octobris. [11] Erit igitur utendum frigidis & ſapidis & bene olentibus cibis; parcius jejunandum, & à venerio uſu ab VIII. calend. Julias, certe per dies duodecim, penitus abſtinendum. [12] Poſt autumni æquinoctium, id eſt, poſt diem VI. calend. Octobris, acres biles vires & augmentum ſortiuntur, uſque in occaſum Pleiadum, qui eſt IIII. Idus Novembris. humores etiam graves ſerpunt. [13] Erit igitur utendum acidis & acribus cibis venere quoque abſtinendum; parcius etiam jejunandum. [14] Ab hoc rurſus tempore, id eſt, à IIII. Idus Novembris, ſanguis deficit. [15] Congruit igitur levioribus cibis uti, vino indulgere, nec uſu veneris abſtinere, in VIII. calend. Januarias, ex quo incipit tempus hibernum. [16] Hæc, ut dixi, obſervans incolumi ſoſpitate vitæ ſpatia tranſcurres, nec ulla indigebis viſitatione aut curatione medicorum.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 687 sur 917

HIPPOCRATIS DE SANITATE TVENDA ad Mecœnatem, LARGIO DESIGNATIANO interprete.

QVEM roganti tibi libellum promiſi, omni cura adhibita deſcriptum miſi, ordinatiſſimum tuæ ſalutis cuſtodem: [2] quem debebis tam diligenter intueri, quam ſcriptus eſt. [3] Ad curationem enim corporis tui omnia explorata ſunt, quæ cum rerum effectu comperi, celeriterque complexus ſum. [4] Intueri ergo omnem medicinæ rationem debebis. [5] Namque ego diligenti cura, licet ſumma brevitate, comprehendi ſingula curationum genera, ſicut proxime in eo libello feci, quem Cæſari noſtro coram te tradidi. [6] Quas curationes per temet ipſe æſtimare poteris. [7] Sapientibus enim ratio venire in conſilium adſuevit.

I I. Omne itaque corpus hominum & pecudum alitumque ex quatuor generibus conſtat; ſed præcipue hominum; calido, frigido, ſicco, & humido. [2] Frigido enim continentur viſcera, unde ſpiramus. [3] Calore continetur anima, qua vivimus; id eſt, qua vivi ſentimus. [4] Sicca ſunt oſſa, quæ vires faciunt ad ſuſtinendum laborem. [5] Humidus eſt ſanguis, quo alitur vita. [6] Per omnia enim viſcera venæ currunt, quæ ſanguinem vehunt. [7] Sanguis animam, anima vitam ſuſtinet; ſpiritus autem aëris eſt. [8] Oſſa, nervis munita, virtutem corpori præſtant.

I I I. Sanguis, cum abundat, valetudinem vitiat. [2] Ex eo naſcitur ſanies, quam in vulneribus ſectis videmus. [3] Naſcitur & pituita, quæ nauſeam facit. [4] Naſcitur etiam bilis acida & amara, quæ dicitur mater morborum. [5] Bilis enim cum eſt, concitat calores. [6] De pituita perfrictio naſcitur, quæ facit dolorem inteſtinorum, torſiones etiam inflationemque, quæ corpus extenuant. [7] Sanguis autem à nimio cibo, nimiaque potatione incipit abundare, & cruditate corrumpitur. [8] Qui cum evacuatur extra curſum naturæ, infert aliqua corpori vitia; & in quacunque parte corruptus incubuit, fatigat & lædit. [9] Nam ſanguis animam quoque vitiat; & inde os hominis incipit fœtere. [10] Cum eſt ergo integer ſanguis, animam ſine dubio confirmat, ut poſſit frigus caloremque fortius ſuſtinere. [11] At, cum abundat, cumque calore animæ corrumpitur, fit ſanies: [12] tum & bilem atram concitabit, & calorem interdum ac frigus faciet, corporique univerſo languorem, animæque malum odorem vel anhelitum faciet.

I V. Quo facilius igitur commodis valetudinis fruamur, & incommoda vitemus, [2] prognoſtica, id eſt, præcurrentia vitia, ſignis naturalibus cognoſcamus, cognitaque emendemus, ne mortifera fiant. [3] Quatuor igitur diſponuntur corporis partes; cujus origo in capite eſt, & thorace; deinde venter ſequitur & veſica. [4] Ita ergo locorum iſtorum ſinceras notas cognoſcemus.

V. Hominis ſani urina mane alba erit, & ante prandium rufa.

rufa. [2] Pranſi rurſus candida; item ante cœnam rufa. [3] Nec ego tamen neceſſitatem prandendi impoſui, ſed magis vicinam & tempora naturalia oſtendi. [4] Candida enim urina debet eſſe, ubi cruditas non eſt, mane quieto corpore. [5] Deinde motus ipſe & deambulatio urinam turbat, excitatque veſicam; ideoque coloratior fit. [6] Quod ſi mane urina mutaverit colorem, oſtendit ſubeſſe vitium infirmitatis, [7] quod tamen propriis indiciis intelligimus.

VI. Cum enim à capite morbus oritur, ſolet capitis dolor comparere: [2] tunc & ſupercilia gravantur, tempora ſaliunt, aures ſonant, oculi lacrymant, nares repletæ odorem non ſentiunt. [3] Cum ex iis ergo aliquid accidit, caput purgari oportet hac ratione. [4] Hyſſopi aut cunilæ bubulæ faſciculum cum aqua defervefacias; inde aquam ore continebis; [5] ſed caput calide tractabis, ut fluat pituita. [6] Quod ſi quis negligit, capiet epiphoras oculorum, aut dentium vel aurium dolorem. [7] Interdum etiam ſtrumæ parotideſque naſcuntur, & alia vitia, quæ circa fauces cerviceſque oriri ſolent. [8] Item diſtillatio aut gravedo narium erit. [9] Et interdum ulcera in capite naſcuntur, aut etiam capilli defluunt.

VII. Cum autem à thorace morbus naſcitur, [2] incipit caput ſudare, linguaque fit craſſior, aut os amarum, aut tonſillæ dolent. [3] Oſcitatio erit frequens ſine ſomno & quiete. [4] Torpor membrorum, animi dolor, ſubitaque tuſſis arida & inquieta naſcetur. [5] Ex iis ergo cum aliquid acciderit, vitabis vitium grave, ſi vomueris, ſive jejunus, ſive poſt cœnam, vel in balneo. [6] Plus autem prodeſt, ſi jejunus bilem ejeceris. [7] Eam enim dicimus matrem morborum. [8] Sed, qui vomere nolunt, vel non poſſunt, quia ſtomacho laborant, decimoquoque die jejunando, omni cibo ſe abſtineant. Quo facto vitium grande vitabunt. [9] Nam frequenter vomendo ſolet ſtomachus corrumpi.

VIII. Quod ſi à ventre morbus orietur, hæc erunt ſigna. [2] Venter vertetur atque turbabitur & ſentiet crebros dolores; cibus & potio videbuntur amara; genua ſuccident, & lumbi gravabuntur, interſcapulium contrahetur, totumque corpus particulatim gravabitur, tardabuntur pedes, pigra fient crura, renes indoleſcent, & poſt hæc febriculæ incurrent. [3] His itaque cognitis, prima eſt abſtinentiæ utilitas. [4] Tum etiam medicamentis alvum purgari oportebit, ut grave corpus levamentis adjuvetur. [5] Quod ſi morbus major premere videbitur, adjicies alterum diem abſtinentiæ: ſi tamen vires patientur. [6] Sin minus, quam leviſſimum ſumes cibum, ut ovum ſorbile tantum, aut aliquod ovo ſimile accipias. [7] Hoc qui negligunt, fiunt cœliaci, torminoſi, dyſenterici: [8] etiam ex eo naſcuntur tertianæ & quartanæ: [9] fiunt podagrici chiragricique; morbus etiam articularis hinc accidere ſolet. [10] Quidam etiam fiunt amentes: [11] quibuſdam ſanguis etiam erumpere è naribus ſolet. [12] Oportet igitur occurritam gravibus

vibus malis, curatione ſupra dicta.

IX. A veſica qui naſcuntur morbi, hæc dabunt ſigna. [2] Pleni videbuntur, & cibo cito ſaturari, quos gravabit. [3] Sequentur inflationes ventris, & crepitus crebri. [4] Videbuntur oſcitare, nec oſcitabunt, ſed tantum os diducent. [5] Sequitur totius corporis ſtupor, ſomnuſque gravis, quaſi marcor. [6] Fiet urina livida & vix erumpens. [7] Tumeſcunt etiam veretra, & inde calculoſi fiunt. [8] Hæc vitia ſic emendantur. [9] Fœniculum & apium vino auſtero madefacito; vel etiam earum herbarum radices contere, & ex vini cyathis duobus, & tantundem aquæ calidæ accipe aſſidue. [10] vel dauci ſemen & myrtum ex aqua calida ſume. [11] vel cicer album ſume, non arietinum, madefactum vino, ut ſupra ſcripſi, ebibe. [12] vel radicem aſparagi, vel ervum erraticum, vel ſerpyllum decoque, ejuſque aquam vino mixtam bibe. [13] Quæ qui negligunt, fiunt hydropici. [14] Sequetur iis jocineris & renium & veſicæ dolor. [15] Fient quoque calculoſi; ſtranguriam quoque ſuſtinebunt, & ventris tumorem. [16] Intueri autem oportet ægri vires, quomodo poſſit ſuſtinere medicinam, ut ita febri & cruditati ejus adhibeatur. [17] Fiunt ergo cataplaſmata, adhibenturque, quæ apta ſint capiti, ventri, veſicæ, cruditati, frigori, calori, prout tempus exegerit. [18] Uti autem ad hæc oportet roſa, aceto, vino, oleo irino, [19] linguam quoque ægri aſperam melle perfricari, vel mentæ folio. [20] Reliqua diligenti medico permittenda ſunt: quia juxta morbos debet adhibere medicinam.

X. Quoniam oſtendi corporis ſani & imbecilli notas per urinam denunciari, & adjici curationum conſilia: [2] nunc & compoſitiones medicamentorum adjiciam; unum, ne naſcantur corpori vitia; alterum, ut emendatio ſanitatem reducat. [3] Adverſus autem omnes impetus morborum duo ſunt remedia certiſſima. [4] Primum eſt, decimo quoque die ut te abſtineas à cibo & potione. [5] Deinde, poſtero die lavabis, ciboque firmo uteris. [6] Qua re & obſervatione efficies, ne quid omnino vitii corpori tuo accidat, & perpetua ſanitate ſis tutus. [7] Eſt & potio ſalubris, quæ omne corporis vitium eliminat, & valetudinem confirmat. [8] Ejus potionis jam tecum habes compoſitionem. [9] Per annos autem complures, amiciſſime Mecœnas, cum Cæſare noſtro pariter nos morari meminiſti; quo tempore hæc obſervando nunquam in ullum corporis languorem incidiſti. [10] Quo tempore nec noſtrum Auguſtum quidquam moleſtioris incommodi paſſum eſſe noſti. [11] Ita etiam me tecum habebis, ſi libellum meum legendo ſæpius tractaris, [12] qui plenius tibi, me abſente, præſtare conſilium in omnibus poterit. [13] Terentii Velpiſti in ultimo libello leges dynames herbarum. [14] Quas ut creſcentibus numeris Lunæ obſerves, dum tollis & componis, curato. [15] Si ita non feceris, & ad deminutionem Lunæ

Lunæ ſuſtuleris, minus valebunt. [16] Ipſum etiam mare per Lunam augeri & minui ſcimus. [17] Cerebra etiam hominum augentur creſcente Luna. [18] Cum autem minuitur Luna, unaquæque res deminutionem ſentit. [19] Quod licet recognoſcas ex iis, quibus cotidie uteris: tamen &, per me admonitus, ſcies omnibus & minui augmentum & augeri per Lunam. [20] Quod ſi ita eſt, in herbis quoque legendis componendiſque medicamentis vim ejus & poteſtatem nos obſervare debere, ne dubites.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ πρῶτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber primus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. VII. II. 938. Baſil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

ρμς 301 ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ πρώτη. [2] ἐν Θάσῳ φθινοπώρου περὶ 1 ἰσημερίην καὶ ὑπὸ 2 πλειάδων ὕδατα πολλὰ, ξηραὶ 3 νότιαι, μαλθακὸν, ὡς ἐν νόσοισι. 4 [3] χειμὼν νότιος· σμικρὸς πνεύμασι βόρεα· αὐχμώδης. [4] τὸ 5 σύμπλοον εἰς γε χειμῶνα ὀκοῖόν τις γίνεται. [5] ἦρ οἱ νότιον, ψυχρὸν· μικρὸν ὕσμασι. [6] ἥλιος ὡς τὸ πολὺ ἐπινεφέλιον, ἀνυδρίαι, [7] ἐτησίαι ὀλίζαι σμικρὸν διεσταζεν ὡς ἔπνεον. [8] χλωμὸς ὁ ἀὴρ ὑγρῆς 7 ὅλης ἐπὶ τὸ νότιον καὶ μετ' αὐχμοῦ. [9] Πρωὶ μὲν ἔαρος, ἐκ τῆς 8 ἀρχῆς τοιαύτης γενομένης, ἐτησίαι καὶ βορέαι χλωμοὶ, [10] ὀλίγοισιν ἐγκοίλοις καῦσοι, καὶ τελίοισι πάνυ δύσκριτοι. [11] καὶ ὀλίγοισιν 8 αἱμορῤῥαγίαι. [12] καὶ οὐ θανάσιμον οὐ τελέων. [13] ἐπιέρματα δὲ καὶ τὰ οὖλα 9 πολλοῖσιν ἐπεφόρητο, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων, τοῖσι τελέοισιν ἀπύρετοι ὀρθοστάδην. [14] ἔστι δὲ οἷσι καὶ μικρὰ 10 ἐπήγε-

ρμζ 87 [1] CONSTITUTIO temporis prima. [2] In Thaſo autumni tempore, circa æquinoctium & 397 ſub pleiadas, aquæ multæ aſſiduæ, molles, velut in auſtrinis: [3] Hyems auſtrina: parvi venti aquilonares, ſqualores: [4] & omnino hyems, quale ver fieri ſolet. [5] Ver autem auſtrinum, frigidum, pluviæ parvæ. [6] Æ- 5 ſtas plerunque nubila, aquarum inopia. [7] Eteſiæ parum, modice, ſparſim ſpirarunt. [8] Quum autem totus hic aëris ſtatus ad auſtrina vergeret, ac cum ſiccitatibus fieret: [9] ante ver quidem ex priore ſtatu, ſubcontrario & aquilonio emergente, [10] paucis obortæ ſunt febres ardentes: atque his omnino boni ſtatus: [11] & paucis ſanguis erupit, [12] neque ex his morieban- tur. [13] Tubercula vero circa 9 aurem alteram multis erant, plurimis ex utriſque, citra febrem erecte obambulantibus: [14] quibuſdam vero etiam parum 10 in-

ἐπεθερμήνοντο. 15 καὶ ἐσῶν πᾶσιν ἀσινέως, ὀλίγοις δὲ ἐξεπύησεν ὀδύνη, ὥσπερ τὰ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν φύματα. 16 ἦν δὲ ἡ φύσις αὐτέων, χαῦνα, μεγάλα, κεχυμένα, μετὰ φλεγμονῆς, ἀνώδυνα, πᾶσιν ἀζήμιως ἐφάνη. 17 ἐγένετο δὲ τοῦτο μειρακίοισι, νέοισιν, ἀκμάζουσι. 18 καὶ τούτων τοῖσι μὲν παλαίστρῃ καὶ γυμνασίοις πολέεσσι. 19 γυναιξὶ δὲ ὀλίγῃσιν ἐγένετο. 20 πολέεσσι δὲ βῆχες ξηραὶ, καὶ φωναὶ βραγχώδεες ἐπὶ μετὰ πολύ· τοῖσι δὲ καὶ μετὰ χρόνον. 21 φλεγμοναὶ μετ' ὀδύνης ἐς ὄρχιν ἐπεξόρμησαν, τοῖσι δὲ ἐπ' ἀμφοτέρους. 22 πυρετοὶ, τοῖσι μὲν, τοῖσι δ' οὔ. 23 ἐπιπόνως τοῦτο τοῖσι πολέεσσι. 24 τὰ δ' ἄλλα, οὐκ ἐπὶ ἰητρεῖον, ἀνόσους διῆγον.

25 τοῖσι δὲ ξηρῇ ὀξυθυμίῃ, καὶ ἀπὸ ξηρῆς, καὶ κοιλίῃ χρηιῶνα, πολλοὶ τῶν ἤδη πάλαι χρόνον ὑποφθινομένων, φθινώδεες κατεκλίθησαν. 26 ἐπὶ καὶ τοῖσιν ἀμφιδοιαστῶς ἔχουσι πολλοῖσιν ἐβλαψε τότε. 27 ἔστι δ' οἷσιν ἤρξατο πρῶτον, τετοίοισιν ἔρρωται ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινώδες. 28 ἀπέθνησκον δὲ πολλοὶ καὶ τελέως τετέων. 29 καὶ τῶν κατακλιθέντων οὐκ οἶδ' εἴ τις καὶ μέτριον χρόνον διέζησε. 30 ἀπέθνησκον δὲ ὀξυτέρως ἢ ὡς εἰθίσθη. 31 ὡς τὰ γε ἄλλα, καὶ μακρότερα ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐόντα, εὐφόρως ἤνεγκεν, καὶ οὐκ ἀπέθνησκον. 32 τοῖσι δὲ ἐρεύθεται

incalescebant. 15 Extincta sunt omnibus absque nocumento: neque cuiquam suppurarunt; quemadmodum ea quæ ex aliis causis sunt oborta. 16 Erat autem natura ipsorum hæc: laxa erant, magna, diffusa, non cum inflammatione, doloris exortia; omnibus obscure evanuerunt. 17 Fiebant autem hæc adolescentibus, juvenibus, in vigore constitutis, 18 & ex his plurimis qui circa palæstram & gymnasia exercebantur. 19 Mulieribus vero paucis fiebant. 20 Plurimis vero tusses ficcæ, qui tussiebant & nihil rejectabant, & voces non longe postea raucosæ. 21 Quibusdam vero etiam interposito tempore inflammationes cum dolore, in altero testiculo, quibusdam in utroque. 22 Et aliis quidem febres, aliis non. 23 Hæc autem plurimis laborioſe fiebant. 24 De cætero vero, quantum ad ea attinet quæ in officina medica ad chirurgiam pertinentia fiunt, sine morbo degebant.

25 At vero ante æstatis initium, & per æstatem ac hyemen, multi ex his qui longo jam tempore subcorrupti erant, tabidi decubuerunt. 26 Nam & multis qui ambigui erant, tunc tabes confirmata est: 27 quibusdam vero primum cœpit: & his natura ad tabem vergebat. Moriebantur autem multi & plurimi ex his. 29 Et de his qui decubuerunt, haud scio an quis etiam modico tempore supervixerit. 30 Moriebantur autem citius quam tales morbi transigere solent. 31 Nam aliqs & longiores, & cum febribus conjunctos, facile ferebant, & non moriebantur. 32 De quibus paulo post scri-

ψεται.

φετικ. 33 μέγιστον γὰρ καὶ μέγιστον τῶν τότε γλυκυμόρων νουσημάτων τὰς πολλὰς τὸ φθινῶδες ἐκλῆγον. 34 ἐγὼ δὲ τοῖσι πλείστοισιν αὐτέων τὸ πυρῆμα τοιόνδε. 35 " φρικώδεες πυρετοὶ, ξυνεχέες, ὀξέες, τὸ μὲν ὅλον ἐς ἀμφιλείποντες. 36 " ὁ δὲ τρόπος ἡμιτριταῖος· τὴν μὲν πρωΐην ἐλαφρότερος, τῇ δ' ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενος· καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες. 37 ἱδρῶτες δὲ οὐκ ἐγένοντο, ἢ δι' ὅλου. 38 ψύξις ἀκρέων πολλὴ, καὶ μόλις ἀναθερμαινόμενα. 39 καὶ λίαν ταραχώδεες, " χολώδεες, ὀλίγοισιν, ἀκρήτοισι, λεπτοῖσι, διακριθεῖσι, πυκνὰ ἀνίσταντο. 40 ἔρρει δὲ ἐκ μὲν λεπτὰ καὶ ἄχροα, καὶ ἄπεπτα, καὶ ὀλίγα, ἢ πεχόμενα ὀλίγα καὶ μικρὰ ὑποστάσιον, ἐκ καλῶς [δὲ] καὶ διεσταλμένα, ἀλλ' ὠμῇ τινι καὶ ἀκμάζουσα ὑποστάσει. 41 ἔσησαν δὲ μικραὶ καὶ πυκναὶ, " πέπονα, καὶ ὀλίγα μόλις ἀναλήγοντες. 42 οἷσι δὲ τὰ βιαιότατα ξυμπίπτοι, ἐδὸ ἐς ὀλίγον πεπαινόμενα ἐκ μὲν ἐπέλεον ὠμὰ πλύοντες. 43 " φάρυγγες δὲ πλείστοισι τούτων ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀεὶ πλείονα ἐπώδυνον εἶχον. 44 [καὶ] ῥεύματα σμικρὰ, λεπτὰ, ὀριμία, 45 πεχόμενοι " πυκνόμενοι καὶ ἀκέρμενοι, 46 ἀπέσιτοι πάντων " ἐδεσμάτων, 47 ἀεὶ πλείονα ἄ- ὀνητοι, 48 καὶ ἀποθνήσκοντες πολλοὶ ἐν τοῖσιν. 49 ἐν μὲν τοῖσι φθινώδεα, τοιαῦτα.

50 καὶ ἐν [τῷ] θέρει ἤδη καὶ [τῷ] φθινοπώρου ' πυρετοὶ πολλοὶ καὶ ὀξέες, " ἐβίαιοι. 51 " μακροὶ δὲ νοσέουσι, ἐ δὲ ἐν τοῖσι ἄλλοις ὀλίγοισι φέρουσι. 52 ἐγίνοντο [δὲ] καὶ λίαν ταραχώδεες τοῖσι πλείστοισι πάνυ δι' ὅλου, καὶ ἐδὲν ἄξιον λόγου ὠφελοῦντες.

scribetur. 33 Solus enim & maximus ex his qui tum vigebant, tabidus ' morbus multos occidit. 34 Erant autem plurimis ipsorum affectiones hujusmodi: 35 febres horridæ, continuæ, acutæ, in totum non intermittentes. 36 Modus autem erat semitertianus, una die leviores, altera amplius exacerbescentes, & in summa acutiores increbescentes. 37 Sudores vero semper, non per totum: 38 Frigiditas extremitatum multa & quæ vix recalescceret. 39 Alvi turbatæ, bilioſæ, ex paucis, puris, tenuibus, ' morda- cibus: frequenter ad exonerandos se surgebant. 40 Urinæ tenues, & crudæ, & decolores, & paucæ: aut crassitudinem habentes, & subsidentiam parvam, non probe desidentes, sed cum cruda quadam ac intempestiva subsidentia. 41 Tussiebant autem, pauca, condensata, concocta, paulatim vix educentes. 42 Quibus vero violentissima accidissent, his neque modice concoctio aderat, sed cruda spuere ' perseverabant. 43 Fauces autem plurimis horum ab initio, & perpetuo dolebant, ruborem habentes cum inflammatione: 44 fluxiones parvæ, tenues, acres. 45 Brevi colliquescebant, & affligebantur, 46 omnes cibos perpetuo fastidientes, 47 sitis exortes, 48 & plerique circa mortem deliri. 49 Et circa tabidos quidem hæc.

50 Cæterum æstate jam & autumno, febres multæ, continuæ, non violentæ, 51 diu quidem ægrotantibus, ' non autem alias ita male habentibus 52 oboriebantur. Plurimis alvi turbatæ, ita ut valde toleranter ferrent, & nihil memorabile lædebant.

πλῆ· 53 ἐμέ τε τοῖσι πλείστοισιν οὐ-
χρέα μὲν ἦν ἐμέειν, λεπτὰ δὲ καὶ μὴ
χρέιη ἐφ' ἡρίστου πεπαυόμενα. 54
βηχώδεες δ' ἦλθον, ἐδὲ τὰ βησσόμε-
να δυσκόλως. 55 ἐπὶ δὲ τοῖσι, 14
ἀλλὰ καὶ δίδοιτο πάνυ οὐκ ἐδέχθη. 56
τὸ μὲν ἐν ὅλοισι ὑστεινότατον οἱ φθι-
νώδεις ἐν τῷ φθινώδεϊ τρόπῳ· 57
30 πυρετοῖσι φρενώδεσι σμικρὰ 36
ἐφιδρῶντες, ἄλλοι ἀλλοίως πυρε-
ξαινόμενοι πεπλανημένως. 58 τὸ μὲν
ὅλον οὐκ ὀλέθριοι, παροξυνό-
μενοι δὲ τεταρταῖοι τρόπον. 59 38
οἱ δὲ τελέων, εἴτι τὰ βρα- 39
χύτερα ἡμέρεα, ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἡμέ-
ρῃσι· τοῖσι δὲ πλείστοισι ἐπὶ τεσσα-
ρακοντα καὶ πολλοῖσι δὲ ἐς ὀγδο-
κοντα. 60 ἔστι δὲ οἷσιν ἐδὲ ἕως, ἀλ-
λὰ παλινδρόμως τὰ πλεῖστα 40
ἐξέλιπον. 61 τελέων δὲ τοῖσι πλέ-
στοισι, ἐν πολλῷ μᾶλλον χρόνῳ
χρέον, ὑπέστρεψαν οἱ πυρετοὶ πά-
35 λιν. 62 ἐκ δὲ τῶν ὑποστροφέων ἐν 41
τῇσιν αὐτῇσι ἐπεδείξαντο κρίσιν.
63 πολλοὶ δὲ αὐτέων ἀνήλγησαν ὥστε
καὶ ἐπὶ χειμῶνα νοσέειν. 64 ὁκόσοι
δὲ τῶν ὑστεροχρονίων ἐν
τῇ κατεστηκυίῃ τοῦτῃ μέχρι φθι-
νώδεϊ γενεσθαι ξυνέπεσον. 65
ἐπὶ τοῖσι οἷς ἄλλοισι πυρετοῖσιν 42
οὐκ ἐγένοντο.

bant. 53 Urinæ item plurimis boni quidem coloris & puræ: verum tenues, & post tempus circa judicationem concoctæ. 54 Tussiebant autem non valde, neque ea quæ pertussim rejectabantur, difficultatem exhibebant. 55 Neque cibum fastidiebant, sed etiam valde licebat ipsis offerre. 56 In summa subægrotabant 50 tabidi, non tabido modo, 57 febribus horridis parum insudantes, alias alii, ut qui erroneo modo exacerbarentur, 58 febribus quidem in totum non intermittentibus, sed quæ juxta naturæ febris tertianæ morem exacerbarentur. 59 Judicabantur autem quibus inter hos breviſſimæ essent, circa vigesimum diem, plurimis circa quadragesimum: multis circa octuagesimum. 60 Quibusdam neque sic, sed vago modo & citra judicationem deficiebant: 61 horum autem plurimis febres rursus non multum tempus intermittentes reversæ sunt. 62 Ex recidivis autem in iisdem circuitibus judicabantur. 63 Multis vero ipsorum producebantur, ut sub hyemem ægrotarent. 64 Ex omnibus porro in hac temporis constitutione descriptis, solis tabidis lethalia acciderunt. 65 In aliis autem febribus, non.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

40 Καλὴ τάπις δουλίη. 2 ἐν Θά- 1
σῳ περὶ δὲ φθινοπώρου χειμῶνες,
ἐκ μὲν κατὰ νότον, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐν βο-
ρείοισι καὶ ὀλίοισι πολλοῖσιν, ὑγροὶ
καὶ προεκχεόμενοι. 3 τοῦτο δὲ 2
ἐγένετο πᾶσι μὲν ἐχόμενα πληιά-
δος δύσιος, καὶ ὑπὸ πληιά-
δα. 4 χιόνες δὲ βαθεῖαι· ὕδατα 3
πολλὰ, καὶ λευκὰ μεγάλαι χίονες·
μιξαύρια καὶ πλέονα.

SECTIO SECUNDA.

Constitutio temporis secunda. 1
2 In Thaso ante autumnum tempestive, sed derepente in aquilonaris & austrinis multis, humidæ & præerumpentes. 3 Hujusmodi vero durabant usque ad pleiada, & sub pleiade. 4 Hyems autem aquilonia. Aquæ multæ, largæ, magnæ: nives. Plerunque mixta aëris serenitas: 5 & hæc

ἦ ἐχθύσῃ μὲν πάνυ, ἐ λίλιω ἦ ἀ-
κμῆς τὲ ἦ ψυχρέων. [6] ἤδη ἦ μετ'
ἀλίη τροπὰς χιμερινὰς καὶ κύκλα
ζέφυρ@ πνέῃ ἄρχῃ,[7] ὀπισθο- 4
χμαῶνες μεγάλοι, βόρεα πολλὰ,
χιὼν καὶ ὕδωρ ξυνεχῶς πολλὰ, καὶ
ἀρκτὸς λαμπρὸς καὶ ἐπινέφε- 5
λος. [8] τοῦτο ἦ ξυνίστη, καὶ οὕτω 6
ἀπὶ, μέχρις ἰσημερίης. [9] ἦρ ἦ ψυ-
χρὸν, βόρεον, ὑδαλῶδες, ἐπινέφελον.
[10] θέρος [δὲ] ἐ λίλιω κατα μαλῶδες
ἐγίνετο. [11] ἐτησίαι ξυνεχῶς ἔπνευ- 7
σαν, τὰ πολλὰ ἦν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. [12] ἐν 10
βορέῃσι πολλὰ πάλιν ὕδατος. 8
[13] ἐγένετο ἦ ἔτ@ ὅλε ὑγρὸν καὶ
ψυχρὸν καὶ βορέης, καὶ χιμῶνα μὲν
ὑγιηρῶς εἶχον τὰ πολλῆσι, περὶ ἦ
ἦρ@ πολλοί τινες καὶ οἱ πολῆται
διῆγον ἐπινόσως.

[14] Ἤρξαντο μὲν ἂν τὸ πρῶτον
ὀφθαλμίαι ῥοώδεες, ὀδυνώδεες, 9
ὑγραὶ, [15] ἄπεπτοι· [15] σμικραὶ λη- 10
μίαι, πολλοῖσι δυσκόλως ἐκρηγνύ-
μεναι, τοῖσι πολέεσσιν ὑπέστρε-
φον. [16] ἀπέλιπον ἦ πρὸς τὸ φθινό-
πωρον. [17] καὶ ἦ [τὸ] θέρος ἤδη καὶ τὸ
φθινόπωρον, δυσεντερώδεες, καὶ
τήνεσμοι, καὶ λεπτεντερώδεες, [18] 11
ἀμάτιαι χολώδεες, λεπτοῖσι,
πολλοῖσιν, ὠμοῖσι δὲ καὶ πέσσουσιν· ἔστι
δ' οἷσι καὶ ὑδαλώδεες. [19] πολλοῖσι ἦ καὶ 12
τ' ἀπέπτοισι μὴ πόνε χολώδεες, [20] ὑ- 13
δαλώδεες, ξυσματώδεες, πυώδεες,
φαγεδαινώδεες, ἐ νιφελώδεσι· [20]
ἀλλὰ τελέοισιν αὖτ' ἄλλων ἄλλα. 14
[21] ἐμέτοι, χολώδεες, φλεγματώδεες, 15
καὶ σιτίων ἀπεπτέων ἀναγωγαὶ, [22] ἱ-
δρῶτες. [23] πᾶσι παντοῖοι πυλοὶ 16
ὁ πολλώδης. [24] ἐγένοντο ἦ τοῦτο πολ-
λοῖσιν ὀρθοστάδην ἀπούροισιν, πολ-
λοῖσι ἦ πυρέτιοσι· ἀπὸ ὧν γὰρ ἐχρῶ-
ψαν. [25] ἐν οἷσι ἦ ἐπεφαίνοντο πάν- 17
τα τὰ ὑπογεγραμμένα, μὴ πόνε

hæc quidem fiebant omnia: ' frigora vero non admodum intempestiva. [6] Jam vero post brumale solstitium, & quando favonius spirare incipit, [7] posterior hyems magna erat, aquilonia multa. Nives & aquæ assidue multæ, & cœlum procellosum ac nubilum. [8] Hæc autem durabant & non remittebant usque ad æquinoctium. [9] Ver autem frigidum, aquilonium, aquosum, nubilum. [10] Æstas non valde æstuosa fiebat. [11] Etesiæ assidue spirarunt. ' Mox circa arcturum [12] in aquiloniis, aquæ valde multæ. [13] Quum autem annus totus humidus & frigidus & aquilonius esset ', per hyemem sano modo plerunque habebant: ante ver autem multi quidem, & plurimi morbide degebant. [14] Primum igitur cœperunt lippitudines fluidæ, doloroſæ, humidæ, crudæ. [15] Lemæ parvæ & multis difficulter erumpentes plurimis revertebantur: [16] defecerunt fero ad autumnum. [17] Æstate jam ' & autumno, lienteriæ, & dysenteriæ, & tenesmi, [18] & alvi profluvia ex biliosis, tenuibus, multis, crudis, & mordacibus: quibusdam vero etiam aquosis. [19] Multis autem & urinæ fluxiones cum dolore biliosæ, aquosæ, ramentosæ, purulentæ, cum stillicidio, non renales, [20] sed his alia pro aliis. [21] Vomitus pituitosi, biliosi, & ciborum crudorum rejectiones: [22] sudores. [23] Omnibus undiquaque multa humiditas. [24] Fiebant ' autem hæc multis erecte obambulantibus, non febrientibus: multis item febrientibus, de quibus paulo post scribetur. [25] In quibus autem omnia hæc præscripta apparebant cum do-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 695 sur 917

φθινώδεες. [26] " ἤδη ὦ φθινοπώ- 18
ρεσ καὶ ὑπὸ χειμῶνα πυρετοὶ ' ξυνε- 19
χέες, [27] καὶ τοῖσιν αὐτέων ὀλίγοι-
σι " καυσώδεες, ἡμερινοὶ, νυ- 20
κτερινοὶ, " ἡμιτριτέοι, ἀκε- 21
βέες, τεταρτέοι, παλιανῆτες. [28]
" ἔκγονοι δὲ τῶν ὑποτεταρταμμένων 22
πυρετῶν πολλοῖσιν ἐγίνοντο. [29] οἱ
μὲν οὖν καῦσοι ἐλαχίστοισί τε
ἐγίνοντο, καὶ ἤκιστα τῶν ἡμερινό-
των ἔτοι ἐπόνησαν. [30] " ἔστι δὲ 23
εὐμοιρίαγίη, ἐν μὴ πάνυ σμι-
κρῇ καὶ ὀλίγοισιν, ἔστε οἱ πα-
ροξυσμοὶ, τά τε ἄλλα πάντα εὐ-
φόρως. [31] ἐκρίνετο δὲ τετάρτοισι
πάνυ εὐτάκτως, τοῖσι [τε] πλείο-
σι " ξυὺ τῇσι ἑβδομάσι ἐκρίνετο· 24
ἐπτακαιδέκατα ' ἡμέρησιν. [32] " ἐς 25
δὲ ἀποδεκατεύσεα οὐδένα οἶδα τότε ἐν
καύσῳ, οὐδὲ φρενιτικὰ τότε γενό-
μενα. [33] οἱ δὲ τριταῖοι, πλείους
μὲν τῶν καύσων καὶ ἐπιπονώτεροι,
" εὐτάκτως δὲ τούτοισι πᾶσιν ἀ- 26
πὸ τῆς πρώτης λήψιος τέσσαρας
περιόδους, ἐν ἑπτὰ δὲ πλέως ἐ-
κρίνοντο, ἐσὶ ' ὑπέστρεψεν ἐδενὶ
τούτων. [34] οἱ δὲ τεταρταῖοι,
πολλοῖσι μὲν ἐξ ἀρχῆς " ἐν τά- 27
ξι τεταρταίης ἤρξαντο, μακρῷ
δὲ καὶ, ὡς εἰδήσῃ, ' τελέοισι καὶ
ἐπὶ μακρότερα ξυνεπίπλεον. [35]
ἀμφημερινοὶ δὲ, καὶ νυκτερι- 28
νοὶ, καὶ πλανῆτες, πολλοῖσι
πολλοὶ καὶ πολλὺν χρόνον πα-
ρέμενον, ἐφυστέουν τε καὶ κα-
κοκῴμοισι. [36] τοῖσι πλείστοισι δὲ
τελέων ὑπὸ πλειάδα καὶ μέχρι
χειμῶνος οἱ πυρετοὶ παρέπιπτον.
[37] σπασμοὶ δὲ πολλοῖσι, μᾶλ-
λον δὲ παιδίοισιν ἐξ ἀρχῆς· [38] καὶ
ἐπύρεσσον, καὶ ἐπὶ πυρετοῖσιν ἐγί-
νοντο σπασμοί. [39] χρόνια μὲν τοῖ-
σι πλείστοισι τελέων, ἀβλαβέα
δὲ,

lore, tabidi fiebant. [26] Jam vero autumno & sub hyemem, febres continuæ, [27] & quibusdam ipsorum paucis ardentes, diurnæ, nocturnæ, semitertianæ, tertianæ exactæ, quartanæ, erroneæ. [28] Singulæ vero prædictæ febres multis fiebant. [29] At ' ardentes & paucissimis obortæ sunt, & ex ægrotis hi minimum laboraverunt: [30] (neque enim sanguis erupit, nisi valde parum, & paucis:) neque delirabant: aliaque omnia tolerabilia erant. [31] Judicabantur autem plurimis valde bono ordine, cum intermittentibus in septem ac decem diebus. [32] Neque mortuum aliquem tunc in febre ardente novi, neque phrenitim tunc cuiquam factam scio. [33] At vero tertianæ ' plures quidem quam ardentes febres erant ac graviores, verum ordinate in his omnibus, à prima accessione quatuor circuitus habebant, in septem autem perfecte judicabantur, neque illi horum reversæ sunt. [34] Quartanæ vero multis quidem ab initio ex ordine quartanæ cœperunt. + Quibusdam autem non paucis, ex aliis febribus ac morbis abscessus ad quartanas fiebant: atque hos diu, quemadmodum solent, & ' adhuc diutius tenebant. [35] Diurnæ vero quotidianæ, & nocturnæ, & erroneæ multæ, multis & multo tempore permanebant, & erecte obambulantibus, & decumbentibus. [36] Plurimos horum sub pleiada, & usque ad hyemem, febres consequebantur. [37] Multos convulsiones, magis autem pueros ab initio: [38] & febriebant, & in febribus convulsiones fiebant: [39] & erant hæc plerisque diuturna, verum innocua,

+ longam etiam exactam, ut adhuc solet, illis et longiora ioniebant.

οἱ, "ἐ μὲν τοῖσι ϗ ὀκ τ̃ ἄλλων
πάντων ὀλεθρίως ἔχουσιν. 40 ' οἱ ϗ
ξυνεχέες μὲν τὸ ὅλον ϗ ὀδὲν ὠφε-
λέοντες, παροξυνόμενοι ϗ πᾶσι
" τριταιοφυέα τρόπον, μίαν ὑπο-
κωφίζοντες ϗ μίαν παροξυνόμε-
νοι, πάντων βιαιότατοι τῶν τότε
γινομένων, ϗ μακρότατοι, ϗ μ̃
πόνων μεγίστων γινόμενοι. 41 πρη-
έως [γ̃] δοκέοντες, τὸ ὅλον ἐπιδι-
δόντες αἰεί, ϗ παροξυνόμενοι σὺν
κρισίμοισι, ϗ ἀνάγοντες ἐπὶ τὸ
κάκιον, 42 σμικρὸν μὲν κωφίζον-
τες, ϗ ταχὺ πάλιν ἐξ ἐπιτάσιος
βιαιοτέρως παροξυνόμενοι, σὺν
κρισίμοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ' κα-
κέμενοι. 43 ῥίγεα ϗ πᾶσι μὲν ἀτά-
κτως ϗ πεπλανημένως ἐγίνετο, ἐ-
λάχιστα ϗ ϗ ἥκιστα τοιούτοισιν ἀλλ'
ἐπὶ τ̃ ἄλλων πυρετῶν μείζω. 44
" ἱδρῶτες πολλοὶ, τοιούτοισι ϗ ἐλά-
χιστοι κωφίζοντες ὀδὲν, ἀλλ' ὑπεν-
αντίον βλάπτοντες φέροντες. 45 ψύ-
ξις πολλὴ τοιούτοισιν ἀκρέων, κ̃ῃ
μύλις ἀναθερμαινόμενα. 46 " ὑ-
πνοι δὲ ἄκρυπνοι τὸ ξυνόλον μάλιστα
ἅπασι, ϗ πάλιν κωματώδεες. 47
" κοιλίαι πᾶσι μὲν ταραχώδεες ϗ
κακαὶ, πολὺ ϗ τοιούτοισι κάκιστα.
48 οὖρα ϗ τοῖσι τελείοισι τελέων
ἢ λεπτὰ ϗ ὠμὰ " ϗ ἄκρεα, ϗ
μ̃ χρόνον σμικρὰ πεπαινόμενα
κρισίμως, 49 ἢ " παχέα μὴ
ἔχοντα, " ἰζήματα ϗ ϗ ὀδὲν κω-
στάμενα, ὀδ' ὑφιστάμενα, " ὀδὲ πε-
παινόμενα, 50 " ἢ σμικρὰ ϗ κακὰ
ϗ ὠμὰ τὰ ὑφιστάμενα. 51 κάκιστα
ϗ [οἷσι] τοῦτο πάντα. 52 " βῆχες
μὲν παρέπονθο τοῖσι πυρετοῖσι.
γράψαι δὲ οὐκ ἔχω βλάπτειν ὀφ'
ὠφελέειν γινόμενον μᾶλλον βηχὸς
τοῦτο. 53 χρόνια μὲν οὖν ϗ δυσχε-
ρέα καὶ πόνου ἀπείκλως καὶ πε-
πλανη-

nocua, nisi 'ad hæc, etiam ex aliis omnibus pernicies adesset. 40 At continuæ quidem in totum, & nihil intermittentes, exacerbescentes autem omnibus ad naturæ tertianæ modum, una die sublevantes, & una exacerbescentes, omnium quæ tunc fiebant violentissimæ erant, & longissimæ, ac cum maximis doloribus, 41 leniter auspicantes, & in totum semper augescentes, & in judicatoriis diebus exacerbescentes, & in pejus procedentes, 42 parum allevantes, & statim rursus ex intermissione violentius exacerbescentes, in judicatoriis plerunque diebus pejores evadentes. 43 Rigores vero omnibus quidem inordinate & erroneo modo fiebant, parcissime autem & minime his. Verum in aliis febribus majores. 44 Sudores multi, his minimi, nihil allevantes, sed subcontrario modo damna inferentes. 45 Frigiditas extremitatum his multa, & vix recalescens. 46 ' Neque somni in totum, maxime vero hi etiam rursus sopori. 47 Ventres autem omnibus turbati & mali, hi autem longe pessimi. 48 Urinæ vero plurimis horum aut tenues, & crudæ, & decolores, & post tempus parum concoctæ judicatorio modo: 49 aut crassitudinem quidem habentes, verum turbatæ, neque consistentes, neque subsidentes, neque concoctæ: 50 aut paucæ, & crudæ, ac malæ, & subsidentes. 51 Pessimæ ' autem hæ omnes. 52 Et tusses quidem ad febres comitabantur. Verum non habeo quod scribam, an detrimentum aut utilitas tunc ex tussi contigerit. 53 Diuturna igitur & molesta, & valde inordinate ac

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 697 sur 917

πολυημερώς καὶ ἀκρίτως περὶ πολλῶν-
40 στε τετέων διέλε ' γινόμενα, καὶ
τοῖσι παῦν ὀλεθρίως ἔχουσι, καὶ
τοῖσι μή. 54 εἰ γάρ τινας αὐτέων
ἀφελίποιεν σμικρὸν, πρὸς πάλιν
ὑπέστρεφον. 55 " ἔσι δὲ οἷσι 38
ἔκρινον αὐτέων ὀλίγοισιν· οἷσι τὰ
βραχύτατα ἠρώτων, ἅτε ὀλιγο-
χρόνιον ἐόντα. 56 καὶ τετέων οἰσί-
σιν ὑπέστρεφον, ὥσπερ καὶ χειμῶνα
τὰς πλείστας αὐτέων ἐπὶ νοσέον-
57 τοῖσι δὲ πλείστοισιν ἀκρίτως
ἐξέλιπον. 58 ὁμοίως δὲ πᾶσι
ξυνέπιπτε τοῖσι ἀφιγμένοισι
καὶ τοῖσιν ὄ. 59 πολλῆς δὲ πυ-
θομένης " ἀκρισίης καὶ ποικίλης 39
45 ἐπὶ τῶν νουσημάτων, 60 ' καὶ μι-
γίστη μὲν σημεῖα καὶ κακίστη ἀφ'
ὅλου περιεποιεῖτο τοῖσι πλεί-
στοισιν, 61 ἀποστάσεις εἶναι πάν-
των ἑλκωμάτων, μάλιστα δὲ τε-
τέων, οἷσι καὶ τἆλλα ὀλεθρίως ἔχει.
62 ὀλιγώδεες [δὲ] ἃ λίθῳ ἀκμά-
ζοντα ἦσαν ἐπὶ πυρετοῖσι τούτοισι. 63
θρομβώδεα δὲ χρόνον μακρὸν, καὶ
πόνων πολλῶν, καὶ κακῆς ξυνή-
ξιος, ἐπὶ τελέοισιν " ἀποστάσιες 40
ἐγένοντο, 64 ἢ μείζους, ὥστε ὑπο-
φέρειν μὴ δυνάσθαι, 65 ἢ μείους,
ὥστε μηδὲν ὠφελέειν, ἀλλὰ πρὸς
παλινδρομέειν καὶ ξυνεπίεσιν ἐπὶ
3 4 τὸ κάκιον. 66 ἐν δὲ τελέοισι ' τὰ
γινόμενα δυσπεψιώδεα, καὶ τε-
νεσμοὶ, " καὶ λειεντερίαι, καὶ ῥοώ- 41
δεες· ἔσι δ' οἷσι καὶ ὕδρωπες. 67
" μὴ τούτων καὶ ἄνευ τούτων ἄσσα. 42
68 " ὁ, τι δὲ ὑπολειφθείη τούτων 43
βιαίως, πρὸς ξυνήθεα, ἢ πάλιν
ἐπὶ τὸ μηδὲν ὠφελέειν. 69 ἐξαυθή-
μασι μικροῖς, " καὶ οὐκ ἀξίως τῆς 44
προσούσης τῶν νουσημάτων, καὶ πρὸς
πάλιν ἀφανιζόμενα. 70 " ἢ ὑπὸ 45
τὰ ὦτα οἰδήμασι μαλακόμενα καὶ
ἀδίκως

erroneo more, & citra judicationem, plurima horum perſeverabant, tum his qui pernicioſe habebant, tum his qui non. 54 Si enim aliquos ipſorum paulum relinquerent, ſtatim rurſus revertebantur. 55 ' Quibuſdam 60
vero paucis ipſorum judicabantur, quibus breviſſime adeſſent, circa octoageſimam diem: 56 & horum aliquibus reverſa ſunt, ut plurimi ipſorum per hyemem adhuc ægrotarint. 57 Plurimis autem citra judicationem defecerunt. 58 Hæc vero pariter acciderunt, & his qui ſuperſtites manſerunt, & qui non. 59 Quum autem multa & varia fieret judicationis impeditio ex morbis, 60 maximum etiam ac peſſimum ſignum ' per- 61
petuo comitabatur, 61 quod plerique omnes cibos faſtidirent, & ex his maxime hi, quibus etiam alia exitialia erant. 62 Siticuloſi vero non adeo intempeſtive in his febribus erant. 63 Quum vero tempus produceretur, & dolores eſſent multi, ac colliquatio mala, his abſceſſus ſuccedebant, 64 aut majores quam ut ferre poſſent, 65 aut minores quam ut quicquam prodeſſent: ſed ſtatim recurrerent & ad pejus courgerent. 66 Erant autem ' quæ 70
his fiebant hæc: dyſenteriæ, teneſmi, lienteriæ, & alvi profluvia: quibuſdam etiam hydropes, 67 partim cum his, & partim abſque his. 68 Quicquid autem ex his violenter accedebat, ſtatim vires dejiciebat: aut rurſus nihil proderat. 69 Papulæ parvæ, & non pro dignitate rationis excretiones morborum, & ſtatim rurſus evaneſcentes. 70 Aut juxta aures tumores, qui non ſolvebantur, & nullam de

ſe

ἡδὲν ἀπόπεμψονθε. 71 ἔστι δ' οἷσιν
ἐς ἄρθρα, μάλιστα ἢ κὴ τὸ ἰσχίον· 72
ὀλίγοισι κρισίμως ἀπολιπόντα,
κὴ πυρὸ πάλιν " ἐπικρατέοντα 46
ἐπὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἐξιν.

73 "Εθνησκον ἢ οἱ πάντων μὲν,
74 πλεῖστοι δὲ οἱ τελίων παιδία,
"ὅσα ἀπὸ γάλακτος ἤδη, κὴ πρεσ- 47
βύτεροι ὀκτωκαίδεκα κὴ δεκαέξ, κὴ
ὅσα ὡς ἤδη. 75 ἐγίνετο ἢ τούτοισι
τοῦτο οὐκ ἄνευ τῶν ἄλλων γρα-
μμάτων, τὰ ἢ ἄλλα τε πολλοῖ-
σιν ὠφέλεε τελίων. 76 " μέγιστον ἢ χρη- 48
στὸν καὶ μέγιστον τῶν γενομένων σημείων,
[ὃ] κὴ πλείστους ἐρρύσατο ' τῶν ἅπαν-
τας ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι κινδυνεύουσιν,
οἷσιν ἐπὶ τὸ φαρμακώδεες ἐτράπη, κὴ ἐς τοῦτο ἀποστάσιες ἐγί-
νοντο. 77 ξυνέπιπτε ἢ κὴ οὐ τοῖσι
πλείστοισι τὸ φαρμακώδεες τῆσιν
ἡλικίησι τούτῃσι γίνεται μάλιστα.
78 ἐγίνετο ἢ κὴ τῶν ἄλλων πολλοῖσιν
" ὀρθοστάδην, κὴ ἐπὶ τῶν νουσημάτων. 49
79 παχὺ ἢ κὴ μελαίνη τὶς ἡ μεταβολὴ
τούτοισι παίντων ἐγίνετο. 80 κρι-
σίμη τε γὰρ, ἐν κὴ τύχοιεν ἐφυγραινό-
μενοι, κακοήθεια τρόπον τινὰ ξυνί-
στατο, 81 " γλῶσσά τε πᾶσιν ἦν 50
δεινὸν εἶδος, 82 οἵη τ' πυρετοὶ περὶ
μὴ τοῦτο. 83 χρόνια ἢ τούτοισι
" τὰ ἀφὶ τῶν φαρμακείων κὴ ἐπί- 51
πονα λίην. 84 ἔβρα δὲ τελέοισιν εἴη
πολλὰ, παχέα, κὴ ποικίλα, κὴ
ἐρυθρὰ " μιξόπυα μετ' ὀδυνέων. 85 52
ἐπεγίνοντο ἢ πάντες ἕτοι, κὴ ἀ-
δύνατα τελέων οὐδὲν ἀπεθνῄσκοντο.

86 " Ὁκόσα ἢ ἀκινδυνέως, πε- 53
πεμμένα τῶν ἀπίδων " πάντες πάν- 54
τῃσιν ἐπικήρους, κὴ κηλὰς [τε] κὴ
κρισίμους ἀποστάσιας, σκοπεῖν χρή. 87
" πᾶσι μὲν παχὺν κρίσιος ἐὸν ἀ- 55
σφαλέως ἐς ὑγείην σημαίνειν. 88
" ὠμὸν ἢ κὴ ἄπεπτον, κὴ ἐς κακὰς 56

ἀπο-

se significationem ' præbebant. 75
71 Quibusdam in articulos, maxime vero in coxendicem, 72 paucis judicatorio modo cessantes, & statim rursus ad habitum ab initio invalescentes.

73 Moriebantur autem ex omnibus, 74 & plurimi ex his pueri jam ablactati, & majores natu, octennes ac decennes, & nondum puberes. 75 Fiebant autem hæc his, non sine prius scriptis. Priora vero multis sine his. 76 Solum vero bonum & maximum inter ea quæ fiebant ' signum, 80 & quod plurimos in maximis periculis constitutos liberavit, quibus ad urinæ stillicidium convertebantur, & ad hoc abscessus fiebant. 77 Accidit autem plerisque urinæ stillicidium, maxime his ætatibus. 78 Fiebat & aliis multis, tum erecte obambulantibus, tum in morbis. 79 Statim vero etiam magna quædam mutatio omnium, his fiebat. 80 Alvi enim etiamsi humectæ essent, maligno modo mox sistebantur, 81 ' ciboque 85 omnes libenter sumebant. 82 Et febres postea mites erant. 83 Verum urinæ stillicidium his diuturnum & laboriosum erat. 84 Urinæ vero his erant multæ: crassæ, variæ, rubræ, purulentæ cum dolore. 85 Atque hi omnes superstites manserunt, & nullum ex his mortuum novi.

86 Quæcunque vero non periculose fiunt, concoctiones excrementorum omnes undiquaque tempestivas aut bonas, & judicatorios abscessus, ' con- 90 siderare oportet. 87 Concoctiones, celeritatem judicationis, & securitatem sanitatis significant. 88 Cruda vero & inconcocta, & in malos abscessus con-

ἀποτάσιας ' τρεπόμενα, ἀκρασίας, ἢ πόνους, ἢ χρόνους, ἢ θανάτους, ἢ τὸ αὐτῶν ὑποστροφάς. 89 ὅ, τι δὲ τελέων ἔσται μάλιστα, σκεπτέον ἐξ ἁπάντων. 90 λέγειν τὰ παρεόντα, προλέγειν τὰ ἐσόμενα. 91 μελετᾶν τοῦτο. 92 " ἀσκεῖν περὶ τὰ νουσήματα δύο· ὠφελέειν ἢ μὴ βλάπτειν. 93 " ἡ τέχνη ἐστὶν τριῶν· τὸ νόσημα, ὁ νοσέων, καὶ ὁ ἰητρός. 94 ὁ ἰητρὸς, ὑπηρέτης τῆς τέχνης. 95 ὑπενεκλητέον [δὲ] τῷ νοσήματι τὰ νοσεῦντα μὴ ξὺν ἰητρῷ χρῆ. 96 τὰ περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον ἁλίσκεται " ξὺν βάρεϊ μετ' ὀδυνέων, 59 ἄνευ πυρετῶν καὶ σὺν πυρετοῖσι, φρενιτικοῖσι μὲν ἀπαλοῖσι, " ἐπὶν 60 ἐώδεα ἐμέωσι, 97 καὶ ἔνιοι παραφέρονται τότων. 98 ὧν κωφώσεις μὲν καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν, οἷσι μὲν τραχήλου πόνος, καὶ κροτάφων βάρος, " καὶ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας, 61 ἢ " καὶ ὑπερχόλοισι ξυντάσις μετ' 62 ὀδυνέων γίνεται), τελέοισιν αἰμορραγίαι μετρίων. 99 οἷσι δὲ βάρεα μὲν ἄλγεα περὶ κεφαλὴν, " κραδιώσμοὶ δὲ 63 " καὶ ἀσώδεις εἰσὶν, ἐπαναμίσησι χολώδεα καὶ φλεγματώδεα. 100 τὸ 64 πολὺ δὲ παιδίοισιν. ὧν δὲ τελέοισι δὲ οἱ ἀπαλοὶ μάλιστα. 101 γυναιξὶ δὲ καὶ τοῦτο καὶ ἀπὸ ὑστερέων πόνοι. 102 πρεσβυτέροισι δὲ καὶ ὅσοισιν ἤδη τὸ θερμὸν κραιλέη). " παραπληκτικὰ, 65 μανικὰ, ἢ σφήκιες ὀφθαλμῶν.

103 Κατάστασις τρίτη. ὧν Θάσου, ἀπὸ ἀρκτούρου ὀλίγον καὶ ὑπ' ἀρκτούρου, ὕδατα πολλὰ [καὶ] μεγάλα ὧν βορείοισι. 104 ἀπὸ δὲ ἰσημερίου καὶ μέχρι πλειάδων, " νότια ὕσματα ὀλίγα, 1 χιόνων βόρειον, αὐχμοὶ, ψυ- 2 χροὶ πνεύματα, μεγάλαι χιό- 3 νες.

versa, aut judicationis sublationem, aut dolores, aut diuturnitatem, aut mortem, aut eorundem recidivas. 89 Quod vero ex his potissimum futurum sit, ex aliis considerandum est. 90 Præterita dicito, præsentia cognoscito, futura prædicito. 91 Hæc tractato. 92 Exerceto circa 57 morbos duo, ut juves, aut non noceas. 93 Ars ex tribus constat, morbo, ægroto, & medico 94 artis ministro. 95 Ægrotum cum medico adversari morbo oportet. 96 Capitis & colli dolores ac gravitates cum dolore, cum febribus, & sine febribus, phreniticis quidem convulsiones. Sed & virosa vomunt, 97 & quidam ex his subito moriuntur. 98 In ardentibus autem & aliis febribus, quibus colli dolor, & temporum gravitas, & caligo ver- 100 tiginosa circa oculos, aut etiam præcordiorum distentio, non cum dolore fit, his sanguis per nares erumpit. 99 Quibus autem gravitates quidem totius capitis, oris autem ventriculi morsus adsunt, & nauseabundi sunt, hi bilIosa & pituitosa vomunt. 100 Plerunque vero pueris in talibus afflictionibus convulsiones fiunt. 101 Mulieribus autem tum eadem, tum ab uteris dolores. 102 Senioribus autem & quibus 103 jam calor superatur, paraplegiæ vocatæ, leves siderationes, aut insaniæ, aut oculorum privationes.

103 Constitutio temporis ter- 111 tia. In Thaso paulo ante arcturum, & sub arcturo, aquæ multæ, magnæ, in aquiloniis. 104 Circa æquinoctium autem & usque ad pleiada, austrinæ pluviæ paucæ: hyems aquilonia: siccitates, frigidi venti, magnæ nives.

νίς. 105 ὥσει δ' ἰσημερίῃσι χειμῶ- 3
νες μέγιστοι. 106 ἦρ βόρεον, αὐ-
χμοὶ, ὕσμικρα ὀλίγαι, ψυχραί.
107 ὥσει δ' ἡλίου τροπὰς θερειὰς,
ὕδατα ὀλίγα, μεγάλαι ψύχεες,
μέχρι κυνός. 108 μετὰ δὲ κύνα,
μέχρις ἀρκτούρου, θέρος θερμὸν,
καύματα μεγάλα, ἐκ οὐ κατατε-
ταγῆς, ἀλλὰ συνεχέα 4 ἢ βίαια,
ὕδατα σὺκ ἐγγίνεται, ἐπισίην ἐπνέ-
ουσιν. 109 ὥσει [δ'] ἀρκτούρου, ὕσμα-
τα νότια, μέχρις ἰσημερίης. 5

110 ἐν τῇ καταστάσι ταύτῃ,
καὶ χειμῶνα μὲν ἤρξαντο καταλ-
λαγίαι, καὶ πολλοῖσι ἐγένοντο,
καὶ τινες αὐτέων ἔθνῃσκον αὐτί-
κεα. 111 ἡ γὰρ ἄλλη τὸ νόση- 6
μα ἐπίδημον ἦν, τὰ δὲ ἄλλα διελέλεα
ἄνοσα. 112 τοῖσι δὲ ἦρος ἤρ-
ξαντο καῦσοι, καὶ διελέλεον μέ- 7
χρις ἰσημερίης καὶ ἐπὶ τὰς τροπάς.
113 ὅσοι μὲν οὖν, ἦρος καὶ θέρεος
ἀρξάμενοι, αὐτίκα νοσέειν ἤρξαν-
το, οἱ πλέστοι διεσώζοντο, ὀλίγοι
δέ τινες ἔθνῃσκον. 114 ἤδη δὲ, ἐν
φθινοπώρῳ καὶ τοῖσι ὑσμάτων γενομέ-
νων, ἀναιμώδεες ἦσαν, καὶ πλείστοις
ἀπέπεσσε.

115 Ἦν δὲ τὰ παθήματα τῶν 8
καύσων, εἶσι μὲν καλῶς καὶ ἀνα-
ψύλως 116 οὐ μὴν ἀπεμορήσσετο,
ἀλλὰ τότε μάλιστα σώζεσθαι. 116
καὶ ἄδηνα οἶδα, ἐν καλῶς ἀπε-
μορήσαντα, ἐν τῇ καλαστάσι
ταύτῃ ἀποθανόντα. 117 Φιλίσκῳ
γὰρ καὶ Ἐπαμείνωνι καὶ Σιλήνῳ πε-
περιμένω καὶ πεπιλυμένω 9 σμι-
κρὸν ἀπὸ μυκτήρων ἔσταξεν, καὶ ἀ-
πέθανον. 118 οἱ μὲν οὖν πλέστοι
τῶν νοσεόντων ἀμφὶ κρίσιν 10
ἐπιρρέπεον, καὶ μάλιστα εἴσι μὴ ἀπο-
ρήσσοντες [ἐκ τούτου.] 119 ἐπιρρέπησαν δὲ
καὶ ὕπνοι, καὶ ἐφίδρωσις. 120 ἔστι δ' εἶσιν 11
ἄλλοι

nives. 105 Circa æquinoctium
hyemes maximæ. 106 Ver aqui-
lonium, ficcitates, pluviæ paucæ
frigidæ. 107 Circa ſolſtitium
æſtivum aquæ paucæ, magna 5
frigora uſque ad canem. 108 Poſt
canem uſque ad arcturum, æſtas
calida, æſtus magni, non ex
acceſſione augeſcentes, ſed con-
tinui ac violenti: aqua non 4
elapſa eſt: eteſiæ ſpirarunt. 109
Circa arcturum pluviæ auſtrinæ
uſque ad æquinoctium.

110 In hac autem conſtitutio-
ne, per hyemem quidem ince-
perunt reſolutiones ex fideratio-
ne, & multos invaſerunt: &
quidam ex ipſis ſubito morie-
bantur. 111 (Nam hic morbus 10
ſatis popularis erat.) Cætera in-
columes degebant. 112 Ante ver
autem cœperunt febres ardentes, 7
& uſque ad æquinoctium, & ad
æſtatem durabant. 113 Quicun-
que igitur vere & æſtate ineunte
ſtatim ægrotare cœpérunt, plu-
rimi ſervabantur: pauci vero
quidam moriebantur. 114 In au-
tumno jam & quum pluviæ fie-
rent, lethales erant, & plures
peribant.

115 Erant autem febrium ar-
dentium affectiones. Quibus 15
quidem bene ac large ſanguis
per nares erupit, per hoc maxi-
me ſervabantur: 116 & nullum
novi qui in hac conſtitutione
mortuus eſſet, ſi recte ipſi ſan-
guis profluxiſſet. 117 In Philiſco
enim & Epaminone ac Sileno,
quarta ac quinta die parum de 9
naribus ſtillavit, & moriebantur.
118 Plerique igitur ægroti circa
judicationem rigebant, maxime
hi quibus ſanguis non erupiſſet.
119 Iidem vero etiam poſtea 20
inſuper riguerunt, & exſuda-
runt. 120 Quibuſdam morbus re-

ἴκλειροι ἰκλαίσεσι. 121 ἀλλὰ τέτοισιν ἡ κῦσις κρίσιμος, ἢ κρισιν ἐσκλίνη· σκλαρωχθεῖσα δ' ἀφέλκυσεν, ἢ διαῤῥηξις αἱμορῤῥαγίη. 122 οἷον Ἡρακλείδης, ὃς κατέκειτο παρὰ Ἀριστοκύδεϊ. καί τι τούτων κατὰ σκῶρ ἐνῶν αἱμορῤῥάγησε, καὶ ἡ κοιλίη ἐπιλαράχθη, καὶ τὰ κῦσις σκαθήρατο. σκεφθὲν [δὲ] ἐκρήγνυται. 123 οὐχ οἷον ὁ Φαναγόρεω οἰκέτης, ὃ οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο, [καὶ] ἀπέθανεν. 124 αἱμορῤῥαγίαι δὲ τοῖσι πλείστοισι, μάλιστα δ' μέρεσι νέοισι καὶ ἀκμάζουσι. 125 καὶ ἔθνησκον πλεῖστοι τοιούτων, οἷσι μὴ αἱμορῤῥαγίαι ἐγένοντο. 126 πρεσβυτέροισι δὲ ἐκλύσεις, ἢ κοιλίαι παρεχώδεις ἢ δυσεντερώδεις· οἷον Βίωνι, τῷ παρὰ Σιληνὸν κατακειμένῳ. 127 ἐπιδήμησαν δὲ καὶ δυσεντερίαι καὶ ἄλλαι πολλαί. 128 καὶ τῶν ἀμφισβητούντων εἶσιν αἱ αἱμορῤῥαγίαι ἐγένοντο, εἰς δυσεντερώδεα ἐπλάτυνσαν· οἷον Ἐράτωνι τῷ παιδὶ καὶ Μύλωνι. 129 [οἱ] πολλῆς αἱμορῤῥαγίης γενομένης, εἰς δυσεντερώδεα καθέστασιν ἀδιεξόδευτοι. 130 πολλοῖς μὲν οὖν μᾶλλον ὁ χυμὸς ἔστη· ἐπεπόλασεν, ἐπὶ καὶ οἷσι παρὰ κρίσιν οὐκ ἀμορῤῥάγησεν, ἀλλὰ παρὰ τοὺς ὦτα ἐπαναστάσιες ἠφανίσθη. 131 τούτων δὲ ἀφανισθέντων, βάρος παρὰ τὸν κενεῶνα τὸν δεξιτερὸν, καὶ εἰς ἄκρον ἰσχίον. 132 ἀλγήματα δὲ μετὰ κρίσιν γενομένη, καὶ οὖρα λεπτὰ διεξιόντα, αἱμορῤῥαγέντα σμικρά ἔρρωσε. 133 περὶ δὲ εἰκοστὴν τελεστὴν ἐγένετο εἰς αἱμορῤῥαγίαν ἀποστάσιος Ἀντιφῶντι τῷ Κριτοβούλου, ἐπικρίσασα [δὲ] καὶ ἐκρέ-

gius accidit ſexta die. 121 Verum his purgatio per veſicam, aut alvus exturbata profuit, aut larga ſanguinis eruptio. 122 Velut Heraclides qui decumbebat apud Ariſtocydem : nam huic & ex naribus ſanguis erupit, & alvus turbata eſt, & per veſicam purgatus eſt. Vigeſima die judicatus eſt : 123 non velut Phanagoræ ſervus, cui nihil tale factum eſt, & mortuus eſt. 124 Sanguis autem plurimis erupit, maxime adoleſcentibus & in vigore conſtitutis : 125 & talium plerique perierunt, quibus ſanguis non erupit. 126 Senioribus vero ad morbum regium res devenit : aut alvi ipſis turbatæ ſunt, aut dyſenterici facti ſunt. Velut Bioni apud Silenum decumbenti contigit. 127 Populariter graſſabantur etiam dyſenteriæ per æſtatem : 128 & quibuſdam qui ægrotarunt, quibuſque etiam ſanguis erupit, ad dyſenteriam tranſitus factus eſt : velut Eratonis filio & Mylo, 129 qui multa ſanguinis eruptione facta, in dyſentericum ſtatum delapſi ſuperſtites manſerunt. 130 Multis igitur maxime hic humor redundavit. Nam & quibuſdam circa judicationem ſanguis non erupit, ſed tubercula juxta aures excitata evanuerunt. 131 Quæ ubi evaniſſent, juxta ſiniſtri lateris mollitudinem, & ad ſummam coxam gravitas fuit. 132 Quum autem dolores poſt judicationem fierent, & urinæ tenues prodiiſſent, parum ſanguinis profundere cœperunt. 133 Verum circa quartam & vigeſimam, abſceſſus ad ſanguinis eruptionem fiebant Antiphonti Critobuli filio, quæ ſedata eſt, & perfecte judi-

catus

ἐκρίθη τελέως τοῦδε τεσσαρακοστῆ.

134 Γυναῖκες μὲν οὐσηζαν μᾶλλον πολλαὶ, ἐλάσσους δὲ ἢ ἄνδρες, καὶ ἔθνησκον ἧσσον. 135 ἐδυσκόλευν δὲ τελέσαι, καὶ τὰς τόκους ἐπένοσεον. 136 καὶ ἐθνησκον αὐτέων μάλιστα· οἷον Τελεβούλης θυγατηρ ἀπέθανεν ἐκλιπὴν τόκον. 137 τῇσι μὲν οὖν πολλῇσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι γυναικεῖα ἐπεφάνη. 138 ἔστι δὲ ἧσιν ἐκ ῥινῶν ἡμορράγησε· καὶ παρθένοισι πολλῇσι τοῦτο πρῶτον ἐγένετο, καὶ τὰ γυναικεῖα πρῶτον ἐπεφάνη. 139 οἷον τῇ Δαμαρσέος θυγατρὶ παρθένῳ ἐπιφάνη τότε πρῶτον καὶ ἐκ ῥινῶν λαμπρὸν ἐρρύη. 140 καὶ ἐδημιίλων οἶδα ἀπολυθέντων, ἧσι τούτων τὰ κυήματα ἐφθάρη. 141 ἧσι δὲ ξυνεκύρησεν ἐν χερσὶν ἐχέσθαι γινομένοισι, πᾶσαι ἀπέφθειραν, ἃς καὶ ἐγὼ οἶδα. 142 ἔρρει δὲ τοῖσι πλείστοισι οὖρα μὲν, λεπτὰ ἢ καὶ ὑποστάσιας ὀλίγας ἔχοντα, διαχωρήμασι λεπτοῖσι καὶ χολώδεσι. 143 πολλοῖσι δὲ τῶν ἄλλως κεκεραμένων ἐς δυσπεπσίας ἐτράπετο· οἷον Ξενοφάνει καὶ Κριτίᾳ. 144 ἔρρει ὑδατώδεα πολλὰ, καθαρὰ καὶ λεπτὰ, καὶ μὴ κρίσιν, καὶ ὑποστάσιον πολλὴν γινομένην, καὶ τὰ ἄλλων κεκραμένων, ἀναμνήσομαι οἷσιν ἐκρίθη. Βίωνι, ὃς κατέκειτο παρὰ Σιληνῷ, Κρατίῃ τῇ παρὰ Ξενοφάνεϊ, Ἀρίστωνος παιδὶ, Μνησιστράτου γυναικί. 145 μετὰ δὲ ταῦτα δυσπεπτεόντες ἐγένοντο ἅπαντες. 146 ἦ ῥᾴδιόν γε, ὅτι οὐρέουσιν ὑδατώδεα; σκεπτέον.

147 Περὶ δὲ ἀρκτούρου ἐνδεκαταίοισι πολλοῖσιν ἐκρίθη. 148 καὶ τριταίοισιν οὐκ αὖ καὶ λόγου γενόμενον ὑποστροφὴ ὑπέστρεφον.

149 ἦσαν

catus est circa quadragesimam.

134 Mulieres porro multæ quidem ægrotarunt, pauciores autem quam viri: & pauciores etiam mortuæ sunt. 135 Plurimæ vero graviter ex partu laborarunt, & post partus insuper ægrotarunt, 136 & hæ maxime perierunt: velut Telebuli filia, quæ sexta à partu die mortua est. 137 Plurimis itaque in febribus menses apparebant. 138 Quibusdam vero ex naribus sanguis erupit: & virginibus multis id primum factum est. Quibusdam & ex naribus sanguis, & menses proruperunt: 139 velut Dætharsei filiæ virgini apparuerunt tunc primum, & sanguis largus è naribus fluxit. 140 Neque ullam mortuam novi, ex his quibus aliquid probe factum esset. 141 Quibus autem prægnantibus contigit ægrotare, omnes fœtus perdiderunt, quas ego novi. 142 Urinæ vero plurimis boni quidem coloris, verum tenues & subsidentias modicas habentes, ex recrementis tenuibus ac biliosis. 143 Multis autem aliis judicatis ad dysenterias res devenit: velut Xenophani & Critiæ. 144 Urinæ aquosæ, multæ, puræ, tenues post judicationem, & subsidentia bona facta, & aliis probe judicatis. Mentionem faciam eorum quibus factæ sunt: Bioni qui apud Silenum decumbebat: Cratiæ quæ apud Xenophanem: Aretonis filiæ uxori Mnesistrati. 145 Postea vero omnes hi dysenterici facti sunt. 146 Num quod urinas minxerunt aquosas, considerandum est?

147 Circa arcturum autem multis undecima die judicatio facta est, 148 & bis recidivæ non pro ratione factæ reversæ sunt.

 149 Erant;

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 703 sur 917

149 ἦσαν δὲ κωμῳδιώδεες περὶ τὸν χρόνον τοῦτον· πλέω δὲ παιδία· καὶ ἔθνησκον ἥκιστα ἔτοι παίδων. 150 περὶ δὲ ἰσημερίαν καὶ μέχρι πλειάδος καὶ κατὰ χειμῶνα παρέπονθε μᾶλλον οἱ καῦσοι. 151 ἀπῆρε δὲ φρενιτικοὶ πλείστοι περὶ τοῦτον καὶ ἔθνησκον τούτων οἱ πλεῖστοι. ἐγένοντο δὲ καὶ κατὰ χρόνον ὀλίγοι. 152 τοῖσι μὲν οὖν καυσώδεσιν ἀρχομένοισιν ἐπισήμηνεν, οἷσι τὰ ὀλέθρια ξυνίπτηλεν. 153 αὐτίκα γὰρ ἀρχομένοισι πυρετοῖς ὀξέσι, ἐπερρίγεν σμικρὰ, ἄγρυπνοι, δι-ψώδεες, ἀδήμονες, 154 ἀσιδέες· σμικρὰ ἐφίδρωε περὶ τὸ μέτωπον καὶ κληῖδας, ἀδὲ ἐς ὅλα· 155 πολλὰ περιέλειπεν, φόβοι, δυσθυμίαι. 156 ἄκρεα δὲ ὑπόψυχρα, πόδες ἄκροι, μάλιστα δὲ καὶ περὶ χεῖρας. 157 οἱ παροξυσμοὶ οὐ δρόσησι. 158 τοῖσι δὲ πλείστοισι παρατείνουσιν οἱ πόνοι μέχρι, καὶ ἱδρὼς ἐπὶ πλεῖστον ὑπόψυχρος, 159 καὶ ἄκρεα οὐκ ἔτι ἐθερμαίνοντο, ἀλλὰ ἦσαν πελιδνὰ καὶ ψυχρά. 160 ἔφαγε τούτοις μέλαινα, ὀλίγα, λεπτὰ, καὶ κατὰ μίαν ἐφίσανθο, 161 καὶ οὐδὲ ἐδίψων ἐπὶ τούτοις, οὐδ' ἡμορράγησαν ὑπὸ ῥινῶν, οὐδέ τισι τῶν ξυμπιπτόντων, ἀλλὰ σμικρὰ ἔσταξεν, 162 οὐδὲ ἐς ὑποστροφὴν ἀδεινὴ τούτων ἦλθεν, ἀλλ' ἐκλείποι ἀπέθνησκον ξυὺ ἰδρῶτι. 163 τοῖσι δὲ φρενιτικοῖσι ξυνίπτηε μὲν ὅτε τὰ ὑποχόνδρια πάντα, ἐκρίνετο δὲ τετάρτοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεκάτοισιν· ἔστι δ' οἷσι καὶ ἑπταίοισιν. 164 οἷσιν οὐκ αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἡ φρενῖτις ἤρξατο, ἀλλὰ περὶ τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέρην, μᾶλλον ἔχουσιν ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ περὶ ἓ ἐσδέρμιον ἐς ὀξύτητα τὸ νόσημα μετίστησι.

165 Πλῆθος μὲν οὖν τῶν νεσημά-

149 Erant autem ſoporoſi circa tempus hoc, plures autem pueri: & hi omnium minime moriebantur. 150 At vero circa æquinoctium, & uſque ad pleiada, & ſub hyemem, comitabantur quidem febres ardentes. 151 Sed & phrenitici plurimi tunc fiebant: (& plerique horum moriebantur) fiebant autem & per æſtatem pauci. 152 Quum igitur febres ardentes inciperent, ſignificationem de ſe præbebant, quibus pernicies immineret. 153 Statim enim ab initio febris acuta, parum inſuper rigebant, vigiles erant, ſiticuloſi, anxii, 154 parum exudantes circa frontem & claviculas, nullus per totum: 155 multum delirabant: tumores, triſtitiæ, 165 extremitates ſubfrigidæ, pedes ſummi, & maxime manuum ſummæ partes. 157 Exacerbationes in diebus paribus. 158 Plurimis autem quarta die dolores maximi, & ſudores plerunque ſubfrigidi, 159 & extremitates non amplius recaleſcentes, ſed lividæ, ſubfrigidæ: & neque ſitiebant. 160 Ad hæc urinæ his nigræ, paucæ, tenues, & alvi ſiſtebantur: 161 neque ſanguis è naribus erupit ulli ex his quibus hæc acciderant, ſed parum ſtillavit. 162 Neque ad recidivam ulli horum res devenit. Sed ſexta die mortui ſunt cum ſudore. 163 Phreniticis autem acciderunt præſcripta non omnia. Judicabantur autem his plerunque die undecima, quibuſdam vigeſima. 164 Quibus non ſtatim ab initio phrenitis cœpit circa tertiam aut quartam diem, ſed moderate habebant primo tempore, his circa ſeptimam morbus ad acumen tranſiit. 165 Magna itaque erat

σημάτων ἐγίνετο. 166 οἷσι γὰρ τὰ κα-
μνόντων ἀπέθνησκον μάλιστα μει-
ρακια, " νέοι, ἀκμάζοντες, λεῖοι, 48
45 λάσιοχροιοῦλλες, " ἰγυπτιχρως, μελα- 49
νότριχες, " μελανόφθαλμοι, " ἡσυχῆ 50
καὶ ἐπὶ τὸ μάθυμον βεβιωκότες, " ὑ- 51
ψόφωνοι, " ἰσχνόφωνοι, " τραχύφω- 52
νοι, τραυλοὶ, " ὀργίλοι. 167 γυναῖ- 53
κες δὲ πλεῖσται " οἷσι τελίη ἐγίνετο 54
ἀπέθνησκον. 168 οἷσι δὲ τῇ κωβιστάσῃ 55
πυὼν ἐπὶ σημείων μάλιστα προ- 56
σιόντων διεσώζοντο. 169 " εἶσι δὲ ἃ 57
μὲν ῥινῶν καλῶς αἱμορραγήσαι, ἢ
κὴν οὖρα ἔδοξε πολλὰ καὶ πολλῶν
ὑποστάσιν καλὴν ἔσχε, ἔλθοι,
ἢ κὴν κιρσίδιον περιχάδια χολώδεα
ἐπικαίρως, ἢ δυσεντερικὰ " ἤλθοι- 58
300 το. 170 ' πολλοῖσι δὲ ξυνέπιπτε μὴ
ἐφ' ἑνὸς κρίνεσθαι τὰ ὑπογεγραμ-
μένων σημείων, ἀλλὰ " διὰ πάντων 59
μὲν πάντων τοῖσι πλείστοισι, καὶ
δοκέειν μὲν ἔχειν ὁκληρῶς. 171
διεσώζοντο δὲ πάντες, οἷσι τοῦ-
τα ξυνέπιπτε. 172 " γυναιξὶ δὲ 60
καὶ παρθένοισι ξυνέπιπτε μὲν καὶ
τὰ ὑπογεγραμμένα σημεῖα πεῖν-
τα. 173 ἦσι δὲ ἢ τέτταρα τὰ καλὰς
ἤλθοιεν, ἢ τὰ γυναικεῖα δεῖξα-
5 λῆς ἐπιφανείη, μᾶλλον " τελέαν 61
ἐσώζοντο, καὶ ἔκρινε. 174 καὶ ἐδέ-
μεων οἶδα ἀπολυμένων, ἦσι τέ-
τταρα τὰ καλὰς ἤλθοιτο. 175 Φίλωνος
μὲν τῇ θυγατρὶ οὐκ ῥινῶν λαῦρον
ἐρρύη, ἑβδομαίῃ δ' ἔσασε καὶ ἐδείπνησεν
ἀκμαιοτέρως, [καὶ] ἀπέθανεν.
176 Οἷσιν οὖν πυρετοῖσιν ὀξέσι, 62
μᾶλλον καυσώδεσιν, " ἀκέουσα
δάκρυα ἀθυμοῦσι, τελέοισιν
ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγίδων προσδέ-
χεσθαι, 177 λῦσαι μὲν καὶ τἄλλα ὀλε-
θρίους ἔχουσιν. " ἐπὶ τοῖσι γε φλυ- 63
κταίνας ἔχουσιν οὐκ αἱμορραγίδων, ἀλ-
λὰ θάνατον σημαίνει. 178 " τὰ παρὰ
τὰ

erat morborum multitudo. 166
Ex ægris autem maxime morie-
bantur adoleſcentes, juvenes,
in vigore ætatis conſtituti, le- 48
ves, ſubalbicante cute, rectos
itemque nigros capillos haben- 49
tes, & oculos nigros, & qui in 50
quiete & ocio vixerant, & alta 51
voce, aut gracili, aut aſpera 52
præditi, balbi, iracundi: 167 53
& mulieres plurimæ ex hac ſpe- 54
cie moriebantur. 168 At in hac 55
conſtitutione ex quatuor ſignis 56
maxime ſervabantur: 169 Quibus 57
videlicet ſanguis è naribus probe
erupiſſet: aut urinæ multæ, &
multam ſubſidentiam habentes 80
per veſicam prodiiſſent: aut per
ventrem turbata, biliоſa tem-
peſtive proceſſiſſent: aut qui
dyſenterici facti eſſent. 170 Ac-
ciditque multis ut non ex uno
præſcriptorum ſignorum judica-
rentur, ſed per omnia percurre-
rent: & gravius quidem habere
videbantur, 171 conſervabantur
autem omnes, quibus hæc acci- 60
diſſent. 172 Mulieribus autem &
virginibus accidebant item præ-
ſcripta ſigna omnia. 173 Qui- 85
bus autem vel horum quippiam
bene accideret, aut menſes large
apparerent, per hæc ſervabantur
ac judicabantur: 174 neque ul-
lam interiiſſe novi, cui ex his
aliquid accidiſſet. 175 Philonis
enim filiæ ſanguis ex naribus lar-
ge fluebat: ſeptima autem die
intempeſtivius cœnavit & mor-
tua eſt. 176 Quibus in febribus
acutis, magis ardentibus, la- 61
chrymæ invitæ defluunt, his
ſanguinis à naribus eruptionem
expectare oportet, 177 ſi etiam 90
alia pernicioſe non habeant. Nam
his qui male habent, non ſan- 62
guinis eruptionem, ſed mortem
ſignificant. 178 Tubercula juxta 63
aures

τὰ ὦτα· ἐν πυρετοῖσιν ἐπαρόμματα μετ' ὀδυνέων ἔστιν οἷσιν, ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κρίσιμα ὅτι κωφώσεως, ὅτι ἐξανύσεως, [179] τοῖσι μὲν ἀφρώδεα χολωδέων, ἢ δυσεντερίη, ἢ παχέων οὔρων ὑποστάσις ἰσχομένη λύσις· οἷον Ἑρμίππου τοῦ Κλαζομενίου. [180] τὰ δὲ κατὰ τὰς κρίσιας, ἐξ ὧν καὶ ἀφικνούμεθα, ἢ ὁμοῖα ἢ ἀνόμοια· [181] οἷον οἱ δύο ἀδελφεοὶ, [οἱ] κατέκειντο παρὰ τὸ θέατρον Ἐπιγένους, [καὶ] ἤρξαντο ὁμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὥρεω νοσέειν. [182] τοῖσιν μὲν πρεσβυτέρῳ ἑκταῖον ἔκλυσε, τοῦ δὲ νεωτέρου ἑβδόμῃ. [183] διέφρεψεν ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὥρεω, καὶ διέλιπεν ἡμέρας ἓξ μὲν τοῦ ἑτέρου, τοῦ δὲ ἑτέρου πέντε. [184] ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἐπέρη ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τὸ ξύμπαν ἐπτακαιδεκαταίοισιν. [185] ἔκλυσε δὲ τοῖσι πλείοσιν ἑκταίοισι, διέλιπεν ἓξ, ἐκ δὲ τῶν ὑποστροφέων ἔκλυσε πεμπταίοισιν. [186] οἷσι δὲ ἔκλυσεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἑβδόμην· ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκλυσε τρίτῃ. [187] οἷσι δὲ ἔκλυσεν ἑβδομαίοισι, ἀφελιπόντως τοῦ τρίτου ἔκλυσεν ἑβδόμῃ. [188] οἷσι δὲ ἔκλυσεν ἑκταίοισι, ἀφελιπόντως ἕκτου ἐλάμβανε τρίτῃ. [189] οἷσι δὲ ἔλιπε πρωΐτη, ἐλάμβανε καὶ ἔκλυσε πρωΐτη· οἷον Εὐάγοντι τοῦ Δαιφάρσεος. [190] οἷσι δὲ ἔκλυσεν ἑκταῖον, διέλιπεν ἑβδόμην. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκλυσε τεταρτῃ· οἷον τῇ Ἀγλαΐδος θυγατρί. [191] οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν κοζυσταίλων ἐν τῇ

aures in febrientibus cum dolore oborta, quibuſdam febre judicatorio modo deficiente, neque ſedantur, neque ſuppurantur: [179] hæc biliosum alvi profluvium, aut dyſenteria, aut craſſarum urinarum ſubſidentia ſolvit: velut Hermippo Clazomenio. [180] Judicationes autem ex quibus cognoſcimus, aut ſimiles ſunt, aut diſſimiles: [181] velut duo fratres, qui ſimul eadem hora ægrotare cœperunt. Decumbebant autem juxta theatrum Epigenis fratres. [182] Horum ſeniori ſexta die judicatio facta eſt, juniori vero ſeptima. [183] Recidiva facta eſt utriſque ſimul eadem hora. Intermiſit dies quinque. [184] Ex recidiva judicatio facta eſt utriſque ſimul in totum, die decima ſeptima. [185] Plurimis autem ſexta die judicatio facta eſt, intermiſit ſex. Ex recidivis autem judicatio facta eſt quinta die. [186] Quibuſdam vero ſeptima judicatus eſt morbus, & ſeptem diebus intermiſit. Ex recidiva vero judicatus eſt tertia. [187] Quibuſdam autem judicatus eſt quinta, intermiſit ſeptem, rediit per tres, intermiſit unam, inſuperque unam rurſus occupavit. [188] Aliquibus vero judicatus eſt ſexta, intermiſit ſex, rediit per tres, [189] intermiſit unam, & una judicatus eſt: velut Euagonti Daiphárſis filio. [190] Quibuſdam autem judicatus eſt ſexta, intermiſit ſeptem: ex recidiva vero judicatus eſt quarta: velut filiæ Aglaidæ. [191] Plerique igitur ex his qui ægrotarunt in hac con-

τῇ κατεστάσῃ τοιούτῃ τόπῳ τῷ πρόσθεν διενόησεν. 192 καὶ ὀλίγα οἶδα τῶν ἀπεγνωσμένων, ὧν τινι ἐκ ὑποστροφὴν " καὶ λόγον οὐ ὑποστροφαὶ γεγόμεναι. 193 καὶ διεσώζοντο πάντες, ὅς ἐγὼ οἶδα, οἵσιν αἱ ὑποστροφαὶ ἀπὸ ἡμέρης τοιῆσδε τοῦ ἤρξαντο. 194 " ὀλίγα τῶν ἀρχομένων ἀπὸ τούτου τοῦ τρόπου ἀδύνατα οἶδα ὑποστροφὴν γεγομένην πάλιν. 195 ἔθνησκον δὲ ἐν τοῖσι νοσήμασι τούτοισιν οἱ πλείστοι ἑπτάτῃσι· οἷον Ἐπαμεινώνδης, καὶ Σιλλίνος, καὶ Φιλίσκου ὁ Ἀντιγόρεω. 196 " οἵσι δὲ τὰ ὦτα ἐγλώσθη, ἔκλυσε μὲν ἑκκαιδεκάτοισι, " καλίστου δ' πᾶσιν, οἵσιν ἐκ ἐξεπύησεν, ἀλλ' ἐπὶ κύστιν ἐτράπετο. 197 " Κρατιστωνάκτῃ, ὃς ἐπὶ τῷ Ἡρακλεῖ ᾤκεε, καὶ Σκύμνῃ τῷ γναφέως θεραπαίνῃ ἐξεπύησε· [καὶ] ἀπέθανον. 198 " οἵσι δ' ἔκλυσιν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἐννέα, ὑπέστρεψεν, ἔκλυσεν δὲ τῇ ὑποστροφῇ τεσσερεσκαιδεκάτοισιν. 199 οἵσι δ' ἔκλυσεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἓξ, εἶθ' ὑπέστρεψε, καὶ ἑβδομαίοισιν ἔκλυσεν· οἷον Φανοκλέτῳ, ὃς κατέκειτο τῷ Γνάθωνι τῷ γραφεῖ.

200 Ὑπὸ δὲ χειμῶνα περὶ τροπὰς χειμερινὰς καὶ μέχρις ἰσημερίης, παρέμενον μὲν οἱ καῦσοι καὶ τὰ φρενιτικὰ, καὶ ἔθνησκον πολλοί. 201 αἱ μὲν τοι κρίσιες μετέπιπτον. 202 καὶ ἐκρίνετο τοῖσι πλείστοισιν ἐξ ἀρχῆς πεμπταίοισι, διέλιπε τεσσερεσκαιδεκάτοισιν, ὑπέστρεψεν. 203 ἐν δὲ τῇ ὑποστροφῇ ἔκλυσε πεμπταίοισι, τὸ δὲ ξύμπαν τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι. 204 ἔκλυσε δὲ παιδίοισιν ἔτι πλείστοισιν, ἀτὰρ καὶ πρεσβυτέροισιν. 205 ἔστι δ' οἷσιν ἔκλυσεν

constitutione, hoc modo ægrotarunt: 192 & nullum novi ex his qui ſuperſtites manſerunt, cui non rediiſſent recidivæ ' ſecundum rationem factæ: 193 & ſervati ſunt omnes quos ego novi, quibus hoc genus recidivæ factæ ſunt. 194 Neque ægrotantium hoc modo ullum aliquem novi, quem recidiva iterum repetiiſſet. 195 Moriebantur autem in morbis his plurimi ſexta die: velut Epaminondas, & Silenus, & Philiſcus Antagoræ filius. 196 Quibus autem tuberacula juxta aures facta eſſent, his judicatio facta eſt vigeſima die. ' Reſtincta autem ac ſedata ſunt omnibus, & non ſuppurata ſunt, ſed ad veſicam converſa. 197 Cratiſtonacti qui apud Heracleum habitabat, & Scymni fullonis ancillæ ſuppuraverunt, & mortui ſunt. 198 Quibus autem judicatus eſt ſeptima die, intermiſit novem, reverſus eſt morbus. Judicatus eſt ex recidiva quarta die. Quibus autem judicatus eſt ſeptima die, intermiſit ſex: deinde rediit, 199 & judicatus eſt ' ſeptima, velut Phanocrito, qui decumbebat apud Gnathonem pictorem.

200 Sub hyemem circa ſolſtitium hybernum, & uſque ad æquinoctium, perſeverabant quidem & febres ardentes, & phrenitides, & multi moriebantur. 201 Judicationes tamen tranſmutatæ ſunt, 202 & judicatio facta eſt plurimis ab initio die quinta, intermiſit quarta, recidiva facta eſt: 203 ex recidiva vero judicatio facta eſt quinta die. In ſumma ' quatuordecim diebus. 204 Sic autem facta eſt judicatio pueris plurimis, imo etiam ſenioribus. 205 Quibuſdam vero mor-

γεν ἐνδεκαταίοισιν, ὑποστρέψε πεσσαρεσκαιδεκάτη, "ἔκλυσις τελέως 77
ἐικοστῇ. 206 "εἰ δέ τινες ἐπιῤῥίγεν 78
καὶ τῇ εἰκοστῇ, τριακοστῇ ἔκλυσις
πεσσαρεσκοστῇ. 207 ἐπιῤῥίγεν δὲ οἱ
πλείστοι καὶ κρίσιν ἐξ ὀγδόης. 208
"οἱ δ' ἐπιῤῥιγώσαντες ἐξ ὀγδόης πε- 79
ρὶ κρίσιν, καὶ ἐν τῇσιν ὑποφθήσιν
ἅμα κρίσει ἐπιῤῥίγεν. 209 "ἐπιῤῥί- 80
γεν δὲ ἐλάχιστοι μὲν ἦρος, θέρεος
πλείους, φθινοπώρου ἔτι πλείους,
ὑπὸ δὲ χειμῶνα πολὺ πλεῖστοι. 210 αἱ
δὲ "αἱμορῤῥαγίαι ὑπέλειπον. 81

TMHMA TPITON.

"Τὰ δὲ περὶ τὰς γνώμας, ἐξ ὧν 1
διαγινώσκομεν, μαθόντες 2 "ἐκ τῆς 2
κοινῆς φύσιος ἁπάντων καὶ τῆς ἰδίης
ἑκάστου, 3 ἐκ τε νούσου, ἐκ τε νοσέοντος, 4 ἐκ τε τῶν φερομένων, ἐκ 3
τε τῶν φερόντων. 5" ἐπὶ τὰ μᾶλλον δὲ
καὶ ἧσσον ἐκ τούτων· 6 ἐκ τε κρα- 4
σίος ὅλης τε καὶ μέρεος τοῦ ἀρρωστίων" καὶ χώρης ἑκάστης, 7 ἐκ τε ἕλκεος, 4
ἐκ τε δίαιτης, ἐκ τε ἐπιτηδευμάτων, ἐκ τε ἡλικίης ἑκάστου· 8 "λόγοι- 6
σι," τε ὁποίοισι," σιγῇ," ἀγρυπνήμασιν," "ὕπνοισιν, ἐκ ὕπνοισιν," "συν- 7
πνίοισί τισι· 9 καὶ ὅτε "πλυμοῖσι, 8
κνησμοῖσι, δακρύοισιν. 10 "ἐκ τε 9
παροξυσμῶν ἀφιξιμάκων, "βῆχι, ὄρ- 10
θοισι, πλυάλοισιν, ἐμέτοισι. 11" καὶ 11
ὅσῃ ἰς εἶα ἀφοδεύματα, 12
"καὶ ἀποστάσιες ἐπὶ τὸ ὀλίγιον καὶ 13
κρίσιμον. 12 "ἰδρὼς, "ψύξις, ῥίγος. 14
"βῆξ, πλευρμοὶ, λυσμοὶ, πνεύματα, 15
"ἐρύξιες, "φύσημα στρώδεες 16
307 [ἢ] 'ψοφώδεες, "αἱμορῤῥαγίαι, 17
αἱμορῥοίδες. 13 "ἐκ τούτων καὶ ὅσα 18
ἀφ' τούτων σκεπτέον. 19

14 "Πυρετοὶ ξυνεχέες, οἱ μὲν 20
ἡμέρην ἔχουσι, νύκτα ἀφιᾶσιν· 21
οἱ δὲ νύκτα ἔχουσι, ἡμέ- 22
ρην

morbus judicabatur die undecima: revertebatur decimaquarta, judicabatur perfecte vigesima. 206 Si vero aliqui insuper riguissent circa vigesimam, his judicabatur quadragesima. 207 Superriguerunt autem plurimi circa judicationem ab initio. 208 Qui vero circa judicationem ab initio riguerunt, 'etiam in recidivis una cum judicatione riguerunt. 209 Riguerunt autem pauciſſimi vere, æstate plures, autumno adhuc plures, hyeme longe plurimi. 210 At ſanguinis eruptiones ceſſabant.

SECTIO TERTIA.

Morbos dignoſcimus edocti, 1
2 ex communi omnium natura, 96
& ex uniuſcujuſque propria, 3 ex morbo, ex ægroto, 4 ex his 404
quæ offeruntur, ex eo qui offert. 3
5 (Ex his enim & breviores, & graviores redduntur) 6 ex tota 4
ac partiali conſtitutione cœleſtium, & uniuſcujuſque regionis, 5
7 ex victu, ex vitæ ſtudiis, ex 6
ætate cujuſque, 8 'ſermonibus, 7
moribus, taciturnitate, cogitationibus, ſomnis, vigiliis, 8
inſomniis, quibuſdam 9 & quando, vellicationibus, pruritibus, 9
lachrymis, 10 exacerbationibus, 10
feceſſibus, urinis, ſputis, vomitibus, 11 & quæ ex quibus, 11
in quos, ſucceſſiones morborum: 12
& qui abſceſſus ad perniciem, & 13
ad judicationem. 12 Sudor, rigor, 14
frigiditas, tuſſis, ſternutationes, 15
ſingultus, ſpiritus, ructus, 16
flatus ſilentes, ſtrepentes, 17
guinis eruptiones, hæmorrhoides. 13 Ex his autem, & quæ 18
per hæc fiunt, conſiderandum. 19

14 Febres quædam continuæ 20
ſunt, quædam interdiu tenent, 21
noctu intermittunt: aut nocte 22

tenent,

ρῶν ἀμφιλέπτυζιν. 15 ἡμιτριταῖοι, τριταῖοι, τεταρταῖοι, πεμπταῖοι, ἑβδομαῖοι, ἐναταῖοι. 16 " εἰσὶ δὲ οἳ ὀξύταται μὲν καὶ μέγισται καὶ χαλεπώταται νοῦσοι καὶ θανατωδέστατοι ἐν τῷ ξυνεχεῖ πυρετῷ. 17 " ἀσφαλέστατον δὲ καὶ ἥκιστα πάντων καὶ ῥᾷστος καὶ μακρότατος ὁ τεταρταῖος. 18 ἐκ γὰρ μόνον αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τοιοῦτός ἐστιν, " ἀλλὰ καὶ ἄλλων μεγάλων νοσημάτων μεταβολὴν ποιεῖται. 19 ἐν δὲ τῷ ἡμιτριταίῳ καλουμένῳ ξυμπίπτει μὲν καὶ ὀξέα γίνεσθαι. 20 καὶ ἔστι τῶν λοιπῶν ἧσσον θανατωδέστατος. 21 ἀπὸ δὲ καὶ φθινώδεις καὶ ὅσοι ἄλλα μακρὰ νοσήματα νοσέουσιν, ἐπὶ τέλει μάλιστα νοσέουσι. 22 νυκτερινὸς μὲν οὐ πάνυ θανατώδης, μακρὸς δέ. 23 ἡμερινὸς μακρότερος. ἔστι δὲ οἷσι ῥᾳδίως καὶ ἐπὶ τὸ φθινῶδες. 24 ἑβδομαῖος καὶ μακρὸς, καὶ θανατώδης. 25 ἐναταῖος μακρότερος καὶ θανατώδης. 26 " τριταῖος ἀκεραίοις πεπυκνωμένοις καὶ θανατώδης, 27 ὁ δὲ γε πεμπταῖος πάντων μὲν κάκιστος. καὶ γὰρ κατὰ φύσιν καὶ ἀεὶ φύσιν ἐπιφερόμενος κλέπτει. 28 " εἰσὶ δὲ τρόποι καὶ κινήσιες καὶ πυρετοῦ μὲν τριῶν ἑκάστου τῶν πυρετῶν ὅμοιοι ξυνεχέων ἀμφιλεπτόντων. 29 " αὐτίκα γὰρ ξυνεχὴς ἐστὶν, οἷσιν ὀξύθυμος αὐθαίρετος καὶ ἀκμάζει μάλιστα καὶ ἀνάγκη ἐπὶ τὸ χαλεπώτερον, περὶ δὲ κρίσιν καὶ ἄμα κρίσει ἀποπλήγνυται). 30 ' ἔστι δὲ, οἷσιν ἄρχεται μαλακῶς καὶ ὑποβρύχιος, ἐπαναιδοῖ δὲ καὶ πυροξύνει) καθ' ἡμέραν ἑκάστην, περὶ δὲ κρίσιν καὶ ἄμα κρίσει ἄλλης ἐξέλαμψεν. 31 ἔστιν, οἷσιν ὀξύθυμος πρηέως ἐποιδοῖ καὶ πυροξύνει), καὶ μέχρι τινὸς ἀκμάσας πάλιν ὑφίησι μέχρι κρίσιος καὶ περὶ

tenent, die intermittunt. 15 Semitertianæ, tertianæ, quartanæ, quintanæ, ſeptimanæ, nonanæ. 16 Sunt autem acutiſſimi, & maximi ac graviſſimi morbi, & maxime lethales in continua febre. 17 Securiſſima vero omnium, & facillima ac 'longiſſima eſt quartana. 18 Non enim ſolum ipſa à ſeipſa talis eſt, ſed etiam ab aliis magnis morbis liberat. 19 At in ſemitertiana appellata, contingit quidem & acutos morbos fieri, 20 & eſt hæc præ cæteris maxime lethalis. 21 Sed & tabidi, & quicunque ex aliis longis morbis ægrotant, ex hac maxime ægrotant. 22 Nocturna non admodum lethalis eſt, verum longa. 23 Diurna longior. Quibuſdam autem & ad tabem vergit. 24 Septimana 'longa eſt, verum non lethalis. 25 Nonana adhuc longior, & non lethalis. 26 Tertiana exacta cito judicatur, & non eſt lethalis. 27 Quintana peſſima omnium eſt. Nam & ante tabem, & jam tabidis ſuperveniens occidit. 28 Sunt autem modi, & conſtitutiones, & exacerbationes ſingularum harum febrium, æque continuarum ac intermittentium. 29 Velut verbi cauſa: continua quibuſdam ab initio floret, & 'viget maxime, & ad deterius procedit: circa judicationem vero & una cum judicatione, imminuitur. 30 Quibuſdam vero molliter incipit & ſubmiſſe, augeſcit autem & exacerbatur quotidie: circa judicationem vero & una cum judicatione acervatim elucet. 31 Quibuſdam leniter auſpicata augeſcit & exacerbatur: & ubi aliquandiu in vigore fuit, rurſus remittit uſque ad judicationem, & circa judicatio-

ωδὲ κρίσιν. 32 ξυμπίπτῃ δὲ τοῦτο γίνεσθαι ἀπὸ παντὸς πυρετοῦ, καὶ παντὸς νοσήματος. 33 δεῖ δὲ τὸ διαιτήματα σκοπεῦμεν ἐκ τούτων ὠφελέειν. 34 πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐπιγνώσεα σημεῖα τούτοισιν ἐστιν ἀδελφιζόμενα· περὶ ὧν τὰ μὲν πρὸ μακροῦ, τὰ δὲ μακρεύψεται· 35 ὡς δὲ δεῖ λογιζόμενον δοκιμάζειν καὶ σκοπεῖσθαι, τίνι τέλειον ὀξὺ καὶ διαλῶδες ἢ ὠφελιμόν· 36 καὶ τίνι ὠφελιμώτερον ἢ ἧσσον, καὶ πότε, καὶ πόσον, καὶ τί τὸ ὠφελοῦμενον ἔσεσθαι.

37 Τὰ δὲ παροξυνόμενα ἐν δρόμῃ, κρίνεται ἐν δρόμῃσιν. 38 ὧν δὲ οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτιοῖσιν, κρίνεται ἐν ἀρτιοῖσιν. 39 ἔστι δὲ καὶ ὠφέλιμα κρίσιμα τὰ ἀρτιόδυνα, ἐν [μὲν] τῇσιν δρόμῃσι κεντόνων, δ'. ς'. η'. ι'. ιδ'. κη'. λ'. λδ'. μη'. ξ'. π'. ρ'. 39 τὰ δὲ ἐν τῇσι περιοδικῇσι κεντόνων ἀρτιόδυνα, α'. γ'. ε'. ζ'. θ'. ια'. ιζ'. κα'. κζ'. λα'. 40 εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι, ἢν [μὴ] ἄλλως κελεύῃ ἔξω τὰ ὑποκειμένων, ἐσμὸς ὑποφαίνει σημαίνοντα, καὶ χόλου ἀποκρίσιος. 41 δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν καὶ εἰδέναι, ἐν τοῖσι χρόνοισι τούτοισι τὰς κρίσιας ἐσομένας ἐπὶ σωτηρίῃ ἢ ὄλεθρον, ἢ ῥοπὰς ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἢ τὸ χεῖρον. 42 πλευρῖτις δὲ πυρετοὶ, καὶ τεταρταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐναταῖοι, ἐν ἧσι ἀρτιόδυσι κρίνονται, σκεπτέον.

1 Ἀρρωστος πρηθεὶς. 2 Φιλίσκος, [ὃς] ὤκει [πρὸ] τοῦ τείχεος, κατεκλίθη. 3 τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξὺς, ἴδρωσεν ἐν νυκτὶ ἐπὶ πόνῳ. 4 δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη. 5 ὀψὲ δὲ ἀπὸ κλυ-

cationem. 32 Atque hæc contingere ſolent in omni febre, & in omni morbo. 33 Oportet autem victus rationem ex horum conſideratione offerre. 34 Multa vero etiam alia ſigna his ſunt cognata, de quibus partim ſcriptum eſt, partim ſcribetur. 35 Ad quæ ratiocinari oportet, examinareque ac conſiderare, cui horum acutus & lethalis ſit morbus, aut à quo ſuperſtes ſit futurus: 36 & cui offerendum ſit, aut non, & quando, & quantum: & quid offerendum erit. 37 Quæ vero paribus diebus exacerbantur, paribus judicantur. Quorum autem exacerbationes in imparibus fiunt, ea in imparibus judicantur. 38 Eſt autem primus judicatorius, ex circuitibus diebus paribus judicantibus, IV. VI. VIII. X. XIV. XXVIII. XXX. XLVIII. LX. LXXX. 39 Ex circuitibus vero in imparibus diebus judicantibus, eſt I. III. V. VII. IX. XI. XVII. XXI. XXVII. XXXI. 40 At vero noſſe expedit, ſi aliter judicatio fiat, extra præſcriptos dies, recidivas fore ſignificat, & fuerit ſane pernicioſa. 41 Oportet autem animadvertere & noſſe, in his temporibus judicationes futuras eſſe, ad ſalutem, aut perniciem: aut inclinationes ad melius, aut deterius. 42 Eroneæ porro febres, & quartanæ, & quintanæ, & ſeptimanæ, & nonanæ, in quibus circuitibus judicentur conſiderandum eſt.

Ægrotus primus. 2 Philiſcus prope muros habitabat, decubuit. 3 Primo die febris acuta, ſudavit, noctem laborioſam habuit. 4 Secundo die omnia exacerbata ſunt. 5 Veſperi ab infuſo per clyſterem

κλυζμακτὸν καλῶς διῆλθε νύκτα δι' ἀσυχίης. 6 τρίτη ἀφροὶ κὴ μέτεα μέσα ἡμέρης ἔδοξε χλοιὰ ἀπύρετος. 7 ἀφὸς δείλιν ὑ πυρετὸς ὀξὺς, ' μυελώδης, 8 διψώδης, " γλῶσσα ἐπεξηραμένη. 9 μέλαινα ἄρησε. 10 νύκτα δυσφόρως, ἀκεκοιμήθη. " πάντα παρέκρισε. 11 πάντα πάντα παραξύνθη, ἔδοξε μέλαινα. 12 " νύκτα εὐφορωτέρην, ἔδοξε εὐχρούστερα. 13 πέμπτη, ἀφὲ μέσον ἡμέρης " μικρὸν ἀπὸ γινῶν ἔστεξεν ἄκριθον. 14 ἔδοξε ὑ ποικίλα, ἔχοντα " εὐαμορφώτατα πρόσχυλα, γονοειδέα, διεσπερμένα, ἀχιώδεα. 15 ἀφυδατώδεα ὑ βάλανον, φυσώδεα σμικρὰ διῆλθε. 16 νύκτα ἐπιπόνως, ὕπνοι σμικροὶ, λόγοι, λῆροι, 40 " ἄκρεα πάντοθεν ' ψυχρὰ κὴ οὐκ ἐπιπαναθερμόμενα, ἄρησε μέλαινα, " ἐκοιμήθη σμικρά. 17 ἀφὸς ἡμέρην ἄφωνος, ἱδρωσε ψυχρὸν, ἄκρεα πελιδνά. 18 ἀφὶ σὲ μέσον ἡμέρης ἐκλαῦ ἀπέζεσε. 19 " τελέως πνεῦμα μὲν τέλεον ὥσπερ ἀνακεκλημένον, ' ὀλίγον, μέγα. 20 " σπλὴν ἐπήρθη ἀφεφερὲς κυδιόωντα. 21 " ἱδρῶτες ψυχροὶ μὲν τέλεος. 22 οἱ παροξυσμοὶ κὰ ὀδύνησιν.

45 " Ἀρρωστος δεύτερος. 2 ' Σιλήνου, [ὃς] ἐνέδρη ἐπὶ Πλαταμῶνος " ᾠκησεν δ' Εὐαλκίδᾳ, 3 " οὗ κότων κὴ πηλῶν κὴ γυμνασίων ἀκαίρων πῦρ ἔλαβεν. 4 " ἤρξατο ὑ πονέειν, ἐ ὀσφὺς κὴ κεφαλὴ εἶχε βάρος, ἐ τράχηλος ξύνταστις. 5 λόγου ὑ κοιλίης τῇ πρώτῃ χολώδεα, ἄκρητα, ἔπαφρα, " κραιπαλέα, πολλὰ διῆλθεν. 6 ἔδοξε μέλαινα [κὴ] μέλαινα τὴν ὑποστάσιν ἔχοντα. 7 " διψώδης, 8 γλῶσσα ἐπέξηρα. 8 νυκτὸς ὐδὲν ὑπνωσε. 9 δευτέρη πυρετὸς ὀξὺς, ἀφὲ-

sterem adhibito bene habuit, noctem quietam. 6 Tertio mane & usque ad meridiem, visus est à febre liber esse. 7 Ad vesperam febris acuta cum sudore, siticulosus erat, lingua resiccabatur, 8 nigra minxit, 10 noctem molestam habuit, non dormivit, omnino deliravit. 11 Quarto autem omnia exacerbata sunt, urinæ nigræ, 12 nox tolerabilior, ' urinæ melioris coloris. 13 Quinto circa meridiem parum de naribus stillavit non mixtum. 14 Urinæ variæ, quæ habebant innatantia quædam rotunda, genituræ similia, dispersa, non subsidebant. 15 Subdita glande, flatuosa pauca prodierunt: 16 noctem habuit laboriosam, somni parvi, sermones, deliramenta, extremitates undique frigidæ, & non amplius recalescentes: minxit nigra, dormivit parum, 17 ad diem voce destitutus est, ' frigidum sudavit: extremitates lividæ. 18 Circa meridiem sexta die mortuus est. 19 Huic spiritus ad finem usque velut revocanti, rarus & magnus. 20 Splen elevatus est orbiculari gibbositate. 21 Sudores frigidi perpetuo. 22 Exacerbationes diebus paribus.

Ægrotus secundus. 2 Silenus habitabat in Platamone, prope filios Eualcidis. 3 Hunc ex lassitudinibus & potationibus, ac exercitiis intempestivis febris corripuit. 4 Cœpit autem ' ægrotare ex lumbis, & caput gravitas tenebat: & colli distentio erat. 5 Ab alvo prima die biliosa, mera, spumosa, abunde colorata, multa prodierunt. 6 Urinæ nigræ nigram subsidentiam habentes: 7 siticulosus, lingua resiccata, 8 nocte nihil dormivit. 9 Secunda ' die, febris acuta,

 seces-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 711 sur 917

Διαχωρήματα πολέα λεπτόπεπα
308 ἐπιφερόμενα, ὕδατα μέλανα. 10 ' νύκτα
δυσφόρως, μικρὸν παρέκρισιν. 11
τρίτη πάντα παρωξύνθη. 12 ὑπο-
χονδρίου " ξυνάτασις ἐξαμφοῖν πα- 59
ρεσμήκης, ἐπὶ ὀμφαλὸν, ὑπο-
λάπαρον. 13 " Διαχωρήματα λε- 60
πτὰ, ὑπομέλανα. 14 ὕδατα ὀλίγον,
ὑπομέλανα. 15 νύκτα ὕδὲν ὑπνοι-
μήθη, " λόγοι πολλοὶ, γέλως, ὠ- 61
δὴ, κιθαρίζειν ὑπνώδεα. 16 τετάρ-
τη Διὰ τῶν αὐτῶν. 17 πέμπτη Διά- 62
χωρήματα ἄκρητα, χολώδεα, "
λεῖα, " λιπαρά. 18 ὕδατα λεπτὰ, 63
5 ' Διαφανέα· σμικρὸν κιρνάμ. 19 64
ἕκτη ἀπὸ κεφαλῆς σμικρὸν ἐφί-
δρωσεν. 20 ἄκρεα ψυχρὰ, πτυ-
δνά. 21 πολὺς " βληστρισμός. 22 65
Διὰ κοιλίης ὕδὲν διῆλθεν. 23 " ὕδατα 66
ἔπεσεν. 24 πυρετὸς ὀξύς. 25 ἱδρώ-
μενα " ἄφρωδα. 26 ἄκρεα οὐκ ἔπ 67
ἀνέτερμήνευτο. 27 ὕπνον ὕδεν. 28
ὀδὲν ἰδρωσε δι' ὅλα ψυχρόν. 29
" ἐξανιήματα μὴ ἱδρῶντος ἐρυθρὰ, 68
φλυκτίδια, σμικρὰ, οἷον ἰούλους· [ἃ
καὶ] παρίμβρυα [καὶ] οὐκ ἀφίστατο. 30
Διὰ κοιλίης " ἐρεθισμῶν σμικρῶν 69
κόπρανα λεπτὰ, οἷα ἄπεπτα, πολ-
λὰ διὰ μὴ πόνου. 31 '" ὕρη μὴ ὀ- 70
10 δυνώδεα. 32 ' ἄκρεα σμι-
κρὰ ἀνετερμήνευτα. 33 ὕπνοι λεπτοὶ,
κωματώδεες. 34 ἄφρων. 35 ὕδατα
λεπτὰ Διαφανέα. 36 συνάτη Διὰ
τῶν αὐτῶν. 37 δεκάτη " πολὺ ἀκ ἐδέ- 71
χθη, 38 κωματώδης· οἱ δ' ὕπνοι λε-
πτοί. 39 Διὰ κοιλίης ὁμοίως. 40
" ὕρησιν ἀθρόον, ὑποπαχὺ κείμε- 72
νον. 41 " ταράσσεσις κριμνώδης, λύ- 73
κη. 42 ἄκρεα πάλιν ψυχρά. 43 ἐν-
δεκάτη ἀπέθανεν. 44 " ἐξ ἀρχῆς τέ- 74
τω δὲ Διὰ τέλους πυῦμα μέγα
δεινὸν, ὑποχονδρίου " παλμὸς ξυνε- 75
χὴς. 45 ἡλικίη ὡς περὶ ἔτεα εἴκοσι.

" Ἀέρω-

fecessus plures tenuiores, spumosi. Urinæ nigræ, [10] nox molesta, parum deliravit. [11] Tertia, omnia exacerbata sunt, [12] præcordii distentio utrinque 'oblonga', ad umbilicum submollis. [13] Secessus tenues, subnigri. [14] Urinæ turbatæ, subnigræ. [15] Nocte nihil dormivit, sermones multi, risus, cantus, continere se non potuit. [16] Quarta per eadem. [17] Quinta, secessus meri, biliosi, læves, pingues. [18] Urinæ tenues, pellucidæ: parum respiscebat. [19] Sexta circa caput parum sudavit: [20] extremitates frigidæ, lividæ, [21] jactatio multa: [22] ab alvo nihil prodiit. [23] Urinæ suppressæ sunt, [24] ' febris acuta. [25] Septima die voce destitutus est: [26] extremitates non amplius recalescebant: [27] nihil minxit. [28] Octava sudavit frigidum per totum sudorem: [29] papulæ cum sudore rubræ, rotundæ, parvæ, velut vari permanebant, non abscedebant. [30] Ab alvo vero cum parva irritatione, stercora tenuia velut inconcocta, multa prodibant cum dolore. [31] Urinam reddebat cum dolore mordacem. [32] Extremitates parum recalescebant. [33] Somni ' tenues, soporosi. [34] [35] Vox intercepta. [35] Urinæ tenues, pellucidæ. [36] Nona per eadem. [37] Decima potum non suscipiebat. [38] Soporosus erat, somni autem tenues. [39] Ab alvo similia. [40] Minxit acervatim subcrassum, depositum' subsidens: [41] subsidentia craſſæ 'farinæ similis, alba. [42] Extremitates rursus frigidæ. [43] Undecima mortuus est. [44] Ab initio huic & ad finem usque spiritus magnus rarus: præcordii palpitatio assidua. [45] ' Ætas erat circa annos viginti.

Ægro-

Ἄρρωστος τρίτος. Ἡρο- φῶντι πυρετὸς ὀξύς. ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα. πρόσθεν μὲν ὀδύνη κοιλίης ὀλίγα· μετὰ δὲ ταῦτα λεπτὰ διήει χολώδεα· ὑποσυχνα. ὕπνοι οὐκ ἐόντες. οὖρα μέλανα λεπτά. πέμπτῃ περὶ κάψωσις· πα- ρωξύνθη πόνῳ. ἀπὸλιὴ ἐπήρθη. ὑποχονδρίου ξυνάσεις· ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα μέλανα διῆλθε. παραφρόνησεν. ἕκτῃ ἐλάσσων. ἐς νύκτα ἱδρὼς, ψύξις. λαρὸν παρέμεινεν. ἑβδόμῃ περὶ ψυκτὸν· διψώδης. παρέκρισε νύκτα, κοπιώδης, καὶ πεκοιμήθη. ὀδὸν ἐπύρεσσε. ἀπὸλιὴ ἐμέετο. κοπιώδης πόνῳ. ἤλγησε κοιλίην βυσσοδύνως. ἔπαυσε τὸ πρόσθεν ἀπόλιον καὶ ὀξύ. ἕκτῃ ἐπόνει ἐς ἀμφοτέρας κνήμας. νύκτα δυσφόρως. οὖρα ὑπόστασιν εἶχε σμικρήν. σύντομον ἱδρῶσαν, ἐκρίθη, διέλιπεν. πέμπτῃ ὑποστρέψαν. αὐτίκα ἢ ἀπὸλιὴ ἐπήρθη, πυρετὸς ὀξύς, κάψωσις πάλιν. μετὰ δὲ τὴν ὑποστροφὴν τρίτην ἀπὸλιὴ ἐμέετο, κάψωσις ἧσσον, σκέλεα ἐπῳδεώδεα, νύκτα ἱδρῶσαν. ἐκρίθη ἑβδόμῃ καὶ δεκάτῃ. ἡδὲ παρέκρισεν ἐπὶ τῇ ὑποστροφῇ.

Ἄρρωστος τέταρτος. Τῶν Θά- σιον Φιλίνου γυναῖκα, θυγατέρα πεπαρθένων, ἣ μετὰ φύσιν καθάρσιος γενομένης, καὶ τἄλλα κάρφος διάγουσα, πεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἐβδόμην μετὰ τόκον, πῦρ ἔλαβε μετὰ ῥίγεος. ἤλγεε δὲ δεξιὸν ὑποχόνδριον πόνοι. γυναικείων κάθαρσις ἐπαύσατο. ἐπεὶ δὲ ἐμάνθανε δὲ ταῦτα μὲν ἐκαθάρθη, κεφαλὴν δὲ καὶ τράχηλον καὶ ὀσφύος πόνοι παρέμενον.

Ægrotus tertius. Herophonti febris acuta. Ab alvo pauca ab initio velut in tenesmo : poſtea vero tenuia prodibant biliosa, frequentiora. Somni non aderant. Urinæ nigræ, tenues. Quinta mane ſurditas. Exacerbata ſunt omnia. Splen elevatus eſt. Præcordii diſtentio. Ab alvo pauca, nigra prodierunt, deliravit. Sexta delirabat : ad noctem ſudor, frigiditas : delirus permanebat. Septima perfrigerabatur : ſiticuloſus, delirabat, noctu reſipiſcebat, obdormivit. Octava febricitavit, ſplen minuebatur, intelligebat omnia : doluit juxta inguen, tumor primum è directo ſplenis : deinde dolebat utraſque tibias : nox tolerabilis. Urinæ coloris melioris parvam ſubſidentiam habebant. Nona ſudavit, judicatus eſt morbus, intermiſit. Quinta reverſus eſt. Statim autem ſplen elevatus eſt, febris acuta, ſurditas rurſum. Poſt recidivam tertia die ſplen minuebatur, ſurditas minor erat, crura dolebant, noctu ſudavit. Judicatus eſt die ſeptimadecima. Neque deliravit in recidiva.

Ægrotus quartus. In Thaſo Philini uxorem, quæ filiam pepererat, quum purgatio ſecundum naturam facta eſſet, & alias leviter degeret, decimaquarta à partu die febris vehemens corripuit cum rigore. Ab initio vero cor dolebat, & circa præcordium dexterum : muliebrium partium dolores : purgatio ceſſavit. Ubi vero glandem ſubdidiſſet, hæc quidem leviora facta ſunt, capitis autem, colli & lumborum dolores permanebant.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 713 sur 917

μῦον. 6 ὕπνοι οὐκ ἐγένοντο. 7 ἄκρεα ψυχρά. 8 διψώδης. κοιλίη ξυνεκαύθη, σμικρὰ διήει. 9 οὖρα λεπτὰ ἄχροα καὶ ὀλίγα. 10 ἕκτη ἐς νύκτα παρέκρουσε πολλά, καὶ πάλιν καθεύδει. 11 ἑβδόμη διψώδης. 12 ἀφεχωρήκεσαν χολώδεα καὶ ξυκρίσια. 13 ὀδὴν ἐπιβρίζωσε, πυρετὸς ὀξύς. 14 σπασμοὶ πολλοὶ μετὰ πόνου πολλὰ παρέλεγε. 15 ἐξανίστατο βάλανον ὑποδεδεμένη· πολλὰ διῆλθε καὶ μετὰ ῥιγέων χολώδεα. 16 ὕπνοι οὐκ ἐγένοντο. 17 ἐνάτη σπασμοί. 18 δεκάτη σμικρὰ καθεύδει. 19 ἑνδεκάτη ἐκοιμήθη, πάντων ἀνεμνήσθη, ταχὺ δὲ πάλιν παρέκρουσεν. 20 οὖρα δὲ μετὰ σπασμῶν ἀθρόον πυελοῦ, ὀλιγάκις ἀναμεμνησκόμενον, καὶ παχὺ λευκὸν, οἷον γίνεται ἐκ τῶν κεκονιορτημένων, ὅταν ἀναξηρανθῇ, κέρμιον πυελοῦ χρόνον ἐκαθίστατο, χρῶμα καὶ πάχος ἔκλυσιν ὑποζυγίης. 21 τοιαῦτα οὖρα, οἷα κἀγὼ εἶδον. 22 περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐόσῃ παλμοὶ δὲ ὅλου σώματος, λόγοι πολλοί. 23 σμικρὰ καθεύδει, ἀφῆκε ταχέως δὲ πάλιν παρέκρουσε. 24 περὶ δὲ ἑπτακαιδεκάτην ἐόσῃ λιγυφώνου. 25 ἐκρύη ἀπέθανεν.

1 Ἄρρωστος πέμπτος. 2 ἐπικρατὴς γυναῖκα, ἣ κατέκειτο παρὰ Ἀρχηγέτιν, περὶ τόκου ἤδη ἐόσῃ ῥίγος ἔλαβεν ἰσχυρῶς, οὐκ ἐθερμάνθη, ὡς ἔλεγον. 3 καὶ τῇ ὑστεραίῃ τὰ αὐτά. 4 τρίτῃ δὲ ἔτεκε θυγατέρα, οὐ κακῶς δὲ τόκου, ἔλαβε πυρετὸς ὀξύς. 6 καρδίης πόνος, καὶ γυναικείων. 7 περὶ δὲ μήλην ὑποφισθεῖσα,

κέφα-

bant. 5 Somni non aderant. 7 Extremitates frigidæ. 8 Siticulosa erat: alvus combusta, pauca egerebat. 9 Urinæ tenues, ab initio decolores. 10 Sexta die ad noctem multum deliravit, & rursus resipiscebat. 11 Septima siticulosa: 12 secessus bilioſi, abunde colorati. 13 Octava superrigiut: febris acuta, 14 convulsiones multæ cum dolore: multum delirabat. 15 Glande subdita exurgebat, multaque cum fluxione bilioſa prodibant. 16 Somni non aderant. 17 Nona convulsiones. 18 Decima parum resipiscebat. 19 Undecima dormivit: omnium recordata est: statim autem rursus deliravit. 20 Urinam autem reddebat cum convulsionibus, acervatam, multam: illis autem parum admonentibus, crassam albam: qualis est ex his quæ subsiderunt, ubi multo tempore sita, fuerint conturbata: non subsidebat: color & crassitudo talis, qualis est in urinis jumentorum. 21 Talia mingebat, quæ & ego vidi. 22 Circa decimumquartum diem palpitationes per totum corpus, sermones multi; 23 parum resipiscebat, verum statim rursus delirabat. 24 Circa decimum septimum voce destituebatur. 25 Vigesima mortua est.

Ægrotus quintus. 2 Epicratis uxorem, quæ decumbebat apud Archegetem, partui jam propinquam, rigor fortiter corripuit: non incaluit, veiut dicebant. 3 Et postridie eadem erant. 4 Tertia die peperit filiam, & alia omnia juxta rationem venerunt. 5 Postridie à partu febris acuta eam invasit, 6 cordis dolor & muliebrium partium. 7 Ubi vero glandem subdidisset,

hæc

κεφαλῆς ἡ κ) τραχήλου κ) ὀσφύος πόνος. [8] ὕπνοι οὐκ ἐγίνοντο. [9] ἀπὸ τοῦ ὑποκ
ἡ κοιλίη ὀλίγα χολώδεα λεπτὰ ὑπεκένου. [10] οὖρα λεπτὰ, ὑπο- 110
μέλανα. [11] ἀφ' ἧς ἡ ἕλκεσις ἐγένετο 111
πῦρ, ἐς νύκτα ἐκλαμψε παρέκρουσεν. [12] ἑβδόμη πάντα παρωξύνθη, ἄκρητος, παρέκρουσε, ὀλιγώδης, 112
διαχωρήματα χολώδεα κακοκοιλία. [13] ὀγδόη ἐπεῤῥίγωσεν, ἐκοιμήθη μᾶλλον. [14] ἐννάτη διὰ τῶν αὐτῶν. [15] 125
δεκάτη σκέλεα ἐπιπόνως ἤλγει, καρδίης πάλιν ὀδυνη, καρηβαρίη, παρέκρουσεν, ἐκοιμᾶτο μᾶλλον, κοιλίη ἐπέπτη. [16] ἑνδεκάτη ὕδρησεν 113
οὐρήσαντες, συχνὰ ὑποστάσιν 114
ἔχοντα· ὀλίγα κεφάλαιον. [17] πεσσαρεσκαιδεκάτη ἐπεῤῥίγωσε· πυρετὸς ὀξύς. [18] πεντεκαιδεκάτη ἤμεσε χολώδεα, ξανθά, ὑποσυχνα· [19] 115
ἵδρωσεν· ἄπυρος. [20] ἐς νύκτα ἡ 116
πυρετὸς ὀξύς· [21] οὖρα πίονα ἔχοντα, καταστάσεις λευκὰς. [22] ἑξκαιδεκά- 117
τη παρωξύνθη πάντα, δυσφόρως. [23] ἐκοιμήθη, παρέκρουσεν. [24] ὀ-
γδοηκαιδεκάτη ὀλιγώδης, γλῶσσα ἐπικαύθη, ἐκ ὕπνωσε, παρέκρουσε πολλὰ, σκέλεα ἐπωδεώδεα εἶχε. [25]
περὶ ἑνδεκάτην ἀπὸ σμικροῦ ἐπεῤῥίγωσε, κωμώδης, δι' ἡσυχίης ὕπνωσε, ἤμεσε χολώδεα ὀλίγα μέλανα. [26] ἐς γυκτα κώφωσις. [27] περὶ 118
ὀγδόην καὶ εἰκοστὴν παλσυρὰ ἀριστερὰ βάρος δι' ὅλου μετ' ὀδυνης, σμικρὰ ἐπέπεσεν. [28] οὖρα ἡ πυελος [29] ἔχοντα, θολερὰ, ἐστίρυθρα, κέμενα ἐκ κάθισεως. [29] τὰ δ' ἄλλα κατὰ φοίρεως· οὐκ ἄπυρος. [30] αὐδὴς 119
ἐξ ὑγιὴς φύρυσις ἐπωδεώδεος ἐρυθρὸς. [31] κίσιν ἀνίσταται ζωδώδεα, βῆσσα δριμὺ, δακνώδεα, ἀλμυρώδεα διὰ πλεῖον πεφεύγατο. [32] περὶ δὲ ἑνάτην ἐβδομαίαν ἄπυ-

hæc quidem leviora facta sunt, capitis autem & colli ac lumborum dolor. [8] Somni non aderant. [9] Ab alvo modica bilioſa, tenuia, pura prodibant. [10] Urinæ tenues, ſubnigræ. [11] Sexta die à quo febris ipſam corripuit, ad noctem deliravit. [12] Septima, omnia exacerbata ſunt: vigilans deliravit: ſiticuloſa: feceſſus omnes bilioſi abunde colorati. [13] Octava ſuperriguit, plus dormivit. [14] Nona per eadem. [15] 125
Decima crura laborioſe dolebat. Cordis dolor rurſus: capitis gravitas: non deliravit: magis dormivit: alvus reſtitit. [16] Undecima ſudavit: minxit melius colorata, multam ſubſidentiam habentia: levius degebat. [17] Decimaquarta ſuperriguit: febris acuta. [18] Decimaquinta vomuit bilioſa, flava, ſatis multa. [19] Sudavit ſine febre. [20] Ad noctem febris acuta. [21] Urinæ craſſæ ſubſidentiam albam habentes. [22]
Decima ſexta ad noctem ex- 130
acerbata eſt, & cum moleſtia, [23] non dormivit, deliravit. [24] Decimaoctava, ſiticuloſa, lingua combuſta eſt: non dormivit: multum deliravit: crura dolebat. [25] Circa vigeſimam mane parum riguit, ſoporoſa, quiete dormivit: vomuit bilioſa, pauca, nigra. [26] Ad noctem ſurditas. [27] Circa vigeſimam primam lateris ſiniſtri gravitas, per totum cum dolore: parum inſuper tuſſiit. [28] Urinæ craſſæ, turbatæ, ſubrubræ, [135]
quæ depoſitæ non ſubſidebant. [29] Cætera leviora: non ſine febre. [30] Statim ab initio fauces dolebat, rubor aderat, [31] columella revulſa, [32] fluxio acris, mordax, ſalſa, perpetuo perſeverabat. [33] Circa vigeſimam

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 715 sur 917

ἄπυρος, ἱδρώσιν ὑπόστασις, πολὺν ὀυρὸν ἤλασεν. 34 ἀφὶ ὀλὶ τεσσαρακοστῇ καὶ τριακοστῇ πῦρ ἐλάβετο, καὶ λὶν χολώδεσιν ὑπεταράχθη. 35 ἤμεσε τῇ τεσσαρακοστῇ ὀλίζα χολώδεα. 36 ἐκρίθη, τελέως ἄπυρος τῇ ὀγδοηκοστῇ.

Ἄρρωστος ἐκλος. 2 Κλεωναχίδῃ, ὃς καθίκητο ἐπάνω Ἡρακλέος, πῦρ ἔλαβε πταλαιηνμόρως, 3 ἤλγησε ὀλὶ καὶ κεφαλὴ ἐξ ἀρχῆς καὶ πολὺν ὀυρὸν ἀρίστερον, καὶ τἄλλων πόνοι, καὶ παιώδεα τὸ πρόσπαν. 4 οἱ πυρετοὶ παροξυνόμενοι ἄλλοθι ἄλλως ἀτάκτως. 5 ἰδρῶτες, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ ὀλ' ὄ. 6 τὰ μὲν πολλὰ ἐπιζήμιοι οἱ παροξυσμοὶ, οὐκ κρισίμοισι μᾶλλον. 7 περὶ ἑβδόμην τριήρεα χεῖρας ἄκρας ἐψύχθη, 8 ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ ὑπόσυχνα, μετ' ὀλίγον ὀλὶ ἰώδεα. 9 πάντων ἐκφίδη. 10 περὶ ὀλὶ τριακοστὴν ἑώνδε ἤρξατο ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγεῖν ἐξ ἀμφοτέρων, καὶ τοῦτο πταλαιηνμόρως [καὶ] καθ' ὀλίγον μίσγει κρίσιν. 11 οὐκ ἀπίσιτος ὀλὶ, οὐδὲ διψώδης πολλὰ πάντα τὸν χρόνον, οὐδὲ ἄγρυπνος. 12 ἔ- ρρει ὀλὶ λοιπὰ, οὐκ ἄχροα. 13 περὶ ὀλὶ τεσσαρακοστὴν ἐὼν ἔρπησιν ὑπώρυχα, ὑπόστασιν πολλὴν, λίθου ἐρυθρὸν ἔχουσαν. 14 ἐκφίδη. 15 μὴ ὀλὶ τοῦτο ποικίλως τὰ τῶν ὕρων, ὁτὲ μὲν ὑπόστασιν εἶχεν, ὁτὲ ὀλ' οὔ. 16 ἑξηκοστὴ ἔρεισιν ὑπόστασις πολλὴ καὶ λευκὴ καὶ λεία. 17 ξυνέδυκε πάντα· πυρετοὶ διέλιπον. 18 ἔρρει λευκὸν μὲν, οὐχρόα δέ. 19 ἐσδεμπηδᾷ ἄπυρος, διέλιπεν ἡμέρας δέκα. 20 ὀγδοηκοστῇ ἐπερίγραψε, πυρετὸς ἐξ ἐλάσσων, 21 ἱδρῶσι πολλοῖς,

22 ὄ, τι-

septimam à febri libera; in urinis subsidentia: latus dolebat. 34 Circa primam & trigesimam febris corripiebat: alvus ex biliosis turbata est. 35 Quadragesima die vomuit pauca biliosa. 36 Judicata est perfecte libera à febri die octogesima.

Ægrotus sextus. 2 Cleonactidem, qui supra Heracleum decumbebat, febris corripuit erroneo modo. 3 Dolebat autem caput ab initio, & latus sinistrum: & aliarum partium dolores aderant, lassatorum modo. 4 Febres exacerbabantur alias aliter inordinate. 5 Sudores quandoque, quandoque non. 6 Exacerbationes utplurimum in judicatoriis diebus magis accedebant. 7 Circa vigesimamquartam summas manus dolebat. 8 Vomuit biliosa, flava, satis multa: paulo post autem æruginosa. 9 Ab omnibus allevatus est. 10 Circa trigesimam sanguis ex utrisque naribus erumpere cœpit, atque hoc erroneo modo paulatim usque ad judicationem. 11 Non autem fastidiebat cibum, neque siticulosus erat per totum tempus, neque insomnis. 12 Urinæ tenues, non decolores. 13 Circa quadragesimam minxit subrubra, subsidentiam multam valde rubram habentia: 14 allevatus est: 15 post hæc autem urinæ varie, quandoque subsidentiam habebant, quandoque non. 16 Sexagesima urinis subsidentia multa, & alba, & lævis. 17 Remiserunt omnia: febres intermittebant. 18 Urinæ tenues quidem, verum boni coloris. 19 Septuagesima à febre liber permansit diebus decem. 20 Octogesima riguit, febris acuta corripuit: 21 multum sudavit

22 Uri-

[22] ὕροισιν ὑποστάσεις ἐρυθρὴ λείη.
[23] τελέως ὑγρίθη.

''Αῤῥωστος ἑβδόμος. [2] Μέτω- 136
να πῦρ ἔλαθεν, ὀσφύϊ βάρος
ἐπιθέωσον. [3] δυσλύσῃ '' ὕδωρ πίουσι 137
ὑποσυχνὸν δὲ ἡ κοιλίη κοιλωθῆ.
[4] ''τρίτη κεφαλῆς βά- 138
ρος, διαχωρήματα λεπτὰ χολώδεα ὑπέρυθρα. [5] πλάστη πόνος
παροξύνθη. [6] ''ἐρρύη δὲ δεξιῆς 139
μυκτῆρος αἷμα δὶς ὀλίγον. [7] νύκτα δυσφόρως. [8] διαχωρήματα
ὁμοια τῇ τρίτῃ. [9] ''ἔδοξε ὑπομέ- 140
λαινα εἶναι σιαφόρημα ὑπομελαν
ἐὸν διάπυον, ὠχὶ ἰδρύεται. [10]
''πίμπλη ἐρρύη λαῶδες ἐξ ἀριστερῆς 141
ἄκρης. [11] ἱδρωσεν. [12] ὑγρίθη. [13]
μετὰ κρίσιν ἀγρυπνος. '' παρέλυ- 142
σθη. [14] ἔδοξε λεπτὰ ὑπομέλαινα.
[15] ''λούσιος ἐχρήσατο τῇ κεφα- 143
λῆς. [16] ἐκοιμήθη· κοίλενόν. [17] τὸ
τῶν ὠχ ὑπέστρεψεν, [18] ἀλλ' ἡμορ-
ῥαγὴ πολλάκις καὶ μετὰ κρίσιν.
''Αῤῥωστος ὅδε. [2] ''Ἐστι- 144
σιόν, ὃς οἰκέει ποτὶ Βοώτῃ χει-
μάρῤῥοον, πῦρ ἔλαθε μετὰ δεῖπνον. 145
[3] νύκτα παραχυθείς. [4] ἡμέρην τὴν
ἐπιοῦσαν δὲ ἡσυχίης, νύκτα ἐπι-
πόνως. [5] δευτέρη πόνοι παροξύν- 146
θη. [6] ἐς νύκτα παρέκρουσε. [7] τρί-
τη ἐπιπόνως, παρέκρουσε πολλά.
[8] ''τετάρτη δυσφορώτερα. [9] ἐς 147
τὴν νύκτα οὐδὲν ἐκοιμήθη, σύν-
νοια καὶ ''λογισμοί. [10] ἐπὶ τε 148
χείρω, μεγάλα καὶ ''ἐπίκτητα
φόβον, δυσφορίη. [11] πέμ- 149
πτη παρῆν ''κοιλιοπτὴς, καὶ κα-
τενὲς πόνος. [12] πολὺ δὲ ἐπὶ
μέσας ἡμέρης ἐξεμάνη· κοίλιον ἔκ
κοιλιώδες. [13] ἄκρεα ψυχρὰ ὑπο-
πέλια. [14] ''ἔδοξε ὑπνῶσαι, [15] ἀπέθανε 150
περὶ ἥλιον δυσμάς. [16] τούτου οἱ
πυρετοὶ διὰ πέλου ξυὺ ἱδρῶτι,
[17] ''ὑπο-

[22] Urinis ſubſidentia rubra, lævis. [23] Perfecte judicatus eſt.

Ægrotus ſeptimus. [2] Metonem febris vehemens corripuit, lumborum gravitas doloroſa. [3] Poſtridie ubi aquam bibiſſet ſatis multam, ab alvo probe prodiit. [4] Tertia, capitis gravitas: ſeceſſus tenues, bilioſi, ſubrubri. [5] Quarta, omnia exacerbata ſunt. [6] Fluebat à dextra nare bis ſanguis modicus. [7] Noctem moleſte tulit. [8] Seceſſus ſimiles tertiæ diei. [9] Urinæ ſubnigræ, habebant quiddam in medio innatans, ſubnigrum, divulſum: non ſubſidebant. [10] Quinta, effluxit ex ſiniſtra nare ſanguis largus, merus. [11] Sudavit: [12] judicatus eſt. [13] Poſt judicationem inſomnis, delirabat. [14] Urinæ tenues, ſubnigræ. [15] Capitis lotionibus uſus eſt: [16] dormivit: reſipiſcebat. [17] Huic recidiva facta non eſt. [18] Sed ſanguis erupit ſæpe etiam poſt judicationem.

Ægrotus octavus. [2] Eraſimum qui habitabat circa Bootæ torrentem, febris vehemens corripuit poſt cœnam: [3] nocte turbatus fuit: [4] diem primam quiete, noctem laborioſe tranſegit. [5] Secunda, omnia exacerbata ſunt, [6] ad noctem deliravit. [7] Tertia doloroſe, multum deliravit. [8] Quarta, moleſtiſſime, [9] ad noctem nihil dormivit. Inſomnia & ratiocinationes: [10] deinde pejora, & magna, & periculoſa, timor, moleſtia. [11] Quinta, [1] mane reſipiſcebat ac intelligebat omnia. [12] Verum ad meridiem multum inſaniit: continere ſe non potuit. [13] Extremitates frigidæ, ſublividæ. [14] Urinæ inconcoctæ. [15] [1] Circa ſolis occaſum mortuus eſt. [16] Huic febres perpetuo cum ſudore:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 717 sur 917

17 ''ὑποχόνδρια μετέωρα, ξυώδεα· 151
σις μετ' ὀδύνης, 18 ἔρευθος μέλανος, 152
ἔχοντα σκωληκώδεα πρόσχολα, οὐκ
ἰδρύετο. 19 ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρωσις
διήει. 20 δίψα ἀπὸ πάσεως, ὑπόλειος
[ὀλί.] 21 ' ἀπαλμοὶ δὲ πολλοί, 153
ξυνὶ ἱδρῶτι '' περὶ θανάτου.

'' Ἄρρωστος ἕκτος. 2 Κρίτωνι 154
τῷ Θάσῳ ποδὸς ὀδύνης ἤρξατο
ἰσχυρὴ '' ἀπὸ δακτύλου ἐς μεγάλου
'' ὀρθοστάδην ἀφειδέως. 3 κεφαλαί- 155
η αὐθημερόν, 4 φρικώδης, 5 ἀσύ-
δης, μικρῷ ὑποθερμοτέρου. 6
7 τύφλα περιφρόνησε. 8 ὀδύνη
εἴδημα δι' ὅλης ἐς ποδὸς καὶ περὶ
σφυρὸν ὑπέρυθρον μετ' ἐξανιστάσεως,
9 ἐπὶ φλυκταινίδι μέλανι, 10 πυ- 156
ρετὸς ὀξύς. 11 '' ἐξεμάνη. 12 ἀπὸ δὲ 157
κοιλίης ἄκρητα χολώδεα ὑπόσυ-
χνα διῆλθεν. 13 ἀπέθανεν ἀπὸ τῆς
δευτέρης ἀρχῆς δευτεραίου.

'' Ἄρρωστος δέκατος, 2 ' Κλα- 158
ζομένιος, ὃς κατέκειτο πρὸς τὸ
Φρυνιχίδεω φρέαρ, πυρετῷ ἐλάσσονι.
3 ἤλγει δὲ κεφαλὴν, ' τράχηλον,
ὀσφὺν ἐξ ἀρχῆς. 4 αὐτίκα δὲ κώ-
φωσις. 5 ὕπνοι οὐκ ἐγένοντο. 6 πυρε-
τὸς ὀξὺς ἔλαθεν. 7 '' ὑποχόνδρια μετέ- 159
ωρα μετ' ὄγκου, ὑπόλειος ξυώδεα.
8 γλῶσσα ξηρή. 9 τετάρτη ἐς νύ-
κτα παρεφρόνησε. 10 πέμπτη ἐπι-
πόνως, καὶ πάντα παρωξύνθη. 11
περὶ δὲ ἑνδεκάτην σμικρὸν ἐνέδω-
κεν. 12 ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐξ ἀρχῆς καὶ
μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτου λε-
πτὰ πολλὰ '' ὑποχωρέοντα διῆ. 13 160
φθόρους καὶ περὶ ἀφηχώρησιν διῆ-
ει. 14 ἑπτακαιδεκάτη ἐπέστη. 15 ὕφορ
ἀπὸ τέλους λευκὸν ἐφ', οὔρεσε
ὀλί '' καὶ πολλὰ εἶχεν ' ὑποχω- 161
ρήματα ὑποδιέστακτα πολλά· οὐκ
ἰδρύετο. 16 περὶ δὲ εἰκάδα καὶ δε-
κάτην '' ἔρρησε ὀλίγα πυκνότε- 162

eg,

17 præcordia sublimia : distenti cum dolore. 18 Urinæ nigræ habentes quædam in medio suspensa innatantia rotunda, non subsidebant. 19 Ab alvo stercora prodibant. 20 Sitis ' perpetuo, non valde. 21 Convulsiones multæ cum sudore, circa mortem. 153

Ægrotus nonus. 2 Critoni in Thaso erecte obambulanti, pedis dolor fortis à magno digito cœpit. 3 Decubuit eadem die 4 horridus, 5 anxius, 6 parum subcalescens : 7 nocte desipuit. 8 Secunda die tumor laxus per totum pedem, & circa malleolum subrubens, cum distentione. 9 Pustulæ nigræ : 10 febris acuta : 11 insaniit. 12 Ab alvo vero mera, biliosa, ' satis multa prodibant. 13 Mortuus est altera ab initio die. 157

' Ægrotus decimus. 2 Clazomenium, qui ad Phrynichidæ puteum decumbebat, febris vehemens corripuit. 3 Dolebat autem caput, collum, lumbos ab initio. 4 Statim autem surditas. 5 Somni non aderant. 6 Febris acuta invasit. 7 Præcordium elevabatur cum tumore : distentio non valde : 8 lingua sicca. 9 Quarta, ad noctem desipuit. 10 Quinta, ' laborioſe omnia exacerbata sunt. 11 Circa undecimam parum remiserunt. 12 Ab alvo vero ab initio & usque ad decimamquartam, tenuia multa aquei coloris prodibant. 13 Toleranter ea quæ ad secessum pertinent ferebat : 14 postea alvus restitit. 15 Urinæ perpetuo tenues quidem, verum boni coloris, & multa in medio suspensa habebant divulsa : non subsidebant. 16 Circa decimamsextam minxit paulo crassiora, ' habe- 162

bant

ες· οὐχ σμικρὸν ὑπόστασιν· 17 ἐκύφισεν ὀλίγον, κωφότης μᾶλλον. 18 ἐπιγικαρδικώτερον ὀξὺ πύλιν λεπτόν. 19 περὶ ὀξὺ τὰ ὦτα ἀμφότερα ἐπόηξε ξυὸν ὀδυνηρόν· 20 ὕπνοι οὐκ ἐόντων, παραληρέων· 21 περὶ τὰ σκέλεα ἐπωδυνίως εἶχε. 22 ἐν κρίσι ἄπυρος, ὑγρότης· 23 ἱδρώς ἔχων ἱδρωτος· 24 πύον καλόν. 25 περὶ ὀξὺ ἑδέδημα τὸ ἕτερον ἰσχίον ἀδυνηρὸν ἰσχυρῶς, ἀφ' ἡμέων ἐπαύσατο. 26 τὰ δὲ περὶ τὰ ὦτα ὕπνος ἐπαύσατο, οὐδὲ ἐκοιμήθη· 27 περὶ ὀξὺ τὸν ἀστράγαλον καὶ τὸ σκέλος ἀλγήματα πολλὰ καὶ ἰσχνὰ ἐγένετο, καὶ ἐπύησε πολλὸν ὑδαλώδεα μὴ δυσεντερώδεα, 28 ἔλαφα πεζὰ ἔρρει, 29 ἡλίκον σφυρὸν τὸ ὦπε. 30 καὶ ἡ τὸν ποδαγρικὸν ὀφθαλμὸν δεξιὸν ἤλγει, ἀμβλύτερον ἐόν· 31 ἡλίκον.

Ἀρρωστος ἑνδεκάτος. 2 τὸν δρομεάδα γυναῖκα, ἐγκαθέρμα πικνὸν καὶ ἄλλων πολλῶν χολωδέων καὶ λόγων, δυσεντερίῃ ἐοῦσαν μέγα ἐλάσσω, πυρετὸς ὀξύς. 3 ἤρξατο ἡ πόνος τὸν ἀστράγαλον καὶ τὸ σκέλος ὑποχόνδριον, 4 ἀσιτίη, 5 φρικώδης, 6 ἀλύουσα, 7 καὶ τὰς ἐγκοιμήσιας οὐκ ἐκοιμήθη. 8 πνεῦμα σπανὸν, μέγα, πυκνὸν ἀνέπαυλον. 9 δυσεντερίη, ἀφ' ἧς ἐξέλωσεν, δὲ ἀπὸ κοιλίης καλὰ καὶ πεπαμένα διῆλθεν· 10 οὖρα πυκνὰ, λευκὰ, ἰσχνὰ, εἶτα μέλανα· ὁκόσα τῶν κατακειμένων, ὅταν ἀναζέσῃ καὶ θερμανθῇ κέρμα χρόνον πυλιὴ ἡ κατέστη. 11 νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη. 12 περὶ τρίτην τοῦ μέσου ἡμέρης ἐπέλιπε πυρετὸς ὀξύς· 13 οὖρα ὁμοῖα· 14 ὑποχονδρίου πόνος, ἀσιτίη. 15 νύκτα δυσφόρως, οὐκ ἐκοιμήθη. 16 ἱδρωτα ὅλον ὑπόψυχρον. 17 πυκνὸν πύλιν ἀνεθερμάνθη.

18 περὶ

bant subsidentiam parvam, 17 paululum allevarunt, resipiscebat magis. 18 Decimaseptima rursus tenuia. 19 Circa utrasque aures tubercula extiterunt cum dolore. 20 Somni non aderant: delirabat. 21 Circa crura dolebat. 22 Vigesima, à febre liberjudicatus est: 23 non sudavit: 24 omnia intelligebat. 25 Circa vigesimamseptimam coxæ dextræ dolor fortis, cito quievit. 26 Tubercula vero juxta aures neque sedata sunt, neque 'supurata, verum dolebant. 27 Circa trigesimam primam profluvium alvi ex multis aquosis, cum ejusmodi quæ in dysenteria prodire solent. 28 Urinas crassas mingebat. 29 Tubercula circa aures sedata sunt. 30 Circa quadragesimam oculum dextrum dolebat, obscurius videbat. 31 Restitutus est.

Ægrotus undecimus. 2 Dromeadæ uxorem, quæ filiam pepererat, & aliis omnibus secundum 'rationem factis, secunda die rigor corripuit: febris acuta. 3 Cœpit autem prima die dolere circa præcordia, 4 fastidiosa ac nauseabunda, 5 horrida, 6 anxia, 7 & sequentibus non dormivit. 8 Spiritus rarus, magnus, statim revulsus. 9 Altera a rigore die, stercora ab alvo bene prodibant. 10 Urinæ crassæ, albæ, turbatæ; qualis fit ex his quæ subsiderunt, ubi multo tempore sita, fuerint conturbata: non subsidebant; 11 nocte non 'dormivit. 12 Tertia circa meridiem superriguit. Febris acuta. 13 Urinæ similes: 14 præcordii dolor, fastidiosa ac nauseabunda, 15 nox molesta, non dormivit. 16 Sudavit per totum subfrigida. 17 Statim autem rursus recalefacta est.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 719 sur 917

18 τετάρτη περὶ μὲν ὑποχόνδρια μικρὰ ἐκφρίδιν, 19 κεφαλῆς δὲ βάρος μετ' ὀδυνῆς, 20 ὑπεκωφώθη, 21 ἔσταξε μικρὰ ἀπὸ ῥινῶν· 22 γλῶσσα ἐπίξηρος, δίψώδης· 23 " ἔρρηξε λεπτὰ ἐλαφώδεα· 24 σμικρὰ ἐκοιμήθη. 25 πέμπτη δίψώδης, ἀσώδης· ἔρρηξε ὁμοίως, ἀπὸ κοιλίης ἐδέη. 26 περὶ δὲ μέσον ἡμέρης πολλὰ παρέκρουσε, καὶ πάλιν κατὰ σμικρὰ κωφότερος, 27 ἀνεστενάζετο ὑπεκωφώθη, ψύξις μικρά. 28 νυκτὸς ἐκοιμήθη, παρέκρουσε. 29 ἕκτη πρωὶ ἐπερρίγωσε, " κατὰ δὲ διεθερμάνθη. 30 ἱδρῶσε δι' ὅλου, 31 ἄκρεα ψυχρὰ, 32 ' παρέκρουσε. 33 " πνεῦμα μέγα ὀρθρίου " μετ' ὀλίγον· 34 ἀπαλγεῖ ἀπὸ κεφαλῆς ἤρξατο. 35 κατὰ ἀπέθανεν.

" " Ἀρρωστος δωδέκατος. 2 " Ἄνθρωπος " θερμαινόμενος ἐδείπνησε καὶ ἔπιε πλέον· 3 " ἤμεσε πάντα νυκτός. 4 πυρετὸς ὀξύς. 5 ὑποχονδρίου δεξιοῦ πόνος, φλεγμονὴ " ὑπολάπαρος ἐὼν ἔτι μέρεος. 6 νυκτὸς δυσφόρως. 7 " ἔρρηξε καὶ ἀκρὰς κατὰ χροῦς, ψαλαρὰ, κύμβιχα ἐκινδύνευτο. 8 γλῶσσα ἐπίξηρος, ἀλίλω' δίψώδης. 9 τετάρτη πυρετὸς ὀξὺς, πόνοι πάντων. 10 πέμπτη ἤρκησε λεῖον ἐλαφρῶδες πολύ· πυρετὸς ὀξύς. 11 " ἕκτη δεινὴ πολλὰ παρέκρουσεν· εἰς ἣν νυκτὸς ἐκοιμήθη. 12 ἐδόθη πάντα παρωξύνθη, 13 ἔρρηξε ὁμοίως, 14 λόγοι πολλοὶ, " κατέσχε δὲ ἀπὸ ἡδυσμάτων, 15 " ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμῶν ὑγρὰ παρεχώρεε διῆλθε μὴ ἐλαφρῶν. 16 " νυκτὸς ὁμοίως ἐπὶ πόνοις· 17 πρωὶ ἐρρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς, 18 " ἱδρῶσε θερμῶ, ἄκρα ἔδοξε ψυχρά· 19 ὑπὸ πολὺ ἐκοιμήθη 20 ἐξ ὕπνου ψύξις· 21 " πυαλισμός. 22 δεινὴ πολλὰ περὶ-

18 Quarta die circa præcordia parum allevata est. 19 Capitis gravitas cum dolore : 20 in soporem incidit · 21 parum de naribus stillavit : 22 lingua ficca, siticulosa. 23 Urinæ tenues, oleosæ : 24 parum dormivit. 25 ' Quinta , siticulosa , fastidiosa : urinæ similes : nihil ab alvo. 26 Circa meridiem multum deliravit , & statim rursus parum resipiscebat : 27 exurgens in soporem incidit : frigiditas parva : 28 nocte dormivit : deliravit. 29 Sexta mane superriguit . statim autem recalefacta est. 30 Sudavit per totum. 31 Extremitates frigidæ : 32 deliravit. 33 Spiritus magnus , rarus. 34 Paulo post convulsiones à capite cœperunt. 35 Statim mortua est.

Ægrotus duodecimus. 2 ' Homo quidam calefactus cœnavit, & bibit amplius. 3 Vomuit omnia noctu : 4 febris acuta. 5 Præcordii dextri dolor. Inflammatio submollis ex interna parte : 6 noctem molestè tulit. 7 Urinæ ab initio rubræ ; crassæ , depositæ non subsidebant. 8 Lingua ficca : non valde siticulosus. 9 Quarta , febris acuta. Dolores omnium. 10 Quinta , minxit læve , oleosum , multum : febris acuta. 11 Sexta vesperi multum ' deliravit : nec dormivit. 12 Septima omnia exacerbata sunt. 13 Urinæ similes : 14 sermones multi : continere se non potuit. 15 Ab alvo cum irritatione prodierunt liquida turbata , cum lumbricis. 16 Nox laboriosa. 17 Mane riguit : febris acuta. 18 Sudavit calidum : à febre liber esse visus est : 19 non multum dormivit : 20 à somno frigiditas , 21 spuratio. 22 Vesperi multum

παρίκμασε, [23] μετ' ὀλίγον ἦν ἡ μέ- 188
μικτο μέλανα ὀλίγα χολώδεα. [24]
ὀγδάτη ψύξις, παρελήφθη πολλὰ,
ἐχ ὕπνωσε. [25] δεκάτη σκέλεα ἐ-
πωδύνως, πύον παρωξύνθη,
παρελήφθη. [26] ἐνδεκάτη ἀπέθανεν.

" Ἄρρωστος τρίταιος καμάτῳ κεῖται. 189
[2] Γυνὴ κατ', ἣ κατέκειτο ἐν ἀκλίνῃ,
τρίμηνον ἐπὶ ἐμβρύῳ ἔχουσα,
πυρετῷ ἐλήφθη, [3] αὐτίκα τε ἤρξατο
πονέειν ὀσφύϊ. [4] τρίτη πόνος τρα-
χήλου, κεφαλῆς, καὶ κληῖδος [καὶ]
χεῖρα δεξιήν. [5] " Λαλέειν τε ἐπέσχεν δὲ 190
ἡ γλῶσσα ἀφωνίῃ, [6] δεξιὴν χεῖρα
παρελύθη μετὰ σπασμοῦ, " ὥστε 191
πολυκίνητον τρόπον. [7] παρελήφθη
πάντα. [8] νύκτα δυσφόρως, οὐκ
ἐκοιμήθη. [9] " κοιλίη ἐπαράχθη 192
χολώδεσιν ἀκρήτοισιν ὀλίγοισι.
[10] πέμπτη γλῶσσα φωνῆς ἐλύ-
θη, [11] σπασμοὶ τῶν αὐτῶν, [12]
πόνοι πάντων παρέμενον, [13] " κοι- 193
τὶς ὑποχόνδριον ἐπερεμὰ ξυὺ ὀ-
δύνῃ, [14] οὐκ ἐκοιμᾶτο, [15] πα-
ρίκμασε πάντα, [16] κοιλίη παρα-
χθεῖσα, [17] " ὕρησι λεπτῇσι, οὐκ ὀδυ- 194
ρόα. [18] πέμπτη πυρετὸς ὀξὺς,
ὑποχονδρίου πόνος, παρίκμασε
πάντα, διαχωρήμασι χολώδεσι.
[19] ἐς νύκτα ἱδρῶσε, ἀπύρετος. 311
[20] ἑκτὴ κλινοειδὴς, πάντων ἀπεφέ-
ρθη, [21] πλὴν ὀξέος κλινίδος δεξιτερῆς
πόνος παρέμενε, [22] δυσῳδίης,
[23] ὕρησι λεπτῇσι, [24] οὐκ ἐκοι-
μᾶτο. [25] " ἑβδόμη τρόμος, 195
[26] ὑπεκωρήθη, [27] σμικρὰ
παρέκρισις, [28] ἀλγήματα
κατὰ κλινίδα καὶ βραχίονα ἀ-
ριστερὸν παρέμενε, " τὰ δὲ 196
ἄλλα διεκρίθη, [29] πάντα
κοινοῖ. [30] " τρὶς δὲ διέλι- 197
πεν ἀπύρετος. [31] ἐνδεκάτη ὑπέ-
τρεψεν, ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ἐλα-
βε.

multum delirabat. [23] Paulo poſt vomuit nigra, pauca, biliosa. [24] Nona, frigiditas: multum delirabat: non dormivit. [25] Decima, crura dolebat: omnia exacerbata ſunt: deliravit. [26] Undecima mortuus eſt.

Ægrotus decimus tertius. [2] Mulierem, quæ decumbebat in littore, trimeſtri fœtu gravidam febris vehemens corripuit, [3] ſtatimque lumbos dolere cœpit. [4] Tertia, dolor colli, capitis, juxta claviculam, & manum dexteram. [5] Statim lingua voce deſtituta eſt: [6] dextra manus reſoluta eſt cum convulſione, velut his, qui aliqua ſiderantur parte, contingere ſolet. [7] Delirabat penitus: [8] noctem moleſte tulit, non dormivit: [9] alvus turbata eſt, ex biliosis, meris, paucis. [10] Quarta die lingua voce ſoluta eſt. [11] Convulſiones eorundem: [12] dolores omnium permanebant. [13] Juxta præcordia tumor cum dolore: [14] non dormiebat: [15] penitus delirabat: [16] alvus turbata. [17] Urinæ tenues, non boni coloris. [18] Quinta, febris acuta: præcordii dolor: plane deliribat: ſeceſſus biliosi: [19] ad noctem ſudavit, à febre libera. [20] Sexta reſipiſcebat: ab omnibus allevata eſt: [21] verum circa ſiniſtram claviculam dolor permanebat: [22] ſiticuloſa. [23] Urinæ tenues: [24] non dormivit. [25] Septima tremor: [26] in ſoporem incidit: [27] parum deliravit: [28] dolores juxta claviculam, & ſiniſtrum brachium permanſerunt. Reliqua allevata ſunt. [29] Omnia intelligebat. [30] Tres dies à febre libera manſit. [31] Undecima reverſa eſt, ſuperriguit, febris vehemens corripuit.

5 βε.32 περὶ δὲ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἥμεσεν χολώδεα ξανθὰ ὑποσυχνά, 33 ἱδρώσιον, 34 " ἄπυρος ἐκρίθη. 198

11 " Ἀρρώστος τεσσαρεσκαιδέκατος. 12 " Μελιδίη, ἡ κεῖτο τοῦ Ἥρης ἱροῦ, ἤρξατο κεφαλῆς καὶ τραχήλου καὶ στήθεος πόνου ἰσχυροῦ· αὐτίκα δὲ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. 4 γυναικεῖα δὲ σμικρὰ ἐπεφαίνετο. 5 " πόνοι τριῶν παύλαν οὐκ ἔχεις. 6 ἕκτη καὶ μελάδης, ἀσώδης, φλεγμώδης, " ἐρύθημα ἐπὶ γνάθῳ, σμικρὸν περιέκαυτο. 7 ἑβδόμη ἱδρῶσα, πυρετὸς διέλιπεν, οἱ πόνοι παρέμενον, 8 ὑπέστρεφεν, ὕπνοι σμικροί. 9 " ἔρρε λεπτὰ οὐρέοντα μὴ, λεπτὰ δέ. 10 " διεχωρήματα λεπτὰ, χολώδεα, δυκνώδεα, κάρτα ὀλίγα, μέλαινα, δυσώδεα διῆλθεν. 11 ἔρεισις ὑποστάσεις λευκὴ, λείη· 12 ἱδρῶσιν· 13 ἐκρίθη τελίως ἐνδεκαταίη.

puit. 32 Circa decimamquartam vomuit biliosa, flava, satis multa: 33 sudavit. 34 A febre libera judicata est.

199 Ægrotus quartusdecimus. 1 Melidiæ, quæ decumbebat juxta Junonis templum, capitis & colli, & pectoris dolor fortis cœpit. 3 Statim autem febris acuta corripuit. 4 Menses pauci apparebant. 5 Dolores omnium horum continui. 6 Sexta die, soporosa, anxia, horrida: rubor in maxilla: parum deliravit. 7 Septima, sudavit: febris dimisit: dolores permanebant: 8 rediit: somni pauci. 9 Urinæ perpetuo boni coloris, verum tenues. 10 Secessus tenues, biliosi, mordaces, valde pauci, nigri, graveolentes prodibant. 11 In urinis subsidentia alba, lævis. 12 Sudavit. 13 Judicata est perfecte undecima die.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ δεύτερον.

HIPPOCRATIS POPULARIUM liber secundus.

Basil. græc. Foesius sect. VII. II. 938. Basil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

ρκς 31 ΑΝΘΡΑΚΕΣ " οὐ 1 Κρωσῶνι γενεοὶ 2 ὗες οὐ καυμασίῃ " ὑ- 3 δαλὶ λευκῇ δὲ ὅλω· 3 ἐκφύσεις δὲ μᾶλλον τότε, 4 καὶ ἐπιγίνεται μὴν " οὐ πολὺ δέρμα 4 ἰχῶρες, ἐξαλλομένου δὲ ἐξερυθήματος καὶ κνησμὸν οὐ ποιέει. 5 εἶτα " φλυκταινίδες, 5 ὥσπερ πυελήκωσι, ἀφίστανται, καὶ ὑπὸ τὸ δέρμα κνίεσθαι

CARBUNCULI in Cranone æstivi: pluebat in ardoribus aqua larga. 3 Contingebat hoc per totum, & maxime ab austro: 4 & subnascebantur quidem in cute sanies: dum autem intro concipiebantur, calescebant, & pruritum inducebant: 5 deinde pustulæ velut ab igne inustæ excitabantur; & sub cutem uri sibi videbantur,

ϑαι" ἐδόκεον. 6 ἐν καύμασιν 6
ἀνυδρίης. οἱ πυρετοὶ ἀνιδρῶντες τὰ 7
πλεῖστα. 7 ἐν τοιούτοισι δὲ, ὦν
ἐπιψιχάσῃ, ἱδρωτικώτεροι γίνον-
ται καὶ ἧσσον. 8 " τοῦτο δυσ- 8
κριτώτερα μᾶλλον, ἢ ἄλλως. 9 ἀπὸ
πλέονος, εἰ μὴ εἴη διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τῆς νούσου " τὸν 9
τρόπον. 10 " οἱ καῦσοι ἐν τῇσι 10
θερινῇσι μᾶλλον γίνονται, ἢ ἐν
τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν· ἐπιξηραί-
νουσι δὲ μᾶλλον θέρεος.

11 Φθινοπώρου μάλιστα " θη- 11
ριώδεες, καὶ ἡ " καρδιαλγίη. 12
12 καὶ τοι καὶ αὐτὴ ἧσσον κα-
κοήθεα αὐτὸ, αὐτῷ δὲ νυκτὶ μᾶλλον
πιέζει ἰσχυρῶς. 13 " αἱ δὲ ἀσκα- 13
ριώδεες δείλης, ὁμοίως τούτῳ. 14
καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἐπιτείνεται
τῆς ἡμέρης τὰ πλεῖστα, " ἃ μόνον 14
διὰ τὸ μᾶλλον πονέειν, ἀλλὰ καὶ
αὐτὴ διὰ φύσιν ἑωυτέης. 15 " ἐν 15
φθινοπώρῳ ὀξύτατα νοῦσοι καὶ
θανατωδέστατα " τὸ ἐπίπαν, ὅ- 16
μοιον τῇ δείλῃ περιοχωτάτῃ. 16
ὡς δὲ ἑκάστῳ περίοδον ἔχον-
τος τῶν νούσων, οἷον ἡ ἡμέρη
τῆς νούσου. 17 " τοιοῦτον [τὸ] τῆς 17
νούσου ἑκάστης καθεστηκὸς πρὸς
ἀλλήλας, ὅταν μή τι νεωτεροποιη-
θῇ ἐν τῷ αὐτῷ εἴδεϊ. 18 " ἐς ὃ μὲν, 18
ἄλλης τοῦτο καθεστήκῃ αὖ
ἀρχῆς. 19 ὥστε καὶ τὸ ἐνιαυτὸν αὐτὸν
ἑωυτῷ ὅτως ἔχειν.

20 ἐν τοῖσι καθεστεῶσι καιρεῖσιν ὑπὸ ὥρεος τὰ ὥρεα ἀπο-
διδόασιν ἔτησιν, εὐκριτέες καὶ εὐ-
κρινέστεροι οἱ νοῦσοι. 21 ἐν δὲ τοῖ-
σιν ἀκαθεστεῶσιν ἀκριτέστεροι καὶ
δυσκρινέες. 22 ἐν γὰρ Περίνθῳ ὅ-
που τὸ ἐκλιπὲν ἢ πλεονάσῃ, ἢ
πνευμάτων ἢ μὴ πνευμάτων, ἢ
ὑδάτων ἢ αὐχμῶν, ἢ καυμάτων ἢ

ψύ-

bantur, 6 in ardoribus ficcitatis. Febres plerunque citra ſudorem. 7 In his vero ſi minutæ imbris guttæ deciderint, magis ſudatoriæ fiunt ab initio. 8 At hæc difficiliora judicatu manent, quam aliter. 9 Attamen minus, ſi non propter hæc fuerint, ſed propter morbi modum. 10 Febres ardentes in æſtivis magis fiunt, & in aliis temporibus: reſiccantur autem magis æſtate.

11 Autumno maxime ferinum, & oris ventriculi dolor, 12 quamquam & ipſe minus maleficus fuerit, ipſo morbo tali exiſtente. 13 Aſcarides veſperi ſimiliter huic: 14 & illæ tunc infeſtant in die plerunque, non ſolum ideo quod magis affligunt, ſed etiam ipſæ per ſeipſas. 15 In autumno acutiſſimi morbi & maxime lethales: & omnino ſimilitudinem habent, eo quod veſperi exacerbantur: tanquam annus ipſe habeat circuitum morborum. 16 Quale eſt dies morbi, quale eſt veſpertinum tempus ad exacerbationem. 17 Tale eſt morbi, & uniuſcujuſque conſtitutionis inter ſe, ubi non quid in ſuperiori ſpecie fuerit innovatum. 18 Sin minus, alia ſane conſtitutione hæc imperium obtinuerint. 19 Quare etiam annus ad ſeipſum hoc modo ſe habet.

20 In quietis ac conſtantibus temporibus, & annis tempeſtive tempeſtiva præbentibus, boni ſtatus & judicatu facillimi morbi fiunt. 21 In inconſtantibus vero, inconſtantes, & qui difficulter judicantur: 22 quum ſane in Perintho defecerit aut abundaverit quid, ut aut venti ſint, aut non venti: aut aquæ, aut ficcitates: aut ardores, aut frigo-

ψύξιον. [23] τὸ δὲ ἔαρ τὸ ἐπίπαν ὑγιηρότατον καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

[24] " Πρὸς τὰς ἀρχὰς σκεπτέον τῶν νόσων, " ἐν αὐτῇσιν ἀνθεῖ. [25] δῆλον δὲ τῇ " ἐπιδόσει. [26] τὰς δὲ ἐπιδόσιας τῆσι περιόδοισι· [27] " καὶ αἱ κρίσιες ἐντεῦθεν δῆλοι· [28] καὶ τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυσμοῖσιν, ἐς ἐπὶ τὸ πρωϊαίτερον ἢ ἔσ, καὶ ἐς ἐπὶ τὸ πλέονα χρόνον ἢ ἔσ, καὶ ἐς μᾶλλον ἢ ἔσ. [29] " πάντων δὲ τῶν ξυνεχέων ἢ διαλείποντων ἢ χρονίων, καὶ τραυμάτων, καὶ " πυέλων ὀδυνωδέων, καὶ φυμάτων φλεγμονῆς, καὶ ὅσα ἄλλα ἐπιφαίνονται ὕστερον. [30] " ἴσως δὲ καὶ ἄλλων ξυμπάντων κοινῶν τὰ μὲν ἧσσον, βραχύτερα, τὰ δὲ ' βραχύτερον, μακρότερα, [31] καὶ " ἐν περιόδοισιν περιοδικοῖσιν, καὶ ἄλλης ἐπιδόσιος ἀπεωδίσης τῆς νόσου. [32] καὶ γὰρ τῶν διαχρήμα ἀπολλυμένων " τάχιστα αἱ κρίσιες, ὅτι τάχιστοι οἱ πόνοι καὶ ξυνεχέες καὶ ἰσχυροί. [33] " τὰ δὲ κρίνοντα ἐπὶ τὸ βέλτιον, μὴ αὐτίκα ἐπιφαινέσθω.

[34] " Τῶν κρισίμων μὲν κρίνοντα, τὰ μὲν θανάσιμα, τὰ δὲ δύσκριτα. [35] " τὰ προκεκριμένα, ἢν ἁμαρτηθῇ, ὑποτροφαί· ἢν δὲ μὴ, ἀκρασίαι. [36] γίνονται δ' αὖ καὶ ἀλήθιαι. [37] " τὰ μὲν σμικρὰ, ὅσα κρίσιμα σημεῖα ' γινόμενα, " τὰ αὐτά. [38] τοῦτο μὴ γινόμενα, δύσκριτα. [39] τὰ ἐναντία δὲ σημαίνοντα, κακόν· [40] ἢ μόνον, ἢν " παλινδρομέῃ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχαίης φύσιος τὰ

frigora. [23] Ver autem omnino ſaluberrimum, ac minime lethale.

[24] Circa principia morborum conſiderandum, an ſtatim florerent. [25] Clarum autem hoc fit ex incremento. [26] Incrementa vero ex circuitibus: [27] & judicationes quoque hinc manifeſtæ fiunt, [28] itemque ex exacerbationibus in circuitibus, ſi citius accedant, aut non: & ſi diutius durent, aut non: & ſi magis affligant, aut non. [29] Ex omnibus autem continuis aut intermittentibus, & diuturnis, & vulneribus, & ſputis, & doloribus. Itemque ' tuberculorum, inflammationes, & quæcunque alia poſterius apparent, [30] fortaſſis autem & ex aliis communibus rebus, quæ quidem citius fiunt, breviora ſunt: quæ vero tardius, longiora: [31] quum etiam in circuitibus citiorem recurſum, ac reliquum augmentum, morbus neget. [32] Nam & eorum qui ſtatim pereunt, velociores ſunt judicationes, quoniam & dolores, & continui ac fortes. [33] Quæ vero ad melius ' judicant, non ſtatim apparent.

[34] Judicatoria non judicantia, partim lethalia ſunt, partim difficilis judicationis. [35] Quæ præjudicata ſunt, ſi crude judicata fuerint, recidivæ fiunt: ſin minus, judicationis impeditiones aut malæ judicationes. [36] Poſſunt etiam fieri pernicioſa, [37] ea quæ non parva ſunt. Quæcunque judicatoria ſigna fiunt, [38] eadem hæc ſi non fiunt, difficilis ſunt judicationis. [39] Quæ ' vero contraria ſignificant, malum: [40] non ſolum ſi recurrant, ſed etiam primatiæ naturæ contraria re-

pentia.

τὰ εὐαυλία ῥέποντα, " ὥσπερ 34
καὶ τῶν κακῶν σημεῖον ἐπὶ τὰ-
ναυλία ῥέποντα. 41 " θεωρεῖν δὲ 35
ἔστι δεῖ, βρωμάτων, ξυμ-
πλώσιων φλεβῶν, " ὄγκων ὑ- 36
ποχονδρίων, " ἀναῤῥοπέων, κα- 37
ταῤῥοπέων. 42 " πολλὰ δὲ καὶ 38
τῶν τιτθῶν· " οἷον, ἀποφθί- 39
νουσιν οἱ τιτθοὶ συσπειρᾶται γὰρ
τοῦ· ὧδε γὰρ εὐαυλίειν. 43 " ὀ- 40
δὲ βῆχες χρόνιαι, ὅτι ὄγκῳ
ἐπήσται πεπόνται. 44 " ὄγ- 41
κος, ὁ ἐπήσται ἀπὸ βηχέων, ὑ-
πόμνημα κοινωνίης σηκέων, μα-
ζῶν, γονῆς, φωνῆς.

45 " Ἀποστάσιες ἢ ἀφ' φλε- 42
βῶν, " ἢ ὀστέων, ἢ νεύ- 43
ρων, ἢ σαρκῶν, " ἢ ὑπο- 44
πίων ἑτέρων. 46 χρηστὴ δὲ αἱ
κάτω τῆς νούσου· " οἷον κιρσοὶ, 45
" ὀσφύος βάρεα ἐκ τῶν ἄνω. 47 46
ἄριστη δὲ μάλιστα αἱ κάτω καὶ 47
αἱ κατυπάτω κοιλίης καὶ σπλη-
νὸς ἀπὸ τῆς νούσου, " καὶ αἱ κατ' 48
ἔκρυσιν· οἷον αἷμα ἐκ ῥινέων, πύον
ἐξ ὠτὸς, πλύαλον, ' ἔρον, καὶ
ἔκρυσιν. 48 " εἰσὶ μὲν ταῦτα, ἀπο- 49
στάσιες· οἷον ὀδόντες, ὀφθαλμοὶ, ῥὶς,
ἰδρώς. 49 ἀτὰρ καὶ τὰ ὑπὸ δέρμα
ἀφιστάμενα ἐς τὸ ἔξω φύματα·
οἷον " τυλώσιες, καὶ τὰ ἐκπυήσαι, ἢ 50
ἕλκος, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξανθήματα,
" ἢ λοποὶ καὶ μάδησις τριχῶν, 51
ἀλφοὶ, λέπρη, ἢ τὰ τοιαῦτα,
50 ὅσα " ἀποστάσιες μὲν ἐσιν ἀ- 52
θρόως ῥεούσας καὶ μὴ ἡμιῤῥόπους,
καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηται. 51 καὶ " ἵν' 53
μὴ ἀναξίως τῆς εὐεξολυῆς τὸ νό-
σημα· οἷον τῇ Τημένου ἀδελφιδῇ ἐκ
νούσου ἰσχυρῆς ἐς δάκτυλον ἀπεστή-
ἐξεν· ' ἔχ ἱκανὸν δὲ δέξασθαι
τὸ νοῦσον, ἐπαλινδρόμησε,
[καὶ] ἀπέθανεν. 52 ' Ἀποστάσιες

pentia. Quemadmodum etiam malorum ſignum, ea quæ ad contraria repunt. 41 Conſiderare vero ſic oportet, in cibis, compreſſionibus venarum, tumoribus præcordiorum, ſurſum vergentibus, deorſum vergentibus. 42 Sed & multa ſunt ejuſcemodi, velut abortientium mammæ graciles fiunt, neque ' enim contrarium eſt. 43 Neque tuſſes diuturnæ, quoniam ubi teſtis intumuit, ceſſant: 44 & teſtis tumor à tuſſi ceſſat & allevatur: quæ res commonefacit nos communionis pectorum, mammarum, genituræ, vocis.

45 Abſceſſus aut per venas, aut per oſſa, aut nervos, aut cutem, aut alias emotiones. 46 Boni autem ſunt qui infra morbum fiunt, velut varices, lumborum gravitates ex ſupernis. 47 Optimi ' vero potiſſimum ſunt inferni, & longiſſime infra ventrem, & remotiſſimi à morbo: & qui per effluxionem fiunt, velut ſanguis è naribus, pus ex aure, ſputum, urina, quæ per effluxionem fiunt. 48 At abſceſſus quibus hæc non fiunt, ſunt velut dentes, oculi, naſus, ſudor. 49 Sed & quæ ſub cutem abſcedunt foras tubercula, velut putreſcentia, & quæ ſuppurantur, aut ulcus, aut ejuſmodi puſtulæ, ' aut ſquamæ, aut defluvium capillorum, vitiligines, lepræ, aut ejuſmodi 50 quæ abſceſſus ſunt acervatim fluentes, & non ſemirepentes. & quæcunque alia dicta ſunt: 51 & ſi non pro rationis excretionis morbi dignitate fiant, velut Temeni nepti, ex morbo forti ad digitum decubuit, qui quum non ſufficeret ad ſuſcipiendum morbum, recurrit: mortua eſt. 52 Abſceſſus

aut

ἢ διὰ φλεβῶν, ἢ διὰ κοιλίης, ἢ διὰ νώτων, ἢ διὰ θέρμαθρων, ἢ κατὰ [τὰ] ὀστέα, ἢ κατὰ τὸν νωτιαῖον, ἢ κατὰ τὰς ἄλλας ἀπορροὰς, 54 οὖρα, αἰδοῖον, ὦτα, ῥῖνας. 53 ἐξ ὑστέρης ὀκλαμένων τὰ τῶν κρίσιων τῇ ὑστεραίῃ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀσφυὸν, ἢ ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἐς [τὰς] ὄρχιας. 54 ἔστι δ' ὅτε οὐ βηχέων, καὶ ὄρχις αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ. 55 βηχώδεες ἀποστάσιες, αἱ μὲν ἀναλίρουσι τῆς κοιλίης, οὐχ ὁμοίως τελείως ῥύουσιν. 56 αἱ μὲν μεθριαγίαι λαῦροι οὐκ ἐπὶ ῥισὶν ῥέουσι πολλὸν εἶδος τοῦ Ἡραγόρεω. 57 δ' ἐνίοισι καὶ οἱ ἰητροί.

58 Τὰς φωνὰς οἱ τραχήλους φύσει ἔχοντες, καὶ αἱ γλῶσσαι τραχήλους. 59 καὶ, ὅσαι τραχύτητες ὑπὸ νόσων, ὡσαύτως. 60 αἱ δὲ ἐθέσει σκληραὶ τῇ φύσει, καὶ ἄνοσοι, ταῦτ' ἔχουσιν. 61 αἱ δὲ μαλθακαὶ καὶ βραδύτεραι, ἐς ἁμαρτωλίην ἢ ἀρετὴν, ἢ δεξιὴν φύσις. 62 σκεπτέον καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ διαιτέων, τὰ μακροκέφαλα, καὶ μακραύχενα ἀπὸ τοῦ ἐπικύψεων. 63 καὶ τοῦ φλεβῶν ἡ εὐρύτης ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, καὶ στενότητες, καὶ βραχύτητες καὶ λεπτότητες, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐναντίων. 64 ὧν αἱ φλέβες εὐρεῖαι, καὶ αἱ κοιλίαι καὶ τὰ ὀστέα εὐρέα. 65 εἰσὶ δ' ὅτοι οἱ λεπτοί· οἱ δὲ πίονες τοὐναντίον τούτων. 66 καὶ ἐν τοῖσι λεμφατικοῖσιν αἱ μεσότητες ἀπὸ τούτων. 67 σκεπτέαι αἱ προσαυξήσιες ἑκάστῳ, ἃ μέλλουσι, καὶ αἱ μειώσιες, ἃ προσαυξήσουσι, 68 καὶ τοῖσι προσαυξήσουσιν ὁποῖα συμπροσαύξει, καὶ ὁποῖα συγκορωνώσει. 69 καὶ διαφάξιες ὁποῖαι κοιναὶ τῶν φλεβέων.

70 Αἱ τῶν πτερνῶν ῥήξιες, αἱ μὲν περὶ ἤβην, τὰ πολλὰ ἀστ-

aut per venas, aut per alvum, aut per nervos, aut per cutem, aut juxta ossa, aut secundum spinalem medullam, aut secundum alias effluxiones, os, pudendum, aures, 53 ex utero menses. Judicationes postridie fiunt, velut ad lumbos, aut ad femur, & ad testes. 54 Quandoque ex tussi, & testis ipse à seipso. 55 Tussiculosi absessus, qui supra ventrem sunt, non similiter perfecte liberant. 56 Sanguinis eruptiones largæ ex naribus plerunque liberant, velut Heragoræ, 57 quod medici non animadverterunt.

58 Qui voces asperas natura habent, his etiam linguæ subasperæ sunt, 59 & quæcunque asperitates à morbis similiter. 60 Quæ igitur duræ sunt linguæ à natura, etiam sine morbo hoc habent. 61 Molles vero tardiores sunt, & ad peccatum, & ad bonum, quam prior natura. 62 Considerandæ sunt etiam longa capita, ex vivendi ratione, & cervices longæ, ab inclinationibus: 63 & venarum amplitudo & crassitudo, ab eadem, & angustiæ, ac latitudines, & brevitates, ac tenuitates, ex contrariis. 64 Quorum venæ amplæ, & ventres, & ossa ampla, 65 hi sunt qui tenues sunt. Pingues vero his contraria habent: 66 & in his qui fame macerantur, mediocritates. 67 Ab his considerandæ ea sunt quæ præpropera incrementa unicuique detrahunt, & quæ diminutiones adaugent: 68 & ea quæ incrementa coadaugent, & quæ corroborant. 69 Et quæ sint communes venarum dissectiones.

70 Pectinum ruptiones quæ quidem circa pubem fiunt, ut-

pluri-

ἐστινίες τοπαραυλίκε· 71 αἱ ϑ σμικρὸν ὕπωθεν ϑ ὀμφαλῆ ἐν δεξιοῖς, ὀδυνώδεες αὐτῃ καὶ ἀποδέες καὶ κοπρίκμεϑαι· οἷον καὶ τῷ Πιττακῶ. 72 γίνονται δὲ αὗται ἢ ἀπὸ πληγῆς, ἢ ἀπάστου, ἢ ἐμπηδήσιος ἑτέρης. 73 " οἷσι τὸ μεταξὺ ϑ ἤτρου καὶ ϑ ὑπερμάλου ἐμφυσᾶται καὶ οὐ καθίσταται, τὸ δὲ χροιῶν οἷον τὸ πολυχλώρου τό, τε ὑπολευκαῖνον, ὅτι ἀπὸ ϑ ἥπατος πάσχουσι τὸ τοιοῦτον. 74 καὶ ἀπὸ τούτου ἡπατικοὶ γίνονται καὶ ἐκλείπουσι τὰ τοιαῦτα, καὶ ἰκτεροὶ οἱ ἀπὸ ἥπατος εἰς τὸ ὑποπολιὸν, καὶ " ὑδαιλαμυόμενοι, καὶ οἱ λευκοφλεγματικοί. 75 οἱ δὲ ἀπὸ σπλῆνος μελαγχολικοὶ καὶ ὑδρωπες καὶ οἱ ἰκτεροί, " καὶ αἱ δυσεντερίαι. 76 οἱ δὲ ὑπολευκαίνοντες τῶν ὑποφακωδέων καὶ τὸ δέρμα καθαπτόμενοι καὶ τὰ χείλεα· οἷον Ἀντίλοχος καὶ Ἀλεύας. 77 τὸ ἀπὸ τῶν χυμῶν τὸ ὑπὸ ϑ σαρκὸς ϑ ἁλμώδεος, ὅτι ὑπὸ τὸ δέρμα μάλιστα καὶ ἀπὸ κεφαλῆς, ὅταν ἀπὸ ϑ πολυμυξίου, ἀφεστηκυίας. 78 " πρὸς ἀφορμὰς, ὁπόθεν ἤρξατο κάμνειν, ὀνειδίσιον, εἴτε κεφαλῆς ὀδυνῴη, εἴτε ὠτὸς, εἴτε πλευρῆς. 79 σημεῖον δὲ ἐφ' οἷσιν ὀδύνῃσι, " καὶ ἐφ' οἷσι βυσσώδεες. 80 " τὰ ἡμιόμφαλα ἕλκεα καὶ κρίνουσι πυρετοὺς καὶ φύμασι, οἵτινες τούτου μὴ γενόμενοι, ἀκρισίαι. 81 οἷσι [δὲ] ἰσχιαλγίαι, βουβωνοκήλαι ὑποστροφαὶ καὶ τάχιστα. 82 " τὰ ὠμὰ καὶ ὑγρὰ κίλλοντα ἐν ἐλαίῳ ἑφθὰ ἴσχει· οἷον τὸ ναυσιπαίδιον καὶ ὁ Μυριοχαίτης.

plurimum ſtatim ſunt innoxiæ. 71 Quæ vero paululum ſupra umbilicum in dextra parte, hæ doloroſæ ſunt & anxioſæ, & ſtercoris vomitum inducunt, velut etiam Pittaco accidit. 72 Fiunt autem hæ, aut à plaga, aut vulſura, aut alterius inſultu. 73 Quibus id quod medium eſt inter abdomen & cutem inflatur, & non ſedatur: color eſt velut qui multum pallidus eſt, & qui ex candicante pallet: quoniam omne hujuſmodi ab hepate eſt, 74 & ex hoc ſunt hepatici in his morbi: & morbi regii ab hepate, ad ſubalbidum colorem vergunt: & qui ex aqua inter cutem, & ex pituita alba laborant. 75 Qui vero à ſplene ſunt; tum hydropes, tum morbi regii, nigriores ſunt. Sed & ulcera quæ ægre perſanantur, 76 exalbidorum ſunt, qui fere lentis colorem referunt: & cutis diffringitur ac labia, velut Antilochus habuit & Aleuas, 77 ab humoribus ex corpore ſalſuginoſo, quod ſub cute maxime, & à capite contingit, quum à pulmone fuerit calefactum. 78 Occaſiones unde quis ægrotare cœpit, conſiderare oportet, ſive capitis ſit dolor, ſive auris, ſive lateris. 79 Signum autem ſunt in quibuſdam dentes, & in quibuſdam inguinum tumores. 80 Ulcera oborientia ac judicantia febres, & tubercula: quibus hæc non fiunt, judicatio ſublata eſt. 81 Quibus intus relinquuntur, certiſſimæ recidivæ ac celerrimæ. 82 Crudos ac liquidos feceſſus, milium ſolidum in oleo coctum ſiſtit. Exemplo eſt nautæ puer, & Myriochaune.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 727 sur 917

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

SECTIO SECVNDA.

40 ' Γυνὴ ἐκφαλήλγη καὶ ὀ- 1
δὺν κωδίσεσθ. 2 " πάλιν ἐς 2
ῥοιῆς χυλὸν ἀλφίτων ἐπιπάσσ-
σαι καὶ μυσσιλίη ἤρκεσε, καὶ
σὺκ ἀνήμε, οἷα τὴ Χαρίωνο.
3 " αἱ μεθοδολαὶ ὠφελίσζιν, 3
ἢν μὴ ἐς πονηρὸ μεθοδάλλη. 4
οἷον δὸς φαρμάκων ἐμέσαι πυ-
ριῶν ἕνεκα. 5 " αἱ ἐς ἀκρητέ- 4
σερα τελδυτὴ σῆψιν σημήνε-
σιν· οἷον Δεξίππου.

6 Ἡ Σεράπις ἐξ ὑγρῆς κοι-
λίης ὤδησε. 7 κνησμοὶ δ' σὺκ
οἶδα ποσαὶ ἦσαν, ὑ πλέονο. 8 ἔ-
χε δέ τι καὶ ἀπόσημα σὺ κε-
νεῶνι, ὃ, περ μελανθὲν ἀπέ-
κλινε.

9 Καὶ ἡ Στυμαργέω σὺν
παρεσχῆς ὀλιγημέρε πολλὰ σή-
σασζα, καὶ παιδὸς μιλάσζιν
ἥλεο ἀπὸ φθορῆς τελεσμένον
ὑγιήναζα ὤδησε.

10 Μόσχω, λιθιῶντι ἰσχυ-
ρῶς, ἐπὶ τὸ βλεφάρω τῷ
ἄνω " κριθὴ ἐγένετο πρὸς τῇ 5
ὠτὸς μᾶλλον, ἕκτῃ " ἐξελ- 6
κώθη ἔσω. 11 πέμπτη καὶ ἕκτη
ἔσωθεν πύον ἐῤῥύη, τὰ κά-
τωθεν ἔλυσε, βεβῶν πρὸ ὧς
λιῶ, καὶ κάτω ἐπὶ τῷ τρα-
χήλω κατ' ἴξιν τῇ ἄνω βεβῶ-
νο.

12 Ὁ τῆς Ἀριστέω γυναι-
κὸς ἀδελφὸς χλιαινόμενο ἐπε-
λαμπύρη ὀδῷ. 13 καὶ ἔπητα σὺν
κνήμη " τρέμινθοι ἐγένοντο. 14 7
313 ἔπητα ' ξυνεχὴς πυρετὸς ἐγένετο.
15 τῇ ὑστεραίη ἱδρὼς ἐγένετο. [ὃς]
καὶ τὰς ἄλλας τὰς ὁρίσας ἐγέ- 8
νετο αὐτῷ· ἔτι δὲ ὁ πυρετὸς εἶχεν.
16 λιῶ δὲ ὑπέπαλλο. αἰμορ-
ῥαγὴ

Mulier cor, hoc eſt, os ventriculi dolebat, & nihil remittebat dolor. 2 Huic polentæ pollen in mali punici ſucum inſperſus, & ſemel in die acceptus in cibo ſatis fuit, & non revomebat, velut Charioni contigit. 3 Mutationes proſunt, ſi non ad prava mutentur, 4 velut his qui a medicamentis vomunt ' febrium gratia 5 Fines in meraciora deſinentes, putrefactionem ſignificant, velut Dexippo.

6 Serapis ex liquida alvo intumuit. 7 Pruritus autem haud ſcio quot diebus, non ultra. 8 Habebat autem & abſceſſum quendam in lateris mollitudine, qui nigrefactus occidit.

9 Et Stymargi uxor ex ventris per paucos dies turbatione, ubi multum in ſiſtendo laboraſſet, & poſt pueri ſexus fœminei ' quadrimeſtris ex corruptione diſceſſum ſana facta eſſet, intumuit.

10 Moſcho è calculo laboranti fortiter, in ſuperna palpebra hordeolum obortum eſt, magis ad aurem: deinde intro exulceratum eſt. 11 Quinta & ſexta die ex internis pus erupit. Infernas affectiones ſolvit. Glandularum tumor ac inflammatio circa aurem erat, itemque inferne in collo, è directo ſuperni tumoris.

12 ' Ariſtæi uxoris frater fatigatus in via incaleſcebat: 13 deinde in tibia tumores fiebant terebinthi fructui ſimiles. 14 Poſtea febris continua fiebat, 15 & poſtridie ſudor factus eſt, & aliis paribus diebus ſemper idem fiebat. Adhuc autem febris tenebat. 16 Erat autem ſublienoſus. Ex

ſiniſtra

ῥάγη ἐξ ἀριστερῆς. " πυκνὰ καὶ καὶ 9
ὀλίγην ἐκρύη. 17 τῇ ὑστεραίῃ ἀρι-
στερὸν πυρ' ἦς οἴδημα. τῇ δ' ὑστέρῃ
καὶ φλὰξ δεξιόν· ἦσαν δ' τοῦτο καὶ
ἐπιχλιαίνετο. ταῦτα " καὶ ἐμέω- 10
λύθη καὶ σὺν ἀπεπύησεν.

18 "Ο φλὰξ Ἀλκιβιάδεω ἐλ- 11
θὼν σὺν πυρετοῖσιν ὀλίγοις ἀπὸ κρί-
σιος ὄρχις ἀριστερὸς ὠδήσεν. 19 ἐῶν
δ' ἀπλοῦν μέγαν εἶχεν. 20 καὶ δὴ τό-
τε ἐκρύη ὁ πυρετὸς ἐικοσαίῳ. 21
καὶ πάνυ ὑπεχλιαίνετο ἄλλοσε καὶ
ἄλλοσε, καὶ ἔπλυνεν ὑπαυθηρόν.

22 "Η " ἡ χεὶρ ἡ δεξιὴ, σκέλος δ' 12
ἀριστερὸν, σὺν τῶν βηχωδέων βραχὺ
ἀπ' ἄξιον λόγου βηξάσης, παρελύθη
φλεγματηκῶς, 23 ἄλλο δ' οὐδὲν
ἠλλοιώθη, οὔτε πρόσωπον, οὔτε γνώ-
μην, οὔτε μὴν ἰσχνοῦται τοῦτο. 24 ἐπὶ τὸ
βέλτιον ἤρξατο χωρέειν ἀπὸ ἐικοστῆς
ἡμέρης. 25 ἀγεδὸν ἐγλύεσθαι ἀπὸ γυ-
ναικείων καὶ ἀδρήξιν, καὶ ἴσως τότε
ἀπῆν γενόμενα· παρθένος γὰρ ἦν.

26 " Ἀπήμαντος, καὶ ὁ τὸ πα- 13
χέος πεσὼν τὸν κεφαλὴν καὶ πεπτωκότος, καὶ Νικόστρατος οὐκ
ἐξεβοήσατεν, ἀλλ' ἐπόρωσι καὶ νεφρὰς
ἀλγήμασι. 27 " ἤρεον γὰρ αὐτὰς 14
ἀεὶ πληροῦσθαι πόσιος ἢ σίτου.

28 "Ὀδύνας τὰς ἰσχυροτάτας 15
ὅτῳ τρόπῳ διαγνοίη αὐτὰς ἰδὼν, ὁ
φόβος, καὶ διαφορίαι, καὶ ἐμπειρίαι,
καὶ αἱ ἀλλαὶ. 29 " ὕδωρ τὸ ταχέως 16
θερμαινόμενον καὶ ταχέως ψυχόμε-
νον, ἀεὶ κουφότερον. 30 τὰ βρώ-
σιμα καὶ τὰ ποτὰ πεῖραι δεῖ,
εἰ " ἐπὶ τὸ ἴσον μένει. 31 ῥηϊδίον, 17
" " ὅτι αἵματος ῥυέντος ἐκλοι- 18
σθῶσι, " καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦ- 19
τα. 32 ὅτι χρὴ τὸ ὑγραίνειν, καὶ
ξηραίνειν, καὶ θερμαίνειν, καὶ
ψύχειν πολλὰ καὶ τοιαῦτα δύ-
ναται. 33 τὸ ἐξαμηνιαῖον ἀπόφθερ-

μα

finiſtra nare ſanguis erumpebat frequenter & paulatim. Judicatus eſt. 17 Poſtridie juxta finiſtram aurem tumor. Sequenti die etiam circa dextram, ſed hic minor: & inſuper tepeſcebat. Hi evanuerunt, & non ſuppurati ſunt.

18 Qui ab Alcibiade venit, ei ex febribus modicis ante judicationem teſtis finiſter intumuit. 19 Habebat autem ſplenem magnum: 20 & ſane tunc judicata eſt febris vigeſima die: 21 deinde alias atque alias ſubincaleſcebat, & ſubfloridum ſpuebat.

22 Cuidam manus dextra, & crus finiſtrum, quum ex tuſſi parum & nihil memorabile ejeciſſet, ſiderationis modo reſoluta ſunt: 23 alia vero nulla re alterata eſt, neque facie, neque mente: nec vero adeo fortiter illis partibus. 24 Cœpit ad melius procedere circa vigeſimam diem. 25 Factum autem hoc eſt illi fere circa menſium eruptionem, & fortaſſis tunc primum apparebant. Erat enim virgo.

26 Apemantus & pater fabri illius qui caput fregit, & Niconſtratus non extuſſiebant quicquam. Erant autem alibi circa renes dolores. 27 Interrogationes factæ ſunt: dicebant ipſos ſemper repleri potu aut cibo.

28 Dolores fortiſſimos quo modo dignoverit quis conſpicatus, fuga, tolerantiæ, experientiæ, & timiditates indicant. 29 Aqua quæ cito caleſcit, & cito frigeſcit, ſemper levior eſt. 30 Cibi & potus experientia opus habent, an ad æqualitatem maneant. 31 Dicendum quod ubi ſanguis effluxit, expalleſcunt, & quæcunque alia hujuſmodi. 33 Abortus maſculus ſexa-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 729 sur 917

μοι ἄρσεν. " τόκων δὲ ἐπιχείσαν, ὑγιηρόν. 34 Ἡρακλεῖ ὤιδει τῇ κακῇ ὀγδοάῃ. 35 δυσεντερώδης μᾶλλον, ὅσις ἄρα καὶ τεινεσμώδης. 36 Θηλάζουσα εἴτα " ἐξηύμαζε ἀνὰ τὸ σῶμα πύξη εἶχεν· ἐπεὶ ἐπαύσατο θηλάζουσα, καθέδη ἱδρώς.

37 " Τῇ τῦ σκυλέως πυκνὴ καὶ ἀπολυθείη τελέως ἐδόκει τῦ μὴ ' χρεία τὸ ὑμενοειδὲς ἀπέχειν· ἀπῆλθε πυρετείη κακῶς· φαγεδαινώδης γὰρ ἐγένετο. 38 αὐτίκα ξυλλαμβάνουσα ἔτεκεν ἄρσεν· " πολλὰ δὲ ἔτεα ἤδη εἶχε· τὰ ὕστερα, καὶ ἔδει ἐπιμηνία ἦν. ὅστε τέκοι, " διέλιπεν ἐπ' ὀλίγον ἡ φαγέδαινα.

39 " Ἰσχίον δέ τις ἤλγει πρὶν ἐγκύμων· ἐπεὶ δὲ ἔσχεν, ὀσφὺς ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἔτεκεν, ἐκκαιομένη ἐοῦσα, αὖθις ἤλγησεν. ἔτεκεν οὐκ ἄρσεν. 40 ὁ γαστὴρ ἐχόμενος ὁ κνήμης κάτω δεξιῆς, ἢ πρίτω ἢ τετάρτω μηνὶ, ἐξανθήματα· 41 ὡς ἃ τῇ μάννη χρώμεθα· καὶ ' ὁ χεὶρ δεξιῆ ὡς μέγαν δάκτυλον. 42 ὅτι οἶδε ὅ, τι ἔτεκε· καλίλιπον γὰρ ἐξαμηνιαῖον. ἄκη δέ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, τὰ Ἀρχελάου ὡς τὴν κρημνῶν.

43 " Ἡ Ἀντιγένεος ἡ παρὰ τὸν Νικόμαχον, τέκε παιδίον, σαρκώδες μὲν, ἔχον δὲ τὰ μέγιστα διαφερόμενα, μέγεθος δὲ ὡς τετραδάκτυλον, ἀνόστεον, ὕστερον δὲ παχὺ προσγάλον. 44 αὕτη δὲ ἀδῖνα δὴ τῇ τόκῳ ἔσχε τῷ τόκῳ πύον ἀνήμεσεν ὀλί-

ginta dierum, in partium ſuppreſſionibus ſalubris. 34 Hercules intumeſcebat mali ipſius die octava. 35 Magis ex dyſenteria laborat, quiſquis ſane etiam è teneſmo vexatur. 36 Quædam lactans puſtulas per corpus ubique habebat. ' Poſtquam autem lactare ceſſavit, ſedatæ ſunt per æſtatem.

37 Coriarii illius qui coriacea præparabat, uxori, quum peperiſſet & perfecte exoluta eſſet, viſum eſt de ſecunda membranoſum quiddam remanere: diſceſſit autem quarta die malè. Nam urinæ ſtillicidio vexabatur. 38 Statim concipiens peperit maſculum. Habebat autem jam multos annos, & poſtremum neque menſes prodibant. ' Quando autem peperiſſet, urinæ ſtillicidium paululum intermittebat.

39 Quædam priuſquam conciperet, coxam dolebat. Poſtquam autem concepit, non amplius dolebat. Ubi vero peperit, vigeſima rurſus doluit. Peperit igitur maſculum. 40 Prægnanti in tibia inferne dextera, tertio aut quarto menſe puſtulæ, 41 ad quas manna thuris utimur, itemque in manu dextera ' juxta magnum digitum: 42 haud ſcio an peperit, reliqui enim ipſam ſemeſtrem: habitabat autem velut ego puto, in ædibus Archelai ad rupem.

43 Antigenis uxor habitabat juxta Nicomachum, peperit puerum carnoſum quidem, verum qui haberet maximas partes diſcretas, magnitudine vero eſſet quatuor digitorum, & ſine oſſibus: deinde craſſus ac rotundus. 44 Hæc autem anheloſa ' erat ante partum: deinde ſimul cum partu pus revomuit modi-

cum,

ὀλίγην, οἷον ἐκ φλεγμονῆς.
45 Θυγατέρας τεκέσης δίδυ-
μας καὶ δυσκυησάσης· καὶ ἐ-
πεὶ κατεργείσης ἐξώδησεν ὑ-
στέρη. 46 ἔπειτα ἡ γαστὴρ μεγά-
λη ἐγίνετο, τὰ δ' ἄλλα ἐπεπαύ-
ετο. 47 καὶ ἐρυθρὰ ἰὼν μέχρι
ἕκτης μινὸς· ἔπειτα λευκὰ κάρ-
τα πολλὰ ἤδη τὸν χρόνον. 48
ἀπὸ δὲ τῶν ἀφροδισίων οἱ ῥόοι
ἐγίνοντο, καὶ οἱ ἄκρητοι ἐρυθροὶ
ἐκινέοντο ἐπί.

49 Τῇσι χρονίῃσι λειποθυ-
ρίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγίνεται,
ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν πολλάκις γίνε-
ται σημεῖον χρηστόν· οἷον Δημοκήδεϊ
ἐγένετο. 50 ἴσως δὲ καὶ τέχνῃ τις
γένοιτο ἂν καὶ τοῦτο· καὶ γὰρ αἱ ταραχαὶ
αἱ τοιαῦται ἀλλοιοῦσιν. 51 ἴσως
δὲ καὶ ὀξυρεγμίαι λειοτερίαι λύ-
ουσιν.

52 Ἰήθη ἐλλεβόρου πόσει Λυ-
κίῃ, 53 τοῦ ὑστάτου σπλεῦ μέ-
γας καὶ ὀδυνώδης, 54 καὶ πυρε-
τὸς, καὶ ἐς ὦμον ὀδυνώδης. 55
καὶ ἡ φλὲψ ἡ κατὰ σπλεῦα
ἐπ' ἀγκῶνι ἐτέτατο, καὶ ἔ-
σφυζε μὲν πολλάκις· 56 ἔστι δ'
ὅτε καὶ οὐκ ἐτμήγη, ἀλλ'
ἄμεα ἱδρῶτι διῆλθεν, ἢ αὐτό-
ματον. 57 ἐξ ἧς δὲ ἰούσων ὁ
σπλεὼ τὰ δεξιὰ συνελαίνετο, πνεῦ-
μα ἐνδιεπαλαστάζετο, ἀμυδρὸν
μέγα παρεφέρετο, ἄδηκτος ἐλ-
λεῖ. 58 φύσα ἐνῆεν, ἀνὴρ διὰ
κάτω ἤδει, ἀδὲ ἔρρει. 59 ἀπέ-
θανε ἀφ' ἧς ἐτέκε. 60 τὰ περὶ
ἀμφὶ φάρυγγα ἐπερρόησε, ἐρ-
ρώνυτο οὐκ ἐφλεγαίνετο, ἐπὶ
τὰ δεξιτερὰ μετῆλθεν. 61 ἐς
σπλεῦα ὀδυνὴ ἦλθεν ἀκρίτως. 62
Ἱέρωνι κρίσις πενταιεικαιδεκαταίη.
63 τῇ Κῴῃ ἀδελφῇ ἧπαρ ἐπήρ-
θη

45 Quæ filia peperit gemellas, & difficulter peperit, & non valde purgata est, tota intumuit: 46 deinde venter ipsi magnus fiebat. Reliqua vero reprimebantur: 47 & rubicunda prodibant usque ad sextum mensem: deinde alba valde per omne jam tempus. 48 Atque hæ fluxiones veneri officiebant, & meræ rubicunda ipsi profluebant.

49 In diuturnis intestinorum levitatibus ructus acidus oboriens, antea nunquam factus, signum bonum, velut Demænetæ contigit. 50 Fortassis autem licet etiam arte parare. Nam turbationes ejusmodi alterant. 51 Fortassis autem & ructus acidi intestinorum lævitatem solvunt.

52 Sanata est veratri potione Lycia: 53 postremum splen magnus, & dolores, 54 & febris, & ad humerum dolores. 55 Et vena quæ in splene est, in cubito secabatur: & saliebat quidem sæpe. 56 Aliquando vero etiam non est facta, sed una cum sudore sanguis penetravit, aut sua sponte. 57 Ex quo autem prodibat, splen dextera parte intendebatur, spiritus intus duplicabatur, non tamen magnus: mente movebatur, contegebatur, 58 flatus inerat, non prodibat inferne quicquam, neque mingebat. 59 Mortua est ante partum. 60 Quæ circa fauces ad alterutram partem repentia processerunt, exulcerata non sunt, ad sinistra transiverunt, 61 ad splenem dolor venit citra judicationem. 62 Hieroni judicatio facta est decimaquinta die. 63 Coi sorori hepar elevatum est

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 731 sur 917

ση απολλυμένη τρόπον· ἀπέθανε δευτεραίη. 64 Βίων ἅμα τὸ ἔρῳ ὑπερπλυ ἀνυπόστατον, καὶ αἷμα ἐξ ὀρθιτερῆ· 65 " ἦν γὰρ καὶ 38
ὁ σπλὴν κυρτὸς καὶ σκληρὸς, καὶ ἄνω ἀνειμένος· ὑποστροφή.

66 "Ην δὲ τῶν κυναγχικῶν 39
τὰ παθήματα τοιάδε. 67 τὰ μὲν τραχήλια οἱ ἀπόνδυλοι ὅπου ἔρρεπον, τοῖσι μὲν ἐπὶ πολὺ, τοῖσι δὲ ἐπ' ἔλαττον. 68 καὶ ἐξωθεν ἦν δῆλον· κοῖλον ἔχων ὁ τράχηλος, καὶ ἅλις τούτῳ ψαυόμενον. 69 ἦν δὲ καὶ κατωτέρω πη " ἃ ὀδόντος καλεόμενα ὀπίσω, " ὃ οὐκ ὁμοίως 40 41
ὀξύ ἐστιν· ἔστι δ' οἷσι καὶ παχὺ σφόδρα μείζονι περιφορείῃ· εἰ μὴ ξυὺ τῷ ὀδόντι κυλεομένῳ. 70 φάρυγξ δ' φλεγμήνασα, κάμνον δέ. 71 τὰ δὲ ὑπὸ γνάθους ὀγκηρὰ δ' φλεγμήνασιν ἴκελα, " ἀδὲ βωβῶνες 42
ἅδενι οὐδησαν. 72 ἀλλὰ φύσει μὲν καὶ
374 " γλῶσσαν δ' ῥηϊδίως ἐρίφοντες, 43
ἀλλὰ μείζων τε αὐτοῖσιν ἐδόκει εἶναι καὶ προπίπτειν, καὶ ὑπὸ γλῶσσαν φλέβες ἐμφανέες. 73 καταπίνειν δ' οὐκ ἠδυνέατο, ἢ πάνυ χαλεπῶς, ἀλλ' ἐς ῥῖνας ἐξέφυσιν, εἰ πάνυ ἐθέλοιεν. 74 καὶ λαλέειν ῥινῶν ἀμαλίζοντο. 75 πνεῦμα δ' τοῖσι πάνυ μετέωρον. 76 ἔστι δ' οἷσι φλέβες αἱ ὑπὸ κροτάφοισι καὶ ὑπὸ κεφαλῆσι καὶ ἐπ' αὐχένι ἐπημμέναι. 77
βραχὺ δὲ πτύειν τοῖσι παλαι- 44
σταῖσι κρότοφοι θερμοὶ, εἰ " καὶ 45
πάλαι μὴ πυρέσσουσιν. 78 ἐμοὶ πνιγόμενοι οἱ πολλοῖσι, εἰ μὴ καταπίνειν ἐθελήσειε, ἢ πλύαλον ἢ ἄλλό τι· ὀφθαλμοὶ ἐξεκαθήμενοι. 79 " οἷσι μὲν δὴ ὧδε ἐς 46
ὀφθὸν ἐξόρμα, μήτε ἑτερόῤῥοπον· ὅτοισι δὲ σφόδρα πολλαχοῖ ἐγκύον-

το,

splenico modo. Mortua eſt ſecunda die. 64 Bion ſimul multum mingebat ' quod non ſubſidebat, & ſanguis ex ſiniſtra nare manabat. 65 Erat enim & ſplen ſurſum in gibbum elevatus, ac durus : ſuperſtes manſit : recidiva.

66 Erant autem anginoſorum affectiones hæ. 67 Colli verticula intro vergebant, quibuſdam amplius, quibuſdam prope. 68 Et collum forinſecus conſpicuam cavitatem intro habebat, & hac parte ad contactum dolebat. 69 Erat autem & cuidam ' infra os dentis appellatum, quod non ſimiliter acutum eſt : quibuſdam vero etiam valde rotundum, majore circumferentia. Si non cum dente appellato, 70 fauces non inflammatæ, verum jacentes. 71 Partes ſub maxilla tumidæ, non inflammatis ſimiles. Neque glandulæ ulli intumuerunt : 72 ſed magis ſecundum naturam : linguam non facile vertebant, ipſiſque & major eſſe videbatur, & ' prominentior, & ſub lingua venæ conſpicuæ : 73 deglutire non poterant, aut valde difficulter. Immo ad nares fugiebat, ſi valde cogerent : 74 & per nares loquebantur. 75 Spiritus autem his non valde ſublimis. 76 Quibuſdam vero venæ in temporibus, & in capitibus ac cervice elevatæ. 77 At recrudeſcentibus, ex his, parum quiddam tempora calida, etiamſi alias non febricitarent. 78 Non ' ſuffocabantur plurimi, niſi quum deglutire cupiebant, aut ſalivam, aut aliud quiddam. Neque oculi intus deſidebant. 79 Quibus igitur tumor erat rectus, nec in alteram partem vergebat, hi neque leniter ſide-

ratorum

τo, [ὅτε ἔθνησκον.] 80 ἀπολυόμενοι δὲ εἶπον εἶδον, ἀναμνήσομαι δὲ οὓς δὲ οἶδα νεῦ, πεφευξόμενος. 81 " ἰῶ δὲ τὰ μὲν τάχιστα ῥήζουσι, τὰ δὲ παλαίτατα καὶ ἐς τεσσαράκοντα ἡμέρας φλεγμ. 82 τάπα δὲ οἱ πολλοὶ
10 τι καὶ ' ἀπούρεσι. 83 πολλοὶ δὲ καὶ πάνυ ἐπὶ πολλὸν χρόνον εἶχόν τι μέρος τῆ ἐξοκώμαι. 84 καὶ κατάποσις καὶ φωνὴ σύσημος ἦσαν, οἱσὶς τε τηκόμενοι " μυσήσιν τινα πα- 48 ρεῖχον πονηρόν, εἰ δὲ δοκέοντες κακῶς ἔχειν. 85 " οἱ δὲ ἑτερόῤ- 49 ροπα ἔχοντες, ὅτοι, ὑπόθεν αὖ ἐγκλιθείησαν οἱ ἀτόνδυλοι, τοῦτο περιλύονται, τὰ δ' ἐπὶ θάτερα ἔκλιναν. 86 ἰῶ δὲ τοῦτα ἐν ὀφθώπω καλλιφανέα μάλιστα, καὶ τῷ ὄμματι, καὶ τῷ κατὰ μεσογαστέρια διαφράγματι. 87
ἄπαξ " καὶ γνάθοι οἱ κάτω 50
15 ' περιπλάσσονται καλὸν λόγον. 88 αἱ δὲ ἀδηφαγίαι ἐς διαπεπτοὺς τὰ σώματα ἐγίνοντο, οἷον ἐξ ἄλλων, ἀπὸ μέχρι χρόος. 89 " τὰ τοῦτο τὰ κατασχόντα πόνα ἀναπλύοντες, " ἔτι " καὶ βραχώδεες ἦσαν. 90 οἱ δὲ ἐς ὄρθιον καὶ ἀπέπλον καὶ ξὺν πυρετῷ, ὅτοι πολλῷ μᾶλλον καὶ δύσπνοοι " καὶ διαλεγόμενοι- 54 σι σκληρόφωνοι. 91 καὶ φλέβες τυπτόμεναι μᾶλλον ἐπηρμένον. 92 καὶ πόδες πάντων μὲν ψυχρότατοι, τάχιστα δὲ μάλιστα. 93 καὶ ὀρθοστατεῖν ὅτοι ἀδυνατώτεροι. 94
20 καὶ εἰπεῖν μὴ ' αὐτίκα ἔθνησκον. 95 ὃς δὲ ἐγὼ οἶδα, πάντες ἔθνησκον.

ratorum modo resolvebantur. 80 An vero aliquem periisse viderim, in memoriam revocabo. Quos autem nunc novi, superstites manserunt, 81 Erant autem partim celerrime ' allevantia. 95 Plurima vero ad quadraginta dies deveniebant: 82 & in hoc plerunque etiam fine febre. 83 Multi vero etiam ad valde longum tempus, partem aliquam tumoris habebant. 84 Et deglutitio, & vox indicabat: & columellæ liquescentes significationem quandam pravam exhibebant, quamvis nullum gravius malum habere videbantur. 85 Qui vero tumores ad alteram partem vergentes ' habebant, hi 100 unde verticula inclinata fuerunt, isthic resolvebantur. Atque inde ad alteram partem distrahebantur. 86 Erant autem hæc in facie maxime conspicua, & in ore & interscpto juxta gurgulionem. 87 Sed & maxime inferne pro ratione immutabantur. 88 Cæterum resolutiones leviter fideratorum modo, non per totum corpus fiebant veluti ex aliis, 51 sed usque ad ' manum, 89 ab 105 52 anginosa affectione. Atque hi & matura expuebant, eaque pauca ac difficulter. 90 Quibus autem in rectum tumor tendebat, itidem expuebant. Quibus vero etiam cum febre, hi multo magis & difficulter spirabant, & aliena loquebantur, 91 & venæ his magis elevatæ. 92 Et pedes omnibus quidem frigidissimi erant, maxime autem his. 93 Et hi ad erecte standum ' impotentiores erant. 94 Et quidam non statim moriebantur. 95 Quos autem ego novi, omnes mortui sunt.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ. SECTIO TERTIA.

Ἐς Πέρινθον ἐλθὲ ἡλίου τροπὰς ὀλίγον πρὸς θερινὰς ἤλθομεν. 2 ἐχειμάσθη δὲ ὁ χειμὼν εὐδίῃ καὶ νότῳ. 3 τὸ δὲ ἔαρ καὶ τὸ θέρος πάνυ ἄνυδρον μέχρι πλειάδων δύσιος. 4 εἰ γάρ τι καὶ ἐρρύη, ὡς οἷον ψεκάς. 5 καὶ ἐπνοίαι δὲ κάρτα ἔπνευσαν· καὶ οἱ πνεύσαντες, διεφθάρησαν. 6 τὰ θέρεα καῦσοι ἐπεδήμησαν πολλοί. 7 ἦσαν δὲ ἀνήμεκτοι, καὶ χολίῃ περιχυθέντες λεπτῇσιν ὑδατώδεσιν ἀχόλοισιν. 8 ἐπ' ἀφροῖσι πολλοῖσιν ἰχορρόη ἐγένετο καὶ ὑποστάσιες τερηνέες. 9 ἐξ οἵων δὴ καὶ ἐξαφριζόμενον τὸ ἴκελον. 10 ἴσοι τῷ εἴδει παραπλήσιοι δὲ πυρετοί, καυσώδεες. 11 ἐν τελέοισι πολλοὶ καυματώδεες ἦσαν καὶ παράφοροι. 12 οἱ δὲ ἐξ ὕπνων τινὰς ἐγίνοντο· ὅτε δὲ ἐγείροντο, καθεύδειν πάνυ. 13 πνεύματα μετέωρα δὲ μάλα πάνυ. 14 οὖρα λεπτὰ μὲν τοῖσι πλείστοισι καὶ ὀλίγα, ἄλλως δὲ οὐκ ἀκρόα. 15 αἱμορραγίαι οὐ ῥινῶν ἦσαν ἰσχυραί, εἰ μὴ ὀλίγοισιν, ἀδὲ παρωτίδες· ὡς ἐν ὕστερον γράψω. 16 ἀδὲ ἀπλέως ἐπήροντο, ἀδὲ δεξιὸν ὑποχόνδριον ἀδὲ ἐπώδυνον κάρτα ἀδὲ σφυγμὸν ἰσχυρῶς. 17 ὡς δέ τι σύνηεν. 18 καὶ μάλιστα ἐκρίνετο πάντα, τὰ πολλὰ ὡς περὶ δεκάτην καὶ τετάρτην, ὀλίγα ξὺν ἱδρῶτι, ὀλίγα ξὺν ῥίγει, καὶ πάνυ ὀλίγοισιν ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο. 19 ὑπὸ δὲ τὰς ψυχὰς τὰς ῥυομένας σὺν τῷ ἱδρῶτι ἐπεφαίνετο ἱδρώς. 20 ἐν τοῖσι πυρέτ-

In Perinthum circa ſolſtitium fere æſtivum venimus, 2 facta autem eſt hyems clementi cœlo, auſtrina. 3 Ver & æſtas valde ſine aquis uſque ad pleiadum occaſum. 4 Nam ſi etiam quid aquæ cecidiſſet, id erat velut minutæ roris guttæ. 5 Et Eteſiæ non valde ſpirarunt: & qui ſpirarunt, divulſe id fecerunt. 6 Æſtate febres ardentes populariter graſſatæ ſunt multæ. 7 Erant autem ſine vomitu: & alvi turbatæ ex tenuibus, aquoſis, non biliоſis, 8 ſpumoſis, multis, quæ aliquando depoſita etiam ſubſidentiam habebant, 9 ex quibus ſane etiam id quod ſub dio noctu exponebatur, ſimile erat. 10 Æquales ſpecie alvi receſſus ſemper, malum. 11 In his multi ſoporoſi erant, & mente moti: 12 hi vero ex ſomnis tales fiebant. Quum autem ſuſcitati eſſent, omnia intelligebant. 13 Spiritus ſublimes, non tamen valde. 14 urinæ tenues quidem plurimis & paucæ, alias autem non decolores. 15 Sanguinis eruptiones è naribus fiebant, niſi paucis: neque parotides juxta aures, de quibus poſtea ſcribam: 16 neque ſplenes attollebantur, neque dextrum præcordium, neque doloroſum valde, neque fortiter intentum erat. 17 Erat tamen quid quod judicationem faciebat. 18 Et maxime judicabantur omnia plerunque circa decimam quartam diem, pauca cum ſudore, pauca cum rigore: & valde paucis recidivæ fiebant. 19 At verò ſub minutas velut roris guttas quæ in æſtate fiebant, apparebat ſudor. 20 In febricitanti-

tantibus etiam quidam ſudores ſtatim ab initio fiebant, non tamen maligno modo: & [20] quibuſdam ſub hoc tempus etiam judicatio facta eſt cum ſudore. [21] Fiebant autem in febribus æſtivis, circa ſeptimam, octavam, & nonam diem, aſpretudines in cute miliaceæ, culicum morſibus maxime ſimiles, non valde pruriginoſæ. [22] Hæ perſeverabant uſque ad judicationem. [23] Nulli equidem maſculo tales erupiſſe vidi. [24] Mulier autem nulla mortua eſt, cui hæ fiebant. [25] Et gravi auditu [25] prædítæ & ſoporoſæ erant. [26] Prius autem non valde ſoporoſæ erant hæ, quibus illæ affuturæ eſſent. [27] Non tamen in totum durabant. [28] Verum ſoporoſæ & ſomnolentæ erant per æſtatem, & uſque ad pleiadum occaſum. [29] Poſtea vero magis vigiliæ aderant. [30] Sed neque in totum ab hac conſtitutione moriebantur. [31] Alvum igitur per cibos ſiſtere non dabatur, imo præter rationem putaſſet [30] quis mederi conducere, etiamſi minus multa [32] quibuſdam prodirent, per hoc quod in frigore quis jaceret ſtrato ſuppoſito. [33] Nam ulcerat quidem frigidum, calefacit autem ejuſmodi ſpecies ſenſim progrediendo adhuc magis, etiamſi nulla afflictio naturæ accedat: [34] & in quibus, & qualia ſigna, & plura aut pauciora contingentia, oſcitatio, tuſſis, ſternutatio, diſtentio cum oſcitatione, eructatio, [35] flatus: omnia talia corrumpunt. [36] Quibus in febribus anxioſis, horridis, rubeſcunt facies, laſſitudines, oculorum dolores, capitis gravitates, reſolutiones leviter ſideratorum modo, [37] & menſes ſi apparue-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 735 sur 917

φαίνηϑ· μάλιστα οἷσι, ἦσι πρῶτον, ἀπὸ τε καὶ παρθένοισι καὶ γυναιξίν, ἦσι δεῖ χρόνῳ, ὡς τε καὶ ἦσι μὴ τὸ ἐωϑὸς χρόνῳ, ἢ, ὡς δεῖ, ἐπιφαίνωνται· ἔπειτα ἔξω χροὸς γίνονται. 38 ' μέγα δὲ τοῦτο ἐν ἅπασι " τὸ καὶ ἑξῆς, καὶ τὸ ἐν ᾧ χρόνῳ, καὶ φ' οἷσι, ὅλως οἷσι. 39 τοῖσι πάνυ χολώδεσιν ἐν πυρετοῖσι μάλιστα " ἐπὶ σκέλεα ἡ κάθαρσις.

40 " Φαρμάκων δὲ τρόπους ἴσμεν, ἐξ ὧν γίνεται ὁποῖα καὶ ὅσα. 41 " ἃ γὰρ πάντες, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως συγκεῖται. καὶ ἄλλα ἄλλα ὅσα πρηϊότερον ἢ ὀξυτέρον ληφθῆναι, καὶ οἱ " ἀμφὶ ἐς μυί· 42 οἷον ξηραίνειν, ἢ κόψαι, ἢ ἐψῆσαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. 43 ἐῶ δὲ τὰ πολλὰ καὶ ὁκόσα ' ἑκάστῳ, καὶ ἐφ' οἷσι νοσήμασι, " καὶ ὁπότε δεῖ νοσήμασι, ἡλικίαις, ἐπιτάσιος, ὁκοίη ὥρη ἔτεος, καὶ " ἧσι καὶ " ὁκοίως ἀναμένειν, ἢ πὶ τοιαῦτα. 44 " Ζωίλῳ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ τεῖχος, ὃν βηχὸς πιπίπτει πυρετὸς ὀξὺς, καὶ ἐρυθρότης ἐρυθρὸς, καὶ " κοιλίη ἀπολελαμμένη, πολλῷ " ἐπὸς ἀνάγκῃ, πολυρρεῖ ὀδυνῇ δριμείῃ, καὶ ἐς κεφαλὴν ἰζάνει ὀδυνώδης πάνυ, καὶ κεφαλὴ ἀπόστατος. 45 πλύων δὲ πάντως ἀπέπυον οὐδέν, ἀλλὰ τὰ ἄλλα ὑπερέβη. 46 καὶ τῷ ἐς ἐρράγη πύον ' πολὺ ἐπεὶ ὀξύδινος ἦν συνάπτων. 47 " αἱ δὲ ὀξεῖαι τῶν συνάπτων ὀδυνῶσι τέλος. 48 οὐκ οἶδ' ὅπως ἄνω ῥίγει ἡ κρίσις. 49 ἱδρῶσι κεφαλὴν κάρτα. 50 " καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμπεδοῦμεν ξύσκωσις, καὶ δριμεῖ πολυρρεῖ, " ἄνω, ἄμα ὠπὶ, ἀνωδυνίη, μάλιστα καὶ ἀμφὶ πολλάκτῳ, ἀπὸ καὶ ἐμπυοδίην. 51 πλύσια πολλὰ, καὶ ὀξεῖαι πλυσι-

paruerint, maxime quibus primum, ſed & virginibus & mulieribus, quibus per tempus: ſed & quibus non in quo ſolet tempore, aut velut oportet apparent: deinde pallidæ ' fiunt. 40 38 Magnum autem in omnibus, id quod & conſequenter fit, & in quo tempore, & in quibus. 39 Valde biliosis in febribus maxime, omnino quibuſdam ad crura purgatio.

40 Medicamentorum modos ſcimus, ex quibus qualia, & quæ fiunt. 41 Non enim omnes ſimiliter, ſed alii aliter componuntur. Et alibi citius, aut ſerius, in manuum tractationes aſſumuntur, 42 velut eſt aut ſiccare, aut tundere, aut coquere, & ejuſmodi. 43 Omitto plurima, quæ unicuique, & in quibus morbis, & quo tempore morbi, ætatem, ſpeciem, victum, qualis hora anni, & quæ, & qualiter procedat, & hujuſcemodi.

44 Zoilo juxta murum ex tuſſi matura, febris acuta, & faciei rubor, & alvus intercepta, præterquam ad neceſſitatem coacte, lateris ſiniſtri dolor, & auris è directo valde dolorosa, ' & caput non uſque adeo. 45 Spuens ſemper ſuppuratum ægrotabat. Sed alia judicata ſunt, 46 & juxta aurem pus multum erupit, circa octavam aut nonam diem. 47 Principia vero noni diei ex dolore auris. 48 Haud ſcio quomodo fine rigore judicatio facta eſt. 49 Sudavit caput valde. 50 Et hic ſudor firmus erat, quod quidem ardor etiam ſiniſtri lateris eſſet. Superne una cum aure dolor ' ſedatus, maxime circa ſcapulas. Sed & ante 51 ſputa multa, ab initio florida reje-

πλυίνῳ ἀνήκῃ, καὶ ἀμφὶ ἑβδόμῳ ἢ ὀγδόῳ, " ἔπηται ἐπίπονα. 52 18
κωλικὴ μίκεται ἀμφὶ σύνασιν. 53 ἀμφὶ δεκάτῳ " ἢ ὀδυνὴ 19
ἀπίσω, " οἴδημα αὐτῷ, καὶ ἱδρὼς 20
παραίσθησις· ὑπομένει. 54 δῆ-
λα δὲ ὧν καὶ ἄλλοισι καὶ τῇ ἐξόδῳ. 55 ἐπὶ γὰρ ἀκμάζοντι τῷ ὠτὶ ὀδυνώδης καὶ ἡ γαστὴρ ἐπεπαράχθη. 56 ἐξάραντα δὲ ἐκ τοῦ ὠτὸς σύντομη, καὶ σκελίη πεσσαρεσκαιδεκάτη αὐτοῦ ῥίγεος ἢ ἴσου. 57 ἀπὸ δὲ τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ καὶ τὸ πλύσιμον λευκότερον ἦν, ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἐξάραντα καὶ πεπτότερον. 58 ἑρπητίδες δὲ καὶ ἕρπητα ἐπὶ πολλὸν χρόνον τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο· ἐξηράνθη [δὲ] ὡς τρίτη. 59 " ὁπόσα 21
ἀσήμως ἀφανίζεται, δύσκολα· οἷον καὶ τῇ Πολεμάρχου παιδίσκῃ ἐρυσίπελας.
60 " Οἱ ἐπὶ βωβῶσι πυ- 22
ρετοὶ κακοί, πολλῷ τε ἐφημέρων. 61 " καὶ οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βωβῶνες, 23
κακίονες, ἐν τοῖσιν ὀξέσιν ἐξ ἀρχῆς ὠφελημάτιστοι. 62 " τὰ 24
περὶ μαλθακὰ ὑποχονδρίοισιν ἔμπεσις μαλθακή. 63 καὶ ἔκτασις ἀδιάλειπτος ἐπ' αὐτῶν, ἄνω προσγύαλον ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, " οἷον 25
σφαῖρα, ἀποπυητική. 64 ἄλλο μακρότερον ἐπὶ πολύ, ἄλλο κεχυμένον, ἄλλο κάτω ῥέπον, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ξυνάσιος μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ. 65
ἐν πάσῃ τῇ ἄνω ἴξιν, " ἢν ἐ- 26
πανέλθῃ καὶ ἐπείληπται ἐς τὸ
σφαῖρος, ἢν μὲν πνεῦμα ᾖ, ἀκρίτως λειπιώσεται θέρμη. 66
ἢν δὲ τοῦτο διαφύγῃ, ἐς ἐμπύησιν ὁρμᾷ. 67 " πυκνὰ πρόμαλα, 27
σμικρὰ, μεγάλα, ὀλίγα, " ἔξω- 28
σιν ἔξω μέγα, ἔσω σμικρὸν, " τὸ 29
μὲν

rejecta, & circa ſeptimam aut octavam diem. Deinde laborioſa. 52 Alvus reſtitit uſque ad nonam 53 & decimam diem. Dolor extinctus eſt. Tumor remittebat, & ſudores fiebant parvi, non autem judicabant. 54 Manifeſta autem erant hæc tum ex aliis, tum ex feceſſu. 55 Nam incipiente auris dolore, etiam venter turbatus ' eſt. 56 60 Erupit autem ex aure nona die, & judicatus eſt morbus decima quarta ſine rigore 57 eadem die. Sed & ſputum largius ibat, & maturius, poſtquam auris erupit. 58 Sudores autem, & ſerpentia ulcuſcula ad multum tempus, in capite fiebant. Reſiccata ſunt tertia die. 59 Quæcunque ſine ſigno judicationis judicatorio diſparent, male judicata ſunt, velut eryſipelas ancillæ Polemarchi.

60 ' In glandularum tumori- 65
bus febres, malum, exceptis diariis. 61 Et in febribus glandularum tumores, deteriores, qui in acutis ab initio vigorem remiſerunt. 62 Spiritus, præcordiis elevatio mollis, 63 & intentio neutra, in ipſis ſuperne rotundum, in dextris velut circumferentia ſuppuratoria, 64 aliud longius magis, aliud diffuſum, aliud deorſum repens, & hinc atque hinc diſtentio ' uſ- 70
que ad umbilicum. 65 In omni ſurſum verſus è directo latione, ſi revocetur, & in rotunditatem concludatur, quatenus quidem ſpiritus fuerit, citra judicationem calore attenuatur. 66 Si vero hunc effugerit, ad ſuppurationem procedit. 67 Spiritus denſi, parvi: magni, rari: parvi, rari: extra magnus, intra parvus, alius quidem extendens, alius

μῶν ὀλίγον, τὸ δ' κοιλεπᾶγον. 68 " διπλῆ ἔστω ἐπανάκλησις, οἷον ἀπὸ πνίσσιν ἐν " θερμῷ ψυχρόν. 69 " ἐπιήρεμον ξυντεχέων καὶ μείων, καὶ κρόπους. 70 " σὺν τοῖσιν δὲ πότοισι, καὶ μέγας πίνουσι, βραχύπνους.

71 " Καὶ ἴξιν, καὶ πλοῦρῶν ἔντασις ὀδυνώδης, καὶ εὐλάσεις ὑποχονδρίων, καὶ ἀπλοῦς ἐπάρσιες, καὶ οὐρήσεις. 72 " τὰ δ' ἐγκαταλειμπανόμενα μὴ ' κρίσιν ὑποφωδία. 73 " τὸ γὰρ ἀποστῆσον ἀπὸ τῶν ἀρθρῶν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελεύτησι, αἱμορραγίη γίνεται, 74 ἢ ὑποχονδρίη δεξιὴ ἔντασις, " ἢν μὴ διεξοδεύσῃ βέος. 75 αὕτη γὰρ ἡ κατάληψις ἀμφοῖν καὶ ὑποστροφή. 76 " ἀποστάσιας δὲ ποιέεσθαι αὐτῶν μὴ γενομένας. 77 τοὺς δὲ προκλίνοντας ἤδη γενομένας· τοὺς δὲ ἀποδέχεσθαι, ἢν ἴωσιν ἤδη, καὶ ὁπόσα δεῖ. 78 ὀκόσους δὲ μὴ σφόδρα, ξυνοδραῶν. 79 τοὺς δ' ἀπιόντας, ἢν πάλιν ἀσύμφορον ἔωσι. 80 μάλιστα δὲ τούτους μελλέοντας· ἐν ᾗ μὴ, ἄφρα δὲ γενομένας. 81 " αἱ δ' τεταρταῖαι αἱμορραγίαι δύσκριτοι. 82 " οἱ ἀμφιλέποντες μίαν τὴν ἑτέρην ἐπιφρίγουσιν ἄκρα κρίσις ἐς ἑβδόμην.

83 " Σκότος καὶ κορυζώδεων χολωδέων καὶ φάρυγγος φλεγμονῆς φλαύρως διαπνεόντων ἡ κοιλίη ἀπελήφθη, 84 καὶ πυρετὸς ξυνεχὴς ἐγένετο, καὶ γλῶσσα δύανθης, καὶ ἄκρυπνος. 85 ἧκες ἔντασις ἰσχυρῶς ὁμαλῶς καὶ σμικρὸν ἐς τὸ κάτω σὺν τοῖσι δεξιοῖσι. 86 πνεῦμα ὑπόπυκνον. 87 ὑποχόνδρια ἤλγει, καὶ ἀναπνέων, καὶ στρεφόμενος. 88 ἄνευ δὲ βηχὸς ἀνεχείμπλητο ὑποπαχέα. 89 ' πέπλος δοθεῖσα ἀπὸ

alius vero urgens : 68 dupla intro revocatio, velut ' ſuperinſpirantibus : calidus, frigidus. 69 Medela aſſiduarum oſcitationum ſpiratio longa. 70 Non potantibus, & vix, ſpiratio brevis.

71 E directo etiam laterum intentio dolorosa, & præcordiorum intentiones, & ſplenis elevationes, è naribus eruptiones. 72 Quæ relinquuntur poſt judicationem, recidivas facere ſolent. 73 Primum itaque lienis elevationes, ſi non ad articulos ' finierint, ſanguinis è naribus eruptio fit, 74 aut præcordii dextri intentio, ſi non penetraverint urinæ. 75 Hæc enim eſt interceptio utrorunque, & recidivæ horum merito fiunt. 76 Abſceſſus igitur horum facere oportet ſi non fiant : eos vero qui jam fiunt declinare. 77 Eos autem excipere, ſi prodierint jam, & qualia oportet, & qua parte oportet. 78 Qui vero non valde, eos coadjuvare. 79 Eos vero ' avertere, ſi omnino incommodi fuerint, 80 maxime ſi hi aſſuturi ſunt : ſin minus, ſi jam veniunt. 81 Quarta die, contingentes ſanguinis è naribus eruptiones ægre judicant. 82 Febres quæ una die intermittentes, altera ſuperrigent, una cum judicatione, ad ſeptimum circuitum durant.

83 Scopo ex mucoſis, bilioſis, & faucium inflammatione, malo victu uſo alvus ſuppreſſa eſt, 84 & febris acuta facta, ' & lingua florida, & vigil ſine ſomno. 85 Pectinis intentio fortiter, æqualiter, paulatim ad infernam partem in dextris. 86 Spiritus ſubdenſus 87 præcordia dolebat, & reſpirans, & quum verteretur. 88 Sine tuſſi vero exſcrebat ſubcraſſa. 89 Peplus ipſi data, à præ-

λὸπὸ τῦ ὑποχονδρίυ μᾶλ ἀπῶσεν,
" ἐπεμαίνη δὲ ἐδέν. 90 τῇ δὲ 43
ὑστεραίῃ βάλανοι δύο ἀφεστεθεῖσαι
οὐκ ἐφάνησαν. 91 οὖρον δὲ
παχὺ καὶ ὀλερὸν, ὑπόστασις λείη καὶ
ὁμαλὴ. 92 καὶ ἴζημα κοιλίη εὖ ὀλε-
ρόπλα, ἥπερ γαστὴρ μαλακωλέρη
ἐών, καὶ [ὁ] πολλῶ ἐπημελέω καὶ
καλλάρροπος ἐγένετο. 93 πολῶ ἐχρῆ-
το ὀξυλύκῃ. 94 δεκάτη αἷμα ἐξ
ἀριστερῆς ὑδατὲς ὀλίγον ἦλθεν· ὁ
πάνυ δὲ τι ἀῤῥωστος αὐτὸ τῦτο.
95 καὶ οὖρον ὑπόστασιν ἶχεν· εὐ δὲ
τῇ ὑποστάσῃ ὑπόλευκόν τι ἀφεστη- 45
κὸς ἐμέλαινον ἀφὸς τῷ ἀγγείῳ λεπτὸν, ὅτε οἷον γένοιτο ἂν, ὅτε ἀνόμοιον, ἐῤῥύη [δὲ] τῦτο βραχύ.
96 τῇ δὲ ὑστεραίῃ κενηθεὶς, ἀπύρετος. 97 καὶ ὑπῆλθεν ὑπόγλισχρον τῇ ἑνδεκάτῃ· τὸ δέ τι ἀφὲ ἦν
χολῶδες. 98 ἔῤῥε δὲ κένωσις πολλὴ καὶ πολιὴ καὶ ὑποστάσῃ, καὶ, πρὶν μᾶλ οἰνοπολέειν ἤρξαθο, μικρᾶ " λάπη ὁμοίη. 99 41
" ἐπῆλθε δὲ τῇ δωδεκάτῃ, ὡς 45
ὀλίγων ἐόντων, γλίσχρου καὶ κακῶδεα ὀλερά. 100 τὸ δὲ τοιῦτον ἐκρισίμως; ὅπ καὶ τὸ Ἀνθρώπου ἐν Περίνθῳ. 101 " τὰ περὶ 46
τὰς ἀσκάνας αἰρόμενα ξυστρέμ- 316
ματα καὶ τυφλὰ ἐόντα, λιθίδια. 102 καὶ τὰ τοῖσι ποδαγρικοῖσιν ἀδενία περὶ ἄρθρα σκέτων ἐστί. 103 καὶ γὰρ ἡ ὀστέων φύσις καὶ ἡ σκληρωσιὸς ἐστι τύτοις αἴτιον καὶ ἡ ξυνδέεσθαι.
104 " Τὸ τῆς Ἱπποστράτε 47
ἐν τελευτῇ σύκωσις ἀπεκρύφη. 105 ὑπόψυχρον φανερῶς δοκέουσα ἔφοδον ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα καὶ ἰδρὼς σκληρὸς τότε. 106 καὶ μετὰ τῦτο γυναικεῖα τελέων τὰ πρὸ καὶ χρόνω. [ις]
τότε

præcordio quidem depulit, transfivit autem nihil. 90 Postridie glandes duæ appositæ non apparuerunt. 91 Urina crassa & turbata. ' Subsidentia lævis & plana: 91 92 & restitit alvus in turbulentia, venterque mollior erat. Et splen elevatus, & deorsum vergens factus est. 93 Potu utebatur aceto mulso dulci, aut favorum cremore cocto. 94 Decima sanguis ex sinistra nare aquosus paucus venit: non autem valde infirmus erat ob hoc ipsum: 95 & urinæ subsidentiam habens. In subsidentia vero subalbum quiddam adhærens vasi, tenue, neque ' genituræ simile, 100
neque dissimile. Defluxit hoc brevi. 96 Postridie judicatus est, à febre liber, 97 & subiit subviscosum undecima die. Hoc vero circa defluxum erat quid biliosum. 98 Urinæ vero purgatio multa, tum copia, tum subsidentia: & priusquam vinum bibere inciperet, fere pituitæ similis. 99 Penetravit autem undecima die, ut quæ non esset multa. Viscosa vero erant stercora & turbata. 100 ' Hujusmodi 105
autem judicatorio modo fiebat. Nam & Antigenis in Perintho tale erat. 101 Quæ circa linguas elevantur collectiones, & humiles calculi, 102 & quæ podagricis fiunt, circa debiles illorum articulos sunt. 103 Nam ossium natura causa est, ut hæc & indurentur, & distendantur.
104 Collectio Hippostrati uxori ex quartana annua ad fastigium elevata, 105 quum subfrigida palam esse ' videretur, im- 110
petus in totum corpus factus est, & sudor: judicata est hoc modo: 106 & postea menses plures copia & tempore. Tunc enim suppressi
fuerant.

τότε γὰρ ἀπεῖχε.[107] μὴ ἰσάνεμα ἔδοξεν ἀπόστασις. [108] ἐν τοῖσι σφύζουσιν αἱ μυρμηκιαὶ ἐπὶ πολὺ μέν τι ὄν, ἐς τὸ ξύμπαν, εἰ οὐκ ἐς πάνυ κραδάνησος ἄνανδρες ποιοῦσι.[109] διὸ καὶ αἱ ἀποδέσιες, αἱ ἐν τῇσι φλεβοτομίῃσιν ὀρμέωσιν, αἱ ἢ ἰσχυραὶ κωλύουσιν αἷμα.[110] τὸ ἔναιμον δὲ τὸ ὑπόχολον ὀξυρὸν μιοῦσιν ἴσως ἢ ἐς μέλαιναν τέτοισι τελευτᾷν.[111] ῥίγεα ἀρχὴ γυναιξὶ μᾶλλον ἀπὸ ὀσφύος ἐπὶ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀπὸ δὲ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον, ἢ τὰ ἔμπροσθεν στόμαχος· οἷον [ἀπὸ τε] πηχέων [καὶ] μηρῶν.[112] ἀπὸ καὶ τὸ δέρμα ὀρθόν. δηλοῖ ἢ ἰρὶξ τῶν ζώων.

[113] Ἡσιν ὑδὲν ἔσω τελε[σθῇ, ἐκάστῃσι τὰ πυλόμβια ἀπέγραπται γίνεται).[114] τὰ ἐπιφαινόμβια σὺν οἷσι μηνὶ γίνεται). [115] οἱ πόνοι σὺν περιόδοισιν.[116] ὅ, τι ἂν ἑβδομήκοντα κινέεται), σὺν τριπλασίοισι τελεῖται).[117] ὅ, τι μὲν γυναικεῖα [τὰ μὲν] δεξιὰ, τὰ δ' ἀριστερὰ χαίνει, [ὁκότε μὲν ἄρρεν, ὁκότε δ' ἦλυ γίνεται).] [118] ὑγρότης ἀρχὴ τῶν ἀποσύλων, διαίτης ξηροτάτης.[119] ὅ, τι [τὰ] ἧσσον ἀρχόμενον, κινηθὲν αὖθις αὖξεται βραδύτερον.[120] ἐπὶ πλέονα χρόνον οἱ πόνοι περὶ τρίτων ἡμερέων· περὶ τῇσι πεντήκοντα καὶ περὶ ἑκατὸν περὶ τῇσιν ἑκατόν· μηνιαίοι, δεκατεμαῖοι καὶ τεσσερεσκαιδεκατημόριοι.[121] ἃ δεῖ ἐπιδέκατα ἐς τὸ ἑπτάμηνον, ἢ ἀπὸ γυναικείων ὁρισμηνίοι οἱ σύνεγγυς μῆνες, ἢ ἀπὸ τῶν ξυλλήψιος, καὶ σὺν ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίῃσιν οἱ ἐλάχιστοι μοῖραι γίνονται· καὶ εἴ τι προσθήκη τούτοισι· καὶ ἤτοι τοῖσιν ἄρσεσιν ἢ καὶ τῇσι θηλείῃσι τοῦτο ποιέεται, ἢ τύχαι.[122] τὰ βρωμάτων καὶ ποτάτων οἱ ὦμοι καὶ οἱ μασταὶ ἐμφυσῶνται).[123] καὶ τέ-

των

fuerant. [107] Abſceſſus non conſiſtere viſus eſt. [108] In pulſantibus ſanguinem fundentibus figura ampla, & in totum ſi ex omnino declivi acclive fiat. [109] Quapropter etiam deligationes in venarum ſectionibus impetum faciunt : fortes vero ſanguinem impediunt. [110] Sanguineum & ſubbilioſum, ruſtum acidum facit. Fortaſſis autem ad atræ bilis morbum his definet. [111] Rigores incipiunt mulieribus quidem magis à lumbis, per dorſum ad caput. Sed & viris poſteriore corporis parte magis quam anteriore, velut cubitis, femoribus. [112] Sed & cutis rara. Indicat autem pilus animantium.

[113] Quibus nihil intra conſtitutum tempus accidit, ſingulis partus vitales fiunt. [114] Apparentia in quibus menſibus fiunt. [115] Labores in circuitibus. [116] Quicquid in ſeptuaginta movetur, in triplicitatibus perficitur. [117] Poſt menſes, dextera & ſiniſtra hiant. [118] Humiditas per prodeuntia, requirit diætam ſiccisſimam. [119] Quod citius motum eſt ac diſcretum, rurſus augeſcit etiam tardius, & ad longius tempus. [120] Labores, circa quinquageſimum tertium diem, & circa centeſimum ſextum. Labores tertio, quinto, ſeptimo, nono menſe, & ſecundo, ac quarto. [121] Quæ noſſe oportet ad ſeptimum menſem, aut à menſium fluxu numerandi ſunt novem menſes, aut à conceptione : & ad ſeptuaginta ac ducentos dies Græci menſes fiunt : & ſi quid amplius ultra hos eſt, & aut maſculis, aut etiam fœmellis, hæc fiunt, aut contraria. [122] A cibis & potibus humeri ac mammæ inflantur : [123] & impo-

tentiæ,

τῶν αἱ ἀκρησίαι καὶ τὰ ἐμφυσήματα ποιέουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ αὐξήσιας, ἕως τ' αὖ τὰ ὀστέα περιαγῇ. 124 " ἡ ἐπιμηνίη τοῦ ὑδρωπικοῦ. 125 τὰ [γὰρ] ὑπὸ τέκτων βαρέα ἀδελφὰ τὰ ἐκ τῶν ἐπιμηνίων πόνων. 126 " τὰ τῶν πρωτοτόκων τὰ μελαγχολικά, τὰ μὲν τροφῆς μεταβαλλούσης, τὰ δὲ ἐκ τῶν ἐπιμηνίων ἀπαρτιζόντων. 127 διὸ τὰ ἐπιμήνια ἀδελφὰ τὰ ἐκ τῶν ἐπιμηνίων πόνων τοῖς δεκαμήνοις τεκοῦσιν ἀλγεινὰ καὶ κακόν.

128 " Τραυμάτων δὲ ἰσχυρῶν ἐόντων οἰδήματα μὴ φαίνηται, μέγα κακόν· τὰ χαῦνα, χρηστὸν· τὰ ἄνω ἀλγήματα, κάκιον. 129 " οἷσιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσι [φαίνεται], ἢ μάλα ἀπῶνται, ἢ δὴ μᾶλλον. 130 τὰ λεῖα δὲ ἀφανιζόμενα ἐξαίφνης, οἷσι μὲν τὰ ὀπίσω, ἀπαλγήσει μᾶλλον τῶνων. 131 οἷσι δὲ ἐς τὰ μετάφρενα, ἢ μανίῃ, ἢ ὀδυνῇσι πλευρῆς ὀξέῃσι, ἢ δυσεντερίῃ, [λὼ] ἐρυθρὰ ἢ τὰ " οἰδήματα. 132 [οἰδήματα] φλεγμονώδεα ῥιζοῦται, κίνδηλον· οἷον τοῦ Ἀνδρονίκου παιδίου τὸ ἐρυσίπελας ἐπαναδρόμησεν. 133 λὼ μὲν ἐς τὠυτὸ ἐλθοῦσα χρηστόν τι σημαίνει. 134 τοῦτο δὲ τὸ ἡλικιώδεες ἐπὶ τὸ αἰδοῖον διεδόθη. 135 ἑτέρου τριταίου δὲ ἡλικιῆς ἡλκωμένου ἀπεπύησεν ἑβδομαῖος. ἐγένετο [δὲ] ἔκτης ἑβδομαῖος ὑγιής. 136 κακοηθέστερα τὰ ἀφανιζόμενα ἐξαίφνης.

tentiæ, & inflationes in capite, incrementa faciunt, donec ossa fuerint solida facta. 124 Menstruarum purgationum circuitus est. 125 Quæ ante has fiunt gravitates, similes sunt laboribus octimestribus. 126 Primipararum lac, alimento quidem transmutationem accipiente, octimestri vero perficiente. 127 Menstruæ purgationes similes octimestribus, in tendentibus ad decimum mensem contingentes, malum.

128 Si in vulneribus fortibus, tumor non appareat magnus, malum. Laxi, bonum: sursum pascentes, pejus. 129 Quibus tumores in ulceribus, non valde convelluntur, neque insaniunt. 130 His autem derepente dissipatis, quibus quidem ad posteriores partes, convulsiones cum doloribus, 131 quibus autem ad anteriores, aut insaniæ, aut dolores lateris acuti, & dysenteria rubra. 132 Tumores præter rationem allevantes, pravum: velut Andronici filio erysipelas recurrit: 133 si non ad eundem locum rediens, bonum quid significet. 134 Hoc ex nativitate circa aurem, ad pubem distributum est. 135 Alteri tertia, ex nativitate die factum, suppuratum est nona. Hic septima die sanus evasit. 136 Maligniora sunt quæ derepente disparent.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

" Περὶ Φλεβῶν. 1

SECTIO QVARTA.

De Venis.

1 " Ἡπατῖτις ἐν ὀσφύι " μέχρι μεγάλου ἀποδύλου κάτωθεν, καὶ ἀποδύλοισι ἀποζώσει. 2 εἰλεῦθεν μέλιστος δ' ἥπατος καὶ ἀπὸ φρενῶν ἐς καρδίην, καὶ ἡ μὲν δι' ἥπατος ἐς κλεῖδας· 3 εἰλεῦθεν δ', αἱ μὲν ἐς τὰ ἀγκῶνας, " αἱ δὲ ἐπ' ὠμοπλάτας.

Hepatitis in lumbis usque ad magnum verticulum, inferne etiam verticulis se ingerit: 2 hinc sublevata per hepar, & per septum transversum ad cor: & quæ quidem recta est, ad claviculas: 3 hinc aliæ quidem ad collum, aliæ vero ad scapulas, aliæ

πως, οἱ δ' ἀπωκεμφθεῖσαι κάτω
35 ὠθέουσ' ἀπὸ τοῦ ἀορτέος ἀπο-
κλίνουσι. 4 ἐξ ἀριστερῶν μὲν μία
ἰσχὺς κλινέων, οὐκ ἐς δεξιὸν δ' ἐπί τι
αὐτῆς χωρίον. 5 ἄλλη δ' σμικρὸν 5
κατώτερον ἀπεγκεμφθεῖσα, ὅταν
μὲν ὑπείκῃ ἀπέλιπε, πρόσω δὲ ὠθέ-
ει τῆσι πλευρῆσιν, ἐς τ' αὖ τὴν ἐπ' αὐ-
τέης τῆς καρδίης φορβὴν ἐπικεμ-
πομένη ἐς τὰ ἀριστερά. 6 ἀπεγκεμ- 6
φθεῖσα δὲ κάτω, ἐπὶ τοὺς σπονδύλους
καταβαίνει, ἐς τ' ἀφίκηται, ὅθεν ἤρ-
ξατο μετεωρίζεσθαι, ἀποδιδοῦσα τῆσι
πλευρῆσι τῆσιν ἐπιλοίπησιν ἀ-
πάσῃσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀπορώτιας,
παρ' ἑκάστου μίαν ἑωυτῆς. 7 ἀπὸ μὲν 7
τῆς καρδίης ἐπί τι χωρίον οὐ τοῦτο
ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἔοικε. 8 πρὶν τε 6
ὑποκάτω τῆς ἀορτέης, ἐς τ' αὖ
καταλαβῇ, καὶ ἔλθῃ, ὅθεν ἡ πα-
ρὴ ἐμετεωρίσθη. 9 πρότερον δὲ, 8
40 πρὶν ἢ εὐζωΐην ἐλθεῖν, πρὸς τὰς
ἓξ ἄτας δύο πλευρὰς ἐδιωρίσθη δ',
ἡ μὲν ἔνθεν, ἡ δ' ἔνθεν τῆς σπονδύλων
ἐλθοῦσα, καὶ καταλάβῃ. 10 ἡ δὲ σύ- 7
ριγξ ἀπὸ καρδίης πρὸς κλισίδα
τείνουσα ἄνωθεν τῆς ἀορτέης ἐστὶ,
καὶ ἀπὸ ταύτης, ὥσπερ καὶ παρ' 8
ὀσφὺν κάτωθεν τῆς ἀορτέης, ἀίσ-
σει ἐς τὸ ἧπαρ· ἡ μὲν ἐπὶ πύλας καὶ
λοβόν, ἡ δὲ ἐς τὸ ἄλλο ἐξῆς ἀφορ-
μήσασα, σμικρὸν κάτωθεν φρενῶν. 11 9
φρένες δὲ πρὸς τὴν ὑπεζωκότα τῷ ἥπατι,
ᾗς ἐ ῥᾴδιον χωρίσαι. 12 διστασὶ
δὲ ἀπὸ κλισίδων, αἱ μὲν ἔνθεν, αἱ δὲ
45 ἔνθεν, ὑπὸ τοῦτος ἐς ἦτρον. ὅπη δὲ
συνεῦσιν, ὅπως οἴδασι. 13 φρένες δὲ 10
κάτω τοῦ σπονδύλου τοῦ κάτω τῶν
πλευρῶν, νεφροὺς ἐξ ἀορτέης,
τοῦτο ἀμφιβεβήκασι, 14 αἱ δὲ ἀορτὴ- 11
αί δὲ οὐ τελέως ὑπερύκασιν, ἔνθεν
καὶ ἔνθεν ἀορτέης τόπον ἔχουσαι.
15 τοῦτο δὲ πη παλινδρομήσασα 12
ἀπὸ

aliæ deorsum deflectentes, ad verticula & costas declinant. 4 Et ex sinistris quidem, una; prope claviculas: ex dextris vero ad quendam ipsarum locum. Alia vero utrinque deflexa. 5 Alia paulo inferius deflexa, ubi quidem illa deficit, costis se ingerit, donec ad venam in ipsum cor accesserit, ad sinistras deflexa. 6 Infra autem decurvata ad vertebras descendit donec perveniat, & inde incipit elevari, ingerens se costis reliquis omnibus, hinc atque hinc singulis ramulos præbens, quum fit una: 7 à corde quidem ad locum quendam à sinistris magis procedens: 8 deinde infra arteriam, donec consumpta fuerit, & venerit eo unde hepatitis sublevata est. 9 Priusquam autem eo venit, circa extremas duas costas divisa est, & partim ab hac, partim ab illa verticulorum parte progressa consumitur. 10 Quæ vero recta à corde ad claviculam tendit, supra arteriam est: & ab hac, velut etiam juxta lumbos infra arteriam, ad hepar insilit, partim in portas & pinnas, partim in reliquum deinceps procedit paulo infra septum transversum. 11 Septum autem transversum adhæret hepati, neque facile est ipsum separare. 12 Duplices porro venæ à claviculis, alteræ hinc, alteræ isthinc, sub pectus ad pectinem procedunt: quo vero hinc, nondum scio. 13 At septum transversum infra juxta verticulum quod est infra costas, qua renes ex arteria, ea parte consurgunt. 14 Verum arteriæ ex ipso rene oriuntur, hinc atque hinc ab arteria nervum habentes. 15 Atque hac parte alicubi in recurrente

ἀπὸ

δὸ κεφάλης ἡ ἡπατῖτις ἔληξε. 16
"δὸ δ' ἡπατίτιδος διὰ τ φρενῶν 13
αἱ μέσαι δύο, ἡ μὲν ἐνθεν, ἡ δ' ἐνθεν,
φέρον) μετέωροι, 17 "πολυσχιδεῖς τε 14
διὰ τ φρενῶν εἰσὶν ἀμφὶ ταύτας,
ἐπάνω δὲ πεφύκασιν. ' ἄνωθεν δ' φρε-
νῶν αὗται μᾶλλον πιμφαυέες. 18
"δύο δ' παχεῖς τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλε 15
κατὰ τὸ ὀστέον τ μεγάλε ἀπονδύλε
ἄνωθεν καὶ ἀπὸ τ ὀμάχε μᾶλλον
ἐκάτερος ἐς ἑωυτὸν ἥλεεν, ἑκάτερος ἐνί.
19 "ἐπὰν δὲ οἱ ἀπόνδυλοι διὰ φρέ- 16
νες πεφύκασιν, ἐνθαῦτα ἐπιλείπουσιν.
20 "καί πῃσι συνδιατείνει ἀπὸ τ ἥπατος 17
καὶ ἀπλοῦν ἀπὸ τούτου τ κοιλωτάτε-
του ' ἰδόκεον τείνειν. 21 "ἄλλος τόνος 18
ἐκλείπων ἐκ τ κλισίδα ἀπονδύλων
ἐπὶ πλευρὰς ῥέπει περὶ τὰς ἀπονδύλων,
καὶ πλαγίων ἀπονδύλων, διὰ τῆσι πλευ-
ρῆσιν ἀπίνεμον. 22 "ὧν [οἱ] αἱ 19
φλέβες, ὅσαι ὕπεισι διὰ φρενῶν ἐς
μεσεντέριον μοι δοκέουσι τείνειν. ἐν δ'
τοιούτοισιν ἐξέλιπον. 23 αὖθις δ', ὅθεν
φρένες ἐξεπεφύκασιν, ἀπὸ τούτου,
ξυνεχέες ἐόντες, κ μέσον κάτωθεν
διάφορος τὸ ἐπίλοιπον ἐπὶ τὰς ἀπον-
δύλους ἀπτόμενοι, ὧν [οἱ] αἱ φλέβες,
μέχρι περ ἂν καλῶς ἔχῃ " διελ- 20
θόντες τὸ ἱερὸν ὀστέον.
24 "'Εν ' Αἴνῳ ἀπαγγελθέντων 21
ξυνεχέως, ἡλίκων, ἀρσένων, σκε-
λέων ἀκρωτήρια ἐγκοίλου κ διεπέ-
πασεν. 25 ἀπὸ δ ὀροβοφακόπλοιες
γυναικῶν. 26 "ἐπιπλοΐδιον ἐξυθρο- 22
μίζων ἐμποιέῃ, κ χρῶμα ἐς ἀνα-
λήψιος ἔτεκε, κ "ἐγχρισμός," ἐ 23
θυμίης, κ φόβος, κ τὰ τοιαῦτα. 24
27 κ, λοῦ μὲν τὸ ἄλλο σῶμα σωτο-
σύνη, ξυνιῆσαι· ἐὶ δ μὴ, τοῦτο. 25
28 "Η Στυμάργεω οἰκέτις ἡ
'Ιδαιμαίη ἐγκύου, οἷς ἔτεκε θυγατέρι-
ον, ἐπέστραπται [οἱ] τὸ στόμα ἐ αἰ-
δοίῳ,

rente à corde Hepatitis definit.
16 Cæterum ab hepatitide per
ſeptum tranſverſum maximæ
duæ, altera hinc, altera iſthinc,
ſublimes feruntur, 17 multifi-
dæque per ſeptum ſunt, & circa
ipſum conſiſtunt in ' ſuperna 15
parte, atque hæ magis ſunt con-
ſpicuæ. 18 Duo vero nervi à ce-
rebro ſub os magni verticuli, ex
ſupernis & ad gulam magis ab
utraque arteriæ parte deſcen-
dunt, & uterque in ſeipſum in-
cidens, uni ſimilis, 19 ubi ver-
ticula & ſeptum ſunt, ibi deſi-
nunt : 20 & quidam ambigui,
ex hac ſocietate ad hepar & ſple-
nem ipſos tendere putaverunt.
21 Alius nervus ab utraque ver-
ticulorum, & ad coſtas diſtri-
buitur : 22 & ' quemadmodum 30
venæ, ſic hi per ſeptum, ad
meſenterium mihi tendere vi-
dentur. Ubi autem hæ deficiunt,
23 rurſus hinc ubi ſeptum exori-
tur, ab eo cohærentes ac conti-
nui exiſtentes, juxta medium
infra arteriam, deinceps ad ver-
ticula diſtribuuntur, quemad-
modum venæ, donec ad ſacrum
os progreſſi conſumuntur.
24 In ' Æno ex aſſiduo legu- 35
minum eſu, fœminæ & maſculi
crurum impotentes facti ſunt,
ac vitam degerunt. 25 Sed & his
qui ervo veſcuntur, genua do-
lent. 26 Diligentia adhibenda eſt
ut excandeſcentia inducatur, &
coloris reparandi, & ſanguinis
in vaſa ſubter cuticulam colli-
gendi gratia : itemque lætitia,
& timor, & hujuſmodi : 27 & ſi-
quidem reliquum corpus ſimul
ægrotarit, ſimul curare : ſin
minus, ' ſatis eſt. 40
28 Stymargi famula Idumæa
erat, quæ ubi filiam peperiſſet,
converſum eſt ei uteri oſculum ;

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 743 sur 917

δοίς, καὶ ἐς ἰγδόν καὶ σκέλος ὀδυνῶν. [29] ὧδε σφυρὸν τμηθῆναι ἐῤῥήϊσε. [30] καί τι καὶ τρόμοι καθὼς σῶμα πᾶν καλεῖσθαι. [31] ἀλλ' ἐπὶ τὸν αἴτιον διελθεῖν, καὶ τῆς αἰτίης τὴν ἀρχήν.

& dolor ad coxam & crus. [29] Juxta malleolum ſecta vena liberata eſt, [30] & quidem quum etiam tremores totum corpus detinerent. [31] Verum ad cauſam devenire oportet, & ad cauſæ principium.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

" Φυσιογνωμονίη.

SECTIO QVINTA.

Naturæ indiciorum notio.

[1] Ὁκόσοι πυῤῥοὶ, " ὀξύωπες, " ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, πονηροί. [2] [3] ὁκόσοι πυῤῥοὶ, σιμοὶ, " ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, ἐφθλοί. [3] ὑδρωπιώδεες " χαροπὶ, φαλακροί εἰσιν. [4] " ἰσχνοφωνίῃ λύῃ κίρσος ἐς τὸ δόλιστερὸν ' καὶ τὸ δεξιὸν ὄρχιν· ἄσῃ [δ'] τελέως δ' ἑτέρῃ ἔχ οἷόν τε λύεσθαι. [5] " μεγάλοι, φαλακροὶ, τραυλοὶ, ἰσχνόφωνοι, ἐφθλοί. [6] " νυζήμασθαι ἢ ἔχουσι τραυλὸς, ἢ φαλακρὸς, ἢ ἰσχνόφωνος, ἢ δυσὶν, ἰσχυρῶς μελαγχολικά. [7] νυζήμασθαι δ' ἔχουσιν, " ὅσοι τῇ γλώσσῃ παφλάζουσι. [8] χλιῶν μὲν ἰσχαλίης ἐόντες, ἀνάγκη λευκῶν ἐμπύους γίνεσθαι. [9] " ὀδυνίῃ δὲ τοῖσι κάτω χωρίοισιν ἰσχυρὴ καθάπερ λύσις, καὶ αἷμα πολλὸν ὥσπερ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ μεταίσιον. [10] " ἢν λεχοῖς ἀπαλγέσῃς ἐπιγίνηται), πῦρ ποιέειν. [11] καὶ ἐς κύστιν κηρωτὴν ἐγχέας πολλὴν χλιαρὴν κλύζειν. [12] " ἢν δὲ κεφαλῆς τὸ ὀστέον κεκαφῇ, διδόναι γάλα καὶ οἶνον πίνειν, ἴσον ἴσῳ. [13] " ἢν δ' ἕλκος ᾖ, φλεβοτομέειν τὰς εἴσω, ἢν μὴ πυρετὸς ᾖ. [14] " ἢν δὲ φρενῖτις, τὴν κεφαλὴν καταβρέχειν, ἢν μὴ τὰ ὑποχόνδρια ἐπημμένα ᾖ. [15] ἢν τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἐς σφυγμὸς ἔρχηται), ἐπάγειν ἐς τὸ ὑποχόνδριον, ἐπάγειν ἐς τὸ ἰσχίον. πάντα δ' [ὁμῶς] ἔχ οἷόν τε ἀλγέειν. [16] " ἀνεμοίην φλε-

[1] Quicunque fulvi, naſo acuto, [2] oculis parvis, mali. [2] Quicunque fulvi, ſimi, oculis magnis, [3] boni. [3] Hydropici ravos oculos habent, & calvi ſunt. [4] Vocis gracilitatem ſolvit varix, ad ſiniſtrum & dextrum teſtem: abſque horum altero fieri non poteſt ut ſolvatur. [5] Magni, calvi, balbi, gracili voce præditi, [6] boni. [6] Morbos autem habent, balbus, aut calvus, aut gracili voce præditus, aut hirſutus, fortiter atrabilarios. [7] Qui lingua offendunt, [8] & labiorum non ſunt potentes, eos neceſſe eſt dum illa ſolvuntur, ſuppuratos fieri. [9] Dolorem in locis infernis fortem, ſurditas ſolvit, itemque ſanguis multus ex naribus erumpens. Inſania, magni morbi ex more contingentis ſolutio. [10] Si puerperis convulſio fiat, febrem excitato: [11] & cerato multo tepido in veſicam immiſſo, ac per clyſterem infuſo colluito. [12] Si capitis os confractum fuerit, lac, & vinum admixta aquæ pari menſura, bibenda dato. [13] Si vero ulcus fuerit, internas venas ſecato, ſi non febricitet. [14] Si autem deſipiat, caput irrigato, ſi non præcordia fuerint elevata. [15] Si caput doluerit, ad pectus deſcendit: deinde ad præcordia, poſtea ad coxam: omnia vero ut doleant, fieri non poteſt. [16] Ventoſitatem

φλεβοτομίη. 17 τῷ φαρμάκῳ τὸν ῥέον ἴσχε ἐπιτελέσφων. 18 ὅδε γὰρ ὁ ῥόος ἐκ τῆς μεγάλης φλεβός. 19 ἢν δὲ αὐτόματον ῥέῃ πολλὸν, νηστείῃ, ἢ γάλα [πινέτω,] δύο ὕδατος, τέσσαρας γάλακτος. 20 τοὺς ἀγόνους πυριῶν καὶ φαρμακοῦν.

21 Ὅσοι ἐξαπίνης ἄφωνοι ἀπύρετοί εἰσιν, φλεβοτομέειν. 22 φλέγματος καὶ ῥόους ἐκ τῆς μαζῶν ἕλκουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐξεμοῦνται καὶ τὰς ῥῖνας ἐς τὸν πνεύμονα. 23 οἷσι βὴξ ξηρὴ, ἀνίσχει, ἢν μὴ ὀδυνὴ ἰσχυρὴ ἐς τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὰ σκέλεα, ἢ ἐς τὸ ὄρχιν. 24 ὑδροπικοῖσι βὴξ ἴσχει, ἢν μὲν αὐτίκα λιποθυμίη, θερμοῖσι πᾶσι χρέεσθαι· ἢν δὲ μὴ, ἀνιέναι, καὶ σιτίων ἐμπλῆσαι. 25 τείνει δὲ τὰς εἴσω, 26 ἐξελκόμενοι δὲ μεγάλαι ἐν τόσῳ χρόνῳ λύσις, ἰσχίων ὀδυνέων, ὀφθαλμῶν διαστροφαὶ, τύφλωσις, ὄρχεων εἴδησις, μαζῶν αἴρεσις. 27 ἢν, πυρέσσοντες, τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἰσχνὰ ἢ ἐν ἡμέρῃ γενόμενα, τῇ ἑπομένῃ λύσις. 28 ὑδρωψ, ἢν οἴδημα ἔχων ἐν τοῖσι σκέλεσι βιόσῃ. 29 ἢν τὸ οὖς ἀλγέῃ, τῷ γάλακτι διαχρήσθω. 30 ἢν μὲν ἐν τῇ χειμερινῇ μεθῇ ὁ πυρετὸς, ἐπανορθοπαλίζειν ἀνάγκη. 31 ᾧ ἂν ἡ φλὲψ ἡ ἐν τῷ ἀγκῶνι σφύζῃ, μανικὸς καὶ ὀξύθυμος. 32 ᾧ δ' ἂν ἀτρεμίῃ, τυφώδης. 33 τρώματα ἢν αἱμορραγήσῃ, μὴ βρέχειν τὸ ἕλκος· τῷ κεφαλῷ δὲ βρέχειν θερμῷ. 34 ἢν τὸ στόμαχος ἀνιᾶται, θερμὸν ἄκρητον μετ' οἴνου ἀκρήτου διδόναι. 35 ἐμέτου λύσις, ὕδωρ θερμὸν διδόναι πίνειν, καὶ ἐμεῖσθαι. 36 ὅσα σφακελίζει, ἀποτέμνειν βάλλειν τε τῷ φλέβα ἕλκωσαι καὶ ὑγιῶσαι. 37 σπασμῷ χρὴ διαλύειν

sitatem flatuosam venæ sectione. 17 fluxionem pharmaco illito sistito. 18 Fluxus enim ex vena magna est. 19 Si vero sua sponte multum fluat, jejunet: aut aquæ partes duas, lactis quatuor bibat. 20 Infœcundas fomentis ac medicamentis curato.

21 Quicunque derepente voce destituuntur, si sine febre fuerint, ipsis venam secato. 22 Pituitæ fluxiones ex mammis trahunt oculi, & eructant per nares ad pulmonem. 23 Quibus tussis sicca est, his non solvitur, nisi dolor fortis ad coxas, aut ad crura, aut ad testem irruat. 24 Si hydropicum tussis corripiat, siquidem statim animo linquatur, calidis omnibus utatur: sin minus, inebriato, ac cibis ipsum impleto. 25 Venas autem internas secato, 26 dum morbus magnus in intentione est. Solutio coxarum doloris, oculorum distortiones, cæcitas: testium tumoris, mammarum elevatio. 27 Si febre tenente, partes circa faciem graciles fuerint, in die impari, sequenti die solvetur. 28 Hydropicus si tumorem in cruribus habens tussiat, malum. 29 Si auris doleat, lacte utatur. 30 Si non in die impari febris dimittat, recidivare necesse est. 31 Cui vena in cubito pulsarit, insanus & iracundus est: 32 cui vero quieverit, stupidus. 33 Vulnus si sanguinem fundat, ulcus ne madefacito, verum caput calida rigato. 34 Si os ventriculi doleat, panem calidum cum vino meraco exhibeto. 35 Vomitus solutio: aquam calidam bibendam dato, & vomat. 36 Quæcunque corrupta torpescunt, evulsa vena ulcerato, ac sanato. 37 In convulsione digitorum manus

λων ἄνευ πυρέτου χάσαι, λοῦ μὴ τοῦ κεφαλικοῦ ἀλγέῃ· εἰ δὲ μὴ, ὕδωρ θερμὸν καταχεῖν. 38 " Ὀ- 32
45 φθαλμῶν· ἀποδίε ' δωδέκατον, κρόκε πέμπτον, πυρηῶ ἓν, ψιμμιθίε ἓν, σμύρνης ἕν. 39 τὸ ὕδωρ καὶ τὴν κεφαλὴν ψυχρὸν καταχεῖν, καὶ διδόναι σκόροδα ξυὼ μύζειν. 40 " κιρσοὶ ἢ φαλακρῶν, 33
λοῦ μὲν μεγάλοι ἔωσι, μανιώδεις. 41 " " Ἀλφὸς καὶ λέπρης· πλάνιον σὺν 34
ὕδατι, ὡς μὴ ἕλκώσῃς. 42 " Χορίων 35
κάθαρσις, λοῦ ὑπερέχῃ· ἐσθὴς τὰς ῥῖνας ἐσφυσήσαι, 43 ὥσπερ πλάρνυσθαι, καὶ ἐπιλαμβάνειν τὰς ῥῖνας τῆ πλερνυμόνης, καὶ τὸ στόμα.

318 ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

" Φυσιογνωμονικόν. 1

Ἡ κεφαλὴ μεγάλη, καὶ οἱ 2
ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, τραυλοὶ, ὀξύθυμοι. 2 " οἱ μακρόβιοι πλείους 3
ὀδόντας ἔχουσιν. 3 οἱ τραυλοὶ, παχύγλωσσοι, μελαγχολικοὶ, " κα- 4
κοήθεις. 4 " ἀσκαρδαμύκτους, 5
ὀξύθυμοι. 5 μεγάλη κεφαλὴ, 6
" ὀφθαλμοὶ μέλανες καὶ μεγάλοι, ῥῖνα παχεῖαν καὶ σιμὴν, εὐθλοί. 6
5 χαροποὶ, ' μεγάλοι, " κεφαλὴ 7
σμικρὴ, αὐχὴν λεπτὸς, σκέλεα στενὰ, σύμμετροι. 7 κεφαλὴ σμικρὴ, μήθ' αὖ εἶναι τραυλὸς, μήθ' φαλακρὸς, " μὴ γλαυκὸς εἶναι. 8 8
" ἀσταθμῶν φωνὴ τὸν ἡμίεον λύει), 9
ἀπήλλαξε) δ' μεγάλης νοσήματος. 9 " λεχοῖ ἢ πυρέσσουσῃ καὶ ἀλγεούσῃ 10
ὕδατι καταχεῖν, καὶ πλυσάνιον παχεῖαν διδόναι τρὶς τῆ ἡμέρης θερμόν. 10 " παιδίον τρέφε) ἑβδόμῳ 11
μηνὶ ἢ ἐνάτῳ ἢ δεκάτῳ, καὶ ἴσχει) τῆ φωνῆ, καὶ ἰσχὺς ἔπε), καὶ τὰ χεῖρε κρατέει. 11 τὰ φωνῆς λυομένης πάν- 12
τως λύε)· ἡ γὰρ λύσις τῆ φθέγξει ὁμοίη.

nus citra febrem, venam secato, si non caput doleat: sin minus, aquam ' calidam affundito. 38 39
Ad oculos. Spodii partem duodecimam, croci quintam, nuclei olivæ unam, cerusæ unam, myrrhæ unam. 39 Aquam frigidam super caput fundito: & allia cum maza edenda dato. 40 Varices calvorum si non magni fuerint, furiosi sunt. 41 Ad vitiliginem & lepram. Calcem in aqua adhibeto, ut ne exulceres. 42 Secundarum purgatio, si non discedant. 43 Sternutatorium ' adnares apponito, ut sternuet: & sternutantis nares ac os apprehendito.

SECTIO SEXTA.

Naturæ indiciorum notio.

Caput magnum, oculi parvi, balbi, iracundi sunt. 2 Qui longæ vitæ sunt, plures dentes habent. 3 Balbi, celeri lingua præditi, atræ bilis humori obnoxii, biliosique sunt, 4 oculis non nictantes, iracundi. 5 Magnum caput, oculi nigri & magni, nasum crassum & simum habentes. 6 Oculi ravi, magni, caput ' magnum, cervix tenuis, pectora; angusta, congrue adaptati hominis sunt. 7 Caput parvum habens, neque balbus esse poterit, neque calvus, nisi fuerit glaucus. 8 In convulsionibus si vox in die impari solvitur, à magno morbo liberat. 9 Puerperæ febricitanti & dolenti aquam affundito, & ptisanam crassam ter in die calidam dato. 10 Puer nutritur septimo mense, aut nono, aut decimo, & voce firmatur, ' & robur sequitur, & manibus validus fit. 11 Dum vox solvitur, omnia solvuntur. Solutio enim similis est voci. Solvitur autem in

ἡμέρῃ. λύεται δὲ ἐν γενίμῃ. 12 " ὧν αἱ φλέβες σφύζωσιν ἐν τῇσι χερσὶ, καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἐῤῥωμένον, καὶ τὰ σπλάγχνα μὴ λαπαρὰ ἢ, χρονίη ἡ νοῦσος γίνεται [καὶ] 13 ἀπὸ ἀπαρτεῦ δὲ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ ὀδυνῆς ἐς τὰ ἰσχία. 14 " Ἢ λαγμὸν ὕδατος θερμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς καταχέειν, ἐὰν μὴ ψύχος ᾖ· ἐὰν δὲ μὴ, ἄλητον ὡς θερμότατον διδόναι, καὶ οἶνον ἄκρητον.

15 " Ταραχῆς γαστρὸς κυάμους ἑφθοὺς διδόναι, ἐὰν μὴ τὰ ἄνω κατεκπρέπα ᾖ. 16 ἢ κύμινον διδόναι τρώγλῃ μετ' ὄξους κυάμων. 17 ἢ " λίτρον αἰγύπτιον καὶ κορίαννον καὶ κύμινον τρῖψαντα ξὺν ἀλείφατι σπανελαίῳ. 18 " Ἀποληψίας δὲ γενομένου σὺν αὐτῷ γλυκέσι, ἐὰν μὴ ἐν γενίμῃ ἡμέρῃ. 19 οὐδὲ ἀρχὴ γλυκέος, ἐὰν μὴ [ἐν] ἀγήνῳ ἡμέρῃ καὶ μηνὶ, ἔτεϊ τε γενίμῳ. 20 " ὅσοι ἀποθνήσκουσι, ἀνάγκη γενίμου ἡμέρᾳ, καὶ γενίμῳ μηνὶ, καὶ γενίμῳ ἔτεϊ. 21 " ἐκφυλάσσειν δὲ ὀρθῶς, ἐὰν ἔχωσι χαίτας ἢ ὀδυνώδεας ἰσχυράς. 22 " ὧν τε ὄμματα μὴ ἐῤῥωται), ὁ θάνατος σύντομος. 23 " ἐὰν δὲ ἐν γενίμῳ ἔτεϊ γένηται, ἀπ' ἀμφοτέρων γενίμους ἀνάγκη γίνεσθαι. 24 ἐὰν δὲ ἀγήνῳ ἔτεϊ καὶ ἀγήνῳ ἡμέρῃ, θνήσκειν ἀνάγκη γενίμου ἡμέρῃ. 25 " Ἡ δρόμου τρίτη ἀκροτάτη. 26 " κυνάγχου καὶ ὀφθαλμείου φλεβοτομίη. 27 " τρωθέντος σύριγξ ἡ ἀναπνοὴ ἔρχεται κάτω ἀφανὴς καὶ τὸ τρῶμα, καὶ κενοῦται τὰ στήθεα. 28 διδόναι οὖν γάλα καὶ οἶνον ἴσον ἴσῳ. 29 ὧν " καταγέλαστα τὰ στήθεα, ψελλοὶ, μανιώδεες, καὶ φαλακροί. 30 τούτων ὅστις ἐκ γενεῆς καὶ τρίβολοι, ἀστεώτεροι, ἢ λιθιῶν-

12 in die impari. 12 Si venæ pulſaverint in manibus, & facies ſana ac robuſta fuerit, & præcordia non fuerint mollia, diuturnus fit morbus, 13 qui ſine convulſione non ſolvitur, aut ſanguinis multi ex naribus eruptione, aut dolore ad coxas. 14 In gutturis dolore, aquam calidam ſuper caput fundito, ſi non frigus fuerit. Sin minus, farinam quam calidiſſimam dato, & vinum meracum.

15 In turbatione ventris, fabas coctas dato, ſi non ſupernæ partes abunde fuerint bilioſæ. 16 Aut cuminum cum fabis edendum dato. 17 Nitrum autem ægyptium, & coriandrum, ac cuminum cum oleo terito, & ventri illinito. 18 At interceptio morbi fieri non poterit, niſi in die impari. 19 Neque principium fieri poterit, niſi in die pari, itemque menſe ac anno pari. 20 Qui moriuntur, eos neceſſe eſt die impari, & menſe impari, & anno impari mori. 21 Bonum autem fuerit prædicere mortem, aut dolores fortes. 22 Quorum oculi robuſti non ſunt, his mors brevi imminet. 23 Si vero in impari anno fiat, ab utriſque impares fieri neceſſe eſt. 24 Si autem in anno pari & die pari, neceſſarium eſt in impari die mori. 25 Ex numero tertia fortiſſima eſt. 26 Anginam & lippitudinem ſolvit venæ ſectio. 27 Vulnerato inteſtino, reſpiratio prodit inferne inconſpicua juxta vulnus, & evacuantur pectora. 28 Dato igitur lac & vinum, pari aquæ menſura ammixta. 29 Quorum pectora bilem generant, balbi, furioſi, & calvi ſunt. 30 Quicunque horum ex nativitate etiam ſtrabones, hi

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 747 sur 917

λιθιῶντες, ἢ μαινόμενοι. 31 οἷσι δὲ μὴ, ἑτέρου κακοῦ λύσις ἐστὶ φύσις. 32 " δεξιὰ μὲν
25 παθέειν ἔχει ὀφθαλμὸς, ὀφθαλμὸς δεξιὸς, τοῦτο τῶν κάτω καὶ ἐπ ἐμπέφυκε τοῖσι δεξιοῖσι τὰ ἄρσενα. 33 " γυναιξὶν ἐπι- 26
μήνια ὅσοις ἴσχει, σικύδιον μεγάλον ἐπὶ τὸν πηδὸν προσβάλλειν. 34 " τρίμηνον παιδίον 27
πάντα δηλοῖ, καὶ γάλα τότε ἔχει. 35 " ἢν πολὺν ῥέῃ γάλα, 28
ἀνάγκη ἀσθενέειν τὸ ἐν γαστρί. 36 ἢν στερεώτεροι ἔωσιν οἱ πηδοὶ, ὑγιηρότερον τὸ ἔμβρυον. 37
" φλεψὶ ἔχει παχείῃ ἐν ἑκατέρῳ 29
πηδῷ. 38 τοῦτο μέγιστον ἔχει μόριον ξωνίσιον. 39 " θραυσμῷ 30
ῥίγει λύει φλεβοτομίη. 40 " ἢν 31
30 τὰ ὦτα χεῖρα ἀπαρτᾷ, ἢ τὰ πρὸς τοῦ κεφαλοῦ. 41 ἑλκέων κάθαρσις, ἔμετος, ἰδρώς.

42 " Ἀπὸ γαστρὸς ταραχῆς ἢ 32
λὸπὸ βηχὸς καρκίνος γλωσσήν, τὸ στόμα πικραίνεται. 43 διδόναι δὲ πίνειν ἑλλεβόρου δὶς ἢ τρὶς, ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. 44 ἐπιδεῖν δεῖ χαλκοῦ ἄνθος κωσμοῦ, ἕως ἂν πυρρὸν ᾖ, καὶ ἀποζέσαι, ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. 45 " ἀλύκης, 33
φρίκης, χάσμης· οἶνος ἴσος ὕσῳ, ἢ γάλα. 46 " ὠτὸς πεπωδωνίλου· 34
σικύδιον προσβάλλειν. 47 ὅ, τι ἂν πόνων ἄνω πονέῃ, ὀδυνᾶται τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὰ γόνατα. 48 καὶ ἄδυμος λύει
35 πᾶν ὅ, τι τρίβων γινόμενον. 49
" ἐλλεβόρου λευκοῦ ψυχροῦ [ἐπιχριόμενον,] οἶνον πολὺν ἄκρατον καὶ λόγον διδόναι, ἕως ἂν ὕπνος, ἢ σκελέων ὀδυνᾶται γλυκύτατα. 50 λύει δὲ καὶ πυρετοὺς, καὶ δυσεντερίην ἄνευ ὀδυνέων. 51 " ἢν ὑποχόνδριον τε- 36
ταμένον ᾖ, πίζειν τῇ χολικῇ λύει. 52 " περωνυχίης· κακὸς μέλανος 37
cb

imprudentes ſunt, aut calculoſi aut inſanientes. 31 Quibus autem non, alterius mali ſolutio fit. 30
32 Circa naturam plurimam vim habet mamma dextera, oculus dexter, & quæ infra ſunt hac parte. Nam & maſculi dextris inhærent. 33 Mulieribus menſes ut ſiſtas, cucurbitam maximam ad mammam affigas. 34 Trimeſtris puer omnia præ ſe fert, & lac tunc habet. 35 Si multum fluat lac, neceſſe eſt fœtum debilem eſſe. 36 Si ſolidiores fuerint mammæ, ſanior eſt fœtus. 37 Vena craſſa eſt in utraque 31
mamma: 38 quapropter maximam habet prudentiæ partem. 39 Urinæ ſtillicidium ſolvit venæ ſectio. 40 Si ſuperni loci turgent qui ſunt circa caput, 41 ulcerum purgatio, vomitus, ſudor.

42 A ventris turbatione, aut à tuſſi, ſi cancer fiat, os amareſcit. 43 Dato autem elaterium bibendum bis aut ter, ſi non balbus fuerit. 44 Deligare vero oportet florem æris uſtum, donec fulvus evaſerit, & ſpon- 40
giam, ſi non balbus fuerit. 45 In anxietate, horrore, oſcitatione, dato vinum pari aquæ menſura ammixta. 46 Ad auris dolorem cucurbitam affigito. 47 Quicquid ſupernarum partium doluerit, dolor ad coxas, aut ad genua, 48 & anhelatio oboriens, omnia hæc ſolvit. 49 In volvulo molli, frigidum vinum multum meracum pro ratione dato, donec ſomnus, aut crurum dolor fiat. 50 Solvit autem & febris, & dyſenteria 45
citra dolorem. 51 Si præcordia diſtenta fuerint, manu comprimito ac lavato. 52 Ad paronychiam unguium abſceſſum, gal-
la

σὺ μέλιτι. 53 " ὕδατος ἐψημέ- 38
νυ, γάλακτος ὀκίω κοτύλας δύ-
ναν πιεῖν. 54 ἢν δ' ἐμέῃ, καὶ μὴ
πίνῃ, μυττωτὸν ἀρμενῶν. 55 " ὅσ- 39
τις γυναικὶ σὺν γαστρὶ, πολυ-
πόδιον ὑπὲρ φλογὸς ὀπταῖον ὡς
40 θερμότατον ' καὶ ταλαίστατα ἠρίφλε-
κτα διδόναι τρώγειν, καὶ τρίψαντα
λίτρον αἰγύπτιον καὶ κορίαννον καὶ
κύμινον, " κόλικας ποιοῦντα, 40
ἀποσκήπτειν τῷ αἰδοίῳ. 56 " ἢν 41
ὁκ κεφαλῆς κεφαλὴν ἀλγέῃ,
οἶνον ἀκρήτου κοτύλην πιεῖν. 57 ἢν
δ' ἄλλως κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἄρτον
ὡς θερμότατον ξυὺ οἴνου ἀκράτου
ἐσθίειν. 58 " ἢν ἄνθρωπον θέρμη 42
ἴσχῃ μὴ ἀπὸ χολῆς, μηδὲ ἀπὸ φλέγ-
ματος, ἀλλ' ἢ ἀπὸ κόπου ἢ ἄλλως
πυρέσσῃ, ὕδωρ θερμὸν πολ-
λὸν, ἔπειτα ὑπερέχων τὴν κεφα- 43
λὴν ' βρέχειν, μίσγειν αὖ τοὺς
πόδας ὑδρόωσι· καὶ ἄλητον ἕψειν
ὡς παχύτατον. 59 ἐπὴν δὲ ἰδρώσῃ,
τοὺς πόδας ἀποσμήχειν ἱματί-
οις ἀναπεπλεσμένοις, 60
ἄλητον ὡς ταλαίστατον καὶ θερμότατον
ἐσθίειν, καὶ οἶνον ἄκρητον ἐπιπίνειν,
ἢ μὴν ναρκίσσους δύο ἢ τρεῖς κεφα-
λὰς ἐπὶ τοῦ δείπνου ἐσθίειν. 61
" τοῦ μέλλοντος μανήσεσθαι τόδε ἀποση- 43
μαίνει τὸ σημεῖον, αἷμα ξυλλέγε-
σθαι οὕτω ἐπὶ τοὺς πτυάς.

la nigra cum melle. 53 Aqua ſe-
cedente, lactis heminas octo
bibendas dato. 54 Si vero vo-
mat, & non bibat, allii aut ce-
parum intritum dato. 55 Ut mu-
lier in utero concipiat, polypos
parvos ſuper flamma calidiſſima
aſſatos, & fere ſemiambuſtos,
' edendos dato. Et nitrum ægy-
ptium tritum, coriandrumque
ac cuminum, in paſtillos effor-
mato, in pudendumque ſubdi-
to. 56 Si ex crapula caput do-
leat, vini meraci heminam bi-
bat. 57 Si vero aliter caput do-
leat, panem quam calidiſſimum
cum vino meraco edat. 58 Si
hominem calor corripiat, non
à bile, neque à pituita, ſed
aut à laſſitudine, aut alias fe-
briat, aquam multam calefa-
cito: deinde ea ' ſuperinfuſa
caput rigato, donec pedes ſu-
darint: & farinam craſſiſſimam
coquito. 59 Poſtquam autem pe-
des ſudarint: 60 farinam pluri-
mam & calidiſſimam edens, ac
vinum meracum inſuper bi-
bens, veſtimentis contectus fa-
cile quieſcat. Aut narciſſi duo
aut tria capita in cœna edat. 61
Qui inſania corripietur, ei hoc
ſignum præſagit, ſanguis colli-
gitur ipſi ad mammas.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 749 sur 917

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ πρὸς τοὺς Πυθίῳ, ὃς ἔκει πρὸς τῷ τῆς γῆς ἱερὸν, ἤρξατο τρόμος ἀπὸ χειρῶν. τῇ πρώτῃ πυρίης ὀξὺς, λῆρος. δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη. τρίτη τὰ αὐτά. τετάρτη ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα ἄκρητα χολώδεα διῆλθε. πέμπτη πάντα παρωξύνθη, ὕπνοι λεπτοὶ, κοιλίη ἴση. ἕκτη πλύσια ποικίλα ὑπέρυθρα. ἑβδόμη φύμα παρέρρυθη. ὀγδόη πάντα παρωξύνθη, τρόμοι παρέμενον. ἔρρει δὲ κοιλιορροίαι μὲν καὶ μέχρι τῆς ὀγδόης λεπτοὶ ἄχροοι, συναφήκημα εἶχον ἐπινέφελον. δεκάτη ἵδρωσε, πλύσια ὑποπέπονα, ἀπέλυσε. καὶ ἔρρει ὑπέλυσαν τοῖσι κρίσιν. μετὰ δὲ κρίσιν τεσσερακοστῇ ἡμέρῃσιν ὕστερον ἐμπύημα τοῖσι ἕδρῃσι καὶ τραχηλιώδης ἐγκοιλοδιάστασις. πῦ. ΟΥ. Π. Μ. Υ.

Ἀρίστων δεύτερος. Ἑρμοκράτεϊ, ὃς κατέκειτο πρὸς τῷ καινῷ τείχεϊ, πῦρ ἔλαβεν. ἤρξατο δὲ ἀλγέειν κεφαλῆς, ὀσφύος. ὑποχονδρίων ἐντάσιες ὑπόλεπτοι. γλῶσσα δὲ ἐκκριθέουσα ἐπεκαύθη. κώφωσις οὐτάκεα. ὕπνοι οὐκ ἐγένοντο. διψώδης

SECTIO PRIMA.

AEGROTUS primus. Pythion qui habitabat juxta Telluris templum. Cœpit tremor à manibus prima die, febris acuta, delirium. Secunda, omnia exacerbata sunt. Tertia, eadem. Quarta ab alvo pauca, mera, bilioſa prodierunt. Quinta omnia exacerbata sunt: tremores perſeverabant, ſomni tenues, alvus reſtitit. Sexta, ſputa varia, ſubrubra. Septima, os diſtractum eſt. Octava, omnia exacerbata ſunt. Tremores perſeverabant. Urinæ ab initio quidem, & uſque ad octavam tenues, decolores, in medio pendens nubiloſum quiddam habebant. Decima, ſudavit. Sputa aliquantulum matura, judicatus eſt: & urinæ ſubtenues circa judicationem. Poſt judicationem vero, quadraginta diebus poſtea ſuppuratio circa ſedem, & abſceſſus factus eſt cum urinæ ſtillicidio. P. M. V. Q. S. hoc eſt, probabile multitudine urinæ quadrageſima ſanatum.

Ægrotus ſecundus. Hermocraten qui ad novum murum decumbebat, febris vehemens corripuit. Cœpit autem dolere caput, lumbos. Præcordii diſtentio molliter. Lingua ab initio aduſta eſt. Surditas ſtatim: ſomni non aderant. Siticuloſus non

δης ὑλίων. 9 " ἔρρε πυρέα ἐρυ- 7
θρά· κέρμα ὑ κραδίστανθ. 10
ἀπὸ δὲ κοιλίης σὺν ὀλίγα ξυν-
κεκαυμμένα διήλ. 11 πέμπτη ὕ-
ρηπε λεπτά· εἶχεν εὐαιώρημα·
" ἔχ ἱδρυθ. 12 ἐς νύκτα πα- 8
ρέκρισε. 13 " ἕκτη ἐκληλω- 9
δης. 14 πόνθα παρωξυνθη. 15
ὑ κραδίνθ. 16 ἰδδόμη δυζφό-
ρως. 17 ἔρρε λεπτά. 18 παρέ-
κρινεν. 19 ὁμοίως " τοῖς ἐπο- 10
μβρίοις ὠδιακρισίως. 20 ἀφὲ
δὲ ἑνδεκάτην ἐόντα πόνθα ἔδο-
ξε κεφαθεύειν. 21 " κῶμα ἤρ- 11
ξατο. 22 ἔρρε πυκνότερα, ὑ-
πόμυδρα, " κάτω λεπτά, ὑ 12
κραδίνθ. 23 ἡσυχῆ κραδνός. 24
10 ' πεσσαρεσκαιδεκάτη ἄπυρος, 13
" ἔχ ἱδρωσεν. 25 ἐνυπνίηθη. 26
κραδνός πόνθα. 27 ἔρρε ὠδια-
κρίσπα. 28 ἀφὲ ἑπτακαιδεκά-
την ἐόντα ὑπέστρεψεν. 29 ἐθερμά- 14
νθη. 30 " τὰς ὑπομβρίας πυρετὸς 15
ἐξύς. 31 " ἔρρε λεπτά. 32 " πά-
λιν δὲ ἐνάτῃ σκληρή. ἄπυρος. 16
33 ἔχ ἱδρωσεν. 34 " ἀποπλος 17
ὠδὲ πόνθα τ χρόνον. 35 κραδνός.
36 ἀφυλίχεσθαι σὺν ἠδυώδεϊ. 37
γλῶσσα ἐπίζηρος. σὺν ἰδίψ.
38 " κραδιακμώτατα κωματώδης. 39 18
ἀφὲ δὲ ἑνάτην καὶ τεσσαρτην ἐ-
πεθερμάνθη. 40 " κοιλίη ὑγρὴ, 19
πολλοῖσι λεπτοῖσι ῥέουσα. 41 κ τὰς
25 ' ὑποκρίσις πυρετὸς ἐξύς. γλῶσσα
ξυνεκαύθη. 42 " ἰδδόμη καὶ ἐι- 20
κοστὴ ἀπέθανε. 43 τάδε κάφωσις
ἀφὲ τέλος παρέκρινεν. 44 ἔρ-
ρε πυρέα καὶ ἐρυθρὰ, ὑ κραδι-
σμός, " ἡ λεπτὰ καὶ ἄζροα, 21
καὶ εὐαιώρημα ἔχοντα. 45 γεύ-
σασθαι δὲ σὺν ἠδυώδεϊ. 46 " πτ.
Ε. Δ. ΚΖ. Θ.

" Λέπρωσις τρίτος. 2 ' Ὁ κραδε- 1
κέκμος.

non valde. 9 Urinæ craſſæ rubræ, depoſitæ non ſubſidebant. 10 Ab alvo vero non pauca combuſta prodibant. 11 Quinta, minxit urinas tenues, habebant quid in medio pendens, non ſubſidebant. 12 Ad noctem mente motus eſt. 13 Sexta, morbo regio correptus eſt: 14 omnia exacerbata ſunt: 15 non reſipiſcebat. 16 Septima, ' moleſta 20 fuit. 17 Urinæ tenues ſimiles, 19 ſimiliter etiam ſequentibus diebus. 20 Circa undecimam omnia viſa ſunt allevata eſſe. 21 Sopor cœpit. 22 Urinæ craſſæ ſubrubræ, infra tenues, non ſubſidebant. 23 Placide reſipiſcebat. 24 Decimaquarta à febre liber, non ſudavit: 25 dormivit, 26 intelligebat omnia. 27 Urinæ conſimiles. 28 Circa decimam ſeptimam rediit, 29 calefactus eſt, 30 ſequentibus diebus febris acuta. 31 ' Urinæ te- 25 nues. 32 Rurſus autem vigeſima die judicatus eſt, à febre liber, 33 non ſudavit. 34 Cibum faſtidiebat per totum tempus: 35 reſipiſcebat, 36 loqui non poterat, 37 lingua arida: non ſitiebat: 38 dormiebat ſoporoſus. 39 Circa vigeſimam quartam calefactus eſt: 40 alvus lubrica multis tenuibus fluens: 41 & ſequentibus diebus febris acuta: lingua combuſta eſt: 42 Septima & vigeſima mortuus eſt. 43 Huic ſurditas ' perpetuo perſeverabat. 44 Urinæ craſſæ & rubræ non ſubſidentes: aut tenues decolores, & in medio quid pendens habentes: 45 guſtare autem non poterat. 46 P. S. S. V. S. M. hoc eſt, Probabile ſeceſſibus ſuppreſſis vigeſima ſeptima mortuum.

" Ægrotus tertius. 2 Qui in

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 751 sur 917

κέφαλῃ βάρος, καὶ κρόταφον δε-
ξιὸν ''ἐπωδυνίας εἶχε χρόνον πυ-
λεών.3 μετὰ δὲ τοῦτον φάσις πῦρ ἔλαβε·
καὶ ἐκλείπει.4 δευτέρῃ ἐξ ἀριστερῆς ὀ-
λίγον ''ἄκρητον ἐρεύγεται αἷμα.5 ἀπὸ δὲ
καινίης κόπρανα καλῶς διῆλθεν.6
ὕρεα λεπτά, ποικίλα, συναιώρημα
ἔχοντα σμικρά, ''οἷον κρίμνα, καὶ
γονοειδέα. 7 τρίτη πυρετὸς ὀξύς. 8
ἀφεδρήματα μέλανα, λεπτά, ἔ-
παφρα. 9 ὑπόστασις πελιδνὴ ἀφε-
δρήματος. 10 ὑπεκωρᾶτο.11 ἐδυσ-
φόρει περὶ τὰς ἀναστάσιας. 12 οὖροις
ὑπέστησεν, πελιδνὴ, ὑπόγλισχρος.
13 τετάρτῃ ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ,
ὀλίγα· ''ἀφῆκεν ὀλίγον, ἰώδεα.
14 ἐξ ἀριστερῆς ὀλίγον ἄκρητον ἐρρύη.
15 ἀφεδρήματα ὅμοια, ἴσα ὁ-
μοίοις. 16 ἐφίδρωσε περὶ κεφαλὴν
καὶ κληῖδα. 17 σπλὴν ἐπάρθη, μη-
δὲν ὀδυνῶν καθ' ἕξιν. 18 ὑπογόνδριον
δεξιὸν ἔντασις ὑπολάπαρον. 19
νύκτας οὐκ ἐκοιμήθη, παρέκρουσε
σμικρά. 20 πέμπτῃ ἀφεδρήματα
πολλὰ, μέλανα, ἔπαφρα.
''ὑπόστασις μέλαινα ἀφεδρήμα-
σι. 21 νύκτα οὐκ ὕπνωσε, παρέ-
κρουσε. 22 ἕκτῃ ἀφεδρήματα μέ-
λανα, ''λιπαρὰ, ὑπόχρα, 7
δυσώδεα. 23 ὕπνωσε, καθεκτό-
μᾶλλον. 24 ἐδδόμῃ γλῶσσα ἐπί-
ξηρος, δυψώδης. 25 οὐκ ἐκοιμήθη, παρέκρουσεν. 26 ὕρεα λεπτά,
οὐκ εὔχροα. 27 ὀγδόῃ ἀφεδρήμα-
τα μέλανα, ὀλίγα, ''ξυνε-
στηκότα. 28 ὕπνωσε. καθεκτό. δυ-
ψώδης ὑπόλιθα. 29 ἐνάτῃ ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξὺς, ἵδρωσε, ψύ-
ξις, παρέκρουσε, ''δεξιὸν ὤκλαγε, 9
γλῶσσα ἐπίξηρος, δυψώδης, ἄ-
γρυπνος. 30 ''δεκάτῃ περὶ τὰ αὐ-
τά. 31 ἑνδεκάτῃ καθεκτὸ πόνος.

ἄπυ-

Dealcis horto decumbebat, capitis gravitatem, & tempus dextrum ' doloroſum habebat multo tempore. 3 Cum occaſione vero febris corripuit, decubuit. 4 Secunda die ex ſiniſtra nare modicus merus ſanguis fluxit. 5 Ab alvo ſtercora probe prodierunt. 6 Urinæ tenues, variæ, in medio pendens quiddam habentes minutim diſperſum, velut farinæ craſſiores, & genituræ ſimiles. 7 Tertia febris acuta, 8 ſeceſſus nigri, tenues, ſpumoſi, 9 ſubſidentia ſeceſſibus livida: 10 ' ſomno graviore aliquantulum premebatur, 11 moleſte ſurgebat. 12 Urinis ſubſidentia livida, ſubviſcoſa. 13 Quarta, vomuit biliosa, flava, pauca, paulo poſt æruginoſa. 14 De ſiniſtra nare modicus merus ſanguis fluxit. 15 Seceſſus ſimiles. Urinæ ſimiles: 16 ſudavit circa caput & claviculam: 17 ſplen elevatus eſt: femoris dolor è directo. 18 Præcordii dextri diſtentio ſubmollis: 19 nocte non dormivit: parum mente ' motus eſt. 20 Quinta, ſeceſſus plures, nigri, ſpumoſi, ſubſidentia ſeceſſibus nigra: 21 nocte non dormivit: mente motus eſt. 22 Sexta die, ſeceſſus nigri, pingues, viſcoſi, graveolentes: 23 dormivit, intelligebat magis. 24 Septima, lingua ſicca, ſiticuloſus, 25 non dormivit, mente motus eſt. 26 Urinæ tenues, non boni coloris. 27 Octava ſeceſſus nigri, pauci, compacti: 28 dormivit: intelligebat: ſiticuloſus non valde. 29 Nona riguit: 'febris acuta: ſudavit: frigiditas: mente motus eſt: dextro oculo diſtortus eſt: lingua arida, ſiticuloſus, inſomnis. 30 Decima circa eadem. 31 Undecima intelligebat per totum

ἄπυρ⊙. "ὕπνωσεν. ἔρρ. λεπτὴ 11
ἀδὲ κρίσιν. 32 δὺο διέλιπεν ἄπυ- 12
ρ⊙. 33 " ὑπέστρεψεν πεπαυσεσ- 13
κμδεκάτη. 34 " ὠὐτίκα ἦ νύκτ⊙ ὐκ 14
41 ' ἐκοιμήθη, " ὀδυνὴ πάντ⊙, πυρέ- 15
κμυσεν. 35 πενθεκαιδεκάτη " ἄρον
ἡλιῶδες, οἷον ὅκ τ' κηδεσηκότων
γίνεται, ὅταν ἀναζωρωχῇ. 36 πυρε- 16
τὸς ὀξὺς, πάντ⊙ παρέκρυσεν, ὑπὸ
ἐκοιμήθη, 37 " γόνατα κὴ κνήμας
ἐπώδυνα εἶχεν. 38 ἀπὸ ἧ κοιλίης
" βάλανοι ἀφοδιδρώω μέλαιναι 17
κόπρανα διῆλθεν. 39 ἐξεκαιδεκάτη
ἔρρ. λεπτή· εἶχε ἧ ὑποχώρημα ἐπι-
νίφελον. 40 παρέκρυσεν. 41 ἑπτα-
καιδεκάτη, ἀρχαὶ ἄκρεα ψυχρὰ,
" ἀδιεξέλυσε. 42 πυρετὸς ὀξὺς· 18
ἵδρωσι δι' ὅλ⊙. ἐκαυφίσθη. κοιλιὴ
30 μᾶλλον. 43 ὐκ ' ἄπυρ⊙, διψώδης.
44 " ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὀλίγα. 19
45 ἀπὸ ἧ κοιλίης κόπρανα διῆλθε·
" μιλ' ὀλίγων ἧ μέλαινα, ὀλίγα, 20
λεπτά. 46 " ἔρρ. λεπτὴ, ὐκ ἀδ- 21
χρόα. 47 ὀκλωκαιδεκάτη ὑ κοιλιὴ,
κωκωδὴς. 48 εἰνεακαιδεκάτη
ἀμφ' αὐτῶν. ἔρρ. λεπτά. 49 ἐκ-
καὶ ὕπνωσε, κοιλιὴ πάντ⊙, ἵδρω-
σεν ἄπυρ⊙, ὐκ ἐδίψα, " ἔρρ. ἧ 22
λεπτά. 50 ἑκκαιδεκάτη πρωΐτη σμικρὰ
παρέκρυσεν, ὑπεδίψα, ὑπωχρο-
5 ἐρέα ' πάντ⊙, κὴ " ἀδὲ ὀμφαλὸν 23
παλμὸς ἀμὲ τέλε⊙. 51 ἑκκαιδε-
κοιλιὴ πάντ⊙. 52 ἑκκαιδεκάτη ἐεδόμη
ἰσχὺς δεξιῆς ἀδυνάτη, 53 ἔρρ. λεπτὴ
καὶ εἶχεν ὑποστροφιν. 54 " τὰ σ' 24
ὠῖα εἶχεν ἐπιφλέγματ⊙. 55 ἀδὲ ἧ
ἑκκαιδεκάτ⊙ ὀφθαλμῆ δεξιῆ
ἀδυνάτη, ἔρρ. λεπτά. 56 " παρωρω- 25
κκαιδεκάτη διαχώρησε φλεγμονώδεα,
λάσιμα, ὑποσυχνα. 57 ἵδρωσε
πολλῶ δι' ὅλ⊙. 58 τελέως ὐκρίθη. 26
59 " ΠΤ. Ν. ΔΙ. ΙΔ. Μ. Υ.

tum omnia, à febre liber: ſudavit: urinæ tenues circa judicationem. 32 Duobus à febre liber fuit, 33 decimaquarta rediit. 34 Statim autem nocte non dormivit: penitus mente motus eſt. 35 Decimaquinta urina turbata, qualis ex his quæ ' ſubſiderunt ſit, quum fuerint agitata: 36 febris acuta: penitus mente motus eſt: non dormivit: 37 genua & tibias dolorosa habebat: 38 ab alvo ſubdita glande, ſtercora nigra prodierunt. 39 Decimaſexta urinæ tenues, habebant quid in medio vehens nubilosum: 40 mente motus eſt. 41 Decimaſeptima mane extremitates frigidæ: contegebatur: 42 febris acuta: ſudavit per totum: allevatus eſt: intelligebat magis: 43 non à ' febre liber, ſiticuloſus. 44 Vomuit bilioſa, flava, pauca. 45 Ab alvo ſtercora prodierunt paulo poſt nigra, pauca, tenuia. 46 Urinæ tenues, non boni coloris. 47 Decimaoctava non reſipiſcebat: ſoporoſus. 48 Decimanona per eadem. 49 Vigeſima dormivit, omnia intelligebat: à febre liber: non ſitiebat. 50 Vigeſimaprima parum mente motus eſt: paululum ſitiebat: præcordii dolor, & circa umbilicum ' palpitatio perpetuo. 51 Vigeſimaquarta urinis ſubſidentia: intelligebat omnia. 52 Vigeſimaſeptima coxæ dextræ dolor. 53 Urinæ tenues, & ſubſidentiam habebant: 54 in reliquis commodiſſime habebat. 55 Circa vigeſimamnonam oculi dextri dolor: urinæ tenues. 56 Quadrageſima egeſſit pituitoſa, alba, aliquanto plura: 57 multum ſudavit per totum: 58 perfecte judicatus eſt.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 753 sur 917

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. SECTIO SECVNDA.

" Ἄῤῥωστος πέμπτος. [2] Ἐν Θάσῳ " Φιλίσκος κεφαλῇ ἐπόνεε χρόνον πολλόν. [3] καὶ πολὺ κῆ " ὑπωρώδεις καὶ ἐκλιγῆ. [4] " ὅκου δὲ πότων πυρετῶν ξυνεχέων γενομένων, ὁ πόνος παρῳξύνθη. [5] " νυκτὸς ἐπεθερμάνθη τὸ πρῶτον. [6] " τῇ πρώτῃ ἤμεσε χολώδεα, ὀλίγα, ξανθά, τὸ πρῶτον· μετὰ δὲ ὀλίγα ἰώδεα. [7] πλέων δὲ ἀπὸ κοιλίης κόπρανα διῆλθε. [8] νύκτα δυσφόρως. [9] " δευτέρη κώφωσις, πυρετὸς ὀξύς. [10] ὑποχόνδριον δεξιὸν ξυνελάφθη, " ἔρρεπεν ἐς τὸ ἔσω. [11] ἔρρε λεπτά, ἀμφανέα· εἶχεν " ὑποώρημα γηνοειδές. [12] σμικρὸν ἐξεμάνη περὶ μέσον ἡμέρης. [13] τρίτη δυσφόρως. [14] " τετάρτη σπασμοὶ, παρῳξύνθη πόνος. [15] πέμπτη πρωῒ ἀπέθανεν.

" Ἄῤῥωστος πέμπτος. [2] Χαιρέων, ὃς κατέκειτο παρὰ Δημαγήτῳ, " ὀκτὼ πρὸς πυρὶ ἐλαύνεν. [3] αὐτίκα δὲ κεφαλῆς βάρος ἐπώδυνον, σκότος ἐνωμάζων. [4] κοιλίη παρεχώδης, " λεπτύνεται, ὑποχολώδης. [5] τρίτη πυρετὸς ὀξύς. [6] " κεφαλῆς τρόμος, μάλιστα δὲ χείλεος τοῦ κάτω. [7] μετ' ὀλίγον δὲ ῥῖγος, σπασμοὶ, " πόνος παρέκρουσε. [8] νύκτα δυσφόρως. [9] τετάρτη δ' ἡσυχίης, μικρὸν ἐνωμιήθη, παρέλεγε. [10] πέμπτη " ἐπιπόνως πόνος παρῳξύνθη, λῆρος. [11] νύκτα δυσφόρως, σκότος ἐνωμιήθη. [12] ἕκτη ἀπὸ τῶν αὐτῶν. [13] ἑβδόμη ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς. [14] ἵδρωσε, " δι' ὅλου ἐκρίθη. [15] τούτου ἀπὸ τέλεος ἀπὸ κοιλίης ἀφεχωρήσαμεν χολώ-

Ægrotus quartus. [2] In Thaſo Philiſtes caput multo tempore dolebat: [3] & quandoque etiam aliquanto graviore ſomno preſſus decubuit. [4] Quum autem ex potationibus febres continuæ obortæ eſſent, dolor exacerbatus eſt: [5] nocte excalefactus eſt primum. [6] Prima die, vomuit biliosa, pauca, flava primum, poſtea vero plus æruginoſa. [7] Ab alvo autem ſtercora prodibant: [8] noctem habuit moleſtam. [9] Secunda die, ſurditas: febris acuta: [10] præcordium dextrum diſtentum eſt, declinavit ad internas partes. [11] Urinæ tenues, pellucidæ, habebant quiddam in medio pendens genituræ ſimile. [12] Parum inſanivit circa meridiem. [13] Tertiam diem moleſtam habuit. [14] Quarta convulſiones: exacerbata ſunt omnia. [15] Quinta mane mortuus eſt.

Ægrotus quintus. [2] Chærionem qui decumbebat apud Demænetum, ex potu febris corripuit. [3] Statim autem capitis gravitas doloroſa: non dormivit: [4] alvus turbata ex tenuibus biliosis. [5] Tertia die febris acuta: [6] capitis tremor, maxime autem labii inferni: [7] paulo poſt rigor, convulſiones: penitus mente motus eſt. [8] Noctem moleſte tulit. [9] Quarta, per quietem, parum dormivit: parum deliravit. [10] Quinta, laborioſe omnia exacerbata ſunt: delirium: [11] noctem moleſte tulit, non dormivit. [12] Sexta, per eadem. [13] Septima, ſuperriguit: febris acuta, [14] ſudavit per totum: judicatus eſt. [15] Huic perpetuo ab alvo feceſſus biliosi, pauci-

χολώδεα, ὀλίζα, ἄκρηζε. 16 ἔρεα λεπτὰ, οὔρεα, εὐαμάρμεα ἐπιπίφελον ἔχοντα. 17 τῇδὲ ἧσσον οὔρεα, ἔχοντα ὑπόστασιν λευκὴν, ὀλίγην. 18 ῥιπτέει, ἀπύρεσσε διέλιπεν. 19 ἐνάτη ὑπέστρεψεν. 20 τῇδὲ σὺν πεπαρισκαιδεκάτῃ πυρέσσει ὀξέϊ, ἵδρωσεν. 21 ἐξκαιδεκάτῃ ἤμισυ χολώδεα, ξανθὰ, ὑποσυχνά. 22 ἑπτακαιδεκάτῃ ἐπιῤῥίγωσε, πυρέσσει ὀξέϊ, 23 ἵδρωσεν, ἄπυρος, ὑγιέϊ. 24 ἔρεα μὴ ὑποστροφὴν καὶ κρίσιν οὔρεα, ὑπόστασιν ἔχοντα. 25 οὐδὲ παρέκρισεν ἐν τῇ ὑποστροφῇ. 26 ὀκτωκαιδεκάτῃ ἐθερμάνθη σμικρὰ, ἐπεδίψα. 27 ἔρεα λεπτὰ, εὐαμάρμεα ἐπιπίφελον. 28 σμικρὰ παρέκρισε. 29 τῇδὲ εἰκοσαιδεκάτῃ ἄπυρος, πτάρχλον ἐπωδυνίως εἶχεν, ἔρεσιν ὑπόστασις. 30 τελέως ὑγιὴς ἐγένετο. 31 Π. Χ. Π. Δ. ΟΥ. Κ. Υ.

1 Ἄρρωστος ἕκτος. 2 Τῇ Εὐρυάνακτος θυγατέρα πυρετὸν πῦρ ἔλαβεν. 3 ἦν δὲ ἀδιψοθάλπεος τέλεος. 4 ὑγιάσατο ἀσιτοδέκτης. 5 ἀπὸ δὲ κοιλίης σμικρὰ διήει. 6 ἔρεα λεπτὰ, ὀλίζα, οὐκ οὔρεα. 7 ἀρχομένης δὲ τῆς πυρετῆς τῇδὲ ἤδρυτο ἐπόνεεν. 8 ἕκτη δὲ ἔσχε ἄπυρος, οὐχ ἵδρωσεν, ὑγιέϊ. 9 τὸ δὲ τῇδὲ τῷ ἕδρῃ σμικρὰ ἐξεπύησεν, ἐῤῥάγη ἅμα κελύφει. 10 μετὰ δὲ κρίσιν, ἐδαρθήκει ἔσχε, ἐῤῥίγωσε, σμικρὰ ἐπεθερμάνθη, ἵδρωσεν. 11 μὴ δὲ κρίσιν, ὀδδυνίη ἔσχε, ἐῤῥίγωσεν ὑ πολλά. 12 ὕστερον δὲ, ἀκρέα ψυχρὰ αἰέι. 13 τῇδὲ δεκάτῃ μετὰ τὸν ἱδρῶτα τὸν ῥῠθμὸν,

pauci, meri. 16 Urinæ tenues, boni coloris, in medio nubilosum quiddam pendens habentes. 17 Circa octavam minxit urinas melioris coloris, habentes subsidentiam albam, paucam : 18 resipiscebat : febris intermisit. 19 Nona, rediit. 20 Circa decimamquartam febris acuta : sudavit. 21 Decimasexta vomuit bilioſa, flava, satis multa. 22 Decimaseptima superriguit : febris acuta : 23 sudavit : à febre liber, judicatus est. 24 Urinæ post recidivam & judicationem, melioris coloris, subsidentiam habentes. 25 Neque mente motus est in recidiva. 26 Decimaoctava parum calescebat : insuper sitiebat. 27 Urinæ tenues, quod in medio pendebat nubilosum erat : 28 parum mente motus est. 29 Circa decimamnonam à febre liber, collum doloroſum habebat. Urinis subsidentia : 30 perfecte judicatus est vigesima. 31 P. M. P. V. V. S. hoc est, Probabile multitudine bilioſarum urinarum vigesima sanatum.

Ægrotus sextus. 2 Euryanactis filiam virginem febris corripuit. 3 Erat autem fine siti perpetuo, 4 nihil ad gustandum admittebat. 5 Ab alvo pauca prodibant. 6 Urinæ tenues, paucæ, non boni coloris. 7 Incipiente autem febre, circa sedem dolebat. 8 Sexta die, à febre libera, non sudavit : judicata est. 9 Quod vero circa sedem erat, parum suppuratum est : erupit una cum judicatione. 10 Post judicationem septima die, riguit, parum incaluit, sudavit : 11 post judicationem octava die, riguit non multum : 12 postea vero extremitates frigidæ semper. 13 Circa decimam post factum sudorem,

mente

ῥθρον, πυρέκρυσε, καὶ πάλιν πεχὺ καλενόν. 14 ἔλεγον δὲ γλῶσσαν μὲν ὑγιῆ βότρυος τοῦτο πιεῖν. 15 ᾽᾽ Ἀφλιπᾶσε δὲ δυωκαιδεκάτη, πάλιν πολλὰ παρελήρει. 16 ᾽ κοιλίη ἐπεζεάχθη, χολώδεσιν, ὀλίγοισι καὶ ἀκρεήτοισι, λεπτοῖσιν, δακνώδεσι. 17 ᾽᾽ πυκνὰ ἀνίστο. 18 ᾽᾽ ἀφ' ἧς δὲ παρέκρυσε τὸ ἕτερον, ἀπέθανεν ἑβδόμη. 19 ᾽᾽ αὕτη, ἀχλυμμένε ἦν καὶ ἁμαρτῶδες, ἤλγεε φάρυγξ, καὶ ἀφ' τέλεος ἔρυθρος εἶχε. 20 καὶ ᾽᾽ παραρρεῶν ἀνεπιστρόφως. 21 ᾽᾽ ῥόμβους πολλούς, σμικροὺς, δεδρμένα. 22 ᾽᾽ ἔδηκε, πέπονα οὐδὲν ἀνῆγε. 23 ἀπόσιτος πάντων ἦν ἐκ πάντα τὸν χρόνον, ᾽᾽ οὐδ' ἐπιθυμήσεν οὐδενός. 24 ἄδιψος, οὐδ' ἔπινεν οὐδὲν ἄξιον λόγου. 25 σιγῶσα οὐδὲν διελέγετο. 26 ᾽ δυσθυμίη ἀνελπίστως ἐωυτῆς εἶχεν. 27 ᾽᾽ ἦν δὲ καὶ ξυγγενικὸν φθινώδες. 28 ΠΤ.Ε.Α.Π.Α.ΕΕ.Φ.

ιιη' Ἀρρωστος ἑβδόμος. 2 Κωφὴ γλῶσσα, ᾽᾽ ἡ φλὲψ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἦν, ἀφρῶδες δὲ ὑγρὸν ἔξω ἦν. 3 ἀσαφὴς ἡ φωνὴ, γλῶσσα ἐρυθρὴ, ἐπεξηραμένη. 4 τῇ πρώτῃ φλεγμώδης ἐπιτεθερμάνθη. 5 ᾽᾽ τρίτη ῥῖγος, πυρετὸς ὀξύς. 6 ᾽᾽ οἴδημα ὑπόψυχρον, σκληρὸν, τραχήλου καὶ ἐπισήθους ἐξ ἀμφοτέρων. 7 ἄκρεα ψυχρά, πιλιδιά. 8 ᾽᾽ πνεῦμα μεῖον. 9 πρὸς ἁλὶ ἐναντιοῦτο, 10 κοιλα πίνει ἐκ ἡδυώδης. 11 τὰ ἀφεστηκότα ἐρεθιστά. 12 πλάρτη πάντα πεπαχύνθη. 13 ᾽᾽ πέμπτη ἀπέθανε. κωφὴ γλῶσσα. 14 ΠΤ.Δ.Ε.Ε.Θ.

ιιθ' Ἀρρωστος ὄγδοος. 2 Τὸ μεράκιον, ὃ καθέκητο ἐπὶ ψολοέων ἀγορῇ, πῦρ ἔλαβεν ἐκ κόπων ᾽᾽ καὶ πότων καὶ ὀρόμων ἁθρόα τὸ ἔθος. 3 τῇ πρώτῃ κοιλίη παρεχώθη, χολώδεσι,

mente mota est: & rursus brevi resipiscebat. 14 Dicebant autem ex gustato botro ipsam hæc pati. 15 Die vero una intermissa, rursus duodecima multum delirabat: 16 alvus turbata est ex biliosis, paucis, meris, tenuibus, mordacibus: 17 frequenter surgebat. 18 Die septima ab ea qua mente mota fuit, mortua est. 19 Hæc incipiente morbo ' fauces dolebat: & perpetuo ruborem habebat: 20 & gurgulio revulsus: 21 fluxiones multæ, parvæ, tenues, acres. 22 Tussiebat, maturum nihil educebat. 23 Omnes cibos per totum tempus fastidiebat, neque ullum aliquem appetivit: 24 sine siti erat: neque quicquam memorabile bibit. 25 Tacens nihil loquebatur. 26 Tristitia desperata rursus corripiebat. 27 Erat autem & innata quædam tabes.

Ægrotus septimus. 2 ' Angina ei sa illa quæ apud Aristonem erat, primum à lingua cœpit. 3 Vox non clara, lingua rubra reficcata fuit. 4 Prima die, horrida, incaluit. 5 Tertia, rigor, febris acuta, 6 tumor subruber, durus, colli & pectoris ex utraque parte: 7 extremitates frigidæ, lividæ. 8 Spiritus sublimis: 9 potus per nares fundebatur, 10 deglutire non poterat: 11 alvi secessus & urinæ suppressa erant. 12 Quarta, omnia exacerbata sunt. 13 ' Mortua est anginosa. 14 P. S. S. Q. M. hoc est, Probabile, secessibus suppressis quinta mortuam.

Ægrotus octavus. 2 Adolescentem qui decumbebat in Mendacium foro, febris corripuit, ex lassitudinibus, & laboribus, ac curribus insolitis. 3 Prima die, alvus turbata ex biliosis, tenuibus,

λώδεσι, λεπτοῖσι, πολλοῖσιν. 4
" ἔρρ. λεπτὰ ὑπομέλαινα. 5 ὀχ 3
ὕπνωσε, διψώδης. 6 δευτέρη πεύ-
πε παρωξύνθη. 7 Διαχωρήματα
πολλὰ " ἀκμαιότερα. 8 ὀχ ὕπνω- 4
σε, τὰ τε γνώμης παρεχώδεα. 9
" σμικρὸν ὑφίδρωσε. 10 τρίτη δυζ- 5
φόρως διψώδης, " ἀστώδης, πυκνὸς 6
βληχρισμὸς, ἀσπορίη, παρίκμα-
σεν, 11 " ἄκρεα πελιδνὰ καὶ ψυχρὸν, 7
12 " ὑποχονδρίῳ ἴνδυσις ὑπολά- 8
παρον ἐξ ἀμφοτέρων. 13 " τελάρτη 9
ὀχ ὕπνωσεν, ἐπὶ τὸ χεῖρον. 14 ἑβ-
10 δόμη ἀπέθανεν. 15 " ἡλικίῃ ' πρὸ 10
ἔπτα εἰκοσέτεϊ. 16 " ΠΞΖΘ. 11
11 " Ἀρρωστος ἔνατος. 2 11 Ἡ παρὰ 1
Τισαμενοῦ γυνὴ κατέκειτο, 3 2
" ἣ πὰρ ἐκλεώδεα, δυζφόρως ἄρμη- 3
σεν. 4 " ἔμετοι πολλοί. 5 τὸ πῶν 4
κατέχειν οὐκ ἠδυνάσθη. 6 " πόνοι πε- 5
ρὶ ὑποχόνδρεα. 7 καὶ οὐ τοῖσι κά-
τω καὶ κατὰ λίην πόνοι. 8 φρόφοι
ξυνεχέες, 9 " ὁ διψώδης. 10 ἐπι- 6
θερμήνθη. 11 ἄκρεα ψυχρὰ καὶ
15 πελιδνὰ. 12 ' ἀστώδης. 13 ἄγρυ-
πνος. 14 " ἔρρ. ὀλίγα, λεπτά. 7
15 Διαχωρήματα, ὠμὰ, λεπτὰ,
ὀλίγα. 16 " ἀφελίξεν οὐκ ἔπ ἠδυνά- 8
τη. 17 ἀπέθανεν.
11 " Ἀρρωστος δέκατος. 2 Γυνεῖ- 1
κα " ἐξ ἀσφθορῆς νηπίου τῶν πρὸς 2
Παυλιμβόλιον, τὴν πρώτην τῦ ἔλα-
βεν. 3 " ἡ γλῶσσα ἐπίξηρος, δι- 3
ψώδης, ἄγρυπνος. 4 " κοιλίη πε- 4
ρεχώδης λεπτοῖσι, πολλοῖσιν, ὠ-
20 μοῖσι. 5 δευτέρη ἐπεῤῥίγωσε, ' πυ- 5
ρετὸς ὀξύς. 6 ἀπὸ κοιλίης πολλά.
" ὀχ ὕπνωσε. 7 τρίτη μείζους οἱ 5
πόνοι. 8 τελάρτη παρίκμασεν. 9
ἑβδόμη ἀπέθανεν. 10 ἡ κοιλίη διὰ
παντὸς ὑγρὴ, διαχωρήμασι πολ-
λοῖσι, λεπτοῖσιν, ὠμοῖσιν. 11 ἔρρ.
ὀλίγα, λεπτά. 12 " πυρετὸς καῦσος. 6
" Ἀρρω-

bus, multis. 4 Urinæ tenues ſubnigræ: 5 non dormivit: ſiticuloſus. 6 ' Secunda, omnia 55
exacerbata ſunt. 7 Seceſſus plures, intempeſtiviores: 8 non dormivit. Mens turbata: 9 parum ſudavit. 10 Tertia, moleſte habuit: ſiticuloſus, anxius: multa jactatio: deſperatio: mente motus eſt. 11 Extremitates lividæ ac frigidæ. 12 præcordii intenſio, ſubmollis utrinque. 13 Quarta, non dormivit. Malum in pejus procedebat. 14 Septima, mortuus eſt. 15 Ætate circa vigeſimum annum erat. 16 P. N. S. M. hoc ' eſt, Probabile, no- 60
vationibus ſeptima mortuum.

Ægrotus nonus. 2 Quæ apud Tiſamenum decumbebat mulier, 3 ei volvuloſa moleſte procedebant: 4 vomitus multi: 5 potum continere non poterat. 6 Dolores circa præcordia. 7 Et in infernis partibus juxta ventrem dolores, 8 tormina continua, 9 non ſiticuloſa: 10 incaleſcebat. 11 Extremitates frigidæ perpetuo: 12 anxia: 13 inſomnis. 14 Urinæ ' paucæ, tenues: 15 ſeceſ- 65
ſus crudi, tenues, pauci: 16 prodeſſe non amplius quicquam poterat. 17 Mortua eſt.

Ægrotus decimus. 2 Mulierem ex his quæ apud Pantimedem degebant, ex abortu infantis prima die, febris corripuit. 3 Lingua arida: ſiticuloſa, anxia, inſomnis. 4 Alvus turbata ex tenuibus, multis, crudis. 5 Secunda die, ſupperriguit: febris acuta: 6 ab ' alvo prodiere mul- 70
ta: non dormivit. 7 Tertia die, dolores majores. 8 Quarta mente mota eſt. 9 Septima, mortua eſt. 10 Alvus ſemper lubrica, ex ſeceſſibus multis, tenuibus, crudis. 11 Urinæ paucæ, tenues: 12 febris ardens. Ægro-

" Ἀρρωστις ἑνδεκαίη. 2 Ἑτέρη ἐξ ἀποφθορῆς " περὶ πεντάμηνον πῦρ ἔλαβεν. 3 ἀρχομένη οἱ περιαλγὴς ὀσφύος, καὶ " ἄκρητον πάλιν. 4 ὀσφὺς ὀδυνη, κεφαλῆς βάρος. 5 δευτέρη καιλίη ἐπιθερμάχθη, ὀλίγησι, λεπτοῖσιν, ἀκρήτοισι τὸ πρῶτον. 6 τρίτη ταλαίη, χείρων. 7 νυκτὸς οὐκ ἐκοιμήθη. 8 τετάρτη παρέκρουσε, φόβοι, " δυσθυμίαι. 9 " δεξιῶν ἴλλαγε. 10 " ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν ὀλίγον ψυχρῶν. 11 " ἄκρεα ψυχρά. 12 πέμπτη πάντα " παρωξύνθη. 13 πολλὰ παρέλεγε, καὶ πάλιν παρὰ καιρὸν, ἄδην, ἄκρητον. 14 καιλίη πολλοῖσιν " ἀκμάροισι ἀφ' ἑλέων. 15 " ἔρρε ὀλίγα, λεπτὰ, ὑποπίλαινα. 16 ἄκρεα ψυχρὰ, ὑποπίλιδνα. 17 ἕκτη ἀφ' ἧς τὰ αὐτά. 18 ἑβδόμη " ἀπέθανε. 19 φρενιτικός.

" Ἀρρωστος δωδεκαίος. 2 Γυναῖκα, ἥτις καθέκαστο ἐπὶ ψόλοβρων ἀγορῇ, " τότε τεκοῦσαν πρῶτον ἐπὶ πόνῳ ἄρσεν, πῦρ ἔλαβεν. 3 αὐτίκα ἀρχομένη δι' ψώδης, ἀσώδης, " κεφαλίη ὑπήλγει. 4 γλῶσσα ἐπίξηρος. 5 καιλίη ἐπεθερμάχθη, λεπτοῖσιν, ὀλίγοισιν. 6 ἀχρύπνωσε. 7 δευτέρη σμικρὸν ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς. μικρὸν περὶ " κεφαλὴν " ἵδρωσε ψυχρῶν. 8 τρίτη ἐπιπόνως δὲ καιλίαις ὠμαὶ, λεπταὶ, πολλὰ διαί. 9 τετάρτη ἐπερρίγωσε, πάντα παρωξύνθη, ἄκρητον. 10 πέμπτη ἐπιπόνως. 11 ἕκτη ἀφ' ἧς τὰ αὐτά. " ἀπὸ καιλίης δὲ ἤλθεν ὑγρὰ πολλά. 12 ἑβδόμη ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς, δίψα πολλὴ, βληρισμός. 13 περὶ δείλην " ἵδρωσε δι' ὅλου ψυχρῶν. 14 " ψύξις, ἄκρεα ψυχρὰ, οὐκ ἔτι ἀνιθερμαίνετο. 15 " καὶ πάλιν εἰς νύκτα ἐπερρίγωσεν, ἄκρεα

1 Ægrotus undecimus. 2 Alteram ex abortu circa quintum menſem, ebris corripuit. 3 Ab initio ſoporoſa erat : & rurſus inſomnis : 4 lumborum dolor : capitis gravitas. 5 Secunda, ' alvus turbata eſt paucis , tenuibus , meracis primum. 6 Tertia, plura, deteriora : 7 nocte non dormivit. 8 Quarta , mente mota eſt. Timores, triſtitiæ : 9 dexter oculus diſtortus eſt : 10 ſudavit circa caput ſudorem modicum , frigidum : 11 extremitates frigidæ. 12 Quinta, omnia exacerbata ſunt : 13 multum delirabat : & rurſus brevi reſipiſcebat. Sitis : inſomnis. 14 Ab alvo multa , intempeſtiva , perpetuo prodibant. 15 ' Urinæ pauca, tenues, ſubnigræ. 16 Extremitates frigidæ, ſublividæ. 17 Sexta, per eadem. 18 Septima , mortua eſt 19 phrenitide.

1 Ægrotus duodecimus. 2 Mulierem quæ decumbebat in Mendacium foro , primum tunc enixam doloroſe maſculum , febris corripuit. 3 Statim ab initio ſiticuloſa , anxia , cor dolebat : 4 lingua arida : 5 venter turbatus eſt tenuibus , paucis : 6 non dormivit. 7 Secunda ' die , parum riguit : febris acuta : parum circa caput ſudavit frigidum. 8 Tertia , laborioſe ab alvo cruda, tenuia , multa prodierunt. 9 Quarta , riguit. Omnia exacerbata ſunt. Inſomnis. 10 Quinta, laborioſe tulit. 11 Sexta , per eadem. Ab alvo vero prodierunt liquida , multa. 12 Septima, riguit : febris acuta, ſitis multa : jactatio. 13 Circa veſperam frigidum ſudorem per totum ſudavit : 14 frigiditas : extremitates frigidæ, non amplius ' recalefcebant : 15 & rurſus ad noctem riguit. Extremæ partes non recalefce-

ἄκρεα σὺν ἀνεθερμάνθη. [16] ἐχ
ὕπνωσε, σμικρὸ πυρέκρυσε, κ̓
πάλιν πεχὸ κοιλίνοι. [17] ὀγδόη ὡδὲ
μέσην ἡμέρης ἀνεθερμάνθη, δι-
ψώδης, κωμωλώδης, ἀστώδης, ἤ-
μεσε χολώδεα, μικρὸ, ὑποξεω-
δέα. [18] νύκτα δυςφόρως, σὺν ἐκημ-
μίγη, ὕρησε πυκνὰ ἀλῆρον σὺν
ἐδύη. [19] ἐνάτη ξυνέδυκε πάντα,
κωμωλώδης. [20] δεκάτη δείλης
σμικρὸ ἐπερρίγωσεν, ἤμεσε σμι-
κρὸ, χολώδεα. [21] δεκάτη ῥίγος,
πυρετὸς παρωξύνθη, ἐχ ὕπνωσεν
ὐδέν. [22] τριηκοὶ ὕρησε πυκνὰ, ὑ-
πόστασιν ἔχον, ἄκρεα ἀνεθερμάνθη.
[23] ἑνδεκάτη ἤμεσεν ἰώδεα, χο-
λώδεα, ἐπερρίγωσεν ὰμῦ πυκνὰ,
κ̓ πάλιν ἄκρεα ψυχρά. [24] ἐς δεί-
λην ἱδρὼς, ῥίγος, ἤμεσε πολ-
λά. [25] νύκτα ἐπεπόνως. [26] δωδε-
κάτη ἤμεσε πολλὰ μέλαινα, δυσ-
ώδεα, λύγμος πυκνὸς, δίψος ἐπε-
πόνως. [27] τριακαιδεκάτη μέλαινα
δυσώδεα, πολλὰ ἤμεσε, ῥίγος. [28]
ὡδὲ μέσην ἡμέρης ἄφωνος. [29]
προσεξεκαιδεκάτη αἷμα λεῖ-
ρον, ἀπέθανε. [30] πυόστη λεῖ-
ον κοιλίη ὑγρὴ, φλεγμώδης. [31]
ἡλικίη ὡδὲ ἔτεα ἐπτακαίδεκα.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Καλάστρις λοιμώδης.

Εἶος νότος, ἀτμοῤῥοος, ἄπνοια
λεῖ πλέον. ὠχμαῖν ὃ χρόος
μᾶλλον, τὰς ὑποστροφὰς χρόνιας
ἐν σίτοισιν. τὸ πολλοῖσι ὡδὲ
λεπτότερον ὕδατος πολλά. φθινό-
πωρον σκιώδες, ἐπινέφελον, ὑδά-
των πλῆθος. χειμὼν νότιος, ὑ-
γρὸς, μαλακός. μὴ ὃ ἡλίκη τρο-
πὴ ὑστέρη πολλῶ, πλησίον ἰσημ-
μερίης, ὀπισθοχειμῶνες. καὶ ἤδη
ὡδὲ ἰσημερίῃ βόρεα, χειμώδεα,

caleſcebant, [16] non dormivit, parum mente mota eſt, & rurſus brevi reſipuit. [17] Octava, circa meridiem recalefacta eſt. Siticuloſa, ſoporoſa, faſtidioſa ac nauſeabunda. Vomuit bilioſa, pauca, ſubflava. [18] Noctem moleſte tulit, non dormivit. Urinam minxit multam acervatam inſcia. [19] Nona remiſerunt omnia: ſoporoſa. [20] Ad veſperam parum riguit. Vomuit pauca, bilioſa. [21] Decima, rigor, febris exacerbata eſt, nihil dormivit. [22] Mane multam urinam ſubſidentiam habentem minxit, extremitates recalefactæ ſunt. [23] Undecima vomuit viroſa, bilioſa. Non ita longe poſtea ſuperriguit, & rurſus extremitates frigidæ. [24] Ad veſperam ſudor, rigor. Vomuit multum, [25] noctem laborioſe tranſegit. [26] Duodecima vomuit multa, nigra, graveolentia: ſingultus multus, ſitis laborioſa. [27] Decimatertia nigra, graveolentia: multa vomuit: rigor. [28] circa meridiem voce deſtituta. [29] Decimaquarta, ſanguis per nares. Mortua eſt. [30] Huic perpetuo alvus lubrica, horrida. [31] Ætas circa annum decimumſeptimum.

SECTIO TERTIA.

Conſtitutio temporis peſtilens. [1]
[2] Annus auſtrinus, pluvius. Venti perpetuo quieſcentes. [3] Quum ſquallores fuiſſent ſuperioribus temporibus ad annum, [4] in auſtrinis circa arcturum aquæ multæ. [5] Autumnus, umbroſus, nubilus: aquarum copia. [6] Hyems auſtrina, humida, mollis. [7] Poſt ſolſtitium longe poſtea, prope æquinoctium ſeræ hyemes. [8] Et jam circa æquinoctium aquilonares venti nivoſi

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 759 sur 917

ὑ πολλὴ χρόνον. 9 ἦρ πάλιν νότιον, ὄμβροι, ὕδατα πολλὰ ἀλφὸ τέλιον μίχερ κωιός. 10 ἦρ ὀπώριον, θερμόν, πνεύματα μεγάλα, ἐτησίαι σμικρὸν διαπαλμῶς ἔπνευσαν. 11 πάλιν δὲ βορέιοισιν ὕδατα πολλά. 12 χροιὴ δὲ ἐπιπολάιος καὶ ὑγρὴ καὶ μαλθακή, καὶ μὴν τὰ χρήματα διῆγεν ὑγιηρῶς. 13 πλὴν τῶν φθινωδέων, τοῖσιν ἀναγράψεται.

14 Περὶ δὲ ἦρα ὄμβροι πῖσι χροιὴ ἐπιπολάιος ψύχεσιν ἐρυσιπέλασι πολλὰ· τοῖσι μὲν ἀποφάσιος, τοῖσι δ' οὔ· καυσώδεα πολλοῖς ἐκλύσεις. 15 πολλοὶ φάρυγγας ἐπόνεσαν, φωνὴ καὶ ἕλκεα. 16 καῦσοι φρενῖτικοί, στόματα· ἀφθώδεα. 17 αἰδοίοις φύματα, ὀφθαλμίαι, ἀδήματα, 18 κοιλίαι ἐρεχώδεες, ἀπόσιοι, διψώδεες οἱ μὲν, οἱ δ' οὔ. 19 ἕδρα πεπονθότα, πολλὰ, καὶ ἀ. 20 καμαλώδεες ἐπὶ πολὺ, καὶ πάλιν ἄγρυπνοι. 21 ἀκρισίαι πολλαὶ, δυσκρισίαι. 22 ὑδρωπες, φθινώδεις πολλοί. 23 περὶ ἐπιδημιάσματα νοσήματα τοῦτο. 24 ἑκάστοις δὲ τὰ ὑποτρέχοντα μερῶν ἐδῶν ἦσαν οἱ κάμνοντες, καὶ ἔθνησκον πολλοί. 25 ξυνέπιπτε δὲ ἐφ' ἑκάστοισι τοιάδε. 26 πολλοῖσι μὲν τὰ ἐρυσίπελας μὲν ἀποφάσιος ἐπὶ τοῖσι τυχοῦσι καὶ πάνυ ἐπὶ σμικροῖσι τραύμασιν ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος· 27 μάλιστα δὲ τοῖσι περὶ ἐξήκοντα ἔτεα περὶ κεφαλὴν, ἐν καὶ σμικρὸν ἀμεληθείη. 28 πολλοῖσι δὲ καὶ ἐν θεραπείῃ ἐοῦσι μεγάλαι φλεγμοναὶ ἐγίνοντο. 29 καὶ τὸ ἐρυσίπελας πολὺ μᾶλλον πάντοθεν ἐπενέμετο. 30 τοῖσι μὲν ἐν πλείοισιν αὐτῶν ἀποστάσιες ἐς ἰσχυνήματα ξυνέπιπτον, σαρκῶν [τε] καὶ νεύρων καὶ ὀστέων

ἀπ-

9 Ver rursus austrinum, sine ventis. Aquae multae perpetuo usque ad canem. 10 Æstas serena, calida: æstus magni. Etesiae parum dispersim spirarunt. 11 Rursus circa arcturum in aquilonaribus aquae multae. 12 Quum autem esset annus austrinus, humidus, & mollis, per hyemem quidem sani degebant, 13 exceptis tabidis, de quibus scribetur.

14 Ante ver autem simul cum orientibus frigoribus, sacri ignes multi, quibusdam cum occasione, quibusdam non, atque hi maligni multos peremerunt. 15 Multi fauces doluerunt. Voces vitiatae: 16 febres ardentes, phrenitici: ora ulcere fervido affecta, 17 in pudendis tubercula. Lippitudines: carbunculi: 18 alvi turbatae: ciborum fastidia. Aliqui siticulosi, aliqui non. 19 Urinae turbatae, multae, malae. 20 Diu soporosi, & rursus insomnes. 21 Multae judicationes penitus interceptae: quaedam aegre contingentes. 22 Hydropes: tabidi multi. 23 Atque hi quidem erant populares morbi. 24 In singulis autem relatis speciebus aegroti, & moriebantur multi. 25 Acciderunt autem singulis horum hoc modo. 26 Multis equidem ignis sacer cum occasione, ex vulgaribus & valde parvis ulcusculis, in toto corpore, 27 maxime sexagenariis, circa caput, si vel parum neglecta essent. 28 Multis vero etiam in ipsa curatione, inflammationes magnae fiebant: 29 & sacer ignis multus: brevi, undique depascebatur. 30 Plurimis igitur ipsorum abscessus ad suppurationes contigerunt: carnium & nervorum ac ossium elapsus

" σκληρότητες μεγάλαι. 31 " ἢν δ' ἡ ξυ-
τὸ ῥεῦμα τὸ ξυνιστάμενον ἀ πύου
ἧκιστον, ἀλλὰ σηπεδόνι τινὶ ἀλλοίῃ, καὶ
ῥεῦμα ' πολὺ καὶ ποικίλον. 32 οἵσι
μὲν δὴ περὶ κεφαλὴν τελέων τὸ ξυμ-
πίπτει γίνεται, " μαδιότητές τε ὅλης
τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο, καὶ ἐξ ἡμέρης καὶ
ὀστέων φαλακρότητες καὶ σκληρότητες, καὶ
πολλὰ ῥεύματα. 33 τὸ πυρετῶδες τε
τοῦτο, καὶ ἄνευ πυρετῶν. 34 ἦν δ'
τοῦτο φοβερώτερον ἢ κακιον. 35 οἷ-
σι γὰρ ἐς ἐμπύημα " ὁ τοιοῦτον
ἀφικνεῖτο πάμπολυς, οἱ πλείστοι
τούτων ἐσώζοντο. 36 " οἵσι δ' ἡ ὠδὴν
φλεγμονή τε καὶ ἐρυσίπελας ἀπέλ-
θοι, τοιούτῳ δ' ἐπόησεν μηδὲν
μέλαν παιήσαντι, τούτων ἀπώλοντο
πολλοί. 37 " ὁμοίως δὲ καὶ, εἴ που ἄλ-
λῃ ἐν σώματος τοιοῦτο, ξυνέπι-
πτε τοῦτο. 38 πολλοῖσι μὲν γὰρ
βραχίων καὶ πῆχυς ὅλος " ἀπέῤ-
ῥυη. 39 οἵσι δ' ἐπὶ τὸ πλάγιον
τοῦτο ἐκάκωτο, ἢ τὸ ἔμπροσθεν, ἢ
τὸ ὀπίσθιον. 40 οἵσι δ' ὅλος ὁ μηρὸς,
ἢ τὸ περὶ κνήμην ἀπεψάλυξε, 28
καὶ πὰς ὅλος. 41 " ἦν δ' πολίων 29
χαλεπώτατον τοιούτων, ὅπου περὶ
ἥβην καὶ αἰδοῖα γένοιτο. 42 καὶ τὰ
μὲν περὶ ἕλκεα " καὶ μὴ ἀπέφυ-
σιν τοιαῦτα. 43 πολλοῖσι δ' ἐν
πυρετοῖσι, καὶ ἀπὸ πυρετῶν ἐπὶ πυ-
ρετοῖσι, ξυνέπιπτεν. 44 " ἦν δ' 31
τούτων, ὅσοι μὲν ἀπέστησαν ποιήσαντο
λύσιν ἐκπυήματος, ἢ διὰ κοιλίης
παρελθόντος ἐπικαίρου, ἢ διὰ χρηστῶν
οὔρων διόδοσις γένοιτο, λύσις τούτων
ἦν. 45 " οἵσι δ' μηδὲν τούτων 32
ξυμπίπτοι, ἀσήμως δ' ἀφανιζόμε-
νον, δυσκρισίαι γίνονται. 46 πολὺ
μάλιστα τοῖσι πλείστοισι ξυνέπιπτε
τὰ περὶ τὸ ἐρυσίπελας τὸ ἦ-
ρος. 47 " πυρέσσετο δὲ καὶ λύσις 33
τοῦ ἤρος, καὶ κατὰ φθινόπω-

pſus magni. 31 Erat autem & fluxio collecta, non puri ſimilis, ſed alia quædam putredo, & fluxio multa ac ' varia. 32 Qui- 25
bus igitur circa caput horum quid fieri contigit, his glabricies totius capitis ac menti fiebat: & oſſium denudationes ac elapſus: & multæ fluxiones, 33 & hæc in febribus, & ſine febribus. 34 Erant autem hæc horrenda magis quam mala. 35 Quibus enim ad ſuppurationem talium maturatio pervenit, horum plerique ſervabantur. 36 Quibus vero inflammatio quidem & ignis ſacer diſceſſit, talem ' autem nullum 30
abſceſſum fecit, horum multi perierunt. 37 Similiter autem & ſi alicubi in alia corporis parte horum quid oberraret, hæc acciderunt. 38 Multis enim brachium, & totus cubitus defluxit. 39 Quibuſdam vero hæc affigebant iarera, aut anteriorem aut poſteriorem aliquam partem. 40 Quibuſdam autem totum femur, vel tibiæ denudabantur, & totus pes. 41 Erat autem ex talibus omnium graviſſimum, ' ubi circa pubem & pudenda ac- 35
cidiſſet: 42 & circa ulcera quidem & cum occaſione, hujuſcemodi erant. 43 Multis autem in febribus, & ante febrem, & ex febribus ignes ſacri inciderunt: 44 & qui quidem horum abſceſſum feciſſent per ſuppurationem, aut per alvum turbatio quædam tempeſtiva, aut urinarum bonarum excretio contigiſſet, per hæc ſolvebantur. 45 Quibus autem nihil horum ' accidiſſet, 40
verum obſcure diſparuiſſet, hi lethales erant. 46 Plerunque igitur plurimis accidit ſacer ignis vere, 47 conſequebantur autem & per æſtatem, & ſub autum-

ρον. 48 " πολλὴ ὴ ταραχὴ τις ἰδ, 34
καὶ τὰ περὶ τ' φάρυγξα φύματα, καὶ
φλεγμοναὶ γλώσσης, καὶ τὰ παρ'
35 ὀδόντας ἀποσήματα. 49 ' φωνή τε 35
πολλοῖσιν ἐπεζήμιον, κακόμενον
καὶ καθαπτόμενον. 50 πρῶτον
μὲν φθινώδεσιν ἀρχομένοισιν, ἀ-
τειὴς καὶ τοῖσι καυσώδεσι, καὶ τοῖσι
φρενιτικοῖσιν.

51 "Ηρξαντο μὲν οὖν οἱ καῦσοι
καὶ τὰ φρενιτικὰ πρὸ ἦρος μὲν
τὰ ῥιγώδεα ψύχεα. 52 καὶ πλεῖστοι
τότε ἐνοσησαν, ὀξέα τε
τούτοισι καὶ θανατώδεα ξυνέπιπτεν.
53 "Ιδὲ ἡ κατάστασις τῶν ῥιγωμένων 36
καυσώδης. ἦδε. 54 " ἀρχόμενοι κωμα- 37
τώδεες, ἀσιτώδεες, φρικώδεες. 55 38
" πυρετὸς ὀξὺς, ὑπὸ δὲ ψώδεες λίην,
40 ὑπὸ παραλήροι. 56 " ἀπὸ ῥινῶν ὀ- 39
λίγιστος μικρά. 57 οἱ παροξυσμοὶ τοῖ-
σι πλείστοισιν οὐ δῆλοι. 58 περὶ
δὲ τὰς παροξυσμὰς λήθη καὶ
" ἄφεσις, καὶ ἄφωνίη. 59 ἄκρεά τε 40
τούτοισιν αἰεὶ μὲν ψυχρότερα πο-
δῶν καὶ χειρῶν, πολὺ δὲ περὶ τὰς
παροξυσμὰς μᾶλλον, πάλιν τε
βραδέως καὶ ὀκνηρῶς ἀναθερμαί-
νοντο. 60 καὶ πάλιν κρύεσθαι καὶ
διαλήγειν. 61 κρύσσεσθαι δὲ καὶ τὸ " κῶ- 41
μα ξυνεχὲς ἦν τισὶν ὧδε, ἢ μὴ
πόνων ἄρξαντοι. 62 " κριλίου πε- 42
ριεχώδεες τοῖσι πλείστοισι τούτων
διαχωρήμασιν ὠμοῖσι, λεπτοῖ-
σι, πολλοῖσι. 63 " ἔργα πολλὰ 43
45 λεπτὰ, ' κρίσιμον δὲ δὲ χρῆσον
δὲν ἔχοντα. 64 " δὲ δὲ ἄλλο κρί- 44
σιμον δὲν τοῖσιν ὅπως ἔχουσιν
ἐπεφαίνετο. 65 " ὅτε γὰρ ἡμορ 45
ῥαγὰ κακῶς, ὅτε τις ἄλλη τῶν
ἐνδεχομένων διέξοδος ἐγίνετο κρί-
σιμος. 66 ἔθνησκόν τε ἔκκριτοι, ὡς
τύχοι, " παραλυπηρόως τε πολλὰ 46
περὶ τὰς κρίσιας. 67 " οὐ πολλῷ 47

num. 48 Multa vero turbatio quibusdam, & circa fauces tubercula, & linguæ inflammationes, & abscessus circa dentes. 49 Vocesque multis significationem de se præbebant, quod essent vitiatæ ac impeditæ & involutæ, 50 primum quidem, tabidis incipientibus, immo etiam ardenti febre correptis, & phreniticis.

51 Cœperunt igitur febres ardentes ante ver, itemque phrenitis, post facta frigora: 52 & plurimi tunc ægrotarunt. Acuta vero & lethalia symptomata his aderant. 53 Erat autem constitutio febrium ardentium hoc modo. 54 Ab initio soporosi, anxii, horridi, 55 febris acuta, non valde siticulosi, non deliri. 56 De naribus parum stillavit. 57 Exacerbationes plerisque diebus paribus. 58 Circa exacerbationes oblivio, exolutio, & vocis privatio. 59 Extremitates manuum ac pedum semper his frigidiores, præsertim circa exacerbationes: & rursus tarde ac non bene recalescebant: 60 rursumque & intelligebant, & loquebantur. 61 Detinebat etiam ipsos sopor continuus, non somniculosus, aut vigiliæ cum doloribus. 62 Plurimis horum alvi turbulentæ, ' fecessibus crudis, tenuibus, multis. 63 Urinæ multæ, tenues, nihil neque judicatorii, neque boni habentes. 64 Nec vero aliud aliquod judicatorium ita habentibus fiebat, 65 neque enim sanguis bene erumpebat, neque alius aliquis consuetus abscessus judicatorius fiebat. 66 Moriebaturque unusquisque prout contigit erroneo modo, plerunque circa judicationes. 67 Quidam vero diu voce

pri-

δέ τινες ἄφωνοι· ἰδρῶτες πολλοί.
68 " τοῖσι μὲν ὀλεθρίως ἔχουσι ξυν- 43
έπιπλε τεύπε.

69 Παραπλήσια δὲ καὶ τοῖσι
φρενιτικοῖσιν. 70 " ἄδιψοι δὲ πάνυ 49
ἔτι ἦσαν. 71 ἀδ' ἐξεμάνη τις φρε-
νιτικῶν ἀθρὶς, ὥζπερ ἐπ' ἄλλοισιν,
313 ἀλλ' ἄλλη πη κεφαλῆφορῆ κακὴ νυ- 50
ζῆ κακηθαρίως ἀπώλοντο. 72 ἦ-
σαν δὲ καὶ ἄλλοι πυρετοὶ, περὶ ὧν γε-
γράψεται). 73 " ἕρπητες πολλοῖσιν 51
ἀφλυδεα. 74 ἑλκώδεα ῥύμπλεα.
75 περὶ τὰ αἰδοῖα πολλὰ ἑλκώ-
ματα. 76 φύματα, ἔξωθεν, ἔσωθεν.
" τὰ περὶ βουβῶνας. 77 " ὀφθαλ- 52 53
μίαι ὑγραὶ μακροχρόνιαι, μὴ πόνοι. 78 ἐπιφύσιες βλεφάρων. ἔξω-
θεν, ἔσωθεν, πολλῶν φθείροντες τὰς
ὄψιας, " ἃς σῦκα ἐπονομάζουσιν. 79 64
5 ἐφύσα δὲ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ἑλκέων, 55
πολλὰ καὶ αἰδοίοισιν. 80 ἄνθρακες
πολλοὶ καὶ θέρμη. 81 " καὶ ἄλλα, ἃ 56
σηψηδόνες). 82 σαθύματα μεγάλα. 83 ἕρπητες πολλοῖσι μεγάλοι.

84 Τὰ δὲ κατὰ κοιλίην πολλοῖσι
πολλὰ καὶ βλαβερὰ ξυνέβαινε 85
πρῶτον μὲν τρηχυδὴ πολλοῖσιν ἐπι-
πόνως, τελέουσι δὲ παισὶν, " καὶ 57
πᾶσιν ὕστερον ἢ ἥβης. 86 " ἐκ ἀπώλ- 58
λυντο τὰ πλεῖστα τούτων. 87 λιενθε-
ρικοὶ πολλοί. 88 δυσεντερικοὶ· οἷς δ'
ἔτι λίην ἐπιπόνως. 89 τὰ δ' [ἐξιόν-
τα] χολώδεα, ἐκ λιπαρὰ, ἐκ λιπόλα,
10 καὶ ὑδαλώδεα. 90 πολλοῖσι μὲν " αὐτῷ 59
τούτῳ τὸ νόσημα ἐς τοῦτο κατέσκηψεν, ἄλ-
λοισι δὲ πυρετῶν, καὶ σὺν πυρετοῖσι. 91 " μὴ 60
πόνων φρικώδεες καὶ ἀνάλησις κακοή-
θεις. 92 τὰ πολλῶν ἐνόντων τε καὶ
ἐπιγινομένων διέξοδοι· τὰ δ' ἐξιόντα 61
πόνους οὐ λύοντα. 93 ἐκ πολλὰ μόρια ἔ-
σημαίνετο ἔπαθον· τοῖσι δὲ σφοδρο-
παθέοισι δυσκόλως ὑπακούοντα.
94 " ἐν δὲ καθάρσιες τοὺς πλείστους 62

σφοδρο-

privati. Multi ſudantes. 68 Et
his quidem qui ' pernicioſe ha- 60
bebant, hæc accidebant.

69 Conſimilia vero etiam
phreniticis. 70 Sine ſiti autem
hi erant. 71 Neque quiſquam
phreniticus inſanivit, velut ex
aliis, ſed alia quadam mala ac
lenta in ſomnum delatione gra-
viter peribant. 72 Erant inſuper
etiam aliæ febres, de quibus
ſcribetur. 73 Ora multis ulcere
fervido affecta, 74 ulceroſa.
Fluxiones 75 circa pudenda mul-
tæ, ulcerationes. 76 Tubercula
foris, ' intus, circa inguina. 65
77 Lippitudines humidæ, longæ,
diuturnæ, cum doloribus. 78
Eruptiones palpebrarum foris,
intus, multorum oculos cor-
rumpentes, quas ficus vocant.
79 Erumpebant etiam in aliis
ulceribus multa, & in pudendis.
80 Carbunculi per ætatem mul-
ti, 81 & aliæ quæ ſeps vocantur,
82 puſtulæ magnæ. 83 Herpetes
multis magni.

84 At vero circa alvum mul-
tis multa & nociva acciderunt.
85 ' Primum quidem teneſmi 70
multis doloroſe: plurimis autem
pueris, & omnibus qui erant
ante pubertatem: 86 & plurimi
horum peribant. 87 Lienterici
multi, 88 dyſenterici, neque hi
valde doloroſe. 89 Seceſſus au-
tem bilioſi, & pingues, & tenues,
& aquoſi. 90 Et multis quidem
ipſe morbus ad hoc decubuit, &
ſine febribus & in febribus: 91
cum doloribus, tormina, &
volvuli maligni: 92 multorum
' quæ in corpore erant, & ſup- 75
preſſa erant, exitus: & exeuntia
progreſſa dolores non ſolventia,
93 & his quæ offerebantur diffi-
culter cedentia. 94 Nam pur-
gationes plurimos amplius læ-

ωσεσόλαπεν. 95 τῶν δ' ὅπως ἐχόντων, " πολλοὶ μὲν ὀξέως ἀπώλοντο, πολλοῖσι δὲ καὶ μακρότερον διῆλθε. 96 ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, πάντες, καὶ οἱ τὰ μακρὰ νοσέοντες καὶ οἱ τὰ ὀξέα, ὅκόσοι τῶν κοιλίων ἀπέθνησκον μάλιστα. 97 " πάντας γὰρ κοιλίη ξυναπολύσκεν. 64

98 Δοκίμαζον δὲ πάντες μὲν ἐχόμενοι τῶν προγεγραμμένων, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσι ἀσφαλέως μεμφόμενοι," οἷς ἐγὼ ἐδέπω πολὺ ἐνέτυχον. 99 " πολλοὶ δὲ, μάλιστα αὐτοὶ καὶ οἱ ὁκοῖοί τινες, καὶ ὁκόσοι τῶν ἄλλων δὲ, οἱ καὶ ὀλεθρίως ἔχουσιν, διψώδεες οἱ μὲν, οἱ δὲ οὔ. 100 τῶν δὲ πυρεσσόντων καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν " ἐδὲν ἀκμήρως, " ἀλλὰ λίην καὶ πολὺν διαιτῶν, ὡς ἤθελες. 101 ἔστι δὲ πολλὰ μὲν τὰ διεξιόντα λίην ὁκοῖα τῶν προσφερομένων πολλῶν, ἀλλὰ πολὺν ὑπερβάλλοντα. 102 πολλὴ δέ τις καὶ τῶν ἄστρων κακότης λίην τῶν ἀποίλων. 103 " ἔστε γὰρ πάχος, ἔστε πεπανσιμίης, ἔστε καθάρσιος χρήσιες εἶχον. 104 " ἐπὶ πολλοῖσι γὰρ αἱ κύσιν καθάρσιες χρήσιμαι γενόμεναι, ἀγαθόν. 105 ἐσημήνατο δὲ τοῖσι παλαίσμασι σιωπηλὰ, καὶ περιχλιαὶ, " καὶ πόνος, καὶ ἀκρασίαι. 106 κωματώδεες δὲ μάλιστα οἱ φρενιτικοὶ, καὶ οἱ καυσώδεες ἦσαν. 107 ἀτὰρ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασι πᾶσι τοῖσι μεγίστοισιν, ὅ, τι μὴ πυρετὸς γένοιτο. 108 ' Ὅλῳ πάντες δὲ τοῖσι παλαίσμασιν, " ἢ βαρὺ κῶμα παρέπιπτε, ἢ μικροὶ καὶ λεπτοὶ ὕπνοι κατεμίσγοντο.

109 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πυρετῶν ἐπιδήμησαν εἴδεα· τριταίων, τεταρταίων, " νυκτερινῶν, ἡμερινῶν, παλιανημερίων, " ἀσωδίων, " ἀκρεμασμάτων,

debant. 95 Ex his autem qui sic habebant, multi quidem cito peribant: multi vero longius vitam degebant. 96 Et in summa, omnes & qui longis morbis ægrotabant, & qui ex acutis, maxime ex his quæ per alvum ' secedebant, mortui sunt. 97 Omnes enim alvus sustulit.

98 Cibum autem fastidiebant omnes, ob cunctos præscriptos morbos, in quos sane ego incidi. 99 Multi vero, & maxime hi ipsi, & qui tales erant, sed & alii, pernicioſe habebant: & siticulosi alii erant, alii non. 100 Ex his qui febribus aliisque laborabant, nullus siticulosus intempestive. Sed licebat circa potum victus rationem constituere, prout velles. 101 ' Urinæ autem prodeuntes multæ quidem erant, non pro potus ingesti ratione, sed multum excedentes. 102 Verum multa quædam malitia urinarum ejectarum erat: 103 neque enim crassitudinem, neque concoctiones, neque purgationes bonas habebant. 104 Nam in multis morbis purgationes per veſicam contingentes, bonæ sunt. 105 Significabant autem plurimis colliquationem, & turbationem, & dolores, ' & nullam judicationem. 106 Soporosi vero maxime phrenitici, & febre ardente laborantes erant: 107 sed & in aliis morbis omnibus maximis, qui cum febre ficbant. 108 In totum autem plurimos aut gravis sopor comitabatur, aut parvos ac tenues somnos habebant.

109 Multa præterea alia febrium genera populariter grassata sunt, tertianarum, quartanarum, nocturnarum, continuarum, ' erronearum, anxiarum,

πυρετῶν. [110] ἄπυρλες ἦ ἧττοι μὴ πολλῆς ἐγίνοντο παροξυσμῆς. [111] κοιλίαι τε ἦδ τοῖσι πολλοῖσι παρακαίουσαι, φλεγμώδεες, [καὶ] ἰδρῶτες ἀκρίσιμοι, καὶ τὰ ἔρεα ὡς ἐπορέχεται. [112] μακραὶ ἦ τοῖσι πλείστοισι τούτων. ἐδὲν ἦδ οἷόν τε ἐγίνετο πάντα τούτων ἐπιλυθῆναι τοῖσι πλείστοισιν. [113] δύσκριτα μὲν πᾶσι πάντα ἐγίνετο, καὶ ἀκρισίαι, καὶ χρόνιαι· μάλιστα δὲ τούτοισι. [114] ὀλίγοισι δὲ τῶν ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι ἐκρίθη· τοῖσι ἦ πλείστοισιν, ὡς ἔτυχεν, ἐξέλιπεν. [115] ἔθνησκον ἦ τούτων ὀλίγοι ὑπὸ ὕδρωπος, ὀρθοστάδιον. [116] πολλοῖσι ἦ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ἐγίνοντο οἰδήματα περὶ σκέλεα· μάλιστα ἦ μάλιστα τοῖσι φθινώδεσι. [117] μέγιστον ἦ καὶ χαλεπώτατον, καὶ πλείστους ἔκτεινε τὸ φθινῶδες. [118] πολλοὶ γάρ τινες ὀρθοὶ ὕδρωπες καὶ χήμωνες, πολλοὶ δὲ κατακλιθέντες, οἱ ἦ αὐτῶν ὀρθοστάδιον ὑπεφθίοντο. [119] τοῖσι ἦ ἄλλοισι ἔθνησκον οἱ πλείστοι τῶν κατακλιθέντων· [120] τῶν ἦ ἄλλων ἐξέλιπον μὲν αἱ θέρμαι ἐδενί, ὑφίεσαν ἦ καὶ θέρος.

[121] Ὑπὸ ἦ τὸ φθινόπωρον κατεκλίθησαν πάντες, καὶ πολλοὶ ἔθνησκον. [122] μακραὶ ἦ τούτων αἱ πλεῦσαι διενόσεον. [123] ἤρξατο μὲν οὖν τοῖσι πλείστοισι τούτων ἐξαίφνης οὐκ τούτων κακῶς ἔχουσι φλεγμώδης ἦ πυκνά. [124] πολλάκις πυρετοὶ ξυνεχέες, ὀξέες. [125] ἰδρῶτες δὲ ἄκαιροι, πολλοὶ, ψυχροὶ δὲ τέλεος. [126] πολλὴ ψύξις, καὶ μόλις πάλιν ἀναθερμαινόμενοι. [127] καὶ κοιλίαι ποικίλως ἐφισταμέναι, καὶ πάλιν ταχὺ καθυγραινόμεναι, [128] καὶ τὰ περὶ πλεύμονα πάντων διάδοσις κάτω, καὶ πλῆθος ἐρεων ἀχρήστων. [129] ξυντήξιες κακαί. [130] αἱ δὲ

rum, inconſtantium. [110] Omnes autem hæ cum multa turbatione fiebant. [111] Nam alvi plurimis turbatæ: horrores, ſudores non judicatorii, & urinæ velut præſcriptum eſt. [112] Atque hæc pleriſque horum longa erant: neque enim abſceſſus his oborientes judicabant, velut in aliis. [113] Et omnia quidem omnibus difficulter judicabantur, & nullæ judicationes fiebant, & diurnæ, maxime vero his: [114] paucis autem horum judicatio circa octogeſimum diem fiebat. Plurimis prout contigit defecerunt. [115] Moriebantur autem horum pauci ex hydrope erecte obambulantes. [116] Multos vero etiam in aliis morbis tumores infeſtabant, maxime vero tabidos. [117] Maxima autem & graviſſima erat tabes: & plures occidit. [118] Nam multi per hyemem incipientes, partim decumbebant, partim erecte obambulabant. [119] Ante ver autem plerique ex decumbentibus moriebantur. [120] Aliorum vero tuſſes nihil defecerunt: verum æſtate remiſerunt.

[121] At ſub autumnum omnes decubuerunt, & multi mortui ſunt, [122] plurimi vero horum diu ægrotaverunt. [123] Cœpit igitur plurimis horum derepente ex iis affl & o: frequentes horrores erant, [124] ſæpe febres continuæ, acutæ, [125] ſudores intempeſtivi, multi, frigidi perpetuo. [126] Multa frigiditas, & vix rurſus recalelcebant. [127] Alvi variæ adſtrictæ, & rurſus brevi humeſcentes. [128] Et quæ circa pulmonem erant omnia, infra diſtribuebantur. Multitudo urinarum non bonarum; [129] colliquationes malæ. [130] Tuſſes

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 765 sur 917

ἢ βῆχες σύνησαν μὲ διὰ τέλεος πολ-
λαὶ & πολλὰ ἀνάγουσαι πίπονα καὶ
ὑγρὰ, μὴ πόνων ἢ ὑ λίθω.[131] ἀλλ', 85
εἰ & ὑπάπυον, πάνυ πρηέως πᾶ-
σιν ἡ κάθαρσις ἦ ἀπὸ πλεύμονος
ἐγίνετο.[132] φάρυγξις ὑ λίθω δακνώ-
δεες, " ὑδὲ ἀλμυρίδες ὑδὲν ἠνώ- 86
χλεον.[133] τὰ μὲν τοι ὑγλίχεα, καὶ
λευκὰ, καὶ ὑγρὰ, καὶ ἀφρώδεα πολλὰ
" ἀπὸ κεφαλῆς κατῆγε.[134] πτυὰλου ἢ 87
μείζονα κακὸν παρέπιπτε & τούτοισι
& τοῖσιν ἄλλοισι τὰ περὶ τὸ ἀποσι-
τίλιον, καθάπερ ὑποκείμενα).[135]
ὑδὲ γὰρ πίνειν μετὰ τροφῆς ἡ-
δέως εἶχον, ἀλλὰ πάνυ διψῶντ ἀδί-
ψως.[136] βάρος σώματος.[137] κω-
μαλώδεες.[138] τοῖσι πλείστοισιν
αὐτέων " οἴδημα ἐγένετο, καὶ ἐς ὕδρω- 88
πα ἀπέκυσεν.[139] φρικώδεες.
[140] ὑποδήλιοι περὶ θανάτου.

[141] " Εἶδος ἢ τῶν φλεγματέων ἦεν, 89
" τὸ λέπιον, τὸ ὑποπίδυον, " τὸ φα- 90
κῶδες, " τὸ ὑπέρυθρον, " τὸ χαροπὸν, 91
3 14 [142] ' λευκοφλεγματίαι, " πλευρώ- 92
δεες.[143] " & γυναῖκες ἔτυ.[144] " τὸ 93
μελαγχολικόν τε καὶ ὕφημερον.[145] οἱ 94
παῦσαι, & ἐκ φρενίτικοὶ, & ἐκ δυσεν-
τερώδεα τάδε τῶν ἤπλετο.[146] " τὰ- 96
νεμοὶ νέοισι.[147] φλεγματώδεσιν 97
αἱ μακρηὶ διάῤῥοιαι,[148] & πὰ δρι- 98
μέα ἀφεκρήμαζε καὶ λιπαρὰ πε-
κρεχόλοισιν.[149] ὧν ἢ πᾶσι τοῖσιν
ὑποχόλοισι μελαινοῖσι χαλεπώτατον
μὲν τὸ ἔαρ, καὶ πλεῖστους ἀπέκλινε·
5 τὸ ἢ θέρος ' ῥᾴιστον, " & ἐλάχιστοι 99
ἀπώλοντο.[150] ἐκ δὲ φθινοπώρου
καὶ ὑπὸ πλειάδα πάλιν ἔθνησκον
οἱ πολλοὶ " τεταρταῖοι. 100

[151] " Δοκέοι δέ μοι ἀποσωφρο- 101
λῆσαι καὶ λόγῳ τὸ ψυχρὸν θέρος.
[152] " τὰς γὰρ θερινὰς νούσους χειμὼν 102
328 ' ἐπιψυχρὸς λύει· & τὰς χειμερινὰς
θέρος ἐπιθερμὸν μεθίησι.
[153] καὶ

autem aderant quidem perpetuo multæ, & multa educentes matura ac liquida, non autem valde cum doloribus.[131] Sed etiamsi aliquantulum dolerent, valde tamen leniter omnibus purgatio à pulmone fiebat;[132] fauces non valde mordaces, neque salsugines quicquam infestabant. [133] Viscosa tamen, & alba, & liquida ac spumosa multa de capite descendebant. [134] Magnum autem malum & hos, & alios comitabatur ciborum fastidium, velut præscriptum est. [135] Nam neque potum cum cibo libenter sumebant, sed valde sine siti degebant. [136] Gravitas corporis. [137] Soporosi. [138] Plurimis ipsorum tumor, & ad hydropem deveniebant. [139] Horridi, [140] deliri circa mortem. [141] Formæ tabidorum erat lævis, subalbida, lentis colorem referens, subrubra, rava. [142] Pituita alba referti: scapulas alarum modo eminentes habentes: [143] & mulieres sic. [144] Atræ bilis item forma, & subsanguinea: [145] febres ardentes, & phrenitides, ac dysenteriæ hos tentabant. [146] Tenesmi juvenibus [147] pituitosis, longa alvi profluvia, [148] acresque secessus & pingues, biliosis. [149] Erat autem omnibus præscriptis graviſſimum quidem ver, & multos occidit. Æstas autem facillima, & pauciſſimi perierunt. [150] Autumno vero & sub pleiada rursus multi moriebantur quartanarii.

[151] Videtur porro mihi æstas illa quæ tunc fuit, juxta rationem commoditatem attulisse. [152] Nam æstivos morbos hyems succedens solvit: & hyemales æstas succedens tranſmutat.

[153] Quan-

153 καὶ τοι αὐτό γε ἐπὶ ἑωυτῷ τὸ ῥηιόμενον ἦρος, " οὐκ αὐστηρὸς 103
ἐὼν οὐδὲ, " ἀλλ' ἐξαίφνης θερμὸν, 104
καὶ νότιον, καὶ ἄπνοον. 154 ἀλλ' ὅμως
ἐς τὸν ἄκλινα καλάσαι μετακλίνειν, ὠφέλησεν. 155 μέγα
οἱ μέρος ἡγεῦμαι τῆς τέχνης
εἶναι, τὸ δυνάσθαι σκοπεῖν καὶ
περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. 156
ὁ γὰρ γνοὺς καὶ χρεόμενος ' τάδε
τις, οὐκ ἂν μοι δοκέει μέγα
σφάλλεσθαι ἐν τῇ τέχνῃ. 157
" δεῖ οἱ καθεμιαυτοῦ ἀκριβῶς 105
τὸν καλάσιν εἰδέναι τῶν ὡρέων ἑκάστου, καὶ τὸ νόσημα. 158 ἀγαθὸν, ὅ, τι κοινὸν ἐν τῇ καθεστάσῃ, ἢ ἐν τῇ νόσῳ κακὸν, ὅ, τι κοινὸν ἐν τῇ καθεστάσῃ, ἢ ἐν τῇ νόσῳ. 159
" μακρὸν, ὅ, τι νόσημα καὶ θανάσι- 106
μον μακρὸν, ὅ, τι καὶ ἀξιαπόλεκτον.
160 ὀξὺ, ὅ, τι θανάσιμον· ὀξὺ, ὅ,
τι ἀξιαπόλεκτον. 161 πεῖραι δὲ κρεσίμων ἐκ τούτων σκοπεῖσθαι, καὶ ἀσθενείης ἐκ τούτων ὑποπεῖσθαι
ἐλπίδι. 162 ἀφὶ τούτων ἔστιν ἐπίστασθαι, ὅς καὶ ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαιτᾶν.

324 ' Ἐκκαίδεκα ἄῤῥωστοι. πρῶ- 1
τος. 2 Ἐν Θάσῳ " τὸν δ' Πα- 2
ρίου, ὃς κατέκειτο " ὑπὲρ 3
Ἀρτεμισίου, 3 πυρετὸς ἔλαβεν
ὀξὺς, καὶ ' ὀρθαὶς οὐ ξυνεχὴς,
καυσώδης, " ὀλιγώδης. 4 ὀρθρί- 4
ου κωματώδης, καὶ αὖθις
ἄκρητος. 5 ' κοιλίη παρεχώδης δ' ὀρθρίη, " ὕρη λοι- 5
κή. 6 " ἕκτῃ ἤρτησεν ἐλαιώδεος· 6
παρέκρισεν. 7 ἑβδόμῃ παρωξύνθη πάντα, ὕδεν ἐκοιμήθη, 8 ἀλλ' ὕρῃ τε ὁμοίῃ, καὶ τὰ τῆς γνώμης παρεχώδεα· 9 ἀπὸ δὲ κοιλίης χολώδεα λιπαρὰ ἀπῆλθε. 10 εἶτα τῇ ὀγδόῃ

153 Quanquam ipſa in ſeipſa quæ tunc erat æſtas, non ſtabilis erat: ſed derepente calida, & auſtrina, & ſine ventis. 154 Attamen ad aliam tempeſtatem tranſmutata profuit. 155 Magnam vero artis partem eſſe arbitror, ' etiam de his quæ ſcripta ſunt recte poſſe conſiderationem facere, ac judicare. 156 Qui enim hoc novit, & his utitur, non videtur mihi in arte multum falli poſſe. 157 Oportet autem exacte perdiſcere unamquanque temporum conſtitutionem, & ipſum morbum. 158 Et quid boni communis ſit in conſtitutione, aut in morbo: & quid mali communis ſit in conſtitutione, aut in morbo: & quid mali communis ſit in ſtatu, aut morbo: 159 & qui morbus longus ſit, & lethalis: & ' qui longus, & non perniciosus ad vitam: 160 & qui acutus, ac lethalis: & qui acutus, & ſupereſſe ſinens. 161 Ex his enim ordinem dierum judicatoriorum conſiderandi, ac prædicendi facultas datur. 162 Et harum rerum gnaros ſcire contingit, quibus & quando, & quomodo victum præſcribere oportet.

Ægroti ſedecim. primus. 2 In Thaſo Parium quendam, qui decumbebat ſupra Artemiſii ædes, 3 febris corripuit acuta, ab initio continua, ardens, ſiticuloſa. 4 Principio ſoporoſus, & ' rurſus inſomnis. 5 Alvus turbata in principio. Urinæ albæ. 6 Sexta die minxit urinam oleoſam, mente motus eſt. 7 Septima, exacerbata ſunt omnia, nihil dormivit. 8 Sed & urinæ ſimiles, & mens turbata. 9 Ab alvo vero biliosa, pinguia prodierunt: 10 deinde octava

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 767 sur 917

ὀδὲν σμικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔστειξεν· ἤμεσεν ἰώδεα ὀλίγα· σμικρὰ ᾠκοιμήθη. [11] ὀνάτη ἀφ' ἧς αὐτῶν. [12] δεκάτη πάντα ξυνέδωκεν. [13] ἑνδεκάτη ἵδρωσεν, ὁ δ' ὅλος. ἐφεύψυξε μᾶλλον, παχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. [14] δωδεκάτη πυρετὸς ὀξύς· ἀφεστεώτες χολώδεα, λεπτά, πολλά· [15] ἄριστον ἐν οὐρήματι πυρίκρητον. [16] ἐπὶ τρισκαιδεκάτῃ ἐπιπόνως. ὕπνοι, [17] ἄτε πυρετοῦ ἐπιτείνοντος. [18] ἐνάτῃ ἵδρωσε δ' ὅλος ἄκρυπνος. [19] ἀφεστεώτες χολώδεα. ἀπέστιτος, κωματώδης. [20] ἑνάτῃ καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ὑπέστρεψε. [21] ἀπὸ πεντεκαιεικοστοῦ, [22] ἐπὶ μᾶλλον, τὰ δὲ ἧσσον. [23] ἐπὶ γὰρ τοῖσι ἀφελέσθαι καὶ ἀφεθῆναι, πάλιν ὑπέστρεφε. [24] ἐπὶ τοῖσι δὲ πολλοῖσι καὶ φαύλοισι ἐπεσχέθη. [25] ὕπνοι κακοὶ περὶ τὰς ὑποστροφάς· πυρίκρητον. [26] ἕβδομα πάσχων μᾶλλον ἔχειν ἢ κατὰ τὰ ἴδια κακῶς, τεσσαρεσκαίδεκα δὲ καὶ πεντεκαίδεκα. [27] τὰ καθ' ἡμέρην ἐπὶ μᾶλλον ξυνεστάναι, καὶ πάλιν ἀφαλύνεσθαι. [28] πυρέσσει ξυνεχέως. ἀφεστεώτες πολλὰ, λεπτά. [29] ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ καὶ ἑπτακαιδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπέθανε. [30] τέτταρα καὶ εἴκοσιν ἀπὸ τῆς πρώτης οὐρεῖ χολώδεα ξυνεχέως, οὐρεῖσι, πολλοῖσιν ἰδίοις. [31] ἢ ξυνεστεῶσα ἐν ζέουσι καὶ ἀπεπτοῦσιν. [32] ἕβδομα ἀφ' ἑτέρου κακά. [33] κωματώδεα τὰ πλεῖστα μετὰ πόνων, ἄκρυπνα, ἀπόστιλα, ξυνεχέως καῦσα.

parum de naribus ſtillavit. Vomuit viroſa pauca, parum dormivit. [11] Nona, per eadem. [12] Decima, omnia remiſerunt. [13] Undecima ſudavit, non per totum. Circumfriguit quidem, verum brevi rurſus incaluit. [14] Duodecima, febris acuta: feceſſus bilioſi, tenues, multi. [15] In urinis quiddam in medio vehebatur: mente motus eſt. [16] Decimaſeptima laborioſe tranſmiſſa eſt. Neque enim ſomni erant, & febris augeſcebat. [18] Vigeſima ſudavit per totum, inſomnis: feceſſus bilioſi: cibum faſtidiens, ſoporoſus. [17] Vigeſimaquarta, recidiva facta eſt. [18] Trigeſimaquarta à febre liber: alvus non ſuppreſſa eſt. Et rurſus incaluit. [19] Quadrageſima à febre liber: alvus non multo tempore ſuppreſſa fuit. Cibum faſtidiens, [20] parum rurſus febricitavit, & ſemper erroneo modo, [21] partim ſine febre, partim non. [22] Nam etſi reliquiſſet & allevata eſſet, rurſus revertebatur. [23] Eduliis quoque multis & vitioſis utebatur. [24] Somni mali circa recidivas: mente motus eſt. [25] Urinas craſſitudinem quidem habentes tunc mingebat, verum turbitas & pravas: [26] & alvus jam adſtricta erat, & rurſus ſoluta, [27] febriculæ continuæ, feceſſus multi, tenues. [28] Centeſimavigeſima die mortuus eſt. [29] Huic alvus aſſidue à prima die lubrica erat, ex bilioſis, liquidis, multis: [30] aut adſtricta ex fervidis ac crudis. [31] Urinæ vero perpetuo malæ, [32] ſopores plerunque cum doloribus inſomnis, cibum faſtidiens: febris ardens continenter.

[1] Ἀρρὴν δεύτερος. [2] Ἐν Θάσῳ

[1] Ægrotus ſecundus. [2] In Thaſo decum-

ω τῶν κοιλικῶμβρίων ὑπὸ τὸ
ψυχρὸν, 3 ὅκ ἔ τόκε ῥυσαλίφα
πκέσιν, " κὴ κοπιάρσι μὴ γινο-
μένης, 4 πυρετὸς ὀξὺς φλεκώδης
τριταίως ἔλαβεν. 5 ὅκ χρόνε ὀλί
πολλῦ μὲν ἔ τόκε πυρεσώδης ἦν
" κοιλικλινὴς ἀπόσιλος. 6 μετ ἔ τὸ
ἡμόμβρον ῥίγος ξυνεχὲς, ὀξέες,
φλεκώδεες οἱ πυρετοί. 7 ὀδὸν
πολλὰ παρέκρουσε. ἔ ἐς ἑπομένας,
κὴ πρὸ πάλιν κοίλινός. 8 κοιλίη
παρεχώδης πολλοῖσι, λεπτοῖσιν,
ὑδατώδεσιν." ἄδιψος. 9 ἐνδε-
κάτη κοίλινός, κωμαλώδης ὀλίγη.
10 " ὕρε πολλὰ, λεπτὰ κὴ μέλανα.
ἄκρυπνος. 11 " ἐκκρῖσις σμικρὰ
περὶ ψυξιν, κὴ πρὸ πάλιν ἀνεθερ-
μάνθη. 12 σμικρὰ παρέλυσμον, ἀ-
κρυπνος. τὰ κάτω κοιλίης ἐπὶ τῶ
αὐτῶν. " ὕρε ὑδατώδεα, πολλά.
13 ἐδόμη κὴ ἐκκρῖσις ἄπυρος. κοιλίη
ξυνίσης. ἐ πολλῶ χρόνω ὕστερον
" ἰσχὺς δεξιῆς ὀδυνὴ ἰσχυρὴ χρόνον
πολλόν. πυρετὸς πάλιν παρέ-
πιπτε· κὴ ὕρε ὑδατώδεα. 14 τεσ-
σαρεκοστῆ τὰ μὲν περὶ τὸ ἰσχίον
ἐπεκούφισε, " βῆχες δὲ ξυνεχεῖς,
ὑγρὴ, πολλαί. κοιλίη ξυνίσης. ἀ-
ποσίλος. ὕρε ἐπὶ τῶ αὐτῶν. 15 οἱ
δὲ πυρετοὶ, τὸ μὲν ὅλον οὐκ ἐκλι-
πόντες, πεπλανημένως δὲ παρο-
ξυνόμενοι, τὰ μὲν, τὰ δ' ἔ. 16 ἑξα-
κοστῆ αἱ μὲν βῆχες ἀσήμως ἐξέλι-
πον· ἔτε γὰρ τις πλυάλων πεπε-
σμὸς ἐγίνετο, ἔτε ἄλλη τῶ ἐκπι-
τώμάτων ἀπόστασις· 17 " σιαγὼν δὲ ἡ
ἐκ τῶ ἐπὶ δεξιὰ κοιλεπαράθη, κω-
μαλώδης, παρέλυσε· πάλιν,
κὴ πρὸ κοιλινός. 18 περὶ δὲ
τὰ γόνιμα " ἀπηνεκμένως εἶ-
χεν. 19 ἡ σιαγὼν μὲν ἐπανῆκεν, ἡ
κοιλίη δὲ χολώδεα σμικρὰ διέ-
δωκεν. 20 ἐπύρεσεν ὀξυτέρως,

φλε-

decumbentem apud frigidam, 3
à partu ubi filiam peperiſſet, &
purgatio facta non eſſet: 4 febris
acuta, horrida, tertia die cor-
ripuit. 5 Multo autem tempore
ante partum febriculoſa erat,
decumbens, cibum faſtidiens. 6
Poſtquam autem riguiſſet, febres
continuæ, acutæ, horridæ. 7
Octava, multum mente mota
eſt, ' & ſequentibus diebus: & 165
brevi rurſus reſipiſcebat. 8 Alvus
turbata, ex multis tenuibus,
aquoſis, bile permixtis: ſine
ſiti erat. 9 Undecima reſipiſce-
bat, verum ſoporoſa erat. 10
Urinæ multæ, tenues, & nigræ:
inſomnis. 11 Vigeſima parum
circumfriguit, & brevi rurſus
incaluit, 12 parum deliravit,
inſomnis. Alvi ſeceſſus iidem.
Urinæ aquoſæ, multæ. 13 Vi-
geſimaſeptima, à febre libera,
alvus adſtricta eſt. Non ' multo 170
tempore poſtea coxæ dextræ do-
lor fortis multo tempore. Fe-
bres rurſus comitabantur, & u-
rinæ aquoſæ. 14 Quadrageſima
dolores circa coxam allevati
ſunt. Tuſſes autem aſſiduæ, hu-
midæ, multæ: alvus ſubſtitit.
Cibum faſtidiens. Urinæ in iiſ-
dem, 15 febres autem in totum
quidem non deficientes, erroneo
vero modo exacerbeſcentes, par-
tim ita, partim non ita. 16 Se-
xageſima, tuſſes quidem ' ob 175
ſcure defecerunt. Neque enim
aliqua ſputorum concoctio fie-
bat, neque alius conſuetus ab-
ſceſſus. 17 Maxilla vero ex dex-
tris divulſa eſt, ſoporoſa, rurſus
delirabat, & brevi reſipiſcebat.
18 Cæterum à cibis averſum ani-
mum habebat, 19 & maxilla
quidem ad locum ſuum rediit.
Alvus autem biliоſa, pauca e-
geſſit; 20 febricitavit acurius,

hor-

φρενικώδης, καὶ πὰς ἰχωρώδεας ἄφω-
νος, καὶ πάλιν καλεπὸς καὶ διελέγετο.
21 " καὶ ὀγδοηκοστῇ ἀπέθανεν. 22 πρώτη 12
πὰς ἕδρας ἀλφὸς τέλεος ἐῶ μέλανα
καὶ λεπτὰ καὶ ὑδαλώδεα. 23 " καὶ 13
κῶμα παρέπιπτε. 24 ἄσιτος, ἄ-
θυμος, ἄχρυπνος, ὀργαὶ, δυ-
σφορέων. 25 " πὰ περὶ τὴν γνώ- 14
μην μελαγχολικά.

45 ' " Αρρωστος τρίτος. 2 Ἐν Θάσῳ 1
Πυθίωνα, ὃς κατέκειτο ὑπαιθρίῳ τῷ
Ἡρακλέϊ, 3 ὑπὸ πόνων καὶ κόπων
καὶ διαίτης χρονιώδους ἀμελέος, 4
ῥίγεσι μέγα καὶ πυρετῷ ὀξεῖ ἐλάφῳ.
5 γλῶσσα ἐπίξηρος, διψώδης,
" κωλώδης. 6 ἐκ ὕπνωσεν. 7 ἔδοξε ὑ- 2
πομέλαινα, εὐεμφόρημα μετέωρον.
" ἐκ ἴδρυτο. 8 δευτέρῃ περὶ μέσον 3
ἡμέρης ψύξις ἀκρέων, περὶ περὶ χεῖ-
ρας καὶ κεφαλὴν μᾶλλον9 " ἄνεω- 4
δος, ἄφωνος, " βραχύπνοος, ἐπὶ 5
325 χρόνον πολὺν ἀνεθερμάνθη. διψα.
10 νύκτα δι' ἡσυχίης· ἱδρῶσι περὶ
κεφαλὴν σμικρά. 11 τρίτη, ἡμέ-
ρη μὲν δι' ἡσυχίης, ὀψὲ δὲ περὶ
ἡλίου δυσμὰς ὑπεψύχθη σμικρά.
12 " παρεχὴ νυκτὸς ἐπιπόνως. ὑ- 6
δὲν ὕπνωσεν· ἀπὸ δὲ κωλίης " σμι- 7
κρὸν ξυνεσκόπτε κόπρεια διῆλ-
θε. 13 τετάρτη περὶ δι' ἡσυχίης,
" περὶ μέσον ἡμέρης πάνυ πα- 8
ρωξύνθη· 14 ψύξις, ἄνωδος, ἄ-
φωνος, " ἐπὶ τὸ χεῖρον, 15 ἀνεθερ- 9
μάνθη μὲν δ' χρόνον. 16 ἔρρησε μέλαινα, εὐεμφόρημα ἔχουσα. 17 νύκτα δὲ
ἡσυχίης, ἐκοιμήθη. 18 πέμπτη ἔδοξε
κεφαλὴν ἔχειν, δὲ δι' κοιλίαν βάρος
μὲν πόνου, διψώδης. 19 νύκτα ἐπιπό-
νως. 20 ἕκτη περὶ μὲν δι' ἡσυχίης,
δεύλης δὲ οἱ πόνοι μείζους, παρωξύ-
νθη. 21 " ἀπὸ δὲ κοιλίης ὀψὲ κλυσμα- 10
τίῳ καλῶς διῆλθε. νύκτα ἐκοιμήθη. 22 ἑβδόμη, ἡμέρη ἀσώδης ὑπαι-
θρίῳ

horrida: & ſequentibus diebus voce deſtituta eſt, & rurſus reſipiſcebat ac ' loquebatur: 21 octogeſima, mortua eſt. 22 Urinæ huic perpetuo erant nigræ, & tenues, & aquoſæ, 23 & ſopor comitabatur. 24 Cibum averſans, triſtis, inſomnis, iræ, 25 moleſtiæ, mens melancholica.

Ægrotus tertius. 2 In Thaſo Pythionem qui ſupra Herculeum templum decumbebat, 3 ex laboribus, & laſſitudinibus, & neglecta victus ratione, 4 rigor magnus, & febris ' acuta corripuit, 5 lingua arida: ſiticuloſus, bilioſus, 6 non dormivit. 7 Urinæ ſubnigræ: quod in medio ipſarum pendebat, ſublime erat. 8 Secunda die, circa meridiem frigiditas extremarum partium, & magis circa manus & caput: 9 loquela, & voce deſtitutus. Brevilpirus ad multum tempus, rurſus incaluit. Sitis. 10 Nox quieta. Sudavit parum circa caput. 11 Tertia dies, quieta. Veſperi vero ſub ſolis ' occaſus parum friguit. 12 Turbatio nocte doloroſe, nihil dormivit. Ab alvo pauca compacta ſtercora prodierunt. 13 Quarta, mane quietus. Circa veſperam omnia exacerbata ſunt: 14 frigiditas, loquela & voce deſtitutus, in deterius 15 recalefactus eſt poſt tempus. 16 Urinas minxit nigras in medio quid pendens habentes. 17 Nocte quiete dormivit. 18 Quinta viſus eſt allevatus eſſe. Verum juxta alvum ' gravitas cum dolore, ſiticuloſus. 19 Noctem laborioſe tulit. 20 Sexta, mane quietus. Veſperi dolores majores: exacerbatus eſt. 21 Veſperi clyſtere adhibito, ab alvo probe egeſſit. Nocte dormivit. 22 Septima die, anxius, ſubmoleſto

δυζφόρη, ἔρηστεν ἐλαιώδες. [23] νυκτὸς παρωχὴ πολλὴ, παρέλεγεν, ἐδόκει σκοπεῖσθαι. [24] ὀγδόη, πρωὶ μὲν σκοπιμὴ σμικρὴ, ταχὺ δὲ ψύξις, ἀφωνίη, λειποθυμίη καὶ μινυθώδης. [25] ὀψὲ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη, παρέκρουσεν. [26] ἤδη δὲ πρὸς ἡμέρην σμικρὴ σκοφώδης. Ἀφεθερμάνθη ἄκρησι, σμικρὴ, χολώδεα. [27] ἐνάτη κωματώδης, ἀσώδης. ὅτι διεταίρετο, ἐς λίθον δυσώδης. [28] πρὸς ἥλιον δυσμὰς ἐδυζφόρει, παρέλεγε. [29] νύκτα κακὴν, [30] δεκάτη, πρωὶ ἄφωνος, πολλὴ ψύξις, πυρετὸς ὀξὺς, πάλαι ἱδρώς. ἔθανεν. [31] ἐν ἀρχῇσιν οἱ πόνοι τούτων.

" Ἄρρωστος πρὸς ἕλκος. [2] Ὁ φρενιτικὸς τῇ πρώτῃ κωματικὸς 3 " ἤμεσεν ἰώδεα, πολλὰ, λεπτά· 4 πυρετὸς φλεγμώδης πάλαι· ἱδρὼς ξυνεχὴς " δι' ὅλου. 5 κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος μετ' ὀδύνης. 6 οὖρα λεπτά· " συναφεψήματα σμικρὰ, διεσπασμένα. 7 οὐκ ἴδρωσεν· ἀπὸ δὲ κοιλίης " ἐξεκάθαρσιν ἀθρόαν. 8 πολλὰ παρέκρουσεν, ὑπνωσε. 9 δευτέρη, πρωὶ ἄφωνος, πυρετὸς ὀξὺς, ἱδρῶσεν, ἐδιέλιπε. 10 " παλμοὶ δι' ὅλου σπασμώδεες, νυκτὸς παρωχή. [11] τρίτη παρωξύνθη πάντα. [12] τελευτᾷ ἀπύρετος.

Ἄρρωστος πέμπτος. [2] Ἐν Λαρίσσῃ Φαλακρὸς μηρὸν δεξιὸν ἐπόνησεν ἐξαίφνης. [3] " τῶν ἐξ ὧν ἐφέροντο ἐδὲν ὠφέλει. [4] τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξὺς, καυσώδης, ἀτρεμίως εἶχεν· " οἱ δὲ πόνοι παρεῖπον. [5] δευτέρη, τὰ μὲν περὶ μηρὸν ἐφλεγμάνθη· οἱ πόνοι, ὁ δὲ πυρετὸς ἐπέτεινεν, ἐπαύδυζφόρει, οὐκ ἐκοιμᾶτο, ἄκρητα ψυχρὰ, ἔ-

ρων

ste ferebat. Urinam minxit oleosam: [23] noctu turbatio multa, delirabat, nihil dormiebat. [24] Octava, mane parum dormivit. Mox autem frigiditas. Vocis interceptio. Spiritus tenuis imminutus. [25] Vesperi rursus excalefactus est, mente motus est. [26] Jam autem ad diem parum allevatus est. Secessus meri, pauci, bilioſi. [27] Nona, ſoporoſus, anxius, quum excitaretur, non valde ſiticuloſus. [28] Circa ſolis occaſus moleſte ferebat: delirabat: [29] noctem malam habuit. [30] Decima, mane voce deſtitutus: frigiditas multa: febris acuta. Sudor multus: mortuus eſt: [31] dolores huic in diebus paribus.

Ægrotus quartus. [2] Phreniticus primâ die, decumbens [3] vomuit æruginoſa, multa, tenuia: [4] febris horrida: ſudor multus, continuus per totum. [5] Capitis & colli gravitas cum dolore. [6] Urinæ tenues: in medio ipſarum pendentia, parva, divulſa: [7] non ſudavit: ab alvo ſtercora acervatim egeſſit: [8] multùm mente motus eſt: nihil dormivit. [9] Secunda, mane voce deſtitutus: febris acuta: ſudavit: non intermiſit. [10] Palpitationes per totum corpus. Nocte convulſiones. [11] Tertia, exacerbata ſunt omnia. [12] Quarta, mortuus eſt.

Ægrotus quintus. [2] In Lariſſa calvus, femur dextrum doluit derepente: [3] ex his quæ offerebantur nihil proderat. [4] Prima die, febris acuta, ardens, quiete tenebat: dolores autem conſequebantur. [5] Secunda, femoris quidem remiſerunt dolores: febris autem aucta eſt: ſubmoleſte ferebat: non dormiebat:

extre-

ρων πολλῶν διὰ χρηστῶν. 6 περίτη, τὰ μηρὰ μὲν ὁ πόνος ἐπαύσατο, ὑπεκατηκὴς δὲ τῆ γνώμης, καὶ παρεκλή, καὶ πολὺς βληστρισμός. 7 πέμπτη, " ἀφὶ μέσου ἡμέρης ἔτεινεν ὀξυπάτως.

" Ἄρρωστις ἑκτος. 2 Ἐν Ἀβδήροισι Περικλέα " νοῦσος ἔλαβεν ὀξύς, ξυνεχής, μὴ πονώ. 3 δίψα πολλὴ, ἄσηι. 4 " ποτὸν κατέχειν οὐκ ἠδυνάτει. 5 " ἐπὶ δὲ κεφαλὴν ἀσθενὴς τε καὶ κωφὸς ἐγένετο. 6 τῆ πρώτη ἡμέρη ἐκ ῥινὸς ἔρευσεν ἱκανὸν " πολύ. 7 ὁ μὲν τοι πυρετὸς ἐπέτεινεν. 8 ἔρησε πολὺ, ὠλιγουρίη, χολικὸν κείμενον ἐπὶ κρίσιος. 9 ἔδυσφόρησε πάντα παρεμένωσεν. 10 τὰ μὲν τὰ ἔργα πυκνὰ μὲν ἦν, " ἐρυθρὰ δὲ μᾶλλον, 11 καὶ τὰ περὶ τὴν ἀσθένειαν ἐκουφίσθη. " ἐκοιμήθη. 12 τρίτη πυρετὸς ἐμαλάχθη. 13 ἔρων πολλὴ, πίπτουσα, πολλὴν ἐπόσιν ἔσχεν ἐνεγκεῖν. 14 νύκτα δὲ ἀνύχησε. 15 " τεταρτη περὶ μέσον ἡμέρης ἱδρῶτι πολλῷ ἐθερμάνθη δὲ ὅλη. ἄπυρος. 16 ἐκρίθη. ἐκ ὑποστροφὴν. 17 ἔζη.

" Ἄρρωστις ἑβδομος. 2 Ἐν Ἀβδήροισι τὴν παρθένον, ἣ κατέκειτο " ἐπὶ τῆς ἱερῆς ὁδοῦ, " πυρετὸς κατέσχεν ὀξὺς. 3 ἐπὶ δὲ δίψα ἀνώδυνος, καὶ ἄκρητον. 4 " κατέβη δὲ τὰ γυναικεῖα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. 5 ἔκτη, ἄσηι πολλὴ, ἐρεθισμὸς, " φλεγματώδης, ἀλύσεα. 6 ἑβδόμη ἀφ' ἑαυτῶν. 7 " ἔργα λεπτὰ μὲν, δύσχροα δὲ. 8 τὰ περὶ τὴν κοιλίην οὐκ ἐκινήθη. 9 ὀγδόη κώφωσις, πυρετὸς ὀξὺς, ἄκρητον, ἀνώδυνος, κρίσιος. " ἔργα ὁμοια. 10 ἐνάτη ἀφ' ἑαυτῶν. ἔτεϊ ἐπομένως. 11 " ἔτως ἡ κώφωσις παρέμεινε. 12 τεσσαρεσκαιδεκάτη τὰ τῆ γνώ-

μης

extremitates frigidæ, urinarum non bonarum copia prodibat. 6 Tertia, femoris dolor quievit. Mentis emotio, & turbatio, & multa jactatio. 7 Quarta, circa meridiem mortuus est celerrime & acutissime.

Ægrotus sextus. 2 In Abderis Periclem morbus corripuit acutus, continuus cum dolore. 3 Sitis multa: anxietas: 4 potum continere non poterat. 5 Erat autem sublienosus, & capite gravatus. 6 Primo die, sanguis è sinistra nare erupit, 7 multa tamen febris augescebat. 8 Urinam minxit multam, turbatam, albam: depositi non subsidebat. 9 Secunda, omnia exacerbata sunt. 10 Urinæ tamen crassæ quidem erant, verum magis subsidebant: 11 & anxietas levata est, dormivit. 12 Tertia, febris emollita est. 13 Urinarum copia: quæ concoctæ multam subsidentiam habebant. 14 Nox quieta. 15 Quarta, circa meridiem, multum caldum sudorem per totum exclusit. A febre liber, 16 judicatus est, non rediit: 17 morbus acutus.

Ægrotus septimus. 2 In Abderis virginem quæ decumbebat in Sacra via, febris ardens corripuit. 3 Erat autem siticulosa & insomnis. 4 Menses autem primum ipsi descendebant. 5 Sexta, anxietas multa, rubor: horrida, mœsta. 6 Septima, per eadem. 7 Urinæ tenues quidem, verum boni coloris. 8 Venter non vexabat. 9 Octava, surditas, febris acuta, insomnis, anxia, horrida: intelligebat. Urinæ similes. 10 Nona, per eadem, iremque sequentibus 11 sic surditas perseverabat. 12 Decimaquarta, mens turbata: febris

μης παροχώδεα, ὁ πυρετὸς ξυνέδυκε. 13 ἑπτωκαιδεκάτη λιγὺ ῥῖνῶν ἐρρύη πολὺ· ἡ κώφωσις σμικρὸν ξυνέδυκε. 14 κῆ' πὺς ἐπομφολυξε ἄση, καὶ φόβος ἐγένετο, καὶ παρελήρησε. 15 ''εἰκοστῇ πόδῶν ὀδύνη, καὶ φόβος, παρελήρησε. 16 ἀπέλιπεν, ἡμορράγησε σμικρὸν λιγὺ ῥινῶν, ἱδρωσεν, ἄπυρος. 17 εἰκοστῇ κῆ πτερίη ὁ πυρετὸς ὑπεστρέψεν, καὶ φώνωσις πάλιν, ποδῶν ὀδύνη, παρέμενε παρεληπτή. 18 ''εἰκοστῇ κῆ ἑδόμη ἱδρωσι πολλῷ. ἄπυρος. 19 ἡ κώφωσις ἐξέλιπεν· ἡ [δ' ἕτ] ποδῶν ὑπέμενεν ὀδύνη. 20 τὰ δ' ἄλλα πλέως ὑγιής.

41 ''Ἄρρωστος ὕγδοος. 2 ''Εν Ἀβδήροισιν Ἀναξίωνα, ὃς κατέκειτο ''παρὰ τὰς Θρηϊκίας πύλας, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν. 3 ''πολλοῦ ἐδύνη ἐξίει ξυνεχής. 4 ''βὴξ ἔσχε, ὑπὸ ἔπνυε τὰς παρώτας. 5 ''διψώδης, ἄκρητον. 6 ἔσχε δύ- ζοα, πολλά, λεπτά. 7 ''ἑκτῇ παρέληρε. 8 ''ἀπὸ δὲ τὰ ὑτερέα σμικρὰ ἐδίδου αἰδοῖα. 9 ''ἑβδόμῃ πεπόνωκε. ὁ μὲν πυρετὸς ἐπέτεινεν, οἵ τε πόνοι ἐξωτέρω ἐδύοντο, αἵ τε βῆχες ἐλώφων, δυσπνοός τε ἦν. 10 ''ὀγδόῃ ἀκρητα ἔπαυσε· ἐρρύη πολὺ οἷον δεῖ. 11 ξυνέδυκεν μὲν οἱ πόνοι, αἵ μὲν τι βῆχες ἔτι παρέμενον. 12 ''ἐνδεκάτῃ ξυνέδυκεν οἱ πυρετοί, σμικρὸν περὶ κεφαλὴν ἱδρωσεν. 13 ἔτι βῆχες, καὶ τὰ ἀπὸ πτύσματα ὑγρότερα. 14 ἑπτωκαιδεκάτῃ ἤρξατο σμικρὸν πεπονέειν· ''ἐκαθίσθη. 15 εἰκοστῇ ἱδρωσεν· ἄπυρος. μετὰ χρίσιν ἐκαθίσθη. 16 ''διψώδης δὲ ἦν, καὶ ἀπὸ πολλοῦ μισγος ἐρεθισμοὶ αἱ κοπρίσεις. 17 ''εἰκοστῇ ἑβδόμῃ ὁ πυρετὸς ὑπεστρέψεν. 18 ἔνοσησεν· ἀνῆγε πτύσματα πολλά. 19 ἔρυσιν κατά-

bris remisit. 13 Decimaseptima, sanguis per nares fluxit multus. Surditas parum remisit, 14 & sequentibus anxietas, surditas aderat, & delira erat. 15 Vigesima pedum dolor, surditas, delirium 16 intermisit, sanguis paucus per nares erupit, sudavit: à febre libera. 17 Vigesimaquarta, febris rediit, surditas rursus, pedum dolor permansit, mentis emotio. 18 Vigesimaseptima, sudavit multum à febre libera. 19 Surditas defecit, pedum dolor restabat. 20 De cætero perfecte judicata est.

Ægrotus octavus. 2 In Abderis Anaxionem, qui decumbebat ad Thracias portas, febris acuta corripuit, 3 lateris dextri dolor assiduus. 4 Siccam tussim habebat, neque expuebat primis diebus. 5 Siticulosus: insomnis. 6 Urinæ boni coloris, multæ, tenues. 7 Sexta, delirus. 8 Ad calefactoria nihil remisit. 9 Septima, dolorose agebat. Nam & febris augescebat, & dolores non remittebant, & tusses vexabant, difficulterque spirabat. 10 Octava cubitum secui, effluebat sanguis multus, velut debebat. 11 Remiserunt quidem dolores, tusses tamen siccæ comitabantur. 12 Undecima, remiserunt febres, parum circa caput sudavit. 13 Tusses adhuc, & quæ à pulmone prodibant, liquidiora erant. 14 Decimaseptima incœpit pauca matura spuere, allevatus est. 15 Vigesima, sudavit: à febre liber, post judicationem allevatus est. 16 Erat autem siticulosus, & à pulmone prodeuntium purgationes non bonæ. 17 Vigesimaseptima febris rediit. 18 Tussiit, eduxit matura multa. 19 Urinis subsidentia multa alba.

Sine

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 773 sur 917

σεως πολλὴ, ἀλγικὴ. ἄϋπνος ἐγίνετο. 20 " τριακοστῇ πτάρη ἱδρωτι δὲ ὅλῳ, ἄπυρος, ἀφωνίη πύθη.

Sine siti erat, bene spirans. 20 Trigesimaquarta sudavit per totum : à febre liber, penitus judicatus est.

" Ἀβδηρίτης νοσέων. 2 Ἐν Ἀβδήρεσι Ἡρόπυθος κεφαλὴν ὀδυσσόμενος περιεπάτεε, ὑπὸ πολλοῦ χρόνου ὕστερον κοίτην. 3 ἄνω πλησίον τῆς ὁδοῦ ἀνεχωρήσας. 4 " πυρετὸς ὀξὺς ἐλάβε καὶ ἔκαιε, ὀξύς. 5 ἐμέτου τὸ κατ' ἀρχὰς πολλῶν χολωδέων. 6 διψώδης. πολλὴ δυσφορίη. 7 " οὖρα λεπτὰ, μέλανα· ἐναιώρημα μετέωρον, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ' οὔ. 8 νύκτα ἐπεπόνως. 9 " πυρετὸς ἄλλοτε ἀλλοίως περιοξυνόμενος, τὰ πλεῖστα ἀτάκτως. 10 περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην κώφωσις· οἱ πυρετοὶ ἐξέτεινον· ἔρρει αἷμα τῶν οὐρέων. 11 ἐκκοπὴ πολλὰ περιήνεγκε, καὶ τοὺς ἐπομβρίους. 12 " τεσσαρεσκαιδεκάτην αἷμα μὲν ἀπὸ ῥινῶν ἠμορράγησε πολὺ, καὶ κατενόει μᾶλλον. 13 ἡ κώφωσις σὺν μᾶλλον, ἦσσον δὲ· πυρετὸς ξυνέδυσαν. 14 ἠμορράγει τοῖς ἐπομβρίοις πυκνὰ καὶ ὀλίγον. 15 περὶ δὲ τὴν ἑξακοστὴν αἱ μὲν αἱμορραγίαι ἀπεπαύοντο, ἰσχία δὲ ἐξαίφνης ὠδύνησε σφοδρὰ, καὶ οἱ πυρετοὶ ἐπέτειναν. 16 ὑ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον πόνοι τε κάτω πέδιλον. 17 ξυνέπιπτε δὲ ἢ τοῖς πυρετοῖς εἶναι μείζους καὶ τῇ κώφωσιν πολλὴν, 18 ἢ τοῦτο τε μὲν ὑφίεσθαι καὶ κωφίζειν, τὰ δὲ κάτω περὶ ἰσχία μείζους εἶναι τοὺς πόνους. 19 ἤδη δὲ τὴν ὀγδοηκοστὴν ξυνέδυσε μὲν πυρετὸς, ξυνέλιπε δὲ ὠδύν. 20 ἔρρε τε γὰρ οὖρα εὐχροα καὶ πολλὰς ὑποστάσιας ἔχοντα κατέβαινεν, οἱ δὲ διαληροὶ τε μείους ἦσαν. 21 " περὶ δὲ ἐνενηκοστὴν κοιλίη πολλοῖσι χολώδεσιν ἐπεταράχθη.

Ægrotus nonus. 2 In Abderis Heropythus erecte obambulans caput dolebat. Non multo autem tempore postea decubuit, 3 habitabat prope Superiorem viam : 4 febris ipsum corripuit ardens, acuta. 5 Vomitus ab initio multorum bilioforum, 6 siticulosus, multa molestia. 7 Urinæ tenues, nigræ : id quod in medio ipsarum pendebat, sublime erat aliquando, quandoque non, 8 noctem doloroſe transegit. 9 Febris alias aliter exacerbescebat, plerunque inordinate. 10 Circa decimamquartam, surditas : febres augescebant. Urinæ per eadem. 11 Vigesima multum mente motus est, itemque sequentibus. 12 Quadragesima, multus sanguis ex naribus erupit : & magis intelligebat. 13 Surditas aderat quidem, sed minor : febres remiserunt. 14 Sequentibus diebus sanguis erumpebat frequenter & paulatim. 15 Circa sexagesimam sanguinis eruptiones cessarunt. Coxæ autem dextræ dolor fortis : & febres augescebant. 16 Non longo tempore postea dolores omnium infernarum partium. 17 Contigitque aut febres esse majores, & surditatem multam : 18 aut hæc quidem remittere & leviora fieri, infernarum autem partium circa coxas, dolores esse majores. 19 Jam vero circa octogesimam omnia remiserunt. Nihil tamen defecit. 20 Urinæ enim boni coloris, & plures subsidentias habentes prodibant, & deliria minora erant. 21 Circa centesimam alvus multis biliosis turbata est.

22 " κὴ

22 &

22 " καὶ ἡ χρόνον σὺν ὀλίγῳ 7
20 πολλὰ τοιαῦτα, 23 ' καὶ πάλιν
δυσεντερώδεα μετὰ πόνου. 24 τῷ
δὲ ἄλλων ῥαστώνη. 25 " τὸ δὲ 8
ξυνόλου οἱ τε πυρετοὶ ἐξέλιπον,
καὶ ἡ κώφωσις ἐπαύσατο. 26
" ἐν ἐκκρίσει τελέως ἐκρίθη. 27 9
καῦσος.

" Ἄρρως δεκαῖος. 2 Ἐν 1
Ἀβδήροις Νικόδημος ἐξ ἀφρο-
δισίων καὶ πολῶν πυρὶ ἑλαθεὶς. 3
ἠρχάμην δὲ ἀπὸ ὠδίνος καὶ
καρδιαλγικὸς, δι' ὠδὸς, γλῶσ-
σα ἐπικαὺς· ἔρευθος λεπτὸν, μέ-
25 λαινα. 4 ἐβδόμῃ ὁ πυρετὸς παρ-
ῳξύνθη, φλεγμώδης, ἀσταθὴς·
ἀδὶν ἐκοιμήθη. 5 ἤμεσε χολώ-
δεα ξανθὴν· ἔρευθος ὅμοιον. 6 νύ-
κτα δι' ἡσυχίης, ὕπνωσε. 7 τρί-
τῃ ὑφῆκε πάντα, ἐκστὰς τὸ ὠδίν.
8 τετάρτῃ ἄλγεα δυσμαὶ πάλιν ὑ-
πεδύσφορα. νύκτα ἐπιπόνως. 9
πέμπτῃ ῥίγος, πυρετὸς πυ-
κνὸς, πόνοι παντῶν· ἔρευθος λε-
πτὸν, ἐκκρίσιμον. 10 " ἕκτῃ 2
παρέκρουσε πολλά. 11 ἑβδόμῃ
ῥαστώνη. 12 ὀγδόῃ τὰ ἄλλα ξυνέ-
δωκε πάντα. 13 δεκάτῃ καὶ τὰς
ἐπομβρίας ἐκρῆξαι μᾶλλον οἱ πόνοι,
ἧσσον δὲ παῦλες. 14 οἱ δὲ παρ-
οξυσμοὶ καὶ οἱ πόνοι τελέως ἐπὶ
35 πλεῖον ἐν δέκατον ἧσσον ἢ μᾶλ-
λον. 15 ἑνδεκάτῃ " ἔρρησε λάδνον, 3
πάχος ἔχον, κέγχρου δὲ κατὰ
σμικρὸν. 16 ἱδρῶτα πολλὸν ἔδο-
ξεν ἄπυρος γενέσθαι. 17 δείλης δὲ πάλιν ἐθερμάνθη, καὶ
οἱ αὐτοὶ πόνοι, φλεγμονὴ, δι' ὠ-
σμικρὸν παρέκρουσε. 18 ἑνδεκάτῃ 4
τεταρτῃ ἔρρησε πυκνὸν, λάδνον,
πολλὸν ἐπόστασιν ἔχον. 19 ἱδρώ-
σας πολλῷ θερμῷ δι' ὅλου, 20 ἄ-
πυρος, ἐκρίθη.

" " Ἀρ-

22 & tempore non modico multa talia prodibant, 23 & rursus dysenterica cum dolore. 24 Reliquorum vero quies erat. 25 In summa & febres ' defecerunt, & 170 surditas cessavit. 26 In centesima vigesima perfecte judicatus est : 27 febris ardens.

Ægrotus decimus. 2 In Abderis Nicodemum ex venere & potu febris corripuit. 3 Initio autem erat anxius : & cordis dolore vexabatur : sticulosus, lingua combusta fuit. Urinæ tenues : nigræ. 4 Secunda, febris exacerbata est : horridus : anxius : non dormivit, 5 vomuit biliosa, flava. Urinæ similes. 6 Nox quieta : dormivit. 7 Tertia die, ' remiserunt omnia : & quies 175 erat : 8 circa solis occasus rursum molestè ferebat : noctem laborioſe tulit. 9 Quarta, rigor : febris multa : dolores omnium. Urinæ tenues, & quid in medio ipsarum pendens. 10 Sexta, mente multum motus est. 11 Septima, quies. 12 Octava, alia remiserunt omnia. 13 Decima & sequentibus diebus aderant quidem dolores, verum omnes minores. 14 Exacerbationes autem & dolores huic ad finem ' usque 180 in diebus paribus magis erant. 15 Vigesima, minxit urinam albam, quæ crassitudinem habebat, & depositá non subsidebat. 16 Sudavit multum : visus est sibi à febre liber esse. 17 Vesperi vero rursus incaluit : & dolores iidem : horror : sitis : parum mente motus est. 18 Vigesimaquarta, multam urinam albam, multam subsidentiam habentem minxit. 19 Sudorem multum calidum per totum exudavit : 20 à ' febre liber : judi- 185 catus est.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 775 sur 917

" Ἀρρωστος ἑνδέκατος. 2 Ἐν Θάσῳ " γυνὴ δυσήνιος ἐκ λύπης " μετὰ ἀφθόνου ἐξηϊσάθη, 3 ἄγρυπνός τε καὶ ἀστόμαχος καὶ διψώδης ἦν, καὶ ἀσιτίη. 4 ἔκειτο δὲ " πλησίον τοῦ Πυλάδου ἐπὶ τῇ λέσχῃ. 5 τῇ μὲν πρώτῃ, ἀφροδισίης νυκτὸς, φόβοι, λόγοι πολλοὶ, " δυσθυμίη, πυρέσσιον λεπτόν. 6 ἀφροὶ " ἀπαλοὶ πολλοὶ. 7 ὅτε δὲ ἀφαλίποιεν οἱ ἀπαλοὶ οἱ πολλοὶ, παρέλεγε, " ἠχρομύθη. 8 " πολλοὶ πόνοι, μεγάλοι, ξυνεχέες. 9 διαλιπὼν ἀφ' ἑωυτῶν, " ὑδὲν ὁκοιμᾶτο, πυρετὸς ὀξύτερος. 10 τρίτῃ, οἱ μὲν ἀπαλοὶ ἀπέλιπον, " κῶμος δὲ καὶ κωφότης, καὶ πάλιν ἔγερσις. 11 ἀνήϊστος, καθίζων οὐκ ἠδυνάτει, παρέλεγε πολλά· πυρετὸς ὀξύς. 12 ἐς νύκτα δὲ πρώτην ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ δι' ὅλου. 13 ἄπυρος, ὕπνωσε, πέπαυτο κοιλιενόμενος, ἐκρίθη. 14 " ἀφ' ἧς δὲ τὰς τρίτας ἡμέρας ἔσχε μέλανα λεπτὰ, ἐναιωρήματα δὲ ἐπὶ πολὺ φορτώλου· οὐκ ἴδρυτο. 15 περὶ δὲ κρίσιν γυναικεῖα πολλὰ κατέσχε.

" Ἀρρωστος δωδέκατος. 2 Ἐν Λαρίσῃ παρθένον πυρετὸς ἔλαβε καυσώδης ὀξύς. 3 ἄγρυπνος, διψώδης· γλῶσσα λιγνυώδης ξηρή· ἔσχε οὖρα μὲν, λεπτὰ δέ. 4 διαλιπὼν ἐπιπόνως, οὐκ ὕπνωσε. 5 " τρίτῃ πολλὰ διῆλθεν ἀπὸ κοιλίης ὑδατώδεα. 6 καὶ τὰς ἐπομένας διὰ τοιούτου φόρους. 7 τετάρτη οὖρησε λεπτὰ, ὀλίγα· εἶχεν ἐναιώρημα μετέωρον, οὐκ ἴδρυτο. 8 παρέκρουσεν ἐς

Ægrotus undecimus. 2 In Thaſo mulier moroſa, ex mœrore cum occaſione, erecte obambulans, 3 inſomnis facta eſt, & cibi faſtidiens : & erat ſiticuloſa, & anxia : 4 habitabat autem prope Pyladæ ædes in Leio. 5 Prima die, ſub initium noctis timores, ſermones multi, triſticia : febricula tenuis. 6 Mane convulſiones multæ. 7 Quum autem intermiſiſſent convulſiones illæ multæ, delirabat : turpia loquebatur. 8 Dolores multi, magni, continui. 9 Secunda, per eadem : nihil dormiebat : febris acutior. 10 Tertia convulſiones defecerunt. Sopor autem & in ſomnum graviorem delatio aderat, & rurſus vigiliæ : 11 exiliit : continere ſe non potuit : multum deliravit : febris acuta. 12 Ad hanc noctem multum ſudorem calidum per totum corpus exclusit : 13 à febre libera : dormivit. Penitus reſipuit : judicata eſt. 14 Circa tertiam autem diem urinæ nigræ, tenues : quod in medio ipſarum pendebat aliquandiu rotundum, non ſubſidebat. 15 Circa judicationem menſes multi prodierunt.

Ægrotus duodecimus. 2 In Lariſſa virginem febris corripuit ardens, acuta : 3 inſomnis, ſiticuloſa, lingua fuliginoſa, arida. Urinæ boni quidem coloris, ſed tenues. 4 Secunda die, laborioſe degebat, non dormivit. 5 Tertia, ab alvo multa prodierunt aquoſa cum virore pallida, 6 itemque ſequentibus diebus prodierunt ejuſmodi tolerabiliter. 7 Quarta, urinam egeſſit tenuem, paucam : habebat in medio pendens illud ſublime, non ſubſidebat : 8 mente mota

eſt

ἐς νύκτα. 9 "ἕκτη ἀφ' ἡμέρης λαῶδες ἐξέρυη πολύ. 10 φρίξασα ἱδρῶσι πολλῷ περιεῤῥύη δι' ὅλου, ἄπυρος, ἀφῆκε. 11 ἐν δὲ τοῖσι πυρετοῖσι, " ἢν ἤδη κεκαμμένων, γυναικεία καθαρσία τότε ἐφάνη. 12 παρθένος ἦν δὴ ἡ κούρη. 13 ἦν δὲ ἀφ' ἡμέρης ' ἀσώδης, φλεγμώδης, "ἐρεύθεος ἐφ' ὅλου, ὀμμάτων ὀδυνή, κεφαλαλγική. 14 " τούτη οὐχ ὑπέστρεψεν, ἀλλ' ἀφῆκε. 15 οἱ πόνοι ἐν ἀφύκτοισι.

" Λήρωσις τριακαιδεκάτη. 1

2 Ἀπολλώνιος ἐν Ἀβδήροισιν ὀρθοστάδην " ὑπεφέρετο χρόνον πολύν. 3 " ἦν δὲ μεγαλόσπλαγχνος, 3
4 ' ἦν δὲ ἦπαρ ξυνήθης ὀδυνῆ χρόνον πολὺν παρέπιπτε. 5 ἦν δὲ ποτε ἰκτερώδης ἐγίνετο [καὶ] " φυσώδης, χροιῆς τὸ ὑπολύκου. 6 φαγὼν δ' " ἦν πιὼν ἀκμαιολέπρως βύσσον, ἐπεμάνθη σμικρὸν τὸ σῶμα, καθικνεῖτο. 7 " γάλακτι δ' χρησάμενος ἐφθοῖσι καὶ ὠμοῖσι, πολλοῖσι, αἰγείοισι καὶ μηλείοισι. καὶ διαφθορικὴ, πλείων αἱ βλάβαι μεγάλαι. 8 οἱ τε δὴ πυρετοὶ παρωξύνθησαν, 9 κωλίη τε " ἐπεγένετο χθιζῶν ὑδὲν διδοῦσιν ἄξιον λόγου, 10 ἔδρη τε λεπτὴ καὶ ὀλίζη διαχώ. 11
10 ὕπνοι οὐκ ἐγίνοντο. 12 ' ἐμφύσημα 8
καὶ, πολὺ διψώδης, καμαλώδης. 13 ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἐπάρματα ξυνῆν ὀδυνή. 14 ἄκρεα πάντοθεν ὑπεψυχρά. 15 σμικρὰ παρέλεγε, λῆρος πολλὸς, ἃ, π λέγοι· " παρεφέρετο 9
16 δὲ ἐς τετραιδεκάτην, ἀφ' ἧς ἱδρώσας ἀπεθερμάνθη, καθεκλίνη. 17 καὶ ἐξεμάνη, βοὴ, παραφροσύνη, λόγοι πολλοὶ, " καὶ πάλιν ἴδρυσις, καὶ 10
τὸ κῶμα τὸ νικῶν πρὸς τὸ σῶμα ἐγένετο. 18 μετὰ δὲ ταῦτα κωλίη παραχρῶδης, πολλοῖσι, χολώδεσιν ἀκρήτοισι, ὠμοῖσιν. 19 ἔδρη μέλαινα σμικρὰ,

est ad noctem. 9 Sexta, per nares sanguis multus large fluxit, 10 quumque inhorruisset, sudorem multum calidum per totum effudit: à febre libera, judicata est. 11 In febribus autem & jam judicatæ, menses tunc primum prodierunt. 12 ' Erat enim virgo. 305
13 Perpetuo vero anxia erat, horrida, faciei rubor, oculorum dolor, capitis gravitas. 14 Huic non rediit, sed judicata est. 15 Dolores diebus paribus.

Ægrotus decimus tertius. 2 Apollonius in Abderis erecte titubans obambulabat multo tempore. 3 Erat autem magnis visceribus præditus, 4 & circa hepar dolor multo tempore familiaris ipsum comitabatur, 5 & fane tunc etiam morbo regio tenebatur, flatuosus, ' coloris 310
subalbi. 6 Quum autem edisset ac bibisset intempestivius carnem bubulam, incaluit parum primum: decubuit. 7 Lacte vero usus cocto & crudo, multo, caprino ac ovillo, & victu malo, omnium læsiones magnæ sequutæ sunt. 8 Nam & febres exacerbatæ sunt, 9 & alvus nihil memorabile de ingestis egessit. 10 Urinæ tenues & paucæ prodibant. 11 Somni non aderant, 12 inflatio mala, sitis multa, ' so- 315
porosa, 13 præcordii dextri elevatio cum dolore, 14 extremitates undique subfrigidæ, 15 parum delirabat. Oblivio omnium quæ loquebatur: mente movebatur. 16 Circa decimamquartam, ex qua quum riguisset incaluit, decubuit, 17 & insaniit: clamor, turbatio, sermones multi, & rursus quies, & tunc sopor accessit, 18 postea vero alvus turbata, multis, biliosis, meris, crudis. 19 Urinæ nigræ,

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 777 sur 917

κρὸς, λεπτά. [20] πολλὴ δυσφορίη. [21] πὶ τῶ διαχωρημάτων ποικίλα. [22] ἢ ἡδυέλαιωα καὶ σμικρὰ καὶ ἰώδεα, ἢ λιθώδεα ὠμὰ, ἢ δακνώδεα. [23] ἦσι δὲ καὶ χρόνος ἐδόκεε καὶ γαλακτώδεα διδόναι. [23] ἐπὶ δὲ ἑικοστῶ τεταρτέω ἀφῆ παρηγορίης πὰ μᾶλλα ἐπὶ τῶ αὐτῶν, σμικρὰ κατεστάθησαν. [24] ἐξ ὧν κατελείφθη, οὐδενὸς ἐμνήσθη· πάλιν δὲ περὶ παρεπόλ. [25] ὥρμησε πίπτω ἐπὶ τὸ χεῖρον. [26] ἐπὶ δὲ τρισκαιδεκάτω πυρετὸς ὀξὺς, διεχωρήμησε πολλὰ λεπτὰ, ἀδιάφληρος, ἄκρεα ψυχρὰ, ἄφωνος. [27] τρισκαιδεκάτη τεταρτη ἀπέθανε. [28] τελέα διὰ τέλεος, [29] ἐξ ὧν καὶ ἐγὼ οἶδα, κοιλίη περιεχώθης, ὧν λεπτὰ μέλαινα, [30] κωμώδης, ἄχρεα ψυχρὰ, [29] ἀδιάφληρος διὰ τέλεος. [30] φρενιτικός.

[1] [Ἀρίστος] τεσσαρεσκαιδεκάτος. [2] Ἐν Κυζίκω γυναικὶ, γαμέτιδες τεκούσῃ διδύμας, καὶ δυσκαθάρτῳ, καὶ ὃ πάνυ κακοηθείῃσι, [3] τὸ μὲν πρῶτον ἐπῆλθε πυρετὸς φλεγμώδης ὀξὺς, [4] κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος μετ' ὀδύνης. [5] Ἄγρυπνος ἐξ ἀρχῆς, σιγῶσα καὶ σκυθρωπὴ, καὶ ὀλιγομόρη. [6] ὧν λεπτὰ καὶ ἄχροα. [7] διψώδης, ἀτονίη τοῦ στόλου. [8] κοιλίη περιελευνομένως περιεχώθης, καὶ πάλιν ξυνιστάμενη. [9] ἕκτη ἐς νύκτα πολλὰ παρέλεγε, οὐδὲν ἐκοιμήθη. [10] περὶ δὲ ἑνδεκάτην ἔσχε, ἐξεμάνη, καὶ πάλιν κοιλίη. [11] ὧν λεπτὰ μέλαινα λεπτὰ, καὶ πάλιν διαλείπουσα, ἐλαιώδεα. [12] καὶ κοιλίη πολλοῖσι, λεπτοῖσι, περιεχώθεσι. [13] τεσσαρεσκαιδεκάτη κατεκλιθὴ πολλὰ, ἄκρεα ψυχρὰ, οὐδὲν ἔτι κοιλίη, ὧν λεπτὰ ἀπέβη. [14] ἐκλησκαιδεκάτη ἄφωνος. [15] ἑπτακαιδεκάτη ἀπέθανε. [16] φρενῖτις. [1] Ἀρ-

paucæ, tenues. [20] Multa molestia. [21] Seceſſus varie habebant. Aut enim nigri, & pauci, ac æruginoſi erant: aut pingues, crudi, & mordaces. [22] Per tempora vero videbatur etiam lactoſa egerere. [23] Circa vigeſimam quartam lenitas erat: & reliqua quidem iiſdem perſeverabant, parum autem reſipiſcebat: [24] ex quo vero decubuit, nullius meminit: rurſus autem brevi deſipiebat. [25] Omnia in pejus procedebant. [26] Circa trigeſimam febris acuta. Seceſſus multi, tenues: delirus, extremitates frigidæ, voce deſtitutus. [27] Trigeſimaquarta mortuus eſt. [28] Huic perpetuo ex quo ego novi, alvus turbata. Urinæ tenues, nigræ: ſoporoſus, inſomnis, extremitates frigidæ, [29] delirus perpetuo, [30] phreniticus.

Ægrotus decimuſquartus. [1] In Cyzico mulierem, quæ gemellas filias magna difficultate peperit, & non valde purgata eſt, [3] primum invaſit febris horrida, acuta. [4] Capitis & colli gravitas cum dolore. [5] Inſomnis ab initio, taciturna ac tetrica, & non obſecundans. [6] Urinæ tenues & decolores: [7] ſiticuloſa, anxia plerunque, [8] alvus erroneo modo turbata, & rurſus adſtricta. [9] Sexta, ad noctem multum delirabat, nihil dormivit. [10] Circa undecimam inſaniit, & rurſus reſipuit. [11] Urinæ nigræ, tenues: & rurſus tempore interpoſito oleoſæ. [12] Et alvus multis tenuibus turbata. [13] Decima quarta convulſiones multæ, extremæ partes frigidæ, nihil amplius intelligebat. Urinæ ſuppreſſæ ſunt. [14] Decimaſexta, voce deſtituta eſt. [15] Decimaſeptima mortua eſt: [16] phrenitis.

Ægro-

" [Ἄῤῥωστος] πεμπτεκαιδεκάτῳ. 1
2 Ἐν Θάσῳ " Δεάλκεος 2
γυναικὸς, ἣ κατέκειτο ἐπὶ Λέῃ,
3 πυρετῷ φρενικώδει ὀξεῖ " ὠὰ λύ- 3
της ἐλαφρὸν. 4 ἐξ ἀρχῆς ἦ " ἀφει-
στήκει, 5 καὶ ἀφ' ἑσπέρης, αἰεὶ σι- 4
γῶσα, " ἐψηλάφα, ἔπλεεν, ἔγλυ- 5
φεν, ἐτερηλόα. 6 δάκρυα, " καὶ 6
πάλιν γέλως. 7 οὐκ ἐκοιμᾶτο. 8
ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμοὶ· ἀδὲν διήει. 9
" μικρὰ ὑποφαινόντων ἔπινεν. 7
10 " ἦρα λεπτὰ σμικρά. 11 " πυ- 8
ρετοὶ ἀπὸ χειρῶν λεπτοὶ· ἀκρέων 9
ψύξις. 12 σύνατη πολλὰ παρέ- 10
λεγε, " καὶ πάλιν ἱδρώεσα στιγώσα.
13 πεντεκαιδεκάτη " πνεῦμα 11
δρηγὸν μέγα, " ἀφ' ἑσπέρης, " καὶ 12
πάλιν βραχύπνοος. 14 ἑπτακαι- 13
δεκάτη ἀπὸ κοιλίης " ἐρεθισμὸς 14
παραχρῆμα. 15 ἔπιέ τε " οὐ τὰ τὰ
πρῶτα διήει, ἀδὲν ξυνίστατο. 16 " ἀ- 15
γρυπνίη οἷη πάλαι. 17 " δέρματος 16
περίτασις κεφαλαίη. 18 ἐνάτῃ 17
λόγοι πολλοὶ, " καὶ πάλιν ἱδρώεσα, 18
ἄφωνος, βραχύπνοος. 19 " ἐνάτῃ 19
ἀφ' ἑσπέρης ἀπέθανεν. 20 ᾧ τούτῳ
ἀφ' ἑσπέρης πνεῦμα ἀραιὸν μέγα,
21 ἀγρυπνίη παλαιὴ εἶχεν. 22 αἰεὶ 20
ἀφειστήκει. 23 ἢ λόγοι πολλοὶ, ἢ 21
σιγῶσα ἀφ' ἑσπέρης. 24 φρενῖτις. 22
" [Ἄῤῥωστος] ἑκκαιδεκάτῳ. 23
" Ἐν Μελιτείῃ νεηνίσκος, σὺν πο- 24
τῶν καὶ ἀφροδισίων πολλῶν πάλαι
χειμασθεὶς, κατεκλίθη. 3
φρενικώδης ἦ καὶ ἀσώδης ἰδών, 4 ἀγρυ-
πνος [τε] καὶ ἀδιψος. 5 ἀπὸ ἦ κοι-
λίης τῇ πρώτῃ πολλὰ κόπρανα
διῆλθε " ξὺν ἀφρῷ πολλῷ, 6
καὶ πὺς ἐπορφύρεος " ὑδατόχολα πολ- 4
λὰ διήει. 7 ἦρα λεπτὰ, ὀλίγα, ἄ- 5
χροα. 8 " πνεῦμα δρηγὸν, μέγα,
ἀφ' ἑσπέρης. 9 ὑποχονδρίου ἐνέ- 6
πης ὑπολάπαρον, " ὠδηκὸς μή- 7
κος

Ægrotus decimusquintus. 2
In Thaſo Dealcis uxorem, quæ
decumbebat in Leio, 3 febris
horrida, acuta, ex mœrore
corripuit. 4 Ab initio contege-
batur, 5 & ad finem perpetuo,
ſemper ' tacita manibus palpa- 340
bat, vellebat, ſcalpebat, pilos
legebat. 6 Lachrymæ, & rur-
ſum riſus: 7 non dormiebat: 8
ab alvo irritationes, nihil pro-
dibat, 9 parum commonita bi-
bebat. 10 Urinæ paucæ, tenues.
11 Febres ad manum tenues: ex-
tremarum partium frigiditas. 12
Nona, multum delirabat. Et
rurſus ſedata eſt: tacita. 13 De-
cimaquarta, ſpiritus rarus, ma-
gnus, per tempus. Et rurſus
breviſpira. 14 Decimaſeptima ab
alvo ' irritatio turbulenta: 15 345
poſtea vero ipſi potus percurre-
bant, neque conſiſtebant: 16
omnino nihil ſentiebat. 17 Cutis
aridæ circumtenſio. 18 Vigeſima
ſermones multi, & rurſus ſedata
eſt: voce deſtituta: breviſpira.
19 Vigeſimaprima mortua. 20
Huic perpetuo ad finem uſque
erat ſpiritus rarus magnus. 21
Omnino nihil ſentiebat: 22 ſem-
per contegebat: 23 aut ſermones
multi, aut tacita perpetuo: 24
phrenitis.

Ægrotus decimusſextus. 2
' Adoleſcens in Melibœa, ex po- 350
tationibus & venere multo tem-
pore calefactus decubuit. 3 Hor-
ridus autem & anxius erat: 4
inſomnis: & non ſiticuloſus. 5
Ab alvo prima die, ſtercora
multa prodibant, cum multa
defluxione: 6 & ſequentibus
multa aquoſa cum virore pallida
prodibant. 7 Urinæ tenues, pau-
cæ, decolores. 8 Spiritus rarus,
magnus, per tempus. 9 Præcor-
dii intentio ſubmollis, ' oblon- 355

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 779 sur 917

κης ἐξ ἀμφοτέρων. [10] " καρδίης 6
παλμὸς ἀϛὰ πάσι ξυνεχὴς. [11]
ἤρησεν ἐλαιώδες. [12] " δεκάτη πα- 7
ρεκρησεν ἀτρεμέως, " κόσμιός τε 8
καὶ ἥσυχος. [13] δέρμα καρφαλέον
καὶ ἀφεστεῶδμον. [14] ἀϛαχωρήματα
πολλὰ καὶ λεπτὰ, ἢ χολώδεα λιπα-
ρά. [15] πεμπτεσκαιδεκάτη πάντα
παρωξύνθη, παρεκρόνεε, πολλὰ
παρέλεγε. [16] " εἰκοστῇ ἐξεμάνη· 9
βληστρισμός. ἀδδὲ ὕρη, μικρὸ πε-
ρὶ κοίτης. [17] τῇ εἰκοστῇ τελέυτη
ἀπέθανε. [18] φρενῖτις.

ga, ex utrisque. [10] Cordis palpitatio perpetuo continua. [11] Urinam minxit oleosam. [12] Decima, sensim mente motus est: moderatusque erat ac quietus. [13] Cutis arida & circumdistenta. [14] Secessus multi & tenues, aut bilios & pingues. [15] Decimaquarta, omnia exacerbata sunt: mente motus est: multum deliravit. [16] Vigesima insaniit: jactatio: nihil mingebat: paucos potus continebat. [17] Vigesimaquarta mortuus est: [18] phrenitis.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ τέταρτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber quartus.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 208. 1120. Basil. lat.

Pag 328

ΜΕΤ' ἰσημερίην δ μὲν 1
πληϊάδα, [2] οἷα τὰ ἀ-
νοδοντώδεα δ βλεννώ-
δεα, ἃ τὴν κεφαλὴν
ὦξε, ἀπῆλθεν ὑπὲρ δ ὠτός· [3] τὸν 2
δὲ ἐν Λευκύδεος " ἐν ποδὶ· [4] Φα-
νοδίκεω οἱ δάκτυλοι εἰς ἐν τὸ ποδὶ,
ἐπὶ δ στήθεος. [5] Ὁ τρωθεὶς τὴν κνήμην. 3
τεύτη μὲν καὶ ἐμελάνθη [καὶ] " μέχρι ἣ
τὸ ἕλκος ἐν τῇ ἔξω τῇ κνήμης, δ ὁκ
τῦ πόδος ἐν τῇ ἔξω τῇ κνήμης. [6] ἐπὶ κεφαλῆς ἐγίνε-
το, πλοῦρῆ ὀδύνη δ στήθεος καὶ ἴξις
ἀριστερῆ, δ πυρετοί. [7] ἀπέθανεν ὑπὸ
δ πυρετῦ. [8] " Τὸ χολῶδες τῦ χοινο- 4
πλόκου κωλικῆς. [9] δ τὰ κακυσικὰ
κωλοφερομένου. [10] ἐπὶ ἰσημερίην πά-
ντα αἷμα πολὺ ὀπῆλθε. [11] Γέροντι
πάνυ σφόδρα " ἀπεχρίθη, ἐ ἐσω- 5
σεν πεντεκαιδεκαήμερον.

[11] " Τῷ οἰκέτῃ τραυματίῃ παρ' 6
Ἀνδρίλου καυθέντι, κριθίνη ἐσ-
δόμη

POST æquinoctium & 1
post pleiada, [2] qualia sunt erodentia & mucosa, quæ caput aperuerunt, supra aurem prodierunt: [3] ei qui apud Leocydes ædes habitabat, in pede, [4] Phanodico digiti in pede, in pectore. [5] Qui tibiam fectus est, hac parte etiam nigrefactus est. [5] Erat ulcus magnum in externa tibiæ parte, & retro prodibat. [6] Quum parum factum esset, lateris dolor & pectoris sinistri e directo, & febres. [7] Mortuus est à febre. [8] Biliosum restiario abunde coloratum, [9] & ustoria adhibenti circa æquinoctium, sanguis multus deorsum prodiit. [10] Seni valde vehementer abcessit, non ultra quatuordecim dies.

[11] Vulnerato ab Antiphilo, usto, judicatio facta est die septima,

δύμη χολώδεϊ, τυφώδεϊ. 12 " τρίτη μὲν κίσιν, ἢ ἧπαρ, εἶμαι ἔμελλον. 13 ὡδιεχρώσθη, καὶ ὑποσφοφὴ ὕστερον ἐχρώσθη. 14 ἐκρίθη, ὡς εἰκὸς, ὡδὲ πλειάδων δύσιν " τὸ πρῶτον. 15 μετὰ δὲ πλειάδων δύσιν χολώδης ἐς μανίην. 16 κρίσις ὡδιεχρώσθη ὡδὲ ἐνάτῃ ἄωρα ἰδρῶτες.

17 " Περὶ ἰσημερίην ὁ Χαλκηδόνιος, ἀπὸ πυλέων μεθωρμισθεὶς πρὸς ἀγορὴν, 18 [ὀκὶ] ῥήγματι ὡδὶ μαζὸν δεξιὸν ὀδυνώμενος. ἔπτυεν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ποικίλως. 19 κοιλίης. 20 ἱδρὼς, ἀρξάμενος ἑβδόμῃ, εἶχε τὰ πολλὰ ἄχρις ὀγδόης. 21 ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. 22 ὡδὲ δὲ τεσσαρακοστῷ ἤρξη ὡδὲ τὰ ὦτα οἱ ἀμφότερα. 23 ὀκὸς ἀποικὸς ἐδόκεε ἔμπυος ἔσεσθαι· ὀκὸς ἐχρώσθη. 24 φῆτος Ἀριστοδήμου ἐκαύθη.

11. " Τοῦ Φιλίδος, ὡς ἀπέβη ὁκὸς πλώσαιτο, καὶ τέτμη. 2 ἀνυπήκοος δὲ ὀδυνέων τὸ ἀνωλίερον. 3 μετ' ἰσημερίας φθινοπωρινὰς ὑποσφαί. 4 καὶ ἄλλως μέχρι τροπέων χειμερινῶν.

5 " Μιῇ ἡλίου θερινῇ ἡ Ἀχελῶου ἐκλαγὴ ἀπέφθειρεν, 6 ἐμεμελάνθης ἐοῦσα καὶ φρικώδης, καὶ ἱδρῶτες. 7 κρίσις τεσσαρεσκαιδεκάτη. 8 ὁποτέμηνον ὀκ οἶδα, ἄρσεν δὲ ἄλλο ὡδὸς τὴς εἰκοστὴν ἔφη. 9 εἰ ἀληθέα, ὀκ οἶδα.

10 ' Περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς βάρεα λῶ. 11 ἐκλελύθεις. ἐχρώσθη κακοχρόες, 12 καὶ οἱ μὲν φρικώδεες, οἱ δὲ ὦ. 13 γλῶσσαι ξυσκευασμέναι τρίτῃ. 14 " καὶ ὄχλοι ὡδὲ ἐκλύ-

ptima, bilioſo, ſtupido. 12 Tertia, poſt judicationem ſanguinem ſpuit: 13 ſuperſtes manebat, & recidiva facta eſt poſtea. 14 Judicatus eſt velut par erat, circa pleiadum occaſum primum. 15 Poſt pleiadum autem occaſum, bilioſus ad inſaniam uſque: 16 judicatio facta eſt, ſupervixit, circa nonam diem, abſque ſudore.

17 Circa æquinoctium ' Chalcidonius à portis delatus ad forum, 18 ex ruptione circa mammam dextram dolens, ſpuebat alias atque alias pallens ſubviride. 19 Venter egerebat. 20 Sudor auſpicatus ſeptima, tenuit plerunque uſque ad octavam: 21 judicatus eſt decimaquarta. 22 Circa quadrageſimam tubercula exorta ipſi circa utraſque aures, 23 haud immerito putabatur ſuppuratus fore: non factum eſt. 24 Pectus Ariſtodemo uſtum eſt.

11. ' Philidis filio quum abſceſſus factus eſſet ex caſu, & ipſi pectus uſtum eſt. 2 Erat autem dolor quidam etiam antea: 3 poſt æquinoctium autumnale recidivæ: 4 & alias uſque ad ſolſtitium hyemale.

5 Et cum ſole æſtivo Acheloi uxor ſexta die abortivit, 6 quum eſſet ſanguinea, & horrida: & ſudores. 7 Judicatio facta eſt decimaquarta: 8 quot menſium fuerit fœtus, haud ſcio. Maſculum autem etiam alium ad ' dies viginti ſe abortiviſſe dixit, 9 an vera dixerit non ſcio.

10 Circa ſolſtitium hybernum aquilonares venti erant. 11 Morbo regio corripiebantur abunde colorati, 12 & partim horridi, partim non. 13 Linguæ combuſtæ tertia die. 14 Et turbationes

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 781 sur 917

ἔκλυσιν καὶ ἐδωδίμου. [15] καὶ ὅσοι μακρῇ ἀπολείπουσιν. [16] Τοσαυτὶ ζωιδικάτη γαστέρες ἀνθεκόμεναι, καὶ ἐν τῇσι φαρμακείῃσιν οὐκ ὑπακούουσι. [17] Καὶ λόγον τῶν πυρετῶν καὶ ἀνιδρῶτες.

circa ſextam, & ſeptimam, [15] atque hæ diu durantes. [16] Decimaquarta ventres reſiſtentes, & in medicationibus non obedientes. [17] Pro ratione febrium etiam nulli ſudores.

III. Σπληνώδεες ἐσὶν οἵσι σμικροὶ, ὡσεὶ ὑποχόνδρια δεξιὰ σκληρύνεται, καὶ ὡσεὶ χεῖρα ὑποβορβορύζουσιν. [2] αἱμορροΐδες, καὶ ἔρευσιν ἡ κεφαλὴ ἔρσις καὶ ἡ κένωσις. [3] πολλῷ δὲ μᾶλλον ἔσχον κάτω. [4] καὶ γὰρ τοῦτο ἐπελαμβάνετο τοῦτ' τὸ χρόνον τότε. [5] εἰσὶ μὴ ὅπως ξυῶ, σπληνώδεες δὲ ἐπηρμένοι, αἱμορραγίη ἐξ ἀριστερῆς. ἥλιος ἐτ' ἀπλῷ. [6] τὰ χειμερινὰ χειμερίως οὐ βορέοισι. [7] μετὰ δ' ὀλίγον νόσοι ξυῶ ἐφ' ἡμέρας πεντεκαίδεκα. [8] μετὰ δὲ τοῦτο τὰ νιφετώδεα δεκαλόγου ἀρξίου ἡμέρησιν. [9] ἀμφὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἐκπυρώσεις καυσικρίσεις· [10] ἠ κεφαλώδεες ἑλικρινέως, φλυσταινώδεα. [10] μετὰ δὲ χιόνας νόσοι ὑπεστάνετο, καὶ ὄμματα. [11] κόρυζαι πολυρρόγιαι καὶ ξυῶ πυρετῶδες καὶ ἄνευ πυρετῶν. [12] ἐπὶ δέ τισι καὶ ἐς ὀδόντας σκληρὸν ἀπὸ μέσου σφηνοειδὲς ἐπὶ δεξιὰ, καὶ ὀφρυῶν, καὶ ὄμμα. [13] ἦσαν δὲ καὶ βραγχώδεες, καὶ φάρυγξι φλεγμήνασαι. [14] καὶ οἱ παρωτίδες καλεόμενοι ἀνέσχον. [15] καὶ τὰ ὠσὶ καὶ τὰ ὦπα καὶ γνάθον ἐπιέρυσαν καλεόμενοι, καὶ ξυῶ πυρετῶ καθίσταντο. [16] Δοχομένοισι πυρετοῖσιν ἐγίνετο ἐπάνω καὶ ἐπὶ τάδε τε πολλὰ τελέων. [17] καὶ οἱ ἀπέχθοι ἐσὶ, οἷσιν ὑπὸ τὸ μετόπωρον καὶ τὸ χειμῶνα. [18] ἀπιὲς καὶ τὰ πεπυρώδεα. [19] καὶ ἀπέφθορον πολλαὶ πανταχόσε, καὶ ἐφυσήθησαν. [20] ἔκλυσιν τῇ παρθένου κριθίνου ἔκλυσιν ὑπερποιήσεν. [21] ἐκρίσιες δὲ ἑκλυσ. [22] πανταχ

III. Splenes quibuſdam parvi ad præcordia dextra extenti, & ad manum ſubmurmurantes. [2] Sanguinis fluxiones, & urinis purgatio ac judicatio. [3] Multo autem magis infra nitebantur. [4] Nam & hoc ſub illud tempus corripiebat. [5] Quibus non ſic erat, ſplenes vero etiam elevati, his ſanguis ex ſiniſtra nare. [6] Solſtitium præterierat, hyberna hyberno modo in Aquilonaribus, [7] paulo vero poſt auſtrina erant, ad quindecim dies: [8] poſtea vero nives quatuordecim diebus. [9] Circa hanc anni conſtitutionem, morbi regii abunde colorati vigebant: qui non ſincere judicabantur, recidivabant. [10] Poſt nives, auſtrina ſuccedebant, & pluviæ: [11] gravedines erupérunt, & cum febribus, & ſine febribus. [12] Cuidam vero etiam ad dentes, qui antea ex medio doluerat: ad dextra, ſupercilium, & oculos. [13] Erant autem & raucoſi, & fauces inflammatæ: [14] & glandulæ iſthic ſpongiæ appellatæ intumeſcebant: [15] & tubercula circa aures, & maxillam mollia, & cum febre ſedabantur. [16] Incipientibus febricitare, fiebant ſuperne, & in utraſque partes pleraque horum: [17] & ſpongiæ quibuſdam ſub autumnum & hyemem. [18] Sed & porrigines. [19] Et multæ omnibus modis abortiebant, & difficulter pariebant. [20] Sexta die, virgini judicata, ſexta reverterunt: [21] judicata vero ſunt per ſextam.

[22] Om-

22 πάντα δὲ τούτοισι τοῖσι χρόνοισιν ἐκλαμπρα· ὀγδοαῖα δὲ καὶ ἑβδομαῖα ἐκρίνετο

23 " Περὶ πληϊάδων δύσιας ἡ Μεανδρίου ἡ τυφλὴ αὐτίκα χλωρὴ καὶ αὐτίκα πλυώδης ἔπλυνε τὸ ἕλκος. 24 καὶ " ἧπαρ θέρμωσις. 25 καὶ κάτω ὑποχώρησις ὀλίγη. 26 σαρκῶδες πυῶδες ἄνω ὀλίγα λόγκη πολλαὶ ἀνέπλυσεν· ἀπόσιτος. 27 ἀπέθανεν ἐς ἡμέρας ἑπτακαίδεκα.

28 " Ἐκ τῶν γειτόνων θέσπος εἰκῆς, οὐ καιρικῶν ὑποχωρήσεως χολώδης· ' συγχύσις, ὑποχονδρίου σὺν πυρετῷ. 29 τῇ ἕκτῃ ἐξ ὑποχύσιος οἱ κοιλίη λεπτὴ συχνὰ ἐς ἄπυρον διῆλθε, καὶ δύψος ἔδρωσε, καὶ ἐκρίθη, καὶ ἡ κοιλίη ἔστη. 30 ἐς ἣν τὴν αὐτὴν ὥρην ῥιγώσασα ὑπυρέτευσε, " καὶ ἐς τὴν αὐτὴν πάλιν ὥρην. 31 " Ἡ Θερσάνδρου, λόγκη φλεγματώδης ἃ πάντα ἔσπε, φλάζουσα ὑπυρέτευσεν ὀξύ. 32 τοῦτο γλῶσσα ξυνεκαύθη ὑπ' ἄλλων ξυναμορῶν 33 κατὰ τὸν χρόνον ' τοῦτον γλῶσσά τε ὑπεκαύθη " ὥστε χαλαζᾶσθαι πυκνῶς, καὶ ἐλμίνθια διὰ στόμα. 34 περὶ ἣν τὴν ἐκκρισὶν οὐ τελέως ἐκρίθη.

IV. " Περὶ ἣν πληϊάδων δύσιας ὁ Μητροφάντου τὴν κεφαλὴν πληγεὶς ὑπό ἑτέρου παιδὸς ὀστράκῳ, 2 καὶ ὑποπληξάμενον δωδεκατημόρῳ ἐπύρεσε. 3 αἰτιοφάσις δέ, ὅτι σμήχων ἕτερόν τι τοῦ τοῦ τὰ ἕλκεα, 4 καὶ μᾶλλον ψύχη, 5 " καὶ ἐξήρθη τὰ χείλεα αὐτίκα, 6 [καὶ] διελέπτυνθη τὸ δέρμα πολλαχῇ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος τοῦτου. 7 ταχέως δὲ ἐβράδυνε, ὅτε πύον ἐφύη, ὅτε ' ἐκαφίδη. 8 ὑπῆρχε δέ τι καὶ ἐδόκει ὑπαπυίσκεσθαι τῇ γνάθῳ " ἐπὶ τὰ δεξιτερά. 9 τοῦτο γὰρ καὶ τὸ ἕλκος. 10 ἔπειτα τοῦτο

22 Omnia in his temporibus ſexta & octava judicabantur, 23 circa pleiadum occaſus.

Meandrii cæci uxor ſtatim cum pallore viride, & ſtatim purulentum ſpuit circa ſextam: 24 & hepatis fervor, 25 & deorſum feceſſus modicus: 26 carno-purulenta ſurſum pauca, alba, lata expuebat: cibum faſtidiens. 27 Mortua eſt prope vigeſimam diem.

28 Ex vicinis Theſtoris fœmula, ex uſtoriis: ' feceſſu bilioſo, multo: præcordio intenſo. 29 Sexta die, ex ſuppreſſione alvus tenuia, multa, una vice egeſſit: & ſtatim ſudavit, & judicata eſt: & alvus ſubſtitit. 30 eadem autem hora quum riguiſſet febricitavit: & rurſus eadem hora.

31 Therſandri uxor, quum pituita alba prædita non valde eſſet, lactans acuta febre correpta eſt. 32 Huic lingua combuſta eſt, dum alia comburerentur, 33 ſub hoc tempus: ' linguaque exaſperabatur, velut grandine multa. Et lumbrici per os. 34 Circa vigeſimam autem non perfecte judicata eſt.

IV Circa pleiadum occaſus Metrophanti filius, caput percuſſus ab alio puero, per teſtam: 2 quum perveniſſet ad duodecimam diem, febricitavit. 3 Occaſio autem erat quod quum detergeret partes circa ulcus perfricuit, 4 & perfrigeratus eſt: 5 & labia ſtatim ſunt elevata. 6 Attenuata eſt ' autem cutis, multis locis ulterius ab ulcere: 7 quum ſectus eſſet non tarde, neque pus effluxit, neque allevatus eſt. 8 Juxta aurem vero videbatur ſuppurari, in maxilla ad dextram. 9 Hæc enim parte etiam ulcus erat. 10 Poſtea &

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 783 sur 917

τε ὐκ ἀπεπύη, [11] καὶ ὁ ὦμος ὁ δεξιὸς ἐξέπυσε ταχέως. [12] ἀπέθανε τῇδε ἐκτάτῳ τεταρταίῳ.

[13] " Μετὰ τὰς πλειάδων δύσιας ὁ τὸ ὠς ἀλγήσας, [14] τῇδε ἔκτασιν ὕστερον ἄφωνος, [15] τὰ ἐπὶ δεξιὰ μὲν ἀκρατίης, [16] ἀπύρετος ἐδρωσε. [17] δεξιὸν ὦς, δεξιὸς ὀφθαλμὸς, ἐφηκὲ ἀκάρδιος· καὶ ἐφέλκεσθε τι ὐκ τῶ κάτω μέρεος. [18] " ἀριστερὸν δὲ ἔλκωσεν αἰνᾶς ὁ ὀφθαλμὸς ὀδυνώδης. [19] τράχηλος σκληρὸς ' ἀπυρέτου. [20] τριταῖος ὦρος " ἴσως ὠδυνήθη ὕστερον.

v. " Μετὰ πλειάδων δύσιν ὁ θεράπων ὁ Ἀττικῦ, [2] ὑπὸ τεταρταίης ἀλισκόμενος, " τυφώδης ἐδρύθη· [3] ἕτερος τὰ αὐτὰ ὦρια " ἀληθεῖ τυφομανίῃ· [4] ἐς ἰγνύας καὶ σκέλεα ἦλθεν ὀδυνη, ἐπαυσε. [5] ποσαῖος ἐ γινώσκω. [6] τούτων τὰ ὦρια φρενώδεες, ἐμετώδεες, [7] καὶ μὴ κοίτην ἀποστυγέοντες καὶ χολώδεες· [8] καὶ σπλῆνες μεγάλοι, σκληροὶ, ὀδυνώδεες, καὶ αἱμορροϊκοί. [9] τοῖσι δὲ, τὰ αὐτὰ ὦρια μὴ πλειάδων δύσιας, ὁκοῖων ' αἵματα χλοώδεα ἐπὶ σπληνικοῖσιν.

VI. " Ἐν Κρανῶνι τῇ Νικοστράτου " ληφθείσῃ, [2] τεσσαρεσκαιδεκάτη ἔφυσεν " αὐτίκα ἀκρότατα τὰ κεφάλε καὶ τὰ ἄλλα, [3] " καὶ σῖτος ἐξεκλείσθη μέχρι δεκάτης. [4] " πνεῦμα τυκνὸν, σμικρόν. [5] " ἀκρασίη. [6] ψηλαφῶσι δακτύλοις, " παραλέγουσι. [7] ἐδρῶντες. [8] εἱλκύσθη ἐπὶ τὰ δεξιὰ, τράχηλος, στόμα, ὄμμα, ῥὶς. [9] ὕδατος ὑποστάσεις λευκὴ " ὀρροώδης· [10] ἑτέρη λευκὴ " ξυζαλώδης· [11] ἄλλη ὑποχλωρος " λεκιθώδης. [12] πυώτη ἔσω ὅτε " ὡς πτελέας ἰφί-

hoc non ſuppuratum eſt, [11] & humerus dexter ſuppuratus eſt cito. [12] Mortuus eſt circa vigeſimamquartam.

[13] Poſt pleiadum occaſum is qui aurem doluit, [14] circa vigeſimam diem, poſtea ' voce deſtitutus eſt, [15] & dextrarum partium impotens: [16] ſine febre ſudavit: [17] dextra auris, dexter oculus, conſiſtebant non valde, & attrahebat quid ex inferna parte. [18] A ſiniſtris autem diſtortus eſt oculus graviter dolens, [19] collum durum factum eſt, [20] tertia hora poſteaquam doluit.

v. Poſt pleiadum occaſum, ſervus Attici [2] à quartana correptus, ſtupidus ſedatus eſt. [3] Alius eodem tempore vera ſtupida inſania ex ' phrenitide, ac lethargo mixta, correptus eſt. [4] Ad coxas & crura venit dolor, quievit: [5] quoto die, haud ſcio. [6] Eodem tempore horridi, vomentes, [7] & poſt judicationem cibum averſantes, & bilioſi, [8] & ſplenes magni, duri, doloroſi, & ſanguinis eruptiones. [9] Quibuſdam vero eodem tempore, poſt pleiadum occaſum, ex naribus ſanguis bilioſus ob ſplenes.

VI. In Cranone uxorem Nicoſtrati correptam [2] ' decimaquarta die, ſtatim occupavit impotentia colli, & aliarum partium, [3] & cibus incluſus fuit uſque ad decimam. [4] Spiritus denſus parvus, [5] impotentia, [6] palpans digitis, delirans: [7] ſudores: [8] diſtracta ſunt ad dexteram partem, collum, os, oculus, naſus. [9] Urinarum ſubſidentia alba, ervum referens, [10] alia alba, alia ramentoſa, [11] cum pallore ſubviridis, farinam lentium referens. [12] Huic quandoque velut adipoſum quiddam ſu-

ἐρίσιος. 13 τοῦτο [σὶ] ἀθρόον, ὡς ἐπιπολὺ διεσπασμένον. 14 τὸ συναώρημα διεσπικὸς, οἷον γλίξ ἐξ οἴου· ὃ τὸ ὑφεστάμενον. 15 ἐπὶ τε ὑρέετο τὸ μὲν τι τοιοῦτον, τὸ δὲ ἰδρυμένον, 16 ἄλλο τοιοῦτον ὀλίζον ἐπὶ πλατὺ διεσκεδασμένον. 17 ἄλλο πεπλανημένον. ἕτερον τοιοῦτον. 18 συναώρημα νεφελίῃ ὑπομέλανος δοκέουσι πάχος ἔχειν, χαῦνον δέ· ἄλλο λεπτόν. 19 ἄλλο συναώρημα λεπτὸν τοιοῦτον. 20 ἄλλο οἷον ἵππου. 21 ἄλλο οἷον τὸ ζοφώδεα.

VII. Ὁ πρῶτος παρενεχθεὶς, μειράκιον. 2 τούτου ὑδρὸν λεπτόν. 3 πάντων διαχώρησις λεπτὴ, πολλὴ, ἄχολος. 4 γλῶσσα τραχεῖα πάνυ. 5 πυρετὸς φθινικός. ἄγρυπνος. 6 κοιλίη κυφή. 7 ὕπνος περὶ κρύσιν· οἴησις ὀγδόη· τρόπον τὰ ἀκίλασον. 8 ἀνίστατο, μάχετο, αἰσχρολογέεν ἰσχυρῶς, ὃ τοιοῦτος ἐών. 9 τούτου, ἀθρόων ὕδατων πολλῶν ἐλθόντων λεπτῶν ἐξ ὑποστάσιος, 10 ὕπνος ἐγένετο ξυνεχὴς, καὶ ἱδρὼς· κρίσιμος δοκέων ἐξ οὗ τοιοῦτος· ἴσως δὲ δικάτῳ. 11 ἐπὶ τε ἐξεμάνη τὸ ὠΐλης, καὶ ἀπέθανε τριταίος ἐνδεκαφοιτος. 12 τοφάσιν οἴησιν τὸ πιεῖν ἄκρητον αὐχοῦν, πρὶν ἐμανῆναι. 13 ὀλίγα ἔτεα αὐτῷ, εἰκοσί ἐόντα.

VIII. Τῇ φθινοπώρου ἡ μισὶ χολῇ μέλαιναν ἡ Εὐμενοῦς. 2 καὶ αἱ ὀδμαὶ δὲ σφόδρα, καὶ οἱ φλεγμώδεες πυρετοὶ, καὶ αἱ καρδιαλγίαι. 3 χολώδεα βράχεα ἀνεμέετο καὶ τὸ ἑλμινθιον. 4 διαχωρήματα λεπτὰ πάντα τὸν χρόνον ἀπὸ ὠλιέα-

superstabat, 13 atque hoc acervatum, non multum dispersum; 14 velut quod in medio ipsarum pendere solet disparatum, velut extrinsecus ex ovicula, 15 postea vero etiam non subsidens mingebatur: 16 & alia quidem talis erat, alia subsidens, alia talis modice ad latitudinem dispersa, 17 alia conturbata, alia talis. 18 Quod in medio vehi solet, nubeculæ subnigræ simile, quæ putaretur crassitudinem habere. 19 Laxum autem aliud tenue, 16 aliud tenue tale, 20 aliud velut equi, 21 aliud velut sunt caliginosa.

VII. Qui primus delatus est adolescens, 2 huic urina pura tenuis. 3 Omnium secessus tenuis, multus, sine bile: 4 lingua valde aspera. 5 Febris adurens, insomnis, 6 alvus gibbosa. 7 Hic mente motus est octava arbitror die, proterve in modum, 8 exurgebat, pugnabat, turpia fortiter loquebatur, quum talis non esset. 9 Huic quum urinæ multæ tenues prodiissent ex suppressione, 10 somnus obortus est continuus, & sudor, qui judicatorius esse putabatur, ex quo talis erat forte circa decimam diem. 11 Verum postea rursus insaniit, & brevi mortuus est undecima die. 12 Occasionem fuisse puro quod merum multum bibisset, priusquam insaniret. 13 Paucos habebat annos, propemodum viginti.

VIII. Eumenis uxor aurumpo vomuit bilem atram. 2 Sed & odores manifesti erant, & febres horridæ, & cordis sive oesuli ventris dolores, 3 biliosa pauca vomebat, & lumbricum. 4 Secessus tenues per omne tempus.

Ante

πλειάδων δύσιος. " ἔλκηον. 5 2
ταῦτὶ αὐτοῖς αἷμ τε αἱμορραγίαι, καὶ
βραχύτεροι οἱ πυρετοὶ, καὶ ὑποστροφώδεες αὐτίκα βραχύνεσθαι ὑποστροφῆσι. 6 καὶ δίψησι, " καὶ 3
ἐφθοὶ, καὶ ἀσιτίδιες, καὶ παραλλ-
γίες, 7 καὶ ἡμελιώδεες ἐν τῆσι κρί- 4
σιζι, καὶ ῥιγωδέες, καὶ χολώδεες.

8 " Μειράκιον ξεῖνον, τρίτη 13
αἵματα ἐκ ῥινῶν πολλὰ, καὶ τετάρτη,
καὶ πέμπτη. 9 ἕκτη ἴσταται κρίσιος
" περίκρισιν. 10 ἑβδομαίῳ γα- 1
στὴρ ἐτάραξε. κωματώδης ἦν. ὑποστροφὴ τριταίη. 11 " ἐξέλιπε γα- 2
στὴρ ἀπεχορήθη. 12 οὖρον οὐκ εἶδα
" ἐπὶ κρίσιν οἷον ἔδει. 13 περὶ δὲ 3
πλειάδων δύσιος κόπος καὶ ὕπνος
ἦν. 14 " καὶ τότε μὲν [illegible] μυ- 4
ξώδεα, ὑπόχολα, " πτύσματα ὑπο- 5
χώρεε γλίσχρα συχνὰ ἀπεχορήματα. 15 πῦρ σφοδρὸν, γλῶσσα ξη-
ρή. 16 ἐπεμέρη ἕκτῃ. 17 ἑβδο-
μαίου ὠδίς ἔλαβεν. 18 ἀφῆκεν
ὠδημερὸν τρόμῳ. 19 οὖτος ῥεῦ-
μα καὶ ἀριστερὸν, γλίσχρον, πτυ-
χὴ ἕκλη.

IX. " Τῷ παιδίῳ τῷ φαγεδαι- 14
νωθέντι ὀδόντες, οἱ [τε] ὑποκάτω
καὶ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω οἱ ἐμφεόδιοι,
ἀνέπαλλον, ἔσηπτον εἶχον ὀστέον. 2
" ὧν ῥηγὸς [τὸ ὀστέον] ὅλου τοῦ ὑπερώνος 2
ἀπέρρηξε), μέσην ἴζει ῥίς. 3 " ὧν δὲ 3
οἱ ἄνω ὀδόντες οἱ ἐμφεόδιοι, πλατεῖα ἄκρη. 4 " ἀριθμεῖται ὁ 4
πεμπτεὺς ὀδοὺς τῶν ἐμφεοδίων, πίσσαρας ῥίζας, καὶ δύο ξυνεζευγμένας, ὡς πρὸς ἑκάτερον τῶν γνάθων
ὀδόντων, ἄκρους ἀπεκεκαμμένους ἐς τὸ ἔσω μέρος πτύσεις.
5 περὶ τὸν τρίτον ὀδόντα ἀπο-
πυήσεσι πλέους, ἢ περὶ τοὺς
ἄλλους πάντας. 6 καὶ τὰ ἐκ ῥι-
νῶν παχέα ῥεύματα, καὶ [αἱ]
ἀπὸ

Ante pleiadum occaſum deſinebant 5 ſtatim ſanguinis eruptiones, & breviores erant febres, ac ſtatim revertentes brevibus recidivis, 6 & cibum averſantes, & velut excocti, & anxii, & cor dolentes, 7 & ferini in judicationibus, & rigore affecti, & bilioſi.

8 Adoleſcens peregrinus erat, cui tertia die, ſanguis ex naribus multus fluxit, itemque quarta, ac quinta. 9 Sexta, compoſite conſiſtebat, mente motus eſt. 10 Septima die, alvus ſubſtitit: ſoporoſus erat. Recidiva tertia die, 11 alvus eniti ceſſavit. 12 Urinam non vidi. Circa judicationem, velut debebat. 13 At vero circa pleiadum occaſum, auſtrina, & pluviæ erant: 14 & tunc adoleſcens mucoſa, ſubbilioſa, viſcoſa, multa recrementa egerebat: 15 febris vehemens continua, lingua arida. 16 Sexta judicatus eſt. 17 Septima rurſus invaſit, 18 dimiſit eadem die, cum tremore: auris ſiniſtræ fluxio viſcoſa, craſſa die ſexta.

IX. Puero ab ulcere phagedæna eroſo, dentes inferni, & ex ſupernis ac infernis anteriores emergebant, cavitatem habebant. 2 Quibus os ex palato diſcedit, his medius conſidet naſus. 3 Quibus vero ſuperni dentes anteriores, his latus eſt ſummus naſus. 4 Qui quintus dens ab anterioribus numeratur, quatuor radices habet, ſingulis paribus ad utrunque vicinum dentem connexis, extremitatibus omnibus ad internam partem reflexis. 5 Circa tertium dentem ſuppurationes plures quam juxta alios omnes. 6 Et ex naribus fluxiones craſſæ, & à temporibus

do-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 786 sur 917

λὸ κρολάφων ὀδυνῶσι οὐκ τύτε μάλιστα γίνονται. 7 ἐοθίεται ἔτ⊙, 8 μάλιστα ὁ πέμπτ⊙ οὐ μίσε μὲν κόνδυλον εἶχεν. 9 δύο δὲ ἐμπροσθεν ὁ μικρὸς ωρῶτ⊙, ἔνδοθεν καὶ τὰς δύο ἰσίβρως. 10 ῥίζαν μίαν παχείαν ὀξέιαν εἶχεν ὁ ἕβδομ⊙.

x. " Τοῖ Ἀθλωσιῶν δὲ παλδίων ἀδόλων [ὁ μὲν] ἐπ' ἀριστερὰ κάτω, ἄνω [δὲ] ὁ ἐπὶ δεξιά. 2 τύτε δὲ δεξιὸν σνεπύησεν, ὡς ἔπ ἀληθέσ⊙.

3 Μετὰ δὲ πλειάδα δύσιν ἐπινίφελοι καὶ " ἀμίχλαι. 4 κρίσιες πεμπταῖαι, καὶ ἑκταῖαι, καὶ ἑβδομηκαῖαι, ἔπ δὲ μακρότεραι. 5 ὑποτροφώδεες οἱ πυρετοὶ, ἐς πλανώδεες. 6 καὶ διάστροι, καὶ χολώδεις. 7 " καὶ δυσεντερίαι διάστοι, πυρώδεες. 8 μετὰ δὲ πλειάδων δύσιες νότιαι ἰσχυραὶ λίαν. 9 αἱμορραγίαι, καὶ τριταιοφυεῖς, 10 " καὶ " ἡπιαλώδεις.

10 " Ὁ δὲ τοῦ σκυλέως ἡμορραγήσε καθαρός. Διαχώρησις ὀλίγη. 11 σκελέη ἑβδομαῖ⊙ ῥίγη.

12 " Ὁ παῖς ὁ ωρῶτος τὸ ἔαρ τὸν κοπρῶνα, ἡμορράγησε πολλαχ⊙. 13 " πολλὸν ωὐτόθι ἐφλυάρει. 14 γαστὴρ ἀνίσχιος, ὑποχόνδριον ὀδυνῶδες σκληρόν. 15 ωρὸς βάλανον ἑκλισίη ὑπῆλγεν καὶ χλωρά. 16 ἑβδόμη ωρωὶ μάλα ζωὸς, πολλὴ βοή. 17 " φλεβῶν σφυγμοὶ παρ' ὠμφαλόν. 18 " τὸ τῖσιν ὀξυλάτεισι τῶν πυρετῶν οἱ σφυγμοὶ πυκνότατοι καὶ μέγιστοι.

xi. " Οἷον τὸ ἐς δείλην παροξύνεσθαι, τοιῦτον ' ὂν πείνῃ τῇ νόσῳ. 2 " ωρὸς τὰς δρόμους δὲ καὶ οἱ παροξυσμοὶ, καὶ τὸ ωρωϊαίτερον

dolores, ex hoc ' maxime fiunt. 7 Corroditur hic 8 maxime quintus, ex medio quidem nodum habebat unum, 9 duos autem anterius. Parvus primus, intrinsecus juxta duos corrodebatur. 10 Septimus, radicem unam crassam, acutam habebat.

x. Athenadæ puero masculo doluit à siniſtra parte infernus dens, à dextra supernus. 2 Hujus auris dextra suppurata est; dum non amplius doleret.

3 Post pleiada clemens ' cœlum, nubilosum, & caligines: 4 judicationes quintanæ, & sextanæ ac septimanæ. Jam vero etiam diuturniores: 5 febres recidivantes, & quandoque erroneæ, 6 & cibo aversantes, & biliosæ: 7 & dysenteriæ cibum fastidientes, febriculosæ. 8 Circa pleiadum occasum, austrina fortiter erant: 9 sanguinis eruptiones & febres tertianæ naturam referentes, & lenes.

10 Qui in sutrina decumbebat, sanguinem ' abunde bilioſum è naribus effudit. Secessus modicus: 11 judicatus est septima cum rigore.

12 Servus in extrema caupona, quarta die sanguinem è naribus effudit: 13 multa statim nugabatur, alvus renitebatur. 14 Præcordium doloroſum, durum. 15 Ad subditam glandem sexta die, subierunt mala, cum pallore viridia. 16 Septima, mane jactatio: clamor multus: 17 venarum pulsationes circa umbilicum. 18 In ' acutissimis febribus pulsus denſissimi, & maximi.

xi. Quale est ad vesperam exacerbari, tale erat in omni morbo. 2 Cæterum ad principia, considerandæ sunt etiam exacerbatio-

τερον σκεπτέον, καὶ τὸ ξυνιζᾶς, καὶ τὸ ξ' σύαιλε. 3 " Μετὰ πληϊάδων δύσιας, νότια. 4 πέμπτη κενεόμβρια, ἁλμυρίσιος μέλαν, λαμβάνει. 5 " τὰ δὲ φλεγματώδεα ἐπιφλυκταινώδεα, οἷα τοῦ Ἀκανθίου " Λαπύτου. 6 περὶ δὲ πληϊάδων δύσιας, " ὑποψωριώδεα καὶ τρηχέα τὰ κνησμώδεα, οὐκ ἐπιδακρύοντα· μᾶλλον μὲν τούτῳ τῷ ὥρῃ. 7 ἀτὰρ καὶ τὰ λιγνυώδεα ἐξαμβλύνει. 8 " τοῦτο δὲ, οἷον τῇ Πυθοδώρου καὶ τοῦ Καπηλίου, ξυνεβαλλε. 9 ἔνιοι δὲ χρεμβώδεα ἐχεδὸν τῇ Πυθοδώρου ἰσχία ἀνερρίζωσε. 10 " Μετὰ πληϊάδων δύσιας, φλεγματώδεες, αἱμορραγικοὶ ἐν ῥιγεσι. 11 Ὁ μὲν τοι σκυτοδὺς ἐκείνῃ ἰσοδρομέει. 12 μέλαν ἁλμυρίσιον, μέλαν ἐλάμβανεν. 13 ὠδῖνες τελάρτῃ ἐκείνῃ. 14 " Ἄλλος τῶν ἀπὸ Λευκύδεος ἐκείνῃ ἰσοδύμενος, ἄλλος τελάρτῃ.

15 Μάχος συνάπτει λαῦρον ἐξ ἀριστερῆς, βραχὺ δὲ ἐκ δεξιῆς μυκτῆρος. 16 " πρὸς τὰς δεκατεσσαρεσκαιδεκάτας εἰς κρίσιν. 17 ἢ ἴδιά, ἀξιάμβρια παρωξύνεται. 18 ἀμορβάδες βρωμάτων ἐπιβεβρωθεκάτῃ ἐγκύνται. 19 πρὸς τὸ ξ' ἐπὶ δεξιὰ σμικρὸν ἔσω ἦεν σκληρὸν, ἔξωθεν σμικρὸν χαυῶδες ὀδυνῶδες, ἀδὲν ἐπιδιδοῦ.

XII. " Ἐπιγίνεται νύκτες " τοῖσι πίνουσι χολώδεσιν, ὀπισθίοις μάλιστα, ὅλως ἰκτερικὴ ἡ κάθαρσις. 2 " οἷον ὁ τοῦ σικύου προσδαλλόμενος, ἐπὶ τὸ ἰσχίον ὀδυνᾶται. 3 τοῦτο ἐς σκέλος κάτω ἦλθε, καὶ ἐρρώσθη.

4 " Ὁ δὲ ξ' κεραμέως ἵππου καὶ καπρίου. 5 ᾧ ἐ προσεδέθη αὐτίκα σικύη. 6 ἐκαύθη ἔσω, καὶ ὑγιὴς ἐπυλεγκάτησεν.

bationes, & an citius redeant, & continuitas, & anni tempus. 3 Poſt pleiadum occaſum, auſtrina. 4 Quæ quinta die judicabantur, intermiſſa una repetebant. 5 At vero laxa, puſtuloſa erant, velut Acanthio Lapyto. 6 Circa pleiadum occaſum, ſubſcabra, & aſpera erant pruriginoſa, nullas lachrymas emittentia: & magis quidem hoc tempore. 7 Sed & impetiginoſa turgentia. 8 Hæc erant in Pythodori uxore, & Capelio, cum febre: 9 ſub cujus initium fere Pythodori uxori coxæ impotentes. 10 Poſt pleiadum occaſum horrores: ſanguinis è naribus eruptiones. 11 Sutor quidam ſeptima judicatus eſt, 12 una intermiſſa, altera rediit. 13 Rurſus quarta, judicatus eſt. 14 Alius ex his qui à Leocyde venerant, ſeptima judicatus eſt: alius quarta.

15 Moſchus nona. Largus ſanguis ex ſiniſtra, modicus è dextra nare. 16 Ad decimamquartam, ad judicationem, 17 ſi quatenus debebant ab initio exacerbarentur. 18 Delinquentes circa edulia decimaſeptima fiebant. 19 Circa aurem in dextra parte tuberculum, parvum intus durum, foris parvum laxum, doloroſum, nihil remittens, decimanona.

XII. Noctu factum eſt. Valde bilioſis ſuppuratis, purgatio ſepiæ atramento maxime ſimilis. 2 Qui cucumbitam affixit, quum in coxa eſſet dolor, 3 huic ad crus deorſum venit, & melius habuit.

4 Qui in Ceramico ab equo lapſus eſt, 5 cui non ſtatim cucurbita affixa eſt: 6 uſtus eſt intro, & vigeſima die recruduit malum:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 788 sur 917

πηση· 7 αἱμορραγικὴ, καὶ τρυγώδεα, καὶ ἐσθιόμενα.

8 Ἡ Τενεδίη τεσσερεσκαιδεκάφθερον, ὡς ἔφη, τρικνοφαγον ἄρμεν. 9 γαστὴρ ὑγρὴ λεπτή. 10 ξυνεκαύθη γλῶσσα. 11 κρίσις τεσσερεσκαιδεκάτη.

12 Μιῇ πλειάδων δύπας, πλευώδεα. 13 καὶ μίχρι πέμπτης ἡμέρης. σκεδνή. 14 ἑβδομαίη ἰούλῳ ἔρον, οἷον ἀρόωσι πλύμα, ὅμοιον αὐτὸ ἑωυτῷ, ἔπειτα κακόηθες. ὑποστροφή. 15 Διέλιπέ τι καὶ τὴν Μεγάρεω· πλεῦν ἢ μὴ σὺν ἰῇρύῃ. 16 ἔρον οἷον τὸ Ἀρχιγόου, λευκὸν, παχὺ, ὅμοιον.

17 Ἥλιος χειμερινέων τροπέων, ἄστρον ὃ σμικρόν. 18 πέμπτη δὲ ἕκτη σεισμός.

19 Ἡ δὲ ἐν Περίνθῳ ἔμεινεν ἀδρομαλώδης ἡ Ἀντιγόνεω, ἣ οὐκ ἐίδυῖα εἰ ἔχει, ἐρυθρὰ ἐπιφαινόμενα. 20 ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε γαστὴρ σμικρὴ, ἄλλοτε μεγάλη. 21 ἐπείγεται βίοτον, οἷον αἰεὶ ἐπίσχαινεν ὀδυνηρῶς ἦσσον. 22 μηνὸς ἕκτου ὄγδοος. 23 ἱδρύθη ἀποπυρετώσασα.

XIII. Ἡ δὲ Ἀπημαντὸς ἀδελφεὴ γυνὴ ἀπέφθορεν ἑξηκονθημερῶν, ὡς ἔφη, ἑβδομαίη ἦλυ. 2 ἐπεὶ δὲ ἐτάρθη ἐθορυβήθη. 3 μὴ δὲ κρίσιν τὸ δεξιὰ ἤλγει, ὡς ἀπὸ ὑποστροφῆς. 4 αὐτὴ εἶχε πεσσόν, καὶ ἀπέφθορεν. 5 Ἑτέρη δὲ λευκῆς ἡμιτελέος ἔτεκεν· ἑτέρη δὲ ἐρυθροῖς, ὡς ἔδει. 6 φρικώδεες, ἀσώδεες, ἀπόσιτοι, ὑποστροφώδεες, χολώδεες, αἱμορραγικοὶ, ὑπόπλιοι, ὀδυνώδεα πρόπαν· ὀκτὼ δὲ ἡμερέων οἱ πλεῖστοι.

7 Τῇ Ἀπημάντου, ἣ ἕτρωσε, τοῦτο τὸ ὀφθαλμοῦ τὸ δεξιὸν τὸ ἕτερον κατέαγε, ἐπὶ τὸ ἕτερον.

8 Ἡ

malum : 7 ſanguinis eruptiones feculentæ, & erodentes. 150

8 Tenedia quarta die abortivit maſculum triginta dierum : 9 alvus liquida, tenuia egeſſit, 10 lingua combuſta fuit, 11 judicatio quarta die.

12 Poſt pleiadum occaſum lienoſa, 13 uſque ad quintum diem, fluebant, judicata ſunt. 14 Cuidam ſeptima die, urina velut cervi lotura, ſimilis ipſa ſibiipſi, poſtea pura recidiva. 15 Intermiſit etiam Megaris filio, verum ſanguis non fluxit. 16 Urina vel- 155 ut Antigenis alba, craſſa, ſimilis.

17 Circa ſolſtitium hybernum, ſydus non parvum, 18 quinta & ſexta, poſtea terræ motus.

19 Quæ in Perintho morabatur anheloſa, Antigenis uxor, quæ non ſciebat an prægnans eſſet, menſes comparentes rubri. 20 Venter alias atque alias parvus, alias magnus. 21 Tuſſiens ſemper, velut ſi celerius iter perfeciſſet. 22 Menſis erat octavus, 23 ſedata eſt prius febricitans.

XIII. Apemanti fratris uxor, 160 ſeptima die abortivit fœmellam, velut dixit, ſexaginta dierum. 2 Circa nonam, turbata eſt : 3 poſt judicationem, dextras partes dolebat, velut à recidiva. 4 Hæc & concipiebat cito, & perdebat. 5 Alia quædam in albis menſibus filiam peperit. Alia in rubris, velut conveniebat. 6 Horridi, anxii, cibum averſantes, recidivantes, bilioſi, ſanguine manantes, ſubſplenici, doloroſo modo plurimi ex ſiniſtris affecti. 165

7 Apemanti uxori hac parte oculus diſtortus eſt dexter, ad alteram vero partem lateris mollitudo.

8 Ari-

8 " Ἡ Ἀριστοφῶντος θυγά- 13
τηρ, τῇ τρίτῃ καὶ τῇ πέμπτῃ ἐπυ-
ρέτιωε. 9 ξηρὴ διέλιπε τὰ πλεῖ-
στα. 10 γαστὴρ μὲν τοι παρεχώδης
ταύτῃ. 11 δύσκριτα. 12 ὑπὲρ τρι-
ήκοντα ἐπαύσατο. 13 " φλύκταιναι
μὲν ὧν κόπων ἐν κάρτα ἰσχυρῶν ἐ-
φικνεῦνται ἐς ἑβδόμην ὑποπί-
λιοι 14 ῥίγεα τῇ ὑστεραίῃ. Ἡρωΐδι
παιδίσκῃ ἐγένετο. 15 αἱ μὲν λευκαὶ
μεγάλαι, ἀβλαβέες αὐτῇ πάνυ χρη-
στοὶ τὸ κεφαλέων καὶ ὑποκωδέων, καὶ
μὴ ξυμπιπτόντων. καὶ χολῆς αὐτε-
χρημόνης, 16 καὶ, ἢ ὑγρὴ ἢ ἠσπλη-
χνὴ, ἀξυμπίπτουσαι.

17 Ζωΐλου τέκτονος, " τρο- 2
μώδεες σφυγμοὶ, νωθροί. 18 οὖρησις
καὶ κοιλίαι μέλαιναι ἀχρόως. 19 ἤρ-
ξατο ἔντασις ἐκπέψειν ἐς ἰγδὸ, μέ-
χρις ὀμφαλοῦ, ξυὸ ὀξέϊ. 20 ἀπύρε-
τος, ἀνώδυνος.

XIV. " Ἡ τοῦ Τηνεμάχου 14
" Ἀγοραιόμου θυγάτηρ, ὃν χαστρὶ 1
" ἀσήμως ἐξαμήνῳ, 2 δυσήνεμος ἐμε- 2
31 τος. Φλεγμαίνοντος, ὅτε δὲ χολώ-
δης, ἔῤῥηξε. 3 χαλεπῶς ἔτεκε. 4
τελέως ἐκαθάρθη. 5 ἔμετος ὁμοί-
ως μέχρι τεσσαρακοστῆς. 6 ἔπειτα
γαστὴρ ἐταράχθη, καὶ ὁ ἔμετος ἐ-
παύσατο. 7 λειπερίη· γυναικεῖα
οὐκ ἐγένοντο. 8 " δύο ἐτέων χρό- 3
νον εἶχεν αἱμορροΐδας.

9 Οἱ δύο ἀδελφεοὶ, οἱ τοῦ
Κέκροπος οἰκέται, 10 οἷσι τὰ μέ-
λαινα καλ' ὥρας διὰ τροφύ-
ων, " κρεγκηδέα, 11 ὑπὸ κε- 4
φαλαίων ἀφρωδέων " χολώδεα 5
ἦσαν.

12 Ὃς τὸν ὄνον ὑπὸ ξωμήκης
ἦρεν, ἐπυρέτευεν αὐτίκα. 13
τρίτῃ ἡμέρῃ ἐξήγαγεν. 14 τετάρτῃ
καὶ πέμπτῃ, ἑβδόμῃ καὶ ὀγδόῃ κοι-
λίη ὑγρή. 15 ἐκρίθη.

16 " Ὁ

8 Ariſtophontis filia tertia & quinta, febricitavit, 9 ficca plerunque perſeveravit. 10 Venter tamen huic turbatus, 11 ægre judicatio fiebat: 12 ultra triginta dies, ceſſavit. 13 Puſtulæ ex laſſitudinibus non valde fortibus, perveniunt ad ſeptimam lividæ. 14 Rigor ancillæ retro Heroum obortus eſt. 15 At vero albæ magnæ, neque ipſæ valde bonæ, gravi ſopore preſſorum, & ſomnolentorum, & non confidentium, & bile renitente: 16 & ſive lubrica, ſive dura fuerit alvus, non confidentes.

17 Zoili fabri pulſus tremuli tardi: 18 urina & alvi feceſſus moderate decolor: 19 pectinis diſtentio utrinque in directum, uſque ad umbilicum, cum febre acuta, 20 cibum averſans, ſiticuloſus.

XIV. Filiæ ædilis apud Te- 14
comæum, quum obſcurum eſſet 1
ipſi quod uterum geſtaret, 2 ſecundi menſis initio erupit vomitus pituitoſus, aliquando vero bilioſus: 3 difficulter peperit, 4 perfecte purgata eſt. 5 Vomitus ſimiliter uſque ad trigeſimam diem perſeveravit: 6 poſtea venter turbatus eſt, & vomitus ceſſavit. 7 Lienteria, menſes non prodibant: 8 per duos annos hyeme habuit hæmorrhoidas.

9 Duo fratres, Cecropis fa- 15
miliares, 10 quibus nigra ab initio prodibant, ſubfeculenta, 4 edulia ex ſanguine confecta colore referentia, 11 ea ex ſpumoſis bile abunde coloratis viridia 5 erant.

12 Qui aſinum ex pacto elevavit, ſtatim febricitavit. 13 Tertia, & quarta, & quinta, & ſeptima, & octava, ſanguis erupit: 15 judicatus eſt: alvus lubrica.

16 Vir

15 " Ὁ ὀκ μελάγχων, ὑπο- 6
χόνδριον δξιὸν σύντεταμμένον,
σπλὴν μέγας· 16 καὶ κοιλίη σύν-
τεταμμένη, ὑπόσκληρος, πνεύμα-
τώδης, ἄχρως. 17 τούτῳ ἐς γόνυ
ἀριστερὸν [ἀπέση.] 18 ὑποστροφή.
19 δι' ὅλου ὑπεφλέγη.

xv. " Ὁ Τημένεω εἶχέ π 7
πνεύματος, ὡς χλοώδης εἶναι
ἐως ἐς χεῖρας.

2 " Ὁ τῆς λεχοῦς ἀνὴρ, ὁ
φθὰς τὴν Σιτοδόκου, ὁ ἰκτερώ-
δης, 3 ἐς ὃν ἐσόδοισιν ἐσῆλ-
θεν, 4 ἐγδὺς ἀπώλετο, ἔτε οὐ-
ρέων, ἔτε διαχωρέων. 5 ὑπο-
χόνδρια μεγάλα καὶ σκληρὰ, καὶ
πνεῦμα πυκνόν. 6 ἔτος ἀποκλύ-
ζων ἐόν· ὑπὸ πόνου ἰσόπεσε τὸ
μέτωπον.

7 Ἡ τούτου γυνὴ ἐξέβαλε θῆ-
λυ ἑβδόμην ἑβδόμαν μιλωΐ· ἐφάνη
δὲ πλάστη. 8 πυόστιν μὲν οὐ
δέχῃ ποδῶν ὀδυνή εἶχε. 9 λήγον-
τος δὲ τοῦ πυρετοῦ " πνεῦμα οὐκ
ἐλύθη, 10 ἀλλ' ἐκωπλήφθη ἐς
χεῖρας ὀδυνή καὶ βραχίονα. 11
ὑποστροφὴ δὲ μηκίστου ἔλαβεν
οἷσιν ἐπέχειν ἔμελλε οὖρα κρίσιος. 3

XVI. " Ἡ φθὰς Τημένεω 4
ἀδελφὴ ξυὸν μεγάλῳ σκελέθη. 2
τοῦ χλοώδεος δὲ λήγοντος, πε-
πόνθεσι χεῖρες καὶ ὦμοι, τούτων δὲ
λήγοντων, κεφαλή. 3 ὀφθαλμῶν
τὸ ἕτερον βλέφαρον ἐπῄρθη, καὶ
ἐδακρυόρρει. 4 τὰ δὲ λοιπὰ οὐκ οἶδα. 5
ἐκελάγη τῇδε ἐβδόμῃ ἐς ὀγδόην.

6 Ὁ δὲ Μενάνδρου ἀμπελουρ-
γὸς ἀστένυτος, 7 πλὴν χαλεπὴ
κωλικὴ λεπτὴ ἐδίδου, ἐπὶ πο-
λὺ ἦν. 8 " καὶ τὸ οὖρον ἐκελάγη. 9
ὅτε ἐξέλυσεν ἐβδόμῃ ἡμέρῃ, ὅτι ἡ
χολὴ ὑπεβεράχθη.

10 " Ὁ Ποταμῶνος, τούτου 26
καὶ-

15 Vir metallicus, præcordium dextrum intentum, ſplen magnus, 16 alvus intenta, 185
ſubdura, ſpirituoſus, decolor. 17 Huic ad genu ſiniſtrum, 18 recidiva: 19 per totum judicatus eſt.

xv. Temenæ filius habebat quid ſpiritus, ut viridantis palloris eſſet, ad dorſum: ad manus viridantis palloris.

2 Maritus Lechus puerperæ apud Sitodochum arquato morbo infeſtatus, 3 ad quem ſeptima die ingreſſus ſum, 4 octava moriebatur, neque mingens, neque egerens. 5 Præcordia magna & dura, & ſpiritus denſus. 6 Hic 190
moriens ne frontem quidem ſudore humectavit præ dolore.

7 Hujus uxor ejecit fœmellam ſeptimeſtrem, ſeptima die. Apparuit autem quarta die. 8 Hanc à principio quidem pedum dolor tenebat. 9 Deſinente vero febre, ſpiritus non eſt ſolutus, 10 ſed intus relictus: dolor ad manus & brachium. 11 Recidiva per longiſſimum tempus, corripuit eos quibus urinæ ante judica- 195
tionem ſuppreſſæ fuerant.

xvi. Quæ erat apud Temenen ipſius ſoror, cum rigore judicata eſt. 2 Quum autem viridans pallor cito deſineret, manus & humeri doluerunt: horum autem ceſſante dolore, caput: 3 oculorum palpebræ ſupernæ elevatæ ſunt, & lachrymæ profluebant: 4 reliqua non novi: 5 judicata eſt primum, ſeptima die.

6 Menandri vinitor ſimiliter, 7 verum alvus ab initio tenuia- 200
egerebat: poſtea ſuppreſſa eſt, 8 itemque urina judicata eſt, 9 non riguit, ſeptima die: quoniam alvus antea turbata fuit.

10 Potamonis filio alvus non

κιλίη ὲ δὶς ἐδδομάμ, [11] ὡς δὲ κέλσι δύο ἡμίεως σὺν ἐρρίγωσε· Δι' τῦτο, ἐδὲ τὸ οὖρον ἐχέθη.

[12] "Ο ὀδὺς τῦ Ἡγησιστρατίδ, ᾧ τὸ ὑπόπυημα παρ' ὀφθαλμῶν, [13] καὶ ἀπεπύησε παρὰ τὸ ἔγκαθον. [14] καὶ οὕτως ἐξιήθη ὁ ὀφθαλμός. [15] καὶ κατ' ῥίνας πύον ἦκε πολύ. [16] ὑπὸ τὸ οὖλον σαρκία σμικρὰ προσγύλα ἀπῆλθε. [17] τότε ὑπὸ τὸν τρίτον [a] ἐδόκει ὑποπυήσειν. [18] ἔπτα ἀπετρέπετο· ἐξαίφνης δὲ ὠδύνησε καὶ ἐγνάθου καὶ ὀφθαλμοί.

XVII. Οἵσιν ἐς τὰς ὀφθαλμιὰς ὑποστάσιες σὺν κωύσιος, ἐξίσυθροι γνάθοις, καὶ αἱμορραγικοί. [2] ἀπὸ τοῦ καὶ οἵσι ὑπὸ τὰ ὦτά ἐστι. [3] "Ἴσως δὲ καὶ ὑποστάσιες ἐς ἄρθρα μᾶλλον· [4] ἐ μέλω σάφα οἶδα. [5] Τὰ ῥίγεα προμώδεσιν, ὑποχονδρίοις ἀνίασις, γυναικείοις [a] ἐπιφόρη δεκάτη καὶ ἐδδόμη, ἐκρίσι ταχέος. [6] εἰ γε μέλω ἄτως συνέμενεν, κρίσι τρίτη, ἄλλη πέμπτη, ἄλλη ἑδδόμη.

[7] "Τοῦ Ἡγησιστράτου οἱ δύο ὀδόντες οἱ ἔγκαθοι, τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐσίβρωσε. [8] ὁ ἔγκαθος εἶχεν ἄνωθεν τοῦ οὖλου δύο κονδύλους· ἕνα μὲν [a] καὶ βρῶμα, ἕνα δὲ ἐπὶ θατέρου. [9] [a] ἦ δὲ οἱ δύο, ταύτη ῥίζαι πλατεῖαι ἴκελοι σὺν δύο ξυμπίπτειν. [10] ἐπὶ τοῖσι ἑτέροις μία ἡμίσεια, πρὸς προσγύλη.

[11] Γυναικὶ ὲ ἡμορράγησε πέμπτη καὶ ἕκτη, ἑδδόμη κρίσι, ἐξέρυθρος. [12] "Γυναικὶ ἡφαιστικῶ ἔγκαθος, ταύτη κρίσι πρὸς ἑπτάμηνον. [13] ἑπτάμηνος καυσώδης ὑποχόνδρια. [14] ἑδδόμη ὲ κάρβ ἡμορράγησε, Δι' χωρήματα

egerebat ſeptima die : [11] duobus diebus ante judicationem non riguit, quapropter neque urina ſupprimebatur.

[12] Dens Hegeſiſtratio, cui ſuppurario juxta oculum, [13] ſuppuratus eſt juxta extremum, [14] & rurſus ſanatus eſt oculus, [15] & ſecundum nares pus deſcendit craſſum. [16] Juxta gingivam carunculæ parvæ rotundæ abſceſſerunt. [17] Huic circa tertiam diem, ſuppuratio affutura putabatur, [18] poſtea avertebatur. Derepente vero intumuit maxilla & oculi.

XVII. Quibus abſceſſus ad oculos in febribus ardentibus, hi maxillas rubent, & ſanguinem ex naribus fundunt. [2] Sed & quibus ad aures fiunt. [3] Fortaſſis autem & abſceſſus ad articulos magis, [4] non tamen clare novi. [5] Rigores tremulis, præcordii intentio. Menſes apparuerunt decimaſeptima, judicatio fiebat ita perpetuo. [6] Si tamen non ſic intus permanſiſſent, judicabantur tertia, quædam quinta, quædam ſeptima.

[7] Hegeſiſtratio poſtremi duo dentes parte inter ſe contigua corrodebantur, [8] poſtremus habebat ſupra gingivam duos nodos, unum juxta cavernam, alterum ex altera parte : [9] qua vero parte duo nodi erant, ibi radices latæ ſimiles ſingulis paribus coincidebant, [10] ad alteram partem medietas una rotunda.

[11] Mulier cui ſanguis è naribus erupit quarta & ſexta : ſeptima judicata eſt : rubicunda erat. [12] Mulieri ex capite fortiter gravatæ, judicatio facta eſt circa vigeſimam : [13] vigeſima, præcordia æſtuoſa. [14] Septima die, non valde ſanguis è nari-

bus

πυλεπὴς. 15 ἐς ὀφθαλμὸν δεξιὸν
ὠθὲ ὀγδόῳ.

16 Ἀνδρὶ ταυτὰ, πλὴν ἑβδόμη ἐκρίθη. 17 ὑπόστασις ἐς τὸ ἀριστερόν. 18 ὀγδοηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἐγένετο τούτῳ τῷ ὀφθαλμῷ· 19 ἴσως ὅτι ὕστερον τὰ κρέσσω, καὶ ὅτι πολλά.

XLIX. Τημένεω ἀδελφὴ πνευματώδης ὑποχονδρία καὶ σπλὴν μεμφθεῖσα ἐφάνη. Διαχωρέουσα. 2 εἰ δὲ καὶ εἶχέ τι νήπιον, οὐκ οἶδα. 3 γαστὴρ τὰ μὲν πρῶτα ἐσηκώθη, καὶ ἐμετώδης τότε. 4 ἔπειτα οὐκέτι. γαστὴρ γὰρ διὰ πολλὰ γλιχρόχολα. 5 ὑποχόνδριον οὐκ ἐκώλυεν. 6 ἑνδεκάτη ἐς τὸ μέγα τὸ δεξιοῦ φλεγμονὴ, καὶ ἀπόχρισις, καὶ ἐπιχώρησις ἀνωλίρου. 7 τότε μᾶλλον ἐκρίθη, βελτίων ἐγένετο. 8 καὶ γὰρ κατάφορὴ ἦν καὶ πυρετός. 9 καὶ τότε καὶ ἐδύνατο λίην, ὅτι ἄνω ἤμεε μᾶλλον κακόν. 10 ἑκκαιδεκάτη ἰχῶρ ἐγένετο καὶ πνεῦμα πυκνὸν, καὶ πυρετὸς ἀπέλιπεν. 11 αὖτη ἐπυρέξε πρὸ τῆς ἀποστάσιος, ἐνόσησε [δὲ] μεθ' ἑτέρου ἀποστάσιος ἀπώλετο. 12 Καὶ αὖτη δὲ ἐξηρυθρίησε τότε.

13 Ὁ παῖς, ὃς καὶ τὸ γωνατὸς τῆς τῆ Ἀπημαίδι ἀδελφῆς, 14 ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ πλαδῶ, πνευματώδης. 15 Διαχώρησις γλιχρόχολος, ὑπόκωφος. 16 κοπιώδης ἐξ ἔργων ἐκοιμᾶτο ἐς πόδας. 17 καὶ κρίσις ἦν ἐν τοῖσι κοπιώδεσιν ἐς ἄρθρα, καὶ οὐκ ἐς ὀφθαλμόν. 18 τὰ ὑποχόνδρια σὺν τῷ σπλῆνι μᾶλλον. 19 καὶ δὴ καὶ ἐν τῷ βηχὸν ξηρὸν ἐσῆκε. 20 τὰ ἰσχνὰ πυλιμπανόμενα μετὰ κρέσσων, ὑποπροφώδεα. 21 καὶ τὰ ἐν αὐτῇσι τῇσι νέρθεν ἀποκεκινδύνευται, πίονα-

bus erupit. Seceſſus tenues, 15 ad oculum dextrum circa octavam.

16 Viro eadem, verum ſeptima judicatus eſt. 17 Sublienoſus è ſiniſtra parte. 18 Huic octogeſima die, & diuturniores oculi affectiones: 19 fortaſſis quoniam poſt judicationem, & quia multæ.

XLIX. Uxor Temenæ ſpirituoſa præcordia, & intenta. Menſes per tempus apparuerunt. 2 An vero etiam infantem aliquem habuerit, haud ſcio: 3 alvus primum ſuppreſſa, & tunc vomebat, 4 poſtea non amplius: alvus enim multa viſcoſa ac bilioſa egerebat: 5 præcordium non impediebat. 6 Undecima ad magnum dextræ digitum inflammatio, alvi egeſtio etiam penitus procedebat. 7 Quibus contingentibus, melius habebat. 8 Nam & in ſomnum delatio minor erat, & febris: 9 & quodammodo facilius ſpirabat, quoniam ſupra malum vomitum, vomuerat. 10 Decimaſexta ſenſim factus eſt ſpiritus denſus, & febris: mortua eſt. 11 Hæc febricitavit ante abſceſſum. Septima, poſt abſceſſum periit. 12 Erat & hæc rubicunda.

13 Filius mulieris ipſius Apemanti ſororis: 14 præcordia magna & ſplen, ſpiritus, 15 ſeceſſus amaræ bilis, aliquantulo ſtercore ammixto, 16 laſſus ex operibus. Vigeſima die, ad pedes, 17 & judicatio certe laſſis ad articulos, non ad oculum: 18 præcordia vero erant intenta, 19 & ſane erat etiam tuſſicula quædam modice ſicca. 20 Quæ relinquuntur poſt judicationem recidivam faciunt: 21 & in ipſis morbis quæ excernuntur, ſputum

ἁπλόαλον ἀφεπεπωκόμενον, ἡ γαστὴρ, ἀκρασίαι, καὶ τοῦτο.

XIX. "Ἀπημάντῳ, ᾧ τὰ ἀρὴ τῇ ἕδρῃ ἀλγήμασιν, [καὶ] ὑπὸ τῷ δεξιῷ κενεῶνι, " καὶ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν κάτωθεν ὀλίγον. 2 καὶ ὀκὰ δεξιὰ ἀφὸ ἕδρης ἀλγήμασιν ἀφυξε αἱμορροΐδες· ἔλκεα ἔσχε. 3 καὶ ὁ τέκτων ἐπὶ τὰ ἕτερα ὁκὰ τὰ αὐτὰ ἴξις. 4 καὶ ἕτος ἀφυξε αἱμορροΐδες. 5 λήγοντος δὲ, ἀμφότεροι ὑποστάσιος εἶχον· καὶ τοῦτο τρίτῃ. 6

ἐπιχλιαίνεται δὲ πλεῖστα Ἀπή- 8
μαντος. 7 ὁ ἕτερος, ὁκὰ αὐτά, εἰ μὴ " ἐπὶ τὰ δεξιτερά. 8 καὶ Νι- 9
κοστράτῳ ἀφεστηκός τι τὰ ὑστέρια ὑπὸ τῶν δεξιῶν, καὶ ὑπερον ἢ οἷσιν ὑπὸ τοῖσιν δεξιτεροῖσι. 9 ἀφόμαχος δὲ ἀφὸ ἕδρης κενεῶνος, μέχρι ἀφὸς ὀμφαλὸν ἀμφοτέροισιν.

10 " Ἡ γραῦς ἡ καὶ Σωσι- 30
λέω λόγχοφλις μακρός. 11 κνήμη σκληροῖσιν οἰδήμασι, λόγχοισι, " φολικώδεσι· καὶ πόδες, ἧσσον δὲ. 12 ὧν δὲ καὶ ὑπὸ τοῖσι κάτω 1
τῶν μηρῶν. 13 τοῖσι δὲ πολλοῖσι δυσέξοδον τοῦτο. 14 " ἀπὸς καὶ 2
ὀσφύς. 15 καὶ λεπτογαστρος. 16
ὑποχόνδρια ὑπόλαπτα. 17
πολυμαλάκτους δὲ ἀ κάρη. 18 ὧν δὲ, λήγοντος τοῦ πλείστου, μελίπωμα καὶ ἄλλη.

19 " Ἡ ὑγλαυκώπη ἡ ὄψις, 3
τούτῳ μὲν τὸ ὀμμάτων ἰσχυρότερον δή τι σμικρὸν ἐών, 20 " ἰσάτις δὲ καὶ 4
σκίλλος, ὑστεραίῳ ἐών, δεινόν τι ἀλγήματα εἶναι. 21 ἀφοδιεμένη δὲ ὑπὸ ἐδέων ἐξ ἀλήτου καὶ μύρου, ξυνέβη τάχεος ἀναδοθῆναι καὶ παλυθῆναι. 22 χρόνος τῇ ἐς ὀφθαλμὸς δόσεως, σύνεσις. 23 ἀφεστεμφυκώ- 10
δης, ᾧ " καὶ τὰ ἐξανθήματα ἐξέλιπε ἐ πλέως. 24 " ἔφη δὲ 5
καὶ

prægnatum, alvus, vita intemperans, & similia.

XIX. Apemantus cui dolores in sede, in dextri lateris mollitudine, & juxta umbilicum paulo inferius, [2] & è dextra parte: ante dolorem urinam cruentam mingebat, desiit tertia die. [3] Et faber in altera parte, ex eadem in directum, [4] & hic quoque urinam cruentam ejiciebat. [5] Quæ ubi cessasset, ambo subsidentias in urinis habebant, & hoc tertia die. [6] Apemantus autem plurimum fovebatur. [7] Alter vero non sentiebat, nisi in dextra parte. [8] Et Nicostrato accidit aliquid juxta ultimas partes à dextris, inferius quam quibus in sinistris: [9] longe vero subter lateris mollitudinem, usque ad umbilicum utrisque.

[10] Anicula apud Sosileum alba pituita referta. [11] Tibiæ duris tumoribus, albis, laxis: itemque pedes, verùm minus. [12] Erant autem & in partibus infra femora, [13] etiamsi plerisque difficilis huc exitus patet: [14] imo & in lumbis: [15] & venter tenuis erat, [16] præcordia submollia, [17] spirituosa non valde. [18] Erat autem desinentibus plurimis, etiam alia cura.

[19] Ubi glauci facti erant oculi. Atque oculorum quidem cura paulo moderatior erat. [20] Coxæ vero ac cruris affectiones uterinæ erant, quum dolores esse putarentur. [21] Appositio enim ac subdititio medicamento odorato, ex farina & unguento, contigit ut brevi discuterentur ac desinerent. [22] Tempus autem abscessus ad oculum, annus. [23] Circumcirca durus fuit, cui etiam pustulæ non perfecte [24] contabuerunt. [25] Sunt au-

tem

καὶ τῶν ἀπὸ συρμάτων τοιαῦτα.

XX. Ἐν τῇ Ἱππολόχῳ κώμῃ παῖς, ᾧ ὑπὸ τοῖσιν ὑποχονδρίοισί τι φλεγμαῖνον ἀεὶ ἀμφοτέρωθεν λιῶ πάνυ σκληρόν τε καὶ κάτωθεν ἔχων ὑπόλαμψιν ἐμφυσῇ τῇ τῶν χαλκέως, τῇ ὑδρωπιώδει· ἡ λεπτὴ ἐλθοῦσα μέρος τι ἐλάπαξεν. ἐλιῶ δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐς τὰ δεξιὰ ἐπαλόν τι ὑπερεξηρμένον τῶν ὑπὸ τι ἀφέδρων ἐχόντων. τέτρω ὁ ὀμφαλὸς οὐ γηῆς ἐμελάνθη, καὶ ἕλκος βαθὺ ἐγένετο. καὶ ὁ ὀμφαλὸς ἐπὶ μάλα ἐλὴ ἐκαθαίρετο. καὶ τὸ αἰδοῖον ἀκρόψιλον ἐκαθαίρετο. ἐπὶ τοιούτῳ ὠπίκα ἦν, ἐδὲ ξυνῆκεν, ἐπί τι μᾶλλον ἐγένετο. ἔτρω ἀνέμῳ τε πολλῷ τε, πυρετός· ἀποσιτίη ὑγιάνθη. ἐπὶ δὲ ἑβδόμῳ ἀπὸ τῆς κατακλίσιος· ἐπόθει γὰρ [καὶ] ἐπιόντα μᾶλλον, ὕδωρ πολὺ πίνων, καὶ ἴσως ἄλλως ὑποκωλεφρόνῃ· ἐρρίπτα ζῶν καὶ ἐπατέετο. λήθην δὲ ἀπαζόμενος, ἔλαθεν ἀποθνήσκων. ἐπὶ δὲ τότε ἔρησεν ἀθρόον, καὶ φῦσαν διῆλθον σὺν βρόμῳ, καὶ τὰ ἄνω σὺν ἐλάπαξεν ἀδέν. ἀποψυχθέντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, κἠνά τε ἐλαπάχθη ἐχυρῶς, καὶ πᾶσα διεφοινίχθη, ὡς μάστιξι, πᾶν τὸ σῶμα, πλὴν τότε, ἧ μάλιστα τὸ ἔξαρμα λιῶ. καὶ θερμὸς ἐπὶ συχνὸν λιῶ. ὁ δ' ἐν Ἀβδήρῃσιν ἐρράγη κάτω. ὃ δ' ἐπ' ἀνθρώπου ἀνώδυ ἀπυοέτω. τὸ δὲ ἔπαρμα ψυχόμενον ἴκελον ἐμπύῃ λιῶ.

XXI. Ἀθυμαλὼδὶ οἰκέτῃ δέ ἐων ἐπ' ἀγλέα ἠμορράγησε τοῖσιν ἐπι-

tem & à disquammatis talia.

XX. Servus in Hippolochi villa, cui in præcordiis utrinque quid collectum erat durum, & fulgorem aliquantulum habens inferne, qualis erat in fabri ferrarii uxore hydropica: [2] cui tenuia recrementa progressa partem aliquam evacuaverunt. [3] Erat autem & hoc ipsum ad dextrum, planum quiddam, supra ea quæ circumferentiam habent elevatum. [4] Huic umbilicus ex nativitate denigratus erat, & ulcus profundum fiebat, [5] & umbilicus non valde cicatricem contrahebat: [6] & pudendum summa parte denudatum erat, [7] quum non statim tale fuisset, neque connatum, & adhuc magis fiebat. [8] Hic plurimum vomebat: febris, cibi fastidium: sanatus est. [9] Verum circa septimam à decubitu diem [10] (nam & antea ægrotarat) aquam multam bibens, & fortassis aliter contemnens, [11] jactabatur & aliquantulum convellebatur. [12] Definente autem convulsione, circa animadversionem extinctus est. [13] Ante hoc vero urinam acervatam minxit, & flatus cum crepitu prodierunt, & supernæ partes minime sunt evacuatæ. [14] Quum autem mortuus esset, statim etiam & illæ fortiter emollitæ sunt, & reliquæ rubefactæ sunt, velut à flagris per totum corpus, excepta ea parte ubi tumor ille maxime elevatus erat, [15] & multum quoque calidus erat. [16] Cuidam vero in Abderis deorsum erupit. [17] Cuidam autem anteriore parte intumescebat sine febre. [18] Tumor ad contactum suppurato similis erat.

XXI. Famulæ anheloſæ, quum vasa menstruum sanguinem fun-

ἐπιμελοίσιν· [2] ἐγλύσθη ἢ ἄδθμα-
τι. [3] σάεσνα ἐπούνασθη, πυρε-
ἐγλύσθη. [4] μαζὸς ὑπεπύησεν ἀρι-
ρὸς ὕπαρξεν· [5] καὶ ἀπ' ἀρχῆς καὶ ὦς.

[6] Τῇ Ὀλυμπιοδώρᾳ παιδίσκη αἷμα ἐκ ῥινὸς ἔῤῥυη, καὶ ἐκρίθη ὡς ἐκ τοιούτων· οἷα καὶ τοῖσι πυρεσσόντεσι. [7] καὶ ἀποχωρήσιες, οἷαι καὶ ἐν λοιμοῖσι ἐπεδήμησαν, καὶ οἷαι Ἱπποκλείδῃ.

[8] Καὶ Ὕλη οἰκέτις ἡ Ἀριστίδου ὀγδόῃ ἐν τῇ τῶν φαρμάκων καθάρσι [9] κάτω σημεῖα, οἷα ῥᾳδίως φέρεσι, [9] καὶ μὴ παρὰ λόγον γυῖται, καὶ μήτε ἐπαφρέα, μήτε ὕφαιμα, ἀλλ' οἷα ἁπλᾶ ἐστιν· [10] οἷα Ἡρακλείδεω ἐκαθάρθη πολλὰ, καὶ ῥηϊδίως ἔφερεν.

[11] Ἡ ἐν τῇ Βυλλαγόρεω κώμῃ ἀποκαθαρθεῖσα ἤρξατο πυρεταίνειν [12] ἐπὶ σπλῆνι. [12] Ἔχουσι δὲ δεξιὸν ὑπό τι, μᾶλλον δὲ, ἐστηκότα· [13] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐξερυθραίνουσι· μᾶλλόν τι ἐξερυθραίνουσιν. [14] καὶ κοιλίαν ἐν ἀρχῇ τε τεταραγμένην. [15] ἑβδομαίῃ ἐς ὀφθαλμὸν ἔπεσεν. [16] ταύτῃ ἰδόντι ἀλμώδεες ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἦλθε δάκρυον, καὶ κατὰ ῥῖνα καὶ φάρυγγα καὶ ἐς ἀρτηρίην. [17] πεντεκαιδεκάτῃ ἱδρῶτι ἐξέβη ῥιγώδει. [18] ἐκ σκότους δὲ ἐς φῶς οὐκ ἔκρινε. [19] ἐχλωρίασε κάρτα. [20] καὶ ἀπόστασις καὶ ἀνάπτυσις καὶ ξύμπτωσις. [21] τὸ δὲ κατ' ἰξὺν δὲ σπλῆνος καὶ δεξιοῦ πλευρῆς ἤλγει. [22] τοῖσι παιδίοισι γαστέρες περιῳδέες καὶ βῆχες ξηραί. [23] ἐς ὦμον ἐστὶν ὅτε ἀπέπυε τοῖσι βήξεσι τοῖσιν ὑστέροισιν.

ΧΧΙΙ. Ὁ γναφεὺς τράχηλον, κεφαλὴν, [2] τὴν δεξιὴν χεῖρα καὶ πόδας. [3] ἐν τῇ ἑβδόμῃ σπλὴν ἀρξάμενος, βὴξ ἐπαύσατο.

derent, [3] anhelationes illæ ceſſabant: febris fiebat: [4] mamma ſiniſtra ſuperne ſuppurata eſt; [5] & ab initio etiam auris.

[6] Olympiodori famulæ ſanguis ex ſiniſtra nare: & judicata eſt ad vigeſimam, quemadmodum etiam febricitantibus: [7] & receſſus quales etiam æſtate populariter graſſati ſunt, & quales Hipponactis.

[8] Hyle famula Ariſtidis, octava die, in pharmacorum purgatione, inferne ſigna habuit, qualia facile ferunt: [9] & ſi non præter rationem debilitantur, & neque ſpumoſa, neque ſubſanguinolenta, ſed qualia ſunt ova, [10] velut Heraclidæ uxor purgata eſt multum, & facile tulit.

[11] Quæ in Bulagoræ villa depurgata erat, cœpit febricitare ex ſplene. [12] (Qui vero dextrum præcordium habent, non quidem ſublime, verum intentum, [13] hi etiam magis rubicundi fiunt.) rubicunda quum eſſet: [14] alvum in principio turbatam habuit: [15] expectabam ad oculum decubitum. [16] Huic ſeptima die, ſalſuginoſa lachryma mordax ex oculis prodiit, & ſecundum naſum, & fauces, & aurem ſiniſtram. [17] Decimaquinta, ſudavit cum rigore, [18] non judicabatur ante rigorem, [19] pallida facta eſt valde, [20] & faciei circumtenſio ac contractio. [21] Aurem è directo ſplenis ac lateris dolebat. [22] Pueris ventres turbati, & tuſſes ſiccæ: [23] quandoque ad humerum ſuppuratio fiebat in tuſſibus, poſterioribus diebus.

XXII. [1] Fullo collum, caput, [2] ſeptima manus torpida. [3] Nona, crus torpidum, tuſſis ceſſavit.

4 " Ἡ τῷ γνάθον ἐμυοθῆιστο 6
ὸν πίμπλω μιλωὶ ὸν χαρὶ ἕλκυστο
ἐς τὸ δόιτερά.

5 Ἐν Κορινθῳι Λυκίνω γραμ-
ματικῶ ὸκ πορίλῃ χολώδεω ἐπὶ
πλιώος καρηβαρίη, " ὸκίρχακ 7
πλιῶα. 6 ' ὸ χείλιστιν ἀμφοτί- 8
ρωστιν ' ἕλκια, ἐνδοθεν τροζώλα,
σμικρά. 7 ἔπιτά τι καὶ ἄμμω ὸκ
κοὶ ' ἴξιν σμικρὸν ἐρρύη.

8 " Τῇ οἰκέτιδι, τῷ νεάνιδω 33
ἐόσῃ κοῖδον, ἤπαιδω σκλή-
ρωμα ὸν τοῖσι δεξιοῖσιν οὐλῷ
μέγα, 9 ὰ κάρτα ὀδυνώδες,
καὶ γαστὴρ μεγάλη καὶ ἀβελε-
πιμβόη. 10 ἀχ ἱκέλη ὑδαλώδεϊ,
καὶ πίδαι " λιπαρή· 11 καὶ 1
ὰ πάνυ δύσπνοω, ἄχροω δέ.
12 γυναικεία ἐπῷ ἐτέων ὸκ
ἐληλύθη. 13 ἐγένετο δυσεντερικώ-
δης, καὶ ὰ τάνυσμάδης. 14 καὶ
ὑπὸ τοῦτο ὀδυνώδες τὸ ὸν τῷ
δεξιῷ οὖϊ, 15 καὶ πυρετοὶ γλί- 4 5
χροι. 16 καὶ ὰ ἀβέπω ' ἐπῷ
ἡμερέων, καὶ κοιλίη ἐπαράχθη,
" ἠλεκτρώδης, ὑπόγλιχρω, 2
ὑπέρπολλω. 17 ἐς ἡμέρας πυὰς
ὑγιής. 18 καὶ γυναικεία μὴ τοῦ-
το ἐγένετο. 19 καὶ κῇ τῷ γαστέρα
λαωδέα. 20 καὶ χρῶμα δύχροον καὶ
πυρρὸν ὡς αὐτη.

XXIII. " Ἡ Μίνω ὰ 34
ὸν τομῆς πιεσσόντων ἐσφακελί-
ζθη, καὶ ἐπεμβόη ἐς πλεύμονα,
ἐπισημήνατο βραχέως, ὅσῃς πε-
ρελῶ, καὶ ἄλλό τι ἐς ἔνδον. 2
τὰ ἐντὸς ἐνθεν ἐς τῷ ῥῖνα, οὖϊ
πυρετώδεα ἦν, εἰ μὲν λυθῇ ὰ
ὀδυνὴ, παχέα καὶ ἐκ τοῦ μυ-
κτῆρος ῥεῖ· 3 οὖϊ δὲ μήτε ὀ-
δυνη, μήτε ὁ πυρετὸς, λεπτὰ 3
καὶ ἰσους πυρώδεα. 4 οἷον, τὸ
μὲν λεχθὲν, Ἡγησίππω ἐς νύκτα
ἀφορ-

4 Cui maxilla diſtracta fuit, in quinto menſe in ventre diſtracta erat ad ſiniſtram partem.

5 In Cranone Lycino Grammatico, ex febre biliosa ex ſplene, capitis gravitas: ſtridebat ſecundum pulmonem, 6 in labiis utriſque ulcera, intus rotunda, parva: 7 poſtea etiam ſanguinis quid ex nare è directo manavit. 295

8 Famulæ, quam recens emptam vidi, cui duricies in dextris erat magna, 9 non valde dolorosa, & venter magnus ac circumtenſus: 10 non ſimilis hydropicæ, & alias pinguis ac mollis, 11 & non valde difficulter ſpirans, verum decolor. 12 Menſes ſeptem annis non prodierant, 13 facta eſt dyſenteria, & non teneſmo tentata. 14 Et ſub hæc duricies in dextra dolorosa erat: 15 & febres tenues: 16 & non ultra ſeptem dies, 300 etiam alvus turbata eſt, ſeceſſus electrum referens, ſubviſcoſus, multus ad aliquot dies. 17 Sanata eſt, 18 & menſes poſtea prodierunt: 19 & partes ſecundum ventrem molles fiebant, 20 & corpus boni coloris ac craſſum ipſi erat.

XXIII. Minois uxor ex ſectione, preſſa ab eam adminiſtrantibus durius, in marcorem ac corruptionem incidit, malo ad pulmone deveniente, brevi ſignificationem de ſe dedit quotquot diebus ſupererat: erat & 305 aliud quiddam intrinſecus. 2 Quæ induntur in nares ſi febricitarint, ſiquidem ſolutus fuerit dolor, craſſa per nares effluunt. 3 Si vero neque dolor, neque febris, tenuia: & fortaſſis fervida. 4 Veluti tenue quidem Hegeſippo, quum ad noctem

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 797 sur 917

ωθυμιδρώ· 5 τὸ δὲ πυκνὸ, τῷ
σὺ τῷ Κορίνθῳ δυσεκδύτει, τῷ
Κελσυρίου, ὦ. 6 '' πίπτοι αἱ 2
ἐπὶ τῆσι νούσοισι ἀποστάσιες, ἢ
κρίνουσι, σημεῖον, ὦ πυρώδεα
ἐόντα μὴ πυρέλαίνωσι, καὶ δύσ-
φορα ἐόντα ἀφόρως φέρωσιν· 7
οἷον τὰ σὺ τῇ ἕδρῃ Χάρωνι, 8
τῷ δὲ Λεαμβίῳ, ἐλκώδεος
σύλεος δοκέοντος εἶναι, σὺ δυ- 3
σεντερίην φαρμακεύσαντι ὤμου
καὶ ἕδρη '' ἀφλεγμάντη ἀπυρέτου σὺ
ἀριστερῆς.

9 Ὁ δὲ τῶν φυσέων μέλεα-
ελζόμενος πτόνῃ καὶ ὑπάλ-
γει σὺ '' κενεῶνι. 10 τούτῳ γά- 4
λακτα πολλὸν καὶ ἀκρηέστερον πτόνῃ
καὶ ἐπιμιμνήσκοντι αὐτίκα '' ναυ- 5
σίη καὶ θέρμη ἐγίνετο. 11 ἔπειτα
ἀπέχοντι, καὶ ἄντικα σιτίων ἐκαρπί-
των κεκαυμένων ἀποφαγόντι, ξυνέ-
πη ἡ γαστὴρ, καὶ πυῶδές τι ἐπι-
διῆλθε. 12 ἕδρης δὲ ἐπιφλεγμη-
νάσης, ἀπύρου καὶ ἀνώδυνος
ὦ. 13 ἱκανῶς [δὲ] τοῦτο λέγω.

XXIV. '' Ὁ σὺ τοῖσι λιθίνοισι 35
ἀνθρώποισι πρέσβυς, ὀσφῦν ἤλ-
γησε, καὶ σκέλεα ἄμφω, 2 καὶ
ἤδη τέρον καὶ ἐπὶ μηρὸς, καὶ
ποτὲ κνήμας, καὶ ποτὲ γένυας. 3
ἧς χρονιζούσης μάλιστα, πολλαὶ
παλινδρομαὶ ἐγίνοντο· 4 οἴδημα
σὺ ποσὶν, ὀσφύϊ, κνήμῃ· 5 βρον-
χοὶ βαρεῖς· 6 γαστὴρ σκληρὴ,
καὶ ἴσχησις ἦτορ, ἡ πᾶσα καὶ ὀδυ-
νώδης. 7 καὶ πολὺ δύρῃ ἔχων καὶ
κύστιν σκληρὴν καὶ ὀδυνώδεα. 8
'' καὶ βλασήματα. καὶ θέρμη· 9 1
ἢ '' ὅτι τοῖσιν ὄμμασι, τοῖσιν ὦσι, 2
τῇσι ῥισὶ, τῇ χρὴ αἱ κρίσιες, καὶ
πᾶσαι εἰσὶ γνώσιμοι. 10 ὁ ἀνδρὸς
νέου ἢ ἰδρῶν, ἢ ῥίγων, '' ἢ ὀ-
σφραν θεὶς, ἢ γευσάμενος, τι ὃ'
ἄλλο

quid indidisset. 5 Crassum vero illi in Corintho eunucho simili, Celeuris filio erat. 6 Maturi in morbis abscessus an judicent, 2
'signum est, si dum fervida sunt, 10
mala, non febricitarint: & dum molesta sunt, facile portarint. 7 Velut quæ in sede acciderunt Charoni. 8 Leambio vero quum intestinum ulcerosum esse putaretur, in dysenteria pharmacis curato, humerus & sedes ulcerata sunt in sinistra parte, citra febrem. 3

9 Cui à flatibus laterum mollitudo elevabatur, & aliquantulum dolebat, 10 huic, quum lac uberius & meracius 'bibisset, 4 15
& insuper dormiisset, statim 5
nausea & calor accedebat: 11 deinde ignem incendenti, & pro cibis farinam crassiorem in craticula coctam comedenti, alvus substitit: & purulentum tamen quiddam egessit. 12 Quum autem sedes esset inflammata, sine febre & sine dolore 13 sufficienter erat, hoc assero.

XXIV. Senex in lapideis vestibulis, lumbos doluit, & ambo crura, 2 & utrique dolores descendebant ad femora, '& 3 35
quandoque tibias, & aliquando ad genua: 3 & quum diutissime durarent, recursiones multæ fiebant: 4 tumor in pedibus, lumbis, tibia: 5 breves inguinum tumores, 6 venter durus, & totus pecten intensus ac dolorosus. 7 Plerunque compertus est etiam vesicam duram habere ac dolorosam: 8 & papularum eruptiones, & calores 9 oculis, auribus, naribus, manu. Judicationes, & alia per quæ cognoscimus 10 de ipso ægro, 'an su- 3 45
det, aut tangat, aut aliquid olfecerit, aut gustaverit, itemque

alia

ἄλλα γνώς. [11] τρίχες, χροιὴ, σάρ-
κες, φλέβες, νεῦρα, μύες, σφύρ-
ιγξ, ὀστέα, μυελός· ἐγκέφαλος. [12] κῆ
τὰ ἀπὸ τῶν αἵματος, ἀπλάγχνα,
κοιλίη, γαστὴρ, οἱ ἄλλοι χυμοὶ, ἄρ-
θρα. [13] κῆ μετὰ ταῦτα ἤδη πρὸς
ὦτα. [14] τοῦτον ξύσπασμα. [15] ἀδένος
ὄκ ἐπιψαύοντος. [16] ὀστέου ὄκ ἀπ-
απυῶν, κῆ τὸν ἐμπυήσαντα, κῆ τότε
ὑγιὴς ἐπυρέτωσε. [17] σφυγμοὶ, τρόμοι, σπασμοὶ, λύγγες, ἀμφι-
πόλημα, ἄφοδοι, οἷσι γινώσκομεν. [18]
τοῖσιν ἐμπύοισι τὰ ὄμματα κῆ
ὀφθαλμοῦ μεγάλα ἕλκεα γί-
νεται, κῆ τιμητὰ βαθέα. [19] ἀμ-
φοτέρως αἰεὶ ὀφθαλμοὺς ἑλκοῦται.

[20] Ὁ ἀπ' Ἀμφιλόχου κά-
μνει Ἀριστέης πλάστιν περίκρυ-
σιν [21] κοιλίην ὑπόχλωρον διΐ [22]
κῆ ὕπνοι ὑγιέες. [23] λευκόχροος.

XXV. Ἀρχομένων οἷσιν ὑποτρο-
μώδεες κῆ δακτύλοι κῆ χείλεα. [2]
Ἀμβλυώπιοι, κῆ τὰ ὦτα, κῆ τὰ πε-
ρὶ γλῶσσαν ἑτερόπλευρα. [3] ἐρυθ-
ρὸν ἐπὶ τοῖσι μάλιστα τότοισιν ἦν.
[4] ἔτοιμοι ἐμέειν, ἢ ἐμέτου
χρῆσιν ἐμέσαντες ὤδεον.

[5] Ὁ δὲ παρὰ Μηδοσάδεω, [37]
ὃ λεπτὸς, ἄχολα, ὑδαλώδεα,
[25] πολλὰ διεξόδια, ὑποχόνδριον [δὲ]
ὑπακοῦον κῆ κυφὸν, κωματώδης
ἐγένετο. [6] περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην περὶ κρίσιν μάλιστα ἐόντα
ἤρξε ἄτρομος, ἀφώνυστος, πέ-
ψεσις, ξύμπτωσις, [2] τὰ τῶν ἀ-
πόλλων. [7] κωματώδης [3] ἐπόνησε φερόμενος ἐξ ὕπνου σὺν ἐξεμάνη. [8]
ὑπερῆν περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην. [9] οὐδὲν τῶν κρινόντων ἐναντίον.

[10] Ὁ μὲν ἕτερος ἐν δὲ
ῥῖσιν ὑποχλιαρὸν ἀφεστήκει-
σαν, ἐξ οἵων τὸ πυὸν κρίνε-
ται· ἄφυπνος. [11] μετὰ ταῦ-
τα

alia cognoscuntur. [11] Pili, color, cutis, venæ, nervi, musculi, carnes, ossa, medulla, cerebrum, [12] & à sanguine viscera, venter, bilis, alii humores, articuli: [13] & postea an doluerit juxta aurem, [14] juxta ipsum collectum tuberculum, [15] glandulam non attingens, [16] os non suppurans, & hoc disparuit, & tunc statim febricitavit. [17] Pulsus, tremores, convulsiones, singultus, circumspiratio, sessus, per quæ cognoscimus. [18] Suppuratis oculis, & dum erumpunt, ulcera magna fiunt, & dum secantur, profunda: [19] & utroque modo oculi ulcerantur.

[20] Aristeas ex pago Amphilochi quarta die, mente motus est: [21] alvus subviridia egerebat, [22] & somni salubres, albicantis coloris.

XXV. Quibusdam ab initio subtremuli digiti, & labia [2] ubi loquerentur, itidemque aliæ partes: & proterve lingua citiore ac volubiliore præditi: [3] his rubor in facie maxime erat. [4] Hi ebriosi erant, aut vomitu commode usi intumescebant.

[5] Qui juxta Medosadæ ædes habitabat, cui tenuia, non biliosa, aquosa, multa, per secessum prodibant: præcordium cedens & gibbosum: soporosus fiebat. [6] Circa decimamquartam, ad judicationem maxime progressio, rigor sine tremore, dissolutio, resolutio, contractio, [2] secessus & egestiones: [7] soporosus, mente motus, ex somno [3] non insaniit, [8] judicatus est circa decimamquartam, [9] nihil è judicantibus contrarium.

[10] Alius, similiter in principiis secessus subviscosi, ex quibus quod crassum est judicatorium est, insomnis, [11] postea

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 799 sur 917

πυ ὑπόγλισχρα, ὑπόχολα, πίπο-
θυ, " χολώδεα, μὴ λεπτά. 12 4
ἐπὶω ἄρξαντα ξυνίστασθαι, πυ-
κνῆσι αἱ κρίσιες. 13 ὑποχόνδριον σύ-
τεταμμένον ἐφάνη " φλεγμονώδεα 5
πρόπαν τὸν ἐκλυσ. 14 ἔπειτα ὑπεσι-
μήνη ἐδόμη. 15 ὑπερίη τὸν ἐν-
νάτιον. 16 λευκόχροοι, ἢ πυῤῥοὶ,
ἀμφότεροι. 17 Διαχωρημάτων
ὑδατωδέων ἐς αἰθρίω πεπεμμένων,
λεῖον ἄνωθεν λεπτὸν, κάτω [δὲ]
ἱκτερῶδες ἰσοειδὲς κάτωθεν γίνεται,
ὑπόστασιν ἔχον.

XXVI. Οἷσι δὲ τὰ δεξιὰ ὑπο-
λιπόσαρκα ἔγγιστα, φρενιτικά· 2 ἢν
μὴ λύσῃ λήθαργος ἢ πυρετός. 3
οἷσι δ' ὑπὸ λαπαρότητος κοιλίης
ἐν αὐτῷ τούτῳ " οἷον τὸ ἐλαμ- 6
βανόμενον ἢ σκληρὸν ὀδυνώδες γί-
νεται, καὶ πάνυ κακόηθες, ἐὰν ἐξέλθῃ
ἀφανές. 4 ἴσως οὖν τὸ πυόμενον
ἐκπυίσκον. 5 ἐν δὲ τοῖσι δεξιοῖσιν
αἱ ἐπιθέσιες, ὅσῳ μὲν ἐπὶ πολὺ
" μαλακαὶ πίεζοιτο, μᾶλλόν τ' ἂν 7
τὸ ὑποβεβορβορυζηκὸς, ἢ πάνυ κακοή-
θεως. 6 οἷον τοῖσι ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν
ἀπ' Ἀμφιλόχου, καὶ τοῖσι Μηδο-
σαίοισιν. 7 ἤτοι κωφαλώδεες, καὶ " ἐν 8
τοῖσι ὕπνοισι κεκαφηότεροι.

XXVII. " Αἱ καταστάσιες 38
εἰσὶ καὶ ἐν ἥσι μᾶλλον καὶ ἧσσον γίνονται ὧραι [καὶ] χώρη-
σι. 2 καὶ ἀκμαὶ, ὅτε τῶν νούσων,
καὶ αὐτῆς κρίσιν, καὶ τὸ καθημερὸν, καὶ τὸ περιττότερον, καὶ
[τὸ] ὀξυτέρον τρίτην, τετάρ-
την περιόδου. 3 καὶ περιόδων ἐν
ἧσι τε κενεώσιες, " οἰδήσιες, 2
αἱμορῤῥοΐδαι, καὶ μέλ. 4 αἱ ἀπο-
στάσιες, ἧσιν ὑποφορή. 5 φλέ-
βες κρίσιμοι, καὶ ξυνιστάσεις. 6 καὶ χροιῶν μεταβολαὶ,
περὶ τὰς κρίσιας, " καὶ οἷσι μὴ κρίνε- 39
ται

subviſcoſi, ſubbilioſi, maturi,
bilioſi, non tenues: 12 qui ubi
compacta fieri cœpiſſent, ju-
dicationes celeres. 13 Præcor-
dium intentum apparuit in-
flammati, ' aut venarum inten- 345
tarum modo, circa ſextam. 14
Poſtea dormivit ſeptima, 15
judicatus eſt circa nonam, 16
albicantis coloris ambo, non
fulvi. 17 Quum ſeceſſus aquo-
ſi ſub dio expoſiti eſſent, ſu-
perne levés, tenues, iſati-
di valde ſimiles fuerunt: in-
ferne vero ſubſidentiam habe-
bant.

XXVI. Quibus in dextris di-
ſtentio ſubmollis, phrenitici
ſunt: 2 ſi non ſolvatur febre
deſinente. 3 Quibus autem à
mollitudine ' ventris in hac 350
ipſa febre, quiddam collectum
aut durum doloroſum fit, &
valde malignum diffundi non
poteſt, ex talibus fortaſſis ſup-
purantur. 5 In dextris tumo-
res elevati, 4 ſiquidem ſi quis
plurimum ac maxime premat,
ſubmurmurarint, non valde
maligni putandi ſunt. 5 Ve-
lut in dextris illi qui ex Am-
philochi pago erat, & ei qui
juxta Medoſadæ ædes habitabat.
7 Hi ſoporoſi erant, & in ' ſom- 351
nis mente moti.

XXVII. Conſtitutiones quales
in quibus temporibus ac regioni-
bus magis & quibus in minus
fiunt. 2 Vigores morborum, & ad
cationem, & quotidie: & an
ſudicitius fiant aut ſerius, tertia,
quarta, circuitu: 3 & in quibus
circuitibus judicantia, tumentia,
cruenta, & non. 4 Quibus abſ-
ceſſibus recidivæ, fiant, 5 ve-
næ temporum, & contractiones,
6 & colorum mutationes ante
judicationes, 8 ' ex rubro ad 352
viri-

τοι. 7 ἢ οἱ ἀλυζμοὶ φλεγμονὴ κρίσιας. 8 χροιῆς μεταβολὴ ὠχρὴ ἢ ἐρυθρὴ ἐς χλωρὸν, λευκὸν μὴ κρίνη. 9 ἢ αἱ διεμαλθακίαι φλεγμασίαι ἄνευ κρίσιος. 10 καὶ ξύμπτωσις ὀμμάτων. 11 ἢ σώματος σκληρότης ξηρή. 12 οἱ μὲν ἐκόντες δακρύουσιν, ἢ κακόν· οἷσι δὲ ἀκούσιον ῥεῖ, κακόν. 13 οἷσι δ' ἐπὶ τῶν ὀδόντων φλεγμαίνει, [κακόν] 14 κακὸν [ἢ] ὑπερκάπνη. 15 Ὃς ἐν τῇ κνήμῃ ἕλκος ἔχει, ἢ πῦ ἀτρεκὲς ἐκρήγνυται, τύπτειν ἐξαυτῆς μᾶλλον ἐξαιρόμενα, ἐρυθρὰ, μεγάλα. 16 τοῦτο ἀντὶ τοῦ βηχὸς τὸ ὕστερον. ἐγὼ ἔσηξεν τόδε πρότερον. 17 ὧν Αἰνῶ ὅσοι φρενικώδεις τρωματίαι κεφαλῆς, κακοήθεις· 18 ἢ [ὅσοι] ἐμπυήσκοι ἐκ τύφλωσιν. 19 [οὐ] διαπορεύεται ὀδυνώμενα ποδῶν, ἢ ἐν τῇσι παραχρῆμα οἱ κῶποι. 20 ὧν ἡ Κλεινία, ἀπόστημα, πυκνὸν, πυῶδες ἄχολον σμικρὸν αἱματῶδες, [ἄχολον] πυῶδες ἐποίησεν. 21 Ἡ Ἱππίου ὑδρωπικὴ, ἢ ἐπὶ τρία ἔτεα, ἦρ ὀρχομένου, ἔβηξεν, ἐπὶ πλέον ἢ διεπύησεν, ἐς ὑδρωπίην ξυνεπέλαβε. 22 κείνων ἢ φαρμακευθεῖσα ἐρρήϊστο. 23 ἀπέθανεν ἡ παιδίσκη.

XXIIX. Τῶν βηττόντων οἱ μὲν τῇσι χερσὶ παλαμῶνται· 2 οἷον ὁ τοῦ κλεινίεω ἐρίφων, ἢ ὁ Ἀμύντεω· 3 ἐκλυθέντες μὲν τὸν μόνον ἢ δεξιὸν ἀμφότεροι, ἐπιπόνως. 4 ἔπεσε δὲ πολὺν τοῦτο βήττοντες. 5 οἱ δὲ ἢ ἱππεύσαντες ἢ ὁδοιπορήσαντες, ἐς ὀσφὺν, ἐς μηρόν. 6 ξηραὶ δὲ αἱ πλείσται· ἐὰν δὲ μὴ, βίαιοι γε.

7 Ἡ Ἐμμύεω, πρόσπω ἢ νοσώδης, ἐδόκει ἄνευ πυρετοῦ, τυφώδης εἶναι. 8 ἔπεσε ἐς τρόμον ἦλθε παντὸς ἢ σώματος, καὶ τῆξιν, καὶ

viridem ac pallidum, ſi non judicent: 9 & cutis circumtenſiones abſque judicatione, 10 & oculorum contractio, 11 corporis duritia ſicca. 12 Qui quidem volentes lachrymantur, non malum eſt. Quibus autem invitis lachrymæ profluunt, malum. 13 Quibus in dentibus circumcirca viſcoſa fiunt, malum eſt 14 ſubhiare ac fixis oculis intendere.

15 Qui in tibia ulcus habebat, & attico uſus eſt, huic 'puſtulæ elevatæ, rubræ, magnæ: 16 atque hoc pro tuſſi quæ poſtea acceſſit: prius enim non tuſſiit. 17 In Æno quicunque capite vulnerati horridi erant, maligni 18 & ſuppurati ex teneſmo: 19 ex peregrinatione ac itinere dolor pedum, & in turbationibus laſſitudines. 20 Clinia cibum averſans, colliqueſcens, purulentum, aliquando parum cruentum, purulentum tumidum ejecit.

21 Hippeæ uxor hydropica, quæ 'etiam per tres annos vere incipiente tuſſiit, amplius autem ſuppurata eſt, ad hyemem aquoſa facta eſt, 22 ab illis autem pharmacis curata melius habuit. 23 Mortua eſt ancilla.

XXIIX. Ex tuſſientibus qui manibus laborabant, 2 velut ſervus ille qui ſarmenta obtorquebat, & Amyntæ filius, 3 ambo ſola dextra reſoluti ceſſaverunt, 4 quandoquidem perpeſſi ſunt hoc tuſſientes. 5 Qui vero aut equitarunt, aut iter fecerunt, 'in lumbis ac femoribus reſoluti ſunt. 6 Plurimæ vero tuſſes ſiccæ erant: ſin minus, violentæ ſane.

7 Uxor Emmyris modo non morboſo, abſque febre, ſtupida eſſe videbatur. 8 Poſtea ad tremorem totius corporis res ipſi devenit, & ad colliquationem,

&

καὶ ἀποζυπίλω, καὶ δίψων. 9 καὶ ψυχρὴ λῦ.

10 " Οἱ δὲ νυκτάλωπες, οἱ πολλὸν ἐρήσαντες, τὸ ὕστερον βραχύ π. 11 ἐς δὲ τὰ ὦτα ' βάσαντες, καὶ ἐπιπυρέλαιόν τες, ὠρηγυόμβρα ἐπὶ ἑβδόμῳ ἢ ὀγδόῳ.

12 " Ἡ Ἐμμύρεω πῆς ἐπυρέττεινε, καὶ ἐξ ὠτὸς ἐρύη πυῶδες. 13 [ἢ] περὶ ὀγδόῳ, οὐκ οἶδα σαφέως. 14 " ἔστι δ' οἷσι καὶ ὀδὼν ὑπῆρχε βεβρωμένος· μάλιστα ὁ τρίτος τῶν ἄνω. 15 ἀπὸ πάντων γὰρ ὅτος ὑπερισχίου βεβρωμένος. 16 ἐς τοῦτον ὀδυνᾶ. 17 καὶ ἔστιν οἷσι καὶ ἀποστήματα. 18 οἷσι δὲ ἐς [τὰ] ὦτα ἰσχυρῶς βέουσιν μᾶλλον ἢ ἐκεῖνοι. 19 οἷσι δὲ καὶ ἐς ἐμπύησιν ξυὼ πυρέσσουσι, καὶ ἀπελλάουσι ἑβδόμῃ. 20 ἐπὶ πυρώξυνσῃ ὑποχόνδριον, οὐκ ἐλύθη. 21 μελαγχόλιος [δὲ καὶ λίης,] οὐλοῦ τε σμικρὸν ὑπόγλισχρα, [καὶ] ξυστρέμματα ἐχρησε. 22 ἦρεν αἱμορροώδεα. 23 ἔπλυε δὲ ἀφρώδεα.

24 Πρὸς ὃν Κυνικὸς εἰσήγαγέ με, ἑβδόμῃ παρώξυνθη. 25 περὶ πεμπτεσχεδεκάτην ἐκρίθη. 26 μωλυόμβρα κακά. 27 καθαρὸς φάρυγξ. 28 ὀλίγα, πολλαίνα, πίπονα ἀναπλύσας. 29 ὀλίγων μικρὸν ἔσταξεν. 30 ὀκαρηβαρέ. 31 χεῖρων καὶ σκελέων καὶ ἄλυσις. 32 καλὴ λυθεῖσα ὤνησε. 33 πόδες αἰεὶ θερμοὶ, καὶ 34 ὕπνοι κατὰν οἱ. 35 παρ' ὃς δὲν ἐγένετο, ὅτι πίπονα ἔπλυνεν.

XXIX. " Ἡ Δημαρέτε 41
20 γυνὴ πόδες, καὶ ὐ τῆσι φρίκεσι, θερμοί. 2 εἴτε ἐς τὸ ἔμπυον, εἰς μὴ, ἀπώλετο.

3 Εἰ-

& cibi faſtidium ac ſitim, 9 & frigida erat.

10 Nyctalopes qui plurimam minxiſſent, poſtea parum quiddam mingebant. 11 Verum tuſſientes & inſuper febrientes ' tubercula ad aures habebant, erumpentia circa ſeptimam aut octavam diem.

12 Emmyris filia febricitabat, & ex aure purulentum fluebat, 13 circa octavam haud pro comperto habeo. 14 Quibuſdam vero etiam dens corroſus fuit: tertius maxime ex ſupernis. 15 Præ omnibus autem hic reperitur corroſus: 16 ad hunc dolor, 17 & quibuſdam etiam circumſuppuratio. 18 Quibus vero ad aures, hi ' magis tuſſiebant quam illi. 19 Quibus autem cum febribus ad ſuppurationem, ſeptima recedit. 20 Cuidam poſtquam exacerbatus fuit, præcordium ſolutum non eſt: 21 alvo autem emollita, inerant pauca ſubviſcoſa, compacta: 22 non bona urina, cruenti coloris: 23 ſpuebat autem ſputum ſpumoſum.

24 Ille ad quem Cynicus me induxit, ſeptima exacerbatus eſt, 25 circa decimamquartam judicatus eſt. 26 Diſparentia, mala ' ſunt: 27 purus fauces: 28 pauca, lata, matura expuens: 29 ex naribus parum ſanguinis ſtillavit, 30 capite gravatus erat. 31 Manuum ac *pedum diſſolutio: 32 alvus ſoluta profuit, 33 pedes ſemper calidi, 34 ſomni aderant ipſi, 35 & juxta aurem non extuberabat, quoniam matura ſpuiſſet.

XXIX. Demarati uxor, pedes etiam in horroribus calidi: 2 ſive ad ſuppurationem, ſive non tendebat, periit.

3 Senex

3 Εἶχε δὲ πρεσβύτης, ὁ ἀπο-
θνήσκων ἅμα ἠθίνῃ τῇ ἑωυτοῦ.
4 τῇ [οἱ] κεκρυμμένον μανι-
κόν τι ἐνῆν. 5 ἐπεὶ οἱ, ἐλθόντος
ἐλμινθος τὰ κατοπιζόμενα καὶ σίτου ὀ-
λίγου, αὐτίκα ἐπαύσατο, καὶ
ἐκοιμήθη· καὶ ὑγιὴς ἦν. 6 ὁ
[οἱ] πρεσβύτης κῶφος· καὶ ἡ σύ-
μπασα εὐεξίη καὶ θερμασίη,
ἄκρεα ψυχρά, λαπαρὸς, 7 τρο-
μώδης τὰ δεξιὰ καὶ χείλεα καὶ χεῖ-
ρες καὶ φωνήν. 8 παρελογίζετο καὶ
μίως, ἐγρηγορώς, ἃ πάνυ δύσ-
πνοος ἦν. 9 ἡμέρησι τρισὶ οἴδε
αὐτὸν εἴκοσι ἀπέθανεν.

10 Οἷσιν ὑποχόνδρια, καὶ
κοιλίη ὑποχωρέει πιεζομένη ἀλέα,
ἃ βορβορυζόμενα, ὡς ἐν Ἀβδήροισι
Κωλώτῃ. 11 εἰδέναι, ὅ, τι ἐπὶ
πλεῖστον κρισίμων ἡμερέων τῇ
προτεραίῃ. 12 καὶ τὰ κακὰ, καὶ τὰ ἀ-
γαθὰ τημεῖα γίνεται τοῖς ἡμέρῃσι,
ὅσοι ἐπὶ παροξυσμοῖσι χρονίζου-
σι, ἢ ἧσσι λυσιτελέες βραδύνουσι. 13
ἢ τὰ ἄκρητα τῶν χριζόντων, καὶ
τὰ δι' ἃ σφῶν αὐτῶν παρα-
ξύνονται.

xxx. Πνεύμων τοῖσι πρεσ-
βυμονικοῖσιν, οἷσι χολώδεα,
ὅταν μέλαν λήγῃ, τὰ πάνυ
ξανθὰ βραχέα γίνεται. 2 οἷα τὰ
ἐν ἀρχῇσιν ἐόντα τοιαῦτα ἐπιφαί-
νεται, ἃ πάνυ δοκέω τοῦτο σημαί-
νειν, ἀλλὰ κρίσιν· οἷον
τὸ φλέγμα τὸ διδασκάλῳ, καὶ
ἄλλοις οἷον εἶδον.

3 Νίκιππος ἐν πυρετοῖσιν
ἐξωμίδωσε, καὶ ἀδὲν ἐπέδωκεν ἐπὶ
τὸ χεῖρον. 4 καὶ τὸ αὐτὸ οἱ τοῦτο
πολυωνάκις ἐγένετο, καὶ ἀδὲν ἔβλα-
ψε. 5 προεῤῥέθη, ὅτι παύσε-
ται, ὅ-
ταν οἱ πυρετοὶ κριθῶσι. 6 καὶ ἐγέ-
νετο ὅπως.

7 Κρι-

3 Senex qui è vita deceſſit,
ægrotabat ſimul cum uxore ſua,
4 furioſum quiddam in ſe habe-
bat. 5 Poſtea vero ubi prodiiſſet
ab ipſo lumbricus ſuberaſſus, &
modicus cibus, ſtatim ſedatus eſt,
& dormivit, & ſanus erat. 6 hic
ſenex: & corporis cutis circum-
tenſio: extremæ partes frigidæ,
mollis, 7 tremulus ab initio
& labiis, & manibus, & voce,
8 mente motus eſt moderate;
hiabat, ac fixis oculis intende-
bat: non valde difficulter ſpi-
rabat: 9 diebus haud ſcio quot
ultra viginti mortuus eſt.

10 Quibuſdam præcordia &
alvus ſubegeſſerunt compreſſa,
acervatim, non cum murmu-
ratione, velut in Abderis ver-
mium ſpeciem præ ſe ferentia.
11 Quicquid contingit priore
judicatorios dies præcedente die,
12 & mala & bona ſigna fiunt in
diebus, quibus qui exacerban-
tur diuturniores fiunt: & qui-
bus deſinentes remorantur. 13
Quædam non fideliter alleva-
bant, & quædam per ſeipſa ex-
acerbabantur.

xxx. Sputa peripneumonicis
quibuſdam biliosa, quum deſi-
nere volunt. Valde flava brevia
fiunt. 2 Si qualia ſunt quæ in
principiis adſunt, talia poſtea
appareant, hæc non valde con-
coqui puto: ſed judicare, vel-
ut ei qui apud præceptorem
erat, & velut alias quoque
vidi.

3 Nicippus in febribus per
ſomnum ſemen effudit: & ni-
hil ad pejus proceſſit: 4 &
hoc ipſum ſæpe ipſi factum eſt,
& nihil læſit. 5 Prædictum eſt
ipſi id deſiturum, poſtquam fe-
bres judicatæ forent, 6 & ſic fa-
ctum eſt.

7 Cri-

7 Κριτίας ὑπὸ πυρετοῖσιν ὑπὸ ὀνυπνίων ὀχλέετο ὑφ' οἵων ' οἴδαμεν. 8 ἐπαύσατο καὶ αὐτὸς αὖθις κρίσας.

7 Critias in febribus ab insomniis vexabatur quæ novimus, 8 & cessavit etiam ipse eadem somniare una cum judicatione.

XXXI. Ἀλκιππος, ἔχων αἱμορροΐδας, ὑπὸ ἰητροσπολυθήνας. 2 θεραπολυθεὶς ἐμάνη. 3 πυρετῷ ὀξέϊ ἐπιγενομένῳ, ἐπαύσατο.

XXXI. Alcippus quum haberet hæmorrhoidas, à curatione prohibebatur. 2 Curatus insaniit, 3 febre acuta succedente cessavit.

4 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πυρετοῖσι διψώδεες ὑπὸ ἰητρῶν πεπισμένοι τὸ πότου, ἢ καὶ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, δοκέουσι πολὺ ἂν πιεῖν. 5 ὕδωρ ψυχρὸν δοτέον, ἵνα ἀπεμέσῃ, ὠφελεῖ. 6 χολώδεα γὰρ περίεστι. 7 ἢν μὲν τε οἱ τοῖσιν ἄνω τῆς χειρὸς τὴν ἀρχὴν νεῦρα, ἐς τὸ κάτω νοσέῃ ἡ χεὶρ, ὑπὸ τοῦ κάτω νοσεῦντα ἐληθάρνη· ἢν δὲ πέναντία, ἄλλως. 8 σημεῖον, ὅτι τὰ νεῦρα αὐτὰ ἐφ' ἑωυτὰ ἕλκει. 9 βήσσουσι οἱ τοὺς ὄρχεας, 10 καὶ ὑπὸ τῶν βουβώνων ἐς ὄρχιν λύεται φλεβοτομηθέντα. 11 καὶ φλεγμονῆσι βήσσουσι, οἱ τοῖσιν ἐπὶ βουβῶσι πυρετοῖσιν ἐπιβήσσουσι.

4 In febribus acutis siticulosi, à medicis potu interdicto, aut etiam à seipsis abstinentes, multum sibi bibere posse videntur: 5 his aqua frigida data ut revomant, prodest. 6 Biliosa enim aderunt. 7 Quod nervi ipsi in seipsos trahunt, signum est. 8 Siquidem enim nervi in supernis manus sauciati fuerint, manus deorsum nutabit, dum ab infernis nervis trahitur. Si vero contra, vice versa. 9 Tussient siccam tussim, qui testes affectos habent: 10 & ex tussi vena secta, ad testem solutio fit: 11 & inflammati tussiunt: & in febribus ex inguinum tumoribus insuper tussiunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ πέμπτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber quintus.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 253. 1142. Basil. lat.

μας 334. Ἐν Ἠλίδι ἡ δὲ κηπυρὸς γυνὴ, πυρετὸς εἶχεν αὐτὴν ξυνεχὴς. 2 καὶ φάρμακα πίνουσα οὐδὲν ὠφελέετο. 3 ἐν δὲ τῇ γαστρὶ κάτωθεν δὲ ὀμφαλὸς ἕως σκληρὸν καὶ ὑψηλότερον δὲ ἑτέρου, καὶ ὀδύνας παρέχειν ἰσχυράς. 4 τοῦτο δὲ ἐμαλάχθη

1 In Helide olitoris uxor, febris correripuit ipsam acuta: 2 & medicamenta bibens nihil sentiebat opis. 3 In ventre infra umbilicum erat quid durum, & altius altero, & dolores exhibebat fortes. 4 Hoc enim mani-

λάχνη ἰσχυρῶς τῆσι χερσὶ ξυὼ ἐλαίῳ. [5] καὶ μετ' ταῦτο ἐχώρησεν αἷμα ὑπὸ οἱ συχνὸν κάτω. [6] καὶ ἐβλήθη ὑγιὴς, καὶ ἔζησε.

[7] Ἐν Ἡλιδὶ Τιμοκράτης ἔπιε πλέον. [8] μανόμενος δὲ ὑπὸ χολῆς μελαίνης, ἔπιε τὸ φάρμακον. [9] ἔστω καθάρη φλέγμα καὶ χολὴν μέλαιναν. [10] τὸ κάθαρμα πολὺ διὰ ἡμέρης, καὶ ἐς ἑσπέρην ἐπαύσατο τὸ καθαίρειν. [11] καὶ πόνον ἐπέσχεν ἐν τῇ καθάρσι πολλὸν, [12] καὶ πιὼν ἀλφὸν ὑπνος ἔλαβεν αὐτὸν καὶ εἶχε τὸν νύκτα, μέχρις ἡλίου ἐγένετο. [13] ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ οὐκ ἐδόκει τοῖς παροῦσιν ἀναπνέειν, ἀλλὰ τεθνάναι. [14] ἐδόκει δὲ οὐδὲν πάντα, οὔτε λόγου, οὔτε ἔργου. [15] ἐτείνη δὲ τὸ σῶμα καὶ ἐτρίγη. [16] ἔζησε δὲ καὶ ἐξηγέρθη.

[17] Σκόμφος ἐν Οἰνιάδῃσι πλευρίτιδι ἐχόμενος, ἀπέθανεν ἑβδόμῃ παραφρονήσας. [18] φάρμακον δὲ ἔπιε κατυπερθεγκόν. [19] ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ πρότερον καθαιρόμενος καὶ ἐκαθάρθη ὀλίγα πολλά. [20] καθαιρόμενος δὲ παρέκρουσεν.

[21] Φοίνικι δὲ Οἰνιάδῃσι καὶ Ἀνδρίῃ ἀδελφεοῖς, ἡ γνάθος ἐκατέρου ἐπώδησεν ἡ ἑτέρη, καὶ τὸ χεῖλος τὸ πρὸς τῇ γνάθῳ καὶ ὀφθαλμῷ. [22] καὶ ἔστι ἔνδοθεν σκοπέοντι οὐδὲν ἐφαίνετο, ἔστε φυσηθὲν ἀπέπυε, [23] ἀλλ' οἰδέοντα σαπρὴ ἐφύετο ξηρὴ σηπεδόνι, καὶ ἀπέθανε. [24] καὶ ἕτερος τὸν αὐτόν. [25] ἀπέθανε δὲ ὁ μὲν ἑβδόμῃ. καὶ ἔπιε φάρμακον, καὶ οὐδὲν ὠφελήθη, [26] τῷ δὲ Φοίνικι ἐξεμύθη κύκλος σαπρός. [27] καὶ τὸ ἕλκος καθαρὸν μὲν τὸ πλέον ἔσχε αὐτὸν ἀποθανεῖν, [28] ἀπέθανε δὲ

manibus cum oleo fortiter compressum ac emollitum est: [5] & postea sanguis frequens ipsi deorsum processit, [6] & sanata est, & vixit.

[7] In Helide Timocrates amplius bibit. [8] Insaniens autem ab atra bile, bibit pharmacum: [9] hic purgatus est, [10] purgatio multam pituitam ac bilem atram egerebat per diem: & ad vesperam purgatio cessavit, [11] & dolorem pertulit in purgatione multum: [12] & quum polentam bibisset, somnus ipsum corripuit, & tenuit per noctem, donec sol oriretur. [13] In somno autem præsentibus nihil respirare videbatur, sed mortuus esse: [14] & neque quid diceretur, neque quid fieret, sentiebat. [15] Extentum autem fuit corpus & rigidum. [16] Verum vivebat, & excitatus est.

[17] Scomphus in Oeniadis pleuritide correptus, mortuus est septima delirus. [18] Pharmacum autem bibit infra purgans: [19] priore ante potionem die mentis compos erat, & purgatus est non multum: [20] quum autem purgaretur, deliravit.

[21] Phœnici in Oeniadis & Andreæ fratribus maxilla altera intumuit, & labium quod est ante maxillam & oculum: [22] & neque intrinsecus quicquam spectanti apparebat, neque forinsecus suppurabat: [23] sed tumens arida putredine putrescebat. [24] Et alter eadem perpessus est. [25] Mortuus est autem alter septima die, & pharmacum bibit, & nihil profuit. [26] Verum Phœnici circulus putridus exsectus est: [27] & ulcus purgatum est magna ex parte priusquam moreretur. [28] Mortuus est autem

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 805 sur 917

οἳ δὲ καὶ πλείονα χρόνον βιῶσι.

111. Εὐρύδαμος δὲ Οἰνιάδησιν ἐν περιπλευμονίῃ δεκαίῃ ἤρξατο παραφρονέειν. ² ἰηθεὶς δὲ ἐνόησε· καὶ ἐνοσήσασε τε καὶ πλύσιας ἐχούσας παραφερομένας, ³ καὶ ἐκκαθάρσιος ἐγένετο ἐπὶ τὸ βέλτιον, ⁴ ὕπνος τε αὐτῷ καλεχθεὶς πολὺς, ⁵ καὶ τὰ ὄμματα ἰκτερώδεα ἐγένετο, ⁶ καὶ ἀπέθανε περὶ τὰς εἴκοσιν ἡμέρας.

7 Ἐν Οἰνιάδῃσιν ἀνὴρ νέος ἐνόσεε. ⁸ ὅκοτε ἄσιτος εἴη, ἐμέειν αὐτὸ ἐν τῇ κοιλίῃ ἰσχυρῶς καὶ ὠδυνᾶτο. ⁹ ὅτε φαγοίη, τὰ σιτία τρηχύτερα καὶ χεροὶ ἐπιγίνοιτο μᾶλλον τοῖσι βρώσιμοι καὶ σίτοι, μετὰ δὲ πολὺ τοῦτο ἔπαυσε. ¹⁰ καὶ ἐφθίνετο τὸ σῶμα καὶ ἐτήκετο. ¹¹ καὶ τροφὴ οὐκ ἐγίνετο οἱ διὰ τῶν σίτων ἐσθιόμενα. ¹² καὶ ὑπεχώρεεν ὁ σῖτος πονηρὸς καὶ συγκεκαυμένος. ¹³ ὁκόταν δὲ νεωστὶ βεβρωκὼς εἴη, οὐδὲν τοῦτον τὸν χρόνον ἤκιστα ἐμύζα, καὶ τὸ ἄλγος εἶχεν αὐτόν. ¹⁴ ἐπὶ τοῖς φάρμακον πίνων πανταχόθεν ἄνω καὶ κάτω, ἐδὲν ὠφελέετο. ¹⁵ φλεβοτομούμενος δὲ τὴν μὲν ἑτέρην χεῖρα ἕως ἐξαμυδὶς ἐγένετο, ἔπαυτο ὠφελήθη, καὶ ἀπηλλάγη τοῦ κακοῦ.

111. Εὐπόλεμος δὲ Οἰνιάδῃσιν ὠδυνᾶτο ἰσχίον τὸ δεξιὸν, καὶ τὸν βουβῶνα, καὶ τὸν πλησίον ξυμβολὴν ποιεῖς τοῦ ἰσχίου, καὶ τοῦ βουβῶνος καὶ τοῦ ἰσχίου τὸ ἐπόδυνον. ² τούτου ἅμα ἀφρίζη καὶ τοῦ σφυροῦ πολὺ πάνυ, καὶ μέλαν. καὶ πυκνὸν καὶ φάρμακον ἔπινεν ἁλαπηκόν, καὶ οὐκ ἀπέβη πολλά· ⁴ καὶ ῥηϊδίως μὲν πέπεπτο, οὐδὲν δὲ ὠδυνᾶτο ἧσσον, ἀλλ' ἔμπυον ἔσχε τὸ, τε ἰσχίου καὶ τὸν κοιλώματα, καὶ τὸ ἄμφι τὸν βουβῶνα,

ὁ ἄκρος

& hic, ubi diutius vixisset.

11. Euridamus in Oeniadis, in peripneumonia decima die, incœpit delirare: ² curatus ad mentem rediit, & sputa erant puriora, ³ & morbus ad melius procedebat, ⁴ & somno multo perfusus est: ⁵ & oculias morbum regium contrahebant, ⁶ & mortuus est ad viginti dies.

7 In Oeniadis vir quidam morbo tenebatur, ⁸ quum sine cibo esset, fortiter in ventre ipsius sugebat, & dolebat: ⁹ & quum ediisset ac cibi contriti essent, tempusque post cibi esum accessisset, non longe postea idem hoc patiebatur: ¹⁰ & tabescebat corpus ac consumebatur: ¹¹ & alimentum ipsi non contingebat à ciborum esu: ¹² & per alvum fecedebat cibus pravus & combustus. ¹³ Quum vero recens cibum accepisset, eo ipso tempore minime sugebat, neque dolor aderat. ¹⁴ Hic omnis generis pharmaca bibens sursum ac deorsum purgantia, nihil opis sentiebat. ¹⁵ Ubi vero vena ipsi secta esset in utraque manu, donec exanguis redderetur, postea utilitatem percepit, & à malo liberatus est.

111. Eupolemus in Oeniadis, dolebat coxam dexteram, & inguen, & commissuram propinquam ad coxam, ab inguine & coxa in anteriore parte. ² Huic sanguis detractus est à malleolo, multus valde, & niger, ac crassus: ³ & pharmacum bibit alvum deorsum purgans, & multum purgatus est: ⁴ & melius quidem habebat, dolores autem non remittebant. ⁵ Sed suppuratam habebat & coxam, & commissuram in ipsa ad eadem, & partem circa inguen,

⁶ qui-

ὁ ἄκρος ἀδυνᾶτο καὶ ἐπὶ πλέον. 7 τὸ δὲ πύον ἐχώρεε πρὸς τὸ ὀστέον μᾶλλον, ἢ πρὸς τὸ σαρκῶδες καὶ βάθος. 8 '' καὶ ἐλελήθει χρόνον ἕκαστος ἔχων, ἕως πάνυ ἀσθενὴς ἐγένετο. 9 '' ἔπειτα ὀκαῦδη ἐχάραξε πάνυ πολλάς· καὶ μεγάλαι ἐγένοντο ἅμα τε πλησίαι ἀλλήλων. 10 ὁ πύον ἐρρύη πολὺ καὶ παχύ. 11 καὶ ἔπαυσεν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσι μετὰ ταῦτα, καὶ ὑπὸ μεγάθεος τῶν ἑλκέων καὶ πλήθεος καὶ ἀσθενείης ἐθανατώθη. 12 εἰ δὲ ἐδέκετο αὐτὸν, εἰ ἐτμήθη σὺν μίλῳ τομίλῳ, καὶ πρὸς τὸ μὴ ἀφικέσθαι τὸ πύον· 13 καὶ, εἰ πρὸς τῇ τομῇ ἑτέρη, τοιήδε σύριγξ· 14 τοῦτον παῖδων οὐ τὴν ἀρχὴν, ἐδόκεεν ἂν ὑγιὴς γενέσθαι.

15 '' Λύκων οὐ Ὀνιάδῃσι τὰ μὲν ἄλλα τοιοῦτος ἔπασχεν, 16 αἱ δὲ ὀδύναι καὶ ἐς τὸ σκέλεος οὐ πάνυ τι διεφοίτων, καὶ σὺν ἐχθρῷ ἔμενον, 17 ὑγιὴς δὲ πολλῷ χρόνῳ. 18 φάρμακα δὲ ἔπινε, 19 καὶ σικύας προσετίθει, 20 καὶ ἐφλεβοτόμεετο. 21 καὶ ἐδόκεε μᾶλλον γίνεσθαι τοῦτον πρόσθεν.

v. '' Ἀθήνῃσιν ἄνθρωπος ξυσμῷ εἶχε πᾶν τὸ σῶμα, μάλιστα δὲ τοὺς ὄρχιας καὶ τὸ μέτωπον. 2 ἔχε δὲ πάνυ σφόδρα. 3 ἦν τὸ δέρμα παχὺ ὡς καθ' ἅπαν τὸ σῶμα καὶ οἷον ὡς λέπρη '' τὴν ἀφὴν. 4 καὶ οὐκ ἂν ἀπέλαβεν ἐξαμῆσθαι ὑπὸ τοῦ παχέος. 5 τοῦτον οὐδεὶς ἠδύνατο ὠφελῆσαι. 6 '' διελθὼν δὲ ἐς Μέλον, ἔνθα τὰ θέρμαι λουτρὰ, καὶ ῥᾳθυμήσας ἐπὶ πολλὸν καὶ τὰ παχέα ἐξῆκε μάλα, ὑδροπικὸς δὲ ἐγένετο.

8 '' Ἀθήνησιν ἄνδρα χολέρη ἔλαβεν, 9 ἤμεε τε καὶ κάτω διεί, καὶ ἀδυνᾶτο. 10 καὶ τὸν

6 quibus locis etiam amplius dolebat. 7 Pus autem ad os magis fiebat, quam ad carnem, in profundo: 8 & per tempus sic habens negligebat, donec valde debilis fiebat: 9 postea crustæ ipsi inustæ sunt, valde multæ & magnæ, ac inter se propinquæ: 10 & pus effluxit multum ac crassum: 11 & mortuus est postea paucis diebus, tum præ magnitudine ac multitudine ulcerum, tum ex corporis debilitate. 12 Huic si una ampla sectio incisa fuisset, & per sectionem pus emissum esset, 13 & si opus fuisset, etiam altera sectio facta esset: 14 Hæc sane in tempore si facta fuissent, mihi quidem videtur quod sanatus esset.

15 Lycon in Oeniadis, reliqua quidem eadem patiebatur: 16 verum dolores etiam ad crus non ita valde progrediebantur, & non factus est suppuratus, 17 sed sanus multo tempore. 18 Bibebat autem pharmaca: 19 & cucurbitas adhibebat: 20 & venam secabat. 21 Atque his factis melius habere videbatur.

IV. Homo quidam Athenis prurigine toto corpore vexabatur, maxime autem testibus ac fronte, 2 vexabatur autem valde vehementer: 3 & cutis crassa erat per totum corpus, & velut lepra aspectu, 4 & ex nulla parte cutem apprehendere potuisset, præ crassitudine. 5 Huic nemo opitulari potuit. 6 Transgressus autem ad Melum, ubi sunt calidæ balneæ, à pruritu quidem & cutis crassitudine liberatus est, 7 verum hydropicus factus mortuus est.

8 Athenis virum cholera corripuit, 9 vomebarque, & deorsum egerebat, & dolebat: 10 &

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 807 sur 917

γαι οὔτε ἠδυώδης, ὅτε ὁ ἔμετος, οὔτε ἡ ὑποχώρησις. 11 Καὶ ἦν τι φωνὴν ὑπολελοίπει, καὶ κινέειν οὐκ ἐδύνατο κλίνης οὐκ ἠδυώδης. 12 Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀχλυώδεες καὶ ἐσηγμένοι ἦσαν. 13 Καὶ ἀπαρτήματα εἶχον ὑπὸ τὴν κοιλίην. 14 [καὶ] λοιπὸν δὲ σύριγξ λύγξ. 15 ἡ δὲ ὑποχώρησις πολλῶν πολλῷ μᾶλλον ἐμέτου. 16 ἔτος ἔπιεν ἐλλέβορον ἐπὶ φακῶν χυλῶν. 17 Καὶ ἐπέπιεν φακῶν χυλὸν ἕτερον ὅσον ἠδυώδης, καὶ ἔπιε τε ἐπήμεισε, 18 καὶ συνηναγκάσθη καὶ ἴση αὐτῶν ἄμφω. 19 Ψυχρὸς δὲ ἐγένετο. 20 ἐλούετο δὲ μίσχει τὰ αἰδοῖα κάτω πάνυ πολλῶν, ἕως καὶ τὰ ἄνω διεθερμάνθη, καὶ ἔζεσε. 21 τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἄλφιτα ἔπιε λεπτὰ ἐφ' ὕδατι.

v. Ἐν Λαρίσῃ γυναικὶ Γοργίδι τὰ ἐπιμήνια διὰ τεσσάρων ἐτέων ἴσχεν, πάνυ ὀλίγα πάνυ. 336 σὺν δὲ τῇ μήτρῃ, ἐφ' ὁκότερα αὐ κλιθῇ, σφυγμὸν παρεῖχε καὶ βάρος. 3 αὕτη ἡ γυνὴ ἐκύησε, καὶ ἐπεκύησε. 4 καὶ ἀπελύθη τὸ παιδίον ἐννάτῳ μηνὶ ζωὸν θῆλυ, ἕλκος ἔχον ἐν τῷ ἰσχίῳ. 5 καὶ τὰ ὕστερα ἐπόμματα, καὶ αἱμάτου ῥεῦμα πολὺ πάνυ ἐπέσχεν, καὶ τῇ ὑστεραίῃ, καὶ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ τετάρτῃ, καὶ θρόμβοι πεπηγότες. 6 καὶ πυρετὸς εἶχε μέχρι ἡμερέων δέκα τῶν πρώτων. 7 ὑπεχώρει τὸ λοιπὸν αὐτῇ αἷμα ἐρυθρόν. 8 καὶ ἐπύθησε τὸ πρόσωπον ἰσχυρῶς, καὶ τὰς κνήμας, καὶ τὼ πόδε, καὶ τὰ ἕτερα μηδόν. 9 καὶ σῖτα οὐ προσέφερετο. 10 δίψος οὐκ εἶχεν ἰσχυρόν. 11 καὶ τὸ ψυχρότατον ὕδωρ ξυνέφερεν, οἶνον δὲ οὐδαμῶς. 12 ἡ δὲ γαστὴρ ἐξ τὸ πρῶτον παιδίον ὀλίγῳ μᾶλλόν τι ἐλαπάχθη, πάνυ δὲ ξυνίστατο, 13 ἀλλὰ σκληροτέρη ἦν, ὀδυνὴ δὲ

neque vomitus, neque per alvum ſeceſſus fiſti poterat : 11 & vox ipſum deſtituebat : & ex lecto moveri non poterat : 12 & oculi caliginoſi ac cavi erant : 13 & convulſiones tenebant ab alvo 14 & inteſtino, & ſingultus. 15 Verum ſeceſſus multo copioſior erat quam vomitus. 16 Hic veratrum in lentium ſucco bibit, 17 & alterum lentium ſuccum inſuper bibit, quantum potuit, & poſtea vomuit, 18 & coacta ſunt ac adſtricta ipſi ambo : 19 frigidus autem factus eſt, 20 & lavabat inferne uſque ad pudenda, calida valde multa, donec etiam ſupernæ partes calefactæ ſunt, & vivebat : 21 poſtera vero die, polentam bibit ex aqua.

v. In Lariſſa uxori Gorgiæ menſes ſuppreſſi erant per annos quatuor, præter valde modicos. 2 Verum in utero, ad quamcunque partem ſe inclinaſſet, pulſum exhibebat ac gravitatem. 3 Hæc mulier concepit, & peperit, & puella viva nona menſe edita eſt, ulcus habens in coxa : 5 & ſecundæ conſequentes, ac ſanguinis fluxus valde multus, ſucceſſerunt : poſtridie, & tertia die, ac quarta, etiam grumi ſanguinis concreti : 6 & febris tenebat uſque ad decem primos dies, 7 & de cætero prodiit ipſi ſanguis ruber : 8 & facies fortiter intumeſcebat, itemque tibiæ, ac pedes ambo, & alterum femur : 9 & cibos non admittebat. 10 Sitim autem habebat vehementem, 11 & frigidiſſima aqua conferebat : vinum autem nequaquam. 12 At venter poſt primum puerum modice emollitus eſt, valde autem non conſidit, 13 ſed durior erat : dolor autem

οἱ ἐ ἀφεζλῶ. 14 " ποσαρεκκῃ 2
οἱ ἡμέρῃ λάβ τ ἀφῆτης ἐξέπεσε
τὸ ἐπικύημα, σαρξ. 15 κ ἡ γαστὴρ
ξυνέπεσε κ τὰ οἰδήματα πάντα.
16 " κ τὸ ῥεῦμα λεπτὸν, κ τὸ αἷ- 3
μα τὸ ὀξύ, 17 κ ὑγιὴς ἐγένετο.

VI. " Γυνὴ ἐν Φαρσῆσι ἀφειώ- 12
δυνε κεφαλὴν πολλῷ χρόνον, 2 κ
οὐδεὶς οἱ δύνατο ὠφελῆσαι, 3
ἔτι κ διαφορεμένη τὴν κεφαλήν.
4 ῥᾳστα δ ἐγένετο, ὁκόταν τὰ ἐπιμή-
νια δι ἡμερέων οἱ ᾖσι. 5 αὕτη, ὁκόταν
ἀφειωδυνέῃ τὴν κεφαλὴν, ἀφορ-
μᾶται ἀφ ὑγιείης δύο ἢ τρία ἀφ
ἡμέρης μήτρῃσιν ὠφελῇ, 6 κ ἀπεκα-
θάρθη ὀλίγον τι. 7 " κ, ὁκόταν 1
ἐκύησεν, ἐξέλιπον αἱ ὀδυναι τὴν
κεφαλήν.

8 " Γυνὴ ἐν Λαρίσῃ κύουσα, 13
τῷ δεκάτῳ μηνὶ αἷμα ἐχώρεεν
αὐτῇ πολὺ ποσαρεκκαιδέκα ἡ-
μέρας. 9 πλεῖστον δὲ τὰς τρεῖς
τὰς ἀφ ἧς παιδίον ἀπολύσει. 10
τῇ ποσαρεκκαιδεκάτῃ ἐξέπεσεν
ἐκ τῆς μήτρης τὸ παιδίον τεθνεὸς,
11 ἔχον τὴν δεξιὴν βραχίονα ἀφε-
στραμμένον τῇ πλευρῇ. 12 " κ τὸ 1
μὲν δεύτερον τρίτῃ ἡμέρῃ, τὰ νυκτὸς τὴν
αὐτὴν ὥρην, ὡς ὅτε τὸ παιδίον,
κ τὰ λοχεύματα. 13 ἔπειτα μὴ ταῦτα
ἐγένετο τρεῖς ἡμέρας κ νύκτας με-
τρίως τὰ πολλά. 14 μετ ἐκεῖνα πυρε-
τὸς ἔλαβε δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας,
15 κ ἀδυνᾶτο τὴν γαστέρα πᾶσαν
κ τὰ ἰσχία, τὸ δ ἦτρον μάλιστα.
16 " Ἐν Λαρίσῃ Ἱπποσθένης 14
περιπλευμονίῃ ἐδόκει τοῖσιν ἰη-
τροῖσιν ἔχεσθαι. 17 ἦν δ ἁδαμῶς.
18 ἔπεσε μὲν παλαίων ἔπεσε σκληρῷ
χωρίῳ ὕπτιος, κ ἐπενέπεσεν αὐτῷ.
19 ἐλούσατο ψυχρῷ, κ ἐδείπνη-
σε, κ ἐδόκει βαρύτερος γίνεσθαι. 20
τῇ δ ὑστεραίῃ ἐπύρεξε, κ βηξὶ ἔχρη
ξηρο-

non aderat. 14 Quadragesima vero die, à prima, superfœtatio excidit, caruncula quædam, 15 & venter confidit omnesque tumores: 16 & fluxio tenuis, ac sanguis olens prodiit, 17 & sana evasit.

VI. Mulier in Pheris caput circumcirca dolebat multo tempore, 2 & nemo poterat illi quicquam opis conferre, 3 neque dum caput purgaretur. 4 Melius autem habebat, quum menses ipsi facile prodibant. 5 Hæc quum caput doleret, ex subditiis odoratis ad uterum ap- 95
positis opem sentiebat, 6 & modice depurgata est: 7 & quum concepisset, dolores caput relinquebant.

8 Mulier in Larissa prægnans erat. Huic decimo mense sanguis prodiit multus per quatuordecim dies: 9 plurimus autem tribus diebus ante pueri editionem. 10 Decimaquarta, excidit ex utero puer mortuus, 11 habens dextrum brachium lateri adnatum: 12 & tertia die, no- 100
ctu eadem hora qua puer, prodiit secunda, & purgamenta alba, 13 deinde post hæc per tres dies, ac noctes multa moderate prodierunt. 14 Postea febris corripuit, per duos dies, totidemque noctes, 15 & dolebat omnem ventrem, & coxas, maxime vero pectinem.

16 In Larissa Hippostheues peripneumonia apprehensus esse medicis videbatur, 17 erat autem nequaquam. 18 Verum principio luctans in duro loco ce- 105
cidit supinus, adversario ipsi illapso: 19 & lavatus est frigida, & cœnavit, & gravior factus esse sibi videbatur. 20 Sequenti autem febricitavit, & tussis

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 809 sur 917

ξηρολίφη καὶ τὸ πνεῦμα πυκνόν.
21 πεμπταῖος δὲ αἱμαλώδεας
ἐξέμεσε πολύ, 22 καὶ παρακόπτεν ἤρξατο. 23 ὁκόταν βήσσοι, τότε ὠδυνᾶτο τὰ σήτεα καὶ τὸν νῶτον. 24 ἐκλείπω δὲ αἷμα ἀρρὺξ ἐκ τῶν ῥινῶν τριχοειδὲς, ὃ-
25 σον τέσσαρες κοτύλας. 25 περὶ δείλην οὐδὲν ἐπαίρων ἔτι ἐφθέγξατο, ἔτε ἠσθάνετο, ἔτε ἔργα, ἔτε λόγα. 26 ἑνδεκαταῖος δὲ ἔθανε. 27 τοῖς δὲ πέντε ἡμέρας πρὸ μὲν σῴφρων ἦεν, πρὸς δὲ ἔ. 28 ἐγένετο καὶ ἀπύρετος. 29 " σίαλον 1
δὲ οὐδὲν ἀπεχώρεεν, οὐδὲ βῆχα εἶχεν. 30 οὐ γὰρ ἦεν σίαλον.'

VIII. " Σκάμανδρος ἐν Λαρίσσῃ τὸ ἰσχίον ἐσφακέλισε, καὶ [ἦεν] ὀστέον ἀφεστηκὸς χρόνιον. 2 ὁ δὲ ἐτμήθη τομὴν μεγάλην καὶ περὶς τὸ ὀστέον, 3 καὶ ἔπεσε ὑπάτη. 4 τότε ἡμέρῃ δωδεκάτῃ ἤρξατο μετὰ τὴν τομὴν σπασμὸς, 30 καὶ εἶχε μᾶλλον. 5 ἐσπάσατο δὲ τὸ σκέλος τοῦτο μέχρι τῶν πλευρῶν. 6 διεφοίτα δὲ καὶ ἐπὶ θάτερα ὁ σπασμός. 7 ἐκινεῖτο δὲ τὸ σκέλος καὶ ἐξελένετο, καὶ τἄλλα μέλεα ὁμοίως, καὶ αἱ γνάθοι ἐπάγησαν. 8 ἔτος ἔθανε ἀπώμνυμι οὐδὲν μετὰ τὴν τοῦ σπασμοῦ ἐπίληψιν. 9 ἐθεραπεύετο δὲ χλιάσμασιν ἀσκίοισι, καὶ πυρίησιν ὀρόβων ὅλον τὸ σῶμα· 10 καὶ ὑπεκλύσθη, καὶ ὑπῆλθε πύελον ἡμιπόσιος ὀλίγη, " καὶ 1
τι καθαρσίης. 11 φάρμακον ἔπιε καὶ [καθάπαξ] ἀπεκαθήρατο. 12 καὶ ἐπῆλθε μὲν, οὐδὲν δὲ ὄφελος ἐγένετο. 13 καὶ ὕπνος ὀλίγος ἦλθε. 14 καὶ, αὖθις πιὼν τὸ καθαρσίης ἰσχυρὸν ἐπ' ἐσπέρης, ἡλίου ἀνιόντος ἔθανεν. 15 ἀδύ-

apprehendit ficcior, & ſpiritus denſus. 21 Quinta die, cruentum exſcreavit, non multum, 22 & delirare incipiebat. 23 Quando tuſſiebat, dolebat pectus & dorſum. 24 Sexta autem ubi ſternutaſſet, ſanguis fluxit è naribus, quatuor heminarum ' menſura. 100
25 Ad veſperam neque loquebatur, neque ſentiebat, neque quid fieret, neque quid diceretur. 26 Undecima, mortuus eſt. 27 Per quinque vero dies, modo ſapiens erat, modo non. 28 Erat & ſine febre. 29 Sputum autem nullum procedebat, neque ſtertorem habebat. 30 Non enim erat ſputum.

VII. Scamandrus in Lariſſa, & in coxa marcorem habuit, & in oſſe diu diſparato. 2 Ipſe vero ſectus eſt ſectione magna, etiam ' ad os ipſum, 3 & poſtea uſtus 115
eſt, 4 & tunc die duodecima poſt ſectionem cœpit convulſio, & valde obtinuit: 5 convellebatur autem crus hoc uſque ad coſtas, 6 & ad aliam quoque partem convulſio progrediebatur: 7 flectebatur autem crus, & extendebatur: & alia membra movebat, & maxillæ compactæ riguerunt. 8 Hic mortuus eſt convulſus octava die, poſt convulſionis invaſionem. 9 Curabatur autem tepefactoriis ' utriculis, 120
& fomentis ervi, per totum corpus: 10 & infuſum per clyſterem immiſſum eſt, & tunc modicum ſtercoris prodiit: 11 & pharmacum bilem abunde purgans bibit, ac inſuper catapotium deglutivit, 12 & feceſſit quidem, nihil autem à catapotio opis ſenſit: 13 & ſomnus modicus venit: 14 & rurſus pharmacum idem forte ad veſperam bibit, ac ſole emergente mortuus eſt. 15 Videbatur

καὶ οἱ αὖ πολέσιος χρόνον διενεγκεῖν, εἰ μὴ κῦ ἔ φαρμάκῳ τῷ ἰχῶρι.

VIII. " Ἱππόκρατες Παλαμήδεϊ ἐν Λαρίσσῃ ἐνδεκαετεῖ ἐπλήγη κῦ ἔ μέλαπτε ὑπὲρ τ ὀφθαλμοῦ τ δεξιὸν ὑφ' ἵππου. καὶ ἐδόκει τὸ ὀστέον ἀχ ὑγιὲς εἶναι, καὶ ἐπηδᾶ ἐξ αὐτ ὀλίγον αἷμα. ὅπως ἔχον τὸ ὀστέον, ὁ καὶ πρόσθεν ὠὸν οὐτικα τὸ ὀστέον ἔκυεν. ἐπὶ εἰκοσιν οἴδησεν πρῶτ τὸ ὗς ἤρξατο, καὶ πυρετὸς καὶ ῥῖγος. καὶ ἡμέρᾳ μᾶλλον ἀδιάκριτος κῦ ἀδυνᾶτο τὸ οἴδημα. καὶ ἐπύρεσσεν δριμέως ὠὸν ῥῖγος. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἄδησαν, καὶ τὸ μέτωπον, καὶ ἅπαν τὸ πρόσωπον. ἔπιεζε δὲ τοῦτο μᾶλλον τὸ κεφαλῆς, παρῆλθε δὲ καὶ ἐς τὸ δεξιτερὸν τὸ οἴδημα· ὀδὲν σαφὲς τοῦτο ἐλύπει. πλευρῶν δὲ " πυρετὸς ξυνεχὴς ἦεν. ἦσον [δὲ] τοῦτο μὲν ἡμερῶν ὀκτώ· ἐξέφη δ καθαρθείς, καὶ κατηρέμισε. ἔλουσε δ' ἐπὶ τοῦτο, καὶ ἐπιπλασσόμενος τὸ οἴδημα. " τὸ δὲ ἕλκος τὸ κακῶς ἐχὲν οὐδὲν ἐμποιεῖ ἰῶ.

" Ἐν Λαρίσσῃ Θεοφόρβου παῖς " ἐλέπρα τὴν κύσιν, καὶ διερὰ γλίσχρον, καὶ ἀδυνᾶτο καὶ ὀρχέμενος καὶ πλευρῶν τ ἐρέσσων, καὶ ἐτρίβε τὸ αἰδοῖον. ὅπως πιὼν τὸ διυρητικὸν δριμὺ, ἐς μὲν τὴν κύστιν ὀδὲν ἐχώρησεν, ἐξέμεσε δὲ συχνὸν πυώδες καὶ χολῶδες, καὶ κάτω ἕτερα τοιαῦτα διῆλθεν. καὶ ἀδυνᾶτο τὴν γαστέρα. καὶ ἐκράτεε ὑπόδυσις, τὸ δ' ἄλλο σῶμα ψυχρὸν ἐκρύη. καὶ παρελύθη ὅλον, καὶ ἀσθενὲς ἐγ ὑδέν

batur autem multo tempore morbum ferre potuisse, nisi ex pharmaci vi periisset.

VIII. Equiso Palamedis in Larissa undecim annorum, percussus est in frontem supra oculum dextrum, ab equo: & videbatur os non sanum esse, & exiliebat ex ipso modicus sanguis, & sectus est sectione magna usque ad secundam laminam, & curabatur sic habens ipsum os, quod etiam antea statim os peperit. Vigesima tumor coepit circa aurem, & febris & rigor, & in die magis intumescebat ac dolebat tumor: & ab initio febricitavit ex rigore: & oculi intumuerunt, & frons, & tota facies. Patiebatur autem haec in dextra magis capitis parte. Progressus est autem tumor etiam ad sinistram: nihil tamen hic laesit. Demum febris continua corripiebat. Atque haec minora erant, usque ad octavam diem. Vixit autem ustus, & per catapotium purgatus, & cataplasmate tumori impositio. At vero ulcus nullius mali causa erat.

In Larissa Theophorbi filius vesicam scabiosam habebat, & viscosam urinam mingebat: & dolebat dum & inciperet mingere, & dum desineret: & confricabat pudendum. Hic quum bibisset pharmacum urinam ciens acre, in vesicam quidem nihil processit, verum multum purulentum & bilem evomuit, & deorsum alia hujusmodi egerebat: & ventrem dolebat, & intrinsecus ardebat, reliquum vero corpus frigidum erat, & totus resolutus est: & nihil assumere

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 811 sur 917

ἐδὴν ἤθελε. 25 " τύτῳ ἡλκώθη ἡ κοιλίη ἰσχυρῶς ὑπὸ ἰχῶ- & φαρμάκε ἄχαν. 26 ἀπεθνήσκε ἢ μ τῷ πόσι τελεῦ.

IX. " Γυνὴ Ἀντιμάχε ἐν Λαρίσῃ σκνίσκε ἡμέρας ὡσὶ πεντήκοντα, 2 κ ἠσθίε τ ἄλλο χρόνον, 3 κ ἡμέρας ἐπ ἤλγε πᾶς ὑστέρης, κ ὠδυνᾶτο τῷ καρδίῃ, 4 κ πυρετ ὑπελάμβανε. 5 ἐκ ὑπεκεχωρήκ & χρόνε τύτε. 6 τύτῳ ἐδόθη ἐλαιήρεον καθάρσιον ἰσχυρότερον & δέον, 7 κ ἀπημεσε χολὴν ξυγκεκαυμένην ὑπό τε τ ἀσιτίης κ & πυρετ· 8 κ γὰ ἐδὲ πολ ἐχρᾶτο ἐδενί· 9 ὀλίγον δέ. 10 κ ἀπήμεσε βιαίως κ γρομῶδεα. 11 " κ πάντ' ἀπέσεβε κ ἠφίει αὐτῶ, κ ἐδόκεε ἀσθενέειν. 12 κ σὸκ ἤθελε πίνοσα ὕδωρ ἐξεμεῖν. 13 μ δὲ τῦτ ὀδυνᾶ ἰσχὺ ἰσχυρὴ τῷ κάτω κοιλίῃ· 14 εἵλκωτο γὰρ ὑπὸ τ φαρμάκε· 15 κ ἐχώρεεν αὐτ μ τῶ κόσον αὐτικ ὑφιεμον ξυζεωλῶδες. 16 αἰὲ δὲ πλέον ἐγίνε κ ἡ ἀσθένεη κ ἡ ἄση. 17 κ & κατέμαθον " πέντε πλεῦ κλύσαι. 18 ἔση δὲ ἡ κοιλίη ὕδατ κατεχομένε πολλ κ τ γαστός. 19 ἄλλο δὲ ἐδὲν ἐδυνήθη ἀποζδέξασθαι. 20 ἔθανε δὲ μισες νύκτας. 21 " ἐδόκεε δ' ἂν βιῶναι, εἰ ἐδυνάθη πιεῖν τ ὕδωρ, κ ἐμεῖν αὐτικα πρὶν ἢ πιεῖν.

X. " Οἰκίης Ὀνησιδήμε ἐν Λαρίσῃ ἡλκώθη κοιλίῃ κ τ ἔντερον ὑπὸ χολῆς αὐτομάτης κινηθείσης. 2 κ ἐξεχώρεε κ ἄνω κ κάτω χολὴ κ αἷμα, 3 κ πυρετ εἶχε. 4 τύτῳ ἐδόθη ἀφεδρεύσι ἐλαιήρεον ἀφεδρικ, πρ. ὑδατ ῥὴ κ ὀλίγον. 5 κ ἤμεσέ τε ἀπ' αὐτῦ

volebat. 17 Huic exulceratus est venter fortiter valde, à vi medicamenti : 26 & mortuus est tertia post potionem die.

IX. Uxor Antimachi in Larissa, prægnans erat diebus circiter quinquaginta, 2 & reliquo tempore præ fastidio à cibo abstinebat, 3 & per septem dies uterum dolebat, & cor : 4 & febris corripiebat : 5 eo tempore nihil per alvum egerebat. 6 Huic datum est catapotium deorsum purgans fortius quam conveniebat, 7 & evomuit bilem combustam, præ cibi abstinentia & febre. 8 Nam neque ullo potu utebatur : 9 evomuit autem paucam 10 violenter, & grumosa : 11 & ubi concitata fuisset, ac ipsam emisisset, debilis esse videbatur : 12 & non volebat aquam bibens evomere. 13 Postea verò dolor fortis tenebat infernum ventrem 14 (exulceratus enim erat à medicamento, & prodibat ipsi statim post stercus, suberuentum ramentosum.) 16 Semper autem amplior fiebat : & debilitas, & cibi fastidium : 17 & purgamenti erant heminæ quinque. 18 Sistebatur autem alvus, aqua multa super ventrem affusa, 19 aliud autem nihil potuit admittere. 20 Mortua est circa mediam noctem. 21 Videbatur vivere potuisse, si aquam bibere potuisset, ac statim vomere priusquam deglutivisset.

X. Famula Onesidemi in Larissa, ulcerata est alvum & intestinum, à bile sponte commota : 2 & prodibat sursum ac deorsum bilis & sanguis : & febris tenebat. 4 Huic debili datum est pharmacum deorsum purgans in potu, debile, aquosum, ac modicum, 5 & vomuit ab ipso mul-

αὐτῷ πολὺ, καὶ κάτω ὑπωλίξε σφόδρα. 6 ἡ δὲ ἑσπέρης ἐπεκοιμήθη. 7 τῇ δὲ ὑστεραίῃ πυρετὸς ἦν, ἀσθενὴς δέ. 8 ἡ δὲ κοιλίη ἠλκωτό τε καὶ ἔτι ὑπεχώρεε τοιοῦτο. 9 τρίτη δὲ ἡμέρῃ ἐθνῄσκε δείλης, πυρετοῦ ἐπιλαβόντος πάνυ ἰσχυροῦ. 10 ἐδόκεε δὲ ἀποθνήσκειν πάντως. 11 ἤκιστα δὲ αὐτῇ ὕδωρ πίνουσα ψυχρὸν, ἕως ἐμέσθη εἶχεν. 12 ἐπεὶ δὲ ἐψύχθη ἡ ἄνω κοιλίη, ἀποκοπεῖσα τοῦ ὕδατος, χυλὸν μιξοπίτυον ψυχρὸν ὕστερον μᾶλλον ἐκλύθη.

13 Εὐδήμῳ δὲ τῷ Λαρισσαίῳ, αἱμορροΐδας ἔχοντι ἰσχυρὰς πάνυ καὶ χρονίσας, ἐξαιμος ὢν, χολὴ οἰκείη, 14 ἀλλ' ἠπίαστα τοῦ σώματος, καὶ ἡ κοιλίη ἐπεφόρητο κάτω, [καὶ] ὑπεχώρεε χολώδεα, καὶ αἱμορροΐδες ἀνέσχον. 15 φάρμακον κολοπεδικὸν πιὼν ἀπεκαθάρθη καλῶς. 16 καὶ αὖτις μᾶλλον χολὴ, καὶ ἐπελάθοντο. 17 καὶ ὀδυνὴ ἔσχε πρὸς τὰ ὑποχόνδρια ἀνάπαλιν. 18 τὸ μὲν ἐπεχώρεε ἔτι τῶν αἱμορροΐδων, τὸν δὲ κοιλίην οὐκ ἔφη καθαρὴν εἶναι, ἀλλὰ δεῖσθαι θεραπείης. 20 ἔτι καὶ ἀνέπαυσεν. 21 ἔπεσε δὲ, ὑπολιποθυμίῃ καὶ ῥίγεϊ, πυρετὸς ἐπιβαλὼν, καὶ οὐκ ἀφῆκε πρὶν ἀπενεχθῆναι. 22 ὅτε δὲ καὶ ἀφῆκε ῥίγεος ὑποκλαδὸν, ἦεν ὁ πυρετὸς, καὶ ὑπεχώρησεν αὖτις τῇ χολῇ, 23 καὶ φῦσαι, ἡ μὲν διεξῄει, ἡ δ' ἐνέκλιν, καὶ ὀδυνὴ ἐν τῇ κοιλίῃ. 24 αἱ δὲ αἱμορροΐδες ἔξω ἦσαν δὴ ἀρχῆθεν. 25 ἀπὸ τῶν ἀποκαθάρσιων ἀρξάμενον. 26 τὸ [δὲ] ἄλλον χρόνον ἐν φύσαι ἀεὶ τοιαῦται ἐπῆσαν, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐπεμένθη ἡ ἀρχή.

XI. Ἐν Λαρίσσῃ ἀνὴρ ἐτέθη-

multum: & infra amplius ſubiit: 6 & veſperi rediit. 7 Poſtridie febris erat, ſed debilis. 8 Alvus autem ulcerabatur, & adhuc eadem egerebat. 9 Tertia die, ad veſperam mortua eſt, quum febris valde fortis ipſam corripuiſſet. 10 Quapropter omnino moritura eſſe videbatur. 11 Minime vero ideo quod aquam frigidam biberat, donec vomitus tenebat. 12 Poſtquam autem perfrigeratus eſt ſupernus venter, depurgatus per aquam, ſucco frigido poſtea poto, ſic poſtea infuſum per clyſterem immiſſum eſt.

13 Eudemus in Lariſſa, hæmorrhoidas habens fortes, ac diuturnas, quum exanguis eſſet, bilis commota eſt, 14 ſed leniter in corpore: & alvus turbata deorſum biliosa egerebat, & hæmorrhoides intumeſcebant. 15 Pharmaco deorſum purgante poto, probe depurgatus eſt: 16 & rurſus bibit ſuccum, & amplius alvus turbata eſt: 17 & dolor ad præcordia conſiſtebat. 18 Huic quum venter non probe haberet, ſed adhuc curatione indigeret, manus hæmorrhoidibus admotæ ſunt, 20 & vomuit. 21 Poſtea quum cancer ſucceſſiſſet, febris irruit, & non dimiſit antequam occideret. 22 Quandoque etiam cum rigor ſubrepens dimiſiſſet, febris venit, & prodiit ipſi bilis 23 & flatus, & partim prodibat, partim intus erat, & dolor in ventre. 24 Hæmorrhoides autem extra inteſtinum rectum erant, reliquo tempore 25 à purgationibus auſpicatæ: & flatus per ipſas prodibat: & ad ſternutationem principium fiebat.

XI. In Lariſſa vir quidam ſau-

ϑη ὡς χλοὸς λόσχη παλαιὴν ὄπισθεν, [2] καὶ τὸ ἄκρον διήνεγκε κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, πλεῖον δισσὸν, καὶ διῆλθε χωρὶς πυλοῦ. [3] ἐπὶ δὲ ἀρχῇ, ἐπόνει ὀδυνὴν ἔχει τὸ κοῖλον ἰσχυρὴν, [4] καὶ ἐπαυδίσκετο ἡ γαστήρ. [5] τότων ἐδόθη τῇ ὑστεραίῃ καθαρτικὸν, καὶ διεχώρησεν ὀλίγον ὕφαιμον, καὶ ἔθανεν. [6] ἐδόκεε τότε τὰ ἔντερα εἶναι οὐχ ὑγιέα, καὶ αἵματος ἡ κοιλίη πλέη τυγχάνει.

[7] Ἀπελλοῦ Λαρισσαίου ἐτέων τριήκοντα, ἢ ὀλίγον ἀπέλιπεν. [8] ἔνοσεε δὲ τῇ νόσῳ. [9] ἐλαμβάνετο δὲ τὰς νύκτας μᾶλλον τῶν ἡμερέων σὺν τῷ ὕπνῳ. [10] ἐνόσεε δὲ ὡς δύο ἔτεα πρὸ θανάτου. [11] ἤμεε δὲ χολὴν μυρίην σοβόδε, ἐπὶ διαιρεθῇ. ἤμεε δὲ καὶ μέλαιναν. [12] ἔτος δὲ τῆς κεφαλῆς καθαίρεσθαι ἰσχυρῶς πίνων καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον καθαιρόμενος, καὶ φάρμακον δὶς πιὼν, ἓξ μῆνας αὐτὸν διέσχεν. [13] ἦν δὲ πολυφάγος, [14] ἔχων δὲ τὸ σῶμα ἐπίσχλον, πολλοὺς πολλὰ, μάλα ἐρίζουσι, καὶ πυρετῷ ἐπιλαβέτο. [15] καὶ ἡ νοῦσος ἐς νύκτα. [16] τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐδόκεεν ὑγιὴς εἶναι· αὖ καὶ τῇ ἑτέρῃ. [17] τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἡ νοῦσος ἐπιλαβοῦσ' ἐδιψακόπει ἀπὸ δείπνου ὕπνου, καὶ εἶχε τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέρην καὶ μέχρι δορπησίου. [18] ἔθανε περὶ ἐμφρονήσιος. [19] ἐσπᾶτο πρῶτα μὲν τὰ δεξιὰ μέρεα τοῦ τε, τε πρόσωπον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, ἔπειτα ἐπὶ τὰ ἀριστερά. [20] καὶ, ὅτε δοκέοι ἀναπεπαῦσθαι, κώμα εἶχε καὶ ἔρεγε: [21] καὶ αὖθις ἐξεδέχετο ἡ νοῦσος.

XII. Εὐμηλος Λαρισσαῖος, ἐπέζευγε τὰ σκέλεα καὶ χεῖρας καὶ γνά-

ciatus est cominus ex manu per haſtam latam à tergo, [2] & ſummum ejus penetravit infra umbilicum per multum ſpacium, quod lividum erat & tumidum: [3] poſtquam autem vulneratus fuit, dolor obtinebat primum fortis, [4] & venter intumeſcebat. [5] Huic poſtridie datum eſt pharmacum deorſum purgans, & egeſſit modicum cruentum, & mortuus eſt. [6] Videbantur inteſtina hujus non eſſe ſana, & venter ſanguine plenus eſſe.

[7] Apellæus Lariſſæus ætatem habebat annorum circiter triginta, aut parum aberat. [8] Corripiebatur autem morbo, [9] à quo vexabatur noctu magis in ſomno, quam interdiu. [10] Ægrotabat aurem ad duos annos ante mortem. [11] Vomebat bilem fulvam aliquando ubi excitatus eſſet. Vomebat etiam nigram. [12] Hic purgatione à capite forti valde ad multum tempus purgabatur: & quum pharmacum bis bibiſſet, ſex menſes ipſum penetravit. [13] Erat valde vorax multi cibi: [14] & quum corpus haberet biliosum, multum luctatus, valde riguit: & febris corripuit, [15] ac morbus ad noctem: [16] poſtridie ſanus eſſe ſibi videbatur, & rurſus altera die. [17] Sequenti vero nocte morbus invaſit cœnatum à primo ſomno, & per noctem ac diem, & uſque ad cœnam tenebat. [18] Mortuus eſt priuſquam reſipiſceret. [19] Convellebatur primum circa dextras partes, faciemque ac reliquum corpus, poſtea in ſiniſtris: [20] & quum videretur quietus eſſe, ſoporem habebat, ac ſtertebat, [21] & rurſus ſuccedebat morbus.

XII. Eumelus Lariſſæus rigida habuit crura, & manus & maxil-

γνάθους, [2] καὶ οὐκ ἠδυνάσθη ἄνω
σαλεῦσαι, οὔτε ξυγκάμψαι, ἢ μὴ
ἕτερος ξυγκάμψειε καὶ σαλεύοι, [3]
ἔστε τὰς γνάθους διαγεῖν, εἰ μὴ
ἕτερος διαγεύοι. [4] ἄλλο δὲ οὐδὲν
ἔστε ἀδυνᾶτο, ἔστε ἤσθιεν, εἰ μὴ
μάζαν, καὶ μελίκρητον ἔπινεν. [5]
εἰκοστῇ ὑπτίη πίπτει κατὰ
μέσον, καὶ τύπτει τὴν κεφαλὴν
ἐσκὸς λίθον σφόδρα, [6] καὶ αὐτὴ
σκότος κατέχυθη. [7] καὶ ὀλίγον ὕ-
στερον ἀνέστη, ὑγιὴς ἦν, [8] καὶ
ἐλέλυτο πάντα, πλὴν μοῦ τὸ ὕ-
πνου, ὅτε ἐξέγροιτο, ὀλίγον τι
ξυνιέσθαι τοῦ ἄρθρου. [9] ἔτεα δὲ
ἦν ἤδη δυοκαίδεκα ἢ τριακαίδε-
κα. [10] ἔκαμνε δὲ μῆνας τρεῖς ἢ
τέσσαρας.

[11] Ἐν Λαρίσῃ παρθένος, αἷμα ἐμέσασα ὀλίγον, ἔμπυον ἐόν, πυρετῶν ἐπιλαβόντων, οὐκ ἀπηλλάσσετο πρὶν τελευτῆσαι. [12] ἀπέθανε τρίτῳ μηνί. [13] πρὸ δὲ θανάτου ἐκωφώθη τὰ ὦτα, καὶ οὐκ ἐσήκουεν, εἰ μή τις πάνυ μέγα βοήσειε. [14] πρὸ δὲ τοῦ ἐμέσαι τὸ αἷμα ἀσθενὴς ἦν.

[15] Ἀμφίπολος ἐν Λαρίσῃ Δυσηλείδος, νέη ἐοῦσα, ὀκώτε λαγνεύοιτο, ἐπεμαθύνετο ἰσχυρῶς· ἄλλως δὲ ἀνώδυνος ἦν. [2] ἐκύησε δὲ ἑβδόμου. [3] ἐξεκαιδεκάετις δὲ ἐγένετο ἀδῖνας ἔχουσα ἀπὸ μέσου ἡμέρης ὡς ὀδύνας ἰσχυράς. [4] πρὸ δὲ μέσου ἡμέρης αὐτὴ στάσα τρέγουσα πολλὰ, ἐπεδέετο ὀδυνᾶσθαι αὐτῶν ἐλαφρότερον ἰσχυρολάτη τῶν πρόσθεν, [5] ἀναστᾶσα ἐπέψωσε τὴν πρόχοον τοῦ τοῦ ὑμεναίου τὸ μήκος, [6] ἔστε, ἤδη λιποψυχέουσα αὐτῆς, ἔπεσε γυνὴ, καθεῦσα τὴν χεῖρα, ἐξέπεσε λίθος ὅσον ἀπὸ δύλου ἐπὶ

maxillas, [2] & non poterat neque extendere, neque flectere, ſi non alius flecteret ac extenderet. [3] Et neque maxillas diducere poterat, ſi non alius diduceret. [4] Aliud vero nihil neque dolebat, neque edebat, niſi mazam, & aquam mulſam bibebat. [5] Vigeſima die ſedens cadit ſupinus, & caput ad lapidem vehementer offendit, [6] & vertigo ipſi caliginoſa offuſa eſt: [7] & paulo poſt ſurgens, ſanus erat: [8] & ſoluta erant omnia, præterquam poſt ſomnum ubi excitaretur, articuli modice ligati erant. [9] Erat autem duodecim aut tredecim jam annorum, [10] & ægrotavit menſibus tribus aut quatuor.

[11] In Lariſſa virgo quæ ſanguinem vomuit, non multum, ſuppurata facta febribus corripientibus, non liberabatur priuſquam moreretur. [12] Mortua eſt tertio menſe. [13] Ante mortem vero obſurduerunt ei aures, & non audiebat, niſi quis valde exclamaſſet. [14] Verum ante ſanguinis vomitum debilis erat.

[15] Famula Dyſeridis in Lariſſa, quum juvencula eſſet, ubi Venere uteretur, fortiter circumcirca dolebat: alias autem ſine dolore erat. [2] Concepit autem nunquam. [3] Et quum ſexaginta eſſet annorum, dolebat à meridie, velut ex partu vehementer laboraret. [4] Hæc quum ante meridiem porrum ediſſet multum, poſtquam dolor ipſam corripuit vehementiſſimus, & priores omnes excedens, [5] exurgens aſperum quiddam in ore uteri deprehendit. [6] Poſtea quum ipſa animi deliquium incideret, alia mulier immiſſa manu, expreſſit lapidem aſpe-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 815 sur 917

ἀτρέκιε τεχνικῶ· 7 καὶ ὑγιὴς τότε
ἀπῆκε καὶ ἐπόησε ἰῶ.

XIII. "Ὁ Μαλιεὺς, ἅμαξα ἐφ' ἁμάξῃ ἐπῆλθε ἄχθος ἔχουσα ἐπὶ τοὺς πλευρεᾶς, " καὶ κατῆξε τῶν πλευρίων. 2 καὶ χρόνον αὐτῷ ὑπορρέον πύον κάτωθεν τῶν πλευρίων. 3 " ὑπὸ τὸν ἀπλόον κοιλεῖς, ἐρεμβόμενον, ἀφίκετο ἐς δέκα μῆνας. 4 ἀναλαμβάνει τὸ δέρμα " ὀπῇ ἐφάνη ἐς τὸ δέρμα ἐπὶ θάτερα ἀφίκνεται. 5 καὶ ἔσω τὸν νεφρὸν καὶ ἔσω τὰ ὀστέα ἐπῆλθε σαπρά. 6 τότε ἤτε ἰχὼς ἐξ αὐλοῦ περίλαβεν, ἐπίγλωσσος ἦσαν, 7 καὶ ἐν τῷ σώματι " ἰσχνεδόων ξηρὴ ἐξ ἕδρης πολλή, καὶ ἄλλων σαρκῶν, ὡς εἶδε αὐτίκα " ἐμοῦσαι, εἴ τις ἐδύνατο. ξηρῷ φαρμάκῳ, ἕως ἰσχνοί τινα εἶχεν ὁ ἄνθρωπος. 8 ἀπὸ γὰρ τῶν ὑγρῶν " οὐδὲν ἐπιδίδου, ἀλλ' ἰσήπτετο. 9 ἀπὸ δὲ τῶν μυῶν, ἰχωρώδης ἐξ ὑγροῦ, ῥίγος ἐλάμβανε καὶ πυρετός, καὶ ἰσήπετο μᾶλλον. 10 ἐπιῤῥεῖ δ' αὐτῷ σαπρόν τι " ὑπομέλαν δυσῶδες. 11 πρὶν δὲ ἐπιχειρεῖν ἰήσεσθαι, οἷον ἐκπίπτει ἡμέρης συχνὸν διεπέρα ἔξω. 12 ὡς δ' οὐκ εὖρεον. 13 ἐγνώσθη τὸ εἶναι πορρωτέρω τὴν φύσιν τοῦ νοσήματος " ἢ ὑπὸ τὸ δέρμα. 14 πάντα αὖ ὀρθῶς πεποίηντο ὅμως οὐκ ἂν ἐδόκεις σώζειν, 15 καὶ διάῤῥοια καὶ ἐπέλασεν.

XIV. " Αὐτόνομος ἐν Ὁμίλῳ ἐκ κεφαλῆς τραύματος ἔθνησκεν ἑκκαιδεκάτῃ ἡμέρῃ, θέρεος μέσου, λίθῳ ἐκ χειρὸς βληθεὶς καὶ τοὺς ῥαφοὺς ἐν μέσῳ τοῦ βρέγματος. 2 τοῦτο περίλαβέ με δόκιμον προϊδέσθαι. 3 ἐψεύσαντο δέ με τὴν γνώμην οἱ ῥαφεῖς, ἔχε-

rum, magnitudine verticilli fusi. Et sana tunc statim, & postea erat.

XIII. Maliensi currus onustus inductus est supra costas, & costas confregit: 2 & per tempus substitit ipsi pus infra costas. 3 Ustus sub splenem penicillis ac linamentis utebatur, & pervenit ad decem menses. 4 Resecta vero cute, caverna apparuit ad tenue intestinum utrinque procedens, 5 & ad renem, & ad ossa procedebat putrida. 6 In hoc non animadversum est, quod & corporis habitus biliosus erat, 7 & in corpore putredo ficca tenuis intestini multa, & aliarum carnium, quas statim ejicere oportebat, si quis potuisset sicco pharmaco, dum robur aliquod homo habebat. 8 Nam ab humidis nihil remittebant, sed putrescebant: 9 à linamentis vero inditis quum humor sisteretur, rigor corripiebat & febris, & magis putrescebat: 10 affluebat autem isthic putridum quiddam, subnigrum, graveolens. 11 Priusquam vero curationis aggressio fieret, quotidie multum foras penetrabat. 12 Erat autem non probe fluidum. 13 Cognitum est naturam morbi esse magis remotam quam subter cutem. 14 Quod si vero etiam omnia recte facta essent, tamen non videbatur servari posse, 15 etiamsi ventris profluvium ipsum corripuisset.

XIV. Autonomus in Omilo, ex capitis vulnere mortuus est die decimasexta, in media æstate lapide ex manu ictus, in suturas in medio sinciput. 2 Quare non animadverti ipsum secari opus habere: 3 deceperunt enim me futuræ habentes in scipsis jaculi

ἴχνσιν ἐν Θρῖσιν ἰωνῖσι ἔ βί-
λεσ᾽ " τὸ σῖν ⊙. 4 ὕστερον γὰρ κα-
πνώδεις γίνεσθαι. 5 πρῶτον μὲν ἐς
τὸν κλισίδα, ὕστερον δὲ ἐς τὸν
πλάγιον, ὀδυνὴ ἰσχυρὴ πάνυ,
6 ἐ ἀπάλμης ἐς ἄμφω τὼ χεῖρε
ἔλθειν. 7 τὸ μέσον γὰρ εἶχε τὸ κε φα-
λῆς ἔ βρῖσμα ⊙ τὸ ἕλκ ⊙. 8
" ἐπῤῥύθη ᾗ πυϊ ἑκαιδεκάτη, 9
ἐ σύον ' ἐκπλεῖν ὁ πυὸς. 10 ἡ ᾗ
μήνιγξ ἀσαπὴς ἐφαίνετο.

11 " Παιδίσκη ἐν Ὀμίλῳ ἐκ 28
πρόσθ ⊙ κεφαλῆς ὡς δεκαέ-
τις θνήσκει ἐν μέσῳ θέρει τεσσα-
ρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρῃ. 12 ἥμισυ τῆς
ὀφρύος ἔκλασε, " καὶ τὸ ὀστέον 1
φλᾶ, ἐ ῥάγησαν. 13 ἐφ ᾗ ἐφάνη
ἐν τῷ ἕλκει ἦσαν. 14 " τοῦτο ἐγνώ- 2
σθη ἐρῶς σχίσαντ ⊙ δι᾽ ὀμμάτων. 15
" ἐπῤῥύθη δὲ οὐκ ἐς τὶ δέον, " ἀλλ᾽, 3
ὅσον ἐπελείφθη, πύον ἐν αὐτῷ
ἐῤῥύη. 16 ὀγδόη ῥίγεσ [καὶ] πυ-
ρετὸς ἐπέλαβεν. 17 " εἶχε ᾗ οὐκ ἐς 5
τὸ δέον, ἀλλ᾽ ὅσον καὶ τὸ πρόσθεν
ἡμέρεων, ὅτε πυρετὸς οὐκ εἶχεν.
18 ἐνάτῃ ᾗ τὸ λοιπὸν ἐξεπῤῥύη,
καὶ ὑπεφάνη ὀλίγον πάνυ πύον
ξὺν αἵματι, " καὶ ἡ μήνιγξ κα- 6
θαρὴ ἦν. 19 ἐ ὕπν ⊙ μὲν ἐπέλα-
βεν, ἐ ᾗ πυρετὸς αὖθις οὐκ ἐφέρ. 20
" σπασμὸς ᾗ χεῖρα τὴν δεξιτερὴν 7
ὑπελάμβανεν. 21 ἐν γὰρ τοῖσι δε-
ξιοῖσι μᾶλλον εἶχε τὸ ἕλκος.

XV. " Κυρήνι ⊙ ἐν Ὀμίλῳ 29
πυ ⊙ ῥυσάμεν ⊙, τὸν κάτω 1
κοιλίαν σκωληκῶδη ὕστερον ἐν ἡμέρῃσι
τεσσαρεσκαιδεκάτῃσι ἐ δέουσιν. 2 ἐ ἔσχεν ἐπι-
κίνως. 3 ᾗ ἐξηράνθη τὸ πύον ἐν τῇ
κοιλίῃ. 4 ἐν ᾗ τῇ θερμοτάτῃ ὥρῃ
ἐδίδου ὀπώρην ἐ ἄκρα ' σῦκα ἀ-
ξυμφορώτατα, πυρετὸς ἐπέλαβε, καὶ
ἐξήρθρησε, καὶ ἔθανεν.

5 " Ἑκάτων ἐν Ὀμίλῳ ὥσπερ 30
καὶ

jaculi læsionem, 4 postea enim consspicuum id fiebat. 5 Primum quidem ad claviculam, postea ad latus dolor fortis valde, 6 & convulsio ad ambas manus venit. 7 In medio enim capitis ac sincipitis ulcus habebat. 8 Sectus est autem die decimaquinta, 9 & pus ' prodiit non multum. 10 Membrana vero cerebri imputrefacta apparebat.

11 Famula in Omilo ex capitis vulnere, duodecim annos nata, moritur in media æstate, decimaquarta die. 12 Januam quidam ipsi impegerat, & os contuderat ac ruperat. 13 Snturæ vero in ulcere erant. 14 Quare cognitum est recte sectione opus habere. 15 Secta est autem non velut oportebat: sed quantum relictum est, pus in ipso ' factum est. 16 Octava, rigor, febris invasit: 17 habebat autem non velut oportebat, sed quantum etiam prioribus diebus quando febris non tenebat. 18 Nona vero die reliquum resectum est, & valde modicum pus cum sanguine subtus apparuit, & membrana cerebri pura erat: 19 & somnus quidem occupabat: febris autem non dimittebat. 20 Convulsio vero manum sinistram invadebat. 21 Nam in ' dextris magis ulcus habebat.

XV. Cyrenius in Omilo suppuratus factus, infernum ventrem ustus est, triginta diebus serius quam oportebat: 2 & mansuete se habebat: 3 & reliccarum est pus in ventre. 4 Verum in calidissimo tempore edens fructus pomorum, & alios cibos non conferentes, à febre correptus est, & à ventris profluvio, & mortuus est.

5 Hecalon in Omilo, velut

etiam

καὶ ὁ γὰ ἕτερος ὕστερον ἐκαθάρθη, ὁμοίως δὲ ἐξηράνθη, πλὴν ὀλίγου, ἡ κοιλίη. 7 δυσεντερίη δὲ ὑπέλαβε. 8 καὶ αὐτὴν ἀπέφυγεν, πάντα ἐσθίουσα πᾶν, ἕως ὅλον ἤδησε, καὶ ἐρράγη αὐτῆς πύον κάτω. 9 καὶ ἀφόρητα [ἐπεγένετο, καὶ] ἔθανεν.

etiam alter ſerius uſtus eſt, attamen reſiccatus eſt venter, modico excepto. 7 Dyſenteria vero arripiebat ipſum, 8 quam ubi effugiſſet, omnia edebat donec totus intumuit, & erupit ipſi pus deorſum, 9 & ventris profluvio mortuus eſt.

10 " Ἑκάστων δὲ Ὁμίλῳ ἀπὸ ἀκαθαρσίης καὶ πεπηδῆς καθαίρσιος ἐς τὸ ἰσχίον ἐπέσχε αὐτῷ ὀδυνώδη ἀξίην. 11 καὶ αὐτὴ μὲν ἀπηλλάγη, πυρετοὶ δὲ αὐτὸν ἐπέλαβον. 12 καὶ χρόνον ἐπὶ κλινοπετὴς ἦν, ἔτε πίνων οὐδὲν, ἔτε δίψῶν, ἀδυσθενής τε ὢν καὶ φρικώδης. 13 τούτῳ ἀφηρέθη μὲν τὸ νόσημα χρηστῶς, ὡς ἔδει. 14 " ὠφελεῖτο δὲ τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν προσφερομένων. 15 τελευταῖον διερράγη τὸ νόσημα κάτω, καὶ ἐχώρει πᾶν, " ἐπὶ πολλῇ χολῇ, καὶ περιηγνύετο, καὶ ἔθανε. 16 ἐδόκει δὲ οὐ διαφεύξεσθαι τὸ νόσημα.

10 Hecaſon in Omilo, ab immundicia non purgata, & a prava purgatione, dolorem acutum in coxa habebat: 11 & hic quidem diſceſſit, ſucceſſerunt autem ipſi febres: 12 & multo tempore in lecto decumbebat, neque bibens quicquam, neque ſitiens: & debilis, & horridus. 13 Huic commode quidem ablatus eſt morbus velut conveniebat. 14 Opem autem percipiebat ex his quæ offerebantur. 15 Tandem vero erupit morbus deorſum, & totus ſeceſſit præ multa bile: & mente motus eſt, & mortuus. 16 Videbatur autem morbum evaſurus eſſe.

xvi. " Ἐν Σαλαμῖνι ὁ μὲν τῷ ἀγκύρῳ ἐπέπαιον, ἐπὶ γαστέρα διέρρηξε· " ἐδυσθύμεε δέ. 3 φάρμακον δὲ ἔπιε, καὶ διεχώρησε κάτω, καὶ ἀνήμεσεν.

xvi. Qui in Salamine in anchoram incidit, in ventrem ſauciatus eſt, 2 & circumcirca dolebat. 3 Bibit autem pharmacum, & non egeſſit deorſum, neque revomuit.

4 " Ἡ γυνὴ, ἣ ἀπέζαξεν ἑωυτὴν, ἐπνίγετο. 5 καὶ ἐδόθη αὐτῇ ὕστερον πολλῷ μετὰ πόνου ἐλαιηρέον, καὶ ἐξεχώρησεν αὐτῇ.

4 Mulier quæ jugulavit ſeipſam, ſuffocabatur: 5 & datum eſt ipſi longe poſtea pharmacum deorſum purgans, & per ſeceſſum ipſi exiit.

6 " Ὁ ἐξ Εὐβοίης ἐλθὼν νεηνίσκος, παλαὶ κάτω κεκαθαρμένος ἀφελιπῶν, πεπαυμένος ἐπύρεσεν. 7 εἶτα δεκάτῃ ἄνω διεχώρησεν, ἔπειτα ἀσθενὴς, " ἤρξατο ἐλαιηρέου. 8 καὶ μετὰ τὸν ποτὸν τετάρτῃ ἔθανεν, οὐκαθαρθείς ἐδέν. 9 ἀλλ' ὕπνος εἶχε, καὶ οὐκ ἠδύνατο παυσασθαι ἡ δίψα.

6 Qui ex Eubœa venit adoleſcens, quum multum eſſet deorſum purgatus, intermiſſione facta quietus febricitavit: 7 deinde quum putaret ſe purgatione ſurſum verſus opus habere, non validam radicem veratri bibit, 8 & poſt potionem quarta die, mortuus eſt, nihil expurgatus. 9 Verum ſomnus ipſum tenebat, & ſitis ſedari non poterat.

10 " Ἡ

10 Ser-

10 " Ἡ δύλη, ἢ ἀπὸ κοιλι- 35
η̃ς πότης ἄνω μὲν ἐχώρησεν ὀλί-
γα, καὶ ἔπνιγε, κάτω δὲ πολ-
λὰ, τῆς νυκτὸς ἔθανε. βάρβαρος
δὲ ἦν.

11 " Ὁ Εὐβοὶς ἄνθρωπος 36
πιὼν ἑλλεβόρου, τρεῖς ἡμέρας
ἐκαθήρετο, καὶ ἔθανε. 12 τὸν
δὲ χεῖρα ἕμπυον εἶχε μέχρι τ῀ς
ἀγκῶνος.

XVII. " Ὁ Συμμάχου παῖς 37
ὑπὸ χολῆς ἀπεπνίγη νύκτωρ κα- 1
θεύδων, καὶ πυρετὸς ἐπέσχεν.
2 φάρμακον δὲ πιὼν ὃ καθέιρξεν,
οὐδὲ καθήρατο ἡμερῶν καὶ ἓξ
πρὶν ἀποθανεῖν ἔδει.

3 " Ὁ παρὰ τὸν δρόμον οἰ- 38
κέων, τῆς νυκτὸς αἷμα ἐμέ-
σας, τῇ ὑστεραίῃ ἔθανεν αἷμα
ἐμέων πολὺ, καὶ πνιγόμενος.
4 ἐς πολλοῦ δὲ καὶ κάτω αἱ-
ματώδης αὐτῷ ἐχώρεε πολύ.

5 " Παιδίον ὑπὸ ὀρέος πλη- 39
γὲν τὸν γαστέρα καὶ τὸ ἧπαρ,
ἀπέθανε τῇ τετάρτῃ. 6 τὸ δὲ
πνεῦμα πυκνὸν εἶχε, καὶ ὁ κα-
πνὸς, καὶ πυρετὸς εἶχεν.

7 " Ὁ Ἑρμοφίλεω υἱὸς ἔκα- 40
μνε ἡμέρας ἑνδέκα. 8 πυρετὸς
δὲ εἶχε, καὶ οὐκ ὑπνώθη τὰ σι-
τία. 9 καὶ πρῶτον μὲν παρε-
νήνοε, τῆς δὲ νυκτὸς ἐπαύσα-
το. 10 τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρῃ " ἄ- 1
φωνος ἐκεῖτο ἕλκων, διεστραμ-
μένα ἔχων τὰ ὄμματα, πυρέσ-
σων. 11 πτερὸν δὲ καταπεμφθὲν,
ἅμεσε χολὴν μέλαιναν. 12 καὶ
κλυδτίη, κόπρος ὑπῆλθε πολ-
λή.

XIIX. " Ἀρεσίωνος δύλης 1
αὐτόματος " ὁ πῦς ἐσφακέ- 1
λισε καὶ μέσον τὸ πρὸς ἔνδο-
θεν οὐ παλαιὸν, 2 " καὶ τὸ 2
ὀστέον

10 Serva illa cui à catapotio ſurſum quidem pauca prodibant, ac ſuffocabant : deorſum vero multa, nocte mortua eſt. Erat autem barbara.

11 Quidam homo Eubœus poto pharmaco deorſum ' purgante, per tres dies purgabatur, & mortuus eſt. 12 Habebat autem manum ſuppuratam uſque ad cubitum.

XVII. Symmachi filius à bile ſuffocabatur, noctu quum dormiret, & febris eum teneret. 2 Pharmacum autem ubi bibiſſet, non continuit, neque purgatus eſt diebus ſex antequam moreretur.

3 Qui juxta curriculum habitabat, quum noctu ſanguinem vomuiſſet, poſtridie mortuus ' eſt, ſanguinem vomens multum, & ſtrangulatus. 4 Ad ſplenem vero, & deorſum multus ſanguis ipſi prodibat.

5 Puer à mulo percuſſus ventrem & hepar, mortuus eſt quarta die. 6 Spiritum autem denſum habebat, & non intelligegebat quicquam, & febris tenebat.

7 Hermophili filius ægrotabat diebus undecim. 8 Febris autem tenebat, & cibi non deorſum prodibant : 9 & primum ' quidem deliravit, nocte vero ceſſavit. 10 Sequenti autem die voce deſtitutus jacebat ſtertens, diſtortos habens oculos, febricitans. 11 Penna vero immiſſa vomuit bilem atram, 12 & quum infuſum per clyſterem immiſſum eſſet, ſtercus prodiit multum.

XIIX. Servæ Ariſtionis pes ſua ſponte marcore corruptus obtorpuit, juxta medium pedis intrinſecus ex obliquo : 2 & oſſa putri-

ὀστέα σαπρὰ γλοιώδεα ἀπέστη, καὶ ἐξιὼν καὶ μικρὸν " συελιώδεα. 3 καὶ διάῤῥοια ἐπεγένετο, καὶ ἔθνησκεν.

4 " Γυνὴ ὑγιαίνουσα, πρηχεῖα, 42 κυήσιον ἔνεκεν, ἀπὸ καθαπτοῦ ὀδυνᾶτο ἐσχάτῳ τῷ γαστρὸς, καὶ φῦσα εἰς τὸ ἔντερον, καὶ ἄδηπε. 5 πνεῦμα δὲ ἀπεσίστατο, καὶ ἀπορίη ξυνὸς ὀδύνη. 6 καὶ αἷμα ἤμεσεν ὀλίγον πολλόν. 7 καὶ ἐξέβαινε πολλάκις, ὡς τεθνάναι δοκέειν. 8 καὶ ὅτε ἐμέοι ἄνευ ὕδατος ψυχρῦ ἐχάλα, ὅτε τῆς ὀδύνης ἐπέσης, ὅτε τοῦ πολλοῦ. 9 ὕδατος δὲ καὶ ἐχύθησαν ψυχροῦ ἀμφορέες ὡς τριάκοντα καὶ τοῦ σώματος, 10 καὶ ἐδόκει ἄρα τοῦτο μοῦνον ὠφελέειν. 11 καὶ ὕστερον κάτω ἐχώρησε χολὴ συχνή. 12 ὅτε δὲ ἡ ὀδύνη εἶχεν, ἀδὲν ἐδύνατο χωρῆσαι, καὶ ἔζησεν.

XIX. " Ἀνδρὸς ἀπὸ καταπότου, ἐξάνθης ἐὼν παῖδα, " ᾧ δὲ τοῦ κύστιν ἐδόκεεν ἄλγος ἔχειν. 2 " σιαφορέοντο αὐτοῦ ὀξέως πολὺ κάθαρμα. 3 καὶ ἀπὸ μέσης ἡμέρης " ὀδυνᾶτο ἔχειν ἰσχυρὴ πάνυ, καὶ ἐς τοῦ ἰσπερίου πτίσμα καὶ ἀπορέη, καὶ ῥιπτασμός. 4 καὶ ἔμει, καὶ ἐχώρεεν ἀδέν. 5 καὶ τοῦ νύκτα ἔπιεχε, καὶ ὕπνος οὐκ ἐπῆν. 6 τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐχώρεε πολλὸν, " ὕστερον αἷμα, καὶ ἔθανεν.

7 " Τοῦ Ἀθηνάδεω παιδὸς ἀῤῥένι, τοῦ φαγεδαινωθέντι " ὀδὼν ὁ σὺν ἀριστερῷ κάτω, ἄνω δὲ ὁ σὺ ἀ δεξιᾶς, [καὶ τὸ] ἐς τὸ δεξιὸν σύηπύησεν, οὐκ ἐπ ἀλγέοντος.

8 " Ὁ σκυτοτὸς " κάσυμος κεῖλῶν " ὁ ἐπὶ τοῦ Πιθώνος, ἐκίνησεν ἑωυτῷ ἐπίνον τὸ γόνατος ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἔσαψεν ὡς δάκτυλον.

putrida facta abſceſſerunt, ' & prodibant paulatim fiſtuloſa: 3 & ventris profluvium ſuccedebat, & mortua eſt.

4 Mulier ſana, craſſa, à catapotio conceptus gratia accepto, dolorem habebat ventris, & tormen in inteſtino, & intumuit. 5 Spiritus autem ſiſtebatur: & deſperatio erat cum dolore: 6 & ſanguinem vomuit non multum, 7 & emortua eſt quinquies, ut vita deceſſiſſe putaretur: 8 & neque vomitu facto ab aqua frigida ' laxabatur: neque dolor præſens, neque ſpiratio. 9 Superfuſæ vero ſunt ipſi aquæ frigidæ amphoræ circiter triginta ſuper corpus, 10 & ſine hoc ſolum prodeſſe videbatur: 11 & poſtea deorſum proceſſit bilis multa. 12 Quum autem dolor obtineret, nihil poterat ſecedere, & vixit.

XIX. Antander à catapotio accepto, cætera ſanus erat. Verum circa veſicam dolorem habere videbatur: 2 purgavit ipſam ' celeriter multo purgamento: 3 & à meridie dolor tenebat fortis valde: & in poſteram diem ſtrangulatio, & deſperatio, & jactatio: 4 & vomebat, & nihil per ſeceſſum egerebat: 5 & noctu patiebatur: & ſomnus non accedebat: 6 poſtridie vero egerebat multum, & poſtea ſanguinem: & mortuus eſt.

7 Athenadæ puero maſculo à phagedæna ulcere corroſo, doluit à ſiniſtra parte dens infernus, ' à dextra ſupernus. Hujus auris dextera ſuppurata eſt, dum non amplius doleret.

8 Sutor in Pityo dum ſoleas veteramentaria ſueret, pupugit ſeipſum ſupra genu in femur: & ferme longum digitum immerſit.

κλυσον. 9 τέτω αἷμα μὲν ὐδὲν ἐῤῥύη, τὸ δὲ τρῶμα ταχὺ ἔμυσεν. 10 ὁ δὲ μηρὸς ὅλος ἐμετεωρίζετο, καὶ διέτεινεν ὁ μεσεντερικὸς ἕως τε τοῦ βυβῶνος, καὶ τοῦ κενεῶνος. 11 ἔτος τῇ τρίτῃ ἀπέθανεν.

xx. " Τὶς ὠδύνα τὸν βυβῶνα πληγεὶς τοξεύματι, ὃν ἡμεῖς ἐωράκαμεν, ὠδυνηδόκησε ἐτέρη. 2 ἔτε γὰρ ἀκὶς ἐξηρέθη· ἰὼ γὰρ ἐν βάθει λίλω· 3 ἔτε αἱμορῤῥαγίη ὐδεμίη ἐγένετο ἀξίη λόγε, ἔτε φλεγμονὴ, ἔτε ἐχωλεύσεν. 4 " τὸν δὲ ἀκίδα ὑρίσκομεν ἡμεῖς ἀπηκριβωμεθα ἐτέων ἐόντων ἓξ, ἀφ' ὅτε ἐτρώθη. 5 ὑπενοεῖτο δὲ τῦτο μεσηγὺ τῶν νεύρων κεκρύφθαι καὶ τὸν ἀκίδα, φλέβα τε καὶ ἀρτηρίαν ὐδεμίαν διαιρεθῆναι.

6 " Ὁ πληγεὶς ὀξεῖ βέλει ἐς τὰπισθεν μικρὸν κάτω τῆς τραχήλε, τὸ μὲν τρῶμα ἕλκος εἶχεν οὐκ ἄξιον λόγε ἐσιδεῖν· ὃ γὰρ ἐν βάθει ἐγένετο. 7 μετὰ δὲ ὀ πολλὸν χρόνον ' ἐξαιρεθέντος τῦ βέλεος, ἐπλαγνέλο ἐς τὰπισθεν, ἐρυθρὸς ὡς οἱ ὀπισθοτονικοί· 8 καὶ αἱ γλῶσσαι ἐδέδεντο, 9 καὶ, εἴ τι ὑγρὸν ἐς τὸ στόμα λάβοι, καὶ τῦτο ἐγχρίον καὶ ἀπίνα, " πάλιν ἀνέκυπλεν ἐς τὰς ῥῖνας, 10 καὶ τἄ λοιπὰ αὐτίκα ὠκακῦτο, 11 καὶ δεκάτῃ ἡμέρῃ ἔθανεν.

xxi. " Νεηνίσκος ὁδὸν τραχεῖαν τροχάσας ἦλγει τὸν πλευρὸν, μάλιστα τὸ κάτω μέρος. 2 ἀπόστασιν δὲ ὁ τόπος οὐκ ἐλάμβανεν ὐδεμίαν ὡς ξυνάγων ὑγρὸν, 3 " ἀλλὰ τεταρταίω τε ἐόντι αὐτῷ ἐμελαίνετο πᾶς ὁ ' τόπος,

merſit. 9 Huic ſanguis quidem nullus effluxit. Vulnus autem cito clauſum eſt: 10 femur autem totum in tumorem elevabatur, & procedebat hic tumor uſque ad inguen & lateris mollitudinem. 11 Hic ' tertia die 185
mortuus eſt.

xx. Quidam juxta inguen ſagitta percuſſus, quem nos vidimus, maxime præter omnem opinionem ſervatus eſt. 2 Neque enim cuſpis exempta eſt, erat enim valde in profundo: 3 neque ſanguinis eruptio ulla memorabilis fiebat: neque inflammatio: neque claudicavit. 4 Cæterum cuſpidem invenimus nos, ipſamque exemimus, quum ſex jam eſſent anni, ex quo ſauciatus erat. 5 Suſpicio ' autem 190
erat hæc, inter medios nervos, cuſpidem occultatam fuiſſe, nullamque venam aut arteriam diſſectam eſſe.

6 Qui percuſſus eſt ſpiculo acuto retrorſum paulo infra collum, vulnus quidem habebat non memorabile aſpectu, neque enim in altum ferebatur, 7 verum non multo tempore poſtea exempto ſpiculo, diſtendebatur in poſteriorem partem tractus, velut opiſthotonici, 8 & maxillæ ligatæ erant, 9 & ' ſi li- 195
quorem aliquem in os ſumeret, eumque deglutire conaretur, rurſus relidebatur ad nares. 10 Cæteraque ſtatim pejora fiebant: 11 & ſecunda die mortuus eſt.

xxi. Adoleſcens per aſperam viam curſu facto, dolebat pernam, maxime inferna parte. 2 Abſceſſum autem locus accepit nullum, velut qui colligeret humorem. 3 Verum tertia die totus locus nigreſcebat, uſque

ad

πω, ἄχρι τῦ ἀστραγάλε κα-
λεομένε, καὶ τῦ κοίλε " τῦ κῷ
τὸ σῶμα τῦ ποδός. 4 καὶ τὸ με-
λαινόμενον ἐ προεξέρραγη, ἀλλὰ πρό-
τερον ἐτελεύτα. 5 πάσας
δὲ ἡμέρας εἴκοσι ἀπὸ τῦ ὁρόμε ἔ-
κλινεν.

6 " Ὁ δὲ ἐς τὸν ὀφθαλμὸν 49
πληγείς, ἐπλήγη μὲν κ τῦ βλε-
φάρε, ἔδυ δὲ ἡ ἀκὶς ἰσχνῶς,
" ὁ δὲ ἀνὴρ προσυπερέτεινε. 7
τριχοειδὴς δ βλεφάρε ἦν πάν-
τα. ἠδὲν φλαῦρον. 8 ὁ γὰρ ὀ-
φθαλμὸς διέμεινε, κ ὑγιὴς ἐγέ-
νετο ξυμβάσεως. 9 αἷμα δὲ ἐρρύη
λαῦρον, ἱκανὸν τὸ πλῆθος.

45 10 ' Ἡ παρθένος ἡ καλὴ ἡ 50
τῦ Νεμέτε, 11 ἐτῶν μὲν ἐικοσαέ-
τις, 12 ὑπὸ δὲ γυναικὸς φίλης
παιζέσης πλαδαρέῃ τῇ χερὶ " ἐ-
πλήγη κατὰ τὸ βρέγμα. 13 καὶ
τότε μὲν ἐσκοτώθη, καὶ ἄφνω
ἐχθύετο. 14 κ, ὅτε ἐς οἶκον ἦλ-
θεν, αὐτίκα τὸ πῦρ εἶχε, 15 κ
ἤλγει τὴν κεφαλήν, κ ἐρυθρὸς
ἀμφὶ τὸ πρόσωπον ἦν. 16 ἑβδο-
μαίη δὲ ἔσχε ἀμφὶ τὸ δῦς τὸ δε-
ξιὸν πύον ἐχώρησε δυσώδες, ὑπό-
ευθρον, πλέον κυάθε. 17 καὶ
ἔδοξεν ἄμεινον ἔχειν, καὶ ἀνε-
φίδη. 18 πάλιν ἐπελέγνετο τῷ
340 πυρετῷ, " καὶ ' κατεφέρετο, κ 2
ἀναωδὸς ἦν, καὶ τῷ προσώπῳ
τὸ δεξιὸν μέρος εἴλκετο, 20 κ
δύσπνοος ἦν. 21 καὶ σπασμὸς,
κ τρομώδης ἦν, 22 καὶ γλῶσσα
κατέσχετο, κ ὁ ὀφθαλμὸς κατε-
πλήγη. 23 σύνατος ἔθανεν.

XXII. " Ὁ Κλεομένεος υἱὸς 51
χλιμῶντος δεξάμενος, δύσκρι-
τος, ἀνοδυνίης πυρετῷ ἐτρύχετο. 2 κ ἤμετε
τοῦ σίτου κ φλέγματος. 3 δύο μησὶν
ἀσιτίη παρέκειτο.

4 " Τῷ

ad talum, aſtragalum appella-
tum, & uſque ' ad cavitatem pe
quæ eſt ad pectus pedis: 4 &
quod denigratum erat, non di
fringebatur, ſed prius moriebatur. 5 Viginti vero dies ex toto à curſu vixit.

6 Qui ad oculum percuſſus 49
eſt, percuſſus quidem eſt in palpebram, deſcenderat autem cuſpis alte ſatis, barbæ vero ſummum ſupereminebat. 7 Secta palpebra, ſublata ſunt omnia. Nihil erat mali. 8 Oculus enim permanſit, & compendio ſanus factus eſt. 9 ' Sanguis autem efpe
fluxit large, & multa copia.

10 Virgo illa pulchra Neri 50
filia, 11 erat quidem annorum viginti, 12 verum à muliercula amica ludente, lata manu percuſſa eſt in ſinciput: 13 & tunc quidem vertigine capta eſt, & ſine ſpiritu erat, 14 & quum ad domum veniſſet, ſtatim febris vehemens corripiebat, 15 & caput dolebat, & rubor circa faciem erat. 16 Septima die, circa aurem dextram pus proceſſit ' graveolens, ſubrubrum, amplius cyatho: 17 & videbatur ſibi melius habere, & allevata eſt. 18 Rurſus augebatur febris, & in ſoporem deferebatur, & loqui non poterat: 19 & faciei pars dextera trahebatur, 20 & difficulter ſpirabat: 21 & convulſio ac tremor aderat: 22 & lingua detinebatur: & oculus ſtupidus erat. 23 Nona, mortua eſt.

XXII. Cleomenis filius hye- 51
me initio facto cibum averſabatur, & ejus faſtidio ' citra febrem vexabatur: 2 & vomebat cibos ac pituitam: 3 & per duos menſes cibi faſtidium durabat.

4 Coco

4 " Τῷ μεγάλῳ " ϲὺν Ἀκόν- 52
ῳ τὸ κύφωμα ' ὀκ φρενίτιδ@· 1
ἰᾶτο. 5 τότῳ φαρμακοπότιν
ἐδημίη ξυνιώϊσκεν, 6 οἴν@· μὲ
μέλας καὶ ἀϱίϲτιον, λεβηῶν [τε]
ἀπέχεϲθαι καὶ ἀναλϱιϐόεϲθαι λέπω,
7 ϕιλοπονέειν τε μήτε πολλῷ πυ-
κνάμαλε, ἀλλὰ πϱηίως.

8 " Τῇ κϛ τὸ ἐκγονὸν τῶ ἡλι- 53
κίης ἀποϕθειρομ@ πύον ξυνίϲη
πον@·, 9 [καὶ] ἔμεϐ@· χολω-
δέων, πολλῶν, ὠχϱῶν, καὶ πϱα-
σοειδέων. 10 ὅτε πίη, ϲπαϲμὸς
εἶχε, γλῶϲϲαν κοιλεμοϲῶτο. 11
ἐϲ τϱιτάϊον ἐϲῆλθον. 12 καὶ
αὐτῇ λὼ ἡ γλῶϲϲα μεγάλη, μέ-
λαινα· 13 τῶν ὀφθαλμῶν αἱ μὲ
λϐκαὶ ἐρυθϱαὶ λὼ, ἄϋπνο@·. 14
τῇ τϱίϱτῃ αἱ ἔθανεν ἐς νύκτα.

15 " Ὀ ὀϱίγανο@· ὀφθαλμοῖ- 54
ϲι κακὸν πινόμεν@·, καὶ ὀδοῦϲιν.

16 " Ἡ λὸπὸ τῦ κϱημνῦ κόϱη 55
πτῶϲα, ἄφων@·, [καὶ] ὀϊπτω-
δμὸϛ εἶχε, 17 καὶ ἤμεϲεν ἐς νύκτα
αἷμα πολύ. 18 " καὶ ἀϱιϲτεϱὸν 1
πτῶϲις ϲυχνότεϱον ἐῤῥύη. 19 με-
λίκηϱον χαλεπῶϛ κατέπινε. 20
βῆχ@·, πνεῦμα πυκνὸν ὡϛ τῶν
θνηϲκόντων. 21 φλέϐες ἀμϕὶ τὸ
ϑῶπωπον τϱωμδώδεα. 22 κλίϲις
ὑπτίη. 23 πόδες χλιεϱοί. 24 πυ-
ϱετὸϛ βληχϱός. 25 ἀϕωνίη. 26 ἑϐδο-
μάδη ϕωνὴν ἔῤῥηξεν. 27 αἱ ϕέϱμαι
λεπτότεϱον ἔϊχον. 28 ἀϕεϊϛήκει.

XXIII. " Πυθοκλῆϛ τοῖϛ κά- 56
μνουϲι χάλα πολλῷ ὕδατι μιγνὺς
ἐδίδου. 2 " Χιμέτλων " καὶ ϱεχεῦ 57
[καὶ] ἀλειϕήν τὲς πόδας, 3 [καὶ] 1
ὡϛ μάλιϲτα ϑϱήϱεμένην πυϱὴ καὶ
ὕδατι. 4 " ὀφθαλμοῖϲι πονηϱὸν ἡ 2
ϕακὴ, ὀπώϱη ἡ γλυκείη, καὶ τὰ λά-
χανα. 5 Τοῖϲι ϛ ϰεῖϲὶ ὀϲφὺϊ καὶ
ϲκέλεϊ καὶ ἰϛίον ἀλγήμαϲιν ὀκ

4 Coco in ſpina gibboſitas fa-
cta eſt ex phrenitide. 5 Huic
nulla medicamenti potio confe-
rebat. 6 Verum vinum nigrum,
& pánis eſus, & balneorum ab-
ſtinentia, & frictio, 7 & lenis
fotus non cum multo fomento,
ſed placide.

8 Cuidam quæ circa vigeſi- 53
mum ætatis annum, biberat
pharmacum ad fœtum perden- 3e9
dum, accidit dolor, 9 vomitus
bilioſorum, multorum, palli-
dorum ac praſinorum. 10 Quum
bibiſſet, convulſio tenebat, lin-
guam commandebat. 11 Ad quar-
tam diem ad ipſam ingreſſus
ſum, 12 & erat ei lingua magna,
nigra. 13 Oculorum autem alba,
erant rubra: inſomnis. 14 Quar-
ta, mortua eſt ad noctem.

15 Origanum potum, oculis, 54
& dentibus malum eſt.

16 Puella quæ de rupe cecidit, 55
voce deſtituta: jactatio aderat: 3e5
17 & vomuit ad noctem ſangui-
nem multum: 18 quum ad ſini-
ſtram aurem impegiſſet, amplius
inde fluebat. 19 Aquam mulſam
difficulter deglutiebat: 20 ſter-
tor: ſpiritus denſus, velut mo-
rientium. 21 Venæ circa faciem
diſtentæ: 22 decubitus ſupinus:
23 pedes tepidi: 24 febris debilis:
25 vocis interceptio. 26 Septima
vocem rupit: 27 calores tenuio-
res tenebant: 28 ſuperſtes man-
ſit.

XXIII. Pythocles ægrotan- 56 3e9
tibus aquam, & lac multa aqua
ammixta dabat. 2 Perniones per- 57
tundendi, & calefaciendi ſunt
pedes, 3 ſic ut maxime excale- 1
facias igne & aqua. 4 Oculis in- 2
commoda ſunt, lenticula, fru-
ctus pomorum dulces, & olera.
5 Doloribus circa lumbos, &
crura, & coxam, ex laboribus

πόνων, ψυλάσσῃ, ὄξεϊ, θερμῇσι κηλεμονῶν, καὶ σπόγγους βάπτων τε πυελίῳ· 6 ἐπικαθδεῖν δὲ εἰ ἐθέλοισιν οἰσυπηροῖσι " καὶ ῥωνι- 3
κοῖσι.

7 " Τῶν γναφέων οἱ βυθῶνες 58
20 ἐφυμαίδιοι σκληροὶ καὶ ἀνώδυνοι. 8 καὶ περὶ ἤβην καὶ ἐν τραχήλῳ ὄ- 1
μφια μεγάλα. 9 πυρετῷ " πρόσθεν μὲν βηχώδης. 10 τρίτῳ ἢ τετάρτῳ μηνὶ χαλεπὴ ξυνίσταται. 11 θέρμη ἐπιγίνεται, γλῶσσα ξηρὴ, δίψα. 12 ὑποχωρήσιες ἰκμάδων χολωδέων. 13 ἔθανον.

XXIV. " Ὁ τὸν κεφαλὴν ὑ- 59
πὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς ἔπεσε. 2 τρίτῃ ἄφωνος ἦν. 3 " ἀλυσμός. 4 πυρετὸς " ὀξύτατος. 2
5 σφυγμὸς ἐν κροτάφοις. 6 " ἤκουεν ἐδὲν ὑφ' ὅλως, ἐδὲ ἐφρόνει, ἐδ' ἠτρέμιζεν, " ἀλλὰ τῇ τετάρτῃ 3
25 ἐκινέετο. 7 νοῦς ' περὶ μέτωπόν τε καὶ ὑπὸ ῥῖνα, καὶ ἄχθεσιν ἀνθρώπου. 8 καὶ ἔθανεν.

9 " Ὁ Αἰνιάτης " ἐν Δήλῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ὀπίσθεν ἐπὶ πλευρῇ καὶ τὸ ἀριστερὸν μέρος, 10 τὸ μὲν ἕλκος ἄπονον, τρίτῃ δὲ χαλεπὸς ὀδυνη δόμη. 11 ἠχρεῖτο. " κλυσθέντι δὲ κόπως ἐς νύκτα, " καὶ ὁ πόνος 3
διέλιπεν. 12 " ἕδρη [ἔξιεν] ἐς 4
τοὺς ὄρχιας τετάρτῃ. 13 καὶ [ἐς] ἤβην καὶ κοιλίην πόνος καλεμαίνων, " ἀτρεμίην οὐκ 5
ἠδυνάτο. 14 χολώδεα ἤμισυ κατακορέα. 15 ὀφθαλμοὶ οἷοι τῶν λιποψυχεόντων. 16 μετὰ δὲ τὴν
30 πέμπτην ἐτελεύτησεν. 17 Θέρμη λεπτή τις ἐνῆν.

18 " Τῷ δὲ καθ' ἥπαρ πληγέντι ἀκοντίῳ ἐνῆν τὸ χρῶμα καθάπερ νεκρῶδες, τὸ ὅμοιον πᾶν-

obortis, aquæ marinæ, aceti-
que calidum fomentum confert,
ita ut vel aſpergas, vel ſpongiam
his imbutam adhibeas. 6 Deli- 3
gare vero oportet lanis ſuccidis,
& pellibus agninis.

7 Fullonibus inguina extube-
rabant dura, & ſine dolore: 8
& circa pubem, & in collo, ſi-
milia erant tubercula magna: 9
febris ante decimum diem. Tuſ-
ſi vexabantur à ruptionibus. 10
Tertio menſe aut quarto venter
colliquivit. 11 Calores ſucceſſe-
runt: lingua ſicca: ſitis: 12
egeſtiones deorſum malignæ:
13 mortui ſunt.

XXIV. Qui ' lapide in caput 60
percuſſus eſt à Macedone, &
corruit. 2 Tertia die voce deſti-
tus erat: 3 anxietas: 4 febris
tenuis: 5 pulſus non valde in
temporibus. 6 Nihil omnino
audiebat, neque ſapiebat: non
quietus, ſed quarta movebatur:
7 humiditas circa frontem, &
ſub naſum, & uſque ad men-
tum: 8 & mortuus eſt.

9 Eniates in Delo jaculo ictus
retro in latus, in ſiniſtra parte, 61
10 ulcus quidem ſine dolore ' ha-
buit. Tertia vero ventris dolor
vehemens: 11 non egerebat. In-
fuſo vero per clyſterem immiſ-
ſo, ſtercus prodiit ad noctem:
afflictio intermittebat. 12 Sedes
ad ſcrotum extabat. Quarta 13
& ad pubem, & ventrem, do-
lor irruebat: quieſcere non po-
terat: 14 biliosa vomuit abun-
de colorata. 15 Oculi quales ani-
mi deliquium incidentium. 16
Poſt quintum diem mortuus
eſt. 17 Calor quidam tenuis in-
erat.

18 ' Ei qui hepar percuſſus 62
eſt jaculo, ſtatim color qualis
eſt mortuorum per corpus dif-

ſuſus

μῆλα· ἀλυσμὸς, δυσφορίη. 19 ἔθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἤμου ἡμέρη πλησίος.

xxv. Τῇ Πολεμάρχου γυναικὶ ἀγχόνη οἴδημα ὑπὸ τὸν γόνυ ἀριστερὸν, πυρετὸς πυρίης. 2 ἐφλεβοτομήθη. 3 ἔληξεν ὁ πνιγμὸς σὺν τῇ φάρυγγος. 4 ὁ πυρετὸς παρέπιπτε. 5 περὶ πέμπτην γόνατος ἄλγημα [καὶ] οἴδημα τοῦ ἀριστεροῦ. 6 καὶ καὶ τοῦ καρδίου ἐδόκει τι ἕλκεσθαι αὐτῇ. 7 καὶ ἀνέπνεεν ὡς ἐν τῷ βαπτίζεσθαι ἀναπνέοντι. 8 καὶ οὐκ ἔφη ὑπερφέρειν, ὥσπερ οἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμενοι, 9 τοῦτό τι ξυνίεσαν περὶ τὴν ἑαυτῆς. 10 ἐς νύκτα καινὴ κοιλίη καὶ διάρροια ὑγρὴ πολλὴ καὶ κακὴ ὁμοιζομένη. 11 ἦσθ' ἀφωνίη ἐπελάβετο.

12 Ἀποκαθαίρειν τὰς κοιλίας χρὴ ἐν τοῖσι νούσοισι, ἐπὴν πεπονέωσι· 13 τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἱδρυμένα ἴδῃς. 14 σημεῖον, ἢν μὴ ἀσώδεες ἢ κεφαλαλγέες ἔωσι. 15 Ὅταν αἱ θέρμαι πρηνῶσι, ἢ ὅταν λήγωσι μὴ τὰς προξυσμούς. 16 τὰς δὲ ἄνω ἐν τοῖσι προξυσμοῖσι· 17 τότε γὰρ καὶ αὐτὰ μᾶλλον μείονα ἐλίσσεται· 18 ἐπὴν ἀσώδεες καὶ κεφαλαργέες καὶ ἀλύοντες ἔωσι.

xxvi. Ἐκ πλώματος τραχήλου ἐπὶ σφακελισμῷ πυῶσαι πῆχυς. 2 πεπαινομένου δὲ ἤδη γλίσχρου ἰχὼρ σαθρόβδελλα, ὡς καὶ Λεωγόνεσκῳ καὶ Δημάρχῳ τῷ Ἀγλαοτέλεος. 3 ὁμοίως δὲ καὶ πύου ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἦν· οἷον τῷ Αἰσχύλου παιδὶ ξυνέβη. 4 πυκνοῖσι δὲ τοῖσι πελέκεσι-

fusus est: oculi ravi, anxietas, molestia. 19 Mortuus est priusquam concio solveretur, quum sub diei exordium percussus fuisset.

xxv. Polemarchi uxori hyeme anginosæ, tumor sub guttur, febris multa, 2 vena secta est, 3 cessavit suffocatio ex faucibus, 4 febris comitabatur. 5 Circa quintam genu dolor ac tumor sinistri, 6 & circa cor videbatur ipsi aliquid colligi; 7 & respirabat velut hi qui submersi fuerunt respirant: 8 & ex pectore substrepebat, velut qui concluso ore loquuntur: Engastrimythi, quasi ex ventre loquentes, Græcis appellati. 9 Tale quiddam contingebat. 10 Circa septimam aut nonam ad noctem alvus deorsum prorupit, & multa liquida quæ mala putantur egessit. 11 Ipsa vero voce intercepta mortua est.

12 Ventres subpurgare oportet in morbis, quum matura fuerint, 13 infra quidem, ubi consedisse videris. 14 Signum habes, si neque anxii, aut capite gravati fuerint, 15 & quum calores mitissimi fuerint, aut quum post exacerbationes cessarint. 16 Sursum vero, in exacerbationibus. 17 Tunc enim etiam sua sponte elevantur, 18 quum anxii, & capite gravati fuerint ac se jactarint.

xxvi. Ex casu vulnerato cubito, ob corruptionem cubitus suppuratur. 2 Quum autem jam maturus est, viscosa sanies exprimitur. Velut etiam Leogenisco, & Demarcho Aglaotelis filio. 3 Similiter autem & valde ex iisdem pus nullum: velut Æschyli filio contigit. 4 Suppuratis autem plu-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 825 sur 917

σι φέρκη καὶ πυρετὸς ἐπεγίνετο.

45 5 Τῷ Παρμενίσκου παιδὶ κω- 65
φότης. 6 ξυντήκετο μὲν κλύζειν, ἀλλὰ καθαίρειν οὐδὲν ἐδύνατο μᾶλλον, καὶ ἔλχεα ἔλαιον " ἢ νίτρωτον 7 κε- 1
λεύειν δὲ περιπατέειν, 8 ἐγείρεσθαι πρωΐ, 9 οἶνον πίνειν λευκόν.

10 " Τῇ Ἀσπασίῃ ὀδὼν 66
ἀγὸν ἄλγημα, καὶ γνάθοι ἐπήρθησαν. 11 καυσόμενοι δὲ καὶ πίεσα ἀλγαλυζομένῃ ὠφελέετο.

12 " Τῷ Καλλιμέδοντος ξυνή- 67
νεγκε πρὸς τὸ φῦμα τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ, σκληρὸν ἐὸν καὶ μέγα καὶ ἄπεπτον καὶ ἐπώδυνον, " ἀπόχρα- 1
341 σις βραχίονος. 13 λῖνον ἠμάλα πηλάσαντι πεφυρημένον, ἐν οἴνῳ λευκῷ καὶ ἐλαίῳ δοθίονος. 14 ἐπιδέειν δὲ [μὴ θερμὸν, μηδ'] ἰφθὸν ἄγαν. 15 ἢ ξυὶ μελικρήτῳ ἑψεῖν ἄλυρον τήλι. ἢ κεγχρῶν, ἢ πυρῶν.

XXVII. " Μελισσάνδρῳ ᾧ ὄ- 68
λυ ἐπιλαβόντος, καὶ ὄγκος ἐπώδυνος, σφόδρα ξυνοιδέοντος, ἀπόχρησις βραχίονος. 2 συμπηλέειν [αἰγυπτίῳ] ἐν ἀκμῇ καταστάσι.

3 " Ὑδρωπιῶντα δεῖ πολυ- 69
πωρίῃ, ἰδρῶν, 4 ἄρτον ἐωθινὸν θερ-
5 μὸν ἐν ἐλαίῳ, πίνειν μὴ πολὺ, λούεσθαι καὶ κεφαλὴν χλιηρῶς. 5 οἶνος δὲ λευκὸς καὶ λεπτὸς, καὶ ὕπνος δοκήσι.

6 " Βίαντα τῷ πύκτῃ, φύσει 70
πολυόρῳ ἐόντι, 7 ξυνέβη ἐμπεσεῖν ἐς πύθεα χολερικὰ ἐκ περιφανίης· μάλιστα δὲ [τούτων] ἐκ χοιρείων ἐσθιομένων, καὶ μέσης διάδος, καὶ πεπεμμένων, καὶ μελιτοπεπομένων, καὶ σικύης πέπονος, καὶ γάλακτος, καὶ ἀλφίτων νέων. 8 ἐν θέρει δὲ τὰ χολε-

rimis horror & febris succedebat.

5 Parmenisci filio surditas accidit. 6 Contulit clysterem auricularium non ' adhibere. verum lana solum indita perpurgare: & oleum infundere, aut netopum. 7 Præcipere vero ut deambularet, 8 mane surgeret, 9 & vinum biberet album.

10 Aspasii uxori dolor dentis vehemens, & maxillæ in tumorem elevatæ sunt. 11 Quum vero castorium & piper collueret, opem sentiebat.

12 Callimedontis puero contulit ad tuberculum, quod habebat in collo durum & magnum, & ' crudum ac doloro- 1
sum, sectio venæ brachii: 13 & lini torrefacti cataplasma imponere subactum vino albo, & oleo imbutum, 14 ita ut deligetur neque calidum, neque valde coctum. 15 Aut cum aqua mulsa coquatur fœni græci, aut ordei, aut tritici farina.

XXVII. Melissandro quum gingiva dolore corriperetur, & vehementer intumesceret, sectio venæ brachii, 2 & alumen ægyptium in principio sedabat.

3 ' Hydropicum laboribus fa- 1
tigari oportet, sudare, 4 panem edere calidum, in oleo bibere, non multum lavari, & caput tepide. 5 Vinum autem album & tenue, & somnus auxiliatur.

6 Bianti pugili quum natura vorax esset, contigit ut in affectiones cholericas, bilis sursum ac deorsum exeuntis, delaberetur, ex carnis esu. 7 Maxime vero ex porcinis carnibus crudioribus, & ex ebrietate vini odorati, ' & placentis ac dulcia- 1
riis ex melle, & cucumere, pepone, & lacte, & polenta recenti. 8 In æstate vero affectio-

χολερικὰ, καὶ οἱ ἀμφιλέποντες πυρετοί.

9 " Τιμοχάρει χειμῶνος καὶ πτάρνες μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας· ἀφροδισιάσαντι ἐξηράνθη πάντα. 10 καπνὸς· θέρμη ἐπεγένετο. 11 κεφαλὴ βαρεῖα. 12 ἱδρὼς ἄνω κεφαλῆς πολύς. 13 ἐῴ δὲ καὶ ὑγιαίνων ἱδρώεις. 14 τριταίου ὑγιής.

XXIIX. " Μετὰ κυνικὰ οἱ πυρετοὶ ἐγένοντο ἱδρώοντες, 2 καὶ ἐς ἀψυχίην πανταπασι μετὰ τὸν ἱδρῶτα, πάλιν δὲ ἐπεθερμάνοντο. 3 καὶ μακροὶ, καὶ ἐπιτάσιος ἄκρητοι, καὶ ἐς πάνυ διυώδεες. 4 ὀλίγοισιν ἐν ἐπιδέσι καὶ ἐνίοις ἐπαύοντο. 5 ἑνδεκαταῖοι, καὶ πεντεκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ εἰκοστοῖοι ἀμείνονες.

6 " Πολυκράτεϊ δ' ὁ πυρετὸς ἐπὶ, καὶ τὰ τοῦ ἱδρῶτος οἷα γέγραπται. 7 διὰ φαρμάκου κάθαρσις κάτω ἐγένετο, καὶ τὰ ἔμπροσθεν πυρετοῦ ἦπια. 8 πάλιν ἐν κροτάφοις ἱδρῶτες, καὶ περὶ τράχηλον ἐς δείλην, εἶτα ἐς ὅλον. 9 καὶ πάλιν ἐπεθερμάνθη. 10 περὶ δὲ τὰς δώδεκα καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐπέτεινεν ὁ πυρετός. 11 καὶ ὑποχωρήματα βραχέα. 12 ῥοφήμασι μὲν τοῖς κάτωθεν ἐχρήσατο. 13 περὶ δὲ τὰς πεντεκαιδεκάτην χαροπὸς ἄλγημα καὶ σπλήνωσις, καὶ κενεῶνος ἀριστεροῦ. 14 θερμῶν ποσοτήτες ὅσον ἢν ψυχρῶν ποσοτῆτος. 15 κλυσμοῦ δὲ μαλθακῶ χρησαμένῳ ἔλαξεν ἡ ὀδύνη.

16 " Τοῦ ὀπὸ μεγάλης πλοίου

" Διόπερ ἡ ἄγκυρα λιχανὸν διάκλυλον καὶ τὸ κάτω ὀστέον ξυνέφλασε δεξιῆς χειρός. 17 φλεγμονὴ ἐπεγένετο, καὶ σφάκελος, καὶ πυρετός. 18 ὑπε-

κρίθη

nes cholericæ, & febres intermittentes.

9 Timochari hyeme deſtillatio, maxime in nares: quum Venere uſus eſſet, reſiccata ſunt omnia: 10 laſſitudo, calor ſucceſſit: 11 caput grave, 12 ſudor à capite multus: 13 defluebat autem & per totum corpus. 14 Erat autem etiam ſanus ſudare adſuetus. 15 Tertia die evaſit ſanus.

XXVIII. Poſt canem febres fiebant ſudoroſæ: 2 & non perfrigebantur omnino poſt ſudorem, ſed rurſus amplius incaleſcebant: 3 & longæ, & leniter ſine judicatione, & non valde ſiticuloſæ: 4 paucis in ſeptem & novem diebus ceſſabant. 5 Undecima & decimaquarta, & decimaſeptima, & vigeſima judicabantur.

6 Polycratem febris invadebat, & ſudor qualis præſcriptus eſt. 7 Purgatio à pharmaco deorſum facta eſt, & febris erat lenis. 8 Rurſus in temporibus ſudores parvi, & circa collum, ad veſperam: 9 deinde in totum, & rurſus incaluit. 10 Circa duodecimam, & decimamquartam diem febris augeſcebat, 11 & ſeceſſus pauci: 12 poſt purgationem ſorbitionibus uſus eſt. 13 Circa decimamquintam ventris dolor circa ſplenem, & lateris mollitudinem ſiniſtram. 14 Calidorum adhibitiones minus profuerunt, quam frigidorum. 15 Quum autem leni ac molli per clyſterem infuſo uſus eſſet, dolor ceſſavit.

16 Magnæ navis gubernatori anchora digitum indicem, & infernum os dextræ manus confregit, 17 inflammatio ſucceſſit, & marcor, & febris. 18 Subpur-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 827 sur 917

κνήμῃ μηλέως. 19 Θέρμη ἄφρητοι, καὶ ὀδυνώδεες. 20 δυσλύτως τὰ ἀπίπτοντα. 21 μὴ πρὸς ἑπτὰ ἐξάγη ἰχὼρ ἐπιεικής. 22 μὴ πώποτε γλαύσσῃ ἡ πτύελος ἔφη δυνασθαι ἐρεμνωδέα. 23 προέρρησις, ὅτι ὀπισθότονος ἥξει. 24 ξυνεφίρουν αἱ γνάθοι 25 ξυνηρμοδιωμέναι, εἴπεις τράχηλον. 25 τριταῖος ὅλος ἐκαπάτα ἐς τὸ πρόσω ξυνιδρῶτι. 26 ἐκλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ προρρήσιος ἔθανεν.

XXIX. Ὁ δὲ Ἁρπάλεω υἱὸς τῆς ἀπελευθερίης Τηλεφάνης, τὸν μικρὸν κατὰ μεγάλου δακτύλου ἔλαβεν· 2 ἐφλέγμηνεν καὶ ἐπώδυνος ἦν. 3 καὶ, ἐπεὶ ἀνῆκεν, ἄκρης εἰς ἄκρον. 4 ἀναχωρέων ὀσφὺν ἤλγησεν. 5 ἐλούσατο. 6 αἱ γνάθοι ξυνήγοντο εἰς νύκτα, καὶ ὀπισθότονος παρῆν. 7 τὸ σίελον ἀφρῶδες μόλις διὰ τοῦ ὀδόντος ἔξω διῆκεν. 8 τριταῖος ἔθανεν.

9 Θρίνων ὁ τοῦ Δάμωνος· κατὰ κνήμης σφυρὸν ἕλκος. 10 καὶ νεῦρον δὴ καθαρὸν τὸ πρὸς δηχθὲν ὑπὸ φαρμάκου ξυνίσχον ὀπισθοτονωθῆναι ἔμελλεν.

11 Ἦ μὲν δὴ ὑπὸ πᾶσιν ἐμπυήμασι καὶ τοῖσι κατὰ ὀφθαλμὸν ἐς νύκτα οἱ πόνοι; 12 Αἱ βῆχες χειμῶνος, μάλιστα δὲ ἐν παιδίοισι. 13 παχέα καὶ πολλὰ καὶ λευκὰ χρεμπτομένοισι πυρετοὶ ἐπιγίνονται ἐπτάκις, καὶ πεπαίνονται. 14 αἱ δὲ βῆχες κατὰ τὰς τεσσαρακοντάδας· οἷον Ἡγησιπόλει.

15 Εὐτυχίδης ὑπὸ χολερικῶν 34 ἐπὶ τὸ σκέλεα ἐς τενόντωσιν ἔλιξεν ἅμα τῇ κοιλίῃ ἀποχωρήσας. 16 κολερικὴ χολὴ πολλὴ ἤμεσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας, καὶ λίθον ἐρυθρόν. 17 καὶ ἀκρο-

τὴς

gatus est moderate. 19 Calores lenes, & dolores: 20 de digito quid decidit. 21 Post septimum diem, sanies exibat lenis: 22 postea per linguam dixit se non omnia posse enunciare. 23 Prædictum est opisthotonum adventare. 24 Ad hoc conferebant maxillæ consertæ, & ad collum rigidæ. 25 Tertia vero die totus convellebatur in posteriorem partem cum sudore. 26 Sexta à prædictione mortuus est.

XXIX. Harpali filius ex liberta Telephane, luxationem infra in pede magni digiti accepit: 2 inflammatus est, & dolorosus erat: 3 & ubi repositus est, & dolor remisit, 4 proficiscebatur ad agrum: rediens lumbos doluit, 5 lavit: 6 maxillæ ad noctem conferebantur, & opisthotonus aderat. 7 Saliva spumosa vix per dentes foras prodibat. 8 Tertia die mortuus est.

9 Thrinon Damonis filius, habebat circa tibiæ malleolum ulcus, 10 juxta nervum sane jam purum. Huic à Pharmaco corroso contigit, ut opisthotono morcretur.

11 Profecto in omnibus suppurationibus, & his quæ circa oculum sunt, dolores ad noctem. 12 Tusses hyeme, maxime in austrinis, 13 crassa & multa alba exscreantibus: & febres succedebant leniter, & quinta die cessabant. 14 Tusses autem circa quadraginta, velut Hegesipoli.

15 Eutychides ex cholericis affectionibus, in cruribus ad nervorum distentionem desivit, una cum secessu deorsum. 16 Bilem multam abunde coloratam vomuit ad tres dies ac noctes, valdeque rubram: 17 & impo-

tens

τὴς ὦῦ καὶ ἀσιτίης. [18] ὑδὲν δὲ κατέχειν ἠδυνάτῳ, οὔτε ὠὴ τῶ ποτῶν, οὔτε ὠὴ τῶ σιτίων. [19] " καὶ ἐξ ἔρυ πολλὴ χόλος, καὶ τὸ κάτω διόδυ. [20] Ἀφ' τῶ ἐμέτυ " τρὺξ μελαινὴ ἦλθε, καὶ κατέῤῥιψε κάτω.

xxx. " Ἀνδροφανοῦ ἀφωνίη, λήψιος. [2] λυθέντων ὃ τούτων, περιῆν ὕστι συχνά. [3] καὶ ὑποτροφαὶ ἐγένοντο. [4] ἡ δὲ γλῶσσα διεφλαύ πάντα τὸν χρόνον ξηρή. [5] καὶ, ὅτε μὴ ἀφυκλύζοιτο, ἀφαλέα ἦν οὐδὲ οἷός τε ἦν. [6] καὶ πικρὴ λίαν ὦῦ τὰ πολλά. [7] ἔστι δ' ὅτε καὶ ὠμὸς κατεδίδου ὀδυνῶν. [8] ὦῦ φλέβοτομίη ἔλυσε. [9] " τούτῳ ὑδροποσίη ἢ μελίκρητον ξυνήνεγκεν. [10] ἐμέσαντος ἔπειτα μέλαινα, οὐχ ὃ τὸ χολῶδες δοκέει, ἀλλ' ὀλίγον. [11] τέλος ὃ χειμῶνος κατακλιθεὶς ἔξω ἐγένετο. [12] καὶ τὰ τῆς γλώσσης παρήμαζε ὅμοια. [13] " ἥρμηνεπλὴ, ἄφωνος. [14] γλῶσσα ἄχρους. [15] " φωνὴ ἀφεπαλύμενη. [16] " ἀπὸ στόματος εἶμα ἀπεδύετο, καὶ ἐξάγαν ἐκάλυεν. [17] οὐδὲν ὃ ἠδυνάτῳ σαφὲς ἐκφέειν. [18] ἐς νύκτα ἐτελεύτα.

[19] " Τὸ Νικάνορος πάθος. [20] ὁπότε ἐς πόλιν ἄρικτο, φόβος τῆς αὐλητρίδος. [21] ὁκότε, φωνῆς αὐλῆς δεχομένης, ἀκούσειεν αὐλέουσαν συμποσίῳ, ὑπὸ δέους τῶν ἄλλων. [22] μόλις ὑπομένοντος ἦφι, ὅτε εἴη νύξ· ἡμέρης ὃ ἀκούων, οὐδὲν διετρέπετο. [23] τοιοῦτα παρέπιπτε οἱ συχνὸν χρόνον.

xxxi. " Δημοκλῆς, ὁ μετ' ἐκείνους, ἀμβλυώσσων καὶ λυσιτωμοῦντος ἐδόκεε, [2] καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ παρῆλθε ἀπρήκτου κρημνοῦ, οὐδ' ἐπὶ γεφύρης, [3] οὐδὲ τελαίχινον βάθος τάφρου ἀφοροδοκέων, ἀλλὰ

tens erat, & anxius. [18] Nihil autem continere poterat, neque ex cibis: [19] & urinæ ac tranſitus deorſum ſuppreſſio multa: [20] per vomitum fex mollis prodiit, & deorſum quoque erupit.

xxx. Androphani vocis interceptio, ignorantia, delirium. [2] His ſolutis ſupererat adhuc diu multis annis, [3] & recidivæ fiebant. [4] Lingua vero per totum tempus permanebat ſicca: [5] & ſi non 'collutione uteretur, loqui non poterat, [6] & plerunque erat valde amara. [7] Aliquando etiam dolor ad cor, [8] quem venæ ſectio ſolvit. [9] Huic aquæ potus, aut aqua mulſa contulit. [10] Veratrum nigrum bibit: neque bilioſum prodibat, ſed modicum. [11] Tandem hyeme decubuit, & mente motus eſt: [12] & linguæ affectiones ſimiles: [13] calor tenuis ſine dolore, [14] lingua decolor. [15] Vox peripneumonica: [16] de pectore 'ſtragula rejiciebat, & ſe educi jubebat. [17] Nihil autem poterat clare loqui. [18] Ad noctem mortuus eſt.

[19] Nicanoris affectio erat, [20] quum ad convivium progrederetur, timor tibicinæ: [21] quum ſub initium vocis tibiæ, in convivio tibia canere audiviſſet, præ timoribus turbationes. [22] Vix ſe ſufferre poſſe dixit, quum nox eſſet. Interdiu vero audiens, nihil commovebatur. [23] Talia comitabantur ipſum multo tempore.

xxxi. 'Damocles qui cum illo erat, cæcutire, & corpore exoluto eſſe ſibi videbatur: [2] & non acceſſiſſet ſane ad præruptum locum, neque trans pontem: [3] neque minimi ſcrobis altitudinem tranſgredi poterat: ſed per

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 829 sur 917

ἀλλὰ δ' αὐτῆς τ' πάφρε οἷον ἰῶ. 4
[τοῦτο] χρόνον τινὰ ξυνίδη αὐτῷ.
5 " Τὸ Φοίνικος τοιοῦτον πλῶ. 32
6 ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ, " τὸ 1
πολλὰ ἄζαφ ἀστραπὴ ἐδόκει
λάμπειν. 7 ἐ πολὺ δὲ ἐπιχρόνιε ἐ-
δυνήθης τ κρόταφον τ δεξιὸν ἐνεσ-
τήκει. 8 ἐπήτα δὲ ἐς ὅλον τὸν κεφα-
λὴν, καὶ ἐς τ τράχηλον. 9 οἱ δὲ ἐ κε-
φαλὴ " ὄπισθεν τ ἀπονεύων, 10 2
καὶ ξύνταστις " καὶ σκληρότης ἀμφὶ 3
τὰς νεύρους. 11 ἐι γὰρ ἐπιβάλοτο
ἀλλοκινεῖν τὸν κεφαλὸν, καὶ διοί-
γειν τὰς ὀδόντας, οὐκ ἠδυνάλο, ὡς
σφόδρα ξυνῆπτο ἐμέλοι. 12 ἔμελοι ὀ-
πότε ἐλυσιτέλει, ' ἀπὸ τρέποντας εἰς ἐ- 5
ρημίας ὀδύνας, & ἡπιωτέρας ἐποί-
ουν. 13 ἀλλὰ μὴν & φλεβοτομίη ὠφέ-
λεε. 14 & ἐμέσεος ποσίη ἀνῆκε παν-
τοδαπά· ὐκ ἤκιστα δ πρασοφάγα.
15 " Παρμενίσκω καὶ πρότερον 83
ἐνέπιπτον ἀθυμίαι, καὶ ἀπαλλαγῆς
βίε ἐπιθυμίη· ὁτὲ δ πάλιν εὐθυμίη.
XXXII. " Ἡ δὲ Κόωνος θε- 84
ράπαινα ὠδὶ κεφαλῆς ὀδύνης ἀρ-
ξαμένης ἔκλαυσεν ἐξαίφνης. 2 βοὴ,
κλαυθμοὶ πολλοὶ, ὀλιγάκις ἡσυ-
χίη. 3 περὶ δὲ τὰς τεσσαρακοστὰς
ἐτελεύτησε. 4 τὰς ὅτι δὲ ἔθνησκε
δέκα ἡμέρας, ἄφωνος καὶ ἀπα-
σμώδης ἐγένετο. 5 " & δ Τιμοχά- 85
ρεος θεράπων ὠνὴρ μελαγχολικῶν δο-
κέων εἶναι καὶ τοιούτων καὶ τοιούτων,
ἔθανεν ὁμοίως περὶ τὰς αὐτὰς ἡ-
μέρας.
6 " Νεηνίσκος δέ τις, πελλὸν 1
ἄκρητον πεπωκὼς, ὕπνῳ ἐκάθευ-
δεν ἔν τινι σκηνῇ. 7 τότου ὄφις ἐς τὸ
στόμα παρῆλθε δύσε " δηχαίς. 8 καὶ δὴ 86
ὅτε ἠδύνατο, ἃ δεινὰ πάθοι φράσαι ἔχ,
ἔφυξε τὸν ὀδόντας, & περιέρωξε &
ὄφιν. 9 καὶ ἀλγηδόνι μεγάλη ἐλάμ-
βανε· καὶ τὰς χεῖρας προσεφέρειν ὡς
ἀζό-

ipſum ſcrobem. 4 Hæc per tempus aliquod ipſi aſſuerunt.

5 Phœnicis affectio 6 ex oculo dextro talis quædam erat, plerunque velut fulgur elucere putabat. 7 Quum autem non diu ipſum continuiſſet, dolor ad ' tempus dextrum inſtabat, 1 8 & per totum caput ac collum. 2 9 Caput intumeſcebat retro ad verticula: 10 & diſtentio, & duricies circum tendines: 11 & ubi caput commovere, aut dentes diducere conabatur, non poterat, ut qui valde diſtendebatur. 12 Vomitus ubi facti fuiſſent, prædictos dolores avertebant, & leniores faciebant. 13 Sed & venæ ſectio proderat, 14 & veratri potio, eduxit autem varia & ' omnigena, maxime vero 4 prafina.

15 Parmeniſco etiam prius incidebant triſtitiæ, & decedendi è vita cupiditas: Quandoque vero rurſus lætitia.

XXXII. Cononis ſerva ex capitis dolore incipiente, mente mota eſt: 2 clamor, querelæ multæ, raro quies. 3 Circa quadrageſimum diem mortua eſt. 4 Decem autem diebus ante mortem voce deſtituta, & convulſa fuit. 5 Timocharis ſervus, ex atrabiliariis eſſe putatus, & talibus ac tot viris, ' ſimiliter mortuus eſt circa eaſdem dies. 5

6 Adoleſcens quidam multo meraco poto, ' ſupinus in habitaculo quodam dormiebat. 7 Huic ſerpens Arges appellatus in os ingreſſus eſt: 8 & ſane quum ſenſiſſet, & loqui non poſſet, dentibus ſtridit, & ſerpentem devoravit, 9 & dolore magno tenebatur, & manus prætenſas adhibebat, velut qui ſtrangularetur!

ἀξχόμδο, καὶ ἐρίπλη ἐωυτόν. 10 καὶ παιδὸς ἔθυεν.

11 " Τῷ Νικολάϊ παιδὶ περὶ 87
ἀλίκα τροπὰς ἀπὸ πολλῶν ἔφριξεν ἐς νύκτα· πυρετοί. 12 τῇ ὑστεραίῃ ἔμετος χολώδης, ἄκρητος, ὀλίγος. 13 τῇ τρίτῃ, ἀρξαμένῃ ἐπὶ πλήρεα ἐόσης, ἱδρὼς ὅλος καὶ σύμπας. ἔληξεν.

14 " Τῇ Διοπείθεος ἀδελφίῃ 88
τὸ ἡμιτριταῖον ἡ κραδίη καὶ περὶ τὸν λαγόνα ὀδύνη, καὶ ξυμπαρέπιπτο ὅλῃ τῇ ἡμέρῃ. 15 καὶ ἡ τοιαύτη καρδιαλγίη καὶ τῇσιν ἄλλῃσι γυναιξὶ πολλῇσιν, πολλὸν ἀλλ' ἧσσον πολλάδος ἦν. 16 ἀνδράσι σπανιώτερα ἐγίνετο τοιαῦτα.

XXXIII. " Τῇ Ἐπιχάρμεω 89
γυνὴ ἔμελλε τέκειν δυσεντερίη ἐών. 2 ὁπόσον σφοδρός. 3 ὑπεχωρήματα ὕφαιμα, μυξώδεα. 4 πεπόνα γυναικήια ἀάϋτα.

5 " Τῇ Πολεμάρχεω τὸ γόνυ 90
πικῖπιν ἐχούσῃ ἄλγημά τι ἦεν ἐξαίφνης γυναικείων μὴ γινομένων. 6 τὸ σὺν τῷ τόνῳ πίπτον ἡ φωνὴ ἴσχετο νύκτα ὅλην μέχρις μέσου ἡμέρης. 7 ἤκουε δέ, καὶ ἐφρόνεε, καὶ ἐξήμαινε τῇ χειρὶ, ὅτι περὶ τὸ ἰσχίον εἴη τὸ ἄλγημα.

8 " Ἐπιχάρμεω περὶ πλησίον 91
δὸς δύπτον ὦμος ὀδυνώη καὶ βάρος ἐς βράχιονα, ἄσιτος, ἔμεσοι συχνοὶ, ὑδροποσίη.

9 " Τῷ Εὐφρανόρεος παιδὶ 92
περὶ ἑξαυθήμερα εἶκε περὶ τὸν κυνόπων δύσιν· ὀλίγον δὴ χρόνον. τῇ ὑστεραίῃ ἐπυρέτιωεν.

10 " Αὐχμοὶ πολλοὶ μὲν ζέφυρον 93
ἐχόντων μέχρις ἰσημερίης φθινοπωρινῆς. 11 ὑπὸ κύνα πνοιαὶ μεγάλαι, θερμαί· πυρετοὶ ἰδρώδεες· φύματα παρ' ἕξ συχνοῖς ἐγένοντο.

XXXIV. " Τύχων ἐν τῇ πολιορ- 94
κίῃ

retur : & jactabat ſeipſum : 10 & convulſus mortuus eſt.

11 Nicolai filius circa ſolſtitium hybernum ex potationibus horruit : ad noctem febres : 12 poſtridie vomitus bilioſus, merus, modicus. 13 Tertia die quum concio fori adhuc plena eſſet, ſudor totius corporis ceſſavit.

14 Diopithis ſorori in ſemitertiana, circa acceſſionem etiam cor graviter dolens, & concomitabatur etiam is dolor tota die : 15 & hujuſmodi ' cordis dolor 460
etiam aliis ſimiliter aderat. Veruntamen ſub pleiadis occaſum, 16 viris talia rariora fiebant.

XXXIII. Epicharmi uxori antequam pareret, dyſenteria erat, 2 & dolor vehemens, 3 ſeceſſus recrementa, ſuberuenta, mucoſa. 4 Ubi peperiſſet, ſtatim ſanata eſt.

5 Polemarchi uxori in morbo articulari, coxæ dolor quidam vehemens : cauſa erat quod menſes non prodirent. 6 Vox intercipiebatur, ' per totam noctem 465
uſque ad meridiem. 7 Audiebat autem & ſapiebat, & per manum ſignificabat quod circa coxam eſſet dolor.

8 Epicharmo circa pleiadum occaſum, dolor humeri, & gravitas in brachium : anxietas, vomitus multi, aquæ potus.

9 Euphranoris filio puſtulæ velut culicum morſus, verum modico tempore, poſtridie febricitavit.

10 Siccitatis multæ poſt favonium ' factæ ſunt, uſque ad æ- 470
quinoctium autumnale. 11 Sub canem æſtus magni, calidi venti : febres ſudorificæ. Tubercula juxta aurem multis oborta ſunt.

XXXIV. Tychon in obſidione

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 831 sur 917

κίη περὶ Δάτον ἐταλήγη ὑπὸ κατα-
πέλτης ἐς τὸ στῆθος καὶ τὸ
διάφραγμα. [2] καὶ ' μετ' ὀλίγον
γέλως ἦν περὶ αὐτὸν θορυβώδης.
[3] ἐδόκεε δέ μοι ὁ ἰητρὸς, ἐξαι-
ρέων τὸ ξύλον, ἐπιλελοιπέναι τι
τῆς δορκάδος. [4] " ἀληθέστατα δὲ
αὐτῷ, ὡς τὸν ἀσθενέα ἔκλυσέ τε καὶ ἐφαρμάκωσε κάτω.
[5] νύκτα δὲ πρώτην τὴν μετὰ τὸν
δυσφόρως. [6] ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐδόκει καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι
βέλτιον ἔχειν. [7] μετέρρησις, ὅτι,
ἀπαλλαγὴ γενομένη, ταχέως ἀπο-
λεῖται. [8] τῇ γὰρ ἐπιούσῃ νυκτὶ
δύσφορος, ἄκρυπνος, ἐπὶ γα-
στέρα τε ' πολλὰ κλινόμενος. [9]
τῇ τρίτῃ ἅμα ἡμέρῃ ἀπέθανε, καὶ
τὸν καὶ ἐτελεύτησεν.

[10] " Τῷ Βίλλα ταληθέντι ἐς
τὸν νῶτον τὸ πνεῦμα πολὺ καὶ
τὸ τρῶμα μὴ ψόφον ἐχώρεεν. [11]
ἡμορράγει. [12] τῷ δὲ ἰνὰς μὴ ἐπιθεὶς κατε-
δέδεκτο ἰάθη.

XXXV. " Τῷ τῆς Φίλης παι-
δὶ, ψιλουμένῳ τὸ μέτωπον γε-
νομένῳ, ὀνάτιον πυρετὸς ἔσχεν.
ἐπιλιάνθη τὸ ὀστέον. ἐπλάνησεν.

[2] " Καὶ τῷ Φανίῃ καὶ τῷ
Εὐεργέτεω, πελιωμένων τῶν ὀστέων
καὶ πυρετταινόντων, ἀπέστη τὸ
δέρμα ' ἀπὸ τοῦ ὀστέου, καὶ πύον οὐ
φαίνεται.

[3] " Ἀριστίππεος ἐς τὸν κοιλίην
ἐτοξεύθη, ἄνω, βίῃ, χολεπῶς. [4]
ἄλγος κοιλίης ὀξὺ· καὶ ἐπέμπετο
ταχέως. [5] κάτω δὲ οὐδὲν διεχώρεεν.
[6] ἀσθενὴς λίην. [ἤμεσε] χολώδεα κα-
τακορέα· καὶ, ὅτε ἐπήμεσεν, ἐδόκει
ῥᾷον εἶναι. [7] μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν τε ἀλγήματα ὀξέα· καὶ κοιλίη
ἐπέμπετο ὡς ἐν εἰλεοῖσι. [8] θέρ-
μαι,

circa Datum, à catapulta percuſſus eſt in pectus, [2] & paulo poſt riſus erat circa ipſum tumultuoſus. [3] Videbatur autem mihi medicus eximens lignum, reliquiſſe aliquid de ſpiculo in ſepto tranſverſo. [4] Et quum ipſi videretur, ' ad veſperam infuſum per clyſterem adhibuit, & pharmacum deorſum purgans dedit. [5] Noctem primam tranſegit moleſte. [6] Statim vero ubi dies illuxiſſet, & medico, & aliis, melius habere videbatur: (erat enim quietus:) [7] prædictio facta eſt, quod ubi convulſio fieret, brevi eſſet moriturus. [8] Sequenti itaque nocte moleſte habens, inſomnis, plerunque in ventrem decumbens, [9] tertia exoriente die ' convellebatur, & tunc mortuus eſt.

[10] Billo percuſſo in dorſum, ſpiritus multus per vulnus cum ſtrepitu proceſſit: [11] ſanguis erumpebat. [12] Ubi vero medicamentum cruentis vulneribus deſtinatum adhibitum ac deligatum eſſet, ſanatus eſt.

XXXV. Contigit & infeliciſſimo Philes filio, denudatione in fronte facta, nona die febris: deinde os livefactum eſt: mortuus eſt.

[2] Et Phaniæ & ' Euergetæ filio, livefactis oſſibus, & febricitantibus, cutis ab oſſe diſceſſit, & pus non comparuit.

[3] Ariſtippus in ſupernum ventrem violenter ac graviter ſagittæ ictu petitus eſt, [4] ventris dolor vehemens, & brevi ardebat. [5] deorſum vero non egerebat: [6] anxius erat, biliosa abunde colorata quum vomuiſſet, melius habere videbatur: [7] paulo poſt rurſus dolores vehementes, & venter velut in volvulis: [8] ' ca-

lores,

μμη, ὀλίγαι. 9 καὶ ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἐπελύθησεν.

10 "Ὁ δὲ Νεάπολις ταὐτὰ μὲν ἐμοίωσε τοισὶ ἄλλοισι. 11 κλυσθὶς δὲ ἐν ὀριμεῖ κοιλίῃ κοίλῃ ῥάγη. 12 χρῶμα κοιλιχὸν λεπτὸν, ὠχρὸν, μέλαν εἶδος. 13 ὄμματα αὐχμηρὰ, κωφώδεα, ἐνδεδινημένα, ἀτενίζοντα.

14 "Τοῦ Μητροδώρου παιδὸς ἐξ ὀδόντων ὀδύνη σφακελίζουσα τὴν γνάθον, καὶ ἕλκων ὑπερσαρκώσις. μετεώρως ἐξεπύησεν. 15 ἐξέπεσον οἱ γομφίοι καὶ ἡ σιαγών.

XXXVI. "Γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι καρκίνωμα ἐγένετο ἐν τῷ στήθεϊ, 2 καὶ διὰ τῆς μαλλοῦ ἔῤῥεεν ἰχὼρ ἐφθαρμένος, 3 ἐπιλειφθείσης δὲ ῥύσιος ἔθανεν.

4 "Ἐκ κεφαλάργου καὶ τοῦ ἡμίσεος τῆς κεφαλῆς ἐπόνεον καὶ, καὶ ῥῖνας ὑγρὰ χωρίον, ἐπυρίσσοντος ἐπιόντος. 5 ἐν τῇσι πέντε ἡμέρῃσι περιεψύχοντο.

6 "Τῇ ἐν τόκῳ σφοδρὸν ἄλγημα ἐγένετο ἐν τῷ στέρνῳ καὶ πλευρέων. 7 ἀποχρήματα πυώδεα. φθίσις κοιλίη. 8 ἐξ ἡμέρας οἱ πυρετοί. 9 πάλιν διάῤῥοια, πτῶσις, πυρετοί. 10 κοιλίη ἔση. 11 καὶ ἐν ἑβδόμῃ ἡμέρῃ ἐθανεν.

12 "Ἡ κωφὴ χεὶρ καὶ σκέλος ξυλώδη καὶ σκληρὸν ἦλγησε, πυρετὸς ἐπῆλθε βληχρός. 13 ὁ δὲ παρασμὸς τριταίη ἐχώλασεν. 14 πεμπταία σπασμώδης, ἄφωνος, ῥεῖγος, ὀδόντων σύντριψις, γνάθων ἔρυθος. 15 ἔθανε πεμπταία ἢ ἑκταία. 16 σημεῖον ἐν χειρὶ ὑποπέλιον.

17 "Καὶ ἑτέρη ἐπὶ τῷ ὑστεραίῃ ῥεῖγος, γλῶσσα ξηρὴ, ἐν τῷ δυμητικῷ ἔμφρων ἔθανεν.

18 "Καὶ

lores, sitis: 9 & in septem diebus mortuus est.

10 Neapolis similiter percussus, eadem passus est: 11 acri infuso per clysterem immisso, alvus deorsum erupit: 12 color per corpus diffusus est, tenuis, pallidus, niger: 13 oculi sicci, stupore rigidi, intus conversi, intuentes in corde.

14 Metrodori filio ex dentis dolore, maxillæ marcor, & gingivarum carnis superexcrescentia. Moderate suppuratus est: 485
15 exciderunt dentes molares & ipsa maxilla.

XXXVI. Mulieri in Abderis, carcinoma obortum est circa pectus: 2 & per mammam fluebat sanies subcruenta: 3 obturata vero fluxione, mortua est.

4 Plerique ex destillatione secundum dimidiam capitis partem dolebant: & humore secundum nares procedente febricitabant leniter, 5 & in quinque diebus perfrigerabantur.

6 Ei quæ in partu concussa 490
fuit, dolor circa pectus & latus factus est, 7 exscreationes purulentæ. Tabes constitit, 8 febres per sex dies. 9 Rursus alvi profluvium, quies, febris, 10 alvus adstricta est, 11 & circa septimam diem mortua est.

12 Anginosa quædam dextram manum & crus doluit: febris tenebat debilis: 13 strangulatio tertia die remisit: 14 quarta convulsa, voce destituta, stertor, dentium contritio, maxillarum rubor. 15 Mortua est quinta 495
aut sexta die. 16 Signum circa manum sublividum.

17 Alia quoque in palato stertorosa: lingua sicca, peripneumonica, non desipiens mortua est.

18 Et

18 " Καὶ ἐν Ὀλυνθῳ ὑ- 106 δρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος, ἔκφρων νύκτα καὶ ἡμέρην, ἔθανεν.

18 Et in Olyntho hydropicus, derepente voce destitutus, desipiens per noctem ac diem, mortuus est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ ἕκτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber sextus.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 256. 1164. Basil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

Page 341

ΟΚΟΣΗΣΙΝ ἐξ ὀπο- 1 φορῆς ἢ καὶ ἐκ ὑστέρων οἰδημάτων ἐς καρηβαρείην τρέπεται, καὶ τὸ βρέγμα ὀδυνᾶται μάλιστα. 2 καὶ ὅσοι μάλιστα ἀπὸ ὑστερέων, τούτοισιν ἐν ἑπτὰ ἢ ἐννέα μησὶν ἐς ἰσχίον τελεῦται. 3 " Οἱ φοξοὶ, 2 οἱ μὲν καρηβαρώδεες καὶ ἰσχυροὶ τὰ νῶτα καὶ ὀστέοισιν· 4 οἱ δὲ κιφαλαλγέες καὶ ἀτρύφυτοι, οἷσιν ὑπερῷα κοῖλα, καὶ ὀδόντες πυρρολαμπέες. 5 " Οἷσιν ὀστέον 3 ἀπὸ ὑπερῴης ἀπῆλθε, τελέοισι μέση ἴζει ῥὶς· 6 οἷσι δὲ, ὅθεν οἱ ὀδόντες, ἄκρη σημῆται. 7 " Αἱ 4 τῶν νηπίων σκληρύνσιες ἅμα ἤβῃ ἔσιν οἷσι μεταβολὰς ἴσχουσι, καὶ ἄλλως. 8 " Ἐς κεφαλὴν ὀδυνῇ 5 βαρεῖα, ὅταν πληρωθῇσι σίτου· 9 ἐμέουσί τε φλέγμα, ὅταν δὲ παλιρροίζωσιν αἱ ὀδύνῃ, ἰώδεα καὶ ῥάους μᾶλλον γίνονται. 10 λύονται δὲ, ὅταν σίτου κενωθῶσι, ψαμμία τε πυρρὰ ὑφίστανται, καὶ αἱμωδέες τ' ἐρίουσι. 11 νάρκη μηροῦ τοῦ κατ' ἴξιν. 12 ἐλινύῃ δ' ξυμφέρει, ἀλλὰ γυμνάσια. 13 μὴ ἐμπί-

QUIBUSCUNQUE ex 1 abortu circa uterum, & tumoribus, ad capitis gravitatem convertitur, & juxta sinciput maxime dolores, 2 & quicunque alii ab uteris: his in octo aut decem mensibus ad coxam morbus desinit. 3 Acutum habentes caput, 2 qui quidem validam habent cervicem, robusti sunt tum alias, tum ossibus. 4 Qui vero caput dolent, & aures fluentes habent: his palatum cavum est, & dentes inter se non è directo respondentes. 5 Quibuscunque os de palato discessit, his medius considet nasus. 6 Quibus vero inde unde dentes prodeunt, his summus nasus simus fit. 7 ' Puerorum 10 eluescentiæ simul cum pubertate, in quibusdam mutationes habent, etiam alias. 8 In renem dolor gravis, quum implentur cibo, 9 vomunt pituitam: quum vero redundarint dolores, æruginosa: & melius quidem habent. 10 Solvuntur autem, quum cibis evacuati fuerint, arenulæque fulvæ subsident, & cruentum mingunt, 11 torpor femoris è directo, 12 quiescere non conducit. Sed exercitia, 13 non imple-

ἐμπίπλαχ. [14] τὰς νέας ἐλλεβο-
ρίζειν. [15] ἰγνύων πέμενη. [16] ὑρηλι-
κοῖσι κωδαίρειν. [17] λεπτυνέων καὶ
ἀπαλυνέων. [18] Γωνιαρέων τῆσιν 6
ὑδατώδεσιν ἐπιπαλὺ ὠφελέει-
η. [19] ὅταν δὲ μὴ πεχωΐη, ἐποιδέη.
[20] Ἐν κρεῶνι αἱ παλαιαὶ 7
ὀδύναι, ψυχραί· αἱ δὲ νεαραὶ,
θερμαί. αἷμα δὲ αἱ πολλῶν. καὶ
τὰ ἀπὸ ἰσχίου, ψυχρά. [21] Τὰ ἐς 8
ῥίγεα ἰσχυρὰ ἐόντα, ἢ πάνυ τὰ
σφόδρα), ἀλλ' ἰσχνὰ τὰ ἀκμῆς. [22]
Πρὸ [κρίσιος] ῥίγος καὶ ἐπισχέσιες 9
τῶν ἄρθρων, ἢν ὀλίγα χρησῶν ἴωσιν, καὶ
κνιλίη ἢν ὑποδιέλθῃ, καὶ ὕπνοι εὐ-
ίωσιν. [23] ἴσως δὲ καὶ ὁ τρόπος τῶν πυρε-
τῶν. [24] ἴσως δὲ καὶ τὰ ὀκτὼ κάπων. [25]
Ἀποστάσιες δὲ μάλα εἴωθε ῥίγεα. 10
[26] Αἱ δὲ σκελέων ἐκπλώσιες,
εἰδὼς ἢ ὡς νόσου ὀδυνηρήσουσι, ἢ
ὀλιγόσαρκοι ἀπίωσι. [27] διότι ἴσως τὸ
ὀκτὼ κάπων ἐς ἄρθρα ἀπέβη. [28] διὸ καὶ
τὰ σκελέων ἐκπλώσιες. [29] Φύμα-
τα ἔξω ἐξοιδέοντα, καὶ τὰ ὀπτὰ καὶ
κραυφώδεα, καὶ τὰ ὁμαλῶς ξυμπε-
παυόμενα, καὶ μὴ καθέστηκεν, καὶ
καλάβρωτα, καὶ μὴ δίκραιρα, ἀμείνω· τὰ δὲ ἀναυδία, κακά. καὶ, ὅσα
πάντα ἐστὶ ἀναυδία, κακά. [30] Τὸ θη-
ριῶδες φθινοπώρου, καὶ αἱ καρδιαλ-
γίαι, καὶ τὸ φρικῶδες, καὶ μελαγχολι-
κόν. [31] Πρὸς τὰς δοχὰς τὰς παρα-
ξυσμὰς σκέπτεσθαι. [32] Ἐν ἀπύσῃ
τῇ νόσῳ οἷον τὸ ἐς δείλην παροξύ-
νεσθαι, καὶ ὁ σύριγγος. [33] ἐς δείλην καὶ
αὖ ἀσκαρίδες. [34] Νηπίοισι βηχίον
ξὺν γαστρὸς περαχῇ καὶ πυρετῷ ξυνε-
χεῖ σημαίνει μὲν κρίσιν καὶ διμηνιαῖον, τὸ ξύμπαν ἐκφυσᾷ, εἰδήματα ἐς
ἄρθρα. [35] καὶ, ἢν μὲν κάτω τῶν ὀμφαλῶν
καθῇ, τὰ ἄνω ἐν τοῖσι κάτω ἄρ-
θροισιν ἀγαθόν· [36] ἢν δὲ ἄνω, οὐχ
ὁμοίως λύει τὴν νοῦσον, ἢν μὴ ἐκ-
πυόσῃ.

impleri, [14] juvenes veratro pur- 15
gare, [15] poplitem secare, [16] urinam
cientibus purgare, [17] attenuare,
& mollire. [18] Menses aquosis diu
permanent. [19] Quum vero non
brevi prodierint, intumescunt.
[20] In Cranone antiqui dolores
frigidi, recentes autem calidi, ex
sanguine vero plurimi: & quæ ex
coxa, frigida sunt. [21] Quæ ad
rigores fortes progressa sunt, non
valde mitigantur, nisi prope vigo-
rem. [22] Ante rigorem urinarum
suppressiones, si ex bonis fuerint, 20
& alvus egerat, & somni adsint:
[23] fortassis autem & febris modus:
[24] fortassis etiam quæ ex lassitu-
dinibus. [25] Abscessus non valde,
quibus rigores. [26] Crurum effœ-
minationes, veluti si aut ante
morbum iter feciſſet, aut statim
ex morbo: [27] eo quod fortassis
ex lassitudinibus in articulos
abscessit, [28] ex quo crurum ef-
fœminationes. [29] Tubercula ex- 25
tra extuberantia, & acuta, &
fastigiata, & æqualiter matu-
rescentia, & non obdura, &
deorsum vergentia, & non bifi-
da, meliora: contraria vero,
mala: & quanto plus contraria,
pessima. [30] Ferinum autumno,
& oris ventriculi dolores, &
horrores, & atra bilis. [31] Circa
initia exacerbationes considera,
& [32] in omni morbo, quale est
ad vesperam exacerbari, & an- 30
nus [33] ad vesperam, & ascari-
des. [34] Infantibus tussicula cum
ventris turbatione, ac febre con-
tinua, significat post judicatio-
nem bimestri, in totum vigesi-
ma die, etiam tumores ad arti-
culos. [35] Si quidem infra umbi-
bilicum constiterint, in infernis
articulis superna, bonum: [36] si
vero supra, non similiter mor-
bum solvunt, nisi suppurata fue-

rint,

πυήση. 37 τὰ δὲ ὑπ' ὤμοισιν σκε-
πτνεώδεα τοῖσι τηλικούτοισι ' χα-
λιάσκωνας ποιέει. 38 λύσιν δ' οὐ
κὴ ἑλκυδρέων κάτω ἔκθυσις, ἢν
μὴ προσῇ κὴ βαθέα ἦ. 39 τὰ γὰρ
τοιαῦτα ὀλέθρια, κὴ ἄλλως, [καὶ]
παισὶν [μάλιστα.] 40 κὴ οὐ μετὰ
λύσιος οὐ ῥᾳδίη. 41 μᾶλλον γὰρ τοῖ-
σι τελεσιεργοῖσιν ἐπιφαίνεται. 42
Δάκρυον ἐν τοῖσιν ὀξέσι τῶν φλαύ-
ρως ἐχόντων, ἐκφύσιν μὲν, χρηστὴν
δὲ κόνιν ὑπολειπόμενον, κακόν. 43
καὶ οἷσι περιστρέφεται βλέφαρον,
κακόν. 44 κακὸν δὲ κὴ τὸ ἐπιξη-
ραινόμενον, οἷον ἄχνη. 45 καὶ τὸ
ἀμαυρὸν, καὶ αὐχμηρὸν, κακόν.
45 46 κὴ οἱ ' ῥυπαρόμματοι ἔνδοθεν, κὴ
οἱ πεπηγότες, καὶ οἱ μὴ λίς τριφό-
μενοι, καὶ οἱ ἀνάπλεοι, καὶ
τἆλλα ὅσα παρεῖται. 47 Πυρε-
τοὶ.
οἱ μὲν δακνώδεες τῇ χειρὶ, οἱ δὲ
πρηεῖς. 48 οἱ δ' ὑ δακνώδεες μὲν,
ἐπανακαιόμενοι δέ. 49 οἱ δ' ὀξέες
μὲν, ἀσταφύλοι ἢ τ' χλερός. 50 οἱ ἢ
περιπαθέες αὖθις, οἱ ἢ ἀεὶ πεν-
τὸς βληχροί. 51 οἱ ἢ ἁλμυρώδεες,
οἱ ἢ πεμφιγώδεες, ἰδεῖν δύσκολοι. οἱ
ἢ ξηροὶ, οἱ ἢ περὶ τὸν χεῖρα νο-
σώδεες. 52 οἱ ἢ ἐξίρυθροι, οἱ [δὲ]
πελιοὶ, οἱ δὲ ἐξωχροι. 53 κὴ τἆλ-
344 λα ' τοιαῦτα πολλά. 54 Αἱ ξυμβά-
σιες ἢ σώματος, καὶ οἱ σκληρυσ-
μοὶ τῶν ἄρθρων, κακόν. 55 καὶ
αὐτὸς ἀφιλελυμένος, κακόν.
56 καὶ αἱ κατακλάσιες τῶν ἄρ-
θρων κακαί. 57 Ὀμμάτων θράσος
ὑπολυσσητικόν. 58 κὴ ὄψις καὶ
κατάκλασις, κακόν.

rint. 37 Quæ vero in humeris
ſuppurantur tantillis, muſtellæ
cubito præditos, ' parvumque
ac macilentum brachium haben-
tes faciunt. 38 Solverit autem &
ulcuſculorum inferne eruptio, ſi
non rotunda & profunda fuerint.
39 Talia enim perniciosa etiam
alias ſunt pueris. 40 Solverit iti-
dem ſanguis fluens. 41 Magis au-
tem in perfectioribus is apparet.
42 Lachrymæ in acutis male ha-
bentibus, ultroneæ quidem bo-
næ: involuntarie vero defluen-
tes, malæ. 43 Quibus circum-
tenditur ' palpebra, malum: 44
malus eſt etiam oculus inareſcens,
velut ſpuma, & 45 obſcuratio
oculorum mala eſt. 46 Et ſqual-
liditas mala, & qui intrinſecus
corrugantur, & rigentes, &
qui vix convertuntur, & qui
intus converſi ſunt, & quæcun-
que alia omittuntur. 47 Febres
aliæ quidem mordaces ſunt ma-
nui, aliæ lenes. 48 Aliæ vero
non quidem mordaces, verum
augeſcentes. 49 Aliæ autem acu-
tæ quidem, ſed ' quæ à manu
vincantur. 50 Aliæ ſtatim adu-
rentes, aliæ ſemper debiles, ſic-
cæ. 51 Aliæ ſalſuginoſæ. Aliæ in-
flatæ, horrendi aſpectus. Aliæ
ad manum humectæ. 52 Aliæ ru-
bicundæ valde: aliæ valde pal-
lidæ. Aliæ lividæ, & 53 alia id
genus. 54 Diſtentiones corporis,
& articulorum duriciæ, malum:
55 & ipſe diſſolutus, 56 & confra-
ctiones articulorum, malum. 57
Oculi audacia, delirii ſignum
eſt: & 58 oculorum ' dejectio-
nes ac perverſiones, malum.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ϛ ' Εὐρυῶσαι, στενοχωσαι, τὰ 1
μὲν ναι, τὰ δὲ μή. 2 " Υγρὰς, 2
τὰς μὲν ἐξωσαι, τὰς δὲ ξηράναι,
τὰς

SECTIO SECVNDA.

Dilatare, conſtringere, alia 1
quidem, alia vero non. 2 Humo-
res alios quidem expellere, alios 2
vero

τὰς δ' ὑγιείας· καὶ τῇ μὲν, τῇ δὲ μή. 3 Λεπτῦναι, παχῦναι τοῦχος, δέρμα, σάρκας, καὶ πέλλα· καὶ τὰ μὲν, τὰ δὲ μή. 4 Λεῖναι, τραχῦναι, σκληρῦναι, μαλθάξαι, τὰ μὲν, τὰ δὲ μή. 5 ἐπεγεῖραι, νεκρῶσαι, καὶ πάλλα ὅσα τοιαῦτα. 6 Παροχλίδιον. ὑπεύξαντα ἀνίστασθαι οὐ-δένα, ἀνιστάνοντα ὑπεῖξαι. 7 Ἄλλον χυμὸν τὸν μὴ ἰόντα ἄγειν, ἀλλ' ἰόντα ξυνεκχυμεῖν ἐᾶσαι. 8 τὸ ὅμοιον, οἷον ὀδυνὴ ὀδυνίῃ πανύει. 9 τὰ ἀνόμοια, ἢ ῥῆξαι· ἄνωθεν ἀθρόον, κάτωθεν λύειν· καὶ τὰ συνεχέα τανύει. 10 οἷον κεφαλῆς κάθαρσις, φλεβοτομίη, ὅτι σὺν εἰκῇ ἀφαιρέεται. 11 Αἱ ἀποστάσιες οἷον βυβῶνες, σημεῖον μὲν τῶν τὰ βλαστήματα ἐχόντων· ἀτὰρ καὶ ἄλλων. 12 μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα. 13 κακοήθεες δὲ ὅτι. 14 Πνεύματα σμικρὰ, πυκνὰ, μεγάλα, ἀραιά· σμικρὰ, ἀραιά· πυκνὰ, μεγάλα· 15 ἔξω μεγάλα, εἴσω σμικρά· εἴσω μεγάλα, ἔξω σμικρά· 16 τὸ μὲν ὑπεῖκον, τὸ δὲ κατεπεῖγον· 17 διπλῆ εἴσω ἐπανάκλισις, οἷον ἐπιπνέοντι. 18 θερμὸν, ψυχρόν. 19 Ἰητήριον ξυνεχέων καυμάτων μακρόπνοος· ἐν τοῖσι δὲ ἀποστάσι καὶ μύλις, βραχύπνοος. 20 Καθ' ἕξιν καὶ πλευρέων ὀδυνίαι, καὶ ξυνοχέσιες ὑποχονδρίων, καὶ σπλανὸς ἐπιπνοιαι, καὶ οὐ μινῶν ῥήξιες· καὶ ὥστε καθ' ἕξιν. 21 τούτων τὰ πλεῖστα φαίνεται καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσι. 22 πότερον ἢ ἔσω; 23 πάνυ, ἢ τὰ μὲν κάτωθεν ἄνω, καθ' ἕξιν, οἷα τὰ παρὰ γναθους, ἢ παρ' ὀφθαλμὸν καὶ ὄς· τὰ δ' ἄνωθεν κάτω, ἐ καθ' ἕξιν. 24 καὶ

vero ficcare, alios autem indere, & alia quidem parte, alia vero non. 3 Attenuare, craſſefacere, corpus, cutem, carnes, & alia: & aliqua quidem, aliqua vero non. 4 Levigare, exaſperare, indurare, mollire, alia quidem, alia non. 5 Excitare, torpefacere: & quæcunque alia hujuſcemodi. 6 Derivare, ſubcedentia ſtatim revellere, renitentibus concedere. 7 Alium humorem non prodeuntem ducere: prodeuntem vero ſimul effundere: 8 operari ſimile, velut dolor dolorem ſedat. 9 Diſſimilia, ſi vergant ſurſum elevata, inferne ſolvere, & contraria per eadem: 10 velut eſt capitis purgatio, venæ ſectio, quando non temere detrahitur. 11 Abſceſſus velut glandularum tumores, ſignum quidem ſunt earum partium quæ germina habent, ſed & aliarum: 12 maxime vero circa viſcera. 13 Maligni autem hi ſunt. 14 Spiritus parvi denſi, magni rari, parvi rari, magni denſi: 15 extra magni, intus parvi: intus magni, extra parvi: 16 alius extendens, alius urgens: 17 dupla intro revocatio, velut ſuperinſpirantibus, 18 calidus, frigidus. 19 Medela aſſiduarum oſcitationum, ſpiratio longa. In non potantibus, & vix, ſpiratio brevis. 20 E directo & laterum, & præcordiorum intentiones, & ſplenis elevationes: & è naribus eruptiones, & aures è directo. 21 Horum plurima etiam ad oculos. 22 Utrum igitur 23 omnia? aut quæ quidem ex infernis ſurſum, è directo: qualia ſunt quæ juxta maxillas, aut circa oculum aut aurem? quæ vero ex ſupernis deorſum, non è directo? 24 Atqui

τοι καὶ τὰ σπασζικὰ ἐρυθήμα-
τα καὶ πλευρέων ἀλγήματα καὶ
ἴξιν. 25 ἢ καὶ τὰ κάτω ἧ ἥ-
πατι ἄνωθεν ἀφιδόντα, εἷον
τὰ ἐς ὄρχιας καὶ κιρσούς. 26 σκε-
πτέα τοῦτα, ὅπη, καὶ ὅθεν, καὶ
διότι. 27 Φλέβες κροτάφων ἐκ
ἐρυθρὰν, ἐδὲ χλωρὸν λαμ-
πουσαν, ἢν πνεῦμα ἔνδον λείπη-
ται, ἢ βὴξ ξηρὴ καὶ μὴ ἀποπτύ-
ηται [ἢ,] ἐς ἄρθρα πίπτειν πυρετὸν δέ-
χεσθαι δεῖ καθ' ἕξιν τὴν σύστασιν τὴν
καὶ κοιλίην ὡς ἐπιτοπολύ. 28 ἔχου-
σι δ' ἔνιοι οἱ πλείστοι καὶ ἐξέρυθρα,
καὶ τὴν φύσιν δὲ λευκοχρωΐστερα τρό-
που, καὶ ἐκ αἱμορραγέουσι ῥῖνες ἢ
σμικρὸν αἱμορραγέουσι. 29 καὶ,
ἢν μὲν ῥυείσιν ἐνδελεχέηται,
ἔτι μᾶν. 30 δίψα ἐνδελεφθεῖ-
σα, καὶ στόμα ἀποξηρα-
σίη, καὶ ἀηδίη, καὶ δυσπειθίη
τούτων τὸ τρόπον. 31 πυρετοὶ δὲ
οὐκ ὀξέες οἱ τοιοῦδε, ὑποτρο-
φώδεες δέ. 32 Τὰ ἐγκαθ-
λίμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑ-
ποτροφώδεα. 33 τὸ μὲν πρῶ-
τον ἀπολιπόντων ἐπάρσιες, ἢν μὴ
ἐς ἄρθρα τελεύτηση· 34 ἢ αἱ-
μορραγίη γένηται, ἢ δεξιοῦ
ὑποχονδρίου ἔντασις, ἢν μὴ
διεξοδεύσῃ ἔρευ. 35 αὐτὴ γὰρ ἡ
ἐνδελὰ λύσις ἀμφοτέρων καὶ ὑ-
ποτροφὴ τελέων εἰκότως. 36 ἀ-
πόστασιν οὐ ποιέεσθαι αὐτῶν,
μὴ γενομένας· τὰς δὲ ἐκκλίνειν
γενομένας. τὰς δὲ ἀποδέχεσθαι,
ἢν ἴωσιν, οἷαι δεῖ, καὶ ἢ δεῖ.
37 ὀκόσοις δὲ μὴ σφόδρα, ξυν-
δεῖν. 38 τὰς δὲ ἀποβλέπειν, ἢν
πάντη ἀξύμφοροι ἴωσι. 39 μά-
λιστα δὲ τούτοις μελητέον· εἰ
δὲ μὴ, ἐκχεμένας ἄρξει. 40 Αἱ
τεσσαρικαὶ αἱμορραγίαι δύ-
σκριτοι.

& anginoſi rubores, & laterum
dolores è directo. 25 Aut etiam
quæ infra hepar ſunt ex ſupernis
diſtributa, velut in teſtes ac va-
rices. 26 Conſideranda ſunt hæc
quo, & unde, & propter quid.
27 Venæ temporum non conſi-
dentes, neque viriditas ſplen-
dida, ſi ſpiritus intus relinqua-
tur, aut tuſſis ſicca, non ferina: ut in articulos decumbat
expectare oportet, è directo
diſtentionum ſecundum ven-
trem ut plurimum. 28 Habent
autem horum plurimi, & facies
rubicundas, & ex natura ſunt
modi albidioris, & de naribus
ſanguis non erumpit, aut parum
erumpit: 29 & ſi quidem ex af-
fuſis intus relinquatur, paratus
eſt abſceſſus. 30 Sitis intus reli-
cta, & oris reſiccatio, & injucunditas, & cibi faſtidium, eo-
dem modo. 31 Febres autem
non acutæ, ejuſmodi ſunt,
verum revertentes. 32 Quæ
relinquuntur poſt judicatio-
nem, recidivas facere ſolent.
33 Primum itaque ſplenis ele-
vationes, ſi non ad articulos
finierint, 34 aut ſanguinis è na-
ribus eruptio fit, aut dextra
præcordii intenſio: ſi non pene-
traverint urinæ. 35 Hæc enim eſt
interceptio utrorumque, reci-
divæ horum merito fiunt. 36
Abſceſſus igitur horum facere
oportet, ſi non fiant: eos vero
qui jam fiunt, declinare: eos
autem excipere, ſi prodierint
jam, & qualia oportet & qua
parte oportet. 37 Qui vero non
valde, eos coadjuvare. 38 Eos
vero avertere, ſi omnino incom-
modi fuerint, 39 maxime ſi hi
affuturi ſunt: ſin minus, ſi jam
incipiunt. 40 Quartanæ ſanguini-
nis è naribus eruptiones ægre
judi-

κρίζει. 41 Οἱ ἀμφιλέποντες μίαν
35 τῇ ἑτέρῃ ἐπιβιβάσουσιν ἅμα κρί-
σει, ὀκτὼ πάντες εἰς τὸ ἑπτά. 42
Ὅσοι τριταιοφυεῖς, τοῖσιν ἡ νοῦ-
σος δύσφορος· ἢ καὶ ἧσσον πεφοξυσμέ-
νοι· ἢ οἷς ἐπῆσαι, εὐφορώτερον ὡς ἐπι-
τοπολύ. 43 Βῆχες ξηραὶ, βεβηχὸς
ἐρεθίζουσαι ἀπὸ πυρετοῦ καθαροῦ,
ἢ καθ' λόγον ὀλιγάδες, ἀδὲ
γλώσσαν καθαπτρευσμέναι, ἢ
τῷ ῥηγμώδει, ἀλλὰ τῷ πνεύμα-
τι. δῆλον δέ. 44 ὅταν γὰρ ἀμφι-
λέγωσιν, ἢ χασμῶσι, τότε
βήσσουσιν· ὅταν οἷοί μὴ, οὔ. 45
Τοῦτο δὲ τοῖσι κοπιώδεσι μάλι-
στα συμβαίνει γίνεται. 46 Μηδὲν
40 εἰκῇ, μηδὲν ὑπερορᾶν. 47 Ἐκ
μεταστεγνώσιος πίεσμα, ἢ μετα-
άγειν, καὶ ἀμφαπτύειν. 48 Τὰ
ὄπισθεν κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ ἢ
ὦν μέλλοντι ὀργὴ φλέψ τμηθεῖσα
ὠφελεῖ. 49 Αἱ μεταδέξιες τῶν
ὑποχονδρίων, ἐξ οἵων [ἐς] οἷα
ἀλλοιοῦσι· καὶ τῶν σπλάγχνων τὰ
φλεγμαινόντων οἷα διαφέρει, εἴτ' ἐξ
ἥπατος ἐς σπλῆνα, καὶ πίεσμα,
καὶ ὅσα τοιαῦτα. 50 Ἀπο-
ζῆσαι, ὧν μὴ, ἢ δεῖ, ῥέπει.
51 ὧν οἷς, ὅπη δεῖ, τοῖσι ζῶ-
δεῖ σημαῖνε, οἵως ἕκαστα ῥέπει.
45 52 Τὰ πλαδία ἐξανθήματα ἢ
πάνυ τι κνησμώδεα· οἷα Σί-
μων εἶχε χειμῶνος. 53 ὃς, ὅτε
ἀπὸς πῦρ ἀλείψαιτο, ἢ θερμῷ
λάσαιτο, ἀνίστο. 54 ἔμεσις
οὐκ ἀφέλιον. 55 εἰ μὴ, εἴ τις
ἐξεπυρέα, ἀνίην ἄν. 56 Ὅ-
σα πεπάνσθαι δεῖ, καθαρ-
κλεῖσθαι δεῖ. 57 πίνωλία οἷς,
ξηραίνει καὶ ἀνεῴγειν. 58 Ἐπὶ
ὀμμάτων ῥοωδέων, ὧν ἄλλως
φαίνηται ξυμφέρον, ἀνέλκειν
ἐς φάρυγα. 59 καὶ ὅπη ἕδρυσις
λυσι-

judicant. 41 Febres quæ una die
intermittentes, altera ſuperrigent
una cum judicatione, ex quin-
que ad ſeptem circuitus du- 40
rant. 42 Quæcunque tertianæ
naturam habent, his nox mo-
leſta ante exacerbationem: quæ
vero ſequitur, tolerabilior ple-
runque eſt. 43 Tuſſes ficcæ pa-
rum irritantes à febre adurente,
non pro ratione ſiticuloſæ, ne-
que linguæ torrefactæ, non fe-
ritate, ſed ſpiritu. Conſtat id
inde. 44 Quum enim loquuntur,
aut hiant, tunc tuſſiunt: quum
vero non, minime. 45 Hoc au-
tem in febribus ex laſſitudini- 45
bus obortis maxime contingit.
46 Nihil temere affirmandum,
nihil contemnendum. 47 Con-
traria paulatim facta acceſſione
adhibenda ſunt, & interquieſ-
cendum. 48 Dolenti capitis par-
tem poſteriorem, recta vena in
fronte ſecta profuit. 49 Succeſ-
ſiones præcordiorum ex quali-
bus qualia alterant, & viſcerum
inflammationum qualia poſſunt,
ſive ex hepate ſplenı, & vice
verſa: & quæcunque hujuſmo- 50
di. 50 Revellere oportet, ſi non
qua oportet repant: 51 ſi vero
qua oportet, his oſcula aperire
oportet, qualiter ſingula repunt.
52 Latæ puſtulæ non valde pruri-
ginoſæ ſunt: quales Simon ha-
bebat hyeme, 53 qui ubi ad
ignem inungeretur, aut calida
lavaretur: opem ſentiebat. 54
Vomitus non proderant. 55 Ar-
bitror ſi quis calida fomenta ad-
hibuiſſet, opem ferre potuiſſe.
56 Quæcunque concoqui opor- 55
tet, concluſa eſſe convenit: 57
contraria vero ſiccare, & aperta
eſſe. 58 Oculorum fluxiones, ſi
alias conducere videtur, revelle-
re ad fauces convenit. 59 Et ubi

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 839 sur 917

λυσιτελίξ, & ἄλλα τοιαῦτα. [60] Τας ἐφόδους ἀνεξομαῖον, οἷον ῥῖνας, καὶ τὰς ἄλλας, ὧν δεῖ, καὶ ὡς δεῖ, καὶ οἷα, καὶ ὁπη, καὶ ὅτε, καὶ ὅσον δεῖ· οἷον ἱδρῶτας, καὶ τὰ ἄλλα δὴ πάντα. [61] Ἐπὶ τοῖσι μεγάλοισι κακοῖσι πρόσωπον ἰὸν ἢ χρηστὸν, σημεῖον χρηστόν. [62] ἐπὶ δὲ τοῖσι σμικροῖσι πονηρίη σημήιον τῇ σὺ μείῃ, κακόν. [63] Παρὸ τὸ μέγα δὲ ἡ γυνὴ ὄπισθεν ἐφ' ἡρωΐῃ ἐκλιρώδεϊ ἐπιμνομένη, παρέμεινεν αὐτόθι. [64] ὁ αὐτὸς Τιμόθεῳ ἀδελφιδέῳ, ἔτεϊ μελαγχρόῃ. [65] Ἐν Περίνθῳ τὸ γονοειδὲς τὸ τοιοῦτον ὅτι κρίσιμον καὶ πέψεων. [66] τὰ τοιαῦτα τε ὅτε αἱ ῥήξιες ῥύσεσι, ὅτε ὅτε φύσης πολλῆς, ὅτε κόπρου πολλῆς, γλίσχρης δὲ, διελθούσης ἐλαπίστου. [67] ἐν γὰρ δὴ μέγα ἐῶ τὸ ὑπογύδεον. [68] [Ὃς] κρόμμυον ἑφθὸν μετὰ ἐλαίου ἔφαγεν, ἔπι δύσπνους ἐών, ἐπὶ τὸ ἧσσον ἐλαπίστου, [καὶ] δύσπνους ἐγένετο. [69] ἡ [δὲ] κοιλίη αὐτῷ ἐξέπιαξε. [70] Περὶ δὲ τοῦ ἱχῶρος δὲ, ὅτι ἐν τοῖσι πτώσεσι τὸ τοιοῦτον καὶ τοῖσιν ἠρυπνηκόσι, καὶ εἴτε φλαῦρον, εἴτε χρηστόν. [71] Οἷσιν ὁ σπλὴν ἐστι καθάρσιος, πόδες καὶ γόνατα καὶ χεῖρες θερμαὶ, ῥὶς καὶ ὦτα αἰὲὶ ψυχρά. [72] ἢ ἐν τούτῳ τοῦτο λεπτὸν τὸ αἷμα; [73] ἢ ἐν καὶ φύσει τοιοῦτον ἔστι ἔχειν; [74] Ἐν τοῖσιν ἐμπυήμασιν ὀμφαλὸς ὄρος. [75] οἷσι μέλλουσιν ἐμπυεῖν, αἱ κοιλίαι σκληραίνονται. [76] Σπλὴν σκληρὸς, ἐὰν τὰ ἄνω [ἀλλὰ] κάτω, στρογγύλος, πλατὺς, παχὺς, λεπτὸς, μακρός. [77] ἧσσον τοῖσιν ἀπὸ κεφαλῆς κραυγώδεσιν. [78] Ἡ περὶ τὸ νοσέοντα οἰκονομίη, [79] καὶ ἐς τὸν νοῦσον ἐρωτήσιες, [80] ἃ διηγέεται εἶπε, [81] ὡς ἀποδεκτέον οἱ λό-

eructatio conducit, & quæcunque alia hujuſmodi. [60] Tranſitus apertos eſſe oportet, velutinares, & alia quibus opus eſt, & velut opus eſt, & qualia, & qua parte, & quando, & quantum opus eſt: velut ſudores, & alia ſane omnia. [61] In magnis malis facies ſi fuerit bona, bonum ſignum eſt. [62] In parvis autem, contraria ſignificans bonæ ſignificationi, malum. [63] Apud magnum Theatrum ubi mulier retro heroum, morbo regio ſuperveniente, permanſit ipſi. [64] Apud Temenæ neptim ille nigricantis erat coloris. [65] In Perintho geniturae ſimilis urina talis, quæ eſſet judicatoria, etiam pectinis affectionum. [66] Nam hujuſmodi urinæ talia ſanant: quoniam neque flatu multo, neque ſtercore multo egreſſo evacuabantur. [67] Non enim profecto magnum erat præcordium. [68] Braſſicam ſeptima die quis comedit, quum adhuc difficulter ſpiraret: poſtquam pecten emollitus eſt, recte ſpirans factus eſt, [69] alvus ipſi expulit. [70] De ſanguine ſeroſo, quoniam in pavidis talis, aut in his qui vigilarunt: & ſive malus, ſive bonus. [71] Quibus ſplen deorſum vergit, pedes & manus, & genua calida ſunt: naſus & aures ſemper frigida. [72] Num propter hoc quod tenuis ſanguis? [73] Num & natura talem hi habent? [74] Suppurationibus umbilicus, terminus: [75] quibus ſuppuraturis ventres turbantur. [76] Splen durus non ſuperne, inferne, rotundus, latus craſſus, longus, tenuis longus, [77] minus capitis gravedine laborantibus. [78] Circa ægrotantem adminiſtratio, & [79] de morbo interrogatio: [80] quæ narrat qualia, [81] quomodo accipiendi ſermones:

γοι, τὰ ἀφὸς τ νοσέοντα, τὰ ἀφὸς τὰς περιόνθους, καὶ τὰ ἔξωθεν. [82] Ὅπ τὸ θερμότερον τὸ ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, τερπότερον· [83] καὶ μέλανες διὰ τοῦτο, καὶ ἔξω αἱ φλέβες, καὶ χολωδέστεροι. [84] μᾶλλον ξυνεκρίθη, στερεώτερον, κινηθὲν ἠρεμαιότερον ἔπηξε, [85] καὶ βραδύτερον αὔξεται, καὶ ἐπὶ πλέον χρόνον. [86] διὰ τοῦτο ἑστρεόν τε, καὶ χολωδέστερόν τε καὶ ἐναιμότερον ἐστὶ, ὅπ θερμότερόν ἐστι τὸ χωρίον τ ζώων.

20 ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἡ δέρματος ὑγρασίη, ἡ κοιλίης πυκνότης. [2] ἡ δέρματος ξυώδεσις, ἡ σπερκάων αὔξησις. [3] ἡ κοιλίης νάρκωσις, ἡ τ ἄλλων ξύγχυσις. [4] ἡ τ ἀγγείων ἀκαθαρσίη, ἡ ἐγκεφάλου ἀνάλωσις· [5] διὸ καὶ φαλακρότης. [6] ἡ τ ὀργάνων καθάτριψις, ἡ καθαίρεσις. [7] " [καθαίρεσις] δρόμοισιν, ἡσυχίῃσι, πάλῃσι, πολλοῖσι ἀφεπόποισι τοῖσι τοιούτοισιν. [8] εἶσιν ἐφ' ἡμέρῃ μάζα τὸ πλεῖστον, ἀπὸ ὀλίγης. [9] " καθαρσίου σημεῖον, 25 τὴν αὐτὴν ὥρην τ ἡμέρης φυλάσσειν· ἐξαπίνης γὰρ ἐφέρπυσε. [10] ἢ ὑφίεσθαι τ πόνων, ἢ ῥυῆναι). ὁμοίως γὰρ ὅλον ξυμπίπτει. [11] ὅταν δ' ἤδη ξυμπέσωσιν, ἀποσπᾶν ὕδατα ὀπτέα. [12] ὅταν δ' πλησθῶσι), σημεῖον αὖθις, τὸ σῶμα ἀνθηρὸν γίνε). [13] " ἐν γυμνασίοισι σημεῖον, ὁ ἱδρὼς ὁ ῥέων σταλάδην, ὃς ἔξεστιν ὥσπερ ἐξ ὀχετῶν· ἢ σύμπλωσις ἐξ ἐπαύρεσις. [14] " Ἡ γυνὴ, ἣν πρῶτον ἐθεράπευσα ἐν Κραννῶνι, σπλὴν οἱ φύσει μέγας, πυρετὸς καυσώδης, ἐξέρυθρος. πνεῦμα. [15] δεκάτη ἱδρὼς, τὰ πολλὰ ἄνω· ἀπέρπι καὶ κάτω· τεσσαρεσκαιδεκάτη ἧσσον. [16] τοῖσιν δὲ ἀπὸ κεφαλῆς κορυζώδεσι καὶ βραγχώδεσιν ἐπιπυρετήνασιν, ὡς εἰμὶ, ὑποστρο-

mones : quæ ad ægrotantem, quæ ad præsentes, quæ ad externos. [82] Quod in calidiore, solidiore, in dextris : [83] & nigri propterea, & venæ extrinsecus, & multo biliosiores. [84] Concretum est, compactum est cirius : ubi motum est, desinit, [85] & tardius augescit, & ad amplius tempus. [86] Quod solidum ' factum est, & biliosius, & sanguinolentius est. Hic calidior est locus animali. [80]

SECTIO TERTIA.

Cutis raritas, ventris densitas : [2] cutis constrictio, carnium incrementum : [3] ventris torpor, universorum confusio : [4] nasorum immundicia, cerebri consumptio. [5] Quapropter & calvicies, [6] instrumentorum attritio. [7] Detractio cursibus, luctis, quiete, multis celeribus deambulationibus, carne ovilla, [8] maza cocta ' plerunque, panis modicus. [9] Detractionis signum, eandem horam diei servare, derepente enim trahitur. [10] Remittito labores, aut defluet. Similiter enim totum concidit. [11] Quum vero jam conciderint, carnes suillas assatas exhibeto. [12] Quum autem implentur, signum est, quod corpus rursus floridum fit. [13] In exercitationibus signum, sudor fluens guttatim, qui exit velut ex canalibus : aut collapsio ' ex elevatione. [14] Mulier quam primum curavi in Cranone, splen ipsi magnus natura, febris ardens, rubicunda, spiritus, [15] decima sudor plerunque superne. Sed & inferne, decimaquarta. [15] Minus his qui ex capite gravedine ac raucedine laborant, ubi febre correpti fuerint recidivæ (velut

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 841 sur 917

ὑποστροφή. 17 πᾶν τὸ σήπυιον, ἀνυπόστροφον. 18 ἕτοιμος μὲν πεπασμὸς, καὶ κρίσις ἅμα καὶ ἀπόστασίς ἐστιν. 19 οἷσιν, ὅταν ἀφροδισιάζωσι, φυσᾶται ἡ γαστὴρ, ὡς Δαμαγήτῳ. 20 οἷσι δ' ἐν τόπῳ ψόφος, ὡς Ἀρκεσιλάῳ. 21 τὸ φυσιῶδες ξυναπτον τοῖσι παχυγώδεσι. καὶ γὰρ εἰσι φυσώδεες. 22 τὸ ψυχρὸν πάνυ, οἷον χιὼν, κρύσταλλος, φλοιῶν ῥηγμὶς καὶ βηχώδεις, 23 ξυστρεπτικὸν δὲ· οἷον περὶ φήρεα καὶ αἰ γογγρῶναι. 24 ξυναπτον καὶ αἱ σκληρότητες. 25 τὸ μετ' ἔρηισιν συναγωγὴ παιδίοισι μᾶλλον. 26 ἢ ὅτι θερμότερα; 27 τὰ χειμαίνοντα μᾶλλον· οἷον ὁ τὰ κλήματα τῇ χερὶ πλέκων ἢ τρίφων, ὑπὸ ὀδυνέων καθεσπάρμενος, λαβόμενος πλησίον ἄκρον ὑπερπεπηγότος ἔκλυε, καὶ ἐρήισεν. 28 ὃν ἐξ ὀρεινοῦ πόνου εἶδον ἐγὼ κνήμην ἑτέρην ἠκιστα ἐλαφρυνόμενον, μηρὸς δὲ κάρτα. ἔδοξε καὶ γονὴ ὧδε ἔχειν. 29 ὅσοις παχυώδεες φύσιες πλευρέων δ' ἀδιαμέτρου τῆς ἀφορμῆς, ἐπὶ τοῖσι καθάρροισι τοῖσι κατηφέσιν, κἢν ἔκκρισις εἴη, κἢν μὴ εἴη, κακόν. 30 ῥίγεα ἄρχεται, γυναιξὶν μὲν μᾶλλον ἀπ' ὀσφύος καὶ ἕδρης νότου, καὶ τότε ἐς κεφαλήν· ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν. 31 φρίσσομεν γὰρ τὰ ἔξωθεν μᾶλλον ἢ τὰ ἔνδοθεν ἢ σώματος· 32 οἷον πήχεων [καὶ

puto) fiunt. 17 Quicquid ſuppuratur, non revertitur, 18 Ipſa enim maturatio, & judicatio ſimul, & abſceſſus. 19 Quibuſdam ubi Venere utuntur, venter inflatur, velut Damagoræ: 20 quibuſdam vero in hoc ſtrepitus: Arceſilao vero etiam intumeſcebat. 21 Flatuoſitas ſimul cauſa eſt in his qui ſcapulas alarum modo eminentes habent. Sunt enim flatuoſi. 22 Frigidum valde, venas rumpit, & tuſſim movet, velut nix, glacies: & conſtringit, velut ſunt eminentiæ oblongæ, & rotundæ: 23 Pherea & Gongronæ, à ſatyrorum circa aures eminentiis, & arborum quarundam tuberculis appellatæ. 24 Simul cauſa ſunt etiam duricies. 25 Poſt mictionem concretio, pueris magis: 26 num quod calidiores? 27 Figuræ magis allevantes, velut qui ſarmenta manu nectebat & obtorquebat, præ doloribus decumbens, arrepta paxilli ſumma parte ſupra ſeipſum infixa, inhærebat, & melius habuit. 28 Quem ex montano labore circa pontem ego vidi crura jactantem, altera tibia minime extenuabatur, femoribus autem valde. Urinæ & genitura non ſupprimebantur. 29 Quæcunque laterum naturæ, ſcapulas alarum modo eminentes habent, propter cauſæ debilitatem, in deſtillationibus malignis, ſive excretio fiat, ſive non fiat, malum. 30 Rigores incipiunt mulieribus quidem magis à lumbis, & per dorſum, & tunc ad caput. Sed & viris poſteriore corporis parte magis quam anteriore. 31 Horremus enim magis exterioribus quam interioribus corporis partibus, 32 velut cubitis, femo-

[ἀπότε κ᾽] μηρῶν. 33 ἀπὸ δὲ κοὶ τὸ
45 δέρμα δρωμότερον. 34 δηλοῖ δ᾽ ἡ
ῥῖξ. 35 ἀφ᾽ ὧν δ᾽ ἄλλων ῥιγέουσιν,
ἴσως ἑλκέων, ἀρχὴ ἀπὸ τῶν ἀγγείων.
36 κεφάλαιον δὲ τοῦ ἁλίσιος, καὶ ἀ-
φορμῆς, καὶ πολλῶν λόγων, καὶ τοῦ
σμικρὰ γινώσκοντος μανθάνοντα, καὶ
καθ᾽ ἕκαστα τὰ ὅμοια ἐστὶν
ἀλλήλοισι, καὶ ἃ μὴ ὅμοια ἀλλή-
λοισί ἐστιν, ὡς οὐ τὰ ἀνομοιοτήτων
ὁμοιότης γνῶναι μία. 37 ὅπως αὐτὴ
ὁδός. 38 ὅτι καὶ τὰ ὀρθῶς ἐχόντων δο-
κιμασίη, καὶ τὰ μὴ, ἔλεγχος. 39 αἱ-
μορραγίαι ἐκ ῥινῶν, ἢ τοῖσιν ὑ-
πολωροῖσιν, ἢ τοῖσι ἐρυθροχλόροισιν, ἢ τοῖσιν ὑποχλόροισι.
40 βραχέα ὑφεῖσα παχύνειν ξηρῶς.
41 τοῖσι δὲ ἑτέροισι παχύνειν ξηρῶς ἔστω ξηρῶν δεῖ λευκῶν, οἷον κηκὶς,
σπληρία. 42 ἐπὶ δὲ ἀφροδισιάζειν
ἄρχων, ἢ τὰ ἀγγεῖα, αἱμορραγέουσιν. 43 σὺν τοῖσι δὲ προσπεσοῦσιν ἐστὶν οἷ
ἀποψαφέουσιν· οἷον Ἀρκεσίλαον.
44 οἱ δὲ μέλλοντες, μύζουσι ῥικνώδεες,
5 41 οἱ δὲ ἐπὶ δὲ προσπεσόντα, φυσῶν κοιλίαν εἶτα Δαμναγόρας.
46 αἱ μεταβολαὶ φυλακτέαι. 47 ὀ-
λιγοτέλεια. ἄκοπον. ἔπειτα ψῦξον πίνοντα.
48 πᾶς λέπυος μὴ χολᾶν τὸ δέρ- 21
μα ἐπὶ πᾶσι προσέλκεσθαι· ἀνάπλεως
πάντων τῶν. 49 χροιὴ ῥικνώσις ξυμ-
πίπτουσα, ἕλκωσις ἀναλαμφθέντα.
50 ἀναλέπει σημεῖον τὸ ῥικνώδες, τὸ
λεῖον τὸ ὑπόχλωρον, τὸ ὑπέρυθρον.
51 ὅτι τὸ καθαπτῶδες μαζῶν,
ἰσχνὲς δὲ ἀνασπᾶσθαι καὶ προσπε-
σθαι. 52 καὶ τοὶ δοκέουσί τις οἱοῖς
μὴ τοῦτο, ἀλλὰ σαρκωδέα
τοῦτο γίνεσθαι. 53 ἢ ἄχαρι πολ- 22
10 ῥωσις προφανὴς, φλέβες μέ-
φανεῖς. 54 Ἡρόδικος τοὺς 23
πυρέσσοντας ἕλκεσι προσεσθίου-
σι, πλήθει, ὀδύνῃσι, πυ-

femoribus. 33 Sed & cutis rarior: 34 indicat autem pilus: 35 à quibus autem aliis rigent, fortassis ulceribus, incipiunt à vasis. 36 Summa, ex nativitate, & causa, & plurimis rationibus, & paulatim in cognitionem venienti- 35
bus colligentem ac addiscentem, an similia sint inter se, & an non similia sint inter se: quo ex dissimilitudinibus similitudo fiat una. 37 Sic sane fuerit via. 38 Sic etiam eorum quæ recte se habent probatio, & non recte se habentium redargutio. 39 Sanguinis ex naribus eruptio, aut subpallide nigricantibus, aut rubicunde pallentibus, aut subpallidis. 40 Parum dimittentem crassefacere oportet sicco. 41 Aliis ve- 40
ro minus crassificatione opus est. Sicco autem opus est albo, velut galla, alumen. 42 Postquam Venere uti inceperint, aut hircire, sanguis ipsis è naribus erumpit. 43 In accessibus alii quidem strepitum edunt, velut Arcesilaus 44 Alii vero accessuri, horridi fiunt ac rugosi. 45 Alii postquam accesserint, ventre inflantur, velut Damnagoras. 46 Mutationes cavendæ. 47 Cibus modicus, non delassari, non siti- 45
re. 48 Omnis attenuatio laxat cutem: deinde circumtenditur. Renutritio vice versa. 49 Cutis consistentis corrugatio, renutritæ extensio. 50 Rugosum, læve, utriusque signum, itemque subbiliosum & subrubrum: 51 sic etiam detractas esse mammas, graciles autem sursum tractas esse & circumtensas, 52 etiamsi quis non propterea putaverit id fieri, sed in carnosis. 53 Claviculæ conspicuæ, venæ pellucidæ. 54 50
Herodicus febricitantes interficiebat circuitibus, luctis, mul-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 843 sur 917

εἰη· [55] κακόν. τὸ [γὰρ] πυ-
ριῶδες πολέμιον πάλῃζι, πε-
ριόδοισι, δρόμοισιν, ἀναλε-
ψῃ· [56] πόνῳ πόνον. [57] αὐτῆσι
οἱ φλεβέων ἐρυθρὸς, πελίωσις,
χλωρότης, παθυρέων ὀδυνέων λε-
πτυναί. [58] " ἄδιψον, ξυνέχειν
τοῦτο, σιγᾶν, ἀνιέναι ξυὶ τοῦ
πολλὸν ψυχρὸν εἰσάγειν. [59] " ὁ-
κόθεν ἤρξαντο κάμνειν, εἴτε κε-
φαλῆς ὀδυνέει, εἴτε ὠτὸς, εἴ-
τε πλευρέων, σημεῖον οἱ ὀδόντες·
αὐτοὶ γὰρ τὰς ἀφορμὰς παρέ-
χονσι· τῷ δὲ εἶπε· βεβῶσιν. [60]
" τὰ γινόμενα ἕλκεα καὶ φύματα,
κρίνουσι πυρετούς. [61] εἰσὶ τοῖσι
μὲν ὑπολειπόμενα, ἀκρισίη. [62]
εἰσὶν ἐπιλήσιες, βεβαιότη-
τες καὶ παρέσεις καταφοραί. [63]
" τὰ προσυλλήμματα πλύνεα πυ-
ρικαυστικά· εἶπε δὲ Πλείωνι. [64]
" οἱ αἱμορροΐδας ἔχοντες, ἔτε
πολυσιτοῖσι, ἔτε πολυμυ-
νίῃ, ἔτε φαγέδαινα, ἔτε δυ-
σεντερίῃσι, ἔτε τρεμίνθοισιν ἁλισ-
κονται· ἴσως δὲ καὶ λέπρῃσι·
ἴσως δὲ καὶ ἄλλοισιν. [65] ἐν-
τεθήκασι γὰρ μὴ ἀκμάζουσι συ-
χνοὶ τοῖσι τοιούτοισιν· ἐπ' ἄλλοισι
δὲ,

tis fomentis. [55] Mala est febriculositas, inimica fami, luctis, circuitibus, cursibus, frictioni: [56] laborem labore. [57] Ipsis venarum rubor, livor, pallor, laterum dolores molles. [58] Non sitire faciunt, continere os, tacere, ventum cum potu frigidum inducere. [59] Occasiones unde ægrotare cœperint, considerare oportet, sive capitis fuerit dolor, sive auris, sive lateris. Signum sunt dentes, & in quibusdam inguinum tumores. [60] Ulcera orientia ac tubercula judicantia febres. [61] Quibus hæc non fiunt, judicatio sublata est: [62] Quibus intus relinquuntur, certissimæ recidivæ ac celerrimæ. [63] Sputa rotunda delirium significant, velut in Pleno. [64] Qui hæmorrhoidas habent, neque pleuritide, neque peripneumonia, neque phagedæna, neque furunculis, neque tuberculis terebinthi figuram habentibus corripiuntur, fortassis autem neque lepris, fortassis neque vitiliginibus. [65] Multi tamen intempestive curati, talibus non tarde correpti sunt, [66] & sic perniciolæ fuerunt: & qu cunque alii abscessus, velut fistulæ, aliorum medela sunt. [67] Decubitus humorum ad aliquem locum, in quibus factos affectus liberat, in his prius ipse factus, illos impedit. [68] Alterius loci morbos loca excipientia, aut ob dolorem, aut ob gravitatem, aut propter aliud quiddam liberant, [69] aut quod aliis sunt communicationes. [70] Propter inclinationem non amplius sanguis prodit, sed juxta humoris cognationem talia spuunt. [71] Convenit quibusdam sanguinem detrahere, tempestive in talibus. [72] In aliis autem

οἷσι, ὥζεσθε ἐπὶ τοιούτοισιν τοῦτο
25 οὐκ εἰκός. 73 " κώλυσις ἐπὶ τοῖ- 32
σιν αἱμαλώδεα πλύουσιν, ὦχρη,
πολυελκὴς, χολή.

TMHMA TETAPTON.

" Τὰ περὶ ἃς εἶσιν ἀμφὶ κρί- 1
σιν φύματα μὴ ἐκπυήσαντα, τοῖσιν
ἀποκαθαιρομένοισιν, ὑποτροφὴ γί-
νεται. 2 κρίσις λόγου τῶν ὑπο-
τροφέων τῆς ὑποτροφῆς γινομέ-
νης, αὖθις αἱμορραγὴ καὶ ὠδύνη-
μα, ὥζεσθε οἱ τῶν πυρετῶν ὑ-
ποτροφαὶ, ἐν ὀμφαλῷ πελιδνὸν. 3
30 ἐπὶ τούτοισιν ἐλπὶς ἐς ὕδρωα ἀ-
φίστασθαι, [καὶ] " ἕρσιν [πολὺ,] 2
παχὺ, λευκὸν· οἷον τὸ τῶν Ἀρ-
χιγένεος. 4 ἐπὶ τοῖσι κοπιώδε-
σι παραυτίκα ἐστὶν ὅτε ἔρχεται
καὶ ῥύεται τῆς λαπάρης. 5 καὶ
οἷσι ὧδε τοῦτο αἱμορραγήσει ὑπὸ
ῥινῶν, ἀκινδύνως καὶ πάνυ. 6 " Ὡ- 3
τὸ ἕλκεος ἐπὶ δεξιὰ, ὀξυτικῶς
ἐλθοῦσα, [καὶ] καὶ κατωτέρω.
ἐπεὶ οἷσι τοῦτο ἐπεγένετο, ἐπι-
πονώτερον. 7 " Ἡ Ἀγάπιος, 4
κόρη μὲν ἦσαν, πυκνοπαθέουσα
καὶ καὶ 8 γυνὴ οἷσι χειμῶνι, ὡς τό-
κου ἐπάλαιε, ἐπίπονον ἦσαν,
ἐπὶ πολλοῖσιν ἦρσε ὄγκος μέγας. 9
35 καὶ ἔπηξε μὲν ὑποθήσεσι πεπαλαι-
τὸ στῆθος. 10 τῇ ὑστεραίῃ ἄδυμά τε
εἶχε καὶ ἦλγει ἧσσον τὸ δεξιόν. 11
ὁπότε τοῦτο πονέοι, τότε ἐποίει,
καὶ τὸ ἄδυμα εἶχε· πεπαυμένου
δὲ, ἐπαύετο. 12 ἔπτυεν ἀ-
φρώδεα· ἐκκριμένη δὲ, ἀνῆκε,
13 καθαπερεὶ ἐμέσασα χολῶδες
ἐοικὸς λεπτῷ. 14 αἱ πόνοι μάλιστα
μὲν, ὁπόταν πονέῃ τῇ χειρί. 15 τού-
των εἴργεσθαι σκορίδων, χοιρείων,
αἰγὸς, βοὸς. 16 ἐν δὲ τοῖσι πυρετοῖ-
σι, βοὸς, ἐξυδρωμένης. 17 " Ὡ ἐν 5
τῇ

autem velut in his, ' non con- 70
venit. 73 Impedimentum in
ſpuentibus cruenta, tempus anni,
pleuritis, bilis.

SECTIO QVARTA.

Tubercula circa aurem quibus 1
circa judicationem exorta, non 172
ſuppurata fuerint, his diſparen- pag
tibus recidiva fit, 2 pro ratione 450
recidivarum. Recidiva vero con-
tingente, rurſus intumeſcunt,
& permanent, velut febrium
recidivæ in ſimili circuitu: 3
his ſpes eſt ad articulos abſcede-
re. Urina craſſa, alba, qualis
' Archigenis familiari erat, 4 in 5
laſſitudinis febribus quarta die
aliquando prodit, & liberat ab
abſceſſu. 5 Si vero ultra hoc,
etiam ſanguis è naribus large
eruperit, etiam valde. 6 Cui
inteſtinum in dextra parte dole-
bat, & articulari morbo correp-
tus eſt: erat quietior. Poſtquam
autem hic curatus fuit, magis
dolebat. 7 Agaſis filia quum eſſet
puella, denſum ſpiritum habe-
bat. 8 Mulier autem facta, ' à 10
partu non diu dolore correpta
leviter, magnum onus ſuſtulit:
9 & ſtatim quidem in pectore ali-
quid crepuiſſe viſum fuit. 10 Po-
ſtera die & anhelationem habe-
bat, & coxam dextram dolebat:
11 & quum hæc doleret, tunc
etiam anhelatio habebat: coxæ
vero dolore ceſſante, etiam an-
helatio ceſſabat. 12 Spuebat ſpu-
moſa, ab initio vero florida. 13
Ubi vero conſidiſſet ſputum,
vomitui bilioſo tenui ' ſimile 15
erat. 14 Dolores maxime erant
quum manu laboraret. 15 Hanc
ab allio arcere viſum fuit, por-
coque, ac ovicula, & bove: 16
in rebus autem agendis, à clamo-
re, & excandeſcentia. 17 Cui in

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 845 sur 917

τῇ κεφαλῇ ἐνέμιξε ἔπαρμα, ὥστε τὸν ἀνατεῖναι ἢ συσπᾶσαι ἢ κεκαυμένον ἐνέρμηται. [18] εἶχεν ἄλλο ἀποστάζιν, ἴσως ὅτι ὀστέον ἔμελλεν ἀποστήσεσθαι. [19] ἀπίσω ἐξηνοχώς. [20] ὑπὲρ τοῦ ὠτὸς ἄνω ὡς κορυφὴν τὸ τραῦμα εἶδ. [21] τὰ κῶλα ἔχει οἷα κυνὸς, μείζω δέ. [22] ἤρτηται ὁ τῶν μεσοκώλων. [23] ταῦτα δὲ ὁ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχεως ὑπὸ τὴν γαστέρα. [24] αἱ τοῖσι κάμνουσι χρήσιες; [25] οἷον τὸ καθαρέως ὁρᾶν ἢ πολὺ ἢ βραχύ, ἢ ἁπαλῶς ὁρᾷ, μαλακῶς ὅσα ψαύει. [26] ἄλλαι, ἃ μὴ μεγάλα βλάπτει, ἢ μὴ διαλαμβάνει τὸ τοιοῦτο οἷον ψυχρὸν, ὁκοῖον τοῦτο δεῖ. [27] ἄλλαι, εἴσοδοι, λόγοι, χεῖμα, ἐσθὴς, κεφὴ, ὄνυχες, ὀδμή. [28] ὕδωρ ἀφεψῆσαι, τὸ μὲν ὡς δεχθῆναι τὸν ἥερα, τὸ δὲ μὴ ἔμπλεον εἶναι καὶ ἐπίθημα ἔχειν. [29] ὅτι ἐξ αἱμορραγιῶν ἐξυδρωποῦνται. [30] ἅπαντα, οἷα δεῖ, καθαίροντα, [ξυμφέρει τε] καὶ διαφορὴν φέρουσιν. [31] ὁ δὲ αἶνος ὁ λιμᾷ ἐσθιόμενος φαλακρότητας ἐκκρίνει, ἥλκεα, ἀρρενα, σκελίων ἀκρασίας ἐξανίστησι καὶ διαλύει. [32] ἀτὰρ καὶ ὀροβοφαγέοντες γονυαλγέες. [33] ἐμφανέως, ἐρρωμένως θερμότερον τὰ ἔξω, τὰ ἔσω δὲ ψυχρότερον· καθεύδουσι πνευστικά. [34] ὁ θέρμων φύσει ψυχρὸν ποτὸν, ὕδωρ, ἁλίνητον. [35] ὕπνος ὁ ψυχρὸς ἐπιθαλπόμενος. [36] ὕπνος ἑδρώων, ἐρρωμένων ῥυσμός. [37] αἱ ἀσθένειαι διαιτέονται, ψυχραὶ μὲν αἱ ἰσχυραὶ, θερμαὶ. [38] ὑδάτων ἀπεψίαν, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀφιέναι ἀποκλεῖσαι βρονταίου, ἀραιόν·

capite tumor depascendo proserpebat, ei primum, alumen ustum profuit. [18] Habuit alium abscessum, forte quod os abscessurum esset. [19] Abscessit sexagesima die supra aurem: [20] sursum ad verticem vulnus erat. [21] In- [20]
testina crassa habet, qualia sunt canis, verum majora. [22] Dependent autem ex medianis membranis: mesocolis hac parte appellatis. [23] Hæ vero ex nervis, de spina, sub ventrem. [24] Ægrotantibus gratificationes, [25] velut est pure præparare potus ac cibos, & ea quæ videt: molliter ea quæ contingit. [26] Aliæ gratificationes, quæ non magnopere lædunt, aut facile reparari possunt, velut frigida, ubi hac [25]
opus est. [27] Aliæ gratificationes sunt, introitus, sermones, habitus, vestitus ægrotanti, tonsura, ungues, odores. [28] Aqua decocta partim ut aërem admittat, partim ut vas non plenum sit, & operculum habeat. [29] [29]
Quod ex sanguinis eruptionibus, aqua inter cutem corripiuntur. [30] Si qualia oportet purgari, purgentur, facile ferunt. [31] In Æno legumina comedentes assidue, [31]
fœminæ, mares, crurum im- [30]
potentes facti sunt, & permanserunt. [32] Sed & ervum comedentes, genuum dolores habebant. [33] Palam vigilans, calidior [32]
externis partibus: frigidior autem, internis: dormiens, vice versa. [34] Calidæ naturæ frigidi- [33]
tas, potus aqua, quiescere, [34]
somnus in frigore, contecto, [35]
[36] somnus sedentium, erectorum nictatio. [37] Debilis victus, frigidi: robusti vero, calidi. [38] [36]
Aquarum arte non præparata- [35]
rum, quæ quidem ab æthere excreta est, aut cum tonitruo, æstiva:

ἀρεῖον· τὸ δὲ λαγλαπῶδες, κακόν. 39 ὕδωρ βορέον. καὶ ἀ-
ργυπνίη βορέη. 40 σὺ θέρμῳ φύ-
σῃ, καὶ θερμῇ ὥρῃ, κεῖται σὺ
ψυχρῇ παχυνθῇ, σὺ δὲ θερμῷ
λεπτωθῇ. 41 ἄσκησις ὑγείης,
ἀκηδίη τροφῆς, ἀοκνίη πόνων.
42 σὺ τῷ ἐρεηγορίνῳ δίψης ἐπι-
πολαιῃ ὕπνος ἄκος· τῆς
δὲ ἐξ ὕπνου, διέγερσις. 43 οἷσι
πλεῖστον τὸ θερμὸν, μεγαλοφω-
νοτάτοισι. καὶ γὰρ ψυχρὸς ἀὴρ
παλείης. 44 δύο δὲ μεγάλων
μεγάλα καὶ τὰ ἐκγινόμενα γίνε-
ται. 45 οἱ θερμοκοίλιοι, ψυ-
χρόσπερκνοι καὶ λεπτοί. ἔτι ἐ-
πίφλεοι, καὶ ὀξυθυμότεροι. 46
αἰχμὴ ἐπὶ γῆς, οἰωνῶν γένος
ἀϑίλωτον. 47 τρώσας ὁκότερος
αὖ φανῇ ἔξω, ὄρχις δεξιὸς, ἄρ-
σεν· ἐς δὲ ἀριστερὸν θῆλυ. 48
ὀφθαλμοὶ ὡς ἂν ἰσχύωσιν, ὕ-
τω καὶ γύης. 49 καὶ χροιὴ ἐπὶ
τὸ κάκιον ἢ ἄμεινον ἐπιδέδεται. 50
δίκαιον δὲ, ὡς ἂν ἔχῃ ἡ τροφὴ,
ὕτω καὶ τὸ ἔξω ἐπεδέδαε. 51 ση-
μεῖα θανατώδη, ἀνὰ δέρμα,
ῥῖνα, θερμὸς ἀτμός. ὠφε-
λέστερον δὲ ἐς ψυχρὸν πνεῦμα ἀ-
φῆκαν. τὰ ζωτικὰ σύμβολα. 52
ὠφελίμων πόνοι. 53 πόνοι [δὲ]
σίτων προηγείσθωσαν.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

SECTIO QVINTA.

1 Νόσων φύσιες ἰητροί. 2 Αὐ- 1
τοματίσασα ἡ φύσις αὐτὴ ἑωυτῇ πάϑε- 2
ων ὁδούς, σύμπασι ἀμφοίης· 3 τὰ μὲν
εἴων τὸ σκαρδαμύσσειν, τὸ δὲ καὶ ἡ
γλῶσσα ὑπερχαλᾷ, καὶ ὅσα ἄλλα
τοιαῦτα. 4 ἀπαθὴς ἡ φύσις
ἐοῦσα καὶ ἀμαθὴς τῶν δεόντων
ποιεῖν. 5 Δάκρυα, ῥινῶν ὑγρό- 3
της, πνεύματος εἴσοδος, ἔξοδος,
χάσμη,

Morborum naturæ medici. 2 1
Invenit natura ipſa ſibi ipſi ag- 171
greſſiones, non ex præmeditato; pag
3 partim velut eſt nictare, par- 431
tim vero & ea quæ lingua ſubmi-
niſtrat: & quæcunque alia hu-
juſcemodi, 4 non edocta natura,
& nullo magiſtro uſa, ea quibus
opus eſt facit. 5 Lachrymæ, na- 3
rium humiditas, 5 ſternutatio- 5

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 847 sur 917

χάσμη, βῆξ, λύγξ, ἐ τὰ αὐτὰ πνεύματα τρόπα. 6 " Οὖρα, ἀφόδα, καὶ φύσης καὶ τούτης τῆς ἑτέρης, τροφῆς καὶ πνοιῆς· 7 καὶ τοῖσι θήλεσιν, ἃ τούτοισι· 8 καὶ καθ' τὸ ἄλλο σῶμα, ἱδρῶτες, κνησμοὶ, σκοροδινιασμοὶ, καὶ ὅσα τοιαῦτα. 9 " Ἀνθρώπου ψυχὴ αἰὲὶ φύεται μέχρι γήρεος. 10 ἢν δὲ συμπυρωθῇ ἅμα τῇ νόσῳ καὶ ἡ ψυχὴ, τὸ σῶμα φθείρεται. 11 " Νοῦσοι ξυντροφοι, συγήρασί καὶ ἀφ' πεπασμὸν λέπουσι, καὶ ἀφ' λύσιν, καὶ δι' ἀραίωσιν. 12 " Ἴησις, ἀνθιστοῦν, μὴ ὁμοιοῦν τῷ πάθει. 13 τὸ ψυχρὸν καὶ ἐπικαιρίῃ καὶ λείπει ὁκόσα συνθερμαῖνει. 14 " Ὀξυθυμίη ἀναζεπὶ καρδίῃ καὶ πόδα μένα ἐς ἑωυτὸν, καὶ ἐς κεφαλὴν τὰ θερμὰ καὶ τὸ ὑγρόν. 15 ἡ δὲ εὐθυμίη ἀφίει καρδίην. 16 " Πόνος τοῖσιν ἀρθροισι καὶ σαρκὶ σίτος· ὕπνος [δὲ] σπλάγχνοισι. 17 " Ψυχῆς περίπατος φρονῆσις ἀνθρώποισιν. 18 " Ἐν τοῖσι τραύμασι τὸ αἷμα ξυνδρόμησε. 19 βοηθητέον ὡς τὸ κενὸν πληρωθῆναι. 20 " Ἢν δὲ ἀλγέῃ, ἔριον περὶ τὸ δάκτυλον ἐλίξας, ἐλαίῳ χρῖσαι ἄλφα θερμῷ, 21 ἔπειτα ἐμβαλὼν εἴσω σὺν τῷ δακτύλῳ τὸ ἔριον τὸ ὑπερτεῖναι, ὡς δοκέῃ τι οἱ ἐξιέναι· ἔπειτα ἐπὶ πῦρ ἐπιθέμενον. 22 ἀπάτη. 23 " Γλῶσσα δρόσου σημεῖον. 24 χλωραὶ γλῶσσαι, χολώδεις. 25 τὸ δὲ χολῶδες ἀπὸ πίονος. 26 ἐρυθραὶ δὲ, ἀφ' αἵματος. 27 μέλαιναι δὲ, ἀπὸ μελαίνης χολῆς. 28 ὠχραὶ δὲ, ἀπὸ σκαιοῦ λιγνυώδους, καὶ μητρώας μορίου. 29 λευκὴ δὲ, ἀπὸ φλέγματος. 30 " Οὖρον ὁμόχροον βρώματος καὶ πόματος, καὶ ὡς, ἔσωθεν ἐὸν, ξυνέρχεται. 31 " Γλῶσσα ὁμό-

nes, auris ſordes, oris ſalivæ eductio, ſpiritus introitus, exitus, oſcitatio, tuſſis, ſingultus, non ejuſdem omnino modi. 6 Urinæ feceſſus, & flatus, & hujus alterius alimenti, & tranſpirationis, 7 & ea quæ fœminis ſolis adſunt, 8 & in reliquo corpore ſudores, pruritus, corporis diſtentiones cum oſcitatione, & quæcunque hujuſcemodi. 9 Hominis anima ſemper producitur uſque ad mortem. 10 Si vero efferbuerit, una cum morbo etiam anima corpus depaſcitur. 11 Morbi connutriti, in ſenecta, & per concoctionem, & per ſolutionem, & per rarefactionem deſinunt. 12 Sanatio, contra ſentientem non conſentire affectioni. 13 Frigidum & auxiliatur, & occidit quæcunque ex calido ſunt. 14 Excandeſcentia retrahit cor & pulmonem in ſeipſa: & ad caput calida ac humidum. 15 Lætitia vero relaxat cor. 16 Labor articulis & carnibus: cibus, ſomnus, viſceribus. 17 Animæ deambulatio eſt cura hominibus. 18 In vulneribus ſanguis concurrit, 19 opitulandum igitur ut vacuum expleatur. 20 Si auris doleat, lana digito obvoluta oleum calidum inſtillato: 21 deinde lanam intus in volam manus poſitam, ſub aurem ſubdito, ut aliquid ipſi exiiſſe videatur: 22 poſtea in ignem immittitio: 23 dolus. 23 Lingua urinam ſignificat. 24 Linguæ virides cum pallore, biliоſæ. 25 Biliоſum autem à pingui: 26 Rubicundæ vero à ſanguine. 27 Nigræ ab atra bile. 28 Siccæ à fuliginoſo ardore, & uterina parte. 29 Albæ vero à pituita. 30 Urina concolor cibo, & potui, & qualis intus eſt humidi colliquatio. 31 Lingua concolor

31 ὑμόχρως τῆσι· σφυγμίζει. 32 διὸ
[πρὸς] τοῦτο χυμώσεις τὰς χυ-
μούς. 33 " Ἢν ἁλμυρὴ σάρκες 16
γεύσωνται, σημεῖον. 34 " Ἢν
τὸ μαζῶν εὐθηλέῃ καὶ τὸ 17
ἐρυθρὸν χλωρὸν ᾖ, νοσώδεες τὸ ἄγχος.
35 " Ἀνθρώπεια ὁ κατὰ τοῦτο ἀστὶ ῥύ- 18
που, ὁ μὲν γλυκὺς, θανάσιμος, ὁ δὲ
πικρὸς, οὔ. 36 " Γῆ μεταμείσσειν 19
ξύμφορον ἐπὶ τοῖσι μακροῖσι νο-
σήμασι. 37 " Τὰ ἀδενέστερα σῖτα 20
ὀλιγοχρόνιον βιοτὴν ἔχει. 38 " Κα- 21
θαίματων τοὺς κατὰ τοῦτο ἀστὶ ὀπισθεν
φλέβας ἀφαίρει. 39 ' Λαγνείη τῶν 22
ἀπὸ φλεγμονῆς νόσων ὠφέλιμον.
40 " Θερμασμοῖσιν ἰσχνοῖ πολὺ 23
ἢ βραδὺ παροξύνει. 41 " Ἀπὸ με- 24
λαίνης χολῆς, ὡς ὅμοιον, αἱμορροΐ-
δες. 42 " Τὰς ἐπαυξήσιας νόσους, μι- 25
ξις. 43 " Ψύξις τὰ κατὰ κοιλίην σκλη- 26
ρυνόμενα. 44 μίξις τὰ κατὰ τὴν γαστέρα
σκληρυνόμενα. 45 " Ἐλλεβορᾶν πιόντα 27
ἧσσον κινδυνεύει λοῦσθαι, λούσαν ἢ
φαγεῖν. 46 " Τὸ αἷμα κατὰ ὕπνον ἧσσον 28
μᾶλλον φοβεῖται. 47 " Ῥῖγος ἀπὸ τῆς 29
κατωτέρω κοιλίης· πυρετὸς δὲ ἀπὸ τῆς ἄνω
μᾶλλον. 48 " Ἐπιστασμὸς, λοιμὸς 30
41 πυόμενον ξηρὸς, ἢ ὑγρὸν καὶ μέ-
γα. κατέρχεται ξηραίνει καὶ ὕπνος πικρός.
49 " Ψυχρόποτον βρῶμα φακοὶ, 31
κέγχροι, κολοκύνθη. 50 " Ἕλκεα ἐκ- 32
φύσσει, λοιμὸς ἀκάθαρτος ἐὰν πονήσῃ.
51 " Γυνὴ, αἶξ, ἐλατήριον ἢ σικύου 33
ἄγριον βιβρωκυῖα, καὶ παιδίοισι
κάθαρσις. 52 " Ἐνθρίσαι βραδύ, 34
ἐνδοθεν ψύξις, ἔξωθεν πόνος, πλίη,
πυρὲς, ἐσθῆτι εὐφεμεῖ· πῦ δὲ
σαπίζει, ὡς σαπίλως. 53 " Βρώ- 35
ματα τὰ μὲν ταχέως κενούμενα,
τὰ δὲ σαπίλως.

color attingentibus ipſam humo-
ribus : 32 quapropter per hanc 25
humores cognoſcimus. 33 Si ſal-
ſæ carnes guſtanti, redundantiæ
ſignum. 34 Si mammarum papil-
læ, & rubor pallidus fuerit,
morboſum uteri vas eſt. 35 Ho-
minibus ſordes in auribus, dulcis
quidem lethalis, amara vero
non. 36 Terram mutare commo-
dum eſt in longis morbis. 37 De-
biliores cibi brevem vitam ha-
bent. 38 In fluxionibus ad coxam,
venas retro aures ſecato. 39 30
Coitus morbis ex pituita com-
modus. 40 Calido ventriculo
prædictos, fortes potus ac cibi
perturbant. 41 Atræ bilis velut
ſimilis eſt hæmorrhois. 42 Au-
geſcentes morbos coitus. 43 Fri-
giditas ea quæ in ventre ſunt in-
durat. 44 Coitus ea quæ in ven-
tre ſunt indurat. 45 Eum qui
veratrum bibit, ſi citius purgare
voluerit, lavare oportet aut com-
edere. 46 Sanguis in ſomno 35
intro magis fugit. 47 Rigor à ſu-
periore ventre, febris ab inferio-
re magis. 48 Attractio, pulmo,
ſiccus ardor : ſupervacuatam ſic-
cat & ſomnus multus. 49 Frigi-
diſſimus cibus, lentes, milium,
cucurbitæ. 50 Ulcera exoriuntur
ſi quis dum impurgatus eſt labo-
raverit. 51 Mulier, capra, cla-
terium aut cucumerem ſylve-
ſtrem comedentes, pueris pur-
gatio. 52 Calido corpori, id
quod comedit, intrinſecus fri- 40
giditas eſt : forinſecus autem do-
lor à ſole, igne, veſtitu, in
tempore æſtivo. Contrario vero
contrario modo. 53 Cibi partim
celeriter ſuperantur, partim
tarde.

348 ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ. SECTIO SEXTA.

" Σάρκες ὁλκοὶ καὶ ἐκ κοιλίης καὶ 1
ἔξω-

Carnes attractrices, & ex ven-
tre

ἔξωθεν. [2] δῆλον ἡ εὔοδησις, ὡς ἔκπυον καὶ ἔπτυσον ὅλον τὸ σῶμα.
[3] Εὐθερμότερον φλέγμα αἵματος πολλῷ ἀνίχνι τὸ καυσῶδες, καὶ οὖρα ἀπόκρινε. [4] Καὶ οἷσι τὸ μὲν πῖον, χολὴ ξανθὴ· τὸ δὲ αἷμα, μέλαινα. [5] Γνώμης, μνήμης, ὀδμῆς, τῶν ἄλλων ὀργάνων, καὶ πόνης ἄσκησις. [6] Πόνοι, σῖτα, ποτὰ, ὕπνος, ἀφροδίσια, μέτρια. [7] Ὁ ἐμψυχρότερος, ἐν ψυχρῇ ὥρῃ καὶ χώρῃ εὐθερμότερος ἔσται. [8] Ὀδυνίων τῷ ἐξωτάτω κινεῖσθαι, αἵματος ἢ κινεῖν διαιρεῖν, καῦσις, τομὴ, θάλψις, ψύξις, πύρεξις, φυτῶν χυμοὶ, ἐφ' ὧν τὸν δυσεντερίην ἔχουσι, καὶ κυκεών. [9] κακόχρων, χολὰ, σκόροδον, εἰνοδίαπιζ ζμύρνος, ὄξος, ἅλες. [10] Ἀνθρώπος, ἐκ κόπων ἐξ ὁδοῦ ἀδυναμίη καὶ βάρος, ἀνίπλυεν. [11] Βῆξας γὰρ ἐκ κορυφῆς. [12] πυρετὸς ὀξὺς, τοῦ δεκάτου ἐς λεῖον. [13] ὀδυνέρεται ἢ καρηβαρίη, γλῶσσα ἐπικαύθη. [14] ῥὶς ὀνυχοκαφθεῖσα οὐκ ἀπεμόρξησεν. [15] ἀριστερὸς σπλὴν μέγας καὶ σκληρὸς, ὠδυνᾶτο. [16] Οἱ τὰ τεταρταῖα ἁλισκόμενοι, τοῦ πυρετοῦ μεγάλης νόσου οὐκ ἁλίσκουσι. [17] διὸ ἢ ἁλίσκωσι) ἄμεινον, ἐπιγένωνται) ἢ περιέχωσι, πεπόνται. [18] Ἀπὸ οἵων αἱ νοῦσοι. [19] Ἡ χολὴ, οἷον εἴπον ἔμπροσθεν περὶ τῶν χυμῶν, ὅτι χολώδεες. [20] ἡ θερμότης ὁμοίως τῇ ὀργυιῇ. [21] Οἱ ὄχλοι, αἱ ὁδοὶ. [22] ὅτι τρισὶ διαφέρουσι λήγουσιν ὀδύνας πολλάκις. [23] ἔστι δ' οἷσι πυρετοὶ ἔστι δ' οἷσιν οὔ, ἀλλὰ ξανθὴ ἰδρῶσιν. [24] ἔστι δ' οἷσι ξανθὸς ὄχλος. [25] ἔστι δ' οἷσι καρφαλέον καὶ τεθλιμμένον τὸ δέρμα, καὶ ἀλμυρώδες. [26] Αἱ παρακόπαι οἷον

tre, & extrinsecus. [2] Indicio est sensus ipse, quod expirabile ac inspirabile est totum corpus. [3] Calidissima venula sanguinis multitudine, id quod fuligino- sum est exerit, & statim secernit. [4] Et quibus quidem pingue, bilis flava: quibus autem sanguis, atra. [5] Mentis, memoriæ, ol- factus, aliorum etiam famis in- strumentorum exercitatio. [6] La- bores, cibi, potus, somnus, res venereæ, omnia mediocria. [7] Frigidior in frigido tempore ac regione calidior erit. [8] In do- loribus proximum ventrem pur- gato, sanguinis autem ventrem secato. Ustio, sectio, calefactio, perfrigeratio, sternutationes, plantarum succi: in quibus vim habent, & cyceonis mixtura. [9] Maleficorum autem lac, allium, vinum fervefactum, acetum. [10] Homo ex lassitudinibus ex itine- re, imbecillus, gravatus, expuit. [11] Tussivit enim ex vertice: [12] febris acuta, ad manum submor- dens. [13] Secunda die, capitis gravitas, lingua combusta fuit, [14] naris unguibus conscalpta san- guinem non effudit. [15] Sinister splen magnus & durus dolebat. [16] A quartana correpti, à magno morbo non corripiuntur: [17] si vero corripiantur prius, & succedat quartana, liberantur. [18] Pro qualibus qui morbi. [19] Bilis fit, velut de vulneribus dixi, quod sint biliosæ. [20] Cali- ditas acrimoniæ signum est. [21] Turbationes, transitus. [22] Nam mente motis dolores laterum de- sinunt: [23] quibusdam & febres, quibusdam non. Sed cum sudo- ribus, [24] quibusdam autem cum turbatione, [25] quibusdam vero cutis arida & circumtensa ac salsuginosa. [26] Torpefactiones quales

ἐξ οἵων· 27 καὶ οἷας ὧ τὸ ἰσχίον. 28 " Δι' ὠάτων, ἐξ ὠάτων, τὰ πολ- 14
λὰ θνήσκει τρίταια. 29 " Οἷσι μὲν 15
δέρματα περιέλκεται καρφαλέα καὶ
σκληρὰ, ἄνευ ἰδρῶτος· οἷσι δὲ
[ῥαιὰ] καὶ χαλαρὰ, ξυὺ ἰδρῶτι
30 θνήσκουσιν. 30 " Ἐν τοῖσι ' πα- 16
λιμβόλοισιν αἱ μεταβολαὶ ὠφε-
λέουσι. 31 τούτοισι μεταβαλλέειν,
πρὶν κακῶσθαι, ἐς τὰ πρέποντα·
οἷον Χερίωνι. 32 " Τὰ ἐρεθιζόμε- 17
να, ἐξ οἵων τὰ περιχνώδεα, ὄφελον.
33 " Οἷσι μὲν ὑγιὲς καταλείπε- 18
ται, κάτω ὑφιεμένης τῆς φλε-
γμάσιος, ἢ καθαίρων, ἢ ἀπο-
δίδων, ἢ ἀκροώμενον, ἢ ἀπολά-
μενον, ἢ ἀπεκρίνων ἴσως· οἷσι δὲ
μὴ, ὄ. 34 " Οἷσιν αἷμα ῥοῦ 19
πολὺ ἐκ ῥινῶν, οἷσι μὲν αἱ
χροιαὶ ἄκρηνοι, τούτοισιν ὀλίγα
ὠφελεῖ· 35 οἷσι δὲ ἐξέρυθροι χρῶ-
πες, οὐχ ὁμοίως. 36 καὶ, οἷσι κε-
35 φαλαὶ ' εὔφοροι, ἀμείνω· οἷσι δὲ
μὴ, ὄ. 37 " Οἷσι ῥίνες ὑγρότερον 20
φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη καὶ πλείων,
ὑγιαίνουσιν ἔτι νοσηλότερον. 38
τοῖσι πολείοισι δὲ, οἷσιν ἐπὶ νέ-
σῳ, πλεονεκτέει. 39 " Τὰ στρογγυλεύ- 21
ματα πλάνα ποιέει καθαρτικά· οἷον
τὸ τοῦ Πλινθίου. 40 τούτου ἡμορράγη-
σεν ἐξ ἀριστεροῦ, καὶ ἐλύθη πεμ-
πταίῳ. 41 " Ἕδρον, πυρετὸν ἐπὶ- 22
στασιν ἔχον, ῥύεται πρὸς καθαρ-
σίας· οἷον καὶ τὸ τοῦ Δεξίπ-
που μετὰ μάδησιν. 42 " Οὐ 23
φθόου σύνεγγυς πλωτῆσι. 43
30 " Ὅπου τοῦ ἥρου ῥήξιες ' πεμ- 24
πταίοισιν. 44 ἔστι δ' ὅτε καὶ
μικρότερα τὰ καθαρὰ τὰ ἕλκεα καὶ
αἱ κατ' ῥῖνας ἐμπυήσιες. 45 " Οἱ- 25
σιν ἐπὶ ὀδόντων ὀδυνέων ἀπὸ ἀφροῦ
λεπτὰ ἔρχεται, τούτοισιν ἀπὸ πι-
πέρεως, οὗ σπέρμα θέντι, πρε-
χθέντος

quales ex qualibus, 27 & quales illi cui coxa. 28 Per aures, ex auribus, plerunque tertio die moriuntur. 29 Quibus cutes circumtenduntur aridæ ac duræ, fine ſudore: quibus laxæ ſunt ac raræ, cum ſudore moriuntur. 30 In recidivis mutationes proſunt. 31 His tranſmutare oportet ad ea quæ conveniunt, antea quam male afficiantur, ' velut Cherioni. 32 Quæ irritantur ex qualibus, ſtridulæ faucium aſperitates terminum præſcribunt. 33 Quibus quidem id quod ſanum eſt relinquitur, cauſa deorſum ſubmiſſa, eos aut purgato, aut deligato, aut ejicito, aut reſecato, aut exurito: quibus vero non, non. 34 Quibus ſanguis multus fluit ex naribus, qui quidem decolores mero modo ſunt, his parum prodeſt. 35 ' Quibus vero colores rubicundi, non ſimiliter. 36 Et quibus capita ſunt quæ facile tolerant, prodeſt. Quibus ſecus, non. 37 Quibus nares natura humidiores, & genitura humidior ac copioſior, hi morboſius ſani ſunt. 38 Plurimis autem quibus ex morbo, vice verſa. 39 Sputa rotunda, mentem emovent, velut illi in Plinthio. 40 Huic ſanguis ex ſiniſtra nare erupit, & ſolutus eſt quinto die. 41 ' Urina multam ſubſidentiam habens, à mentis emotione liberat, qualis erat Dexippi. Poſt pilorum defluvium, 42 quartana febris non ultra annum. 43 Aurium eruptiones æſtate quinta die fiunt: 44 quandoque vero etiam diutius durant. Ita & circa gingivas, & circa nares ſuppurationes. 45 Quibus in dentium dolore, de ſupercilio tenuia deſcendunt, his à pipere probe affricto poſtridie ' craſſiora deſcen-

χότερα τῆ ὑστεραίη ἔρχεσθαι), λῦσι καὶ τὰ ἄλλα μὴ κρίσιμα. 46 Ἡγησίππου γὰρ τὸ ὑπνικὸν σύμπτωμα οὐκ ἐκρύπτησεν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐπεπαρώξυνε βιαιότερον. 47 Τῶν ἀπὸ κεφαλῆς ὀστέων φύσιν, ἔπειτα τε νεύρων, καὶ φλεβῶν, καὶ σαρκῶν, καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν καὶ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω κοιλιῶν, καὶ γλώσσης, καὶ τρόπων, 48 καὶ τῶν κατὰ σύνοδον γινομένων ὕπνου τινὶ, τό τ' ἐπὶ πλεῖστον καὶ τὸ ἔντομον, οἷον ἐξεγείρεσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα τε, 49 ὅμοιον τοῖσι καθ' ἡμέρην πρηΐτερον λαμβανομένοισιν, ἢ ὀψαίτερον. 50 Ὡσαύτως τὸ ἐπίχλοον καὶ ἔντομον σῶμα, μελαγχολικὸν, μὴ ἔχον ἐξερύσιας. 51 Λυκίνου τὰ ὕστατα ἀπαλὰ μέζονα ὀδυνώδης ἐν τῆ τετάρτη ἢ τῆ πέμπτη.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Βῆχες ἤρξαντο περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινὰς, ἢ πέμπτη καὶ δεκάτη ἢ εἰκοστῆ ἡμέρη, ὑπὸ μεταβολῆς πυκνῆς νοτίων καὶ βορείων καὶ χειμωδέων. 2 Ὧν τούτων τὰ μὲν βραχύτερα, τὰ δὲ μακρότερα ἐγένετο. 3 καὶ αἱ περιπλευμονικαὶ συγχαὶ μεταὶ ταῦτα. 4 αἱ δὲ ἰσημερίης αὖθις ὑπέστρεφε τὰς πλείστας ὡς ἐπὶ πολὺ πεσαρακοστώσας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. 5 καὶ τοῖσι μὲν βραχέα πάνυ καὶ δύκολα ἐγένετο· 6 τοῖσι δὲ φάρυγγες ἐφλεγμαίνοντο· 7 τοῖσι δὲ κυνάγχαι· 8 τοῖσι δὲ νυκτάλωπες· 9 τοῖσι δὲ νυκτάλωπες, μᾶλλον δὲ παιδίοισι. 10 αἱ περιπλευμονικαὶ δὲ πάνυ βραχέα ἐγένετο. 11 Φάρυγγες δὲ βήξασι τὸ ὕστερον, ἢ πάνυ βραχὺ ἀπὸ τοῦ βῆχος ἐγένοντο 12 φάρυγγες δὲ βραχέα· 13 μᾶλλον δὲ νυκτάλωπες. 14 κυνάγχαι δὲ καὶ περιπλευμονικαὶ, ἢ σπληρὰ καὶ ξηρὰ,

descendunt, si etiam alia non obtinuerint. 46 Nam Hegesippo soporiferum inditum non obtinuit, sed magis & violentius insuper provocavit. 47 Ossium naturam ex capite colligere oportet: deinde nervorum, & venarum, & carnium, & aliorum humorum, & supernorum ac infernorum ventriculorum, & mentis, & morum, 48 & eorum quæ per annum fiunt, tempore quodam anni præcociore, veluti pustulæ & hujusmodi. 49 Simile enim est his quæ quotidie citius aut serius accipiuntur. 50 Similiter & biliosum & sanguineum corpus atrabiliarium fit, si non habet evacuationes. 51 Lycino postremum splen magnus doloroſus, in quarta, aut quinta.

SECTIO SEPTIMA.

Tusses cœperunt circa solstitia hyberna, decimaquinta aut vigesima die, ex frequenti australium & aquilonarium ac nivosorum transmutatione. 2 Ex his aliæ breviores, aliæ diuturniores fiebant, 3 & post has multæ peripneumonicæ affectiones. 4 Ante æquinoctium rursus plerisque revertebantur, quadragesima ut plurimum ab initio die: 5 & aliquibus sane valde breves ac judicatu faciles erant, 6 aliquibus autem fauces inflammatæ sunt, 7 quibusdam anginæ obortæ: 8 quibusdam leves syderationes, 9 aliis nyctalopes, atque hi magis pueris. 10 Verum peripneumonicæ affectiones valde breves erant. 11 Faucium vero inflammationes post tussim, aut omnino parum pro tussi fiebant, 12 atque hæ breves, 13 magis autem nyctalopes. 14 Anginæ vero & leves syderationes, aut dura

ξηρὸ, ἢ σμικρὸ καὶ ὀλιγάκις ἀπάγεται πέπονα· ἔστι δ' οἷσι καὶ κάρφεται. [15] οἱ μὲν οὖν ἢ φωνῆσι πλέον πελαμπορήσαντες, ἢ ῥιγώσαντες, ἐς κυνάγχας μᾶλλον ἐπέλθοιεν. [16] οἱ δὲ τῇ χερὶ πονήσαντες, ἐς χεῖρας μᾶλλον ὑπόπληκτοί. [17] οἱ δ' ἱππάσαντες ἢ πλέον ὁδὸν πορήσαντες, ἢ ἄλλο τι τοῖσι σκέλεσι πελαμπορήσαντες, τοῖσιν ἐς ὀσφὺν ἢ σκέλεα ἀκρασίαι ὑπόπληκτοι, [18] καὶ ἐς μηρὸς καὶ κνήμας πόνοι καὶ πόνος. [19] σκληρότατοι δὲ καὶ βιαιότατοι, αἱ ἐς τὰ ὑπόπληκτα ἄγονται. [20] πάντα δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆσιν ὑποτροφῆσιν ἐγγίνεται, οὐ δεχῆσι δὲ ἀρχάς. [21] πολλοῖσι δὲ τούτων ἀνῆκαν μὲν αἱ βῆχες οὐ τῷ μέσῳ, ἐξέλιπον δὲ τελέως δέ, ἀλλὰ ξυνῆσαν τῇ ὑποτροφῇ. [22] οἷσι φωναὶ ἀπερρήγνυντο ἐς τὸ βηχώδες, τούτων οἱ πλέονες ὑδρὶ ἐπυρέταινον, οἱ δέ τινες βραχέα. [23] ἀτὰρ οὐδὲ περιπλευμονικὰ ἐγίνετο τούτων οὐδενί, οὐδὲ ὑπόπληκτα, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ἐσημαίνετο, ἀλλ' ἐν τῇ φωνῇ μόνῃ ἐκρίνετο. [24] τὰ δὲ νυκταλωπικὰ ἱδρύετο, ὡς καὶ τὰ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν γινόμενα. [25] ἐγίνετο δὲ νυκταλωπικὰ τοῖσι παιδίοισι μάλιστα. [26] ὀμμάτων δὲ τὰ μέλανα ἦσαν ποικίλα, ὅσοι τὰς κόρας σμικρὰς εἶχον. [27] τὸ δὲ ξύμπαν μέλαν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [28] μεγαλόφθαλμοι μᾶλλον, καὶ σμικρόφθαλμοι, καὶ ἰητυόεσσαι οἱ πλεῖστοι καὶ μελανώτεραι. [29] Γυναῖκες δὲ οὐχ ὁμοίως ἐπόνησαν ἀπὸ τῶν βηχῶν, ἀλλ' ὀλίγαι τε ἐπυρέτηναν. [30] καὶ τούτων παῦναι ὀλίγαι ἐς τὸ περιπλευμονικὸν ἦλθον, καὶ αὖται

durae & ficcae, aut parvae & raro matura educentes: quibusdam vero etiam valde. [15] Qui igitur aut vocibus amplius se fatigarunt, aut riguerunt, in anginas magis desierunt. [16] Qui vero manibus laborarunt, manibus tantum syderati ac resoluti sunt. [17] Qui vero equitaverunt, aut amplius iter fecerunt, aut alios labores cruribus perfecerunt, his ad lumbos aut crura impotentiae resolutoriae obortae sunt, [18] & ad femora ac tibias lassitudo ac dolor. [19] Duriſſimae autem & violentiſſimae tusses erant quae ad levem syderationem ac resolutionem perducebant. [20] Verum omnia haec in recidivis fiebant. In principiis vero non ita valde. [21] Pleriſque autem horum tusses in medio remiserunt, sed perfecte non defecerunt, verum cum recidiva affuerunt. [22] Quibus voces frangebantur ad tussim, horum plurimi ne febricitarunt quidem: quidam vero parum. [23] Sed neque peripneumonicae affectiones ulli horum fiebant, neque leves syderationes, neque ullus alius morbus de se significationem praebuit, sed in sola voce judicabantur. [24] At vero nyctalopicae affectiones firmabantur, ut quae etiam ex aliis causis fiebant. [25] Fiebant autem pueris maxime. [26] Oculorum autem nigrae partes aliquantum variegabantur, quae pupillas parvas habebant. [27] In summa oculus niger ut plurimum erat. [28] Et magnos magis quam parvos oculos habebant, & plurimi rectos capillos ac nigros. [29] Caeterum mulieres non similiter à tussi afflictae sunt. [30] Verum paucae febricitarunt, & ex his valde paucae ad peripneumonicam

ὧντιν' πρεσβύτεραι καὶ παῖσιν
ἐφειμένοισι. 31 ἠπώμελλον καὶ τοῦτο,
καὶ τὸ μὴ ἐξεῖναι ὁμοίως ἀνδράσι, καὶ ὅτι
οὐδαμῶς ὁμοίως ἀνδράσιν ἁλίσκονται. 32 κυνάγχαι
δὲ ἐγένοντο μὲν καὶ ἐλαφρότεροι διαστῆσαι,
καὶ οὗτοι δὲ ὀλιγοχρόνιοι τρόπου· 33 ἐπιστολέρως δὲ
ὀλίγοι ὄσοι τε ἐγένοντο βιαιότατοι, καὶ τα-
χύτατοι ἀπώλοντο. 34 ἀνδράσι δὲ πολλοῖσιν ἐγένοντο, καὶ οἱ μὲν
διέφυγον, οἱ δὲ ἀπώλοντο. 35 τὸ δὲ ξύμπαν, οἱ μὲν δυνάμενοι
καταπίνειν μοῦνον, παῦνοι
δύσπνοι καὶ δύσφοροι· 36 οἱ δὲ καὶ
ἀληλεγμένοι ἐπὶ τάπειζιν ἀσαφέως, καὶ ὀχλωδέστερα καὶ χρονιώτερα. 37 οἷσι δὲ καὶ φλέβες
αἱ ἐπὶ κρόταφον καὶ αὐχένα ἐπαίροντο, ὑπόπονοι. 38 οἷσι
δὲ καὶ πνεῦμα ξυνεμπλεκόμενον,
κάκιστον. 39 ὅτοι γὰρ καὶ ἐπεγλιαίνοντο. 40 ὡς γὰρ γέγραπται,
ἅπασι αἱ ξυναλγήσιες τῶν παθημάτων ἦσαν. 41 τὰ μὲν ἐπὶ τοῖσι
γεγραμμένοισι, καὶ ἄνευ τοῦ ὑστέρου γεγραμμένου ἐγίνετο· τὰ δὲ ὕστερον
οὐκ ἄνευ τῶν πρώτων. 42 τά-
χιστα ἔθνησκον, ὅτ' ἐπῤῥιγώσσειαν πυρετώδεϊ ῥίγει. 43 τέτρες
ὅτε ἀναστάτῳ πιεζομένους ἐδέη ἄξιον λόγου ὠφελῆ, ὅτε γαστρὸς
παρωχῆ, ὅτε φλεβοτομίη, οὔτε
ἐπῤῥάθυμον. 44 ἔπαυον δὲ καὶ
κατὸ γλῶσσαν. 45 ὑπὸ δὲ καὶ ἄνω ἐφυρμάκευσα. 46 πυῶν τε μὲν
ἐκ καὶ ἀφ' οὗ πυνθάνομαι οὐ τῷ θέρει· 47 ὡς δὲ καὶ τὰ ἐπῤῥηγνύμενα πέμπτα. 48 ἀφ' ὧν μὲν
οὖν τοῖσιν αὐχμοῖσιν ὀφθαλμίαι ἐπιδήμεον ὀδυνώδεες. 49 Αἵ-
μασι φλεβῶν στάσιες, λιπο-
ψυχίη, χάσμη, ἄλλη ἀπόλη-
ψις,

monicam affectionem devenerunt, atque hæ ſeniores, & omnes ſuperſtites evaſerunt. 31 Cauſabar autem hoc fieri, eo quod non ſimiliter velut viri prodirent, & quod nequaquam ſimiliter viri morbis corripiuntur. 32 At anginæ liberis duabus oboriebantur, atque hæ manſuetiſſimi moris erant: 33 abundantius autem famulas corripiebant, quibus & violentiſſimæ fiebant, ipſaſque celerrime perimebant. 34 Viris vero multis fiebant, qui partim evaſerunt, partim perierunt. 35 In ſumma, qui ſolum deglutire non poterant, his valde mites ac toleratu faciles erant. 36 Qui vero etiam inſuper obſcure loquebantur, his moleſtiores ac diuturniores. 37 Quibus vero etiam venæ circa tempora & cervicem attollebantur, his aliquantum malæ erant. 38 Peſſimæ vero his quibus & ſpiritus ſublimis coelevabatur. 39 Hi enim etiam incaleſcebant. 40 Nam ſicut ſcriptum eſt, ita conſortia affectionum habebant. 41 Et quæ quidem primum ſcripta ſunt, etiam ſine poſterioribus fiebant: quæ vero poſterius, non ſine prioribus. 42 Celerrime autem moriebantur, ubi febrili rigore inſuper riguiſſent. 43 His ita preſſis nihil memorabile proderat, non ventris turbatio non venæ ſectio, neque quæcunque alia tentavi. 44 Secui etiam venam ſub lingua: 45 quoſdam & ſurſum purgavi. 46 Hæc igitur omnino in ætate fiebant, 47 ſicut etiam eruptiones omnino multæ, 48 & potiſſimum in ſiccitatibus lippitudines dolorosæ populariter graſſabantur. 49 Sanguinis venarum ſuppreſſiones faciunt animi deliquium, figura

ψις, ' μηλώμηλον ξυστροφὴ, φλεγμονὴ, ἐπίδεσις. 50 Ἐδεδεώνητο τὰ πλείστα, διὸπ ἡπατίης. 51 λεπτὸν δὲ καὶ λύπης κακωσύνης κακὸν σημήιον· οἷον Ποσειδωνίη. 52 Οἱ αἱμορραγέες πελιδνοὶ οὐκ ἐφίδρωσαν μέτωποι, ἀλλ' οἷα ξυμπεπλωκότες. 53 καὶ οἱ πνεύμονες, καὶ οἱ ὑπὸ ἰδρώτων ὀλιγόρροοι, πονηροί. 54 Τῶν γαστέρων αἱ διαφορίαι περιχλωὴ φέρουσιν· οἷον Ποσειδωνίη. 55 καὶ τὰ ζωήια οἷα, ἐνεποίει. 56 ἐν τῇ λεπτυσμῷ ἡ περίτασις ἀπὸ τοῦ τε-
λευτῆς, 57 καὶ ὁ ὀμφαλὸς ' ἀπόσμηκρος εἰλκύσθη αὐτῆ, 58 καὶ ἕλκων ἐφελκώσιες τῶν ἐπιόντων ἐπὶ ὀδόντα. 59 Ὅλα πολλὰ ἀπὸ ἑκάστου ἐστὶν ὀρθῶς αἱρέεσθαι, τὰ μὲν τοῦτου διαιρήματα, τὰ δὲ ὅ. 60 οἷόν ἐστι τὰ τοιάδε ἀμφορῆναι, ἐπιλυθῶναι, καὶ ἐξαχθῆναι, καὶ σκληρωθῆναι, καὶ πεπαυθῆναι. 61 καὶ, ὅπου κλίνῃ, διώσασθαι τὸν ἀπολιμένοντα δέον μεταβολῆ, [καὶ] ἀναγείρειν καθαιρεσκομένους, ἃ ὑστερέουσιν. 62 Ὑδατώδεας χρὴ τέμνειν, 63 φθίνοντας καῆν αὐτίκα, 64 περὶ κεφαλῆς. 65 τὰ ' τοιαῦτα τῶν ὑδερικῶν μὴ ψαύειν ἤτρου, μηδὲ τῶν ἔσω. 66 ὅμοιον γὰρ τοῖσι πολλοῖσι γόνασι. 67 Τὰ περὶ καρδίην· [οἷον] Ξενάρχου· καὶ θερμὸν ἄλλως ἀναπνεῖν, καὶ τὸ ἕλκος ἀνὰ τὴν κοιλίην θάλπειν ἀρχῆθεν. 68 Φωνὴ, εἰ μή τινες ὀργιζομένοισιν, οὐ τοιαύτη ἡ μὴ ὀργιζομένοισιν, φύσει ἦν. 69 καὶ ὄμματα οἷα αὖ ἡ φύσις περιχώσεα, οἷα ὅταν ὀργίζωνται οἱ μὴ τοιῦτοι. 70 καὶ τ' ἄλλα καθὼς λόγον τῶν νούσων. 71 οἷον τὰ φθινώδεα παιδὶ τὸ εἶδος, οὐ τοιῦ-

figura alterata, interceptio, ' li- 50
namentum intortum, appositio, deligatio. 50 Inguinum glandularumque tumores plurimi fiebant, eo quod hepatitis affecta esset. 51 Erat autem & ab arteria male affecta malum signum, veluti Posidoniæ. 52 Quibus sanguis erumpebat, morientes fronte non exudarunt, sed velut contracti præ siccitate erant. 53 Et anhelosi, ac cum sudoribus pereuntes, male habebant. 54 Ventrium ' abundantiæ turbationem ferunt, velut Posidoniæ: 55 & 55
quæ animalcula in alvo inducunt. 56 In attenuatione circumtensio ante obitum, 57 & umbilicus oblongus ipsi protractus est: 58 & gingivarum dentes ambientium exulcerationes. 59 Multa de uno quoque recte præcipi possunt, quæ partim eadem possunt, partim non: 60 velut est talia diffundi, exolvi, & educi, & indurari, & maturari, 61 ' &, 60
ubi mutatione opus est, de lecto propellere timidos, & torpentes excitare ad ea quæ relinquunt. 62 Hydropicos citius secare oportet, 63 tabescentes statim urere, 64 caput secare, 65 & hujusmodi. Hydropicorum pectinem ne contingito, neque internas partes. 66 Simile est enim multis genibus. 67 Affectiones circa cor sive ventriculi osculum Xenarcho, & calidum acervatim exspirare, & ' ulcus per evacua- 65
tionem ab initio fovere. 68 Vox qualis est irascentibus, si talis fuerit non irato, ex natura fuerit: 69 & oculi tales fuerint ex natura turbulenti, quales sunt ubi irascuntur hi qui tales non sunt. 70 Et alia juxta morborum rationem, velut verbi causa. 71 Morbus tabidam speciem indu-

τοιῦδε φύσῃ ὑπάρξῃ, ' ἐς τοιῦτον νόσημα παρίσῃ. καὶ τ' ἄλλα ὅμοια. 72 Αἱ βῆχες καὶ πιώδεες καὶ ἄκριβοι τ' σιναρῶν, ἀτὴρ καὶ μάλιστα ἄρθρων. 73 ἀτὴρ δὲ καὶ τοῖσι καπνώδεσι πυρετῶσι βῆχες ξηραὶ γίνονται. 74 αἱ [δ'] ξηραὶ βῆχες [ἐς] ἄρθρα σηρίζουσι ξυνὸν πυρετῶ, ἢν ἐκλείπωσιν. 75 Τὰ κινδυνεύοντα τῷ αὐχμηρῷ τοῖσι φθινώδεσι κακόν· καὶ τῆσιν ἀτμήσι. 76 καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κατάστασος. 77 Τοῖσι φθίνουσι τὸ φθινόπωρον κακόν. 78 κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔαρ, ὅταν περὶ τὰ συκῆς φύλλα κορώνης ποσὶν ἴκελα ᾖ. 79 Ἐν Περίνθῳ ἦρος οἱ πολλοὶ ἐφθίνον.] 80 ξυναίτιον βὴξ χρονιωτέρη ἐπιδημήσασα, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ὅσα χρόνια· καὶ δὴ τοῖσιν εὐδιαγνώστοισιν ἐοικότως ἐφάνη. 81 ἔστι δ' οἷσι τῶν χρονίων οὐκ ἐγγίνεται· οἷον τοῖσι τὰς νεφελικὰς ὀδυνώδεας ἔχουσιν. 82 ἀτὴρ καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν· οἷον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὃν ὁ Κυνίσκος ἤγαγέ με. 83 Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι καὶ ἐν στήθεϊ, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι, τὰς ὥρας ἐς μέγα διαφέρουσι καὶ μακρότερον. 84 ὅτι, ὅταν βέλτιον ἔχωσιν, αὖθις κάκιον ἔχουσιν· οὐκ ἀμαρτάνοντες.

cit, si talis ex natura æger fuerit, ex tali morbo superstes evadet: & alia eodem modo. 72 ' Tussis laboriosæ contingunt 70 locos læsos, & maxime articulos. 73 Sed & in febribus lassitudinem inducentibus, 74 tussis siccæ ad articulos decumbunt cum febre, si intus relinquantur. 75 Spiritus tabescentibus obscuri mali, & non parientibus, 76 & quicunque alii tales ab eadem constitutione. 77 Tabescentibus autumnus malus. 68 Malum item ver, quum fici folia cornicis pedibus similia fuerint. 79 ' In Perintho vere plurimi 71 ægrotarunt. 80 Simul causa fuit tussis per hyemem populariter vagata, & aliis quicunque diuturni sunt morbi. Nam & in ambiguis confirmati sunt. 81 Quibusdam vero diuturni non sunt oborti, velut his qui dolores renales habent. 82 Sed & aliis, velut homo ille ad quem Cynisicus me adduxit. 83 Dolorum in lateribus, & pectore, & aliis partibus, tempora an ' multum dif- 80 ferant considerandum est. 84 Nam quum melius habuerint, rursus deterius habebunt, non delinquentes.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ.

' Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν αἱ ἀποσιήσιες, κακόν· ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπιπυρέσσωσι. 2 " Τὰ ἕλκεα μάδαρα ἕλκεα κακοήθεα. 3 " Ὀσφὺς ἀλγέουσι ἀναδρομὴ ἐς τὸ πλευρόν, καὶ ' σκιρρώδεα, ἃ σηψ καλέει. 4 " Τὰ νεφελικὰ οὐκ εἶδον ὑγιαθέντα ἀτερ πυλήκεος ἔτια. 5 " Τὰ ἐν τοῖσιν ὕπνοισι παροξυνόμενα, καὶ ὅσοις ἄκρεα ψύχεται, καὶ ἡ γνώμη παράσταται, καὶ πάλιν, ὅσα ἐν ὕπνοι, τοιοῦτα, καὶ οἷσι τάναν-

SECTIO OCTAVA.

In longis dysenteriis cibi fa- 1 stidia mala, tum alias, tum si insuper febrierint. 2 Ulcera cir- 2 cumglabra maligna sunt. 3 Lum- 3 bos dolenti recursus ad latus, & pustulæ quæ, seps vocantur. 4 Renum affectiones non vidi sanatas supra quinquagesimum annum. 5 Quæ ' in somnis exacer- 85 bantur, & quibus extremæ partes perfrigerantur, & mens turbatur, & alia quæ circa somnum fiunt ejusmodi: & quibus contraria.

πνευμάτα. 6 " Ὅσοισι μὲν ἀδὲν ἔστω ὑπὸ τεταγμένου χρόνου ἑκάστοισι τὰ πτώματα ἀπήρτηται γίνεται. 7 " Τὰ ἐπιφανόμενα ἐν οἷσι μησὶ γίνεται. 8 " Οἱ πόνοι ἐν τροχοῖσι δεῖσιν. 9 Ὅ, τι [γὰρ] ἂν ἐπὶ τοῖς κινέεται, ἐν τρισὶ μοίρῃσι τελέεται. 10 " Καὶ ὅπη μὲν ἡ γυναικεία τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερὰ χάσκουσιν. 11 ὑγρότης δὲ τῶν ἀπίόντων διαίτης ξηρῆς. 12 " Ὅκα δὲ τὸ ἧσσον διαφορέῃ, κινηθὲν αὖθις, αὖξεται βραδύτερον, ἐπὶ πλέονα δὲ χρόνον. 13 " Οἱ πόνοι, τρίτῳ, πέμπτῳ, ἑβδόμῳ, ἐναντίῳ μιῇ. 14 δευτέρῳ. τελέεται. ἕνατῳ. 15 " Τὰ ἐκ σμικρῆς πινακιδίης σιτία. 16 " Διαίτα γίνεται πλησμονῆ, κενώσει, βρωμάτων, ποτμάτων. 17 μεταβολὴ τούτων οἷα ἐξ οἵων ὡς ἔχει. 18 " Ὀδμῇ πέρπνοσι, λυπέουσι, πιμπλῶσι, πλησμονήν. 19 μεταβολὴ ἐξ οἵων οἷος ἔχει. 20 " Τὰ ἐσπίπτοντα, ἐκπίπτοντα πνεύματα, ἢ ἐς σώματα. 21 " Ἀκοὴ κρείσσονες, οἱ δὲ λυπέουσι. 22 " Καὶ γλῶσσης ἐξ οἵων οἷα προσκαλέεται. 23 " Πνεύματος ταὐτὸν θερμότης, ψυχρότης, πυκνότης, λεπτότης, ξηρότης, ὑγρότης, πλῆθος, μεῖον τε καὶ τὸ πλέον. 24 ἀφ' ὧν καὶ μεταβολαὶ οἷαι ἐξ οἵων ὡς ἔχει. 25 " Τὰ ἰσχόντα, ἢ ὁρμέοντα, ἢ ἐνιχρόμενα σώματα. 26 " Λόγοις, σιγῇ. 27 ἐπὶ τὰ ἢ βέλτιον. 28 λόγοις οἷσι λέγει, ἢ μεγάλοισι ἢ πολλοῖς, [ἢ] ἀτρεκέσι ἢ πλανεροῖς. 29 " Τὰ ἀπιόντα ἐνθένεν, ὁκόθεν ἤρξαντο, ἢ ὁκόσα ἐνεωτέρω, ἢ ὁκόσον διέσπασται. 30 χρώματά τε, οἷσιν ἢ θερμότητι, ἢ ἁλμυρότητι, ἢ γλυκύτητι, ἢ λεπτότητι, ἢ παχύτητι, 31 ὁμαλῶς ἢ ἀνωμάλως τὸ σῶμα,

traria. 6 Quibus nihil intra conſtitutum tempus accidit, ſingulis partus vitales fiunt. 7 Apparentia in quibus menſibus fiunt. 8 Labores in circuitibus, 9 quicquid in ſeptuaginta movetur, in triplicitate perficitur. 10 Poſt menſes, dextera & ſiniſtra hiant. 11 Humiditas per prodeuntia, diæta ſicca opus habet. 12 Quod citius diſcretum ac motum eſt, rurſus augeſcit tardius, & ad longius tempus. 13 Labores tertio, quinto, ſeptimo, nono menſe: 14 & ſecundo ac quarto. 15 Hæc ex parva tabula conſideranda ſunt: 16 victus ratio fit repletione, vacuatione, ciborum, potuum. 17 Mutationes horum qualia ex qualibus, prout ſe habent. 18 Odores delectantes, offendentes, implentes, placantes. 19 Mutationes ex qualibus, prout ſe habent. 20 Illabentes, ingreſſos aut egreſſos ſpiritus, aut etiam corpora. 21 Sermones qui audiuntur, alii meliores, alii offendentes. 22 Et à lingua ex qualibus qualia alliciuntur. 23 Spiritus, tanta caliditas, frigiditas, craſſicies, tenuitas, ſiccitas, humiditas: plenus, imminutus & copioſior: 24 à quibus mutationes, quales ex qualibus, prout ſe habent. 25 Continentia, aut contenta, aut intus permeantia corpora. 26 Sermonibus, ſilentio, 27 dicere quæ vult, 28 ſermonibus quibus dicit, an magni aut multi, veri aut conficti. 29 Prodeuntia & egreſſa noſſe oportet, unde cœperunt, aut ubi deſiverunt, aut quantum divulſa ſunt: 30 itemque colores, in quibus aut caliditatem, aut ſalſuginem, aut dulcedinem, aut tenuitatem, aut craſſiciem, 31 æqualiter aut inæqualiter:

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 857 sur 917

σῶμα, τὸν χρόνον. 32 αἱ μεταβολαὶ οἷαι ἐξ οἵων ἔχουσιν. 33 " Ἡ- 22
ρξατο ἔρυξιν, οὐκ ἐκράτησε. 34
" Δάκρυα· ἑκόντι, ἀέκοντι· πολ- 23
λὰ, ὀλίγα· θερμὰ, ψυχρά· παχέα. 35 " Γαῦσις, πτύαλον αὐτόθι 24
ἀναχρεμπτόμενον ἢ ἀναπτύοντος·
30 ' ἱδρῶς. 36 " Ἥλιος θάλπος, 25
ψῦχος, πάγος, ξηρότης. 37 μεταβολὴ ἀφ' οἵας ἐξ οἵων ἐς οἵας ἔχει.
38 " Πόνοι, ὀχλήσεις· ὕπνοι, ἀγρυ- 26
πνίαι. 39 " Τὰ ἐν ὕπνῳ, ἐνύπνια. 27
40 κεῖται, καὶ ἐν οἴκοι, καὶ ὑφ' οἵων.
41 " Καὶ τῆς γνώμης ξυνοῦσα. 42 28
αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν, χωρὶς τῶν ὀργάνων καὶ τῶν πρηγμάτων, ἄχθεται
καὶ ἥδεται, καὶ φοβεῖται καὶ θαρσεῖ, καὶ
ἐλπίζει καὶ ἀδοξεῖ· 42 οἷον ἡ Ἱπποκράτεος καὶ κῦρος τὰ γνώμης αὐτῆς καθ'
ἑαυτὴν ἐπίσημον ἐόντα τῶν ἐν τῇ
νόσῳ ἐπιγιγνομένων. 43 " Ἡλικίαν 29
35 χρὴ ἡλικίης. 44 καὶ ἢ πρότερον ἢ
ὕστερον ἢ δεῖ. 45 οἷον ἐκ παρειλυθῇ ἐν χειμῶνι καὶ γέροντι τῷ ἡλικίαν, ἢ νηπίῳ καὶ θέρεος. 46 ἢ πρότερον ἢ ὕστερον ἢ δεῖ· ὀδόντων
ἐκφολαί, τριχῶν φύσις, γένος· τὸ
μᾶλλον καὶ ἧσσον, τριχῶν αὔξησις,
παχύτης, κρανύτης, μινύθησις. 47 " Τὸ ξυγγενὲς, καὶ τὸ καθ' 30
ἑαυτὸ, ὅσον μᾶλλον ἢ ἧσσον. 48 " Τῶν 31
ἔτεος ἢ ὥρης, ἐν ᾗ τε καὶ πρωϊαίτερον ἢ ὀψιαίτερον· 49 ἢ ὥρη ἐν ᾗ
ἐγένετο ἐπομβρος ἢ αὐχμηρὴ,
ψυχρὴ ἢ θερμὴ, νήνεμος ἢ ἐπάνεμος, καὶ ' οἵων ἀνέμων. 50 τῆ ὥρης ἐν
ἀρχῇ ἢ μέσῃ, ἢ ἐσχάτῃ, ἢ ἁπαντος, παροιχομένης ἢ παρεούσης. 51
" ὥρη τοῦ νόσου, ὁ χρόνος, τὸ ἐπιγε- 32
νόμενον, αἱ ἐπιδόσιες· 52 καὶ τῶν
ἐπιδόσεων αἱ [ἁπλαῖ] μείζονες, καὶ
αἱ ἁπλαῖ πλείονος, αἱ ἐπιδόσιες· 53
καὶ ἡ τοῦ ὅλου νόσου ἐπίδοσις, ἡ

corpus, tempus: 32 mutationes quales ex qualibus habent. 33 Incœpit eructationem, non obtinuit. 34 Lachrymæ volenti, nolenti, multæ, paucæ, ' calidæ, 15 frigidæ: craſſicies, ſapor. 35 Sputum an per ſe exſcreet, aut tuſſiendo rejiciat, itemque vomitum. 36 Solis calor, frigus, humectatio, ſiccitas: 37 mutatio per qualia, ex qualibus, ad qualia ſe habet. 38 Labores, ocia, ſomni, vigiliæ. 39 Quæ in ſomno fiunt, inſomnia, 40 cubilia, & in quibus, & ex quibus. 41 Mentis intelligentia 42 ipſa per ſeipſam, citra inſtrumenta ac negotia, triſtatur, lætatur, ' timet, 20 confidit, ſperat, deſperat: velut Hippothoi domeſtica famula mentis ſuæ per ſeipſam gnara erat, & quæ in morbo acciderant ſciebat. 43 Ætatem ab ætate diſcernere oportet, 44 & an prius aut poſterius quam convenit, quid fiat: 45 veluti ſi reſolutus eſt hyeme, & ſeni ætate, aut infanti, & æſtate 46 aut prius, aut poſterius quam convenit. Dentium emiſſiones, pilorum productiones, ' genitura magis 25 & minus, pilorum augmentum, craſſitudo, robur, imminutio: 47 quod cognatum eſt, & quod per ſeipſum, quanto magis & minus. 48 Anni tempus, in quo & citius aut ſerius. 49 Tempus in quo factum eſt, pluviоſum aut ſiccum, frigidum aut calidum, ſine ventis aut cum ventis, & qualibus ventis. 50 Temporis in principio, aut medio, aut fine, aut ſemper, præterito aut præſente. 51 ' Morbi tempus & hora, 30 accidentia, circuitus, 52 & ex circuitibus majores, & per amplius tempus: incrementa, 53 & totius morbi incrementum, re-

χάλασις, ἡ ἀκμή. 54 καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον διαλείποντα, καὶ ὅτε, καὶ ὁπόσοις, καὶ οὐ οἵῃ ὥρῃ καὶ ἡλικίῃ. 55 "Τῶν ἐπιδημιωδέων νούσων οἱ τρόποι, καὶ εἴ τις τὰ ἀρχομένων ἄρξαιτο ἀνημέτως. 56 οἷον ἢ πτύσεις π[ῆ] 45 καθαρσίους, ἢ βεβηχὼ καθαιρόμενοι. 57 "Πυρετώδεες ἴσως οἱ ἔκλευκοι. 58 ὧν καὶ χείλεα, οἷον ὁ τρόπος, οἱ χρόοι. 59 "Τὸ σῶμα [καὶ] ἔργον ἐς τὴν σκέψιν ἀγαγὼν, ὄψις, ἀκοὴ, ῥὶς, ἁφὴ, γλῶσσα, λογισμός. 60 "Καθειμένας τὰς ὑπὸ τοῖσι βλεφάροισι τοῖσιν κάτω καθειλκόμενα οἰδήματος. 61 τὰ [δ]ἄλλων ἀφεστηκότων ὑποτροφαί. 62 ὑπὸ δὲ ἄκρῳ ὑπερυθρα σκληρὰ, καὶ πίνυτα τοιαῦτα γλίσχρα, καὶ ἀνιστάμενα, καὶ συνεχόμενα ὑπὸ τοιαῦτα· οἷον [ὑπὸ] Φαρσαλίων Πολυμήδεα. 63 "Τὰ κα- 37
5 παρήγματα· οἰδήματος ἢ πελιώματος, ἢ ἐπ' ὀφθαλμίας ἢ ἕλκεσιν. 64 ἄλλα γὰρ τὰ ὑπὸ φυμάτων καὶ ἐμπυημάτων καὶ φερόμενα. 65 " Σημεῖον ἀμφιμήτριον, τρόφοι 38 καὶ τὸ ὀμφαλὸν καὶ ὀδύναι. 66 "Ε- 39 ρυσίπελας ἐστὶν οἷσιν ἀπὸ τραυμάτων· ἀπὸ καὶ ἀπὸ σκορόδων· τοῦτο ὕστερον. 67 ἔστιν οἷσι καὶ ἀπὸ τραχήλου. 68 καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐκβλάβη. 69 τὰ μέλανα καὶ οἷσι τραχήλου
10 καὶ κακά. ' καὶ ἐπὶ φλυκταίναις, καὶ καὶ καὶ οἷσι περικλυκά. 70 "Ὁ μελαγχολικὸς 40 καὶ ὁ Ἀσκληπιάδου ἀπὸ πεπαλαιωμένων καὶ ὀνων ἤμεσε πολὺ μέλαινα, ἄλλοτε ἀπὸ κρομμύων. 71 "Οἱ πυρετοὶ, 41 ἐν οἷσιν ἀφελκὲς χείλεα, ἴσως διαλιπόντες, καὶ τρίταιοισι ψύξιες. 72 οἱ δὲ ἐπιμένοντες, αὐτίκα ἐπὶ τοῦ χείλεος λυόμενοι, αἰεί. 73 "Οἷον ἔνεστιν ὑπὸ 42 τοῖσιν ἀνθρώποισι σκεπαίον, ἢ ὅταν ὑπὸ ἐμπυῶν). 74 "Ἕξις δὲ, ἐξ οἵων ὑ- 43 γιαίνομεν, διαίτησι, σκέπῃσι, πόνοισιν,

remissio, vigor: 54 & magis & minus perficiens, & quando, & qualiter, & in quali hora ac ætate. 55 Populariter grassantium morborum modi, & si quis ex incipientibus incœperit sine vomitu, 56 veluti aut ubi biberunt quid continentes, aut 'parum 35 purgati. 57 Febriculosi fortassis valde candidi, 58 quorum etiam labia, qualis modus, tempora. 59 Corpus, actio, in considerationem ducatur. Visus, auditus, nasus, tactus, lingua, cogitatio 60 considereturque. Tumores in supernis palpebris relicti, 61 dum alia circumcirca gracilescunt, recidivas faciunt: 62 in extremitate vero subrubicundi, duri, & valde viscosi, & insurgentes ac inhærentes 'in his sunt, velut 40 Pharsalio Polymedi. 63 Erumpentes tumores aut livores, in lippitudinibus aut ulcer.bus. 64 Sed & quæ deferuntur ex tuberculis ac suppurationibus, 65 quia signa sunt. Circa messem tormina circa umbilicum, & dolores, 66 quandoque à porro: sed & ab allio his postea. Sacri ignes 67 quibusdam à collo, 68 & circa has partes, in facie judicabantur. 69 Nigri etiam quibus à collo, 'mali erant: & si pustulæ 45 essent, malæ erant: & quibus alvus turbata esset. 70 Adamantus atrabiliarius à pepliis pluribus vomuit aliquando nigra, quandoque à cepis. 71 Febres in quibus ulcerantur labia, fortassis intermittentes: & tertianis perfrigerationes. 72 At amburentes statim ad manum solvuntur semper. 73 Quale inest in articulis considerandum, an non suppurantur. 74 'Consuetudo 50 autem, ex qualibus sani degimus, victus modis, tegumentis, la-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 859 sur 917

νοιζιν, ὕπνοιζι, ἀφροδισίοισι, γνώμη. 75 " Ὅπως τὰς 44
νόσους, ἀπὸ τίνων τινὰ σχήματα, ἐφ' ἃς τόπους ἑτράπετο, ἤρξατο, παρῆσαν, ἐπαύσατο. 76 " Ἐν οἷσιν ἀκρατὴς φοβερός. 77 " Τὰ ἐναντία ἐν τῇ 45
νόσῳ διαιτήματα. 78 " Τὸ δύσφορον, τὸ δυσφορον. 79 " Αἱ 46
διαιτεῦν ὅσον γνῶναι, μὴ ἐξειδῆσαι. ξυμφορὴ γὰρ πολλή. 80 " Ἀγαθοῖσι δὲ ἰητροῖσιν αἱ ὁμοιότητες πολλάκις καὶ ἀπορίας. 81 ἀλλὰ ταὐναντία ἡ γνῶσις. 82 οἶσθ' ὅτι χαλεπόν ἐστιν ἐκλογίσασθαι εἰδότα τὰς ὁδούς. 83 οἷον ἐς φοξὸν, ἐς σιμὸν, ἐς ὑπόξηρον, ἐς χολώδη δυσήμεσ- 47
τον, χολώδη μέλαν, ἰνῶδες, εἰκῇ βεβιωκός. 84 ἅμα ταῦτα 48
ἐς ἄλληλα ξυνομολογήσασθαι χαλεπόν. 85 " Ὦ τὸ συ- 50
ρίγγιον ἐπανερρήγνυτο, βηχὸς ἐπιόντος ἀλφιδρός. 86 " Ὦ ὁ λο- 51
βὸς ἧπαρ ἐπιπλύχη διέσχισε. ἐξαίφνης ὁ πόνος ἐπαύσατο. 87 " Σάτυρος ἐν Θάσῳ, πα- 52
ρωνόμιον ἐκαλέετο χρυπαλώπηξ, ὃς ἔτεα ἐὼν πέντε καὶ εἴκοσιν, ἐξωνείρωσε πλειονάκις· ὡς δὲ αὐτῷ καὶ δι' ἡμείρης πλειονάκις. 88 γηρόμενος δὲ τὸν ἔτεα τριάκοντα φθινώδης ἐγένετο, 53
καὶ ἀπέθανεν. 89 " Ἐν Ἀβδήροις ὁ παλαιστροφύλαξ, ὁ καὶ Σθένειος λεγόμενος, παλαίσας πλέον ὡς ἰσχυρότερον, καὶ πεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν, ἀπελθὼν ἔπιε ψυχρὸν ὕδωρ πολύ. 90 μετὰ δὲ ταῦτα ὀπίσσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνίη, δυσφορίη, ἄκρεια ψυχρή. 91 τῇ δὲ ὑστεραίῃ εἰσῆλθεν ἐς οἶκον, καὶ τῇ χρι-

boribus, somnis, rebus Venereis, mentis affectionibus. 75 Quomodo morbos ferant, à quibus quæ figuræ, ad quos locos conversi sunt, quando cœperunt, affuerunt, desiverunt. 76 In quibus intemperans horrendus. 77 Contrariæ in morbo victus rationes, 78 qui facile, qui ægre toleratur. 79 Victus rationes quantum fieri potest cognoscendæ. Nam non nosse, multarum calamitatum res est. 80 Bonis autem medicis similitudines pariunt errores ac difficultates. 81 Verum contraria facit causa & occasio. 82 Scio quod difficile est ratiocinari ac cognoscere vias, 83 veluti si sit acuto capite, simus, subaridus, biliosus, ægre vomens, facile vomens, niger, juvenis qui temere vitam degit: 84 Hæc simul inter se consentire difficile est. 85 Cui fistula refringebatur, tussiculæ permanere impediebant. 86 Cui apex hepatis complicatus erat, eum concussi, derepente dolor sedatus est. 87 Satyrus in Thaso cognomento Grypalopex vocabatur, hic quum annorum viginti quinque esset, sæpe per somnum semen effudit: & interdiu quoque frequenter ipsi prodibat. 88 Quum autem ad annum trigesimum perveniisset, tabidus fiebat, & mortuus est. 89 In Abderis palæstræ custos, qui Scheneus dicebatur, multum luctatus adversus fortiorem, & in caput lapsus, digressus multam bibit frigidam aquam. 90 Postea illa nocte vigiliæ obortæ sunt, angustiæ, & extremarum partium frigiditates. 91 Postridie ingressus ad domum, & glandu-

la

κοιλίη βαλάνε ωεφσληθείσης ἐχ ὑπῆλθεν· ἔρρησε ȝ σμικρὸν, ωεφτερον ἐδὲν ἐρήκε. 92 ἐς νύκτα ἐλέσετο· ἐδὲν ἦσον ἀχρυπνίη κοὴ δυσφορέη, ωυρέκρησεν. 93 ἐόντι ȝ τριταίω ' κοὴ ψυξις ἀκρέων· ἐκθερμανθεὶς ἱδρωσε. 94 πὰν ȝ μελίκρητον ἀπέθανε τριταῖος. 95

" Οἱ μελαγχολικοὶ ȝ ἐπιληπτικοὶ ἐώθασι γίνεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· κοὴ οἱ ἐπίληπτοι, μελαγχολικοί. 96 τέτων ȝ ἑκάτερον μᾶλλον γίνεται, ἐφ' ὁπότερα αὖ ῥέψη τῦτο τὸ ἀῤῥώστημα. 97 ἢν μὲ ȝ ἐς τὸ σῶμα, ἐπίληπτοι· ἐὰ ȝ ἐπὶ τὸν διάνοιαν, μελαγχολικοί. 98 " Ἐν Ἀβδήροις Φαίθουσα ἡ Πυθέω γυνὴ, ἡ κύρτω ἐπίτοκος ἐῦσα ȝ ἔμηνεθεν χρόνε. 99 ȝ ȝ ἀνδρὸς αὐτῆς ' Φυσαδσύνθος, τὸ γυναικεῖα ἀπελήφθη χρόνον πολλόν. 100 μετ ȝ ἐς ἄρθρα πόνοι κοὴ ἐρυθήματα. 101 τέτων ȝ ξυμβάντων, τό τε σῶμα ἰώδρωσε ἐ ἐθαστώθη πάνυ, κοὴ πώγωνα ἔφυσε, κοὴ φωνὴ τραχεῖα ἐγένετο. 102 κοὴ πάνυ πρασμαθύσαμεν ἡμεῖς, ὥστε ἰὼ ἐς τὸ γυναικεῖα κοτεζιπεῖν, ἐκ ἦλθεν. 103 ἀλλ' ἀπέθανεν, ὑ πολλῳ μεθίστε χρόνον βιώσασα. 104 " Σωσίδη ȝ κοὴ Νανυσίη τῇ Γοργίππε γυναικὶ ἐν Θάσῳ τὸ αὐτό. 105 ἐδοκέ σφι πᾶσι τοῖσιν ' ἰητροῖσιν, οἷσι κοὶ ἐγὼ ἐνέτυχον, μία ἐλπὶς εἶναι ὡς γυναικωθήσεται, ἐὰ τὰ κατὰ φύσιν ἔλθοι. 106 ἀλλὰ κοὴ τεύτη ἐκ ἠδυνήθη πάνυ ποιέντων ἐπελθεῖν, ἀλλ' ἐτελεύτησεν ὀ βραδέως.

la alvo ſubdita, non ſubiit, verum parum minxit, prius 'autem nihil minxerat: 92 ad noctem lavit, nihilo minus vigiliæ & anguſtiæ aderant: deliravit. 93 Tertia die, frigiditas extremarum partium, excalefactus ſudavit: 94 pota autem aqua mulſa tertia die mortuus eſt. 95 Atrabiliarii, etiam comitiali morbo corripi plerumque ſolent, & viciſſim comitiales fieri ſolent atrabiliarii. 96 Uterque vero morbus magis fit, prout ad alteram partem ' inclinarit. 97 Siquidem enim ad corpus inclinarit, comitiales fiunt: ſi vero ad animum, atrabiliarii melancholici dicti. 98 In Abderis Phaethuſa Pytheæ uxor, priore quidem tempore fœcunda erat: 99 quum autem maritus ipſius in exilium abiiſſet, menſes multo tempore ſuppreſſi ſunt: 100 poſtea dolores & rubores ad articulos oborti ſunt. 101 Hæc autem ubi contigiſſent, & corpus virile factum eſt, & hirſuta penitus evaſit: & barbam 'produxit, & vox aſpera facta eſt. 102 Et quum nos omnia tentaſſemus, quæ ad menſes detrahendos conferre viſa eſſent, non prodierunt, 103 ſed mortua eſt, quum non ita multo tempore poſtea vixiſſet. 104 Idem hoc contigit etiam Namyſiæ Gorgippi uxori in Thaſo. 105 Viſum eſt autem omnibus medicis, in quos ſane ego incidi, unam ſpem eſſe, ſi menſes ſecundum naturam prodirent. 106 Verum & huic 'prolici non potuerunt, omnia nobis molientibus: ſed paulo poſtea mortua eſt.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 861 sur 917

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ ἕβδομον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber ſeptimus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. VII. 302. 1206. Baſil. lat.

μετὰ κυνίαν οἱ πυρετοὶ ἰσχυροὶ ἱδρῶδεες, καὶ ὑπὸ ψύχεος παυλάπαλοι μὴ ἱδρῶντες. [2] πάλιν δὲ ἐπεθερμήνοντο. καὶ μακροὶ ἐπικῶς, καὶ δύσκριτοι, καὶ ὀλίγα πάνυ ὀλιγώδεες. [3] ὀλίγοισιν ἐν ἑπτὰ καὶ ἐννέα ἐπαύοντο, ἄλλοισιν ἑνδεκάτῃ, καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, καὶ ἑπταεικοσαιδεκάτῃ.

[4] Πολυκρατὴς πυρετὸς, καὶ τὰ μὲν ἱδρῶντος εἶα γίγνεσθαι. [5] ἀπὸ φαρμάκου κάθαρσις κάτω σφόδρα ἐγένετο, [6] καὶ τὸ μὲν πυρετῶδες ὅπως ἠπίως, ὡς ἄδηλα γενέσθαι, πλὴν ἐν κροτάφοισι. [7] τὰ δὲ ἱδρῶτα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, τράχηλον, στῆθος· εἶτ' αὖθις καὶ ἐς ὅλον τὸν γαστέρα, καὶ πάλιν ἐπεθερμήνετο. [8] περὶ δὲ τὰς δωδεκάτας καὶ τὰς τεσσαρεσκαιδεκάτας ἐπέτεινε ὁ πυρετός. [ει] ὑποχωρήσιες βοσκήσιμοι. [9] ῥυφήμασι δὲ μὴ τῷ κάθαρσιν ἐχρήσατο. [10] περὶ δὲ τὰς πεντεκαιδεκάτας ἀλγήματα τοῦ γαστρὸς καὶ σπλῆνα καὶ κενεῶνα ἀριστερόν. [11] θερμῶν ἐπιθέσιος ἧσσον ἢ ψυχρῶν ξυνέφερον. [12] κλύσμασι μαλθακῇ χρησαμένῳ ἔλη-
ξεν ἡ ὀδύνη. [13] τὰ αὐτὰ δὲ καὶ Κλεονύδῃ ξυνήνεγκε πρὸς ὀδύνην ὁμοίως ἔχοντα καὶ πυρετόν. [14] περὶ δὲ τὰς ἑκκαιδεκάτας ἠπιώτερα ἐθερμήνετο, καὶ ὑποχωρήσιες ἀκρήτου χολῆς, καὶ ἡ διάνοια θρασυτέρη, πνεῦμα δὲ μέτριον. [15] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄλλες ἀλυσμὸς πάλιν ἀῤῥέον ἐξεπνέε, ὥσπερ ὑπ' ἀψυχίης, ἢ ὡς ἂν ἀπὸ πα-

Post canem febres [1] fiebant ſudorificæ, & non perfrigerabantur penitus poſt ſudorem, [2] ſed rurſus incaleſcebant: & leniter longæ, & judicatu difficiles, & non valde ſiticuloſæ: [3] paucis in ſeptimo & nono deſinebant, aliis undecimo, & 'decimo quarto, & decimoſeptimo.

[4] Polycrati febris, & ſudor, qualis deſcriptus eſt: [5] à medicamento purgatio deorſum vehementer: [6] & febris adeo lenis facta eſt, ut obſcura conſiſteret, præterquam in temporibus: [7] & ſudores ad veſperam, circa caput, collum, pectus: deinde rurſus etiam per totum ventrem, & rurſus incaleſcebat. [8] At circa 'duodecimum & decimumquartum febris aucta eſt, & modicæ alvi ſubegeſtiones: [9] poſt purgationem uſus eſt ſorbitionibus. [10] Circa decimumquintum dolores ventris juxta ſplenem, & ſiniſtram lateris mollitudinem. [11] Calidiorum appoſitio minus profuit quam frigidorum. [12] Quum infuſo per clyſterem molli uſus eſſet, ceſſavit dolor. [13] Idem quoque Cleocydi profuit, ad dolorem ſimiliter 'habentem, [15] itemque febrem. [14] Circa decimamſextam calores leniores eſſe videbantur, & egeſtiones bilis meracæ, & animus audacior, ſpiritus autem moderatus. [15] Quandoque vero acervatim attractum, rurſus acervatim expirabat, velut præ animi deliquo, aut

πόνους παρεχόμενος· ὁ σκιῆ κατεζόμενος ὅσπερ ἀναπαυόμενος. 16 τῇ δὲ οὐδὲ ἑπταικαιδεκάτῃ ἐπέρης κατεζόμενος ἐς δίφρον ἠψύχησε, καὶ αὐτῷ πυκνὸν χρόνον καὶ ἀναψυχὴ ἐγένετο. 17 μελικρήτῳ μόγις κατεδέξατο, ξυνιέναι τὰς τῶν παραχρῆμα ἴσας, ὡς κατεξεραμένης τῆς φάρυγγος, καὶ τῆς πνοῆς ἀδυναμίης παρεούσης. 18 μόγις γὰρ αὐτὸς ἑωυτοῦ ἐγγύς, καὶ αἱ θερμαὶ ἀπιώτεραι. 19 μετὰ ταῦτα ἀπυρέτου διέμεινε καὶ ὑγιής.

11. Πυθοδώρῳ τῷδε τὸν αὐτὸν χρόνον πυρετὸς ξυνεχής. 2 ὀγδοαίῳ ἱδρὼς ἐγένετο, καὶ πάλιν ἐπεθερμάνθη. 3 δεκάτῃ πάλιν ἱδρώς. 4 δωδεκάτῃ ἐρύφητε χυλόν. 5 καὶ μέχρι πεντεκαιδεκάτου ἄδηλος ἦν· τὰ δὲ κατὰ φύσιν ἐν τοῖσι ἄδηλος ἦν. 6 καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ὑγιὴς ἐδόκεεν εἶναι. 7 ἱδρῶτες ἐγένοντο ἑκάστης ἡμέρης. 8 τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ζωμίου νεοττοῦ ἐμφῶν, ἤμεσε χολὴν, καὶ κοιλίη κάτω ἐξεταράχθη, καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνθη. 9 πάλιν ἔληξε, καὶ ἱδρῶτες ἐγένοντο πολλοί. 10 καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἀπεψυχρότερον, πλὴν κατὰ φῶτα σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν. 11 ἐδόκει δὲ κατακόρως ὀλίγον χρόνον, ὡς δόξαι ἐπανθερμαίνειν. 12 πλάστρῳ καὶ ἐκκοπῇ ἤδη ἀπασσομένῳ σίτων συχνὰς ἡμέρας, καὶ ἀφροδισίων, πλὴν ὁ πυρετὸς, 13 καὶ ἀπὸ τοῦ ἑσπέρου παραφροσύνη, καὶ ὕπνος. 14 εἶχε γὰρ ἤδη ξυνεχὴς καὶ ἰσχυρός. 15 ὁτὲ μὲν μίαν, ὁτὲ δὲ δύο νύκτας ἄγρυπνος. 16 τὸν δὲ λοιπὸν ἅπαντα χρόνον κατακορὴς ὕπνος· ἐγείρειν ἔργον. 17 καὶ παραφροσύνη ἐν τῷ ὕπνῳ· καὶ, εἰ ποτε ἐξ ὕπνου ἐγερθείη, μόγις αὐτὸς

aut velut in umbra desidens respirare solet, is qui per æstum iter fecit. 16 Decimaseptima itaque die vesperi desidens in sellam, animi deliquium incidit, & multo 'tempore sine voce ac sensu jacebat, 17 & vix aquam mulsam susciplebat, fibras in collo distendens, utpote faucibus reliccatis, ac omni virium exolutione præsente. 18 Vix itaque intra seipsum erat, & calores leniores fiebant. 19 Postea vero desiit morbus vigesima secunda die.

11. Pythodoro eodem tempore febris continua: 2 octava die, sudor obortus est, & rursus incalescebat. 3 Decima rursus sudor, 4 'duodecima sorbuit succum, 5 & usque ad decimamquartam obscura erat: in temporibus autem comparebat, & sine siti erat, 6 & ipse sibiipsi sanus esse videbatur. 7 Sudores fiebant omni die. 8 Decimaquinta jusculum pulli sorbens vomuit bilem, & alvus infra exturbata est: & febris exacerbata est: 9 rursus desiit: & sudores fiebant multi: 10 & corpus totum perfrigeratum erat, exceptis temporibus. Pulsus non 'defecit. 11 Videbatur quieviste modico tempore ut incalescere se putaret. 12 Vigesimaquarta, quum jam gustaret cibos multis diebus, & pransus esset, multa erat febris, 13 & ad vesperam delirium, accedente simul etiam somno. 14 Detinebat itaque jam continua & vehemens, 15 & quandoque duas noctes vigilabat: 16 reliquo vero tempore somnus abunde contingebat, ut operosum esset excitare: 17 '& delirium in somno: & si quando ex somno excitatus esset, vix ipse sui-

τὸς ἰωυλῆ. 18 ἄδιψος. 19 καὶ τὸ πνεῦμα μέτριον· ποιῆτον δ' ἐνίοτε, οἷον Πολυκράτη. 20 γλῶσσα σὺν ἄχρωι. 21 μετὰ δὲ ἐδόθη αὐτῷ τὸ ὑποχώρησις· χολοὶ ἐξεστραμμένοι. 22 μετὰ δὲ πεντεκαιδεκάτην σῖτον ἔβαλε καὶ ἐξέμεε καὶ ἀπήμει. 23 ἦν ὅτε μετὰ πολλῆς ὑποχόλου ἄνω καὶ ἄσης, ἕως κάτω ἐλύθη ἡ κοιλίη. 24 ἱδρῶτες, ἐξ οὗ ὑπέστρεψεν, ἐξέλιπον· ἐὰν μή τις ὀλίγον ὡς σημεῖον αὐτῷ μίσγων. 25 γλῶσσα ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐὰν μὴ ἀναλύσειεν, ὑπόξανθος καὶ ξηρότης. 26 ἐξ ἐμέσεως αὐτῷ ἕλκεα, ἐν τῷ χείλεϊ τῷ κάτω, καὶ παρὰ ὀδόντας. 27 μικραὶ ὑποχωρήσιες· αὐτῷ πεντεκαιδέκατος ὡς ὑπέστρεψε, πυκνότεραι καὶ ἐλυώδεες. 28 τὸ ἀπὸ τῶν σίτων ἔπαυσεν αὐτούς. 29 ἔργα οἷα τὰ πολυχρόνια. 30 ὑπὸ δὲ τὸ τελευταῖον χρόνου ἄλγημα ἔσχε καταπίνοντι τὸ ποτόν, καὶ ἡ χεὶρ ἐπὶ τῷ στέρνῳ. 31 κύμινον καὶ ὠὸν ῥυφαίνοντι καλέσαι. 32 ἡ γλῶσσα ἦν τὸ μανῶδες ξυνήνεγκε. 33 πεπληγὼς ἀπὸ τοῦ πεπληγότος αὐτῷ ὀχλιῶδες, ἱδρώτια καὶ ὀσφὺς καὶ πλευρὰ βαρέα. 34 καὶ τὸ σῶμα περιψυχρόν, πλὴν κροτάφων, ὀλίγον χρόνον παῦρον. 35 αὐτοῦ τὴν πεπληγότα ἐχάλασε, καὶ δυσπέρην οὐκ ἔλαβεν.

III. Ὁ Ἐρατολάου αὐτοῦ φθινοπωρίου ἰσημερίαν δυσεντερικὸς ἐγένετο, καὶ πυρετὸς εἶχε. 2 τὰ ὑποχωρήματα μὲν χολώδεα, λεπτά, πολλὰ, καὶ ὕφαιμα μέλανος. 3 ἡ δὲ ὀδυνὴ τοῦ γαστρὸς σφοδρή. 4 ὀππότε πόσιν δὲ καὶ γαλακτοποσίην σὺν γάλακτι πυρωμβόν μέλανα ἐγένετο τὰ ἀλγήματα καὶ ὕφαιμα, τὰ δὲ χολώδεα περικαλύπτει. 5 καὶ ἀναστάσιες πυκναὶ καὶ ἀποκάτω

ipsius erat. 18 Sitis exors. 19 Spiritus moderatus, talis aliquando, qualis Polycrati. 20 Lingua non decolor. 21 Post septimam recidivæ diem succi exhibebantur: 22 post decimamquartam cibus. Circa primos septem eructabat, ac revomebat: 23 quandoque cum potu subbilioſum, citra anxietatem, donec alvus deorsum soluta est. 24 Sudores post recidivam defecerunt, nisi quis circa frontem esset tantillus ut vix significationem de se præberet: 25 lingua ex somno si non collueretur, subalba præ siccitate: 26 & ruptiones ulcerum circa ipsam, & in labio inferno: & circa dentes: 27 alvi egestiones paucæ: circa decimamquintam ut recidiva facta est, frequentiores & viscosæ. 28 Decoctum malicorii sedavit ipsas. 29 Urinæ quales sunt diuturnæ. 30 Sub ultimum tempus dolor pectoris deglutienti potum: & manus in pectore. 31 Cuminum & ovum absorbenti sedatus est: 32 linguæ raritas profuit. 33 Quinquagesima à prima circa arcturum, sudores breves juxta lumbos & pectus: 34 & corpus perfrigerabatur, exceptis temporibus, valde modico tempore. 35 Prima & quinquagesima remisit: nec iterum apprehendit.

III. Eratolai filius circa æquinoctium autumnale dysentericus fiebat, & febris tenebat. 2 Egestiones alvi erant bilioſæ, tenues, multæ, & moderate subcruentæ. 3 Dolor autem ventris vehemens. 4 Ubi serum & lac bibisset, silice candefacta immissa, dolores & subcruentæ egestiones moderatiores fiebant, sed bilioſæ comitabantur: 5 & sæpe ad exonerandam alvum surgebat,

νύτερον. 6 τὸ δὲ σύριπον ἐδόκει ἀῤῥωστέοντι καὶ τοῖσι πολλοῖσιν ὅλως μὴ ἔχειν. Διὰ παντὸς δὲ χρόνου μὴ τοὺς παροξυσμοὺς πίνειν ἢ ἐξ ἡμέρας· ἄτης ἄδηλον ἦν. 7 καὶ κροτάφους δὲ σφυγμὸς ἦν, καὶ γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ὑπόπτεως καὶ δίψους μέλεος, καὶ ἄκρητον. 8 ὑποφήμασι δὲ ἤδη ἐχρῆτο, καὶ οἴνοισι. 9 περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἡμέρην, ἤδη ἐχθοῦς τὰ πρὸ ἓξ ἐν μέρει καὶ παρ' ἑκάτερον σκληρὰ καὶ ἄπεπτα. 10 πίνειν ἐμωλυνθη· ὀδυνώδεα δὲ μέλεος. 11 οὐκ ἀπελαγέοντα δὲ τῶν ὑποχωρημάτων, καὶ χολώδεα τὰ διὰ παντὸς ἐόντα, 12 τὸν ὦν τῷ ἀλσίδι βοηθέοντα ὑποφέοντα, μέλεα τερα τὰ χολώδεα καὶ τὰ ἀλγήματα ἐχθοῦς μέχρι πυὸς χρόνου, ὑγρὰ δὲ πολλὰ πολλάκις. 13 καὶ ἀπορίη σφόδρα, καὶ μὴ πάσης ἀνάγκης ἀποχωρέοντος. 14 τὰ δὲ θέρμης καὶ γλώσσης, ἢ δίψης, τοιαῦτα παρηκολούθει, οἷα εἰρηται. 15 καὶ ἱδρῶτες οὐδέν. 16 λήθη δέ τις τοιαύτη, ἐρωτήσας ὅτι πύθοιτο σμικρὸν, καὶ διαλιπὼν, πάλιν ἠρώτα καὶ ἐλεγχόμενος αὖτις, ὡς οὐκ εἴη εἰρηκὼς. 17 καθεζόμενός τε ἐπελανθάνετο, εἰ μή τις ὑπομιμνήσκοι αὐτόν. 18 καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ξυνῆδε τὸ πάθος, οὐδ' ἠγνόει. 19 πνεῦμα οἷον ὑγιαίνοντα. 20 ὑπὲρ δὲ τὰς τριάκοντα μέχρι τῶν τεσσαράκοντα ἦν ὀδυνὴ πυλὺ ἐπὶ δεξιὰ τῆς γαστρὸς, ὑπῆλός τε καὶ ἐπιῤῥέοντα ἦν ἐπὶ πολὺν ἠδυώλην. 21 τὸ δὲ εἶναι τὸ ἄλγημα ὀξὺν, ψαμίζειν ἄλλων δεῖ. 22 ἡ δὲ ὑποχώρησις πολλὴ

gebat, ſed minore dolore. 6 Febricula vero & ægroto, & multis, omnino non adeſſe videbatur per omne tempus, poſt primos ſex dies, adeo obſcura erat. 7 Verum juxta tempora pulſus erat: & lingua præ ſiccitate ſubalba: & moderate ſiticuloſus, & ſine ſomno. 8 Sorbitionibus autem jam utebatur & vinis. 9 Quum jam ad decimumquartum diem perveniſſet, tubercula circa aurem oborta ſunt, tum alteram, tum utranque, dura ac cruda: 10 omnia diſparuerunt, moderate autem doloroſa erant. 11 Quum autem non deſinerent egeſtiones, & ſemper bilioſæ eſſent, 12 abſorbenti herbam in farina, bilioſæ egeſtiones & dolores ad tempus aliquod mitiores facti ſunt: liquidas vero multas ſæpe egerebat, 13 & cibos valde averſabatur, & omni neceſſitate coactus admittebat. 14 Calor autem, & lingua, & ſitis tales ſequebantur quales dicti ſunt, 15 & ſudores nulli. 16 Oblivio vero hujuſmodi quædam. Ubi interrogaſſet de eo quod paulo antea audiviſſet, modico interpoſito tempore rurſus interrogabat: & rurſus repetebat, velut qui non dixiſſet: 17 & ſe deſidere obliviſcebatur, niſi quis ipſum commoneſeciſſet: 18 & ipſe ſibiipſi conſcius erat hujus affectionis, neque ignorabat. 19 Spiritus qualis ſano. 20 Ultra trigeſimum vero uſque ad quadrageſimum diem, & dolor ventris multum augeſcebat, & ſupinus decumbebat, & ſe convertere ne tantillum quidem poterat: 21 & quia dolor vehemens erat, aliis qui cibum exhiberent opus habebat. 22 Alvi egeſtio erat multa,

λὴ καὶ Διακεκαυμένη [καὶ] λεπτὴ, ἐς χρώματα οἰνώπια ὅτε ἂν ἀφ-
σδήχοιθ, καὶ ὕφαιμα. 23 ἔην ὅτε καὶ ὁ
πόνος ἐς σύμπαν ἔκλυξις ἐσάτη
καὶ ἀδυναμίη, 24 ὥσθ' ἀνίστασθαι,
ἄλλα ἐπαίρονθ, ἔτι δυναίης λῶ.
25 μέσον δ' ὀμφαλὸς καὶ χόνδρε καὶ
τενόντιον τὸν καλεόμενον ἀπολυ-
ον τῇ χερὶ τοιοῦτος παλμὸς λῶ,
313 εἰς ὅτε ὑπὸ δρόμε ὅτε ὑπὸ
δείματος ἂν καρδίην ἀγωνι-
θείη. 26 πίνοντι ἀπύρηνον, ὡς σύνιεν
ἀπίκας καὶ ὑλύας, ὄνου ἐπὶ δύο ἡ-
μέρας χολώδης ἐγένετο σφοδρὴ ἡ
κάθαρσις, 27 καὶ ἔληξαν αἱ ὀδύναι,
καὶ σίτων ἐπιθυμίη ἐγένετο. 28 μετὰ
δὲ τοῦτο βοείου γάλακτος ὡς τέσ-
σερας καὶ ὑλύας ἀπίκης ἀμᾶ ἔπι-
νεν, καὶ δύο κυάθους δι' ἡμέρης. 29
πρῶτον ὕδατος τὸ ἕκτον μίσγων,
5 καὶ μέλανος οἶνος καὶ αὐστηροῦ μι-
κρόν. 30 ἐμεσιτεῖ δέ. 31 ἐσθίει ἄρτον
ἄρτι ὡς ἡμιχίνικος ἐγκρυφίης,
καὶ ἰχθύδιον πέρκου ἀπλοῦν, ἢ
κρεάδιον αἰγὸς ἢ προβάτου. 32 ἡ
δὲ πόσις δὲ γάλακτος ἐπὶ τεσσα-
ράκοντα ἡμέρας, ἄνευ ὕδατος μέ-
τὰς πρώτας δέκα ἡμέρας, εἶνος δὲ
ὡς μικρὸν μέλανος μέρος. 33
ἱδρώτιον δὲ ἐγένετο μετὰς ἑβδομή-
κοντα ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι λυγδὸν
ἐς νύκτα. 34 ὀλίγῃ ποσὶ δὲ ἐχρῆντο,
καὶ μέτριον, ἢ τῇ πόλῃ αὐστηρο-
τέρῳ δὲ ἀλωσίμῳ.

10 IV. Κληπικρήτῃ δὲ γάλακτος τὸ σὺν
τῷ ἀλεύρῳ μᾶλλον δὲ αἰγείου ὀρρὸς
ξυνήνεγκεν, 2 ὀδυνώδης ἐκόπη πρὸς ὅ-
λον τὸν κοιλίην καὶ πόνων, 3 καὶ
ἀναστάσιος πολλῆς καὶ ὑφαίματος, 4
καὶ ἐπήρματος περὶ τὰς πόδας. 5
σχεδὸν ἤδη πρὸς πέντε καὶ εἴκοσιν ἡ-
μέρας, ἐόντος καὶ Ἀδριανῷ τοῦτο.
6 τῷ δὲ Καινέως τὸ ὄνειον ἔφθον.

ta, & discreta, tenuis, & colo-
res vinosi, quæcunque tandem
ingessisset, & quandoque sub-
cruenti: 23 & corporis dolor,
colliquatio extrema, & impo-
tentia: 24 & ne alio quidem sub-
levante, surgere amplius poterat.
25 In medio vero umbilici ac
ossis pectoris, circa hanc sedem
adhibita manu, talis palpitatio
erat, qualis neque à cursu, ne-
que à timore circa cor generari
possit. 26 Bibenti lac asininum
coctum, novem heminarum
Atticarum mensura ad duos dies,
biliosa purgatio vehemens obor-
ta est, 27 & cessaverunt dolores,
& ciborum appetentia accessit.
28 Postea vero bubuli lactis crudi
quatuor heminas Atticas bibit,
pro vice una cyathos duos, in
diem, 29 primum sextam aquæ
partem ammiscens, & vini nigri
austeri parum. 30 Semel autem
in die cibum capiebat ad vespe-
ram. 31 Panis erat ad mensuram
dimidiæ chœnicis subcineritius,
& pisciculus petrosus simplex,
aut caruncula capræ aut oviculæ.
32 Potus lactis post primos decem
dies, ad quadraginta usque sine
aqua, cum vini nigri modica
parte. 33 Post septuagesimum jam
à primo diem, à balneo ad no-
ctem, sudor exiguus obortus est.
34 Utebatur autem modico potu,
& post cibum potu austeriore.

IV. Cteficrati lac in farina
magis quam serum caprinum
contulit, 2 quum dolor esset cir-
ca totum ventrem, & dolores 3
cum multa ad egerendum surre-
ctione, ac subcruenta egestione,
4 & tumor circa pedes, 5 fere
jam ad dies vigintiquinque esset.
Et Adriano eadem contulerunt:
6 Verum Cæneæ filio lac asini-
num coctum.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 866 sur 917

v. Τῷ Κύδι⊙ περὶ χειμερι-
νὰς ἡλίε τροπὰς ῥίγος & πυρετὸς, &
ἀπὸς δεξιῆ ἄλγημα, καὶ κεφαλῆς
ὀδυνη. 2 τὸ δ' τοιοῦτον ἄλγημα σὺ-
θυς ἐκ μικρῆ παιδίε παρηκολούθ
ῥόμφαλῶδες καὶ συελιγῶδες καὶ
ἐνοδμον. 3 ἔχων δὲ ὅτι τὰ πολλὰ
ἀναδοσι⊙-λῶ. 4 τότε δ' ἡ ὀδυνη λῶ
δίη, καὶ ἡ κεφαλαλγίη. 5 δὸλιε-
ραίω ἢ τριταίω ἐόντε χολῆς ἔμεσι⊙-,
[καὶ] ἀνακαθαιρομένω ἐκρύσι⊙ ὑπὸ-
χολον γλίσχρον, ὡς ἐξ ὠὸ ὑπωχρεον.
6 τεταρτη & πέμπτη ἐς νύκτα ὑπο-
παρελήρε, καὶ ἡ ὀδυνη τ' κεφαλῆς
καὶ ἡ ἀπὸς δίη, καὶ ὁ πυρετὸς. 7 ἔλη
ὑποχώρησις ἀπὸ λιπαζώδ⊙-, καὶ ἡ
θέρμη λᾶξαι ἐδόκε καὶ ἡ ὀδυνη. 8
τῆ ἑβδόμη ὡς ὑγιὴς· κρυφαίω δὲ
σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν, ἱδρῶτος οὐδὲν
ἐκρύσι. 9 ὀγδόη χολὴ ἐρύφησεν· ἐς
δ' τὸν ἐπίρρινον, σὺτλε. 10 καὶ
τὸν νύκτα ὕπν⊙-, & σφόδρα ἀνά-
δοσι⊙-. 11 καὶ τὸν ἐνάτον ἤδετο
μᾶλλον ἡλίε δυσμὰς· ἐς δ' νύκτα τῆς
κεφαλῆς δίη ὀδυνη καὶ ἡ ἀπὸς.
12 ξυνίσασι δ' καὶ πυόρροιαν τὸ οὖς
ἐκ τοῦτον τ' χρηρὸν, ὁπόταν μάλι-
στα πονοίη σὺθυς ἀπ' ἀρχῆς. 13 ὅ-
λον δ' τὸν νύκτα τὸν ἐνάτον καὶ
τὸν ἐπιοῦσαν ἡμέρην καὶ τ' νυκτὸς
τὸ πλεῖον ὅσον ἐπεγένοσκεν ὑδέν,
στέναν δὲ διέλιλε. 14 ἡμέρην δὲ
ὁπότε ἐκρύσι ἐκρύσι⊙, καὶ οἱ ὀδυνα
ἔληξεν, καὶ τὰ τῆς θέρμης μεμελά-
τερα. 15 ξυφήσκε δὲ λιπαζῶσιν
τῆ ἑνδεκάτη ὑποχώρησι φλεγμα-
τώδεα, μυξώδεα, κακοδμέα.
16 δυοκαιδεκάτη καὶ τριςκαιδε-
κάτη μετρίως. 17 τεσσαρεςκαι-
δεκάτη ἀρξάμεν⊙· ἀφ' ἑωθινῆ
μίχεας ἐς μέσον ἡμέρης ἰδρὼ ὁ-
λον τὸ σῶμα, 18 μετὰ ὕπνε
καὶ κώματ⊙ πολλῆ, ἐξαίρας

ὕστερ⊙

v. Cydis filio circa solstitium hybernum rigor & febris, & auris dextræ dolor, & capitis dolor. 2 Talis autem auris dolor statim à parvo puero ipsum comitabatur, fluidus, fistulosus, & gravis odoris. 3 Quum autem ita se haberet, plerunque doloris exors erat. 4 Tunc autem dolor erat vehemens, & capitis dolor: 5 secunda aut tertia die bilis vomitus: desidenti exonerandi ventris gratia, prodiit excrementum subbiliosum viscosum, velut ex ovo subpallidum. 6 Quarta & quinta ad noctem aliquantum delirabat: & dolor capitis ac auris vehemens, & febris. 7 Sexta alvi egestio à mercuriali, & calor, & dolor cessasse videbatur. 8 Septima, velut sanus. In temporibus autem dolor non defecit: sudor nullus obortus est. 9 Octava, succum sorbuit, ad vesperam autem betæ succum, 10 & in noctem somnus: & valde doloris exors, 11 & nona lætabatur ad solis occasum. Verum ad noctem capitis & auris vehemens dolor. 12 Contigit quoque aurem pure manare circa hoc tempus, quum maxime doleret statim à principio. 13 Totam vero noctem nonam, & sequentem diem, ac noctis magnam partem, neminem noscebat. Verum suspirans perseverabat, 14 in die vero intra scipsum erat: & dolores cessabant, & calor moderatior erat. 15 Quum autem sorbuisset mercurialem, undecima egessit per alvum pituitosa, mucosa, maleolentia: 16 duodecima & decimatertia moderate habebat. 17 Decimaquarta initio mane facto, usque ad meridiem per totum corpus sudabat, 18 cum somno & sopore multo, ut operosum

ἔρρειν ὦδ. 19 πρὸς ἑσπέρην δὲ διεγέρθη, καὶ τὸ μὲν σῶμα μετρίως ἐψύχθη, ἐν κροκίδωσι δὲ σφυγμὸς διέλειπε. 20 ἐ πενταικαιδεκάτην καὶ ἑκκαιδεκάτην χολοῦσιν ἐχρήσατο. 21 ἐν δὲ τῇ ἑπταικαιδεκάτῃ ἦκε πάλιν ἐς νόκτα ὀδυνίη τῆς αὐτῶν, καὶ ἐφρενήρησε, καὶ ἐπυορρόει. 22 ὀκταικαιδεκάτη δὲ ἐνεταικαιδεκάτη καὶ εἰκοστῇ μανιώδης ἦν, κεκραγὼς ἐπαύρην ἑωυτὸν πρόμμον, ἐδυνάμην δὲ κρατέειν τῆς κεφαλῆς, τῇσι χερσὶν ἐπορεγόμενον, καὶ αἰεί τι ἄλφος κενὸν ἡρεύων. 23 πρώτη καὶ εἰκοστὴ καὶ ἰδρὼς πολὺς περὶ πλευρὸν δεξιὸν καὶ στῆθος καὶ κεφαλήν. 24 εἰκοστῇ δευτέρῃ ἰδρὼς περὶ τὸ πρόσωπον πολὺς ἦν. 25 τῇ δὲ φωνῇ καὶ τῷ χρόνῳ τοῦτον, ἐν μὲν σφόδρα ἀπεδιάσπα, εἴ τι, ἃ ἐβούλετο, τελέως· ἐν δὲ ἀτρεμέως, ἡμιτελέα. 26 τὸ τε στόμα λελυμένον, καὶ αἰεὶ χρύπτεται καὶ [τὰ] χείλεα αἰεὶ σὺν κινήσει, ὡς ἀφέλοντι λέγειν. 27 τοῖσι ὀφθαλμοῖσι πυκνὴ κίνησις, καὶ ἔμβλεψις. 28 χρῶμα ἐπ' ὀφθαλμῷ δεξιῷ, οἷον εἰρηται, κατὰ πᾶν μέρος. 29 βλέφαρον τὸ ὑπαῖθρον ὑπώδησε. 30 καὶ γνάθον ἐρύθρος ἐπὶ τελευτῇς. 31 φλέβες πᾶσαι, αἱ ἐν τῷ προσώπῳ φαινόμεναι, ἔτι ξυνεστελλόμεναι. 32 τοῖσι ὀφθαλμοῖσιν οὐκ ἐπὶ ξυμμέτρων ἐφέρετο, ἀλλ' ἁπλῶς ἐνορᾶν, καὶ διαίρων τὰ βλέφαρα ἐς τὸ ἄνω μέρος, ὡς ἐπάν τι ἐμπέσῃ ἐς τὸ ὄμμα. 33 ἐ, ὁπότε πίοι, κατιόντος ἐς τὰ στήθεα ἐ καὶ κοιλίην ψόφος, οἷος ἐ χαρτάδος. 34 πνεῦμα δὲ ἐπιπολῆς διὰ παντὸς μέτριον. 35 γλῶσσα, οἵη ἐστὶ τοῖσι περιπλεύμονικοῖσιν, ὠχρόλευκος. 36 ἀπ' ἀρχῆς ἐ ἄλφος παντὸς κεφαλαλγίη. 37 τράχηλος ἄλφος παντὸς ἀκίνητος ξυμπεριά-

γεται

rosum esset ipsum excitare : 19 ad vesperam experrectus est, & corpus quidem moderate perfrigeratum est, in temporibus autem pulsus perseverabat : 20 decimaquinta & decimasexta succis usus est. 21 Decimaseptima venit rursus dolor eorundem ad noctem, & delirium : & pus fluebat. 22 Decimaoctava & decimanona ac vigesima, insani modo degebat. Vociferabatur autem attollere seipsum nitens, sed capiti dominari non potens, manibus protentis semper aliquid frustra venabatur. 23 Prima & vigesima sudor exiguus circa latus dexterum, & pectus, & caput. 24 Vigesimasecunda sudor circa faciem plurimus erat. 25 Voce autem hoc tempore, si quidem valde conaretur, quæ volebat perfecte loquebatur : si vero ex tempore citra conatum, semiperfecta : 26 & os exolutum : & maxillæ & labia semper in motu, velut qui loqui vellet : 27 & oculorum frequens motus ac intuitus : 28 & color in dextro oculo (velut dictum est) subcruentus : 29 & palpebra superna intumuit : 30 & juxta maxillam rubor in fine : 31 & venæ omnes in facie manifestæ, adeoque contractæ : 32 & oculis non amplius nictabat, sed intente intuebatur, & palpebras diducebat ad supernam partem, velut fieri solet ubi quid in oculum incidit : 33 & quum biberet, descendentis potus in pectora & ventrem strepitus audiebatur, qualis & Chartadi. 34 Spiritus leniter semper moderatus : 35 lingua qualis est peripneumonicis cum pallore albicans : 36 ab initio & semper capitis dolor. 37 Collum semper immobile, ut una cum capite cir-

γὴν τῇ κεφαλῇ ἐδεῖτο. 38 καὶ τὸ κῦ ῥᾷχν οὐκ ἐχεκίνει ἰθὺ καὶ ἄκαμπτον. 39 ἀκλίσιες, ὁποῖαι εἰρῶντες, καὶ σὺν αἰεὶ ὕπτιος. 40 τὸ δὲ πύον ἤδη ὀρρώδες, λόυκὸν, πολὺ, ἔρεψεν ὑποζήσιος, ὀδμὴ ὑπερβολὴ ἡδυόη. 41 κῦ τὸν πλησίαιον χρόνον ποδῶν ἅψις ὑπάνω καὶ ἀνώμαλος.

VI. Τῇ Ἁρπαλίδεω ἀδελφῇ, ἐγκύῳ περὶ τέταρτον μῆνα ἢ πέμπτον κυήσιος, 2 οἰδήματα περὶ τὰς πόδας ὑδαιώδεα ἐγίνετο, 3 καὶ τὰ κύκλα τῶν ὀφθαλμῶν ὑπωδέα, 4 καὶ ἅπαν τὸ χρῶμα μέλιωπον, οἷον τῆσι φλεγματίῃσι, 5 βὴξ ξηρή. 6 ὀρθοπνοίη δὲ καὶ ἄδημα τοιοῦτον καὶ πνιγμοί ἐστιν, ὁκόταν ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἀκίνητον ὦσι, ὡς διεφθαρμένον, καὶ μιλίπιπλε. 9 παρηκολούθησε δὲ τὸ ἄδημα χρόνον δύο μησίν. 10 κυάμοισι δὲ χρωμένη μελιχροῖσι, καὶ μέλιτος ἐλίξῃ, 11 καὶ ἀποπτικῶν κυμίνου πιοῦσα σὺν οἴνῳ, ἐρρήγνυτο. 11 μετὰ ταῦτα δὲ ἀνῆγε βήσσουσα πολλὰ, πέπονα, φλεγματώδεα, λόυκά· καὶ τὸ πνεῦμα ἔλυξεν. 12 ἔτεκε δὲ παῖδα θῆλυ.

VII. Τῇ Πολυκράτεος, ἡμιτρίτεος περὶ τὸ ἄστρον, πυρίσσει. 2 πνεῦμα, τὸ ἐωθινὸν ἧσσον, δὲ μέσου ἡμέρης μᾶλλον, καὶ πυκνότερον μικρῷ. 3 βὴξ καὶ ἀποχρεμψίες αἱ μὲν ἀπὸ δεξιῆς ὠμοίης πυώδεις, ἔστω [δὲ] περὶ ὀρθρείλην καὶ φάρυγξι ἐπαυσάλγησε κερχναλέον. 4 πρόσωπον δὲ χρόον ἐπὶ

circumageretur opus habebat: 38 & pars ſecundum ſpinam ex collo recta ac inflexibilis: 39 decubitus quales dicti ſunt, & non ſemper ſupinus decumbebat. 40 At pus jam ſeroſum album, multum negocii ad detergendum cum ſpongiis exhibebat: odor ejus valde excellens: 41 circa poſtremum tempus pedum contactum non valde percipiebat.

VI. Harpalidæ ſorori prægnanti circa quartum aut quintum menſem, 2 tumores circa pedes aquoſi fiebant: 3 & oculorum cavæ partes intumeſcebant: 4 & totum corpus in tumorem elevatum erat, velut in pituita alba affectis: 5 tuſſis ficca: 6 rectæ cervicis ſpiratio, & ejuſmodi anhelatio: & quandoque ſtrangulationes à ſpiritu, ut ſedens in lecto perſeveraret: decumbere autem non poterat, 7 ſed etiam ſi qua ſomni expectatio eſſet, deſidebat. 8 Sine febre erat leniter: & fœtus ad plurimum tempus immobilis erat, veluti corruptus, & tranſlabebatur. 9 Comitabatur autem anhelatio fere ad duos menſes. 10 At quum fabis melle ammixto, & eclegmate mellis uſa eſſet, & Æthiopicum cuminum in vino bibiſſet, melius habuit. 11 Poſtea tuſſiendo eduxit multa, matura, pituitoſa, alba, & ſpiratio illa ceſſavit: 12 peperit autem fœmellam.

VII. Polycratis uxori æſtate circa caniculæ ſydus febris. 2 Spiritus matutinus minor, à meridie magis, & paulo denſior ſpiritus. 3 Tuſſis & exſcreatio ſtatim ab initio, ſimilis purulentis. Intus circa arteriam & fauces ſubſibilabat ſtridula aſperitate: 4 facies boni coloris:

in

ἐπὶ γνάθοισιν ἐρύθημα ὑπόκαρπον, ἐρυθρὸν, ἀλλ' ἐπιεικῶς ὑγηρόν. [5] προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ φωνὴ βραγχώδης, καὶ τοῦ σώματος ξυῶσις, καὶ περὶ ὀσφὺν ἀκρήσματα, καὶ ἡ κοιλίη ὑπὸ τὸ τελευταῖον χρόνου ὑγροτέρη. [6] ἑβδομηκοστῇ ὁ πυρετὸς ἔξω ἦν σφόδρα· ἔψυχε, καὶ τοῖσι κροτάφοισιν ἠσυχίη, τὸ δὲ πνεῦμα πυκνότερον ἐγίνετο. [7] μετὰ δὲ τοῦτο τοῦ πνεύματος τοῦτο τὸ πνεῦμα πυκνότερον ἔτι ἦν, ὥστε καθημένου διελέλειπεν, ὥστε ἀπιέναι. [8] ἐν δὲ τῇ ὀρθοπνοίῃ ψόφος μετὰ ταῦτα, [9] καὶ ἰδρῶτες πονηροὶ, [10] καὶ ἐμβολίψιες ἐμφερονάδες σφόδρα, μέχρι οὗ ἐς ἔσχατα χρόνου. [11] ἡμέρας δὲ ἐπτακαίδεκα αὐτῷ καὶ ψυχρὸν ἦν καὶ ὀλέθριον ἢ πίνειν. [12] μετὰ δὲ ταῦτα ἀποπύους διελέλυτο πυώδεις ἀποχρεμπτόμενον.

[13] Τῇ ἄνω τοῦ πυλέωνος οἰκίσκῳ, ἤδη ἔσω πρεσβύτερον, πυρετὸν ἐγένετο· [14] καὶ, ἤδη ἀπολήγοντος τούτου, τραχήλου ἄλγημα μέχρις ἐς ῥάχιν καὶ ὀσφὺν, καὶ ἐκ παύνου ἐκράτησε τούτων. [15] γλουνοὶ δὲ ξυνῆλθον, καὶ ἰσχυρὸν ὀδόντας ἀλέον ἢ μάλιστα παρεῖναι. [16] καὶ τε φωνὴ ψελλὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀκίνητον καὶ ἀδύνατον εἶναι τὸ σῶμα. [17] ἐμφέρων δὲ χλιάσμασι καὶ μελικράτῳ χλιερῷ ἐχαλάσθη πᾶσα ἡ ἕδρη. [18] καὶ μετὰ ταῦτα χολοῖσι καὶ ζωμοῖσι ὑγιὴς ἐγένετο. [19] ξυνέβη δὲ τελευτῶντος καὶ μιλοπωλιὸν κακόν.

VIII. Ὁ ἐν Ἀρπαλίδεω ἀλείπτης, [2] ἀκρωτηριάσεως σκελέων καὶ χειρῶν ἐόντων, ἐπὶ φλεγμονὴν ἐμέσματος, ἔπειτα εἰκῇ φάρμακον ἄνω καὶ κάτω. [4] ἐκ δὲ τοῦ καθάρσιος πυρετὸς, [5] καὶ ἐς τὸν ὀρθοπνοϊκὸν καταστῆναι τὸν τοιοῦτον, οἷον ἐπιέζειν διαλείποντα, καὶ ἀσθμαίνειν δὲ τὸν ἀλείπτην ὁμοίως κωκυ-

in maxillis rubor, non abunde coloratus, ſed leniter floridus. [5] Progreſſu vero temporis & vox raucoſa, & corporis colliquatio: & circa lumbos eruptiones: & alvus circa poſtremum tempus liquidior. [6] Septuageſima die febris extrinſecus valde friguit: in temporibus autem quies. Spiritus vero frequentior fiebat. [7] Verum poſt hanc quietem ſpiritus denſior, adeo ut ſedens perſeveraret, donec mortua eſt. [8] In arteria ſtrepitus multus inerat: [9] & ſudores pravi: [10] & intuitus valde modeſti, uſque ad extremum tempus. [11] Dies acceſſerunt ipſi perfrigeratæ plures quam quinque: [12] Poſt primos autem purulentum exſcrearе perſeverabat.

[13] Mulieri ſupra portas habitanti jam ſeniori febricula obortа eſt: [14] quæ quum jam deſineret, colli dolor uſque ad ſpinam & lumbos: & harum partium non valde potens erat. [15] Maxillæ erant compactæ, & dentes in ſeipſos, plus quam ut ſpicillum admitterent: [16] & vox balbutiens, eo quod reſolutum, & immobile ac debile eſſet corpus. [17] Prudens tamen erat. Calefactoriis & aqua mulſa tepida, tertia fere die hæc laxavit, [18] & poſtea ſuccis & juſculis ſana evaſit, [19] id quod ad finem autumnalis temporis contigit.

VIII. Apud Harpalidem unctor, [2] crurum ac manuum impotentior circa autumnum factus, [3] bibit temere medicamentum ſurſum ac deorſum purgans: [4] ex purgatione febris; [5] & ad arteriam defluebat fluor, qui loquentem impediret, & faceret ut inter loquendum anhelaret, ſimiliter ut anginoſus rau-

κωκαλχικῶ βρεγχώδη. 6 πνίγμὸς πωλαπίνονλα, ἄλλα κωκαλχικὰ οἴδημα ἦν ὀκ λῶ. 7 ὁ ἦ πυρετὸς ἐπέτεινε, καὶ ἡ βὴξ, καὶ ἀπόχρεμψις ὑγρὴ καὶ πολλὴ φλέγματος. 8 προϊόντος ἦ, καὶ ὀδυνὴ κὴ βῆθος καὶ μᾶζον ἀριστερόν. 9 ὁπότε ἦ ἐξαναστὴη ἢ μεταπηδήση ἄθρμα πνλὸ, καὶ ἱδρὼς ἀπὸ μετώπε καὶ κεφαλῆς. 10 καὶ τὸ περὶ τὸν φάρυγα καὶ ἔγχη, μαλακώτερον ἦ, ἐς τὸ βῆθος τ' ὀδυνης ἀπελθόσης. 11 ἀπ' ὀρχῆς μὲν οὖν κυάμοισι μελιχροῖσιν ἐχρῆτο. 12 ἐπεὶ δὲ οἱ πυρετοὶ ἐπῖσχον, μᾶλλον ὀξυμέλιτι θερμῶ, καὶ μέλιτος ὀλίγῳ πολλῶ. 13 παρελθουσῶν τεσσάρων καὶ δέκα ἡμερέων ἄπυρος ἔληξε, 14 καὶ τὰ περὶ χεῖρας καὶ σκέλεα ὀλίγον ὕστερον ἰσχνὰ ἐγένετο.

IX. Χαρτιάδι πυρετὸς καῦσος, 2 ἐμέσματα χολῆς πνλὺς, καὶ κάτω ὑποχώρησις. 3 ἄγρυπνος, καὶ κατὰ πλῆνα ἔπαρμα τροχόλον. 4 τῆ τρίτη περὶ ἐξανίστη, ψόφος περὶ τὸν κοιλίλιον ἄνσν ὀδυνης ἠνωμένος. 5 ὡς ἀφοδεύων ἦ λῶ, ὑπῆλθεν αἷματος πλέον ἢ χοῦς περιφάντα, καὶ μικρὸν ἐπιχόλη, καὶ τρίτον, πεπηγότες τρόμοοι. 6 ἄση ἦ περὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἱδρὼς ὀγιεὸν καθ' ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὸ πυρέτιον κατεψύχθη ἐδόκει. 7 καὶ ἔμφρων τὸ πρῶτον· προϊούσης ἦ τῆ ἡμέρης ἦτε ἄση πλέων καὶ ἀλυσμὸς, καὶ πνεῦμα σμικρῶ πυκνότερον· 8 καὶ θρασύτερον καὶ φιλοφρονώτερον καὶ μᾶλλον προσηρώτα καὶ ἐδέξιῶτο, 9 καὶ παλλὴ ψυχὴ ἐδόκει ἐπιγίνεσθαι. 10 προφερόντων δέ τινων χολὴν καὶ τὸ ἀπὸ κεκαυμένων ὕδωρ, ὀκ ἔληφε, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν ἐπάνω ὑποπνλον λῶ. 11 ἐπισπασμὸς

raucosus. 6 Strangulatio deglutienti, & alia quæ in angina. Verum tumor non erat. 7 Febris autem & tussis augescebat, & exscreatio liquidæ ac multæ pituitæ. 8 Progressu temporis & dolor circa pectus ac mammam sinistram. 9 Quum autem exurgeret, aut commoveretur, anhelatio multa, & sudor à fronte & capite: 10 & faucium affectio mollior erat, dolore ad pectus descendente. 11 Ab initio igitur fabis melle ammixto utebatur: 12 Postquam autem febres detinebant, magis aceto mulso calido, & mellis delinctu multo. 13 Ubi præteriissent dies quatuordecim, omnia desiverunt: 14 & manuum ac crurum non longe postea potens factus est.

IX. Chartadi febris ardens, 2 vomitus bilis multus, & infra alvi egestio, 3 vigiliæ, & juxta splenem tumor rotundus. 4 Tertia die mane surrexit, strepitu circa ventrem citra dolorem percepto. 5 Ubi vero alvum exoneraret, sanguinis recentis plus quam congii mensura subiit: & ubi iterum atque iterum cohibuisset, grumi concreti: 6 anxietas circa cor & os ventriculi, & sudor per totum fere corpus, & febricula frigescere videbatur: 7 & primum prudens erat, progrediente vero die, & inquietudo major, & anxietas, & spiritus paulo densior: 8 & confidentius ac benignius quam pro tempore homines compellabat, ac excipiebat: 9 & quædam animi deliquia accedere videbantur. 10 Quum autem exhiberent aliqui succos, & aquam de farina crassa in ipsa macerata, non cessavit: sed spiritus ad vesperam valde multus erat, 11 & jactatio mul-

σμὸς πυλὺς, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μεταβάλλων ἑαυτὸν ἀδύνατα χρόνον ἀτρεμίζειν δυνατὸς ἦν. [12] πόδες ψυχροὶ, σὺν κροτάφοισι καὶ κεφαλῇ θέρμη μᾶλλον, [13] ὑποχόη δὲ πολλῆς καὶ ἱδρὼτα πολλὰ, [14] καὶ πίνοντι τὰ ἄνω φέρεσθαί τε καὶ κατὰ καὶ κοιλίῃ καλεόντως καὶ πόμα· οἷον ἦν κάκιστον. [15]

41 Φάρμακος ἦν θέλῃ τὰ ἑωυτῷ ὑποτελῆ εἶναι, καὶ ἀτενίσας τοῖς ὄμμασιν, ἐπὶ πολὺ ἐπιχὼν, ἐτελεύτησεν.

x. Τῇ Ἑρμοπτολέμου γυναικὶ πυρετὸς, καὶ κεφαλῆς ἀλγήματα· [2] καὶ, ὁπότε πίοι, ὡς χαλεπῶς καταπίοι, ἐξανίστη, καὶ τὴν καρδίην ὑγιᾶ ἔφη. [3] γλῶσσα πελιδνὴ ἀπ' ἀρχῆς. [4] ἡ δὲ φαντασίη ἐδόκει οἱ φέρεσθαι μὴ λευκὸν ὑγιές. [5] ἄγρυπνος καὶ νύκτα καὶ

355 ἡμέρην. [6] μὴ τοῖς πρώτοις ἡμέρης ἐρωτωμένη, οὐκ ἔτι μίαν κεφαλὴν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα πονέεσθαι φη. [7] δίψα, ὁτὲ μὲν καταφορὴς, ὁτὲ δὲ μιλέειν. [8] πέμπτη καὶ ἕκτη καὶ μίχρι τοῦ ἑνάτου χλοώδη καταφορὴ, καὶ αὖθις πρὸς ἑωυτὴν ἐλάλει μὴ κόμματα ἡμιλελία. [9] καὶ τῇ χερὶ ἔφη ὅτε ἐπορέγεται πρὸς τὸ κοινήμια, καὶ προσεφάλαιόν τι ψυχρὸν, σεῖον τῇ κε-

5 φαλῇ, καὶ τοῖσι σκέλεσι προσῆιξε, [10] καὶ τὸ ἰμάτιον ἔφη ὅτε ἀπερρίπτει. [11] καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ τὸ ὕφαιμον λευκὸν, καὶ δάκρυον. [12] λευκὸν οὖρον [τὸ] ὕδρον, ὃ τοῖσι παισὶ πονηρὸν ἐστιν αἰεί. [13] ὑποχώρημα ἦν ἀπ' ἀρχῆς μὲν πρόκιρρα, ὕστερον δὲ ὑδατώδεα σφόδρα, καὶ τοιαῦτα χρόα. [14] ἑνδεκάτη ἐδόκει μιλετώτερον θερμὴ εἶναι, καὶ ἄδιψος. [15] ἔστιν ὅτε ἐχθέτο ἄτης, ὡς, εἰ μή τις δοίη, οὐκ ἤνεγκεν. [16] ὕπνοι μὲν τὸν πρῶτον χρόνον ἐγίνοντο ἐπιτα-

ta: & ad dextera, & ad ſiniſtra tranſmovens ſeipſum nullo tempore quieſcere poterat, [12] pedes frigidi. In temporibus & capite calor magis [13] propinqua jam morte: & ſudores multi. [14] Et bibenti ſtrepitus audiebatur, circa pectus & ventrem deſcendentis potus. [15] Quod vero peſſi- [15]
mum erat, ubi dixiſſet ſibi aliquid infra ſubire velle, & oculis intente intuitus eſſet, non diu ſe cohibens mortuus eſt.

x. Hermoptolemi uxori hyemis tempore febris: & capitis dolores: [2] & quum bibiſſet, ut quæ difficulter deglutiret, ſurrexit, & cor ſe ſanaſſe dixit: [3] lingua livida ab initio. [4] Occaſio videbatur ex horrore poſt balneum facta eſſe. [5] Vigilabat & nocte & die. [6] Poſt primos dies [100]
interrogata, non adhuc ſolum caput, ſed & totum corpus ſe dolere dixit. [7] Sitis quandoque vehemens, quandoque moderata. [8] Quinta & ſexta & uſque ad nonam ferme delirium: & rurſus ad ſeipſam loquebatur ſemiperfecta cum ſopore: [9] & aliquando manum ad dealbatum parietem protendebat, & pulvinum quendam frigidum ad caput ſitum, etiam pectoribus adhibebat: [10] & ſtragula quan- [105]
doque rejiciebat: [11] & in oculo dextro ſubcruentum quid erat: & lachrymabatur. [12] Urina autem erat quæ in pueris ſemper peſſima eſt. [13] Ex alvo egerebat ab initio quidem ſubfulva: poſtea vero aquoſa valde, & hujuſcemodi coloris. [14] Undecima moderatius calida eſſe videbatur: [15] & quandoque ſitis exors fiebat, adeo ut niſi quis dediſſet, non peteret. [16] Somni poſt primum tempus contingebant moderate [110]
inter-

ἐπιέκως ἡμέρης, ἐς οἷε νύκτα ἄϋπνος· καὶ ἐπόνεε μᾶλλον ἐς νύκτα. 17 ἡ δὲ νουμηνίη ἐξεβορέχθη, ὑδατώδεα διαχωρήσασα. 18 ὡσαύτως δὲ καὶ ἑνδεκάτη. 19 τοῖσι δὲ ἑπομένοισιν ἐπιέκως πολλὴ διάθεσις ἐγίνετο, καὶ τοιαύτη. 20 ἦσαν δὲ ἐν τῇσι πρόσθεν ἡμέρῃσιν ἀκροχολίαι, καὶ κλαυθμοὶ οἷον παιδαρίου, καὶ βοὴ, καὶ δείματα, καὶ ἀποδιώξιες, ὁκόταν δὴ ἐκ καρηβαρίης ἐγείροιτο. 21 τῇ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἔτεμον κατὰ μέσον τὸν ἀναπηδῶντα καὶ βοῶντα ἐξαίφνης καὶ σπασθέντα, ὥσπερ εἰ ἐκ πληγῆς καὶ ὀδύνης ὀδυνώμενος καὶ φόβου· ὡς καταλαβόντα τις αὐτὸν καθέξοι χρόνον ὀλίγον. 22 εἶτα πάλιν ἡσυχίην εἶχε, καὶ καθεύδεσκεν, ὑπνώσσων διέλεγε, ἐκ ὁρῶσα ὅλως· ἔστι δ' ὅτε ἀδὲ ἀκούσασα. 23 μεθίστατο δὲ ἐς ἀμφότερα χόρυζάν τε καὶ ἡσυχίην πυκνὰ, χαλεπὸν ὅλον τὸν ἡμέρην τοῦτον. 24 ἐς νύκτα δὲ τὴν ἑπομένην ὑπεκρίθη τι ἐς ὕφαιμον, οἷον μυξώδες, καὶ πάλιν οἷον ἰλυώδες, μετὰ δὲ πρασοειδέα σφόδρα καὶ μέλανα. 25 τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ἐξέης ῥιπτασμοὶ, καὶ οἱ φόβοι, καὶ ἡ βοὴ ἐχρύζετο ἧσσον. 26 παρηκολούθει δὲ καὶ τὰ ἀχριῶδες, καὶ τὸ ὑπομύειν, καὶ κλαίειν, εἰ μή οἱ ταχέως, ὅ, τι βούλοιτο, ὀρεχτέον. 27 καὶ ἐπεγίνωσκεν μὲν πάντας καὶ πάντα, ἤδη δὲ παρώρεα σύδυς ἡμέρας. 28 τὸ δὲ ὀφθαλμῶ κατέστη ἡ δὲ μανίη ὡσαύτως καιρόν. 29 καὶ ἡ βοὴ καὶ ἡ μεταβολὴ ἡ ἑπομένη παρηκολούθει ἐς τὸ κῶμα. 30 ἤκουεν ἀνωμάλως, τὰ μὲν σφόδρα καὶ ἐς σμικρόν τις λέγοι, ἐπ' οἰόν τε μεῖζον ἐδόκει [δεῖν] διαλέγεσθαι. 31 πόδες αἰεὶ ὁμαλῶς τῷ ἄλλῳ σώματι θερμοὶ, ἔς τε τὰς τελευτὰς

interdiu : ad noctem vigil erat : & ad noctem magis dolebat. 17 Nona, venter exturbatus eſt aquoſis excrementis. 18 Similiter etiam undecima. 19 Sequentibus vero moderate : multum ad egerendum ſurgebat, & talis egeſtio erat. 20 Erant autem in prioribus diebus indignationes & ejulationes, velut pueri, & vociferatio, & timores, & circumſpectiones, ubi ſopore excitata eſſet. 21 Verum decimaquarta operoſum erat ipſam conſ-tinere exilientem ac clamantem derepente & pertinaciter, velut ex plaga, & vehementi dolore ac timore, velut ſi quis ipſam apprehenſam modico tempore detineret : 22 deinde rurſus quietem habebat, & ſopore preſſa dormiens perſeverabat omnino non videns, quandoque neque audiens : 23 & totam hanc diem ad utrunque modo ad tumultum, modo ad quietem transmutabat. 24 Sequenti nocte per alvum ſubiit quid cruenti, velut mucoſum : & rurſus velut limoſum : poſtea praſina valde ac nigra. 25 Decimaquinta repentinæ jactationes, & timores, & vociferatio lenis fiebat. 26 Sequebatur autem efferatio, & indignatio, & ejulatio, niſi ipſi cito quod vellet porrectum eſſet : 27 & cognoſcebat quidem omnes & omnia ſtatim jam poſt primos dies : 28 & oculi ſubcruentum illud ſedatum eſt. Verum inſania juxta temporis occaſionem, 29 & vociferatio, & mutatio prædicta ſequebatur ad ſoporem : 30 audiebat inæqualiter, aliqua valde, etſi ſubmiſſe quis loqueretur : aliqua vero clarius eloqui oportebat. 31 Pedes ſemper æqualiter cum reliquo corpore ca-

λοιμώδεος ἡμέρας, τῇ δὲ ἐκκαιδεκάτῃ μείων ἦσαν. 32 ἐπὶ δὲ ἑκκαιδεκάτῃ μειώτερον τῶν ἄλλων ἡμερῶν ἔχουσι, ἐς νύκτα, ὡς φέρεσθαι αὐτῇ ῥιγοδύνης, ξυνάγουσα ἐπυρέτιλλε μᾶλλον. 33 καὶ ἡ δίψα πολλὴ λῦε, τὰ δ' ἄλλα ὁμοίως παρηκολούθει. 34 τρόμοι δ' ἐγένοντο τοῖσι χεῖρας ἐχόντοις, καὶ κεφαλὴν ἰσχίσθη, καὶ εἰ ἐμβλέψειε τὰ ὀφθαλμῶν πονηρά. 35 καὶ ἡ δίψα ἰσχυρὴ πίνουσα πάλιν ἤτει, καὶ ἥρπαζε καὶ λαύρως ἔπινεν, ἀσπαζομένη δ' οὐκ ἠδυνήθη. 36 γλῶσσα ξηρὴ, ἐρυθρὴ σφόδρα, καὶ τὸ στόμα ὅλον καὶ χείλεα κεκηλιδωμένα καὶ ξηρά. 37 καὶ τοῖς χεῖρας ἀμφοτέρας ἐπὶ τὸ στόμα φέρουσα ἐμασᾶτο, τρομώδης ἐοῦσα. 38 καὶ, εἴ τι ἐπιζώσειε τῶν μασητηρίων ἢ ῥυφήσεσθαι, λαύρως καὶ μανικῶς κατέπινε καὶ ἐρύφαινε. 39 καὶ τοῖσι μὲν ὄψιν πονηρά. 40 ἡμέρῃσι δὲ τρισὶν ἢ τέσσαρσι πρὸ τῆς τελευτῆς φέρεσθαι τὰ αὐτῇ ἐστὶν ὅτε σκίπτων, τέτανοί τε τοὶ σκέλεα, καὶ ψύξις ποδῶν, ὥστε ξυνάγειν τὸ σῶμα, καὶ ξυγκαλύπτεσθαι τε καὶ ἀνδυσιᾶν. 41 ἡ δίψα δὲ ὁμοίη, καὶ τοῖσι μὲν ἀφανεσίη ὁμοία. 42 καὶ ἐξαναστάσιες ἢ ἀφὸ κενῆς, ἢ σμικρὰ καὶ λεπτὰ, μετὰ πόνου βραχέος τόνου. 43 τῇ δὲ τελευταίῃ, τῇ τρίτῃ καὶ ἑκκαιδεκάτῃ, τὸ ὄμμα μέγα τὸ πρωῒ λῦε, καὶ ἀπόλειψις βραχέη. 44 καὶ ἡσυχίλον ἔχει· ἔστιν ὅτε καὶ ἄνοσος ξυνεκαλύφθη τε καὶ κουφαλέη. 45 ὀφθαλμὸς δὲ ἰατρέλαιος δεξιὸς ὁμαλῶς κίνησις, οὐκ ἐρεύσης ἢ πυὸς βελτίστου, οὐδὲ ἔξω κεκυφὼς ὀφθαλμὸς εἶναι 46 ἐπιγινώσκει τε καὶ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεται. 47 φωνὴ μετὰ πολλὰ ἀναστρεφόμενος, καὶ ἀπὸ τοῦ βοῆς ἀπιρρωγυῖα καὶ βραγχώδης.

lidi, usque ad extremos dies. Verum decimasexta minus. 33 Decimaseptima moderatius quam aliis diebus habens: ad noctem horrore ipsi oborto, se contrahens magis febricitabat: 33 & sitis multa erat: reliqua similia sequebantur. 34 Tremores autem circa manus fiebant: & aliquantum concutiebat caput: & oculorum intuitus pravi: 35 & sitis vehemens, ubi bibisset rursus postulabat, & rapiebat ac large bibebat: neque avellere ipsi poterant: 36 lingua sicca, valde rubicunda: & os totum ac labia ulcerata erant ac sicca: 37 & ambas manus ad os admovens manducabat quum tremula esset: 38 & si quis aliquid ad manducandum aut sorbendum obtulisset, large ac furiose deglutiebat ac sorbebat: 39 & signa circa oculos mala. 40 Diebus autem tribus aut quatuor ante obitum, horrores quandoque incidebant ipsi, adeo ut contraheret corpus, & contegeretur, & anhelaret: crura distendebantur, & pedes frigidi erant. 41 Sitis similis: & mentis affectiones similes: 42 & surrectiones ad egerendum aut inanes, aut paucis & tenuibus prodeuntibus, cum modica quadam tensione. 43 Postrema tertia & vigesima, oculus magnus mane erat, & circumspectio brevis: 44 & quietem agebat, quandoque etiam absque contectione ac sopore. 45 Ad vesperam vero dextri oculi motus, qualis videntis, aut aliquid volentis, ab externo angulo, ad nasum, 46 cognoscebat-que & interroganti respondebat. 47 Vox post multa subblæsa, & præ vociferatione fracta ac raucosa.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 874 sur 917

40 XI. Τῷ Ἀμφιφράδεος ἡμι-
ῳ πλευρῆς ἀριστερῆς ὀδυνη καὶ
βηξ. 2 καὶ ὑποχωρήματα πολλὰ,
ὑδατώδεα, καὶ ὑποχόλια. 3 καὶ ὁ πυ-
ρετὸς ἐδόκεε λῆξαι περὶ ἑβδόμην. 4
ἡ βῆξ ἔνι. 5 χρῶμα ὑποκύανον καὶ
ὕπωχρον. 6 περὶ δὲ τὰς δυοκαιδέκα
ὑπόχλωρον ἔπλυεν. 7 τὸ πνεῦμα,
προϊόντος δὲ νουσήματος, αἰεὶ πυκνό-
τερον, καὶ ἄσθμα, καὶ ὑποκιχλαλέον
περὶ στῆθος καὶ ἀρτηρίας. 8 ἰνφή-
μασιν ἐχρῆτο. 9 ἔμφρων ἄπαντα
τὸν χρόνον. 10 περὶ δὲ ὀγδόην καὶ ἐν-
νεσκαιδεκάτην ἐτελεύτησεν. 11 ἱδρῶτες
ἦσαν ὅτε ἐγένοντο ἔξω.

45 12 Κάπηλος, ὁ περιπνευμονι-
κὸς, κοιλίη ὑγρὴ ὑπῆν. 13 περὶ τε-
τάρτην ἱδρὼς πολὺς· ἐδόκεε λῆξαι
τὸ πυρέτιον, τὸ βηχέον οὐδὲν ὡς ἐ-
πεῖναι. 14 πέμπτη καὶ ἑκτὴ καὶ ἑβδόμη
ἐπῆσαν ὁ πυρετὸς. 15 ἱδρὼς ὀγδόη.
16 ἐνάτη ἀπεχρείμψατο ὠχρόν. 17
δεκάτη ἦλθ ἄλυσις ὑπὸ πολλάκις. 18 πε-
ρὶ ἑνδεκάτην ἡπιώτερος. 19 ἐν τῇ
τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ὑγιής.

20 Ἑρμοπτολέμῳ μὲν πληιάδος
δύσιν πυρετὸς ἐπῆλθε. 21 βῆξ δὲ
πάνυ. 22 γλῶσσα δὲ περιπλευμονι-
κή. 23 ἐνάτη ἐξίδρωσεν. 24 ὅλῳ
κατεψύχθη, ὡς ἐδόκεε. 25 ἀφοσή-
νεγκαν αὐτῷ χυλόν. 26 περὶ μέσον
ἡμέρης ἐθερμαίνετο. 27 ἑνδεκάτη
350 ἱδρώς, καὶ κοιλίη ἐρρήγνυτο καὶ χο-
λὰ ὑποχωρήματα. 28 ἐν βηχέον
ἐπεγένετο. 29 τεσσαρεσκαιδεκάτη
ὠχρὸν ἀπεχρείμψατο, καὶ ῥεγχώδης
ἦν. 30 καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ. 31
ἔμφρων ἦν παῦλαν τοῦ χρόνου ἐὼν ἐτε-
λεύτησεν.

XII. Ἕτερός τις, ἐπὶ δὲ ὑστεραίῃ
ῥεγχώδης, γλῶσσα ξηρὴ περιπλευ-
μονικὴ, ἔμφρων ἐτελεύτησεν.

2 Καὶ Ποσειδώνιον, ἐπὶ δὲ ἡμι-
ῳ

XI. Amphiphradis filio æstate lateris siniſtri dolor, & tuſſis: 2 & alvi egeſtiones multæ, aquoſæ, & ſubbilioſæ: 3 & febris ceſſaſſe videbatur circa ſeptimam. 4 Tuſſis aderat. 5 Color ſubalbidus ac ſubpallidus. 6 Circa duodecimam cum virore ſubpallidum ſpuebat. 7 Spiritus progreſſu morbi ſemper denſior, 240 & anhelatio, & ſtridula aſperitas circa pectus & arteriam. 8 Sorbitionibus utebatur: 9 prudens per omne tempus: 10 circa vigeſimamoctavam mortuus eſt. 11 Sudores quandoque fiebant foras.

12 Caupo peripneumonicus: alvus ſtatim ſubibat. 13 Circa quartam ſudor multus: febricula ceſſaſſe videbatur: tuſſicula nulla, ut ita dicam. 14 Quinta, ſexta & ſeptima detinebat febris, 245 15 ſudor octava. 16 Nona exſcreavit pallidum: 17 decima ſubibat alvus acervatim non ſæpe: 18 circa undecimam mitius habebat. 19 Decimaquarta, ſanus.

20 Hermoptolemo poſt pleiadis occaſum febris acceſſit. 21 Tuſſis non valde: 22 lingua peripneumonica: 23 nona exudavit: 24 totus frigefactus eſt, velut videbatur: 25 obtulerunt ipſi ſuccum: 26 circa meridiem caleſcebat: 27 undecima ſudor: & alvus erupit biliosis egeſtioni- 250 bus. 28 Tuſſicula acceſſit: 29 decimaquarta pallidum exſcreavit, & ſtertebat. 30 Decimaquinta 31 quum per totum tempus prudens manſiſſet, mortuus eſt.

XII. Alius quidam in palato ſtertens: lingua ſicca, peripneumonica: prudens mortuus eſt.

2 Et Poſidonius adhuc æstate

ρι⊙ σὺν αἰμάτῳ καὶ πλῆθος καὶ ὑποχονδρίῳ καὶ πολὺ περὶ ὀπὸν χρόνον πυελῶν. 3 πολλοῖσι δὲ ἔτεσιν ἔμπυος ἦν ἔμπυ⊙ ἰσχίῳ. 4 ☿ δὲ χειμῶν⊙ φερόμενον ἐπίτασιν ἡ ὀδύνη, καὶ τὸ πυρέσσον λεπτόν. 5 καὶ διαχρεμψις πυώδης, 6 βὰξ κερχαλέη περὶ φάρυγγα καὶ ῥεῖγος. 7 ἔμφρων ἦν ἐὼν ἐτελεύτησεν.

8 Ὁ δὲ Βάλεως ἐκ τοῦ ὄρε⊙ πάνυ ἠμαρτηκώς. 9 ἕκτη γλῶσσα πονηρὴ, ὑπέρυθρ⊙, καὶ κατὰ φωνὴν λύ ἐν τῇ ῥέμβῃ. 10 ὀφθαλμοὶ κεχρωσμένοι, πλείονες ὥσπερ τῶν νυσταζόντων. 11 χρῶμα καὶ ☿ ἀλλ' σῶμα⊙ οὐκ ἰκτερῶδες σφόδρα, ἀλλ' ὕπωχρον, πελιδνόν. 12 φωνὴ πονηρὰ, ἀσαφής. 13 γλῶσσα περιπλευμονική. 14 οὐκ ἔμφρων. 15 πνεῦμα περὶ χεῖρα πονηρὸν, ἐ πυκνὸν, ἐδὲ μέγα. 16 πόδες ψυχροὶ, λιθώδεις. 17 περὶ σύνατλα ἐτελεύτησε.

XIII. Κωμαστικὴ, ἡ περὶ Μίτρωνι, χεῖρα δεξιὴν [τε καὶ] σκέλ⊙ ἤλγησε. 2 πυρέσσον ἐπέσχε, βηχίον, πνῖγμα. 3 τρίτῃ ἐχάλασεν. 4 τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἀπαυθισμὸς, ἄφων⊙, ῥῖγος⊙, ὀδόντων ξυνέρεισις, γνάθων ἕρμυγος. 5 αὕτη δὲ πνιγμονῇ ἀποζήσασα τῇ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ ἐτελεύτησε. 6 σημεῖον, περὶ χεῖρα τὸ ὑποπίλιον.

7 Βίων ἐξ ὑδρωπικοῦ πολυχρονίου ἀπόστημα⊙ ἰσχύσας πολλὰς ἡμέρας, ἔ παρεφρόνησε. 8 ἐπὶ γόνατος δεξιοῦ ἀπόστημα ἰσχύσας, ἐξεπύησεν, ἐτελεύτησεν.

9 Κτησιφὼν ὑδρωπικὸς ὢν καῦσον πολλὸν, 10 ἔ πρότερον ὑδρωπικὸς καὶ σπληνώδης, 11 σφόδρα ἔνευρος ἔ ὄγκου ἔ σκέλεα ἔ πρὸ-

instante, juxta pectus, & præcordia, & latus, multo tempore dolebat, citra febres. 3 Multis autem annis antea ſuppuratus fuerat: 4 hyeme vero quum inhorruiſſet, dolor augeſcebat: & febricula tenuis: 5 & exſcreatio purulenta: 6 tuſſis cum ſtridula aſperitate circa fauces: & ſtertens, 7 quum prudens eſſet mortuus eſt.

8 Balis filius quum ex monte penitus aberraſſet, 9 ſexta lingua prava, ſubrubra: & vocem læſerat inter aberrandum: 10 oculi colorati, natantes velut dormitantium: 11 color reliqui corporis non valde velut in morbo regio, ſed ſubpallidus, lividus: 12 vox prava: 13 lingua obſcura, peripneumonica: 14 non prudens. 15 Spiritus ad manum malus, non denſus, neque magnus: 16 frigidi pedes lapidoſi. 17 Circa nonam mortuus eſt.

XIII. Quædam apud Metronem anginoſa, dexteram manum ac crus doluit. 2 Febricula tenebat debilis: 3 ſuffocatio die tertia remiſit. 4 Septima convulſa: vox intercepta: ſtertor: dentium colliſio ac conſertio, maxillarum rubor. 5 Hæc non longe vitam protraxit, quinta aut ſexta mortua eſt. 6 Signum circa manum ſublividum.

7 Bion ex hydropico diuturno cibum averſabatur ad multos dies: & urinæ ſtillicidio vexabatur. 8 In ſiniſtro genu abſceſſus fiebat: ſuppuratus eſt: mortuus eſt.

9 Creſiphon hydropicus ex febre ardente multa: 10 & prius hydropicus ac ſplenicus, 11 valde repletus eſt & ſcrotum, & crura, & peritonæum membra-

nam

φλεγμα. [12] ἐπὶ τῇ τελουτῇ βὴξ
καὶ πνιγμὸι ἐγίνοντο ἐς νύκτα μᾶλλον
[20] δὲ ἢ πλησὸς ἄζας· τοῖς πολυ-
μνάδεσι. [13] τοῦ ἢ ἡμέρης τῇ τε-
λουτῆς τρισὶν ἢ τέτρασι, ῥῖγος,
πυρετός. [14] καὶ μηρὸν δεξιὸν, ἕως
καὶ φλέβα μέζω τοῦ δὲ βυ-
βῶνα, ὡς πυὸς ἀγρίως ξυγκεί-
μενα ὑποπέλιον, ἔχον ἔρυθος. [15] ἐς
νύκτα καρδίης ἄλγος, καὶ ἀ στυλὸ
ὕστερον ἀφωνίη καὶ πνιγμὸς μετ' ῥίγ-
χεος. [16] ἐτελεύτησεν.

[17] Καὶ ἐν Ὀλυνθῳ ὑδρωπι-
κὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος, ἔκφρων
νύκτα καὶ ἡμέρην, ἐτελεύτησεν.

[18] Ὁ δὲ Προδρόμου, θέρεος
ὑπὲρ τοῦ λου, καυσώδης. [19] ἡ
γλῶσσα δι' ὑποξηρου, ἀσαφής.
[20] κάτω πολλὴ ἄφοδος ἐξεγέ-
νετο.

XIV. Λεωφορβώδη πυρετὸς
ἐξὺς μετὰ χειμερινὰς τροπὰς, ὑπο-
χονδρίων [τε] καὶ κοιλίου ἄλγη-
μα. [2] ὑποχωρήματα ὑγρὰ, χολώ-
δεα, πολλά. [3] καὶ μεθ' ἡμέρην κω-
μώδης. [4] γλῶσσα ἐξεπλυ-
μονική. [5] βὴξ οὐκ σύλλου. [6] δυοκαι-
δεκάτη μέλαινα σμικρὰ, καὶ πρα-
σοειδέα ὑπεχώρησε. [7] τεσσαρεσ-
καιδεκάτη λάξαν πυρέτιον ἐδόκει.
[8] μετὰ δὲ ῥοφήμασιν ἐχρήσατο. [9]
ἐκκαιδεκάτη στόμα σφόδρα ἀλ-
μώδες [καὶ] ξηρὸν ἐγίνετο. [10] ἀκρέ-
ατον ἢ φλέγμη, πυρετός. [11] μίνη καὶ
ἐκκοῆ περὶ μέσον ἡμέρης, ῥῖγος καὶ
ἱδρώς. [12] τὸ πυρέτιον ἔλαβε, θέρμη
ἢ ὑπῆν λεπτή. [13] ἐς νύκτα πάλιν
ἱδρώς. [14] ἑβδομάτη καὶ εἰκοστῇ ἐς νύ-
κτα ἱδρὼς, καὶ ἡ θέρμη ἐχάλασε. [15]
τῆσι ἢ ἔμπροσθεν πάσησιν ἀνίδρω-
τος λῶ, ἢ ἢ κοιλίη ὑγράνθη. [16] καὶ ἐν
τῇ ὑστέρου δεκάτῃ ὑποστροφή.

[17] Ἡ ἄνω οἰκοῦσα ἡ τοῦ
Θιά-

nam alvum ac inteſtina ambientem. [12] Ad finem tuſſis & ſuffocationes fiebant ad noctem, magis à pulmone, velut pulmonicis ac tabeſcentibus. [13] Tribus aut quatuor diebus ante diem obitus, rigor: febris: [14] circa femur dextrum intus ad venam mediam ab inguine collectio velut ignis fieri, ſublividum habens ruborem: [15] ad noctem cordis ac oris ventriculi dolor: & non longe poſtea vocis interceptio: ſtrangulatio cum ſtertore: [16] & mortuus eſt.

[17] Et in Olyntho hydropicus, derepente voce privatus, noctem & diem deſipiens, mortuus eſt.

[18] Prodromi filius, æſtate ſubblæſus, æſtuoſus: [19] lingua ipſi ſubarida, obſcura: [20] egeſtio alvi deorſum multa. Superſtes evaſit.

XIV. Leophorbidæ febris acuta poſt ſolſtitium hybernum: præcordiorum & ventris dolor: [2] alvi egeſtiones liquidæ, bilioſæ, multæ: [3] & interdiu ſoporoſus: [4] lingua peripneumonica: [5] tuſſis non inerat. [6] Duodecima, nigra pauca & prafina egeſſit. [7] Decimaquarta, febricula ceſſaſſe videbatur. [8] Poſtea vero ſorbitionibus utebatur. [9] Decimaſexta os valde ſalſuginoſum ſiccum fiebat: [10] ad ſummam veſperam horror, febris. [11] Vigeſimaprima circa meridiem rigor: & ſudor: [12] febris deſiit: verum calor adhuc ſuberat tenuis: [13] ad noctem rurſus ſudor: [14] & vigeſimaſecunda ad noctem ſudor: & calor remiſit. [15] At prioribus diebus omnibus ſine ſudore erat. Alvus autem humecta fuit, [16] etiam in purata poſtea recidiva.

[17] Quæ ſuperne habitabat

Θεόκλη προσήκουσα. ὑπὸ πλειάδα πυρετὸς ὀξύς. 18 ἕκτη ἐδόκει λῆξαι. 19 ἐλύσατο ὡς πεπαυμένη. 20 ἑβδόμη πρωὶ γνάθος σφόδρα ἐρυθρὴ, ὁποίη ἐν μέμνημαι. 21 εἰς ἓ ἑσπέρην ὁ πυρετὸς ἦλθε πλείων, καὶ λιποψυχίη καὶ ἀφωνίη ἦεν. 22 ἐν πλείονι ὕστερον ἰδρὼς, καὶ παῦσις ἑβδομαίη.

Theoclis cognata, ſub pleiadas febris acuta: 18 ſexta videbatur ceſſaſſe: 19 lavit velut febre ſedata. 20 ſeptima mane maxilla valde rubicunda, utra non memini. 21 In veſpera febris venit multa: & animi deliquium, & vocis interceptio erat: 22 non longe vero poſtea ſudor, & quies ceſſante morbo ſeptima die.

xv. Καὶ ἡ Θεοδώρου σφόδρα ἐν πυρετῷ αἱματώδεϊ ἐξηνθήκει ἡμέρῃσι χειμεριναῖσιν. 2 λήξαντος δὲ πυρετοῦ περὶ δεκάτην, ἐν πολλῷ ὕστερον πλησμονῇ δεξιῇ ὡς ἀπὸ ὑστερέων βάρος. 3 καὶ πρῶτον τότε ἐγκαθῆκε καὶ τοῖς ἑξομένοις ἡ ὀδυνὴ καὶ σῆτος δεινή. 4 καὶ πλησμονὴν δεξιὸν πυρωμένη, ἐχάλασε τὴν ἀλγήμασι. 5 τὸ [δ] πνεῦμα πυκνότερον, [καὶ] ἡ ὑπόστασις μόλις ἀναπνεύσει ὑπισύρεσθαι, 6 καὶ ὑπτίη ἐπιστρέφεσθαι χαλεπῶς. 7 ἐς νύκτα ὀξύτερος ὁ πυρετὸς, καὶ λῆρος βραχὺς ἐγένετο. 8 πέμπτη πρωὶ ἐδόκει ἠπιώτερος εἶναι. 9 ἱδρὼς ἀπὸ μετώπου κεφαλῆς ὀλίγος πρῶτον, ἔπειτα καὶ ἐς ὅλον χρόνον ἐς ὅλον τὸ σῶμα καὶ πόδας. 10 μετὰ ταῦτα ἐδόκει αὐτῇ κεχαλακέναι τὸ πῦρ. 11 ἦν δὲ πρὸς χεῖρας ψυχρότερον τὸ σῶμα τῆς ἀρτηριώσιος. 12 αἱ δὲ κροτάφοισι καὶ μᾶλλον ἐπήδων, καὶ πνεῦμα πυκνότερον. 13 καὶ ἐπιλήρεε ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, καὶ παύεται ἐπὶ τὸ χεῖρον. 14 γλῶσσα λευκὴ τέλεος λευκὴ λίην, 15 ἧπερ βῆξ ἐκ ἐνῆεν, οὐδὲ μὴν τριταίη καὶ πεμπταίη ὀλίγον χρόνον. 16 δίψα οὐκ ἐνῆεν, πλυσμὸς δὲ ἦν. 17 ὑπεχώρησε δεξιὸν σφόδρα ἐπὶ πλεῖστον καὶ ἡ πέμπτη, μετὰ μαλθακώτερον. 18 ὑπεχώρησις τριταίη ἀπὸ βαλάνου κόπρου ὀλίγης. 19 πέμπτη πάλιν ὑγρὸν ὀλίγον, κοιλίη δὲ λαπαρὴ, ἔρευθος ὑποει-

xv. Theodori uxori in febre vehementi ſanguinis eruptio facta eſt, hyeme: 2 ubi febris deſiiſſet circa nonam, non longe poſtea, lateris dextri velut ab utero gravitas. 3 Sed & primum, & ſequentibus diebus, obortus eſt dolor vehemens juxta pectus: 4 & fomento ad latus dextrum adhibito, remiſerunt dolores quarta die, 5 ſpiritus denſior: arteria vix reſpirans ſubſibilabat: 6 & ſupina difficulter ſe vertere poterat: 7 ad noctem febris acutior, & delirium breve fiebat. 8 Quinta mane mitior eſſe videbatur: 9 ſudor de facie diffundebatur primum modicus: deinde multo tempore per totum corpus ac pedes. 10 Poſtea vero videbatur ipſi febris remiſiſſe. 11 Erat autem ad manum frigidius corpus arteriarum. 12 Quæ vero in temporibus ſunt, etiam magis ſaliebant: & ſpiritus denſior: 13 & alias atque alias delirabat: & omnia ad deterius: 14 lingua perpetuo alba valde: 15 & tuſſis non inerat, niſi tertia ac quinta die ad breve tempus. 16 Sitis non erat. Sputatio erat. 17 Præcordium dexterum valde elevabatur circa quintam: verum poſtea mollius: 18 egeſtio tertia die à balneo ſtercoris modici: 19 quinta rurſus liquidi modici: venter autem mollis: urinæ acerbæ, cineris ſpeciem referentes:

δέα·

θέα. 20 ὄμμασιν ὡς κατιώσης· χαλεπῶς ἀνέβλεπε καὶ ἀδειφερε. 21 πέμπτης νύκτα χαλεπῶς, καὶ λῆρος ἔσπετο. 22 ἕκτη πάλιν, τὴν αὐτὴν ὥρην ἀδὲ πλήθουσαν ἀγορὴν, ἰδρὼς πυκνὸς κατέχυτο, ἀπὸ μετώπου ἤρχετο ἐς ὅλον τὸ σῶμα. 23 πυκνὸν χρόνον ἐμφρόνως διεπέτο τὰ ἑωυτῆς. 24 ἀδὲς μέσον δὲ ἡμέρης σφόδρα ἐλήρει, καὶ τὰ μὲν τῶν κατὰ ψυχὴν ὁμοίως, βαρύτερον δὲ τὰ περὶ τὸ χρῶτα πάντα. 25 ἀδὲς δὲ τὴν ἑσπέρην αὐτῆς ἐν τῇ κλίνῃ κατελέχθη. 26 καὶ τῷ παιδὶ παραλόγως ἠπείλησέ τε καὶ πάλιν ἐσιώπησε, καὶ ἐς ἡσυχίην μᾶλλον ἦεν. 27 ἀδὲ δὲ τὸν ἀδρῶτον ὕπνον δι' ὤρης πολλῆς, ἐμάνη, καὶ ἀνεκάθιζε, καὶ τοῖσι παροῦσιν ἐλοιδορέετο, καὶ πάλιν ἀπεσιώπησε, καὶ ἐν ἡσυχίῃ ἦν. 28 καὶ ἐδόκει τὴν ἐπιλοιπὸν νύκτα κεκωμακέναι, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ὑπεξέφυγε. 29 ἐπὶ δὲ ἡμέρην ὑπεκλίνετο πρὸς τὸν τοῖχον ὁδόμενον, ἀτρεμίζουσα τὸ σῶμα, καὶ κατανοέουσα ἐπιφανῶς. 30 πάλιν δὲ ἰδρὼς τὴν αὐτὴν ὥρην. 31 ὁμοίως οἱ ὀφθαλμοὶ κοιλοφθέες, ἐς τὸ κάτω βλέφαρον μᾶλλον ἐγκείμενοι, ἀπενίζοντες κεκαρφωμένοι. 32 τὸ λευκὸν τῶν ὀφθαλμῶν ὠχρὸν καὶ νεκρώδεα, καὶ τὸ πᾶν χρῶμα ὠχρὸν καὶ μέλαν ἐόν. 33 τῇ χερὶ πρὸς πολλὰ ἀδὲς τοῖχον ἢ ἀδὲς ἱμάτιον. 34 οἱ ψόφοι δὲ πίνουσι μεγάλοι ἐγίνοντο, καὶ διαπύησε ἄνω ἐς τὴν ῥῖνα. 35 ἐφύσα, καὶ ἐκροκιδολόγει, καὶ ξυνεκάλυπτε τὸ πρόσωπον. 36 μετὰ δὲ ἱδρῶτα χεῖρες ὥσπερ κρυστάλλιναι. 37 ὁ ἱδρὼς περιεκλύζετο ψυχρός. 38 σῶμα ἀδὲς χεῖρα ψυχρόν. 39 ἀνεπήδα, ἀνεκεκράγει, ἐμαίνετο. 40 πνεῦμα πολύ. 41 τρομώδεες αἱ χεῖρες ἐγίνοντο, ὑπὸ δὲ τὸν

tes: 20 oculi velut delassatæ, difficulter suspiciebat ac circumferebat oculos. 21 Quinta ad noctem ægre affecta fuit: & delirium sequebatur. 22 Sexta rursus eadem hora, qua plenum solet esse forum, multus sudor diffundebatur, incipiebat à fronte ad totum corpus: 23 ad multum tempus prudenter res suas disponebat: 24 ad meridiem vero valde delirabat: & perfrigeratio similis erat: omnia vero circa corpus graviora. 25 Ad vesperam tibia ipsius ex cubili decidit, 26 & puero præter rationem minabatur, & rursus silebat: & ad quietem convertebatur. 27 Circa primum somnum sitis multa, & insania: & erecta sedebat, & præsentibus conviciabatur: & rursus conticuit, ac in quiete erat: 28 & videbatur reliquum noctis sopore pressa esse. Verum oculos non clausit. 29 Ad diem indicabat pleraque nutibus, corpore quiescens, & moderate intelligens. 30 Sudor rursus eadem hora: 31 similiter oculi demissi, ad infernam palpebram magis incumbentes, rigide ac stupide intuentes: 32 albæ oculorum partes pallidæ & mortiferæ: & totum corpus pallidum ac nigrum: 33 manum plerunque ad parietem, aut ad stragula habebat: 34 strepitus autem bibenti magni fiebant, respuebat, 35 & sursum ad nasum absorbebat: & floccos legebat: & faciem obvelabat. 36 Post sudorem manus velut in glaciem congelatæ: 37 sudor sequebatur frigidus: 38 corpus ad manum frigidum: 39 exsiliebat, vociferabatur, insaniebat: 40 spiritus multus, 41 manus tremulæ fiebant, sub mortem pro-

τὸν γάναξον ' ἐλεύσῃ ἀπαζμώδεες. 42 ἑβδομαίῃ ἐπλούτησεν. 43 σὺν ῥησι τῇ ἑκτῇ σὺν νυκτὶ ὀλίγον. 44 τὸ ὑρύμβιον τοῦ κάρφεα ἔλκεε, γλίσχρον, γονοειδές. 45 ἄγρυπνος ἀπύησας. μετὰ τὸν ἕκτον ὕρον ὑφιμον.

greſſæ jam etiam convulſæ : 42 ſeptima die mortua eſt. 43 Sexta die, in nocte ſtratum modice perminxit, 44 quod minxerat de feſtucis detrahebatur, viſcoſum, genituræ ſimile. 45 Vigilabat per omnes dies : poſt ſextam urina ſubcruenta.

XVI. Τοῦ Ἀνιφάνεος χειμῶνος ἄλγημα πλευρῆς δεξιῆς, βὴξ, πυρετός. 2 ἤσθιεν, ἐπαρώρει ὑποπυρετταίνων. 3 ἐδόκεε ῥαιμαιώδης εἶναι. 4 ἐνάτῃ ἀφίετο ὁ πυρετός, οὐκ ἔλιπεν. 5 ἡ βὴξ πολλὴ καὶ παχέα ἀφρώδεα. 6 τὸ πλευρὸν ἐπόνει. 7 περὶ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην καὶ πάλιν τὴν εἰκοστὴν ἐδόκεον ἀπολήγειν οἱ πυρετοὶ, καὶ ' πάλιν ἐπιλάμβανον. 8 ἡ δὲ θέρμη λεπτὴ καὶ βραχὺ παρέλειπεν. 9 ἡ δὲ βὴξ ὁτὲ μὲν ἐλείπετο, ὁτὲ δὲ κατεπήρης ἦν, μετὰ πνίγμαλος πολλοῦ. 10 τότε δὲ ἐχαλᾶτο, καὶ ἀπεχρεμψίς μετὰ τοὺς τοὺς ἡμέρας πολλὴ. μετὰ πνιγμώδους βηχός. 11 καὶ πυώδεα, ζέοντα ὑπὲρ τῶν ἀγγείων, καὶ ἀφρέοντα. 12 καὶ ἐν τῇ φάρυγγι τὰ πολλὰ τραχηλέα ὑπεσύριζεν. 13 ἀσθμα εἰεὶ κατεῖχε, καὶ πνεῦμα πυκνότερον· ὀλιγάκις δὲ πνοή. 14 ὑπὲρ δὲ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας οἴομαι τὸν ἐξήκοντα, ὀφθαλμὸς ' ἀριστερὸς ἐπυφλάνθη μετὰ οἰδήματος ἀνωδύνου, καὶ πυελὸν δ' ὕστερον καὶ ὁ δεξιός· 15 καὶ σφόδρα αἱ κόραι λευκαὶ καὶ ξηραὶ ἐγένοντο. 16 καὶ ἐτελεύτησε μετὰ τὸ φλωσιν ὁ πυελὸς ὑπὲρ ἑπτὰ ἡμέρας, μετὰ ῥῖγος καὶ πολλῆς ληρήσεως.

XVI. Antiphanis filio hyeme, lateris dexteri dolor, tuſſis : febris : 2 edebet, deambulabat etiam febriens. 3 Videbatur ruptio facta eſſe : 4 nona, remiſit : febris non ' reliquit : 5 tuſſis multa : & craſſa ac ſpumoſa ſpuebat : 6 latus dolebat. 7 Circa decimamquartam & rurſus vigeſimam febres deſinere videbantur, & rurſus corripiebant : 8 erat autem calor tenuis, & parum quid relinquebat. 9 Tuſſis quandoque deficiebat, quandoque abundabat, cum multa ſuffocatione. 10 Tunc vero remittebat : & exſcreatio poſt hos dies multa, cum ſtrangulatoria tuſſi, 11 & purulenta ſupra vas ' efferven tia ac ſpumantia prodibant, 12 & in faucibus plerunque ſtridula aſperitas ſubſibilabat, 13 anhelatio ſemper detinebat, & ſpiritus denſior : raro bene ſpirabat. 14 Ultra quadrageſimum diem, prope ſexageſimum opinor, oculus ſiniſter excæcatus eſt, cum tumore, ſine dolore : nec longe poſtea etiam dexter, 15 & pupillæ valdæ albæ ac ſiccæ fiebant, 16 & mortuus eſt poſt excæcationem, non progreſſus ultra ſeptem ' dies, cum ſtercore ac multa deliratione.

17 Ὅμοια δὲ καὶ ἐξ ὁμοίων τοῦ αὐτοῦ ξυνέπεσε Θεσσαλίωνι τὰ ζέοντα καὶ ἀφρέοντα καὶ πυώδεα, καὶ βῆχες, καὶ αἱ τραχμοί.

17 Similia & ex ſimilibus eodem tempore contigerunt etiam Theſſal oni : ferventia, & ſpumantia, & purulenta : & tuſſes, & ſtridulæ aſperitates.

XVII. Ἡ Πολεμάρχου χειμῶνος

XVII. Polemarchi uxori hyeme

ν κωλῆς κνήμη, οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγχον, παλὺς πυρετός. 2 φλέβα ἔτεμον. 3 ἔληξεν ὁ πνιγμὸς σὺν φάρυγγι, ὁ πυρετὸς παρέπιπτε. 4 περὶ πίμπλαν γόνατος ἄλγημα καὶ οἴδημα δεξιτεροῦ, 5 εἶπε τῇ καρδίῃ ἔφη δοκεῖν τι ξυνάγεσθαι ἐντῦθι, 6 καὶ ἀνέπνει οἷον σὺν βοῇ πίπτοντα ἀναπνέοντες, 7 καὶ σὺν βήξι ὑποψόφῳ, ὡς αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμενοι, τοιοῦτόν τι ξυνίστασαν. 8 περὶ τὴν ὀγδόην ἢ ἐνάτην ἐς νύκτα κοιλίη καλεπὴ ἐρράγη ὑγρὰ, πολλὰ, ἄλλα, καὶ κάκοδμα. 9 ἀφωνίη ἔσχε, ἐτελεύτησεν.

10. Ἀρίστιππος ἐς τὴν κοιλίην ὑπερδυτὶς, ἄνω βίῃ χαλεπῶς. 11 ἄλγος κοιλίης δεινόν. 12 ἐπέμπετο τυχέως. 13 κάτω δὲ ἐδὲν διεχώρεεν. 14 ἀσπόδης ἦν. 15 ἤμεε χολώδεα καὶ κακοχρόα. 16 ὁπότε δὲ ἐπέμεσιν, ἐδόκει ῥᾴων εἶναι. 17 μετ' ὀλίγον δὲ τὰ ἀλγήματα πάλιν δεινά. 18 καὶ ἡ κοιλίη ὁμοίως ἐπέμπετο ὡς σὺν ἐίλεῖσι. 19 θέρμη καὶ δίψα. 20 σὺν ἕπτα ἡμέρῃσι ἐτελεύτησεν.

21 Ὃς δὲ Νεάπολις πληγεὶς ὁμοίως, τοιαῦτα ἔπαθε. 22 κλυδάζεται δὲ σὺν δέλμασι κοιλίη καλεπῶς. 23 χρῶμα καταχρὲς λεπτὸν ὠχρὸν, μέλαν ἐόν. 24 ὄμματα παραυχμηρὰ, κεκωφώθεα, συνδεδιηκότα, ἀτενίζοντα.

XLIX. Τῷ δὲ κατὰ ἦπαρ ἰσχὺς πληγέντι ἀκοντίῳ, 2 οὗτος τὸ χρῶμα καταχρὲς νεκρώδες, 3 τὰ ὄμματα κοῖλα, 4 ἀλυσμώδης, δυσφορέει. 5 ἀπέθανε πρὶν ἀναλυθῆναι, ἐν ᾗ ἐγένετο ἡμέρῃ ἐπληγη.

6 Ὁ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς ὑπὲρ κροτάφου

me anginosæ tumor sub gutture: febris multa, 2 vena secta est, 3 cessavit strangulatio ex faucibus: febris comitabatur. 4 Circa quintam genu dolor & tumor sinistri, 5 & circa cor 'dixit sibi videri aliquid colligi, 6 & respirabat velut respirant hi qui sub aquam mersi fuerunt, 7 & ex pectore substrepebat, velut qui concluso ore loquuntur, engastrimythi, quasi ex ventre loquentes appellati. Tale quid contingebat. 8 Circa octauam aut nonam ad noctem alvus prorupit, ac liquida multa, acervata & graveolentia egessit, 9 vox intercipiebatur. Mortua est.

10 Aristippus in supernum 'ventrem violenter ac graviter sagittæ ictu petitus est, 11 ventris dolor vehemens, 12 & brevi ardebat, 13 deorsum vero nihil egerebat, 14 anxius erat, 15 biliosa abunde colorata 16 quum vomuisset, melius habere videbatur. 17 Paulo post dolores rursus vehementes, 18 & venter similiter ardebat, velut in volvulis, 19 calores & sitis, 20 in septem diebus mortuus est.

21 Neopolis percussus similiter, eadem passus 'est, 22 acri infuso per clysterem immisso, alvus deorsum erupit, 23 color per corpus diffusus est tenuis, pallidus, niger: 24 oculi squallidi, stupore rigidi, intus conversi, intente intuentes.

XLIX. Ei qui in hepar percussus est jaculo, 2 statim color qualis est mortuorum per corpus diffusus est, 3 oculi cavi, 4 anxietas, molestia. 5 Mortuus est prius quam concio solveretur, in qua die percussus est.

6 Qui caput 'percussus est lapide à Macedone, supra tempus

πύφλ δριστερῦ ὄζλω ἀμυχλῶ διεκόπη· 7 ἐσκοτώθη πληγείς, καὶ ἔπεσε. 8 τελευτᾷ ἄφωνος ὧδε, ἀλυζμὸς, πυρετὸς ὁ πάνυ σφοδρὸς, σφυγμὸς κὸ κροτάφοισιν, 41 ὡς λεπτῆς θέρμης. 9 ἤκουεν οὐδὲν, οὐδὲ ἐφρόνεεν, οὐδ' ἠτρέμιζεν. 10 νοῦς πᾶσι μέτωπον καὶ ὑπὸ ῥῖνα ἄχρις ἀνηρεῶνος. 11 πεμπταῖος ἐτελεύτησεν.

12 Ὁ Αἰνιάτης κὸ Δήλω ἀκοντίῳ πληγεὶς ἐς τὸ ὄπισθεν τῦ πλαγίου καὶ τὸ δριστερὸν μέρος, 13 τὸ μὲν ἕλκος ἄπονον, τελευτᾷ δὲ χαλεπὸς ὀδυνὴν σμικρήν. 14 οὐκ ὑπεχώρει· κλυσθεὶς δὲ ἐς νύκτα, κάτω ὧδε, καὶ ὁ πόνος διέλιπεν. 15 εἶδεν ἔξω ἐς τὰς ὀρχάς. 16 τεταρταῖος καὶ ἐς ἥλιον καὶ [ἐς] κοιλίην ὅλην ὀδυνὴ ὁ πόνος καὶ μᾶλλον ἐζώνυ. 17 ἀτρεμίην οὐκ 358 ἠδυνάτο. 18 χολώδεα ἔμεσεν καὶ πικρά. 19 χολώδεες ὀφθαλμοὶ, καὶ εἶσι τῶ λεπτυσμένων. 20 μετὰ πέμπτην ἐτελεύτησεν. 21 ταλὼ θέρμη λεπτή τις εἰλεῖτο αὐτῷ.

22 Αὐδίκῳ παληγὸς ἐς τὸν νῶτον, πνεῦμα πολὺ καὶ τὸ τρῶμα μετὰ ψόφου ἐχώρει, καὶ ἀμοῤῥάγει· 23 τῷ συαίμῳ ἢ κολλοδίῃσι, ὑγιὴς ἐγένετο.

XIX. Ξωνίδῃ δὲ τῷ δυσχυτέω Φιλίσι παιδίῳ, φλυκταίνας ἐν τῷ μετώπῳ ἐχομένας, 5 συναπύῃσι πυρετὸς. 2 εἶτα ἐπελιάνθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύτησεν.

3 Καὶ τῷ Φανίῃ δὲ τῷ Εὐέργα, πελιανομένων τῶν ὀστέων καὶ πυρεσσόντων, 4 ἀφίσταται τὸ δέρμα ἀπὸ τῦ ὀστέου, καὶ πύον ὑπανίσταται. 5 τούτοισι πυκνὰ ῥιγώδεα ἐξ αὐτῦ τῦ ὀστέου ἀνήει ἰχὼρ λεπτὸς, ὠχρώδης, ὕπωχρος, καὶ κοδ-

pus dextrum, ita ut fiſſura ſaltem facta diſſectio contigiſſet, 7 vertigine affectus eſt & cecidit. 8 Tertia die voce deſtitutus erat: anxietas: febris non valde vehemens, pulſus in temporibus velut tenuis caloris, 9 nihil audiebat, neque ſapiebat, neque quieſcebat, 10 humiditas circa frontem, & ſub naſum, uſque ad mentum. 11 Quinta mortuus eſt.

12 Eniates in Delo jaculo percuſſus eſt retrorſum in latus, 165 juxta finiſtram partem, 13 ulcus quidem ſine dolore. Verum tertia die ventris dolor parvus, 14 non egerebat: infuſo per clyſterem immiſſo, ſtercus prodibat: & dolor deficiebat, 15 ſedes extra ad ſcrotum extabat, 16 quarta die etiam ad pubem, & totum ventrem, dolor vehementer irruebat, 17 quieſcere non poterat, 18 biliosa vomuit abunde colorata, 19 oculi cum virore pallidi, quales in animi deliquiis. 20 170 Poſt quintam mortuus eſt. 21 Erat autem calor quidam tenuis in ipſo.

22 Billo percuſſo in dorſum, ſpiritus multus per vulnus cum ſtrepitu prodibat, & ſanguinem fundebat. 23 Verum deligatus emplaſtro cruentis vulneribus commodo, ſanus evaſit.

XIX. Contigit & infeliciſſimo Philes filio, denudatione in fronte facta, nona die febris, 2 deinde livefactum eſt os: mortuus eſt. 175

3 Et Phaniæ & Euergetæ filio, livefactis oſſibus, & febricitantibus, 4 cutis ab oſſe diſceſſit, & pus ſubter depaſcebatur. 5 His dum perforarentur, ex ipſo oſſe egreſſa eſt ſanies tenuis, ſeroſa, ſubpallida, gra-

vcos

κοδμος, θανάσιμος. 6 ξυμβαίνει δὲ τοῖσι τοιούτοισι καὶ ἐμέτους ἐπιγίνεσθαι, 7 καὶ τὰ σπασμώδεα ἐπὶ τελευτῇ· 8 ἐνίοις κλαγγώδεας εἶναι, καὶ ἐνίοις ἀκρηδίας· 9 καὶ, ἢν ἐν τοῖσι δεξιοῖσι τὸ τρῶμα ᾖ, τὰ ἀριστεροῖσι, ἢν δ' ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι, τὰ δεξιά.

10 Τοῦ Θεοδώρου σύναλμα ἡλικιώτεω πυρετὸς ἐπῆλθε δεκαίῃ ὀγδόῃ ἀπὸ ψιλώσιος ὀδόντος ἀξίου ἐπιεῖν καὶ τὸ ὀστέον. 11 ἐν δὲ τῷ πυρετῷ ἐμελάνθη, [καὶ] ἀπέπεσε τὸ δέρμα. 12 ἐπιπολὺ κλαγγώδης. 13 δυσλόχιος καὶ ἐκγονὴ ἡγασμένη ἐπήρθη, μάλιστα δὲ κατὰ τὰ ὑποχόνδρια. 14 τρίτη καὶ ἐκγονὴ ἐτελεύτησεν.

15 Οἷσι δ' αὖ ὀστέα κατεαγῇ, τούτοισιν ἑβδομαίοισιν οἱ πυρετοί· 16 ἢν δὲ θερμοτέρη ἡ ὥρη, καὶ ἧσσον· 17 ἢν δὲ μᾶλλον κλασθῇ, καὶ τὸ φλεγμονῇ μα.

18 Καὶ ὁ Ἐξαρμοδίου παιδίσκος, τὸ φλεγματώδης καὶ ἄλγημα ἐς μηρὸν, ἀπὸ κοτύλης ἔξω τρώματος. 19 ἐγγὺς κλαγγώδης, καὶ τραχηλιὰς ὀδύνη.

20 Καὶ ὁ Ποσειδοκρέων, τρίτη σπασμός· 21 θέρμη οὐκ ἔλιπεν. 22 ἐτελεύτησεν ὀγδωκαιδεκαταῖος.

XX. Ὁ δὲ Ἰσαγόρου ὀπισθεν ἐπλήγη τὴν κεφαλὴν, 2 φλαυδίη καὶ ὑπόμελαν καὶ ὀστέου καὶ μελανθέος πεμπταίῳ ἀπεκρίθη. 3 ὀστέον δὲ οὐκ ἀπέπεσεν.

4 Τοῦ δὲ μεγάλης ναυκλήρου Διόπου ἡ ἄκρη τοῦ μικροῦ δακτύλου καὶ τὸ ὀστέον ἐξωμόφλασε τὴν δεξιῆς χειρός. 5 φλεγμασίη ἐπιγένηται, καὶ σφακελός, καὶ πυρετός. 6 ὑποκαθάρη πέμπτῃ, 7 μιλεόως αἱ θέρμαι ἀνῆκαν καὶ αἱ ὀδυναι, τὸ δακτύλου τι ἀπέπεσεν. 8 μὴ δὲ τι τοῦ ἑβδόμου ἐξανίει ἰχὼρ ἐπιεικῶς. 9 μὴ ταῦτα, τῇ γλώσσῃ δὲ πεινῶν, ἔφη, δύναμαι ἑρμηνεύειν. 10 τὰ μὲν ἄλλα πάντα,

veolens, lethalis. 6 Contingit autem talibus etiam vomitus accedere, 7 & ad finem convulsiones: 8 & ut clangorosam vocem edant, ac impotentes fiant, 9 & si in dextris fuerit vulnus, in ſiniſtra parte: si vero in siniſtris, in dextra.

10 Theodori filio nona die in sole versato, febris accessit decima die, ex denudatione juxta os nullius momenti. 11 In febre vero denudatum est, discessit cutis, 12 multum clangorosus erat. 13 Vigesima secunda venter elevatus est maxime circa præcordia. 14 Vigesima tertia mortuus est.

15 Quibus ossa fracta fuerint, his septima die febres. 16 Si vero calidius fuerit tempus, etiam citius. 17 At si magis fracta fuerint, etiam evestigio.

18 Et Exarmodi famulus similiter dolorem habebat ad femur, non è directo vulneris, 19 & factus est clangorosus, & colli erat dolor.

20 Et Posidocreon, tertia convulsio, 21 calor non relinquebat, 22 mortuus est die decimooctavo.

XX. Isagoræ filius percussus est retro in caput, 2 contuso osse ac nigrefacto: 3 quinta die superstes evasit, os autem non discessit.

4 Magnæ navis gubernatori anchora digitum medium, & os dextræ manus confregit: 5 inflammatio successit, & marcor, & febris: 6 subpurgatus est, 7 quinta calores moderate remiserunt, 8 itemque dolores, de digito quid decidit. Post septimum diem sanies exibat leniter. 9 Postea per linguam dixit se non omnia posse enunciare. 10 Prædictio facta

ῥησις, ὀπισθότονος· ἐτέθη. [11] ξυνέφερον οἱ ἐκ γνάθοι ξυνεσπάδωμεν. [12] ἔπιπτε ἐς τράχηλον τρίτῃ· ὅλος ἐπάτητο ἐς τὸ πίσω ξυνιδρῶτι. [13] ἐκλύης· ἀπὸ τῆ προῤῥήσιος ἀπέθανεν.

[14] Ὁ δὲ τῆς Ἁρπάλεω ἀπελεύθερος Τελεφάνης τύμμα κάτωθεν μεσάλα δακτύλα ἔλαβεν· [15] ἐπιφλέγμαινε, καὶ σφόδρα ἐπαίετο· λύη. [16] καὶ, ἐπεὶ ἀνῆκεν, ἤχθη ἐς ἀγρόν. [17] ἀναχωρέων ὀσφὺν ἤλγησεν. [18] ἐλούετο. [19] αἱ σιαγόνες ξυνήγοντο ἐς νύκτα, καὶ ὀπισθότονος· πυρίη. [20] τὸ σίαλον ἀφρῶδες μόλις ἔξω διὰ τῶν ὀδόντων διῄει. [21] τρίτῃ· ἀπέθανεν.

[22] Ζιμίων ὁ Δάμωνος περὶ κνήμῃσιν ἢ σφυρὸν ἕλκος καὶ νεῦρον ἤδη κατατερόν. [23] τούτῳ διηχθέντι ὑπὸ φαρμάκου ξυνέσπη ὀπισθοτονώτατος ἀπέθανεν.

XXI. Μένωνι ὑπὸ ἄρκτουρον, καὶ πρότερον, ἐκ πυρετοῦ θερινοῦ καὶ διαῤῥοίης ἀσθενέως διαιτήθη, [2] ἐκ πορείης καπασθείς, καὶ πολυρρύτου ἀδινὰ ἀραιστρῶ· [3] ἐπῆν, ἔχων πρότερον μὲν ἐκ καθαίρων καὶ πρότερον, τότε δὲ μᾶλλον κρατερῶς, [4] καὶ ἄγρυπνος, καὶ δυσφόρως φέρων τὸ πυρετῶδες ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀναπαδίζων. [5] τρίτῃ· ἐπλυτίων ἀχρός. [6] ἀρτηρίη ὑπεσύρετο ῥεγχώδης. [7] περὶ τὴν πέμπτην πνεύμα ἐπιπόνως πυκνόν. [8] πόδες καὶ κνῆμαι, ἄκρεα τὰ πλεῖστα· ψυχρὰ καὶ ἔξω ἐμάλασσε. [9] ὑποχώρησις ἀπ' ἀρχῆς ἐπῄει τὸ πρῶτον χολώδης, ὕστερον λίην ὀλίγη, ὕστερον πολλή. [10] ἑβδόμη καὶ ὀγδόη καὶ ἐνάτη ῥᾴων ἐδόκει φέρειν, καὶ πῶς ὕπνοι ἐγίνοντο. [11] τὰ δὲ ἀποχρέμπτοντα πρωΐ ἀπεπτότερα. [11] δεκάτη καὶ μέχρι τριακοστῆς δεκάτης σφόδρα λόγου

facta est opisthotonum adventare. [11] Ad hoc conferebant maxillæ consertæ, [12] & ad collum rigidæ. Tertia die totus convellebatur in posteriorem partem, cum sudore. [13] Sed à prædictione mortuus est.

[14] Harpali filius ex libera Telephanæ, luxationem infra in pede magni digiti accepit, [15] inflammatus est, & valde doloroſus erat: & ubi repositus est, [16] & dolor remisit, proficiscebatur ad agrum: [17] rediens lumbos doluit, [18] lavit, [19] maxillæ ad noctem conferebantur, & opisthotonus aderat, [20] saliva spumosa vix per dentes foras prodibat. [21] Tertia die mortuus est.

[22] Thrinon Damonis filius habebat circa tibiam aut malleolum ulcus, juxta nervum jam purum. [23] Huic à pharmaco corroso contigit, ut episthotono moreretur.

XXI. Menoni sub arcturum & prius, ex febre æstiva, & alvi profluvio ægre affecto, [2] & ex itinere delassato, dolor lateris siniſtri: [3] & tussis, quæ ex destillatione quidem etiam prius aderat, verum tunc valde intenta erat, [4] & vigilabat: & febrem statim ab initio ægre ferebat, & erectus sedens [5] tertia die spuebat pallidum: [6] arteria ex stertore subsibilabat. [7] Circa quartam spiritus moderate densus, [8] pedes, tibiæ, extremæ partes plerunque frigidæ, & extra stragula: [9] alvi egestio ab initio fiebat biliosa, neque valde modica, neque multa: [10] septima, octava, & nona, levius ferre videbatur, & somni aliqui contingebant: & quæ exscreabat crudiora erant: [11] decima, & usque ad decimamtertiam, alba

&

λευκὴ καὶ κοπτερή. [12] καὶ ὑποχόνδριον λαπαρώτερον ἐγένετο, τὸ δὲ ἀριστερὸν ξυνεστραμμένον καὶ σκληρότερον. [13] ἀπὸ δὲ βάλανον ὑπῆλθε μᾶλλον. [14] τεσσαρεσκαιδεκάτη πάλιν ἔπλυνεν ὠχρόν. [15] πεντεκαιδεκάτη δὲ μᾶλλον. [16] πεντεκαιδεκάτη πρωΐ· κοιλίη οἱ ἐκακώδεα, χολώδεα, ὠχρὰ, συχνὰ ὑπῆλθεν. [17] ἀριστερὸν ὑποχόνδριον ἐπήρθη. [18] ἐκκαιδεκάτη δὲ καὶ σφόδρα ἐπύθησεν, καὶ τὸ πνεῦμα ἦεν ῥεῖχώδες· [19] ἱδρὼς περὶ μέτωπον καὶ αὐχένα, ὀλιγαίκις ἐπὶ τὸ στῆθος. [20] ἄκρεα καὶ μέτωπον ἐπιψυχῶς διέλιπε ψυχρά. [21] παρθενικὸς οἱ φλεγμαῖνον περὶ κροτάφους καθεῖχεν. [22] ὕπνοι κωματώδεες καὶ ἡμέρην καὶ νύκτα τὰς πλείστας χρόνους. [23] ἔρον ἀπ' ἀρχῆς ἀμοῦν, ἀποδοκίδες. [24] περὶ δεκάτην καὶ μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτης λεπτὴ καὶ οὐκ ὄχρεον· ἀπὸ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτης οἵη καὶ ἀπ' ἀρχῆς.

[25] Τῷ Κλεόχει πλευρῆς ἄλγημα καὶ πυρετός. [26] ἀνῆκεν ὁ πυρετός. [27] ἱδρῶσι τὸ σῶμα ὅλον. [28] ἐν τῷ ὕδατι πολλὰ καὶ διαφερόμενα ἐνῆν· ἐταράχθη δὲ καὶ τοῦτο.

XXII. Πληιάδων περὶ δύσιν τὴν Ὀλυμπιάδος, ἐκλαμψίου ἔχουσαν, ὑπὸ πλόμου καὶ πυρετοῦ ὀξέος, ἕλκωσε. [2] γλῶσσα καυστώδης, ξηρὴ, τραχέη, ὠχρή. [3] ὀφθαλμοὶ ὠχροὶ, καὶ τὸ σῶμα νεκρῶδες. [4] διέφθειρε πεμπταίη· ῥηιδίως ἀπήλλαξε. [5] καὶ ὕπνος, ὡς ἐδόκει, κωματώδης. [6] δείλης δὲ διεγρόμενον οὐκ ἠδύνατο. [7] πταρμικῶ ὑπήκουσε. [8] πόμα καὶ ἐδέξατο καὶ χυλόν. [9] ὑπέβροχε καὶ ὑπίνωσε τὸ πόμα. [10] ἡ φωνὴ οὐκ ἐλύετο, οὐδὲ αὐτή τι ἀνέφερε. [11] τὰ ὄμματα καὶ ληθαργικά. [12] πνεῦμα

& pura: [12] & præcordium mollius fiebat: siniſtrum tamen diſtentum: & melius ſpirabat. [13] Subdita glande moderate alvus ſubiit. [14] Decimatertia rurſus pallidum ſpuebat. [15] Decimaquarta ' magis. [16] Decimaquinta pra- 415
ſinum. Alvus autem maleolentia, bilioſa, liquida, multa demiſit. [17] Siniſtrum præcordium elevabatur. [18] Decimaſexta autem etiam valde intumuit, & ſpiritus jam ſtertoroſus, [19] ſudor circa frontem & cervicem, raro ad pectus: [20] extremæ partes, & frons, leniter permanebant frigidæ. [21] Saltario vero venarum circa tempora detinebat. [22] Somni ſoporoſi noctem ac ' diem po- 420
ſtremo tempore. [23] Urina ab initio cruda, cineris ſpeciem referens. [24] Circa decimam, & uſque ad decimamtertiam tenues, & non decolores. Verum à decimatertia quales ab initio.

[25] Cleocho lateris dolor & febris: [26] remiſit febris: [27] ſudavit per totum corpus. [28] In urina multa erant quæ ferebantur ac innatabant: poſtea turbata eſt.

XXII. ' Circa pleiadum occa- II
ſum Olympiadæ uxorem, fœtum octimeſtrem geſtantem, ex caſu febris acuta corripuit: [2] lingua æſtuoſa, ſicca, aſpera, pallida: [3] oculi pallidi: & corpus mortiferum, [4] fœtum corripuit quinta die: facile liberata eſt, [5] & ſomnus ut videbatur ſoporoſus, [6] veſperi excitantes non ſenſit: [7] ' ſternutatorium adhibitum 5
percepit: [8] potionem ſuſcepit & ſuccum, [9] deglutiens potionem aliquantum tuſſivit: [10] vox non ſolvebatur, neque ipſa quicqnam allevabatur ex morbo: [11] oculi triſtes ac ſubmiſſi. [12] Spiritus

ſub-

μα μελίωρον, καὶ ῥῖνα ἀπώλλυον. [13] χρῶμα πονηρόν. [14] ἰδρὼς περὶ τὰς πόδας καὶ σπείλεα περιήναλθεν ἐύση. [15] τελεύτησεν.

XXIII. Τῇ Νικολάυ δινίλδι ὀυ καύσε τὲ παρ' ὃς ἐγκύσθ ἐπ' [1] ἀμφότερα· [2] ὀλίγον ὕστερον [περὶ] τὸ ἕτερον, ἤδη δοκέοντ χαλαῶ ἔ πυρέτε, ὡς εἴδημα. [3] περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτ ω μεγάλα ἀσήμως κριθέντ. ὑπέστρεψε. [4] χρῶμα νεκρῶδες. [5] γλῶσσα τραχέη, δασέη σφόδρα, ὑπόλδιν, διψώδης. [6] ὑπερχώρησις κάτω, πολλὴ, ὑγρὴ, κακώδης περὶ παύσιμα τὸν χρόνον. [7] πρὸ τῆς τελεύτης ἐφθάρη τὸ σῶμα τῇ πολήθ. [8] ἐτελεύτησε περὶ πὶς εἴκοσιν.

[9] Ἀνδρέαν πρὸ πλειάδος φόβος, πυρετὸς, ἔμετος. [10] ἀπ' ἀρχῆς ἡμιτριταῖος ἐφαίνετο. [11] τελευταῖος δ' οὖν ἦεν, πάλιν ἀγοράζων, ἔφριξε· πυρετὸς ὀξὺς· ἔμετος χολῆς ἀκρήτου, παραλύσις εἰς νύκτα. [13] [τετάρτη] ῥᾶον πάλιν. [14] πέμπτη χαλεπῶς. [15] ἕκτη ἀπὸ ἑρμοζώσης οὐ ὑπῆλθε. [16] ἑβδόμη χαλεπώτερον, καὶ πὶς ἐφιξῆς ξυνεχέστερος. [17] ἤδη καὶ ἀνιδρωῖος ἀπ' ἀρχῆς καὶ διψώδης. [18] μάλιστα δὲ στόμα ὑπεξηραίνετο, καὶ πόμα ἑδὲν ἡδέως παρεδέχετο, ἀηδὴς πολλῆς ἐύσης περὶ τὸ στόμα. [19] γλῶσσα ξηρὴ, ἄκροπις, τραχύτης ἐπιῶθ ὠχρόλδιν. [20] ἄγρυπνος, ἀσώδης, ὀκλαυμένος, κεκλασμένος. [21] γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος σὺν ὑπότρομος, ἕως παρεῖξε· χυλὸν μάλιστα παρεδέχετο. [22] σπλαίω ἢ δεκαίω παρ' ὃς ἀριστερὸν καὶ περὶ τὸ ἕτερον ἐπιέρματα μικρὰ ἀσή-

sublimis per naſum trahebatur: [13] color pravus, [14] ſudor circa pedes, & crura, ubi jam morti propinqua eſſet, mortua eſt.

XXIII. Nicolai concubinæ ex febre ardenti, abſceſſus juxta aurem fiebant ' ab utraque parte, [10] [2] paulo poſterius alter, quum jam febris remittere videretur, velut tumor laxus. [3] Circa decimum quartum magni citra ſigna ſedati ſunt: recidiva facta eſt. [4] Color qualis mortuorum: [5] lingua aſpera, valde denſa, ſubalbida. Siticuloſa: [6] alvi egeſtio deorſum multa, liquida, male olens per omne tempus. [7] Ante finem corruptum eſt corpus, præ multitudine egeſtionis. [8] Mortua eſt circa ' vigeſimum [11] diem.

[9] Andrean ante pleiadem horror, febris, vomitus. [10] Ab initio ſemitertiana apparebat: [11] verum tertiana erat. Quum rurſus in foro verſaretur, inhorruit: febris acuta: vomitus bilis meracæ: [12] delirium ad noctem: [13] quarta rurſus melius habebat. [14] Quinta difficulter. [15] Sexta à mercuriali probe egeſſit alvus. [16] Septima difficilius: & ſequentibus jam diebus febris magis continenter ' affligebat, [17] & ſine [10] ſudore ab initio, & ſiticuloſus. [18] Maxime vero os reſiccabatur, & potionem nullam libenter admittebat, quum multa injucunditas circa os eſſet: [19] lingua ſicca, inarticulata, aſperitas efflioreſcebat, cum pallore albicans. [20] Vigil, anxius, exolutus, fractus, [21] lingua præſiccitate quandoque ſubblæſa, donec madefeciſſet, ſuccum maxime admittebat. [22] Nona aut decima circa aurem ſiniſtram, atque ' etiam alteram, tumores parvi

ἀσήμως ἐφάνη. [23] ὕδρωψ ἀρξάμενος τοῦ σώματος ἄνω ἵστατο. [24] τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἱδρώτιον περὶ τὰ ἄνω καὶ πολὺ μειούμενον. [25] ἡ θέρμη περὶ τὰς ἐπιγονὰς ἐμαλακώθη. [26] κοιλίη μὴ τὰς ἑπομένας ξηρὴ, σὺν ἀνάγκῃ βαλάνων ὑπογωρήσασα. [27] περὶ δὲ τὰς ἑπομένας ἐξανθήματα ἐξεφύσησε διὰ ὀλίγου καὶ ξυνεχέως ἐρεθισμούς, ὥστε πυελίσκωσε. [28] ὀδυνὴ δὲ περὶ τὰς μηροκάλας καὶ τὰ λαγόνα· εἰς σκέλεα διῆλθεν ἀσήμως, καὶ ἐλήξε. [29] λιπαρὸν ἀφίλει καὶ χρίεσθαι τὸ σῶμα ὀξέϊ. [30] μηνὶ δὲ δευτέρῳ ἴσως ἢ πρίσιν εἰς τεφρώδης ἡ ὀδυνη, καὶ ἀπέτεμεν πολὺ γλουμῶδες, καλόν.

XXIV. Ἀριστοκράτεϊ περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς κῶμος, ἔ φρίκη καὶ θέρμη. [2] μὴ δὲ ἤρξατο πλευρίτιδος ὀδυνη ἔ ὀσφύος. [3] ἔ οἴδημα ὑπὸ τὴν μηροκάλην δεξιὸν πᾶν ὅλον τὸ δεξιὸν πλευρὸν, [4] σκληρὸν καὶ πυρῶδες τῷ πλευρῷ, ὑπὸ μηροκάλης δεξιὸν μῆκος ἐρυθρὸν, [5] πελιδνὸν ὡς ὑπὸ πυρὸς ἀπαφθὲν καὶ ὑπεκκεκαυμένον. [6] [ἰδὼ δὲ] ἀσώδης, δυσφόρως ἔχων, σφίδεσι δυσψαίδης, γλῶσσα ὑπόλευκος. [7] ἦν δὲ οὐκ ἰχώρεσι. [8] σκέλεα ὑπὸ ψυχρά. [9] ὑποχωρήσεις λεπτὰ λιπαζώδεας ὀλίγα, ὑγρὰ, ὑπόλευκα, ἀφρώδεα. [10] εἰς νύκτα πεπαίνεται ἐμέτῳ ἐξίζετο. [11] ἱδρὼς περὶ μέτωπον, καὶ τὰ ψυχρὰ, ἀσώδης. [12] τράχηλος ὑπεφυσᾶτο. [13] βὴξ οὐκ εὐλύ. [14] ὑπολύτως ἔμφρων.

[15] Ὀνησιάνακτι περὶ φθινοπώρου ὀφθαλμία, μὴ δὲ πλευρίτιδος πυρετοί. [16] ἀρχομένου δὲ τεταρταίου σφίδες ἀπεπτοι· ἀφεστηκότος δὲ, ἀδίκως ἀπὸ σιτίου. [17] Πολυχάρει δὲ καὶ τεταρταίῳ ὁμοίως περὶ ἀφεστηκότος πίνειν.

parvi citra signa apparuerunt. [23] Urinæ semper non decolores, verum sine subsidentia. [24] Decimaquarta sudor circa supernas partes non multus, sed moderatior. [25] Calor circa decimamseptimam evanuit: [26] Alvus post decimam sicca, citra glandem subditam non egerens. [27] Circa vigesimamquintam pustulæ per totum corpus pruriginosæ calidæ, velut igne ambustæ. [28] Dolor autem erat circa locos sub- alis, & latera: transivit ad crura citra signa, & desivit. [29] Balneum proderat & unguenti illitio cum aceto. [30] Mense vero secundo aut tertio fortassis, ad renes dolor, qui etiam antea quandoque fuerat, sedatus est.

XXIV. Aristocrati circa solstitium hybernum lassitudo, & horror, & calor. [2] Postea tertia die incepit lateris dolor itemque lumborum, [3] & tumor sub alis initium sumens, [4] per totum dextrum latus durus, rubicundus, [5] lividus, velut ab igne calefactus & inustus, [6] anxius, omnia moleste ferens, valde siticulosus, lingua subalbida. [7] Urinæ non procedebant, [8] crura subfrigida, [9] alvi egestio à mercuriali modica, liquida, subalbida spumosa: [10] ad noctem spiritus elevabatur, [11] sudor circa frontem, partes internæ frigidæ, [12] collum inflabatur, [13] tussis non inerat: [14] mortuus est prudens.

[15] Onesianacti circa autumnum lippitudo, postea vero febris quartana. [16] Incipiente quartana cibos valde aversabatur, in progressu vero libenter accipiebat. [17] Sed & Polychari in quartana, similia circa cibum accidebant.

ΧΧΥ. Ξωιδη ϑ καὶ τῷ Μνησιάνακτι ὑποχώρησις ἐμπροσθίη ϑ πυρίῃ, [2] καὶ μετὰ πολλὸν χρόνον πυρηκολέϊ πολλῶν, λευκῶν, μυξοποιῶν. [3] καὶ ἔστιν ὅτε σμικρὸν αἷμα ἄνευ πόνων καὶ ἰδιώτης. [4] Ψόφοι δὲ ἐν γαστρί. [5] μετὰ τὸν πυρίην ἀπέστη τοῦ τοῦ ἕδρου φῦμα σκληρὸν, [6] πολλῷ χρόνον πυρηκολέϊ ἄπαγε. [7] ἐξάγων ἐς τὸ ἔνδερον, καὶ ἔξω συνεχῶς ἐφύετο. [8] περιπατέοντι δ' αὐτῷ ἐν τῇ ἀγορῇ μαρμαρυγαὶ ὁρᾶν τε ἐδόκεον τὸν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸν ἥλιον ἀπαυγάζειν. [9] ἀποχωρήσας δὲ σμικρὸν ἐξ ἑωυτοῦ δεῦρο καὶ τρόμος ἀπεσμώχθη. [10] ἐπεὶ δ' οἰκόνδε ἐς οἶκον, μόγις ἀνέδραμε, καὶ αὐτὸς ἑωυτοῦ μόγις ἐφρόντιζε. [11] τὸ πρῶτον δ' περιέλαμπε τὰς περιεστῶτας. [12] καὶ τὸ σῶμα καὶ ψυχρὸν, μόγις δὲ ἀνεθερμάνθη ἀσκίοισι καὶ πυρίῃ ὑπὸ τῇ κοιτῇ. [13] ἐπεὶ δ' ἑωυτοῦ ἐγένετο δ' ἔνδον, καὶ ἐξανίστατο, οὐκ ἐξιέναι ἤθελεν, ἀλλὰ δεδιέναι ἔλεγε. [14] εἰ δέ τι περὶ νουσημάτων χαλεπῶν διελέγετο, ὑπεξέρχετο φόβῳ. [15] ἔστιν ὅτε περιπίπτων αὐτῷ περὶ τὸ ὑποχόνδρια θερμασίη ἔφη, καὶ τὸν ὀφθαλμῶν μαρμαρυγὰς περιέχειν. [16] καὶ ἡ ὑποχώρησις πολλὴ, καὶ πολλάκις καὶ ὁμοίη χειμῶνος ξυνέβη. [17] φλεβοτομίη χρηστή. [18] ἐλλέβορος. [19] χαλεπὴ ποσίη βοείη· πρότερον δ' ἀνέσις ξυνήνεικε, καὶ πρὶν ὑποχωρήσιας ἔπαυσεν. [20] ὑδροποσίη ἀπ' ἀρχῆς, περίπλοι τε καὶ καθάρσιες κατάρσεις.

ΧΧΥΙ. Τοῦ Ἀνιχέτου παιδί. [2] χειμῶνος ἐν βαλανείῳ πρὸς πυρὶ χλιαρὸν θερμαίνεσθαι. [3] καὶ περιέχειν ἐπιληπτικοῖς ἀναζυμοῖς. [4] ἐπιόντων δ' ἐγκεφαλικοὶ σπασμοὶ

ΧΧΥ. Mneſianacti alvi egeſtio ante febrem, [2] & poſtea, ad multum tempus ſequebatur, multis albis mucoſis prodeuntibus: [3] & quandoque pauco ſanguine, citra dolorem. [4] Stre-45 pitus autem in ventre. [5] Poſt febrem abſceſſit circa ſedem tuberculum durum, [6] quod multo tempore inconcoctum comitabatur: [7] erupit ad inteſtinum, & foris fiſtuloſum fiebat. [8] Deambulante vero ipſo in foro, ſplendores præ oculis obverſabantur, & ſolem non valde ferebat. [9] Quum autem parum diſceſſiſſet, extra ſeipſum erat, & collum convulſum eſt. [10] Poſtquam autem domum deportatus eſt, vix 50 ſuſpexit, & ipſe vix ſuiipſius erat. [11] Primum autem colluſtrabat circumſtantes, [12] & corpus perfrigeratum eſt, vix vero recalfactus eſt utriculis & fomentis adhibitis. [13] Poſtquam autem ipſe intra ſeipſum eſſet, & exurgeret, non volebat exire, ſed timere dixit. [14] Si vero quis de gravibus morbis diſſereret, ſubducebat ſe præ timore. [15] Quandoque etiam caliditatem ſibi ad præcordia allabi dixit & ocu- 55 lorum ſplendores comitari: [16] & alvi egeſtio multa, & ſæpe, & ſimilis hyeme contigit: [17] facta eſt venæ ſectio, [18] datum eſt veratrum, [19] bibit lac bubulum, prius autem aſininum: contulit, & alvi egeſtiones ſedavit. [20] Aquæ potus ab initio, deambulationes quoque & capitis purgationes.

ΧΧΥΙ. Anecheti filio hæc contigerunt: [2] hyeme in balneo dum ungeretur ad ignem, calefactus eſt, [3] & ſtatim in comi- 60 tiales convulſiones incidit. [4] Poſtquam vero multæ factæ eſſent

σμοὶ, ἀφεισόλεπτον, ὁ ἀφεὶς ἑαυτῶ ἰῶ. 5 ἐπεὶ δὲ σὺθὲς ἑωυτὸν ἐχέθη, πάλιν τῆ ὑστεραίη ἀφορὸς ἐληφθη σπασμώδης. 6 ἀφρὸς δὲ ὁ πάνυ. 7 καὶ τρίτη ἄκροπτος. 8 καὶ τετάρτη ἐπεσημαινε τῆ γλώσσῃ. 9 πεμπτέων ὁ ἀχ οἷός τε ἰῶ λέγειν, ἀλλ' ἐχρᾶτο ἐν τῆσιν ἀρχῆσι τῶν ὀνομάτων. 10 καὶ τῆ πέμπτη γλῶσσα σφοδρὸ, καὶ ὁ σπασμὸς ἐπιτρόπος, καὶ σύνθες ἑωυτὸν ἐχρῆτο. 11 ὅτε δὲ λυθείη τοῦτο, ἡ γλῶσσα μόγις ἀπεκαθίστατο ἐς τοωὐτό. 12 ἐκλείπων ἀπεχόμενος πάντων, καὶ ῥοφήμασι καὶ πόσι, καὶ σὺν ἐπιδιὸς ἐλάμβανε.

13 Κλιόχῳ σὺν κόποισι καὶ γυμνασίοισι, μελίλωτος ἐμέσας ἀλφιτοχρωμίου, 14 οἴδημα ἐς γόνυ δεξιὸν· μᾶλλον δὲ ἐς τὸ κάτω περὶ τὰς τένοντας τὰς ὑπὸ τῷ γόνατι. 15 ἀφειὴς ὑπωχολαίνων, καὶ ἡ γαστροκνημίη ὠδέ, καὶ σκληρὴ ἰῶ. 16 καὶ ἐς τὸ πόδε, καὶ ἐς τὸ σφυρὸν τὸ δεξιὸν, 17 καὶ ἐς τὰ οὖλα περὶ ὀδόντας, μεγάλα ὡς ῥάγες, πελιδνὰ, μεμελανωμένα, ἀνώδυνα, ὁκόταν μὴ ἔσθῃ. 18 ἦν τὰ σκέλεα, εἰ μὴ ἐξανέστη. ἦλθε γὰρ ἐς τὸ δόκιστερὸν τὸ οἴδημα. ἦσσον δὲ καὶ ὑπολιαίνετο. 19 ἐν τοῖσιν οἰδήμασι τοῖσι περὶ γόνατα καὶ πόδας ὥσπερ ὑπόπυα. 20 τέλος δὲ ἐχ οἷός τε ἰῶ ἐγενόμην. ὁ δ' ἐπὶ τὰς πλέγας ἐπιβαίνειν, ἀλλὰ κλινοπετὴς ἰῶ. 21 θέρμη δῆλοι. 22 ἐνίοτε ἀποπίπτων, ὁ πάνυ δι' ὑώδης, ὅδε ἐπὶ βῆκον ἀνίστατο. 23 ἀσύθης· καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ὀλιγοψυχέη ἴσχετο. 24 ἐλλέβορος ἀφεστήκεσαν [καὶ] κεφαλῆς καθάρσιες. 25 ἀφὸς τὸ στόμα μανδραγόρης ξὺν τοῖσιν ἄλλοισι μιζηθεῖσι ξυνήνεικε.

sent convulsiones, circumspexit: non apud sese erat: 5 quum autem intra seipsum esset, rursus postridie mane correptus est ac convulsus: 6 spuma non valde. 7 Tertia lingua inarticulata. 8 Quarta per linguam significabat. 9 Quinta loqui non poterat, 10 sed in principiis nominum hærebat lingua valde: & convulsio fiebat: & extra sese erat. 11 Quum vero hæc remitterent, lingua vix in suum statum restituebatur. 12 Sexta abstinebat ab omnibus, & sorbitione, & potu: & à nulla amplius affectione corripiebatur.

13 Cleocho ex lassitudinibus ac exercitiis melle per dies aliquot utenti, 14 tumor ad genu dextrum obortum est: imo potius ad infernam partem circa tendines sub genu: 15 circumibat subclaudicans: & sura intumescebat, ac dura erat, 16 & ad pedem, & ad malleolum dexterum: 17 & tubercula ad gingivas circa dentes magna, velut uvæ acini, livida, nigrefacta, doloris exortia, ubi cibum non caperet. 18 Sed & crura doloris exortia erant, si non exurgeret. Venit enim & ad sinistrum tumor, verum minus livescebat. 19 In tumoribus circa genua ac pedes velut suppurationes erant. 20 Tandem vero fieri non poterat, ut staret, aut calcaneis insisteret, sed in lecto decumbebat. 21 Calores manifesti: 22 quandoque cibum aversabatur: non valde fiticulosus: neque ad sedem surgebat, 23 anxius: & quandoque etiam pusillanimitas tenebat: 24 veratrum exhibitum est, & capitis purgationes. 25 Ad os pharmacum ex manna thuris, cum aliis ammixtis profuit.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 889 sur 917

νεσκε. [26] ποδὸς τὸ οὖ τῷ στόματι ἕλκεα ῥόφημα φακῆς ἐπιηδέον. [27] περὶ δ' ἐξακοσιοστὴν κρίσιν τὰ οἰδήματα ἀπὸς δ' δεξιερὰ ἐκλυόμενα. [28] μέχρι γὰρ τῶν γονάτων κατακαμένων ἦλθον. [29] ὑγρὸν δ' καὶ χολὴ ἀπέστη ἐς γόνατα, καὶ πλείους ἡμέρας ἀπὸ δ' ἐκλυόμενα.

XXVII. Πεισιράτῳ ὤμου ἄλγημα καὶ βάρος πολλὸν χρόνον παρεπαίοντι, καὶ πῶμα ὑγιαίνοντι. [2] χειμῶνος δ' ἐπίπαν πολλὴ ὀδύνη πλευρῆς, καὶ θέρμη, [3] καὶ βὴξ, ἀποχρεμψίς τε αἱματώδης ἀφρώδεος. [4] τότε δ' ἐσχυδὲς ἐν τῇ φάρυγι. [5] σῦφορος δ' καὶ παρ' ἑωυτῷ. [6] δ' ἡ θέρμη ἐχώλαινεν, ἅμα δ' ἡ ἀποχρεμψίς, καὶ τὸ κίρρον. [7] καὶ περὶ πεμπταίην ἢ ἕκτην ἡμέρην ὑγιής.

[8] Τῇ Σιμῶνος τόκος ἐφθέησεν, [9] ἄλγημα περὶ ἦδος καὶ πλοῦρον, βὴξ, πυρετοὶ, ἀποχρεμψίες πυώδεες, φθίσις· καὶ κλίσις. [10] καὶ ἐξ μηνῶν οἱ πυρετοὶ, καὶ διαῤῥοιαι αἱμάτων. [11] ἐπὶ πλεῖστον παῦσις πυρετῶν. [12] κοιλίη ἐπὶ πλεῖστον παῦσιν. [13] ἡμέρας μετ' ἑπτὰ ἐτελεύτησεν.

[14] Καὶ ἡ Εὐξένου σὺν πυρετοῖσι ἰδυκὴ. [15] θέρμη σὺν ἔλιπεν ἐδένα χρόνον, μᾶλλον [δὲ] πρὸς ἑσπέρην ἐπλέοντος. [16] ἱδρῶτες ἐγένοντο ἐς ὅλον τὸ σῶμα. [17] μέλλοντος ἐπιδέκης δ' πυρετὸς, ψύξις τε ποδῶν, ὀστέ δ' καὶ κνημέων καὶ γονάτων ἐγένοντο. [18] βηχίον ξηρὸν ὀλίγον χρόνον ἀρχόμενον δ' πυρετὸς· πεπεξευώθη· εἶτα ἔληγε. [19] ἀφ' δὲ χρόνου πολλοῦ καὶ ὅλου δ' σώματος ἱδρῶτες ἐγένοντο. [20] ἄδιψος· ἀφ' πάντος. [21] φάρμακον πιόντι καὶ δοῦναι ἐδόλωσεν μᾶλλον. [22] ἀπ' ἀρχῆς πάντων ἀνώδυνος· καὶ εὔπνοος.

[23] μι-

fuit. [26] Ad ulcera in ore, ſorbitio lenticulæ commoda erat. [27] Circa ſexageſimam ſedati ſunt tumores à ſecundo veratro: [28] dolores tantum ad genua decumbenti venerunt. [29] Humor autem & bilis abſceſſit ad genua, etiam pluribus diebus ante veratrum.

XXVII. Piſiſtrato humeri dolor, & gravitas diuturna deambulanti & alias ſano, [2] hyeme vero incidit multus lateris dolor, & calor, [3] & tuſſis, & exſcreatio ſanguinis ſpumoſi, [4] & in faucibus ſtertebat. [5] Verum facile ferebat, & apud ſeipſum erat, [6] & calor remiſit, ſimulque & exſcreatio, & ſtridula aſperitas, [7] & circa quartam aut quintam diem ſanus.

[8] Simonis uxori in partu concuſſæ [9] dolor circa pectus & latus, tuſſis, febres, exſcreationes purulentæ, tabes, [10] ad ſex menſes febres, & alvi profluvia ſemper. [11] Ad finem febres ceſſaverunt, [12] poſt ceſſationem ſubſtitit alvus, [13] & poſt ſeptem dies mortua eſt.

[14] Euxeni uxorem ex fomentis, ut videbatur, [15] calores nullo tempore relinquebant, magis tamen ad veſperam augeſcebant, [16] ſudores fiebant per totum corpus. [17] Febre ad augmentum tendente frigiditas pedum, quandoque etiam tibiarum & genuum fiebat, [18] tuſſicula ſicca ad modicum tempus, febre exacerbari incipiente, [19] deinde ceſſabat, per multum autem tempus etiam totius corporis rigor fiebat. [20] Sitis exors ſemper. [21] Ubi medicamentum bibiſſet, & ferum, magis læſa eſt. [22] Ab initio omnino ſine dolore erat, & bene ſpirabat.

[23] Me-

23 μεσεωῦντος δὲ ἔτι χρόνου, πλευρὴν δεξιὴν ἐλάμβανε ἄλγημα· 24 καὶ ἡ βὴξ ἐκινήθη, καὶ ἄσθμα, 25 καὶ ἀποχρέμψεις σμικρὰς, λευκὰς καὶ ἐπόλεπτοι. 26 καὶ ἡ φλέγμη οὐκ ἐπὶ τὰ πόδων, ἀλλὰ ἀπὸ τραχήλου καὶ νώτου. 27 καὶ κοιλίη ὑγρὴ ἐλείη. 28 ἐξέλασεν ὁ πυρετὸς μὴ πολλῶν ἱδρώτων, καὶ ἐπεψύχθη. 29 ἄσθμα δὲ λεῖον ποικίλον. 30 ἐτελεύτησε μὴ τῷ ἄρισον ἑβδόμῃ ἔμφρων.

23 Medio vero tempore lateris dextri dolor fiebat, 24 & tuſſis commota eſt, & anhelatio, 25 & exſcreationes parvæ albæ ac ſubtenues, 26 & horror non amplius ex pedibus, ſed de collo & dorſo, 27 & alvus liquidior: 28 remiſit febris cum multo ſudore, & perfrigerata eſt. 29 Anhelatio vero erat varia, 30 mortua eſt poſt remiſſionem ſeptima die quum eſſet mente prudens.

XXIIX. Ἡ Πολεμάρχου γέρεσα ἤρξατο πυρετεύειν, 2 ἀφῆκε δὲ αὐτὴν ἑκταίην. 3 μὴ δὲ ὑπεφέρετο. 4 ἐς νύκτα θέρμη. 5 πάλιν δὲ ἀμφιλιπὼν ἔλαβεν ὁ πυρετὸς, καὶ οὐκ ἀνῆκε χρόνον τριῶν μηνῶν. 6 βὴξ πολλὴ, ἀποχρέμψις φλέγματος. 7 ἐπεὶ καὶ δὲ τὰς εἴκοσιν ἐχρόνιζεν, πνεῦμα αἰὲν πυκνὸν, σὺν τῷ σήθει ψόφος· ἱδρὼς τὰ πολλά. 8 ὄρθριος ἠπιώτερος ὁ πυρετὸς, καὶ φρίκαι ἦσαν ὅτε ἐλάμβανον. 9 ὕπνοι ἐγίνοντο. 10 καὶ κοιλίη ἔσιν ὅτε κατέργαστο, καὶ πάλιν ξυνίστατο. 11 ἐγλύετο ἐπιεικῶς. 12 μεσοῦντος δὲ χρόνου ἐς γόνατα καὶ κνήμας ἄλγημα, καὶ ξυνεκάμπτην καὶ ἐκτείνειν ἄλλως ἐδύνατο. 13 διέμενε τὰ τῶν σκελέων μέχρι τελευτῆς· ἐπῴδεον δέ. 14 καὶ ἐπῴδησαν οἱ πόδες μέχρι κνημέων, καὶ ἐφαπτομένων ἤλγει. 15 καὶ οἱ ἱδρῶτες ἔληξαν, καὶ τὰ ῥίγεα· ὁ δὲ πυρετὸς αἰὲν ἐπίτονος. 16 ὀψὲ δὲ τῆς τελευτῆς κοιλίη κατερράγη. 17 ἔμφρων διέμενε. 18 ὀψὲ τριῶν ἡμερῶν τῆς τελευτῆς ῥεγχώδης ἐν φάρυγξι, καὶ πάλιν ἐπανήρχετο. 19 ἐτελεύτησεν.

20 Ἡγησιπόλιος παιδίον ἡλικίην ἔτεα ἑπτὰ μάλιστα ἐπὶ τετράμηνον ἐνόσεε περὶ ὀμφαλὸν βρωθικὸν ἔχον.

21 ὀψὲ δὲ

XXVIII. Polemarchi uxor æſtate incepit febrire, 2 dimiſit autem ipſam febris ſexta die: 3 titubans obambulabat, 4 ad noctem calores. 5 Rurſus interpoſito tempore corripuit febris, & non demiſit tribus fere menſibus, 6 tuſſis multa, exſcreatio pituitæ. 7 Poſtquam vero viginti duraſſet diebus, ſpiritus ſemper denſus, in pectore ſtrepitus, plerunque ſudor, 8 mane febris mitior: & horrores quandoque corripiebant, 9 ſomni fiebant, 10 & alvus aliquando humectabatur, & rurſus reſtitabat, 11 moderate cibum guſtabat. 12 At medio tempore ad genua & tibias dolor, & ad flectendum ac extendendum alio opus habebat. 13 Perſeverabant crurum affectiones uſque ad finem jam propinquum, 14 & intumuerunt pedes uſque ad tibias, & ad contactum dolebat, 15 & ſudores ac rigores deſierunt. 16 Febris autem ſemper intendebatur. 17 Ante obitum alvus erupit, 17 prudens permanebat. 18 Tribus ante obitum diebus, in faucibus ſtertebat, & ſpiritus revertebatur. 19 Mortua eſt.

20 Hegeſipolis filiolus quatuor fere menſibus dolorem circa umbilicum corrodentem habebat.

[21] ἀσῳόν. ἡ ὑπέτεινε ἡ ὀδυνώη, ἄκρῃσι τῇσι γαστρός, ἐπίκλιζε. [22] θέρμαι ἐπελάμβανον· ἐτήκετο· ὀστέα ἐλείφθη. [23] τὼ πόδε ἐπῳδέ. ὄρχιες. [24] γαστρὸς τὰ περὶ ὀμφαλὸν πεφυσημένα· [25] ἆρ' οἷον εἴη μέλλοισι κοιλίῃ ἐκβραώσεσθαι; ἀπόσιτον ἐγένετο. [26] γάλα μοῦνον ἀσφαδὲ δέχετο ὑπόγυον, ἡ κοιλίη κακοχρόη, καὶ ὑφαιμος ἰχὼρ ὑπῆν κακοδμος. [27] κοιλίη ἐπίμπρατο. [28] ἐτελεύτησεν ἐμέσασα μικρὸν, βεβρεχὼς, φλεγμαίνων ἕδρας. ὥστε δόξαι οἷον ἰοπήν.

[21] Progreſſu temporis augebatur dolor. Percutiebat ventrem, vellicabat, [22] calores corripiebant, contabeſcebat, ossa reliquatis erant, [23] pedes tumebant. Teſtes, [24] venter, partes circa umbilicum inflata. [25] Num & quibus futurum eſt ut alvus exturbetur? cibum averſabatur, [26] lac ſolum admittebat recens, [27] & alvus liquida erat, & ſubcruenta ſanies ſubibat, male olens: alvus ardebat, [28] mortuus eſt ubi vomuiſſet modicum pituitoſum, adeo ut quis genituram putaſſet.

xxix. Τῆς Πλατιέης τελευτήσαντι δὴ φαφὴ τῆς κεφαλῆς σφόδρα ἐκοιλάνθη. [2] ἀρρωστέων δ' αἰεὶ τῇ χειρὶ κεφαλῆς ἅπτοιτο μάλιστα δὲ βρέφεα, μάλιστα δὲ ὑπόγυον. [3] σπέρι ἤλγει ἡ κεφαλή. [4] ἐν μηρῷ ἀριστερῷ ὑπὸ βουβῶνα τὰ κάτω πελιδνά, [5] ἴσια τῇ φλεβὶ κεῖται· ὄρχιες κατεαγέστατοι. [6] ὅμοια ἦν τῇ Ἡγητορίδεω παιδίῳ ἀπέθανε. [7] πλὴν ὅτι ἐμέσθη πλείω ἐθρόησε ὑπὸ τὸ τελευτᾶν πολλά.

xxix. Plateæ filio ubi mortuus eſſet, futura capitis valde cavata eſt. [2] Quum autem ægrotaret, ſemper manu ſinciput contingebat: maxime morti propinquus. [3] Non dolebat autem caput, [4] & in femore ſiniſtro ſub inguen partes inferiores lividæ. [5] Teſtes autem graciles erant. [6] Similia etiam Hegetoridæ filio: mortuus eſt. [7] Præterquam quod vomitus plures ſub obitum contigerunt.

[8] Ἡ Ἱππίη ἀδελφὴ χειμῶνος φρενιτικὴ ἀμαρτάνουσα, τῆσι χερσὶ περιεμαίετο μάλα, ἀμύσσουσα ἑωυτήν. [9] πέμπτη [καὶ] ἕκτη ἐς νύκτα ἄφωνος, κωματώδης. ἐμφυσήσασα ἐς γνάθους. ἕλκεα ὡς οἱ κοιμώμενοι. ἑβδόμη ἐτελεύτησεν.

[8] Hippiæ ſoror hyeme phrenitica, mente aberrans, manibus negotium exhibens, lancinans ſeipſam. [9] Quinta & ſexta ad noctem voce deſtituta, ſoporoſa, inflans in maxillas & labia, velut dormientes: ſeptima mortua eſt.

[10] Ἀσανδρος φλέγμας πολὺς ὑδατώδης. [11] ἄλγος ἐς γόνατα καὶ μηρόν. [12] φαγὼν παρεφρόνησε. [13] ἐτελεύτησε ταχέως.

[10] Aſander ubi inhorruit, lateris dolor, [11] & ad genua dolor, itemque ad femur, [12] ubi comediſſet, delirabat, [13] brevi mortuus eſt.

xxx. Τῷ Κλεοτίμῳ σκυτεῖ, κοιλίης ὑγρανθείσης πολλὸν χρόνον, καὶ θέρμης γενομένης, [2] καθ' ἧπαρ ἔστημα φυματῶδες ἐς τὸ μεσαίτατον κοιλίης. [3] ἡ κοιλίη ὑγρανθείσα. [4] ἕτερον αὖ τῷ καθ' ἧπαρ ἄνω πρὸς τὸ μεσαίτατον φῦμα. [5] ἐτελεύτησεν.

[6] Οἵη κεφαλῆς ἀδυνίη ἔσχε

xxx. Cleotimo ſutori alvo liquefacta multo tempore, & calore oborto, [2] juxta hepar tumor tuberculoſus ad imum ventrem deſcendit, [3] & alvus liquida fiebat, [4] & aliud ipſi tuberculum juxta hepar ſurſum ad præcordium: [5] mortuus eſt.

[6] Quibuſdam capitis dolor vche-

ξεω θέρμη, οἷσι μὲν ἐς τὸ ἥμισυ τ῀ κεφαλῆς καὶ κ῀ ῥῖνας τὸ ὑγρὸν ἀποχωρέῃ λεπτὸν ἢ πέπον, ἢ ἐς ὦτα, ἢ ἐς φάρυγγα οὐ κεφαλῆς, ἀσφαλέστερον· 7 οἷσι δὲ ξηρὸν ταῦτα, ὁ δ῀ σφάκελος δῆνος, ἐπικίνδυνα. 8 ἢν δ῀ ἀθρόη ἀσαφὴς ἢ χολώδης ἔμετος, ἢ καθάπαξ ἐκλύσιες ὁμμάτων, ἢ ἀφωνία καὶ ἀπάνευθέ τι φθέγξεται, ἢ λῆρός τις, ἢν ἀσμώδεα καὶ ἀπασμώδεα. 9 ὁπόσοι δ' ἂν οὐ κατάῤῥῃσι τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς πονέοντες, καὶ κ῀ ῥῖνας ὑγρὰ ὑποχωρέοντος, ἐπιπυρέλλωσιν ἐπιφκῶς, ἐν τῇ πέμπτῃ ἢ ἑκτῇ ἀφεψύχοντο.

10 Ἐχεκρατέϊ τῷ τυφλῷ κεφαλῆς ὀδυνὴ ὀξυτάτη, μᾶλλον ἐς τὸ ὄπισθεν καὶ τραχήλιον, ὅπου ἡ ἀρτηρίη καὶ ἐς κορυφὴν ἐχώρεε· 11 προϊόντος δ῀ καὶ ἐς ὦτα ἀριστερὸν, καὶ τὸ ἥμισυ τ῀ κεφαλῆς ἐπώδυνον. 12 μυξώδεα οἱ ἐκ χώρης ἐπιφκῶς ξυνεκκαυμάτια. 13 καὶ θέρμη παρηκολούθει λεπτή. 14 καὶ ἀπέσιτος. 15 τὸν ἡμέρην ῥᾶον, ἐς νύκτα δὲ ὠδυνᾶτο. 16 ἐπεὶ δὲ τὸ κ῀ τὸ ὦς ἐῤῥάγη πύον, ἔληξε πόνος. 17 ἐῤῥάγη δ῀ περὶ χειμῶνα. 18 ἦ ῥα καὶ τοῖσιν ἐμπυήμασι, καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμὸν ἐς νύκτα οἱ πόνοι;

XXXI. Οἷσι βῆχες χειμῶνος, μάλιστα δὲ νότοισι, πτυχαὶ καὶ πολλὰ κρεμαθέντες· 2 ἐπιφκῶς δὲ πεμπταῖοι παύονται. 3 οἷς βῆχες δ῀ περὶ τεσσαρακοστὸν οἷον Ἡγησιπόλεϊ. 4 Οἷσι θέρμη πολλαὶ ἔστιν ὅτε παυόμεναι, οὐχ ὅλον τὸ σῶμα, ἀλλ' ἢ περὶ αὐχένα ἢ ὑπὸ μασχάλας, ἢ κεφαλὴν ἀφιδρώουσιν, παύονται.

5 Χά-

vehemens cum calore: quibuſdam quidem ad dimidiam capitis partem, & ſecundum nares humor quidam decedit tenuis, aut maturus: aut ad aures: aut ad fauces ex capite ſecurius. 7 Quibuſdam vero hæc ſicca. At marcor vehemens ' periculoſus eſt. 8 Si vero affuerit anxioſus aut bilioſus vomitus, aut ſtupor oculorum, aut vocis interceptio, & raro quid loquutus aut delirium, lethalia hæc ſunt & convulſoria. 9 Quicunque vero ex deſtillatione dimidiam capitis partem dolent, & humore ſecundum nares decedente inſuper febrierint leniter, in quinta aut ſexta perfrigerantur.

10 Echecrati cæco capitis dolor vehemens magis ' ad poſteriorem partem, & colli quo loco connexio eſt, & ad verticem procedebat. 11 Progrediente tempore & ad aurem ſiniſtram: & dimidia capitis pars doloroſa erat, 12 mucoſa ſemper procedebant leniter combuſta, 13 & calor comitabatur tenuis, 14 & cibum averſabatur, 15 in die melius habebat, ad noctem vero dolebat. 16 Poſtquam autem pus per aurem erupit, ceſſaverunt omnia, 17 erupit autem circa hyemem. 18 ' Num & omnibus ſuppurationibus, & affectionibus circa oculum, dolores ad noctem?

XXXI. Quibus tuſſes hyeme maxime auſtro ſpirante craſſæ & multa exſcreantibus, febres accedunt: 2 leniter autem quinta die ſedantur. 3 Tuſſes vero circa quadrageſimam, velut Hegeſipoli. 4 Quibus calores multi quandoque ſedantur, hi non per totum corpus, ſed aut circa cervicem, aut ſub alis, aut capite ſudantes liberantur.

5 Χάρεϊ χειμῶνος οὐ βηχὶς ἐπιδημίη ἀσθενέϊ ξυρόμῳ πυρετὸς ἐπέλαβεν ὀξύς. 6 τὰ ἰμάτια ἀπέῤῥαλλεν. 7 κῶμα μετὰ πόνου. 8 ἔρεφε ἐφύετο ἐρυθρὰ, οἷον ὀρόβων καλύμματα· ὑπόστασις οὐδεὶς ἀπ' ἀρχῆς πολλὴ λευκὴ, ὕστερον δὲ ὑπέρυθρος. 9 ἑβδόμῃ ἀπὸ βαλάνου σμικρὰ ὑπῆλθε. 10 τὸ κῶμα κατέσχεν ἄλυπον. 11 ὀνίσις ἐπὶ μετώπου. 12 ὕπνος ἐς νύκτα, καὶ θέρμη ἠπιωτέρη. 13 ὀδὴν χολὸν ἀπεδέξατο. 14 κωματώδης διελείπετο μέχρις ἑνδεκάτης. 15 πεύτῃ δὲ καὶ θέρμη μάλιστα ἔληξεν. 16 ἐπὶ δὲ ὠὸν βὰξ, ἀποχρεμψίς διελείπετο πολλὴ, ῥηϊδίως, ἀφρώδης γλίσχρη, λευκὴ, παχέη· ἐπὶ δὲ ξυνεπεπάγει, ὁμοίη πυώδεϊ. 17 θέρος ἀπὸ ἑνδεκάτης κρίσιος τέρψις, ὑπόστασις πεπηχέη. 18 τρισκαιδεκάτῃ ἄλγημα ἐπὶ δεξιὰ μέχρι κενεῶνος ἐς ὑπογάστριον. 19 οὖρον ἔσχεθε. 20 πόμα τὸ ἀπὸ βῶλ κυλλιφύλλου ξυνήνεγκε.

21 πενταικαιδεκάτῃ πέλιον τὸ ἄλγημα. 22 ἑκκαιδεκάτῃ ἐς νύκτα μᾶλλον τὸ ἄλγημα ὑπεχώρεεν ἤρχετο ἐς κοιλίην. 23 λευκοὶ ὑδατώδεες ἐξεκρίθησαν. 24 ἡ θέρμη σύντομος τὰ εἰκοσίην ἐμωλύνθη, καὶ ἀποχρέμψιες πυρηνώδεες πυκνέαι. 25 ῥηϊδίως ἐς τεσσαρακοστήν.

XXXII. Ὑποκαθαίρειν τὰς κοιλίας οὐ τοῖσι νοσήμασιν, ἐπὴν πέπονα ᾖ, πεπειραμένους τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἰδρυθῶσι ἴδῃς· 2 σημεῖον, ὧν μὴ ἀσώδεις μηδὲ καρηβαρικοὶ ἔωσι· 3 καὶ ὅτε αἱ θέρμαι παύονται· καὶ ὅτε λήγωσι μετὰ τὰς παροξυσμούς. 4 πρὸς δὲ ὧν ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι· τότε γὰρ αὐτοὶ μᾶλλον ἐλίσσονται· ἐπὴν ἀσώδεες καὶ καρηβαρίης καὶ ἀλύοντες ἔωσι. 5 Διὰ τοῦτο

5 Chariti hyeme ex tuſſicula populariter graſſante febris adventans acuta corripuit, 6 ſtragula rejiciebat: 7 ſopor cum dolore. 8 Urinæ erant rubræ velut ervi lotura, ſubſidentia ſtatim ab initio multa, alba: poſtea etiam ſubrubra. 9 Septima à glande ſubdita pauca prodierunt, 10 ſopor detinuit ſine dolore, 11 humiditas in fronte, 12 ſomnus ad noctem, & calor mitior, 13 octava ſuccum admiſit, 14 ſo- 155
porоſus permanſit uſque ad undecimam. 15 Hac autem die etiam calor maxime ceſſavit. 16 Poſtquam vero tuſſis erat, exſcreatio perſeverabat ſemper multa, facilis, primum viſcoſa, alba, craſſa: poſtquam autem concocta eſſet, ſimilis purulentis. 17 Urinæ ab undecima die puriores, ſubſidentia aſpera, 18 decimatertia dolor ad dextera, uſque ad lateris mollitudinem, ad imum ventrem. 19 Urina ſuppriмebatur. 20 Potus callyphylli 160
contulit. 21 Decimaquinta, rurſus dolor, 22 decimaſexta, ad noctem magis dolor præcordii incipiebat ad ventrem. 23 Mercurialis aqua ſubduxit. 24 Calor intra vigeſimum evanuit, & exſcreationes ſequutæ ſunt craſſæ. 25 Melius habuit ad quadrageſimum.

XXXII. Subpurgandi ſunt ventres in morbis, ubi purganda matura fuerint: inferni quidem, ubi conſidiſſe videris, 2 ſignum habes ſi non anxii fuerint, ne- 165
que capite gravati, 3 & quum calores mitiſſimi, & quum poſt exacerbationes ceſſarint. 4 Superni vero, in ipſis exacerbationibus. Tunc enim & hi elevantur, quum anxii, & gravati ſupernis partibus fuerint, 5 propterea

τῆτο δὲ μὴ ἐν ἀρχῇσι κρατέειν, ὅτι ἀπὸ τῶ αὐτομάτου ἐν τοῖσι χρονίοισι τέτοισιν, ἢ χρόνια ἐπικίνδυνα.

6 Ἐπὶ ὠλεκρανίου ἐκ πλώματος τρωθέντος πῆχυς ἐπιζαφελίσιος πυοῦται. 7 πιπαινομένου δὲ γλίσχρος ἰχὼρ καὶ κολώδης ἐκθλίβεται [καὶ] τακὺ μετασίσιμος· ὡς καὶ Κλεογένεϊ καὶ Δημάρχου τοῦ Ἀγλαοτέλεος. 8 ὁμοίως δὲ καὶ παῦρον ἐκ τῶν αὐτῶν πύον ἐδέν· οἷον τῷ Αἰσχύλου παιδὶ ξυνέβη. 9 πυρμοὶ δὲ τοῖσι παλαίοισι φέρεται καὶ πυρετοὶ ἐπιγίνονται.

XXXIII. Ἀλκμαίωνι ἐκ νεφελικῶν ἀναθορμιζομένῳ, 2 κάτω καὶ ὤμῳ ἀφωρρηγότι, ἄνω καὶ ὑπὲρ ἧπαρ ἐτράφη. 3 καὶ μετὰ καρδίην ἄλγος ἰσχνόν. 4 καὶ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τῷ πόνῳ κατέχετο. 5 καὶ ἡ κοιλίη χαλεπῶς ὑπεχώρεε σμικρὰ στρογγύλα. 6 ἄσης σὺν σὺν λῶ. 7 ῥίγος δ' ἦεν ὅτε καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανε, καὶ ἱδρὼς, καὶ ἔμετος. 8 καὶ ἐν τῷ ἀλγήματι ὑ ξυνέφερεν ὑποκλύσαι γλυκάσκη, ξυλώσαντα ἀπὸ πτισάνης. 9 ἠσίτησεν ἡμέρας ἑπτά. 10 μελίκρητον ἀκροτέρεον ἔπιε· μετὰ δὲ, χυλὸν φακῆ. 11 ὅτε δὲ λεπτὸν τὸ ἔντερον· ἐπίπιεν ὕδωρ. 12 μετὰ δὲ σκυλακίη ἐφθῆ [καὶ] μάζης μικρὸν ὅτι μάλιστα πέλας ξυγκεμένης. 13 προϊόντος δὲ ἡ βόεια τραχήλια ἢ κωλέων ἀπὸ ἀκρέων ἐφθῶν. 14 τῇ μετὰ πρωΐ, ὑδρόποσις, ἡσυχίη, σκέπη. 15 μετὰ [δὲ] τὸ νεφελικὸν ἐκ σικύης κλυσμός.

XXXIV. Τῷ Παρμενίσκου παιδὶ κώφωσις. ξυλώσαντα μὴ κλύζειν, ἀλλὰ

pterea vero in principiis purgandum non eſt, quoniam ſua ſponte in his temporibus expurgantur.

6 In cubiti proceſſu ex caſu ſauciato, cubitus marcore corruptus ſuppuratur: 7 matura- 170
tione vero contingente, viſcoſa ſanies ac glutinoſa exprimitur, & brevi ſupprimitur: velut & Cleogeniſco, & Demarcho Aglaotelis filio. 8 Similiter autem & valde ex iiſdem pus nullum: velut Æſchyli filio contigit. 9 At ubi ſuppuratur, plurimis horrores & febres accedunt.

XXXIII. Alcmani ex renum affectionibus ſe recolligenti, 2 175
& ſanguine deorſum detracto, ſurſum ad hepar converſus eſt morbus, 3 & ad cor dolor vehemens, 4 & ſpiritus præ dolore detinebatur, 5 & alvus difficulter egerebat parva caprini ſtercoris pilulis ſimilia: 6 anxietas non inerat. 7 Verum rigor quandoque & febris corripiebat, & ſudor, & vomitus, 8 & in dolore non conferebat aqua marina per clyſterem infuſa. Verum furfurum decoctum infuſum contulit, 9 à cibo abſtinuit ad dies ſeptem, 10 aquam mulſam 180
raciorem bibit, poſtea lentis ſuccum, 11 quandoque vero ex lenticula freſa decoctum. Inde bibit aquam, 12 poſtea catulum coctum: & mazæ parum, quæ potiſſimum diu antea confecta eſſet, 13 progreſſu vero temporis, aut cervices bubulas, aut extremas partes ſuillas coctas, 14 una cum priore aquæ potu: quies, tegmen, 15 ad renum affectionem infuſum per clyſterem ex cucumere ſylveſtri.

XXXIV. Parmeniſci filio ſur- 185
ditas: contulit clyſterem auri-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 895 sur 917

361 Ἀλφιτοκαθαρτὸν ἢ ἐπίεσον. [2] Ἔμετον ἢ σκαφίδιον ἔλαιον ἢ νίτρωπον. [3] Περιπατεῖν. [4] Ἐγείρεσθαι πρωΐ. [5] Οἶνον πίνειν λευκόν. [6] Λαχάνων ἀπέχεσθαι. [7] Ἄρτῳ τρίφεσθαι, ἰχθύσι πέτροισι.

[8] Τῇ Ἀσπασίῃ ὀδόντων ἄλγημα καὶ γνάθων. [9] Καστόριον καὶ πίπερι Ἀλφιτοκολλήσαντα καὶ κολλίχρασιν ἐν τῷ στόματι, ἀνῆκε. [10] Καὶ φαρμακικὸν αὐτῇ ἀνῆκε προσθεραπεύσαν τὸ ἄλευρον τὸ ξυὸν τῷ ῥοδίνῳ.

[11] Τὰ τοῖσι τῶν ὑστερικῶν πάθεσιν αἱ φύσεις. σημεῖον. οἱ ἐρεθισμοὶ τοῖσι μὲν γαστρὸς ψόφοι, καὶ ἀπόπεμψις ὀσφύος, καὶ περιφορὴς ἀλγήματος, καὶ ἰσχία. [12] Τὰς ἀφ' ὑστερέων κεφαλαλγίας καταῤῥιον πωεῖ, καὶ ἐγκεγλαδισμένῳ μέλας, [13] ἢ ἀρωματίου τρίτον μέρος, ἀλφοῦ δύο, σὺν οἴνῳ εὐώδει ἑψήσαι λευκῷ, ἐπ' ὀθονίου ἐπιχέαντα, ἐπιπλέψαντα τῷ ὀθονίῳ καθ' ὅλου, ἢ ἐπὶ τῷ γαστρὸς ἀλγήματα ὑστερικά.

[14] Τῷ Καλλιμέδοντι ξυνήνεγκε πρὸς τὸ φῦμα ἐν τῷ τραχήλῳ, σκληρὸν ἐὸν καὶ μέγα καὶ ἄπεπτον καὶ ἐπώδυνον, [15] καὶ δυσπνοίας βραχίονος, [16] λίνου σπέρμα καθ' ὅλου τριφερυσμένον ἐν οἴνῳ λευκῷ, καὶ ἐλαίῳ δοῦναι ἐπιθεῖναι, μὴ θερμὸν μηδ' ἐφθὸν ἄγαν. ἢ ξυὺ μελικρήτῳ ἑψῆσαι ἄλφιτον τηλίου, ἢ κριθῶν, ἢ πυρῶν.

xxxv. Μελισσάνδρῳ τῷ ὕλην ἐπιθαλόντι καὶ ὅλου ἐπωδυνοῦντι καὶ σφόδρα οἰδέοντι, [2] δυσπνοίας βραχίονος. [3] συμπαρέχειν αἰγυπτίην ἐν ἀκμῇ τῷ φλεγμονῇ.

[4] Εὐτυχίδῃ ἐκ χολερικῶν ἐπὶ τὰ τῶν σκελέων τείνοντα. [5] ἔλιπεν ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσει. [6] καὶ χολερικὰ χολὴ πολλὴ

culariam non adhibere. Verum lana expurgare, [2] & ſolum oleum, aut netopum infundere, [3] deambulare, [4] mane ſurgere, [5] vinum album bibere, [6] oleribus abſtinere, [7] pane & piſcibus petroſis nutriri.

[8] Aſpaſii uxori dentis & maxillæ dolor vehemens. [9] Caſtorium & piper colluens, ac in ore tenens, remiſit. [10] Et ſtillicidii uterinæ affectionem ipſi ſedavit farina cum roſaceo. [11] Capitis dolores ex utero ſedat caſtorium. [12] Plurimas uteri affectiones flatus faciunt. Signum ſunt ructus, & ſtrepitus circa ventrem, & lumborum tumores, & dolores circa renes ac coxas. Ad hos autem confert, [13] aromatum tertiam partem, farinæ duas, in vino odorato albo coquere, & linteolo illita cataplaſmatis modo imponere, qua parte ventris dolores ab utero affligunt.

[14] Callimedontis filio contulit ad tuberculum, quod habebat in collo durum, & magnum, & crudum ac doloroſum, [15] venæ brachii ſectio: [16] & ſeminis lini torrefacti cataplaſma, vino albo ac oleo ſubactum ac imburum, ita ut neque calidum, neque valde coctum deligatur. Aut cum aqua mulſa coquatur fœni græci, aut ordei, aut tritici farina.

xxxv. Meliſſandro quum gingiva dolore corriperetur, & vehementer intumeſceret, [2] ſectio venæ brachii, [3] & alumen Ægyptium in principio ſedabat.

[4] Eutychidi ex cholericis affectionibus, ad nervorum in cruribus diſtentionem [5] deſivit, una cum receſſu deorſum. [6] Bilem multam

πολλὸν ἤμεϱ, ἐπὶ τϱεῖς ἡμέϱας καὶ νύκτας, σφόδϱα ὑποίϱυθϱον. 7 ὑπὸ τὴν ἔμεσιν ἔπινε, καὶ ἀκϱασίης ἦεν καὶ ἀσώδης. 8 ἐδίδου κριθέντι δυνάσθαι, ἐδίδου τὸ ὂν τὸ σιτίον. 9 καὶ οὖϱα ϱἰσις, καὶ τὸ κάτω διόδιον. 10 Διὰ τὸν ἐμέτους τϱὶξ μαλθακὴ ἦλθε, καὶ κατέϱϱιψε κάτω.

11 Ὑδϱωπικῷ παλιμπϱεφέϊ, ἰδϱῶτα, ἄϱτον ἐδέειν, πίνειν μὴ πολλὸν, λούεσθαι καὶ κεφαλῆς πολλῷ, μὴ θεϱμῷ, ἀλλὰ χλιεϱῷ· οἴνῳ λευκῷ, ὕπνου μὴ πολλοῦ ϱἠδεσθαι.

XXXVI. Καλλιγένει πεϱὶ πέμπτον καὶ εἴκοσιν ἔτεα γεγονυίᾳ· κατάϱϱυσις. 2 ἡ βὴξ πολλὴ ἀνῆγε τὸ κοιλοϱϱέον ὑπὸ βίης. 3 ἐδίδου κάτω ὑπέμενεν. 4 ἔτεα τέσσαϱα διέλεσεν. 5 Θέϱμη λεπτὴ ἐν ἀϱχῇ ἐγίνετο. 6 ἐλαιόϱῳ σὺν ἀφέλησεν, ἀλλὰ ὀλιγοπλύσιη, 7 ἀλλὰ τὸ ξυμπιεσθῆναι, 8 ἐδίδου ἄϱτον· 9 οἶνον μέλανα· 10 ὄψα ὁποῖα ἐθέλοι. 11 ἀπέχεσθαι θεμέων, ἁλυκῶν, λιπαϱῶν, ὀπὸς σιλφίου, λαχάνων ὠμῶν· 12 πεϱιπάτεον πολλά. 13 γαλακτοποσίη δ' ξυνήνεικεν, ἀλλὰ σήσαμον πίνειν κοθϱὸν ὠμὸν, ὅσον ὀξυβάφου ξυὶ οἴνῳ μαλθακῷ.

14 Τιμοχάϱει χειμῶνος κοιλοϱϱέουσι, μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας. 15 ἀφϱοδισιάσαντι ἐξηϱάνθη πάντα. 16 κόπος, θέϱμη ἐπεγίνετο, κεφαλὴ βαϱέη, ἱδϱὼς ἀπὸ κεφαλῆς πολύς. 17 κοιλίῃ δὲ καὶ ὅλου τοῦ σώματος ὅλη. 18 ἦεν δὲ καὶ ὑγιαίνων ἱδϱώς. 19 τϱιταῖος ὑγιάνθη.

20 Ὁ δὲ Κλεομένεος παῖς χειμῶνος ἀϱξαμένου ἀποστάσιος ἦεν πυϱετῷ ἐτϱύχει, 21 καὶ ἤμελε τὰ σιτία

multam abunde coloratam vomuit ad tres dies ac noctes valde ſubrubram, 7 ſub vomitum bibit, & impotens erat, & anxius. 8 Nihil autem continere poterat, neque ex potibus, neque ex cibis: 9 & urinæ ac tranſitus deorſum ſuppreſſio, 10 per vomitus fex mollis prodiit, & deorſum quoque erupit.

11 Regio morbo correpto prodeſt laborare, ſudare, panem edere, bibere non multum, lavare caput calida multa, ſed potius tepida, vinum album, ſomno non multo uti.

XXXVI. Calligeni circa vigeſimumquintum ætatis annum deſtillatio, 2 tuſſis multa, quod defluebat per vim educebat, 3 nihil infra perſiſtebat, 4 annos quatuor perſeverabat. 5 Ab initio calores tenues fiebant. 6 Veratrum non profuit, ſed modicus cibus, 7 & comprimi corpus, 8 edere panem, 9 bibere vinum nigrum, 10 obſoniorum quorumcunque eſus, 11 abſtinentia ab acribus, ſalſis, pinguibus, ſucco ſilphii, oleribus crudis, 12 multa deambulatio. 13 Lactis potus non contulit, ſed ſeſamum purum, crudum, acetabuli menſura bibere, cum vino molli.

14 Timochari hyeme deſtillatio, maxime in nares. 15 Quum Venere uſus eſſet, reſiccata ſunt omnia: 16 laſſitudo, calor ſucceſſit, caput grave, ſudor à capite multus, 17 defluebat autem & per totum corpus. 18 Erat autem etiam ſanus ſudare adſuetus, 19 tertia die ſanatus eſt.

20 Cleomenis filius hyeme initio facto cibum averſabatur, & ejus faſtidio citra febrem vexabatur, 21 & vomebat cibos ac pitui-

πίω καὶ φλέγμα. [22] μῆνας ἓξ δύο ἡ ἀσπίδιον παρηκολούθησε.

XXXVII. Τῷ μαγείρῳ ἐν Ἀκάνθῳ τὸ κύφωμα ἐκ φρενίτιδος ἐγένετο. [2] Φαρμάκοισι οὐδεμίαν ἐξωλύεσκεν. [3] οἶνος μέλας, καὶ ἀποσιτίη. [4] καὶ λουτρῶν ἀπέχεσθαι, χρίεσθαι ἓξ καὶ ἀναλείβειν χλιερόν. [5] μὴ σφόδρα θάλπειν, μὴ πολλῷ πυρίσκειν, ἀλλ' ἠπίως.

[6] Οἷσι ῥεύμασιν ἐν ὀφθαλμοῖσι λεπτοῖς καὶ χρόνια, λῷον πέπονα καὶ ῥῖνες χωρήσαι, ὠφελέονται.

[7] Ἧσιν ἐν κυήμασιν ἐκ πλώματος ἢ ἀπάσματος ἢ παλιγκοτίης πόνοι, ἐπιφλεγμαίνουσιν ἐν τῇσι τρίτῃσι δηλοῖ, εἰ διαφθείρει.

[8] Τῇς τετάρτης τὸ τριημερίσιον ἀποφθείρειν. [9] πιέσαι τὴν ὠτόμασιν ξυνεχέα πόνος, ἐμέσιος χολωδέων πολλῶν, ὠχρῶν, πρασοειδέων, μελάνων. [10] ὅτε ἔπιε, τρίτῃ ἀπάσματος, τὴν γλῶσσαν κατεκάετο. [11] ἐς τετάρτην ἐσῆλθον. [12] ἡ γλῶσσα μέλαινα μεγάλη. τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ ἐρυθρά, ἄγρυπνος. [13] τετάρτῃ ἀπέθανεν ἐς νύκτα.

XXXVIII. Πυθοκλῆς τοῖσι κάμνουσιν ὕδωρ [ἢ] γάλα πολλῷ τῷ ὕδατι μιγνὺς ἐδίδου, καὶ ἀνέτριφε. [2] Χλιαίνειν κατακαῦσαι, ἀλείφειν, τὰς πόδας ὡς μάλιστα καθιεμένην πυρὶ καὶ ὕδατι.

[3] Ὀφθαλμοῖσι πονηρὸν ἡ φακή. [4] τοῖσί γε ἔτεσιν ἔχουσιν ἡ γλυκεῖα ὀπώρη καὶ λάχανα. [5] Τοῖσι περὶ ὀσφὺν ἢ ἰσχίον ἢ σκέλεα ἀλγήμασιν ἐκ πόνων, θαλάσσῃ, ὄξει, θερμοῖσι κατασπογγίζειν, καὶ σπόγγους βάπτοντα πυρίῃ. ἐπικαθιέναι δὲ ἐλαίου

pituitam. [22] Duobus autem menfibus cibi faſtidium durabat.

XXXVII. Coco in ſpina gibboſitas facta eſt ex phrenitide. [2] Huic nulla medicamenti potio contulit. [3] Verum vinum nigrum, & panis eſus, & [4] balneorum abſtinentia, & unctio, & frictio ab unctione, [5] & fovere non valde, neque multo fomento, ſed leni.

[6] Quibus fluxiones in oculis tenues ac diuturnæ, ſi maturæ in nares proceſſerint, proſunt.

[7] Quibus prægnantibus ex caſu, aut convulſione, aut plaga, dolores leviter fiunt, his in tribus diebus manifeſtum fit, an fœtum corrumpent. [8] Cuidam quæ circa vigeſimum ætatis annum [9] biberat ultro pharmacum ad fœtum perdendum, accidit dolor, vomitus bilioſorum, multorum, pallidorum, praſinorum, nigrorum. [10] Quum bibiſſet, tertia die convulſio corripiebat, linguam commandebat. [11] Ad quartam diem ad ipſam ingreſſus ſum: [12] lingua nigra, magna: oculorum albæ partes, erant rubræ: vigilabat, [13] quarta mortua eſt ad noctem.

XXXVIII. Pythocles ægrotantibus aquam, & lac multa aqua ammixta dabat, & renutriebat. [2] Perniones pertundere oportet, & calefacere, ita ut quam maxime excalefacias igne & aqua.

[3] Oculis incommoda ſunt lenticula, [4] fructus pomorum dulces, & olera. [5] Doloribus circa lumbos, aut coxam, aut crura, ex laboribus obortis, aquæ marinæ acetique calidum fomentum confert, ita ut vel aſpergas, vel ſpongiam his imbutam adhibeas. Deligare vero lanis

εἰσιστν. [6] Ορίγανον· ὀφθαλμιῶσι κακὴν πινομένη, καὶ ὀδόντιν.

[7] Ἡ δὲ τῆ κεφαλῆ κόρη πεσοῦσα ἄφωνος, [8] ῥιπασμὸς αὐτὴν εἶχεν· ἤμεσεν ἐς νύκτα. [9] αἷμα συχνὸν ἐρρύη κατὰ τὸ οὖς τὸ ἀριστερὸν πεσούσης. [10] καὶ μελίκρητον χαλεπῶς καθίστη. [11] ῥῖγος· εἶχε [45] πνεῦμα πυκνὸν ὥστε τοὺς τεθνηκότων. [12] φλέβες αἱ περὶ τὸ μέτωπον τεταμέναι. [13] κλίσις ὑπτία. [14] πόδες χλιαροί. [15] πυρετὸς κάλως, πολὺς ὀξύς. [16] μάλιστα καθίστατο. [17] ἐδόθη φωνὴν ἔρρηξεν. [18] αἱ θερμαὶ λιπόντερον. ἐφυλάσσετο.

[19] Ὁ Νισαντίδης τὸν ὦμον τὸ ἄλγημα εἶχεν ἐν ἡρὶ γενόμενον ἐξ ἀποστάσιος, [20] ξυνήνεγκεν ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχειν τὸ σῶμα καὶ τὸν ὦμον ὡς πλεῖστον χρόνον· [21] ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οἶνον λευκὸν ὑδαρέα ἅμα [363] πίνειν ἐν τῇ θαλάσσῃ κατακείμενον· [22] καὶ οὐρεῖν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

XXXIX. Ὁ γναφεὺς ὁ ἐν Σύρῳ φρενιτικὸς, [2] μετὰ δὲ καύσου τρομώδης σκελέων. [3] τὸ χρῶμα οἷον τὰ κονάποδα ἐγκεκαυμένον· [4] ὁ παλμὸς μέγας, βραχεῖα κίνησις. [5] φωνὴ κεκλασμένη, σαφὴς δέ. [6] οὖρον καθαρὸν, ὑποστάσιν οὐκ ἔχον. [7] ἡ γὰρ ἀμφὶ τὴν θυμέλης ἐκκάρσιον ὀκτωκαιδεκαταῖος ἀνῆκε μελαινώδεις ἄνευ ἱδρῶτος.

[8] Ὁ δὲ Ὀλυνθίου Νικόξενος [5] ὁμοίως ἑβδομαῖος ἐδέκατε χαλάσθη μετ' ἱδρῶτος. [9] ἀφαιμακτὸς σφριγῶν, οἶνον, βότρυος ἐξ ἡλίου. [10] ἐς ἑπτακαιδεκαταῖος εἰσῆλθον. [11] καυστικὸς· ἡ γλῶσσα αὖα. [12] θερμὴ ἔξωθεν· ὁ πόνος ἰσχυρός. [13] ἔκλυσις σώματος· ὀδύνη. [14] φωνὴ κεκλασμένη· ἔρρηξεν ἀκοῦσαι, σα-

φὴς

lanis opertet. [6] Origanum potum, oculis & dentibus malum eſt.

[7] Puella quæ de rupe cecidit, voce deſtituta, [8] jactatio ipſam tenebat, vomuit ad noctem ſanguinem. [9] Quum ad ſiniſtram aurem impegiſſet, amplius inde fluebat, [10] & aquam mulſam difficulter deglutiebat, [11] ſtertor habebat. Spiritus denſus velut morientium. [12] Venæ circa frontem intentæ, [13] decubitus ſupinus, [14] pedes tepidi, [15] febris multa, aliquando acuta: [16] maxime expaveſcebat, [17] ſeptima vocem rupit, [18] calores tenuiores erant, ſuperſtes evaſit.

[19] Niſantides humeri dolorem habebat, in æſtate obortum ex abſceſſu, [20] profuit ipſi corpus & humerum in aqua marina madefacere, ad multum tempus: [21] & per tres dies vinum album aquoſum bibere, [22] ſimul ut in aqua marina decumberet, ita ut & in ipſa urinam ejiceret.

XXXIX. Fullo in Syro phreniticus: [2] quum ureretur, cruribus tremulis: [3] corpus velut à culicibus compunctum: [4] oculus magnus, motus brevis, [5] vox fracta, ſed clara tamen: [6] urina pura ſubſidentiam non habens. [7] Nam propter alvi ex thapſia egeſtionem, decimaoctava die morbus remiſit, evaneſcens, citra ſudorem.

[8] Nicoxenus in Olyntho ſimiliter ſeptima die videbatur à morbo liber eſſe cum ſudore. [9] Sorbitiones aſſumebat, vinum, botrum ex ſole. [10] Decimaſeptima die ingreſſus ſum ad ipſum: [11] lingua ardebat, [12] calor forinſecus non valde fortis, [13] exolutio corporis vehemens: [14] vox fracta, ut operoſum eſſet exaudire,

φὴς δέ. [15] κρόκεφοι ξυμπεπλωκότες, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, πόδες μελανικοὶ καὶ χλιηροί, καὶ ἀπλῆνα ξυνίσασις. [16] τὸ κλύσμα ἐπάνω πὶ ἐδέχθη, ἀλλ' ἀνεπήδα. [17] ἐς νύκτα ἐπῆλθε κάρφος ξυνισηκὸς ὀλίγη, καὶ αἷμα λίος π. [18] ὀλίγον δὲ κλυσμὸν. [19] ὕδρον κάθαρσιν λαμπρόν. [20] κλίσις ὑπτίη, σκέλεα διαγυμνὰ διὰ τὴν ἔκλυσιν, ὡς δύνατο ἄριστα. [21] σύντασις εἰκοστὴ ἡ θέρμη ἐμολυνθη. [22] ἄποσις τὸ δὲ πὶ κέλμιον. ἀλλ' ὅ γε δὲ μέλαν ὀμὸν, καὶ σίδης χυλὸς, καὶ φακὸν πεφωσμένον ψυχρός. καὶ ἄλφιτα πλύματα ἐφθὰ ψυχρὰ λεπτὸν ὑφημα. ἐπτύετο.

XL. Τῶν κναφέων οἱ βουβῶνες ἐφυματώθη σκληροὶ καὶ ἀνώδυνοι, [2] καὶ ἀεὶ ἥλου καὶ πρόχυλον ὄμματα μεγάλα. [3] πυρετὸς ἐπέστη ἐβδόμης δὲ ῥιγώδης. [4] τρίτον μὲν ἢ τέταρτον κακῶς ξυνέπεσε, [5] θέρμαι ἐπύθοντο, γλῶσσα ξηρὴ, δίψα, [6] ἐπεσχωρήσεις εἰς κάτω χολώδεις. [7] ἀπέθανον.

[8] Τὰ χολερικὰ ἐς κεφαλὴν ἀναφορὰς, μάλιστα δὲ χειμῶνος ἐπομβρίαν, καὶ ἐξ ἐρεβίνθων, [9] καὶ μίδης ὀδὸς πολλῆς, [11] καὶ ἡλίωσις, [12] καὶ σηπίης, καὶ κηρίων τε καὶ ἀκρίδων, [13] καὶ λαχανοφαγίης, μάλιστα δὲ πράσων καὶ κρομμύων. [14] ἔτι δὲ θριδάκων ἐφθῶν, καὶ κραμβίδος, καὶ λαπάθων ἐναμυγέων, [15] καὶ ἀπὸ πεμμάτων καὶ μελιτωμάτων, [16] καὶ ὀπώρης, καὶ σικύου πέπονος, [17] καὶ οἰνοφλυσίης, [18] καὶ ὀρόβων, καὶ ἀλφίτων νέων. [19] μᾶλλον [δὲ] τὸ θέρος πὶ χολερικὰ, καὶ οἱ ἀμφλεγμαίνοντες πυρετοὶ. [20] καὶ οἵοισι φεί-

dire, clara tamen : [15] tempora collapſa, oculi cavi, pedes molles ac tepidi, juxta ſplenem diſtentio. [16] Infuſum per clyſterem non valde ſuſcipiebat, ſed reſiliebat : [17] prodiit ſtercus compactum modicum, & aliquid ſanguinis, [18] arbitror ab infuſo. [19] Urina clara, pura, [20] decubitus ſupinus, crura diducta ac diſparata, ob exolutionem, penitus vigil. [21] Intra viginti dies calor evanuit. [22] Potus erat aqua de farina craſſa in ipſa macerata : Sed & de pomis ſimulque mali punici ſuccus : & lentis torrefactæ, & farinæ lotura cocta, frigida, tenuis ſorbitio. Superſtes evaſit.

XL. Fullonum inguina extuberabant dura & ſine dolore, [2] & circa pubem ac collum ſimilia erant tubercula magna : [3] febris ante diem decimum. Tuſſi vexabantur à ruptionibus. [4] Tertio menſe aut quarto venter colliquivit. [5] Calores ſucceſſerunt, lingua ſicca, ſitis, [6] egeſtiones deorſum malignæ : [7] mortui ſunt.

[8] Cholericæ bilis ſurſum ac deorſum eruptiones, ex carnis eſu, maxime ſuillæ crudioris, [9] & ex cicere, [10] & ebrietate vini odorati veteris, [11] & inſolatione, [12] & ex ſepiis, & locuſtis, & gammaris : [13] & ex olerum eſu, maxime porri & ceparum : [14] Inſuper & à lactucis coctis, & braſſica, & rumicibus crudioribus : [15] & à placentis ac dulciariis & mellitis libis, [16] & à fructibus pomorum, & cucumere pepone, [17] & vino lactei teporis, [18] & ervo, & polenta recenti. [19] Cholericæ affectiones magis in æſtate fiunt, & febres intermittentes, [20] & quibus

φείκας ἐπιγένον), ἔστι ἐπ ὄπ κακοήθης γένον), καὶ ἐς νεφέμεσιν ὀξέα καθίστασι). [21] ἀλλ' ὀλιγοδεήσ χρή. [22] μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα νεφέμασι ἡ πέμπτη καὶ ἑβδόμη ἢ ἐνάτη κρίνουσι. [23] βέλπον δὲ μέχρι τεσσαρεσκαιδέκατα φυλάσσεσθαι.

XLI. Φερεκύδη μετ' ἠλίου τρο-
πὰς χειμερινὰς τὰ νυκτὸς παλαι-
ρὴ δεξιὴ ἄλγημα, ἢ ὃ πρότερον ἐνέ-
σημον, ἔληξεν. [2] ἠρέσπησεν. [3] ἐξελ-
θὼν ἐφρίξε· πυρετὸς ἐς νύκτα. [4]
ἀνώδυνος. [5] βηχίον ῥέον τι ξηρόν.
[6] ἔργα πολλὰ, ὑπόστασις πολλὴ
ξυελαίδεα μαδαρὰ διεσπε-
σμένα ἀπ' ἀρχῆς, μὴ δὲ τεσσαρας
ἡλιεὰ ὑφίστατο. [7] δοῦλέρη τὸ ἔρρον
οὐκ ἄχροον, ὑπόστασιν ἔχον, καὶ τὸ
ξύσημα οὐκ ἐφαίνετο ἐν τῷ χερνι-
βίῳ. [8] ψύξις ἐώθης, τρίτῃ ὠὸν ὠ-
τομάτη κιαλὴν ὑπῆλθε. [9] τετάρτη,
βαλάνε γενομένης, κοπρώδεα καὶ
χολώδεα διεχώρησεν. [10] ὑγρὸς,
ῥεῖθρος. [11] ὕπνος ἐς νύκτα ἠ
πάνυ, ἡμέρης δὲ τι ὑπνοιμῶτο. [12]
δίψα ἠ σφοδρή. [13] πεμπταίη μά-
λιστα ἐς νύκτα, δέρμα περὶ μέτω-
πον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα μαλθακόν. [14]
ὑπεφέρετο αἰεί. [15] πυρετὸς ὑπερ-
τεῖτο ἐπὶ χεῖρα, καὶ ὑπανίστη. [16]
ἄδηλος σφυγμὸς σφόδρα σὺν με-
τώπῳ. [17] φλεβῶν βάρος σὺν τῇσιν
ὑποτροφῇσι, καὶ σὺν τῇσιν ὑποχω-
ρήσεσι πύσιζεν ὀλίγον χρόνον. [18]
ἀεὶ πυρετὸς ἀνώδυνος. [19] ἀπ' ἀρ-
χῆς ἀσώδης, καὶ μικρὸν ἤμεε. [20]
ἑβδόμη ἐφ' ἑβδόμῃ βαλάνε ὑπεχώρη-
σε τρὶς χολώδεις καὶ κοπρώδεις, ὑ-
γρὸν σφόδρα καὶ ὠχρόν. [21] καὶ ἤδη τι
ὑποπαρέκρυπτε. [22] καὶ νοῦς ἐπ'
ὀλίγον ἔστιν ὅτε περὶ μέτωπον. [23]
τὸ ἰμάτιον ἐπὶ τὸ πρόσωπον. [24]
τὰ ὄμματα ἀεὶ κινῆς, ὡς εἴ τι

βλέ-

quibus horrores accedunt. Hæ quandoque malignæ fiunt, & ad morbos acutos perveniunt. [21] Verum cavere oportet. [22] Judicat autem tales morbos maxime quinta & ſeptima & nona dies. [23] Melius tamen eſt cavere uſque ad decimamquartam.

XLI. Pherecydæ poſt ſolſtitium hybernum, noctu lateris dextri dolor etiam prius fieri ſolitus ceſſavit, [2] pranſus eſt: [3] & egreſſus horruit: febris ad noctem, [4] doloris exors, [5] tuſſicula quædam ſicca. [6] Urina non multa, ſubſidentia multa. Ab initio ramentoſa, glabra, divulſa: poſt dies quatuor turbulenta, ſubſidebant: [7] & urina non decolor, ſubſidentiam habens, & collectio non apparebat in matula, ubi perfriguiſſet. [8] Tertia die alvus ſua ſponte egeſſit. [9] Quarta ſubdita glande, ſtercoracea & bilioſa prodierunt: [10] fluxus erat liquidus. [11] Somnus ad noctem non valde. Verum interdiu aliquantum dormiebat. [12] Sitis non vehemens. [13] Quarta ad noctem maxime cutis circa frontem, & reliquum corpus mollis, [14] ſemper ſuperexcedens: [15] febris vincebatur ad manum, & ſub ea humeſcebat: [16] pulſus in fronte valde obſcurus, [17] venarum gravitas in converſionibus, & in omnibus egeſtionibus ad modicum tempus, [18] ſemper doloris exors, [19] ab initio anxius, & paulatim vomebat. [20] Septima à glande ſubdita, egeſſit ter bilioſum ac ſtercoraceum, liquidum valde ac pallidum: [21] & jam aliquantum delirabat: [22] & humiditas modice quandoque circa frontem: [23] ſtragula in faciem ducebat: [24] oculos fruſtra velut ſi quis vide-

ret

βλίπων, ξυνέτρεφε καὶ πάλιν κατέμυεν. [25] αὐτῷ τὸ ἔμπυον ἀπέθαλλεν. [26] ἐδδόμαιος ἱδρώς, περὶ ἀρξάμενος μέχρι τελευτῆς. διηλλάξατο τελέως. [27] ὁ πυρετὸς ἐπέτεινε, καὶ ἡ παραλήρησις. [28] περὶ μέτωπον πολὺς ἱδρὼς, καὶ οἷον ὄζων ῥοὴ ἐκλύσκων. [29] τὸ δέρμα ὑπὸ τὰς πτέρυγας ἐψυχρόν. [30] ὑποχόνδριον δεξιὸν ἐπηρμένον ὑφῆκεν ἐφ' ἑωυτὸν χολαδίς. [31] ὀδόντων ὡς ὑπὸ κωνώπων δηγμὸς ἐγένετο. [32] πρὸ δὲ τελευτῆς σύστηξις οἷον ἐκ μύξης μύκητα ξυνεστηκότα, λευκὰ φλεγματώδεα ἀπεπτα. [33] ἐπεχρέμπτετο ὑπὸ ἐμπνοίης σμικρὰ, λευκὰ, μελανόχροα.

XLII. Μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν τῇ ὕπνῳ ἐφρίξε. [2] πρωῒ ἐξανέστη καρηβαρικὸς, ἔφριξεν, ἀπημέσατο, κεφαλὴν ἐβαρύνετο. [3] εἰς νύκτα ἀνῆκε μέχρι μέσου ἡμέρης ἐπιεικῶς. [4] ἔφριξε πάλιν νύκτα χαλεπῶς. [5] τῷ ἐπιόντι ὑπὸ ἡμέρην πυρετὸς ὀξὺς, [6] κεφαλῆς φάκελος. [7] ἔμετος χολῆς πολλῆς, καὶ λεπτῆς πρασοειδὴς. [8] ἔληξε πάντα. [9] ὕπνος εἰς νύκτα. [10] πρωῒ ἀφυχρόν. [11] ἱδρὼς πολὺς ἐπὶ τὰ ἄκρα καὶ τὰ σώματα. [12] καὶ ἀπὸ λύπης τῆς χρὴ ἐδείκνυεν ὀλίγον χρόνον ξυντεμεῖν ἀπὸ λύπης, καὶ διαχρῆμα ἐκαράδη. [13] εἰς νύκτα ἄγρυπνος. [14] περὶ ἀγορὴν πρωῒ ξυνίλοιπυρετὸς, ἄσιτος σφόδρα, τρόμος, κεφαλῆς ἰδίων. [15] ἔμετος πρασώδης, λεπτὸς, ὑγρὸς ὡς φλέγμα. [16] κατὰ σκέλεα ἔληξε πάντα. [17] ἱδρὼς, κεφαλῆς, τραχήλου. [18] ἐπιχώρησιν μὴ τὴν ἐμετον ἠθεμόνευσε, ὑγρὰ, χολώδεα, ἔστι μέλανα, ἔστι ἀποικότα. [19] νύκτα μετρίως, καὶ τῷ ἐπιόντι ἡμέρῃ. [20] εἰς νύκτα πάλιν ἄγρυπνος. [21] ἔμετος ὀρθρινὸς, ὁμοίως καὶ τῷ

ret contrahebat, & rursus nictabat: [25] & stragula rejiciebat. [26] Nona die sudor mane oborrus, ad pectus, perseverabat donec moreretur: [27] & febris, & deliratio augescebat. [28] Circa frontem sudor plurimus graveolens, color valde albus, [29] cutis sub pilis interpuncta: [30] præcordium dextrum elevatum: demisit à seipso biliosa. [31] Octava apparebant velut culicum morsus: [32] ante mortem tussiendo rejecit velut ex muco fungos, compacta quædam, alba pituita circumdata. [33] Exscrearat autem & antea parva, alba, lactea.

XLII. Quidam post cœnam in somno horruit, [2] mane surrexit, capite gravatus horruit, vomuit: capite gravabatur, [3] ad noctem remisit: [4] usque ad meridiem leniter horruit: rursus noctem graviter tulit. [5] Sequenti die febris acuta, [6] capitis torpor, [7] vomitus multæ bilis, quæ plurima prasina erat: [8] cessaverunt omnia, [9] somnus ad noctem, [10] mane perfrigerabatur, [11] sudor & humiditas per plurimam corporis partem: [12] juxta splenem manu indicabat ad modicum tempus collectionem doloris exortem, statim evanuit, [13] ad noctem vigil: [14] circa fori tempus exacerbabatur febris, anxietas, vertigo, tormen, capitis dolor: [15] vomitus prasinus, levis, viscosus velut pituita: [16] circa solis occasum cessaverunt omnia, [17] sudor capitis, colli: [18] post vomitum egessit per alvum stercoracea, liquida, biliosa, neque nigra, neque inconvenientia. [19] Noctem moderate habebat, itemque sequentem diem [20] ad noctem rursus vigil. [21] Vomitus mane similiter & sequenti

πλω ἐπιθύσεων ἡμέρῃσι ἄνευ ἀσης.[22] ἡ δὲ κεφαλὴς μετ' ἰδρῶτος ἔληξαν ἐς ὀδυνίας.[23] ἐς δ' ἑσπέρην πάντα ἐχάλασεν.[24] ἐνάτη οὐκ ἔτι ἤμεσεν· [25] ἐθερμάνθη μᾶλλον, τοῖσι δ' ἄλλοισιν οὐκ ἐδόκει πυρέσσειν.[26] αἱ δὲ προλάφοισιν φλέβες ἐπήδων.[27] ἀνώδυνος πάντων.[28] δίψος οὐδ' αἰεί.[29] ἐν καλῷ ὑπὸ τῶν ἀναγκαίων ἐλάφου ψυχῇ σφόδρα.[30] ἐπεχώρησε τοῖς βάλανον ξυν μάλα μέλανα καὶ χολώδεα.[31] χρῶμα κατὰ τοῦτο ὅσον ἀπίστατον.[32] ἡ φωνὴ κεκλασμένη· ἐν τῇσιν ἀποφορῇσι βαρύς.[33] ὀφθαλμοὶ κοῖλοι.[34] δέρμα μετώπου ἀβέλτερον.[35] ἄλλως εὔπνοος, κόσμιος.[36] πρὸς τοῖχον τὸ πλεῖστον ἀπεστραμμένος.[37] ὑγρὸς ἐν τῇσι κλίσεσιν, ἐπικεκαμμένος, ἀτρεμίζων.[37] γλῶσσα λευκὴ, λείη.[39] ἀφ' ἧς δὲ τοῖς δίκης καὶ μετ' ὀλίγα ἐρυθρὰ τὰ κυκλώδεα, ἐν μέσῳ σμικρὸν λεύκον.[40] δωδεκαταίῳ πρὸς βάλανον ὁμοίη ἀπίστατο χολώδεα καὶ ξυν μᾶλλον.[41] μετὰ δὲ βαλανώδεα λιποψυχίη.[42] ἔπεσε τὸ σῶμα ἐπιξηραίνεσθαι.[43] διεκλύζετο αἰεί, καὶ, εἰ μὴ σφόδρα ψυχρὸν εἴη, θερμὸν ἔφασκεν εἶναι· τῇ χρόᾳ ἐπιεικής.[44] εἶπε δ' ὕδωρ οὐκ ἐθέλω.[45] τὸ ἱμάτιον αἰεὶ ἀπὸ τῆς σπλῆνος ἀπαίρει.[46] ἡ χλαμύδα χλιαίνει· οὐκ εἴα.[47] τὸ πῦρ πόρρω καὶ σμικρόν.[48] γνάθων ἀμφοτέρων ἔρυθος.[49] μετὰ πόνου ἀκροπὶς ἀνεθερμάνθη μίαν ἢ δύο ἡμέρας.[50] καὶ ἔληξεν.

XLIII. Ἀνδροπαλὲς ἀφωνίη, ἀγνωσία, παραληρησμός.[2] παυσθέντων δὲ τελείων περιόδῳ ἔτεα συχνὰ, καὶ ὑποτροφαὶ ἐγίνοντο.[3] ἡ γλῶσσα διελέλειπτο πάντα τὸν χρόνον ξηρὴ,[4] καὶ, εἰ μὴ διακλύσειτο, διαλέγεσθαι οὐκ οἷός τε ἦν.[5] καὶ σφόδρα πικρὴ ἦν τὰ πολλά.

[6] ἦν

quenti die,[22] citra anxietatem dolores capitis poſt ſudorem ceſſarunt,[23] ad veſperam omnia remiſerunt.[24] Nona, non amplius vomuit,[25] magis calefactus eſt. Reliquis non videbatur febrire.[26] Venæ in temporibus ſalicebant:[27] doloris omnino exors,[28] ſitis ſemper erat.[29] Nona quum ad ſellam ſurrexiſſet,[30] à glande ſubdita egeſſit ramenta nigra & biliosa colore,[31] quantum ſtercoracei deſtillabat:[32] vox fracta, in converſionibus gravis,[33] oculi cavi,[34] cutis frontis circumtenſa,[35] alioqui bene ſpirabat, moderatus erat,[36] ad parietem plerunque converſus:[37] flexibilis in decubitu, incurvatus quieſcens,[38] lingua alba, lævis.[39] Circa Decimam & poſtea, urinæ rubræ in circuitu, in medio exiguum quid album:[40] duodecima ad glandem ſubditam, ſimilia deſtillabant biliosa & ramentoſa:[41] poſt glandem animi deliquium,[42] poſtea os reſiccabatur.[43] Colluebat ſemper, etſi non valde frigida eſſet aqua, calidam eſſe dicebat: nivem leniter guſtabat,[44] ſitis non inerat,[45] ſtragula ſemper de pectore repellebat.[46] Chlamydem calefieri non ſinebat,[47] ignis procul, iſque parvus:[48] utriuſque maxillæ rubor,[49] poſtea lingua inarticulata, recalefcebat unum aut duos dies,[50] ceſſavit.

XLIII. Androphani vocis intercepti, ignorantia, delirium.[2] His ſedatis ſupererat multis annis, & recidivæ fiebant:[3] lingua permanebat per totum tempus ſicca,[4] & ſi collutione non uteretur, loqui non poterat:[5] & plerunque erat valde amara.

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 903 sur 917

6 ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀπὸ καρδίης ὀδυνήη.
7 φλεβοτομίη ἔρυσε τοῦ πα. 8 ὑδρο-
πόσιη, μελίκρητον. 9 ἐμέησε χολὴν ἔπι-
πικρίην μέλαιναν· χολώδεος δὲ διαίτῃ, ἀλλ'
ὀλίγην. 10 τέλος δὲ χειμῶνος κοιμηθεὶς
ἐξεγείρεται ἐκτὸς ἑωυτοῦ, καὶ τὰ γλώσσης
παθήματα ὅμοια. 11 θέρμη λεπτὴ, γλῶσσα
ἀχρόη, φωνὴ περιπνευμονική. 12 ἀπὸ δὲ στή-
θεος τὸ ἱμάτιον ἀπερρίπτει, καὶ ἐξάγειν ἑαυ-
τὸν ὡς ἀφήσοντα κελεύων, 13 οὐδὲν
δυνάμενος σαφὲς εἰπεῖν, οὐδὲ ἐὼν
παρ' ἑωυτῷ. 14 ἐξήγετο αὐτόν. 15 ἐς
νύκτα ἐπελύθησαν, ἧσσον κοιλίκλυσις
δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐγένετο.

16 Τὸ Νικάνορος πάθος. 94
ὁπότε ἐς πότον ἔρχοιτο, φό-
βος. 17 τὴν αὐλητρίδος ὅτε δρησομέ-
νης αὐλεῖν ἀκέσασθαι σὺν τῷ συμποσίῳ, καὶ
ἀπὸ δείματων ὄχλοι μέγιστοι ὑπο-
πεμφθῆναι, ἔφη, 18 ὅτε νὺξ εἴη· ἡμέ-
ρης δὲ ἀκέων, οὐδὲν διελέγετο. 19 καὶ
τούτῳ παρέπετο χρόνον συχνόν.

XLIV. Δημοκλείης δέ, ὁ μὲν 95
ὀφείλων, ἐμολυώστο καὶ λυσιζω-
μοῦντι ἐδόκει. 2 καὶ οὐκ ἂν ἐθέλησε
κρημνὸν ἔφη παρελθεῖν, οὐδὲ ἐπὶ
γεφύρης, οὐδὲ κἂν βάθος πέ-
φρικε τολμῆσαι αὐτὸν, καὶ δείματος
μὴ πίσω, διελθεῖν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς τῆ
πέφρικε προσώσαι. 3 τοῦτο δὲ χρόνου
τινὸς αὐτῷ ξυνῆεν.

4 Τὸ Φοίνικος· ὀφθαλμοῦ 96
τὸ πολλὰ δὲ δεξιοῦ ἄλγεσι ἀστρα-
πῶν φλογώδεσι, ἐδόκει. 5 ἐπὶ μᾶλλον
ἐπιχόντι ὀδύνη ἐς κρόταφον τὸ δε-
ξιὸν ἐχώρεεν ὀξύτη. 6 ἔπειτα καὶ ἐς
ὅλον τὸν κεφαλὸν, καὶ ἐς τὸ τρά-
χηλον. 7 οἴδεε δὲ κεφαλὴ ὄπισθεν
τὸ ἀστόνδυλον, καὶ ξυντάσιες καὶ
σκληρότης ἀμφὶ τοὺς τένοντας. 8 εἰ
μὲν ἐπειρᾶτο σῖγα τὸν κε-
φαλὸν, ἢ διοίγειν τὰς ὀδόντας,
ἀδυνά-

6 Aliquando etiam dolor ad cor.
7 Venæ ſectio ſolvit hæc : 8 aquæ
potus, aqua mulſa. 9 Veratrum
quoque bibit nigrum, bilioſum 330
non prodibat, ſed modicum. 10
Tandem hyeme decubuit, &
extra ſe poſitus mente motus eſt,
& linguæ affectiones ſimiles, 11
calor tenuis, lingua decolor.
Vox peripneumonica, 12 de pe-
ctore ſtragula rejiciebat, & ſe
educi jubebat, velut micturum,
13 quum nihil clare loqui poſſet,
neque apud ſeipſum eſſet ; 14
educebant ipſum : 15 ad noctem
mortuus eſt, duobus aut tribus
diebus decubuit.

15 Nicanoris affectio erat, 335
quum ad convivium progrederetur, timor 17 tibicinæ : quum
ſub initium tibiæ vocis tibiæ, in convivio tibia canere audiviſſet ;
præ timoribus turbationes, vix ſe
ſufferre poſſe dixit, 18 quum nox
eſſet. Interdiu vero audiens nihil
commovebatur, 19 & hæc multo
tempore ipſum comitabantur.

XLIV. Damocles qui cũ illo erat, 340
cæcutire, & corpore exoluto eſſe
ſibi videbatur : 2 & ſane præruptum locum non acceſſiſſet, neque
trans pontem, aut minimæ altitudinis ſcrobem auſus fuiſſet tranſgredi, præ timere ne caderet, ſed
per ipſum ſcrobem ibat : 3 hoc ad
tempus quoddam ipſi aderat.

4 Phœnicis affectio erat, ex 345
oculo dextro plerunque velut
fulgur elucere putabat. 5 Ubi
vero non diu ipſum clauſiſſet,
dolor ad tempus dextrum vehemens oriebatur : 6 poſtea etiam
ad totum caput, & collum : 7
caput intumeſcebat retro ad
verticula : & diſtentio ac duri- 145
cia erat circum tendines. 8 Si
itaque conaretur commovere caput, aut aperire dentes, non

pote-

ἀδιψᾶδε ὡς σφόδρα ξυλλήρθμος.
9 ἔμεδε, ὁπότ' αὖ ἐξυολιαδε, ἀπὶ
τρίτον τὰς ἐξημέρας ὀδυώδεας ἢ
ἡπιωλίεας ἐποίεν. 10 καὶ φλεβοτο-
μίη ὠφέλησε. 11 καὶ ἐκλέσθαι ἦεν
παυδόμενα, ὡς ἤκιστα πτασιδ-
δέα.

XLV. Τῷ Παρμενίσκῳ καὶ πρό- 97
τερον ἐνέπιπτεν ἀγυμία καὶ ἐμεσε-
ῶ ἀπὸ κακοχυμίης βίης, ὁτὲ μὲν πάλιν
δύσθυμίη. 2 ἐν Ὀλυνθῳ μὲν πολὺ φθέ-
γγεσθαι ἄφωνος κατέκειτο, ἡσυχίην
ἔχων βραχύ τι, ὅσον ἄρχεσθαι ἐπιχει-
ρέων ἀφασίην, ἤδη δέ τι καὶ διε-
λέγετο, καὶ πάλιν ἄφωνος. 3 ὕπνοι
ἐνῆσαν, ὁτὲ μὲν ἀγρυπνίη, καὶ ῥιπτα-
σμοὶ μετὰ σιγῆς, καὶ ἀλοφυμοὶ, καὶ
χεὶρ ἐπὶ τὰ πρόσθια ὡς ὀδυνω-
μένου. 4 ὁτὲ δὲ ἀποστρεφὴς ἔκειτο
ἡσυχίην ἄγων. 5 ὁ πυρετὸς μὲν ἀμὲ
τέλεος καὶ δύσπνοος. 6 ἔφη δὲ ὑπερ-
αι ἐπιγινώσκειν τοὺς ἐσιόντας. 7
πιεῖν δέ, ὁτὲ μὲν ἡμέρης ὅλης καὶ νυ-
κτὸς, ἐπεὶ διδόντων, οὐκ ἤθελεν, 8 ὁτὲ
δὲ ἐξαίφνης τὸ τεθμένον ἁρπάσας, ἐξ
ὕδατος πολλοῦ ἐξέπιεν. 9 ἦρον πολ-
λὸν ὡς ὑποζυγίου. 10 ἐκρίθη δὲ τῶν
τεσσαρεσκαιδεκάτων ἀνῆκεν.

11 Ἡ δὲ Κόνωνος θεράπαινα ὠδύ- 98
νετο φαλῆς ὀδυνῆς ἑξαμέρου, οὐκ ἐξ
ἑωυτῆς. 2 καὶ βοὴ, καὶ κλαυθμὸς 1
πολύς· ὀλιγάκις δὲ ἡσυχίη. 3 ἐκρίθη 2
δὲ τὰς τεσσαρεσκαιδεκάτας ἐτελεύτησε.
4 τὰς δὲ ἐπὶ τελευτῆς ἡμέρας ἄ- 3
φωνος καὶ σπασμώδης ἐγένετο.

5 Καὶ ὁ Τιμοχάρεος θερά- 99
πων, ὑπὸ μελαγχολικῶν δοκῶν εἶναι
καὶ τοιούτων, ἐτελεύτησεν ὁμοίως,
καὶ ἐκρίθη ἡμέρας τὰς αὐτάς.

XLVI. Τῷ Νικολάου ἐκρίθη ἐ- 100
λίῃ τρόπῃ χαμιεννὰς ὑπὸ πό-
των ἔφριξεν εἰς νύκτα πυρετός.
2 τῇ ὑστεραίῃ ἐμεῖν χολώδης,
ἄκρη-

potérat, utpote valde distentus.
9 Vomitus si quando oborti essent, relatos dolores avertebant, ac mitiores faciebant: 10 & venæ sectio profuit: 11 & veratrum duxit omnigena, & non minime prasina.

XLV. Parmenisco etiam prius 97
incidebant tristitiæ, & desiderium excedendi è vita: 1 quan- 350
doque vero rursus lætus erat. 2
At in Olyntho aliquando autumni tempore, voce privatus decumbebat, quietem agens, ita ut parum saltem loqui conaretur, ac inciperet. Imo etiam si quid loquutus esset, rursus voce destituebatur: 3 somni aderant: quandoque vero vigiliæ: & jactatio cum silentio, & anxietas: & manus ad præcordia velut dolenti. 4 Aliquando aversus jacebat quietem agens, 5 febris perpetuo, 6 & facile spirabat. 6 355
Postea dixit se cognoscere ingressos. 7 Bibere quandoque tota die ac nocte, etiam si potus exhiberetur, non valebat: 8 quandoque vero urna derepente correpta, omnem aquam ebibebat. 9
Urina crassa velut jumenti. 10
Circa decimamquartam remisit.

11 Cononis serva ex dolore 98
capitis incipiente, extra se mente mota erat: 12 & clamor, & querelæ multæ, raro autem quies. 13 Circa quadragesimum 1
diem mortua est. 14 Decem ve- 2 360
ro diebus ante mortem, voce destituta & convulsa fuit.

15 Timocharis servus ex atra- 99
biliariis esse quum putaretur à tot ac talibus viris, mortuus est similiter circa eosdem dies.

XLVI. Nicolai filius circa sol- 100
stitium hybernum ex potationibus horruit: ad noctem febres: 2 postridie vomitus bilisosus, me-

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 905 sur 917

ἄκριβες, ὀλίγας. 3 τρίτη δ', ἀνεφῆς πολὺ θόρυβος, ἰδρὼς δὲ ὅλου τοῦ σώματος. 4 ἔλιξε, καὶ αὖθις πάλιν ἐθερμάνθη. 5 περὶ μέσας νύκτας ἱδρώς, πυρε-
365 τὸς ὀξύς. 6 ἡμέρης δὲ αὐτῷ ὥρην ἰδρώς. 7 αὖθις πάλιν ἐπεθερμάνθη. 8 ἐμετος ὠμώδης. 9 τῇ τετάρτῃ ἀπὸ ὕδατος λιπαροειδέος ὑπεχώρησεν δυσεντερώδεα καὶ ὑγρά, 10 οὖρα μύσπερα δὲ [καὶ] ἀπολοιδέα. 10 ἦν δὲ ὕδατι λιπαροειδέϊ ὅμοια· ὑπόστασις οὐκ ἦν, ἐδόκει δὲ πολὺ τὸ οὖρον· ἐνῄωρήμασι σμικρά. 11 ἀλγήματα ὑπεχονδρίῳ ἀριστερῷ καὶ ὀσφύϊ. 12 ἄσιτος ἦν καὶ ἐμέτου ἐπεθύμει. 13 ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀνεπνεῖ. 14 ἐπανίπτω δὲ τὰ ὀπίσω ἐφοινίχθη.

XLVII. Μετὰ μὲν τὰς πλειάδων δύσιν πυρετὸς [καὶ] πλεῦρα ἀριστερὰ ὀδυνᾶ μέχρι κλεῖδος. ἔστι δὲ ὅτε, ὥστε ἀτρεμίζειν οὐκ οἷός τε, 2 τὸ φλέγμα καθεῖχεν. 3 ὑπεχώρησεν πολλὰ καὶ χολώδη. 4 οὐ πρὸς τὴν ἡμέρην
10 χρόνον ἔληξεν ἡ ὀδυνη. 5 ἡ θέρμη δὲ τοῖσι πᾶσι ἦν σύντεινα. 6 βὴξ οὐλὴ, ἀπεχρέμψαντο [δὲ] ὑποχόλοι· ἐδόκει δὲ ἐγκύειν, ἐδόκει πολλά. 7 φλεγματώδεες δὲ οὐ βῆχες παρῆν λέγειν. 8 σιτίων ἀπεγεύετο. 9 ἔστιν ὅτε ἐξῄει ὡς ὑγιής. 10 ὑπελάμβανεν δὲ σύνοδος θέρμη λείπειν ὀλίγον χρόνον. 11 ἱδρῶτα ἐγίνετο ἐς νύκτα. 12 τὸ πνεῦμα δὲ τῇ θέρμῃ πυκνότερον. γνάθων ἔρευθος. 13 καὶ τὸ πλευρὸν βάρος, καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην, καὶ ἐς [τὸν] ὦμον. 14 αἱ βῆχες κατεῖχον. 15 φάρμακον ἀνωφελὲς

rus, modicus. 3 Tertia die quum concio adhuc fori plena eſſet, ſudor totius corporis. 4 ceſſavit, & ſtatim rurſus calefactus eſt: 5 [ad mediam noctem rigor, febris acuta; 6 die vero eadem hora ſudor: 7 rurſus ſtatim recaluit,] 8 vomitus ſimilis. 9 Quarta ab aqua mercurialis, egeſſit ſtercorarea & liquida. 10 Urina ei neris ſpecie, qualis eſt aqua mercurialis, non diſſimilis, ſubſidentia non erat, neque urina multa, pauca quædam in medio vehebantur innatantia: 11 dolores præcordii ſiniſtri & lumborum. 12 Putabat ſe ex vomitu inſuper reſpirare, & inſuper reſpirabat, 13 quandoque dupla reſpiratione: 13 lingua alba, 14 habens ex dextra parte concretionem adnatam inſtar lupidi. Parum ſiticuloſus erat, 15 vigil, prudens. 16 Sexta dexter oculus major dum videret. 17 Septima mortuus eſt. 18 Verum alvus ante mortem elevata fuit: 19 & mortuo poſteriores partes rubefactæ ſunt.

XLVII. Meroni circa pleiadum occaſum febris: lateris ſiniſtri dolor uſque ad claviculam, atque is adeo vehemens ut quieſcere non poſſet: 2 & inflammatio tenebat, 3 alvi egeſtio multa, biliosa. 4 In tribus fere diebus ceſſavit dolor. 5 Calor autem circa ſeptimum aut nonum. 6 Tuſſis inerat, exſcreationes neque biliosæ, neque multæ fiebant, 7 verum pituitoſæ, tuſſes comitabantur, 8 cibos guſtabat, 9 quandoque velut ſanus exibat. 10 Corripiebant autem aliquando calores tenues modico tempore, 11 ſudores fiebant ad noctem. 12 Spiritus in calore denſior, maxillarum rubor, 13 circa latus gravitas, & ſub alas, & ad humerum, 14 tuſſes tenebant, 15 medicamentum per ſuperna

ὦωϑεν ἤγαγε χολώδεα. 16 τρίτη δὲ φαρμάκου ἐρράγη τὸ πύον, ἀπὸ ἧς τε δεχῆς δὲ ἀρρωστήματος ἐστερήϑη. 17 ἀπεκάϑηρε δὲ περὶ πέντε καὶ τριήκοντα ἡμέρας ἄλλας, καὶ ὑγιής.

18 Τῇ Θεοτίμου συμπλεκτικῇ ἄσῃ καὶ ἐμέτῳ, καὶ φρίκη ἅμα δεχομένῳ τὴν πυρετῶν, καὶ δίψα. 2 περιόντος δεχομένου ἐξαίφνης τὸ θερμόν. 3 μελικρήτου πιόσῃ καὶ ἀπημέσῃ ἤτε φρίκη καὶ ἡ ἄσῃ ἐπαύσατο. 4 καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σίδης ὕστερον.

5 Τῇ Διοπίϑεος ἀδελφῇ συμπλεκτικῇ ὀδύνη καρδιαλγίη περὶ τὸν λαπάρην, 6 καὶ ξυμπαρείπετο ὅλου τοῦ ἡμέρου ἡ τοιαύτη κεφαλαλγίη καὶ τῇσιν ἄλλῃσιν. 7 ὡσαύτως ἀπὸ τοῦ κνήμου ὀδύσιν. 8 ἐνδρομέσι [ὀδὲ] ἀσαιώτερα ἐγίνετο τὰ τοιαῦτα.

XLVIII. Τῇ Ἀπομότου ἐν ἡμιτριταίῳ περὶ δεξιτερὸν ὀδύνη καρδιαλγίη περὶ τὸν λαπάρην, καὶ ἔμετοι, καὶ πνῖγες ἐπιστάσεις ἅμα ὑστερικαὶ, καὶ ἐς τὸ μεσόφρενον ὀδυνώδεα καὶ ῥάχιν. 2 ὅτε δὲ συνεπορεύετο αἱ ὧραι, ἔληγον αἱ καρδιαλγίαι.

3 Τῇ Τερπίδεω μητρὶ, τῇ ἀπὸ Δορίσκου, ἀμφιφορῆς γενομένης μηνὶ πέμπτῳ διδύμων ἐκπώματος, 4 ἓν μὲν ἕτερον αὐτίκα ὡς ἐπὶ χλαῖνί τινι ἀπηλλάγη, 5 ἓν δὲ ἕτερον ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τεσσερακοστῇ ἡμερέων ἀπηλλάγη. 6 ὕστερον δὲ ἔλαβεν ἐν γαστρί. 7 ἔτει δὲ ἐνάτῳ ὀδυναὶ ὀδύναι καὶ γαστρὸς ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἤρξαντο. 8 ἔστι μὲν ὅτε ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ ῥάχιος. καϑίσταντο δὲ ἐς τὸν ὑπογάστριον καὶ βουβῶνας. 9 ἔστι δ' ὅτε καὶ γόνατος

superna eduxit biliosa. 16 Tertia à medicamento erupit pus, verum ab initio morbi quadragesima, 17 repurgabatur circa triginta quinque alios dies, & sanus evasit.

18 Uxori Theotimi in semitertiana anxietas, & vomitus, & simul horror incipiente febre, & sitis: 19 progrediente tempore incipiente febre calor ingens. 20 Ubi aquam mulsam bibisset, & vomuisset, & horror, & anxietas sedata sunt, 21 & mali punici succum postea accepit.

22 Diopithis sorori in semitertiana, cordis dolor gravis circa accessionem, 23 & comitabatur is totam diem: & hujusmodi cordis sive oris ventriculi dolor etiam aliis similiter aderat. 24 Veruntamen sub pleiadis occasum viris talia rariora fiebant.

XLVIII. Uxori Apomoti in semitertiana circa arcturum, vehemens cordis dolor circa accessionem, & vomitus, & strangulationes ab utero simul instabant, & ad dorsum dolores juxta spinam. 2 Quum autem huc ipsi pervenirent, cordis dolores cessabant.

3 Terpidæ matri à Doriſco, quum abortus factus esset mense quinto gemellorum, ex casu, 4 ab altero quidem statim, velut in tunica quadam liberata est: 5 ab altero vero prius aut posterius quadraginta diebus. 6 Post ea autem concepit in ventre. 7 At anno nono dolores vehementes circa ventrem ad multum tempus, 8 quandoque incipiebant ex collo ac spina, considebant autem ad imum ventrem & inguina: 9 quandoque ex genu

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 907 sur 917

ναῖος δ' δεξιῆ, ἠρθρίτευσε δὲ καὶ εἰς τοῦτο. [10] καὶ ὅτε μὲν τὴν γαστέρα εἶχεν ὀδυνώμενα εἶεν, ἐμιλιωρέετο ἡ κοιλίη· [11] ὅτε δὲ ἐπαύσατο, ξυνέπιπτεν ἡ καρδιαλγίη. [12] πνεύμονι ὁκόσοι ἐόντες, ψύξις δὲ σύμπαντας ὡς οὐ ὕδατι κλύδωνα. [13] καὶ τὸν χρόνον ἡνίκα ἡ ὀδυνὴ ἐγίνετο, ὑπέτρεφε δι' ὅλου τὰ ἀλγήματα ἢ πιώτερα τῶν κατ' ὀχέας. [14] σκόροδα σίλφιον, τὰ δριμέα ξύμπαντα ἀ ξυνέφερεν, ὑδὲ τὰ γλυκέα, ὑδὲ τὰ ὀξέα, ὑδὲ οἱ λάκκοι εἶνοι· [15] οἱ μέλανες δὲ καὶ λεπτοὶ ὀλιγάκις. [16] ἀρχομένη καὶ ἐμέτοι ἐγένοντο, καὶ τὰ σιτία ἀπεκλείοντο, καὶ αἱ τῶν ὀδυνέων τῶν γυναικείων ἐκ ἐφαίνετο.

XLIX. Τῇ Κλεομβρότου τῇ ζιφύρῳ πνοαὶ ὠὰ γαστρὸς καὶ κάπη, παλινδρὸς ἀριστερὸν ὀδυνή, ὠὰ τραχήλου ἀρξαμένη καὶ ἐς ὦμον, πυρετοὶ, καὶ φρίκη, καὶ ἱδρώς. [2] ἤρξατο δὲ ὁ πυρετὸς, καὶ οὐκ ἔληγεν, ἀλλ' ἐπέτεινε, [3] καὶ ἡ ὀδυνὴ ἐγένετο, βῆξ. [4] ἀπεχρέμπτετο ὑφαιμα, ἀχρὴ, πολλὴ· [5] γλῶσσα λευκή· [6] ἕδρα χωρήματα μέτρια ὑγρά· ἔδεσι χαλῶδεα. [7] τετάρτῃ ἐς νύκτα τὰ γυναικεῖα ἦλθε πολλά. [8] ἔληξεν ἅπαντα βὴξ καὶ ἡ ἀπόχρεμψις, καὶ ἡ ὀδυνή. [9] καὶ δι' ἡμέρης λεπτά.

[10] Τῇ Ἐπιχάρμεω πρὸ τόκου δυσεντερέη, πολλὴ, ἀπαχρήματα ὑφαιμα μυξώδεα. [11] τοκέσσα ἔδοξε καὶ ὑγιής.

[12] Τῇ Πολιαρχίδῃ ὀδὼν ἀρθρίτις πικοῖσι ἰσχίου ἄλγημα ἐξαίφνης, γυναικείων ἀκουόντων. [13] τὸ δὲ τοῦ τοιούτου πάθεος ἰσχίου ἡ φωνὴ κύκλῳ καὶ ἐς μέσον ἡμέρης. [14] ἄκρητος μὲν τοῦτο καὶ ἐφρόνεε. [15] καὶ τῇ χειρὶ ἔφη κωτᾶν, ἀμφὶ τὸ ἰσχίον εἶναι τὸ ἄλγημα.

dextro, considebant autem ad eundem locum. [10] Et quum quidem juxta ventrem dolores essent, alvus elevabatur, [11] quum vero sedarentur, cordis dolor coincidebat. [12] Verum strangulationes non aderant. Sed frigiditas corporis, velut in aqua jacentis. [13] Tempore quo dolor fiebat, per totum corpus dolores spargebantur, mitiores his qui ab initio erant: [14] allium, silphium, acria omnia non conferebant, neque dulcia, neque acida: neque vina alba: [15] Verum nigra, & balnea rara. [16] Ab initio quoque vomitus vehementes fiebant, & ciborum exclusiones, & circa dolores menses non apparebant.

XLIX. Cleomenis uxori circa favonii flatus, ex nausea & lassitudine, lateris finistri dolor, ex collo ac humero auspicatus: febris & horror, & sudor. [2] Incepit autem febris, & non desiit, sed augescebat, [3] & dolor vehemens, tussis, [4] excreatio subcruenta, pallida, multa, [5] lingua alba, [6] alvi egestiones moderatæ, liquidæ, urinæ biliosæ. [7] Quarta ad noctem menses prodierunt multi: [8] cessavit & tussis, & excreatio, & dolor: [9] calor autem tenuis.

[10] Epicharmi uxori ante partum dysenteria, dolor, alvi egestiones subcruentæ, mucosæ. [11] Ubi peperisset, statim sana erat.

[12] Polemarchi uxori in morbo articulari coxæ dolor derepente, mensibus non prodeuntibus. [13] Ubi betæ succum bibisset, vox supprimebatur per noctem, & usque ad meridiem: [14] attamen audiebat, & sapiebat, [15] & manu significabat, dolorem esse circa coxam.

L. Τῇ

L. " Τῇ Κλινίᾳ ἀδελφῇ, τῇ ἀ- 109
φιλικωτέρῃ, ἐμεῖτο, [2] ὅ, τι πεφο-
βέατο ποσαρισκαιδεκαημέρους
ἀνθ' πυρετῶν, [3] " αἱμαλωδέων τ' ἐ- 1
μεζομένων ἐρεθισμοί, " καὶ ἐμπιεσμα- 2
μὸν ἐχούσῃ, [4] ὡς ἐς καρδίην πίε-
σμα. [5] κακόσχολον [καὶ] σπασμὸν πάσῃ
ἔπαυσε· καὶ τὸ λόπε τ' σίδης. [6] ἀπέση
ἡ ἄλγημα μέτριον ἐς κενεῶνα. [7]
βολβὸς χυλὸς, καὶ " οἶνος γαλακτώ- 3
δης ὠφέλησε, καὶ ἄρτοι ὡς ἐλάχιστοι
ξὺν ἐλαίῳ.

8 " Τῇ Παυσανίεω κόρῃ, μύκη- 100
τα ὠμὰ φαγόσῃ, [9] ἄση ἔσχε, πνι-
γμὸς, ὀδυνη γαστρός. [10] μελίκρα-
τον θερμὸν πίνειν, καὶ ἐμέειν ξυνήνε-
κε, καὶ λιβανὸν θερμόν. [11] ἐν τῷ λου-
τρῷ ἐξήμεσε τ' μύκητα καὶ, ἐπεὶ λή-
ξειν ἔμελλεν, ἐξίδρωσεν.

LI. " Ἐπιχάρμῳ περὶ πλειάδων 111
δύσιν ὦμος ὀδυνη καὶ βάρος
δεινὸν ἐς βραχίονα, ἄση, ἐμέσει συ-
χνοί. [2] ὑδροποσίη.

366 [3] " Τῷ Εὐφρονος παιδὶ ἐξαν- 112
θήμασιν οἷα ὑπὸ κωνώπων.

[4] " Μετὰ ζέφυρον ὠχμοὶ ἐγέ- 113
νοντο μέχρις ἰσημερίας μεθοπω-
ρινῆς. [5] ἄσθματα κεφαλὴν πίεζεν, καὶ
πυρετοὶ θερμοὶ, καὶ πυρετοὶ
ἱδρώδεις, καὶ πάλιν δύης ἐπε-
θέρμηνον. φύμαθε ὑπὸ τοῖς ὠσὶ πολλοῖσιν ἐγίνετο. [7] Τῇ χρυσῇ βα-
χίῃ περὶ σύριγγα [8] τοῦ μέσου
κίονος τῆς παλιωσάσης παιδίσκης,
κοιλίης ὑγρωθείσης, περὶ τ' αὐτὸν
χρόνον. [9] Κρησφόντῃ ὑπ' ἀρκτοῦ-
ρου σχεδὸν περὶ τὰς ἑβδόμας τοῦ παιδὸς
μύονες " ἐπυήθη. [10] Τῷ Ἐρατύλλου [1]
ἀπεμαλώθη περὶ ἀμφότερα. [11] [2]
ἀνιδρώσιες, γλώσσης ὑπὸ ξηρότη-
τος ψελλοί.

[12] " Οἱ ἀνεμοι πνεύσαντες πολλοὶ [3]
καὶ ψυχροὶ, [13] καὶ χιόνες ἐξ οὐδενὸς

ἐπὶ

L Cliniæ ſorori ſeniori vo- 415
mitus, [2] quicquid acceperiſſet per quatuordecim dies, citra febrem, [3] cruentorum vomitionum rejectiones: [4] & contracta ſtrangulatio ad cor procedebat. [5] Caſtorium, ſeſeli, mali punici ſuccus, ſedaverunt omnia: [6] abſceſſit autem dolor moderatus ad lateris mollitudinem: [7] bulbi ſuccus, & vinum lactei teporis, auſterum, & panes quam pauciſſimi cum oleo.

[8] Pauſaniæ filiam ex fungi crudi eſu, [9] anxietas tenebat, ſtrangulatio, dolor ventris. [10] 420
Aquam mulſam calidam bibere ac vomere profuit, & balneum. [11] In balneo fungum evomuit, & ubi illa ceſſatura eſſent, exſudavit.

LI. Epicharmo circa pleiadum occaſum, humeri dolor, & gravitas vehemens ad brachium, anxietas, vomitus multi, [2] aquæ potus.

[3] Euphranoris filio puſtulæ velut à culicum morſu.

[4] Poſt favonium ſiccitates fiebant, uſque ad æquinoctium autumnale. [5] Sub canem. æſtus 425
vehementes, & venti calidi, & febres ſudorificæ, & ſtatim aliquantum recaleſcebant. [6] Tubercula vero juxta aurem multis fiebant. [7] Aniculæ à tuſſi vexatæ circa nonam diem. [8] Adoleſcenti ſplenico ancillæ filio, alvo liquefacta, circa idem tempus. [9] Creſiphonti ſub arcturum, fere circa ſeptimam. Adoleſcenti ſolum ſuppurata ſunt. [10] Eratylli filio evanuerunt. [11] Circa utraque tempora, nullæ exu- 430
dationes, lingua præ ſiccitate blæſi.

[12] Recti venti ſpiraverunt multi ac frigidi: [13] & nives ex clementi

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 909 sur 917

ἔσιν ὅτε ἐξήϊσοντο. [14] καὶ μὴ ἰσημερέλιον νότια ἀμφιμίσγοντα βορείοις ὕδατα συχνὰ ἐπιδημέων. [15] βῆχες πολλαὶ, μᾶλλον δὲ παιδίοισι. [16] ὦτα δὲ καὶ τὰ ἄνω πολλοῖσιν οἷα τοῖσι σατύροισιν. [17] ὁτὲ δὲ ὁ πρὶν τότε χρόνος χειμὼν ἐχθρὸς σφόδρα χιμερινὸς ἐγίνετο, σὺν χιόνι καὶ ὄμβροισι βορείοισι.

LII. [11] Τῷ Τιμώνακτος παιδὶ τὰ περὶ τοὺς μηροὺς φύματα ὀλίγα ἐξανθήματα σὺν σκέλεσι, καὶ σὺν ἰσχίοισι, καὶ ὀσφύϊ, [καὶ] ὑποχονδρίῳ, [12] καὶ οἰδήματα σφόδρα σὺν ἐρυθρότητι. [13] κοιλιστέντων δὲ τούτων ἀπέλυσε καὶ ἐπιληπτικὰ ἐγένοντο ἄνευ πυρετῶν ἡμέρας πολλάς, [14] καὶ ἐτελεύτησεν.

[15] Τῷ δὲ Πολεμάρχου ξυνέβη μὲν τὸ ἐπιγενόμενον χρόνῳ ἐμπυωθῆναί τε καὶ διαχρίμψαι, [16] ὕστερον δὲ ἡ ἡμέρη αὐτῷ ἦσαν. [17] καὶ ὑδρωπικὸς ἦν, καὶ ἐπίζηλος, καὶ ἀφόρμαλος. [18] πρὸς ἣν πρὸς ἐπιόντα ἀδυνατέων, καὶ διψώδης, καὶ ἀποστρεφόμενος ἐπισκώς. [19] ἔσιν ὅτε καὶ βηχία ἐπῆλθε πολλὸν χρόνον ἄτερ πυρετοῦ ἐγίνετο. [20] καὶ, εἰ μή τι οὖλος κοιλίη ὑπεφέρετο κάτω πολλὴ ἐγίνετο. [21] καὶ ἀδήμα καὶ πίσημα ἐγένετο μᾶλλον. [22] τελευτῶν δὲ καταῤῥοος, καὶ διαχρεμψις ἐπεκλήθη, καὶ βήξ. [23] ἡ δὲ διάχρεμψις πυκνὴ καὶ ὠχρή. [24] πῦον δὲ πυρετώδεος σφοδρός. [25] καὶ ἐδόκει λήξειν, καὶ ἡ βὴξ πεπαύετο, καὶ ἡ διαχρεμψις κατέπεσεν. [26] ὑπερψυξις πάλιν ὀξὺς πυρετὸς πνεύμα πυκνὸν ἐπελύετο. [27] ὑπερεφρίκωσε πόδας, καὶ κατεψύχθη μὴ τοῦτο. [28] πνεῦμα μᾶλλον ἐσκαλήφθη. [29] ἡ ἄρησις ἔσω. [30] τὰ ἄκρα κατεψύχθη. [31] ἔμφρων ἐτελεύτησε, τριταῖος ἀπὸ τῆς ὑποτροφῆς.

LIII. O

cœlo quandoque fiebant, [14] & post æquinoctium, austrina aquilonaribus permixta, aquæ multæ, populariter grassatæ sunt [15] tussis multæ, magis autem in pueros. [16] Circa aures multis talia, qualia Satyri habent. [17] Quandoque vero ante hoc tempus hyems valde hyberna erat, cum nive & pluviis aquilonaribus.

LII. Timonactis filio fermè bimestri pustulæ in cruribus, & in coxis, & lumbis ac imo ventre, [2] & tumores valde rubicundi. [3] His autem sedatis, convulsiones & comitiales fiebant, sine febribus, multis diebus: [4] & mortuus est.

[5] Polemarchi filio contigit quidem ut priore tempore suppuratus esset, & exscrearet: [6] postea vero calores ipsi erant: [7] & hydropicus erat, & splenicus, & anhelosus: [8] ad locum accivem si quando accederet, impotens, & siticulosus: [9] quandoque etiam cibum leniter averfabatur, & siccæ tussiculæ ad multum tempus ita fiebant: titubans obambulabat: [10] & si non facile solubilis esset alvus deorsum, plena reddebatur, [11] & anhelatio ac strangulatio magis fiebant. [12] Tandem autem defluxus & exscreatio supervenit, ac tussis. [13] Exscreatio crassa, pallida, [14] purulenta: & febris vehemens [15] cessasse videbatur: & tussis mitior, & exscreatio pura. [16] Rediit rursus febris acuta, spiritus densus: mortuus est. [17] Verum antea riguerunt pedes, & postea perfrigeratus est. [18] Spiritus magis intercluſus est. [19] Urina substitit, [20] extremæ partes perfrigeratæ sunt: [21] prudens mortuus est, tertia die à recidiva.

LIII. Thyni

LIII. Ὁ δὲ Θωΐδεω σφόδρα ἐν τῇ πυρετῷ κατωδύνη ἐλιμώχθη. [2] ὑπερχώρησις συχνή. [3] μετὰ χολῆς δὲ ἐγένετο, καὶ μετ' ἀψυχίης, καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ. [4] καὶ ἐψύχθη σφόδρα, καὶ ἄφωνος ἦν ἡμέρην ὅλην καὶ νύκτα. [5] Ἰχῶρος χυλὸν πλοκάνης κατέσταξε. [6] ἐφρόνει, οὔπνους ἦν.

LIII. Thyni filio in febre ardente inedia macerato, [2] alvi egestio multa. [3] Verum cum bile, & animi deliquio, & sudore multo fiebat: [4] perfrigeratus est valde: & voce destitutus erat totam diem ac noctem. [5] Instillatum ptisanæ succum continuit: [6] sapiebat, bene spirabat.

[7] Τῷ Ἐπιχάρμεω ἐξανίστη ἐν ἑωθινῇ καὶ πόσις ἀπεψίη. [8] τῇ ὑστεραίῃ περὶ ἕω, ἄσης γλωσσώδης, πάνυ ὕδατος, ὄξεος, ἅλας, ἐξήμεσε φλέγμα. [9] μετὰ ῥίγεος ἔλαβεν. [10] ἐλύσατο τὸ πυρετῷ ἐόν, καὶ σῆθος ἤλγησε. [11] τῇ τρίτῃ οὖρα περὶ κῶμα ὀλίγον χρόνον ἐπέσχε, καὶ ὑπλήρη. [12] καὶ πυρετὸς ὀξύς. [13] βαρέως ἔφερε τὸν νοῦσον. [14] τῇ τετάρτῃ ἄφρων· ἀπέθανεν.

[7] Epicharmi filio accidit ex via & potu eruditas. [8] Postridie mane anxietate oborta, ubi aquam, acetum, salem bibisset, evomuit pituitam. [9] Postea rigor apprehendit. [10] lavit febricitans. Pectus dolebat. [11] Tertia mane statim sopor modico tempore tenebat, & delirabat, [12] & febris acuta: [13] graviter morbum tulit. [14] Quarta vigil, mortuus est.

[15] Ἀριστῶνι δακτύλου δὲ ποδὸς ἠλκωμένου, ξυὼν πυρετῷ ἀσαφέα. [16] τὸ καρκίνωμα ἐσθιόμενον ἀνέβη μέχρι γόνυ· ἀπώλετο. [17] μέλαν, τραχῦ, βαρύ. [18] Ὃ τὸ καρκίνωμα τὸ ἐν τῇ φάρυγι καυθὲν ὑγιὴς ἐγένετο ὑφ' ἡμέων.

[15] Aristoni ulcerato pedis digito, cum febre loquelæ obscuritas. [16] Carcinoma ascendit usque ad genu: periit. [17] Erat autem nigrum, subaridum, graveolens. [18] Cui carcinoma in faucibus ustum est, sanus evasit à nobis.

LIV. Πολύφαντος ἐν Ἀβδήροισι κεφαλῇ ὠδυνᾶτο ἐν πυρετῷ σφοδρῷ. [2] οὖρα λεπτὰ πολλά, ὑποστάσιες δυσεξαίρετοι καὶ ἀναλίσκοντες μύστρα. [3] ὑπομύδρου δὲ ἐόντος τὰ κατὰ κεφαλῆς, παρέμεινε περιστῆσαι ἐς τὸ δεκάμηνον. [4] μετὰ δὲ τάχιστα ἐς τὸν τράχηλον ὀδύνη ἰσχυρή. [5] ἔπειτα ἦλθεν ἐρυθρὸν ἀναλίσκοντα μύστρον, οἷον τὸ ὑποζύγιον. [6] παρέκρανε τρόπον φρενιτικόν. [7] ἀπέθανεν ἐν ἀνακωμῳδήσεσιν ἰσχυροῖσι.

LIV. Polyphantus in Abderis caput dolebat in febre vehementi. [2] Urinæ tenues, multæ. Subsidentiæ densæ & conturbatæ. [3] Quum autem non cessaret dolor capitis, sternutatoria decima adhibita sunt. [4] Postea ad collum dolor vehemens. [5] Urina prodiit rubicunda conturbata velut jumenti: [6] mente motus est phrenitico modo. [7] Mortuus est in vehementibus convulsionibus.

[8] Παραπλησίως δὲ καὶ τῇ Εὐαλκίδεω οἰκέτῃ, ἣ ὑπὸ τὸν πλοῦν χρόνον τὰ οὐρία ἔχουσ' ἔφερε, καὶ κεφαλαλγίαι σύνηθες, [9] φρενίτιδι γενομένῃ ἀπέθανεν ὠσαύτως ἀνακωμῳδήσεσιν

[8] Consimiliter etiam Evalcidæ famula, quum multo tempore densæ urinæ prodiissent, & capitis dolores adessent, [9] phrenitica facta mortua est, eodem

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 911 sur 917

σημῆσιν ἰσχυρεῖται. [10] πάνυ γὰρ παχέα
οὖρα καὶ ἀναλείπαρθρα· [11] σημεῖον ἀκεφαλίης καὶ
σπασμοῦ, καὶ θανάτου.

[12] Ὁ δὲ Ἁλικαρνασσεὺς ὁ
ἐν τῇ Ξανθίππου οἰκίῃ κεφαλὴν ἐκακοδιάιτητο, καὶ
κεφαλὴν οὐ μετρίως. [13] ἦν δὲ περὶ ἔτεα πεντήκοντα. [14] φλὲψ ἐτμήθη
τὴν Μνησιμαχεῖον. [15] ἐκλάσθη ἡ
κεφαλὴ κενωθεῖσα καὶ ψυχθεῖσα.
[16] οὐκ ἐγένετο ἐξίπνησις. [17] φρενιτικὸς
ἐγένετο. [18] ἀπέθανεν. [19] οὖρα καὶ
τοῦτον παχέα.

LV. [20] Ἐν Καρδίῃ τοῦ Μητροδώ-
ρου παιδὸς ἐξ ὀδόντων ὀδύνης σφα-
κελισμὸς σιτηρίου, καὶ ἕλκεων
ἐπιφύσεις σαρκώδεις. [2] μετρίως
ἐξεπύησεν. [3] ἐξέπεσαν αἱ τετραμ-
φοι καὶ ἡ σιαγών.

[4] Ἀναξένωρ ἐν Ἀβδήροι-
σιν, ἦν μὲν [5] ἀπὸ σπλῆνα ὀδύνη καὶ κα-
κόχροος, [5] ξυνέβη δὲ αὐτῷ, οἰ-
δήματος γενομένου περὶ μηρὸν τὸν
ἀριστερὸν, ἐξαπίνης τοῦτο ἀφανι-
σθῆναι. [6] ἐπὶ πολλοῖσι δὲ ὑστέρον
ἡμέρῃσιν ἐγένετο αὐτῷ κατὰ τὸν
σπλῆνα οἷον ἐπινυκτὶς ἐξ ἀρχῆς,
ἔπειτα δὲ οἴδημα καὶ ἐρύθημα σκλη-
ρόν. [7] μετὰ δὲ ἡμέρην τεταρ-
τίην πυρετὸς ἐγένετο καυσώδης,
[8] καὶ ἐπελιδνώθη πᾶν τὸ
καὶ σπασμὸς ἐδόκει. [9] ἀπέθανεν.
[10] ἐφρόνησε δὲ πρότερον, καὶ
κατεμάνθανε.

[11] Κλόνιος ἐν Ἀβδήροισιν,
ἦν μὲν νεφρίτικος· [12] οὖρει δὲ ἀ-
μικρὸν, καὶ κακὸν χολι-
δῶς· [13] ἐνόχλει δὲ κοιλίη δυσεν-
τερικὴ. [14] τούτῳ πρωὶ μὲν ἐδί-
δοτο γάλακτος αἶγειον, καὶ ὕδα-
τος πέμπτη μοίρης· ἀναξυσμέ-
νων δὲ πρὸς κοιλίας τρεῖς. [15] κατὰ-

[1] modo ex vehementibus doloribus. [10] Nam urinæ densæ ac conturbatæ, [11] certum signum sunt doloris capitis, & convulsionis, ac mortis.

[12] Halicarnassensis qui in domo Xanthippi diversabatur, aurem hyeme dolebat, & caput non mediocriter. [13] Erat autem annorum circiter quinquaginta. [14] Vena secta est juxta Mnesimachum: [15] læsum est caput evacuatum ac perfrigeratum. [16] Non enim facta est suppuratio. [17] Phreniticus factus est, [18] & mortuus. [19] Urinæ erant & huic densæ.

LV. In Cardia Metrodori filio ex dentium dolore corruptio maxillæ, & gingivarum vehemens carnis excrescentia, [2] mediocriter suppuratio facta est, [3] exciderunt dentes molares, & maxilla.

[4] Anaxenor in Abderis, erat quidem splenicus, & vitiati coloris. [5] Contigit autem ipsi ut tumor circa femur sinistrum obortus, derepente evanesceret. [6] Non multis vero postea diebus oborta est ipsi circa splenem velut pustula nocturna ab initio, insuperque tumor ac rubor durus. [7] Post diem quartum febris ardens oborta est, [8] & livefacta sunt omnia circumcirca, & putrida videbantur: [9] mortuus est. [10] Verum prius subpurgatus est, & intelligentiam habebat.

[11] Clonigus in Abderis, erat quidem nephriticus, [12] mingebat autem sanguinem paulatim plerunque difficulter. [13] Vexabat etiam alvus dysenterica. [14] Huic mane quidem dabatur lac caprinum, & aquæ quinta pars, ita ut ex ambobus compositum totum essent heminæ tres. [15] Ad

Magni Hippocratis Coi Opera omnia graece et latine edita... industria ac ... - page 912 sur 917

ρέω δὲ ἄρξω μὴ ἔξοπίσω. [16] ὄψα δὲ, σεῦτλα, ἢ σίκυος. [17] οἶνος μέλας λιπτός. [18] ἐδίδοτο δὲ καὶ σίκυος πέπων. [19] ὅτῳ δὲ διαπωμάτων καὶ ἡ κοιλίη ξυνέστη, καὶ τὰ ἔργα κατῆρχε ἰφείπε. [20] ἐγαλακτοποτέετο δὲ, ἕως τὰ ἔργα ἀπεκρίθη.

LVI. Γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος. [2] ἦν δὲ τοιοῦτον. ἀπὸ τῆς θηλῆς ἰχὼρ ὑπεφαίνετο· [3] ἐπιλημφθείσης δὲ τῆς ῥύσιος, ἀπέθανεν.

[4] Τῷ Δημοκρίτου παιδίῳ ἐν Ἀβδήρῃσι μέλεως ἐμφαλὸν τρωθέντι, συρίγγιον κατελείφθη. [5] καὶ πολλὰ καὶ ἕλμινς δι' αὐτῆς διῆλθεν ἀθρόα. [6] καὶ ἤμελλε, ὅτε πυρέξειε, χολώδεα· ὅτε δὲ καὶ αὐτὰ ταῦτα διήει. [7] ἐπεσπειρᾶτο τέτῳ τὸ ἔντερον πρὸς τὸ συρίγγιον, [8] καὶ ἀπεβίβρωσκε ὡς τὸ συρίγγιον, καὶ ἐπαναβρήγνυτο, [9] καὶ βηχία διεκάλυε ἀμφοτέρους.

[10] Τῷ παιδίῳ τῷ Πυθίωνος ἐν Πέλλῃ πυρετὸς αὐτίκα ἤρξατο πολὺς, [11] καὶ κωφώσεις πολλαὶ, μετὰ ἀφωνίης. [12] ὕπνοι ἐγίνοντο, καὶ κοιλίη σκληρὴ σχεδὸν πάντα τὸν χρόνον. [13] ἐπεζητεμέετο δὲ τῆς ὀπὸς τῆς χολῆς, πολλὰ διεχώρει. [14] καὶ αὐτίκα ὑπεδίδου, πάλιν δὲ πάλιν ἡ κοιλίη ἐπήρτο, καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνετο. [15] καὶ ἡ κωφώσις ἀπὸ τῶν αὐτῶν. [16] τῆς δὲ αὐτῆς ἀγωγῆς ἐούσης, ἐδόθη τι τῶν ξυλίκων καὶ σικύα καὶ μηκωνίς, καὶ χολώδεα καθῆρε. [17] καὶ αὐτίκα τὸ κῶμα ἐπαύετο, καὶ ὁ πυρετὸς ἐπραΰνετο, καὶ τὰ ἄλλα ἐκουφίζετο. [18] καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκαταῖος.

LVII. Εὐ-

vesperam autem, panis valde assatus, [16] obsonia, beta aut cucumis, [17] vinum nigrum tenue. [18] Dabatur etiam cucumis pepo. [19] Hac vero victus ratione quum uteretur, & alvus substitit, & urinæ puræ prodibant. [20] Bibit autem lac donec urinæ restitutæ sunt.

LVI. Mulieri in Abderis carcinoma factum est circa pectus, [2] erat autem tale: per papillam sanies subcruenta fluebat, [3] intercepta autem fluxione, mortua est.

[4] Dinii filio in Abderis umbilicum mediocriter sauciato, fistula parva relicta est, [5] & quandoque etiam lumbricus per seipsum satis crassus penetravit: [6] & quum febriret, vomebat biliosa: quandoque vero & hæc ipsa per fistulam prodibant. [7] Allapsum est & intestinum ipsi ad fistulam, [8] & velut fistula corrodebatur, & rursus refringebatur: [9] & tusses permanere prohibebant.

[10] Pythonis filio in Pella febris statim incœpit multa: [11] & in somnum collapsio: & cum vocis interceptione [12] somni fiebant, & alvus dura per omne tempus. [13] At glande ex felle subdita, multa egerebat, [14] & statim remittebat. Verum brevi alvus rursus elevabatur: & febris exacerbabatur, [15] & collapsio in somnum per eadem. [16] Quum autem idem ductus esset, datum est medicamentum quoddam ex his quæ cnico, & cucumere syl vestri, & peplo constant: & biliosa egestio erupit, [17] & statim sopor sedatus est, & febris mitigabatur, & omnia leviora facta sunt, [18] & judicatus est die decimaquarta.

LVII. Eu-

LVII. Εὔδημος ἀπλήνια ἐπόνει ἰσχυρῶς. [2] ἐκωμῴδεῖτο ὑπὸ τῶν ἰητρῶν· ἐδίψα δὲ πολλὰ, πίνειν οἶνον ὀλίγον λεπτὸν, καὶ περιπατεῖν σύχνα. [3] οὐ μετέβαλλεν. [4] ἐφλεβοτομήθη. [5] σῖτα καὶ ποτὰ προσεφέρετο. [6] καὶ περιπάτοι ἐν ὑποστροφῇ. [7] οἶνος μέλας λεπτός. [8] ὑγιάνθη.

[9] Φιλιστίδι τῇ Ἡρακλείδου γυναικὶ ἤρξατο πυρετὸς ὀξὺς. [10] ἐρυθρὸς ἐξεφύη ἐξ οὐδεμιῆς προφάσιος. [11] ὀλίγον δὲ ὕστερον τῆς ἡμέρης ἐρρίγωσεν. [12] οὐκ ἀναθερμανθεὶσης ἀπαρεμβύστως ἐγένετο ἐν τοῖσι δακτύλοισι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν· [13] σμικρὸν δὲ μᾶλλον ἐπεθερμάνθη. [14] ἔρησε τεφρώδεα, νεφελώδεα, διασεσαλμένα. [15] νύκτα ἐκοιμήθη. [16] δευτέρην ἐπερρίγωσεν. [17] ἡμέρῃ σμικρῷ μᾶλλον ἐθερμάνθη. [18] καὶ τὸ ἔρυθρος ἦσον, καὶ αἱ ἀπαρεμβύστως ἐπεγένοντο μελεδώτεροι. [19] ἔρεσε μᾶλλον τῶν οὐρέων. [20] νύκτα ἐκοιμήθη, σμικρὰ μᾶλλον ὀρθοπνοήσασα, μηδεμιῆς δυσφορίης ἐνεούσης. [21] τριταίῃ ἔρησε δύσχρωα τεφρώδεα, σμικρὰ, ὑφεστηκότα. [22] τῶν δὲ αὐτῶν οὔρων ἐπερρίγωσε· πυρετὸς ὀξύς. [23] ἱδρὼς ἐς νύκτα δι' ὅλου. [24] ὀψὲ δὲ τῆς ἡμέρης τὸ χρῶμα ἀνεδράκη ἐς τὸν ἐρυθρώδεα τρόπον. [25] νύκτα ὕπνωσε δι' ὅλου. [26] τεταρτταίη αἷμα ἐκ τῆς ἀριστερῆς ἐρρύη καλῶς. [27] καὶ γυναικεῖα σμικρὰ ἐπεφάνη ἐν τάξει. [28] πάλιν δὲ τῶν αὐτῶν οὔρων τὸ πυρέσσον παρωξύνθη. [29] ἔρεσε τεφρώδεα σμικρά. [30] κοιλίη δὲ, φύσει μὲν σκληρὴ, πολὺ δὲ μᾶλλον ξυνοφθεῖσα, καὶ ἐδίδου δινάς, ἐκ μὲν βάλλιον ἀφόδοιο. [31] νύκτα ὕπνωσε. [32] πεμπταίη τὸ, τε πυρέ-

LVII. Eudemus ſplenem vehementer dolebat: [2] imperarunt ipſi medici ut multum ederet, & vinum biberet modicum, tenue, & multum deambularet: [3] non mutatum eſt quicquam. [4] Vena ſecta eſt, [5] cibos ac potus parce ſumpſit: [6] deambulationes fecit, ſenſim augmento facto. [7] Vinum bibit nigrum, tenue: [8] ſanatus eſt.

[9] Philiſtidi Heraclidæ uxori cœpit febris acuta, [10] rubor faciei, ex nulla manifeſta cauſa: [11] paulo poſt in die rigorem habuit: [12] quum non recaleſceret, convulſio facta eſt in digitis manuum ac pedum, [13] paulo poſt recalefacta eſt: [14] minxit urinas compactis quibuſdam innatantibus, nubeculoſas, divulſas: [15] noctem dormivit. [16] Secunda die rurſus riguit, [17] paulo magis calefacta eſt, [18] & rubor minor, & convulſiones fiebant moderatiores. [19] Urinæ conſimiles: [20] noctem dormivit, parum vigilavit, quum nulla moleſtia premeretur. [21] Tertia die minxit coloratiora, modicam ſubſidentiam habentia: [22] eadem hora rigor apprehendit. Febris acuta, [23] ſudor ad noctem per totum corpus. [24] Verum veſperi color ad morbi regii modum permutatus eſt, [25] noctu dormivit, ac per totum corpus ſudavit. [26] Quarta ſanguis ex ſiniſtra nare probe fluxit, [27] & menſes pauci comparuerunt ordinate. [28] Rurſus autem eadem hora febris exacerbata eſt. [29] Urinæ compactis quibuſdam innatantibus paucæ. [30] Alvus natura quidem dura, verum multo magis ſubſtitit, neque quicquam prodibat, ſi non glandem ſubdidiſſet: [31] noctem dormivit. [32] Quinta, febris

πυρίπον πρηΰτερον, καὶ ἀφὸς τὸν ἰσπέρλον δι' ὅλυ ἴδρυε, καὶ γυναικείων χώρησις. 33 καὶ νύκτα ὕπνωσεν. 34 ἐκλυόη ἔρησεν ἀδρόον πολὺ προφαίδες, σμικρὸν ὑπόστασιν ἔχον ὁμόχροον. 35 περὶ δὲ μέσον ἡμέρης σμικρὸ ἐρρίγωσεν ὑπιθερμάνθη. ἴδρωσε δι' ὅλυ. ἔφη σύχροα. ἐκρίθη πρώτα.

LIIX. Ὁ Τύχων ἐν τῇ πο- 131
λιορκίῃ τῇ περὶ Δάτον ἐπλήγη καταπέλτῃ ἐς τὸ στῆθος, 2 καὶ μετ' ὀλίγον γέλως ἐπὶ περὶ αὐτὸν θορυβώδης. 3 ἐδόκει δέ μοι ὁ ἰητρὸς, ἐξαίρων τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τι τῷ δορκὶ καὶ τὸ διάφραγμα. 4 δοκιοῦντος δὲ αὐτῷ, περὶ τὸν ἰσπέρλον ἔκλυσέ τι καὶ ἐφαρμάκευσε κάτω. 5 Νύκτα δὶ- 1
γαγε τὸν πρώτον δυσφόρως. 6 ἅμα δὲ τῇ ἡμέρῃ ἐδόκει καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν· ἐπὶ γὰρ ἡσύχιος. 2
7 προέρρησις, ὅτι, ταραχῶδες γενόμενον, ὑ βραδέως ἀποθνῆσκει. 8 ἐς τὸν ἑπόμενον νύκτα δύσφορος, ἄρρυπος, ἐπὶ γαστέρα τὰ πολλὰ κείμενος. 9 τρίτη πρωὶ ἐαυτῷ. 10 περὶ μέσον ἡμέρης ἐτελεύτησεν.

11 Εὐνοῦχος ἐκ κυνηγεσίης καὶ διαθρομῆς ὑδρωπικὸς γέ- 132
νετο. 12 Ὁ πρὸς τὸν Ἐυαλκέα κρήνην περὶ τὰ ἕλεα ἔτεα ἑπτωδέκα τε καὶ βουβῶνα, καὶ 1
ἕξιος καὶ κιδμασθε. 13 Ὁ τὸν 133
κενεῶνα φλιήσας, ἑβδομαῖος ἀπέθανεν. 14 Προπυέντων ἄπε- 1
πλον, ἀλμυρὸν μέλι μέλιτος. 15 Πορνέη ἄχρωμος δυσεντερίης 134
ἄκος.

16 Τῇ

bris mitior: & ad veſperam per totum corpus ſudabat, & menſes prodierunt, 33 & noctem dormivit. 34 Sexta minxit acervatam multam urinam, compactis quibuſdam innatantibus, 135
modicam ſubſidentiam habentem, concolorem. 35 Circa meridiem vero parum rigore tenebatur: aliquantum incaluit: ſudavit per totum: noctem dormivit. Septima parum calefacta eſt: facile tulit: ſudavit per totum: urinæ boni coloris. Judicata ſunt omnia.

LVIII. Tychon in obſidione circa Datum, ictus eſt catapulta in pectus, 2 & paulo poſt riſus erat circa ipſum tumultuoſus. 3 Videbatur autem mihi medicus 135
eximens lignum, reliquiſſe ferrum in ſepto tranſverſo: 4 & quum ipſi ita videretur, ad veſperam infuſum per clyſterem adhibuit, & pharmacum deorſum purgans dedit. 5 Noctem primam moleſte tranſegit. 6 Statim vero ubi dies illuxiſſet, & medico, & aliis, melius habere videbatur, erat enim quietus. 7 Prædictio facta eſt, quod ubi convulſio fieret, non tarde moriturus eſſet. 8 Sequentem noctem moleſte ferens, inſomnis, 136
plerunque in ventrem decumbens: 9 Tertia mane convellebatur. 10 Circa meridiem mortuus eſt.

11 Eunuchus ex venatione & diſcurſu hydropicus factus eſt. 12 Quidam circa Elealcis fontem, ad ſex annos habuit ex equitatione, inguinum tumorem, varices, & coxendicum dolores. 13 Qui lateris mollitudine tabuit, ſeptima die mortuus eſt. 14 Præpotent crudi falſa cum melle. 15 Scortatio turpis, dyſenteriæ medela eſt.

17 Leoni-

45 16 Τῇ Λεωπίδεω θυγατρὶ ἡ φύσις ὁρμήσασα ἀπεστράφη· 17 ἀποστραφεῖσα ἐμυκλήασε· 18 μυκληάσασα διηλλάγη 19 ὁ ἰητρὸς οὐ ξυνέβαλεν. 20 ἡ παῖς ἀπέθανεν.

21 Ὁ Φιλοτίμεω παῖς ἥβης ἦλθεν ἐς με, 22 ὀστέον κρανίον ὀπέον ἔρημον ἰητροῦ. 23 ἐς ἰητρὸν τὰ κρύφια οὐ γινώσκοντα.

16 Leonidæ filiæ natura concitata, aversa est: 17 aversa in iram excanduit: 18 ubi ira excanduit, reconciliata est. 19 Medicus non intellexit: 20 puella mortua est.

21 Philotimi filius puber venit ad me in Jechina, 22 calvariæ os habens medicina destitutum: 23 in quo videbam occultas ratiocinationes non esse constantes.

BIBLIOTHEQUE DE LA FACULTÉ de MÉDECINE PARIS

AD

AD LECTOREM.

SEQUENS locus erat deſtinatus libro, qui meliori conſilio deinceps in Tomum ſecundum tranſlatus eſt. Ideo primus tomi ſecundi numeratur ſexageſimus. Scias igitur, nihil deeſſe.